^R.Es^ni volumine Continentur textus àb anno un ad annum *î| per-
LNTES, o1'OS oUIDEM IN TOMIS VIGESIMT) OCTAVO ET TRIGESIMO PRIMO, SECUNDO, П0 ET OUARIO INSERERE DEBUISSEMUS, SED NoN POTUIMUS PROPTER GENUS HODUUTIONIS. IN INDICE VERO EORUMDE M TOMORUM, M EN TIONEM OMNIUM TEXTUUM iNE CHRONOLOGIE) EEc IMUS, UT EACILIUS INVENIANTUR. Ill TEX TUS SUMUNTUR 'OMp V A Q>L ids ADIOL. 13,-'. ET EX TOMO VI/A-TOl- › AD COI 37S. ,<·ı AD |t .(, ET (>71 720. SUPPI EMEN II QUOD MANsl AD t (R-LECUoNEM CONCILIORUM COLETl ADDIDIT.

SACRORUM
CONCILIORUM

NOVA- ET AMPLISSIMA COLLECTIO
CUJUS

JOANNES DOMINICUS MANSI

ET POST IPSIUS MORTEM. FLORENTINUS ET VENETUS EDITORES

AB ANNO 1758 AD ANNUM 1798, PRIORES TRIGINTA UNUM TOMOS EDIDERUNT
NUNC AUTEM CONTINUATA, ET DEO FAVENTE, ABSOLUTA

TOMUS TRIGESIMUS QUINTUS.

In quo continentur reliqui textus ab anno MCDXIV. ad annum MDCCXXIV. pertinentes.

PARISIIS
MDCCCCII

EXPENSIS HUBERTI WELTER, BIBLIOPOLAE.

SYLLA B U S

EORUMQUÆ IN TOMO XXXV. CONCILIORUM CONTINENTUR.

|fr
P'i.
171
17
iSo
1«4-
|«6.
|K8,
402.
so.t
510.
I I.

TOMI TRIGESIMI QUINTI

r

^SYLLABOS TOMI TRIGESIMI QUINTI

Anno
C it K i s I l

Am^o c'''''' Ammo '''.■.'.

AD SACROSANCTUM OECUMENICUM

CONCILIUM

Ftrrana coeftam, Florentia continaatune, if Fama abfolntemi

6 *Ab anno* »43®* */ mmm m*.

ADDITIO.

CO LLfCT O λ l l rttAraTlO.

ACtorem Flcrtttii oecumtnrci tmtiln barterfiirt inn, fuarum alia gefla in rtduffio-at Cbriftinnoram orientalium ai fttirfiaai cutbolicam compleffitur; altera vero ta continet qua ail retundendum Bafilttnjù concihubuli audaciam Vifa font expedire. Ad utramque partem additamenta bic exhibeo, att fpernende art proletaria ..Quoad Gracirum caat Lattner caufam palem lb· ante [tieflat a concilio judice/· affitalam, omnia aaiitai it· ltftnitfittt tclleda txbibtntur in λ flu Libbtuii Crtu/ tit randum fupereft. Hani ita tamen idem diligentia fervatud'eft, five <" iit faa Gruet epud faor ventilarunt prtufqaum raw Latiatt conferrem ,ftve qua propofite eGrentt, rejicenda, fra reformanda Lattat judicarunt. Haram vero quadam mcipire lien ex SgUropub, <a-fi^ct» fi Mutttr frobetnr turn ndvrrfttt Ltitto/ ticbatcbninr' urftat» tfiattt mthif tecutri pçrti faventibut follicitnur aibil eff< Ex boc igitur damn//hi formulam a Grant exbibitam Latini/cum ia dogmate proceffiontt Sptrtlut Staffi a Faire & Fili» tarer ecclefiam utrimque conveniendum effet ambigua n ta flare eftairraal Lanai, earaxaat cxpojitiuncm poflulurunt.

Praterea ad coajunffionem Cbriftienorum orientalium cum Lutina ecclejia pertinent aa*> naila bit primum a ate, ut arbitror, prolata ex MS. codice aqualit cum concilio vetuffatitt quem metam communicavit vir de mt deque rt tote tceltfajltra bar fan librralitatt opttmt méritai, F. Joftpbut Berguutini Grd. Servorum B. M. V. Veneta provincia tant /futiftta mtritijjpmaf· Parvat Hie, fed probeiifttmue codex plura exbibet monumenta ai reduffionem Cbriftiaaorum Orientalium freffantin, jwaeu Gra/orum tantummodo memtmt ululu, ita conceptui: De unione Gr*corum. Ex bit extern quadam accepta credo a fcriptore codicil ex ipfo are interpret!/, am pro tauilit ta Lutine eftabatur, qua orientale/ verteatale promebant. HiatJit at nonnulla ibi occurrant, qua pariter legantor in toilefttene Juftiniani a Labbeo title, fed interprelatianir diverfa. Omnium Orimam ex to toilet danar brevem arationem ‹ faa Araunorum legati in toafpeffxm edmiffi Pontificem compellarunt. Exceedant ieia litera Gregorio Armenorum patetartba, dr qatbui vide ibi pramaaitionem buftram. Tertia ub bit oratio ALtbyopum legatoram ad Eageaiam papam e eadem qaidem fK" valgate apad Labbeam,fed interpretatione iimerft. Snteedit exordinm liieraram pariarrba Jacobitarum, qaod in editit nan apparet; forte tamen bat non pertie literarxm btbende eft, fid alloentio legatoram aJdfobitit mijfornm; far foftuxam perorarent, Uterer exhibuerant apud Lebbeam ltgttdu. Ea vero ligatorum oratio in Labbeo dttft. Demam fubjanguniar Pbtletbei Alexandrini patriarfba Utera bina ftripta (m ra peffremn epiftala adeeotatum tftuuno Gratorum 6949· ». ». Cbrijh 1441. I» bii vero rettpereft ftribit Pairtertba fidem tu concilio definitum, prout didicerat ex Uterir ponujfcir na fe delutii aP. Alberto (Sariientnfi, viro doffrtua » ateraa fanffimoata cele' i Minorite, eo direffo ab Eugenio, itemane ex ahit literie paulo paft ab ipfo Gracorun imperatore receptu. Hic idem eft Pbilotbeut, qui biennio paft, ideft anno Gracomm 0?}l. Cbrifti 144). ana cum extern Orientnlrbui patriarch" fynodicam fcripfit, omnem revocem cum Latimt communionem. Quare vel poftrema ba litera commentitia hebenda fuel pro Gracorum quorumdam moref vel levitati/patriarcha buim ac ceterorum tafifit* monumemum exhibent pofleritatt. Hunt vero patriarcham Melcbitu Ægyptiit prnflnfle judico, cum Jucobitaram Aegyptiorum patriarcham tunc ageret Joanner, qui pariter Ureret feat pro fyuodt receptione dedit, legenda/ tu Labbeo torn. XPIII. peg. 1217. Non defeat quidem + apud Labbcum Utere Pbilotbai; fed bu dantur ex alia verfione. ‹ !

Ahere efforem part, qua rei in concilio Florentino gefla/ adverfut Eafileenfei often, addiiamtniir mane nobtlibm bit angetur. Nam prater eu qua ex Marlene Vet. Mo*tout. Fill, bac trahftulimut, petite funi quadam c MSS. Fehnt codicibm, qua buc factant a> f(r*F,a puadam Turrecremata in boc ipfo concilio produffo, Λ· nunquam alibi excufa'. Sunt tnfnper nonnulla ex uovtjfima editione Gallia Cbrtfliana deduffa. Atque ite demum fata de concilio ifto commentatio abfolvetur. Sed + ante ifta ir fupertora omnia collocare vifum eft feriptum de paffit conventu inter EJienfem Marcbionem Ferraria dominum, ◆ Eugenium papam IV. ut ia ea urbe concilii fecurilali, ‹b· quieti provideretur. Mtjii ,neditum boc awnumentum vir eruditijfimut ó· ia antiquilattbui patria fua opprime verfatut D. Jofepb Scalabrtni Ferrericajit majont ecclefia canonicae. Illa vero de paffi/ feriptio Ittum fubtnde ꝑ reformattonibui altera manu udjefftt emendate tu Scatabriar codice Urittcr,quo indicio intelligimur, banc ipfam cburtum alterutram expartibat perrexifttalteri ut

Amnô freaaretur. Nncùtit iafiftr far littraf tJ au Jeter, vir Jaffer, babert fi ta fia Me· Awx<
Cmm fiaffruaetm lafcriftiaeit fifaltralir itapafite leautlraaeç Jireta'tDiaayfii SarJtttefir^at· Chkiii
1418. irofalne^fai <■·' b^rreter ttatilne eettltttNa trait>iiiftt-ii tttmaitria tttltfieS. Me· 1418·
ne Jt Batte taaJner ιβ. Eufrttantia âIONICAPÀIX CAM·

Λ AffemJa bit tfnt feejam ee abfiluttjfiaam tuuhi befit iijliriia aateffarta. StJ tit ffte ** aatbartlettraffa fiet frété vtl relia aaiateJvertreJa faptrfiat. Veeet altfatJ figgrram Jr ttatfart fee taattlien bat Juravit. Seat fei mm attre ttetpet trruieajiaair Cretarum frarer tat, fear taetra ia trrart vtrfari teat ttatam <β, farm at bit rtfatari mtrraatur. Caajiat tutat fqft Cretpraat tetrffuat auJttor fiijfi fra taattlia le^atct Atjae. aarum tb· Caftbarute . Drama tranflatuia fiîfft iJcm taanltam Raaiam Jifituiet tu luirrit ia^rrtt, laftreat Jétit in publica fe$onc fynodi, area 1444./^. Kai. aflab. afej Lah· beam, la eaJtm fuefut Laltranttyfi taattlia Eugtaiat firaavit raa/IttattaatuifraCbalJatr

■ *"·' '♦♦»·· Γ//· "··■ I-rttreatefitbujut taattlu ftjffiaatai frtmam Jit

Λ III. attabrtr real 144). babitam itflatur Parler jiltur Ltht Pttrom, art tUHe Raaie eftai Mtfctllautaia biflariam firibrbat, «a/raraw Ktr. Italic, tarn. XX IK tai. Da eaJa ˮ/'■'. «*«*'» t<fi 'bttnaian ,

1446. Eujtttia, fatrtt aJ frafrte rtjtrrert.

Anno Cuxisrr Ki* | Anno Caxtsn mi*

DOCUMENTA VARIA

jlB t OMCILIOM ZLOHHTIHUM UICT IXTIA,

CAPITULA

Pro *concilio venture Ferrari*.

Fx M. S. Cod. Jo. frph> Animons Scalabrtni Canonici maior. Etcl. Frrar-

IN nomine Doidini noftri JefuChrifti amen. Capitula traAata, At conclufa inter reverendiflimum in Chrifto patrem *Ac* dominum, dominum Francifcum tit. S. Clementis presbyterum cardinalem Venetiarum, domini pap» camerarium, vice, At nomineSS. domini noftri £ugenii pap» IV. & illuftrem dominum .Nicolaum marchionem Eften. Ferrarie,& clarum, live egregium virum Auguftinum de Villa ipfius domini Marchionis cancellarium Arad nec nuntium fpecialem, (a) *fradiflt donnai Marcbionu nuntiet ad buc fpectaliter deputato/ pro con<tlt»t faod* Frrrar/N *celebrabitur.*

(a) Verba lineit notala Cun' in M. S. tjui.

I. Quod ipfe illuftrlt dominus marchio ejusdemque filii, officiales, magiflratus fub» dici omnes, tam mediate, quam immediate fubjeAi h recipiant ipfum dominum noftrum papam, reverendiffimos dominos cardinales cum eorum focietate, & familiis, omnefque ad concilium venientes, ac prolatos *At* Romanam curiam in ipfa civitate Ferrarie, terris Tuis *Ac* quas gubernant, cum honorificentia omnimoda, fecurltate, libertate, immunitate & privilegiis, ac cerimoniis confuetis.

II. Item quod ipfe dominas marchio ejufque filli officiale*, At fubditl, ut fuprà dicitur, recipient fereniffimum dominum imperatorem Romanorum, Illuftriflimos reges, principes, & barones omnes, ac omnes eorum ambafiatores ad concilium & Romanam curiam venientes, honorifice & cum ceremoniis confuetis; ita quod eifdem imperatori, regibus, principibus, baronibus,At ambaffiatoribus licebit itare in civitate dt ceteris fupradiAir, Λ inde difcedere pro iibito voluntatis,omni impedimentoceflante.

III. liem quod ipfe dominus marchio ejufque filii, officiales, *Ai* fubditi.ut fupra dicitut, recipient fereniffimum dominum imperatorem Romanorum, At reverendiffimum D. patriarchamConftantinopolitanum, aliosque prxlatos Grrcoi cum eorum familiis, σт focietate venientes ad diAum concilium, honorifice *Ac* cum ceremoniis confuetis; ita quod eisdem imperatori, patriarch* & Gr*cis licebit ltare in civitate, dt locis pradiAis,& ab cis recedere fine impedimento quocumque.

IV. Item quod libertas ecclefiaftica, & plena fecuritas in civitate *Ai per;* totum fuum dominium Illibate fervabuntur omnibus prndiAis & aliis ad concilium venientibus At Romanam curiam fequentibus, *Ai* recedentibus ab eadem in ere Λ perfonis dt bonis quibufcumqne generaliter & fpecialiBter cum effeAu; *(b) b. bat tntelli/antur* ■0« *derogande auartodecinio tap.*

M/aat.

V. Item quod diAus D. Marchio per fe vel officiales aut alios quofcumquedlrcAe, vel indlreAe nullatenus impediet quominus SS. dominus nofter per fe, vel officiales fuos libere exerceat *omnem* jurisdiAionem fuam.

VI. Item quod fi aliquis Ferrarienfis aut fubjeAus diAc civitati contra aliquem ex corteganis feu concilium, & Romanam curiam fequentibus, vel qui caufa concilii & diAc curi» ibi erunt delinqueret, vel excederet, officiales civitatis faciant celerem *Ac expeditam* juftitiam in civilibus, vel criminalibus de eodem,; ffi fimiliter faciant ofCficiales ipfius D. N. pape, fi ^liquis ex cortefanii, feu concilium & Romanam curiam fequentibus, excederet contra aliquem jurisdiAioni diAc civitatis fubjeAum; *At* ubi non miniftraretur juftitia| cortefanis, faAa prius notificatlone per D. camerarium D. marchioni, feu officialibus fuis, liceat officialibus D. N. papa per *fe* ipfos de talibus facere, & miniftrare (uftitiam, ficur et illis qui fpeAant ad forum eorumdem curtefanorum.

VII. Item quod licitum *fit* cuilibet, qui erit ibi caufa concilii feu curia, de die vel denoAe, etiam poft fonum campanc vel alterius (igni, ambulare per civitatem pro Dfuit agendis, fine armis, et cum lumine.

VIII. Item quod pralatis & officialibus, & omnibus ad concilium venientibus, ac Romanam curiam fequentibus de domibus, & habitationibus fufncientibus, uteniilibus neceffiariis, pro falario *Ac* mcrccdc competentibus provideant opportune.

IX. Item quod illuliris dominus marchio, *Ac* fui non impediatur fe aliqualiter de locis ecclefiafticis, *At rcligiolis*; cum fint neceffiaria pro generalibus & magilltis fecum venturis.

X. Item, ut omnia *Ac* fingula cum moderatione procedant, quod D. N. papa deputet duos cortelianos, *Ac* dominus marpchio vel civitas feu officiales civitatis, duos ètiam de fuis, qui quatuor aut tres eorum, prius preftito juiamento in manibus domini camerarii, in concordia habeant taxare penfiones domorum, *At* utenlilium, fularia live precia, prout domorum tam intus quam extra, *Ac* utenlilium qualitate penfata rationabiliter viderint expedire. Et fi tres ex quatuor prediAis concordes non effient, habeant recurfum ad duos reverendiffiimds O. cardinales, vel duos prclatos per fanAiffimum dominum noftrum ad hoc *Ac* infraferipta deputandos, qai 90s concordabunt vel aliter providebunt, quorum judicio debeat flari.

XI. Item quod tax* prrdiAo modo fiends ftetur per utramque partem inconcufle,

Anno Ceaisri 1438.

non obftantibus quibnfcumque contrarii, ; etiamfi paAum aliquod fecu, vel aliter inter locatorem At conduAorem faAum fui»- *(et;* [redacted]iamfi piAutn i[redacted] juramento vel alia fitmitate, etiam pignore vel fidejuffione de non contraveniendo, vallatum ; ctiarafi precium eflet foluturacum promi*-fione, & juramento de non repetendo: a quo juramento ex nunc intelligantur omne, efle abfoluti. Et declaret. S. D. N. tale* non tenet! in foro litigiofo, vel confclen- J tl*, etiamfi huic tax* tacite vel exprefle renunciatum foret i ita quod taxa, ut pneruittitur facienda, paAjXI & promiffionibu* omnlbu* pr*valebit, & fervabitur ab utraque parte effeAualiter, dr fervari debeat omni appellatione, *de* contradiAione ccfTantibu* ; & quandiu conduAor velit inhabitarelocator, vel quivi* alius prohibere non poflit. Et prndiAa intelligantur tam pro iis, qui domos ipfas conduxerint pro ipfa cauf* concilii ante adventum di-Ai D. N. pape & fu* curi* per quatuor/ menfes, quam qui in fututum conduAuri funt. Et li 'locator nollet confentire, fub illis poenis, qu* videbuntur reverendi* dominis cardinalibus vel prclati*, compellatur; At prxdiAa etiam intelligantur e converfo pro parte civium.

XII. Item quod quilibet, qui domum, aut pofleffionem aliquam in civitate vel extra, ante vel poli adventum concilii, ArC curi* fub qnovis paAo conduxiflet domum aut pofTeflionem ipfam in totum feu pro parte libere, etiam non petita licentia, posfit, & valeat cortcfano, feu concilium dt Romanam curiam fequenti, vel ad illam venienti locare pro tempore pro quo illam primo conduxerat. Et tali* locator fecundus a primo locatore vel alio nullatenus perturbari poflît vel moieftari aliquo non obftante. It* tamen quod perfona, cut fecundo fiet locatio, fit honeft*.

XIII. Itera quod dominiis marchio, civitas, ejufque officiale* dt fubditi per fe, vel alios providebunt effeAualiter, At ψΛ>-videri facient de viAualibus, At veftibus abundanter, tam pro perfonl*, quam pro animalibus $ pro condccenti precio pro concilio & tota curia & etaam fequentibus (c). *Qao4 quideta frctiaai rcraat tt-acaatar ia te Jiata, at facraat fer daot. ntcafit cata ia Jiitaat ccaciliatt ; aec aa. £*aatar eat crcfieat aifi ia cafit aectjjlta-rr/. O»i« f>tni ia cafe thtùhittt ftftr-vcnieatit atiaaaalar, fntl <if frtiifiii vi-Jtbitar prmiilit tlaabat revtrttulit titauatl turiiHtliitr, eat frelatif.*

(«) Itaqu* fequumur inter partes, non concordato.

XIV. Item* quod D. Marchio, & civitas, ejusque officiale* & fubditi non imponant datium, pedagium, theloneum, angariam, perangariam, gabeliam aut quodvis onus reale, perTonale, aut mixtum pro omnibus At lingulis venientibus ad concilium & Romanam curiam fequentibu* rebus ac bonis, in auro, argento, jocatibus, equis, pannis, viAu*itbu, *βι utenii*libus in quacumque materia confidentibus per terram & aquam, neque poft exigantur, prout etiam in falots conduAibut continetur ; non obftante quocumque calu fuperveniente. Et pnedlAa Intelligantur de rebu, cortefanorum, dt venientium ad concilium ipfos fpeAaatibus pro ufu fuo, exceptis rebus, qu* pro mercatura conducerentur, pre *qaibut filvaatar caafacta 4a-tia ; 6* r«*e« per bac woe 4eroretar falva itaiailti far Marcbiaaeae coactffa.*

1438.

Addita ia

XV. Item quod diAu* D. Marchio, civitas, dr officiale* & G per totum territorium; Ar ditionem fuam tenebunt ftrata, & vias fecuras, & aperta, toto po,-fe ; it* quod otnne, veniente* ad diAam curiam, aut recedente* ab eadem libere, & tute abfque alicuju* offendiculo poffint recedere, & venire.

XVI. Item quod diAu* D. Marchio, filii, & cives, exceptis datii* confuetis qu* ante indiÂum illuc concilium folvebantur per cives, nullum datium, aut gabellam exigent a conducentibus viAualia, & queeumque ufui tam hominum, quam animalium treceflaria. Et quod talibus volentibus conducere undecumque talia vi-Auaiia At ufui hominum, ac animalium neceflaria ex nunc data fit plena licentia. Nec debeant tale* conduAore, folvere *-licubi per loca marchioni fubjeAa aliquam extraordinariam folutionem ; & ordinariam foivant folummodo, prout folyebatur ante indiAum concilium per cives Ferrarienfe*. Et hoc intelligatur tam in civitate Ferrari*, quam extra,

XVII. Item quod omnibus, & finguli* curiam ipfatn feqaentibus, aut venientibus^ ad concilium fit licitum At permiffura qu*-cumque cambia, mercandas, & art^r juxta confuetudinem curi*, etiam in vendendo vinum, panem, carnes, pifces, hospitalitatem, & cibaria qu*cumque alla.» quavis ad ufum vit* tam perfonarum, quam animalium, exerciti* per fe, vel alios in civitate gerere, dk exercere durante ditto tempore, fine aliqua contradiAione, folvendo, prout folvum cive* pro hujusmodi exercitiis.

XVIII. Item quod fi aliqui* de concilio, vel cortefanus cujufcumque gradu,, dt pr*«minenti* exiftat, in aliquo deliquerit, puniatur, nec fuum deliâum S. D. N. aut concilio, vel curi* imputari poflit. Nec per hujufmodi privara deliAa intelligantur rupta capitula hujufmodi.

XIX. Item fi contigerit, quod abfit, pr*-*fitutn S. D. N. papam Eugenium, durante* refidentia hujufmodi,rebus eximi ab humanis; quod prxfentia capitula, & omniaL. in cis contenta pro concilio facro collegio cardinalium dt aliis cortefanis, deinde pro (ucccfluro fummo pontifice remaneant illibata.

XX. Itera quod fuper dubiis aut contrarietatibu* qu* fuper effeAu, aut obfervatione ipforum capitulorum, vel alicuju* eorum, feu contentorum in Illi* oriretur, declaratio, & interpretatio fpeAet, dt pertineat dumtaxat ad prcdiAo* DD. cardinales, vel preJaros, dt M. Ugucionem de Contrarii,, per diAum illuftrem D. Marchionem *(4), fia a4 aliata 4*^utan4am fer iffiua D. Marcbiaacat lac* 4ifit aaa^nifici Vtaciaait.*

qu* omni» capituli Ano, & bono inditu tu intellcda intelligi temper de. beant, &

XXI.

Anno ie w «aa··. /·- f***",; · ni* capitii- ia fan· fc bon« indituto intelleda intelligi femCer deeant tc interpre-

adiita. If) verb* deleta. alio charade re fed coevo.

XXI. Item quod fupradiAa capitula, dt eorum quodlibet, dt ~contenta io eia gro tempore accefibs, relidenti* , dt receMus D. N. papx, DD. cardinalium, officialium dt curi* pr«diAoru·, durante dIAo ternpore concilii dt pet quatuor menfes ··/· aWoraraai ** rar/Waa, poft recctfum ejusdem D. N. papa in civitate, ejufque territoriis, dt dominiis, dt fccommendatis ef- Qualiter Dabunt in lingulis eorum parilbu*· bona dt fincera fide, pro D. N. papa, dt concilio, dt cardinalibus, cortegianis venientibus ad curiam, dt recedentibus ab eadtm in perfonis dt xte , aliquo fa» ciente in contrarium non obftante.

XXII. Item quod D. Marchio, civitas, ejusque officiales, dr fubditi per fe, vela- Hum, feu alio* non permittent, nec facient aliquem hoftera vcl tebeliem S. D. N. pap*, ecclefi* Roman* civitatem ipfam, ·xiDente D. N. papa, ingredi, nec in ea morari, neque poD duos menfes poll discellum D. N. pap*; & boftes idem D. N. per fe feu ejus camerarium omni cafu habeat declarare, ejusque declarationi Dari debeat omni contradiAione ceflante.Et fi forte aliqui venient hoililiter, vel alio quoquo quod marchio prxdiAus occurrere , & eos expellere, dt profequi teneatur cum toto pofle fuo tam de territorio Fcrraricnli, quam d· exterit aliis, quas tenet ei dcc.

XXIII. Item ut in prediAa civitate Ferrari* habeatur In competenti foro de biadia pro equis, pro prediAis concilio, 4 curia , debeat fieri determinatio per reverendiffimoa D- Cardinales S. Marcelli, cardinalem S. Marci, A cardinalem Venetiatum ac illoftriffimum D. Matellionem, pro quo pretio nunc , dt in futurum in omnem eventum vendi debebunt ipfa blada, que ab extra territorium Ferrari* a quibufeutuque conducentur, feu did* declaratio fieri debeat per duos deputandos per S. D. N. dt prxdiAum 111. D. Marchioncm.

XXIV. Item quod pretia frumenti, vini, Draminum , & bladorum ab equis, quxcolleda funt , dt colligentur in difiridu dt territorio Ferrari*, ponantur , dt declarentur per fupradiAos B. cardinales & D. Marchionem ; determinationi quorum debeat Dari. Et fimiliter omnium aliarum rerum aliqualiter dubiarum, qu* in his capitulis comptehenf* non eifent, declaratio, dt ceita determinatio prxvia fiat per fupradiAoa D· cardinales dt marchioncm de iis rebus dubiis, et qu* indigerent provifione, sAel declaratione.

Item quod precia impolita concordi precio confenfu infraferiptis fervabunrur, nec aliqualiter excedentur & fimiliter fient omnia, qu* in iftin ioDruAionibus dt declara' tionibus continentur.

Aμ μ o Cmsist i

Ali· <barifIcrt fed cecv·.

rafter* , fet C»e,o.

V. G

J o s A r H d NT HO A IS S T 1 L 1 1 I I H 1

ADNOTATIO.

a'-'x *Uli* ali· charaftere adeotata effe admonuimu», indie· *tie* imbrtviaturu , ut dicunt Notarii, capitulorum illorum, qu* teftibus Nisolao de Valle Camerx Apoftolicx Clerico A Chrifto- pb3ro a Beate Scriptore literarum , ApvBolicarum dic XVI. Januarii 14,1. Bononi* in dome habitationis Card. Antonii de S. Marcello ioita iunt inter Card· S. Clementis Eugeaii pap* nomine, 8c Auguftioum de Villa Cancellarium 8c nuncium fpccialcm Marcbioals Nicolai . k rogata per Blondiam Antonii Bloddti de Forlivio pontificis a feeretis it ejuidem Cald. Camerarii k earner* Apoftolicx Notarium,ut ex adis Concilii apud Labbe.

iisrii V G i N iitdrztr.

M Jobaaaei Cabtloa. efijtofam, qao iff*m de f**fto Greeter**. t* Italien advent* tertiorem fatit f ad ceaeiliam oecameaitam frtxime telebraadum niKft,*

Ex Gall. Ch rift nor. edit- to.4. pag. aio. App.

EUgenius epifeopus, fervus fervorunu Deij venerabili fratri epife. Cabiionenfi, (alutcm dt apoftollcam beoediAionem

Benedicimus dt laudamus Deum qui cariffimi in Chrifto filii noDri Johannis Palxologi Romanorum Imperatoris illuftris , dt venerabilis fratris noftri Jofeph Patriarch* Confianrinopolitani, dt Grxcorum corda infpiravit, dt fanAa cis fubminiftravit confilia, cum oAava die prxfentis menfis Venetias applicuerint,& adeivitatem Ferrarienfem pro oecumenico concilio ibidem celebrando venturi fint ; quod inter exteros prxlatos, fraternitati tu* fignificandum elfe duximus, ut tu nobifeum in Domino gratulcris; dt vero gaudio replearis; nam ob hujufmodi Grxcorum adventum jaAa funt fundamenta pacis dt unionis in fide ChriDiana dt Dei ecclefia , quam divina luffragante clementia, ooftris etiam temporibus cum *grege Dominico nobia defuper* credito, affequuturos eflfe fperamus. Hune liquident Grxcorum adventum populo tibi commiflb, ad communem iplbrum lxritiam denunties, & ut hoc fanAumopus, orationibus ad Deum emiflis, & proceflionum folemnitatibus, dt aliis operibus adjuvent, inducere Dudeas. Verum quia tu* devotionis ac fidei ardor, dt xelua erga incrementum Chriftian* religionis dt fedis apoDolic*, nobis notus, eD ut hujus communis dt falutaris boni particeps fis, eandem tuam fraternitatem ex corde requirimus , dt hortamur in Domino; tibi etiam in virtute fanA* obedienti* dt prxfliti juramenti prxeipimus dt mandamus, ut con-

feftim

Aμμο UJ«. feftim Iteraffiinui ad oecuiacaicum concilium,& oblunc Dei caufam (qu« ceteris rebus prrponenda ell-) accedat, & infepet his tu« dioecefis, qui de jure feu antiqua contuetudine ad generalia concilia venire tenentur, noAro ▪ tuo nomine tub eadem pnrAiri juramenti virtute ft obedientla precipiat A mande*, at quam primum Te ad iter ponant, & ad hoc oecumenicum concilium accedant, & in eo, Spiritui fanAi gratia adjuvante, per tuant affiftentiam dt A fapieoriatn, & aliorum prclatorum, ea_ traAentur At agantur, qu« ad ipfius Dei laudem cedant, fideique Chriftiani unionem & incrementum, reformationem & exaltatioitem ecclefi* fu- fand*. Cererum aliqua commMime* dileAo filio Petro de Comitibus, iurli utriufque doAoti, nuntio noftro, tibi referenda, cui debet fidem credulitatis plenariam adhibere. Datum Ferrari-, an. incarnat. Dom. MCCCCXXXVIf. <3- cal. Martial, pontificatus noftri an. VII. Cmμ ι Ŋ »4J&

*r o * μ u L λ*

De *tlogmatt frectfltonit Sfiritur S, λ Letiatr frofufita Cracir ,* A *ai fir rtjtila.*

B

'ErnOt 'n> *ravr>f rf iffa αΛ* «i*v/4ui*3 ffv-τû ran r«rr«juKtpM θiû *χiμτι* àpâc *λατïαî, XΛÏ* M ygMMl eulllj A%^U , *UTif T9Ũ* ρ«7*ξὺ ibû» *τφ/ αγία»* ικμι» πλιτθίp v·v-•ij» «AAijAMC lefptS-e *Oft* rb *Rftfe»* ικὰκβ rb *Vif)* ri; '*arogevnwrrwe/ia ΠιτύμαΤΟ-, aarà μεγάλη iofifitiat καi runyit ιιαβκιφiβα* >f«-*τα&ïμαι. πμκβμι4M»τν» il λαγό»* dr* *ri»* θα-*νιγ/αφύ»)* m) roAAwir Xpjrai»' «/lu» *ϊιiατκά-* Aa>» èraraXiai» Π luù JujixCr, ijgéf M >ρβι-«aï ùrapand/u^a, *in ril' eref λiγβμψι* r» rirtv/wi rb *άγιο»* lu *ταû τατμ* ïaevgrurrcau, à *ruin) Vf)mi* φαμiη Set ήμαι λ* το-*αλιί^»* rev 4'b», *if i* «va *ΛμνμΛα τβ* Πκυ-*μα* r» *άγιβ»* iuiiiM *inrefçûetàM,* «ai rij» C *ùria»* ïχβ» *κανάτιf i» τβû* rarpb;, *άλλα iiih ῦνιλάβομ^υ nui λα]ι»κι λιγιι»* » Πκύ-*μα άγιβ» ικτβμύιτ^αι ια τβύ* rerp«< xet *τού uii , ϋi* àrb *iύβ àfXfi» iùa llrtue» n»,* «rb *τβû ii τβû τρία* rijt iμιλiαι › Tir içi» 'iri* rb *Πιιûμα* rb *άγιβ»· τβύ* v«rf9i *και τβû μ 9 ικτβμύιται lφυλάχ^καφ»·* >U*"t *il* ο> *λαή»βι iiiτχνμζiμι^α, άΤι* τββ' *βτιp λiγβμι»* τά Π»<ûμα rb dyior, ι« *τού rarfii* >u' n'ù *ianfiùiriai^ i ταύτί) Φαμιι rij iia^aia life Ïμαι άτβκλiiiη rit Tarifa ηύ β›ό ι ri» aai ï^χiμ* »Aij« rir *τού* i/ *i i^Aa»ib» aai* τ·ü *ayiu* rirtupaijb*. i Û7< *η IMüμα* D rb *a tau ia τού* q *i i arefft/irai, n» y ou lût* lxe» *Tafà τβû* rrerfbt 1) *'in iuo are^ai-τiμi§α ά'ιαι àf^it* i Jva *vρβββλάί* *»ù *ayiv Tlïlùμαl&'l άλλα μiα» μiτιι»* › *και μβ-taiiMf» vμβ,λιi».* Eκ *τύ Μμα'ïι τβi·»»* rüc *ά-ylat τμi^^·, Τού τατρ»>* *ααι τβύ* qui, >uù τοὺ *àyiu* Πηvραï&*, ι» rouirjj *ΤιΛηιiαiM* rj *άγiα aiu ^ιβφιλά iιύββ τρ βυτp »u τ^ βαι* τ'i ψvχi μ) re *aim) iianeia,* ij/adr *»i η λατivι και el yfoinàl* «AArjAMe *τv»τiiïμi3α aiu iμβηûμ'ι», ùi i» Tafà aicrm» rit» ^ji-fiarût &uth* ύ *ni* TÎCtut *άλι^iια TiTtvatM τι aiu fifyKrat.* mU *iiηκ iμβλβγύμι»* dipu-41, rb *Πηύμα* rb *iγiβ» t'a τβύ τατ^ ααι* E *τβû* q*û *άύiβα* eci, *aai* rà> *iauri »fia» ,* m< rb *uxafahai» aiOï'i^a ia* reû *Tarfet άμα* «a) roû q*û, *aiu if άμφβτiμι» άiùiβκ ,* uc «rb prêt *àfyii, fwajiaqi v/ββαλi/i l* a-roptutrur. *aiu ι'τιΪ τάττα in i ç, τού τα-*tpc «urbr *i Tariff* rp *furtynâ aùri q'w t't Tv 'fijuià» Mj,ai* rAà» *τβύ a* mu *Tarifa· rit* «vr.o, *tri* το *Πηύμα rb iyu» ι'α τβύ ifi iατβμύιτM, àunt i* i^'br *rafà nû* verpe niliwc ïχβ, *αφ' i àiiivt* re ZtpàrtfS'

Quandoquidem in hanc laeram Ar oecumenicam fynodum omnipotentis Dei lingulari nutu, & gratia nos Latini & Grxci convenimus, ut inter nos unio lanAa per liceretur : utrique invicem fummam exercuimus diligentiam, & ut articulus ille dc Spirirus S. proceffione acerrima indagine\& perveliigatione continua dilcuterctur : natn poli varias a laera lcriptura rationes in me\dium allatas, multaque fanAorum utriufque' ecclefi-, tam Orientalis quam Occidentalis \ fiatrum tedimonia, nos Greci declaramus il-itd,quod nos afferimus Spiritum S. a Patre procedere, non ea mente a nobis proferri ,ut Filius excluderetur, a quo non negamus Spiritum S-«ternum proceflifTe , luamque etfentiainderivaffevque ac a Patre; *led* quia lufpicabamur *Latinosaffirmaffe* Patre& Filio Spiritum S. promanaffe, tahquaro a duobus fontibus , aut duobus factolanA· Trinitatis fpiramentis; ideo ab hoc loquendi modo At in eo fenfu Spiritum S.a Patre dt Filio procedentem dicere cavimus .Confimili ratione *St* nos Latini illud quod nos contendimus , Spiritum S. a Patre & Filio procedere non in eo mentis fenfu a nobis afferi quali Patrem excludere niteremur, quo minus fons effet ac principium tonus Deitatis, tam Filii, quam Spiritus S. ; aut quali illud quod dicimus Spiritum S. a Filio procedere, crederemus Filium a Patre non deriv affe , aut quail duo principia aur duas profeml nationes Spiritus S. introduceremus, *St* non unicum tantum principum, unicam profeminationem . in nomine igitur SacrofanAr Trinitatis, Patris, Filii, *St* Spiritus S. tandem in hanc piam divino numine afflatam unionem, nos Latmi, Grxcique uno eodemque mentis, animx ac rationis nodo revinAi coalefcimus <k confpiratnus , ut ab omnibus Ghrillianis hxc fides credatur &. *(unciatutt quam io hxc verba explicatam* profitemur. Spiritus S. a Patre Λ Filio *ternis cteinus profluxit, et ab utroque traxit effentiam limul et perfon* fubliftcntiam individuam , atque ita ab utroque «terne tanquam ab uno eodemque principio et origine promanan*. Et fi quidem omnia qu« Patris funt Pater ipfe Filio unigenito impertiit, preterquam ut Pater fit, in prima fui generatione etiam et illud ut Spiritu* SanAus a Filio una cum Patre procederet, Filius a Patre in ipfa geneiatiooe «terna acceptum refert, a qua «tcrou* iple eititit.

Sgur. L. HιΛ Conc. Florent. PM· 3e'

FOR·

Dr Jifiutffntifittii S/kitir S. « Gratit *Latmitt* ₮ 4* fa

*E»m/ft ùoiAap/JdwMa» *mflrfa»* ftpdr ·*1 TfXin» Ttut Aailittft* λi>«<> rk ΠKv/Mî rt *i-γιη i-* rtû rarpfct **M i-** r«v wS *larafM-•3ai, ixèri iù»* <*) Lia ΠKv»»«ι>, **fri** uft *λiγιη Tir Tarifa ifrit aai rayi» i*Φ* t ïî SMnjrQ- rav q w *i^Aarili taai ηù iyiu* ΠKιù-*ltarlfr.* «a· *îii* tût» *t> rft« i» *τρ πψ^ü-λ» »(βτ3φνι<* ft «wtrjviast *tu/Tür, ύτβùηαB ii* «ai rftr Mowriaw *tùri»* iφuλiχ^ιv*»». *tût i» raury Tf itfqi iuù* eiM/Mway *rviip rurtA-Sirltt* «**ri** *Xiftri ùttif* rftt *iyiM itirtiMt rtAAàr yiHpifwt* cu^qriieswv, «aï *haAiiiu» aai pirü»* arè **ri** rfti *iiftt aài ri> iyit,')/ ii^arxaAur* rftt icaApriac. ft-pâc pi» *tl Aarlrti iiïβ·χυμζiμi$Λ ,* art rw3' *ÿrtf Aiya/un ri Π,ιüρ* tà Hyiut ,* fa *rtû trarpt* ««< tou *ji lartfiuta^tu , i raûrif ÇUfÜr rij iiartip uft àfutf ârexAtie» ri» Tarifa rtû* «**roi** *ifyjp atu nryv>* oZijt rfte &«injîl!^- 'ou h'w **Ji|A)4/i,** «ai *Ttü iyiu ilttùfiai.*&■ ft **Tjâ** Ï7< rh **flrrüpa** το **Jt/iw, 4»** roC *u/i fxxaptuerei* **τι»** <«&» **pîïχ«» ra-** *fà τού r»Tfbt.* ft *lτι Jüe arapatripuJ» à~nai*C *ifX^i ‹ iirt iùt VftfiaAàt* τον ejpi» **Π/rjpalQ·.** aAA *ôfiiÀr/àftt»' ri Πτiûμα* **ri** a/ιο? *àiiis·» i» Ttû* rarfoc «ai uiw, *ώ(àro Mit ifZflit* «ai jMKnJjkftc *ροβολïï< c'aroptiarTaj· ft/Mic J» oi ^rftuati kttAayilUT fxtt* aàr *r/ftût/ur ri Urtj-lut* rb *»ynx la τβù rerfbt* iMirofAirrôa< , *itilu* ÿi roû *'fit Hhu* , «ai **if** *àuraù Ma-*βλνζiî», «ov ντιβiβo *it iutiilr* ftyw» *ia* »a-τρ< Ü *<|i *Vftxfir^ai rt* OTipruofU*· «A. **(ft** *itiyi^a a^tXins* «ai ^ro-*φ'Αüi guvurlift t^a. rîifa» itiuxirtf* £AAft-Zaf rft? **Jitft** aiïtwc xai *lμβλiyιαii tiu* vjj>' *rtfti* àrb rfte *irtft»* oriftrrut ft Maaoriao *φ»-* **Aarlirda*** Aoirto *ÎiaxfivtyA».* «AAa vAAir *rtn-li'ïiμΛOα* aAApAait «ai *ifui/tifti·* «ai *à; f*'*ia*D* *MΛητiχ»* ₣«6 χAρη «·«VT» «TSMtSicruM. 3a · Arr

QUcmiaaiiioa Grec), antehac arbitraba mar Latfnot affirtnaie, Spiritom San Aum a Patre et a Filio procedere , tar.. quam a duobut principii» aut duobut Γρι-ramenti» , & *pnttetca non ÀHfirmalTe Pa* trem efle principium & fontem totius Dei-tati* Filii, nempe & Spiritu» SanAi, pro-pterea no» & ab Additamento, feu a vocu-le quam L«çjaj fymbolo erplicando a[...]-ciunt» pariter· & ab eorum communione averfati declinavitnut : nunc autem in hanc facrain oecumenicam Synodum congregati, lingulari Dei gratia, ut laiiAu inter nos unio procuretur, poβ multa» hac illae ven-tilatas quvliiooe», acerrima» difeeptatio-nes,dt produAa in medium quamplurima teftimoma , e iacri* litteris limul, & e fan-ât» eeelefix doâoribus; No» Latmi atliri-mus dc profitemur, id quod no» affirma-mus, Spiritum SanAura a Patre & I ilio pio-cederc , non eo feniu dicere › quali aut Pa-trem excluderemus, quo minu» effet font '<c principium totius Licitati* Filii , ici licet & Spiritu* Sanâi,aut qira li crederemus illud. Spiritum Sanâum a Filio procederer Filium a Patre non accepiffe: aut quali duo principia , aut duas proouâioncs Spiritu» SanOi exhiberemus ; fed firmiter credimus & dt profitemur , Spiritum SanAum a Patre Ar a Filio tanquam ab uno principio, Ac una lingulari ptoduâlone, ab eteino pro-fluxilie. Similiter & no» Greci afferimus *St* profitemur Spiritum Sanâum a patre pro-cedere , proprium autem effe Filii et ab itio prominare, At ab utroque, fcilicet a Pa-tre per Filium , fecundum iebftantiam pro-fundi credimus et affirmamus : Et nunc fub hac unanlini profefiionc in mutuam unionem coalefcimus, dextrafque conjungimus: Quin & hoc ut fpcclmen damus invicem, pecu-liari*.fidei, ac ptofeffioni» tefferam, & ut nemo ab alterutriu» Communione abffioere in polterum debeat dijudicamus, fed rur-fum invicem in unum integrum coimu», et concordamus , ac in unam denuo ccclc-fiam Dei Opt- Max. bcnigmtatc redituri re-dintegramur .

Aaiautivtr/ioatr ai formula» foytr/artat ·

i ô rft *hzi T1" YfafifuaKu ύρù»* I eb, *ixtiJat i»eAttp(àinlt* rw« *Auri-*p»,· Aiy«i> »«/ tju *uii/ iairtftiiiriai* ò» «r» *iut aai τ' aM»,îià τiτα* .-CdAiixOfth *xrb τ Vft-β intuti* ft «wrrïoftws *i yM/tfUDii* »» *rü* eup-firAx, *nat* **art** Is *Mifwu'uK* apwr. <λλ' *irti~* Jt; TW, Λ4Γ>>v» *κ/λΙΛ» TWrev-*τ<·», *»ύ« In lφiiλι'ιι* ft/Ij *pu>à,Tltr9ai* Tft» ep^ifprvlu' vjceÿftklui *μΛ* α^vιτiιφ», «ad *•yxf* rftt mrint ùyyweijr β^îiΛη «aï T» irjTÎ/exfu». *tri rUi* w» *ζχτû»»τ ira*»·yi»>* ·
(4. 'Ex|»9*r3« τip, *τ ^Mκτiλλ* τik<». **mrS-** *pttlr» irtaft^irt rei* rlui **Η/χiζιτι** άλιρ

Uandoquidem Inipfo limine vedrnfche-du I* h*c continentur ; Quoniam ajbi' ^trabarnini Latinos affirmaffe Spiritum SanAum a Patre ac Filio procedere, tanquam a duobu» principii» ftc. Propterea at ab additamenro, feu explicatione ad Symbolum interjeta, et a communione noftioium re-fugiftis: At jam cum pro compertiflimo ha-beatis , Latinos contrarium profiteri, anui rerias ab Additamento *feu* explicatione re-fugere debetis? ccffante caufa ccUat effe-Aus: refpoafumquc huic fcrupulo imprimis poAulamus .
I Dicitl* vos etiam Latinorum 6dem expo-fuiffe in vettra formula ; quxrimu* ut retyon-

Anno Canitn i^jg.

M» «ri *rit»* *nMfia·*
/· 'Bwfer· ri» view ùpβ». Alywfa ev «IM» th IMoo ri By·» - vtfl morphto ruMtb»< ÇRfti· M> tomptSM»» to w e»toh to/fot Iμγμ^μA· to earritpb· ·*. *M h* ari to raft ft I
«. At/rla ritWpn ri *tyttr,* She ·«■ e»0 ift. (i|rv|«· fro vfrqro ■ *htt* Ndra rSr* fete ipaôetav pfem,) *tiiar* Tfir jeh I^»4j|fe»rt «'nuK tovrt *rd ft,* nabrnna a a *rti rar/it* ·
». *fjytn iξ abri* «N^AuÇav* Ofrupav •oA4mmv, efeôh» 4 *Jéitt rb* - tord

<ÎM0λύζ«η> *àiilat ttân* aol towddc ao) mM-Mûria r»û q'v' 4 4»
ζ· ztrvpa, *hari^irt»* ri to «qpalrai ruÿ Ap7v ri *fiyui ri TV ^,uu ~Λlλ»i1ι ari ri uorcriiato* o'mn Iχα r« «ri Iξ ioàrfi rri fe*> *ait t· raurto* mr fariuM rp *iaTTftùirtai,* rib ai b *rm tm-* «ri î» ri».
*. *Aivtlt irtatii* if âp^dfr $yu> <*« rri *wrfbf M* rri mA w^xtobtu. (erSprn /m-rde*»,, to *iriaiOt H^n*
é. Ti to eipuuMt ri torudiu» ari *fillat* oye-Xto»· *i(ittpa» ; ti* rto I-xm>, *aiu lappitHa* if *iftpa»* · ab *il i* τφ· Λ* rp *renali raurir* fa ri «ρχAvîα/ j ab aï b riH toaptpri aib b *na i*
•A» λ aryptoirXoH 8 to Sftc,'ri ΠηO·
)»a ri i/iar'oiMxdrM MU ,toa^mùed 4« "**χ' *ari vi&, iftu raurat 4* iÿq to rorykr /1 q'S, | *irifat iiaygnat·*
ta. 'Hifae Atoal· u'i to 4 λiξκ tor* y» 4 wb» *aark yt* ri» uperirov *Inaa» ati* rte ta» *Julia» aauaiu* «.zè» rri aiyfe TIMÌpalft- ;
/Uyala (tob^ptto»· uribaatoAOa rw-*eriiiuia· ifatbiuu fo bafii· rafnban* b t«w iripab·, *akt fu»»Tliia&a· ainf»* «v p* A/yapfe 4pd·, 4 b |lùp<« ari 4»laa a«rix»uto ·< toaparipft · mû "pd< priori, tony apirdra . toÀà ri» ri riAavrria» u ton» ri» ewiaorMU bro «r* toAdAw Jtotof4p«&a. to /to Mù MoH» fortatoxp», *i»f g»* /twla <w *hyyiatmar*fouew. | bit 4pdr pi» *afart^* ^.1.^-:^.j·.—_s ■ _ _ _ .·...*a.*

ri»ewfenftn*,ari ytohlm^nariry̆ nerp torri *ai* 4paA»*fe« Λβ^βûη τι > *r/Irf* Bp-rfowrln apmfe»*4· ir*I *Λ* rfo iatorfo bar *Ttfwia* mMImu mi > afir ri *afarOu r»* ψ«*4φ* *I/M iff 4* toabtoti» r«h *4* «fero» «pd/pawr

life vpfo fio»p<)ri»«. dAAfi vw ww*

4» *τα*i *4* vlriri» sfe «ph eMrqfiro'daqnrofaw *i* wperiae» *h* tond $ tommri* H vβ» *tribu»* ypqapMÜMV t *i» J* ryîrrp» Jarlbnew 4 τβ» «pfertoa» awpto mfotoi, aforX'fe» rifenw 4 *àMflit* «ri «and? tortfe efcaw *ifttÀtyia if* rf tord luerip , «ai *τΛι aurai Uaaai·* ew MHIilli J» «*riirrtôjf,* 1manri pfeto* *if?* laacw rft» v/m^Um» MφiAαM», *Mb ?* V I^rMà^^râyniowf, *fityt* rtodeaAayfev «ri WtopofrlH ♦ eifo··» *ùyi» to Tiqyu»*

a death, a· mm ear*· credith? ft in ea· Λ»N· dcMmtto urionem pangere) CatauTi
Ia veflra Ma exponenda, aCrautb vo» HI·* erndarv Spirin» Seaffie· procedere: at noa quarteron et refpondeath, *g* ab atomo cré-ait!» ea· a Patre foto procedere, et non pari erode a Filfo»
Dicith Spirit·· SanAa· proprhim eflb Filii; quart··» et ilia vos nooh accurati·· explicetur, utram pet IMud proprie· intelligith Spirite· SanAum Filio tantum Confubftantialem ? ao proprie· Leu trahente· ·ternus etc fuu· a Fillo, «que ne a Patte?
Dicith ab eo featerire : Petimu» et hujua voch explicationem : utrum illud ab eo, ad
8 Patrem an ad Filium referatur ?
Si ad Filium, utrum fcaturire ab «teri» Intelligitit, et fecundum fubftantiam, et perfonaliter nec ne ?
Quantum valet Idud verbum apud vo» fcaturire? et quid proprie fignificat? an fubftantiam nempe ac pcrtbnalem febftantiam Spiritum SanAum habere ac trahere ab ipfo Filio: et an idem fignificat quod verbum procedere, vel In aliquo icnfu differar r et in quo fenfu differt ?
Affirmati» fubftantialiter ab utroque profundi, nempe a Patre per Filium. Scire cupimiu an fubftantialiter etiam et «terne in*
C ^Et^quhIVibi vult Illud fubftantialiter et ab utroque profundi ? an feibeet habere ac fumere fubftantiam ab utroque : Et fi in hoc negotio idem fonet profundi ac procedere ? et 6 differunt In aliquo fenfu I et In quo fenfu differunt ?
An ipfa h*e orooontio in felpfa, Spiritu» SanAus profunditur ac procedit «ternum, fine hac iliuftratione, a Patre per Filium, aut quavh alia iliuftratione aut Commentario fit vera, nec ne?
Ubi affirmati» per Filium , qurrimu» an diAio per, io veitro fenfu dicat Filium Spitira» SanAi caufam efie vel principium ?
Dicitis jam unimur, et faventi divino nu-D mineconjungimur: at no» quxrimu»clare ac petfpicue doceri, in quam rem ? aut in quod vinculum unimur ac conjungimur ? utrum in ea dogmata, qua no» profitemur ? an in ea qu* vo» profitemini *t* An quua no· propugnamu* quod retlnemu·? aut qouro voc detenditi* qu« defenditit ? Sed quod at ultimum omnem controverfiam dirimit, nunquam in unum coalefcere poterimu», fi invicem diferiminamur : Unum et Idem oportet Id efie, in quod unio conflabitur animorum nntea diffidentium: Enim vero autueceflum erit, ut no» ooflram adbuc retineamu», *et veftra·* fimul aepleftaaur confeffionem: aut vo» veftraapnrlm ft Mira·: Sed ne fic
E quidem pofIroilo erit copulari : Na· fico»· refflooa ambm «t meotla operatione, et fine et feopo difexepabunt, quomodo aut ipfie res cootrarl· invicem fodabuntur* aut no» eaade· profitebimur? Unun contrariorum oportet efl'e falfum, quomodo igitur In rebin fidei ·I*N· cum veritate falfum fic tuebimur, ut exeat in laudabilem, Deoqun caram conjuaAioMm? Sed fortaffe unio-

nem,

Aawo Caatit t

nc!Dt in fola communioni* participation· . confidere inrelligitia, ut qua fequuntur In A veftra feedula nom* fubinnuuat: Atqae aar quali* hac futura eft Uniol Corporibo* lavieem converfari (anima veto et common! intlUigeadi feafu » in rebut fidei, fa letem ■ternam fpe&aatlbut, toto Coelo diftcrmlnariè Conducet Igitur multum ut re» omnino perneceflaria fchedulam Latinorum,in qua utriufque partit et fenfat et ratio eu* primitur, et vera, genuina, ac communiuniut ejutdemque fidei perhibetur confeffio, io eodem fenfu, iifdem verbb quibot pare*, excutere atqae examinare. Quare vos obnixe hortamur atque obfecramut, ut figilla* tim ad fingula hic a nobit objeAa capita, fine cquivocatione verborum aut ambiguita- B te, reiponfa paretit ct fenfa mentium veftrarum illuftretit, quam diligenter ac expedite poterltlt ; Aut (quod not malemu*) fchedulam fidei quam vobit nuper tranfmifimut, fimpliciter et fine ulteriori tergiverfatione aut mora amplexi profiteamini.

cortx uFosmoNis Liearoxpar 4AM1N0IVM

1ППXXXK/ПI. Z F/arrans.

CHrifti Cedem tene*. Chrifti vicarius etC in fede Apoftolorum. Venimus ad caput noftrum. Venimus ad pallorem. Tu et fundamentum ecclefic quod membrum elongavit fe a te elongavit ; et gregem qui fea

ÏΜ·τιv *^elAeu, fyttr »τλύ< ri* ypapfutfar iadw *trtf ύμ/o iMént^le Πξρ^***

Awaa Cmani MSP

te feperavit fera peflîma laceravit. Ecclefia 3u» te non fuit fecuta vel fubflcntaia , funitus fuit everfa. Capur condole membri*. Patior collite gregem. Fundamentum confirma eccleham. Tu qui habet porcftatem clavium celeftium, aperi nobit portam vita *sterna*. Cum auAoritatc patriarchs noftri et epifcoporum omnium gentil nollrr, venimus ad (anâltatern tuam er vidimus . Noftrum fimbolum et fidem fi eft defeAus , doce'. Via tantum retinuit not ; quare tardavimus . Servi tul fumus.

AD SEQ_UENTEM EPISTOLAM

AXmiserear *Cbriflieeoren [netam dr fetre digniter tit eee ,* at a/rai *tbtintbtt,* «sa» «« daar *[tinditar. Heron eft there fenee efi/lofen rejidenten* ease ra *Mannjlerto Etfeeiejin eb Eriven , xrbt autjorit Amenm aeetroftli, bin" lent" dijiente;* a/rear *ver» Itnet efifitfnr Stdne* ra *Ciltcie, eli affermât nonet P. Gelanur Clerisnr régalant Tbte. liner* ra *fretlero efert toetilietionit ettlffiet Amener* raw Xaaraaa. *Stdenfen famartben frobetan tonethe film edaoififtt tennu tf. Qni tire tenet in nonejierio Et[nuafin rrfidet Ceibviieer , feel· foft toneilinn Flarmtinnut fetrterebe mfignie [ejiefil; eeee eetee eel. leutjer lott feirierebe fetrtt. Qnir ergo Petriertbe Hit Jieteeter,* fvr *velgender bit friuo hterei [enfftrtt,* ra *ebftnre eft. Stdtufir Uterer tfnd Lebbenm legmer ; bit najier e Stdenfi ilia Lebbeene nonitie differt. Qnir erg» Petrterebe ifte f Forte eeer ex flertber Hier Areteetr efiftofit tenftndxr tqni[xbtnde nomen Jfbin mfigeie Patriarch* eferfebenr ,* aasmorr *reif[* eibil effent [fifre tftftofor . Heine meet efefiet* digeitetir exenflo [eft* ■ *Armeaireftfiopie occurrere, menait ter ftr littret D.Joxe. fig· Armmei Liberet agent, Ze· vire dolhorem neminem inter tier netioeir bomtner offende . Fettle ettem Gregorier tt nofter in dignitett Cetboliti SiJexftt C»nftentinot tnjxr extent litem efxd Lebbeeet, fxtttffit* ; yaare *littret el emttlieet nttferit Conilentteer ; rtferiftet vtrt e toettlio Gregtriet reteftrii ; ftu vtctffiet [net dederit ed Exgeeixn, tifyxt edbetrere ft tontthojignijfirMVfFfi e*

c o pix iit t i· xxxvm

. afrawaferM* S. D. N. eujftrm frr ftfurt* jftlprm «

GRegorlns fervns fervorem Domini noftri Jefu Chrifti, dt Dei noftrl fapientia Λ caritas, catholicus quoque omnium provinciarum « epifeoposeplfcoporum utriufque Armenia, benediAionem feribit omnibus. Benedicat Deus & cuftodiat fanAiffimam fedem Latinamgloriofiflîmi fortiflini iÎ|ue palloris & fanAl patris pap* Eugcnii acrorumque afleflbrum dt mtniftrorum ac nobilium eius I Peto ego a Deo, At a fanAo ® Gregorio Illuminatore, ut cuftodiat te in pace dum vivis, B.P. vivafqueufquein fencAam dt fenium in fanAa fede apoftolorum Petri & Pauli, in quorum recordatione feeceflor politus es. Arnen.

Noverit S. T. pervenifle ad nos altiflimum fermonem literarum tuarum inilar fotis refplendentis ât flelix ac ferenilfimo coelo fimUem, dt tanquam aurum preciofum ex anima immaculata fenfibut quidem procedens. P. fanAe, bene re video efle vere principalem veritatis paflorem & ordinatorem catholicorum juxta ritum prureritorum patrum. Ego vero confiteor Trinitatem, unum Deum patrem & Filium At Spiritum C SanAum ; veritatem Filii quoque me fpirituales Sarchis Uhartabeth , dt Thomas Vhartabcth venerunt ad te meam perfonam reprefentantes. Quicquid tecum fecerint Λ dixerint, totum gratlofe acqepto , quod a te altiflimo fit ftarutum. Multos ad te magiftros & epifeopos volebam mittere, fed hoc metu infidelium complere nequivi. N>fi tamen duos pred'Aos Magiftros, per quos Quicquid conilituilli, compleAor . Noverit prererea S. T. quod ad nos apud Caurum pervenerit legatus tuus frater Albertus Capiens, & fandus Domini predicatoe, cum ego jam ad Soldanum veniflem. Attulit vero ad me literas tuas, quos Jerofolytnis miflas ad Dominum epifeopum martyrum legi eas juflk mus, In quibus omne, quod fcripferas intelleximus ; facram videlicet fynodum caritatis β unitatis efle completam . At vero ego fuper omnes epifeopos dt magittros immeritus Catholicon in jerofolymis conftitutus, cum hac omnia comperiflem, vehemeatiffime exuitavi referens gratias Deo noftro , qui per te h«c geffit <n famam nominis tui nulla unquam oblivion» delendam ·

Scripta in medio magni mlllefiroi Armeniorum , annooAingentcfimo· nono 1111.Septembris .

• Deeft forte oâuagefi. moanno M»Xhr.

JMt.ÛCIJTjt XTHTOtUM

M DtatiKum Eugettium (tfeti fiterta» die tertie Stfitulrii. Retulit 0*1*

?»/«>■

OMncs homines qui perveniunt ad tuam S. B. pater habent multum regraîiTTtX * <··<· θ®0 ' eo '*uo<1 eo* ®ece,i ·tatione dere ,n ,e Chriftum adhuc converfari inter homines peccatoies· Sad nu* nati in Æcbjopia habemus mullas occafitpes tn quas non habere pattern CU9 nobis extranei ; quare debemus reddere Gratiat Deo infinitas eo quod net fecerit dignos videre benediAum tuum vultum in prsrfenti die. Primo, quia non credimus quod aliquè perfon* venctint de longioribus partibus ad te, quam nos qui fumus pofiti in fine mundi. Secundo, quia falva pace quibufeunque noncredimus ,quod gentes in mundo fint qui majorem portent devotionem, fidem, atque reverentiam pap* Roman* ecclefi* quam nos. Et hoc eft ita notum inter nos, quod per tranfaAam experientiam nosopporter quidem timere de periculo human* àplaufiopu I Redeundo nos ex Roma ad domum noftram, eo quod confuetudo ell in toto noftro Imperio quod qui venit de papa Romano omnes magni & parvi mafcull & foemin* currunt ad ofculandot pedes Tuos i & beatus ille qui poterit habere partem veftimentorum fuorum. Unde quanta fit exiftimatio de tua fanAltate fatis per hoc 8r multos fimiles aAus intelligi poterit- Tertio, propter magnam pretogativam imperii noitri, quoniam nos cltimamur multo majus aliis, quod etiam hodierna die Imperator noder habet centum reges coronatos fubfe, & adhuc eft noftra antiqua gloria Regin* Sabb* qu* venit Jerufelem ad famam Salomonis ,' ficut nos ad quae qui ea plus quam Salomon , quamquam nos minores fimus regina Sabba ; etiam regina Candacis, & Eunuchus. quem baptixatit Philippus fuerit de partibus noftris-Et tu qui es major omnibus magni· debes videre nos parvi propter iftas res magnas. Ultima ratio eft divina confervario circa nos , ex qua eft manifellum , quod omnis cedefia & populus fepararus.n D te corruit in ruinam ; fed nos foli inter omnes ecclefies receffas a Romana fede fumus adhuc fortes, potentes & liberi. Unde a fapientibus ex ratione trahitur quod aliis funt elongati a te per perfidiam, & ideo funt percufli ; fed noftra exrraneiraaa te eft citius propter longam locorum diftantiam dt propter pericula intermedia , dt propter negligentiam priorum pedorum circa nos . Quafc nobis non eft memoria^ aliqua veftr· vifitationis & cur· vsftrarum ovium difpcrfarum, fed credimus quod fint plus quam oAingenti anni, quod non fuit Papa qui mifit nouis dici bona dies. Et h*c eft fumat laus tua , & noftra letfcia, quod £ tu es (bius (lie, qui vis nunc querere tacere_> fanAam unionem cum noftro imperatore per medium veftr* congregationis dt noftri abbatis Nicodcmi fervi tui, in Jerufalem, qui mittit nos ad te, fecundum evidentiamnolirarum literarum, & recommendat fe dfc omnes fuos filios tu* fanA rati, offerendo fu ad omnem laborem pro fanAa Unione facienda, prout tu* lanAitati placebit fibl committere. Cettificando S. T. quod nodet Imperator de Ethyopfa nullum majus defiderius habet quam quod fit unitus ecclefi*

s" tatione diveria.

Anno Cmxisti *44«·

Romana, At effè tub pedibus SanAitati tua; tam magnum eft ia confpeAu ejus nomen Romanum & fides Latina, quam tecum Cbrlftus profperat, & confervet ia fecula feculorum Amen a

»ιβηη ftaarn Pentifiteat Eugeataat Die XXX/. Angafii Milii. X.LI. frofulerant.

IN nomine illo quo Deus in anima humana rerumque ymaginibu* trine & unice iau{ia«ur· qui cum natura verus ac unus ac fimpliciffime fimplex fit, ex nullo genere [crum prodire potuit; cujus perfonarum trinitatem e*rumque unitatem plures animi vires operando declarant. Nec eft certe ei ulla participatio cum illoquijn perditionem fponte deciderat. Sed ipfius prefertim nomine qui fumatam caritatem ex veritate natura conjunAos in eo facratiflimo numero Patris àc Spiritu»unus eft. Qui difpenfationis ufu ex immaculata matre luteam carnem fufeepit. Admirabilis quidem natura proprietate Ac corporali fecunditate, qui eo tempore fuam bonitatem hominum que falutem conferre dignatus eft; quoniam peccatum genus humanum omni ex parte devicerat; tunc vocatur.' tunc attendit; tunc aptiffimus mediator «fiicitur. Cumque in humanitate delituit propheta oraculo Emanuel .Cum verq ab Archangelo nuntiatur, Jefusr nomen accepit, qui etiam poft perpetuam «ternitatçm ab utroque mundo Chriftus appellandus eft. Nunc cherubicis & fuperceleftibus ordinibus laudamus eique gratias agimus. Primo quidem quia nobis dignofeeodi virtutem largitus eft. Secundo quia nos ad fe evocaverit. Agamusque Λ pro ejufcemodi benefitio gratias quas enumerare non poffumu*. Credimus quoque nos ex propfiis ac alienis operibus beneficium fufcepturos. Huic gloria cum op- t'mo e'u* p*,re 4: fPititu fanflo nunc AtD temper ·" Ucula Ceculorum Amen. Joaones humilit fervus, «r *afed Labbeaat teat,* XFIil- *f»g'* HI?·

M 1'. *îâiâïâ air.* U^/fa.ad *illa* Jo.* banne, hamilis/«r«

JmUu. raatiaiffe litererfue

*?·'·

„· ·/«·» *1 'reti J"- rriitamae ,7»êi-t»tet feaarfnfr.*

jfhxmjriiii (Melchitarum) *ad Demiaani aeftraat Eageatam de Greta in latiauat traduite.*

[*fitit.*

Sunt «pad Labbeum «« alia vcrfioe.

PErfanâiftime, probatiffime religiofiffime, juftlffime, terreftris Angele, At celefti* homo, qui cum gratia Dei indutus fia, cum facrata vefte ornaris, boni gregis optime paftor, qui doâ,rina tua infipientes lupos ob ovibus rationalis ovilis depellis; Chriftl noftri bencfadorls primo deinde Apoftolorum Petri & Pauli Vicarie; petra fidei, caput omnium Chriftianorum ecclcfiarum, qui ea Chrifto domino faerdm poteliatem accipiens, Papa magne Urbis Romane At protedor ceterorum patriarcharum fadus es comminifter, & frater in Spiritu Sando. Domine fanâe Papa Eugeni (it tibi gratia magnificentia fimul & gloria a Deo patre omnipotente & Dom» noftro Jefu Chrifto, qui tribuens fuis diftlpulis in fanda Syon. *fetent,*

non ficur ad ceteras gentes, fed *ict* igneas linguas illis advenerat; aperienlque corda eorum adimplevit eo* quantum quifque capere poterat, ac fic inftitutos in univeifum orbem ipfos divifit; qaantoque naturalis ac gentilis philofophi· indodi fuerint, tanto ver», fidei ac jurtltlsr erudimenta fufeeoerunt. Hanc igitur gratiam, pacem, & benedictionem in maxima tua beatitudinc, primo, deinde in fandis fratribus men tnoderationis pontificibus,ontnibufque Chrlltiano nomine appellatis, idem fplritus multiplicare dignetur! intercedentibus & hoc munus alTequentibus fanAiflima Regina ac Dei genitrice Maria, beato Marco Apoftolo de evangeiifta ac demum omnibus fanâis Dei. Amen.

Mea humilitas pater beatiflime audiens hac, tu· maxima fanâitatis a filio meo in Spiritu Saoâo Fratre Alberto Monacho facro ordinis minorum miifo in Egyptum refero; ut fcilicet huc ad nos veniens detulerit fanâiflîmas (itéras fanâitatis tua, quas diligenti (Time legimus, & pracepta in illis & mandata de facra & oecumenica fyoodo cum omnibus patribus loca tenentibus fanAorum patriarcharum, & potentiflimo Imperatore noftro Joharine Paleolago de omnibus pontificibus ac dodoribus orientalibus ac occidentalibus fatis intelleximus; cognovimpsque quo pado unio & *pax* in tota catholica ecclefia celebrata eft caritate petfeAa, anima una, fide una ac fymbolo; abjeâoque veteri fcifmate ac inimicitia in latriam *frétai* mifticam Dei omnipotentis amor At pax revocata funt per gratiam *Si* miferatipnem domini noftri Jefu Chrifti, cui gloria in fecula fcculorum Amen.

Ammo CxtilTt *44*·

bliferatione divma fafa, d- *Patriareba «<-gne Civitatu Alexandria tb-letter Ægyfti.*

LEAis igitur facerrimis literis tuis *fer-fattiliffieie* pater, omnes adorantesgratias aviMaz Domino Jefu Chrifto de tam excellentiflimo dono ecclefia tu< catholica elargito. Huic noftr* alacritati aliud quoque latitia genus additum eft; fiquidem eodem pene momento, quo dominus fratft Albertus hucaccefferar, reddito funt mihi liter* ex magna urbe Cooftantinopoli fereniflimi Domini *noflrt* imperatoris, & locum noftium tenentium patrum, *enotandam* nobilium perlât* manibus perfacratiffimi fratris me* moderationis metropolith* *Tbeodori* domini *Natbamatbi/*. Legimufque urrafque gr*cas fcilicet & latinas; contulimusque eas orationem orationi, verfum quoque verfui, At limiles omnino Hias repetimus ftipulatas fubfcriptlonibus fandorum patrum & fritrum archiepifc. *At* magiftrorum orientalium, atque occidentalium,obfignatas tigillis tu* magna fanâitatis, & potentilfnni principis D-imperatoris.Undcr«»(Ægytiispontificibus & ceteri* clericis noftri» (iatunnu.ul

Labb ex quo bu variante, dantur. Lab. parfeâidme. L.egimul- Dee». L. quorumdam. que. L Rhodi· L Anl thcrinetis.

"7k mo CuatsTi 1 g. bique in omnibus Chrifti ecclefiis inter mif- f4ruin fo,cmnia ftr ceteris patriarchis me- muri*m tua beultodinis faclamut» ficut ia Tactis canonibus raAaat eft. Ego vero, pa- 1. pre. ter /rvA/j/Ter, decretum Caere Synodi fum- L. elutu* ma cum veneratione fufeipiens In peAore 1- beatiOl. meo «terna iafiriatieae inhii » fequt inftL luens T. S. veiligia facra, & fynodos, et 1. inipa- apoftolicos canones . Agimus preterea gra- fjaj piiffimo cum his populis chrillla- nis, quod nos tanto dono dignos efficere voluerit» conftituerirque nos omnes ut Cub auAoritate et potençja S. T. regamur atque fub umbra alarum tu* pietatis doceamur . Te autem, pater fanftijjinu, felicem Cumme- que beatitudinis dignum effis omnes gentes exillimabuut ; nam fons vit in Evangelic beatos dicit ac filios Dei qui pacem homini- bus compilant. Et cerre beatus es» parer L find fanAiffime. Multi enim fuperieram pontifi. titn e' cutn a° tegum cupierunt videre hoc uhionis munus et non potuerunt. Tu vero non Co- 'lum hoc pr» ceteris adequi meruiftl ; fed & fummam mercedem habeb't coronaquo veritatis ,cum omnibus jufils coronaberis Arnen . Anno OtaisTr <44**

Scrlpfit mea humilitas literal ad poten- tiffimum principem dominum Imperatorem » & ad quosdam pontifices Conftantinopo- lim , fignificans , ut fi quis ea qu in fa- cra Synodo decreta ac deffinita Cunt non recipit» tanquam tyrannus & hcreticus ha- beatur , ticciaetirr^ne » communione fanA* L. deei- catholic* ecclefi*. Inclino meipfum P. B. datque, fub fcabello pedum fanAitatls tu* cum *« L.qua. lit gratia benediAio dc pax cum omninus utriufque ordinis viris fub tua poteftate condituris. Et benediAio tu* beatirudinis fit cum omnibus nobis Arnen.

Data fello millenario nongentelimo qua- in dragefimo nono, primo die menfis Septemb.

CANON, S t V B T M H U S

rij. βγii>κ evriJv râ< i» ΦΑωρ/νηρ γι rapit>r,<. τοiημΛ iipiatl Γοiβ»»v ri IlÀvrta- iivi I q àxpttçixic ïrtTi ripr-.Js rif> ruraiar γιρηiρια 1'atmac.

In «/7az>4M SjmtJam Fforentia bitbitem» ««- tbare Jrbaanr Plu/imietio, efficient banc aero ftititicm : Snavtbur vertit Sjnaanm <e. lebro Jobannet .

Ex τiv repinv revpnri rura^pu C &bttc «i i», < r<j Àaprpa γ-λ- , Φλ^γ» τiυ» rrpufii ti hfil SiixeanAH, lurap^.a; rb ψ-ΰ<1ι0- cuKsAn^iir re rxAi^q^w» ibypta rx troJi» àr»3iu(ar.

ïlxpà Xfici ri βαο-ιλiα; àvt&rr μιμιοιμi»* βαφύ . ΰ< àppayüc cvA», yiye^brit ΰράχν» •I IxxAqeixr τpiiipαι I ai Xf'7i Cfariwcal, / «ηβάα. àrrÎTxZsi. iq rqt iurifitiac Jilirtto- λαι .

Εὐνιβο^ii»»; fl T-Ç3l SwifipMptyi , χà>α< xprû.r.r nci.» xal t λαμχγά» ταύτἰώ, χ» àyia» eùruito», ὑμα/iti Mχφιιμiiβ'^μξν , r rur« 4>arra ràrra» :» «μ«lp rîr Ticevc, I'tiri Xp> <b» pryaAÙ/orrrr.

£v»arnxif * ditçcira» ïrueir, wa^rvsplr»y D «ynî ri l'iji* μ«Γ^, cù vrdf%tn Jierwa, ri Διβιl ariyjr-ji iforie Mafia , nai t ΛγγiλÎM iγλΛ><τμΛ και t άχαλΑiα»M.

Γιρῶi i 'tfà Γúκ>3^. xai rife iaxAUftar Aoyadrr ra»r« runix^ifcm' r*t iturec Xfcti / Jasràrqr <nr niptnic ir rà c* te.fιξoi αἵμαπ Jtarera.

Τῶ» Tarifai» ürirru» i xopw.'u riifktfe» aa« τΰ» ^«oλi>ω», àxflrtK tita tutiïfafU . κai sr/:« ivtpkc if raucit rwatfaiâiita » v4χα SMT& iin^ifiri / ihtiânuc.

Εὐοιβ«α< ol Tvpyw » iiaAneiw» τpiμβ^M . κα> i* »>χνμi/>κ TupUriC Tt itai iiiâtiutAu. »1 SroAbyu Aa/tTfüc, it rü rarpbc xo) Tit rt evïrpiK tx»ifu<xi> tô Π.«νμα r^upac. £

P'ûta/ τ»3ή(άχά*M< Ttipat^â» araf Mr. rv< TparaaAiCfii»n<» τά dais» tupa Statto ta . rt, rb raxiyao» nir droTsxb» aupiuc ιύη βΰ< iciittocac aai pryxAuiwrsr.

Παρά Xf<ci rif» iξνιια» ÀAi^arr . rà< al- pitη« Tàjac aaï rie %ir/aara, ta rti aùci τiiμβv, à>.i)d»; Πιιύμττ& iχύ* ικτiματp aai àrsK^vfs^. Taripcc ifipti. tunA^ifrfc Ici' Tip . aarax/ttic uptac μ»χαAù»μ(v .

Nia Σu», H d>Aufc»ria ryirrrs. rbr trail- fat, raKTsdfx ruta^tra rp'a ïauclft aaï rit iipbt 'iper 3irf>piruc àc rirar yi» iiarbfrrb»

EX totius terr* finibus » Divino fpiritu in unum congregati hodie in praclura Florentinorum civitate Cacri DoAores duo- rum principonim fallitatem, dc commixtio- nis exeerandum dogma procul Xmoveiunt.

Surlum a Chrifto tege manifette duAi » tamquam infraAc column* faAi apparue- runt Ecclefi* prxfules , Chrifti milites » im- pietatis hoftes de pietatis magiftri.

Religiofe , fideles, conveniamur,& com- muni plaufu prxeiarain hanc, fanAamque fynoduru hymnis concelebremus , qu* fide- les omnes Jefum Chriftum predteantes in ejusdem fidei conienfionem adduxit.

Tu Virgo calla Jefu Mater, qu* diflitos apte conjungis^, tu Domina , progenies Da- vid, Deipara Maria , Angelorum fplcndor» rerrigenumque gaudium.

Divinitus congregata facra Synodus, ec- clelicquc doAorcs omnes convenerunt in uuioncm, Chrifie , divini tui gregis , quem proprio redemilli fanguinc.

Patrum omnium corona hodie, atque Theologorum coetus una concurrit, atque in occidentalibus partibus hic congregatus brevi omnes dilfidii tenebras difperlit.

Religionis munimina, ecclcli* defenfo- res, totiusque terr* patieres, ac magiitri Theologi inligni hodie pietate procedentem ex Patre, Filioquc Spiritum depr*dicanr.

Ab omni neceffitate, ac tenratione libera invocantes divinum numen, fanAiffimumque, ac divinum tuum natum pie glorificantes » ac pradicantes , Deipara.

Potellatem a Chrifto accepiftls harefes omnes, & fchlfmata ab ejus grege virtute Spiritus SanAi vere exfclndendi, atque pio- pulfandi, optimi Patres convenienter : quo- circa jure meritoque vos prvdicamus.

Nova Sion faAa eil Florentia, Patres undique ad fe congregans » & facrum de- cretum divino conlilio in univerfas terr* partes mifit» quo mulriplici Theologica do- Ari-

Anno Conari >441·

rtiif dtUvyir mû nftia m'sfirf. ri)» /4* «i€<» MPvrJ·»'-·.

O' lipH, mû τβ·τ»β£τμι& Ιμιλακ ru» ro> rl/r> rtra» rà» iu%ipi» ri» ταηβυύη, ίάαγ: r« ra&ip. tuù rb SA»» ii·)^ , Fb ? Tpt&: ïξiïuχ·». ip%j ipttieyitf mû rt^j iïautip rb / riftai iyw τvμβ»λv> ·

Twi rà» *à» ■yi'ufh Joenjr·, ip3t^i-ξακ, τ«»τμ ηαμβτι, f i»-χλ^σiû» i» rg ΦλuM/τip, »ύ»»ψχ« r«»ra rà mi-ία^a. iQtmrat »» >àzu it atvrb» rà» «i-fWu)· x·) 4μ4«.«» •'ari* i%iiftf»t>

Σύ τών βpατi* i^hjt rap&bt rb xua^ifpx, Mî iyybai» <ιλΗ« - ζαAAiβ/aat, üi ri» Xρι,ù», rliara râpai. Ϋ refβχτιλiβ, *x) reojrrjv ■£. rrjs arirtat- Ju rapiiημήταρ ita fit ai rit-&l,ris iάλαγίμφ» ·Γ<»ù ω< f τόχον <*.

Tà» iïβïτμιη retrlw >wù àyta» rûutj^tu Tifüt ytpaipti». rà» i» ΦAu;,»τip iepüt rur-aj^ârau i» Πηύμβτι. v-aû ràt rxxAij«-iai fipy/dtaf ànâru;. t> bitra àurài x*t«u&v»x-rar.

H" $a»à ri Sariif©* «A»fbi« τιτλιp'ρατα», η τ£λ*ι Çijrara . i/ρύii τα», Πιτpυ irtrp^at Φipiξη «c ·»««■!» ru rut àitWup ru. -yi- χχρ lUrpr iirifiUu ! ba μiτατi Λ<iψι* 4 τi?ι ru.

Nû» 4 P'ùμ<κ wpxirtjc 4 xAairb». Eùyf»<®-, <ά»^χ« rvni^psi»·» I» tji ΦΛ^oyÏ* üi t‹ρ r«-<»» tarifa* àxAbvers» . M« Oipi *κ ra»r^,. ui irpt turn aa^oitiy^rat· ri Zurâp^- rbv λiyo* »TÀ>ipure.

Σv»ιλ^6vτ<< i» riçfl. trâorti μιικχpiζιμi:,, tt rà» τβΛμωμα». ri» ri itec^ra, rspaii-Fut raftb» rvr£t»arar ru rirrÿ ru τόχu, £λλ£ x») »v» ralt baiipriatt rà» àpplu» aa-Aüc mat/nirarau.

T'rprcs vαμβavιλ»ü. τûα ararruu ra»rt-rlvra xo) *n<j£ . trb» aAitfic yip tpyw rb Tapb» ττΓτaλύvβμι, ri bûrat rà paapà aai -pb ToAAi Surira ü» Ewràp μτ yinp κ£λ·Aiça.

Nû», «τiλaμψi Çaiiput. π χαpμ»τuτ& ήμi-fa aupiu , i» g f θ·«o, bpo» / àpijnit ri» rvr-ύ»τμα» , τû» «arrpw» » jçopbi, rvuijlro ip$f ii^vt, mi) Siotyi.oic iraydiAAirar.

O^aara alftTiμü. xaù tuuda itj ii£rarn ra 3>αλαγ£»ταη i^H.Tx T^<<;^Ç7·

τi» raripom tiçoï <τυ»ι(Αi>>|«·«» î» όώτ« riji xa) 9»i«i τi«Γ«υ«.

ά<üM|iιτuμ$u rirai- τ»|» ûτipτyταv μιτipp xupÎH.Wn» φvταυγφ rtûiilu» , rn» ùpâutar Λλi/αΛκα. τΐ|» raréia τ»|» <τχ>)η»μα Qiprtptr τ9 ύψi *. f» i A4y>· r£pt èyi-»tro.

O (aiA^· u<p!hf T rartpou». ix τipiταη» à'ipn· Aài b <PAvp»rTÎf 4τAoφ4p^· cparbc, xarà T β»ητάλυ» xa) râru» χλγ«04|3αι|μ rit» èfifur jlfviafybvi.

Ntüret tuipiu Tarra^t» rvut^poiAtfra» ra-ripti Sufyipii. rü boirai rà t;'i» aaait ÜIPp-biyéra rat puAoJirr» frurtv, ιτμα S»«5o» ru rieriri.

Tiytnr ïp&- rüt rurifu , xai xar/r^u»e» fii P^huapiat. xal rb 3iγμa rxpl>;, iiiiaÇt ru rt^âf. τα Πτ,ùμα inrupiûtAai èx riarpbc xa) iι' T'»i> ri.

E'» ^μφaτipv^ι» iyAτaι . rb ytui^ct i ribtifr H ii' «ζùμχ aùrb ôipru xx< J/ pajiiaic.

P vjxi mniurwr dloriu r'w; ù/a»ü»r«, ru rb»

Vit·»»··> {»pi«wk«qaerdaujunAer urkodoxae A Odem..prcxuIfgat.

Sacer» & venerandus Patrum coctusom> nem impiorum difficultatem peifplcue di· luit, divinumque Trinitati· oogma, nvc non fanAum fidei fymbolum refit conictlior.e » aptaque intelligentia cwpofuit.

Ut de tua divinitate reflo, ccnvenicnti-Tue modo loquamur» divino nutu omne» Ecclefiarum pratfules Florentiam congrigans omnia l'candala de medio corum furtul'IH, pacem Bc concordiam diffcniinans.

Tu Virgo, mortalium gloria, & Ange* lorum es gaudium, Chriilum incarne pa-tiens omnium Regem, atque rerum creata-rum faflorem : idcirco Virgo mater per te

8 let vati indcfinenter Filio ruo ber.c.. clmu* .

Venerandam hanc, fanflamqce Synouuu fideliter celebramus, que Sanflo fplmu afflante Florentiam congregata eft, qua-·.* divifas infanabil' ferme modo Eccietias, unionem compofuit.

Vere impletus elf fervatoris fermo ad Petrutn olim habitus; converfus confirni.i in unum fratres tuos. Ego enim Petre, ro-gavi, ut non deficiat- fides tua.

Nunc Romanus pontifex celebris Euge-ni4* omnes Florentiam congregavit, inct r-rupram fidem vclut effundens, cunflofque confirmans, & viam ad ipiam mcntlrar.s, Servatoris difltm implevit.

C Convenientes in fide univerfi laudamvs te nueulr omnis expertem, qua: d.'sjunflaâ Fc-clctias prerer opinionem venerabili Filio 'cu concilias, & nunc pacem inter eas perbel-le confirmas.

AkifTime rex, rerum omnium author >at que creator omnipotens vere tuum opus eft duas partes eximia», valde, longeque inter fe diifitas. Servator mi , conjunxifle.

Nunc vere Illuxir dies Domini Jrririat plena, in qua Patrum cetus divinum de-cretum , 'tamquam ïbeietaris vinculum, re-Ae ilatuit, ut cxlefti repletus Capientia ex-ultât .

Hxreticorum opinaroenta, & impietas, Din"5 d,vitio omnis fublata eft, & procui abjerta , ac in vere , divinrqoc fidei unio-nem convenerunt fideles Patres.

Agite)am fideles, canamus caflIffimam Domini matrem, fplendidam nubem , cxle-ftem fcalam, thalamum aureum, prrftantius altiftimi tabernaculum, in quo Verbum ca-ro fartum eft.

Vifus eft Patrum coetus ex terrae fi.iibur Florentiam congregatus tamquam exercitus armis inftruflus adverfus holies, ipforumque audaciam ftrenue dejecit .

Divino afflatu convenerunt undique Pa-tres Theologi ad confocianda, que prius nefarie divita fuerant, jamque concinentes

£ divinum canticum domino perfolvem .

Prodiit fynodi decretum, ftatimaue ani-mum dimiferunr oblarerantes advertarii, At dogma nos perfpicue docet venerari Spiri-tum ex Patre Fifioque procedentem.

Unum utrobique Centit divina Synodus venerandum, fanflumque Chtnll corpus, live axymo parte , live fermentato perheia-tur niyfteriurn.

Ab omnibus periculis immunes ferva Dei-para

Anno Christi 1440.

rixo» Tovaylatutt i(ἴλχ ψυχήι β^ύαί ow * νμκν ri» ΰίήν m ρύλπαΑ» rw <id..·.

a Ε'τ' «χμν yHt «< rlpava. einefiAayup βτιμι^ο». h t» φλοί(ΐ«»τιμ rxrayia car laiiiaaaura, ri)» rûv ψυχώ» erbAjcwi» vü»i rû» tv rp «αρό»π , ΐνανύι ivAbLeevrai». π» Σοιτι^ι, Mal «ùrà μίλο^ύχτοι» , r<p rûi> ψυ^ΰκ νυμφιοι, rb» ΰμνιν àì aüvai.

I"»a Au&j μ/ràrwye». rb ri ^ιτμ»?©- xi-xiço». >uà ιφανι ή fiuXflpk JiiçATK. éniirtu; Ιλαμφιν ή φνταυγή »e»»fyupt« »ΰ>· aa) ri» T 4>υχίό» χαίοφτιχχ» τιμωρία» ϊαξάζντχ iiΐΐτκη, rm mei: iiχομέκν . * ejo» / rvtiiu ¢b; άλ>ι· Stiit τίμιν·

P ûs-αι Αι/zi Mai ιταк aol aivJûiwv ri« Jm· b Av; ru. rm rb» iipïv xal eA>&â ιιJârxaAs». ri riirftf iieJoyo». rit iiutA»riaf ae&tjyifTii». sud τχ; οι'χνμό»>); ôixyi» «i τοιμί»». χα) &ea» xofupotïj» itysoi» ira»των. o»»j ψυχΰ τιμύ»Γοι» , ii tmyydAw ----

5αυμβ ·« r« -fye αν ΓχτΰΤχντοιύ»*- μΐ Till 3ηιυματίν< 13Λ» rb μυ ιιμο· / itfàc frirtait λλϊ χi/ Tfi ^μύα iri^u/iiieNvrit aAAw αίφιι, rarfiifyju , άλλ* ύκ ιτυχο» rira, ijiuit j «i iJ,r« ιιξάααμί» ft ΐΰTtfl

Γ»α «·υ>άφ»ι riuayit τ« ifiùia ιτβντβ μ? riw yijivwu, aifaa-ànlxi^Tlla. Nκαΐ μήτραν αα- r^iuwf. «yvij · ^savoyÇunc rλ τύ [illegible] αίύ-Μ . ώ; £v[illegible]" ·~· η , '> f» [illegible] irej^erav μανι-^ικ ΐnAtjΐx άτρί- *τμ άτυγχ,ήτια.

iΐ χτι?ά τΰν άτάίτων iq τνιχτβ iparlSv ia- pkruv κ. Κύριε τά >|< <rxpxbt, Jifex ναι τριτά- βατιλίΰ. τήν ήμ^'ν μετάνοιαν *ai rt)v TviTtfpiav ρτιζ>ιτύν >uü 91Aw ήμά(tivaj, ti- cks iv 3μο>ii^, >u tn άλλήλαιι βριανιύανται.

A n'3>|Tf at ύ'ψ®· i1 lepfa κα) «yia. χΛi- Spai μανάρια. rb irpàv vpiaμα reponipfati tù- αιβω · aa'i r'm Tic'vr iiiiawrs. λίγαν rù«- f,àat TuraA^^ij. rarlptt 6t><yÎpoi, è'Jt» C/zir rip&ufyi · »aï y£pJup^μΰυ ·

Nü» &«oi ΐίράρχμι -rapa ΐτ»ξίζι τΰν τόιω» άλήΦατι τά. άμιιβά . ιύβ-ίβι^pivιM Jt i rijc y»j{. μεχάλω; iywvlmiAe . >ui r»ia» T>is rapuit oluUrf ιτήν «yy/Aei; , χορίβοντκ irau^ut · vepl rb» &pò»3> τί ταν~ τίνααr^·.

Nÿ *ι»α9αρμlvμ, 4 «ύηβΰ ο' τατίρι Ιζi- 9ιντα αήμιρ»ν, ήραν ααφύl. ατάντα^ίν «Ατμά- fjfyw itptlf sab àpâ'oJ'ifoK iiγμααι. αΐα^υνi- Ju . . . . φτμαтMM τό» rirw μι) τι- μi>»τω». μή ΐiiμιλαγιιτ,η. uartp Û auditif Ιχ»|μ4i»·

H'Aiv λααιπρατίρα ή i:prf rijf ηviiv rif W«« ΙτiλαμψΊ rare» rip, yjj, aiplrtix an*· ταμίvια· «α> r»»lpi χiτματ^· rit ιτρ^ίξαίpv- τα rij» τλβ»1μζ, xai rirrai $μγ«ρα rpbt rij» Wrra 'f ΤΪÇtrt·

para SanAiflima tuum natum celebrantes, omnibufque animi viribus hymnis ad te clamantes, φ cannea tibi jugiter perfolventes.........

Velat in fublimi polita terrx fines omnes lucis fplendore confperiit hodie Florentina Synodus. edocens animarum fruitionem non defututam iis, qui fervatori. alacri animo famulantur, & animarum fponfb hymnum jugiter canunt.

Solutus ell interjefluj paries fchifmatis pellimus, dit diflidii lqualg. evanuit* jamque umonis puolica celebitas miro fplendore illuxit, & poenas animum expiante praedicans, docet fideles Synodi decretum ut veritatis dogma accipere .

Ab inopia , feditionibus , aiiisque periculis libera famulos tuos , qui factum , verumque doâorem , fuccelforcmque Petri ccclefi* prxfulem , tonufque terrae ducem, ât pallorem, & divinum Sacerdotum om nium Coriphatum toto animo colunt, ficut

Quam mirabilia fiint opera tua,Omnipotens *Jefu,* qui Deum colentibus mirabili fane modo dedifii videre factae unionis myfleriumAnte nos enim Sapientes alii,&Patriarche id vehementi deiiderlo cupiebant, fed non aflecuti funr. Nos vero prae oculis jam habentes, te celebramus, Servator nolier I

Ut celeilia omnia cum terrenis conciliaret, carnem alfumpiit,& in tuum uterum defeendit, V rgo mater calla, Unigenitus Patris ante fecula velut homo apparuit,, arque ex te prodiens unigenitus appellatus ell citra ullam mutationem > atque inordinationem .

O Creator omnium , tam vifibilium, quam invifibilium faAor , totiufquecarnis Domine, gloriam libi proferimus Rex , qui converfionem noftram, arque Calutem expetis, dt in concordia nos fideliter perdantes ede, nec non pacem invicem fervare jubes.

Afcendite fuper factam, fanAamque fedem beati facro Chrifmatc religiofe circumhniti, Arque fideles pium veritatis fermonem edocete , Patres [illegible] Deo ioquentes; quocirca vos magno honore, atque veneratione profequimar.

Nunc divini faccrdotes dignam laboris mercedem a Chrillo accepi llis, propter quam pie & drenue certavifiis & £um umbram corporis depofueritis, habitabitis cum Angelis, exultantes perenniter circa thronum regis regum.

Mente pura facrum hodie decretum po. fuerunt patres, omnino conveniens facris, & orthodoxis dogmatibus. Pudeat..., fchismaticos , qui debitum huic honorem deferre recufanu atque confiteri, ficut definit Synodus.

Sole fplendidior divine Synodi celebritas terram omnem herefeos caligine obduAatu illuftravit , pellimique fchifmatis errorem primum auferens, omnes in unionem fidei adduxit .

Cm «ist i «44»·

A

Συναξ^ρΗ» T>|« âyiae κ*) *οιΜμ^υαφ ruoiSu.* ı

Smftii, A* OrcwMTMcr *SytwJi*·

H' *αγία Sunt* ma) *μ{γίλη rvroS& γιγηη* τρ φυλ& are **art** rije *ri* Kupiar inu&parij-*rtwt. i»* raie *ήμίραια* luô/vir ΓΙβλαιολόχν rvû reAdCrativ *βαπλίοχ* rüv *ν'ωμαίιη* an) i'*>a*40 *rarpiàpjQ/* KMS-arrmrriAaair. *rvrfàpont* 4« αυτήν a **rit** *rptrpuripaa* P'ώμιρ *ip%npi'utt i μίγβα* Εύχίνιφ· · *arip* ûc άλλο **rit** τών *μαχα-fio» tuSpûr, itoÇipft· rÿ* avri και pfyas W« i<WXK « *âd rà» *tàpair* τχ rû Xpiçû ΐκκλ<-*rias rriar iri* ψυχαο. irota&aipfve *ri»* dr ri» T/è» **ri** θiδ» ïre» rerra tà φυσικέ **ri** Barrie *άγαθά. ai γάρ ipiiotoo'* τβ» Tib* μι) rb Πμ /ш , *μή ivetr* τά φυσικά **ri** llarpie <y*Aà. και *rire yip ιΰυηκί» i ι ri* ClarfSc « *luraftuur ri* flrrvpa . *'iri* xarà *τΰ· ip^à6»^f>Avapürru» ùf rf Ji' iζvμM* ^υόμ^νον , ü» fci *τύμΛ Xpt~ çi . Tfit* 5 τù" <ù*<β** à^vpfvMi pà ÏZ"ı' rie ψυ^ά< *rür in* nrKjipifpfMi» *pjij·&nuv* gy ààwrro» *prfi ΚΛ^αίρχάξ ivrit. tri* pif j *rin Tt» kyins* ψυχάτ pÿ άχολζρβάναν vüv xXA orov «oὐ Ψυχχi fri dai rpX *rus μη βvλoμivv nÀjtat rift* «φαλιp. xal *Sitcu rû P'ûpn; «p^tepii, rip aujû* ra axi ÙTorx/if». üt àvioâcv xji τρi *TXfuSirus* ôAïf <9 *èru-b* roi; lapaie ----------- *ηιήχθη'μi»* àv αβ);ûfy *ίγία* σύνολΙΑ *ir* ^♦owfmxaj *και* φλωρί» *τίχ·* τόλτσι, άξκλόχïΐ» τή 1 *ratios · raptiran* 3 è» *αντή* τολλοι όL' καί καλοί, σοφία *K? àpt-rÿ* lιαλάμτονΓi< iξ *άμφιτ^ρακ T μiράτ.* tr/if-yvs *γαρ τα ·ipv> rirai ^ίαιτοι τλάονιρ* H a> αι>-*ipis. àri μïκ ri μlpvp* ? Ιταλών, ό Is *trias μ»ίμ·μ* Eùyfvr^- ό P'ώμiμ *άρχιιριvp μi?<·î&···σύ» τάτ>) τή xar' iurtr άγια ιααλητiχ, iη·* λονότι *itppvri* , Καρθιράλισιι. *\'ρ^ιΐπσχίτi<(* Ε'ησκότοκ. A'βαΛχ *Γιρβμ>ι>άχ&(αai* Μοvα-χoi;. *itptûn* καί iιακivοι». τλάoi; 'ij *'ξαχα-riais, χωρία* τών *roranjpiriiv*, καί τiv άλλ^,v *ipχiιτων τηα I ταλία* . Λ τά 5 rû μ.ipv« ri» A'νατολικω». *i yaÀisuirarQ· βαπλτύα*

«o4τατ»- καί «ΛγώτατάΤτ-ΜιάΧ-ο.' ^ *κημιτατ^· καί φββίρύτατ^· τ»τριάρχ>κ* · συν sririf *τή κατ~* auras ικκλ,σι^, *K'ρχ/ιτκτκi-rttf* E *riaxirais* και rois άλλοι; *ίκαληтια ι·otis* ταυροφάροι;- ή/vμόνοι;, *iipiveru, ttpapu-*νάχικο και μβναχοϊ. *in* j και *ή ri βατιλίωα βύχΛλητ^·* τλά -oι και *tuburis άvipι* . *Mτ-μα γάρ* καιΓ àurbv 4 βα^Λ,κχ σΰ *ταξια ώ; ά·*κ6{ · κλΑον ùv i καιρό: / iιαλΐξιοκ , καί *ru»·* (λ&ov âravrre àv rÿ *iιαλiξα* ijâv yifv λαφβ-*fiu. ηταк κα'ι αυτοί ΰτip* rii; Λακοσivo . »»rà{ τίν άρχίντοιv . *ίκφέροιτο γάρ riirt κ,* ρόχχο κΕφαλαιοκ, ii<v{, rb repi ? Saa; »κτ»-*ftürtoK ri αγία Ππΰματ^·* ro repi rû *άζυ-μα καί* rS 1> ùμ« *τιρί τί καθαρτήρια τυροί mp'i rije άτολαϋτιωί* τών ψυχών |ia» aZ"f*Epibus. ναi τιρί τή άρχί^τϋ Πάτα . Taura *ylip à-airas ό* Ε'φίσν «< i» και άυτ» τή *ίipàs* èaainis *iιαλίζτωα* . *i* τιρί τάντων *η* Λαλοψ *'j^uatrtrat iφη* , «τβίχ *i ιιαφίρiμ&α irtpi*

SAnAa h»c, magnaque Synodus faAa ell anno-sb Incarnatione Domini 1439. in diebus Johannis Pairologi poihetni Romanorum imperatoris « & Jofephi patriarche Conftantinopolitani. Eam autem congrega* vit (ummus prcful lenioris Rome magnas Eugenius , vir, fi quis alius, beatorum virorum divino numine plenus, dt magnus, divinufque Pontifex, ad ecclefi* Chrifti unio, nem toto animo anhelans, ut condemnaret B » Qul ocStnt DuFilmm habere omnem naturalem Patris virtutem. Nam qui fenfiunt, Filium haad producere Spiritum S. iidem exiftimanr, euro nop habere omnem naturalem Patris virtutem.* hoc enim ad naturam Patris CpeAat producere Spiri* tum. Tum adverfua eos, qui indoAe garriunt , azymum panem confecrarum haud fieri corpus Chrifti, & qui pio quodam affeAu negant mbrientes in poenitentia polle poll mortem juvari fuftragiis , aut ipforum animas purgari, fimulque SanAorutn animas perfedam fruitionem adipiCci, quatenus animx funr . Tandem adverfus *illos,* qui caput inclinare nolunt, debitamque Roma-POM'fici venerationem, & obedient iam CtelUkn ' q««>adroodum e« vetulla tradit.one habetur, atque in Cactis canonibus natatum fuit. Convenit igitur diAa fanAa Synodus in civitates Italic prctlantiftimas, Ferrariam, atque Florentiam , aderantque multi optimi, ac prcftantes viri fapientia, virtuteque celeberrimi ex utraque parte. Componebant enim iftum coetum plufquam odingenti viri. Ex parte quidem Italorum CanAe memoris magnus Eugenius romanorum pontifex maximus cum omni ecclelia ipli *fuojeAa* , nimirum facerdotibus, cardinalibus, archiepifcopis, epifcopis, abbatibus, Hicromonachis, monachis , presbyre-& di*eonis Pl|4fiiuam.f"cen,t"™> °mif-Of,*,.1«coru"> Pr*Po,,t,' · Pf*' fuhbus :ex *parte* vero Orientalium Cere niuimus Romanorum imperator Johannes Pal«ologus , Jofephus intclligentiilimus, rcverendiflîmufque patriarcha cum omni fua eccie-fia, arcnicptCcopis , epifcopts , aliifque eccleriafticis viris crucis infignibus decoratis, prcfcAis, presbyteris, hieromonachis, & qionachis, fimulque imperatoria cohors multis, nobiljbulque viris conflans. Secutuseft enim eum imperatorius comitatus, uti par erat. Quum fuit itaque difceptandi tempus , convenerunt omnes, ut ex difputationibus partium difcrimen obfervarent. Erant autem dc ipli Cupra ducentos abfque principibus. Ac difcrimen quidem quinque capitibuscontinebatur; de procclBone San&i Spiritus , de azymo , & fermentato, de igne purgatorii, de beatitudine animarum fandorum , de potcftare Papr. Hrc audiens Ephelinus, qui & ipfe ad difputandum ele-Aus Currar, non de omnibus, inquit, inllitui oportet diiputationem, quoniam non in omnibus (impliciter differimus. Sed unum dumtaxat Cedulo invcliigandum eft, atque de

/ uno Cuatsri 1441.

rtivTuvirAes. «λλ· iA< mft /jiw *i fa* -flui-a* *aya»,T» *ttfi* nts *lnrtffvnut* *ri* ἁγία Π.,ὑματ®· . *rtfl rim* *y£f* /SvArpju *àSïtai* ri iὀχρατ®·· *rit f* *Λλλα* *rötra ,* I jaiât *Ufa; àtaira a»wiï/·* <i^ζ» μ) *rifi rira* ή *Mλ/(ι; ifiart.* ae) *i àyi» ἶητμτiζιτ».* *Xαι* nypvrnr» irl rfir, ri»u *ri* και tenri-- *ζη* ϊκαι'®· *ürtf ri* *μΐp*ι ivri* i^ξατ» *rainn* j *rûnaS^· SioXiyt&ol* A rpA-λip &· rÿi pu Aχ *'ira ár>* Xp<ü καὶ J.aAi· *' f* *»» ri A ilry; 1 X-A'» <f. mù Ûχ H/vχiα» « χο» ri · «àa *άγν»iζi»το à/atÎTifn orvSf μαγχλτι.* axi *i àyu»* rüv *ἁγῦτα SitSiytro . aai y SiÔAiiit* τχ» *Si^At(i».* rus *i i E'pirn μι Ju-»ioifa<&·* àvnAfyn» rpk ri ^avârarx, *àrf-ifx* rt» à/ü»a *SttAiirat rije* ιιαλiξiχ*. «1 j, *>anrai Tarif»; ά/$χμ!1ι»ι àr' airi ri* i»f»ü *τατfiâf^n. aai ri μiγαλατάτα unfit ri (ix-σιAiχ* , tô»t»c runinneav *i» ri inuia / ri-<e«. jpjLvvevTtt yàf ris iifài* •f *ix*A>)«-ia». ail iûfimt «urirs cvp®ii»i»ro«* r<ÿ *iiχματ/, txfi.ar Situai» a>ai* Tt) *ri* ©ri t»»A>irip , à» W' »Arii *fiat>* h *pha» If ra χαμτιαρ tuil* r<j> *χμ/μΛ·τι , iSepia iii Tjr ;fia · ήνάΐιτα» rai·* »ι». *wsrtf* i» *tü 3iyμ*τι* vrai *aai i» τ;ΐ(aiirSït mpafaiiif. ratra yàf Sià fiafTUflar,* tü» r>ji *SiSaraaAu» rnç>i<ra»Tef, ifj»* *ΪξιΓάκΊΤα»* t*xA></,'j, *χα^μiιτυ^.». infifai·* oi *àfaiiji ›μï ά^αλλiά^Τη* ›j yi. *λi·* ywrr.·. ütm *i» t:»* rîAtvavrrs «» *iuri* τήv *îarôf£rn> ri ranayift Ϊ1>ιύματ^· , ia* vS llarpbs *el *ri Tii* a-i»®aw£w/. tusi ri* dit ά ὑμν *3vτiα» μiα» aai rip àurw a»ai* Tr» *fatrà ri γιiΐμiιiΐυ»* . *«l rp τδ» φvχûv *xaiafn» . aai ri» rü* iyit»» iri-λαvτι» aai ri» èiafo» àfj^nfia* rije *P'difUff* I *SiiSi^p»* Ti *μatafin atai ra^it* re-*fizïri.* àf *τ»,μα»MTι;* àTaçsAraelt *rt aai t-*juifJe *γράμμαπ* èi< *ατατα»* «i'x«/4>vUv «TtÇl»-λα> · xtri τά»τ£i β iζρξβv xei *ὑμΑλiγιτα» .* mjù *trvvtiumai' aai icfipyife-a» ίμü ptrà* ri *P'wpv.s àf^itféuc.* tai aùrlc j i E'®«r» t» rj *à»ay»ûra* rü *ifi. ùa* ijÇi-zsrc 5 *àriyfa^oi, rf^ar^i^·^· Siufia»· »ι%λ·τ; yàf άντiλiγη» iru τφ^ρύ;.* rijt ú-O pfyixe *i»* rrArg^einje ewy.uigSM » of®-, Jv T»i *μ;γάλ·ι iaaAarif* s5 *ipiufi»ria{. ωμαι-çt aai É AAUvicil aai i/a^Srtfa rà pifr, iiftM* àt ri *Xf'ni* r'» *αὖμα.* Un guru *έ;γηβι» üoref i if^~ ιιαλαμόά* η . iq trrwt ÏΑαβτ *τiλ<^-* ·i *α·ήκ3<&-.* A'λA *ητν (iψα< ι»* KuveamwrirlAH, e ti.ytr *aai rtmiTafai» ra-ro» τχv* cxareAr* . *yfôfiu» χαι* Arywv *i»a»ria* *Mtr** rqt *iffit ruiiii»·* aAA' «x üpM·!** *aai Tifi* rürv ü *iaa^niria* P'tyuis *Cfo»irràt.* *t îç *«Aé* το» *Κορὑ»α iriraon»* 4»*Sfa rârat* eo$lix< *τιταi3£μi»o» aai* bsaAiysv *£fiçcai»* KuncmmHrvlA· *3îΛλ»γ3>i»α4 fiÿ ri ΐΐφiη·* ï,α *μι tYtn λiγα»* · an *Sik φόβο» τι>· ·»* τβÛ»ατο *λiγα» b* I τβΑiβι. *άλλα aaaâr» μiα» aai S&rifa» ιιάλ»ξ<» ron^ot v^άξα ri* *βα-*haÎois, Jr/ibuyi τη» *SiaHÎi» . ï,^λ yàf iit-*tAto , v« qi.A» *iιαλiγιAαι.* *α'ι Mei *pi»ai i» rai; γvτiακ runrafarrt rira»* t ri» *ri-λι».* 'ότι *γ(μ>ι» και τα; »ήτα<,* mù *ir' iaé-* *“ ri »i» ή i*«,v *λὖμ>ι τολλMi 3iiφ-*

Attsto Cmsisti *44*.

w difpUrindum, nempe de proce/fione "Spititus Sandi, hoc enim prxfertim dogma fcirevolo: cetera vero omnia unius hor« fpatio expediri poliunt. Quocirca de hoc in-Hitui coepta eft quvftio, atque parabatur certamen, A fuper hoc admodum vigilabat unufquifque ex parte fua, & vehemens (ludium In certando adhibebat. Coepit igitur difputari in Synodo aprilis nona die anno a Chrifti incarnatione 1458. atque difputatum eft menfibus XIV. nimirum ufque ad diem fextum Julii anni 14J9. neque partes otio vacabant , fed magna utrinquecontentione certabatur , atque certamen certamini ,difputatio difputationi fuce débat, donec M*r-» eus Ephefinus, rebus jam In *aperto* politis ; 0 contradicere non valens, atque difeeprando adhuc certare formidans aufugit. Ceteri aurem patres ab iplomet facro patriarcha, maxlmoque imperatore omnes in unionem fidei convenerunt. Inveftigantes enim facros eccleiie dodores ipli, iplilque dogmati content entibus repertis, rquum csiiiimarunt, fe potius eccleti» Dei. conjubgere › extra quam nulla fulger falutls fpc.-, quam manere diutius in feparatione, & ùliitmare, in quo nulla eil lulus .Convenerunt igitur tam in hoc dogmate, quam in rel>qu>s capitibus, omniaque dnCluruin eccleii* tcftimoniis confirmantes decretum promulgarunt , quod _ lxtiric multum attulit eccielix, dicentes, Cexultent cceli . dt latetur terra. Sic igitur decretum t .ixerunt, & eodem declararunt proceffionem Sanâi Spiritus ex Patre, Filioque , atque azymi confecrationem perinde valere , ac fermentati, tum animarum purgatione m, Sanâorumque fruitionem, deni-?|ue fummum pontificem Romanum iticceforem beati Petri aperte definierunt. Quod quidem decretum apoftolicis, rubrifque literis lignatum, in omnia terrarum loca mif-funi eft, atque omnia pacis amore, communique confenfu eandem fidem confeiTi funt, peraâis facris una cum Romano pontifice. Ipfe nliam Ephefinus confenlit leaionl deretl, noluit tamen fubfcribere, dilationem -O temporis pratcndens ; pudebat enim eum nimia ~~anxietate adhuc contradicendo impie~~tatem fuam aperire. Saetis igitur Deradis, ledum eft decretum in magna Ecclefia Florentiae , Latino, Grecoque 1ermone, & utra, que pars jure jurando in facrofandum Chrifti corpus fefe obftrinxir, fore ut ea omnia complodereturr, que in decreto ftatuta fuerant. Confiantinopolitn autem reverfus, commovit, perturbavitque Orientalem ecclefiam, feribens, ac ioquens contraria fynodl ftatutis. Curam *&* *in* id fuam convertit Romana ecclefia , miftb Coronenfi epilcopo , viro omni fapientia inftrudo, theolo-_ go Optimo Confiantinopolim, ut cum Mar-E co Ephefino difputaret, ne ullum amplius *fubterfugium* haberer, dicens fe propter me[redacted] quemdam caudam Tuam defendere haud potuiffe in Itali* partibus,- fed fxfla ibi una , & altera difceptatione ex imperatoris mandato, certamen vitavit, & quamvis requifitus, noluit amplius difpurare ; verum privatim , occultcque commovebat omnem civitatem, fimulque infulas, dt ab *illo* ufquc ad ptsfens tempus orta ab ipfo

pet-

Anno Cbiist i 1440.

r>|v τιρίφηια» raûrUu nf-ra», ίλλ' inüi^. jù» iri^tipai ri; àvrü 3ve nJsu/a«H«; rs άλαζοΗβ, ίλαβίκ Irretra-Hjc iuru βλατφφΰκ ml iecuitiec. in ac H» -rj ecKuftfulu^ iimbfy Ιμάχττο τή ykf ύ-τή auri xnaAurtut· ίλ«»> rot βίο» nati-ΐροψο l oi S tMW ραμι/ΓΜ re real irniti, οΰχι,&Μ ιμβιοι τιλΗ tMÎM . il T npiin&rti» ru Xpifl pAtitàil tuft' ImijUu i-füiftu àurvs rirp rü rpirp ri rgîe |ài-•rryzopfavc. rite nùrû biyoïc àro~rfa<perrec rÿ ΰγίφ ri Oei enn^ipruf, iftf!, «ai eùgine^a. 'len rcAut tinfue·ruififu uria. raüc τΰν 'itopifur ru ratifia» 9ριτβΛΜΐ k (Mc ήμ£ι» iKhfri» ijp«{.

.pernicies multos pervafît, prxfertlm ve.roce-fllcbefrlmam hane ini'ulam · (a) Ail ille quidom promptam fubiit poenam tu* oftentationis, dignam fane impietate, & impudentia, qua fotus Oecumenicx Synodo adverfari aufus eft. Cum enim refolutionis ejus tempus ad-veniffet, convolvulo correptus c vita mi-gravit. Ipiius autem imitatores, St afleelc (imilem huic finem habere prêtantes, jufto tuo judicio, Chrifle rex, lingulis diebus vi-demus eodem prorfus modo interire. Nos autem abjpfius didis recedentes, Sanftc Dei ecclelic unionem amplexi fumus, atque obfecramus, ut ad finem ulque in ea perma-nere poffimus. Sandis patribus intercceden-
B tibus miterere noitri Deus nofter. (b)

Ammo 1440.

(« › Défignare videtur Cy> pruiU; quod lî admtfen* inui, Joan, ne* Plulu-ge ahusrib a Jufcphj Metho-neηiï IR Ptlopvn·neio epi* fci>po quod vifuni Al·lit'o.
(A jscri-ptum hoc >οιπτι Hufiadeno Grui li ludi* ne tribu-unt edito-nenfcs Et quidem eodetn ço-due h*r tinu fape-nuru hymni adiungi->ur l

Felici A'l *umipapat, in concilia Florentino*.

Alfert Marten. Vet. Monte. VIH. P»»·0«·

Eugenius epilcopus fervus Cervorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Multa fanâorum patrum veteris ac novi teftamenti exempla nos admonent, ut crimi-na» prxfertim gravia, dt que io fcandalum ac divifionem publicam tendunt populi *no*biscommifli, neque praetereamus filentio, neque ullatenus impunita relinquamus. SIC ca 'enim quibus vehementer Deu» offenditur infequi vel ulcifci differimus, ad ira-fcendum Itaque divinitatis patientiam pro-vocamus. Nam *8t* culp* nonnulle funt, in quibus culpa eft relaxare vindiflam. Juftum quidem clt ac rationi confonuin, juxta fan-CTorum patrum fententiara, ut qui divina contemnunt mandata, & inobedientes pa-ternis exiltunt fanétiombus, feverloribus corrigantur vindirftis, quatenus *& ceteri talia committere* vereantur, & omnis gaudeat fraterna concordia, antique fumat feverita-tis & honeftatis exemplum. Nam ii, quod abiit, ecclelialbcam foilicitudincm vigorem-que negligimus, perdit delidla difclplinam, D» & animabus fidelium permaxime nocebitur. *Refecande funt ergo* putrid* carnes, & fca-biofa ovis a grege repellenda eft, ne tota domusmaifa,corpus dt pecora ardçant, cor-rumpantur dr pereant. Nam dt Artius, telle B- Hieronymo, in Alexandria una fcintilla fuit: fed quia non eft ftatim opprctlus, to-tum orbem ejus flamma depopulata eft. Pre-terea in perfona B. Petri Romano pontifici a Salvatore noftro ligandi atque folvendi dat» funt claves, ut In via veritati, de ju-ftiti» tramite delirantes debitis ligentur ac coerceantur poenis. Apolloiic» quippe.... . .. exemplo didicimus, errantes s alios in errorem mittentes, percenfuras eccleiia. E>, flicas faran» elfe tradendo, , ut fjsiritus eo. tum (alvus fiat, ut dt tam ipli quam re. liqui blafphemaré dcdifcartt, de, ut beatus inquit papa Sixtus, memore, fimus fub il-lius nomine prefidere ccciefi», cujus coq-feflio a Domino Jefu giorificata eft, & cujus fides nullam hrrellm umquam fo-vet, fed omnes quidem hirefe, dellruit.In-telligimus autem nobis aliter non licere, quam ut omnes conatus noftro, ei caufr im-pendamus, in qua univerfalls ccclclix falus tnfeftatur·

Sane proximi, diebus in generali huju< facri concilii congregatione, in ea nobis prefidentibus, dilciftus filius magifler Julii nu, de Planta legum doilor dt fifei noftri advocatus, nomine dileftorum filiorum ma giftri Joanni, de Prato legum doflori, ,ip lius facri concilii promotoris, dt magiltri Veitini de Caftello, fiici earner* apoft«l>c* irocuratoris, in legibus iiccntjati, publice [amentabilem quamdam fub his verbis nue relam expofuit;

„ Quamquam, beatillime pater, vpfque alii „ reverendiflimi reverendique patres, in hoc „ fdero generali dt ycumenico concilio in Spi-„ ritu fando legitime congregato, unam fan· „ dam catholicam dt apoftolicam Romanam „ eccleliam Spiritus fandus ex perfona Do-„ mini noftri Jefu Chrifti in cantico canti-„ eorum delignet, dicens: *Una eft ctlumba* „ *mea, perfefla mea*, dt *una eft malrii fua* „ *elefla genitricu*, dt vas eledionis apoiio-„ lus Paulus hanc eccleii* unitatem ipiius-„ que unitatis facramentum oftendat, in-„ quiens: *Unumcnrpiu tb- unui ffiriiu*, *Jper vocationi!, «·«/ Oominut & una ft. net, unum btplIfma, unui Deu»*, &, ut B. Cyprianus ait, unum *caput* eft, St „ una origo, dt una neilrx fueeunditatis „ caufa adulterari non poteft, Chriili fpori-,, fa incorrupta dt pudica clt, unam do-„ muro novit, cujus cubilis landitatem ca-„ fto pudore cuftodit. Et alio loco idem „ Cyprianus: Non habet cccleiiafticam or-„ dinationem, qui eccleii» non tenet uni-tatem. Et ut Pelagius papa, ex verbrs prcclaritlimi dodoris eccleii* B. Auguflini, a(Terit, quoniam eccleiia nulla elle non poteft, crcfcat, ut ea limul qur eft in apoflolicx fedis per Tucccilioncm epifeopo-rum radice conftituta; nihilominus ab i-piis, ut ita dixerim, eccicii* incunabulis quorumdam peltiferorum hominum effre-nata libido hanc fandam unitatem eccle-fix Ccindere dc lacerare tentât, adverlus >, quos divina ultio & fandorum patrum „ poftea audoritas iolurrexit.

„ Quiquis ergo hanc fandam dt imma-,, culatam ecclefi» unitatem aufu facril go ,, & diabolica perfuafione temerare pra.·* „ fumferit, hic, ut facri canones edocent, ,, alienus clt, profanus efl, hoftis eft.

Anmo 'nxisri 1440.

„ Habere non ootell Deum patrem, qui „ univerfalis ecclefi* non tenet unitatem ; „ non poteft cum aliquo convenire, qui cum „ corpore Ipfius ecclefi* & cum unlverfa „ fraternitate non convenit-SI autem,cum „ prdpter ecclefiam Chriftus paflus fit, dt „ eccletia fit corpus Chrifti, non eft du- „ biurn, quod qut ecclefiam dividit, Chrl- „ fti corpus lacerare convincitur. Hinc in „ fchifmaticos illa vindiAa Domini volun- „ tare profeAa, ut Chore, Dathan & Abi- „ ron contra virum Dei Moyfen fchifma facientes, hiatu terre una abforpti funt, „ ceteris ccelefti igne confumtis ; idololatria „ vero gladio punita eft , /t exuftio libri „ bellica exde dt peregrina captivitate vin- j, dicata.

n Denique quam fit infeparabile unitatis fa- „ cramentum, dt quam fine fpe tint, perdi- „ tionemque libi maximam de indignatione „ Dei acquirant qui fchifna faciunt, dt re- „ liAo vero ecclefi* fponfo, (ibi pfeudo „ epifeopum conftituunt. In libris regum „ feriptura divina declarat , ubi cum a „ tribujjuda dt Benjamin decem tribus fcis- „ f* fuilicnt, & relido fuorege, alterum „ tibi foras conftitutlfent, *tn4i/miui eft,* „ inquit, Domrvur *omit fetior Ifrael , & tit-* „ *Jit ter m Jtrcftiaucm , J itet tbjictret tor* „ 4 *fecitfu».* Indignarum Dominum efle di- „ xit, dt eos in perditionem dedifle, qui „ ab unitate diflipiti, alterum .libi, regem „ conftitutlfent, dt tanta indignatio Domini „ extitit adverfus illos qui fchifma feceranr, „ ut etiam cum homo Dei ad Jeroboam mif- „ fus effet, qui ei peccata fus exprobraret, „ atque ultionem futuram prediceret, pa- „ nem apud illos edere dt aquam bibere ve- a, taretur: quod cum non cuftodilTet, dt con- „ rra prxeeptum Domini prandiffet, ftatim „ divina cenfura pcrcuflus eii, dt inde re- „ grediens, impetu ac morfu leonis in itl- „ nere necaretur. Ex quibus, ut B. Hicro- „ nymus aflerit, nullus jam dubitaverit, fa- a, citius fchismatis fceleratius efle commif- „ fum, cum fit gravius vindicatum.

„. S<ne cum obm in facro generali conci „ lio Conftantienli veteranum illud ac per- „ niciofiflimum fchifma , quod ecclefiam Dei a, Λ Chriftianam religionem magno *cum ani-* „ marum interitu , dt non folum hominum, „ fed multarum quooue urbium dt provin- „ ciarum ftrage crudeli dt diuturno *rrfor-* a, bo afflixerat atque vexaverat, fuiflerper „ omnipotentis Dei ineffabilem mifericor- „ diam, muitorumque regum dt principum „ tam eccletiafticorum quam fecularium, M multarum infuper univerlitaturo, aliorura- w que Chrifti fidelium infinitis laboribus dt „ anguftiis , expenfarumque profluviis tan- „ dem aliquando fedatum; dt univerfalis „ ecclefia, tam per eleAloncm felicis recor- *t,* dationis domini Martini, quam port ejus a, obitum per indubitatam, tinceram, una- „ nimem .atque canonicam fanAltatit ve- „ ftr* ad apoftolatus apicem affumtionem, „ crederetur optata CunAis pace gaudere; „ ecce rurfua cum Jeremia propheta multis cum lacrymis dicere compellimur: *Ex/t-* » *flevtoiur ftcrti, ecce torbetio.* Et. M iterum cum Ifala ; *Exfttieviiectc lute»*

A Λ· *etee ttitbm .* Nonnnulli fiquidem per- ditionis filii, & iniquitatis alumni, pau- ci numero, & auAoritate leves, Balile* etiam poft tranflationem concilii, ouod ibidem aliquamdiu viguerat, per fannita- tem veftram juftis Λ evidentibus, urgen- tibus & neceflariis ex caulis, canonice&r legitime faAam, primo fanAiffrmam dc univerfo populo Chriftiano defideratifli- mam Grrcorum & totius orientalis ec- clefi* unionem totis viribus ac omni do- lo, aftu & fallacia impedire conati funt. cum prxdiAi fcandalonnn patratores, qui Bafile* remanferant, ip- lis Grreis in promiflione defeciflènt, *iit* ab ipforum Grrcorum & orientalis ec- B clefi* oratoribus percepiflent, fereniili- mum principem dominum J.ohannem Pa- lrologum Romeorum imperatorem, ac bon* memori* Joleph Conftantinopolita- num patriarcham,cum aliis piuritpisprx- latis ceterifque orientalis ecclefi* viris, ad locum pro celebrando creumenico con- cilio vfle venturos,ac fanAiiarem veftram rdures prxlatos & oratores cum nonnul- is galeis multifque cum fumtibus & ex- pends deftinafle; ad difturbandum prxfa- torum imperatoris & Grrcorum adven- tum , quoddam detefta bile monitorium con- tra fanAjtatem veftram . & reverendiffi- mos dominos meos, dominos S. R.E.car- C dinales decernere aufi funt, *& ex* poft cum prxdiAos imperatorem dt patriar- cham aliofque orientales venire percepif- fent , quamdam facrilegam fufpenfionjs ab adminiltratione papatus contra veftram fanAitatem de faAo fententiam protule- runt. Quibus allifque eorum nefariis co- natibus ,autibufque facrilegis non obftan- „ tibus, cum veftra hujufque facri concilii „ pervigili cura, multifque laboribus affum- „ tis , variifque disputationibus adhibitis, „ tandem divina ndferatio concefliflet, ut „ prxdtAum Grrcorum dt orientalis eccle- „ fi* fchifma, quod per quingentos ferme „ annos maxima cum totius populi jaAura D Chriftlaoi duraverat, de medio ecclefi* „ tolleretur, dt optatiffuna unio, qu* fieri „ vix pofle credebatur, occidentalis Λ oricn- „ talis ecclefi*, lumina cum concordia fe- „ quefetur , ex tam fanAu veftris dr hujus „ facri concilii operibus , qui potius vehe- „ mentiflinre admirari *& fumniia* cum lau- „ dibits dt exultationis jubilo, prout tota „ reliqua Chriftiana religio fecerat, vene- „ rari debebant, & gratias Altiflimo de tam „ admirabili dono referre, crudeliores & *t,* obftinatiores effeAi, volentes potius prx- „ diA* nequiffim* bellus eorum jam con- „ ceprum incendium , cum totius relpublic*- „ Chriftian* ruina, ad exeeutionem dedu- E „ cere , in reprobum fenfem dati, fame fee „ prodigi, & proprii perfecutores honoris *frttfefti* temeritate peflifera unitatem S. R. At univerfalis ecclefi*, ac inconfuti- lem Domini tunicam, quantum in eiseft, fcindere moliti funt, *ôc* ipfius pi* dt fan* Aχ mattis uterum viperinis morfibus la» niare.

„ Horum dux & princeps ac totius tam » nefarii operis architcAus extltit primo- geni*

Anne ^CatisTt 14*0.

f· eflefti I

Anwo Cutisit 1440.

» genitui ille fatan·, Infeliciflimus Amede·
›1 us, olim Sabaudi* dux ft princeps, qui
», jam diu ifta animo Tuo pnmeditans, ft
» ut a plerifque afleritur, preftigiis, Tot*
◇ rlletils, ac phantafmatibus nonnullorum
», infclicium hominum ac muliercularum»
» qui fuo Salvatore reliAo, retro poft fa-
», tanatn converti, dxmonum illufionibus
„ feducuntur, qui vulgari nomine Stregnes
n vel Srregones feu Waldenfes nuncupan-
« tur, & quorum in patria Tua permagna
r› copia efle enarratur, feduAus dudum ante
», aliquos annos, ut tnonftruofum Ce caput
»» in Dei eccleda erigi aliquando faceret»
»» eremite habitum , vel potius falfillimi hy-
„ pocrit* affundit, ut fub ovina pelle , agni
t, fpecle, lupi feritatem indueret; ac de· B
», mum procedente tempore Ipfis Baffle*
h ev'ffentibus confocderatus, vi, fraude,
„ pretio, pollicitationibus ft minis, ma-
„ gnam ipiorum Bafileeniium partem, que
„ tue dittoni Ceu tyrannidi fubdita erar» ut
„ fe in idohim ft Beelzebut, ipforum no-
h vorum dxtnonioruiD principem adverfus
,» CanAlratem veftram» veriflimum Chrj/li vi-
j, carium ft Petri fucceflbrem indubitatum
t, in Dei ecclefia,indixit. Itaque eumdem in-
s» feliciflimum Amedeum infatiabllis ft inau-
„ duc cupiditatis hominem, ft quem fem-
„ per avaritia , que fecundum apoftolum
», eft idaZor«a« *ftrvttut*, excreavir, Illa fee-
»» leraritlïma fynagoga» perdiritlimorum ho- C
n minum colluvies, ft totius Chriftianita-
», tis erubefeenda fentina, certis ad hoc ne-'
„ fandiffimis hominibus, vel potius demo-
„ nibus fub hominum fpecle ft figura la-
„ tentibus, pro eledoribus feu vertus pro-
ŋ fanaroridus depuratis , tandem In ido-
„ lum & veluti quamdam Nabuchodonofor
„ ffatuam in Dei eccleiia erexit ; ipfeque
„ etiam fuorum facinorum furiis agitatus,
„ in profundum malorum omnium defeen-
„ deos, more Luciferi, /*««,<«, inquir, *fe-*
„ *Jem meem ta Aquilone, ft era fimilir jfl-*
µ *ttffimo.* Er tic prediAam eleAionem, im-
,» mo verius profanationem de fe faAam,
„ qux perpiius qinto mentis eftu ft animi D
„ anxietate quxffverar , fumma ft dctefta-
», bilt aviditate ampleAcns, papalia indu-
m tnenra, ornamenta ft infignta affirmere
„ ft inducere, ac pro Romano ft fummo
„ pontifice fe gerere, tenere, ft exercere,
„ et a quibusdam pro tali venerari fe fa-
„ cere non exhorruit; et infuper litteras
„ fuas bulla plumbea Romanorum pontili.
„ cum more buliatas , in quibus fe Felicem,
„ cum lit omnium mortalium infeliciflimus,
„ appellat, et cum quibus in plebem Chri-
„ fti diverfa fuarum artium venena conatur
„ effundere, ad quamplura et diverfa nmn-
„ di loca feribere et deftinare, fimlliter non
n expavit. E

„ Quid hic primum querar, oeatiffime pa-
„ ter , et racratiflima fynode , aut quid pti-
„ mum accufem, aut qua vi vocis, qua gra-
„ vitare *verborum f* quo dolore animi, quo
„ nimbo, aut qua orationis procella tantum
„ facinus-depiorem? Qux orario tanta af-
», fluenti* ubertate decurrens fcelua hoc te-
„ terrimum, nedum fatis digne defleverit,
m fcu expreflerit ? Non porell profeAo hcc

Ammo ChbisTi «4d°.

„ res pro magnitudine facinoris enarii»r>.
„ Vincit namque officium lingua tanti Ice
» leris magnitudo. Sed, ut video, bcatiffi-
» me pater et reverend Hfimi reverendique
„ patres, jam tempus e(l magis remedii,
„ quam querela. Ecce enim fanAa mater
„ eccleiia, qua in perfona fanAitatis *tu*,*
» fui indubitati fponli , (incera perprius uni-
„ tate et pace gaudebat, referatis lacry-
„ niarum fontibus, multis cum fufpiriis ac
», tinguiribus , ad te fponfum fuum, ad
„ vos reverendiffimos et reverendos patres,
„ qui citis in parte follicitudinis, et ad hoc
„ (aerum et occumenicum concilium evo-
„ cati, clamare et vociferare compellitur :
,» *Miferemiai met, mtferemini met, fatum*
„ *e›ar amite met;* Vifcera namque mea ama-
», ritudine funt repleta. Nam vineam Dei
», Sabaoth vulpes exterminant, et Chrifti
„ inconfutilem runicam impii lacerant. Ex-
„ *fargat ergo Deart tb· Jtfffjentar omaet tat-*
„ *miti* </«r;cttu, beatiffnne pater, cum
„ omnia adeo minifefta fint prxdiAa , pu-
„ blica et notoria , quod nulla poffint ter-
„ gi verfatione celari, nrc excufatrone de-
„ fendi , in virtute Alüfliini, una cum hoc
„ facro concilio, exurge, et judica caulam
„ fponf* tu*, er memor eflo filiorum tuo-
„ rum . *Attingere glajio tuo fufer femur*
», *tuum fottaitjfmr. IntenJe, fro/gere fr»-*
», *teje, ft regna* , et dic una cunr Pfalmi-
„ fta : *Perfequar tnimttor meot , ft tonte-*
», *ram,* ft ma *revertar Jouet ennfumam eor.*
„ *Coafumam & eonfrtagam, ft aoa toufur-*
„ *'geat, taJeat fub feJtbut mrit.* Nec enim
„ decet tam nefarium facinus abominan-
„ dumquq portentum fubdflfitnulatione trans-
„ ire , ne forre impunita temeritas atque
„ malitia inveniat fucccilorem , fed pottus
„ punit* tranfgreffionis exemplar retrahat
›» alios ab offenfa.

„ Exemplo itaque ipfis Moyfi viti Del per
„ fanAitatem velham et hanc fanAam fy-
», nodum univerf* plebi Chriflian* dicen-
„ dum efl : *ReteJtte a taberaatultr bomtnum*
„ *imftornat.* Exemplo etiam beatiflimi Leo-
„ nis pap* prxdeceflbris tui, qui fecun-
„ dam Ephefinain fynodum fubmovit , et
„ Diofcorum Cuofque fautores et fcquaces in
„ Chatcedoncnfi , quam poffca inliituit, Cy-
„ nodocondemnavit,aborumque fummorum
„ pontificum pr*deceflbrum tuorum, qui
„ femper infurgentes in Dei eccleiia h»re-
„ fes et fchifmata cum ipforum auAori-
„ bus, fautoribus, fequacibus , a Dei *ec-*
„ *cleiia* et communione fidelium facratiflimo
„ Chrifti corpore eliminarunt, et aliismul-
„ tiplicibius *et* condignis poenis exigente ju-
M ftitia affixerunt , hanc novam rabiem in
„ tuam et fanA* Roman* ecclelix fponf*
„ tu* inpitiain, et totius Chrilliam populi
„ apertiflimum fcandafum conflatam, hoc
„ facro oecumenico approbante ft auxi-
„ liante concilio, condigna penaruin exag-
„ geratione uicifcere, et pixdiAos impios
„ tam prodigioli fceieris patratores, una
„ cum eorum hrreliarcha infclicilfimo , et
„ vero in Dei eccleiia antichrilio , cumque
w omnibus eorum fautoribus, adhxrcntibus
„ er fequacibus, et prxfertim nefandilfunis
„ eius ckAorlbùs feu verius profanatori-

Anno C*IItTib *+P.

„ bus, omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apoftolorum ejus et tua auAoritatc, perpetuo anathemate a liminibus fanA« Dei eccleli* remove et fegrega. Ahrjciatur Ipfeomnefque prxdiAificut antichrHlus et invXfor ,et deftruAo totius Chriftianitatis ; nt<· aliqua ei omnibufque prxdlAis fuper hoc aliquando audientia refervetur, lintque ab omni eccleiiaflico et mundano gradu et dignitate quacumque ipfi eorumque poderi et fuccdfores une reclamatione privati, omnefque perpetuo anathemate et excommunicatione damnati exiftant, et cum impiis , qui in judicio non refurgent, computentur, omnipotentis Dei contra lie iram fentiant, et lanAo uin apoftolorum Petri et Pauli, quorum prxfumunt ecclcfiam confundere, in. hac vita et in futura furorem fentiant. Fiat habitatio eorum deferta , et in eorum habitaculis fcu tabernaculis nullus inhabitet. Flant filii eorum orphani, et uxores eorum vidux*. Orbis tefrarum pugnet contra ecs, et omnia fint eis elementa contraria, adeo quod abjiciantur, exterminentur, et aboininentur ab omnibus, ut cis perpetua egeftÿtc fordentibus , lit merito mors iblatium, Ac vita fuppiicium, et omnium fandorum merita illos' contundant, cf in hac vita *fuper eos* apertam vindiAam oliendinr, et cum Chore, Dathan, et Abiron debitam portionem' fufeipiant; et tandem , nili ad cor reverfl dignos pocnitentix fruAus egerint, *et fan*Aitati tux l-t umverfali ecclelix pro tan torum reatuum immanitate digne farisfecerint, cum impiis In infernas tenebras recondantur, ad aeterna fupplicia digno Dei judicio deftinati. Nos autem omnes et univerfos Chrifti fideles, qui prxdiAos hxrefiarchas eorumque nefandiffimum ido. ium rt antichriftum meritis blafphemiis exfecratnur, et te Chrifti vicarium et dignifllimx ecclelix fponfum confitemur, et devota reverentia et conftant.ifidectobedientia veneramur , omnipotentis Dei gra- !'* pr"IcR,at aufl°ritis beatorum Petri et Pauli ef tua ab omnibus peccatorum vinculis abfoivat, et in hac peregrinatione omnibus benediAionibus repleat, et fua tandem ineffabili miferationc *ad* xterna gaudia perducat· Amen.

Nos vero » ut primum fide dignorum relatione tantam percepimus impietatem foris comniiffam , magno quidem , prout decebat, dolore A.' moerore affliAi ibmus, tum firo tanto ecclelix tcandalo nuper exorto, tum pro animarum eorum , qui talia perpetrarunt , interitu , & prxfertim ipfius Amedel antic hrifti, quem in vifcerlbus coiupleAebamur caritatis, cujufque preces At defideria, quantum cum Deo potuimus, exaudire Temper curavimus; & cum jam dudum adverlbt hujuimodi abominationfta , juxta no(lri paftoralis officii debitum, in animo geramus falutaribus providere remediis , nunc tamen publice in facie ecclelix ad occurrendum his malis rcquifiti, celerlu» atque in(tantius pro detentione ecclefix infurgere , & tanto feeler i obviaredtfponimus. Quamobtem ut rrs ilia tam enormis & cxfccrabilis in ipfo ortu , adjuvante Domino , cujus res agitur, radicitus exftirpetur, una cum hoc facro concilio, tine cunAatione qua-, poflumus, juxta canonicas fanAiones adhibemus remedium .

AMNO CuaisTI «M°·

Attendentes igitur memoratam promotoris dk procuratoris petitionem eflè juflam, ac divino & humano juri ponforçam, liccr prxdiAa (celera & exceffus lint ufque adeo publica & hotoria , qued nulla polfint tergivcrfatlone celari ; nec alia foret informatio neceffaria ; admajoremtainen cautelam, certitudinemque prxmiffbrurn , facro approbante concilio , nonnullis inlignibus viris ex omni ipfius concilii flatu commifimus, ut le de prxmiflis diligenter informarent, & qux per hujuimodi reperirent informatiohem, nobis At ipfi facro concilio referrent, lidcm vero commilfarli fuper prxmiflis, quantum pertinet ad hujufmodi fchifmaticx pravitatis indagationem , diligenti habita in?|uiiitionc , nobis & ipfi facro concilio in. ynodali congregatione ea qu» per fide dignarum pertonarum examinationem repecerant, fideliter *retulerunt.* Et tainen quamvis fuper his tam publicis , nunifeftis & notoriis, fine alia cxpeAatione, pej poenarum (everltatem , juxta fanAiones canonicas ,·in prxdiAos flagitiofos <Sc fcandalofos homines animadverti potoHTet , nihilominus nos &: hxc fanda fynodus, omnipotentis Dei imitantes clementiam, qui non vult mortem., peccatoris, *fed* ut magis convertatur & vivat, omni qua poffumus pietate uti decrevimus, At quantum in nobis eft agere, ut propofita manfuetudinis vja ad cor revertatur , dk a prxdiAis refipifcafur eXCcflibuS, utjpfos tandem, ficut filium illum prodigum, ad gremium ecclelix reverrentes , benigne fufeipiamus, & paterni caritate ampleAamur .

Ipfum igitur Amedeum antichriftum, <Sr pf^fatos eleAores, feu verius profanatores, Ar quofcunique eidem'Amcdeo credentes, adherentes, receptatores, & quoqimmodo faventes, per vilcera milericordix Dei noOri, & *per* afperfibnetn prëtiofi fingtdids do. mini nuftri Jefu Chrifti, In quo & per quem humani generis redemtio Ar fanA « matris ecclelix xditicatio faAa efl. ex toto corde hortamur, precamur & obfccramus, ut iplius ecclelix unitatem , pro qua ipfe Salvator tam inftanter oravit ad Patrem, violare amodo defiftant, fraternam quoque dileAioncm ac pacem, quam totiens *& tam* accurate idem redemtor tranfiturus ex hoc mundo difcipulis commendavit, *& fine* qua pec orationes, nec jejunia , nec eleemofynx Deo abeeptx funt, fcindere dt-k^erare expavefeant, A· a prxdiAisquantociur tam perniciofis At fcandalofis prorfbs defiftant exceffibus , inventuri profcAo apud no* & hoc factum concilium , fi effcAualiter paruerint, prouttenentur,paternx in omnibus caritatis affèAum. Et ut ipfos , fi forte jufliti» & virtutis amor a peeçato non retrahat, pernarum terror & rigor coerceat diiciplinx, prxfatos Amedeum antichriftom, eleAores, ira*mo* profanatores, credentes, adherentes, receptatores & quomodolibet faventes, eodem facro approbante concilio, requirimua

&

Akno 144°. & monemus, Sc in virtute fanA« obedienti«, ac fub anathematiiationis & criminum hzrefis ac fchifmatis St l»f« majeffatis, in quibufeumque contra tales ab homine vel a jure infliAis pernis diftriAe prccipiendo mandamus .quatenus infra quinquaginta dies, ab affixione prefentium immediate fequentes, ipfe Amcdeus antlchriftus pro Romano pontifice ulterius fe gerere ac nominare deliftat, nec per alios , quantum in ipfo eft, haberi ac nominari pro tali fe patiatur, infigniifque papalibus ac aliis ad Romanum nontificem quoquo modo fpeAantibus, nullatenus uti de cetero prarfumat ; memoratos vero eleffores , immo profanatores» adherentes › receptatores ac faventes , ulterius Ipfi Amedeo in hoc fchifmatis crimine non aififtant, nec credant-, adhsreant, vel faveant , quoquo modo per fe vel per alios, direAe vel indircAe, in quovis qu*fito colore. Sed tam ipfe Amcdeus, quam prediAi elcAores, credentes, adherentes, receptatores,' & fautores, nos in verum Romanum iiontificem, ac Chrifti vicarium, dr Petri egitime fueceffbrem habeant, recognofcant, *Si* venerentur *i* nobifque tamquam patri *Sc* paftori animarum fuarum reverenter pareant & intendant, ac de iis infra prxdiAunu terminum nos At hoc facrum concilium legitime certificate ftudeant .' ita ut de eorum vera obedientia nullus dubitationis ferupulus valeat remanere.

Si Amedeus, eligentes, credentes, adhérentes, receptatores, ae faventes prxdiAi fecus. quod abfit, egerint, feu przmitfa omnia *Si* lingula Infra terminum przdiAum cum etfeAu non adimpleverint, ex tunc prout ex nunc, huiufmodi poenas incurrere ipfo faAo volumus ac decernimus. Et nihilominus faventes przdiAi conpinAim feu divilim quinta decima die prxfatum terminum im. mediate fequente,(i non fuerit feriata, a*lias proxima fequente non* feriata , comparcant perfonaliter coram nobis «Sc pr»lato concilio, ubi tunc erimus, ad videndum *Si* audiendum fe, & quemlibet eorum, etiam nominatim, quos dt fic citamus ad dienu eumdem , declarari fchifmaticos , biafphemos, *Sc* tamquam hereticos, *Si* reos crimine lrfr majeflatis, fore puniendos , ac cenfuras At poenas prxdiAas incur rille, *Si* alias infligi , prout vlfum fuerit *Si juftitia fuadebit :* certificantes eofdeni & èorum quemlibet, quod five venerint, five non, At fe paruifle non oftenderlnt , ad declarationem przdiAarum poenarum, juftitia mediante , procedemus, eorum contumacia vel abfentia non obftante , procelfuri ulterius ad aggravationem At reaggravationem, prout juftiti* rigor poftulaverit , At eorum demerita exegerint.

Ut autem hujufmodi noftra monitio ac citatio ad eorumdem monitorium ac citatorium, aliorumque quorum intereft notitiam deducantur, cartas live membranas eam_. continentes eccletic B. Mari» Novell* de Florentia At palatii noftri apud eamdem reelefiam fill, & ecclefi* cathedralis Florentin» portis five januis affigi faciemus, quo monitionem eamdem fuo quafi-fonoro pr«conio.ac patulo indicio publicabunt, ut idem moniti, quod ad Ipfos non pervenerit, *Si* eamdem monitionem ignoraverint, nullam poflint pertendere exculationeni, vel ignorantiam allegare ; cum non iit vero limite , quod ad cos remaneret Incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur . Anno Cstatsti 144°.

Volumus etiam , *Si apoflolica* auAoritare decernimus, quod hujufmodi notiia monitio iit eisdem valvis feu portis intimata perinde valeat , *Sc* plenum robur obtineat firmitatis , diAofque monitos peraiAet , quacumque conltitutione contraria non obftantc,ac fi eifdcm monitis At eorum lingulis intimata *ac* · inlinuata perfonaliter & prelent ialiter ex titillet , ne tandem moniti *Sc citcti* przdiAi Ipfum concilium *Se* curiam Romanam , communem omnibus patriam , locum fibi minus tutum , & propter prrmitfa aliafve inimicitias, vel ex caufn alus imminere periculum in veniendo, ftando dc redeundo, ad cxcufationis fu» velamen lorfan allegent, ipfos tenore prurientium tec lirantes, univerfos & fingulos patriarchas, archicpifcopos , epifeopos At alios ecckfiarum , monade, iorum prêtâtes, & clericus ac perfonas ecclefiailica* , necnon duces, marchioncs , principes, potedates, capita neos, *Si* quotcumque alios officiales *Si* eorum loca tenentes , necnon communitates, univertitates civitatum, catinorum, oppidorum , villarum & aliorum locorum, tenore prefentium requirimus & exhortamur, ipfifque patriarchis , archiepifCopii, rpifeopis *Si* aliis pr»latis, cetcrifque fubditis no ltris diftriAe mandamus, quatenus prxfstis monitis *Si* bonis aut rebus eorum nullam inferant, nec ab aliis , quantum in en fuerit, permittant inferri injuriam utri offenfam ·

Nulli ergo omnino hominum , *Stc.* Si quis, *Stc.* Datum Florenti* in fcilione publica fynodali, in ecclefia B. Mari* Novelle folemniter celebrata, anno Incarnationis Dominiez millelimo quadringcntelimo quadragefimo , XIX. calendas Aprilis, pontiticatus noftri anno I.

IN *SK QJ/HNSOPOSCULUM*

J'tnn:i de Tarretremjta

Praemonitio ejusdem Authoris.

Uoniam non homini* Ted divinitatis effe convincitur omni» inconculfe tunere in memorial ut ca. de veter, iur. enucleando, l. *ia«n, §. fi quifeumque ;* ob id inter alia* caufa* fiter* nobis a divina Crevidentia date fint, ut ea qu» pro dedicate cclul* memorialis fixa permanere non poflunt, fed cum tempore dihberentur , faltem literis viverent, et ad notitiam futurorum perpetua firmitate durarent , arbitrati fumus bonum efl'e ut ea que fupenoribus diebus inter reverenditfimos patres er dominos meos, videlicet rcverenallTunum dominum fandi Angeli, et dominum Morincn fem , et me tituli fandi Syxti presbyteros cardinales per fanAiffimum dominum noltrunt Eugeniuiu deputatos fuper petitionem illuftris-

Anno

ftriftimi domini regis Franci* de celebrando alio generali concilio in tertio loco et reverendos patres domini oratores prefati domini tegis fuper materia anrediAa *Caplentiftime* ventilata et difputaya fuere, ad futuram rei memoriam et ad utilitatem legentium commendaremus feripture ·

Collegia f:r doatiauai tardinaleai fa»fh Sjxli ttmfort fanflijjiiui Joanai noflri Eugemi fafa IK. fuftr fttttione /aaunt rtgts Fraudrt, ut aliud ttr· tiu» celebraretur univtrfalt toutiliuat.

Quod autem convenientiflimum effet convocare tertium univerfale concilium vifi funt oftendere rationibus fubfequentibus oratoresiiluftriflimi regis Franci*. Primo, ex ca : *Ji duo coutra far* In *9.* did. 1. fecundo, ea ca: *frtqurnr*, concilii Conftanticnfis , tertio, ex praA:ca antiquorum patrum, qui pro fedandis fcifmaticis leguntur adunafle concilia ; ficut proxime praticatum fuit in concilio Conftanticnfi : quarto, quia contra pcteftatem fuiumi pontifice refpeAu conciliorum funt vari* opiniones At valde contrarie, Bafilienfes enim *In* fuis difinitionibus illam nimium fupprelfcrunt ; concilium vero Florentlnum illam videtur plurihium exaltafle . Quare pro declaratio, ne hujus materi* qu» tangit fidem, vide sur non modo conveniens, fed necelfario con gregare tertium concilium pro illuminatio ne populi chriftiani. Quinto, apud multo, funt tcrupula con *fcientia tum,* quia vari* Confiant >« et Balile* et hic Florenti* funt faA* definitiones circa materiam fidei, qu» fibi ad invicem videntur repugnantes: et funt hinc inde magiftri et doAores varia fapientes et docentes: videtur quod dominus noder teneatut pro ferenitate confcicnt'arutu fidelium tertium convocare concilium; quia alia vta non videtur effe aptior , quia etfi fedis apoftolicc authoritas potcftatis~.it fupremain ecclelia Dei ; authorias tamen repugnanone videtur effe major in concilio

stc. univerfali. Sexto, quia reformatio ecclcfi*, D pro qua fynodus Balilientis fuit fnftituta, nondum eft faAa neque Bafile» neque Florenti*, & nihilominus eft neccflaria, neque commodius fieri poteft quam in concilio univetfali. Septimo, quia ncceffario videtur danda aliqua regula circa ufum poteftatis apoftolic» ; quia videmus plures fummos pontifices fepenumero abufos fuiffe hac poteftate in magnum difpendium ecclefiaruau particularium et regnorum chriftianitatis ; quoo convenientius non poteft fieri quam per concilium univerfale.VIlI.,quia multa mala d>Aa , fcrlpta, et predicate funt per multas provincias per damnatiffimos Bafilienfes,et delata funt ad aures principum *de E* fanAilfimo domino Eugenio, unde nonnulli fcandaliiati funt. quare videtur quod fanftiflimus dominus nofter inftar Leonis, Xifti. Damafi fummorum pontificum deberer congregare unum tertium concilium , in quo fe purgaret, et innocentem oftenderet * criminibusimpofitiscoram p'atribus ecclcfi». IX. fanAiffimus dominus nofter cum fit paftor chrilluni populi tenetur de jure divino removere fcandal* de jnedio populi fibi coraAmiffi; coin autem fcaudalis, qu» nunc funt >a ccclelia Dei, non videatur poffe provideri quan> per .convocationem tertii concilii» videtor quod fanAiffimus dominus nofter graviffime peccet non affentiendo petitionibus regis domini Franci». X. quia li dominus noder refugit congregate concibum univerfale, videretur apud multos timere de juftitia fua ; et ita retraherentur · devotione fanAitatis fu* . XI· quia Baiilicnfes petentes congregationem tertii concilii ad oftendendum juftitlam et legitime cunila faAa per eos effe contra fanAiifimum dominum nt-ftium; fi fanAiffimus dominus noder refugit congregationem tertii concilii » plurinn converterentur ad Bafilienfes credentes illos habere juftitiam. XII. quia fi dominus noder non vocet concilium » ftcut petitur ; timendum eft quod principes f«cuLiet authoritate alterius congregentur , quod edet multum fcandalofum pro fanAitate fua . XIII. dicebant quod dominus noder non deberet confidere in principibus , quia non funt firmi *; n'fi enim* femper accipiant, cito vertunt tetgum. XIV. quod multiplices principes tenuerunt Bafilieniium congregationem facere concilium univerfale, etiam poft tranffationem faAam per dominum noftrum ; nec crediderunt quod Ferrarii aut Florenti* celebraretur fynodus unlverfalis. Quare videtur neceffiario convocandum tertium concilium, quod indubira'um haberetur ab omnibus. XV. quia nlft dominus noder velit convocare hoc tertium concilium videbitur confirmari quod hodie multi de eo referunt, quod fanAitas fua odit concilia univerfaiia; quorum tamen Auguftinus feribens ad Januarium dicit faluoerrimam ede authoritatem.

Quod vero convocatio tertii concilii in hoc tempore non fit conveniens per reverendos dominos depuratos multipliciter o ftenfum eft .prsfupponentes pro fundamento firmiffimo quod fynodus Florentina fit ver* fynodus oecumenica ; dubitare enim de hac fynodo eft fcandalofum & periculofum ia ■tide, quod ei fummus Romanus pontifes, cujus a domino totius ecclcfi* cura commiffa eft , non ptxuerit pro reduAione tantorum populorum errantium a via veritatis concilium de BafileatYansferre,aut illo diifoiuto aliud inftituere, non videtur, bene fapere in fide apoftolici principatus , neque de fide divin* providencic in gubernatione populi chriftiani. Immo videtur manifefte error contra articulum aua *faatta».* Tum fecundo , reddita enim dubia ifta fynodo, redderentur univerfa in ea definita dubia, & reduAioGrccorum, Armenorum & Jacobinorum ad Romanam ccclefiam, In nuximuio fcandalum totius populi chriftiani. Scundi prrfuppofiro argutum eft fic: primo que non fir donveniens convocatio tertii concilii gratia dilcutiendi ea qu* in hac fynodo determinata funt. Et primo, quia contra inditura fanAorum patrum , feribirur enim in ea, Majorer, 24. q.t. *uiajont divtaa i"fftratiout ttruruttr , nnrffaria fratat/rrant, ut auod tina uaaetquautqttt barrjtai taatlrt idtfi ttaduaata fcmtlfindat fra jidti tear·*

'44°·

An no 'nanti H4°'

mumane d· *veritate catholica atque apofiohea pbomalfajfet , non finirent uoviepoH boc retradlationtbur mutilari ;* dt fcqultur in fine : *fynodut fcmel gefta condemnant, ulterior ad nova concilia venire* non *finit,* quod cautum eft in ea *quod bene , 6. 3. 4. quod femel bene deffinttnm eft , nulla ebet reiteratione retraflan ,mfifortajjit ubi major autbnrttar fit ;* fed nulla major authoritas nec poteftas nec reputationis poteft effe in aliqua alia fynodo quam in pr*fenti fynodo Florentina , in quaomres patriarch* pr*fentialiter aut per procuratores fuos fufficienter, prefente etiam Rcroeorum imperatore, interfuerunt. Tertio , etiam arguitur ex *ca.fiqun epifcopur* ,tr. q. 3. ubi definitum e(l per patres in concilio Antiocheno quod fi quis epifeopus damnatur a fynodo , non liceat ei in alia fynodo fpem reifltutionis aut locum fatisfadionis habere . Quarto, quia difeutere ea qu* determinata funt in hac fynodo pertinere ad fidem chrilbanam in materia poteftatis Romani pontificis ell multum fcandalofum, etenim eft prxbcre offendicula fidei chrifliano populo, quod nos maxime vitare debemus fecundum illud Ifai* LVII. *auferte offendicula de via populi mei,* quod olfcnditur lie : quia ducere ea iterum ad difcuflionem , clt ca reddere dubia » difputatio enim agatur argumentis ; argumen tum autemell ratio rei dubi* faciens fidem. Reddita autem duoiajam haberentur tam quam ad fidem catholicam non perimentia, Îuia ut ait Bernatdus : *fidet ambiguum non abet ; aut fi babet, fidet non eft,fd Opinio:* et ita i*derctur veritas fidei eorum qu* hic determinata funt cum Gi*cis & Armanis in magnum Icandalum fidei et ecclefi* fand*Dei. Quinto, in confirmatione hujus rationis facit illud beatiflimi Leonis pap* *fn epiftota ad Martianum* imperatorem, qui •d fuggeftionem quorumdam nolentium recipere fidem determinatam rn Calcedonenfi conciliode incarnatione Del, fcripfetat pap* Leoni ut aliud concilium convocaret ; ubi bc Leo papa rcfpondet, *nimie autem inimicum oA,ut propter paucorum mfipicnttam « ad conjeflurar opinionum ♦· ad carnalium difeeftauouum revocemur bella , 6r utrum perverfe* Dro/rorirr *judicaverit, qui in fanflet memoria filaviano condemnationem protulit, & ut Jimphciorer , quot* ia *camdem rumam provolverentur, impegit.* Sexto, in firmitatem dt robur prvfat* rationis ell beatus Auguftinus,qui contra Julianum et eju» fequaces, non recipientes dodrinam fidei jam per patres definitam , fed petentes publicas difputationes,ita loquitur: *ftripturarumfanflarnm clarijfimu lumina certa verieteie fulgeacie vor pravarum difputationum perplexitate obfcurare conamini* ·

Septimo, arguitur quia talis convocatio tertii concilii effet pnejudicialis authoritati oecumenicorumconciliorum, quorum autho. titas tanta eft » ut beatus Gregorius in ca. *ficut,* difl.tj. ficut fandi evangelii quatuor libros fic ea fuftipereer venerari fe fateatur . Hoc patet, *ii* ea qu* In hoc fynodo oecumenica femel definita funt , iterum difcutlendi in alia fynodo venirent. Hinc imperator Mattianus dicit de fumma Ttini- tate et fide catholica, *injuriam fani judtcio revcreudiffima fynndt, fiqun femel Juditata ac refit difafita revolvere* & *publice difputare contendit.* Odavo, convocatio 1ertii concilii gratia difeutiendi ea qua hic determinata funt, eft inconveniens; quia etfer przjudicialis privilegiis; & prerogative prsjudicari eft magnum periculum, ue habet in ca. *omnet* , drft.22. ubi dicitur: *qui autem Romana ecc efia privilegium , ab tpfo fummo omnium ecclejiarum capite traditum, auferre conatur , btc proculdubio tu barefim labitur.* Privilegium autem apoftolic* fcdn ell, ut judicium ejus in his qu* fidei funt fit Indefedibile ; & per confequens indifcutibile poftqvam femel eft datum , quod privilegium colligitur ex illo Matth.XVI. *tu er Petrut (rc. βι* in illo tue. XXII. *ero autem rogavi pro te, Petre, ui* non *dejiciat fidet lua,* cum notatis ibid, in glolf. per fandos dodores . Hinc Auguftinus, ut in ca. *m canunicit,* dift.fp. inter canonicas feripturas enumerat fandidnes apoftobeus. Agatho papa dicit in ça·· *fie omner, cad.* dill, accipiend* funt tamquam iplius dominici voce Petri firmat*. N »n ell auterru. dubium, quod convocare tertium concilium ad difcuncndum ea, qu* hic definita funt per apoftolicam fedem , effet prTjudicaie_> prefato privilegio ejufdem fedis. Nono, convocatio ,prarfata tertii concilii propter caufam didam ell derogare honori, quem concilla un[redacted]funt exhibere apoitoli. c* fedi, ait enim Agatho papa in fuggeftrone, quam fcripiit imperatori Coniiatitino, qu* leda in (exta univerfali fynodo, fuit ab omuibua patribus venerabiliter fufeepta : *bac apoftolica fedet numquam a via veruatit in qualibet errori' parte deflexa tft , cujus aulburilaiem , utpote apofiolorum omntum principis, omnis catbohca Cbnfti ecamplexi.* Non eft auten» dubium, quin pr«-(uaicaretur prrfato honori per antedidam convocationem. Decimo, prrfata convocatio pr*|udicaret fuprem e authonrati apolfolic* fedis, cu|u< authoiicatis ccbitudo non permittit judicia Tua venire alio judicio, quam divino judicanda, (/ode in ca. garer, 9-q.j. dicit textus . *patet profeflo ftdtt upojtohen, cujut aulboritate majur* non *eft judicium, a nemine retraflundum* . Item in fequentibus canonibus , (cilicet ca· *nemo* , ca. *fa fta fubduorum,* ca. *ifti Jimt canantl, Ci. cunfla per mundum,* caufa etq. eifdem. Undecimo, convocatio tertii concilii ad examen corum, que hic definita funt per apolloli-cam Cedem , clt marüfcllè contra rationem; ratio enim didat, ut membra caput fcquantur, er non ut e converfo ; unde 12. dift. dicit textus : *non decet a enfile membra dtfeedere ; fed junta firtptura tefttmoma , o· main membra taput fequantur* . Nulli vero dubium, quod apoftolica ecclcfia mater fit omnium eccleiiarum, a cujus regulis nulla, tenus Convenit deviare. Duodecimo, talis convocatio tertii concilii effet fcandalofa Grccorum , dk Armenorum , quorum redu-.flio & concordia ad Romanam eccleiiam

*“ » Asino Hqo.

dr

AhHO CutttTt •44°- & concluflo omnium articulorum „in quibus inter ipfos <& Latinos erat difeordia, habita c(| jn oecumenica iynodo. Nulli da* bium quêd fcandaltun maximum oriretur ,ji de veritate hujus fyaodi te determinatorum in ea dffculfio veniret fienda in 'alia fynodo; infirmata enim authoritate hujus ^nodi........................... viderentur univerla in e.r conclufa. Decitnotertio, convocatio prafati concilii eflet nimium fcandaiofa & chri. ftiani nbminis plurimum offenliva; quoniam apud omnes quidem orbis partes divulgata eft fvnodus Florentina, potentiflima in authoritate, te in operibus clariflima ; ficut patuit de Gracié, Armxnis, Jacobitis , Ægyptii», Inds, <Sr etiam Teucris te diverfis aliis provinciis. Magna profeAb eflet eoofulio authoriiatis chrilliani nominis fi apud prxfatas orbis partes fcirctur, quod Latini difputant & difcutcre volunt de veritate hujus fynodi, quam princeps chriftlanorum, Romanus pontifex, cum tanta patrum ecclelix prxfentia celebravit, & per omnes partes orbis promulgavit. Uecimoquarto, ii concilium univerfale plenarium eftet convocandum, neceflario omnes patriarch* Gracorum, Armxnorum & Jacobitarum,qul no* bifcum per gratiam Chrifti in uno corpore eccieiic conveniunt, eflent convocandi ,cum plenarium concilium, ut ait Auguflmus contraUonatiftas liter- de unico baptifmo , iit, quod ex partibus totius orbis *congregatur.* Hoc autem quam grave & difficile fit temporibus pratentibus, tam propter expenùs quas oporteret eis retundere , quam propter latx>;cs & fatigationes , <& fortaJTis audita tanta irrationabilitate convocationis tertii concilii, neque *vellent* venire ad illud , neque aliquid fufeiperet conclufum in illo .

Decimoquinto, przfata convocatio tertii concilii eft inconveniens,quia videtur efTeoccatio magni (candali futuris temporibus; ii ε-π'ni petitio domini regis Franci* admitteretur , quilibet alius rex etiam pro parva occatione futuris temporibus poflet petere & requirere celebrationem concilii generalis, In magnum lcaridalum dt prxjudicium apoftolicæ fedis. [redacted]omanus pontifex non iblum ad pratentia tempora , fed etiam ad tutura debeat providenti* fux oculos extendere , non videtur quod fanAiflimus do. minus nofter debeat talem petitionem admittere. Dccimoiexto, convocatio prxfati concilii videretur inconveniens ; quia non folum prxjudicaret primatui apoftolicx fedis , ted etiam libertati totius ecclefix*quia cum clerici & prxlati pro majori parte pro. pter peccata nolira nihil faciant in conciliis, nili juxta mandata fuorum principum, ficut exploratillimuin habemus de ambaxia. (oribus regum te principum in conciliis u. nivcrlalibus noftri temporis; nulli dubium , quin ex tali celebratione concilii timeatur depreflio apoftolici principatus, & fuffocatio libertatis eccleli* ·

Uecimofeptiino, non omnes teges te principes tunt unius aflcAus & devotionis ad fantiiflimun, domintim noftrum ; immo quidam fuerant apertiflimi hortes fui , ficut rex Aragonum, & dux Mediolani, & multi prxlati & clerici, quibus quia coràplacere non potuit juxta vota eorutn, moverunt fibl bellum in concilio Bafillenfi, quod noturo eft toti orbi. Convocare autem novum concilium univerfale, eft dare occationem ut iterum prxfati holies tnoleftent cum fuis complicibus fan&iflimum dominum noflrum. Ammo 1440.

Decimodavo, przfata convocatio tertii concilii videretur multum prxjudicare ve. ritaii circa determinanda & declaranda in eodem concilio'; quia ad tale concilium ve. rifimilicer creduntur non folum patres eccletise , videlicet epifeopi, fed alii inferiorum flatuum conventuri; putadoAores, magiflri in artibus, canonici eccleliarum, te reAojes parochialium eccleliarum, quale autem judicium iit popularis multitudinis, qur, "ut ait Chryfoflomus, mater eft feditionis & contumaci*, errores Ar fcandala Bafilienlium apertiflime dcmonftrarunt .

Decimononо , prxfata convocatio tertii concilii non videtur conveniens , quia propter guerras & dlvertitates , qux funt inter principes chrlflianitatis , & viarum diftrimina, te gravamina expenfarum, cederet ad magnam-vexationem eccleliarum & molefliam prxlatorum: eo maximeattento, quod ante decem annis continuata funt concilia univerfatia . Vigelimo, quia talis celebratio tertii concilii non videtur bene poflibilis, Cura non videatur poflibilis haberi concordia cum Bafilienlibus fuper authoritate inCftitutionis ejufdem , lbper praidentia , luper forma te ordine fervandis in eodem ; ficut manifette arguitur ex contradictionibus alias faills per eos Balile* adverfus prxtidentem fandiflimi domini noftri. Vigeiimoprimo,prxfata convocatio eft inconveniens, quia prxjudicaretur juftiti* fanAillimi domini noftri , quia celebrare concilium pro difcuflione eorum, qu* hic fanAitas fua fecit , eft juflitiam fuam reddere dubiam, te flatum fanâitatis fux certiflimum reddere ambiguum ; quod eflet contra omnem juflitiam

Vigelimotecundo , przfata convocatio elt inconveniens-, quia praejudicaretur per eam obedienti* fanAitfimi domini nottri ; taAa Denim convocatione tertii concilii pro diteuffione prxfata facienda, reddita dubia juflitia fanfliflimi domini noftri, omnes vellent efle neutrales ufque ad tinalem conclutionem habitam in prafato tertio concilio congregando; A hoc manifeftum eft derogare obedienti* fanAillimi domini noftri. Vigclimoaertio, przfata convocatio eflet inconveniens, quia cum celebratio talis concilii deberer ede flmul cum Balïlienlibus perfidis te excommunicatis; talis celebratio non poffet elle congrua te licita, ut in ca. *cum^ qutbur erat Jynodut ineuntia* 24. q-2. ubi dicit textus ; *cum ftrfitltt* nen *hcel babere conventum dicente fjalmijla* : so* *Jedi cum concilio vanitatum, ur cum iniqua ^erenttb* *non introibo.* Nec ecc[redacted]moris eft cum his, qui pollutam habenteommunionem, permixtumque cum perfidis mifcere concilium. Vigeliinoquarto , quia talis celebratio concilii non videtur neceflaria nec propter difcuffjonem quorumcumque dubiorum, nec propter tèhifma tollendum, nec propter aliquam reformationem faciendam, tum quia fanAiflimus dominus nofler eft paratus curo

prz-

"" ptrfenti fynodo declarare univerla dubia quxcumjue fint apud quofeumque, de finnitis At conclui»! P(J cum in hac
«44°. fynjdo ,ǒi ita Cdlitum eft in fimilibu< dubiis recurrere ad fedetn apoftolicam, juxta di- Aa n beati Gregotii in ca. *nec licuit, iq.* dift. fic dicentis ; *quotiet ahqua de univerfali aliquibut dubitatio nafeitur, ad re. cipiendum de eo quod non intelbgunt ad afo-Jiolicam fedem fro recipienda ratione convenient,* tum fecundo quia fanAilfimus domi* nus nofter eft paratus per fe, aut cum prrfenti fynodo dare reformationem Juri, confonam ; tum tertio quia genui hujus fchifniatis currentis, qpod eli per Jntrulionem cujufdam, aui nullum habet colorem prartenfi cp-rfcopatus fui, fed eft adul- B ter atque extraneus, a defertonbus, iino fchifmaticus per ambitum introduAus, juxta ca. *Novattanur,* 7. q.i. contra quem ferro At gladio procedendum magis effer, quam alia Via. Vrgelimequinto, quia przfata congregatio tertii condii videretur przftare multum favoris Balibentibus, & effet dare cornua peccatoribus ; quia cun. dominus nofter non pe llit complacere rn.mbus, cum varia fint merita perfonarum & vaiix atfeAioncs hominum ; multi quibus fanAillimus dominus nofter complacere non pollet, convei terentur ad Balilienfes, licui excmplariter vifurn eft Bafilezde quibufdam etiam in magnis in ecckliar D i, qui prout intell gebant domi-C num noftium refpondere votis fus, mutabant vota in fynodo : & ita timendum effet quod error noviftimus cllet pejor priore. V gelimofexto, talis convocatio concilii iftis temporibus, maxime extra Italiam, ficut continebat petitio oratorum illuftrifli mi regis Franci», effer multum damnofa domino noftro dt periculofa ; quia fi dominus nofter illuc przfentialiter fe conferret, non dubium quin totum patrimonium cedefix exponeretur periculo peiditionis, li au. tem non fe conferrer ad locum concil'!, timendum ellet non convenire caufx tu».

Ad has rcfponfiones reverendillimorum dosninorum deputatorum przfati domini regis D oratores nib funt refpondere, & reducentes earum univerfitatem ad feptem punAa; fic, li bene mente teneo, fcntentiafiter procéderont. Primus punAus eft de veritate hujus fynodi Florentin», ad quem refpondebant quod apud multos etiam principes, qui tenueiunt Baille» elfe concilium, dubium erat de ventate hujus (ynodi ; & ideo rationes fundata cominorum fuper hoc punAo-pnun videbantur piQÇdeie. Contra hanc rcfponnoηiıı cxtitif replicatum, quod ficut diAum Clt, du.'itari de veritate hujus fynodi, quam przfentialiter Chrifti vicarius Ac princeps eccleux celebrat, non videtur bene fapere in fide Chrifti circa pontificatum Romani g
I floe. pontificis, cui diAum eft a Domino in diftinAione: *pafce ovti meat,* Jo: ult. Secundo, negare veritatem hujus fynodi eft malt fapere contra doAi >nam f.nAorum patrum, qui authoritatem celebrandorum conciliorum dixerunt effe penes apoftolicam 'edem, ut diit. 17- per totum. Tertio, dubitari de verirate hujus fynodi non modo eft maculam erroris A- mendacii perpetuam ponere in ecclefia Romana; feti etiam eft deftruere univerfa t ona aAa 8c conclufa in hac fynodo| Florentina, quo nihil poliet elfe fcandjlofius. Ad id quod dicebatur, quôd aliqui principes tenuerunt Bafilez effe concilium; refpondetur quod verum eft antequam diffolveretur aut transferretur idem concilium ; etft aliqui non bene informati aut male confulti etiam poftea ita crediderint, non propter hoc derogatur veritati fvnodi Florentin». In talibus enim magis credendum eft apoftolicz fed i, quam qu'bufcun.que aliis; dicit enim textus inc.*rogamur.* XXIV. q-t. *rogamut vot, fratre/ dtltil'fflmt, ut non aliud doceatt, neque icntialii, quam quod a beato Petro apo/lol> & rrliqiiu apiilolir &. patribut accepijhr. lpfe ejt caput totiut ecclejîa, cui ait Dommu< : tu et Perrui, dr Juptr hanc fetram adi_ficabo ecclefiam meam.* Secundus punAus eft, quod Florenti» faAa lit jam definitio circa poteftatem Romani pont ificis & conciliorum. Ad hoc refpondebant, quod Condant!» prius & poftmodum Balilex erat prius faAa definitio de potclla- te conciliorum; cui videbatur contrarial! definitio hic Florenti» faAa ; quare videbatur neceftaria celebratio tertii concilii. Contra illam refponfionvm fuit replicatum pet dominos, piimo, quod patres de Conftintla non videntur habuilfe illum eirorieutn fenfum de poreftate conciliorum, quem habuerunt Balilienfes & praAicarunt. Secundo, dixerunt, quod definitio faAa in C< nftantia fuit faAa tempore fchilmat s ab una obedientia tantum, videlicet Jchannis XX!II. & non a tota univerfali ecclefia ; unde cum omnes obedient!» fitnul Confiant i» convenirent, decreverunt in felfione trigelmia fexta, quod papa cum concilio haberet declarare propter qu», & quomodo papa poffet corrigi. Tertio, quia in determinatis per Balilienfes numquam adfuit aflenfus nec authotitas fedis ; quare juxra canonem *regula vejlra*, 17. dift. nullas habent vires. Quarto, quôd definitio faAa hic Florenti» faAa eft in tynodo univerfali, Romano pontifice przfidcnte Ac definiente; quare definitioni faAz per fanAiflimum dominum noftrum in hac Florentina fynodo eft maxime fta.idum.

Tertius punAus eft, quod articulus fidei feme! definitus line fidei pr»judic>o «St univerlalis fynodi, non poterat iterum in alia fynodo venire difcut.endus. Ad hoc refpondebant dupliciter prxiati oratores ; aegando hoc ; d-ecbant enim, quod line pr»judicio fidei & fynodi poteft iterata vice dilcuti articulus prius definitus, ficut excmplariter dicebant patere: primo, de articulo coni ubftantialitatis Parris & Filii in concilio Nic»no, qui tamen in aliis conciliis fcqucnti. bus, ut dicebant, fuit difcuftus. Secundo, de articulis Confiant iz definit is contra Bi hemos, iterum Balilex rclumptis, item de articulis hfc "Florenti» definitis cum Gra-cis At difcuflis ; quorum tamen aliqui in tuperio. ribus conciliis fuerunt prius definiti. Secun. do, refpondebant, quod articuli hic definiti non venirent iterum definiendi propter dubium; fed gratia reduAionis Batilicnlium. Contra ifta replicatum eft per dominos, & priiuo ad primum, quod fal'um erat „quod

Asrxo C·»»*1· 1<Hc.

articulus femel definitu* per univerfale concibum veniret iterum per aliud concilium, tamqUM1 dubius, du veritate fufpetas, examinandus. Licet autem aliqua definita in prioribus conciliis legantur repetita in pofterioribus per modum confeflionis & acceptationis; non tamencaufa examinis. Neque pro articulo confubftantialitatis inter Patrem & Filium, pro quo fuit congregata fynodus Nicxna, congregata legitur aliqua alia fynodus pofterior; fed quxiibet fynodus habuit fpecialem articulum fu* congregationis,- ficut manifefte colligitur exca. *Jaerofentta ofl» conflit*,* dift. 16. Prxterea neque Bafilex congregatum fuit concilium ad difeutiendum dt definiendum iterum ea qu* Conftanrix difculfa & definita erant contra Boiiemos, unde nulla fata fuit Baliter do hac re definitio. Verum quia conquerebantur Bohemi,quod non;fuerant auditi k& dicebant populis no* non efle aufos conveniendi cum eis in difputatione; data eft eis audientia & lignati funt cis certi magiftri, qui rationibus eorum refponderent. Et ita fanAiflimus dominus nofter paratus eft facere Bafilieniibus in hoc loco, ii contumacia *8i* temeritate depolita i vellent informari de veritate. Id vero quod d;cebatur de Grxcis etiam non procedit, cum Grxcis enim conventum eft tynoda liter, quia,ut ipfi aff.-rebant, numquam iplis prxfentibus & àuaitis In aliqua tynodo de proceflione Spiritus SanAi & reliquis articulis definitum fuerat. Petierunt ergo fynoduin sxcumenlcam celebrari, uDi omnes patriarch* convenientes audirentur fuper prxftiris articulis, fubmitrentes te determinationi fynodi. Quod autem fecundo dicebant, quod non dubitationis gratia, fed reduAionls Balilienliuin difcuflio fieret, non tollit inconveniens; quia licet hoc ipfi νεφο dicerent, alii tamen, & maxime ipfi Balilienfes, nuntiifi caufa fufpitionis de veritate faAorum hic dicerent talem difcufljonem tiendam. «Prxterea, cum omnia ilia in hoc loco fieri polfent plemifime, ficut cum Grxcis & Armxnis fatam eft; nulla neceilitas eft congregandi tertium concilium. Quitus punAu» quod injuria fieret apoftolkx- fedi. fi caufa difeutiendi definita per etm. congregaretur univeifale concilium; refpondebant prxfati oratores, quod tam dominus iiolter, quam apoftoltca fedes in caufa ifta eft licut pars, di tdeo fine injuria iplius recurrendum videtur ad alium judicem. Ad Iftam felponfionem replicatum fuit per dominos tripliciter, primo, quod ifta materia non eft propria pap* fed fidei principaliter, quia quxftio eft qu* fit poteftas data a Chriflo Romano Pontifici. Item qux fit intelligently evangelii, ubi ditam eft Petro fuifque fuccelforibus: trvr *dabo elaver reget retijrutt&c.* Matth-XVI. &; *fafie ovet meor* Jo; ult. dt iimilia. Nulli autem dubium quia in tali qu*ftione, ubi dc fide agitur autdeinjuria pontificatus Romani pontificis, dt prxjudicio apoltolic* fcdis, papa fit judex, ficut ipoteft colligi ex ca. *fi e/uir fuper'btt ear,* 2. q.7. Secundo, fuit replicatum quod apoftolica fedes in materia, qux tangat ejus potcftateu), licut ncqoc ia quacumque alia fidei eft habenda fufpeta, cuj'u* fides nullam herefim numquam fovet, fed omnes hxrefes deftruit, ut in ca. *Meator.*, 24. q. r. Tertio, quia etli in caufa poteftatis inter papam dt concilium judicio papx five apoftolic* fedi* non eflet flandum quia pars; pari ratione nec judicio concilii. Quintus puntas eft, quod ruerent univerfa conciu(a cum Grxcis & Armenis fi convocaretur dtc. refpondcbant oratores, quod non ruerent propter ea, etiamfi in angulo tetrx definita iuifIent; tum quia veritfinia funt; tum quia etiam aliasdefinira fuerunt. Contra illam refponiionem fuit replicatum per dommos, quod licet articuli definiti cum Grxcis *& Armenis* veriflimi finr in fc; & quidam eorum a Latinis fueiint alias definiti; Grxcis tamen <& Armenis non ita vili funt; acceptaverint autem definitionem illorum nunc ratione authoritatis hujus œcumeaicæ fynodi, que ipfis intervenientibus prêtâtes articulos definivit; unde dubitue de veritate hujus fynodi, eft delituere omjictn authoritatem definitorum & concluforum in eadem apud illos. Sextus purtas ell, quod in tali cafu vocatianis client convocandi Greci & Armcni, refpondcbant orate tes quod non erat neceflarium, quia per eorum reditionem *non impediebantur* Latini quin p< flent concilia univerfJfa cekbrare in ccclefia occidentali. Contra hoc fuit replicarum per dominos, quod licet ante Grrcorum & Annenorum redudionem Latini, apud quo< folos reputabatur efle ccclefia^ Chrifti, porerant celebrare concilia univerfalia fine Greets & Armenis; modo tamen, exiftentibus illis nobrfcum unitis in eodem Chrifti corpore, necefte eft, ii debeat fieri concilium plenarium, quod omnes, patriarche ex univerfo orbe convocentur; ut patet ex otava fynodo manifefte. Pixterea hoc etiam colligitur ex primo ca dift. *17.* in glofla ubi dicitur; *ueiverfale crmetliut* eji 2uod a papa vel ejut legato, /pettjltfer aj at eltj!tnat>,ct<m onteibus eptjeopli Jlatutiur*. Septimus puntas eft, quod eliet maxima^ difficultas conveniendi in forma & in ordine procedendi in illo concilio; refpondcbant illi quod non eflet dubitandum dc hoc, quia dominus rex Francix volebat quod autholitate domini noftri congregaretur concilium, & gubernaretur regulis, forma, ordine, & modo per fanAitatem fuam imponendis Contra hoc fuit replicatum per dominos, quod licet dominus rex vellet ira fieri i cum ipfe non eflet omnes reges chriftianitatis, non erat t^men tanta fecuritas, quanta merito debeat efle in ifta re, ouod ita fieret, quia congregata fynodo multi vellent uti libertate ad regendum ur vellent; licut Conflanti*, non obftancibus promiflionibus, ialvis conduAis domini imperatoris, proceflurn eft in multis ut voluit multitudo, Balile® etiam contradicentibus multis etiam prxlidentibus pape A principum oratoribus, comta omnem poBicitationem faAam, perpetrata funt multa fcandala, qu* rori orbi nota funt. Ita timendum eft hic, dt verifimilius quam ante.

Iftis expeditis ad rationes primas oratorum fatas ita vifum eft mihi fatisfatam elfe

Aμμο Cnai*r< 1440.

efle per reverendos dominos deputatos. Ad primum de canone jf Λ», refponfum eft quod textus ille , cum loquatur de duobus contra fas temeritlte concertante ordinanatis, non eft ad propofitum; quia fanAiffimus dominus nofter non fuit nujufcemodi ' ordinatus, ficut patet. Ad fecundum de ca. ; refponfum eft primo, qupd inte.figendum eft juxta canonem przfatunu *fi duot ;* non autem quando unus pet annos multos fuit Indubitatus , verus , a tota ecclefia fnmmus pontifex habitus, antequam aliquis alius temere przfumeret ufurpare libi pontificatum. Quod mamfefte colligitur ex ipfa forma ftatuti, ait enim fic ; *fi vero, quod abfit,* aovam *fcbijou ortri eoutingaf , ite quod duo vel pluret pro* B *fuiuutit pautifitbut, ex auecuutjue ctufg fe geruut ; t die quo itfi duo vel fluret tofi-* (*pontificetur publice ujfuiupferuut, feu ed· uunifIrure coeperint, tntrlligJtur ipfo jure teriutuut concilii See.* Secundo, refponfum eft, quod etiam conllitutio illa intelligcnda eft , quando aAu non eil fynodus congregata, ficut modo elt. Ad tertium, dicendum quod numquain hujufmodi pratica obfervata in ecclefia Dei, quod ubi eftunus fummus pontifex , At aAu celebraret univerfaie concilium, ad tollendum fchifma introduAum per temeritatem quorumdam , peteretur celebratio tertii concilii. Ad quartum, _ dicendum, quod circa opiniones illas jam C jam termina.u pofuir apoiiolica fedes in prz7 fenti fynodo, nec ulterius quzrendum, fed eft humiliter fufeipienda determinatio fua juxta canonem *buc eji fidet, pupu beetiffiuie ;* abfque quacumque alia convocatione cujufcumque concilii. Ad quintum, refponfum eft circa replicas contra fecundum punAum, diAum eft etiam , quod nulli doAores, benedoAi in literis fanAorum patrum, tenent aliud quam id quod fanAiffimus dominus definivit in przfenti fynodo ; At fi aliqui habent fcrupula confcienttaium debent illa deponere ; & fi in aliquo dubitant de determinatis in ifta fynodo, juxta canonem *neque licuit,* 17. dift. recurrerent ad apo. D ftolicam fedem pro percipienda iliorum ratione. Przterea dicebatur quod fi dubitatio erat apud aliquos fervaretur ordo potitus in ca. *de quibut,* 20. dilt. ut prius recurratur ad feripta veteris At novi teffamenti ; fecundo ad canones apoftolorum vel conciliorum , tertio ad decreta vel decretalia Romanorum pontificum, quarto ad *feripta St* exempla fanAorum doAorum : At ubi fic yeritas dubii inveniri non poffit, tunc convocandus eft conventus fapientum ex orbe terrarum *St* non ante. Ad id vero quod dicebatur de reputatione At majoritate, refponfum eft, quod attenta przfentia beatiffimi hi noftri , <3t tot dt tantorum dominorum E cardinalium, At aliorum prelatorum ecclefiz occidentalis ex una parte; At conliderata prrfentia domini imperatoris Grzcotura At dominorum patriarcharum ecclcfiz orientalis tx alia ; confideraris infuper cfteAibus quos Spiritus SanAus operatu- eft in ea, non poteft majoris reputationis aliquod aliud concilium expeAari . Ad fertum refponfum eft, quod dato quod fit necellaria , dominus

nofter paratus eft dare illam, *Sc* jam dediffet, fi ad hanc fynodum iinguiz provinciz, *ficut exiftimavit, concurriffent.* Nec propter reformationem ell alia ncccifaria (ynodus ; quia in prefenti fieri poteft. Przterea ad faciendum reformationem non eft ncceffarium concilium celebrare , quia iicut per multas decretales patet, reformatio faAi fuit pluries per funimos pontifias fine concilii univerfalis celebratione, quft ad illam faciendam papa cum collegio dominorum cardinalium eft fufficiciitiiTimz authoritatis. Etiam'reputatione, valde enim durum effet univerfali ecclcfiz , ut pro qualibet re, etiam refpiciente totum populum.» chriftianum congreganda effet fynoftus univerfalis. Ad feptimum refponfum eft, quod *regula* illa danda circa ufum potcllatis papalis, aut effet danda per modum direAionis, aut per modum coaAionis ; fi primo modo non requiritur univerfalis fynodus , quia facra feriptura *Sc* canones fanAorum patrum fufficienter docent de regimine przlatoruni ; fi fecundo modo inteiligatur, non poteft cffe: quia ut habetur inca. *fignifiujlt* , Extrav. de eleAion. concilia non przfigunt aliquam regulam Romanz ecclefic ; cum omnia concilia per Romanz ecclcfiz aurboritatem *St* faAa lint dr robur acceperint. Prrterea fi aliqua regula danda effet, in przfenti fynodo poffet dari. Ad oAavum refponfum eft, primo, quod numquam legitur univerfale concilium propter purgationem fummi pontificis efle congregatum Licet legatur quod aliqui pontifices coram paucis epifeopis hoc fecerint. Secundo, quia ex hoc non eft impolita lex femmis pontificibus,quod fe purgent , ut patet ex ca. *uudituiu* , 2. q. 7. Tertio, quod dominus nofter eft pararùs in hac fynodo offendere innocentiam *Sc* juftitiani fuam, iicut fzpenumcro voluit facere coram regibus At principibus . Ad nonum refponfum fuit, quod dominus oofter tenetur removere fcandaîa populi libi commiffi, modo quo potcii *Sc* debet. Ipie habet fynodum aAu congregatam, dt eft paratus dare rationem de omnibus definitis *Sc* gcftis per apoilolicam fedem . Convocate autein tertium concilium , iicut petitur , videtur magis efile fcandalum, ficut ex fuperioribes patet ; unde nulla ratio dicitur, quod convocetur tertium concilium. Ad decimum, refponfum fuit quod dominus nofter non timet de juftltia Tuâ ; fed femper paratus fuit offendere juffIitiam dt innocentiam fanâitatis fuz. Neque propter hoc eft neceffarla convocatio tertii concilii, ficut jam diAum elU Ad undecimum pari modo refponfum eft . Ad duodecimum, relponfum fuit quod cum principes chriftiani unt Deum timentes *St* habentes doAos viros apud fe, quibus notum , eft concilia univerfalia abfque authoi iutc^. apoftolicz fedis non elle concilia, fed conciliabula , dr conventicula malignantium ; non credit fanAiffimus dominus nofter quod principes pro cotum fide *St* religione talia attentarent. Ad tertium decimum, diAutn elt quod fanAiffimus dominus nofter principaliter in ptÿicipeomnium principe , Salvature Jefu Chrifto, cujus vicarius eft in terns, inaliis autem pro cotum religione, qui ecclcluni

***1 *44°·

a _ tuendam fufeeperant, confidit quod memores erunt fui tninifterii. Ad quartumdecimum, refponfum fuir ficut fuperius in replicis contra refponfa primi punAi. Ad quintumdecimum refponium fuit, quod ilia ratio non habet apparentiam, quia domiUus Softer aAu habet fynodum congregatam; nec eft verum quod faftAltas fua odiat concilia rite legitime celebrata; odit autem mala, ficut it quilibet juftus debet facere, fecundum illud pfalmi; *odiviecclejtam ma. /rgaMrrar·, dr <·«· tmpût* mm *ftdebt.*

Collefla funt tfiaper /βMÎM« fanfli Syxti.

GRÆCORUM CONCILIUM

***h* ·jeta Mttrofhaatj Conftaatiaopolitanxt Petritrcba, itcmjet à* Latmii adherentet tutati anathemate donenextar,**

Anno 1443. *habitant.*

ËtropbanetCenJlantinopolit patriarcha renuntiatur anno 1440. *inter potijjîmar facer- IVk dotu fat carat illem bubuit uait-fuiffimam, ut ortbidiaar rpj'e, orlbodoxiam prime, veret, dr febtfmaticot infeflaretur. Quo ejut jludio ojfenft' eaten orienttr patriarcha i» aynodum colle(Ii auatbemuti ilium devotsijfe cam ana epifnptt exterit Latinaram penta:» Jtuditijtt, fimulquc omnem cam Latinit communionem quam per ablegator Juot in concilio Florentino admiferant crepudiajje feruntur. I iterat tyuadnarin Metrophanem hue trantfero ex Bandurto Aatiqait. CPnar. to. I.pag. yfa.edit.F.n.ex quo pariier literal adfnngo eorundem patriarcharum bar ipfa de re ad imperatorem Jnanaem jiriptat, quiit lumen ex temporii udfcnptione difiimur ante aliquot menfet quam Inerat ad pontificem jignatat fuijfe. Vnum ergo ex tribut ex boc tqferamut vpo tet Jive patriarchal tllot nunquam in synodum rctpfa conveniUe; file concthwa tjlud tueduaniet /alnarcbat, ente quum reipfa fe 1» coptam redigerent^ eut literal mtjfjie ad Imperatorem, vel tandem colleflot tn concilium per menfet, 6· meufct pcr/ivtrayt, quod vix credo. Io eam lententium propende, fcriptum boc effe plane commentitium, a Graçn/. quodam fcbifmaticarum partium (iadiofo confiiluaif cum nec 1'branza ejut meminerit, nec ahut quit ex Launit Grucijquc.*

Ο Ρ Ο Σ

CPactum iit. cum variantibus uedit Codex M. S. Taurin. tSis. St ex. cufc funt in Catal. cluid* Bibl. to. 1. pag. *7t.

Ti» ύγιχτάτωι Tfiâr lepxp^ôir rür ir Suplp. φιλοΐ« AZrfarjfeiai I Γαακιp, Γιp:rce.ιμια καί AuipS^v AiTii^eixc nara rij; h ΦAαpiιτip frvrhbu·

E'rnJri ?*r καί h Tariepérar^· μηrpoχoAiτ>|{ inraüja Is «yioTaTiK μ<|τpβτ6λi«< Kxcaa peiacc Kατταiνκiαι. h καί TfuriJperéi rt, καί Hapgfb· χάιημ àraroAiic αμα μ=(xproκαiηran.tor χάviiττ », καί 3·«.» ri Kυpία ήμ-ir 1 ijrâ Xpι ΰ τα<p<», καί rà: iepvc sr l'epwoΑύμιι içofÿaai rira; 'i; rà χχpάάoζα teAiτ^tizxr r>i,· XfJi» o'xsroaixc μo^ήpiχ, x.irûruitai Vfic ά,μά;, xai τo τή> I,ÎAi καί eûtepmxc gpifiarür μ^γ* μ<X>!,'?>* καί j>)À9T9i>lrau τ« ir Kar^arriruroAa tnisibaAa xkrra Site ri)» aurxjpsu&âtar ir pirriqi rii «O« iraAiar phapar eùroiir, xai rà rûr AxTîroir fùr τp Eόp^uήpι liaτα io^itatur iinp β* iξi ι, τρλ mpuCt/inUu i»· Aahip ir r»i Ttjc τii.-ωi tj·^' -tdfi >uu ip-eμήτιo πιμβiAαι όaiγpχψaαχ^, καί τ«ά·««·α» ‹ΰ(καt Ικ ri T.'i τo &λo> ΐητιpιύι^) II.(άμα, τατ. άζυμα αυγχαιp^αααα» tepe; ημάζ ΌιιAαι, καt p.^oieànr dix Tiro rit 11.- τα>· tri té rà ά'Λλα^' i<rx ταpχ xa»ôra< aijtrya ixftpi» royraiTtTc-pâoar, καί çffi-- rav. καί st.,· à Kυζiχα μιtpi£>&'&· A^ pιτï» τι; Ka^atriiatrôAcai tpinr ÿ/Ta- Π, duraicixirar r»{ r« âprrix.Îr, καt rp (άipι,μίνω Πάτχ· καί βαo'λά f P'ω/Àaiur Παtri- ,,, _\ari.»i^e»i, τiκ fis» τι ύ rr àrjsiii,HC àxetA^rri, iiu-irri, ruparrirlu M<(tT(r,^b,ri> Ti,; àri,BC καί nanoié· Upflu/a,T, (m ά,α|3iβάζi»τ<, m< rj{

etetu um TaiuM ruTtiancHatt/bt

Syria, Pbilotei Alexandrini, Joachim Hierojo'.ymttai, tir Ooro'bei Anh»cheni coutra Florcniinam Synodum.

CU11 venerit huc per omnia fanAiflimu» Metropolis f.infl fliu.ir Mrtroplis C*farex Cappadocia, qui protothronus eft, aichufquc totius Oi ientis, tum ut apprime venrrandum dk inumque Domini noltri Jefu Chrifti fepulcrutn adoraret, facraque, qu Hicroio.'jmit funt, loca, in quibui maxime admiranda Chrifti difpenfationis myfteria DperfcAa funt, vilitaret; tutu ut^ una nobifcum reâx pietatis ingens arcanum communicaret, manifeftaretque fean. dala omnia Conftantlnopoli exorta propter execrandam Synodum, qux apud Florentiam Italic urbem coaâa eft, & Latinorum cum Papa Eugenio, quod non licebat, dogmata approbavit, & additionem quamdam in fidei noftrx facro inculpatoque lymbolo fubferipiit, fuafitque ex Filio divinum Spiritum procedere, coocctfiiquc arjnia apud nos quoque facrificium efferre, & proprerea commemorationem Papx facere; przterea alia multa illorum prxter prxlcripta^ canonum illicita accepit & amplexataeft: dt quomodo matricida Metrophanes Cyzizenus, more prxdonum, Conftantinopolrtanam fedem invafft, qux aflenfum prxbtrit heretics, dr jam dido Papz et Imperatori Grarcorum Palxologo, cum Latinis fentienti, rideies er fanx fidei fcAatoies non abtque minis perfequenti veluti tyranno opprimenti et redarguenti; infideles vero, et cos, qui pravis opinionibus funt imbuti, âccctictdi, honoranti, & ad dignitates

—JHO-

Anno

I«1·

ÙT» r>fv êauri rk~ χαί»«ρία» ÙT.XΓlμi- >*;. 'îâeè-

Tpl T>J» iTαpχlχ»

M,χιιτΛ» ", iftviv-

tLTXrÜV· J»; χα) imitâti-

τpìξ,χΰ»· Tα«

Iτφ- à à- P :μiv& TXVItfÛ· rar^H /æ- τpτβΛ'ηκ 4« χo/«- n, ifOiv rvjv ?' i,γιαώηι· oav ήμάv

τζ,ταχκ xai s» τα tx, Ït i rt ήγνμivv

àΛλα βi· β>)λvi IUU- ρ, μivαvι ÎJfX/A.V άvαζivκ

XH&IVTti

X-»i ijAAu)-

lauri eùftrtttt αυρτφρίχα; 9 xai vwcpcxrepir· ys puÎAiça Ufaarui^bu ... 3*λ» rijc όpiΛξiα,· , xaì ,ϋτiβάα;. ώ; I* rim ri rfÎTU, xai putrp«ToAÎJia βiβήλ», xai μM/k Iτiαχoτlii» τακταχΰ à; rùc tatvc xai âyrirc rqc ayiac ueyâA^c exxAif- riac KiiecavricuTÎAcw; rpIrpeipac, wc uarà i* tauri τάχα twp/ac ûraxapurvc. ï)««ξα» atrwc i άpμμ»^· rawepwrar^* μι/ιpιτιΛiηι; xiéproc A THC ayiurarltc pujrpjTÎAeaic puyâ- Λ* Kaefapiac KarTa^auac VfuritfJtii rt x, ïξαpχφ* τάβ-iic OrareAijc. ώ« i μivαv Tfit rkt aAAac jxxAxfiac i MijTfifitv^· Πατριάρχη toc irapaeipkvc χ«ρβτo»iα< τpoτpiψα; Aariea- QfivMt, άλΛ nix xa) wpic ràc ? iταpχiα τ|< marrAij; itkirni r^rapa i άχ«ρι>τό»ι|ï^· | xry«poriw|x< μητpvτoλiiια, xai iτiτκiτϋiα, rpic rt rip A'μαχ'iχv StfAtvirt , Nesxaira- piaerc, Tùaea, xai Moxifrrà» rh τZv Λα- τivoιv rkvra φp«vΰvτα, xa) wparrarra . ά i μivη ltrev^c» τip> iauri» à ,χiμ^vχ φiα· fkv xai ατiλααv , άλλά yt petra rijv τovαù- rlu/ rÎAprae, xai rùc ύτi rifv ri X 'ïi rti- μiΐχυ iravTti èxârc γpiç.aev; vruc άτατώv* τα, xaî iiaip&âpoera, xai raAAà ry ifiiii- ξα> iαχAχτi^ rxàrJoAa wpoitzéera. Sià rirt i eÛTêpitc , xai τκiτχτï& xai rij; ôpïoie- ζiα rkr>K ύτippiαχi; rt xai ^>|Aurifc üravi h "μiμiv^· pufrporoAir>)c Kairapiac Kαττaλα- xéac μ>1 άηχiμipζι^- rm iχ< èx»Ae|<n'ac Xp<?û xa.rarapua» xai Aùpuâv rüv irtfaii^uv Tpsc ri/v èfàoTÎTUuy xai ùyiaivurav viμiv viçiv, vικiαv et tvvoiiiiiv λαβάv γvvμiαv raf >iμ^v rüv rfiüv if^aSiivn Apχop^v» rüv èv rÿ ri rt injitviri φiλ.üv A'λιξβvipάχ!, AipaSt. A vταχvîχi , xai lwaxAu lipvviλûμαv, «rzc ά- ταηβiiβvi rii pe»j àp&ic φpo»β»τα< s» -rànjc / iταpχiα iuri , xai ùc ïri T-paray^ecrp® iiT&· xai óp5»ioξ@-. iviiv ri xai iμζoχ^u ijpiâc TuroiixJ; iμi tv r<i> ôeâ/zari τή. ôpecv-' tiu ζωαpχιχϊiï re, xai ài.aitSTj άγi»i Tp<ά- J^·, tùc pM J)' *Λ< ejjJpiefae χα- par>|v>f3s»re« μήτ(αταλlrac rt xai iτiτχiτoκ τα,ταχΰ , xai Tfosiri ήγvμivχi iμi χ, rvcL-> μaτiχu< τάχα, utmitvi tc itfât xai ώαχά- vüτ'Υ χml Γχrï,ï ΙΚΚήήΙκΙχΧ; άτΛώ; ψ>i^;u- vιΛλ-aC βiβiiλ^ ïzTot, χα) άχαξiv , rbn S / λ firent xai lιαγμi Tη; I ipχï,χμλ ‣si xaifix , vuù ipaμivτχα ά,α;iιι< , xevaia- A»a; μivηα, xai ^.αipiτiω τpβτω τpι it it o τα; Te xaî pnjrprôAa;, άα Jijdtv τάχα rtt- τiipα; ψvχώ», iva rvn άυτoî aAAw; Λάβpoι- ri xai tô ri Kfiçi ri a/vf^ivi fifi ήμiv irav àfii/αξ^· roi/zzis» , P·i Λ' ι'^u'{ φάβαv fità y xai iiMuarüw ivTiβάαi xtxnjpus- xapràx , άλλα χαταφpo»|τά; , xai_àzar- A«; ovrac wpb; ιΰτiβκαv ταταк, ruri^iv άμ· ζoμi(u λ*Ί> Tij; rfatfev apy*; xai ά.ύp--; tt- vai τάτ>|; i.-poτpαξ,α;, xai }χ»λ>ιvιαïï»ή; tut- raçàiTcw;, a^f-i àv rj-eraaSbii ι) ιΰαβάχ »;/· ,i; re καi oiχvμ^ζiχï·; . ûτω μ'iv i» άχταi· TfijiHere; tsurav àpyji ra. axirpn . p;»r,;]Jr xai à»3iça.dfco; z.nçpixü; re pae«/x4>^.e?z>rar άi>^·p»σput;. , xai ήAλvτpiζ'μè- xai τή; àyia; xai ύτ.-ρχτiï καi iμαvτiv 'I piά- Aφ-, ù·; άτβϋά; χαι άvτiΛα,αι. üvauTvi 3 χβι »i Turui Si^ixifuoi , xai vuvouvivria 1» rot; τoiÛτoι; , xai ùβvfacoriζ>vτi;. Aτ»»Λ^ι- çüxlçu or»,- χ^pvχα τή; ,ùχ,ββαi, if boàoÇia; Taviepivrarox /M* TpjTîÀirUv , re» xai vτipτiαβ>, xai iξαpχ»»

A promoventi, tamquam Gur h»refeos alle- Aclas, Si quod maeis eft mirum in modum hos eosdem deoCculanti, piopter eam , quam in Ce perfer t, adverfus teAam fidem pietatemque repugnantiam. Hinc faâum eft, ut prophanos metropolitellos , et exeerandos epifcopillos, ubique in divinas et fanâas Cedes fande magnr ecclctir Conftantinopoiitanx tamquam fur diueceli obnoxios intruCerir. D dus Candiflimus Metropolita dominus Arfenius fandillimr Metropolis magnx Cefare» Cappadoci* , necnon protothronus et totius Orientis Exarcus, oftendit non fotum in. alias ecclclias matricidam Metrophanem Patriarcham contra canones ordinationes iis , qui cum Latinis Cenricbant, comminillc '(rd jam & adOrientis univerii Dioceles quatuor inordinatum iftum ordinaftii mctropolitelios & epifcopiilos, et in Aim· 6a nempe Ncocrfaria , Tyanis, & Mocello, Latinorum omnia approbantes βi exequentes , qui non folum inde libi fubfequuturam ruinam atque excidium excedant , verum quoque, polt tantum facinus, omnes fub Chrim grege ibi degentes Chrillianos fallunt, corrumpunt, multaque inter eos dilCeminant , qux orthodox» ecclefi» fcandala min ftrant. Piopterea pius, fideliflimus, et fame fidei univerf* propugnator zclatorquc jam laudatus metropolita Crfari» Cappadoci», *gre ferens cccleli* Chrifti innova Crionem'et noxam qu» ab aliena Cenricntibus in rcd Ilimam, fanamque noftram fidem intruduntur, pctiir (ibi exh beri fynodalem a nobis tribus orthodoxis antiftitibus , qui in Syria funt, Philotheo Alexandrino, Do. rotheo Antiocheno, et Joachimo H erofolymitano, Icntcntiam, ut omnes male Centièmes ex univerfa fua diocefi pellere poffit, quod ipfe antiquior iit et orthodoxus. Propterea nos, fimul fynodaliter congregati, prxeipimus in nomine confubftantialis, vivifie» et Individu» fande Trinitatis, metropoliras, atque epifeopos propter virtutem & pietatem haud promotos, ad hxc abbates limul et patdes fpirituales fi qui fuerint, D hmul facerdotes diaconos et in quocumque gradu ecclcliaftico conftitutos, profanos alias et indignos, qui herefis occatione arrepta, dum reda fides in difcrimen adducebatur indigne cucurrere, inanis glori» et h»rcleos modulo ad epifeopatus et metropolitatus, quali eflcnr fervatores animarum, ut cum fe iplis alios in exitium ducerent, et Chrifti veri Dei noftri univerfum orthodoxum gregem, penitus timore'Dei nec non luftitix et pietatis frudibus deftitutos , quin imo defpedores et ad omnem pietatem inverecundos, hoc eft ,ab hoc die ita decernentes, fpoliamus omni adionc Cacerdotali » et ecclefiaftico ordine, donec eorunde.n P-Pleu* communirer et univcrlaliter examinetur. Hi fi obedierinr, ab annni munere lacto cedent ; fi contra fc opponant, et prxdonum more, contra ac canones fanciunt , advertantur, tamquam contumaces et contradidores, finr excommunicati, et abalienati a fanda , et fuperfubftantiali et confubftantialj Trinitate ; timiliter et qui cos ampleduntur, et in limitibus aiienfum prebent et auxilium. Concedimus facultatem, i na lu-

A!,N°· ruHier <443 ·

Anno ChiisH H4J.

'44J «fX»TOs· U τû tu χivπ>- «vdfÛTU

«[redacted]r><s avaroA^r, β^ρύξαμ τανтβχî τχv auri jüβαv, μη alSlu^ua» rpi< «Aifd«a* rpbrvx-a» ^aciAstvr, ή varfMqjçû-τû- μη- ip'fupeqoμvú- τφ·, KJÛ r^irrexr^·, μη$(τλαχία, xj up-χοντφ- àx^yArv; βλλά ταaρηχίμ vχ» τiñ» ι$ ipioia^U» Mτiχι/τ* àsôfiut καi άiιηΔχlακ, κατά njv ιτηλή», ϊχ«v durs» ilea» ήτα τû vvv ëve*r» ηύηβήαί iλίγξαι» ιτιτιμ^ααι, ι$ àiap^ûrat τû« μη ip^ûi Opa»i»rat l» ταντι τi-τμ, ip' 'ira» >v <ρ(μρ iStuev, rap' ήμû» <q-τδv βλχΦόΓβ τ»ρ αvγγ»ύμ1μt Six rijc fa-3ήτηα Z*P·T^* Λτάμιωi ri αγίαv τv,ù/Mτφ', I; μ I iφήλα tuar à riru» rpfij-<rau iSaipoiuîTUi τι. κβι ip^ûα rj|v .ιΰηβάα». f i»t>u» îτû»3η ήvτμ καi »i iγγρχφ& ήμû» γ άμη ruisSixûi ήταγραφΛτα ifia^iput, »» μiαΛ ATfiAAÎM ri ' μή ïrw rij; »ù» rpt-χά·τη» Iriixriür^ Mτφ. iuù iri Xptçi ïre ·υμχ'.

A tamquam pieratis orthodoxeque pr<coni fu-pra laudato fandiifimo Metropoiit» qui Hy-ell, Exarchufque totius Orientis, per Joca omnia pietatem dcnunciando, cum non revereatur ad veritatem adruendam, neque faciem imperatoris, neque patriar-ch*, qui non rede lcnriar et agat, neque divitis neque principi», fed palam ac libe* re fidem ac orthodoxiam pofIrdeat, line ul-lo metu et hatiitatione, fecundum pr»cc-ptum iibi impofitum : liceat itaque ipfi, ex hoc tempore, pietatis caufa reprehendere, increpare, corrigere male Tendentes in om-ni loco, quo poteit accedere, data a nobis ipfi venia, propter datam nobis gratiam et potefiatem Spiritus Sao$i,qui debet omni-B no in his integre atque incorrupte pietatem fervare; proptereaque illi tradita eft In feri-ptis nollra fententia plena Synodb, et pro-priis manibus fubfctipta, raenfe Aprili VI. MDCCÇCLI. anni, nunc currentis indi-flionis (extx, et a Chrifto annoCI-jCCCC-XL11I. a

, ^Kfirjçt na) ημιριτχτi i yaAxvirare pet C auiérri, x, (iaeiAcü. rùyi; τv/χανοιμ, τού» <#b» θ«&» aJiaAtjrr., οτω; v<ι,î|3·.-ό| αv ri «far©- iri το»r'α i»a»ri:i^ru,jvr,jpjtr®- « >4 ή< ήμίτiρα» τ»ώματικη> euSpaau»Uu· Γv^ov iiu τη âyif βααiλiiη <ri'irvt χμβ« .-Jt;à-pria τρώτiχυ, καi &&τiρχ», καi rpirliu γ?Λ-φή» άτ> τov Πάτα» Eù/.-vnav Tefi rijc rvw-rcax rija lκκλχvia;, 'l»* çipfapÿu rxurluz i-ara. αιτήτ^α, xaSiartp îyi»»τα, χαi »à μ»η-μ;v,ù--«μ^u και τι» τάταv. τοιαΰτα μi» ά-[redacted]x/üi à llχTα; Eüyrve^ τ;&» ήμά; yiyi*-fie», ù3:r j irjiféjaii» ήμï», ατω< ή τραξκ άγιατα. syi St χατά τη» τραλχβiαχ» γρα-φή» T,5; μi τû άγιαιτάτα μ« raü άiiΛφαύ D KÛfiH luirijjb re A'p^ifTimUrir K.v,αvτivu τi-Alu, vix; Pώμ»(;. καi aintt ïiατριάρχvt »û» iμa3α» ήλη'i-ύκ, on j» Φλωρ(»τiχ au'iii; '>» ylytro κατά rά; αvμβηβάααα, ά; «χο» Xf3i Pαμαivα οi Λατiνοι ivipκακ J[<à γρχμ-μάτα», κανοκχi) και «βiα ·®·, καi iAoi/ipot aarà rôt TJtfaJirai τû» ήγ'iM» A'mçÎAwv, τû» àyia>x iττά « καi ο χχμξuiκώv ru»i-3m», «ai T Shi-iv Taripu». άλλα paJ«t»pyJa; μuΓiα{ îτivοχτoιvτi; ai Iταλοi ri: μi» αυμβiμ βήτα άτiτηαχ», iτ îpiβηχαιτ ÿ rut îγγpi-<f›dt aurü» ofiw,·, iβiχαα» 3s [redacted] άΜ+eavj K, [redacted] c rufavvixçi [redacted] ri ά^[redacted] βu-vώv τάλιv lκύρωαα» iάγματα, xj t/τι αv ΔΑ-[redacted] TXfi [redacted] iκρΔτητα», [redacted] X«f5» j μέλ-g Λο,, καi άηβ.-ι, άτι μ»τά ήι» Δλλαι», τη» i» τω xsivà τή TÎçrwi αu,μβάΑγ vρα^-ήχiμι ύ iταραιAητα,τα, άλλα κ, iγγρά/îM; ταρiiMα», φiü, ταρi τάτι» iμαKiyiiùM. 3iά τiτα βτ> A.yη^lαι t/ù τρύ; τά» Πάvαv ταιαΰτα, άτι λ μ:» ip^η τά,ι rafaJire; τû» άγiυ» aîxn-μ$iîΛû» ruiSiu»,} κα,'ι άτοχιρώvβ;, iq ii'τι κα-vùuhov χα. ,όμιμov o; Tsiiroi 3ciii Tarife; ·· ijigviaa», >P>| Kdù τη» t» φλvμττipp fà»a3i»t

EOtUMOIM PjfTKIifKCHdfWM

Litrrit ai Imferetorcm.

Potentifiï.ne, humanisme, et ferenieime Domine er imperator. Supplices conti-nue Deum exoramus, ut majcilas tua atque imperium ab omni adverfa fortuna immune confervetur ad noftram fpiritualem lxtitiam. Notum fir tu* facrc majefiati, nos accepif-fe très a Papa Eugenio de unione ccclelic literas, ut eam, remotis arbitris, ample-Aeremur, uti gefta cil, facercmufque Pa-pe commemorationem. Et h*c qxidem nu-de Papa Eugeniusad nos perteriptit ; at non edocuit quanam ratione res ilia tranùâa Dfit. Veruntamen ipfe per antecedentes ad me literas fanAifiimi fratris domini Jofephl archiepifcopi Conftantinopolis nova? Ro-mx, et oecumenici patriarchs plane ; vereque cognovi fynodum Horentinanu non' füifle, [redacted]ci, et Latini, cum ju-ramento per feripta convenerant, canoni-cam et liberam fecundum traditiones apo-ftolorum et fanAarum feptem ct oecumeni-carum et divorum patrum, fed infinitas frau-des comminiicentes Italos paAa quidem vio-Jaffe, feripta jurejurando confirmata perver-tilfe, ct tandem tyrannorum indar impia fua dogmata rut fus flabilivifle, et extera con-tra canone, obtiniilife., et quod .ipfius eft ac magi, impium cum multis alii» additio-nem illam in communi fidei fymbolo non nc-glexilft, fed feripto etiam trad diffe, heu miferos'ab omnibus enunciari. Quapropter ipfe papx refpondi : fi ille traditiones (an» Aarum univer faliuru fynodorum et determi-nationes, et quicquid canonicum ac legiti-mum hi fandi patres decreverunt, fufeepe-rit, jam et ipfe F/orentjnam fynodum am-pleflor, et papx commemorationem norj

Anno. Chisiei '44J·

^j *urt< eipyp, rtrS Tlira pjuqUtum» [ίγαμαι ταζαμάιν, toa rip tmoutUi/ ôpjAjyl*»^ T;b« ij/ûc ΐγγρίφνα csiAy *i* τάτα; κατά m» niptp», ή *àpyatb* Tapijwi», aai *runfiaa». γνpιι* τύτν άλλ»τρότω<, 8rr rij» ruxjJà» ταραίΐχοραι, rij» *i» Φλοιpιι,τip àJ'* «Α*κ, ira rü τάτα α»χμόϊ·υ»ο», άλΑά καί rü; *iξ ιiμύ»* ruyxararibiplsvt wpbt τά roiaûra , *τρii rt* rij» i» Φλ«pi»τip *ritajav i^λvΛτι*, καί rà t8 τάτα /xnjuirurin tmc vyiaowije dfif/U· *ημ* i/asAoyloe ικάνα , « pi» rü aAifpü «ru, *ipyit* âurü; «ai à»iipa; *ipri rit* »v» τατιχ l«-*ρατρχξίχϊ* · *à* rijt «fuyxAijrv άφ>-firpirvc *κΛι* àiwivsirijrx,' κατά rue iJsoicjpùxai» *Muitxt, λμ μχiηrί»* rü Xpiçü , xj Y ém», «ai a K'jo?uikü» Irrà ~~rvrbiei» άτ;κυρώτη;, iq~~ *Tapaiirai.* Taure *μ'-r ήμάι rfx Înâw i*· ° ^ράψαρ^υ. »C» *K) Tfit rij» rii,* jiaeiAàa» *yrr-ρίζαμφυ ταJ». ÏΤΤ « μ;» Tpatiipxnfy,* ώ{ *ri ημιτίρη γίηκ* tj»t»aü; , aai *)Λ rira Mΐτχ»χγΜΐζίχι/ιι^·* raxrais. fira't , irais λιιψ, *fiatiàtia», xai* τι>α irluz *ùaaUu* o.ki/o-*μiχ» aitkipiaf, iïrt rtjt* Κα) wp« τα f Λα-rl»a» bÎTcirae,· καί rij» TfooSufxlui iJl;u κα· *rà χ,άγκία,·* σσ urus άτοτρ.ψαρi^φ- ni» τα *ixâro'r ηρχταλαγ^μχτβ ri mu* àrtpjpara, ~~«ai~~ *rip ûyiaimra,* i» ~~tJπ~~ θβω ~~rvri~~pizai Ta-*fiLiri» nara rat* ihiat r«rac ιμολα-*yùi aiiçàxrui rt, ipγαι, mu* taj ij , ω» ei rfà *ri aranTrt iύτιβϋι* àuTaxpar.pci *βατι·· Aer,* ijiif iuù *ήμά(i μά»αι>* τα *τ^α/φ*·aij /*»u pâircro» ri; *βχτιλήβi ίτ,τιλÜ,* , *ΆΑ*- C Aà *mù èiUucxii, xaï* àt.aa·» *iawie» Tpt Üei>* txTAijtvr *μiλλαμ^v ri ri* *aparnt ï»iMt,* iml VT:p ψl/χH« *μχλίΐχ, ΙΓ Μ :ïiλ*ύμ$>ω* mad' ixaçlu? ri *îtâjii rvywiHwilrtu ri ru, aai rà άμτλαΛiίμχτχ tr yrôrei, mù* τραχ^i»~ *ra irai μια Η» tiM ru tAtuf rü» πΛ^μμτ·* Aiipiàrw» · *irai* j *άφ^κ* rü» *Λγαβ^μάτα», à μ:»* ras ïwa; ùx *Tapaiirat , à* Tfpi/U»a;, xal *àvÎyjl rà t èrefiii,u», uertf* άλλiτρια *arra Tartu MUMtcfa vapaiirtut* taai *ruraSiaii, i* μά»β» («*βψαμ|pv rs rü *ri »p-ι-rut μ»ιμάτυ»α»,* «λλά rÀ rü *Τpu^Ttt-uiju iTiripua,* 7»a *rtp* rü Àp«ü *iaaAtfriqt* ma^ipi) i Aj^M rü *aAàarpiu mu βλχβ,ιpi i'ay·* I *μχτ<&,* καθότι *ταιμi·^ rii iüηββiχα* ΙΚΛ.,σιτ- , καί *αμαΑαγ^τχμιpv irait ιγγράΛ>α>α iuù-*τιο» β»û, nui *άγιοι» άγγiλv». Ouiui» i Mt-*TX μιοά·«Γ»|4 àn^ôpuJa rei;aa<»«» ri» Is »ù·*ηβάχ«* ixeAifriav, Λ; *μάλλα»* ψυ-χ»i« Ti *MÙ χiμχτ'&-- άλλ"!»:M» Xpt^i,* rü *î.ûχγγ»λiv ιταίμvï ïχα,ιψι ii,μ 'l,ιι^iμ, και raptui,* κα) *χίμα, mu τ' άλΑχ 'ira ,τ'ι* ri; yâ; *ιιτύμί^.* α» *τύ ruparrtatp τρίτφ* ταρα.όρ»; *β<άζ>) καί τα^χιαλαγχί τή» iλ.ύ-θ,ρα» aai àJûAwra»* XpcS ÎKxAifria», *γi,οιΤΜ «rui , άτι* TapairijirôpLtïa *μ:» ϊμάι rip »ύ-r:^aa,* ÏΛ«;. ùκ *άιι^iμiiτχ is riuri» ΐφι-*4»,;, άλ>ά κατά ri» j»r;Aij» *άλiγξχ;,* και *triturai μ4λλαμ^ύ rirar. Ïιάτip* κα) cîa·jhUv topa; ri)» ay,'a» *rv ^ariAûa» taira* E *pi^ ri :r ιipαμοιχχ,ια* «ai τιοι,χατικ^;'; *τiμιοι· Tarn* Κιipiv Maxapis, καί *uii* ri); ijfa-^ •rpiôrifr^·. ό; καί *àtayyiAâ ιιrpa·; rij» rù» βχ-ΤιΛιιλι, τχ τιp'ι* Tij; *ru'.ibn , àtcî aurù itt-*Slixagiju . *rÇoipa γχp* ι|μ.ι; τ^ιοτο» , ά·; *i-*êû; τών ά,θρώτο» ιτιτο^ûμ^v r>;r *τριτβuτi-pat* P *άιμοκ,* καί τώ» l'raAü» ταιτα» *iturioK,* ffa\3(Al»x « OTfbc τ»|» *àAifitnar i/3vrir· à* 5 «[redacted]LjMJai τό ψiüόφ· *fpiAateixuri», ύ* àt/xà/arja

recufo: dummodo fimilem profeflionem ad nos in fcriptis papa miferit ut legitima et antiqua traditio, et confuetudo pixfcribit. Quod fi id non fiet; neque Florentinam ipfe fynodum fulcipio neque pap* commemorationem . Quin et ex noftris, qui fimilibus aflenfum prxbuerunt Florentine fcilicet fynodo , et pap* commemorationi line jam diila. reAa illius çonfeflione, fi ex clero funt eos depolitos, omni facro munere, ct facerdocali minilterio privamus, fi ex fenatu, excommunicamus, et confortio fidelium fegregamus fecundum Dei prxeonum canones, et difcipulorum Chrifti ct fandarum ac univerfaiium feptem fynodorum preferipta atque traditiones. Et h*c quidum nos ad illum fcriplimus; tu* vero majcliati h«c nota facimus. Si limilibus locum dedit nationis nofirx penitus affliâ», ct tantum non emortu* caufà modis omnibus coaâus,ut auxilia tibi comparares vel forte alia providentia fuffultus in Latinorum fententiam iviiti, vique aliqua additionem amplexatus cs, ct nunc, eorum xbfurdis atque impietatibus femoris, fanam in divino fyrnbolo traditionem fecundum omnes divinas feripturas indubitanter conticens, et ampleberis , iliique credis quemadmodum qui ance te imperio potiti lunt › jam et not nun tantum amicam raajelUtis tui faciemuscommemorationem „fed continuis inexnauitifque precibus Deum pro tuo imperio › pot illinium pro anima exorabimus , quibus quoridio Deum tibi piopinum reddemus, ut deliAis tuis tum dedita opera, tum ignotanter commiflis veniam concedat . Et hac ratione miferationcm peccatorum et ignorantiarum-, remiflionem confcqucns ii divinas traditiones non improbas. Quod fit pertinax perftiteris, & aliena fcnticntium dogmata fuftines, cum ea aliena fint ab omni canonica et fynodaii traditione , non tantum tute majeitatls commemorationem excidemus , ted poenas etiam aggravabimus; ne in Chrifti ecclelia, alieni et noxii dogmatis pernicies vires fumat ;dum pietatis pallores vocamur, D fcriptoque ita prioteffi fumus ante Deum et (anÂpsöAngelos. Quare non uti mercenarii pietatis ecciefiam palcicnus, neque carior eit nobis (anguis et anima , fed pro Chrillo illiuique Evangelic prompti fumus,animam & carnem, & fangulnem, & quicquid aliud fuper terram poüidcmus, profundere. Quod fi, tyranni indar , nefarie vim infers , Oc feducere contendis liberam jugique impatientem eccletiam , felto , nos numquam pietatem delecturos, nec taciturnitatem equo animo laturos, fed fecundum poceptum abfque metu reprehenfuros , & additis etiam minis increpaturos.Ideoquc hac ad ma)cftatem tuam mittimus cum hieromonacho, & fpirituali Patre, prarliantitllino domino Macario,& nollrc mediocritatis filio, qui 3t majedati tux de Synodo, qux ipti commendavimus, nunciabit . Ardenter enim nos, mihi crede, & ut quivisalius, fenioris Ronis & Italorum omnium unionem cupifcimus, dummodo illi veritati manus dent. Quod li mendacium conftabilire contendunt, non p«i'fumus cum illis communicare, cu.mm uno die omnium cervicibus caput abimn.aut

4-M--«TÎ 244i·

. κχο

«vyiutwinu àvrtlit Vl' R» tjutjk ú/aàe Jii. *àrta»$iX»ira».* x^Arro» *tůηβi* Λ

ìr,f τìλ& rrl-

'9>frr *rnyafi» aat* àurbr *i (lariAxu yaXlu<i-τλπ* xa) *Stiirari* rv; ïr*iv ar*>v<, και »i-*/ak« *Xfvi>* **) rà< rafaJient τβ» *Sttmtfû-km» àvri μα^τΰ» oa^iri* lOtvar *a-Xf» ri* rflr, »« *J rü *Tariffs ιμβλιγιη» tf-yn»*, rùcr^üc «ai Wau τA»iξβ τκ · »ù^!r *yif ici* ri,· *ff/Ktrifat fùrtfitiat* ,

«fit *àirefia» ιμτιτικ, aal ιι αχμM i»* T9Î< *Xfi^ianaeit HyfUtrnt* «AA* ü/aar ŵ< *i» yl»^μ rrra^vhju anfifitiar* <c«i *rt-*srsiifxe rrpi rlcrwe, *'irüu Tarifa i» Xftça)* wUrr *TiTtuiaati».* o9w xa) ri; «ri xricrari xirpy pafri'frxc *tùfitrn »arà ha^hfui* λλι· *f'v; rafà* râ »ά><M *τηΰματ^· ιià ri» άγια»* v^φ>îτî? vpxiipir^itirar. *fctffaii (*h raurjt* prpjuuf .'r vrpwTcrf. *üfifer Js -f nuit T*f-*Jri rü« *Xjkfir^· Tafariat ri* / ar-*Μημια< βλΜ» ìτιλιîM^ιι rDr^fijfzf* /aufipror, rut) vrai *rÿi* ûrtpAijurpv μ) *ζvττιιi* avxca-*Tiω* rAijfwSiijTfi , ai rfle ri>>rij; pj-çar lui) paîtra) Jii *ττ/ùματι^· iyiu rapu* Tb gKijfor *ri r» tfatérarrtt Tir.»* jxépufx». «V ïripÿuM *Tî»rt(ifôi;,* v» Ûτβχιi-erup^u .Ara; r^r rfir *àrefi»tn βατιλ,ιχζ* Îχή-■jr» *άτiλαuιι».* h; *γi»αιτ) τi»ταζ* ιη-♦vyS» *t» Xfiçai I tri* r<ù *Kufiu >iμi, βμ>1». μiαι) i(»>μββv I'ηï.χτιî»^· ii»τ>α.*

optimum dt pie quacumque hora vitam po nere, li fcmel tandem moriendum eft. Am- Anno Cuxisrr 1-Hl·
pledere itaque & tu, o Imperator ferenđi-me Λ dlvmilGmc, facra* CanAtones & lege* Chrifti 4 traditione* Dei pr«conum& Chrifti 'difcipulorum, qui ad h*c ufque tempora pie vixifti, quod tibi tu> patente* conteftantur, pie probeque fato funAi. Nihil enim eft in noftra pietate ambiguum, quod ad hrfitarienem atque dubitationem in chriliunis dogmatibus trahi poftit. Sed enim nulla natio tantam difauiiitionem & accuratum examen in rcbu* fidei potuit, quantum, ipn pa. tre* noftri in Chrifti tide , ideoque ab orbe condito reftimonia recollera divertis temporibu* a S- SanAo per facro, vate* prz- " vaticinata firmiter ilii* dt ante alia fidem przftiterunt ; poftea pr»tor greffa umbra , grariz accetiu , difpeniationi·. univerfum Ac falutare abfolutum myiteriumeit. Et tie fplendiditGma ac vivifica rcfurrcAionc abfoluta , illius myila, & difcipuli per S- SanAum plane myfteriumdeclarantc*,omnibus denuntiarunt, ut polleri omnes reAe eos fcqucntes femper duraturi regni participe* evadamus, cuius utinum compotes fieri confingat in Chrifto Jefu Domino nollro, Amcn. Mente Decembri indiAiom* textz.

Anno CMirsrr HA®·

Anno Caàrs'rr 144V.

NICOLAUS PAPA V.

SsJit tk Amc 1447. ed 145$.

AD LAUSANNENSE CONCILIUM

Z· fus Cauttlti Bsjílttsfit fibifme tintinnetur,‹› dtautai tscttaguiinr,

Ab ttnaa <448. ufque ti '44>

ArPBNDIX.

tritTOL hicoui nnr.*

ad CarolumVIL regem Francorum.

Fscahateni rideant traffaadt aanttar fvo fre &· tfnti, coattdcadt & frt· milltadl qaidt/u>d juduaVtrit M<· *rrjjarium t*

ïa Msrte- nr vt, M .nu. to v,,,-pag. »>·»·

M 1AI cpiicopu» fervus fervorum Del chariffimo inChiirto filio Carolo régi Franci» illuflri, falutem At apoliolicam be· ncdirtionem. Commendavimus peraltas lit· teras noAras tuam ferenitrtem, de eo quod quærit dit agit pro tollendo pixfenti (ch f C mate» & te hortati fumus ad iam falutife-ri operis perfedionem. Verum quoniam Del tnifericordia prcilarc pofiet, ut per tuam ferenitatem tantum malum tolleretur de me» dio, nos considérantes quod ficur jam per tuam ftplentiam eA rraAatum» efft necefi-fe pro votiva rerom conclulione concedere & promittere nonnulla ; qa» débita obier-s atione indigerent » ac volente» ut que per te promitterentur debitum confequanrur ef-fertum, ferenitati tu· circa redurtionem ad viam veritatis ab erroribus fuis, & ad ec-clefi» unitatem eorum qui a Roman* ec dehr Λ a fedis apoliolie* Λ vicarii Jefu ChriAi obedientia dt fide deviantes fchifma D in cccleiia Dei excitarunt, cu|ufcumque da-tus, gradus Sc conditionis fe elfe dixerint, erimti fuptema in Dei ecclelia fe aQerant elle dignitate, omnia At lingula aurtoritate tiolha cum eis trartandl, praticandi, an-nullandi, fcu p<o multis haberi debere decla-randi, concludendi, efficiendi & promit-tendi qu* circa redurtionem hujufnodi ne. ceflaria feu opportuna cognoveris, At qn* noflro ac fedis apoAolics ftarui, honori ac dignitati convenire ferenitati tu* videbun-tur, plenam At liberam facultatem At po-te'tatem concedimus per pr*fentes. Volentes E lit hec noAra facultas in omnibus per te_, promittendis valeat perinde ac fi ad ea lin-gula fpecialiter fe extenderent, At a<J ipfa mandatum haberes fpeciale: ratum &· gra-tum habituri quicquid per te artum', gcAum, promiflum aut fartum fuerit in pratmillis ; quxomnia nos oblervaturos promitti mus bo-na fide. Datum Rome apud S. Petrum an-no incarnationis Domini 1447. pridie Idus ®Decembria» pontificatus noAri anno primo. *Sit Jtgaatuat P de* Noxcto. f

Cillait» fails »fl tant originali ftr mt Dyfome

DECRETUM PRIMUM SACRI

tonetin Laufanarajir.

SAcrofanrta generalis fynodus Laufannen-lis in Spiri tu iarrto legitime c‹ ngrega-ia, univerfaletn eccleftam reprxfcntans, ptelidente in ei fanrtiflimo domino Felice papa quinto, ad futuram rei memoriam.

Divinus atteAatur fermo, quod ub) Spi-ritus Domini ibi libertas ; libertas utique a-gendi qu* fieri fuadet Spiritus Domini, cu-tufmodi *ili» funtquxa* g.nerali fynodo per-aguntur, vifa ita fieri debere, At a Spirint-fanrto qui ptrfidet, & a Patribus ibidrm congregaris. D;cit enim: Vifum eA Spiri-tui fanrto At nobis. A Aionibus igitur lyno-datibus permaxima debita eA libertas: pro-pter quod li deliberato univeriitatis piopo-lito impedimento affit publica frcularis yo-telias, ne liber* linteiufmodi artiones Spi-ritus, locus ille a patribus relinquendus eA, fuos infiruente difcipulosSalvatore in quam-cutn que intra lient civitatem, fi non recipe-rent eos, nec audirent eorum fermones, quod exirent foras de civitate illa, ut a— quibus recedebant inteliigerent, non Jifci. palorum temporali lucro, fed eorum fuitfe grati* At utilitati in eam civirarem conve-ni(fe. Synodo vero generali id proferto age-re convenit. Experientia namque ab initio ChriAian* religionis aperte nos docet Pa-trum conventus ad concilii celebranda fuif-fe honori atque grati* illis civitatibus, a-pud quas generales fynodi celebrationis ea-rum finem acceperunt. Etenim ipfarum no-men celebre reddunt per frcula, qu* in eis fiunt declarationes fidei : quoniam vc'titas Domini manet in aeternum. Decreta quo-que ibidem condita ad perpetuam rei me-moriam, quemadmodum nominis glotiarn.. acceperunt apud Grrcos N>c*na, Ephcli-na, Chalcedonenfis & Conll.rntiiiopolit.ina civitates.· apud Earinos vero Romana, Eugdu-nenfis, Vicnncnlis & Conftantienhs, ulueque plures.

Sed Si prxtcr xtctn.im earum nommis

E Uu-

ANNO ChSiuti .» »41*.

lautîêm / copîofa atque multiplex utilitas temporanea illisaccrcfcit. (Jnde noftris fu mus experti diebus, quamplure* civitates deliderare apud fe celebrari generale concilium, offe^pntes falvos ^onduflu»; fuo» a-„ liaque multa'accommoda ,ut in plena libertate apud eas celebratio fiat concilii genetabs.

Rem notiflimam eloquimur, tranflatio- /nisfanfl» fynodr Bafilcenlis juftas & mani, feftas exponentes caufas . Sanfla hicTyr.o-dus Laufanncnlis, in Balileenli civitate dudum conftitura , multis perfeveravit annis pro felici confummatione fanflorum bperum , ad qu» ab initio fucrae legitime con. gregata, Sc pro tali, tamquam very univerfalÿm cccleliath reprxfentans , ab univerfis Chrifti fidelibus recognita atque venerata, 'pi.rmanfcrat vero his. ultimis diebus ca prafertim ratione , ut inibi unio fieret & pax › vera atque integra ecclefi» daretur, pro Jqua aflequenda certa avifatnenta in di»ta Gebennenli de menfe Decembris proxime lapffcele^rita , concepta fuere,in pr»fentia ^folemnium oratoium cariffimorum ecclefi» filiorum Caroli Francorum , Henrici Anglix, Si Renati Sicili» regum iliuftrium, atque (. nobilis viri Ludovic! DalphimV icnnenfis µi i- . mogeniti przfati Çaroli Francorum regis Xilluilris, Inter cetera continentia , ut in faCro ipfo Baltlienli concilio unio & pax darentur.

Quocirca magis ac magi* noftrum fuit defiderium in difla permanere civitate, quanto ad pacem ipfarn dono Dei fecuturam propinquiorem infplciebamus difpolitionem . Sed necclfitas cogit perhibere teftimonium veritati. Die liquidera XIV. menti* Junii proxime prrteriti , venerabili* Fvidericus epifcopus Bafilienlis , prxpofitus, aliique piures dccapitulofr clero ; item antiquus magdler civium, alnque plure* deconlulatu Bafiiienfi, coram notariis A ferrbis ad finem , ut dicebant , ur nos fcuemu* id quod fpfi fcieljant, & feniper eo melius fecundum hoc fcirenru* , Si pqfiemu* no* tegere atque providere ; nobis intimarunt, lignificatum eis fuifie per fuorum litteras oratorum, quemadmo- \ dumferia fexta poll felium Corporis Chrifti, in judicio earners Romanorunv regis, fuper / articulo falvum - conduflum concernente, , quod per eos revocari deberet, contra eo- í lata fuifict ferstent a, quodque magna cum \ difficultate obtinuiflent a rege fpatium duos rum menfium: fed quod interim in ea civitate non fierent aflu* conciliare* : verum quod de hi* non haberent adhuc teftimomutn authenticum litterarum fpliur'domini Tegis, intimabant nobis illa relative.

Hi* intelleflis, quoniam infra pauciflimos die* oratores ipfo* regrefiuro* fperabatur, poll quorum adventum, licet poftca intimaiunt, a rege ordinatum erat aflus non peri conciliares , attendente* nos jam. fuifie avifatos, nec concilii indemnitati providere pofic , fi po«l regreffiim diflorum oratorum non erant faciendi conciliare* aflus ; Spiritus fanfli dono , cui immenfa* referimus gratias, (ingulariter aflillentc , juxta decretotuin formam, prsvia matura deliberatione fctutatis vot s ftttgulotum fuppolitorum in facris deputationtan» dt tener; gatione,unanim·omhium confetffii acccdente, publicatum eft decretum .feffioni* qua·, dragefimr quinte didi concilii , incipiens:' *Defidertvii Fzecbitr rex,* dq~adSgnatione lcaci pro'futuro concifio, dr de trantlarione iplius facri Bafilienlis concilii in hanc civitatem , pro eius continuatione.

144j.

/ Deinde p#l reditupr^diflorum oratorum, fpi fcquenri applicuerunt-hebdomada i non» obilantibu* requifitionibus , extorsionibus , noftro ex mandato, quomodo alias plurie» faflum erat , per dileflifiimo* ecclefi» filio* , Jchanpem tituli fandi Callixti , dt Guillermum tituli S. Marcellffanfl» Rotn.in» ecclefir presbytero* cardinales, aliofque prolato* dt. deflores, in conftflatu difl» civitati* faflis, quatinus perfiftere vellent in falvo conduflu per eos nobi* conceflo .· poll relationem fuorum oratorum, ut dixerunt , maturi* deliberationibus habiti* in novo, anrquo dt magno confulatibu* ^per eofdem revoca·, tio difli'falvi conduflus fafla eft.

Et die vigefima oflava diflt menfi* Junii ad fpi cialein eorum requilitionem de mandato pr.elidentis iplius fieri Balilienfis concilii, vo. atis dt in loco facr» deputation!* fidei, ub fimiles fiéii conventiones confueverunt, 'ongrrgatis fuppoliti* ejus, prifentibes diç—.epifeopo ac multi* de capitulo dt clero, novus nugifter civium , antiquu* magiftcr Zunftarum , aliique plure* deconlulatu difl» civitatis Bafilienlis , pra-fentibus tcribi' dt trilimonium perhibentibus, quod «d infra feripra fpecialem a confutatu haberent commiftioneni «legi fecerunt in vulgari Theutonico, quo feripta erant, dt demum Latitio Interpretante» fertnonc , litteras prsfatl Romanorum regis , de revocatione facienda difli falvi conduflus; alias etiam cjuldcm literas gravia continentes mandata contra libertatem Λ aufloiitatem iplius facri concilii, affi-ientes exprefie, voiuilTe diflum Rctnanorum regem, <it poA reditum ipfbrum oratorum in difla civitate non fierent aflus conciliares : quodque *ex* parte & de mandato ipfius hxc nobis intimabant. Et ex abundanti quod revocabant, & aflu revocarunt diflum falvum-conduflum , publice allerente* , quod difla civitas Bafilienlis non vellet apud ipfum'dominum regem de inobedientia live rebellione quacumque notari , fed vellet, prout necefle haberet, voluntati & mandatis regiis hujufmodi plenarie obedire, prout de hi* aliifque multis, eamdem concernentibus materiam , publicis confiât inftrumenti* , qu» inter alia gefia hujus facri concilii redigi mandavimus.

Sanfla igitur h»c fyiiodus l.aufannenhs de przmilfts veram atque plenam habens notitiam, prxfenti decreto fuo decernit atque declarat conditionest, in diflo decreto con'tentas, fulfle & efie purificatas , ipfamque fanflam Bafilienfem (ynodum pro ejus continuatione fuifie & efie legitime tranllatam in hanc civitatem Laufannenfem,qu'.m habilem , tutam <St idoneam foread iplius facri Bafilienlis concilii continuationem judicat atque center decernens etiam & dcclaran* facrum generale concilium, quod in difla civitate Baiilienfi ufipte a<l ejus ttaniLtionem

Anno *4r*' v

ne.n congregation manlit, in hac civitate. Laufannenii, in nomme Patris,de Fdii & Sptritus famfti, tom eifdcm modis de formis, qualitatibus ordinationibus y cum qqibus in diftacivitace BalilccnJQ fuit.eratque a Cue tram]itionis tempore, continpandum fore & profeputionem habere I Omncfque & nngulot^gui genqjalibus conciliis interetlc tenentur, iqipfoconveniri debere ad ea fanfla opera, propter qui Bafilex cougregatuni fuit, & pcifertim ad profecutioneiu dand* in eccleita unionis & pacis.

Quapropterprxfenti fuo folemhi decreto fanâa tire Çÿnodus Laufannenlis , lpecialiter & exprefle illcntienre in hoc 1'anAiiliino Felite papa quinto, publice aifcYrt· dt declarat, quod parata bll *atque intendit* in hoc loco omnia dt lingula facere pro unione de pace in ecclefia dandis, dt fpecialiter qui per fua-» litteras ptxdida avifumenta concernentes, prxfaris principibus, necnon carhlimo ecclelix Alio Johanni Cattellx & Legionis regi illuQri direHas, failuram fe obtuht , quemadmodum ti Balilex, prout fperavit Jt dcfiderabat, permaniilfet.

Datum Laufannx in feffione nolira publica ipfius fanMx (ynodh in eccleha maiori Laufannenii folemniter celebrata (X. cal. Augulli anno a nativitate Domini milJelimo quadringentefimo quadragelimo oélavo.

BVLLÆ HICOLAI BAPÆ K

*f*ftr reflitutune occupent ecclefi* dm/um fpolittaru* , catttejjirum,* **c.

Ib d

fcolaus epifeopus Cervus Cervorum Dei ad perpetuam rei memoriam . A pacis audore dt omnium bonorum largitore Deo tnunus excellentiffimum accepimus, quo u-D niverfalis ecclefia, qux propter divinones fubortas Inter felicis recordationis Eugenium papam IV. prxdecefforetn nollrum dt tunc Bafrleenfe concilium , multis, pro dolor ! ab annis variis extirlt agitata procellis , graviflimis adverfitatibus laceffita , vehementibus obduâa turbinibus , in tranquillitatem, pacem, caritateinque confurgeret. Siquidem traAatu dt interventu oratorum cariffimorum In Chrirto filiorum Francorum, Anglix, Renati Sicili* regum, necnon Delphini Viennenfts primogeniti Francorum re. gis illudris , pacem ecclefi* redditam videmus i dum percepimus venerabilem ac caridimum fratrem nollrum Amedeum primum cardinalem epifcopum Sabinenfem, in nonnullis provinciis apollolicx fedis legatum , vicariumque perpetuum , Felicem papam V. tunc in Cua obedientia nominatum , juri' quod in papatu afferebat Ce habere, ad hujufmodi pacem ecclefi* obtinendam ceffilCe. Eos vero qui Bafrlcx pollmodumque Laufannx, fub nomine generalis concilii hactenus permanferunt, ordinatfe dt publicaf. fe , nobis tamquam unico & indubitato fummo pontifici qbediendum elle a cuntbs ti delibus, Sc prirfatam Laufanncnicin dlklvitfe cong regarionem.

Anno Chsists

a. Quap'ropter noflri ofbc i debitum elfe arbrtramur , qjentis acicin porcitui.iquc no- Urx plenitudinem extendere m ‹ li tna di lingula , per qux fulcitatarum doknlionuiJdt divihonum fomenta pcnitu* euirpent ur^, ut ad reftitutioncin *Oi* conic, vationcm ila^ tus dt honorum cujullibet aptillime pullulet & perffveret integrita* , reddatque pacis claritlima virtus , quod abllulit caliginofa divifio .

J. Omnes igitur de finguk's , quocumque nomine computentur, qui tarn in Bankcnii B qua.n Laufannenii civitatibus lub rionnnc generabs concilii , dt ratione ébcdientir, adnxiionis, feu favorissawi" pi/tato vencraoih ac carillîmo fratri noflro Amedeo cardinali, epifeopo, legato & vicario fupradiélo, In fua obedicntia tunc Felici V. rominato.qqam iplrs tunc ibidem congrt-pa. tis, quo.»odobbet prxliitoruni & faeioiuni, *eccielns mttropolitanis, caihedralrbu,,* monaltcriis , dignitatibus edam majoribus fioft pontificales in cathedralibus, aut principibus in collegiatis ccclcliis, necnon monalleriis, prioratibus, prrpofituris, perfonatibus, adminillratiombus, officiis, necnon canonicalibus dt prxbciidis, cctcritque quiC bafvis oeneticiis eccletiaiticis cum cuia & line cura, fxcularibus live regularibus quibufeumque , juribus quoque dt jurildiaionibus , penliombus Sc commcndis, caftris , dominiis , terris , (codis , polfeifronibus, hc reditatibusac rebus dt bonis fuis qutbufcumque per litteras prxfati Eugenii papx prrdecetforis nollri ac noflras , vel ipuus aut noilra feu ccclcliatiica alia quacumque au Aoritatc, privati aut dcifituti exillunt, ad ecclcfias, monaiteria , dignitates, priotit tus, officia, necnon canonicatus dt prxbendas, ceteraque bénéficia cuclclialiica cum cura vcl/tine cura , txcularia vel regularia, jura quoque de jurifdiâiones , necnon penD donesl, commendas, cadra, dominia, tetras , feoda , potfeib >ncs , hereditates , ac res dt bona hujuimodi *in* illum flatum pnilmum in quo ante tempus dt tempore privationis dt dellitutlonls hujuimodi erant, ac n fail* non fudicut, pro bono pacis dt unio, ttis ecclelix rcaiiter dt cum etfedu rellitucndos, reponendos, dt remtegtand s fore decernimus, dt declaramus, ac motu proprio ex certa fcicntia , plcnitudineque potcllatis apoliolicx , de venerabilium fratrum nolirorum S.R.E. cardinalium connlio dk affentu , tenore prxientium· redituimus , reinregramus , ctiamli ab aliis perfonis feu eorum aliquo, in re vel ad rem jus quxlitum ploret ex collatione, proyifione , (eu diljsolitione fcdis apoltolicx live alia quacumque, quas quidem collationes , provifioues, d lpolitiones cum omnibus inde lecutis, limdibus motu, fcientia ac plenitudine poteltaus pro infeftis haberi volumus , nulliufque roboris vel momenti, etiamii in vim eorum habita fuerit pqllcffio ecclefiarum, monaflenotum , dignitatum , prioratuum, pupo(iturarum, perfonatuum , admimlhationutu,

E a ofli-

T

Anno Cr r hi '449-

officiotuin, necnon canonicatuum, pr»ben datum <k aliorum beneficiorum eccleliafti; Corum, jurium quoque & jurifdiAionum › necnon pernionum, commendatum,(cailrotini, dominiorum, terrarum, feudorum, polkIlionum, hereditatum, cetum & bonorum i>r*difl"t<im : omnes, unam & lingulas Aipplicationes ac lignaturas , etiamli pioprio rrotu emanallei't , ac'literas aefuper expeditas in regiftris fupplicationnm & Vullarum caifantcs & cxprt^lp 'catfari mandantes.

4. Et privatis delHtuiis antediflis /opportune provideatur , iplique certiores per nos reddantur , omnibus At lingulis quarurv.cumque matropolitanarum & cathedralium , ac tfliarum eccleliarum , ac mo-B nafleriorqm capitulis, conventibus ac lingularibus pcrlonis earumdem, ceterifque ad quem vel ad quos eccleliarum idonalfeiiorum, d'gnitrtum & beneficiorum fuperius, ut premuntur , fpecificatorum eleAio, inflitutio, pitelentario, provilio fcu quivis alia dilpolitio ipeAare dignofeitur, ccn n.u. niter Λ diviliin, & alias quomodolibet, omnibufquc alis & lingulis per Conis, tari ccclelialticis quam f.ecularibus qnibulcumquc nominibus cenitantur, aut cujufcumque dignitatis, flatus, gtadus, ordinis , cond'ļio. his vel praenuneniii, et amli patriarchalis, archicpiicopal's, au· epifcopalis év-itant, & Ipeciulitcr poflcflbribu' aut de-C tentoribus, earumdem eccleliarum, dignitatum & beneficiorum fuperius delignatorum , etiamli fucceilbrcs fuerint in diAis cccleliis, monaflc'is, dignitatibus, beneficiis illis, qui per privationem alicujus ex permanenti! ns , adherentibus, obedientibus prtrdiflis poflellionem habuerunt ex collatione fafla tamquam de vacante per obitum, aut perviam rciignationis, permutationis, fcu alias quoquemodo , videlicet patriarchis, archiepifcopis& epifcopi* fub fufpenlionis ab wgrtffu eccleli* ; minoribus vero perlbnis lingularibus fub excommunicatlonis, detentoribus quoque & eis auxilium 'dantibus fub (imili excommunicationis poena D ac privatione omnium At Ungulorum bencficiorum & officiorum fuorum qu» obtinent, inhabilitatione ad illa & alia in poflerum obtinenda perpetueque infami» ; collegiis verrj capitulis ac conventibus fub fufpenfionis ad minus poenis, fentcìitiis , cenfuris, qua* contra facier.te* At rebelle* , prout quemlibet eorum concernit, incurrere ipfo faAo, d flriAe przcipimus atque mandamus; quatinus infra novem dierum fpatium, pollquam live perfonaliter feu in loco beneficii, aut f>co illi viciniori, ad queXn pro pratentium exeerftione fcu publicatione tu-& tus patebit acccflus , dtfuper fuerint requi. fui, leu abc· eorum fuerit requifitus, immediate lequcnfium, impetrantes, feu de. temtores eccleliarum, monafleriorum, dig.sitatum , prioratuum, pr»politurarum , ' perfonatuum , ahmimflrationum & officiorum, necnon canonicatuum & prsbendarum At aliorum beneficiorum, jurium quoque & jurildiAionum, necnon penlionum, commendatum , caflrorum , dominiorum, terrarum, feudorum, poffc/Lonum, hereditatum, At rerum ac bonorum hujufmoiii ab ' Λ ipiorum.. .. eorumdem potfeflione fcudetemtione, quantum in eis efl amoveant Ac abiiciant, ac afnoveri faciant At procurent ; quos nos etiam per. prefentes amovemus At abiicimus , ac pro IbjeAis & amotis haberi volumus . Privatos quoque & deflitutos in Ac ad corporalem At aAualem pdflciTionem eccleliarum , nronafleriorum , dignitatum, beneficarum, officioium At aliorum prrdi-*Aorum pure &Jiberc reponant, reftituant,/ At xeintcgrenr, d'iAique impetrantes At detentores, pofl requilitionem fcu examinationem At publicatiohenxhrijufmodi fic , ut prrmittitur, faAas·, ecclelias, monafleria, dignitate*, prirpolituras, perfonatus , admi-B niflrationcs At officia, necq< n canonicaru* & praebendas & alia beneficia, jura quoque At jurild Aiones , necnon penliones, commendas, caflra , dominia, terras, feoda , poflefliones, hereditates , res ac bona antedi-Aa diAis privaris At dedituris realiter Ac cum effcAu relFtuant, i ilaremque poflefflorem vaci'Pin , liberam, At expeditam dimittant , ac eitdem pachce uti Λ gaudere linant A: permittant , nec fe de illis in antea quomodolibet impediant per fe vel alium feti alios putl ce vel oqcuhe, ditcAe vel indireAe, quovis qurfiro colore, vel ingenio: I1 oquin Itatim lapfo d.Ao termino, contravenientes hujulmodi , li patriarch», archie-C pilcopi, aut epifeopi fuerint, ab ing i clfit eccleli» fufpenfos ; minores vero perfonas lingulares excommunicates, necnon poflelfores feu detentores , ipfos , At eis auvbum dantes, ultra excommunicationis poenam, beneficiis Ai officiis fuis privatos, inhabile* At intarhes: capitula vero collegia At conventus *i* divini* fufpenfos per quemlibet ordinarium loci', feu indignitate conditurum, live canonicum alicujus eccleli» cathedialis per ipfum privatum aut deflitutpm eligendi aut exeeurorem dandi fuper hujulmodi neflra voluntate, live in curia Romana, live extra eam declarari & denunciari volumus At mandamus . Super quibus ommbut D Ac lingulis eifdern *Sc* eorum cuilibet plenariam auAoritate apoilu lira damus *& concedimus facultatem ;* mandantes omnibus & lingulis vatfalis, artendatoribu*, agiiculioribus , cojonis, ccnfuari s, redituariis & alii* quibufeumque, quatenus poli publicationem prafentium, de univerfis <k lingulis frudibus , redditibus › Cenlibus, juribus, obven» tionibus eccleliarum , monafteriorum , dignitàtum , prioratuum , prepolirurarum, pci Conatuum, adminiflrationum officiorum, necnon canonicatuum , prebendarum, & aliorum beneficiorum, jurium quoque, jurif-& diAionum, necnon penlionum, commendarum , caftrorum, dominiorum , terrarum, feudorum, pofleffionum, hereditatum , Ac rerum ac bonorum prcdiAorum privatis & deflitutis hujufmodi, prout quemlibet eorum concernit, aut eorum legitimis piocuraturibus er nulli alteri plenarie & integre refpondeant, ac debitam folutionem faciant, & quilibet eorum impendat reahter & cum effeAu, rejcAis in prrmiffis omnibus *Sc* lingulis exceptionibus, cautelis, necnon appellationibus quiBBfcumque in praejudicium bu-

Chkisxi »449·

Anno 1449.

hujufmodi refl itutorum interpofiti· & in-, terponendis, qua· tamquam frivola· *Si ina-* ne* cum inde fectitis At fecuturis , pro bono pacis 4 unionis eccleli* calfamus 4 irritamus 4 annullamus , 4 pro InfeAit haberi volumus, detinente* per illa, inter* pofitiogem , reffitutionem , 4 reintegrationem antediââs nullomodo' impediri debere quolibet vel differri, quibufeumque etlartn fupgr illis 4 aliis prxmillis, 4 eorum quolibet perpetuum (dentium imponentes.

5. Et ne privatis 4 Idertitatis antediAls ulteriores prrmiffbrum occalione dentur vexationes , viceca.ncellar:o 4 'quibufeumque aliis officialibus nollris mandamus, exprelle inhibentes, ne ad, initantiat» polfefforum fcu detentorum pr*drAnfum , aut cujufcumque alterius fuper caulis prstenlarum Jppellatlongm huiufmodi, aut alias via linilicis qucrel* feu rcllitutionis in integrum aliquam commilitonem lignare fcu tcicriptum etiam extra curiam concedere. N.que auditores caularum palatii nolit commilitones , live ordinarii locorum, aut alii quicumque referipta huiufmodi recipere prxiumant (eu attentent. (Jt autem pr*milfa ,qux pro pace, unione 4 quiete in ecclefia dandis funt ordinata, firmius obferventut , dtAo venerabili ac carillimo fratri notlro Amedeo, primo cardinali, legato, vcario perpetuo, ut prxmiffum clt, helici pap* V. tunc in fua obedientia nominato, necnon illis qui, ut prxmtttitur, Balilcx 4 Laufann* fuo nomine generalis concilii fuerunt, ac silis qui cis aut alteri eorum adhxlerunt, de omnibus 4 lingulis quos prxfen* tangit negotium, 4 eorum cuilibet, pro nobis 4 luccelloribu» nollris Romanis pontificibus, de conftlio4 atfenfu quibus lupra , pollicemur atque promittimus omnia 4 lingula in his nolitis litteris contenta inviolabiliter obfetvare, atque obfer vari facere, contra ea teu eorum quodlibet in toto vel in parte, nullo umquam tempore quicquam innovare fcu facere,,4 quod nobis licere non patimur cifdem fuccelToribus nolitis indicamus : dçcernentcs cx nunc irritum 4 inane, li fecus a quoquam quavis auAoritate , teienter vel ignoranter contigerit attentari. Conllitutionibus, ordinationibus apoliplicis , necnon quarumcumque eccleliarum , monalt.riorum 4 ordinum (hatutis 4 confuetudinibus , etiam juramento, confirmatione apollolica , vel quacumque firmitate aha roboratis, ceternque contrariis quibufeumque non obilantibus : quin immo fi adverfus prxnnlia_. feu eorum aliquod aliqu* litter* apollolic* quafcumque declarationes , fcu concclhones, claufulas etiam derogatorias generales vel ipeciales fub quacumque verborum exprc-ilione in fe continentes , ctiamli in cis dicatur ; hio» *tbjltutibui quibuTcumq* <e *cl**fithr dutmibui* , f «od *illit ne» tltro&etur, nt/ifpt. tilli/ tie* tr/dear jfar areaire, aut mandata etiam poenalia ad cujufcumque inllantiam , etiamli motu proprio, a.ut ex certa (cientia ab iplo noffro prxdcceffbie, vel «'nobis, feu ejus vel noitra auAoritate, live quovis alio cmanailent, feu in futurum emanarent aut aliquo umquam tempore apparerent , ; er quas hujufmodi reintegratio fcu rclbtutip impedit* vel retardari, aut huic n<) (Irr voluntati 4 pollicitationi, fcu lii(ltl prxfcnt bus quomodolibct derogati, vel jud eium aliquod in «ligata fui parte njodo haberi pellet, cum omnibus 4 liniu. -lis inde fecutis executionibus *Si* P,,'It(libus pro intcAu hlberi volumus , nulliufque cx ilere Roboris vel momenti pio .bono p4tl< 4 unionis prxdiAarum decemimu» 4 claramus, niti hujufmodi lirer* eunftiic lint 4 expedit* de ex^relfoconfcnlu uii,K aut illorum quibus hanc nollram po||,C|(' tionem facimus· de quo alias qu.ni ptt nerem litterarum apoffolicatum Irgir „,e cahlict, \aprnium 4 lingulo'rum P'erbuiQ. rum tenores 4 effeAds fpeofice 4 mi, ; r litçr»pro exprcllis habentes . Et quoniam d ti-ile foret prxfente» litteras ad tingi-,, (quibus cis fides forfan tacicnda fuerit , ;(.f deferri, dccefnimus, quod iplarum irai to man|> publica 4 tigillo al cuius vρ,ι(Γ nito, tamquam prxfatis, li originale» e\|n. betentur, interi· plena tides adhibeatur , ^· ftetur perinde ac ti diH* originales I triJ. forent exhibit* vel otleni*. Mandante» nihilominus litteras in limiii forma p:r> pradiftis *Si* aliis quibufeumque lmgularif ., perfonis eas petentes aut habere volente» illorum nominibus *Si* executionibus lpcciti^ce *Si* cxprelTe, cum delignatior.e quorumdam beneficiorum quibus piivati *81* deffruti exiliunt gratis in canccllaria noitu albi moderato (alario exped'ti, cum <:C|>gnatione, confervatori* *Si* exemtorum ,n torma meliori *8i* fortiori conformiter ad pri milia, 4 in auxiljum & robur eotumdem , & ur prxmiffa omnia *Si* lingula ad opu· 4 utilitatem privatorum *Si* deitirutoium ceic rem *Si plenariam* noftr* voluntatis exceutiooem forttantur, omnibus regibus At principibus ac dominis temporalibus, in quorum dominiis 4 terris beneficia reflituenda conliftunt, in virtute fand* obcdicnti* precipimus *Si* mandamu· , ut privatu & ueititutis iplis pro rcftitutionc beneficiorum unDrum, auxilium fui brachii prxbeant irculαru, favoremque opportunum exhibeant Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nortrorum conftitutioms, abjcAionis , prscepti, mandati, dationis, concdlhoms , caliationis, irritationli, annullarioiis, mrpotitioni· , inhibitioni·, pollicitationis, promillionis , decreti A voluntati· infringere, vel aufu temerario contraire. Si quu autem hoc attentare prxfumferir, indignar oneni omnipotentis Dei , ac beatorum Pet ii & I'auli apoilolotum ejus fe noverit incurluium . Datum Spoleti, anno Incarnationis D-Hiini-C* MCCCCXI-IX. XIV. calenda· Juin , pjntiücatui noftri anno tertio.

FF-

Anmo Cmisri H49·

FI L1CÏS y. SHTIUU

Balle y«« afarfata dtgaitati reaanfiat.

Felix tfifiofar fervar fervorum Dr, *ad fer- fttuam rti memoriam·*

Krc.IIt Zincdirl In Chrun. Vulgat, a Martcnc Vet. Mon. (o. V. p. 4<7·

OUa» ob caufas evocaTI & emoti curam apoftolicl regiminis fufeepimis, toti fxjynumerqmanifeftavlmusorbi. Quamquam enim imparitatem noftrarum virium ad fuftinendam hujufmodi oneris gfavitarem fentiremu»; nihilominus, ubi univerfalisecclefi» Balile* in Spiritu Sando legitimèvvngregatx pias exhortationes limulae fandas mifliones accepimus , quibas ad fucqtiricndum audotitati ecclefi* fupptclf* nimium inceflantcr commonebamur, concaluit introrfum cor noftrqpr pietate , qux ad omnia valet, & caritate, qu* omnia fuftinet, animum fraudulofum congeminantibus, atque confidentes in illo qui omnia poteft , & de cupis agebatur negotio, tranquillam folitudincm reliquimus, laboriofum & immenfum opus aggrediendo . Namque immcttali Deo nihil placentlus offerri exiftimamus poffe , quam conatus npftrOS in obfcquium ecclefi», grandibus Λ infuetis oppugnationibus conturbat*. Quid nempe condignum reddi poteft ab homine illi inciyt* matri noftr», çujus in gremio fidelis quifque fa- C lutem confequitur, propter quam unigenitus filius Dei Deus nofter & Dominus Jefus Chriftus de finu patris ad terras defeenderat, & proprium fanguinem effundere dignatus ell- Cumque iplam videremus tantis perplexam anxietatibus, ut nullus mortalium ab exhibitione potlibilis auxilii deberet excufari, ptofedo cogente fide, excitante devotione, fpe denique in finem optime ducendarum return freti, pctfonam , operas, facultatefquo noftras ex integro devovimus.

Aderat namque tempus quo ab omnibus vehemens debebat reitingui incendium , dc tanto validjote fortiorique prxiidlo opus D erat , quanto facrorum conciliorum generalium auAoritas fortius agitata , non modo fluAuaret, fed quali concúlcara profitataque jaceret. Non enim exciderat a memoria noftr* facri Conftantienfis concilii nulla unquam oblivione delenda definitio, qu» videlicet fanAa Synodus in Spiritu SanAo legitime congregata concilium generale faciens, eccletiamque catholicam militantem reprxfentins, poteftatem Immediate a Chrifto habet, cui quilibet, cujufcumque flatus vel dignitatis, etiamfi ' papalis exillar, obedire rcnçtnr, in his qu* pertinent ad fidem, exftirpationemque fchifniatis, dc ad generalem reformationem ecclefi* Dei In E capite At men.bris. Sati» etiam dt tecentet editum decrctuiq facri concilii Bafilienfis audiebamus, hanc veritatem refumendo confirmans, confpiciebamus non minus eandem ab eccletia catholica fufccptartr dc praAicatam elle.

Proinde fatagentes graviftimis dt abhorrendis periculis polie tenu, obviare ,ac oltendexe cunAis fidelibus rcAitudmctn noftr», Deo infpirante, voluntati» ,cSu04 non caducorum futlliumque bonorum, fedp"" communis fa lutis atC.Au commoti, eamdera '-,BB1* ' fedem apoftollcam teneremus; non prccfle *449* fed prodelfe cupientes, in fanAa Synodo Bafileenli. perfonalirer compatere voluimus, Cubiteque commune* pro falutc publica labores . (

Cumque nobis in temporis proceflu lucu·, lenter exploratum foret, dilTcnlionis *lk* differenti* materiam in ecclcfia fanda Dei magis ac magis obdurari; dubitantes, ne a_. quovis hominum de 'fcandalo notari polle- i mus ! oblationes multas & grandes regibus *m* ac principibus orbis deflinare curavimus ; ex quibus quidem animadvertere potuerunt, nos B propria, non quaerere , fed qu«Jcfu Chrifti, ac publicam pacem; neque umquam a formis modifque a patribus, dum fchifmata vigeicnt, pro unitatis & pacis obtentu traditis,& prùélicatis divertere, liberiori apertoque ammo temper acquievi omnibus & lingulis , qux ad lereniratem redintegrationemque ecclefi» judicata fuerant quomodolibc-t opportuna : atque longe ferventiori ftudio laboravimus & invigilavimus per noitrarum ccilionis *ά1* renunciation!» medium, dillcAos, diftantes animos Chrifti fidelium counirc,quam in fede potenti*, manente lchitmate , diutius immorari. Non enim ignoramus fchiimatis incommoda mortifer*, C Scimus etiam Cnriitianam religionem a pacis auAorc fundatam, fine paèis vinculo damoof* confunoni fubjaccre. Cumque pax omnium rerum tranquillitas fit, & ea nihil gratius folcat audiri, nihil defiderabilius cuncupifci, nihil poftremo melius inveniri ; debito filialis aftringcbamur pietatis ipfi matri ccclcii» luAuot» vcnuftatbm, jucunditatem , integritatem, unionem & pacem extrema poltioilitate curare ; quantumque pro hujusmodi excelli dt dciideratifTimi bonicontccutionc perlevcrantcr & indefeffe laboravimus apud iptos rege» dt principes ceterofquc fideles, & noltri» accuratiflimis diligentiis, multipliciumque litterarum tenoribus totus fere cognovit orbis.

Nunc igitur ut temper conllituti fub ineffabili incomprehcnnbibque providentia Dei omnia ditponentis & dirigenti» In melius, poit acerrimos continuofque labores , quos fultus veritatis mamfcftand* auAoritatifque generalium conciuorum conferrandx gratia voluimus amplexi, maxime poli cariilinio- rum in Chnlto filiorum francorum, Anglix & Sicili» regum, necnon delphini Vienncnii», primogeniti brancorum regis illuftrillimi, tupplicc» frequentefque inftantias, quarum faluberrimis tualionibus intentas temper commendavimus aures noftta», omnes cogitatus per orbem dilperfos in arcem unice confiderationis reducimus, defiderantes namque toto corde, in hoc dierum noftrotum refiduo, beatam pacem in ecclefia Det difcminari, qu* veluti a noftris egrefla inanibus, in cotda omniuhi fidelium dilabatur, line ntaiem noftr* intentionis per evum r.cltauraram , exemplo Domini noftri Jdu Chrifti, qui tie dilexit ecclefiam, ut pto ca non modo formam fervi acciperet, (cd traderet femetipftun, in hac fanda fynodo l aulan-

ANNO H*?"

fanneηıı in fpIritu legitime congregata, uni. verfalcm eccieliam reprafcntantc, pure, libere, fntysHciter, fincere Sc realiter cum cffl-rtu , in nomine Patri* & Filii & Spintua fanrti, papatui, ejufdem oneri, honori, dignitaiitıtulo Sc poliellioni cedimut, dt renuntiamur per prafentes , fperantes quod in futurum prrfati cctcrique rege* ac principes, praelati & alji catholici, quibus hpjufmodi nollram renuntiationem acceptiffimam fore judicamus , aurtoritatcm facro. rum conciliorum generalium, eaquc tuebuntur CQ defendent, quodque univerfalis ecclelia pro cujus dignifaté , fupereminentia , Sc aurtoritete totis viribus pugnavimus, no* apud' clementiam primi & «terni partons , noftr* hqjus pacific* humilitaris contemplatione , fuis devotionibus jugibufque, orationibus commendabit . Datum Laufapn* VII. idus Aprilis, anno a Nativitate Domini MCCCCXLIX. pontificatus noftri anno nono.

SJCfOSÂNCT^ ÇINiKJUS SrHODJI

I.aufannenfir m Spiritu Suifla legitime coh- gregata, univerjalem adr/an reprit- Jcutiint , ad perpetuam rei memo- . riam.

Apud Kaynald- ■d Annum »44»· - J'

MUltı* ab annis circumfjjicienre* ecclefiam catholicam graviffimis impedimentis dr conturbationibus infcftari , tum iurgentibus ertoribus, tum moribus depravatis, tum (proh dolor) invaleicente fchismate que mentes Chrifti fidelium paulo momento huc Sc illuc impulf* futantes inccrrrquc vagabantur accuratiflimis /ludiis invigilavimus prominentibus periculis , graffantibus malis in virtute fanAi Spiritus obviare, & pto noltra poffibilitate confulere publice faluti In idem tempus deveneramus, permittendo Deo, quo non modo perniciofa erroris alrcujus audacia vel promulganda difciplma virtutum, vel inter diffidentes principes populofque firmanda concordia videretur, verum operi pretium fuit aulhoritatem eccleii* univerfalis infolentiu* oppugnatam viribus accumulatis At extremis detentare , arque tanto fortius incumbereconti- nuo gloriofoque certamini , quanta ex tanta otfcnfa fuppreITaque veritate indicavimus populum chriltianum in fcandalum irreparabile coliapfurum, nobis iphs pertuadentibus, nullo un quam convcniennorc fiurtuoiiorique labore detineri polle, quam tanta in tempellate flurtuanti eccleii*, mitigatis flurtibus turbulentis fuccurrendo anchoram firmam unius veritati*, unius confetiionis, unius pacis in domino jacientes , ut quemadmodum una fides eft, unum baptifma, unus Deus, Sc dominus nofter Jefus Chriftus , ita unanimitatem, integritatem, Sc pacem una lanrta catholica confiteretur ecclefia , in hacque fua peregrinatione terrena, cujus finis eft tranquilla «terrutas, dr «terna tranquilitas perluavi feremtate fruetetur faluti cunftarum animarum accommoda. I '

Is fane finis a noftioram laborum initio •ntc oculos vetfabatur : hoc inibi perleveranter coaunuunu* propofitum, ad id Ipjuru n< ftri femper efferbuere cognitu,, Sc artiore» omnes ulqueuuaque direximus , prout ex decretis, reiponlionjbus, epiltolis, .legationibus › mandatis , patientia , loqganimita teijue noftris nulli Chriftian* natio» ni arbu^amur incognitum , qu,antufque fuerit cum tunc fanrtiilimo domino.Felice Papa V. nofter ad pacem effertus , quantifque congratulationibus oblata media unlxjnis non folum fufcepeiimus , verum ^jjiam declaraverimus neceifariam effc 'pacem (pacem ^urtoritate tamen ecclenr juxta diffinitionem facri Corjiiantienits concilii illibata permanente) maxime perfenferunt charillimotum eccleh* filiorum Francoium, Angine dr SK cilii regum, nec non Delphini V icnnenli* primogeniti Francorum tegis illuftrium complurimisin dirtis folemnes oratores , fed & novi(lime in diebus illis fanrtiffrmi domini tunc felicis pap* V. prrclaram in^entrmque fanrtimoniam iisdem ipli perceperunt , dum pro eccleii* univerfalis integra, paci ficatione, quieteque finali obtinenda pure, libere , (impliciter, dt fincere, realiter , et cum cff.-rtu ceffit St renunciavn papatui, volens exemplo domini noftri Jefu Chr fti › cujus vices gerebat in terris, femet'plum deijcere, ut eccieliam in fflmmo tranquillitati* culmine collocaret, atque fur humilitatis admirabili remedio populum ChrlCftianum fervaret claritate pacis, inligpl» cotique pietate viri laudibus alrtlimis extollendi, cujus inclyta vinus nec oblivione «orum, qui nunc funt, neque reticentia-, fututorum poterit fepeliri. Eli etiam cxccllentiffimum e coelo dimiifum munus fufeipiendum cum omni promptirudine St alacritate animorum : propter quod in fempiteruum agend* funt habendsque grati* dement iffimo domino Deo noft.o, qui eccleliim fuam fanrtam tanta nottri* temporibus felicitate donavit, ut extirpata caligine, beata pax oriens ex alto cordia omnium fidelium illuftra ndo I*tificct . Surfum propterea noltr* mentis oculo* pia devotione Dlublcvantes, attentaque meditatione penfantes faptentiani illam «ternam pertingentem a fine ulquc· ad fines, df dfponentcm omnia fuaviter aperriftimam viam ad abundantiam plcntiudincmquv tranqu'llr un denis oftcndilfe boni quidem fupereminenti* Sc incompatabilis, quod longa exportatione cupivimus , nihil jam proferto nobis agendum fuperetle arbitramur, quam ut cum rerta voluntate prifati domini Felicis concutrcntes, pacem tpfam deiidcrarulitnam pre qua omne noftri temporis curriculum elaboratum eft, in una tandem animorum atque principatus confeofione complertamur, luit namque pax femper noltra: intentionis Eunicus finis , & terminus noftr* lolicitudims , requies, amoenitas pacis exiftit, noftri pono Certaminis p^eetii prrp-itentem opulentam virtoriam elle profit, mur .

Anno Cuxitri ‘44?·

Délibérantes itaque de unico paftore^ uni fai.rtc· catholic* dt apoftolice eccleii* proviucre, cujus folictto fanrtoque nimblerio populus Chrittianus feliciter gubernari, atque pacificis dt falutifens fctnptr adaugen valeat uicrcmcntu „complunnu, fcadentibu*

/

Anno Christi ''*H9·

tibus A urgentibus caufis, ^zprifcrtlm dirione dande unionis et pacis in ecclelia („ηΛα Dei» in perfiinam dilefliffimi eccleliat filii Thome in (ua obedientia Nicolai V. nominali noflra vfita contulimus, tpelantes ipfuin ea faturum qu* fummus Puti-t'fvx Tacere tvftetur , fida quoque rdlatione intelligentes eandem credere & tenere veritatem pro confelvanda roafiurenendaque factorâm au<5èoritate conciliorum fn faerôfanMa synodo Conflant ieoli dcfirnltaui et declaratam , ac in (acto Balileeaii cqnciliprc-t novatam, nec non a prejatis, reg'bus, & ' ptmeipibus, univei Cal ibufqtip orblv Cutcept.im , predlcatam , Sc dogmatiratam, videlicet quod generalis synodus Iri'Spritu Sanélo legitime congregata, genbrale concilium faciens, ccçleliam càthol c.tm inllitantein jeprr lentans , pore'latem immediate bibet a Chrillo, cui quilibet cuialcumque llatus vel dignitatis etiamfi pap.lis cxiilat, obedite tcneiur in iis qui pertineat ad fidem , extirpationem fcfiifmatis et ad generalem reformationem ecclcfi* Dei In cap tc A' in membris, et quod quicumque cujuscumqne llatus vel dignitatis, etiamti papalis cxiilat, qui mandatis , dirutis, Ceu or dinationibus et prreeptis huju' fdnibe synodi , S,· cujufcumqiie alreriu* concilii gr. ner ilis legitime congregari fuper orarmlfis f< U ad ca pertinentibus faflis vel faciendi» obedite contumaciter contempferit, nili refipuerir, cnnil gnr poenitentia fubiicijlur & debite puniatur, etiam ad alia juris fub-1'dia', fi opus fuerit, rec^irrentlo : (fullum omnino ell eorum pi incipmm quo pontificem non amb gmm Cub ici svnodo interpretantur , nani de ambiguo tantum CanAio intelligent fuit . /

Ad laudem igitur Dei omnipotentis, falutem, pacem, er conColationem omnium Chi illi fidebum landa hic synodu· in Spiritu Sun 'lo legitime congregata, ttniverlalem ccdefiam repr-rCrntins matura, unanimi, concoidique deliberatione priliab'ta in fuis facris dep itaiionibus votis dilefliflnnotum ecclefi* filiorum Ludovici S. Cec'li» Arelatcnlis. Ludovici cie. S. Sufannide Varambone , Georgti tit. S. Marlr in Trranilyberim Viennrnlis vulgartrfr nuncupati, Joanms tu. S. Callixtl, Joannii fit. S· btepham In Coeiio-monte de Arctis, Ba, tholonui tit. S Marci Oornctani vulgariter nuncupati, et Guillelmi tit. S. Marcelli S. R. E. presbyterorum cardinalium ac venerabilium nec non dileflorum ecclefii fiiiotum arch'epilcoporum , epifeoporum , eleéloi um, abbatum , ducum , divini ct humani juris magiflroium, er dofloium, ac omnium et ungulorum eidem fanâ» fynodo incorporarotum prllatum dileôifTimum ecclein fipum 7 nomam in Cummum el gn Pont'ticem nomme, quo nunc appellatur, Nicolaum V. appellandum, utque pro fummo pontifice habeatur priienris decreti tenore ex certa (cientia (latuit et ordinat tr decernit juribus, decretis, et ordinationibus etiam Cacri Baldeenfis concilii quibufcpmque non ob-(laniibus, qudus quoad hujufmodl afius celebrat'onem volumus elle derogatum, fuppicnics omnes ct hngulos dcicdu· t d qui ihterveniant in primiflî», et 6 talpa torent, "de quibus deberet prifentibus fieri mentio fpccialis. Mandat proptetea, jubet , ac pι ι - cip çhre fanda synodal omnibu» ct lirait-lis Chtifiicolis , quaternis eidem unquairu unico, vero, et indubitato lummo pontifici obediant, pareant, et intendant. *Dm. LanCinaet* ru *fcjjlont nojlra fublna* m *maforr ecclc/ta I anfannen/ifoleinniler telcvrata* ***XIII. Kal.*** M4« *anna a nativitate Damini uttllcji-mj cfuadrin^cnteji^io quaelra&ejnno nono.*

'''''' - HB,*ΤΙ 1449·

Satrofan^a generatif rynndut [au!in-j Henfttin Sfirttu Sanflo légitime <»■-gregata nniv<rj'alem .ulc/i.im rife.efenianr ad fl< rpei uam rei nirmortam.

Srnflorum ecclcfi* operum finem atque terminum pacem elle docet reg'us propheta, tellimonium perhibetis Licum y qui lctas confortat portaium escleli* , fines ejus po-(uiflc pacem. Ati hanc autt m in populo < hi i-ftiano procurandam ct firmandam hic fanfla synodus agnitio fui congregata folicltudinc continua laboravit, ut quemadmodum una fides eil, unum baptilma , imus Deu', unumeCvlctic ca, ut dominus nollcr Jelus Chtitlus, ita et in ea prefideat unieus et mdubiiarus Chrilli vtcariu», unus patior, unus pontifex lummus qu* m etciriam Caluicm eundos fideles d't'gat lalutaiium exemplo aflionum ct Canflarum Wme virtutum, quam utique pacem in peilcn, lanii 111mi domini Nicolai pap* V. operante ., AltnCimo, his diebus Glutis donatam cedefti ccnCpiciens eadem synodus tempus acceptable arbitratur tam felio tamque optato fine fuai claudere aitiones. Quocirca perfidens ic nominatione loci pro futuro celebrando concilio fafla per iplam m decreto tranllanonis Cui a B.ifilea in ham civitatrm, juflis er manifcllis c.oilis ad iplum fuadentibus fine impolito celebrationi lui , pCrfcnti decreto fcmetipfam dili< K t et diffolutam efle. decernit , < mmbulque er lingulis in eaconlillentibus ad propria remeandi licentiam impartitur ad laudem er gloliain omnipotentis Dei Patiis, ct hd.i, ct Spiritus landt, Anien, *Dat. l.au/ann.r in ftflione nojira fnblita m majon riclclt.i I anfannen/i Joltaintter celebrata I'II, t il. tnajl anno a* ***naitvil. Don. MCCCCHLIK.***

firz-

Anno H4?.

trisTOLJ J4COU /uriHiiu m uiiinii p.o l l m meol 4i urt*

Efifttfi Ptflivtajtr (fr. patriarchs afarrwh-- ■i ad *frtfufiter Perijicufit cmtre comfuttrum*-. *fitfer tffn>b4tn>nt eilorumtr florum <fni-rmmhmi Fe/iiti* r» /ia *oordirnii» nhummti.* r-

x *Dt rtniiiituliiiir Summi Poml^atm /-i1i*
) a *Fxhtt K*

jnMI * 'Λ-* Domini, & Fratres, me vobis Pro mea virili commendo; fcire vos
IV. Anec. Rivat poli diuturnos labores, follicitudines,
dot- Mart, curafque pro obtinenda S. Eccleije matris nolirc pace; id tandem placuiffe Deo crea-/fori ut gratiam luam largiretur populo fuo diu vexato fchifmatis At feiflionis jam de- B ccnnalis (ut' bene nodis) immanitate. Eo enim venti fumus-, ut Del gratia illa rt>e-chante Ac Regis Domini nothi prudentia fa-tagente excellentlffimus Dominus, At pater Domini ducis Sabaudic nuper in obedientia fua Felix Papa duflus.nunc vero reveren- , dillimus in Chriilo pater dominus epifeopus Sabinenlis inter Cardinales S. R. E. primus, At S. A. S-legaruslniignis modeitic exemplo fponte libere palam fefc abdicavit ab omni jure, At poffeffione fedis Apoffolicc, quod fibitlfe arbitrabatur, omnes eju* dignitatis velles At intignia d mifir, cxteriqoe pariter, qui fe habere jaAabant generale Concilium hanc Laufannenfem urbem e Balilea trans- C latum conventum folverunt, unoque omnes conlilio ad obfequium SS. patris noflri Ni-colai pape V. redierunt genuinum unicum pontificem , At Vicarium J.C. illum agno-icentes, que omnia tam fanAe , tam julle, tam egregie przflita Cunt.ut omnibus effer honori, nemini propudii agitat» fidelium con-fcientic fedarentur ; Eccleiia vero optime, At expedite reformaretur opitulante Deo, ut alias vo* plenius refeire licebit. Sl o-mnia probe difeutiantur res agende homi-num indole* reAimque prxdandarum ratio-ne* rerumque circumflantis >conflabit equi-dem opus hoc Dei non hominum fuiffe, in quo Rex Dominus nolter gloriam compara- D vit , At decus fummum, famam apud omnes fideles perpetuam & immortalem . Decet ergo in Dei laudes At gratiarum aAiones effundere, qui tale tantaqu: gratia nos im-merentes donavit. His vero laudibus et gra-tiarum aAionibus infidere prr omnibus Re-gem Dominum noflrum principes, At fub-diros ejus 'decet, illi enim At 'enti fur ho-norem operis hu|us, aliorumq,e magnorum At evidentium Deus conceflit. Videte quan-ta gratiarum prodigia operatur Deus in 1-pfum, At fuper ipfum totamqueduuum gen-tem noflram, cui fuper alias Chrilllani or-bi* gentes favet impenfius. V.flrum erit fi quidquid juftum reputaveritis p o tam tin E gulari hoc czterifque Del munc-ibus, fic-ut , & pro optimo Ecclelic ftatu, reâaque gubernatione, pro domini noftri Regis pro-tperitate providere, ut grate*, hudes, & preces Deo exhibeantur juxta ac eorum, quos hrc cura tangit prefcripferit in agni, tionem doni Dei, cujus in vobis gratia num-quam non petfevetct.

Nicolaus epifeopus, (eri us fervOrum Del, ad perpetam rei memor i/m . Ut pacis, qua pihil defiderabiliu* in uni-verfali eccleiia ainpliffime diffundatur, Ac tpetduret ferenitas, omnium coida , quos exagitavit, *At* defatigavit ,divlfio unitas in-tegra ad cujullibet flatus, & honoris prof-p:ritatem conlolijet : libenter fecundum no-ftrM At apodolic* auAoritaris plenitudinem magaitudincmque voluntatis omnia ample Aimur, per qb* non folum fuper ptaicnti-bu* At futUris , Ted & prsteriti,, ut fiima illibataque permaneant, debite provilion.s adhibeatur remedium . Cum itaque poll cre-bra* , variai jue conturbationes, quibus mu l-ti* ab anni* CanAa Dei fubjaouit eccleiia , caufantibus divifiohibus^qu^ inter felxi* recordationi* Eugenium papamJV. prede-celibrem noftrum : At tunc Bahler Concilium viguerunt, hoc in noftro tempore, & cx altiffimi Dei providentia ineffabili, lnterpo-titione, trartatuque oratorum caritlimorum ln Chrifto filiorum , Francorum , Angiir, Ac Renati Sicilis Regum , necnon Delphini Vicnnen. primogeniti Francorum Regis Il-luflri* , pacem Ecclelic redditam videba-mus; dum percepimus venerabilem , Φ cha-riHi num fratrem noflrum Amedeuin, primum Cardinalem, Epifcopum Sabinen. in non nnUis Provinciis Apoftolic» Cedi* legatum, Vicariumque perpetuum» Felicem papam V. tunc ir> tua obedienda nominatum, juri , quod in paparu afferebat fe habere, ad hu-julmodi pacem ecclelic obtinendum ceffilli : eos vero, qui Baiilec, poftmodum Laufannx fub nomine generalis Concilii, haâenus congregati permanferunt ordina (Te, Ac pu-blicade , nobis tamquam umeo, ac indubi-tato fummo Pontifici obediendum elfe a run-Ai* fidelibus , et przfaram Laufannen. df-folviffe Congregationem . D.-lide:ante* igitur toto affeffu ea perficere: quibus Chjilti fi-deles fupprellis, At extinAis diffcnlionum, At differentiarum fem'nariis, communi fruan-tur concordia ciijullibet eorum ilatus, hono-ris, reputationis, At quietis Habilitate lit-mata : quafcumque promotion.-* , eleAio-ne* confirmatione*, poflulationes , adm llio, nes, tranllatlones , commenda,, adminidra-tiones, At proviliones , ad qualcumque pa-triarchales , Metropolitana,, & Cathédra-les Ecclelias , necnon Abbatiales dignita-tes,ac monaileriorum regimina quorumcum-que exemptorum , At non exemptorum : npc-non quafcumque colla'tiones , proviliones, & difpolitiones quorumcumque beneficio-rum eccleliaflicorom, rcguJaiiu.n <V fecu-larium: de jure patronatus, etiam laicorum' cum cura vel fine cura , etiamli ccclcli» parochiales fuerint : aut canomcatus *Si* prx-bende dignitates majores poif pontificales in cathedralibus, vel principales in colle-giati* exiftant, perfonatufque perpetu» ad-rumillrationc* , vel officia : etiam curata vel

Bxtst apad to XVII.

CrtxrsTT >449·

ele[redacted]i, m quibufeumque eccl.liis priora-tu>, Conventual»'; aut cujufcumque conditiotiis,'ipabtatis vel nature fuerint; etiam alterius generis v quàhn exptelfa paris «ei maioris; etiamli ex quavis cauia tunc difpolitioni apoflolic* fpecialiter vel generaliter refervata fuerint iitig ofa : auc alias affcrta^vel ad fadein apod >lica r quonodolibct devoluta vim quorum, feu prartextu collationum , provitionum » relervationum aut aliarum dHpoiitionum hujufmodi, (cu alicujus prxmilioruin , alias quam ex titulo privationis fartarum przniillarum occafionaitn,diviiionum ipfarum eccleiiarum, beneficiorum, dignitatum, officiorum, perfonatuum,adminillrationum «ac canonicatuum Ac praebendarum habita, feu adepta lit poficffio, Ai pollidentur ue przfcnti, admitlioncs ctiam tclignationum quorumeumque beneficiorum , dignitatum , Eccleiiarum (impliciter, vel ex caufa permutationis fartalum , aurtoricationum Ac inllitutionum , petitionum quarumcumque fuper quorumcumq te beneficiorum Eccleliallicorum fruft bus, r,etervationibus, & affignationibus cumpiocef-fibus, & fulminationibus inde (ccuits,necnon uniones, annexiones, incorporationes quarumcumque dignitatum & beneficiorum ecclellallicorum fccul-rrium , dt regularium, quibuicumque patriarchalibus, archiepilcopalibus ,abbatialibus, Ac capitular bus mentis, aut n'onaftcriis, conveniibu', dignitatibus , canonisatibus, & prebendis, vo beneficiis feu ad invicem fub quibutvi, verborum foimis dimembrationes , etiam cedefiailicatuni, & bénéficient m quorumcumque, ecclciiarum quoque monaitcriorum , rtudiorumque generalium fundationes, ereAibncs, fuprrclliones , Ac fubiertiones At tjuoxumcumque beneficiorum creationes, exemptiones. Item renovationes pallii ; dationes, confecrationes, benedirtiones perfona. rum, de wdine ad ordinem tranlhtion.-s, infeudationes , inllitutiones , contrarttarconfirmationes , facultatis tellandi coneeftioncs , abfolutiones , liberationes , quitantias, fuper quibufcumquedebitis ratione decimarum , femidecimarum, indulgentiarum, annataram , communium , & minutorum fervidorum, vel alias quomodolibet difpenlationes , tam fuper «tatis quam nataliu n , Ac aljarum inhabilitatum defertious (uper incompatibilibus, in quocumque num.-ro , ctiaorli ad curas patochiales matrimoniis , juramento,ordinibus, Ac voto etiam tranfmarino, & rebus aliis quibuicumque, necnon abfolutiones a quibufeumque cxcoinmunicationum , anatheinatizationum , At aliis cenfui isecclellallicis inrerd rtorum, tam generalium quant fpecialium relaxatmnes, ac etiam illarum' fulminationes, Ac appotitiones juramentorum , etiam fidelitatum relaxationes , rehabiiitationes ab omni macula irregularitatis, aut alia inhabiluate undecumque procèdent, rertitutione etiam ad faman,& honores gramiarum, indultotum, indulgentiarum, Ac privilegiorum, & quafcumque alias concellroncs, ac omnia Ac lingula ram juditiam, quam gratiam concert, nentia, live in foro confcienti», aut cot)teiKiolu in pctlonis, aut locis, qur tea-

Anno '44^

pore conceffionurtl, & aliorum prrrmidorum obediverunt prefaro venerabili, Ac charlffimo fratri nollro-Amedeo cardinali, epifcopo legato , dt vicario fujAadirto tunc Felici pape V- nominato ; ac congregaris antcdirtis : feu eorum alteri tam per ipfum tunc Balileen. Concilium, At Amedeum in fua obedientia Felicem V. nuncupatum : quam tiiiis , qui in Baiileens. Ac Laufannen civitatibus fub nomine generalis Concilii 'congregati remanf,-runt : aut alium , feu a. lios tua, aut alterius eorum automate , 4 de latere legatos del -gatos, live alios quofcuinque ab cii, vel eoium alteto potertatem habentem coajunrtim, vel divilim qualitercumque farta, gertu , concerta , data , induira, dsl'polita, Ac ordinata, ctiamli majora Ac graviora , aur alreiius cujufcumqucs naturza prxmiffis exillant, 4 fpecialcm requirant expreffionem, qu e volumus, Ac decernimus pro expreffi' fpecificc haberi cum omnibus it lingulis inde fecctis , ac etiam omma 4 fingula per ordinarios in dirtis locis farta , pro bono pacis Ac unionis eccle-(ix motu proprio, ex certa fcientia , Ai de apollolic-jr potertatu plenitudine, de cmlilio Ac alfenfu venerabilium flat i um nolhorum fanrte Roman? eccleii* cardmabum , przfentium ferie approbamus ; ratificamus. Ac etiam confirmamus, rataque & fiiina.-/haberi volumus › nevnon ponori pro cautela de perfonis Pstriaicharum, archicpifcoporum , epifcoporOU), Ac abbatuum quibufcumquc eCcleliis , 4 monafteriis, quarum Ac 3uorum alfecuti funt polleffiones. At poffient de prxfenti, necnon de dignitatibus, prioratibus, perfonatibus, admimrtra'ionibus ,officiis, caoooicatibus , Ac prxbendis, commendisdk beneficus quibufeumque etiam Cedi apoitol cr , f^enaliter vel generaliter refervatis, devolutis vel quomodolibet atfe rtis eorum-poileffonbus quibuslibet de nove providemus, ac ipforum omnium frurt.is , reditus ,4k proventus, nccnon emolumenra lingula iti quibuscumque ‹Sc ubicumque etiam ext»* diuecehm , in quibus «.ccIclu, monafteriutp , pnorarus, dignitas lcti benelicium hujufmodi fuerint conhftcntia , ad eorum pollelfores fpertare & pertinere . Et quod ipfi m luarum eccleiiarum,'monallertorum, prioratuum, dignitatum At beneficiorum prout eorum lingalos concernit pollellionlbus, pro uujuf nodi bono pacis, Ac uniunis pacifici rcmAkjnt At quieti decernimus At dechramus , gratis & ablque lo lutione coinnnnium , vel minutorum fervitiorum , anna.acu ii › aut vacant K, tam noltrx earner*, quam venerabilium fratrum noilrorumS-R E. cardinalium Collegio f.i-cienda nonana , 4 cognomini, valoic'que ipforum beneficiorum At dignitatum, ac non obllamia, ipforum policilo'um pro exprellis habentibus, conlfitutiombus Ac ordi nationibus apoftolicis non obllantibus quibulcumque; infuper quafcumque obligationes feu debita , de Ac fuper annatis, feu communious, Ac minutis (erviliis juxta cure oullrr cenfuetudinem, ceterilque juribus nobis A S. R. E. cardinalium collegio, cetcrifque officialibus debitis; li qur deberi dicerentur, occalionum quarumcumque , mc-

Anno Christi '449.

ipetropolitanarum, et cardinalium eccl liarqm, monaltcriôrum, dignitatum, prioratuum et cqnventualium, beneficiorum er officiorum fiujusmodi ufquead prilentem diem poiTeffbribus aotediAu, cx ttmili ferentia remittimus, et relaxamus pariter Ac donamus : cofque qui hujufmodi debitis obligati client, ab omni eorum folutione abfolvimus Ct liberamus, et fuper illis dari quitanrias petentibus, aut volentibus demandamus in Forjna plena debita, er opportuna, fruAus etiam illos, quos durante binas.nodi divifio nê ex dulis eccletris, digneatibus, beneficiis-, ct ofF-iis perceperint, etiamfi nobis et camerx aoolhdicx debiti oflent, penitus ipfis et cuilibet ipforum remittimus de di Ax fedis munificentia liberali, camerario, thefaurario clericis camerx, colledoribus, et fubcoltcAoribus nothis quibufcumqut^, inhibemus fub excommunications fcnr.ntia, et aliis cenfuris ecclcliallicis, atque poenis, quas rcmiiiionl, ci inhiboiont nothis hujusmodi contrat cnlentcs incamre volumus ipfo faAo,nc fruAus pr ediAos occalidne prxni Ha, d<Aa divffionedurante per ceptos, et per nos rcmilfosut prxfcrtur, a quoquam quomodolibet exigere, feu cxr< -- querc prxiumant. DiAirum rurfus poflcfiorum, lingulis adverfariis fup<r pcxfaiis cccleliis, monalterlis, prioratibus, dignitatibus, officiis, er beneficiis perpetuum (ilentium imponentes, quafcumque promotiones, impetrationes» cooceiiîonc", provilione*, declarationes, et litteras deluper pro ipus avvcrfariis, ct aliis quibuscutnque io pu judicium iploruin poiiclforum, vel derogationem hujusmodi per nos confirmatorum quomodolibct, etitmlt motu proprio ex certa lcientia, aut plenitudine poteflatis. et de venerabilium fratrum nmhorum S.R.E. cardinalium conlilio et atTeiifu, tam per diOum noltrum prxdccelforem, quam nos, live alium quemcunque illius, aut nolha auAorirare, live aba quacunque faâas, datas, concertas, et habitas: eriamli in vim earum ipas, aut alicui comm jure, vel ad rem jus quxlttum forer · nec non diffi nitiva-, et alias etiam, qui in rem tranfierunt judicatam; fuper ccclcliis, ct aliis primitiis in Romana cui ia, vel alias ubicumÎ|ue contra diâos poiîctlbres promulgatas rntentias, et quicunque inde fecuta pqididis motu, et fcicntia, ac plenitudine prix bono pacis et unionis prvdidaium, cadamus, irritamus, ct annullamus, ac calla, irrita, in*eda, nullaque et inania, ac viribus vacua declaramus, et denunciamus. Illas vero e» fcntcnriis, que pro pridiAis polleflionibus fuper primitiis, ac etiam quafcunquc alias fententias, ct fubregatio i,s, qui pro quibusvis pertonis, partibus fe defendent bus illarum omnium nominibus, ct cognominibus pro exprellis habentes, et que in rem trantiverunt judicatam, in Balilren. feu l.aufanncn civitatibus, feu in curia prxfati venerabilis, ac charillimi fratris nofhi Amedei, primi cardinali--, ut prrmirtitui le-

ebedientia nominati, ufque in hodiernum diem prolati, ac fubrogationes pio ahem ex collitigantlbus mutuo le detendendibus faAχ (unr, validas et ratas decernentes: nec non quafcumque |itcs et caufas d fuper in nolha curia, vel alibi çontra iplos polfesfores, fuper prxdiibs eccleliis, digriic.ribus, heneheiis et officiis quomodobbet pendentibus. quorum omnium etiam (i un» vel dur feu plures diffinitivx vel'afii fentenrnx prolatx fint ilatus pirtebtibus pro expreffis habentes, ad nos advocamus, et totaliter extirguiiius. ct pro n.ajoti omnium et iinc.ulor.um fecuritare, et roboris validitate, quibuscumque perfonis tam ecclcfiafiicis quam fxcular ibus cujufcunque dignitatis, (lates, gradus, ordinis, ct mi it tonis, vel prxcmincniix exillunt; etiamli cardmalatus palrlarihatuS, archiepifcopali, cplfcopali, "auralia quacunque prafulgcant d gnitate, n.cnon quarumcumque tam cathedralium, quam colli g ataium, & aliarum ecikfiarum, & monaitcrio.um, capitulis, c< lkgns, At conventibus, ac fingulaiibus petit niscatundem, illique, vel iliis, ad quem feu ad quos diAirum cccleliarum, beneficiorum, ccileltailicorum At officiorum ekfiio, collatro, provino, prxlentatio, (Vu quivis aba difpolit o communirer vel oiv lirn pertinet, ac hujufmodi polf. Horum advetfarus : quibus per nos ad n< Urum pradeceflbiem, teu alium quemcumque fuflx funt conci(l.ones, At proviliones de hujusmodi ecclelus, ben.fiilis, & officiis polf-flis, omnibus & fin· Cg4iis aliis juorum interci!, vel intererit quomodolibet in futurum mandamus exprefle inmbenres, vidibccl patriarch's, arctriepifcopis At epifeop s fub fufpenuonis ab ingrelju ecclelix : minoribus veto pcrloniv lingularibus fub cxcon mun cati< nis, nec non d Aorum pclleliorum adverfariis lub limili excommunicationis, ac privationis omnium & finguloium beneficiorum fuOrum, qux obtinent, & ir habilitât oms ad illa, & ad alia In p< Urum obtinenda perpetuxque infamii: coll.gus vero capitum. At conventibus fub fufpcnlronis a divini-, poent-, fi ntentiis, At cenfuiis, quas connafacentes Ac rebelles : prout quemlibet ipforum. com Dcernit cx nunc, prout ex tunc, & extunc, prout ex nunc incurrere volumus ipfo fa60 · ne ip i, teu eoiu.n alter pubbee, vel occulte dircAe vel mdireAc, quovis quxlito colore, vel ingemo contra declarationes, conccllioncs, approbationes, ratificationes, confirmationes, et alia prxdiAa, vel eorum aliquid in prxjudicium, damnum ct gravamen diAorum pollclib,um, »t derogationem prxmitlbrum per nos confirmatorum, aut abcujus eorum facere, dicere, ct attentare, teu ipfi prxno'minario, ad quos CpcAat hujufmodi clc-Aio, collatio, provi-. lto, prxfentatin, feu quivis alia cfifpolitio, quenquam alium ad ecclefia,, dignitates, E beneficia, et officia, (eu aba ptxmilfa hactenus lte prllclia, recipere,- ct admiture, neque pollcHorcs hujufmodi tuper prxmiih* in aliquo vexare, perturbare, niok-ltarc, lfu inquietare quomodol bcr prxlrm.nt, aùt pra'iumai. Sed ea oiiin act lingula inviolabd'tcr, et fine coni rad d une «quacunque (quantum in cis cll ƒmaoutcocant, ct oblirvcnt, diflofquc pclicilotes in polklhone feu hujusmodi teneant ct defendant. Si

F 2 qui

Anno Christi 1449.

qu» etiam (quod abiit) per quempiam quacunque etiam auAoritate ooftra contra przmilia, fmi eorum aliqua.* aut in pr«judicium diAorum poiΓειΓοηκη, feu alicujus eorum novitates faAc fuerint, feu fierent illas, ac quzeueque inde fecura ex nunc prout ex tunc habemus et haberi volumus pro irtfrrflis. Et nihilominus contra venientes, c< rebelles iujusmodi» five patriarche, archicpifcopi, aut epifccpi fuerint, ab ingreffu ecclefi*: minores veto perfonas fingulares excommunicctos: nec non diAos advetfarios, et ejus auxilium dantes, ultra excommunicationis poenam beneficiis, et officiis fuis privatos, inhabiles et infames. Capitula vero, collegia, et conventus a divinis fufpcnfcs per quemlibet ordmarium loci, aut alterum in dignitate condituris, five Canonicum alicujus ecclelix cathedralis, per q'iemcumquc ex hujusmodi polie llbribus eligendum et requirendum feu exeeutione dandum fuper hujufmodi nofira voluntate in Romana curia five extra declarari, et denunciari volumus, et mandamus Cupet quibis omnibus, et lingulis iplis et eorum cuilibet aufloritate apodolica damus atque concedimus facilitatem, rejeitis in prcmiffis omnibus et lingulis cautelis, et appellationibus cpiibulcunque in prvjudicium primulorum interpoliris, feu interponendis, quas tanquam frivolas, & 'inanes cum inde fecutis dit fecaturis, Ac cx tunc prout ex nunc dt ex nunc prout cx tunc cadamus, irritamus A amullamus, & pro infodis haberi vc lumus. Vicecancellario, <5t quibusvis aliis officialibus nodi is exprelfe inhibentes, ne ad cujusvis infianriam fuper caulis prztenfjrum appellationum hujufmodi, aut alias via iimplicis qucrelr feu reftitutionis in integrum, aliquam commiflionem fignare, five referipturn etiam extra Romanam curiam conôcdcre: nec auditores caufarum Palatii noltri, five ordinarii loci: aut quiCunque alii commilitones, five refcnptahuiufmodi recipere, feucaulas defuper motas, & movendas, audire przfumant, feu attentent. Adijcientes, quod ii ullo unquam rempâte appareret de alia conceffiane, (eu declaratione per nos, aut noittos, (eu diâi przdeCeiforis litteras quafeunque, claufulas etiam dcrog.noiias generales ,*'·βl fpcciale* fub quacumque verborum forma in fe continentes. licet in illis dicatur non obllantlbus claufulis dicentibus, quod illis non derogetur.* nili de eis fpecialis mentio fiat, aut quod de verbo ad verbum « & cum toto tenore illarum inferi debeat faâa, feu fienda, per quam diAos poficllbres, feu eorum aliquem tn hujusmodi fuorum beneficiorum polfctLoncm, feu alias turbari › velari, moleftaii, feu inquietari, aut contra Hujusmodi noftras concelfiones › provilrones, et alia per nos approbata fieri, atque contraveni* poffit, etiam *li* motu proprio ex certa fcientia, live de plenitudine potetiatj,, et je |pforum venerabilium fratrum t»oftrorum cardinalium conlllio et aflenfu, etnanarent feu emanaffient tales declarationes, aut conceffiones pro bono pacis, & unionis ecclefi* nullatenus effcAum fortiri: fed pro infeAis exnunc prout ex tunc haberi volumus. Verum fi in obedientia przdiâorum, tunc nuncupati Pelicis, & illorum qui Bafile*, A Laufan. fub nomine generalis concilii tunc peimanfeiunt duo, vel plûtes fuper uno, vel pluribus beneficis Irrigarent, pefleffio non pollidenti non arferat prejudicium: fed cuilibet jus fuutn femper falvum confervetur: etiam unicuique manet jus, quod ante hujusmodi divitiorem libi quxtitum erat-Et ii fuerint lique ecclelix leu beneficia, quarum feu quorum caput in una obedier.tia, dt membra in alrera existant, membra reducantur ad caput. Salvo tamen, quod membrum obtinens in illius remaneat p·liTcflrine, li jus eidem competebat ante hujusmodi diviiioneiD. Cxterum quia difficile foret pr»fentes literas ad lingula, ih quibus eis forfan fides faciclida fuerit, loca deferre, diAa auAoritate apoilol'ca decernimus, quod illatum tranfumptio manu publica, & ug'llo alicujus epifeopi, aut illius vicarii, feu cunx, aut fuperi :ri- eccleliaft'ci lignato & munito; perinde ac fi originals lirerr hujusmodi exhibeientur. fides plenaria adhibeatur, fc ftetur. Maimantc' nihilominus luccras in fiuilli form· pro quibufeunque paiticularibus perton:, ca< petentibus, & habere voientibu- illorum nominibus, A cognominibus fprcince cxpielhs, cum defignmione ccclelie, dignitatis, beneficii, five beneficiorum, ali-iu.nque conce llionum fupenus oelignataruui in canceliaria notha, it alibi g.atis, & line folutionum alicujus tax* falvo moderato folatio fcnptorum expediri: *ûi* liritum decernimus, & inane, li fecus fuper his a quoquam quantrvis aufloritatis frientur vel ignoranter ccntigeiit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam ncllr» approbationis, ratifiCeatioms, «onfipnationis, provifionis, decreti, voluntatis, impolitionis, caflationis, remillionis, relaxationis, donationis abfolutionis, bbcrationis, inhibitionis, impolitionis, irritationis, annullationis, declarationis, dehunci.itionis,' advocationis, extrnAionis, voluntatis, mandati, dationis, concedionis, adjcAionis, & conftitutionis infringere, vel ei aufu temerario contraire. Si quis autem b*c attemptare przfumpfcrit, indignationem omnipotentis Dei, dt beatorum Petri Ac Pauli apoficloium ejus fc noverit incutfurum. Datum bpolcti, anno incarnationi* dominie*, milleimo quadringentefimo quadragelimo nono, XIV. Kal. Julii pontiheaEtus noliri anno tertio, P. de noxcto;Marcellus de curia, regifirata ia camera apodolica conulii.

AD

■Bittr
14J1.

AD MOGUNTINUM CONCILIUM

CuiitTt
45-

Aim *4$*« *M·?·|**

Moguntini concilii provîncialis.fitb Theodorico archiepifcopo uAa bis rept<-Tentât Lunigiu» in Spicilegio cccleliailico continuat, **it.** fcmel fcortum pag. 68. iterum vero pag. 1037. inferta in aâis concilii dioeccfani Hcrbipolenlis anni ·453* ιη 9°° « hsc lpl'a llatuta Moguntina palam lefta hint patribus,ceu reguix in tota provincia, adeoque & ab iplis lcrvandr· Venetus Labbci editor coniiitutione* b»fce daturus , eas tantum vidit, exhibuirque que primo fc offerunt in eadem l.unigi collcAluic. Fge uttarnque edition.m contuli , «ndc *ουη* quidenu. variantia, led, quod plus ert, emend.nones ill» refulta rent, quai hic adnoto. Fx hac enim collatione deprehendi legionem in l.abbeum relatam vitio laborate non femel, & ab altera optime corrigi ; quin dc canon integer deed in priori illa ex polleriuri fupplcndui.

CXfTIGXrIOW**

Labbel edit.		Cone. Herbipol. editio.
Γο. XIX· Pag· **ttj.**	Per vocationem.	Per nationem
Pag. 134.	Non line culpa tamen	Non line catfa; line culpa tamen
Jbid.	Nec eccleliaitica facramenta ut folvente.	Nec *Ate.* (aeramenta œinillranc ut folent
Pag. 135.	In pracedentibus	In pendentibus
Ibid·	Elfe gloriofa faciendum.	Etfe gratiofa faciendis
Ibid.	Rcilringimur	Altringimur
Ibid.	Non excommunicationis	Non ex ratione
Ibid.	Habere poflnnr	Habere poflunt
Ibid.	Divina temporalia	Dominia temporalia
Ibid·	Periculo fuir	Periculolius
Ibid.	Négocia ipfa fore	Négocia Arc. gratiofa fort
Pag. 136.	Quod lint	Q11» lint
Ibid.	Ecclclir altcratio.	Ecclclir altercatio
Ibid.	Sub prxdiAa	SupradiAa
Ibid.	Non obftantc felicis recordar.	Non cbftantibus confiltutionibus fel. record.
Ibid.	Λ fede apollolica deputati fuerint.	*A* fede dtc.deputati fuerint extra civitatem vcl dioccelim, in quibus deputati fuerint
Pag- 137.	Tranfmiflfa ell	Trasm'fla non ell
Ibid.	Archiepifcopts	Archicp. rpifeopi» De-
Pag. 138.	Leonardo	Leonardo Caflel.
Pag. 14a.	Tales idoneo»	Tales irydoncos.
Ibid.	In monafteriis	I» monltraniiis
Ibid.	Sepe puero	Sepe pueros
Ibid.	Veni pladorum	Veni flafeorum.
Pag. 14t.	Comprehendi volunt	Comprehendi nolunt
Ibid.	Quando contra Dcun	Quali contra Deum
Pag. 14J.	Per vos.	Per nos , *& fic tuam infr4*
Ibid-	De quinque in fine	De quibus in fine .
Ibid.	Publica funt	Publicata funr .
Pag. 143.	De libertate	Dciibera'e
Ibid.	Omnis uttiufque fexus lia tutum Synodale de publicando &c.	Omnis llitutum Synodale reperlmu.s ; tunc confequenter ad illud ipfum tale (laturum synodale dc publicando Ac.
Ibid.	In cafibns epifeopis	In calibus ipiis
Ibid.	Veraciter abfolvitnus	Vctacitct abfolvunt.

Dt curf a<l lanciner frobibetul'i* .

Similiter mandat ehdetn orJinauis ut fi In vilitatione fuaιuu> dioecefum aur alia» reperiant concurfuut populi ad cenas imagines & ctgnofcant populum hujusmodi magis ad dilpoûtioncm figure habere -eii>e-

Auiu

Anmq CuaisTt HJj

. rtum, quod hoc omnino prohibeant, oc ydo- * Jolatria committatur. Siquc etiam lint fuit _ dioecefibus hoftic transformate aut palle"*, rubricate, fiquidem hoftte tales fumi pof- funt, eat fumi faciant, alioquin ilia* to» taliter occultent aut recondi dlponanr, ut fic omnia occabo curfuum hujusmodi aufc* tatut.

. o gtl *45>'

CONCILIUM PROVINCIALE CASHELENSE

timfrifi ieitbrerem

afiw 1453-

Exiit Vrilkins cr M. S. J ' 'P- Clophc- renü, IO- jll pag. j «j.

AD honorem Dei Patris omnipotentis, Filii, A Spiritus Sanrti, nec non pro ampliore confervarione libertatis otdinis fanrta synodus in facro provinciali concilio, L m.-rici celebrato, die Jun» proximo poft felium, quod dicitur, *AJ vinc-ilt.*

I. Quod ordinarii locorum lingulis annis dil g.nter attendant, A inquiri faciant, qualiter in fuis d'Oecelibus divina officia celebrantur, diefaue Dominici, A ali* feftivirates venerabiliter obfervantur.

2. Statutum eft quod miniftri eccleliarum omnibus diebus Dominicis, A aliis feitivitatibus horas canonicas in fuis eccleliis ordinate dicant, A aliis diebus, quomodo valeant, A tamen prarmifla trina campanarum pullatione Ciltem in diebus fcft.s miffus A alia divina officia celebrentur, eriam ter in qualibet hebdomada, excommunicati· & interda s exclulis, fub poena XL. d-n. ab e-xorcifta , A curatis toties, quoiie· neglg.-ntibus, epilcopo vifitanti, ut ejus officiaii foi tendorum ; quibus diebus Dominicis, & fcdis per eccicliam publicatis ceffent omnes populi chriftiani, clerici, & laici, ab omni opere fervili, & ad officia divina audienda conveniant, fub poena excommunicationis pet prelates eccleliarum

3. Statutum eft , & perpetuo ordinatum, quod parochlani quarumcumque eccleliarum q parochialium m eorum eccleh'S ad celebrationem divinorum officiorum, 4 lacramtftitoium mmiftiarionern fuis expeniis habeant milfale, *St* calicem argenti, aut deauratum, amiAum, albam, cingulum , manipulum, ftoljm, cafulam , fuper pellicium, baptider um lapideum decenter conftrurtum, ferarum , aut bene coopertum, honeftum vas oleum in fe continens facrum chrifma in_. ufu infirmorum , A fanrtam eccleliam in navi, A cancella, juxta facultates popularium, in terto parietibus decenter habeant conitrurtam A mundam, tam intra, quam extra reneant ab omnibus rebus, bladis, A animalibus f.-cutarium laicorum. Et nulli g omnino hommum, etiamli conjuges, ullo cum eorum uxoribus aut concubinis ibidem jacere uno lerto , aut cohabitare pr*fumanr, fub poena mortalis peccati, & excommunicationis ferend* lententi*, ut pr*fertur, contra delinquentes·.

4. Quod in lingulis cccleflis ad minus habeantur tres imagines, fanA* beat* Mati'· virginis , fana* crucis A patroni Joci, in cuius honorem ecclefia dedicatur *; nec* non & vas honeftum confecratum pro cdrpore Chrifti.

j. Quod coemeterium fit mundum & muratum in expeniis popularium.

6 Quod excommunicat! publice denuncientur omnibus dominicis A feftis diebus per fingulos curatos in eorum ecclebis, omnes mcetluofi & clandeftina matrimonia contrahentes, A illis intereflentes , h*redes legitimos exheredantes, falfos limite» alignantes, ufurarii & ufur* convlrti, falCam monetam facientes, & veram monetam fcindentes A radentes, ecclefias, coemeteria , ac perfonas ecclefiafticas fuis rebus fpoliantes vel percutientes, viam regiam infultantes , fures latrones congregatorum depopulatores , viarum derobatores , pacis violatore», A alii omnes A linguli , quos facrofanrta fedes apoftolica trcoinn.u. nicari prxcipit atque mandat, cum eorum fautoribus .

7. Declarat A ftatuendoordlnat idem concilium ptn confirmatione libertatis eccletir, quod nulli domini temporales, aut corum_ equeltres , pedeftres, tributarii, vel ali* temperales perton* ad maneria epifeoporum live grangias , aut clericorum habitacula, loca, A hofpitia veniente», ultra ununu. diem aut nortem refertionem exigant aut recipiant; A hoc requifito A obtento epifeoporum confenfu, aut aliorum prclatorum prxlidentium voluntate lnterveniente ; ita tamen quod hujufmodi norte diei Dorii, nic» aut precedente Sabbati nullo modo recipiant nec expofeant, ubi perfonx ecclefialtic* fervitio divino A miflarum folemnitatibus quiete vacare debent, expulfationem temporalium vexatione, nec amplius a tempore publicationis pr*fentis ftatuti, dierum aut nortium exigantur a per. fonis ecclefiafticis ; contrarium vero facientes per totam provinciam excommunicat! denuntientur nominatim A exprefle in lingulis eccleliis per curatos eccleliarum, qui· bus facrum concilium ad hxc omnia aurtoritatem tribuit; A majoris excommunicationis fententiam ipfo farto incurrant, A epifeoporum dominium ac loca alia, ad qua declinaverint, cum fua familia eccleliaftico maneant interdirto innodati aurtori» ta<e

Sen fus turbatus.

Anno CNtliTI HJI·

tare prafenti, facti concilii; quorum omnium abfolutio ordinarii* locorum dum* taxat refervetur , cum interdtAi relaxatione .

* 8. Declarat concilium, quod omnia emolumenta , provenientia ex novi* capellis per laicot, vel alio* infra parochiam aliquam noviter conftruAi,, omnia cedant ecclefii, parochialibus , infra quarum limile* coullruAc funt.

9. Statuit & declarat prefens concilium, qued omnes ecclelialVci dt pralati › eorumÎ|ue tenente*, & familiares in terri* ccclelallici, ac manerils epifeoporum degente*, omnino fint immune,, & libori ab omni exadione temporali, dc feculari dillributio. ne conngureus dt bonnguoog,—— dr fimilia fub poena majori, excommunicationi, & InierdiAi .

Ï», "AÜ M.S. Cod.

10. Statuit prafen, concilium & ordinavit , quod nulla pertona feculari, vel temporali, pro quacunque caufa , aflione , vel injuria pignora clericorum in rebus aut perfonis capere prafumant, aut bona familiaria & tenentium ecclelix , ubicunque reperta , dillinguerc, nili priu, caufa ipfa coram competenti judice terminata fuerit, & difculfa . Contrarium facientes auAoritate concilii aâionem fuam perdant, & majori, excommunicationi, lententium ipfo failo incurrant, dt dominus capiens lie pignora poti monitionem negligent reflitucrc, cum fuo dominio & *familia* maneant interdidi.

ir. Declarat concilium , quod nullus clericus pro criminali , civili , aut alia quavis caufa coram feculari arbitro vel judice a quocumque valear conveniri, nec fententia talis arbitri aur judicis feculari, contra clericum lata valeat ipfo jure, cum lit lata— contra libertatem fanAa matri, ecclelix, & reprobat concilium arbitro,, dt eorum fenteutia, contra clerico,, tnaxlme dum dicunt eo, contentari debere duobu, fervientibu, , quodque relidere debent infra eorum cemeterra, qua fententia erronea cll, proiiter quod ipfi feculare, judices ipfo faAoD ncurrant excommunicationem, quoufquc eorum fententia, hujufmodi erronea, dt iniquas, ac prorfu, nullas revocent, dt damna exinde pallis congrue fati,fecerint .

ia. Statuit facrum concilium quod nulli qucllores amplius in provincia Cashcllcnli admittantur, excepti, B. Patricii nunens dt i|u»lloribus , nili fecum deferant Utera, epicoporum, de anno in annum reformandas, dt pralatt feu curari eccleliarum aliter admittente,, contra formam hujusmodi ftatuti, toties, quoties ad unam marcam maneant obligati , ordinariis locorum applicandam .

rq. Statuit, dc ordinavit hoc facrum con-E cibum , quod nulli mendicante, admittantur ad qualium in fefti,, quibu, ecclelia oblationes percipit, donec perfoni, ecclciudici, fatisfaAum fuerit, fub poena excommunicationis, quam lpt1 mendicante, hoc llatutum violantes, & curati illo, admittentes auAoritate hujus concilii incurrant , dt fub poena eadem extra fuam limitationem ■d qualium non accedant nili fufficienter ptivilegiati.

Anno Cmii ,T| ʻ4JJ·

14. Declarat concilium, quod omnes fratre* Mendicante* debent Coivere quartam partem omnium bonorum ex tcllament, defundi , aut ratione funeri, eis rcbAotum, ubcumque, dt quacumque caufa, dt undecumque ei* eve nientium , etiam ratione qualius, aut tempore fepultura , aut funetis, nec candela, fratribu, ante diviltoncm, mc oblatione, perfolvent, donec pradiAa quarta par* ex integro ecclefii* fuerit perfoluta . Hanc declarationem non obfervante, majori* excommunicationi, fententiam , ex auAoritare pratenti, concilii , ipfo faAo incurrant .

ij . Statuit hoc factum concilium, quod omnes bénéficiât! maxime conftituti in lacti,, dt alii, dignitatibus praditi in eorum cathedralibu, eccleliis, dt alii, piincipai:bu, more facerdotali rclideant , hora, canonica, dicant, dt mitia, celebrent in ipfotum proprii, perfom, tribus, vicibus in hebdomada fub poena privationis beneficiorum, dt dignitatum tuarum I ipforumque> beneficiorum fruAus , qui hic llatutuinv,0lavetint, ad fabricam ccUeliaruni hujutmodi fequeitrentur, quoulque lententia privationi, ejusdem lata fuerit, & quandiu in. fufpenfo permanferit, huAus ad ccclcharum fabricam debentur.

16. Statuit quod ubicumque ecclefi», aut capcll» aliquibu* locis unit», dt appro, priât» habentur, dt ex hoc, prout in diverli, locis experientia edocet penitus defolate ,& deftruAa fuerint, ordinarii locotum, quibu, ipfa beneficia fubijciuntur, fruAus ipfatum eccleliarum poliunt ad necetfariam reparationem eccleliarum deputare , in eorum negligenti» poenam, quorum funt fruAu,, hujuimodi contradiAorrs , cujufcumque ordinis, aut religioni, fuerint , eccleliarum, beneficiorum fuorum appropriatorc, per cenfuiam ecclefiailicam , dt alia juri, opportuna remedia compcfcendi auAoritate prxfenti, concilii.

17. Statuit concilium quod nullu, rellgiotu, , aut alii Oculares , praelati, dr uomini eccleliait ci, abfque exprcllo confenfu oid nariorum locorum, aliquibu, clericis, vel laici, , maxime juvenibus, dr illuctaris viris, fub quocumque colore terra, luas ad firmam tradant , nec ipfo, laico, fub colone aut nomine procuratori, firmario, continuant , aut clerco, in fu v literis nominent, nec laici lruAu, percipianr, nec procuratore, laici juxta eorum altaria accedant, dum milfatum folemniacelebrentur, nec ad divilionem obventionum ecclclial)icarum admittantur, faltem in firmam eccleliarum. Conuanum vero facientes,aut contrahentes, ipfo faAo majori, excommunicationi, fententiam incur!anr, dt contraAu, faAu, auAoritate pratenticoncilii nullus habeatur dt irritu,, & laici exinde nullam habeant adionem , fed eo ipfo excommunicat! fint dt ab ipfa firma perpetuo cxcluli maneant, & totumconcilium exequatur contra tale, dt alio, .n forma .

18. Declarat concilium, quod contiaAus dandi frumenti modium pro 0A0 denar. loivend. fello fandi Martini, li certum cilip.

fani

MJJ·

fum modium tum temporia plus valere, tali* contraAus ed ufararius ; At <i_ lapfum fuit tempus, ad feftum Philippi, ftjtco· bi, er tunc modius frumenti valet ad XXX. aut XL. denar, pro eo quod coatraAus la fui initio fuerit ufurarlus, non crefcltull·- ra, fuppolito quod valerer XL. denar, modius, debitor non habet unde redderet In pecunia ; fed convenit quod modium frumenti daret pro quibuflibet X. denar. In ip- *Ht* XL· denar, exiftentibus, etfam IV. modios folverer, & curfu temporia, ide contraAu· eft utura, At taliter exigens ufurariu* eft cenfendus , & proprerea excommunicandus , quoufque illicitum exinde contraAum in datum priftinum juris expofuerit dt poenitentiam agat pro commidis.

ip. Declarat concilium prxteritas ufuras fcre redituendas ad arbitrium ordinarii feu officialis fui generaiis, qui in talibus habeant arbitrare, & cum contrahentes non vitio ufuram, fed ignorantia duAi, prxdiAos ufurarios contraAus fecerint, et exercuerint.

20. Statuit concilium, quod omnes clerici ad primam tonfuram ordinati, ac privilegium in rebus, & perfonis habere volentes fcipfos honeile habeant, cade vivant ,& maxime bénéficiât), dt ad factos ordines promoti, ufuras Λ ludos alearum omnino evitent, Cuperiores barbas non deferant, co roam non nutriant, curlos fcindant , pr«dis, & furtis, & violentiis abdineant, fub poena majoris excommunicationis late (en. tentix ipfo faAo; & nihilominus privilegium in rebus amiartant pod quam de hoc eoram ordinariis loci conviAi fuerint.

XI. Statuit concilium, quod quilibet curatus, rcAcr, & vicarius habeat in ecclefia fua copiam ldarum conditutionum & aliarum fmgulis annis noviter editarum, qux quidem datuta quater in anno tcn.-antur luis parochiams maternali lingua exponere; v'd· diebus dominicis immediate proxime antefeda natalis Domini , Pafche, Pentecode, dt (anAi Michaelis archangeli. Curari vero in his négligentes ad unum noble, toties , quo. ties maneant obligati ordinariis, & eorum officialibus Ordinarii verodefuper remiffimetropoiitano ipforum raulAati lint ad XXX. fol.pro fabrica eccleliarum fuarum. ac officiales in hoc négligentes ad XX. foi. maneant obligati.

21. Declarat concilium, quod capellani ›et totam provinciam admittantur, donec literas fuarum promotionum ordinariis exhibuerint, ac predate vite , & fufficicntis liretatur* 'exiftant.

2;. Quod nullus celebret aut miniftfet nomine notorie fornicant, ptelatorum, aut aliorum curam animarum habentium.

24. Quod finguli promoti, dt impofterum promovendi ad (aeros presbyteratus ordines, fideliter extrahant (4) de cura epifcoporum lie promoventium, & hoc omnino fub poena majoris excommunicationis ipfo faAo.

(«)tiin,. *.- or· dinuia co. fiam.

2$. Declarat concilium, quod ex bonis quibu<cunque in mortis articulo per maritos uxoribus fuis, aut aliis, dotis nomine, feu alia via reliAis aut dotatis, portio canonica eccleti* parochial! debetur.

Anno MJÎ·

Declarat concilium, omnes vicarios & capellanos admittentes ia fuis officiis extorquentes illicita onera & exaAiones a perfonis ecclefiafticis, Ipfo faAo fuis beneficiis privatos, & ad latereflè partis, pro cujus rebus excommunicat! & denuociati habentur, nihilominus fore obligatos.

27. Declarat concilium, quod cera, qu* tempore exequiarum defunAi inter alia funeralia offerri debet, integre ad majus altare prxhdentis devenire,Tbique femperpro ufu eccleli* remanere debet.

18. Declarat concilium, confuetudinem feeundum ratam temporis, ut juris communis dispolitionem, fore obfervandam circa decimas animalium, qux in diverlis parochiis poftulantur.

29. Declarat concilium, quod rei vendicatlo perfonis ecclefiafticis contra quofeunque rerum fuarumdetentores licita eft, riec juvat bona fidé ex patte occupantium , quocunque titulo ad ipfos devenerit.

^o.Dcclatat concilium ,vcftiarium efle dc ecclctia,dr in ilio tempore generalis interdidi fieri non poffe fepulturam etiam per fratres cujufcunque ordinis.

jt. Declarat concilium, commorantes In coemeteriis aut ecclelüs, abfque ordinariorum· licentia petita & obtenta , nullo gaudere immunitatis privilegio, fed confugientes tantummodo tempore neceffitatls & in ipfo aAu neceffitatis.

JI. Declarat concilium, quantum ad jejunium cadens (n pafchamet Peotecoften, dt prxeipue in jejuniis rogationum prrfcriptara confuetudinem fore obfervandam .

Declarat concilium, quod verbum a«r- *fltur* in literis apoftolicis apponi folirum ad minus tempus eft referendum, neque difpen- *fatloneth* fuper mala perceptione fruAuum obtenram extendi debere ad perceptionem fruAuum in tempore dat* literarum ufque provilionem f quentem faAam.

34. Declarat concilium, quod medici poeDtxVurifabri, A fciffbres carpentarii, & hujufmodi de omnibus per eos licite aequi, fit'· feu lucratis décimas folvere tenentur, confuetudine contraria non obftante, prxterquam in modo folvendi, (i quam allegaverint, neceflartis tantum prius expends deduAis.

35. Mandat concilium, fub poena privationis ipfo faAo, in manifetfis Λ peccati mortalis in occultis, quod curari ecdefiarum omnes fures & latrones in fuis paioChiis degentes ad ordinarios locorum abfolvendos remittant ; & declarat concilium tunc efle manifeflum, quando In parochia funt famofi fures, latrones .

Declarat concilium, quod fratres de tertio ordine fanAi Francifci, Inter quo· plerumque^ oritur contentio cum perfonis ecclefiafticis circa funeralia eorum , qui apud eosdem fratres fepulturam eligunt, non gaudent privilegio Clement. Dadaa· cap. D* fepultoris; fed juris communis expolitio obfervetur In hiis in aliis ; quodque de bonis ipforum fratrum tertii ordinis quoties decedunt, idem judicum eft habendum, & de pue-

Aμvó Cxtisri »453·

pueri» laicit quantum ad adminiltrationem, dc alia debita cccleliaflica confequenda, falvo eorum privilegio.

27· Declarat concilium, quod quotient in ecclefia, coemeterio, aut mentionibus ecclefiarumfurtum, aut fanguini* effutio intervenerit, poena hujus fanguini* dt furti omnino cedar preface ecclefue, dt non tempora li domino, etiamfi in fubdito* fuo* aAum eft per quofeunque, dt contrarium exigentes ipfo faAo lint excommunicat!, & excommunicentur.

38. Statuit concilium Heriotam pauperum laicorum in ecclefia degentium perfolvi debere ordinariis locorum, dt equalem divifionem emolumentorum, vid. cunagii, dt hujufmodifaciendum inter reAorem, dt vicarium, ac dominum temporalem ratione paftur* animalium pauperum inibi degentium.

39. Statuit concilium, quod curati ecclefiarum, qui dolo aut fraude formam literarum, quas eorum fuperiores particulariter iis dirigunt exequendas, exponere aut publicare diflimulant, fui* beneficiis tine ipfo faAo privati, dt parti, pro cujus rebus hujufmodi exequendi* liter» ipfi dire-A» funt, ad omne interefle maneant, authoritate prxfentis ftatuti, penitus obligati.

40. Declarat concilium, quod reAores, vicarii dt alii ecclefiarum prxlati, qui C nonnunquam tempore generali* interdidi, cum aliquis amicorum fuorum moritur, fc abfentant de fepultura fic decedentium, ignorantiam jam prxtendere valeant, & fubfequenter fub umbra hujus ignoranti» celebrent, poenam juris propterea incurrunt, aefi prxfentes intereflent, dt talia commifferint.

41· Declarat concilium «decimam partem terrarum defertorum, ficuti aliorum prxdia. lium perfonx debere.

4a. Declarat concilium, quod uno coniugum decedente, omnia bona, utriufque debitis fubduAis, veniant inrcftamento comiutanda, <St de dote aut eju* parte non fo-D 'uta tempore morti* videant ordinarii, item de dote alienata veniant dividenda, inter alia bona concilium remittit.

43. Declarat concilium, clerico* fimplice* non eife admittendo* loco canonicorum aut prxlatorum ad fervitium divinum.

44· Declarat concilium, quod laici, qui in cauli* fuorum amicorum clericorum infurgentes bella, & litigia generant, unde homicidia & plura mala infurgunt, ipfo faAo excommunicationem incuriunt, nifi ordinariorum fuorum confenfu* priu* ad id intervenerit.

45. Declarat concilium, antiqua* ecclefias, ecclcfiola* in polfcflionc immunita#* E exilientes, <k qux habent inligma fanAitatis, immunitate gaudere ecclcfiaftica debere, & quod epifeopi pro illis exequi debeant, niA cum eis placuerint, penlatitomnibus rei circumflant iis aut cauli*.

46. Declarat concilium* & perpetuo reprobat ctaAionei laicorum, dc nefanda* confuetudinc*, qua* in terri* ecclefiafticis exercent·

47. Mandat concilium, ftib poena excornmunicationis 1st» fententtat, dr bcnefulorum privaticrtfl*, dt nihilominut dcclaiat, quoties archiepiicopum vel epifeopum per laicos aut alios capi contingit, totam provinciam, in qua capiuntur, ecclefiallico fuppofitam fuifle interdiAo, totamque dioccefin, in qua inferior prxlatu* aur facerdo«, decanatum, in quo limplex clericus; & in illis ad minus officiis, neceflitatis temporibus exceptis, omnino elfe ccflandum, captura hujusmodi durante.

48. Statuit concilium dt declarat, laicos Cgnantes blada clericorum, neceflitatem illis ponentes, aut impedientes, ne clerici de illis difponant ad placitum, dicentes, dccimas dominii ipforum ipfi*preteritis vendi et dari debere, ipfo faAo fore excommunicato·, et interdiAos, cum fui* locis et hominibus.

49. Mandar concilium, quod de ccetero per ordinario* nulla unio fiat fimplicibu* beneficiis, aut prxbendisdc beneficiis, cutati*, aut dignitatibus ad aliquorum inftantiain, maxime nobilium et juvenum perfonarum, dt fi contra hoc fecerint, concilium declarat totum nullum.

50. Statuit concilium, quod ultra numerum folitum canonici non recipiantur, neque vocales canonici in ecclefia admittantur ultra numerum fex canonicorum computati* jam recepti*.

51. Statuit et mandat concilium, quod ordinarii non committant caufas nifi diferet1» ac juris peritis, fub poena nullitatis procellit*, neque imperitos recipiant ad canonical· et dignitates.

x. Declarat concilium, quod clerici medium faciente infirmi* beneficiorum, ut laici fruAus percipiant, funt ipfo faAo excommunicat'·, cum in hoc antiquo (laturo fraus committitur, qu» non debet patrocinari, dt firmas ipfa» ipfo jura non teneri.

j3. Sacrum concilium inhibet magiftris, fub poena excommunicationis, quod nullo* nobiles, aut altos ad fuatn leAuram admittant, de quibus non eft fpes, quod in ecclefia Dei profecerint.

54. Declarat concilium, quod clerici nomine laicorum appellante*, aut conftliutn cis dantes, contra exeeutionem ordinariorum et caufatn ecclefia, funt ipfo faAo excommunicat·, appellatione* Illas efle frivolas et Inanes, quibus omnino obliantibus fiat exeeutio contra illo*, prout prius ell prxfcriptum, qui pro laicit et contra perfonas ecclctiafticas advocare, et contendere prxfumunt.

55· Statuit concilium, quod laici juxta ecclefiam xdificantes, fi contra prohibitionem curatorum quicquid damni exinde ecclefiis contingat, per incendium, aut alia via, tam ipfi aedificante», quam etiam exercitus de omni danno teneantur, et ipforum quivis in folidum.

56. Declarat concilium, quod decimx, qux in plerisquc loci* imagini, ac ad uberiorem declarationem aliisque tandis miraculorum fuorum Intuitu dc diverfis locis *tk* ptoviucns offerentur, inter reducem & vi-

Anno V.«aisTi »453·

Ammo Cull»1 MJJ·

carium «qualiter dividenda, Calva canoni» ca prefcriptlone. *

57. Declarat concilium, omne» eo», qui impediunt confugiente» ad unitatem «ccleli» libere tranfite, efculenta A proculenta ad eos devenire ipfo faAo fore excommunicato» dt interdiAos.

58. Declarat concilium, eccieliam quibufcun^ue ab Intcftaro decedentibus exeeutores nomine ecclefia iliis poflit deputare,ac hoc impediente» ipso faAo fulfle excommunicato» .

59. Declarat concilium , non efle credendum exeeutoribus fingentibus plura debita defunAorum, nifi quatenus id legitime docuerint.

óo. Declarat concilium « ordinarios compellere polle laicos ad pacem & treugam obfervand^m.

6t. Declarat concilium, mendicantes fingulos tuis limitibus in eorum qurltu qpntentari.

62. Declarat concilium non elfe credendum refignationibus epifeoporum , nili tigillum refignantis una cum ligillo capituli ejusdem eccleii» hujusmodi relignationi fuerit appolitum, & fubfcriptione quatuor de capitulo dt duorum notariorum muniatur.

6{. Declarat concilium, decimas cafei dr laAis limul non debere folvi, dt ecclelia tum eligere poteft lac autcafcum, cum *cafeus* faAus fit .

64. Declarat concilium , collationes fimplicibus pertonis faAas, & idiotis, ipfo jute fore nullas literas, dt alia inde fecuta .

65. Declarat concilium, quod nullus vicarius poteft defervite per alium fine licentia ordinariorum, ac bénéficiâtes non dicentes horas ca'nonicas, ipfo faAo fore privatos, dt ferentes arma ad quadraginta folidos puniendos , toties quoties.

66. Mandat concilium, fub poena privationis beneficiorum ipfo faAo, quod clerici dr eccleliarum *przlati* penliones dr ftipendia laicis non concedant, vel frqAus beneficiorum (uorum illis aflîgnçnt, fub poena eadem, dt recipientes laicos ipfo faAo fore privatos.

67. Statuir concilium, ob reverentiam^ facramentorum, vid. euchariftí», dr extreme unAionis, quod eccleliarum curati talia miniftrantes alba induti, dt camoana.. prrccdenti in firmam accedant; fi extet in propinquo, faltem infra domum ad Chrifti fidelium devotionem cxcitand. dt h«c omnia fub poena obfervent ; campana tamen femper précédât euchariftiam.

6S Statuit hoc przfens concilium , quod" clerici, maxime in factis ordinibus conitiruti,nec non ecclefiarmn prelati, reAore» , dt vicarii fuas fufpcAas perfonas Infamiam generantes in clero dr populo,extra curam dt curiam reficiant etiam poft publicationem prefentis ftatuti infra 28. dierum fpatium, fine fpe recuperationis eatum fub poena privationis beneficiorum, dr dignitaris, mhabilitatis dr infami» ipfo faAo: quod quidem ftatutum locorum ordinarii execution! demandare non negfgant, fub poena XX. loi. inetropolitano in curfu fu» vifi'ationis appl'candoiurn, de propriis epi1coperurn dciupcr negligcntium.

69. Declarat conciliem facrum , quod ecdeli* parochiales mund» lint dt immaculate, nullaque «dificatio fiet in ecclefiisipfi», aut carum coemeterii», nulla rtagellatotia laicorum ibidem fient contra voluntatem epifeoporum » vel aliorum ecclefii* prefidentium , ac coemeteria ipfa muris claudantur, In expenlis populorum, fub poena excommun icarionit'dt InterdiAl ipfo faAo, dt cdificata haAenus ibidem omnino expellantur infra viginti dies poft requifitionem defnpet faAam , dt, inde cedant omnino ec» clefiis dt earum perfonis.

Ammo CnttsTt MB-

70. Declarat facrum concilium, flandum efle antiquis libris dt rotulis ecclefia circa jura ecclefia, cenfus dt reditus, quotiefcunque quaftio oritur defuper inter ecclefiam dt fubditum fuum, vel aliud, etiamfi libri ipfi recentes fint, dummodo per Iplum prxlatum , qui nomine ecclcfiz agat feripti non funt vel inventi.

71. Statuit concilium , quod clerici non recipiant filio» nobilium ad nutriend. fub pcena XL. fol. ordinariis applicandorum , toties quoties, nili decorum licentia fpeciali .

71. Declarat concilium, de omni lucro decimas fore petfolvcndas, neceliariis prius expends deduAis.

75. Declarat concilium, quod clerici bénéficiât! decimas folvere tenentur in loco beneficii, vagabundi In loco Audii, ac domicilium habentes m loco domicilii.

74. Declarat concilium, Jaicos non pofle pofltdere eccleliafticos fruAus jure hereditario , etiamfi antecefibres fui hujufmodi fruAus per quatuor annos, dt ultra poflidebant.

7J. Declarat concilium, decimas molendinorum gurgitum fore folvendas , lalva prima 'fabrica eorundem ; & damnat concilium contrariam confuetudinem.

76. Declarat concilium in majoribus caufis matrimonialibus fum.-nam viginti (olidorum non etTe esccd nd. In minoribus vero taxent ordinarii ; dt aliter agentes excommunicentur.

77. Mandat concilium ordinariis , & fui» officialibus fub pcena mortalis peccati, quoties fuerint reiiiitfi , quod exequantur cum cff.-Au antiqua ftatuta edita contra prrlatos dt eccleliatuin curatos competentem habitum non deferentes , ab habitu laicorum omnino diversum, tunicam , vid. gafecmarcon cum honetto breto , *St* aliis ordini clericatus ccngtucntibus, qu« pcena impolita tafis eft; vid. unum ,, noble,, quoties in habitu contrario reperiantur , cum perditione vellium lie habitarum ordinario feu officiali vifiranti.

78. Declarat facrum concilium antiquam cotiluetudinem pro[redacted]- Cashellen[redacted]rca [redacted]erlatam e[redacted]eoporum, dr -aliorum przlatorum, necnon dr antiqua ftatuta defuper edita inviolabiliter, fore obiervanda, vid. meliorem annulum , ciphum, feliam , vel portifrftium archiep fcopo A epifeopo fore perfolvenda .

79. Declarat concftium fruAus primi anni exeeutoribus deberi a dic obitus beneficial· ufque ad annum, falvis contrariis eoofuctudimbus. · 80.

Anno Chxisti '45Î·

80. Sacrum concilium declarat, quod o tones pauperes feculo abrenunciantes, ac in locis facris degentes, in libri* ecclefi» reglftrentur, ac vit* approbat* fint dt.fiow gulis annis libram cer* aut ultra, juxta qualitatem perfonarum aut locorum, fuorum, ecclefi* cathedral! humilité/ perfolvant, congruum habitum fu* paupertati deferentes, earum parochtales eccleftas Se coemeteria peragrare faciant, cruces altas juxta eoium habitacula conilruant, & habeant in altum ereâas fub pcena perditionis privilegii ipforum & libertatis, cum ad mandatum fuperiotum requifiti fuerint, & négligentes.

81. Statuit & declarat concilium, quod nulli przlati, aut ecclefiarum curati, queftores vel alii, vigore alicujus execution!· aut privilegii deinceps audiant confclfiones latronum, furum, dt facrilegoium, feu bona quotumcumque fidelium fcienter detinentium ufquead reilitutionamcondignam, li ad hoc potentes exiftant, curati vero aliter faciem tes toties, quoties conviâi fuerint, dimidiam marcam ordinario perfolvant, aut fuo officiali de hoc inquirenti. .Qui autem occauone przdiâa femcl in anno confetti non fuerint, dt minime communicaverint, ecclefiaftica careant fepultura.

82. Declarat facrum concilium & detertninat, juxta fandorum patrum decreta, quod omnes *Si* finguli clerici, przlati, laici, *Se* domini temporales, qui bona epifeo. porum ante vel pofl mortem Invaferint, qu* futuris fuccelforibus refervari, *Se* in ecclefiarum utilitatem converti debuerint, ipfo faâo excommunicari, anathematizati, & malediftl exiftant perpetuo i ufque ad fatisfaâionein condignam; neque eis in pr«rniffis valeat ulla limplex remiffio ad falu. tem, *Sr per* lingulos curatos ecclefiarum-tales publice excommunicat) fit facrilegi dcnuncientur, in omni generali exeeutione, falrem quater in anno, fub poenis przdiAis, aut interdiAi maneant cum earum rerris & familiaribus.

8y Mandat concilium, quod Anguli cu-Dtes . . per eorum fuperiores citati fuerint acb-dies fynodales vel convocationem, alias albis induantur, dt more clericali conveniant, iicque te habeant quando flando dt redeundo, fub pcena XL- den. epifeopo Volvendorum toties, quoties contrarium aâutru fecerint.

84. Declarat facrum concilium, quod porticus ecclefi* gaudet eadem immunitate cum ecclelia ipfa, quoad Immunitatem confequendam ipfis ad eam confugientibus neceliiratis tempore, etiamfi porticus ille confecratus non fir, fed annexus locis facris, dummodo non fiat in illis continua E relidentia.

85. Statuit *Se declarat* concilium, quod quicunque przlatus, reflor, clericus, vel vicarius judices deligant, vel eorum advertarios clericos capiant, vel ab aliis capi faciant vel arreftari, totum fuum jus in ipfis beneficiis & caufam iplam perdant e/0rum jue abfolutio fedi apoihihcc refervetur, tiac <V juramenta quzeunque praflita ab hujuGnodi captis de jure nen elfc obligatoria, fed concilium remittet eadem.

Anmo Caaisxi HJI·

86. Statuit concilium, quod in civitatibus & loci·, in quibus cantus habetur, & chorus regitur, nulli /id aliquas prolaturas nifi cantores admittantur, t'alvo privilegio fpeciali Cedis apollolic*.

87. Statuit dr declarat con .ilium, quod ordinarii nonabfolvant excommunicato· abfque confenfu partium, dt line fuffioente cautione, dr li contrarium fecerint, nontenet abfolurio.

88. Declarat concilium, quod clerici gaudent privilegiis clericalibus in immunitatibus *Si* terris patronalibus liberis I in terris non tributariis, quoad fua bona privilegio gaudent tantummodo.

89. Declarat concilium, quod clajufulc generales apponi folit* in literis apoftolicis, vid. a quibufcunque excommunicationis, fufpenfionis, dtc. folummodo extenduntur ad fpecificata, litcrafque Ipfas lie tacite Impetratas ipfo faâo fore nullas, cum omnibus, inde fecutis.

90. Statuit concilium, quod nullus fub poena excommunicationis lententi* porrigat aliquam (applicationem <1.(finitivam, nui exprimat fuum nomen, di eandem profequatur in forma'.

91. Statuit concilium formam cum modis observari debere in excommunicatione ferenda, nili dcliâum eft notorium dc manifeftum.

92· Declarat concilium quotidiana veflimenta ecclefi* perfolvi debere ab omnibus defunâis. <5r h - ind fferertter tam ab Angiicis, quam ab Hioernicis.

9V Declarat concilium animalia clericorum reperta in terris defertis ad damna tan. tummodo efle obligata, etiamli terr* ipfc oneribus fecularibus aftringantur, fub omnibus poenis eccleliaflicis.

94 Declarat concilium, quod redores dt vicarii debent reparare cancellum, parochiam navem, quantum fuppetant facultates ecclefi*.

95. Statutum concilii revocat omnes translationes curi* in ecclefias cathédrales jam tuitas tub annua penlione, dt ligat manus ordinariorum, quod talia irerato non fiant fub pcena nullitatis ipfo faâo.

96. Declarat concilium, quod de confenfu epifeopi, decani, dt capituli potell heri divifio fruâuum alicdjus pinguis beneficii ad eccleliam exilem dt pauperem, pro divini cultus augmentatione.

97. Statuit concilium, omnes in excommunicatione per annum indurat, anno clapfo privatos fuis beneficiis, inhabiles dt incapaces.

98. Declarat concilium per omnes qu*·flores dc omni lucro exinde acquilito ecclefiz parochiali, in qua habent domicilia, dc ecclcliallica percipiunt facramenta, decimas efle perfolvendas.

99- Declarat concilium, quod cum in beneficiis taxatis hzredes defunâorum eligere habent taxam, vel rclidtium infra menfem, hoc de taxa capitali intclligi debet non de alia.

G 1 100.

r Anno Hal»xi *45J·

100. Declarat concilium, quod fure», & jltronet 4 alii confugiente* ad ecclcfiafti-can| imlnùnîtatem , non gaudent priviigio ufque ad fatisfaAionem in primo deliAo dr -facriiegto, de quo alia* convtAi Lnt vel confedi.

tot. Mandat concilium, Cub pcena intercflc partis, tarn epifcopi*, quam alii* infertoribu*, dr ecciefiarum prclaris <k curatis, quod in abfentta parti* neminem absolvant , fatisfaâione non prrmtfla , vel idonea cautione, de qu* par* fe exprefierit contenta .

tot. hem, quod ordinarii Utera* eis direda* fub eadem poena (impliciter exe. quantur.

to]. Declarat concilium obfidem ecclefi» fore reftitucndum, faAa eidem emenda de injuria, dt habita reftitutione, prailita tum per obfidem idonea cautione, quod ftablt juri infuper aAione civili coram fuo indice competenti, tunc ipfurn debet ecclciia liberare dt decernete.

10a. hritat concilium collatione* per metropolitanum ante probationem devolutions faAa*, dt declarat concilium liandum cHe juramento epifeoporum, circa eorum feientiam in vacatione beneficiorum fuarum dueceGum,dummodo ignorantia non fit crafTa , vel fupina .

toj. Declarat concilium, quod forma, conqueftus non extenditur ad procellunt ju-C dicialem, qui in rem tranfit judicatam.

ıoó. Declarat concilium in tranAationo prolis non elfe credendum matri.

107. Inhibet concilium aliquem qusrftum fieri diebus Gdcmnibus ante lofiirioneui oblationum , & aliorum jurium ecclefi» , fub pcena XL. denar, toties quoties.

tod. Declarat concilium, quod lucrum conuneen» ex negotiatione , qu» in jure non debet compcnfari, & quicquid'excedit fortem principalem , eft ufura .

109 Declarat concilium laicos , qui fe intromittant de ftuAtbus ecclefi» vacandis percipiendis, & fi in illa jus habeant patronatu*, excommunicationi* fententiam ipfo Q faAo ipcurriMe, eorumque dominium ccclefiaftico fubjacere interdiAo .

110. Declarat facrum concilium, quod omnimoda jurifdiA» ordinaria , ad Atchtcpifeopum fprAare dignofeitur in diœccû iufiraganeorum fuorum, fi hoc eidem confuetudo attribuit : fede epifcopali vacante .

itr. Declarat concilium, quod acceden* ad curiatn Romanam pro fui* expeditionibus , gaudere debet privilegio itinerandum, fraude dt dolo ceflantibus.

112. Declarat concilium, quod celebrantes, dt celebrari auAoruantes contra fen E tentiasdt Centura* ordinariorum, ipfo faAo funt excommunicari, irregulare* , ac ratione contemptu* per fedem apoftolicam foluminodo ventent abfolvendi.

111. Statuit facrumconcilium, quod Chriftl fidele* fub pœna peccat) mortalis non accedant ad pradicationcm alicuju* fratti* , nili prius per loci Ordinarium admiflus fue-'rit ; ac concilium inhibet fratribu* hujufmodi, quod non nili admlfli predicate prarfumant, fub poena fubttaAktnis quxftus per dkrcefim ipfam.

Anno Cuttsr1 -W

114. Declarat concilium, quod privilegium fratrum de decimi* hortorum percipiendi*, quo* noviter inita parochiam aliorum conftruunt dt colunt, non debent ad novalia extendi, flifi ex forma privilegii contrarium in fpecieapparer.

it5. Declarat concilium, quod ubicunque metropolitans & fuffragancus de aliquo beneficiorum fedi apodotic* refcrvato difponunt ; collatio ordinarii debet prcvaiere, donec de hujufmodi beneficio per fedem ipfam piovifum fuerit, infra tamen, tcntpu* juri* eidem ledi etiam limitatum.

ııó. Declarat concilium, quod cum qui* literas impetrat contra incumbentem propter non promotionem ejufdem , fcilicet duobus beneficiis curatis, poteft i* providere de beneficio, in quo probavit non promotionem , licet in alteto probando defecerit impetrans.

117. Statuit concilium, quod quoties nuncii, prreone*, aut familiare* epifeoporum in rixis aut contentionibus cafu aliquo interficiantur, quod tantum debetur epifeopis ratione interefle , quantum rationi « genti iplius tntcrfcAi pio redemptione fanguini* ejufdem .

11Ü. Mandat facrum concilium omnibus ecciefiarum praelatis , vicariis, & cappcllanis, quod infra menfem port publicationem hujus Aatuti omnes fuas iufpeAa* performs, licet etiam alii* viris maritatas, ab omni cura dt curia ipforum fine fpe reverfioni* omnino reficiant fub pœna privationi* ab omni *officio dt beneficio ipfo fa&a.*

119· Declarat concilium, quod ordinarii locorum, In negligent!* religioforum non pr»Centantium idoneas perfonas ad ecclelias ipforum curatos, de hujufmodi ecclefiis de beneficiis, tanquam de jure vacantibus poffunt libere difponere, dt in illi* perpetuo* vicario* inftirucre.

120. Statuit facrum concilium clerum capitulum civitati* & dicecef. Waterfordten. ac prrlato* ecciefiarum, qui fecundum confictudinem provinci» Cashellenfi* fruAus primi anni, ratione collationis cis faAe , ordinarii* folvere renuunt, per totum concilium fore reformandos, juxta morem dt confuetudinem aliarum dtaecefum, dt (ad)hujufmodi annatam humiliter pcifolvend. compellendos.

121. Statuit concilium , quod ubi redor alicujus ecclcfi* perfonaliter non relidet in eadem, vicarius ibidem refidens, dt animatum curam gerens habeat, & in fuo* ufu* convertat terra* eccleitaftica* pro parte reAori* non refidenti*, reddendo exinde ipfi rcAori omnia reddenda ; ac reAores Ijrli, contrarium exercente*, per vicario* locorum excommunicentur auAoritate prefcntls concilii Ac Statuti.

CAL-

CALLISTUS PA fA III.

Anno Chr. 1455 V 1458. 1459.

Stitt ab m«0 1455.·^., ,4j8

PIUS PAPA IL

StJti ab Λ»»β 1458. *nfytu ad* «4^4*

AD MANTUANUM CONCILIUM

Tŋ decernenda i» Tartar exjeditione

Corem Pio It. pontifice, aneo 1459. *habitant*

ADDITIO.

T NZtfww *Mtntl.tm feu concilium , feu prmcipum coetum uec pratermifit Labbeut , net Λ rerum in eo ge/farum partem modicum exbibme . Sunt tumen etur cnncilu feu lonventut nonnulle quam urn ijiud fupplc mentum deAderant. Ac inter prima bic a me danda lunt allocutttner rontifi.it ad fingulorum prinupum leguloe, prout quijque primum ventent t,U! "ft"™ admittebatur, caetut adfingendar. Aureae bafee uratiumulat vetui 5/. i>. codex Felini in pluteo bibliotheca Catbedruht ecclefin Lucenfi. buc ufque lepuhi' tenuit ; me primum eruente tbe/aurut ifie publice utilitati palam tji expifiiut. O«ie-quern , nr quid dijfinulem , oratiuncula tile Γ11, ad' colleflor pairer tn ipfi contnuui rxardio ditia, totidem Verbtr teguur m'erra in epufculo Leodrifii Cribelli de expe-dition.· Pit 11. m Turret, quod a Muratorio vulgatum extat Ker. Ital. lo. XIX. Adje-ct orationem tn fine dime Mantuana, que cum 4· tn MS. Codice Lucenji Orononet Pu II. continente defidcraretur , exploretumque haberem JupereJ/e m MS. Codice Am·bro/iana M.dtoleuenfit bibliotheca, Cl. Sextum fupremum ejur curatorem roçavt, ut pro eu que fuit femper ta me humanitate , tran/i,ribend.im mihi curaret, quod (r pre-Jiitit vir ŋ,n /cientia magi/ quem in promovendit lucratorum Jludur confpicuut . ex cujut proinde beneficio btc datur. Soperiunt conMtattonei illa , quae ex uh.ri Feli mano codice addo , ac de iit quidem paulo diligcnnor commentatio prominenda iji .*

Inter multa qua anhelantem in Turucam expeditionem pontificem retardatum time-bantur , illud erat profeflo de ajfefla tfur alate, <r valetudine, necnon de ntnerit difficultate (tpfe enim per fe una cum exercitu ire meditabatur) con/tderntio. Quid fi poniifrx tn expeditione deceffijfet I Hum Kama vel alibi /uccefforir elefIto praflanda ? biot'iilue pontifex lej^ibut quibutdam adjiringendut eruit (querebantur enim de Pto curdinalet, quod difpottce nimtt imperaret) . Qua mfuper Komaua curia forma abfen-r.· pontifice ? 1'rtut omnia rite difcuttenda ac determinanda erant, ne quid turbarum res improvija afierret. Eo coq/iho jirlptum tjlud ab autbore fuo, quitquis tandem elle fuerit, adornatum efi, cui forte m fine accejferunl leger ipfa u Γιο pro rebus pra-Jeniibut , <b· futuri/, fi quid ucctdtjfet, opportune componendit - An vero ftoiula bac fine tn tpfu Mintuano conventu, tn quo calera omnia expeditu, verjor ambtguui . Cum tamen tn Fcltniano codice proxima btfce fuccedat bulla Pu centra uppell.mune< a pontifice ad concilium, quam datam tn eo Mantuano conventu novimut , ba, mduilut conjeflura , bnc omnia inter calera bujur Mantuam convedtur documenta rejero. Quan·quam fateor /upplicem illum libellum Romam popuh exhibitum pontifici Mautuanam banc profed.onem pracefiiffe, cum Γιο conferre^fe medttanii ad locum nondum certo defi mtum pro habendo Prtnctpum conventu porreflut fuerit , ut ex tpf ejui lethoiie m-lellt£imui . ffi vero fcrtptum tfiud toliut bujut lrutlaliunii p^lremum.*

AD

Anno Christi »459-

Anno Cjtastrr *459·

Iu eonventu Mantuano AU otutionee .

MAgna pars veftrum, venerabiles fratres, ac dilefti filii, dum Rome adhuc age ternus aliunde caufas intellexit , propter quas in hac urbe Mantuana chriftianorum regum & populorum conventum indiximus, ea-.dcin nunc or^nes a venerabili fratre noftro epifeopo Coronenfi, qui publice peravit, plenius 'ntellexiftis. Publica nes traxit neccflitas, utinam utilitas fequatur, quam fpera vimus . Pauci adhuc venerunt ex hn qui vocati funt. Ita natura *tomferium* eft. Non eft hominibus ea publici boni cura, quz privati. Omnes qux funt fua diligenter *runt*, pauci qux*Jefu Chrifti. Non tamen abijeienda fpes eft. Jademus cogitatum noftrum in Domino, & ipfc nos enutriet. Hoc opus Dei eft quod coepimus ; opem ejusdem devotillime imploremus ; non deerit invocantibus fe divina miferatio. Si non affunt quos vocavimus , dolemus quidem; at tempus adeft, ven:re adhuc poliunt, *& venient,* ut in Domino Ûco noftro piiilimo confidimus. Expedandum eft donec fciamus qux tandem fit regum & populorum Chrifti cultorum cogitatio atque lententia . Si venerint qui rebus gerendis confilio» *ői* auxibe elfe polfunt, profrquemur alacri & magno animo coeptum negotium , tiec amb'gimus, quin, opitulante div ma picture, Chriftianam religionem ab hoftili vexatione magnifice defendamus. Sin minus, quod magni Dei bonitas avertat, Intelli-. 'gent omnes poteftatem nobis bene gerende rei non voluntatem defuifle. Vos interca-, monitos atque oratos volumus, ne txdeat in hoc loco moram trahere, A: ii quatiunt incommoditates xquo animo perferre . Nam cum (itis fal terre, & lucerna fupra candelabrum pofita, condimentum omnibus efte debetis ad bene *agendum, üi* cunilis lumen ad *veritatem* prxbere . qui funt in domo Dei, ideft in ecclefia D. N. Jcfu Chfifti , apoftoli Dei fua corpora tradiderunt, et animas fuas pofuere , ut fecundum Chrffti evangelium falutaremque legem huic mundo prxdicarent, atque infcierent & nos pro fulcepta majorum fide atque religione tutanda aut labores vitabimus aut fumptus ? Inviemur cos quorum tenemus locum, nec gravemur pecunias, tem vilem , exponere , qui pro Chrifti nomine tenemur fangulnem erfundere. Nos certe huc venimus nullam privatam o5 caufam , nullum quxrimus proprium emolumentum ; ut ab initio diximus, (alus reipubbex nos traxit. Venimus non fine gravibus incommodis, & periculis terrarum ecclelix, neque (ine offenlione noftri cotpuris. Si qui adfunt legati principum , E aut civitatum ad res gerendas mandatum habentes, audiemus eos, & cum eis conferemus ; nos nullam viam adhuc fufeepimus, neque hunc aut illum procedendi modum aggredi fumus. L'bet omnium audire confilia , res diligenti examine difcutcrc, & quod majori & faniori parti placuerit, id profequi Si reperiemus principes ad rem hanc, ideft ad defcn/ioncm Chriftianx religionis intentos, invenient & *ipG* Romanum prxfulem pro communi utilitate ardentlflimum. Quicquid noftrarum virium erit ad hoc falutare opus conferemus; nec fumptus fugiemus, neque .labores. His nunc paucis contenti fumus, alio tempore cum plures aderint, pluribus *viemur.*

EJita in Opiifc. Leudrifii Cribel. de exped. Pii (t. iα Tprtas · H c datu'r ex M. S. Cod. Lucenti.

Ed. /«a

Ed. *gerentium*.

Ed. a4 *virtutem.*

Ed. *age.*

OKdTOUIBUS DUCIS SdBdUDIM

m Conventu Mantuano .

QUamvis non fine magna caufa , oratores Sabaud'cnfes, adventum *nojtrum* in hanc ufque diem fuifle dilatum., arbitramur, fatemur tamen, incufavimus fxpe numero principem veftrum, & alios, qui nondum mifere legatos fuos In tanta neceflitate reipubbex Chriftianx. Audiunt omnes, vident , palpant evangelium Chrilti pellam ire; nec tamen de remedio cogitant ; omnes ignofeunt & nemo fuccurrit ; expedare periculum quam vitare malunt. Pudet dicere, dicendum eft tamen. Longe major eft Tureis, Saraccnifque fux fuperftitionis propagande, quam nobis facrarii"limx religionis noftrx tuendx diligentia . 1ili, fi ufquam vexantur, focii prxtio adfunt, & ttirmatim occurrentes, hoftes expellunt, no- Crxcos , Albanos, Rafcianos, V alachos, Hungaros in nudiis diferiminibus line ullo fublidio relinquimus. Sed hc fumus, ut de communi tandem falute cogitemus. Veniftis vos, Sabaudienfes , venerunt & alii complures. Quifque pro fua virili magnifice fe offert.· fi refprndebunr verbis fada , non carebit , magnificis adjutoribus Chriftiana religio. Hoc opus, hic labor eft. Stat Deus centra quoique vocitans . Si ego pater, ubi ainor ? Si ego dominus, ubi timor ? Sunt plurimi qui Deum labiis honorant , corde autem ab eo longe difcefferunt ; fed nihil fidum flabile, nihil fimulatum poteft afle diutinum . Qux fiunt in veritate, & veniunt ex corde perfedo non timent cafum ; fundati enim funt fupra firmam petram , ideft fuper veritatem, qux Chriftus eft. *Petra amem erat Cbrtjiur t* inquit apoftolus . Verba veftra , auditoies Sabaudienfes, arbitramur ex puro corde deprempta efle, et talem efte principis veftri animum, qualem expreiliftis. Exjicdamns nunc, ut magnificis fponlionibus veftrismagn fica fada refpondeant, cujus rei dt nobilitas, & pietas & religio veftri principis fpem nobis quodam modo certam prxbcnt. Ad reliqua per vos dida alia hora , *it* àlio loco rcfpondebiraus.

f. vrjfr*«>.

iit eodem Conventu.

SAtisfacit abunde nobis diledus filius nobil vir Ludovicus Sabaudix dux , qui cum per valetudinem huc accedere non poffet, charilfimuin filium fuurn , nobile pignus, egregium adolefcentem , & vos prenantes oratores ad confulcndum reipubliça Chri-

Anno Chmist i «4i9·

Chriftian» tranfmifit. Videmus lcto vultu, & alacri animo. ldem faciunt venerabiles &c. ldem tota concio. Verba veftra doctrine & Capienti* plena fuerunt. Videmini a, Capiente principe miffi ; magna ex diAis veilris documenta recepimus , qu* vobifeum & cum exterit, qui ad hanc rem vocati funt conabimur perCequi. Magnificas oblationes veftras laudamus & ampleftimur, digne funt quas Sabaudienfis domus efficiat, qu* regium & imperatorium fanguinem per fe ferens, non poteft nifi magna & regia polliceri. Dignus eft princeps Sabaudienfis quem cunâi ament; maxime vero apoftolica fede» ; quod quidem, vita comite, a_i nobis non negligetur.

£ Xpofcebat haud dubie res, qd* hoc in conventu geritur, imperatori* majeftatis prefentia ; liquident fides ipfa catholica & orthodoxa tuenda proponitur, cujus protedtio ad eum pertinet, qui gladium portat [redacted]d indiâam malorum, laudem vero bonorum; fed non tulerunt tempora & rerum conditiones CzCarem ex patria fua recedere. Ideo vos miffi eftis , prcftanriffimi âe infignes oratores , non equidem indigni, qui tanto in confetFa vices Czfareas impleatis, five dignitates veftras, live prxeipuas dotes metimur. Novimus jampridem quemque veilrum , At lingulari benivolentia profequuti C fumus cum in minoribus ageremus. Gratias C*fari agimus qai vos mifir, nobis ex omni parte charos acceptofque. Non attingemus eundas orationis veftr* partes; pr«teribimus laudes nobis attributas, q 1* concilum fu* parvitatis peâus nihil extollunt. Prcteribimus alia multa Cupienter, dt ornatiffime diâa. Duo tamen non poifumus non refricare ; alterum eft in Tureos de bello gerendo; alterum de laude Ccfaris. In Tureos fumenda efie arma omnes fatentur*; at quibus potillimum hominibus hoc ipfum incumbat, nemo dicit. Dicemus hoc nos; fi non ornate, a.t libere dt vere; nec putamus nos quemquam oif.-nfuros veritatem di- D centes , quamvis in' proverbio eft; obfequium amicos, veritas odium parit. Qjippe cogitantibus nobis firpenumero cui potiflimum nationi' contra Tureos expeditio debeatur, quamvis nemo Chriftianus immunis «fle debeat ; quatuor tamen caufc occurrunt , qu* nationi Germanic* hoc belli onus, live honorem iplis demandant. Prima eft neceffitas ; fecunda auâoritas eft ; tertia facultas ; quartam invitatio majoris vicinitatis, qu» vobis cum Tureis eft ; iua facit ; nam & timere nos cogit, ne fuperatis Hungarls, qui medii funt" inter vos dc illos, res veftrc pereant. Eft enim planum iter, dt facultatem prebet ducendi copias E in hoftes, per Danubium enim a minori ufque in fuperiorem, dt inferiorem Miliain , quam Turei poflidenr, milites veftros navi, bus transvehere poteftis. Et ratione igitut imperii veftri tuendi , dt ratione propinquitatis dt facilitatis conveniendi cum hofle p im* belli partes in Tureos ad Germanos pertinent. Is enim primus ad reftinguendum ignem exurgere debet , quem propri* incen-

.dia tangunt. Succedit loco fecundo auâo- A ricas dt dignitas nationis ; nam cum imperialis gloriie culmen apud vos fir ; cujus eftC--!-»! ecclefiam Dei protegere, fidem dcfenjjcrr , religionem augere, quis non intclliget ejus Éelli , quod pro fide tuenda (uscipitur, cos duces , eos vexilliferos, cos imperatores eife debere, apud quos eft infigne viAiicis •quii* , dt nunquam violanda majeftas > His conjungitur facultas belli gerendi , neque enim inerme vobis imperium, aut regnum pauper . Longe latcque patet Tlieutonica natio, dives agris, armis, equi-., viris, dt incxhautlis argenti metallis opu lenta; dt ubi nam gentium nobiliores, aut pocentiores famili* , quam in Germania r ubi fplendidiores , ditiores, munitiores urbes ? ubi ferocior populus, ubi juventus belli cupidior, ubi rnbuftiorcs milites , ubi ducer prudentiores ? Temper armata Germania eft, Temper indomita, Temper vnftrix , aptillima profedo qu» Tureorum fer< ot opponatur. Quod ultimo loco magnopere fuadene , dt invitant exempla majorum , qui res clariflîmas pro Chrifti nomine gcfTerunt. Namque cum nobil./limi liris, majores veftros imitari debetis , Carolos, Pipinos, Henricos , Ottones, Fridericos, Conrados , qui non Tolum Germanies, Galbas , atque Hifpanias ,fed Hungaiiam . Grarciam, atque Atiam vidoribus cum exercitibus per*currerunt . Quod ſi alii non cifent , unus C vos excitare, dt commovere fatis debetet viftor [redacted]e ac triumphator Carolus, qui ob magnitudinem rerum geftarum magni cognomen adeptus eft I Vcfter ille , velln Theutonicus fuit, & fua gloria veftra ell. Nec propter hoc clariffimis Franci* regibus quicq uam detraximus; fua cuique 1ervara laus ell. Illi ex Caroio orti funt, vos Carolum genuiftis. Unus igtur Carolus & Francos & Germanos commovere debet : Agite ig cur Theutonea, experg lcimini, futnite animum , excutite periculum quod ante omnes veftr* imminet nationi. Cumque facile copias vêtiras in holies ducere pollicis, nec vobis défunt robuftiflimi, & D mumtiffimi exercitus, Ac dignitas imperii q rod tenetis hoc expoituici , dt progenitorum veftroruin ingentia fatia vos invitent· Audete tandem, dt quod inter v< s f*pe cogitatum traâatumque eft , in opus educite. N hil habet natura veftra majus, quam ur poflitis , nih'1 melius, quam ut velitis chriftian* reipublic* cum honore Dei & veftro confulere, At proderfe quamplu. rimis, quod in hoc bello contra Tureos gerendo facile prcftare poteftis. Nec plura de prima parte . De fecunda , hoc eft de virtute Friderici Czfaris pauciffima lubiungemus. Non quod ipti diminute loquuti fit is; fed quod indigna res fuerit in ejus laudes E nos lilere. Qui cum celebrari ab omnibus debear ; prxeipue tamen pr«ccn:a' relira meretur Fridcricus imperator . Juditio noftro felix eft ' nam Deum rimet, diligit, & colit, & potcftatcm Tuam maxime ad Dei cultum dilatandum exercet , juice imperat, tarde judicat, facile rgnofor , vindi dam ex maletaétoribus pro neceflitate reipublic* tuenda, non pro fatutandis inimicitiarur "dii* exercet, veniam I non ad im.

puni-

punitatem iniquitati», fed ad fpem corrc- Λ»00'1 indulget. Si quid afpere cogitur all* quando decernere; mifericordi* lenitate, & eleemofinarum largitate compenfat. Luxuria tanto in eo caftigatior eft, quanto poflct efle liberior ; mavult cupiditatibus fuis, quam quibuslibet gentibus imperare . Inter linguas fublimiter honorantium, & obfequia nimis humiliter falutantium non extollitur; fed hominem fc efle meminit. Pro peccatis fui» facrificia Deo fuo immolare non negligit ; in omnes benignus & clemens. Qui cum talis fit, npn veremur Auguftini teftimonio felicem appellare in hac vita per fpem, & in alia re ipfa futurum .

ΛT> *M.BiKTUU MBBCHIONBM BBJUDi-BUBGBHiBU.*

ADvenifle te citius, diletftiflime fili, & optaviifemus quidem, <5t rebus gerendis nuftro juditio non parum conduxiffet ; fed curafti ne bellum civile inter Alemannos exoriretur ; non minus reipubhex profuilli, quam ti hic affuifles. Venifti tamen modo, & omnes difficultates fuperafli ; nulla te potuerunt impedire impedimenta , quominus deliderio noftro fatisfaceres . Neque fluminibus, neque montibus vera charitas retinet i poteft. Et prefentia tua , & verbis tui» mirum in tnodum nos recreas. Probamus qu* tuo nomine dida funt, & confilia tua non aliter quam viri prudentis, & qui multa viderit A probaverit, ampleAenda efle ducimus, de quibus tecum feorfum agemus . Verum quia natio Germanica, ex qua tu ortus es, inclita & potens in expeditionem contra Tureos obeundam duo & XL. millia pugbatorum Chriftianz religioni pollicita eft , ut hoc fiat, quod promiflum eft duo neceflaria efle vrdciuus. Unum, ut pax *Nor*imberg» proximo anno compofita, flabilis fit, & nihil novi dtflidii fuboriri linat; neque enim aliter educi exercitos pollet. Alterum, ut ad cogendas copias ingens ftudium, & diligeniia folers adhibedtur . Utrumque in tt>U «itum eft; li voles, pacata erunt omnia, nec deerit validus contra Tureos exercitus, ubi tua folertia incubuerit. Novimus ftudium & diligentiam tuam i omnia fiunt quamvis difficillima, ubi tuum animum intenderis. Age igitur, erige mentem, & his te rebus accinge , quz te pofliint beatum & immortalem reddere. Multa haêenus .bella geflifli ; in Erancoma, qu* tibi patria eft ; ir> .Milna , m Saxoni* ; in Bohemia; in Slefia ; in Polonia, in Hungatia; in Auftria; in Bavaria ; in Suevia : nulla regio in Germania eft tui non plena fudoris ; a teneris (ut ajunc) unguiculis verfatus in armis, adeo clarum geflifti militem, & dein ducem, ut no" ab tc Thcutonicum te Achillem quidam nominaverunt. Tulifti fzpe optima ex hofte (polia , tzpe vallum , fzpe murum primus hoftilem afcendifti ; etexifti pluribus in locis viâoriarum trophza , & *ex* manibus f.oltium tua templa ditafti. Si cujufpiam noftri temporis viti viftura eft fama , tua profefto viftura eft ; injuriam enim feripiotcs tuo nomini fecerint, nifi tc prifeis equaverim, quo* Gracia , & quos Roma Amiratur belli ducibus. Verum , quamvis te jufta fequutum bella putemus, inter Chriflianos haflenus praliatus eft, quod difficile fine peccato fieri poteft. Sepe innocens fanguis effunditur, Inrerveniunt puellarum & nuptarum rapta. Dum fuperbir impius, incenditur pauper , diripiuntur ecclefia, monaftcria incenduntur, divini & humana., mifcentur ; apud viliorem raro moderatio magis quam libido vindica poteft , multa urgent confcientiamruam,(non dubitamus^ non potuifti' non ledere multos. At ha expiare Turconico bello facile poteris; pugnafti pro mundo haAenus, pugna nunc pro Chrifto; pugnafti pro corpore , pugna Bnunc pro anima; pugnafti pfb fragili & caduca gloria , pugna nunc pro immortali & «terna laude. Exerce te in hoc bello , in quo poflis omnes veteris cuip* maculas expurgare , *Λ te* gratum Creatori tuo reddere . Age, amplenere volenti animo hanc expeditionem, in qua fi te armatum elfe lenierimus, magnam viflorix fiduciam capiemus ; nam te alterum in ptslio David futurum fperamus, de quo canebant quod Saul mille, & David decem millia ftravif-fet hoftiurn. Tua perfona pro magno nobis erit exercitu, & in te alterum Juaam Mac*chabzum*, aut alterum Samfonem elfe cenfebimus. Confortare igitur, & etlo robuftus , & cum redieris ad fratres tuos Germanie proceres, ftude, ut fedafis domelticis contentionibus, fi qux pullulant, exercitus, qui promiifus eft , in Germania confletur, & in holies ducatur. Reliqua Dominus Deus pro fua mifcricordia felicia elfe ptzftabit. Arnen.

JD OΛ4TOBE3 PINKTO3.

fAtemur, fnlignes Venetorum oratores, nos fuperioribus diebus non parum admiratos efle, quod vos , qui primi efle debuifletis in hoc conventu , ultimi omnium de veniendo cogitaretis. Nam quid aliud h,c queritur quam eum perdere boftero , qu! veftrls cervicibus imminet, & qui rempublicam veftram in primis odit ? quippo fi cujufpiam intereft Tureos exterminari, & Hungarorum & veftra intereft. Dolebamus eo deduAas res efle ut rogari, vellent, qui rogare deberent. Multa per vos in excufationcm diâa funt, & quidem prudenter atque ornatiflime ; quz tamen nos facile diflblveremus, ubi contendendum eflet . Sed fatisfaflum eft omnibus, poftquam veniliis , & magnificas oblationes facitis. Magni facimu^d'âa veftra, neque ignati fumus Senatum Venetum ad bellum contra Tureos plurimum pofle, live mari five terra prelietur. Non latet nos quotiens veftri progenitores magnas clafles geflere, & magnas tulerunt ex hofte viâorias. Legimus majorum veftrorum gefta, quz cum antiquis comparanda funt. Nec ignoramus , quz przftiriftis Alexandro III. auxilia; quz aliis pontificibus: nec nos latent ornamenta quz ipfe vobis Alexander przbuit . Fuiftis & vos ecclefi* faventes, & ipfa vobis benignlffima extitit. Scimus captam a vobis olimCon-ftan-

Anno Csissi t< Htf·

Dceft in CoJ. Medul.

Ann-
Ciikisri
«4i>

ftantinopolim effe. Scimus, quas In Afiam, quai in Syriam contra infideles miiiftis armatas » Indcque veftra ces auAa. Voluit eaim Deus vos magnos faccre qui magna pro Coa gloria teciftis. Sed adverrere voe oportet quod quanto majores efts, tanto majora pro fide Chrifti facere oportet, ut Gregorit fententia eft . Si enim cum velirum imperium, multo minus effet quam hodie , Mahumetam longe invalidis ; quid nunc facere debetis? dt li holies longe politos aggredi non timuiftis ; cur nunc non audetis quando vicinus eft & magis nocere poteft ? Nunc potiflime cogitandum eft· Vos primi •ftis quos illi invadent poft Hungaros. Non veftri caufa hic agimus ut occurratur & Hungarorum *caufa (e* fi non juvatis reo do Hungaros; quiretis juvari dt non juvabimini . Sed animadvertimus vos boni efle animi, litamur, dt confidimus veftro auxilio & Dei adjutorio, quando alii multi concurrunt rempublicam non deferendam elle. De confiliis veftris poll limul conferemus* dt putamus quod veftro & aliorum conlilio, adjuvante Domino, refpubhca Chriftiana magnifice defendetur·

< ")f. ag-
ir.

oublia m tjtrt 11.

in fifceffu vel in fint dieetr Mifatm .

Ex MS
C.od. Ambti.fian»
BiMoi.
Mcdiolan.
«11 lit Cl.
baxius.

Septimo jam exaAo menfe, venerabiles C in Chrillo Fratres ac filii dileAilfimi, dt oAavo currente, finis adeft Mantuante conventus, quem non dillblvimus, fed nobifeum, quocumque duxerimus Curiam nolira.n, transferendum duximus, dt auAoritate Apoftolica transferimus. Sed quoniam Salvatore propitio finis bonus concelfus eft earum rerum, qui hic traAand» fuerunt, gratias reddere D'vime pietati convenit, dc cum P.opheta dicere : Ware *magnificentiam Den nojira , Dei perfert» funt opere , & 0-meer vir ejur jurlitia* . Sed ait fortalle quifpiam ; quid hic boni faAum eft? quid fperare Chriftiani; quid timere Turchi debent? aut qui hic conclula funt, propter que D gratias Deo reddamus alacres ? Non latet vos, viri fratres , fuifle complures, qui audita convocatione hujus Concilii, dc intelledt.i profeAione noftra ex urbe : confiliutn noftrum vel temerarium, vel nimis audax judicarunt, tanquam Reges armare in Tureos, & omnem Graciant atque Afiam ex manibus hoftiutn vendicare cogitaverimus. Nunc quoque non défunt malevoli dc iniqui homines, qui nihil hic aAum etfe laudabile dicunt, dr omnia depravant, contemnunt, irrident , ad verius quos reAe inquit fapiens: *eiice feriforeni, & exibtt cum eo jurgium* . Nos fane cum animadvertemus perdita Gra- , cia , Chriftianam plebem dietim acrius ur- E geri a Turchis, facra noftra foedari , dc fanAum Evangelium conculcari, aon Mahume* them barba prehenfum trahere ; non Tureos aut Arabes in vincula rapere, non Hierufalcm aut Conftantinopolim recuperare .

Ntu» *ejt vir animo nec terte fupcrbta noftuo.*

Sed coni.rvare quod reliquum eft Chriftiani neminis cog ravimus , nrque hoc no. bis perfuafinius liatlm ficti poll'.·, fed c< ŋlilium e|us rei cum Principibus Chiibanis capendum elle putavimus.

Anno
Cuatsfi
1459-

Non altus ille fpirirus Eugenii datus eft nobis a Domino, neque (ublimis concefla_. Nicolai mens , neque vallus Calilii pernnf-(us animus, *brigiiut beret n.Lit cir^unc-precoriia fungutt*. Illi per fefe Turchis indixere bellum , copias armavere , clafles inilruxerc. Nos tantam belli molem per fe folam fuftinere pofle Romanam ecclefianu, nequaquam arbitrati fdmus. Sed conventu chriltianorum indiAo, res communes communi conlilio gerendas cenfuimus, memores eius tentenrii : quoniam cogitationes coriiliis roborantur, Λ gubernaculis traAanda funt bella. Reprehenduntur hic in nobis; dc timor audacia , confil um temeritas appellatur. Garruli vero , quorum non parva copia eft : nos uibem fruftra reliquifle dicunt, dt fruftra huc profcAos. Ftuftra h c dies plurimos confumpftie, quoniam nihil aAum lit , de quo bene lperare fideles populi queant. Stulta calumnia, injulla reprehendo. Arguimur, quia futurum nefomus, quod magna caligine Deus occuluit ; a Domino diriguntur greflus viri , quis autem hominum potell intelligere viamfuam'quamvis caelum furfutn dc terra deorfum & cor Regum inlcrutabile ; noftrum tamen fuit de Principibus Chriftianis bene ac magnifice fperare , & hunc conventum magnos effcAus parituram credere. Verum licut aqua profunda, lie confiiium in corde viri; multi cogitationes hominum ; voluntas autem Domini permanet . Exiftimavimus Chnftianos Reges multa faAuros . Deus aurem qui folus bonus eft, dc folus fapiens, folufque novit quod nobis expediat; hoc tamen fieri voluit, quod faAum eft ; ad cuius confiiium nulla poteft curiofitas hominum pervenire . Fatemur , non funt faAa omnia, qui putavimus , fed neque omnia putcrmif-(a ; neque maxiina , neque minima funt qui Chriftiani Principes piomifere ; dc longa plus faAum eft, quam multi judicarint.

Alius hic magnificis ampliarer verbis ; noftrum eft folam & nudam .veritatem oftendere, dc dicere cum Piophcta: *fete magnificentiam Deo nnjlro : Dei perferte funt opera, tfr· omner via ejut juiicia.* Qui opera dicit fortalle ali piis ? opera certe , qui in hoc conventu operatus eft Dominus , cujus voluntate faAum eft, ut omnes, qui convenerunt um, animo, & uno ore bel lum Turchis indicendum fuaferint: ad quod nutriendum qui fubfidia promilla linr, dt qui fperentur, quam breviflime referendum eft. In qua re non fetvabimus dignitatum ordinein, fed-ut quifque memotii fe obtulerit, ita & recenfebitur. Nobihilima Riovinciarum Italia clericorum decimas, Judiorum vigelimas , laicorum tricciimas pollicita eft .

Audiitis oratores incliti Joannis Aragonii Regis qui ptoprer Trinacriam atque Sardiniam Italis annumeratus eft, quam mulra pro tuenda tide promifeiint. Audiftis de O. xatoic, 1 ctdinandi Sicilii Regis, qui, quatn-

Anno H59·

visdomeftico implicitus bello eft > Chriftianx tamen religioni fua prxfidia non dene* δ4i· Francifcum Sfortlam...Mediolanenfium Principem ipfi prrfentem vldiftis; verba ejus memori· tenetis, qu* Chriftianura animum Ac religiofam mentem oftenderent .Quam liberalis & magnifica fuerit Borfii Mutin* ducis oblatio non ignoratis,- ad trecenta ufque millia auri nummum legati ejus obligare dominum potuere I Ludovicus Matchio Mantuanus, infigtfls & modeftiffimus Princeps plus cupit ecclefi* fubvenire, quam pollit. Florentini, potens At prxdives populus, per legatos fuos fefe obligarunt . Idem fecerunt Senenfes At Lucani, non contemnende civitates. Marchionem Mjntis ferrati, antiqux nobilitatis Principem, progenitorum fuorum veftigia fecuturum-frater Gulfemus obtulit . Si vera loquuti funt Genuenfes, ex illa quoque nobili ac potenti civitare non parva expeâanda funt auxilia I Ludovici Sabaudi* ducis , qui non parum in Italia dominium poflidet, nondumrelponfum habemus: confidimus tamen, filium, quem Cipris Regem dedit, non derelinquet. De maxima & potentiltma Venetorum Republics nihil dicimus ; ipfum tamen fdentium non nihil fpei prxliare poteft. Eftprxtereain Italia Romana ecclelia, urbs Roma, caput orbis ; opulenta Bononia-., nobilis Perufia; vetus Ancona At omnis Ager Picenus ; omnis Umbria , omne Patrimonium beati Petri, cujus nos parentes fumus, ne minora prxftabimus quam liter* noth* promittunt, qu* mox legentur. Sunt Ac fratres noftri lanâx Roman* ecclefi* Cardinales. Sunt officiales At miniftri curi* ; omnes fuis opibus bellum juvabunt; fic materjltalia fe fe exhibet; tic Dei perfcâa-. font opera.

Sed neque armipotens Germania , neque glorioliflimus Imperator Fridericus , neque nobililfimi Auftrix, Bavari*, Saxoni*, ceteriquè Duces: Marchiones, Comités, populique potentes nationis cjufce otioli efle-. volunt. Duo At quadraginta pugnatorum milia in hoftes educere promilerunt ; magnara militum & prxvalidam manum qu* fugere nefeiant. Audillis Albertum Marchionem quem coram cernitis ; non hic gregarius miles aut infimus Princeps, fed Dux pentiflimus eft, qui plures ex hofte viâorias tulir , quam alius noftri temporis legerit; multum eft quod ipfe promittit : in cujus perfona inftar eft non parvi exercitus.

Tranfcamus in Galliam ; Philippus Burgundi* Dux, At nobilitate & potentatu admodum excellens , cujus dominia per Germaniam ac Galliam latiffime patent, fex milia bellatorum pollicitus eft . Credimus generofum animum Principis, ut captivitatem Patris magnifice ulcifcatur , etiam majora faâurum .

'Hungari, quorum res agirur , duodecim millia equitum peditumque non parvum numerum fe fe arhiaturos affirmant; At nos fi facultas aderit, quam fperamus, parem equitum alam adhibebimus. Hic eft exercitus , qui promittitur, feptuaglnta milium-bellatorum At ultra ,qucm qui non fufficetc arbitratur, is neque rei bilix* peritiam habet, neque fpem in Domino . Romani qui A orbem armis fubegerunt, quatuor legiones cum auxiliis, ad omnem vim belli Cuftinendamjdoneas putaverunt, nec plures in auxiliis milites, quam In legionibus efle linebant . Fatemur non fatis fuiflo hic exercitus Xcrfi, neque Dario, neque Tamcrlanio, quem Patruum noftroruih memoria denacentena millia hominum in armis habulfc proditum eft ; fed A'lcxandro magno, fed Hannibali Poeno, fed Scipioni Africano, fed Cn. Pompejo, fed Julio Crfari minores quam hr copi* fatis, fuperque fatis fuiflent ; qui parva fxpe manu innumerabiles hoftium turma' *delevere* . Confiderandum At eft illud, quod ad Gcdeonem in libris Ju- B dicum dixifle Dominum legimus: *»ultur,* inquit, *tccu» eft fofulur , neque tradetur Madta» tn »auur efut , ne ^lr.rtetur contra me Ifrael & dicat : metr virtbui hveratur fu».* Tribuendus eft Domino fuus honor,& aliquid fibi referva nduin eft . Nam turris fortillima nomeh Domini; ad ipfam currit juftus At exaltabitur; fperemus in Domino, At ipfc ad nihilum deducet inimicos noftros, qui timet hominem cito corruet; qui fperar.m Domino, fublcvabirur ; quamvis, At humana ratione fpetarv nobis viâoriam licet'. Cum terra marique magnis viribus aggreifurl hoftem fimus, curavimus enim dt validam clafletn armari : ficut poftea fuo C tempore cognolcetis, neque Chriftiam imlites cffixminati inftar Turchorum funt. Virilis exercitus nofter ; ille muliebris erit; neque multitudo timenda hoftium eft . Nam & Chriftianoruni (ut diximus) ingenres erunt turm* ; quibus Ac Cruce lignatorum accedent cunei , quorum viitus tertio ab hinc anno probata, magnam & prxclaram viâoriam peperit. Hxc funt auxilia , qu* dominus parare volu't, cujus perfcâa font opera, *St* cui tam facile eft cum paucis quam cum multis vincere. Numeravimus ea, qu* tamquam certa promiifa funt auxilia; nunc fperata referamus.

D Quis Carolum Franci* regem tum religiofiffimum tum potentiflimum At nobiliflimum Orthodox* fidei defuturum putet ? cujus majores iccirco Chriftia niflimi diâi funt, quia legem Chriftl adverfiu* Barbaros magnifice defenderunt. Oratores ejus, viri prxftantes, optimam fpem nobis fecerunt, regem hunc digna fuo genere pr*ftarurum auxilia .

Nec Hifpania , terra nobilis & prepotent, Chriftian* neceflitati defututa eft. Henrici,Caftell* Regis maximi At clariffimi, quamvis Granatenli bello detinetur, pecuniaria tamen fubvenrio non denegabitur . Joannes Aragonenlis, qui pluribus regnis prceft, & in Italia At In Hifpania late imperat, magno animo fidem non folutn E ut Italus, ficut pr*diâum eft, fed etiam ficut Hifpanus, fe tutaturum afferit. Aphonfus Portugal!* rex & ipfe magnanimus, quamquam Ceptemfem Mauritanumque hoftem premit, voti tamen memor adverfus Tureos aliquid molietur. Henricus Anglic Rex haud contemnendam legationem miflurus erar, impedivit civile bellum,quo compotito, nonaçft credibile pium principem chriftlanam religionem deferturum. Nec Scotorum

Anno Camsrr M59·

Anno Christi 1459. torum rex Jacobus, & si extra orbem politue esse videtur, auxilia Cua catholic* nega- A bjt eeelefi» . Neque CafimiruS Poloni* rex, Lituanizque magnus dux inultam cfle_, animatn patietur Uladiflai fratris, quenu Turchi crudeliter obtruncarunt. Nec Geor-?;ius, qui regno Bohemi* prelidet, forte* uorum turmas religioni negaturus eft ; cujus non minor eft animus, quam potentia. Chriftlernus quoque Daccorum , Suetiorumque rex , Gotthicc gentis reflor , nequaquam 'ultimus efle volet eorum regum, qui fidei curam gerunt .

Verum h«c fperata funt auxilia ; illa qu* fupra diximus magna ex parte promlfla & affirmata, propter qu* libet iterum atque iterum cum propheta dicere: *Date* magar-B *fiitililm Dtt noftri , Dei ftrftflo fient opera,dr omner via jar judicia .* Sed quatitis fortafle, fratres» quo pafto fiet hic exercitus, cum nov* intdr Germanos exort* lites ferantur, & Cefar de Regno contendat ? Refpondemus, quamvis invcftigabilcs vix Domirti,& judicia ejus abyflus multa , oui tamen ambulat (impliciter, ambulat confidenter . Nos legatum in Germaniam mittemus venerabilem fratrem noftrum Beiiarionem cardinalem Niccnum, virum dorftum, dr rerum experientia preditum, qui vel pacem componat, vel inducias belli ftatuat, qualis exitu* reruift erit, nefcirtius: expedario fultorum l*titia, fpes autem impiorum C peribit ; fi bona erunt opera noftra, fi Deo fideliter ferviemus, nihil proficiet inimicus in nobis, & filius iniquitatis non apponat nocere nobis. Quod rimet Impius veniet fuper eum, defiderium fuum jullis dabitur. Sufficit nobis prjtftare qu» poflumus, reliqua Deo dimittenda funt, cujus omnes vi* falus ac (alvatio. Ipfe nofter proreflor, fi me. rebimur , et propugnator erit ; iple ha&enus ita res id hoc conventu direxir, ut agende fini el iugentes grati*, qui milericordibu* & pientibus oculis no* refpicere dignatus eft . De reliquo fupplicandum eft , ut vias fuas erga no* in judicia per milericordiam dirigat, quare hortamur ut omnes no- D bifeum divinam picratcm implorante·· , verticulis, quos pronunciabimus in modum qui fubfcriptus eft, devote refpondeatis.

Tu nor Domine Jefu Cbrifle fili Dei vivi;
Ex omntbu/ gentibur regnum elegijit.
Et Cbriftiano mfiguitor nomine :
Cobaredet tuor ajjumere dignatur er.
Seri indigni tam excellenti gratin feecavimut cum fatrtbui noftrii ;
Jnjufte egtmur , iniquitatem J'ecimar .
Dereliquimur te Drum fafforem noftrum.
Et receftiiuur a te faluiart noftro.
Exacerbavimur eloquia tua;
Prijanavimui juftiitar tuar ; E
Et tn judictif tail non ambulavtmur;
Vlfitufti fropterca m Virga ruiquitate, noftrat.
Er tn verbtribut peccata noftra;
Exnltafti dexteram deprimentium nor ,
Et lattficafti omnet inimicor aoftrot :
Tradidifli fratre/ nqflroi tn mantbar gentium.
Et dominati funt eorum qui oderunt eo/.
Forit vajlamur gladio,
Ei mtur favore cenfumimur.
Faih Jumur obfrobriuiit vicini/ noflrir , Anno Christi 1459.
Et fubfannatio dr tllufio iil qui funt ia circuitu noftro.
Nr memtnerir iniquitatum mflrarum antiquarum ,
Cito anticifent nor miftricordta tua , quin pauperer faflt fumat nimir.
Ne refficiat fectata noftra ;
Refpice fidem ecclefia tua.
Nitet adbuc ffonfa tua ;
Sine ruga , dr fine macula eft amica tua ,
&r candida eft columba tua.
Non omatr fimnl a te reciffîmur,
Neque omner fornicati fumut .
Superfunt adbuc fiufra ftftem millia virorum ,
Qui non curvaverunt genua fun ante Boal
Infftce Sacerdotum abdita ,
Rimare Firginum cellar ff monachorum intuere penetralia .
Nom défunt ani-na refla dr fimflicet,
Qhc tibi fideliter ftrviunt , &- fro nobir Veneam fetant.
Andi Jnffhcum prece/ ,
Er confitentium farce feccatir; dr quai fundimur lacrymal ne deffictar .
Clue fanguinii fervorum tuorum qui ejfufu' 'fto
Introeat in confteflu tuo ,
Ei gemitur compeditorum
Sonet tn attribui tuir .
Nor quamvir peccatore/,
Cbrifitani tamen fumut d, nomintr tat cultore/ .
Averte < nobir indignationem tuam,
Et procul fit a nobir furor tum .
Effunde iram tuum tn gentei , qua te non noverunt ,
Er m regna , qua nomen tuum non invocaverunt .
Ecce inimici tui finuerunt ,
Et qui oderunt te , extulerunt caput,
Superbiunt Conflantinofolitana victoria Softer tui ;
Et manui noftra, inquiunt, non Dominur Jecit bac omnia.
Quo ufque pattern bac, Domine ,
Cur tacer ? cur obdormtr f
An non tibi foteftat eft t
Et virtue, qua cobercear inimicor l
Ei qui/fimtltr ubi tn forttbur , Domine f
Magnifieut m finiitate, terribili/ laudabilir , Cfi faciem mirabilia.
Adjuva nor, Deut, fulutartr nofter ;
Et frofter gloriam nommir tui, Domine, libera nor.
Profitiur eflo feccatir noftrit frofter nomen tuum.
Ne forte dicant in genttbur , ubi eft Cbriu Jiianorum Deut f
Ojicndijh bailenm quia miftreri vellet pifuh tui,
Fidelium mente/ ut exercitum contra^. Turcoi mitterent tnffirando.
Perfice quod reftat, da ferficere qua fromtjja funt, tfi ad verCm inimicor tua SanfltJJlmx Cructr prabe viileriam .
Memento, Domine, in beneplacito populi tui ;

Ha Et

"" Et vtfit» ->' ·· fiiltHri tuo.
Aireo Cutin MJ?· Solvor facnor , Domint Dear nofler, A q>t Irriti de tribulatione confiteamur noterar fanfto tuo.
Glortemur , Domine, in laude tuo ,
'lata te alacri voit dicenter :
Doit ^gnificenttam Domino Dto nofiro,
Dri prrfcfia funt Optra y ♦· «Mae/ via tjut judicia.
Domine exaudi orationem meam,
F.t clamor meat ad tt ventat.
Dominai vobi/iam,
Et cum fftritu tuo.

ORATIO.

Omnipotent , fempiterne Dear, qui pretiofiffimo /anguine -dilifUffimi Filii tui bumanum genu/ redimere 4r jacentem ia tenebrit mundum au Evangdti lutem erigere dignatur er: pre/ia quafumur, ut adverjur impiat 1 urcorum gtnter ejuidem Fvangelit contemptore! ,· cunfiajque barbarae nutionei , vivifica Cruci! mimica! , Jidilcr Cbrijtiano'um Principe! oc populi per boc per/ccuiioηı! tcmfui , Ha potenter arma corripiant, ut quiconque pro lui nominir gloria militaverint, virtuti! tua brachio fublcvati , ad rectifiant i«j m vifiricia figna feliciter reportent i per eundem D. N. jfmen.

D t MODIS IT SOUMIS

Quibut futurut pontifex ad ol-Urvantiam promtfforum poffit ajirtngt.

Ti MS. Cud. Feli MThl videtur › primo, pontificem teneri, 8c affringi polie, li voveiit D<o, & 88. apoliolis predicts, de quibus lii pra diximus,fervatuium : quoniam licet princeps a legibus ill·' poitvis lit exemptus ; non tam.n a lege divma, vel n-tu.*, fecundum quod notatur pe; doAons, muxime per D. A ir-Jtdu.n de Butrio in c. p. de conill. At quod notatu, per fnnocentiu n c. *magno,* de· voto, vovendo autem fc obligat Deo ad reddendum quod promifit, |uxta illud' *vivete* , dr *reddite Domino Deo veJlro* , dt 'ilud Salomon·» *Mne dijjerar* <·■{. *dc-e quod voverit , dilficet* enim *Deo tufideln &· fluita promtffii.* 1'nterunt ergo linguli cardinales ante eleAionem vovete, At eleAus ratifreare fecundum formam infra iubj;Aam .

At ii aliquis dicat, hoc non elfe fatistuturn, quoniain a tali voto fcipfum ablblvet : rcfpondeo hoc reAe non porerir , ut notatur XV. q.t. m canone., *antboritatem,* & per Innocentium in c. *niji eam prtd~m,* de renant. P.cterea voto, At jurejurando fe allringit nunquam fe abfolverc vel alicui abfolutionem committere.

Secundo, ailring' poterunt juramento cardinales unguli, Ac eleAus polt elcAionem , quod juramentum papaobfervare tenebitur, ne faciat irrita juxta pfal. qu* de labii» illius proceiferint, XI. q. p. *fitmut ;* nec fecum poliet difpenfare contra prveeprum fecund* tabui*, ut notatur per D. Anton'um in c. *quanto* , in gl. in T· *abiolvi,* de tureiurando .

Tertio modo, obligabitur papa perviam contraAus, ti ante, Ac poli eleAionem notario lbpulanti nomine eccleli* unlverfalis & coetus iominorum cardinalium, ac omnium , quorum intere!) ; quod pote!) cum fit................publica, juxta legem penult, ff. rem pupilli falvam tore; quoniam conitar papam, At imperatorem obligari ex conttaAu, ut inc.p. ubi notatur per doAores de probat. 8c notat c. in l. *digno vox, c.* de legibus, dt quod illa non poflit levare live >n q. faAi , dc privij. ecclcli* S/.f Urisdagalrnlj concellô .

Quarto modo oblg.ibitur futurus pontifex, ti talia promiferit , ad qu* tenetur ex obligatione naturalis enaritars , qualia fere iunt omnia in capitulis contenta , videbcet circa defenlionem cathoK* fidei . in cmfeivanda eCclefiaftica libertate , non alie·■'.indo patiimOnio eccleli*, fervando jura collegii cardinalium, & c*tera ; quod ad talia fcivanda tcrieaturex online naturalis cha-•.itatis pacet ex c. *font quidam* , *At c- quod ad perpetuam, At* cap. *divini<,* Ac fere per ♦otam illam qu*(l. XXV. q. p. XI. q.p.prr-*vr-mt* . Quod autem latio naturalis charita·is eum obliget, tenet idem Antonius in d.' C. p. Ac quod in illis Calibus Romanus pontifex non potlit a promillis recrdeic m limi- D libus titulis dc promiilione faAa in conclavi ante eleAionem , Ac port faAa pci Giegorium papam plane diducit diAus Antonius de Butrio in c. *canonum,* de conii it. et D- Francifcus cardinalis de Zabaiella in traAatu , quem fecit , de fchifmatc Uibani.

Quinto modo, poterit tacite & efficaciter obligari, fi (fe) fubjccerit in eventum tranfgrcliionis lententi* concilii, quod ex tunc ad revocationem majoris partis caidinaluim apoffolica authoritate Intel liga t ur indiAum,hoc certe facere poterit, quoniam potell fe inferioris jpdlcfo fponte fubmittere. it. q.VH. *nor fi incompetemem ;* doc. in c. p. de jud. exemplo Sixti, qui fe fùbiecit E synodo a Valentiniano Auguffo congregato, a. q. V. *mondojlt ;* item exemplo Leonis c. *auditum* , eadem caufT, & queffione .

Quod autem tali precedent· decreto per folicituditiem cardinalium poffit convocari concilium,pleniflimeconfultum fuit per Antonium de Butriq dt Lrancifcum Zabarella in fimitrbus cafibus, ubi papa vere argueretur, & deprehenderetur deformator, *St* fcandaliza-

'litator ftatus eecleft·, transgrediendo tam fanAa ptomilfa ; quod etiam repetendo origloem congregationis conciliorum primo faAam auAoritate Apoftolorum,AA. VI. ibi convocaverunt omnem multitudinem difcipulorum ; 4 ex conventionibus faAis per imperatore* , antequam per jus pofitivum introduceretur, fynoduin univerfalem nonnifi Romani pontificis authoritate vocari ; fed fecundum prndiAa non poflet dici non affuitfe (ernei authoritatem apoftolicar Ledi* , licet vellet poftea refilire.

Sexto, quod in eventum rransgrellioni* promilforum in Cernet, tanquam in deformaiorem 4 perturbatorem cccieft», profe rat anathema 4 fententiam malediAionis •terne ; hoc enim videtur polfe fieri exemplo Marceliini, 111. c. *ttiloruatea,* XXI. dif.

Notanda vero eft neceffaria cautela,fine qua facile illuderetur eccleii», fi unum tantum fieret inftrumentum, vel h»c ptornif fio in camera concederetur : accederet enim, ficut dicitur , decretis concilii Condantienfis editis pro reformatione eccleii», reitringentibus libertatem pontificis, quorum licet multa extent exempla t nufquam tamen reperiri poteft authentice ut fidem faciat. Igitur fervanda cautela , quam etiam fervarunt cardinales ante eleAiones Gicgotii, ut lingula inftrumenta publica lingulis fierent cardinalibus.

Item cautela neceflaria eft, ut in lingulis inihumentis omnes cardinales fublcribant,4 elcAus pontifex, antequam publicetur, veneretur, vel intrhonizetur in conclavi , tatificando fubfcribat fe propria_ manu .

Ut autem res deducatur ad praticam, fubiicletur forma voti ac promilfionis.

Nos omnes 4 linguli S- R. E. cardinales congregati Rom» io palatio apoftolico pro cieAione futuri fummi pontificis in conclavi, ante altare, in quo M>lfa communis celebrari confuevit, infralcripra capitula inter nos unanimiter 4 concorditer ordinata pto defentione catholic» fidei 4 cteAione ecclelialtic» libertatis, pro reformatione ecclcli» in capite , 4 in membris , ac vinculo chkriratis 4 pacis inter futurum fuinmum pontificem 4 fratres ejus S. R. E.cardinales confervando, vovemus Deo,4 ejus Mt-ri , et Virgini gloriofx, 4 beatis apoHolis Petro, 4 Paulo totique coclefti cuti»; jurantes quoque ad fanda Dei evangelia corporaliter per nos tada , ac alter alteri , 4 etiam notario publico tanquam legitimae perfona; nomine Candie Roman» ecclefi» 4 facri collegii noftri ac omnium, Î|uorum intereft ftipulanti, quod fi quis 4 iqui noftrum,qui fuerit alfumptus ad api"«m apodolatus, omn! dolo, fraude, ac machinatione ceffantibus › 4 omni prorfu* exceptione femotit, fervabit, & adimplebit omnia , et lingula in diAis capitulis contenta , nec illis, aut eorum alteri contraveniet direAe, vel IndireAe, publice, vel occulte; quodque ftatim port eleAioncm, et ante publicationem, vel inthronizationem ortinia et lingula pnrdiAa capitula confirmabit >*et approbabit authentico modo, et de novo fimilcm promiflionem faciet in <>mnibus, et per omnia coram omnibus nobis notario, et reftibut cum fubfcriptioncmanu* propri· fimilivoto, juramento Hipuiarione et obligatione ; promittentes quod ipfe qui e» nobis eleAus fuerit a prxdiAis, promiffione, voto, ac obligatione , et juramenti pr«ftatione, et ejus obfervationc, ac omnibus, et lingulis in didi* capitulis contentis nullus nothum , nec eligendus ex nobis abfolutionem petet, feu impetrabit per fe vel alium , et impetratis vel impetranuis utetur, et fibiconcellam nullatenus acceptabit, nec diAa potcliate per ipluni eligendum alteri data fe faciet abfolvi,feu etiam fecum In aliquo difpenlari ; fed volet perpetuo vinculo remaneteobligatus.Quod fi fotfam (quod abiit) aliquis veftrum pr»diAis aut prrediAoru-u aliquo contraveniet, tanquam transgrelfiir voti, 4 fidei prx fit» , ac perjurus › tanquam etiam perturbator et fcandalizator ecclefix, et totius chriftianitati' habea. tur , et reputetur, er perpetuo anathemate atque excommunicatione damnatu* exiftat, et cum impiis, qui non returgunt in judicio reputetur, et omnipotentis jjet contra fe iram fentiat , et SS. Petri et Pauli, quorum perturbat ecclcliam, in hac vira., et in futura furorem fentiat, fianrque die* ejus pauci, et epifeoparum ejus accipiat alter ; et nihilominus eligendus et futurus pontifex fe fynodali Lententi» ufque atfdepolitioncrn inclulive (ubjacçat. Cui Lententi», atque judicio quisquis, nothum ariutuprus fuerit in papam, ex nunc prs.jc ex. tuhc, et e contra fponte, volunturic fubiicit fi tertio a *attort* pare cardinalium cominonitu» non relipuerir. Quod quidem co.nfillum ex nunc idem pontifex futurus ante publicationem, in eventum contraventions tt tranfgrelfionis pridiA» apotlolica aurhoritate irrevocabilium pari voto et juramento atque obligatione authoritate apoliohea judicet ; ita ut in diAum cafum et eventum poifir major pars collegii cardinalium, vel imperator illis requirentibus, concilium veDlut legitime et apotlolica authoritate indiAum , non ooftante quacumque revocatione, et derogatione cum quibuLcunique claufulis , et cenfuris, per fuarn inllicnudinem congregare. Et nihilominus ad majorem rcAitudinem et firmitatem quilibet ex nobis teneatur fe fubfcribere manu propria omnibus et fingulis inltrumenris conficiendis, exinde quod etiam ante publicationem futurus pontifex facere teneatur ; quorum inftrumentorum .quilibet ex nobis unum vel ftlura habere valeat pro ejus arbirrip vountatis , renuntiando pari voto, et juramento omnibus et fingulis legibus et conditur ionibus fynodalibus , apoilolicis, et aliis qbibofcumque , quibus contra prcmifla quomodulibet nos juvare poffemus.

Sequantur fublcripttoncs amnium cardinalium .

Forat ftbfcriftiatir futuri pontificii.

Ego N- papa hodie videlicet etc. eleAus et alfumptus in Romanum pontificem fic.ut premittitur juro, voveo, promitto, ratifico et confirmo omnia ct lingula lupradiAa .

AMno CrrarsT* Mil-

(, nujvri.

Capi·

Anno Cxaisrt H5»

' Capirafu *maltuin flatui tttltfia mJtalar fj/i artrJJjria.*

Primo, promittat, ft juret quilibet cardinalis fingulariter, (quod) li contingat eum a Humi ad dignitatem fumini pontificis, fetvabir, ft adimplebit realiter ea, qu* fequuritur; renuntiabit quoque juri aut exceptioni fuperioritatis aut non competentis judicis, ft alteri cuicumque, per quam fe juvari poflet ad difta capitula non obfervanda.

Item, quod non transferet live educet curiam Romanamdeurbcad urbem, loco ad locum, patria ad patriam, provincia ad provinciam, fine conlilio, & affenfft DD· cardinalium, aut majoris partis ipforum.

Item, quod non curabit, feu affumet aliquos cardinales etiam ex principibus quorumcumque, imperatorum, regum,ducum, aut principum quorumcumque, nili diAo confenfu majoris partis DD. cardinalium, quodque exquifitio hujufmodi votorum fiet conlillorialiter, ft non auticulariter; fiet quoque difta creatio novorum cardinalium-, juxta ordinationem faâam in concilio Con(lantienfi, nifi de conlilio, ft aflfenfu DD. cardinalium aliud fiendum videatur.

Item, quod nullam promiflionem feu promotionem faciet de ecclefiis cathedrabbus, monafteriis, etiam fub titulo commendz adminiftrationis, vel alio quocumque titulo five modo, nili conlillorialiter, ft intervemente confenfu omnium cardinalium, aut (altem majoris partis eorum.

Item, quod nullum bellum unquam expe diri confentiet, in qua ponatur, aut inferatur claufula illa, <lc *taafilia fratrum uoflrum &c·* nifi prius realiter, ft cum etfeθιι vota fratrum fuper contentis in ea imt exquitita, ft quod major pats confenferit, quodque ad minus lint fubfcriptiones trium DD· cardinalium, videlicet unius epifeopi, unius presbyteri, ft unius diaconi; qui in eorum fubfcriptionibus accedentur de confilioft atfcnfu majoris partis, ft nomina confentientium exprimendo.

Item, quod nullam facultatem prefentandi aut nominandi ad ecclefias cathédrales, collegiatas, fiu monafteria, dignitates, feu alia quacumque beneficia concedet principibus fiecularibus, aut prelatis ccclefiailicis, cujufcumque conditionis, (latus, aut qualitatrs exdlant, live imperatoriae, regalis, ducalis, archiepifcopalis, epifcopalis vel cujufvis alterius prneminentiz, nifi de expictlo Cqniilio ft affenfu majoris parcis DD. Caidinalium.

Item, quod nullam infeudationem etiam de rebus que çonfueverunt infeudari, feu alienationem fub quocumque titulo, etiam vicariatus, pignoris, emphiteulis, vel alterius contradus faciet in quamcumque perfonam ecclçliafticam vel faecularem aut comtnunitatfm de rebus ft bonis fpeAantibus ad patrimonium ecclefic, nifi deliberatione prius habita, conlillorialiter, ft confentienre majori parte cardinalium cum eorumdem fubfcriptionibus.

Item, quod nullam bullam unquam expediri permittet feu alicui concedet, per quam fe adftringat principibus vel alicui ipforum, aut eos ratificet, quod nullas ecclelias cathedrales, collegiatas, monatferia, feu alia beneficia conferet, nili de ipforum beneplacito aut voluntate, fine conlilio ft aflenfu majori· patri· DD. cardinalium ft cum eorundem fubfcriptiombus.

Ann· M54>·

Item, quod nullum letatum de latere unquam coniti tuet, aut eidem jam creato facultatem aliquam dabit t live concedet, nili juxta ft fecundum deliberationem DD. cardinalium, aut majoris parcis ipfotum conlillorialiter habitam, ft quod in bulla-, facultatis confentientium nomina deferibantur.

Item, quod nulli principi, aut communitati movebit, guerram, aut ctim eis ligant, B feu confoederationem aliquam faciet fine exprefibu confenfu eorumdem DD· cardinalium aut majoris partis ipforum; ft idem generaliter faciet de omnibus gravioribus aâibus pet cum gerend's, aut illa non faciet abfque conlilioft confenfu DD· cardinalium, aut eorum majoris partis, quemadmodum jura difponant.

Iceni.qtiod *botu* cardinalium, aliorumque preiatorum, necnun omnium cortilianorum in curia decedentium nullo modo occupabit, vel occupari patietur: fed permittet juxta juris difpolitionem, ft voluntatem decedentium, ut idem decedentes do bonis ad lplos quoquomodo pertinentibus, C ft prout eis placuerit, difponant; religions, qui propriam voluntatem ab fe abdicarunt, tantummodo exceptis, quorum bona devolvuntur ad illum, vel ad illos, ad quem, vel ad quos pertinent de jure, coniuetudinc vel privilegio; nec de juribus capelli cardinalium decedentium aliquid occupabit, vel occupari faciet, aut permittet. Immo iit liberum cardinalibus de cifdem juribus tellari aut facere, prout eis videbitur. Si ab inteilaro tamen ipli cardinales dccefferint difta jura capelli tranfeant ad hteiodes, fublatis contrariis abufibus quibufeumque.

Item, quod dominis cardinalibus permit- D tet libere recipere, ft affignari faciet medietatem omnium ft lingulorum *cenfaum,* jurium, reddituum, proventuum, ft emolumentorum quorumlibet Romana cccleiix, juxta confuetudincm Nicolai IV· cujus tenor fequitur. *f, itrftiiU·*

„ Nicolaus epifeopus fervus fervorum..
„ Dei, ad perpetuam «ei memoriam. Cœleftis altitudo potentia, clementi providentia cunfta difponens, voluit cum fummo pontifice concedere S· R. E. cardinales, ur ipli tanquam membra ejufdem ecclefi* capitis Chrifti capiti defervirent, ftfubminis humeris ad regendum univerfalis eccleli* fundamentum *sftiofrt* fedu- *Sir.*
E „ litatecum ipfo pontifice laboraverint, ft
h tam ipfiu» ecclefiw, quam totius urbis
„ Incumbentia onera indefeflis cum eo fol-
„ licitudinibus partirentur. Hi funt, quos
„ dixit Dominus, ft velur prdprias ft fub-
„ limes ecclefue prrdiAé colurnus preroga-
„ tive fublimavit honoris : horum certus
„ in urbe magnificus omnes ft fingulos qui-
„ bufeumque titulis decoratos excellit, ho- Lotu, turbatu· I
„ rum altitudo concilii cx parte, circum·

» ψ«-

CMtttTI *459·

„ fpedionis, induftri* circa dirigenda qu»· . „ libet, & agenda falu liter arferre uni- „ verfaliter majora commoda dignofeantur ; „ At ideo reputantes mcongruum, ut ipfi „ cardinales, tanta praditi lignitate, tantif- „ que follicitudinibus di laboribus prxgra- „ vati, quibus ad conferendum nobifcunu, „ tantorum farcinas onerum nobis incutu- „ bentium ex apoltolic» officio fervitutis „ dies labotlofos agunt, rioAcfque perdu- „ eunt infomnes, reddantur ejufdem Roma. „ n* ecclefix proventuum sc reddituum ac „ profpetitatis expertes, cui <·»» communi- „ cant in advertis ; confp-icicntesque quo- „ modo in nonnullis regni» , provinciis , in- 1, fulis, lacubus , civitatibus, terris At lo- „ cis ecclcfi* memorat* ubilibet conditu- tis jura At jurifdiAiones iplius eccleii* mult* haAenus hegligent·* patuilfe, de alias multis expolitas tuilie difpendiis per occultatores & occupatores multiplices, qui ad ea manus illicitas extenderunt; dignum dux'mus, ut prediAe Roman* ecclcfi* univerfos fruAus, redditus, dt proventus, quos in Sicili*, Anglke, aliis que locis quibufeumque , regnis Sardinia, Coitica, aliifque infulis, necnon Maretna Ançonitana provinci* Romandiol*, ducatu Spuletano, terra Amultoruin, patrimonio B. Petri in Tufcia , Campania dt maritima ; Sabina , Mafl*a Trabaria , Carphagnana, comitatu Venelinii, .civitace Beneventana, & aliis terris & locis dt cènfibus prxdiAorum, eadem eccletia obtinere dignofeatur , cardinales modo

u participent infraferipto, firmam habentes fiduciam quod de extero per eorum folficitudinem , diligentiam, At coniiderationem expertam favoajfcie prxlidium in eifdein locis fidelium jFterris crefcet devotio, luftitia plenius reddetur, dr equitas diligentiori cuftodia habita fervabltur , occupata & alienata m ftatum debitum revocentur, dr reftaurabantur etiam diifipata- Itaque hujufmodi participatio magni honoris & utilitatis pariet incrementum. Quare de communi fratrum noitrorum confilio dt alfenfu llatuimus At decernimus de plenitudine apoftolic* poteftatis, ut de diverfis fiuAibus, redditibus, proventibus, multis condemnationibus, Ar centibus fupradiAis fiat dlvilio in duas partes; quarum una papali earner* fem-

M per ccd.t ; rel qua vero inter cardinale* cofdem «qualiter dividatur ; quodque partem hujufmodi pr*diAorum fruAuum, reddituum, proventuum , multarum condemnationum , dt cenfuum collegium cardi. nalium peicipiat jure fuo. Ut autem pwtdiAa fuccelfivts temporibus falvemus, At utilius valeant effcAu mancipari, fancimus , ut militutio & deftitutio reAorum, qui prxefunt locis dt terris prxdiAis, At quorumcumque, & aliorum diAorum fruAuum, reddituum, dt proventuum , multarum, Ac condemnationum, & cçnfuum colleAotum fiat de confenfu cardinalium prxdiAorum. Nulli ergo hominum omnino liceat hanc paginam confttitutionis infringere, vel ei aufu temerario contraire. » Slqmt autem hoc attemptate prxfumpfe-

Farte il. lud vαι, abundat

„ rit, indignationem omnipotentis Dei, ac „ beatorum Petri , dt Pauli apoilolorunt „ ejus fe novent incurfurum. Datum dkc.

Aηvò CaaisTf Mi5>·

Item, nullus novas gabelias, aut alias cjiaAioncs imponat, nec aliquas augm*ntabit in urbe Romana, nec in aliis terris ecclffi* Romans, nec concedet f»t fuper alicui regi dominio temporali feu communitati , preter, vel contra libertatem ecclefialiicam, exaAioncs fuper clerum, vel ecclefias , feu bona ad ecclefias, & loca_. pia pertinentia line caufa rationabili, dr tunc de fimili eorundem dominorum cardinalium confenfu.

Locus corruptu·.

Item , quicumque fuerit requilitus per majorem pattem dommorum cardinalium.

B congregabit generale concilium in loco, Ac tempore, <le quibus fuerit (ic confultum per dtAam majorem plartem; At in eodem concilio generali reformabit, feu refoimati faciet univerfalem ecclefiam tam in capite,- quam in membris circa fidem , vitam , ôr mores, tam rcipeAu diAorum fxculariom', dr regularium, quam religioforum erlam militarium, & tam reipeAu principum temporalium, quam communitarum , procedetque in d>Ail reformationibus quemadmodum ipfis dominis'cardinalibus, aur majori ipforum parti videbitur.

Item, ut Romano pontifici & dominis cardinalibus libera perveniant concilia, non

C apponet , nec per quempiam apponi permittet, manum in perfonain vel bonis ali* cujus ex eis ; nec aliquem In fuo ftatu dc provilione immutabit pro quacumque Cau- l'a, vel occalione civili, vel criminali line exprellb conlilio & *atfcnfu* majoris partis DD· cardinalium; nec damnabit eum nili conviAum numero teftium expreflo in con* ftitutione Silveftri pap*, faAa in Synodo generali, quat incipit; ·o» /assae- I *tur.*

Irem , quod fcudaratioa regnorum, & a* lios vicanos, capitaneos ,. gubernatores , fenatores , caftellanos , omncfque dt fiugu- Jos officarios u.bis Romane , dt aliarum

D terrafum patrimonii ecclefi* Roman* faciet jurare in eorutu inilirutione obedientiam, dt fidelitater»» Roman* ecclcfi* ; videlicet libi dt fuccelforibus *(k* ccetui DD. cardinalium in omnibus, & ungulis capitulis , qu* ·plis DD· cardinalibus videbuntur cHe neceflûria. Faciet infuper jurare fupr.diAos fcudatarios, & officiales c«terofque in hoc capitulo nominatos, qui fede vacante ad mandatum ipforum DD. Cardinalium civitates, terras, loca, arces, fottilicia , d: cadra ecclcfi* Roman* immediate tradent ccetui Ipfam DD-cardinalium , dt expedient libere, dt fine contradiAione quacumque.

Item, jurabit expedire & tradere quin-

£ quaginta milia ducatorum exponenda pro laudabili ptofequtione in favorem fidei centra, At adverfus ipfos Tureos juxta, dt fecundum provlfionem faAatn per felicis recordationis Nicolaum papam *V.* prrdeceflorem fuum , eam ante profequtionem uaAabit, & faciet prout iidem DD. cardinales, aut eorum major pars, conluluerit eflit faciendum.

Item, jurabit quod fi elcAus in fummam pon-

~ A *·»«» uhiiit i *459»

pontificem In aliquo IIlis capitulis in toto, vel jn partc direae vel indIreAe, contra venjre pertnittet, vel patietur * fit omni dignitate pontificii ipfo faAo privatus, & dedituros, nec ea ratione ejufdem dignitati DD. cardinales teneantur obedire.

SupradiAas autem pœnas incurret idem 1). eleAus contraveniendo line aliqua DD. cardinalium admonitione, Ac fine quacumque judiciali declaratione.

Item, jurabit quilibet, quod in eventu, & cam quod idem D. eleAus in aliquo fupradiAorum contravenerit, poffint iidem DD. cardinales, Ar ex vinculo praediti juramenti, Ac voti teneantur procedere ad novam eleAionem fummi pontificis ad requifitionem plurium, vel unius ex diAis DD. cardinalibus.

Irem, quod ille, qui affirmetur ad apoflolarum ftatirrt, Ac immediate, faAa eleAio"4ie antequam publicetur, juret ad fanAa Dei *evangclia* omnia prifentia capitula inviol.rPTiitcr obfervare; & ea tamquam per cam faAa & flatuta approbare, & confirmare, derogando etiam aliis juribus, quae hujufmodi capitulis quocumque modo contrariari videntur ex certa ejus fcientia, ut c· *ubi maiur ; & Clero. ite Roiiiam,* Ac cuicumque alteri illis contrarii conftitutioni. ^uod .fi hujufmodi juramentum prxftare, âut approbationem facere renuerit, fua eleflio lit c iflj, & irrita ipfo jure, nec eam C aliquis D-cardinalis audeat publicare, fed ea non obilante ad novam eleAionem procedatur.

hem, deconfenfu otpniumordinetur,quod omnes Ac Unguli DD. cardinales dantes vora teneantur *illa* dare fub illa conditione, quam nili ille, in quem du* partes confenferunt, poliquam eleAus fuerit anrc iplius elcAionis publicationem juraverit At voverit omnia prifentia capitula fe cum efleAu obfervaturum, nullo modoin ejus perfonam confenfutn dare intendunt, aut volunt, quodque ad novam eleAionem, ut Cupra dicitur, procedatur.

D- numero & qualitate DD. cardinalium, & modo promotion!! eorundem

Tft -onftitutio Con- C'1. Con- fl.ntienf J'ia in fefi

„ Statuimus ut deinceps numerus cardina„ lium S-R. E. adeo lit moderatus, quod „ nec lit gravis ecclefii, nec fuperflua u„ niverfitare vilefear, quod de omnibus , partibusChriftianitatis proportionabiliter, quantum fieri poterit, affirmatur, ut no„ titia caufarum, & negotiorum in ecclefia emergentium facilius haberi poflit, & «qualitas regionum in honoribus eccleliafticis obfervetur, lie tamen.quod numerum XXIV. non excedant, niti pro honore nationum, que cardinales non habebunt, unus vel duo pro leirvl de conlilio & confenfu cardinal um ail miendi viderentur: fint autem viri <n lanA'.nrmia, moribus, & rerum experientia f'eclientes, doAorcs in Theologia aut in jure'eivili, vel canonico, prater admodum paucos, qui de ilirpe regia, jut duc ili, aut magni piincipis oriundi exiftant, in qmbus competens lit.-ratura fufliciat; non fratres, aut nepotes ex fratre, aut

V idel abt». to. XVI. pas· »»·. 1*H.XXU

forore alicujus cardinali» viventi», nec de A uno ordine mendicantium ultra unum. Non corpore viriati, aut alicujus criminis vel infamie nota refpcrli; nec fiat eorum eleAio per auricularii vota folummodo, fed etiam cum confilio cardinalium coilegialiliter, ficut in pronuntiatione epifeoporum fieri confuéiit; qui modus etiam obfervetur quando aliquis ex cardinalibus in epifcopum affirmetur.

Anno Christi *459·

„ Cum fummo pontifici E. S· R. cardi„ nales in dignitate chriltiana republic^-. „ collaterales affiliant, necefle eft ut tales inftitnentur, qui ficut nomine, ita reipfa cardinales fint: quibus oftia univerfalis verfenrur eccleli* nec fuperflua numerofitate vilefear, qui de omnibus chriftianitatis regionibus quantum commode fieri poterit affumantur, ut notitia rerum In eccleiia emergentium facilius haberi, & fupra his maturius deliberari poflit: lie tamen, quod numerum XXIV. inter eos, qui nunc funt, & ailumendos non excedat; ita quod de una natione ultra tertiam partem rcfpeclu cardinalium pro tempore cxiftentium, ac de una civitate & diœcefi ultra unum ir.de oriundum, At de ea natione, qui nunc ultra' tertiam partem habent ufque ad iplius partis reduAionem effe nequeant. Sint viri in fc'entia, moribu'que, ac rerum experientia excellentes, non minores XXX. annis. Magiftii, doAores live licentiati cum rigore examinis in jure divino, vel humano. Sir faltem tertia, vel quarta pars de magiflris aut licent fatis in facra fetiptura. inter eos aurem XXIV. elle poterunt aliqui, vtflde aidmodum pauci, filii, fratres aut nepotes regum, feu magnorum principum, in quibus cum circumfpeAione & maturitate morum competens hteratura fufliciat. Non fiant cardinales nepotes ex fratre vel fororc Romani pontificis, aut alicujus cardinalis viventis; non illegitime nati, non corpore vitiari, nec alicujus criminis vel infami* nota refperfi. Pr*niAo autem numero XXIV. pro magna eccleli* neD ceflitate vel utilitate, dummodo *Jii iny,w r,rf. quibus viti fanAitas vel eximia virtute tefugeant quamquam memoratos gradus non habeant ac de Graecis cum Romana cedefia uniti fuerint infignes aliqui viri addici poterunt. Non fiat cardinalium eleAio per auricularia vota; fed illi foli aflumi pellunt,,, t in quos, faAo vero ferutinio, ac pubi cato, majores partes tardinalium per fubicriptionem collégialités confenfifle; defuper etiam apoftciWci liter* cum fubfcriptione cardinalium conficiantur manes proprii cenftiterit, decreto hujus facri concilii in IV. feflionq folemniter publicato, quod incipit, *hem cum multiplicati/ cardinalium*, in fuo F. robore inviolabiliter permanfuro. FaAo vero ferutinio ac publicato majorem partent, cardinalium per fubferiptionem collcgialiter confecifle *defuperapoftotici* liter* inde fuo-feriptione cardinalium conficiatur,

Efl confli, tutio Con· tUnt. quant ex MS. Cod levas in nu», c.'.'t. Lab'>. lcd. XLIII. P»K· 7>o. Sed lu. eit tior, & in mulns va. riata

hic manca conti tman· conit fj. additur in fine. *Sel.* ηιp,ι,, *««···. ···-' r·»"'. ? «/., «depre- "enMn· *S'f*.

Capitula infraferipra ftarui univerfalis *eccleiia* plurimum necellaria juret & promittat Deo omnipotenti, & bedtit apeftolis Petro, & Paulo quilibet D. cardinalis fin* gu-

/

— I λχηολ CHttsrt

gularirer, fi contingar eum affurnt ad dignitatem fummi pontificis quod fervabit & adimplebit rcalttei dt cum effetlu abtque aliqua tergiverfatione dt excuiatronc.

Primo, jurabit, dt promittet expeditionem Inceptam contra infideles, Sc inimicos crucis ChriRi pro amplificatione, dt dilatatione fidei totis viribus ufque ad felicem exitum perfequi, fecundum facultatem Romans ecclefi*, juxta confilium fratrum fuorum S. R. F..cardinalium vel majoris partis eorum.

Item, quod Quantum in fe fuerit, juxta confilium prxdiAum, intendet rcforpiationi curi* Roman*.

Item, quod non transferet fivecducet curiam Romanam de patria ad patriam, provinci* ad provinciam, fine confilio, *& affcnfu* DD. cardinalium aut majoris partis ipforum.

Item, quod non creabit Ceu aflumet aliquos cardinales precibus quoruiiicumquc, imperatorutj, regum, ducum, aur princlpuin, nifi de confilio & alfenfu majoris par. tis DD. cardinalium, quodque cxquifitio hujulmodi votorum fiet confiRorialiter & non auricuraliter, fietque difla creatio navorum cardinalium juxta ordinationem faAam m concilio ConRantienfi, tam quoad quantitatem, quam quoad qualitatem.

Item quod providebit de centum florenorum carnet* omni menfe cuilibet cardinali non habenti integrum de beneficiis dk capelle quaraor millia florenorum, quoufque ei provtfum (it de difta fumina redditibus; & quod cardinales omnes habentes queeumque beneficia dt incothpatibilia in titulum, vel in commendato manutenebit, dt defendet in potlelUone eorum.

Item, quod nullam provilionem, leu promotionem faciet de ecciefiis cathcdtalibus, abbatiis,dt magiRratibus dt aliis quibufcumque in camera apoitolica faxatis, & tub titulo commend*, adminiftrationis, vel alio queeumqu.. titulo live modo, nili confifiortaliter,dk interveniente conienfu faltem majoris partis cardinalium; preterquam de iis, quas confert DD-cardinalibus, & prêterquam de abbatiis, qu* non excedent valorem ducentorum ducatorum, quod nihil ultra taxam recipietur, dt quod nullum bullam ufquam expediri confentiet in qua pooatui aut intcrioarur claulula illa: *Jc caa/ilio fratrum* Ac. nui pnus realiter dtcum effertum conii-Ronaliter vota fratrum fuper contentis in ca (int exquifita, & major pars confenfcrit.

Item, quod nullam facilitatem prrfentandi, aut nominandi ad ecclelias cathédrales, collegiatas *five* monaRcria dignitates, feu quscumque alia beneficia concedet principibus Ocularibus aut pr*latis ecclefialticis cujufcumque conditionis, Ratus aut qualitatis expiant, five imperatoris, ducalis, regalis, archiepifcopalis.cpifcopalts, vel cujutcumque alterius preeminentire, niti decjprellb confilio dt allenfu nlbjoris partis DD. cardinalium.

Item, quod nullam bullam unquam expediti permittet, feu alicui concedet, per quam fe adrtringat principibus, feu alicui jpfoiuin, aut cos certifrcet quod nullus ecclefias cathédrales, collegiatus, monailefia, feu alia beneficia confert, mhdeiplorum beneplacito, aur voluntate, *Si* omnes concertas revocabit.

Awwo Cuxisri M59·

Item, quod nullam infeudationem de regnis, caflris, civitatibus & terris, & de rebus, *qu* confutverunt infeudari* live alienari,fub quocumque titulo, etiam vicarianis, pignoris, emphiteolis, vel alterius contrafius faciet In quamcumque perfonam ecclefiaRicam, vel fecularem, aut communitatem de rebus & bonis fipeflantibus ad patrimonium ecclefi*, nili deliberatione prius habitq conlirturiali, & confientiente majoii parte cardinalium cum eotumdem fubfciiptionibus.

Item, quod nulli regi, domino, principi, aut communitati non fubditis fibi movebit guerram,aut cum eis ligam aliquam faciet, ad inferendam (licui guerram, line exprelfo confenfu majoris partis DD. cardinalium.

Item, quod bona cardinalium & religiofotum aliorumque przlatorum, necnon omnium cortelianorum in curia decedentium nullo modo occupabit, vel occupari patietur, feu permutet juxta juris difpontioriem, vel voluntatem decedentium', ut iidem decedentes de bonis ad ipfo» quoquomodo pertinentibus prout eis placuerint dilponanr, aliis religiotis qui propriam voluntatem a fe abdicarunt tantummodo exceptis, quorum bona devolvantur ad illum vel ad illos, ad quem, vel ad quos pertinent, de jure, confuetudine,'vel privilegio, ncc de juribus capclli cardinalium decedentium aliquid occupabit, vel occupari faciet aut permittet; immo fit liberum cardinalibus, dk religiotis de eisdem juribus teliari aut facere prout eis videbitur.

Item, quod nulla» novas gabellas aut alias exatliones imponet · nec antiquas augmentait in urbe Romana, nec in aliis terris eccleti* Romane, ncc gabellas jam potitas auferet, vel diminuet, nec concedet infuper alicui regi, dominio temporali feu communitati prêter, vel contra libertatem eccle'fiafticam cxaâionem fuper clerum, vel ecclefias feu buna ad evclefias *Si* loca pia pertinentia fine caufa rationabili, & tunc de limili eotumdem D. D. cardina* liuin confientu.

item i quod feudatarios regnorum, Sc alio» vicarios, capitancos gubernatores, cartellaneos, omnelque,& finguHs olficiarios urbis Roma nat, dk aliarum terrarum patrimonii ecclctix Romana: Licier jurare in eorum in(litutionem, obedientiam, Sc fidelitatem ecclefi* Romane, videlicet fibi & luccсffioribus, faciet infuper jurare fupradiRos fcudatarios, & odicia/es cxterolque in hoc capitulo nominatos, quod fede vacante, aj mandatum ipfofum dominorum cardinalium, civitates, terras, loca, arces, tortilicia, & calira ecclcli* Roman* immediate tradent coetui iplorum cardinalium, & expedient libere, *& fine* contradtâione quacumque.

Item, quod DD. cardinales omni anno femel in unum congregati videant, cogitent et examinent utiuni illa per ponnficein fetventur, quod fi non fervantur ad* inu-

Anno ChxisTi *459·

'moneant eum caritative, et eum ad illotum obfervationem exhorrentur ufque ad tertiam admonitionem.

Item, quod dc his omnibus fiat una bulla authentica, que fervetur in aliquo Joco communi ad petitionem collegii.

Item, quod hrc omnia ratificabit, et approbabit ante publicationem cleAionis fux, mediante promiffione et juramento.

Item quod in fine erit fubfcriptio S. O-N· in hunc modum videlicet.

Ego Pius II· prxmillà omnia et lingula promitto, et juro fervare, quantum cum Deo, et honeftate, et jullitia fedis apoftolicx potero.

Et tum bet fui imfrtffieut.

Beatiffime pater. Si pro fanAo fubventionis religioni, dtreipqblici, iïdciquechriflianse opere arAetur V.S. proficifci Mantuam, aut Utinum, prout in publico confifforio decrevit S. V. fupplicat devotiflimus ac peculiaris S. E. dt S. R. E. populus Romanus, ut receffum fuum ex urbe, quanto magi» poterit,differat, dc ex ea fecum curiam Romanam nullatenus transferat; nam id expedire honori V. S. ejufque curix & reipublicx Romanx ftatui, bono, & commodo detegitur (his) rationibus.

Primo, quia li lie differat & transferre caveat V. S· omnis homo intell'gct quod in veftrx peregrinationis afferto fubventionis fidei &c. nulla fimulatio, fed ipfa necef-fjrie caufx pura ineft veritas: fi receffum acceleret, aut fecum transferat curiam, intelligent homines per contrarium quia V. S. voluntarium ejus ex urbeditcefluii) in diAx caufx neceiliratrm fimulet.

Secundo, ex prima parte differendi receffum. V. fanAitatis quanto plus fieri poterit, fuccedet V. S. commoditas & urbi ac fanAxreceliufc veltri caufx oportunitas non exigua; nam cum plurima in terra *Sc* mari /ut fic dixerim, extrinfece dt intrinfece jjn· orta appareant, apta turbare pacem, quietem, & datum in urbe, & patria ejus, Ut illa ante difeeffum beatitude veftra componat, eft neceffariutn, ut ante difccffiim V. S concor.......... praticx *Sc* Italix potentias conducat, dt offerre poffit ultramontanis ad contributionem; eo quod difcedere illis non compofitis, & Italics ad opus non conduAis error videretut, & line tempore ad rem accommodo illa impofltbile eff componere.

neeftaliquid·

Tertio, fuccedit ex prima parte, auod Romanx urbis aliarumqne civitatum V. S. cive» fit incolx, dt V. S. fubditi patienter abfentiam V. S. fupportabunt, & iplius *re*ditum avidi prxftolantes a devotione V. S. nulla ipforum ceptio, nullaque malignantium perfuafio aut oppreflto eorum animos fubverterr poterit! Sed ex fecunda contraria parte, qua fe illi fola voluntate pontificis dereliAos a V.S. intelligentes de redditu V-S. defpcrabunt, facile' fuccedet quod maix cogitationes eorum, pejotaque malignantium opera eorum animos a diAa devotione fubvertere, dt tanti patrimonii Romanx *ce*clofix ftatus pcriolitare poterunt.

Anno Chxisti *4W'

Quarto, quod S. V. non ducat fecum curiain Romanam expedire permaxime videtur fanAooperi, fanAxque caufx veftrx peregrinationis; cui liberius, cui inceflanter, dc cui femper intendere poterit fi ab aliis Romanx curix curis fuerit ( ) diftraAa.

Quinto, ex prima parte fuccedit, quod propter abundantiam, V. S. cx urbe peregrinatione durante, nihil aut valde parum S. V. deperibit, eo quod urbis dt aliarum terrarum ecclefiafflci patrimonii introitus in to ftatu, ficut (i S. V. prxfens eflet, confervabuntur; ubi cx fecunda parte contraria illi omnes perdentur, dt diftipabuntur.

Sexto, cum (ubventioni hujusmodi fanAi operis modus In pecuniis tranfmittcndis populis Tureo finitimis permaxime conlillat, ad illud conducendum fola priina pars, ex qua curia in urbe remanente ex receflu V. S. non folum ipfi V. S. fed Sencnfibus, Florentinis, Ferrarienfibus, Mediolanenlibus, exterisque poptflis intra urbem dc Mantuam feu............. mediis,quos ite. ea fubventione contribuere oportet; nihil aut valde parum de fuis introitibus &c. deperiturum erit.

Septimo, ex prima parte, quia curia nox in urbe remanet (*xoit)* folum ejus urbi«, (ed reAorum ecclefiaftict patrimonii hominum animas & in devotione At obedientia V.S. & in patientia ejus reditum expcAandi coofervar, relevatur. V.S. ab impcnlis magnis, quas necellario fubita foret in armorum gentibus, & altis provifionibus in hac patria dimittendis, & faciendis in fecunda contraria parte, qua videlicet V. S. fecum curiam transfe-

Locur v'i. natus,

OAavo, quod ex prima parte gratificamur *V* S. fuis curialibus, quos a laboribus itinerum, expenlifque magnis & variis periculis, necefferio fubiturls cx fecunda parte, non folum in ipfa peregrinatione, fed in proviiione vidualium & aliorum fupelleAiliutn jam per totum annum faA«,ac eorum dura Dleparationc a conjugibus dt liberis relevat.

Nono, prima pars fuccurrit dt providet pauperibus litigantibus, qui ex partibus remot.ffimis cum laboribus, impends dt periculis perfonarum fcduuntur curiam pro juÎfftia confequenda. Nam fi auditores cauarum intelligent fc in urbe remanfuros, vifiooi rcgcftrorum, dt caufarum expeditioni libera intendent; ubi fi per fecundam partem contrariam fe itineraturos fciverint, receflul providere coaAi, nec cum itinere detinebuntur, neque ad tempus poftquam ad deftinarum venerint locum vacare vilioni, expeditionique prxdiAis poterunt.

Decimo ex prima parte ,occurritur vel in folam urbem aut in eam dt Italiam intidiari cupientibus, cogitantibufque modos per quos animum V. S. a reditu ad urbem divertere, ut eam ultra montes fd^kdemonftratione alicujus apparentis honeftivel utilis conducere poflint: quia femper fe poterit defendere V.S. ab infidiis eorum re, & faAo, offendendo quod fidem daramde non trasferendo ex urbe curiam cum Deo, d: honeftate frangere non peteft.

Ua-

AN*O Cn«i*r» 1459.

(-> tege X.

In Clem, ue Rama, ni.

Undecimo, cum flatutum fuerit, primo in concilio Lugdundenfi per Cregorium III. (a) quod moriente papa in loco, in quo cum fu* curia relidebar, fi locus tile fit civitas, in ea ; fi fit caftrum, in civitate dioccefis, cujus illud 4ft, fieri debeat eleÂio Cuece(loris; & deinqe in confilio Viennenfiper Clementem V. fuit additum, quod (ï in civitate a qua papa recelEt audientia caularum dr apoftolicarum literarum remanfit, ad illain, ubicumque papa moriatur , redite debeant cardinales pro eligendo pontificem Cuccefibrem ; oportet eligere partem primam, per quam li (quod Deus avertat) in ea peregrinatione papam mori contigerit , redirent cardinales hoc cafe pro fuccefibris elcdione facienda ad urbem, ubi DD. ipli dt plena libertate dt fecurirate gaudentes impreflionem nullam dmere poflint, dt occurritur periculo, quod in ea eledione convenire poflet. Ex parte fecunda, fi aliquis in ea civitate, ubi fecundum illam elenio fienda foret, elfet dominus, aut lie potens quod ipfos Romanos cardinales eligere, quem ipfe vellet, cogere per impreffionem poflet.........

B

Nec ultimo, injuftum, aut inconfuetum vel inhoneltum' eft li papa ex caufa tc ad locum transferens, in loco, unde fe transfert curiam dimittat ; cum videamus hoc de jnre fieri polie juxta flatutum Clementis papa in Viennenfi concilio in clem. 2. de elec. §. *Jane v. eo tamen adjeCto, et fic non* folum confuetum fieri ex tunc, fed moderno tempore hoc fieri per fel. rec. Martinum V. Eugenium IV. & Nicolaum ipfius fuccefibrem.

C

Si ergo folam caufarum, dt literarum apoflolicarum, quae contraditarum appellantur, audientiam vult S. V. dimittere, fatisfaciat ordinando quod Rome lit caticeUariam .regens, commilfrincfque linet, prout illas fignat vicecancellarius aut pro tempore regens de communi juftitia; alias autem commiflîones juftiti* graviori, fi placet V. S. fignabir etiam ipfe folus, fi talis iit, de quo S. V. confidat, vel ipfe cum aliquibus aliis peritis fibi in hoc pro contiliis adjungendis, precedent; femper advocatorutru Cublica audientia, prout fieri folet in publicis audientiis , totumque fier de mandaro V. & Et limiliter apoftolic* liter* de juftilia minori, qu* per contraditarum audientiam expediri confueverunt, & fub nomine & plumbo V. S. expedientur. Nec abfonum eft, quod ifta fub *paps nomine* absente papa fiant , cum legem condendo dicat imperator ; *omnia nojha faamnr , qutbtirex nobit omnn autboritar tmfaftitur.* Cumque videamus omnium regum torius mundi coniilia ,literal omnes, omniaque negotia regnorum fub nomine fuorum regum longe abfentium expedire. *Ego* quoque vidi przdiAa , quando in primi, Eugenii fere annis bon. mem. tunc Rothomagenfis cardinalis dt vice cancellarius, adjunAis primo fibi ali?u>bus cardinalibus, dt deinde prxlatis, ac ad) publicas audientias advocatis coniiliorialibus, faciebat in palatio fuo S. Laurentii in Lucina illico auditis advocatis propofitas commilitones , per felpfos de pap* mandato fignabant, abfque flatum *(f.* fcitu) relatione, vel confultatione papr.Si enim papa confidit de conferentia, prudentia, <St fcientia cujufcumque in videndis commifljnnibus , dt pro lignaturis earum dandis conciliis , decens, & congruum eft quod de illius lignatura de fu* fanAitatis mandato facienda confidat: quia, ut diAum eft, omnia noftra facimus quibus ex nobis omnis authotitas impartiras.

i. Christi 145^.

Anno cn-ut, 1400.

Anno tqAo.

CANTUAR1ENSE CONCILIUM

Aaae 1460. *betite/*»*

Apud Vvilkinj' 10. j. pag. >77·

P R*mifli* junta formam confuetam pr»- *1 patatotii*, mag.* Robertus Cafeley, frater ordinis fratrum Predicatorum, die nono mentis prcdiAi, exhibuit Jlteram a domino rege domino archiepifcopodircAam, quam honorifice diAu* reverendiflimus pater fufeepit, & per Rogerum Malmibury, unumde clerici* tui» eandenf fecit publice legi. Qua leAa idem reverendiflimus pater decrevit eandem publice, legi in domo inferiori, ubi clerut diAae convocationi* tempore ab antiquo folebat fuam communicationem exercere & habere. Sequenti die clerici domu* inferioris ex mandato domini archigpifcopi prolocutorem eleAum, Joanpem Stoky*, eidem przfentabant. Hac prsfentarionc ta-4 Aa, idem reverendiflimu* pater Cant, archiepifcopus declaravit divertas caufa* convocationi* hujusmodi, eisque intimavit « quod 'nonnulli dc concilio domini regi» illuç eflent acceffuri, qui eis negotia domini regi* declararent: domparunetunt deinde ac mate- C riam concernentem profperiratem regi* dt tegni, ac defeniionem ecclefi» Anglicane proposeront. Die Mercurii (*4 Maiijfequente diAu* reverendiflimu* patet in domo capitulari bullam per diAum fratrem Robertum Cafcley die iune preterito exhibitam debita cum reverentia recepit. Et deinde reverendum pater London, epifeopu* eandem bullam de manu domini archiepifcopi Canr. recepit, proteftarione publica per euin in prxfentia diAi reverendiflimi parris *(Si* aliorum confratrum fuffragancorum tuorum, & cleri ibidem congregari, faAa, quod diAam bullam, iuxta omnem vini, formam, & efteAum, libi demandatam, et D prout in eadem continetur, exequi vellet, quatenus ad ipium attinet,,& ur filius obedienti» fedi apollolic», & domino noftro pap» obedirct. Deinde propolitis in feriptis per certo* venerabiles patres, diA» Cant, provincia epifeopos, nonnullis articulis, et ibidem leArt; quorum tenores in quibusdam foheduli* per ipfo* ad tunc ibidem deliberatis plenius apparent, ut (equitur.

In^ptimis, cum ecclefia Anglican* defeAu execution!; canonum, decretorum, dc conditurlonum poenalium a fanAi* ' patribus conrra delinquentes, et eorum violatores denotatorum, & icriofe editorum publicatorum, dc per univerfum mundum pre- E dicatorum, iit multipliciter in die* plut (olito oppofita; dignemini, dc paftorali officio, pie conliderare, quod magna pars populi regni Anglic eft cenfuris dc excommunicationum fententiis a jure latis involuta; & adeo in hujusmodi fententiis cenfurifque, defeAu denunciations Λ publicationis, plure* de populo noftro credunt fe excommunicationij! fententiis fuis ligari; dc illo prête, tu & occatione forte gratia deeft populo, & inde magna dilcotdia dc vindiAa caufantur, in magnum pr»judicium eccleli«, regis, At regni, dc fortaffe in deftruAionem finalem, li remedia congrua citius non oppanantur.

Item diAi» veftris paternitatibus proponitur, ut fuperius, dc humillime petitur, B quod ad hanc facram convocationem cleri vocentur de certis comitatibus, vicecoinites dt fubvieccomites, At eorum miniftri deteftabiles, necnon falli juratores, pr»fertim illi pto talibus communiter habiti, tenti, & reputati, curatos, facerdote*, Λ alios injulle ex fiAis fallis caulis notorie indiAantes, dr lie indiAari procurantes; & cum tales funt a jure canonum excommunicati, *dt* pro talibus manifefte habiti & noti, declarentur hic pro excommunicari-, denuncientur At deinde in partibus fui* inter vicino* ~ noto*, quoufque abfolutiony meruerint habere fcntentiam io forma juri*.

Item omne* perfon», cujufcumque flatus, gradus,aut Conditionis fuerint, clerico* ad veritum examen, hoc eft ad^curias temporale* per breve, *Prameaire facter*, At alia Injufla brevia invito* trahentes, & profequentes, font (linili excommunicationis fententia ligati, & lie vocandi, declarandi, & pronunciandi. Et fimili modo violatores libertatis ccclefiaftic» funt denunciandi. Tunc reverendus parer Exonienii, epifeopos dnideravit unuin articulum, qaod admilfiones clericorum ad beneficia eccleliaftica^ prefentatos volente* admitti per procuratores, de quorum fcientia ordinationeve.. minime conflat, declarari. Et tunc diAu* reverendiflimu» pater Can. archiepifcopus, cum confenfu fratrum tuorum, decrevit hujufmodi prxfentationes At admifliones, fecundumdifcretiones ordinariorum confiderari: dt quod, fi de hujufmodi pr»l£ntatorum fcientiis eis minime conflare poterit, quod ex tunc communi deliberatione ibidem habita, licitum eflet ordinarii* quofeumque (ic prefentatos, & modo prsdiAo admitti volente*, eo* non admittere, donec do eorum feientii* fuerint informati. Hi* in domo fynodi fuperiori peraAis, nonnulla per mag. Johannem Stokis, prolocutorem, coram reverendifllino vive voci* oraculo proponebantur, qu» flatum regni Angli», ad utilitatem ecclefue Anglican», reformationemque eju* concernebant; qu· in certo* articulo* redaAa, cum aliquibus viri* preeminent!» fcienti» a reverendiflimo eleAi* communicabantur. Medio tempore diAo reverendillimo patre una cum venerabilibua fuis confratribus, ut prius, comparentibu», ac deliberatione & communicatione fuper articulo, At grodis arboribus fciflis, feu proftratis decimandis habita, ftaruto regio in contrarium edito, IcAo continuata fuit diAa convocatio per diAum rcvcrcndillinium

pa-

CHRISTI 1460

Anno

patrem ufque & ad diem lun» proxime ex tunc fequentem. Quo die adveniente, di- Ao rcvcrendiffimo patre una cum aliis, ut prius , comparenribus , quidam dominus Bredhill rcAor ecclefi» parochialis VanAl Nic. Califiz, comparuit ibidem , ac obie- Ais contra cum, per diAum reverendifli* mum patrem nonnullis articulis, hzreticam pravitatem fapientibus, quibus idem domi, nus Johannes ad tune refpondebat , licet non plane. TuncdiAus reverendiflimus pater cum confcnfu confratrum fuorum decrevir, quod diAus dominus Johannes Bredhill corasA ei, in diAa domo capitulai! lingulis dietms, durante convocatione fe prxfentaret, & quod nullo modo Illioentiatus recederet. Alia fynodi die fequente , diAo reverendiffimo patre aliunde occupato, comparât reverendiflimus pater Sarptn epifeopus, prelidens diA» convocationis, loco At hora confuetis, una cum aliis confratribus fuis , (St przlatis, St leAo articulo edito per diAum dominum Johannem Bredhill publice ibidem coram clero , idem reverendus przfidens dixit, quod vellet deliberare fuper ipfo articulo, Si decrevit diAum dominum Johannem Bredhill citati perfonaiiter, 4 poffit apprehendi ; fin autem, pu blice per odiAum in valvis ecclefi» cathe dralis SanAi Pauli London, poinum. Ft ad illam citationem esequendanr mandavit Johanni Broum, apparitori reverendiflimi in Chrifto patris domini Cant. Archiepifcopi amediAi generali, ut diligentiam faceret . Et deinde publice in domo capitulari, fuerat detcAum, At delarum diAo reverendo patri Sar. epifeopo, commi llario, five pr»-fidenti diA» convocationis, & aliis confratribus fuis coepifcopis, St toti clero , quod quidam magiller Galfridus Langtroke, procurator nobilis viti magiftri Petri Courtnay, srchidiaconi Exon. clericus convocationis fuerat per officialem vicecomites London, ad feAim Simonis Notyngam, moram fuatn trahentis infra parochiam fanAi Michaelis apud Quernn, civitatis London, arreftatus, A in prilona politus. Er hiis auditis, dk per diAum prcfidentem cognitis, idem reverendus pater ptslidens antefatus, cum confenfu totius cleri Ibidem ad tui^c przfentis › decrevit tranfmittendum fote ad tnajotem (St viceconiitem diA» civitatis pro deliberatione diAi magiftri Galfridi, lie in. prilona exiftentis . Er priorem ecclefi» Chrifli civirans London, rogavit, quatenus cum majore London. St vicecoinite communicaict, ac eis intimarer , Ac innotefeeret, qualiter auAoritate diA» convocationis contra cos eflet procedendum ; videlicet per cenfuras ecclcfiafticas , St alia remedia juris, tiifi lpfum magiftrum Galfridum per eos aireftarum ftatim liberarent a carccre. Deinde habita communicadbne cum majore St vicecom. per diAum prjerem , incontinenti fuerat diAus magiller Galfridus , auAoritate diA» convocationis, a carccre liberatus. Er tunc habita aliquali communicatione fuper divertis articulis motis in diAa covocatione per clerum ibidem , reverendus praefidens, poil unam alteramquc continuationem , infirmitate detentus, fublituit commiffarios certos ex confratribus fuis ad negotia fynodi expedienda. Samiati tamen. haud diu poll reftitutus dominus aschiepiico. pus, comparuit in loco confueto, totam quo ptopolit» fuerant petitiones cieri pro reformatione in fubfctipti» habenda .

In primis, quod ordinarii in luis vifitatlonibus fervientes munerum procurator, in viAualibus vel pecunia taxata pto procuratione . de jure vel confuetudine fini contenti, optione refervata vilitatis, an velint hu* jusmodi ordinarios in efculemis & pocuicntis, vel pecuniis hujufmodi procurator, at* que munera libi vel fuis oblata omnino relatant. ne fentcntlam excommunicationis incurrant ipfo faAo. *ft h»c* vifiiandi fortna ab univeilis epifeopn aliifqiie o.dinariil de jure fcu confuctudine vifitantibus obieivetur .

2· Irem, cum per commiflarium , jufta caufa fubliftente, epifeopi vibraverint, vi. Aualibus dunraxat, abfque pecunia *fini* hujufmodi ordmarii^i eorum cummilfai !! contenti, prout (acri canones declaiant editi in hac parte .

q, Item, cum pecunia detur p>o alicujus eleAione faAa vel facienda , vel pro confirmatione cieAicnis, eleAio eft reprobanda, nifi confident illos, qui dederunt pecunias hujufmodi, hocfecifle per fraudem, in difpcndium illius eleAl, ut notant doAores. Liquet ergo ex przlmflis, quod rorlhumationibus, hujufmodi eleAionum lalrem a prélatis receptio pecuniaria lit reprobata . Provideatur , quod pro hujufmodi confirmationibus pecunia non recipiatur ab eifdent , nec pro benediAionibus abbatum cum hu jufmodi receptiones fimoniamconimeant tnanifefte, feu falrem turpe lucrum. Refetvatis tamen rationabilibus (St mooeratu espenfis, fi qu» faA» lint epilcopis At ordinariis hujufmodi, l> confirmandi vel benedicendi habeant unde h»c prrilent, alioquin ipfi epifeopi fcu ordinarii de fuo hoc facete teneantur.

4. Item i quod ordinarii hujufmodi in vifitationlbus Cuis diligenter confiderent St videant ftatuin monaftermrum At pnoratuum, per ipfos vibratorum fcu vditandoruin , At quod finguli officiarii reddanr rationem de tuis adminiftrationibus Cingulis annis plenam, Si claram, Si per depuratum a con ventu approbatum, at de alni inquirant, prout in conftitutionibus legation clanus continetur.

5. Item, petitur quod arohidiaconus Weftmon. In caulis matrimonialibus . dtdivonii inter fuos lubditos lulum procedar- qui *fui* fubditi per annos At dies ante cauf» ince. ptionem abfque fraude fuerinr, (St non inter Cubditus aliorum ordinariorum , qui pio rempore litis mot» ibidem pennanenr, <V habito divortio llatim ad propiu revertuntur , & quod fedtcnrir divoi l laioiir ptms habit», cum fcandalo totius ccclcliz per judices ordinarios vel eorum deputatos revocentur, St annullentur.-»Et quod archidtaconi ibidem in futurum habeant fibi dodum vitum in aiielsorcni in cautis pradiAis, cum hujulmopi cauix pet majores ja-

dicet (int Colum termin*nd* propter periculum animarum, & quod procuratore* & notarii *publici* diAamcuriam Weftmon. cum tanto eccleG* (candalo occupantes, a curiis ordinariorum omnino repellantur.

6. Item , quod ordinatio illa provincialis fail* per,bon* memori* dominum Henricum Chicheley de quxfloribus, in omni fui parte obfervetur, fub poena reflitutionis feu fatisfaAionis aliorum receptorum per quxflore* antediAo*.

7. Item, quod fratres Jerufalem in fuis capellis, vel ecclefiis, per fuos Cappellanos fubditi* aliorum ordinariorum facramentum Eucarifli* vel Matrimonii non miniftrent in futurum, nec per eorum tolerantiam & conniventiam miniftrari, permittant , fub poena juris, Gcut haAcnus miniftrari fecerunt, nec excommunicato* a jure vel ab homine abfolvant, vel excommunicato* hujufmodi feu alio* feipfo* occidente* facrae fepulturx tradant, licut aliquando fieri conluevlt per eofdem.

Claudefltua matrimonia. Dif^eufatio contre bannorum edittonec .

8. Item, petitur quod cum magnum fcandalum in eccleGa Dei gereretur fuper clandeilioi* matrimonii*, occaGone difpenfatio. num ordinariorum frpiu* indiferete conceffarum, fuper banni* in hac parte edendi*, placet ordinariis,quod Dominus Cant, provinci* aliter non valeant difpenfare fuper marrimonio folemniiando, nifi banna bina vice diebus folennibus inter fe diftantibus, in eccleGi* parochialibus viri & mulieris matrimonialiterconjungendorum, prius publice edantur , examinatione partium diligenti *tie* inquifttione prrcedentibus ; expolita lufficienti *tie* légitima cautione . Inferiore* autem judice* difpenfatione* hujufmodi nullo modo concedant, cum potedas difpenfandi in talibus ei* commifla non exiftat . Provifo femper , quod G vagabundi veniant ad parochiam aliquam omnino inibi commorandi ut parochiani, & fic faciant fe parochiano* inibi, eo non obftante hujufmodi banna edantur publice in ecclefris parochialibus, in quibus pro majori parte prius moram habuerunt hujufmodi vagabundi , Gve noviter fuperveniente* *; tie* ubi melius funt agniti & noti, prxcedentibus, ut fupia , partium diligenti examinatione & inquiflrione, & cautione fuflicicnri expolita, ut fupra.

9. Item, cum per habitum debeat diflingui conditio omnium clericorum, videlicet fuperiorum er inferiorum, moderni* tamen temporibus quidam abufus crevit, et in publico exercetur quod Gmplicc* presbyteri & alii facetdotes ultra gradum et flatum fuos in apparatibus fuis ad modum doAorum , feu exterorum venerabilium vi-) rorum canonicorum eccleGarum cathedra*- lium caputiis, cum curti* liripipiis, vulgariter « *Tiffetie* nuncupati* , publice deferre, ut eis uti, et in eis incedere non verentur; ita quod vix per habitum modernis temporibus cognofcttur Gmplex facerdos, qui modicum Gt ultra lalcum a doAore vel alio venerabili viro perito eccleGaftico, nec e contra , & indumenta fua fuperiora non deferunt claufa, fed per totam anteriorem partem aperta , ut veneranda fua publice videri valeant* ad modum laicorum; dr plure* hujusmodi presbyteri utuntur caligisclaulis *tie* capellis cum liripipiit annexis eisdem , & cplereiis duploidorum fuorum cx fcarleto vd alia fulgida velle ultra modum fupra togas feu jupas fuas publice extendentibus, ad modum illorum,qui nominantur *, Galanter,* in magnum fcandalum ordinis fieri, Λ derifum *Se* ridiculum laicorum, tiat, G placeat, reformatio.

Habttaquc deinde communicatione per diAum reverendiflimum patrem cum fuffraganets & clero de Λ fuper hujusmodi aniculis, idem reverendlflimus Pater Cant, archieplfcopus continuavit diAam convocationem, ut fupra , ad alium diem. Quo dic adveniente , diAus reverendlflimus pater fuis cum fuffraganei* de & fuper nonnulli* motis articulis in diAa fynodo communicavit, ac fuper certi* conftitutionibus per prxdeceliores fuos editis , quas cum confenfu de aflenfu fuffraganeorum fuorum ad tunc ibidem prxfentium, & totius fynodi legi jufGt, & fufpendit cenfuras latas ipfo faflo in conititur. Straford. *Adeo quorumdam* nona; 3tem , *Quia* Iflip. *Fffrenata cufidttar ;* Chichelcy *cum ex eo &* illa* fententias decrevit fore ferendas fynodo. Et deinde continuata fuit diAa convocatio per antefatunu reverendiflimum patrem Cant, archiepifcopnm ad diem extunc fequentem. Quo die adveniente, habita communicatione per eundem reverendiflimum patrem Cant, archiepifeopum cum fuffraganei* fui* de & fuper ardui* negotiis, utilitatem ecclefi* Anglicanz concernentibus ac pluribus articuli* ibidem leAi* *St* recitatis, ad fupplicationem totius cleri, idem reverendiflimu* pater, aliique reverendi patre* penes regiam majeflatem pro reformatione eorundem promiferunt fuos impendere labores. Deinde certi viri ex clero eleAi fuerunt, qui diAum reverendiflimum patrem , & alios reverendos patres ad prxmifla facienda folicitarent. Demum clerus Cant, provinci* antediA* illa* urgentes necfflitatet regis, & regni , alia infuper plura & varia eccle- (ir Anglican* regni & regno ab hoftibus imminenila pericula, quantum ineis fuerat, debite confIderantes, unam integram decimam regi» celfrrudinl folvendam 'concedit. In hac convocatione, qu« fexto die menfi* Maii, an. Dbm. MCCCCLX. primordia, cepit & ad 17. Julii^ an. Dom. MCCCCLXI. continuata fuit, nihil aliud memoratu dignum traAatum fuerat,

;>au·

4

Anno CwatSTi 1464. 141'- »475·

Anno 0«'»T» 1464. 147$.

PAULUS PAPA II.

StJit tb t»nt <4<?4' */?** »47»·

SIXTUS PAPA IV.

StJit tb anno ^471. *ttfytt aJ* 1484.

LONDINENSE CONCILIUM

Anno 147$. *btbitnm.*

Supphcationtt ***titriftflit prtlttii*** *in convocatione incipiente* **ij.** *Jan. Anno Domini MCCCCLXXI·'. & finite* **ij.** *Febr. pro*. Jequent. celebrat. m ecclçfin fanfli Path London. fuper ctrtu reformaiiombut, btbendit , ut ftqnitnr.*

Atfert Vvilkim to.j. p»g iot. ex reg. Ecd. Can.

PLaceat vellrz reverendiffim» paternitati, una^cum aflenfu cztctotum ptzlatorum in hac celfa convocatione congregat. auAoritate ejusdem, affentire , & dilcernere , ut hi articuli fequentes pro jute provinciali modo ferventur ,& quilibet eorum obfervetur.

Inprimis, quod cert» conftitutiones provinciales interius delcriptc quae funt modo latae lententi*, vigore quarum quamplurimi, in grave ipfarum animarum periculum, judices cenfurarum ecclefiafticarum involvuntur , a nunc fint ferendae lententi». Quarum prima conftiturio Incipit, *Effrenata* , dec celebratione, milfarum , qua cavetur, quod presbyteri pro antmabus defunAorum celebraturi VII. marcis, aut cibariis, dt trious marcis, *Si* qui curx habent, defervire VIII. marcis, aut cibariis dt IV. marcis annualim fine contenti, dt conttafracientes huic conllitutioni dando aut recipiendo, fententiam excommunicationis incurrant Ipfo faAo.

Item,' fecunda conliitutio incipit: *Adeo quorumdam,* de tertamentis ; ubi dicitur quod quifeunque ordinarius concelferit literas acquietanciarum exeeutori alicujus tedamenti , ante fidelem computum fu* adminiflrationis, incurrit fententiam fufpenlionis Ipfo faAo. Et li qu.. ordinarius receperit pro approbationc, mlmuatione, liteti» acquietanciarum, feu aliis quibufeunque ex teftamento alicujus defunAi, ultra quam in eadem conüitutione clt exprefle pcrmifi'um, non reIlitucns duplum iplius recepti infra menfem fabric* eccleii* cathedralis, ingrelfus eccleiiz elt co ipfo (ibi interdiAus.

Item tertia conliitutio incipit: *Statutumefl,* tertio de teliamcntis , qua cavetur, quod quisquis executor tcdamenri alicujus defunAi appropians (ibi de bonis ejusdem defunAi, titulo emptionis aut alicujus przter quam in cafibus exprelTatis in eadem conflitutione, incurrit iplo faAo poenam fufpenlionis ab ingreflu eccleii* , a qua_. non potelt abfolvi abfque rdlitutione iplius rei lie appropriât* , & folutione dupli ejusdem fabric* eccleii* , cui dcfunAuS erat fubaitus, videtur cieto, quod pizlati & ecclesi» cathedr. remittant pro preterite ioterctle , quod habent ad pexdiAum duplum ratione prediAarum dearum, *&c.*

Item quarta conflitutio incipit: *Item quin trcbidinconi,* de indit, qua cavettr, quod archidiaconus aliquid recipiens pro quod InduAionc alicujus intitulâti in aliquid beneficium , ultra quam elt in ipia conltirutione conftitutum, iacurrit ipfo faAo fententiam fufpenlionis, ab officio, <& beneficio, qua ligatur, donec Izfo hujafmodi de datums legitime fatisfecerk .

Iteai quinta conliitutio incipit, Retitrrtt*difllme,* de haereticis, qua continetur , qu<« aliquis etiam a jure privilegio nonauAoriiatus, ptidicans verbum Dei, priufquam fuerit approbatus a dioecefano, & literal rcaliter exhibuerit fub ejus magno tigillo, ipfo faAo incurri^ fententiam majoris excommunicationis , & eccleiia, in qua tie przdicatur, elt iplo faAo fuppolita interdiAo , petitur quod relaxetur hoc interdiAum quoad omnes ecclelias , dec.

Item conliitutio, qu» incipit , *Superno Dei munere* de lententia excommunicationis , atque cetera capitula , contenta in fententia generali, quater in anno tam in cathedraiibus, quam parochialibus ecclellis, in lingulis dioccclibus hujus provinci» publiccntur.

Item conft ituatur, & pro jure provinciali obtcrvetui , quod quilcunquc abbas , prior , & conventus , aut aliquis abut patronus ccclelialticus, live laculatis. & cotum fcveritatce, recipientes ab aliquo pro przfcntatione aut collatione alicujus bencficn, fcripturave, live ligdlo ejusdem ultra VI. loi. VIH.dcn. (it ipfo jute prvatus jure praetentandi live conterendi hujusmodi bencliciin.cuin proxima vice extunc vacare contigerit .

„ item, quod nulli colleAorcs decimarum Certificent in lcaccario dommi regis differentes folvere decimam, nili ad hoc prius requiliennr .dk-nfum iplius ordinarii, lub poena lulpenlionis a divinis.

Item , quod fi decima a clero concedatur , quod m omnibus cnca illam ftiiur err-

Ami»o «475·

tiF.cuteriis ordinariorum ; & fl quldinfcacuno domini regi» dubii emerferit, rtetur pio declaratione ejusdem ad interpretationem archtepilcopi aut ordinarii.

Item, quod omnes <5e finguli miniftri regi» in fcaccario non phis erigant pro eorum feodis ab aliquo colleâore, unius integre decime majorem cotleAam habentem, quam XX. tol. minorem colledam minorem iummam XX. fui. juxta difcrctionem batonum ibidem.

Item,quod przcipitur per celfitudinem regiam , quod *nulli capcores granorum* aliorumque vidlualium pro rege aliquid capiant a viris ecclehaflicis feu earum firmariis,aut procuratoiibus de bonis feu cacallit eorundem .

Item , quod cum canones & conftitutiones contra intrufores in bcriefkii» funt fatis poenale» , u*men non poliunt* debitae demandari execution!, propter vim laicalem & manutenentes aliorum ; dignetur regia majefla» bac m re fuas apponere -manui adjutrices , cum ad hoc pet ordinarium fuetit requifitu» .

Item,.quod prior, five dominus fanfli Jo·. hannis evocetur coram reverendiffimo domino cardinali, czterifque przlatis & clero in przfenti convocatione congregati», ad exhibendum privilegia, fi quz habuerit, quibus liri miniftri divertis locis infra hanc provinciam benedicant. habere corregionem, dominium >& jurisdiAionetn in foro contentiofo, apprebationem , & inlmuationem teftamentorum maxime fuorum tenentium , atque poteflatem deputandi fimplices presbyteros ad abfolvendum quofeunque a fententils juris, vel homines qualitercunque ad patri» inftantiam, vel ex officio judici» involutos alienis paroch. facta & facramcatalia minillraod. clandertina matrimonia contra tactorum canonum llatuta célébrant. necnon quod fui tenente* proprii» curatis decimas rcalc» atque perfonales loivere non tenentur, ficuti in nonnullis locis (in J pra:fenti prztcndunt.

Itent, quod magiftri domorum de Hovndiflosre, Teylisford, Knaysburgh, ordinis fanâi Roberti, fimili modo evocentur, quo jure alienos paroch. fine licentia Λ aflenfu proprii curati ad facrum poenitentia adtnittunt, licque cOnfetliones alienorum paroch. audiunt eosdemque abfolvunr.

item, quod facerdotès dt curati coratn vicecomitibus, & aliis juftitiariis domini regis , in vetito foro accufati, feu indiAati, poliunt per ceflitudinem regiam remediari; lie quoddiffi vicecomites Λ juftitiarii lint jurati in fufcipiendis eorum officii», quod nullus facerdos coram ei» a modo accufatus uur indiAatus arrefterur , incarceretur , aut alio modo gravetur, feu molertetur in perfona feu bonis, fed incontinenti remittant illas accufationes , & indiflamenta eorum ordinarii». Ad illam petitionem dominu» rex nondum confentit, &c.

Item, quod liceat cuicunque facerdoti, quotienfcunque fibi videatur, alfumcre libi quemcunque facerdotem idoneum m confefforem in cafibus non refervatis.

Item , quod ferta translation!» fanflæ Etheldredae in vigilia S. Lucz evangelirtz , Ac tranflationis fanilz Fredesvyde ptoximo die port fertum S. Luc*, cum IX- ledfion. de czteris omnibus de communi unius virginis non martyris; & depolitionis fanfli Ofniundi 4. die Decembris cum IX. leâ· & ceteris omnibus de communi unius coufcdbxum & pont, celebrentur.

Anno Cbbisii ‘475·

LON-

X««« 1480. *bah'tuM.*

Ext»t apud Vvilkins to ». pig.

PErleAo mandato reverendiffimi pro convocatione , cui breve regium infertum extitir, ac tradita poteftate ab archiepifcopo certificatoria & procuratoria recipiendi , & convocationem continuaudi in abfentia fua t mag. VPill. Pykenham in prolocutorem eleaus, reverendiffimo die *i6.* Martii, MCCCCLXXXI. pr«fcntatur.

Poftea confiliarii regii neceflirates regi* in domo capitulari exponente·; fubfidiunu aliquod notabile petunt» quod tertio die Aprilis conceffum fuit ; quo diet praefatu· prolocutor nomine totius cleri, ut atrecuit, exhibuit dua* papyri fchedula· in forma confacta confcriptas, unam in fe continentem unius integr* decima domino nolito regi conceffionem » & alterant concedionem cujusdam charitativi fubtidii pi«fato reverendiiftmo in Chrifto patri concefli alferuit, aliam fchedulam papyceam in fe continentem h*c verba exhibuit: inftantiflime cum omni humilitate & reverentia petimiis nos clerus, patiter & fupplicamus, quatenus vos, reverendiflime pater ,cum lingulis re-C verendis patribus, confratribus vetfris, veftr* Canr. provinfii* epifeopis regiam majeftatem pro eccleii* Anglican* univerfc, ipftufque totius cleri ftatujdc tranquillitate, ne ipfius libertas, cum omnium chriftianorum regnorum pulcherrima ecclelia fuit, in ruinas cadat, hortari, & fuppliciter 'rogare dignemini, & juftitiariorum, vicecomitum, ballivorum, di juftitiariorum pacis, ac aliorum ofticiariorum fuorum temporalium quorumcunque in ecclcfiafticos viros jurlsdiâiohis abufus, temerari*que vexationes compefcantur per ipfius ferenifllitnam regiam ceifitudincm, per fuas differ•i(fimas literas pr*cipiendo eisdem officiariis D temporalibus, ut^ab ipforum eccleiaftlcorum virorum indicationibus, incarcerationibus, ac moleftationibus aliis quibuscunque , Cum talia in ckiicos temporales cfficiarii five eorundem animarum magno periculo attemptare nequeant, omnino deltftant. Ei fi aliquem eccleiiaftictim coram iplis officiariis indiCari, aut per eos attachiari contingat , ipfos cccletiafticos viros (ic indiCa11 s, attachiafos live incarcerates , ad loci dioecefanum libere indilate remittant.

Exhibuitque ibidem pr*libatus prolocutor aliam fchedulam papyream, fub hac ferie verborum : Decet ut exultent Immenfis cunfti chrifticol* gaudiis, quod per gloriolillim* virginis Mari* , genitricis unici Eilii Dei Domini Jefu humani generis redemptoris piiflimi, fanfloiumque Omiundi epifeopi, Frideswid* , dt Ethelred* virginum , grandi^ prxcelfaque merita , multa dt evidentia miracula ipfe Dominus operatur in terris ; qui dt animo & omni veneratione colendi lunr , ut quanto divina clementia precibus eorum autem fit* p etatis inclinat, tanro ipli , qui Dei funt mediatores dit hominum, intercedere pro peccatis efficacius inducantur. Er quia non itaque piis duAi eonliliis , dignifque (ludiis excitari, ?uod bcariffimi patres in apollolatu olim ummi pontifices felium viliratIonis bcatiflim« virginis Mari* aufloritate divina indixerunt, dit nuper, divina clementia annuente, beatum Osmundum epifeopum, Fridcf-Bsridam dt Ethclredam virgines, ingentibus eorum 'meritis exigentibus, in faoâorum catalogo numerari, *& a* Cbrtfti fidelibus venerari decreverunt, idcoque fanâiltm» Mari* vifitationis felium fub more duplicis fcdi, fecundum ufum eccleii* Satum cum pjeno fervitio VI. non. Julii cum oil. qu* celebrentur cum regimine chori, fellaque Ofmundi XI.non- Decemb. fanfl» Fridswid* XIV. calend. Novembris ; dic Ethclred* XVI. Novembris cum regimine chori, 4: noyem leZlionibus , per provinciam Cant, atiâoritate hujus (acri concilii volumus , (latuimus, dit pr*cip1mus , annis (ingulis, perpetuis futuris temporibus devote celebrari. Quibus lie exhibitis, prafatus teveten diflimus in Chrifto pater dixit fe velle communicare cum fratribus fais, & pr*latis ; & animadvertere quid fuper *A* in pr*mif(is effet agendum. Sequent 9., die Aprilis, coram prarfato reverendilfimo in Chrifto patre , dit fuflraganeis fais, comparu.it venerabilis vir magiller Johannes de Sighs, utriufque juris dodlor, fruCuum earner* fcdis apoftolic* colleCor in Aqglia, & sxpofuit, qualiter d Cus in Chrifto pater & dominus, dominus Sixtus papa IV. omnia vafa & locula faa argentea in pecunias convertit pro defenilone civitatis Rhodi, & relidentia illius nefandiftimiChrilli nominis inimici, qui nuper i—— invafir, *fit* infra breve civitatemRomanam invadere, At univerCm Chrili nominis tefiglcnem dcftinere in dies conatur, dt intendit, niii citius remedium accuratur, quod licri non pollir, fine adiutorio chrillianorum , ob quam cautam , ut dixit fanâillimus in Chi illo pater decimas indixit fuper univerfali ecclelia, ut pater per bullas ejufdem ftniliflîmt pitris, quas habuit offendere, ut dixit , A his relatis, prxfatus revetendiftimus in Chritlo pater dixit , quod haberet colloquium cum futliaganeis fuis, & pralatis , & q iod piovi. deret libi de refponfo . Et tur.c idem coileflor recedit a dicta domo, & f*pcd:Aus reverendidimus in Chrifto pater communicavit cum antediflis fuff .iganeis tuis, pr»latifque At cleio, quid videretur cis 111 prr miliis faciendum , A habita dm co umurti· catione fuper pc*m:dis & aliis, nulla con elutione leqnente , in aliud tempus nego tium hoc differebatur.

Et quia tempus_ Pafch* appropinquavit, ita quod prulati <\ clerus ab ecclclns luis non deberent cile abfentes, ulterius ordinatum fuit, quod reverendidimus cum VI.

F

epifcopis, VI. abbatibus, VI. aliis prelatis III. decanis, VI. archidiaconis, & VI. cleri procuratoribus, ab archiepifcopo nominandis; aliquo certo die ante feftum Pentecoftes, id ab archiepifcopo eligendo, in ecclefia S. Pauli London, convenirent, ad fubfidium domino papae concedendum. Et tunc reverendiffimus commifit poteftatem Thomae London, epifcopo didam convocationem diffolvendi, quod & fecit 16. die menfis Aprilis. Poftmodum dominus archiepifcopus fubmonebait nonnullos ad quintum diem mentis Junii, ad deliberandum de fubfidio domino papae contra Turcos Rhodum invadentes pugnanti concedendum. Sed hadenus in his fruftra fuit. Continuata deinde licilio hujus concilii ad diem 7. Novemb. prox. fequ. & deinde ad diem 6. Maii, anno M.CCCC.LXXXII. & inde ad 12. Novemb. prox. fequentem; & tunc rem reini. Ut ad proximam convocationem.

Lftaisri - - [redacted]

Anno Christi 1484. 1486.

INNOÇENTIUS ,PAPA VII.

SeJit ab aiino 1484. annum rqpï.

CONCILIUM LONDINENSE

Habitum anna 1486.

thii Motion, arcbief. Cant. eprloij, continent flatuta Je vite, but clericorum m frovibciali rj/nodo edita.

Extat apud Vvilkini d?? p,8 Bx reg. Joh. au rock. spiic, Eli. neiilir.

JOhannes permiffione divina Cantuar. archiepifcopus, ystius Angli* primas, & apoftolicae fedis legatus venerabili fratri noftro Thom* Dei gratia London. epifcopo, falutem, & fraternam in Domino charitatem: Cum in prefenti convocatione pr*latorum & cleri noftr* Cantuar. provinci* in ecclefia cathedral; S. Pauli London, celebrar. pie & falubriter confideratum fuit, quod nonnulli facerdotes & alii clerici ejusdem noft* provinci* in facris ordinibus conftitui, honeftatem clericalem in tantum abjecerint, ac in coma tonfuraque & fuperinduinentis fuis, qu* in anteriori fui parte totaliter aperta exiftere dignofcuntur, fic fint diffoluti, & adeo infolefcant, quod inter eos & alios laicos & fecularcs viros nulla vel modica com*, vel habituum, five veftimentorum diftinctio elle videatur; quo fiet in brevi, ut a multis verifimiliter formidatur, quod ficut populus ita & facerdos erit, fi niti celeriori remedio tanti lafcivi* ecclefiafticarum perfonarum quantocyus obviemus, & clericorum mores, corruptos hujusmodi digna acrimonia maturius compefcamus ecclefia Anglicana, noftr* faltem provinci* Cantuar. antedi&*, qu* fuperioribus diebus vira, forma, & compofitis moribus floruifle dignofcitur, nothis temporibus ad magne defolationis opprobrium, quod Deus avertat, prarëîpitanrer ruet. Volentes igitur, quantum cum Domino poffumus, tantis morbis congruas medelas apponere, ne fanguis noftrorum fubditorum, & taliter delinquentium, imo verius periclitantium, in extremi judicii die, E de noftris manibus requiratur, auctoritate noftra archiepifcopali atque, metropolitica, ex unanimi confenfu & aflenfu venerabilium fratrum epifcoporum, fuffraganeorum noftrorum, & aliorum, & prelatorum, & totius cleri di&e noth* provinci*, in ipla provinciali facta fynodo congregatorum, ftatuimus, & ordinamus, ne aliquis facerdos, vel clericus, in facris ordinibus conftitutus, infra provinciam noftram Cant, antedidam beneficiatus, vel ad beneficium ecclefia(licum inibi promotus, togam gerat nili claufam a parte anteriore, & non totaliter apertam, & ne quis presbyter, cui id ratione fui gradus in aliqui univerfirate accepri, non competit (filiis dominorum, ac viris in aliqua dignitate conftitutis, ecclefiaftica vel alias notabiliter bénéficiât!; dunraxat exceptis) caputium penulatum, vel non penulatum, aut duplicatum, cum ferico feu fimplex cum corneto vel liripipio brevi gerat, vel chameleto circa collum fuum publice, fed utatur quilibet tal s presbyter, nullatenus graduatus, capitio cum liripipio longo, fuo ordini conveniente. Neque utatur enfe, vel fica, nec zona, aut marcipio deaurato, vel auri ornatum habente. Incedent etiam omnes & finguli presbyteri, & clerici ejufdem nolite provinci*, coronas & tonfuras gerentes, aures patentes oftendendo juxta canonicas fanctiones, quas in quofcunque presbyteros & clericos hujufmodi, contra pr*miffa vel aliquod praemiffiorum poft menfem a die publicationis eorumdem continue enumerandae venire przfumentes, per locorum ordinarios debit* execution! demandari volumus. Ad h«c infuper de confenfu fratrum nothorum pr*lacorumque & cleri hujufmodi, hoc provinciali ftatuto illud addendum fore decernimus; ut fi canonic* fandiones ad refranand. presbyteros & clericos hujufmodi a diftis abufionibus minime fuffecerint, ipfos omnes & fingulos eorundem canonum tranfgreffores & violatores, qui comam nutrire, tonfuram abiicere, vel contra aliquam premiffarum venire prtfumpferint per venerabiles fratres noftros epifcopos, archidiaconos, & eorum inferiores moneri volumus primo, fecundo, & tertio, atque peremptorie, quod infra unius alterius menfis fpatium continue numerand. a die monitioni; fu* hu-

hujufmodi, in certo loco per ipfos ordinarios dt eorum ipferiores przdiA. talibus tran- ■«refforibasfpecialiterprzfigend.fceffeAualiter reformatos eis exhibeant bénéficiât!, fub poena fequellrationis fruAuum beneficiorqm fuorum ; non bénéficiât! veto fub poena fufpenfionis ab officio. Qu/s pcrnas contra tr^nlgreflbres hujufmodi, fi vel in terminces affign^o comparere contempferint, vel comçarentes fe reformatos efle juxta monitionem eis faAam nullatenus exhibuerint, cum omni juris effeAu exequendas fore omnino decernimus, donec refrpifcantK Et quia frequenter contingit, quod, pallore gregis iibi/érediti euftodiam négligents, 8t abfentantp, lupus rapit & difpergit oves; trt diligentia palloris przfefttis & noAis vigilias cullodientis' a lupinis morfibus illztz fervarehtur , hac conllitutione provinciali de confilio fratrum nofirorpm prztatortumque & cleri antediA. nodrz provinciz (latuend. effe duximus, quod omnes dt finguli reAores, vicarii, & alii, quocunque nomine cenfeanrur, ecclefiarum curati feu bénéficiait ejufdem provlnciz noftrz refidentiam in ecciefiis & beneficiis fuis hujufmodi , cedante canonico impedimento, vel alia legitima cauft ibfente, faciat corporalem, ac. fuos parochianos informent verbo dtQ exemplo, ad bene vivend. de fefe proteg a lupo rapaci diabolo. Et ut cifdem indigentibus fubvenire valeant temporali fublidio , et. (i quos repererint ordinarii locorum, contrarium facientes, diligentiam et follicitudinem fuas adhibeant fecundum canonicas fanAiones ad vocand. eofdem fuas relidendas, ut przmittitur, faAuros. Quod fi bénéficiât! hujufmodi, fic ad refidend. vocat. difpcnfationem pluralitate ad duo beneficia ipiis ordinariis vocantibus exhibuerint, curent iidem ordinarii, ut in fuis hujufiqodi beneficiis refidentiam viciflim faciant. Verum, ti diAi bénéficiât! ad relidend. vocati, difpenfationem fpecialem fedis apollo-liez de non relidendo cifdem demonflraverunt ; in hoc vigeat ordinariorum folicitudo ad diligenter.examinand. vires difpenfationis huiufmodi , ut attenta fuggellione, & aliis in ea parte penfandis, intueri valeant, utrum preces veritati^ nitantur, an ut mendax precator carere' debeat impetrat. Et li, diligenti faAa inquifitione , preces hujufmodi veritati inniti deprehenderint ,. curent tamen locorum ordinarii, quod pallbtes illi ad non refidend. licentiater idoneos lubrogcnr mercenarios , qui cutiis eorumdcm , iplrs Û abfentantibus ,^(utli,cienter in divinis defervire valeant. Et in cafu, quo aliqui bénéficiât* przdiAi , vçl fua fponte relidentes, vel ad relidend. Tn fuper beneficiis fuis hujufmodi v<>cati , fuam refidentiam debite.de cum etfcAu fecerint in cifdem/venerabiles fratres nollros epilcopos atque futfraganeos provinciz nollrz Canr. fzpcdiAz hortamur in Domino, imo rogamus dt requirimus , quatenus cifdem taliter relidentibus efficicts defcnlionis przlijlio *fic* (ludeant affilete, quod per laicorum potentiam vel-al/juotUm malitiam in vicinio ve) alibi commorantium , fruAibus beneficiorum fuorum , cum quibus honelle vivere, ac fe dt fuos tulientare dc onera eis incumbentia fullincre debeant , ctrere nullatenus compellamur. vellrz igitur fraternitati tenore pt ekntium committimus dt mandamus, quatenus omnioust" dc lingulis eccletiz nodrz Cantuar. fuff aganeis, infra d'Aam noltram provinciam confrutis, ac abfentium epifeoporum, fi qui fint vicariis in lpiritualibus generalibus, ac vicariis notlrls in fpiritualibus generalibus, in civitate dt dicecefi Winton, fede epifeopali ibidem vacante literis veltris patentibus , harum fericin continentibus, injungatis, quatenus eoru.n linguli przmilla omnia fit fingula in diAÎ literis nollris contenta, «c cotum confenlu llatuta, et ordinata , quatenus perfonas dt eccleliatlicas fuaruni civitatum dt diuecelium concernant , per fe 3c inferiores fuos debitz execution! demandare (ludeant diligenter cum effeAu . Volque pari forma ea *In* civitare *& dioeftti* vellris debite exequi non omittatis. Dat. in manerio nollro de Lamehith quoad figillationenv przfentium faxto die mentis Martii, A. D. M. CCCC. LXXXVI. et notirr tranllationis anno primo.

Anno Cn«liTI 1488.

CONCILIUM PROVINCIALE EBORACENSE

Anno 1488. *babititnt.*

Vvilkiai to. j. pjg. «11. f'''Oncilium hoc per breve ^egi* datum *19.* V* die Novcinbrisj anno regni IV. apud Ebor. celebratur die Martis prox. poll feHum converlionis S. Pauli Apoftqli, vid. 27. die Januarii. Mu ndafixu archiepifcopi ad Epilcopum Dunelm. ad cAmparendum tunc ibidem datum .ell 1. die Novembris › anno Dorn. MCCCCLXXXVirrr& 'ranllar. IX. In eo clerus concedit duas integra* decimas, fub quibu-ldam exceptionibus paucis» omnino necellatijf; quibus conccdionis certificatorium datum ttt-d'e menlis Martii, fie incipit: Êxcllentillimo in Chrifto principi & domino, domino Hernico, Dcj gratia regi Anglic, &c. Illuftri, Thomas» permiftione divina Eoor. archiepiCcopus, &c. ialutem ineo, per quem reges regnant,& principes dominantur. Cum nuper cx veflr* regi* celiitudinis fpeciali mandato magnum & Iblemne concilium, quale rcsrdAis temporibus vix aut raro vifum fuerat, nobilioribus tam fpiritualium » quam temporalium dominorum vedri inclyti regni Anglic perfunis, in quacunque dignitate condituris, catterif que cjuCdcni regni maxime Capientibus non paucis per veftram majetlatem regiam inccoliliarios vocatis dt adumptis, fuperqoibufdam arduis & plus (blito urgentibus negotii;., cauliCque de novo emergentibus, ec clelic Anglicane fecuritatem, munimen . & defcniioncm, & datum falubrem, uul.'atem, A commodum regni Anglic, ac bonum publicum, pacem, & tranquillitatem fubditoium ejufdem regni intime concernentibus, cum matura deliberatione celebratum fuerit; quibus quideiji nobilioribus & confiliariis^jignibus & lingulis hujufinoji veftro percelebri concilio interedentibus, ex certi; cautis mature ibidcjja dilcuflis, vifum fuerit valdc necedarium, & opportunum, ut de terris, tenementis, dr polCediombus ac bonis & rebu*, tam temporalibus quam fpiritualibus, & de temporalibus fpiritualibus annexis, per totum velitum regnum prxdiilum fubfidium, Colito magis amplum, veftr* regic inajeftati concederetur. Hinc nos nupet in npltro provinciali concilio, in domo cap:tulari ecclefi* noftr» metropoliticar Ebor.

In hoc concilio provinciali apud Ebor in domo capitulari 17. die mentis Februarii celebrato, ponftitutiones quafdam uva cum *con- Cfc»fu & 4ÿt»ju Mtirorutn JuJjrjgjneorurn tSr pr4tlj:oruiuf ‹b· <!rri noftr» frovtnci» Aι· ú·. latid-tbifiltr duxtatui flatuentlum,* funt verba cpilcopi Ebor. vid.de fello Tranfligurationls *6.* die Augufti, de fefto nomini* Jctb 7. dic Augufti; de fefto dedicationis ounium & lingularum eccleliarum, uno & eodem'die dominico omnium prox, poll fe- ftum commemoratio.iis S. Pauli apoftoli.dfc- ·le feftoS.Ccdx 2. die mentis Martii, Ir.pct pctuum celebrandis & obfervandis-

ALE-

Anno CaaitTt iioj. 1JIO.

Anno CutISTt 149». >5Oj. 1510.

ALEXANDER PAPA V1L

Stilt A teeo 1492. **fet ei<·μμ* ijoj.

PI U S P APA III.

Cefit ewt rjpj. *ttitet^t & itfiit.*

JT U L I U S PAPA H.

4ȷ4 (jij.

CONCILIUM PATERCAVVENSE IN POLONIA

tj'O. *bibitum.*

»jcxrr/ J^ux *»rno»i etorincui.is*

In Ptterbtw. pro fcfla S. *Mtrtiei, rfnno Dtmim Mtllefiew tjuix^tutrfi-et» ieciiHo .*

Fx tunia. Spicileg. Fccl.Cant. H. pag. in».

Uam tum reverendiflimus in Cliritlo pater , dominus Johannes , Dei gratia, fand» eccleli» Gncznenl. arclrepilco-pus & primas : una cum reverenduli nis patribus, Domino Bernardino archiepifcopo Lcopoliem'. Vmccntio Wladislavienf. dc Johanne Pcznanienf. epifeopis, anatibus & capitulis ipfotum, ac nuntiis & procuratoribus revcrendillimorum domi nor uhu Cracovienf. Wratislavicnf. Plocenf. Vilr.cnf. & Mednicenf. multifque alijs pr*laris, tam religiolis quam lecularibus , & clero nolhai provinci», in fpiritu S, congregatis, invocata fpiritus S. gratia celebravit.

primis f^crofunda fynddus inftituit redam Conceptionis beatillnn» , & glorio* filfim* Dei genitricis virginis Mari* , cum odava in tota provincia Gneznen. fub officio domini Leqnardi Nagaroli Prothonosarii apoilolici , facrar Théologie dodori», edito, & a Romano Pontifice approbato, de citero fore uefebrandum a fello proximo Conceptionis ejusdem virginis glorios», per annum incipiendum „*Se* deinceps continuandum in perpetuum : quod ôfhcium apud Joannem Haller imptcib.rem, civem Cracovien. invenietur .

liem : fclliviratcm sandi Ftancifci deinceps perpetuis temporibus celebrem elfe, & a eundis chrillianis celebrati, ab oinnt fervili opere abdineri , & fub obfervantia & præcepto comprehendi , eadem synodus decrevit Λ: voluit ·

hem : Statuta provincialia dudurn divinitus edita , ab omnibus eadem synodus obferv^nda decrevit & mandavit : adjiciens, quod epifeopi aut futfraganei , exigentes aliquid ulqra procurationem expenfarum a jure" concedam, in confecratiombus , reconciliationibus, *Se* benedidionibus. prrter pennas juris , pro aibittio archiepiscopi puniantur ; in quo per capitulum majoris eccleli» avifabitur , & in hoc cotum confeientiar onerat» fint.

hem: Archidiaconi , *Se* qui habent onuvlirandi, Λ non fuerint vigiles citea viti-^ratonem , aut exigentes aliquid pr.vtcr procurationem a juje conceffam , ultra poenas juris , it (liturorum , arbitraria ji-xria per dicecefanum puniantur toties, quoticid fecerint; In quo conscienti* dioecefanorum tint onerate .

hem: quod circaaecclelias collcgiatas alique pr.ebend» deputentur, ad quas non nili juris periti eligantur , qui in officiales foraneos condituentur.

Item: quod non inlltituantur ad parochlales ecclefias nili dodi & de bonis anoi ibus, & quod ante inditutionem examinarentur.

hem. ut venerabiles dortipii Petro·. Tbomitzzhi archidiaconul Cracovien. c\ Sigifmundus Targovvitzhi cuilos Sandisniirlemis (5t canonicus Cracovien. cum rcvcrendillimo domino epifcnpo Cracovien. Cancellario univerlitatis Cracovien. omnes defedus ejuidem univci mans , quoad lludium , li qui tunt, revideant.

Item: quod ad regendas fcholas'cathedralium collcgiatarum , & Parochialium Fi-eld.arum , dod: & idonei viti deinceps eligantur *ik* adamantur , nec per eofdcin Redores in fcholis , nili qui ltudiis intenderent , fervarentur. Non recipianiurque deinceps aliunde venientes, nili cum literis tellimonialibus dc vita *Se* moribus a Redore vel Plcbano dandis , ubi prius Pétillent ; quomodo illic le cblervatycnt .

Item.* ut'nullus ad aliquos ordines , etiam majores recipiendos, admii'ciciur : nili prius per lueras tellimoniales ancbipresbytcn vel Decani rurqlis,& duoruhr plcbanorum *ejufdem* decanatus, fub quo degit, docear dc vira , moribus & converfatione fuis bonis hone dis , circai quam inilirurionem uniu/cuiuique plebani ioditueridi confcientia unctctur, quod non nili bene idoneum promoverit .

hem : bullam Cirnar Domini diebus foJeonibus , & prneipue teria quinta magna ,

Anno Christi

aliaque flatuta atque jura qu* mandantur vianda, populo publicent.

Item : Quod flaturum provinciale de fide inllruinentorum, propter falfarios bene exequatur. Et ne falcarii fint, unufqulfque id fua dioecefi bene videat.

Item : Dc non curantibus cenfuras ecclefiafticas ,*St* infordefeentibus in eis,ac publicis blafphcmisne de maliciTfua 'commodum tales reponent, diocccfani bene provideant, cofdon fecundum jura & flatuta punientes.

Item: Nundiux diebus dominicis At feflis noh teneantur, prout in jure & flaturis cavetur. ldque per omnes ecclefias deinceps principaliter publicetur.

Item; Hæretic'· & Şçhifmatiçi, ør Tartari Turcique, per fpirituales non ferventur in fervitio domeilico circa fe.' Et ofdinarius tales.fcrvitores facultatem habebit accipiendi circa unumqujmque abl'que contradirtione, fervitio vili per eundem applicando.

Item ; Quod Pontificale Romanum in conferendis ordinibus. At confecraticnibus epifcoporuiu, At virginum benedirtionibus, officiiique divinis, & aliis in tota provincia obfervetur .

Item. Ut epifeopi roketas juxta flaturum deferant. »

Item, quod presbyteri conforment fe in celebrationibus officiorum rationali divinorum:„quod,quilibescuratus, Ac alii flatuta provincialia , At facramentale habete debent.

Item:Qi:od miff* alta At inteiligibili voce legantur ; puter fecreta& canoncm majorem At minorem .

Item : Quod uniones ccclcfiarum parochia»[redacted]ium» qu* decreverunt in proventibus per A ordinarios fiant. j

Item: Quod contra adulteros At concubinarios publicos animadvertetur per ordinarios, regirque majeftati fuggeratur ne tales ad dignitates, aut ad officia publica promoveat .

Item: De ufurariis ftatutum provinciale in genere obfervetur .

Item: *Ut flaturum,* ne fpirituales vçfles fxculares ha fucas cognominatas deferant, in proximcprxierlta fynodo provinciali fartum obfervetur.

Item : Quod birçta compta ne de exte-*to deferantur per* clericos, nifi in via. *

Item; In conviviis ad xquales hauflus fu-Bmendos ne obligarent-fe potatores,At pro falute'alicujus ne biberent. V

Item: Sacerdotes tabernas nevifitent.de quo ordinationem epifeopi in fuis locis faciant.

Item oe matrimoniis conttahendis, ut provideatur, ne plebant -alienarum parochiaiium homines copulare audeant ·

Item: De veftibus ferlcels ne de extero portarentur, prxter thabin curialibus, Ac nunejis Regis, At principum dumtaxat permittitur, fi voluerit, illis uti.

Et propter alia negotia , qu* non funt *determinata* ex certis caulis, & ex contenus unanimi omnium ejusdem fynodi Peterko-Cvienlis, cum poteftate & aufloritate hinc ad feriam *tertiam* poft feftum trium regum proxime venturum prorogatur & continuatur: omnia & lingula per eos, qui pro tunc erunt prxfenres, definienda,declaranda, pariter & concludenda Atc.

PISANUM CON CILI A B ULUM

A cardtnalibm fcbifntatids anna* t $ 11. *indiFlant, & ali/jnandm tifit babitam, dem Lagdanam tranflatnm.

CUm ex celebri Concilii *Conilantienüs* çotytliturione, *b requeue.* lingulis recurrentibus decenniis generalia concilia convocanda cirent , Ac a fupremo Florentino generali concilio nimis multum temporis fupra decennium effluxiffet , cardinales in conclavi pro cleftione futuri Pontificis coeuntes fe ihvicem voto dt jurejurando obllrinxerunt, li forte allumeretur eorum aliquis in pontificem, flatitn concilium illud indicendi. Renunciatqs ex eorum cestu pontifex Julius II. concilium habere Quito forte prohibitus impedimento, neglexit. Quare indignati Cardinales nonnulli feceflîone ab eo fada concilium pro Cuo , ut afferebant, jure „ 'convocarunt, orperuntque Pifis, tum Me„ diolanum tcanlierunt; demum tranllule„ runr Lugdunum, Ubi anno 151j. die V. „ marci· IpeArum illud fand» coitionis „ nondum evanuerat,ut ex documento hic „ afferendo conflabit .

„ Porro concliiabuli hujus documenta— „ nulla dedit Labbeus ; quidam fuffecit Ve„ netus editor; fed horum documentorum » alterum exhibem literal patentes Cardi- „ nalium pro concilii indidione publici fertbr manu firmatas , ita mancum At refertum eft, ut producendum iterum famu* integriufque, ex Lun'gii Spicileg. Ecclcf. tom. 1. pag-JÔJ· cenfuerim. Adjungam huic geminas alias Jiteras ad idem concilium pertinentes, alias ex eodem Lunig. Spicii. Cont. III. pag-XI. alteras vero ex Gallic Chrift. *to. III.* pag. 227. append, acceptas. Denique ceu ejufdem conciiiabuli appendicem addo bullam Julii papr, qua fchifmaticos concilii Pilani patres in alias pontificis literal contumaces, eas poenas incurriffe declarat, quas prioribus illis literis inflixerat fi parere recufaffent. Literal illas comjninatorias dedit Labbei editor Venetus adjecit & Jite„ ras alias, quibus patres ipfos olim rejeAos „ iterum admiffurum fe fpondet pontifex, „ liquidera refipuiflënt. Rejertlonir hujulco „ literas hic cxhiftao ex edito tuoc Rome.

COK

Aiwo CuatsTi 1511.

CONFOCAT/O *conclut riSJNI.*

TF.norepr«fentis,ced»l* , aut Jnflrumenti eundis pateat evidenter, & fit notum; quod anno * Nativitate Domini lelirno quingentefimo edecimo , indirtione quarta decima, die ver* lun»,decima nôna mentis Mail, Pontificatus fanrtiffimi domini noftri, domini Julii, divina providentia Pape II- anno ortavo ; conflituti coram' nobis 'notariis publicis &ate(tibus infra (criptis, Reverendiflimi in Chriflo Patres, & domi, ni, domini B· epifeopus Sabioeniis, dt G. epifeopus Prsneflinus , dt F. dt fanrtorum Nerei dt Achllel Cuffentinus, fanrt* Roman* ecclcfi* cardinales > fuis nominibus , dt pro fex aliis dominis cardinalibus fufficiens mandatum habentes, dt pro aliis eis adn»rcnnbus, dt adhvrere volentibus 1 dixerunt dt propoftierunt fequentia verba videlicet: quod conliderantes quantam reipublic* chrillian* utilitatem concilia generalia univerfalis eccleli* attulerint, quantumque detrimenti ex eorum intetmilfione respublica lit pafla , quamque in pr*fentiaruin confpiciant clare magnam inflare neccflitatem univerfalis Concilii Congregandi, pro vera pace chriflianorum fundanda, & fufficienti bello contra infideles ftabiliendo. nccnon jotilli-C me pro reformatione morum univerfalis ceded* in capite & in membris plurimum collapsorum, ac emendatione criminum, gravilfimorum , notoriorum , continuorum ac incorrigibilium , univerfalem eccleiiam fcandalizantium, quorum omnium eccleli* morborum falutaris , dt unica medicina^ congregatio univerfalis Concitu femper fuit habita . Cumque tempus decennii pofl ultimum univerfale concilium jamdudutn lit effluxum, & faluberrima decretali Conflan--venii conftitutionc edita , quz incipit ; Frrfacair <Fc. fingulis decenniis univerfale concilium congregari debeat: et fanrtiflimus dominus noflet , dominus Julius papa II. cui primo cur* elfe deberet illud convocandi, tanto tempore hoc neglexerit , maxime cum noverit , dr juraverit pofl biennium a creatione fu* illud tenere, dt nedum negligent in przeepro eccleli* , dr concilii, fed voti, & juramenti hujusmodi transgreffor illud non tenuerit, tempusque interpellet pro homine ; cumque nunquam fua aurtoritate, aut voluntate futurum, concilium credatur ; & cum de gravibus ecclefi* scandalis in capite agendum fit, quo cafu juxta patrum fandiones & ipiius sacri Conflantienfis concilii decreta ad fummum pontificem congregatio concilii non attinet ; fed fecundo loco ad reverendifli-E iw domino' cardinale? , qui pontifici in. huiusmodi tua negligent!* non adhzferint, in limilibus cafibus convocatio concilii fpertet , non ad eos qui Cunt participes ^continu* negligent!* fu* . Zelo igitur Domus Dei, quo nos maxime accendimur, pod Miflam S. Spiritus, ipfo invocato, ac reform.itionem' eccleli* in capite , & ire. membris vehementer efflagitantes , dr deposcentes j *et* noflra certj fcicntia , dt spontanea voluntate , quantum jure melius-.poflurpus, dt debemus, nomine facri reVetcndillimoium doiumoium cardinalium collegii, quod in nobis reprafeniatut ,* in hoc caQr, jure dt etiam particulariter nomine noltio, dt aliotum cardinalium , quotum habemus mandata , dt aliotum catdmahqm , dt pi«latotum nobis adherentium . dt adh*rcre volentium, una cum confiliams , 'dt procuratorlbus sacratillimi defrnrji Maximili-ni elefti Romanorum imperaforis 1'cmpcr ,augulli , dt clirillianillimi domini Ludovic! Francorum icgis , ducis Mediolani , c*tensque nobis m hoc achrrentibus, dt adh*rere volentibus , concilium generale univerfalis ecc1cfi* indicimus, dc convocamus , et quantum in m bis eft effert11a111er congregari monemus, & hortamur futuimu in civnate Pifana , & inchoandum m k*lendis Septembris proxime futuri , At itu continuandum , dt terminandum usque ad diffinitionem superiorum causarum , ruli dc contentu majoris partis congregandorumin conciito aliqua legitima causa ad altum Jocum commodiorem transferendbm lit . Quapropter cum omni reverentia dt humilitate ac initantia sanrtiflimum dominum nollrum , Juliun papam secundum , fupplicamus , *(k* per viscera misericordi* Del noflrs hortamur , ut huic congregationi concilii pro d'rtis caulis atlcntirc dignetur, & illud perfonaliter , vel per tuos legatus honorare, & confirmare : fimiliter & reverendos dominos sanfla.· Roman* eccleli* cardinales , patriaicha, , arehiepifeopos , episcopos, reges , principes , Λ potentatus, ac communitates, (St collegia, nhiverlitateSque Itudiorum generalium , ac religionum generales , ac magillros , nccnon omnes alios eccleli* prrlatos , Ar in conciliis generalibus aurtoritatem diffiniendi, aut confulendi habentes , dc ad concilium de jure , vel confuetudine venue (oiitos , dr obligatos , convocamus, dr requirimus, ut per fe vel fblcmoes oratores, vel procuratores, Dii commode petfonaliter interefle non poterunt , ad concilium ipfum, loco, dt tempore , quibus supra , accedere dignentur, procuraturi , quantum In cis erit ut concilium fit liberum, tutum, dt fecurum', Mt in eo , juxta formam Conflantienfis Synodi procedatur, ad honorem Dei, & eccleli* fplendorem , pacein chriltmnorum, dt infidelium expugnationem , quod nos, fanfl» Roman* eccleli* cardinales , pro viribus offerimus Deo, dt ccclcii* effertualitcr procuraturos, & pro viribus farturos. Quare fanrtiffimum dominum nollrum , dt reverendilfimos dominos cardinales , juxta formam aliorum conciliorum enixe lupplicamus , & hortamur , ut a quatuor caulis, qu* maxime poflent hujusmodi fandam., congregationem impedirC, ex nunc ablli-nere dignentur: videlicet creatione novorum cardinalium , dt a publicatione creatorum , fi qui forsan funt , & proceflu contra antiquos cardinales , aliosque pr*latos, & perfonas ad concilium ipfum ac. cedere volentes , & illi prout decer , consent entes : Nccnon ab impediendo hujus, modi

Anno CitarsTS -B11·

—— inodi convocationem conciïi direAè , «cl
indirertè , publicè, vel Occultè, quOvis Λ
Cnaisn qUW(ito cplote , & ab alienatiOne 'ieudd--
'5n· rum , feuScrrarum sanrt» Roman* ecdç-
ii*. In quibus omnibus cautis cum omni hunrilitate'proiçftamur de' nqllitate -aftus, nili'a sanrtilfimo domino noftro.in dirto concilio hujusmodi fieri, contingeret ; & àlitèï faftavel 'facienda irrita ïlaberi', ac per tVncilium, feu prout faris fuerit, ènnul/ari, & caffari debere proteftamur, A requirimus. Infupsr vo» omtrej tpvefend^-timos dominos cardinqles ,. dei'prrafllatos, principesque , ac dominos temporale» Λ & perfonas allas cujuscumqué datus › gradus conditionis , vel preeminenti jexl[redacted]ant , hortamur , & monemus , quatenus hujusmodi bono propofrto noftro annuere › opportuneque favores prrberc , & a quibuscumque molcllationibus, & impedimentis, ac prohibitionibus'contravenientes , & venire volentes ad dirtum gcnarale concilium 'quom idocumque , & qualitercumque, dirertè , vel indVertè, five alio quovis quatito colore , vel ingenia, publicè , vel ocduftc defiftant , atque defiliere velint , & debeant, Λ ab omnibus cenfuris cujuscumque qualitatis, praetextui hujusmodi congregationis sacri concilié abftineant, dc fi fecus fuper his a quoquam quavis aurtoritate fcienter , vel ignoranter fieri , impediri, vel attemptari contigerit , proteftamur de null tare tafter gerendodum , & de omni remedio habenflo in dirto général· concilio., ut t|Pa irrita , & nulla declarentur , dt de omnibus alito remediis nobis competentibus, maxime ex formadirtx Synod^ Conftancien. prout coram notabilibus perfonis , notariis , & teftibus etiam in feriptis pro nobis , & adhzrentibus , ac volentibus adherere , proteftati fuimus, & reclamavimus, prout etiam tenore prxfcntium prbteftamur, At provocamus. Et quia tutum non'eft nobis diftrii) convocationem concilii , ac proteftationem in prefentia sanrtiifimi domini noftri facere ,rqui' sanrtae Romane eCcleti» Cardinales fratres fuos ; S{ ecclefi* univerfalis Principis carcerihus mancipari, & minari fecit, oratorefque Principurti contra jus gentium detineri; ideo decrevimus, quod per affixionem hujufmodi cddule, five inltrumeriti convocation's, monitionis, St protcftationis hujufmodi in valvis Ecciefiarum Mbtiqen. Regienlis, rtt Parmen, ex quibus verilimiiirer ad noritiarA lanrtitatls *luar, dr* reverend (fimorum dominorum cardinalium, ac principum chriftlanotum, rtc aliorum Prolatorum venire poterit, quam vim publici edirti habere petimus , perinde arrtare ad veniendum ad Concilium fupra requilitos, & monitos, ac fi perfonaliter illis intimata fuiifer ipfa convocatio, mqnfrio, & prote(latio , cum non fit verifimile, iplis fore incognitum , vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Alioqaiq dirtis kalendis Scptemb. advenientibus, & etiam.elaplis, in diAa Civitate. Pifana, vel alio loco, in quo,ut prefertur, de confenfu majoris partis congregandorum transferri contigerit ad celebrationem, & perfertionem di-

Bi general·» conçil'4 gtadatitn, Λ fucceffi- Ahno
ye p.rqcedemul, & proCedetqr uha cum illit C-MIf rf
reverendiffi[redacted] dominis cardinalibus . triarchïs, archïépifcopis , epifcqpis, qc njliis, aliilque, ut fupra , citaimi», qüi ih›b'qcum in diAo generali concilio convenerint » juxta ftatuta , *St* decreta toi drtoconcilio Conftanrlenfi , aliorum, ticur fupra—, requirendorum, & citandorum, abfentia , lci» ncgligéntla, aut contuma&ia in ,aliquo non obifante, cifqqe propter hoc.ulterius non citatis, vel monitis. De cujus prrfentis inftrumenti hujufmodi. convocationem , monitionem, proteftationem , & decreta in continentis, in locis predirtis , Λ aliisS ubi expedicius fuerit, publicatione, prsfentatione, & in valvis predirtis affixlone, & dimulione , cuilibet hujus inftrumenti latori nuncio in hac parte nofiro cum juramento, aut inftrumcnto publico mada jtotarii publici conferto plenam dabimus fidem. Quia vero fidelibus non eft tam de folicita inventione quacumque fidendum , quam de initantia orationis humilis , & devote (perandum, cum non limus fufficicntes etiam Cogitare aliquid ex nobis, quafi ex nobis, fed fufficienna nolira, juxta verbum Apoftol.cx Deo lit, ideo omnmriFveftrum'Charitates precamur in Domino quatenus per vos , fit per fideles vcftrx follicitudinicommifios, humiles preces fundantur ad Dominum, *êt* devotis orationibus infiftatur, ut ipfe, qui concordiam operatur in sublimibus, dignetur efficere, ut debita hujus fanrt* nollr* deliberationis & convocationis provifio concors Λ celer ac canonica fubfequarur , ut ecclefi» falas exigit, & totius orbis pax & utilitas deliderat,. & expofeit . Et novilfine, vos re, verend. dom. archiep. hortamur in Domino, ne in tempore hujufmodi convocationis litis deficientes, fed interim fuffraganeos veftros , exemptos A non exemptos, ac alias notabiles perfonas provinciarum vellrarum requiratis, ut in tempore *δι* loco deiignatis abique dilatione & cum deliberationibus & aviiamentis veftris dt fuis circa fidem, pa Deem & mores fidelium inftrurti comparcatis & compateant, quafi coram Domino nationem vellrc villicationis reddituri. De quibus omnibus prxdirti reverendlffimi donum fanrtz Roman* ecclefi* cardinales petierunt a nobis notariis infraferiptis unum, vel plura inftrumcntum arque inftrumenta fieri , atque confici debere . Arta fuerunt hsec Mediolani in domo modern* relidentia pizdirti rcverendilfimi domini cardinalis, epiicopi Prxneftini, fita.in porta Ticinenli,.parochi» fanrti Georgii ,in palatio, fub ann· , Jndirtione, die, Menfe & Pontificatu, quibus fupra , prcientibus ibidem iilulltibus dominis, Carolp Jafredo, pralidente reverendilfimi fenatus *regii* Mediolani, &Galcatio vicecomite, & fenatore regio, tcftibus idoneis ad premifla vocatis fpecialiter & rogatis .

Nomina autem reverendiffimotum dominorum cardinalium , a quibus & quorum mandato hujufmodi convocatio farta fuit fcquuntur.

Bernardinus, epifeopus Sabinenfis, cardinalis fanrts Ctocis. Gugllermus, epifeopus

Anno Citxisrr

pu* Prencffinu», cardinatis Narbonenfii Philippus aepifcone»Tufculaoui, cardinalis CenomanenIM, Francifcu* , tituli, fanrtoruin Nerei dt "Achilei Cuflcntfrut* . Hadrianus tituli fanrti Gçifogoni de corneto . Renatus, tituli fanrt» Sabine Bainenfi*. Karolus > tituli fanrtl Vlrt in macello Definiario prefbvteri cardinales. Nec non dominus Fedcrigu», fanrti Angeli de ftnAo Severino ac dominus Ypolitus , fanrt* Luci* in fcilicet Eftçnfis f»nrt* ro.nan* ecclefi» diaconi cardinales .

Ego Gentili* ex gentilibus Fulglna*,publicus apoftoljca aurtotitate notarius, dG-g ?pr*ini(fis rogatus h^nc cedulara five inftrumentum fideliter impreffum fubfcripfi de publicavi figno meo appofito conlueto, in fidem prcmlfforura rogatus dt requifitus.

Ego Petrut Rebe , clericus Eduenfis dlueeefis aurtoritate apoftolica notarius puollcu* de premiffis rogatu*, hanc qedulam live inllrumentum fideliter imprelfum uoa_ Cum prxnomiiuto notario fubfcripfi *St* pu,biicavl fignoque meo manuali fignavi in sciimoniuro prxmiUorum.

urtRiHDij ir *tcteaus tarntat*

Rtfiori, Cancellario , Jrpauttr ,' confiha- riu , magifirtr 6- doftortbur «lw< umtterjitaUf JiuJii generatir Hajdelbergenjit .

Ex eodem Lunig. Spic. Eccl. cont. Pag. *«.

Mfleratione divina, epifeopi, presbyteri S. R. E. cardinale* in Lambardi* pro bono ecclefi* conveniente* . Reverendis *Sc* egregiis patribus rertori dr cancellario depurati* confiliariis , magiftri* Ac rertorlbus aim* univerfitati* ftudii generali* Heydelbergenfis , cura intelligent!* profperitati* *Si* dirertionls ecclefi* fanrt* Del , cutufrequente* generalium conciliorum celebrationes tanquam flumiaa paradyfi femper Dei ecclcfiain irrigaverint dr fecundaveiint, iliorumque mtermiffiones , tribulo* & fpina* viciorum , d'ftcniione* errorum, A bellorum feplus induxerint , quale* hodie gravlffimas Deo permittente patimur, effertum unde_> eft , ut divina illa Conftantienfi finodo, fancitura iit, ut decimo quolibet anno univerfale conchium congregaretur, id autem animo revolventes S. D. N. ante_> fram coronationem, & cardinale* omne* in conclavi exhlei.tes, nobifeum jurejurando *St* folenni voto poll biennium ab eo dic generale concilium convocare (latuerunt, ad quod exequendum, & fi fanrtitatem fuam_ aliquando fupplice* exhortati fumu*, nihil tamen hartenu* profecimus, atque cum lua_ fanrtitate , & nonnulli* alii* reverendilfimis domini* cardinalibus negligeniibus, dc nonnulli* forfan non llberuin reputemus, iu* omnemque poteflatcm concilii congregandi ad no* elfe devolutam, ut voto noilro jurato fatisfaciamus, labentique ecclefi» (uccurrctur , confilium ipfum faciendum curaro decrevimus, quod cum inditione ecclefi» , ut liberum nobis ac tutum id agere non luerat, libertate noftri facri ordinis plurimum opprelfa procurare non audemu*, in Lombardiam lccefTunu* , ubi poR longum rnaturum trartttum, plurimorumque divini Jk humani iuris dortiflimorum virorum confrl voluntate dit alienfu feremlhmi ac (acrar.f fimi Domini Maxunlliani elerti Romanorum imperatoris femper Augufti 4 Çhrliiianiilrmi domini LudoFici , FrancorumrRegi» fercilftimi , dte Veneri* fedecima pr»fentis fvfenfis Maii, auxilio Dei omnipotentis, & lpe bon» adhxrentix^ horum principum dc fidelium gengra|p concilium univerfalis ecclefi» indi mus'd, convocamus celebrandum Kal. Septembris proximi futuri, in civitate Pifana inchoandum, continuandaraque ufqde ad diffinitionem bon* dt conflantis paci* inter chriftianos principe* belli fufficieutts , contra inlidele* reformationis eccleiiz , dt in capite dr in membri*, extirpatione* Herefum, 'Scilmatum , *St* erroium in chrlftlana republic* vigentium , ac aliorum , qu» in ceduli* convocationis continentur, qua» paternitatibus vcftri* tranfmittimu* in loci* publici* dr confuetis affigenda* , *St* a vobis bene penfitandas^j ut eligere ex probatiffirals dortiminifquc vUfs, univerfitati* veftrc valeatis, qui ad tanraln rem , dt plure* caufas fidei in alii· confilii* nondum,' conclufaro, fuisconlilii* luvandas, terminandas mittendi unr nobifeum de omnibus con» fultari in commun^, ad quod, etfi nullo admonente , fponte properare debeatis *Si* teneamini, hortamur nihilominus plurimum in domino P. V. quod tam fanrto dc neceffario operi decile non velitis, *St* ad conftitqtam diem aùcffe confilii* *St* rationibus plenillime inftrurti Chrifti me reipublice , *St* fanrt» ecclefi» caulas curaturi, dk bene valete.ac nos orationibus |uvyte, Mediolani viceüma tertia Mail, Anno dkc. Undecimo.

Vcftri fratre» epifeopi , presbyteri, diaconi, S. R. E. cardinale* pro bono ecclefi» in- Lombard'* convenienter , ut fupra pro Ce & adherentibus Cibi cum mandati*.

AI.IA tJUSDtM COHClLi

*SjaoJat Pirata défaut trehiefiflofot LugJanenfem , O- Seaonenftm , *- fftfiofuat Pttratortcealem fro*

ttclejtu ab rah» Sy- *aotlo tatftreli*

Ex c*n. Cbr.It Illu*.redit. to in. pag i>, append,

SAcrofanrta generali* «vnedu* Pifana in Spiritu Sancto légitime Congreg -ta. uniemeccicliam reprelenrans, Lugdunum ad tempus translata, venerabili lrairi n*>- ftro epifeopo Gralfe/ifi salutem , & nmmpotenti* Dei benedirtionem . Dudmn venerabile* fratre* primatem Lugduneniem , dc Senoneniem archiepilcopum , ac Peiragoricenfem episcopum deputavimus, cum plena facultate per fe infimol , vel faltcm duo eorum, in absentia tamen tertii, aliquem probum eccleftafticum, vel fecularem Deum timentem , & in cafibus expertum . c|iSersdi, creandi. & nominandi, qui eorum, t nolito nomme , luouu-i, yellr» vкiп»- que

. quedtoecefi respctthrc Importas , prétexta .
Anwo (ubGdH , ecclefi* filio LudovicoΛ
CMijn Francorum regi chriftianiflimo , pro eccle-
fl* , Λ regni *defanfione* poiirerao coocefli , a (olvenribus reciperent ', qultantlas quoque pro modo fcdutorum facerent , dk expedirent , prout in noftrl* defuper confetti· littcrr picniqp continetur; verum cum propteT aliqua ardua , & tirgentilfima negotia publica aliaaque pcrneccflarias cautas, prefatoa venerabile* fratres noftros conuiiiifario« produttos a sacrosantta synodo ca ordinatione noftr.s , abeffe ad aliquot dies oporteat , dittam facultatem eis concelfain, has présentés litteras duximus revocandam: hinc eft quod nos dc fide , indu ftria , probitate, & legalirate honorabilis V viri jonannis d' Aulhon , preditti Francorum regis cubicularii I confili , eundenk. d' Aulhon* receptorem generalem ad recipiendum ciu«dcm domlm Regis Chriflianrsfimi nomine atque nolito , lublidium hujusmodi ditto regi ordinatum , harum ferte deputamus . Pro cujus quidem fubfidn portione, tu , & dioecciis tua ad iummatrv. quadringentarum libratum Turonenfium· prout per easdem nortras littera* vobis noti ficatum fuit, qtiotifati cftts . Quocirca circunilpettion· tu* per hac feripta mandamus , quatenus quotisationem predittam , eidem d* Aulhon receptori , vel ejus fub· flirujo , quam primum ipfé, vel idem lue ftitutus, te , vel vicarios tuos in ditta dioecefi tua exilientes, tequilicrint ejusdem chrtftianiflimi regis atque noftro nomine, in termino in dittis litteris prehxo, omni excusatione , dk dilatione ccflantibus, line sumptu ratione portus , feu dilationis , hujusmodi fumrnam sublidii tibi, At -tuae dioecefi impoliti, realiter , & currjeftêttu tradas, dk exhibeas, dk rcapportdndo , Ac exhibendo nobis prelente* cum quittantla ditti <T Aulhon receptoris , te , dk dittam tuam aioeeefim , de dittis quotisationc , dk fumma vobis impolitis, dk lie folutis quito* . Ac liberos tenebimus. Datum Lugduni in congregatione noftra generali , habita in loco capitulari ecclefi* Lugdunenfis, fub figillo noftro Santti Spiritus. die quinta., menfis Martii anno a Nativitate Domini millefimo qumgentelimo tertio decimo.

'Cew *Jfgillo terto in* fun *Spiritui Soutint txponfit olit m formo tolumbtt tum tixobue fiuttt fub ptJibm , Jti Jcmifrod», rtproftutotur.* I

£x *ipfo origiuoli littero,*

De mandato facrosantt* fy nodi .

Chaliuot Not.

*

BUU.J MONITOtll ; IT DtCLM^rtOMiJ UH O1S TI

inturfur priobtioutt , (fi· otiorum penO' rum toutre pretiotot Gullit no-* '**J**1*' V
Stta/r *bit rxprejjài : ta-tervrueruut* ta *Pifomo Corn· tihobulo turn Sctr-mottfie.*

JxUlius epifeepus fervus fervorum Dei Ad futuram rei memoriam I Tanta eft ' clavium ecclefi* poteftas in perfona beati Petri nobis cotnmifla, ut ficut pto decore £ dk regimine univerfalis ecclefi* nobis per Ptopheram dominus precipu , ut debeamus viros graves, dottoa , dk religlofos in timorc\u>mini viventes in ccclcfia fua plantait·, erlihcare, dt erigere, velut virentia germina , At fittuillimas columna*,tanquam fteilas in firmamento fulgentes , qutiruuu labia cuftudiunt fcientiam : quoniam monente propheta: Angeli funt domini exetciluuin , in quibu· ecclefi* decor , dk fortitudo fuftentenr fecundum gradu* dillin ttionen : ita nobis mandat ex dominico agro nocua» , dk venenosas plantas evellere, dilfipare, <1 disperdere, peltiferos fcilicet « dk scandalolbs, scisinaticos, contumaces . & feditiofa* homines in Dei ecclcfia fupra merita asqitos, juxta Apoftolum apud isemeptisos Capientes , quorum reproba^ fcientia eft vehit gladius in manu furiofi ; dk qui. dc Chrilli patrimonio ditati , & *exaltati* contra matrem fuam velut Ingrati filii recalcitrant , Calcedoncnfis concilii veftigiis inh*rentes ultionis gladio ferire, & in eo* debite & jufte animadvertere, irnpieiatifque colligationes & congregationes dtffolvere dk eliminare; ut alii cotum exemplo moniti difeant in Cernitis ju- ' ftici* ambulare, dk ecclefi* unitatem in pacis vinculo fervare, a fchrfmatis labe dk infettione immaculato* cuftodire . Nufquam enim melius (telle Alexandro fecundo pr-r-deccfTorc noftro) hortus dominicus plantat i quam'àuando fi qu* retta funt nutriat, dk qur 'virtutem. impediunt extirper . Dudum liquident defiderante* pro noftrl pallo rails officii debito, quod femoer mera gefrimus, expeditionem contra infidele* chriftiani nominis inimico* per chriftiano* principe* fumi, ut juntti* nobifeum viribus tam pia fantta dk Otfeftaria expeditio felicem dk votivum fortiri^sflet effeaum, idque nobis perdifficile fieri pofle videretur , propter chrlftianorum principum diflenfione* dk difcordia* dt alia diverts impedimenta,nifi in generali concilio per no* celebrando exemplo majorum noftrorum hoc trattaretur, ubi uniti* animis dk robore fvvifque difeordii* E& inimicitiis depolitis, ac reftituris unicuique hiis qu* tua funt, dk reformatione ecclefi* dk morum fatta prout necetftitas exigeret , tam felix dk optata expeditio non minus quam necefiaria votivum fortiret effettum › prafertim hii* temporibus, quando fide digna relatione percepimus , propter vigentes inter infidelium principes dk populos difeordias dk bella Inter fe capitalibus odii» diffidente* › eorum viribus ta aquam domi-

A**9 Cutisri -i1*·

Anno Cmxisti IJU.

dotninocontricis dt debilitati·: propter innumeras eorum cedes Inter Ce mutuo faAacfacillus cotum feritatem & fxviciam contun, dl ac aqtllfa chriftlanorom dominia regna provincias&clvitatesjkxfertimScpulchrum dominicum t*m diu chtiftlanorum focordla Saracenorum manibus prophanarum, reçuperati poffe: ut tandem juvante domino, imo vero manifeftla (ignis nos'incitante unum fiat ovile & unus pallor: matura defuper deliberatione dt eonfultationc cum docidi' mia & timorate confclcntix viris de venerabilium fratrum noftrorum fanAx Romane ecclelix cardinalium conliliodt confenfu générale Λ Oecumenicum concilium indiximus immediate poli felium PafchaVis RefutreAionis dominice future, in Laterano, domino concedente celebrandum. Conciliabuli Pifan. dt congregationis malignantium ecclefix ac fchlfmaticx feAx IndiAionedt publicatione faAis procuratis de temere attemptaxis per perditionis filios fcifmatis fatores nernardinum Carvaialem, olim epileopuni Sabincn. & Guillelmum Hrillonerum olim epifeopum Przncftin. ac Francilcum Borgiam fanAorum Nerei dt Acliilei uresbyterum olim cardinales: improbatis eliminaris ac damnatis, dé eorundem fratrum noftrdrum confilio, velut a non habentibus auAotitatem nec uoteftatem alirfuam nobis inconfultis fimilia faciendi: prohibentes przf*tis olim cardinalibus Bernardino, Guillelmo, dt Fiancifco & aliis quibufeumque, ne ad dl^um conciliabulum Pifan. accedere, vel illud ibi celebrare vel renere auderent, fub graviflimis poenis fcifmatis, hxrefis, criminis lxfz majeftatis, dt privationis cardinalatus dignitatis Zt omnium ecclefiarum dt beneficiorum quorumcunque et Mills poenis a jure vel ab homine contra tales ftatutis dt ordinatis, quas etiam poenas ipfo faAo incurrere voluimus, omnes dt Ungulos arctiiepifcopos, epifeopos, dt prxlatos, & ecclcfiaftica· live temporales perfonas, cujufcunque dignitatis dt prxminentix «xifterent, qux prxmillis contrafacerent vel venirent, ut latius in diAis nollris litteris contineiur, quarum tenorem hic pro exprefto haberi volumus: quas etiam publicari, dt ad omnes principes chriftianos transmitti, dt fub infinitis exemplaribus impreffas ad omnium chriitianorum notitiam deduci fecimus dt mandavimus: prout acbfirv gulorum notitiam indubitanter pervenerunt*. Vocatis deinde diAis perditionis filiis, olim fanAx Roman® ecclefix cardinalibus Bernardino, Guillelmo, dt Francifco, ac paterne Ac benigne invitatis ad reditum Ac ad debitam obedientiam, a qua receflerant: commiflforum eis venia pleniflime oblata dt diu expeAatis. etiam fupplicantibus nobis, eisdem venerabilibus fratribus noftris fanAz Roman® ecclelix cardinalibus, fi ad cor reverti Ac errata recognofcere voluiffent: Ac exemplo prodigi filii ad parentem dt pallorem animarum Tuarum redire, ut nos pium parentem imitantes, eos in vifceribus caritatis Ac ulnis apertis ad mifericordiam recipere dtampleAi poflemus, Ac tanquam peraltas oves ad ovile Dominicum reducere ut ut litteris etiam alus nollris defuper confeAis plemus continetur. Quibus I t-ceris noftri· Ac indulgentia abutemes diAl perditionis litu, 4t (Jro ol> lata eis non petentibus, pro noftra r.lenientia dt. paterna pietate, venia elatiores vtftAi, illas nedum contempferunt, fed pejora quotidie molientes dt exemplo Pharaonis indurati cum inconfutilem domini tunicam fcindere oblinate dt pertinaciter perfeverarcot, & fcifma horrendum in Dei eccleiia feminare non ceflarenc, jullftla & *ecclelix* periculis id exigentibus, pro noftri pa(loralis officii debito, noftrorum majorum exemplo admoniti, licet inviti coaAi fuimus de (iinilicon-filio, eorum demeritis id expofcenribus, eos confiftorialiter damnare dt contra eos vclut fcifmaticos dt hrreticos dt lefe majeftatis criminis reos fententiam ferre, ac dignitate cardinalatus dt aliis ecclesiis dt beneficiis privare dt inhabilitare: *ut* in fententils per nos latis dt litetis Apoftolicis defuper confcAi· latius continetur. Cujus fententix dt privationis, przdiAi perditionis alumni habita notitia, nedum eorum ergata deflere dt veniam petere cum omni humilitate dt Jachrimis ut tenebantur, voluerunt: fed in profundum mulorum defcendentes, animarum luarum falutem dt honorem contennentes diabolicis (limulis exagitati dt avertentes fc retrorfum ne videreijt cxlum, membra jam putrida diabuli dt ab ecclelix unitate feparata cffcAi in reprobum fenfum eorum exigentibus peccatis dati, etiam armatorum cohortibus flipati Pifas proficifei, plures pralatos, archiepifcopos, epifeopos, notarios noftro· dt abbates dt alias ecclefiafticas perfona·. quod dolenter referimus, in perditionis femitam, dt tuinam fecum trahentes,dt veluti morbide oves inficientes, conciliabulum five convent >culam fcifmaticum dt eccleiiz malignantium congregationem celebrare non funt veriti nec erubuerunt: foribus ecclelix majoris Pifan. Ipfis velur fcyfmaticis dt excommunicatis claulis, dt illas ingrrdi prohibiti, alias generali interdiAo przfertim durante non aperiendis.· clero reclamante per vim dt violentiam refraAis dt apertis, five potius ruptis: dt fecuri dt afeia confciffi*. dt dejeAis, ecclefiam ipfam ingredi illanique prophanare Ac contaminare, ac clavium ecclelix poteftate contempta dt fpretis cen. furis dé interdiAo, celebrari miflas, dt alla divina officia facere, clericos Ac alios ad dandum libi vellimenta, dt alia facra— per vim compellere, ibidemque cogitantes conlilia qux non potuerunt Habilite, contactudinem generalium conciliorum fimulances, pretenfas eurum feftione»tenere, prxlatis przdiAisde dominio regis Francix duntaxat mitratis clrcumfepti, dt aliquas determinationes dt conclufioncs damnatas Ac hxreticales ac fchifmaticasfacere aufi funt, eafque publicare non timuerunt. Deinde fuga fe ex diAa civitate Pifaruni proripientes, confcientia criminum exagitati magif'que recedentes in Lombatdiam, dt ducatum Mediolanen. ubi conciliabulum hujulmodi continuandum poΛ paucos dies at> eorutru. adventu incivitatem Pifarum ex certisconfiAis eorum caulis transferentes fe recepcrunt

L a

. I – Qmatari П*'.

"rente faAii prius per eos aliquibus conclufionibus dt detertninationibua in diAis eonim ftffionibas, in quibus nonnulla non minus injulia *dr* fatua ,quain fcandalofa fcifmattea,venenofa At piarum aurium oftenliva, qupd Fifanum concilium die legitimum ; creando officiales cuftodcs Ac przfidentes concilii», decernens etiam quod omnia contra tes per nos poft indiAioncm Ac publicationem conciliabuli Pilani ufque in ilium diem gcfta & impofterum gerenda , nulla Ac invalida At nullius exifterent roboris ve) n.omenti,aGCufantes contumaciam vocatorum ad concilium, & quod eorum non comparatione oc abfentia non obftantibus ad ulteriora procedent cenfuras; & poenascon tra impedientes, adhérentes d>Ao conciliabulo fulminando: dr qu» indiAio Lateran. concilii per nos faAa minime procedat ex ceris futilibus infipidis rationibus per cos adduAis: certis etiam legatis nomine ailèrti concilii in civitatibus eccleii» Ronomcn dc Avinion. ut dicitur, deputatis, adeo eorum proceftit temeritas , dt audacia At damnat» ambitionis improbitas At fcandalizandi ecclieliam Dei obftinata At pertinax voluntas, prrmifla dt alia deteriora in eorum itu11iloquis fermonibus aggredi At dicere non funt veriti : linguas eorum At ora in czJum *ponentes* , dt .more canum latrantes in profundum malorum defeenderunt. Quanivis autem invaliditaf nullitas & impiobnasgc-C ftorum adeo pateant & fini manifefta Λ.· notoria, & tua ipfonim natura & malignitate deftruantur ,V corruant, veluti faAa ab omni penitu» auAortate & poteftate carentibus ' & cum fanAorum patrum & factorum canonum antiquarumque obfervatio· num & confuetudlnis formam *‹Si* ufque ad praeiens fzculum inaudita & inteniptata contra verum & indubitatum Ronuncn. pontificem per tot annos ab univerfo chriftiano orbe etiam ab eisdem fchifmaticis pro tali veneratum & habitum & contra noftras exprella. prohibitiones At mandata tilentio & taciturnitate praetereunda , ut eorum rabies contrita In feipfos rumpa- D tur filem io retponhonis loco fervato. Ne tamen infirmis in fide At ignorantibus fcienriam feripturarum & facropum canonum infttuta aliquis fcrupulus vel fcandala orlan-f-'tur propter ρıζıηiıΓi,Π fub filentio prztereantur, ac veriti ne juxta prophetam animz deviantium a femita veritatis de manu noftra requirantur: fimulque eorum tam audax temeritas fonoro fedenti in throno juftit:z teftirnonio frangatur dt annihiletur, & inobedientia ac contumacia przlatorum, qui diAos olim tres cardinales, et Renatum de Pria olim S-Sabine presbyterum Car. fimilitet privatum unacum eis cxillentem perditionis filios funt fecuti et eorum ducatum E fequeiyes in foveam inciderunt : Ac eis tam pero!te& temete adhzrere non funt veriti, in aliornm exemplum puniantur, ipfiquee'mendati ad cor reverti reminifeantur, valeantque eotutn. errata dc graves exceffus recognofeere Ac deplorare ; & quam periculolum cxiftat ab unitate ecclefi» At dominici gregis ovili recedere &· fcifmaticam fcAam facete, vel facientes fequi,fk

.ei» auxilio Ac praeCdio efle eorum proprio periculo difeant dt edoceantur : inftantibus etiam dileAis filiis JuftinoCarofo advocaro At Mariano *de* Cuccinis procuratore Fifci noftri Λ earner» apoftolic» in virtute altifliml exuigentcs de beatorum Petri et Pauli auAoritate Ac poteftateconfifi,acdevenerab[redacted]um fratrum noftrorum S: R. E.card, confilio, tam przfati conciliabuli Pilant five fcifmattci conventiculi lathan» At congregationis malignantium & mjuflorum celebrationem per prcfatAs perditionis filios faflam in ecclefi» Dei fcillbrum & turbationem diabolica fuggeftione cogitatam , ad inducendum fcliifma & divtfiooepi *Sc* eccleii» ruinam ; ac omnia dt lingula fupra narrata in eo gefta & conclufa alia quzeunque in ipforum dainn.itis felfîonibus & congregationibus traflatu & faAa determinata Λ conclura, etiam diAa conciliabuli tranlhtionem ad civitatem Meuiolanen. vel Vercellen. aut alia loca qu.rbum-qiie veluti contra formam juto Λ: fanAorum patrum inflitut» A: Çacrorum canonum , abfque noftta licentia Λ auAoritate nobis exprefta— damnantibus et prohibentibus fubgiaviffimis pirnis ne fierent imerminantibus , iaSa determinata At ocnclula ab omnibus ichifmaticis & hzreticis <\ crim.ms I»f» inajeftatis reis & omni dignitate cardinalatus & ecelefiis etiam Metroj oliran. At epifeopatibus & titulis lenrcntialiter privatis , in Conliftorio pubheo de eorumdeni fratrum concilio damnatis , et omni dignitate <1 façerdotali titulo nudatis, & alias omni proffus auAorirate et poteftate carentibus Grille elfe et fore nulla , invalida, in, ffic.icia, Icandalofa et damnata et in deftruAionem unnaris eccleii» et fchifmatica et excogitata Ac faAa , et proct funt nullius prorlus exiilcre roboris firmitatis vel momenti ; eaque penitus pro iufcAis haberi prefentium teror<-_> de potcilatis plenitudine, ac ex cetta noftra fcientia et de eorumdtm venerabilium natium noftrorum comilio determinamus decernimus et declaramus . Przfatis ig'tur ruftris lirefh^nhzrcntes , omnes et lingulos archiepifcopos et epifeopos,abbates, decanos priorçs archidiaconos, przpofitos, prothonotarios et officiales Romanz curir, ct precipue illos, quorum noruina infufer ipta.. fum videlicet epilcopum Fdunen. chriftianilUmi Regis orator em , Francifcum archiepifeopum i.'igduncn. et epifeopum Andcgaven. Galliarum primatem: Triftandum atfandum archicpificopum Senonen. necnon LoAoncn. antrdAi Guillelmi Brifonrtti o!>m cardinalis Maclovien. filium : Lucionen. Apten. Magodoncn. Ruthenen. *Le*xovien. Babiloncii. Ambianeo. F.ugulifinen. Tholoncn. d>Al Cullielmi olim cardinalis etiam filium : EleAen· Abrincen. Lemoniccn. Matifconen. epifeopos: ac Ciftcrcien. et Ai Dionyfii prope Parifes ec fanAi Marc, ieflionen. monaftefiorum abbates modernoc, quod d>A» congregationi et conventiculo fchifmaiico et damnato Pifani Conciliabuli principaliter vel per procuratorem intervenerunt , interfuerunt, et przfentiam et auAoritatem przlliterunt , live adlliterunt ; cujufcumque gradus digiuta-

Anwg Chxisti 1JII.

Anno Chhibti

tis et audoritatls fuerint : et co.denfus fuffragium live vocem aut confilium pr»(licerunt, in habitu pontificali vel aliis celebrationi fcfljpnutn vel divinorum interfuerunt; vel in difl* Pifan. Civitate una cum illis ad finem aufloriiandi didam congregationem , et congregatis favorem pteftandi pr«fentes fuerunt tanauam fautores ac nutritores perticacis fchifmatis ultra pernas a facris canonibus inftituta* ;poenas et ccnfuras quafcunque, etiam privationis in literis noilris contentas, prefettim indldionis concilii generalis Lateranen. incidiiie, et Incunifle ipfo fado; nili coram nobis excufavcrint de prarmitlis , et innocente» effe docuerint : nofque infra terminum infraferiptum per nos eis perficiendum docuerint de eorundem innocentia , vel Celtem per publica et authentica infhumenta coram nos prrlentanda & exhibenda informa probante fidem fecerint, quod ptrmifl* contregationi '« Conciliabul. Pifan. feflionius, non fponte nec voluntatie, fed compulfi & coadi & per metum adftndi pertbnc vel perditionis ecclefiarum & bonorum: qui metus cadere potuitiet in confiantes viros; hoc fecerint et attemptaverint : alias hoc minime faduri vel aufuri, de fimili fratrum conhlio etiam declaramus . Et licet juxta Caeretum canonum Inilltuta fchifmaticis notoriis eorumque fautoribus omnis audientia, deneganda effet; conieueta tamen urenres clementia ad abundantem cautelam, & nat aliquam excufationcm de pr*didis prxtendere poflint, monemu·, requirimus et eramus omnes et fingulos fupradidos archiepifeopos epifeopos et prelates et abbates et alias pctfonas ecclcfiaflicas et officiales, qui prxmiffis ur praefertur interfuerunt, et pr«fentiam et adfiflentiam prafliterunt, et alios prxlatos et perfonas ecclcfiaflicas ; quorum omnium er fingulotum nomina et cognomina in exeeutione pr»feotiutn pe. edidunu, infra faciendum exprimi poflint , et perinde arâcntur, ac fi perfonaf'ter illis ficnqminatis *dt* expreffis intimat» fuitTent, et inde claratione nfra facienda exprimi debeant & poflint : quatinus omnes ipli et eoium quilibet dît trigeiinia poll prefeniinn. literarum in loci» inhaferiptis affixionem, quorum dierum triginta, decem pro primo; alios decem pro fecundo; reliquos-vero decem pro ultima dt peremptorio terminis aflignamus: coram nobis in Conliftorio noflro, cum fratribus nolhis pra-didis conllitutis , fi ipfa tiigcfima dic Conliiloi iuiii haOcatur : aijas jn die Confrflorii immediate lequcnti comparcant perfonaliter & non per procuratorem ad deducendum dc allegandum & dicendum caufam quare ccnfuras & poenas pr»didas etiam privationis ecclefiarum & monallerio rum ac beneficiorum quotumcunque, que obtinent quomodolifaet in titulum vel cum•nendam in didisnolhis literis contentas, & aliasa jure contra fchifmaficos indicatas incidiiie & incurtitfe ipfo faâo declarati non debeant : & ad videndum et audiendum predidam fententiam declarationis per nos de eorundem fratrum nollrorum confilio omni meliori modo fciri & promulgari. (It autem prxmifTa oinnia et lingula ad omnium premifforum et aliorum notitiam deduci puf. *Л* *Гιηι et valeant,* nullufque juflam dc piannfli' ignorantiam pretender? vakat : ium_ ad eos perfona (iter citandos tutu» non pateat acceffiis : volumu- prrienic, noflras li. teras vel carum membranas \- irantumpta in urbe in valvis ba'ilkarum principis apoitolorum er fandi Inannis Lateranen. et acie campi Flui* anigi per aliquem vx nolhis Cut feribus debeti : ac extra llrbcm in valvis ecclefiarum Serun. et Pifan. vel Luceti. ac didas citationes et monitione» fic faAas ira ardare ac ii pcrfonalitci fade fuiiCcnt: nullulque de carum ignotanria fe cxcuf.ire valear neque poflit · Volumus etian. er apoitolica audoritate decernimus quod tt...................... noflra monitio in eifjeni valvis et acie intimata perindu valeat et illo» a·-det, quacunque continu ioiie apoflolica contraria non ooiUnte , ac ti cfdcm monitis et eorum lingulis intimata et innnuata perfonaliter et prcfentialiter extitiflet . Ne tamen moniti et citati prrdidi urbem iplam et curiam Romanam communem omnibus patriam locum, (ibi minus tutum, dt propter prxmitfa , vel ex quibusvis aliis caulis limitibus, vel diffimilibus imminere periculum in veniendo , flando , & redeundo excufationis, live velau.cn forfan allegent, ipios tenore prefentium fccurantcs , cudi bct ex monitis prvdidis ; lenuni, & am-
C pldfimum in fide pontificia , & vtnerabilium fratrum nothorum fande Roman. ecclefi» cardinalium in verbo veri & boni (ontihcis falvuLtncondudrim in veniendo , flando, & redeunde , ut ptrfcrtur, concedimus . Univerfos , & fingulos patriarchas, archiepiscopes, episcopos, & alios ecclefiarum monadcricrum parlâtes , & clerico-, ac perfonas ccclcfiaflicas , necnon duces , marchiones , principes, potellates , capitaneos, & quoslibet alios officiales , dt eorum lecatcncntcs, necnon communitates, univerlitatet > civitatum , caihorum, oppidorum , villarum , dt aliorum Jocorum tenore _ -- - requirimus , & hortamur ,
D ipftsque patriarchis, atchicpiscoprs , epifcopis , dt allis przlatis , ccterisque fubditis nothis difliide mandamus , quatenus prefatis monitis omnibus', & finguli, inveniendo, ac didam curiam occatione prrdida morando in ipfa , vel ab ipfa recedendo in perfenis, & bonis, aut rebus eorum nullam inferant, nec ab aliis quantum in eis fuerit permittant inferri injuriam , vel oflenfam . Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nolhx determinationis , decreti , declarationis , monitioni» , requifitionis , citationis, aflignationis , voluntatis, fecurationis , concctlioni» , hortationis, dc mandati infringere, vel ei aufu
E temerario contraire . Si quis autein hoc attemptare prrfumpferit indignationem omnipotentis Dei , ac beatorum Petri de Pauli Apollolorum ejus fe noverit incurfutum—· Datum Rom* apud sandum Perru n. Anno Incarnationis Dominic* millcfimo quingentefimo undecimo, tertio norua Decembris, Pontificatus noftti anno nono.

Sigifmundus .

Ia. Qjjeftenberg.

r;-

An*o C**tXTi •JII.

' *Carte·*

Anno Domini millefimoquingentcfimo undecimo , IndlAiooe decima quarta, pontificatu* sqnAlffimi io Chrifto patris, dc domini notui domini Julii divina providentia' Eap» fecundi anno nono, die vero Sabati decimatertia menfis Decembris : ptefentes retrofeript» litter» Apoftolic» prefatl sanAiffimi Domini noftri papx prout in eisdem continetur,fuerunt affixe, & publicat» in Bafilicarum principi* Apoftolorum de Urbe , dt tanAi Joanni* Lateranenfis valvis, feu portis, ac in acie campi Flore, dt fic affixa* per longum temporis spatium dimifimus. Demum copiam eatumdem In loci* fuprafctiptls affiximus, dt affixam dimifimus contra omne* in eisdem nominatos. Et vigore earundem litterarum Apoftolicarum fimili modo monuimus, & requifivimus Zaccariam de Arcira Abbatem , Philippum Decium, dr Philippum Boticclium, ut juxta earumdem litterarum Apoftolicarum vim, formam , dt tenorem , patere debeant « & quilibet eorum debear, nos Johannem Bernardi Curforcm. Ita eft Joannes Brangi Curfor.

Ai Marraritam Auftri* Arcbiiacijjam, in Belaia inferiori aimimjiratricem.

Convocationit concilii literal mittant, r fantfif at ecclejiefiutt iitionit jaee frofonat.

terepifto-la, Ludo-*ici Xii-Gallor. reg- vul-filius AfU* xeJJis an. >711. tomo II. *pig.* •*J*».

T Llnftriffima Domina colendiffima ; mife-X ratione divina epifeopi, presbyteri, diaconi fanA» Roman» ecclefi» cardinales in Lombardia pro bono ecclefi» conveniente* faiutem, At commendationem cum intelligenti* profperitatis dt direAioni* ecclelix fanA» Dei. Sacratiflimus dominus Cefar excellenti» veftr» Pater, divini,in terris gladii moderator ac fanAe ecclefi» Dei advocato* ac defenfor, dc chrlftianiffimus demiqus Francorum rex ejusdem ecclefi» primogenitus filius attendentes ecclefi» „ac chriftian» rcipublic» fluAuatione* prxfenre* ex nulla re magis provenire, quam ex intermiffione celebrationum generalium conciliorum , quibus difeordi» omnes folerent fedari > h*icfe* , fchifmata , dt errores extirpari, eccleflafticus fplcndor deturpatus purgari, *Se* ad nitorem priftinum reduci, *A* intelligentes not pro hac caufa potiffimum in Lombardiam fecefHfie: per commiflatiosdt procurarores fuos requilierunt nos, ur inftitutum hoc celebrandorum conciliorum fanAutn & falutate, illorum incuria , quibus maxime id curae elfe deberer « obfoietum,ad ufum revocaremus , pro prxmiflisomnitas, qu», nunc maxime inchriftiana repubfca vigent, tU-*lendi* , dt chriftianorum animi* ad pacem mutuam Habilem inducendi*, & ad bellum contra infidele* pro Chrifti domini noftti fide ufque ad ovili* uniu* firb unius paftoris cura conftitutioocm convertendi*, confirmavit illos, & no* in deliberatione hac, concilii Confiantlenfi* fanAio, qua finguli* decennii* concilii celebratio prxeipitur, qux per anno* quinauaginta, dr ultra fuit preterits, ac fpedale juramentum & votum fanAiffimi domini noftri, ac noftrum & aliorum dominorum revhrendiflimorum fande Romane ecclefi» cardinalium in Conclavi fu» creationis exiftentium, quo fe omne* Gaul nobifeum obligarunt, infra biennium a die ® affumptioni* fu» ad pontificatum concilium celebrare, quibus negligentibu* ad no* ju* convocandi devolvebatur, dt nobis omnibus negligentibu* fecundo loco ad imperatorem α principe* I Poll maturam ergo cum ipfi' commiliariis confultationem, invocato auxilio Dei omnipotentis,cum illorum adherentia ac fpe bone adhelioni* aliorum principum & fidelium ad convocationem concilii generali* univerfalis ecclefi» XVI. maji poll miflam S. Spiritus devenimus, quamde ipfi commiff'ariiA procuratore*admi ferunt, & etiam nomine fuorum principum eadem die fecerunt renendum in civitate Pilarum, & inchoandum Kalendis Septembris proxi-C mi futuri, & continuandum ufque quo praemitia omnia firmiter & folide diffiniantur . Mittimus excellenti» veftre cedulas convocationis, quas rogamus faciat per dominia ifta fereniffimi domini principis archiduci* affigi, dc publicari, nunciabitque divinum hoc opus Pre lati* omnibus per ifta dominia, Î|uo in tempore qui tenentur pollinr intercie fimulque ordinare oratore* folemne* fereniffimi domini principis, ad quem etiam feribimus, quo aAione* ferenitatis fu», dt *excellentur veftr» lint* in laudem Dei dt fplendorem ecclefi», conforme* 'Ili* facratiffimi Domini Cxftris communi* patri*, dt cum his omnibus curabimus pacem univetfalem DChriftianorum,bellum fufficiens contra perfido* Ismaelltat, reformationem ecclefi» in capite & in membri*, ac perennem gloriam facratiflimi domini Celaris, dr aliorum principum, qui adjumento erunt huic lanAiffim» reformationi, quam Dominus pollicetur hi* qui In hac ecclefi» refurrcAione partem habuerint · Regamus excellentiam veftranu mandet premifla omnia diligenter, dt celeriter fieri, & ex nunc ordinari: feliclffime valeat excellentia veftra , cui no* offerimus Mediolano XXIV. Maji MDXI. excellentiilim» veftr» excellenti» deditifiimi epifeopi, presbyteri, diaconi fanAx Romanx ecclefi» cardinale* pro bono ecclefi» in E Lombardia convenientes, ut fupra pro fe, & fibi adherentibus cum mandaris G. dinali* fanAx Crucis, D. cardinalis Narbonenfis. F. cardinali* Cufentinus. A Tergo: Illuftriffim» domine coleodifliaue dominae archiduciflx Auftrix dec.

CCN-

A**0
Chxisxi
1518*

CONSTITUTIONES EBORACENSIS PROVINCIÆ

A Thuu iHJnt trekiefifcap, <|r legata eireiter annant Danunt MDXVIIL rtn{Mt, ir fecundant titulum frentalgata.

LIBER PRIMUS

PROOEMTUM.

Txtit apud VvilkinS lu. III. P*K- <»*. Lx M. S. penes Thomim epilc. Ai- (aveo.

THornas, permlflione divina Eborumarchlcpifcopus, Anglix primas, apoftolic* Tedis legatus, univerfis & lingulis abbatibus prioribus, miniftris, leAeribus, vicariis, & aliis ecclefiarum praelatis, ac quibufcunque clericis nofttx Eborom provtnci*, fa lutem in Domino fcinpiternam. Etfi nonnullae conflitutiones, perquam utiles a predecdCorlbus nollris Ebotum' archtepifcopis in fvnodu provincialibus per ipfos celebratis. ad confervationcm ccclefiaftic» libertatis fideique munimen edit* tint & legitime promulgat*, antiquus ramea hoilis admodum invidens faluti fidelium, obquc id Temper luggetens mala, ac quod poteft nova priftinis adjiciens, quo plurimos fecum ad tartara miris in <bes Gngulos artibus la borare non définir, ut orthodoxam fidem evertat, quietem perturbet mortalium, libertatemque ecclefiafticam labcfaAet: nos igitur tam hujuûnodi moliminibus infidiisque diaboli, quam malitiis hominum obftare, atque obviare volentes, ad munimen fidei, & augmentum ejusdem, reformationemque morum «c defenfionem ecclefiaftic* libertatis, de confenfu. & afieniu fufiragancorum nothorum, ac pr«latorum, & cleri noflr* provincia has conflitutibnes fieri fecimus, quas promulgamus, dt ab omnibus fubditis noflr* Eboracenfts provincia: firtnuci oblervari volumus & mandamus.

I, Dt fumma Trinitate 6- fide catholica, tjeurgiui Heoill.

Igno antia facerdotum populum précipitât in foveam erroris, dt clericorum ftultitia vel ruditas, (qui de fide catholica-, mentes fidelium inftruere jubentur) magis aliquando ad errorem perducit, quam ad doArinam. «juidam enim exteris prxdicantes non femper loca vifitant, qu» magis conflat veritatis lumine indigere, tcllante propheta qui ait. *Parvuli fenarunt fanent, & eun erat qui frangeret ; 8c* alio reclamante I *i>uia egeni tb- rauferei fuerunt aquui, tr lingua earum fili aruit.* In quorum remedium diferiminum ftatuendo precipimus, ut quilibet facerdos plebi prvfidens quater in anno,hoc eft, (ernei in quolibent quarterio anni, die una Colemnl vel pluribus per fe vel pet alios exponat populo vulgariter, abfque cujuflibet fubtilitatts textura fantaflica, quatuordeciro fidei articulos, decem mandata decalogi, duo precepts evangclii, fcilicet gemm* charitatis, Ceptem opera mlfericordl», Ceptem etiam peccata capitalia cum fua progenie, Ceptem virtutes principales, *Si* feptenu, grati* (aeramenta. Et ne quis per ignorantiam fe excufet, quin Celat articulos fidei, quos omnes ecclefic miniftti teire tenentur K eos fummaria, ut Cequitur, petftringimus brevitate. Sciendum eft igitur, Ceptem fidei articulos perlinentes ad myllerium CanA* Trinitatis, quorum quatuor pertinent ad divinitatis intrinfeca, tres vero pertinent ad eflcAus. Primus eft, divin* effenti* in trium perfonarum indivifibili Trinitate, juxta illud *Credo iit neu»» Deum.* Secundus eft, credere *Patrem ingenitum effe* Deam · Tertius eft, credere *Filium unigmi. 'u» effe Deum.* Quartus eft, credere *Sfiritu» Hanflum nec genitu», nec ingenitum effe Deum, fed a Patre Filia feriter frocedente».* Quintus eft creatio coeli & terr*, hoc eft uηιηî! vifibiiis & invlfibilis creatur* a rota indivifibili Trinitate. Scitus eft CanAificatio ecclefi* per Spiritum SanAum, & grati* facramcnta, & cetera omnia, in quibus communicat ecclefia chriftiana; in quo intelligitur, quod ecclefia cum fuis Ca eramentis & legibus per Spiritum SanAum omni homini quantumcunque peccatori fufficit ad falutetn, & quod extra ecclefiam Aon eft falus. Septimus eft, confummatio ecclefia: per gloriam «ternam in eatne & anima veraciter fufeitanda; & per oppoiiAuπι intelltgitur damnatio «terna reproborum. Nam alti ieptem articuli pertinent adChrifti humanitatem. Primus eft, focarnatio feu vera carnis aflumptio ex lola per Spiritum SanAum virgine gloriofa. Sccunduseft, veri incarnati Dei nativitas ex virgine incorrupta. Tertius eft, vera chrifti paflio & mors in cruce fub tyranno Pilato. Quarius ell, defcenlio Chrifti ad inferos in anima, quiefeente corpore in fepulcro, ad fpoltationem tartari. Quintus eft, vera Chrifti refurreAio. Sextus eft, vera ipfius ad coelos alcenfio. Septimus ell, ipfius venturi ad judicium ccrtuTuna cxpeAatio.

Ferte idem.

Attendant facerdotes, quod cum com·* munionem facramenti porrigunt fimplicibua tempore pafchali, vel alto, folicitc eos in-(truant, fub panis fpecie cis timui dari *corpus* Λ fanguinem Domini, imo Chrirtutru. Integrum, vivum & verum, qui totus ell fub (pecie facramenti. Doceant etiam cof* dem,

dera, quod eifdem temporibus la calice propovetur; non eft facratnentum, fed vinum purum cis hauriendum traditum, ut faciliter facratnentum glutiant, quod ceperant. Solis enim celebrantibus fanguinem fob fpecie vini confecrati fumere in hujufmooi minoribus ecclefiis eft conceffum. Inftruant etiam eofdem fumptura ore facramentutn non nimis dentibus comminuere, fed tritum modice forberc pcrfeAe, ne particulam aliquam eveniat inter dentium interftitia, vel alibi remanere.

II. Dc ttxfiitittitniiuf. JabtHxet Tboretby I

Et ne conftitutiones noftr* per r.on ufum feu abufum, effcAu (quod abfit) cateant & vigore, praecipimus in noftra provincia E|K>tum eas futuri* temporibus inviolabiliter obfervari; mandante* coepifcopis, & fuffragancis noftri», archidiaconifque univetii* noftr* provinci* Eborum, ut ipfas noftta·. conftkutiones, vel per fe, vel per alios, ut jus exigit, publicent & faciant publicari, ac in publicam notitionem deduci, ad utilitatem communem, laudem & gloriam nominis jelu Chrifti; ft.quod annis lingulis in viiitationibu» & capitulis generalibus per archiaiaconos, dt eorum officiales cclebrcodn, fiat habeatur diligens & exaAa inqtfilitio ad eftieAum, u: prxmitTas no liras conii nut-ones non obfervantes canonice puniantur I

fdexi.

Et ne reftores, vicarii, & alii fubditi noftii ignorantiam pr etendere valeant m futurum, injungiinua omnibus & Unguli* reAoribus, & vicanis, & capellaoi* aliis curam animatum habentibus, quod ipfi» cr eorum finguli vetas copia* dc noftris conftitutionibus prcmitlis inter duos menfe*, a tempore pciin* publicationis carum, dem, ei-> taA», habeant » et tec'piant, et eas io omnibus et lingulis articulis oblervent, ac parochianis ei fubditi: luis finguiis diebus dominicis publice intiment et exponaot, eas ab eis fore obfervandas, ficut ipfi vel illi pcetutn u.tionis canonic* voluerint evitare.

In convocatione provinciali habita primo fept. anno Dumin. M. CCCC. 1 XII. 'JTilliei Booth.

Memorand, quod prxlati et cierm in prxd'Aa convocatione volunt et concedunt unanimiter quod itf.Au* conftitutionum provint!» Cantuarlen. ante h»c tempora tenturum conftitutionib. prov. Ebor. nullo modo repugantium, feu pi«judicialium(& non aliter, nec alio modo annumerentur, dt quod hujufmodi conftirutione* provinci* Cantuatienfu et eff.âus earumdem (ut prrfcrtur) inrcr conftitutiones provinci* Eboracenfis» *prout* indiget et decet inferantur, et cunu cifdera dc extero fervand» incorporentur» et pro jure obferventur.

111. Dettnfitluiitt.

Cum Inter rcAorcs ccJefiaruui nodi* dnxccli» et exeeurotes, live benorutn adminiftratora* immediatorum predeceflbrum fuorum, port feftum fandi Marci evangailft* decedentium, er fuper modo, coisinctudine, et forma percipiendi fruAus sutumnales, e» fupporrandi bnera, ecclefiis predicts incumbentia, nonnulli dilfenfionr* muteri* exort* fuerint, et quvltione*, nos lite* fedarc, et omnem ^ucftionis materiam amputare cupiente*, dc voluntate» confenfu cr aflirnlu preiatorum et cleri holtr* di<rccfis in hac facrofanAa fynodo congregatorum ftatuimus, ordinamus, et diffinimus: quod fi reAores eccleliarum noftr* dicecefi* › quaturn cccleftarum fruAus majore·- autumnales exiftunt, poli feftum ftnAi Marci evangelift* deccflerint, fruAus autumnales hujufmodi cccleftarum executoribus, vel bonorum cotutndem adminiliratoribus pertinent atque cedant ad ipforum legata vel debita perfolvenda»' fruAibus tamen pr»diAis,)uic prxrogativ* ecclcfiz noltrz liactenus obtento, quandlu hujufmodi ecclefi* vacaverint, nobis, et fuccetibribus noftri*, in omnibus temper falvis. Et quia qui emolumenta percipiunt, etiam onera fubire debent; volumus er auAoritate pr*diAa (latuimus, quod quicunque redores, feu executcre* vel adminfiirateres bonorum eorumdeiB, fruAus autumnales ccclcfiarum hujufmodi percipientes, live ipfas ecclefia* per mortem, fpontaneamreiignationem, ceffiuneiu, vel privurionen vacare contigerit onus offi.iandi dietts ecclefiis pet fe vel a-1'0*, et alia onera, occatione diAorum fruAuun majorum incumbentia, uique feftum annunciationis beat* Marie virginis tunc proximum tequens fubire et agnofceie teneantur: dum tamen hujufmodi fruAu* ad hoc fuppetant, cereris majoribus fruA bus contingentibus interim incumbentibus in eifdem ecclefiis omnino refervati* Qpod fi hujufmodi fruAus autumnales ad ofticiat.onera et onera hujufmodi non tuftieiani fupportanda, tantum ex aliis decimis cr obventionibus ad ecclefias hujufmodi interim contingentibus detrahatur, quantumcutn fruAibus pr*diAis ad officiationem et onera hujufmodi fufficcre poterit perimplenda: qu* etiam de vicariis eccleliarum noftr* dioecefi», quorum portiones in decimi* autumnalibus exiftunt, volumus obfervari.

Idrai *farftu*.

Statuimus etiam, quod fi ille, qui ecdefiam tenet penfionariam, moriatur die cuen*, unde de confuetudine archiepifcopatu» noftri fjuAus autumni fcquentis ad eum pertinent, ut de eifdem proventibus fatisfaciat ufque ad ccenam Domini ejufdem anni fcquenti*. Quod C aliquo cafu fatisfieri non poflint fucceflbri, inde refpondeat, fi tuent talia ecclefia, quod in oblationibus, vel medietate obventionum conflat, gui percipit I pro rata refpondeat.

Jy. h tffeia irckiJitnu yyilHel. Creaefelct.

Fligant itaque reAore* ccclcfiarum *pr«fbyteros* not* ordinationis» 8c convetiutionis

Anno Christi 1451

Anno Chbisti 1518.

ni* honeiLr, potentes opere Ac fermone, uui exemplo vite & verbo doArln* dare A domino valeant plebem perfeAam, qui circa correAtonem parochianorum viglent incedanter, Ac exceffus fubdirorum diligentius inveftigenr, & corrigant, qux fuerint familiariter corrigenda. Çxceflu* autem In publicam prodeuntes notitiem live fanum archidiaconis vel decanit feu officiali nctftro denuncient corrigendos, ad quod juramenti vinculo afiringantur:. ad hec prxclpiiuus, ut reAores vel eorum presbyteri ungulis interfuit capitulis, & exccrtus denuncient fubdirorum, dc denunciations vacationis, At executions-„ ac alia mandata recipiant, que occurrerint, injungenda·

Idem.

ReAores ecclefiarum presbyteaos fuis ecclciiis non prrficiant, donec ipfos archidiaconis, vel eorum qfficialibus reprxfentent, de quorum ordinatione, & vita, & fcientia, examinatione habita diligenti, illi, qui reperti fuerint idonei, admittentur, *Sc* ftipcadiorum quantitas in rotulum publicum, capituli redigatur; minus autem idonei, & de quorum ordinatione & vita non confiitentpenitus repellantur: ordinari vero a non fuis epifeopis, vel alias irregularitate innodati, ad nos mittantur, rprocgrtia, .fi digni fuerint, obrinenda, (i (it cafus, in quo exC notho officio poflituus de jure dtfpenfare-

f'. *de officio arc hifretbyteri*
Idem.

Quia vero exigentibus culpis noftris, fritAu» humanis necetlitatibus, cxlefti miterationc-'provifos, frequenter abforbet repentina calamitas tempefiatum, orationum fuifragiis eft Chrifti miiericordia » & piis precibus invocanda. Ideoque finguli presbyteri cum aeris intemperiem viderint imminentem, non expeftato noftro vel arcbidiaconorum mandato, protinus ad proceiliones A humiles orationes devotionem excitent fub ditorum, ne, dum juffionis noftr* auAoritas cxpeAetur, ultra quam expediret) deprecatio fidelium prorogetur·

Prxfentis concilii diffinitione diftriAe dulimus injungendum, ut reAore*, vicarii,. & alii presbyteri curam animarum habentes, infirmos lingulis dominicis, & feftivis diebus vilitent diligenter: caveant autem reAores, vicarii, & alii presbyteri, ne ad vi. firandum infirmos fe exhibeant difficiles, quacunque hora fuerint /equifitl; quod li facete prxfumpferint, canonicam non effuE eient ultionem. Nec ficut haAenus a qui. bufdam cfi prxfumptum, mittant cum euchartftia diaconos ad infirmos, dum ipfi vel potationibus vel alii* vohiptatibus carni; vacant; fed perfonaliter infirmos adeant, *At* efinfeffiones audiant folerrer, crimina, & circumftantias criminum inveftigent, & innotefeant infirmis, qux foret pernitentiaj in Jungenda ac iniungant, quod prraitentiam recipiant cum faluti fuerint redi- turi, cum pœnitcntia non lit infirmis injungenda, -fed innotefecnda: pro furtis At rapinis feu damnis aliis irrogatis, iniila rum folennia non iniungantf rerum reftitulione pretet initia) ht ut folet fieri a quibutdam, qui falureiu animaium non quxrunr, fed compendium t-mporalc; fed ante omnia rem reditui, & damna rclarciri prscipiant defraudatis.

Grrgnnief Nrmll.

Ignorantia (acerdotum, ut in!,a; Prrcipimus, ut quilibet facerdus plebi ptxfiden-, quacuer in an. hoc efi femcl in qualibet quarB t* anni, dic una folenni vel pluribus, per fe vel per alium exponat populo vulgar:- ter, abfque cujullibct fubtilitatis textura^ fantaftica, quatuordeciin fidet articulos «decem mandata decalogi, duo prxeepta evangelii, fcilicet gemirur charitatis, fepteni. opera nufericordix, leptem peccata niottalia fua cum progenie, feptem virtutes principales, ac feptem grati* faeramenta. bt ne quis a prrdiAis per ignorantiam fe excufct, c«pvfitts quatuordccim fidei articulis tub titulo congruenti, extera tub quadam, ut fequirur, perftiingimus fummaria brevitate, decem onim mandatorum Veteris Te- (lamenti, tria ordinantur ad Deum, qua· dicuntur mandata prime tabui* leptem vcro ad proximum, qu* dicuntur mandata fecund* tabulx. In primo prohibetur omnis idololatria, cum dicitur. Non *habebit l)eot aliénai coram me,* in quo implicite prohibentur omnia fortilegi», et omnes Incantationes, cum fuperfiitmnibus charaAetum, et hujufmodi figmentorum. In fecundo mandato, cum dicitur· No» *affumet nomen Ltei tut in vanum*, prohibetur principaliter neretis univcrfi, ct fecundario omrus blalphcnua, er irreverens Dei nominatio, et pr«cipuc in perjuro. In tertio mandato, cum dicitur, *memento ut Sabbatum /anilifieri,* prxeipitur cultus religionis chiitlianx, ad D qucm indifferenter clerici ct laici obligantur. Ubi fciendum cfi, quod obligatio ad feriandum in Sabbato legali, fecundum formam Veteris Tefiamenti «expiravit omnino, cum c*teris in lege ceremoniis, et fufficit in Novo teftamcnto modicus vacandi divino cultui diebus dominicis, et exteris diebus· folemnibus ad hoc auAoritate eccleli* deputatis, quibus diebus modus vacandi non eft fumendut a fuperftitione Judaica, fed a canonicis tndrumentis. Primum fecunde tabule mandatum eft, *Patrem*, A* *matrem* explicite temporaliter et fplrituaiiter *honorare*, implicite autem et fecundario omnis homo pro merito fui gradus ex eodem mandato intelligitur honorandus: in hoc autem mxndato intelliguntur non folum pater et mater carnaliter, verum etiam fpirituali- ter, ut pater fit prelacus eccleiia mediatus ve) immediatus, mater aurem eccleiia, cujus funt filii catholici univerfi. Secundumeft, *Hea occidet*: in quo explicite inhibetur omnis illicita perfonx alicujus interemptio «confenfu, ore, verbo, opere, vel favore, implicite veto omnis injufta alitu jus per foti® Ix fio inhi-

Anno Cnbisii 1518.

inhibetur; fpiritualiter vero occidunt,qui non rfftciunt ; indigentes limiliter occidunt, qui detrahuut, vel qui innocentes opprimunt ec confundunt. Tertium mandatum eft, a*«_ *meeebabertr ;* in quo explicite inhibetur adulterium , implicite veru omnis *fornicatio,* ou* explicite prohibetur in Deut.XXIII. ubi dicitur, nae *erit meretrix de fittabui lfrael,ne. ?>ue feortator de filut hrael* ; inhibetur etiam n eodem mandato omnis commixtio viri, dr mulier is,quam bona matrimonii nonexcufam; omnis etiam voluntaria pollutio prohibetur, quocunque modo fludiofe vel voluntarie procurata . Quartum mandatum eft , Nm *furtum facter* , in quo explicite prohibetur clandeftina contreflatio rei alien*, invito domino; implicite vero omnis injurofa, feu ner frau B dem , feu per ufuram, feu per violentiam, feu per metum rei ufurpario aliene. Quintum mandatum eft , *Hm loqueritcontra fratrem tuum, five proximum fal/um teftimonium* ; in quo explicite prohibetur falfi reflificatio ad nocendum, implicite autem falfa teftificatio ad indignum contra merit-, promovendum; in quo etiam mandato omne mendacium, fed perniciofum pr*cipuccondemnatur. Sextum mandatum eft, *Honconcuptfcet domum proximi tui;* fupple cum ejus z injuria ; in quo mandato implicite prohibetur cupiditas pofleflionis immobilis, catholici prxeipue cujufcu.ique. Septimii пк. mandatum eft , *defiderabir uxorem pro* C *ximi tui, fteque Cervum, neque ancillam, non bovem, non afinum , nec omnia, qua ilhut funt,* in quibus omits cupidkas poffeflionis alicnx, quant^pfld res mobiles, condemnatur· Hiis aurem decem mandatis fuperaddit evangelium duo, videlicet dilcflionem Dei, & pioximi ; Deum diligit, qui prxd-fla mandata ex amore, Ac non timore purn» bene cullodit ; proximum autem deoet quilibet diligere, bcut feipfum. Ubi hrc particulayiriit non dicit *qualitatem,fedconformitatem, ut videlicet diligas proximum tuum, ad qued teipfum, hoc eft, ad bonum, & non ad maluin ; & quomodo teipfum, hoc eft, fpiritualiter, & noncarnaliterfe-D cundum quod carnalitas vitium dicitur: item quantum teipfum , hoc eft, in profperitate, A adverfitate, fanitate , & infirmitate: item, quantum teipfum, refpeflu temporalium , pro tanto, ut plus diligas omnem hominem & Ungulos , quam affluentiam tem£oralem: item, ficut teipfum, pro tanto, t plus diligas proximi tui animam, live anim* falutem «ternam , quam propriam tuam vitam temporalem: ficutetiam anim* tu* vitam debes proponere vit* carnis tu* : item, qualiter te ipfum, ut videlicet omni homini in neceflitate fubvenias, ficut tibi velles in neceflitate confimiliter fubveniti. Hec enim omnia intelliguntur, cum di-£ citur, *Diltger proximum* r*«M *&c.* Sex autem mifericordi* funt opera qu* ex evangelio Mitthei patefiunt, *funt pafcere famelicum, potare finement, bofpitio re· ftpere peregrinum, vtfltre nudum, vifitere injirmum , confolabt etreeri mancipatum.* Septimum ex Tubia colligitur quod eft,/?-*ftitre corpora mortuorum* . Septem vero peccata capitalia funt, videlicet fuperbia, in-*idia,lra, accid'), avaritia, gula, & luxuria · *Ec eft fuperhia* amor excellenti» proprie, de qua oriuntur jaflantia , oftentat:o, hvpocryli*, fehifmata At-fimil'a. Invidia vero eft olium felicitatis alienat, de qua oriuntur derraflio , murmuratio , ditfenfio , perverfa judicia, « timilia. Ira eft appetitus vindifl* & nocumenti alieni, queeutn perfeverat in corde, fit odium, de qua-, oriuntur perfecutiones verborum , dt faflorum, plag* , homicidia , & fim lia. Accidia eft tedium boni fpiritualis, ex quo homo nec in Deum, nec in divinis laudibus dele'flarur; ex qiu fequitur ignavia, pufillanimitas, defpcratio dt fimilia . Avaritia eft immoderatus amor mobilis & immobilis affluenti* , vel illicite acquirendo, vel illicite detinendo, ex qua oriuntur fraus, furtum, facrilegium, limonia, *& omne* turpe lucrum. Gula eft immolerait·* amor deleAationis fecundum guftum in cibo dr potu ; *in qua quintuplicirer peccatur,* videlicet in tempore, quando comeditur nimis mane, vel nimis tarde, aut nimis aflidue ; irem in qualitate, quindo queruntur cibaria nimis delicata , irem in quantitate, otiando nimis comeditur aut b'birur ; quod eft viliftïmum genu* gul»; & eft nimium in cibo *Sc* potu quando corpus aggravat, vel quando impedit *fenfum interiorem,* aut exteriorem , feu quando I.Td:t corporis fanitatem , irem In aviditate *Se* voracitate; <V ultimo, *in* curiofa alimentorum preparations *pro gul** delicii* *excitandi*·* Que quinque continentur in hoc verfu : Prrpropere, laute, nimis ardenter, fludiofe: luxuriam non oportet norificare, cujus infamia aerem inficit uni verfum. Septem vero virtutes principales, funt fides, fpes, charitas , qu» ordinantur ad Deum, At ideo rheologies appellantur; prudentia, temperantia t juQitia , & fortitudo, per quas ad feipfum dt proximum homo ordinatur. Et eft aflus prudentiae bonum eligere; aflus juftiti* refla tacere,aflus aurem temperantiae non obedire deliciis, aflus fortitudinis non dimittere bonum agendum ang'>ftii*,*i>rmoleftiisqiiibuscunque.Etdicuntur h* quatuor virtutes cardinales ; hoc eft principales, quia iftis , quatuor plures alis funt fiibjefi* ; de quibus, quia pro firoplicibus laboramus, ad prefens amplius non tradamus. De feptem grati* facramentis fupradiflum cft in fuo loco.

Anno

F7. *De officio vicarii. PPillielmui Crenrfeld.*

Vicarii autem per frufluum fubtrafl'ooem cogantur in fuis vicariis refidentiam facere perfonalem. Kcligiofi autem ad vicarias ecciefiarum , quas habent in proprios ufus, vicarios nobis idoneos rrprcfentenr, alioquin , taxatione vicariarum prehabita , de illis curabimus ordinare.

Idem .

Cum autem repetitis vicibus in synodis duxjpnus ftaruendum, dt ante lingulas ordinum celebrationes folenniter commonendum ut teflores in fubdlaconos dt vicarii inpresbyteros per interftitia tempotum « canonibusdiffinica fe facerent ordinari ; qola tamen

men hadenus inde rarus (rudus provenit, D: impunitas contemptum pariat amplio- ιμβ. rem , decernimus, nondum ordinatorum be- ncficia (equeftrarl ; de coetcro liquident ad- mittendi frudu* beneficiorum non perci- piant, donec fuerint in facri* ordinibuscorv ftituti.

KIZ. *Dt fxflultad». Ut*.*

Quia per falfas excogitatas exceptione*, qua* advocati plerumque opponunt, jura~ partium pervertuntur, firmiter inhibemus , ne quis advocatorum ad patrocinia admit- tatur , nifi prius juret, quod caufam inju- ftam ex certa fciencia *non* fovebit, ncc fal- li* allegationibus vel probationibus utetur •d juftitiam perimendam , vel jufium judi- cium declinand. Qui autem in caufa matri- moniali falfa* exceptiones tnalitiofc oppo- nunt , vel opponi procurant, vel qui in cau- fa matrimoniali, vel ubi de exheredatione agtur, falfutn fcienter perhibent teftimo- nium , vel id fieri procurant, vel telles lubor- nant , excommunicationi* lententis fe no- verint fubjaccre . \

INCIPIT I.ÎBER SECUNDUS.

I. De' *juJiair* Kf-fi/Zir/arac *GrtttrfeU·*

Quia cauf* plerumque matrimoniales ali» per indiferetos examinatores periclitan- tut , dc diutius protrahuntur, volumus, quod in fingulis decanatibu* fex vel qua- tuor fide digni eligantur & difereti, qui te- lle* pioducendo* diligenter examinent, dc dida Ungulorum integre dc fideliter redi- gant in fetipturam, non (ficut fieri con- luevir) feribendo , quod cum aliis concor- det , vel per omnia idem dicat cum tali* fit ob'eurita* reprobanda . Ad hrc fe obli- gent vinculo facramenti, falarioad hoc ei* moderamine archidiaconi dt capituli con- dituro.

De juJitui. JtbtHHei Thtrttby.

Quia nonnulli archidiaconi, decani, ab- bates. & alii viri eccleliaftidi, jurifdidio- nein cccleiufticam dt cognitionem caufa- rum matrimonialium fe habere praetenden- tes, caufas matrimoniales (qu« inter alias Caufa» ut pote majores & per dilcrctos judi- ces diligenter tradar! deberent, dc matu- rius terminari) perfonis fimplicibus dc in- dite retis examinandas & diffiniendas moder- nis temporibus indifcrcte , contra canoni- cas fandiones , dc fandorum patrum in- ditura committere , hujufmodique perfo- ras infufficientes, dc quandoque laicos in p officiales, commiflarios, feu cuftbdes, cum c fioteftate de hujufmodi caufis martrimonia- ibus cognofcendi, prxficere dc deputare prxfumunt, inanimarum fuarum grave pe- riculum , & reipublic» prxjudicium perni- ciofum, ipfique officiales , feu cuftodcs, ut prxmitt.iur, deputati, perfonis aliis infuffi- pentibu» & imperitis (etrain interveniente, ttonnunquain nutabili quantitate pecunia) ad agnofeend. dc caulis matrimonialibus hu- jufmndi, dt eafdem terminand. committunt indebite vices fua», dt fic tam officiale*, quam cullode* pr«didi, per fe dt fuo» in- tj i8. fufficiente* commiifario*, ut prsfcrtur, de cauli* matrimonialibus dt divortii nedumr. cogoofcere, fedeti->m intuitas fententias & multipliciter indtfcrera* (quas indiffintiva* afferunt j profert e prafumunt *βι* periculo- fiu* promulgare, cx quibus nedum gravia fcandala animarum comperimus , no* Johan- nes archiepifcopus, de conienfu & coniilio firffraganeorum noftrorum, dt cleri noftrl in confilio noftro 'provinciali congregato- rum, volentes hujufmodi fcandalis viam prs- eludere, , *dt* quantum cum Deo poflumus, periculi* obviare , fandorum patrum ve- B ftigiis, Ac facris canonibus inhrrcntes . u- niverlis dt lingulis archidiaconi*, decanis, abbatibus , pr*politi<, dt alii* viri* ecde- fiaftici* quibufeunque noftrarum civitati* , diceccfis, dt provincia Eboracenfis, jurifdi- dioncm eccicfiafticain obtinentibus , dt eo- rum officiabbu* , & fpiritualitarum hujuf- modi cuftodibus feu deputati* dt depuran- dis interdicimus dt firmiter inhibemus, ne videlicet archidiaconi ipli, abbates , prepo. fiti , feu alii Iiiprad>di aliquos in officia- les , feu cuftodcs hujufmodi cum poteftate decaufis matrimonialibus, did.vvrtii (quoad foedus) cognofcendi pixficere dt deputare, feu eis vice* fua* in hac parte committete ~~prxfumant , vel ipfi officiales feu cuftodes~~ ad cognofcendum de caufis buiufmodi aliqui- bus vel alicui, aliis, feu abi, quam viti* idoneis, providis , *Sc* iide^d ignis, habenti- tibu* juris peritiam, vel falcem competens exercitium de caulis hujufmodi judicand'*, committant, feu aliquis eorum committat, quomodolibet vices fua* , feu per fcipfos alibi quam in capitulis per eofdem celebrandis hu- julmodicaufa* diffiniant vel decidaqt, fed pu- blice in eisdem capitulis pronuncient , q>* duxerint ftatuenda fub poena (quoad ipfo* archidiaconos, decanos, prepontos , dc a- lio* viros ecclefiafticos, quocunque noml- — ne cenfeantur , iuri«didioncm feu porefta- U icm tibi venditantes hujufmodi officiale* feu cuitodes deputandi) fufpenlion s ab of- ficio, & quoad hujufmodi officiales feu cu- ftodcs» vice* fua* >n prxmifli* aliis infuffi- cientibus committentes , dc quoad hujulmo- di commiflarios infufficientes, de eos infuf- ficicnter & fcienter admittentes , & de cau- fis cognofcentcs, majoris excommunicatio- nis fententix ; quas quidem poenas prxfen- ti conftitutionc, ut premittirur, promulga- tas, omnes de lingulos, qui prcicnti con- ftitutioni vel ftatuto fcienter vel ignorantia crafta & aftedara , vel fupina contr-ire, ptxfumpferint , dc eam cum efflMu n>m fervaverint , prout fuperiu* diibngu'tur, dt plenius declaratur incurrere volumus i- pfo fado , fententias vero lcu pronuntiatio- nes in caufi* quibulcunque matrimonianous vel divortii, contra jirarfentis condituilonis tenorem quomodolibet divulgatas, decerni- mus irritas dc inane* , eafque omnino viri- bus vacuamus , ut nulla lententia ab hujuf- modi perfonis prolata , nomen habear Jcn- tentix vel ctfcdum. Salvi» lcmpcr confti-

• I tutionlbus bon· memori* Othonis, apofto- Anuo dudun> le Ang|ia legati; de hu-A jufmodl caularum cognitione quondam pro-

per pr*miflis edicis › quibus non intendimus in aliquo derogare, fed ea volumus & & cupimus obiervari.

kVillclmer Bootb.

AuAoritate hujus concilii (latuimus & ordinamus, quod nulli decani rurales infra dioecefira& provinciam Eboracenfetn aliquas caulas matrimoniales, live divprtii, diffamationis, violationis fidei, five perimii, decimarum, oblationum, mortuariorum, aut alias quafcunquc ad inftantiam partium aut partis motas five movendas, dumtaxat per literas fuas citatoriaies, aut alias coram Ce trahant, aut cognofcant in eifdem, fub pœna quadraginta folidorum fabric* eccleii* illius loci cathcdralis five dioecefis, dt illi, qui dtâum decanum in pr«miflis culpabilem inde accufare, dt caufam illam contra ipfum profequi voluerit (fi ipfe decanus inde convidus fuerit) «qualiter dividendorum & diftribuendorum.

IL De fore competenti . Georgiur Uevill.

Dierum invalefeens malitia qua mundusC in deteriora jugiter labitur, hominum mentes in aporiam facit nequitiam profilire: unde noftr* provinci* Eboracentis nonnulli aliis malignari conantes, brevia regia de computo feu de tranfgrellione, vel alia_ contra illos, quibus nocere defiderant, ad extraneos comitatus, in quibus fui nunquam adverfarii fuerunt, nec contraxerunt, vel deliquerunt ibidem, bonave admihiftrarunt inibi cujufeunque, fraudulenter & malitiofe impetrare prefuniunt, & ideo contra eos ignorantes clam profequantur in iliis, quod utlagantur, vel foris banniuntur a regno. Unde cum proceffus & fententi* contra ignorantes A taliter indefeofos habiti a ju- D r» merito reprobentur, nec lit malitiis hominum Induigend. ftatuimus, ut quicunque^ Clerici vel laid in noftra provincia talia fureptitie, fraudulenter, vel malitiofe de cetero, ut premlttitur, impetrantes dt pro fequentes, facientes, procurantes, vtl ad ea impendentes fcienter confenfum, auxilium, confilium, vel favorem, aut ea rata habentes nomine fuo faAa, majoris excommunicationis incurrant fententiam ipfo *fiAo.*

IU. De ferite . Jobtteer Tboretbj

Animarum faluti profpicere cupientes, E initium ordimur de verbis Chrifti, qui fanflam ecclcliam domum fuam peculiarem, non negotiationis, fed orationis domum voluit nominari; volens negotiationes (iiu. quibus quilibet nititur ut communiter dicitur, proximum fuum decipere) ibidem exercere, vendente' & ementes ejecit de templo, ne domum fuam heerent domum fraudis, dc fpeluncam latronum . firmiter iclii-

bemus, ne quis In ecclefiis, aut eorum por- «·«·« cqimeterii, vel alus locis facris jf no·»» dic[redacted]fis diebus dominicis A fettivis, foium retuar venalium teneat, vel rnercatum:«nec ultam in eis negotiationem exercere pnrfumar, nec placita fercularia teneantur m eifdem, nec in ipiis fiant filiationes, fagittationes, vel ludi, qui caufam vel occationem pr*ftare poferint peccati, ditfentioi*, odii, vel pugn*, fed quilibet catholicus illuc reverenter accedat ad orandum, φ peccatorum veniam humiliter implorantium.

idem .

Et quia f*pe contingit, quo! quidam in fandiorum vigiliis conveniunt in ecclefiis (qui divinis ibidem deberent vacare obfequiis) vel in exequiis defundiorum pro animabus defunAorum hujufmodi fuppliciter oraturi, qui verfi in fenfum reprobum, ludis noxiis dt vanitatibus & quandoque peioribus frequenter intendunt, Deum Sc fanAos, quos fe venerari fiinulant › graviter offendentes, & in defundlorum obfcquiis de domo ludius & orationis, domum riius faciunt & excetfus, in animarum fuarum periculum perquam grave diftriAius inhibemus, ne aliqui venientes ad hujusmodi vigilias *8i* exequias, prefertim in ecclefiis hujusmodi, ludos, aut turpitudines, vel alia in errorem vel peccata ducentia faciant, vel exerceant quovifmodo, fed quilibet ftudeat fic veniens humiliter & devote facere, propter quod hujusmodi vigili*, dk exequi* fuerant ordinat*, omnibus & fingulis redoribus & vicariis, ac aliis quibufeunque, beneficia eccIefiaftica obtinentibus, firmiter injungentes, quatenus infoientias & exccffiia hujusmodi in fuis ecclefiis .coemeteriis, dt locis Deo dedicatis, per fufpenlionis dk excommunicationis fententias fieri & exerceii canonice inhibeant, & compefcant, fub poena viginti folidorum, quos ab ipiis udioribus, vicariis, dt bénéficiâtis (quotiens de quando circa exeeutionem hujufmodi conftitutionis in premiflis vel aliquo pr*mitlbrum ipfos conftiterit negligentiam commi- (Life) fabric* ecclcfi» noftr* cathedralis volumus applicari, perpetratoribus didloium exceftuum ingreflus ecclcfi* cujus honeftatem polluere nitebantur, (it eo faAo penitus inrerdidtus, dt ipiis ad audiendum divina officia *A* (aeramenta eccIefiaftica percipiendum aditus non pateat in eadem, quoufque fatisfecerint de comandis.

Exeeutte ejuidem eouflttutunit.

Thomas permiffione divina, dec. dileAo filio decano noftro de PontcfraAo falutem, gratiam, & benedictionem. Decet,domum De[redacted]ditudo, ut cujus in pace faflus eft locus, ejus cultus cum debita veneratione pacificus habeatur. Nullus itaque fecundum canonicas fanétiones, St etiam contiitutiones, per nos nuper de confenfu cleri nothi editas, in cccleliia, vel earum porticibus aut ccemeieriis negotiationes, nundinas, aut fora exercere prslumat, fed omni, in

cis

Amuo Cmbiit i ıpβ.

ei» tumultu, & fxcalarium judiciorum (Itepitus penitus conqu'efcant, nulla Inibi caufa pgt uiccu agitetur, fed fini loca eadem omnino a lalcorum cognitionibus aliena. Sane difplicenter audivimus, fama publica divulgante, quod in ecclefia parochial) de Whltgifte, noftra dioeccfis, porticu, & coemeterio ejusdem, ufb» malui irrcpfit Λ conftjctudo, quin verius corruptela inolevit, quod nonnulla diverf* conditioni· perform divini mandati,quo fabbata fantificarl pr«cipitur, totaliter immemorei, diebus feftivis, & prccipue dominicis (qui utriufque juris fanAionibu, in laudem Dei creatoris, omni folemni devotione, ad peccatorum ex piationem, devotis orationum fuffragiis a Chrifti fidelibus funt explendi) procurante I bonorum omnium inimico, celias erigunt, & diverfa mercimonia venditioni publica exponunt, mercata rerum venalium communiter tenent, ât exercent, dt diverfos contraAu, illicitos inibi ineunt, dr plurima inhonefti ibidepi committunt, qua dedecent domuiη De>, ex quibus perjuria, dillentione,, rixa, contentiones, dr alia pericula *di* (candal.j gravia funt fecuta. Intelleximus etiam, quod nonnulli parochiani illius parochia, Chrifti dr ecclefi* filii degeneres, hujtifmodi diebus dominicis dr feftivis a dida eccieiia ac divinis officiis, dr poti(fime mitfa parochiali in eadem ecclelia celebranda, perperam fe fubirahunt, dr abfentant, nec C hujusmodi obfequiis, quibus tam ad orandum adede debent, dc ad audiendum etiam expofitiones jejuniorum dr dierum fetialium, quam alia mandata canonica *& injunAa* faiubria cis extunc per curatos fuos exponenda inreretfc curant, quin verius, Del ti more poftpofito & facrofanA* ecclelix matris fu* reverentia abjeAa temporibus hujusmodi celebrationi, divinorum obfequiorum negotiationibus, potationibus, commeifationibu,, ac aliis voluptatibus dr infolentiis prohibitis inliftunr, conclamationes intolerabiles faciunr, in divin* tnajeftatis oifcnfaru, divinorum obfequiorum impedimentum, devotionis popularis fubtraAionem, animarum hujusmodi delinquentium grave periculum, aliorumque Chrifti fidelium exemplum perniciolum. Nos igitur ipfius doArinatn, qui vendentes & ementes a domo Del legitur ejccitfe, fequentes, ac volentes hujusmodi erroribus dr infolentlis falubrucr obviare,tibi mandamus quatenus ad diAam cccieflam perfonaliter accedens firmiter inhibeas, dr publice interdicas omnibus fubditis noftris partium prxdiAarum, ne quis, conditionis cujufcumque exiftat, cellas in dida ecclelia, porticu, vel coemeterio ejusdem de extero erigere prxfum.it, aut in eisdem locis, vel eorum aliquo mercimonia venditioni exponar, feu mercata aliquarum E Terunr venalium teneat, vel aliqua, emptiones vel venditiones exerceat fub poena excommunicationis maiori»,quam in contravenientes per te fervaio legitimo proceffu in eventu volumus fuirninart. Moneas infuper, & efticacitcr inducas omnes dr fingulos parochianos diA* ecclelix, quod certante impedimento legitimo diebus feftivis, <V prxlcrtim dominicis ad diAatn cccieflam fuam parodualem con^Biiant, & divini, obfequ is In eadem facieWis vel faltem miff* parochiali inteifint,dc ea ibidem faciant, dt audiant, qu* filiis ecclgli* conveniunt catholie*, dt falutem animarum icfpiciunr tub poena excommunicationis fuperiu, recitate. Et li quos monitionibus tuis rebelles vel contrarios invenefu, cites peremptorie co,dvm quod compareant coram nobis ubicumque tunc fuerimus In noftra dioccefi ceno die juridico fibl per te in hac parte ftatuendo nobis fuper commlflis prvmiifa concernentibus ex noftro officio objicienti, refponluros faAurofque ulterius dr recepturos quod juftitia fuadebit, & qualiter prxfcn, mandatum noftrum fuetis exccutu, opportuno tempore nos dtftinAc & aperte certifiée, .

L *3*

/K. *Dt jure jurtnJo, Wilhtlutui (àrcuejelei.*

(Ilum autem abufum penitus reprobamus, quo religiofi a clericis ad beneficia prxfcntati ante inftitutionem obtentam fidelitatis exigunt juramentum; qui autem tale factamentum prxftitcrint, beneficii, ipfis fe noverint privando», nec cxaAores relinquimus impunitos, cum limoniacam contineant pravitatem .

Jobeuet Keutft.

Statuimus, providemus, decernimus, dr ordinamus, q iod presbyteri, etiam cantuarias habentes, dr alii faerrdote, , propriis fumptibus vel annualibus fullenrati, in noftris civitate, dioeceii, dr provincia divina celebrantes proximo die dominico feu feftivo port admilfioncm fuam ad celebrandum in eccleliis, capellis, vel locis alii, divino cultui difpolitis, jurabunt, taAis facrofanAis Dei evangelic, , coram reAoribus, vicariis, vel aliis locum eorum tenentibus, quod ecclefiis, dkcapellis curatis vel locis aliis, in quibus celebrabunt, eorum-D ve reAoribus, vicariis, feu ipforuin vices gerentibus nullum omnino interant praejudicium five damnum circa oblatione, , portione,, decimas, obventione,, trentalia, denario,, pro requefti, live legatis mortuorum, vel alia jura, quocunque nomine cenfeantur, imo quatenus in cis eft, eofdem re-Aores, vicarios dt eorum locumtenente, fervabunt indemnes in ptxmiftis & lingulis prxmitforum. Jurent etiam fpecialirer ihAi facerdotes, quod odia, fcandala, rixas, contumelias, vel contentiones inter reAores, *(St* vicarios ac eorum parochianos nullo modo fufeiteot, foveant, aur (ullineant, quatenus in qi, erit, imo conco diam nutriant 4 confervent inter cos. bit pixfati facerdotes infra civitatem,d ercelim, & provinciam noftras divina non celebrent, fed ei, exprefse interdicatur, donec ptxftnerint prxmiifa juramenta, vel per eos non deterit, quo minus prxftiterint, dk fi celebrare prxfumpferint, prxter poenas alias, qua, canone, inducunt contra célébrâmes locis interdiAis, irregularitatem iucuir«n', ii coram fuis ordinariis luper ptcimlh, fuerint

Anmo *S*®

rint convlAi. Tnfuper tandiu eis interdica- (ut divinorum celebratio, donec fuerit cum^ infis fupra hoc legitime difpenfatum. Redores vero & eorum locumtenentes pJxdi-Ai debent benigne recipere juramenta pre-<iiAa, Arde hac ooftra conftitutione ad memoriam pratentium & futurorum copianu. habeant in fuis eccleiiis.

K *Dr atppell/ttiouibur. Willielmut CrenefelJ.*

Exigit perverforum maligna protervitas, qui captiofis infidiis maternos lares, quantum in eis eft, deprimunt, lacerant funditus, & fubvertunt, ut competentibus remediis eorundem malitiis effrxnatis circum-fpeAius obviemus, prxfertim cum eos obnebulaverir excitas, quod propriam & irreparabilem ruinam non fentiant, dum mattem'confundere cupiunt & prxfumunt. Cum itaque Eboracentis archiepifcopus, Anglix primas, prxter Romanum Pontificem in ipiritualibus fuperiorem non habeat, ac ipfa noftra Eboracentis ecclelia honore primati» illuftrelur, & gaudeat plenius, ut eft notum; hac facra fynodali conftitutione proinde duximus ftatuendum, ut nuilus clericus vel laicus, fecuiaris vel religiosus, feu etiam univerlitas quxeunque, cujufcunque fit dignitatis, officii, ordinis ftatus, profeffionis ,K vel etiam conditionis,C in caufa, lite, vel negotio cujufcumque rei nomine, vel ipfius occatione in noftris-dicecefi Ac provincia exiftentis, fitx aut con fiiiutx, vel etiam in quacunque alia ciufa vel negotio, jure cujufcunque aAionis, officio judicis feu quovis alio colore motis, qux vel quod ex noftris dioecefi vel provincia trahit originem, feu cujus nomine reus in noftris dicefefi & provincia forum fortiri poterit quoquomodo, quocunque loco agi vel convenire contigerit curi* Cantuarienli pro ipfius tuitione vel alias, direAe vel indireAe, per fe vel per alium, fuo nomine vel alieno provocet vel appellet, feu archiepifcopo Cantuarienfi, offi-Θ ciali ejufdem cuti», feu etiam cuicunque alii auAoritatem cujufcumque eorum, non ex delegatione apoftolica, prxtcndenti, in huiufmodi appellationibus vel procurationibus obedianr quovis modo, feu mandata alicujus prxdiAorum, cujufcunque tenoris cxiftant, aliqualiter exequatur. Qui quidem contrarium fecerint in aliquo ptxmiflorum, vel. eifdeiu faAo vel verbo confenferint, confilium, vel auxilium prxftitcrint, poenis fubiaceant infraferiptis. Si clerici fuerint, & dignitate prxditi, vel in officio cohfti. tuti, locum dignitatis At officii amittant, & fiant incligibiles ipfo faAo ; fi alias beneficiati, fuis beneficiis, nulla etiam mo- E nitione prxmifla, fint prxfentis conftitutionis auAoritate privati. Si non bénéficiât·, ad nullum honorem ecclefiafticum ordinis vel beneficii admittantur. Si advocati vel procuratores, prxter poenas fuperiores, poftulationis At procurationis officium cum nota infamix perpetuo fibi noverint interdl-Aum. Si collegium vel univerlitas, cunu, tnillione bonorum pro noftro arbitrio in piot ufus convertendorum ; fi clerici fuerint. iinr interdiAi : fi laid excommunicationis majoris fententias, quas in eos ferimus in his (criptis, ipfo faAo incurrant. Laid etiam nihilominus inteftabilcs fiant, quarutn fvntentiarum relaxationem nobis fpecialiter refervamus. Si vero religiofi fuerint › vel in dignitatibus obedientiarum feu officiis quibullibet conftitup, cifdcm ipfo faAo, fine fpe reftitutionis, prxfentis conftitutionis auAoritate priventur, &a celebratione divinorum & exeeutione fui ordinis fufpenli maneant, donec rioftrum & (uccelforum no. Urorum gratiam promeruerint obtinere. Quam conftitutionum cum fols poenis tam in futuris caulis, & negotiis, quam adhuc ∘ pendentibus, locum fibi volumus vendicare: hxc etiam a lingulis libertatem prxtendentibus diftriAius prxcipimus obfervari.

Anno Ciaitrt tjtS.

INCIPIT LIBER TERTIUS-

7. *De vite 6· boH'flete clericorum KKillelmui (lreuefelJ.*

ReAores eccleliarum, & univetfi, quibus incumbit regimen animarum, plebes fibi commi(T«s exemplo bonx converfationis, verbo exhortationis, in fidç reAa Arionis moribus diligenter infimant & informent; ut autem liberius & efficacius officium impleant exhortantes, univerli, curam habentes animarum, ecclefiafticis Officiis, dfc aliis bonis ftudiis fe exerceant, orationibus & lcAionibus vacent jugiter & intendant. Sint' autem pudici, virtutum operatione prxclari, humilitate prrditi, pacifici, evangelizantes pacem, annunciantes bonum, dilfenliones, rixas & fcandala refecantes, ab illlcitjs fpeAaculis fie abfiineant At ptxcipue a duellis, torneamentis, fcutis, & aliis, quibusfanguinis effufio poterit formidari, tabernas Ac inhonella convivia non frequentent, extranearum fugiant confortia focminarum, Ac omnium, ex quarum cohabitatlonc finiftia fufpicio poterit exoriri.

Sicut via prebvterorum a vita vulgati dtbetefle femota, ita decer ut in habitu Ac Ac in incefiu a exteris diftinguantur. Propterea inhibemus ne cappis manucatis vel aliis indumentis levitatis, vel la ici vix tyotam prxtcndentibus utantur pubUce centra confiitutionem concilii generalis, alioquin hujufmodi indumenta fabricis ccciefia. rum, ubi degunt, vel quibus defetviunt, applicentur.

Joeaue' Kempe.

-K

Item, Sacerdotes* prxdiAi &. alii presbyteri curati fuis vacent libris ; tabernas, fpe. Aacula, cellulas mulierum fufpeAarum, vel ludos noxios feu prohibitos, fub poena fufpenfionis a divinis, nullatenus exeiceant.

Aμμo Cuti «τι ijt8.

Jobuuuet Tborerbj .

Item jcumomni, jaélantia lafcivi» corporalis a facro ordine fieri debeat penittn aliena ; a facris canonibus & fanÂis patrwbu* proinde prohibetur fub panis gravibus & cenfuris, ne viri ecclefiaffici in facris ordinibus conilituti , potiflîme facerdotes , quorum gertus laicis, quibus effe debent exemplum de forma vivendi, facile trahitur in e'xemplum, velles deferant nimia brevitate ridiculofas , vel notanda* , nec in calceamenti* quarant gloriam At decorem; fed in veftimenti* At in habitu corporis Deo & hominibus Audeant complacere, & per decentiam habitu* extrinfeci, morum honeftas® intrinfcca valeat offendi . Dum tamen nihil in eis pateat, quod oculos, vel afpeAum intuentium offendat; nam fecundum feripturas, incompofitio corporis mcqualitatem indicat mentis, & ex habitu forte indecenti is, qui gellat vel appareat, corda videntium pro facultate judicii fcandabr.at. Nonnulli tamen, ut faAi & fame evidentia manifertar,'clerici in facri* ordinibus & facerdotio conilituti, propriae dignitatis iitrmemores, dt officii dt ordinis clericalis honorem temere profequentes, contra facras conffirutiones , *A pauas* in eifdern ordinatas, veffc* publice dcfeirc pratfum,pferint deformiter decurtatas, medium tibiarum^ fuarum feu genua nullatenus attingentes. ac contra decentiam & clericalis live facerdotalis o dmis honellatem , ad iaAantiam dt fuorum corporum ollentationem dt motum dilfilutionem, abfque rationabili caufa dr honella fic defene, At eis uti communiter dt publice non delillunt , in animarum fuarum periculum, ordini* clericalis'dt ecdelire Dei grave fcandalum , aliorumoue Chrifti fidelium exemplum perniciofum . Volens igitur hoc facium provinciale concilium infolcntiis hujufmodi & animarum periculis obviare , panas quafcunque five_» cenfuras in hujufmodi conltiiutionious , canonibus , & liaturis quomodolibet ordinatas, contra h.ijufmodì delinquentes decrevit de (latuit fore rcaliter excquendas-

JZ. *De cohabitetiane clericorum 6- mulierum b'b'illelmut CrcnefelJ.*

Concubin» vero presbyterorum ac clericorum . qui in factis ordinibus fuerint conüituti , de quibus conrtiterit , per excommunicationis fententiam ad agendum patvtcniiam competantur, earundem abfolutione nobis, praeterquam in morti* articulo, tefervata . Si qu-e autem , excommunicatione contempla , animo obilinato in peccaro peitinaciter pcrfevrrant, corripiantur brachio fzculari, At in vira careant communicatione fidelium , dt in morte cedefiartica fepultura talibus denegetur.

III· De clericir no» refijentibur. Tbornet Severe.

Item, quod bénéficiât! in fuis beneficiis non relidente», dt cutis alieni* infervientes, . *vel* alibi falarium recipientes, ad refiden^dum in fuis beneficiis juxta juris exigentiam vocentur, dt per fubtradionem fruAuum hujufmodi beneficiorum fuorum per locorum ordinario* compellantur, nil· privilegiis apoflolicis muniti, vel alia* ab eorum ordinariis fvfficienicr licentiati reperiantur. Et Î|uod citatio live monitio io valvis ecclefi* ive beneficii hii)uftnodi publice ptopolir.t, & in feriptis affixa , in eo cafu peteque valeat, ac (i citatione live monitione perionaliter fuerit apprchcnfu*.

Anmo Chxisti ij iU.

IP. De rebur ecdejîrt usa *aheuuuJlir. Willidmut Grcnej-clj.*

Eccleftas vero viris religiofis ad firmam dari firmiter inhibemus, & illis prscipue, qui in eisdem obtinent jus patronatus, idem multo fortius de laicis quibulcunque , quod ll contra pr-efutnptum fuelit, beneflcla fequeJlrentur, dt tam dantes, quam accipientes canonice puniantur. Decimas autem nullus vendere pr»fuinat ante tempus, quo inde ex beneficio confuetudinis tcllandi facultatern , fed ne laicis ullo tcmpoie, donec fuerit a novem partibus fcparatz. Indulge' mus vero clericis , in fuis cccleliis relidenti bus, aut in nollro fervitio commorantibus, aut eriam de nolira licentia caufa Audiorum abfentibus, ut de fruAibus terrarum ecCclefiarum fuarum, quas propriis fumpribus ~~excolunt atque ferunt~~, ~~quacunque parte~~ anni deceffcrint, tertandi habeant facultatem.

Lotus turbatu» I

Jobeunei Kempe.

Prrterea, nos fideli & concordi relatione informati, & rerum experientia cdoAi.quosi nonnulli abbates, priores, abbate» proprios non habentes, hofpitalarii , & aliiadminiffratione* bonorum cccleliallicorum habentes, in defolationes monallerioruin , prioratuum , & aliorum locorum, quibus przfunt , Ac prodelfc deberent, bona hujufmodi monafteriorum , prioratuum , dt aliorum loeorum cccleliallicorum, videlicet arbores fyivarum non ctrduarum dt etiam czduarum, reditus, pofftllicnes, dt alia jura fua vendunt, dt alienant, ac peniiones, corrodia, dt liberationes ad vitam, vtl longi temporis fpatium vendunt dt concedunt, necnon cccicIias fibi dt eorum monafferiis appioptiata* ad firmam admittunt, dt pecunias prr mantbus acceptas in ufus luo, proprios exponunt dt cçnvertnnt, mutuumque recipiunt,ac fe dt monatleria fua, iuc ceffbresque fuos ac jura , reditus, At polfefnones fua, proinde obligant , dt dulriAioni fzcu'ari fubmirtunt; necneη & bona fua mobila fuis notis dt aintei, in immenfum donant *dt* contriouunt ; ficque cçcalionc prxmiliorum eorum monalleria di dorsus, ac loca cis pertinentia, propter defcAum reparationis collabuntur, A maximam minantur ruinam, divinufque Cultus in loci* hujusmodi, prxniirtorum occatione, diminuitur, obfervantia regularis negligirur ; ac bona liujufhivdi monalteriorum propter abulu> hujusmodi, quod dolenter referimus, deva-

" devaftata hint pariter, Λ coufumpr*. Nos •\x<o Joannes archieptfcopus ancediétus, monafte- ,,lu˚r' riorum, prioratuum,hofpluliuin, & locorum aliorum religioforutn intra noftram provinciam Eboracenfein exiftentium indempnlratibus occurrere delíderabiliter afledantes, & fuper eis opportunum remedium adhibere , de fuffragineorum noftrorum avifamento, ac conülio ftatuimus & ordinamus quod, falvis aliis proventionibus , ftatutis , conllitutionibus *dt* remediis fuper hujusmodi venditionibus, dt alienationibus dt conccllionibus antiquorum patrum authoritate editis, curo venditio arborum , fylvarumnon exduarum vel exduarumad magnam quantitatem vel conceffio juriuro , reddituum, vel pof felfionum , aut penfionum corrodiorum, live liberaturarum ad vitam alicujus vel longi temporis fpatium fuerit facienda ; tradatur s,t ' duorum dierum a dierum a divinis inter abbatem *8ε* ejus conventum, aut priorem abbatem proprium non habentem cum luo conventu prxcederc debeat diligens dt maturus ; & li poli rradatum hujusmodi foiemnem prxfatis abbati dt conventui feu priori abbatem proprium non habenti, dt eius conventui vifum fuerit quod hujufmo. di venditiones, alienationes & liberaturarum concclliones vel mutua receptiones eorum monafteriis, prioratibus, *vel* locis aliis nccelTarix fuerant, utiles, vel opportunis tunc fuper alienationibus, venditionibus, & conceflionibus prrmilfis nobilcum in noftra dioecefi, dt provincia noftra, dt cum fuflraganeis nollris in eorum dioccefibus, ac noftris, & fuis fucceflbtibus temporibus futuris tradatuxn habeant fpecialem ; dt deinde poft licentiam, & authoritatem a nobis, feu noftris futfragineis in dioecelibus fuis prxhabitis in prxiniflas venditiones, alienationes, dt conceiiiones liberam habeant facultatem . Quod li abbates prvdldi, priores, & hofpitalarii contra hanc noftram ordinationem, five provitionem venditiones , *8ε* conceiiiones ad vitam vel in perpetuum fecerint, pro nullo habeantur & omnimoda careant firmitate. Et nihilominus prxter alias poenas in divertis ordinationibus inde provifas , prxdidi abbates, priore? dt hoipitalarii hanc noftram canftjtutionem Infringentes, violantes dt contemnentes eo fado a celebratione divinorum finr fufpenfi , *üε* adminiftrationc bonorum monalleriotum dt dignitate, & officiis · quibus prxfunt, ipfo fado, in perpetuum privati exiftant.

V. De Jonetiamtur. Jobnnnet Tborerby.

Item, coiruptela peffirua per quorundam verfutias, & calliditates adinventa in noftris dioeceti & provincia inolevit, quod quid-im viri ecclefiaftici, prrlati, dt al'i, ouos ordo clericalis includit , & nonnulli laici, durn mortis periculum appropinquare recogitantuniverfa bona fua , feu eorum . tam immenfam quantitatem inter vivos donare , feu aliquo modo alienare prilutnunt , quod nedum ecclefue, fed rex. & alii creditores , quibus hujuhnodi alienantes, dum vixerint, fuerunt ex variis cautis aftricti, «St efficaciter obligati, fuis «diouibus *βε* piofccutionibiis funt exclufl , uxores, Anno dt liberi de portione bonorum , de confuetudine feu jure cis debitorum, irrecupera- * 9' biiiter defraudantur ; nonnulli etiam talibus xgrotantibus in extremis exigentibus, hujusmodi alienationes fieri malitiofe fuadent, et temere inducunt, eofque a libera voluntate teftandi verfuta lapientia nequiter et callide avertunt ; ex quibus folita et legitima teftanienti factio tranfir ut plurimum in abufutn , et eccleiiarum juribus et profecutionibus aliorum prxdidorum indebite feu malitiofe derogatur : unde provida deliberatione concilii provincialis in domo capitulari ecclelix nolirx metropolitic» Eboracenûs celebrari, exhibitum extltlt fub prxccpto, ne hujufmodi alienationes feu donationes quocunque colore vel ingenio fierent in futurum . Et quia, ut docet experientia , generalis prohibitio fegis malitix deditos a mali propofiti exeeutione non revocat, nili fpecialis poenx formidine propenlius conipcfcantur ; nos prxfentis audoritate fynodi omnibus, et linguli* in hujusmodi donationibus live alienationibus conlilium prxbentibus, auxilium , vel favorem. In noftra dioecefi ingreiTum ecclelix interdicimus ipfo fa* do , «mantes infuper et bona fua in noftra dioeceli prrdida taliter alienantes , propter fui quantitatem cxcellus, ecclefiaftica careant fepultura,......fraudis feu malitiae in hoc cafu eo fado probatur intervenilfe conventum ; quotiens aliqui omnia bona fua quocunque titulo alienant , ut prxfertur, inter vivos, vel In tam immenfa quantitate , quod eccleliis , regi, creditoribus. uxoribus, et liberis Otisfieri non poterit de re(iduo, ficut juris latio exigeret, et confuetudo, li hujusmodi alienatio fada taliter non fuiflet.

*Grorgtuf Nevit!*I

Cordis dolore concutimur intuentes quod in noftra provincia, malicia cxcrefcente, peffima corruptela noviter inolevit ,dum eccleliarum praelati, et bénéficiât! clerici aliique nonnulli laici mortis vincinx contedutam vcrilimilem obtinentes, univerla boni tua feu quotam eorum partem tam notabilem donare inter vivos feu aliter alienare prxlumunt, quod' nedum ecclelix , *ad* quarum domos, vdificia, et cancellos reparanda, dum vivebant,fuerant obligati, fuis excludantur, remediis ; fed rex et alii, quibus alienantes efficaciter tenebantur, fuis juribus , uxorefque et liberi conjugatorum fuis port'onibus de confuctudine, vel de jure iplis debitis, irrecupcrabilitcr defraudantur, Quidam-ctlam doli nimium experti Janguentibus in extremis hujusmodi alienationes facere confuluerunt, et temere procurarunt i ipfofque languentes confiliis, et fuafionibus peiveriis a voluntate fellandi nequiter perverterunt, ex quibus impediri teffamenti liberam fadionem ac ecclefias et ceteros fupradidos fuo |ure non ambigitur malitiofe privari. Unde prxfentis deliberatione con-, cilii omnes er lingulos in noftra provincia donantes, fcu alienantes taliter bona fua malitia ,

Caaiiri tti8.* five fraude» ac hujufmodi malitia › five fraudconfcio* recipiente* fic alienata» et ad h00 4ante* confillum» auxilium, vel favo» rem majori* excommunicationi* tententlam incurrere volumu* ipfo fa&o. Donante* Infuper bona fua in ipia provincia taliter alienante* propter fui gravitatem cxceiTu* nifi priu* poenituerint, ct diAam donationem effeAualiter, quantum in ei* fuerit, revocaverint, eCcleiiaftica careant tepultura. Ceterum ne probationi*, fraudi*, vel malitia in hac parte difficulté* hanc prnvifionem pratentem reddat inutilem ; (latuimus quod quotiefcumquc aliqui diA* provincia bona fua omnia fic, ut prafertur, donaverint, aut alia* quovi» titulo alienaverint, feu in quantitate tam notabili, quod appareat ut tefiduoecclefi!*, vel credltoribu* alii* de fui* debiti*,uxoribu*,et liberi* de fui* portionibus fupradiAi* non poterit fatijfieri ficut decet, alienatio hujusmodi per malitiam, five ftaudem eo ipfo fieri ccnfeatur, malitia five fraudis probatione, ulteriori minime requifita.

Pf. *De 7efltmtitir.*

Wilhelmtt CremfeH.

Licet teftamenta legitima clericorum decedentium obfervari volumus, nolumus tamen quod concubinis fui* quidquam in te ftamentis fui* relinquant! quod ti de extero faAum fuerit illud in pio* ufu* nottro arbitrio convertatur .

Hem.

Indulgemu* vero clerici* in fu|* ecciefii* refidentibus, aut noftro fervitio commetantibus aut etiam de noftra licenti* caufa ftu diorum aflentibus.ur defruAib. terrarum tuarum, qua* proprii* fumptibu* excolunt atque terunt quacunque anni parte dcceflerint fellandi habeant facultatem .

Hem.

Statuimus etiam ne quifquam teftamenta vel ultima* voluntate* feienter vel maliriote impediat aut pertuiber, quo minus exequtore* eorum vel admmiftratore* per no* . officiarios, teu minitlro* noftro». io boni* teftantium deputandi fecundum libertatem dr confuetudinem ecclefi* Anglican* adminiltrare libere valeant in eifdem . S>quis vero ftatuti hujufmodi tranfgreftbr fuerit,ipfum majori* excommunicationi* fententiam incurrere volumus ipfo faAo.

Vit. De fefulturir .

Wtlliemur Gre»eft!J.

Ad h*c firmiter inhibemus ne cuiquam communio corporis Chrifti, vel morienti ecclefiaftica tepultura prrtextu cujuilibct debiti denegetur.

Kill· De Pjrocbtir & ahemi ferotbieme. *A',M®*
Hem. CnauTt *ji>·

Nullus presbyterorum alienum parochianum ad confeflionem vel communionem corporis Chrifti prciumar admittere fine licentia proprii (acerdoti* . Cum autem licentia petitur a facerdote alteri confitendi, facerdo* perfonam defignet,cui debeat confiteri ne quifquam tali velamine nemini confitendo poenitenti* diffugiat (aeramentum.

Hem.

Ad hxc firmiter Innibemu*, ne qui* alienum parochianum admittat ad matrimonium contrahendum, nili tam ibi, ubi vir converfafu* fuerit , quam ubi fcemina degit, diligens ferutinium prrmittarur, *8i* litcras referat (ui prclati, quicquid per ferutinium appareat continentes ; fidei etiam daaione* de matrimonio contrahendo fieri prohibemus, nift coram tellibu* fide dignis, & fub prxtentia facerdotis , & laici, qui talibus interfuerint contraAibus, puniantur.

IX. De JetimiHem.

Ne autem conniventla noftra contenfutn inducat, & taciturnitas pariat culpx reaCtinn; no* fynodali diffinitione firmiter injungimus Ac monemus, ut ecclefi* decim», penfione* , & alia quicunque juri* cedefiaftici, qu* per vitiofum funt ufurpata ingteflum, fine mora falubriter refignemur, cum vitia pofletfiooum a pr*dccelforibus ad pofteros tranfmittantur ; & ne fupradiAa percipiantur vel exigantur, fub obteftatione divini judicii nimitet inhibethus, cum ad paria judicantur aliena invadere, & illicite detinere-

De Jeamit . Jebjituei Tborerby.

Item, licet Deus & dominus, cujus eft terra & plenitudo cju< , gratiofa difpenfatione univerfa difponcns, plebi fu* terram ^colendam concelferit & regendam, refervando decimas frugum At'operum fuorunu fidelium pro facerdotibus Ac levitis, ad miniftrandum in eccleliis in fortem Domini przeleAi* , virtute cuius divine refervationis redore» ecclefiarum, Ac peribr.* ecclefiaftic* decima, garbarum, & rerum aliarum infra commitfa* libi parochias exiftentes, libere perceperunt, Ac ea* per eadem loca, quibus Ac per que domini prxdialc* novem parte* hujufmodi garbarum cariant, & libere At licite cariarunt, & per alio* cariari fecerunt, & in polfeffione , vel quafi, libertatis hujufmodi fuerunt d.Ai rcAore* dc çperfan* ccclcliaftic* per tempus , cujus contrarii memoria non cxilbt, pacifice, continue, At quiete ; quidam 'tamen fanfl* matris ecclefi* filii degeneres At ingrati faAam eis cxleftem giutiam de novempartibus minus debite ponderante* per exquifitas malitias & impedimenta illicita nituntur perfonas ecclefi-iliicas, Chruli mini, ftro*, in libera p-rce,itione decim* parti* dl-

Asso Cnarstt >S|b

diverlimode impedire : quidam enim ipfas decima* libere'percipere, & ea* per vias itinera, pet qu» cariari confueverunt, abducere clerico* non permittunt, fed per longos circuitus, & nocivos eas cariare malitioTe compellunt: quidam etiam garba* expolitas & affigrtaus pro decinia non permittunt a fuis terri* cariari, quandiu in illis quicquam de bladis remaner earumdem, fed ipfas decimas a fui* dc aliorum beftii* fdenter dc fcandalofe conteri tolerant, Λ confunji, ac ipfos rcAores ordinare de hujufmodi decimis non permittunt, in divin» majellati* offenfam, violationem notoriam eccleliaille» libertatis, ac diAotum reAorum, dc perfonarum ecclefiafticarum damnum non modicum & gravamen, ac aliorum perniciofum exemptum. Cupiente* igitur, prout ex offi.'ii- noftri debito aftringitnur, contra malitias & injurias hujufmodi in Dei dr ecclesi» fu* contemptum nequiter irrogata* falubriter providere, pr»fenris comlitutionis oraculo firmiter inhibemus, nequis, cujufcunque fuerit conditioni*, (latus aut gradus, eccleliaruin reAores, feu alias perfonas eccleiiafticas, eorumve fervientes, dc miniilros, quominus decimas garbarum, foeni, dc aliarum rerum quarumcunque (ibi dc eccleiiis fui* pertinentes, Ondecunque & quandocunque obvenientes, tine confumptione animalium dc alia quacunque diminutione earundem voluntaria, & damnofa, integralitcr <St libere poliunt percipere, apprehendere, & per omnia loca, per- qu» novem partes cariantur, & confueverant cariari, abducere, & de illis pro fuo voluntati* arbitrio difponere impediat, dc perturbet, nec impediri feu per tjirbari faciat vel procuret, fub poena excommunicationis majoris, quam cinne* dc fingulos contravenientes incurrere voiumu* ipfo faAo.

Georginr Nevi!!.

Quanquam exfolventibu* bene decimas Deus frugum omnium abundantiam dr poffeffionum ubertatem tribuit; tamen dolenter referimus, quod nonnulli noftr* provinci*, contra tcftamcnti veteri*, atque» novi doArinam, da fylvi* fui* exduis, dc lignis arborum exduarum excifi* in eis, circa qu» munus, quam circa fruAus agrorum labore* Impendunt, decima* Deo & eccleliis, quibus debentur nocorie, per hoc, quod ipfas in prxterito non dederunt, (civere contradicunt, quod xftimant idcirco licere, quia legem moris de longa :nvaluitfe confuetudine arbitrantur; in dubium etiam revocantes, qu» fylva czdua lit dicenda. Nos igitur advertente* quod li fua portione lit ecclefia defraudata, diuturnum crimen propterea non minuitor, fed augetur, ac fames, Ar penuria, omniumque rerum egellas opprimunt bene decima* non folvente*, hujufmodi declaramus provilione concilii, fylvàm crduam illam fore, qu» cujufcumque exiftens generi* arborum in hoc habeatur ut exdatur, aut eft habili* ad cedendum, qu» etiam fucciffa rurfus ex flipitibu* aut tadicibus renaicitur, ac ex ca decimam utpote realem Λ prxdfalem baptifmalibus feu matricibus eccleliis perfolvendam, necnon fylvarum potfeflbre* hujufmodi ad prxftationem decimarum ipforum lignorum exciforum in eis, ficut foeni & bladorum omnium, cenfufa cccleliaftica» fore canonice compellendos.

Akno Ch*iij i 1518·

Mew.

Cum, facro eloquio jubente, de omnibus, qu- renovantur per annum & nullo tempore exciufo, decime tint cum omni integritate abfque diminutione folvende; omnibus & lingulis reAoribus, vicariis, capellanis parocnialibus & cccleftarum parochialium juratis per noftraro provinciam» coniiitutis in virtute obedienti· mandamus, firmiter injungentes quatenus diligenter moneant & efficaciter inducant At quilibet ipforum in parochia fua moneat Λ inducat, quod fui parochiani omnes decimas infertus annotatas fuis ecclelils perfolvant; videlicet decimam iaAis, feu laAicinii a., primo tempore fux innovationis tam in mcqfe Augurti, quam in aliis menfibus de proventibus etiam bofcorym, virgultorum, pannariis *jfylvatiim*, vivariorum, pifcaiiarum, numinum, ftagnotum', arborum proliratarum, & excifarum, pecorum, columbarum, feminum, fruAuum, & beftiarum, varrenarum, aucupii, hortorum, curtilagiorum, lane, lini, vini, ercdi, grani, terrlcidioium, db carbonum in locis ubi fabricantur, & fodiuntur, cygnorum, dr caponum, avearum, dt anatum, ovorum, apum, mellis, dt cer», proventuum, molendinorum, venationum, vellerum, artificiorum, de negotiationum, nec non agnorum, dt vitulorum, pullorum equinorum, capriolorum, & aliorum fceruum animalium, tunc ad decimam dandorum, cum (e alendo in pafcuts a matribus feparati* commode vivere pollini. De frudibus etiam & garbis, quarrena, calce, mineriis; dt de nutrimentis animalium, pafcuis, paliuris, tam communibus, quam non communibus fecundum numerum animalium dc dierum, licut expedit ecclesi·; de fœne ubicunque crefcat, aut in femitis, magnis pratis live parvis fee mdum verum valorem, *dt de e*. mnibus proventibus aliarum rerum de eoetero fatisfaciant competenter ecclefiis, quibus de jure tenentur, nullis expenfis ratione prxllationis decimarum deduAis, feu retentis, nifi tantum de przftatione decimarum, artificiorum, dr negotiationum; quod li mdnitionibus hujufmodi parere coniempferinr, per fufpenfionis, excommunicationis, & interdiAi fententias per ordinario* locorum ad prxftarionem decimarum prediAarum compellantur; confuetudine contraria nequaquam cbftante, qu* peccata non minuere, fc» augere dignpfcitur-

WiAvv-".

Quia plerifque colonorum mercenarii'tam modicum pro ftipendlls aflignatur, ut vis de acceptis ducant vitam fub inopi* anguftiitj prxeipimus > ut qui dimidiam maream

vc'l

A* ciiuisri ijtd.

»el minus capiunt annuatim, cccielih rutalibusi a aulbus ccclctiaftlca facramenta recipiunt, oblationes faciant confuetas , nec ad prxftandum alias decimas de fuit ftlpcndiis compellantur, nili ubi certa annua prxftatio ea antiqua confuetudine pro hujufmodi decimis eft taxata. Circa vero alias pr*> ftationes decimarum perfonalium credatur decimantium facramenco.

X. *Dc rcligtofit tieaibar.*

Gnrgiar Hevtll.

Quamquam bon. mem. OAobonus, ollm fedis apoltolic* io Anglia legatus, monachos feu canonicos rrgulares per maneria vel cedebas Colos morari, firmiter & diftriAe prohibuerit ; mandans abbatibus Oc prioribus quibufeunque, ur li qui tales fuerint , eos fine mot* difpendio revocarent ad conventum , vel (ibi unum monachum, ▼d canonicum fodare ftuderent , alioquir. ipfos abbates dt priores, donec id impleverint, decrevit fore futpenfos ; nonnulli tamen abbates, priores, dt prarpolhi religioforum non tblum monachos, canonicos, dc alios fubditos fuos extra feAa monafterii fui morari permittunt, verum etiam licen tiam pet fuas litteras patentes ad abfe'ntandi Ce a monatleriis fuis, ac annualia ac fervida recipienda, dt inter fcculares perfonas vivendi eis conferunt & concedunt, ex qpibus hujufmodi fubdlti , occationem-, vagandi contra canonicas fanAiones ac regulares inftltutionçs fxpius habere dignofcuntur . Nos hujufmodi licentias fequelafqae earundem tam indecentes, quam animaous eorundem religioforum periculofas effe confpicienres, firmiter injungendo mandamus, quatenus nullus abbas, prior, prxpofirus, mlnifter, maiifter , feu alius quicunque religiofus prendens, quocunque nomine cenfeatur, fubditis fuis hujufmodi licentiam do extero concedere prxfumar, fub poena quadraginta fohdorum fterlingornm, quam citra pccnam conilitutionum legarinarum pr*- dictarum lpfum (lc dellquentem incurrere volumus, fabric* noftr* eccleli* metropoliticx Eboracenfis fideliter applicandorum , ipfumque rcligiofum fic vagantem , tamquam apoftatam habeti volumus dt cornputari . Per hanc tamen noftram conftitutionem hiis, quibus ad deferviend. in ecdeliis fuis vd capellis per unum rcligiofum de_» fubditis fuis fedes apoftolica indulfit, nolumus in aliquo derogare.

XI. *Dc jure fatrenatur Thomae Savane .*

Non liceat de extero alicui perfon* ecclrliaftic* jus patronatus, live ad vocationem aliculus ecclefix , feu beneficii ecclefiaiticl pro unica vice aut pluribus alicui laico concedere , fub poena fufpenfionis a celebratione mitfarum. Et fi talis .fuerit, qui propter aliquam caufam non celebrat, tunc fuo poena fufpenfionis ,ab officio five beneficio & tandiu remaneat tie fufpcnfus, donec a fuo diorcefano gratiam dt abfolutionem inde meruit obtinere .

Auno Cutisti tjrft.

XII. *Dc ttufttitf fwrniinilni . Mllicit"! GrcarftU.*

Penfiones autem debitas terminis ftatutis Coivi praecipimus fub pena dupli ecclefi* Eboracenlis fabrica perfolvendas : tali pcena puniri volumus cos qui fynodalia , antequam a fynodo receflerint, non pcrfolvant.

XIII. *Dc ttltbrttioitt MiJernn . Ut».*

Ne pro levitate ftipendiornm viliores honeftiotibus, vd imperiti peritioribus proferantur, liipendia presbyterorum unius an. ni taxanda duximus quinque mardsin ditioribus tamen ecclenis juxta ipfatum facultates presbyteris volumus uberius provideri .

IJem.

Presbyteri fint fcduli ad divina officia horis comperentibus dt ftatutis In eccleliis fuis celebranda; ne dc defidia vel negligentia arguantur- Qui autem cantant, diftinAc proferant, & aperte, non ttanfiliendo, vel tranfeurrendo , vel fyncopando , fed cum debita reverentia, ut ad devotionem excitent animos auditorum.

Jobanner Tbortthy .

Paftoralis officii tunc debitum credimus exercere, dura fubdirorum noftrorum utilitati vigilanti ftudio profpicimus pariter dc quieti. Sane conbderances nuper & diligentius attendentes difficultates, dt exceffus, quos capdlani ftipendiarft fuper conventione dt perceptione rtipendiorum fuorutu annalium propter defeAum dt raritatenv» capellanorum hujufmodi exifteotium his diebus impenderunt haAenus & fecerunt, ac impendunt dt faciunt !n prxfenti ; volentefque & diligentius affcAantes difficultates dt excelfus hujufmodi refrenare , ac etiam moderari, quantum cum Deo poterimus in hoc cafu, ut tie ufilitati fubdiioruiu no. ftrorom capellanos huiufinodi ftipendiarios conducere volentium valeat provideri, ac excelfus dt difficultates hujufmodi, quatenus nobis poifibile fuerit, extirpentur, de jurifperitorum confilio nobis afllftcntium , ac deliberatione prxhabita pleniori ordinandum dux imus dc etiam (latuendum , quod omnes dt finguli capellani, tam retroaAis temporibus ordinati, quam etiam in pofterum ordinandi, infraforiptis ftipendiis fub poena annotata inferius fint contenti, videlicet, quod capcllanus quilibet, ctiamfi parochialis effet , ultra fex marcarum fummam in pecunia numerata , vel valorem ejufdem in aliis rebus, pro ftipendio fuo annuali a quoquam non percipiat quovis modo; qux quidem ftipendia , confideratis confidetandis , prxfertipi raritate capellanorum tie duiante, fuffidentia exiftere dignofcuntur. Inhibentes univcrlisdr Cingulis capellanii hujusmodi ordinatis dc ordinandis, ne

N 1 quif-

Anno Cnxisri

quifquam eorumdem, fub poena fufpenfionis a celebratione divinorum per unum annum, ultra fummam fex marcarum pr*-taxat. pro fuo annuali ftipendio percipere prxfumat aliqualiter in pecunia, vel valere ; quod li fecerit , diAam fuspenlionem iplum lie percipientem incurrere volumus ipfo faAo- Univerlis infuper reAoribus, dk lingulis ecclesiarum prclatis, vicariis , dk altis quibufeumque perfonis ecclcfiafticis , capellas , carnarias , oratoria , hofpitalia , feu beneficia ecclefiaftica quxcunque infra noftram dicecefim obtinentibus, in virtute fanA* obedlenti», dk fub poena quadraglntg folidorum eleeniofin* noftr» applicandorum fimiliter inhibemus, ne in ecclefiis, cantariis , hofpitalibus, ten aliis B beneficiis fuis hujufmodi quemquam capellanum ftipendiatum divina celebrare per. mittant, nili nomine ftipendit fui annualis de fumma fex aurearum hujufmodi fe contentatet; quibus etiam omnibus dk lingulis in virtute fanA* obedlenti*, dk fub poena coafimili nihilominus inhibemus, ne 'quemquam capellanum hujufmodi ftipendiatum de extero ad celebrandum miffas anniverfarias, feu peculiares in ecclefiis, capellis, cantariis, oratoriis, hofpitalibus, aut locis eccleiiarticisquibufcumjuediA* noftt* dioeceus aliqualiter admittant, feu celebrare permittant , priiilquam ecclefiis parochiulibus locorum hujufmodi de capellanis pa C rochialibus pro ftipendUs prxtaxatis primitus iit provrfum. cr ne ordinationes, inhibitiones, dfc ftatuta noftra hujufmodi per non ufum feu abufum effi-Au caieant, <5k Vgo/e ; volumus 'k ordinamus in hiis feripr·» , quod in lingulis fyntdis Pafch* dk S- Michaelis, i.n eiclefia noftra Eooraccnli celebrandis, & ali ^ temporibus opportunis, annis lingulis fiat inquiutio, dk haoea. tur diligens & exaAa ad etfcAum, ut pr*-mitfa non obfervkntes poenis fupraferiptis Λ alus, prout expedire videbitur, canoni, ce puniantur- Per prvfentes timen ordinationes & ftatura noftra, qu* proptrr in ftanrcm raritatem capellanorum eniittimu-D & facimus publicari, conftitutioni fynod.iii, fuper perceptione llipundiorum hujufmodi capellanorum conduAit'orum, prius edit» & piomul.gat*, non intendimus nec volumus derogare.

Krwpe.

Infuper presbyteri memorati debent & {urent interefle in cancello ecclefi*, in qua dclerviant matutinis horis, proceffionibus, miliis, dt vefperis dk aliis divinis officiis inibi pfallendis, induti fuperpelliciis, qu* fibi proprii* expends providebunt, dk ad af fig nationem curatorum hujufmodi leAiones, E cpillolas , dk evangelia In miftis folenmbus legent, *& cum* ratione mortuorum vel rpr bentium uno die in ecclefiis hujufmodi fient mill* *plutcs* folemaes, miflas illas cum nota celebrent dt percantent, ac tempore hujufmodi divinoium tic in ecclefiis ipfis celebratorum in navi ecclefi* vel coemeteriis aut canqi s vagari minime prxfumant. Prêterca diAi Sacerdotes diebus dominicis & feftivis, vel fi corpus alieujus defunAi fit prxfcns , vel nupti* celeb^and* fuerint in ecclefiis fupradiAis, miffas fuas poft leAurn evangelium majoris miflx incipiant , & non prius, dt eas tie compleant; nifi per diAos redores, vicarios, vel prvlidentes ad hoc fpccialiter fuerint ljcentiati. Ce,,*T' *5*3-

Tboatat Savait.

Statuimus, quo.l nuilus presbyter, fecularis, vel regularis , prxtexru aiicujus prl. vilegii, roiflam nifi in loco convenienti di. vino cultuiduntaxat difpofito & deputato, celebrare prarfumat fub poena fufpentionis a celebratione milfarum per 1res tttenfes.

Irem, quod nullus teAor, vel vicarius, aut alicujus ecclefi* proprietarius (non) faciet cur* ecclefi* , deferviti per religiofum aliquem, ubi per capellanum fecularení dclerviri (olebat, ultra fpatium 0A0 diorum, nifi evidens, <x urgens neceflitas id expofeat , fub poena v'ginti foliftorutn fabric* ecclefie cathcdralis' hujufmodi loci , & ilii , qui taliter delinquentem accubare, dt caufiin contra eum , profeqni voluerit, rqualttcr dividend- applicandorum.

XII·'» De cuftaiita Fvcbariflit, W'lUtlmaf CesurfelJ,

Cum autem in urbibus & viliis, ubi fit» funt ecclefi* , accedunt presbyteri cum Euchariftia ad vilitandum intiuiios , pro reverentia corporis Chtiftt , fuperpelliciis fint induti, cum ciuce, lucerna accenfa & canipana, clerico vel alio prceuncc.'

Uem .

Quia domum Del decet ornari honore congruo, dicente Pfalmilla : *Uoixtae, tiilexi tietaretu Jumui tut ,* praecipimur in vafis , veftimentis, libris, & aliis ad divinum mtnillcrium deputatis, ecclefiis honorifice provideri ; item Euchariftiam 3r Chrifma fub clavibus cudndin. Si quis vero ea incaute teiquerit, tribus mentibus ab officio tufpendatur .

XK. De *ftctefiif eJiJùeaJif · Heat.*

Et quia cedentibus vel decedentibus canonicis ecclefi» noftr* Eboracenfis > & »· liarum ecc/eiiaruin ccllrgiatarum noftr» dioecelis^ neC non refloribus, & vicariis, fuccelfotci coium confueverunr taxationem dcfeAuum In ornamentis , cancellis & domibus ad beneficia, in quibus fucceflëtiot , pertinentibus interdum ultra veram trftitnationem pro fuo libito piocurare-, dk quod gravius dignofeitur, omnem pecuniam, vel maiorem partem exinde redaAam , in privatos fuo' ufui convertere, nulla penitus emendatione , reparatione, vel reteAione faAa per eofdem in ornamentis, cancellis, db domibus memoratis; nos tante iniquitatis aufui temeraiio volentes competenti Remedio, prout pclfumus , obviare , de confenfu unanimi capituli noftri Eboracenfis ftatuimus, uc faAa taxatione dcfeAuuau pt«-

it

Anno 1518.

prcdidoriim per legaliores & difiretlores de vicinia , qui ad hoc haberi poterunt, bono modo iota pecunia ix pr*mifla caufa levata , ad manus duarum vel trium perfon«rum in locis lingulis ad hoc fpccialiter eledarum abfque omni diminutione proveniat *i* qu* perlon*, dictorum canonici, redoris, vel vicarii requifito confenfu , oranem pecuniam fic receptam, in reparationes ac refediones neceflarias prius confideratas dr taxatas,, abfque morx difpendio convertere non Amittant ; ad quod per locorum aichidiaconos, legitima monitione pr*mitia , (i ncceile fuerit, per majoris excommunicationis fententiam compellantur. Has autem duas conllituiiones inter alias fynodales, a quibufcunqueprxdeceiforibus no- liris fadas , incorporuri volumus, Ak inter eas in lingulis cclebfandis fynodis folcmniter publicari.

Georgtut Utvill.

Cum inter nonnullo* parochianos dioeefis noftr* talis inolevit protervitas, quod ad fabricam matricis ecclefi* for parochial * conferre nolunt , arbitrantes fe ab oneribus hujufmodi cxcufari porte , pro eo quod ad fabiicas capellarum infra parochias lirarum contribuunt, nos attendentes, quod parochiani predidi ad contribuendum matrici fu* ecclelix prius quam capell* magifque tenebantur /proinde liaruimus, quod licet parochiani antedidi ad rcfedionem c.t Pyliarum hujufmodi conférant, a contributione ad ecclelix matricis fu* fabricam «St reparationem , ac alia onera, piroch'alia, cu*cunque , fupportanda nullatenus excufentur, fed juxta diferetionem ordinarii tu) contribuere reneantur. Quod fi hujufmodi fiarochiani onera pr*d'da pol) monitionem egitimam eis in hac parte fadam fubire rccufavcrint, capellx pr*did* interdicantur, & divina in eisdem non celebrentur, quoufque parochiani hujufmodi onera pr«-«iifta fubeant cum iffedu , feu faltem ad ca lubeunda futEcicntem prclbtcrint cautionem .

I'1Ailterm Grey .

Cum plerumque inter restores, feu vicarios in notlra provincia Eboraccnfi conititutos, eorundemq. parochianos fuper variis ornamentis, rebufque cccleiiaibcis altercatio non mod'ca fit exorta , & ideo , ut quanta, que, & qualia ad redores feu vicarios eccleiiarum per totam provinciam Eboraecnfem conltitutos fubftentanda , & reparanda pertineant, & qu* autem ad parochianos eorundem de ornamentis ecclcliafticis reparandis pertinere nofcantur, per fubfcrlpta fole clarius omnibus illuccfcar j ordinamus & ftatuitnus, ut parochiani noftti omnes et finguli exiftant lie edodi in fingulis fubfcquentibus,ut fciant.et intelligant atque obfervent totaliter univerli, videlicet 2uodcaljx , miilale vcftimertum iplius eccle-« principale, vioclicctcaluia, alba, munda, amidus , ftola, manipulus, ?ona , cum tribus corporalia , & alia veftimcnta pio diacono et fubdiacono honefta , juxta facultates parochianorum et eccleii:», cu.n cappa ferica, principali pro principalibus fenis, et duabus aliis prochoiis rrge-tdis in fellis prrdidis , crux ptoceflionaii», et alia crux minor pro mortuis , feretrum pro mortuis, vas ad aquam bened'dam, ofeulatorium, candelabrum ad cereum pafehalem , thuribulum , lucerna cum tintinnabulo, velum qiiadragefimale, duo candelabra proceroferarii», legenda, antiphonale, gradate, pfalterium, troparium, ordinale , *-■!-fale , manuale frontale ad magnum altare, tria fuperpellicia , pixis pro corpore Chrifti, honelta vexilla pro rogat onibus, campan* magne cum coids , facer fons , chrismatorium cum icturis , imagines m. eccleiia, et imago principalis in cancello de quofando dedicatur eccleiia, reparatio librorum, et veftimentorum, quotiens contigerit emendari , cum omnibus ptrdlrftis , luminare ineccleiia, reparatio navis eccleii*, et conftrudio ejusdem cum campani/i , extcilus et interius et f-neftti» vitre'S cum elautura coemeteriorum cum aliis, navis eccleii* et fingulis aliis ad ipfos parochianos pertinere nofcuntur. Ad redores vero vel vicarios juxta varias ordinationes, omnia alia pertinebunt ; fcilicet cancellus principalis cum ejusdem teparatione tam in parietibus quam teduris , et feneliris vitreis eidem, pertinentibus cum deicis et fcamnis, et aliis ornamentis hbneltis , ut cum prupheia decantare valeant, *Damine*, Wi/axs der errai dttwar *tenere,* cum manfo redoric, et ejus reparatione hinc inde,et ad alia qu* imm lunt feripta in hoc libro , noverint redores vel vicarii (e_. locorum ordinariis compelli pofle fecundum hanc conftitutiunem ,ct alias in hac parte prolatas.

XΓ7. *De rnrnnntttte ecclefin . i^kiilielntni GrenefeM.*

, Statuimus etiam , ut fi uuis de domibus et maneriis, granciis, vel aliis hutusmndi locis ad atehiepi fcopos , epifeopos, vel alias pertonas ecclefiafticas, vel ad ipfas cccledas pertinentibus, accedens , quidquam ptxter voluntatem, aut permiffioncni dominorum vel eorum qui funt hujufmodi rerutn culiodcs deputati ,confumere vel auf.rre, aut contredare pr*fumpferit, ipfo fado fit excommunicatione ligatus, a.qua , donec fatisfecerit, abfolutionts gratiam minime confequatur . Et nc hoc falubre ftatutum pratextu ignoranti* negligatur, ipfum vel intentionem illius per annum continuum a tempore publicationi* ejusdem in ecclefiis cathedrulibus , collegiatis, et aiiis per redores stcapeilanos carum quibullibct diebus dominicis, udante parochianorum et fidelium inuhttudine, pracipimus publicari.

Quamvis canonicis Infbtutis fit expreifum, quod laicis de rebus ecctenaiticis , et teligiol.s quomodolibet difponendi nulla *iit* penitus attributa facultas, quod obfequeridi manet

Anno ChiisTi ji$18.

manet ncceDitas, non auAorita» imperandi inultos tamen eccleiiaijica jura latent; alii A vero eccleliis et ecclefiafticis perfonis Dei timore poftpolito, proh dolor! oppido funt infelii › adeo ut jura ecclefialtica non formident In fu* damnationi» interitum ufurpate . No» Igitui, Williclmu», permiffione divina Eboraccnfi» archiepifcopu", Anglia prima» , qui eccleliarum noftro regimini comnillfarum jura, et immunitate»ex officii noftri debito confervarc tenemur pro viribus ac tueri, de confenfu capituli noftri Eboracenlis provide duximus ftatuendum, ne quis laicu* arbore» feu herbas in coemeterii» cujuscunque parochial!» ecclefi* fcu capella in noftta dioeceli, divino cultui deputatis, crefcenfe»› abfquc reAoti» licentia fpeciaii auCu temerario pioftcrncre feu falcare prafumat, aut proilrata» auferre vel amovere, Ceu quidquam juris in ipfi» aequaliter vcndicare, cum ea , qu* locis religions adhzrcnr, religiofa penitus elle renfcantur, juxta civiles et canonicas Cantione». Eccleliarum autem reAoribus et vicariis, Ceu quibuQibet ipforum mini(lris hujusmodi arbore» aut herba* in coemeterio crefce.nte» omnino non liceat in alium utiim convertere, nili in ecclefi* Cux reparationem vel xdificationcm. aut etiam manlr proprii ad ecclefiam pertinentis . Si quis autem hujufmodi noftri liatuti temerarius violator extiterit ; ipfurn volumus per archi- C diaconum loci fuper hoc congrue requinturn, legitima monitione pramifla , maiori» excommunicationis fententia innodari ,a qua lpfum omnino abfolvi nolumus, donec ecclclir, Cui contra prafens daturum lationem vel injuriam Irrogaverit, ad arbitrium pra-fati archidiaconi 1'atlifec»it competenter .

Grrgarfirr *Nevvill.*

Accidit novitate perverfa, quod cum ecclelurum prxlati de morum dilciplina , peccatis , er excellibu* Cubditorum nitantur mquirere. magnates, et potcftates ali* facu-D lares officia impedire moliente» eorum; iprriumunt. Quidam etiam domini temhibent laici» , ipforum tenentibus aut nativi», ne ad ordinariorum citatione» pro (ingulorum criminum vel excelfuum correAiombu» Canonice fubeundi», quorum correAto et cognitio ad ipfo* ordinarios nofeitur pertinere de confuetqdine vel de jure, aut pro tcftamentorum probationibus «approbationibus, iniinuationibu* aut calculi* de boni* dciunAorum adminiftrati» per eos , feu comÎiutis, et aliis tcftamenrarii» juribus extra ocuai fui domicilii veniant er compareant coram ei», et ne in loci» fui domnli per prxla'o*exerceantur, pramilfa Impediant, et procurent nequiter Impediti, fibique fu-E per tuis jur>sdiAionem ufurpent. Alii praterea virO» ecclefiiftico» jurisdiAionem cccleflalticam exercente», et fui» -fubditi» pro eorum culpi» et cxcclfious poenitentia» corporales feu pecuniarlas imponente», ac ipfot facete cogentes easdem, ficut ipii» ordinarii* licet, aut pro poenitentiis corpolalibu* juxta modum excffuum tuorum impolitis redemptione» pecuniaria», prout ja>

Anno CHaiar» M1ß

lle poterunt admittentes, de et fuper extorfionibus excellivis indiAant, ficque indiAatos attachiant et incarcerant, ac fuper hiis in foro laculati eos fibi refponderc compellunt ; quibus muiAas pecuniaria» ea occatione in diAo foro f*culati imponi procurant, et faciunt indebite pro libito voluntati*. Frequentes multi cum turmis et ftrepitu ad judicia occurrunt ecclefialtica , ac judices litigantes feu habente* ibidem alia expedire, graviter lie exterrent , quod ecclcfialhca confunditur jurisdiAio , er opprobrtofe officium pra-la rorum fufpcndiiui , et nequiter inpeditur, ac in culpain homines de facili corruunt, dum poena non reprimit tranfgreflbre*, impuniratem fibi poenalem nutriunt, et antiqui hefti» infidiis levem aditum préparant et frequentem. Alii liquidera multos, pio co quod caufas er negotia in foro eccleliaftico, de jute vel confuctudine pcrttaAanda ibidem, contra adverfario» fuos movent, nec non advocatos poftulante» pro ei», et procuratores aliofque mimftros, et eccleliafticos judice* cognofeentes fupet hiis,indiAari, atttachari, incatcerarique et carceti mancipari, et alias in foro ftculart multiplicité· faciunt fatigari , et procurant , fuifque tenentibus aliis ad forum eccleliafticum pro caufis feu negotiis in ipfo de confuetudine vel de jure traAandis recurrentibus, li non débitant, et in foro C*culari, fuper his inigent, imponunt fzpiffime giavc» inulAa», iptbfque affligunt, et vexant injufte multimodis laboribus & expenfis . Alii vero epifeopos, archidiaconos ,& eorum officiales, & alio* ordinarios judices, jurisdiftionem in civitatibus feu locis aliis eis lubjeAi» debite exercere volentes, de it fupet hiis, qu* fpeAant notorie ad eosdem, leu pro exercitio jurisdictionis ecclelialtic* mandata licita & canonica delimantes , executionefque eorum debito faciendas Impediunt, vel impediri procurant injufte, ac nuncios, mandata hujufmodi deferenres , Sc facere debite jullas exeeutione» volentes, capçre , verberare, & male traAare injuriosporales , *Hi* eorum ballivi bona decedentium ab inteftato in fuis diftriAibus ad iptos dominos prartendentes fore, quamvis erronee, devoluta, ne per ordinarios bona hujusinodi pro debitorum folutionc lie decedentium , ac etiam 5n alios pios ufus, pro ipfa/um animarum falute, convertantur utiliter, prout confenlu regio At magnatum regni Anili* , tanquam pro jure cccleflaflicaque libertate ab olim extitit ordinatum, impediunt, *inderogàtionem* ecclefiaftica libertatis, jurifquedc juritdiAioniseccIcfiafticorum impedimentum , & lationem enormem. No» autem prafentl» deliberatione concilii omne» A fingulo* in pramifli* vel eorum aliquibus delinquente» , Ceu pramitfh vel *cotum* aliquibus delinquente», Ceu prainiila vel eorum aliqua in Cui» faAa negotiis , feu nominibus eorundem, rata vel accepta habente» › boc Caere approbante concilio, pronunclamu* majori* excommunicationi» lententia innodari » quorum abfoludoncm dloeccfani» locorum epifeopi», vel epifcopalcm junsdi-

. r ■ » I 1S * "J1"' jurisdidionem habentibus, fpecialiter refer- v*ro,,*i & delinquentes hujufmodi quater annl' ,n eundis eccleftls parochialibus nofirc Eboracenfn provincie excommunicatos its genere precipitous publice pronunciarl.

Um,

Cum ecclefia Del fecundum evangelicam veritatem domus orationis effit debeat, faCrique canones, & leges civiles, ob Dei reverentiam, dt ut Chrifti fideles quietius orationi infiflerent in eadem, providentius (latuerunt, ne quis ad eam fugiens, feu iBidem caufa orationis, vel alias infiiltns, ab eadem extrahatur, citeturvc, aut arreftetur in eadem; nos volentes leges hujufmodi, in quantum polfumus, imitari, provida deliberatione prarhabita, (latuimus quatenus nulla eccleliaftica, frcularifve peifona quendam, occatione alicujus aAionis, feu querelr, in eccletia aliqua, prreipue tempore quo divina celebrantur in eadem, nifi propter offënfam in diAa ecclelia immediate, aui paulo ante arrellatlonem hujufmodi faAam, arreflet, eitetve aut extrahat, arreflarive, citari, aut extrahi faciat, fub poena excommunicationis majoris-, quam In hac parre delinquentem incurrere volumus ipfo faAo.

De ioemumttte ectlejît.

Jcbtnnet Tboreiby.

Item, quod nullus de extero perturbet, impediat, arreftet, vel perturbari, aut arreftari faciat aliquem vocatum, vel venientem ad convocationes, fynojos, viiitationcs, *capitula generalia* ordinariorum, aut ad curiam Eboracenfem, vel alias curias fpirituales pro negotiis Ar caufis fuis necetiariis exoediend.dk exequend. quominus liberum habeat accedam dk regreifum, fub poenis majoris excommunicationis, quam contra facientes incurrere volumus ipfo faAo, jure & prerogativa domini noftri regis, At his ad coronam fuam fpcAant. omnino femper falvis.

INCIPIT UBER QUARTUS

De etetiefliao Jifye»(intone. Jobtntoet Tboretby.

Item quamvis clandellina matrimonia, ex quinus animarum dc corporum pericula tolent fatpiffime provenire (acri canones, utpote (ic contrahentibus dt reipublicrdamnofa, prohibeant, At ea fieri fub poenis interdicant; nonnulli tamen illicita pluries matrimonia occulte contrahere callide machinantes, abfque editione bannorum rite & legitime pr*miflà matrimonia *pei* capcllanos, Dei timorem A legis prohibitionem
A *temere* contemnentes, folemnizari facere, non abfquc gravi *(condo lo* Ac periculis animarum procurant damnabiliter in dies & p>x-fumunc, poenas contra hujusmodi matrimonia contrahentes, celebrantes, A eisdem interelTentes latas & promulgatas minUne formidantes. Nos igitur, archiepifcopus prxlibatus, de confcnfu fufftagaficoruin nollrorum, dk cleri noflri prxdiAotum, hujusmodi capellanorum dt pertonarum (ic contrahentium, At aliorum folemnirationem hujukmodi indebite procurantium temeritatem dk audaciam poenarum aggre?;atione reprimete cupientes, prohibemus ub poena excommunicationis majoris, fo-
B perius (memorata) quam omnes noftrarum civitatis, dioecefis, dt provinci» prrdiAarum, qui huic noflr- conftitutioni contraire prufumpferint, incurrere volumus ipfo fado; ne quis presbyter fccularis, five regularis cujufcunque conditionis exiiterit, matrimonium clanaefline celebrare, vel eidem intereffe prefumat; fed quoriefeunquo matrimoniuin folemnizandum fuerit inter aliquas perfonas, in ecclefi» feu capellis parochialibus ipforum contrahentium fiat editio bahnopun. dk ' publice proponatur ediAum per tres dies tblemnes, competenti termino prefinito, ut infra illum terminum, qui voluerit *tSi* valuerit, impedimen-
C tum opponar; At presbyter nihilominus itiveftiget, utrum al.quod impedimentum obfillar, aut quifqtum appareat reclamans in hac parte, feu quomodolibet contradicens,' quod *li* apparuerit contra copulam contrahendam contradiAio vel probabilis conjeAura, contraAus nullatenus celebretur, fed interdicatur exprefie, donec quid fieri debeat, fuper hoc per judicem in hac parte competentem legitime fuerit *declaratum,* vel alias dc fuperioris ordinarii licentia cum contrahere volentibus, quoad temporum interllitia & bannorum editionem, fuerit dlfpenfatum; quorum omnium abfolutionem, quos In poenas hujufmodi vel eorum aliquem
D incidere contigerit, pruterquam in mortis articulo, quoad impedimentum hujusmodi, in nollris civitate, Ac dioceeii parochianis earupdem, Ar nolitis fulfraganeis, in fuis civitatibus, dk dioecefibus, vel iα-perioribus nollris fpecialiter refervamus.

Sciendum ell autem, qued illud flatutum pollea cum alio concilio provinciali fuit modificatum, dk refiriAum, ut non incurratur excommunicatio, *nifi in* cerris caiibus; videlicet, quod contrahentes, (cientes legitimum impcdlmentnm, etiamfi in bannorum editionem nihil obiiciatur, funt excommunicat!. Item, contrahentes abfquc editione bannorum matrimonium tolemnizari facien-
E res funt excommunicari, ac presbyter folemnizans. Item, ubi contrahentes faciunt folemmaati matrimonium, ubi objcAum ell impedimentum in editione bannorum, ipfo Impedimento non prius excufl funt excommunicari: item, compellentes capellatium per metum folemniraie matrimonium clandettinum: item, capcllanus non euens bannos per tres dies lolemncs, dc manitnonium folemnizu», ubipoilca apparer im-

pc-

anno peditnentum: Item, contrahentes contra interdiflum ecclefi». In iftis cafibus funt ex» communicati ipfo faflo, & non in aliis.

INCIPIT LIBER QpiNTUS.

f. *De fnrgatiaite eenanice. Willelmtte Grenefeli.*

Si quis autem de incontinenti» vitio graviter diffamatus, non poterit fe canonice purgate, habebitur pro conviflo; a conviciis vero, vel in jure confeflis fruflus beneficiorum feu ftipendia fubtrahantur, donec inde gratiam noftram confequantur. Cwreri in Ucris ordinibus conftituti juxta-, modum culp» puniantur; graviori autem funt animadverfione puniendi, qui proprias filias fpirituales, quas baptizaverint, vel femel ad confeflionem adiniferint, & reflo. ” res, qui proprias parochianas corrumpere -non verentur. H»c autem, qu» fupradiximus, de poena presbyterorum parochias regentium, ad alios extendi volumu·, qui non regunt parochias, cum omnes pari voto continenti» tînt adftrifli, & omnes deceat par honeftas.

liem.

Caveant înfuper reflores, ne publicis fornicariis, aut de vitio incontinenti* conviflis, feu diffamatis parochias committant, feu retineant novirer diffamatos, quod fi facere pra-fumpfcrint, fexag-nta folidorum poena noverint Te mulflandvs.

IT. De bomiciiio. Jobenne/ Tbirerby.

Item, cum ea eo, quod matres & nutrices pirvulos, quos enutriunt. in leflis fuis incaute juxta fe collocant, provenit frequens & dolenda nimis oppreffio, feu fuffocatio hujufmodi parvulorum, & fic inde procedit mortis occatio, unde vite confolatio fperabatur, inhibemus, ne paties, vel matres, nutrices, & alii quicunque, cuftodiam parvulorum habentes, fecum 1·pios in leflis ponant, vel cubiculis fuis,-, fed feotfum in cunabulis fuis, vel aliis lo-1" cis fecuris, ubi timor fuffbcationis hujufmodi non fuperctit, illos collocent, vel faciant collocati; feu lac iplis parvulis mini. Arando fomnuin fuper ipforum cunabulis arripiant quovis modo.

///. De Simoni». kViUetmui Greenefcli.

N.· autem presbyteri quxftum falutl prrferant animatum, traflatum de decimis feu aliis .cmporalibus in confcflionibus noru, prxiermirtant, fed diligenter exponant coi.fitenti, qualiter· debeat confiteri.; quifque lit fruflus puenitenti*; ac expletis P omnibus tunc petant, qu» de decimis, vel aliis-ecclehis debebuntur. Similiter in facroianflo die Pafchae abfque ulla exaflione decunar, vel debiti, feu oblatkwiis libera» liter conferant corpus Chriili, ne una manu porrigendo Eucharilt'ani, altera recipiendo pecuniam, noitrx redemptionis myfterium lit venale; quod fi compertum fuci iit, praecipimus graviter puniri. Anno

ZK *De fteniientiir 6· remiffienibut. liem.* *518.

Nullus autem ad pcenitentiarium noftrum Eboriccnfem pro aliquo deliflo mittatur, nifi de quo in jureconfeifus fuerit, vel conviflus; enormia *vero* deiifla nobis vel pri. mario nollro, prêter quam in mortis arti, culo, refervamus. Literas autem decani vel oflicialis ad primarium gratis concidi volumus, & praecipimus pœnltcnti; dt, ut liquear, qualis fucrir poenitentia, & pro quo crimine, lit injunfla, poenirens literas Bpoenitentiarii referat ad mittentem.

liem.

Item lingulis etiam decanatibus per capitulum duo el'gantur presbyteri, qui n.orihus At (cientia prrditi, ronfefliones audiant taccrdotum.

Gregarim blevill.

Licet ex ftartitis concilii generalis, <Sr Clementis Papa: prohibitum fit exprefse, ne cullodes aliqui nili apoftolicas & dicecefani literas exhibuerint, quomodolibct adCmittantur vel permittantur aliud aut populo predicate vel exponere, quam quod in literis continetur fuptadiflis, Uteri, *. poftolicis per dioecefanura prius diligenter examipatis, quidam tamen qurdores hujuffnodi, non fine magna temeritatis audacia & deceptione multiplici animatum, indulgentias populo motu fuo conceileiunt, fuper votis difpcnfatunt, a perjuriis, horni, cidiis, dt peccatis aliis abfolverunt; male ablata, incerta, data libi pecuni» quantitate, remiferunt; tertiam aut quartum par. rem de poenitentiis injunflis relaxarunt, animas tres vel plures parentum vel amicorum illorum, qui cleeniofvnas eis contulerunt, de purgatorio, ut afferuerunt mendaciter, extrahebant; & ad gaudia paradili perducebant, benef-floribus locorum, quorum quartiores cxtitvrunt, remitlicuenu. plenariam peccatorum indulferunt; , ut eorum utamur ver.bis, a poena & cul, a abfolverunt; quo circa Clemens Papa piiediflu' in copcilio Vicnmnli hujufmodi abufus de cætero attemptari omnino inhibuit, ac omnia privilegia, li qu* fuper præniillis, vel eorum aliquo fuerunt aliquibus locis, ordinibus, vel perfoms quartiorum hujulnodi quandocunque concelfa, aufloritate apoa *ftojica penitus revocavit; volens quillores, fi qui in prrrmiifis vel aliquo pramillbium deliquerit, vel alias etiam fuis quibuscunque prqyilegiis abuti fuerint, per locorum epifcopos debite puniri; nullo eis in hac parte -privilegio fuffragante. Quaflorcs unies, prardifli hiis diebus avariti* veneno inebriati, ut aurum & argentum fubtill *3t* fallaci ingenio extorqueant, aliqua de abufionibus pr»diflis,& alias majores vel con. limiles attemptare·prarfumunt, utpete excommunicato' a judicibus ccclcfialiicis ab·

fol-

Anno Cn^sti 1518.

(divunt ! poenitentiam publicam *dt Jdlemnem* per locorum ordinario* pro publicis;cxceffibus infliAam remittunt, feu /altem diebus , quibus ipfo* ad ecclefia* eau* la poenitentix perimplendx venire conri* gerit, differre , dt mortem fibi confcifcente* in coemeteriis fepelire prxfumunt, aliaque nonnulla enormia committere non verentur, per qux cenfura vilefeit ecclefiallica, dt clavium ecdefixauAoritas deducitur in contemptum. Nos vero hujufmodi abufus ple* nius abolere volentes, volumus *Se* prxei* pimus in noftris dioecefi di provincia (latuta conciliorum prxdiAorum firmiter obfer* vari ; ac cum hujufmodi iiterx^^poftoiicx per dioccefanum examinate fuerunt, fchedulam de indulgentiis hujufmodi conferibi ,B <St literis fuis annelli, nihilque per qux* *Horei* proponi vel prxdicari, nili quod in fchedula prxdiAa continetur. Quod ft qux-flores aliqui aliquas de abulionibus prxdi-Ais de extero attemptare prxfumpferint, *lea prxfenti noftrc* conftitutioni io aliqua fui parce conrravenetint, ab officio prxdi-Ao penitus expellantur, & ad diAum officium nullatenus admittantur · SI quis vero reAor › vicarius,capellanus , vel curatus aliquem de quxiloribus hujufmodi contra formam conciliorum in eccletia, live capella fua aditiifcrit, poenam quadraginta (olidorum legilis tnooerx Angiix fabric» ccclelix metropolitan» Eboraccnûs applicandorum Coivere teneatur. Per hanc tamen conllitutip. nem hus , qui jurifdiAionem epilcopaleifi . habeapt, nolumus in aliquo prrjudicium degenerari.

Jobanner Kemfi.

Presbyteri vero non audient confeffiones parochianorum vel capelianorum in cedefria, in quibus divina celebrenr , nifi in cafibus a jure permiffis , fine licentia prefidetstium In eccleliis fuis petita & obtenta.

Gwfitt Until.

ftquia tam teAore*, & vicarios, quam presbyteros parochiales parochiano* fuo* ad confitendum partiri admittere perpendimus, inter crimina, five enormia live levia non diftinguentc* ; cum tamen nonnullis caftbus incurritur irregularitas ; in aliis vero irregularitas licet nullatenus curratur , abfolutio tamen fedi apoftolicx fpecialiter refervatur, & nonnunquam nobis permittitur feu conceditur abfolutio in eifdem ; majora crimina qux nobis dt primario noitro detinemus, in brevi, Deo dante, dilucide aperiemus , ut in cafibus* in quibu* abfolutio pertinet ad nos, confitentes abfolvamus; in aliis vero ad fedem apoftolicam tranfmittamu* eofdem pro abfolutione, licut convenit, obtinenda. Primus cafus eft in eo, qui peccat contra fidem. Secundus cafus eft in eo, qui peccat contra naturam, & maxime cum bruti*. Tertius cafus eft in eo, qui peccat homicidium committendo . Quartus cufus eft in Aeo, qui peccat in Deum, vel aliquem fan-Aorum publice biafphemando. Quintus cafus eft *in* eo, qui peccat eccleliam violenter frangendo, aut ecclefiafticas immunitates feu libertates violando. Sextus cafus ell incertum committendo. Septimus catus ell adulterium notorium committendo. O-Aavu» eft falfura reftimunium perhibendo, *& fic* perjurium committendo. Nonus eft fimomam committendo . Decimus eft (ortilegium committendo. Undecimus eft in illis , qui faciunt conjurationes , *Sc* confpirationes contra prxiatos fuos. Duodecimus eft tnqendium perpetrando. Decimustertius eft votum licitum & honeftum violando. Decimu* quartus eft in parentibus, qui libero* fuosopprimunt. Decimus quintus eft in his, qui fanAimoniales corrumpunt . Decimus textus eft in eo, qui in clericum vel perfonam religiofam quamcumque manus injecit violenta* ; vel cum poffir, eos a violenta manuum injeflionc non defendit ; vel qui clericum invitum detinet, licer manum non immittat, dr forte ponendo ei culiodes , vel infra domum aliquam includendo. Decimus feptimus eft in eo, qui per fe, vel per aliquem (itéras domini pap< falsaverit, five nujutmodi falfarius fuerit, feu eos defenderit. Decimus oAavus eft in eo, qui hujul* modi lireris etiam ab alio falUtis fcienter ufus fuerit. Decimus nonus eft in archtdiaconis «decanis , plebanis, prxpofitis ,cantoribus , *A* aliis clericis perfonatus habentibus , nccnon presbyteris, legem vel phvficam audientibus , nili infra duorum menfium (parium deftitetinr omnino. V'ccfimus eft <n eo, qui participat in crimine criminofo port crimen fuum excommunicato a papa in divinis officii*. Vicefimus primus eft in eo, qui fponre dr fcienter participat cum excommunicato a papa tn divini* officit* . Vicctimus fecundus eft in eis, qui eccleliis, facerdotibus, & eorum polfeffiombus exa-Aionern, feu onera indebita imponunt, nifi moniti deftiterint · Vicctimus tertius eft in pufurarii* publicis, & io his, qui ab cis oblationes recipiunt, vel qui eos ad ecclcliafticam fepulturam admittunt . Viceumu* quartus ell in illo, qui celebrat vel alia* in ordine fuo officia exercet, cxcommunicatu* minori excommunicatione, vel fufpcnfus , vel interdiAu* ab homine. Vicefimut quintus eft in clerico, qui accedit ad judicium principis , contempto judice cccieflaliico . Vicefimus fextur eft in clerico qui bigamiam contraxit. Vicefimus feptimus ell in clerico, non ordinato miniftrantc. Vicefimus o-Aavus eft in clerico per faltum promoto . Vicefimus nonus eft in illo, qui furtive ordine* recepit. Tricefimu* eft, fi quis fecerit in eodem ordine iterum ordinari. Tricefimu* pritnu* eft fi quis fe fecerit iteritijhbaprixari . Tricefimu* fecundus eft, fi ad fubfverfionem fidei adhrferit hereticis , dt iri contemptum ecclefix ab ei* Efe fecerit otdinari . Tricefimu* tettiut eft in ordinato extra quatuor tempoia, vel alia* illicite & ante difpenfationem obtentam mlniftrante. Tricefimus quartus eft in fufpcnfo, etiam a canone a divini* officiis .

Ammo Ctrartrr 1518.

Anno 1310.

& 11C tufpenfo divina celebrante, in cafu, q0o funiinus pontifex fibi difpenfationenu ictervat, ur in cafu illius canonis qui Incipit ran *ttierm:* dc in cafu canonis qui incipit caw *mfJtcimlir:* quorum uterque eft in concilio Lugdunen,. Tricefimus quintus eft in eo, qui excommunicat» ordinem fufceperit. Tricefimus Textus eft in illis, qui de domibus, maneriis, Teu grangiis, vel locis aliis archiepifcoporum, epiteoporum, vel aliarum perfbnarum ecclefiafticarum contra Jpibrum voluntatem, vel cuftodum rerutru carundem aliquid auferunt, vel confumunt, vel injuriofe contreAant. Tricefimus feptimus & ultimus eft in illis, qui publice pernetraverunt deliAa enormia, unde tota civitat, vel villa, vel patria movetur, prô B ^uibus publica poenitentia fuerit injungenda.

In hiis igitur exceffibus & aliis, qui majores annumerantur› nobis vel pcenitentiarid noftro, pr*terquam in mortis articulo, mitti volumus delinquentem.

F*. D *wrbtrttH fyeifitetinne.*

Com propter nimiam purgationem litium, que ex fubtiii ordinis judiciarii obfervantia nonnunquam proveniens, folet efle litigantibus, maxime pauperibus oneroTa, in jure communi ftatutum fiat, quod in qui- C busdam cafibus (impliciter, & de plano, *dt* fine ftrepitu & figura judicii procedi valeat; ac in noftra provincia Eborum multe funt ecclefiarum in fruAibus fatis abundantium exiles vicarie, quarum fruAus, propter te pefcentem modo plulquam folito populi devotionem, earnndem vicariis etiam ad vitam tenuem ducendam non fufficiunt, contra quos infuper, fi propter augmeotationem fu* portionis coram locorum ordinariis agant, per reAores proprletariofve ecclefiarum hujufmodi tot difficultates per ex ceptionum dilationumque difpeodia opponuntur, tjuod a propontis eorum juftis querelis propter inopiam & obtinendi in caute defperationcm, ab initio penitus defifterc compelluntur; prefentisconcilii provida de- D liberatione ftatuimus, quod de cetero furnmarie, & de plano, St line ftrepitu & figura judicii procedatur; adjicientes quod ordinarii locorum vicarios affirmantes fe coram eisdem proprio juramento paupertatis onere nimium praegravatos, caufam augmentation), hujufmodi prediAarum vicariarum^ Tuarum profequentes in forma pauperum admittent, officium fuum in hac parte grati, & libéralités impendentes; nec non ab advocatis, procuratoribus, cvterifque officialibus, & aAorum fcrlbis curiarum, conliftoriorum Tuorum patrocinia, aAaquegra- E tis impendi facientes, et libéralités imperriri, talefque portiones hujusmodi vicariis affignare curent, quales pro fruAibus & proventibus ecclefiarum rationabiliter fuppetere, & ad onera, qu* ad vicarios pertinere debent, viderint convenire; & quod non minor portio laflignctur alicui vicario, quam fumma duodecim marcarum, fi ad tantam fuinmam totius ecclefi*› cujus eft vicaria Xugiientaiida, fruAus integri fe extendent. Et ne locorum ordinarii pretextu difficultatis citandi proprietarios, & reAores hujusmodi, qui nonnunquam moram faciunt & trahunt extra dioecetes, in quibus coniiftunt vicaria, de ouorutn augmentations portionis quaftio vertitur, fini abexecutlone Tuorum officiorum quomodoliber impediti; ejus concilii auftoritate (latuimus, quod in caulis augmentationum vicariarum pr*diAarum S:r citationes in ecclefiis iliis, quarum reores aut proprietarii extra dioccefim or dinarii demandantis citationem hujufmodi commorantur, aliquo die dominico vel feftivo, cum major *five* notabilis affuerit populi multitudo, publice & petfonaliter aA. in quibus citationibus ad comparand. Ipfia citatis ad minus dentur triginta dies, p*r«diAique reAores & proprietarii perinde arceantur ad comparendum, ac fi eflcnt per hujufmodi citationem petfonaliter apprehenfi.

Anno Christi

VI. De finttntig exnmnHtieieetiwiir.

VVilMmit CmeftlJ.

Excommunicamus aurem omnes illos, qui pacem regis & regni perturbare, aut libellâtes ecclefiafticas, & precipuc hujus TacrofanA* Eboracenfis ecclefi* infringere, aut poflefliones ecclefiafticas invadere, aut ad bona ecclefiaftica manus impias extendere prxfumpferint, in prcjudicium ecclefiaftiae libertatis. Item illos, qui in beneficia ecclefiaftica fe intrudunt; & eo,,' qui per laicalem poteftatem feu aliam violentiam ea detinent occupata. Illos, qui fequeftra noftra violant, confimili fententia involventes. Eadem tententia Innodamus omne, illos, qui mandata regia pro coercendis excommunicatis, a quibufbbet impetrata gratia, vel odio alicujus perfonc, teu lucri caute exequi maliriofe differunt vel omittunt. Omnes eriam incendiarios, ecclefiarum fraAores, veneficos, dc veneficas, & magicis incantationibus utentes & h*c fieri procurantes, & qui immunitatem ecclefi* violaverint, denunciamus excommunicationis tententiam incurrere ipfo faAo. Prohibemus autem, ne excommunicationis tententia in genere pro damnis vel injuriis proferatur «quotiens dignofci poterit', quis adverfus quem habeat aAionem, nifi evidens utilitas id expoteat. Excommunicamus autem omnes illos, qui odio vel lucri caufa aliis falfo imponunt crimina, pro quibus mors, vel exilium, aut membrorum mutilatio, vel exhsredatio, teu bonorum fpoliatio fequi debeat, fi judicialiter convincantur. Qpi auem ad diffamationem alterius quid propo^^, quod mores fugiflet, nifi hoc probare voluerit, canonice puniatur, dc injuriam paflo pro modof culp* fatisfacere compellatur.

Tb».

„Λ*'*° Christi M·*·

StVt^e.

Item, quod omne» & finguli* qui elutiones « fufpenfionet* excommunicatione** vocatione/* & mandata licita & honefta quorumcunque judicum ecclefiafticorum ficti* exequi, & obfervari impedierint, impedirive fecerint * feu procuraverint * majori* excommunicationi* fententiam incurrant* & fint Involuti ipfo faéto ; Λ pro fic excommunicari* nominarim* & infpeciein vaivis cccíefi* catbcdxall* illiu* loci > vel ccclefia-. rum fuarum parochialiutn * fi illi tutu* pa-Λ teat acceffu»; lin autem* in valvi* eccleliarum aliarum parochialium vicinarum , ubi tute fieri poterit, InTcripri* publicentur* & publice denunclentnr* nulla alta monitione feu citatione aut proccfili judiciali przhabiti*.

Anno Cnattri 1518.

Explicit, opu* Toper confiltutiooc* provinciale* Ebotacenfc*.

CONCILIUM FLORENTINUM PROVINCIALE

A Leone X. Pont. Max. confirmatum .

E f IST 0 LA

ReverendiflRml Julii de Medicis SanAx Roman* ecclefi* vicecancellarii, & archiepifcopi Florentini,

Ad artbtdijKMuu & temnit·» tttleji* Florentin*.*

SUperioribu* diebus pro univerfali morum correAionc proque divini honori* augmento , dum Florentin* (licet immeriti) prsfuinus ecclefi*, provinciale concilium inihximus *St* celebrari mandavimus juxta facrotum canonum difpofitionem ; fperantes (ut verum decet padorem) facro idl conventui, quod literis, nodris P. V. alio* Cgnificavimus interctfc. Verum quia gravionbti* fanA* Roman* ecclefi* negocii* occupati, propofitum noRrum adimplere nequivimus ,'R. P. V. & domino Petro Andre* Gammaro vicario & locum tenenti nodro generali vices noilras demandavimus, ut vocato univerfo provinci* clero, laudabile hoc faluberrimumque inflitutum aggrederemini , idque arguendo, Increpardo , ea qu* correAione 'digna reperirentur corrigendo , plantando, evellendo, diffipanda, cx animi vcrtrl fententia perficeretis . Quod a vobis rite reAeque Impletum fuiffe cum multorum qui illinc ad nos venere relatu accepimus, tum & ipfi vidimus, dum conditutione* ordlnattonefque, tanta maturitate edita*, tamq. morum inftaurationi acChriftian* religionis augumento opportuna* *St* necetfarias vicarius nobis repr*fcntavit. Qua* quidem conftitutione* fanAiflimo D.N. ipli, ut confirmarentur , obtulimus. Ifq. Retint ea* legendas *A* examinanda* tradidit reverendilTirai* fiatribus nodrls, D. Dominico de Jacobatiis, A magiilro Thorn* Gajctano, viris omni cum humanarum, tum divinarum rerum notitia inlignibu*, CanA* Roman* ecclefi* caidinalibu* , qui maturo ea* examine difpicientes, labore* bofce vedro* , fanAumque bene vivendi amorem in primi* laudantes, illas dignas effe retulerunt„qu* apoRolic* fedi* auAoritatem confequerentur. Itaque faAum cd, fanAiflimus pallor gemino illas diplomate communierit. Quas, quia intendimus ab omnibus provinci* noRr* fubditis inviolabiliter obfervari, nec Jota aut apicem ex Illis pr*teriri, P. V. in Domino monemus *Si* 'hortamur, ut eidem vicario artiRente* toti* viribus enitamini, quo ab omnibus oblcrveniur. Vofmct ipfos (ficut equum parq. cR) verbo fimul *Si* opeye ad earum obfervationem paratos in primi* oHendite. Ira enim fiet, ur carter!, vefito moniti exemplo, falubria hate indituB ra libentius ampleAantur.

Omnipotenti infuper Deo, S. D. N. nobifque rem valde gratam, vobifq. tam laudabilis iiifiituti auAoribus honorabilem facietis . Bene valete.

Re»* *tx afpjlthc» ftlati» MDXK1H.*

LEo xpifeoput Cervus Cervorum Dei, ad perpetuam rei memoriam . In apoRoliC* dignitatis fpecula, licet immeriti, divina diCponente , clementia , conilituti, ad ea eper qu» finguli Chiifti fidele* ad bene beateq. juxta canonum normam Vivendum , ac fanAorum patrum inditura obfetvandum, diviniq, cultu* augumentandum Inducuntur operolis (ludii* intendimus, ut iisqu*propterea provide faAa competimus, ut illibata perfiilant apofiolici muniminis adiicimu* firmitatem . Accepimus liquident quod alias dileAu* filius noder Julius tituli fanAi Laurentii In Damafo, presbyter cardinalis ,fanA* Roman* ecclefi* vicecancellariu* , qui *ecclefi* Florentin* ex conceflione* *A* *difpenfationu* apoftolica pr*effe dinofcltur, D provide attendens, quod a quinquaginta an-, ni* citra..arehiepifcopi--Flqrejpini, qui ecclefi* Florentlne prefueriinrj raro in civitare Floren. rcCcderunt , *St* propterea populi civitati* & dioecefis Florentin* , nec nontSc totlu* provinci* , vclut oves errantes, a reAa bene vivendi norma ac femita deviarunt i & laxati* habenis , ut cotum datui conveniebat, minime vixerunt ; ac cupiens, ut vigilem decet paftorcm, oves errante* tibi commifTas, ad reAam vivendi normam, reducere, ac eorum animas deo luctifacere polle , pro falutifera morum reformatione provinciale A synodale concilium in diAa civitate Floren. celebrandum £ indixit, eodemque concilio inibi legitime congregato nonnull* falutifer* ad Dei laudem edit* fuerunt conAitutiooct, falvo nollro *St* (edi* apoilolic* beneplacito, qua* deinde in unum librum redaAa* idem Julius cardinali* nobis exhibuit; nofque librum illum duobus CanA* Romana ecclefi* cardinalibus legendum & examinandum vive vocis oraculo commifimus *; St* cum cardinale* ipli nobis teiulciint conQitutiones illas lau-

Anno Christi 1517.

dabile, *Se td* morum obfervatloAcm pluri-muiM opoitunas, ea propter motu proprio, non ad ipfius Julii cardinalis, aut alterius cujuscumque nobis fuper hoc oblatm petitioni* initandam, fed de noAra mera deliberatione, dt ex certa noftra fcientiaacde apoftolic* potcllatis plenitudine, conftirutiones dt ordinatione* pnediAa*, io dido libro contenta, dt quarum tenore* inferius de verbo ad verbum annotari fecimus, anAoritate apollolica tenore prefentium approbamus, & confirmamus, ac prefenti* fcrlpti patrocinio communimus, etfque perpetue dc inviolabilis firmitati* robur adiicimus, fupplemufque otnnes & Cingulos, tam juris quam faâi defeéto*, (îqui forfan intervenerunt in eisdem; ac cohftitutione* & ordinationcs easdem per quofeumque cujusvis dignitatis, ftasu*, graaus, Ac conditionis, nobilitatis & preeminent!* fuerint,obfervari debere decernimus atque mandamus. Non obftantibu* conftirutionibus & ordinationibus apodoiicis, ac didtarum civitatis,dioecefis or provincie, juramento,confirmatione apollolica, vel quavis firmitate alia roboratis ftatutis dt confuetudinibus, privilegiis quoque induitis & literis quibusvis perloni* cujufcumque dignitatis, natus, gradus, dçnditionis,nobilitatis & preeminent!* exi(lentibu*, etiam cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, efficacioribus, infoiitis, etiam talibus, quod *illi»* nullatcnu» & non n>6 fub certi» inibi expreflis modo & forma derogari poflit claufulis, irii tantibufque dt aliis decretis, *Ut* cum motu* proprii cert* fcienri* & potedati» plenitudine fimUiHu* conceflis › confitmatis, approbatu dt iteratis vicibus innovati», qulbus,ctlam(i pro illorum fufficienti derogatione de illi* eortlmquc toris tenoribus fpecialis, fpecifica, exprefla, individua ac de verbo ad verbutn, non autem per generale* ciaufulas Idem Importantes, meatio feu qusrvi» alia expreffio habenda, aut aliqua exquifita forma fervanda etftt, dt illotum tenore*, prafentibu» pro fufficienter expref(is Ac inferti* habentes, illi* alias in fuo robore permanfurts, hoc cafu dumtaxat fpecialiter *A* expreRe, motu, femntia & poteliatl* plenitudine jfradiAi* derogamus, c*terifque contrariis quibufeumque- Volumus autem quod tranfumpti* prsfentiutn literarum manu publici notarii fubfcriptis & ligillo alicuius pralati muniti* eadem prorfus fides adhibeatur, qu* prefenribus adhiberetur, (i-ill* iuudlcto vel extra e(Tent exhibite vel oftcnG^ tenor vero conftitutionum, & ordinationum earundem fcquitur & eft talis,

Hete feed frajbntei eanfltutiouttfueraat ftHuiit ta arebiefifiofatu Florentia Jit XII- Jfrihi MDXFU/. Rogatui Strlibi-ner F4n»utinr, notariat turm arcbiefi/tofalit,

Anno Christi 1517.

CONSTITUTIONES SEU ORDINATIONES

Florentina tynfdi, eane ab incarnatione Dont. MDXFII. ad revrreadtft. i» Cbriflo fatrie D· Jnht de Mediat, facrofanfla Romana ecclefia cardinalu vue taacel-larti dignijjimt, «rene· arcbteftfcofi Florea, meruij]'. convocationem fer auditi feffioner celebrata, Ditia Leone X. ftat. max. Cbrtfitanam remfa-bheam felutier gubernante, ia «oa dtgefia at diffrfita velumen fer K. D. Petram Julrua Cammarum de Cafah Bon. frafati revereadiji. artbteftfttf. vicarium & lotam tratalem ge-nera/tm. Quam tynodum infigat! ex omni religione Theologi dr multi ta utrafat ttafura fradeatet Vtri tonfiltit dtfltfa. fuit celebrem reddidere.

CAPUT I.

Qualtr effe debeant clericorum vejier,^· qaalit tonfura.

COnfedentibus patribus in synodo, fi. Epifcopus exurgens,. ita locutus eft. Viri fratres qui Spiritu fando duce in hunc locum conveniIII, , emendaturi vitia & abufu* qu» provinci* hujus noftr* populos a multis anni* Invafere, tradaturiq. & difcufluri multa pro orthodoxa: religioni* defenGone, proq. (acrorum canonum obiervatjone, eos quali defuetudine fublatos excitando, poenarumque adjedione muniendo, oper* pretium faauros no* elfe arbitror (i prius, qu» in nobis emendatione digna lunt emendaverimus, vitam, tnorelquc noflros correxerimus; ita enim fiet ut emendatorum animo* Ipiritu* ille divinus facile illa, batur, CKtcriq. exemplo dudi noftto (laturorum ordinationumque iynodallum jugo libenter colla lubmiicanr : after nobis alio* corrigete volentibus facile objiceretur *Mediet cura teiffum.* Videtis, fratre* meiaman(illimi, quantum interius cxteriufq. Ipfa vivendi norma a majoribus nollris declinaverimus j eo namque deventum eft, ut plerofq. *pudear* clericalem portare habitum & tonluram decentem; de ludi* autem, comeftatiombus, ebrietatibus, impudicitiis publice glorientur dc ceteris, (ileo : nota funt vobis omni» : hxc in piimis fi placer ordinate, illis veftr* manum feveritati* apponite. Univerfa synodus»dicenti alfenfum pt*buit, dt qu* (equuntur oidrnaiiones promulgavit, mandavitque omnibus obfervari.

An ^" C**, tJ iji-i b> primes namq. acceptavit & in rota Florentin* provincia obfervari voluit conftitut'onem rcvcrendif*. Cofrni dudum archieo. F|orcn. & contrafaciente* ab ordinarii* fata puniri ; cujus quidem conftrtucioni* tenor cd.

», Cum regula; *infra;* pnefentl conftitutione tiatuimu* quod omne* At finguli prclati At reAores ecclefiarum, & alii quicumque clerici & perfon» eccleiiaftic* 'cujufcumque ftatus, dignitati*, aut conditioni* exiftanr noftr* civitati*& dioecefi* Florentin*, continue habitum clericaiem deferant & tonfuram fuo ordini & ftatul congruentem, videlicet quod religioft habitum fu* religionis apparenter deferant, & fuper aure* tondeantur cum B tonfura rotunda » ita quod auris rota appareat difeooperra. Corona*etiam religloi» clerici geftcnt defuper rafa* Ac competentes ; ptrlati & alii redore* ecclefiarum in facerdotio conftitu J , dt omnes alii curam animarum habentes, & in civitate Florentina feu in caftris & in locis Floren. dioecefis continue permanenter mantellum feu vcftem talarem (imul cum caputco in fpar-sii* continue geftent, dt tonfuram decentem ferant ; ita quod (altem extremitas inferior aurisappareat difeooperta cum corona defuper lafacompetenti, & nullus audeat geilare fatfertos(ut vultjodrchut) *fcodatos*extra houe C ftatem , prout hadte communiter ferunt laics. Cier'ci autem in alus ntinoribnj ordtnibus conflit un tonfttiam prat'd flam <kferant cum corona competent I Ve les ra lares continuo deferant nimia longirudine, vel brevitate minime notanda,, Ac tales propter qua* laicis omnino difttnAionem recipiant:* viridi ac rofeocolore Ac a fericch veftibus abflineant. Liceat tamen in dignitate confliturіs doAorfuus atque canonicis defetVe firfctns ex tafo ntgto.ÿ' *infra.* Si qui, autem fuper ii, aut aliquo pred'Am urn culpabilem fc exhibuerit, li conlltrurus fuerit in facri* pro vice qualibet, de quolibet çorum m D quibus conttafeCerit in poenam duorum norenorutn noftr* carnei* folvendorum ipto jure incurrat ; (i in minoribus ,clericale privilegium perdar,nif> fit beneficiatus; tunc enim ut dc ceteri puniatur,

C A P. 11.

Etc ft fetet.

Conftitutlonem quoque a Clemente quinto in Vlennen. concilio editam cum Cui* poenis acceptavit, At inviolabiliter obfervari mandavit, qu* habentur in Ck. in ti. de vit. dt honeft. ck.

CAP. III.

Et thrift Jfftnut fleaCe inlnanit ini Jabteaat beget.

Attira 15*7·

Item omnibus clericis qualitercumque bénéficiant aut habentibus curam animarum in tota provincia Florentina mandavit, ut quando funt in civitatibus aut locis inlignibus provinciae Florentin* , ibique domicilium habent» claufa defuper ferant indumenta aut veftes inferiores (quas fubtana* vocant) ita longas At honertas, ut cailg* aut diploïdes, etiamfi exterius indumentum aperiatur, nullatenus appareant ; contrafacienti duorum ducatorum multam indixit

CAP. IV.

FrrttMnter *difiributienibut qui tonfu. ram & babitam non detulerint.*

Et ut premiffa certius obftrventtir pr»cipue ab iis, qui quotidie in eccleliis infignibus ubi multitudo populi convenit, declaravit canonicos (& capellano* collcgiarar. Eccieftar. co ipfo privatos erte diflributionibus quotidianis , donec reperti fuerint incedere fine habitu dt tonfura decenti, mandando omnjbu' capitulis, collegiis, (indicis, camerariis, punftatoribu* dt aliis. »d quos fpeftat hujufmodi diftrlbutionum folutio ; fub pcena excommunicationis & florent unius, nr prefatis fic line habitu At tonfura incedentibus aliquas di(tributiones folvant; donec habitum & tonfuram, ut premittirur, refumpferint, & continue per civitatem & in eccleliis portaverint ·

CAP. V.

Declarentur etctfmmanita ti qui tertii qeeeftit toloribut bubitum religio ait tleufum defereat.

Ad h»c exurgens Venerabilis Abbas facrum conventum it* affatus eft ; P. R. po(lquam P. veftr* temeritatem eor. qui ordinis fur infignia geftaru reculant , compefcere inceperunt, unum explicabo, quod declarare erit, cum Utile, tum neceflanum ad evitandam animarum diferiraina priufquam ad alia progrediamini. Ex noftris aliaruroque religionum fratribus quidam elationis (piritu inflari, *nuzrenrcs* vagandi materiam , contra tenorem Bonifatian* conftitutionis eft in c. 11. we *tier, vel mone.* lib. fexto apoftolic* feriis beplgnitatem, adeunt, petuntque licere libi ad ardiorem fefc religionem transferre. Idque facile (ut juftpm E *eft*) obtinent. 1« vero mendaci* ttatlm oraculi munimine fecurus ad abbatiam alicui commendatam fe confert, ubi nullus vel rarus, At is quidem line obedientia At fine religione inhabitat monachus , ibique uno eodemque contextu habitum artu mit, profl. tetut novam religionem habitumque eundem dimirtlr, licentiam aflequiiuz extra monaftetlum commorandi veftiri clericorum feculatlum habitu(dummod^amifiolam quan-

dans

Amwo CHtilTi WI- dam fut» diploïde ferat « ficque venerabili* jlle rjr . fuggefeocc diabdfb, fub arAiorl* difciplin* uratettu eregvlari efficitur clericus fccularis, vagus dt apoftaticui. Ego» patret met, ilium «xiftimo excommunicationi* fententia innodatum incldiffeque ïil, canonem ilium Bonifat(i; nanifcfla enimdt luce meridiana clarior eft hujus mendacis apoftat* fraus, dt fcrlptum eft,fraude ac dolo a juri* pcena fublevari neminem: hujus (acri conventu* declarationem expeAo.

Univerfa Synodal multi* hinc inde adduAis rationibu» dt argumenti* declaravit1taies efle apoftata* « dt excommunicato*, dt ut excommunicato* ab omnibus vitari debere; dt ideo nullatenus ad animarum curam admittendos.

Ç A P. VI.

Prohibentur cleriei ab infamiunt tonvtr-fttone é'ftb atcejju aei waea/lerta.

Et quia clericorum aiiorumque religioforum virorum convcrfatio debet efle honefta & laudabili*, prohibuit clericos & religlofos viros cum lenonibus,cynervis, mangonibus, meretricibus db alii* quibafcunquc infamibus perfonl* habitare, aut commercium, quodcunque habere, nift in quantum expolcit animarum falu* vel alia probabilis neceffitas; contrafacientem totiens uno.floreno ordinariorum fifco adiicendo condensavit.

Item vetuit ad loca minus honefta accedere; ideo repertum in lupanari iolib.XX\f. accedentem ad thermas feu ftupha* vel tabernam extra cafum neceflitsri* in lib. V. Ut lupra applicandis, condemnavit.

Item vetuit clericos A religiofo* viros accedere ad monafterla monialium fineexpref fa ordinariorum licentia fub pceni* in capite dc monialibus contenti*.

CAP. VII.

Privantur benrfiuir aliterque muttanlar flerici toncnbmti aat ftfteflar mulieret retmentei

Cum omoes clericos, pr»ferfim in (acris ordinibus conffitutos, ab omni carni* vitio abftinere deceat, quofeumque clerico* & religiofos viros mulierem iufpeAam domi tenente* eo ipfo xxv. florenos auri multam incurrifle declaravit. Et fi fic conviAum vel monitum, etiam femel tantum, per duo* menfes eam publice tenuifle conditerit, declaravit eum omnibus beneficii* qu* obtinet eo ipfo aliter non vocato conferre, & patronis prxfentare & eleAoribus eligere cum primum per ordinarium declaratum erit euro irr prsfentis conllitutioni* poenam incidifle. Et hoc fecundum tenorem, cnjufdam conftitutionis recolende memori* D. fiatris Latini Hoftien. cliro epifeopi apoftolicrque fedis Legati; & alterius Conlftutionis reveren. Cofmi de Pacciis, contra tale* concubinarios, dt fufpeAarum mulierum detentore* editarum (k promulgatarum^ Qua* ambas conftitutiooc* cum fuis poenis acceptavit, êe in tota Florentin».. provlncia obfervari mandavit 10» facer con. ventus. Iterum ,repetita admonitione monendo omnes clericos, hujufmodi focarias feu concubina* tenentes, ut intra oAo dic* illa* dimifiife debeant, dic a fe prorius abjecifle fub poenis antediAis. Publice aurem, reneri hoc calu a clerico mulierem fufpeAam declaravit, quando apud vicino* vel majorem eorum partem re* erat nota.

CAP. Vf il.

Ex ft fatet.

Item prrcipit ne puero* fufpedos & Infames domi teneant ,poenamque ordinarii fui arbitrio moderandam ex infami» At fufpitionis qualitate voluit.

C A P. IX.

ïmfonitur foena formcatoribut, aJulterit 4- inteflunfij.

Aliorum quoque immunditias luxuriafque lta compelcendas ordinavit. Simplicis namque fornicationis poenam efle voluit lib- xx. nili cum parochuna fua fornicatus fuerit; tunc enim in ducatis xxv. condemnavit.

Adulterii crimine conviAum vtl beneficiis privari vel in ducatis quinquaginta condemnari voluit. Er fi feme! conviAus lceram convincetur,eo ipfo beneficii* privatu* fit, At in vincula ad peragendam poenitentiam detrudatur.

Eo* quos cum matre, fotore, moniali, aut filia fpirituali,id eft cujus confelHonera audiverunt ,rem carnaliter habide coiintiterit, beneficiis eo ipfo privatos declaravit, atque ad perpetuo poenitentiam agendam m vinculi* coniicictidos, fi plufquam lemel id fecifle apparuerit. Simili quoque poena feriendos eo* jqdicavit, qui de crimine illo peflimo, propter qupd venir ira Dei in filios diffidenti*, convlAi fuerint.

Pro aliis autem inceftibu* ufq. ad quartum gradum indixit multam quinquagintadscatorum.

CAP. X.

Punitur cleritut virginem, aut vtiuam, aut etiam nuftam violaverit.

Si clericus virgini fluprum violenter intulerit, beneficus privetur, At eam cui vim intulit dotare cogatur, & fi beneficii* caret, amplius in ducatis quinquaginta multetur, pcllaturque utroque cafu a provincia quinquennio.

Sed (i volentem virginem vitiaverit, eam dotare teneatur, condemneturque in ducatis xxv. At fi quam vitiavit de parochia fua. erat, quinque annis cxulet extra dioecefitn propriam. Et quod de violento virginis (lu pro diAum eft, id At de eo quod vidur, honeft* alioquin vit*, infertur intelligi voluit. ut par fcilicet illum poena fequatur, qui vidue tale fluprum violenter intulerit I

Sed fi nupt* vrolcnnain intulerit eo ipfo bene-

Ammo Cm* ist i '5'7·

beneficiis privatum vinculis perpetuo alligari decrevit.

CAP. Xt

*Clerical diffamatur qutmod» fi f*r&rt* I

St contigerit clericum adulterio aur ftuÎiro aut alio quopiam vitio diflâmari, vouit ipium , periode ac fi de crimine conviAus eflet, puniri, nifi fe feptem honeftorum tcftium juramento purgaverit.

CAP. XII.

Centra elerteer, lentaet ,golierdor, btfiritner› jaculaterer , tabernario/ , Â· altu bujurmadi vetita cxercenter.

Clericum quotiens lenocinium exercuerit in ducatis vigintiqdinque condemnavit.

Clericos qui buffonem, hlftrionem, golurdum , joculatorem , lenonem , mangonem publice agunt, fi per annum aut tertio moniti artem illam ignominiofam exercuerint, *eo ipfo* beneficiis Λ omni ecclefiaflico privilegio (ut Cacra Rom. pont. inftituta decernunt) privatos efle declaravit, ampliufque quotiens aliquid eorum fecertnt , totiens X. tiorenorum poenam incutrifle voluit

Tabernarii quoque , coriarii , macellarii, balnearii, ideft balneo prefident, exercitium Illis omnino interdixit, ornnefque ex nunc quicquam cotum exercentes, ut intra XXX. dies peremptorios a tali exercitio defiftanr, monuit, alias omnes quia prrfentisconfli ruti promulgatione in aliquo prxmiflbrum culpabiles reperti fuerint in ducatis XXV. condemnavit, dr fi per annum exercuerint, beneficiis privari voluit. Tabernariorum fane appellatione hoc cafu comprehendi declaravit, vendentes panem, vinum, carnes hominibus ut tunc edant & bibant. Vendere aut vinum amphoris, aut parvis valis dc ut vulgo dicitur, a fiafchi ; ita demum prohibuit, fi ipfi ipfi eraellnt, ideo ut fic vendant , vel alias ita vendere qu» propriis aut ecclefi» agris collegerunt, nullatenus prohiberi decrevit, nifi ex tali venditione fe3ueretur fcandalum , aut occafio maledicen i populo. Qui contrafeccrit uno ducato multari voluit.

CAP. XIII.

Puniuntur clerici **ufuiitirtt** * *ufirem.*

Poft h»e alter affingens dixit : fuper vetitis clericorum ordini exercitiis pulchre haâenus , & ex factorum canonum in. ftituto per P. V. diffinitum eft. At rurales quidam clerici a pramiflis abftinentes non minorem clericali ordini injuriam afferunt, dumfrcularibus.nimis fefe negotiisimpljcanr. Nundinas frequenter adeunt, ovium, bovum , almarum , porcorum, caprarum, equorum, armenta ducentes, opilionis, bubulci, agafoms , fubulci, armentarii quandoque officio publice fungentes ; conrraAus quofeun- A que ineunt, emunt, vedunt, permutant, mendaciis, rixis, clamoribus omnia fora replentes › ufutaiias quoque & timulaias quando poffunt conventiones habent. Quo nt ut in curiis ûrcularibus & ecclefiafticss eo quod a nundinis fupereft tempore pro reis excutiendis, litibufq. extricandis obverfari oporteat, raro minas, rarius officium celebrant, de cura populi nihil mihus. Quare & fuper iis P. V. aliquid declarare, & canonicas inliitutiones poenis vellris adjuvate neceflarium arbitror.

Dicentem univerfa synodus)audavit,monuitque omnes clericos, ut intra menfem ab omni animalium, & quarumcumq. aliarum B rerum negotiatione caveant, alias clericos omnes qui poll hac hujufmodi negOciationibus intendere reperti fuerint In decem ducatis condemnavit, & fi per annum ita perfeveraverint beneficiis privari putfc voluit.

Clericum autem de contraAu ufutario, aut fimulato, aut in fraudem ufurarumcon*fefto,* aut alias illicito conviAum prater reflitutionem ad quam de jure tenetur, quoties id accident in ducatis X. puniri voluit. Et fi acciderit, ut femel convincatur, eum beneficiis privati & ab officio fufpendi voluit.

Anno Cmw ht i •4»7·

CAP. XIV.

C

Clerici fttrer qaa poena afficiantur.

Clericorum quoque furta compelcere intendens, pro primo furto prêter legitimam reftitutionem in ducatis X. condemnavit, pro fecundo in XX. pro ulretiori beneficiis privati, & fi poftea fe in profundum malorum demerferit, excommunicari, degradari!, & firculari curi* tradi.

CAP. XV.

Ex fi fetet.

O Simoniacos puniri mandavit, ut in loco fuo *dicetur . In* puniendis quoque pcrcuflo- ribus falfarlis, aliifque delinquentibus admonuit ordinarios effe diligentes, uc ferventur jura contra tales vindiAam fumentia.

CAP. XVI.

Puniuntur far *perfimtti incedunt, aut /erfiuntir ecclefiejiica paramenia commodant.*

Finierat facer conventus quem de clericis fermonem facere intendebat, cum nc excepit alius. R. P. contra clericos qui per- E lunati incedunt per ur,bcm, effigiem Dei contra facrorum canonum inftituta obumbrantes .

Item & in eos qui clericalis, obliti decoris mulieribus, coreis,pompifq. inrerfunt, quiq. ludis ijlicitiaf qu» maxima turba qdl) operam dant, non eft lex edha. Sed quid dicemus , non faris eft ipfi» perfonaroa in cedere, fed & aliis rellgiofos Orbitus *& ec*clcfiaflica paramenta commodant , quibus arui-

ammo Cnaitri ıııl· Anno 1517

amiAi per urbem perfonati incedant›vel alia* fccularium hominum pompa* honorent. P. y pœni* fui* talia neri vetent.

hem , & contra clerico* arma deferentes, fiat conftirurio; nofti* enim arma clerico* tum efie lacrima* *St* oratione*.

Aftenfete omnes, ftatimqne.ut fequitur, (latuerunt , quofeunq. clerico* & rcligiofo* viro» qui perfonati incederent per urbem vel alita lra Incedcntlbu*, *aur facularium* pompa*, & fefta honorantibus *i* plancta*, tunicellas, aut nuccunq. alia paratnenta, aut vafa ecclefiattica, aut etiam proprio* habitus commodavei nt, eo ipfo in ducatl* quinq. fabrica fanda Reparata, denuntiatori dk ordinario «qui* pottionibu* applicandi* condemnavit. Eoa autem qui perfonati publice religioforum habitumdetulerint .excommunicato» efie decrevit.

CAP. XVII.

Clerici prtbtbeantur vue portare fub ftenii bic muotair.

Contra clerico* arma deferente* obfervari voluit ,In tora provincia Florentina conftituttones reverendi!*. Cofmi de Paccii* archiepifcopi Floren. cuius quidem tenor eft.

,> Itemftaruimu*, quod quicunque clericus m regulari* vel facularis, feu perfona cc-C „ clcfiaftica nobi* fubjeAaquaçunq. decaufa u arma portaverit per civitatem dk dioecefun „ Floren. abfquc noftra licentia fpecial) » vel noftrl vicarii,nifi in itinere conftitu- »» ti, feu per loca fufpcAa contigerit eoa „ ire, pro vice qualibet, fi dc die fuerit , z ı» in ducatis quinque pt0 quolibet armo- *n* rum genere oftendlbiliutn, defendibilium »» in folidi* quadraginta ; fi de noAe in fiore- м nis decem auri tententtaliter condemna- »» mus , arma perdant, dk ipforum precium „ in ufu* pauperum pet no* vel vicarium *n* noftrum convertatur.

n Religiofi vero dk fieculare*, qui poena pecuniarIf multari non pofiunt, per noa ·» vel vicarium noftrum carcerideputentur, *n* prout juliuro fuerit vlfum, dk arma per- *» dant. Quorum pretium convertatur, ut » fuperiu* eft exprefliim I

C Λ Г. XVIII.

Arcentur clerici n luJir, eborei/ , taberai/t aoiturair converfatitnibn/.

Item contra clerico* pullante*, accedente* ad choreas, cantu*; contraquc ludentes, acceptavit, & in tota provincia obfervati voluit duas prefati Reve. Archiepifcopi conftitutione*, quarum tenor fequitur.

» Item liatuimus quod nullus clericus , re- >, liaiofu* vel fcculari* noftrc jurifdiAioni » fubjeAu* ad chorea* mulierum, vel ad „ alio* ludos ipfarum vadat, nec interfit „ aliqua ratione. Nullus etiam ipforum ta- » berna* ingredjatur ad comedendum vel „ bibendum , nifi in itinere conftitutu*. „ Contrarium vero faciente* in prxmiflit „ vel aliquo pramidor. pro vice qualibet. >, quorum quilibet poflit efie accufator, in ', uno fioreno aureonoftra camera exlblven- „ docondemnatu* exiftat, cd|u* condemna- „ tioni* medietas fit denuntiator!·, dk no- „ men eju* in fecreto tenear. *& infuper* „ .ei* dk cuilibet pradiAorum interdicimus „ omnem ludum taxillorum . Idem praei- „ plmut de ludo cartarum in omni loco. „ Si autem alicubi luferint ad taxillo* in- „ quocunque ludo pro vice qualibet in fiore- „ ni* auri x. noftra camera exfolvendi* con- H detnnati exifiant, nec in domo, cimiterio, „ vel curia, feu alibi ludum retineant fub » poena confimili noftra camera exfolven- „ da. Si vero aliqui* eorum ludi* alicubi », interfuerit fupradiAis, eo* in ducatis quin- *n* que auri noftra camera exfolvendi* fetu „ tentiaiiter condemnamus. Quotum conde- „ meationum quarta par* fit denuntiatori* , *t*, & nomen e/u* in fecrcto teneatur.

M Item ftatuimu*, quod quiconque cie- „ ricus, vel aliqua perfona ecclefiattica— „ quacunque de caufa nobis fubjeAa inventa „ luerit dc noAe, aut in hora fufocAa, vel h loco cum perfoni* fufpeAi* , *uve* etiam „ aliquando pe* terram inftrumcnta mufica n publice pulfare, vel cum ei* cantare pr«- „ temptent , pro qualibet vice in ducati* „ duobus auri noftre caracrr exfolvendi* „ cfteAualiter condemnat* exiftat.

CAP. XIX.

Monentur earner at refijeoat in beneficii/, ir non reJUenlc/ eo ipfo privati éccla- lanior I

Propofnir alius: quanquam, P. R. a facri* canonibus dtffinirum fit, clerico* debere'in propriis beneficiis refidere, alia* eifdem privari, tamen multi,/le ordinariorum fortaffis negiigentia fecuri, ecclefia* fua* deferunt, dk ad alienas ove* curanda* fe transferunt avariti* caufa , plerique etiam de ecclefiarum fruAibu* impinguati otio domi marcefcunt, de summitte fibi ovibus man, Opoftquam ea* lana fpoltavere , curante* I Qyocirca P. V. huic pernitiofo occurrent morbo, fi omne* ad beneficiorum refidentiam prattnifla monitione vocaverint, dk elapfo monitionis tempore beneficia eo ipfo vacare judicaverint. UnivetG rcfponderunt I Placet.

Deinde facra Synodus monuit, omne* clerico* cujufcunque ftatus, habente* beneficia curata |in tota provincia Florentina , ut infra terminum trium menfium omnes refediffe debeant in beneficiis propriis; alia* eo termino (quem peremptorii loco aflignavit) elapfo pronunciavit *St* declaravit omnia talia beneficia velut habita pro derelifto vacare ipfo jure, pofteque per cum , ad quem collatio fpeAat , conferri.

Voluit tamen In quibufdam caftbus polie per Vicarios abfque vacationi* periculo deiervlri ; quando beneficiatusde confenfu ordinarii fui, ex omni caufa per ipfiim ordinarium approbanda , poneret Vicarium in diAis beneficii*. Alias autem prefati ordinarii licentia non accedente, non refidentem, ut prxthittitut, puniti vel in ducatis decem condemnari P Gap-

Chiisf i »
,\,7- '

If M

CAP. XX.

Privantur conjugati fyvilegio dericldiynifi habitum fortavefiht diritatem.

Animadvertens quoque fanAa fynodus quantum obloquendi materiam tribuant fe-' cularibust hominibus illi, qui in fxculo cum Uxoribus, deliberis «, clericali tamen fefe pallio adverfus 'fxcularem jurifdiAionem.. protegere nituntur , fequendo canonic* fan- Aionis inllituta, (latuit nullum clericum., conjugatum polfc defendi ab ordinario pro i^deltAis excdfibufque fuis, nifi pes; duos, roenfes ante commrffum exceflum portaverit' tonfuram. & habitum clericalem more alio- B tum clcrietrum non conjugatorum , ç[redacted] in Florentina provincia degunt. De'mantel- latis aiitem , pintocheris & hujufmodi (la- tuit,ut Rabetur in titulodc foto competenti infra in ilio yplumine.

RUBKICA

De multarum applicatione.

\ C'A P. J.

Multer in conflitutionibut infliftai lit fior ufut efie fenvertenJar .

C

Exurgens in fynodo reverendus archipref- byter Florentinus, dixit. Laudanda funt, ptofeAo, patres reverendi, qux prxterira fynodo per P.V. fuper vita & moribus cle- ricorum diffïnita funt, & credo meliora in dies dabit itle facer conventus. Sed dnunu vos volo animadvertere , ex tam crebris multarum illationibus aliquam in vobis ava- ritix fufpitionem generari poife apud fub- dirorum animos , qui (ut eft femper ad mali credulitatem proclivis hominum natu- ra) forta(Te dicent, hxc non a caritatis zelo, fed a cupiditatis fonte cduAa retia, emilTos laqueos ad corradendas fubditorum pecunias - Quod a mentibus veftris & fi cgoD alienum elle cognoverim ; tamen (nollis omnes J nedum ab eo quod malum ill, fed & *abi* eo quod mali fpccicm habet abftine- re oportere prxlatos , ut ad boni eorum no- I minis odorem exteri Ud bene beateque vi- vendam accendantur . Ab hoc igitur infa- mi» periculo cxolveminl, fi publice decla- raveritis , vos manus veftras ab omni mul- tarum emolumento exculturos.

Placuit fermo ille in auribus univerfxfyi nodi , qux iis primum audiris , (latuit omnes mulras, harum prxtextu conftitutionum e- Xigendas, effe pauperum Jefu Chrifti, aut altciius pii operis vel loci, At in eorurru, ufus «rogati debere per ordinarios, exee- E ptis aliquibus portionibus que quinque ju- dicibus, ut ad exeeutionem incitentur, vel accufatoribus , ut ad deliAa detegenda ani- mentur, fpeciait quadam ordinatione ap- plicabuntur. Voluit tamen ex didis pecu- niis uofle per ordinarios fatisfieri expends, qux occurrerent in paupere facinorofo pu- niendo, & in depurandis minidris non con- fuetis/prujullitix confervatione, aut in vi- lirando , fynodum celebrando, folvendo *tty* . Q A pendia notariorum, utgratis in ordinatio- *p* nibus fervitium fuum impendant; fi tamen plias non erant confuefi aliunde fiipendium capere.' Extra iftos autem cafus quicqtritf' per ordinarios deprxdiAis multis acceptum, aliterque erogatum fuerit, id totum reftitu- tioni fubjaçore, nulhtenùfque nifi eroga- tione priuv in licite» ufus fiaAa abfolvi polle declaravit ; homicidx enim funt, pau-» perem alimentorum fubtraAione enecantes'.

Et ut res penitus line fufpitiono proce- dadt, (latuit pet quemlibet ordinarlunL, teneri debere librum fcorfum ab aliis epli- fcopalibus rationibus, in quo omnes pds- narum exaAionts>At diftributioocs fpeciali- ter defcribantur, ut jspiie* tertio quoque anno in provinciali fynodo datorum acce- ptorumque ra'ionem exhibeant , quas condemnationum dillributiones fieri voluit ab ordinariis confilio fenioris alicujus ex ca- nonicis ecclcfi» fathedralis, qireni ordina- rius deputaverit, ut ille apud bcum & ho- mines (itTitielis difpenfationis icflis.

ʌ U B R I C A

De conftitutionibus.

L

C *Quai omnet clerici habeant frrejintet tonjlitutionei.*

Item,ur prxfentium ordinationum notitia ad omnes fubditos tranlear , prsrcepit omni- bus prxlatis & reAeribus ecciefiarum to- tius provincix , ut prxfentes coniliiutiones apud fe habeant, & illis Audeant, calque Copulis fuis legant & declarent in parti- us At capitulis necelTariis ,· & reAores ec- clefiarum qui penes fe hafce confiitutiones pon habuerint uno ducato condemnati vo- luit,

CAP. II.

*Conflitutiouer ejje **intdltjeniat ai** literam.*

I *Et ut* malignantium cavillationes eviren- tur, condituriones ldas ut jacent , ‹3c au literam intclligi voluit, exclufa omni in- terpctratione extenfiva, vel etiam intea- fiva , quam verba non dcfignent.

C A P. III.

Quanio tonflitutionet libare inci- fiant.

Présentes quoque conftitutionet quatenus nove lint aut difponendo , aut difpofit*> novis pernis comprobando, a fecundi mentis fine tantum a die promulgationis ligare vo- luit, alias autem datim.

λ

CAP.

Aμμo

Π'7·

CAP. IV.

-Q"* concilii provjncialir auflorttat ta jiatteenia.

Et cum in Qnodo quereretur de adunatorum patrum in itatuendo poteftate, conclufum eft , *eos* fioffe canonum difpolitiones poenis multiljfue Culi Rivare.

Item, <& quae dubia funt & in doflorum opinionibus collocata ad alteram partem, ut provinciae mpribùs convenire videretur, interpetrari & declarare; ita tamen ut icirent interpretationes de_i>laratioriefque fuas fubditos tantum alligâre ,. hofquc nifi per fedem apoftolicam.alr:.! declaratum aqt interpreratum fuerit.. Smite çtenim atqdt> apoftojicx Cedis , judicium in omnibus f ficut decet) prcponi femper voluit , 4 iperte protcftata e(l tota fynodus, omnes decmones, declarationes „otdinationefque fuas faaâ» matris Ecclefi», & S. D. N. judicio, auiftorirati & corregioni (ubiicere & fubjetlas elfe velle.

Qjo circa ordinavit omnium fynodallum conftitutionum confirmationem petendam,, efle a Cede apoftollca ; i<a tamen ut ordinariorum manus m difpenfando, neceftitate aut honeftate exigentibus, in canbus alias communi jure permiflis, nullatenus ligatas efle intelligerentur.

RUBRICA

De synodo provinciali Scdioeccfanadeq. vtiitutone per pixlatos habendis.

C A P. I.

Dioeceftnam ijnoiune /tngtilti anate t froviHCtalcm tertio quoqae anno celebrari , omnefque clericoe Gr frxlatot ai tllaat ncceiere ofortere·

Dixit N. Abbas. Notum vobis efle exiflimo P. R. quanto ftudio antiqua patrum decreta providerint concilia lingulo quoque anno in provinciis & dicecefibus .celebrari debere pro vitiorum hzreCumque extirpatione proque morum reformatione, quod *Sc* fan61fs. D· nofter Leo X. papa in Later, concilio nuper indituram renovavit, madavitque tertio quoque anno faltera obfervari ; videtis enim qualem in moribus jafturatn fecerit chriftiana religio poftquam ab hujus laudabilis inftituti obfervatione ceflatum eft .

Item , dt quam neceffarja fit prclatorum in vitirando diligentia , *veftrutn* credo latere neminem. Divino namque oraculo prxlatis diiftum eft: *Itenie ai vtfitaniae omner gen- ttt.* igitur vcftraruin parces *effe judico* , pro univerfali omnium totius provincix animarum falute, canonica hcc inftituta renovare; dt quia quali defuetudine inumbrata fune, omnibus ad memoriam reducere ac inviolabiliter obfervari mandare .

Aflenfere omnes, & tota deinde fynodtis ordinavit provinciale concilium tertio quoque anno tempore Ac die a rc' i iendiflimo arctffepiicopo Florentino"pro finiendis con^gtegati debere, triduo tantum (nili al'ud eorum que traâanda erunt qualitas tijaferft) duraturum. Synodum aurem dicecefanan> lingulis annis in Cuis catbcdralibus ecclcliis , feria quinta y qux erit poft Dominicam in albis , vel alio quod ordinariis placuerit conrtnodiori tqmporc convocari mandavit ."Suffraganeos autem, abbates & alios praelatos non exemptos , qui invitati ad provinciale concilium , legitima notu, fubfiftente caufa, per fe vel per alium'quando neceflitis fuaderet, venire neglexerint per 4ex menfes ab qfficii fyi executioner fufpenfos efie declaravit , quo ad exemptos autetu fervari voluit coniiirutionetn Lateraneniis fynodi in feflrone decima. Plcbanos voro, *priores* , reâores , aut alios quomodocumque animarum curam habente·, qui ad dioeccianatn Cynodum non ve netint , eo ipfo unius floreni multam .ipfius CynoeCi dx petilis adiiciendam incurrere voluit. Ch»art

C A P. II.

Ex fe fetet .

A Synodo dieecefana nullum nifi licentiatum, loluto piius cathedr.uico , recedere polle voluit , afitçr recedentem in fo lidis quadraginta condemnavit .

CAP. III.

Orit qai ia tynoiit obfervaniut ifl

In conciliis ac synodis habendis hunc mandavir oafcrvjri ordinem, ut ante diem concilio vel sytrlo didam omnibus cath.-dralium & colligatarum eccleliarum capitulis, necnon Ac rel.g oforu n virorum & moniaiium collegiis, 'ingulifq. prioribus, plebanis, redoribus, Ac aliis q jioufcuinque devotis dc rcligiolis viris injungatur, ut publica & p.ivata O.um omnipotentem oratione pulfent, ut fpiritryn fuum dc coelis emittere dignetur, qui mentes At corda patrum in synodis adunatorum illuminet. Die autem, qua fynodus inchoari deoet, prius rogationes a ciero habeantur circum ecclefiam . Deinde incipiatur mifla Spiritus Cunei , Ac inter miflarum folemnia per prxlatum vel alium cui ipfe demandaverit ad clerum habeatur oratio. Finita autem mifla, (i per tempus li» cuerit,legantur alta voce comlitutiones ; in fequentibus poftea diebus tradentur caute, puniantur rei, fiant ordinationes, & alia quae fecundum Deum expedire videbuntur.

C A P. IV.

Contra fufiianter rixat in fynoio .

Excitantes in conc his rixas aut tumultus, eo ipfo in ducatis tribus condemnato* e(Te voluit.

C A P. V.

Tem/ora ii/ïtandi, $· faraude fair in vifitando ditatur negligent.

De prstlatis autem in vifitando negligen. •flbus ira (latuit ; ut tertip quoque\anno ialtem parochias fuas vifitare teneantur prolati; alias prolatus, qui triennio.dice* «lit fu* vifitationem omifcrit, négligeatem reputari, dt ejus tlatlm negligentiatn per eum ad quem de jurefped^taabique,, alta monitione fuppleri poflç, incurrereq; vmnia/çghgentis préjudicia, diffifftvtr»

CAP. VI.

^{filator effringet oflta, quando eccle/tji tugredi /robibetur.

.Ordinarios vifitanres eccleiiarum, moni-Acriorum, hofpitalium oftia valvafque eflrigero pofle declaravit, quando libi.ccclefia. rum aut hofpkiorum aditus indebite clauderentur .

CAP- VU.

AJJbtiauter /ralatum vi/tlautem haberi fto frafentibui Cr inierejjbutibui.

Item , flt voluit ordinarios vifitantes unum aut dnos ex cathedralis ecclefi* canonicos ducere per .civitatem dt diœcefim , coram quibus omnia vifitationis ada dt gefta feribantur, dt fiant. Archiepifcopum autem, fi per fe vifitaverit, tres aut quatuor fi videbitur ; fi per Vicarium unum aur duos ex canonicis ecclefi* Florentin* ; Capellanos autem quot voluerit «dummodo non excedat numerum a canonibus taxatum, ducere pofle ftatuit. Et ne officium fuuuu cuiquam damnofum fit, omnes canonicos, capeHano$,archi^ifc.epifcopumaut viparios id viiitando comitantes haberi pro pnrfent ibus & thtereflenubus divitiis in ecclefiis fuis cumlplena omniuin quotidian, dillributio-num'-fttenuarum, de quorumcumque extra-otdinatiotum luctorum perceptione, voluit ·

/ C A P. VIII.

Osera *ex/eufarum inter vifitator /artienda ejfe.*

Item, ne fubditi vifitatione nimis graventur, utque partitum onus levius feratur, Voluit omnes ccclefias vifitatas, apud quas Bon hofpitabitur vifitator, conferre in lum-Îrtus ab ecclefia in hofpitando viiitatorem ados pro modo facultatum ipCus ecclefi* conferentis, quas expenfas vifitantis arbitrio taxati placuit.

C A P. I.X.

Prohibet a vifitatie^atequam ultra ex-/eafat acci/t.

Sacrorum quoque canonum veftigiis inhorendo, fub poena'maJcdidlonis otern» procepit omnibus vifitatoribus, ne ultra legitimam procurationem , idefl vidualia quicquam a vjfitatis exigant, & iis quoque non lint tnoroli ; fed ea quo Ubi apponentur cum gratiarum' adionc fufeipiant, nec plus a^ud vilitatos, quam necefle fit, immorentur , omnia qualn celerrime poflunt *expediant ; ik* li catus aftiorem indaginem requirens emerlerit, 'notarius illud «dnotet, poflea in civitate terminetur. Cavendum quoque monuit, ne vittato/ venationinibus aut aucupiis intenderet.

Pofle tamen viiitatorem reos pqnire , multas juftas indicere, & *ex* illis norario & equorum vedionibus fatisfacerc voluit.

CAP. X.

Pralatm m vtfiiaado Jurat notarium qui omnia conjiribat.

Viiitatorem ordinavit'fecum ducere notarium , qui éa qu* viiitando geruntur, feribat, eccleiiarum qualitates neceifitaici'-que adnoter , cui, ut prirruifuni eft, ex infligendis multis falarium vilitator cx|iibebo ' Librum autem quo vi/itaiionis ada conicribuntur m archivio publico ad perpetuam rei memoriam permanere voluit.

RUBRICA.

De Deo gloryofo ejufque fandis verbo & opere honorandis.

CAP. I.

OAeeeptatur eonflitutio Lateranenfit fynodi eontra blaf/bamatorei ,ejnfque tenor inferitor.

Quoniam in primis decet homines gloriofum Deum ejufque fandos precipua religione venerari ; eumq. laudando quotidie_, magnificare *& glorificare, fanda* h*c Ho. rcntina fynodus in Spiritu fando congregata animadvertens, fcelcrata quorundamoia, in ipfupn coeli dt teri* creatorem , aecnon unigenitum ejus filium, Dominum noftrum Jefum Chriftum, almamque ejus genitricem, Efandofque alios ita paflim aperiri, ut plerique volentes fibi fortis atque animofi nomen in populo vendicare, non prius id fe aflequl pdoe arbitrentur, quam fi nutrita Karba ad omne verbum Deo Chrifto, ejusque matri,jiut fandb maledicere, inq.eos verba contumeliis plena effundere didicerint*. Ut eorundem fceleratorum ora occluderet, divinamque a tanta majcftateminiuria liberaret, acceptavit, & in tota provincia publicari, publicaramque obfervarl mandavit conftitotmnem in Latciancnfi ccncilio nuper editam

per

Anno Christi 1517. per fanAiflimum In Chtilfo patrem D- N. Leonem X. Pont. Max. Cains qaidettu. conliitutionis tenor e®.

„ Ad abolendam execrabilem blafphe- „ tniam , qu* in maximum divini nomi nia & fanAorutn contemptum fupra mo- dum' invaluit, (latuimus & ordinamus, ut quicumque Deo palam fcu publice maledixerit, contumeliofifque ac obfceeni» verbis Dominum noftrum Jefum Chri- (luth „vel gloriolam virginem Mariam, epis genitricem, «xprefle blafphemaverit , fi munus publicum iunfdiâionem- ve geflerit , perdat emolumenta trium mentium pro grima Ac fecunda vice.* difti officii, fi tertio deliquerit, illo eo' ipfo prrvatus exilia!>

Si clericus vel lacerdos' fuerit, eaJ- pfo quod de delicio hujufmodi merit conviÀus, etiam beneficiorum quxeum que habuerit fruAibus applicandis , ut infra, unius anni multetur, & hoc fit pro prima vice , qua blafphemus ita^. deliquerit . Pro fecunda vero fi ita^ deliquerit & conviftus, ut pr*feftur, fuerit , fi unicum habuerit beneficium eo privetur. Si autem plura, quod or. dinarius maluerit , id amittere *cofiatur.* Quod fi tertio ejus fceleris arguanft & convincatur , dignitatibus ac beneficiis omnibus quacumque habuerit eo ipfo privatus exillat : . ad eaque ulterius re- tmenda inhabilis reddatur. eaque libero impetrari & conferri poflint.

Laicus veto blafphemans , fi nobilis fuerit poena xxv. ducator, multetur, At pro fecunda vice L- Fabrice Balillc* principis apoftolorum de urbe applican- dorum, & alus, *ut* infra deducitur; pro tertia vero nobilitarem perdat. SÎ vero ignobilis ac plebejus fuerit .in carcerem detrudatur : quod li ultra duas vices publice blafphemans deprehcnlus fuerit, mitra infanti per integrum diem antt> fores çcclelie principali» mitratus itare cogatur .

Si vero pluries in hoc ipfiim pecca- tum lapfus fuerit, ad perpetuo* *etree-* tes, vel ad triremes damnetur ad ju- dicis deputati arbitrium·; in foro autem confcicnti* nemo bfiifphemi* reus abfque graviiBma poenitentia feveri cunfeHorls arbittio injuncta polfit abfolvi. Qui vero' lanflos " rel quos blafphcmavcrit , atbi- trio judicis rationem perfonarum habitu- ri ,mitius aliquanto puniri volumus.

Statuimus etiam ut firculares judices qui contra tale* blafphemix conviftos non animadverterint, eofque juHis poenis minime affecerint, quantum in eis fue- rnt, quali eidem icclcri obnoxii, eifdetn quoque poenis fubiiciantur. Qui vero in illi* inquirendi» puniendifque diligentes At feveri fuerint, pro qualibet vice de- cem annorum indulgentiam confequan- tur, At tertiam (partem tnult^ pecunia- ti« habfaht. Quicunique vero blasphe- mantem audierint eum verbis acriter objurgare teneantur, fi citra periculum fuutn id fieri polle continget: eundem- que deferte vel notificare apud judi- „ cein ecclefiallkum feu ftrcularem intti „ triduum debeant.

„ Quod li plure» diftutn blafphemantem „ (imul audiverint finguli eum accurate „ teneantur , 'nili forte omnes convene- „ rint ut unus pro cunAi» talifugatur „ officio.

„ Quo* cenes, in virtute fanftxobedientic „ hortamur At monemus in Domino,ut pio „ dixiril nomim»Ahonore ac reverentia, in „ fui*'dominii* ac terris pramifla omnia fer? „ var(, A esaftiflime excqui mandent ac „ faciant, uberrimam ab ipfo Deo tam bo- „ ni ac pii operi» mercedem habituri, (imi- „ lemque annorum decem indulgennam ab „ apoftolica fede confecuturi cumf tertia „ parte multvr-quaUjftus blafphemu» ple- „ netur, quotiens tale fcelus'puniendum „ curaverint...Quam quidem indulgentiam, „ At reliquam tertiam tnult* partem accu- „ fatori, blafphemi nomen deferenti, (imi- „ liter concedi Ac aflignan volumus. Aliis „ poenis contra hijusmodi blafphetuo* per „ facros canones cxprelTis mtfilominus ıή. „ luo robore manentibus.

CAP. II.

Rc/ervat ardiaarti/ blafpbematorum ab. folulionei , maadaiefue pranden- tem conjhiatiaatm ut paro- cbm prUiuri .

Utque magis prxfar* conditutionis te- nor obfervetur, rcfirrvavit ordinarii» ablo- lutionem eorum, qui Deum aut fandio» pu- blice. blafphema vermt , mandayitque omni- bus prioribus, plebani» , reAotibus, & viee- reAoribus eccleliarum ut t<y in anno infra mitfaruin folemma , fettivis diebus, quando populus eft frequentior in ecclefi*, legant & declarent hanc pr*fatam (alubrctu con- Airutionem fub unnis ducat1 poena.

Item, ut eisdem ordinariis omne* publi- ce blafpficmante* dcnunciare icneantut fub eadem poena .

CAP. III.

Nr crtccr tut fauftorum r hei* iihiiui^if foKfuiur.*

Item, quia faAo rque ac ve bis divinam Ixdimus 'majeflatem , At qu* rn imaginem fiunt, in eum quem imago refert, fafta elle dicuntur . Ordinavit ne quifquatn ponat cruce* aut alicuju» lanfti tigna in, locis immundi» v.el in filicibus aut pavimen- tis , qu* hominum aut animalium pedibus terantur, poena ducatorum X. auri Domi- nis 0A0 pauperibufque Chrilti «qualiter ap- plica ndorum fi laici, alia » in pauperum uiu» it clctiol tint, pingere aųt (culpctç audeat

CAP.

Ch atstr η..7.

CAP. IV-

Ponitur pona torum yai tuebarifiiam, aat fanflor. imagine/ percuf- feriat.

Item ,& omnes, qui diabolico furore accenii crucifixi aut alme virginis imaginem percuflerint, aliave injuria affiiCQint in ducatis centum; quarta Dominis 0A0,'quarta accufatori, quarta judici çxtfquent-PÇ quarta pauperibus Chtfiffi ex parte applicandis condetnqavit,fi laid lint & nobiles, fi ignobiles triennio mitra dehonellatos viticulis coerceri mandavit .Si'clerici lint,bencficiis, (i qua habent,privari, ab ordinum cxecurlone fufpendi;&fi beneficiis careant, ad ordinarii arbitrium multari, fcfpendi»&, in vinculi* detrudi voluit .

Quod li TanAiffimum euchariftí* facramentum fimiii affecerint» injuria , illos excomtnunicacos iifdemque *St* majoribus, (i judici videbitur, obnoxios poenis voluit,

CAP. V.

Exrommwa/car, *bénéficier & bontr fnivat, aliifq.^raviortbnr paenir afficit apofiatantet a fille.*

Eos autem qui diaboli aut alterius human» creature, aut proprie temeritatis impullu (ut de nonnullis maleficis Λ mulieribus dt viris auditum *ell)* crucifixum aut hoftiam pedibus, a Ctirilh fi^ie apoitatando, calcaverint, confpuerint ,aut aliter Chriftum abnegando injuria affecerint, excommunicatos omnibusque officiis dt beneficiis eccleiiafticis ac («cularibus, nec non bonis, juribus flr afliombus quomodocumque competentibus eo ipfo privatos , infames, inteftabilefque efle pernunciavit, inhabilefque ad officia ac beneficia cccleliaftica ulque ad quartam generationem; ita tamen,ut fi laici tînt, eorum bona frculari fifco adjiciantur, eosdem quoque, nili cito refipuerint, izculari tradendos curi* judicavit.

CAP. VI.

Contra fortilegar, malefico/l mahar- da/, & divinatorer, centra^. ct/ auxilium , confilium , aut^favorem dante/ meritu tnfurgit /init.

Ad h*c venerabili* quidam exurgens dixir · quantum (ludii ac diligenti* impenderint primi illi patres tn conventibus fynodifque fui* in eliminando pçnitufque extirpando a Chriff! religione magos, aHolos, incantatores, augures, arufpices, fortilegos, maleficos, elementorum adoratores, obfetvatores, cetera(que a zabulo inventas fuperflitiones, artefqve infandas, qui-Toletani , laudicenfis, Carrhagincniis, Aquirenfis, conciliorum, aliorumque fanAorum inditura & ordinationes patrum legerit, facile inveniet . At nunc ifta nullo prohibente ita_ palTim exercentur ; ita diabolicum hoc, ad- Chriftianz religionis perniciem inventum virus *ferpat* ,'ur *pro Rirti** reperiendi», proque fanitate habenda , prius fortilegos incantatorefq. quam juoices aut medicos confiant , proque puellarum' *mote conciliando, aut pto Tumenda de inimico vindiAa , ita malefici* artibus alligantur, ut Chriftum farNamque ejus fidem abnegare, exprellis aut tacitis falcem Foederibus dxmone* adorare fas , piumque exilhmenr. Quocirca_. opere precium faAuras ede arbitros V. li ilatuti* ordinationibufque fuis ab omnibus provinci* populis eliminare contenderint. AwMO Cutis^i

Unlverfis placuit Termo.

Propterea detcilabilem dic facrilegam hanc "corruptelam de banAorum patruta fententia a Florentin* provinci* limitibus- avertere deliderans ille facer conventus, monuit omnes fortilegos , incantatores , magos, malefico*, augures, ariolo* , quodcunque illicitum divinationis genus exercentes, (leihrum'aut elementorum quoruncumque adoratores, dr ab cis auxuiutiL., quomodolibet requirentes, ut infraXV.uics, quos peremptorie allignavic , illaudabile hoc & nefarium exercitii genus derciiquiitc debeant. Alias, fi quis pollea in tota hac 1 lorentina provincia conviAus fuerit fortilegum aut magicam artem pro reperiendis furtis, aut pro quavis re excrcuilfc, vel maleficia feu malias fevilTc , aut incantationibus , que cum demonum invocatione^ fiunt, operam dedilfc , aut lunam, ileilas, elementa , demonefque aut aliam creaturam conrra fanAorum decreta patrum auorafse, aut liuiuimodi magis, fortilcgi,, maleficis , incantatoribus , pro connlio, auxilioque habçndo participalfe, li raro *Si* noru. antea conviAus, (iquidcm clericus cfl, beneficiis fi qua habet privari , alia* in ducatis L, multari, aut triennio vinculis arceri; fi laicus & nobilis in ducatis L. Dominis oθo pro tertia , acculatori pro tettia , pro reliquo Chrifll pauperibus applicandis condemnari, fi ignobilis mitra dehonettaruin e provincia expelli (latuit <k ordinavit .

Et fi femel de prediAis cum expreifa drinonum invocatione conviAum , iterum relabi contigerit, velut incorrigibiicm & apoilatam («culari tradendum curi* › ut debitis fuppliciis afficiatur, judicavit.

Irem, & ipfas maleficas, qu* maleficiis fuis alicui mortem aut membri debilitationem aut jugem & non fanabilem «gritudlnem attulerunt , aut pueros fafeinaverunt, etiam fi alias conviA* non fuerint, dummodo artem illam diabolicam per annum.. exercuerint, fcculari tradendas curi* pronunciavit cum primum femel conviA» luut.

CAP. VII.

Centra clerical facramenta malefi- cii impartiunt.

Clericum quoque qui eucharilliam aut alia facratnenta maleficii dederit, «el ei* imagine! aut firripta benedixerit , baptizaveritve , beneficiis privari, & amplius in ducatis quinquaginta condemnari voluit.

RU-

A«·>·*' Ch «ist i •1'7·

g u B x T c A

De feftorum dierym obfervatiooe.

CAP. I.

Puait ruralia exercrnter feflivir die· bar, exeefto neceflitaitt eafa.*

Non potuit (ano fynodus, prt^divin» majeftatis, fanAotumque ejus honore iblliclea ı iron daiqnare execrabileru corruptelam nonnullorum, qui feftivis diebus pallia) mechanicgs^exerccnr arte»,& ne^ociantur, non fipe ttugno catholic» religioni» opprobrio. Quocirca Aifticos omnes & qaofcumq. alios qui feftivis diebus ar^verin', fvminaverinr, ligonizaverint, agrofve aliter foderint, boves junxerint vehendi gratia, granum, vinum, oleum, ligna, mercefque alias apportaverint, in ducatis duobus, Iquarta accuCarori, quarta judici exequenti, quarta— Dominis odo (li laici lint) reliqua Chrifti pauperibus applicandis. Declaravit tamen bello aut aliis imminentibus periculis ex parochtani fui contilio ((i adiit J eofdem polle frumenta cxterofque fiuftus colligere, ad tuta loca vehere h»c & alia— etiam fupelleâilia, cum Qecellitas legi minime fubdatur.

C A P. II.

Puniuutur quoque artijtcet, & alii vendentes fcjhvir dtebus utiud quum cjiulenta cr foculcni.:.

Simili quoque poena artifices f.riri voluit, qui Deo ac fandorum fella Inhonoraverlnt. Item, & eos qui ex inolita corruptela— cattas, gladios, vafa, &Sr plerumque res furti vitio fubjeAas eifdem feftivis diebus vendere non erubefeunt. Vendente) tamen efculenta ob pauperum utilitatem iftis poenis (ubiicere noluit, dummodo piius miflatn audiant, ut ex prxeepto tenentur.

CAP. III.

Couifefcitur iufolentia ciurmatorum ne canam ant vendant dum dtvtna telebrntur.

Circulatoruln quoque, pr«ftigiatorum_ pharmacopolarum,& aliorum quos communi nomine ciurmatores vocamus, pernitiofa— garrulitas co ufque procellit, ut dum divina in ecclefiis celebrantur, ipli publice in plateis cantent, ita ut populus, nugarum avidiflimus, ipfis canentibus a divinorum— anditione retrahatur. Quate vetuit fanAa— fynodus hujufmodi homines, dun· divina in cccletiis celebrantur, cantare, vendere, atit quidqnam aliud, quo populum detineant, facere, poena unius duc ai, Chrifti pauperibus &. accufatori pro parte applicandi.

Aewb CuarsTs 1P7'

A C A P, IV.

Prohibetfabationfi fouor, (▸ lufiet, dum dituua celebrantur.

In comitat» quidam feftivo tempore ad ecclelias accedentes., dum. divina celebrantur, faltant, luduht, fonant, ita ut & divina ftrepitu conturbent, aliolque ab ipforum additione avertant. Que ne deinceps fieri contingant, vetuit omnes, dum mitiarum iolemnia celebrantur, faltare, fem*re, aut canere, nKi id fieret in eccleliu. pro Sacramento honorando, & contrafacientes in librij tribus, ex parte^accufatori, Bparre judici exequenti applicandis, condemnavit. 1'oft Minarum autem folemnia nut. vetuit ipfo» pro more faltare, fonare, aut canere,'modo Id non fiat in ecclefia aut locis facris, vel quando vefperie celebrantur prope cccleliam trecenti» pallibus, aliter enim vefpcrarUm officia perturbarent.

C A P. V.

Prohibet eoe qui ludtcrit & obiloemr rebut, divina fertftu-ue icjiimonii abutuntur.

Non minorem Deo ejufqiic orthodox» reCligioni contumeliam affert perdita nonnullorum audacia, qui ex facramencis rebufque fidei,jocotum ac rifus argumenta qu»runt. Nonnul'i enim turpes de amore fertnones in commeftationibus tripudiifquc bibent, invocando, divine legis teitimonia adducendo, alia que ligna faciendo, mort eorum, qui in ecclefiis verbum Dei populo cnunciant. Quidam vero de lupo capta miffam fe dicere pollicbntur, alius pkms buccis credo Margutti publice intonat; alius pcenirentix facramentum deridens publice— confitetur, deliAaque pro auditorum rifu excitando maxima commemorat cum f.tnflorum nominum abulione· Quo circa fanpjfta fynodus, de Chtiftian» religionis honore follicita, omnes hcmine',qui in futuium talia dixerint, aut aliter quomodocumque jocofis ridiculil'que rebus,factorum aut d vin« legis nomina mifcucrint, Ceu talia dtAaverint, fcripferint, imprellcrint, aut diAata, adb imprefta vendiderint, quotiens id fecerint, in ducatis quinque condemnavit, quorum quartam accufatori, quartam judici exequenti, reliquum pauperibus Chrilli applicari voluit. Et li clericus id fecifle convincetur, gravior tlluai(ut judici videbitur) poena expeAct.

CAP. VI.

Per fe fetet.

E

Irem,mandavit omnibus celebrantibus m comitatu, ut crebro moneant parochianos fuos fub excommunicationis perna ne arma deferant in ecclefia, aut ea deponant juxta, valvas ecclcii*, experimento namque compertum eft, ob armorum vicinorum com. rooditatem homicidia & cedes i· ecclefia— fuiffe perpetrata. CAP.

NNO 'V 7

N» celebrotur Λ' itttr fraterttitatum: data <· priatipali «clrjf/t celebra-

Abufut quqque inolevit maximus apud illas laicoruqfifraternitatda, ut illis fieftivi, diebus convergentes, relidi, principaliori-bus ecclefiis, ea hora, qua in illis mill* cantantur, ipfi & fuas aparlant finagagas\ cantcntq. fua populo officia , ifaut -eccW-fi» populi multitudo (obtrahatur . Cui volens morbo occurrere, fanAa fynodus, pr»-cepit omnibus hujufmodi fraternitatum go-bernarotibus, flqdici, et capeHanis, he, dum B principalis mMa in ecclena, incujus parochia vel ambitu eft diAarum fraternitatem oratorium, legitur, aut cantatur , ipfi audeant millam aut aliquod aliud officium cantare, aut. cantari vel aUter celebrarkfacere. Contrafacientes autem duobu* ducatis multari voluit; « fi non deftitetint, excommunicari.

RUBRICA

De celebratione tnitfarum anniverfariorum, deque (aeramenti» honorandis.

C A P. I.

Rt η·· ctltbretur iit locir ubi dormitat' vel aliter ituttJu , <luk altare portatile efl tx privilegio coacfffiria .*

Quam munda quamque honefta debeant efle loca ubi divina celebrantur, & prxeipue ubi gloriofiflimum illud cuchariftia facratnentum conficitur, divina & canonica edocent inllirura . Scriptum eft enim : de *ae afferar bolotaafta tua m oautr loto ;* nunc autem in Florentina provincia inva-D luit corruptela, ut in domibus prophanis , in cameris ubi dormitur, matrimonialia exercentur, luditur, ailaq. corporis ncceffaria Oeraguntur, paflirn celebretur.

Proinde fanda fynodus, volens a tanta facramentum irreverentia vendicare, pr». cepit ompibus facerdotibus ne ulterius celebrent miflas in locis non Deo façratis, nili ex fpeciali fedis apoftolic* vel ordinariorum induito fit aliquibus conccffum altare portatile, & tunc, quoniam hujufmodi concefiîones hac adjeAa conditione dantur, ut celebretur In locis congruis 8c honeflit , declaravit Joca congrua effio oratoria privata vel loca in domibus mupda,ubi non dormiatur, nec aliud exerceatur, propter quod locus fit minus decens, ubi tantum facramentum conficiatur. Celebrante, autem contra prxfatc conftiturloni, tenorem uno ducato condemnavit, partem accu fatori, partem Chrifti paupetibus applicando.

A

Ç a p. ii

Ammo CmxisTi >1'7'

Ut taiffa devote tele better, Λ· pr-iar ra-

Item, ad tollendum abufuns nonnullorum clericorum, qui tanta Indevotione miflas celebrant , ut accedentes ad altare joculatori» potius Tpeciem preferre videantur , miffaiuque Ita ex abrupto & inprcn\cdila-(i apfpicentur , ut tum ilpevereniia, tumer-'roribus , quos improvife legendo committuiti, populo divina myfteria contempnbilia reddant, lintque magno devotis mentibus fcandalo ; prxeepit omnibus facerdotibus in virtute fande obedienti», ut celebraturi, milTam private legant, fuifque adnotent lignis, priufquam «d altare accedant. Deinde ad altare accedentes non prius confeifionetn incipiant, quam ante illud gehua devote flexerint ; poftea vero ea qua decet reverentia a principio ufque ad finem facra tnyftena peragant. Ad que omnia ut facilius invitentur, omnibus miflam , ut pr*·mittitur , antequam ad altare accedant let[entibus, êr cum prcniilfa reverentia ceebrantibus XL· dieAfcn remiflionem de injunAis poenitentiis conceilit ; contrafacientefque ordinariorum arbitrio puniri voluit .

C

CAP. III.

JDe ft patet.

Item , clericum qui bis in die celebraverit, exceptis cafibus a jure permiftis , In ducatis quinque ordinatiorum filco applicandis condemnavit.

C A P. IV.

Coatra celebrautcr mtjfxr votivar, «art *· mortuorum fejhvir dieôur .*

Clerico,, qui avaritia fir cupiditatis vitio laborantes Dominici,, & aliis feltivi, diebus populos currenti miffia fraudante, mortuorum anniverfaria celebrant, ducatis duobus quoties id fecerint condemnavit I

CAP. V.

Quibut temporrbur liceat ad alit· nat ecclejiat accedere pre anatver-farnr mortuarum tele-brandir.

Ad anniverfaria quoque feu mortuorum Officia in alienis ecclefiis celebranda vetuit fynodus rurales cccleliarum rcAorçs acce-Edcre a Dominica de pa(liane ufque ad oAa-Vam refurrcAionis. Voluit enim (acri, hifce diebu, reAores ovium fuarum cur* intendere , propterea moneant parochiaoos fuos, ur annivdfaria fua celebrari facianr In facrati jeju» principio. Contrarium facien-te, uno ducato multari voluit, nifi in ecclefia fua relinquerent, qui injundum fibl onus complerent.

CAP.

cielias' fibi commiflâs fine mifla relinquant

Ana® CnaitTi •5*7·

C A P. VJ.

Nm iictrt iitbui ftilitu propriai' ec-

fnolit coniuctudinem ut facerdoté» proprias pe hiat deferente* feflivit diebus ad alias tele ecclefia*! ut earum fella honorent, lebrandi caufa conferant, utpote animabas pernitiofam tollere intenoent h«c fanAa uynodus, prccepit omnibus ec-. ciefiarum tdAoribus & vice remoribus, ne Dominici lut aiil* fertivi* diebus co··

hoc vel·,alio *pretextu,*-nifi acccfleriot ad plebem vel aliquam ecclefiam de plebatu non diftantem ultra unum miliare & non. / habentem flumen In medio; ita ut verifimiliter populus fuu* poflit ad eccieliam honoratam vel aliam vicinam accudere, inibi* que audire mitfam ; contrarium facientes in libris quinque condemnavit» querumpartem accufatori, partem judici exequenti adiici voluit·

CAP. Vil.

Multantur qui eueborifltam aut alia /aeramenta indecenter tinnertut.

Ut juxta factorum Canonum difpofitionem fanAiflimum Eucharifti· facramentum debita, vel ca faltem qua poliunt tcverentia cuilodiant, facerdote* qui Eucharilliam in loco autvafe indecenti at immundo tenuerint , aut line lumine Ac fine claufura in ecclefia,&extra ecclefiam fine lumine & tintinnabulo, quando acciderit illud deferri ad «grotos , in libris X. accufatori *6i* ju,dici cxcquenti aequaliter applicandi» condemnavit .

Eadem quoque pcena feriri voluit tenente* aquam baptifmatis in loco indecenti & fine claufura · Hem & tenentes oleum fanAum,Crifma& fanAorum reliquia* in loci* aperti* & non decentibu*. Conflat enlnuD multoties · malefici* dirifque hominibus illa fuifle ob facerdotum negligentiam fubtraita.

c A .P. VI if.

Centra illor , </m celebrant in trnjit ligurit fraflir , nutjordidii ; iterntr Juper laptdibar fraitir aut carporahbur immundir.

Multi facerdote*, pracipue rurales , celebrando aliquoties utuntur caticibu* fraAi*, aut rubigine ira confumpti* & fordidis, ut protêt naufeam, quam celebranti movere., poliunt, aliqua* (aeramenti reliquias femper retineant. Quare fanAa fynodus perlculo(am illorum cupiens emendare negligentiam, facerdote* calicibus rupti* , rubigine notatis, fordidis, ligneifve celebrantes, quotic* id fecerint in lib. X. condemnavit, tt fi calicis fraAura fit notabilis, ita ut dc facili facramcntum fp*r£' poflit m ducatis quinque.

Similî quoque duAi negligentia mum celebrant fuper altaribus , quorum lapidet amoto, *ut fratto confiterationi» figillo execratifunt- Ideo fuper iit exeeruti· lapidibu» celebrante* iu dacatIt tribu» condemnavit, eo* quoque qui coroorilibjhsaut p*. rilicatoriit immundi* aut tine d«*b>to tobolearum numero celebraverint, m libri* quiuque.

A**0 ''·'5'7·

CAP. IX.

Cilubrani ex induite in aiietta parrefbca a \fuibui abfhnert drbeat.

Item vetuit omne* celebrante* inoratorii» privati* aut publici* infra limite* parocIhl* alterius pulfare campanas pro populo adunando , enunciate *tefta* , colligere oblatione* , vendere candelas, facramcnta Conferre* aut quicquam alipd facere rn_ pSrochiaiis ecclefia prrjudicium /'lîîiï Jpeciafi aliquo jure muniantur , fecufqueMcientes in lib. quinque condemnavit, & ad reflitutionem emolumenti inde percepti reAori parochia faciendam.

C A P. X.

Omner' oblatuner irre&ulariter perliniri ad principalem ettlpfia reflarem .

Item ad. tollendam fcandalt «St rixa materiam , ftatuit & ordinavit prarfata fynodus omne* oblationes confidente* in cera laborata vel non laborata , frumento, bladii*, pane, vino, oleo, & cafco, pannis linei*, laneis, -vel alii· quibufeumque rebus , qu* quoquomodo fierem in qualibet parte ecclelia *at* cimiterii , aut eius pertinendarum fpcAare φ pertinere ad ecclefiam & ReAorem eju* , nifi privilegio aut alio fpeciali jure alttrl competere dignofcatur.

X U B X I C A·

De ecclefiis reparandis deque eorum operariis & fraternitatibus apud cas confirtentibus.

CAP- I.

Decrruttur tertiam partem riiiilua «ccit/iarum effc bypvrbecatam pre repuratiene, (raltit ecclejfarum tuctfftatibui, fbfncipit neunuliue cajer .

Quoniam divini cultus honor maxime confervatur in templis, oratoriis, allifque facrificio & orationibus deputati* locis , (latuit & ordinavit fanAa fyoodus tertiam partem reddituum cccieiiarum efle hypothccatam pro reparatione atque inflauratlonc earum. Item quod pro ornamenti·, calicibus, libti* , atque aliis ad divinum cultum fpeAantibus, quando aliquo eorum Indigent , pofleque hufuftnodi fruAus *per atdinar»** auAoiitatc propria capi *it* cos*-

«ni in reparationem aut orjutus, & alias Pr,f,ta* necclfitatcs, quando reAot bench- Uj monita p,, annum fu(t negligent in dida reparation* facienda aut in pr«fatis ncccftitatibus^occurreqdo « Quod ita fane^ intelllgi voluit, quant» du» partes reddituum, qu* fupertant « furtt fuficientes ad fbbftentandum reAorcm vet aPum qui loco ejus ecclefi· deferviat. Vivete enim iru. primis debent qui akari ferviunt de ecclesiu« redditibus ; ft fi nihil ultra fupereft, parochiani irci patroni ecclefi· onus hoc fubire cogantur per ordinarium . Eo quoque Cafu, quo quis per plures annos ecclefi· ruinofie redditus percepilfet, fi ecclefia ultra viAum defervientis abundat* nec poteft tertia reddituom parte reparari, otdinarius poSit dimidiam fruAuum in ecclefi» reparationem convertere ·

De ecclefiis tantum, qu» In plerifque provinci» locis operarios habent* qui io ecclefia fabric» curamgcrunt * Intelligi noluit prefentem conftitutionem, fi oper* redditus ad hoc fufficiunt ·

CAP. JI.

Vt ofrrari/ tteltfiaruat iduttt tavtant rn nennibat iriiuritmit ntqae juxU bie trajilant rativat/ reJJaat.

Et ut iftl operarii laid lint diligentiores & lollicitiores ad exponendos redditut ad hujusmodi reparationem deliinatos* (latuit, Quod operarii ecclefiarutn vel aliorutn piorum locorum totius provinci* Floren·) tin»* infra. X. dies a die quo clcAi eruar, vel alio modo creati in operarios debeant in manibus ordinarii fui idoneam pr»ftarc cautionem dc"Yatione reddenda in nae cujullibet anniqua infia diAum tempus cautione non preftita ipfo jure lint,& efle intclligantur eo oflitio privati, aliiq. finaliser qui cautionem preftent eligantur-Quorum operariorum tationis redditio in fine cujuQlbct anni ficti debeat in prafentia reAorts ecclefi· vel ejus vicctegbntis infra nenfem a die finiti oflitii, de fi aliquid rcfidul in eorum manibus vel in pofle debitorum quod exaAum non crfet, remaneret, poflint,ft debeant per locorum ordinarios, etiam ad inftanrlam reAori· ecclefi» vel vicegercntls, prefatorum vel operariorum novorum infra unum alium menfern a die finiti menfis prvfati ad exponendum ft expendendum prxfafam quantitatem in reparationem ecclefi* vel in ornamenta,ft alias ejus necclfirates, prout videbitur & placebit prefatis dominis operariis ; alias diAo termino duorum menfium elapfo voluit dlAa fynodus per reAores ft vicegerentes prefatos pofle cogi diAos operarios ft dcbitores ad reddendum rationem adminiftrationls temporis fui, ft ad dandum ft tradendum eifdem rcAorlbus ft vicetcAorlbus omnia refidua penes eosdem opefarios ft debitores remanentia. Qui fimiliter reAores ft vicereAores teneantur expendero prxfata refidua infia tres menfes in neccflitatibus diA« ecclefi», requitito tamen operariorum prvfatorum ebnfillo, Sc expendendo in iliis ncceflitatibus, in quibtA operarll expendere tenebantur. Quam quidem conftitutionem fanAa fynodus declaravit habere locum in omnibus opeais ruralibus, ubi tales cxccffus maxime frequentantur.

,C A P. ill.

Îxtemlit frattJealeai tenftifulteatni ai atlinintfiranttt baça fitcictetn».

Idem quooue ftatuk ob.fervari quoad cautionem prrtlandam ab omnibus capitaoeis, gubernatoribus camerariis * & aliis quibus· cunque adminillrantibus bona focietatunu. live fraternitatum habentium bona propria vel redditus fpeclaies * & fubjeAarum ordlnariorum juirsditioni, ut & ipfi intra diAum tempus idoneam cautionem de reAe adininiftrando prcftare debeant in manibus ordinariorum fub poenis ante diAis, ft ea que exponere tenerentur in reparationem vel ueccffilatem ecclefi· fimiliter cotifignafle debeant reAocibus eccleliarum, quando iffcnc négligentes in ea cxpchdcnao, ut dc operariis diAum eft.

/ RUBRICA

De poenitentiis, & retniiGonibustM quxfturibus.

CAP. I.

Neu tff aJauttenJei aliquot Jti toafefi fiunti anJtenJat fiat trdtnariorun» lieraiia.*

Dixit venerabilis. N. P. R. Poenitenti» facramentiun (ut probe noftis omnes} eft fecunda naufragii tabula in populo Chrlftiano * iliudque quo reges & principes, ne dum populi facerdotum judicio colla fubmittere non dedignantur * divini, piofeAo juris inventum.Sed quid dicam? tales hodie poenitenti» judices aliquando eliguntur* viri indoAi, cupidi, prius coniitentlum crumenas quam confcientias examinantes, fine charitate, fine xck>* ut nifi per P. V- celeri remedio (uccurratur, tam falubre, tamque neceflarium facramentifIh a plerifque contemptum Iri videbimus. Video immo plerofque fine poenitentia & line communione menfium & annorum fpatia degere. Quosdam aurem ut confiteantur, extremum facri, jejunii expeAare, tumque eodem contextu & errata confiteri ft communionem accipere, nulla prnniflâ aut operis aut lachnmarunu. fut fanAi canones expetunt) fatisfaAione · Quosdam vero a non fub facerdotibus ligari autabfolvi procurare. Quare P.R. ftatutis ordtnatlonibufqqe vcflris tant» canonumtranfgreifioni qccorrlte.

Refponderunt univerfi placere ut iftiabufus tollerentur, St ideo fanAa fynodus (latuit ut nullus de c*tero admittatur ad confelCones audiendas In tota provincia Flo,catina, nifi de licenda ordinarii fui. Quibus ordinariis fub *tern» malcdiAionis Interminatione pr«cepit, ut fine diligentes in co-

Anmo Ciytisn <5*7·

cognolccnda eju*, qui cuntcKionibi?» audiendis deputatur, , fufficientia ; ilitcr autem fine profatorum ordinariorum licentia alfumente*, atque allümptô* excommunicationi* fententiam incurrere declaravit.

CAP. 11.^

Ut confejforer, ?ut foentlenlieler tenantt ignoraverint, refrobtntxr .

Item, aninutàvertens fanda fynodus quod licet hodie omne* poenitenti* fint arbitrari*» ita ut inrdandis illis non oporteat facerdotem fequiillorum antiquorum canot^im *rigorem;* tamen *face*rdo» ell judex & arbiter, unde debet illi* canonibus, fi non In qifantitate, faltem in qualitate poen» ad he rere quantum poteft-· Quo circa prreepit omnibus audiendarum confeftionum cmafti habentibus in virtute fanA* obedienti*. ut edilcant canonè* poenltentiales, de quibus habetur mentio apud Doftorrs in luminis fuit, ut fcianr tl/· * *poitca* fapicnter /St difcrete moderari fecundum circunltaiinas peccati, *8t* contritioni* quantitatem, alias eorundem canonum notitiam non habentes,ut iniufficientc* reprobare voluitc Mandavit Igitur omnibus cenfcdionum auditoribus , ut aliquam fummarn apud fe habeant vulgarem vel Latinam, cui ftudeant fub poena ordinarii arbitrio moderanda.

CAP. II.

Ex fi fatet.

Confeflbres quoq. qui confelTa fibi peccata figno aur verbo prodiderint, qui cum ea Cujus coufcHionem audiunt quicquam inhonette turpiterve egerint,aut eam ad lafcivia & inhonelta perpetranda fuaferint.beneficii* officiitque eo ipfo fufpenfos, privato* perpetuifquc addiAos vinculi* declaravit .

C A P. IV.

Enitor ér clerical α frofrtit farocbiamt abjolvtnJoe tfit.

Damnavit quoque fynodus corruptelam nonnullorum clericorum & religiofoinm , qui fibi confclfores pro arbitrio eligunt. Declaravit enim eo* parochiano fuo (uberte, dr ab eo ligari ac abfoivi debere^, ficut dt exteri parochiani.

Eo* autem presbytero* qui aufu temerario parochiano* alienos fine licentia parochiani proprii abfolvere prxfumpfetint in libris decem condemnavit.

CAP. V.

Monitio baoeni/a fer reflaret eccleJierem.

Monuit facerdote* ut fint diligente* in exhortando populo* ad poenitentiam At eucharifti* facramenrum, reducendo ad mcBOriam difpofitionem c. *ornent atreajgui^ fixât. Item, in admonendo pttochianot,* ut confiteantur ance hebdomadam fandam , proteftando & comminando fote ut pofi Dominicam in palmis non audiantur.

Anno Catisrt <1*7·

C A P. VI.

Centre tor gui feme! in fafibatt feniten. tiam ctimimmunem^nt non acteferini .

Item, ftatuir ut etim qui feme! in anno in palchate poenitentiam, communio, nemque non acceperit , ter moneat fa. cerdo* poil palcha , /St li non relipuerit privet eum ingretfu cccleli* , fi tamen Ciccrdoti videbitur fubelfe jufta non communicandi caufa poterit tempus illud aliquantulum prorogare juxta di (cretioni* fue motivum . Eum tamen qui biennio a confelfione Ac communione monitu* abftini.tit infamem ♦xclelixque ingrellu privatum elfe declaravit . Et fi. tncnnio id iccerit contra cum acriori poena procedetur, ut ordinariorum difererlom confcnlaneum elle videbitur.

C A P. VII.

Quotient oforteat tlerini, feenttentiam tnmmnnionemyne etcifere, fanaque m frnmijjtt neglegentium.

Clerico* celebrante* monuit ut fingula faltem hebdomada confiteantur , non celebrantes quater ad minus in anno temporibus a canone defignati* dt Euchariftiam fumant. Cleiicum celebrantem qui Per fex mentes confiteri diftulcrit , non celebrantem qui per annum, beneficiorum redditibus per annum , & fi biennio a tani lalubrr tacraiuento abliinuciit , beneficii* iplis privari voluit.

CAP. VIII.

D *Contra qti* fleret ibuteutct Itterif ·teflelicii , Cr cor aliter quam finent ·Dulgarizantet aut Vulgarizatai imfrimenier.*

Nonnulli a Lede apoftolic* litera* impefrapr indulgentiarum, ut illis exquirant pecunias vel pro iedim»ndis captivi*, vel pro alio quocunque . Deinde grati* fu* tenorem marerno fermone imprimi facicn. te* plus in mnprcllb habent , quam fit in bull* fu* originali, ut populo* decipiant. Quandoque etiam aliter fibi dat* potettatis terminos, cum in abfolvendo, tum in difpentendo egrediuntur .

E Qu* ne ulte.riu* fiant , fanAa fynodus mandavit omnibus ecclefiarum reAoribu», ut hujufmodi impreftas copia* nullatenus acceptare aur publicare debeant fub poena x. ducar, nili ab ordinario fubfcriptz & figmn* fuerint , etiamfi alia* ab ipfo ordinario generalem querensii iiccn. tiam habuiftent^ Ipfo* autem quxftores tâlia imptefla , Tft quibus plus lit quam in originali oftendente* , aut circumferente*,

Q. 1 ut

Anno Crraisti *i«7·

ut alio* apoftolicarum literarum falfariou. *puniri* voluit.

Imprefibres aaten qui talhim lIterarom vnlgariMtionet, copiai, *A exemplari^* fine ordinariorum lubfcriptioiM Imprefle-nnt, pœni*, quibu* alii imprefibres non fubfcrlpta ab ordinarii* imprimente* ple-Auntur › fubjacere voluit, & alia* falfi crimen incurrere, *ft*, ut pramiffum eft, aliud quam originale habeat continuerint.

R U BR ICA.

De fponfalib. & matrimoniis·

CAP. !..

Cbe forme fi eUix e fervere eel eoetraert li fpœfeli de futuro o de frefenti.

Ad h*c exurgent quidam dixlt ·. viri fratre*, pofiquam de facramenti* honorandi* multa œ quidem fanéle terminafti*, hortor P. VI ut de matrimonii* aliqua ordinent & declarent^ materno (fi Tibet) fermone, ut omnibus patere poffint. Placuit univerfi* htc fermo, & qu* fequuntur ordinationes fecit .communi omnium voto comprobatas, maternoquo, ut omnes intcili* gant, fermonc diAata*.

Confiderando quefto fantc.finododi quanta importa»** u* el Vinculo matrimoniale, & quanto cautamente blfogni li Judici verfare aelli judicii di quelle,' attenta la difficulté, che qualche volta refait*-, alii prefati in cognofcere fe II vinculo è de prxfenti, o de futuro per effere data celebrata la cofa tra huomini ignoranti, fit ehe non intendono la foraa delle paroie da lor prolate, Ac che moite volte credendo obbljgarii de futuro, dicono parole de prrfenti, dei che poi ne refurtano effetti cattivi dk maligni, come infegna la efperienza, di tutte le cofe maeftra, ha fatta ia prefente coftitutione.

Che per io advenire in tutte le diocefiD della provincia Florentina neffuho ardifea contrahere fponfalitii ne de futuro, ne de prefenti, fe prima non chiant* el prete lue, d veto un nota;o,cl quale faccia le pa role era loro in quefta forma. Antonio, prometri tu alla M. qui prefente, cite ogni volta che da le* o da fuoi faral richiefto, tu la piglierai per tua moglie; *At* efib rifponda l méfier *i. Et dipoi il det-> to prete o notajo, chianti dua teftiniont corne côftoro hanno contraAo fponfali*-. de futuro, H quali fi poffono diffolvere di confetimento delle parti con la audorita déll'oddirtario. Et'acciO che quefto cofe fi hàbbino ad offervare, condanna in dieci ducati li fpofi, la madré, Ac padre, Ar tutte quelle perfooe che fi in. trametteranno in detti fponfalitii fenza quefta folcaniti.

CAP. II.

CÀ» li JM eo» pojfan endere elle fpofe eltre dn volte Jeun darii lo anello.

Item, perche moltl fpofi, da poi cho per molt! tempi fono praticati infirme do. po c detti fponfalitii di foturo, certono dl folverfi & liberarfi, efiendo moite volte tra loro per la diuturna pratica Infieme intervenute cofe occulte, che hanno fatto li fponfalitii de futuro diventare matrimonio, & comanda adi fpofi non debbino andare aile fpofe, ne le fpefe alli fpofi oitre a dua volte, dt Tenta dormîrli "in cafa, fe prima non gli danno 1'anello fpofandole per verba de prsfenti, fotto pena di ducati dieci ogoi volta che coatrafaranno.

C III.

Della pubblicatione Je ba e fart nclla KOirroeebia doua fi fboefali dt fu-

*& del mode di provare li iuftiienti fi op. potteranno**

Item, perche fpcflô accade che ne Cgnorantia alcuni fi congiungono, tri *ll* quali è qualche perpetuo impedimento, el quale fa che tai congiuntione fia adulterio o Incefto, ordinô che dopo Il fponfalitii dc futuro fi vada al prete della parocchia, & li gli dica che lui pubblichi all* altare dua di dominici, come N. figliuolo del tale, & la M. figliuola della tale hanno contraAo fponfalitii per verba dc futuro, Ar intendano pafiare al matrimonio per verba de prafenti; ondc pregano che fe alcuno fapefle impedimento di coafanguinita odi aft)nita ,-o~dl publica honefta ,O di cognatione fpirituale o legale lo voglino manifeftarc fra otto giomi. Et fe qualchuno maftraffi eflerli impedimento, el prete gli admeni(ca che fra oAo glorni compal lichlno dinanzi a lordinario fuo a diiuandare la dlflblutlonc de detri fponfali, At il che non *volendo loro* fare, el detto prete fia tenuto a dinuntiarli incontinenti al prefato ordinario paflàto detto termine fotto pena didycatix. doro, a tutti quelli che contrafaranno alia prefata conftitutionc. Comandando anchor* a tutti e notarii *non* debbino rogare alcuna datione di anello o fponfali de pnrfenti fe prima non fata fatta la publicatione predetta fotto pena di E ducati x.

C A P. IV.

La feue délit contrahenti in grade probibitO.

Coloro che feientèmente contraheranno ffmnfalitii de futuro in grado prohibito, o ottante alcuno de predetti impedimenti, r'intendant, ipfo fatto condennaii. xxv. da appiicarfi per la meti alii Signori 0A0 dei-

Anno Cnnisti 1517.

Ammo CaaitTi 1517.

della balla dellâ cltti di Firenze, per laitra metd alii poverLdi Jvfu Chrifto, Et fe A contraheranno per verba de prufenti non li feguendo copula carnale, flntAtdano condennati tn ducati L. da applicarfi comAli ibpra, *Si* fe confumeranno el matrimonio fintendinocondennati nella prefata fomma, Ar in oltre privati delta dote , fe queila ebe contrahe è maggiore di xxv. anni; *Sc* fiipiliter el marito untenda privato dogni eofa havefli donato alla donna da appltcarfi come di fopra· Reflando perft faculti al judice di punire tali inceftuofi con altre penc al iudicio fuo concede.

La medefima pane aochora incorrano › q[uando non fapeflino detto impedimento, 'e contrahendo non hanno fervata la det- B 'ta conftitutione. Salve *le* altre pene da— canoni intlMtc a queili chc contrahono matrimonii claodeftidi.

C a *p.* *v.*

r>eclirat!ont di tutti li impedimenti de matrimonii per iftrnttone délit Jimplici prett.

Et perche *la* maggior parte, almancho de contadini , nonfanno quello importino forfe qaefti termini de impedimenti, el prete della parrochla ogni volta publicherh C detti fponfalitii fia obligato dichiarargli aduno per uno. El che ad cio piu fac'dmente fi pofla fare, el facro finôdo giudieft efITere efpediente fi inferiflino in la prefenteconftitutione in lingua fimllnreote volgare,ad inftruttiooe de femplici facerdoti. Delle quali il tenore e quelle.

Impedimento di confanguiniti perviene—da una attinentia di perfone per eflere loro generate d* un tnedefimo fangue, o fia per via di mafchio , o per via di femmina . Rt quegli fono legati infieme di quefto vinculo non fi potlino confungcre in matrimonio fino al quarto grado inclufiva mente.

La computatione de quali gradi fi fa in D quefta forma. Pigliando elftipite, cioè quello huorno, o quella donna donde hanno havuto la origine della coniunAione fua ; fucceflivamente numerando queili da chi c difeefo el fpofo, Ac poi quegli da chi e defeenduta la fpofa, At in quanti gradi fari el più remoto dal ftipite, in tanti gradi de confanguiniti faranno tra loro I Verbi gratia.

Francelco generft Antonio At Maria . Di Antonio nBcque Julio, di julio nacque Gregorio ; di Gregorio nacque Hclifabet. Et poi piglia el lato di Maria dicendo . Di Maria nacque Agnete ; di Agnete nacque Blaxio ; di Blaxio nacque Theodoro. El qua. E lc Theodoro vorrebbe pigiiar per donna Helifabet, e fi dubita in che grado fiano: piglia el ftipite,cioè Francefo, Ac numera le perfone defeendendo per la linea di Antonio per fino ad Helifabeth.; tu troverai fenza el ftipite el quale non fi debbe mai computare efferci quattro gradi, cioè Antonio, Julio, Gregorio , Helifabefh. Piglia poi ia linea di Maria, *dc.* fimilmcnte non computando el ftipite, ta troverai quattro gradi cioè, Maria, Agnete., Blaxio, Tbeodoro. Theodoro adunche non puo piglia- re Helifa beth perche fano in quarto grado,- ma potrebbe b«n pigliare uR figliuo^la di Helifabeth, perche quflla fa «i quinto grado con el ftipite. Onde è da notare che fempre fi attende el grado dei più remoto dal ftipite ; per tanto Coo la tigliuola di Helifabeth potrebbe contrahere Theodoro , Blixio, *Si* tuSi li fuoi afeendenti lino al ftipite excluflvamente .

CmbisTi *5*7·

Et nota che fi d>ce excluflvamente quanto al ftipite, perche quefta regola predifla procede quanto alii collaterali, chpdoppo el quatto grado fi poflono congiungere; ma quanto alii afeendenti & defeendenti la prohibitione fi erede efļr perpetua in infinitum , talmente che , come dicono c dotrori, *fe* hora vivclh Adam non potrebbepigliai donna .

Impedimento di affinita nafee quando cl mafchio Ar *la* femina fi congiungono infirme carnalmente, o lia per via di matrimonio, o per altro modo non lecito, & queflo impedimento non nafee tra ie perfone , che fl conjungono, ma folo era li confan* guinel delie perfone copulate & elfi copulati, in-modo che ie Berta *Si* Antonio haveflino a fare infiemc carnalmente niuno confanguinco di Antonio per intino al quarto grado potrebbe pigiiarc Berta per moglie . **Et fimiliter niuna confanguinea** di Berta fine al quarto grado potrebbe. pigliare Antonio per marito . Tamen perche quelle impedimento, come e dette, nafee folo tra le perfone copulrte, Ar li confanguinei delle parte, cl fratcllo d> Berta potra P'gliar per moglie la forella di Antonio , & el fratello potra pigiiarc la forcila della—moglie del .fratcllo.

Lo impedimento di publica honefta euno impedimento canonico cl quale nafee quando uno ha dato la fede per verba di futuro, o de prefenti ad una donna di plgliarla per moglie, *6c* dipoi non *fegue la confumttione* dei matrimonio, o perche el fpofo muore, o perche fi refutano, o per ingreflb di religione , o perche qualche canonico impedimento *I!* obllava ; Ac quefto impedimento fa che niuno confanguinco di Antonio lino al quarto grado non puo piglar per donna quella che tuffi flata fpofa di eftb Antonio . Anchora che queili fponfali fuflino dl niuno valore *Si* declarati nulli per la auAorita judiciale. Et *coii* econverfo Antonio non potra pigliare per donna alcuna confanguinea della fua fpofa tino al quarto grado.

Lo impedimento di cognatione fpirituale è quello proviene per rifpetto del Batteli. mo , Ac della Chrefma , quando fi fanno compari *St* comare.

Et nafce quefto *impedimento tra* quello e battezato & el levante, Ac la donna fua prima carnalmente cognita .

Item, tra detto battezato e figliuoll dt detto levante, o fleno legittimi & naturali , o naturali folamente ; Ac fimiliter tra padre At madre del battezato Ac el levante, in modo che el battezato non potrà pigliare per donna niuna flgliuola del levante ,

Anno Christi 1517.

ne anche la donna fùa quando morifli. N. rj levante potra plgliare per donna la battenta ne la madré l'ua.

Item, cl padr^del baptizato non potra pigliare la donnydel levante.

Et quelti medefimi dtnpedimenti nafeono con la petfona di colui che batteza, o crefma rcfpetrivamente.

Per quefto fi dichiara, che tra li figluli del levante, & li ftatelli o Corelie del battezato non nafee alcuno Impedimento.

Cognatione legale, è quando alcuno pi* «'i' altri per figluoli adottivi. Impetoche el padre non puo contrahere con la figluoJa adottiva, ne la madré con lo figluolo a* dortivo, ne anche ci figluolo legipmo Si natarale con la forcila adottiva duranto la aduttione.

CAP. VI.

Cbe telle cbie/e battifmale fi tevjfa ano libro ote fi jiriviuo lt eompari

Gt perche per la moltitudine de compati fi fanno oggidi, accade fpeffe volte non li ha notitia di quefti impedimenti, per cflrr morti li compari St 1c comare, ha ordinatoel prefato fynodo, che in tutte le Chiefe dove fi bMtreza fi habbia a tenere unlibro nel quale fi fcriva li nomi di tutti li battezati, St fimiliter el nomc delli compari St delie comarc, St el di che fi batrezano, condeunando in ducari cioque doro turti li Rettori, e Capellani, che non hatanno detti librj dove li batteza.

CAP. VII.

Le matrimoaii vtoleati effer aallt, Sr la peaa de g/r operatori di tait matrtmoati.

Anchora ha dichiarato el prefato Sioodo tutti li matrimonii farti per forza, o per timore che potefli cadere in huomo o donna confiante, effet nulli ipfo jure, & non havete in alcuno modo a impedire l' altro matrimonio farto con libera volonta. Se da dopo ci timore non fuflino intervenuelegni di ratificafiotte o approbatione.

Er accià ch* il matrimonio procéda con quella liberta debbe, ha condennato tutti quclli indurranno alcuno ad contrahere matrlmonio per forza à per timore, o fiano padre o madre, o parenti, o cltranei in ducati cinquanta, da applicarfi fe faranb laici per una quarra alii Signori otto, per laltra quarta allo accusatore, che contraffino al Judice^efequente, perel refto allî poveri di jefu Chrifto.

Non di maneo fe fi trovafli alcuno haver vitiata, o altrimenti fvergogniara alcuna fanciulla, dir dipoi effere iftato sforzato, o da parenti, o da governatori di detta fanciulla pigliarla per donna, dichiarà cl matrimonio doverlt pronunciare nullo, quando fufli flata violentia efpreifa, o timoro della motte to debilitatione de membri, o perditione di tutti o della maggior parte delli beni, ma non di maoco volfc cbe li parenti o governatori ch feciono tai forza, o violenta non incorrino in alcuna pena o prejudicio.

Item, non vuole poffj eflere aflbluto cl detto violatore dal detto vinculo del matrimonlo, Ce prima non dota la fanciulla violata fecondo el tenore di unaltra confti tutione conciliare, la quale e nel titulo de adulteriis.

CAP. VIII.

La pent di (bi flante el primo matrimoato aarhora (be aallo, contrabeffb (I fitondo innanzi alia dtcbtaratione del Judice.

Et accio che fotto precede di violenti o timore, à altro impedimento, colui, che ha fpofata una non pigliunaltra indebiumen te, St commette adulterio, otdind el pre fato finodo, che per fino a tanto ch'il primo matrimonio publicamcritc contralto non fia chiatito nullo per li fuo iudice ordinario, nc(Tu nodeHi conjugati polfa contrahere altro matrimonio, condconando in ducari L. cialcuno che contrafacefli; & volendo (ia feparato el fecondomatrimonio; infinoa ran to non fia dichiarato cl primo ctfcr nullo, fia che caufa vogiia di annullatlo.

CAP. IX.

E/ fi dtebiara ogni promiffione di peau per tljuturo matrimonio ejjcre nulla.

Item, per maggiormente ampliare la 11betta da detti matrimonii & fpoofalirii, dichiarà ogni pena appofita nella promiffione delli fponfalitii o matrimonio eflere nulla, St non havere alcuna forza o vigore per qualunche juramento o altra cbufula^ comandando a tutti li ordinarii, die fe per vigore di detta piomiflione accadelb alcuno eflere rnolefiato in la curia feculare, effi iequiliti voglioo Si debbino inhibire, fi ehe tai pena non habbia effet10. Et il tncdeûmn dichiarà haver luogo nclle arre promeife o confelfatc in fraude di detta pena.

CAP. X.

El fi dtebiara effere aulli tutti li ftatuti de latti rrj/rirlt© de aiatrtmuutt.

Item, dichiarà el prefato finodo tutti li flaturi de laici, che annuilaffino e matrimonii, o apponellino certa poena adquelli matrimonio tenta conienfo di padre, o madré odaltre petfone, cllér nulii, St non havete alcuna fermeza, o forza, non havendo el foro feculare alcuna auAorita fopra e mattimonii o dependentia fua.

CAP.

A»·O Gnats ri 'S<7

CAP. XL

A/ fi preveJe cbe M" fi pofl» e»»trlicte UM ftiutulle au»arf JI «HMt 18. *feat,» traitat» Ji reversâtori Jt t»ell».*

Defiderando el profato concilio rimediare all* (implicit* defle fanciulle non (ieno feduAe o ingannate, ha ordinato , che da qui avaoti ncfluno pofli contrahere matrimonio in tutra la provincia Florentina con alcun< fanciulla minore di anni XV III Tama traAato dit configlio di quelli banno detta fan. ciulla in governo; altrimcnti colui» che la fpofera contre alia predetta conftitutione, na privato dogni commodita dl dota » de altre cofe pertinente alia fanciulla Gno che vivera lui. Ma dopo la morte del detto marito, vuole la fanciulla o li Ggliuoli fuoi acquiflino rutto qjello haveva haverc quando fu *fpofata* , accio che folo el marito fen. ta quefl* pen*, cofi come folo fu net peccato. Condemnando non dimanco anchor* el detto marito in ducati XXV. da applicant per la <neta alii Signori orto di balia della Cittt di Firenze» per laltra meta alii poveri di Chrifto.

CAP. XII.

Li freafeli Jr fat»»» «·« fi poter Jiffelverc feat,» la aulert.J Jrlli or- Jtaarit.

Item ordtnô, che contraAi che faranne li l'ponialitli de futuro ncfluno ardifea laffate la fua fpofa A: contrahere con uo *1tra . Anchor* che le parti fuflîno daccnrdo, fe piima non fari adimandata la abfoltitione di detti fponfali dinanzt al(ordinario for* to pena di ducati dieci a chi contrafard.

CAP. XIIL

El tempo› (be tbeaao Ja failicere te prefcate coafitlatitae I

Et accio che le prefente ordinatione pervenghino a notitia delli feculari, el prefato Sinodo ha voluto (i publkhino in lingua volgare; & comanda a tutti li rertori 8c viccrettori de bedeheii, che rre volte latino ne di fotenni inter mi(fatum Colemnia-. legghino *A* dichiarino al pOpolo »fi che ognuno le intend*, fotto pena di ducati dua a chi contrafara per ciaiçuna volta ; *Se* 11 tempi pajono piu commodi ai (inodo fonts quefli, cioe, la Domenica in albis, la prima Domenica d' agofto, & il giorno della epiphania.

A

CAP. XIV.

Anwo Cmatari IJ17.

tene ecctpieetir fttnüa exareat Vivrait friar.

Item» ad compefcendam infolentiam return, qui habente» unam uxorem legitime conjunAam accipiunt aliam, flatuu, ut G quis deinceps uxoratus vivente uxore aliam defponfaverit, hujus rei infeiam,mitra de* honeflatus per civitatem ducatur» potuturque incarcéré quinquennio ad puenitentiam peragendam . Et li id fecerit fciente ea quita conjungitur ; uterque Gmih poena feriatur, vel multentur in ducatis centum , prout judici videbitur .applicandis ad ufum pauperum pro dimidia, & pro alia dimidia toro («culari.

CAP. XV.

Que probetioaer Jiat aecefiari» ajmatrimeatum proba»Jam,

Ad removendas difficultates, qu» in co> gnofeendo efficaces matrimoniorum probattones in curiis ordinariorum quonde exoriuntur ob inexplicitas doAorum opiniones , habita diligenti hinc inde opinionum difcusfione fanAa fynodus eam , quae (equitur , diflinAioncm tenendam elfe declaravit & pro vera approbavit.

Quandoque aliquis agit ad unum matrimonium, « fit alteri matrimonio praejudicium ; *Se* tunc aut fecundum efl contraAum in faciem eccleli*, ita quod de eo non ell dubium ; *Se* probatio piimi ut fecundo , ut prrimtiiitir , contraAo prejudice!. Geri debet per duos telles , qui nulla— poifint exceptione repelli, vel per inftrumentum manu publici notarii confeAum. Ex quorum diAis necelfario inferatur matrimonium per verba de prxfcnti fuiffe^ contraAum, alias autem tedium depolitiones de fama , d* auditu ab aliis, At quafcumque alias enuociatinnes , de dote, de-, conjugio, aut fimiies prarfumptiones nui. lum fecundo matrimonio prujudicium afferre declaravit.

Item, nec nocebit probatio, qua- de pritno matrimonio fieret per tefteni quantumcumque integrum & famam, ne nos pro incertis conugeret cerra derelinquere .

Si tamen unus ledis integer cum fama *Si* rraAatu maritali deponeret fuper pirimo matrimonio contiaAo m faciem eeekfi* , illa probatio erit fuflicieiis ad clifioncm fecundi, ut per omnes comprobatum efl.

Quandoque vero (impliciter agitur ad probandum matrimonium de prsfcnti line-, alterius pr*judicio; & tunc matrimonium per duos telles de vifu At prsfentia verbis matrimonium de prefent) necelfario inferentibus deponentes, vel per propriam., partium coofclfionem , vel per inflrumen-, tum manu publici notarii confellum idem continet», legitime probari judicavit.

Item

Ammo CuaiiTi ' 1'

Item, & fi port fpontelia defututo lugl- I"Pe contfa<^* >carnali* copula» commixtio vel alias probaretur fponfum tvnuiffc fponfam in leAo dt mentit, matrimonium fati* concludenter ptobatum effe judicavit.

Item, dt fi nulli* pt*cedctitibu* φοηû-libu* probaretur aliquem decennio mulierem domi tenuiffe, & eam in omnibus ih menfa dt leAo, ut uxorem trafla ite, te maquo vicini» haberet illo* matrimonio copulatos fuifle, matrimonium concludenter probatum declaravit. Extra llios autem catus omnem probationem, qu* fieret per unum celtem *ac famam, vel* per famam folam, aut per quantumcunque longam cohabit tionetn (cum caufa fit gravi* *A irreputa*bilis prcjudicii, marital] hominem jugo a lligare) inutilem ac nullam efle declaravit.

Quandoque vero agitur de matrimonio probando, non adeffenum ligandi aliquem, fed ad probandam legitimitarein filiorum^ volentium fuccederc mortuo patri: *8c* per omnes conclufum eft filii legitimitatem eo ipfo prooatam efle,cum primum probatum eft fiijum natum efle ex viro df muliere invicem cohabitantibus, qui a vicinia viti & uxores raputabantut , nifi poftea per eo* ?|ui fe fucceffiiro* prxtcnduat, aliud olienum fuerit.

RUBRICA

De ordine Γη ordinandis clericis obiervando.

C A P. I

m«d« *firtioutur a xaterit.*

Propofuit Abbas in fynodo : R· P. de temporis noftri clericorum ignotanria ; dequo immodeftia nihil eft , ut in confpuftu veftro verba faciam, res plufquam par iit in confeffb eft; ob cleri ignorantiam & clericalis ordinis majeftatem, *8t* provincialium noftrorua animas, periclitari video . Quid ita t doAi indoAique ad facerdotium nullo diferimine promoventur. Occurrite, fi placet, provinciam hanc nofttam a tali labe vendlcantes. Laudaveruntuniverfi dicentem, & ut fcquitur (latuerunt.

Statuit igitur fanâa fynodus, ut nullus admittatur ad ordine* facro*, nifi prefentetur ab aliquo honefto viro, qui jurejurando fidem faciat examinatori prattentatunu non habere aliquo* defedus occulto* , quibo* arceri poflit ab ordinatione fi detegexentur : verbi gratia , juret ipfum efle boni* moribus praediram, & honeft* converlationis, liberum, legitimo natum matrimonlo, fan* mentis, non epileticum, non fimoniacum , non homicidam, non percufforem, non tixofum, non bigamum , non abftemium.

Deinde examinator infpiciat fi eft claudus, event, vel alia apparenti deformitate notandus, fi habet tirulum fufficientem beneficii vel patrimonii.

Et poftea examinet eum de litetis, ut videat fi iatelligat , faltem gtoflô modo, quid legit, ita ut ex una epiftola vel evangelio feiat elfcere fenfum iiteralem, cognofeundo quid importent verba, fingillatim materno fermone ~~explicando, dt fi~~ vult promoveri ad facerdotium, examinetur fuper facramentis ecclefi*, fuper materia confeffionum. Et fi fuper prrmiflis non erit falcem mediocriter eruditus eum nullatenus admitti voluit. Declarando examinatorem Î|ul non (ut praemittitur) idoneum admierit, ad reddendam rationem de tali re ante tribunal Domini noftri Jefu Chrifti in die extremi judicii teneri.

Si autem fuerit repertus idoneus feribatur per tabellionem nomen ordinandi dc praetentantis & tituli.

Deinde hora ordinationis vadant examinatores, vel unus ex cis, & pretentent illos ordinando* epifeopo, vocando unumquemque figiliatim, ut moris eft, & notarius temper ftet praetens ordinationi.

Finita aurem ordinatione , idem notarius Vocet ordinatos eodem ordine, & publicum de omnibus conficiat inftrumentum, repoDatquc in libro epifcopali* vel archiépiscopalH curi* ad ufum hunc fpeciaiiter deputato . Quem librum in omnibus ordinariorum curiis publice teneri voluit·

CAP. II.

Peeau *tjxf* gar *frtfitttt idiiiix* pre drgae.

Et ne contra tam falubre inftitutunu fraus aliqua procurari poflit, ftatuit At ordinavit, illum qui praetentaverit ordinandum examinatori eue condemnatum in ducatis X. auri, fi poftea apparuerit pretentarum laborare aliquo ex defeAibus prrdiAis, fuper quibus ipfc juravit , nifi fuiffent ita occulrl,ut potuiflent probabiliter ignorari ab homine habente notitiam do pretentato ; & Ipfum ordinatum fufpendit ib oidinis fui exeeutione , condemna vitque Ut fupra.

III.

Et quia aliquoties evenit ut non approbati in examine temeritate propria vel dolo notarii ordinationi fefe ingerant, ipfo* fic ordinato* ab ordinumexeeutione, & tabellionem id procurantem a tabellionatus officio fufpcndit.

CAP. IV.

Oriiiuttr txtre frcvineieei na» ni»irti a4ce!chra»4x»t, κiβ txamtaratur & tfpr obtatur.

Item, quia nonnulli qu»fitis coloribusprocurant extra provinciam ordinari, vel in provincia extra tempus ordinationum generalium , ut debitum examen effugiant , ftatuit hufutmodi ordinato* nullatenus ad anfmarum curam, vel alias ad celebrandum admitti,

A
c
mltti» nifi prie» fuerint per ordinaiiumexa-ibinati » Λ reperti ea fufficientia efie prtt-diri» qu» requiritur iuperiut in ipli» cleri-cl* ordinandi*.

Eosdem autem aliter *se* animarum cor* aut celebrationi ingerente*. St alio» qui en» ad animarum curam deputa verint,in ducatudc. cem condemnavit.

ƒ U B R I C A

De monialibns fk earum monafte-rite, gubernatoribus, & vita.

CAP. L

Acttjjiif ti mentfterta emnibui inter-dteitur, exceftit quibuntm.

(It fanftimonlale* Deo dicate honertiu» fecuriufque Jefu Chrifti fponli obfequli» intendere valeant, quo ab aliorum confortio remotiore* erunt, preceplt hec fanfta fv-nodutomnibu» clerici* frcularibu* & reli-gions, cujufcunque ftatu» fint, ne accedant ad monafteria monialium fine expreOa or-«linarii fui licentia,fub poena excommunica-tioni* & floreuorum . X. tertia accufator., tertia judici exequenti, tertia Chrifti pau-peribu* applicandorum. Excipiendo tamen confeflbre» , medicos, capcllanos, procura-tores , faétere* dt alias perfona* ad mona-fterli fervitia deputatas, quoniam illi acce-dere poliunt temporibus « horis congruis, quando ncceffira* dt utilita» monafterii fua-ferit ·

Cetero* autem laico* vetuit ad prsdifta tnonafieria accedere fine licentia ordinarii, aut gubernatoris monaflerii fub poena quin-que ducatorum, ut fupra applicandorum.

Qu» licentia)ipfis laicis aut clerici* da-ta , ita demum eo» excpfabit, quando ra-ro dt cum caufa acceflerinr ; alia* eosdem fine caufa legitima monalleria frequentan-te* excommunicari, dt it> ducati* decem con-demnari voluit ·

Muliere* vero ad crate* quandocunque ac-cedere de gubernatori* licentia non prohi-buit, dummodo honeftx fint viredt convet-fationi*.

CAP. II-

Ferna *manialii ntittsth et! aeeifientit luerat tnjujju ubbattjjt.*

Item, quod nulla moniali* accipiat vel mittat literal ; Quin ea* prefentet legendas abbatifl»; & qu» contrafecerit ofto diebu* in carcere poenitentiam agat ; fi autem ama-toria», aut minus honofta* miferint aut ac-ceperint , fex menfibu* vinculi* arceantur.

CAP- III.

Perna *mittentinm literal amatoriai tnenialibut .*

Eo ipfo excommunicato* efie, qui amato-ria* liter** , aut minu* honed·* monialibu» miferint, & amplius in ducatis quinquagin-ta condemnatu» voluit, quarta accufatori, Quarta Domini» 0Λ0 lî (alci fint, li clerici judici exequenti,quarta monafterio ubi mo-triali* degit, reliqua Chrilli pauperibu» ap-plicandis , qua etiam multa picftantur qui ea» per fe vel per alium inhonefte allocuti fuerint. λ'''*® ^-.**..* *im-

Eos autem qui In talibus i.teiis aut nun cii» deferendi» meditatores fuerint,live ma-fcull, *liv~ foemmx Imt,* liquidera ignobile* dit pauperes mitra denoneftentur, It nobile» & divites eadem poena itidem applicanda» ut in. fuperlori cafu puniantur .

CAP. IV.

Carruftnret manialium funiuntur, nr *bit.*

Omnes monialium corruptores excommu-nicatos, infames , inteliabilcfque cfie decre-vit. Et amplius fi layer fint & nobile* in ducati* mille, tertia monafterio injuria af-frète, tertia Dominis, oéte tertia pauperibu* Chrifti adjiciendi* fi vero Ignobile*, car-eer! perpetuo condemnato* efle voluir.

Etii clerici fuerint,qui tanta JcfumChri-ftum fponfum injuria affecerint, benefici* queeunque habent eo ipfo privatos, fufpen-fos, infame* , ineligibilcfqueefle voluit,con-demnatofque carceri perpetuo. Reiapf s au-tem Ceculari curi» tradendos judicavit.

Moniale* autem ipfas tic corruptas per-petuo carceri condemnavit .

Eadem quoque poena in omnibus puniri vo-luit qui nefando huic crimini auxilium fa-voremque attulerint.

Cotruptorum vero nomine intelligi vo-lute, non folum qui te ipfa corrumpunt, fed dc qui ofeuiati fuerint , aut aliter in-inhonefte tetigerint , aut eorum pudicitiam qualitercumque attentaverint.

De iis autem qui moniale* abducunt vel cum eis *contrahunt* fervari voluit conDi-tutionem, qux habetur in titulo dc adul-terii* infra.

Qualei debeant efle tratet monialium-

Item, ne ex raritate cratum detur mo-nialibu*, aut ea* alicquentibus aliqua ma-li occafio ; (laruir in omnibus pariatoriis monialium elfe, aut fiet i debere crate* du-plices,, palma Invicem disantes, habentes clatros feu feneftella» ita ftrifta*, ut ma-nu* quantum vis parva nullo modo intrare pollir ; item dr *fine* aliquo fportellino. Ut-que quando alloquuntur mafculos femper teneant velum ante crates, nili qui alio-quitur fit pater, avus, aut confanguineut ·

CAP. VI-

Qnalet effè debeant rett mentalium ·

Item, ftatnit rotas,quibus moniale* danr & recipiunt, qu» volunt extra monafterium, efle debete ita parvas & ferris interfecan-tibus munitas, ot nullo modo mulier quam-vis parva per Illam intrare aut exire pof fit}

Ann-Cütttri »J'7·

fir ; qua* eritem A rotarum reftriAioncs, ut fieri procurent Infra duo» menfci precepit omnibus abbatiflis· & monafterioruia gubernatoribus fub poena excommunicationia & decem ducatorum.

CAP. VU.

Nr celle mtnulita reelfiant litiKii a loeir fdluti ent vitiwm.

Item, precepit omnibus abbatiflis, ut procurent, ne cells monialium habeant luminarla verius vias publicas , aut do<nos Vicinorum, quando aliunde haberi pofiunt. Si autem neceife habeant ab hujufmodi locis lumen futuere, tunc voluit feneftras inrexi ferris crebris, *St* claudi feneilta vitrea non amovibili, & ita elevata, ut monialis illam pertingere non poflit · Abbatiffas prsmifla non Cervantes moneri dt excommunicari voluit.

CAP. VIII·

Et r« omnibur monafitritr fit cener.

tjr quas Dei timor a malo non revocat , tei.iporalis faltem poens formido coLerceat, prsccpit omnibus abbatiflis & mo. nafk-riorum gubernatoribus, ut procurent in monafteriis fuis eflfc locum carceri deftinatum fub poena excommunicationis & florenutum x. auri.

CAP. IX.

Ut legetur fitfies regule montaitum.

Item, monuit omnes abbatiffas, prioiiffas, & alias monaftenorum curam habentes, ut habeant regulam propriam materno fermone exaratam, faciaritque illam legi omnibus mentalibus faltem femel in menfe « procurentque ut illa obfetvetur cam o'mni devotione & puritate cordis. Abbatiffas autem, priorifla* & miniliras, qu» in prvdiAis négligentes elfe repertz fuerint officio (uo privari voluit.

CAP. X.

Cuje/ etetir eligende fiet rn ebbatiffei .

Quoniam experientia docuit quantum difcrimen incurrat fragilis fexus multitudo, quando carum ptzlatio datur juvenibus , quarum nulla efl gravitas vel materni nominis limilitudo ; ftatuit At ordinavit nuilam deinceps pofle aflumi in abbatiflam^ aut pnorilfam monialium alieujus monaftetü, nifi quadragefimum attigerit annum, eleAionemque aliter fallam irritam eflc> declaravit, nifi aliud fuaderet loci neceflitas dic utilitas maxima, ordinariotum arbitrio declaranda.

Aj»wo Csarsrr 1517.

CAP* XI·

Ex ft fatet.

Abbatifltfque aut prfotHlï* fenio aut morbo Impeditis coadjuttkem per ordinarium dari voluit fi perperus fiat ; alia» removeri.

CAP. XII.

De ordtttertor. hceniie delutentur cefellant, medici i tonfefforet, tfi· gubernutom ms· nialinm.

Item, ftatuit nullum confeflbrem , capellanum, medicum , gubernatorem, procuratorem, adorem , faAorcm , (indicum, aut alium miniftrum, quocunque nomine cenfeatur, in monafteriisdari, aut aflumi pofle fine expreffaordinariorum fuorum licentia. Ordinario* exhortant fub interminatione divini judich, ut diligenter infpiciant , cui fragilis fexus curam committant. Acceptantes autem quidquam ex prxmiiffi* aut depurantes aliter quam conftitutum fir, in^ ducatis i. condemnavit ·

C A P. XIIJ.

N«IZsm mulierem ficculerem, five viduem , five virginem foffe babttare cum mantelibus .

Cum male conveniat cythara cum pfalterio, Λ virginei cordis puritatem facile., corrumpar fermo qui de nuptiis, de liberis, deque cereris mundana vit» cum follicitudinibus , tum delegationibus habetur , precepit fanda fiynodus omnibus abbatiflis, & prioriflisac aliis rnonafleriorum przlatis fub poena excommunicationis , ne deinceps *in* monafteriis fuis teneant ad fecum habitandum aliquam viduam , aut mulierem conjugatam, aut quamcunque aliam mulierent, izcularem etiam virginem, quando excedit pztatemduodecim annorum, nili ibi maneant ca intentione ut fiant moniales, & nifi aliqua urgente caufa hooefla per ordinarios aliter fuerit difpenfatum.

CAP. XIV.

Drfatendos effe duoi fingulis annis, <fui exigent rationem aduunifirattonum a gnbernatorib· monialium.

Et quoniam experimento compertum eft pauperes moniales fubilantiis propriis per admintflratores fuos plerumque defraudari ; ju(lit omnibus ordinariis, ut duos ex canonicis ecclefiarum cathedralium Gngulia annis deputent, qui exigant ratione» adminiftrationum fuarum a negoctatoribus *Sc* adminiftratoribti» bonorum rnonafleriorum, przdkloruiBL aflumpto fecum aliquo periro ratiocinatore ((i opus fuerit *J* ipfarum monulrum expenfis. Non eximens tamen pr«fatos adminiftratores a redditione rationum, qua* tenentur exhibere abbatiflir, aut alteri fecundum confuetudinem monafterii

Anno Chbiit i |J*7·

Et û quifquam raoDafterium fraudaflê repertu· tuerit, quadruplum tnoaafterio reftituere cogatur , amoveansrque «b admini. Aratione, afficiaturque aliis, ut ordinario videbitur , poenis juxta deliAi exceffus dÉ perfon* qualitatem.

CAP. XV.

µ» in jejhvttatibur eeuftera/ionunt meniahum fiant centtitria in mtnafltriti ·

Ad occurrendum quoque nonnullis excefCibus , qui in monlalium feftivitatibus *A* velationibus evenire confueverunt ; flatuiti ut quotiens moniales ab epiCcopo vel eorum praelato velari aut confecrari contigerit, ex- B pleta velationis aut confecrationis folemnitate oftia monafterii immediate claudantur, nullaque deinde montait* tota illa die ex. ire audeat fub poena excommunicationis. Epifcopus vero cum altis canonicis *Se* confanguineis quibufeunque domum revertan. tur. Niti extra fepta monafterii efler aliquis locus ubi gubernator monafterii vellet pararç, ipfi» epifeopo & clericis fervientibus Tfeledioncm, exclufu tamen laicis *A* f*cularibus hominibus, quorum frequentia itu hujufmodi folemniis tumultus crdbro excitari fuient.

C A P. XVI.

Dit tenfterattenir inbibetnr ingrejjat in men<(Jitria tmnibur .

Prccepit quoque fub excommunicationis poena omnibus, tam mafeulis quam friemini·, ne ea die qua montalis velatur aut confecratur, monafterium Intrare audeant. Quoniam etiam mulieres nimio ornatu (peAabiles Jefu Chrifti fponfarum mentes facile corrumpunt dc avertunt a fanfta religionis inflituto.

CAP. XVII.

Novar *nuftat tn monafteriit nunquam aimitcntie/.*

Et ideo prxeepit omnibus abbatiflis, prio. riflis, dt quibufeunque monafteriorum prelatis fub excommunicationis poena , ne novas nuptas' admittant Intra fepta monafterii , non obftante corruptela nuc ufque obfervata.

CAP. XV III.

Pro *babenfiit eblahunibut menta!ir ft fublit» tenffrflut* «ea *fraftntet .*

Pro habendis quoque oblationibus a cpnfangvineis, aut amicis fuis, roonialirqucotuccrata eft publico fe confpeAui nullo modo prafcNtet; fed aliquam aliam perfonam loco fui ponat, qux pro ea parentum oblationes fideliter colligat, quam oblationem deinde gubernator monafterii confectatst novelle prefetttabit.

XTX·

A fsjls/ rNoeadaai Jit anenti» »rnantur ntnnlit» .

Anno Caaisn IJI7-

Ecclefiam autem fofarn ipfi» velationum folemnitatibus munde decenterque ornari poffe & debere ftarulr : pracipiendo ramea ipCs clericis aut laicis, qui ornand* eccleft* curam fufeeperunt, ne ultra triduum In hujufmodi ornandis ecclefiis fe fe exerceanr, idque interim faciant abfque eo quod monafterii fepta intrent, aut moniales ipfe in eccleftam que ornabitur ' exeant ; alias clericum aut laicuro , qui monaiierii ipftus clauftra intraverint, aut aliqua moniall' in eccleiia exiftente ecclefiam ipfaru ornaverint, eo ipfo excommunicato·, dt in ducatis. x. tertia accufatori, rertia judici exe3uenti, tertia Chrifti pauperibus applicants condemnatos efle voluit. Iplis quoque monialibus inhibuit, ne interim ad crates aut rotam accedant, nifi (it abbatifla , vel alia officialis, qux rationabili aliqua caufa id faciat.

' Ornatus autem, fi qui intra monafterlorum fepta habendi fint, per moniales ipfas non per homines fleri pofle voluit .

Quam conftitutionem cum poenis fuis etiam m ornatibus qui propter alias fefti- C vitate· hunt, locum habere declaravitl.

CAP. XX·

Ne *momaler juvener mitïhntur extra menaftertum ad quarendum fanfm.*

Item, ftatuit ne aliqua converfa aut mooialis cujufcumque ordinis minor, xl. annis poifit ire extra civitatem ad querendum panem, vinum, dr alia monafterio fuo ne. ceflaria fub pcena excommunicationis. Abbatilfas *(fc* priorifiàs qu* juniores ad huiuf. modi exercitium miferint, officio fuo per annum privari voluit.

CAP. XXI.

Sin» erdinariorum licentia nullam monta· lem fojft recift tn monajieriit .

Item, quia licet jure cautum (it in mo· nafteriis non debere poni nifi tot moniales, quoc ex redd<nbus vivere poffunt, tamen in pleriiquc monafterii, Florenti· ob allquorum importunitatemaflumumur tot moniales, ut fame eas confici contingat, redditibus non fufticleniibus, propter quod co- E guntur poftea pro viftu habendo fecularium dc tcligioforum hominum frequentare coisfortia, dt amicitias inire periculofas , ex quibus poftea *nefandi* fequunrur eventus, ideo prafata fynodus prwcepit omnibus abbatillis, priorlifts & prclatii monafteriotum ne deinceps aliquam monialem adniittcro poflint fine ordinarioruin fuorum licemia-, fub perna excommunicationi, dr fufpcnftotus eo ipfo per annum ab officio fuo.

Anno Cmsisti '5'7·

cap. xxii. A

!r ares mvaq/fer,» ata tifnU rtcifi fit. ret faa« da« »oaialet ejafjem ft»- gererr.

Item, ftatuit & ordinavit in 'ino monafterio non poflc recipi ultra duat moniale* eiufdem fanguinis dfc cognationis ; quoniam «aperientia comprobatum eft fcAas & divitiones ca conlanguinearum multitudino in nionaftcriis plerunque generari.

X V B X I C A

Dc emptione 8c venditione

CAP. I.

VenJtatei teri» vitiati», »eJitiaar altera· t«j aat veteret 4 drarraa/ur , tte» & babentet lajajti paaJera 6· me·fern ext9»»a"ifari at au!tau fracefit.*

Dixit N. P R. fuadet divini cultus honor, & pauperum hominum indemnitas, qu» prveipue nobis cordi effe debet, ut vobisquorundam aromatariorum , piftorum, tabernariorum , At aliorum qui efculentaA poculenta veniunt exceffu* (innotefcanQ . Aromatarii enim candelas , quibus claro Deum igne venerari Colemus, ex cereis, rc<ina,plce, atque aliis multipliciter vitiatis vendunt, ita ut altaria dum accenduntur faetore ac obfcuritate repleantur.

Irem, & medicinas quandoque vendunt nimis veteres , inutiles & alteratas. Pifto. re* vero, tabernarii, lanii Ac coterl, qui pauperum turbas quotidiani* venditionibus pafcunt, iniufta pondera menfurafque equo minoret habent, ffi ti ûecularium iis prennt magiflrarus exceflibus, tamen multi vel quia ignorantur, vel quia diflimulantur , quotidie pauperes emptores fraudant ; vcftrnm eft officium, veftra id exigit pietas, execrabilcs Tiujufmodi homines a tanta iniquitate compefeere.

Univerfa fynodu* excommunicandos pronunciavlt omnes aromatarios vitiante* ceram ca qua fiunt candelc pro illuminatione facrameoti, aut fcienterab alio datas vendentes . Item Ac aromatarios conficientes medicina* ex rebus alteratis, vitiatis aut corruptis , aut non ponentes in eis ordinata per medicos fecundum bonitatem & menfuram debitam.

Item & omne* pUiores, lanios, fartores, Îûfcatores, tabernarios, & quelconque alio* efeulenta & poculenta vendentes, quit inmfta pondera aut menfuras tenuerint, illifque uli fuerint .

Et amplius in ducatis xx. tertia Dornhris rAo li layci lint, alias ordinario, fi detici, tertia Chrifti pauperibus, tertia acccufatori applicandis multari voluit, nili fuerint per Cuculares magiftratus alias condcmnstl & puniti.

cap. 11. '5*7·

vaaJeatet «raraa eat »<Ji· eta»» fee ebarfibar partaraajit , 4- graViter maltat.

Item, excommunicavir omnes aromatarios , aut quotcumque alio* vendentes venena ad hominum extinftionem préparant › aut medicinas pro procurandis mulierum abortibus, eofque Inducatis xxv.fi non lit iecura aliculus mors vel abortus; alias in ducatis centum ; tertia Dominis 0A0 , tertia accufatori » tertia Chrifti pauperibus applicandis condemnavit. Et (i (it clericus, be. B ncficii* privarum efie, alilfque gravioribus fubicAum poenis declarant.

X U B A I C A

Dc locato.

CAP. I·

Paaiaatar tleriti Inteatet Juaat hebrait, »eretrtttbat, aut rrtiaeati barattertam .

Clericos & religiofas qua(cunque petii» na*domo* fua* Hebrxis pro exercenda ufur* » *ut meretricibus ac mulieribus inhoneCftam ducentibus vitam, aut tenentibus baMtteria locantes, in ducatis quinque condemnavlt, nili domus eflent conftituta in Jj*® publico, ubi tantum meretrice* inhabitent.

X UB X I C A

De commodato & ptgnonbut.

CAP. I.

CaaumJatariat etia» Je ltviffi»a talpa te attar fra rebat ecclefia aatiffli . Kc> ecclefia fatrat coraaeaiatae cegitar eaauttJaat fati» reJimere.

D Commodatarlum pro rebus eccleii» factis commodatis amiflis , etiam de leviflima culpa &ca fu fortuito teneri voluit hoc fanAa fynodu·, ut magis confultum fit eccleti» rebus, quibus divina in eccleliis honorari ac celebrari confueverunt. Vix enim fit ut culpa non adlir, ubi facrata e Domini templo vafa afportantur. Quinimmo, ut magis arceantur eccleliarum rcAores a commodando aut pignorando tales res, (latuit fiynodus eofdem redores lie vafa, veBlies, cruces , & alia facra eccleliarum fupeileAilia commodantes , aut plgrotantcs, ftatim cogi potfe ad ea redimenda, vel per fubcraAAmem frudtaim , vel cxcommumcatioaem, ipfofque commodatarlos aut creditotes, qui talia pignoris loco acceperint lme ordinariorum lirantia, pode ad ea reftituanda , etiam fibi aliter non fatisfaAo, cogi, & scckfiaftictoctaluri* compelli.

CAP<

Anno Ck sist i 1517.

CAP. II.

Earommaattanter fti fra larau aut /n· ittrte faeteaiu tultfàjiite ttaae· iant.

Commodante· veflet fact·· ani vafa,aut velUmenta rellginfa, illis, qui larva·, aftiludia › Ar ludicrum quodcutuque aliud exercent, & tale· veftes fic commodata* deferente* excommunicari, 4k in quinque ducalis condemnari voluit

AUBAICA

Dc teeamentia.

CAP. I.

Praeifitar natariir, at iatra ofle <ttet Jigutfieent orfinarui legata aifiat tatfat faAa.

Noftis (inquit N.) quantum piisdefunAo* um voluntatibus jura faverant ; Ac tamen mulca (unt in In provincia Ac civitatibus ad pias caufa* reliAa, qu* ob harredum avaritiam, & notariorum vel negligentiam vel impietatem occulta manent, dk quad cum defunâi cadavere tumulata. Quarc P. V. moneo, ut morbo huic eo, quo poliunt, re C medio occurrant,ut dcfunAorum anime ex onerentur.

Laudavit fynodus dicentem, Ac monuit omnes notario* Jk quofeunque alio* defonAorum vota exferibentea, ut de omnibus legatis ad pias caufas intra decem dies a die conditi teftamenti notitiam dent rrvereadillimo archicpifcopo, aur ejus vicario, vel ordinarii* fuis, li lfm de diocceAbus fuffraganeorum, ut notentur in libris eptfcopahs curi*, &■ hoc fub poena excommunicationis ,Ar decem ducatorum, qoara poenam llatim incurrere voluit notario· clapfis iliis decem diebus fitperhts. aflignatis.

Et hoc verem quoad legata ponenda in D teftamenrh, que in futurum fient. Quo autem ad legata prvtcrita prccepit fub eisdem poenis, ut ad ordinariorum notitiam deducant ea, qu* credunt, aut fchint, adhuc impleta non fuifle. Infra terminum unius rncnli*.

C A P. I I.

Quinta legata ejjt tlefirtbeada in libro fer antaria.*

Ut autem horum legatorum meinpria facilius cooicrvari pellit, ftatult & ordinavit in qualibet curia epHcopall reneri debere li E brum, in quo fpccialiter ifta defcnbantur per notariem ad id deputatum. Qui notarius dcfçribens, debeat habere duoslolidoa pro feriptura & labore fco in reponendo memoriam diAl legati In profato libro, quos duos foiidcs folvere teneantur ille vel ilii quibus legata hujufmodi reliAa funt. Scribet enim nomen notarii, teftatoris, dk legatarii, diem & annum dk telles.

A

HUBlfiA

De iimonia.

CAP. I.

BltdtMi, frujhtttinti, inflitattente jimoiMoer faAai irrnai inlaret, fromitientrfqae nat b.cipttnte» fra bnjuiaali ftnfquant graveter fuui.

Hanc limoniacam labem longe lateque vagantem tollere cupreas h*c (anAa Cyno- B dus, omne» elcAionr*, pnrfenraiiones, inili Curiones, provifioae· alien jus fimoniac* pa> Aionis Interventu faAa*, ftquendo antiquorum canonum inftituia, mitas ac nullas efle declaravit, condemnavitque nihilominus datâtes, promittentes, aut accipientes pecunias, aut qukquam aliud pretio zrtimabile pro hujusmodi cieAionibus, prafentaiionibu*, inllitucionlbu* provifionibus in ducatis centum auri, quarta eculeii* lufa, quarta -ccufaioti quarta Chrifti pauperibus, quaita judici excquenti applicandis

C AP. II.

Contra vendente/ aut aliter fretio tuateieate/ fat patronatui aut frafiatuntil.

Item, *H· omnem* juris patronatus, au vocis d« prrfcntando donationem, venmtio nem, aut quamcunque roncefiionem aluujus pecuniarii commodi ir>t erveniu faAa* irritas elfe, ipfofqoe *tie dantes aut* recipien tes omni illo jure patronatus ac prafenraudi privatos efle, cccletiamque a rali tetvitute liberari, At in plena ordinarii fui difpofitione remanere declaravit, naruit At ordinavit. Ipfos tamen contrahentes., & hujulmodl contraAuum mediatores In ducant x. condemnando, quorum quartam acouiatori, quartam ecclefi*, quartam judici excquenti, quhrtam Chrilti pauperibut applicari vo luit.

C A P. III.

Exceutataateatar qui friaeipuat aut pe. tentqta etinit at terroritui frafea tatur.

Item, clericum, qui principuni,dominorum temporalium, aut quorumcumque po> rentum minis ac terroribus impulerit patronos ad fc prefentandum ; cum tamen illi alium prrfentare vellent ; *eo ipfo* excommunicatum elfe voluit* inhabiiemque ad hujusmodi allequeuda beneficia, talemque pr*fentationem, Ac fuperinde emanatam confirmationem nullius effe tuboru aut momenti

Àn*o CaaitTI B«7

CAP.

Anno Chiiit f M'7.

Aµµo Cmattri *417.

CAP. IV.

SuJpenJit ab officiir tb' benefient tnJtgaum, qui favore aut ntuaeribur orJtunri obtinet.

Item, eum qui cum ,idoneus non fit amicorum favore, aur alicuius muneris interventu ordinatus fuit,perpetuo aboflicio beneficiifque fufpenfum efle decrevit.

C A P. V.

SuJpenJit epifiopnm, j »i pro orJtannJo ent confecranJp quiJquane ex paflo receperit.

Eplfcopum, qui pro conferendis ordinibus, benediftiort.bus, confecrarionibus moniallum quidquam ex paflo receperit, ab officii fuj èxecutione fufpenfum efle voluit,- aliis poenis communi jure infliflii in fuo robore permanentibus .

Confuetudinem tamen offerendi candelas , panem, vinum, & qurdam alia ln ipfoordinationum vel confecratlonum aflu , utpote laudabilem, obfervati voluit. Sponte quoque etiam port confecrationem oblata , quo minus accipere poffint, nullo prohiberi canone declaravit.

CAP. VI.

QgiJ 6· qunnJo precium petere poflmt ^notarie , orjinationum alia coit· firibenter .

De notarils vero ordinationum afla confetibentibus ita (latuit , ut fi nullum alia* flipendium habuerint, pro fcriptura ordinationem" attenante, quando ab eis requiretur, poifit congruentem mcrcedem petere, adempta eisdem notarii* omni facultate cogendi ordinato* ad talis feriptur* receptionem . Si autem e publico flipendium accerierint, nihil penitus accipere poflint, fed aborem in feribendofuum gratis impendant. Notarium contra prumifla quidquam petentem aut recipientem per annum ab officii fui executione fufpenfum elfe voluit.

C A P. VII.

He confeffbrer a confitentibur ah· quiJ petent.

Confeflbribus quoque ne ab iis quorum peccata audiunt, quidquam petant, fub anathematis interminatione praecepit. Eum nihiloininus quem a confitente aliquid petiiflê conftiterit, perpetuo ab hujusmodi officio fufpendi, & in ducatis decem vel alia graviori poena, ut judici videbitur, condemnari voluit. Sponte tamen ex pia devotione a fidelibus oblata , quo minus recipere poflint, nullatenus prohibere intendit.

A

C A P. VIII.

Acciptenter aliqutJ pro compatrtbur ajnettienjir , vcl ultra tree coaipatrer baptiianJo aJmitteater , venJenter Jepultnrat puniua-

Item, ut tolleret pernitiofum abufum nonnullorum clericorum, qui baptizantes pueros tot petunt folidos quot funr compatres, qui puerum de facro fonte levant, prohibuit talia deinceps fieri i Conrrafaciente* autem, aut ultra 1res compatres idmirtente* in libris quinque condemnavit. Ea-
B dem quoque poena feriri voluit,qui fepulturas vendiderint, aut quenquam in ecclefia fepelicrint, non fafla prius ibidem fe* pultura.

CAP. IX.

£xcoumtimicat juJicet , qni muneribus corrupti, fententiar ferunt iniquae . ltent & tllot qut JuJicem taliter corruperint.

Animadvertens infuper quantum homines muneribus corrupti foleant a reflo judicio declinare, ex quo pauperes litigatores pro-
C fiifisdivitum *largit*ionibus oppreiti, nequeunt coram judicibus juflici* complementum affequi, precepit omnibus judicibus ordinariis, delegaris , fecularibus , *ecclefia(licis &* q»ibufeumque magiftratibu* In tota hac Florentina provincia juAiciam miniflrantibus, ut ab omni munerum receptione aur pro mifliane a partibus coram eis caufam habentibus abftinentes - juflictam fine aliqua perfonarum acceptione *faciant;* alias omnes judices & magiflrarusprcfatos munera a partibus coram fe litigantibus, aur ab aliis pro eis recipientes, & Ideo a vero judicii tramite declinantes , eo lpfo excommunicationi* featentla innodatos efle voluit, a qua
D non poflint abfolvi nifi per.ordinarios fuos, *Si* erogato prius de confilio abfolvehtis toto eo quod recepit, & fatisfaflo prius parti, contra quam muneribus corruptus injufle & indebite fententiam tulerit.

Intel*hgende* munera omnem pecuniarum quantitatem, omne obfequium pretio eftitnabile, & omnia alia etiam efculenta & poculenta , quy de *ivre* accipi non poliunt.

Eadem quoque fententia innodari voluit ipfam partem taliter eisdem donantem, procuratores, notarios, advocato* , & quofeunque alios mediatore* » procurantes talia mu-
E nera dari aut offerri.

Et amplius, caufidicum, advocatum, At quemcunque alium, qui juditem muneribus corrumpere lentaverit, & judicem ralia accipientem in ducatis XXV. condemnavit, tertia accufatori , tertia judici exequenti, tertia fabric* apoliolorum Petri & Pauli, ti clericus iit judex , fi laicu* ÎJomints oflo applicandis I

CAP.

AMMO »i'7'

CAP. X.

Sportula/ pro acceflu ad loeum pro examinationibus te/hum, aut /extentus dandas communibus patritum fnmptibus dari debere,

Laudabilem tamen nonnullorum provin* ci« Jocorum confuetudinem,ut fportulxfeu talaria dentur, vei pio teftibus examinandis, vel pro acceflu ad locum, vel etiam pro Lententia, quando caufa eft delegata , tollere noluit; dummodo fervetur «qualitas,& non excedatur modus confuetus . Sportulas igitur aut falaria, qux debentur pro accetfu ad locum, vel pro fententiis judicum dele* B gatorum, mandavit communibus partium fumpribus deponi; vel li ab altera tantum parte deponi,contingar, altera non curante caufam expediri, partem , qu* habebit fententiam, contra fe,' in integris fportulis condemnari, Gcque fportu larum rationem in expenfarum taxatione haberi.

Λ (f B R i C Λ

Dc magiftris «deque hxreticis & Chrifti fidem icandalizantibus.

CAP. I.

Xecen/et cenfat canfliUstionum, qua fcquuulur, narrando mifltos excelui·

Dixit venerabilis fenex · invaluit quidam apud hofce triviales literatores abufus, ut ron aliter fe htinx lingux principiis teneros adolefcentum animos formare pofle credant, nili ftatim lafciva illis Catulli·, Martialis epigrammata enodaverint, aut quxcumque impudica de amoribus carmina demondraverint ; quali deline bonelli Larinx linger auAoies , quibus teneram puerorum infantiam imbuant. Sunt quoque qui volentes plus faperc videri quam (apiant,D infirmos auditorum tuorum animos quibuldam impiis Philofophotum politionibus erudiunt , qux catholice palam veritati repugnant , ut ell quando ex mente Philofophi concludere volunt animam efle mortalem , vei mundum efle «ternum,& limilia . Sed quid de facr« fcrlptur* *expolito*ribus dicam? omnes jam fibl licere putant eam ex proprio ingenio interpretari, lancinare, torquere, adeoque prregtinos, Ac « catholica, ut plurimum , expolitione diffidentes fenfus trahere ; relido illo communi factorum interpretum fenfu , ad novas herefes & fida dogmata viam fedulo aperientes- Et ne longe exempla petantur, prae E manibus funt brancifci Mileti pper.a, qui cumlaicus lit dt quidem idiota, (ut vidifti» omnes) aufus eft ingentes feripturx thelauros evertere , atque omnem catholieorum expofitorum fenfum conturbare, novas libi & inauditas ex feriptura conclu bones formando. Quare P. V· per Jefu ChriΛ| vifcera oro, ut iis qux dixi omnibus ea Jqua poteftis ordinatione confutatis. Tum i*to verba dicentis animo excepit conveti* tus, dt ut fequitur (latuit·

Vide M - b.Uun ni- ner.ici. PJg ij o.

, C A P. IL

Probibet legi in fsbdu puerorum opera lafciva , 6r poemata Lucretii.

Ut nullus dc extero ludi magiller audeat in fcholis fuis exponere adolcfcentibus poemata, aut quacumque alia opera lasciva & impia: quale ell Lucretii poema, ubi anim* mortalitatem totis viribus oftendere nititur; contrafacieutes excommunicari , *Si* in ducatis decem , carceribus ftlncharum.. applicandis, condemnari.

CAP. III.

' Firfat *pbtlofopbos* «br *quofeunque alto/ legend· enem dtfputative ajjerere conclnfitaem cbatohco dogmati contrariam.*

hem » *St* omnibus theologis philofophiam publice aut privatnn legentibus · pnccepit, ut nunquam legendo allruant aliquam conciuConcm, quantums uphdofophicam «Jk phdofophice trailaiam, qu* dire* de vel indirefle contra fidei articulos ve* niat, quin & catholicam iitnui veritatem C exponant Λ eam fi poliunt, defendant, vel quibus poflunt rationibus colorent . Et (i quando inciderint in illatn dc immortalitate anime, & de mundi «ternitate qucilionem, femper cuin catholica veritate concludant animam efle in,moi talem, mundum fuifle fadum «Stc Et contraria omnia, liquidant (olubtlia funt, argumenta folvant alias autem omnes talia fn fcholis concludentes, aut etiam *extra* firmare contendentes , vcluti falli dogmatis & perniiiofr ha refis dilleminarores vitandos , & ut h»rcticospuniendos elfe declaravit, fuper iis acceptando At publicari in tota provincia., mandando extravagantem fandilfimi D. N- Leonis papx X. in Lateranenli concibo nuper cdiram , qux incipit : *Ipnftnltci regiminit Jbllicittido* , cujus tenorem hit. inferi mandavit , qui talis ed .

Leo epifeopus fetvus (ervorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam , facro approban te concilio.

C A V. IV

I.umam ejje immortalem, &■ per fs ac eflenttaltter humant corpora jarmamŧér pro corporum quibus infundit, m.d'itudine Jinfulariter multiplicabilem .

, Apoftolici regiminis follicitudo nos , fidue , *& infra.*

, Cum itaque diebus nollris (quod do- , lenter referimus) zrzanar feminator , , tiquus humani generis hoilis, nonnullos , pcrnitiolilfiinoserrores a fidelibus femper ,· cxplofos in agro Domini iuperfeminare_, & au.

Anwo Cati tit

Cmbhh »i»7·

dt augere *fit* aufqs, de natura praf.-r-tim animo rationali·, quod videlicet mor-A tali» lir, aut unica in cunAi* hominibus; ut nonnulli temere philofbphante*, fecundum faltem philofophiam, veram efie af-leverant .Contra hujnftnodipeftemoppertuna remedia adhibere cupiente*, hoc facro approbante concilio, damnamu* dt reprobamus omne* afferente* animam in-telieAivam mortalem effe, aut unicam in cunAi* hominibus, aut hoc in dubium vertente* ; cum illa non foium vere per fe dt effentialiter humani corpori* forma exiftat, ficut in canone felici* recordatksnis Clementi* papa quinti pradeceffo-ris noftri in genetail Viennenfi concilio edito continetur, veram dt immortali* B dt pro corporum quibu* infunditur multitudine fingulariter multiplicabilis, dt multiplicare multiplicanda fit, quod manifefte confiat ex evangelic, cum Dominus ait; «afauw «utra *ucciiere neu fef-funt.* Et alibi. *Qui nitt nninttut fut* tu boc munie, in viti* mtermm cujloiit et* .* Et cum sterna premia dt «terna.fupplicia pro merito vir* judicandis repromittit; alias incarnatio, dt alia Chrifti myfteria nobis minime profuiffeot, nec reta furreAio expeAanda foret, ac fanAi dt jufti miserabiliore* effentf juxta Apoftolum) cunAis hominibu*. Cumque verum vero minime contradicat, omnem affer- C tlonem veritati illuminat* fidei contrafiam omnino fal*am effe diffinimus, dfc ut alites dogmatixare non Ilceit diftriAiut inhibemus. Omnefque hujufmodi errori* affertionibu* inherente* veluti damnatif-limas harefe* feminante* per omnia ut deteftabile*, dt abominabile* hareticos dt infidele*, catholicata fidem labefaAantes, vitando* dt puniendos fore decernimus. Infuper omnibus dt lingulis philofophis, in univerlitatibu* ftudiorum generalium, et alibi public· legentibus, diftriAe prccipiendo mandamus, ut cum philofophorum principia aut coodufio»nes , in quibus a rcAa fide deviare no-D feuntur, auditoribus fui* legerint feu explicaverint ; quale hoc de anim* mort·-l'tate aut unitaie intelicAu* et mundi «·ternitate, ac «lia hujufmodi, teneantur eifdem veritatem -religioni* Chriflian* omni conatu manifeftam facere, et petfuadendo pro poffe docere . ac omni ftudio hujufmodi philofophorum argumenta cum omnia folubifia exiftant, pro «iribus excludere atque tefolvete ·

CAP. V.

Z» fitcrii conjlituti ultri fuinfuennium fhilafopbm eut fetji vicere ntn paf. Juut, (ci tenentur tbeelogiet eut fantijicii jurit ftuitif incumbere«

Er cum non fufficiar aliquando tribulorum radice* pnrfcindcre, nifi et ne iterum pullulent funditus evellere, ac eorum femina originalefque caufa*, unde facile oriuntur, removere. Cum prxeipue humanae philoiophi* fiudia diuturniora, quam Deu* feeundum verbum Apofioll evacuavit et finitam fecit, abfqne divinat fapientic condimento, fttque'fine revelat*'veritati* lumine in errorem quandoqu· magh inducunt , 3eam in veritati* elucidatlonem i ad tollenum omnem in pr*miffi« errandi occationem , hac falutari conftitutioa· ordinamus & (latuimus , ne quifquam de cetero infacri* ordinibus coaftitutu* fxculari* vel regularis, aut alia* ad ilio* a jure arAatus in ftodil* generalibus, vel alibi publice audiendo phifofophic, aut poefi* Audii* nitra—quinquennium pofi grammaticam, dt dialeaicam fine aliquo Audio theologi», aur juri* pontificii incumbat . Verum diAo exaAo quinquennio, fi etiam illi* ftoJir* infuriate voluerit, liberum fit ei, dum tamen fimol aut feorfum theologi*, aut facri* canonibus operam navaverit, ut in ii* fanAi* & utilibus profeftroibus fscerdore* Domini inveniant , uodf infeAas phiiofophi* aut poefis radice* purgare Λ fanare valeant. Et nos canone* per ordinario* locorum ubi generalia fludia vigent, dt reAores univerfitatum eorundem ftudiorum fingulis annis in principio ftudii in virtute fanA* obedlenti* publicari mandamus.

A·η,° 1ᵀ1'·

CAP. VI.

Scripturi fetrtm ■·· ejje ahte* tuter.*

nu Virent opiunnuite ijferteret.

Item » ordinavit nullum ροβν ulterlu* fcripturam fanAam fcribendo aut prédicatsdo aliter exponet· aut interpretari, quacn fanâi eccicu» doAores hucufque Interpretati funt.

Imino omne» interprete* , predicatores, At quofcunque alio*, nova* libi opiniones & communi fanAorum doArin* adverfas fingente* , etiam fi fpeciali feripturarumteftimonio utantur, fufpeAo* de h*re|i judicari voluit ; dr fi in ea perftiterint ut h'ureticos puniri, nifi pofttlo fua ab apofto. llea fed· comprobetur- Qui enim aliter fenrire aut docere prxfumit, quam fentiat aut doceat ecclelia * dt fi angelus effet nullatenus audiri debet, Hac enim via diabolus omne* harefe* diffeminavit.

CAP- VIL

Pnedûrararrr no· *effe ui fruitetnium uimitteniet t nijt* qua *bic iicuutur, »bfervent.*

Item, quoniam fcriptum eft *: fuoutoia* E *fretiicibuut ntf mittuntur : ftatuit fanda*-fynodus nullum poffe predicate verbum Dei populi* adunati* publice aat privarim in tota provincia Florentina, nifi nabeat llteras patente* de ejus vita & doArina, fidens faciente* a fui* ordinarii* ant prelati*, fi fint religiofi, vel nifi fuerint fpeciahter per fedem apoftolicam, aut ordinario* locorum, ubi predicate volunt , approbati ; quandoque enim experimento compertum eft, ut dum

Anno Cr kkti ii'7'

dum paffins omne* ad divini verbi femina-tionem admittuntur, multi in Dei populoA etrore* promulgentur.

Ecctefiaram tamen reftore* femel ad hoc transit eleAo* & approbato* prefenti confutation* nullatenus comprehendi voluit. Priore* alitem, reAores eccleliarum, plebanos, abbate* & quotcumque eccleliarum adminiftratore* , qui contra prxmifta quemcumque in ecclelia fua praedicare padi fuerint in ducatis X. condemnavit.

CAP. VIII.

Centre ejjtrnunter e» qnet pre peccati utertaltbur recepta funt nen ejje pec cete.

Item , omne* publice afferentes ufuram , adulterium, aut quxplam alia vitia , que Rora. Ecct. judicat elfe peccata mortalia», non elfe mortalia, hxreticorum numero aggregari judicavit, de contra eos ut contra hzietico* procedi.

C A P. I X.

Copta fententia fynodnltr, fua *Free* cifct Mileti opera damnate funt.*

Quamvis Florentina fynodu* in Spiritu finflo congregata omne vaticinium, quoC • poltolicx ecclelix & Chrlftiaox fidei , quam omnino fperat dt optat, amplificatio promittitur , pio quodam ardore acceptet libenter Ar audiat, fperando etiam omnipotentem Deum, fi quando eam contingeret a mali* hominibus vel regendo vel Infeftando moleftati, celeri remedio occurfurum , ita ut nullo turbinis aut ventorum agitata fluéiibn* umquara ceflura fit Petri navicula Opera tamen quxdam Francifci Mileti, Convivii Ar Quadrivii, et expolitionis pfalmorum titulis prxnotata , qux plerofque_, fub hujus prxmillx amplificationis pietate in errorem atque hxrefe* et fchitmata facile inducere poflent, velut venenofa, Impia, Ar in plerifque conclulionibu* catholicx velitati inimica, erronea , temeraria, prxfumptuofa condennavit fufpeAa reddidit, ne dum iila, Ccd Ar omnia fua alia opera imprella At non imprefla, doneç fuerint per fedem apoftolicam approbata ; mandavitque omnibus in tota Florentina provincia commorantibus, ut quxeumque At quotcunque quaiiacumqae ex prxdiâis operibus habeor, deferant, vel ad vicarium reverendiftimi archiepifcopi Florentini vel ad prxlidentem Capituli ecclelix Florentine , vel ad R. hxreticx pravitatis inquifitorem infra». £ oâo dierum fpatium, fub poena excommu. nicationis & florenorum X. auri, ut flammis demandentur, ticut cremari digna funt, Ac ita ea cremanda pronunciavit

As...® '5*^

CAP. X.

Centre eat fii Mileti doftrinane pre. dicant.

Item, quia audivit nonnullo* temerario* concionatore* aufo* novam hanc, erroneam & prxfumpruofam doilr inam in pulpitis predicate « praecepit omnibus praedicatoribus fub poena excommunicationis , ajuanu flatira incurrant) A privationi* officii prxdicandi perpetuo, ne fimilem doArinam amplius predicate aut exemplare audeant , pronunciando ex nunc fufpeAo* de hxrefi, Ac ut male fentiente* de Chtiftiana reIlgio-B ne quicumque librorum illorum doArinam predicate, aut alias, ut veram defendete anti fuerint.

Ipfum autem Francifcum condemnavit ad componendum libellum recanrationi* erro, rum Tuorum, in quo petat veniam de temeritate & prxfuraptione fua , *Si* poilea fingi Hat ira omnes errores fuos abjuret, & hoc infta duo* meules proxime futuro*.

RUBRICA

Contra irtipreflbres librorum.

CAP. I.

Ineprineeutet vel interiret facientet librum^ ent ftrtpturam fine hc-ntia Ficarii in nrbt, ordinariorum in alm civile tib.graviter puniuntur, frit-feritur conjiitntio Latere, nen. Cenabi.

Item, ut tollatur in futurum omnis occatio diflfeminandi errore* At falfas hominum interpretationes, promulgavit, & in tota Florentina provincia obfervari mandavit extravag. S. D. N. Leoni* Pape X in concilio Lateranen. nuper editam, que incipit. *Inter folhcitudinet* , cujus tenor eft I

CONST IT urio.

„ Inter follicitudine* noftri* humetis , Ac „ infra.
„ Quia tamen *multorum* querela noftrum „ At fedi* apoftolicx pulfavit auditura quod „ nonnulli haju* arti* imprimendi magiftti „ in diverlit mundi partibus libro* taraurm- „ cx , Hebraicx, Arabicx , At Chaldxx lin- „ guarum in Jatinum tranllato* , quam a- „ iios latino ac vulgari fetmone editos, „ errores etiam in fide ac pernitiofa dog- „ mata etiam religioni Chriftianx contra- ts ria , ac contra famam perfonarum etiam „ dignitate fulgentium continente* impri- „ mere, ac publice vendere prxfumunt, ex „ quorum leélura non foluin legentes non „ xdificantur , fed in maximos potius tam v in fide quam in vita Ac moribus prola. „ buntur errores. Unde varia fzpe fcanda- „ la (prout experientia rerum magiftra do- „ cuir } exorta fuerunt;-Ac majora in die* „ exoriri formidantur.
m Nos itaque ne id quod ad Dei gloriam

S At

Cuatrri 1517.

& fidei argumentum, ac bonarum artium,
„ propagationem falubrirer eft inventum in
„ contrarium convertatur, ac Chrifti fide-
„ Hum ûluti dqtrimenram pariat fuper li-
„ hrorum impreKone curam ooftram haben-
„ dam fore duximus, ne de'cetero cum_.
„ boni, feminibus fpinc coalefcant, vel
„ medicinis venena intermifccantur. Volen-
„ res igitur de opportuno fuper iis reme-
dio providere, noc facro approbante con-
„ cilio, ut négociant impreuioots librorum
„ hujufmodi comptofperetur felicius quo
deinceps indago folertlor, dt'diligentius
„ & cautius adnlbeator.
„ Statuimus & ordinamus quod de c«te-
„ ro perpetuis futuris temporibus nullus
„ librum aliquem, feu'aliam quamcumque'
„ feripturarum tam in urbe noftra quam
„ aliis quibufvis civitatibus & Dioecef. im-
„ primere feu imprimi facere prarfumat,
„ nifi prius in urbe per Vicarium noftrum
„ & facri palatii maglftrum , in aliis vero
„ civitatibus & Dioecefibus per eplfcopum
„ vel alium habentem peritiam fcientl» Il-
„ bri feu feriptur* hujufmodi imprimenda ,
„ ab eodem epifeopo ad id deputandum,
ac Inauifitorem heretic* pravitatis civl-
„ tatis five Diœcef. in quibus librorum im-
„ preftio hujufmodi fieret, diligenter exa-
minentur, & per eorum manu propria fub-
„ feriptionem fub excommunicationis fen-
„ tentia gratis & fine dilatione imponendim<
„ approbentur.
„ Qui autem fecus prafumpferit ultra
„ librorum impreflbrum amiflionem, & il-
„ lorum poblicam combuftionem, ac cen-
„ tqm ducat. Fabrica Bafilica Principis A-
„ poftolotum de urbe fine fpe remiflionis
„ iblutionem , ac anni continui exercitii
„ impreffionis fufpenfionem, excommunica-
„ tionis fententia innodatus exiftat, ac de-
„ mutn Ingravefcentc conrumacia taliter
„ per eplfcopum fuum vel Vicarium no-
„ ftrum refpeAive per omnia juris remedia
„ caftigetur, quo alii ejus exemplo fimili*
„ minime attemptare prefumant.

RUBRICA

De raptoribus.

CAP. I.

Kcatvaatar taafUtatieaet irtkitpi/itfi Cofrrt centra occafaatct been arebteftfeof»·tat A· qnaraauuutqac eccieftarum .

Contra occupante* bona Archiepifcopatus, &, quarumcumque eccieftiarum pofTeffiones dt bona , acceptavit , & in tota Florentina provincia obfervari voluit duas conflitutiones Reverendiflimi Cofmi Archiepifeopi Florentini pofitas in titulo de raptoribus.

CAP. II.

CxeoMMaMirst ôvwdratr/ oe/ nttn itbentrr iavafioatm etclefiarram vacantium eafyat iababilttat ai emntm fravifioaem fe etflrfitr fit tavafirfibi facteaiam altifi jtt tffittt fani.

Item, ad reprimendam infolentiam non* nullorum laicorum,qui divina humanaqne au fu confundentes temerario, cum vident eccleiic reftorem mortuum aut morti vi* cinum ecclefias invadunt, fpoliant , & pnfitls ibi armatis prohibent ne Illa cui de jure ecclefia competit, poflit vacantis ecclefia poflefllonem apprehendere, confutuunt deinde quafcumque ibi fubftautias repetunt omnia profanantes.

Declaravit, pronunciavit,& ftatitit prafata fynodus omnes laicos dt clericos cujufcunque ftatus ac conditionis fint, five nobiles ac illuftres feu plebei eo ipfo excommunicationis fententiam incurrere , quotiens aufi fuerint alicujus vacantis ecclclix, vel qua de proximo vacare fperatur, per fe vel per alium poffeifionero apprehendere, aut ejus bona quomodolibet Invadere fine literis fanAiffimi domini noftrl Papa , aut ordinatiorum, quas tireras prrfencare teneantur quando beneficii pofleflionem accipiunt .

hem , & amplius eofdem fic invadentes vel talem invafionem verbo aut faAo ratam habentes omni jure, quod fuper hujufmodi invafo beneficio haberent, privatos *effe,* dr omnem poftea eieAfonem aut prsrfenrationem, aut quamcunque provifionem do talibus fic invadentibus , aut invafionem ram habentibus fados nullius momenti, aut valoris effe declaravit, pronunciavit dr (latuit, omnes quoque taliter invadentes, aut invafionl coniilium, auxilium, ac favorem praflantes in ducatis centum condemnavit, applicandis , fi laki fint, dimidia Dominis odo; fi vero clerici, ordinariorum fifco, dimidia Chrifti pauperibus. Ea autem qu* de bonis ecclefia confumpra aur ablata reperientur in duplo reftituenda effe decrevit.

RUBRICA

De ufuris.

CAP. I.

Vfurartet ceti ai libraram fueram tiitienem nifi impoffibelitar tataftt.

In materia ufurari* pravitatis ter difputatutii eft, & multe fuerunt per facra Theologia & canonum magiftros difcufix, & fubtiliter ventilata quxftiones, ex quibus firmate dr in ftatutum redaA* funt conclufiones qu* fequuntur.

In primis namque ftatuendo decrevit, conviAo de ufuris vel de contraAibus emptionis Ac venditionis, qui ex eo quod propter

Amno Cumin IJ17.

" "" Anwo uai I I '5*7· pter tempori» dilationem carius vendatur* ufl)rar|i nuncupantur; Item eum quem no- coriUB cft ufurario» inire contra&us, femper quando contra eum fuper hujufmodi cauti» agitur > teneri ad librorum Tuorum editionem, quo» fi exhibere pertinaciter reçufaverit pro conviAo haberi voluit, nili eum excufaret impoflibilltat edendi. Quam impoflibllitatem probari voluit aliter quam per proprium juramentum.

, C A P. II.

Vfxrariar qai mt!ittofe effecit, ne libri fui poffeet edi, babetar pre re·. villo·

Itnmo ftatuit quod fi uiurarius devenit ad hanc edendi impoffibilitatem malitia propria, ut quia feribebat In ceduli» , *& poil· ea* lacerabat ea», vel quia laceravit libro» fuo» , ftari debere juramento repetenti* ufura» fuper folutionc illarum .

CAP. III.

Ufurariat cogatur edere librer.

Sed quia multi calumniofe agunt contra ali. quem de ufuri», ut cogant eum ad librorum tuorum editionem, ftatuit in caufa ufuraria nullum poffe cogi edere libro* fuo» , nlfiC priu» judici falteni fummarie conflet, eum qui de ufuri* impetitur ufurarium eifo , vel habere aliquam ingentem ufutarum profumptionem contra fe.

CAP. IV.

Eibrtt ufurariorum fidit nox adbibetvr , »ifi ia eorum prajadKium.

Libris autem eorum,'qui de ufuri» conviAi funt, nullam io ipforum favorem ufurariorum fidem adhibendam efle declaravit, etiam fi fint mercatore», dt habeant libro» mercatorum more regulato» dt ordinato». Quam enim fidem habere poliunt feripta eju» quem confiât nulli» confcienti* ftimuli» detineri*

CAP. V.

Exceptio c. quia fruftra , *quando opponi, & quanto tempore probari debeat.*

De exceptione autem *e. quia frufira* , qu* crebrius in judicii» contra repetentes ufura» opponitur, ita declarando ftatuit eam polle opponi in quocumque judicio tam ordinariorum quam delegatorum, & debere opponi ante lirem concertatam, nifi poll li. tem naviter perveniflet ad ipfius rei notitiam. Quam quidem exceptionem probari debere infra decem die» utile», poftquam admifla fuerit» ftatuit, quo termino elapfo tali» exceptio nullum proftet impedimentum negocio principali I

Λ CAP- VL Anno" Oman ,J>7·

Probata exceptione c. quia fruftra , *eb- Jblvit· rear, fed judex ex efficto* pro- *cedit tr enül* dr/oai, mi *bit.*

Poll probationem autem tali» exceptioni», licet aAorem excludendum elfe declaraverit, donec legitime fatisfecerir, tamen ipfum reum non ftatim abfoivi voluit, fed contra eum procedi debere ex officio judicii ftatuit, donec convincatur . Huncque conviAunu cogi deponere apud camerarium curie epi. fcopali*, quod per ufurariam pravitatem., extorfit. Deinde aAorem expeAari per tre» meofet, ut *fi interim* reftituar, qua» ipfe ab alii» ufura» extorfit,depolitum recipiat, Balla» eo qui promittitur termino claplo voluit ufura» depolita» efle In pauperum ufu» eroganda» , adempta omni facultate aAorl ea» ultetiu» repetendi.

CAP. VII.

Singular" teflee, illi cum fuibut afuret celebrata feat, mahtrer 6· *profeneia admtttautar ad probandam afarartam pravi· titex .*

Ad convincenda» quoque ufurariorum malitia» , qui tot pallii» pravitatem fuam involvunt , ut vix firma unquam fuper ii» probatio haberi poflit, ftatuit ad probandum confuetudinem alicuju* de celebrandi* contraAibu* ufurarii», admitti porte te_ftes lingulares, etiam eo», a quibus ufura» extoriiffe , aut cum quibus ufu tario» contraAu» iniiffe conftiterit, dummodo renuncienr commodo quod tibi exinde provenire poliet. Item & profeneta» flt mulieres ac omne» telle», qui a probando limoniacam labem j^non reliccrentur.

CAP. VIH.

Probati» fer unum tefltm cum juramento partit convincit fohtam fani· rari.

Irem, & ad probandum aliquem recepiffe ufura» ex mutuo jam foluto , declaravit fufficere unum teftem , fi lit legitime probatum illum efle confuetum mutuare pecup nias fuas fub ufuri, , accedente ;ntamento ipfius parti».

CAP. IX.

Quando contraflxr judicetur ufurartar ex modiettate precii cam pallo de retrovendendo.

item & cum Jonge lateque difputaretur illa queftio: ^n rtiodicita» precii cum paAo' de retrovendendo faciat contraAunu. dici ufurarium ; inter varias doAorum bine Inde adduAas opiniones, hanc fibi interpretationem afTumplit, Λ fecundum illam

ftatuit, utfi fimu* in eo qui folitu* eft feenerari, At emerit reel cum tali paAo do retro vendendo, fi minoritas precii eft ultra quartam, ita ut (i re* valebat quadringenti*, fit empta minoris trecenti*, contractu* prrlumatur in fraudem ufurarum confefius. Sed in eo qui non eft folitus foenerari tunc voluit contraAum prefumi fiinulatum, cum minoritas precii eft ultra tertiam jufti precii, ut fi fundus qui valebat trecenris venditus eft minotis ducentis; ideft pro centum & nonaginta , appoiito il. lo paAo de retrovendendo. Quem tamen valorem attendendum elle fecundum tempus initi, contraAus, & .fecundum mediocrita. tem inter exceffijm & defcAum voluit. Ecce fextarioium terrae in eodem fundo ab aliquibu* venditur 0A0, ab aliquibus xii. minoritatqm dr defcAum in precio, non a xii. nec rurfus ab 0A0 , fed a decem computati debere ftatuit.

CAP. X.

£mrnr prudium, <Sr ftatim locu m t cum puflo, ut pnft certum tempur redimatur pro codent majoriye precio eft ufurariut.

De iftis autem qui emunt Qindum pro certo precio, dt illum ftatim venditori locant hac adjeAa conditione, ut poli certum tempus venditor illum pro eodem maprive precio redimere teneatur , ita declaravit , ut hujufmodi emptores ufurarii judicentur, cum ex contraAu* tenore appareat ipfos voluille interim vel excellum precii vel penlionem, de qua conventum fuit, lucrati.

CAP. XI.

Qv pro pecuniir depofinr quidquam exigunt ufurarii funt .

Irem, 8e pernitiofam quamdam nonnullorum piorum locorum corrupteiam abolere volens, quorum adinimftratotes, viduarum, pupillorum, At aliorum quorumen nique hornnum depolita accipiunt ad numerum , dt ipli* deponentibus nd rationem quinque aut fex pro centenario refpoodent, quo plerique exemplo duAi quali licitum fit quod ab ecclefia toleratur, & fic pecunias luas pro tali emolumento annuatim confequendo apud *eadem loca deponunt;* declaravit omnia depolita talibus intentione dt paAo faAa elfe ufuraria & in pernitiem animarum a diabolo inventa : & ideo precepit omni, bus leAoribur, abbatibus, hofpitalariis , aliis quibufeumque locorum piorum reAoribus ,gubernatoribus quocumque nomine cenfcamur, fuboffic i, beneficii , adminiftrationumque fuarum privationis perna, ne fimiles deinceps contraAus Ineant, depolitaque talibus aut paAi* aut intentionibus recipiant. Decfaravltque omne* tam mafculo* quam fqemina» pro talibus depofitis ultra /ortem aliquid recipiente* ufurario* efle, & ccfdem in utroque foro ad ufurarum fic acceptarum reftitutiottem teneri.

Vctumtameh fi contingeret campforem A aut quemcumquc alium depofitarium ex pecuniis penes fe depolitis vel praedia emere, vel alias négociât!, dr libere ac (ponte lucri partem , ei quidepofuit donaret, Id te- *Ac* tuteque *accipi polle'* declaravit, dummodo aliam fuifle deponentis caufam confiet .

CAP. XII.

Valet ftatutum quod dentur quinque pro centenaria , pofittt tn tenutam bohorum, nifi fiat in fraudent ufurarum . Quomodo autem dicatur fraut fieri hic defcribitur .

Difputarunt dt aliam quxftionem, an illa quinque pro centenario , qu» dantur a ftatuto Florentino , milii* in lenutam bonorum creditoris, licite caperentur a creditote abfque aliquo ufurari» labis vitio; interpretata eft fynodus tale ftatutum valere, & lucrum quod ex tenuia hujufmodi percipitur in utroque foro licitum, explo-it quorumdam fuperftitiofoſorum opinione.

Quod utique obtinere judicavit, quando *in ufurarum* fraudem nihil fieret Alias fi de fraude (ignis aut conjeAuris conftarc pof. *fet, declaravit nullo fuffragante tiatuti aut* C conluetudinls rigore, eum qui talia lucra accepit teneri in utroque foro ad efficacem rciiitutionera, perinde ac fi nullum fuiffiet ftarutum

Fraus autem fiet, fi ftatim, ideft ante fi' nem unius mentis poftquam debitor faAu* eft debitor, creditor , debitore non contradicente, hujufmodi tenutam adeptus eft . Vel fi apparuerit pecu num qua qui* debitorem fe confertus eft polt adeptam tenutam fuiffe numeratam .

Irem, et (i caufa propter quas quis talem tenutam adeptus fuerit, tempore adept.c poftctfionis erat injufta, tenutarium ad percepti lucri reftitucionem cogendum etfe D voluit.

CAP. XIII.

Quart non fuerunt omnia difpulata dteifa .

Multa quoque alia in ufurarum tnareria dubia propolita & difpurara funt; fed propter varias magiftrorum opiniones indecifa remanfere.

X U B *RICA*

De adulteriis & ftupriis.

CAP. I.

Poena abducentet, aut cognofcentit meretricem alteri matrimonio copula. tam.

Et fi iura etiam pontificia ejus reatum nulla cenfura ferlant, qui public» meretrici* amplexibus inquinatur; volent tamen h«C fanAa lynodu» matrimoniorum fecuritaticon-

Ahko· Cxiiitti «1'7· A»NO «5'7-

Culm condemnavit in Aneatis qaiiaque auri, pauperibnt dimidia, accufatnel *ptv te*liquo applicandis, quictimque cognoverit meretricem extra lupanar, quaa alter! ma* trimonto copnlatam efle noverit. Ilium an* tem qui talem mulierem-abduietit, aut eaa in lupanari vel citra turpia qucftus gratia tenrterit in ducatis centum, dimidia Domi* ni« oθo, quarta accufatori, reliqua Chrifti ftauperibua applicandis, condemnavit; vouitque nihilominus ipfum (celerati hujus lucri auçupatorem, li non deftiterit› excommunicari. Mulieri autem qua'talia volens patitur, mitr* dehonestationem, & perpetuum carceris exilium, fi judici vifum fuerit, indici voluit.

CAP. Ii.

Fatae eorum qui alienat uxoret ptnei fe retinent.

De iis autem qui *alienat* uxores penes ft retinent, adulterii culpam fub ancillaris fervitii noiuine prztcxelites, ita (latuit, ut fi talis fit, de qua metito fit adulterii fufpitio, onerataque lit fuper hoc retinentis fama 1 eo ip<b >n ducatis centum, dimidia Dominis oAo, quarta Chrifti pauperibus, quarta accufatori partibus applicandis; non fufpeflas autem tenere, dummodo mariti accedat alfenfus, non prohibuit.

CAP- IU.

Graviter pleituntur qui confingttineam, aut maniaient, etiam meretricem fegnofiunt, gr iviui qui montaliiu abducunt, aut in matrimamum actiftunt.

Idem (latuit de cognofcentibus meretricem, confanguineain vel monialem, ejus tamen poenam ob fccleris immanitatem augendo qui hujufmodi moniales abduxerit tenueritvc cum excommunicatum inteftabilemq. elfe voluit. privatumque omni feudo ac be t.eficio eccieiiaftico, tradendumque f*culaIi curiae, ıγ legitimam ranri fccleris vindiftam ultoribus flammis experiatur.

Eum quoque qui Monialem fibi matrimonio copulaverit, aut pro concubina tenuerit, eisdem poenis fubjacere voluit.

CAP. IV.

D.· tenentibur monialei tu domo, aut ear Jimphctter cagnafientifur.

Qui vero monialem profeflam, licet non fufpeâam, abfque ordinariorum licentia in domo tenuejit in ducatis XXV. monafterio in quo profeffa clat applicandis condemnavit. De cognofcentibus autem (impliciter moniales fervati voluit, quod habetur in titulo de Monialibus I

C A P. V.

Faena tagnefcentium conftnguiwm, ant pupillam.

Sacrilegam & abominandam libidinem eo. eum qui naturz foedera rumpentes cum pro'priis matribus aut filiabus commifceri non verentur, compefcere volens h»c fanda fynodus (latuit, ut fiquidem clericus fuerit qui cum matre, aut filia rem carraliçer hibuerlt, beneficiis eo ipfo privatus degradetur perpetuoque in carceribus detrudatur a,' poenitentiam peragendam. Si autem iayeus fit, aut fecularis, & Judex illum juxta legirimos tramites punivit, aut punire paratus eft, ei relinquatur, alias per eccleliaflicum judicem multetur fir perpetuis vinculis coerceatur. Parem quoque poenam elTe voluit fili-, qu» commifccbitur filio, At focrui, qu» commifccbitur genero. Simili quoque poena feriri voluit patres 4 matres qui proprias filias publice proftituunt.

Fratrem qui fotore carnaliter abufus fuerit, aut uxore fratris fui in ducatis c-ntum, pro tertia delatori, pro reliquo chrifti pauperibus applicandis; (i dives fit multari voluit; alias fuftigati vel alia corporali poena affici.

Simili poena feriri vcluit tutorem qui puCpiilam ftupraverit', ampliufquc cogi adeam dotandam.

C A P. VI.

t'itianr virginem, vel dotet vel in uxorem accipiat.

Quinimmo generaliter (latuit, ut qncunque virginem ftupraverit, cogatur vel accipere eam in uxorem, vel dotare dote convenienti & ampliori quam expofccretur fi non effet ftuprata. Quia (luptata difficilius maritum reperire poteft; hoc judicis arbitrio declarari voluit.

CAP. VII.

jfcriter infurgu contra fodamitat dr eor qui puerai prcjiituunt.

Crimen illud nefandum propter quod venit ira Dei in filios diffidenti», a Chrifti fidelibus avertere incendens, hac fanda l'ynodus clericos hujusmodi infando crimine^ conviâos puniri voluit, ut in titulo de vita dk honeftate claricor, in illo volumine. Laycos autem infames inteftabilefque elfe declaravit, ampliufquc in ducatis quingentis, per dimidia Dominis oθo, pro (exta accufatort, pro reliquo Chrifti pauperibus applicandis, nifi alias meritis per fccularem poteftatem fuiffent affeAi fupplclis. Idemque in omnibus obfervati voluit contra cos, ?ui pueros lucri vel alterius commodi caua ptoftituerint feu lenonis officium in cis corrumpendis exercuerint.

CAP.

CAP. VIII.

Contra parentet qui filili frifrilt proflitunnt .

Sceleratum quoque parentum & quoruq* dam aucupium qui propriat filia» lucri, *gratia* proftituunr it- puniri voluit , ut a tali fcelere coropefcantur. Condemnavit igitur coi in ducatis vigintiquinoue, & ii per annum in hujufmodi turpitudine pubiice perfcveraverint, fiiftigarl, aut acriori <ut judici videbitur poena pleAl voluit, ob fecularí* judici* negligentiam.

Reliqua* conftitutlones ad titulum pertinente* require in tit. de vita & *honcftate cie. & in tl. de monialibut.

ʌ U B X I C A

Dc foro competenti deque appellationibus .

CAP. I.

Caufat i» {frima inflantia ventilandar coram ordinariit, removet apfiliationem ab interloculoritt ·

Quoniam eccltfiafticu* ordo confunditur /i fua cuique jurisdiAio non fervetur, anrediAa fynodus fequendo veftigia Leonine conftitutioni* in Lateranenlis concilii confeflù habite , (latuit & ordinavit omne* caufas fpirituaies, civile* Λ mixta*, ‹St ecclefladicuri) forum quomodolibct concernente*, dummodo non fint de beneficii* refervari» vel excedentibus valorem florenorum XXV. auri de Camera , in prima Inflantia femper ventilati debere ufque ad diffinitivam lentendam inciulive in curiis ordinariorum fuorum, nec pofle per quafcunque appellatione* ab interlocutor)!*, vel futuri* gravaminibus interpofita* fub quocunque quefito eoiore removeri,qua* appellatione* innitendo prrfat* conftitutioni* Lateranenlis ordinationi, ut frivola* & nulla* refpui pofle &D debere voluit, nifi effet tali* interlocutio, qu» diffinitiv» vire* contineret, vel qu* in diffipiriva reparari minime poflitt.

CAP. 11.

Vbt fint ventilanda caufa in fecunda ir tertia iujiaatta, 4· coram quibat judicibut.

In fecunda autem & tertia inflantia ,nifi fint de beneficiis, ut dlAum eft, refervari* vel excedentibus valorem florenorum XXIV. vel nili eflent profane excedente* fummam florenorum ducentorum auri *de camera tra-* Aari^debeanf in civitate Florenti* vel co- E ram archieplfcopo dt ejus Vicario. Quando er>t appellatum a fententii* fuffraganeorum I vel coram judicibus a tede apotlolica delegatis iu cafibus ubi necffaria eft Apoftolic» fedi* commiffio.

Quo* quidem judice* commiflarios deputando* efle debere voluit unu*> vel plures ex numero eorum, qui erunt delcrlpti In rotulo , de quo inferius dicetur.- & patte* que .extra defcriptos in prcfato rotulo judice*, A impetraverint, puniri voluit, ut inferius dicetur in alia conftitutione.

CAP. III.

***Pint** procurantium **taufit vntihri** vel committi alibi quam tora» judteibut deputant.*

Eo* igitur notario*, procuratore* vel advocato*, qui contra pr»mifla , caulas in prima initantia direAe vel indireAe traAari per alium quam per ordinarium fuum, & infecunda & in tertia initantia committi alicui judici non deferipto in rotulo pr*diAo,vel B qui aliter contra premifla vel aliquid eorum quicquam fecerint aut procuraverint, eo ipfo ingreflu cuti* ordinariorum fuorum a quibus caufam amoverunt privatos efle voluit , nifi celeriter ideft intra 0A0 die* caufam ad locum debitum reftitui cum effeAu procuraverint ,de notariorum & procuratorum rotulo fine reftitutionit fpe abradendos.

CAP . IV.

Qatd *agendum Jit quando ordinariae re cufatur nt fufpeflut -*

Sed ne tamen cogatur qui* litigare coram judice fufpeAo, (latuit, ut fi qui* recufaret primani caufam fuam in prima initantia coram ordinario fuo agitare: comparcat & alleget fufpirlonis caufam. Tuncque ut juri* efl eligentur tres arbitri qui fufpitloni* caufam intra quindecim die* terminent. Quibus elapli* fi non fuerit diffinita fufpitioms caufa judex ordinarius procedat in caufa , rejeAis omnibus appellationibus & recufationibus.

Ho* autem arbitro* eligi voluit forte ex numero eorum, qui erunt deferipti in rotulo prrdiAo.

Et li contingerer pronunciari per eosdem arbitros eleAos ordinarium elfe merito fufpeAum, voluit extrahi quatuor ex judicibus rotuii prrdiAi, & ordinarium teneri uni eorum vel duobu*, fi videbitur , caufam committere , a quibus judicibus fi poftea continÎ;at appellari, voluit fervari omnia, qu* ervari debent, quando ab ipfo ordinario appellatur.

CAP. V.

Notarium non pofle rogare a{la vel procuratorie officium exercere , nififit defirtptur ia rotulo.

Item flaruit nullum notarium pofle *tra-* flare caufa* aut fctibere aAd, vel procuratori* officium exercere quopodocunque coram aliquo judice ecclefiaftico, five ordinario, live delegato , nifi fit de notariis aut procuratoribus deputatis in curia Floren. aut Fefulana ordine & modo inferius dcfcrlbcndo.

CAP-

AstUO Christi 'VI·

CAP. VI.

Kumerut nefariarum qualit effe debeat, & quad mu faffint ·#« far alium feribere,

Statuit Igitnr & ordinavit numerum omnium notariotum deputandorum adaAa con* fcribenda n^n excedere numerum quatuor* decira , quorum duodecim deputari polînt in curia archiepifcopali, At duo in curia Fcfulana, qui univerCa judicii aAa per Ce originaliter non per aliunr Λ feribere debeant, nifi aliquo legitimo impedimento vellent fubrogare unum de illit qui funt defcrlpti inalbo notariorum antediAo ; alias fi per alium aliter quam fupra diAum eft, aAa confcripferint , co ipfo per menfem ab hujusmodi aAibus conferibendh fint fufpenfi.

Subnotarlot autem habere poflunt pro aAibut exemplaadii, & copiis exhibendis de licentia ordinariorum fuorum, quot voluerint .

CAP. VII.

Dt fbfficientta btatarianm, 4 qualet efft Meant qui ajjumunlur.*

Item, quod notarii affiimendi in tali numero ddseant efle competentis literature, ita ut fciant falrem eroffb modo grammatke'Joqui ac intelligioiliter feribere,& alia qu* ad notarii eccleliaftlci officium pettinent exercere.

Et ideo decrevit nullum admitti nifi prius per fex.menfcs falxem fteterit fub difeiplina alicujus periti notarii de illis qui funt In.antediAo,X ΠII. notariorum aibodefcriptl.

Item nifi prius examinentur a collegio notariorum hujusmodi St reperiantur idonei, Ac per archiepifcopum, vel ejus vicarium approbentur cum confilio prxfidentis rot* judicum , qui pro tempore erit, fi notarius deputandus erit de illis qui habeat fetibere aAa in archiepifeopara Florentino alias apfrobari debeant per reverendum epifeopum cfulanum cum confilio fimiliter prefidentis antediAi, excepta ifta prima notariorum deputatione, quam ad revetendiffimum archiepifeopum rloreotimUD,& epifeopum Fefulanum pro rata ita pertinet* voluit, ut non fit opus prscedere aliquod notariorum examen.

C A P. VIII.

Ai quem ftrtineat aerariarum defafitia·

Depofitionem autem At privationem hujufmodi notariorum, fi quando exegerint demerita fua, ad Ipfos archiepifcopum Ar epifcopum pro numero in curiis fuis deputatorum pertinere voluit.

A*»» Cbsiit i *5·7·

CAP. IX.

rrtrurntpri/ effeium eeullur exercere ft· fit titfut· tut ftr babentee auflaritatem.

Item, dt fimiliter ne vituperetur minirterium Florentina curia ex procuratorum imperitia, ftatuit nullum porte procuratorii officium exercere in caufis vertentibus coram ecclefiafticit judicibus « nifi, fint examinati dr approbati, ur fupra, St deferipti inalbo ecclefiafticorum procuratorum, qu* deputatio fieri debeat per archiepifcopum Florentinam, eplfcopum Fefulanum At preiidentera rot*, de perConii idoneis St habentibus aliqualem juris peritiam , St hoc nili effent caufa breviores, in quibus fine ftrepitu dt figura judicii proceditur, quoniam tunc voluit admitti quoique ad officium hoc exercendum .

C A P. X-

PracuraHret ·«· feffunt αΛα canfiribere.

Hoc femper inrellcA·, quod nullus exercens officium procuratoris poffit fe aliquatenus intromittere in aAibus confcribendis, nee econverfo aliquis aAuarius poffit exercere officium procuratoris fub poena abrafionis e rotulo in quo deferiptus eft.

C A P. XI.

Precuratar cogitur defendere gram miftrabilem ferfinam.

Er fi confingeret mlferabilem perfonam litigare, voluit quod judex coram quo judicium vertitur, teneatur eligere unum dc firocuratoribus deferiptis, St confignare iL am caufam defendendam; & quod procurator It* eleAus teneatur gratis officium fitum impendere fub poena privationis & abrafionis de rotulo, nifi haberet aliam confimilem caufam, qui tunc poterit fe excufare li volet >& Judex tenebitur eligere alium non habentem fimilem caufam.

CAP- XII.

Nelarier alinarta' effit extrubtndtt forte <« eanfir exeedenttbur fumrnam librarum L- excefttt crtmtnaltbut ◆ fendaitbut , & beneffctalibur , quat jibi arcbteftfcofut refervavtt.

Item , ad tollendas fufpitiones in judiciis, qu* non minus oriuntur contra notarios quam contra Judices, ftatuit dc ordinavit In omnibus caulis non executivls, excedentibus fummam librarum quinquaginta, five agatur coram ordinariis, five agatur coram delegatis aut confervatoribus, & aliis quocunque nomine cenfeanrur, notarios e communi butfa extrahi debere hoc modo. Videlicet, uX fi caufa fit coram ordinario jure ordinario, extrahatur notarius de barfu

Anno CBaisrr 1517·

———» fa notariorum curi· illius ordinarii. Si autem jurc delegationi* coram ipfo vel cororn aljo extrahatur notarius de burfa communi omnium notariorum, que burfc retineantur, dt in eis retinendi* obfervetur confuetudo haAenus in archiepifcopali curia obfervata; de G contingeret quemquam Judicem line notario taliter extraâo proccdcrejn caufa, voluit judicium ita agitatum elfe nullum, dc notarium contra pr»-tniifa feribentem eo ipfo eftp abrafum de albo aliorum notariorum, dc a reverendiffimo archiepifcopo etiam gravius, ut fibl videbitur, puniendum, etiam fi fit de notariis non defcriptis. Htc tamen omnia intvlfgi voluit, dummodo non tint çauûe criminales vd feudales archiepifcopatus Florenti» vel beneficiates ratione collationis vd inftitutionis ab archiepifcopo Florentino.JaAarum, quoniam omnes prxmilf.s caufas» quando in praefati archiepifcopi curia jure ordinario ventilabuntur, prefatus archiepifcophs (ibi refervavit ad libitum tuum dilhibucndas inter notarios.

C A P. XIII.

Quce fint ille de qutbur non poffient efle rogati alti quam notarii in rotulo deferipti.

Item (latuit nullum notarium potTe rogare contraAus rerum eccleliailicarun, ant q.talitercunque ad ecclefiadicum forum pertinentium, ut decretorum inrerpoiitioncs, beneficiorum rennneiationis, vel ad rcuun ciandum procurationes, fponfaliorum dilfolutiones, & limilia, nili tint deferipti n numero aquariorum fubilitutorum, *vel* procuratorum curi» Florentini & Fefulan*. Scripturas autem fuper pra-miflis ab aliis quam ao anted'Ais notariis frétas, feriptas, *& rogatas* nullam in ecclcfiadicis judicii» fidem facere ftatuit de ordinavit, rtti prediéli contraAus elfcnt rogandi extra civitatem Florentia:, qui tunc rogatos per alios fidem facere voluit·

RUBRICA

De rotulo judicum delegatorum.

C A P. I.

Vr judicet deferibendi in rotulo fini do· floret, dr m dignitate conilituti; excipit tamen quoidam.

Quoniam quotidiana nos docet experientia ob delegatorum judicum imperitia iru. multas partibus injullitias fieri, dc multoticns ecclefiaflice jurifdlAionis minillros vituperari, rV fcandali occationem nafei apud fxcularcs prxfcrtim homines ex tanta judicum (ocordia, ftaruic *& otâinavit* perpetuis futuris temporibus elfe & fieri debere unum rotulum hominum habentium tamen qualitates, quas in Judicibus delegatis jn·, ta requ'runr, extra quod collegium Judex a pait bas nullatenus ilnpetr.u i poflfit m civitatibus riotcntic aut Fciularum, aut in carum O icclibys.

Anno Chr isti '5*7-

In uno quidem rotulo eo ip(o defcribi & pro defcriptis haberi voluit, reverendum., archicpifcopum Florentinum. & ejus pro tempore vicarium; epifcopum Fefularum, & ejus pro tempore vidarium, necnon reverendos abbate* generales cujufque ordinis, quos in civitatibus aut Diocccfibus przdiAi* commorari confingeret, abbatem abbati» Florentin.t, etiam li duâorati non fuerint.

Item & omnes canonicos cathedralis *ecclelîae* Florentina, & Priorem collegiate *eccleCir fanfti* Laurentii, qui Jn jure canonico vel civili doAorati fuerint in rigoiofo examine, alias non. Nec non & cxteKos viros praticos & doâos, quos illa prima Rotuli formatione deicribendos elfe judicaverit pr*fatus Reverendiihmus archiepifcopus, aut ejus Vicarius, dummodo habeant qualitates a jure requititas.

Condituto autem & ordinato hujufmod! rotulo (e.nel llatut & ordinavit, ut diAam eit, nullum admitti polie, qui non habeat J'K*toiatus gradum, dignitates vel doârinam, de quibus Cupra.

e a p. i i.

Elefiio dcputandirum in rotule ad quern pertineat.

FleAionrm autem deputandorum in hoc rotulo poli hanc primam vicem voluit ipeAare dt pertinere ad perfonas diAo rotulo deferiptas; confirmationem vero ad Archiepifeopum Florentinum excepta elcAionc eorum qui hument dignitates prz.notatas, aut qni funt canonici przfatre ecclelis Florentin» altero jure rigorofo examine doAorati, quia voluit nullo requiliio confcnfu Atchicpifcopum poll'.· dt debere illos *in prxfatorum* judicum rotulo deferibi tacere.

CAP. III.

Euniuntur qui caufat in rotulo non deJcrtptit committi procuraverint.

Omnes autem caufarum commifliones fieri procurantes quoquo modo in civitate^ Florenti·, aut Fefularum vel carum Dioecclibus judicibus, qui in hujufmodi rotulo non fuerint deferipti, éb Ipfo pcenis, de quibus fupra diAum ell, fubjacere voluir, portquam prxfentcs co'nllitutiones a SanAifliroo D. N. Papa confirmat» fuerint.

C A P. IV.

Qua caufte pertineant ad forum eccle-fiailicum.

Ad ecclefi<ulicum vero forum pertinere declaravit oinnes caufas clericorum & religiofarum perfonarum, focictatum, hofpitaiariorum, heremitarum, & aliorum locorum piorum, quomodocumque in pidicio Ipfos compatere contingat, agendo live defendendo, live etiam tellificando, condemnando in libris decem ordinariorum tiico adiiciendis omnes çlcticos & religious pcrfon&s,

Anno Chusti 1517.

fonas , qu* vel agendo * vel excipiendo vel teftincando, vel aliter quomodocumque CecularVCeCe foro fubjecerint line ordioariorum fuorum licentia.

CAP. V.

Vaffallut clericut foteft privari feudo « laico , non tamen tn perjbna ant altit bonit moleftari.

Dr clericis tamen laicorum vaflaliit ratione feudi quod a laicis tenent ita judicari poffc declaravit) ut fcilicet feudo privari poffint, & in fc feudaiibus bonis contra eos fieri executio ; in perfona autem aut eccleiiafticis bonis nullatenus diftringi ooffe" aut judicari ·

C A P. VI.

Enumerat quafdam fpeeiet eaufarum etcleftaflicarum .

Caufas quoque ufurarum , fimulatorutn enntrafluum , ufurariam pravitatem quomodolibet fapientium , decimarum, matrimoniorum, benefic'orum,h*reiis, limoni», facriiegii, juris patronatus, & omnes alias caufas qux jure vel confnetudine ecclefiaftre» judicari folenr, in ecclefiallico tantum foro difeuti ac judicari ftatuit,omnefque_z^ proerflus ac fententias fuper prerniffis coram firculaalibus judicibus agitatos , aut latas eflç nullius roboris aut momenti, nec quidem indicium facientes ad judicium eccjeiiafticum, nili in ptcmiÆs accefferit ordinariorum licentia .

C A P. VIT.

Enumerat eaufat mixti fori, in quibat dicit hiu»i ejfe prnventioui.

Irem in caulis autem extra premilU pietatem concernentibus , ut reprimere divites ne carius debito viAualia vendant, neD aromatarii res adulteratas, ut fartores, lanii, piitores, & hujufmodi habeant menfuras & pondera julU .

Caufa: dotis, viduarum, pupillorum, dt aliarum miferab^iuin perfonarum ; coaAio iaicorum ad fatisfaciendum legatis piis, punire perjures, adulteros, ftupratores virginum , fodomitas , facrilegos , inceftuofos, concubinarlos, violatores pacis, effiraAores ecclefiaruin, biafphematores Dei dt fanAoruai, vendentes, aut laborantes diebus feftivis,aut feiia quomodolibet inhonorantes, locantes domos publicis ufurariis , piratas " feu curtarios cum fuis fautoribus fpoliantes chriftiairos, qui naufragium patiuntur, publicos latrones , deferentes arma , ferrum , lignamina, & merces vetitas ad Saracenos, dt alia crimina que mixti foci judicari foient, voluit locum effe prxventioni, ita ut fufficienter punitus in foro eccleflaiiico , in fcculari nullatenus puniri poflit, dc c contra.

CAP. Vin.

Conjugate non gaudent privilegio tlerttall uji tn babitu dr tonfara entedant t in non tonjugatir fervatur c. fi judex.

Ad tollendas ramen fraudes nonnullorum, qui fub clericali pallio Cete ubiliuer protegere volunt, & quandoque in fraudem creditorum promovet! procurant , fvcularis tantum judicii declinandi caufa ; declaravit clericos conjugatos ra nuito gaudere privilegio fori aut canonis, nlfi clericalem habitum & tonfuram geftavcrint. Eum autem geftare clericalia infignia dici debere judicavit , qui per duos menfes ante deliAum perpetratum, vel iudicium motum portavit blretum › tonfuram more aliorum clericotum Florent, provinci». Quod in conjugatis obtinet, in aliis vero fervandam effe voluit difpofitionem. c. *ft judex* de fetitent. excom. in VI.

CAP. IX.

Frttret tie tertio ordine , eorrrgietee &· mantellatte extra congregaituner vtventet , at laiti reputantur.

Quantum autem ad mantellatas, corrigiatas, & fratres de tertio or line , dt fimiles perfonas attinet, (latuit & ordinavit, fequendqftatuta Lateranenfis concilii in undecima feflione nuper faAa, eos pofle conveniri coram laicis judicibus , & ab cifdem iudicari quando in propriis domibus fine collegio haoitant , fecus autem quando fimul in congregatione habitarent. Nec non & ejufdcm concilii veftigiis inhzrendo ftatuir & ordinavit, eorurndem fratrum de tertio ordine, mantcllatarum , corrigiatarum , & fimilium in propriis domibus habitantium perfonas, quoad facramenra recipienda & juta parochialia omnia, ut frculares judicat', & pro fscuiaribus haberi debere, (icque teneri a parochianfs propriis extremam unAionem , Euchatiftiamin paiehate exteraque ecclcliaftica factamenta recipere , ipfofque ccclefiarum reAores ab eccleliis, apud quas fepulturain elegerint„confuetam funeralium partem exigere, non obftantibus confuetudinibus quioufcunque haAenus in contrarium obfervatis .

CAP. X.

Quid Je illtt qui lite tantra ear mota ordinantur , vel profejponcr emit·

Quo ad illos aurem qui judicii firculaaris decimandi gratia ordines alfumunt aut profeffionem emittunt , liquidera id jam iite contra eos mota Sciunt , nullatenus prodefle declaravit, quo minus ab eo judirtz coram quo judicium incoeptum eft civiliter judicentur. Si aurem ante motam litem ad clericales fuerint Ordines promoti, facularem effugere liatuit notcftarem .

Quinimmo dt criminaliter jud'eari pofle decla- ›

Anno Chiisti 1517.

declaravit quando accepti ordinis vel emiff» profeflionii tempore carceri addiAus erat.

CAP. XI.

Clerici artem exercente/ quando fnbfint judicibut arti/.

Clerici qttoque qui fxcularibus negociationibus & artificiis intendunt, focietatem etiam cum Jaicis plerumque ineundo, ita decrevit, ut fi fint in minoribus tantum ordinibus conftituti, non incedentes in habitu & tonfura poflint civiliter a reflotibus & judicibus artis quam exercent fe-,cundum illius artis ftatuta f nili per ordinarium fuerit pr»venta jutildiAio) judica- B ri. Si vero in facris a fuo tantum ordinario; voluit tamen omnes ferrpruras, telles, coniuetudines, inftrumenta, qu* alias fi caufa agitaretur in foro f»culari fidem facerent, quoad negociulh artis, ratione cujus conventitur, *limilitcr alligari polle &* fidem facere in judicio ecclcfiaftico.

C A P. XII.

Quando mercator effefiur eft· clericut·, contre eum admittuntur omne/ probatione/ que admitterentur tn foro facular i.

Quod utique generaliter obtinere voluit, quandocumquc In foro ecclefiaftko el! contentio de iis qu* gcfti funt a petfonis qu* tempore nat» obligationis fuberanr alicui foro, in quo leviores erant probationes, ut fcilicet exdem probationes in foro 00-ilro parem vim eamdemque habeant efficaciam. Ut fi contingat mercatorem effici clericum, vel clericum mercatori fuccederc.In iis enim fuper quibus ratione hujufmodi mercatur* conveniet vel convenietur clericus, feriptis ac libris eorundem eam adhiberi fident voluit^ qu* & in mercatorum foro adhiberi folet.

RUBRICA

De caufarum avocationibus & inhibitioniVus·

CAP. Γ.

Inhibitio concedenda pro omni caufa ecclfiaflica.

Quoniam ecclefiafticus ordo confunditur, fi Tua cuique jurifdiélio non fervetur declaravit judicem cccleftafticum poffe et debe* re eu* primum requifitus fuerit omnes caufas ecclefiafticas et fpirituales quomodocun-E <jue inceptas coram judice fiecülari, five id principaliter, live per accidens ad eccleliallicum forum revocare inhibendo fub poenis et cenfuris, ut moris eft.

Ammo Christi «J17·

CAP. Π.

Prohibet inhibition" feri in fraudem· £t vult print judicer enjormari fer fi&na & conjeflurat, & poften inhibere. I

Monuit tamen ecclefiafticos judices, ut *lint diligentes et profpiciant* nequid fraudis in hujufmodi avocationibus et inhibitionibus committatur; multi enim ut f»cularls judicii incoepti ccnfuram devitent, quefito ufurarum colore, ur rem in longum protrahant ad ecclefiafticam confugiunt jurifdiAioncm; pr*cepit ergoommbus judicibus ccclefiall'cis fub poena periurii, ne ftatim Circularibus judicibus coram quibus lis pendet inhibeant, cum petuntur; fed prius citent partem et capianf fummariam informationem vel per inftrumenta, vel per telles,vel pet alias conjefturas etiam extra judicialiter caufam illam pertinere ad ecclefiafticam jurifdiflionem er pofiea inhibeant; quam inhibitionem poftca fimpliciter dari ab(que ulla termini prefixione voluit, celiantibus antiquis conftitutionibus, qu» antea inhibitiones hujufmodi certis temporum anguftiis concludebant I

CAP. III.

C *Quid agendum fit quando layout cedit jura clerico contra laycum pulchra diftinflione refpondet. Et quid quando clcricur layco ju-*

Prefata quoque fynodus *explicando* dubia quxdam in hujufmodi caufarum avocationibus quotidie nafcentia, (latuit et declaravit, ut infra.

fn primis cum quereretur quid agendum. *iit quando laycus* contra laycum cedit jura à aâicncs clerico vel alteri petfon» rcligiof*, rem hac diftinAionc firmavit,quod fi tempore ceffionls lis jam erat coram faecculari judice incoepta, ibi omnino terminari debeat, nulloque ceffionarii pretextu ab jj eo valeat avocari. Er fi ante inchoatum judiciurn ceffionem fieri contingat, aut fubeft aliqua julla cedendi caufa, fraudis prefumptione vexifimiliter excludente (quod in judicis arbitrium *referri* voluit), *& tunc* placuit caufam avocari poffe, alias non. Sed omnem ceflioncm aliter fallam ut fraudulentam nullius roboris efle declaravit; clericumque hujufmodi in fraudem fallis ceffionibus confentientem in libris decem condemnavit.

Eamdern quoque conftitutionem obtinete voluit adverfiw clericos & religiofas perfopas '. qu< ut ccclefiafticum forum decimarent jura fua *at* aâtoncs Jayco cocceflerinr.

Anno Chsisti ij 17.

CAP. IV.

Qaaudo clericm aomtnatar at defenfir avocet caufaat a jvdicto faculart ante litem coniefiatam. St ar domtnm & fojjeJlor tndtfltafle avocat. St at domtaut dtreflat tea. turn djlmguitur at in litera.

Et cum quereretur quando clericus no* minatus a reo in judicio feculari pollet avocare caufam ad judicem ecclefiafticum rem diftinguendo firmavit. Et in ftatutum redegit.

Aut enim nominat clericum ut defenforem.-aut nominat ut dominum & pofTelforem fi ut defenforem, verbi gratia in caufa eviAionis ; tunc fi fumus ante litem con teftatam vel quafi , clericus avocabit caufam ad forum ecclefiafticum ; fi poft litem conteftara/n, fecus .

Si ut dominum At pcffeflbrem omni cafit cognitio fpcAabit adjudicem ecclefiafticum, & caufa avocabitur a feculari cum inhibitione in forma, cum jura non permittant laycos de clericorum rebus judicare.

Sed fi nominetur clericus in dominum tan. tum, legitima apud alium polfelfione remanente, ut quando elfet laycus emphiteota vel ufutruAarius, At clericus effet dominus direAus , fiquidein agitur (impliciter ad fruAu< confequendos, « tunc poflidenti nullatenus proderit nominatio, fed caufa omnino terminari debeat coram feculari judice ; fed fi aAum fuerit rei vendicationc vel etiam ut habeatur poffeflio rei, vel per tenuram, vel per quoocumque aliud remedium extra cafus antediAos, poterit caufa ad ecclefiafticum judicem avocari fecundum cunfuetudinem in Florentina curia haAenus obfervatam; nam licet hoc fecundo cafu vi. deatur agi contra jura layci, querendo ab eo poffeflionem quam habet amoveri , tamen 'n.ixime mtereft clerici non mutate,. poflefforem in rebus, que ad eum jure dirc-ü Ao pertinent, ne in eventum caducitatis duriores inveniat detentores . Item , cum hujufmodi poflefliones dominii ad fe partem trahant › iniquum eft eas line ecclefiaftica auAoritate cuiquam adjudicari.

CAP. V.

ain quando clertcur comparet in judicio ut teritur potfeffbr, caufa avocetur a judice faeulart .

Et cum quereretur quid dicendum elfet, quando caufa pofleflionis agitatur contra .laycum in fuo foro, & clericus comparet ut certius poffeffor, an poflit caufam ad ecclefiafticum judicium trahere, ira ftatuit: Ut fi poffeflio clerici habet caufam a reo convento direAe vel IndircAe , At id poft morum judicium, vel etiam ante motum judicium , quo tempore fperafearur litem moveri, ut quia intra duos menfes ante motum judicium, tunc caufa jgretur At decidatur coram judice laico , nifi clericus o- . ftenderlt arte motum judicium rem a Jaico- Λ ex juftis & rationabilibus caufis habuiffe

Anno· Chwish I5*7-

Si veto poffeflionit allegate a clerfco caufa non dependeat a reo extra cafus premiAos caufam avocari poffe decrevit.

CAP. VI.

Inhibitio debet Jieri judici facviari, fine prajudicio proceffm, quando fetttar fail litem contejlatam ..

In omni tamen cafu inhibitionis concedende per ecclcfiaAicum judicem ad tollendas improborum calumnias, qui quandoque circa periodum litis petunt inhiberi cum pe* riculo inftanti* , que petit, declaravit o* mnes inhibitiones, que de extero fient judici feculari poft litem contellatam vel ?[uafi fieri debere tine prsjudicio proceflus ecund,um ptaAicam hucufque a multis obfervatam, cujus inhibitionis effeAus erit, ut li cx deduAls poftea in caufa videretur judici eccleliaftico fecundum juris difpofitionemcaufam primo judici remittendam, pronunciatio interim faAa fconvalcfcet, perinde ac fi nulla emanaffer inhibitio etiam, non obftante quacumque appellatione à patte interpolita.

CAP. VII.

Inhibitio fit fine prnjudtcio legitima txecutionu, quando competebat extentio.

Sed fi jam virtute fententiarum competebat exccutio in curia feculari, declaravit At voluit inhibitionem non efle concedendam, nili fine præjudicio legitim* executions . Quam deinde exeeutiohem nullatenus revocari pofle voluit, donec principalis caufa fuerit per ecclefiafticum judicem terniinata ; ita ut cum ipfa diffiniriva fententia cxecutioneiu faAatn , vel infirmet fi viderit avocantem fovere jullirum, vel confirmer fi c contra.

Ut fiat depufitura , quando tafli tn fore Jaculari petunt caufam avocari ad judicet ecclefialltcot.

Et quia contigit in civitate Florenti* ranone certorum conrraAuum jnaxime in curia mercanti* incipi ab executrone per viam taAus, 0c quandoque eo modo *Ai confugiunt ad ecclefiafticum fiudicem, dicentes contraAuS' vel obligationem, ratione cujus taAi funt, ufuraria pravitate la Eborare, ftatuit , & ordinavit, ut taliter taAi non prius obtineant inhibitionem ab eccleliaftico judicio quam «fecerint realc depofitum de fumma perita apud camerarium Acchiepifcopalis Curi*, feu faltem dederint idoneum fidejufforem in forma depofiti ad declarationem domini Vicarii. Quod depolitum camerarius vel fidejuffor teneatur (fatim relaxare parti taA* cum primum pronunciatum erit ipfam fovere juftitiam, non obftante quacumque appellatione , quam, quo ad impediendam prxdifti depofiti rela-

Ti xa-

r--,*-* *"". Xationem aoila* v're* habere decrevit. Et finaiiiter fi pronunciaretur In favorem ejus "1"' traxit caufam dt depofuit, relaxetur ei tale depolitum, nec poflit ulterius In exeeutione moleftari, donec caufa fuerit legitime terminata.

Jt *U B ʌ I c A*

Dc judiciis & modo procedendi in caufis.

CAP. I.

Γ· *«mttiher ttnfir finniw frxtJttJtn*

r

Cordi maxime fuit huic facro conventui lites minuere , earumqt e difpendia pro pauperum litigatorum utilitate quantum potuit refecare. Quoniam experimento compertum eft quamplures pauperet, quinetiam dt di. vites, dum diuturnas & pene immortales litigandi moleftias abhorrent, juftiti* completnenrum afiequi nequifle. Quo circa ftatuit & ordinavit (innitendo fpeciali Induito nuper a Sandiflimo D. N. Leone X- Pont. Max. Reverendiflimo D-Jlilio S. R. E. Car* dinali & Vicecancellarlo dignithmo, nec non archiepifeopo Florentino conceflb)orones caufas tam civiles quam criminales, ecclefiafticas, quam profanas ,& mixtas quoroodolibet quacumque audorirate coram ecclefiafticis judicibus ventilandas in omni fua initantia fumtnarias efle, ac in eia fummaric fimpliciter & de plano tine ftrepitu & figura judicii procedi debere, excepto tamen ordine inferius declarando.

In caulis igitur excedentibus fummaou librarum quinquaginta, non habentibus cxccutioncm paratam, voluit hoc ordine procedi ,

CAP. JI.

Tncifit metiar frecedemii in taxFit me· Janine fecanJum tenerent tflarum taq/iitutienem .

In primis, volens contra aliquem experiri, porrigat libellum feu fummariam petitionem notario cauf*, qui extrahetur e_ burfa fecundum modum in prxcedentibu* didum, dt mifla copia libelli citetur par» ad refpondendum libello dt jurandum de calumnia Intra tres dies, quotum unum pro primo &c. Aflignando Cibi illum pro ultimo peremptorio ; alias ad primam ad videndum fe excommunicari, & ita fi fit contumax excommunicetur, nec audiatur nifi refedis^· expenfis ; dc nihilominus (ipfe ador juret de calumnia,& petat libi terminum ad ponendum dt articulandum , dt fi in contumaciam partit adverfe probaverit dc jure fuo , obtineat fententiam diffinitivam_. fuper caufa principali nec etiam'tunc appellando audiatur adverfarius , nifi refedis omnibus expenfis litis meruerit abfolutionis bcreficium obtinere.

Et,fi reu' compatuetit in termino, dr propo.fuerit aliquas exceptione* declinatotias aut dilatorias , aut quafcumque alia*, |qu« ante liti» conreftarionem proponi Colent dt debent, detur terminus adori ad tertiam ad replicandum. Aμμο Cwxisri 1517-

Deinde, detur utrique parti terminus x. dictum utilium ad probandum incumbentia circa didas exceptione* dt replicationes.

£0 autem termino elapfo Cuper didis exceptionibus & replicationibus pars nullatenus audiatur fed partes teneantur intra tresdiesdare proceflum judici, qui poftea intra fex die* utiles teneatur Cuper exceptioni* nibu* pronunciare : dr ft fuerint tales ex* ceprlone*, qu» alriorem requirant indaginem, li videbitur, poifit in fine litis refervare, dt etiam judice aliter Cuper didis exceptionlbus non pronunciante cenfeantur re* fervat* in tine litis dr omni cafu quo judex ad ulteriora proceflcrit intelligatur cffe lisconteftata.

Deinde, aflignetur terminus adori ad ponendum & articulandum ad odavam.

Quibus exhibitis citetur adverfatius ad primam ad refpondendum politionibus li fuerit in civitate.· ad tertiatu li fueiit in dioe Cell vel provincia ; *ita tanen* ut quando eft abiens a civitate ultra tria miliaria .tempore quo citatur ad refpondendum polfc refpondere per procuratorem,qui habeat audoritatem jurandi in animam principalis fui. Sin autem tam ador quam tens fuerint contumaces in refpondendo politionibus, poffit dt debeat judev parte initante pronunciare eas ptc. Confeflatis.

Deinde, adori aflignenror tres dilationes ad probandum, primam decem, fecundam odo , tertiam fex dierum fi petit* fuerint, intell igendo femper, quod fi accideret ultimam diem termini efle feriatam, ilia dies & omnes ali* fimiliter feriat» ii>n connumerentur, fed prima dies qu* erit juridica ccnfeatur efle pltima dies termini.

Et fi procurator adoris io ultima die unius termin') ceflavcrit petere aliam dilationem, fit ipfo fado exclufus a petitione dilationum fibl fpecialiter competentium.

Et fi contigerit telles produci intra dido* terminos, aflignetur terminus ad dandum interrogatoria ab hodie & cras ut mori* eftj nifi eflent telle* affuturi, quia— judex tunc poterit terminum abbreviare ur libi placuerit. Qui telle* examinari debeant ufquead terminum datum ad dicendutp contra jura produda inclufive ; & notarius in proceflu de examinatione teftlum mentionem faciat & in adi* redigat tempus examinationi* prvdid».

His autem dilationum predidarum temporibus elapfis aflignetur terminus trium dierum ad producendum omnia .

CAP. III.

Termini qui caneetluntnr aflort , tinninr etiam faflea rea .

Et fuceflive poftea detur terminus fex dierum ad dicendum contra jura produda. In quo termino fi reus exceptiones 8t articulo* dederit, dentur fibi omnes dilatione* ad probandum, producendum . & dicendum contra jura produda › qu* adori concedun tur

tur per praetentem eonftitutlonem. Quibus flapl" , « per aliquam partem petiram fueHt, detur terminus communit utrique par» *ti* viglnti dierum utilium ad probandum *Λ probatum* habendum hinc inde incumben» ria per omnet genus probationis.

CAP. IV.

Pojf conclufnni r« *canfit, dutur dilati» «4 reprobandum teftet-t fed prtut prùflito* jarawrete ra/emni» f«r reprobare *in. tendit.*

Quo termino elapfo cenfeatur conclufum in caufa, nec audiatur aliquo modo pars volens aliquid producere vel allegare, ex. Cepra reprobatione tertium › quia li aliqua partium vel amb* vellent dicere contra telles ad amborum vel unius petitionem opponendo crimina A defeAus contra eos, debet afltgnari terminus peremptorius duode. cim dierum utilium ad reprobandum *Sc* reprobatura habendum, & opponendum, ac probandum, «k probatum habendum quicquid .voluerint contra diAos telles; faciendo'etiam intra jlAum tempus depofuifle oinnes telles fi quos contra prcmitTos examinare vellent.

Sed tamen hoc ultimo cafu noluit partem admitti ad tertium reprobationem, nili prius prxrtito juramento a reprobante duod hoc non facit animo calumniandi; A 11 intra diAum terminum non probetur quod contra telles opponebatur , voluit opponentem condemnari in libris decem, Archiepifcopaii curi» applicandis.

CAP. V.

Γrefigetur tnflnnttn etufae.

A die autem conclufionis in caufa procuratores partium, vel fakem ille qui perierit caufam expediri, teneatur int:- x. uies dare proceffum Integrum domiqo Vicario. Qui *9* die exhibitionis regiftri de quo notarius reneatur mentionem facere in aAis intra xx. dies utiles, teneatur diffinirivam proferre fententiam in caufa ; ita quod terminus ipfe intelligatur pj»fixus inflanti» Junici AA parti,A ipiojure intelligatur initantia deferta, nec poflit aliquam fententiam ferre nili ab obfervatione judicii cum expenfarura condemnatione, quam tamen proferre teneatur ad inllantiam cujuslibet partis.

CAP. VI.

Puniuntur judicer , nitarti & proiurarorer, quorum culo.t enfiantu peribit.

Judex autem qui infra diAim tempus fi aAa ,ut pr*mittitur , exhibita\fuerint, parte inflante fententiam diffinitivam ptoferre neglexerit incurrat periurii pcenam, tcncaturqu£ parrffius ad interelie ; procurator qjoque qui fuerit negligcns, Ct in curia_ tua ;.i:i»ntiam Ubi perrodent, coiidcmnetur parti ad intereffe. Simili quoque poena feriatur notarius, qui fatisfaAo prius fibi de mercede, fua aAa exhibere neglexerit intra .empus prefatum , videlicet infra X. dies poil habitam mercedem; prcdiAum ta» men tempus XX. dierum utilium datum judici ad pronunciandum voluit per ipfum ex caufa polfe ad alios XΠ. dies trtilesprorogari; ita quod infra illos fempen^poflir, ut praemittitur diffinirivam proferre fententiam, adempta omni facultate ulterius prorogandi.

CAP. Vit

Quando fellet examinandi funt in longiHfu/s purtient , judex detltrue» potefl tempore non currere.

In caulis tamen ubi examfnandi'eflenr telles in longinquis partibus conftituti, poterit judex fi judicaverit hujuliuodi tertium diAa ram parvo tempore haben non polfe, prorogare terminum pro tertium diflis habendis , pro itineris A regioni, d illa otia , declarando Interim rempota prarfita non currere. Quorum terminorum dilationes ad evitandas partium calumnias voluit die mero judicis arbitrio ; ita quod nullos ab eorum vel denegatione vel conceflione appellare poflit, intclligendo tamen quod rtla facultas prorogationis tantum competat judici, quando telles funt remori ultra quinquaginta miliaria a civitate florenti» .

Ç A P. VII!.

Ponitur modut procedendi in eaufit uti. mrtbur ,ideji a quinquaginta librer infre I

Et hunc quidem ordinem, ut pnemiffum ell, obfervari voluit In omnibus caulis rn. tedlAis . Sed in caufis a quinquaginta libris infra voluit procedi debere per viam monitorii juxta ftllum confuetum. Et in terra-- θηo fi reus comparuerit A negaverit monhtorium, habear aAor terminum decem dierum utilium ad probandum, Infra quem terminum poflir, fi velit, dare articulos, producere telles A inftrumenta, poflea autem habeat reus alios decem dies ad dicendum contra jur.. produAa , A dandum exceptiones, articulos, ad producendum telles A omr.ia alia qu» duxerit ad caufam facere»

Deinde detur terminus fex dierum utilium utrique parti ad probandum A probatum habendum pçr omne genus probationis, A idem obfervetur in caulis decimarum ac fequeftris , qu» fierent virtute jurlum exequibilium, qu» non poflunt revocari Aliae aurem fcqueftrat'ones qu» non procederent a jure alias exequibili revocari poliunt ad petitionem partis, A deinde in eis procedatur . prout in caulis monitorii juxta ord'nem pr«-taxatum .

t^uo rerniino elaplb dominus judex man det libi aAa exhiberi, qux quidem aAa partes reneantur exhibere infra oAo diet , A a cbe ex vbitionis infra XI.1. 1res qtUes judex teneatur pronuociarc n'orirbrium elfe cou-

Anno Ckiist i

confirmandum vel infirmandum Λ partem excommunicare vd a petiti» abfolvereut li- bi videbitur.

CAP. IX.

In eaufit habenttbur executinhem para- tant proceditur per vtam monitorii. Et tantum exceptional ad- mittantur.

In caufis autem jurium habentium execu. tionem paratam, etiam procedatur fimiliter per viam monitorii ; & tunc admittantur tantum duæ exceptiones , folutionis , fcilicet , & nullitaris, quando opponitur exceptio folutionis tantum detur terminus decem dierum ad probandum eum ; & etiain li judici videbitur, Ac pars petat, detur alia dilatio 0A0 dierum, quibus elapfis li aâor petierit, habeat terminum trium dierum ad dicendum contra pira produA.i , Ac j>oftea etiam detur alius terminus communit urrique parti ad producendum, allegantium Arc. Quibus elapfis terminis nullatenus audiatur aliqua partium; fed notantis teneatur exhibere aâa judici infra tempus, de_, quo (upra, fatlsfaflo fibi prius de competenti mercede, ut fupra, qui judex jimtliret etiam teneatur judicare, utlupra .

Sed fi reus oppofuerit exceptionem nullitaris, ut qu<a dixerit contraAum elfe ulurariutn, & fimulatum , hthen mis opponen» terminum duorum dierum ad informandum Judicem fummarie qualitercumque per conjeAuras, & Cigna aliter quam per proprium juramentum de fimulatione aut ufuris didi contraAus ; & fi judex viderit efle aliquam verifimiiem prefumptionem ea qu* opponuntur per reum probari polfe , refolvat monitorium, 8t mandet procedi ordinarie fecundum ordinem traditum fupra in caufis excedentibus valorem librarum quinquaginta .

Quod utique obtinet, quando inftrumentum *effet ac Cummi»* contentis in diAo ftatuto,/ideft excedentibus fummam librarum quinquaginta; alias procedendum eft, pro ut proceditur fupra In caufis minoribus.

CAP. X.

Praflica obfervanda quando agitur virtute obligattanti tu forma camera.

Er h«c que Cupra diximus obtineant in omni inilrutnento executive Cub quibufeunque vetbii « modi» & formis concepto, & etiam In guibufcungue inftrumentis At juribus, & allis juxta formam (laturorum communis Floren. exeeutionem paratam habentibus. Excepto fi fit obligatio in forma camere ; quia tunc fi reus oppofuerit folutionem , voluit fervar! modum primo loco didum. Si vero oppofuerit exceptionem nuilitatis, tunc fi aâor eft paratus dare Idoneum fidejuflbrem, iudicis arbitrio declarandum de ftando juri & judicatum folvendo reus nullatenus audiatur, nlfi prius contenta in inftrumento adimpleverit. Sed/fi aAor renuerit > ut Cupra , fidejulforem ^arc, fi

A tait exceptio nuψtatit fuerit oppofita, teneatur reus infra duos dies, ut diAum eft, informare judicem At petere absolutionem a juramento ; qui judex It viderit, ut diOumefi, vetifimiles pro reo prxlumptioncs abfolvec & mandabit ut Cupra ptocedi, vel curru omnino reficiet ·

Anno

Et hec dummodo ille qui eft obligatus, fir prefens in dioeceli vel civitate ; quia Synodus ordinavjt illum non excommunicari , nili citatum , ad evitandas iniurias que inferuntur quotidie multis, qui cunt pofi talem obligationem Coiverint, tamen excommunicantur, quando autem erln(abfentes a 'diflis locis,'fervetur praflica confueta .

B

C A P. XI-

Mr , quando fu^ma major debetur, petatur minor in ^railllem lonflluttouii, qua vult notariat extrahi r hur- i> Qua»do majoret fumma petuntur.*

Et ad toilendljn) fraudes nonnullorum notariorum At. procuratorum , qui ex uno debito quandoque gemina judicia luicitant , ut effugiant illam conftitutionem de extrahendis notariis in caufis excedentibus fummam librarum quinquaginta; contra enim illum qui eft obligatus in majori fumma_. C procedunt per viam monitorii, petente iiiras quinquaginta pro parte majoris fumm«, vel falvo jure calculi ; & fi cum effeAu petunt lummas majores βι evadunt illius conftltutionis rigorem, (latuit At ordinavit reum pnetextu fimilium monitoriorum non ooffe in plus condemnari quam fit fumma librarum quinquaginta; & fi illud plus quod ultra illam fummam librarum., quinquaginta debetur, fit debitum annexum vel per inftru mentum vel per feripturam, ita ut facile At clare appareat illi fummz petit*, cenfeatur eo ipfoextinAum, nec poffit reus fuper illo ulterius inoleftari, perinde ac fi per diftinAivam ab eo fententlam pluerit abfolutus, & notarius qui hoc malitiofe procuraverit; teneatur parti ad intereffe,At ideo quilibet notarius & procurator fit cautus in admonendo auAores, ne minus debito petant, ne dc iuo rcfarcirc teneanturl

CAP. XII.

Et quia in przmiflis Cepe habetur mentio de diebus utilibus , declaravit quoad prarE mlflarum confiitutionum tenorem illos dies efle utiles i in quibus jus redditur ; afios autem inutile» five id fiat ratione feriarum a jure induAarum' five > ab homine.

CAP ft-»

Anno Chusti •J*7·

CAP. XIII.

In Julia cwflitutia intelligitur J Jiebat currcntibuf.*

Ft quando tn li» conftitutionibus lit (impliciter mentio de diebus, intelligitur de currentibus non de utilibus tantum, nifi exprimatur.

CAP. XIV.

Per qunt teneri Jebeant compufur Je Jicbur utihbut.

Item ftatuit,quod tam procurator cauf* quam notarius teneantur, At debeant tenere notulam Ac computum de diebus utilibus, & terminis pertinentibus ad caufas proprias, alias fi negligences fuerint, puniantur judicis arbitrio.

Item pro communi utilitate omnium camerarius Archiepifcopali» curi* teneatur habere librum particularem, in quo ordinate fcribat dies, quibus judex non federit tribunali, ut omnibus quando opus fuerit patere poilit.

CAP. XV.

Feriat arcbiepifcopalir curia effe ub emnibur obfervanJet. C

Item, ad tollendas confuiiones ftatuit At ordinavit, ut omnes judices ordinarii. At delegati in civitate Florentina, caufasquomodocunque cognofcentes, debeant At reneantur fervare omnes ferias induAas in curia Archiepifcopail vel Inducendas aut in honorem Dei, aut in commoditatem hominum, ut funr feri* meflium St vindemiarum, nifi fint feti* repentina induA* ex arbitrio domini Vicarii archiepifeooi Florentini. Quia tales dies noluit cfle feriatos in caulis delegatis aut aliorum ordinariorum, nifi iptimet judices eafdem fervare voluerint. D

C A P. XVI.

Intra quaj temprt appellant teneatur facere fiJctn juJtci a quo Je prafeulâticne appellatianir aut referipti.

Item, quia parum eflet confultum litium brevitati, fi poftmodum in appellationis caufa liberum cfter procraftinandc litis votum, ftatuit declaravit & ordinavit in appeiletionibus hoc ordine procedendum erte, ut fcilicet appellans habeat illos decem dies juridicos ad appellandum, ultra quos ii non appellaverit non admittatur. E

Interpofita autem appellatione fi appellat ad archieplfcopum habear unum menfern ad faciendum fidem judici appcllatode pr*fentatione appellationis coram judice «d quem; fi autem appellaverit ad fedem apoftoiicam, habeat duos menfes fimiliter ad faciendum fidem appellato dc commitfiooc^ caufc, & de pr*fenfatfone refcrlpti faAa judici Idoneo fecundum tenorem antecedentium conftitutionum; & fi infra diAum terminum non fuerit faAa fide* de prrmitfu ,ifpeAive, appellatio co ipfo cenfeatur deferta, & fententia dicatur tranfivifle in tern judicatam.

Anno Cu««n «5«7·

CAP. XVII.

QuaJ in fecunja d- tertia tnjiantia fervatur tJem maJut tn preteJenJe, yut & ia prima.

Prcfentato autem réfcripto vel promota caufa, ut pnrmicrfrur, detur appellanti terminus decem dierum ad libeliandum; At poftea ferventur omnes termini refpeAive fecundum qualitatem caufarum qui fervaride. bent in prima inftantia. Ira quod iidem termini in fecunda inftantia cenfeantur prrfixi judici, cauf*,At parti ficut in prima; nifi partes hujufmodi terminis vel aliquibus eorum'duxerint renunciandum·

Et totum illud quod diAum eft fervandum effe in fecunda inftantia, voluit etiam fervari in tertia, & ulteriori, fi contingeret pluribus inftantiis propter diverfitatem fententiarum caufam ventilari.

CAP. XVIII.

PenJente campramiffo tempera nen currere.

In omnibus tamen inftantiis, ne occ^fio concordandi partibus adimatur, declaravit tempora non currere quando penderet compromiflum inter partes.

CAP. XIX.

JuJete patefi refervere parttbut jut JeJucenjt jura fua intra certum tempunt paft fententiam Jiffiattivam, qute virtute illarum jurtum ratra/fart patefi.

Item, quia potfet contingere quod ob locorum diftantiain vel «liud occurrens impedimentum, partes non poflent infra pr*diAum tempus de jure fuo oftcndeie, ftatuit & ordinavit judicem, quando videbir negocii qualitatem id exigere, pofle & debere lata lententia refervare parti vel partibus jus deducendi jura fua infra tempus, quod ipfe judex congruum judicaverit. Per 3u* nova jura, qualiacumque lint, infra_. iAum tempus produAa pouir fententia retraAari At annullari,& contra partem pronunclari, perinde ac fi nulla fententia fuiftet fuper hujufmodi négocie lata: hoc tamen temper intelleAo, quod pendentibus hujufmodi terminis fententiarum exeeutiones nullatenus impediri debeant; dummodo pars qu* exeeutionem petit fnfficfenter caveat ad declarationem judicis de ftando juri At judicato folvendo In eventura rettaAationis At annulation» hujusmodi.

CAP.

Anno Castan «S»T

Anno Cmsuti m·?.

XUBRICA

De ordinariis deque omnium judicum officio

CAP. I.

Excitat jarhjifliitatai artimeriorttat, 6· ^rtt circa {«« wi^iliM ilihiil.

ConGderans hue faoAa fynodus quam Gt neceffaria ordinariorum vigilantia in puniendis criminibus 4k evellendis malis mo* xibus.e populo Chtiftiano, innixa romani pontificis ftatutis dt ordinationibus 1 admonuit» & in virtute CanA* obedienti» » dt fub poe- ® ni, a jure comminatis prreepit omnibus ordinariis epifcopls eorumque vicariis» & aliis quocumque nomine Cenfeantur, ut lint diligentes & folliciti in cogendis fubditis ad obfervationem pnefentium provincialium conftitutionum, dt ad publicandum eas in dioecefibus fuis, dt prefertim fingulo quoque anno in fynodo dioecefana. Sintque alias diligentes in correAionibus clericorum » dt etiam Jaicorum, in coercendis & puniendis btreticis, fimoniacii, fchifmaticis, adulte xis» concubinariis, lnceftuoGs » ufurariis » accedentibus ad monaftetla » ufurpatoribus bonorum eccleGafticorum, & quibufeumque aliis publicis & notoriis peccatoribus» in <* sniniftrando vel miniftrarl faciendo juftitlam vidui* dt pupillis, dt aliis quibufq pauperibus ad *ipfos* confugientibus . In vilitandis cccleGls, clericis dt populis diligenter intendendo ne divinus cultos aliqua in parte sninuatur, ne ecclefrarum «dificia corruant, in arguendo, increpando, obfecrando. docendo in omni padentia, bonum de fe exemplum bonefiate vita ceteris pcebendo I

CAP- II.

Ut erdiaarrr *rifiintl titule» ab bfinttbut flore iwefitihln·*

Procurent quoque ut omnes habentes plura incompatibilia beneficia intra rftsos menfes vel aliud tempos, arbitrio fuo moderandum, offendant titulum dt difpenfatio. nem diAorum beneficiorum . Quo tempore elapfo,fi non erit faAa fides de fufficienti difpenfatlone, ille ad quem fpeAat,declaret beneficia vacare, procedatque ad collationem dt inftitutionem dt poffelRonis dationem; alias autem (i apparuerit de fufficientl difpenfationc , provid ear ne indiAis beneficiis animarum cura negligatur *

CAP. III.

Quaadn *incemfatibilia feat »■ Jivtrfit 4iorttfibut viluit illum ecJtaaria» boc requirere qui alium fra- Vtatrit.*

Et cum iffa duo incompatibilia fuerint in diverfn dioecelibus, voluit prevention) locum fore inter rlioccefanos, ita tamen, ut unus poffit alterius lenttntiam cxcqui.

CAP. IV.

ÎxttKMtivt, iattniiatrt rrfanuier afiftqu.

Item, facultatem excommunicandi dt interdicendi refervavlt epifcopls tantum, nifi apud alios prelates inferiores effet cx privilegio vel confuctudlne diutius approbata, & tunc epifeopos monuit oe tales ab inferioribus jufte excommunicator abfolvanr.

CAP. V-

Oi/troandaai *tffft conflitutieiHB Latrr*· coaciht mfyaodu cclcbraaJir.*

Item, voluit confiitutionem fanAiflimi D. N. Leonis Pape X- in decima Lateranenfis concilii feflione promulgatum de celebrandis fynodo dioccef. lingulis annis, dt provinciali tertio quoque anno, ab omnibus Florentine provinci» fuffiragancis obfervati, citatis dt requifitis omnibus etiam exemptis in provinciali, ut ad prediAas fynodos accedere debeant.

CAP. Vf

Excitat trJtaartor tJ

Item, precepit omnibus ordinariis In virrute fanA» obedienti» dt fub aliis poenis nuis, ut tertio quoque anno fatten» viGtent dioecefe fua* per fe vel per alium idoneum, corrigendo caftigando ea que emendatione digna repererint, cum moderatione tamen evcAi«num dt cxpenfatum,de qua habetur fupra *in tic. de* vifit.

CAP. VII,

Qaaads *vifitaeJa fiet reoeafltrta mentalia».*

Sub iisdem quoque poenis precepit, ut vifitenr roonafteria monialium tam exemptarum , immediate aportobe» fedi fubjcAarutn auAorltate apoftolica, quam|non exemptarum audioritate fua fingulo quoque annofi poffisnt; alias tertio quoque anno faltem ; ad quam viiitationem cum omni honeffate dt timore Dei accedant, ducendo fecum duos ex antiquioribus canonicis fu» ecclefi» dt alias honeftas perfonas , ut libi videbitur quando vilitar monafieria praediAa, dt fetvando alios ordines in regulis dt conftitutionibus monailcriorum datas.

CAP. VIII.

Excitat jurtteliAienem arcbiefifcafi ati Juffleatiant affligentia»fitfirameutera».

Reverendiflimum quoque Archiepifcopbtp monuit, dt ei In virtute fanA» obedienti* precepit, ut In dioeceli propria invigilet Gcut cstcri fuffraganei. Et fuffragancorum negligentias quamprimum corrigat φ emendet ,

Anno Chiisti *5*7·

Anno Ip7

det, ea fuffraganeorum namque negligentia voluit omnem auAorltatem in archiepifcopum transfundi, qui archiepifcopus omnia notoria provincialium dclina emendare, confuetudine» pravas e rora provincia tollere, eundem vifitare, ut facti canones voluerunt «diligenterprocurer,fub prrmiffiarum incurfionc poenarum.

CAP. IX.

Ut jurudiflioner competent inferiortbut frelatée cumulatevet nae privative.

Quo autem ad omnes *prxlatot* Inferiores habentes aliquam juriidiAionem in dioece(ibus provincialium epifcoporum, declaravit omnem fimilem jurisdictionem & auAoritatem przfatis inferioribus prclatis competere accumulative non privative, Ita quod prevention! locus fit, nili eadem jurisdiAio ex privilegio privative competeret, vel ex confuetudine in contradiAorio judicio obtenta ; ad qux privilegia & confuetudines oftendenda infra quatuor menfes a die publicationi· hujus conftitutioni» monuit omnes hujufmodi inferiores pr*latos pro utrimo peremptorio,quo elapfopronunciat omnes hujufmodi jurisdiAioncs, ut premittitur, cumulative competere. *Et* in cafibus etiam ubi privative competit data illorum negligentia fupplebit diocccfanus.

CAP. X.

Ne frelaté ab eccle/itt fubjedi· non exigenda exigant.

Item admonuit omnes ordinarios, ne ultra ea qu* Honoriana conftitutione continentur^ CubjeAis fibi ecclefiis quicquam exigant, aut eas in alio moleftent.

CAP. XI.

Vt miferabilibut ferfanet dentur froce· r/iturct tfr advocati qat grntit ferviant.

Irem, quia viduis, pupillis, mentecaptis, turiolis, ceterifque miferab'libu· perfonis, ex officii lui debito tenentur eccleliaftici re· Aores, prxcepit h»c fanAa fynodus omnibus judicibus eccleliaftici», delegatis dr ordinariis, ut non permittantimiferablles hafce pertonas coilitigantium favoribus, potentia, divitiis, opprimi. Sed illis non habentibus provideat de advocato aut procuratore fufficicnti ,& fi viderit expqdire, cogat partem collirigantem ad dandum fidejuffiorem de non offendendo ipfam partem - Quos advocaro» & procuratore» voluiteffcAualirer poffe cogi a prxfatis judicibus per cenfuras vel multas ad /ufeipiendum hujufmodi parroci. Dium, conftituto tamen eisdem advocatis dr procuratorijus competenti falario de boni» litigantis, fi habeat unde fatisfaciat ; alias prxfati advocati &.procuratore» teneantur officiim fuuni gratis impendere , ut fcicntiam, quam *ipfi grati,* 4 I>eo acceperunt, gratis pauperibus impendant.

A

XU B X IC A

De imtnunitatibut ecclefix.

CAP. I.

Ut iit lotir viciait monafleriit fer trecenta brachia, viciait alut ectlefiit fer quinquaginta brachio mulieret tubone-Jt eoe habitent, tabere* aut balnea eon aferiantur.*

Quoniam vera religlofnrum locorum, dt horum prcfcrrim qu* Deo dicar* virgines habitant, immunitas eft converfatio vît* lau-B dablls *Se honeda*, fequendo quorumdam ftatutorum civitatis Florenti* ve.'ligia *(qu»* ut laudabilia *Se religioni* propitia eadem fynodus admiiit & approbavit 1 (latuit & or* dinavir nullam formmam Innonefte viventem pofle habitare in locis vicinis monade· rli» moniaiium per trecenta brachia. Item· nec in locis propinquis portis aur acccflibu» ecclеiiarum aliarum per quinquaginta brachia ; mulieres in pr*diAis locis habitantes , & domos eisdem qualitercumque locantes in ducatis X. condemnavit. Sub eadem quoque poena prxcepit ne infra prxdiAos terminos aperiantur rabetn* :)ut therms five balnea vel pro hujufmodi ufibus cuique io· Ccentur domus & habitationes.

CAP. II.

Qu loce ecclefiarum fretflent immuni, tutem ad fe confugtentibut ,*

Quanquam jure cautum elfe videatur quamlibet ecclefiam eo gaudere privilegio, ut per XXX. paffius in ambitu fuo ad fe confugientibus immunitatem pr*ftet ; attamen quia in locis angufti», qualia funr Florenti* , ubi ita frequentes funt ecclefi*, ut tota fere civitas redderetur immunit, id line magno public* utilitatis incbmmodo fervari non poteft ; pr*fata fynodus declaravit, ea tantum loca circum ccclcfu* in civitate Florenti* immunitatem ad fe confugientibus prcftate, qu* alinuo notabili figno a viis publicis & aliis l cis profanis diftinAa funt.

C À P. I f I.

An ceffdntct tSr fugitivi fint tuti in et· elefiit, ita ut capi non foflînt.

Item, cum quereretur in fvnodo, quid dicendum effet de iftis ceffantibus, & fugitivis fecundum ftxtuta communis Floten-*Etite;* an illi confugientes ad eeclcfias & religiofa loca tutieflent , ira ut a feculari familia capi non poflent ; res validis inutramque partem argumentis difputata eft, pletifq; afferentibus debitores hujufinr di quod eorum pertona effiet ex ftatuio creditoiibus quafi mancipata eiiam m ecclefiis capi pofle, aliis hoc quafi di(Tonum abhorrentibus Pr*va<u't tamen *quior lententia , ut etiam dcbitotes quantum»·» celianies in ecclefiis aut

" V domi-

"y° C.-ra STr *5'7· domibus Aijicentibus quas continue inhaoi-4an» clerici aut prifon* alicquin teligiof» j|U]|aw.nu; C3pj portent, ficut laudabili hactenus ionfuetudine obfetva^um eft ; in domibus autem φî-gs debitores ipfi vel alii eccleii» non def-tvientes inhabitant , vel quia locat», vel quia gratis ad inhabitandum concert» li.it, prsfatos debitores nulla voluit immunitate gaudere,

C A P. IV.

IΛ fiunt invent ia de ommbur bonit t ccclefiarum.

Itèrçi, ut ecclefiarum indtrtspitati confulatur, quarum bona cum mobilia , tum etiam immobilia ex eorum qui prxfun^negligentia vckttiam ignorantia f»pius deperite folenr, prxeepit omnibus eccleliarum, mon,ifteriorum , aut quorumcumque piorum locorum refloribus & admlnillratoribus', ut infra tres tnenfespi die -publicationis prxfcntlum conftitjjsitmum aftùmptis fecum duobus antiquioritrns" de populo, in quo (ita eft di<?.a ecclelia vel locus plus, una cum reflore feu findico populi prxdifti, faciant inventarium de omnibus bonis mobilibus & immobilibus eccleliarum & locorum prxdiAoruin, adnotando in uno vel pluribus foliis omnia vafa ftcra , velles, fupcilefllia, fundos , agros, domos, cum qualitatibus & confinibus fuis, feribendo per fe vel per alium, cum fubferiptione aflumfto.-u.nprs> I'loram , fi feiant feribere, alias cum fubfenptione notarii qui de illorum prrfcmia ac difgentia fidem faciar, utque ùflo dido in'eniario infra XV. dies prrfentent illud ordinario fuo <5r per fe vel per alium tianfcribant in INsro ,quem fpecialitcr ad hunc ufum per omnes ordinarios teneri voluit· Rcfloies vero & ad minillratore, iq prxnnftis négligentes tn ducatis X. ccndvrnnavit· ldemque praecepit omnibus ilii», qui m fututum ecflefias aut loca pum ila receperint, ut & ip'i inventaria hujufmodi conficiant, caque ordinario prxfentent, & uc prxmitfum eft in inventariorum libro tr.mfcribant priufquam diflorum locorum & eccleliarum bona & fruâusadminiilrare incipiant. Declarandoeofd»tn noviter provifos de d^flis beneficiis, ÿcclefiis, aut locis eo ipfo privatos efle omnibus fruflibus & redditibus ante confcflio* nem prrdifli inventarii perc-ptis, applicandis pro dimidia Fabrice apoftolorum Petri & Pauli, <& pro dimidia ordinario loci · Et ne in praedictis inventariis dandis fraus aliqua procurari poffit, omnes reflorqS & adminiftratores hujufmodi qui fideliter non confecerint aut dederint talia inventaria, malitiofe quicquam omittendo,eo ipfo excommunicationis fenteutia innodari voluit.

Ɨ U B R I C.A X

Ad qucs pertineat declaratio dubio» rutr. emergentium In conitititionibus.

C A P. I.

Confitutianum cnrrefho ÚT Jeciaratto ad rcv.rendijfmum arcbtepifcopum pertinet.

Quoniam nulla juris fanflio tam claratamque apeui^efle pote(l,qpc-d non olim in dubium refr icari poffit, iSt etiam contra difponentis inlentiofictn per captiofa argumenta & cavillationes a vero fcnfu detorqueri, (latuit & ordinavit prxfata fynodus omnium ambiguitatis & dubiorum folutionem «ordinatorum corrcâionem & deslaiationcm fpeflare dt pertinere ad revcrcndilEmum archiepifcopum F lorentinum, volen, omnes declarationem, cotreflioncni & folutionem hujufmodi vim roburque fynodalb conftitutionis obtinere.

G A P. II-

Confuted.net hon inducere nova peccata uiort.i.'tj.

Item, ne ex prxfentibus conftitutionibu' mortalia percita m grave animarum pra-iudk'um, contra adunatorum patrum voh ntarem mulrip'icari contingat, declaiavit intentionis fu» ruifle nullam ex pr»miflis coniitutionibus , quocunque verborum renote diflatam , tranigrellores fuos ad morta li« peccati aut ccclclikftic» ccn'.ura· io foro confcienri» vinculum -.bligare, ti.fi quatenus eosdem obligat communis legis ditpofitio vel contrtnpius.

C A P. III.

Sequuntur vertu huHu . S. D.^i. apfrobanttr frufentet C.onjhtutionet-

Nulliergo orahino hominum licear hanc paginam noftr» approbationis, confirmationis, communitionis, adiefli.-nis, (uppletionis, decreti, mandati, derogationis , & voluntatis infringere vel ei aufu temerario crntraiie. Si quis autem hoc attemptare prxfnmpferit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri 61 Pauli apoftolorum ejrs fe noverit incurluruni. Datum Rom» apud |anflum Petrum. Anno incarnationis Dominiccmillefitno quingenteiimo decimofeptimo , cai. Martii, Pontificatus noftri anno quinto Betnbus.

Tho. De Binis

Vifa P. fulJO. *Fnrir autem .*

Regiilrata apud me, Bembum·

Chatsrq. '»5'7

bor JrJt

mm i 564»

Cmisri- 1517.

LEO tpifeopus feretis fervorum Dei, ad_ .perpetuam rei xntmoriini . Decet Romanum Pontificemejt qux p;o di.mi cultus augmento lideliumque ommu..;, ptxiertin» "cccleliafticarum pertonarem, animarum fallite (Sc utilitate j^rdvid* ordinatione faifa , dk per ipfum conhrmata dc approbata fuerunt , ut eo firmius maneant, quo larpus fu-iint jfedis apolloiic.e ahfloritate munita, d-nuo confirmare, approbare, *Si* innovare , aiiaique defupet—ppportune providere, prout in domino confpicit laiubritet expedite Nuper li quidem nonnullis confbtutioncs in provinciali concilio Hlorcntino ad indiflionem dilefli fiMi noljri Julii tituli Sanfli Laurentii in.Damafo presb; teri CarSinaiis Sanfli Komain* Ecclcin Vicecancellarii in eccleiia Florentina , cui ex concclIione Apodolica ptxeflfe digpofcitur, celebrato , pro diVini cultu» augumento , morum reformatione, animarumque provincialium perforïarum fa. lute editas , habita a dilcétis filus nothis Dominico fandi Bartholomxi in Inlulu, dk Thoma fanfli Sisti titulis presbyteris Cardinalibus, quibus „cum <le conifitutiombut hujufmodi certam nofitiam non haberemus, illasinfpiciendas *Sc* diligenter examinandas, & an r.uionab.ies, & aequa; forent nobi»l referendum commiferamus, relatione plenaria, quod ille jultx *Sc* honell*- facrifque canonibus confon* dk provincialibus pra'fatis plurimum utiles exifiebant, confirmavimus dk approbavimus, prout in nofiris defuper confedis literis plenius continetur. Nos igitur qui divinum cultum ubique vigere dk augeri petfonatumque provincialium preditiarum , quas fpcciali affedione profequlmur &|in viteeribus gerimus caritatis, animarum faluti carumque indemnitati dk utilitati falubriter confuli intendsdelidchi» affcAamus,ut comiitutiones dk litcrx prafat* cum omnibus *Sc* lingulis in cis contentis claufulis eo magis obferventur, quo clarius confident ea matura del beratione Hias confirmatas dt innovatas tu lle, qua prius confirmat* *Sc* approbat* fuerint providere cupientes , comfitutionum *dk* Jiterarum iiujuftnodi tenores, ac fi de verbo ad verbunu, prxfcntibus rnfererentur pro exprellis habentes, motu proprio dk ex certa no.fra_. (cientia , ac dc Apoltolicz potellatis plenitudine conilitutioncs ac litcras hujufmodi innovamus, confirmamus, dk approbamus, ac robur perpetu* firmitatis in judiciis dk extra obtinere debere , provinciaiefque pertonas difle provinci* ad obfervationem omnium dt lingulorum in conilitutionibus ac literis hujufmodi contentorum juxta illarum tenorem arque formam teneri, dk obligatos fore, omniaque Λ lingula, interpretationes, caularum commiiliones, conceiliones, gratias , literas, privilegia, & indulta , contra conditutionum dk hierarum hujufmodi tenorem in quarumvis eccleliarum , monalicriorum , prioratuum , prxpolnuraium , prxpohtatuum, dignitatum, perfonatuum , adminidrationum , dk officiorum, exterolùmque beneficiorum ecclefiallicorum, cum cura dk tine cura , lxcularium , dk quorumvis ordinum rcgulaiium, liotpiraiium & a-

A liorum piorum / ,mum ac pet! natum iujufvisdignitat's, flatus, gradus ,ioπi η *, conditionis, pticmincnti, aut excellenti* ex.(lentium favorem feu commodum , cüam motu , feientia, 'tjr potellatis plenitudine . iimiiibus, ac cum quibu«vis clauiulis cuttu derogatoriarum, dei illaturos for tior ibus, efficacioubus mfoiitis & mag.s uigcntbas, e. ti.im cu n dictarum eon.l.tutiorum etianu dc verbo ad verbum tenorum exjir.llionc, *Sc* ad quorumvis etia.n imperato, λ/regum *Sc.* aliorum principum fxcalatium, communitatum, univerfieatum , jlommiorhm , collegjiuium, cardinalium dk aliorum pi rlatoru ıı ecclefiallicorum, dk cxqu bulvis urg.mtfilimis, dk excogitabilibus caulis, que a *p..*

B bis vel a fede Apodolica prxfata haflinus emanaverunt -feu in potlerum emanabunt, ut||otc defectui rnrentionit *nollrx-* ac ledis hujufmodi fubjacicntia, omncfjitr *Sc fingu*los procclus, lententias, co'nJemrat.ones defuper habitos dk habendos, *Sc inde* lecUta quicumque, nulla , invalida'dk mama nuiliulquc roboris v^rL.*momenti exuieie,* ili 1· que parendum ?ut liandum minime h re . dk conlhtutionibus iplis derogari aur illas fulpendi nullo modo polle , dk quotiens illis derogari feu illas lufpcndi cont ge/it, totiens illas in prillino flatu confirmatas dk appro*batasac* innovatas elle; dk ad plenariam probationem comm llionis noflr* cildcm card:-

C nalibus , dk eorum relationis nobis taflarum hujifmodi prxfcntes ubique ludicer-, nee ad id cujufvis alterius adminiculum probation s requiri, licque per quofcunquc junices co-ClelialiiCQS *Sc* ftCuhrvs,*din.ll ıo·.,ù;legatux *Sc* lubdelcgatos, etiam prxfaix banfl-e Ro. Ec. Cardinales › ctiam l'edis ejufdem feguo. dk caufarum palatii Apodolici auditores in Romana curia , & extra earn in quavis in Üantia lcntintiari , judiçari, decidi & interpretari , deberi , tublata eis & eotunu. cuilibet quavis alia funtentiandi ,· judicandi, decidendi *Sc* interpretandi facultate, ac irritum, *Sc* inane quicqmd fecas fuper iis a quoquaip, quavis etiam nollra dk fe-

D dis prxfatz aXifleiirate, lcienrer vel ignoranter contingent attemptari , decernimus *Sc* declaramus . Non ojilantijus apodulicis' ac quibufvis al is provincialibus *Sc* lynodanbus cotillitutiomJus A< ordination.bu„ itatutis quoque & confuetudimbus dift* Hotentue , & aliatum piovincix , hujufmodi eccleliarum etiam juramento confirmatione Apodolica aur quavis alia firmiter roboratis, privilegiis , induitis dc lueris apodolici4, illis etiam motu icicntia dt potellatis plenitudine pixmdhs conceits , confirmatis *Sc* innovatis, (luijj. etiamfi pio illorum

k fuOicientt derogation, de illis'ccrumque totis tenoiibus lpecials, fpccitica, exprclta *Sc* individua , non autem per clanfulas generales id importantes, mentio feu alia exprcllio habenda foret, & in illis caveretur cxprcffe quod'eis nonnili fub certis inibi cxprctlis modis *Sc* tormis aut nullatenus derogari potiet, illorum tenores ac fi de.> verbo ad vetbum prxfcntibus infercientur pro exprefl.s habentes, ilis, alias in fuo robore permanfutiv , hac vice dumtaxat fpeciaiiter *Si* expreiic derogamus cxcetifquc_,

V a con-

AVNO Cux-sti *>*7'

contrariis quibufeunque. Volumus autem.. quod li perpetui- futuris temporibus fuper interpretationibus & intelleflu diflaruiru conlbtutiopum per nos confirmatarum aliqua' dubia oriri aut de illis hxlitari quomodolibet contingat, diflus Julius cardinftlis & VicecanceUarius, quandiu difl* ecclelii* Florcn. ptxtucrit, ac ejus fucceflores ecclefia: Floierftin* prarfat*. archiepifcopi illas declarare *Si* interpretari valeant i corumquc declarationi & interpretationi in judiciis & extra ac ubique lietur in omnibus & per omni*, perine ac li declira tW At interpretatio hujufmodi per eo*, fafl* a nobis feu ûrpe przfata emanaflent. NuîlT'ergo omniXo hominum liceat hanc paginam nuilr* innovationis, confirmationis, probationis, decre- B ti, declarationi», derogationis, & voluntatis infringere pel ei aufu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare ptxfumpferit, indignationem omnipotentis Dei *of* beatotum Petri & Pauli apaQolorum ejus fe noverit incurfurum. Datum Rom* apud fanflutn Petrum. Anno incarnationis Dominice Millelimo quingenteiimo decimo feptimo. Quintodecitno Cal. Aprilis. Pontificatus noilri anno quinto. Bembus.

Tho. De Binis.

Vila, P. funo.

Regillrata apud me Betnbum.

Declerjtioner circe re qu concernunt Rotulum & judicer defiriptor.*

Ordinatum eft in primis per reverendiffiihum D. Julium de Medicis, S.R. Ec. vicecancellarium *Si* archiepifcopum Florentinum, ut omnes judices commilfarii feribantur in albo & affigantur in audientia caularum archiepilcopalis cuti*, ubi omnibus patere pollint.

Irem, declaravit At voluit ad ipfum archiepitcopum, vel eius pro tempore vicarium fpeflarc & pertinere proponere eum, qui futuris temporibus veniet affiimendus in numerum ltatulatorum, dummodo fit qui proponitur itero jure doflor, ut»in conllitutionibus continetur. Et quodr ipfo nolen- D te proponere, przlidens poffit proponere, quando numerus rotulatorum non excedet vdginti quatuor; alias ηoη,ηiiî lint de illis canonicis ecclei* cathedralis, vel aliis.qui jure a conllitutionibus admittuntur; quoniam tunc per quemlibet proponi poterunt, & archicpifcopus cogeretur cos admirere.

Item, ordinavit ex iplis in Rotulo deferiptis per reverendiffimum archiepifcopum^ lingulis annis eligi debere unum, qui vocetur przfidens Rotuli. Cujus officium anno tantum durabit, poteritque ex caufa ad biennium prorogari. Nec voluit polfe' eligi nifi (it canonicus vFl in d'gnitate conllitutus in ecclefia cathedral-, vel de przlatis E habentibus perpetuum locum in Rotulo.

Hujus autem prendentis officium eiit invigilare, ut conllitutiones circa judicialia difponentes obferventur, & notu. icivantes un* cum revereodilfuno archiepifcopo aut ejus vicario c Rotulo abradere, ac alias, ut fibi videbitur, punire. Item & convocare dominos de Rotulo quando aliquid communiter traflandum erit.

Item, & in fedendo honorabitur fupr-t-. A alios omnes exceptis àrchiepifcopo Florentino At epifeopo Fefulano.

Item, dc nolente àrchiepifcopo proponere, ipfe proponet omnia qu* traflanj.u. venient.

Item, dc. ipfe» exigere poterit multas infligendas, vel a conllitutionibus infliflas judicibus, notariis aut procuratoribus non. fervantibus conftitutioncs, que judicialia... concernuiht, et deponere eas apud, cameiarium conllitutiopum. F.r ipfas multas un.t cum ateverendiffimd àrchiepifcopo dillribuere in ufus honellos.

Item, ordinavit Lx-^nuitis taliter infligendis conlbtui falarium quinque ducatotutiL. uni ex nunciis archiepilcopalis vel Fefulan* curi*, qui poftea teneatur, vocare omnes dc Rotulo ad nutum prxtidenrs vel archicpifeopi Florentini.

Item, ex cifdem multis conditui falarium X. ducatorum uni notario, qui teneatur femper efle przfcns, quando domini de Rotulo congregabuntur, Λ feribere citationes dc futiragia, dc omnia qu* fient ratione hujufmodi Rotuli vel judicum aut notatiotum aut procuratorum in eo deferiptorum.

In cautis difficilibus poterit judex, li voluerit, petere dominos deferiptos convocati dc cum illis rraflatum cauf* habere.

Si aliqua partium petierit, teneatur ju- C dex commiflarius non deflor accipere afcllorcm neutri parti fufpcflum, antequam vel inhibeat vel procedat ulterius in caufa; contrafacicntem c Rotulo deleri voluit; modus autem aflumendi ailcllorcm erit per dationem fufpcflorum &.· confidentium.

Quando fedebunt domini dc Rotulo, primo locck fedebit archicpifcopus, fecunde loco epifèopus Fcfulanus, tertio loco pr«-fes Rotulo, quarto loco reverendi patres Abbates Generales, fi aderunt, quinto loco domini Canonici ecclei* Cathedral's juxra ordinem fuum, feptimo loco Abbates, oflavo loco Prior fanfli Laurentii, nono loco fedebunt alii fecundum quod prius fuerunt deferipti.

dederetio circe cognittonem eeuferum ijue fieri debet tn ctvttute Florenti.*

Item, cum in ilia conflitutione quz inicribltu.r de Rotulo judicum delegatorum oriatur dubitatio an intentio conllituticnis iit quod caule commit!* in civitate, aut d';cceli Fefulana pollint cognofei in civit*it> Florenti e, declaravit intentionem conii itutionis elfe quod pollint cognofci & terminari in civitate Florenti*, quoniam epifcopus, Fesulanus At omne» judices deferipti in Rotulo habitant ln civitate p·*<lifla, <5t difficilis ed ad urbem Fefuiaiumj accclius, ibique ell nulla peritorum aopu.

Ii funt poenitentiales Canones, quos hic in fine fubneflendos duximus ad fublcvandam fimplicium clericorum imperitiam, ut cum viderint certam a jure penitentiarru. imponi, ipli melius arbitrium fuum informate poffint, quomodo attentis confeffione, w fletu,

Anno Christi 1517.

Sii

fletu, laervmis <Sr dolore, difpofitione dt facuiratcconfitentium, pcenitentiamfalubritet moderari poflint. Nam qualitas.temporum-noftrorum, in quibus non folum merita fed & corpora 'defecerunt, non patitur rigorem antiquorum canonum permanere, fed necefle eft illum a difereto facerdotis judicio temperari..

Primus eft, quod· fi presbyter fornicationem fecerit., ti fponte confeflut eft, in hunc modtrm X. annispoenitebit, tribus fiquidem. menfibus a ceteris remptus pane dt aqua a vefpera in vefperam utatur, tantum autem diebus Dominicis. & praecipuis fertis modico vino dt pifciculis atque legumimbus recreetur, fine carne <5c fagimine, ovis* dt cafeo utatur, faccojndutm humiadnxrejt, die ac nofte mifericordiam Dei ommpotentis imploret; finitis menfibus tribus exeat; poftea.viribus refumptis unum annum & dimidium in pane & aqua expleat, exceptis diebus Dominicis dt prccipuis feftiviratibus & reliqua, ut hro.-tur in cap. *prerbyter*, LXXXH. di.

Secundus eft, quod fi facerdos fornicetur cum filia fpirituali, foemmares fuas in pauperes erogabit, dt in monafterio ufquc ad mortem permanebit. Sacerdos, ab officio deponetur, de XII. annis peregrinando porritebit, dt poftea tn monafterio cunilis diebus vitae fu» Domino fetviet. Si autem epifeopus fuerit, XXV. annis poenitebit, c. *ftquit*, c. *non Jebet*, XXX. q. I,

Tertius eft, quod clericus adulterium committens deponitur dt in monafterium detrpditur, ut toto tempore vit* fu» poenitentiam agat, C. *fiqutr, c. Rontanut* LXXXI. di.

Quartuseft, quod monlalis qu* in vitium carnis labitur, feveriter caftlgata in monafterium retruditur ad poenitentiam perpetuo peragendam, c. /f , XXV11. q. t.

Quintus eft in ea,qu* cum virginitatem vovitict, maritum accepit, C. *virginee*, c. dc/ÏM, c. rfeitora, XXVII. q.I.

Sextus, quando quis dcfponfatam alreriD uxorem accepit, nam. XL-dies in pane dt aqua, dt VII. annis poenitct, c. II. de fpon. du.

Septimus eft qtiod fi pater & filius aut duo fratres cutt una muliere, aut *ii* cura matre dt filia, aut cum duabus furoribus, aut cum duabus commatribus aliquis 'concubuerit ,οθο annis poenitebit, *c.fi pater*, XXX. q. IV. idem fi contrahatur matrimonium cum talibus, c. fi. ea, q. dt c. fi *quit* XXVH. q. n.

Oftavus in ea qu* cognita ab uno.fcienter nuplit fratri illius; hamζqui-cognovit feptem annis pehitebit; mulier autera perpetuo remanebit fine fpe conjugii, *c. fibono, XXXM.* <l.lll.

Nonus quqd fi quis coierit cum brutis, aut cum uxore,'tout aliter contra naturam, fi laicus -eft, excommunicari debet; fi clericus, deponi, <3c detrudi in monafterio ad poenitentiam peragendam, c. *fagitta*, XXXII. q. VU. c. *tlertct*, de excef. prela, dt fecundum leges civiles ultimo fupplicio afficiuntur. Aut. *r aen *lex tmri* na. ciica fi. 1. cm» trrr. C. de adul. vi. J. *bot etiam* XXX 111. q. II. ubi dicitur quod coiens cum brutis plufquam feptem an iis poenitebit.

Decimet eft, quod ille qui cognofcit uxorem adulteram antequam peregerit poenitentiam dé adulterio, duobus aawis poenitebit, *c. fi quit uxorem*, XXII. q. |. Ac in alio *c. fi quit 'uxorem,* ea q. dic quod tribus annis poenitebit.

^JUudecsmus quod fi quis duxerit in «uxorem eam quam pater de facro fonte levavit, debet eam dimittere, dt ,ipfc Sc omnes alii cooperatores talis matrimonii fepteui annis poenitere debent, c. «o· *oportet*, XXX. q. (II. tt

XII. E^ft in fa>çerdote qui celcbrat.A: contmun>oncm~non recepit, naft> uno anno a perception^ facsamenri βΛϊ celebratione ablineru defiet, c. *relatum*, de confe. di. II.

XIII. Eft in c. nfwa el. 11. de confe. d.t. ubi diaconus involvens mortuum vcftimentis altaris, triennio dt, fex menfibus jab altari removetur, presbyter .vero decem annis dt fex menfibus.

XIV. Eft quod facerdos qui clandeflinis matrimoniis interfuerit, vel ea non prohibuerit, triennio fufpendetur, c. *tum inibibitto*, § fi. cla. defpo. ubi etiam dic tur quod gravius punietur fi res poftulaverit.

XV. Qjodli quis (impliciter virginitatem voverit, dt poftea matrimonium contraxcrit, tribus annis poenitere oeber osore retenta, *cfi vir,* XXVII. di.

XVI. Quod fi excommunicatus celebraverit, triennio poenitere debet', dr a vinodt carnibus abftinere, c. *Je iltt*, XI. q. III.

XVII. Quod fi parentes frangunt fponfalia filiorum, triennio feparantur a communione, & filii limiliteA, c. unico XXXI.q III.

XVIII. Qui ducit in matrimonium quam polluit per adulterium, quinque annis poenitebit, C. *fi qua fuerit,* XXXI. q. I.

XIX. Quibbet homicida voluntary* fine fpe rcliitutionis deponitur, Ac XV. annis 'poenitet li eft epifeopus Λ cunftos vit* fu* annos peregrinandō finire debet. Si eft presbyter XII. annis poenitear, dc tres ex iis in pane dt aqua, Diaconus X. annis,dc tes fimiliter in pane & aqua, clericus (implex dt laicus feptem amns, & tres ex iis fimiliter in pane dt aqua, c. *fi quit bomiCiJtum*, 50. dif. c. *miror*, ea d.

XX. Quod pro homicidio cafuali imponitur poenitentia quinque annorum fecundum novos canones. fed fecundum antiquos VII. annorum, c. *fi qua jirmtna*, c. *fi quit*, I. di. I*ro homicidio autem quod pro defenfionc faâum eft, ad cautelam imponitur, clerico poenitentia duotum annorum, c. *Je itr* ea. di. c. rt. §. (i de homici. Quid autem de illo qui intuitu difcrpiin* incaute percutiendo occidit aliquem, vi. c. *prt iiyterum*, *de* homici. c. */> quit non tratui,XV.* q. I. Et quid de eo qui per infaniam occidit, vi C. *tJJiear*, 1>». q. IX. c. *aliquantae*, c. *illa*, c. *fi quit* XV. q. 1.

XXI· In matricida qui per annum integrum eccleliam non ingrediatur, fed ante fores ecclefi* ftans, orans, & deprecaris Deum per(*cveret; completo* anno poterit ingre-

Anno Cuaisti 1 5

etclefiam & audire divina , fed non COin,nunit-'aie ufque ad triennium, quo expleto per aliud feptennium ablincbit ab oblatione altatis. Et ils XI. annis carnem non manducabit, nec vinum bibet, nili feftivis diebus dt a pafcha ufque ad Pentecoften. Item nec poterit aliquo vehiculo vehi, nec arma interim fumere, nili contra paganos , jejunet autem tribus diebus! per hebdomadam a vefpcra ufque ^d vefperam , c, hivra, XXXII. q. it.

XXII. In coqui interfecit uxorem, qtjftoto tempore arit» fu» vinum dt ficeram bibere Λ: carnes comedere , equitare uxejem ducere, arma' cingere, communionem accipere prohibetur, poenitentiam agere uebet it^ pane aqua & tale, jejuniis, vigiliis, orationibus & elecmolinis omni tempore perfeverando. Vi c. *admonere,* ubi hic latius ponunt , XXX. q. it. Ex quo collige quod major poenitentia imponitur illi qui interficit matrem,.

XXIII. Quod qui presbyterum in.erfkit XII. annis poenitebit , dc militix cingulo perpetuo carebit,c. it. de poenit. <X remit'.

XXIV. Jurans temere dc juramentum ttanfgrediens uno anno poenitebit, c. *qui facrameitto,* XXII. q. П1I. Sed tranfgrediens juianienrum licitum XL· dies ir. pane & aqua , dc feptem fcqut.nes annos poenitebit , c. *quiconque,* VI.q. r.

Et qui hber clt dc compulfus perjurat, XL. dies m pane dc aqua poeniteat dc feptem fequentes annos, h fervus tres quadragelimas, & legitimas ferias poeniteat, C. *qui co'n[u!iut* , XXII. q, V.

Et quod llie qui perjurat in manibus aut in cruce conlecrata, pocnitet tres annos vi C. *fequens* .

Qui falfum jurat vel alium jurare compellit feptem annis poenitebit, *c.Ji qutt con-* , XXII, q. V.

XXV. In eo qui ligno vel verbo confeffionem manifellavcrit , c. *omnif utriufque fexut,* de pa ni. & remif.

XXVI. In eo qui dicendis horis canonicis & aliis otlici.·. divinis a confuetudine metropolitanx ecclefi» dlfcrepàt, feptem enim mcnfibus communione privatur, c. *de iit,* XII. di.

XXVII. In epifeopo qui ordinat invitum fine caufa ; anno cmm fufpcndituri *c-II.* LXXHI. di.

XXVIII. In diftimu!ante corregionem de venditionemylleriorum, nam epifeopus duobus menGbus , faccrdos quatuor, I. q. i. c. *qutequid tnvijiuilit* .

XXIX. In fortilego qui XL dlcb. poenitet . c. *r.·quijiili,* de fortile .

XXX. In c-o qui videt in aftrolabio duob.is annis puenitet, c. *ex tuarum,* de fortiieg.

XXXI. Qui demum fuam luftrat cum magicis, <V incantatoribus quinque annis poer.itet . c. *cum divinature! ;* . non *liceat,* XXVI.,q.v.

XÀX1I. In eo qui communicat hxretico inferus anno poenitebit, qui feienter quinque annis, *c.Jiqutr dederit,* XXIV. q. I. niult* ali» poenitentiis in hac materia.

XXXIII. hi per ncgligcntuur aliquid de fanguine ftillaverit in terram, id eft tabulam terr» adhzrcntem lingua lambatur.de tabula radatur. Si,non fuerit tabula, locus corradatur cavendo dc comburatur, & cinis juxta altare condatur, dc'facerdos XL. dies pinitear , fi fuper altare flillavetit calix, ibrbeat minifter ftillam dc tribus diebus poeniteat. Si fuper linteum altaris & ad aliud linteum ftilla pervenerit, feptem diebus ; ti ufque ad tertium , novem., li ufque ad quartum, XX. diebus, poeniteat, dc linteamina qux tetigerit (lilia , minifter tribus vicibus abluat calice fubterpolito , & aqua ablutionis fumatur vel condatur, *c.Ji fer negligentiam,* de confe. di. tr.

Anno Cna.it ri *5*7-

XXX1H. Si quis per voracitatem vel ebrietatem euchariftiam evomuerit, XL. dicbus, ft fit laicus; fi clcricuf I.XX. (i epifcopus XC.' diebus poenitebit. Sed li per «gritudinem acciderit, feptem diebus, *c.Ji quit fer ebrietatem,* de confe. d. it.

XXV. Si mu^ comedat corpus ChriAi, faccrdos XL.dies poeniteat ; li illud aliter peuliderit XXX. diebus , c. *qui bene* de conte. di. ti. Sacerdos qui in caute dimittit euchariftiam , & li nihil mali acciderit, tri bus menlibus ab officio fufpendicur , c. i- dc culL euch.

XXXVI.Qui feienter rebaptizatur feptem annis poenitet faciendo tres quadragclimas, & feria IV. in pane *dc* aqua jejunando, c. *'qui iir* , de confe. di IV. de quo etiam in C. *bonitnet,* ea. di.

XXXVII. Qui domum vel aream fucccndit, fublata vel inccnfa omnia reftituat,& tribus annis poeniteat,c. */r' quit domum* , de injur.

XXXVII. Falfarius quamdiu vivit in pane & asqua poenitere debet , C. *novimui* , dc Verbo, hg.

XXXIX. Sacrilegus qui fecundum chrifma polluerit,dc vafa *facraad humanes ufus nanf*tulerit, hoc modo poenitebit ; uno anno extra eccleliam manebit; fecundo anno ante fores ecclefi» line communione manebit. Tertio anno eccleliam ingredietur; led non admittetur ad oblationem , iifque tribus annis a vino de carnibus abftinebit, c. *de viro* , XII. q. it.

XL. Solemniter pocnirens dc ad vomitum rediens, X. annis poenitebit, c. n. *qui tero,* de poe. di. V.

XLI. Maledicens feu blafphemans Deum feptem diebus dominicis pr» forib. ecclefiz dum miflarum folemnia aguntur liare debet line pallio dc line caliamentis, zona circa colium ligata, de VII. continuis diebus ih pane dc aqua jejunare debet, c. ir. de mated.

XLII. Comburens eccleliam, XV. annis poenitebit, c. *fi quit ecclejiam* , XV. q. IV.

XLIII. Excommunicatus celebra'rç tribus annis continuis poenitere debet, omni tempore , fecunda, quarta dc fexta feria a vino dc carne jejunando, *c. de ilhr* , XI. q. III.

XL1V. Degradatus celebrans, toto tempore vit» fu» a communione dorporis Chrilti privatur, c. *accedent* , 1. dift.

XLV. Opprimentes feu fulfocantcs filios pioprios tribus annis poenitere debent , uno

ANNO "*"*T,
5 7*

'n pane & aq ta jejunando, c. fi. de iis qui fi. occid.

XLVI. Injufle alium aceufans ad mortem, quadraginta diebus in pane & a^ua cum feptem fcquentibus annis poenitere debet, c. *aciufe/h,* depecula .

XLVII. Contrahens contra interuiflum ecclelix, unq m.-nfc poenitebit, c. x. de mat. contra interd. cc. contrac.

XLVIU. Eli in c. *Ji quit latent,* XXIΠ. q. ulti.

XLIX. Fur rei ecclefiaftic*r*, ultra quadrupli rellitutionem, feptem annis poenitebit, & tres in pane & aqua, c. *femme,* XV Ih q. IV. & qui eccleliam conibullcrit quiqdccim annis poen tebit1, c. *Ji qmt etdefiam, ea.* cau. *St* q.

Ciica iitos tanones adverte quod ubi imponitur poenitentia, cetituni-annorum , *in*telligitur efle in arbitrio f.rcerdotis quo tempore anni & qualiter velit poénhenti un agi ; nam poterit faccrdns dare unui.i diem jejunii, vel duos pro hebdomada , vel dare aliquas quadragehmas jejunandas in anno,ita dicit Spec, in fuo reper. aureo.

Quadragefimx poenitentium communiter funt tres, ante pafea cil prima , fecunda ante felium fanéli Johannis, tertia ante nativitatem Domini, ut in c. t. XXII. q. V. c. *tjuicumt/.* III. q.VI.

Curet femper facftdos imponere poenitentiam contrariam peccato, nam luxuriofo dt gulofo imponatur poenitentia jejunii, macerationis carnis. Avarocleemofynarum ; fuperbo humilis orat io , accidiofo peregrinatio, fulpcclo de hrrtfi fidei praedicationem.

Cafitt refervatt abfalatiani or^iear iorim tn frovtietia blorentiea s

In piimis, refervavir fibi abfolutionem homicidii quomodolibet perpetrati.

Item, dk abfolurionem eorum qui proprios vel alienos infantes fuffbcaverunt *i* tnandaturque omnibus *eccldîtrum* refloribus *fub* poena florenorum decem, ne parentes qui hebdomadi puerqj fuflbcaverint, admittunt ad communionem pratettu cujufcumque abfolutîonis aUalic quam abordmario (u<> fj - étx ; nui dc eadem abfolutionc ipli ordinario fides fafta fuerit. Quod etiam obfervari voluit in quocumque a/.o crimine manifolio rcfcrvalQ» ut· parochi.inus abfolutionem ab aliohflam non acceptet, '*mli* dc rjnus qui ablolv.t auâoritate tides fjfia lit brdinaiio.

Anno CnaisTi IJ17.

Item , blafphemantium Deos & Sanflos publice.

Item, abfolutionem fodotnitqrum & coeuntium cum brutis, cum perfoms religofis » cum confanguineis vel affinibus ufque id fecundum gradum inclusive.

Item, abiolnticinem eorum qui virgines defloraverint .

Irem, abfolutionem eorum qui in proprios parentes manus injecerunt violentas.

Iieni, ablolutionem eorum qui line caufa accedunt ad- monalleria momalium contra tenorem conftitutionum synodalium & eorum qui mittunt vel recipiunt literas ab eis.

Item, abfolutionem incendiariorum quorumcumque locorum.

Item „eorum quorum negligentia infante* fine baptifino pereunt.

Item, & tenentium in*antes In lefto ufq. ad annum,

Item,-aperientium literas figillatas aliorum.

Item, falfantium feripturas, inilrumenta & hujufmodi, it corrumpentium telles <3c tetbum deponentium faifum .

Item & eorum qui cognofcunt filias fpitituales.

Item þ & judicum qui muneribus corrupti iniquam tulerint fententiam .

Item,& omnium cafuum, quorum abfolutionem prefentes conftitutiones ordinariis refctvarunr.

Anno Cittrsri

Anno Chiisti

'\Piulu fu- <α11oO'H- fed ex incurit om« nuttus, hic' reponitur·

Stilt eb M«r> i j i *j. u[que ad annum* 1522.

MANDATUM CARDINALIS VVOLSEFI

Îpijîopa Hcrejardenfi, dt exquirendi; libru M. Lutheri prohibiti; ; eum cut it. logo XLII. erratum in nr. contentorum I

THornas^ miferatione divina, titf4i fan- frutn anno incarnationis dominie»· milleli- A« Caecilii ,'facrofanA* Romanae ec-' \tqp qoingentefimo vi^rfjmo, decimo fejrti-. clcl'* presbyter cardinalis, Eboraçenfis'ar-' chiepifcopus, Angliae prirtias", & apoftpli- ci'fcdis legatus, ipliufque regni Angli.cancellarius, necnon fanAiffimi in Chrifto.patris, & domini noftri, domini Leonis, divina provideryia hujus nominis papae decimi, & diA» fedis'.ad illuftriffimum Ar potenti ffimutn principem & dominum noftrum Henncum, Dei gratia Angli» & Franci» re^cm, & dominum Hibernia^ univerfumque ejus Angli» regnum, ac omnes At lingblas iplius regni provincias «civitates, terras, atque loca illi fubjeAa, *δi* alia illi adjacentia ctiam.de latere legatus; venerabili fratri noftro dom: C.t o lo Hereforden. epifeopo, ipjiufve in fpiritualibus vicario gonerali, falntem in Domino. Cum jampridem prxfatus fanAiffimus dominus nofter multos Ak varios articulos five errores cujufdanu Martini I utheri peftiferos & perniciofos, xc Graeiorum hzrefim dc Boemicam exprefle continentes, oliro etiam per concilia generalra,'Ac fummorum pontificum conftitutiones damnatos, Ac per ipfum Martinum nuper fufeitatos, habita primitus fuper eif deinde eorum lingulis diligentidlcuffione. ac matura deliberatione, tafiquam peftife ros, perniciofos Ar heretico*, ac (impiicium mentium feduAivcs, veritatiqoe catholic» obviantes, ejufdcm quoque Martini libellos, feripta, *8c* fchedula* in Latino, vel quocunque alio idiomate repertos dam naverit, reprobaverit, atque omnino rejecerit, ptoque damnatis, reprobatis, & rejtAis ab omnibus Chrifti fidelibus haberi debere decreverit & declaraverit, inhftueritque idem fanAiffimus dominus nr.ftcr in virtute fanA» obedient!», dk fub majoris excommunicationis fententia, atque etiam liztcticorum & fautorum eorundem afiifque multiplicibus, gradibus, & formidabilibus pernis eo ipfo aofquc ulteriori declaratione incurrendis, omnibus *6e* fingulis tam ecclefiafticis quam fecularibus jrerfonis, cu jufcunque giadus, aut cond'tionls, aut prxeminenti» forent, ne prxfatos errores aut eorum aliquos atterere, affirmare, defendere, aut aliis quomodolibet favere, live hujufmodi libellos, fchedulas, feripta, vel Ir*i ei· contenta capitula legete, alfercre, iilrprimere, publicare, defendere, aut in donubus fuis, live locis aliis, publice vel occulte quoquomodo tenere prxfuinant, prout in literas prafati fanAiffimi domini nottti fub plumbo cum filis fericeis tubei & glauci colorum pendentibus, mot *r* Roman» curi» bullatis, dat. Rom» apud iantfuin l'emo calendarum Julii, pontificatus fui anno uilavo, plenius continetur i nos igifur Thomas cardinalis rEboracenfis, ac legatus de latere antediAus, pro divina & iplius fanAiffimi domin' noftrl reverentia, proque officii noftri debito, hujufmodi pefti; priufquam in hoc inclyto Anglic regno radices agat, providere, ac ne tanquam vepris nociva latius ferpar, viam pr»cludere cupientes, de conienfu, voluntate, & mandato exprelfis prxfati potentiffiml & illuftriffimi principis domini noftri regis, quem WiAus fanAiffimus dominus nofter tanquam 'pr ecipuum fidei catholic» propugnatorem dk de(colorem, per fuum breve, ad hujnfmo i> hrrelim ab hoc incito fuo regno explodendam, extirpandam, & abolendam fummopere rogavit, & hortatu* eft, babitoque luper hac re diligenti traAatu, & exaAa deliberatione cum reverendiffimo in Chrifto patre & domino, dom. willclmo Cantuar, archiepifcopo totius Angli» primate, & apoftollcx fed's legato, ac cum nonnullis aliis venerabilibus fratribus noftris, huius regni praelatis, denique eorum confilio & exprello eonfenfu vobis aufloritate noftra legatina. qua fungimur In hac parte, hi miter injungendo mandamus, quatenus omnes <5k lingulos abbates, prioris, guardianos,& prxndentes monalteriorum, prioratuum, & locorum religioforum quotumcunque·, cuiusvis ordinis, tam exemptorum quam non exemptorum, necnon collegiatarum decanos, prxpolitos & cuftodcs, parochialiumque rcclc';arum reAorcs, vicar;('S, & curatos qu'il'cunque, tam veftr», quam cujufvis peculiaris, live exemptât jurifdiAionis, intra vcftram dicrcclrm conliftentes, diftriAc moneatis, & cis injungatis, t'cu fic moneri, & injungi faciatis, quod proximo die dominico, live (olcmni port hujulinodi vcftram monitionem, live injunftionem cis faAam in ccclcltis luis intra mutarum feu divinorum officiorum foleiiinu, cum major inibi convenerit populi muftiruio, publice moneant, vel moneri faciant omnes At fingulos bibliopolas, llationarios, live fibrorum venditores, ac omnes alias & lingulas perfonas ecclefiafticas & fcculares, intra præcinAum menafteriorum, prioratuum, collegiorum, five locorum aut parochiarum fuarum refpeâ'vc exiftentes, feu commorantes, cujutcunque generis, ftatu<, aut conditionis exiftant, ut omnia feripta vel impretla. vir:. !hedulas & libellos diAi Martini Luther, vel Cius nomine compofita, edita, live divulgata

fita & edita, aut fub ejus nomine divulgata, pene» fe exillentia, pari modo citra. pr-rdiAum decimem quintum diem ad vos, vel vellrutn hujufmodi commidarium afferant, & realiter tradant. Quod li qui éx «plis favere non curaverint, aut *prædiAas'- primo.* veilras monitiones debite exeeuti non tue»

f ' \J

Anna cnar* j, 11 E·*1* 'n Latino, vel quovis alio Idiomate, penes fe exiftentra, ad vos feu veftrum io hac parte commifiarium citra quintum decim,um'dictn, huiuf.nodi iponitionc* live in junAlone* ei* faAa*.proximo dt immediate fequentem afferant, At ad manus ueftra» feu veliti hujufmodi commitlatii realiter tradant & liberent, feu fic afferri & trad> faciant. Recufantcs vero aut ultra diAum quinfhm decimum diem hujufmodi feripta intend, ut przmiffum ell, &" reiljter tradere femere, & contumaciter differentes, omneiri fingulos cujufcumque gradus, llatus, ayt conditionis exiflant, majoris excômrnuhicationis fententiam eo ipfo incur tutos, qc tanquam heretic* pravitatis

tint, dt perfoni, intra tua rnonaileru, prioratus, collegia .parochias, dt loca commo ranribns. (prout e<>' reipeflive concernunt) modo, quo praemittitur, minime publicaverint, eo» denunc'et's fimili modo majori* excommunicationi* fententia innodatos, & tanquam hzreticorum fautores habendo», ac eorum poenis afficiendo». Moneatis infuper omnes dr fingnlos abbates, priores, garrihnos, prartidente*, decano», prrepofiros, culiodes, reAores, vicarios, & curato* prrdiflos, Ac ei* auAoritatc nolira infungatis, quod ipli omnes & fingulas perionas ecclefiaflicas dt ficculares, infra limite* monafieriorum, prioratuum, collegiorum, five lo eorum, aut parochiarum tuarum rcfpeAivc exiifentes, five degentes, loco, tempore, dr modo prainferti, dillrlAe moneant, quod fi qui* hujufmodi libellos vel fchedulas, fcriptave livc imprclfa diAi Martini Luther opera pene* aliquem, cujufcunque Datus .ut conditionis fuerit, occulte fervari aut fupprlmf, ac «vobis vel diAo veliro commit', fario citra przinfertum diem quintum decimum minime tradi Ac liberari cognoverit, quod lie fervantem, tenentem, & fuppri-,. ruentem mox ipfo quinto decimo fub poenis c fuperius cxptellis vobi* veilrove hujufmodi commilfario denunciet, detegat, & revelet,' quod (i foruijis non ante pr.rmeni'>ratum_ quintum decimum, fed poltea ad afcuiu» notitiam pervenerit hujufmodi feripta, vel impreifa diAi Martini opera a quovis celari, teneri, & fervari, tunc inha quindecim dies a tempore norirír fu* hutuiniodi, fub pirnis fuperius csprelli*, id vobis detegere & denunc'tre nun omittar. H quo lliam univct fe teipublis-v i fit dli.it-z | lalct-

tim huju' regni, & 'iocôrum fupramemorarorum plurimum inteiell prxfata, Jitera» fanAiffimi domini nollri, damnationem diAi Martini Luther, & opinionum tuarum perverfarum continente*, divulgari & publicari, idcirco vobl* committimus & manda* mus, quatenus ipfarum Hierarum apoltolicarum tranferipta per nefarium pubbcuir^. in *formam* authenticam redaAa, & tigillo noftro ligillata, quz ad vos una cum prtrientibus tranfmitti mu,, in valvis feu loci* publicis eccleliz veftrz cathedral·», afiaruníque ecciefiarum regularirfm, colleg utaium, *6i* patûchiitlium vçftrz diocceleos magis infigmum firmiter affigatis, sicque atin a dimittatis, fcu faicem affigi. & dunitti faciatis. "T ANN /

cutionequç carundeni, et quid in pratıŋı-Uis iecerius not citra primum dicm me tilts Au gulti proume futur* debite, diilindfe ct apertecertiliceti,ÿ ac omnia el lingula fill.dulas, libellos, traAatus, et opera per diAum Murtinum edita, tcripu, ct imptelfa, per vo* recepta, feu aliter quovismodo m manibus veilris live pene* vo* exiftentja, ci-

tradere, live ad no* fideliter et a'bfjbp ulla fraude *rtanfmittere* curetis. Dut. lub figil lo noltro in zdibu* nollri, ptope Wcibnonalteiium decimo quarto die menfis Mau, an. L)um. luillclimo quingentelimo vigelimo

Struuntur· altqut errore, prfliferi Lutbrrt.

I. Hrtetica fententia elt, fed ufitafa, laci aifienu nova tegis jatlific antem grat am «lli» dare qui non *ponunt* obicem.

2 In pucio poti baptilmum ncg.ire icihanens peccatum, ell Faulum & Chrdium fuuul conculcarc

} Fomes peccat·, etiamli nullum adiit aAuale peccatum, moratur ex euntem a corpore animam ab ingrclfu tab

4. ImpcrfcAa charitas momuri fert fecum necelfario magnum timorem, qui fe. folo fatis elt facere poenam purgatorii, et impedit introitum regni.

5. ftcsclfc parte* poenitenti*, contritionem, confctlionem, et fatistaAionem, non ell fundatum in facra feriptura, nec 'm antiqui, fanAis chrillianis doAoribus.

6. Contritio qu* paratur per dilcufiionem. colleAionetn, Ac dctertaiioneni peccatoium, qua.quis recogitat annes fuo- in amaritudine anim* lu» ponderando peccatorum gravitatem, multitudinem, foeditatem, amif(ionem »ternz beatitudmis, ac aternz damnationis acquilitioncm Hzc *contritio ta eu* hypocritam, imo magis peccatorem.

1- Vetiifiiiium ell proverbium, et omnium doArina de contritionibus hucufquc rtaia, przilantiu» de *extero* non fa.e.c·

8. Summa poenitentia, optima poei..tc';tia novi vita.

p. Nullo modo prxl. am eonfirec piceata venialA, fed nec omm.i mortalia, quia impolfibde eli, ut omnia mortalia cognofv.iv, unde in primitiva ccclcha fotum nuri teifa muitalia conbteb i'i'ur

Awno .Γ'*Tl An*o Caitiii

10. Dum volumus omnia,pure confiteri,, 1 · fa[redacted]ui» quam quod mheratione D®* nihil *°l'*rnui relinquere ignofcendum.

it. Peccata non funt uili remirtâ, nifi remittente (acerdote credat fibi remitti , into peccatum maneret, nili^remiffum crederet; non enim fufRcit remiffiu peccari, A gratis donatio, fed oportet etiam credere elfo rcmilfuin .

Ii. Nullo modo confidas abfolutioni propter tuarA contriftonem , fed pro'pter vernum Chrifti ; *QuûJtunjae folverir&c.* hic inquam confide, li facerdotis obtinueris abfuJutionem , A crede fortiter te abfolurum, et abfolutus vere cris, quicquid lit de con. tritione.

rj. Si per impollibile confertu* non effet contritus, aut facerdos non ferio, fed r>- *co* abfolveret › li ramen credat fe abfoiutum, vciiiilne eft abfolutus.

14. (n (aeramento pocnitentix acreinifliione culp* non plus facit papa aut epifeopus quam intimus facerdos , imo ubi non eft facirdos, aeque tam quilibet chriftianua , ctiamfi mulier aut puer effet.

tj. Nullus debet facetdoti refpondete fe *effe* contritum , nec facerdos inquirere·

16. Magnus eft error eorum, qui ad faexamenta euchariftix accedunt huic innixi, ?uod fint Conferti, quod non fine libi con* cii alicujus peccati mortalis , quod premiferiut orationes luas *St* prxpararoria , omnes illi ad judicium libi manducant Abibunt, fed li credant A confidant fe gtatiam ibi confecututos ; hxc Cola rides facit eos puros A dignos.

17. Confulrum videtur, quod ccclefia in communi conGlio lia tueret liicos fub utraque fpedecommunicandos , nec Bohemi communicantes fub utraque fpecie funt hxretici, fed fchifmatici.

18. Thefauri ecclefi», unde papa dat indulgentias, non funt merita Chrifti A fdnAorum.

19. Indulgentis funt pis fraudes fidelium, A remiilliones'ftxjnorum operum: A funt de numero eorum, qus *licent, A* non de numero eorum, qu* expediunt.·

20. Indulgentis hiii qui veraciter eas confequuntun, non valent ad remiifionem poen* pro peccatis aâualibus debits apud divinam juftitiam .

21. Seducunturcredentes Indulgentias effe falutares, A ad fruflum fpiritus utiles.

11 Indulgentis neceliaris funt folura publicis criminibus, A proprie conceduntur duris folummodo A impatientibus.

zj. Sex generibus hominum indulgentis nec funt neccrtari», nec utiles ; vid. mortuis feu morituris, infirmis, legitime impeditis, hns qui non commiferunt, fed non publica, hiis qui /neliora operantur.

24. Excommunicationes funt tantum extern» poen», nec privant hominem communibus fpiritualitxis ecclelix orationibus.

25. Docendi funt chriftiani pius diligere excommunicat innem quam timere.

26. Romanus pontifex Petri fucceffor , r.on eft (ihtirti vicarius fuper omnes totius mund· ctelefias ab ipfo Chrifto in beato Petro inftituius.

27. Verbum ÇhriiH ad Petrum, *quoJiun-* «» *folverte fnfer terrem* Ac. eitenditur dumtaxat ad ligata-ab ipfo Petro.

28. Certum eft in manu ecclefi* aut pa tx prorfus non elfe Jlatuere articulos fidei, roo nec leges morum feu bonorum operum.

29. Si papa., cum magna parte ecclefi* fic, vel lie fentiret, nec etiam erraret; adhuc non eft peccatum aut hxrelis contrarium fentire, pi«fertim in re, non *necetfaria* ad falutem , donec.fuerit per concilium pniverfale alterum reprobatum, alterum approbatum.

30. Via nobis fafla eft enarrandi auAotitatern conciliosum A libere contradicendi eorum geftis, A indicandi eorum decreta , A confidenter confitendi quicquid verum videtur, fi^e probatum fuerit, live reprobatum a quocuqque concilio.

31. Aliqui articuli Johannis Hufle condemnati in concilio Conftancien. funt chriftianirtimi, veriflimi, A evangelici, quos nec univerfalis ecclefi* polfet damnare .

32. In operi* bono iuftus peccat.

33. Opus bonum optime faftum eft veniale peccatum I

34. Hxreticos comburi eft contra voluntatem fpiritus'.

35. Prrliari adverfus Tureas eft repugnare Deo vifitanti iniquitates noftrasper illos, C

3Ô. Nemoreft certus fe non femper peccare mortaliter propter occultiflinium ' fuporbi* vitium.

37. Liberum arbitiium polt peccatum eft res de folo titulo, A dum facit quod in in fe eft peccat mortaliter.

38. Purgatorium non poteft probari ex facta feriptura , qux fit in canone.

39. Animr in purgatorio non funt fecur* de earum falute , (altem omnes , nec probatum eft ullis aut rationibus, aut feripeuris ipfas elfe extra (latum' merendr aut augend» charitatis.

40 Anima in Purgatorio peccant fine in termillionc, quandam quxrunt requiem, A D horrent poenas;

41. Aniinx cx Purgatorio liberat» futfraglis viventium' minus beantur , quam li per fe fari«feci(ferit.

42. Praelati eccletiaftici A principes faecularcs non malefacerent ,ifi omnes laetos mendicitatis idelcrcnt .

Qui quidem eyores rcfpi-flive, quam fint pcftiferi, quam pernlcioli, quam Icandaloli, quam piarum A limp^ium mentium fedufl vi, quam denique lint contra omnem charitateni, ac S- R. E. marris omnium iidcluim A magiftr* fidei reverentiam, atque nervum ecclcfiaftic» dilciplin» obedientiam fariAam, qu* fons eft A origo omnium viituE tum, fine qua facile unufquifque infidelis elfe convincitur, nenio fane mentis ignolat , nos igitur in piarmiflis , *Ac.*

CON-

CONCILIUM PROVINCIALE

~7ΣΤ

^'ππϊι11 ΓΛ·ζ/i// etlciraimu ai arcbiefifcuto Seataenfi fir juffragaaeir tarife Manio MDXXI Chiimi

£·(archiva S. Cernam a Pratit. ip*·

tx Mutent Vet. Mon. tom. VIII. pag.

I. Q Ane cum boneftas non patiatur a prelatis ecdefiarum cathedrllium , Ar collegiatarum capitulis, abbatibus, abbatiAfs, eorumdem monafleriit, & allia quibufeumque perfonis'eccleliarum, niaxime quibut res familiaris redditibus aandis abunde ex patrimonio Chrifti cumulata fuppetit,quicquam temporale loco mercedi, pro collatione fpiritualium accipi, ne plebeis fcandali occa fio „'memorati, ex caulis oboriri folita, fuggei.nur i utque omnia munde in hujufmodi.1 pijitualibus fiant, & fine labe, labis ♦'fufpifione, aut fpecie mati, facro, approblnte concilio, (latuimus & ordinamus conformité, ad facrorum conciliorum & fandorum patrum decreta , ut pro eleAionum confirmatione , -pollulationum admiflione , prxientationum provifione, collatione, difpolitione , eleAione , poftulatlone, prxfentatione, Ac. a laicis facienda , inflitutione, infitiatione, inveflitura dc ecclefiis etiam cathedralibus, monafleriis, de dlgnitatibus7 beneficii,, officiifque ecclefiaflich quibuscumque, necnon ordinibus facris, benediAione, nihil ante vel poli exigatur, fub quocumque titulo, colore, vel nomine autC alia quavis caufa' feu occafione,IdireAe vel indirefte ; idem pro tonfara ct minoribus ordinibus, litteris commendati!, feu dimifforiis ad ordines, pro beneficiorum reprx fenratione, inthronizatione» et eotumdem in poflefllon cm ntiflionc , in canonicum receptione , religioni, ingreflu obfervandum decrevimus, non obflantibus quibufeunique juramentis, (laturi, , et confuetudinibus introduAi,, et in fututum introducendi,: irratinnabiliorem illam judicantes contuetudinem, qua ad unam prabendam receptu,, Tuorum in diAa prebenda prxdecefliirum non receptorum, a quibus pis non habeat, fed a conferente feu inllitucnte, plurcs te- Dceptione, folverc compelbtui .

Ne tamen merces labori debita auferatur , tum ut regiflra celebriter , arqu»_» authentice in membranis non carti, papyracei, confcribantur, & confcripta fideliter afle-rventur ; permittimus quod fecrecarii, feu notarii prxlatorum, collatorum, prxfentatotum , At exterorum hujusmodi pro litteris figillati, , expediri,, & regiflrati, tonfurx clericali, , tres folidos Tutonenfe, , pro litteris minorum ordinum tre, folidos Turonenfe,, pro litteris alterius cujuflibct facri ordini, , dt litteris commendaticii, , feu dimilforii, , etiatru. omnium ordinum tre, (olido, Turonenfe, , Fpto litteris ptxfcntationis decem folidos Turonenfe, pro litteris collationis, feu inilitutioni, cujuflibct beneficii viginti folido, Turonenfe, , pro litteris prxfentationis decem folido, Turonenfe, ; pto litteris reprefentationis decem folidos Tutoncnfe, , pro litteris million!, in poffeffionem decem folido, Turonenfe, recipere a promoto , prxfentato , repratfentato , proviio , inthroniruto , hrveljito, Ceu in poffeflionem tnilfo, poflint, & faleant, eisdem ad p<rnat reflirutiohi, dupli, dc alia, graviore, a dioecelani, pro modo culpat imponendas, lnhibendo, ne quicquam *prater* lupra taxatum recipere prarlumant,, aut audeant. Provideant aptem dirrcefani ne ecclefiarum parochialium restores, matricularii , aut alii quicumque indebita, exaAiones in (aeramentorum , facramentalium ,dc divinorumadminifhac.one faciant.

B II. Ad nos , quod amarius condolendum eft, pervenit , quod multi, ecclefiis , cathedralibus , & collegiati, hujds noftrx provincic null» funt , aut usque adeo tenue,, quotidian* difltibutiones , ut vix tertiam partem groflorom fruAuutn amendant , in quibus haAenus invaluit confuetudo , quod ecclefiarum illarum canonici abfente, pro intereifentia unius dici grosfos fruAus totio, anni percipiant : ex quibus vagandi materia oritur , cultus divinus , quem augeri omnino optamus , diminuitur , officium quoque propter quod beneficium cccleftafticum datur, omittitur, quibusdam clericis admodum ignaris cenui pretio conduAis , cura divini officii cotnmittitur, quod unico contextu, non fervant interflitii, temporum ab ecclrfia pr*-, fixis per^Jrujusniodi mercenarios transcurrendo, & syricopando celebratur , ut aliunde ex quxflu milfarum vitam fibi mendicent . No, igitur cupientes pi*tcriti, occurrere , & quantum poffumu, adverfu, futura cavere, facro approbante concilio, hujusmodi confuetudine, tamquam ecclefix nocivas, At cultui divino detrahent?,, casfamu,-, <5k revocamus hi,que non obflantibus , (latuimus , quod dicecefanl in fuis diixcefibus , diAarum ecclefiarum canonico, per juri? remedia , etiam tuarum prxbendarum privatione ad fua, eccleiia, revocent, diftosque grollo, fruftu, pro ma jori pane in quotidiana, diflrdutione, ton venant, ut retidente,, & divino otfficio aAualiter intereflente, , fecundum meniu-' ram laborum plu, minusvc qui,que captai emolumenti , fub obteflatione divini judicii omnibus prarcipicnte, , ut rrt'peA'i perceptionis hujusmodi quotidianarum diflributonun>,;ura annqua lacrorum conciliorum, 8fx patrum decreta integre obfervent , & obfetvari faciant.

HI. bidet dignorum relatio ad noflrum auditum perduxit , *qcantum in multi,* monafleriis a prime inilituticnis puritate receflum : liquident illorum cœnobitx *fic n*tam regularem, & trionacbalem recepetunt -, ut & moribus , Λ' nomine , it habitu rcligiofl . & haberi . & nominat vereantur . Quod *ii* in prxmifll, gubernaculum difeiplin» contemnatur » hoc folum reflare videmus, ut religio naufragetur. Rebus itaque in deteriora prolabentibus obviam ire volente,, fl.ituimus, ut abbates - *βi* abbatilf* , priores, & priorillx , & alii religiolorum tuperiores, quotum

----- que nomine cenfeantur , fic fua monade-
O tia in cultu divino, vita, & moribus,
*r' veOimentis monachatibus , cibis & potibus
*. reforment, & fuos religiofos, & moniales ad vitam tcgulatem , *St* monadicam fecundum inlfuutiones fuorum ordinum, & alias regulates reducant ; quod in cis nihil urperiatur quod divinam majeftatem , & fimpheium animos offendere pollit . In. prrmiflis autem per dmecefanos in luis vilitationibus diligens inquilitio fiat , & quz tepererint deformata reforment, & omnino corrigant . Ef quz fuper przdiftis fafta fuerint , fequetui concilio referant.

IV- Et ne notorium illum abufum , quo nonnulli regulares apoilafianr incurrendo, fine habitu regulari etiam in publicum in-
B cedere non erubefeunt, tub diiiimulatione pertranlire videamur ; llatujmus quod canonici regulares de cetero fuper velle exteriori togam lineam tam extra quam infra monalierium ferre omnino teneantur : nili forte fuper hujusmodi toga non deferenda privilegium habuerint ; quod fuis diuecefanis exhibere infra menfem a die.> paschz computandum habeant , qui vifo privilegio, fuper alio habitu patenter diftinflo › a· veftimentis clericorum- læculatium. ordinabunt , ut expedire, & juris elle videbitur.

V. Cura e.v multiplicatione confratriaium fzpr monopolia oriri contingat , & quz in ulus pios confumenda , funt in crapulam converti videantur , liquidera dies feilos confratriarurir non aliter fe confratres digne celtluarc putant, nifi comclfatiombus, &. ebrietatibus defervunt ; facro approbante concilio , fub poena excommunicationis inhibemus , ne aliqui cujuscumquc flatus luerint , confratrias erigere , & de novo indituere , lme epifeoporum expreflo confenlu , & approbatione audeant. Antiquas aurem quas per epifeopes initirura* . aut aliter approbatas iuilfc conffiterit, toleramus . Omnem baculorum delationem confratribus , & aliis quibuscumque tam intra, quam extra ecclefiatn, necnon conventicu-
D lares comeifationes diebus feftis illarum,, confratriarum , & ex denariis earumdem fiendas, feu folvendas fub pridiélis parais prohibemus .

VI. Infuper ne quis per excommunicationem , quam, pro przcipuo mucrone ecclelia habet , a fidelium communione cx levi caufa ejiciatur, facro approbante concilio , prohibemus , quatenus de cztero null* excommunicationes concadantur,nifi pro gravi caufa , dt ea quidem, cognita , fecundum formam juris , generalesque moni.tiones in forma malefaâoruin non decer-
E nantur pro *injurlis verbalibus, nifi forte* attrocioribu,, quarum diffinitio arbitrio officialium relinquitur, quos r.ilillcminus, dt Adr/lrrd;· monemus, ut omnino caveant laium muliiplicattoncr.i, ne in vilipcndio & contemptu deducantur.

VIII. Cum elationis habeat calumniam quicquid ptopter venuflatem, nor. propter necelfitatein accipitur ; & ne bena cccleflz, qu» pauperum funt, in fallunt, & corporis ornatum, qui a facro ordine alienus elfe debet , convertantur,· inhibemus omnibus, & lingulis ecclefiafticis nolhx* provinciar , ne vellimrntis exterioribus, dt targis oblongis ferieris in publicum, aut domtrtue utantur , tub poenis arbitrio diacefanorum imponendis : nen tamen intendimus ecclefiafticis ex fanguine regio , aut ducali ortis , hujusmodi vefttmentprum fericcorum delationem prohibere : quos nihilominus hortamur, ut in fuis vellimentis decentiam ecclefiall'cam obfervent".

IX. Multa nuper fuifl'e in medium deduf!a non ignoramus , quibus tam expresfe , tamque exafle confultum eff , per ftatuta conciliorum , conflitutioncs Romanorum pontificum , inhibitiones , adjorn.itiones poenarum, minas carcerum, & Centura* , ut non folum nihil commode poli t adjici , verum etiam fi quidquam-addatur , fuperv.acuum intuentibus reperictur , & fcl-i •in illis fuperabundaret repetitio. Hec iutem hoc nomine ad djuccefanos remittuuCtur , T)e clericis non reddentibus in beneficiis line caufa ; de curatis deferviennbus aliis beneficii··, ut ad propria redire compellantur ce tellis vulgo diflis brachiorum , de nundinis dominicis diebus fieri folitis in alios dies transferendis, de titulis monialibus, de tiruls provinciahbus , de multitudine facerdotum, de piâuris , & imaginibus , ut omnis indecentia , & luperOitio in illis celTct,de examine prxdictrtotum , antequam ad przdicandum recipiantur , de prioratibus . qui funt inultum pingues, in quibus nullum fit tcivitium divinum, ut circa przmilla provideatur , ac foÎîîtrre curent divinum cultum., in dies magis ac magis excrefeere . faluti fuorum fubditotuin confulant, qui de manibus fuis aliquando exquiretur.

Ad poftremuqi nos antiquum motem ferlantes , quo provinciales lanAiones relegi folitz funt , easdem in hoc facro concilio legi jullimus, leâxque fuerunt, nec prztermittimus eas , quz de quzftonbus , dt vibrationibus lat* *funt ,* quandoquidem, ut ex multiplici querimonia , & frequenti relatione cognovimus , in illis plurimum , & graviter delinquitur.Hzc autem omnia, & lingula cum limus cunofe obfcrvatun, volumus , & mandamus, ut ab omnibus in*violabiliter. & ad unguem cuftodianrur vel* obferventur

HA-

Λ’,"
1511.
•5J<·
1J19

HADRIANUS PAPA VI.

SeJit)A MM 1512. λΛτχμλη ι;.

, c'.".'.'.'
15*2.
1>ßi-
JV9

CLEMENS PAPA fII. .

SeJit ab mm tj2j. *ufyut <ui MMnt* 1554.

CONVOCATIO PRÆLATORUM

Ft elm provincitt Cant. ih ecclefia S. *Fault LonJo.* 5. *Jit menfit Novtmbrit tncbcata Anna IJI9.*

Extat ipud Wilk, to-III. *ft* 1П*. Fx aflis convoc.. & Htylini excerptis.

PEraflis facris, perleflis miniate archiepilcopi, brevi regio, & certificatorio epifeopi London, receptifque At examinatis certificatoriis aliis & procuratoriis, Richardus Volman feflione fecunda (Nov. 8.) in prolocutorem eleftus A: - revcrendilfiino admrflus ell.

In tertia feflïonc (Nov. 12.) irchiepifcopus conferebat de articulis concipiendis pro reformatione abufionum, quar articulatim fequ'tntur.

I. Quod fiat proviiio pro clericis ordinandis .

2. Pro eorum moribus reformandis, vid. a. quod non exerceant tabernas, nec ludant taxillis, ve/ aliis ludis prohibitis, b. quod nulli iis concedantur facri ordines, nili in xrate habilibus, aut approbatis molibus, et fcientia doSis ; c. quod non pernoctent in locis fufpeAls fed in cameris propriis, horis competentibus, d. quod non interfint inhoneftis fpedaculis.

3. Pro cxcefltvo apparatu clericorum.

4. Quod fiat reformatio de perfonis ec. clefiafticis promotis per fimoniacam pravitatem .

5. Quod fiat provilio pro abufionibus ecclefiatum appropriatatum monafteriis & aliis locis .

6 Pro reformatione abufuum regularium perfonarutn. Poftea monuit omnes fub poena excommunicationis , ne aliquis revelet extra domum aliquibus perfonis cujufcunque (latus, nifi inter femetipfos.

In quarta feftione (Nov. r$. reverendiftimus confultavit cum fuffraganeis, ut liat genaxalis proceflio contra Tuream per totam provinciam, At quod fiat generalisp.rocellio per diâos fuffraganeos fuos , clerum , & prxlatos praifentes in fynodo in ecclefia D. Pauli die Mercur. proximo. (Nov. 17.) Eodem die archiepifcopus fecretam habuit communicationem cum fuffraganeis fuis , exclufis omnibus aliis, poftea cum abbatibus, deinde cum frat-tibus Mendicantibus.

Tandem ingreflus eft prolocutor cum quibusdam de clero, qui propofuit certa capitula in vulgari concernentia utilitatem predifla fynodi pro reformatione abufionum .

In fequenti feftione (Nov. *19.)* teverendiflimus voluit, ut fulfraganei fui At alii praelati conciperent provifiones *8i* ordinationes dc abufionibus, quas fynodo examinandas obtulerint (Nov. *2:.)* Deinde ditius reverendillimus declaravit, quod quii regia maicfias profequitur cccicfiam Anglicanam cum fua dcfenlione circa libertates cccle Jiafticas & reprimendos hoeticos, & ex alos caulis prxditb prxlati nominibus luis At fuorum procuratorum pure dk fponre de miferunt fummas pecuniarias , quas mutuas illi dederant regi, alfcntiente prolocutore At toto clero. Poti fecretam deinde excommunicationem reverendiflimi cum fuis fuffraganeis caufa controvert!» inter epifeopum Hereford. At p|riorem S. Joanms dc Jeiufa lern fuit difculfa.

In fella fellione (Nov. 22.) prxter ptovifiones fupra memoratas nonnulli epifeopi & prolocutor feparatim articulos & biilas pro reformatione abufionum eccleliarum appro priatarum monafteriis Arc- proponebanc, quorum examen in aliud tempus citleufj tur .

(n fequenti fclfione (Nov. *14.) archiepi* fcopus voluit ut ordinatio fieret de appro priationibus eccleliarum , et de peulionrbus vicariis perfolvendis, & poftea monuit ut conciperentur articuli contra harrericos et injunxit quibusdam ne juindiflioncm exerceant fub nomine delegationum in prxjudicium ^ordinariorum fub poena cxcommunicationis. Die 29. mentis pr.edifli archiepilcopus longum habuit traÀatum de harcticis, & ibidem epifeopus Bathon Arc. produxit libellum conticentem nomina diverfoium librorum haereticorum, qui cum iraflatibus prolocutorum fuper quibusdam reformationibus abufionum prorogabatur in aliud tempus. Tertio die Decembris reverendiifimus fecit quasdam provifiones contra hneticus publice hgi per cancellarium fuum,de quibus deliberare voluit in proxima feftione Deinde per quinque fefliones At prorogaiiones convocatio continuata fuit ufque ad *ig.* diem Aprilis anni fcquentis.

STJ

Anmo CxaisTt ijjo

STATuíA (λ) IT OSDIHdTIOIUS.

fralatorum i» toncilio fmiatieli édita.

Con. Ckop. Î. ii. fol M.

Quod epifeopi tum ea, que infra feribuntur, tum omnia alia, qur fuo officio incumbunt diligenter exequantur. Quum archiepilcopi & epifeopi efledebeant forma gregis, ad quam fe debeant inferiores reformare, quod nequit fieri, nifi fe omnibus exhibeant in exemplum; majorum., itaque inftitutis inhaerentes, exhortamur in Domino, et in virtute fanât obedientiar atque fubdivini afteftatione judicii monemus, ut omnes et fmguli epifeopi in feftis ptincipalibus, faltem in feftis nativitatis Domini, Pafclve, et l'entecofles, atque in Hebdomada fanâa præfentiam luam debitam in ecclcfiis fuis cathedralibus exhibeant, et oleum facrum ac infirmorum in die coenae Domini, quolibet anno, conficiant; nili eos ab iplis eccleliis ac fuis luperioribus evocari, aut ex infirmitate, vel aliqua alia julla caufa tunc abefle contingat. Circumeant pr«tcrea dioecefes fuas temporibus opportunis, monafteria et hofpitalia reformando, clerum et plebem corrigendo, hxrefes et errores extirpando, et verbum vitae ih agro dominico feminando. In conferendis ordinibus atque beqeficiis, inftituendifque curatis multo diligentius quam ante hac vigilando, ne inhabiles ad curam animarum etiam ad tempus fubllituantur prxeavendo; beneficiates, qui ex caufa non admodum urgenti abfuerint, ad relidendum, in fuis beneficiis citra omnem redemptionem compellendo, veniafque rademrbeneficia pro pecunia locandi prorfus refeindendo: cxaâiones et rigores officiariorum, et miniftrorum fuorum compefcendo: eccleliarum er capellarum privi*leg*ia *ta m m abufus* comprimendo concionatores idoneos per diocetes fuas fubinde emittendo, haereticos 'eorumque libros explorando et corrigendo, et, cum opus fuerit, etiam condemnando et extinguendo- *Et* ut rudimenta tisici et literarum tam in univer. fitatibus, quam in aliis gymnafiis puris pura jaciantur, puriufque et fincerius eoalefcant, folicitius incumbendo, abbates et priores ad debitum numerum religiolbrum obfervando, ipfofquc religiofos in fuis monafteriis degentes, ad monafticam converfarionem excitando ac reducendo, abfentes ad fua monafteria compellendo, licentiam capacitatum coercendo. Et ut per proprietarios, reâorefque et vicarios, ut frequentes in fuis eccleliis concione, faciant, aut faltem fieri procurent, diftributionesque debits inter pauperes eorundem parochiano, funt diligentiffime providendo, clericos delinquentes vigilantius inquirendo, et feverin'· quam ante hac corrigendo, eofdemoue fuper horrendis fceleribus etiam coram laicis conviflos, in carceribus vel in perpetuum retinendo, vel faltem, nifi ex urgentiffima caufa, ad purgationem admittendo; fimoniacos deponendo, et carnis Jibidino *lapfos,* ad tigorem canonum et conftitutio. num, tam In prarfenti fynodo quam in prioribus editarum caftigando; venatores et aucupes clericos coercendo, ptetlofifiue veftibus indutos ad veftium modum in hac fynodo praefinitum reducendo, et in eodem retinendo, crterofque clericos otioftA aut diflblutos ad exercitia et honeftam converfationem revocando. Et ut in fumma dicamus, omnes fub cura noftra exiftentes, ad mandatorum Dei, cananumque et conftitutionum, ufu er moribus hujus regni legitime receptorum er approbatorum, maxime tuitionem fidei et morum integritatem concernentium, obfervantiam verbo et exempio cohortando « perfuadendc, dt, ubi opus fuerit, etiam compellendo.

Amno Chiut IJjO.

De qualitate ordinandorum.

Pr«fentis facri concilii provincialis auâoritate fancimus, ordinamus, et (latuimus, quod nullus epifcopus per fe, five_» fuum fuffiraganeum quempiam aliene dioeceiisf etiamfi fint regulares exempti) ad factos ordines inter Cant, provinciam dr > cetero admittat, nec ordinet, nec eis, aut eorum alicui liceat extraneos, et qui.intra dioecefim vel jurifdiâionem fuam non funt oriundi, aut bénéficiât! non fuerint, vel domicilium ibidem per triennium non habuerint, quoquomodo ordinare, etiamfi iidem literas epifeoporum fuorum dimiflbriaJes habuerint, quas auâotitate prafentis concilii decernimus non elle admittendas quoquomodo. Statuimus quoque et ordinamus, quod nullus clericus fccularis dc cetero admittatur ad factos ordines, nifi habuerit literas teftimoniales curati et oeconomorum vel parochis, in qua natus, beneficiatus « vel per triennium proxime..» præcedens commoratus fuerit, fub tigillo archidiaconatus jurisdiâionem habentis, alioquin fub tigillo commiflarii in parochia prrdida jurifduftionem habentis; feu, *li* in aliqua univerlitate ftudens fuerit, fub figillo commilfarii univerlitatis Oxon. feu vicecanceliarii Cantabrig. cum teftimonio (uperioris loci fui, quz liters: ipfius ordinandi vitam, genus, patriam, bonam famam, & converfationem tam circa fidem catholicam, quam ciica alia contineant; pro quibus quidem literis & figillo ultra quatuor denarios nihil exigatur, fub poena fufpenlienis ab officio, quam ipfo fado auAoritate hujus concilii incurrat, donec duplum *pecuniar receptx,* parti fic folventi reflituat. Exalte etiam curent epifeopi, ut neminem dc cetero ad fubdiaconatus ordinem promoveant, nifi eum qui adeo fit exercitatus in evangeliisdt epiftoli, facris, faltem in mif. fale contentis, ut eorundem fenfum grammaticalem examinatori prompte & expedite reddere valeat: fitque conm quilibet lufficienter inftruAus etiam in aliis ad or-

(-) Conftbutionej iflas run\ fuperiori convocatione continua» it Vfilkins, ad illam pertiaere ritus; fed cum inter ventos Jibtui quendam referat continentem res gvrtai anni rjjo. hinc ferius editas ftatuanius oportet·

Ammo Cm atsTi '53°·

dinem ilium* quern rune aflumpturus eft, per facto* canooe* requiritis, dc in officii* divinis fecundum morem eccleii* Λ loci confuetudinem promptu* & expertu*; habeatque prsterea in presbyterum ordinandus estera ad ipfiu* officium dt ordinem per *t. qntwJii* $.8. ///mu?. ipfis faccrdotibu* neceflario tequifita.

De mom «dartre·^,/ ed *ffr fut»· rtisreu*.

Quia, ubi re* agitur pet procuratorem * ordinarius porelt morer, Scientiam, *& conditiones* petfonc libi prelentat* ignorare, & fic infeiens indoAum vel indignum, ut fxpe contingit, aut religiofum ad benefi cium, nomine clerici vel capeilani, fuppreffo religioni* titulo, per procuratorem fibi prsfeatatum in beneficio ecclefiaftico inftituere; igitur ftatutum, ordinatum, & decretum eft, ut quilibet ad beneficium curatum pratfentaru*, in pertona fua propria ad ordinarium veniat, fi in lua dioeeeii feu jurisdiAione prsfeus fuerit, li autem abfuerit, & reliquerit >n Sua abfentia vicarium generalem, ad ipfum veniat, ut diligenter examinetur, an monbu* Λ Scientia, ac *exteris* qualitatibus fit aptus dr idoneus ad ejufdcm beneficii curam adminiftrandam; ut quod taliter non examinatu* ad beneficium per pfoeuratorem non admittatur, nifi fit tn aliqua certa uni verfitate ad minus artium magifter»ac juris pontificii, vel Ccfarei baccalaureu* fecularis, vel nifi fit talis, de cujus Scientia dt moribus alio modo fuo ordinario fatis condat; vel nifi In partibus ttanfmarini* ex aliqua caufa legitima coram Ordinario approbanda tunc egerit, vel nifi adverfa valetudine impediatur. Si qui* autem in fuo procuratorio fe in ecclefiaftica dignitate conftitutum, artiumve magiftrum, feu juris canonici aut civilis baccalareum falfo nominaverit, aut fe clericum vel capellanum, taut fit religiofus, exiftere falfo Simulaverit, an advcrla valetudine laborare finxerit, cum fit fanus, quia dolus dt fraus nemini debent patrocinari, inftitutio vel In pofleflionem indu Aio Sequens ex hujuSmodi fallaci procuratorio nullius fit robori* aut momenti,* ipfeque conftituen* tale procuratorium beneficio, ad quod tunc nominatur, fit ipfo falfo privatus; Λ licear patrono beneficium fic vacans conferre, feu ad idem alium idoneum prefentare. Quod fi aliquis, cum quo forte per fiedem apoftolicam d-. delatione habitu*, vel ut fit capax beneficii ecclefiaftici, difpenfarum fit, coranu ordinario in habitu fcculari, cum fit reiigiofus, comparuerit, dt fe religiofum eiT ordinario etiam non interrogatu* non detexerit, inftitutio & in potTeflioncm induA io pro *nullo habeatur*. In omnibus aurem pr*didis cafibua, quibu* prefenti conflitutione queinquam per procuratorem ad beneficium curatum .admitti permittitur, illud omnino volumus obfervari, ut procurator ipfe fuo proprio vel alterius fide digne perfon» (*cui* promovendi* fit cognitu*) juramento fidem faciat, fecredere, quod i*, quem ad beneficium admitti poftulat, quantutn ad moret attinet, idoneus, quantum veroad ferentiam, Efficient eviftat ad ea omnia dt lingula pr*. flanda, qu* in alii* conftitutionibu* picfcnti* fynodi exiguntur.

Dt tifmtibiii utftfltiu.

Ne falfus ftudii pr*textus excufet abfente* a beneficii*, ordinarii locorum in I uis vifirationibu* et capituli* diligentem faciant de abfentibu* a beneficii* fui* curatis inquifitionem, nulliufque abfentiam gratia ftudii in quacunque academia approbent, nili absentes huiufmodi bonarum lirerarum cap. I ce*, & ad adipifeendam doArinam admodam apti per probationem legitimam tibi commendentur. Ac deinceps caveant prclati, ne fenibus beneficium vel beneficia habentibus (*prxtidibus* collegiorum, feu aulaturn, ut publici* in facra theologia, jure canonico, aut civili prvleAoribu* duntaxat exceptis) a fuit beneficiis, prstextu liudii, abelle indulgeant vel permittant. Qua in re fub oôteftatione divini nominis prclatorum conficientia* oneramus. £t pt d>Aa noftra ordinatio promptiorem Sortiatur executionem, ulterius ftatuimu* & ordinamus, quod cancellarii Seu vlcesgerentes utriufque univerfitatis, In prima iua admiffione ad fua officia'juramentum prcftanr corporale, alioquin non admittendi, quod bis lingulis annis de inepti* & inidoneis huiufmodi per finigula collegia, aulas, et hofpitia Specialem faciant inquilittonem, quod li quo* ibidem etiam juvene* bénéficiâtes, nulli dedito* iludio, in otio ee delicii* vitam degente* c*mpererinr, de eisdem droecefanos epifeopos, feu ordinario*, ubi bénéficiât) exiftunt, cum omni, qua poflint, celeritate, et diligentia Certiores facere non omittant, qui mox eo* ad refidentiam in *ccclcti·* (*uis* parochialitu* debitam, et hofpitalitatis Solatium, qu* tub velamento ftudii delide* hujufmodi fraudulenter Subtraxerint, canonice cogant ct compellant.

Dr *bit, qui Jefirt» rtfiÀentit in tarn frtfru, retiftuntflyentitu* β/ruadr.

Hoc facro approbante concilio prohibemus, ne canrariftia vel aliter beneficiatu*, propria cura fua cantaria, vel fuo beneficio dimiflb, alieno deferviat, nec ftipendu aliunde percipiat, fub poena amiifionis medietatis fruAuum fui beneficii, arbitrio ordinariorum tempore vifirationi* eorum, fub teftimonio oeconomorum applicandorum ad reparationem eccleii* ornamentorum, er pauperum parochianorum eieemofynas, exceptis illis Audentibus in univeriitatibu*, quorum beneficiorum valor ad Summam oAu mateatum de claro non extenditur.

De bnrcticir bnrtticorum ltbrit.

Noflr* folicitudini* prveipua cura effe debet, ftatim ut pullulare aliquid cognofcimus, quod fidei chrifllan» puritatem vet ecclefi* Chrifti concordiam, pacem, et tranquillitatem otfendir, illud penitus re kindere, agrum dominicum a noxiis, ii

tanin,

Anno Christi

uniis, er vepribus omni diligentia cipurgare. Sanedudum in noltra provincia, quod dolenter referimus, quidam *haciefiarch** damnabiliter cxc*cati alios, fecum in Infideli tatis interitum trahere fatigentes, libellos nonnullo* Latino et vulgari fermone conicripios edere, fpargere, *et* publicare curaverunt, contraria fidei catholics & fanAc matus ecclefi* doArin* dogmata continente*.

Cujus generi» eft liber ille, qui Parabola Mammon* iniquitatis infcribitut .

Item alius liber, qui obedientia Chtiftiani hominis vocatur.

Item tranflatio novi Teftamcnti io lingua Anglicane a Willielmo Hitchvns . alias Tindall, corrupta .

Itera alius liber, qui *revelatio* Antethri-Qi intitulatm .

Item, alius liberqui Dialogus inter patrem & tilium vocatur .

Item, aliuv infamis fiber, qui de fepul tura mille rythraico ferment- vernaculo compolitus eft I

Item, alius, qui intrqdu<Sio in epiltolarn 1'auli ad Romanos mferibitur

Item alius, qui Praftica ptclatoium ; & alius, qui vocatui A. B. C. to the pielacy , dt aiius, qui vocatui Defenloiium *pacis i it* aliu« vocatus Dialogus inter generofutn *tfc* ruiticum ,

Item, aiius in vituperium divi Thorn*. quondam archiepifcopi Canr.

Item, alius, qui üe abroganda tnifta privata Martini Lutheri infcribitut .

Abus, qui enarratione* Martini Lutheri in epiftolas Peni nominatur

Alius, qui Lurheru* in epiftolas Pauli *6r* Judex vocatur.

Alius de «oris monaftids Αlλιιπι Lutheri .

Item Lutheri commentarius tr epiftolau. Pauli ad Galatas.

Item Annotationes Johannis Oecolampadii de genuina verborum Domini · bar *cfl eirfm* meam, expolitione .

Item commentarius Johanni- Oecolampa dii in poftremos tres prophetas nempe Ageum, Zachariam, & Malachiam

Item Johannis Oecolampadii liber tn ep.-Holam Johanni* catholicam.

Demegoriarum fartago annotationum in Genefim, ex ore Zvinglii.

Commentarius Poraerani m Deuteronomium er Samuelem,

Item Pomeranu* in pfalmo*.

Ftancitci Lamburti Avlnionenfts in divi Luc* cvangelium commentarii.

Francifci Lainberti commentarii in Joekm prophetam ·

Farrago omnium fere rerum theologicarum Francifco Lamberto auAore.

Francilci Lambcrti in Sophoniam » Ageum, ct Zachariam,

Irancifcui Lanibertu* In Arnos, Abdian); et Junam propheta*.

Nova tcholia Philippi Melanchthonis in proverbia Salomoni*

Commentatu Philippi Melanchthonis in apilloias lanAi Pauli ad Colofîcnfes.

Annoiationcs Philippi Melanchthonis in cpiftola* Pauli ad Romano* er unam ad Colotfenfe».

Tramlario lententia rum Salomonis ad Hebrrum a Philippo Melanchtone.

I.ambertu* in Ofeam.

Annotatione* Chriftophori Hegendorphini in ianAi Marci evangelism.

ob cum commentariis Johannis Brentii.

.cclrlialtice* Salomonis cum commentario Jchannls Brentii

Item Johannis Brentii exegefis in divi Jobannis cvangelium.

Andre* Althemari Brentii Annotationes io eptftolam Jacobi-

Commentarius Lutheri in Sopboniam

Commendaticia brevi* Lutheri ad Olthonem Brumfe/fium de vita, candore, doArina, et martyrio Johannis HulTv.

Relponlio Johannis Tindall ad dialogum Thotnc Mori militis, in feimone Anglicano.

Irem, alius liber, qui inrruljtqr The deputation of purgatorii editus pct Johannem Friztho

Felinus fuper pfalterium.

Brentius fuper eccleiiaftlcem.

Brentius in Johannem

Hegendorphinus in Marcum

Pandefla Othonis.

Catalogus viroium illuftiiuru

Lambcrtus in Lucam .

Bucerus fuper quatuor evangeha .

Annotationes luiti Ion* in A<3a ipofto»lorum

Matrimonium Johannis Tindall,

Aliu* liber compilatus per fratrem W'llielfflum Roy conrra feptem (aeramenta eccleli*

Qjii quidem fibri, una cum aliis multis pefliteris paitim a WMlielmo Hitchyns, alias Tindall, a Simone Fifhe , Will'clmo Roy. Richardo Brignrvell, parum a Lullero , Fomerano-htancifcoLamberco, Hildiicio Zwhglfo, Johanne Brentio, Philippo Mclanchihone, Ctiftophoro Hcgendorphmo, Andrei Alihemaro Brentio, eotumque cora ulicibus cuiupofiti funt

Qu'o» omnes ei fingulos libros infandis cr peftîlcntifGmis h*refibus , et olafphemns refertos, innumeris erroribus plenos, una cum pr*diAis et aliis eorundem (iniibum aufloribus quibufeunque, hoc (acrolando concilio approbante. damnamus , reprobamu s, et heretico* efle judicamus et decernimus · Pr*terea etiam patrum noftrorum veitigus inhérentes, prohibemus , ne quis inpotkrum traAatus , opufcula, fcheduias, aut libro* quofeunque, factam (cripruram, aut eius interpretationem in fe continente* in linguam vulgarem tranflato* vendere, donare, commodare, emere, imprimeret infcribeie . edere, legere, fpargere, vel publicare, in parte vel in toto, publice vel privatim , vel penes fe fcientej retineret aofque fui diuecefani in feripris licentia pr*fumat, nili prius hujufmodi libri epifeopo loci exhibiti , atque ab eodem diligenter examinati, atque aufloritate ejusdem comprobati fuerint · Qui vero contra fecerit, ur zizaniorum fator et hzrctie* pravitatis fautor puniatur· Si qua vero perfona ecclchafltea ve) in pr*diAocxccflu, vel in quavis h*ie-

Anno Christi 1530

Anno Ckkiiti bp·

hxrcli val errore perniciofo, quern illico ad monitionem diuecefani Etc* recantare tecufaverit, manifete deprehenfus tuerit aut convirtus t beneficii* · li qua: hal-cat, hoc facro approbante concilio, lit ipfo jure privatus, et ad dignitate* eccleliaflic.i, tel alia beneficia, curam animarum habertia, necnon ad curati officium gerendum perpetuo inhabili* reddatur. Lt quia multi libri hxrcrici etiam in l.ngua l atina a l.uthero, Lamberto, Pomerano, Zwinglio Occulampadio, Bucero, Melrnchthnnc, Carol.la.lio, Brentio, Jona, ^/efeinero, Hegendorphino, Johanne Agricola Urbano, Btelcinino, Andrea Knopkvne, Simone Helle, lohannc Vel;l-vth, Othone Brumfelho, Veifello compotiti et editi, et quidam alii iibti nullius aurtoris nomine prodeuntes.

Cujus.nodi eft liber iiic, qui de veteri et novitio Deo inferibitur.

Alius, qui Pix precationes.

Alius, qui Oeconomia chriftiana vocatur.

Alius, qui Procelfus con iftorialis martyrii Johannis Huile inritularur.

Âliu* in fernionc Anglicane, vocatus, The prologue intothe fifth boke of Moyles called Dcuteronomv.

Alias nuncupatas, The. firfte boke o(Movfe*, called G.meiis »

Alius, qui inferibitur, The proloque into the th rde booke of Moyles, called leviticus.

Alius, qui intitulatur, I he prologe Into the fourthe boke of Moifrs, called Numeri.

Alius, qui vocatur .The prologe into the feconde boke of Moifes, called Exodus·

Alius nuncupatus. The tc.iumc of Scripture

Alius nominatus, The expofition into the feventh chaptre to rhe Corinthian,.

Alius nominatus, Hortulus ar.ini». in irr mone Angi'icano I

Complanatione* in liaiam

ComplanationesTn Hietcmiam

Capita inOtiam.

Capita In Abacuc.

Unio delidentium.

Confcflio exhibita Cxfari in comitiis Auguftx, an. Dum. MDXXX.

Omnes innumeris erroribus et pcftiJcntiffimis heredibus pleni, brevi gregem dominicum inferturi videntur, fi in vulgus piodire, ct palfiin ab omnibus nihil in iis non rertum fubelle fufpicannbus, lertitari poffent. Et alii etiam ejusdem generis libri, aliis nominibus et tituli* quotidie novi parantur, et educuntur ; ad occurrendum huic eminenti malo, hoc facro approbante *concilio,* proh'bemus, ne quis librum quemcumque fub prxdietis titulis, aut aurtorum prxtatorum nomine inferiptum aut compo. iirum, vel impotlerum componendum habere, legere, edere,publicare, feupenes fe retinere prxfumant. Quod fi fecerit, ut de hxreii futpertus habeatur et puniatur, n:(i forte epifeopus loci eidem propter lingularem ejus dortrinam, fideique integritate·) hujusmodi liorutn, live in lingua vernacula, five latins editum; ad etfertumiuipugnandi cundem haocre, legere, et penes feretlnere conceiferit. Nova veto opera quxtuttque ad facratn fetipturam ejusve interpte· rationed, feu ad dogmata ccclefiatlica pert'nenria, cujufcunque fuerint auAoris aut rituli, ne prius edantur aut publicentur precipimui, quam ab epifeopo loci examinari et comprobati fuerint tub poena prxdi. rta

Artsro Celt str *5}°·

Dt tlerittt vetuteribut.

Quum facerdote* et clerici in factis ordinibus conilituti, canes venaticos loris more laicali ducere, ac accipitres minibus per civitates et loca publica geftarc nunc dierutn ne verentur, nos tamen clericorum impudentiam poenali lege reprimere cupientes, liatuiuius, ut quicunqne clericus in factis ordinibus conftitutu*, vel beneficium adeptus cccleiiafticum, qui cane· fic duxerit, *St* accipitres, aut aves aucupes per vicus <& plateis in villis vel urbibus quovifmodo geitaverit, a celebratione divinorum ipfo farto per unum menfeta fit fufpcnfus.

Dt dtritit & religiofit Itfjit in vitium cjrmt,

Quum nullum vitium «que ut carnis gtavet infamia, *A* miniftros Domini deceat mundities Atfanrtitudo, quoniam ipfe mundus At fanrtus eft ; ideo ftatulmu* At ordinamus, ut fubdiaconus aut diaconus, qui in limplici fuinicatione deprehenfus, vel confcifus, vel convirtus fuerit coram ordinario fuo, lingulis quartis *8t* fextis fcnoomnium hebdomadarum trium meofiu.n it» ;■·ne jngufti» &· aqua doloris in carceic maneat, ita ut m lingulis ordinum p.x.brtor i,u duplicetur poena pro adulterio, tr.pluc'.M pro inreftu, At >n exteris earn s fpuicirns poena iiefcat, ut impuritas crelct & turpitudo. Quod fi etiam curatus vel religiofus ht, aliquid 'ili prxter exteros addatur ad poenam, vcluti qui duplici* voti lit r<-us *ài.* oidinis *A* profeflioni*. Ut h«c obUrventnr, confcicntias prxUtorum oneramus, ct ut infamiam vitent, qux ad illos recurret, nifi feveriter in impuros animadvertant, in Domino, exhortamur. Tncorrigibile* veru juxra facrorum canonum ftatuta deponantur -Quod li quifpiam cx iis in lupanaii aut ulh. aholoco infami dep»ehenfus ht, in quo lama ell pudicirix prodi'iitione* publice aut fecrete exerceri, iili augeatur prxfcripta poena ordinarii arbitrio, lus ta vitii qualitatem

De Simoiu vittnJa.*

Quanta aurem limoni» infamia *contre* nothi temporis tam fxculares, quam cujufiibet ordinis religiofos invaluit, quis eft qui ignorat ' Non enim precibus, 4 obfcquiis tantum, fed et apertis muneribus beneficia, Â prielatura* non mede vac-fnte*, lea de vetifimili vacaturas, ir animaram tuarum graviffimum oericuluci, 'his piox'mis annis absque rubore, & Dei

Y rimo-

"T T". Akmo Cusisri *H°. timore aliquo comparaverant · Quorueu. ambitione faAumeft, ut eleAiooum (alu- berrimae formæ, qua per canones libera efle deberent, jam multi» anni» , vei fraudibus obtenebrare line, vel ad comprotnifli neceffitatem redaAa.Ut itaque tanto fcandalo falubri aliquo remedio , quanto citius, Ar melius fieri poflit , confutamus* pratentis Caere synodi authoritate precipitous* λ mandamus , ut epifeopi huius,, aut provincia fingali in fui» dioecclibus diligenter advertant, ne taiia de cetero committantur * curentque per fe * & idtniftros fuos maxime * quos in prelatorum elcAionibus tanquam dircAores, & conCultores inrerefle continget, ut eleAioncs hujusmodi fecundum facratiiftmos canones, *Si* " induira principum deinceps libere pro arbitrio eligentium, procedant, fraudesque, & paAiohes, per quas in hujusmodi cieltionibus reda eligentium confcientia captivetur , aut feducatur, penitus lecludantur . Singulique locorum Ordinarii in fuis vifitationibus * & quoties neceflitas poilula"erit, diligentem in fuis dicecelibus tnquilitionem faciant * an contra aliquos /intra easdem ulla fimoniac» labis nota-, orta fit. Et fi quemquam , Dei timore-, pollpofiro* per pccunic , & munerum fordes prolaturam , vel aliud quodeumque beneficium eccleiiafticum adeptum fuifso compcrciint , poenis jam a jure communiC contra fimoniace promotos falubriter adinventis, in eundem acriter animadvertant, ut quarum ptxnarum defuetudo obiiviofa audaciam jam aliquot annis prebuit delinquendi, earumdem nunc innovatio, & iiremiflibilis exequutio cunAos in officio contineat, Ac a delinquendo cohi-

Dr eti» vitaatie , 6 btmefia tlerittrum ituverfattoac ,*

Quia defidia mater eft omnium quodammodo vitiorum,hoc facrumconcilium omnibus curaris, rcAoribus, vicariis, *St* cantaxiflis mandat & prreipit * quod peraAi> divinis officiis, fint deinceps occupati itu. Rudiis, orationibus, leAionibus, aut aliis honeftistebus Ac negotiis, qu» fuam deceant profeffionem, videlicet inftituendo pueros'in alphabeto, leAura, cantu, aut grammatica . Et tribus in hebdomada diebus tres vel minus duas horas in facre feripturar, vel alicujus doAoris approbati ieAione , ceffante legitimo impedimento, fe exerceant,* de qua re diligenter ln fuis vifitationibus inquirant ordinarii, ut facerdorcs otlofos & tempus fuum male terentes fevere caftigent & puniant. Et quia nimia facerdotum inter laicos converfatio nonnulla pericula-. Îircter ordinis fui contemptum gignere *Coei* ; finguli in fuis dicecelibus epifeopi & cetetl ordinarii curent, quod reAorus, vicarii, curati, etiam camarift», qui domo, fuis benefipiis pertinentes habent, in rrAoriis, vkaiiis , aut carnariis fuis, *St* nor alibi , nili itineris aut infirmitatis gratia fier uoAcnt. Et quod fi pluses in eadem vii- * fuit iacerdotcs limul & non feparatim, quatenus judicioordioariicommode fieri potcft, communes habeant. Et quia non folum a malo, fed ab omni fpecie mali fecundum apoftoiujn abftiuendum eft, ideft, ab eo quod mali apparentiam habet, aut fufpicionera finiftram gignere, aut populo fcandalunu, firaberc ponit, abftinendum eft; pr»feniis sera fynodidecrero ftatuimus, ac prafentis fynodalis concilii auAoritate diftriAc inhibemus, ne quis clericus io facrls condituros, ludos aliquos jure canonico vel regni aut regis auAoritate prohibitos, quovis paAo exercear aut utatur, fed loca fufpeAa At malorum iniquorumque confortia onnmo devitet. Tabernas ln quibus quodvis genus potus pafliin venditur, non frequentet, aut m eisquovis modo moram faciat* mulierum colloquia fufpeAa nullatenus habeat. Quid fi per ordinarium fuum, aut alium quamvis fufficienri auAoritate fuper aliquo prxmifforum pr»d>A. monitus non relipifeat, prima vice ab exeeutione fui i fficii per integram hebdomadam fufpendatur, & crcfccnte in hac parte ejus contumacia, crcicat *Ac* hujufmodi pcena pariformitcr. Et fi nec lie relipifeat, fi cantarifta, aut aliter benchciatus exiftat, tertiam partem fruAuum cantail», five beneficii fui ipfo jure fit privatus, in pauperum fubventionem, & alios pios ufus dllcretiooe ordinarii diftribuendo» rum, Λ convertendorum , donec refipifeat, Ac ab hujufmodi exceflibus abiimcat. Sl vero nec benefit iarus nec canrarifia fuerit, fed ex folo llipcndio vivens, fi tertio, ut prrfertur , monitus *non le* corrigar, ab altari remotum fe noverit, donec *St* quoufque ab hujufmodi exceffibus plene abftineat. Item quia, ut ait Capiens , *multa mala Jacet ottofitar,* ad hoc peltiferum virus evitandum '& eliminandum , prxfentis Caere fynodi decreto prccipimus, *St* firmiter injungendo mandamus jub poena CuCpeniicnis ab officip, & beneficio, ut quilibet in facris conflitutus, & prvfertun lacetdores ftipendiarii tres horas, vel ad minus duas in facr» alicujus feriptutx vel approbati DdoAorls JcAione fingulis diebus, ceflanto legitimo impedimento, fe exerceant.

Dt JtlafiJattambur.

Salubriter ab Edmundo, olim Cantuar. archiepifcopo, extitit ordinatum , ut decedente reAore,ex bonis iplius tanta portio per loci ordinarium deduci deberet quanta ad reparandas eccleii», & aliarum ejufdem beneficii «dium ruinas viderentur fufficere : nos eidem ordinationi addere cupientes prefenti decreto ftatuimus & ordlnamus, ut bénéficiât·, qui deinceps aliquid ex bonis pr»deiclfururo fuorum fub nomine vel pretextu reparandarum »dium , vel fc 'endorum ecclefi» defeAuum ex decreto ordinarii, compofitione cum heredibus, exeeuroribu», vel adminiftraroribus bonorum dcfunAt/vel alio quocunque modo acceperint, illud totum io earundem »dium reparatione, Ac defeAuum carundem fuppletione infra, biennium a tempore receptionis exponere reneantur , dcduAis expenfis (fi qu» expolite fuerint J^lrca litem *Si* recuperatio- An»o CnarsTi

Anno Ch*ist i I5JO.

tionem diA* fumm· reeept*. Quod fi Incumbens refignaverit aut deceiferit, fcu aJlo quocunque modo recefterit I tunc fumau per eum ptodilapidatioaibus recepta, & noti expolita relinquatur, & realiter tradatur futuro focceflbri, qui ficut diAam fummam nomine dilapidationum recepit, ita in eofdem ufus exponat» ut fuptadiAum eft, & ad obfervarionem premifforum in fua inftitutione, five «dmiffione juramentum preftiterit corporale, alioquin iaftitutio ipf* live admilfio ipfo jure nulla cenfcatur.

De InJimegiHrir.

Quia vetus eft adagium, quod nova tefta capit, invct.-rata fapit; At qualis eft moderator in civitate, talis eft dfc populus; hoc facro approbante concilio (latuimus, quod przceptorc* fcholarium grammaticalium fint pretereruditionem, quatenus fieri poteft, viri catholici & probi, At ut primum omnium doceant pueros fibi traditos fimpllcem fidei *Sc* agendorum & fugiendorum., fummam, & ne pueris rudibus przlegantur opufeula, qu* locorum pro tempore ordiaariis mores puerorum, aut fidem videbuntur corruptura, neque ulli libri, quibus quafi per lufum puerilia ingenia infici polfent. Et quoniam ve(l propter peftem laborantem in locis ubi hujufmoci public*fchol* funt, aut propter mortem pr*ceptorls (ut plurimum contingit) quod qui anno aut biennio fub uno prarreptoregrammaticam addifeere coepit, illo relido, cogitur novum adire pr». ceptorem, apud quem alius eft docendi mo. du»(ut pene diverfu*eft apud omnes) atque Ita fir, ut rudes adhuc in grammatica magnum ex hoc fentiant in proveA'ono ftudii detrimentum; ad communem igitur utilitatem rotins provinci» Cant, hoc (aero approbante concilio, (latuimus, ut poft an. num a publicatione pr*fentium unus Ac uniformis fit docendi grammaticam modus per totam provinciam Cant, nullus auAor regularum (eu prcceptionum grammatica. lium pueris In grammatica inftituçadts edifcendus proponatur, nili quem archiepifcopus Cant, fimul cum quatuor aliis fu* provinci* epifeopi», quatuor abbatibus/'quatuor archidiaconis in hac fynodo deputandi» hoc anno prox, fequen. przfcripferint pueris perlegendum; qui etiam habeant poteftatem formulam inftitutionis grammaticorum psxceptotibus przfcribcndi. Ludorum vero grammaticalium magiftri, tam admif. fi, quam admittendi, juramenti vinculo per locorum ordinario* ad obfervanda omnia in hoc (laturocontenta, quatenus eos concernunt afttingantur; maxime hi qui locis infignioribus publicas fcholas Talario publico vel privato tenent *

Ut numemr elebttut tSr convenient relifiojbrune in nnoanoqne monnjitrio ferfetuo bnbeatnr.

Nihil magis laicos, eos potiflîmum, qui religioforum locorum fundatore» exiftunt, hqc nuftro tempore a fimilium locorum fundatione deterret, quam quod vident loca-. religiofa carere numero cam religioforum quam aliorum pauperum, quos vel fecundum primzvam fundationem › vel fecundum portionem redituum « quoi nunc poifidenr, fuftinere & «lere deberent; ftatuimut itaque At ordinamur› ut numetur religioforum debitu» in unoquoque monafterlp deinceps habeatur, Atperpetuo fervetur· oneribus ordinariis aeque extraordinarii», proventuum* que Ac przdiorum per mari» & fluviorum inundatione», Ac alioquin damnis dr ruinis pro tempore perpenfi» Ac confidcratis.

Anno *B9'

De eJ-ncetione & exercitio religtofornm.

Quum ex nulla re magi» monafteria collabi foleant, quam cum ignari Ac *rerum* agendarum imperiti monafterii* prcficiuntur, atque ita expediat habere plures io lingulis religioforum domibus, qui tam in temporalibus quam foirhualibus modum & ufum calleant, ne fi quando religioforum domus vacare contingar, non habeant inter fe idoneum de gremio, quem defunAo fubftituant, ftatuimu* & ordinamus, ut in quolibet monafteria & Joco religiofo lit *jnxtn Cie. ne tn ngro Jommica* inftruAor aliquis grammatices fufficienter eruditus, ad Informandum religlofo» In grammatica, At aliis primitivis (cientil—. Ex quibus illi, qui in lingulis foci» ad capeifcnda» (iteras aptiores fuerint, juyta facultatem poUcflionum eorundem mittantur ad univerfitatetn Oxon. vel Cantab, ad ftudendom in (acris literis, ut eo modo coghita lege divina, magis convalefcar obfervantia ver* religionis. Er ut abbates, & priore* diligenter At aifidue curent religiofo* fobdito* minores per alios fuorum monatleriorum proveAiores in reguli», conilitutionibus, At ceremoniis fui ordini* inftitui At informari, At quo* ad adminiftrationem fpirltualium feu temporalium aptiores Inter fuo* fratre* arbitrentur, eo* in adminiftrationibu* competentibus exercere fatagant officia cellari, camerarii, hofpitalarii; At ali» tatn claubaii» obfervanti*, quam exterioris induIlri* fratribus ad hoc aptioribus ita impertiendo At committendo, ut io utrifque vicdlim triti At exercitati, ad abbati* feu prioris officium, cum vacaverit, habiliore* reddantur.

De recifientlit αpoβ-tttt, & elue reh^tufii

Quum inter opera charitatis numerari foleat, fi quis errantem ab errore revocet, & ab ccclelia nunquam claudat gremium redeunti; (latuimus At ordinamus; quod religiofi, qui prztcxtu capacitatum (eu lirerarum fuorum prclidcnrium, vel alias fuperioribu» Cui» live invitis, live confcntientibus, fe ab obfervantia regulari abfentarunt, in mundo aliquandiu degente», fi poenitentes fucrinr, Ac bono fpiritu ad loca fu* profeifionis redire nitantur, diAorum locorum abbate» feu priores ipfos in fu«_ monafteria recipere, Ac cum omni charitate, quantum per ftatuta religioni» in eitdem traAare teneantur illis dumtaxat cx·

! ceptl*, qui dioecedno loci, ex (ignis dk
Amro iodicifo vehementibus videantur in necem '
Casisn abbatum, priorum. Ceu fratrum fui mona-
tJJ°· fterii vel olim *confpirafie,* five in futurum
* confpiraturi, vel eandem necem alioquin molituri. Æftlmabitur autem bono fpiritu reditum· ad luunt monafterium religiofus parare , fi quamvis locum , gradum, aut conditionem in eodem, pro fui abbatis aut prioris fecundum regulam arbitrio, humiliter acceptet, & fervet, & per teftimonium pioboruro virorum coram abbate priore, feu ordinario fuo, fi tequiratur, conflare.- poterit, eum, dum extra monafterium age-1 bat, vel faltem per annum ante hujufmodi petitionem prox, pruccdentem, fi in'Oculo diutius commoratus eft, honefte Tuitio convrrfatum, & propofitum habutlfc redeundi. Quod fi taliter receptus poftea a fuo inonafterio deferta religione *deccfferit,* cum poftea fupetior ejus in fuum monafterium recipere minime hujus vigor; ftatuti teneatur.

Qvpd *litent ex felfb /"{gt/lione tmfetrtttt non fujfregentur ejtftetn* .

Prxterea (latuimus & ordinamus, quod nullus religiofus, qui tria cujufvis probata· re- (, ligionis vota eiaiferit, poffit per aliquam difpenfationcm etiam apoftolicam, etiam Cibi fub plumbo conccflam, fuum monafterium, demum, hofpitale, five collegium exire, aut aliquod beneficium , fervitium , aut cantariam acceptare, nili prius coram ordinario loci , in quo moratur, Ceu primitus abbate , priore, magiftro, five fuperiorc ad hoc vocato «caufam five caufas in hujufmodi difpenlationis fuggeftlone expreflas, veras aut juftas efie *<Si* fuiffe probaverit, dk pro fic probatis per eundem ordinarium· declarari & decerni obtinuerit. Qui cbntra j fecerit › tanquam verus apoftata per fuum abbatem, priorem, magiftrum, five fuperioremquemcnmque apprehendi, corrigi, dt puniri licite poterit, juxta canonicas fan-

A:ones contra apoftatas falubriter editas, atque juxta flatura dk ordinationes ac cen- Al*',°
fuetudines laudabiles loci illius, a quo fic '-[redacted]t1**1
illicite receflerit. *53°

Dt eknfiknt i» ttfellit fenili Jibtnnii & /tmiltnm.

Quoniam in diverfis partibus hujus regni tam milites & alii, .qui funt de religione crucis fignaterum hofpitalis fanAi Johannis Hierofolimirani in capellis Cuis vocatis , *J.tvvlei cburcbet e ndebeffelliit*, quam illi in turri London, dit alii complures, alibi inccclcliis feu capellis admittunt alienos parochianos,ad ciandeltinorum dk illicitorum conjugiorum folemnizationem, etiam bannis non editi, , dk aliorum perceptionem (acramentorum, dt facramcntahum , in ecc'elir fcandaluru dk animarum multarum manifcftiilimum periculum; prohibemus iraque, ne quis deinceps in cccletiis feu capellis antediAis vel aliis exemptis, alterius parochi» parochianum, nifi in cafibus a_ jurepermiflis, ad folemnizationem matrimonil, five bannis editis five non editis, vel aliorum facramentorum perceptionem fine licentia ordinarii admittar, feu eorum aliquod adminiftrct, fub poena excommunicationis, quam contravenientes atque eorum fautores, necnon omnes, qui matrimonium in aliqua hujufmodi capella vel ccclefia.· abfque licentia dioeccfani , folemnizari procuraverint, feu euchariftlam in fefto Palctutis, vel circiter, abfque licentia fui propiii çurati, feu faltem dioecefani , fufeipere prrfumpferint, noverint fe ipfo faAo intuituros; a qua a nemine abfolvi peflint, pra·-terquamab eplfcopo , intra cuius cioecefim hujufmodi ecclefi» vel capellz tituat* funt, aliis tam ordinariis dk curatis nuam partibus etiam lefts prius CarifaA. Lr prrterca ipfi facerdores huic ordinationi aliqua cx. parte contravenientes, adjquodcunqui benoficium ecclefiafticum per ieptcnniurti prox, fequens ipfo faAo tint inhabiles ·

PAU-

Anno Cwatsti «534·

PAULUS PAPA fll

Anno CnxtsTr '$s4-

StJit ib e«n> i$34* ·Aζ· *onneit* t$$o.

IN S E Q.U ENTEM LUCUBRATIONEM

COLIICTO»!· *HtfJUO.*

EO tandem devenimus quo Invidiam amoliamur in S. R. F.a teAariis noilri temporii Ak nollratibus etiam nonnullis jam inde ab uno alterequc Oculo cxfufcitatam« modo etiam Incendium nondum deflagravit- I'. Petro- Crabbe >n Ida conciliorum coiiertione inferendum cenfult *Confiliiim deleftirtioi ctrdtnnlinne de emendandi eeelefiil,* Paulo Papa· III. fuggeftum, urpote quod, nulla licet fynodali aurhoritate munitum, adhuc tamen vim plus quam privatam obtineret, propter eius,qui conlilium illud exegit, dignitatem, dt coniulcntium prudentiam cum eruditione fitmnia cenjunA nn. Fius velligiis infiftendum libi non duxit, qui pone fequutus eft in adornanda conciliorum coilcAione, P. Laurentius Surius, ratus, nihil nili conciliare, quodve legis vim haberet in opus illud conferri onortere . Poilremum hunc ducem fecuti czteii , a fuis, quas fubinde compegerunt ampliores, colledionibus lucubrationem hanc five repulerunt , live reieflam olim, ne iterum allumèrent recufaiunt, Hinc calumniandi Romanam eccleiiam *oblata occatio eft, quali (cilicet a* voluntate refoimationis abhorrens, ejus feripti evulçationem prohibuerit, metu ne latens ejus conlilium palam detegeretur; quandoquidem nihil egilTe deprehenderetur eorum, qua: v.ri communionis fuse graviffimi, & rei difeutiende a fummo ecclefi» antillite deftinati, agenda judicalfent. Quin dc adeo Vehementer Hbellum illum exeeratos pontifices Romanos, feriptores quidam afleruerunt , ut inter vetitos libros accenfcndum non dubitaverint; quod· Paulo IV- praelitum affirmat Joannes Launojus in epilt. ad Joannem Batillonium , & noviflime Schelhornius bibliothecarius Memmirtgenlis in epift. ad Emin. Angelum Mariam Quirinum S. R* E. cardinalem. Egu-gie quidem eam calumniam redarguit piefui i.lc do?liUimus in adnotat. adeam Schelhornii diatribem, evicitque argumentis librum illum, qui in indice librorum vetitorum, Pauli IV. julTu edito an. 1559- hoc titulo enuntiatur: *liber mfenftut : tonjilium de em-nlandt eicle(it* , eam tantummodo confilii hujus tuitionem ferire, quam Joannes Sturmius heterodoxus curavit, adjedaque epiilcla fua ad cardinales produxit Argentorati an. 1538. in 4. Quis profedo credat Paulum illum pontificem adeo parum fibi conftitiflc, ut quod ipfc cum c*teris (erat enim ex eorum numero qui comilium diflaver-t, dc fub criptione fua firmaverat) privatus adhuc dederat judicium,' dein pontifex reprobaret ? Vir praefertitn fumm» gravitatis ® fanâimoniz, ac reformationis ecjetiallic» maxime Pollicitus. His a viro duârina zque acdignitaie eminenlilliiuo accurare expenfis, ita ego perfuadeor , ut editionem opufculi hujus hic dandam fum«na confidentia aggrediar, nihil metuens cenfuram illam, quam vel ex iplis operis hujus excerptis in tuis libris infertis expertos fuifle feriptores nonnullos Joannes Launojus non minori mendacio, quam audacia afleruit. Ita tandein fiet ,ut querelz de fubduAo a colledionibus conciliorum feripte ifto fopiantur, nec rei ecclcfiafticz ftudiofr huc, illueque qurritare cogantur opufculum, cujus deudetium vehemens difceprationes ejus occatio* ne nare excitarunt.

k

CION-

CONSILIUM

DELECTORUM CARDIN ALIUM

«

Er *aliorum pralatoruut Je emenJauJa ecclefia, S. D. N. D. fault III. iffo iubeuce confiriptum*, (jf *exhibitum aunt MDXXXKIII.*

∎ Zx edite Colon. >a. •se-

BEatiffime pater, tantum abeft ut verbis explicare poffimus, quam magnas gratias refpublica Chriftiana Deo optimo Maximo gere debeat, quod te pontificem hifce temporibus ac paftorem gregi fuo pr;efecerit, catnque quam habes mentem dedeiit : ut minime fpefemus cogitatione eas quas Deo gratias debet confequi pofle, nam fpititu- Ille Dei quo virtus coelorum firmata eft, ut (ut ait propheta) tabentem , imo fere cotlapfam in prxeeps ecclefiam Chrifti per te reftaurare, & huic ruinx manum ut videmus fupponere decrevit, eamque erigere «d priftinam Sublimitatem decorique priftino reftituere,'certiflimam divinx huius tententix conjefturam nos facere valemus, quibus fanAitas tua ad fe vocatis mandavit, ut nullius aut commodi tui, aut cujufpiam alterius habita ratione, tibi fignificaremus abufus illos, graviflimos videlicet morbos, quibus jampridem ecclelia Dei laborat, ac C prxfertim hxc Romana curia, quibus etfe-, <flum ptope eft, ut paulatim ac fenfim in-'7 gravefeentibus peftiferis his morbis magnam I nane ruinam traxerit, quam videmus. Et? \ quoniam fanftitas tua fpiritu Dei erudita.· qui (ut inquit Auguftinus,) loquitur in cordibus nullo verborum ftrepitu probe npverat principium horum malorum inde fuiffe, quod nonnulli pontifices tui prxdcceflbres, prurientes auribus, ut inquit apoftolus Paulus , coacervaverunt fibi magiftros ad defideria fua , non ut-ab eis difeerent, quid facere deberent, fed ut eorum ftudio&calliditate inveniretur ratio, qua liceret id quod liberet. Inde effi-Aum eft . prxterquam D quod principatum *omnem* fequirur adulatio, ut umbra corpus, difficiilimufque Temper fuit aditus veritatis ad aures principum , quod confeftim prodirent dodores, qui docerent pontificem efte dominum beneficiorum omnium : ac ideo cum dominus juro vendat id, quod fuum eft, neceflario fequi, in pontificem non pofle cadere fimoniam. fta quod voluntas pontificis qualifeunque ea fuerit, fit regula qua ejus operationes & aftiones dirigantur : ex quo proculdubio effici, ut quxquid libeat, id ctiam licear . Ex hoc fonte, fanfte pater, tanquam ex equo Trojano, irrupere in ecclefiam Dei tot abufus *Sc* tam graves morbi , quibus nunc E confpicimus eam ad defpetationem fere falutis laborafle, & manafle harum rerum famam ad infideles uique (credat fanAitas Veftra fcientibus) qui ob hanc prxeipue caufam, Chriftianam religionem derident, adeo, Ut per nos, per nos inquiiinus, nomen Chrifli blafphemctur inter gentes. Tu vero fanAtflime pater & vere fanAiflime, edoftus a Spiritu Dei, prxter veterem 'Ihm tuam prudentiam, cum totus in hanc curam incubueris, ur fanatis aegritudinibus, Chrifti ecclefia tux curx commi lia bonam valetudinem recuperaret, vidifti, ac probe vidifti, inde incipiendam medicationem, unde primum ortus eft morbus, fecutufquc dodrinam apofloli Pauli vis efle difpenfator non dominus, & fidelis inveniri à Domino; imitatus etiam fervum illum, quem in evangelic Dominus prxfecit familir fu», ut det illis in tempore tritici menfurani , ac propterea decrevifti nolle quod non liceat,nec vis pofle, quod non debes. Jdeoque nos ad te accerfivifti, imperitos quidem, ac tam magno negotio impares, non parum tamen aifvdos cum honori & gloria fanâitatis tua. tum prxeipue inftaurationi ecclefix Chrifti, ac graviflimis verbis injunxifti , ut omnes hos abufus colligeremus, tibique illos fignificareinus : obteftatus nos redditu-ros elle rationem hujus negotii nobis demandati Deo optimo, fi negligenter ac infideliter ageremus Atque ut omnia liberius infer nos rraAari polient, tibi a nobis explicari, jurejurando nos deftrinxifti, addita ctiam excommunicationis poena, ne ruipiam aliquid hujus noftri muneris proderemus.

Nos igitur tuo imperio parentes collegimus, quanto paucioribus fieri potu-r, hos morbos corumquc remedia ,ea inquam,qux pro tenuitate ingenii noftri excogitare potuimus , Tu vero pro tua bonitate ac fapientia omnia refarcie* ac perficies , in quibus pro tenuitate noftra offenderimus. Verum ut omnia certis quibusdam finibus compleAamur ; cum fànâitas tua & fit princeps provinciarum harum qux fubfunt ditioni ecclcfiafticx, ut fit pontifex univerfalis ecclefix, fic etiam eplfcopus Romanus, nihil nobis dicendum fumpfimus de his, qux pertinent ad hunc principatum ecclelix, quem tua prudentia optime regi videmus: tangemus tantum ea qux pertinent ad officium univerfalis Pontificis,& nonnulla qux funt Romani epifeopi. Ill ud vero ante omnia, beatiflime Pater, *putamus ftatuendum*- elfe › ut dicit Arfftoteles in polit, ficut in unaquaque repubüca, ita & in hacecclefiali ca gubernatione ecclefix Chrifti hanc pr-e omnibus legem habendam, ttr quantum fieri poteft , leges ferventur. Nec putemus nc tus licere difpenfare in legibus nili urgenti de caufa'& neceflaria. tyjplla -namque peiniciofior confuetudo in qaavis repu.blica induci poteft, quam hxc legum inobfervantia, quas fanâas majores noftri efle voIserunt, earumque poteftatem venerandam , & divinam appellarunt. Scis tu hxc omnia optime pontifex; Jrgifti jampridem apud Philofophos & theologos : illud vero non tantum huic proximum, fed longe prius & potius fuperjprc pytamus, non licere pontifici

& Chri-

Anno na».

& Chrifti vicario In ufu poteftatis clavium poteftatls inquimus,a Chriftoei collate lucrum aliquod comparate. Hoc etenim eft' Chrifti mandatum : *Crettt acctft/lir, gratit /iate.* His primum ftatutis cum fanâitas veftra ita gerat curam ecclefi· Chrifti, ut miniftros plurimo* habeat, per quos hanc curam exerceat. Hi autem funt clerici omnes, quibus mandatu* eft cultus Dei, presbyteri prxfertim, & maxime curati, *fit* pr* omnibus epifeopi. idcirco li gubernatio hxc *fit* reâe proceflura, primo danda eft opera, ut hi miniftti idonei fint muneri, quo fungi debent.

Primus abufus in hac parte eft ordinatio clericorum & prxfertim presbyterorum, in qua nulla adhibetur cura, nulla adhibetur diligentia : quod paflim quicunque fint, imperititfimi Tint, villflimo genere orti, lint malit moribus ornati, fint adolefcentes, admittantur ad ordines facros, & maxime ad presbyteratum, ad charaâerem, inquam, Chrittum maxime exprimentem. H:nc innumera fcandala, hinc contemptus ordini* ecclefiallici, hinc divini cultus veneratio non tantum diminuta, (ed etiam prope jam extinâa. Ideo putamus optimum fore, li fanâitas tua primo in hac urbe prxficcret huic negotio duos aut tre* prxlatos, viros dodos & probos, qui ordinationibus clericorum prarettenr. Injungeret etiam epifeopis omnibus, adhibiti* etiam poenis cenfutarum, ut id curarent in fuis dioecelibus. Nec permittat fanâitas veftra ut quifpiam ordinetur, nifi ab epifeopo fuo, vel cunu. licentia deputatorum in urbe, aut epifeopi fui. infuper ut in Ecclefii* fuis qulfque epifcopu* magiftrum habeat, a quo clerici minores & litetis & moribus inftruantur, ut |ura prxeipiunt.

Abufus alius maximi ponderis eft in collatione beneficiorum eccleiiafticorutn, maxime curatorum, <5c pr* omnibus epifeopatuum, in quibus ufus Invaluit, ut provideatur perlonis, quibus conferuntur beneficia, non autem gregi Chrifti & ecclefi*. Ideo in conferendis his beneficiis, curaris, inquam, fed pte aliis epifeopatibus, curandum eft ut conferantur viri* bonis, doâifque: ideo, ut per fe poflint fungi illis muneribus ad qux tenentur : infuper illis quos verifimile eft refidentiam faâuros. Non ergo Italo conferendum eft beneficium in Hifpania, aut in Britannia, aut e contra. Hoc fervandum eft tam in collationibus, cunu vacant per deceffum, quam in ceflionibus, in quibus nunc tantum habetur ratio voluntatis cedentis, nullius prxterea rei. In ceffionibus his, fi quifpiam prxficeretut probus nnus plurcfve, bene faâum iri putaremus.

Alius abufus, cum beneficia conferuntur, feu cum ceduntur aliis, irreplit in conftituendis fuper eorum fruâibus, penfionibus. Imo quandoque edens beneficio omnes libi fruâus refervat. Qua in re illud eft anitnadvertendum, nulla alia de caufa, nulloque alio jure penfiones conftirui polle, nifi ut quasdam eleemofynas, qu* in pios ufus & indigentibus concedi debent. Nam redditus funt annexi beneficio, ut corpus anim*. ideo (ua natura pertinent ad cum, qui beneficium habet, ur poflit ex eis viver. honefte pro fuo ordme, tunuique quear (uttinere impenfas pro divino cuiru, & templi afacrerumque tedium reparatione, er quod reliquum eft, impendat in pios ufus. lire eft enim natura eorum reddiiuum. Verum ficuti in rerum natur* adminiftratione nennulla fiunt a natura particulari prxter inclinationem univerfalis natur*. Sic in Pontifice, quoniam eft univerfalis difpenfator bonorum eccleli*, fi viderit eam fruAuura portionem, qu* in pios ufus expendi debet, aut ejus partem in pium quempiam alium ufum ut expendatur mags expedire, poteft proculdubio id facere. Ideo jure *tacito* peniionem ponere poteft, ut fubveniar egeno, prxfertim clerico, ut honefte queat vitam ducere pro epiidem ordine. Ideo omnes fruâu* tefervari, adimiqu* id omnO quod divino cultui, fuftentationique habentis-beneficium tribui debet, magnus eft abufui. Itcmque penfiones dari clericis divitibus, qui commode & honefte vivere queunt ex redditibus quos habent, magnus ceite abufus, tollendus uterque.

Amko Cmuti ij j S.

Alius item abufus m permutationibus beneficiorum, qu* fiunt cum paâionibus, qu<c fimnniac* omne* funt, nulloquc rcfpcdu habito nili lucri.

Abufus abus omnino auferendus, qui Calliditate quadam nonnullorum peritorum jam invaluit in hac Curia ; nam cum lege cautum fit beneficia tcftamento legati non pofe, cum non fint tcftatoris, fed eccleli*. & ut res hxc ecclefiaftica fervaretur communis bonorum omnium, non autem ficict privata cujufpiam, invenit humana non tamen chriftiana induftria plurimos modos quibus huic legi illudatur. Nam fiunt renuntiationes epifeopatuum aliorumque beneficiorum primo cum tcgrclfu, addunt refervationem ftuâuum, addunt refervationem collationi» beneficiorum. Infuper cumulant refervationem adminiftratioois, façiunique hoc pailo epifeopum, qui nullum jus habet epifeopi. alterum verocui omnia epifeopi comperant, non tamen epifeopum. Videat fanâitas tua, quo procedit ailentatoria illa dnArina, qua tandem efferum eft, ut id liceat quod libeat. Qyid,qu*lo, eft hoc, nili hxredem beneficii libi conftituere. Alius prater hunc inventus ell dolus, cum fcilicet cnadmiore* dantur epifeopis petentibus, minus idonc quam ipli lint, ita ut nifi quifp>am claude re oculos voluerit, liquido videat hxteden. ea ratione inftitui.

Item lex eft antiqua inftàurata a Clemen te, ne filii presbyterorum habeant parentum beneficium, ne fcilicet re* communis hoc modo fiat privata: difpenfatur tann n_ (ut audimus) in hac Veneranda lege. No luimus tacere, id quod vetillimum efle quivis prudens per fe pidicaverit, nullam rem magis conflalfe hanc invidiam clericis, u>de tot feditiones funt ortae, & alix inllanr, quam hanc *avcrlionem*commodorum & proventuum eccleliafticorum a communi ad rem privatam : ante hac omnes fperabant, nunc in defperationem adduâi, acuunt lingua contra hanc fedem.

Alius abuluteft ia cxpe&ativi» Jt refer-

va-

Anno vhxisii 15P- rationibus beneticiorum, di datur occaiio, uc ajiena morsdehderetur dt libenter audia- |ur> Pciciudunt etiam aditum fupremum dignioribus cum vacant , dant litibus caufam . Omnes has putamus tollendas elfe.

Abefus alitis eft, eadem ca'liditare inventus. Nam quadam beneficia incomparibilia jure funt & appellantur, qua ex ipfa vi nominis majores nolit i admonere nos voluerunt, non deberi ea uni conferri : nunc in his difpenfatur I non tantum duobus, fed W {Juribus .· dt quod pejus eft, in epilcopatiLus I Hunc morem , qui ob avaritiam rantt'in invaluit, tollendum ducimus, prrfertim in eplfcopatibus. Quid de unionibus bcneliciotum ad vitam unius, ne fcilicet ob-® .'ler illa beneticiorum pluralitas ad obtinen- 0« incompatibiiia, nonne eft mera fraus legis*

Alius etiam abufus invaluit, ut reverenchdirais cardinalibus epifeopatus conferantur feucommendentur non unus tantum, fed plûtes: quem, pater beatiflime, putamus magni ene momenti in cccleGa Dei. Primo quidem,quia officium catdinalatus dt officium epifeopi incomparibilia funt. Nam ‹ irdinaiis eft affiftere fanditati tu» io gubernanda unlverfali ecclefia : officium au. tero epifeopi eft pafcerc gregem fuam quod prxftare bcne,dt nt debet haud poteft, nifi habitet cum ovibus fuis, ut pailorC <uni grege. Prxter ea patet fande hic ufus maxime obeft exemplo, Quomodo namque hac fanda Cedes potet it dirigere & corrigere aliorum abufus , fi in prreipnis fuis membris abufus non tollerentur ? Nec ob id quod cardinales fint, putamus eis magis licere, tranlgredi legem : imo longe minus. Hotpin enim vita debet effb aliis lex, nec imitandi funt phariixi, qui dicunt dt non faciunt: fed Cnriftus Salvator noder incuepir facere & poliea docere. A nplius hic ufus nocet m confultationibus ecclelix, nam hxc licentia fomentem -Il avarltix. Ambiunt prxterca cardinales a regibus dt principibus epilcoparus, a quibus lOtioa dependent, ne pollini libere fementian- dicere, mio fi pollent dt vellent, fallereutut <aincn pallions animi in judicando perturbati. Ideo uiitum hic mu rol'eretur, ‹St provideretur, c.iidlnalibus ut poflent honefto pro.dignitate vivere, omnibus xquales reditus, quod putamus facile fieri pofle, fi vellemus abiucie ferv tutem maramonx, dt Chtifto tan.

His caiigatis, qur pertinent ad conftituendos tibi miniftros, quibas veluti inftrumentis & cultus Dei bene adminiftrari fa p populus Cnriftianus in vita Chriftiana bene tnfticui dr regi poffir, accedendum nobis ell ad dia qiix fpedant ad gubernationem Chrifliani populi. In qua re pater beatillime, abufus ille primo et prx omnibus corrigendus ctl, ne fcilicet epifeopi primum dt pix oinnibu' aliis, deinde ne curati abeflent a fuis eccleflis et parrochii», nili ob Rravem aliquam caufam , fed relidendam tacerent ; maxime epifeopi, ut diximus , quia funi tponfi ecclelix ipfis demandata. Nim per Deum immortalem, quis miferabilior viro Chiiftiano confpedus efle peteft Chriflianum orbem peragranti, quam hac foiitudo eccleliarum? Ŏmne» fete paftorn reccftcrunt a fuis gregibus ; commiili fnnt omnes fere meicenariis. Imponenda ergo diet mi.;na poena epifeopis ptx aliis; deinde curatis, qui abfunr a Cuis gregibus , non_ santurn cenfurarum, fed criai» ne recipe- rem le.ijirus illi qui abfunt, nili impetrata licentiaa tua fanditate epifeopi, curati ab epiicopis Cuis per breve aliquod temporis fpatium. Legantur in hoc alqua jura aliquorum conciliorum decreta , qu bus cautnm er.it epifeopos non licere aoeiCe a fua ecclelia, nili tribus tantum dominicis .

CüBItTI 'H8

Abufus etiam eft, quod tot revetendiflimi cardinales ablint ab hac curia, nec ahqua io parte faciant quidpiam ejus officii, quod fpcAat ad cardinal.tum . Ideo eth fortalle non omnes, quia exped;re exillimamus *nonnullos* habitare in provinciis luis, nam per illos tanquam per rad'ces quasdam in totum orbem Chriftianum fparfas continentur populi fub hac Romana Cede: plurimos tamen eflet fanditatis tute vocare ad curiam, ut hic reliderent. Huc enim ratione prteterquam quod fungerentur iflSc'o fuo cardinales, pro videretur etiam amplitudini curix , fupplcreturque fi quid ei detradum fuilfetper receflum multorum epifeoporum , qui ad fuas ecclefias fe contui,lient.

Alius abufus mugnu- et minime tolerandus , quo univerfus populus Chrillianus tcandalisatur, eft ex impedimentis qur inferuntur epifeopis in gubernatione fuarum ovium, maxime in puniendis fceleftis Λ corrigendis . Nam primo multis viis eximunt fe mali homines prxfertim clerici a jurhdtdionc fui ordinarii. Deinde ti non lint exempti, confugiunt ftatim ad Poenitentiariam, vel ad Datariam, ubi confeftim inveniunt viam impunitati, *St* quod peius eft , ob pecuniam prxftitam Hoc fcandalum beatillime pater, tantopere conturbat chriftianum popuium, b'ut non quear verbis explicari. Tollantur, obteftamur fanditatem tuam per fangumem Chrifti, quo redemit fibi eccleliam fuam, eamque lavit eodem fanguine, tollantur hx maculr, quibus 6 daretur quispiam aditus in quacunque hominum republica, aut regno, confeftim aut paulo pod in prxeeps rueret, nulloque pado diutius conllarepof*fet:* cr tamen putamus nobis licere, ut per nos in Chriftianam rcmpublicam inducantur hxc monftra-

Alius abufus corrigendus eft in ordinibus reMgioforum , quod adeo multi deformati funt, ut magno lint fcandalo fxcularibus, exemploque plurimum noceant. Convestuales ordines abolendos elle putamu' oı aies , non tamen ut alicui fiat injuria, fed prohibendo ne novos peffint admittere. Sic enim line ullius injuria ciro delerentur, et boni religiofi eis fubftitui pollent. Nunc vero putamus optimum fore , li omnes pueri qui non l'une profelli, ab eorum monaiteriis repellerentur.

Hoc criam animadvertendum dr cortigenduni ccnfemus in pxxdicatoribbs & confefforibus conftiruendis a fratribus, quod ab eorum ptxfcdis pritnum adhiberetur magna dili-

ANKO 153«. diligentia, ut idonei eflent : deinde ut pratfenrarentur epifeopis, quibus pr» omnibus cura ecclefi* eft demandata, a quibus examinarentur per fe vel per viros idoneo», nec nifi eorum conienfu admitterentur ad h»c peragenda .

Diximus, beatiftime pater, non licere aliquo paflo in ufu clavium aliquid lucri utenti comparari, eft in hac re tirmuin verbum Chrifti : Crur/a *acctfifih , C"*th Jatr.* Hoc non tantum ad fanAitatem tuam pertinet , tied «d omnes qui funt participes Imius poteftaiis : ideo a legatis, et nuntiis vellemus idem icrvari . Nam ficut ufus, qui nunc invaluit, dedecorat hanc federn et conturbat populum: ita fi fieret e contra, maximiim decus huic ledi compararetur, et *dificaretur mit ilice populus.

Abufus alius turbat Cliriftianum populum in Monialibus , qu* tub cura fratrum convenruaiium, ubi in plerifque monafteriis fiunt publica ùcrilegü cum maximo civium leandolo. Auk-rat ergo Sanflna* vêtira omnem eam curam a conventualibus , eaiuque det aur ordinariis aut aiiis, pro ut melius vi. debitur.

Abino, magnus et perniciofus eft in gytnnafus publicis, pruerrim in Italia, in quibus multi phdoiophi.e profelfore» impietatem docent . lino m remplis fiunt difputationcv impiiilini» : el li qu» funt pi«, traflentur in c i res divin* coram populo valde irrever'-nter. Ideo putaremus indicendum epilcopia , ubi funt publica gymnalia , ut per eos admonerentur lcflorcs qui legunt , ne docerentur adoieivèntes impietatem, fed oitenrk-rent infirmitatem luminis naturalis in quarftorf.bus pettitientibus ad Deum , ad mundi novitatem, vel «tcrnltatcm , ik fimilia , e-ifquc ad pietatem dirigerent. Similiter re permitterent fieri publicas difputationes dc hujufinudi quxftionibus, neque, etiam de rebus Theologicis , qu» certe multumexiftiinarioni» perdunt apud vulgus: fed privatim de his rebus fiant difputationes; public» de aliis quarilionibus Phyficis. Idenique injungendum effet omnibus aliis epifeopis . maxime inligniuir, civitatum, in quibus hujus generis difputationes fieri folent. In Impreffione etiam librorum eadem adhibenda effet diligentia , feribendumque principibus omnibus, ut caveant ne palfim quivis libri in eorum ditione imprimantur. Dandaque eifet hujus rei cura ordinariis. Et quoniam pueris m ludis folent nunc legi coi. ioquia Erafini, in quibus multa funt qu» rudes animos informant ad impietatem ; ideo eorum leflio in ludis litersriis prohibenda eifet , et fi qu» alia funt hujus ordinis.

Poft h»c qu» ad inllituendos mmiftroj tuos in hac univerfalis ecclefi» cura, et in eius deinde adminiftratione fpeflare videntur, animadvertendum eft in gratiis qu» fiunt a tua beatitudine pratrer priores abufus , alios quoque abufus Introduflos elfe.

Primus eft in fratribus feu religions apoflatis , qui poli votum folemne a fua religione recedunt , impetrantque ne teneantur gerere habitum fui ordinis, Imo nec velligium habitus, f»d tantum veftem honeflam clericalem. Ptatcrnnttamus nunc de lucro.

A .Jam enim diximus in principio, npn licere ex ufu clavium, dk potcftatis a Chrifto tradit» comparare *fibi* lucrum ; fed etiam ab hac gratia abftinendum. Nam habitu» eft fignum profeftionit, unde nec ab epifeopo poteft dimitti, cut tenentur hi apoftat»: ideo h»c gratia eis concedi non deberet, neque etiam cum ipfi recellet int a voto, quo Deo fc obligarant, ei* permittatur ut habeant beneficia , neque adminiftratione*. C*atiri

Alius abufus in quaftuariis fanfli Spiritus, fanflr Antonii, aliifque genens, qui decipiunt rufticos dk fimplices, eo(que innumeris fuperftitionibus implicant : tollendos hoc queftuarios cenfemus'.

B Abufus alius in difpenfatione cum conflituto in *fact*is ordinibus, ut poliit uxorem ducere : h»e difpenfatio non effet ulli danda, nifi pro confervatione populi cujufpiam vel gentis, ubi eifet publica caufa gravillima : prefertim his temporibus, in quibus urgent Lutheran· hanc rem maxime.

Abufus in difpcnfatione in nuptiis inter confanguineos feu affines: certe in fecundo gradu non putamus faciendam elfe, nifi ob publicam caufam gravem. In aliis vero gradibus nifi ob caufam honeftam & abfque pecunia,-ur diximus , nili iam prius cunjunfli etfenr, ubi liceret pto abfolutione a peccato µιη perpetrato imponi mulfla pecuniaria poll abfolutionem, & deputari ad pio»

C Cjfus, in quibus fanflitas tua impenfas .Nam ficut ubi non eft peccatum in ulu clavium, nihil exigi potell pecunia : ita ubi abfolurio peritur a peccaro, imponi niulfla pecuniaria potell *8i* deputari ad pios ulus.

Abufus alius in abfolutione *luncniaci.* Proh dolot! quantum in ecclefia Dciregnat hoc peftilens vitium, adeo ut quidam non vereantur limonium committere , de nde confellim petunt abfolutionem a puena . Imo eam emunt, licque retinent beneficium quod eruerunt. Non d'Cunus fanflitatem tuam., non polle pœnam illam, qu» c!l de jure peti, tivo conftituta ,eis condonare . fedquodnullo paflo debeat, ut tanto Ccçl.-ri rcfiilarur ,quo

D nullum perniciolius, nec magis fcandalofum.

Licentia etiam teftandi clerici» de bonis ecclefi» non eifet danda, nifi pro caufa urgenti: ne bona pauperum converterentur in privatas delicias dk amplificationesdomorum.

Confelfiorulia autem cum ufu altaris portarilis non client facile danda ; fic enim.vilefcunt eccleliaftic» res & Sacramentam o. mnium prrcipuu.n . Nec indulgenti» iterris dinde elfent , nui femel manno in unaquaque imigniuni civitatum. Commutatio etiam votorum neque ita facile facienda, neque commutanda, prxtcrquam in eque valens bonum .

Confuevcre etiam mutari voluntates ultime reflatorum, qui ad pias caulas legant

E quampiam pecuni» fammam, quam autho. ritate (anilitati» tu» transferunt ad h*redeni vcl legatarium , ob pr«tenfan> paupertatem, &c. idque ob lucrum. Gerte nifi fafla fit magna mutatio in ro familiari heredi* poftobitum teftatoris, ita quod verfimil» fit fellatorem ob eam mutationem mutaturum fuifie voluntatem, voluntates teftatorunu. mutari impium eft . De lucto jam toties diximus ; quare putamus omnino abftlnendum.

Anno MI8.

Omnibus in (umma explicati», que pertinent ad univerfalis ecclcfi» pontificem,. quantum animo potuimus comprehendere, reflat ut nonnulla dicamut, qu* pertinent ad Romagum epifeopum. H*c Romana civitas ecclefia mater eft dt magiftra aliarum eccleliarum : ideo maxime in ca vigere debet divinus cultus dc morum bonetlas: ideo, beatiftime pater, (candalixantur omne* exteri qui ingrediuntur templum B. Petri, ubi facerdote* quidam fordidi, ignari, induti paramentis ,dc veftibus quibus nec in fordidi* «dlbus honefte uti poflent, miilas celebrant. Hoc magnum eft omnibus fcandalum; ideo injungendum eft reverendiflimo archipresbyteto vel reverendiflimo poenitentiario, ut h«c curent & amoveant hoc fcandalum : ficque in 'alii* eccleliis.

In hac etiam urbe meretrice* ut matrone incedunt per urbem feu mula vehuntur, qua* afleAantur de media dic nobile* familiare* cardinalium clericique. Nulla in urbe vidimus hanc corruptionem, preterquam in hac omnium exemplari : habitant etiam inûgne* «des ; corrigendus etiam hic turpi* abufus.

Sunt etiam In hac urbe privatorum civium odia & inimiciti*, quas componere dt cives conciliare prccipuc intereft epifeopi : ideo per cardinales quosdam Romanos, prrfertim qui magis clfent idonei,omnes h« inimiciti* componenda, client dc civium animi conciliandi.

Sunt in hac urbe hofpitalia, funt pupilli, funt viduz. Harum cura maxime pertinet ad epifeopum & ad principem. Ideo Sindita* tua per cardinales viro* probo* poffet etiam commode hic omnia curare.

Anno Ceatsrr 1538.

,H*c funt, bcatiflime pater, qu* in pr*. fentia pro tenuitate ingenii noftri colligenda efle duximus: dt qua nobis corrigenda viderentur. Tu vero pro tua bonitate & fapientia omnia moderabere: no* certe fi non rei magnitudini, qu* noftra* vire» longe fuperat, confcientic tamen noftr* fatisfecitpus; non line maxima fpe, ut fub re principe videamus eccieliam Dei purgatam, formofam ut columbam, fibi *incertent* in unum corpus confentientem, cum «terna tui nominis memoria. Sumpiifti tibi nomen Pauli, imitaberis, Cperamus, charitatem Pauii : eleAus fuit ille ut va*, quod deferret nomen Chrifti pergentes. Te' vero fperamus eleAum, ut nomen jam Chrifti oblitum a gentibus dc a nobis clericis, reftituat in cordibus dcoperibus noftris; «gritudines fanes, oves Chrifti in unum ovile reducas, amovcafque a nobis iram Dei dr ultionem eam, quam meremur, jam paratam, cervicibus noftris imminentem.

Cafyjr Card. CottttrtHur.
Jeb. P:trut CarJ. Tbeatmur.
Jucobut ctrti. Sadtlettur.
RegtatlJur carJ. tfagltcur.
FreJrricur arcbteftfi. Salerntfattut.
Httrouyaiut ercbtefif. BrimJujinut.
Jeb. Matthaut eftfi. Frrftujii.
Crtgoriut abbat jaafli Gcorgn Veuct.
Prater Them, magiftcr Jacri falattt.

Ex exemehr Colon. cxcuio au.

AD

AD TRIDENTINUM CONCILIUM OECUMENICÜ M

Ak adno IJ45· *tfaete ad ijfj. cclebratant.*

ADDITIO

COLLICT 0 U I I X A J xr 10.

SAcrofanfli oecumenict concilii Tridentmi afin a Labbeo traditu fupplementa daturo mibi,flruer tngenr monumentorum offerebatur, & tanta, natta valeret ad plura., volumina implenda . Multa enim futficicbat Kaynaldi cominuaior; mn)ora Marient; uberto-Ta adbuc P.Carolut Ludovicue Hugo, OrZ Pramonftaienjit, abbat Stevagit in Lotbaringia, ·" fuit facra antiquitati: monumcnitt , Sttvugit cdiiu , au. 17p. tu fol. Quadam Scbelbor-niut turn Amoenitat. Literar. ta. VTI. cum m utroque vdumine Amoenitatum bift. Ecclef-Nr quid aicam de collefliombut Puteanorum traira* , epiftolarum b'lftontt, Vargat , alto-Tumque. In tanta rerum cafta /r«,« ftatim delcflum adbibendum effe , neque enim profqfi-tum mihi femel conhhum, dandi Colletiionem Conciliorum omnium, a Labbeo preclermiffo-bum ,ferebat , ut dicata «mnibut volumina, uni lanium concilio confecrarem . Dum bac ani-mo volutabam, fort mibi, ne cogitanti quidem, objet·' U rum , quem Vel fi feuMl noviffem , in maximum meum lucrum deputarem - b eft revercndiffmut Pater D. Pelrut abbat Ma-xolent Bergomat .Cufftnenfii longreg. decui eximium, qui cum L'enclin eo tempore ageret, quo ego illuc diverteram, me, feu data opera ,feu cafu convenit, atque inter multat dt no-Jiru jludm collecntioner . tnctdit ferma de Trtdentino concilio, quod argumentum verfarr Je proaidit, méditant amp'ttfimam documentorum omnium ad illud pertinentium cotlefhonem ; tdque operu , cum p >R anuum Parma virum illum iterum convenitfem, eu manui fhat cre-Vijje ad volumina ofh drcemve teftalut eft . Nec vana illum jaflatfe comperi , cum fra-ter edita omnia , Italica: Bibliothecae fra/em mvifcrii <br ex filaverit, ex quibut tbefau-rum fuum, mire quantum locupletavit. Hac tnielligeni ego, omnem de fufplementti ad Trtdenttnum concilium dandu folhciludinem excuffi, aeque enim ret ecclefiafiica tr litera-rta conducere fojfe auidquam arbitrabar , fi ego bic traderem nonnulla ex 11: ,Jqua flentor1 manu virum illum doflifflmum brevi fuff-flumm noram. Quanquam vero ita mecum tunc conflitut , Amni tamen manum mb opere retrahere omnino baud duxi opportunum. Deeffe plura m Labbeantt afin tntelligebam, qua ad eorum integritatem tta pertinebant, ut fine tlltr manca ejjent et trunca: afta vero mutila aofoi.iiijfimam conciliorum colleflionem , in qua potuerint integra referri , plane dedecent. Hu igitur fupplendit Ji pro viribut enitar, ne-•no mibt vituperationi, fed laudi fotiutjure dederit . Quanum vero ea fini monumenta, qui-bat fufficiendu allaborandum mibi eft, ne quid deft uflurum complemento , indicabo fau-ci:. Conciliorum omnium afin ab tndiflione concilii ducum exordium. Concilium quod Tri-denti detn convenit, fape mdiflum, fapiui dilatum , nec femrl loci mutatio fifla. Bulla omnet pontificia ejut mdifltontr, protelaltont: , ac tandem immuiauonti locorum exhibenda erant ; de-erant vero in afltr I abbeami ; bic igitur defirtbuntur ex Kaynaldo. A qua etiam, ficut 'x Marteneac Pfalman quaedam pontificiat bulla' tnyttAHtei Jen urgentei cnnttftMm ffifctkfoi fcu morofit , feu detrcflantei, accepi. Decreta tandem quadam u concilio ennjja funt, ex pa-tribu: delefli quidam rebut nonnulli! graviortbu: dijcutiendii , ac fuft diligentem dtfcufflo-nem ad concilium referendi! ,fruftra bac ex Labbeo repetat ; bic babe: . Id generti alia qua-dam ita /juodalta judicavi, ut cura perfefliunu dijpendium nequaquam abeffe ex afin Trtdenttnir judicaverim. Plura fortatfe repeti potuffent ex M. SS. codtcibut, quibur ex-cutiendi! amici dofiiffimt operam fuam ultro pollicebantur . Sed nolui Lolliflort rerum Tri-deutinarum palmam rei inventa praripere. Ex eo expeflent ddh, quidquid ex me vellent. Vnum tamen non invidebo, quod debeo bumanttau vtri dofltffmi P. Hieronymi I.agonarfi-ni e Soc. Jefu pretbytert, viri culur amicitiam colo, faennam ac doflrmam fingularem obfervo. Ea eft oratio a Paulo papa IK in catu Prajulum (confiftortum vocant) Roma habita, cum de Trtdentino concilio jam penitut abfolutu referendum etfet purpuratorum Pa-trum fenatut. Juht Pogiant vin elnquentiffmi forint eft , baud impar alnr viri lucubratio-ntbu! qua: m MS. codice vir ille dofiur frrvai, fuo tempore tn lucem publicam extra-tendit. Interim mea opera «r amtet beneficio oratione bac ree ec.tefiaftica ftudtofi utamur . Inferut etiam fuo loco narrationem btftoricam de tneboattone feu fount reftauratione conet-lit Î ridentem fub Pio /K pontifice , quam except e locupleuffimo codice MS. rerum concilii Tridemtm apud excellemiffirnum Petrum Grademgo e S. Jufttna Senatorem 1'emtum, cujae viri humanitatem fummam expirtut fum.cum ante aliquot annor b'encha: me contuhtfem. Pronum mibi tunc futtfet affattm meditare frcttqfii illi: mercibm ; fed manum continui, amico Benediflino intafla omnia rehftuPut.

i·

AD CONCILIUM TRIDENTINUM

Anmo CnitsTr «HJ.

ADDITAMENTA.*

PAULI HPA III. BULLA ,

Qu» cQUcilinet M»»tu»m iuiicit.

Fx Rijr. ruldo id ·»■ '1,4. num. jj.

PAulus epifeopus fervus fervorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Ad Dominici gregis curam , & regimen, divina deponente providentia, atfuinpti, nihil magis ex animo defidetamus, dt ab omnipotenti Deo-precati fumus, quam ut ecclefiam fuam nobis commi(Tam, & tot hirefum, & errorum vepribus jampridem in ea fubortis, Spiritus SanAi operante gratia, noftroque (ludio repurgatam , ejufque moribus in melius reformetis, debito nftori, dte finceritjfli reflitutam in faqAitate,& juliitia gratujn Deo obfequium priflare videamus: fed & illa nihilominus cura nos tangit, cum confideramus, arque adeo oculis ipliscernimus Chriltianam rv.nnuhlicam inte(tinis fidelium odiis , «5c infidelium vi, ac dolo afftiAam, in diebus magis diflipart, atque adminui. Quibus opportunia remedia adhibere pro paflorali cura cupientes, cum multis , variifque v<is per nos diligenter examinatis , nullam aliam jud'cavenmus niebovrm, ac promptiorem ea, quam majores noftri fanAitiimi viri, adeoque univerfalis ipfa eccleiia in hujusmodi calibus experta eft, feluberrimam, generalis videlicet concilii celebrationem . idcirco eorum tanAis velliglis infiflentes SacrofanHitm Occumemcu... , feu uoiverfaie conci Hum ■[quod etiam, cum tn minoribus ellemus, a nobis maxime defiderarum) ineunte ftatitn pont'ficatu noftro Celebrare omnino (latuimus , & de hac noftra conitanti voluntate, non folufh palam ioquuti fumus , fed At charfltmos in Chril*o filios noli ros , Caroium Romanorum imperatorem , & alios chriftianos reges, ct principes per liteias ad nuntios noftros ceitiores fecimus; At nunc auAore douiino indicare & exinde in loco, Ac rempote per nos inferius declarando celebrare, ac demum ad optatum finem perducere , omnino decernimus. Etfperantes, & cum Dei auxilio nobis promittentes, per hoc tam fanAum, At tam falubre remedium , non folum omnes herefes, At errores ex agro Domini èxtirpanoos, Ac chriftiani pépuli motes Corrigendos, fed & univerfaiem inter fideles pacem componendam, dt faAa fub vexillo falutiferar crucis contra infideles generali expeditione, regna, At terras noftras ab illis occupatas recuperandas, captivofque innumerabiles liberandos, At infideles tpfos , ad finAam religionem noftram, ferente domino, convertendos, & fic abunP Vctfo orbe in unum , idemque ovile Domiff* voalefccnte in vera fide, fpe, At cliaritute fobric , Ac julle , Ac pie vivatur ,&inde ab omnipotenti Deo corona juftitl* expefletur. »

Hoc igitur perpetuum, & conilam animi noftri fuper univerfalis concilii celebratione propofitum, & fententiam ad Det laudem, dr gloriam , ecclcfixqne fui falutem , decus , & incrementum exequi aggredientes j in nomine fanA* dt individu* Trinitatis, Parris. At Filii, & Spiritus SanBAi, auAoritate omnipetentis Dei, ac beatorum Petri A Pauli apoflolorum ejus,qua in terris fungimur, de venerabilium fratrum noli rorum S. R. E. cardinalium connlio, & alicnfu Oecumenicum, feu univerfale, ac general» concilium in civitate Mantuana loco tuto, commodo, fertili, & domorun», ac bonarum habitationum copia prttdito, anno domini MDXXXVH. die XXI11- menfis maii, qu* erit feria quitta poil factitiffimum felium Pentecofles inchoandum, & utfcquitur, continuandum , & auAore Domino, finiendum I nuntiamus, convocamus, (latuimus, indicimus, At ordinamus uni. verlis, & lingulis venerabilibus fratribus noCftris, patriarchis , archiepifcopis, epifeopis, Sc d'Ai's filiis abbatibus, & exteris ecclefiarum & luoniftcrioruni ptalatis, ubiquo tertaium conftitutis, in virtute prxfii'i lutamenti, ac fjnAr obedient,*, Sc tub poenis de jure, vel confuetudine aut alias contra eos , qui ad generale concilium non accedunt, (latutis, mandantes, quatenus I perfonaliter, prxdiAos vero imperatorem , reges, principes , duces , marchiones , Ac alios, qui de jure vel confuetudine in univerfali concilio, interefie debent, per vilce·' ra chariratis Domini noftri Jetu Chrilli invitantes , et exhortantes, quatenus pio pace , falute, et augmento eccleiia: Dei , et Θipιϊ perfonaliter (quod mallemus) vel, fi perfonaliter non poifunr^per folemnesOratores fuo*, congruo tempore huip (aero concilio, indiAa civitate Mantus, ut praefertur, celebrando, debeant interefie. Qui tamen, (i confiderent quam nobis jucunda, Chtiftian* vero reipubliç* maxime nece(Parla futura fit «orum tn d>Ao concilio paftoralis praefortia, non dubitamus, quintum alii fupradiAi reges, et Principes , tum Carolus imperator, tum Francifcus Francorum rei chriftianiflirqut linr illi perfonaliter interfuturi : liquidera Catolus profanA* fidei noAt* aelo. et amore, tam fuo, quam fereniffimi Ferdinand! Romanorum regis fra£ tris fui, ac ekĀorum, cctevorumque facri Romani Imperii ordinum nomine pro univerfalis cnncilil celebratione apud foclicis recordationis Clementem Papam VII. Pr«deceiTorem noflrum (cpenumero.et maximope^e inftitit ; et cum variis return perturbationibus, et bellis, ac aliis legitimis dè caufis , et ptxfertim praefati Clementis fuptr^ veniente obitu, tam fandi operis et uptiml animi,

Anno Christi •$45·

animi, quem ad hoc Idem Prsdpccflor ha* bebar, impeditu* eflet effeAiis, nobis ob hane notham promptam, ultroque fibi, et omnlbu» fupradiAi* ab initio ufque noftri pontificatu·, ut prediAuro eft, a nobi* fignificatatq, er oblatam fuper diâo concilio, per no· indicendo, et celebrando deliberationem, et proxime In prxdiAorum fratrum noftrorum S.R.E. cardinalium generali congre gatione decretam, et declaratam conciufioncm,qua decuit filiali reverentia eodem nomine maxima* gratia* egit. A Francifco vero rege prefato, qui etiam ad eundem Cie mentem et facrum ipforum cardinalium collegium plena* pietatis, ac religioni* hac de re litcra* fcrlpferat, quale a principe vere chriftianilTimo fperabamus confenfum, B et conforme bon» noftrat voluntati fuper hujufmodi concilii negotio refponfum accepimus.

Et nihilominu* eo* imperatorem, reges, principe*, et alio* fupradiAo» fimiliter rogamus, et hortamur, ut omni adhibita opera, et iludio efficiant, et omnes, et lingular perfon» in eorum regnis, et domini i* exiftentes, qu» de jure, vel corluetudine generalibus concilii* Interefle debent, ad concilium hujufmodi, ceffante legitimo impedimento, dc quo legitime docvie teneantur, perfonalirer, alias per idoneo* r>untio", procuratore*, vel oratore* legitima mandata habentes, concilio prediflo inrereffe et t'f- C que ad ipfius conclufionem, et alfoiutionrm in diAa civtate Mantu» murari debeant, et lie congrigata multitudine Chrift'anotum copiofi, ea qu» ad Dei laudem, Ccclefi» in moribus refot marionem et exaltationem, hrrefum vero omnimodam extinAionetn, fidei umque pr»diAorum concurd'am, et falutem, ac generalem comta infidele* expeditionem pertinent, in eodem_ concilio, Deo auAote, et adjutore, falubtiter ordinentur Atc. (adjeAa funt nonnulla de ejusdem diplomatis promulgatione, & alfrxnt). Nullicrgo Atc. Datum Ros m» apud fanAum Petrum anno incarnationi» d«mjnic» MDXXXVI. IV. men. Junii D pontificatus noftri anno fecundo.

Ego Paulus catholic* ecclefi» epifeopu* fublcripfw. ?

Ego Johannes epifeopu* Oftienfis, card. Senenti* (ubfcrip'i.

Ego Jo. Dominicus, epifeopu* Portuenfi·., card. Tranenfi* fubfcripfi.

Ego Bonifaciu* epifeopu* Sabinenfis, card. Iporegienli*, manu propria fubfcripti.

Ego Laurenttusepifeopu* ptcneliinu*, cardin. Caiupegiu*, manu propria fubfcripfi.

Ege Antonius presbyter card.de'S. Severino, manu propria fubfcripfi.

Ego Auguftinus card. Perufinua, fant*hffinti Domini nollti pape camerarius, fub· E fcripii. f

Ego Vincentius Carafa, card. Neapolitanus manu propria fubfcripfi.

Ego Andreas card. Parmeriu», manu propria fubfcripfi.

Ego Francifcus card. S. Cruci* manu propria fubfcripfi.

Ego Francifcus card. Cornelius › manu propria fubfcripfi. ·

Ego Nicolaus card. Capuanos manu pr?· pria fubfcripfi.

Anwo Cr u tri *54j-

Ego Hicronymu* card, de Ghinuccis, nianu propria fubfcripfi.

Ego Jacobus car· Simoneta, manu propria fubfcripfi.

Ego Gafparcard. Contatenu», manu propria fubfcripfi.

Paulus fanAi Euftachii diacon, cardinal. ----- fubfcrip.

Alexander S. Mari» in via lata cardin Crfarianus fubfcripfi.

Joanne* card, de Salviatis, manu propria fubfcripfi.

Nicolaus cardin. Rudulphu*, nianu propria fublciipfi.

Ego Auguftinu* S. Adrian! diac.card. Trivultius manu propria fubfcripfi.

Ego Hercules S. Mari» N«var, diac. card. ....manu propria fubfcripfi.

Ego Matrhvus S. Theodori diae, card.de Gaddi* fubfcripfi.

Ego Hieronymu» cardin. Grimaldus (ubfcripfl.

Ego Alexander card, de Farnefio Vioecancellariu* fubfcripfi.

Ego Guido Afcaniu* Siortia card. S. Florx, manu propria fubfcripfi.

Ego Martfifü* S. Mari» in Aquiro diae, catdin. Caracciolu* fubfcripfi.

Fidet fublitttiaeii Jitfredtflet bullet.

Ex Mart. Ver. Mon. «©>>·

ANno a nativitate Dorpini MCXXXVI. indiAione IX. die veto dominica facratiffim» Pentecoftes IV. menfis Junii, pontificatus SS. in Chrifto patri* & domini noftri Pauli divina providentia pap* III. anne ejus II. ego Johan. Doliaforis ipfius SS. D. N. papz curfor retro feriatus, litteras apoftolicas nunciationis, convocationis, (latuti, indiAionis, ordinationi*, mandati, invitationis, exhortationis, togationis, voluntatis A decreti concilii generalis Mantu», juxra formain ipfarum litterarum celebrandi m ecclefia S. Johanni* Lateranenfis, & Bafilica S. Petri dc Urbe, dum ibidem miflie&alia divina officia celebrarentur, & populi multitudo copiofa affifteret. alia & intelligibili voce coram omni populo ibi flante, debite de verbo ad verbum legi. Et tam ego Johannes, quam Petrus Serrano, & Petrus Gomez fimiliter SS. domini noftri pap* curfores, easdem literas leAa* & publicatas ad valva» ecclefi» & bafilicz pr»diAorum affiximus, Ar lie affixas per fpatium unius hor» Ac ultra in qualibet ecclelia dimilimut, reliAi* in ipfis valvis przfatarum litterarum copiis cum originalibus per no* aufcultatis, ut mori* eft I Eadem die ego idem_ Johannes Doliatori» curfor <St Petrus Serano (St Petrus Gomer prxfat), diAa» retro feriptas litteris apoliolicas legimus, publicavimus At affiximus in valvis feu portis cancellari» apoftolic» in acie campi Flor* hora vefpcrorum, & fimiliter per fparium unius hone At ultra in quolibet cx ipfis focis affixas dimifimus ; diinilfi- fimiliter 111 valvis diti» cancellari» apoilolic», & a ‹-'e c'ampi Flot» copiis cum originalibus collet* tionatis fimiliter, ut moris eft.

0

Δv»o '545-

ht eft Johanne* Doliatoris curfor.
Ita eft Petru« Serano curfor.
Ita eft Petr·» Gomel curfor.
Ita eft Thoma» Roger magifter carforum·

ĬIPĬDI« tOllrJFICIJ.

Bulla aha frarogarienir eontilii ad Kai· Nomemb. ijp.

n /« Nomine Domini Jfrnen.

Apui Schrlbor. uiumioMt-ntc liter, to ». p4<. »54·

NOverint univerfi hoc prxfcns publicum tranflumprum iofpeAuri, quod ao$ Jacobus Puteus. I. IL D· Canonicus Sabincnfis, Reverendilnmi Domini, Domini curi» caufarum earner» Apoftolic* ;cneralis Auditoris , romanxque curix udicis ordinarii locum tenens , habuimus i vidimus, & diligenter fulpeximus lanfliffimi in Chriflo panis & domini *noflti* i domini Pauli divina providentia Pap» tertii literas ejui vera bulla plumbea turn cordulis feiiceis rubei croceique , coloris more Roman* curie impendentibus bullatas, & omnimoda fufpitiono carentes. Quarum quidem literarum tenor continentia erat ifta.

Γ ai *O L '0 3.*

Bfifeofnr , fervur fervorum Dei ad fu-

DEcet romanum pontificem pro paftotali luo officio, non folum jam orta in grege ovium fibi comniiffarum fcanftala *auferre, &* ne oriantur piocurare. verum etiam, quantum cum Deo poteft , earum commodis providere . Superiore itaque anno, debderantes tis malis *di* calamitatibus , quibus chriftiana multipliciter laborat ecclefia, pro officio nolito fuccurtete, veftigiis majorum noftrorum,2qui falutare remedium in limilibus eafibus univerfabs Concilii celebrationem experti fuerant, inhxrendo. De venerabilium ftSrrum noftrorum fanA» roman» ecclefi» cardinalium conlilio & aflenfu uecnnienicum feu univerfale concilium, in civitate Mantu» ptzfenti anno die XXIII. metris Maii proxime futuri inchoandum, indinmu' univerfi» & lingulis vencrabil bus fratribus noftris, Patriarchis, archiepifcopi», epifeopis, & dileAis filiis, 'abbatibus & cateris ecclefiarum At ntonafteriorum' prslatis ubique terrarum conftitutis, mandantest quatenus perfonaliter, chriftianos vero, principes dt <Lo , qUi ,jc jure & confuetudirle in hujufm.odi concilio interefle debent, exhortan'es ubi pro pace, falute & augmento ecclefi» Dei & lpfi perfonaliter (fi poflcDt J, feu minus, per foleatm orature» fuos congruo tempore· dIAofa4ero concilio io civitate Mantu», ut prefertur , celebrando deberent interefle, prout in aliis literis nolitis, ouas tum Rom» in loci» folitis › tum per literas 4r nuncios noftros ad hoc deftinatoa, in omnibus chriftianitatis partibus publicari fecimus , plenius continetur.

Anho Cttartri «Mi

Cum autem nuper diAi concilii inchoandi tempore appropinquante, dileAunu filium, nobilem virum Fridericum Ducem Mantu», quem promptiffimum in hoc futurum iperabamus, ut civitatem prxdiAam in hofpitiis, viAualitsaliis rebus necelfariis pararet & difponeret , requifillemus, ipfe Dux nobis fuper hoc refpondens, non parvam huic negotio Intulit B difficultatem, afferens militare· pntfidium & pro eo nutriendo ftipendium, pro noftra & aliorum venientium ad concilium fuxque civitatis (ut dicebat) fecuritate fibi ne. cellarium effe. Quam quidem objeAam tam fando operi difficultatem, licet difficillimum *A fere* impoffibile nobis fuiffet, hoc tempore, quo pr»ter alias noftras & apoltolic* fed13 longe folito graviores impeutas , tunc cum perfidiffimus fidei nolit* hoftis univerfum chriftianum imperium occupare molitur, etiam littota urbes liatus noftri ab utroque italico mari defendere cogimur , pecunias alio divertere, tamen omnino fuperare conati C fu'liemus, nili rem incongruam, & mali exempli judicavilfemus armatum concilium celebrare.

Eidem itaque Duci ftatim refcriplimus , ad tam fanAurn opus peragendum , nec nobis nec aliis illuc conventuris aliquid timendum elle, minimeque equum fore, ibi anna conipici, ubi libera omnium fuffragia effe deberent. Idcoque nihil aliud elle jam petere , quod petebat, quam-, civitatem prxdiAain manifefte denegare. Cum autem nos multis etiam aliis rationibus fulpitionem hujufmodi ab ejus animo tollere conati fuerimus, idque non feme! tantum, fed pluries ftuftra contenderimu», coaAi fuimus de loci mutatione, ut maturius id facere poflimus , de concilii celebratione ad aliquod tempus proroganda cogitare.

Quod quidem tum ex eo, quia rem tam falutarem, & tam chriftianitati necetfariam accelerare potius, quam differre voluiflemus , tum etiam quod verebamur (prout veremur) aliquos ex conventuris nortr» ind Aicnl conhfos , iter aggredi coepilié, & fuo cum incommodo & noftra mofeftia , vel progreffuros, unde lain exculi funt, vel tanto itinere frullra fufceoto in fuam patriam redituros, certe moleftiflimum nobis fuit. Quando autem £ aliena , non noftra culpa ad hoc deventum eft , »quiore animo id ferimus. Ut igitur quam citius eam, qu» ex inopinato hujus rei eventu in iplorum *conventorum* mentibus forfan oriri poffiet, perturbationem tollamus , ac eorum incommodis (ut fieri poteft) occurramus , prxfatorum ca rdinalium confilio & affenfu l tempu· celebrandi hujufmodi ad ka. lend.

r'^NNO CMiitTi »H5· " lend. Novembri* proxime futuri prorogandum duximus, prout prorogamus, alte-A rju$ non minui commodi dt idonei ioci eledionem interim per nos faciendam , ad eorum» ad quo» fpedat, votum, quam citius fieri poterit, dedudurl.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftr* prorogationis infringete, vel· ei aufu temerario contraire . Si quis autem hoc attemptare pr*fumpferit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri dc Pauli apoftolorum ejus (e noverit incurfarum.

Datum Rom* apud fandum Petrum, anno incarnationis dominie* 15J7. duodecimo kalend. maii, pontificatu* noftri anno tertio ·

Blolu*
B. Mutta.

Quibus quidem Uteri» apoftolicis diligenter inl'pedis, per notarium publicum infra feriptum ipfa» exemplari mandavimus & tranfumi, ac in publicam formam redigi. Decernente» dt volente», ut huic rranifunipto publico five exemplo» plena tide* neincep* adhibeatur, ubilibet in loci» omnibu» & lingulis» quibus fuerit o-nortunum, ipfumquc tranllumptum fidem faciat dc illi detur, ac ..(i originales ipleX. liter* apparerent. Quibus ompibus & (in-C gulis aurhoritatem noilram ordinariam. interpofuimus, dt decretum, & ad amplio, rem evidentiam prsmilfoium figillum pr*-libati reverendiftrmi Domini Auditoris, quo utimur, duximus apponendum.

AHutn dt datum Rom* in domo pr»-libati domini Auditoris, in qua jura reddi folent, hora vefperarum & audienti* . caufarum confueta, ibidem ad jura reddendum in loco noftro (olito pro tribunali nolito Cedente*. Sub anno a nativitate., domini millefimo quingentefimo crigefi-p. mo feptlmo, indidione decima, dic vero mercurii, fexta decima rocnli* mati, pontificatu* prefati fandiflimi Domini noftri anno tertio, prxfentibu* ibidem difereti* viris, magiftris , Philippo de Quintcllis, dc Jacobo Apocello, did* Cui1« caufarum earner* Apoftolicc Notarii* celtibus ad pr*mifla vocati* atque rogati*.

Et quia ego Johanne* Jacobus Bucca, cur. cauf. earner* apoftolicc notarius, exhibitioni, prcfcntationl, aufcultationi ,E dc tranfliimptioni fupraferipr. literarum, ac omnibus , dt finguli* pnemiffis prefens fui, eaque fieri vidi, A audivi, fupra.. feriptum tranllumptum inftrutncntum, aL teriu* manu (triprum exinde publicavi in fidem prxmiiTorum omnium ·

Johanne» Jacob Bucca
.Notatiu» qui fupca fcriplir.

JLTUU rtOMGSHO CONCILII Aw*o Carni,

Ai Kal. mejar tp8. (r *iaiiffia I'i-ttattam.*

Ex May. ruido ad an. ijj,. num. j4.

PAulus epifeopus fervus fervorum ad futuram rei memoriam.

Bencdidus Deus & Pater domini noftri Jefu Chrifti *Ac.* qui fecundum multitudinem raiferationum fuarum jugum, quod cervicibus Chriftianorum perfidiftimus ‹ ur-icarum Tyrannus imponere moliebatur, fola virtute mirabilium fuorum confregit, atque ditfipavit ; unde nos cum univeifa Dei ecclciia merita* ipft gratias agimus, quod tantam nobifeum mifericordiam fecit, ut fine timore de manu inimicorum liberati in fanditare, dt juft'tia ferviamus ilii; quodquv de univerfali inter Chriftianos pace, tanto (ludio a nobis hadenus procurata , melius jam (perate, & facrofandum Oecumenicum concilium, quod anno proxime prxterito indiximus, tranquillato, nunc omnium animo, ex frequentiore Chriftianorum conventu poterimus celebrare.

luperioribus menfibus cum appropioquante tunc termino, predidum univerfale concilium celebrandi civitas Mantuana , quam ad id in ea , '.brandum elegeramus, nobis (nihil taie expedantibus J impedita fuiflet, tempus celebrationis hujusmodi ad Kai. novembris, proxime futuri, ut interim de alio loco cogitare pollemus, prorogavimus.hancque prorogationem Chi illianis principibus & Prcbti» notam fecimus I Cum autem de loco prxdido ad hunc maxime opportuno aflidue cogitaremus , inierim fupradidus impiidimu» Turearum Tyrannus ingentitfimis , fi unquam antea, copiis terra, marique comparatis velut Chrillianum Otbem devocaturus, jam Itali* partem, igne, ferroque deva(lare coepit , magno, & manifeilo univerf* Chriftian* reipublic* periculo ; nili repente milericors Deus nub's affuiliet» qui fandi nominis fui holies, non humlnis'auxiliis, fed mirabili dexter* fu* potentia, e finibus Chriftianorum ita avertit, ut non difeedere, fed fugere potius , nullis pcrfequehtlbus, videretur .

No* vero, licet durante periculo fupradido, eflemus pro parte noftra circa remedia contra tantam tunc imminentem calamitatem procuranda, & pacem inter Chriftianos principes conciliandam , eotumque animo* cuntra communem fidei Jhoftem excitandos , continuo intenti, non tamen propterea dellitimu* , etiam de loco ipfo celebrationi hujufmodi accommodo efle toliciti, fed requifita non feme! per (itéras , & nuntio* noftro* Chriftianorum principum opinione , fi quid haberent, quod fuper loco prxdido ad no* referendum exiftimarent, unde in certam, & determinatam ejus eledionem devenire poflemus, cum ab ei» nihil certi, aut quod inter fe fuper hoc convenirent, acciperemus, & tempus majore in

Ahnu CHHI&T1 *145· in di»» ecclefix detrimento prxterflueret, nequaquam etiam hac in parte officio noftro deelfc voluimus: fed omnibus diligenter perpenGs, cognofcentes nullum u(quatn alium locum huic. celebrationi magi» idoneum, quam in dominio Venetorum haberi pofle, cum prrdiAis Venetis paterne tunc egimua.ut aliquam fuis civitatibus huic tam fanâo operi peragendo nobisaccotnmodarent. Qui tametG jam tum ab initio Turcici motus, quando a nobis'de hoc funt re* quiliti, vicinorum periculis, deinde etiam fuis ipforum non parum impediti edent, cum Turearum Tyrannus Corcyram ipforum ditionis Infulam, unum e prxeipuis Chriflia-ni Orbis propugnaculis, validiffitna obfidione infeftaret, tamen pro veteri fua in Deum pietate, erga univerfam Chriftianarru vcmpubiicam amore, fuamcivitatem Vicentyp, aeris falubritate, ubertate foli, filus dt locorum amoenitate, aliifque ad id requifitis'Commoditatibus prellantem, dt nemini jure fufpeAam, ad diAi concilii celebrationem nobis benigne, dt libenter concefferunt. Verum cum, impedimentis oblidentibus fupradiAis, vix poft concefllionem hujumodi nobis fignificatam, tantum temporis, ut prxfertur, antea prorogari fuper» eflft, ur de hac loci accommodatione principes, dk pr flatos ad hujufmodi concilium Conventuros potiemus reddere certiores, nedum ipfi intra terminum Kal. Novembris an-, tea prxftitutum ad civitatem ipfain Vicenti» fe conferre valerent, celebrationem hutulmodi in aliud magisas^porrunum tempus differre coaAi fumus. Re itaque cdm venerabilibus fratribus noftri» (anAx Roman» ecclefix cardinalibus mature difcuffi, dt examinata « habita etiam iam ingruentis hyemis ratione, initium celebrationis hujufmodi ad vernum tempus multo mitius, dt Kal, mali proxime futuri an. Dom.MDXXXVIII de eorundem fratrum noftrorum conlilio, prorogavimus, prout per prxfentes prorogamus, hortantes, ut, juxta formam, dt tenorem lirerarum indictionis concilii prxdiAi alias per nos fait», dt in domino requirentes omnes, df fingulos Chriftianos principes, dk prxlat?», circa terminum, Kalend. Maii fupraferiptum ad antediAam civitatem Vicentix fe conferant: in qua ad Dei laudem, dk gloriam ecclefixque fanctx fur pacem, falutera.de incrementum, hanc fanAam univerfalem fynodum, favente domino, dida die inchoare, dk fucceffive ad optatum finem perducere omnino decrevimus; nulli ergo, dtc. Datum Romx apud SanAum Petrum anno incarnationis Dominice MDXXXV1I. VIII. idus Oftobtispontificatus noftri anno ilL»

TUTU molOGITIO CONCILII

M Vefcbe rtjhrrcfltwt Daeuiii en. 1539.

Paulus epifeopus Cervus (ervorum Dei ad> futuram rei metnorlam.

TT Niverfi populi Chriftiani curam, licet U nobis immeritis, divinitus concedam, fuftinentes in terris, officii noftri parte» effe putamus, ut G quid idem populus ob rempotum conditiones facere omiferir, quod ad pietatem erga Deum pertineat; per no-, ut id commode excqul va lcat opportune providentes, prxeipue principum votis, & pre* cibus nos ad id impellentibus. At cum flatum Chriftianiratis, hinc diverfis hxrefibus turbatum, inde diffidentibus inter fe Chriftiani» principibus, Turearum minis, ac violentix expolitum viderimus, oecumenicum univerfale, ac generale concilium Mantu* primo, & deinde (Mantua nobis denegata) in civitare Vicentix indiximus, fpem certam in ipfo Deo reponentes, poffe nos per illud ipfas hxrefes extinguere, dt facie Turearum impetus retundere. Proteritis autem menfibus, eum tempus ipfius concilii celebrationis inflaret, nolquo propterea quod ad civitatem Nicix proficifcebamur, ut pacem, & concordiam infer chariffimos in Chriflo filio» noftros Otolum Romanorum împerarojem fempei auguftum, dk Francorum regem chriflianiflirrtum totius per fileras, nuntios dt legato· noftros fruftia tentaram, per nos ipfos, fi qua via fieri poflet, conciliaremus, ipfi concilio perfonalitcr interefle ftatuto tempore nequiremus, tres legatos noftros, *& apoftolicx* Cedis, videlicet venerabilem fratrem Laurentium epifeopum Sabinenfem, & di* ledos filios Jacobum S. Apollinaris, ac Hieronymum S.Chtvfogonl presbyteros S. R.E. cardinales Vicentiam mifimus, nofque ad civitatem Nicix profcAi, ibi utriufquejrrincipis colloquium, quod antea magna cum initantia procuraveramus, habuimus, dr a Dei mifcricordia tandem impetravimus, ur fi non plenam pacem, in quam omnes oervos noftrarum aAionum tum intendimus, & reconciliationem animorum, induciafquc decennales ante noftrum inde_> dilcetTum viderimussconftitutas.

Cum aurem antea, dt nuperrime noftri legari ad no» Ccripferint, neminem ex conventuris Vicentiam ad concilium veni(ie,et uterque princeps, faAa per nos in ipio m!loquio j|c celebratione concilii mentione, fua quifque regna a quibus diu abfuerat, revifere cupiens ipfos conventuros, quorum magna pars cum ipfi» principibus erat, ad oropria, ad tempus aliquod, redire e bitebat, ad. uniendum ad ipfum concilium expeflari, idemque chariilimus quoque inChrito filius nofter Ferdinandus Romanorum, atque Hungarix, Bohemix rex iliuflri», pro prxlatis regnorum fuorum per luas liteias petierir. Nos confiderafttc; prrfcntem flatum Cliriflianitatis generali omnium nationum, ac frequentia perfonarutn conventuratum

Anno

rarum ad concilium, li unquam antea, in prêtenti indigere, exiftimantefque ceteros A convetituros, ut ipfius colloquii finem viderent adventum Cuum ad diAam civitatem Vicenti» diftulifTc (magno Dei beneficio) jaAis inter ipfos principes pacis fundamentis , illamque interim pienilfime coi>-feAum iri, licque concilium ipfum felicius ac fanAius celebrari, *Se* optatos fruAus Inde colligi polfe , fperantes ipfos conventuros ad veniendum ad ipfum concilium, ufque ad fefiuin Pfchatis refurreAionis Domini noftri Jefu Chrifti proxime venturi, expeAandos duximus, φ expeAati volumus, ipiis Legatis, omnibufque, & lingulis aliis quacunque dignitate fulgentibus adtcrpreiari debere decernimus, non ohftanquos quomodolibet fpcAare poilit, ne inte-B rim circa ipfam celebrationem procedant, aut modo aliquo fe intromittant , in virtute fanA» obedienti* mandantes - Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noftr» voluntatis , φ mandati infringere , vel ei aufu temerario contraire* Si quis autem φo. Datum Genu» anno Incarnationis Domini **MDXXXVIIf. IV.** KaL Julii pontificatus noftri anno **IV.**

BULLA DBCL4B ATIOHlf

Ne» ***incbottuJi tonilit fofl Kjl. MIii* t5j8.**

Paulus epifeopus fervus fervorum **Dei,** ad perpetuam rei memoriam

Apud K.i/ ulo *J in >;ji. ii H·

Romanus p-mtifex, (upra gregem Dominicum pallor divina conftitutus difpofmone, ad ea tue vigilant,» curam adhibere **confuevt**, per que fexndaiis *Se* diifidiis, qu» inter ipfius gregi- oves, prefertim ex. variis Interpretationibus oriri pollent , obvietur . Hodie fiquidem, cuin ad notitiam noftram deveniflet, quod nullus ex iis, qui ad concilium convenruri funt, ad civitatem Vicentie pio celebrando concilio in die Kalendarum maii proxime pretemi inchoando deputatam, pervenerit, habita fuper hocD cum venerabilibus fratribus noftris S. R *E.* cardinalibus deliberatione matura, ab ipfo concibo in prxfentia inchoando, de ipforum fracum conlilio fupérfedendum elfe decrevimus, dilcAi- filiis noftris, &fanAz ledis apoftoiic* legatis «d diAam civitatem occatione diAi concilii deftinatis injungentes, ut donec aliud a nobis ordinatum fuitfer, ab ipfius concilii inchoatione fuperfederent , prout in noftris in forqra brevis litetis defuper confcAis plenius continetur. Cupientes autem ante omnia occafionem dubitationis aut difficultatis, qu* circa inchoationem , aut apertionem diAi concilii, aut alias circa ipfum concilium , modo aliquo , E oriri portet , tollere, dc amputate , de eorumdem fratrum confilio,& atferifu , ftatuimus , φ ordinamus, non folum diAum Concilium, etiam poftquam diAa die» Kalenda rum Mali venerit, inchoandum, aut aperiendum non elle, verum etiam generaliter diem iplius concilii Inchoandi in aliam diem, per nos de diAorum fratrum confiho declarandam, diffciendum fore, prout d>f-

ferimus . Declarantes quod ante declarai ionem hujusmodi per nos, ut prxfertur facieqfiam « etiamlí earn poll 'diem diAam kal. maii fieri contigerit , ipfum concilium nullo modo coeptum , nec apertum fit, nec elfe cenfeatur , nec per adventum didi» diei Kal· maii Incipiat, aut aperiatur , aut incipi, Ceu aperiri valeret, immo diet ipfa inchoandi , aut aperiendi concilii ante declarationem prcdiAam, nullo modo cadat, aut veniat , nec venire , aut venifle quoquo modo dici poflit, aut debeat, neque ab omnibus , quavis auAoritate fungentibus, (ubla ta eis, quavis judicandi, ac interpretandi facultate, φ auAoritate, judicari, *Se* in-tibu* indiAionis , *Se* prorogationum diAi concilii literis, in quibusvis conftitutionibus apoftulici,, cztcrifque contrariis quibufeunque. Nulli ergo &c. Datum Placentia anno incarnationis domin. **MCXXXVIII. VII.** Kal. **Miii,** pontificatus noftri anno **IV.**

Anno CMaisrt «HI-

BULLA BUStBHSIOHli CONCILU

Ufque uti temfui fer futui fanfliWen detlartudum, dr* rrtwrrwair *legttorum ex TriJeute* <tnna *Qom. MDXLI*11. *frijie* »o»ur *Juin .

Paulus epifeopus (ervus fervorum **Dei,** id futuram rei memoriam.

ET fi cunAis quidem 'n rebus conficiendis, fi >11« ftrtuto tempore rermman Vc.Mon nequeunt, temporis opportunitatem aiten p.g dere expedit , id tamen in gravioribus reipuolica Chriftianz cautis Φ negotis, *Se* per Romanum pontificem, cum ad eum ipforum negotiorum explicatio pertinet, maxime convenit oblervari, ut per opportunitatem ipfam eadem negotia profperum valeant habere fuccelfum.Quam enixe nos femper oecumenici dt generalis concilii celebrationem concupiverimus, *Se quo* propterea (ludio *Se* animi follictudine huic rei, ac inter Chriftianos principes paci *Se* concordi» incubuerimus, tot labores pci nos, prefertim cum ea de caufa Niceam nos contulimus, fufeepti , tot nuncii *Se* legati ad eosdem principes propterea a nobis midi, tot fuper ea re a nobis ad illos dat* litter», toties per nos denique indiAum concilium hujufmodi, totque pratlatis *Se aliis* qui ad illud venire tenentur , ut omn no accederent tranfmilfa mandata et exhortationcstieddunt tcftimonium veritatis. Concilium enim ipfum Mantu* punio, deinde Vicenti», ad quam propterea tres a latere *noftro* ex venerabilium tiarrum noftrorum S. R. E. cardinalium numero legatos milimus, & novitlime Tridenti per nofiras I.tteras fub datu *Romu upuj S Petrum X l. ktl. Juni annu iKimmnii Doui. MCIX 1.11.* In quibus, n; idem repetamus, cur 111 Mantuana *Se* Viccnrina civitatibus prxdiAis concilium hujufmodi celebrari nulia rationo *valuerit*, explicavimus , *Se* ad calendas Novembris, qux proxime pnrtericrunt incipiendum & ptofequendum . & Domino adiuvati-

A * te,

te, ad ipfius gloriam dc laudem, dt Chriftiani totius populi falutem abfolvendum, indiximus, annuntiavimus, & convocavimus oinnes ex omnibus locis, tam venerabiles fratres nofttos patriarchas,archieplfcopos, epifcopOs, quam dileftos filios abbates, & alios.quofcutnque, quibus jure aut, privilegio in conciliis generalibus relidendi et fententias'dicendi in cis permitia poteflas efl,- requirentes, hortantes, & admonentes, ac eis in vim juramenti nobis dt apoftolicar ledi przftiti de virtute fandae obedlenti», ac fub cettis tunc expteflis poenis mandantes, ut iplimet, nifi forte jufto definirentur impedimento, aut per fuosprocuratores & nuncios huic facro concilio omnino adeife & intereflè deberent. Necnpn eariflimos in Chriflo filios noflros Carolum imperatorem Temper auguftum, dt Francifcum Francoruiq regem Chriftianiftimum, ceterofquc reges, duces, & principes Cliriftianos, ne Dei caufam & negotium defererent, fed iplimet ad facri hujufmodi concilii celebrationem venirent j 6c fi venite non poflent, faltem graves viros legatof, cum auâoricate, qui perfonam principis fui & prudentia & dignitate poflent in concilio refetre, mitterent, curarentque, ut ex fuis cujufque regnis & provinciis epifcopi dt przlari line rergiverfatione & mora ad concilium proficifccrentur, rogavimus & obfecravimus : fperantes oecumenici concilii celebrationem hujufmodi, ad quam pro agri dominici purgatione fxpe antei-, devenire, ut prefertur, fruftra conati eramus eo faltem tempore Dei benignitate ac clementia omnino fuccefluram elle, littetifque noftris prxdiflis publicatis, cutn_. poftquani nuncios noflros fpeciales *pro* pace inter ditflos principes traflanda deftinaveramus, odia & frmulrates inter eosdem principes augeri, etiam cum ab unoquoque eorum per alterum ab induciis noftro interventu Nice* intet eos faâis, difceffum elle prztendererur, arma traAari dt bellum moveri cerneremus, dups fummz aufloritatis viros inter cetera animi ornamenta pacis ftud'olilfinios S. R E. cardinales a latere legatos ad eosdem Carolum imperatorem, dt Francifcum regem m.ifimus, qui lplis noftro nomine in quz pericula ex eorum difeordiis univerfa refpublica Chriftiana brevi effet ventura exponerent, eofque per vifcera Domini noftri Jefu Chrilli ad pacem inter fe mutuo ampleiflendain dr rempublicam Chriflianam a tot tantifque imminentibus periculis liberandam, quam maxime poflent hortarentur ; ac appetente jam die pro qua, ut pr». fertur, concilium indixeramus, cum in eodem fftopofito dt defiderio illud omnino celebrandi perlîflercrnus, dileilos filios noftro, Petrum Paulum S. Balbinz Parifium, & Johannem S- Vitalis Morouum titulorum prexbyteros, ac Reginaldum S. Mari» in Cofmedim, tunc SS. Netci dr Achillei diaconum Polum nuncupatos, S. R. E. cardinales nolltos & difl» fejlis legatos de latere, (ummr virtutis, doUrinz dr auftoritatis vitos ad ipfam civitatem Tridentinam, utepifcopos przlatos dt alios ad cOnçifium veciicnccs exciperent, ac ca qu* ad concilii celebrationem hujusmodi neceflïria eflent A Cea *opportuna facerent,* deftlnavimus ; necnon quamplures ex cifdem przlatis, lingulis ad illos noftris daris litteris, admonuimus, ut frequentes concilio hujufmodi Interdic vellent.

Demum cum fpe pacis per diilos legatos noflros inter eos componenda, ex eis que ab cifdem legatis acceperamus, fere deftituerem, ne quod reliquum erat in facultate noftra omitteremus, przfatum Carolum imperatorem dt Francifcum regem, divetfis noftris ad eos datis literis hortati fumus, ur pro concilianda inter eos aliqua concordia, nobifeum in aliquo commodo loco, ad quem etati noftrr non parcentes, nos pro- B feCturoseffepollicebamur, convenirent, utque defiderium nollrum pacis dt colloquii, dr concilii celebrationis hujufmodi reipfa-. comprobaremus, e nçftra propria fede Boniam venimus, ut motis, quod fperabamus, per appropinquationem noftram ipfo-' rutn principum animis, concordi» flatui, celebrationique ipfius concilii fecurius dr frequentius inflari, & fluAuanti relpublic» chriftian» aliquod *falutare* remedium afferri poffet. Irerumque pofl adventum noflrum hujufmodi przlatos prcdiâos per diverias alias noftras literas admonuimus, ut exemplo quampluriuin prclatorum, qui ex Urbe noftra ad locum concilii demandato noflro fe contulerant, ad illud accedere atnpiius non tardarent.

Cum autem diâi Carolus imperator dc Francifcus rex fuorum regnorum dr dominiorum tuitioni intenti, cui fe propter ingentia inter ipfos bella vacare oportere afferebant, nobifeum convenire recufavertnt ; ac licet poflmodum Petrus Paulus dr Johannes,, ac- Reginaldus cardinales dr legati predidi, pro przdiflo concilio ad ipfam civitatem acceflerint, ac inibi fex menfes & ultra, non fine aliqua dnflz fedis indignatione expeflando permanferint, nihilominus przter cos, qui ex alma urbe, ut przfertur, venerant, admodum pauci przlan ini- Dbi convenerint, quin immo, ficut province rumdiverfitas affert, diverfimode fe excufaverint ; & alii bellorum motus, alii itinera non tuta, ac viarum pericula, alii diverfa alia impedimenta attulerint, nos propterea przdiétos Petrum Paulum *β* Reginaldum cardinales & legatos, ut ab eis quo in (latu res eflent,ot quid fupet celebratione concilii fperari pollet, mtcHigeremus, accrtivimus. Cumqueeuindem Carolum impe. ratorem Germaniam petere, & per Italiam iter faflurum effe intelligeremus, nos apud cumdem Carolum imperatorem, cum quo in oppido Buffeti convenimus, tam pei nos ipfos, quam per venerabiles fratres noflros ES-R E. cardinales, qui tunc nobifeum aderant, pro pace hujusmodi omni cura & diligentia, quod etiam cum przfato f^ncifco rege non minori ftudio antea, pwibus litteris egeramus, inftitimus. Cum vero nihil haflenus proficere potuerimus, dr a Petro Paulo dt Regmaldo cardinalibus *Si* le-' garis prrd flis, acexprzfati Johannis cardinalis legati, nbenon czterotuin przlatorum in diâa civitate Tridentina exiftentium

AltXO Chbists »545-

literis, quorum fere Angulorum fuper ea re fententiam exquifivimus, cognoverimus, At nos ipfi clare perfriciamus, vigentibus tot in locis inter eofdem principes bellis, ac immanilfuno Turearum tyranno cum validiffimo exercitu Hungarf» regnum invadente, cjtifquecopiofa dt munitiffima clafle jam mare inferum ingrefta, cujus conatibus, quantum vires noftr», licet impares, fuppetent, refiftere, ut tenemur, intendimus, non poffe ad ptefens, Domino forfan ob peccata noftra fic permittente, noftram fuper hujufmodi concilio intentionem implere : quin immo eamdem aAionem concilii in aliud opportunius & commodius tempus, quo di* gtytas *δi* frequentia concilio & reipublicx chriftianc prxfentiôr falus adferrï poflit differendam eflie ; fperanres ex Dei-bonitate At mifericordia poft tenebras lucem, & a* liquando tandem, quod brevi futurum fpetamus & optamus, concilium Ipfum celebraripolle: volentes interim generalem chriftianorum defenfionem a periculis, propter infidelium mare At tetras infcftantium impetus, imminentibus, quantum In nobis erit, procurare, & alm» urbi fedi nollr» ac orbis capiti, omniumque perfugio, qü* nobis ab ca diutius abfentibus, ob ipforum infidelium incurliones, non leve periculum fubire polfet, noftra *praetentu,* quod necefte eft, cxterifque prafidiis fuccurrere, ac confcientiis, & commoditatibus prvlatorum, qui ad ipfum concilium venire tenentur, ne propter ipfius concilii celebrationis incertitudInem, moleftia aut incommodo afficiantur, paterna caritate confulere. Habita fuper his cum eifdem fratribus noftris S. R. E. cardinalibus matura deliberatione, de eorum confilio At aflenfu, celebrationem concilii hujufmodi ufque ad aliud opportunius & commodius tempus per nos declarandum, apoftolica auftorirate, tenore pr»fentium fufpendimus, & fufpenfum efle nuntiamus, ac pcenas contra patriarchas, archiepifcopos, epifeopos, abbates, & alios in poftertoribus litteris indiAionis concilii hujufmodi comprehenfos infliAas ufque ad tempus prcdiAum, quo concilium Ipfum., omnino profequi intendimus, relaxamus : necnon eofdem Petrum Paulum & Reginaldum cardinales & legatos, ac Johannerru, cardmalcm & legatum praefatum ab eodem concilio ad nos & fedem prxdiAam revocamus ; ac prxlatis in eadem civitate exiftrntibus, inde ufque ad tempus per nos declarandum prxdiAum, quo eofdem patriarchas, archiepifcopos, epifeopos& abbates, ac alios in literis pofterioris indiAionis concilii comprehenfos, fub perjurii ac aliis in eifdem lireris contentis poenis concilio pr»diAo, tuxra formam ipfarum litterarum adelfe interefle voluimus, recedendi licentiam concedimus : decernentes ex nunc irritum & inane, fi fecus fuper his a quocumque,' quavis auAoritate, fcienter vel ignoranter, contigerit arrentari : non obftantibus prxmiffis, ac conft*rutionibus *8r* ordinationibus apoftolicis ceterifquc contrariis quibufeumque.

Nos etiam ut hx noftrx liter» . Λ in eis contenta quxeumque ad notitiam oinniurru. quorum intereft perveniant, fciantque cun Ai fe ad tempus declarandum prxdiAum, quoconcilium hujufmodi piolequi & continuare, ac, dante domino» perficere inten* dimus, prrfto efle debere, & ad id fub *partit pr»d>A>s teneri, ne aliquis iliorum* ignoranter - excufationem pr»rcndere pofiït: volumus & mandamus, ut in bafilica S. Pe* tri de urbe,. cum inibi populi multitudo ad divina audienda, convenerit, palam clara voce per curi» noftra curfores aut notarios aliquot publicos legantur, leAxque'in diAc bafilice necnon cancellari» apoftolic» valvis affigantur, ubi ad leAionem & notitiam cunAorum aliquandiu espofit* pendeant, cuinque inde amot/lebuntur ^earutn nihilominus exempla in cifdem locis- remaneant affixa. Ttanfumtis quoque earum qu» manu publici notarii feripta aut fubfcripta, & figillo alicujus perfonc in dignitate ecclefiaftica conftirut» munita fuerint, ut fides certa dc indubitata habeatur, paritet mandamus atque decernimus.

Nulli ergo omnino'hominum liceat hanc paginam noftrorum 'fufpenfionis, nunciationis, relaxationis, revocationis » conceflionis, decreti, voluntatis dr mandati infriogere, vel ei aufu temerario contraire. Si 3uis autem hoc attentare prrfumferit, indignationem omnipotentis Dei, At beatorum Petri Λ Pauli apoftolorum ejus fe noverit incurfurum. Datum Bononi», anno Incarnationis Domini MDXLIII. pridie nonas Julii, pontificatus noftri anno IX.

]»· B. Je BerMrJ1/,

FiJet fublicatioHtr fufrefcrrft^ bullit.

Anno a nativitate Domini MDXIItf· indiAione t-die vero Mercurii, XIX. mentis Septembris, pontificatus in Chrifto patris & domini noftri, domini Pauli divina providentia papx III. anno IX. retroferipte liter» apoftolic» leAx, publicat» dc affix» fuerunt in bafilica principis apoftolorum de urbe, cum divina celebrarentur, dc populi multitudo ad divina audienda con* veniret, & valvis feu portis cancellari» apoftolic», dimiffifque elfdem rerroferiptis literis in cifdem locis per multum tempotis fpatium affixis, dimiffifquq_copiis earumdem refcrlptarum litterarum in eifdem valvis fimiliter affixis, per nds Johanrtem Doliatoris & Matutinum Mcpandi, prclibati SS. domini noftri papx curfores.

Dtmimtut Inaequer magriler curforum

Arno Chr ir ii «545·

tun.)/ tsrocyrona

Sufftnfivùr, tir inttifthnit cMciht in ctvitete TriJtutma td Daminicant Lxtare MDXLV.

Paulus epifcopus fervus fervorum Dei ad futuram rei memoriam.

Ibid. pag. *<>J>

LÆtare Jernfalem, At conventum facite, omnes qui diligitis eam , gaudete cum leritia , qui in triftitia futilis, ut fugatis A fatiemini ab uberibus cqnfolarionis ejus.Licet prophète verbis in hac noftra ingenti cumplataque letitia , quam de conciliata nuper inter cariflimos in Chrifto filios noftros B Garolum imperatorem femper auguftum, Ac Francifcum Gallorum regem Chriftianiflimum pace concordiaque concepimus, omnes qui diligunt eam frequentes ad concilium convocare , ut fecundum prophet* promiffionem fatiemur ab uberibus conlolationic ejus. Etfi enim non dubitamus hunc fanAiilim* pacis nuncium omnium animos,qui rempublicam Chrifttanam falsam cupiunt, ingenti gaudio cxhilaralfe, ea tamen res hoc t.obis majorem lxtitiam attulit, quo magis per tot annos, in hoc negotio componendarum controveriiarum inter- hos principes laboravimus, dt in eo pnecipuam curam adhibuimus. Nant cum jam inde ab C initio noftri pontificatus, magno cumanimi dolore profpiceremus , qur mala ex inteftinis Chriftianorum bellis evenirent , dt quantus religionis conterritus in dies crefceret, nec contemtus folum, fed tot prxterea in ea ditlentiqnes, tot varix opiniones & feAx per omnes pene provincias Chriftiani orbis, cum incredibili animarum jaAura fpa egerentur,quamque communis Chriftiani nominis hoftis Turearum tyrannus, hac potiflimum occafione arrepra, viribus quotidie augeretur, ita ut propagatis finibus fuis, magnam jam imperii Chriftiani partem occuparer, in id^ femper omni in primis conatu incubuimus atque intenti fui- D mus, ut pacis conlilia inter hos duos potentiffimos principes, qui fecum rHiquam fere orbis Chriftiani partem trahebant, agitaremus .

Nec vero hac fola pacis traAatione contenti fuimus, fed limul cum videremus dif. cotdias in religione fubottas , non alio facilius rèmedio, quam oecumenico concilio polfe fedari, Ac ad fanam concordiam potfe perduci, femper quidem concilii celebrationem cum pacis negotio conjunximus , ne3ue umquara fane deftitimus, cum hortano, tum monendo, principum animos ad hxc conjunAim excitare . quorum in altero i(a fuimus affidui At vehementes, ut neque lit- E teris, neque nunciis quos frequentes ea de caufa ad utrumque milimus, neque legatis e latere nolito profeAis, neque-demum nobis ipfis pepercimus. In altero vero fic omnes difficultates fuperare conati fumus, ut cum concilium (ernei atque iterum Mantux mimum , ac deinde Vicenti* indiAum haberi, his de caufis quas per alias noftras litCeras tunc deinceps -datas fignificavimus , non potfet; tamen nullo Impedimento,nulJa ratione abduci nos a propolito noftro in tam fanAo opere profcquenoo padi fumus.* fed femper magna fpe infiftentes, alio loco invento, ad unum concilii celebrandi finem › per multas difficultates licet contenderimus, donec, ficur Altiflimo placuit, hic lxtiffimus dies illuxit, quo divino confilio ac beneficia, pace faAa, erigi in magnam fpem omnes decet, ut reipublicx Chriftlan* res, que per bella attrite, divulfir, ac omnibus prope modis affiiA* erant, per concotdiam jam curentur & inftaurentur. Quare huc ftatim , hoc nuncio accepto , omnia noftra confilia direximus, partim inditurum noftrum in eo fequentes, qui ob hanc precipue caufam pacem femper optavimus, & quoad potuimus procuravimus ; partim confilium prophet*, qui cum nosad inquirendajp pacem hortaretur, ftatim adjunxit. *Et fro/cqtttrf tem.* Nec vero nos polle melius vias pacis profequi, quam per porram concilii nobis certo perfuademus.

Astito Q.B|tTI

Itaque cum fuperiore anno oecumenicum & univerfale concilium per noftras litteras, datas Rome XI. cal. Junii anno incarnationis Dominice MDXLII. Tridenti ultimo loco convocaflemus, *St* ad civitatem ftatuto tempore tres noftros *Si* apoftolice fedis legatos etiam deftinalTemus, qui epifeopos At ceteros prelatos ad concilium venientes exciperent, ac reliqua qux ad ipfius concilii celebrationem neceftaria feu opportuna forent, curarent. Cumque hi in ea civitate feptem prope menfes expeAando fere foli permanlilfent , paucis adinoftum comparentibus, propterea quod alii bellorum , alii itinerum pericula, alii alii impedimenta pro eorum excufarione afferrent , inviti tunc nos quidem, fed paterno tamerf animo pr*latorum confcientiis confidentes, & difficultatibus te^npbrum cedentes , neceftario inchoationem ipfam concilii diftyhmus, *6c* in aliud opportunius rempus *8t* commodius per nos declarandum fufpendimus. Daris demum ea de re litteris Bononix pridie nonas Julii , anno Incarnationis Dominic* MDXLIII. nonceftantes interim neque precibus ad Deum porrcAis , neque iterartmiffiorte legatorum noftrorum, paci ipfi, ut femper fecimus, ftudere.

Poftquam autem mifericors Deus fua ineffabili pietate & clementia noftras At ecclefi^ fu* preces exaudire, & pacis donum nobis gratiffimum atque optatiflimum largiti dignatus eft, quo dono prxtcr cetera fublata incommoda , concilii quoque impedimenta remota funt, ut divin* ejus majeftjti pto tali ac tanto beneficio ingentes gratias habuimus At habemus , ita etiam cunAandum non fumus rati, quin ad tollendam concilii fufpenfionem properaremus: cum Dei gratia omnes jam qui concilio ipfi interefle debent , promte ad locum deftinatum acceffiiros, At operam pro fe quifque daturos, primum ut difeordiz in rebus religionis , quibus ecclefi* unitas mifere in partes fcindlrur, penitus tollantur. Deinde ut ea qu* in populo Chriftiano reformatione indigent, reformentur, Ac in meliorem formam reftituantur. Poftrcmo vero

NNO vero ut communi omnium coniilio atque auxilio aliqua expeditio decernatur, qua dt A ea a fidelibus recuperentur, qu» ab infide-
'Hi- libus occupata funt, dr tot millia animarum, qu» quotidie fub eorum jugo miferabiliter pereunt, liberentur dr lalventur. Quorum trium capitum caufa concilium maxime efle neceffarium femper duximus.

Igitur cum impedimenta,quc concilii celebrationem antea retardare fblebant, fublata fint, & bonam fpem habeamus, quod tam ipfc fereniflimus imperator dc Chriftianiffimirt rex, quam ceteri Chriftiani reges & principes vel per fefe huic fanAz celebrationi fint affuturi, vel faltem graves viros eorum legatos mifluri. Habita fuper his cum venerabilibus fratribus noftrisS. R. B E. cardinalibus matura deliberatione, de eorum confilio & aflenfa, fufpenlionem prediAam per nos, ut praefertur, faAam,apo» ftolica auAoritate, tenore przfentium tollimus & removemus, fublatamque ac remotam elle declaramus- Omnes omnibus ex locis tam venerabiles fratres noftros patriarchas, archiepifcopot dt epifeopos, quant dileAos filios abbates, dt alios quofcuinque, quibus jure ac privilegio in conciliis generalibus refidendi dc fenrentias in eis dicendi petmiffa poteftas eft, requirentes dc hortantes dt admonentes, u: ad Dominicam IV. in quadragelima proxime futura, quam tamquam Jicm Ictltlz ad profequendum lpfum C concilium depuavimus, fub perinrii dt aliis tunc in litteris indidionis expreffis poenis petfonaliter, nili forte jufto delineantur impedimento, dc quo fidem facere teneantur, aut eo cafu pet fuos legitimos nuncios dt procuratores profecutioni ipfius celebrationis concilii jam nunc facienti» omnino adeffe & intereffe velint.

Infuper diAum Carolum Imperatorem dc Francifcum regem, necnon ceteros reges, duces dr principes, quorum prefentiam hoc pacis tempore orthodoxe fidei dc Chriftianorum faluri utilem fore fperandum eft, rogamus dc in Domino obfecramus, quatenus ipfi petfonaliter, quod Valde cupimus, alio- D quin per oratores fuos idoneos huic facro concilio adefle, dc ufque ad optatum ipfius finem afliftere dt favere velint, quo tutius dt liberius, qu* ad tollenda in religione diflidia>>& ad reformandos Chriftmni populi mores, necnon ad fufeipiendara fub (anâiflimo crucis ligno contra .infideles expeditionem pertineant, Deo bene juvante, in diAo concilio contuli & iraAari, ac demum confici dt ad optatum exitum perduci poflint. Et ut prxmifla omnia ad eorum quorum intereft notitiam deducantur, nullulque de eis ignorantiam juftc pritcndere poilu, aut fe legitime cxcufare, volumus dr diAa apoftolica auAoritate decrevimus, quod E przfenres litter* per aliquos curi» noftr* curfotes vel notatios publicos in bafilica principis apoilolorum dddUrbe dt ecclefia Lateranenfi, dum inibi multitudo populi ad audienda divina convenerit, palam & clara voce legantur, & leAz m.carumdem bafilicx dc ecclefi* valvis, necnon in acie campi Flor* affigantur, ubi ad lcdioncm dc notitiam cunAoruni aliquandiu affixa pendeant. Et cum indq amovebuntur, earum exempla in eisdem locis remaneant affixa, Avvo quodque earum tranlTumtis manu notarii pu- Chr is li blici lubfcriptis, dt figillo aücujus perlon* '555 in dignitate ecclefiaftica conftitut» muniris, certa St indubitata Edes adhibeatur, prout przfentibus litteris adhiberetur, li forent exhibit* vel oftcnf*.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftra: declarationis, requilitionis, admonitionis, rogationis, oblectationis,decreti, Sc voluntatis inftingere, vel eiaufu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prclumferir, indignationem omnipotentis Dei, beatorum Petri dt Pauli apoftolorum ejus fe noverit incurfurum. Datum Roma apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominic* MDXLIIII. tertio decimo calendas Dcccmbns, pontificatui noftri anno XI.

Blo. dr' Fulgm.

B> Mot.*

Filet pukltcatioait /upr fifipte tulle.*

Anno a nativitate Domini MDXLIV· indiAione t r. die vero trigeflina et ultima Novembris, pontificatus SS. in Chrifto patris & Domini Pauli divina providentia pap» III anno ejus XI. retro lcriptz liter» indiAioms, intimationis, annunciationis, convocationis, & obfecrationis concilii generails, palam publice, alta, clara & intelligibili voce in balilica principis apoftolorum de Urbe, dum ibi divina officia celebrantur, & magna populi multitudo congregata effet ,de verbo ad verbum per me Johannem Roillard prarfari SS. domini noftri pap» curforem, IcA», & deinde affixe, dc publicati fuerunt dt fucceffive eadem die in ecclefia S. Johannis Latcrancnfis etiam de verbo ad verbum fimiliter hora vefperorum per me eumdem Johanncm leAz, affirzdc publicat» fuerunt. Et poftmodum eadem die affixe dt publicat* fuerunt in valVis feu portis cancellari» apoftoiic», At in acie_, campi Flor», dimilfis in fupraferiptis locis per aliquod temporis fpacium affixis, & deinde amotis, copiam carumdem litteratum in quolibet loco fupradiflo affigendo & dimittendo per nos Petrum Gomez &r Johannem Roillard przlibati SS. domini noftri papz cur fores.

Ita eft Petrus Gomez curfor.

Ita clt Johannes Roillard curfor.

Ita eft ThcobalduJ Tallard magifter curforum.

BUL-

Anno Chiuti 'W

eous MJKD/τι arosroiict

In ferfonatn rrorrmd^«or«M frctfiin-itum facti concilii Tridentini.

Paulus epifcopus fervus fervorum Del venerabili fratri Johanni Marie epi-fc. Prrneftino & dilcAit filiis Marcello tir. S, Crucis presbytero dr ReginaldoS- Marie in Col'medim diacono S. R. E. cardinalibus S. *Sc Λ*· B.

Ibid· pig '»14.

UNiverfalis gregis dominici curam nobis B licet infufficientibus fupetna difpofitione commiffam utiliter gerere cupientes lingulis Chriftiana reipuolic» occurrentiis, quibus debirum apoftolic* fetvitutis nos ipli perfonaliter prcftare non poflumus, viros proponimus virtute., doArina dt auAoritate pollentes, quorum operatione minifterium nobis commiflum divina afliftente gratia utiliter exequi valeamus. Cum itaque nos alias fperanres, quod in rebus religionis difeordi*, quibus ecclefi* unitas fcindebatur, penitus tollerentur, dt oves errantes ad ovile dominicum reducerentur, ac ea qu* in populo Chriftiano reformatione indigebant, reformarentur in melius, *de* in C meliorem formam reftltucrentur. Necnon communi omnium confilio & auxilio aliqua expeditio decerneretur, qua dt ea fidelibus recuperarentur, qu* ab infidelibus occupata erant, dt tot millia animarum que quotidie fub eorum jugo miferabiliter peribant, liberarentur dt fervarentur, fufpenfionem celebrationis facri oecumenici & univerfalis concilii durium antea per nos in civitate Tridentina ex caufis tunc expreflis, de venerabilium fratrum noftrorum S. R. E. cardinalium confilio dt aflenfu indiAi, ex cerfis aliis etiam tunc expreflis caufis, ufquqad illud opportunius dt commodius tempus per nos declarandum, fimili confiliodtf) aflenfu faAam, accepto nuncio pacis Inter cariffimos in Chrifto filios noftros Carolum Romanorum imperarorem femper auguftum dt Francifcum Francorum regem Chriftamffimum conciliat*, pari confilio dt aflenfu fuftulerimus dt amoverimus, prout in aliis noftris inde eonfeAis litteris plenius continetur. Nofque state noftra |am valde ingravefcgntc, dt alias multipliciter impediti, ad diAam civitatem ad prrfitns perfonaliter accedere, dt ipfi concilio juxta defiderium cordis noftri interefle nequimus. Nolentes tam fanAum celebrationis concilii huiufmodi initium ex noftra abfenria impediri, vos fide ferventes, dt doArina dt pro- c bitate confpicuos, ac prudentia dt rerum experientia infignes,cum plena dt libera ac) omnimoda legatorum de latere poteftate ?C fpeciali dt expreflo mandato, necnon ratihabitionis dt aliis claufulis in fimilibus apponi Colitis, de fimili eorumdem fratrum roftrorum confilio, noftros dt apoftolic* fedis legatos de latere apoftolica auAoritate tenore prxfentlum cohftituimus dt deputamus, vofque ad diAam civitatem Tridenti- & nam pro concilio hujusmodi celebrando tamquam pacis angelos deftinamus, ac vobis, aut uno ex vobis legitimo impedimento detento, vel abfente, duobus ex vobis nomine *St* auAoritate noftris, ipfi concilio pr«-fidendi, ac In illo pro veftra pietate & Capientia, ea omnia que in premiffis & circa ea necelfaria,<dt alias quomodoliber opportuna effe, ac alias ad laudem *St* honorenu Dei pertinere noveritis, etiamfi magis foeciale mandatum exigant, juxta formam litterarum indiAionis noftrr, faciendi & exercendi plenam, liberam auAoritate pre* diAa tenore pnrfentium concedimus poteftatem dt auAoritatem. Quocirca circurnfpeAioni veftra per apoftollca feriptamandamus, quatenus InjunAum vobis munus hujufmodi ita implere ftudeatis, ut fperati frû-Aus inde proveniant« vofque a nobis commendationem » & a Deo bonorum operum retributore felicitatis eterne gloriam confequi valeatis. Datum Rome apud S. Pe* truin anno Incarnar. Dominice MDXLIV. oAavo calcndaf Martii pontificatus noftri anno XI.

* o •545-

Blqfiui é Fulgtn.*

Tramfercndt concilium ex TriJento ai quautcumque aliam cioilatem, fub dat. Roma MDXLIV.

Paulus epifeopus Cervus fervorum Del, *ve*nerabili fratri Johanni Marie Preneftino, *St* dileAis filiis Marcello tituli S.Crucis in Jerufalem presbytero › ac ReginaldoS. Marie in Cofmedim diacono cardinalibus, noftris *St* apoftolic* Cedis legatis de latere» S.dc A. B.

U Egimini univerfalis ecclefi*, meritis li-JIV cet imparibus, difponenre domino, prendentes, noftri officii partes elle putamus, ur *li* qdid gravis caufa reipublice chriftianc conftituendum (it, id non modo *tempore opportuno*, verum *etiam* loco commodo & idoneo perficiatur. Cum itaque_> nos nuper poftquam fufpenfionem celebrationis (acri txcumcnicl dt univerfalis concilii alias per nos in civitate Tridentina, ex caufis tunc expreflis, de venerabilium fratrum rioflrorum S. R. E. cardinalfum confilio dt aflenfu indiAi, ex certis aliis etiam tunc expreflis caulis ufque ad aliud opportunius ■ commodibs tempus per nos declarandum, de fimili cpnfilio ® aflenfu faAam, audita pace inter carlflimos in Chrifto filios noflros Carolum Romanorum imperatorem femper auguftum, & 'Francifcum Francorum regem chriftianiflimum conciliata, pari confilio dt aflenfu fufluleramus *Se* amoveramus, nequeuntes ipli tunc legitime impediti ad diAam civitatem perfonalher

Ibid. pag. 104p.

Anno '545*

accedere, dt eidem concilio interefle, vos no(lros dc apoftolice fedis legato*dc latere In eodein'concilio, de fimili confilio conftituerimus dt deputaverimus, vofque ad eam civitatem tamquam pacis angelos deftinaverimus, ptout in divertis noflris defuper confeflis litteris plenius continetur· Nb* ne^tam fanflum celebrationis concilii hujufmodi opus ex incommoditate loci, aut alias quovis modo impediatur, aut plus debito differatur, opportune providere volentes, motu proprio, dc ex certa fcientia, ac de apoftolice poteftatis plenitudine, pariquo confilio dc aflenfu, vobis infimul ac duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, feu inde forte abfente, quand cumque vobis videbitur, concilium prardiflum de eadem civitate Tridentina ad quatneumque aliam commodiorem, deoppottunio era, feu tutiorem civitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi, ac illud in ipfa civitate Trideiitina fupprimendt Ac dillolvendi, necnon praelatis dt aliis perfonis concilii hujufmodi, ne in eo ad ulteriora in difla civitate Tridentina procedant, etiam fub cenfuris & poenis ecclcfiafticis inhibendi, ac idem concilium in alia civitate hujufmodi ad quam illud transferri & inurari contigerit, continuandi, renendi & celebrandi, dc ad iliud prelates & alias perfonas concilii Truentini hujusmodi, ctiam fub perjutii dt aliis in litteris indiflio nis concilii hujufmodi cxprelfis poenis evocandi; eidemque fic tranllato *dt* mutato concilio nomine dt aufloritate prtediflis prrfidendi, ac in illo procedendi, ceteraque in prcmilfis & circa ea nccetfaria dt opportuna, alias juxta priorum vobis direflarum litterarum continentiamdt tenorem, faciendi, ftatuendi, ordinandi, dt exequendi plenam At liberam apoftolica aufloritate, tenore prurientium concedimus poteftatem dc facultatem, ratum dt gratum habituri, quidquid per vos In prcmiftis faflutn, ftatutum, ordinatum, exfecutumve fuerit, idque fafluti, auflore Domino, inviolabiliter obfervari. Non obftantibus conftitutionibus dt ordinationibus apoftolicis, ceterifque contrariis quibufeumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftra concetfionis infringere*, vel ei aufu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prvfumferit, indignationem-, omnipotentis Dei ac beatorum Petri dc Pauli apoftolorum ejus fe noverit inourforum. Datum Rom« apud S. Petrum, anno Incarnationis MDXCIV. oflavo calendas Martii, pontificatus noftrl anno XI.

Fab. eptfcopur Spoletattur.
B. tit Motta.

Anno ChkisTi '545

β u L L 4,

Per <fu»m inhibeturpmlattr, ne comparunt <n tonctlio per procuratorem.

Paulus epifeopus feryus fervorum Dei, ad luturam rei memoriam.

Ibid. pig.

Decet no* a coelefti patrefamilias vinee fur excolendr prrfeflos, inore diligentis villici, qui fingula qurque in agro luo peragenda, non *Colum* opportunis loco dt tempore, verum etiam pet miniftros ad id idoneos expedire curat, diligenter intendere, ut quar in eadem vinea pro tempore facienda occurrunt, tum congruis loco dc tempore, tum etiam per miniitros, ad quos ca fpeflant, follicite procurentur· Dudum liquidera fperanres ex celebratione oecumenici dt generali* concilii fieri polle, ut diflidia in religione chriftiana tollerentur, dt chriftiani populi mores reformarentur, ac fub fanfliftimo crucis vexillo epeditio contra infidele* fufeiperetur, facruni acumenicum ct generale concilium in civitate Tridentina incipiendum dc profequendum indiximus, dc annuntiavimus, ac omnes o. tnnibus ex levis tam venerabiles fratres noftto* patriarchas, archiepifcopos dc epifcopos, quam dileflos filio» abbates dt alios quotcumque, quibus jure aut privilegio in conciliis generalibus relidendi, & fententias in cis dicendi poreftas permitia eft, rerequifivimus, hortati fuimus, dr mqnuimtis, eis nihilominus in vi jurisjurandi quod nobis dc huic fanfle fedi preftirerunt, in virtute faufle obedientic, de fub puenis jure aut confuetudine In celebrationibus conciliorum adverfus non accedentes ferri dr proponi folitts, mandantes arfleque pr«cipientes, ut iplimet perfonaliter, nifi forte jufto detineantur impedimento, de quo fidem facere tenerentur, aut eo cafu per fuos procuratore* legitimos d^ nuncios protecurioni celebrationi, concilii hujufmodi omnino adelfe dt imerefle vellent, ptout in divetfis *noftris defuper* confeflis literis plenis* concinetur.

Cum autem, ficut nobis nuper innotuit, licet IV. Dominica quadragefitnz, quam tamquam diern laritix ad ptofcquendunk, concilium hujufmodi deputaveramus, jam diu effluxerit, nihilominus praeter noftro, & difl* ledis legatos, dt quoldam prelatos, qui ex curia Romana illuc fe contu ierant, pauci adhuc pr«lati ad diflam civttatcm accelferint, quin immo tide digno rum relatione accepimus, quamplures ex prclatis et aliis in conciliis generalibus vocem habentibus, non reminifcentcs, quod ipii, ubi aliquo legitimo furis impedimento non detineantur, per feipfos et non per procuratores in concilio coinparere, et illius profecurionl *interdit* debenr, proprerea—quod mandata ad inibi pro fe comparendum alii· dederint, ad concilium hujufmodi accedere non curare. Nos attendentes gravitatem negotiorum, quse m eodem concilio traflanda erunt, praelatorum et aliorum vo cem habentium hujufmodi judicium, confi.

lium

Anno «545·

(lum et pnefentiam exigere; et propterea nc lub pr«textu alicujus f<>rlitan minus legitimi impedimenti, aut fer* fpei eorum admiftionis per procuratorem , lpfi ab accedendo ad ipfum concilium retrahantur, et ut abfquealiqua corruptela Ungulorum prelatorum, ac aliorum, ut prvfertut, vocem habentium , tudicia et confilia hujufmodi In eodem concilio libere exquiri et habeti pof. fint , providere volentes ; habita defuper cum venerabilibus fratribus noftris facrofanft* Roman* eccleli* cardinalibus ma. tura deliberatione, de eorum *conlilio* et *af*fcnfu, eofdcm patriarchas, archiepilcopos, epifeopos, et abbates, et alios quibus inconclliis generalibus refidendi, et in eis fententias dicendi, ut prcmlttitur, permitia eft poteftas, de novo monemus, ct hortamur, ac in domino requirimus, eifque non folum fub perjurii et aliis poenis prrdiftis, verum etiam futpenlionis a regimine et admlniftr*tione ecclefiarum quibus prefunt, er aliarum dignitatum ceterorumque beneficiorum ecclcliafticorum, quorum ratione eij locus in concilio & poteftas fententias in eo dicendi permittitur, per eos attentorum, necnon interdidi ingrenus eccleli* , fentcntiifque per eos, niu pratentibus cum efFeftu paruerint , eo ipfo incurrendis , diftriftc pr*cipiendo mandamus, quatenus mandatis procurationum per cos haftenus, ut pi*fertur, faftis, vel in poilerum faciendis; qu* omnino revocare, dt eorum revocationem procuratoribus per eos conftitutis, aut in concilio hujufnodi minime attentis , iplimet perfonaliter per fe ipfos, dt non per procuratorem aut procuratores, nili forte jufto detineantur impedimento; quo cafu procuratorem ad fe in eodem concilio excufandum, dt de eorum impedimento fidem legitimam faciendam: ita tamen, quod eodem impedimento ceffante, ipti perfonaliter, Ac non per procuratorem aut procuratores ad h*c omnino teneantur, conftituere poffint, quanto citius porerinr, ad eamdem civitatem Tridenrinam accedere, dt profecutioni celebrationis concilii hujufmodi adelfe&in terelle velint, nec mandata procurationum pro aliquibus pr*latis aut aliis vocem , ut prtfertur, habentibus, nili |ufto Impedimento detineantur i dt tunc ad eorum impedimenta dumtaxat deducendum At probandum recipere aut acceptare prefumant · Nos enin omnia dt lingula mandata per eosdem Prnlatos dt alios, ut prrfertur, vocem habentes, ad aliud quam eorum juftum impedimentum in concilio hujufmodi allegandum dt probandum haftenus fafta , dr in pofteum facienda ; nulla , irrita , inania , nulliuique roboris vel momenii fore, ac folum oer prrlatos & alios vocem, ut prxfertur, nabeates , in difto concilio pr*fentes, dr pro iplis dumtaxat dt non aliis , etiainfi ab eis mandata cum quacumque etiam plena dt libera facultate dt potcftate habuerint, vocem io difto concilio habere, (icque in premiffis omnibus & lingulis per quofeumque quavis auftorirate fungentes, fublata os dt eorum cuilibet quavis aliter judicandi dt interpretandi auftoiitatc dr facultate, ludicari dc interpretati debere · Et quicquid fecus fuper his, a quolibet quavis auftoritate fcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane decrevimus, non obftantibus quibusvis conccflionibus, indui. gentiis,et litteris apoftolicis, et quibusvis aliis fub quibufeumque tenoribus ct formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, alitfque cfficacioiibus ct infoli tis claufulis irritantibus ct aliis decretis quomodolibet , etiam motu proprio conccflir, ct etiam iteratis vicibus, approbatis et innovaris, contrariifque. quibufeumque ; aut fi patriarchis, archiepifcopis, epifeopis. abbatibus, et aliis fub prsfcntibus litteris comprehends, communiter vel divilim ab eadem lit fede indultum, quod interdiu fufpendi vel excommunicari non poffint per literal apoftolicas, non facientes plenam ct expreflam ac de verbo ad verbum de induho hujufmodi mentionem.

Ut autem prsemiHa omnia ad eorum quorum intereft notitiam deducantur › nulluique de eis ignorantiam julte pretenders poiht , volumus, et apoftolica auftoritatc decernimus › quod pr«fenre* litter* per aliquo* curi* *naîtra* curfores vel notarios publico* in bafilica principis apoftolorum de Urbe, et eccleiia Lareranсnu, dum ibi multitudo populi ad divina audienda convenerit, palam et clara voce legantur, ci left* in eorumdem balilic* et ccclcfi* ac cancellari* Capoftollc* valvis , necnon in acie campi Flor* affigantur, ubi ad leftionen; et notitiam cunftorum aliquand'u affix* pendeant, et cum inde amovebuntur , eorum exempla in eisdem locis remaneant affixa , quodque eorum tranlfumtis manu notarii publici fubferiptis, et lieillo alicujus perfonc m dignitate eccleiiaftica conditure munitis certa et indubitata fides adhibeatur, prout pr*fentibus litteris adhibere tur, *ii* forent exhibit* vel oftenf*. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftr* monitionis, hortationis, requilitionis, voluntati* et decreti infringere, vel ei aufu temerario contraire Si quis autem hoc attentare pr»fumferic, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri ct Pauli apoftolorum cius Ce noverit rncuriurum. Datum Rora» apud S. Petrum anno incarnationis Domimc* MDXLV. decimo calendas Maii pontificatus noftri anno XI.

F»b. cfifftfui Syelciemtr

B- *Motta* I

BUl··

„Am*0 Chxisti *545·

BULL INDICTIONIS*

Sufflicationum.ru frocefflonum per univerjitm orbem Cbrifltanum fro celebratione j'acrt oecumenici concilii, cum hortatione ad iejunium & communionem tb· plenaria indulgentia.

Paulus epifeopus fervu, fervorum DcJ ad futuram rei memoriam.

... uh P4*" **Z~s Um prophet* vox noftri» in auribus jugiter infonet** *Clama ne cejjbt,* **Idque praecipuum munus** *ex* **onere noftri» injunAo numeris, licet his impari, nobis incumbere agnofeamus, ipfa pr*fertlm temporum calamitate) ac herefum undique pullulantium pernicie: in Intimis adeo pulfamur precordiis) ut nobis ipiis pro fan&a univerfali ecelefia, ac dominici gregis noftr* cure crediti falute, numquam latis operae, laboris ac follicitudinis adhibere polle videamur Tot igitur ac tantis turbinibus aliquando fedandis nullum, eque falutiferum, ac pr«fentiflimum remedium comperiri femper exiitimavimus, quam fanâiftîini oecumenici concilii celebrationem indicere, ad fananda fcilicet catholice ecclefi* vulnera, ab impiis infidelibus rcptobifque haereticis eidem InfliAa.**

Una igitur hac ratione fanAiftimam fynodum a nobis Tridenti jam dudum indiAam, hodierna luce aperiri mandavimus, eam fine optato, Spiritu-fanAo adjuvante, conclufam iri, dt optatam orbi chriftiano falutem allaturam, denique fperantes. Oe. Ctimenicum autem cum fit concilium hoc, «lece/ a eundis fidelibus humili dt contrito corde devotifque precibus celebrari, ut quos adelfe coram opus fuerit, ii multordm orationibus adjuti › gratius In rebus catholic* fidei, diAxque univerfalis ecclefi* reformationis ibi peragendis omnipotenti Deo exhihere valeant obfequium,

Quamobrem omnes Chrifti fideles hujufmodi hortamur, ac in domino I requirimus, ut pofteaquam h* noftr* litter* ad eorum manus pervenerint, dr per locorum ordinarios publicat* fuerint, diligenti peccatorum fuor.um perfcrutaiidne dt examine pr»viis, fe ad eorum confeflionem, in hebdomada earumdem lirtcrirum publicationem immediate fequenti,de more ecclefi* fubeundam pr«parent, dc illa conticeantur, quartaque ac tèxta ferla iplius hebdom.id*, necnon die (abbati jejunent ; dominies vero dic proxime fequenti/fjcratiflimjni ojfporis domini noftri Jefu Chrifti euchariftiam fumant, Deum E **ex intimis cordi, pro Chrillianorum omnium pace, dc pro falutifero dc tranquillo ac fru-Auofo ejusdem facrolanAl oecumenici concilii progredi) & profccutione orantes; ac ut. prxfatos Chrifti fideles ad hoc etiam pr«mii, cxleftibus invitemus, omnibus dc fingulis Chrifti fidelibus ipiis, qui prxmifta adimpleverint, dt procelfionibus ac fupplicationibu, quarta dc fexta feriis ac fabbati die pridiAis, eo ordine, qui in alma urbe noftra Rom* obfervatut extitit publice habeudis, interfuerint, aut qui adverfa valetu-** A **dine feu alio Impedimento detenti ac abbatilfic, prioriflxdt nionafteriorum quorumcumque moniales, etiam It.b c/aufura exlftentes,** *dc* **eisdem, procelfionibus intereffe nequeuntes, fi eleemofinam juxta eorum devotionem & facultatem alicui pauperi Chrifti pie fuerint elargiti, aut inopes extiterint, dominicam orationem cum falutatione angelica quinquies recitaverint, dr primi(lorum loco pias ad Deum preces devote effuderint, eisdem omnipotentis Del benignitate ac mifericordia, beatorumque ejus apoftolorum Petri dc Pauli auAoritate freti, pleniflimam omnium peccatorum Aiorum veniam dt /emillionem mifcricorditcr in Do-** 8 **mino concedimus dc elargimur.**

A·vvo CIBiiTi »545·

Et ut h*c omnia ad plurium notitiam pervenire valeant, limulque Deus ipfe mifericors a quamplurinns exoretur, omnibus patriarchis, arehiepifeopis, epifeopis, dc aliis eccleiiarum praelatis, ut quamprimum eidem prxfentes *litter* ad eorum* **manu, pervenerint, eas feu carum tranfumtum manu alicujus praelati feu perfon* in dignitate ecciefiaftica cqnftitut* fubfcrfptuni, ubique per eorum provincias, ecclctias,civitatesdioecefes abfque ullo qu*ftu, cum grariis conceflionibus dt Indulgentiis Ibidem contentis grati, publicari faciant, In virtute fanA* obedient:* prxeipiendo mandamus, conftitu-** C **tionibus dt ordinationibus apoftolicis, et aliis contrariis non obftantibus quibufeumque.** 1

Volumus autem quod hujufmodi proerffiones et fuppllcationes unica tantum vice in Civitatibus, terris, caftris et locis, et in ecclefiis, in quibus prxeipua animarum cura iniunAa reperitur, dumtaxat fiant et habeantur, pratentibus pollquam in urbe ac *Pt°** **vinciis, ecclefiis, civitatibus et dioccefibut pndiAis publicat* fuerint, ac quarta et (exta feria et dies fabbatl hujusmodi pr«terierint minime valituris. Datum Rora*** I **'apud fanAum Petrum anno Incarnationis dominie* MDXLV. idus Decembris pontificatus noftri anuo XII.**

L· de Torrei.
B. Matta-

APERITIO CONCILII TRIDENTINI

MDXLV. X11П. Decembris.

Breve aperitiontr concilii.

PAulus papa tll-venerabilis frater, et dileAe fili, falutem et apoftolicam benediAionem. ^id· pag. ,0»z·

Anno fuperiorr fecuta Dei munere pace inter fercoiftimuni Cxfarem et regem chriftianilfimum, no, fperantes concilium univerfale celebrari polfc, ejusdem concilii fufpenlionem fuftulimus, illudque In dominica *Lature* **proxime prsterita inchoandum ef. fe decrevimus. Cum autem ob fubfecut», poftea juftiftima, illas quidem et ipfamet religionem concernentes rationes et caufas, iu-**

Vital ST

Tam celebrationem in hanc ufque diem di ftulcrimus, ct-infiiper ipi.s caulis certanti-" bus, ipfum concilium in dominica GaaVcre, tertia pradentfs adventus, aperiendum,)n- choandum, et proteqncnddm efle, de venerabilium fratrum nortrorum S.r R. E. cardinalium coniiiio, decrevimus, id vobis per pitffcntes m liras (igmticare voluimus vobis , injungemes . ut ltd aperitionem, et inchoa-* tiortem p-tofecufiohcmque diAi concilii' hq diAa tertia dominica prarfentls adventus, jux- ?a formam litterarum nollr» indiAionis, aC-, ^facultates vobifdefuper a nobis concertas, in Dei ommpotents nomine procedentis, przmiffis deeritis ac conllitutionibus et ordinationibus apoilolicis ceterifqre contrariis non obrtantibu* quibalcumgue. Datum Rom* apud'faij^rrii) Petruiu lubannulo pilcatofis dic iv. Decembris MDXLV.

B'd/i'ur, & Fulgi».

a tergofc

Venerabili fratri Joharfn· Mari* epifeopo l'iznetlino, Ac dileAis filiis Marcello tt- *tulo* S. Crucis presbytero, *Sc* Regintldo S Mari* in Cofmedm diacono S. R. E. card nalibus, noftris A·. apoftolic* fedrs legatis

U U L L J

Pw *qu/tm fir^lati qui prefinter funt in concilia eximuntur 4 l'jlutione Jrci'nurum* je

cuit ir jerjipienJi frutlur r»

Paulus papa IΠ- ad futuram reinx-moriatn.

* In'biiiipectJ Rumam pontificis provia dentu linguloiunt met ɪt a dk obfcqui±«' debita mediat one conliderans, illos prour ttiquum cil j l'pecialit'us favoribus <!k gratiis nrofeqmtur\, quos uHiverUlit cceieii* oblegIrns jugiterMntcntos pro ea laborare, St difperlas impenlas fubire cognofcit . Hinc eft quod no, tam ad labores quam ad Impends graves, quas venerabiles fratres patria<di* , archiepifcopi, ac epifeopi, necnon snleAi filii abbates, & ceteri, quibus jute •'ci privilegio in conciliis generalibus relii.endi, &\n cis fententia, u ccndi periuirt* ett) potcltasX facro oecumcnico & generali concilio petyros dudum in civitate Tradentioa inddo/At quod ad przfem celebratur , intercIfcntcs , pro profccutione ejusdem concilii , fmtinerc coguntur, debitum leipedum habentes , &' animo revolventes, eos inibi relidendo umvetfali ecclefi* refer-E vire, & cum caufa reipublicz Chriftian* ebimt, iri eccieiiis in quibus przfunt , aut in quibus bénéficiât! exitlunt, przfentcs <5c reiidents-s ^merito reputari debere, motu .порαо, "in ad corumdem patriarcharum, a,, hicjsifcoporum, epiteoporum ac abbatum X ceiarorum przdiAorum vel aliorum pro ei · uobis luper hoc oblat* petitionis inftannam , fed de nortid mera libcralitate , &

Anno CHXtsrt 1545· ·

ex certa (cientia , omnibus & fingulirsoatriarchis, archiepifcopis ac epifeopis , necnon abbatibus Af'allis fenjentias dicendl , ut...praefertur, pArellatcai.habenr ibus , & in pollerum habituris , qui in diAo concilio ad przfees *relident-, At* ad illud in pollerum accedent ,(quod quarndia concilium pr»d:fltufn fduravettt , At ipfi ill^interfucrint, occatione patriarchalium feu atchiepifcopafium vel Cpdcopalium ecclediâ^um ac monafteriorum, quibus ad pι-æfcns przlunfaul in pofterum pr eerunt, aut aliorum beneficiorum ccclcfiafticoi uro cum cura & fine cura fzcujarium, & quorumvis ordinum regularium, que eriam cx quibusvis conceffionU bus & difpenf,.rionibus apoilolicis in_jitiilum et commendam alias quomodolibet obtinent, et in_pollerum obtinebunt,, quzcumque , quotcumque et qualijcumque tint, qu* omnia pro evprcllis habeii volumus, ad folutionem qum nucumque fubfd>orum_, feu décimai uni, per nes er fedem apodolicam cx quavis qumtumvis urgenti caufa, h.iAenus impolita·uiy-ct in pollerum imponendarum minime teneantur , nec ad id ab corumdem lubudiorum feu decimarum co|- lcAoribus feu fubcolleAoribus , aut aliis exaAoribus vel quibusvis aliis perfonis quavis auAontare fungentibus cogi poflinr; quodque in eodem concilio* quamdiu duraverit , relidendo, pro przlcnribus ct refidentibus ac divinis interelientibus in ecclcdis , morralterii· et beneficiis tupradiAis habeantur , ac etiam a die arrepti per eo· ad diAum concilium itineris, quoufque ad ecclefias, monatlei ia er beneficia fua hujutmo-, di commode redire potuerint, omnes et ungulos/uo- fructus, redditus et proventus ac oillributiones quotidianas ecclefutun. et tnonatleriorum ac aliorum benefic'ornin Inorum, qu* in qumufvis cccleins h»e lccis obtinent, et m poderum obtinebunt, eriamfi canonicatus et pizbcndz , dignitates, per-' fvnarus, adminnhaiiones , vel officia in cathedralibus, *cti.iiu mctrbpolitanis* ct collegiatis-, ct dignitates qu* in cathcdralibus Detiam metropolium* poti pontificales roajoies, leu m collegiatis eccieiiis hujufmodi principales fuerint, et ad dignitates, perfonatus , adminiftraciones , et officia hujufmexir confueverint per cleAionctn allumi, clique cuta imminet animarum cum ea integritate, cum qua illos peiciperent, fi in eisdem eccIciiis, monafteriis feu locis perfonaliter relidérent, et divinis interclient , percipere libere et licite valeant, apotlolica auAoritate/tenore przfentium de fpeciaii gratia indulgemus .

Mandantes univeriis et, fingulis perfonis in dignitate cccielialhca comtitutis , necnon canonicis metropolitanarum er aliarum cathedralium eccleliarum , quatenus ipfi ,vel tuo aut unus eorum per fe vel per alium fcu al>os faciant, auAoritate noftra , fruAus, redditus, et proventus, ac diftributioncs hujufmodi eisdem patriarchis, archie pifeopis , epifeopis, nccr.on et aliis fententias dicendi poteftate n hebentibus er habituris, in eodem cone uio pre tempore refidentibus, quamdiu concilio hujuimodi inccrfuerint, vel procuratoribus fuis eorum nomi-

Cm»·*11 *545· nibus, juxta indulrl hujufmodi tenorem m». ftgre rumiftrarl» Non permitrentes eos per* locorltm ordinarios et djleflos filios capi'tu-, la eccleliarum prædiflarum aut quofvis alios quomodolibet mole^iri, codBradiflores pet cenfuras ecclcfiailicas ,xer alia opportuna juris «remedia, appellatione pofipofita competec.ido .

Non obftantibus~fi in eisdem ecclefiis five locis primam non fecerint tdfidentiam perfctulem confuetam , ac fluibufvis apoftolicis necnon in provincialibus et fynodalibus conciliis editis* generalibus et, fpecialibinconftitutionibus et ordinationibus ac pr*diflatum et aliarum ccclcfiarum, in quibus beneficia hujufmodi fueriot, necnon eorurademm onafteriortim juramento, confirmatione apodolica vel quavis firmitate alia roboratis (laturis et confuetudinlbus, etiam fi de illis fervandis, et non impetrandis litteris apoftolicis contra ea et litteris ipfis etiam ab alio feu aliis impetratis , aut alias quovis modo concedis, non umendo, patriarchae, archiepifcqpl et epifeopi ac abbates, et alii prxfati per fe vel procuratores fuos pracftitetint forfan haflenus vel eos in poiierum prallare contigerit juramentum . Aut fi eisdem locorum ordinariis et capitulis a difla fit fede indultum, *cl in pofterum indulged contingat, quod canonicos, reflores et perfonas eeccleliarum, civitatum er dioecefeon eorumdem, etiam in dignitati bus, perfonat'bus, adminiftrationibus vel officiis conftitutos , per fubtraflionem proventuum beneficiorum fuorufo ecclefiafticorum, aut alias compellere valeant ad relidendum perfonaliter , feu quod canonicis , refloribus et perfoni, eccleliarum fuarum civitatum et dioecefeon,etiam indignitatibus, perfonatibus , adminiilrationibus vel officiis condituris, er in illis non refidentibus, aut qui in eis p.un.im non fecerint relidendam pdrfonalem confuetam , fruflus, redditus, proventus ct diftributiones quotidianis beneficiorum ecclefiallicorum in abfentia fua miniftrarc minime teneantur, er ad id com pelli, aut quod interdici, fufpcndl, vel ex communicari non poflint per litteras apoBolicas non facientes plenam et expreilam de verbo ad veibum de induito hujufmodi mentionem, ct qualibet aliadiflz fedis indulgentia generali, vel fpeciali, cujufcumque tenoris exiftat, per quam prxfentibus non expreilam vel totaliter non infertam effeflus hujufmodi grarlx impediri valeat quomodolibet vel ditfori, ct de qua ejufque_toto tenore habenda fit in nolitis litteris mentio fpecialis.

Provlfo quod ecclefi» <t monafleria ac alia beneficia hujufmodi debitis propterea non fraudentur obfequiis, Ct animarum cura in eis quibus iila imminear nullatenus neglig-itur, fed per honos et fufficientes vicarios , quibus de beneficiorum corumdem proventibus neceflaria congrue miniftrentut, diligenter'exerceatur , deferviatur imbi laudabiliter in divinis. Bt quia difficile foret ptxfentes litteras ad lingula in quibus de eis fides fori an facienda fuerit loca deferri, volumus eadem aufloritate decernimus , quod iplaium tr.infumtis manu alicujus notarii pubi ci fubfctipt*, et abc nu» curix ecdcfulfic*. v.d'p.-rfone m dign ta te ecclebait.ca conlimt e , fnunitls ea pmt fus fides in |ud'cio et abb!, ubi opus fuerit* adhibeatur, que adhiberetur pratentibus, fi forent exhibit! vel odenf». Datum Rome apud lanflum l'ctrum. Cub annulopifcaC toris die t. Jepuarii MDXLVI. pontificatu» hollri Λιιο XI. '545-

Blofius & Fulgin.

B OI L A IHD'CLeiifTI*

ft» fact public.t j· exjhrfttiuite bartfum.

Paulus epii'copus fervus Cervorum Dei, ad •futuram rei memoriam. · J~

Dl-i *omnipotentis fpiritus*, cuju- .\>mc"' & providentia ecclelii fur temper aa eT, nos pro paltorali officio nollro hortat & admonere non definii, ut ex ipfa-ecclefia peltiferas, qux in ea increbuerunt herefes auferre liadeamit' ; ac nos quide.n jam inde a noftri pontificatus inn o hanc in animo noftro curam infir.t.n Ac infixam habuimus, ut vincam Domini perpurgaremus, & dilfeminata ab hxreticis in Germania impiorum dogmatum zizania evelleremus. Ingemuimus enim feuiper , Sc ex intimo corde 'ioluimus, cernentes tantum piarum animarum numerum, quas Chriftus Dominus nofter prerioliffimo fuofangume redenir, propter peftiferas inim eorum dWftrinas , ex lanft e marris ecclefi» finu & obedientia abfiraflum fui(Te. Sed non Colum errantes fiHos in viam revocare fempet optavimus, verum ipforum quoque hereticorum mentes, fi qui ratione pofiemus , fanare tentavimus ·

Et primo quidem quod noftr» natu r humanitas poftulabat fecimus, ut le.iiba- eos medicamentis ad fanitarem reducere conaremur. In quo etiam Deum D»minun> no(lrum imitari voluimus, qui longanimis S-milericors peccatores diu ut convertantur expeflat. Sed cum lenes nihil medicine proficerent, omnefque conatus noftri inane ef-Cent atque irriti ,adconciliun generale defcendimus , cujus auflontaren illu gravlffimam fore fperabamus , ipiumque concilium in urbe Trldeotina , qu» in ipiius Gcrmauu* nationis jure ac ditione ell, ad accedendum commoda , ad commorandum bbvra congregavimus. Sed ita ptofeflo re< fe habet , ut qui non errore humano , fed diabolica pertinacia a reflo faluris cuniculo deflexerunt , qua ad eorum animos deflendos valere Aεberent, valeant potius ad 'odorandos, nihil enim prorfus nec concilii generalis movit auflorttas, nec variis ex locis epifeoporurr. conventus , nec ch. iftianorum regum Λ populorum veneratio ; quam huiuiuiodi Temper oeçumenicis conventibus tribuerunt. Itaque apeito jam multis mentibus concilio, cclebrarifque aliquot fcilionibus eorum nemo illuc acccedere voluit ‹ fanflamque ipfam Tridentinam fynodum in Spiiitu-Sanflo legitime congregatam , ufque eo contemnunt ac defpiciunt, ut non decretis ejus (laturos fe , non diffinitionibus fidem halfturos , non aufloritati celfuros ede palam profiteantur atque denuntient, fed in priftina fua pertina-

ASimo Chxisti 1545·

ciade impietate permanentes, ficut ipfi fubvcrfi funt: ita,alios fubvertere, dt ut nihil. conciiii auAotitate moveantur perfuadero. nituntair.

Har.c eorum itari» diuturnam pravitatem fi diutius in ecclefia manere, & ad aliorum berniciem impunitate ipfa augeri & corroborari paterentur, non videmus profeAo quomodo gravitlimam Dei iram it judiciurri poifemus etfugere, nec quam rationçm tot animarum, /rot ab illis ad exitium & Th> teritum dueuntur, in illo dic fupremvque judicio repofccnti a nobis'Domino reddere. 1'aque cum de eorum corfeAione omnino dcfpcravilfcmus, vidiiïcmuCque illos plane fanAzDei ccclcfiz hoftes elle, bellumque piis omnibus indixilfe nefarium, quantif ;ue B polfunt conatibus eniti & contendere, ut in eamdem,in quam ipfi ceciderunt foveam impietatis reliquos omnes detrahant, divihi Spiritus infpiratione accidit, ut chariflimus in Chr llo filius nofter Carolus Romanorum imperator femper auguftus, fottilGmus dt religioliffiinus princeps m cofdcm & Dei holies. Λ: rebelles lues, arma *tibi capienda* ctle ftatuerij: cujus quidem pios'laudabilefque conatus, *dr* excellens in rem chrillianam Rudium omnibus noftris At GnAz Roman* ccclefiz facultatibus pro piorum falure, pro religionis dvfcniione, pro Dei honore, denique pro pace «St tranquillitate publica furnu- adjututj, fed cum omne donum opti- C jn«im fuperne ad nos defeendat a patre luminum, paxque fanAa dt falutans, quam cBclefiz cath >licx reilituere cupimus & paramus, e Dei mariu ad nos ventura lit, facris etiam lineris moniti, patres noftros jejuniis 1'xpe & lacrymis, & orationibus, fide integi a & (incero alf. Au elfuis, iram divini mim'nis placavlffe, ext'nAifque d:f-fenfionibus concordium & Cedatis bellis viAcriam «5c pacem irr.petraviflc.

IdcircoChrifti fideles omnes utriufque ferus hortamur in Domino, «Jt paterne admonemus in quibufcumqae provinciis, regnis & oppidis, lbcifque lint, ut ad eumdem-. Donunum nollrum hunlü corde converti, D poftcaquam przlemium noilrarum litterarum renor de fenjent'a eorum, qui ordina. >ii locqrum funt, opera, ut ad eorum aures & notitiam venerit, huic fanAz exped't «mi, fuis ad D um orationibus, piifque rigi pauperes elecmofynis fuffragentur, I quartaque & fexta feria, & fabb to proxime fequentibus jejunent, nili aliquo jufto impedimento idagere prohibeamur. Interim pura cordis contritione dt oris confelfione Lonfcicntias fuas diligenter emundent; & ut Deum fib' magis propitium reddant, die dominici qux (abbatum quo jejunaverunt proxime fequitur, falutari Chrilli Domini noflrj corpojc reficiantur, Deum omni animl (ludio fuppliciter orantes, ut tandem populi fui quem unigeniti filii fui (anguine redemit, mifericordia commotus, *przfcnri*bus eumcalamitatibus liberare dignetur, pacemque illi & concordiam fublatis diflenfiooibus donare; quo omnes ejus fideles impiis exftirpatis hzrefibus, fublatifque diffidi s, *Si* infidelium chrilllan» religionis hoftium metu vacui ac foluti, divine ejus inajcifaticultum dr pium famulatum exhibeant; atque ut tranquilliore animo & majore fi·* ducia celefli' cuchariftis panel vefcantur, neque Ullius gravitate peccati, dt abfolutionis difficultate eumfumere prohibeantur; utque eorum oratio quo puriore a cordo manaverit, hoc fit Deo acceptior, & ad mifericordiam chriftiano nomini impetrandasn efficaciori noljra, quam 'a Deo obtinemus, auAoritate, omnibus & fingulis Chrifti fidelibus, qui hare quz przçepjmus egerint, concedimus, u» presbyteros frculares & cujufcumque ordinis regulares poffinr eligcre, quibus peccata fua confiteantur; quorum confetfionibus diligenter auditis, 'fl' li unumquemque eorum a quibufvis deliAis dt peccatis, quamvis gravibus etiam fedi apoftolica· refervetis, przterquam iis qu* in bulla in die cœnz'Domini legi folita continentur, & ab omnibus cenfuris, in quas propter illa peccata incidiflent, falurari pro deiiA is adm iffis fatisfaAione mjunAa, poff.nt *abfolvete, dummodo &* admillorum eos peccatorum ex animo poenitear, & in polierunt reAe, & ut chrillianes hom nes decet, vivere ftatuant, eaque qux facerdotcs illi» pro peccatorum latisfaAionc mandaverint exfequantur › atque etiam eadem auAoritate apollolica jus or facultatem damus & concedimus prwdiAis faceidotibus, vota omnia abiplis Chrilli fidelibus fufccpta in alia quzvis pietatis opera commutandi, exceptis dumtaxat caflitaris & religionis votis.

Przterea ut Chrilli fideles przmiis *cseic*ftibus invitemus, omnibus & ungulis, qui hrc omnia rite fecerint, proceUionemque.- indicendam, animq ad Deuhi & cogitatione converfa ei pro hxrefum exifitpatione & pace publica fupplicantes, fuerint profecuti; aut fi qui eorum morbo autalio q,.opiam jufto imped'mentô id facere prohibeantur, ·piam elecmofvnam alicui pauperi homini pro Chrilli amore quantam ipfis videbitur elargiti fuerint, *aut fi ipli egent aut* pauperes fint, quinquies orationem dominicam & falurarior.cn>. angelicam pacis a <Deo & concortiix i.mpetrandz, & tollendarum cx ecclefia hxrefum caufa, pia mente dixerint, nos omnipotentis Dei ac beatorum Petri dk Pauli apoilolorum fuorum auAoritate confili, plemffimam in domino peccatorum omnium veniam & indulgentiam damus arque largimur. Prxcipientes infuper omnibus presbyteris tam cathedralium & collegiatarum ecciefiarum fxcularibu', quam altarum quarumcumque etiam chufttalium regularibus, fimulque omnibus cujufvis ordinis monialibus, ut durante hoc adverfus impios dt pertinaces hxrettcos bello, donec fuerit divino auxilio feliciter confefiunt, fecunda, quarta & fexta feria pofl n..Harum folemnia litanias pie canant, una cum orationibus ad hanc rem accommodatis.

Atque ut hzc omnia quo pluribus Chrifti fidelibus nota fuerint, hoc inveniantur plures qui Deo pro publica pace & eMinAione hxrefum fupplicent, in virtute fanAx obrdienti» prxeipimus demandamus o mnibus & fingulis patriarchis, archiepdcopis, epifeopis, dr aliis ecciefiarum ptxlatis, ut cum primum ptzfcntcs aut Illarum

Axtrb CaitiTf »145-

tran-

Ammo Ch*ist i <54$·

tranfumtum manu alicuius prelari aut perfone in dignitate eccleliaItica conftirutx fubfcriptum, ad eorum manus pervenerit , ea» ftatifn omni in loco per fua» ipforum pro. vincias , dioecefe» , ecclefia» , çallra dc ter. ras fine aliqua fraude aut fuco, cum iis gra. tii», conceflionibus, facultatibus & indui· gehtiis gratuiti»7publiCare faciant, non ob· itantibus quibufeumque conIlitutionibus & ordinationibus apoftolicis , & aliis quibufcumque in contrarium , ea declaratione piyemirta, quod poftrjuam prefentes *In re*'gnis, domimiSj provinciis , ciuitatibqs , ca· ftris , diuecefibus , terris, locifque fupradï-Ais publioatr fuerint, aut ad fupra dido, rtim Chrifti fidelium aures pervenerint, diefÎpe prxdiAi quartk & fefte feriarum ac B abbati , ac dominie* fuerint elapfi , ulterius non fint valituri. Datum Romx apud S. Marcum anno Incarnationis Dominiez M. DXLVI. idus Julii, pontificatus nollri an. no xii.

Vifa de curia. Jo. de Fortibus, Franc. Aragonia. B. Motta, Sixtus vice cpifcopalis.

m st ol, γλ un un

ifd Patrer Ctncihi Bononia coafli.

Conjuht Hior utrum tranrferendum fit Conttlium Îridentum inflanttbur Germania.

Venerabili fratri hoftro Joattni Mari* Epifcopo Pripeilino nuncuparo, dt apoftolicx fcdjs Legato do Latere .

Apud RiynilJ. 1J in-1547- nu-ni:r. 91·

Venerabilis frater falutem, & apoftoll. licam benèdiflioneni. M'ifus ad (nos his -proximis diebus a Sçrcnilïino Cxfare dileAus filius nofter Chriftophorus tituli San-Ai Cxfarii presbyter cardinalis TridentinusQ ipfius Csfaris nomine nobis retulit, male· flatem fuam m.igno (ludio, dt diligentia procuratfe, ut upiverfa natio·Germanica-, Concilio jam indiAo , & incoepto Triden. to celebrando fe fubmitteret, prout fe fub· miferar, addiditque fe habere in mandatis abMpfo C*fare, ut fu* majcftatis , ac fe· renirtimi ejus tratris Romanorum Regis, flatuum facri Imperii nomine a nobu pete· ret, ut proreunione diA* nationis ad gremium eccleii* ipfum concilium Tridenrum reduci faceremus . Et deinde dilcAus filiu» Didacus Mcndo/a ipfius Cxfaris orator in E noflro confillorio (intereffentibus de noftra voluntate, cum ipfi id cuperent, catteris o-ratoribus Principum At-Rerumpublicarum , qui apud nos funt j idem dixit & pctiir, dt *nc* mora interponeretur- inftanter pullulavit. Nos verore cum venerabilibus fratribus noftris S. R. F. cardinalibus communicata dc ipforum confilio, & voto pro communis pacis confervacione . At pro evitandis, At ut tam illud, per quod Concilium Bononiam tranllatum eft , quam extera illius facrofan. A* fynodi decreta illxfa. conferverentur , ante omnia in re tam atdua , more majornm nolttorum ipfius fanitx Synodi fratre· noftros epifcopos & prelates , qui ex omnibus fere nationibil' ifthic lunt confutes» lendos elfe decrevimus . Quamobrem de falute dirt* nationis follicili, dc nc mora fd refpondendura. ipfi Cxfari interponatur, volumuf , ut K*£ omnia «jusdein facroi'anA· fynodi patribus explices, ac l'anAi Spiritu» nomine, quoMlla regitur, Invocato, univorfai.e bonum reipublicx Chriftianx & faoAs Fidei catholici, ac diA* nationis reunioncm.pt· oculis habentes, omnes ca matu-£ re examinetis, perpendaris, dr quid ipfi Cxfar'^a nobis fuper hoc refponderi porte DUtetis, ad nos feriberf rion différas. Daturn Rom* apud fandum Petrum fubannulo pil'catotis die XVI. Decemb/MDXLVII pontificatus noftri anno XIIII.

Αμμο Caaisri « H$·

*ʌ U c L*Λ*

Qua retardari jubet fontifex tontilii frogrejj'um,&r ad je mutt eonctltt de- futatoi mandat .

Venerabili fratri Joanni Marie epifcopo Prxneftino , er dileAo filio Marcello nt. S. Crucis in Hierufalem presbytero b* R. £ cardinabbus noftris, Ct apoftolicx fedis de latere Legatis.

Venerabilis frater, et dilcAe fili N fter, falutem, et apoftolicam benedi-Aioneih. Quam femper fuerit Hagrans, et ,ardens defiderium *noftruro, ut* occutftenicum concilium pro remedio herefum , et reformatione morum , ac exteris Chriftianitatis nccelfiratibus per nos non folum indiceretur, fed indAum aperiretur, continuaretur, fineque deb'to concluderetur, notum Deo ell, non ignotum hominibus, vobis vero notitlimum, qui in ipfo concilio legati noftri , eique noftro nomine prxlidentes , id noftrum defiderium cura , diligentia , et pietate veitra, illoruinque venerabilium pattum vobifeum in eo commorantium, haAenus ind-fic'enter exeeuti eilis, ita ut rem ad propinquum pene finem domino auAore perduxeritis: fed accdit, ut dum nos nollri officii, univcrfalifque beneficii, er veftri pii laboris fruAum atque exituin jamjam atfore 'peraremus, hic nofter, veilerque in fanAo pietatis lludio curfus, ficut alias ex bcilis, et difcordns chriilianorum prirjcipum , ita nunc ex caufa, quam vobis putamus non ignotam, aliquantisper nccelfaro retaidandus fuerit. Cogimur enim querelas coram nobis propotitas audire, ne luifitix adminiftra» tionem fuper illis denegare velle videamur, quod fane neque nollrx, neque hujus fanA* ledis confucrudinis unquam fuir. Proinde et li voluiflemus ea , qux reflabant, per nos agenda in ipfo concilio quanto citius expediri,,nc celebratio, nequq expeditio eju» tandiu contra noftram voluntatem d iata_. diutius differretur, boni tamen confulendum, et xquanimiter ferendum nobi· eft, fi ad modicum tempus « profequutiome rerum in ipfo concilio traAaud^rum fuperfedeatur, er interim precognita ipfius rei veritate ad ipfam profequutionem concilii poftea recurratur

,4 IJAt. ■. |i.

Anno Cumari 545.

Tatur tanto ardentia», quanto id ipfum ad noftrum utrumque officium, atque ad bonum publicum, cui omnes Audere debemus, pertinebit.

Nuper liquidera pro parte charitBml in Chrifto filiinoftri Caroli Romanornm Imperatorls femper Augufli per dileAum. Alium Jacobum, (eu Didacura dt Meodoaza apud nos oratorem procoratoremque ad id Ipecialiter conftitutum coram nobis, et vene> rabilibus fratribus noftris S. R. E. cardinalibus in Confiftorio noftro fecreto fuit con. tra vos, et prrlatos vobifemu Bononle congregatos exhibita ac propuliia querela, per quam idem Jacobus procurator nomine ejusdem Ccfatis conquerebatur.

NOMINA PATRUM

Qui *Ronanieajtt covtlti* furboatreaj *int terfnerunt.*

Colleflori/ frantonitit·

Patrum qui concilio Bononis inchoando interfuerunt nomina quidem haud omittit Labbeus ; fed ejus recenlio adeo manca eft dt impetfcda , ut opere pretium duxerim accuratiorem illum catalogum reproducere, quem ex Barbetino codice vulgavit Raynaldi continuator ad annutu^ 1549. aa.

Sacr» *econcilii fr^jfJeate/* , & Lrgerr.

Reverendiffimns , & IlluftriDimus dominus Maria epifeopus Preneftlnus de Monte.

Reverendiflimus , & illuftrifs. dominus Marcellus Cervinus tin fanA» Crucis in-Hierufaiem, presbyter, S. R. E. card.facti concilii prxfidentcs, & apoftolic! legati de latere .

Oratore/ Uearifi régit Ckrifiilni^ai .

Illuftriflimus D. Claudius Durfe, prxfeftus provlnci», de Foret, Gallus.

Illuftrifs. *D.* Michael ab Hofpitali, oη-filialius Patifienùs, Gallus '

Arebttfifiofi·

R. D. Andreas Cornelius, archiepifcopus SpalatrenGs, Venetas.

R. D- Antonius Pilholi, archiepifcopus Aquenlis .

R. D. Ludovicus Cheregatrns, archieplfcopus Antibarenfis ordinis Minorum de Ob* fervantia, Vicentinus.

R. D. jacobus Coccus , archiepifcopus Coreyrentis , Venetus .

R. D. MJchael Saracenus, archlepifcop. Materaous,. At Acheruntinus, Neapolitanus .

R. D Lecavela, archiepifcopus Nazien. ordinis Pr«dicatorum , Grecos.

R. D. Olaus archiepifcopus Ufpalenfis, Gothut

R. D. Robertas Vauthop. Venantius, ar* chiepifcopus Armacanes, Scotu,

Efiftoji.

A R· D- Chriflophorus dc Spiritibus epifeopus Cefenatenlis Viterbienfis.

R D. Philos Roverclla, epifeopus Afculanus, Ferrarienlis.

R· D- Jacobus Ponaetta, epifeopus Malphetenfis .

R· D· Thomas Campegius epifeopus Fcltrenfis, Bononien .

R. D. BencdiAus de Nobilibus , epifeop. Acienfis ordinis Pr«dicatorum, Lucentis.

R.i D. Quintius deRufticis, epifeop. Militen/is, Romanus.

R. D. Robertas Scnatis, epifeopus Ambricen. Gallus.

R. D. Joannes ab Angefto , epifeop.Noviotnen , Gallus .

B R. D. Cathelanus Trivultius, epifeopus Placentinus, Mcdiolanenlis.

R. D. Ferdmandus Pandolphinus, epifeopus Trojanus, Florentinus.

R. D· Alexander Campegius, epifeop. 80· nonien.

R. D. Antonius de Humeis, epifeop. Ifernen. Florentinus.

R. D* Leo Urlinus, epifeopus Forolivien. Romanus.

R. D· Fnfcherus. epifeopus Torcellan. Venetus .

R. D· Lucius Staphileus, epifeopus Sibi* nicen. Illyricus.

C R. D. Marcus Antonius epifeopus Grof* fetan. Bononien.

R. D. Dipnylius Greçus, epifeopus Mil* iopotamen. At Chironenfis, ordinis Mino rum de Obfervantia, Grxcus .

R. D. Braccius Martellus, epifeopus Feiulanus , Florentinus.

R. D. Lxlius Baruffus de Piis, epifeopus Sariinaten. Britonorien.

R. D. Pnilibertus Babu, epifeopus Angolifmeofis, Gallus .

R. D Joannes Baptifta Campegius, epifeopus Majoricen., Bononien.

R. D. Tludxus de Pepulis,epifeopusCarinen., Bononien.

D R. D. Petrus Vorftlus epifeopus Aquen<is auditor Romans Curir, Flandcr.

D. Auguflin. Zanctrus. epifeop. Scbailen. Bononien.

R. D. Hellfeus Theodinus, epifeopus Soranus , Arpinas I

R. D.. Jacobus Cortefius a Prato,epifeopus Valionenlis, Romanus.

R. D. Fraocifcus Boerus, epifeopus Maclovientis, Gallus.

R. D. Georgius Cornelius, epifeopus Tarviimus, Venetus.

R. D. Baldatfar Lympus, epifeonus Porruen. in Portugallia ordinis Carmclirarum , Portugallienfis.

E R. D- Bernardus Bonioanncs, epifeopus Camerincn. Romanus.

R. D. Angelus Pafchalis epifeopus Motulanus. ordinis Prxdicatorum, Dalmata ·

R. D. Joannes Campegius, epifeop. Parentinus, Bononien.

R. D. Ludovicus Simoneta, epifeopus Pifaurien. Mcdiolanen.

R. D. Auguftinus Stenchus, epifeop, Chiffamentis Bibliotbecarius apoftolicus, Eugubinus ·

R. D

Anno M4i·

R· Θ· Tiberius de Mutis, epifcopus Jea-Moeni Romanus.

R. D. Georgius Andreacius, epifeop. Reglenrts, Mantuanus.

R. D· Aloyiius l.ipomanus epifcopus l$otpneniis coadjutor Veronen. Venetus.

R. D. Jolicius, epifeop. S. Pauli., Gallus.

R. D· rhilippps Archintus, epifcopus Salutlam;n vicarius SS. D. N. pape injirbe; Mediolanen.

R. D. Vincentius de Durantibus epifeopus Thermularum, Brixien.

R. D· Jo. Petrus Ferrettus, epifcopus Mylonenfis, Ravennaten.

R. D· de la Guiche, epifcopus Mitapifcentis, Gallus.

R. D. Ægidius Folietta, epifcopus Caprulanus, Cingulanus.

R. D· Ricardus Putus epifcopus Vigornien. Anglicus.

R. D. Petrus Ghlnuccius epifcopus Cavallicen. Senenfis.

R. D. Cornelius de Murtis, epifcopus Bituntinus ordinis Minorum Conventualium, Placentinus.

R. D. Marcus Maliperius, epifcopusCorlulanus , Venetus.

R. D. Jacobus Jacobellus, epifcopus Belcaftren. commiffirius generalis apoitolicus facri concilii, Romanus .

R. D. Alvarus de la Quadra, epifcopus Venuliftu' , Hifpanus .

R. D. Thomas Cafellus, epifcopus Britlnorien. ordinis Pratdicatorum , Rolfancn.

R. D. Galearius Floreimonteus, epifeodus Aquinaren, Sueilanu?.

R. D Philippus Bonus, epifcopus Famaguften. Venetus.

R. D. Jo. Bjptitia Cicada, epiteopus Albingenen. auditor earner* -apoftolic» , Genuenlis .

R. D. Stella, epifcopus lavrllenfis ord. Prredicatorum, Venetus.

R. D. Francifcusde Mauni.epifcop.Briocenfis , Gallus .

R. D. Pucc'us, epifcopus Venctcn. Florentinus.

R. D· Berengarius Bombau, epife. Calventis , Hifpanus.

R. D· Prancifcus Gallianus, epifcopus Piftorirniis, Florentinus.

R. D. Petrus Dival, epifcopus Sagientis, Gallus .

R. D. Gregorius Ca(iagnola.,.epifcopus Mylenen.fis ordinis l'rxJicatorum, Gr*cus.

R. D. Roccabella, epifcopus Maceratentis, Recanarenfis.

R. D. Jacobus Barba, epifcopus Aprtitinus ordinis Hrremitatum laetitia apoftolicus, Neapolitanus.,

R. D· Camillus Mentuatus epifcopusSatrianenlis, Placentinus.

R. D. Jacobus Spiphame epifcopus Nieernien. Gallus

R. D. Scbaftianus Pighinus , eplfcopuf Aliphanus , auditor curi* Romans, Regie niis.

R. D. Ambrofius Catherinus Politus,eplf.opus Mmctien. ordinis Pr*dicatorum>bctienfi» .

R· D. Peregimus Fabius epifcopus Veftanen, auditor Roman» rurr, Rononen.

R. O. Pompejus dc Zambrccaiii, cpilcopus Sulmonentis , Bonoqientx-.

R· D· CamillusPerufchus, epifcopus *Alatrinus* reâor (ludii Romani, Romanus

Preeuniorer.

R. P. AmbroGus Pelargus ordinis Pr*·dicatorum procurator, reverendiffimi, & illuftriflimi Domini *Adolphi* archiepifcopi Ce*lonien,* facri Romani imperii *ekâoris,* necnon capituli ejusdem ecclefi* Coionienli» procurator, reverenditfimi & illurtrirtimi domini archiepifcopi Treveren. elcâoris (acri imperii , germanus ·

Abl/iiet.

R. D. Lucianus de pttonibus, abba» Pompoli» Fcrrarien. Mantuanus .

R. L) Chryfortomus C m lianenGs, abbas SS· Trinitatis de Cajeia , Calaber.

Genertitt ordinum.

R. P. F'ancifcus Romeus, generalis ordinis Prrdicatorum , Aretinus..

R. P. Bonaventuta Pius, generalis otdi-r.r Minorum Conventual.um , Cortacciarius ·

R. P. H cronymus Seupandus generalis Heremitaruin S. Augutli"i Neapolitanus ·

R. P. Nicolaus Audetus , generalis ordinis Carmelirarum, Cyprius.

R. P· Augultinus Bonuccius generalis ordinis fanA · Mari» Servorum, ArctmuS.

R. P Simon Guicciardu* Stampentis, generalis ordmis Minorum S. Francitci dc Paula , Gallus.

C>jfictnht Concilii.

D· Hugo Boncompagnus abbreviator ,Bonomen.

D· Hercules Severolus Promotor, Faveneinus.

D. Angclu^dalfarelius fecretarius, San-Aofeverinus

Pompejus de Spiritibus magi(1er Ceremoniarum, Spoleranus.

Subduntur nomina Notariorum diverfarum nationum, qui fuere tredecim, & Theologi» profertorum, qui fuere numero ofluaginta quinque , quorum ultimi a focictate jefu, qui presbyteri reformati dicebantur, fuere viri infignes, Claudius Jajus, Jacobus Laynes, Alphonfus Salmeron, focii fanâi Ignatii, & Petrus Canriius Germanus ctuditis operibus clariiimus.

BREVF.' APOSTOLÎCUM

Christ. «545-

ad-univerfos epifeopos Galli*·

For *invitet* *lini* TrideutiuurHi I'

V Enetabilibus fratribus archiepifcopis..&' cpiieepis, & diledlis tiliis abbatibus,' ac quorujivis ordinum generalibus, & aliis in conciliis generalibus locum aut vocem quomodo!ibet habentibus, in regno Frahcii conftitutis S. <St 4·.'β·

V -h Mon·

Cupientes pio coihmiffb nobis apoftolatus officio, Ac debito honoris Dei & falutisanitnarurpUlumo, & tam gravibus ma'lis laborantAiniverfaii ccclefiae eo remedio fubve-P hire, quod faoifta h*c Cedes ad tollendas hr-> relcs, & fchilinata fedands perpetuo adhiberc confuevit, licut ab initio pontificatus flatutum ad deliberandum nobis fuit: cujus voluntatis noftr* cariftimum in Chrifto fi* Jium noftrum, regem ChnftiandTimum, aliof-r que. reges & principes·, teftes dt confocios hibernus. Hellerno die ad Dei omnipotentis laudem, de venerabilium fratrum noftrorum S. R. E. cardinalium conlilio & atfenfu. oecumemcum & generale concilium in Civitate Tridentina, a die facratiffinio»re-(urreftionis dommicr proxime fusuro,, divina opitulante gratia, celebrandum indiximu<. tient litterarum exemplo, quas fuper C ejus indiélione ed'dimus, cognofcetis. Etfi autem minime dubitamùs, quin tàm neceffario tempore, quisque veltrum maneris fui memor, paratus fit Deo *& fponf** elusaecletir officium fuum preftare, licut boqos Ar catholicos prxfules ac fideles Dei mittiftros decet, *tamen pietatem veftram noftra* etiam hortatione duximus vehementius excitandam, univerfitatcin veftram in Domino cohortantes, (Xr monentes, dt per apoftolira feripta in virtute fanA* obedient ic diftrifte prateipientes arque mandantes, ut fine recufationc ad celebrandum concilium Tridentinum intra prxlbhstam diem conventa, tis, affuturis illic fcdis apoftoiic* legatis ,D qui vos dt ceteros pralatos'advenientes excipient I ut pro veftro ac reliquorum' ftudio ecclefia tam. diuturnis mifertis *afflua* eri* gatur, ct *ct* rantis laboribus <St procellis aliquando cOnquiefcat, licut divina mileri-cordia freti confidere debemus. Nos quidem pro loco & munere noftro vos dt reliquos fratres ac filios noftros omni ftudio, cura, diligentia, adjuvare parati fumus, nihilque quod prTtlari a nobis poffit prztcrmitrere, quoad concilium ad.optatum, Deo anrtuente, finem perducatur.

Datum Roma.· apud S· Petrum, fub annule pitcatons, dje ultimo Novembris 1560. pontificatus noftri aono 1 E

NOMINA-CARDINALIUM -*""?

HK|S I I *545·

Oratorum i erebiefitoforum qui fejjioat X f. Tridetnue'leterfutruut.

R Eçérendliffimus Marcçlfus de Çrefcentns, cardinalis legatus.'. Kabiwi

R. afardinalis Tridentinus. vulgata

R, epifeopus Spontinus, praefidens. abHugone

R. epifeopus Veronenlist alter ex praelidentibus. in s. An- *'<]· Inj

R Sebaftianus arclrepifcppus Maguntinus cle&of. n"". x"x'

R. Joannes archiepicop. Trcvirenfis eleft^

Generofus D. Comes dc Monfort, Ora* tor Imperii.

D- Franclfcus de Toledo regis Hifpaniaj rum orator·.

R. Federicus Nauceri epifeopus Vienneo* (is orator rcgij Romanotura.

R. archiepifcapus Turritanus·

^R. archiepifeupus Atmbereniis,

R. archlepiit^pus Panormitanus.

R. archiepifcopus Calarriranu*.

R. archiepifcopus Granatenlis·

R epifeopus Segtobicenfis.

epifeopus Majoricenfis.

R epifeopus Caftcllarianenfis·

R. epifeopus Laucianenlis-

R. epifeopus Algarenfis.

R. epifeopu, M.cienlis, fuffraganeus Maguntinus.

R. epifeopus Siracufienfis -

R. epifeopus Gzarenlis.

R epifeopus Aurienfis.

R. epifeopus Pacenlis.

R. epifeopus Conftantinenfis-

R. Eplfwpus Olcenlis.

R epifeopus Solonienlis, luttraganeus cpl-(COpi Herbipolienlis.

R. epifeopus Calagurritanus.

R. epifeopus Elncnlis.

R, epifeopus Monopobtanus-

R. epifeopus Lezionentis.

R. epifeopus Onetenfis.

R. epifeopus Tudenfis.

R. epifeopus Lacoricnfis.

R. epifeopus C.idinenfis.

R. epifeopus Altoricenfis.

R. Nicolaus Pfeaume epifeopus Vlrdunenfis.

R. epifeopus Salamincnfis · fuffraganeus Majoricenfis ·

R. epifeopus BofTanenfis-

R. epifeopus Mutinenlis.

D- Francifcus, Fifcalis Hifpaniarum.

D- Secretarius concilii.

DoAcrcs Theologi non copiofa hominum turba

AAvo

ibid. pay. ,, i.

Saerofanfla jyntJi proltfiatin ante Callia rt&tf Itferarum leftionem fafia ,

SAcrofanAa generali» oecumenlca fynodu» interpretando verba literatum chriftlaniflimi'regis\ ubi illam *conventum* appel•laf, In bonam pattern, prout dc tanto rege Chriftianiflîmo/credcndum eft , it^ ut de conventu hoçjeg'timo.oecumenicum ac generale concilium faciente ïntçIllfantur, *Se* proteftando <î aliter liter» IntclUgerentur, non eflc ad ipfam (ynodum direAa», parta eft quod liter» regis prcdtAc legantur & proteftatur legi fine aliquo ejus prcjudicio- ti

BtfLLJ 8. D. N.

***D.** Julii Jltrina providentia papa JIT.* No**ti»** *monitioni/ 6- reauf/ttionte poenahr tralatarum,* «r *aa eoncihunt yuan· tOftvr pofji'it perfonaliter, &* non *per procnratoree accedant .*

Ibit. pag.

JUlius epifeopus fervus fervorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam . Licet nos alias C 8x certis tunc expretlis rationabilibus caufis,.facrum oecumenicum generale concilium per foeiicis recordationi» Paulum papam tertium prxdeceffbrem noftruin indiAum , ad civitatem Tridentum reducendum elfe duxerimus, ac venerabile» fratres noftros patriarchas , atehiepifeopos, & epifcopos, nec non dileAos filios abbates, omnefque dk Angulos alios de jure, vel confuetudine aut privilegio, concilii» generalibus interefle debentes , ut tunc proxime futuris, dk nunc prererltis cal. Maji in ipfa civitate Tridentina, legitimo ceflantc impedimento convenire & fe congregare, ac iplius concilii continuationi & ptofecutioniD incumbere vellent, pet noftra» littera» hortati fuerimus, prout in iliis plenius continetur , ac diledus fillup Marcellus tituli fandi Marcelli presbyter cardinali» deCrefcentii» nuncupatus, nofter dk apoftolicx ledis ad diAum concilium legatus, dk Venerabiles fratres Scbaftianus epifeopus Sypontinus, ac Aloylius epifeopus Veroncnlis, noftrl dk diA* ledis, ac in eodem concilio, una cum prxfato Marcello cardinali dk legato nomine noftro prxftdcndum nuncii , eisdem cal. in diAa civitate adfuerint, dk conciliumipfura refumpferint, ac feflionem in Kal- Septembris proxime futuris fieri ordinaverint, jamque rlUvi calores prxtcrierint;, et ex ip-E fius Dei benignitate , annona aliquanto uberior nobis reddita iit , ncc res humano vidui neceflarix hoc (empore delinr. Nihilominus prrtet legatum de prxlidcntes prxfatos, ac nonnullos llifpanicx nationis epifcopos, pauci admodum prxlati in dida civitate convenerint, in maximum profecutionis ejusdem concilii prxjudicium , dk in eo ttadandoruni dilationerfT· Nos qui LndiAio-

ni» & alias qüafcumque defuper conlcAas \dk publicatas ipùus prxdeceffori· Juteras , cum omnibus dk fingulls iiieis conteritis litteris ! claufulis dt decretis >n . fuo robore pernytnere voluimus, dt quatenus op«cflet innovavimus, *ipfiu»* prxdeccilbris, qurprxlatos dt alio» vocem in codemid'oncilio ut profertur habentes fub djveriis poenis iterato monuit ,"*vefligü» inhérentes , habita defuper cum Venerabilibus fratribus noftris S- R.E. cardjnalibuK rpatura deliberatione, dc eorum conliliq dt aftênfu, eosdem patriarcha», archiepifcopos, er epdcopos et abbates *6c* alios in concilii» generalibus relidendi dt in cis fententias dicendi poteftatepi habentes , de novo hortamur dk monemus , ac in Domino requirimus, eifque in virtute fanAx obedienti» dt in vi luramenti quod nobis dk aliis Romanis pontificibus prxdcceiToribus noftris preftiterJnt, «Cvfub omnibus de jure, vel conluetudine in celo*'^ luationibus conciliorum adverfus non accedente» terri et promulgari folitts, aliifque in litteris prxdecciloris hujufmodi . contentis,' per eos nifi prxfcntibus cum effeifu paruerint, incucrendis |X>ems dlfttide prxeipiendo mandartiu'., quatenus ipûmet perfonaliter per feipfos , dk non per procuratorem aur procuratores, quos lolum ad fe ii eodem concilio, li forte jufto impedimento detineantur cxcufandum, dk de eorum impedimento tidem legitimam faciendam, ita ramen quod éodem impedimento cc#ante, ipli perfonaliter dk non per procuratorem aut procuratores compatere omnino teneantur, conftituerc poife nolumus, quanto citius poterunt ad eandem civitatem Tridentlnam accedere & continuationi et profecutioniconcilii hujufmodi adcflfe et intereffe velint- Nec mandata procurationum pro aliquibus preiatis aut aliis vocem lut prrfettur , habentibus nili, ad eos ut prxfertur exculandum dk eorum impedimenta deducendum dk probandum recipere aut acceptare prefuroant . Nos enim omnia ct lingula mandata per prxlatos dk alios prxdiAos ad aliud quam eorum juftum impedimentum in concilio hujufmodi allegandum et piobandum, hadenus fada et in polieram facienda , nulla, irrita , ct inania, nuJJiusque roboris et momenti fore , ac h lum prelates ct alios patres in dido concilio prxfentes, et pro iplismet prefent ibus tantum et non pro aliis, etiam li ab ei» mandata cum quacumque ec plena et libera facultate et poteftate habuerint, vocem in dido concilio habere pof. fe. Sicque insprxnniln omnibus et lingulis per quotcumque, quavis authoritate fungentes, (ublata eis et cuilibet, quavis aliter judicandi ct interpretandi facultate ct authoritate judicari ec interpretari debere, acquicquid fccus fiper his a quoquam , quavis authoritate fcienter vel ignoranter contigerit attentari , irritum et inane decernimus. Non obftantibus quibusvis conceflionibus, induitis et litteris apoftolicls, fua quibufeumque tenoribus ct formis, et cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliifque cfticacioribus' et infolitis claufulis, nec non irritantibus et aliis decretis , quomodolibet etiam motupropiic

*J4i·

<' c con-

Ansto Cast*11 *545·

concсffit, ac etiam iteratis viçibus approbatis ct innovatis, quibus omnibus, eorum tenores prafentibus pro fufficienter expteffis habentes, HI4 aliter M fùo robore pernianfuris, hac vice dumtaxat fpecialiter ct exprefte derogamus, contrariis quibufcumque. Etiamli patriarchis, archiepifcopi ct aliis prxfatis ab eadem lit fede indultum, quod interdici, fufpendi vel excommunicari non poftint; per litteras apoftolicas non facientes plenam et exprellam,ac de verba ad verbum de induito hujufmodi mentionem. Ut autem pr*tnilfa omnia ad eorum quorum interet! notitiam deducantur, nullulque de eis ignorantiam juftc praetendere poflit, vplumus ct apoftolica authoritate decernimus, quod prxfentcs litter* per aliquos curi» rtoftr» curforcs vel notarios publicos, in balilica principis apoftolorum de urbe et ecclciia Latcranenli, dum inibi multitudo ad divini audiendum convenerit, palam & clai a voce legantur, At lc-Aa in carundem balilic* «Sc eccleli», ic cancllari* apoftolic* valvis, nec non in acie campi Flor* affigantur ,ubi ad lcrtMnem Ac notitiam eundorum aliqaamjiu affixe pendeant,& cum inde amovebuntur earumexempia eisdem in locis remaneant affixa, per qu* earum tranfumptis manu notarii publici fublcriptis & tigillo alicujus perfon* ln dignitate ecclelialtca conditur* munitis, Ceita iSc indubitata fides adhibeatur, prout prxfentibus adhiberetur fi luerint exhioit* vel oftenf*. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftr* hortationis, admonitionis, reqaintionis, mandati, voluntatum, decretorum, At derogationum infringere, vel ei aufu temerario contraire. Si quis aute 11 hoc attentare prxfumpfcrit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum apoftolorum ejus Petri, & Pauli fc noverit incurfurum. Datum Rom* apud fandum Petrum, anno lncarnationis Dominic* 1551. fexto Kul. Septembris, pontificatus noftri trnno fecundo.

Gal. Aquinas a Latata.

Pro R. D. M. cardinali Crefcentio

Joannes Larnicns.

A tergo fupra feript* Bulli» h*c erant deferipta.

AN·ó » nativitate Domini 1551. Indldiorie nona, die vero ultima mentis Augufti, pontificatus lanffiflimi In Chrifto parris, Sc D. ND. Julii divina providenti Pap* III. anno fecundo: prarfentes retro feript* Jitter* affix*, publicat* & kA* fuerunt, juxta formam retro feriptam litterarum apoftolicarum, ut moris eft,dimiffis copiis, affixis ad valvas feu portas Balilicatum principis apoftolorum de Urbe, & ecclefi* Laterancntis, & cancellari» apoftoJic», ac in Arce Campi rlot», dimifla bulla origin. h jihxa per aliquod temporis fpatium, & ucnide riri iffis ccpns affixis ut fupta per nos 1 hornam Roger, dt Joannem Freyle prxfati fanAiftiml D. N. pap» curfores.

A Who Chuiп *HI·

Reglftrata apud Galeatium Secretarium.

P. Cornei magifter curtorum·

regit Gnllut tH concilium Tridcnlinnm.

Ibid png.

HEnricusdivinobeneficio Francorum rex SanAiftrmis in Chrifto & obfervandis tuu.mopere pattibus Tridcntini convenrus S. P. D. Hoc in in primis vtlum eft convenire cum cuidam lingulari obfervanti* noitr», majoru nique nolltotum in uriivetfam cccleliam, tum egregio pratena ftudio erga ordinem vcftrum, patres ornarillimi quod apud vos minime nos quidem ditlimulgndum duximus, quibus non caufis, quam juftis, quamque neceflariis modo addurti vel impulit, verum etiam coa-Ai (imus nullum epifeopum qui noftrr ditioni, diet ⁄Tndentum mittere, ad cum conventum celebrandum, qui diet a beatitlimo patre papa notiro Julio indiAus nomine puolict concilii, caque de cauta prrfcribenda, breviter ad vos omnia curavimus, At qu» pro nobis exponenda, et qu* vobis ipns, illa dignitate, ifta giavitate hominious diligenter et attente perpendenda vi. debanhir. Prxfertim cum nobis dubium non clTct, valde alienum a fipientia, prudentia, integritate veilra fanflillimi patres, fartum aliquod aut nolrum, aut alterius cujusvi* remrere condemnare, quod profperta dijudicataque caufa vobis tacillinie probaretur. Jn iis itaque qu* pro caufa notha (cripta mittimus, (unt qu» partim communi omnium, partim qu» prxclpuo jure aut profitemur ultro, aut afpefnanrur a nobis, ac deprecamur, necclfario quodam ct explora to pene injuri», ac contumclir metuliquisretincatur a vobis humanitatis tentus, aur benignitatis, minus vehementer, ac prxter modum videbimur oppugnari a nonnullis. Quibus tamen ne repugnarcniu<4,uidciri, (i liceret nobi, ab omni juftitic, atque aquitatis inftituto & fufeepto femel patrocinio recedere. Sed h*c omnia famftilluiit paires non lecus ac honorarii arbitri comiter, ac benigne uti audiatis ab eoque recitari patiamini, cui has ipfas literas ud vos nulia alia de re dedimus vos vehementer etiam, atque etiam obtclfamur, eaque fic accipiatis, oboeramus, non tanquam ab ignoto, aut alieno, aut adverfario profeAa.fed velut ab eo, qui hxrcditario nomipe Maximus, ai t, (icutt loquimur, primus, et perhibeatur, et lit eccleu» catholice filius, quo quidem in domcitico oinainenro obtinendo, & in luflinenda maiorum noilrorum et virri.'is pietatis opinione pollicemur vubi prxit.intdliml patres, ldtjue adeo nobis fuu.ere audemus freti benignitate Domini noft.t Jctl» Chrifti recipimus, fpondemus n< s mu ticaru illorum animi magnitudinem, v gilantiam, follicitudinetu, fortitudinem, rcligioiiem.omni gene-

AtW Cearrvt '$«·

getsere prcftaturot eff*e, ltudioruip officit?-. rumque ooftroturo; tantum abeft ut dum (aAacn, & fliatam ab. aliis lnjuriam necef-fario cogimur repellere, aut traditam nobis a majoritrai noftrls ,eccleli» catholice catitatctn deponere queamus, aut noftrn fponte definere profequi quidquid ab ea pertraAatum, decretum, conditurum fuerit . Quomodo videlicet" ab illa pertraAari decerni , & conditui par eft : durti nequld lnterea ùncero ataue" integro ab hxrettcorura vecordia principi immerenti, atque innocenti aut captiofum comparetur, aut contumeiiofuiD. Sit D-N. Jefus Chriflus ipfe, qui author7 eft, cuftos etiam Sc confervator, patret ornatiflimi, falutis', incolumitatis dlgnitatifquc veftrc. Valere. Ex villa regia, Îuje fontis Bell»·anu» dicitur ante diem d. Aug. tjjr. Sic fignatum Henry; At Inferius Du Thier. In dorfo literarum fuerat feriptum: fanAiflimis Ac obfervandis in primis in Chrifto patrious conventus Tridcntini.

Prettflatiu régit cbri/lumijjîmi anuint

Ibid. pag.

HÆc funt, fanAiflimi patres, que port fufeeptum primum agri Parmcnlis patrocinium a chriftianilfrmorege, port ekottam demdc ea de re gravitijmam, fed injuftilfîmam illam quidem querimoniam, poti oblatum poftremo proximum hunc tumultum, & certiflimum civilium armorum inteftinique belli tenorem oftentatum Rex ipfeJ^ cbriftianitfimus wflit, tum beatiflimo patri pape notho Julio, rum facro cardinaliumcollegio probteri, denuntrarique, O"» mri. dem prope verbis font deinceps expbfita. Curo faAa quedam fua, qu» non modo reprchcntione nulla , fed etiam lumma laude digna cflent . 'r-.hi tamen, atque vocari in invidiam animadverteret,idquc bominumquorumdam iniqua interpretatione fieri, coque dilfcnlionum femina jaci, querique materiam armorum, illud in primis fedulo curaviflc ut quoad res integra effet At confilii, & faAi totius rationem illius fanAitati, collegioquo accuratiflime redderet Paulus aTermis orator fuus, vir cqueftri dignitate ciariiiimus, idquc de confilio a fe faAum effe, ut li qua in animis illorum minus commoda de fe opinio infedilfet , ingenua illa fatisfaAione revelleretur- Atque ira lmminentibus malis, li repudiata paceoccafiones arnioruro cupitims arriperentur, irer ipfe obviam, & quo id *ejus fieri polfet,* tanto ante refutarer. Itaque primum omnium illud propofuill?. id quod fcciffet, ut ejus propugnationem tdlciperet , qui in fidem fuam quab in portum aliquem confugiflct, fe non ridere qua ratione a uuoque jure pofllt improbari , quinpc cum id non magis communis cuiuld.im diet humagitatis ad lncertos At rerum , & temporum catu>, quam optimi, in.ixunique ac vere regii, & liberalis aniiui officium ; nec «quum effe fe deteriori conduione haberi quam ceteros. A fe nihil alture «Aum , nihil fubdole cogitatum , nihil commodi alicujus fui caufa geftum ; fed unius eccleli» tantummodo ha-

bitam efle rationem , pro perpetua quadam Françorum reeqai ac .maiorum fuoruin confuctudine ,· qui illam ipfiin non opibus folum Cuis exornarunt t aut armis extulerunt, *feti* corpora ctianj (ua graviflimis 'illius temporis periculis omnibus oppofuerunt. ldnuc quod fieret illius caufa ereptam efle, nia cuud.tionibus elle tcllatillimum ,quas ipfas pavis, concordirque conlllltuend» obtuliflet; que quidem eo feniper fjicAarcnt, uti qua de rc agebatur , ea res ne *ecclelic* aliquando, vel furriperctur, vel eriperetur , quam vellet perpetuo juris ejufdem ditionifque effe, idque unum tantopere contenderet . Qii» cura hujufmodi client, neminem lane men* tis exiitimare polle, quacumque a fe vel aAum , vel fufeeptum , quod non maximum, generoli lfiniumquc regem deceret, & hoc loco, Ac hoc animo principem, qui fe noiu. modo *abitmentiflimum prriiitiffer,* fed etiam fuis maximis fumptibus ac nonnullo fuarum rerum difpcndio Italic pacem, otium, libertatem obtuliflet, Ar *omni fuo* Audio, *eu*natuque eccleli» dignitatem, atque authoritatera procura flet ; fe preterea palam dcnuotiailc, ac rellatum efle, fi beatiflimi pap® noftri fanAitas hanc juftam efle caufam armorum dccrev iffiTt, ac proinde ltaliam, atque adeo univerfam pene Europam bello implicaviffet, ea quo eccleli» flatus convelleretur, tum mores, tum religio, tunc, fidei ipltus caufa in ultimum difcrimen a«iuueeretur Maximo id quidem fuo cum colore futurum , fed fibi tamen nihil eorum merito imputatum lri, qui omnia arte fecilfet. quo minus ilia accidérent ; omnefquc proSrerea conditiones, qu» modo At honeftse : remporta illius etfeot, noti folum ferre, verum etiam arripere voluilfet . Denique concilii, quod nuper ind iAum effet, folutionem.quam li ad arma irctur necefle cr.it confequi, *tibi* minime aflignari pofle ; orare etiam atque etiam obteftari enixius tummi noftri pontificis fanAitatem, conlidc,.ire ctiam atque etiam quanta ex bello (eme/ fufcepto damna , atque incommoda reipubli*c»* chriftianz impenderent, caque ne evenirent, quod pro pace tuenda facillimum erat efficctet^ Attamen cum hxc tot ac tanta pro fe per fupradiAum illum oratorem fuum egiffet, monuiffer, denunciaflct , hor. tatus effet, tantum abeffe ut illis omnibus, qu» fummopere jure omni divino humanoque niterentur, ullo modo fummus Chiiftianorum pontifex moveretur, ut cum pacem tranquillitatcmque tueri deberet, conttovetfias , diflidia , lites , liqu* ipfts inter fe principibus chriftianis client, vel minuere, vel funditus tollere, ocium atque fecutitarens omni ratione celebrando concilio pararo; Itali» tamen funeftiflimum bellum concitare, quo totam mox Europam conflagrare necffc effet, nyva excitare animorum diflidia, >ditui ad concilium omnes pr*cludcre maluiffe videretur, eamque omnibus lufpieionem inducere, iftam iplam concilii Tridentrni indiAionem non communis univerf» ecclefi» utilitatis gratia repetitam efle, fed faAam potius conditionem cum iis, quorum privatis rationibus accommodis illic interviretur, nullo reclamante , nullo tepugnante,

Amho Ch»u*' M4i

Anno C*a>*ri IJ4S'

— *te;* videri certe fummi pontificis noftri fanAicatcm fe excludere, ac fruéfu optatilfinii concilii privare voluiffe ; id rerum initia, progreifus, exitus conciliorum fanAitatis eius videri declaraffe cum illa de caufa, nec noc tempore, nec hoc authorc, aut bellum tam perniciofum , tanto univerf* reipublic* periculo fufeipi, aut tanta ejufdem, republic* jaâura & calamitate geri debuerit . Claros fxpe numero & admirabili quadam animi magnitudine principesdiilimulandis gravioribus injuriis pacem retinuifle, coque modo reftinxifle initia communis incendii. Nunc quxlitam videri ultro & adornatam, a quo minime debuit fiammx illius pernirlofifljmxac luituoliflim» materiam,conflicuendam fulffe › aut revocandam magis exemplo fanAitatis illius, concilio ipfo jam indido, veteris ecclefi* feveriorem difeipiinam, ac fpeciem, non labcfaAandam aut deformandam eam , qux cum pauciffimorum hominum religione nititur › tum pauciorum multo honeftate, ac moribus agnofeitur, nec fpargendachriftianis principibus odiorum femina, nec obiiciendam Petri principis apoftolorum naviculam majoribus prope fluAibus quam unquam ulla majorum noliro-rum memoria objeAa fit, nec fe ab eo concilio,quod magnopere expedivifler, interdufis itineribus arceri OportuiiL·. Regem perpetuo fuo fenfu non modo nomine chriilianiflimum, cujus cum tanta majorum beneficia ineccleliam exillant, ipfe incommuni fidei, ac religionis caufa non hxferit ufquam, nec offenderit, nec titubarit ullo modo, nec animo futurus fit unquam ab ecclelix catholic* rationibus alieno, fo facere non potuifle,quin apud · lus fandi stem, spud factum cardinalium collegium-dolorem fuum exponeret, ac vere, & βχ animo conquereretur, illndqae tamen querendo tum precando poilularet, nec alienum exiitimaret aut fuo, aut majorum fuorum mote quod deprecaretur quidam, hoc eft(ut nunc loquimur) protellarctur ipfe quomodo quidem omnino proteftatus eft ; licut ab ipfo libi jure permitium elfe non Ignorabat, vidclicet[) ne fibi graviflimis bellicorum motuum difficultatlbus implicato necefle effet Tridensum ad concilium mittere fu* ditionis epifcupos, quippe quibus nec liber, nec tutus eo pateret acceffus, neve ad ipfum concilium, a quo excluderetur inviriflimus , generale» totius eccleii* catholic* aut haberetur, aut appellaretur, quin potius privatum exiflinuretur concilium, quod videretur quidem qurlitum & expetitum non re. fdrmand*» relht^endaque difeipiinz, nec (edarum comprimendarum (ludio , fed quibuldamobfcquendi, quorum privat* utilitatis magis quam public* ratio inita efle videretur. Denique nec concilii hujufmodi,, eorumve decretis aut ipfe, aut populusO Gallicus, aut ulli eccleii* Gallic* minlftri in pofterutn tenerentur. Immo vero fe teftati palam , ac denunciare ad eadem fe remedia ac prxfidia defcenfurum, fi necelle videretur , quibus majores fui Francorum reges in re confimili, caufaque uti confuevident ; nec tibi quidquam antiquius fote fecundum fidei, ac religionis integtitatem, libettate , & incolumitate ecclcfi* Gallicane. Nihilominus boc fe profiteri tamen non hxc ita a fe dici, quali aut cogitaret ullo modo, ant haberet in animo meritam , ac debitam a fe fande apoftolicc fedis cibfcrvantiam, & obcdiendl conditionem, aut excludere, aut imminuere ; contra *operam daturum efle ut* magis, ac magis in dies fe dignum probarer hoc chriftianiflimi regis cognomine, hocque maximi ecclelix, & fidei protedoris elogio. Animi hujus fui ac ftudii propenfiones ad felicio. ra, melloraque tempora refervari , cum fcilicet hoc humano generi, ac ptxcipuo reipublic* chriftianx fummis ipfius, ac populi totius Gallici votis Dei optimi maxi-B mi gratia tribuiflet, ut honefte depolitis armis, qu* client parum qnodcfle Illata , & motiones componerentur, & hoc modo pax ipfa conveniret. Sed prxterea cum ab ejus fanditate , tum ab ipfo facro collegio polulare, uti ne molefte ferrent fi fuam iple profelfionem , inflationem, dcnunciationem, deprecationem in ada referti peteret» fibique inilrumenta his de rebus publice confici » quibus quoties aut tempora , aut res fu* popofeiffent » uti pollet ad fuperiorum omnium fidem» fibique» ut ad lingula tefponderctur, rogare, ut his de rebus omnibus ceteros chriftiani nominis principes , populus, civitates liceret certiores facere, C Nunc itaque, fandiifimi patres, cum votis promptum fit, ac facile nudum chriftianiffimi regis animum» & explicatam, apertactique faâ> conciliique Cui mentem proCpicere, pote(lit etiam llaruere nec hunc ordinii illius conventum ab illo fperni, nec au. *thoritatem* gravrrateinque non magni fieri, fed prxreptam potius hujus celebrandi facultatem. quod vos 'U accepturos confidit, ornatiflimi patres ,ut~frec de illius religione dubitare poffitis, nec de animi erga vos totamque ecclefialtlcam adminiftrationctn feeus ac commodum eft, judicate. In quo uno veftro judicio adverfus malevolorum , & iniquorum hominum Cermones fatis fibi pr*(idii efle putat, fatis adverfus fuggiliationes argumenti, et in fui conficientia ac recordatione officiorum fuorum conquiefcat · Henry. Du Thicr.

Rejpvnfie jjeorli foft literarum leilioiem.

SAcrofanAa , dfc generalis Synodus in Spiritu S. legitime congregata intendens cunfulto, & mature, ac cauf* cognitione adhibita, & publica feffione , prout vos facere eligitis; necnon iplius negotii qualitas requirit, vobis rcfpondere, monet vos ut ad audiendam & recipiendam refponfionem hujufmodi prima proxime futura fef fione, qux erit die undecima Otftobrls proxime venturi coram ipfa fynodo omnino compareredebeatis, durnquechriftianiffimus rex vcftetMn fuis literis affirmat in civitate Ttidentina adefle concilium, acceptat, admittitque libenter ; perfonam vero veftram pro legitima, ac omnia alia per vos d)Aa non admittit, nifi quatenus de jure id *facere tenetur.* Proteftans nihilominus nullum inter ca ipti facrofanA* fyuodo, ac profeci».

Anno CxatsTt П4$·

Anno Cntiart »J4S·

cutioni ipGus concilii, etiam per quocumque per nos aAa, & gefta pr*fudidum generari : ac interim inhibet omnibus notariis ne Inftrumentom iftius aAus vobis aut alicui ttadant, nili una cumadjeAione Tu* refpon/ionis, dt lui notarii fubfcriptione ; aliter ptpteftatur de nullitate.

DECRETUM

Prorogationit 4. articulorum it Sacramentn F.ucbartfliet, <$· ftlvi-Condufli protefianttbu< dati, publicatum in tertia JeJfione Trideutina die tr. Oflobrit MOLI. fub Juli» III.pontifice maximo.

Ibid. pag. »«««·

Eadem fanAa fjnodus errores omnes,qui Tuper fanâifs. Sacramento repullularunt , tanquam vepres, ex agro dominico evellere, ac omnium fidelium faluti profpicere cupiens, quotidianis piecbus Deo omnipotenti pie oblatis, inter alios ad hoc Sacramentum pertinentes articulos ,diligenti(lima veritatis catholico inquiiitione traAatos , plurimis accuratilfiini-nue pro rerum gravitate d'fputationibus nabitis, cognitifque prcilanrilfimorum theologorum lentendis, bos etiam traAabut. Ap neceilatium fit ad falutem , & divino jure prreeptum, ut tinguli Chrifii Adeles fub utraque fpecie ipfum venerabile Sacramentum accipiant, & num minus fumet qui fubaltera, quam qui fub utraque communicat, & an erraverit fanAa mater *reeled»* , laicos non celebrantes facerdotes, fub panis fpecie dum taxat communicando. & an paTvull etiam communicandi fint. Sed quoniam ex nobilfiima Germania provincia, 11 qui fe Proteitanies nominant , fuper his iplis articulis, antequam diffiniantur, audiri a fanAa fynodo cupiunt, & eam ob caufam fidem publicam ab Illa poftularunt, ut iplis tuto huc venire-, & in hac urbe commorari, ac libere coram fynodo dicere, atque proponere qu* fenferint, dt poftea cum libuerit recedere liceat ; fanAa ipfa synodus licet magno defiderlo eorum adventum multos antea menfes expeAaric, tamen, ut pia mater qu* ingemifeit dt parturit, fommopere id defiderans, ac laborans, ut in iis qui Chriitiano nomine cenfentur , nulla fint fchifmata ; fed quemadmodum eundem omnes Deum dt redemptorem agnofeunt, ita Idem dicant , idem credant, idem Capiant confidens in Dei mifericordia, dt fperans fore , ut illi in fanAiffimam dt falutarem unius fidei, fpei, dt chariratis concordiam redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, fecuritatem dt fidemf ut petierunt) publicam, quam *talvuui canin(lum* vocant, quod ad fe pertinet, ejus qui infra ferprus erir tenoris dedit, atque conCeflit, dt eorum caufa diffinitionem illorum articulorum ad fecundam teflionem difiubt, quam ut illi commode ei intereffe potfint, in diem felium converfionis divi Pauli, qui erit XXV. die mentis Januarii anni fequentis, indixit. Illudque pr*terea ftatoit,utin eadem feflione de Sacrificio Miffie agarur: ptopter magnam utriufque rei connexionem. Interea (eflione proxima de Poemten-Ati» dt Extremc-UnAionisSacramentis traAandum. Illam aurem die felto Divo Catharina virgin.s *dt* martyris, qui erit XXV. Novembris habendam *elTe* decrevit, limul ut in utraque materiam reformationis prole» qua tur.

Anno Chmisti «14$·

P R Æ L A T I

Qui interfuerunt Seffi>ut IIT. Tridentina fub Juin HI. pint. Afax. *die Ii. Oflob. MDI.1.*

Quanquam in Labbeo am *deefi catalogue ifie patrum , mendofut efi tamen adeo, ut iterum fit dandut ex nilis 1'Jalmai,*

Ibid. pag.

Reverendiffimus dt 11Juflriffimus D· Marcellus S. R. E. presbyter cardinal. Crefccntius nuncupatus , (acri conciHi legatus, dt primus prchdens Romanus.

s R. D. Sebailianus P<ghinus archiepifeopus Sipontinus, fecundus praefidens , Regtenlis.

R. D· Aloylius Lippomantts epifeopus Vc> roocnfis, tertius prziidens, Venetus-

Cerdmaler.

C Reverendiflimus di illuftriffimus D. Chrtftophorus Madruccius, tituli Sri. Cxfarii itl palatio, S. R. E- Cardinalis presbyter <St epifcopus princepfque Tridentinus & adminiftraiOT Briaienus Germanus.

Sacri imperii princifr elefloret.

Reverendiflimus dt itluftrifiimus D. Seba-Rianus Hcnfeiiiein , archicpifcop. Maguntinus, Germanus. ,

R- & (П- D- Joannes ab Ifiemburgh ar· chiepifeopus Trevirenlis, Germanus.

R- & III. D. Adulphus ex comitibus, de Scanemburgh, archiepifcopus Colonienlis, D Germanus I

Oratores Cafaru .

Illufir. D. Hugo comes a Montbrt, dt RotenFels , Germanus.

Illuilr. D, Francifcus a Toleto. Hifpanus .

R. D· Guillelmus a PiAavia, archidiaconus Campmi*, FUndrus .

Oratorer Ferdin andi Romanorum regit.

R. D. Paulus Gregorian, epifeopus Ragubrienfis. Hungarus.

R. D. Frcdericus Nanteri, epifeopus Viennenfis. Germanus.

Oratorer elefiorit Brandeburgenfie .

Excell. D. Chrlftophorusa Straiten , J. U-DoAor, Germanos.

Mag. D. Joannes Hofftnaatwi, fecretariu», Germanus.

ZF-

Awho C»*i'TT M4Î-

Jbtkitfifnii.

R. D. Salvator Salaputit*·» archiepifcopua Turtltanu* . Sard.
R. D. Ludovfan Chlregritu*, atchlepl··fcopu* Antibarenti*. Vicentin.
R. D· Olaus, magnus archlepifcopu* Upralenti* . Gothenf.
R. D· Petrus Taqliania» archlepifcopu* Panormitanus. Siculus.
R. D. Petrus Gnerrero , archiepifcopu* Granatenfis. Hifpanu*.
R- D Bairhafar de Heredia» archiepi(copus. Calatitanu*. Sard.

Efifcafi.

B

R. D. Thoma* Campegius, Feltrenfis. Bononienfij.
R. D· Gafpar Joffredus epifeopus Segro·bricenfe. Valentinus.
R. D. Corolianus Marticaaus, epifeopos Sri. Marci. Neapolitanus .
R. D· Jo. Baptifta Campegius» Majori·cenfis . Bononlenfis.
R- D· Bccardnsi Bonjoaanes Camerinenfis I Romanus.
R. D· Joannes Fonfcea, epifeopu* Ca·(lelltmatit. Hifpanus.
R. D· îoannes Sslazar * epifeopu* Laucianentis . Hifpanus.

C

R. D- Balthafar Vapfman, Mifieniis fi*/·(raganeus. Maguntinus Germanus.
R· D. Petrus Vagnier, epifeopu» Alagarcnlis. Hifpanu*.
R- D. Hieronymus de Bononia , epifeo. pus Svracufauus I Siculus-
R. D· Richardus Parus, epifeopu* Vigornienfis . Anglus.
R. D· Erafmus a Limpurgh, Argenti, nenfis Germanus. I
R. Cornelius de Muftis, Bitutinenfi*· Placentinus .
R. D· Jacobus Jacobellus, BullicaAren(is. Romanus.
R. D. Francifcus Manricque, epifeopus Aurienh*. Hifpanu*.

D

R. D· Francifcus de Navarra . Pacenfi* . Hispanus .
R. D. Joannes Jobinus, Condanrianenti* Hifpanus .
R. D. Petrus de Auguftinus Ofcenfi*. Hfo. panes.
R. D· Jacobus Naclautu^Olodienfî*. Flo» renrinu*.
R. D· Gregorius Elarh, epifeopu* Solo·nen. fuifraganeo* Herbipotentis .Germanus.
R. D· Joannes Bernardus Diaz dc Luco. Calagurritanus. Hifpanu*.
R. D· Michael Pucchw. epifeopu*. Elnenli*. Hifpanu*.
R. D. Michael a Torre» Serenenfi*. Utlnenf.
R. D. OAaviatm* Preconis, Mooopolitaous I Siculus.
R. D. Joanne* Ferdinand! Tefmino, Legionenb*. Hifpanu*.
R. D. Chriftophoru* Rofcius» OoctenC*. Hifpanus.
R- D. Joanne* Eaulianu*»Tndenfi*. Hifpanut.
R. D> Antonin* Godina » Laconenfi*. Suf. fraganeu* Barchioonenfi*. Hifpanu·.
R. D. Martious Aliala » Goadicenti*. Hi*· pano*. '-'isaisTi *S4)<
R. D> Petrus de Acuqua, Aftoriccnfi*. Hifpanu*.
R. D. Nicolaus Pfeaome . epii'copus VI*. dunenit*. Lotharingius.
R. D. Chriftophorus»Conftanticnti*.Germanus.
R. D. Francifcus Salazar, Salaminenfi* . Hifpanus.
R. D. Vinccntius dc Leone, BoflaoenlM. Siculus.
R. D. Ægidius Fafcararis, Mutlncnfis Munenfis.

Mbater

R. P. Gerardus de Hameriocourt, abbat Sri. Martini, Marincnfis Dioccefi*. Flandrus.
R. P. Marcus de Briaia ,abbas fanâi Vi raLis. de Ravenna .
R. P. Eufebius de Parma, abbas fanâa Maris Gratiar. Placentln. Dioccei.

Atü rfifitjri-

R. D. laicer do Caravalîa, epifeopop Placentinus· Hifpanus.
R. D. Francifcus de Benavides * epifeopu* Meridonlenfi*. Hifpanus.
R. D- Gerardus de Pambaldb, epifeopu» Civitatenfi*. VeronenC*.
R. D. Petrus Ponz de Leon epifeopu* Ci·nitatenfi*, Hifpanus.
R. D· Gafpar del Stuniga, epifeopu* Sc·gobrienti*. Hifpanus.
R. D. AngeiusBragadlnus» epifeopu» Vi·centinu* · Venetus ·
R. D· Alvarus Mefcofus , epifeopu* Pampilonenfi*. Hifpanus.
R. D. Thomas de Plantants» epifeopu*· TtaTienfi».
R. D. Julius Phurqlo* epifeopu* Neumburgenfi .Germanus.
R. D". Chtiâophorus Patavinus , generali* ordini* Heremitar. S. Auguftini I

Dt&ertf tbanlogi aufft a S. D. N.

Jacobo* Laines » Hifpanu*) Congr.
Alphoufu* Fermeco, Hifpanu*) Jefu.

AfrJF «A *imferttert.*

Petro* Maivenda , Hifpanu*) Clerici
Joannes Arfe Hifpanus.) fecula re*.

Melchior Canut, ordini* Prcdlcatorum. Hifpanu*.
Alphonfu* de CaAro » ordinis Minorum. His·panus.

Mifi ab uaiver/ïtat» LnnimJ! Λ· ft-rtaijjîaia nfiu Hyrria *Mana.*

Quardus Quaper, decanus & cancellarius oniverfitatis Lovan. Flandrus .
Joanne* Leonhardu* Faffolcflfi* ciericu» fccnlari*. Flandrus. Fran-

I

. ***" Gr sist i 'HI·

Anno Oarsr

Francifcus Sonnluv. clericus fecuhrh. . Fiandrius.

jodocus Rsiueuftbein, Ciletsnus clericus fecularis Flandrus.

Joannes Valtherl ordinis Prudicarerun· Flandrus .

Joannes Mauffius, Aidernandenfls, ordini· Minorum. Flandrus.

Rogetius Juvenis, ordinis fanAi Augufti-ai Flandrus .

Alexius Candidus, ordinis,Carmelitarum. Flandrus.

Qui funt cum l'acri imftfte clcfleribut.

Ambroflus Pelargus, ordinis Predicaterum cum Rmo. Trevlrenfr. Germanus.

Joannes Troperus Ciinis cum R. Colonlenfi. Germanus.

Eberardus Billicus, ordinis carmelitarum cum Rmo. Colonlenfi .Germanus.

Joannes Delphicus Oecularis clericus cum Rmo. Trevtrenii. Germanus.

Qui fient ufud D. fruletot clerici fie· cnlnret .

Martinos Malo, familiari» R. D. Onetenfrs. Hifpanus.

Jacobus Ferrulius cum R. D Segrobrienli. Hifpanus.

Francifcus Joro cum R. D. Granatenii. Hifpanus.

Martinas jClaveus . procurator Rmi. cardinalis Augnftenfls. Hi(panus .

Melchior Vofmediano cum R· D. epi(copo Pacenii Hifpanus.

Petrus Frago cum eodem R. D. Pacenii. Hifpanus.

Joannes Cabalius cum R. D. Aurienii Hifpanus.

Regulere, ordmu Prndtcetorum.

Reginaldus de Genua . Siculus.

Alo./iu« de Catavia cum R. D. Panormitano . Siculus.

Bcrnardinus de Colloredo cum R. D. Lenctenli. Utinenfi· .

Didacus Xanes , (ocius patris dc Cano. Hifpanus.

Defideriusde Verona in fanAo Laurentio, ordinis M'norum de obfervantia.

Alphonfus de Contreras, focius patris de Oi tega . Hifpanus .

Antonius Ulla, focius patris de Cailro. Hifpanus.

Ordinir S. Augufiini.

Marianus Fcltring› prior S. Marci .Tridentinus.

Adeodatus de Senis cum Rmo. D. Panormitano .

Francifcus cum Generali,

Ordinet Minorum Conveutunitum .

Sigifmundus Feduusde dlcuta D· Umber eum R. Trideniui.

A

Ordinet Cnrmtlitjr.tm.

Defldcrius de Panormi cum R. D. Boflanenti.

Ordinet S. Hieronymi.

Francifcus de Vifargia cum R. D. Granatenfi. Hifpanus.

Die Jovis 18. Aprilis r5·;s.celebrata fuit Iby› poftrema fcflio in arde D vi Vigilii, in J14, qua poll mill» cclebrat'onem , R. D. Pighinus prefes, abfente D. Lcguo ob morbi gravitatem , quo interea laboravit , inchoavit folemnia Seflîonis, allidente illi D· Veronenli prafidente. Deinde decretum fufpenlionis concilii leAum fuit a D. Serve· denli ex ambone, quod quidem placuit fere omnibus , praeterquam archiepifeopo Turritano qui maxime contradixit, prout in cedula infra feripta, aliilque epifeopis , Callellimaris, Lzuciahenfi, Pacenfi, Calagurritano , Elmenli ,Gadicenfi , Alloriccnfl, Tndenli , Pampilonenb , Civitatcnfl, dc Segobricnli . pag·

B

c o p r x

C

Decreti fufyenfiontr concilii in SeJJèonr ultime Tridentini fuHiceti, fer reverendum dominum Senedenfeei .

Sacro-SanAa oecumenica dt général!» fynodus Tridentina in Spiritu SanAo legitime congregata , przhdentibtis in ea reverendiflimls D· Sebaftiano archiepifeopo Sipontino, dr Alnyiio, epifeopo Veronenfi, nunciis apoilolicis, tam eorum proprio, quam Rml.D· Marcelli, tit. Sti. Marcelli, S. R. E. cardinalis Crefcentii legati nomine, ob adverfatn ejus gravlflimam valctudinem abfenti·, non dubitat Chriftian!· omnibus patere, hoc concilium oecumenicum Tridentinum, primo a Paulo foci, record, convocatum Λ colleAum fuifle, deinde a S. D. N· Julio III. efflagitante Carolo V. auguftiflimo Imperatore, ea prrreipue de caufa fuifle reftitutum, ut religionem in multis orbis partibus, & prrfertini in Germania, in diverfas opiniones miferabiliter diilra-Aam, in (larum priftinum revocaret .abofus dr mores Chriftianorum corruptiftimos emendaret I Cumque ad hoc agendum quamplutimi patres nulla laborum fuorum periculo rurnque habita ratione , e divertis regionibus alacriter confluxiflenr, refque ftrenue magno fidelium ccncurfu fneliciteique procederet, ac fpes eflet non levis. Illos Ger. manos , qui eas novitates excitarunt, in concilium venturos , fle animatos ut verrs ecclefi* rationibus unanimiter acquiefcerent, lux denique qu*dam rebus affulfllfc videretur , caputque attollere inciperer profligata antea dt aflliAa refpobfica Chriftiana , hi repente tumultus, ea bella hoftis genens humani verfutia exarferunt, ut concilium velut hrrere,;ac fuum curfum interrumpere fatis incommode cogeretur, fpcfque omnis ulte-

ibid,

D

E

Aimwo Cxaisri *141*

ulterioris progrcffiis hoc lo tempore colle-recur, ranrumque aberat ut fanAa fynodus Chriftianorum malif A incommodis mede-retur, ut multorum mentes prxter animi fui fententlam irritaret potius quam placa-ret. Cum igitur Ipfa fanAa fynodus omnia & pnecipue Germaniam armis ardere Se difcordiis videret,omnes fere,epifcopo.: Ger-manos, prxfertim principes eleAores, fuis confultum ecclefiis e concilio abilife, de-crevit tant* neceflitatl non reluAari, & ad meliora tempora reticere, ut patres, quod cis nunc agere non licet, fuis ovibus pro-fpcAum, ad fuas ecclelias regredi vale-rent, ne diurius utrobique inutili otio con-terantur. Atque ita quoniam *lie temporum* conditio tulit; hujus oecumenici concilii Trldentini progreffum per biennium fufpen-dendum fore decrevit, prout prxfenti de-creto fufpendic ; ea tamen lege, ut fi citius pacata res At , ac tranquillitas priftina re-liituatur , quod fperat Dei Opt. maximi be-neficio , non longo forfan fpatio futurum Ipfius concilii progrelfus, eodemtnet tempo-re fuam vim, firmitatem, vigoremque ha-bere cenfeatur. Sin autem, quod Deus aver-tar, peraAp biennio prediAa legitima im-pedlmenta non fuerint fubmota, quampri-mum ccflbvcrint, talis fufpentio eo ipfo fublata elle intelligatur, ac Tuus vigor dc robur concilio lit reftitutum , At effe intel-ligatur, line alia nova concilii convocatio-rie: accedente ad hoc decretum confenfu & authoritare fanAitatis fu* & S. Sedis apoftolic*. Interea tamen eadem TanAa fy-nodus exhortatur omnes principes Chnftia-HO* & omnes prrlatos, ut obfervcnr, & refpeAive quatenus ad eos fpcAat, obfer-vare faciant in fuis regnis , dominiis dt ec-letii. omnia & Cngula.quz per hoc facrum oecumcnicum concilium fuerunt haAenus ftatuta & decreta.

Reverendiffimi dr illuftriflimi domini re-verendique patres , placcntne h«c omnia vobis? omnibus placuit, exceptis fuprame-moratrs. Laus Deo.

jroruTiTio

Orafsri/ regrr *tetbahct fufer frete-ifutia.*

DOm. Claudius Fernandes VegildeQul-gnones comes Lan* dec. Philippi H.s-paniarum utriufque Sicili* , Hierufalem &c. regis Catholici, archiducis Aullri* , ducis Burgundut, Brabanti*, dr Mediolani, Ac co-mitis Hapsburgl, Flando* & Tyrolis, & ad hoc facrum oeeumenicum concilium Ttiden-tinum orator Arc. Etli mihi ut tali Oratori, hic A alias, & in hoc confcffii locus de-beatur, qui primus poft imperatoris Roma-ni oratorum Cedes eft (quod ante omnia *te-*ftificor ac proteftor) verum cum hic locus, At ea causa de qua agitur, tempusque etiam ipfum, & refpublica, fit hujufmodi, ut hu-manis ullis contentionibus fanAiflimus hic divinarum rerum, *Se* falutis public* peten-de curftn non impediri debear, cumque fit maxime confcnrancum, ut qui ad juvau-dum, fufeipiendum , prxftandom hoc com-munis c tuf* confilium adiint, ii primum ipfi diligentiffime curent, dentque operam, ne quam a fe afferant contentionis , difcordl*, feceffionis, ullis hominibus vel minimam caufam. Cum h«c ita line quod ad, Ipcum fedemque attinet, accipio quod datur, co-que in prcfcntla, & quo aderit commodum, utar, ita tamen, ut omnes intelligent, vel-le me ,(id quod fedulo predico ac proto-llor) ne quod h*c mea moderatio dc falu-tarium hujus facti oecumenici conventus de-liberationum, a me habita rario, prxjudi-cium ullum, ulla ratione dignitati, maje-llati, juri principis mei Philippi regis catho-lic1, pofterumve ejus nomine, juftiflimam veriffimamque intentionem, omnibus, ut re-gibus loco & honore omni preferatur, dc ad has & alias omnes caufas, omnia lo-ca , tempora, refervatam effe volo, ac re-fervo: ut feinper ea jura, eamque inten-tionem Atprofequi At tueri perinde poffint, ac fi hoc tempore, & hoc loco debitus mi-hi, ut tali,Oratori locus quem dixi darus fuerit ; iifque omnibus qu* a quovis homi-num objeAa huic me* affervatloni dr pro-teftationi adverfari videri poterunt, mini-me obilantibus , omninoque abnegatis : quam meam protellitionem hoc libello compre-henfam a vobis peto, patres fanAimmi, ut aAis hujus fanAilfime Svnodi inferi ad-feribique faciatis, neque fine ejus integro exemplo hodiern* aAionis huius monumen-ta Circumferri, edi ve cuiquam patiemini, mihique imprimis hujufce rei exemplum te-rtaelonemque publicis tabulis obfignatam,a reverendillimo fecretario, feribisque veftris jubeatis dari, patres reverendiffimi.

Auwo Cxatsn

I I J * O « S I' m

OexteruM *cbrifluniffimi reçir ei frettfte-titntm Oretorir cJtbohci , calem ite te ttegregetitue.*

Ç* I nos hodie io hac Sta. fynodo alio lo-co Cederemus, quam fem per majores no-ftri, dt novidime in concilio Conftantienfi . Ar ultimo Lateraoenfi, qai primi poli im-peratoris At ante omnes exterorum regum Oratores foderunt, fi etiam novus hic lo-cus, in quo nunc extra ordinem Oratorum federe incipit clariflimus catholica majella-tis Orator, illuftris comes a Luna, poifet nobis, aut aliis oratoribus effe damno; Vos certe, patres fanAiflimi, qui ecclefiara uni-verfalem reprxfentatis, nobili veftro offi-cio dc majorum exemplo non omnes ad an-tiquum ordinem revocaretis: aut faltem de-nuntiatione evangelica nobifeum ageretis. Cum ante taceatis, qeque etiam huic novi-tati intercedant clariffimi Cxfare* mafella-tis Oratores, quibus-cum caufa noftra non poteft non *effe communis*: Nos qui *hodie* in ordine Oratorum, dt proximi Cvfare* majellatis Oratori, priftinam poffeffionem regi noftro confervamus, fretique fide, ami-ciria,& affinitate maximi Ac potentiffimi Philippi regis catholici in Carolum fratrem , pupillum , regem Chriftianiffimum, potlula-mus tantum a vobis > ut hodiernum diAum

Ibid.

At fa-

η·»

Amr o Cuxurr *545·

& faAum illuftrll comiti» a Luna ita inter· pretemini, ne quod inde prcjudlcium fieri poffit antiquiffim* prerogative-, dt perpetu* poieffioni regis Chrlftianiffimi, idqn* *In aaa veftra* referri jubeatis.

Die Sabathi vlgefima fecunda, cardinali» Lotharingiu* proicAus eft Ferrariam, invifurus cardinalem Ferrarienfem. Eodemque die a meridie pronuntiavi votum in congregatione fuper abutibus ordinis in medium propotitis.

de *tacbeetimt Concilii fib Pie IK tftfteln*·

Iliuftriffime & Reverendiffime Domine Domine mi Coiendif».

Ex M. S. Cod. Ve. cell. D. PtiHGij-dcnigo.

HEri die 18. cathedr* Romans S. Petri, indiAa eft in Dei nomine folemni ritu apparatuque inchoatio facri Concilii, prout in Congregatione habita die Jovi» preteri. ta determinatum fuerat. Mane igitur hora XV. DD. legati) dc D. Cardinali» Mandrutius comitantibus prslatis proceffe-ruqr ad S. Petri, ibi omnes alfumptis pluvialibus ac mitris in morem fact* pompe ad cathedralem profedi funt, ubi facto peraAo a Cardinale Mantuano, Regienli* archiepifcopus ex Ordine S. Francifci aftumptus peroravit, demonftrans temporis hujus exigentiam poftuiare hoc promprum concilii prxfenti* rcmeduiiq ; quid etiam a Patri, bus prxftandum effiet offendit, nt tam fanAum opus juvarent. Eo petaAo. Cardinali» Mantuanus opem S. Spiritu» precibus quibufdam recitatis imploravit, tum ipfe cum legatis aliis affiedit ante altare, donec Litanie intonarentur, qua» omnes genuflexi religiofe pruicquuti funt. Secundumhec D. de Tilifio a fccretis e fuggeftu jufflu -legatorum alte legit bullam de cum.Uii icic^. bratione a fanAitate fua dudum evulgata, tum & facultatem concelfam tlluftriifiinis DD. prsftdendi nomine legatorum Cedis apoftollcc. Poft h*carchiepifcopus Reginen·(is) qui orationem ad Patres habuerat, e manu Domini Illuftrilfimi Mantuani duas fchedulas accepit, in quibus decreta continebantur, qu* die Jovis precedent!» in plena congregatione propo/ita fuerant. Utramque de fuggeftu legit. Priori* fumma hec erat, an placeret Patribus ad honorem Del dt exaltationem S. Sedi* Apoftolic* celobrari S. Concilium, in qUo pro extirpatlo. ne hrrefum, dr reformatione eccleii*, juxta bullam D· N. ea agerentur, qu* a le. gatis propoiita iniffient · Alterius vero, ut prima feilio indici polfct ad V- feriam Dominice 11. iu Quad.agefima, qu* incidet in diem *16.* Februarii. Poftremo huic libenter ailcnferunt omner ; priori vero reclamatum ab Hifpanis nonnullis, illis omnibus in unam fententiam convenientibus, quin dt Granatenti» archiepifcopus legit Secretario e fchedula votum quoddam fuum in formam con. fuetam decreti, .ferens fibi haud probati unis DD. legatis res in concilio agendas, jus fore- Veiuniamencareris omnibus, paucis his exceptis, decretum approbantibus, A adurgens concilii promotor rogavit omnes patronos dc notario* ut publicas conficerent tabula* omnium eorum, qu* conclufa At decreta fuerant; arque ita hora jam dieiXXf. evoluta dimifla etl feflio. Interfuerunt Cardinales V. cum Domino Duce Mantu·, qui a Card. Mandrutio fedebat fecundus, Patriarch* tres, nempe Hierololymlranus, Barbarus elcAus"Aquilejenlis, & Venetus qui in ipfo proceffioni* Inchoande articulo fu pervenit, archiepifcopi XI. epifeopi nonaginta, Abbatestre», Generale»quatuor, dt fi ircr paulo ocius accelerare potuiffiet nec defuiifet epifeopus Qumqueccleiicnlis, quem mittit C*far Regni Hungari* oratorem, B cum fecunda tantum hora, poft h*c omnia confcda, huc pervenerit.

Anmo <545

Cepae eti IntenJet iijfcnjienti inter ereteret frinctfnin.

Mirten. Ver. Mon. Torn-Vltlp»g·ijo.

ILluftriffimi domini concilii prefidentes & legati ad obviandum difficultatibus dt diffcnlionibus {ue oriri poffient inter oratores circa eorum prxcedentias, decernunt ut fequitur.

Quod in aula congregationum oratore* ccclefiaftici'fcdcant in parte dextra illuftriffimorum legatorum, *ficut In precedent!congregatione* federunt. Oratore* vero laici C imperatori» *five alreriu* cujufque regi*,fe*deant in parte finiftra ipforum DD. legatorum.

Dum ex aedibus illuftriffimi cardinalis Mantuani itur in ecclefiam, oratores laici procédant illuftriffimo* legatos dr crucem immediate. Oratores aurem ecclefiaftici fubfoquantur immediate poft illuftriffimo» legaro*, ante omne* pr*lat<N, & luse ordine ingrediantur ecclefiam.

In celebratione miffarum folemnium in ecclefia cathedral! <5t in feffionibu* oratores ecclefiaftici fedeant ubi erat tabernaculutn corporis Chrifti prope altare majus in ecclefia S. Vigilii. Oratore» vero laici fe» D deant e contra illuftrlflimos legato*.

Pax dt incenfum detur prius oratoribus ecclefiafticis, deinde oratoribus laicis,poftmodum reverendiflimi» prxlatis.

Dum imponitur cinis, quia pnelati omne» funt cum mitris & pluviaiibu*, prius accedant oratore» ecclefiaftici, deinde ceteri prclati, & poft pr*diAo* mitrato» accedant oratores laici.

Oratores ecclefiaftici fi dicere voluerint eorum lententia» in congregationibus & feffionibus, quia tunc loquuntur ut epifeopi non ut oratore») loqui debent juxta ordi-E nem promotionum quas fecerunt-

Defntetiontr fifer inJict librernat frobibttorum.

ANtonius de Maglicio, archieptfcopu* Pragenfi» facr* csfarc* majeftatis otator. ,hi< HC-— ".

Johannes Trivifanu*, patriarcha Venetiarum.

Scbaftlanus le Cavclliui> archiepifcopn Naxicnli*·

Ludovic*! Beccatellus , archiepifcopus Ragufinus.

*MI· Julius PanAius, archiepifcopus Surrentinus.

Bartholomxas de Martyribus archiepifcopus Bracareniis.

Thomas CaAcilius, epifcopus Caventis.

. Donatus de Caufcntiis, epifcopus Ariadentis .

Ægidius Fofclcrarus; epifcopus Mutinentis.

Hieronymus Vlofcus, epifcopus Evetenus ‹

Antonius Auguftinus epifcopus Ilerdcn£s.

Dominicus Bolano « epifcopus Brixenlis.

Nicolaus Sfondratus, epifcopus Cremo- B nenfis.

Hieronymus Trevifanus, epifcopus Veronentis.

Urbanus Vogerius , epifcopus Scnnegalientis.

Abbas Catinentis Euticlu'.

Geperalis Minorum de Obfcrvantia ·

Generalis S. Auguftini.

Utere ti daminun noflrnni Plu IŸ. nomine illerunt tenent re- Jtdentiam ejji dt jure divina.*

j... Ü Ea(iflimc pater, poft fandorum pedum x»A". ** ofcuU' cum fuperioribus diebus diver- q 7* fe inter patres hujus txcumenici concilii de pallorum relidentia opiniones extiterint, quod eam nonnulli humano tantum ,alii vero divino jure preceptam efle contenderent; Incredibili dolore animi atfcAi fumus , cum accepimus non defuifle, qui nm fcandala dt diffenfiones alere- atque in fandam apoitolicam iedem malo enimatos efle apud fanAitatem veftram Iniimulant, pioprerea quod illam fententiam quam veiiorem putaremus, fecuti fumus, utquea fanda fynodo declararetur , pio quodam dt tmeero Audio petierimus . Hujus autem generis crimen , cum a nobis adeo remotum lit, ut non longius diftet cœlum a terra, faciendum exiftima-jO vimus , ut fanAftati veftr* ad ejus fanAiifimos pedes humiliter /acentes , coniilii noftri rationem nude & aperte probaremus , nt> dum catholic* dr land* Roman* ecclefi* fidem dr obfervantiam profitemur, pro ejus auAoritate vitam ipfam profundere parati fumus, tamquam iniquitatis filii merito damnemur . Nos beatiuime pater, tie , pr*cipiente fanAltate veftra, ad hoc facrofanAum concilium ea mente acceflimus, ut afflante Spiritu fanAo, omnia noftra ftudia ad catholic* ecclefi* utilitatem conferremus, nihil pr* oculis habentes, nili glo- E riam Dei, cum Cedis apoftolic* , & fanAitatis veftr* auAoritate conjunAam ; quare fi cum oblata occatio effet, ut de relidentia ageretur, diximus placere nôbis, ut a facrofjnAa fynodo ftatueretur, illam divina lege conftitutam ede ; id ea potlffimum ratione fecimus, doArina fanAorum patrum & eravidimorum theologorum auAoritate confirmati, ut magis refidentia ftablliretur, quam ufque ad hanc diem nimis negligi aplcrifque magno ecclefi* detrimento animadvertimus, coque alacrius hanc fententiam amplexi (um<l<, quod tdetp etiam fan- A AIn<0 CetiSTi 1H5· Airatem veftram fenrire multis ex patribus affirmarunt. NeceiTariam autem hanc declarationem judicavimus quod videremus non *tine* piorum *of^ntionc,* quofdam paucis ab hinc, annis eam in dubium revocaffe , & nedum fermonibus, fed libris etiam in vulgus editis contrariu-n arterere veritos non fulffc, dubitaremufque, uti hominum ingenia femper ad malum proniora funt, ne tant late hujus peftis contagio ferperet , ut eccleli* catholic* majores tenebr* offunderentur. Verum fi ex hujus capitis explicatione, quod nonnulli jaAant, abfurda aliqua conlequi porte videantur, qu* ledis apoiiolic* auAoritatem imminuant ; dicimus vereque affirmamus , ea nobis haAcnus incognita fuifle, quzvc illa tint ne fupicarl quidem pofle ; quin potius exiftimare, quo Habiliora ecclefi* inilituta appareant, eo Cummi pontificis pdteftatem Illuftriorcm red. di, ad quem folum, cujufvis legis declaratio & interpretatio fpeAat. Illud preterea pro ea pietate & obfcrvantia , qua fanAitatem veftram dr fanAam Romanam ecclefiam profequuti femper fuimus, rcligiofe_, promittimus, dc aperte profitemur, nos omnia illa, qu* *inde oriri potient* «fcandala, cum ea conftiterint, non tolum deteftaturos & reprobaturos elTe, fed pro viribus etiam operam daturos, ut certo dr proprio decreto damnentur, ne veftr* CanAiffimx fcdis auAoritas-aliqua cx parte *Ixdatur ,* aut ecclefiaftic* hiérarchie ordo a Domino inditurus, nobifque a majoribus traditus perturbetur. Cum igitur hzc ita fe habeant, non dubitabimus lanAltatem veftram fuppiices obfccrare dt obteftari, primum , ut hujus cpntroverfi* veritatem, ad totius ecclefic xdificationem , ut arbitramur, maximeaccommodatam illuftrari pariatur, deinde ut finceram hanc noftratn mentem, qua nos Chri11 i (pviifx: ïııı quam debemus pietatem ac fidem prxftare credamus, pro fua clementia benigne agnofeat, nofque ut S. R. R. fi. lios fervofque obfequentiflimos tueatur. Quod 'cliquumeft, pater beatitiime, veniam nomis lanAitas veftra dabit,, fi ei aliquam his lurteris moleftiam attulimus. Nam quamvis reAa confcienria freti , longe nos ab omni fufpicione abefle exiftimemus; tamen veriti ne qua nobis per calumniam objeAa criminatio patris & domini noftri animum offenderet, iudacioresfortaffcfuimus, quam per noti ram numilitatem nobis licebat; dominus nofter Jefus Chriftus , cujus vices in terris f;erit, CanAitatem veftram diutiffime ineoumem fanA* catholic* ecclefi* confervet. Tridenti dic VI. Junii MDLXU.

Beatitudmis veftr* *fidelistimi dc* devotiffimi fervi.

Scbaftianus archiepifcopus Naxienlis.

Ludovicus arcniepiscopus Ragutinus.

Mutius archiepifcopus Jadrentis.

Julius archiepifcopus Surrentinus .

Auguftinus archiepifcopus Genucntis.

Ludovicus epifcopus Britronorienlis.

Jacobus Naolantus epifebpus Clugienfis .

M. epifcopus Cenetcntis.

A. Epifcopus Nolanus.

An-

AhnO i$45· Anttftiius epifeopus Bragn^tenfis.
Ægidius epifeopus MutTncafis*
P.epifeopus Fefulanus .
Jac. M. epifeopus Virariarifii.
G. epifeopus Elious.
^acoous epifeopus GroifetL'
Irbanus epifeopus Senogallienfis.
o. Carolus epifeopus Oftunenfis,
linturnus epifeopus vexentinus.
Vincentius epifeopus Ancon*.
Hieronymus epifeopus Beaneniis.
^o.Fabritius epifeopus Acerreniis.
Iieronymus epifeopus Sutrinus & Nepe* finus.
Petrus Aquenlis epifeopus.
o. epifeopus Malte Lubrenfis.
Iedericus epifeopus Bergomenlis.
Hippolytus Papi* coadjutor.
Hieronymus epifeopus Sebenicenfis.
Hiertniymus Famaguft* coadjutor.
Antonius Maria Salviatus epifeopus & Papuli.
Efpinellus epifeopus Politianus .
Hieronymus epifeopus Seronenfis.

A tergo .

SanAisfimo ac beatlsfimo domino noftro Pio IV. fanA* univctfalis ecclefi* pontifici maximo.

Epifeopi Hifpani, quorum maxima pars eiufdem erat fententi* circa relidenriam, cujus fupra fcripti, has noluerunt fubfeti-, bcre litteras ut ceteri .

tins ten ^uenTus-

Heftottfittet fuotntt foetttfair tti fetrtt ges/î 4aas *ottefioee refijeatitt.*

Ibid. peg. «»>!· VEnerabiles fratres S. *Sc* A.B. Fraterni* tatis veftrc literas pietatis fit devotionis veftr* erga fanAam banc fedem ces grato animo accepimus , in quibus literis, quod in difputatione. qu* iiibic habita fuit,de pallorum relidentia , mentis veftr* fiaceritatem nobis eflie notam & teftatam -Voluiftis : nos plane credimus * Ar perfuafum habemus vos dt ceteros quibus declarari placuit,quo |ure przcipiatur palloribus ut retideant, pro ftudio commotos fui fle, *Sc* omnes vos dixiffe quod fua quemque motiuerit conficientia. Nec vero oos hi fumus qui offendamur libertate cujufquam : concilium enim plane liberum efie volumus, *Sc* fu* quemque religioni ac conficienti* contulere & fatisfaccre debere cenfemus atque etiam hortamur. Illud tantum defideramus , ut otfeniionibus dt fcandalis, queex difeor. dia dt pertinaci diflentionc oriri poflfent, aditus praeludatur, ficut pro veftra prudentia vos quoque faciendum eflc intelligitis, cunihcrctici perattente quid in concilio agatur fpeculentur & diligenter obfervent, quibus nqllam dari anfarn oportet obtreAandi, dt f^crz fynodi auAoritatem elevandi , fi ipfum concilium inter fe divifum cfle videatur. Quare eam moderationem ab omnibus cupimus adhiberi, ut cum ingenue atque aperte dixerit quifquam quid de re propofita fchtiat, tum ca qu* decernenda vifa fuerint, remoto contentionis ftudio, ca qua decet confcnlione atque concordia ftatuantur . Qua de re quampiurtma lotjuuti fumus cum venerabili fratre Leonardo archiepifcopo Lancianenfi, qu* fraternitatibus veftris refciet. Datum Rome apud S. Marcum ftib annule pueatoris die prima Julii MDLXII. pontificatus noftra anno tertio. Amno Cmk ist i »545·

Antonius Horebellus Cavellinns.

A tergo.

Venerabilibus fratribus Naxlenfi, Ragufino, Jadrenli, Surrentino, dt Januenii archiepifcopis, ac Britonoricnli , Clugienfi, Ccnetenli, Nolano, Brugnatenfi, Mutincnfi, Fefulano, Vivarienli , Exino , Groflctano, Senogallienii , Oftunienfi, Voxcntino, Anconitano, Theanenfi, Acerrcnli, Sutrino , Aquenfi, Matte Lubienli, Bcrgamcnfi, Sicjinienii, SanAi Papuli Politiano & Veronenli epiteopis, Papie dt Famaguft* epifeoporum coad/uroribus in Ttidcntino concilio conftitutis.

Petree Jefutett coo/ictemli<m tenonte <r tioilrtnen tie fetrijiteo inijjtt.

Rchicpilcopus Grana tenfis, Hifpanus. itfid- pag. tiUr.
Archiepiicopus Lanciancntis, Gcnucnfis .
Epifeopus LeAoratenfis, Cofentinus.
Epifeopus Intcramnenfis, Neapolitanus.
Epifeopus Seocnfis, Portugallenlis .
Epifeopus Vaurenfis, Gallus .
Epifeopus Almcrienfis, Hifpanus.
Epifeopus Veroncnlis , -Venetus.
Generalis Fratrum Minorum Obfervantic, Hifpanus.

Et poflunt uti opera dt ftudio theologoaum quos magis voluerint. Deputarunt quoque infra fcrlptos, ut colligant qu* vitana, & qu* non ctunt in facnficio mitte.

Defntati eti tolligentioe abttfur Je fecrtjicto "'JI.*

Archiepifcopus Ragufinus, Bononienfis .
Archiepiicopus Surrentinus, Brixienfis.
Epifeopus Senogallienfis, Gcnuenlis.
Epifeopus Laventinus, Germanus.
Epifeopus Limilinenlis, Florentlnus.
Epifeopus Tortof», Hifpanus.
Epifeopus Tioimenlis , Hungarus.

Quibus rebus expletis dt fic ftatuis, dimiffa eft congregatio.

^xDegwara *tret/ite fetribur tmjihraiib.*

CUm omnia quomodocumque in finem concilii properenr,cumque multa adhuc fupcrlint, qu» omnino necefle effet expedire ; vifum eft illuftriffimis dominis legatis aliqua dogmata aliquibus reverend illimis patribus & reverendis theologis tradere, ut illorum abufus conlidetantcs , decreta conficiant in congregatione ante feflionem, reverendilfimis patribus offendenda *Si. tranfigenda*, ac ejufmodi forma utendo, ut bre. vius & facilius ad finem perveniatur, atque ita per clafles negotium hoc partiti funt, concedendo revetendilfimis patribus depu- ib>d P»g 141J-

 tatis

—· . Aq*o Caattri 1,4J·

tatis totidem reverendos theologos vide* licet.

Dr *furgattrit,*

Clodlenfis	
Legonienlis	DoAor Solidus.
Senogallienlis.	Decanus Lovanienfis.
Hlpteniis.	DoAor Cornelius .
Abbas Longevill*.	DoAor Tricius

Dt

Lanciancnfis.	Salmeronus.
Camerinus	Magifter *Suffre.*
Aurlenfii.	Frater Francifcus Forcrius.
Atrebatcnfis.	Secundus theologus 1 ovanienfis.
Tcrvifinus.	DoAor *Zumel.*

Dr *indulgentHr.*

Bracharenfis.	Magifter Adrianus.
Mutincnlis -	Magifter Vigor.
Veilanus.	DoAor Paira.
Namurccnlis vel ejus loco Argoliceniis.	Ultimus ductor Lovanieniis.
llerdenfis.	*Rbrwfcr.*

Atque ita quotidie proceditur domi IП«-ftrifftmi pr*fidentis ▮ ubi ad hoc conveniunt illufttiffimi DD· legati cardinales de Loreno & Madruccius , revercnjiili *ai* deputati, necnon quamplutimi patres Ac theologi.

Prttefl-itio fatrum infermt fubferibentiunt finira decretum fuj'fenfituit ad ntennium ftnethi Tridcutim, leda r« *difta fifliontptr reuerendijfiae im D. SalvatQrein arcbiefifiafune Turritanum.*

Cum hoc facrum uecumenicum concilium ante tot aAtnos a toto chriftuno orbe denderatum, tantis laboribus procuratum tandem Tridenti ad ex tirpaodas herelcs, tollenda fchifmata, reformandos mores, pacemquc inter Chriiilanos principes componendan fuerit convocatum, neque poli ejus convocationem fuerit adhuc tatisfaeium, nedum omnibus, fed nec plane alicui ex caulis, propter quas convocatum eft , pr*-fcrtim reformationi neCctlari* abufuuiu , unde mula oitania quibus vexatur ecclefia exorta elfe & confoveri apertum eft ; nos infra'cripti archiepifcopus At epifeopi, nolirarum confcientiarura reftimoniis compulit, huic decreto fufpenfionis concilii cum omnibus in eo contentis circumflandis dc conditionibus; tam quoad fubftantiam ejus, quam quoad formam 'contradicere decrev'mui, prout de prafenti contradicimus & repugnamus, tum quia caufa: fufpendendt qu* in eo «flignantur , bella fcillcit & Germani* tumultus, quos brevi fedatos iri ac componi, vel in Ipfo decreto fperarl dicitur, non ulque adeo videntur urgere, ut lit propter eas ita a concilii profequutione ceHanduni, faltem in his qu* ad reformationem attinent; quin, immo ad fedandas prlncipum difcordias aptiilima vifa eft concilii convocatio, fubindeque profequutio dc continuatio : tum etiam quia d'iAa fu(pen. flo ouglt difiblutionis, quam juft*, moderate aut necetfail* * fupprefl&onis fpeciem prae fe ferre Videtur . Neque emm etli cetera difficultates deerint , qua· timere nos docuit experientia « tam Celebris praelatorum conventus ex tam divertis temorifque provinciis haberi facile poterit, nec deerunt impugnatoribus catholic* ecclefi* occatior^s & rationes ad cienda alendaque bella atque difcordias « quibus hujus concilii « cujus nomen apud eos eft tam odiofuro, reaffurationem impediant, ac ludificentur, quod nunc eos conari variifque rationibus lentare videmus , fi prxfeTtim viderint conatus hujufmodi profpere eis cedere, nofque eo adegilTe>ut ab inccepto opere ceflavetimus. I'irterea deterret nos ingens fcandalum , certaque haerelum prope confirmatio, quam ex tali & tam diuturna fufpenfione , nedum ipfis ecclcfi* advorfirils, fed & catholicorum plerit'que oriruram elle manifetium eft, cum Dominica cadra publicamque caufam deferere non alia ratione magis quam pertecutionum metu, laborum impatientia, & quod prjus eft,cauf» ipfius & divini auxilii dcfperatione opinabuntur, cum tamen in tuto loco ab omni bellica injuria remoto fediife nos viderint, uti alias cum non mi' nus periculofa bella gererentur, nihilominus ipfa fynodus fiducialiter in divino hoc opere perfeveraverit, quod pro[redacted] inficiar! nec nos ipli poffumus, immo <3t contradicimus , *Ac* quantum potRirr.us abfolute repugn imas. Ne tamen omni concilio non contendendi rationem quarrere videamur, neve ibhorrere credamur a fuavl rerum difpofitioni, cum & nos difficultatis temporum recelfufque prslatorum Germanic* nationis rationem aliquam habendam elle non improbemus penitus , ut Cequens viam quamhaAenus tenuit atque fervavit h*c fanAa fynodus, feflionem ad .proximas calendas Maii IndiAam, ad moderatum aliquem terminum proroger , dlemqne declarer, qui ipfe pro homine interpeller, ut alia convocatio, declaratio [redacted]t intimatio minime fit cxpeAanda, quominus ad hunc locum concilii omnes predati convenire & poflint & reneantur : addentes nihilominus, quod fi infra dlAum declarandum terminum prrdifla impedimenta ccflavcrint, curet fanflitas fua prelates omnes ad profecutionem concilii revocare , quos interim ad proprias ecclefias remeare, fi libeat, licebit. Ultima vero decreti verba , quibus commendatur decretorum hujus fanA* fynodi obfervatio, placerent utique, fi ablque his verbis, </ua-*tenut ad tat dt jure Jfeflat t* publicetur; qu* litium occafio eflfe videntur At liminarium. Qu* quidem omnia ita & non allitet fieri petimus, & proteftamur quod fi fecus fiat, nullum nobis, nec fanA* fynodo pr«-judlclum fieri quovis tempore, tam propter hujus decreti fufpenfionis publicationem. quam ob quemcumque alium aAum faAum vel faciendum, attentatum vel attentandum per quafcumque perfonas contra hujus ctcumenici concilii auAorltatem *& poteftatem,* conciliorumque qrcumenlcorum omnium . Petimus inluper a fynodi hujus notatio, ut hjnc noftram fchedulam conrradiAionis, artcftationis ac proteftationls inter aAa fyno.

Anno ·J45· ·f. *fu-(pca&oait.*

Anno CutitTi 'HI·

nndi » una cum hoc decreto Jinferatindeeue ipfe vcl alii nobis unum vel ptura au. tnentica inftrumenta eahibeant.

Pritltti aei ctatraJixernitt Jrcrtta fn/jt»· Jivui tfalu ftrnm ιβι.

Reverendifllml D. Salvator Alexius Salparu»,archiepifcopus Turri canus, Hifpanu».

D. Johannes *Stilatur* epifeopus Lancia* neniis Hifpanus.

D. Alvarus dr/Za *Qtttira* epifeopu» Venulinus, Hifpanus.

D. epifeopus Tundentis.

D. Petrus Acuna & Avellanea epifeopus Aftoricenfis , Hifpanus.

D. Cpifcopus Civitatenfis.

D. Johannes Fonfeca epifeopus Cadelli* maris, Hifpanus.

D. Francifcus de Navara epifeopus Pacentis, H ipanus.

D. M.caacl *1'ucb* epifeopus Elneniis Hifpanus.

D. epifeopus Gadixenfis .

D· pueopus PampJonenli».

D· Johannes (hn epifeopus Calaguriranus contradixit fi npliciter (ufpenlioni, nulla fada dulvfiftione inter fufpcnlioncm vcl prorogationem concilii dec.

TII χσ/1 r i e out. μ λ r.

Oralfe *foft ebfohitwtt centilmm TriJentumm ttCtnjÿitrn. Julio Pjg it'll tutiore* .

t* MS. Cond* «■nd ?. Hieron. Lixomit finuin Soc.Jciu

VErc hare dies aliam vitam affert, fratres, alios mores pullulat . Ed enim Tridentini concilii auAoritate correda , corruprlllima erat, mirum difciplma , pr eferipeaque, praecipue ccclefialticis hominibus, vivendi ratio, ut, qei eam perfonam fufeeperint, facile videant, libi effe neceffitaiem impolitam colendae ejus vit λ , qua.η falutaribus decretis divinitus expreha m ιηtelligunt. Qua m re, quemadmodum apud vo» proxime fecimus, #primum Deo gratias agimus immortales, cujus benignitate Tridentino concilio, celeberrimo dt maximo, felix & optabilis exitus contigit : deinde Ferdinando imperatori iaudetn tribuimus Chriftum* pietatis, & in nos ftudii tingu-, lari»; cujus fepta przfidio, ac pondere Tridentina fynodus fuam auAoritacem amplitudinemque liberam dt incolumem confervavit. N-C vero non hujus officii teftimo. niam reliqui» regibus catholicilque principibus libenter impertimus. Laudamus etiam magna animi voluptate legatos nortros propter vigilantiam ac prudentiam , fortemque difficillimis & rebus, & temporibus, & conftaotem animum, nullo loco defideratum in tuenda fedis apoltollce dignitate . Denique reliquorum parrum fidem, religionem ac liber* fententic perfeverantiam agnofeimus ac probamus, qui laborem diligentiamqoe omnem ad tollendas hxrefes pravafque confuetudines ejiciendas contulerunt. Quibus quidem patribus magnam quoque noltro nomine gratiam habemus, quod in moribus emendandis, corrigendaque vitat difciplina adeo fe pr«buctunt moderatos in nos & it>dulgentes, ut, ii nobis ipfis illam curam ad nod rum arbitrium revocare, n.c patrum judicio integram relinquere placuiliet , onini. no adhibituri fuer fifin' l>!u' animadvetho* ni». Cum igitur h«c falurariter conditura fint, certum ac fixum ed nobis edicere, ut fervatis facri concilii decretis, illa difcipiin» ratio in mores inducatur. Quod ii» , fi qui malam de nobis opinionem imbibe* runt, illum eripiet errorem , qui, nefeio unde ortus, multorum animos occupavit, futurum › ut, quod ad reformationem attinet, primi nos tamquam concilii ciaultri-. perfringamus. Itaque patrum ea in re vcl moderationem , vcl certa aliqua ratione^, adhibitam diligentiam, fi res tulerit, corri- "gemus ipli, Sc tamquam cognitioni ac ju* dicio nodro refervaram fupplcbimus : tantum abed, ut remilfum de ea aliquid vel detra&urn velimus . Et quidem Moronum cardinalem, confilii vi, animique magnitudine predanrem. Trident marum adionum , quibus cum laude di mfcrfuir dk prrfuit, peririffimum , jubemus curare ac v'd re diligenter , ne quid *concilii* decretis vcl .lüvcrfarium vel alienum In fenatu agatur , aut firivatim nobtfcum per minlltros nodros ul- I ratione tentetur. Quas item paties eHe volumus college eju* Simonettz cardinal s, cujus in Tiidcntina legatione fides & induftria, perpetuaqueS. fedis propugnatio Cclebratur, acute odorandi videndique, datario adhibito, nequid ejufmodi poftuletur a nobis, quod , per fummas occupationes noftras non fatis animadvertum, ac piopterca etiam fortatfe concelfum , h-bere poflit invidiam dt offenlionem apud cos , qui vel non norunt noftri animi fenfus , vel omnia male interpretantur. Omnino fumina comilli noftri fpeiltt huc , ut Tr dentino concilio pontificiam auftoritarcin adlunga nus , cujus atfa , decreta , rata & firma fumo iic , ut eorum jus nullius vi aut gratia violetur . Qaod *ii* , ut rerum ufus f.rr, dt vira hominum, certa aliqua utilitas aut ratio poftularit, ut a concilii lententia difecda- D lur, numquam tamen illi tempori, vcncrabiles francs r^nili de veftra fententia confidemus . Quo loco ((ic*) nihil* commoveri cogimur, eximii in lingdus vos amoris noitri conficientia , fummique judicii, qm>d' deunlverfo ordine femper fccimu- ; cui paterno fratcrnoqne animo nolito quam malam gratiam referant quidam, dolenter fane, fed tamen, fanandi caufa pizpropcram nefy riamque cupiditatem , vobiicum rieceffario conjucremnr. Non défunt, qui viventibus nobis, aperte ambientes, At pontificatum, quem jam diu fpc devorarunt , tentantes omni conditione pecunia, neminini«m quidem vir* noftr* moram ferre *pdfle* videan- E cur . Nunis properas, Marçelle ; non potes hujus corputcuh ac pene cadaveris exitum expcâare; non te diutius morab tut, jam tolletur hoc impedimentum, jam jam hac oculorum,cr animi moleitia liberabere. Sed Illi, nifi totam & pontificatus dt falutis viam ignorarent, quem honorem malis artibus At pecunia tentant , cum vir* integritate & innocentia quzrerent- Hoc eft apertum acdireâum iter cardinali digniflimum, quod

Anno Cirxisrr JHJ·

Anno Christi 1545.

"quod omnes votis ac benevolentia ptofequuntur. Contra clandeftinum illud atque tranfverfum, inane dc omnium odio maledidifque propofitum eft. Quid vero eft magis omnium fermone jadatum ; quam ab iftis nienftruo ftipendio tentatos efle nonnullorum veliti ordinis animos, ut eorum mercenariis fententiis fuflragiisque ad novi pontificis creationem abuterentur ? magna argenti atque auri vi, majori.fpe ac promiffis alios quotidie follicitari ab illis, qui pecuniam (ibi qtoriaqaitni ratione conciliantes, quantamque maximam poflunt, auferentes undique, dc de omni re conficientes, profulis largitionibus- futfragia corrumpunt ? Qjios nili obezearet dc furentes ... bitio, profpicerent iliorum celetem ac *fnnctfem* deftitutionem, quorum fententias pretio mercari ftudent, nihil enim eft mercenaria voluntate fallacius , nihil mobilius. Rem indignam atque fceleftam , fratres.* fed illud indignius ac fcelelllus, quod adeo effrenato ac przcipiti furore rapmnrur, ut aperta vi, aperta, inquam, vr, fi ulla ex omni memoria atrccior res audita eft, occupare pontificatum, ac ferro, quopiam auri fqbfidium tardius eft, in pontificiam fe-. deni struere conantur. Verum inauditam rei atrocitatem, in qua invidiffima verfatur oratio poftra, omittamus, taurum {ue moneamus eos, qui hxc moliuntur, ut mentem mutent, pecunizque Ac armorum, fiC quam in i-Uis fpem potuerunt, oblivifcantur, potiufque fe noftra manfuetudine dignos pr«beant, quam nos jutlo dolori fervite cogdnr. Nam & vereri jure pontificum'maximorum, dt fande rheinoric Pauli quarti pontificis edido , in nefarii feeletis affines, nili ad fanitatem redierint, animadvertere, ejufinodique monftra, expleto ordine amoliffimo, tollere necefle habebimus . Quod vero pontificatus initio quibusdam cardinalibus dedimus provincias, quibus ad biennium legationis nomine przeflent, eas ilii quadriennium obtinuerunt, cogimur aliquando illo fublidio multas magnafque difficultates fublevare . Nam Ac tenuiores cardinales, quo dignitatis gradum rueri. pof. tînt, font adjuvandi, Ac providendum erarli anguillis, quod exhaulimus continentibus quadriennii prope infinitis fumptibus,dum Gallos przlidio Ac pecunia juvamus pro religione dimicantes, dum A venionem agrumque ejus ab hrreticorum obiidione & vaftationc defendimus, dum fubvenimus Helvetiis, dum in urbem provinciafque nollras returm omnium copiam introducimus, dum porcus reficimus, urbem communimusStportas , moenia, arces , propugnacula exftrulmus, edes facras aedificamus, aliafque impetifas facimus in res publico ufui ac fplendori necefiarias -Quare non modo «quis, fed ttiam libentibus illis cardinalibus fperamus, illo adjumento provinciarum tot publicis confulturos incommodis, przfertim cum ipfi etiam affines noftri cardinales finr de fuis provinciis difccfluri. Volumus autem ipfi obire provincias, cotamque provincialium hominum poftulata cognofcere, ut, qua letitia videndi Principem domi fuzpoft Paulum 111. Pontificem maximum ad hanc diem caruerunt, ea noftra prefentla perstruantur. Sed quia decretum eft confilio Tridenrino, ut in fuo epifeopatu commorentur epifeopi quod nos jamdiu veheementet optavimus, cum videremus hanc initio occationem lupos habuifle ovilis invadendi paftorum abfentiam, ut gregem , mercenario cuilode, crudeliter tnifeteque diriperent, jubemus , eos primo quoque tempore io fuos epifeopatus proficifcentcs, parere concilio. Quare, quos apud Ce cardinales habent, ftatim dimittant, quo eos & noftra vocat auâoritas, & compellit facrofanfli concilii lex, dt epifcopalis officii cura , commiffique gregis tempora flagitant. Itaque tolli... exceptiones, omnem praCidimus omnibus fpem tn urbe adhzrefcendi. Quin ipfi nullum patiemur epifcopum negotii nothi caufa , vel munere urbane adminiftrationis implicari ; pro quibus prothonotarios adhibere, dt eorutn opera ad illud officii munus uri volumus· Nec tamen nolumus iplis efle confultum epifeopis. Nam, qui epifeopatibus cardinales ita ceflerunr , ut & fruitus dt adminlftrationem eorum retinuerint , *refitmentnr*admlniftrandi jus illis, quibus deberi cenfemus, & ita cum ipfis veAigalia partientur, ut eque fit utraque pro dignitate profpeSum. Placet etiam oobis , quod a Tridenrino concilio divinitus decretum eft, ur Romæ ac ... inftir-uanturecclefiafticzdifciplinz ;ubi alantur, dc iis moribus atque'artibus informentur pueri, ut inde foboles extiftat & copia bonorum eccleiia miniftrorum., Concilii autem decreta principes ipfi ampleAimur & colimus › ut exemplo & inftituto noftro commoti.omnes, illa necellario fervanda, nullamque (ibi relidam caufam exiftiment a concilii audoritate difcedendi· Quam cum ipfi nobis bujus officii-neceffitatem imponimus, non tam quid poteflas noftra poftulet meminimus, quam quid manfuetudo requirat, ac modeftia, cogitamus. Praelatum eft enim, legibus (olutum principem vivere ex legibus. Sed, ut tota hcc concilli ratio quam optime via atque ordine procedat, cardinalibus legatis Cicadam , Vitellium ac Borromeum adjungimus, ut omnem complodantur cogitationem confirmationis concilii decretorum, dc quomodo vulgo prxceptorum formularum confuetudo capi poffir, animadvertant. Tum, ne quibus audoritatisnoftrz pondus acieflerit, ea quifquam violare audeat. Extremum illud erir in oratione noftra, bt, quorum harefes, fi quis rei initium diligenter confideret, ex illa caufa magna ex parce profed* funt,quod epifcopalis honor iis plerunque datus eft, quorum aut malitia aut nequitia fuit Inlignis, uti.politiae ad eum dignitatis gradum provehantur viri, illo ampliffimo munerc digni. Quare damus negotium trium ordinum principibus cardinalibus, qui una cum relatore diligenter cognofcant dc vita, moribus ac dodrina7 eorum, quibus mandandus fit epifeopatus , dc ut de iis omnino referatur, quia eam perfonam fubllincre poflint, cujus dc verbo et exemplo falutaris cibus gregi benigne prebeatur, qui lit. illotum fidei prudentizque commiffui: et ut deni-

Anno Cuaitxc H49. deninuc tales nominentur in hac p»flortiis. led epilcopalem fplendorem luce animi & offcil difficillima ratione, qnl non, ut fzpe antea, ftcri honoris ornamenta turpare, ingenii illuftrare pofle videantur. — Λκαο Cusi st B4S>.

CONCILIUM PROVINCIALE

Citri Steiittni btbitum EJiuburjfi «»no Donttut 1549.

Fxtit apuri V »1 Ikior. (3. IV. rag. «<. Γ x MS. Bibi, re* gix Parii, n }»8?. codd. Biluzian. n. s»

ADmonuit nos falubriter divus Paulus, ut, qui lpfius 8c ceterorum apodolorum vice* gerere dlgnofcimur, huic nosmetipfos przcepto quamprimum accommodare nitamur. Attendite, inquit, vobis At univerfo gregi, in quo vos Spiritu* Sanctus pofuit epifeopos, regere eccleliam Dei,quam acqulnvit fanguinefuo. Quocirca pr»fens hujufce regni ordinariorum przlatorum, aliorum ecclefiadicorum At cieri conventio in Spiritu SanAo congregata conformiter apoftolico huic przcepto, ad Dei gloriam, ecclefiadici flatu* tranquillitatem refarciendam, ac lntegritatem confervandam, intente animadvertens quamplurimas hzrefes in greges dominicos padoralibus eorum caris commitfos crudeliter graifari, Voienfquc easdem ab ipiis velat radicibus funditus extirpate, prudentis medici exemplo agendum fore decrevit, ut primum ftudiofa meditatione, tantoruin malorum, quibus ecclefiadici mores pridem corrupti funt, anfas & occationes indagandas curet j deinde ur de opportunis remediis illis cogitet Sc provideat ; cumque duz potiflimum malorum caufz & radices appareant, qux tantas nobis turbas heres umque occationes excitavere, nimirum in perfonis ecclefialticis omnium fere graduum morum corruptela ac vit» profana obfeoenius, tum bonarum literarum artiumque omnium graffa tnfeitia; atque ex his przfcrtim duobus capitibus multi abufus oriunrur : hzc fanda fynodus ac provinciale concilium hifce malis quoad pro temporum occafione liceat, remedia & modum ponere (latuit. Ad laudem igitur & gloriam omnipotentis, morum inecdcfia Scoticana reformationem, & hzrefum extirpationetndie mercurii mentît Novembri* A. D- 1549. in templo fratrum prxdicatorum Edinburgcn S. Andre» dioece. habita & faAa fuir conventio teverendiffimi At reverendorum venerabiliumque in Chrilio patrum At dominorum ordinariorum, prxlatorum, aliorumque fpeAabilium et eximiorum virorum ecclefiafticorum, At de clero infra feriptorum generalem hujus regni conventionem At concilium provinciale archiepifcoporum 8i epifeoporum, ordinariorum, przlatorum At aliorum eccleliallicorum Ac de clero pro tempore facientium St reprzfentantium, venerabili in Chrilio patre et domino Johanne S. An. drez archicpifcopo,;totiu< regni Scoti< primate, legato nato, et monaderii - Paffeto abbatç concilium indicente & przûdcnce.

J frquuntHr,

\Tillelmus Aberdonenfis. Patricius Moravientis commendatarius a Scona. Andreàs Candid» Cafe et capell» regi» Srrriviligenfis. ^JTillelmus Dunblancnfis. Robertur Orchadenfls commendatarius a K,ıŋlo*. VTillelmu* eleAus Lefmorenli* confirmatus.

b'icarii gt»er,tlet feJiKHt vtctftiKin.

Magifter Gàvïnus Hamylton, eccleii» metropolitanz Glafgueniis decanus, et ejusdem fede vacante vicarius generalis. Magitler Jacobus Herven, decanus Dunkeldcnlis, <Sc ejusdem fede vacante vicarius generali*.

Abbttcr, friorет & comifteuJaturii.

Jacobus prioratus ecclcfi» primatialis S. Andre» commendatarius.

Jacobus a Kalco et Meiros commendatarius.

Georgius a Dunfermlyng commendatarius archidiaconus S. And. prlmatiallt.

Malcolmus prior de Quhithorne.

Donaldus abbas a Cupro.

Quintinu* abbas monaderii Crucis regalis.

Gualterius abbas Vallis Lucis.

Alexander prior Pluschardenfis.

Willclmus commendatarius de Cultos

Jacobus abbas de Nevbottic.

Adam abbas de Dundrayman.

-------- abbas de Dery.

Johanne* prior de Mungdei.

Diifarct t<t tbeologit ltcentitti, & btct~

Magifter Petrus Sacellariiis, collegii S. Salvatoris infra civitatem S. Andrée cano* nicus et przpofirus ejusdem coadjutor, do. Aor theologus.

M. Johanne* Gryfon (aerarum iirerarum profelfor.

M. Johannes 5JFynrame › ecclefi» metropoli primatialis S. Andre» canonicus regularis, et fuperior, theologi» doAor.

F. Richardu* Marluell Anglus, divinarum literarum profeflbr.

F.Robertas Leechc, ordinis przdicatorum in theologia licentiatui.

M. WiHelmus Crandon, przpofitus de Scypuy in theologla licentlarus.

M. Alexander Anderfone, collegii Aberdoncnlis universitatis fupprimarius in theollicent.

M. Alexander Dick › (aerarum lIterarum bacalaureu*.

M. Johanne* Mary, decanus facultati* theologica: univèrfitatis S. Andre», et Mattinus Batteur, doAores in theologia, annofi, grandaevi, et debile* comparueruut per procuratores. *<Jr-*

AhnO Caxt*T‹ •549·

Ordinet pradicattrum.

Johannes Gerfovin provincial!».
F. Robertas Leche.
F. Andreas Abercromby.

Ordiau minaram de ehfervaatia.

F. Johannes Paterfon, tnlnifter general)*.
F· Andreas Cotis« guardianu* diAi ordinis apud S. Andream .
F. Jacbous Winchefter, guardiapus spud Perth.
F. Johannes Scott·

Ordinet coaceataaliam : ordiaer S. Au· f_afltai ; ordtaet SS. Triattettr de rcdeaiftione captivorum: ordinet Cermehtaram.

M. Johannes Spittel, prxpofitus beat» Manx de Campis, officialis S. Andre*principalis ac reAor unive-fitatis S. Andre»·
M. Abraham \Feichtoun, prxpofitus de Dunglas officia11» S. Andre* infra archiepifcopt ....
M. Jacobus Hamyitone , decanus Brichlneniis.
M· Johannes Sinclare, decanus a Reflalrig.
'IM. Gregorius Hay, decanus de Dunbar
M. Wiflelmus Lamb, reAor a Oreis.
M. Johannes Thornton, prxeentor Moravienfis.
M. Johannes Stevenfon rprxeentor Glafguenfis I
D· Georgius Cryghton , prxpofitus SS. Trinitatis prope Edinburgutn.
M. Patricius Myrtouoe, archidixc. Aberdonenfi*.
M.. Alexander Erskyne, fubdecanus At officialis Dunkeldenfis.
M. Atchlbaldus Boyne, prxpofitus dt, Dalzell.
M. Alexander Ferret, prxpofitus de Fidolis·
M. Johannes Maccale.archidlac.Lefmorenfis.
M. Arthurus Telzefere, canonicus Aberdonenfis .
D. Nicolaus Roch, prxpofitus de nes.
D. Andreas Dtckfone, canonicus Dunkrldenfis.
\ D· Hugo Curroye, commendatarius do Strarhphiilan.
D- Andreas David, eruditus & ftudiofus in theologia.
M- Johannes Macquln, divinarum feripturarum interpres.
D· Rôbertu* Leddal, fupprior de Meiros ordinis Ciftercienfis.
‹ Secretarius & notarius in concilio Andreas Eliphantu*.

Qui omnes conveniente*, tnifla primitus folenoi ibidem In diAo templo fratrum prxdicatorum Edinburgen. de mandato reverendiffimi domini archlepifcopi, primatis, legati nati; prxfidentts, pro divina gratia fundenda, fclicique incremento & fucceflu rerum gerendarum In prxfentl concilio feu fynodo cantata & finita, fimul unanimiter egredisntes, fe in aulam feu fecretarium refeAloni* diAorum fratrum contulerunt, & ibidem omn'bus In fuo ordine fedentlbus, At exciulis excludendis, habita fuit concio per.... crudititfimum in facris licentiarum ,

Awtto L>«ISTt *J49·

Sequuntar afla ordinata in frafiati can cilia, & mgrimit circa reformatmatat moram,*

I. De iacoafmtatia eccleJFaram.

HÆc prxfentis fynodus provide attendens quam confiet ex clericorum in. continentia graviffima ecclefi» fcandala effe exorta, proinde pro hujufmodi macula repurganda ftaruit decretum illud concilii Baiileenlis de concubinarils, feflione vicefima adunguem obfervandum, At execution! demandandum, cujus decreti tenor fequirur in hxc verba. SacrofanAa fynodus generalis Baiileenlis in Spiritu fanAo legitime congregata un'verfalem ecclefiam reprxlentan* ad perpetuam *rei memoriam ftatuit,* ur quicunque clericus cujufcunque ftatus , conditionis , religionis, dignitatis etiamfi pontificalis, vel alterius prxminentix exiftar , qui poft hujus conftitutioni* notitiam quam habere prxfumatur, per duo* menfes pofi publicationem ejufdem, in ecclefiis caihedralibus , quam ipfi didecefani omnino facere teneantur, pofiqoam eadem conftitutio ad eorum notitiam pervenerit, publicus fuerit concubinarius, a perceptione fruAuum omnium beneficiorum fuorum trium menfium fpatio fit ipfo faAo fufpenfus , quos fuus fuperior in fabricam vel aliam evidentem ecciefiarum utilitatem , ex quibus hi fruAu* percipiuntur convertat, necnon & hujufmodi publicum concubinarium,ut primum effe talem innotuerit, mox fuus fuperior reneatur monere, ut intra breriffimum terminum concubinam dimittat , quam fi non dimiferit, vel dimiflam aut aliam publice refumpferit, jubet hxc fanAa fynodus, ut ipfum omnibus fuis beneficiis omnino privet, A nihilominus hi publici concubinarii, ufquequo cum eis per fuos fuperiores poft ipfarum concubinarum dimiffionem, manifeftaroque vit* emendationem fuerit difpenfatum, ad fufeeptionem quarumcunque dignitatum , beneficiorum vel officiorum fine inhabiles; qui fi poft difpenfationcm recidivo vomitu ad hujufmodi concubinatum publicum redierint, fine fpe alicujus difpcnfationis, ad prxdiAa prorfus inhabiles exiflant. Quod fi hl ad quos talium correAio pertinet, eos, ut prxdiAum eft, negiexerint punire, eorum fuperiores tam in ipfos de negleAu, quam in illo* de concubinatu modis omnibus digna punitione animadvertant. In Conciliis etiam provincialibus At fynodalibus adverfus tales punire négligentes, vel de hoc crimine diffamatos per fufpenfionem a collatione beneficiorum vel alia cbndigna pcena feveriter procedatur. Et fi hi, quorum deftitutio ad fummunu pon-

Anno CnaisTt '549. 1149-

pontificem fpeAat, per provincialia concilia> aut fuol fuperiore» propter publicum concubinatum reperiantur privatione digni, ftatim cum proceflu inquilitionis ipfi furnrno pontifici deferantur. Eaque diligentia dk inquifitio in qulbufcunque capituli» generalibus dk provincialibus quoad fuos fervetur, poenis aliis, contra pr*diAos dk alio* non publicos concubinarlos ftatutis, in fuo robore permanfurls; publici autem intelligendi funt, non folum hi, quorum concubinatus per fententiam aut confeffionem in *jure* faAam, fed per rei evidentiam, qu* nulla poffit tergiverfatione celati, notorius eft, dk qui mulierem de incontinentia fufpeAam, dk infamatam tenet, dt per (bum fuperiorem admonitus ipfam cun cflcAu non dimittat. (Cum hoc nunc in prxfenticoncilio addito, quod ordinarii locorum itu, clericos non bénéficiâtes dk in facri* ordinibus initiatos poenis arbitrariis animadvertent, juxta perfonarum infordefeentium qualitatem, contemptum % in fimiiibus deliAis perfeverantiam.) Quia vero nonnulli jurifdiAionemeccleiiafticata, pecuniarios que Aus a concubinariis percipere non erubefcunt patiendo eos in tali frxditate infordefeere, fub poena maledtAionis cternc precipit, ne deinceps fub paAo, compofitione, aut fpe alicuju* quxftus talia quovis modo tolerent, autdiffimuient, alioquiulira pr* mifiarn negligenti« pœnam, duplum ejus quod ptopterea reftituere ad pio* ufu* omni no reneantur & compellantur; ipfa* aurem concubinas feu muliere* fufeeptas prxlati modi* omnibus curent a fuis fubditi* etiam per brachii fxculari* auxilium, fi opus fuerit, penitus arcenda*. Qui etiam ex tali concubinatu procreatos filio, apud vitre» fuo* cohabitare non permittant. Jubet infuper hec fanAa fynodus, ut ctiam in pr*. diAi* fynodi*, dk captulis hxc combiturio publicetur, dk quilibet fuo* ad ipfarum concubinarum dimiffionem diligenter hortetur.

Injungit prxterea omnibus fecularibus viri«, etiam (i regall prxfulgeant dignitate, ne uliun qualecunque inferant impedimentum, quocunque quefito colore, pr*lati* qui ratione officii fui adverfus fuo* fubdlto* pro hujufmodi concubinatu procedunt. Et cum omne fornicationi* crimen lege divina prohibitum lit, dk fub peccati mortali» poena neceifario evitandum, monet ornnes laico» tam uxoratos quam folutos, ut fimiliter a concubinatu abftincant, nimi* enim reprehenfibilis ell qui uxorem habet, *ü* ad alienam mulierem accedat; qui vero folatus ell, fi continent nolit juxta apoftoli coniilium, uxorem ducat. Pro hujus autem-, divini obfervatione prxceptl, hi ad quos pertinet tam faiubrious moniti* quam aliis canonicis remediis omni uti tludio laborent. Et hocipfuni in prxfenti decreto contentum in preniilfi* ctiam monialibus hujus regni, prout congruit, prxfeos conventio (latuit & ueetvit obfetvari.

2. *Vretee teninbintriae in fuit confirtiit tlertci non ecneant.*

Item hortatur h»c fynodus, nequi prat lati aut alii ecclefiaftici inferiores prole» fua» ex concubinatu fufccptas in fui» confortiis teneantt nec in fuis ecclefiis dircAe aut indireAe promoveri patiantur, ncquV. cas baronibus quovis quxfito colore in conjugium de Chrifti patrimonio jungant feu barones efficiant.

Ne clefifi vel monetbi /eiu!.lribnr negetur fefe immtfcunt.

Similiter ordinandum eft, ne ullus eccleflailicus, habens unde juxta fuum ftatum honefte vivere pollit immifeeat *fe* fecularibu* negotiis, prxeipue mercaturam exercendo, aut lucri cauf*, ut empta revendat, emens, alienave przdia conducendo, quo ruft eis laboribus a fpirhuali exercitio, propria cura neglcAa abftrahatur.

. q. Or *vrjlibter clericorum.*

Item ut bénéficiât! dk in facris ordinibu* conftituti hyretis rotundis, veteri clericorum more, duntaxat utantur, pileofque >n ecclefiis & poti(fimum in choris dk tempore divinorum omnino deponant, nec vcftes, ut puta caligas dk diploïdes, vel alias (eAas, vel colorum prohibitorum, ut flavi, viridis, dk id genus difcoloris deferant, togas in ecclefiis, civiratibus, oppidi» dk villis inlignioribus portent longas dk talares; itinerando vero *toga»* habeuir curtas, & manicatas, falva tantum loci dk temporis neceiutatc; camifia* habeant albas dk alb* futur», fub puena fufpcnlioni* in presbyteros, dk excommunicationis in alios per Jocorum officiales, commillarios, dk decano* declaranda, a quibus quidem poenis non abfolvantur, nili prius prxftita cautione de.- abftlnendo in futurum fub poena arbitraria judicis arbitrio juxta qualitatem perfonaruia infligenda pro prima vice; dk deinceps inobcdientia crcicente, augeatur dk poena. Super quibus pet fingulos decano* in eorum vilitationibus, dk ii quis fuerit, fiat diligeo* inquilino; dkqui culpabiles inventi fuerint, poil duos mentes a publicatione prxfenti* (latuti puniantur ut fupra. Si autem decani in prxmiffis deficiant, five ordinationi* négligentes lint comperti officiales, tunc feu ordinariorum commiifarii in eos ad fuuin arbitrium feverius animadvertant.

j. Circa *nutrientet barbai, tr nen fertantei tonfurar.*

Hxc eadem conventio variis adduAa argumentis, dk rationibus circa barbarum ufum ptopofitis, univertos dk (ingulos hujus provinci* clericalis fortis dk cccleliaftico* per locorum ordinarios attente hortari decrevit, ut fui ftatus dk conditionis rationem habentes, dk frequentes obtreAationes contra barbatos compefcantur, utque clerici a laici* diflinAiappa,eant, eorum barba» ton-

~ uno VmisTi '549·

dendas curent, utque linguli clerici, faltem jn ficris initiati ordinibus, tafuram* congruam in coronis habeant.

6. De temperantia ty viiln clericorum.

Item pr*fens cenventio hottatur omnes hulufce regni prelates *Si* alios ecclcliallicos bénéficiâtes, ut in pollerum parcius dt moderatius in corum mentis vivant,omnium efculentorum & poculentorum exquifita fuperhuirare juxta uniuscujufque flatum dt prvemlnentiam rejeAa, ut & largius dt liberalius pauperibus in eorum necclllitatibus fubveniatur, publicamque jejuniorum ab ecciefia indidorum violationem dt in (e dr in luis familiis evitent, ne ex hoc de cetero ® eorum malo exemplo laici *Ccandali*zenrur, precaturquc in ecclelialticorum mentis frequentiores ieAtones (aerarum feripturarum juxta decretum concilii Toletani tertii, cujus tenor eft talis . *1'ro-. reverenti» Det & Jacerdotum untverfa confiitutt fynadut , ut quia Jolent crebra menjit atiofre fabula interponi, in omni facerdotali convivio hfïio divinarum Jcrtpiurarum immiileutur ; per boc enim dr anime aedificantur ad bonum, <& fabula non nrcrjjaria probieentur* I

De gravitate habituum clericorum .

Item hortandi funt prilati dt ecclefiafti- Ç ci omnes, ut dehinc graviores foliro porcent hâb'tus, qui potius lanei (int decentis foloris quam lerici, gravitatem *prx fe fe* rentes, meminenntque illius verticuli divi Brrnardi, vid Ducite pontifices in fratno quid facit aurum*.

8- *De clericorum fervit* ·

Item curent prilari ut tales in >orum familiares concinuoiquc domelficos alant dr teneant , qui non aleatores, feortatores publici , ebrii, pugnaces, fcurr», noAivagi, aut divini numinis blafpheinatores , exeerabilibii* juramentis affucti reputentur , ledD qui catholici, probi vit», bonoium morum ac conversationis honeltc habeantur, in bonorum exemplum dt iniquorum terrorem.· Cum , ut Bona ventura , infolcntia fainil'» patrisfamili-is dedecus videtur .

9. De vifimtionibur monaficriorum.

Item (latutum cfl infuper, ut (inguli locorum -ordinarii, cum primum poterunt, viliunt inonalieria canonicorum regularium, mona-dionlm non exemptorum dt monialiuiii, ad clii-flum, ut qu» inibi corrigenda repcrciiiif, infequenti *St* proximo concilio five conventione per vditationis chartam F. refexant. De exemptis vero, ut qui qu.d per inquihtionem in vicinis parochiis ex publica voce & fima contra honellatcnr vit» tnonaihc-e , & debitam loci reparationem , tedituumque adminilfrationem deprehenderint, limilire, tuiuio concilio iiUinucrur , ur ex hoc de remedio profpiciatur opportuno j *Se* qui pr«tendunt exemptiones In talibus Uiunalteriis, ut easdem una cuiu numero religioforum commendatarii, dr illa m commendas Obtinentes, ut fuas ptovn ones in diAo futuro concilio exhibeant , ad etfeAum conliderandi dt intvlbçendi ad quid ipli iigore fuarum provnioninn teneantur, dt quatenus privilegiis nt deferendum . F.r circa hcc prefens conventio ex horiatur in Domino omnes dt tingulos abbates, priores, com* mendatarios, adminidratores locorum exemptorum, cum conllet regularem dilciplinam dt monafticam magna cx parte , negligentia eorum qui illis fuperintendere tenentur , labcfaAatam dt collapfatn elfe , quatenus ipfi dt eorum quilibet , prout decet bonos pallores, vitam, mores, devotionem, dt (ludia religioforum reformanda, dr ad primum religionis (latum reducenda curent, quo inibi dt devotio vigeat , dt populi murmur devitetur.

Anno Cttlisrr »549·

10. *De afoftatir revocandi/* ·

Simili modo mandat prxfens conventio omnibus *Sl* lingulis abbatibus, prioribus, commendataris, adminiilratoribus , minilitus dt locorum prendentibus, quatenus ipli dt eorum quilibet omnimodam diligentiam faciant pro perquirendis *dt* comprehendendis fuis apollatis & fugitivis, qui extra loca e»s (ubjeAa aufugerint, auxilium oidinariorum illorum locotbm, in quibus cxiilunr , ad etfeAum comprehtniionis & reduAionis torum invocent, dt li ld per ipfo* fieri non potiit , auxilium la-cularis poteDatis per ipfos ordinarios imploretur.

11. *De moniuhoui apoflatis revocanda* ·

ben» !}sri,;i;.T>,cit ut ordinaria auAoritate compellantur omnes priorili» monulium, ii *f* quam primum dilperlas fuas moniales in unum congtegent refpeAive ad etfeAum, ut cum iplis Gmul cohabitent *Si* futfenrentur, vel m aliis locis momalium hujus regni pacificis collocentur, *priori!!» impen-* Û fullentand*.

12. *De crimtnibut puntendir cum invocatione biacbn Jaculam.*

Item contra adulteros, iricelluofos, facrilcgos notorios ordinat X»c conventio, ut pim.mn pralarorum ordinatione cliaritative admoneantur ad vit» emendationem , dt (i nihilominus iri fuis publicis criminibus pollex inlbrduerint, fulminentur monitoriales cum nmnibusccnfuris ecclelialIicii, etiam cum inrerdiAo , quam citiliime fieri poterit, ad quod etiam, li opus fuctir, auxilium^ brachii fecularis invocetur, At fuper hujusmodi publicis exceilibus diligentem per decanos invelligarionem fieri ordinat, li non licet in delinquentium ecclefiis, faltem in vicmis cceldiis bt talis indagatio-

13. *De vtfitntiombur* I

Pr»tereacon(liruit haec conventio, quia nonnunquam tales, ut prxfcrtur publici excellus, tam majores,quam minores, per decanosdt alios vifitatores occultari Ac diflimularidicuniur, eo.

— ' Anno CxatsTt >H9*. eo quod pecuniario*qualius a concubinarils dt adulteris accipere nonerubefcant; faciendo eos in tali foeditate fordefcere, quod decani ante fuceptionem fui officii jurent de fideli eju* adminiftratione in omnibus, & cura excelfus majores eorundem commiffariis deferunt, non prius recipiantur ab eis, quam illi denuo jurati fuerint, quod omnes dt fingulos exceffus majores,tam publicos quam privato*, fibi per affilas Ül inqulhtione* utrobique delatos, abfque gratia & favore, prece vel pretio, nullis penitusomiffis, commiffariis tradant, qui fi reperti fuerint In premiflis culpabiles, perjurii, amiffioni* officii, dt aliis arbitrarii* poenis per ordinarium infligendi* fubjaceant ; dt fuper hoc folicite inquirant cummifiarii, prout domino ordinario funt rcfponfuri.

14. D* *iltllii etclefe* ai· *JiiJir i» 1»-feitJttÙM* vel emfbtteejfm.*

Ne relidentia vicariorum dt reAorum in animarum curis dt facramentotum ecclefic adminiftratione negligatur, ftatutnm eft,ut null* fiant tnfeudarione* fcu emphyteutari* locationes, vel ad longum tempu* afleda* rionc* quarumcunque glebarum, feu terrarum eccleliafticarum aliquarum, reAoria C rum,vel vicariarum per lpfos reAore* vel vicarios in pofterum, nifi prius caufis tr«-Aatis ; dt ne tale* infeudatione* feu locatione* per ordinario* vel capitula admittaotur ullo modo vel auMoritentur ; qu*, fi faA* fuerint, pro nulli* reputentur, dt quext longa* afledatione· novemdecim annorum de & fupra fruAibu* & decimi* garbalibu* dignitatem ecclefiarum cathedralium poft pontificale* majorum ac pr*bendarum, reAoriarutu particularium, menfia epifcopalibu* dt abbatlahbus feporari* prefer»* conventio easdem fieri ufque ad proximam conventionem generalem vel concilium provindale ftatuendum, inchoandum, dtcelebran- D dum, penitus prohibet, dt ne ordinarii feu capitula interim aliqua* hujufmodi admittant feu auAorizent; dt fi qua* interca fieri contigerit null* Ar invalid* lint, dt qui in premifla intereflë prxtenderint› in proximo concilio audiantur.

15. *Cirtt neglefiert Jaflrinm refermetient» Jivtnigne verbi mnifttriuin.*

Prxfens conventio mature avifata, aAi* concilii Tridentini in feffione quarta inh*rens, ad hvrefe* reprimenda*, dt ad *diticaiionem Chrifti fidelium in verbi* doAri- E nse evangelic*, ftatuit dt ordinat, ut quilibet epifeopus, ut dt loci ordinarius in grege fibi commiffo verbum Dei, juxta gratiam fibi a Domino conceffiam, per (- faltem quater in anno, nifi legitimo impedimento, ultra commune* predication·*, qu* per alio* ad id admi/To* fient, pr*dicet;dt fi qui ordinarii haAemr* minus exercitati fuerint in prcdicando, fefe, quamprimum fieri poterit, ad hujufmodi officium tam proprio ftudio quam aliorum doAorum reddant habiles› & ad hune cffhAum viro* in facris literis erudito* in fuam familiam & contubernium afeifeant. Cujus quidem coocilii, aAi fcu decreti tenor fequitur io hcc verba.

» Eadem facrofanAa synodus pii* fum-
„ morum pontificum & probatorum conci-
„ Horum conllitutionibus inherent, eas-
ts demque amplcAens, & ilii* adiicien*,ne
«, cclefti* ille thefaurus fictorum ciborum,
„ quem fanAus Spiritu* fua liberali rate ho-
st minibu* tradidit, negleAu» jaceat s fta-
ss tuit & *decievit ; quod in illi** ecclefiis,
„ in quibus prxbenda aut preflimonium,
s, feu quovis alio nomine nuncupatum fti-
l, pendiuin, pro leAoribu* facr* theologi-
s, deputatum repetitur, ipfi epifeopi s ar-
ts chiepifcopi, primates, & *alii* locorum
ss ordmarii eo* › qui prehendam aut prafti-
,,'monium fcu llipendium hujufmodi obtinent, ad ipfius facr* fcrlprur* expolitionem dr interpretationem per feipfos, fi idônei fuerint s alioqui per idoneum fub/liturum abepifeopi*, archlepifcopls, primatibus dt aliis locorum ordinariis eligendum, etiam per fubtraAroncm fruAuum cogant & compellant. De cetero vero praebenda pr*ftimonium fcu ftipendium hujusmodi non nifiperfonis idonei*· qui per feipfos id munus explicare poffunt conferantur ; dt aliter faAa, proviso nulla lit dt invalida. In ecclefiis autem metropolitan»* vel catbedralibu*, fi civitas ialigni* fcu populofa ac etiam in collegiarii exiftentibus in aliqua infignl oppido etiam nullius dioecefi* ·, fi ibi clerus numerofus fuerit, ubi nulla praebenda aur prcitimonium feu fiipendium ejusmodi depuratum reperitur, prebenda-» quo.nodocunque, praeterquam ex caufa re-
st lignationis, prima vacatura, cui aliud
st onus Incompatibiie injunAum aon fit, ad
s, eum ufum ipfo faAo perpetuo conftiruta
„ et deputata intelligatur ; dt quatenus ia
„ ipfi* eccleliis nulla vel fufficien* pnrben-
„ da foret, metropolitanu* vel epifeopu*
s, ipfe per aflignationem fruAuum alicuius
s, limpbci* beneficii, ejusdem tamen debi-
„ ti* fupportati* oneribus, vel per con-
st tributionem bcneficiatorum fu* civitati-
„ dt dioecelis, vel alias, prour commodius
s, fieri peterit › de capituli confilio ita pro-
n videat, ut ipfa fact* feripture leAio ha-
st beatur, ira tamen quod quacunque ali*
ss leAioncs-vel confuetudinc, vel alia qua-
is vis ratione inftirut*, propter id minime
t, pretermituntur : ecclеii* vero, quarum
„ annui proventus tenueris fuerint, dt ubi
„ rpm *exigua eft* cieri &. populi multitudo,
„ ut theologi* leAio in cis commode ha-
st beti nen poffit, faltem magiftrum habeant
,, ab epifeopo capituli confilio eligendum,
» qui clerico* aiiofque fcholare* paupere*
„ grammaticam grati* docear, ut deinceps
„ ad (act* fcrlptur* ftudla, adjuvanto
s, Deostranfire poflint, ideoque illi magi-
s, ftro grammatices alicuju* /implicit benc-
,, ficii fruAu*, quo* tamdiu percipiat,
» quamdiu in docendo pcrllitctit, affigneo-

Be a tui ;

"■ ·'■ -Λ"·*0 *149·

Aw so Ceaisrt ή ?·

tur, dum tamen beneficium ipfum fuo debito non fraudetur obfequio, vcl ex capitulari vel cpifcopali tncnfa condigna aliqua merces perl'olvatur, vel alias epifcopus ipfe aliquam rationem ineat fuc ecclctix At dioecelî accommodam, ne pia hec utilis ac fruAuofa provilio quovis qurfito colore negligatur. In monalteriis quoque monachorum, ubi commode id heri queat › etiam leAio (aerae feriptur* habeatur, qua in te» ii abbates negligentes fuerint, epifeopi locorum in hoc ut fcdis apoftolic* delegati» eos ad id opportunis remediis compellant. In conventibus vero & aliorum regularium locis » in quibus ftudla commode vigere poffunt, etiam leAio fact* feriptur* habeatur; qu* leAio a capitulis generalibus vel provincialibus alfignetur digni oribus magiftrls. In gymnaliis etiam publicis ubi tam honorifica et csterarunu omnium maxime neceflaria leAio Inftituta non fuerit, religioforum principum At & rerum publicarum pietate & charitate ad catholic* fidei defentionem At incrementum, facr*que doArin* confervationem & propagitionerq Inilituatur» », & ubi inftituta' foret, At negligerctur, „ reftituatur, & ne fubfpccie pietatis impictas d.(feminetur.

1(5. *Quomodo eligi debeat publicut leflor.*

„ Statuit eadem fanAa fynodus neminem „ ad hujufmodi officium leAipnis tam poblice „ quam privatim admittendum efle, qui n non prius ab epifeopo loci de vita, moribus At fcientia examinatus At probatus „ fuerit, quod tamen dc leAoribus in claufiris monachoiuro non intclligatur.

17· *Privilegia _/?«/enr<itN o» theologia.*

Docentes vero feripturam ipfam fueram, dum publice in fcholts docuerint, de fcholares qui in ipfis fcholis ftudent, privilegiis omnibus de perceptione fruAuum prebendarum At beneficiorum fuorum in abfentia a jure concedis plene gaudeant At ftuantur. „ Quia vero chriftian» reipublic* non », mirius neceflaria elt pr*dicatio evangelii », quam leAio, & hoc cfl praecipuum epi„ fcoporum munus; (latuit. At decrevit ea„ dem fanAa fynodus omnes epifeopos, ar„ chiepifcopos, primates, At omnes alios „ eccleliarum prxlatos teneri per feipfos, n fi legitime pr*pediti non fuerint, ad pre„ dicandum fanAum Jefu Chrifti evange„ lrum; fi vero contigerit epifeopos Ac », alios pr*latos legitimo detineri impedib mento, juxta formam generalis concilii v'», ros idoneos afTumere teneantur ad hu„ jusmodi predication's officium falubriter „ exc^uendum, fi quis vero hoc adimplere », contcmpferlt, diftriA* fubiaceat ultioni.

18. *D» pradieatioue verbi ftfulo.*

„ Archlpresbyterl quoque, & plebant, », Ac quicumque parochiales vel alias cu», ram animarum habentes ccclefias quo„ cunque modo obtinent, per fe vel alios „ idoneos, fi legitime impediti fuerint .die» bus faltem dominicis At feftis folennibus » plebes fibi committas pro fua & earum „ capacitate pafcant faluraribus verbi» docendo ea qu* omnibus fclre neceflarium ad falutem, annunciandoque eis, „ cum brevitate At facilitate fermonis, vi„ tia, qu* eos declinare, At virtutes, quas „ eos IcAari oportet, ut pcenam *rernam „ evadere, At celeflcro gloriam confequi » valeant; id vero (i quis eoium pr*itare ncgligat, etiamfi ab epifeopi jurifdiAione quavis ratione fe exemptum effe praetenderit, etiamfi eccleii* quovis modo exempt* dicantur, aut alibi alicui monafterio etiam extra diacelinu „ exiftenti forfitan annex* vel unit» (modo 'reipfa in diiiccfi lint) provida na», (toralis folicitudo non defit, ne illud », impleatur *fjrvult petierunt punem 6- non erat qui frangeret eu.* Itaque ubi ab epi», fcopo moniti trium mentium fpatio mu», neri fuo defuerint, pet cènfuras eccle„ fiaftiqas aut alias, ad ipfius epifeopi ar», bitrium, cogantur, ita ut etiam, fi », ei cXpedire vifum fuerit, ex beneficio, „ rum fruAibus alteri, qui id prcllet» „ honella aliqua merces perfolvatur, do„ nec principalis ipfe refipifeens officiumX fuum impleat. Si qu* vero parochiales „ eccleii* referiantur (ubjeA* moiralleriis, » in nulla dierecti cxillcntibus, fi abba„ res At regulares pr*lati in p/cmilfis ne „ .gligentes fuerint, a metropolitan's, in „ 'quorum provinciis diceccfes ipf* fit* funt, „ tanquam, quoad hoc, Cedis apoftolic* „ delegatis compellantur; neque hujus decreti exeeutionem confuetudo vcl exem„ ptio, aut appellatio, vel reclamatio, „ live recurfus impedire valeat, quouf„ que defuper a competente judice, qui » funflnarie, *& fol»* faAl veritate infpe„ Aa, procedat, cognitum (it ac decifum. „ Regulares vero cujufcunque ordinis, nifi „ a tuisfuperioribus, de vita, morbus, At », fcientia examinati At probati fuerint » „ ac de eorum licentia, etiam in ecclefiis „ fuorum ordinum predicate non poliunt, „ cum qua licentia pcrfonaliter fe ceram „ epifeopis prsfentare, & ab eis benedi„ Aioncm petere teneantur antequam pt«„ dicare incipiant.

>, item in . ecclefiis, qu* fuorum ordi„ num non funt, ultra licentiam (uoronu „ fuperiorum etiam epifeopi licéntiam habere teneantur, fine qua in ipfis eccle„ (iis non fuorum ordinum nullo modo „ predicate poffint, ipfam autem liccn„ tiam epifeopi gratis concedant.

ip. *De pfeude·'prodicat tribut.*

„ Si vero, quod abiit, prcdicator er„ rores aut fcandala dillemlnaverit in po„ pulum, etiamfi in monafterio fui vel al„ tetius ordinis prrdicet, epifeopus ei pre„ dicationem interdicat. Quod fi herefes „ predicaveric, contra eum fecundum j'u„ ris difpofitionem aut loci confuerudinem » procedat, etiamfi prcdicator ipfe geoo- nui.

Anno Chhisti M4P·

Anno CaiufTi >549·

s, rali vel fpedlall privilegio exemptum fe- s, elfe pretenderet. Quocafu epifcopus au- 1, Aoritate aportolica , ft tanquam Cedis a- >» poflolicr delegatus procedat. Curent au- r, rem epifeopi, ne quis prcdicator vel ex „ faills informationibus vel a|ias calura- ,, nioCo vexetur , juftamve de eis conque- „ -rend! occationem habeat. Caveant pr«- „ terea epifeopi, ne aliquem vel eorum.. ,, qui cum fint nomine regulares, extra-. „ claufira tamen ft obedientiam religio- „ num fuarum vivunt, vel presbyterorum „ fecularium nifi ipfis noti fint, ft mori- „ bus atque doArina probati, etiain qio- „ rumlibet privilegiorum prrtexru in fua ,, civitate vel dioecefi przdicare permit- „ tant, donec ab ipfis epifeopts fuper ea „ re fanAa Cedes aportolica confulatur, a „ qua privilegia ' hujufmodi, nili tacira-, „ veritate , ft exprelfo mendacio, ab in- „ dignis extorqueri veritimile non efl . ,· Quxftores vero eleemofynarii, qui e- „ tum quefluarii vulgo dicuntur,cujufcun- „ que conditionis exiflant, nullo modo nec ,, per fe, nec per alium , praedicare pr«- „ fumant ; ft contrafacientes ab epifco- ,, pis ft ordinariis locorum, privilegiis qui- ,, bufeunque non obflantibus, opportunis ,, remediis omnino arceantur . »

20. *Qua/ reflaret dr ejifcafi qutter*

Circa qur quo frequentioribus divini verbi prrdicationibus inflruatur populus flatutum cfl, ut ecclefiarum parochialium reAores , qui judicio ordinarii ad praedicandum fidei rudimenta fuis parochianls habiles & idonei cenfebuntur, per fe faltem juxta (latuta provincialia ft fynodalia pro prrdicatoribus edita, quater in anno pr«dicent ; illis vero reAoribus , qui juvenes & idonei ad id vili fuerint, per locorum ordinarios injungatur,. ut fe ad hoc quam primum reddant per ftudia in gymnafiis publicis habiles, ft interim per alios prrdicatores fuis fumptibus de licentia ordinarii admittendos, predicate, ft fuas vices Cupplcre debeant ; qui autem grandevi ft doArin« incapaces funt, hoc ipfurn fimiliter per alios fieri procurent, quos etiam per fuam prsfentiam prsdicantes auAorizato oportebit, ft hoc ultra communes pr«dicationes Ceu inftruAiones per vicarios Ceu curatos lingulis dominicis diebus ft forfait-, aliis majoribus-feflis , ut fupra, flendas. De reAoriis vero, monarteriis, collegiatis ecclefiis, Ceu aliis piis locis in communiit feu menf* capitulari unitis, ordinatum eft ut abbates, priores, ft commendatarii, adminiflratores, przpoliti, decani, ft prsbendati , reAoriarum portionarii, per fe vel eorum membra inferiora, feu alios eorum nomine, populum in fide inftrucndum curent, ft id luis parochtgnis fieri procurent; priori flat autem monialrum archiepifcopo ianAi Andre» CubjeAas, ut a fede apolloli-ca fententiatum ert , fub poenis in diAo provinciali fiatutô ft aliis fiatutis defuper editis, ad idem teneri decrevit, qu« do novo publicari ft prefentibus infeti in hac fy.-.odo utcreiui·; -Î .

21· *OutJ tu ui /ruTt Jit tbeolagut, jurit tutenui frofejjor,*

Anno Chiu>ii П49·

Concilium feu conventio verbi divini feminationem infequens pro fuftentatione doAorura dt eruditorum in theologia, ac jure pontificio, apud ecclefias cathédrales ft civirare·, (latuit , ur univcrfi ft Cinguli locorum ordinarii apud fuas ecclelias cathédrales habeant continuo unum doAoreitL. theologum, iicentiatum vel bacalaureunu in theologia, ft bmiliter canonirtam in jure pontificioqualiticatum , utque theologus prediAus omni dic legioili, lâhcm in unaquaque hebdomade, in (acris literis publice legar & interpretetur, ac tam in eadem cathedra» li quam in aliis eccleins pradicet, cui interpretanti ft predicant) civitatis illius epi(copus ft canonici ft icliqui ipfius civitatis clerici intcrlint ; pro quorum theologi ac canonilte furtentatione quilibet ordinarius depurabit aliquod beneficium de proximo vacaturum ad fuam dilpolirionem lpcAans infia fuam eccleliam , ad valorem annuum pro theologo ad minus centum libratum, pro canonilta vero centum marcarum icoucan» moneta, pro perpetuis futuris temporibus , iplis ft eorum fuccefloribus in lisdcmcfficiis remanfuris .Qui ambo thcoloCgus ac canonilta legere ft docere circa feflutn divi Michaelis d»e lamentis bept.pioxime fu-' turi incipient. proviium eft quoque per hanc synodum , quod ufque ad vacat ienem beneficiorum pradiAotum, ad przmittum efleAum dii ponendorum, quilibet ordinarium fuis propriis fumptibus a diAo ferto divi .Michaelis eos honelte fultcntablr ad ratam ft quantitatem diAarum Cummatum.

22. *Qua/ tu uutfua^ue utanuflerto fit uuut tbealugur* I

Similique pro effeAu ad eundem modunr, ut (aerarum luctarum ltudia ft virtutes , ipti Deo accepts, m monarteriis, ut olim, fecundum Deum floreant , ordinatum ert ut lii'guli abbates, priores, comnrcnc.aiarii, pizlarutarum majorum adminirtratores inveniant ft fultentent theologum tellgiolum vel («cularem, qui lingulis diebn· , ut fupra , infra fepta inonaiteriorum divinas literas, prout auditoribus expedierit, legeic teneatur , ft in eccleins iphs monarteriis annexatis, ut pnrmittirur, praidicent. Prslati etiam beneficia ad eorum difpolït'onem fpeAantia obtinentes lisdem theologis & eorum fuccclbribus pro eorum fuftentationc dc beneficiis ad valorem centum marRearum provideant ; non habentes vero bcneficia ad eorum difpolitionem & prxlentationem ad przdiAum effeAum, cujusmodi funt illi Ciftercieniis oidmis, eundem theologum proprii· expetitis, juxta p> tfat«fumm* rationem , prrfato theologo honcfte fecundum flatura fui ordinis fuflentando providere eurent 1 ca tamen lege adjcAa, quod per hanc ordinationem, clec.ncsyn*confuetat rcligiulotum mendicantium & przdicatotum

Anno Cnntt fM9

torum non abdrahannn vel minuantur.

item ut in monafterii de Cc etiam evagant & effloreant viri literati, dk In divino eloquio dk paftu animarum falnrarl concionatores, b fanAa conventio prccipir, ut ex uninscujufque hujus regni dioeeefis monaftetii, juxta ipforum monafteriorum facultate, transmittantur, duo aut unus religiofi, vci religiofus ad Jiteraruro capacitatem maxitne habile dk ingeniofi, ad Univerfitate omne proxima vel alias, ut Ili libuerit, ibidem (altem ad quadriennium in theologia dk factis litteris Rudenda remanfuri, quo fpatio completo remittantur ad ipfas univerGtatet alii religiofi prcdlAi, pari modo literis vacaturi.

l^Meaeficru prmtipet t qaibatei httrerem Jfardra (ritfiti effeftar tuft relitiqfi junta moaqfterieram wet 6-tultatei fiat tern per motitficatteaem n«-taatur.

X/ priiu tie itottffi S. *Andree.*

Ex monafterio prioratu* fanAi Andre* religiofi.	j.
Ex monafterio do Aberbrothick religioü	J·
Ex monafterio de Ounfermliog.	a.
Ex monafterio fanAo Cruci*	a-
Ex monafterio de Calco	a·
Ex monafterio de Capro	a.
Ex monafterio de Cambuskenneth	i.
Ex monafterio de Lundoti*.	i-
Ex monafterio de Bpimerino	t>
Ex monafterio de Coldingbame	t-
Ex monafterio de Pettynweyme	r.
Ex monafterio de Drybcugh	r.
Ex monafterio five prioratu de North Berwick.	r-
Ex prioratu de Hadington («culari	i.

Glejfitmfit dtoetefit.

Ex monafterio de Pafleto	a.
Ex moiniterio de Metro*	a.
£x monafterio de Kylvyning.	j.
Er monafterio cruci* regalis	ı.
Ex monafterio de ledbourg	i.,
E* monafterio de Halywoodc	1.
Ex monafterio dulci* cot dis	i.

/rarrqA Caadfd cq/>,

E> prioratu de candida cafa	a.
Ex monafterio VaUis lucia	1.
Ex Duadraman	
Ex Tongland	*.

A d'H.efi Abertlmtetffi.

Pro nioimftetio dc Deyr	r.

Fit *Jittufi Krttitnfi,*

Ex monafterio de Kinlo	i.
Ex monafterio Plufcardcnfi	>.

h iittttji Dab/aaeq/f'

Inchechaftay	i.
Cuiras	I.
Inchemabome	t·

A dieeeefi DunMdeafi.

Pro monafterio S. Columb

De reliquis dioeccfibu tacetur.

»4. De metbeet» é· ferme praedicationem.

Prcdicatoret nunc inftituti dk alii fecundutn prafcntem hanc synodum poft hujufce ftatuti publicationem hanc formam in fuis prçdicatlonibu obfervare tenebuntur ut in omnibus i dk fingulis eorum prxdicationibus feu concionibus priorem partem ëoiftol vel cvangelii declarando tribuant, dk illius partem pofteriorem, prout tempus At auditores pa« tientur, catcchifmo, hoc eft communi doArina dk inftruAione impertiantur. Citechifmum autem vocamus brevem inftruAionem in fidei rudimentis, vel in expolitione articulorum fidei, decalogi prvccptorum, peccatorum feptem mortalium, feptem ecclefi facramentorum, dominie orationis, Cftc falatationi angelice, ac operum mifericordi, in quibus omnibus prxdicationibus iniungatur ut populum chiiftianum'Inducant ad (aeramenti altaris condignam venerationem, dk ut de viribus & ulu eiusdem pro captu populi populum inftruant,

A5. Parma rn *Interpretatio tbeologim frrvandu.*

Ut ea circa hate In publicis gvmnafiis dk academii legamur, *per* qu dcArinam utilem tradi dt populi Chrifti fidelis eruditioni confuii fperetur ftatuit hxc fanAa fynodus, ut lcAore feripturarum & theoiogi in finguiis collegiis ita feripturi dk theologi vacent, ut aliqui feripturasquam puriffime ruxra ecclefi catholic fenfum traAate nitantur i alii veto cx cis ad veterum doAorum amuflim dk catholic fidei veritatem theologi diverfi horis uniuscujusque hebdomad diebus certi legend incumbant *<k ut* taliter ftudente in facri iplis feripturi & fpcculativis'proficiam, dk Dt id ipfum quilibet ordinarius intra fuam univerfitatetn, fi quam habeat, alitet vero intra fuam civitatem & apud ecclefianu. cathedralem fieri procuret i mandat ipfa fyhodu, quod utilius A pro tempote tffi-caelus fore cenfetur, ut quantum ad (peculativam theologiam, lcAur» probatorum auAorum, ut funt opera magiftrl fententiarum, commentarii divi Thom Aquinati, fanAi. Bonaventure t & aliorum potius vacent

*6- *qt*

<MNO Chkiits C49

Awi»o 1J49'

3.6· *Ortie fervtniar in leflionthtt grammatico 6r Jialeflicei.*

Vult dr jubet h»c eadem fynodus» ut provideat uniufcujufque univerfitatis redor,caulis ad id moventibus non obliti* feu omlflis, ne ulli ad fcholasdialeâices recipiantur, nili qui latine dt grammatice loquuntur t ac ut dialeâicam artem experiri cupiente* prius quam ad illam artem admittantur, examinentur , 4 ne ad bacalaureatu* feu magiiterii lauream recipiantur, nifi prius ad hoc de examinis rigore idonei fuerint reperti, alioqui ad proximam inferiorem claffcm deponantur, quod nili faâud* fuerit, rcftori imputabitur.

Item provideat archidiaconus ftnâi Andre» pro magiftro fcholx grammaticali* in civitate fanât Andre», qui iit in grammatici* vctfatu", dc boni* molibus imbutus, & in aliis ad inftruendos pueros,dt puerilia grammatice non callente* requirite fufficiens.

17. *L)e qualitate erJinanJornm.*

Quantum ad qualitatem ordinandorum ln moi ibus , fcientia dc titulo, llatutuni eft ut in his factorum canonum difpoiitio ad unguem fervetur, dc inter ordinandum linguli ordinarii habeant pr» oculis eandem difpolitionem , quam otdinando legere, aut legi facere, faciant, quodque nulli ccclelialiici quantuncumque in literis dc moribus fufticlentesoer fpatium trium annorum proximorum a data prvfentium futurorum tn facris ordinibus initientur, nili benenciati, religiofi. titulum canonicum ad valorem vlginti librarum monet» Seotlcan» habentes ; circa qujr dlfcutiant diligenter ordinarii eorum titulos; omnis eriam' illicit» paihonis abiit fufpiclo, dc fuper hoc fidem faciant ordinandi. Et ordinati per ultramarines epifeopos , undecunque venerint, altari non™ fe immifeeant, At nifi per dioecefano* aut -orum depui aro, ad id comm.ifi· m quorum dioecetibus altari fete junxerunt, prevlo examine idonei comperiantur , nequaquam permittantur, itaur idonei fecundum pr»fens inllitutum reperti admitlionem mereantur , de in his inidonei comperti ab ordinum fuorum exeeutione, ufqucquo habiles dc idoneo* fefe reddiderint, tutpendantur.

.18. *QrinJ fingali curati examinentur fer orginarrer* l

Circa parochialium eccleiiarum curatos F. feu minlltros curam animatum exercentes, qeia ex illis plurimi per totum regnum Scoti» adeo infufficientcs, tam in lireracura , moribus, dt dllcretiooe , quam in aliis ad ld officium neceifariis deprehenduntur, ftatuit prat(ens conventio, ut per locorum,, ordinarios intra hinc dt u li imum Decembris ptoxime fututum vocentur coram ipiis ordinariis , vel eorum commilfarii* ad id députons, feu deputandi*, linguli curati.ad· lubeundum examen debitura in omnibus eorum othcio convenientibus , cum certifica-** tione, quod U non *coinparuerint, ab eorum* curi* At officiis amoveantur , dc qui idonei *fuerint*> *6c* comparuerinr, continuabuntur dc denuo admittentur ; inidonei vero juxta juris difpolitionem rciicientur, dt ad fe removendum in proximis eorum fynodi* prvmoneantur , ac finguli curatorum inidoneorum vicarii feu reâores ,. ubi vicarii proximi non funt, admoneantur ; ut per fe in eorum curi» deferviant, quoadufque per ordinarium loci de quatificato curato provifum fuerit. Penlionarti vero vicarii, ut ex ttatutis dc confueiudme in eorunu. curis dt peniionibus relideant , ac per f*_> delcrvianr lub puena fufpenlionis & conti-B fcationis fruttuum omnium fuorum penfionum , «c 'redituum in pauperum ufus per ordinalium applicandorum , &■ funditer examinentur uti vicirii penfionatii, ac eorum parochiani *âc vicini , feu alii notitiam* habentes. qui inhabilesjnventi fuerint , llatitn ordniariis deferantur ,aif efteflurn , ut in concilio provinciali feu conventione genetali pioxime fututa contra cos dc remedio ptovideatui opportuno.

X|>. *Quabr eligi adeat , ut Jiat curatm .*

Idoneltas autem proficiendorum animarum curis dc beneficus *eccle*lialbcis in hoc 2p0tillimutn coniideretur, ut <jui at) hujufmodi beneficia dc curas adm.irti petunt , fatiffacere velint Λ poflint officiis fuis libi committendis, fuoque munere luxta beneficii de car» exigentiam fideliter fungi, finrque viri legitime «raris , moribus graves, literarum fcientia prarditi, ad factos ordines promoti , nec corpore vitiati , alioqui fciam hi , quorum inrereft, tales ad beneficia ecclefiallica dc curas admitti cupientes, ut liquidera dolo, gratia., favere , vel neghgcntra in hi peccaverint, non minorem libi quam Ulis malis vicariis aut curatis , quos ipfi diflis cur.* prefecermt , poenam incutrilfe , qu» eis in dilirifto Dei judicio imminet, & preterea poenis etiaan canonici* feiant elfe obnoxios. Et preterea,ut ipfi vicarii dt curati fuo officio attentius abfque impedun.-nto defervite teneantur, ncglfgentiaque eorum liberius puniatur ; ordinatum exiftit, ut quilibet vicarius penfionariut feu curatus curafi animarum exercens dt in eo relidens, habeat lingulis annis pro fuo teu-' do dt lfipcodio viginti marcas Scotican» monet», vel rqmvalentiain computandam proficuis horto & cur» adjacentibus, hoc provifo. quod in illis dioecclibus feu locis, ubi viget fames Ar carnas vuftualium ex hoftium mvalionibus dt incurfionibu* , ordinarii locorum in fuis fynodi» hujusmodi fterilitatis dt carmtis annonx caufa ltipenrlia charitative *audeant,* ac ut non liceat ipn» vicariis pentionarii» feu curati* per fubllitutos, *t* d per feipfos m didis curis aci/dere , aiioqui loco curatoiuin liccbi vicario feu icâori alium *lci* o non lehdenti* depurare dc ordinarii conlilio, abfque ulte riori procelli» ; quum pcniionarn non r<-ii-«lentes per ordinarios veniam privandi tu x ta illud Tridentmi concilii, quod incipit

inlc-

AnmO !,or* vero beneficia , cujus tenor fequitur h»c verba; *inferiora vero bénéficia* ec-* clesiaftica prxfertim curam animarum habentia , pctfonis dignis & habilibus, & qu* in loco relidere, ac per feipfos.curam carum exercere valeant, juxta conftitutionem Alexandri III. in Lateranenli ,quæincipit; fuiJ *nonnulli:* dc aliam Gregorii X. in generali Lugdunenli concilio, qu* incipit ; *licet canon :* editam « conferantur . Aliter autem faAa collatio *five* provifio, omnino irritetur ; & ordinarius collator poenas conftltationis generalis concilii, qu* incipit, : /riwniaii : fe noverit incurfurum.

30. *Qupèi nemo' flura beneficia incomfattbliia habeat.*

Quicunque plura curata habeat, aut alia incompatibilia beneficia ecclefiaftica, five pet viam unionis ad vitam feu commend* perpetu* aut alio quocunque nomine & titulo, contra formam factorum canonum, & prciertin conftitutionis Innocentii III. qu» incipit: *de* *u/ra,recipere ac fimul retinere przfumpferint, beneficiis ,ipfis juxta ipiius conftitutionis difpoiitionem ipfo jure prxfcntis canonis vigore privatus exiftat.

qi. *Quod ordinarii difftnfatioiit exhiberi faciant.*

Ordinarii locorum quofeunque plura curata aut alia beneficia incompatibilia beneficia ecclefiaftica obtinentes difpenfationes (uas exhibere diftriAe compellant , alias procedant juxta conftitutionem Gregorii X. in generali Lugdundenii concilio, qu* incipit; *ordmam:* quam eadem factotanAa iynudus innovandam cenfet dc innovat; addens infuper, quod ipli ordinarii, etiam per idoneorum vicariorum deputationem, dc congru* portionis affignationem , omnino provideam , ur animatum cura nullatenus tiegligatui, &. beneficia ipfa debitis obfequiis minime defraudentur ; appellationibus di exemptionibus quioufcunque, etiam cum judicum fpeualiuui deputatione , & illorum iohioitionibus ir> prztuillis minime fuffragantihus.

qa. *De unionibut beneficiorum.*

U niones perpetu* a quadraginta annis cl-rra faAae examinari ab ordinariis, tanquam a fede apollolica delegatis polfunt, dc qu* per furreptioneni vel obreptionem obrentx fuerint irrit» declarentur, ili» vero qu» a diAo tempore citra concclfe, vel in roto vel in parte effcAum nondum funt fortitz, & qu» deinceps ad cuiusvis Inftantiam fuerint, mu eas ex legitimis & rationabilibus cauli'· cutain ordinario loci, vocatis quotum mtereft , vetificandis faAls faille conftiterit, per furrentionem obtent* prefqmantur , ac proptdrca, ctili aliter a fcdo apottolica dcclaratqm fuerit; viribus omnino carcanr .

beneficia ecclefiaftica curata , qu* cathecralil u, , collegiatis, fcu aliis eccelefiis vel i.ion-itcuis, beneficiis fcu collegiis , aut pits loci» quibufcunque perpetuo annexa *fit* unita reperiuntur , ab ordinariis locorum annis lingulis vilitenrur ; qui folicite provi- Cnaisit dere procurent , ut per idoneos vicarios I *549· perpetuos (nili ipfis ordinariis pro bono ecclefiarum regimine aliter expedire videbitur) ab eis pro tertie partis ftuAuum aut majori vel minori arbitrio ipforum ordinariorum, portione , etiam fuper certa re aftignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur ; appellationibus, privilegiis, exemptionibus , etiam cum judicum deputatione,, & illorum inhibitionibus , quibufcunque in premiffis minime fufiragantibus ·

33. *Ordinarii loca exempta Vifitent.*

Locorum ordinarii quafcunque ecclefia» quomodolibet exemptas, automate, apoftolica lingulis annis vifitare teneantur, & opportunis remedii» providere › ut qu* reparari indigent, reparentur, & cura animarum, fi qua illis imminear , aliifque debitis obfequiis minime defraudentur ; appellationibus , privilegiis, confuerudinibus c-tiarn ab immemorabili tempore przfcriptis, judicum deputationibus dc illorum inhibitionibus penitus exclufis.

34. *Circa clerico/ parocbialet.*

Statuit fynodus, ut clerici parochiales per fe deferviant in eorum officiis , vpl prxfentent io fingulis fynOdis fufficicntem lubfttutuin, per ordinarium admittendum, in ipfo officio defervientem, qui honctfus fir, dt novit honefte vice» lui principali» in officio hujufmodi fupplere, alloqui li id non f.Aum fuerit, mulActur tertia parte emolumentorum clericatus prima vice, dt fecunda bina pauperibus applicanda , dc deinceps arbitrio ordinarii poena puniatur .

3j. *Dc tefiamentir,* quod *exeeutore/ computum reddant & rationem.*

H»cconventio ftatuit, ut ifgiftrcntiir authentice omnia reflamenta , & defunAoruni bonorum inventaria , ad cxecurioqem nominatorum, *di* bonorum intcrmillorum confervarionem, a quibus *per* officiales & commiliarios ordinariorum fingulis anniede bonorum dr rerum ffideli adminiftratione comparum dt ratio omnium reddatur, prout ad id admonendi funt tam in confirmationibus, quam in redditione computorum, ut provideatur fuper indemnitate prolium, pupiliorum , legatariorum , Ai alioium interdic habentium per fufficicntem rationem, di aliter, prout de jure <5l ne decani vel coinmftfarii aliqua teliamenta confirment , nili prius receptis juramentis ab exeeutort. bus de fidelitate, di veritate inventariuiuui, & dc pretiis bonorujn .

3Ô. C/r-

Anna Catis rr »54?

36. *Cire» ufttmtMt diateftnoram Orcaden~ Jïam td modum ir marem /blitum i-debitam reliquarem frcvincia Sev tick diettejeea reduteud.dr ab· Jbrvaad·*

Prxfens provinciae Scottean» generalis conventio, feu concilium provinciale legitime convocatum .fervatis primitus jla-jutx & confuetudine fervundis, ac longis At juftis fuper infraferiptis rraÂatib.us dt coniiderationibus ptxhabitisdifputatis & difcuffis, pro perpetuis futuris temporibus, dt ad perpetuam rei memoriam conlIttuit, decrevit , *St* ordinavit ; quod in condendis tefiamentis dc bonorum Irrorationibus, tam in teftatis quam non teftaris ab Inteftato B decedentium per omnes & lingulas totas & integras infulas Orcadcn. *St* Zetland·», alias partes ubilibet per dioecefes *St* jurisdictionem fpirirualem fubjeAas Orcadcnfi ecclelic, omnes ct linguli Orcadcnfes dice ccfani eidem legi *St* confuerudini fubiaceant. quibus exteri in aliis quibullibet Scotix provinciis ac ditxcefibir ; quodque defun&oruns dioec. Orcaden. exeeutores nominati, & utcunque fellantium et non fellantium , feu ab intellato decedentium bonorum intermiflores ad conficienda bona inventaria, caque ordinatio aut ejus commhfariis exhibenda et confirmanda curent, et pro eis ordinaria debita & folita fatisfaccre tenean-C tur ; quod fi non fecerint. feu aliquis eorum non fecerit, licebit dido ordinario dc ejus commitfariis, fervatis procellibus in limilibus ennfuetis, de didis bonis live tellatis live non fellatis exceutores dativos ad ejus arbitrium dare & corulituere in omnibus , juxta morem prxiatum in illis fervatum & fetvandum.

37. *De examinatione natartaram .*

Ordinatum efl prxrerea, ut vocentur notarii in lingulis diuecelibus per eorum ordiqarios refpeAive ad fubeundam novam examinationem fecundum juris confuetudinem,D & parlamentorum regni exigentiam, qui vocari (latuuntur ad)hos dies, ad quos vocandi funt eccleiiarutn curati, inter hanc & primam fuarum dicecefeon fynodum, ad efferum examinationis; utqueinterca fiat inqulfitio inter cotum vicinos per commiflarios ad hoc deputandos, fuper firma cxUlimatione, legalitatc & fideli exercitio/tabellionarus & officiis hujufmodi, antequam ad examinationem veniant ; ubi habita examinatione, idonei reperiantur , admittantur, & ftatim literas fuarum admiffionum recipiant; inidonci vero ab exeeutioneofficii fufpcndantur, tic quod in poilcrum eorum inilrumcnta pro nullis & invalidis in judicio & extra habeantur ; nec non quod notarii admifli imprimant, set l'ubicriüant fu., figna, quibus In inflrumttitis uli iunt& ufuii, in librls officialium illatum dicecvfeon, five cornmiliariorum , coram quibus & (>cr quos examinentur , iccontumacis citatione prevent· Ufque ad comparaientm lulpcrxk.utui , <X' tam admiffi quain non adnntll in lynodis prxdiSis pubiicentyr.

Amno Cxaisfr "547

38. *Lk fritoiolhr nutrieram drfuafforam .*

Statuit hxc tvnodus et decrevit, ut ptotocolia, five libri ct inbrvviarurx notario* rum defun&orum dccidcmibn. notariis , ad officialem illius diuecciis, m qua decedunt» aâualiter deliberentur , et fi hi fibri pto. tocojli per notarios decedentes aliquibus in eorum tefiamentis *legat*i inarint, meatur ratio feu traulaâio inter tales legatario; & feribas officialism, fuper pruncuis et utilitate inftrumenrorum dv protocollis extrahendorum › qux fiinda curent linguli officiales In eorum officialibus et jurifdiAione; et quod folia prorocollorum in eorum receptione numerentur , et fignentur per dIdos officiales,

Jp. *De fluralitate tenefiewram .*

Quantum aJ pluralitatem beneficiorum conventio feu concilium reFett fe ordinatis feu ordinandis in concilio fridentino, nondum dilfoluto, qjod lie incipit : Nemo quacunque etiam dignitate, gradu aut prxenunentia praefulgens, plures metropolitanas. feu cathédrales ecclelias in titulum live com* mendam, aut alio quovis nomine , contra facrorum canonum indituta, recipere ct fimut retinere prxfumat ; cum valde felix fit ile cenfendps, cui unam ecclefiam bene ac fruiluofe et cuin animarum libi commit'. farum falute regere contigerit. Qui autem plures ecclelias contra prrfentls decreti tenorem nunc detinent, una, quam maluerint, retenta, reliquas infra fex inenfes, li' ad liberam (edis apoltohcx diipoiitionem pertineant , alias infra annum, dimittere tenean tur, alioqum ecclelut ipfr, ultimo obtenta duntaxat excepta , eo ipfo vacare lenteantur. Dc beneficiis inferioribus fupetius patuit I

40. *De fundatieaibae boffitaliam ir montfleriorum .*

De hofpltallum flatu et reformatione fla. tutum, clt ut quilibet ordinarius per Tuam dicecclim diligenter inquirat de fundationibus hofpitalium , ubicunque locorum inna ejus diœcelim litorum , ct li ipiaruni fundationis charte five inilrumcnta reperiri poterunt , confide rct diligenter qui reditus ct jura eifdem fpcAabanr,et fpedare deberent, et pro quibus et qualibus perfonis erant inditura, ct de eorundem piorum locorum delituelione, mutatione redituum in alios utus, et a quibus dc prurienti peffidentur, ct quo titulo ; et idem fiatdc capeilanis et alh' fun-F dationibus ct olhcns ecclctiallicisperpetuis,ct in divinum cultum et^pro falute er fuffitagio animarum fundatis intra dltrcefini ; et quod in prxiniilis certi compcrueiint , in fcquenti conventione generali, feu przlatorum concilio provinciali, ad cffcAum corrcAion.s rektant. circa qux hortatur hxc conventio omnes et lingulos abbates, prio. res,commcndatarios, adminiilrarores, priorillas mvnuiium, necnon przpofiios, ac decaivs ctciefiarum cellcgiatarum , et nui ad hoc tenentur, quatenus clccmofyn.:· per

. zsMseo UmUist i *549- ipfos pauperibus mendicantibus erogari (b-,]j|4, renovandas et continuandas curent >A Jc (UM efctieiij, tam in parietibus quam in teAis ruioofas, ac dcfeAuofas reparent, et reftaurent ; et defuper finguli evdinarii in fuis vifitationibus ptoxime futuris diligentem inquifitionem ft dtfcuflionem habeant, nec non ct hujufmodi elecmofynarum difpenfatio viris fidelibus et diferetis ac honeftis committatur, qui pauperum curam in illis locis agant, atque ut uniufcujufque monallerii magiftri fabric* et operum d reâores, quatenus lingulis annis in ecclefiis fleti debet, ad loca ecclefiallica iplis tnonafteriis et ecclefiis ptxfatis annexata , pro defeâuum correAione vifitanda mittantur, hortatur et Ordinat.

41. *Quod beneficia fatronttur* yoa *ctnferent n{fifrcevie edifto.*

Item ad evitandas lites in beneficialibus, ne ex ignotis procedatur interdum ad conferendum beneficia , qu* ad aliorum patronatum fpeftant, (latuit concilium, iiG per locorum ordinarios proviliones quorumcumque beneficiorum, in non maxime claris , n;li prxvio ediflo publice ct fummarie, tam de vacationibus quam de jure patronatus ipforum pretententantium « juxta cap. Jû/.deeleft. lib. VI. cognito. Exceptis his* qu* ad ipforum ordinariorum difpofitionein collationemque pleno jure pertinent , et de quorum patronatu certo ct liquido con-Hat * cuicumqur vel quibufeunque fiant aut concedantur, utque reglftra omnium collationum apud lingulos ordinarios ct eorum quemlibet remaneant.

42. *Ad Jub/lentaiionem & perfiilentinm jenunetorum verbi divini , quo tbriftuna flebr jafcenda eji,*

Archiepifeopus, primas , epifeopi ordinarii, & alii intetiore* de cieto, in concilio iir«fenti provinciali conventionem generaem epifeoporum, & cleri regni Scoti* reprxfentantes, ad perpetuitatem fermocicinantium per provinciam, *(St* eorundenu fullcntationcm , ne prxdicantes ipfi viAu Bt neceifariis dellituantur, ailignarunt pro fe & aliis refpeâive pr*dicatoribus fetmocinaturis,per quemlibet prxiatum, in fuis Jocis At populo fubjcdo, prxdicandi beneficia fequentia , cum provilione flenda de non refignandis illis per pofletfores in pr«iudicium fermocinantium, ut inilrumcntis uefu per captis^contincturr.

Sequitur fradicatoriôut ajjîgnatum.

Pro atehiepifeopo S. Andrez reâoria (eu ecclefia de Mutzerz.

Pro archiepifcopoGlasgucnfi vicaria Glasguenfis feu Glasgu. fecunda .

I'ro epifeopo Aberdonenfi prxeentoria aut prxbcnda de Crouden.

Pro epifeopo Moravicnfi tcilotia de Inverkathen.

Pio epifeopo Candid* caf« refloria de Srcitzcny .

Pro epifeopo Dumblanenfi prxbcnda de Kippin.

Pro epifeopo Dunkeldcnfi archidiaconatus Dunkeldenfis. *M9·

Pro epifeopo Lesmorenli atehidiaconatus Lesmorenfls.

Pro epifeopo Orcadenfi prxpofitus de Kulzenay, aliter Orknay .

Pro epifeopo Brechinenfi fubdiaconatus Brechinenfi* .

Pro epifeopo Roftenfiarchidiaconatus Roffenfis .

Pro epifeopo Cathanenfi archidjaconatus Cathaneniis .

Pro prioratu S. Andre* vicaria trinitatis S. Andre*.

Pro monafterio de Aberbrothec vicaria de Heymure .

Pro monailerio de Pasleto vicaria de Kilmahorne.

Pro monailerio Kllvr yning vicaria de. Domlop.

Pro monailerio de Dumfermling vicaria de Mufllbrugh.

Pro monaflerio de Kelfo vicaria de Lynthon.

Pro monailerio Sanftr crucis vicaria de Falkirk.

Pro monailerio de Driburg vicaria de Killymuyr.

Pro monailerio de Lundoris vicaria Dumdey .

Pro monailerio de Scona ecclefia Kylernad in dioecefi Cathanenti-

Pro Inchmahomo vicaria Linthrathen .

Pro monailerio de Melrofs vicaria de Ha* fieden .

Pro prioratu de Codynhame vicaria de Edinburg II

Pro prioratu de Quhythorne vicaria de Glaftantone.

Pro Kyniofs.

Pio nionadcrio S. Columb* inful* vicaria de Leslia.

Pro monailerio de Jedburg vicaria de Dunblan.

Pro mooafterio de Deyr vicaria de Peterburgh.

Pro monailerio de Balroerino refloria de Logymarthe .

Pro Cupro.

Pro Glenlus .

Praelati monaflerioium non habentes beneficia ad eprum difpofitionem , dent penfiones condignas ad luftentationem ptxdicantium .

Priorifiatus de Northberwick vicaria de Largo.

Item viiutn eft pnrfenti concilio rerum de temporia qualitate pen fata, ut in principio five exordio concionum, feu poft easdem fiditas, fervetur vetus & receptui invocandi modus , dicendi *Pater uofler*, pro gratia obtinenda, cum falutatione angelica ad beatiflimam Virginem, ad divinam gratiam pro felici & fruAuofo fermone flendo impetrandam apud Dominum Deum ; ut fiat in fine fermonis oratio pro animabus defunctorum, ex recepta ecclefi» contuetudine.

4J. *Pre*

Anno CHtiiTr »549·

Aμvó >549·

43. *Pro bur^fibut extirfandt/-*

Item pro hxrefibus extlrpandis in prxfenti concilio ftaturum eft, ut finguli locorum ordinarii in tuis dioeccfibus deputent heretics pravitatis inquifitores viros, pios probos, eruditos,& in theologia doftos, qui ctiam lint bon* converfationis, dt fame, dk magnx circumfpeftionis, dt qui cum exaftisfitna diligentia perquirent de hxrefibus, dt coercendis erroribus, dt peregrinis opinionibus contra facranienta ecclcfiaftica, dc aliis ; quique inquirere teneantur de libris damnatis hcreticorum , dt de fide male fentientium, dk ubi comperti fueript, ad locorum ordinarios deferantur. Et prcterca fihguli abbates dk priores, commcndatarii, adminiftratoreq, provinciales, miniftri dk Î'uardiani in luis monafteriis, coenobiis,dk ocis, hoc Idem circa fuos fubditos dk rclif[tofos faciant, diligenter cellas fuorum religioforum perferutentur, ut quicquid ibi hcreticorum librotum, aur contra fidem fentientium repettum fuerit, ctiam ad ordinarios deferatur.

44. *Sequuntur nonnulli ordinitioner id reprintendat burefee turn utilti tum necejjariu·*

In primii ftatutumeft, ut ordinarii loco* rum quantum commode fieri poterit, pro tempore *Sc* Jocorum ratione contra hxrcticos diligentem dt exaftam inquifitionem faciant lingulis annis, univerifies quater in anno,particulares vero toties quoties occatio fefe obtulerit ; ut eas quidem juxta fuam poffibilitatetn dt diligentiam exequantur, fecundum formam dt difpofitionem factotum canonum, dc prxfcrrpcorum capitum, ut officium cap. *objuruur,* cap. tfr *commijfu,* cap. *ut βitutn* de hxreticis, lib. *6.* aliaque jura canonica infequendo ac regni confuetudines haftenus obfervatas contra hxrefiarchas, dk facramentarios, & prxeipue contra facramentum Euchariftix obloquentes cum feveritate juris procedant ; dt ut inhibitoriales liter* fulminentur fub poena excommunicationis ipfo faAo, tam contra prxdicantes abfque permiffione ordinarii, quam contra ipfos parochianos, feu anos eorundem hujusmodi paedicatorum auditores, ne ipfis audientiam dc affiftctiam feu favorem prxftent ; *8c* cum hoc liter* regin* fuis literis conformes per ordinarios impetrentur, dr execution) demandentur .

Item hortatur prxfens conventio in vifceribus Jefu Chrifti', ac pro pietatis zelo, quo omnium hxrcfum in hoc regno occationibus facilius occurratur, ipfique ordinarii ad easdem reprimendas liberius dc expeditius procedere valeant, quatenus ipfi dk eorum quilibet, nec non exteri prxlati, *Sc* bénéficiât, regni mores fuos ac vitam juxta prxfentis concilii ftatuta & ordinationes ad meliorem frugem emendent, ne ad aliorum mores diftrifte corrigendos prorumpant ipfi notoriis criminibus irretiti, eum hinc maxiraum populi fcandaium , ct plurima hxrefees pars oriatur.

4J. *De frudicatioue verbi Dei.*

Tertio, ut provideat quifque infra fuatn dioecclim, ut reftores eccleliarum, dk ali* ecclefiafticc perfonx laborent pro viribus , ut verbum Dei inter fuos greges pure, iincerc, dk catholice tradetur, veri ceremoniarum ecclefiafticarum «fus prxdicentur modefte, fobrie dk prudenter ; vetentur opiniones falfx, criminentur palam dk arguantur. Ut ecclefiis, monafteriis, collegiis, univetfitatibus , aliisque piis locis unitis dk
B incorporatis frequentroribus verbi Dei pr*dicationibus provideatur, ftatutum eft ut abbates, priores , conimendatarii, adminiftratores, ac talium locorum prxpofiti, mercedes foliro liberaliores,-tam religiofts quam aliis , ad dilfeininandum'verbuin evangclicum per ordinarios admittendis, reftituant ; dk ut ipfi prxdicatores ad unamquamque ecciciiam parochialem benigno ho-(pitio recipiantur, quodque ad hunc effedum ipfi religiofi dk fingulis parochialibus ecclefiis, de quibus nullas habent annuas penfiones vidualium , pro quatuor prxdicatiombus per ipfos annuatim ad fupplendum teftorum vices fiendis, pro fuis laboribus
Cdk expends in toto quadraginta fufeipiant annuatim folidosi pro qua fumma officiales feu commiilarti fingularum dioecefum, ubi per Ipfos religiofi ad hoc vocati fuerint, oftenfis teftimonialibus contra reftores fuas monitiones fimplices fulminent, atque eosdem cogant, ad earundem fummarum folutionem aliis juris remediis opportunis, provifo tamen, quod iidem religiofi fint contenti penfionibus viftualium , quas annuatim ex monafteriis, prioratibus, aliisque locis feucollegiis pro luis prxdicationibus percipere folent.

46. *Quotier frudi:etur per reilorct inquirutur .*
D

Item ut finguli curati in fuis libris notent, quoties nomine reftoris feu vicM^ii in fingulis ecclefiis concionatl fuerint ipfi, religioli, dt idipfum locorum ordinariis in fui» synodis intiment, atque etiam ut pe^ ipfos prxdicatores commonftrcnt vicarii feu curati relidentes dc certo dic fello pr«dicationis futur*, ur ipfi parochianis fuis debito tempore denuncient , quo frequentiores fermonibus interelfc poflint, dk curati hoc négligentes per ordinarios....... feriantur; & dc fingulis in prxfenti ftaruto contentis diligenter Inquirant decani in fuis vifita-
E tionibus.

47. *Articuli inquirendi per tnquifilorer burette* pravitatir.*

Item expedite vifum eft, uf notentur ipccialiter nonnulli articuli, luper quibus heretic* pravitatis inquifitores tuas inquifitiines formate potilbmum deberent, & ut cancionatores in fuis pridicatiombu- , ubi

 cerun-

Anno Cuxrsrr *549·

eorundem occationes inciderint fecundum temporis & auditorum exigentiam, inter quos tales errores noti fuerint,contra cosdem diferte At prudenter populum doceant Ac iniiruant, juxta catholic* ecclefi* fenuntiam. Caveant tamen, ne ubi nullas inter fuos auditores haerefes compertas habuerint , de herefibus ignotis mentionem faciant .

4S. *Sequuntur iffi articuli.*

In primis centra eos , qui adverfus ipia facramenra ant ceremonias, ritus, At obfervantias ab ecclelia receptas in facramentojum adminillratione obganniunt, & prefertim in ûcramento baptifmi, & facrificium rniilk·, confirmationis, extreme unitionis, pocniteoiix, & aliorum; contra cenfuras cccleiiafticas contemnentes

Contra negantes aliqua' animam'fandorum cum Chrifto jam regnare ufque ad diem judicii, & cum anima At corpore glorificato polita in *sternum regnaturas.*

Centta negantes anim* immortalitatem.

Contra negantes retributionem operum in fide & chantatc.

Contra negantes purgatorium poft hanc vitam.

Contra negantes intercefiiones & orationes (andorum.

Contra negantes Imagines licitas effe in ecclefiis chtitiianorum, & fanAioncs canonicas.

Contra negantes auAoritatem concilii geneialis in decernendis dogmatibus.

In univerfum contra adverfantes quibuslibet determinatis vel determinandis per concilium generale, feu provinciale; contra derogantes jejuniis , & feftis indidis ab ccclefia .

Irem ut unusquisque ordinarius intra fuam dioecefim , perquirar, qui apud fe detinent aliquos libros rythmorm feu cantilenarbm vulgarium, fcandalofa eccleiiafticorum & hominum vel conftlt.utionum vituperia & probra, feu famofos libellos, auri quamcumquc herefim in fe continentia ; Sc ubi comperti fuerint, prohibeantur fub poenis adorum parlamenti atque confifcentur, At comburantur, interdicaturque univerfalitcr eorum ufus, mercatura , imprelLo At ledura fub limilibus poenis.

49. *Circa orationem dcminicam.*

Concilium decrevit ex moventibus hoc Vulgare quod fequitur hie inferendum.

De Pater noficr & Ave Maria in concionibut.

In omnium concionum publicaram 'exordiis fervetur vetus & receptus invocandi modus per orationem dominicam, cum falutatioqc angelica ad virginem Deiparam,, pro gratia impetranda ; dt in earunOem c<>ucioouni fine oretur pro anlmabus defundoruin in recepta ecclefi* confuetudine .

A

50. *Sequuntur nonnulla oriinationet fence officium procuratorum* I

Anno »549·

De exercitio curiarum coafiflorialium in earum canjit JeJucenJic .

Inprimis prohibet hrc conventio, nequi procuratorum in foro ecclcfic caufas vel Intendendas vel defendendas temere fufeipianr, abfque integra At plenaria Informatione veritatis, *ti non in* primo, faltem in fecundo termino; Ac ii fi fuper veritate informationum fidem facere recufaverinr, denegetur eis procurandi fuffragium ; habita vero in hunc modum informatione prudenter explorent, At miilibet eorum exploret merita caute, A quo jure tam aflio quam defenfio notatur; qùmd fi per fe hoc non valeant prcftare, a doftoribui exquirant quid juris, At fi comperlant nec canonico, nec civili, nec municipali, At coniuctudinario juri aut ftylo foreconfonam informationem, ftio patrocinio deftituant, quantumvis magna merces proponatur, Ac idipfum faciant, ubicunque in caufa: deduftione dc ejusdem injuftitia .apparuerit.

5I. *De calumniatortbur 6· infamibut.*

Secundo ftatutum eft centra manifeftos calumniatores, qui -nihil penfi habent, judane an injufta caufa fuerit, dummodo fpes inde fullerit, quod quicunque de talibus fuerint conviAi feienter iniquam caufam fufccplfle, vel fuftinere, vcl qui ad deterrendas partes a juftis aâionibus vel defenfionibus proferre, przfumant, fefe caufas vel lites ad annum , biennium , vel aliud longum tempu^protraâuros calumniandi animo, tanquam perjuri ac infames habendi fint,'ac ab officio procurandi repellantur , At infuper per ordinarios locorum ad arbitrium puniantur; & idipfum de his fentiendum eft , qui cum litigatore de quota litis pacifcantur, aut pacifcentibus fuam operam pollicentur.

52. *Frqflratoriar rattonn obiicient punitnr .*

Item ftatutum eft, quo meliori fide caute tradentur, ut fi quis fruftratorias rationes , tel exceptiones exhibuerit, iifdem rcpullis, vcl fi admilte fuerint, non probatis exhibens eafdem feu producens , ultra expenfas litis parti folvendas, taxatione judicis pro prima vice duos folidos perfolvat, pro fqcunda vice in eadem caufa duplicetur, pro tdrtia triplicetur, & fic deinceps crelcat poena , & infuper fufpedus de calumnia habeatur, & poenis prioris ftatuti fubjaceat; fi tertio in eadem caufa hoc admiferit, At fi quas nova relevantes, aut alia-. Survis legitima ratione non admiflibili prouxerit, antequam ad eorundem reformationem de ftylo............. admittatur, juret , quod fuam omnimodam diligentiam fecit *pro* iifdem pertinenter ad ipluin terminum fabricandis , nec ex induftria infufficientes propofuifle ad effedum prorogandi terminum .

Anno •>49·

5$. *Inducere ad jurandum* .

Item ftatutum eft, fi quis five perfuaficnibus paries aut 'eftes ad fophiliice jurandum induxerit, .-.ut fruftrationiscaufa fubterfugere fecerit inflrumentavc corrumpenda procuraverit, aut a protocoles varianda, quod poenis de calumniatoribus fubjaceat.

Item ne quis longiores urgeat dilationes, quam cauf* neceffitas poftular, ne fu* diffidi* aut rualitix falfas excufationes protelande animo lites, fcripturafve fcmel in judicium produAas fupprimat, ne judiciorum curfus defeAu carundem impediatur', aut caufas ultro tuter fe per collutionem dormire patiantur .

γψ *De erJiat advecattrnm iit judici»* .

Item ftatutum eft, ut in judicio aut caufarumdifputationibus omnia modefte Se abfque tumultu fiant & dicantur, Se ut quifque fuo locofedeat, quoadufque per feribam ejus caufa fuerit in fuo turno nominata ; <5c tamen breviter defiderio termini refpondeat ; & fic viciflim alterius partis procurator agat, atque a vulgari fermone, quantum fieri poflit, in judicio abftineatft, reliqui vero audiant inlilentio, ad quos illa cauta non fpeAat.

55. *Advocati judici honorent deferant*·

Item ftatutum eft, ut fctlbccuriatum ia omnibus fe promptos & paratos ad obfirquendutn *St* parendum judicum mandatis praeftent, cifdemque debita obfequia , honorem *St* obfervantiam deferant, atque intra fui officii fines fefe contineant, vid. prxter communia nihil, inconfulto judice, nullaque aAa confeflionis , nifi ptius per judicem confiderata , an levia, an fecus, an limoniaca, an ufurarla, aut· alias illicitas paAiones continentia fuerint ; At ne ultra taxam veterem a procuratoribus vel partibus exigant, prxtextu cujufcumquo confuecudinis aut corruptel* haAenus obtente, cujus veteris tenor infra habetur.

Ui preceffur per firibam ante judicent diligenter obfervetur.

Item, ut fctipta conferventur & proceffus partii, ftatutum ell, ut regiftra fiant, in qu* omnium proceffuum omne» partes & fcripta in judicium produAa redigantur, ne pereat ulla pars proceffus, aut ne alia, quam coram judicibus produite primo fuetint, fupponantur ; principalia vero rema> neant ad regiftrum, & accepto. Cgoo receptionis *Ik* nomen recipientis in'J'ibro notent , qu* tantum quamprimum tcribe rcftituantur . Et fi in prxmiflrs culpapiles reperti fuerint feribx , provideant potcftatetn habentes de aliis eorum loco.

57.*Circa refcrmaiienem procejfuum curiarum ivnfifhrialtum.*

Anno Cuimt »549·

In primis pro abbrevlatfone procefluum ftatutum eft at ordinatum, ut in omnibus caufis fummam viginti librarum non excedentibus, procedatur in pollerum modo quo fequitur ; ut parte citata , *Se* minime corr.-parente , in poenam contumaci* ejufdem proponatur petitio *rem petitam continens* , dt fpecificatio qualitatum ejufd.em ad articulos referatur, dt ftatim ftatuantur termi. ni ad articulandum <Rr probandum, et citetur pars ad rcfpondcndum politionibus er articulis, nec noo ad videndum telle;, et ®alia probationum genera rccip , jurari, et admitti, qui fi apparuerint etiam in poenam contumaci* rei nolentis compatere, ad effeAum prxmilTum admittantur, et examinentur, et ftatim ad aâa 'fiat publicatio, et ftatuatur terminus ad ditandum contra produAa , necnon ad proponendum omnia jura, parre adhuc citata, in quo termino parti fimiliter contumaci ftatuatur terminus ad pronunciandum.

Si vero pars rea in primo termino con:-paruerit, qualificetur ftatim petitio *Si* inferatur apud aAa ; fi nolit ftatim relpondere fafla fide corporaliter , quod inftanter refpondere nequeat, detur ei triduum ad refpondendum, aliudve breve tempus ex arbitrio judicis, quo termino fi ad refpondendum contumax fuerit, quovis modo procedatur, ut fupra; fi vero comparuertt, *Sc* dilatorias propofuerit,difcutiantur fimiliter excluCa omnium refervationum caufa , *Se lite* poftmodum conreftata, ftatuatur unicus terminus ad probandum , et poft probationes produAas fi reus petat articulos dire-Ae contrarios; juratus primitus folenniter quod fint neceflaril pro defenfione cauf* , ftatuatur el brevis terminus ad probandum eosdem una cum oblatis contra perfonas teftium *Se* peremptoriis ac omnibus juribus quibus uti voluerit in caufa procedendum ; quibus hinc Inde difcuflis *Se* probationibus defuper dedudis, quam brevillime juxta formam veteris flaturi, fuper huc ftatuatur terminus ad pronunciandum in principali caufa, In omnibus tamen his falvis legibus ....partium defenlionibus replicatis, duplicatis, cum arbitrio boni judicis ncccilariis abfque tamen calumnia .

Et eodem modo quo fupra in omnibus caulis fummariis procedatur, &. breviter, ut in caufis infra viginti libras procedatur xque fummarie, falvis infra ierptis atque folitis, ct in caufis infra decem libras.

In plenariis vero ulitatc procedend. forma fervetur, terminis tamen arbitrio judicis, falvis fubftantialibus judicii, corripiendis *Sc* abbreviandis.

In caufis vero appellationum ftatutum eft , fi ab interlocutorio appellatum fuerit, *Se* nequaquam devolvantur, mfi cauf* in appellatorio content* *cclevaotet* apparuqfinr, juxta juris difpolitionem ; abfolurioncs vero nulle dentur ante devolutionem, live ab interlocutoria live a definitiva fuerit appellatum, prxtcrea , li decretum fuerit per

|u-

Ann-
"Jax·

judicem , ad quem bene judicatum et male appellatum, ab interlocutoria remittatur· Ci"fa judicii, a quo nec retineatur; et ante omnia cevendum, ne dentur citatione* fcu inhibitione* fuper appellatorii* nifi vili* apoftolis.

Item infra archldfaconatum Laudonicnon committatur examinatio teftlum ulli noto, tio curi» ptimatialis ,> nifi ipfi officiali Laudoni* fuisve cominiffarli* ad hoc faciendum per fupplicationem primitus requllitis.

Item fi qui* citatu* ad refpondendum potitionibus® articulis comparent, jurate aut refpondere requifitu* per judicem, recufaverit ; decrevit convehtlo,quod juri* difpcfitioni confonum efle agnofclt, ut pro confitente in articulis habeatur , ne per reçufanti* malitiam retardetur jus alterius partis .

Item caveant procuratores, et alia membra judiciorum, ne judicem vociferationibus in judicio turbent, ne vel palam vel occulte apud collitiganrea blasphemii* , aut convitiit traducant, fed fi lcfos fefe quovi* modo comperiant, modefte de remedio juris proteilentur.

Item flaturum eft, ne qui» officio procurandi fefe ingerat, nifi catalogo fuetit defcriptus, atque hi omnes tint parati ad pr«mifla obfervanda ,*et ad omnimodam reverentiam judici, tam in judicio quam extra, exhibendam, et <jui in premiffis culpabile* fuerint, arbitrio judicis coerceantur, vel a procurandi officio penitus fufpendantur.

Ceasar.
/>49'

58. Demum hac fanAa fynodus feu concilium provinciale ftatuit et decrevit proximum futurum concilium provinciale huius provinei* Scotican* habendum et celebrandum fore , fine quacunque pratermiflione , aut literis mittendis vel fulminandis, in lneo fratrum pradicatorum Edinburg. infra oppidum Edimburgi die Jovi* 14. mentis Augufti proxime futuri, falvis tamen impedimentis, alioquin didio die Jovis 14. Augufti prefati ln civitate S. Andre* feu oppido de Lynlythuho fandi Andre* dioeceli*, fic et prout rogati et requiliti fuerint epifeopi ordinarii, prrlati, *et* alii dc ckro rc&m prxdiAi.

X, JULIUS PAPA HL Æ

«« - - JJJI.

Sedit eb MM 1J JO. *faxe *4 MMM* I 5 5 J.

CONCILIUM PROVINCIALE

fieri Stttieeni habitai» Edinbnrgi Λ/t. D. *MDLi-*

bi f«o *fequentia alia eJita funt.*

Extat apiid V.ilkins Mill. IV. pag.O· Ex MS. Parif. it · fu» num* iSUy. Codd. luriau. n. ,K

IN pt'tnishnc præfens concilium.conftan» hujus regni praelati*«conciliumprovinciale faciem ibus» relcAis, auditis, et difcuffi* diligenter per oiunia ftatuti'· et ordinationibus aliarum provincialium conventionum, prrfide reverendiflimo domine primate to t'us regni moderno er prrfenti, antehac habitarum , eadem In eertiflimum totius ecclefiaftici flatus ac populi chrifliani commodum vergere, in univeifum ratifleanda «approbanda, et obfervanda una cum nonnullis in hac fvnodo additis, et adjeAis.qute in fpecie fcquuntur communi omnium et publico decreto conrlufa, prout eadem prxienti tenore approbat, acceptat, et ratifient.

i. *Executio decretorum friorit concilii.*

Verum quia propter temporis difficultatem et multiplicia impedimenta quadam eorundem ftatutorum prius editorum, quibusexecution! demandandis certa in ipfis erant tempora praefixa , nullum tamen adhuc effeâum funt fort ita, idcirco cxprclfo jam omnium confenfu abfque ulla ulteriori dilatione deinceps eadem, quemadmodum antea falubriter fancita erant, ita ct nunc diligenter execution· demandanda decrevit,ad tempora inferius limitata , prout unufquiv Îiue ordinariorum recondere voluerit pro uo officio in diftrifto Dei judicio.

;. *De fradicatioae verbi Dei.*

Ct fpecialiter cum ceteri* omnibus fupra feriptis approbat prefens concilium ftatuturo illud prius editum, de divini verbi prxdicationibus per. remores............quater lingulis annis fiendi», cum mulflis et poenis in deficientes feu contraveniente* eidem utrobique adduâis ; atque ejusdem executionem per fingulos ordinatio* fieri mandat, infra hinc et proximas uniufcujufque dioecelit fynodo». et quod in contravenientes fuafve partes in diflo ftatuto injunAas abfque mora citationes fimpliccs dentur pro ipfarum mulAarum folutione, juxta ftatuti tenorem per ipfo* ordinarios , aur eorundem commilfarios, in religioforum ct pauperum ufus applicandarum I

4. *De theologo* 4- *canonifla.*

Approbat quoqUe fimiliter ftatuta illa de theologis et canoniftfs apud lingulas ecclefias cathédrales, nection pro theologis in Cingulis monafteriis inllitutndfc, et honorifice fuftentandis, juxta continentiam ejusdem ; placet univerfo concilio, ut ftatuta eadem lententia debitam exeeutionem (ortiantur, mtia hinc et felium divi Mh-haelis proximum, ct quod contra négligentes feveriter procedatur , arque eodem modo urftatutum iHud de religions >ad universitates (ludiorum gratia mittendis, et ibi juxta monailerii i«culrates honefle (u itenta odis *fuam enecuiic*ri«m cum omni rigore intra hinc et teftuin Pentecoftes proximum (orriatur.

j. De *examinatione curatorum & vicariorum.*

Ad h*c *univerfr fynodo »Ifum* eft utile et neceflarrum, ne diutius per minus fufficientes feu idoneo* curato* animarum cura defraudetur, ut flaturum illud de curatorum, et vicariorum penfionariorum examinationibus, diligenti indagatione et excuflione habeatur infra hinc er proximas cujufque dioecefis fynodo* ; ct ibidem circa llatutum de monafteriorum examinationibus, & clericorum parochialiuni. λ

6. *De comfuta & ratiocinio teftamentorum.*

'Approbat fimiliter prefensconventio conflitutionem illam de teftamentorum confirmationibus prius promulgati», hoc addito, ur in pollerum null* omnino confirmatione* ad intus et extra dentur, fed lingula confirmanda in fpecie exprimantur , Ar contineantur in bonorum inventariis, non autem fub aliqua fumma generali *Λ extra* fub poena omiflioni* quot* levande pii* ufibus applicande.

Item mandar , ut reverendiflimi & reverendorum dominorum ordinariorum, & deEcani regiftra teftamentorum, tam majorum quam minorum, habentes eadem, bis lingulis annis, ipfis officialibus. Meu commiffariis generalibus patefaciant, ut procuratoribus lilcaUbus pro computis & ratiociniis eorundem teftamentorum mandatum dent, ut ipfa computa expedienda quamprimum juri* ordine curent, & ipfi procuratores fuper debito fui officii retpondere voluerunt, alioquin de negligentia puniendi & officio deftituendi, ne tam proles defunAorum fuis

/ P°r-

Λην ὸ portionibus bonorum, quam creditores & legatariii fraudentur.

»5J' Simili quoque modo ftatutum illud de te(lamentis Orcaden. diocceiis ad formam & honorem exterorum hujusmodi regni dioecelcon ordinandis, approbat & tcllamenta dioeccfis........dj infularum omnium extendendis, decrevit, cum uti pia dignofeitur efle ratio , eadem qiioq-e aebet elle juris difpofitio.

7. De ceufii matrimoninltbnt.

Porro quia contingit caufas matrimoniales nimis leviter in judicio tranOnitti ; cutn tamen fuir fua natura valde graves & ardu* , ac epifeopi? ipfis de jure referveotur; ftatuit hxc fanda prxlatorum conventio, ut null* deinc'ps fententl» in caufis matrimonialibus ad divortium tendentibus p«*r officiales feu commiflarios cujufcunque dicecefis hujus regni pronuncientur , nili proceflus hujufhiodi & caufarum merita per rpfos ordinarios difcufla, dt legitime perpcnfa fuerint, quo faAoex (peciali ipforum ordinariorum mandarodt conlilio, quod factis canonibus confonum fuerit, decernatur; utque telles ipli in ejufmodi cautis prudenter & circumfpeAe fuper gravibus faAi circumftantiis ad tcftium fidem lentandam Λ explorandam neceffatiis dt opportunis examinentur dc diligenter interrogentur, quodque fuppolitioncs pro reftium examinationibus infra alienas dicecefe» pr»cifa ipfis locorum ordinariis , officialibus feu cummiffartis................cujufcumque dioecelis , & nullis deputatis, aut fubftitutis delegabuistur, reftibus vero fecus examinatis nulla fides habeatur.

8- Quod farocbttni fingulh dominicit & fefttva interfint mtffin .

ftetn prxfcns conventio animadvertens divinorum niyfteriorum contemptum maximum aliquot hifce proximis annis inter regni fubditos invaluifle , ficut pauci admodum ex populoliflimis parochiis facrofanda miff* facrificio diebus dominicis, & aliis feflivis duplicibus ab ecclefia indlAis, aut divini verbi prvdicationibus adefle dignentur; ideo ftatuit Λ ordinat, ut omnes dr finguli a fuis parochialibus miffis diebus prxicriptis vel prcdicationibus verbi divini in fuit ecclefiis pirochialibus fefe ultro abfentan. tesdiligenter notentur per curatos r qui cofdem decanis ih fuis viiitationibus majorum cxcefluum deferant , poenis publicatis juxta nerfonarum qualitates , dt delidi hujufmodi frequentationem, & hujufmodi deficientiam diftriAc puniendos, *βι* fimiliter, qui rem facram minus reverenter aut indevote audire confuevefmt, quique jocantur, aut fcurriliter fe gerunt in ecclefiis temporibus fermonum, aut qui in portis ecclefiarum aut curmctctiis ludibria inierim exercere, \ut aliis profanis negotiationibus vacaro prxfumpferint , non folum cenfura eccleliallica feriantur, fed etiam aliis poenis arbitrio otdinariorum infligendis fubjaceant ; dt quod liuiufibodi abufuum occationes citius .tollantur» ftatuit h*c prrfens conventio, ' ut prohibeantur per vicarios & curatos omnes mercatur* in portis eccleliarum, & in coemeteriis divinorum tempore diebus dominicis *& feftivis, &* quod nulla venalia durante facro exponantur » leu aperiantur » prope limites eccleliarum, fed quod iinguii tunc temporis vel facto, orationibus, precibus, vel divini verbi prxdicationibus diligenter attendant, & hoc fub poena excommunicationis, fle 200« fulidorum lingulis vicibus, quibus przfcotlbus fuerit contraveniunt .

9. D vijftaliene boj^itnlium.*

Infuper nrxfens conventio pietate erga pauperes Chrifti mota , ad quorum fupportationem hofpitalia ab lnitio erant iniliruta, ftatutum illud celeberrimum fuper vilitationibus hofpltalium in lingulis hujus regni dioecefibus, intra hinc & fertum divi Michaelis proximum exccutionl mandari vult ; & ut decani in fuis vifitatlonibus de flatu omnium hofpitalium juxta tenorem illius ftatuti referant, dr debito tempore., officialibus, feu commiflariis generalibus ad effeAum, ut ipfi defcAus hujufmodi corrigant ', *81* opportuna remedia defuprr prole piciant.

Cio. Additio ad vetut flitutum de excananuntcmù vitanda.

ltetn quod excommunicatio omnium ec«leliafticarum per Conatum graviflima poena pr* hominum corruptis & diflolutis moribus prope viluit, ut eidem tamen fua auAoritas, reverentia, Λ vigor juxta factorum fandiones canonum reftituatur quantum, harc tempora ferunt ; ftaruir h»c prrfens conventio, & nomina excotnmunicatorum pur fioguios curatos Tuarum parochiarum, cujuicunque flatus, gradus, conditionis aut preeminent!* fuerint, in fuis libris fetibantur, ut lingulis diebus dominicis pubi icentur omni timore & favore cxcluhs.

ti. Noatra rxroMMaarcarorsiai publicentur-*

ltem ut infordefeente» a vlglnri diebus juxta vetus ftatutum provinciale, nili fub jutia appellatione fuerint» veiut abominabiles in cancellis ecclefiarum parochialium, & in abis publicis locis per curatos affigantur» & ibidem fixa remaneant eorum nomina» donec abfolutionis beneficium obtinuerint habita *veroabfolutione* rorum nomina de libro deleantur, dr in margino feribatur talis abfolutus.

ll. ïnfcrdefcentei affigantur û> cancella ir vnlva tcclcjiit·

Infuper ut fpfi curat), antequam exordiantur rem divinam, moneant publice & generaliter omnes petfonas excommunicates, ut quamprimum *fefe* a divinis rebus amoveant ; certificando exprefse, quod quicunque fcienter poft illam admonitionem feu rcquilitionem *fele* divinis ingeflerit, tunc tem-

Ammo •H*·

temporis excommunicatur exiften» live perfonaliter, live in fua eoclclia fuerit parochia. 11 publice βi folenniter dcnunciatu» fententiam juris incurrit, a qua non poterit abfolvi, nifi per fanAifitmum dominum noftrum papam , βi infuper poenis aAorum parliament! fubjaccbit: dc fi eccleliaftica perfona & beneficiata fuerit, dt hujufmodi admonitionem conteinpferit , aut quandiu fub excommunicatione hujufmodi inforduerit , quod pro rata rempori» fu» infordefeenti» frudibus fui beneficii privabitur, in pauperes Cure parochi» per ordinarios, aut eorundem commilfarios erogandi* ; fi vero non fuerit bencliciatus, tamdiu incarcererur pane dc aqua, quamdiu fub ejufmodi cenfura inforduerit, vel aliter arbitrio ordinarii punïatur .

13. *De flebit ectlefa non alienandi/.*

Przterea quod res dc bona ecclefiarum & certx decimx reditus dc proventus jam paffiin fub prxtextu evidentis utilitatis eccleliarum, ad ipforum polfeiibrum cupiditatem dumtaxat explendam, aut confauguineorum dc amicorum opes, facultates, dc policffionc* augendas, dc ampliandas , carnali atfedione ad longum tempus locantur, alienantur, dilapidantur, dc profligantur, tam in ipfarutn ecclefiarum irrecuperabile difpendium, & damnum, quam etiam in ipfoium fucceflorum fumnain inopiam dc penuriam, ut vix ex reliquis frudi Dus onera ecclelic dc neceftarias expenfas juxta perfon» fu» facultatem fufferre poflir dt valeat ; quocirca hujufmodi parum providis cccleliafticarum perfonarum adminiftrationibus occurrere volens prarfen» conventio inhibet exprclfe, ne in pofterum manliones, cropt» proximz vicariis iplis relidentibus deputatis cccleliis contigu» jacente* per redores vel vicario* in ctuphytheofim ullo tempore futuro dentur, aut ad longum tempus adedentur ; conftitutlones veteres provincialium conciliorum hujus regni defuper olim prudenter fancitas in ttfum revocanda*, hoc ipfum temporum nccefllitatc exigente, decrevit , eafdem approbat in omnibus dc ratificat, ac in perpetuum valitura conftitutione firmum eifdcm robur addit.

14. *De clandeflinit matrimemit ,dr bannit·,* dr *regijlrit curAiarum.*

Eodein quoque modo approbat dc ratificat prifens conventio vetera illa flatura provincialia fuper clandcftinis matrimoniis, ct bannorum debiti* proclamationibu», tenorelque eorundem praefentibus inferi mandat , eifdetnque addendo 'quod quia experimenti» quotidianis compertum eft ex nativitate ct matrimonjorum clandeftinorum quvftibus & controverfiis, quamvis etiam legitime racis, m fummum parem* feu avit» hrrcditati», ac fortunarum omnuiu dlfcrimcn adduci, et hoc potilfimum deteflu legitimorum documentorum tuper natalibus et nativitatis temporibus , tuperque bahnorum proclamarionibiis: lUtutuin igitur eft , ut (iiiguli curati deinceps habeant regiftrum, in quo nomina infantum baptizatorum inferibantur, una cum nominibus perfon(rum, qu* talium baptlzatorum parente* communiter habentur et reputantur, necnon compatrum ct commatrum, cum die, anno, menfe, adferiptis etiam duobus teftibu* notent, quod etiam ipfum in bannorum proclamationibu» feivctur, quas prêtent conventio in ecclefiis parochialibu* tam viri nuam mulieris rcfpcâivc, li dl. verfarinn fuerint parochiarum, fieri mandat; qu» quidem regitlra inter pretioliiftma eacleli» jocalia confer vari vult er przcrpir , quodque decani ih,fuis vilitationibu* defuper diligentem indaginem faciant, ct deficientes ad commiflarios referant, ut graviter in cofdcm animadvertatur-

Ammo «»>·

15. Dr *ftnna minifIri in clandejiino matrimania .*

Praeterea ftatuto de poenis tam partium contrahentium, quam miniftroium in ma. trimonus clandcftinis addit, & id aliqua cx parte reformat , ifatuiiquc ut presbyteri tuam ad eadem clandeftina matrimonia contrahenda operam feu miniftenum accommodantes incarccrentur per annum, in pane et potu, necnon ab exccutione ordinum in triennium fufpendantur , partesque ipfzcontrahente* publicas agant poenitentias, arbitrio ordinariorum , juxta flatum e* quaiifiratem earundem perfonatum moderandas ct imponendas; horta tui que, ne ordinarii lint in hac parte quacunque occaiione nimis remi$,ut plurima inconvenient ia, qua bine proveniunt, faltem metu poena evitentur ·

*16. Circe editionem dr fublicatinnem cate· ibifmt in gratiam vinmm ecclejiliitit*r«ai *curam animarum gercniium.*

Item prcfens conventio temper habent ob oculos, quam diligenter ecclefi» paftoribu» a pallorum omnium principe Chtifto Jefu lit przJicandi verbi De» officium commendatum , ut faliem in primis fidei catholics rudimentis probe inllituantur grege* ipli t lu» cur* concrediti; atque interim fecum reputans quot horrende hirefes aliquot hitee ordinis in varii» ct diverlis hujus regni partibus lint graliate , jam vero devotillimi maximique piovidcntia , lingularique favore piincipum ac pra-latoium vigilantia lludioque erga fidem catholicam tandem rcprcls* , ac Lrc *fopitx videantur;* confideranque infuper ecclefiafticos hujus tegni inferiores et prsfatos pto majori parte nondum eo eruditionis in facri» literis cftc provenus, ut populum rede in fide catholica « allilque au lalurcm nccelfariis inftrueie,aut errante» convcitcre fuo ftudio valeant. Ad igitur juvandos eorum pios conatus» indulii iamque promovendam, utque eadem vera , catholica , et apoftolica tides, feclulis univcrlis erroribus, integra et inviolabilis contervetur , ftatuit et ordinat librum quondam vulgari ct Scotico idiomate conteriptuin , ac piudentillimoiiim hujus regni ptalatoruu>, doâiiUmoiumque

theologorum-, et aliorum ecclefia(lie,orum., virorum prxfenti conventioni intererténtium i.ydiciis et ealeulis cxaflifiima dlfcurtione ha- "ha ,approbatum, in reflorum!, vicariorum, et curatorum manus, tam pro poplili chriftiani, cujus curam gerunt, inflruflione tradendtsm ; quem catechifmuir., id elt, communem et facilem rudimentorum fipçi inftitutionem et doflrinam vocari vult, ip'iuf.' que reverendiilimi domini Johannis S. Andre» totius regni Scoti* primatis ; in przfenti concilio przlidis, Ipfiufque provincialis hujufce fyncxrt nomine Imprimendam, inque lucerq çdendum, ac tn mulca exemplaria tranfQtnendum', continentem vdram finceramque, juxta catholic* ecclelix fenfumac intelkflum decalogi, feu decem mandatorum. Dei-interpretationem, articulorum fidei, feptemque (aeramentorum fimplicem, puram, ac chrillianam doflrinam, necnon orationis dominiez, et falutationis angelice integram et falutarcm expolitionem, qiiordm *ignorantia*, ut ait Bernardus~rn declarationibus : *excufare non poterit hominem, qui fe tnagijlrum infantium dofloremque injicientium profitetur, quippe ipfe ignorant ignorabitur i mimo nuitor ignorare faciet & egnor/rt ; quantum enim Jit perituh omnibus, cum non invenit pajior pafcua, ignorat shrx itineris viam, vicarius nefeit Donuni voluntatem, ecclefia quotidie multipliciter Jerabiluer experitur.* H*c divus Bernardus.

Cujus quileni libri exemplaria omnia, ubi exculti luerint, prxfentari ipfi reverendiflinw mandar et ordinat prxfens concilium, ut ipfe 'luculis tam fuis ecclefiafticis, quain aliis (ingi'lis locprum ordinariis, quot cuique dioccefi pro reflorum, vicariorum, ac curatorum numero et multitudine fufficere videntur, eis tribuat ; reliqua vero apud ipfum reverend.'fii.num remaneant, et firma curtodia ferventux, prout tempus et necesfitas poftulavcrinr, difprttienda.

Caveant vero 'pii reflores, vicarii, et curati, ne fia exemplaria'fecularibus qui-bufque indiferete communicent, nifi ex judicio, confilio, et diferetione fui ordinarii;quibus otdinaiiis licebit nonnullis ptobis, bone fidef, ac diferetis viris laicis, ejufdcm catéchifmi exemplaria communicare, er iis potifiimum, qui videbuntur potius fu* infiruflionis caufa, quam curiolitatis cujufcunque eadem expetere.

Cujus quidem catech fini lingula capita et pattes lingulas ab ipfa prxfatione feu exordio libri incipiendo adîinem ufque âbfque interruptione, feu locorum quoruncunque omiffione, continuando reflores per fe, vel ipfi vicarii, aut curati, qui curam adminidrant omnibus dominicis et fertivis diebus quando ad divina audienda populus convenlre folet et tenetur, alta er intelligibili voce, dirtinfle, clare, articulate, et punfluatim omnibus filentio interdiflo, quantapoterit maximi gravitate in fuggefto, fupcrpellicio ac rtola induti ante fummatru millara ad dimidi* hor* fpatium legere, er de |ib<o ipfo recitare Integie, et abfque ulla hxfitatione, nihil addito, tnutaro, fup. preffb, vel oniiflo, led prout vctba jacent, fic ut populus kfla & recitata modo, quo fupra, aadire. cutiWruflu i ac zdificationem' indeconcipere, dt fu* falutis lotelligantiam haurire valeat.,

Quod Ipfum qiwjJTrlius, quo facilius, cum majori populi reverentia & utilitato prxflare poffunr, ipfi, quibus hoc munqs przfenei conftitutione injungitur, caveant 'ipfi reflores, «icarii, vel euratij, ne minus pt*meditate in pulpitum afcendAt, fed toto (ludio & intentii/he'ad leflionem peragendam crebra, .frequenti ac diuturna future leflionis repetition^ feli préparent, né fe luditorutn ludibrio (exponant, ubi imparati» in medio leflionis 'curfu heéhaverint, aut impegerint, & propter hoc malediflionidivin* fe'reddant obnoxios, cum, ut inquit fc'riptura *malediflut oir.ntc, qui fifit Opus Domini neglegenter'.* dc Similiter, ne languide fle ofeitanter, fed cum'quanto poliunt maximo fpirltus ardore, voce, vultu, & gtflu ad pronuneiationem concurrendus, ut qu« leguntur animis auditorum viv* vocis imptcllione, prout cuique graram dederit Dominus, infigantur. Hoc tamen provlfo, ut non liceat cuiquam auditorum fuper leflis, aut modo quo fupra recitatis, controvcrfiatn ipfi reflor! feu vicario feu curato movere. Et fi alitjuis id attenuare prxfumpferit, deferatur inquilitorlbus heretic* pravitatis ; nec vicifltm licebit ulli reflori vicario, feu curato (nifi ad hoc ipfum (fpecialiter habita confideratione ipfius qualification's) fuerit ab ordinarfo loci ci facultas concerta in fcriptis, ullis controverfiaf & qtiacitiones hujufmodi moventibus defuper refpondere, aut difpurationes Ingredi, fed mox refpondeatur, fe hujusmodi di(putationis refolutiones ad lpfos ordinarios remittere, & hoc fub poena privationis ab hujusmodi officio feu beneficio.

17. *De mulla in négligente/ leflionem catecbifmi.*

Quod fi quis reflor, vicarius, Ceu curatus in aliquo prxfentis lia tuti punflo mgligens aut culpabilis fuçrit deprehenfus, pro prima vice mulfletur, *10.* folidis, irremiibbiliter ab eo exigendis & levandis, pro fecunda jo. folidis ; pro tertia duplicetur mulfla, dt cum hoc incarceretur *in pane* <5. potu duntaxat ad menfem, et ulterius ad arbitrium ordinarii. Nihilominus ubi contigit conciones verbi Dei per rcligiofos vel alios ordinarios prxdicatores vice reflorum, juxta tenorem priorum itatutorum interim fieri, quod tabbus diebus catechifmi leflio intermittatur impune. Et fuper (ioguiis punflis & partibus prxfentis (latuti fiant diligentes inquilitiones per decanos in fuis vibrationibus, defuper delarioliant fideles abfque omni favoie vel odio uouuiiiilai i s majorum exceffuum.

Eieis cniuin rtatutorum concilii *provinciat.«* in omnibus fuis feffiontbus .fafli ;>er ree eren litfimum Johannem archiepifcopum f.infli Andre», <Sc reliquos regni Scoti* epifeopos, <£ abbates, ac totius Scoti-;anæ ecclelix clerum, in annis Domini millriimo, quingentefimo, quadragefimo nono, & quinquagdimo primo rcfpeflive.

''a CONCILIUM PR O V 1 N C I A L E J.V.™

'55*

<Praleterum & fieri Scttet lytbqvoi babitum enn» 1552.

<· IK pig ,S I x Jo. lcsko de reb. g»fL Scot. lin· io. p. pÜ·

y? Odem plane tempore cum hcret'ci catholicam religionem commovilfent,qui·cunque ex ciero *prudent>iΓ>ηύ,* doiftiffimi *St* integerrimi fuerunt, cojicilio proviancili Lythqvoi celebratos, herefim juftillima and^themati» nota configunt ; omnl.tque qu» panum auAoritate in concilio Triucntino fub Pauli III. aufpiciis fancita erant, jufta, rata ac tanquam pDei imperio- fixa plenis comitiis declarant. Mulraque alia decreta, qur ad n^rplis vires elidendas, cathplic* bdr-i aufloritarenr firmandam, ac cleri mores perpurgandos plurimum faciebant, conftantillimc fcifcunt. Jl*c Lesleys.

CARDINALIS POLI J-ITERÆ

Di/fenfittori cunt tir t qui bone ecdefix f'jjiètnt* ȷ *tujirnuonm* / coalraxer i'ii .

Anno Chr ist i

'Ibid. pag-

Srrrpe mem. eccl. vol.

pend- Pi$-

T> Fginaldus; mîferatione divin* S. Mari» in Coscnedin S. Romanæ ccclei!» diaconus cardinalis Polus nuncupatus, ad fervnillimos Philippum dt Mariam › Angh» reSes' hdT' defenfores, & univrnum Anglire regnum fanâiflnni domini noftri pap* & fedis apoftolic» de latere legatus, eisdem fereniffimis Philippo dc Mari» regibus falurem in Domino *fernpiicm*am .

Cum fupremum concilium iftius regni parliamenturu nuncupatum, magiliratious ve-^ftris per luos fupplices libellos expoiuiller , quod perniciofillimo fchifmate in hoc regno alias vigente, quod nunc Dei mifericorJia & majellatum veftrarum pietate extinflum clt, audoritate ipiius parliament! nonnulli epifeopatus diviti , dk ex his aliqua interiore* ecclefi» in cathédrales cteA», ‹X (choix atque hofpitalia fundata, *necnon* plurime difpenfationee & beneficiorum proviiiones faA» fuerunt, ac niultx perlon*, quibus perfuafum fuetat . juris canonici difpofitione» hoc in regno amplius Jocum doti habere inter fe in gradibus confanguinrtatis vel affinitatis de jure prohibitos ,& aliis impedimentis canonicis libi obftantibus, matrimonla per verba de prxfcnti contraxerunt, & multi aflus judiciarii ‹3k procelfus tain in primis, quam ulterioribus inllantiis fuper rebus fpirituaiibus & ecclesiafticis, coram judicibus, tam ordinariis, quam delegaris, qui auftoritate laicali procedebant, habiti & fervati.ac fuper eis etiam lententi» late & promulgat* fuerunt, & bona ecclefiaftica per diveilas ejusdem regni pertonas occupata dk apprchenfa fuêiunt . Qur quidem licet ex factorum canonum inAitutis irrita declarari potfinc , tamen fi ad alium (tarum , quam in quo nunc funt, revocarentur, publica pax & quies univerti regni turbaretur, & maxima confufio oriretur , pi xferiim 6 diAorum bonorum potleflbres molellarentur ; dc proprerea— majellatibus vcftris humiliter fuppheaverint, ut apud nos inteiccdetc dignentur , ut prxmilfarum rerum firmitati Ck Habilitati, dk fimul hujus legni quieti ‹5k tranquillitati, de benignitate apullolica providere velimus.

Cumque epifeopi quoque deinde , ac rcjiquus provinci» Cantuarienfis cleru·· totum fere corpus cccleliafticoi um regni repr»fencans, ad quos hre bonarum cccleliafticorum*caufa maxime pertinet, cxpofuçrint , quid bec bona ad jus eccleliarym revocari non poflint, quin pax univcrlalis dt-quies huius regni turbetur, & caufa fidei arque unitatis ecclefi» jam toro omnium confenfu hoc in regno introduira, in maximum periculum adducatur -& proprerea ipfi quoque fupplicavrrint, ut apud nos intercedere velint, ut in his bonis eccleliailicis pofletfttlbus relaxandis rellriifti ‹St difficiles elfe nollemus ; majcftate* aurem veftr», ad quas maxime foedat providere , ut regnum ipfarrim poreOari, regnnini, At cure commiffum, in pace & tranquillitate confervetur, his fupplicationibu, ▪ poftulatis cognitis, *& mature conhderatis* , rudicaverinr ea omnia , &: maxime illa, qu» in bonorum ecclclialticorum caufa petuntur, pro caufa—fidei et pro pace publica, per nos debere fine ulla dilatione concedi, et quemadmodum rogat» fuerunt, apud nos intercedere dignar» fuerint, ,prout in fupplicationibus per idem fupremum confilium, ct epifeopos , ac clerum prefatum majeftatrbus ve-Uris porreâis , atque in libello intcrceffio-11.› pet easdem rnajellates veftras nobis limul cum aliis (applicationibus exhibito latius apparet .

Idcirco nos, qui ad majeftates veftras et hoc nobilithmum veftrum regnum a lanAiflimo domino noftro Julio papa tertio, ipfius et fcdisapoilolicc dclatcie legati m ib fumus, ut regnum illud , quod jam diu ap*eccletix* cathblicx unitate leparatum fnrtat, Deo et *cscielue Chrifti,* ejufquc in terri* vicario reconciliaremus, ct ut ea omnia , qu* ad pacem ct tranquillitatem hujus regni pertinerent, omni Audio procuisi mιῦμ , po'lquara Dei benignitate , et tnajeftatum vellrarum pietate , per audoritaicin c'usdem fanAitiimi domini noftri pap-c, cujus vices hic fuftmemu* , reconciliatio jam faAa eft. ut paci et tranquillitati regni prafali confulamus, atque ut unitas ecclefi», ex qu* falus tot animarum pretiofo Chrifti fanguine redemptarum dependet, hoc in regno jam mtreduâa conrcboretur, « falva pet-

"«« —1- Aλ vo Christi '55*-

mancat, cum utrimque rei ftabilitarem in et, ,IMXlnie cnfiftere. li lwrum ecck-fiaiti- t (,rui)) b(,rt>ruin ppifeilbribus moleftia nui- la interatur · q.n> rnirrrr» ca teneant, tot et tam graviaX tcilunonia nobis iirtrm la- viunt, ct maiellatum vcflrarum intcrccdlry, qua: pro unitate »-cc!eli« et fcdi< apolloli- u» auifloritare hoc m regno inllaur^nda , tcur iludiofe nt. tam pie elaborarunt, eam, qiiHjii pa^ e4t auffpriiatetn apud# no» ha- beat , er ut nmvcrfuni hoc regnum ted s ■(-ui|oic..t· iuat£iu.rin vere indulgentiam er cnariratem erga fe agnofeat, et reipju ex- periatur ; quoicunquc. ad quos infra :cr. pia pertinent, a quibusvis excommunica- tionis, fufpenlionis, et interdii, aliilquv · ec·. [. fijftiJs lentcntiis, cenfuris , et pocn:·., a jure ve! ab hotjine quavis occatione vel caufa ratis, fi quinus quotnodoliber innoda- ti exlftunt, ad cdcfluni prrientitim di-nta- xjt cunfcqucndum, harum ferie ablblveotcs, et ibi'olutos fore cetifenres, armrorit-ite. · apoftclic.i per liter is fan^iffimi domini m>- (lri , domini Julii pap® tertii nob » concrl- la , et qua fungimur in hac par'c, »cm>- >c przferiium diipenlaniu·. quod omne» er cathedr-dium ccclefiarunr eteM oneS boipnj.iuni.tt fchvlarum fundationes , tem pore p-srte.-iri fchu'matis licet de farto et nui- liter attefit-ira , in eo datu , in quo nunc funt ; perpetuo firmae et llabdcs permaneant , il- loque apofto'icx firmitatis robor adjicimus,; ita ut non na .juftorirare, qui puu«, fed ea, quam nine eis tribuimus fuflte ab om- sfibu» cenleantur.· et cum um.iious et lin- gulis peiioni» regni prxdidi,qut in aliquo confungLinnati' vel affinitatis iradu . Oriam tnultiplii 1 , vel cognationis (pintual^ feu , public* fionellatis juftiti» impedimento, de jure polit'vc» introduisis · et in quibo» idn- AilUniu» dominus nojler papa dilpenfare confuevi"; matrimonia lcienter vel igno- ranter de farto contraxerint, ut aliquo im- pedimentorum prxrnillorum non obdarre , in eorum matrimoniis fic contrafhs, libe- re et licite remanere, feu illa de novo con- trahere poffint, milericorditer in Dommo <0: penfamus , prolem Qfceptam,' aut f-ifci- (■irndam legitimam decernente»; ita tamen nt qui feienter et malit'ofe contraxerit a fcnrentia excommunicationis, et ab rnceftus (eu (acrilegii reatu abfolutionem a luo or- dinario vel ctratn, quibu, id faciendi fa- cultatem concedimus obtineant ; ac omnes eccte'iaftica» fa-culaies, .eu euorumvis or- dinum .regulares perlonus , qu» aliquas im. prtrationes · *difpenlationes* , conccllionc» , gv.itia» et Indnlta . tam ordines quam be- neficia ecclelialtica , feu ulla# *fpirituales* ma- terias priricnfa aurtotitute luprenlitatis ec- clrij* Anglican», licetTulliter et de *farto* obtinuerint, et ad cor reverf* eccleii* uni- rati rclbtutx fuerint, in fuis ordinibus er beneficiis per nos ipfos, feu a nobis ad id deputatos , mifericorditer recipiemus, pro- ut jam mult* receptae fuerunt, atque fu- per his opportune in Domino difpenfabi- mus ; ac omnes procelius in quibusvis in- flantiis, coram quibusvis judicibus tanu. ordinariis, quam delegatis, etiam laicis fuper materiis (piritualibus habitos et fot-

..matos, et fenteotias fuper cis lata», licef milliter et de farto, quoad nullity em, ex detertu iurisJii"i ion i9"" prxlato tantum in- furgentem lanainus, eillofque et illas aurto- rirate apoftolica confirmamus; ac quibusvis hujus regni perfonis, ad quarum m-ipusbo na eccieflaftica ei quocunque cor,narflu fev *titulo oneroin vel* lucrativo j.ini devenerint, iliaque tenuerint feu etiam teneant, omnes 1"e,t quofeunque fruflus e\ clAJenr Donis, li- cet indebite perceptos, in totum remitti- mus et relaxamus , volente» cr decernentes, qaorfilloium bonururir eccleliallicorum tam mobilium , quum immobilium poflcllures pr:e-\ fati aon pollint in pra-lrnri , nec'in pofte- rum , feu per conciliorum geneialium ec B provincialium difpotjtiones feu» decretale» Romanorum pontificum epiftolas, feu aliam quamcunque cenfuram eccjeliatlieam in di- dis bonis, feu eorundem polfelhone inule- ftari , inquietari, vel perturbari; nec cis aliaqir* cenfurx vel poenx eccleliallicar pro- pter hujufmodi detentionem, feu non refti- tutionem irrogati vel 'infligi · et li perquof- cunque judices et auditores tnbiata eis, qua fuis aliter judicandi et interpretandi facul- tate et aufloiitate judicare et definire de- bere , et quicquirl (ecus attempta.i con- tiger t , irritum et inane fore decernimus . non cbllantibus praem-ffis defeftibus, et qui- busvi, apoftolicis ,ac in provincialibus & C lvnodalibu» conciliis editi», fptcialibus vel generalibus conftitutionibus et ordinationi- bus. carrerifque contrariis quibnfcunqur .

Admonemus tamen , cum divilio epiicopa- tuum et ereflio cathcdraliiuu eccleiiarum sit de majoribus caulis, qux lumino pon- filici lint refervat», recurrendum efle ad luam fanihratem , et ab ea (impliciter po- llulandum , ut hrc confirmare, feu de no. vo facere dignetur . Et licet omnes tes mo- biles eccleiiarum indiftinâc cis, qui eas te- nent, relaxaverimus, eos tamen admonitos elle volumiis , ut ante oculos habentes divi- ni judicii leveritatem contra Balthelarem, regem Babylonis, qui vafa facra non a fe, D fed a patre e templo ablata, in profanos ufds convertit, ea propriis ecclefiis.fi ex- tant, vel aliis'reflituant. Hortantes ciiam et per vilcera mifericordic Jefu Chrtfti ob- tenantes cos omnes, quos hxc res tangit, ut (alutis fu* non omnino immemores l hoc faltem efficiant, ut ex bonis ecjefia- fiicis maxime eis, que ratione perfonatuum & vicariatuum populi miniflrorum fuflenra- tioni fuerint fpecialirer defiinata, feu aliis cathedralibus, & aliis, qu* nunc extanr inferioribus ecclefiis, curam animarum lau- dabiliter exercere, &; *oneta* incumbentia congrue fupportare valeant- Datum Lam- beth , prope London. VZintonien. diueee- E feo» , anno nativitatis Domini MDLIV. nono cal. JanuaHi, *pontificatui fanâiffimi* in Chrilio patris & domini noftrj Julii, di- vina providentia papa: tertii, *anno quinto.*

Rcginaldus cardinalis Polus, legatus.

vH"*1**

MARCELLUS!'AI' A IL

Sedit ab anno i JJJ. eodem<jnt deceffit.

_ F A & L U S , PAPA IV Z

f I i -

r ' *sedit ab anno* *J5 5- *»fae od annum* »559.

r

CARDINALIS POLI MONIT1Q

A

Ad fynodju» legatinam telebrand, afud b'oeflmonafl. fecundj die Decembru ' *anno* 15$$·

1

Extat ipud V»1!kins I tom. IV. P*K->5! Ex reg Boone-nier, fol. 5*4·

EDmundus, permitfione divina London pitcopus, reverendo in Chrifto confratn. noftto Thom», cadcm permiflione Eiicn. pifcopo falutcm *Si* fraternam in Domi·, no charitatam . Noverir fraternitas veftra reverenda nus literas comrudfionales & mandararia* illv<Intfîmi *Sc* reverendilhmi in Chrifto patris & domini, domini Retinal di, mifcratione divina fanlle Mari* in-eofmedin S. R. E. diaconi cardinalis , Poli nuncupari, l'anâiiTimi domini noftri papae & fedis apoftolic» ad fereniffimos Philippum *Sc* Mariam Angli* reges, & univer-fum Angli* regnum de, latere legati, ti- lé gillo iftius illuftrillimi *St* reverendiftimi patris in quadam capfa ftanea <& cera rubea cum filis fericis 'rubei coloris comprchenfo, figtil^tas , nuper cum ea, qua decuit , reverentia, "hedientia , *St* honore recepiife hqmiiirer exequendas › fub eo, qui fequitur, verborum tenqre: Reginal dus Jand» Mâri* migratione divina in Co,-medin & R E. diaconus cardinalis, Folus nuncupatus, fanftiflimi domini noftri uap» <V fedis apoftolic» ad ferenKTimosPnilippuin At' Mari.ini , Angli» reges, & univer fum Angli» regnum de latere legatus . venerabili *St* nobis ri. Chrifto dilcilo Fdmundn epifeopo London falutrm in Domno fempiteinam . Circum!peéboni tu», <.e qua in his, & al'is plurimum confidimus, ut epifroposde reliquos provinci» Caruuar. pertonas ccclcfiafticas, qu* fynodls provincialibus de jure, vel legitima, & hic haflenus approbata confuetudine intereffe folent, quatenus ipfi intra competentem arbitrio ruo ftatuendum terminum , przfenti qua , Spiritus S. gratia inlpirani-r , .auAoiitatO apoftolica nobis quomodoliber concelfa dt i om milia , qua fungimur, cum -udem circumfpeflione >.14 <v aliis tam eiufde.nCantuar, quam Ebor.icrni provinciarum epileo, pis dt reliquis ceclcfiafticis . qu» jam hic .'adfunt, perfonis inchoavimus, fynodo per I Ce, velli legitimo aliquo funt impedimento detenti, per procuratorem idoneum mandatum legitimum habentem adefle, *St* ufque ad eius finem inrerefte debeant . per fe vel alium etiam fub certis contra inobedientes arbitrio tuo cumminandis pcenis, nomine noftro moneas, & eandem fynodum voce» eadem auftoritate , tenore prelentium cornmittinvs *Sc* mandamus , contra-„.riis non obft.mtibus quibufeunque · Datursf in palatio apud S. Jacobum prube Weftmo-c monalier, anno a nativitate Domini MDLV. f-xto idus Novembris, pontificatus lanetiffimi in Chrifto patris *Sc* domini noftri, domini Pauli , divina providenra pap» quarti, anno piimo: fic ugnatas › *Keg.neldiiS* cardinali; Polus legatus- M. Antonius, Fair» fecretarius Lamplunius . Quarum quidem literarum revcrenditfimatum vigore pariter. Ac aufloritate nus F.dmucdus , epifeopus antediiftus , vus reveiendu n contrairem noftium ptzdiflum', *Sc* pet vo- dec inum & capitulum *Si* archidiaconos ecclefi» vellr» cathedrabs, cieterofque prilao.s quofeunque , *Si* clerum dure. vcftr».pr*di3» , tam exemptos quam non exemptos quolcimque. tenore pirfentiufh, intflor itare prati, ""a peremptorie iiion.-iiiul , ibifqire &■ iliis inbpirna lulpenfionis ai> ollic o mandamus, quarertiv vos, -reverende cunfrater antcdclv , lecanulque, archidiac &■ prelati perfim.ilirer, dnftum veru capitulum . *Se* clerus per vos audoritae *St* tenore prxfentium monendi, iper piocuraroremi-idoneum lullk ienter iiiltrmftum , Ac clautu'ain ratihabitione in procuratorio luo habentem, *ti* per lonaliter çomparere non pollini, aut volucimt eruam diflo il luftriflimo Λ revci endi'fi no in Chrifto patre *Sc* domino card'ni: & legatn przdido fviiodmnpirodtirn, l 'eo /avente, prolecuturo in c-ipprh'a five ‹ ratorio vulgo vocat. Th·· King's i liappel, infra palatium 'rgium apud weftmoraller. lecunuo aie menu·, Decembris piox. poil datam prclentium venturi (li citius lalten: venire non poteritis aut poterint) inter lu ras <-rftavam *Si* nnnsinante meridiem ejusdem dici , cum cont.nuatione *St* prorogatione dierum & horarum ex tunc f-quent. *St* locorum, fi *Sc* quatenus .dido illuftnflimo dt reverendiflimo domino cardinali *Se* legato *tntediUo* ita expedire videatur, in fynodo icgatina prcdiAa cum aliis pr*laris*& perfonis tam Cantuar. quam ^Eborae. provinciarum comparcatis *St* comparcant, interiitifquc & mterfint , luper hiis, qa-c in diâa fynodo traéiabuntur, traHaturi, deliberaturi, ,r>mri,i uri, *St* conclufuri, c*tcraqur fafturi, gelluri . *St* expedituri , qu» didz fynodi natura *Sc* qualitas literarumqne pr*diAarum teno, in ot de fe exigun*. A· quirunt, vobis infuper injutignnu. A m·· damus fub poenis lulpenilunis ptar-

pr»diA», tam de receptione dt executione prricntium. ac de omni eo quod in hac partem· ■"lorum fufficienter dt piene continente, u um hluflriflimum dt reverendis-limiim in riili» patrem cardinalem & legatumantediAyta dlAla, dle» hora» & loco debite^certificct fraternitas veftr*. Dat. in palatio˚noftrtf*London. fub figillo noftro, decimo die mentis Novembris, anno Domini MDLV. dt nofttz tranflationii anno decimo feptimo.

'557·

In hac fynodo dic tj. Decembris, prolocutor protul't libruih intltulatum . *Infti. tari»bomtaucbrijhnnil, fafium* tempore Henrici VIII. examinandum , dt diviftrs efl in partes: dt tunc (eligebantur quidam e domo inferiori ad conficiendas homilias ; di firtlculi fymboti apoftolorum committebantur quibufdam ex eadem domo.

Die Lun» *i5. Decembris,* fuit divifio novi teftamenti, ur verteretur in Anglidim, & dc feptem facrumeritis traAabatur.

Die Veneris lo. Decembris, prolocutor ex parte reverendiflimi mandavit omnibus pizlenttbus , ptefertim decanis , ne *confit.* nftrent aliquas elocationes fadas a clerici» de beneficiis fuis , deinde protulit feriptum continens quedam vocabula bene confidexanda in translatione novi teftamenti, de quorum interpretatione traâatum fuit 8. dic Januarii ; quo die prolocutor mandavit no. mtpe reverendiflimi, nt conlultarenr de mo do flabiliendi fcholas in ecclefiis cathedralibus er jo. deejuldem mentis delefti funt quidam ex ambabus provinciis qui confultv rent dequibufdam articulis, de modo alendi fcholafticos in ecclefiis catfiedialibus.

Anno ChSISTI «557·

Primo, ur qui full iperent beneficia vacantia', folverent decimam partem pro primo anno tantum .

Secundo, ut de bonis inteftatorum ali. qua pdrtio per ordinarios affignetur f $t ut adminiftratores obligentur ad folvchdu-m.

Tertio, ut contributio fiat de bonis in falurem animarum reflatorum non certis per» lonis legatis .

Quarto, ut przdiA» fohrtiones durarent ad triennium .

Sequenti die it. Januarii, faAa fuit fef fio apud Lambhith, in fuperiori camera , ubi die Lun* feq. traâatum fuit de miniftris facerdotum, qui neque miniftrarunt, neque ad celebra'ndum venire voluni , fed oblimate fefe abfentant. Die decimo februarii (pofl nonnullas continuationes feflionum) prolocutor monuit omnes, ut convenirent in ecclefia parochial) de Lambhith ad audiend- conflituttones provinciales po. flridic legendiis *(yuni vide apud Labbeunt tnm* IO. *pJg.lOOQ.*

Hoc facto , adierunt facellum infra manerium reverendiflimi, ubi folennis milia dt. Trinitate habita fuit, reverendiflimo, epifcopis, et eleAo ibidem prxfcntibus, cum copiofa multitudine plebis. Et finita mitfa, fiebant nonmill* precationes , miniflrante reverendiflimo. Et poftea mag. Watfoo, ex fuggeliu , Latine concionem habuit, in qua, inter alia, pronunciavit prorogationem faAam a revcrendidimo uique in diem io- Oftob. proximo futuri

CONVOCATIO PRÆLATORUM

&■ clm provinci Cn>itunr enfloritntr brrvir regit crlrbrgta prr do-'i. Reginald Potum , card, arcbiepifcopum Cunt. i Jmiutrii in eccle/ie S. Penh, London anno* ·557·

Ammo ·557

l" Jrms rom. iv. p.uj"

B· 'e8' ?·Il lol. jx-M-

Eodem die › (acri» peraAis , cpifccpur London, cxhibu't cei tificatorium fuper exeeutione mandari monitorii, & reverendiflimus clerus domus inferioris julljr el<gere (ibi prolocutorem, 24. die Januarii prsefentandum . Quo die Johannes Harpsficid prefentatus fit adnnflus fuK a reverendiflimo apud'Lambhiih , qui mox caufas hujus fv-nodi verbo tenus propofuit, videlicet : quod cum de antiquo more rex Angli* ob aliqubt arduas caufas prelatos hujus regni ad concilium five parliainentum fuum adefle jubet, propter regis fecuritatem dc hujus regni flatum ac bonum publicum concernent, confilia „dr auxilia lua impenfuros/itaarchiepilcop.Ontuar. epifeopos fuos fuifiaganeos , prrrlatos &c. ad facrum concilium evocare affoler dc iifdcm caufis traflaturos, & auxilia fua conlimili modo daturos. Et iriger alia monuit negotium eximii ponderis ; fcilicet cogitare, quomodo oppidum Caleis ad piiflinum jus regni vl armata reduci poflit. Etiam cenfuit perpendendum , *βι* iflud inprimis, quo modo dcfcâus cccleliatutn carhcdralium, reAoriarum, vicariarum , totius cleri, & flatus omnium dioccefeos & provinci* Cantuarienfis , & ur ecclefi* ex regin* rnunilicentlâ diipofitloni revereodifflimi commendate , reAo ordine dilponi & confirmari valeant. Et quid (ibi videatur, voluit eos libi (ignificare · Et ad feliciorem expeditionem commiilùm cfl hoc negotium epiicopis London. Rotten. Meneven. Perctbuigen. & Glouceftr. ut contuita fua in fQiptis renunciare velint quamprimum : deinde voluit revexend. flatuta ecclefiarum noviter ereAaruin , aut mutatarum a regularibus ad fcculares , expendi per epifeopos Lincoln. Ciccftrcn. Petriburgen. item, dt Nicolao Wotton Cant. Edmund.Stuard « Winton. dt Setho Laud , Wigorn. eccleliarum., decani» ; dr qu* confideranda funt, refertr. reveicndifluno, quamprimum commode po terint.

Sequent) die 18. Januarii, epifeopus London) exhibuit in feriptis quadam collefla, qu* ipfe alilque epifeopi in fuit dloecef. reformatione 'digna efle cxiftimatunt . Et

quia

---------quia omnes non erant parati cum fuit coi-
Amno [yâiooibus, ideo fuperlederunt de JeAioae Λ
ÇHVistr^ufque in tempus magis opportunum. Dein-
i)J7· de prolocutor cum ciero intrans , porrexit patribus Cchcduiam caufjrurn raritatis pref-byterorum ex una»parte colleAarum, & rc·. media , quibus major copia valeat haberi', exadverfacontincnrem. Qua IcAa pe* Hcnr. Cole decanunt, 4Etc. paties voluerunt, qt hanc Cchcduiam traderet reverendiffimo . Deinde monuit locumtcnens prilatos inferiores domus, ut ipfi exhiberent in feriptis, quod reformandum putarent, dr exhiberent proximo die, vid. 4- Februarii, ad quam continuata fuit fynodua.

Quo die 4> Februarii, epifeopus London. pro)»ofuit quandam Cchcduiam circa res di-B vitjas ; qua leAa, rogabat patres,' ut illi de remediis cogitarent, dr deputarent certos epifeopo», ut inter feconfulcrent. Deinde idem Dominus prifidens con fu lui» , ut, quia (latus hujus regni perturbatur ex infellationc Gallorum , & Scotorum , ipli velint regii majeltatl fubvenite , & putavit ampliorem fumroam concedendam, quam antea, qua majus periculum ab hoftibus fit timendum. Quibus verbis a prxfato locumtenente vix prolatis, omnes una vece affirmabant hoc perquam neccffarium, idqu<t> lubenti animo k_ prieftitoros . Quod nego, tlura quo facile expediri poffir, elefli funt epifeopi Lordon. Winton. Ellen. Roffen. Lincoln, de Patiibtirgen.quibus adjunAi funt fex de domo inferiori, qui conftituerent inter Ce tam de quantitate tblvenda , quatlL» etiam de modo, dt Jcmpoie folutionis z

Et tandem poli varios ttaAartis , ç. dic inenlls Februarii (latuerunt concedere regii majeftatl oHo foliuos dr qualibet libra omnium beneficiorum ecclefia(licorum ; idque ultra folutionein veteris fubûdii prius con·. ceili. Qiiam conceffionem in iflrumento publico redaftam, 14 dic Februarii exhibuerunt •reverendiUimo, qui archicpifcopun, Eborac. de (ubtidio concclibccrtificavit, rogans, uc ille conlitnilitet in tua provincia facete dignetur.

Sequenti *16.* die Februarii in domo capitulari , comparuir epifeopus Affaventis ex mandato reverendiffimi, te cupere , ut durante parliamcriro rôties CynodA celebraretur, quoties commode fieri ponet , atque ut de rebus reformatione indigentibus rra itaret, ac ptrliamcnto finito, ct Illi, qui decedere ad Cius dioecefes vellent , v:ces fuas concederent , utallenfuni darent, epifcopis London. Ellen. Rolfen. <δt cateris epilcopis hic permanfuris, qux lUtue.ida_ viderentur ad reformationem rcrlclir .

Secundo poft die , vid-18. mentis Februa, rii, dom. locumtenent , dec- confulrabar , quomodo beneficia tenuia poflint olfici.iri, £ & tandem habitis inter te mutuis colloquiis, excogitaverunt Cequentcs articulos ad eam >em pertinente» ; vid. ›

I. That noprielics be taken up to ferve the wars.

(I, Item, That tvvô final benefices contiguali- may be joyn'd together in commendam by the bishop , to ferve them, */fheriai vı-aba/* I

III. Item, That thd parishioners of cha- MO
pel» annexed may be compelled to corner z~u<ri«
unto the parish church , where unto the* ""T'L·-
be annexed for a time , till curate» may •• '
be provided.

IV. hem, Thar rhe bishops may be au» thorircd ty thepio'pe. to give orders : extra tempora prxfcripta .'

Quos articulo* rogarunt paries dominum- Cole, ut ipfe cotum nomine reverendillimo exhiberet.

Deinde ay. februarii iocumtenetis & alti patres convenientes, confuitaritnt, de pιo.Γ videndis,annis contra vim Scotorum de' conceffione ejulmodi annorum, cuomocO, dt a quibus cíTcnt prirparanda. Quos articulos reverendiffinio tradiderunt , qui volu■(<fynodum) expe■ire, an conceden lutn fit hoc tempore quadragelimali , ui promit cue omnes in tanta pifetum caritati ladicifiiis velci polfenr , qua de rc sliquanoi.i patres conlultanics , nihil certi flat.icrunr.

Tandem habitis rraAatibus de foluiione. decimarum, quam adhuc cclfarc non polle perfpexerurit, reverendlffimus 8 die Slartii continuavit, 0< prorogavit convocationem ad 11. d>em Novembris ,anni MDLV1I1.

lit MS. pr-juuatar wiauUa capita articulo/ de doilrma, (r iii>cif!ina ecclc/it , «■ ecclt/iajltcaram continentia^, item jlatata ynaXa", *de eadem* rnairria , r»r *bac fynodo, fi* non *Habilita ,Jaltcm frofojita Jaijjt. valde frobabile rft.*

jf'ticali de doflrtna.

Cap. I. Ut populus per concionarores, quantum fieri poteft, doceatur; ut quatuor bievium concionum genera Anghctz perferibantur , eaque ubi concionarores defuerint , dominicis diebus, dt aliis fertis populo per restores , vicarios, dr paroche», recitemur .

Pri ni generis conciones, fi.lt de eucharlltia. de poenitentia , de confeftione auri Dculari, dr de reliquis factaincntis, |ut h«-retici noftrt rempoi is max ime impugnarunt. Item, de libero arbitrio, de julfitic-ttiunc , de bonis operibus , de cccleiia·, ijufquc au floritate, uniutc.ac miniilris .

Secundi gener,», litu expolitione ,n 4I. ticulos fidei, orationem dominicam , angelicam falutationem , decalogum, Ar leptem ixclcfix tacrarricnta .

Tertii generis , lint conciones bitrridc tempore, *Sc* de CanAis.

Quarti gereris conciones fi^r de natar i , uCu, & lignificationc ceremoniarum , que in ecclefia lu.it maxime uliiat». Item de» virtutibus & vitiis, vel'ut de chini.ite, de obe-dient a , de timoré Dei, de extremo judmio, de adulterio , de avaritia , de perjurio, de luxu âtc.

Ut brevis catechifir us edatur Latine *8t* Anglicc, quo juventus in hdci rudimenti» erudiatur.

bint quoque Calutaria quadam ac pia documenta, quibus Sacerdotes tam in confefiijnibus audiendis , quam in iniirtni» vilitandis, utantur.

Df

Aw1**' Cn»i‘ri HS7*

Dt bit qnn ed eretionem fertinent.

II- Ut precationum liber,hora, beat» Mari», pulmo, poeqitentiales, vigilias mortuorum, commendationes , pfalmos paffionis, &alias pias precationes complement, Latine & AnÇlice edatur, quo a populo in eccleiia umbfmodi precandi modus obfervetur.

Sit formula qùÿdah» grltiarum in prandio, &incdena DcO qg«nda|um, patrum ferinotte comporta, qua laici .per totbrn regnum urantur.

Ut durri'concio, vel fumma mifla.quam vocant, ac folennis peragitur, nullu' <Jcerdos celeütet ; fed omnes ram facerdoics quam laici eam attentis animi, pariter audiant I

Ut breviaria ac libri miflales recognoicantur, & repbrgentur, dt uniufuiodi per totum regnum tiabeanrur.

Ut in «innibusdiocceiibus exdem ceremonia? omnino teneantur .

Ut felium dedicationis uno certe ac ftatuto die in omtybus ecclefiis celebretur^,

Ut in remplis, dûm re» divina^peragitcr, nemo ambulare, aut contabulari permittatur, fed vel precibus fc dedat , vel'exeat C templo.

ire Irm>

cundit .

III. Ut veftes fact*, ad tremenda myftevia obeunda, lint in lingulis templis ad minimum duplices ; quarum uni diebus feftis, alter» pfofelti, inlcrviant: tint etiam honeft» ac decor».

Sint calice» argentei , fint pr»terea rhurlbula honclU , & crux cum vexillo.

Altaria item.lint decore admodum ornata : parentur item libri ad fahAu·» Dei cultum tiecclfani : tint etiam corporalia munda.

Sit porro imago crucifixi a.d dominiez paffionis recordationem. Sint etiam fuperpellicia pro parocho & miniftto honefta ifc rnunda .

Paretur locus vel circiter medium altaris, vel ad ejus cornu, in quo facrofanAa euchariitla lub ferra fanâc cuftodiatur , ne in eam impH facramentarii aliquando impetum faciant.

Ut veftimenra facra , calices , & altaria jamdudum polluta, & ptophanata, denuo confecrentur.

Ur teéta, feneftr» , tabulatum, crucifixi, & exter» partes templorum probe reficiantur .

Ut altaria diruta in fingulis templis denuo erigantur.

Ut coemeteria fanAe ferventur, diligenterque circumfepiantur, ne pecudes irrumpant .

De *difitflint ettlefitfUet removende ,*

Ut in fynodis inquiratur diligenter in omnei reâore,, viCario, , dt curato, ,4t lio» quoslibet faccrdotes quomodo anno prxtcrito fc gefl'erint.

Provideatur item de archidiaconis, qui funt epifqpporum oculi, ut lqis muneiibus fecundum ve*res casponcs fedulo peifungantqr.

IV.. Ut rutajp decani, & officiales non venalem habeant dilciplinatn ecclcfiaftlcam,;ficqr Inopes (peut hoc tempore fit). plcAantur , divites ne appellentur quidem.

V. Ur nullus' facerdos mulierem piobabiliter fufpcAam , vel alias infamem in «-'d-ibus (dis teneaf, fied_*b ordinario adroonifus, intra menfetn eam excludat.

VI. Ut faccrdotes nullam exereçant mercaturam, neque fordmis, & prophanis mti. neribus omnino fe dedant, ne ordo cantet mnatur, ejufque vilefcat auAoritas.

VII. Ut Sacerdotes linguli vel in precibus, vel in ftudiis, vel in pueris eiudicndis, vel aliis bpnellis exercitus affidue verfentur, ne adverfarius eos otiolo, repe-

VIII. Epifcopus, presbyter, diaconus, aut fubdiaconus, in fornicatione,. aut perjurio, aut furto depretienfus, vel legitime conviAu,, caftigetur, *vel* deponatui .

IX. Epilcopus, prbsbyrer, aut diaconus, qui vll *ale»*, vel ebrietatibus indulget, admonitus, vel delinat, vel deponatur.

X. Presbyter li uxorem duxerit , ab ordi·te fuo illum deponi debere . Quod li fornicatus fuerit, vel adulterium commiferit, extra ecclefiam abiici, & ad poenitentiam Inter laico, redigi .

XI. Si quis clericus, jam olim poll fufee» pros facro,*ordines* , illicite conjugatus, Ac poftea feparatus, dr port poenitentiam relitutus minifterio, ad illicitum thorum denuo redire prarfuinpfcrit, officio deponatur ufque in diem nnuti», laica tantum communione ciconcella.

XII. Et quoniam populus a cultu Dei, qui a facerdotibus conjugatis tam irreverenter obitur, penitus abhorret, tales facerdote,, vel *amoveantur* penitus a ininifterlo, vel , propter paucitatem iiumltrorum *ac* facerdotum, fint ad tempus cuiati. Sed nullum omnino proprium habeant facerdotiutn , quin etiam poenitentiam dignatu crimine , quod admiferunr, agere ^cogamur I

XIH. Uc in diœcefibus , m quibus urores duxerunt, minilfrare nullo modo permittantur-', fed iidetn ad fexagmta millia palluum removeantur : *Se* fi quilpum illorum vel feme! ver(.itus cum uxore, vel collocutus efle deprehenlUs luerit, canonice.^ caftigetur. Et in lingulis lynodis dc eorum conve< latione anquiratur.

XIV. Q<io lùnoiiiz labes, qua eccleiia Anglicana non ante hoc tempus folum, fed etiam Jain mifere infeda eft, prorfus tollatur; (latuar fynodus, ne vendantur a patremis eorumve famulis facerdotia, neque fub paâo aliquo, aut conditione concedantur , neque facerdotum quifpiam , qui facerdot'um aliquod petit, quidquam muneris , quo illud obtineat, cuiquam det. Quod li patronus facerdotium vendidtffc, aut fub patto aliquo cupiam facerdoci conccflillc deprehenfus fuent,non admittatur. Singuli denique ordinarii ab h is, qui iplis praetentati fuerint, recipiant *luamentum,* prout

Ahno 057· alias ftatutum fuit io conftitutione provin- Ciaii, que incipit *Prajtnti Ht jwtjartndo* &
Cujus formula Gequitu^ ad verbum:

it Ego N. prefèixtatui ad ecclefiam parts- , chialcm de Nl. per taletn patronum ejufdem „ tbcleÿc , juro ad hec facrofanAa Dei m evangelia per me corporaliter taAa , quod „ propter ecclefiam parochialetn predidam ,, obtinendam r sut prefentationem ad eao- „ dem habendam, aut acquirendam, neque „ ego , neque alia perfona vice & nomine ,, meo.nec de confenfu aut feiemia meis „ prediAo patrono , feu alii cuicunque ati- „ quod, prerpifibrum nomine aut intuitu , „ promilimus, aut dedimus *i nec* quicquam „ ejus ?fei gratia permutavimus, cympen- ,, favimus,"aut prius datum confirmavimus, ,, apudve quemquam depofuimus, feu quicquam mutavimus, commodavimus, fcu elocavimus; priufve mutuatum, commo datum , depolitum , aut elocatum , aut quocunque modo debitum retuifimus feu relaxamus. Nec dc fanAuario, gleba, terris , pridiis, tenementis, rdditibus prediAr ecclefi* , fruAibufve , decimis, aut w oblationibus ejufdem prrteritis, prrTentibus , aut futuris, donationem , remiflio nem , locationemve protollimus , fecimus, aut inivimus, feu aliquis noftruin de mandato, fcientia, aut confenfu meis promilir, fecit, aut inivit. Ira me Deus adjuvet, & h*c facrofanAa Dei evangelia.

XV Ut nemo levi de caufa excommunicetur

XVI. Ut nemo cum excommunicatis verfari permittatur, nifi quibus de jure permiflum eft.

XVII. Ut epifeopi, & ordinarii in (ynodis ; dr alias, diligenter inquirant de iis, qui tempore fchifmatis magiilros fe profitebantur pravorum dogmatum, ut vel publice (e jam refipuiife profiteantur I vel *a* miniftcrio amoveantur ; A fi laici fuerint . excommunicentur .

XVIII. Ut in menfis facerdorum leAio factarum literarum habeatur I

XIX. Ut facris initiandi literas teftimoniales habeant, *Se* titulum, itemque ut de doArina , aetate , & moribus exquilite examinentur .

De tccltji'ii carhedrahbur tb- aliir .

XX. Ut in illis fint aliqui prrbendarti concionatores verbi qui epifeopos juvenr.

XXI. Ut fecundum antiqua ecceleliarum cathedralium (latuta , fit in fingulis earum vir doAus , qui tacras literas clero & populo interpretetur. Et in noviter ereAis eccieliis auigneiur aliqua prrbenda cum incremento redditus, que nulli conferatur, nili qui velit bec predate

XXII. Ut in lingulis prediAarum ecclefiarum tînt fexaginta , vel plures pueri ex beneficiis appropriatis fuftentandi , ibiauc grammaticam difeant, quo clero poftealn- (erviant.

XXIII. Provideatur item, ut in fingulis eccieliis parochialibus (it rcAor, vicarius, aut parochus; dr ubl non fatis ex decimis- , *St* fruA bus ecclesii fuppetit ad facerdotem fuftentandum, vel aliquo modo tru^us augeantur, vel due ecclefi* upiantur, idque potilfimum in urbibus & oppidis incorporath · Cmu iit i >J)7·

Ct^fidtrelur çtiant dt caftllti annexu .

Ut plur<iitas beneficiorum doAls folum viris concedar ur,quod dodrinr premium fit * A indoAi ab hoc privilegio prdffiil cxcludamui -

Dr *ettjlttu.*

Ut facerdotes omnes habitu clericali in- βcedere cogantur.

› Ut, qui prebendis aut ulla promotione fpintuali gaudent, ctiamfi facris non fint Initiati , habitu facerdotali , vel clericali veftiti incedant pro more patri», ubi degunt .

Ut in veftitu epjfcoporum *Sc* presbyterorum moderatio adhibeatur .

Ut epifeopi iTibuirant dc his, qui fyivis, aut aliis abditis locis fe occultant, aut alioquin non accedunt ad parochia les ecclenas diebus A horis, quibus divina officia diebus feftis celebramur,' & (i admoniti non relipifcant , examinentur tanquam fufpeAi hxrefeos, *St* canonice cxftiegentur ad aliorum exemplum .

Artimlt dt aeademtu à- febolu.

I. Ut una eademque fophi(lici *Se* dialeAic» introduAio in iitraqoe academia juventuti prelegatur . Dbinde Porpbyrii prrdicabilia & przdicamenta . Tum Ariilotclis dialeAica. Adhibeatur interdum (fi placet) Rodulphus Agricola dc inventione . Citcr* omnes dialeAic* reficiantur.

II. In philofophia tam morali, quam naturali legatur (olus Ariftoteks.

III. In theologia legat unus aliquam Bibli» partem, *alter* Magiftrum Sententia- [>rum , vel alium auAotefq ex theologis fcholalticis, quo doArina fcholaftica, qui theologi* profclfpribus maxime necciiaria eft, renovetur.

IV. Et quoniam fludiorum ardor, qui in academiis olmi vigere folet, jam pene deferbuit, *Sc ad* profclfores publicos aadien dos, propter delicarum quoddam faftidium , pauci admodum confluunt , provideatur,ut certus numerus cujufque collegii , prout pripofitis collegiorum ad hanc vel illam lcAioncm magis idonei judicabuntur, ad lingulos prileAores publicos audiendos quotidie accedere cogatur , quo & orilcAures ipli ad accuratius preiegendum Incitentur , £ <5r auditores majores in libris faciant piogrefliones.

V. Ut nemo in fociorum, aut difcipulorum numerum in aliquo collegio coopre tur,& bonis alatur collegii, nili paupei fit, *Se* parentes illius polliceri voluerint, fe cum eo, fimulatque ad maturam *tatem ptrvenerit , ferio aAutos, ut clero (e addicat confecretque . ldcmquc in ludi* ljterarlis , in quibus aliquis difcip iloruou

Avvo .HXIsTI 'H7

numerus ex fundatoris beneficio fuilentatur, omnino oblervetur.

VII. Ut maturè provideatur, quo numerus eorum, qui in academiis operam literis navant, aliqua ratione augeatur juti non delinant, qui. in pofterum clero fe addicant.

VIII. Ut.omnes, cujufcunqu: ordinis, conditionis,* aut (latus tint, qui iu academiis dicendi caufa verfantur^ Clericali Sc facerdotali habitu, fub pernt'expuitionis, veftiti incedant, quo a laicis diftinguantur; dt quotquot al;quo gradu fcholallico funt infigniti, temper extra collegia induti incedant, prout ipforum gradus pollul.it, fub eadem poena.

IX. Ut nemo ad facerdotium, aut ullam aliam promotionem (ut vocant) fpititualem fupra fummam viginti librarum admittatur, nili triennio in ac tdemia »tatem difeendi caufa degerit, & gradu faltem bacalareatus inligmtus fuerit.

X. Ut nemo alearqm, chartarum piftarum, tcilerarum ludo in taberna, diverforio, aut domo ulla extra collegia pro pecunia uratur, fub pcena expuiiioms.

Ut prolixe' prxfationes, atque etiam confutationes, qu» nuper in principiis difputationum haberi folebant, amputentur, quo tempus in.argumentis cqhciiis confumatur.

Ut bénéficiât!, qui in acadcmiis ltudiicaufa, vel fub pi Ctextu iludii degunt, teneantur ftatutis temporibus fefe difputafionibus exercere, Ab kftionibus publicis' mterelfe, & in collegiis, vel aulis, aut aliis domibus (ludentium morari.

fibtltt.

Ut plures ludi literarii (fi fieri poteft) ex gantur, & illis, tum qui jam funt,tum qui futuri funt, pii ludimagiftri, & catnolici proficiantur,dt de tueiefi fufpcâi removeantur.

Ut hemo ad juventutem vel in fcholis, vel iri generoforum xdibus inftituendxm admittatur, nili per ordinarium approbatus.

StttHtu. titre <» CyioJa colltfle frofufita

Quod epifeopi torn ea,qu» infra fcrlbuntur, tum omnia alia qu» fuo officio incumbunt, diligenter exequantur. Quum archiepifcopi › dc epifeopi elledebeant, forma gregis, ad quam fe debeant fubditi reformare, quod nequit fieri, niti fe omnibus exhibeant m exemplum, maiorum itaque inftitutis inherences, exhortamur in Domino, Ac in virtute fanâz obedientix, arque fub divina atteliatione judicii monemus, ut omnes dc finguli epifeopi in feftis principalibus, faltem in feltis Nativitatis Domini, Pafchx, dc Pentecoftes, atque in hebdomada fanda prxfentiarn fuaru debitam in eccleliis fuis cath. exhibeant, iprquc riiilfas celebrent, & oleum facrum. atquo rnhimorum in die coeme Domini quolibet anno corjficianr, nifi cos ab ipfis ecclefiis a fuis fuperiorlbus 'evocari, aut ex infirLitate, vel aliqua alia jufta caufa tuncabede contingat. Circumeant prxterea dioccefes fua, temporibus opportunis, monalleria dc hofpitaba *reformando,* clerum dr plebem corrigendo,,hxreles βi errores^xtirpandn, dr verbum vir» in agro dominico feminando, in conferendis oidn.bus, arque bcnvficiis inrtitucndu, curatis mufto diligentius, quam ante hac, vigilando, ne Inhabiles ad curam animarum, etiam atkrtmpys, fubilituaniur, prxeavendo; be.iefidaros, qui ex caufa non admodum uigenti abfuerint, ad relidendum m fuis bençficüs citra omnem redemptionem compellendo, veniafque eadem beneficia pro pecunia locanffi prorfus refeindendo; exaâionés& rigotes officiariorum & miniftrorinii tuorum compefcendo;

B eccleliarum dt capellarum privilégiât, abufus comprimendo, concionatores idoneos per dioccefes fuas iiibinde emittendo, h»reticos eorumque libros explora rdo Λ corrigendo, dt cum opus fuerit, etiam condemnando & extinguendo, &, ut rudimenta fidei & literarum tam in univerlitatibus, quam in aliis gymnafiis publicis pura jaiantur, puriufq, dt finccrius coalefcant, folicitius incumbendo; abbates dt prions ad debitum numerum religioforum reducendo, ipfofque rcligiofos in fuis monalkriis degentes, ad monailicaiqconverfationetu excitando, abCrntes ad fua monaftcila compellendo licentiam capacitatum coercendo; et, ut

C per proprietarios rectoresque & vicarios frequento* in fuis eccleliis conciones fieri procurent, dillribution.-.que droite inter pauperes earundem parochianos fiant, diligentilfime providendo, clericos delinquentes vigilantius inquirendo, dt feverius, quam antellae, corrigendo, eosdem que fuper horrendis fceleribus etiam coram laicis conviâos,in carceribus vel in perpetuum retlnendo, vel faltem non ita facile, nec tam cito ad purgati onera admittendo; limoniacos deponend I, dt carnis libidine lapfos, ad rigorem canonum, & coniiitutionum tam in prxfcnti fynodo, quam in. prioribus editarum, *caitigando;* venatores dt aucupes clericos coercendo; pretiolifque veftibus indutosi,ad vellium modum in hac fynodo prxfinitum reducendo, dt In eodem retinendo; cxterofque clericos otiofos, aut diifolutos ad exercitia, dt honcilam converfarloncm revocando: dt ut lumma dicamus, omnes lubditos viros ad mandatorum De·, canonumque dt coniiitutionum maxime tuitionem, fidei dt morum integritatem concernentium obfervantiam vçrbo dr exemplo cohortando, perfurdendo, dt, ubi opus fuerit, etiam compellendo.

Dr *queiitue orJtitaeJoru».*

Prxfentis facri concilii provincialis auctoritate fancimus, ordinamus, dt (latuimus, quod nullus epifeopus per fe, five fuum fuftragancum quempiam alien» dioecetrb», prner regulares exemptos per ordinatorem debite exanimatos, ad facros ordines intra Cant, provinciam de extero admittat, nec ordinet; nec iis, aut eorum alicui liceat extraneos, & qui infra dioec. vel jurisdictionem fuam non funt oriurmi, auc bénéficiât! ηoα fuerint, vel domicilium ibid-

Anno Chkiitj ·557·

Anno Chr. 1557.

ibid., per triennium non habuerint quoquomodo ordinare, etiamfi idem Uterus epifcopotum fuortim dimilforiales habuerint, quas auctoritate pr*fentls concilii- decernimus non elfe admittendas quuq.io modo. Statuimus quoque dc ordinamus, quod nulius clericus feculatis'de cifero admittatur ad factos ordines, nifi habuerit literas- tcftimoniales curati, dc oeconomorum, vel parochiae, in qua natus', beneficiatus, vel per triennium proximo prrêedens commoratus fuerit, fub figil.o arch'diac. illius loci, vel ejus officialis, ubi arcl.diaconus jurbdidlonem habuerit, alioquin fub ligdlo co n niffarii- in parochia predift. jurisdiftione n habentis; feu li in aliqua univerlitate tfudens fuerit, fub figillt^ commitfirii univerficutis Oxon feu vicecancellari Cantabrig. eum teifimonio fuperioris loci fui; que Utere ipfius ordinandi vitam, genus, patriam, bonam famam, dc converfationem, tam errea fidem catholicam, quam circa alia_> contineant, pro quibus quidem literis, dc figillo ultra quatuor denarios nihil exigatur, fub poena fufpenfionis ab officio, quam ipfo faéto auAoritate hujus concilii incurrat, donec duplum pecunie recepte pirti fic folventi reftituat. ExaAe itaque eurent epifeopi, ut neminem de cetero ad fubdiaconatus ordinem promoveant, nili eum, qui adeo fit exercitatus in evangeliis, *Si* epi ftolis factis faltem id mlffali contentis, ut eorundem fenfum grammaticalem examinatori prompte dc expedite reddere valeat. Sitque eorum quilibet fufficienter imlruAus etu ti in aliis adordinem illum, quem tunc alfumpturus efy, per factos canones requifiri-. dc in officiis divinis fecundum motem eccleuo dt loci consuetudinem promptus dc expertus, habearque preterea in presbyterum ordinandus cetera ad ipfius officium ordinem per c. Qja *tffir* ^8. *dift.* ipfi» facerd.itibus necclfatio requirita.

De *idoneitate adniittendoraia ad benefici»*.

Sacerdotibus valde tremendum eft judicium Dei, ne per eorum ignorantiam, aut negiigentiam populus ob penuriam verbi Dei fame pereat, et a regno Dei excludatur. Statuimus itaque, e< ordinamus; quod ad ecclcliam parochialem, ejusve vicariam perpetuam, poti annum a publicatione praefentis ftatuti, ordinarii loborum neminem admittant, nili eum, qui omnia lingula in quadam conftirutione provinciali (ic mcipien. fgaoranrra ^icerdoium &c. de officio archipresbyteri intellexerit, adeo m. eisdem tritus et exercitatus fuerit, quod nic noiiter et prompte eorum fenfum verum juxta te.i-./rc n cujusdum libelli vocati, *t xoiirratorium curator»·»*, explicare, dc exponere poll-t; eideniqtte p.r ordinarium fpecialiu-r tunc injungatur, quod quater ad minus in anno ea omnia fuis parochianis diligenter et tincere exponat, prrdicet, et declaret, fuper quo, an debite obfervatum fi^rit, ordinarii locorum in'lingulis fuis vilitationibus inquifitionem faciant fpeciacm, et quos conftitutionecn tam falubrcm violaife, pr*dietaque non tecilT.- compere-A ri, prim, vice per fufpenlionem ub pfiicio per unum menfem, et fecunda vice per duos nicnfes, et *tic* ucincept *poenam* aggravando, proutiillorurh negligentta crefcit, ad oblervanduin prrdiAa compellant: providentes tamen, ut lnterim cure animarum iinpenlrs tufpcnli, quatenus opus fuerit, debice deferviatur. Sacra; vero literas, ad ecclctiam parochialem, ejusvc vicariam perpetuam admittendus, dt admiifus ita grammatice intelligat, ut earum fenfum cum induitHa, dc aliquali Audio,t fecundum interpretationem alicujus cattiohci doAoris, dc inteliigere, dc fuit parochianis exponere poifit. Quod li eorum aliquis pracmiifa facere & obfervare neglexerit, aut quovis juito impedimento praepeditus, prcmitfa facere dc obfervare non poffit, tunc, n eius beneficium vaioris fuerit 0Λ0 librarum, femel in anno; li vete vaioris fuerit decem librarum bis anno, fi valons fuerit viginti libiarum, quater in anno verbum Dei parochianis fu., per concionatorem ids reum de apprqbatum follette, dc cum effcAu ln partem recompenfarionis fui in ea parte officis prxdicari procuret, prater et ultra— fermones, quos in ecclefiis fuis alioqui ad populum haberi contingeт. Quod li beneficium appropriarum -fuerit, dc vicarius pro fua portione decem libras habeat aut fu-. C pra, vicarius, qui timui ad curam, dc hofpitalitarem obligatur, bis, proprietarius vero, fi ejus portio, feu fruAu, in beneficio libi approbato, fuper vel-circiter decem libras communirer valeat, tunc annualité bis, fi vero viginti libras excedar, tunc (modo prrdicatorum idoneorum fufficiens copia fuerit j ter; fi vero plurium infra decem libras, tunc faltem femel in beneficio hujusmodi per *fe, vel* al am perfonam idoneam prrdicari procuict, prater dnfributiones parochianis ejusdem alioqui impertiendas. Et ad prrnulla diligenter facienda, tam redores *Oc* vicarii quam ipfi proprietarii per ordinarios locorum, fub D poena *6*. f. 8. d. pro qualibet vice, in pauperum parochianorum, dc alios pios ufus illius parochi* diltribuendorum, fi in primitiis re milii fuerint inventi, arceantur dc compellantur.

De fubfittntie bene^ctatorum per ordinarium admittendir.

Staturum, decretum, & ordinatum eft, ne q.,.. dc cetero redtor vel vicarius ex qua,..n ju< caufa per tres menfes abfens a beneficio tuo curato qiieuipum ibid. -d v ces tuas fupplendas fublbtuat, niti quem E hujusmodi rcCfor aut vicarius epifeopo,ejusve vicario m fpiritualibus generali, officialive p·incipali, aut comuiitfario locivc ordinario per literas l uas privatas, vel fi beneficiatus in partibus fuerit transmaiinis, tunc per literas fui procuratoris, iigqo *Sc* fubfciiptione diAi reAoris, vicatii, feu procuratoris inun cas prafentaverit, & quem fic prefentatum, ep'fcojms dioeCefanu-, vicarius generalis, officialis, feu coiumnta-

Hh » i.us

Anno »557· rius, locive ordinario* prrdiA. in moribu* & fcientia priu* approbaverit, & ad eu-ıam aaimarum adminiftrandam adnuferit. Quibu* quidem literis rcAoris, vicarii· feu procuratori* lignati*, ut praefertur, & fub-fcrlptis, ordinarius, & quilibet officialium prkdiA. fidem indubiam line dilatione da-bit. Ita tamen, ut tie prxfentatum ad ad-miniftrationem cure Illius non admittant, nili quem adeo doAum efie conftiterit ,%t omnia Ar fifigula contenta in conftitutione provinciali fupraferipta, lie incipien. *Sa-ceriottbui velie trementium eft*, Â*r. quan-tum ad cognitionem facrarum literarum at-tinet, parochianis fuis prxftare poflit. Quod ftatutum diligenter, & perpetuo in omni-bus obfervari volumus, nifi fumma tempo-ris neceflitaS' taliumve virorum extrema., inopia alios, licet minus idoneos, etiam an-te prxfentationcm hujufmodi fubftituti,exi-gat, aut permittat. Super quo volumus da-re juramento fubflituentis procuratoris ip-fius,qund alium magis idoneum judo pre-tio pro tunc commode invenire non poteft; quem tamen (ic fubftitutum, diutius rcyna-nere nolumus, quam magis idoneus commo-de inveniri poflit .Ordinarii autem feu com-miflati antediAi eosdem (ic prsefentatos in-fra tres dies proxime & immediate fequen. diem, qua hujusmodi prxfentati preienti* fuis fe obtulerint, line quacunque ulterio-ri dilatione vel repellant, vel admittant. Quod (i non fecerint lapfis, ut' prxmitti-tur, diAis diebus pro admtflo habeatur, ncc reAor, vicanus, vel fubllitutus prcdiA.ul-tra,dc &c pro fubllitutioneillius faccrdotis, pro illa faltein vice, per ordinarium, ve' didos officiales ea de caufa molefletur, in-quietetur, aut turbetur. Si quis vero a be-neficio curato fuo hujusmodi five fubftituro taliter, ut prrmirtitur, prxfentato & ad-miflo abfens fuerit, fruAlbus beneficii fui, in pio* ufus per ordinarium diftribuendis, tam diu careat, donec ad beneficium fu-uiu redierit, et in eodem refederit, ve! or-dinario fuo, feu ejus officiali, aut commif-fario prxdiA. fuum fubftitutum in moribus & fcientia approbandum, ut prxferftrr, prxfentaverit, et eju* admilfionem, ut prx-fertur, obtinuerit; pro quibus quidem fub-ftituti* admittendis ordinarius, officialis, vel commilfarius prxdiAus nihft^omnino açci-piar, aut accipi permittat nullufque fa-cerdos, fecularis, vei regularis curam ani-matum in ecclefia paroch. ab ordinario pri-us ad eandem non admiflus, adminiftrcr, nifi in tempore, ut prxfertur, necelfitati*. Qui autem contra fecerit, inrerdicatur ei per annum immediate fequen. ne ulli curx deferviat infa dioecefim, io qua taliter fer vite tent iverit, nec in aliqua alia illi dioe-cefi contigua. Si quis vero diAorum officia-lium aliquem fubftitutum minus idoneum, fibi, ut prrfertur, prxfentatum, ad fer-viendum cur» animarum admiferit, ordina-rii arbitrio, et diferetione poena condigna puniatnt j

I K.

Aauo CaatsTt >557

*De non nimtttenii ni bénéficié fer froeure-*terrai.

Quia ubi re* agitur per procuratorem, ordinarius poteft mores, fcientiam, dt con-ditiones perfon» (ibi prxfentatx ignorare, *& fic* infeius indoAum vel indignum (ut frpe contingitJ aut religiofum ad benefi-'cium nomine clerici, vel capellani, fup-preflb religioni* titulo, per procuratorem tibi prrfematum in beneficio ecclefiaflico inftruere. Igitur ftatutum, ordinatum, dt decretum eft, ut quilibet ad beneficium A-ratum prefentatu,, in perfona fua propria ad ordinarium veniat, fi in fua diocef. ve' B jurifdiAione prxfens fuerit, fi autem abfue-rit, & reliquerit in fua abfentia vicarium generalem, ad ipfum veniat, ut diligenter examinetur, an moribu*, & fcientia, ac ce-teris qualitatibus fit aptu*, & idoneu* ad ejufdcm beneficii cùram adminiftrandam; Et quod taliter non examinatus, ad beneficium per procuratorem non admittatur, nifi fir in dignitate aliqua ecclefiaftica conditurus, vel nili fit ex aliqua certa univerfitare ad minus artium magifter, aur juris pontificii, vel Cxfarei bacalaureus fecularis, vel nifi fit talis, de cujus fcientia et moribus alio modo fuo ordinario fatis conflat, vel nifi in partibus tranfmarinis, ex aliqua caufa legitima coram ordinario approbanda, ttinc rit, vel nui adverfa valetudine impedia-tur. Si quis autem in fuo procuratorio fc in ecclefiaftica dignitaie conftitutum, at-tiumvc magiftrum, feu juris canonici, aur civilis bacalareum falfo nominaverit ,' aut fe clericum vel capellanum, cum iit leli-giofus, exiftere falfo fimulaverit* aur ad-verfa valetudine laborare finxerit, cum fit famis, quia dolus et fraus nemini debent patrocinari, inftitutio, vel in poffeflionem induAio fequen* ex hujufmodi fallaci pro-curatorio, nullius fit roboris, aut momenti; ipfeque conftirucns tale procuratorium be-neficio, ad quod tunc nominatur, fit ipfo faAo privatus; et liceat patrono beneficium (ic vacans conferre, feu ad idem alium ido-neum prxfentare. Quod fialiquis, cum quo forte per fedem apoftolicam de delatione habitus, vel ut fit capax beneficii ecclefia. ftici, difpenfatum in i coram ordinario in habitu leculari, cum fit religiofus, compa-ruerit, et fe religiofum efle ordinario, c-tiam non interrogatus, non detexerit, infti-turio, et In pofleffionem induAio *pro nullo* habeatur. In omnibus autem prxdiAis ta-libus, quibus prxfcnri conttitutione quem-quam per procuratorem ad beneficium cu-rarum admitti permittitur, illud omnino vo-lumus obfervari, ut procurator ipfe fuo pro-prio, vel alterius fide digme perfonx, cui promovendus fit cognitus, juramento fidem taciar fe credere, quod is, quem ad bene-ficium admitti pottulat, quantum ad mores attinet, idoneus quantum vero ad fcien-tiam, fufficien* exiftat ad ea omnia et lingula prxftanda, qux in alii* conditu-tionibus ptefentis fynodi exiguntur.

Am*o Cmk ist * ·557

Ceef» cerreflieuit ex effici».

Ut, que a facris canonibus pro animatum falute falubriter cognofcuntur flatura cum minori delinquentium jaflura, dt difpendio , quantum fieri poteft , execution! mandentur ; flatuimus, ne quifquam in caufa correctionis morum, ad effieAum poenitentia, vel purgationis indicenda, ex apparitorum informatione, vel aliter, ex officio mero Ac promoto, coram quocunque, ordinario vocetur, nili prius de eodem crimine , vel in vifitarione per probos detetius fuerit, vel nifi crimen notorium exiftat, vel nifi is qui ad judicium fit vocandus, apud bonos & graves fuerit de eodem crimine infamatus ; quibus cafibus fi purgatio veniet indicenda pro fornicatione <1 fimili crimine, non ultra fext* manus ; pro graviori vero non ultra duodecim* manus compurgatorum numerum imponant. Ita tamen ut pro fingulo quoque compurgatorum non ultra unum denarium ; pro laboribus vero aut feodis cur* officiorum, non ultra decem denarios, arbitrio ordinarii dividendos , hujufmodi purgationis caufa exigatur.

Diftridius quoque inhibendo precepimus, ne locorum quorumcunque ordinarii ia qui busvis caulis quamquam ultra duas dicta·, ad rcfpondendum politionibus, vel ad ferendum teftlmonium , vel ad fe,purgandum , nifi epifeopo ordinario prius de urgenti alIqua caufa ad eum ulterius, evocandum conftiterit, perfonaliter trahant ; fed committatur examinatio aliquibus viris idoneis in locis illis, quibus partes examinande, & purgande commorantur . Qui in aliquo pr*mirfbrum hanc nollram conliitutlonem violare præfiimpferit , duplum damni , quod illatum ell parti l«f.i rellituat.

Provifo, quod nec hoc ftatutum , nec aliquid in eodem contentorum, in aliquo prejudices jurifdi Aloni, aut auAoritati archiepifcopi Canr. in quantum archiepifcopus e(l primas, vel legatus natus; nec canonibus, aut conftitutionibus contrd limoniacos feu lixreticos editis , per aliquid in hoq ftatuto contentum quovis modo derogetur.

De abfintibue caufi /ludii .

Ne fallut (ludii prxtextus excufet abfentes a beneficiis , ordinarii locorum in lingulis fuis vifirationibus et capitulis diligentem faciant de abfentibus a beneficiis fuis curatis inquifitionem , nulliusqde abfentiam gratia (ludii in quacunque academia approbent, nili abfentes hujufmodi bonarum litcrarum capaces, et ad adipifeendam doArinam admodum apti per probationem legitimam fibi commendantur. Ac deinceps caveant prelati ne fenibus beneficium , vel beneficia habentibus (prefidibuscollegiorum, feu aularum , aut publicis in facta theologia , jure canonico, aut civili pr*leAoribu$ dnntaxat exceptis) a fuis beneficiis , pretexiu itu dii, abclle indulgeant, vel permittant : qua in re fub obtellatione divini numini prxlatorum confcientias oneramus. Et ut diflx noftra ordinatio promptiorem fortiatur executionem, ulterius (latuimus, et ordinamus. quod cancella rii, feu vices gerentes utrijfque univerfit aiis m prima fua admifbone ad fua officia, juramentum pr*fentcnt corporale, alloqui non admittendi, quod bis lingulis annis dc ineptis et inidoncis hujufmo. ni per fingula collegia, aulas et hofpjtalia, fpecialem faciant inquifitionem ; quod fi quos ibid· etiam juvenes bénéficiâtes, nulli deditos ftudio , in otio et deliciis vitam degentes, compererinr, de eifdern dioecetanos epifeopos , feu ordinarios , ubi bénéficiait exitium, cum omni, qua poffunt, celeritate, et diligentia certiores facere non omittant, qui mox eos ad refidentiam in ecclefiis fuis patochialibus debitam , et hofpitalitatis folatium, qux fub velamento ftudii delides hujufrrtodi fraudulenter fubtraxerint, canonice cogaut , ct compellant .

Anno i-isai·»» *557'

De buts 7«i, deferta refideutia tn cu- rt frofria , recipient Jlifendta aliunde .

Huc facu approbante concilio, prohibemus , nc cantardla vcl aliter bénéficiants, propria cura fua, cantaria vel fuo benefit cio dlmilfo , alieno deferviat, nec ftipendia rliunde percipiat, fub poena amiffionis meti.etatis fruAuum fui beneficii, arbitrio ordinariorum , tempore vifitationis eorum , fub teftimonio oeconomorum, applicandorum ad reparationem ecclefi* , ornamento, raiu , & pauperum parochtanorum eleemofynas , exceptis illis (ludentibus in univerfitatibus › quorum beneficiorum valor ad fummani o<Hu nitrearum dc claro non extenditur ·

Dc concionaioribur .

Item , quoniam , pronunciante apoilolo , cognovimus, quod in novitlinns diebus inflarent periculofa tempora, & quod multi a fide difcederent, attendentes fpiritibus erroris, vdemusque ovile Chrifti per lupos rapaces'JFrcleffi , & recentiorum quorundam hzreticorum difcipulos, undique periclitari, lumma prudentia niaxiniaque pr«latoruin diligentia huic morbo tempcllive fuccurrendu,m ell , ne malum hoc latius divagando vires acquirat, & ne fero de medicina cogitetur , cum per longas moras malum hoc adeo invaluerit, ut de remedio nuodammodo defperetur. Et quia hujus defenfionis officium tam per divinas leges, quam per facros canones ad epifeopos , apo Ûolorum fucceffbrcs, maxime fpeflat, & ipfi propter fuas occupationes multiplices, vel invaliditatcs corporales, (eu occafiones alias , per icipfos ln hoc peticulofo tempore non fufficiunt inmiltrarc populo verbum Dei, maximo per ampla-., & diffulas dioecetes , hac (aera fynodo floruimus, Se ordinamus, ut epifeopi viros idoneos, ad (ancie ptKilicationis officium falubriter exequendum, pro dioeccfium fuaturn amplitudine affumant, potentes opere & fermone , qui greges eorundem (cum ipfi epifeopi aliter impediti , hoc nequeunt per fe ubique perficere) lolicitc vifitantes, errores

& hx-

Anno CnxHII *557·

& hrrcfe* modo invalefeente* exterminent, refl4(n veram fidem, & qu* credenda, qurque *fugienda funt,* doceant verbo, & exemplo cdificent, quibus ipli epifeopi, nenellaria juxta canonem ratrr *teiere* de officio ordinarii curent fubminiftrari, epilcoporum confcientias apud altiffimum in hac parte onerante*. Conftitutionem quoquo provincialem politam fub titulo *De btire ttcif, C. revereiuiijjimt,* falubriter editam, quoad ea, qu» fcquuntur, innovando atque ampliando ftatuimus, ordinamus, dty determus, quod nullus feculatis, aut regulatis, prxrerquam in fua ecclefia, ad pr*dicandum verbum Dei etiam a jure feripto audorizatus, privtlegiove fpirituali munitus, officium live exeteirium prrdicatioms verbi Dei in fe affumat, populove, aut clero quovfsmodo prcdicet in latino *(et*nione feu in vulgari, in ecclefia aut extra, nili primo archiepifcopo, vel dioevefano illius loci, in quo predicate tic nititur fe prefentet, & examinationem fubcat, licque deinde tam moribus, quam (cientia per ipfum archiepifcopum, vcl dioecefanum idoneus ad przdicandum comprobrur. Er poftea per eundem cum ineris authenticis ad prxdicandum mittatur ad aliquam certam parochiam, vel ad plures, pi out eidem archiepifcopo, vcl ordinario, fecundum qualitatem perfonx videatur expediens. Nec etiam aliqui, prtrmiliurum, ctianili per archiepifcopum live dioecelar.um admiifus prxdicare prxfumat, mii prius eodem d>e redori, vicario, feu curato loci, ubi concionatui us elt, ipnus arch.epifcopi, feu dioecefani (iteras, lub tigillo fuo jnagno ad hxc tibi confeCtrs, oftcnd'i. Crfera *veto* omnia in conftifutionc provinciali fupradlda, De hxret'Cis C. r.-tr.-rexdrj/F-»*n*, comi-n'a, juxta tomum in eadem traditam firmiter obfervari, & execution! diligentiilime demandari, ctiam hujus prsefentis tvnxv· audoritate decernimus, ftatuimus, *Si* ordinamus.

D' bereticu & bnrettcorum hbrit·

N'ofttx folhcitudinis prxeipua cura elTe debet i ttarim ut pullulare aliquid cognofcimus, quod tide) chriftianx puritatem, vcl ecclctix Chrifti cdncordiant, pacein, & tranquillitatem offendit, illud penitus reRmdere, agrum dominicum a noxiis litaniis 4 vepribus omoi diligentia cxpulgare Sane dudiim in noftra provincia, quod dolenter referimus, quidam hxrefiarchx damnabiliter excxcati, alios fecum in infidelitatis internum traheic (atagentes, libellos n -nnuilos Latmo 4 vulgari fermonc omeripro', edere, (pargere, 4 publicare c-.raveruttt, contraria fidei catholica, & fande matns ecclefi* dothinx dogmata-, concinentes, cujus generis eft liber, qui JC.af./a Alrsiwron* *tniqnitatte* intcribitur. ticiu alus liber, qui *Ourdiciiie tbrtjiunt b<jn.in:'* vocatur. Item tranflano Novi Teftamenti m lingua Anglicana a Wulelmo H-clivns, alias Tyndal, corrupfa. Item., abus hber, qui *Ket'cleno Auttcbrijli* intitm.iut. Item alius liber, qui *Dulofut in ter fetriM & filium* vocatur. Item alius infamis iilci, qui de fepultura mlff* ryth mico fermonc vernaculo compotitus eft. Item alius, qui *Intratiuflie i» Efijltlrtut-. Penh λΛ Rttttenot* inferibitur. Item alius, qui *Sufflteette utentinarum nominatur.* Item alius liber, qui *Prelhen Γ'λΙλιλμβ, βι* alius, qui vocatur *A.R. C. te tbe frelncy,* dt alius, qui yocatur, *Defenfortnm fecit.* dt alius, qui vocatur *Dulo&ue inter &enerofnm, & rnfhcum.* Item alius in vrtuperiucn divi Thom*, quondam archicpilcopi Çant. Qui quidem libri, una cum multis aliis peftiferis, partim a ^Pillclmo Hychyns, alias Tyndal, partim a Simone,. Fifhe, W'Heimo Roy, 4 Richardo Bryglitwell, eorumque complicibus compotiti funt.

Anno CetitTi >JJ7-

Quo» omne* 4 fingulot libri s, infandis & *peftilcnf iflimis* hxrefibuv 4 b)a«rbeniiis refertos, innumeri* ei roribus plenos, una cum prxdidis, 4 ahis eorundem, 4 fimilium auAoribus quibufeunque, hoc faciofando concilio approbante, damnamus, reprobamus, & hxreticos elle judicamus 4 decernimus. Prxterca etiam patrimi noftiorum veftigiis inhxrentes, proh'bcmus, ne quis impofterum tradatus, opufcula, fchedulas. aut libros qui fcunque, factam fcripturaiu aut ejus interpretationem in fe_z continentes, in linguam vulgarem translatos, vendere, donare, commendare, *eme*re, imprimere, lcrlbeic, edere, legere, fpargere, aut publicare in parte vcl in., roto, publice vcl privatim, vcl penes fe feienter retinere, abfque fui dirrccfani in feriptis licentia, prxfumat, nili prius hujufmodi Ilbr' epifeopo loci exhibiti, atque ab eodem difgenter examinati, atque auâoritate ejufdem comprobati fuerint. Qui vero contra fecerit, ur aizaniorum fator, 4 heretic» pravitatis fautor puniatur. Si qux vero perfona ecclefiaftica vel in prxdiAo exceflu, vcl in quavis h»reli, vel errore perniciofo, quem illico ad monitionem dioecefani loci recantare recufaverit, mamfcfte deprehenfus fuerir aut conviftus, beneficiis, fi qux habeat, hoc facro approbante concilio, fit ipfo jure privatus, dt ad dignitates ccclefiafticas quafcunque, vcl alia beneficia curam animarum habentia, necnon ad curati off.cium gerendum perpetuo inhabilis reddatur. Et quia multi libri hxretici in lingua Latina a Luthcio, Lamberto Pomeriano, Zuinglo, Occolampadio, Bucero, Melanchrhono, Caroliladio, BrCnrio, Jona, VPeftmero, Heghen, D<'rphino, Johanne Agricola, Urbano Brenfemano, Andrea knopkyn, Simone Helle, Johanne Wylkith, Ottonc Bromfehio \Vcffeito compotiri 4 edici, 4 quidam etiam alii libri nullius audoris nomine prodeuntes, cujufmodi eft liber Ille, qui *Dr vtteritb· iDviiia Dto* inferibitur. hem alius qui *I'ke frecstiunei*, alius qui *Oeeonamte Cbetjilaii i* vocatui. o nnes innumcriseiroribus St peftilcnt *1(1,01«* hxrefibus pleni brevi gregem domin i u,ii ntefluii videntur, li in vulgus prodire i *Si* paffin ab omnibus, nihil in ci* non tedium tulelfe fufpicantibus, leditari poffent. Et abi erani ejufdem genet is libri, alii* nominibus & tituli* quotidie novi

Anno Chsist i >557·

vi parantur dt eduntor. Ad occurrendum huic imminenti malo , hoc facru approbante concilio, prohibemur, ne quii librum qucmcunque fub prediAis titulis, aut au* AOrum prxfatorum, aut quorumcunquc» aliorum de novo imprimendorum numine.» (nfciipruni aut compr litum, vel an porte* rum componendum, habere,' legere, cda* re, publicare, feu penes fe retinere pro* fumat. Quod fi fecerit, ut de h»ren fu* fpeAus habeatui, & puniatur, nifi forte eplfcopus ioci ejusdem propter fingularein ejus doArinam, fidcique integritatem hujufmodi librum, five in lingua vernacula five Latina editum, ad effcAum impugnandi, eundem habere, leg re, vel pene» fe retinere conceffcrit , nova vero op.ra quacunque, ad facram feripturam ijufyc interpretationem, teu ad dogmata icckfiaftxa pertinentia, cujufcumpie fuerint auAoris aut tituli, ne priu* cdanri,· aut publicentur, prreipimut, quam ab epifeopo loci examinata & comprobata fuciint, fuo poena prxdiAa .

Dt tlericir conviflir·

Statuimus , & prifentis facrar fynodi au-Aoritate ordinamus , quod qu'liber *iteerdos,* diaconus, vel fubdiaconus, qui vel de criminibus gravioribus; videlicet, de crimine proditionis, matricidii, homicidii voluntarii, furti per infidtas in viis publicis, vel per etfraAionem eccleliarum aut domorum commilli, vel fuper crimine volenti taptus mulierum, incendii domorum aut agrorum voluntarii, coram judice iaico conviAus fuerit, dt traditus ordinario loci, li portea de crimine hujufmodi iplis ordinario, vel per confelfioncm partis, aur per probationes legitimas coram eodem canunice faAas, confttterit, clericus hujusmodi *iit* coram ordinario conviAus, perpetui*, abtque fpe •liqua purgationis admittende, Cultodiatur carceribus, & omni beneficio ecciefiaftico, ti quod habeat, cenfeatur ipfo faAo privatus. Quod fi clericus hujusmodi fuper criminibus prcdiAis, aur eorum aliquo graviter apud loci ordinarium fufpeAus vel defamatus fuerit, & nihilominus faAa per ordinarium infra annum inquitirionc legitima, clericus hujusmodi per confeflionem fuam , aut per alia legitima probationum genera, fuper eisdem vel eorum aliquo legitime,'ut prefertur, minime convincatur,- quia tamen fua culpa in tantam infamiam, in fcandalum cleri, videtur incidilTe, ille antequam ad purgationem faciendam admittatur, per unum ad minus annum integrum in vinculis m atAa carceria cuftodia detineatur , tribus diebus fingulis feptimams illius anni tolummod·> pane dt aqua aut cervilia refeAus. Er pu) lapfum anni, fi tunc ad purgationem facie iJam hujusmodi clericus petar fe admitt , certi dies dt locus idonei, in qubus hujusmodi purgatio recip' debeat, peroidu arum defignentur , fiantque locis coni-ıAıonis & purgationi*. fuffici'ôtemonitiones, citationes, At publicationes purgationis indicende, viis dt modis juxra juris ordinem teu morem coniucrum, ptoop-

Anno CNNitn >557-

ponere volentibus contra hujusmodi purgationem, ut dic & loco prxfixi», quia fua interefle putaverint, fi *velint, in loco* purgationi* recipiende , auditis per ordinarium allegatis hinc inde & propouns, fi ordinarius clericum illum ad purgationem faciendam admittendum exiftimaverit, cum fex ad minus probis dr honeftis viris in forma juris juratis, *& non aliter, ad* eandem admittatur. Qu« quidem omnia tam In pi«-diAis, quam in aliis conviAis clericis oidinc ecciefiaftico etiam prima tonfura, priusquam hujusmodi majora fcclera commiferant, initiatis , qui tonfuram & habitum fuo ordini competentem gerere confueverinr, obfervari volumus, quamdiu ordinarii ad cuiiodiam illorum, qui per ordmis vel faltem prim* tonfur* ante commiftionem illorum fcelerum, pro quibus coram judicibus laicis fuerant conviAi, fufeeptionem ad clericatum minime aflumpti fuerunt, inviti non arAentur. In conviAis veuo & incarcérais clericis pro aliis criminibus, quam prxdiAis, per purgationem liberandis, nolumus antiqua jura dr ecclefi* confuetudineiu immutavi ; nili quod illud etiam exa-Ae obfervandum prccipimus, ne hoc cafu facilirer liberentur , nec pcrfunAorle pro cis purgatio admittatur.

Dt vtfltiuf rmluuuntit clerictruvt.

Quoniam aliquot annos jam abufus clericorum in veftitu & indumentis longe magi» invaluit, quam antea fieri confuevit, unde non mediocrem apud vulgus invidiam fibi conflarunt, & ingentem obloquendi pr*·ftiterint anfani, nimirum ecclefi* bona in apparatum nimis fuinptuofum prodigentes; idcirco ifta facra fynodus remediis quibusdam opportunis huic malo duxit quanro citrus *occurrendum. Quimobrem ftatuit,* decrevit , Λ ordinavit , quod nemo in facris ordinibus conltnutus, vel beneficium atfecutus cccleliallicum, toga quavis utatur publice , qu* ferica fit, ornarave pretiofis pellibus , nili pr*latus, ordinis fenatorii, vel alicujus baronis ad minus filius, aut frater, vel nifi fuerit do · cancellaria domini regis , vel alicujus archiepifcopl, vel epifeopi vicarius generalis, aut officialis principalis, archidiaconus, feu aliter in dignitate ecclefiaftica conftitutus, fcu ex univerfitate aliqua graduatus ; quibus licebit uti fericis fumptuofifque pellibus, prout, fecundum eorum gradus in ,univerfitatibus fufeeptos, ubi permifli funt , & confueverunt. lrem ftatuit, & decrevit, quod nemo in facris ordinibus conftuutusin tume» fua utatur chatUeloto, nifi fuerit ad n>mu» artium tntgiller, vel in legiuus bfcal Nec in epitogiis quisquam pr*fiimat, uti *vel*veto aut facrincto, nifi fuerit, ut prxmittitur , graduatus, vel beneficium atlecutus ecclefiafticum ; fed nec cuiquam m pyci> fuo velvcto uti liceat in futurum. Nun< honePatem, & modeftiam in fuis indumentis clericos omnes exhibere decet, potius quam tplcndorem, vel pompam , fed & juxta |>r<·itinam facerdotuni laudabilem confueiudinem, facrorumque patrum inftituta, tem-

per

per extima veftis « quam quisque, prater' quam„Itineris gratia Ia publicum exiens, A>erit, fit talaris, hoe eft, neque nimia longitudine caudam trabens, neque nimia brevitate crura tibiafque demtmftrans; fit eadem quoque feperlus proxime fub prento claufa paritet, A inferius tam honefte colleAa, ne fimbriis ipfius toga patulis, A 'diffluentibus confpicua fiant,qua tegi magis A operiri pro honeftate clericali conveniret. Manicis quinetiam tog* fu* quisque congruis, A decoris utatur, non pendiolis, aut notabiliter in latitudine, longitudine, vel anguilla peccantibus. Nullus prnterea clericus, nifi cni pro dignitate fui gradus conveniat, annulum aureum, vel deaurarom geftet in digitis ; nullus indutiis, aur camitiis, quas vocant Phrygiatis, hoc eft acu laboratis, auro, fericove contextis, utatur. Nullus confpiciendum fe non in'dntum toga publicitus oftendat. Nullus pileo cum ligulis, aut corrigiis lancis aflutis, aut contextis, caput operiar. Nullus caligis varii coloris, aur c*furis panni fericive defuperinfertis, fe induat I Nullus calceos, aur fotulares cum ungulis utrinque prominentibus, more laicorum, pedes te5at. Nullus abfque tonfuris foras proear, quin A ira tonfurarus incedat, ut infima pars auris queat liquido confpici. Ut igitur in fumma dicatur, finguli clerici, maxime facris In ordinibus conftituti, veftlbus incedant ejusmodi, qu* materia, c» lore, competitione. modoqoe utendi, cie*ricatem ordinem haudquaquam dehoneftent. Si quis vero contra daturum et ordinati» nem diAam agere deprehenfus fuerit· Is primo per ordinarium, ejusve officialem, aut commiflarium, decanumque ruralem mo*neatur, quatenus errorem fuum reformet, nec deinceps recidat .in eundem. Quod fi per triduum inobitinantia fua deterit, aut emendatos poftea rciaciderit „- celebratio, ne divinorum fulpendatur per menfem. Quod fi nec fic emendatus fuerit, tunc iterum fufpendatur, donec refipiciat rcaliter cum etfcdu.

«557-

*Dt tlerich vtnet»rib*r.*

Quum facerdotes, & clerici in factis ordinibus conftituti, canes venaticos loris more laicali ducere, & accipitres manibus per civitates, & loca publica geftare nunc dierum non verentur, nos tantam clericorum impudentiam poenali lege reprimere cupientes, ftatulmus ut quicumque clericus in facris ordinibus conftitutus, vel beneficium adeptus ecclefiafticum, qui canes fic ducere, & accipitres, aut aves aucupes per vicos A plateas, in villis, vel urbibus quovis modo geftaverit, a celebratione divinorum ipfo faAo per unum menicm fit fufpenfus.

De tUrittt 6" religieJît liffit /» vttntai ttnn>.

Qtium nullum vitium «que ut carnls gravet tafanda, A miniftros Domini deceat munditie. A fanâitudo, quoniam ipfe mundus, A fanAus eft; Ideo ftattumus, A ordinamus, ut fiibdlacoms aut diaconus, qui in timplici foenicationedeprehenCut, velcon* feflus, vel conviAus fuerit coram ordinario fuo, lingulis quartis et fuxtis feriis omnium hebdomadarum unius mentis io pane angu* <H», A aqua doloris in carcere maneat. Ita ut in lingulis ordinum pradiAi» duplicetur poena pro adulterio, triplicetur pro Inceftu. Er fa citeris carnis fpurcitiis poena crefcat, ut impuritas crefdt, & turpitudo; quod fi etiam faoerdos, curatus, vel religionis fit, aliquid llli prater ceteros addatur ad poenam veluti qui duplicis voti lit reus, et ordinis, & profeffionis. Ut hac obferventur, confcientias praelatorum one* ramus; et ut infamiam vitent, qua ad il> los recurret, niti feverfter in impuros animadvertant, in Domino exbobtamur. Incorrigibiles vero juxta facrorum canonum fia* tuta deponanrur I Quod fi quifpiam ex his in lupanari, aut ullo alio loco infami de* prebenfbs fit, in quo fama eft pudicitia prodilutiones poblice aut fectete exerceri, illi augeatur preferipta poena ordinarii atbi. trio juxta vitii qualitatem.

A*'"» Cauiari 7*1J·

De fimnn vittnJa.

Quanta aytetn fimonlc infamia contra no* ftri temporis tam feculares, quam cujuffibct ordinis reltgiolbs invaluit; quis eft qui ignorat? Non enim precibus A obfcquiia tantum, lcd A atfcrtls muneribus beneficia, A ptclaturas non modo vacantes, fed de verifimili vacaturas, In animarum fuarum graviffimum periculum bis proximis annis abque rubore, A Dei timore aliquo comparuerunt, quorum ambitione faAum eft, ut eleAionum faluberrima forma, que per canones liber* efle deberent, jam multis annis vel fraudibus obtenebrat* funt, vel ad compromiffi neceflitatem redaAx· Ut itaque tanto fcandalo faiubri aliquo remedio, quanto citius A melius fieri poffit, confulamus; pr*fentis facrc lynodi auUAoritate pr*cipimus, A mandamus, ut epifeopi hujus Cant, provinci* finguli in fuis dioecefibus diligenter advertant, ne talia de cetero committantur; curcntque per fe, A miniftros fuos, maxime quos in prxlatotum eleAionibus tanquam direAores A confultqres intereffe continget, ut eleAioncs hujufmodi fecundum facratiffimos canones, A induira principum, deinceps libere pro arbitrio eligentium procedant, fraudefqae A paAiones, per quas in hujufmoA eleAionibus reAa eligentium confcientla captivetur aut fcducatur, penitus feeludantur; fingullque locorum ordinbrii in fuis vifitationibus, A quoties neceffitas poftulaverit, diligentem in fuis dioec- faciant inquifiti» nem, an contra aliquos intra cafdcin ulla funoniac* labis nota orta fit. Et fi quempiam, Del timore poftpofito, per pecuni* A munerum fordes prolaturam, vel aliud quodcunque beneficium ecclefiaftieum adeptum fiiifle compererint, poenis jam a jure communi contra fimoniaco promotos fafabriter admventis, in eundem aerifer animadvertant; et quarum poenarum defuetudo obll-

Awho Cuanrt »557· obllvlofa audaciam jam aliquot anni, praebuit delinquendi « eatundem nunc innovatio, At irremiffiblli* cxecutlo cunAo* in of. ficlo contineat , & a delinquendo cohi* beat. _

JDf *Au* , gbs' *faffioae^ftnitat euaQfr*· . feiuni* ·

Ejufdem auAoritate jconclIll ordinamus, ac flatuimu*, ut nullu* oatronu* fpirlruali* pro penfione, quam fisi, Λ ecclefi* fua pretendit debitam, przfefttatum a *fe* jurare cogat de penfione folvenda, vel aliter dc novo (ibi obligari. Cum Iftiufmodi juramenta & obligatione* nonnihil in fe habeant fufplcioni* contraAu* fimoniaci *; Ut patro-* " nu*, fi jure penfionem petat, etiam citra prwfentati juramentum , aut obligationem aliunde remedium habeat contra negantem dc jure communi. Idem eadem auAoritate mandamus , ut przfentando nc hoc' juramentum aut obligationem przftet, immo Îrotiu* beneficium recufet ; & nihilominus i ob hanc caufam tepulfum fe fulfle probare poflit, & patronus in poenam ea vi. ce careat jure przfentandi, & ordinatius velut hujus vici* patronus, prout illam effe volumus & ordinamus, przfentl decreto, clerico repulfo ob hanc caufam tantum fuo jure beneficium illud, ad quod prziententadu* erat, conferat , quum *quum non fit, C ut illi obiit fua probitas I Quod fi & patronus jus jurandum exigit, & clericus przftet ; et hunc inhabilem ad hoc beneficium, vel ad ullum aliud ecclefiafticuin intra proximum triennium cenfcmu* & decernimus, & illum , prout fupra , jure patronatui pro ea vice privamus.

De otio vitando , & banefta tlerieorum eoaverfatioae

Quia defidia mater eft omnium quodadmmodo vitiorum , hoc facrum concilium omnibus curatis, reAoribus, vicariis, & cantariftis mandat & przclpit, quod peraAi* D divlnit officiis, fine deinceps occupati in ftudiis, orationibus, leAionibus, aut aliis honefti* rebus dt negotii* qu* fuam deceant profeflionem ; videlicet, inftruendo pueros in alphabeto, JeAura, cantu , ,aur grammatica, dt tribus In hebdomada diebus, tres vel *ad minus* duas hora* in facr* feriptor* vel alicujus doAori* approbati leAione, ceffante legitimo impedimento, feexerceant. Dc qua re diligenter In fui* vifitationibu* inquirant ordinarii, ut (acerdotes otiofos, & tempus fuum male terentes, fevere caftigent dt puniant. Et quia nimia facerdotum inter laico* converlatio nonnulla pericula , pr*ter ordini* fui contemptum, gignere (olet, finguli in fui* dloec. epifeopi, & ceteri ordinarii curent, quod rcAore·, vicarii, curati etiam, & cantarift*, qui domo* fui* beneficii* pertinente* habent in reAoriis, vicariis aut captaril* fui* , et non · alibi , nifi itineri t aut infirmitatis gratia pernoAcnt. Ec quod fi plure* ix. eadem villa fini facerdotes, fimul , 8r non fcparat'm , quatenus judicio ordinarii com. mode fieri poieft, communes uaueant. Ft . Aquila non folum a nalo , ftd ab omni ρΛ,Π,î Ipeclc mali fecundum apoflolumabftinendum eft, ideft, ab eo quod mali apparentiam habet, aut fufplcioaem finiftram gignere, aut fcandalum populo prebere poflit, abftinendum eft ; prefentis facr* fynodi decreto ftatuimus, ac prnfentls fynodali* concilii auAorirare diftriAe inhibemus, ne qui* cltticui in (acri* conftitutus, ludos aliquos, jure canonico, vel regni aut regi* auAoritate prohibitos quovis modo exerceat aut uratur *; loca* fufpcAa aur *malorum* iniquotumque confortia omnino devitet ; taoernas, *in quibus* quodvis genus potus partira venditur, non frequentet, nili aliter neceffitas cogat, aut io ii* quovis medo moram, faciat , mulierum colloqui* fufpcAa nullatenus habeat. Quod fi p*r ordinarium fuum aut alium quemvis fuflicienti auAoritate fuper alquo prcn.iflbrum monitu* non refipifcat, prima vice ab exeeutione fui officii per integtam hebdomadam fu(pendatur; & crefcente in hac parte ejus contumacia, crefcat & hujufmodi poena pariformiter. Et li nec reiipifcat, fi cantarifta aut aliter beneficiatus cxiftat, tertiam partem fruAuum cantari* , five beneficii fui ipfo iu re tit pr'vatus , in pauperum fubventionem , et alio* pios, ufus diferetione ordinarii di ftribuendorum , et convertendorum , donec refipifeat et ab hujufmodi exceflibus abftineat, fi vero nec beneficiatus nec cantarifta fuerit, fed ex folo ftipendio vivens, fi tertio, ut pr*fertur, monitus fe non corrigat, ab altari remotum fe noverit , donec et quoufque ab hujufmodi exceflibus plene abftineat. Item quia, ut air fapiens , mafia *atala dotet oitrfttat,* ad hoc peltiferum virus evitandum *βi* eliminandum prefentis facr* fyndi decreto pnteipimus, & firmiter injungendo mandamus fub *poena fufpen*fioni* ab officio & beneficio, ut quilibet in facri* coqftiturus , *& przlcrtim facerdotes* ftipendiarii tres hora* vei ad minus duas in facr* alicujus *(cripiune re)* approbari doAorl» leAione fingulis diebus , certante legltimo impedimento, fe exerceant.

Tit ladiaurffirir & umfermi doeendi modo

Quia veto* eft adagium *ouoJ novt ttflt ttfit, inttttrreia fitfir. Crqualir eJi moderator ta oexretr , talie eft dr fofalar,* hoc facro approbante concilio, ftatuimus, quod przeeptores fcholaruro grammaticalium lint prêter eruditionem, quatenti, fieri potett viri catholicci *St* probi « & ut primom omnium doceant puerot fibi traditos fimplicetn fidci & agendorum & fugiendorum fummam . Et ne pueris rudibus prelegantur opulcula, qu* puerorum more* aut fidem videbuntur corruptura , neque ulli alii libri in quibus, Sjuati per lufum puerilia ingenia infici pofcnt. Et quum *vel propter pellem laborantem* in loci* ubi hujusmodi public* fchoi* funt, aut propter mortem przceptoris, ur plurimum contingit, quod qui anno aut biennio fub uno pnteeptore grammaticam addifcerr

AnAO Cwaisri П5"

4.1'cpit, illo reliflo, cog'.tur novum adire prrcepcorem. apud quern alius eft doirn-di modus, ut pene divertus eft apud omt.<· atque ita t-.r. ut rudes adbuc in granim.·!▮ ca magnum ex hoc .cmiant In proveAione .ftudii dctvmentum ; ad communem igitur iitiiitatein totius provinci· Cant, hoc facro approbante concilio, flatuimus, ut poll annum a publicatione prcfentium unus At uniformis (it docendi ..modus per rotam previnciam Cant, nullu* auAor regularum feu prcceptionum grammaticalium pueri' inftituendis in grammatica edifeerdus proponatur, nifi quem archiepifcepus Cunt, iimul cum quatuor aliis fu* provinci* epifeopis , quatuor abbatibus , At quatuor archidiaconis in hac fynodo deputandis hoc anno uroximo fequenti prxtcripferunt pueris perlegendum / qui etiam habeant poteftatcm formulam inftitutionis grammaticorum pr*ceproribus pnrfcribendi. Ludorum vero grammaticalium magiftri tam adniilli, quam admittendi, juramenti vinculo per l<h <"uiv> ordinarios ad obfervandum omnia in hoc (laturo contenta, quatenus cos concernit, adllringantur , maxime, hii, qui in locis intign'oridus publicas fcholas falarit· publico vcl privato tenent.

De injmjftiaiee HjiexJj tam fiefer hareti-a pravitate, quant <ie motio 'iulcH.lt in uni ijii.ttihur .

Quia , fonte ccrrupro, ncceiiumtft» rivulos inde fluentes impuros & inlalubre* ege , condatque univerfitate* illa< Oxon. At Cantabrig. fontes die, unde rivuli omnium fcientiarum profluxerunt; qui quidem fontes, li fuerint corrupti, (i errorum Ac h«refum maculis confpurcati fuerint, quantum timendum eft , ne ex illis fontibus prodeant, qui univerfutn regnum furs h«refrbus inficiant ! Ut. igitur fan* doArinz eruditioni in ipftus fontibus confulatur, errorumque, Ac hxrefum in ipfis orr\nis occatio tollatur ; hoc facro approbante concilio , (latuimus & ordinamus, quod epifeopus Lincoln, ad' -universitatem Oxon. At epifeopus Elien. ad Cantabrig. univerfitatem infra fua* jurifdidiones rtfpeAivc exiftentem , quam primum At quoties opus fuerit, accedantAr ibid, fupra h*reticat pravitate diligenter refpedive inquirant, Ac puniant quofeunque in hac parte delinquentes . Et infuper adhibitis fibi cancellariis przdiAaritm univerlitatum, feu eorum vices ibidem gerentibus., cum ipforum confilio, confenfu, & aflenfu, fuper debito in (ludiis modo habendo, ordinem ftatuant, atque conftitutionera provincialem bon* memori* Domini Arundell , Cant, archiepifcopi titulo *elf barettcn* , Incipien. *Feeta-lci* in hac parte faAam, una cum bac noftra ordmatione ibidem publicent ; At poftea annuatim in utraque univerfitate przdifta eafdecn, fimul cum hac noftra ordinatione, publice repeti, & execution! demandari faciant ; fingulis annis Confimilem vilnationem At inquifirionem, ac quoties ‹ pus fuerit, (ludiorum ordinationem in_. utraqte univerfitate przdiaa, juxta confli.

AttHo Cua »rt IJIÎ

turiones prvdiâas faciendo. Quod ft aliquo A alio tempore coidem epiteopos, vel eorum committarios, ad diAas refpcAive unvcriiisios pro h«rctic* pravitatis, aut aliorum csceliuum reform itione , accedere contingat ; totiens , quotiens lie fecerint, jus commune , conGictudine* & antiqua , tam ipforum epifeoporum, quam univerfitatum privilegia inviolabiliter obferventur, quibus nolumus ullo modo per pr«ftntcm conftitutionem derogari ·

Ut nttnerur elrbttui A· eoaventetet religtojorum in unotjttoque mcnailcrta perpetuo habeatur.

B Nihil magis laicos, cos potiftimum, qui religicibrum locorum fundatores exiftunt, hoc noftro tempore a (imilium locoruitu. fundatione deterret , quam quod vident loca religiofa carere numero tum religioforum, cum ahorum pauperum , quos vel fecundum primrvani fundationem, vel fecundum portfoner.i redituum , quos nunc pollident, 1'uftinerc aut alere deberent, btatuirnus itaque & ordinamus, m numerus rcllgioforum deoltu. *in* unoquoque mon» fterlo deinceps habearur dt perpetuo 1er vetur; oneribus oridinarirs atque extraordinariis proventuumqire przdiorum , per maris *& fluviorum inundationem, Ac «lio-*
C quin , damnis Ac ruinis pro tempore, pro. penlis & confideratis.

De *educatione 6r exercitio r^li^ic forum.*

Quum ex nulla te magis mona'leria ml labi foleant , qiam cun> ignari λ rerum agendarum imperiti monafteriis pra-fii luntur, atque ita expediar habere plure* in lingulis religioforum domibus , qui lain ·η temporalibus quam ih fn'iitualibus modum Ac ufum calleant , ne ii quando rebgiolOrum domus vacare contingar, non habeant inter fe idoneum de gremio, quem defun-Ao fubftiruanr ; (latuimus At ordinamus , ut
D in quolibet tnonaftetio , At loco religlofo . fit ▮ juxta Clement. Ne *in agro doatentcot* InftruAor aliquis grammatices fufficienrer eruditus ad informandum religiofos io grammatica , Ac aliis primitivis fcientlis , ex quibus illi , qui in (iugulis locis ad capeflenda* literas aptiores fuerint juxta facultatum pofleflionem eotundem, mittamur ad unlveriiratem Oxon. vel Cantabrig- ad (ludendum in facrit literis, ut eo modo cognita lege divina , .mag.s convalefcat obiervantia ver* religionis. Et ut abbates At priores diligenter « affidue curent fuos religiofos (ubdiros juniore* per alio» luorunr. monafteriorum proveAiore* io regulis, con-
E ftitutionibu* , Λ ceremoniis fui ordinis in ftitui & informari . Et quo* ad adminiftrationem fpirirualium feu temporaliunu. aptiores inter fuos fratre* arbitrentur, cos in adminiftrationibus competentibus exercere fatagant ; cfficia cellarii camerarii , hofpitalarii , At alia tum clauftralis otfervanti-, quum exterioris induftrl*, fratribus 'ad hoc aptioribus ita itnpeitlcndo dt committendo, ut m utrlfquc yiciflim tri-

— " ti 4: exercitati, ad abbatis. ieu priori* ofticium · cun' vacaverit, habiliore* reddan-
ΣΑ"ιζ1I
Π57-

De re nftendit nfoflntit , 6· nltit rtlt. fentteniltbus.

Quum inter opera chariraris numerari Galeae, ti qui* errantem ab errore revocet, & ecflle'ia nunquam claudat gremium redeuny , ilatuimu* & ordinamur, quod teli- Tgiofi , qui pretextu capacitatum, feu literarum luoruta prilidehtium, vel alia* fuperlolibuj,, live inviti*, live confcniientibus, Ce abobfervantia regulati abfentarunt in mundo aliquandiu degente* , fi poenitente» fuerint , dt bono Cpiritu ad loca fu* ptofeslioni* redire nitantur, diflorum locorum abbates Ceu priore* ipfo* in fua mon.T-.ria recipere, & cum omni charitate, quantum per ftatuta religioni* poflunt, in iisdem traitare teneantur . Illi* duntaxat exceptis, qui dioecefano loci , cx figni* dc judicii* vehement ibus, videantur in necem abbatum, priorum Ceu fratrum fui monaiierii vel obm confpiralie, vel in pofterum confpiratuti, Vel eundem nçcem alioqui molituri. Exiflinubiiur autem bono Xpifitu reditum ac fuu.n monafterium religiofis aprecat i, n quemvis locum, gradum , aut conditionem tn n>. dem profui abbatis aut priori*; k-citiHtum regulam arbitrio humilitet acceptet ‹Sc fervet,· & per teftimonium pioborum virorum coram abbate, priore, feu ordinario fuo, fi requiratur, conftare poterit, eum, dum extra monafterium agebat, vel faitem per annum ante hujufmodi petitionem proxime praecedentem , It itr f.xcu/o diutius carm. inoratus eft, hooeftc fuille cimverfatum dt proopiitum habuilk redeundi. Quod fi taliter receptus poftea a fuo monatterio deferta religione , dilcelTcrit, eum poftea fupetior ejus in fuum monalterium recipere minime hujus (latuti vi teneatur.

Quod lueret ex fuiTe fngjçc llione tmfe. truse non Jujfr^entur nfojiuni .

Praeterea (latuimus & ordinamus, quod nullus religiofus , qui tria cujulvis probat* religionis vota cmiferif, portic per ali |uam difpenfationem etiam apoftolicam, etiairv. fub plumbo concedam, fuum monafterium, domum , hofpitale, five collegium exire, atit uliqaod beneficium , fervitium, aut canturiam acceptare, niti prius coram ordinario loci, in quo moratur, fuo primitus ab. bate, piiotc, magilbo , live fuperiore ad hoc vocato, cautam live caufas in hujufino. d. c.iipenfationi-. fuggellione cxprelfas , veras ac judas elfe flt fuille probaverit, & pro fic probatisper eundem ordinarium declarari *Si* decerni obtinuerit . Qui contra fecerit, tanquam verus apoftata per fuum abbatem, pr.oterrrq magiilrum , live fupetiorem quemcunque a'pprchendi, corrigi, β punir: licite poterit , juxta canonicas fanfl.one* contra apolla-tas lalubriter editas, atque juxta (latura, ordinationes, & conluctud nts laudabiles loci illiu-, a quo fic illicite rccellerit.

A *D* tctltfiir effrofrietit tr* ·κ>/'pιî.ιlιυ:. ι .

«H7

Curent qooque epifeopi Cinguli in Cui* dloecefibu* , ut proprietarii faciant diftribution-e* debita* in parochus appropriatis, juxta juii* exigentiam lvb poena fequeftrationis fruflupm, *Si* quod iutra annum a tempore publicationis pratentis flat uti , tn linguli» ecolenh parochialibus , monaiierii* appropriatis, quarum proventu* ad Id tu f- ficiant, judicio ordinarii, vel loci dioeccfani habenti* jurildiflionem epifeopaiem, g canonice inftituatur unus vicarius perpetuus cum fufficienti portione, fecundurtu provenais eccleli* appropriate quantitatem *Si* qualitatem cur* animarum i *St* quod infra triennium a publicatione prxien. idem vicarius habeat fotficicntcm manlionem futrsptious ipforum proprietariorum (modo emolumenta e* eifdcm eccleliiis proprietariis provenientia ad id fufficiantj primitus ereflam , *Si per* eundem vicaticm poftea iubftcntandam & manutenendam : Et cafu , quo emolumenta prrdifla ad hoc non fufheiant (quod intclligi yolurrlus cx ipfo, qqpd ad novam libras non extendant) redeat eccleiia in priftinum flatum, *St* jnftituatur ibidem reflor, *ficut ante appropriationem* fiericonfuevit I Hofpitalium quoque quotumcumque fundatione*, quibus jam_. magnus cernitur abufus , ferventur juxta Clementinam *de reh^itjii domsbus : qmn contingit ; St tam* propretarii pridifli, quam etiam hil qui hofpitalibus prsfunt , ad o. mnia^de quibus Cupra refpeflive obfervanda , per frufluum lequen· itionem , *ceti.* (Uras ecc le lia ft icas, ,& alia jutis remedia ordinariorum arbitrio cogantur.

De nbufibtrt in eefelht S.Jobenntr Se jtmtliunt.

j Quoniam In diverhs partitius hujus regni tam milites *Se* alii, 'qui Cunt de religione crucis iignatotum holpitalis S.JohannisJemitani, in capellis Cuis vocati* *Lewie f/ eburebet end cbefelr*, quam illi in turri Lonlon , & alii complure* alibi in ecclefiis Ceu capellis admittent alienos parochianos ad çlandeftinorum *Se* illicitorum conjugiorum folemnizationcin, etiam bannis non editis, *Si* ad aliorum perceptionem facramentorum *Se* faeramentaliuin inecclefi* fcandalum fle animarum multarum manifeilillimum periculum ; prohibemus itaque ne quis deinceps in ecclems feu capclus antediflis, vel aliis- exempti* *St* non exempti* alteriu* parochi* . parochianum, nili in caiibus a jure permif- · lis ad folemnizationem matrimonii five bannis editis five non editis, vel aliorum lacramenrorum perceptionem , fine licentia ordinarii, admittat, feu eorum aliquod adminiitrct , fub poena excommun catiotiis , quam contraveniente', atque coium fauto. re*, nec non omnes, qui matrimonium in abqua hujusmodi eccleiia vel capella, absque licentia dioecefani, fofcmnizare procurant, feu euchariitiam in fefto I'afchatis vel circiter abfque licentia fui proprii curati, feu fallcm dioecefani, fufeipete pritum-

II 1

Anno Cn«i>n iW

fumpferint, noverint fe ipfo faAo incurfurot, a qua a nemine abfolvi pqdunt, praterquam ab epifeopo, Infra cujus dioecefim hujusmodieccleli· vclcappella firuata funt, aliit tam ordinarils, ꝙ curatis, quant partibus etiam lafis prlut farlsfaA. Et praterea lpfi facerdotcs huicordinatton) aliqua ex parte contravenientet, ad quodcunque beneficium ecctefiafticum per (eptennium proxime fcqiient > ipfo faAo Gnt inhabiles·

Dt JihtftJetioeiiat,

Salubriter ab^Edmundo olim Cant, atchiepilcopo extltit ordinatum, ut, decidente redore, ex bonis ipfius tanta portio per loci ordinarium deduci deberer, quanta ad reparandas ecclefi·, *& aliarum* ejusdem be* neficii adtum ruinas videretur fufiicere;ms tid:m ordinationi addere cupientes, pr rien· ti decreto (latuimus, Λ ordinamus, ut *be·* nebeiati, qui deinceps aliquid cx bonis prc> deceffbrum Aiorum fub nomine vel prarexru Λ reparandarum, adlum, vel fupplendorumecclefi* defeAuum ex decreto ordinarii, compolitione cum heredibus exeeuroribus, vel adminiftratoribus bonorum defunAi, vel alio quocunque modo aceeperint, Illud totum ln earondem adlum reparatione, & defeAuum earundem fuppletione infra biennium a tempore receptionis exponere teneantur, deduAis expenfis (fi qu· expofita fuerint) circa litem dt recuperationem diA» fumma recepte. Quod fi incumbens refignaverit, aut deccfTcrit, feu alio quocunque modo a beneficio fuo recefferit, tunc fumma pet eum pro dilapidationibus recepta, & non expofita, relinquatur, A: realiter tradatur “ futuro fiiccefIbri,qui, ficut diAam fummam, nomine dilapidationum recepit, ita in eosdem ufus exponat, ut fupra diAum efl. Ec ad obfervationem pramiflbrum in fua infbtutione, five admlffione juramentutn proflent corporale; alioqui infiitutio ipfs, five admiffio *ipfo jure nulla* cenfcatur.

Anno Catis rt >S77-

Æ. LOVITIENSE IN POLONIA CONCILIUM^,

PROVINCIALE AB ALOYSIO LIPPOMANO A. S. L.

Ann» tjjA. habitae».

FRACMENTUM EPISTOLA

Aleyfii Liffemeni, Vtnntnfit tfifiofi & afafttliti in Peloniam litati) aJ Jatrat Palliaai t in je» Lavvrtirnjir tanciht bijlona fajir "errerar.

Ex M S. Cod. Em. cell. D. Perri Cradcnigo Sénat. Venep · Cexrr/f·» -#.d f,a.

A Lila epiftolii mels renunciavl not co*. Aos leHicitatiooibut Catholicorum , ac prxfertim capitulorum Cathedralium eccleltarum Regni indixilfc prrfulum & capitularium conventum ad diem VI. Septembris currentis ; atque ita ad flatutun, tem. pus infraferipti Prafules convenerunt, videiicet, Cracovienfis, Pofnanieniir, Plocenlis, Dermienfis , Prcmrllicniis Chilmenlis, dt Camonenlis; defuit archiepifcopus Liponlenlis, gravi fenio przpodltus , dt Culmcnlis detentus morbo. Res etiam per literas apud me excufavit epifeopos Liruanos , quorum confilio In prefenti rerum Li. tuanicarum discrimine indigerefedixit .Praeterea ex toto Regnocathedralia capitula lingula duos e fuo ordine canonicos miferunt, ncut dt qui per fe non potuerunt epifeopi ablegatos fuos miferunt fuo nomine conventuri Interfuturos. Ita tandem, opitulante Deo, Dominica fexta mentis diu fo. lemni facro Spiritui fando cum cantu ha bito, coepta fynodus eft, in qua leAo prit* brevi fanAitatis fu* a me delato ad archiepifeopum ccterofque Regni hujus przfules verba pauca feci de fraterno amore & caritate, qua Dominus nofter omnes fimul & lingillatim linguios profequebatur ; cum ftatim ab alfumptione fua in Pontificem ju(ferit venire <ne in hoc regnum ut przfentibus malis remedium aliquod una cum ipiss quereretur i tum ejus nomine lalutem lingulis dixi ejufque in hac re opem authoritatemque fpopondi. Adjeci, laudari illos plurimum ab eodem SS. Domino, quod in pr»fenti rerum fuarum anguftia confugilfent In finum piiflim* matris , apoftolic* fedls , qu* portus eft tutiflimus ad refugium opprelforum miferorumque omniuqr,cujus confiai fui ne eos poeniteret, dcmonftravi SS. eundem Pontificem toto hoc anno tum per ' me, cum per literas efficaciflimai, tum denique ore proprio apud Regium legatum Romam iniifum, nunquam non folicitaife eundem feicmlhmum regem, ut removere tandem vellet a regno hvrcfes ha fee, liberumque curfum permitteret juri cpifcopo-> rum, in nullo tandem defututam beatitudinem fuam muneri fuo pÿftorali fpopondi. Multa przterea alia in eam rem dixi, ut fibi cavere perluadetentur, dt furori perveriorum hotumee hxreticoium. ftrenue oblifterent. His abfolutis , regiefli fumus domum, nolqae omnes lauto convivio dominus arebrepifeopus excepit . Poft hcc *omnes* Invitavi In fcqurntem diem ad proibquendum colloquium ; ipfique ine viciftim rogarunt, ut mane alterius diei fpaiium illis unius horul* concederem ad confulrandum meditandumque breve refponfum ad ca qu* ego in templo dixeram, fpondentes me dem conventuros limulque de rebus in communi agendis deliberaturos.

vtra

J'"?'*. btc taa*t* tauat I y ttf

cobarttUt

D'e igitur l>jn*,mane primo, hora nempe XII. Antilliies hi omnes fimul convenerunt , accidiiquu jucundo cafu, ut clauli illi manerent ufque ad horam XXII. longam inediam trahentes , altercantes & expo-C llulantcs cum reverend, archiepifcopo, quod eos ad fynodum arcelfrlfct fub poena tantum marcarum & delationisad fedemapoftolium; contendentes haud ita fe invitandos elfe. Ipfe tamen fe defendit egregie caufatus ita agi oportere cum n.-gligentibus , qui altas abfque poenarum multa invitati deriferunt vocantes At venire defpexerunt ; fibi vero ut primati dfc legato jus competere cogendi metu poenarum, prefertim fynodalibus contiitutionibus faventibus , quod fi venire neglexilfent, faAo ipfo fe comprobaturum dixit quid tandem potiet. Demum motus ifte quievit, tum in abfurdum aliud conlilium defccnderunt ; hoc fcilicet, ut me abfente D de rebus confultarcnt, At poftquam convenifl ent me adirent in aulam ad colloquium dellinatam deduAuti ubi unus pro omnibus loqueretur. Ea vero res crar contra omne jus ac plane mufiratum in *hifce* conventibus . Delimabant huic muneri Varmienfem epifeopum, dc quo certe mirabar, quod fcilicet cum effet fcientia pr*ditus, Cedi apoftolic* maxime addiAus At amicus meus lingularis , hanc me infeio provinciam aflumeict. Igitur die tota vementes oppertus, nec quenquam Intuitus ufque ad vclperam , volvebam animo num fcandali aliquid Tubertum fuiflet ; cum prxfertlm habeam exploratum fovere illos inter fe odis Internecina , caritate penitus dcfllrui, cujus fi quid E fupereflet, nunquam tantum malediAi in., regno debaccharetur. Demmn ex improvifo Tubciince node convenerunt me auhiepi fcopus, epifeopus Varmrenfis, At illis non· dum <|uidquam loculis, fu pervenit epifeopus Craeviei fii, qui prolixo *erroonc me detinuit ulna horam, verborum circuitu.huc fe iliucqir convolvens, nihil verodeprio ri inter eos altercatione tangens; iignifica vit tamen decrevifle fe quod refponTurr mihi datetur per uqum. H*c intelligent ego, piin-

Anno 10*· prineipio quidem vehementer conqueftusfum, quod me tota die expeâantem haud fane pro dignitate neglexiflcrw, ne admonitum quidem per miniihum, uti fe faAuros fpondetunt. Nihil,tale m· promeruifle ab illis, cum enim eoveniffema beato Petro mirius, ut eorum honori confulerem, me nuntium ej'us haud fatis obfetvallent. Simul vero quae h»c ratio eflet habenda fynodi quefivi, ut inter fefe confultarent de rebus occurrentibus, abfente nuntio fanAitatis fuc, atque tini committerent ut pro omnibus tefponderet: rem plane novam *& inauditam.* Ille excufareffaflum, tanquam non dolo malo pr*ftitum, fed ne tandiu Poionici fermonis difficultatem atque morofitatem in drli berando fentirem. Ego tamen, qui noram probe id ab illis aAum ne teftis adeflem rixarum, diflidiorum, & opprcfli<>num, quas in epifeopos capitulates parabant; repofui sne id nequaquam laturum, quin & pr*·fentem adlliturum confultatiombus omnibus, ne quis prohiberetur a fcnrentia fua libere quo melius poliet, expromenda. Tyranni enim effet fecus agere. Is tinis colloquio fuit.

Die marris fuccedenti, in quam natalltia B. V. fella inciderunt, facto folemni archiepifcopus operatus eft in templo; quo peraâo ex meis domellicis quidam habita ad patres oratione palam omnibus expofuit pr*fenritim temporum calamitatem defolationes fubverlîoncfque templorum, dectnarum fubtrafttones, factorum locorum profanationes, everfiones monafteriorum? imaginthn dejeftiones, ac tandem fidei inflabilitatetn, tantumque in ea diffidii ab hxrcticis inveâutn. I ongum igitur veternum excuterent, telo fe pallorum munirent, armarent doctrinis divinis Ar pietate religiofa; feque opponerent furori Impiorum luporum urforumque vineam domini vallantium, fafloque inter fe coetu fimul regem adirent, rogarent, poftularenrrue fidei catholic* reftitutionem in regno, patriarum legum in h«rericos vindicationem. Oratione peraAa, pr*fules omnes excepi convivio. Eadem die Verniicnfi' epifeopus audiro.e meu (evocato a exteris colloquium cum illo diu prorogato, profeflus eft continuo fe in fedem apoftolicam & in me pariter obfequentiflimum; quare non paliurum, ut illi celaretur 'aliquid, quod de me obmurmurari audiebat, ut qu* ipfe intellexiffet ad me dextere referret: ajebat, me fervidiorem effe, neque permittere, ut alii fenfus fuos proderent, fed pro imperio & authorïtate omnia moliri; quod fane iniquum videbatur. H*c ab Auditore renunciata, follicitumme valde reddiderunt; fed agnovi demum innocentiam meam, nec nili per fummam injuriam mihi hxc exprobrari intellexi, cum ne penumbra quidem luperbi* atque impatienti* ex me tranlluxerit; quin & humaniorem me ac benigniorem plus quam par eft pntftiterim, in aufculr^ndo omnes quans tumvis morofos. Immo forte accufationes ill* in eos ipfos accufatorcs meos recidunt; cum ipfi eo fint ingenio, ut nunquam deliftere velint a loquendo, ncc aliis loqui permittant; quare in cam defectui fententiam, num forte bonus hic epifeopus aliena fenfa fua lingua deprompferit, atque alieno igni fomitem fe pratbuerit, vel tandem, quod invitus ajo, num ille inani quadam gloriola'raAus aegerrime tulerit, prcpedlri (c a confilio folitarium loquendi in fynodo, ac toram illam eloquentiam fuam eruâandi juxta illud fatyrici Poet*. Scire tuum nihil eft, nili te fcire hoc feiae alter *&c.* CUBISTf iSjd.

Dic Mercurii fummo mane archiepifcopus una mccum conventum accivit, ubi palam d:xi infufurratum mihi efle in aures a viro probo & amiciffimo, palam de me diâita. ri, virum me efle fervidioris ingenii, alieni termonis impatientem, qui oirtnia agere^ vellem pro imperio & authorïtate & arbitrio meo; quod de me diflum graviter ferri ajebafii, cum nulli unquam five prifuli, five capitulari rccafioneiii dederim, ut merito ira de me quereretur ;in omnibus enim colloquiis privatis liberam cuiqoa facultatem permiti, ut diceret quantum ferret voluntas. Nunc vero primum palam in fynodo me loquutum; neque aliam ante hac aélionem fynodi præceffiflé; nec adhuc uuicquam ab illis petii, feu quenquatn a loquendo impedivi. Ira me brevibus expedii; continuo pro fe quifque fententiam fuam promere contendebat, faéloquea Prcfulibus exordio, tum capitulates fuo ordine, finguli quefti funt de his diiteriis, quse non nifi dzmone inftigante fparfa dicebant, ut diftidii inter *me'Si* Pratfules igniculi iniiccrentur; haud vere hire in me obiici. Ipfe pariter Vermienfis epifeopus vifus eft inique rubric h»c de me jaâari, palamque ex rou quKlivit, quis mihi renunciaffet (ynodum de me conqueri; fe quidem *audivifle e vulgo* aliquos h«c ira obmurmurantes, nihilque contra repofuifle. Cui ftatim ego: e fynodo aliquem queri de me nunquam aflerui·

His expeditis, ego tunc verbo affumpto: Rev. Domini, dixi, delatum eft ad me id vos cepillc conlilii ut inter ves Ue rebus deliberaretis, me abfente, tum me revocatum uni a vobis delebo pro omnibus refpondere adigeretis. Id injuri* in Pontiticcm fedemque apoftolicam illat* me nunquam paliurum fciatis, ut fcilicet fynoirs a» ejus nuncio & ab archiepifcopo indicaiur, tum vero ab ea Nuncius Ipfe abigitur. Jus mihi efle conrendo perpetui utlionis, ranquam fanflitaris fuse miniftro, eumque tenete gradum volo, quem inter omnes ecclefiafticos prima fedes tenet. Per me ta. men licebit, ubi yobis<libuerit, conventus agere veftros; dummodo meo invitatu dum hanc in fynodum conveneritis me prxfentem femper habeatis, fitque omnibus tum ptæfulibus cum capitularibus libera loquendi poteftas: quia fumus in negotio fidei, *St* quod omnes tangit, ab omnibus debet approbari. Igitur hoc volo, ut ab impaâa acviiatione me purgem, fciantque omnes nequaquam id mihi fumere, ut folus loquar, nec feram alios loquentes. Colleflis fuftiagiisconvenerunt omnes in meam fententiam, laflum illud prius excufanribus omnibus, tanquam non dolo malo nec eo confilio luggeftum ut me excluderent; fed ideo tantum ut mihi tidium adimerent commodumque pararent.

Ia

Anno Cxatart fjjd.

In fynodo gemina fuit confultatio. Res fidei, & abulu* quidam cleri in fcandalutn degenerante*. *Dc altera* quidem* recitata malorum iliade, quR mifeçum hoc Regnum affligebat, utpote quod tanta diri hrrcfum monftra vel ipfa narratione horrenda tenebat, decretum fuit ut prsfules omnes una omnes Regem venientem Varibviam conveniremus , atque apud eum initaremus › rogantes, veilet ipfe fervare, & fcrvari ab omnibus mandaret fidem apoftolicam in Regnum inveAam a S. Romana Cede, quod dc ipfe fe cum Regni coronam acciperet furatus fpoponderat, harreCes quafcunque depelleret. Quod vero herefes adeo Invaluerint* ut non in eadem tantum Urbe, fed vel in una eademque domo fides fit diverfa ; ® rum etiam quod ipfi pariter hzrctici fe terere fidemCatholjcam affirment, tanta caligine omnia obvoluta funt,ut fimplices veram fidem jam diftinguerc plane nefclant, in tanto tacrorum oratorum ac Pïrochialiur.r redorum defcâu ; communi totius fynodi decreto provifum eft, ut breviffima conderetur formula explanans fidem catholicam , quam totum regnum difeeret; eademque Regi proponeretur, quo authoritare fua ad eam obicrvandam omnes adigeret. In ea tempori* anguftia decreverunt Patres feligl formulam Lovanienfis Untverfitati*, cum brevillima lir, tebu* prefentibus dptiflima, unoque veluti iftu hcrelibus fimul omnibus C hic regnantibus qurcunque tandem fint cei vicem pt.rciderit ; defumptam vero cx Florentino Concilio & S· Thumr opufculis, cui forte accaifio fieri poterit ex capitibus derivati* e libri< S. Auguitmi de SS. Trinitute, cum impii ini homines n-gindam I lam aflumpferint, contendentes unum Deum coli oportdte, nec alium efle fervatorem noftrum quam Dei miniftrum & hominum magiftrum. Addunt, nullibi in SS. feripturis reperirt, fpirirum fanâum, poftquam in apoftolos illapfus eft fub ignearum linguarum emblemate, in Coelos dein rediifle ; dt fexcentas id generis blasphemias. ideo re* exigere vtfa eft ut formula illa fcriberetur D nihil novi ftatueos, fed Catholicam fidem exponens, alioqui omnia in deterius tuebanr.

Altera de re quae in deliberationem venit, produAa funt in medium multa de epifcopis, dc lingularibus ecclefiis pellime admimftratis, de juvenibus ftudentibus , de leâione librorum hcreticorum,de ccncionatorum defcâu, decrctumquc fuit fervatl in his omnibus veteres novasque Regni conftitutione* provinciales qus opportune de lingulis ftatuunt , quarum exeeutionenu ut urgeret fereniflimo archiepifcopo iniunAum eft.

Prrefules cztcrique omne* in eandem fententiam convenerunt, ne Uladislavienfl quidem excepto, cui verbum nnlluin exçidit alteri grave. Adfuit *Se* Chilmenli» epifcopus qui Comiti Ternovienli in primis carus, haud vehemenrer probavit fe aliis , at iuftam indidit tufpicioncm , ne quid novarum opinionum , quam tamen non prodidit, foveret in mente. Ex Prxfulibu* duo probitate excellebant, Ptifmilienliv nempe, canonifta optima* & menti* lineer» › & Caiuiriienli-., Theologus , pauper licet, cum Agjus redditus 150. ds.;uus non luperent.

Anno Coatirr ij j 6.

H»c ad* die vcnci;· mentis undecima .atque ita tandem coi.ventui finis elt impolitus, ietique omnes ad piop'ia remearunt- Vel ipii pariter VartnierJt epifccpo fatis faAum eft, cui femper obfecundavi, eundemque obfervavl ; fpopondit fe venturum ad Verfovienfem conventum , Uummodo ad hofpitandum domum illi conducam ; quod *Si* exequar.Capitulates pariter,qui omnes, favente Numine, Catholicam fidem tenent, obfequlum femper maximum in fedem apoftolicam , & in me quoque obfervanti*m_. exhibuerunt. Exorantibus licet multis ex his I'r«fulibus ut abfolverem *Se* difprnfarcm- Oricoviam illum, qui facerdotio initiatus uxorem duxit, & pertinaciter retinet, haud acquievi, negans iri mihi elfe juri* a S3. Prxfule datum ; nec ii mihi id concefirflet , eo ufurum ob fcand-lum quod ab illo iaClerum inducitur , tum quod minus probum Chtiftianum illum agnoico, arguente caquam mihi legit epilfola , quam traimitto . Cum vero ipfe feribat fe in Dicta lopctiori abfolutionem & difpenfationem ab omnibus Prxfulibu* obtinuifle , id cum illis expoftulavi. Caufati funt, fe non abfolviflo quidem hominem , fed Centura» fufpcndliie, donec rebus fui* per Pontificem providiffet .

Dum in Synodo ageremus , uti poftra relatione comperi, Comes Tercovicnlis cum plurima nobilium turba, .capita quzd-nn. diâavit Vormienfi conventui exhibenda , inter quz eft articulus Communionis fub utraque ipccie, conjugii fjccrdotum, miff» in vulgari idiomate celebranda: › abrogationis annatatum .

Nec defides manent hzretici *Sic- Leget Pnloitct* r· *birrticor, quarum fa- dt bte mentio tfl,* Cfr· *Patret Synodi rentemeirtmitr Regi Jeertverntt , btr recitat hiem M.* S. Exr. *CraJemgt Codex ; rec dubito ctr iffitt ej/ie , quit Veroxenfit efifcnfut Ro-*

J'ra ffirtiitltum , quem fiteultrimu ', btrontim, frocerum militi» , nobilium &c. Regri Polottt tu regmcultt iitobcdieutet, jurt cottumtcet tfr· *t utut te etrtm flutarer .*

NOs Principes Cplriruales *6c* temporales, barones, proceres, comites, milites, nobiles, Civitates, tota communitas regni Poloni», fingularitrr fihguli, & univerlaliter univerti, eodem modo, cadent voluntare . fcientla , confenfu & ratihablgtione , omnes unanimiter lignificainus tenore prefentium , quibus expedit, univerti», prefentibus & futuri» notitiam przfentium habituris, quomodo comideratis nonnullis difordinariombus, qu» in ipfo regno Poloni» fuboriri incarperant, vilis litetis pr®deceflorum nollrorum Poanariz , Pvthtokovjt, & in Geldne faâis circa caldcm literas & earum articulos, fub quafcuoique forma verborum coofcAit remanere volumus

mus ufquctjuaque & (pondemus, & precil pue cirea hunc articulum: quod quicun- que exiftens indigena regni poloniz *vellet* aliquas inobedientias contra jus terreftre commune, aur etiam guerras, nobis & cidem regno Polonia damnofas alicui movere fine licentia D. N. regis gratlofiflimi & confilii fui, dt in jure tetreftri communi nollet contcntari, aut eriam hereticalis erroris favere vel promovere vellet; contra talem feu talescujufcutnque (latus, gradus, conditionis & prxeminenti* cxiftant, five fpirituales five faecularcs, & in cotum conftitutionem confingere volumus,& promittimus fub fide & honore noftris abfque dolo dt fraude, nec ipfis auxilio vel favore patrocinari volumus fub fide dt honore noftris, etiamfi fanguine, affinitate, dt quacumque propinquitate forent nobis & alicui noftrum conjunAi, nec procis loqui volumus. Jura tamen noftra ducalia dt tercftria in nullo per hoc violando, nec ab eifdem recedendo. Harum, quibus (igilla nolira cum fuferiptione nominatim nominum noftrorum in* pendulis tigillorum* funt appenfa teftimonia literas, *(fic)* feriptum dt datum in nova Civitate feria VI. Ipfo die S. Marci apoftoii dt evangelift*, generali tunc parlamento celebrato, anno Domini MCDXXXVIII.

t On MUL CHKltTi aux*

& catholica fiiti. tradita tn facra fynodo frovtncialt Lovihi, ctlebrata anno Domini MDLVI. <itr XI. Seftembru, fret- (tdcnttbui in ca rtverendiffimo domino Aloi fio l.tfpimano tf/fiofo l^eroneitfi, nuncio a- ffioltco. tSr reverendifiimo domino Hico- loo DiterGuwH arcbieptfcofo Gnefaenfi, legato nato, fb- totiur regni Polom primate,* qu« *omnibui ecdefiti provincia ejufdem inviolabililer fervandit 6· tenenda nun- datur.*

Tx Miri vin mg. 144j.' I. T) Rincipio fymbolum apoftolorum, Nicoenum & Conftantinopolitanum,fymbolum etiam divi Athanalii, recipimus, veneramur & compleAimur› omnibufque recipiendum & ampleAendum mandamus.

2. Juxtaque fymbola certa dt firma fide' credimus, fanAam Trinitatem, id eft Patrem & Filium, dt Spiritum fanAum unum Deum omnipotentem, unius effenti», unius poteftatis, Creatorem omniqm creaturarum, a quo orni)·», per quem omnia · fn quo omnia.

i. Eadem fide credimus Patrem a femettp(o elfe, non ab alio; Filium a'Patre genitum, Deum verum de Deo'vero, lumen verum de lumine veto, non tamen duojumina, fed unum lumen.

4·' Eadem paritet fide credimus Spiritumtanftum a Patre & Filio «qualiter procedere, confubftantialemque Patri & Filio *coaeternum* eile, qui fuper apoftolos in linguis igneis defeendit, dt a quo totum corpus ecclefi* fanAificatur, vivificatur & regitur. atque in ea manet in «ternum.

5. Simul & illud credimus & confitemur «que Filio & Spiritui fanAo, atque Deo patri cultum latri* prsftari debere, «que Filium dt Spiriium-lanAum atque Patrem adorandum dt glorificandum efle, quando quidem tres perfon* Deus unus eft, per Chriftum nos quidem acceflum ad Deum Patrem habere, effe illum advocatum dt mediatorem noftrum fecundum humanam naturam, qua minor eft Patre. Secundum divinam vero «qualem efle Patri, dt eoatm cum illo dt Spiriru-fanAo honore afficiendum.

6. Credendumque effe feptem ecclefi» facramcnta a Chrifto inftituta, qu* funt Baptlfmus, Confirmatio, Eucharlftia, Pceniten-tia,c-xtrenia-UnAio,Ordodt Manirnonium, per qu* quamvis externa dt corporalia ligna Deus invlibiliter five per benos live. per malos minitlros noilram falutem optratur.

7. Baptlfmus ad *falutem* omnibus eft necellarius etiam infantibus, per quem peccata plene tolluntur * & fiunt filii Dei ac heredes vit* «terne, nec unquam eft iterandus.

8. Poenixentl* facramcntum, quod poft taptifmum omnibus relapfiscft ad falutem necedarium, compleAitur contritionem^, confeflionem & (atisfaAionem

9. Contritio eft dolor de peccatis propter Dei ofFenfam fulceptus, cum propofito confitendi dt fatisfaciendi, non autem Ut quidam hoc f«culo perniciole docent, terror confcienti* propter apprehenfum gehccnre fiipplicium peccatis debitum préparât tamen terror dr gehenn» metus ad veram contritionem.

10. ConfcfTuiusdiiigentiam legitimam adhibere debet, quo facerdoti judici fuoman'fe ftet omnia peccata fua mortalia, etiam occulta cordis, ut ab eis per ilium abfolvatur, cujus abfolutionis minifter eft folusiaccrdos fecundum ritum ecclefi» confccratus.

it. SatlsfaAio eft perfolutio poena· plerumque adhuc debit», remifla jam culpa; erroneum eft dr (cripturis facris advetlatur..........

12. Certa fide tenendum eft hominem habere liberum arbitrium, quotum poteft male, *& cum* gratia bene agere, *& poft* peccatum mortale admiftum, Deo adjuvante, poenitere dt peccatorum remiflionem confequi.

13. Ad juftificationem ante omnia necetfaria eft in adultis fides, qua certo credimus Chriftum-Jefuro Dei filium, nobis propitiationem efle pro peccaris noftris in Canguine ipfius, fine qua nullis noftiis operibus, nulloque poeuitenti* & propofito -i vendi fecundum mandata Dei juftificamur

14. Fides qua quis firmiter credit dr certo ftatult propter Chriftum (ibi remifla elle peccata, (eque potfeflurum vitam uternam ,nulium habet in feripturis teftimonium. immo eisdem adverfatur, etiamfi firma & certa fpe expeâare debemus in hac quidem vita per (aeramentum baprifml & poemtenti* remiflionem peccatorum, in («culo autem futuro vitam «ternam.

ij. Iraque qtiamdiu Inter hoftes nofiros dt adverfarias poteftates hic vivimus, nulla eft nobis fecuritas, fed cum timore dt tre-

Ammo Chxist i i5 5<5.

tremore juxta fententiam apoftoli noiham falutem operari debemus, *fit* fecundum varias animorum noftrorum alfcAiones nunc magis fperare, nunc magis timere, (impliciter tamen magis & frequentius dc mifericordia Domini fperandum,eft quam formidandum de feveritate.

16. Opera bona omnibus adultis funt ad falotem neceflaria, *St cum e** fide caritatis fpiritu perficiuntur, ita grata funt Deo, ut eis tamquam juftam mercedem vitam retribuat «ternam ·

17. Confirmatio & extrema UnAio facramenta funt a Chrifto Inftituta, fed non ut duo praecedentia ad falutem neceflaria, ex conremru tamen illa omittere eft peccatum mortale.

18. In Euchariftix facramento eft reipfa verum corpus Domini noftri Jefu-Chrirti, illud ipfum quod de Virgine natum eit, & in cruce parfum eft .

19. In Euchariftia non manet panis & vinum, fed ncc in corpus & fanguinem Chrifti admirabili potentia verbi illius funt converfa, manentibus ramum panis vinique fpeclebus I unde certa fide tenendum eft facram Eucharifttam a nobis adorari live in miiTa , five extra mitfam, ubicumque repolira fuerit, aut quoties In fupplicationlous publt. eis a facerdote circumfertur.

20. Non eft laicis neceflaria ad falutem eommunio fub utraque fpecie, juftisquc de caufis ab ecclefia fancitum eft, ut illis fub una panis tantum fpecie facramentum communicetur. in quo carnem & fanguinem atque ita totum Chriftum fub una fpecie fuuunt.

2t. Sacrificium mifle ex inftttutione Chtifti tam vivis prodeft quam defunAis, ac fo- ils facerdotibus fecundum ecclefi* ritum ordinatis data eft a Chrifto potcftas confecrandi verum corpus Chrifti *St* languinem.

22. Matrimonium contraAurn & confirmmatutn inter Chriftianos eft indiiiblubile, qualifeu mque fiat alter conjugum , live adulter , five fictilis, live hxreticus.

2;. Numquam licet Chriftiano poft divortiurn contrahere matrimonium, vivente eo cum quo quis légitimé contraxerat.

25. Matrimonia contraAa contra canones ipfa dirimentes fimpliciter funt irrita & nulla.

2$. Firma fide tenendum eft unam efle in terris veram atque catholicam Chrifti ecclefiam, eamque vifibilem, que ab apoftolis fundata in hanc ufque noftram cratem perdurans, retinet & fufeipit quidquid de fide & religione tradidit & traditur a cathedra Petri, fuper quam ita a Chrifto fuo fponfo eft xdificata, ut in eis qu* fidei funr & religionis errare non polEr.

26. Extra hanc nulli eft fperanda falus, funtque extra hzretici, *fchifinatici*, excommunicat), unde vehementer formidanda eft excommunicatio, nec humana, fed divina eft excommunicandi potcftas.

27. Unus eft eccleli» fummus pallor,cui omnes obedire tenentur, ad cujus judicium controverfrx quae fuper fide & religione exiftunt, funt referenda.

28. Summam hanc przpofituram primus omnium geflit S. Petrus verus Chrifti in terris vicarius fit totius famili* ejus paftor : poft Petrum vero, ex Chrifti inftitutione omnes deinceps pontifices Petri in cathedra fucceflorcs .

29. Certa fide tenenda funt non folum qu* feriptutis exprefle funt prodita ; fed etiam qu* per traditionem ecclefi* catholic* credenda accepimus, & qu* definita funt fuper fidei & morum negotiis per cathedram Petri, vel per concilia generalia legitime congregata ·

20. Conftitutiones ecclefiafticrde jejuniis , fenis , *St* abliinentia ciborum aliifque niulrir, obligant in confcientia, etiam extra cafum fcandali.

p. ReAe fit in ecclefia quod fandos in coelis cum Chrifto agentes veneramur *St* invocamus ut pro nobis orent, quorum etiam meritis *St* intcrceffione Chriftus nobis hic multa largitur, alias non largiturus, per quos etiam miracula multa operatur .

32. Quapropter fanAe& religiofe faciunt, qui loca eis dicata una' cum ipforum reliquus religiofa pietate vifitant, dt hoc modo ab iplis opitulationem qu*runt.

qj. Gratus eft Deo imaginum ufus, reAcque coram eis procumbimus invocaturi fanAos, quos reprsefentant.

}4- Firmiter credendum eft poft hanc vitam purgatorium ef- animarum ,'in quo folvitur poena peccatis adhuc debita. Eisdem tamen fubvenitur factificio altaris, oratione , jejunio , eleemosyna, aliisque bonis operibus vivorum, licut & indulgentiis quo citius ab ea liberentur.

jy. Anime defunAorum purgat* mox regnant cum Chrifto in cocio, dt amm* impiorum hinc migrantes, fempiternis inferni traduntur tuppliciis .

ReAe Deo vota facimus. Tam monaftica , quam alia faAa obligant apud Deum , nec advertantur libertati evangelic*, qu* a peccatis libertas êft , *St* his qu* fpiritum noftrum quoquo modo impediunt quominus totus Deo ferviat ; non aurem a voti *St* juramenti obligatione, nec ab obedientia magiftratus ccclefiaftici vcl fxcularis .

Archicpiicopl Cnefnenlis ad Paulum 1V. fumrnum pontificem.

D» *fut edverfut btrettcot flittiic* .

SAnAiflrmo ac beatiflimo in Chrifto patri <Sc domino , domino Paulo divina providentia pap* IV. facrofanA* Roman* & univerfalis ecclefi* fumaro domino cletnentiflimo.

SanAiflîme ac beatiflime in Chrifto pater ac domine, domine clemenriflime , poft oscula pedum beatorum , perpetuam fervitutem, orationes aneas fanAitatl veftrz humillime defero . In hac noftra perpetua rum hereticis horum temporum luAa, nihil mihi accidere poteft optabilius, quam quod apud fanAitatem veftram gratum elfe ftudium tncorumqualiumcumquc laborum, quos

gk aflrduc

Anno Chaisxi i$j &

dllidue: tn vinea domini libenter impendo, ex litteris illius intellexerim *i* in quo ftudio ut'gnaviter perfcveratem, non folum paterrie monet; fed etiam ut ad evitanda perictila, qu* ecclefi* catholic* ab tereti coruna fautoribus in futuris comitiis impendent, confilla mea cum reverendiffiroo domino epifeopo Veronenfi, nuncio fanAitatis veftr*, alioquin viro prudentiffimo dt integerrimo, conjungam, lpfrquc in omni, boi adlim fande & pie, me cohortari dignata eft: pro qua fanAitatis veftr* clementi dt benigna de me perfuafione gratias eidem immortales ago, enitarque fedule, ut in eundo mihi munere commiHb aliquatenus pro pofle meo fatisfacerepofliin. Er ft ante officii mei die videbatur, ut ea de quibus in proxime prxtetita noftra fynodo provinciali *egimus,* fanditati veftr* deferiberem, tamen cum ea omnia reverendiffimus dominus epilcopus Veroncnfis, qui noftr* fynodo non modo interfuit ; fed etiam ptxfuit, fanditati veftr* ptafcripferit , longioribus meis litteris gravriliiins illam reipublic* Chriftianr nc£oui' mentam interpellare nolui. Quod rei quum elf, Cummis votis exopto, ut Deus optimus maximus fanditatem vefttam diutilfime & fe lk illime conicrvare djgnetur incolumem pr> fui nominis gloria & Chriftian* reiputflicz tranquillitate. Datum Lovitii XXI. Septembr», anno Domini MDLVI. Nicolaus arvhiepi C icopus Cnefncnfis.

μ ττκλλ rsLsrim riLKtNsit

XryÿoitAoe *eJ littemr unntit tftjhli· fi, rteeftit Lavihi dtr* K. *Scflu»· iru MOLKI.*

Ibid. 'M»·

Resetenddlime preful, amice cariflime dt honorandiffime, falutem ac Chtiftianam felicitatem.

Quod reverendiffimam dominationem tuam ue mea erga Illam voluntate presbyter D. Cor nki, majeftatis regitimcomus, litteris luis certiorem fecerit, eg't hoc fane, ut, verum fatear, me penitus Infeio; etfi etenim' in eo fermone, qui mihi cum co non ira pridem acciderat, inulta fim de dominatione tua reverenda dr amanter & honorifice locutus, tamen ut ad eam deferrentur ion putabam neceflarium efle, proinde ftudium quidem hoc in me ipfius, quo admodum reverendam dominationem tuam conatus eft mihi amiciorem reddere^ non folum non improbo, verum etiam ve·, hementer laudo, gratiafque illi ago plurimas. At quod *reverenda dominatio tua pro* hac mea quanrulacumque, qu* declarar. potuit humanitate dr benevolentia, multum fe mihi dr debituram efTe & devindtam £ fore a Herat, non video quomodo fim de Illa meritus, ut qui ceteris quoque omnibus exteris, qui modo aulam fereniffiml regis noftri adeunt,, eaedem omnia, mente eadem Jibentiffime folitus fim preftare. Par eft profeAo mea haec erga reverendiffimam dominationem tuam cum aliis humanitas · Nihil peculiare eft, quod in ipfam contulerim, communis apud nos ex majorum more & gratia A fortuna efle omnibus folet. Altaque net ego etiam peculiarem aliquam nomine hoc a reverenda dominatione tua expeto exoptove gratiam. Satis eft ft id mihi redditu t, ut animum meum meaque amica & candida officia effe apud fe grata jucundaque finat; cujus rei declarande ac teftificand» gratia, quod tua reverenda dominatio tua viri boni, hominifque, ut pr«fert, in primie Chriftiani munere, capta inde occafione, nonnulla mihi ignota quali › idque animo & candido & mei majorem in modum amante & ftudiofo, prefcribenda dr communicanda opere pretium duxerit, non poflum non fateri agnofcere me in eo fu* erg.» me gratiffiin* voluntatis non obfcura indicia, qu» ut eo etiam mihi cata magis fint, cum hic reverend* dominationis ru» candor & lingularis benevolentia— tum viro *ta$ ejus, non vulgari, ut videre licet, condita humanitate affecit. Accepta ergo h*c funt a me omnia In partem, quod ajunt, optimam, dt ita fane accepta, non, quemadmodum reverenda dominatio tua arbitratur, ignota, fed prorfus notiffima; neque di' intra meos tantum privatos fenfus obltrula atque recondita fed ut f«pe ante hec a me palam & publice profeffa, dt multorum hominum oculis multis in locis fine fuco fineque omni fimulatione objeAa; in quibus licet fortalfe qu* mea fit fententia, referenda dominatio tua confirmari vel ipfo filentio poffit, tamen ut me hanc fuam in me compellando cohorrandoque libertatem, vel negleAam a me vel prorfus contemtam efle exiftitnarer, refpondendum illi breviter ad lingula duxi eo modo eodemque ordine, qui mini ab ilia propofirus eft per omnia fervato; atque id equidem non quo tantum in ifta harum controverlia difputationum vel ingenio vel arte doAnnaque paflim me oftentem; fed ut qui meus fit de objetfis fenfus, etiam quibus fundamentis quibufve rationibus nitatur, (impliciffime exponam. Sum fateor homo aulicus, magdque militi* artibus quam ftudio theologi» atque phflofophi* deditus; attamen CUI nihil defit ex iis qu* Deus hominibus ad inveftigandam fui notitiam, verumque fui cultum, ad veram religionem eognofeendam dr apprehendendam, *pro* fua admirabili bonitate indidit dt concedit.

In primis autem feribit reverenda dominatio tua, cum non ita pridem Auguft» Vindelicorum apud fereniflinum Romanorum regem aliquandiu ageret, audilie fe qu<dam de mc,quc illi minut placuilfent, nimirum a catholica fide me penitus defeci de, manum cum novis h*reticis junxilfe, eius rei adlatum ad fe Indicium, me cum diticdere nollem ab inftituto aperte, a regia marellate prohibitum elfe, ne contra >d quod matris ecclefi* conftitutum 'erat, festi·, feriis & diebus fabbatorum carnibus veleeicr.

Ex his fane ipfis reverenda dominatio tua vel facillime exiftimare poteft, quam ego termones illos, qui tunc ibi de me vulgabantur, elfe mihi voluerim ignotos, cum ea que domi facerem, fie eflhnt intra ejus parietes fcrefque conclufa, ut non folum in vulgus ipfum, (edad regiam maj.iiateni ftatim

tim prqrumperent,' cujus judicium de aueto- ritatem,;fi culquam paruro parte in ea vide- Mt vetitus, multo minus miror, quin etiam maximoperb letor, ea reverend* dominationi tu* & fui fimilibu* non potuifte probari pro comperto confirmatoque ab ejus Joci ordinifqoe hominibus, qu* refla funt pro mali*, qu* mala pro reae fafli* cenferi, ficut apud evangeliftam homine* ejusdem farin* ferib* & pharil'*i.

Epiftolam hanc longiflimam quia hxretici* diAi* refertam elle vidi,' dt fummarium totius heretic* pravitatis, nolui inter mea (cripta referre, eamque data opera prxtermifi. Scia* in fumma, in ea nihil aliud contineri prxter mera mendacia dc facrilegia.

XESPONS10HES PKÆLATOXUM,

Cnuonicoruet & CJpuulorum ceibedrelium Gnefnenfit, Pafnnnienfie, Ultiijlitiifijii, d- Plecenfie etclefierem regni mejaris Palante, «d fonfultntionet rever-ndifilmt Jomini nuncii epoflolici, fuper negjtia fidei fummetim collette.

EA qu* per illuftriflim-i n dominationem veftram S. D- N. domine nobis fapientisfirae funt propbfita, ad exhortationem & confolationem noftram adduAa, gratiftimo excepimus animo, ut qu* non obfcure teflantur piam dt prrclararovoluntatem fanAitati* fu* erga religionem Chriftianam, lethali quadam temporum calamitate non folum apud nos, fed etiam apud alias vicinas natione* graviter perturbatam. Plurimum Igitur hanc optimam fu* fanAitatis mentem univerfali paftore digniffimam collaudamus, dc cum omni alacritate atque devotione aropleAimut, eidemque quam maxima* polTumus gratias habemus pro tanta illius erga no* humanitate, quod non folum fanAitas fua piam curam St follicitudinem de nobi* fufeipere, fed etiam ad falutandam & invifendam humilitatem noftram per illuftrifliroamdominationem veftram dignilfimum fuum legaturo dimittere fit di gnata. Precamur vero no* indigni fanAitati* fu* facellani & exoratore*, ur Deo optimo maximo conatus iftos fanAitatis fux pro reftauranda religione Chriftiana fufeepto* feliciter dirigat, atque gubernet, utque fanAitatem fuam diutillime fervet Incolumem.

Satisfacere igitur, ut par eft, volentes mandatis reverendiffim* dominationi* veftrx, ea qu* ex mutui* colloquii* ac deliberationibus prehabiti* confequi nobis datum eft, non celamus, itnmo libere & alacriter coram dominatione veftra reverendiffima declaramus adduAi in eam fpem, ut morbi hujusmodi caufi* deteAi* dt plane cogniti*, facilius in priftinum flatum hoc regnum reduci valeat, tua amplitudine, prudentiflimo medico, mediante.

Primam igitur h*refeot in hoc regno introduA* caufam elfe megligentiam pallorum & prxlatorumovili, Cnrifti dicimus, intei quos, ut principem locum obtinet ap<*flotica fedes; ita rimemus ne mali hujus quoque (parcat nobis) illa aliquatenus caula fit, quatuor pr«fertim rationibut.

Primo, quod a triginta dc amplius anm»; quo *coeptum* eft *hoc malum,* Romani pentificet, qui pro tempore fuerunt, excepta fanAitate fua, cui Deu* longiflimam vitam concedat, nullum vel'legatum vel nunclum ad hoc regnum mifcre, qui apud reges inlianter follicitarent, piata paternas leges temerarios hos aufus comprimerent, & etiam ecclcfi* detentores exifterent.

Secundo, quia etfi generale concilium Tridenti indiAum fuerit, non tamen ca, fit diligenti* adhibita, ut felicem curtum haberet; fed temper aliquibus & levioribus occahontbus coepturo intermitteretur. quod ipfum forte non tam a poliolier Cedis quam Chriftianorum principum culpa faflum allcrere polTumut, mutui* inter fe odiis & uiffidiis & bellis contendentium.

Tertio, propter multa privilegia regibus <Sc imperatoribus a diverfis Romanis pcntirierbus courra ecclcfiarum libertates & immunitates concefla: per qu* ipli rrdditi funt infolentiores, & aliquando negiigentiores 3d Chr.ibanam fidem tuendam & defendendam, cum totum ccntrarium habuilTcnt, prout de jur tenentur.

Quarto denique propter beneficiorum alquaotifper abiurda* proviliones. Nam dum degentibus in Romana curia quibusdam, feu potiu* béneficia expifeantibus, canonicatus cathedralium ecclrf.urom dc parochiales ecclefix regni nollri corn'ciuntur a Cede apollolica; de hujusmodi beneficiis q iandoque mercimonia Ac nund utiones, ne quid oblcujrius dicatur, a provins fiunt, qua re nulla poflet elfe Iplis eccleiu-. influitor dt deterior, prour dominatio vellr. amplillime perpendere poteft.

Secundo loco eft negligentia revcrcndufimorum-epifeoporum noftroruro, ,u* prorfus etiam- magne ruine eft caufa. Cum enim tpplici gaudeant poteftate, epifcopali, fenatoria *ac* temporali, nulla harum, proh dolor.' bene uli quidam fuilfe videntur. Miflas facimus hic duras exaAione* & deputariune* io grave prorfuspondus,quod fubditis fuis Imponunt & faciunt, Dominicis etiam ac fcilis diebus eo* laborare cogendo, & haud parum ei* videatur li nobilibus hac in re pares lint, nifi etiam fuperent illos multi* nominibus.* fed etiam non admittenda qu* in admonenda & manu tenenda regia majeftate in prillina fide ipfi reverendiflimi domini epifeopi <Sr iidem primarii fenatore* non eam quam debebant dt poterant fecerunt diligentiam; idque ideo quia afcenliones in corde fuo meditantur Temper, fed non in montem Dei Jacob. Expediret reifrublic* noftrx, ut non taro crebrx transatione* fierent epifeoporum. Nam horurn expeAatio efticit, ut impoljto dig,to ori fuo loqui pro domo Dei nolint vel non audeant. Adverfu* hrreticos concionatoret At feAatores procedure eft procediturqut-. negligentiftijn--, ut quidam eos in curiis fui* ,*δι* fuos familiares habeant, illis defenfore* concilient. bst- mmumcatloni* tanta vis eft, ut cum cxci'.nib micatis alii* convcrfari fit religio, illi* uutores-dt commenfales finr, *ûî* breviter tam bene ac libenter contra-.

Anno rj5<5.

h*reticos & alios contumaces eptfcopali utuntur poteflate, ut libentius ea carerent dt facile eam fibi fufpendl patiantur: quod >am in aliquot comitiis generalibus faflum fulfle videmus, immo dt fumml pontificis auflotltati plurimum-detrahi patiuntur ;nefcimus aurem, fi non etiam procurant profcriptionibus bannitionibus totiea faflis contra eoi, qui ad Romanam fedem in caitfis recurrunt Quidam aciam corum coram no» bllitate dixifle auditui eft Credat, inquiens, quifque ut vult, modo reditui mei *Integri,* tint. Libri hereticorUm , nemine prohibente, imprimuntur dt diftrahuntur in regno, ut jam pene totum pretium ac lucrum bibliopolarum fit et eorum venditione. In defendendis ecclefi* juribus & perfonarutn B ejus quanta fit temiffio, palam fellantur rapti proventus, dc earum vacu» miniftris ali* plui auam fexaginta in variis epifco. patibus , ali* prorfus fpoliat*, pulli locis fuis facerdotes & ex arbitrio hcreticoruin alii condituri. Collationes etiam teverendiflimorum epifeoporum- non carent labe fua , nam plurima hic ratio fanguinis dc fçrvltutis habetur ; eruditionis autem & honeftatis vit* parva admodum ; unde ut parum rcligiofi dt parum utiles, utpote pueri, ecclefi* preficiuntur, dt plerique tales ve) taliter, dt hoc refpeflu promoti necerant;, nec veftiunttH cleticorum habitu. Cancellarii doAique viri non ferviunt in fuis ecclefiis, dt minime refident, fed huc illucque femper vagantur, ut lupis fit aditus ad Caulas Domini quandocumque voluerint invadendas . Multa alia dici poflent, fedqu* ex his facile colligi potiunt.

Sed cum tam .multa dc negligentla reverendiffimorutn DD. epifeoporum diximus, numquid funt tantum In hac parte culpabiles ,*1mmo dt Innumeri alii. Nos omnes Inquam , dt in ordine eccleliaftico dt religiofo omni magnam efle videmus morum deturpationem. Nam luxu, 'pompa, avaritia, libidinibus, otioque & negligentia omnia repleta videmus ; & , quod omnibus deterius videtur in facerdotibus, legis Dei ignorantia, quam quia Jud*orum facerdotes a fe repulerunt, dt Deus fe eoi repulfurum ne facerdotio fungantur, per prophetam minatur.

Preterea glifeit perpetuo inveteratum odium fecularlum, qui inhiant bonis noftris; ita tjucd non alium prætcxtum tnutand* religionis fotfan habent, quam ut ecciefiaftica bona occupent.

Diuturna etiam pax civilis mali $ *rrorum domefticorum pr*bet occafionem: ita cum militaris ordo line exercitio fit bellici ftudii, arma projecerunt nfilitaria , dt libros fine judicio traflare coeperunt, unde mult* hxrefes in diem augentur.

Poftremo tegi* majeftatis facilitas dt conniventia, quodque omnibus indifferenter tam hareticis, quam Chriftianis gratiam regiam liberalltatemque & munificentiam exhibere, ac honoribus citra debitum infignire omnes dignatur, pr*fertim heretioos,quod tamen regni legibus expteffc eft prohibitum.

Educatio etiam juventutis in (ludiis Germanicis *dt* commercia heretlcorurh , necnon licentia imprimendi libros, plurimos infecit, dt herefes invexit. Er h* funt cauf* illorum omnium malorum,

Anno 1556.

Sed dt abfentia dominorum epifeoporum a judiciis regiis, quando rex in comitiis prefidet, multum incommodi affert, vel potius-multis commodis rempublicam defraudat ; proptereaque per ignaviam videntur fe fubducerc ab adminiftrationc juftiti*, & a patrocinio miferabllium perfonarum ; fed & ecclefiaftic* perfona? mifcrabiliter illic a prophanis rabulis opprimuntur, patronis earum nihil ld ad fe pertinere putantibus.

Hucufque magno cum animi noftri dolore morborum dt vulnerum nothorum caufas retexuimus. Quibus autem rationibus hoc malum liftendum efler ex provincia , explendum facile occurrit, quod contrariis omnibus, liquidera contrariis contraria curantur, ut in medicinali proverbio dicitur.

Primum igitur remedium elT. videtur , quod fanfla dt apoflolica fedes hoc in regno *ticut* dc apud alios principes *facit,* nuncrum continue haberet vel legatum , virum do flum, bonum, & Deum timentem, rerun gerendarum (cientia petitum, qui famiiiaru haberet exemplarem, qui munera non diligeret, qui forti dc mafculo eflet aniu.o, dt in curia relideret, fctnperque regis lateri adhareret, atque eum officii fui admoneret ; C hic catholicam fidem atque libertatem ecclefiafticam tueretur, & fedis apoftolicx obedientlam & reverentiam in regno confetvaret, dt ad cuin tamquam ad asylum vir-i boni femper pro jullo patrocinio' confugere poflent.

Secundum illud videretur , quod fanfirtas fua primo quoque rempote per fe quoddam duraret concilium oecumenicum , nec bella moveret qua; corpora perimunt. Nam h*c de qua nobis fermo eft, omni bello truculentior pedis eft, necat enim animas, dc pretium pars hectorpore majus habet. Novimus multa concilia ad 'fedandos multos bellorum tumultus coafla fuifle : tantum abeft D ut propter bella concilium deditu! debeat ; nec videmus, quo faciliori modo deliderium national! concilii extingui debeat , quam celeriori generalis congregatione concilii, in loco tamen Jibcto, & nulli regum fubjeflo, ad quod fub graviflimis poenis omnes qui de jure vel confuetudine venire tenentur , accedere debeant, dt non hi pauci tantum qui a regibus mittuntur, ceteris domi retentis.

. Illud dc tertium occurrit ,quod regibus dc principibus ipiis tot dc tanta privilegia q io tidie non concedantur, qu* eccleiiarum jura , immunitates dc libertates enervant. Nam fi penes capitulum client epifcopoium clefliones, ut fuht in Germania, fortafle alios libi viros contra fidei ecclefi* holies praftarent ipfi epifeopi, atque nunc pr*ftant, quod prxterita tempora fatis nobis exemplo oftendere poflunt.

t Quartum demum remedium quod ad fedem apoftoiicam attinet, effet quod collationes, canonicatuum dt aliorum beneficiorum, prefersim curatorum, qu* per (anilitatem fuam in hoc regno fiunt, intuitu eccie-

Anwo Cuti,TI ijjd.

clefiarum, non autem perfonarum fierent, dt viri doAi & boni enumerentur, qui verbo & exemplo populos pafcerent, dt perfonalem refidentiam omnino apud colletas ecclefia, facere tenerentur i qui etiam liante beneficiorum adeptionem diligenter tuper vita *A* moribus atque doArina examinarentur valde confultum eflet ecclefiis.

Venimus nunc ad aliam hxrefeoscaufam, qu* dominorum epifeoporum noftrorum negligent·*attributa eft, clericorumqttc vir* impuritati ; In primifque morum reformationem in ordine ecclefiaftlco , tam in capite quam in membris; aut potius, fi fieri polfet, tam in eccleliafticis quam in f*cularibus, dr in fublimitate conftitutis perfonis, ad .repurgandam ab here/ibus *catholicam* religionem, cenfemus plurimum elfe utilem atque neceffartam . Agnofcimus enim mores noftro, a prifea ilia ecclefiaftic* difeiplin» norma multum deftuxifl'c, Indequo omnium maiorum caufam exortam *efle.* Sub·fcribimus vero in hoc omnes , ut catholica *βi* modefta pro tempori, congruentia fiat reformatio inter ecclefiaftica* perfonas merum dt abufuum, juxta canones fanAorum patrum & fanAiones noftra, fynodales,qu* tamen duret» *fit* inviolabiliter fcrvarldebeat .

Et quia nunc epifeopi ad nominationem règle majeftati, conceduntur ecclefiis cathedralibus, valde opportunum effet, fi o innet nominati indifferenter antequam a fedeapoftcfica proficerentur, fub difiriAiexaminis rigore de vita dt moribus & litteratura , fama eorum & ptiftina converfatione, quibus mediis ad dignitates afeendetint, dt magis in Romana curia quam hic dlfcuterentur, & demum tales pralati haberentur,'qui fcirent dt poflent, dignique elfcnr ccclcfias regere. Licet enim majeftatis regie intentio fit optimos quoique viros nominare, attamen cum fit aliis pene infinitis occupata negotiis, ilii quandoque furtipitur ab his qui lateri ejus adherent, & pro auro nonnumquam ei fupponitur auricalcum.

His deinde quos de prefenti habemus omni cum reverentia fuggerimus, ut curias fuas reforment, fecundum prxfcriptum canonum vivant, ex negllgentibu, fiant diligentiores fpeculatore,, exploratores dt indagatores dioecefum fuarum , circumeant quolibet anno dioccefes fuas , fynodos etiam dloecefanas quolibet anno celebrent, vitiofos ar?;uant (ynodaliter , & unumquemque deliAi ili pudear , dt alios in vitam cleri & mores ac doArinam intendant, curam fecularium rerum omnino contemnant, & fpiritualium allumant , que eft eorum propria oeconomia ; ccclctias parochialc, reforment, ut in eis idonei presbyteri , & nonnili prius de vita, moribus, eruditione bene dt diligenter examinati ponantur, dt laicos dt pueros ex eis eliminent- Ad prxdicandurr. facile quemquam non admittant, dt certum modum pnedicandi ab ecclefia receptum Illis tradant. Bibliothecas fepius revideant, dt libertatem imprimendi quibufvis impreffloribus, necnon vendendi bibliopclis auferant ; aut unufquifque parochorum pro concionibus auAores bonos ab ecclefia receptos juxta dlfpofitionem provincialium», habeant, ut habet in omnibus parochiis vera & fana Domini noftri Jefu Chrifti doArina. Ceterum domini ipfi epifeopi vitam fuam, qu* ubique male audit, pace ipforum fit diAum , reforment, & quemadmodum ceteris preftant dignitate, fic pr*ftent exemplo dt laudabili converfatione : ex cupidis dc avaris lint munifici & liberales, in pauperes primum, deinde in allot, etiam viros equeftris ordinis, eofque citra jaAuram fuain fibi & ecclefiis fuis devinciant, hofpitalitatem fervent, ex curiis fuis h«reticos ejiciant, doAos viros dc facerdotes reliquatnque familiam in curiis fuis exem- " *piarem* habeant, ceflcnt in eis fcandala de opprertiones fubditorum , revoetntur pro nialediAionibus bciiediAiones, in reliquo tollantur c medio caule, qu* eorum preftlterunt occationem, quibus fublatis auferentur *cffeAus. Ceflct omne* ftudium exaltationis fiatrum, nepotum dt confanguineorum fuorum, quorum caufa etiam pii pontifices ab officio fuo quandoque deviant. Si enim fui eorum non'dominarentur, tum immaculati eflent, dr emundarentur a di- Ao deliAo maximo. Capitula priftinam auAoritatem retineant in commonefaciendis epifeopi,, dt eorum admonitiones grato fufcipiant animo. Hoc enim femper pr»fen i-Ctilumum luit remedium ad continendo, diffututo, pta-latos, maxime opprellotc, fub dirarum rcckbarum.

Anow Cuauri '11$·

De reformatione etiam cleri qui eft fecundus articulus, dicimus neminem elfe qui npn videat clerum rcfuimaticne in vita dt motibus ac toto flatu fuo egere ; qu» ut apprime eft neceflaria & utili,-in *ecclelia* , ita nobi, eft optabilis, ut modo fiat, ut di-Aum eft, tam in capite quam in membris , ut tollantur inde ou.nes occationes fcandalorum. Unde cxpcAarur exemplum ,&mo. do omnes religiofi, prrfertim qui Mendicantes appellantur , quoniam *oc* ipli non minus quam non f«culare, clerici ea indi- D gent, in'd>Aa reformatione includantur. Sed adverfarii ecclelt* talem forte reformationem volunt, ut clerum atque adeo ecclcfias ac monafteria omnibus proventibus dt bonis immobilibus fpolienr dt exuant, quo. potiea facilius clerum opprimant, quod nullo paAo cis concedendum eft rationibus multis, qu* hic adduci potiunt.

Quod vero adcapur od'j. f*cularium contra clerum, ct ad inhiationem eorum ad bona eccleii* pertinet, hoc plus quam verum eflfe aflerimus . Sed fi clerus bene viverer, fi faculares in fui, paupertatibus adjuvaret ; fi filios eorum m difciplints ftudiorum foveret, ficorum filiis quo hone- Rite nubere pofltnr aliqua elcemofyna folvcretur, ut prifei patres facere confueverant ; facile rumor ct inhiatio ifta tolli portent . Nihil enim magi, infenforum odium placat quam liberalira, , elcemofyna et clargitio.

At quod diuturna pax in ordine militiarum bellum nobis cum Deo et ejuS fide pcperert, inficiar! non poffumus. Verum is feveriffimis compellendus eflet poenis, ne ad libro, h«rcrieorum manu, poneret, ne-

ve

Anno Christi 1J0.

ve in his *iie* exerceret qu* muneris fui non funt; :-'d eorum qui ad èccleftarum regimina. Deo vocante» afeiti funt,. Cum ipli Oves hnt ; ut ad eos difeere pertineat, non docere , quod pallorum proprium officium eft.

Quamvis autem de regia majeftate domino noftro clementillimo tacere hoc in loco maluiliemns, quam aliquid dicere , cujus men» femper pia, catholica et tanAa». nobis viia eft pluribus in rebus perfpeéla : quia tamen fine ejus aufpiciis, duâu et favore, nulla aut pauca pr*ftari poliunt, neceffe eft, ut de ea humiliter et qua decet reverentia nonnulla loquamur. Primum eigo roganda eft.regia majefta», ne ad tot ct tantas impietates innovationes conventicula, qu* quotidie in regno fuo , modo in uno, modo in alio loco fiunt, atque eccleliarum occupationes, et illarum bonorum depredationes ulterius conniveat. Nam tandem hac fub filentio tolerata re^ni excidium parienr, prout Bohemia. Germania et Anglia exemplo nobis effe poffunt.

Regia etiam n.aiebas aulam luam repurgare dignetur , oblectanda cil, utque ipfe nulli ex hrreticis communicet, conliliis eorum non utatur, nec aliquem eorum ad honores aut dignitates vel officia provehat; Ct illis praheiat.

Infuper prohibere omnino regia majellas dignetur, ne h*refiarch» illi ex Germania »n Poloniam veniant, utpore Laski, Calvinus , Melanâon , ct ceteri eorum fimiles , qui fua rabie reliquum plebis inficere, et regnum in magnum diferimen civilis belli fuis feditioiis concionibus polfenr inducere.

Cum etiam omnium rcrumpublicarum at?|ue regnorum fundamentum iit fides et religio, ct in noftro regno tam fortes et efficaces leges conrra hxrcticos er innovatores illos late line, enixilfime roganda effet majeftas fua , ut illas exfecurioni demandaret ; quod quideio ut fiat, nulbus magis tntereft, quam iplius regi* majeftatis, nili malit videre interitum regni fui. Nam fi ilii audent, jam quali excifa obedientia , litteras regia- fpernere, nec mandaris ejus »0 aliquo parere, futurum eft quod illi, li numerofiores erunt, conabuntur regem in fuam pertrahere fententiam, et in eumdem errorem quem ipli (equuntur ; alioquin recepta fenum majori licentia, audacia et temeritate cavendum eft, ne obedientiamfu* majeftati interdicant, ct pro rege eum habere reculent. Ifta itaque regi* majeftati client inculcanda et perfuadenda, fi vult videre falutem regni fui , fuumque quietum imperium, exeeutionem legum de h*reticis omnino ne differat, ponendo fu* majeftati obosculos quod In exeeutione legum hujusmodi continetur, nempe unitas, pax obedientia et tranquillitas. Per connivtntiam autem et impunitatem ac licentiam feditio, tumultus , difeordia , ad ultimum interitus regni, et periculum, quod abiit, perfon* regi* fcquitur.

Si, quod abiit, regia majeftas prohibere harefim et leges regni defuper exfequi noluerit, quod pro (va pietate numquameredíraus, ex tunc rcverendiffimi epifeopi qui ptima loca ct vota in fenatu pbtincnt,cum fibi adherentibus proteftationem folemnem faciant publice in fenatu lie ad aliqua contilia alia procedere nolle, per q«* in religione a majoribus eorum recepta, mutatio nari debeat, Et per «os non ftar quominus regno a periculis ob tolerationem furrefis illi imminentibus provideatur, neque fe amplius in fenatu per aliquas novationes obijciant, dr id genus alia facienda, qu* ad talem proteftationem confona vifa fuerint. Hac ratione confidimus adducendum fore regem, & multos ex fenatoribus in fententiam noftram.

_A*I*I<> *II6,

Quod in nobis eft , nomine noftro tk totius cleri afftiAi, promittimus ipfis reverendiffimis dominis epifeopis affiftere velle, At omnia noftra ecclefiarumque noli rarum, Ac qu* in manibus dk facultatibus noftrlsfunt, parati fumus profundere, dt infuper corpora in catholic* fidei noftr* defeofionem.

Quo etiam in cafu omnia fummo pontifici deferenda effert, ut fanAitas fua infpiritu lenitatis primum falubriter eum admoneret, etiam cum advocatione imperatoris & aliorum regum, ne officio fuo inajeftas regia deeifet, poftea, dt comminationibus utendum effet, fanâitatem fuam nempe proceffuram contra fuam majeftatem, fi non refipuerit, ficut contra talem qui ab univeriali ecclefia fefe amovere conaretur. Sed, abiit, quod ad tam fortia remedia deveniendum *effet.* Chriftianiftimum enim Dei gratia regem habemus, & land* apoltolic« fedis obedientiffimum filium .

Et quia inter caufas horefeos illa etiam adnumeratur, quod pueri mittebantur ad (ludia Germanica : placeret quod omnino rano inveniretur, ut pueri noftri in regno erudirentur , vel in collegii* eredis, ut eft Pofnanienfe, vel apud cathédrales ecclefias cum contributione monalieriorum , & prout alias in fynodo provinciali conftitutuin fuit : quod tamen nullam habet cxrcutionem , Ae tunc exigerentur poen* a legibus noftris ftatut* contra mittentes filios fuus ad ftudia peregrina, & nulli qui In hoc delinqueret parceretur, quacumque prefulgerci dignitate.

Utile etiam foret Λ valde* neceffirium . ut duo faltem ad minus epifeopi, viri boni & Deum timentes, femper eflent prsfentes in aula regia , qui quando principi familiariores effent, plura in negotio religionis pr*ftare poffent ; nam reverendus .dominus vicecancellarius tanta negotia contra tot religionis expugnatores vix folus luftinere valet ; qui etiam prslati judiciis regiis ferendis intereffent, prout eorum prrdeceffores facere folebant, Λ fidei ac ecclefiarum regotia ,)ura & libertates tuta, terttur, & viduarum & pupillorum ac pauperum perfonarum defenfores exifterent. Ita enim fieret , ut cx ore clementiftimi nullum judicium nifi rcAum ,. nili jufta lance libratum prodiret .

Admonendi quoque videntur reverendisfimi domini fumma diligentia , ne comitiis particularibus in quibus nuncil terrarum ad comitia maiora eligi foient, intereffe dedignentur, & quam maxime curent, ut viri catholici in nuncios deligantur, quos & officii*

Ammo vHiiaTi *559-

ficlis dt beneficii» fibi conciliare Audeant, non fluftra enim dicitur, immo vulgari proverbio patrem efle multorum conciliatorem, h*c nobis vifa funt in tam difficili confulrationc *V.* R.D. fuggerenda, que omnia peudentifliine in primi» TanAiffimi domini noftri ejufque facri lenatns, atque ampliftîm* D. V. judicio fubjicimu», atque illud Spiritu-lânAo luo gubernet D- Deum prêtaroar.

AMN® *U9·

CONCILIUM PROVINCIALE

Totiat cleri Sceticui vtriaffve pravincin S. Andrea & (jlatgnen. baiitam Edinbnrgi Anna Donnai MDLIX·

LITERÆ (a) jOHANbHS ARCHIEPISCOP1

htnnis Hainiltou·

g. Andrea , totiui regni primati/, fuibn/ diftnm concilium tndictf, tfr Jacobum , arcbiep. Cilaigucnfcm ad illud invitet·

E*tat apud Vvilkin» tom- IV· p »04· Ex aut0; gripho in culleq· Seat. Parii. m«n». Scot, tom- 1. (. *of*·

JOhanne», mileratione divina S. Andre· arçhiepifcopus, totius regni Scoti* primas .apoftolic* fedis legatus natus,ac per univerfum regnum predidum ejufdem (edi» de latere legatu», reverendiffimo in Chrifto patri, ac fratri noftro, domino Jacobo, Dei dt apoftolic* fedis gratia archlepifc. Glasguenfi, felix fulccpt* cur· moderamen , & mutuam in domino charitatetn pro falute·

Inter grave» folicitudinei, 4 multiplices animi curas, quibus pro paftoralis officii, ac metropoliticc dc provincialis noftr* debito premimur ; verum etiam ex injunflo apoftolic* legationis munere, quo, licet immeriti, ex apoftolic* fedis clementia in hoc regno fungimur , ea peculiari* dc pr«cipua eft, ut defenfionl, dt indemnitati, ac animarum faluti, non folum dioecefanorum noftrorum nobis immediata fubjeAorum, led dc alibrum nobis tam jure metropolitico,· dc regni primatiali, quam etiam jure legationis apoftolic* de latere nobis commit!* iubdicorum, quorum auAor «ternus de fua benignitate dc clementia, 4 apoftolic* fedis providentia Curam fuperioritatem, dominium, vifitationem, corregionem, jurisdictionem, reformationem , poteftatem ,dc priveminentiam habere voluit, Temper dc affidue invigilemus, dc remediis dc curis omnibus ita*pro-videamus, ne fanda catholica Scoticana ecclefia, illiusve pr*lati, miniftri, dclfubditi, etiam cujusvis exemptionis titulo, qualitercunque infigniti, hoc tempore procello(o, Lutheranl», Calvinianis, 4 aliisquamplurimis nefandis hxrefibus undique infra regnum iftud pullulantibus, per nwreticos & hzrcfiarchas , ac heretic* pravitatis Lutheranarum , dc Calvinianarum ac nefandarum aliarum herefum in hoc regno fautore», auAores, afliftentes , ac infeAatores indies, dc continuo omni eorum cura , Audio , dt diligentia, libertatem ipfam ecclefiafticain, iiliufque flatum, ac jura, dc privilegia ipiius S. Scotican* ecclefi* fimpliciter , dt in torum enervare, tollere, dc fubvertere nitentes, in (piritualibusaut temporalibus, aliquo modo damnum feu detrimentum aliquod patiatur, feu pad valear, fed in unitate fidei chriftian», (latu, libertate, dc privilegiis fuis priftinis, lublatis quibusvis erroribus 1 dc obftaculis, in contrarium agentibus, Temper & fecure, ac paci lice , ut decet, remanear . *Et* ut hac co facilius citnn A melius › *& feliciu* fuccedant* , quo paternitas veftra reverenjiffima, dc alii hu|ii> regm przlati , ac clevi famofior pars, m tinum nobiicum congregati , prout ex SS- PF. decretis dc ordinatiombu, tarn pie tamque lalubritcr cdnis, per lingulas -provincia» epiicoporum concilia gênerali, tum ad Dominici agri præcipuam culturam, quae vepre», fpinas, & tubulo» herefum errorum , & fenifmatum ext rpat , moles, & exotius corrigit , deformata redonnât, dc vineam Domini ad frugemuberrun* fertilitatis adducit i tum ad querelarum 4 controverfiarum, qu* inter divertas ecclefi* ordines nafei affolent, *diflblutronem* , quorum negleAus prremilfa diifeminat atque fovet, quotannis, f»piiique , dc frequenter Celebrari illum til ea,qu* fieri mandantur veftr· & cotum opera, cura , confilio , unanimique copcurfu, pro libertatis ecclefi* , hujulce regni defenfione , dc *maoutenlione*, petfonab/er *comportant, pro* conventione dr fynodo provinciali generali ititer nos paternitatem veftram, dt eo» ad przmiflorum efFeAum habenda, ad laudem gloriam, dt honorem fummc.de individus D Trinitatis , Patris videlicet, dc Filii, dc Spititui S. bcat*que intemerate Viginis Mari* Dei dc Domini Noftri *Jefu* Chrifti genitricis , dr omnium coeleftis curi* (annorum , ac hujus univetlalis Scotine ecclefi* immenlum dc ineftimabile bonum , auâottare nolira metropolitica , dc regni primatiali (cum de jure concilium ipCuiu piovinciale generale, dc in hoc regno indicere, dc convocare fpcAac dc Incumbit nobis , ut prcmittitur *) ac* ctiam infligente pia dc benigna inquifitione illuftriflimx (uprein* domine noftr*, regin» regenti», ad efteflum przmilforum videntis , quam maximos nefarios tumultui in populo decedente, *Sç* E prorlus aberrante a vera fide, idem concilium Pirov'ncia^c generale die primo menfi» Martii proxime Futurit intra locum fratrum dommicanorum Edmburgy celebrandum, tenenendum , dc inchoandum, cum continuatione & prorugarione dictum fubfequentium, ufque ad ejusdem conclulionem & uiliolutioncm, in quo, difponcnte altiflimo, pre-

Anno Christi 1559.

prxfidebimus, Indicimus, convocamus, denunciamus, ftatuimufque dc praefigimus. Quare veftram reverendidimain paternitatem in Domino obnixe requirimus & hortamur, quatenus una nobifeum, & aliis reverendis patribus, dc fratribus noftris dominis hujus tegni cocpifcopis, ac ciero eadem veftra paternitas reverendilfirna comparcat penonaliter didis die dc loco, cum continuatione dierum fubfequentium, ufque ad hnalctn conclufionem didi concilii provincialis, generalis, hora odava de mane, ad pertradandum, communicandum, confulendum, determinandum, At definiendum ea qux pro libertatis ecclefiafticx, totius Scotican» ecclefix, & cjufdem privilegiorum, dc immunitate, confcrvatione, manutenfione, & dcfenfione, pertradanda, communicanda-, confulenda, determinanda, & definienda fuerint. Infuper citari, requiri, At moneri veftra ordinaria audoritate curetis reverendos, & venerabiles patres, dominos epifeopos veli ros futfraganeos, ac abbates, priores, cominendatarios, decanos, pixpofitos, dc alios viros ecclefiafticos, dc circumfpedos vcftros fubditos, & ex famotioribus, confultoribus, dc prudentioribus dc capitulis & clero veftrarum eccleli», civitatis, dicecefis, & provinciae Glalguenfis, etiam religioiis, cujufvis fuerint ordinis, Ac. ut praemittitur, qualitercunque exemptos, pro. ut paternitati vcftr® reverendiflim* vifum fuerit, expedire; ad vobifeum didis die dc loco ad eftedum pr*mil'orum comparendum, ibidemque nobifeum una cum paternitate veftra rcverend fiima, At aliis regni praelatis, dc ciero, ufque ad diftolucionem, terminationem, *conclufionem*, vel continuationem didi concilii provincialis, generalis inclufive perm., n fu ros, obnixe, ut prtnnttitur, requirimus hortamur in Domino. Pr»terea, ex pia *requilitione*, Ac benigna Illuftri (linie & fupremar dominar noftr», regina- regentis, proceiTioncs publicas, uti moris eit, omnibus d'ebus dominicis, quartis dc (extis feriis, infra veftram dioecclrm in omnibus collegiatis, At parochialibus ecclefiis, Ac aliis quibufeunque per vicarios, curatos dc capellanos, orandi Deum pro felici fuecclfu hujufmodi noftri concilii generalis. provincialis, ac pace, & tranquillitate reipublic» hujus regni At fublatione errorum Ac h»refum fieri procuretis, & demanderis. Datum Edinburgh feb noftra fubfcriptione manuali, Ac ligneto noftro ultimo die menfis Januarii, anno Domini milleliтno, qungentefirao, quinquagefimo odavo, confecrationis noftrse XIII. & translationis noftr» ad regni primatialem fedem anno decimo.

V R.P.

Humilifiimus confrater,
Johannes, archiepifcopus S- Andre».

In dorfo inferieta: Reverend iTuno in *C.c.ilo* patri domino Jayobo', II-i gratia archiepilcopo Glafguenli, coniratri noftro chariifitiio.

MANDATUM JACOBI ARCHIEPISCOPI GLASGUENSIS.

Circa 1559.

Pro eonvocuttone ebbutum, priorum 4rc fun dioete/it nd diflum couctl. provinciale Fdmburg. A. D. MDLIX..

Ex suihigraphe in Coll. Scoto» Pa. rif memor. Gloit-folii.

JAcobu» mifcratione divina archiepifcopus Glafguenlis decano noftro chriftianitatis de Lanrick feu cuicunque alteri capellano, curato, vel non curato, infra civitarem, dioecelim, de provinciam noftram-. Glafg condituro, Ac fuper executions pr»-fentium debite requifito, l'alutem, cum benedidione divina. Vobis, & veftrum cuilibet in virtuto S. obedient-», & fub poena fufpenfionis a divinis ftride praecipiendo mandamus, quatenus moneatis legitime omnes & (ingulos abbates, priores, commendatarios, ufufruduarios, miniftros, praeceptores, praepoiitos, & infigniores, & probiores ecclefiarum parochialium redores, & vicarios perpetups, per veftrum decânatum conftitutos, At præfertim magiftrum Robettum de Bailze redorem de Lamington; magiftrum Nycholaun» Graford.', redorem de-» Hartfyde, Tbomam Levinfton, redorem de Cuitrie; magiftrum Johannem Stcnfone, redorem dr Thankerton; magiftrum Thomam Somervell, redorem de Quenquhcm,- dc dominum *Thomaro Wcdy*, redorem de Ubetton; quod compareant perfonaliter toram nobis, At reliquis hujus Synodi Dominis ordinariis, praelatis, & de clero in *loco* frarrum Dominicanorum Edinburgenfi die fexto menfis Aprilis proxime futuri, ad ea c-iunia & lingula, quae ad eos attinent, tradanda, agenda, decernenda, & concludenda fuerint, afliftendum dc confenriendum; & generarim omnia alia faciendum, quae in pr»mitfis, At circa ea neceilaria fuerint, feu quomodolibet opportuna, tub pœna excommunicationis majoris fententi» late in bis feriptis dc *prxfentes* debite exécutas earundem latori reddatis. Datum fub noftrotigncto a*ud Edinburgum die 18. menfis Martii, anno Domini millclimo, quingentelimo, quinquagefimo odavo, & noftr* confectationis anno feptimo.

Per didum reverendiftimom dominum archiepifcopum Glafguenfcm.

Wrllelmus Fogo, fecretarius de mandato,

Sequuntur fubfiriptienei frndiflorum decani, reflorui», &c. guibur tejiantur fe manda turn arcbieptfiopi prndiflum debite injinuajjè, Hr execution mandate.

MAN-

Anno Caatsrr »559·

MAMDATVM HILCO! MI,

VicArii &tatralit tccltfa CahJìJa CaJa, tafrA provinciam Gta/gueafem, fu« *conVOCAtAbbAtec, priorcc, &c. tjufil. tintr.CAAÂ.CAfit AtiAtilumconc frontnciaie.*

A. D. MDLIX.

Ibid. 4.

MAlcolmut, permiftione divina, comtnrtdatafiiis perpetuus, ecclefi* cathedralis Candid* Caf*, & Cedis epifcopalis éjufdçm jam vacantis vicarias generalis venerabili viro Domino Michael! Hawthorn, noftro commi(Tatio, & decano dc'Finnes, & Renis, feu cuicunque alteri capellano, curato, vel non curato, infra noftram jurifdiAionetn divina clebranti,Λ fuper exeeutionem przfentium debite requiuto, falutem. Quia reverendus in Chrifto pater & Dominus Jacobus, raiferatlone divina archiepifcopus Clatgucnlis literas fuas tnonitorialcs ad univerfos & *fingulos* ordinarios fuos ad comparcndumcoram reverendiflimo in Chri-Ho patre & domino, domino Johanne, ea. dem miferatione divina S. Andre* archiepifcopo, totius regni Scoti* primate, legato nato, &a Pasleto abbate m coenobio fratrum przdiRorum Edinburgcnli die ferto menfis Aprilis proximo fururi ad omnia & lingula, qu* ad cos attinent, tradanda, agenda, definienda, & concludenda m hoc inftanti concilio provinciali jam inchoato, & quotidie conveniente & fedente in diâo coenobio, fub poena excommunicationis e* mifit: vobis igitur & veftrum cuilibet praecipimur & mandamus · quatenus moneatis legitime primo, fecundo, tertio, peremptorie omnes & fingulos abbates, priores, comraendatarios, ufufruâuarios, miniftros, przceptores, prrpolitos, dt probiores viros beneficiatos pr«fatx noftr* dioecelis Candid* Caf*, *δi* przcipue venerabiles in Chrifto patres Jacobum, permilhono divina Vallis Lucis abbatem, Johannem, eadem permit- D lionecommendatarium fedis animarum, venerabiles viros magiftrum Patricium Vans, redorem de W'gton; dominos Georg ium_. Clappertop, & Davidem Paterfon, redores de Kirkkynic i magiftrum Wilelmum Blayr, archidiaconurn Candid* Caf*, necnon dominum Andream Arnot, didi archidiaconatus ufufruâuarium; ad comparcndum perfonaliter in prxdiâo concilio provinciali, in przdiRo coenobio fratrum przdicatorum Edinburgenfif pr*fato die fexta Aprilis proxime & immediate fcquentis, ad (edendum in eodem concilio, alTiftendum, confulendum, tradandum, & approbandum ea, qu* ad honorem o vinum, catholic* fidei exaltatio, F. nem, & reipublicr, eccielizque utilitatem traâanda, agenda, & concludenda fuerint^ & generaliter omnia aiia & lingula, qu* ad partes luas ln pr*mitlis attinent, faciendum, decernendum, gerendum, & exercendum hac vice, fub poena excommunicationis, quam contrarium facientes, incurrere volumus lpfo faflo; & pratentes debite exeeut* reddantur latori. Datum cx Irvyne fub noftris *figneto,* & fubfcriptlone manuali *24· Martii,* anno Domini MDLVHII.

A*WO Cik ist i »559-

Malcolmns, Candid* Caf* vicarius generalis.

ACTA CO KC HII

Provincialtc totiur citri Scoticani utri-·fatte provincia habiti Bdinburti

A. D. MDLIX.

COnciliutn provinciale cleri totius regni Scoti* indicum & convocatumper reverendiflimum in Chrifto patrem, *& demi-* num Johannem S. Andre* archicpifcopum, B ejusdem regni primatem, legatum natum *&c.* afliftente& confentiente reverendiftimo in Chrifto patre, Jacobo Glasgucofi archiepifeopo, convocatis etiam, Ar prefentis utriufquc archiepifcopi reverendis dominis futfraganeis epifeopis, vicariis genetalibus abbatibus, prioribus, ccmmcndatariis, decanis, prcpolitis, facrarum literarum profelioribus, rcAoribus, ac alirs lireratis viris eccleli-rfticis, eccleliam Scoticanam reprzfentantibus, coeptum eft Edinburg! in religiofa domu Dominicanorum primo die mcnli, martii, anno jj^xta conputationem eccleli* Scotican* *(a) MDLVIII. &* finitum ibidem so. die mentis aprills anno Do- Cmmi MDLIX-& hoc ad difl» eccleli* Scotican* difeiplinam reâe reformandam, & dominici gregis falutem promovendam; propterea quod videremus paftorale noftrum munus in extrema incidiiTe tempora, in quibus crudeles lupi difperfas Chrifti oves mo dis omnibus conantur devorare, legitimos facramcntorum ufus invertere, eccleli* ceremonias a Chrifto, ejufque dilcipulis & fuccelibribus bene inftitutas, prorfus con temnere, Omnia demum Dei, dk fandorum templa diruere: in quo quidem concilio an tiquas majorum coiiiuetudines infequuti fumus, quas apoftoli inftituerunt; apoftoliol viri retinuerunt, atque nobis fandiffime veluti per manus reliquerunt; ut videlicet, quoties de fide chrlitiana quiftiones occurrerent, fcandala pullularent, aut hominum mores, emendatione indigerent, toties fynoduin indicerent, in qua falutaria remedia adhiberent occurrentibus fuo tempore periculis. Fari modo, Deo di(ponente, in hac prifentl fynodo confultavinius, quenammodo poffimus oves nobis commiifas in chri ftiana profeflione retinere, falutarem *cis* cibum providere, curantes huineris noftris impolitas ad ovile Dominicum reducere, dc cccletias in (incera pace regere, donec generale concilium his tantis nulis aptiora provideat remedia. Noftr* confutation: a< ceflit auxilium, opera, et beneficium nobiliflim* & chriftianiflim* principis Mari*, hujus regni Scoti* regin* dolari*, ac re gentis; cujus piam voluntatem experti trimus non folum in detendendo hoc noftro regno a ferocibus exterorum incurfibus, led etiam in adminiftranda juftitia per tingulas hujus regni provincias, necnon in vera religione przfcrvanda, retinenda,dr augenda. (ic nos Dei gratia ct favore d.â* principis coi-

tcgix pj. rif. ιι<<Πι. jis?, cod-Baiuxun. nun'· s*·

f,) «oc frculo Scu'i sn-numexor-'beb,n«ur

rumnntia iamb tc-qu.-nti'

pτcillorul|, regni co-mitiorum ionium ,nn' dc''rl' nulf cumputan-dum.

Amno Ch>ist i * i>9·

collegimus, ac congeffimus ea In conftirutiune, qu* maxime videbantur pro ratione A horum temporum neceflaria et commoda, ud Dei honorem et reverentiam, ecclefiailii» difeiplin* emendationem, atque ad chrilliam populi falutem, quae omnia communi uonfenlu decrevimus publicanda, ut a cunAis hujus regni incolis obferventur. Quapropter 'univeitos ecclefi* Scotican* ordines oramus, atqui- ia vifceribus Jcfu Chrifti obteftamur, ut prefentis concilii decreta diligenter legant, leAa obfervent, atque fibi ipfis perfuadeant, nos gratia Dei & auxilio diA* regina- curaturos ea exaA* executioni demandanda. Prxterea cunAis ecc/efiafiica viris paxcipimus ct mandamus, ut oves Chrifti illis commiffas diligenter eu B rent, frequenter vIfitenr, & reAe exerceant, conformiter traditioni et confuetudini ecclefi* catholic*, rejects vanis no vitatibus, et fufpeAis opinionibus; fic enim •tam nobis ipfis quam ovibus nofli v cur* comnuflis, acquiremus «ternam bcatitudinem, quam nobis tribuar, qui fine fine vivit ct regnat· Arnen.

Trituum aflnm : apfrobatto tonet!tarum afui Lialybqubo & Edinburgh ante tentorum .

Pttefem fynodus diligenti confilio & maturo traAatu prrhabitis, decretis quoque con-< ftitutionibus, Bc ordinationibus conciliorum provincialium In oppido de Linlythquho in menfe augufto, & Edinburg· in meofe novembri anno Domini millefimo · quingentclimo, quadtagefimo nono: Fdinburgi etiam in annis MDLI. dr MLilii refpcAive tentorum dt celebratorum n ' haerens, eadem decreta, conflitutione' &. flatnta ratificat, approbat, dt confirm-t, ouatenus in prrfenri cqncilio immutara, declarata, At innovata non funt, ipfaque inviolabiliter obfctvanda decrevit, eisdem quoque leAis, vilis dr difcuflis, praetentis concilii auAoritatc robur adiicienc.

Jam fequuntur flatuta edita tn concilio frovtnciali celebrato tn menjibur mar. - iit 4- Afriltr anxit Domini MDLKJIJ dt *MDL1X. reffeflive.*

1. H*c prsfens fynodus prioris apud Linlythquho inchoati, Edinburgh finiti MDXLIX. conftitutionibus adherens, ratificat dt acceptat decretum concilii Bafilicnlis contra concubinarios promulgatum, & in pr*diAo priori concilio pe.r ecclefiafticos hujus regni receptum, in omnibus fuis capitibus obfervandum, *8t* exeeutioni demandandum, tam in archiepifcopos epifcopofque d: eorum fufffagancos, quam in alios prxlatos ac inferiores clericos hujus regni per metropolitaoos in epifeopos fuffiaganeos, dt epifeopos in alios clericos inferiores refpeAive,- dt ne reverendiflimus Johannes S- Andre* archicpifcopus, hujus regni primas, legatus natus, A.-C nec non revcrendilfimus J icohu·;, Glafguenlis archiepifcopus, videantur rci etendis fuis fuffragancis. di aliis inferioribus cc- . clvfi* onera gravia alligare, & fui* forte privilegiis At exemptionibus fiblmetipfis liberius indutgere, fua fponte in bonum aliorum exemplum fubmifcrunt *U confilio,* requifitfoni, & admonitioni faciende per reverendos patres epifeopum Dunkeldenfem, poftulatos candid* caf*,& Roflenfem; nec non nrobos At doAot viros magiftrum Johaonem St. T. Clar, decs· num de Refla trig fratrem Joannem Gri· foun, provincialem ordinis fratrum Predicatorum hujus regni, *A* facultatis théologie* univerütatis S. Andre», Civitatis decanum «Joannem 'JZyntame, facr* theologi* profeflbrem, monafterii ecclefi* metropolitan* S. Andre* fuppriorem; ut ipfi inquirant dc obfetvatione prefentis ftatuti per cofdem tam per fe quam de .corregione exercenda' in inferiores oro obfervatione ejufdem. Et ut commodius didi inquifitores fuo fungantur munere. convenient Edinburg! bis fingulis annis, primo vid. mali, & 1$. Januarii, ubi diligenti inquifitione prehabita per diAos fex, quinque, aut faltem quatuor illorum, fi quid emendatione dignum deprehenderint, primudu prxdiAos rcvrrendiflimos archiepifcopos chriftiano more & charitative admoneant; deinde provincial! concilio, fi necelle fuerit, referant i Doftremo fanAiflimo noftro pap* abfque ulla mora aut conclutione, Ì›rout coram fummo iudice rcfpondere vouerint, intiment dr notificent, *A* fi qutmquam ex diAis fex extra regnum fore, aut vita defungi coiit iverit, licebit exteris alium in locum absentis *vel* demortui furrogare. Prxterea concilium'hoc decce. vit, ut tam archiepifcopi, quam epifeopi curent prcdiAura ftatutum concilii Bafilienfis dein continentia oblicrvandum in. omnes dr fingulos abbates, priores, commendatarios, dr alios quofeunque inferiores clericos exemptos fuarum diceceicou-. refpeAive, aliter abfque pr*judicio fui ordinis.

ZΓ. *Circa frolet ecclefiaflicorum .*

Inhibet pr*terea h*c fynodus, ne qui prclati, aut alii ecclcliaftici inferiores fuas proles ex concubinatu fuferptas, in fuis familiis, aut confbrtiis alant, aur icneanr, & ne ultra quatriduum, ct id non palam, fingulis trimeftribus in eorum familia motentur, fub poenis ducentarum librarum, primia vice per archiepifeopum in premiffis culpabilem, & centum librarum per epifeopum, aur alium pr*latum, fub poena arbitraria in alios inferiores clericos, arbitrio ordinarii injungenda, levanda, di in pios ufus applicanda, *9t* tertio quadru- E plicanda.

IU. Dt aon from attendit Jilht frttbyterorum in eeclejiir futerntt.

Vetat ql^que, ne ullus archiepifcopus, aut alius prslatus fuas proles dircAc, aut indireAe ad beneficia qu*Anque ecclefiaftica in fui, ecclefiis promoveat, aur promoveri patiatur; alloqui promotio vel pro. vilio

Ammo Ck iiit i

Anno Cn*><T(«559'

vifio defuper concerta, Ipfo fafto nulla lit & Invalida, lie quod licitum (it fuperiori, vel cui devolvitur poteftas conferendi tale beneficium, libere conferre clçtico idoneo', cui voluerint; non obftante prédira collatione. vel provifione antea contra juris difpolitionem, & prxtentis ftatuti tonorem taAa. It ut prefens ftatutum debitum fortiatur etfeAum, concilio vifum eft dxpedire reginam obnixe rogandam, quatenus literas fupplicatotias ad SS. I). N. papam mittat, eidem fanAiuti ftipplicando, ut nullas difpenfationes adverfus pr*diAum ftatutum inpofteruin concedat. Et fi fraudolenter, nulla mentione habita hujus ftatuti, obtentx fuerint, ipfo jure nulle fint & irritae.

ZF. *De non elecamiirJÎiiabat frgtjto· mm, (r ett1efijihcornm baroeieet j- 4e fjtrintenm Cbrtfli.*

Inhibet fimiliter h*c pr»fens fynodus, nequi prxlati, aut quicunque ccclefiaftici per fe vel alios eorum nomine, filias fuas baronibus, aut aliis terrarum dominis Cupra fummam centum librarum annui hereditarii proventus habentibus, de patrimonio Chrifti dotent, aut in matrimonio collocent, fub pcena tantundem pecunia?, quantum dotis nomine promiflum, datumve fuerit, folvendi, & in aliumufum exigendi, inque pios ufus difponendi, neque etiam filios fuos barones aut terrarum dominos ultra fummam centum librarum annui hæreditarii proventus efficiant, fub poena rantumdem levandi, & repetendi, quantum terre valuerint; terras autem eccleiiallicas, aut alias ad eorum beneficia fpcAantes, vel decimas di-Ais fuis partibus & concubinis direAe vel indireAe nullo modo alienent, vel afledent; quod C fccus faAum fuerit, caffe fint locationes & afledationes ipfo faAo &.· jure.

K *Defemihi/ d· Jertiitoribur ettltfiefttorem* I

Statuit prrterea hcc fynodus, ut nullus prxlaius aut ecclefiafticus, cujufcunque ftatus, gradus, dignitatis, aut praeeminenti* exiftat, teneat, aut alat in fua familia, vel comitatu, aut ullo quotidiano officio, quafcunque perfonas de herefi fufpeAas aut qui facrofanA» mifl* facrificlo, & aliis divinis officiis interefle dedignantur, diebus faltem dominicis, & majoribus feftis, vel qui contemnunt ecclefi* Sacramenta, vel qui contra fidem catholicam, et orthodoxorum patrum fententiam erroneas teneant opiniones; fed ftatim ubi hujufmodi teperti fuerint culpabiles, ab eorum confortio, fervitio & familia removeantur, prout iidem prclati refpondere voluerint coram fummo judice; aedefuper fiat diligens inquifitio per ordinarios, fub pcenis ducentarum librarum in fingulos archiepifeopos & alios ptzlatos, abbates, priores, & coinmendatarios in premiffis culpabiles, pro prima vice, & duplicanda puro fecunda vice, & tertia vice tripiicanda, & fic deinceps arbitraria in eccleii.i fticos inferiores arbitrio ordinariorum.

Anno Chxisti «559·

F/. Ni *tlcrtti extrctfnt mtrttturitiH.*

Similiter ftatuit decretum prioris concilii mercaturam, & fccularia negotia per cc-cletiafticos vetans, <8t prohibens, ad unguem obfervandum, addendo, quod fi oui prxlati, aut alit ecclefiaftict per fe, vel alios emant viAualia, pilees, fal, biflinum, lanam, vel alias quafcunque merces lucri caufa, ut empta revendant, hujufmodi mer'ces, aut eorum vaiores a tali clerico negotiatore exigantur, & leventur pro primae vice (nomine mult* intelligitur poena aliqua arbitraria, que imponitur ad arbitrium J et li talis clericus negotiator continuaverit, B exigatu; duplum ejufdcm per ordinarium loci, vel fuperiorem ejufdem in pia opera-, applicandum.

VII. De bebitibttr. $

Statutum eft et ordinatum, quod conftitutiones prioris concilii de habitibus et ton-' fura clericorum, et eccleiiafticorum virorum execution! demandentur, etiain in ipfo» abbates, priores, commendatarlos, & alios quofeunque beneficiis ecclcfiafticis gaudentes, fub poena amiffionis quart* partis proventuum fuortim beneficiorum per ordinarium vel fuperiorem levand», et piis ufibus applicand*, pro prima vice .... Hortatur fimiliter omnes et fingulos archiepifcopos er epifeopos hujus regni, quatenus in publico et in ecclefia femper indumentis lineis, vid. fuis rochetis congruis temporibus utantur.

VIII. De telebratioite bertrum teeeiticeritm', Cr <ie ftcr[ficio mijpe.

Ptxterea hoc prrfens concilium rogat, & in viiceribus Jefu Chrifti hortatur omnes, & fingulos pr*latos, & alios quofeumque ecclcfiafticos, ut frequentius folito facrolan-Aum mifl* facrificium in cpnfpcAu nopuli celebrent ad Dei honorem, quo 'facilius populum chriftianum ad pietatem *St* religionem moveant; inquirant quoque ordinarii, an facerdotes & bénéficiât! dicant, & Quotidie recitent horas canonicas *St* alia divina officia, & interfint factificio mifl*, faltem diebus dominicis, et aliis feftis; et ad hoc per ordinarios moneantur, & compellantur fub ptA^his arbitrariis inipfos infligendis·

IX. \De vijttatione manefleriorum.

Infuper decrevit, quod ftatutum piius editum pro vifitatione monaftetiorum, monachorum, <5t monialiumjdiligenter obferverur, dk quod ordinarii per fcipfos, aut eorum fide dignos commiftariqs vihtent Cingula monafteria etiam exemptotum intra fuas dioecefcs, fecundum formam concilii Tridentini, & dc fingulis, qu* corrigenda funt, inquirant, et corrigant, et curent; ut fufficiens numerus religioforum in illis fuftentetur per facultates et reditus loci. ut honefte traAcntur tam monachi, quam moniales in viAu, veftitu, et in aliis necef-

LI 2 fa-

Anno Ch»>sTi *55?·

fariis; et at loca diruta, et dilapfa reparentur, et ipfiordinarii diligenter pnrdiflum ftafutum exequantur, prout refpondcre vo. luerint jCorain fummo judice ; et quod ptio- •ifl» monialium per ordinarios moneantur, et compellantur ad reddendum computum, et ratiocinium omniifm et lingulorum pro. ventuum fuorum refpedive monaltcriorum ipus locorum ordinarii· fingulis annis, fub poenis et ccnfura ecciefiaftica .

X. *De reparationibat eccWarutn* · /

Item ordinat prxfens fynodus et decrevit, ut .eccleii» quzcuiique intra regnum Scoti* «lirut* et dilapfje rexdificentur, et reparentur in parietibus, teflis, ornamentis, ct omnibus neceflariis, a reflore et par«ch'a- nis'reparari folitis, et ad hoc per fequelirationem frufluum per ordinarios compellantur, et quod dirigantur liter* monitoriales contra restores , eorum firmarlos^sro reparatione earumdem , et fiat diligens inqultitio per ordinarios contra infringente* imagines, violatores, combuftorcs eccleiiarum , et coram ordinariis vocentur, fecundum iu. ris difpofitionem, et canonicas fanfliones pupiendi ; et pari modo procedatur contra parochianos pro reparationibus na viumecclearum, et murorum coemeteriorum .· Vocentur quoque violatores fcqueftri, et puman tur, prout de jure ; ftatuit pra-terca, ut nulle arbores in coemeteriis eccleiiarum plantat», et crefcentes ex quavis caufa ferdantur, aut exfeindantur nifi ex fpeciab'caufa confenfu ordinarii. refleris, vicarii , et pjrochianorum ipfius parochiae . ot ecclelix,4 qui in hoc culpabiles invenientur, coram ordinario vocentur, et puniantur, non fitium in extimationem, et valorem arboris exci Ce, & ablate, vetum etiam in damnis et'interefTe, arbitrio ordinarii moderandis, verum fi qu*arbores obvetuftatem, vel uliqpo cafu fortuito deciderint, fabric* iplius cccle- <i* applicabuntur.

XI. *Quod benejtciati eomfellantur ad re- " Ctfitonem /aerorum ordinum, & dt floralitate beneficiorum,*

Approbat firrnliter hoc prxfens concilium ftatuta in prioribus conciliis edita, quod finguli plura beneficia ecciefiaftica obtineutes , per locorum ordinarios inter hinc 4 primum diem mentis augufti proximi vocentur ad exhibendum fua· difpenfationes , fi quas habeant, juxta tenorem cap. *ordinarii* de officio judicis ordinarii lib. 6 finguli quoque beneficia ecciefiaftica obtinente· per locorum ordinarios ante diflum diem fimiliter vocentur , et qui minime facris ordinibus initiati fuerint ad fufeeptionem ordinum fuit beneficiis requifitorum , aut iifdem fuis beneficiis renunciandum cenfura ecciefiaftica, et fub pcenis in cap. *licet ea* de elc. lib.6. per ordiparios compellantur, ne de aliari vivant, qui altari infervire dedignantur.

Anno Ctnitri *559

X *il. De curatorum fiifcndiu* .

Confirmat quoque et approbat prefens (ynodut ftarutum in concilio .editum, quod finguli curati annuat im fummam viginti marcarum monet* Scotican-e cum inanio et horto , pro fuo annuo ftipendio , et talario habeant; quod in dioect-fibu» Aberdonenli , Roftenli , Moravicnfi , Cathanenli, et Orcadcnfi obiervari decrevit. In aliis vero dioecefilus hujus ree ni fingulis curatis fumma^ 14. marcarum anr.uatim pro fuo ftipendro et Talario perfolvatur, cum manfo et horto folitis et contuetis.

Item vicarii penfionarli per locorum or- ® dinarios ad perlonalem refidcntiam lu.b privationis poena compellantur ·

XIII. De posait delinquentium & de excejfibut .

Statuit prxterea et ordinavit hcc fynodus. quod ftatutum circa o/heium decanorum ruralium , in priori concilio editum debit* execution! demandetur, et ulterius brachii fecularis auxilium invocetur contra impedientes decanos rurales, ac commiflarlos ot. dinarioritm in vititationc ex exeeutione fui efticii, et fimiliter contra parochianos citatos fuper, -llifiiis et inquilitionibus contu- C maces, aut refpondere fuper articulis reçufinies. Inluper ftatuit, ut crimina laicurum ad jurifdiflionem ecclefiafticam pertinentia, per publicas poenitentia} iti parochia , in qua deliflum eft comniiffum, «d apud cathedralem eccleliam , ut ordinario <-I Ij k commiflariis viftim turrit, lecundum qualitatem et quantitatem delifli puniantur er corrigantur, et invocetur auxilium brachii lccularis montra inobedienles : et linnliter procedatur fupet excclllibus clericorum juxta)uris exigentiam . Verum quia nonnulli q poenas pecuniarias ab hujufmodi def luentibus exigere, levare, et in fuos primos ufus *convertere* dicuntur ; ftatuit quod hu jufmodi pocn* pecuniari* , ad quas lolvcndas (ponte fefc obligant delinquentes , vel pro quibus cautionem invenerint in pios ufus , partim int^ parochiam , ubi deliflum eft commi llum , partim alibi arbitrio oidi. nari» difpooantur. *Et* quo przfens ftatutum debitum fortiatur elfcflum, quilibet ordinarius eligat tres aut quatuor lïii capituli, aut alios probos et diferetos viros ecclelialticos, qui dc delifls hujufmodi , et eorundem poenis cognofcant , ut ealdem moderentur , ct quod aliqui ex eifdem poenas pe- P cuniarias in delinquente· injunflas excquantur, et recipiant, et de conlilio oidmasji ad pr*d>flos et alios pio» ufus applicent, prout respondere voluerint .

XII · *De pradicattone verbi, tb· circa "t&lcflam doflrina reformationem.*

Hoc prafens concilium approbat lingula ftatuta in priori concilio pro ptardicafronc verbi Dei e lita, ct debit* execution! demandanda decrevit; quibus etjam addit ut finguli epifeopi per fe non folum quater in

anno

Anno CmUSTI i if*

anno, prout in priori concilioftatuturnerat, in fuis dioecefibus pradicent, verum etiam A frequentius, quoties commode per eosdem fieri poterit fecundum formam *6c* tenorem conftitutionis concilii generalis in cap. *inter entem* , de officio judicis ordinarii › de contra negligentiani inquiratur in proximo concilio provinciali. Et finguli etiam epifcopi quolibet biennio ad miniinum fuas dioecetes integras per G-ipfos complete vilitent. Et inter vifitandum per fe, & per alios verbum Dei prxdiccnt, & qu» corrigenda invenerint, diligenter reforment dc corrigant *: St* arehidiaconi ad fequendum fuum officium in vilitando compellantur fub poenis in jure communi *Si* ejus difpenfatione contentis, dr hoc ultra vilitattones fieri B folilas per archidiaconos & decanos rurales, aut epifeoporum commiflarios. Et pra:terea decrevif concilium ftatutum prioris concilii pro fuftentandis per ordinarios canonisa & theologo in lingulis ecclefiis cathcdralibus ante proximum concilium execution, demandandum, & quod linguli archiepifcopi & epifeopi in familia fua theologum habeant.

XK *De fradicailone fidenda ptraliot eiclejtajhcot.*

Infuper , ut frequentioribus verbi Del pr®dicationibus inftruatur populus,ftatutum eft,C ut ecclciiaritni paroclnalium reflores, qui de judicio ordinarii ad prxdicandnm fidei rudimenta fui» parochianis habiles & idonei cenfebuntur, Der le non folum ouater in anno , ut antea in priori concilio itatutam erat, fed etiam frequentius, ad diferctionem ordinarii, prcrdicent fub poena imiftionis quart» partis frufluum luoruiu beneficiorum, per ordinarium loci lev ardorum, dt in pios ufus applicandorum ; his vero , qui juvenes funt, & inidonei ad pradica tionis munus debite exequenduni, per ordinarios injungatur, ut fefe ad hoc quamprimum reddant per ftudia in gymnafiis publicis habiles, dt interim per alios prxdica- p tofes fuis fumptibus per ordinario» examinandos di admittendos prxdicari , dc fuas vices fuppleri faciant ; donec de alio juris remedio opportuno fuerit provifum , ‹St ad illud munus, ut diflum eft, obeundum , Unguli tales reflort-s p'redicatores fuos conducant, & cum ipfis conveniant, dc ordinario prxfentcnt ante primum diem Augufti proximi. Granda·vi aurem, qui quinquagclimum annum excelferint, antea non funt foliti concinnari, hoc ipfum fimiliter per ahcs fieri procurent, quibus etiam-clfiftant, dc eorum propria prxfenria prxdicitoribus iplis majorem honorem addent A auflorifatein, dt hoc prater dr uitra commune» in- g ftrufliones *St* tatechifmi lefliones fingulis diebus dominicis, & alus majoribus fellivis, cum non fit concio, per curatos di penlionarlosriieri folita. dr limiliter epifeopi, abbatcsV priores , prioritfx , commciidararii , adininitiratotes, prxpofici, porrici urii ecclesiarum, *Sc* quicutique prxtuut eccleflis cujuscunque monafteni, menlis ruiicop.iljbus, capitulis dt collegiatis uoilis Ct atmexi» procurent verbum in fuis ecclefiis prxdicandum per fe, aut alios idoneos prardicatores, perordlnarium dioecefanum examinandos & admittendos , cum quibus conveniat, & eosdem ordinario prefentent ante diflum primum diem menlis Augufti.- quo quidem piimo die menlis Augufti elapfo, *Si* diflis coiicionaroribus minime ccnduÂis, dc ordinario prxfentatis, quilibet ordinarius quartam partem frufluum cujufcunque ecclefi», cui de prrdicatore minime provifum fuerit, exiget, dic levabit, quos partim ad futtentationem prcdicatorum applicabit, & partim in alio* pios ufus dulribuet dc difponcr.

Anno CuiflTt "5 $9-

Xf7. *De unifirnt doilrina per Jîn/nlot prndtcatorer obftr-vanda .*

Apprpbat fimiliter hoc prefens fynodus ftatutum in priori concilio editum dc metliudc & forma przdicationmn a eradicatoribus obfervanda , addit quoque hoc pr»fens concilium , ut nullus ollicium pr»dicandi verbum Dei afiumat, nifi prips per ordinarium loci examinatus, dr legitime ad 'Mljufmodi pratdicationis munus exercendum admittas fuerit; dr pradicatores admilfi in his, qux circa negotia fidei, *Si* religionis chrlftianc , facr» feripturx, fanflorumque doflorum dc patrum approbatorum tettimo*nils, eccleli** quoque catholic», & conclliorum generalium aufloritate decretafunt, fedulo ac diligenter ititerconcionandum fefe exerceant , populumque in illis Inftruant , prxfertim circa articulos fubfequentes.

Sequuntur articuli de tmdiiïfinibur ec· el^fin .

Articulat I.

Certa fide tenendum eft, nonyblum quod exprvlfe nobis atque aperte per (cripturas traditur, verum etiam quidquid ecclefia fsnfla catholica, aut univerfale concilium legitime congregatum , credendum tradidit, definit , *Si* concludit , *dt* fimiliter quicquid obfervand. prxeepit, quod ad bonos mores attinet, obfervari debet ; *Si* contrarium pertinaciter alTererc tixreficum eft-

Appendix·

Ecclefi» traditiones dr ordinationes, ut qu» dc /ejunut, ciborum abftincotiis, dc oelcflu, feftorum celebrationibus feu feriationibus , dc id genus aliis ad fui oblerva tionem publice dc privatius chrillianos obligant .

De Jaritloruin iueerelMie ‹b· tuVOCttlone.

Arttcului 11.

Rcfle fit in ecclefia , quod -fandos cum Chnllo in coelis agentes veneramur & inf-cimus, u' pro nobis orent, quorum precibus & inteiceflionc Clirlllut hc nobis multa largitur, per quos & in terris multa miracula op^ratut-

?NNO

Dt refit imaçtaum ufn.

Articular III.

Imagines Chrifti & fanAorum funt licit« ad eorumdem reprefentationem & imitarionem » & ecdetn abfque ludibrio dc opprobrih reverenter traAand* funt.

De /«rgarerfo *pofi bant vitam.*

Articular IK.

Firmiter credendum eft poft hanc vitam efle purgatorium pro animabus in quo poena adhuc debita peccatis 'exfolvitur ; quibus tamen fubvenitur piis vivorum operibus , quo citius liberentur.

De tuifieutia carforit A· faagutair Cbriβι ia F.ucbarijluc facrameat».

Articular K.

In Eucharifti· facramento eft relpfa verum corpus Domini noftri Jefu Chtifti.hoc eft, vera caro & verus fanguis ejusdem, immo totus Chriftus; Deus & homo: unde in eadem non panem, non vinum, non eaf. dem etiam, qu* oculis corporeis obiiciuntur, fpecies, fed Dominum noftrum JefumC Chriftum crucifixum reAe adoramus, fiyc in mifla , five extra miflam, ubicunque euchariftia repofita fuerit, autxquotics in fupplicationibus publicis a facerdote circumfertur.

Dt laicorum commuuiaut fub uua tentum ftteit.

Articula/, VT.

Non eft Jaicis ad falutem neceflaria fub utraque fpecie communio, fed juxta legitimam ecclefi· fanAionem fub altera tantum Panis VIII. facramentum exhibere fufficit, in quo carnem dc fanguiqpm atque adeo totum Chriftum fub una duntaxat fpecie fumi credendum eft.

Dt utilitate mijfa.

Articulat KIT.

Miff» facrificinm in recordationem paffionis Chrifti inftitutum, ejusdem palfionis virtute vivis & mortuis prodeft.

pifirb .

afrhca/us РПГ.

Evangelico tantum facerdoti fecundumec-'* cleii» ritum l'-gitime . ordinato euchariftifacramentum benedicendi, confecundi, aut miniftrandi potcilas conceifa eft

Λ *XKII. De ettbortatieuibur tute miuifiertum ficramtuttrum.*

Aeno Cuaisn *559·

Infuper ur populus Chriftlanus facramentorum ecclefi» verum effêAum , vim , ac ufum facilius ac commodius inrelligere valeat , ftatuit hoc prefens concilium quafdam catholicas exhortationes, caique fuccinAas declarationes facramentorum bapttfmi, facrofanA» euchariftí* , extreme unAionis, matrimonii auAoritate hujus concilii edendas, dt inferius inferendas, quas fingull parochi, vel alii presbyteri eorundem facramentorum legitimi minlftri,ipfa facramenta mlniftraturi , lingulis fuam propriam dr debitam exhortationem promittant-, & publice & diftinAe recitent; dr legant ftnguli curati dr vicarii, dum facr» mifife facrificium diebus dominicis dt aliis majoribus, feftis funt celebraturi, infraferiptam exhortationem; dc ejufdem facrificii declarationem publice in ccclcfia fimiliter legant , quo populus chriftianus majori pietatis affcAu rebus divinis afliftat, dt interfit, & ldem obfervcnr epifeopi in tniniftratione facramentorunu. confirmationis dr ordinis, dt confeffarii facerdotes in factamento bcenitentlc, ququidem exhortationes in calce *(aj* hujus concilii mferibuntur ·

(a) De. nes he in MS ilia· nano omiflz fun I.

XKIU. Dt rthgtofit ai uniperfittter mitteniir.

Statuit dt decrevit prefens fynodus, quod ftatutum antea defuper editum execution! mandetur circa religiofos « ad uni· veriitates gratia Audii mittefidos; dc Angu- li abbates , ptiores, & commendatarii exhibeant & prrfentenr *Ipfis* ordinariis nomina eorum, qui mittuntur ad univerfitates, intra hinc dr primum diem menfis AUgufti proximi, & fimiliter teAimonialcs (itéras ipfius univerfitatis › in qua *fuerint recepti, dt* defuper diligens inquifitio per ordinarium fiat.

XIX. De qualitate promoveuierum ai bénéficia .

Hatc prrfens fynodus diligenter attendens quamplurima oriri fcandala in ecclefia Dei, dum Inidonei artate , moribus, *Sc* doArina affumuntur, & ad ecclefiaftica beneficia promoventur, ftatuit dt decrevit, ut nullus inpoftcrum affumatur , aut quovis modo promoveatur ad quodcunque ecclefiafticum/beneficium per ordinarium loci, vel quemcunque alium, ad quem de jure vel confuetudine collatio vel provido, feu qu«Evis alia difjfcfitlo pleno jure, & aliter ad prxfentationem alieujus patroni pertinet, nifi prefens per Ordinarium diligenter examinatus, ab eodem inveniatur idoneus ad exercendum & Implendum officium tali beneficio annexum : alioqui collationes, provifiones, *St* difpofitiones hujufmodi eo ipfo null· fint dt invalid* ; dt eo in calu poteftas difponendi dt conferendi, ea vice., duntaxat, ad fuperiorem, cui dc jure pro-

ft·*

t

AMNO Ciiaitri

vifio in cafu devehit^ pertinet, devolvatur, acfi hujufmodi collatio tninime fada A fuiffet. Et pro obfetvatione prefentii ftaruti concilium decrevit fereniffimam dominam noftram reginam obnixe dr humiliter deprecandam › ne quemquam ad cpifcopatum, monafteria, prclaruras, *feu* quodcunque aliud beneficium ad prcfentaiionem, feu fupplicationem, aur nominationem regiam fpedans dt pertinens, nominet, prcfentct, aut promovere patiatur, niti moribus, fcientia, dt state ad officium dido beneficio incumbens ad Dei honorem. dt populi a-lificationem exercendum idum us, Λ qua lftiea tus reperlatur, onerando conlcientlam domini ordinarii admittentis fcu conferentis, ne In diftrldo Dei judicio fanguisB pereuntium de ejus manibus requiratur. Et pari medo concilio expedire vifum eft, tireras lupplicatorias ad fanAiffimum dominum noftrum papam mittendas, ne quemquam ad prxlaturas, vel alia qurcunque. beneficia promoveat, aut promoveri pariatur, nili state, moribus, dc fcientia idoneum.

XX. *Dt txttuttribat teftamentoruni dtiivit*

li«c fynodus ptovincialis volens *ft* cupiens damno A indemnitati prolium, pupillorum, dt aliorum in rebus & boms ab C inteftato decedentium intereiTe habentium occurrere, dr de remedio providere, ftatuit & decrevit, ac ordinavit › quod infuturum nulli dentur aut confirmentur executores dati ad bona ab inteftaro decedentium, vel extra teftamenta emifta, nili previo editio publico tempore 'divinorum ›n ecdelta parochiali defunAi, faltem pet quindecim dies antea citando mttomilfores bonorum talis defunAi, dr omnes alios interefte habentes, debite exeeuto, & Indorfato, devocato; dt quidam magis idonei juxta difcrctionem ordinarii de proximioribus agnatis, vel cognatis defunAi, fi comparcerint, m exeeutores dativo· confirmen- D tur, cum tamen fufficlente cautione de fideli Bt debita dlfpolitionc dr adminiftratione bonorum dt computo ad finem anni a die confirmati teüamenti computandi reddendo & faciendo; *nec non de debita* refponlionc folutionis' debitorum eviAorutncreditoribus, liqui funt pro rata bonorum, abfquc tamen pr*judicio bonorum pertinentium uxori *A* prolibus defunAi, & cafu, quo agnati cognati funt, ut premittitur, citati recufaverint onus exeeutori* acceptare, vel non comparuerint, conftituantur per ordinarium alii viri probi, & boni teftimonii pii illud officium cum fimili cautione debite cxequaniiir. prohibet E quoque, ne qui locorum ordinarii fibi ipfis aot fuis iamiliaiibus aliqua de diAis bonis, prater quotam iolrtam, recipiant, vel af fignenr

XX/. *De mertuami.*

Item in relcvamen A' fublidium pauperum, ad tollendum ilrcpitmu *&t* mutmur contra mortuaria obloquentium eadem in futurum folvçnda, prout fequltur, decrevit; videlicet defunAorum bonis in inventario, debitis abftraAis, in debitas partes divitis, ubi defundi pars ad decem libras, moneta Scotican* tantuui fe extenderit, vicario illius eccleii* in compolirionc pr‹› annuali fine mortoario pcrtolvi folito, it velle fuperiori folvantur quadraginta fohdi t.intum, *fe* ubi defunAi pars ad lummatn decem librarum fe non exrenderit, fed infra eandem fummam ufque ad vigmti folidos refpeflive in couipoiitionc, de qua fupra, folvatur vicario de difla parte defunAi, pro r.ita quadraginta (olidorum de decem iibris, dr quando defunAi pars viginn lolidos non excellent, nihil inde lolvatur pro *mortuario*, vel vrftei. fuperiori. Si vero defunAi pars ultra fummam decem librarum diA* monet* Scotican* fe extenderit, tum fatisfaciat vicario pro- prxmiftis, ut antea confuetum eft, non obftante prxfenti conftitutlone. Circa barones -vero *ft* burgorum incolas fervetur vetus confactudo· Si qui autem defunAorum jufta inventaria non fecerint, aut bona in ipfis inventariis contenta jufto non extimaverint, tunc per ordinarios in vicariorum favorem de remedio provideatur opportuno: & in lingulis epifeoporum fynodi* hoc ipfum ftatuatur dr publicetur, non obftanre precedent! conftitutionc.

Anno Cstaistr

XXII. Dt ttrrit ed ecclefi» r fftfttnti· bat tafende firmem, feu enifbitbtofim minime locendu l

Penfato diu ecclefi» incommodo, fubditorum hujus regni depauperatione, *A magno* inde exorto, praricrrim belli tempore, dt alias, defeAu habiliqm pro tuitione regni virorum, difpendio per locationem terrarum ecclcfi* lpeAantium in feudo, cm· phitheofi, de aliis aftedationibus dt arrendationtbus, aliis perlonis, quam antiqui, nativis tenentibus, poffeflbribus *St* elaboraDroribus terrarum; vetat *Se* prohibet prefens concilium, ne quis archiepifco|>us, epifcopus, abbas j prior, prioriffa, cominendatarius, prvpolirus, decanus, ufufruAuarius,preceptor, minifter ecclefi* caihsdralis dt collegiat* canonicus, prxbendatius, reAor, vel vicarius, feu quivis alius ecclefiaflicus fircularis vel regularis quascunque terras, ad fuutp beneficium pertinentes, deinceps locet, concedat, aut arrendet in emphitheolini, vel afTedationem quamcunque long. .1 vel brevem, nili duntaxat tenentibus dt elaborantibus earundeni, dt (i quas tales tertas contra prefenti* conllitutionls tenorem locari contigerit,.carundcin locationes, five ad feudum, five ad certos annos fiant, ipfo jure null* exiftanc & m valide cum decreto irritante. Er archiepi lcopi, prclati, Bt alii ex pr«diAi' ecclcbaiiicis dignitatibus *fe* bénéficiât),, terras taliter principaliter m feudum,vel ad annos Jocantes, tertia parte fruAuum illius beneficii, cui tales trira: pertinent, oro uno anno tnulAabunrur, per fupcriurcu. luuin levanda, dc ad pio, ufus applicanda, A eidem

/

Anno Cnatirt M59·

dem poena canonic! « dr prcbendarll ex cathedralibui dt collegiatis cedefits in tertia A parte fuorum bencficicrutn, ac religion ex conventibus relb(iotorum dr monafterlorum in tertia parte (u* portionis pro ano anno, fimilj modo in pios ufus arbitrio ordinarii dioecefani applicanda, punientur, ipfis ni. hilominus alienationibus, feu locationibus contra prxfentis ftatuti tenorem faAis teu fiendis, nullis omnino exiftentibus & invalidis ipfo faAo dr jure, fuper quibus uniuscujufque dioecefis ordinarius lingulis annis tenebitur diligenter facere idquilitioneni. Et prxterea ftatutum eft cafu, quo aliqui cx diftis tenentibus dc terrarum laboratoribus, qui talcs locationesobtinuerint, aut quos in pofterum obtinere contigerit easdem in manibus fuperlorum, in favorem quorumcunque, ex quavis causa refignare voluerint; tumeo in cafu non licebit ditiis archicpifcopis, epifeopis, abbatibus, praelatis, vcl aliis diAis ecclefiafticis beneficiatis in diAi* feudis vel locationibus recipere vel admittere quotcumque alios exiftentes ma pris gradus dc potentioris, quam diAi refignantes extiterint, dummodo fufficlentes fuerint ad hujusmodi terras occupandas & pro etfdem juxta tenorem locationis refpondendis; provifo tamen, quod fi contigerit didos tenentes dt laboratores fundorum deficere in folutione cenfuum, vel aliud committere, propter quod hujusmodi locatio- C nes amittere debeant, & ab illis jufte amoveri, eo cafu licebit drAis prxlatis dt ecclefiafticis beneficiatis, talibus tenentibus amotis, vel easdem terras luis propriis bonis occupare, *(A) vcl* aliis perfonis non majoris gradus & conditioni*, fufficrentibus tamen laboratoribus, *Si* non aliis locare, fub poena terti* partis fruAuum fupradiAcrum, necnon nullrtatis hujusmodi locationis fruAuum ipfo faâo & jure. Quantum vero ad glebas eccieliaftica» attinet, vetat & prohibet priions fynodus, ne «silo modo › aut ex quavis caufa in feudum feu emphitheofim locentur, aut etiam ultra triennium, *Se* hoc duntaxat laboratoribus & occupatoribus earundem de prefenti eisdem poildfi**Sc* non aliis, fub poenis fupradiAis, prurienti ftatuto pro quinquenni? prox me futuro duntaxat duraturo.

fa) forte *apfhfArf.*

XXUI Dt detimu.

Statutum item dt ordinatum extat in favorem pauperum colonorum et agricolarum, quod decimat garbajes, qu» de pra-fent> in inanibus feu libera difpolifione archiepllcoporum, epifeoporum, abbatum f priorum, conimvndatariorum, priorllfiarum, monialium, >r*i'olit<>ru<n, ccclcliarum tumcathedralium, E quam c<>lkg>3tarum, canonicorum, vel pr«bendariorum, rcAorum, feu aliorum quorumcunque cccleliallicorum virorum, tam religioforum quam fecularium, aut per ipfos viros eccleliall cos ad eorundem proprios ufus colligantur, aut iplis colonis ct agrorum laboratoribus Jocentur et adedentur, niti ipforum colonorum ebitat malitia nolentium, videlicet pro uecuu s bujukuodi .ecclefiafticis viris reditus confuetos et perfolvifolltos, faltem communiter ad decennium jam proxime perfoivere, et fufficientem cautionem pro folutione tienda prvftare · Quod fi ipfis colonis feu occuparoribus terrarum recufantibus tales decimas, aliis locare contigerit, tunc hujufmodi locatio pro triennio duntaxat fiat; alias vero decimas, qu* in aliorum manibus ad longum vcl· breve tempus five fuper literas aifedationis..... five tolerantia exiftunt, omnibus modis tenentur ecclefiaftici viri, ad quos earundem decimarum locatio pertinet, ipfis colonis feu terrarum occupatoribus, ut fupra locare; quod fi commode id efficere nequeant, omni falteth ingenio talem conditionem cum decimis hujufmodi de novo conducentibus inire ftudeant, quod colonis five laboratoribus juxta ratam occupationis eorundem moderato pretio feu xftimatlone locentur tales decime, ne adverfus ecclcliafticos viros tali occatione criantur fcandala, aut murmur invalescat in pofterum; fuper quorum executions fingulorum onerantur conficienti*, prout in die judicii refpondere voluerint; prxfenti tamen decreto pro quinquennio dunraxar duraturo.

Anmo Chiuiti *JJ9·

XXII·'· Dr abbrevietia· frectffimm chrmn» cottfijlortaltuin (> tÿtno fracuratorum.*

Statuit praeterea omnia er fingula ftatuta in priori concilio edita pro abbreviatione procelfuum curiarum comitiorialium, df officio procuratoruip obfervanti* et debite execution· demandanda, et quod in omnibus caulis fummariis procedatur fummarie, & de pleno fine ftrepitu judicii, amputatis dilationibus, quantum de jure fieri poterit. Qu* vero fint cauf* fummari* in calce prxfentis concilii inferentur, addendo infuper, quod quicunque procurator vel advocatus frivolam exceptionem replicandam, dupliCaftdam, triplicandam, quadruplicandam in judicio exhibuerit, feu aliter nianifeftedeprehenfus fuerit, pro prima vice poena 40. folidorum, pro fecunda vice quinque librarum monet* hujus regni, m pios ufus, ad arbitrium judicis applicandorum abfque remiflione mulActur, & tertia ab officio procurandi vel advocandi In ea curia in perpetuum fufpendatur dc removeatur.

XXK *Quod nulle abfolutionet dentur ex maitvit ne^ue ad ejfeflum egendi.*

Statuit fimiliter, quod null* deinceps per atchicpifccpos, epifeopos, eorumve otiidales dt commilfarios, vel alios quofeunque. judices ecclcliafticos, ordinarios vel dclegates, dentur abfolutiones a fentenrio excommunicationis, dc aliiscenfuris ccclcliafticis ex quacunque caufa fulminatis, cum illa claufula *frofter motiva ; ex mottvis*, vel iimilibus claululis; fed vel concedantur fimplicitct, vel inferatur caufa In iifdcm, propter quam dentur, alioquin nullius fint roboris vel momenti. Item quod in poliorum null* dentur abiolutiotfcs a quibufvi

len-

Ammo ijdj·

tentiif excommunicationis, & aliis cenfuris ecclefiafticis,ex quacunque caufa etiam contumaci* fulminatis, ad effeAum agendi « profequendl, judicandi t*el alicujus membri curi* officium exercendi, nifi duntaxat tcititnonii conferendi caufa; alioquin null* tînt ipfo jure & invalid*.

XXŸI. Quod tn capitulir uviara *capitulamer gerantur*

Similircr ftatutum eft, quod in omnibus capitulis *fk* conventibus › in quibufeunque aAibus capitularibus· omnia gerantur, et fiant capirularitcr › er in loco capitulari, tam quoad confenfum prcftandum, quam etiam quoad fubfcribendum et figillandum; alioquin fed* ct gefta nulla fmt et invalida.

XXP'II. Dr offcialtbur tl· commiffariis epifeoporum.

Statuit infuper, quod officiales et *cota*milfarli ordinariorum ipforumque delegati quicunque, Tint facerdote», et aliter fufficienter qualificati pro jurifdiAionc eccleliaftica exercenda; et linguli archiepifcopi, epifeopi, et alii iurifdiAionem ordinariam habentes, hoc ftatutum execution! demandent, infra hinc ct primum diem menfis Junii, fuperloribus negligentlam fuorum inferiorum diAo die elapfo fuppleturis·

XXb'III. Dr legitima atate fubditorum regni.

Pr»terea ftatuit et declarat, fubdiro» huius regni, quamprimum vicefimum primum «tatis fu* annum compleverirft, efle et debere cenfeti majores, «tatifque petfeAv; ec ira judicandum in foro ecclesii», quod et in foro civili de jure er confaetudine hujus regni eft obfervatum; et (i qu* aAione* coram judicibus pendent, fecundum pr*fentis tenorçm judicentur.

XXIX. De collettoribnf poenarum.

Infuper ftatutum eft, quod in lingulis dioeccfibus per ordinarios deputentur tres aut quatuor ecclefiaftic* perfon», habiles et fufficientes ad colieAione* et levationem ompium et lingularum poenarum pecuniatumque ftatucarum prrdiA. *cum* poreftatc easdçm in pia opera, modis, quibus fupra, ct aliis legitimis, de eorundem ordinariorum refpeAivc confilio difponendi; qui etiam depurati tenebuntur in proximo confilio provinciali difpenfationi* ct difpofitionis fu* rationem reddere.

XXX. Quod fin^uh parodiant interfiat mtjjie facrificio.

Item, quod a lingulis ordinariis per ecclcfiarum reAores leventur liter* monitoriales, ut finguli parochiani divinis officiis, et przIertim mifl* facrificio devote interlint, lingulis annis per decanos rurales, ct alio* commillarios conrra eos, qui adefle dedignantur, diligens inquilino fiat.

Anno Chîut '05

XXXI. Dr farnt-t literarum ordinariarum, 6· λltarum monitoruhum tr inbibitoriahum exequendarum.

btatutumeft, quod in futurum liter* monitorialet five inhibitoriales fuper piovilionibus et collationibus beneficiorum, et fu*per decimis,* dentur per Jocorum ordinarios, ct eorum officiales fub poena excommunicationis cum hac claufula: *Quam fixnam in tontrarium faeienter fertmut tn bu ftrtptii,* dr *quot for Jic exiommumtatot tn etclejiii Vejirtt Ctr ubi epifeoputJuerit,domtntiir ά-alttr °fejltvtf diebut temporejammer Mtjfa (r divinorum excommuntcatot denuntient & publitetit.*

XXX II. De ratione pro minutie dectmie tb· oblatiombur ante Pafiba facienda.

Cum juxta apoftoli fentcntlam non *Colum* ab omni malo, verum etiam ab omni fpecie mali abftinendum fit, ma*lme vero circa eccleii* facramentorum adminiftrationcm, qu* Dominus nofter Jefus Chriftus, ut gratis inftituit, grati» etiam fidelibus exhiberi & miniftrari voluit; hinc ad evitandum po. pulare murmur, prrfertim tempore Pafcn», dum in facramentj corporis dt fanguinis Chrifti minifterio, in exigendis minutis decimis, et aliis quibufdam oblationibus eccleii* miniftros adeo contingit efle felicitos, ut in grave chriftianorum fcandalum rudi faltem populo, liqgulifque, qui in ecclefia fuerint, ratione veliimenti reddendi, videantur auguftillimum illud facramentum venundare; ftatuit et ordinat hiec fynodus-, ut eccleliarum vicarii, prout lingulis eorum manebit, cum. fuis parochianis paulo ante Quadragelimam in menfe Februario pro decimis hujusmodi minptis, live perfonalibus live mixtis, alii* quoque oblationibus ccclefi* debitis, rationem ineant, et ad huncefteAum literas monitoriales in forma debita a fuis ordinariis refpeAive levent, impetrent, et execution! demandati curent, ut in palchali lolennitate populus chriftianus liberius orationi vacet, idemque facramentum ardenriori pietatis atfcAu, divinoque fervore percipiar, omni tunc temporis exaAione penitus inter diAa: fpontane* aurem fidelium oblationes. faAo diAi facramenri minifterio, ab eis qui libere offerre voluerint, recipiantur; ac nihil exigatur, ut fupra·

XXXIII. De baptituttione infantum fetandum formam a Cbrijio injiitutam, flr *ab ecclefia receptam.*

E

Quoniam Paulus Methvven, Wdlekmus Harla ve, Johannes Grant, *Johannes* XΓ'Ilocks, Johannes Partir, & alu complûtes chatholic* fidei dc ecclefiaftic* urinal,·, drier tore», non folum peftifera hzrefeos dogmata diftcminarunt, fed & novum, inufitatum, dc nul'quam ab ecclelia catholica' haAenus receptum baptitandi modum., induxerunt, unde mento dubitari poilu,

utrum

*-
. Anwo
vhkist s
«559·

qtrum infantes, |b eis dt iimilibu* fic baptizaR, verum baptifma fmt confecuti, nccne · proinde ut hujufmodi omnis ambigajt.as tollatur, dcinfantum (aluti tutius, ac melius confijlatur, decrevit- hate fyno·' Bus, ut-tales infantes a facêrdotibus baptiientur fecundum formam a Chrifto jnft tutam, dk ab ecclefia receptam, in qua quidem fcctclicç *forma faccrdotes* proferant' h*c verba* *Ji-tu e/ baptizatur ego noa* te_, *baptizo ; fed Ji* non *en baptizatur*, ego re *baptizo m nomine Patrii dre.* adiiciendo ' etiam afperlionem, oleum, dt alia inter baptizaqdum obfervari folita· Aiqucut didum decYrtum ad honorem Dei jc infantum faiutem cito dt facile fortiaVur rftbdum ,,moneat patrem & matrem dimotum infantium, ur illos deferant aur Tfelcrendos curent ad fuas ecclehas paroclialcs, dt pitefentandos vicario, curato, aut alii faceruoti illius facramenti legitimo mini-.ftro, dt hog ante quindecim dies monitio, neoi taJpitTproxime fubfequentes, fub pcet>a excommunicationis majoris . Infuper prohibet prafens fyrtodus, ne qui infantes tmpofterum baptizentur, nifi a facerdotibui, dk hoc fecundum communem,formam *ecclefi**, neceilitatis articulo excepto, fub pcenaXcxcommunicationis majoris tamin, patrem, quam.in matrem, quam etiam in1* miniltros, dk patrinos, dk matrinas, dk aliis pcenis a jure ftatutis.

.1 XXXfF.hie *ferramenta eacbariflitt* ~~

matrimonii mmi/ireatur, mjt feta·
dum folium formam ab title·
' 'Jta 'nfluutam. ' «559·

Similiter prohibet htec pr«fens fynodus, ne quis inpofterum orefumat miniftrarc facrameiiti, euchariftfe dt matrimonii, vel -eadem recipere, ftifi fecundum folitam dk confuetam formam ecclefi*, hadenus fite obfervatatn, & a facerdotibus celebrari coniuctam, fub poena excommunicationis majoris, tarn in «miniftrantes dk celebrantes, ""quam eki^m in eadem fufeipientes. '

Apud ardrtw-dominicanprujn fratrum in.. concilio provinciali hujus 'regni Scotis incepto, ut fupra , & liniendo feu finito die io. mentis aprilis, anno Domini millefimo quingentefimo qulnquagelimo dono,

Monitio livi· intimatio concilii provincialis proxime fututi H*c praHcns fynodus figniticat , & Intimat reverendis archiepifcopis VTorunique epifeopis , (uffraganeis , abbatibus, prioribus, cominendatariis , ac omnibus *alus* hujus regni ecc'cliallicis viris , fure concilium Euinburgi m coenobio doininicanorutn die dominica fcptuageiime proxime futura ; ut illic diligenter confideretur, airum/omnia pratfentis concilii decreta liat» extentioni demandata , atque ut ibidem loaiuic contubctur de aliis rebus ccclcliallict difeipiime, ti qu* interim oriantur . I'i tterea vult præl'ens fynodus, ut omnes ecclelialbci ordinis exiftimenrfe hac intimatione fi.tficieifter monitos atque citatos ad diâum ccncilium proxime futurum.

PIUS

PIUS PAPA IV

Sedcjab cm 1559- âd annum ı$ò>·

COLLECTORIS MONITUM.

*A F/bluto **Tridenti** concilii, cateroruni qua acincepi celebratu funt fer Cirijhanum or. bcm tvncthorum colitfltunem praternujjuruni Je b'enetut Labbei . i tor prfi-etur . Nr,- fane plura dedit fupra ÇJ qua necejJaria duxit U' Labbeanam tuiti mem Jentaret. Quanquanr cxcidtjje illi quadam novi., Labbej ptj>i\ mtalla Ki.<ur ego conjiltt rigorem moderatione quadam teniperandupn ratit, omnia quidenf facile obvia , cujut generer' ea Judico, qua tolleflimibu' coact iorum . tiuii: vel nationum ut Hirfauica, Hungartca, alngltca tjjeruniur . Keliqua vero bi.c uljut palantia net edhfic tn familiam redafla ut .non négligerem tjr Jingulornm dignum fofcebm, É> eruditorum defidtria", ea difficultate altae bibendi iollicitata efflig,,trc vija funt . Jlcquiefccndutn ilhr duxi , framontlir tamen leilorilnt ne me aecnfent ojcitanita, fi nibil hic viderint eorum, qua a {fanet0 collcflort primum omijja, er me fortaffi qua/ierint.*

ACTA CONCILII PROVINCIALIS
TRAJECTEN31 S

***ftr mterendiffim.i** <*r--amfliffèmttm dominant, D. Predericum, t):/ if afO- ftolica fcdit gratia arcbiepifcopim Traqeclenfcm ,*

PrzCitriar *reverendiffimu epifcopit compr,macja.'rvi,/ , abbaubu' & praln- lit , tn cîzutate Trajeftenfi, Csr tn/igm ecdefia Metropolitana mdifti ÚT célébrait , anno dom. mtlic/iiuo quingentejimt ftxagejimo quinti.*

Habita dit duodecima menfir nflobrii .

fix Bit»· tu. *II.* IN hoc concilio provinciali fuerunt prae- tentes, reverendiffimus dominus noffer areiiiepifcopus Trajeftenlis.

Reverendiffimus dominus , Nicolaus a Nova rerra, epifeopus Harlemeniis.

Reverendiffimus dominus Nicolaus de Caftro, epifeopus Middelburgenlis-

Reverendiffimus dominus Joannes Kn.ff, epifeopus Groningenlis.

Reverendiffimus dominus Remigius Drutiu', eleAus & confirmatus Lcovardienfi» .

Reverendiffimus dominus Joannes MaliuCus, eleAus Sc confirmatus Daventrieniis

Qui quidem epifeopi funt comprovinciales revcrvndiffimodomino archiepifcopo TrajcAcnli praf.

hosadfuit re.'crendiffîmusdominu' Wilhcimu·. I.indanus, epifeopus Ruremundenfis, vocatus per reverendiflimum dominum archieptteopum TrajeAenfem, & admitfus per fuam reverendiflimam Paternitatem TrajeAenfem in concilium, hoc, non ca quidem ratione, quod effet comprovincialis, fed fubditus lu» P- reverendiffîmx, tanquam decanus Hagienfts , & tanquam fact» pagin» profefl'or, cujus opera atque confibuin fu» P. reverendiflimr TrareAenfi uful efle poterit in hac fynodo Provinciali.

Item fuerunt prxfentes abbates S. Pauli TiajeAenfi* , infulse beat» Mari»'panium Geldri» , prxpoGrus, & decanus metropo- ,epeiir S. [cannis, decani S. Salvatoris , S. perri , S. I· si n s, Λ S. Marie ecclefiarum TraieAcni.i-m, una cum magna copia canonicorum eatundem quinque ecDcleliarum Traj.-Acntium .

Interrogati autem Jf® 1IZ.1tim per reverendiffimum dominum at^hiepifcopum omne» antediAi epifeopi comptovineia/e< , abbates , prati .11 , dccaoi X canonici i:>'dem prr-

1 decreto (jcto far-Ai concilii . ecur·.cnici generalis T..<rntini *fa- it:-* , *quantum* ad fidem nodra n cnboli cam, laniamenta & ritSs ei r reiix catboli- *c» lpeAaeef , refpi oderunt 'udem* epifeopi comprovinciales , abbate-, & archidiaconi, prxpofiti decani ac canonici praetente» omnes, uno fuccellive, ore, fe amplcAi omnia *tic lingula !* m J Ao t./cro corn.i o F Tridenrino aAa concernentia fidem ne.li.m catholicam , (aeramenta & ritus ecci-ii* catholic», *Sc* fe penes u-J vivere velie & moti.

Intuper recepto a reverrndifl.n o don no noflro arclvcpilcopo prafato, prrd fti- ep'fcopis comprovincialibus, abbatibus, archidiaconis, prirpofitis , pr»latis, decanis & canonicis riujuf11.odi relponfo, declaravit quoque fua P- reverendiflima fe quequt obviis ulni> atnpkAI anted Aa fieri conci-

Anno Ch * isTt 1

4ii Tridentini circi fidem catholicam, facrament» & trtus ceded* Dei dçcteta & COnc(ufa .

Quibus peraAis- reverendiflimus dominus Remigius Drytius, ekdius At confirmatus epifcopus Leovardienfis, tam fuo revqrendillimi domini Joannis Mahulii , elcAi dc confirmati epilcopi Dav,cntrien(rs\ nominibus, exhibuit antcdiAo domino noftro reverendiftimo à'chiepifeôpa litteras- claufas il!uflr iliim» duciflx Parmenfis gubernatricis , aftanrediAum reverendiflimutn dominum noftrum archiepifcopum -fyripfcjsj*q,uibusv innuit fua cclfitudo illuftrillima de fuo conlilio <k adviiamento antediAos Kverendiflinip/dominos epifeopot Leovardienkm dt bfventrknfcm ad hoc concil. provinciale, non obftante eo qyod nondum tint confecrat", admittendos elfe, quo fuis prudentia Ac conflit» in'eadem synodo provinciali negotia eiusdem juvarent, dirigere, fuaque jirudentia doArina et experientia traîfare.

Deinde reverendiflimus dominus epifcopus Middelburgenfis, exhibuit quoque.ibidem certum conftlitutionum&depurationum mandatum p-.-r decanum & capitulum tccleii» catbed. Middelburgen.de pertona venerabilis domini magiftri Thorn* Mertuorftir, canonici eccletirr collégial* S. Martini Middelburgentis , faAum , petens, quatenus reverendiflimus dominut nollet archiepifcopus eundem quoque dominum Thomam , ur procuratorem ct commillariuni antedid c cwclertat CJthrdralis Middclburgenlis, ad hoc concilium provinciale ad deliberandum et tradandum admittere dignaretur.

Quem quidem dominum Thomam ledo prius fuae deputation.s mandatu , reverenrblhmus dominus archiepifcopus ad idem ccnc'liiiin provinciale admifit.

Quo f<A<> fohitur» er dimiflum fu'r concilium per ilicum reverendiflimum dominum noftrum archiepifcopum in chriftian* diei heram nonam antemeridianam , quam fua P. reverei.dillima prifentiibus hujus concilii hic in capllkilo compatitur is przfixrt. AAum anno et die prrfcriptts , in domo majori capitulari ecclelia Metropolitane TtajcAenns .

8 I S S 1 0 8 I C V N D A

Heitnt die jovu ,unJtiieu tneafii Odi»· em anno froxiate frajirifi.*

Reverendiflimus dominus nodet archiepifcop. TrajeAvnlis expofuit patribus ionciln provint,*al's* , qualiter fanAa fynodus generalis Ttidentina fellione vicclima quinta, cap. fecundo przccperit & mandant, prout tequirur · r

Cog't temporum calamitas, et invalefceritium hzrefum malitia , ut nihil lit prrtcrmittcndum , quoft ad populorum *dlticationem ct carholicar fidei prrlidium videatur polle pertinere ; ptreipit igitur lanAJ fynodus patriarchis , primatibus , atctiiepifcopis, epilcopis , et omnibus aliis , qui de jute vel confuetudine in concilio Provinciali interefle debent, ut in ipfa prima tynooo provinciali poft finem pt«fentis concilii habenda e» omnia, et lingula, 'qu* ab lue fanAa fynododefinita vel ftatqCuiunr, palatn recipianr, nec non veram obedientiam fummq Romano Pontifici fpondeant ct profiteantur , fimulque haercfyi omnes a factis canonîbus et generalibus concilii* , prsfettimquq at| hac eadem fynodo damnatass publice deteftentur, er anathenratifent *, etc· Idcmque reverendiflimus dominus nqfter archiepiscopus Traicnenfis h»c infequqpdo petiit, ut omnes patres hujus Provincialis concilii ita ut fupra lcAum Al, faciant et fublîtibant.

Anmo Chiihi >φ.

Coniparnit eadein hac fellione nomine reverendi· domini abbatis fanAi Laurentii in OollobroucJ., venerabl~D! Chrilfophoru» Al B berti, ejusdem conventus gubernator in temporalibus et fpiritualibus defignatus ob advertam ipfius domini abbatis valetudinem, qui quoque per' reverenjiftimum dominum noftrum TrajeAenfem ad hoc concilium fuit admiilus.

Deinde (prrfatus reverendiflimus dominus nolter archiepifcopus TrajtAenfis de communi conlilio et ailcnfu fuorum epifeoporum comprovincialium , admonuit et requievit omnes ct fingulos canonicos prrdiAarum ecclefiarum TrajeAcnlium barbas gcflantes, ut infra trium dierum fparium fuas refpcAive abradi faciunt barbas, ad minus forcipe ad latum culmum , ita ut delit in Celero icandalum; idque fub poena fufpenlionis a divinis , et privatione quotidianarum diftributionum, er ad cum modum ea«dcra fuas barbas exinde abradi, ct fi velint , gerere eurent.

Eodem die reverendus dominus abbas In Dickclinjen patri» Transyfulanc milit fratrem Anthinium Barthoiom*i facellanum fuum, conveptualem ddi nionafterri, excu. faturum eundem dominum abbatem, prout id latius contineri dixit in litteris eiusdem domini abbatis ad dominum decanum divi Petri Traicélenfis feriptis, et per hbc concilium provinciale traAanda et concluden da (ubfcripturum , quem reverendiflimus do-D minus archiepifcopus TrajeAeniis ad diAum concilium provinciale admilit ; falva tamen rcverendilhnio TrajcAenfi iteratione litterarum ad eundem fuum abbatepr feribendarunr.

Quo fado reverendiflimus dominus nollet archiepifcopus TrajcAeniis primo, deinde alii comprovinciales epifeopi er abbates, ftipulatione folemni mediante, receperunt , et acceptarunt decreta concilii Tridentini , quartum concernit orthodoxam fidem, faciamenta ct titus eccleli* catholic*, exécrantes, dereftantes , et anathrmatiiantcs omne» et fingulas hrrefes per concilia generalia, et przfenim faernm concilium Tridentinurn damnatas , fpondentes et promit-£ tentes obedientiam fummo pontifici in pr*miliis . ibbares autem adjecerunt fe quidem modo ptatmilio reciperes acceptare, exeerafi , deteftari, et analhematirarc, falvis juramento fedi apoftulic* pixilno* necnon juribus et privilegiis fuorum ordinum.

Deinde atchidiaconi, pivlati,decani er canonici quinque eccleliarum TrajeAi nfium, f quotum nomina hic infetius funt inter *ta)* recepciunt quoque ct acceptarunt, ltipulatione l

tlone folemni etiam mediagtc, decreta (*· cr; concilii Tridentini cire* articulos pt*· roilTos ,'yidel. quoad fidem , facramenta et _znrus ecclefi» cathuiic». Nomina autèm eorundem archidiaconorum, prciatoruta , decanorum et canonicorum lequuntur .

Anno

Reverendus dominui Cornelius de Myetop, prrpolitus et archidraconus . Johannes van den Vecht, deçanus metropolitans ecçleii» . Bucho a Montzima, prepolitu» lanrti Joannit . —\

Wiihctithis Tain de -Amerongcn, decanus fanrti Salvatoris. Jacobus Utep F.ng, decanus fanAi Petri, Adrianus de Zuylfen, de^ canus lanfli Joannlj. Dominus Jahannesab Hogclande , decanus beats Mati». Ft canontci quinque eccleliarqm , videl. AJToute-l rus de Coddenort fanAi Pdtri .Joannes S<etter, lanAi Salvatoris, ptspoiltus Zurphanrenlis.

I.ebuinus Ат Spille,) beat*
Arnoldus Collart,) Mari*.
Theodoricus de Zuylen)
Joannes Rogaeit, fanAi Petri.
Rodolphus Muylart piepo J
litus f.evdeniis. j Metro-
Johannes a Bruhezen .) poiitanr .'
veraidus Ram. j
S^ychardus Scuerinck, bears Maris .
Tyhnannus de Morendael, S. Salvatoris.
Johannes dc Duvcnuoirdt , Scolaflicus metropolitan».
Jacobus Cnuretorft', S. Salvatoris.
Johannes de Drolshagen .Scolafticus bear* Mari*.
Gerardus *de Vcno , metropolitan** .
Gerardus Bofch , S. Perri .
Albertus de Roriclrcm, S. Salvatoris.
W>lhclmus;Pik, S. Joannis.
Joannes aNoirtwic, beat» Mari».*
Theodoricus Bcncamp. J
Otto de Malfeni.) metropoli-
Joannes A rebus. j tans."
ioaunes de Zuylen .)
ctrus kjonrhorll, S. Salvatoris .
Bernardis Coefuelt , beat» Mari*.
Joannes dc Wad, metropolitan».
Gerardus Knoop .) S. Joan-
Bernardus Vyten Eng. y nis.
AJelbertu» a Nyiborcn.) S. Salvato-
Hcymannus Ruysch . ,) ris.
Gaspardus Oom, S. Petri.
Johannes>de Renellc, S.Joanni·.
Florentinus Uerema, S. Salvatoris .
Maximiliar.us a Wailcapplc, metropolitan».
Alberrus Boli.)
Tneodoricus dc Zuylen) beat*
lambertus van den Borch. j Mari*.
Cornelius Junius J
Egbertus Luelhnck. ·)
Valerius Cuysk. J metropoli-
Georgius de Renelfe. j tan».
Gerardus Beycs,)
relpeArve reelsiiarurn'Traiertcnlium.

I Canonici D. Thotips Mertuorriqs, com· miliarius ccelelix catlied, alis Middclburgcniis.

Irem Fr. Chrirtophotus Alberti, adminiftrator in Ourlt rouck , etiam tevetendi domini abbatis tui ibidem valctud.nam nomtne acceptavit quoque, ut *Cupra* per abbates (Epulatione mediante atseptaium fuit .

. MWO LitaiiTt *$®J· '

Et quia pletique canon»or«.n dirtarum quinque eccicliatum TtajeAetifium fuerunt abfentes, decretum fuir et ordinatum per pratentis concfbi patres, quod iidem canonici admoniti, per tuos relpvAivc drianos limib llipiilationc-recipienr , et acceptabunt facri Tridentini concilii decreta, iir quantuni fibrin catholicam, facraiiirnta ettrtus ecclt fi«1concetnit .

Inlupipr decreverunt, ttnanimiterque 'latuerunt eyufdem concilii paties, quod I ratbna die in ecclelia Met top jiitapa Traiertenri in chori iuperiorc parte pubi ce legentur omnes & lingutl articuli m lacto concilio Tridenr-wio Js^reti , ccnciruentes f.rlem noltram catholicam , faciahirnta At ritus eccleli» :· 'Ιβi fi dies ille ciirrtianus non fufficia't legendis huyulmodi decretis, quod leliquum tuer ir, legctut airbus lequentibus , decernentes coldt m arr>t uius teuiomce legendos elle , utÀorrines eos intrlhgant, (% id quidem pullata piim.tus ad cerrum, temporis Ipanum magna campana .

Deinde l everenditlpnu, deminui noller arch.epifeopris Tra/cAenlis auAoruavit dominum Adrianum wilhelmt S^cvk Nuntium huiu' concilii , ad mi jnandur» rrilcribus civitatis fraieAentis , ut *Si* 'pii hoc ipfum campana civitatis publicandum curent, necnon cutatis dc parioribus civitatis TrajeAer.lis .

Similiter tua P. reverendifl.ma author..ravits quoque 'me Joannem de Lan.twcerde Notiiiuin inhalcriprum . ad escipiendurp , an notandum , Ar delcrrbendum omnia hujus Provincial·,! arta eoncilu.

· Decernente» inlupet quod, exinde mini aliud tranabitur, aut in huc concilio Provinciali procedetur ulterius, nili primitus publicatis didi facri Concdti Tridentini circa tidem catholicam, (aeramenta dt ritus eccleli» editis daturis *8c* decretis.

Quibus .il.lolut.s , Patres Concilii Patuerunt ulterius ad alia procedendum , vel in hac domo ca*p.tula*ri , vel a/кı loco congruo, ut Praelati» liberum erit, vel.per lc , vel per fui s legaro» (ufficienti mandato luflultos compatere ·

ruerim sit s r o

Hllbllt <i:t J.'l iitu m.-n/rr (Jfl ilrtr , «■ na кı *J^r'** l

R F.verendilTiiiius dominus nuder Aı,lı'ı.. pileup. TrateAenli» curam piovinnalit hujus concilii, patribus rerulri unam pariem luncilii Meri Trident.rn felic ter elle absolutam , nunc aurem reflare, ur Kcunda pars quar reforma: lonetn contincr·",. pub! ce legatui de canone ad canonem utqn·., ad hnem continuanda. Quo larto d »u lua P. res crendilliina r: cmi.u.umcatui afli <3r rclponluiain (uper annul s gravau.nmm pet Praiatos eccirnaiuni TrajcAetilium , ne· non capitula fu» P. reverend lh.n* r»r · Citis, nec non rrmjc'.anone dcluper per eoldem Prelates, Antndiaconos dt capitula refpcâive conceptis . Denique luam P.

icvc-

Anno Christi 1565.

reverendiflimam com patribus hujus concilii eonvenifle, ut prxmifljs abfoluti denoncienrur in hac tynod» provinciali crimina St ttceffu» omnium A linxuloruro, qu* in eodem concilio provinciali denonciari poliunt, mandant infuper fua P. reverendiflima mihi Notario infraferipto ad reformationum car nonum JeAuram piocedcie, 'prout idipfum fu* P. reverendifltmx obfeqaens~feci ·

Nenpe Jetima texta menfit Oilobrir, aeno ut fufrt.

Continuata fuit canonum leAura reformationum, quique hac Pellione abfoluti non funt, reverendiflimus dominus noder TrajcAenfis praefixit dum ctadinum ad eofdem ulterius legendum.

Die XΓΤΓ. menjii Oflibrit, anno ut fupra, fuit quinta Sefpt.

. Qua quidem Seflione, quandoquidem nec' lidem reformationum canones funt abfoluti, ac proinde craftinus d'es facer eft divo Luc*, reverendiflìm as dominus nofter prafixit patribus concilii diem perendinum ad horam nonam hic comparicuris.

Die Jecimn nona menjtt GJlobrit, qua fuit fexta Sejjia, inno ut Jupru.

Abfoluti· canonibus fuptr reformatione per facrum Tridentinum concilium decretis, reverendi lli mus dominus noder archiepifcopus TrajeAenfis parriDus concilii provincialis.rcliquoquoqueClero prefenti dixit ct propofult, quod cum jam ad finem ufque leAi fint canones er decreta reformationum, ac proinde archidiaconi, przlati, er capitula fu e P. reverendiflirn* nonnulla exhibuerin' gravamina, declaravit fui P. reverendiflima fe eadem gravamina velle vilitate, et cum fuis comprovincialibus epifeoi»is communicare .eoque faAodenuo capitii m feu patres coticilii defuper convocare, er fic fua P. reverendiflima hujus diei fefionem abfolvit ·

D

Die vtcefima fecunda tuenfit Offobrit, anne ut fupra, fuit fepHma JeJJto.

Priufquam patres huius concilii eflent congregati, reverendifltmus dominus abbas monafterii in Dickcligheo, patri* Tranfifulaoz, ftipuiatione folemni precedente, per ne Notarium inferius deferiptum faAa, accepit, atque acceptavit omnia et fingula decreta facri concilii generalis Tridentini, in quantum catholicam fidem, facramenta et ritus ecclefi* concernerent, et prout alii abbates eadem receperunt et acceptarunt, dcreftans, exeerans etc.

E

Deinde congregatis in folito loco concilii huius provincialis patribus, reverendiflimus in Chrifto pater, ampliflimufque dominus, archiepifcopus TrajeAenfis dixit, et propofuit archidiaconi·, prxlatl·, decani· et capitalis ecclefiarum Trajeflcnfiqm, hodio iodidum efle hoc capltulnjn ad audiendum refponfum fu» P. reverendlllim* ct epifeoporuin comprovincialium, fuper nuper exhibiti· gravaminibus ex decreti· facri concilii Tridentini colleAis et refultaptlbu·; petente fua P· reverendiflima ab archidiaconi·, prxlaris, decanis et capituli·, ac toto clero ibidem prefente, an ne parati cflenr idipfum refponfum audire? Unde adtediAi domini archidiaconi, praelati, decani et capitula, per os reverendiflimi· domini Joannis Vandem Vecht, decani Metropolitans· ecclefi* TrajeAenfis, dixerunt ct declararunt idem refponfum fe cupere ct velle audire

c* *1*?. ij 6j

sRefponfoque hujufmodi dato, jubente arthiepifeopo reverendiflimo illud ipfum refpontum per me notarium, fuifr ibidem pal*m lectum, tenoris lubfequentts.

FriJericut Dei 6- ayfhlic JeJit grana artbieftftitfui iraitflenjit.*

Vifis diligenterque expenfis et mafticatl· gravaminibus pro parte venerabilium dominorum arch'diùconorum, prxlatorum, atque capitulorum quinque ecclefiarum TrajcAenlium nobis exhibitis, et ex decretis feu canonibus facri concilii Tridtntint. ut afferitor, refultantibus, habiraque defuper matura cum reverendiflimis confratribus noAris comprovincialibus epifeopi» deliberatione, de eorundem confilio et aflenfu dicimus ct declaramus, nobis nullam alterationem, moderationem, feu interpretationem prxmentionatorum facri concilii decretorum permittam, idipfumque fub certis, eifque graviflimis poenis inhibitum efle; et ea propter omnia et fingula decreta et canones Cfufdem facri concilii, quofeunque etiam-, concernentia, inviolabilRcr fecurtdnm eorundem tenorem ac feriem obfervanda efle et obfervari debere.

Hinc eft quod vos univerfos et fingulos requirimus in virtute fanA* obedienti», atque fub poenis er cenl'u ris in facris canonibus et concilii Tridentini decretis, cautis, contentis et expreffis, quatenus, omnia et fingula fjrpe mentionati concilii T'lidentini decreta acceptetis et palam recip;atis, pro. ut per eadem, nec non fanAiflimum dominum noltrum Pium pontificem magnum mandatur.

Ita erat fubfcriptum, Fredencus-a Taucenborch, archiepifcopus TrajcAenlis.

Nicolaus a nova terra, epifeopus H-irlemenlis.
Nicdlaus de Caftro, epifeopus Middclburgenfis·
Johannes Knyff, epifeopus Grcningenfis.
Remigim Druitius, eleAus Leonard enlu.
Johannes Mahufius, eleAus D-sehtrieniis.

Proinde leAa huiufmodi declaratione & refponfo reverendiflimi domini noftri archie* pifeopi, reverendus dominus Johannes vanden Vecht, ecclefia Metropolitan* TrajeAenfis decanus, tam fuo quam reverendorum dominorum arthidiaconorum, prolatorum & capitulorum ecclefiarum proaiAatum nominibus, dixit, & declaravit decreta conci-

Ah-in 1565. cilii Trijentini, quantum dd .notum 4 vite reforrtiationem attinet, tanquam prorfus necelfariam fe velle acr *eptare , falvis* jurildiftiombus, juribus , privilegiis, libertatibus , ftatutis , confuctudinrftos, ct exemptionibus archidiaconorum, preiaterum 4 capitulorum quinque eccleliarum TrajcAenlium › de quo cxprclfe proteftabatur , petens fibi decerni per revercndiflimum dominum noftrum archiepifcopum ejufdem refponfi *4Jeclara*tionls copiam , 4 certum competenrcm ternpnurn ad defuper deliberandum 4 communicandum cum archidiaconis, prclatis 4 capitulis prxdiflis. Unde prrfatus reverendiflimus dominus nofter pr*via rliquali deliberatione- antediAif archidiaconis, praelatis 4 capitulis 'concedit antediAi refponfi 4 declarationis copiam , prxfigens eifdeiiL. terminum ad deliberandum ad triduum, ac ipfis unum pro prima, fecundum pio fecunda, 4 tertium dies pro tertia dilatione., aille nando.

Quo faAo, reverendus dominus decanus Metiopolitan* ecclehc prrd.Ax, alta 4 inteiligibili voce interrogavit, ab archidiaconis, przlatis 4 capitulis ibidem p.cfentibus , an ne haberent fuam acceptationem, declarationem 4 petitionem fuperius faAam, ratam 4 gratam , quod autem nullus archidiaconorum, prclatorum.4 capitulorum^, quicquam in contrarium dicerer, fed prorius omnes tacerent, tacendo declararent fe idipfum habere ratum 4 gratum.

painta AXI'- menjti OSlabrit, ante ut

Poftquam reverendiflimus dominus nofter archiepifcopus TrajeAcn/is patribus hujus concilii provincialis dixiffet , hunc diem prafrxum elfe reverendis dominis archidiaconis, prclatis, 4 capitulis quinque eccleftarum TrajeAenfium ad refpondendum nuper* declarationi per fuatn P. reverend.(Tiniam ab archidiaconis, pralatis 4 capitulis prxdiAarum eccleliarum, an ne fuunu. huiufmodi refponfum haberent paratum . Unde reverendus dominus, decanus Metropolitan* ecclefi* pr*diA*,tam fu* ecclelix, quam archidiaconorum, prela torum, 4 aliarum eccleliarum nominibus exhibuit eorundem dominorum archidiaconorum, prxl.itotum 4 capitulofum in feriptis tel pontum ad manus fux P. reverendiflrmx , quod jubente eadem fua P. reverendtlbma ;bidem per me Notarium infraferiptum ra.aiti fuit leAum, tenoris fubfcquentis.

Aηvò 15,65.

tularu»

ijjjiKqut tcclefaruiu Trajeflnifiunt› al letla- ' 'fimum lonnuu»· noliru ·J'raftthnlem.

exbibltn gravaf.lKlbur per eu Jem fr^lann "fultantibui let

J'aaih ceealtt 'l rtientuti.

Reverend.untie pater, atchlp/eful amplifliltlC .

Quooiatn P. veftra re'.cren.llflimi decla- i:v>t nulla.U altcrationcm , moderationem leu inierpriranoiiem pramentinnatorum facri concilii decretorum gravaminum veftr* P. revercnddlim* permitium , imo idipfum Culi certis iilque gravillimis penis elfe inhibitum ; eapropter omnia & lingula decreta & canones cjitdem facti concilii, quofeunque etiam concernentia , inviolabiliter fecundum eorundem feriem 4 tenorem, obfervanda eTc 4 obfetvari debere.

Idque de confenfu Λ conhlio dumtaxat confratrum reverendiflim* Γ. veftr* coepi. Cfcoporum comprov *mcialium , tic nos fen*tiente· hujufmodi fubitaneo line ulla nobifeum coinmu ii icat io oc habita refponio ac declaratione gravatos, cupientelqae in terminet nob.s prxiixo P. veftr* revetendillimar fuper pr rimlib gravamine refpondcrr , e'dem P. veftr* reverendiflim* in modum infraferiptum refpondendum duximus, prout per prxfentium tenorem refpondernus, petente' ut eadem ve Ira P. reverendilfima hoc noftrum refponfum benigne accipere, rquique , boniqae contulere dignetur I

In primis , quod nos cupientes fatufacere intentioni patrum congregatorum in (acrofanAo concilio Tiuk-nt.no, necnon regi* majeftatis catholic* detidciio, requirito a reverendiflima P. veftra a nobis omnibus 4 lingulis fulflagO » prout hoc in coinniuni CouciiiO provincial! folemni more oblcrvarl confuevir, omnia 4 lingula, qu* in facrofanAo concilio Trident ino dee. eta funt , in quant*! concernunt fideqi nollram catholicam, adminiftr amnem fac ramentorum, nec non ritus eorundem, publice communibus futfraçils , etiam ftipulatione fabfecutas tama nobis quam a veftris conf.atribus coepi fcopi* comprovincialibus 4 abbatibas acceptavimus, 4 in publicationem eorundem confenfum noftrum adhibuimus .

Et quantum ad reformationem attinet , eandem quoque tanquam prorfusnccetfatiam, quantum fpeAat ad vitam'4 mores, Jubenti animo amplexi fumus ; in quo utique nos noftio officio funAos efle credimus-, delideriogiiepatrumconcilii,4 fact* maieftatis catholic* fufficienver fatisfecifle .

Verum quoniam multa alia funt in decretis prsdiAis contenta , que nihil commune habent cum reformatione vir* ac morum, quorum acceptationem ecclclias nofttas, illa-

J

Anno QraiiT \>6j-

— brumque jurai, iurifdidiones <- prl/ilcgia , libertates, csepiptiones, bona , & Wtdabili· ter haAexuis obfervatas confuetudlne* Jxdcremus ; hmc ell, 4«KJd hos cupiente* eadem · fervare ilfxla atque illibata ,- prout C»farea nu[ellas feli, recordat. In translatione tern* poralitaris primo» dAride regia Sc catholi, ca.maiellas tempore fuie inaugurationis, & pè/freino >P. veftra reverendillimu ante admiiiionem mkarchlepifcopatqm Trkjcdanfem, in eifdem· no* confervare faCrbianfte addixeujnt,. non (WTumus eadem, In vim juramenti noftri ecclefiis noftri* pr<_fertim, prout ibidem decreta funtaceeptire, dequo prbtaftamur expedite.

Et quia huiufmodi veftr» P. reverenditQma declaratio fada eft cunt, conlilio dumtaxat privatim » & extra concilium habito comprovincialium epifeoporum, de quorum particulari dt privato commodo nec non adipiftenda jurifdidione archidiatonorum Ac capitulorum eccleiiarum TrajcAentium agi. tur, cujus etiam ratione lites, & quxftio. nes habit»- funt, (inique etiam inter illos nonnulli, qui nec ordinem epilcopalem, nec iürifdiAionem habent, & per confequens votum decilivum de jure habere non poliunt» Imo quod amplius eft, nobis fpreris, inc^n ' fultis & inauditis, licet tamen ratione jurif-' diAions nobis Si archidiaconis noftris votum etiam decilivum competere dignofeatur , prout etiam in duobus notiliimis conciliis provincialibus Colonienlibus fub reverendiffimo domino Adolpho, archiepifcope Colo, nienfi celebratis habuimus.

Et quia nos quoque a 1'. veftra reverendiffima aft prefens concilium vocati fumus ad confultandum «Sc pertraAandum fuper iis , nux Dei gloriam , ebclefi» decu«, unitatem fidei , morum emendationem arque animarum (alutem refpicerc dignofeuntur , eaque forma non lit obfervata , imo ad hoc ^equidem reqmiiti fumus, ita ut nullus traAatus aut confultatio nobifeum habita hanc 'vcftrx P revcrcndiffim» declarationem prscelfe·

Dicere cogimur honore At reverentia veflrx revcrendillimx (alvis, eandem declarationem elle nullam , nullitatifque^ vitio fubjacere , atque proinde ad ejufdem declarationi! obfervationem no* minime teneri , de quo etiam tenore pr*. (cutium expreffe proteftamur « ut progreffuni facri concilii impedire velimus, fed potius ut ce facilius line noftra Iciione idem (aerum concilium fuum confequatur efleAum .

Proteftantes InCuper ,quod fi durante pr»fente concilio provinciali aliquid tradetur»- diffiniatur, aut terminetur nobis inauditis βi ineon(uitu feorfum, & extra concilium, aut li quid traAatum , diffinitum aut terminatum fuerit,quod hoc iplum habeafnus pro nullo· Ita erat fubfcriptuin, de mandato' reVerendoruin dominorum archidiaconorum, pedatorum & capitulorum quinque cccle(istum prrdidarum .

Lamfvverde, Not. Seer.

Anno Cuaitr,

Kodemque refponfo leAo» reverendillimus dnnnnus arçhqepifcopu* Trâjedenli* hojufmodi refponli petens çopiam , juftitque per fu'am P. reverendiffimam diAis aichidiaco. nis , prxlatssdk capitulis TrajoAenlibus £aululum fecedefe, ac prius, communicato conlilio cum epilcopis comprouincialibu* Sc abbatibus, de omnium eorundem epneoporum Se abbatum confenfu & alfenfu dixie P. fuam reVerendillimam non putare archidiaconos , pr»latos, φ capitula pradjAi in "nulld gravatos'aut gravata efle, eo quod fuper (applicatione certa quedam-gravamina^'continente , ratione certorum decreto-' rum atque ftatutorum concilii generalis Tri- 7 dentini fu» P. reverendiflim» oblata ad communicationem habendam cum eadem fua P. reverendilfima & epifeopi* comprovinciales non fuerint ad milii, ex eo & ob id , quod (applicantes non deberent effe judices aut confultore* in negotiis propriis in diifta (applicatione contentis.

Secundo, quod reverendifltrai domini cplfi'ifpi eleAi & confirmati Leovardien(ej dc Daventrienfes de jure vocem habent in negotiis fu« ecclelix At dioecefis , etiam antr confecrationcm obtentam .

Quantum attinet M luramcptum impera tori» atque/egi» majeftatis ipfi* przftitum , hoc fe polle allegare, loco dt tempore^ opportunis , |uramentum autem a fua P. revereridiliima prxllitum in nullo violatum ..file, neque violandum , memores tamen eo* elle debere , quod in juramentis intelligi debet excepta (uperiotis auAoritas . Eui ad illum finem fu» P. reverendiflimx porreAa efter fupplieatio ad invicem tranandum Ac colloquendam., hoc in fu» P. reverendiffimte patellare Ac arbitrio non fuifle , quum ex debito obedientix teneantur in omnibus &r per omnia fequf decrqta atque ftatuta diAi facriTridentini concilii.

Et quoniam antediAi prrlati, archidiaconi dt capitula feripto primum, deinde verba alligarunt comprovinciales epifeopos elfe fufpeAos, eo quod de ipforum privato commodo hic agitur, nempe de exercitio jurifdiAlonis eccleiiafticç & aliis, prout latius in diAo refponfo in (criptis per eo< dato continetur .

Rcl'pondit fua P. reverendilfima antediAorum epifeoporum comprovincialium nominibus fe merito fufpeAos haberi non debere, quum nihil hic attentetur, nili quod autho rtate facri concilii generalis oninifc" per univerfum orbem terrarum epiicopis peimiflum , indultum & irqurflum fit, etiam tub poenis in ejufdem ccncilii generalis decretis contentis , potiflimum quum ipfi in concilio generali prxhabito vota fua in proprium., commodum dt aliorum detrimenium non inveniantur orotuliffe , Imo nec ejufdem con cilii tiaAatibus InterfuilTc, excepto folo re verendiffitno domino epifeopo elcAo Davcntrienti, quo in diAo concilio .prvfente non iftiufmodi, fed dumtaxat negotia fidei dc (aeramentorum traAabantur : his addens fua P. reverendilfima , quod prxlati dc capi tula in hoc provinciali concilio vocem quidem haberent decifivam in negotii* ipforum commodum non rcfpicicntibu*.

Ac

Anno (rfXItII 105-

Ad qu» reverendus dominus decanus metropo^tan* «cclefic TrajeAenfis qui bus fuprj nominibus refpondit Ar dixit ', quod maxime fttfpeAI haberi debeant fidem eplfcopi comprovinciales, quum ratione jurifdiAionis rcclefiaftic» etiam in judicip contradiAorio lites habita: lint, atque per fenyen tiam decifalain favorem archidlaconotum & eccleiiaruin KrajeAer.lium ptcdiAarum,»$t quod propterea infiftat fuo priori refponfo, maxime atterito tfupque, quod quum votum decifivum dependeat ex auAorltate jurifdtAionis, mon Jutemordinis eplfcopalis, quod ideo epifeopi ifl concilio prrfentes , quum non habeant uirifdiAionem, nec ttebeanr o tiam in prefpnttconcilio ad votum decifivum admitti, fed folum illi qui habent,(Qi non funt fufpeAi) hujufmodi pttifdlAionem ; proinde etiam irchidlaconos , ptxlatos & capitula inbrntcs, βτ habenna jnril liAionem cpifcop.tlcm ad vota deciliva trfprAivr admittendos elfe, Al aimittenda , maxime attento quod lint in ea pofleflion··.

. Ft fuper declaratione lu«c I', reverendifiinix , qua declarant roldcui prxlatos admittendo·,, ttbi non a^ iur de lilorum privatocommodo, dixit idem dominus docanus nominibus quibus fupra, eofdem generaliter elle admittendos, quum hic dc iliorum privarq commodo non agatur, fed folum de damno communi vitando, «St alii epifeopi comprovinciales agant in prxjudicium di·Aorum arctiidiacnnorum, perlatorum & caP'tulorum de lucro captando.

Ad hoc ultimum fua P. reverendiflima_. icipondit epifeopos comprovinciales nonCertare i'.e lucro captando propria auAoritate, fed in vim legis atque llatuti per concilium generale per torum orbem terrarum promulgati, cui velint nolint, in vim jutisjurandi pratiiti obedite tenentur «St obligantur .

Deinde communicatione habita cum epifcopts comprovincialibus & abbatibus videl. S. Pauli TrajeAenfis, infui» beat» Marie partium Celdri» & abbate de Dickelingen partium Tranfylvlanir , declaravit fua r. rcverendlfliina , dt declararunt antediAi epifeopi dt abbates in omnibus & per omnia, nullo excepto , parendum atque obediendum elle fspe diAi Tridentini concilii ftatutis arque decretis: abbatibus iifdem hoc adjicientibus , fe hoc quoque declarare , falvis refpeAive juribus dt privilegiis fuorum ordinum .

Quo faAo redierunt archidiaconl, praelati ct capitula quinque cccicliarum,(qui dum proxime przfcripta declaratio iterer fecelTetant) ad reverendiflimum dominum noftrum archiepilcopum TrajeAenfem, atque repetentes per diAum dominum decanum metropolitan» ecclefi» › dixerunt , quodinfiftant fuo priori refponfo atque proreflation! , dicentes denuo ex caufis prarfcilptis nonnullos epifeopos comprovinciales in hoc prafenti concilio, (quantum illorum proptium concernit commodum) elfe fufpeAos, ea propter illos honore tamen et reverentia Illorum falvis , non agnofeant tsnquam judiees, porrigens eo iplb idem dominus decanus, nominibus quibus lupra.

Amno Cnbisti «0i·

rtverendiflimp domino noftro archiepifcopo novam aliam brevem petitionem leu (supplicatiopem, petens quatenus fua P. levcrcndihima eandem dignaretur accept irc , prout eandem acceptavit fua P. revcrendiUïma , dicens quod eandem cum fuis uomprovincialibiis epifeopis vifitabit, et defuper de libetabit in craftinum diem aut diem fab t^ati ad horam nonam, quam fua Rfreverendilliina patribus concilii ad hoc Capita ' lum comparituris prefixit: adytvns tua P reverendlflima, quod reverendlflimus dominus epifeopus Harlemenfis hoc die non poflit ndefle , fuam P. reverendiffimam hoc ipfum antediAo domino decano Metropolitano ho ra quinta hujus Dei vèfpertina Indicaturum . Et petita tam rcverendtflimorum cplfcopcrum *comprovincialium,* quant archidtaconorum , pririatorum et capitulorum nominibus omnium prxfcriptorum copia › folutum fui ' hujus diei concilium Brevis aurem Illa pe titio feu fupplicatio prrmentionata (equitur in modum infra feriptum.

Quia gravamina noftra ad iHum folumniodo er nullum alium finem reverend iflinw. veftr» P. exhibita funt, quam ut P- veftra ' reverendilhma cadèrn vilitare , coque faAo nobifeum defuper «.oinmiinicarc pro moderatione obtinenda ab iis, quibus hoc in vim Concilii Tridenrini permifliim effe dignofeitur ; quod quum faAum non fit petimus omnia ct lingula decreta ..oncilii Tridentini derogantla ac preiud'cantia juribus, jfrisdiAionibus, privilegiis, libertatibus exemptionibus er laudabilibus confuetudinibus cccicliarum noHrarum , eoi undemque decretorum exeeirtionem (ufpendi, donec et quoufque eandem moderationem a fummo pon-/ tifice , aut rege noftro catholico obfuerimus Ita erat fubfcriptum , dc mandato reverendorum dominorum arciiidiaconorum , prolatorum et capitulorum quinque ccçleliatuiu predidarum.

Larasweerde Not. Sec

Di- virt/iuM ftxte meufit ofltbm fuit habita nova Seffin, aima ut fufra·

Qua quidem feflione , jubente reverendiflimo domino noftro archicpilcopo lcAa (une qurdam ex patte abbatum, que funt P. revt rcndilfima heri dixit fuiffe omnia, videlquod declararent prout (equitur. Quia abbates heri dixerunt fe in omnibus et per omnia obedire velle flatutis ct decretis concilii Tridentini generalis falvis eorum privilegiis et exemptionibus, interiogati anobis quomodo hoc intelligercnt, refponderunt fe cupere privilegia quidem er exemptiones fuas elfe falvas, fed nob In illis talibus, in quibus per décréta generalis concilii Tridentini fpccialiter, vel generaliter iliis eft derogatum ; nam in illis tanquam filii obedietttic obedite intendunt facro concilio et fanA.ilimo domino noftro pap«.

<Jua quidem cedula refponlionis leAa reverendi domini abbates S. Pauli TrajeAen. jis , infulr beat» Mati» vliglnis panium Geidci*, ct in Dicirelingen partium Transy-

Anho Jjo;. fulaniar rogati a reverenddTifUQ domino noftro prediâus, an ne ita fentirent, refponderunt quod tic,et approbarunt id quod leâum fuit, uti pruna facie apparebat.

Poftnmdum revcrcndifltmus dominus architpik opus I rajeffenfis docendo, quod rev-iendiil.i»!^d-nnim çpifcopi Leovardicnlas et D.iventi.enfes elcâi et confirmati', non tamen contectati, per luam P. reverendi!'·tiniam luerint et fint admifli ad ordinandum, confulendum et tra-Handum cum fua P. rereverendiilima ca quse in hoc concilio provinciali .agenda et traflanda incumbunt, exhibuit fua P. reverendiflima literal claufas liiuftriflim* ducifte Partnenis, gubernatricis, etc. quat quidem litter®, in parte hanc materiam concernente, fuerunt ibidem B per me notarium infraferiptum leâ®, tenoris (ubfequentis .'

HoogVverdige in Gcdt, befondere goede Vrint ; Altoo van vvegen dc gekoren Biflchcppen van *Levvaerden en van Deventer* ons te kennen gegeven is gcvveft, hue dat tyluyden by U. L gevoerderi en befehreven zyn gevvecll ten concilio provinciaelbinpen» Utrecht, endcofrs gcconfulteert hebben, hoe zy hen deshalven zouden hebben te holJcn ende regulcren, hen latende duncken, dat zy behoiten geexeufeert te zyn der comparlticn aldair, aengefkn dat ty niet geconfacrcert, nueh geftelt zvn In poflefiîe van haire Bkdommen, kounen C U- L· nyet verhaiden, dat vvy acngemeikt dievootfz. Bilkhuppen re vera gekorcnzyn, hebben voor çoet neegefien InretpcAe van haiie geleerihcyt, ervarentheyt, goct ieven, ende andere goede qualitevten, dat zy hen aldair vurgm, ende veynden latcn, ende hen bclaft ai|<> te doen, om met haii ten goedrn ruv-it die dingen ten beften te holpcn llueren, ende ordineren, tôt voerdetinghe t ndc^ianthaldinge van onfen heyhgen gelove ende religie, tôt gemeyn welvaert der heviigrr Ketken, ende. des Gccflelvken fl.iets, &C.

' Gefchrevcn tôt Brueflelcden tvvedendag des tuaents *Oâobris,* 1jôj.

En was ondcrteyckcnt.,

Margaret» ›

Deinde reverendilhmus dominut nofter archiepifcopu, Traicâenlis tefpondendo petitioni revercndofum dominorum" archldiaconorum, prxiatorum & capitylorum quinque ecciefiarum TraieAentium, dedit dc c-xhibuit lux' P· feverendiflim® eandem re<j>un(ioneni in lcriptii, cujus tenor fcqultur,

Frederictis, archlepifcopus.

Perfpefla ac mature vifitata fupplicatione continente petitionem lufpenlionn exeeutlonis nonnullorum *decretorum* facrofanfli concilii Tridentini, nominibus reverendorum dominorum archidiaconorum, prolatorum & capitulorum quinque ecciefiarum Traieflenbum, die helterna vicelitna quinta Octobris nobis exhibita & porteâa, habitaque defuper deliberatione ac communicatione A cum reverendiffimis dominis noftris comptovincialibu, epifcopis, fimuique abbatibus in concilio hoc provincial* congrcgatis*de eorumdem conlilio βτ aflènfti dicimus & de» claramus, non efle in noftra facultate aut potciUte petitionis ab ipf.s fait* fufpentionem concedere. 15°i*

Supeicfl igitur ii opportunum aot neceffadum eflq videbitur, ut pari confilio tracerons dc cultu divino, morum reformatione, atque emendatione vit®, & aliis eodem pertinentibus. Et erat fubfcriptum, de (pedali mandato Amplifl". rcverendilfimi domini, D. Frederk'l archiepifcopi, alioruiuque pr®·fatorum aflenju, & lubilgnatum

Henricu» Zonnius, Not. Secr.

Qua quidem refponlione reverendiflinf domini archiepifcopi per me notarium in frafcriptum k-âa, reverendus dominus decanus metropolitan* eccleli», quibus liipra nominibus petiit, cum diibs archidiaconis, praelatis & capitulis paululum fe.ederc & dclupir delibei/re, prout dc cotdcnfu fu* P. reverenddhmc frnilit & délibérai it, qui poll parvum temporis intervallum cum eisdem archidiaconis, <'k prelatis rediens, dixit eosdem archidiaconos pri'laios, & capitula ecciefiarum petere copiam hujus fu® P- rcverendiflim* refponiioni: quam quidem copiam eqdcn^fua P. revercndilluna eisdem archidiaconis, prxlatls & capitulis annuit & concefsit una cum termino ad detuper deliberandum: & ulterius idem dominusdecanus metropolitan* ecclcfi® quibus Cupra nominibus dixit archidiaconos, prrlatos Ac capitula contentos efle dr contenta, quod infuper procedatur ad reformationem, prout m eadem fu* P. reverendifsiini· refponlione. Ad cetera iidern domini arehidiaconi, prrlati dk capitula habita per ipfos deliberatione, refponfuroi fe dixerunt lux P. revercndifsini*.

Deinde per. reverendifsimum dominum D noftrum archk-pVvopum Tra/eiftenfem interrogatus venerabilis dominus Thomas Mertvoritius, canonicus fanôi Middelburgcnfis, an ne acceptaret omnia ea ad formam eam qua abbates acceptarunt decreta concilii, rcfpondit idem dominus Thomas commiflarius in feriptis, qc fequitur.

Cum rcvcrendifsimur in Chrillo pater dc & archiprvful ampliflimus vicefima fexta oAobris a domino Thoma Mertvorftio,commilTario venerabilium dominorum decani dt capituli cathcdraiis ecclefi® divi Petri Milddclburgcnlis, votum dt mentem expeteret de decretorum concilii Tridentini acceptatione, rcfpondi dc refpondeo per pr®-£ fentes me omnia dcftngula, qu® ab eodem concilio Tridentino definita funt dc ftatuta palam recipere, tam qu® fidem, quam morum reformationem dc venerabilium facrementorum idmmiftrationem concernunt, & publice detcftari dc fimul anatheinatizare omnes hwrefet a facris canonibus & generalibus conciliis, prefertirnque ab hoc cotscilio Tridentinô damnatas, falvis femper privilegiis & immunitatibus fuptadiftorum. domi-

Auso Ce»<"n 1JÛ5- dominorum meorum decani viccdecani et capitula ^quibus per eadem decreta exprclle derogatum non exiftit, falvls itidem ftrati'S aliifque privilegiis pofthac pcr-fanAifs. dominum, 1). noftrum papam, l'am'Umq>ie fedem apoftolicam eisdem concedendis, ct f.u antiqui» renovandis Λ moderandis

Poftlizc jufiit reverendilfimus don. iius nofter archiepifcopus ddmino comuftfario reverendi domini abbatis S. LaurentiizOoftbrouck, bt adierat prbxiu a vice plenum' mandatum ad fteipiendum Sc acceptandum, preut fupra per illos abbates eft receptum.

Die Vuefima nona menfit Oflobrir, anno >r *Japra, babitt fuit decima feffto.*

Qpa quidem feffione congregatir ibidem prasentis concilii provincialis patribus cum revcrendftlimusdominus nofter archiepifcoptH TrajeAenlis dixilfet hoc capitulum elfe IndiAuin ad audiendum refponfum dominorum archidiaconorum, prelatorum Sc capitulorum, petivifletque, an ne iidem domini paratum haberent fuum refponfum rev. D. decanus metropolit. eccl. illud ipfum rrfponfum exhibuit In (criptis ad manus fu* P. rev. quod ibidem jubente fua P. reverendirtima fuit leAum. *per me* notarium infraferiptum tenoris fufequentis.

Λ K 2~u I 4 I Γ 1 O

/ircbidiaconorum, prolatorum, 6- capitulorum quinque ecclefiarum Traieitenjium, quoad declarationem failam per, reverendiffimum dominum no (lrum trebleptfeopum Trajefleqfem fuper(applicatnine per requirentet faCta de fufpenjîone exeeuttouir quorundam decretorum concilii Trtdentini.

Reverendiflime in Chrifto Pater archipr*· fui ampliflime.

Quamvis ex noftris prioribus refponfis, declarationibus, ac proteftationibu* coram reverendiflima P. veftra faAis abunde teftati fumus, At ingenue declaravimus nos nunquam intentionem habuilfe, prout nec adhuc habemus, nos apponendi facrofanAo concilio Tridentino, fed illud acceptaverimus, in quantum fidem noftram catholicam, facramenta eccleii*, ritus eorumdem, becnon reformationem vit* ac morum concernit, prout ad oculum eft videre ex declaratione ner nos vicefima fecunda oAobris faAa, aq quam nos referimus, ita quod nos quoad concilii mentem & przcipuam intentionem putemus nos officio noftro ac defiderio concilii, *St* facr* regi* & catholic* majeftatis fatisfeciffc; quia tamen In diAis decretis multa funt At continentur, qu* cum fide noftra catholica, reformatione vit* ac morum nihil habent commune, fed folummodo concernunt ademptionem jurisdiAionum, libertatum jurium exemptionum & laudabilium conftietudinum noftrarum,quibus facrum concilium voluifle prejudicarc, *8t* nos privare,nobis Inauditis, in animum inducere non potuimus. Rogîvimus propterea obnixe per reverendiffrmam P. veftram ea ckxrcta, 'eorundemnue exccutioncm pro fua lolita çrga omnes humanitate fufpendi, donec a S. D. N. papa defuper interpretationun, aut a rege noftro cathoi'co *mode*raf.i ncin obünuillemus. Et licet P.» veftray re·, icr.difliina fecundum decreta lacri con»·:! i Tiidcntini, bullzque per modernum (anAithmum pontificem Cup< r illius confirmatione promulgat* jus, facultatem At poteftarcm habuerit hujufmodi fufpenfionem nobh concedendi, attento quod t.im diAum concilium quam fummus pontifex in bulla fuper diAa confirmatione*concilii emanata fedi apoftolic* · interpretationem, *St* moderationem omnium difficultatum & controverfiarum, (liquiex diAo concilio, Il- hufque decretisobott* fuerint) t xprefte dt dtfern, verbis refervaveritdeclarandas, et decidendas promittendo eisdem difficultatibus pro omnium provinciarum ncccllitatibu<, ea ratione qu* fanAitati fu* commodior vifa fuerit, providere; decernendum irritum & ina*fie (i* (ecus a quoquam quavis auAoritate Icienter vel ignoranter contigerit attemptari idque fub mdignatiohe incurfionis if* omnipoteTitis ()ci, «c beatorum Petri & Pauli apoftolorum, reterendo defuper ad bullam pretuflam, io qua quidem refervationr moderationis & declarationis tacite procufdubio videtur elfe comprehenfum congruum., tempus, intra quod hujusmodi moderationis fbllicitatio a fanAa fede apoilvlica commode poffet obtinen; przcipur quod aliquo concetfo, omnia concéda videantur, line quibus ad illud perveniri non poteft: nihilominus P. veftra revcrendifli.na vicefima fexta oAobris declaravit fu* amplitudini illam facultatem non efle conceffam feu permiffam, Sc lie petitam fufpenfionem nubis non polie concedere: quod ipfum decretum, cum tendat in graviliimum prxjudicium, imo ademptionem Sc fubverfionem jurisdiAionum, libertatum, jurium, exemptionum, privilegiorum, dit laudabilium confuetudinum noftrarum, nobifque habeamus perfuafum elfe contra mentem, non folum concilii, fed etiam domini noftri pap: *nec* non facr* regi* Sc catholic* majeftatis, qui alicui jus fuum tollere, & indiAa caufa, contra jus natur* aliis jus quclitum adimere non cupiunt, przfertim etiam cutn regi* majeftatis nomme illuftrillima DuciHa Parmenfis ad reverend. P. veftram litteras dederit, quibus difertecontendit przrogativis Sc prctaajnentiis fu*,majeftatis, fuorum vaffallorum, nec non fubditorum, inter quos etiam przlati & ecclcii* TrajcAentis tanquam reprzfentantes primum (latum in fu* majeftatis ditionibus & dominiis TrajeAenlibus connumerandi Sc comprehend funt, per hujitfmodi concilii decreta not. elle derogatum, fed potius ratione locorum & provinciarum ftngularum'regionum ita omnia venire moderanda, ut nemini quercl* poifit efle locus; vehementer & obnixe rogamus *reverend*iffimam P. Sc amplitudinem vcftratn, quatenus premiflis rationibus attentis, dc maxime quod cxccutio bon* partis decretorum prvtaAoium erit irreparabilis, dignetur diAum decretum fuum innovare, & feu mitigare, et diAorum concilii decreto-

\ n - rum

Anjjo W«itti 'i®!-

rum exeeutionem fufpendere, quoad noftro, legatos ad S. D. N. papam modernum ec ftu factam regum catholicam majeftatem, vel illuftriflimam dominam gubernatricem pro obtinenda interp-etatione vel moderatione miferimu-., ct refponfum eorundem receperimus.

Et quantum concernit ulteriorem declarationem P. V. reverendiflimi, ut procedatur & traAetut de cuitu divino, morum reformatione, atque viri emendatione, parati fumus cum P. veftta reverendiffima ad eandem procedere, dummodo nihil agatur, aut condudatlir circa pr*mifla, nobis 'nconfultis,noftiifqdeSuffragiis non colleAi-.

jibfoluio jam quinque diebat Provinciali concilio Truj'ÎlenJï, reverendiffimut dominut nojler Trtjeflenjit, ea quit fequuntur annolari bit fracefit, viJel.

H»c archiepifeopus acceptanda non., duxit ranquaro fu* derogantia auAoritati,qu* non a capitulorum fuffragiis. led a canonibus, & poteftatc libl jure permilfa in hujufmodi pendere debeat « AAum IV. Novembris, anno ij <5j

Qua quidem requilirionc per me Notarium infrafcriptum leAa,juflnque per reverendiffirnum dominum arcbiepilcopum antediAi, archidj^conis, praelatis dt capitulis paululum fecedere, prsviaque aliquali deliberatione, redeuntibufque archtdiaconis, prilaiis Be capitulis fua P. reverendiflima ipfis 'dixit *St* refpondit, fibi non efle integi um a priore fuo tefponfo recedere, fed hic rife obfervandum, prout in concilio provinciali Camcracenfi aAum eft, in quo decreturo efle dixit fua P. reverendiifima, omnia dr fmgula decreta facri concilii generalis Tridentini fore dc elle obfervanda, falvo quod ù quifpiam fentiret fe hujufmodi decretis gravatum efle, liberum eidem foret udfre UnAani fedem apotlolicam pro moderatione ohtinenda.

Cum autem prxdiAi archidiaconi, praelati dr capitula nhxrercnr diAo' fuo refponio, di pt*ur.derent vigore exeeutionis decietorum prxfati facri concilii Tridentini fibi damnum imminere irreparabile, dkc.

Idem reverendiflimus dominus nofter archiepifcopus dixit non elfe damnum ccnfendum, quo i per tanAos patrqs in concilio oecumenxo ftatuium fuit dk diffinitum, longe minus irreparabile elfe, nam fua P. reverendiflima cavebit una cum fuis epifeopi, comprovincialibus (quorum intereft, (i opus fuerit lde reftituendo eofdem archidia(unos, prilatos dc capitula in integrum, 5. m priftinum ftatum. li a fede apoftolica prxratoruui decretorum moderationem aut aliam provifionem acquirere *dt* obtinere poterunt

Quo quidem refponlo per fuatn V. revetenditfimara verbo dato, iidem domini archidiaco^j prxlati dc capitula paululum fecedentcs, Λ deliberatione inter fe praevia habita revertente, ad reverendilfimum domiiium noftium, reverendus dominus decanus Metropolitan» ecclefi* TrajeAenlis, nominibus quibus fupra ad prxmifla refpondii. dr dixit, quod quantum concernit ullenotem declarationem *P. fua:* rcvcrcndiiTm» proxime Cupra faAam, archidiaconos, pirelato, & capitula inherere prioribus fui, refpontis ac proteftationibus, dt Ce adhuc proteftaii de nullitate decreti fü* P. reverendiflimc; item de *gravamine, &* appellando aait alio juri* remedio acquirendo, ipfa magis utili, neccflârio & opportuno, petens hanc fuam proteftationem apud aAa_ hujus concilii annotari, fibique defuper confici & tradi inftrumenta. -

AuNO Cttatsit 10S.

Deinde quxfltum fuit per rcverendiflimura dominum noilrum archiepifcopum « prtefatis dominis archid'aconis, prsrlacis dt capitulis, cum dlxificnt (c decreta facri genealis concilii Tridentini quoad fidem d; reformationem morum acccptafle, an ne in omnibus iliis cafibus, in quibus inorum reformatio, atque excelTuum corrrAio epifeopi, concefla eft, tamquam fedis apoftolic». delegatis, epifeoporum jurifdiAioni fubcffe, atque illis decretis parere sellent. Ad qu* propofita cum antediAu, dominus decanus nominibus pridiAis diceret, fe fuper pr0. politis velle deliberare cum reverendis dominis aiclndiacopis, prrlatis At capitulis quinque ecclrliarum prrdiAarum, ac peteret proptetea certum terminum deliberati, di & defuper refpondendi; reverendiflimu, domin", nnfter archiepifeopus TrajcAenfis eundem terminum petitum conceflit, prrfigendo eifdem diem perendinum ad defuper refpondcndum ad horam nonam antemeridianam.

Crterum quia non vagus rumor erat, ca quT in hoc concilio traAantpr, paflim evulgari, rcerenditrimus dominus nofter archiepifeopus una cum fui, epifeopi, comprovincialibus ftatuit & decrevit, quod eo quod in hoc concilio provinciali decernentur dt ftatuentur, non debeant confcribi pe: aliquem privaturo, ne aliis extraneis ab hoc concilio communicentur, ac proinde in vulgus prodeant.

Emanato autem hoc decreto (bluta rft prarfentis diei fcfljo>& continuata in diem perendinum,

Die trice_ffinienerfir Oilobrit fuit decima, &- bujut provincial-! iontilii ultima Seffio, anno u /i/ra.

LeAis tx teverendiflimi domini archiepifcopi mandato peius lis que proxima felliane traAata & decreta funr, togatifque pi*latis, archtdiaconis dk capitulis, an fuper nudiustertius, quantum reformationem concernit, per rcvcrendilliinum dominum noilrum propolitis, dc ab iifdem archidiaconis, praelatis, & capitulis interrogatis d'liberalfent; reverendus dominus decanus Metropolitani ecclefi* pr»diA»,tam lu« ec cleti* quam archidiaconorum, prilatorum, & capitulorum nominibus refpondit, dk fu* P. reverendif. dixit, quod quantum concernit reformationem vite ac morum, quam acceprarunt, parati fint ad eandem procedere; falvis juribus, privilegiis, jurifdiAionibus, libertatibus, & laudabilibus confuetudinibu, ac ftatutis corunidem, prout declaravit die vicefaua fecunda huius mentis OAobris, cui

decla

AVmo
'P5

declaration! fe per omnia inhsrere dime.

Ad qua reverendifiimus dotninua noftcr archiepifcopus refpondit > iftud refponfum non congruere fuo in nupera Ar ultima feffione faAo qiivlitn.At fuatn P. revetendiflinum per confeguens Jn decic-tis aique lla* tutu oecumenici concilii liiper hoc quarfito proditi» A emanati» perfiftete. Reverendo aurem domino decano iterum infiftente fui* allegatis proteftationibus Ac appedatinnibii*, declarando ulterius in vim privilegiorum, pirildicrlonum, ftatutorum/ir confurrudinum ccclefiarum fuarum fe parato* elfe incontinenti procedere ad vit» reformationem , motum emendationem, correAionemquc criminum Se excefiTuum illorum videi. qux adhuc emendanda At corrigenda.

hr rjnr rcveiendiiTunu* dominus nofter archiepifcopu* fullineret in vim decretorum prcdiAorum facri Tridentmi concilii fibi in delinquente* jurildiAionem competere « in >1' 1rs. calibut In quibus hoc diferte At expreffe flatnltur.

DiAus dominus decanus metropolitan.» ecclelix TtajeAenfi» dixit fe contrarium fullinere nominibus quibus fupra, addendo ipfis illam jurifdiAionem, quam haAenu» pra-fatf archidiaconi, praelati dt capitula inviolabiliter exercuerunt , per decreta concilii Tiidentini non elfe ademptam , fe-t 1elidam, & magi* confirmatam ; petens ad illum b» nem certos canone* in concilio hoc piovin ciali denuo relegi ad finem, ut ponit conflare quid archidiaconi* , praelatis, & capituli* fit rcliAum , & quid in ccttis cumimbus ipfis fit ademptum , folifque epifiopis conceffum ; Ac id quidem, ne in exeicitlo jurhdiAioni* eccteliadic» fiat perturbatio.

Rrleftis autem ibidem de fu» P. reverendifiiin.» expreflb confenfu & mandaro per me Notarium infraferiptutn nonnullis canonibus, reverendus dominus decanus Metiopolitan» ecclefi» , nominibus, quibus fupra dixit, Ar declaravit diAos canones ad illum finem elle leAos, ut conflaret de eoruin jutifdiAione, quam tanquam ordinarii ItaAenus exercuerunt, Ar quod eandem in vim diAorum canonum a.qfiuc exercere poffunt; & cum proinde ageretur dc exemptione atchrdiaconorum , praelatorum, dr quinque eeclefiarum TrajcAenfium, idem dom nus decanus Metropolitanus, quibus fupra nominibus refpondit, At dixit ; quod drA» quinque ecclefi» TrajeAenfes non funt nu-ti-, exempt» ab ordinaria reverendiflimi domini archreprfcvpi jurifdiAione, nam ab illorum fententii* in prima Inflantia latis rJni , civilibus , quam correAoriia caufis , liberum fentper fuit ad reverendilfimu.il TrsjeAenfcm, fed non ad ipfius officialem appeltare , pt"»ut adhuc liberum c't . Et quod idem reverend ilimus inctimimbus maioribus, etiam in prima inflantia, poflu cognofccie contunAim in capitulo, prout frpius hoc obfcrvatum effe dixit, Ac claie exprimitur in hbto llatutorum eccl.efiarum TraieAcnfiurn I

Ad qua: P. Tua reverendnoina rclpondii, fe acceptare- claram. –tqiic dilucidam confefsionem decani pr*diAi, nomine dc con-(enfu qumque ccclefiarum TrajeAenhum ibi "dem pratentium, colote provmcialrs conclil vefti mn, lcif. quod palam lecognoyerunr fe ab archrepifeopi iui juriidiAionr non elle exemptas feu exempta , quominus logcofcere porerit in civilibus arque corrtAorris caulis inter capitulare* feu canonicos emergentibus, eo modo atque ritu, ficut latius m fupradiAa domini decani metiopolitanicon-fctlwnc narratur, atque continetur. F* quoniam necafione cotum,qu» de ordinarii» Datait concilium, ad fe trahat , atque fibico. gnirionem primo loco competere exiftimet , •fixit reverendilsimus dominus nollet , noni'· re ordinarii abtolutc At lme dillinAione prolati contineri epifeopum luxta tit F-»

B , ubi habet, deciet. in rubrica dc eft-iudicisordinarii. N-unomnc analogicum , per te politum , capitur pio iuo tigmhcato, fa moliOre . unde antcdiAo dommo decano mctropolitano, nomine earundeni t-cclefiarum At confrarrum fuorum fuftinentr A· cupiente contrarium docere Lille videi. mtcllc-Aum, ac mentrm concibi Tridentini concratiam^ petiit legem quinte fetfionis fub Paulo terito de *leeiicne &* ptvdicatione fair» fctiptur» decretos articulos, ubi hi verbir un drx't " epifeopi, arrhiepilcopi, „ primate* & alii lucorum eidinarii « diftinguc ido ne epifeopo, ab alas Jocoium or dinar iis · Item febione feptima , que incipit,

C *tietmie xt* ,uhi quoque l>c d.cit ,■ statuit un--, eia fynodus, ut epifeopi, archiepilcopi, ., primates *At* alii locorum ordinarii. 11 lrem m bulla confirmationis concilii, ubi etiam fanAifsimus dominus noilcr utitur ordinarie eisdem verbis, ira ut conflet non afios elle ordinarios, quam folos cpifceipus . addendo etiam de jure illos debere cenferi ordinatio», qui ordinariam jurisdiAioncm exercuerunt, I' adhuc a Au exercent , ipiiique eccleliis, ac pril-ti- i.l.tm otdinariam -crisdiffionein atttibutain elii , non folum ex ptificriptione et longo ufu , fed etiam tx Capite m-i-*voiebih* de oft. oidinarii. Ft ex lententia Panormitani tn iap. *ab enlr/iarx-n* ,

D codem titulo dicendo, cos quoque effe ordinario». qui ordinariam [itisdiAionem exercent .

Ad qu» revereodifsimusdominusnofter atchiepiliopu» rcipi-ndit *Si* d'X't , quod lie'* i'upei premilsis tint cemtrov» hjr doctorum , & opinionum divcrlita· , attamen deel.ravit fua P revercndifsima , non clfr fu» in-rcntioui* decanis *61* capitulis m:'sdiflionem fuam culinariam, fi quam habeant . immi-nuere aut e medio tollete , led m illis cafi fcu» i i quibus cpilcopis jurisdiAio tribuituit A- conceditur per ifatuta generali» concilii privativa, At non cumulative^ ur in ulis fecundum decreta ejusdem concilii jurisdi-

E Aio fit apud epilcopos . F.t piardiAo domi no decano metropolitan» ecclefi», nominibus quibus fupra, inliltentc Uis pi 01 bus i.lponlrs, prote.iationbus ic appellationibus de ; avamimbu-s. anepiavit idem decanus primam pat rem declarationi, Γ fu» reverendilsim», qua lua P. revcrendilsima declaravit, non mtendeie decanos *Se* e< - < lefias TrajeAenlrs pr »4re lua |un»d.-Aione ·. !· quam habeant , prout dice bit

ljd).

Anno Cm a ı,τı >5<*i·

bat prelates & capitula habere « falvi, interim juribus archldiaconorum tanquam jud'cum ordinariorum; fuper quo ultimo punAo reverendifsimus dixit fe velle deliberare cum patribus concilii jubens recedere prelatos At ecclefias TrajeAenfes: quibus reverfi, « reverendifsimoque poti communicationem habitam iterum fedente cum patribus concilii, jufsit per nuntium capituli aperiri valvas majoris domus capitulatis ecclelic TrajeAenfi,, atque habens in fuis manibus quandam paplraceam cedulam, abfque eo quod przlatis At ecclefiis pr*·diAi, quicquam tefponderit fuper diAo ultimo punAo, eandem mihi notario legendam tradidit t cujus tenor fequitur.

Nos Fredeticus, Dei Ac apoftollc* fedis " gratia archiepifcopus TrajeAenfi,, una cum noftri, epifcopis comprovincialibus in hoc concilio provinciali in civitate TrajeAenfi congregatis, inliftente, prioribus noltrisdeclarationibus & decretis, non obftantibus quibufeunque per archidiaconos , praelatos, & capitula quinque ecclefiarum TrajeAcnium allegatis, unanimi confenfu decernimus & declaramus', justa fanAifsimi domini noftri papz, fimul & regi* catolicrquc m.ijeftatis decretum, omnia A fmgula ftatuta & conftitutione, facrcfanAi concilii Tridentini elfe ftriAe in omnibus Λ per omnia Inviolabiliter cbfcrvanda *& obiervandos* , & execution! demandanda , & demandandos, prout eadem et easdem per pr*·fentes obfervari, & execution! demandari prccipimus A jubemus fub poenis fententiis, & cenfuris in decretis diAi facri oecumenici concilii exprefsis, contentis dc comprehends. Et per hoc praefen, concilium concludimus , eique finem imponimus, ad laudem/honorem & gloriam omnipotentis Dei ecclefi*que fuarfanâ». Et ita'erat fubfcripta cedula, de mandato amplifsimi, revcrendlfsimi, domini archiepifcopi TrajeAeniis, atque ceterorum comprovincialium epifeoporum.

Et erat adhuc lignata,

Henricus Zonniu,, fecret. Ac.

Quo quidem decreto A declaratione con-* elutionis concilii provincialis leAo & audito, reverendus dominus decanus metropolitan* ecclcfi* , nominibus quibus fupra proteftatur de gravamine, nullitate, & appellando , ac alio juris remedio defuper inveniendo , prefertim quod de mandato lllorum epifeoporum- hoc decretum promulgaverit, contra quos notori* cauf* fufpicionis in hoc concilio funt allegat*, qu* primo & *ante* omnia ad arbitros remitti debuilfent, antequam ad hujusmodi decreti promulgationem perveniri potuit, referendo fe defuper ad jus commune, A petens fua, priores proteftationes hic inferi , easdem de novo repetendo, fibique defuper tradi inftrumentum, Ac inftrumenta.

Et ego Joanne, do Lanzverde, clericus fornacen!» dioecefis publicus, facri, apoftolica Ac imperiali auAoritatib. notarius admilfus, ac per reverendifsimum dominum archiepifcopum TrajeAenfem ad prcfcdpta^. concilii aAa confcribtrndum auAortzitu,, quia omnibus A lingulis feflionibus I hujus concilii provincialis prrfen, interfui, eaque fic ut preferibuntur, heri vidi & audivi ; ideo ea omnia in hanc prrfcriptam formam redegi, fignoque Ac cognomine meis Coliti* fubfcripfi, dt lignavi in fidem omnium pr*·miliorum i

~7~ 1 I5°5·

STATUTA STNODALtA

Arcbiefifiofi T^ajtfleafie l

Dt confilio feriter 6- affenfu freflatorum & cafttulorum quiratte ecclefiarum Trajeftenfium leda & fublicata anno Domini luillejimo, juinfttitjiui, fexa· g«X*0 qxi'afo.

FRedericus a Tautenburch , Dei & apoitalic* fedls, nec non catholic* Regie majeftatis gratia archiep. TrajeAenfis, omnibus *& fingulis*, reverendis domini, abbatibus, przlatis , *prspofiti*s,archidiaconis, decan» «Capitulis, palloribus , abbatilïï, , prioriifis monatteriorum , quorumcunque regularium pr*feAis,totiqueclero ac populo in civitate dt dlœceli noftra metropolitana dt provincia TrajcAenfi ubilibet conftitutis, faiutem in co qui eft omnium vera falus Officii noftri debitum explere cupiente, , dt libertatem dt ecclefiafticam jurisdiAionem & emunitatem cleri At ecclcfi* obfervare volentes, ftatuta fynodalia infraferipta mandamus At decernimus vobis & velitum cuilibet publicanda & intimanda, au eadem precipimus At volumus inviolabiliter fub fententüs, cenfuris ac pcenis inibi contentis obfervari.

In primis epifeoporum TrajeAcnfium prardecelforum noilrorum pro tempore vcftigiis in hac patte Inhcrendo monemus primo , fecundo, tertio, At peremptorie omnes dc Dhngulos presbyteros, curatos At huic fynodo fubjeAos, quatenus finguli, annis feria tertia poft Dominicam *Cantate* , atqu<> in craftino Remigii de mane hora primarum, perfonaliter compareant TrajcAi in eccleiia noftra TrajeAenli cum fuperpelliciis ac religionem induti, At inibi maneant ufque ad finem fermonis.ac ftatutorum Ac mandatorum fynodalium publicationem peraAam, At intra triduum a civitate TrajeAenli non recedant, nifi de noftra , feu vicarii noftri generalis fpeciali licentia petita At obtenta, ac interim curati A Vicecuratl decathcdratico, quod *ajjum* vocatur, colleAori ad hoc deputato fatisfaciant fub I excommunicationi, At trium fcudatorum an tiquorum poeni,, prout In ftatuto noftto fynodali plenius continetur.

Cum nufquam Salvator nofter maiorenu exercuerit cenfuram , ac dillriAioncnu. (quam in afferenda dignitate, At *ftimatione domus patri, fui) quam Ar domum orationis vocandam dixit, notumque fit in ecclefia, noftr* civitatis Ac dicecefi,, prefertim in noftram lummam Metropolitanam «dem

Anxo Cm*'.·'- 15ÔJ. «dem deteftandum irrepfilfe abufum, ut tam clerus quam populus inibi fub divini* obambulando, confabulando & garriendo incondito murmure magnoque ftrepitu convexa templi faciant reboare, adeo dt in tantum ut nec facrificantii facerdotis, nec pfallentium in choro voces nequeant exaudiri ; ftatuimus, prrciplmus dt ordinamus , hunc abufum penitus efle abolendum, edicentes, ne quis dc extero talia prefumat, fed inquiete, modeftia dc devotione piis pieCibus dominum Deum fanAifîcet, maxime mularum dum peraguntur folemnia, idque fub pnrna arbitraria , nec non fufpentione pr.ids miarum unius hebdomad*, quam ad inflant iam noftri Flfcalis pro rei dt perfonarum qualitate in locis nonexempti* , in exemptis vero per Syndicum cujufque ecclefi» , duxerimus infligendam. Prxcipientes omnibus palloribus & ordinum mendicantium concinnatoribus , ut in lingulis concionibus facris, h«c populi auribus diligenter incul. cent, hortantes etiam magiftratu* ac judices frculare*, ut pro fuo erga domum Dei telo, pium hoc noftrum ftatutum fûa quoque provehant auAoritate, pcenali judicio , multilque ftatuti* advertis edido noftro non parentes. Prohibemus quoque fub anathematis poena, ne in «dr lacra feu eccleiia agitentur convivia aut commelfatione* ; domus quippe Del non commeflationis, fed orationis efle debet . Vetamus etiam & interdicimus, nc poll *in domibus* clauftralibus, aut collegiatis alicuju* *ecclefi**, feu infra emunitatem ecclefiafticam conftitutis , celebrentur nupti», neque puerperia teneantur, exceptis conjugatis domos clauftrales inhabitantibus ; veterum ftatutorum fuper hoc editorum poenis, adiicente* quoque pecuniariam noftro arbitrio ia pauperum ufu* convertendam.

Item ftatuimus, praecipimus dt ordlnamu* , ut Curati parochialium ecclefiarum fub poena ptivationis fruAuum, in ufu* fubftituendi eo cafu paftorl* applicandorum, perfonaliter in fuis parochii* relideant , fuoqut. fungantur ofticio , nili legitimam obtinuetint difpenfationem, Vice curati* mox dt prorfus amovendis, nili fuerint fufficientisdoArina , probatorum morum , «tatis mature, dt inculpat».vite , qui populum paleare queant doArin», moribus & exemplo.

Cum experientia quotidiana manifcrtet, quantum malorum agmen in ecclefiam Dei invehant fugitivi dt apoftat» monachi, qui pretextu apoftolicc, (quam jaAant) ditpenfationi* , per obreptionem di fubreptionem illicite prefumunt regere parochiale* ecclefia*: ftatuimus & ordinamus omnes tales a regimine amovendos, di cuftodi* mancipando* , donec Indultorum,. (que jaAant) feries di narratio pleniflime fuerit in contradiAorio judicio verificata dt probata , in loco infigni , hujus regionis catholic» majeftatis diAioni fubjedo, ubi eft copia peritorum dt doAorum hominum : di quod talia indulta nunquam pofsfmt aut debeant purificati in contumaciam citatorum dr noncomparentium, quorum iis tereft , fed qui juridice, & in figura judicii totum dc omne id probetur, quod de motu & *campylfione parentum· feu mino*- Aritate SanAiflîao domino noltro pap» fuggelferlt.

Fit quoque non tare ut apoftat* prrfati huc veniant ex regionibus alienis, in^ quibus eorum Induit* pr»rei»<iuntur'purificata , fed quia fere temper aut in contumaciam* aut levato velo «cauta plene notu, cognita nec difculfa ' tier! , dt faAunu. hoc efle manifeftum eft, prwiipimue dt /latuimus id ei* io nullo penitus luftragari intra limite* noftr* diorcetis , quoad aifccutioncm & retentionem limplicium beneficiorum, multo minui ad alicuju» parochiais ecclefi* regimen, vel obtinendum , vel tenendum, niti doceant didam difpenlationem legitime coram ordinario cjufdcm loci fuiffe dt çftê purificatam .

item ftatuimus dc ordinamur, ne elerici beneficia ecclefiaftica obtinente*, aut ordinibus facri* initiati node vagenter per plateas, neque habitum deferant frculareur , non calceo» aut caligas gcftcnt fcillas , led integras , non biifo transverto diftnAas , nec fubduAura fuftarcinata* , neque tabernas & loca inhonefta ingrediantur, non gladio accinAi difeurrant , fed ad honefiatem tec leliatficam modis omnibus fe componant, pœna trantg reflor i bus fecundum juris reculas infligenda · Statuimus quoque clero noftro barbas noA efle nutriendas, nifi rationubdis caufa & probabilis obfrrvctur .

Prccipimu* omnibus abbatibus , pr«pofitis , abbatiflis , dte prior illis, ecter ifque monafteriorum reAoribus, ne habitum teligionis monaftic* , quem ab antiquo , fecundum regulr dr ordini* inditura obrmt nt, in aliquo linant Immutare. Quare vetle* monachorum in *faAura* , & pr«cij>uh veihmenra monialium , qu» nimium exorbitare di fecularein curiotitatem referre cernuntur, ad veterum dr confuetum ante vigioti quinque anno* cultum reformentur , inobedientibus arbitraria noftra pcena percellendi*.

Urgentibus innumeris caulis ftatuimus, pr»cipiinus A mandamus, ut clerici dr facerdotes quicunque per tntam mclropolitan* dicecclis noilrz TrajeAenlis provinciam conftituti, a contubernio *de* cohabitation» fua amoveant focarias dt concubinas, idque intra fpatiuis trium feptimanarum a publicatione prxfentium, ut fcandalis dt offendiculi* innumeri* exinde fcatentibus, tandem & dignitas cleri , qu* per hoc eviluit, in priftlnam «/limationem rcfthuatur, puraque facnftcia offerantur puritatis amatori Deo, injungentes tifcalibu» & officialibus refpeAive noftri», ut quanto acriu» de jure potuerint, contra inobedientes procedant ad poena* canonica* , dt tales, quales noverint magi* formidabile* fore, *inn*pheiter & de plano, fine ftrepitu & figu-a judicii, cum in notoriis iuris ordo ni.nimc tit obfervandus.

Interdicimus dr prohibemus, ne juniores ex clero dc nobilitate, line julta & urgenti cauta ad monialium cameras aut triclinia accedant, nec interdiu leu noAu potandoaut alias vanitates exercendo converfentur,fed moniales linant penfum fervltuti* fu* in cboto petfolvere, ac in omnibus otdi-

ANNO C*X1*»I 10J

ordini* regulari* difciplinam obfervare ; ad quod lo virtute fanfl* obedient!* omne* pio requirimus affeflu › ne opus iit ad alia confugere, quibus fic periculofus abufu* dc medio tollatur.

Cum virgines facta* non decear virorum ccettbu* immifcerl, ftatuimus -it moniales civitati* dt dicecefis noftne non reformat*, a vagando arceantur, nec in civitate Trajeflenfi vel alta in domo aliqua fecularj pernoAent, nifi ex legitima caufa fuperioribus probata, atque ab iifdetn licentia obtenta ; quod tamen ultra triduum in civitate Trajeflenfi, extra civitatem veto ultra fpatium trium feptimanarum non debet extendi, nui licentia a nobis aut Vrcario noftro obtenta.

Ad h*c ftatulmu* & diftrifle precipimus, ne abbatift* aut priotiflsr, uno eodemque tempore plure* quam duas moniales exire permittant, etti aliquando fuot parentes in loci* diftantibus & confanguineos invifere cupiant, prout hoctninu* canonice inolevit, non ad multas feptimanas, ut de faAo contingit, fed ad dua* dumtaxat hebdomada* prsrcife h*c, illi* e* gratia concedantur, fir non ultra, nifi ex juftaft rationabili caufa fuperiores fu* tempus laxius eis duxuint concedendum; fi in hoc vel abbatift*, vel priorifl*, vel moniales excefterint vel deliquerint , fciant fe pecuniariam mulflam pauperum oeceflitatibus erogandam incurfuras.

Item ftatuimus ordinamus, quod fi per nofttam dioecefim elefli feu promoti in abbate* aut prrpofitos monafteriorum adminiftraie prvfutnpfcrint in temporalibus ante confirmationem a nobis aut alias legitime obtentam, aut fpiritualibus' folemnii, abbatialibus, antequam a nobis munus confecrationis fuerint adepti , fe immiteere prefumpferinr, eo ipfo fint dc cemeantur privati omni jure per eleflionem tibi quriito, non enim fine manuum impoiitiouc facram illam funflionem fufeipere poliunt.

Cum pleriqueabbate* , prepofiti monafteriorum , abbatilf» *Si* priordf* quotannis non curent debitum calculum Λ computum fieri de monfterii bonis , tam receptis , quam erogatis, colludente* cum fuo receptore in pr*fcntia paucorum, unde receptor ditatur & conventus damnificatur ; ftatuimus ut tales faciant & curent tale* receptore* fuos in przlentia totiu, conventus fua* reddere rationes liquide Λ pertinenter, adhibito etiam di(creto viro per nos'ad hoc depurando . qui in civitate Tiajeflenfi, aliifque locis oportunis talibus interfit rationibus audiendis : incumbit enim noftr* loljicitudini providere , ne bona monaftica detrimentum patiantur; imo potius incrementum acquirant, fi quid fuper(it,in pios ufus xternofqi-e rhefauro, recondendum .

hem (latuimus de hofpitalarii,, piorumque locorum refloribu*, ut pertinentes At congruas quotannis rationes reddant, dt piupenbus ac mdcrabilibus fuis per fonts |de cuoflis mceilaiiis , de viflu , veftitu , dc ceteri,» iuxta debitum,confuetumque ritum provideant nobis ti in hoc négligente* fijennt, officium fuppicturis.

Item ftatucnic*. ju, vetus innovamus, ut exeeutio u'iamcntaria ultimarum toiuntacu n ad pias caufas Intra annl fpatium » a morte reftatori, non finira feu terminata , idque clapiis annis gratis Ar computati* , mox ad- no* plenitlwne cum omnibus dcpendentibus Λ connexi*, devolutto caularum c*ecutioouai teftainentorum tanquam ad Diueccfanum devolvantur & devoluta cenitantur; volente* ut h*c conftitutio ad prrrerita quoque trahatur.

^stsio '-**-*П *1®$·

Item prohibemus quoque fub arbitraria-, correflione, ne peregrini importentur libri (aut diftrahantur « nifi prius per eo* qui ad hoc commifli funt , fuerint approbati.

Item prohibemus fub excommunicationi* ptena, ne monachi vel quicunque religioit» (exceptis ordinibus mendicantium) publice coram promifcuo populo in fuggeliu contionari pr*fumant , nili prius licentia a nobis petita dt obtenta; docent enim quod nunquam didicerunt, cupiunrque agere doflores priufquam fuerint difcipuli, inanem vulgi auram captantes, & venantes qu* fua funt, non qu* Jcfu Chrifti. Religion enim qui fub fe habent ccclelias paiochiales, five vocati ad regimen alicuius parochi* , in eadem dumtaxat poterunt prxdicare, dummodo tamen fanam piamque promant doflrinam, & difl* cur* inliitutionem rite fuerint aflecuti.

Item renovante* vetera jura (latuimus, a correflione legitima in notoriis, ac maoifefti* criminibus appellari non polle ; dt ii appellatum fuerit, appellationi non elfe aliquatenus deferendum.

Fréquenter contingit , ut eccleliarum. parochiaüum reflores c fuggeftu & in concione lacta pudendum in modum detonent in plebem ac rixentur , ob non folutasoblatione* , obventiones, aliaque, ut vocant jura cur* paltoralis, unde & prard'Canti» evilefcit «ftimatio, animi nuli › cum fruflu irritantur, quare (latuimus fub excommunicationi* pœna, ne curati poft hac in fuggeftu aut ecclelia taliter rem luam aganr , fed nihil ibi pr*ter verbum Dei puDre prrdicent, abfque ullis afteflibus, facrifque officiis iummo cum fervore inhftant, proprii commodi refpeflum faluti animarum pofthabentes ; poterunt tamen extra-, ecclefiam Jocis *dt* temporibus congruis, debitores & celfatore* compellare, & juris tramite ad lolurionem adigere.

Cum multis collegiis & monafteriis incorporat* lint eccleii* parochiales , precipitous illis viros exemplares in Theologia aur jure canonico pr*fici graduates dc promoto* , aut faltem artiuqr liberalium niagiftros, aut alia* examine ddbito premiffo repertos idoneo*, qui non folum doArina, verum etiam populum pafcanr moribus dt vita; in quo ii fuerit ccftatum , tifci noftri erit officium agere contra <.«.('fantes & *contemnentes,* ut per cenfuras Λ arbitrariam mulflam ad hoc juridice compellantur.

Ceterum quia capitula & monafteria ram agunt comparce ct exiliter cum hiis fubftitutis parochis, u: honefte fe exhibere, nec hofpitalitaten» fcivare, nec fuo munciicum decore prcclle queant, declinante* ad turpi»

IJÔJ.

pia lucella, & populi fervorem placitis magis quam piis concionibus abblandientcs, unde poftea fcatent multa incommoda ; ftatuimus & ordinamus, ut talibus de. honefta & decente fuifentatione provideatur. «quum enim modis omnibus eft, *it* yur */■ *tarta fervmt, de altaria tiiven* , Cv' «m *eft alligandum ar bovir tritnrantir* in area fruges ; maxime cum talia collegia dr monailcria ratione incorporate cur» ut plurimum poflideant decimas opimas , quz pro nccellitate parochi fublcvanda abunde fufficiant.

Denique ftatuimus & ordinamus, ne ec-i délia: vel monafteria l.ditas fuas ckemofynasi & conflictas panis, frumenti, cibi ac potus in ufus pauperum diitributiones diminuant , extenuent ac prxfcindant, nec abfque julla & notoria caufa Uliginem dent, ubi triticum dare coni ueverunr,: & qui curam hofpicalium gerunt, lcAilkrnia pro infirmis non diminuant, fed augeant potius & multiplicent, ut in die illo gaudentesaudire queant.

Efurtvt tb· dedijhr »>'bi manducare tfttivi & ded'Jti n:ibi bibere ibojfet eram & callegijltr me &c.

Si hoc mandatum non adimpleverint no* ftrum. lcunt nos huic negotio vices no. flras interpofituros.

Poftremo ftatuimus & ordinamus , ut fejrus utriufque monafteria , ecclefi» , piaque loca noftr» jurisdiAioni feu legi dioecelanz fubjeAa ,quot annis ad minus femel vilitentur per fuftragancum aut vicarium officialem noftrum, vel illum aut illos, quibus de jure aut confuetudsne competere dignofeitur, & ibi qu» noxia fuerint, evellant, eradicent , extirpent, quz vero falutaria , feminent , ferant & planrent, & li opus fuerit, noftrum quoque minifterium invocent , ad .Dei gloriam *Sl* animarum falutem, & fanA» religionis confcrvationem.

Item , eadem noftra auAoritate przcipimus,dc mandamus, quod in &'luper omnibus matrimoniis contrahendis in facie ecclctiz, ante ejusdem matrimonii folemnizationem & benediAionem, diebus dominicis aut feftivis , & uno non feftivoa fe diltantibus, pet presbyterum patoc Mali's ecclcli* fiant proclamaticnes feu banna publica tempore divinorum» ut li qui feivetint legitimum impedimentum, proponant & pu blicent, & hoc pr»ciplatut fub poena excommunicationis ; et ipfi presbyteri inveftigent utrum aliquod impedimentum obfillat ; alioquin hujufmodi matrimonia nullatenus fokmnizent , ct iftud precipimui fub poena , noftro leu vicarii noftri arbitrio taxait* da et moderanda .

Item, prxeipimus noftra eadem auAoritate et mandamus, fub poena excommunicationis ct viginti feudatorum antiquorum ad utum pauperum, ii commilfa fuerit, applicandorum, nede folemnizatione quorumcunque matrimoniorum alitpr quam fupra t cr Innilitcr de folemnizatione , et ne de proclamatione, feu bannorum «bbreviatione feu ornithone, ct exteris catibus noftrie ordinarie potcftari ct auAotitati refervatis, abfquc noitra licentia fpeciali vos noftrae fynodo (ubjeAi intromittatis, et matrimonia clandcline conttaAa et etiam qualitercunque contrahenda roter pertona·, d.vcriaruin paroch.aium non folemii zcus, »'|(contrahentes de proclamationiou» , modo quo fupra ln ambabus eorum parochialibut eccleliis faAis , leg time cett'Ika,eiunt , et docuerunt fulficienrcr er quod huiuluiodi matrimonium folcmnization.-s et benediAiones non in facrûl'us, neque in domibus, aut Cum-ris feu locis privatis , led publice rtlicc celebrentur.

Item, ne fanguis fubdiicrum de munibus veftris requiratur , vobis rectoribus pari»·dualium eccleli irum , fub excommunicationis cr vigmri fcuditorum antiquorum ad ufu·» pauperum app1.caudorum poenis, difipAc prccipicndo mandamus , ut excommunicatos propter clandeitinum matrimonium contraôtum ct ejus intcrclfcntiam , ac cxillentes in h.ereli, adulterio, fornіçaticne , perjurio, illicita cohabitat'one , diftidio aut aliquo alio exceflu notor o ct manifcllo, vel qui l int ulurarii publici, *vel* peremptores , aut qui in feftivitate p.rfchjii , vel faltern femel in anno vobis confefli non luerint, nobis cum talia (civero s aut ad hoc rcquibti fuerit i' › nominarim et in fpecie in/inuctis, prodatis, et reveletis, ut eorum crimina ct cxcclfus non maneant impunita.

Item praecipimus et mandamus, quod monachi, etiam quicunque eccletiallici, aliquem propter clandeitinum matrimonium contraAum , vel propter alios cafus prohibitos in excommunicationem exidentem , non abfolvant, nili talis cxcommunicaius a noois, feu vicario noftro defuper ablulutionern in feriptis obtinuerit.

Irem, prxcipuuus et mandamus procuratoribus et cullodious eeckliarum pirovhiaJium ct quarumcunque crp. Harum ac locorum factorum, in quibus venera'bilc facranicntum confeivatur , fub escommunieationis er duodecim florenorum poena, toti; ‹ quoties comnoifa luerit, ad ulus paupeium applicandorum , ut candelam tcu lampadam atdcntcm ante venerabile Sacramentum etichnulia- liuiusmodi dic noAuque reneant, et in hoc nullatenus *line* négligentes.

Item j automate apoftolica, ct reg * majcftatis decreto, nec non auAoritate noftra ordinaria inhibemus omnibus ct fingulis Chrilfi fidelibus, ne quis libros fratris Murtini l.utlieri, 1'iiilippi *Melamonis*, Joh-iinis Calvini, aliorumque hxrcticorum , tam latino,jquam alamanico fermone compolitos multifque ab o-thodoxa tide alienis crroiibus refertos, ct propterca a fede apoftolica damnatos, legere, te iere, emere, vendere, imprimere, dcicriberc , aut pr<r-diAis bbtis quoquo modo favere prxfumant, quinimo tales libros in termino trium dierum a notitia przfentis mandati , ad manus vicarii *noftri in* fpiritualibus general·» ferant, vel mittant debito igne comburendos, fub poenis et ccnfutis in litetis apo* ftoiicis ac regie majcftatis decreto contentis.

Item, eadem noftra auAoritate ordinaria prohibemus , fub excommunicationis Jat» fententiz poena in his (criptis, ne quis aliquem excomniun.catum in ecclefia vel *ce*-me-

metciio ejusdem audeat fepelire feu cadaver excommonicati in ecclelia feu cemetelio ponere toper terram , et ü qui fepulti
>65. lint, iterum exhumentur, dummodo eorum olla ab alioruin Chribtidçlium otiibus difeerni poffint, nili amici aur hiredes , eorundem pro eis abfoluiioni beneficium meruerint obtinere ac creditoribus fatisfecetint , dc emendam prxttiterint de committis condignam .

Articuli cl-irtut finiar *enfer eluctJali ex conciht TriJetrini jlitntir* er *decretu , fer frxljtor* <• rapirvlu aiyve *ca· eantcoi* fUinfue *ecclefierum Tra· jeficnftunt recefitr & acce- flatu , encefti & abe- eiienter obfer·* vaadr.

Primo, ut non folum inferior clerus, fed etiam quinque ditiarum ecclefiarum tam capita, quam mçinbra in moribus et vellitu, abjicendo fcilicet caligas, calceos , fagula ct indumenta perfonis eccleliaiiicis indigna, deinde in converfatione honefta , vitando monaderia virginum ct rcligiofiirum , tabernas , choreas, venationes , lulus , ct cantica indecora , a facris canonibus (quos fervati vult concilium Tridentinu n j interriiAa , adhic in chori frequentatione et terti» partis oniniuu fruAuum ratione drtributione , horis canonicis intercedentibus przftandorum aflignatione, fe prlbeant obedientcs concilio Tridentmo, affignatione inquam facienda tam ex tiuAibas digniratamquam officiorum, fcilicet fcholaftriarum, thefaurariaruin, et certarum prrpoiituratuni atque canonicatuum ct prsbenlarum in diAis quinque ecclefiis proven.entibus, hi' etiam in omnibus collegiatis ecclefiis per totam noftrum dioecelim nmiiiter inviolate obfervandis, et epifeopo pi«fatorum fruAuum quantitas indicetur ut cx cis faciat fecundum latiorem diAi concilii tenorem .

Pariter obedtant eidem concilio quoad relidentiam, ne ultra tres mentes quolibet anno abfmt. Item in honeftate vit» , ne vel attonlis hnt crinibus, vel barbas deferant, pariter et in continentia, ut concubinas' amoveant, nec earum contubernia repetens , neç alias fvperinducant aut recipiant.

Ut quoque obedianr in recipiendis ordinibus Uctis, ut dimidia faltem pats canonicoAim tint presbyteri, ceteri vero diaconi ct fubdiaconi, poftquam ordines unicuique prebende et canonicatui (f.cundum concilium) fuerint alfigiiati et annexi ; er utrum tunc polfcffiire* eorundem canonicaruam, vel eorum fucceUbres tantum ad diAos ordines teneantur, confulendus erit fanAiffinus dominus nofter pontifex romanus, ante Fertum Remigii proximu n ·

Ut omnes in ecclelia per fe divina, Ac non per lubftitutos obeaat, ac officia fua_, adimplere debeant .alloqui ad id compellendi juxta concilium.

Ut habente* beneficia curata feu dignitates ,quibus cura imminci animarum, vel quibus ex fundatione , Üatuto vel confuetudine annexus eft ordo facerdotalis <k presbyterii, curent hi primo quoque tempore fe in facerdotes ordinari, maxime fi ultra annum fuerint in paticfllone talium dignitatum, cum intra annum a tempore adempta poffelironis ad facerdotium ie promoveri curare debuittent. Λ**° 1 *i°5·

Ut caufa matrimoniales , criminales dfc incontinentiam vira concernentes , non décani , archidiaconi aut aliorum inferioium judicio , etiam vilitando , fed epilcopi tantum examini *Λ* jutildiAioni relinquantur ·

Ut epifeopi in choro & in capitulo, dt aAibus publicis fit prima fedes At locus, & prarcipua rerum agendarum auAoritas , qui ii aliquid canonis ad deliberandum proponat « nec de re ad fuum vel fuorum commodum *fpcAeme* agitur, epifcopus ipfe> capitulum convocet , vota exquirat & juxta ca concludat.

Ut in exeeutione teftainer.torum ad pias cautas fe regulent executorc. (eeunduiru, concilium Tridentinum , quod fe refert ad jus feriptum, proinde anno elaplo cogantur epifeopo reddere rationes, eique omnia tradere, & aiiignare munimenta, literas, regittra , feripta dc reliqua omnia , que ad eamdem rationem reddendam necetlaria fuerint, feu alia quomodolibct opportuna.

Ut negotium feminarii a facro fridentino concilio preferipri ad etfcAum deduci & abfque moris Inchoari poflit , cum epifcopus ad illud perficiendum duos de capituto atfumere debeat , ex parte fua nominat dominum thefaurarium, magttrum Johannem Hruhefcn, & de reliquo clero abbatem S. Pauli.

Ut archidiaconi & capitula, feu alii quivis neminem ad cccleliafticum beneficium inifltuatit, nili prius examinatum, & approbatum ab Epifeopo.

Ut capitula quinque ecclefiarum molt nominent ex fuo greinio , qui una cntn_ archiepifcopo fint'habituri cognitionem^ caufaruni fuper dcliAis dr aliis, prout In decreto concilii latius ert cxpieilum, tx> vel cx officio, vel ad partis inttantiam juftltia denegari videatur diutius.

Denique ut non folum hi articuli , fed alia omnia que in decretis diAi (acii Tridentini concipi continentur, non folum a clero hujus noftra metappolis, fed etiam ab omnibus per totam noitram dioecelim nobis fubjeAis, devote recipiantur dt fideliter obferventur.

'Hı articuli fuerunt per reverendiflimuni archiepifeopum TrajeAenfem prefentibus regi* committariis propofiti, dati *βı* a(lignati ptariatis et capitulis quinque eccleliarum TrajeAeniium, pro regi* majeftatis voluntate ac mente diAi reverendiffimi ab ipfi· ad adamulfim obfcrvandl et accomplendi. AAum TrajeAi in aula archiepifcopali › die quarto mentis 'Julii anno a nativitate 'Domini fupra lniileiimum, quingentefimum* fexagclimo oAavo.

loger-

AMMO Cnai*Ti ij<b·

Sifittiritjiriftii tnlatrui nt ctfi ftfttl UtkllKt.*

Revctcndifime la Chriffo pater,atchl-prnfui amplifies.

No» prelatl ct capitals quinque ecclefiarutn vcfttarum TrajeAenfium , cupiente* paternitati veftr* teverendlfimum plain noftrum defidcriua pariter et voluntatem circa univerfaletn obfervationem decretorum facrofanAi concilii Tridentlni demonftrate, atque confequcnter tam hifce pofterioribn», quam prioribus articuli» per P. veftram reverendiflimam nobis propofiti* refponderc, dicimus atque declaramu» juxta ea qu* in ultima acceptatione decretorum diAi concilii Tridcntini una cum P. veftra reverendiflima diximus ct declaravimus, no» in-, omnibus et per omnia diAi* concilii Tridentlni decreti* repliter A cum effcAu parere ac obodire velle, ac proinde P· veftrcuvercndiflim· liberum efle juxta au· AtJfitatem eidem a profato concilio attributam, ad eorundem decretorum executiônem, ac eorum qu* nondum funt emendata, & loobedienttum correAiotiem procedere, obnixe P- veftram reverendiflimam rofaute*, ut In exequendo ejus rationem haere dignetur, ut nihil exequatur, quod contra expreflum textum concilii vel du- Mum videri poflit.

Quia vero in atticulit hefterno die per veftram P. reverendiflunaro exhibiti·, nonnulla continentur qu» videntur non fati* convenire Incentioni decretorum diAi concilii & in Ce contineto quandam dubietatem* vifnm nobis fuit in primis quantum attinet ad aSgnationem terti* partis omnium fruAuum ratione diftribotlonum pro inter«flentibu* horis canonici», videri nobi* canones ea de re in concilio pr*fcrtpto mentionem facientes, non habere locum in quinque ecclefi)* noftris TrajeAenfibu*, attenta., quod prnfcripti canone* loquantur dc iliis ecclefiis dumtaxat, ubi null* funt pr*fenti» , aut tam tenue* , ot verifimilirer negli·' Î'anrur. Jam veto licet in confclbfit precriptis ecclefiis veftrisde praferipti» diftributionibus fic fati* efle prouifum, ut ob eam faltem caufam non negfigantur,tamen ut cut tu* divinus cumulatimfrcqucntctureiqucpiu re» quotidie interfint , offerunt ptemiflarum eccicfiarum fingul* quotidiana» diftributione» ad mille florenoe annuo» pro horis divini» intereflentibu», atque ibidem permanentibus augmentare, At quatenus h* noftr* allegationes & oblatione» non fatisfaciunt reverendifsim* P. veftr* fententi* & intentioni, ftatuunt juxta beneficium diAi concilii hanc qucftiotiem ad fedem apo-.ftolicam referre, parati interim fub feftum Remigii proximi premiflbrum mille florenorum fumrnam prxfentis applicare.

Secundo quoad barbam 8c crines , licet nihil decretum *iit* in decretis antediAi concilii , tamen referunt fe diAr ecclefi* veilr« ad decretum ea de re faAutn in ultimi» ftatuti» fynodalibus*

Tertio, quandoquidem canones concilii, preferipti loquenres dc contentis tertii articuli, clari funt dt manifefti, non pr*fentes videlicet pr*bcndarum poflvflbrc* , fed Mtundem fucceflbrc* tantum efle obligato* ad eorum (de quibus agitur) ordinum (ufcept lonem.

.Et quia fequens quartus articulus commode exequi non poflit ex eo quod notu inveniantur aliquibus prabendi» certa onera annexa efle , parat* tamen funt ecclefi* veftr* quoad commode-fieri poterit, effeAum fuum perfonaliter peragere.

Quoad caufa* criminales in Texto articu(o exprefla*, ecclefi* veftr* inh*rente* canoni *tertio fext* fetfioni»* concilii Tridentinl, referunt *fe* ulterius ad difpofitioncm juri* communi* & doAoris .

Quantum ad exeeutionem teftamentorunt ad pia» caufa» oAavo articulo comprehenfam, ecclcfi* veftr* referunt fe ad canonem oAavum XXII. feflioni* , cuju» tenori feft_» plene fubsnittunt : reliquos articulos tanu pntfentes quam fubfcquente* ecclcfi* veftr* acceptant, falvo quod In examine inftltucndotum ad dignitates , canonlcatu* A beneficia Udem non reiicianrur nifi legitimis da caufls, archidiaconi*, decani» & capitule exprimendis nominarim tam ad exeeutionem Dfeminarli, quam caufarum criminalium co-~~agnitionem fuo* commi~~flarios. AAum IX. Julii A. LXV1I1. Paulo Inferius feriptunu. erat. Concordat pr*fen» copia cura originali refponlb rcrerendlffirao dato, quod atteftot iubfcriptu* Lamsvccrde, fecr.

Amwo Cuaittt IJ65.

Aµ »o Chnish 1 j<58.

S. PIUS PAPA V.

ci.'."..;. ifOtf. I$A

StJit a!> MU 1^66. ufyu td

PROVINCIALIS SYNQDUS RAVENN A TEN SJS

Anno i}68. babita.

il I S T 0 K I A CONCILII

£λ Rubeo iiβ. Raven. lib. X. fag. 747.

Digens archiepifcopi ftudium, nequaquam tot perfanAe inftiiutis contentum, vetufteque dignitatis 1evocand* pidum* hic non perftitit; fed ut optimal pallor, cogniturus, qu* titit illius *oven,* & qua ratione curarentur, indixit provinciale concilium. In qua re opus archiepifcopo haud minus potenti, ac diligent), ptofcflo fuit, multis fubjeflis epifeopis, fefe liberos, neqnc Ravennati archiepifcopo fubjeflos, in tanta rei intermiffione, affcrcnfibus: ducentos enim', dit quinquaginta ian> annos dercliAam hujusmodi tubjectionis Ili grdikationem revocanti bfl refle confideremus, maxima auAoritas *Re* diligentia, fummufque labor fuit adhibendus. Pietatis autem <3k religioni, olficia archiephcopus non omittens, cuin indifli concilii tempus adventaret, primum quidem ad eos, quos alebat perpetuo domi familiares viros doflos, fum,-moique theologos, alios undique evocatos adjungit; idem facit, de phonafeis, ut diligcntiori cultu laera nerent. Et ne quidquam Incommodi Ravennatibus accederer, comportari commeatum Foro Sempronii, fuitque exteris ›. regionibus jubet I Qu* omnia quanta tmpenfp fierent, «r explicetur, neccftaium non puro.

Cum autem hoc temporis fpatio tempus D concilii pr«ftitum, kalendr fcilicet Maix, advcniHcnt, ii Antiflites Urtinam in rdem congregati funt. Julius Feltriu» ab Ruvere, Urbinatium cardinalis tituli S. Petri ad Vincula, Arcis Sotuque dux, At archi. epitcopus Ravennas; Joannes cardinalis Mutunus Mediolar.eniis Mutinenfium, Gabriel cardinalis Paleottus Bononiinlis, Bononienfium, Alexander cardinalis Sfortia, Romanus, Parmentium; Lelius Garulfus Plus,Sasfinenlium; Baptifta Groflus Mantuanus, Regienlium,- Altonius Rofcttus Ferrarienlis, Fcrrarcnfium; Scipio SanAacrucius, Romanus, Cervienlium; Julius PariCanus, Tolentlnas, Ariminentium, Julips Cananus, Ferrarenfis, Hadrianorum; Odoardus Gvalandus Piianus, Cxfenatium; Francifcus Guatinus, Tifernas, Foro Cornelianorum; Joannes Baptifta SighicelJus, Bononienfis, Faventlnorum; Hercules Sacr atus, Ferrarien. Cimacllenfium; Antonius Zanottus Muntagnanenfis, Fotolivianotum, Francifcus Rufticutius, Faneftrir, Fanefirium; *Joannes* Baptbla Maremonres, Forofempronlenüs, Ulicentium epifeopi; Augullinus Molignattus, Vercellentis, Britonorianus epifeopus, quod erat œgrotus, interelfe non nili per procuratorem potuit{ ejufquc accepta eft excufario. Ommum potiremus Joannes Antonius Bonomus Cremonenfis, abbas Nonantulanus, numeratus eft. Cum ltaque cardinales & epifeopi, ceteriq. minores* facerdotes quifque ordine confedilfent, in medio autem peralta In fede mitratus archiepilcopus veteris dignitatis honorem referret; Letanüs pie pronunciatis, facra folemnia, admirabile dk vario caerimoniarum modo, At eximio phonafeorum concentu incredibilique ho,-mtnutn frequentia, operante archiepifcopo, peraAa funt. Secundum quam Bernardinu* Pinus, vir difertiflimus, fuggefto ligneo confcenfo, fplendidam orationem habuit, qua utilitatem conciliorum provincialium oitendeb.it, ejufq. dici, que fcliciflima Ravennati populo iliuxit, latitram explicabat. Eo tacente, archiepifcopus fua in fede graviter cxoriirs, declarat initio archiepifeopatus fui, ut corruptos mores conturmaret; depravatam difciplinam ad normam fac roiaefli Trid. concilii reftitueret; fi dem caholica m, ac vere ort hodoxam evangellcamq. inanimis populorum confirmaret jutTis patrum qui hujusmodi, provinciales fynodos, in concilio eodem Tridentino, mandatfent, pareret, animum ad illud provinciale habendum concilium adjecifle, nuilif que cujusvis generis incommodis retardari tam falubri inftituto potuifle: fimili enim omnium aliorum epifeoporum opera,-perfanite apicata maximam *operam* comparandam fore ad fedandam procellam, qua |am multarum externarum gentlunu. animi vehement illime commoventor, & longe maximum Reipubl. diuturnis aflcAe malis diferimen imminet; fperareque fe benignitate Dei, divorum immortalium, qui reAa Incedentes via nufrjuam fefellerunt, adjunAa E Pii quinti pontificis maximi, atque optimi' diligentia, iis coeptis fumma eventus felicitate refponfuros. Quamobremomnes hortari atque obfecrare, ut, quando ftudia, cogitationefque fure omnes ad rem chriftlanam juvandam mitifice converf*atoque direft* efle debent, omni alia cura pollhabita, quo *ad* ejus fieri pollet, accurate, que ad bonorum morum reduAionem, emendationemque malorum funt ncccflatia in eo con-

Cxxisti I ,68-

conqgntu* cum Del aufpklo, A nonine· agerent, A confulercnt. Quibus di Ait, Ca- mfWus Perutius a Mondulfo juris confulrus Ac Ruverei {rehiepifeopi a fccretis, caufarum^ue judex « qui aAis concilii ptxerat, in medium p^jdiens, omnes, qui adeflTe de* berent, nomine appellavit ; cunAis, extra epifeopum Placentinum refpondentibus,quod is multo pertinacius t quam reiiqui, fe minime Ravennatis ecclefix (UbjeAum affirniallet, cui dk a Leonardo Morifio jurifconfulto Ravennati* concilii,(ut ajunt) promotorc dlAa dies eft ; faAa demum primum ab archiepifcopo, deinde a ceteris , ex laudabili majorum confuetudlne & Pii quarti Pontificis prxfcripto, fun fidci confeflione , reiiquifquC cxremoniil, qux inpontificum editis libris habentur* primu. fefflo Kalendarum majarum abfoluta eft. In altcta, qpx tert. Non. Maii eft habita, poftquam factis, dk exremoniit du more_> fieraAis, nomine Alexandri Sfortlx cardinals* Parmeniium epifeopi, luculentam orationem canonicus Parmenlis habuit, Joannes Baptilla Ma remontes, -pHcopus Uticenfis, Ruverei arehiepifeopi vicarius , pro fuggelto i'gneo parvo adiid mun^p aciommo- ^dato, eorum partem, qux decreta fuerant. recitavit : reliquorum recitationem tertia , eademque potirem* feflione ad fept. id. abfolvens: quam fefftonem ex tremam francifcus Vicedomlnus* Ferratienfis cocullatus , francilcanus , Ruvereis arehiepifeopi Theologus eleganti, dk doAa oratione plui unum exornavit , dum lingularem explicavit archiepifcopt pietatem , atque prudentiam , ingentemque omnium, Ravennatlumque prxfcrtim lxtitlam , atque eo majorem, quo diuturnius , atque acrius hxc conciliorum provincialium Ravennatium confuetudo difturbata , dillipata , tntermiffa , tunc demum fingolari Dei omnipotentis beneficio fanAis Tridentini concilii Inftitutis dk fumma Julii Ruverei arehiepifeopi non tam cura , dt lumpru, quam felicitate, ac laude revocata videbatur. Recitatis d'-cretis , quibus ad tuinmam cavebatur, ut omnia ad falureni riuitram pertinentia , pure, calle, at:|Ue> ex more, inftitutoque majorum traAarentur, cum patres placere libi rcl pondilfent , dimilium eft concilium .

—! I «— *Anno* CrrarsTr rjOS.

D E C R E T A

PRO v I N C I A L I S S T NODI

R A V E N N A T I s,

P R AES I D E N T E I N EA ,

ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISS. DOMINO

JULIO DE R UVERE.

Tituli fttiHi frtri <td Vihckl», *S- R· E. prcibytcro (ordinali Urb:», [anci.i Ravenn. ecclefi» arihiepifiupa.*

In nomine ianilx &. individtiz Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Samii i.

Ex Edito Xonur an- »0 n«9-

NOs Julius Feitrius dc Ruverc, tituli fandi Petri ad Vincula S. R. E. presb. Cardin. Urbin. dk Dei, atque apoftolicæ fedis gratia, S. Raven, ecclefix archiepifeopus, de conlilio dk aflcnfu revcrendillimolum DD- coepifcciporum noftrorum, in prxfenci Raven, provinciali Svnodo legitime congregatorum, hxc, qux fcquuntur, (latuimus dc ordinamus.

I'rrf'ifto Fiic, .

In primis vero hdci confeflionem ' ut decet , pix.mittentes, atque in hunc, qui fequitur, modum, eam juxta formam in bulla fe. re. Pii Quarti traditam, profirentes ; credimus , A profitemur omnia , dk lingula , qu» continentur syrnbolo fidei, quo fanAa Romana ecclefia utitur , videlicet ' Credo in unum Deurn patrem omnipotentem, lxAorein crli, dk terrx, vifibilium.. r.miiuu. , invilibilium . Ec in *unuai Lio*minum Jefum Chriltum., liiiiim Dei unigenitum, dk ex patre natqm ante omnia txcula: Deum de Deo, lumen dc lumino* Deuih verunp de Deo vero, genitum* nou faAum , confubilantialem patri, per quem omnia faAa funt; qui propter nos homines, dk propter noltram faiuteni defeendit do exits ; dk incarnatus cfk de Spiritu fando ex Maria virgine , & homo fartus eft : crucifixus ctiam pro nobis fub Pontio Pilato* palfus , Ac fcpultu* ell : dk refurrexit tcrtia d>c fecundum fcripturas & afeendit' in cxlum; fedet ad dexteram Patris ; dk iterum venturus eft cum gloria judicare vivos , *Ce* mortuos: cujus regni non etit fi nis . Et in fpirituin laiiAurp dominum, dk' vivificantem, qui ex patre , hlioquc procedit : qui eunt pane, dc lilio limnl adorarur, & conglorificatur, qui loculus eit pci l'roph.-tas . Et unam fandam catholicam, dk apollolicam ecclefiam. Confiteor unum' Oapiilma »11 leiiullionein peccatorum Jk cx-

peA 1

peAo refurreAlonem mortuorum» & vitam venturi fxculi. Amen·

A*»“› Cnhisrs gj0& a

Apoftolicas/dc ecclefiafticas traditiones, reliquafque ejufdem ecclefi* obfervationes, At conftitutiones, firmifltme admittimus, & ampleAimur. Item facram feripturam juxta cum fenfum, queni tenuit, & tenet fanAa mater *ecclefia*, cujus eft judicare de vero fenfu , dt interpretatione feripturarum, admittimus : nec eam umquam, nifi juxta una. nitnem confenfum patrum accipiemus, & Interpretabimur.

Profitemur quoque feptetn effe vere, & proprie Sacramenta nov* legis, a Jefu Chtifto domino noftro inftituta , atque ad falutem humani generis, (licet non omnia lingulis neceflaria ,) fcilicet, Baptifmum , Confirmationem, Euchariftiam , Pcenitentiam, Extremam unAionem , Ordinem, Ac Matrimonium: iliaque gratiam conferre; ex his Baprifmutn, Confirmationem, & Ordinem fine facrilegio reiterari non pofle.

Receptos quoque, <Sr approbatos Ecclefix catholic* ritus , in fupradiAoruin omnium Sacramentorum folemni adminiftratione recipimus, & admittimus. Omnia dt lingula, qur de peccato originali, de de juif ficatione in facrofanAa Tridentina Synodo definita . dr declarata fuerunt, arapleAimur, <S: recipimus.

'Profitemur paritet in Miffa offerri Deo Verum, proprium, dr propiriatorium facrificium pro vivis, & defuhAit: atque in fanAiflimo Eucharifti* Sacramento efle vere, realiter , dt fubflantialiter corpus, dt fan* guipera, una cum anima , *Ct* divinitatedomini noftri Jefu Chrifti , fierique conver*fionem totius fubftanti* panis in corpus. <lc totius fubftanti* vini in l'anguinem: quam converfionem catholica Ecclefia tranfubftan* tiationem appellat .

Fatemur etiam fub 'altera tantum fpecie totum, atque integrum Chriftum, verum-, que Sacramentum fumi . Conftanter tenemus purgatorium efle, animafque ibi detentas, fidelium fuffragiis juvari: fimiliter dt fanAos una curn Chrifto regnantes, venetierandos, atque invocandos elfe: eofqutj orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias efle venerandas .

Firmiter afferimus imagines Chrifti, ac dcipar* femper Virginis, nec non aliorum fanAorum habendas, dt retinendas *effe :* atque eis debitum honorem, ac veneratio, nem imparriendam ; Indulgentiarum etiam potcftateni a Chrifto in ecclefia reliAam fuiffe ,illarumque ufum Chriftiano populo ma* aime falutarem etfe affirmamus.

SanAam, catholicam, dr apoftolicamRomanam ecclefiam, omnium Eccleliarum matrem , & magiftram agnofeimus : Romanoque pontifici, beati Petri Apoftolorum,. principis fucceflbri, acJefu Chrifti Vicario veram obedientiam fpondemus, ac juramus: extera item omnia a facris canonibus, Λ oecumenicis conciliis, ac prxeipue a SacrofanAa fridentina Synodo tradita , definita , dr declarata , indubitanter recipimus. atque profitemur, fimulque contraria oiunia, atque hare(es quafcunque ab ecclefu damnatas, & fcjcAai, & anathematiftatas, nos pariter damnamus , rejicimus» dc anathematizamus

CeaisTi ..xg.

Hanc /veram catholicam fidem', extra-, quam nemo falvus effe poteft , quam itu prxfenti fponte profitemur › & veraciter te* nemus, eandem integram, & immaculatam, ufque ad extremum vit» fpiritum, cenitanti(Time, Deo adjuvante, retinere, dt confiteri, atque-a noftris fubditis, vel illis, quorum cura ad nos in noftro munere fpeAabit, teneri, doceri, dt ptxdicari, quantum in nobis erit, curaturos -

Prcfcriptam autem fidei profeflionem , ex ejufdem fe.* re: Pii Quarti Sulla, omnino facere teneantur, qulcumque^dc beneficiis ecclefiafticis, curam prcfercim antraarum habentibus , quovis modo provifi fuerint : quive in pofterum ad doAoralcs, vel magi, ftrales gradus promovebuntur, feu haAenus funt promoti : ca ratione habita , ut qui nondum funt promoti, In ipfo promotionis aAu, alii veto Infra tempus ab epifeopo ftatuendum, fidem ipfam profiteantur: nec. non publice, vel privatim, theologiam, canonicam, vel civilem cenfuram , medicinam, phiiofophiam, grammaticam, atquealias bonas artes quafcumque profitentes, legentefve, fub poenis in eadem Bulla-contentis.

De canonicatibus vero, atque aliis ecclefiafticis dignitatibus provifi, pettier pro. Cpolitam fidei profeflionem, in epifeoporum -manibus faciendam, in ipfo quoque capita. - Io, infra duoruin roenfium fpatium, a die-/ adepte potfeflionis, ex facri Tridentint concilii prreepto, fidem profiteantur , ut fruAus fuos faciant : dc adepta illis pofleflio fuffragetur. Quod li capitulum in ea recipienda , negligent fuerit, graviter , ordinarii arbitrio, puniatur., fi vero ipfius pro. vili culpa id acciderit ; ad difttibutiones , donec, (atisfecerit, non admittatur: nihilominus ad eam gravioribus poenis propofitis, faciendam, omnino cogatur.

In fidei autem profcflione facienda , pr-cipue obferveturj ut oubliée, ac palant- D ab omnibus fiat, adhioitaque jam prxmiffa verborum forma : necnon eamdem pereplfcopalis curia: Notarios de ca rogatos, in peculiari libro annotari, cum ipfius profirentis fubfcriprione, ad perpetuam rei memoriam , epifeopi curent.

CAP. I.

Dr *bitrttittf.*

Quod ad confetvandam catholic* fidei integritatem pectinet, ut ab eo potiffimum exordiamur. quam ruaxinie E epifeopos hortamur ac monemus in domi-,no : ut diligentiflime in primis invigilent » dc attendant,ne Firus aliquod in tanta mali propinquitate ex infeAa aliqua radice latenter *fubrepat,* quod gregem, dt ejus pafcua inficiat, vel corrumpat : ftudeant ut opportuna adhibeantur remedia , quacunque ad populos in orthodoxa fide continendos, tacere videantur: idque prae ceteris curent, ut conventtcul* rudium, ac prx-

I Ah*o C* TI tjOS. prxfertim fufpeAorum hominum prohibeantur : de his, qux ad fidem pertinent , ab Λ *d,o,i» praecipue , Λ literarum ignaris nec publice, nec privarim difputetur : a catholicis , δι faute doArin* religiolis viris termones, vel eonciones quam frpillime habcantur: & his limilia . Quod li putridum quid appateat, flafim refecari provideant: « quos fcinet infeAos fuifle cognoverint , diligenter obfervent.

CAP. II.

In hzrcticis, vel de hzrefi quoquo modo iufpeâis perquirendis, & extirpandis, non foluin vigilantitfimi lint epiicopi, atque ordinarii omnes ; quod prxoipuum cii ® eorum munus, ufque ad animam, & languinem exequendum : fod etiam ftrculi principes, ac magiftratus quotcunque ftequcnter admoneant: quemadmodum cos monemus, & hortamur in domino., ut epifeopis atque aliis fact* inquirittonis miniflris auxilium, favorem, & conlilium pribtant ; quo canonicas poenas evitent, atque enitantur, in hoc tam neceflario ac przcelienti fidei negotio plurimum proficere ; quo certe nil Deo gratius, aut pupulis falubrius excogitari potefl .

CAP. I.

De librie prabibitit.

POfletiorem librorum prohibitorum indicem , cum fuis regulis, epiicopi ad unguem obfervari faciant : bibhopolisquc atq impreflbribus, quzeunq. ad eos pertinent, ad memoriam Ope revocari curent, ne in aliquo delinquentes, poenas contra cos flaturas incurrant.

CAP. II.

Animadvertanr praeterea epifeopi, in quorum dioecefibui imprimendi ars excreetur, Ut libri atque opeia qurcunque, antequam imprimantur, exaAiflime perlegantur, atque ubi opus fuerit, cafligentur: cum primum vero typis excufa fuerint, non antea ex officina exeant, aut venalia proponantur, quam cum originalibus diligentiffi. me conferantur : eademque fublignata ad perpetuam rei memoriam fideliter conferventur.

CAP. III.

Epifeopi non folum in eos, qui libros, quavis ratione proh.bitos retinent, fed etiam in omnes facte lcriptur» verbis ad jocum, attentationem, contumeliam , fuperflitionem, atque alios ptofanos ufus abutentes, feveriffime animadvertant.

CAP. i.

De *verbi Dei predications* ·

N*On ambigitur,* epifeoporum munus in paicendo grege , ac diligenter in fide erudiendo, potillimum verfari . Proprium itaque munus agnofccnrcs epifeopi ipli illud pie. ac fideliter excqui utaganr, *8e* fpiritualem panem eCuricnttbus (tangant : firpe recolentes, ovium fuarum languinem ex eorum manibus efle requirendum; quod fane officium, li per feiptus , ut decet, legitime przpediti obire nequeant , idoneos verbi Dei miniflros , juxta facri Tndcntmi conciliidecretuni,elig'ndos , (ibi iplis adjungant : qui eorum vices cmm diligentia, & pietate fupplcant : atque in primis attendant, ut eorum fana lit, & illibata dortriha, ne mala libi eledio imputari poibt .

CAP. 11.

Hac autem prccipue a vetbi Dei prrdiCatotibus quibulcunque obierveil'd, . ne. quzfliombus inutilibus, aut fabuiofis, vel jocotis verbis, aut dubiis, vel implicitis fermoaibus audientium mentes occupent: ab hilturiis apocryphis , niiraculoruniquo non approbatorum recitatione abftincant : C hrrcticorum opiniones, dt argumenta (nifi id urgens rei neceflitas poflulct) quanto minus fi:ri potefl , nominatim rccenfeant, fed omnino *refellant :* vitia geneiatim reprehendant : dc Salvatoris exemplo, populorum vitaro componere , atque inflitucre Audeant: in aliquem tacite, vel exprefle non inve* hantur : praelatos, dt rnagifltatus pie, ac reverenter admoneant fubdnolque ad eorum obedientiatn exc ient, & hortentur; quibus dc rebus, atque aliis hujutmodi, faerarum concionum tempore, ab epitropis, & curatis omnibus, przdxatores piztnoneantur, ut quid magis, vel minus pro loci, dt popularium peccatorum qualitate, D lit audientibus cnurciandum intclligant . doceanturq. in virus redarguendis, atque animis Deo reconciliandis, potillimum nb' elle elaborandum, rejcAis quibuscunque ad oftcntationcm, & faflum tantummodo facientibus,

CAP. Hi.

Ordinarii omnes in propriis, dt fubditorunr ecclefiis, ubi commode fieri potefl, flaturis a Tridentino concilio diebus lactas conciones haberi cuicnt quibus non foium ipli frequenter mtetlmt, (cd & clericos loci univerfos adelfe curent .

CAP. [V.

Dei verbum quocunque anni remporta diurnis horis przfli.etur. Item patlio domini noftri Jefu Chrifti luvclcente dic, non autem nodu › per przdicatoies cnunci·-tur.'provideaiirq. epiicopi, ne quid per Illos , eo tempore , vel etiam alias quandocunquc dicatur, aut fiat, etiam ad lachtymas

r

Anno CnaiSTi nOK

mas provocandas; quod a Chtiiliaca difci- , plma aliquo modo abhorret ; &. *i* tanti" mvltcrii dignitate· lit alienum.

CAP. V.

Povideant infuper epifeopi ; quo ad eju» fieri pote(I,ut in concionibus foemin* feor· lum a mafculis in eccleliis interlinr, atque ita difponarftur, ut a maribus, rcligwnjs, ac honcflatis graca , dillinguantut -

CAP. Vf.

Ne vero aliqua inter pitochos & popu· los tibi commiifos, de alendo prxdicatore, ciqne de aliqua eleeraoiyna providendo, ut f»pe fit, dilfcnlio habeatur, (latuimus, 6r ordinamus laudabiles locorum confuetudi- nes inviolabiliter ampleâi debere ; in du- bio autem fuperiores admonui , quod fibi magis expedire v.debirur, efticunt. ac pa- rochorum pixlrrtim pauperum, quo ui.igi, fieri poteit , indemnitati provideam.

CAP. VII.

In predicatore autem eligendo inhibe- mus, ne t'*culi potell.rtcs , inagiitratU' -<ut univeriitas afiqua ullo paflo lc te ingeiat ; cum hoc totum munus ad ep icopos , <V eccleiiarum reflores ex lacrorum Canonum dilpolitione pertineat, qua in re ti difficul- tas aliqua luborta foei>t,ad ordinal ium de- feratur. qui modis omnibus ecclcliai um im munitati conluiat, licuti magis conducere exilliioaverit·

C A i'. 1.

De lefliane tbratogict

THeotogi* *leâor,.* ubi commcde fieri potcd, fecularis clericus, tin minus re- gulans m fubiidium, in unaquaque cath- drali eccleua , ac etiam collcgiata inligni extra civitatem per ordinarios adhibeatur, (latuta eidem congrua mercede, vel ex pr«- benda proxime vacatura , vel alio quovis modo, juxta Tiidenrini concilii decretum, veiuti magis unicuique prelato videbitur- Ac eccleii* fu* qualitas patietur

CAP. II.

Is autem, qui legioni hujusmodi deputa- tus fuerit . liatis diebus , <Se horis juxta epi- feopi priferiptum, facrr fcrlptur* libros·, atque alios pro cafuutn poenitcnrialium co gnitloiic., a curatis, At tacerdotibus haben- da , clero prvfertim , per-anni circulum, in loco per epifeopum defignato interpretabi- tur: cujus (eâioni, ut tatn majoris, quam tnmoris gradu» clerici frequentet intcrlint, non iolum epifeopi curent, fed etiam f*· pillime Imgulos illius auditores , ut in hu- jusmodi leâione proficiant, hortentur, & admoneant.

Anno Chsiit i 1)68.

C A P. I

Dt fibtlit é- nt&tflrit.

UT literarii ludi, bonaratnque artium magiftri, non tam doArina, quam fide orthodoxa, ac bonis moribus ornati, ab his, ad quos pertinet , eligantur ; epifeopi atque alii locurum ordinarii exaâiilîruam cu- ram adhibeant, cum ex hoc ipfo potiflimum pendeat adolctcentium falus,& incorrupta morum ac vit* inilitutio & difciplina.

CAP. II.

B Caveant *autetu maxime* prnfitentes hu- jusmodi , ne libros aiiquos, oblcoena, vel tuipia traçantes, dilcipulis legendos, vel interpictandi.s proponant : llude.mtque coin- milos eorum diteiplin* pueios honeilis mo- ribus, in fexibili illa state, At ad malum prona, decenter imbuere . fcientes fe fe dc ip.oiu n negligentia , Deo primum rationem reddiiutos, ac propterea libi maxime ca- vendum elfe , ne rebus peihmis vel profa- nis initientur ·

CAP. III.

Ut ergo nullus (it hifitandi locus , & Cvu u.mns fraudibus praeludatur, (latui- mus, Ac ordinamus, ne quis iiterarium lu- dum pei comprovinciales dioecefes ape- riat, vel privarim profiteatur ; niti faculta- te ab ordinario prius gratis obtenta, ac fidei profelTione emilfa, fub illius arbitiil poena cum f*pe re ipfa compertum (it , lupos fub ovina pelle delituiflc

CAP. IV.

M .-minerint prxterea epifeopi, puerorum fsholas, nedum g^mnalia , ubi juventus pu- blice profitetur, ex officio libi elk· vifiicn- das : qua in re plurimum confidimus oninen. Deuram ab eis fore impendendam . Hortamur autem f*cuii principes, & magillratus quos, cunque, ut epilcopis vilitantibus faveant : ac eosdem, proprium munus obeuntes, perturbari nullo pa&o patiantur

CAP. V.

Illud inCupcr decernimus, ut ordinarii in quorum dioecefibus *generalia vel* qu*vis alia tludia vigent-, provideant, ne concluiiones aliqui, publice vel privatim ollentandi in- genii caufa, vel alia quapiam ratione dif- putentur, aut defendantur , antequam per eos examinentur , & approbentur: quacum- que confuetudine, non obftante; nec item patiantur difpetationes , que fine clamori- bus fieri non poffunt, de crtero in facris «dibus haberi › fub eorum arbitrii poena .

CAP.

Aμμο »568.

Anno Cnmiit i tjfX.

CAP. I.

Dt ftafltruru Kcliifuiir.

SAndorum reliqui» honefliflimis in loci», ac dreoris valculi». in ecclefiis aflerventur; non line luminibus populo exhibeantur; nec temere, dt tine ordinarii licentia, cx proprii» loculi» extrahantur: neve ■d *infpiciendum*, vel tangendum alia quapiam ratione › quam devotioni» gratia proponantur; pro certi» autem non nili ili* habeantur, qu* rite fuerint ab epifeopi» approbat*; quacunque vero pro reliquiis funt habit», honeftatis caufa » decenti ac tuto loco recondantur ·

CAP. II.

Si quas vero reliquia» › de nouo detegi, ant exhumarl contigerit; epifeopi provideant, ne incert* pro certi» habeantur: dt quod religioni, ac pietati confentaneum videbitur, adhibito quoque piorum, ac refigioforum hominum conlîlio, decernant.

CAP. III.

Abufus quoque, (i qui forfan In reliquiarum veneratione, aut vilitatione irreptiflt, videantur, ab epifeopi» quam primum tollantur: ne piorum anim» fub falfitatis ima· Î;ine decipiantur. Eam autem venerationem anAorum reliquiis ab omnibus exhiberi, & doceri epifeopi curent, quam facrofanAa Tridentina fynodus decrevit.

CAP I.

Dr ftcrir imtgtuibut.

IN facri» imaginibus effingendi», id primum vitetur: ne infolita aliqua imago, vel infolito modo pingatur, (culpatur, vel apponatur: prrfertim in ecclefiis, atquo alus piis, dc rcliglofis locis. Nihil prsterea indecens,indecorum, lafcivum, profanum-Ve, habitu, vel vultu, ac toto corpori» flatu adhibeaturatque hujufmodi divine imagines exiftant, ut in Illi» Irrfpicrendis pietas excitetur: nec quicquam in eis appareat, quod prototype, ac exemplari fuo, ex approbata eccleli* confuetudine, non conveniat.

CAP. II.

Mandamus propterea ejus generis artificibus quibufeunque, atque imaginum effingendarum curatoribus; ut nonnili de epiIcoporum, vel parochorum licentia, facras imagines quovis modo effingere, vel in ecclefiis, piifque locis apponere prefumant: dc qu* haAenus appofite funt, fi fe reflo non habeant, eas epifeopi deleri, corrigi, vel inftaurari faciant, eorum fumptibus, ad quos ea res pertinet, fub eorum arbitrii penis.

A

CAP. III.

Quod autem ad ipfarum tierarum imaginum cultam. & venerationem attinet, caiu pariter reverentiam, dt honorem illis epifcopi impendi curent, quam facrofarAa Tridentina Synodus ffatuit: idque iepius *populus edoceri* Audeant ·

Dt mtrtcahr.

In novorum miraculorum approbatione formam a facro Tridentino concilio traditam, epifeopidiligenter obfervent. Sed quoniam frpe, vulgi concurfu, dt populi cla-

B more, quid *uro* miraculo promulgatur, quod vere non elt; ftudeanr epifeopi fummopere, cum fe fe offert occatio, ut primi» illis vuljji clamoribus obfiflant; donec miraculi veritas habeatur, ac legitime comprobetur: ne falfa pro veris recipiantur; atque incerta tolerando, eadem approbare videantur: ad populi nihilominus devotionem de pietatem, quantum catholic* fidei ratio patitur, refpic *ente»,* dubia qurcunque wxra cjufdem concilii decretum, quam ptimum decernantur.

De *ftertrum çeflwuur refrgjintttiont.*

C Scriptur* facr* hiftori», fandorum martyria, & adiones, aut etiam Domini noftri Pallio, quali ex *fczna,* feu alio quocunque modo,, five in facro, live in profano loco, aut etiam in iqonfalium monafterii·» nullatenus reprefententur: cum exemplo conflet, ex iis allantes magis obleAari, & *ad* rifum, ac fcandalum feplus excitari; quam ad pietatem accendi: nili aliud pro populi devotione, ac rei dc temporunu conditione epifeopi», ex rationabili caufa, videatur: qu! re ipfa diligenter cognita; quod pietati conducere profpcxerint, pro

D eorum prudentia ftatuent.

CAP. I..

Dt frfirtm Jierum cultu.

FEliorum dierum reverentiam ,'ore nobis Dominico propofitam, epifeopi, atque alii ordinarii omnes, honore debito prolequentes, diligenter curent; ut Dominici dies, dt alii ab eccleiia recepti, preclpue vero in honorem Dei, beat* Mari* virgl„ nis, dc fanAorum apoftolorum feriati, omni, ““qua decet, veneratione, juxta fanAUfimi - N. D. Pii quinti bullam, per eorum civitate» & dicecefes obferventur. Omnes Chrifti fideles in diebus hujufmodi, ecclefias frequentent: divinis officiis devote incumbant* atque eo potitfimum tempore ab illicitis quibufeunque abftincant. Qui vero teftis diebus Illicitum opus aliquod facientes, deprehenfi fuerint, ex quo lucrum prscipue fibl redundet; prefer divinam ultionem, dc alias prxnas ex cjufdem bull* difpofitione infliAas, graviter quoque pro modo culp*> e* epifeopi arbitrio, puniantur.

A"»· Cnbist i «5Ô8-

CAP. II.

Illas preterea feilivitates, que juxta locorum confuetudinem folemniter celebrari confuevetunt ; eadem confnetudloe fervata, propofitis Itidem ex arbitrio poenis, ejufdem bull· auAoritate ; debita cam reverentia epifcopl obCervari cutent.

CfA P. III.

PrrdiAa vero omnia, non fotum in civitatibus» & oppidis, Epifeopi fella fervaxl ftadeant; fed etiam per agros <k villas ; quibus in locis a rudieis, dt villicis hominibus, in hoc fiepe delinquitur j quod crebris parochorum admonitionibus, dt executorum adhibita diligentia,, confequi poterunt .

CAP. IV.

Ut autem Divi Apollinaris primi Ravenn. ecclefi· antiftitis, dt martyris gloriofi, aliorumque undecim archicpifcoporum, qui per columbam eleAi fuere, memoria digne ac pie habeatur, prxdecelforum nollrorum veiligiis Inhérentes » & eorum decreta innovantes; ftatuimus, ut a comprovincialibus epifeopis in Tuarum ecclefiarum calendariis, eorum nondtia perpetuo aferibantur , ubi id confuetudo ferat i & eorum fella celebrentur.

CAP. V.

Qurctjnque vero a fidelibus fello tempore vel agenda , vel vitanda tint ; populos ex fui officii debito , epifeopi, commoneri faciant . quo major feftis diebus reverentia , ut par ell » ab omnibus prxftetur.

CAP, I.

De j<jnnkrMW obftros liane .

SAcra jejunia queeunque ex ecclefi· inftituto'indiAa , pariter-ab omnibus oblervari, epifeopi Audeant : quisquis autem eadem legitima ceflante caufa , violare pr·-fumpfcrit ; prefer divinam ultionem , quam cibis urendo vetitis, ipfo jure incurret ; graviter quoque ordinarii arbitrio , fi id abfque rationabili caufa fa&um fulfle conftiterit, puniatur, pr*fertim li fepius in illud idem crimen inciderit.

C A P. I I. '

Jejuniorum tempore, ac prccipue quadragefime, vetiti cibi, pro imbecillium ac infiriporumufu, non alibi, aut ab aliis vendantur, quam in ftatutis locis , dt ad id-deputatis: ac non niti ex caufa ab utroque medico comprobanda, ac licentia ab ordinatio, vel ejus vicario, fcu deputatis ab eis gratis fubiignata dr obtenta, fub poenis ex arbitrio ftatuendis ; extra urbes vero, dr oppida a parochis licenti· hujufmodi ex rationabili ac urgenti caufa dumtaxar, ubi medici confilium haberi non poteft, ac fimiliter gratis concedantur : cum his tamen conditionibus, qu· fuis epifeopis necetfarie videbuntur.

Anmo Cmbist · 1568.

C A P. I I I.

Cibos infuper jejuniorum folemnium tempore prohibitos coquentes, vel ad efum_ quoquo modo parantes, aut abfque pr«diAa licentia ementes, vel participantes, fevetius ab ordinariis ipfis pleAantur & fi fit opus, dt culp· qualitas id expofeat; in fubfidiuiu quoque excommunicentur.

B

CAP. IV.

Que vero jejunii diebus obCervari vel vitari debeant, epifeopi populos edoceri curent: eofque moneant, jejuniorum tempore non folum a cibis veritis elle abllinendum ; fed etiam ex preferipta ab ecclefia forma , jejunandum ; ùbi quis a jejunii précepte , aliquo rationabili jure non fubtiahitur, aut excufatur.

C A P.. I.

D mtle/icitt, Cfr iftcaaranomfo/.*

MAleficosdt maleficas quofeunque cum incantationibus, ligaturis , ac remediis omnibus, qu» non commendat ars medicorum, ex factorum canonum difpofitione, eplfcopi puniant · dt li ita oportere intelligent, de hujufmodi crimine vehementer, etiam fufpeAos , a furs dicecetibus eliminent ; quod (i forte, vel homicide fuerint, vel in eorum maleficiis aliquis (aeramentorum abufus interceflerir ; legitime puniendos curent.

CAP. II.

Res preterea quafcunque ad maleficia paratas exhibentes , propinantes, vel mini-
D lirantes, item hi qui flagitia hujufmodi affcAaverinr ; vel cum cadem profitent ibus participaverint ; ex communicentur, atque aliter pro modoculp·, ex arbitrio puniantur ; necnon cum demone tacite vel exprelie quicunque convenerint, dc a catholica fide quoquo modo apoftaraverinr, maleficii caufa, adhibito etiam inquifitorc, canonicis poenis afficiantur -

C A P. I.

De fuferfltttanibur.

SUperftitiofas, dc vanas populi obfervationes, qurcunque fine , eoilcopi tolli, dt ab ovibus (ibi commiffis, ve/uti rem perniciofiflîniam vitari curent : concionumquc tempore , atque alias quandocunque opportunum videatur , hxc atque alia hujulmodi a rcAa fide aberrantia, fubditos cavere moneant ; dt gravi quoque poena propofita ex factorum Canonum decreto, compellant .

CAP.

Anno Cutltlt HOU.

CAP. П.

Ortum inil·per car.lelarunm numerum, cum vana quacunque obiervatione ad morbo* prrferiun ex vulgi opinione, repellendos, vel ad malefici» perpetranda; five in Millie lacrificio, live alias quoniodoçunque, adhiberi prohibemus, tub arbi trii -poena ; clerici vero confentientes, vei id fieri permitrrntes, a«r feientes, nrc ad epifcopum deferentes, »b eo gravitci puniantur·

Ė A P. L

Dr bletfberr.itt.

IN blafpheroos quam maxime, ut reatus qualitas exigit, infvrgente» ; ftatuimus, tam laicos, quicunque *tint*. quam clericos, qui Deum, & Dominum noftrum Jcl'um Chriftum, vel gloriolam virginem Mariam, ejus genitricem, expieflè blalphemaverint, poenis in Bulla Sanctif. D N- Pii Quinii contentis otnnino afficiendo* elle. Si vero re liques fanilos malediflis lacelierint, vel eorum nomini detraxerint, pro perforue & Culpr qualitate, ex eadem Bulla › Ordinarii atbitrio corripiantur.

CAP- II.

Blasphemantium parentes, aut domml, filios, vel tninifiros, blasphemandi confuetudinem deferere nolentes, objurgent, deferant, V tncorrigibiles ciiciant, ne & ipli divina Majellatis rei, tanrum fcclus perferendo, conlbtuuntur ; quod m eorum receptatoribus locum habere decernimus

CAP m-

Sxculates quoque porefiatel, ac Magilfrxtus, in blasphemo» infurgerc monemus, & hortamur in Domino, ut Indulgentiam a poftetiore Lateranenfi concilio illis con cedam confequancur ; neve poenas quas ab alus *fame, e* prxter mi feri nt ,ex eiufdem concilii decreto, in feipfos convertant.

CAP. IV.

Studeant autem epifeopi modis otnnibus, hoc execrabile blasphemix (celui abolete: quod ut facilius alfrqui poflint, vehementer hortamur ; ut focietates nominis Dei in eorum civitatibus, & dioecelibus inliitui curent ; juxta regulam eidem focictarl pr»lrriptam, una cum Indulgentiis in Bulla fel. ree- Pu Quarti defuper edita contentis

CAP. I.

Dc *ettbeJrali ttcltfi» Datante,*

QUoties Dei voluntate, cathedtaletn aliquam noftrat hujus metropolis ecclefiam, vacare contigerit, defundi palloris exequias, ipfius vacantis ecclelix capiturn, clerici» omnibus adfeitis, quo de- ^cet (ludio, ac pietate celebret xilliulquc— _Λ* animam frequenti Miflarum *(tciiticio*, aliif que facris precibus, in quibufvis tam or *5' bate civitatis, quam dioecehs ecclefiis, de more adhibitis, Deo plurimum commendari curet ; qued irem epifeopos comprovinciales omnes, fraterna: charitatis memores, accepto de alicuius epilcopt dormitiono nuheio, quamprimum faHuros elle confidimus; quemadmodum cos, ne id ullo paAo facere pratermntant, prtdeceflorum noArorum vefiigia fequcnres, plurimum in Domino cohortamur. lum publics (opplicationes & privais orationes juxta lacti Tridentini concilii monita decvrnan- B *tur*: quibus univerlo *clero adllamc* a Deo religiolillime poltulerur, ut eum viduato gregi Padorem concedere ex lua largitate dignetur, qui tanti miniileru munus digne, ac laudabiliter txcqui poflit.

CAP. f|.

Curer autem vacantis ecclelix capitulum, intra przfiitutum ab eadem l iirleniiiu S'jjnodo tempus (ne jus nujufmodi ad Superiorem devolvatur) ex ejuldeni Sj.no'rti decreto, ul Oeconomus, ac vicailus 01-bit» ecclelix ejuf.nodi eligantur, qui eorum munus exequt, ac faturo Pallori opti- Cmarn de feiplis rationem reddere pollinr, caveant aurem prxeipue, ne dimiflorias ad Ordines, nili poli annum, quo Sedes ipfa— sacaverir, vei nili ahquis jure arfihrus exilia t, cuiquam concedant, ex ejuldctn concilii Tridentini decreto.

CAP- I.

De *prtnwotndu ati tJtbctiralct etclejZit.*

QUicunque mandatum Apoftolicum de aliquo ad cathedralem eccleliam regeudam examinando, fufeeperit, eum per vitccra miferrcordi» Dei noltri oblectamus; D ut omnem curam, mentem, dk cogitationem pro fua ipfius confe ientia exoneranda, ad hujufmodi examen refte- conficiendum, adhibeat memincrirque ; vel ex hoe iplo potiliimum, populi falutem, At orbat» ecclelix dignitatem pendere, Pallor vere dignus allumatur, quive pixcllc, ac piodeflê fciat : At propterea in re tam nccetrati?. quam maxime efle animadvertendum l

CAP. 11.

!I*c autem examinis formula, ut facri Tndcntini concilii monitis obtemperemus'; a nobis in prrfcnii Synodo, pro alfumen- Edis ad cathédrales ecclelias Sanflillimi D. N. arbitrio comprobanda, prxfcribitur, ut accepto apoftolico mandatu ab epifeopo cui dirigitur, primum per tedium, quo fieri poterit graviorum, examen, cui ipfemet epifeopus pirfit, fuper promovendi vita, moribus, & «tare, quam diiigentif. lime inquiratur, his vel limilibus interrogariqmbut propolitis . qux fequuntur .

Pnmo, an *n* legitimo matiimooio, an

Amno Caatsri ijd8.

ex catholicis parentibus ortus , ubi, qualiter, &a quibus educatus, qualisve plucibus annis citra fuerit illius vita, dt convetfatio, an infamia unquam notatus, vel de aliquo crimipe inquilitus, vel fufpeAus i an unquam apoftataverit, vel publice poenituetit, an bigamus, an, dt a-> quo tempore facris initiatus ; an fana mentis, timorateque confidential an, & qualiter aliquam aliam ecclefiam rexerit; aru. domui lue bene prefit ; an aliquo corporis vitio, ac prxcipbe exitiali morbo laboret. Item de animi dotibus , mode(lia , affabilitate, prudentia, fobrictate , continentia, & ejufmodi ,.an trigefimum annum expleverit ; an in aliquo publico gymnafio profeffus fuerit, dc an fit denique eis mo•ibus , dt virtutibus ornatus, ut in ecclcfia Dei non immerito prrful efle poffit.

CAP. III.

Cun, veto in promovendis ipfis fcientta maxime fit neceifaria, idcirco quamvis ali. quis in univcilitate ftudiorum, maglftcr , live doAor, aut licentiatus in facta theologia , vel ture canonico fit promotus ; feu eilam publicum alicujus academic tellimonium doArina fua oflcodar ; ut omnino via fraudibus praeludatur, is nihilominus exanimis periculo fubj'c'atur. Adhibitis itaque non paucioribus quam tribus , juxta promovendi ptofeflioncm, theologia, feu jutis pontificii peritis; duo illi punAa , feu articuli affignentur, quibus port integri unius diei dt noAis intervallum congrue refpondea*·, atque ad interrogationes fuper illis. cx tempore faciendas, apte et^diteq. juxta ipfius epifeopi confcientiam, ac peritorum jutaiorum relationem replicet. Quibus peraA>» ad fidei profeffionem admittatur : at?pie omnia a notario, qui examini interuetit, in miiruinentum iclata , dc ab fpifcnpo ob(ignata,ad fanAilfimum Romahum pontificem fideliter deinde transmittantur

C A >. I.

Dt tfiftofi qtitlitett, d-

Illud primum epifeopi ex facrl Tridentini concilii prccepto admonentur, ur paflores fe fe, non percuflbres conftitutos elle exiftiment; nec dominandi quidem caufa, fed ut fubdiros fuos uti fratres, ac filios ament , arguant, obfecrenr , increpent in Omni patientia dt doArina. In puniendis au. tem dcltAis feverltatem cum manfuetudine temperent, medicosque imitantes, a levioribus ad graviora remedia defcendanr, atque alia hujusmodi in hoc genere obfervent, juxta faluberrifflum prafari concilii dcctctum.

CAP. IL

Subdltl vero ita eplfcopos lpfos rraAent , ut nullum obfequii genus erga illos praterrnittant, quod eorum dignitatem tuendam pertineat, reverentiam, atque obedlentiam omnem iliis exhibentes, ac déférentes; eorum admonitionibus, prreeptirque obtemperent,dt acquiefcant, velutl *parentes* eos dem venerentur, & amant, illis non detrahant, fed fubdiros fe fe ad propriam ipfotum falutcm, femper agnofeant.

C A P. 11 I.

Scculi quoque principes, *8t* magiflrarus omnes quo majore fieri poreft animi affcAu , hortamur dc obteftamur in Domino, ut epifeopos pro eorum dlgnirare venerentur, ac nullo paAo patiantur, ut obfequiis quibusque epifcopali ordine minime congruentibus , ipiis inferviant, ne divinam ultionem incurrant. Epifeopos vero ipfos, βenixe admonemus; ut a facti concilii Tri* dentini decreto, quoad obfequla per cos principibus impendenda, minime difcedaot, meminerineque, fi fecus fecerint, in unaquaque provinciali Qnodo, non line eorum dignitatis nota f culpa fu* rationem fibi reddendum.

CAP. IV.

Sit autem epifeoporutn vira , *St* converfatio irreprehenfibills, qualem Dei nfn.ftros decet; prorfusq. enitantur, ur a quacunque vel levi, mali fufpicione, ne dum ab ipfo malo caveant; atque *ita feipfos, ac* omos fuas componant, ut ceteris fint excmplo, nec jure merito redargui poffint.

C A P. V.

Sit preterea non nimis lauta, fed frugalis epifeoporum tnenfa, fplritualis alicujus leAionis pabulo condita, quam dt beneli* Aio précédât, de gracie tubfequantur. Supellex non fumptuofa vel fuperflua , fed moderata exiflatomnisque luxus vitetur, & quacunque ab apoilolicis traditionibus , ac facrorum canonum difpofitione fuper his, que ad vitam , dt mores pertinent, aliquo'modo abhorrent, penitus epifeopi ipfi ab illis abftineant, parlunoniam, que tantopere nos Deo commendat, omnino fcAentur : ut eo uberius , his que fupererint, pauperum indigentia fublevari, dr eccielie ipfe commodius inflaurari, ac exornari valeant. Familiares vero numero , xtate , dr qualitate tor habeantur , quot pro cuiusque epifeopi dignitate congruere videbuntur, lintq. dt ipfi religione , ac pietarc conlpicui, nemini ullam offcnfioncm dantes. Si quis vero inprciniflis reprehenfibilis unquam *(quod* abfit) cxtiterit , dc immoderata fua iplius aAione merito redarguetur.

CAP. *Vf.*

Meminerint prxterca epifeopi, quod valde populos «dificat, A* ! religionem excitat , ut fape publice,quim .fzpiflime privarim, fartis prrfertim diebus, milia facrificium celebrent, ac divinis interlmt : rtudeantque, ut omnia in earum ecclefiis reAe, atque ea, qua decet, majertate, sc pietate peragantur.

CAP.

A''''o •I®®'

Amwo Cmxisti i 568.

cap. vu.

In ecclefiadieis autem boni» diftribuendis qqicunque bine prxefle voluerint epifeopi* atque alii ecclefi* prclati, qui *commune»* omnium* prrfertim fubditorum, parente» exiftimantur ; illam potiflîmum rationem fervent «quatn facri canones (latuerunt : *mi-*fe-abiles veto fuaruro civitatum, ac dioecelium perfônas, ptxcipue tefpiciant, atque in neceflitatibus protégant ; earutnque egeftati parerna charitatc fuccurrere non differant , aut ullo modo ptxtermittant.

CAP. i.

De tfifeipaeum rejûientte

ANimadvertant in primis epifeopi fibi minime licere a propriis ecclefiis abefle, nili cx caufis a facro concilio Ttidentino comprobati», quo, pr*ter mortali» peccati rearum, alias quoque poenas ab eadem fy. nodo in abfentes ilatutas, evitent; felantq. de commiilis hoc In genere fe fe in provinciali fynodo rationem redditurcs. Libenti itaque ac hilari animo epifeopi ex proprio munere, & confcientia in eorum ecclefiis, vel dioecefibus refideant : ne fi defertas oves, pallore nefeiente, lupus comedat} id fibiC culpx , ac vitio dati peflit.»

CAP. IL

Ne fit autem ocicfa prxlatorum relidentia , pontificalia munia per feipfos epifeopi obeant, nili legitimo impedimento detinean. tur, promovendorum ad nrdmes, ac fi fieri pi'tcli', de beneficii» etiam providendorum examini ipfimet prrlint, fubditorum pacem inquirant, dt *profequantur,* loca pia quacunque ac prxfertim clericorum feminaria, «St montalium monafteria reAe curari Audeant, aeque alia omnia qu* paftoralis funt muneris in Domino exequantur, quofrugife-D ra fit, ac populo, falutaris, pixlati cujufque relidentia.

CAP. I.

De vrjftetfene.

Dioecefes fuas epifeopi , atque alii locorum ordinarii fingulis annis vilitare, fi per earum amplitudinem liceat; alioquin infra biennium ex facri Tridenrini concilii pra-cepto non pr*termittant. Scofius auterp in vifitando pr*cipuus Is fit ; relgiodfc pietas, vitiorum expulfio, lapforumque morum, *St* eccleliaftic* difcipIln* reparatio, quos autem viiirant, inutili fum ptu non gravent: exquilitiores epulas devitent, ne vilitatis clericis plus equo fint oneri : quosve modum excedere comperetinr-arguant , atque compefcant. Quanto vero citius fieri poterit, ecclefi* cujuf3ne vilitaiionem* commode tamen, abfolvi eccrnimus ; plurimum confidentes epifeopos ipfos in comitatu, atque aliis ad vifirationem pertinentibu», pro eorum prudentia, ea moderatione ufuros, ut merito reprehendi non *polfmt,* nec alicui conquerendi occafio prrbeatur.

CAP. IL

Vilitante» autem fuas dioecefe» epifeopi profpicianr , qua *ratione* pauperum ecclefiarum reAoribus,ac presbyteri»confu!i pof· fit ; ne dum fuo reAe funguntur munere , egeftate laborent ; quod ti nulla ratio iniri poflit, qua curatorum miferia fublevetur *i* futnmum pontificem ea de re confulant.

CAP. III.

Ubicunque vero urban* alicujus parochi* fines, extra locorum moenia protendi contingat , animadvertant epifeopi, ne parocho intra urbem, vel oppidum pernoAanre, qu» foris funt anltn* periclitentar, Idcirco provideant , ut, vel alicui viciniori parochlali ecclelí* forenfi, famili* extra moenia» conflitut* aggregentur ; vel ecclelia de novo in fuburbiis, ubi id per tcAoris, & furentium parochianorum facultates liceat erigatur › vel alia aliqua ratione, prefentis decreti auAoritate* huic malo epilcopi ipfi fuccurrant, prout magis expedire videbitur.

CAP. IV.

Diligenter quoque vifitando perpendant epifeopi i ut ubi parochi* funt ampliores, ftque nimis late d ffundenres, populorum commoditati, ac faiuti aliqua ratione provideant, vel novas erigenao parochia* c* etufdem concilii decreto, fi fieri poteft ; vel alteri proximiori ecclefi* , quod longius abeft, aggregando, vel commendando, prout fatius fore judicaverint.

CAP- V.

Ubi vero ita numemfus populus exillat, quamvis latius non diffundatur, ut facerdos unicus minime fulficiat, vel ali* parochi* epifeoperum judicio conflituahtur, vel tot fibi facerdotes adjungere, juxta ejufdem decreti formam, reAor ipfe cogatur, quot fufficere polfmt › ejufdeni reAoris imperia alendos, ubi ecclefi* facultates, «St emolumenta, pluribus (uppercre vale»nt : alioquin qua commodiore vi.lebitur v;a , aj epilcopi» huic incommodo cunlulatur.

CAP. VI.

Provideant infuper epifeopi vifitantes , ne in facramentis aduiiniftrandis ubi flumina» tranfmeare , oportet,facra pr*fercim cur tarillia fluminis periculo exponatur ; quod valde abominabile videtur : ac propterea curent , vel parochianos trans fluvium exilantes viciniori ecclefi* afetibi, aut commendari ; vel faltem ex eadem ecclelia» facramenra fumi ; aut pontes, ubi fieri poteft , conditui ; vel oraiorium trans amnem , aut etiam novam parochiam erigi, *di-

Anvo (ηιο Π 1568.

ncatl, prout magis parochiams iplis, ac nucrici ecclefi» confultum fote videbitur; mudo in defeiendis (aeramentisl› & fa· crülanâa pr<ieium euchanitia, periculum omne vitetur.

C A P. V I I.

Cum autem potifliina vifitat ionic, ac pa· floulIn inunctis ratio in dioecefana fy- nodo celebranda conliftere videatur; me. mine· mt epifcopi tingulo quoque anno, ex iui officii debito» otiim jure ad ipÇam dioc- cefarpm fynodum congregandam teneri, prout eandem nullo modo prxtermltti man- damus; in qua ptxter ea, qux de jure vel contuetudine fieri contuevetunt; 4 exami- natorum clcflio, vel confirmatio, judicum- que deputati», 4 accretorum tum provin- cialium, rum lynodalium receptio ve) com- memoratio fiet,· nec non difficultates omnes, qu» inter vifitandum acciderint, tra&ari, ac definiti poterunt; prout epifcopocuique magis oportere videbitur.

CAP. I.

Dt bmtficiirnn collattnnt

COlhtotes quofcunque in Jeiu Chrifti vifcenbus hortamur,4 enite oblecta- mus, ut eos ecclcfiis reâores proficiant, qu' vere fuo muneri facisfaceie pollini, ne ambigendum lit, qum de ecclefiis rp'is, ac earuin bonis 4 juribus, bene fine promen- tur·,* ab indignis, atque his prxiertim, qui ηοΊ religione 4 animi devotione dufii, fed fu*. vel fuorum commoditati potiffiiuuin conluleotcs ,ecclefiaftica beneficia appetunt, omnino caveant; prxeipue vero in parochia libus ecdeliis merito conferendis › quam ma- xime invigilent; cum ex huc ipfo pendeat leda ecclefiarum admmiftraiiq, & anima- rum fubjcffarum lalus: qu» ceteris omni- bus eft prxfercnda.

CAP. II.

Quia vero exemplo conflat diutinam vaca- tionem ecclefiisdetrimentum afferte confue- viftics curata ptxfertim beneficia, ab his ad quos peronet, Tridentini concilii decreti, ac ianAiifinii D N. Pii Quinti bull* fer- vata forrpa, quamprimum conferantur, cu- rentque epifcopi, ut vacationis notitia, quanio citius fieri poteft, habeatur: quo va- cantes ecclefi*. infra prxftitutum tempus, a fuis collatoiibus juxta eiufdem landiffimi D-N. builanr canonice conferri polTint.

CAP. 111.

Illud- autem fummopere curent epifcopi, ut in examinatores ex ptxfati concilii de- creto,in unaquaque dioecefana fynodo eli- gendos, ii proponantur*, 4 comproben- tur; qui religione, ac vit* integritate c*- teris prxftent: 4 quod eorum eleflionis tem- pore jurant, fideliter exequantur, ira enim fiet, ut nonnili. digni (ad beneficia recipian- tur, 4 appiobentur-

A

C A Pi r V.

Antro CttlitTi *5^®·

Animadvertant prrterea epifcopi., ne be- neticia in cotum dioeccfibus, vel alibi (ita, a fubditis ita obtineantur, ut vel alter ftu- Aus, 4 emolumenta quacunque ablque a- podolica difpenfatione percipiat; alter nu, do nomine tantum, ad alterius commodum beneficium retineat, vel ad alterius nutum tacito, vel exprelfo paAo eidem cedere te- neatur: quae limoniaca prcculdubio exiftunt, tum cx laciis canonibus, tum cx fe. re. Pii Quarti, ac etiam fanâillimi D. N Pn Quinti Bulli.

B

C A P. V

Opportune infuper cpifcopi caveant, vel jurejurando, vel alia quapiam! ratione^, ne iaici in beneficiotum quomodolibet ad (o peilinentium collationibus» ab his ad quos lpetiat, faciendis, aliquid libi dari pacifcan- tui, aut ex hujutinodi caufa confcqui, vel retinere, quomodocunque prxfumant, tub excommunicationis pcena; qua clericus quif- 3Ue ufurpationi alicui contentions, ex ejuf- cm concilii Tridentini decreto ipfo faâo innodabitut

CAP. VI.

Nulli liceat in cafibus a jure permiflit, fe a vexatione redimere, abfque ordinarii licentia, qui re diligenter infpeda 4 cogni ta, quod juri, 4 equitati confentaneuin vi- debitur, pro fua conficientia decernet & admittet.

C A f· V|f

Pro beneficiorum collationibus nihil peni- tus a collatoribus iplis accipiatur; nec no- tarii ea ratione plus exigant, quam quod iplis jufte pro labore debeatur; pro figillo vero non nili, quod m taxa defuper ab epl- Dfcopis llatuenda continebitur, petfolvatur. quod epifcopi ipli diligenter curent, ab- ufufque fi qui hac in re irreplifle videan- tur, quam primum tollere non praetermit- tant·

CAP. VIII.

De beneficiis quomodolibet proviii, infra menfem a die adepta potleifionis numeran- dum, ordinariis, io quorum dioecclibus be- neficia ipfa conliitunt, corumdem tam mo- bilium, quam immobilium rerum inventa- rium tradere, ac prxfentare reneantur, ur cum pt*cedentibus inventariis conferti pof. £ lit: 4 fi quid defit; epifcopi rellituendum curent; tranigrelforefque ipfos graviter ex atbirrio puniant.

CAP, IX.

. In'refignationibus admittendis,. collatio, nibufque cx caufa resignation!! de extero faciendis diligenter attendant epifcopi, at- que animadvertant, id fibi licere in cafi- bus

- I Asho C-.»r. 1568.

but unrum a fanêiffîmo D· N. Pio Quinto {ft ejuftiteritexpreflit, non autem paftim ac A ifdiftlnfle: meminerintque ex earumdem Ji-terarum difpolitione excommunicationem, dc fufpenlionem propterea contrahendam, apoftolic* fedi refervatam fore.

CAP. X.

Quiconque de ecclcliaftico beneficio per inferiores ab epifeopo provifus fucilt ; it intra duos mentes ab ipfo provifionis die computandos, patentes fu*collationis Lie-ras, vel alterius cujufcunque provifion.s te-ftimonium prxfentare debeat, quod fi legi-time prrmonirus non fatisfecerii, cjuidem beneficii dc quo agetur, unius anni frudi-buscareat: & nihilominus fu* provilionis titulum offendere, propofitisex arbitrio poe-nis, fervato juris ordine compellatur.

CAP. I. ;

De judiciali for» epifcofi.

ECdefiaftici judices quicunque in admini-ftranda indifferenter' omnibus jullitia, maxime pauperibus, ac mifcrabilibus perform, fe promptos, & faciles przbcant: ac brevioti qua fieri poteft ratione, pr«-cipuc ubi fummariede jure procedere licet, caufas expediant, ac decidant, litigantium-C que fumptibus, quo ad ejus fieri poterit, parcere ftudeant. ac prefemm in caulis alimentorum, mercedum, piorum locorum, atque hujufmodi, qu* moram non patiun-tur i m caübus a jute permillis, ubique ju-diciaria tela, veritati, fit equitati inniten-do, ad expeditionem procedaht.

CAP. II.

Ut autem omnis avariti* fufpicio ab ec-cleliaftico foro arceatur, pr*deccloruin Ao-ftrorun, vcftigiis inh«rentes ftatuimus dt or-dinamus, cujuiquc epilcopalis curi* nota-riis 1 cancellariis, catcerum cuftodibus, exe D tutoribus, atque aliis hujufmodi miniftris in fingulis cujufque opere mercedibus taxam legitimam dt honeftam per epilcopos ipfos quam primum preftitui, ubi haflenus pr«-ftituta non eft, quam qui excellerint, & officii privatione, inhabilitationcve, dr car-eer's maceratione, atque alias pio modo culp* (everilîimc puniantur.

CAP. IIf.

Ne autem indefenf* miferabiles perfon* fua in re fraudentur, vel adverfariorum po-tentia opprimantur, curent epifeopi perfo-nis hujufmodi, vel generales in fuis dioe- g cefibus procuratores, dt advocatos confti-tui, vel quoties catus evenerit, iliis per epifeopos, vel eorum vicario· de oppottu-na detentione provideri: quam s d luferpe-re abfque rationabili caufa reçu verit, in-habilis ad ecclcfiaftica negotia traâanda ad epifeopi beneplacitum cenfeatur.

CAP. I V.

Astito CsiatsTi 1

Curent preterea epifcôpi, ut notarii qui-cunque juxta iacri Tridentini concilii de-cretum examinentur: dt quos minus idoneos invenerint, aut quomodocunque in afficio deliquerint, eos ex ejufdem concilii decreto a tpiritualiuin caufarum ufu arceant, ftu-dcanrque ecclefiafticl fori notarios jure ju-rando eorum admiffionis tempore compelle-re, ut caufarum ad epifcopalem curiam per-tinentium aAa & procellus quicunque per eos exemplentur, atque omnium pro curia gefiorum inftrumenta, in authenticam for-mam redaflam in archivio reponantur, ac perpetuo conferventur, infuper notarios ipfos modis omnibus epifeopi cogant, ut in-fra terminum ab eadem Tiidentina tynodo ftatutuin, in appellationum caulis, afla ccn-fcr>bant,& partibusea petentibus exhibeant, modo & forma, ac fub poenis in ipfo de creto contentis.

CAP. V.

Ne partes fumptibus inutiliter prtrgra ventur, aut inhibitiones indebitas fieri con-tingat, in ·exceptionem' facri Tridentini concilii decreti, dc non recipiendis appel-lationibus, aut earum commiflionibus, vel inhibitionibus concedendis, hili a ddfiniti-va reparari non poflit ; piopterea decer-nimus, cadere in primis a judice ad quem, breviore termino jrartibus prxlixo, ubi pio-babilirer juxta communes juris regulas Se dotfrinas ea de caufa dubitetur cite difeu-tienduin, an appellatio (it cjufmodi, que ex pr*fat i concilii *decreto* recipi Vel reji-ci debeat: ne fi quas minime deceat, appel-lationes judex adinifcrit,. vcl admittendas, rejecerit, jufta conquerendi -occalio alicui prebeatur.

CAP. VI.

Carcerum epifcopaliuin cuftodi*, cos epi-feopi praeficiant·, qui diligentia, ac pieta-te polleant. quive tam carceratornm com-moditati, quam furi* fecuritati confutant ; nicminerinrque ordinarii omnes, quam frpif-lime carceres, non folum epiicopales, fed ctiam, fi fieri poteft, fxcdlarium judicum, quantum ad religionem, atque ad eorum qui carcere detinentur, vit* neceffaria per-tinet, per level alium, ipiis impeditis vili-tate: curenrquc ut opportunis temporibus carceratis ipfis eccleliaftica facramenta fub-niiniftrcntur, in quo quidem chaiiiatis ope-re plurimum confidimus, & exoptamus, auxilium dk favorem omnem a facularibus potcftatibus, ac magiftratibus, epifeopis im-partiendum ; velue eofdcm in domino mo-nemus, dt cohortamur.

CAP.

Anno ChiisT' rjtjS.

CAP. I.

Dr arthivio.

INftrumentorum atque aliarum feriptura- tum quarumcunque de rebus ad cathédrales ecclefias , feu etiam collegiatas infignes , earumque dioecefes pertinentibus, perpetuitati profptcere cupientes, mandamus, in unaquaque cathedrali, vel Collegiate infigni,ubi haftenus non extant, archiviez inrtitui, vel epifeopo Arcapitulo communia, vel feparata , prout magis expedire videbitur; aut epiicopi ipfi cum eorum capituJis convenerint. Quae vero jampridem lunt inditura , ea *teftc* curari epifeopi rtudeant : omnemquediligentiam adhibeant, ut inllruinepta quacunque, atque ali» feriptur» onines in eis content», ita conferventur; ut ea Nequeat ve| temeraria manus attingere , vel ullo 4>aâo violare .

CAP. II.

Ut vero f.cilius ecclefi» cujufque jura , ac moniiuenta quxeunque ob temporum injuriam, & hominum incuriam deperdita, aut ufurpata reperirt poffint ; canonica monitidne prxmiflu, excommunicationi fubjiciantur quicunque ea detinentes, vel ufurpantesnon revelaverint, donec fatisfecerint, fcripturafque , ac inftrumenta ipfa , qux ab aliquo detineri fciunt, omnino prodiderint. Qui vero ca detinent vel itfurpant, ab epifcopis certiores fieri debeant, eos ex facri Tridentini concilii decretP, uti eccleliaflicorum jurium ufurpatores excommunicationis fententiam incurriife .

CAP. III.

Unicuique autem archivio curtos ab epifeopo pro fuo, *& ecclefue* jure deputetur, fide integra ac fpedata, qui diligentiflime eunda confervet, & adminillrer, decenti claufura adhibita, quod a capitulo quoque fieri debeat , ubi archivia funt diliinda ; curtodi ipfi eunda per inventarium tradendo , qux poftmodum in fui officii fine, ex eodem inventario reftiruantur.

CAP. IV.

Nullo modo liceat archivii cujufquecuftodi, alicui etiam ipliu epifeopi, vel capituli procuratori ex archi. o ipfo archetypa, five originales feripturas, tradere, etiam data fide, aut pignore depolito : fi quis autem contrafeccrit, ab ordinariis graviter ex arbitrio muldetur .

CAP. V.

Ne vero epifeopaii fede vacante, pubicum aliquod documentum, ad epifcopalis menfa jurifdiâionem, vel proventus pertinens intercipiatur ; præfertim ubi epifeopi arihivium a capitulari fit dirtinâum ; ftatui»,us, ut cum primum piælatus decelTerit , de, vel alio ilhus prefeflo , oeconomo , capituli vicario tradantur ; & fi illarum traditio differatur', etiam exigantur, & penes eofdem fideliter conferventur . qu» quidem' poflea , in eorum fidei , ac diligenti» tellimonium futuro Pallori contignentur . CuaiST) 1588

CAP. I.

Dr Seminario.

EPifcopi qui nondum pauperum collegia clericorum pro Seminario erexerunt, juxta facri concilii Tridentini preceptum infra annum a prifentis fynodi fine computandum inchoata perficiant; At nondum coepta mature inftituant , ex prxfciipta ab eodem concilio formula. Ea autem taxandi, componendive pro feminariis inftituendis , & confervandis ratio fervetur, quam fanâillimus D. N. Pius Quintus decrevit.

CAP. II.

Epifeopi Seminaria quæcunque in fuis dioecelibus erefla perfæpe vititent, & a deputatis vilitari curent : bene profpicientes, an omnia rede fe habeant: & quos virtuti, & religioni minime deditos, vel ad malos mores propenfos effe perfpexerint, poft trinam admonitionem ex ejusdem concilii decreto e conturbenio ejiciant,

CAP. III.

In eo autem potillimum omnem curam , & exadiffimara diligentiam impendendam efle decernimus, ut magirtri pueris hujusmodi, numero, state, & moribus tot atq. cjufmodi eligantur, ut præter bonarum artium , & eccleliailicarum rerum difciplinam, quam percipere pollint , bonis etiam moribus in primis imbuti vera: pietatis alumni efficiantur.

CAP. IV.

In feminarium vero admiffi pueri, in habitu & tonfura clericali femper incedant, fertis diebus in cathedrali ecclefia foleinnibus intertînt: nec alio unquam, nili virtutis , atque relaxandi animi caufa , ocio fruantur, in eodem cubiculo, fi commode fieri poteft , omnes decumbant, libros autem facros, & bonos mores edocentes, & maxime cathechifmum fandillimi D. N. Pii V. juffu nuper editum , affidue pr» manibus habeant, quos eis interpretandos epifeopi curent ; cibus abfque benedidione gratiarumque adlbne ab illis non fumatur : nec inter refedionem fpiritualis ledio unquam defit.

CAP. V.

Collegii conrtitutiones fingulo quoque.» mente pueri perlegant: prefertim qu» ad religionem ac vit» honeftatem pertinent; casque ad unguem obfervent ; atque omnem prxeepteribus obedientiam ab eisdem przrtari epifeopi curent: pr«cipue vero ei qui moribus præit ; quo cum religiofiffime, & conjunfliffimc vivant. CAP.

Anno Chus rt >y68.

CAP. VI.

Diiccdendi autem e collegio facultas nemini detur abfque fuperioris licentia , in cafibus vero ab epifeopo (latuendis exeuntes , non nifi bini, atque ea, qua decet religioios adolescentes, modeftia &'gravitate progrediantur.

CAF. VII.

Duodecim annis minores in collegium non aflumantur.· ac diligenter attendant cptfcopi, ut & ingenio, & animo ad religionem propenfo fint ; atque his omnibus qualitatibus praediti, que in illis ex facri Tridentini concilii decreto requiruntur.

C A P. V /II.

Pueri vero ditiores, qui in hujusmodi collegia, ex facultate libi ab eodem concilio attributa, affiimi voluerint, juxta eum numerum, qui rationabilis epifeopo, pro loci qualitate, & collegii, captu videatur ; pjusdam aetatis, habitus, profelfionis, & animi elfe debent ; eisdeinque legibus Ac claufur», dt morum drtciplin* vivere, prout ordinarii ejusdem collegii pueri : tantumque proprii *ris conferre debent ; quantum Cfc ad feipfos alendos, Ac ad alia onera proportionabiliter perferenda, ex ejusdem concilii decreto fuflSciet .

CAP. I.

De vicariit foraneif.

FOraneos vicarios quam maxime neceffarios fore profpicientes, (latuimus ; ut in fmgulis fuarum dioecefum regionibus, ubi non adfunt, de extero pet epifeopos conftituantur, quicunque magis idonei videbuntur; & ut fua dignitas unicuique; in regione qualibet digniores eligantur, ut archiptcsbyteri, vcl prepofiti rurales, fi funt idonei . alioquin ex inferiorum numero magis probatos epifeopi deligent.

C A P. II.

Hi vero vicarii diligenter invigilent, & fcire contendant, an in parochiis libi commiffis omnia rcAe agantur , num curati omnes iclideant, dt rorum munus e/cquantur ; abfentes deferant, <Sc epifeopis indicent ; quos vero in aliquo delinquere perfpexrrinr, primum fraterne admoneant: deinde ii opus fuerit, vel per literas, vcl alio quovis modo, prout res ipfa pullulaverit, iupcrioribus denuncient, prxeipue au tem inquirant, an a parochis erga rniierabilcs fua: curie perfonas debitum perfolvatur officium: provideantque , ne quis ob vita: incommoda dccedete cogatur.

CAP. 111.

(Ji autetn dttbitu' viciriis ipù' honor, & obedientia tribuarii , decernimus, &. mandamus, ut in his qua ad eorum officium *per.* tinent ffubjeHi eis clerici, atque presbyteri pareant; inobedientes vero epifeoporum arbitrio puniendos deferant, quod li tn ali. quo ipli quoque forte deliquerint ; ab ordinariis ipli puniri, vcl etiam ab officio amoveri debebunt.

Anno Cnbisti I5<».

CAP. *IV.*

Semel faltem in menfe vicarii foranei quique, ubi commode fieri poterit, ex fui officii debifo , Cu* regionis clerum convocent ; qui ubi conventus . ut vocant , alternatim haberi confuc-vcrit , eo expleti', atque omnibus qu* ad eam rem pertinent rcB ligiote peradis, querelas audiant , & componant, clericos admoneant, & li qua lint decernenda , vel confulenda , proponant ,ac decernant: ubi vero conventus hujusmodi non funt m ufu , in unaquaque parochial! fu* regionis ccclelia, alternis vicibus clericos congregent, ilhus redoris fumptibus, in cuius ecclefia congregatio quavis haberi contigerit . Curent autem epifeopi , ue cxccffus aliquis in hujusmodi congregationibus ace.dat : & fi qui abufus in eodem irrepfifle videantur, cos epifeopi ipfi tolli, At aboleri curent.

CAP. I.

De ixantin» promrvenanrum aJ pAH>' cbialei tctltfiai .

PArochiali ecclefia vacante, epifeopi habita variationis notitia , fi opus fuerit , idoneum in ea vicarium, cum congrua ipiius epifeopi arbitrio, portionis fructuum alhg natione conflituant, qui ipiius ecclefi» onera iutlineat , donec ei de reélore provideatur , juxta facri Tridentini concilii decretum. ac fantiifumi D. N. Pii V. bullam.

Tum per epifeopum proponatur cdiflum ad valvas cathcdralis, & ipiius vacantis eccleli* , atque aliis opportunis D locis , epifeopi ipiius arbitratu , quo .cirrius , & vocationis , & termini pe r ediHuin ad examinandum pr rlixi, notit*a fiaber i poflit ; qui quidem terminus decem dieruin ab eodem Tridentino concilio llatutus ultra alios decem dies minime prorogetur, ,x ejusdem bull* p'ohibit ione.

Edifli vero *term-no* durante , epijcopu» , & qui juspatronatus in va.anti ecilefia obtinet, clericos aliquos aj *refendain* ecclvliam idoneos , examinatoribu' juxta eju'dem decreti formam deputatis, nominet. At non nili ab eisdem examinatoribus per aliorum qui examinati fuerint , concur Cum , tanquam magis idoneo ab epiicopo judicato, & eleEflo»de ecclefia provideatur., infra terminum, ac fub poetfis m eadem oulla contentis .

CAP. H-

Interrogabuntur autem in prims quicunque examinandi fuerint , per fvnodahum examinatorum mqu litiirnem, ce relate , A,- ordine, m quibus fint lonittuti; qua de re faci-

---------facile cx eorum promotionis teftimonio, ac baptifmi codice; vel etiam ex afpeâu , aut tide dignorum relatu, quod ad «tatem per» tiner, condire poterit.

Ammo Ch«i*Ti 1568·

Tum dc promovendi vita, *Si* moribus percunAando juxta ea , qu* fupra circa affumendorum *id cathédrales* ecclefias examen proportione fervara , (latura funt ; ita inquiratur, pro examinatorum prudentia ; ut quales fint illius mores, ac vite honelias, & integritas, facile dignofei poflit.

C A P. I U.

Illud vero generatim fuper inquirenda fcienria promovendorum ad parochiales ccclelias proponendum cenfuimus; ut examinatores primum fe fe dc promovendi captu, ac intelligently diligenter informent: quod ex refponlionibus, *Sc* interrogationibus eorum, que illis legenda propofuerint, liquido parebit: tum ftudeanr etiam nofle , qualis fit examinandi in (aeramentorum admi. niftratione exercitatio: an eorum vim, *St* virtutem ita calleat, ut vitz monita ab eo expeAari poflint ; & ad populum ea docendum , qu« fcire omnibus ad falutem nccellarium eft, idoneus comprobetur, atque, li ita videbitur expedire, difficultas aliqua proponetur , velcirca confcffiones audiendi , ve) quo ad crterorum facramentorum peritiam; ex quo facilius illius habilitas colligi, & tn regenda ccclctia idoneus deprehendi poflit.

CAP. IV.

PeraAo autem examine, ftudeant epifeopi, ut non folum dignis, fed magis idoneis repertis, juxta ejusdem concilii decretum, parochiales eccleli* conferantur : ne li minus nabilem, ppfthabitis magis idoneis, elegerint ; appellandi occatio prxbeatur cx ejusdem Bull* difpofitione.

CAP. V.

SI vero duos aliquando, vel plures, quod ad literarum fcientiaqi pertinet, xque idoneos concurrere contigerit; infpiciendum erir, an ctas gravior, aut morum, & vit* integritas in alio prvponderct, quisve eurum ad eccleli* vacantis regimen, loci, ac perfonarum qualitate penfata, utilior videatur: ceteris autem paribus, *Si* nullo concurrente quod prsgravet ; is qui cx eadem dioeceii, *Si* multo magis qui etiam e vacantis eccleli* regione fuerit, extraneo pr»fern poterit, alioquin epifeopus quem exiflimabit potiorem , deliger : dcleAu eodem in prefentatis vel nominatis ab his ad quos pertinet, fi plures fuerint, habendo.

De *l'arocbit,* t> *eorum efficio.*

C A f. I.

CLerici omnes curam animarum habentes, gregem libi creditum, ex eorunv. officio, *Si* facri TriJcntini concilii pr»cepto, feftis prefertim diebus falutaribus verbis pafcant ,& erudiant ; vel memoriter per fcipfos, fi ingenium fuppetat, vel ex feripto,feu homiliario aliquo a fuperloribus approbaro : diebus iridem quadragefim* , vel ab epifeopo pr«fcript>s, vel ufu comprobatis , per fe , vel alios idoneos & approbatos viros verbum Dei enuncient.

Anno Chxisti tj6d.

CAP. II.

Parochi praeterea ex ejufdem concilii decteto , (ingubs dominicis, arque aliis feftis diebus fu* parochi* pueris fidei rudimenta tradant ; *Si* edoceant Deo primum, ac parentibus obedire, tum qu*cunque chriftianum hominem decenr ex inftitutione aliqua eis ab epifeopis propolita ; poena negligentilfus eorum arbitrio imponenda .

CAP. III.

Abufus infuper omnes circa divina paro, chi populo frequenter improbent , & conflanti animo refellant curentque, ut divinis nihil profanum milceatur, fed ut pie, devote, ac frequenter illis parochiani omnes interûnt, moneant; atque ut eccleli* facramcnta frequentent, quo uberiores fruAus cx illis confequanrur , cafus in quibus excommunicationis poena infligitur, ad fub. dirorum memoriam fzpe revocent ; ut ab his cavere poflint *Si* alia qu*cunque a chriftiano homine vitanda, vel obfetvanda lint, optime non docere prxtcrmirtant.

CAP. IV.

Parochi unica tantum parochiall eccleiia fint contenti ; eamque omni jure, uti uni. camfponlam unice diligant : quicunque vero duas eodem tempore parochiales cedefias obtinere pr*fumpferit ; utraque atque aliis quoque beneficiis ex ejufdem concilii decreto omnino carebir ; quod fi ab aliquo duo haAenus, vel plura quoquo modo incompatibilia beneficia obtenta fint ; *St* adhuc obdurato animo obtineantur ; ea omnia jamprtdem vacafle inteiligantur : ac vclutl vacantia, quamprimum ab his ad quos attinet, conterantur ; fruAu» autem interca perceptos omnes reilirui, ac partim vacantibus cedetis, partim piis locis, ordinarii arbitrio, diftribui mandamus; quod ii incompatibiiia iplis in divertis dioecefibus luit conllituta ; uterque epifeopus , *Si* hi ad quos pertinet, qùamprimum ea de rç certiores redditi, fuo jure conferent.

CAP. V.

Pro piis locis civitatum , dt dioecefum quarumcunque eleemofynas procurantes a parochis abique fpcciali prxlatorum licentia non admittantur.

C A P. V I.

Indulgenti* item null* abfque ordinati! licentia, in (criptis obtinenda , fervatis/tamen conditionibus, quas ordinarius ipffe in ea concedenda prcfcripferit, pubUgnnur,

quanA

Aw·® CuatSt· IJ08.

quandocunque veto a parochis indulgenti* alique fuperioris decreto iaut ipromulgan- de , carum falutarem effedum fideliter explicent ; quo majore populi devotione recipiantur: fi qui veto abufus de catero circa eas emerferint, epifeopos commoneant, qui cos quamprimum tolli curabunt.

CAP. VII.

In facramentisautem adminlftrandls, animifque curandis , quod prccipuutn eft parochorum munus, quammaxime invigilent, arque fummopere curent, ne eorum culpa abfque facramcntis aliquem e vita migrare contingat: alioquin fufpenfione ab officio, & beneficio, atque alias pro modo culp*, graviffime corripiantur·

CAP. I.

'De *rffiintia inferiorum.*

PArochialium ecclefrarum redores affidue in fuis ecclefiis rehdeant: fuoque gregi pro officio diligenter attendant ; fub poenis in utroque Ttidentini concilii decreto contentis, & in apoftolici* literis qu* dudura contra non relidentes edit* funt, cxpreffis : memine tlntque, fibi nullo pado licere a propriis ecclefiis abefITe abfque ratio- nabili cauta ab epifeopi, fetipto compto· banda ; cum. abfenti* tempore ftudus fuos nullo modo faciant, ac propterea ad co.urn reflitullonem omnino teneantur , pr*ter mortale peccatum , quod non refidendo ctMMtahant.

CAP- II.

Refiderc autem Ir , ecclefiis intelligintur, qui in oomibu ecclete concientibus habitant ; vel falle· ubi ecclefia ptoptias edes non habet, infra parochi* limites, unde commode injundo fibi oneri fati,facer· poflint ; vel etiam prope parochiam in loco ad cute exercitium accommodato, epifeopi judicio, loci peinitare, & gregis commoditate penfata : quod ordinarii iphus confcicnti* dijudicandum relinquitur; alioquin pro abfentibus habeantur ·

CAP. III.

Ii quoque qui rejeta in vicarium cura, otio indulgent, & alieni laboris fpedatores, magis quam eccleii* fu* rcAores exi· Aunt, cum per feipfo* animarum curam adminiftrare poflint ; ab epifeopis redarguan- tur: dr per fcipfos curam exercete cogantur, Mifla, celebrando, atque alia perageo- <io, qu* fuo muneri conveniunt ·

CAP. IV.

Si quis ex repentina caufa abfque licenti^ a propria ecclefia receifetit, I* abfenti* fo* eaufam flattai fuperiori per fe, vel per alium infinuet: qu* li ab eo comprobcttut, ac li ab initio approbata fuiflct, habeatur ; abai pro abfente reputabitur, & poenas non rcMcntiua perferet.

C A P. V.

Quicunque ab ecclelia difcedendi facultate etiam obtenta , aliquandiu abfuetlt, Infra menfem de .fuo ad ecclefiam reditu ordinarium commoneat : alioquin diei medii illegitime quoque abfenti» adferibantur.

CAP. VI.

SI qui vero, ut! debent, in fui» eccleliis minime relident, vel'abfenti*<noa> ne quoquo modo funt fufpedi perfruduum fequelitationem, dr aliis pcenis a facro Tridentino concilio ftatuti, merito pledantur.

CAP. VII.

Non relidentium autem per dioecefes nomina, At cognomina, ubi· vicarii foranel défunt, a pieoanl, ; d'illis abfentibus, vel negligentibus, a proximioribus ccclefi* deciiAse curatis, quamprimum ad epifeopos deferamur, Cub eorum arbitrii poena.

CAP. VIII.

Ubi parochiales ccclefi* adeo tenues exiCftunt, et »des pro parochi relidentia, nec inflaurari, nec de novo conftrul podint ; fi alitet provideri nequeat, vel ex parochianorum contributione aliqua, vel etiam ex porrione dc frudibus piorum locorum in parochia, vel prope eam exillentium (dc.. confeniu tamen cotum , qui iliis pr*funt) deducenda, fi quid fupcrcft injunflo onere pcrfoluto, inftaurentur, vel «dificentur : <eu alia quapiam ratione, qu* magis ab epifeopo probetur, modo redor rebdeat.

CAP. IX.

Si vero eccleii* aliqu* a communi homiDnum commercio adeo diftent, & io feceflu aliquo ita *tint conilitut* , ut a* craflàntibus affidue vexentur, ac diripiantur, & propterca Parochi inibi relidere pertimefiant; Magiilratus, atque alio, locorum redores contra hujufmodi facinorofo, homine, infurgere monemus, d obretiamur: quo pacat* fint parochi*, nec diviqus cultus illis pr*termittatur .

C A P. X.

Quicunquc prnterea ecclefiaftica quilibet alia beneficia obtinent, de (ure vel confuetudine pcrfonalcm relidentiam requirentEtta niu moniti patuerint; ab epifeopis, poenis ex prefati concilii decretis , & apoflolicls litetis contra non relidentes ftat.uti«. ufque ad privationem inclufive., contumacia crefcente, fervato juris ordine, puniantur I

<t·! » CAP.

a»»· Caatsr, ijdÎ.

CAP. I.

Dr/iurtmentoru itJieiitifIreiianr*

IN factamenti* admlniftrandis, parocho· primum ex facri Tridentini concilii dc* crato curare oportet ; ut cujufoue facramenti vim atque efficaciam, vulgari idiomate populo clariffime demonftrent , quo majore animi devotione ac reverenfia ad ea percipienda prcparctur.

CAP. IL

Cum- vero fanAa Romana' ecclefia aliaram mater & migiftra, merito lit amplexanda, dt in lui* ritibus imitanda; (latuimus, & ordinamur, ut in exorcifmi* *& ca*techifmis bapttfmalibu,, atque in aliorum omnium factamcntorum adminiliratione , ac cctens quibufcunque ad divina pertinentibus, ipiius land* Roman* ecclefi* ritus, erremoni*, dt confuetudincs obferventur, quod propofitis etiam ex arbitrio poenis eprfeopi curent.

CAP. III.

Sacramenta infuper quacunque, ne ad alium ufu<» quam ad eum cujus caufa a domino funt intlituta , ab aliquo convertan-< tur, vel alicui concedantur,, epifeopi parochos adnoncant : quisquis autem vel eis abufus fuerit , vel alicui eadem abutenda tradiderit, ex arbitrio fcvcrillimc puniatur.

CAP. IV.

Sacra olea, anno quolibet ab epifeopi* confecranda, Aatuto tempore plebani per dioecefcs conftituti,ab eorum matrice ccclefia recipiant; <& ecclefiis fibi commiffis primo quoque tempore difttibuant , niti ajiud pro locorum diftantta, vel ecclefi* qualitate, epifeopi* ex caufa videatur , quacunque contuetudinc non obftantc.

CAP. V.

Pro novi* autem facramentis accipiendis, vel deferendis, nonnifi clericos in Acris coniiituros, nifi aliud rei neceflitas fuadear, delimandos efle decernimus-

CAP. VI.

Caveant autem cathedralium ecclefiarum miniftri, plebani, atque atii omnes,ad quos facforum oleorum dlftributlo fpeAat, ne quid pro illorum perceptione vel fponte datum accipiant : quacunque confuetudino etianr immemorabili non obftantc, fub fufpcniionis poena.

CAP. VII.

Locorum/ubi facramenta reconduntur, claves, diligentiffime , ac in tuto loco per parochos aflerventur: neque fub alterius cuAodia , quam, parochi, vel eju,, cui vi.ce' fuas mandaverit, ex aliqua rationabili Acaufa, teneantur : qu* fane claves ejusmodi fint > ne facile aliqua ex parte vitiari poflint, fi quis autam hac in re negiigerido deliquerit, feveriori poen* ab ordinario fubijclatur ·

CAP. VIII.

Ejusdem dioecefi* parochi·, qu* ob incertos fines confuf* funt, vel in familias, non autem in loca diftinA*, ut altercandi tollatur occafio, eas epifeopi quamprimum certis limitibus difterminenta quas invicem implicatas compererint, explicent; atque ita difttibuant, ut quilibet curatur , quod ad fuum officium pertinet agnofear, nec in facramentis adminiftrandis aliqua-, bxfitatlo contingat.

CAP. L

Dt btftifiee.

SAcerdos Baptifmi Sacramentum adtnlniliraturus » ad ranti muneris funAionem fanAe, {paviterq. accedat: animadvertendo primum , quidnam per cum fiat.* idque cornpattes , At commatres, pie ac rrligiofe doceat: eosq. cfar illimis verbis admoneat, qu*> nam cognatio per Baptifmi facramentum contrahatur : necnon teneri eos, quos e fa« cro fonte fufeeperint, fi parentes pnrfertim id prxtermlferint , catholica fide Ae Chriftiani* moribus inffituere.

CAP. IL

Curent autem?ep/copi facri Baptifmatis fonte* in fuis dioecelibus, interius, & exterius mtoYc, ac mundicia inligni ornatos, rcbusque omnibus, quanto magis fieri potcfl,decenter inllruAos efle; facta vero olea ad Baptifmi ufum ita parata habeantur, ut vafculum lit commune, ex decenti marerta Dftamni, vel argenti conilarum: dt nihilominus alterum ab altero facro oleo pertÿtcuis literis, dc lamina mtcrpolita clariffime dlffinguatur.

CAP. fIL

Omnino praterea prohibemus, ne, quo tempore facrum Baptifma celebratur, Baptifmalis aqua, vel facrum aliquod oleum a laici* perfonis quoquo modo tangatur: neve linteola ouibu* abfterfum fuerit infanti, caput, alicui lavanda tradantur ;aut aliqua hujusmodi fiant, ut inde fpiritualis cognatio contrahatur: improbante, propterea abufum illum transmittendi chirothecas, five etiam aquam benediAam compaternitati, contrahende gratia ; quacunque confuetudine etiam immemorabili non obftanre: declarantefque |plla alia ratione fpiritualem cognationem contrahi; quam_. apud facro, canones habeatur; nec inter alias nerfonas, quam facri Tridentini concilii accreto comprchenfa, .

CAP-

CAP. 'IV.

Baptizandis vero, non gentilium» fed fanAorum nomina imponi epilcopl curent: pe ir» ipfo chrifliame religionis limine» cum Ethnicis participate fideles quodammodo videantur: atque ut eorum virtutes imitari Audeant, quorum fe fe patrocinio nominis fimilltudine committunt.

'CAP. V.

Provideant quoque epifeopi opportune, ne, dum Baptifmi facramentum adminiiiratur; rifus» clamores, atque alia id genus in ecclefia, vei extra, ea dc caufa naqt, fed quod aditantes devote, & cum filentio, atque orantes interfint; abufus vero quicunque circa hujusmodi facramcntnm forfan irrepferint, ptrfentis decreti auAoritate, quam primum tolli curent.

C A P. V 1.

Infantes adecclefiam, legitimo impedimento ceffante, ut primum per eorum valetudinem, ac temporum, & locorum conditionem liceat, ad minus autem infra oθo dies» a nativitate numerandos, ad Baptifmum fufeipiendum deferantur-

CAP. VIL

i Sacerdos vero qui extra ecclefiam necefhtate aliqua non imminente, fed vel parentum nobilitatis intuitu, vel aliqua alia ratione fiicrofanAum Baptifma celebraverit; tam. diu fufpenfus maneat, quamdiu epifcopo videatur, & ejus arbitratu fatisfecerit t

CAP. I.

De *Confirmatitat.*

QUod ad Confirmationis facramentum attiner, epifeopi per fe, vel alium, antequam Illud conferant, ipfius virtutem perfpicue edoceant: ac diftinAe declarent, ex hgprlpfo matrimonia prohibetri inter confirmatos, eorumque parentes, ac fufeeptores ipfos, juxta facti Tridentini concilii decretum, non fecus atque ex Bapnino (aeramento: cognationemque hujusmodi non minoris effe faciendam; *nec temere* contrahendam, ob animarum peijcu» lum, quod evidenter imminet, fi cognatio ifta negligatur.

CAP. II.

Ne vero populus ad confirmationis ipfius facramentum· imparatus accedat; tempus, quo facrum Chrifma minift^pndum fuerit, epifeopi pronuncuri faciant; populofque moneri, ut adulti oonmfi conferti, vel faltem contriti ad confirmationem ipfam devotiffime fufeipiendam, fe conferant·

CAP. III.

Infantes feptennio minores non confirmentur: atque illi tantummodo adulti, vel parvuli ipungantur, quos antea fulffe confirmatos ignoratur; ne facramentum hujus, modi reiterari contingat: quod epifeopi po* pulos cavere omnino Audeant.

CAP. IV.

Curent prarterea epifeopi, ut parochi par*culorum confirmatorum parentes* admoneant i eos, poftquam adoleverint ea de re certiores facere, ne parentibus poftea de* funAis, an Confirmationis facrameptum Tufceperinr, dubitari contingat: & fi fieri poterit* confirmatorum nomina annotentur» dt io peculiari libro confcribantur.

CAP.

Confirmatorum frontes dngequam ab epifcopo recedant, oh facramenti reverentiam reAe, vel borobice, vel panno lineo abftergantur' curentque epifeopi ipfi, ne facratneotum hujusmodi minus honorifice traAetur: ac propterea pueros a fcipfis minus quam decet abfterfos, nullo paAo dimittant. abufusque fi quos forfan in hujus quoque facramenti adminiftratione pctfpexcrint, prorfus tollant.

CAP. 7.

De *Seafttjffime Eacbarifita.*

Ç* AcrofanAum Euchariftiar facramentuuL» in cathedralibus, collegiatis, dt parochialibus ecclefiis quibufeunque, ubi commode fieri poteft, decentiflime collocetur: nihilque quod ad illius ornatum, & tutam confervationem pertineat, prstermittatur: quod quamprimum, dt quanto honorificentius fieri poterit, in eorum eccleliis, At parochiis epifeopos curaturos effe confidimus-

CAP. II.

Epifeopi praeterea efficiant» ut in qulbufvls parochialibus ecclefiis, ubi non fuerir, focietas corporis Domini N. Jefu Chrifti quamprimum inftituatur; ubi vero focictates hujufmodi haAcnus vigent, eas vilitenr, reforment,.amplificent, « in officio contineant, nihil penitus omittentes, quod ad tanti facramenti celebritatem, & ipfarum focietatum inftituta retinenda, & moderanda *facere* videatur.

CAP. *III.*

Ad icgrotos facram Euchariftiam, prxicr» tim per urbes, dt *oppida* faccrdotes allaturi, non nili decenter ornati prodeant,' nec fine umbella, aç honefto fidelium lumina'deferentium comitato; ut ver^ populus eo frequentior accedat, crebris per concionem admonitionibus» indulgentiarumque elar*

k

Anno Ch ai«rr tjAe.

ela'rgitionibus eum excitari Epifeopi vehe- nienter ftudeint, cum ex hoc ipfo popuii* 4evotiO| ac religio maxime cognofcatur.

CAP· IV.

SanAum Euchariftls facramentum, ubi Id *ecclefia* qualitas, & amplitude patitur, mafeulis feparatlm a feeminis adminiftretur; adolefcentes veto ad hujufmodi facramenti ufum, non admittantur, abfquc dih-Î'enti parochorum inquifitione, num ea dicretione fint pruditi, qu» in tanti facramenti perceptione requiritur.

CAP. V.

Ne vero facrofanAsm Euchariftiam fomentes, prrfertim rudes & imbecilli, fub utraque fpccie fortafie communicare arbitrentur ; (latuimus, communicantes omnes in vafe aliquo, quod non habeat calicis formam* fe purificandos.

CAP. VI.

Non communicatorum In Pafchate notulam quamprimum a parochis tibi proferri fingulis annis epifeopi jubeant; qui poftquam vere contumaces, ter a die fanAo Paich» ufque ad Pcntecoftcn cujufque anni, generarim admoniti publice fuerint, eorum nomina primum in cathedrahum ecclefiarum valvis afiixa, tum io propriis parochiis denunciari epifeopi ipfi curent : ac deinceps ab ecclefi» ingreflu, ut prefenti decreto mandamus , inobedlentes hujufmodi omnino arceantur, fub poenis epifeoporum arbitrio contra eo· ftatuendis: quos ti interca decedere contigerit, juxta Lareranenfis concilii decretum, in ecclefiis ,'vel carum ccemetetiis fepclitl prohibemus.

CAP. VII.

Qnl vero diuturna animi obftinatlono, Epilcopi judicio difeernenda , inimicitias deponere noluerint, ac propterea non communicent ; ab ecclelix aditu , ac fidelium etiam curru , fi videbitur, excommunicatione repellantur.

i CAP. I.

De .

COtifeflionibus audiendis diligenti Inquilitione previa, eos proficere epifeopi quam maxime ftudeanr; qui reAe peccata diftlnguere, At curare, atque oleum & vinum vulneratis confcientiis fuperinfundere probe calleant: cum ex hoc Ipfo facramento peccatorum convertie, & corrupt* cpjufque vit* reformatio potiflimum pendeaty

CAP. II.

Confcfiiones publice, ac in aperto eccleelefie loco, non aurem in cubiculis, etiam ecclefi* coh*tentibus audiantur, quod ut commodius, ac decentius efficipoflit,' mandamus in fingulis cathedrallbus , ac paro* chlalibus ecclefiis confcffionales fedes erigj, atque ita inftitui ; ut tabula interport-tKMte, crate ferrei vel lignea, aut perforata lamina adjeAa, confeflbrcs a pcenitentibua feparentur, ac diftinguantur ; extra quas quidem fedes, confcifotibus quibufeunque inhibemus, ne conftfliones ullas prcfertiqimulierum cujulcunque «tatis, vel qualitatis audiantnili rei ncccfiitas aliud poftulet, fub poena epifeopi arbitrio imponenda.

CAP. III.

H»c aurem a confefloribus virentur: ne Bconticentes otiolis interrogationibus , aut inutilibus detineant : idque præcijiue caveant , ne pueri, & pueli» caterique rudes de eo quod ignorant imprudenter intericgati inftruantur. Mulieres ante (olis ortum, vel poll occalum, nili aliud rcl neceflitas fuadeat, ad confcfliones non recipiantur ; concubinatii, aut contraAus illicitos inequtes, unde lolvant habentes, fub fpc futui» fatisfaAionis, ultra primam vicem nili faiisfaAione ipfa precedente non •bfolvantur · In calibus apoftolicc edi , vel epifeopo refervatis , quos prcocuiis femper habeant, confefforesipfi non fc immifccant: poenitentias pecuniarias non inC fligant, eas fioi iptis *vel* cotum ecclefiis apitlic^bdo i fed piis tantum operibus , vel ocii : nec etiam hujufmodi diftnbutiones fibi committi procurent ; verbo, aut figno confcfiiones non prodant, vel revelent ; pcenitentias graviores , & quas verifimile eft non efle implendas, evitent : graviffimis tamen dcliAis non leves imponant. In prediAis autem, atque aliis limilibus fi confefforc» deliquerint, illos epifeopi cx arbitrio, At confctcntia feveriffitnc compefeant.

CAP. IV.

; Artis medie» profeflores, »groros quos Deurant, primum omni charitare admoneant, ut divinum prius, quam humanam medicinam,cccleliaftica videlicet facramenta percipiant : quod fi facere infirmi ipli prætermutant, ab eqrum curatione Medici deficiant . Medicos autem ipfos , qui vel negligenter, vel remiftius quam debet, in hoc fe ge*deriot ; canonicis poenis, atque ia fanAifs. D.N.Pii Quinti bulla contentis afficì mandamus , curentque epifeopi , ut hujufmodi bulla ad medicorum memoriam ob eorum, & proximi animatum falutem , f». pius revocetur.

CAP. V.

In cathedralilnA ecclefiis ubi epifeoporum judicio fieri poterit, Tridentini concilii decretum, quoad pocnitentiarii deputationetn, At prebend* affignationem obfervari mandamus, aut aliter provideri, ut in ecclefiis prvdiAis officium hujufmodi minime defit. Huic autem poenitentiario epifeopi ampliorem in calibus fibi refctvrtis ab» tolvendi facultatem concedere poterunt xcure-

re-

rabuntque, ut omnia juxta Facultatem fibi in eodem decrero conceflam, ex fui officii debito diligentiflime exequatur.

C A P. V I.

Quia vero f«pe contingit confeffbres ob bulls, qu* fingulis annis in die coen* domini legi confuevit, ignorationem a caftbus fanailf. D. N. refervatis , fruftra dt inutiliter abfolverc curent; idcirco epifeopi, juxta apoftolici mandati formam , ptxfatam bullam femel faltem inann. adChriftifidelium notitiam deduci, ac folemniter publicari, dum major inecclelia populi multitudo convenerit; arque itadiftinde, dt aperte declarari, ut cafus in ea expreffì, omnibus innotefeant, idemque per eorum dioecefes fieri mandent ; eadem bulla ad faciliorem, & populi dt cleri inteiiigentiam, per capita comprehenfa , dt io fummarium redaâa.

CAP. I.

De extrema *ttoflione* .

UT fanél* unâionis extreme facramento debita reverentia pr*fletur ; flatuimus id ipfum in turo, ac honedo loco, vafeulo ab aliis facris oleis dillindto, honorifice ad inungendos Infirmos aflervari; ad quos quidem quoties deferri debebit, profpiciant epifeopi , ut ea qua decet veneratione dr religione deferatur, in vafculo fciiicet argenteo , vel faltem flamneo, quo major munditia ineo confervendo adhibeatur .

CAP. II.

Parochi vero f*pe dub.itantes, quinam potiflimum hoc facro oleo flnt inungendi, ab epifeopis edoceantur, eos ptveipue inungi oportere, qui cum in mortis articulo vere fint conftituti, adhuc tamen quid agant intelligent, & fenfu, quantum fieri poteft, integro exiflant . Impoenitentibus vero, dr his, qui cum notorii peccatores effent, vel ab eeclelia alieni , nullum poonitenti*fignum emiferinr , facram hanc unflionem ex factorum canonum difpoltrionc negandam efle non ambigitur.

CAP. III.

Epifeopi crebro curatos admoneant & obteflentur ,ur m extremisconflitutos omni pietate , ac lludio traflent : cum nullo unquam tempore Ipirituali medico magis fit opus , ut vere dici pollit , totius cura: fummam huc fpeflare , quod in extremo vit* fpiritu fidelitnn anima· Deo reconcilientur, & commendentur: m quo cum palfim parochi tepidiores elfe confucverinc, eos idcirco frepe ab epifeopis excitari exoptamus, ut circa egrotos, & morti proximos diligcntilfnqe luuin munus cxcquantur , gravifInna poena negligentibtis, eorum arbitrio proponenda .

C A P. 1.

De *orjfnt.*

IN ordinibus quibufque conferendis fieri Tridentini concilii decreta omnia, tam quoad temporum intetflitia, quam quo ad ordinandorum «tatem , dt qualitatem, ab epifeopis exaAe obferventur.

Cum vero factorum ordinum receptio, ad anifnàrum curam exercendam quafi aditus fit, dt prrparario quadam, fine qua ecclefiaflica difciplina conflare non potefl, ?|uam periculofa res fit profpicicntes, epicopos omnes obfecramus <5t obteflamur in domino, ut omnem in clericis ad ordines promovendis diligentiam impendant ; nec quemquam aliqua ratione a legitimo examine excipiant, habita nihilominus locorum, ac perfonarum prudenti diftindionc pro ipforum ordinantium religione, & confcientia .

C A P. ! I.

Inquirant autem epifeopi fuper ordinandorum vita , dt qualitate , prudentibus viris adhibitis, juxta eiufdem concilii decretum , ac prour circa affumendos ad parochiales ecclefias fupra ftaruimus : inferiorum dk fuperiorum ordinum competenti ratione habita, juxta ejufdem concilii prreepta.

C A P. 111.

Epifeopi facros ordines collatui! , fi legitime impediti fuerint tefle eorum confcientia , id nominarim alicui probo, dr erudito viro demandent: qui cum divin* legis peritis , ad id per epifeopos deputaris , ordinandorum examini diligenter incumbat, dt fuam , At mandantis confcientiam exoneret; nullam autem quamvis gravem occupationem epifeopi huic anteponant ; cfim de re tanti ponderis agatur, in qua dr clericalis ordinis dignitas, & ipforum epifeoporum animarum periculum prxeipue vetiatur.

CAP. IV.

Clerico^ ad quofeunqueordmes promotos epifeopi per fuarum dioecelium ecclefias, At pia loca dillribuant , ilfilque ne incertis vagentur fedibus-, adfcribanr, ex ejufdcnu concilii decreto : eaque de re in tcllimonialibus literis caveatur.

CAP. V.

Animadvertant etiam epifeopi, ne facris ordinibus aliquem initient, qui vere ecclefiaflicum beneficium , pentionem, vel patrimonium ejus vidui *fufficiens,* juxta ejusdem concilii decretum , non obtineat. Patrimonium vero, fi ad illius titulum aliquem ordinare epifeopo expedire videatur, fit ptq prium , non autem commentitium, vel limulatum, cum mediata, vel immediata teiroccflione: quod ab epifeopis animarum fuarum periculo , magnopere eft prxeavendunt.

CAP.

Anno C»«isrr ij<58.

CAP. VI.

Monentur preterea epifeopi, ne indiftln-Ac beneficiorum, ad quorum titulum aliqui tint ad facro* ordines promoti, refignationes admittant, nifi alias habeant unde ft: alere poflint, ex ejufdem concilii decreto; *ac* fanAiiT. D. N. Pii Quinti bulla.

CAP. VIL

Illud quoque circa patrimonii titulum flatuimus,- ut de eo non alienando epifeopi tibi caveri curent, donec vel ex ccclcfi* reditibus, vel aliunde fuppetat, ut epifeopi judicio decenter vivat; cujus quidem rei apud aAa pcc epifcopalis curi» feribam teflatio fiat.

CAP. VIII.

Minoribus ordinibus initiati, In prreipuis Domini N. Jetu Chrifti, ac beat* Mari* virginis feftivifatibus facram euchariftiam fufeipiant: diaconi vero dc fubdiaconi, ctiam fi canonici fint, & indignitatibus con. ilituti,iemel faltem iomenlc id facere nullo paAo pretermittant.

CAP. I.

Dt mutritonia.

QU«cunque a facra Tridentina fynodopro matrimonii reformatione ftaiutk funt; in fuis dioecelibus obfervari epifeopi di* ligenter curent, propolitis etiam ex arbitrio poenis, ubi arbitrio locus eft, necnon fc. pius in anno ad populorum memor iam » pr*. fertim quod ad ipfiui facramenti fubftantiam& formam pertinet, revocari faciant.

CAP. *II.*

Denunciationes qu» matrimonia antecedere debent, ex ejufdem concilii prccepto, tam in Parochia viri, quam mulieris fiant; eas In totum, vel pro parte remittendi faditate Parochis penitus interdiAa: cum id t< tum epifeoporum arbitrio ab eadem fynodu prorfus committatur.

CAP. 111.

Parochi, quicunque vel denunciationcsfa. cere, vel fponfos ac fponfas benedicere neglexerint, vel caluniniofe diftulerint, abfq. tatronafiili cauta, ab epifeopi» comprobanda, graviter eorum judicio mulAcntur.

CAP. IV.

Parochus per fcipfum, legitimo impedimento certante, non per alium, Ac matrimonia celebret, Ac fponfos ac fponfas benedicat: quo impedito teneatur, qui parochi vices fupplet, *ipli* parocho mandanti fideliter referre verbo vel feripto, matrimonii per eum celebrati diem, locum, fponfoxumque, ac tcftium nomina; ut in proprium fponforum librum a parocho referri poflit r quem quidem librum in parochialibus quibuscumque haberi, ac diligenter confcribi dt cuflodirl epifeopi curent, poena etiam ex arbitrio negligentibus propofita.

CAP. V.

Quo ad Matrimonia vero cum vagabundis contrahenda, ejusdem concilii dlfpolitio accuratiflime obfervetur: exlgantquo epifeopi de perfonis hujusmodi authenticam fidem,tum quod folut» fint, tum quod a catholica communione non alien*, quod fi aliqui non expcAata ordinaHi licentia con* traxerint, vel hujusmodi ftiatrimonia celebraverint graviflime puniantur, quamvis folemnia inrerceflerint.

CAP. VI.

Hortamur infuper ac entJte hortari mandamus fponfos At fponfas, ne cohabitent, donec rite, ac rcAc matrimonium celebretur; ut *fcandala*, qu» exinde oriri pollent, evitentur, prrter peccatum, quod committitur; monemufque eosdem juxta ejusdem concilii monita, prout etiam ab eplfcopis moneri exoptamus, ut antequam contrahant, vel triduo faltem ante matrimonii confummationem, peccata confiteantur, At ad Euchari fti» facramentum pie ac reverenter accedant; quo majore veneratione matrimonii facramentum profcquantur.

CAP- VII.

Meminerint poftremo epifeopi ad eos fpeAare ex ejusdem concilii decreto, quacunque hujus facramenti fanAitati,ac honcllati contraria videbuntur penitus tollere: cum res tam fanAa, non nifi pic ac f»nAe tradar! debeat.

CAP. I.

Dr facrtjîcit Miff!».

SAcrofanAum Milf* facrificium debitis horis celebretur, neque poft meridiem, neque ante auroram, excepta noAe Nativi'tatis Domitu: nec ctiam extra ecclefiam, vel oratoria rite ab epilcopo delignata Al approbata, fub fufpenfionis poena, atque aliis ex arbitrio imponendis tam contre celebrantes, quam contra cos qui id aftcAaverint, vel curaverint, quacunque dignitate prarfulgeaiit.

CAP. II.

Cxremoniis tantum ab ccclefia comprobatis in M illarum celebratione facerdotes utantur, ne verbum quidem addendo, vel immutando ex Ins, qu* in cuju'quc dici Miffa continentur, vel etiam in -iplius Mill» ordinario, juxta Lateranenlis pullcrioriv concilii decretum

CAK

Ar*N9 Cmi tilt rjdB.

C A P. 11T.

Ad miflir , ut vocant, oove celebrationem nullus admittatur, quem per diligentem epifeopi, vel ejus vicarii inquiiitipnem non conflet reâe ceremonias dldicifle, ut uniformis iit ubique celebrandi ratio, eo autem tempore ludos, choreas, aut alia hujusmodi profana reprefentari, fub fufpenlionis, *9e* arbitrii poena, omnino prohibemus.

C A P. IV.

Studeant autem magnopere facerdotes, ut inter celebrandum omnia refte de compotite , nec nimis celeriter , quam decet , aut nimis tarde peragantur; ac propterea *MilTam* prclegant ; quo partes Jinguic ita fint in promptu, ut neque hrfitatlo aliqua contingat: quod Une populi otfcnfionc accidere non potcll.

CAP. V.

Mlflam celebraturi prius peccata confiteantur: caveantque, ne cuin fe reos mortalis deliAi ex conficientia *agnerfeant*, quantumcunque fe fe contritos exlfliment, nabi ta confeflbris copia facramentalem confies- C Ûonem pretermittant: abler enim fentiens. vel aflertns, ex facri Tridentini concilii decreto excommunicationi fubjacet, quod f> neceflirate urgente f»cerdo» abfque pravia confeffione celebraverit, qaamprimum juxta ejusdem fandae fynodi praeceptum confiteatur.

C A P. VI.

In Monialium ecclefiis abfoue earum fuperiorum licentia nemo celebret, fub fulpenfionis poena, atque alia ordinarii arbitrio infligenda.

CAP. VIL

Illud autem maxime a populo *ia Miffx* celebratione epifeopi vitari curent; ne quis ita ad altare accedat, ut facerdoti celebranti lit molellic qel impedimento, ne etiam eredi , aut averti, fed omni cum devotione, atque animo *ad* Deum propenfo, fideles quique Mitfic facrificro interfint: necnon detefto capite «Sr genibus flexis capita reverenter inclinantes, quandocunqtie nomen f). N. Jefu Chrifli memorari contingat , fub poems *a* fandtifs. D. N. Pio V. per ejus Bullam llatutis.

CAP. Vili.

Peregrinum faccrdotem incognitum, ad celebrandum abfque ordinarii licentia, ccclefiarum redores ex Tridentini concilii decreto non admittant. Ordinarii vero ipfi diligenter invigilent, ac bene pcrfpiciant, quxnam dimiflorix lint comprobande, vel rejiciendae · cum exemplo conflet innutnera- A . biles fraudci hac In re committi confue'

Anno Casura ijdl.

CAP. IX.

In unaquaque eccleiia provideant epi· fcopi, ut omnia ad MüΓ« (acrificium opportuna, ea munditia, ac puritate conferventur, quae *domum Dei maxime deceat*· At eccleii» cujufque dignitati conveniat.

C A P. X.

Inter Miflarum *folemnia* qualius fieri, vel quoquo modo in ecclefiis mendicari, ex eadem fanflifs· D. N. Bulla, fub poenis ouk Bin ea continentur, tam clericis, quam laicis prohibeatur : quod dc concionum tempore minime clt permittendum , nifi aliud ex catfla quandoque epifeopo videatur.

CAP. I.

Dr , 4· *caneitiiit.*

Ubicunque facri Tridentini concilii decretum, quo cavetur majorem faltem capituli cujufque partem in presbyteratu elle conflitutam, hadenus non ell in ufu , debite execution) demandetur: ita tamen ut deinceps ordinis praerogativa inter eos perpetuo fervetur, quacunque confuetudine nonobflante: nempe ut presbyteri diaconis , fubdtaconis vero diaconi, donec ad fuperioros ordines promoti fuerint, de extero prxferantur.

CAP. II.

v

Ad dignitates vero, ve) cancnlcatus in Oiiibufque ecclefiis ii affumantur, qui epifeopo» opera Ar olficio juvare valeant : eaque morum integritate prxditl lint ; ut eorum capitulum cujufque ecclelix Senatus merito dici poflit ; atque aliis exiflant qualitatibus ornati , tam a jure, quam ab eo-Ddem TridentIno concilio requiritis: fuper quo epifeoporum confcicntias oneramus.

CAP. III.

Canonici atque alii d:gnitates vel perfonatus quofeumpue in cathcdraiibus ec-*ctehis*, vel collegiatis obtinentes, prxlatis fuis omnem obedientiam, ac reverentiam prxftent, quacumque exemptione nonobflante, quod ad honorem eis exhibendum pertinet.Quare eos ad ccclefiam divinorum causa deducere, dt domum reducere in habitu , loco, tempori , ac eorum dignitati congruenti, dignitates, Ac canonicatus ob· Elinentes, capitulaque ipfa omnino teneantur, falvis, quo ad alia , cujufque capituli- ac dignitatum juribus, exemptionibus, ac privilegiis quibufeunque .

CAP. IV.

Expediret maxime,ut caihedraTum ecclcfiaruni , ac infignium collegiatarum dignitates canonici omnibus dominicis, feftivis dic-

I àiebul, & aliis quam fxp'flime.Milia'» publicein eorum ecclefiis celebrarent : .-dminus tamen tn maioribus quibufeumque anni folemnitatibus , in quibus epifeopi in Pontificalibus non celebraverint, necnon et lin- fuiis beat» Mari* virginis, & SanAorum Apoftolorum feftivitatibus, ac dedicationi» eccleixe, dt SanAorum proteAorumcivitatis cujufquc, atque in quibulvis tam Quadragefimx, quam Adventus Dominicis diebus MiiTarum frdetnnia in majori ecclefiarum ipfarum.altari per feiplos omnino celebrare Reneantur : eo ordine & lege'qua_. interfeipfbe intra menfçm ab hatum conititutionuin publicatione convenerint ^alicquin Iplimex epifeopi pro tuo arbitrio deputent, qua die finguli celebrare debeantrriec liceat eifdem ab iliorum prxfcripto recedere, qtiacunque confuetudine etiam immernorabili'non obllante, fub fufpenfiocis, atque aliis ex arbitrio poenis infligendis , fulvis tamarf'éarum tccHi rr im conllitutionibus ~confuetudin ib is, in quibus iidem publice & (oltmnitci frequentius celebrate tenentur.

CAP./.-

Divinorum tsmpore'a canonicis, vel aliis ecclefi» miniftris conventus, feu capitula, ut vocant , non habeantur, alioquin diilributiombus illius diei cireant ; quas epifeopi piis ulibus ex arbitrio tribuant ; & fi major contumacia intervenerit ; epifeopi judicio aliter pro modo culp* prsterea puniantur.

CAP. VI.

Capp», vel Almuti* tam a canonicis, quam ab aliis ectleli* miniftris, juxta cijufque loci confuetud'nem deferri · folit.», deferantur ; alioquin eas deferre omitten tes, uti non relidentes punAenrui ; qu» m hilominus Almuti» dum facra myiK-rra celebrantur, inaltari liatim deponantur: non stuiem fuper facris veilibus ullatenus habeantur, nifi tantum in inceiiu , (ub eadem poina.

Cap. i.

Dt Manfionenii .

Manfionatii in ecclefiis ubi adfunt, p;r feipfos munus fuum obeuntes (ficut dt exteros ecclefi»' miniftros cujufcunqoe^, gradus, qualitatis, & dignitatis exillant, Jtropria cujufque munia fnniliter per fe ipids obire mandamus) illud tffinn accuratiflime implere fataganc, ne deficientes annutentur i necnon prorata portionum , vel prxbcndarum fuarum, fi diftributionibus caleant , punAationes in proprio libro annotandas persolvant: atque eadem in illis ratio fervetur, qu* in canonicorum punAationibus, ac diflributionibus infra prosi, ■nt ilatuetur . nifi aliud ecclefia fu* magis expedite epifeopo videatur.

π.

Iltad autem Manfionarii femper' vent, urea hora qua (ibi inpinAum ex Man- *Honoria* munus incumbit , a ca'teris curis in ecclefia, oc dum extra· eam , prorfus fint expeditÀ'alioquin K fi ea hor>a defecerint, a punAatore nortfntur : fciantque oo eOrum *officii* neccfiitatem , quod & in ca neadd *$Sc pΓ.ıl/eniio* prxc'pue verfatur, fe.lij·· diebus punflaturas eifdem elle duplicandas ,i nifi rii ijnri poena* ex alicuius ecclelix inftjtuto oleflantiir .

CAP. 1.

Dt Âijlrtiiutiofthhr qu^tidunii.

Quoridianc didributiones, his tantummodo qui itatis horis dvvivis interfuerim , ex facorum canonum difpotitiono , ac Trrdentiniconcilii decreto, tribuantur; cujus quidem concilii auAoritate, prohibemus colJulionem aliquam, vel remillionem de eis fieri, fub dupli pujna a camerario ca* pifuli, fi capitularirer omnesdeiiquerint peribIvenda ,· li vero aliquid de capitulo hac in re excfieerne, ipfi delinquentes tantumdem e> fuis diflributionibu: amittant : & epifeopi arbitrio utraque poena piis ufibus applicetur: his dumtaxat exceptis , quos vel corporis infirmitas , vel ecclefi· utilitas excufar, ex corumdem canonum difpofitione.

cap. rc.

Provideant autem epifeopi, ut ubi tenues· vel ouiire dnlributiones exiflunt, vel per rerriam fruduum, dignitatum, ac -prarbendurum partem, in didributiones convertendam, vel p-.- iimplicium beneficiorum unionem , adr.J ‹ :*--anrur , ut fçrvientium ufm fu'ficere poll:'>t . ijque quamprimum effi. eunt juxta ciufdem concilii prcceptum.

CAP. II!.

Non confiitutos in facris, de difiributionibus participare, necnon vocem in capitulo habere, ex ejulJ-m concilii prohibitione penitus interdicimus , qui veru fecu» fece lint, dntiiburiombus ipiis tamdiu careant, <fonec epilcoporum arbitrio fatiffecerint.

CAP. t.

De Panfletote.

In UnAationes , pro quotidianis dilhibutionibus confequendi·, quam diligentiflfimc per eum , ad quem fpeAat, ac difiinAc annotentur, & *fine* aliqua perfonarum acceptione·

Anno. Amuo Chiist i

j08· ljd«.

CAP. II.

" Funftatore» viro fingulo quoquje anno per Epifeopos, ve! artos ad quos juxta ecclelia-'rum confuetudinem ea res pertinet, modo 'ab eisdem pomprobentur , conffiiuantur : quibus qui^m juramentum deferatur, de bene, ac legitime officium fuu.m exercendo, fubdupli, quantüd fuerit,dt perjurii poena-

. C A P. 111-

Singuli? autemmenfibus, nifi aliud epifcopo videatür., ex difficili debito, fupe--xiori fuo punÂatlonu.n librum punflatores ipfi præfentare teneantur, que ii non recte fe habere fupertor qife cognoverit, eos negligently fux poena», dupli fcilicet & perjurii dare compellat, idem quoque punflator quifque facere debeat, antequam alicui ecclefix miniltro, qui de dilh ibutionibi's participet, ejus fcrvitii portio aifignetvr: quo certior fut epifcopus, an aliqua collufio ea in re interceflerit.

De Cbori frtejefla.

CHori prxfefli officium juxta eujufque ecclefix confuetudinem a depuraris exerceatur: ubi .vero aliqua cenfuetudo non get ; epifcopus ex dignitatibus vel canonicis, feu aliis ecclefix miniftris, eum, qui fibi aptior videbitur , huic muneri przficiat. quod At prompte (ufeipere, & diligenter exercere, quicunqtie idoneus fuerit habitus, fub poena , ipiius ordinarii arbitrio flatuenda teneatur.

CAP. II.

In primis vero chori prxfcftum curare oportet , ut Mitfarum folemnia , atque alia divina officia congruis horis, <Sc qua decet' religione, ac ftudio perfolvantur, atque ea omnia in ecclefia obferventur, qux ad reftarn divinorum celebrationem pertinent : negligcntiuinquc clericorum culpas annotare arguere, dk fi fit opus deferre, prxfe-Λιη ipfe fatagat, ut ab epifeopo redarguantur , vel pro modo culpx ex arbitrio puniantur.

CAP- II.

Illud autem meminennt epifeopi, nullum in ecclefia officium hoc ipfo fere prxftantius elle, aut magis neceflarium; ac piopterea ab iplis quam fxpiflime commonen. do» elle eos, qai illud In ecclefia pro tempore gerunt: cum ab eo potiflimum pendeat refla eccleliarum ordinatio, ac divini eultus propagatio, curentque prxfcfli ipfi n clericis omnibus, in his qux ad eorum officium pertinent, obedientiani libi prxftari : inobedientes vero deferant, ac pro culpx qualitate ab epifeopis puniri curent.

CAP.

De tetretit>fi»e'"h

CÆremonûrum magifler, ubi e» eccle-Jre'alicujus inftituto non adeft , m cathcdtalibus, & collegiati» prxfertim inhgnibus, is ab epifeopis eligatur, qui in divinorum celebratione optime fit verfatus ; atquci huic muneri latisfacere poffit. Is vero quacunque ad exremonias attinent cutarc debet, ut ^uam drligentiflime , rite , & ex ordine in ecclefia peraganpr^«.ui ut ab omnibus, quo ad ceremonias i|TCs, pareatur, quicurique ille lit, epifeopi cfffciint l <St quos contumaces invenerint , quamvis canonici line,, vel in alia eccleliaftica dignitate conftituti, ex officio,cQ/rip;ant, ac debitis poenis afficiant .· quemadmodum <Sc ipfe, li m his qar fui muneiis funt, quovis mojo deliquent. epiùopi arbitratu puniatur , vcl emendetur.

CAP. I

De Cbfjrt .

IN unaquaqud cathedrali vel collegiato ecclefia chori magifter inftituatut , ubi iiianfionarü n< n fint, vel alius quispiam ab epifeopo, vcl capitulo ad id deputatus , qui prxeenteris officium exercear, &- in eccle-fiafticocantu lit eruditus congrua fibi mercedc , fuxta cujusquc eccleiix iniitutum, vcl epilcopi prarfcriptdfn, conftituta.

CAP. IT.

Chori-autem magiftri ofhcium id erit, qux funt in ecclefia canenda , vel legenda proponere, ac prxvidere.ut prompt us recitari vel cantari poflint. Item aliis incantu prxire,ut diltonantix vitentur ; necnon Curare, ut tam antiphonr, quam gradualia , <5c his ilimilia concorditer , ac ir-&e cantemur , qio minus audientium aures offendantur . Ad eundem quoque fpeâabit efficere , ut alte & intelligibili voce canonice horx recitentur, voces deprelfas extollendo, vel nimis elatas remittendo , prout fibi magis conducere videbitur.

CAP. HI.

Omnes vero clei ici qualefeunque lint , in hi? quz ad ipiius chori nirgiftium pertinere videbuntur , eidem alfentiri, & obedite teneantur. Quisquis autem illius officium perturbare , aut quoquo pafio eidem in fuo munere moleftus efle prxfumpferit, abepifcopo graviter pro modo culpx cx arbitrio corripiatur.

Am»° Chhi«ti 1568.

pc *mafic* mari/lr»* .

CAP. I-

M*Uficx* magifter pro ecclvfi* facultatibus & inftituto, congrua èi mercerie ptopoiiia, -qua videbitur epifcopo tutius via, ubi confuetudo aliqua non' apparet, in unaquaque cathedrali ecclefia conftituatur, is vero vel idem fit, qui^feftinarii-pueros ecclelhfticos. cantus èdoccir, vol alius pro ecclefi* cujufqùe dignitate, & qualita-*tJ* epifeopi judicio adhibeatur"?'—

ÇAP. 11.

In ecclefiis autem ubi mufici redditus pro cantorum mercede funt inftiruti curent epifeopi, ut vtre tnulic* artis perit#clericis ubi haberi poliunt, tribuantur ; alioqum laicis, qui tamen clericalibus veftibus lucrorum tempore, li commode fieri poterit, induantur , pro ftipendio allignentur, qui li liatis diebus, quicunque finr tuo muneri defuerint; ex eorum mercede portio aliqua epifeopi arbitrio detrahatur : cademque ratio in mulle* magiilrp, atque aliis hujusmodi ecclefi* miniftris fervetur ; quo majore in fuis officiis folicitudine utantur .

C A P. III

Mu fici cantus ejusmodi in ecclefia adhibeantur, qui populum ad devotionem provocent I Divin» laudes muficis rhythmis non involvantur aut implicentur, fed explicite proferantur, atque ita, ut clare intelfigi poffinr. Gtaduaiia vero, introitus, atque alia hujufmodi, plano cantu, ut vocant, annotata juxta canonicas fanAioncs a fuo originali tono minime alterentur : liberum tamen fit cantoribus confonantias al quai adjungere, Aon mutata cantqs origine·

CAP- I-

- *De erga·».*

IN cathedralibus præfertim ecclefiis organa divinoium c.ufa ex vetufto *ecclefi»* inftituto non define : necnoh qui ea *pio* ecclefi* dignitate, atque ex arte pulfenc adhibeantur: mercede eisdem juxtaecclefiarum confactu finem, '<St ea deficiente pro epifeoporunt satione perfolvenda.

C A P. 11.

In organis autetn lafeivum quid, vel impurum ex facri conciiii Tridentini pr«cepto minime canatur, nec pulfando mIlevatur: quod qui neglexerint, feveriorc poena ex arbitrio pleAantur, litque organorum fo-•nus, Ar vocum tn ilii® modulatio ejufmodi, qu* ad pietatem & religionem audientes excitet, non at aure» vulgi tantummodo mulccat.

A

CAP. I».

Cuti'n 1j68.

Alfa veto inftrumentorum genera, prjrter organa , non adhibeantur ; niti aliud ex caufa epifcopo videaturk qui pro temporis Ac Joci qupitate, quod religioni congruere judicaverit, pro fua prudentia ftatuet .

C A P. I.

De horie cammicit. J

HOr» canonic» (prq dierum ac fertorum qualitate legantur, vel cantentur ; prout chori pr*feAu* ex ecclefi* inftituto, vel B Epifeopi pr*fctipto expedire arbitrabitur.

C A P. 11.

Ea autem pfaflendi ratio comprobetur, ur concorditer pfallatur; dt *live veibo, five cantu* agatur , voce non nimis depretia , nec nimis arguta, Dei laudes proferantur. Fiat autem in medio cujufque pfalmi verticulo fufpenlio conveniens, qua pars a parte diftinguatur, quod valde ad bene pfallendum conferre exemplo cpullat: contineantquo pfallentes ipli eorum voces intra tonos & modulos, quicunque contigerint, ne c vocibus evagencur, quo nihil eft indecentius; ^necnon inter feftivum , <St feriatum officium congrua differentia bat , pio ipfius chori prcfeAi arbitrio .

CAP. III.

Singulae, qusque hor* opportunis temporibus ex univerfajis ecclefi* inftituto recitentur . Matutinum vero curent epifeopi, ut fummo mane dicat ur, atque ea ciicumtpeAione habita , ut ali» hor» commode perfolvi poflint.

CAP. IV.

D Quod vero ad canonicas horis a clericis recitandas attiner, ftatuimus ab onrnibu* & fingulis in facris cortftitutis, vel ecclcfiaftica beneficia obtinentibus quotidie recitari debere; alioquin bénéficiât! divinum of.ficium omittentes , juxta Larerancnfis pofterioris concilii decretum fruAus fuos non faciant, qui quidem in pios ufus conveni debeant : poft debitam monitionem beneficio quoque priventur, prvtcr grave peccatum quod continue committunt. Item quicunque in facri* conftitutl illud fine caufa prx. termiferiot , pteter peccati reatum quem contrahunt, etiam feveriflime ex atbitrio puniantur,

E

CAP. V

Si qui* aatem error inter pfallendum, aut orandum, vel omittendo, vel lubvertendo contigerit ; I* non ab omnibus, fed a chori pnrfeAo tantummodo corrigatur : qui pro lua prudentia vel fuppleri, vel repeti ,aut progredi mandabit, prout fibi magia expedire videbitur.

CAP.

Anno Cmîîît î i j<58.

C A P. V 1.

Ad Matfitinum officium quicunque ref-ponforia vel leâiones pro fuo munere ell 'in ecclefia recitaturae, ea prelegat , ac pr*-vidcat , ut promptin' legat › errores inter legendum vitet , divinorumque officiorum .continuatio cunÂando non impediatur.

C. A P. I.

Dt· Chore.

Cletici quique fub câthedralis, vcl coi. legiate ecclefi* (llpcndio militantes?, ad conluetum campan* figniin truquandi. *Cct* gravitate ad ecclefiam accedentes, oiatione.peraAa ante Sanilitlimi D. N. Corpus, facriftiam ingreffi, ut veftibus fuo ordim ad pfallendum congruentibus induantur : poliquam omnes convenerint hora adveniente prxcedentibus luminibus a facriftia bini a minoribus ad majores progredientes, falcem folemnibus diebus, ac in majoribus anni fe. ftivitatibus ad Miifim majorem *Si Vcfpctas,.* ad chorum tacite ac modelie accedant.

CAP. II.

Chorum ingreffi , ac in propriis fedibus confidentes concorditer pfallanr .eodem tempore eum upu> fueiit, finguli affingant, fedeant, genuflcdani , & capita detegant, nihil extraneum divinis immifceanrprivati» officium non recitent, nec colloquantur, obftrepant , aut Jircras legant, non evagentur , nec a ptopria Cede recedant, nili divins rei gratia, non incompofito modo fedibus cohsreant, aut dormitem , aut rideant, nec choro nifi petita a prxfeAo licentia , aut expleti omnibus teccdant, fed toto corde in rem divinan. incumbant. St qui vero in his, atque aliis hujufmodi quoquo paAo deliquerint , ad prxfeAi arbitrium pro non refidentbus habeantur, & alias pro modo culps ab epifeopis quoque puniantur.

CAP. III.

Ne viro clerici , dum divinis incumbunt

ab aliuuoimpediantur, cuvent epifeopi, ut loca clericorum ufut in ecclefiis deftinara, *a laicis non occupentur, fed* feorfum a clericis omnino divinis mterfint : nec chorum ad pfallendum inftituturh ptxfertim, ubi commode fieri poteft, occupent : poena in négligentes, vel impedientes quofeunque ab epilcopis ex arbitrio proponenda.

C A P. I V.

Alia verolomnia que ad chori legem atque alios eccleli* minlttros, de quibus ln prxfcntibus nulla fit mentio pertinere videbuntur, pro ecclefi* cujufque qualitate, adhibitis in confilium duobus de capitulo, ex facri Tridentini concilii decreto èpifeo{u fuppicant.

CAP. I.

Dr vite › 4r hrurflele rltrito'um. r}68.

Noa folum in faens conffîtuti, aur et. cieliaftica quacunque beneficia obti-, verutn etiam minofibus ordinibus finitiati, quq cier:<-aiibui privilegiis aiotiti {"elint ; clericalem habitum fuo ordim, *St* uaiitati congruentem , necnon ronfurain confpicuam continue gerant, fub poems pct epifeopos jam ftatutis, ve/p'n pofteruni ftatuendis· Sacerdotes vero barban prxterea e. fuperipre labro *ira detonfam, Si in* ahis fui parnbus apVta.n temper habeant , ut dumentiuus Chiifti corpus & fanguinem nullatcqus lil Impedimento.

C A P. 11.

Clerici vdles lericeas nullo modo deferant, fuperiorem vero femper uique au talus protedfam gerant. Inferiores autem ve. lles, five *fulitan*,* ut vocant, per canonicos *Si* alios in ccclefiaftica dignitate conllitutos pariter long* ulque ad tabis deferantur : ceteri vero prefettim paupe-es & rurales clerici prorenfas ad minus ultra genua, fub eadem tamen forma, geftare debeant. In itinere nihilominus clericis quibufcunque brevioribus veftibus uti liceat : ;ta tamen , ut a clericali honcftarc non abhorreant . Sit autem veftium color omnino niger; prxterquam in conftiruris in dignitate, qui & leonato , *Si* violaceo colore uti potciuni.

CAP. III.

Clericorum calig* non fint inflat* , nec ullatenus incite.' necnon *calcei Si* crepide fine limplices, non autem incite, vel ferire*. Camilî* in nulla fui parte everioril lint crifpat*, vel laflucats , nec atte aliqua ullo modo elaborat*. Pilei quoque umplices exiftant, non acuti live turbinati.· nee cls utantur clerici, nili neceffitatls gratia . ac pro temporum *Si* locorum qualitate : non autem intra ecclefiatn , ptxfertim dum di vinis interfurit. Subbire.ta pirlter fmr dk ipfa fimplici* , *& honefta;* qu* tamen dirm Milte iacrificium per c<» celebratur, femper deponantur: annulofque nifi id dignitas poftuler, clerici ipli non deferant. In prsmitfis autem omnibus ad clericalem ornatum pertinentibus , pixtcr rerum quibus deliquetint amiilionem, epifeoporum arbitrio aliter pro modo dulp* puniantur.

, C A P. I *Vt*

A taxillis, tefleris, piAarumque pagella rum lufu, *Si* alio quocunque ludi generfactis canonibus improbato, penitus abftineanr: nec lint etiam prohibitorum ludo' rum fpcAatores. Choreas non ducant, aut fpeAeot, nec larvati incedant, publice quoique, fi fcandalum ex cooriri poteft , ludis etiam permilfis non utantur , fub arbitrii poena.

CAP.

Akno Cati· ri

IAmmo Ch BIST IjdH··

CAP. V.

Ab omni ptorfu» fufpeAarum mulierum familiaritate, converfatione, & cohabitatione clerici abflineant, fub poenis in facri Tridentini concilii decreto comprehends, atque aliis a facris canonj^us infliAis, vel cpifcopotum arbitrio infligendis ; ita fane ut mulieres omnes pro fuipetfis habeantur; illis tantum excgptis, quarum converfatio « jure pqrmittitur: quas tamen abfquc fpeciaii ordinarii licentia domi retinere non audeant.

CAP. VI.

Caveant infuper clerici, ne vel In »dibus eorum patrimonialibus foemin» quovis modo fufpeAx commorentur, aut delineantur, vel infamibus pefenis eas locent, quod multo magis in tuarum ecclefiarum domibus prohibitum elfe intriligant fub ooenis in •joflem ex arbitrio «fatuendis.

CAP. VII.

Venationem quoque contra facrorum canonum formam, clerici minime exerceant: ab illicitifque artibus At oiliciis quibuscunque caveant, tabernas non adeanr, nec diverforia frequentent nili itinens,ac necelfitatis gratia. Qui vero in prxd.Ais offenderint, gr.rvifliinc fpilcopormn arbitrio pleAantur.

CAP. VIII.

Arma five ad offendentium. five ad defendendum parata. non obtenta ab orainar.o licentia, ex urgenti tantummodo c.iufa concedenda, clerici, prxeipue in f.icris cotilltituti, rtm per civitates opp.iia, quam per villas non deferant, niti per Id^ca minus tuta iter laciant: Inobedientes autem prima vice pecuniarii poena epiteopi arbitratu muféfentur: fecunda vero, carceris maceratione, ac lulpcnlione ad arbitrium aflu iantur: poflremo,(i ic enormibus prelertrm rmmifceant, nec relipilcant; fruAjum eccIelralfii orum privatione, ac etiam beneficii amitiione, vel deprrfitione pio modo culpr, Ar perfonr qualitate puniantur, ea Temper circumfpeArone adhibita, ut noébs caufa poena duplicetur & aggravetur-

CAP. IX.

Clerici quoque noflu fitic caufa, vel minus quam honefta, ac rationabili cvagantes, ab epifcopi* corripiantur, & abftrnere cogantur. Quod li vel canendo, vel infltumenta aliqua pulfaqdo, per noAetn deambulaverint, aut id agentibus comites fefc prabuetrnt; carcerentur, & poenis ab Ordinatio congruentibus fubiiciantur.

CAP. X.

In facris conllituti clerici, in famulatu laicorum « etiam principum, nifi ad officium aliquod non indecens, dt fuo ordine non indignum, »c de epiiçopofum fuorum li* centra, non admittantur, fub fufpenlionis, & arbitrii poena.

CAP. XI.

Generatim vero prrterea, qurcunquo alia clericis cx facris canonibus, generailibus conciiirs, vel apoflolicis ordinationibus, ad eorum vitam $ honeilatcm pertinentia, flatuta funt, ab eis obfçrvcii mandamus; fub poeni« 'in eifdem contentis, quas iacri Tridentini concilii au<9oritaie_> innovamus, atque aliis ordinariorum ai bitiio pro délié): qualitate ftatutis, vel (latuvndis. M.utiinerintque clerici omnes, nl* hil efle, quod magis alios ad pietatem, ac Dei cultum inlbuat, quam eorum vita dk exemplum, qui fe divino minifterio manciparunt: -ac propterea ita vitam 8c mores fuos componere debere, ut eorum aAiones cur.ibs venerationem aflerre poflint.

CAP. (.

De I<uvo[.infht cccltfiis.

Ecclefi» quacunque per dioecetes condiluti. facra oratoria, iaCellaquCj 'Ut diruta, aut ruinofa; inltaurari, rex. diticari, atque ea reverentia teneri, ac .'u. ltodiri epifcopi curent, qu» ex factorum. Canonum dilpolitiq^e requirimur. Quod li cccjelix, vel ioci paupertas obflet; juxta facri Tridentini concilii decreri *formam*, Ordinal ii provideant, ut vel anuta reficiantur, vel transferantur

CAP. II.

Nemo aurem divrnorum prxfertim officiorum, aut prxdicationum tempore per eccleirasdeambulare› aur ibidem negotia tractare, clamores, ritus, diilvlutiones, <·< fabulationes, atque alia hujuimodi jnotana, neque etiam cum fufpeébs muiierilus Colloquia habere pratfumat; fub poenis, qux in lanébflimis X). N. Pii Quinti Bulla continentur.

CAP. III.

Prohibemus infuper, ne in facrofanAis ecclefiis comcflioncs, five compotatione', quovis anni tempore fiant: au« in earunv. porticibus, vel coemeteriis, aliqua ad eibum, vel porum venalia habeantur, ner etiam prope ecclefiaro, quantum fieri potell, (ub poena per Ordinarios ipfos Aaftueoda.

CAP.

A**β CMPlri j 5<$8.

CAP. IV.

Ecclefise cujufcunque parietibus, nihil profanum, vel immundum adhaereat: ac praecipue tabem», Λ Judlrorum familia procul abfint; ne facra profani» mticean-" tut-κ fub poena epifeopi arbitrio proponenda.

CAP. V.

Altaiia tn ecclefiis quibufque conftltuta, ft donata lint, per eorum re&ores tam in., temporalibus, jquam in fpiritualibos refte curari cpifcbpi'ltudeant: nec eadem a quoquam ufurpari permittant; indotata vero, vel ab his, a quibus erefla fuerint, itidatirari, ac exornari, vel amoveri curent.

CAP-

Eccleliarum fabric»,* bona, ac redditus omnes, in deftinatot ufus a deputatis converti, Ordinarii quique provideant: nec ullo modo patiantur ab aliqua Vc-J feculali, vel ecciefiaftica perfona ufurpari, aut in alios ufus converti, fub dupli poena, atque animatum fuarpm periculo.

CAP. VI I.

Eccleliarum praeterea indemnitati proipicere cupientes, pertbnis ecclcfiafticis, quavis dignitate fulgentibus, atque aliis quibtifcunquc ecclctiaftica beneficia, quocumque nomine ccnfcantur, obtinentibus, ac hospitalium, aliarutnque piorum locorum gubernatoribus, Reftoribus, feu adminulratoribus univerlis injungimus, Ut infra annum a pr»f_ntis fynodi fine connumerandum, inventarium bonorum omnium mobilium & immobilium, juriumque, dt aftionum, ac nominum de Ditorum, ad cedebas ipfas Vel pia loca, qu» obtinent, aut regunt, quovis* modo pertinentium, cum ipforum bonorum qualitatibus, lituationibus, vocabulis, At confinibus, coram honeltis, ac fide dignis teftibus, in forma probante conficiant: quorum quidem bonctum, *duo* publica fiantinftrumenta. c« quibus unum, in propua cc* ctc'ia, nulpicali, vel pio loco, alterum., apud epilb'pum m Archivio perpetuo cuitodianc. Q^ncunque vero in hoc exequendo vel negligent, vel patum fidi lis exiiterit, graviter epifeopi, ad quem hujus rei cura pertinet, arbitrio puniatur.

CAP. I.

Dr rebut ettlefia/liar ntt ufurfun. tt Mule ulteuutir retufcrauiiii.

MAndamus infuper (àcri Tridcntini concilii auâoritate, ut Imguli epifeopi, feu cotum vicarii, fimul cum uno de capitulo, dt altero de clero: ex his, qui aptiores, dt probation's cis videbuntur ,-ab iplis de capitulo: & clero civitatis, lefpeAive deligendis, rccognofcant, etiam ex officio, qrafcunque Jocationes rernm eccleΛ fiailicarum, ad longum tempus, feuad vigintinovfm aqpos, aut bis vigmtmovem» a triginta annis citra, anre publicationem Tridcntini concilii faflas, etiam auAoritate apoftolica confirmatas: ji d'centque an. in damnum eccleii», Ac contra canonicas *fantfiones âeluerirtt*: abt.jue taineq aliquo cautarum dc pratenti pendentium prejudicio.

<fijod (i res de qua agitur, ad epjfcopu-my, feu illius mentam pirtineif, aut epifeopus ipfe, vel ejus vicarius locaronis c/ildcm commiliarii, feu rxeeutore» tinrinr, tunc ad epifeopum, qui magis viemus (it, una cum deputatis ab ejusdem capitulo, Ar cleBro, h*c recognitio dt pidxatio pertineat. S· ajrciii deletorum a capi^1°, ten a c'ero lvginma iortan aliquo Caru ctl t t.xulatio, tunc ab eisdem' de capitulo & clero» ain m ca caufa fubftituantur.

CAP. II.

Quoniam vero ufu compertum eft, alienationes bonorum ecclclialticoruin heri f»· pe fub conti *none,* ut illarum conlirmafio ab apoiiolica fede obtineatur, inierim autem pt ffideri, non obtenta alitej confirmatione cjufmodi, in grave ccclefiatu.m damnum, At ammaium ipforum contrahentium C pr»tudiciu<n, Ideo ordinariis quibu<cunque mandamus, ut diligenter fuper hujufmodi alienationibus juorumcunque bonorum ecC!elia||icorum, etiam hofpitahum, dt ad fabric», live ad luminariurr., ur ajunr, ufum tieputatoium, di aliorum quocunque nomine ci-nleantur, inquirunt; & *li* qua< fob 11 n d eia conditione nondum impleta a tttg'inj aanis, utlfupra, faflas reprierint, irIgj>, V inanes declarent, in eosque quiin pi iif lliviicm, vel detentionem ante obtentam couliiinutitinem, ut fupra fe intrude,» aufi fuerint, poenas a facri^ canonicus dt fumiiiorum pontificum conftitunonibus, adverlus eosdem tnfliâas excqu, omn.no ftuDdeant.

CAP. III.

Generaliter autem tam in hi, quar.i in ali.^qu Uiisciimque ecclclialticarum rerum alienationibus, quas in fututum auAoritate apoitolica fi-ri contingat, animadvertant epifeopi, dc eorum vicarii, ut omnia rire, dr te&c, maturaque, ac dihgcnti jnveftigatione adhibita peragantur, etiam in reni pnefentem accedendo, indemnitati ecclefiarum piofpioant· admonentes etiam frequenter populum, eos excommunicationi fote fubjcaos aliisque poepis teneri, qui conE tra factorum canonum decreta, ecclefiaftica bona alienare, aut indebite detinere pr» fumant. Monemusque proptetea epifeopos omnes, ac enixe in domino oblectamus, ut ad minus femel in anno facri Tridcntini concilii decretum fub fefliune vigelima fecunda, capitulo undecimo dc reformatione, quod incipit, lt quem clericorum, vulgari id rimate, per pridicatores in Dominica *Litare*, frequenti populo publicati ac ad memo-

Aμνό CaratsTt i)6».

Anno C[redacted] t^oe.

tnoriam revocari curent: quo cettiores fiabt ecclefiafticarum rerum quarumcunque ufur-" patore». ipfqjurei excommunicato» efle» nec ab alio quam Rons. pontifice abfolvi polie . commode fieri poteft, feqernarftur,. Immo. defti, bhfphemi, & inquieti eliminentur, nec validi meodicantes ultra unam noâem receptentur .

Ûf Mutitlibiit,

Quod, ad Monialça ac D«6 dicatas virgine? attinet, id folum nobis commemorari* dqm cenfuimus, ut epifeopi pOtMGmtup cu* rent eas modis omnibqs ad regul<y'quatnfuRt profeflx, preferiptum reducere, aas-éarum ^ vitam, & mores.ex. illa componere, fideli*, terque ab eisdem precipue fervar! lIddeant,' quacunque ipfarum peculiaria vota vel' circaéa prxeepta refpiciunt. Illarurti claufuram, ubi violata eft , ex injungo libi B pioprio %unerc diligenter reftitui, dt mviolatam confervaii provideant , necnon quæcunque ad eas pertinent diligentiftime exequantur, dt exequi faciant, juxta facri Indem ni concilii faluberrima decreta, ac famftifsimi Dbmini noftro Pii V. Bullam; atque enitantur in.primis, a monialium monafteriis quacunque caftitatis propofito advcrfari videbuntur, opportunis ordinationibus avertere, atque easin viam Domini omni lludio, ac vigilantia dirigere.

CAP. I.

De *latarum fiorum aJminiflrtttaitr,* C

Circa locorum piorum adminiftrationem tWigenter animadvertant epifeopi, ut probatiflimi viri , timoratxquc confcientl» ad hujufmodi regimen alTumantur qui fu» familix bene prxfint : quive in operibus charitalls fefe exercere confueverint : necnon reAe calculandi rationem teneant, nec locorum ipiomm debitores exiftant; riteque caveant, fe fideliter Chdfti parrimonium adminiftraturos. Hi veronem ultra triennium ex facri Tridentini concilij decreto, nili rei necelfitas aliud fuadeat, admi*nillrent* : male ablata, vel alienata recuperent, fruftus in dçftinatos ufus convertant; D his prccipue quibus ex loci inftrtuto teneantur ; przfto fint: fingulis annis accepti, & expend tabulas proterant , *8t* a deputatis cum ordinarii interventu calculari lludeant ; ruinofa «dificla reparent ; bonaque, ac redditus lpforum locorum ita gubernari & difpenfari fatagant, ut vere boni adminiflratores dici polfint.

CAP. II.

In hofpitalibus ad peregrinorum ufum paratis, vere egeni, & pauperes recipiantur: circulatores , prvltigiatores, fimulato habitu Incedentes, hcrbularii, atque a-111 id genus homines ab hofpitlo arceantur; qui vero puellas nubiles, ac juvenes fecum ducunt, nec de eorum matrimonio confiât; ultra ynam dormitionem non accipiant ; ma* res a foeminis prorfus diftinguantur, nec viris ad mulieres, vel contra, quamvis jugales fint, honeftati,gratia pateat aditus, neque aliqui in hofpitio alantur , nifi ne* ccuitatis caufa. Pueri quoque a viris, ubi E

CAP. 'I U.

. Quod ad pauperes infirmos attinet, in locis ad eoryin ufum deputatis, minlftri noti defint, .Chriftiana pietate prrditi; qui ncceflaria omma illts fubminiftrent ‹ ,ea qua^ decet charitate; ex his qu» medici decreverint, nihil penitus pretermittences, quod ad infirmorutn falutem procurandam pertineat; horas & momenta, rerum qualitates, dt quantitates diligenter *attendant,* totque miniftros adhibeant, quot infirmorumnumcrodt uful fufficere pollint. Illud vero maxime ad infirmorum'regimen deputati eu* rent, ut cum primum infirmi poifint, peccata Confiteantur) facramque eucharilliam fumant ·

CAP. IV.

Illud prrterea hofpltallum infirmorum remores ac PgpfcAi ipfi animadvertant, ne valetudinarii A: convalescentes, nili poft* eaqua.m bene fe habuerint , ab hofpitio dimittantur, ne vel eos recidivate contingat, atque ita, fumptus augeantur, vel In Itinere deficere cogantur ; quod ipfi hofpltii prsfcâi quam diligentillime curabunt. Ne vero dum corporibus fit medicina, ani. marum cura negligi videatur; Sacerdotes non defint, qui Mitfas feiti» faltem diebus in loco infirmis iplis accommodato celebrent, flcramentaque rite dt opportune languen. nbiis adminifirent : atque infirmantibus ad mortem , ad anim» falutem neceflaria commemorent, dt charitatis officium ufque ad vit* exituin, in eos exerceant, illoruinquc nomina, genus, dt patriam diligenter annotent ; Jefunftos vero eccletiaftic* fcpultur* facris precibus adhibitis pie ac icll-' giofe mandent ·

CAP. V.

Circa orphanorum domos invigilent epifeopi , atque provideant, propofitis excommunicationis^, atque aliis ex arbitrio poenis , ne infantes ab illis parentibut exponantur, qui eos vel eas ex indultria , vel acre proprio alere poifunt ; fiatque ea de re ab ipfius loci curatoribus diligentillima inquifitio ; nec a confclloribus , nifi fansfccerint, abfolvantur.

CALVI.

Omnia vero ad ipforum infantium expolitorum ufum oppottuna , parata & inllruita habeantur: nutrices prefertjin fubfidiari*, donec infantes ipli baptizentur, iSc ad alen. dum tradantur; quod quamprimum a pr». feftis curetur : debitaque metees nutricibus nullo pafto délit, atque alia puetis necef-farta ; ne eorum defeflu , aut culpa aliqua pcriclitcntur.

CAP.

Æ. - n<5ÿ·

C »». « «.

Poftquam autem ad earn xtatem pervenerint, ut diicipbn* lint capace· ; tarn mare· quatn foeminx, ubi fieri poteft, & facultate· fuppetunt, bonis moribus› atque^ artibus aetati, & fexui congruentibus inftfbantur, donee iilis aliter Deo adjuvante fuerit provifum.

C A P. V111.

Chrent autem epifeopi, ne'mendicante· ■liqtn parochia· circumeant, morbum ali* quem hmulantes, vel aliud quidpiam falfo jaflanies, ad decipiendum fimpliciuui animi·: fed quod iedate ac pie, fine l< nga—verborum ferioeleetuofynat petant, fub coium arbitrii poena ·

CAP. IX.

Infuper epifeo-pi omne· diligenter fe fe informare (ludeant de vita & motibus mendicantium: providentes omnino, ut in Pa· fchate communicent : aiioguin eos ejici curent. Mandanteshofpitalium prafcâis'. nc poil Pafcha aliquos in hofpicio recipiant , quos non conflet, aut veroiimile fit eo anno fuille confelfos , dc facram euchariftiam (umpliIfe, *vel* parato· eccleli* prccepto C ftatim fatisfacere.

CAP. X.

Montes quoque Pietati· ubi adfunt, epi(copi vihtent.At reAe adminiltrari curent; ubi vero défunt, eos erigi , atque inllitui faciant: nec ex mutuo aliquid ultra recipi ab eorum miniftris patiantur, quam quod cx apoftolica indulgentia pro eorum labore dari conceditur . Pignora rcAe, ac tuto In loco ferventur, debite illis pecunic exigantur ; necnon legata queeunque in eam caufam faAa perfoivantur, ao bona ftabdia Λ qua habent, ufurpari minime permittant. D

CAP· XI.

Difciplinatorun prxterea confraternitétes, feu focietates quocunquc nomine nuncupentur, cx (acri Tridentini concilii precepro , cpilcopi-viiitare non prxtermittant, providcaiitqde, ut ab cis duritatis opera, ad qu* tenentur, impleantur; atque ad fuarum regularum , tr prqbat«|int formam, difciplinati ipii redigantur, ac reformentur: nec ullo paflo différant, ft quos in eisdem invenerint, abufu· tollere: arAanres eosdem *& ad* procelliones ordinarias etiam non vocatos ; ad alias vero quandocunque fuerint evocati ; frequenti numero conveniri ; ac binos graviter, & modelte, cotnpolitequ· procedere; qux ft facere neglexerint, atque alia ad çorum officium fpcAantia implere , debitis poeni» afficiant. Quod fi tncotrigibilcs ltns, iplorum epifeoporum arbitrio extinguantur, atque ali* eorum loco fubfticu.intur, prout illis magis expedire videbitur I

CAP. X Î f.

*■·“› Cum ri *S^9-

Quicunque vero tam in prxmiflis, quam in alii· quibufque pii· foci» adminifttandis, quovi· modo deliquerint ; *Se* prafertim ti rationes cum ordinarii interventu reddere omiferint ; dupli poena quanti ea ret fuerit, atqVe aliter pro modo culpx epifeoporum arbitrio afficiantur.

C A P. XIII.

Notarii quicunque de teftamcntis, atque aliis difjrofuionibus , qualefcunque (ini, in quibus aliquid ecclesiis , hofpttalibus, montibus pietaris , atque aliis piis locis , vel caufrs reliAum fuerit, rogari ; teneantur relifla, ac difpolitionts hujusmodi, his ad quos pertinet, infra meniem, a die quo difpofirfo ipfa fuum effiAum forflri ac irrevocabiliter ligare incipt, computandum, deferre, fub dupli poena, Ac' excpmmunicacionis in fublidium , moneantque eosdem perfxpc epifeopi, ut in legatil, ac difpofitionibus hujufmodi oppoi tune deferendis, ea qua decet loleitia utantur : nec aliqua ratione in fuarum animarum pernis iem , Ac ipforum locorum , ac piarum caufarum pr*· judicium id facere prxtermutant.

CAPI.

De Vfurb›

Eteftabile *ufurari* pravitatis crimen-.* abolere cupientes, Ordinatisl» hoitamur enixe,ut a fuis ovibus pro eorum urudentia, venenum hoc avertere & extirpât· contendant · curentque , ut ufuratii ipfi, Ac quicunque contraAus quoquo modo i>licitos celebraverint, juxta canonicas fanAionrs puniantur : necnon At proxenet* feu mediatores omnes quicunque lint, ad illicito· cvntraAus quofeunque, fideles ipfos trahentes, canonicis poenis afficiantur.

CAP. II.

Notariis ver·'de sontraAibus illiciti·, rogatis, qui ex conferentia plane perfpiciunt contranuum pravitatem, nihilominus fe id (cire diilimuiantes, inftrumcnra conficiunt, qu* jn eorum luperticie fufpicione carere videntur , cum tamen venenum iatiiet ; (Ub poena juxta (acroruni cano.ium tormam imponenda mandamus , ac per epifeopos mandari exoptamus , ne ullo paAo contraAibus, quos ipfi ex animo & conferentia fufpeAos cxiftimant, vel fufpicantur r adftipulari prxfumant, prstcr divinam ultio* nem quam incurrent.

CAP. I.

De eeeretrictittrf Λ· fa/tcubifie .

MIHierc· qurftum fuo corpore facientes , qux abominabile fui ipftus pr*-bent exemplum , ab honcftamm mulierum viciniis fegregari, ac in peculiares vico·

j S s quo

Attuo ^-H»i»Tl 1568. I ^quo citiu» fieri poterit, redigi ; necnon ubi lignum deferre (olent, quo ab honeflis mulieribus diftinguantur, ad illud ferendum cogi mandamus ; hortamurque cujufque loci reAores, ac'tnagiflratus, ut. in hoc tam pio opere eaequepdo epifeopis prefto efle velint: Arquai a fide dignis .'diligenti Inquilitionc adhibita, pro meretricibus haberi compererInt, fccerni curent: nec aliquorum impietatis detentorum importunas voces audiant.

CAP. IL

Digna quoque anlmadverfione concubinarios, Afr concubinas quafcumque, iivc_< foturi, live conjugati tint, notandos elle firccipimus, joxta facri Tridentini concili decretum, poenis quoque laetorum Canonum in eofdem infligendis. Que vero conjugat* mulieres cum amatoribus vivere, nec a turpi vita difcedere propofuerint, vel e civitatibus At dioecelibus arceantur, pr»fertim ti notorie incontinenter vivant; etiain pofl trinam monitionem pro infamibus habeantur Ac traAentur.

De Jn/liii.

K.

Fpifcopos monemus, At hortamur in Domino, ut mandatorum apoftubcorum memores, Bullam a fanAiflimo D, N. Pio Qtim to contra Jud*os editam, ex fui officii debito publicent, ac pro viribus obtervati curent.

Dr *Cinnexu.*

Ginganos vagorum hominum genus, atque omni impietate refertum, nifi Chrifliane viterint, de a fupcrlfitionibus, ac improbatis^vitz ritibus abitinuerinr; ab eorum dioecelibus epifeopi, quantum fieri poteft, lunge arceri curent-

D» *Bullit aftfielicit fubluunjtr.*

Confiderantes quam maxime expediar apoftolicaruni Bullarum quarudicunque notitiam ab omnibus haberi, tum ob pr»cepta, qu* in illis continentur, ut ab omnibus fetvari poffiot, tum ob ptsnas qu* io iliis infliguntur, ut - fingulis evitentur; epifeopos nobrs quam maxime commonendos cie decernimus, prout cefdem ex anirao cotutuuneoius, ur son (blunt Bullas dc quiibus in prefentis fynodl decretis fit mentio, publicari, ac prO eorum viribus obfefvari faciant, (ed etiam quafcunquealias prfo tempore promulgari contigerit, eafdcm fummatim ctiam, *ac per capita populi» vernacula lingua* inlinuari, atque illis obfervandas proponi, fiepiufquc eil'dem In memoriam revocari ftudcant. Ann« Cearsii 1568.

Décrétant Generale.

Poflremo non folum omnia Ar lingula In his decretis codtprehcnfa, fed & alia qu*cunque tam a factis canonibus, A(apoflolicis ordinationibus, quam a generalibus quibufque conciliis, pr»fertim a faerofanAa Trideatina (ynodo flatura, ac definita funt,, live dogmata, five reformationem, & morum corregionem refpiciant, pleno atque integre ab omnibus comprovincialibus epifeopis, abbatibus, capitulis, dt aliis eecleliatiicis perfonis, qu* etiam cx propria etcAlonc huic noftrc metropoli ex ejusdem concilii pr*cepto adh*ferunt, dr vel per fe, vel per eorum idoneos procuratores interfuerunt, aut interefle debucrunt; ac etiam farcularibus quibufeunque, quod ad eos attinet, fetvari debere decernimus, acdiflriAepr*clpicndo mandamus, fub juris, & arbitrii poenis : falvis tamen in omnibus cunllitutionihus & confuctudmibus Cecdcfieriim ardioribus, *dt* laudabilioriou» I Hortantes, dt in Domino monentes quofcunque f*culi principes, ac poteflares, ut ecclefiaiticam immunitatem quo decet favore piofcqnentes, juxta ejufdem Tridentini concilii decretum, non folum epiteopis mumu fuotn exequ- volentibus, pretio elfe velint ; fed nec a magiliratibus dt eoium officialibus quibufeunque ullatenus eofdem, vel eorum miniflros impedire patiantur, debiris pcenis eos afficientes : pr*ter excommunicationem, quam ipfo faAo incurrunt ex Bull* in Coena Domini, facrorumque canonum difpofitione. Mandantes prererea, ut hec ipfa decreta, poflquam rite publicata *fuerint, in eoriim* civitatibus, dt dioecelibus, epifeopi ipfi eadem pubhearl, ac obfervari *eurent.- falvo femper, Ac refervato In omnibus* fanA* fedis apofloHc« l ac fanAiilimi Domini noflri beneplacito : cujus judicio h*c ipfa emendanda, *St* corrigenda, qua debemus obedientia, At reverentia fubmittimus, ad Dei gloriam, *Ot* catholic* fidei exaltationem.

DE-

s

DECRETA PROVINCIALIS Æ.

1)69- ·&■

C O N C I L ï 1, U R B I N f

.*A B A MR LIS S IMO A R C H 1 E P /S C O F O*

FELICE TYRANNO

Habiti anno Domini 1569.

FELIX TYRANNUS URBINATIS

Eccltfit arcbiepifiopui RR. totpifcopii-falntrm m Domino.

Γx edito Pilaur- eodem 4Q· no

PRovinciali* fynodi nollr» decreta, qux B c* facri Tridentini *concilii* inftituto hdc- libu* dioeccfium noftrarum populi*, Spiritu Sanfto nos adhortante , proponendo (latuimus , ut primuin ab apotlolica fede comprobata , *8c* confirmata fuere, nihil majore ftudio, quam ut mature, ac diligenter imprimeremur, agendum curavimus. Quare ea jam ftc imprefla, *Bc* pervulgata, ut ab hominibus nollris ad omnipotentis Dei gloriam, & ad ipforum faiutem fumma cura ferventur ad vos nunc mittimus lea enim., fiet, ut Jelu Chrifti Redemptoris noftri greet nobis commiifo bene paicendo prvlimus , C & ad beatam vitam in cxleftibu» pafcuis confequcndam eodem dcynfno noftro Jefu Chrifto noa adjuvante, duce* illi « ac magiftro* nos prebeamus. Bene valete-

In nomine fandae , *8e* individu» Trinitati* Patris, i# Filii, & Spiritu*, Sanfti .

Nos Felii Tyrannus Dei, & apoftolic» fedis gratia .archiepifcopus UrbinasdeRR. DD- coepilcoporum noftrorum confilio, At atlenfu in provinciali Urbinati fynodo legitime congregata, hac qu»,fequuntur ftatuimus, *dc ordinamus.*

Dt frofeffione ftJri.

Attendentes in primo catholicam fidepu totius fpiritualis rdificii, ac religioni- pt»· cipuum elle fundamentum , line qua neque eccleiia confidere, neque quifquain Deo placere potell, ejufdem fidei confcftionem ante omnia premittendam elfe ftatuimus ; tft quod cortic credimus ad jullitiam { id ore confiteamur ad falutein . Eandem in\ hunc qui fequitut modum juxta formam in- Bulla tel. recor. Pu IV. traditam unanimiter profitente*.

Credimus, & profitemur omnia, & lingula, que continentur in Symbolo tidei, quo fanda Romana ecclеùa utitur, videlicet; Credo in unum Deum Patrem omni-E potentem &u.

Apoftolicas Ar ecclefiafticas traditione* reliquasque ejufdem ecclefi» obfervatlones, dt conftitutione* fit miliime admittimus, & ampledunur.

hem facram feripturam juxta eum fenlum, quem tenuit , ‹3c tenet S. mater Romana ceciefia, cujus eft judicare dc vero lenlu. & interpretatione factarum lcripturarum, admittimus, nec eam unquam, nili juxra unanimem confcnlum patrum accipiemus, Ac interpretabimur.

Profitemurque quoque feptem effie vere, Ac proprie (aeramenta nove legis a Jefu Chrifto D-noftro inftituta, atque ad falutenu humani generis, licet non omnia fingulis neceflaria, fcilicet, Baptifmum , Confitniationetn, Eucbariftiam, poenitentiam, jtxtremarn undionem , Ordinem , *dt* Matrimonium, iliaque gratiam conferre, dc ex his Baptlimum, Confirmationem,& Ordinem fine facrilegio reiterari non pofle.

Receptos quoque & approbato* ecclefi» catholic» ritus in fupradinorum omnium facramentorum folemni adipiniftratione recipimus, Ac admittimus.

Omnia , Ac finguala , qu» de peccato originali, *dc de* juftificatione in facrofanfla Tridentina fynodo definita, *dt* declarata-, fuerunt, ampledimur, & recipimus.

Profitemur pariter in *Mitti offerri Deo* verum , proprium , & pronitutorium facrificium pro vivis, & defundis , atque in_, facratillimo Euehar illi» facramento, efle vere,dc tealitrr , & fubftantialiter corpus, & fanguinem una cum anima, dc Divinitate *D-* N. J. Chrifti , fierique conveifionem D totius hib.ftanti» panis in corpus, & totius fubilanti» vini in fanguinem, quam converfionem cathoiica eccleiia traníùbilantiationem appellar.

Fatemur etiam fub altera tantam fpecie totum atque integrum Chriftum , verumque Sacramentum furni, conftanrer tenemus Purgatorium efle, anhnafquc ibi detentas hdeliuin fuftragiis juvari. Similiter, de fandos una cum Chrifto regnantes venerandos, atque invocandos efle, cofque orationes Deo pro ticois offerre , atque eorum reliquias elle venerandas .

Firmiter allerimus imagines Chrifti, ac Deipara: femper Virginis , nec non aliorum fanaorum habendas , Λ retinendas efle , atque ei* dcbiium honorem, ac venerationem impartiendam ; indulgentiarum etiam potcftarem a Chrifto in ecclеii* relidam^ fuifle , illarumque ufum Chrilliano populo maxime falutare elle affirmamus.

Sandam catholicam , & apoftolicatn Romanam ecclçliam omnium eccleiiarum matrem, Ac niagiilram agnofcnnus, F.omanoque pontifici Beau Petri apiftoloruin pflnclp>s lue-

fucccflorl, ac Jefu Chrifti vicario veram obedientiam fpondemus, ac juramus. Cxtera item'omnia a factis canonibus , *cecumemcis* conciliis, Ar prxeipue a facrofanrta Tridenrina fynodo tradita , definita , Ac declarata indubitanter recipimus , atque profitemur; fimulque contraria omnia , atque hxrefes quafcumque ab ecclelia damnatas, Ar rejectas , atque anathematizatas, nos pariter damnamus, reiicimus, At anathematizamus . .,

Hanc vero catholicam fidem , fine quo nemo falvus efle poteft, quam *in* prxfenti fponte profitemur ,lac veraciter tenemus, eandem integram , & immaculatam , ufque ad extremum vit* fpititum conftantiffime, Deo adjuvante, retinere, Ar confiteri, atque a noftris fubditis , vel,illis, quorum cura, ad nos in noitro munere fpeflabir, tenetl, doceri, Ar prxdicati quantum in nobis erit, curaturos fpondemus .

Statuimus itaque, Ac ordinamus, ut hanc, lpfatn fidei profeffionem *ex* ejufdem fcl. rec; Pii IV. Bulla facere teneantur, quicunjue dignitates, aut canonicatus, Ar prib.ndis, in cathediaiibus, aut majoribus *ecclelia, aut* alia beneficia ecclefialiica, curam animarum habentia, Vel in prxfenti obtinenti vel impofterum obtinebunt, vel alus de jure, dr confuetudine ad dioecefanam fynodum convenire tenentur, in proxima diœcefana fynodo convenire ab eorum ordinario C habenda, ubi hartenus id fartum non fuerit : provifi autem in pofterum, infra duos menfes a die adeptx pofleflionis juxta formam decreti facrofanfli Trldentini conci.ii. Qui vero id facere neglexerint, ecclcliallicorura frurtuum participatione, donec fatisfecerint,omnino inhabiles reddantur. Illud idem decernentes de iis quoque, qui de dignitatibus, vel canonicatibus provili fuerint , nec non de promovendis ad dortorales, vel alios quofeumque gradus; itemque de Medicis, ludi Magiftris, Repetitoribus, Pédagogie, atque tirerarum alias quomodocumprofeflbribus. Qui quidem omnes, Ar linguli, nullatenus ad fax profeffionis cxeicicium D •dmittantur, niti prius de eorum fide , moribus, ac facra jofl.ina contliterit, fideique ex prxfcripta jam turma profeffionem fecerint.

Illud autem pr.vcipue in hujufmodi fidei profeflione oblcrvetui , ut coram Notario, At teliibus omnino fiat ; prxmiifaque ea_. verborum formula, quam fupra explicavimus , qua de re per Notarium cujufque epifcopalis Curi» in peculiari libro publici-, teftatio, caquc gratis fiat.

CAP. I.

De Htrcticir .

In his, quae fidei negotium tangunt, veJuti omnium prxftannffimum diligcntiffime., in primis fe gerant epifeopi, patochosque continue admoneant, ut fuper gregem invigilent, fedulo inquirentes omni cum pietate, ac fide, num aliquis a refla credendi norma, vel minimum quid declinet, ftatimque , tam haereticus, quam lufpeflos, una cum nommions, Ar cognominibus teftium, a quibus rei veritas haberi poffir deferant; arque ab aliis deferri curent, ne venenum hujufmodi latius diffundatur, & ut male de fide fentientes canoyce puniri queant · Volumus autem , ut lingulis cujufcumque dicecelis curatis de prxmit&s obfervandum lutamentum deferatur .

CAP. 1. i.

Obfervent prxterea epifeopi, fimulque parochi omnes, quo ad ejus fieri poterit, quos femcl hxreticos, aut de hxreli fufpeAos fuiffe conftiterit, nec non et advenas, & peregrinos quotcumque ad eqtum paroBchias confluentes, an eo potiflimum-anno facram Euchariftiam fumpferint, quxve fic eorum vira, & qui mores , Milfamne. feftis diebus audiverint, Ar audiant, fufpeAosque ordinariis judicent, qui eos. vel corrigendos curent, vel fi ita expedire judicaveiinr e fdis diocccfibus expellant.

C A P. I.

Dr *librir vêtitir .*

Regular *omne»* librorum vetitorum in_ Indice comprehenfas epilcopi ab omnibus Chrilti fidelibus, eorum euroe commiffis, Ac prxeipue in Bibliopolis obfervari diligenter curent, Illis inhibendo, ne libros ullos, quovis in loco imprelfos vendant, aut teneant, qui, a deputatis infpcfli, & approbati, aut alias pro approbatis recogniti non fuerint, nec ullo parto oraetetmittent epifeopi , non folum fingulis annis , fed quam fxpiffime Bibliothecas inviferc per fe, vel alios ab eis deptatos, ac diligenter inquirere , num fotte libri aliqui vetiti in eis inveniantur , vel retineantur. Mandantes eil'dem Bibliopolis, ne libros aliquos inferant , aut venales proponant , anrcquam enrum cathalogum propria ipforum manu iublcriptum ordinariis tradiderint. Quos autem in cathalogo prxterniiffos ordinarius invenerit, pro fufpeflis habeat, ac juxta indicis normam delinquentes debitis poenis afficiat.

CAP. II.

Obfervent prxrerea epifeopi, ne bibliopola captas , feu librorum fafces (quas ballas vocant) abfque interventu epifcopi vel ab eo deputandi ullatenus ape* xiant fub arbitrii poena. Mandent quin ctiam medicis, legum doAoribus, theologis , ac ludi magiftris, aliifque libros habentibus , ut librorum fuorum nuntiam paritet ab eis E fubfcriptam ordlnaiiis edant, fub poena eorum arbitrio imponenda, fi fideliter non tradiderint.

c a p. nr.

Infuper nullo modo patiantur epifeopi Commentarios , aut libros quotcumque, vel *traâatus* de rebus etiam piis, line fua, feu inquifitoris licentia circumferri, vel communi*

Anno 1569.

O

municari propofita ex arbitrio poena , omninoque ftudeant , ne opera aliqua , ante* diligentem emendationem, impreffioni tradantur , qux poftquam excufla fuerint turn originalibus fideliter conferri « atque diligenter obfervari curent, ne aliqua ex parte corrumpi ullo unquam tempore £pffint › juxta indicis formam.

C A P. I.

Dr facrit lmn^inibitr .

Attendant diligenter ordinarii omnes, ut faerx Imagine* ita per carum artifices-effingantur, ut eju* quem referunt majcftatem , & vit* fanditatem imitari videantur, fintque ejufmodi, ut ex earum infpedione pietas excitetur, & ne ulla 'unquam turpi» cogitationis inde oriatur occatio, nec aliquas infolitas imagine* ab eifdetn artificibus ordinarii ipfi effingi patiantur . Qpx vero aliter quam decet etfid.e fuerint, non., folum in ecclefiis , aut publict* locis, fed nec in privatis clericorum domibus, nec In religiofarum feminarum monalleriis ,qu* ordinat orum cur* fubfunt , ullo paAo reneri permittantur: quod fi qu* hujufmodi Invent* fuerint in regularium , vel monialium exemptarum domibus ad Superiores, ut opportune provideant, quam primum deferantur.

C A P. II.

Sacrarum item imaginum.forma ita reprxfcntetur, ut ab ecclefiaftica Hilloria.Ac confuetudine d'u in ecclefia approbata nullatenus diftet: quas vero aliter fe habere., imagine* vultu, habitu, vel geitu , ordinarii perfpexerint, eas delere, aut adhibito petitorum confilio corrigi eurent, provideantÎlue ne de cetero imagine* aliqu* in eccleta , vel alio pio loco effingantur, vel apponantur abfque ipforutn, vel falretn parochorum, feu redorum licentia, ut id tantum quod decet in ecclefia retineatur.

Dc Jjcrorum Aflarunt repr^tfentitionc .

Salvatoris noftri pallio, aut alia quxeumque ipiius, vel eius fjndortim adio in monaftcriis monialium omnino non reprefentelur ; alibi, aut nec in facio, nec in profano loco publice, vel privatun , aut agantur , aur reptefententur , abique ptxcipua ordinariorum licentia. Qui quod pietati ,ac religioni congruere judicabunt, hac in re pro cotum prudentia ftatuent.

CAP. I.

De *blujfbtnuis .*

In biarphemo* modis omnibus pro modo culpx infurgant epifeopi, poenafque in jure, atque in apoftolici* buliis contentas, debit* execution! mandare non pnetermittant, necnon in alio* criminofos quofeumque in teifdem bulli* comprchcnfo* , uti debitorum qualita* exigit, (cvctiffitneanimadvertant .

A

C A P. 11.

Anno ,Chxi*ti ayjÿ.

Admoneatur autem popu(y* per parochos, ac concionatorex, ut (1 quis .blaiphemantem quempiam audiverit eum quam primum or. dinario ecclefiaflico, vel txculari denunciat, quod (i qui* cxcqul omiferit, arbitrio ordinarii pro modo culp* puniatur.

C A P. I.

Dr fitrir vtrbh ur! rebur na» abntenJh.

O

Attendant diligenter epifeopi, idque a parochis Carpe populum moneri eurent, ne
B iacrar feriptur* verbis, vel lententi.s ad Scurrilia dida,derraftiones,adulationes .incantationes, fuperftiriooes, libellos tamoSos, aut ad quosvi* *alio* profano* ufu** vel ad alia illicita aliquid abutantur . Qui vero fecut fuerint,uri verbi Dei temeratore*, juris, & atbitrii poenis afficiantur.

CAP. 11.

Prccipimus Infuper ne ulla unauam fxcularis, vel ecclefiaftica pertona , licet claulhalis fit, noftrx didiont fubjeda , habitu rtoutato velles clericales, feu relig'ofas , vel religiofarum perlonarum, quarumcumque,
C fcu alias ad altaris, vel ecdelix ufuni deftinatas, vel ad eorum formam aptatas publice, vel in privari* x.nuu* Induat, aut quomodolibet hujusmodi verfibu* abutatur , alioquin eo ipfo pecuniariis, atque aliis poenis , <& ccnfuri* ccc/cfialfici* ad epifeopi arbitrium omnino Subjiciantur, quod & caucum etiam volumus adverSu' quoscumque, qui easdem ad illicita commodaverint.

Dr Jbrtilejiii tfr· fttfCrjliiiambut .

Epifeopi omnes quodeumque fuperftitioni* , divinationis, foitilcgii, vel alterius tujuspiam hufusmodi damnati crim n.s genu*,
De fui* dioecefibiis eliminare cmrenu.nt. Animadvertentes prxterca in malefic.··» lamias, five litigas , atque alio* quotcumque · qui cum dxmone tacite , vél cxpteflc convenerint , quod (i forte homicidium quoque eorum caufa fequutum fuerit, vel aliqui* Sacramentorum abulu* in maleficii intervenerit, eosdem levere juxta canonicas fandione* puniri curent.

C A 1'. I.

De *fefloritm Jitrunt obfcrvatiane.*

Die* fefti , quo* fanda mater ecclefia
E vel epifeopi in fui» diocceiibus obfervari mandarint, pie ac fande ab omnibus obferventur, propofitis poenis juxta SS. D N. Pii V. bullatn, atque alii* ad arbitrium pro modocolpr, ac terti qualitate penfandis. Ferti* diebus fidele* quique frequenter cc defias, A pia loca adire (ludeant, divinis officiis, & concionibus devote intertint, officine non aperiantur praeterquam in cafibus in bulla coment is ; ab omni opere Servilii

vili abftineatur, nifi aliud neceffitas vel pletlj fuadeat, idque ordinarii judicio, atque' arbitrio cognofcendum ; mercatur ac nund'uue in antecedentem, vel fubfequentem diem epifcoporum arbitrio transferantur, nihilque venale fcfto die proponatur, preterquam quoÿ ad illiu* diet viftum (it necefl'arium, vel ad infirmorum falutem opportunum, vel alias de jura permiflum fub jam diAis poenis.

CAP. II.

Provideant infupcr epifeopi, ne feftis diebus divinorum ptxfertim tenipore, quoad ejus fieri poteft, nifi peregrinationis, aut neceflitatis caufa (idque non nifi aydita prius mifla) ad tabernas vinarias eatut, quo etiam tempore circulatores, parabulani, dr herbularii ideant, a chords, & faltationibus populus abftineat : prope eccle. tiam vero in locis publicis nullo unquam tempore id agi permittatur, idque omnino fervetur in hidis etiam licitis divinorum tempore ;nccnona rebus vendendis, dt emendis omnino caveatur, idque principes, & magiftratus, quoscumque veto religiofos, quam maxime curare optamus- et enixe in domino rogamus.

CAP. I.

Dt jejumtrum okftmttttnt .

Jejunia quoque a jure divino et ab ecclefia inftituta, vel ab epifeopis indiAa, ut per eorum «dioecefes obfervenrur, epiitopi provideant temporali quoque propofita poena, prêter deuAi teatum, quern qui(que inobedicns contrahit.

CAP. H.

Curent prxterea locorum ordinarii ne in jetuniorum diebus prxeipue quadragefimalibus pro «grotantium, vel imbecillium ufu pa(firn carnes, vcl alii cibi vetiti vendantur, feu venales habeantur, fed in Jocis ad id deputatis tantummodo, ne indiftinAe unicuique petenti tradantur, f«i his dumtaxat qui licentiam in feriptis obtinuerint ; qux quidem Hcentia ab epifeopis, vei eorum vicariis, ubi ipfi morantur de Utriufque medici confilio concedatur ; extra urbes vero, dk oppida ubi medici defunr, accepta per ordinarios fide a parochis iuxta formam ab ipfis prxfctibendam de xgritudine, vel imbecillitate faltem parochianotum » hujusmodi licentix concedi poflint

CAP. III.

Animadvertant quoque epifeopi, idque ex edlAo pariter graviori poena piopofita,ne chrifliani a judxis jejuniorum} tempore carnes aur alios cibos vetitos emant, vcl dono accipiant; nec audeant judxi ipfi temporibus hujusmodi carnes, vel ad eorum ufum venales habere, nifi fccreta aliqua in parte, nc fideles ex eo offendantur, idque fub arbitrii poena. Quxeumnue vero jejuniorum tempore fidelis popules potiflimeni agere debeat, vel evitare, parochi frequenter inter miflarum folemnla per fe, "vel per alios ad id Idoneos edoceant

C A F. I.

Dt fritJicttimt tnh Dtt.

Cum proprium fit epifcoporum, dk patoebotum munus Dei verbum populis predicate, atque in viam Domini dirigere, epifcopi per (c, vel alios idoneos, fi juxta factorum canonum formam legitime impedi* ti fuerint, diebus a facto concilio Tridentino ilatutis, falutaribus monitis populos cis commiflos pafcant, & erudiant; idem* que parochialium eccleliarum reAores itc^ fuis ecclefiis agant ex ejusdem concilii decreto pro fui ac populi capacitate, vel memoriter, vcl efcripto,fivc libro aliquoap* probato, propterea vero ex Romano catechifmo nuper edito de his › qux ad fidei doârinam, dk morum corregionem pertinent, Ixpe populum, clarifiions verbis inftituant, dk erudiant.

CAP. IE

Sacrx conciones quxeunque lucefcente Cdic non autem nodu habeantur nifi de ordinarii licentia, nec per concionatores aliquid ullo unquam tempore imprudenter, vel ad lachrimas etiam provocandas dicatur, aut fiat, quod a Chriftiana difciplina fit alienum.

CAP- III.

Caveant autem poriflimura prxdicatores verbi Dei, ne errores, aut lcandala in populos diflëminent ; inutiles autem quxftiones evitent, jocofa, fabulofa, aut ambigua ne recitent, neve miracula vel hiftorias exobfcuris, velrcjeAis auAoribus fumptas, neve quid ab ecclefia, dk approbatis auAoribus *4lienum* proferant ; populos in commune, nullum autem in fpecie tacite, vel exprefle corripiant, nifi in cafibus a jure permiflis. In populi abufus, ac fuperftitiones quafcumque invehentur. Hxtcticorum argumenta, dk opiniones quanto minus fieri poteft referant, fed aflidue reprobent prxfertiin quando coram idiotis, vel imperitis hominibus concionanrur. Pariatos › & feculares poteftates quafcumque, fi admoneri oportere intclliganr, non nifi pie, prudenter, ac reverenter id faciant, fubdirosquo ad eorum obedientiam ac reverentiam femper hortentur.

CAP. IV.

Loca virorum ac mulierum, ubi commo de fieri potefl in concionibus, & aliis divi nis peragendis fint omnino dilluiAa.

CAP.

CAP. V.

Laudabile* infuper locorum confuetudine* In prxdicatore publice vel privarim aleo* do, ac etiam in eleemofynit ei elargiendi* approbamus, dk obfervari mandamus , quod fi diverfimode fit obfervatum ea confuetudo recipiatur, qu* vel antiquior fit, vel ecclefi* magia pro fututa ordinarii judicio videatur.

CAP. VI.

Pradicatorum autem eleflionem omnino ad epifeopo*, vel .*cclefiarum reflore* ex facrorum canonum difpofitione fpeflarede- ® cernimus, quod fi aliquando ea de re inter ecclefiarum reflorct, & populum distentio forte oriatur, re ad oidinarium de. lata, id execution) mandetur, quod magi* rationi confentaneum, dk ecclefi* indemnitati expediens ordinario videbitur quoCunque privilegio vel confuetudine etiam immemorabili non obilante.

CAP. I.

Dt inJitlgeitifir, 6- tletnfatriir.

Qpotics indulgenti* populo ex apoftolica autioritate funt enunciandx,epifcopi inCl fui* ecclefii* pet fe ipfo» vel per alio* ido. neo* ab ei* deputando* id agant. In alii* veto per parochos, *δi* alio* ecclefiarum re-Aorcs, quam accurate id fieri ftudcant, vim ac virtutem earum edocentes, ut eo facilius, ac majori'cum devotione ad ca* accipienda* fidele* alliciantur.

CAP. IT.

Quod fi eleemofinc aliqu* ea de caufa fini elargienda, per deputatosex facri concilii decreto eas colligi curent ; fi qui vero abufus, vel in illis promulgandis, vel eleemosynis colligendis, aut alias quomodo-D libet earum occatione forfan cmerferint , quam primum ab epifcopi* exftirpentut.

CAP. 111.

Eleemofina* vero .petente* nec per fe, nec per alium predicate aut indulgentia* promulgare permittentur nifi juxta furinam yt decretis facri Tridenrini concilii, dk in bulli* apoftolici* contentam , (i qui veto facultatem fuper hac re ab apoftolica fede vel ab ea poteftatem hibente obtinuerint, caveant omnino , in coque vehementer intendant epifcopi, ne *formam literarum* ullo patio excedant fub aibitrii poena, nec E eleemofynas, vel longa verborum ferie, vel fitiotum miraculorum recitatione pr*via, aut alicujus rei elargitlone, ab *ullo* exigi patiantur epifcopi, fed pie, dk modefte, peti jubeant, turpi* cyjuscunque lucri, vel exaflionis indebite fofpidone remota . Hortamur, autem epifeopo* , atque alio* locorum ordinario*, ut ple petentibus eleemofyna* benigne faveant .t

CAP. I,

Quoniam vero ad religionem , dk ad Del cultum adolefccntum clericorum animi inftituantur, & a mundi illecebris avertantur a fac. Tridentina fynodo epifcopi* injun-Aum fuit , ut pauperum clericorum ferainaria in unaquaque dioecefi, ubi commode fieri poflint inftituantur. Ejusdem concilii moniti* propterea obtemperare volentes, ftatuimus dk oidinamut, ut epifcopi omnes, & linguli, qui ca nondum erexerunt, quam primum fieri poterit juxta ejusdem concilii decretum inftiruaot, & erigant › crcAaque , & inflituta pio viribus fubllinete ,&augere nitantur clericis, queis in eisdem receptis cum primum fcientia, dk crate idonei fuctint , beneficia conferant, juxta ejusdem concilii menrem ; eam autem taxandi rarionemadbibeanr, qu* juxta IJJuftriflimi domini noftri Pii V. declaratione rationabili* videatur. Quod fi aliquis fortalic obftare videbitur, quo minus a quoquam id effici poflit, ftatim au eundem SS. D. noftrum referatur, ac remedium ab ejus lingulari prudentia , ac bonitate -cxpcActur. Sin autem aliqu* ali* difficultate* hac In re excquenda otiantur , proximam quoque fututam provincialem fynodum confulant. Interea vero omnino provideant, ne pauperibus clericis, magiftri , tam grammatic*, quam mufic* defini. In primis que viri boni eligantur , qui cos bonis moribus, atque his omnibus, qux ad religionem , ac Del cultum pertinent, diligenter inftícuant, dk erudiant.

CAP. II.

Duodecim annis minore* In feminarium non afcifcantur ex ejusdem concilii decreto . Ante omnia vero animum vertant epifcopi, ut pueri in hujufmodi collegia atiumendi ii* omnino qualitatibus fint praditi , qu* cx decreti illius f<>ma requiruntur, dk eo potiflimum InfpeAo, ut animo fint ad religionem propenfo, dk ingenio ad difeipiinas capeflendas accommodato.

CAP. III.

Qui vero in Seminarium pueri recepti fuerint, religioni ac exteris virtutibus aflidue vacent: Otio non indulgeant, honeftis animi relaxationibus, opportune, ac moderate utamur, femel in menfc peccata confiteanrur, dk facram Euchariftiam fumant hi faites· , quorum xsas id fetat ; in eodem cubiculo omnes , fi fieri poteft, dk feorfum linguli decumbant, libri» prxferlim facris, dt cathechifmo potiflimum nuper edito aflidue dent *operam, menf** benedicant, atque a cibo, Deo gratia* agant , ncc inter epula* fpiriiualit IcAio unquam ab illi* prxtetmittatur.

Anno CnaisTr ijdÿ.

Anno C«aisT| ajip.

CAP. IV.

Illud autem potUGmum curent epifeopi, pro refla Seminarii cujufque inftitutione, At •dminlftratione, ut Magiftri, & tot numero, xtate, ac moribus idonei, prxter eam, qu* requiritur in erudiendis feientiam admittantur, quot puetis tufficcre poflînt, (inique alii humanatum litteraruto profeflbres, alii mufices, Ac ecclefiaftici cantus periti r alii vero qui moribus. & eorum regimini ptxlint, ubi plurcs pro Collegii facultatibus commode haberi poterunt.

CAP. V.

Epifeopi vero quamfcpiflime per fe lpfos, ac etiam ab eis deputatos hujulinodi Collegia vititent, atque omnia refle, Ac adamuflim >n iis difponi curent, & quos religioni, aut virtuti minime deditas invenerint, aut malis moribus imbutos, (i admoniti non relipuerint, ex ejufdem concilii decreto e Collegiis eliminent, atque alios in eorum loca (ubftituant.

CAP. VI.

Divitum quoque filii ex eodem decreto in Seminariis recipi poflînt, dummodo state, animo, & ingenio lint eo, quod in pauperibus requiritur. Prxterea vero alimentis eorum rartum contribuent, quantum pro eorum rata portione ad petfetenda ^iollegii onera, eofdemque alendos futlicere poflit

De *Tbeelog», <u famteaturn.*

Quia factarum litterarum cognitio, abfque interprete commode lubcri non poteft, ut ejufdem Trident.ni concilii quoque decreto fuper Theologica lcflione habenda obtemperemus, mandamus, *Sc* injungimus, ut in quibuscumqne cathcdralibus ecclel iis, <St collegiatis inhgr.ibus, quoad eius fieri poterit, theologus per epicopos, atque alios locorum ordinarios deputetur, qui ftatutis lroiis'juxta epilcopi cujulque prxfciiptum_ taerx theologi* libros, vel traeatus aliquo* euprimeutiles interpretetur,cvnftituta e<den, qu<· commodius id fieri poterit, juxta prafa ti crmciiii ditpolitkmem, merccdc. Cui qu·· dem lcflioni pixtcr feminarii pueros, ti ita expedire videbitur, ut clerus univerfus interiit,'ordinarii ipfi curabunt.

Poenitentiariu» quoque in unaquaque cathedral) ecclefia, rei collegiata infigni,ubi fieri poteft, hartenus qux de eo non iit provifum, quam primum depuretur, qui juxta ejufdem concilii prxfcriptum fuum munus diligenter obeaf. Conftituta pariter eidem competenti mercede, ejus decreti auflloritate, facultate unicuique concerta, ut idem., theologus, ac Pernitentiarius effe poflit, ubi diverfi haberi nequeunt pro temporum vel ecclcfiarum conditione.

A

Ç A P. I.

De *tttltfiit·*

Cumacclefias ea potiflîmum ratione conftitutas «fle conftet, ut in illis preces, orationes, & facrificia, cum gratiarum aβione Deo ipfi porrigantur, curent epifeopi, ne id. illis, prxeipue vero dum divina officia celebrantur, inambuletur, neve négocia fecutaria ulla ratione tradentur, ni ii-> de Crofanis rebus, aut cum fufpeflis mulicrius colloqUia habeantur, fed ita fideles in •is reverentey commorentur, ut fanfliflimum euchariftí* faferamentum funtno femper in

B honore habeatur;» At ecclefia ipfa, qux domus eft Del dcbka reverentia veneretur. Pauperes vero omnino extra ecclefianu nen autem intra eam elcemofynas quiviantJniii aliud quandoque epifeopn ex caufa in teri. Jitis approbanda videatur; atque in prxmif. is aliisque in bulla fanfliflimi D. N. Pii Quinti comprehends inobedientes juxta ipfius bulls; tenorem graviter puniantur.

CAP. II.

*Ecclefi** quxeunque, ac rurales prefertlm extra divinorum tempora clauix teneantur; Urban* vero, prxeipue cathédrales quoad fieri poterit, nunquam abfque

C hofliario vel alio clerico pateant, idque epifeopi omnino prohibear fub arbitrii poena.

CAP. 111.

Nemo prxterea venaticos canes, accipitres, baliftras, felopettos, arma haftata, atque alia hujufmodi in ecclefia inferat vel inferri curer fub poenis in eadem bulla contentis, atque aliis ordinarii arbitratu infligendis. fn ecclefiis quoque perouiflari, vel m eis noflurnas vigilias haberi on.mno prohibemus abfque ordinarii licentia, prau tereaque, ut nulluj exui, vel ciiu.inclus, ^prxterquam in caflbus a jure petmiflis in eas, vel earum coemeteria, vel edes eif. dem contiguas fe recipiat vel admittatur, nifi confuiro prius ordinario, fub poenis, qu* magis opportun* videbuntur, cum invocatione etiam brachii fecularis, (i opus fuerit, quod a religiofis principibus, ac magiftratibus quibufeumque »11 rune expofcimus, At omnino ad Citurum confidimus.

CAP. IV.

Qualiter autem fideles ecclefia· ingredi. At m eis fe potiflîmum gerere debeant, epilcopi per parochos edoceri laciant juxta ejufdem bull* facrorumque canonum difpofitionem, nihil omhinp eorum prxtermittentes, qu» ad Dei laudem, At domus «jus decorem pertinent.

CAP.

Amno O«*I«Г» 10?·

CAP. I.

Dr farubtir.

Animadvertant in primis epifeopi, ne conFufio difeordiâm pariat, at ſi qua *fit* inter éas dioecefum, vel finium incertitado quamprimum tollatur, adhibita, fi opus fuellit, unius, vel etiam alterius proximioris epifeopi opera, At confilio, prcfcntls decreti audoritate.

CAP. II.

Parocbiales quoque ecclefia omnes, fi certos fines non habeant, cetris, At apertis limitibus per proprios epifeopos ditlinguantur, diligenti inquifitione habita, ne aliquz familia incertltudmis gratia nullius parochia fe efle profiteantur; dt quas duarum eccieliarutn fubicAionis pratextu lc fe tueri noverint, ac propterea tergiverfari, epifeopo renuncient, qui ftatim eafdem, cui magis videbitur ecclefia, commendabit, pro (aeramentorum perceptione >juriumque parochialium recognitione,donec ii qua fuerit finium caufa, parocUanorum diiTcotio fedetur. r

CAP. 11 1.

Mandamus infuper, animarum faluti coosulentes, ut omnes, dt linguli fideles in ecclefia illius parochi* in qua pro tempore domicilium habuerint, donec ibi eos commorari contigerit, miflas audire, quantum commode fieri poterit (aeramenta recipere; eique decimas dc jure debitas juxta formam conciliiTridentini perfolvere omnino teneantur, At confequenter ejnfdem ceded* rcAorem, velbti proprium obfervent, At agnofeant, falva nihilominus in reliquis propri* eujusque parochi* juftitia.

CAP. IV

Ubicumque vero alicujus urban*, vel oppidanz, aut foreniis parochi* fines extra lucorum moenia protenduntur, ac pr«-fertim li fe nimis late diffundunt, ordinarii quique quamprimum provideant, ne qu* foris funt parochianorum anime, vel minis ab urbe, vel oppido dlftantes, in divinis detrimentum aliquod patiantur, & propterca pipulorum commoditati, pariter & faluti, q;>* commodiori via videbitur, confulendo, vcl novas parochias erigant ex Sac. Trid. Concilii deereto, earumque re-Aoritus proviucant, vcl per decimarum, tam façramemalium, five perfonalium, quam pr*dialiumfolutioncm, ad quas cives etiam E ipli teneantur ordinarii arbitrio, vel per taxationem, quam aliam a provinciali fynodo faciendam, feu alias prout ordinati! ipli judicaverint, vel juri, At rationi magis confcntaneum fore videbitur, animarum indemnitati profpiciant. Implorato etiam fi opus fuerit illullrillimorum, At excellentillimorum principuin aliorumque magiftratuum auxilio.

^A"*° Caraists *I0?·

CAP. V.

Ubi autem populus ita fit numerofus, ut faccrdos unus minime fufficiat, ibi vel alia paroch.* epifeoporum judicio comlituantur ex cjufdem concilii decreto, vel tot fibi façerdotes adjungere, fi facultates fuppetant, reAor cogatur, quot fuflicere poilint: alioquin qua commodiore vidcoitur Via epifeopi pro eorum prudentia populorum-› falun confutant, juxta prafatt decreti difpotitionem.

CAP. VI.

Curent etiam epifeopi ne trans flumina pontem, aut certum, Λ tutum vadum non habentia, inundationum tempore per curatos fac ramenta deferantur, fed vcl ea in aliqua facraxde, five oratorio trans fluvium potilhmum afferventut, vel parochiam hujufmodi viciniori alicui parochi* adlcribantur, vel ab eadem fahem necellitaris tempore (aeramenta per eofdem (umaritur; aut cis denique, & eccieiiis matr.cibus, dummodo facrainenrorum, At ipiius curati periculum propter vim fluminis evitetur, utiliori aliquo,proutepifeopo videbitur,modo provideatur.

CAP. VII.

Quoniam in hac noftra provincia, circa parocmales ecclciia» abufus quidam animarum Cura valde perniciofus irteplerat, ut beneficia nonnulla licet animarum curam habentia de media nihilominus cura appellarentur, idcirco animarum faluti cohfulentes, juxta facrofanAi concilii Tridentini d cretum ftatuimus, At ordinamus, ut quacumque beneficia, quz haAcnui quoquo modo animatum curam habuillc continent, in fimplicia beneficia nullo modo converti poilint, nec debitis fervitiis abquo paAo de'fraudati, aut amplius de media cura appellari, quam quidem de media cura nomi, nationem, tamquam facris canonibus infolitam, penitus abolemus.

CAP. (.

De bapti/ew I

Non folum in ecclefiis, qu* e< earum inftituto funt bapt fmales, fed etiam in aIls quibufeumque, prout epifeopus expedire judicaverit ad fidelium commodum, & ufum baptismalis fons habeatur, in quo faera aqua ftlemni ritu benediAa digne, ac venerabiliter aflervetur, adhibito decenti ornatu, At elautura, ne temeraria tnanus ianAum domini pofllt attingere-

CAP. If.

Sacerdotes vero baptifmi facramentunu adminiftraturi, fanAc, graviterque ad id agendumfe préparent ,At accedant, populos ple, acreligiofe docentes, prater cate-

JY""® v" *J°9· ra juxta formant ab epifeopo tradendam, quali» cognatio, & intex qua» performs ex hu- facramento contrahatta<. Omniaque habeant ad hupifnxxty faefamenta neceflatia, ac libre» prveipue in quite· bapiixatorum , & eorum parentum , ac etiam patritiorum, Uve compatram omnia nomi, na , Ar cognofoina i .necnon dt baptifml diem, menfem ,' & annum diligenter con. fendant, ex prxfcripta ab epicopo formula, ac lingulis anni» eorum jtxempla ordf. narlls tradant fub arbitrii poena , qu» qui. dem exempla ordinarii ipfi fideliter in atehi l vio confcrvarl curent ; negligentefque in prcmiflts graviter ex .eorum arbitrio pu· niancur.

CAP. III.

Infante» adecclefiam baptifmi fufciplen. di gratia ftatim, fi fieri poteft ,. alioquin fakern intra dies 0A0 deferantur » nec ullo paAo in longinquius tempus, legitimo im· pedlmcnto ceflànce, baptifmus differatur.

CÀP. IV.

Inquirant autem parochi diHgentlflime, an infAhs neceffitatis cafu forte imminente, baptixatus fuerit animadvertentur , *ac* baptixatos hujufmodi f fi: liquido confiât adhi bitam fuiffe veram baptifmi formam, ac nu teriam) Iterumquoquomodo non baptizent, fed ea dumtaxat fuppleant , qua ad ritus, & ceremonias attinent, qua per epifeopos declarabuntur.

CAP. V.

Sacerdotes quicumque in baptifml cete* bratione, quemadmodum in aliorum factamentorum adminlftratlonercnremonips adhibeant, quibus S. R. ecclefia utiturAab iljifque , quaqjo minus fieri poteft, recedant, Calva nihilominus cujufque ecclefi* laudabili, ac non Improbata baptizandi confuetudine; fine talari vero vcffe , ac fuperpelliceo factamentum hoc , & extera qutecunque factamenta in ecclefia prstfertim, necefliraris Calibus tantummodo exceptis , non adminiftreot ; incongru» quoque nomina, vel ab ecclefia minüne ufu jam recepta in baptlfmo non imponantur , de eoqué alias frequenter , atque' in ipfa baptifmi etiam celebratione pie populum hotteatur , ac moneant·

CAP. VI.

Caveant infuper parochi, ne vel nobilitatis intuitu, vel aliqua alia ratione , extra neceflitatis cafum, alibi quam in ecclefia baptizent, alioquin randiu fufpcnfi maneant quamdiu epifeopis vifum fuerit, At eorum, arbitratu fatisfecerint.

CAP. VIL

Curent pretetea epifeopi, ut abufus, fi qui irrepferint circa facramentum hujufoK. di › quam primum tollant, nec ullo paAo batiantur alium morem introduci ad fplritua- A Jem cognationem contrahendam, quam apud* factos canones, ct Tridentinum concilium U«·»»Tl habentur. W·

CAP. .V111.

Docendi autem potiftimum font compares per baptifmum pueros Chrifto fpiritua liter generari, ac propterea bin Ulis chri ftiane inftituendis carnalium parentum ope. ra defuerit, id compatres in primis curare*, debere ex debito 'contraAn cognationis juxta fanAorum canonum difpoiitionem, alia item omnia in hujusmodi facramenti adminiftratione recolenda parochi pie, ac B diligenter allantes edoceant I

CAP. I.

Dr *Ce*fir»4tie*t.*

In fiinAi chrifmatis adminiftratione illius facramenti vim, aç virtutem prefer extera opportuna epifeopi per fe, vel alium po· pulo diligenter , ac pie rccenfcant, quo majore devotione, ac reverentia ad illud unusquifque accedat. Infantes vero leptemnio minore»confirmari vel ad confirmandum deferri, M patiamur, ut facramentum hujufmodi fufeepturi. vetitimiltcer Illud fefejamfu- fcepiiTe recordari in pollerum poffint, ne reiterari contingat.Curemque epifeopi ,ut confirmatorum , eorumque parentum, & cumpatrum hornina, qua eis videbitur commodiore via, adhibitis etiam, fi opus fuerit pluribus fcriptorlbus in libro ad id potiffimum inlUtuto confcribancnr, ne de extero de alicuju» confirmatione fit dubitandum.

CAP. II.

Epifeopi prvterea f«pe populo» moneant, ac per parochos admoneri curent hanccumpaiernitatem nec minoris faciendam, quam eam qu* mediante baptifmo contrahitur ; *cum « ex hac* caufa ipfa matrimonii Impedimenta in fuit cafibus oriantur, et compatres ipfi, non minus ad inftituendos eos quos ad confirmandum detulerint , vel tenuerint obligentur , quam ex ipfius baptismi facramento. Alia pr*terca quacunque circa hujusmodi facramentum opportuna , populus ab epifeopis per fe, vei alitfm ido neura opportune admoneatur.

CAP. I.

Dr tnbtrifiii .

Ut fanAlffimum euchariftbr facramentum in tabernaculo decenti diilgentifCmc confervetur, ac In altari majori cujufque ecclefi*, nifi Aliud ex caufa epifeopo vdeatur, decentillime collocetur, epifeopi ftudeant, fimuique, ur omnia ad illius ufum, Ab ornatu· fpcAantia non defiot omnino provideant.

CAP

Anno Caajirr 15Ĩ>*

CAP. IL

Cnrentnue prcterea, at in qulbafcnnqoa Tuarum dioecefum parochlalibv* ecclelii* ft ld *fieri* poteft, et Ordinarii* evpedire vl· Turn fuerit, quanto citra* facramcntun* hujufmodi habeatur, perpetuoque confervetur, quacunque confuetudine non obftante. Curentque in prlmla , nt fbcieta* corpork Do* mini noft<i Jefu Chrifti in ei*dem Inftiruatur,dkCcubi inftituta eft amplilicetur,ac fi fuerit opu* reformetur; nihil penitu* prctermittendo, quod ad tanti (aeramenti de* cotem, ac reverentiam pertineat.

CAP. HL

Ad argroto, quoque prxmiflb catnpanx ligno, nec fine lumine, adbibita quoque (ubi commode fieri poteft) umbella per (ucerdore* decenter ornato* factam Euchariftixm, deferri , ac reduci omnino curent.

C A P. I V

SacrofanAum Fucharifti· (aeramentum, tibi ecclefix magnitudo ferat, (efunAim ibare* a famini* accipiant, nec ullo paAo in Vafe aliquo , quod habeat calici* formam communienti purificentur, ubi commode fieri poterit, et ordinat io expedire videbitur, ne rude* fub utraque fpecie communicare libi ipfi* forte perfuadeanr.

CAP. V.

Fidele* quiconque fvpio* a parochi* funt admonendi, atque hortandi, ut'non folum in pafcha Euchariftix factamentum , veluti ex confuetudine quadam , vel vi ecclcfiaftici precepri (uniant, fed frequenter hoc fefe admirabili cibo pafcere non pretermit'· tant, prxfertim in majoribus anni folcronitatibus, quo majorem ex eo fruAum fpiritualein confequantur, divinaque gratia in ct*· dem augeatur.

CAP. VL

Quicumque vero abtque rationabili caufa, vel diuturna animi obftinatione cum inimici* reconciliati rccufantc* *fingulo* quoque anno juxta ecclefi* prxeeptum non communicaverint a fidelium Citu repellantur, Curentque quam maxime ordinarii omnes , ut non communicatorum in Pafcha notulara fingulo quoque anno illi» curati porrigant, ut contumaces puniri queant, nec ullo paAo cos prxtcrmittant , qui abfque rationabili Caufa eorum judicio comprobanda ccclefix prece,ito minime fati,fecerint, nec intra annum qcocunquc alio tempore factam Euchariftiam tumpierint, pixta Lateranenfis concilii dccictum ab ecclefia pofl oAavara Pafch.itis arcere, Ac ecclefiaftica (epulr.ura prohibere

CAP. L

De Mtjpt fettiftn.

Diligentiflïml curare Sacerdote* oportet, ne in (acrofanAo Mifl» facrificlo, vel negligent,*, vel etiam contemptu error aliqui* committatur» quo popula* offendi, vel devotio minui poffit.

c a p. i r.

· Antequam Sacerdo* gd tremendum hujufmodi facrificium accedat,confcientiam per peccatorum fuorum confeflionem juxta facri Tridentini concilii difpofitionem diligenter expurget',ficonfeffori* copia haberi poffit, necnon MilTam diligenter praelegat, ubi fieri poteft, *âr* eju* parte* ita in promptu habeat, ut nec error, nec hxficatio aliqua contingere poflit. Caveat pr*tterea facerdos celebratu.· ru* ne MilTam iqchoet, nifi luminibus accenfi* , et in Altari reAe aptati', acdifpofiti* quibuscumqur ad lacnficium opportuni*; neve fuper Altati aliqua locentur prefer ea, qu* ad celebrationem funt nccefiaria ; ca vero, qujt populum audire oportet clare proferar, qu» autem fecreta vocantur fub hlentio pronuntiet.

CAP. III.

Nhl In miiTx parte aliqua fubftantiali » vel addendum , *ici* detrahendum effe facerdotes mrelligant , nec aliitcnremonii* uiendura *niti* luxra facri Tridentini concilii decreta.

CAP. IV.

Ante auroram, vel poft meridiem, nemo celebret prererquam in calibu* 'a jure permittis, nec in privati* loci*, nec alibi quam in efclefiis, & oratorii* rite *Deo* dicat i», At ab ordinarii, app^jbati* ex Tridentini concilii decreto, fub fifpenfioni* poena atque alii, ad arbitrium, quacumque confuetudine non obftante I

CAP, *V.*

Peregrinum, feu alienum facerdotem »*«· cognitum ablque ordinarii licentia ad celebrandum , ecciefiarum rcAorcs non admittant . Ordinario* autem hortamur omnes in domino, dt monemus, ut diligenter intendant ad dimiffbriarum veritatem comprobandam, qua comperta, celebrandi licentiam pro eorum confeientia concedere poterunt , alioquln prxfato* in dioecelibu* celebrare prohibeant, nec·» quoquam admitti patiantur, poena inobedicntibu* ex arbitrio infligenda-

Anmo Ch«i« rt ijôp.

A· ·© CsasaTI ijdp.

CAP. VI.

Superftitione* vero quafcumque In Mifl· celebratione irrepfifle ordinarii compererint pro eorum prodentia, ft judicio aboleri Audeant, uti cerrus candeiatum numerus, ft alia hujusmodi extraordinaria , prout fanAiflitne Tridentini concilii decreto fuit cautum.

CAP. VII.

InAiper a celebrante, nec antea, nec poll· ea , nec Inter ipfa Miflarumfolemni^ qu·- Aus aliqui fiant Miff· intuitu, ne venale, quodammodo facrificium hujusmodi videa- tur;, abfque ordinarii licentia, falvlt nihilo· minus confuetit cujuscumque ecclefi· obla- tionibut ex vetufto canonum inftituto, ft laudabili ecclefi· confuetudine.

CAP. VIII.

Quacumque vero ad Miff» facrificium φβ- Aantia ea munditia» Ac puritate conter· vcntur,qua Dei domum maxime decet, ecclefi· cujufque dignitati congruere vide· bitur.

CAP. IX.

Ad MifiTae, ut vocant nov», celebratio· nem *nullu»* admitratuM, quem reAe ordina- tum fuifle,accvremonias ex ordinatio miff* probe didiciffe oon conftlterir ; in eisdem au· tem Midi», ludos, choreas, atque alia id ge- nu» profana ullatenus fieri prohibemus litb fufpenfionis , dr atbirili poena . aliofqua abufu» quofeunque circa Milia» eafdem abo- leri mandamu» prefati facri concilii Trldcn- tini auAoritate ·

CAP. X.

Ea autem tn primis a populo In Mlfl· ft- Crlficio vitari mandamus, ne ita ad altari* quifquam accedat, ut Sacerdoti celebranti fit moleftus. Artante* non flent averti, vel xeAo capite, aut ereAi, nifi ubi de juro permittitur, fed genuflexi , precipuc vero quaodju facramentum deterit in Altari. Col- locutione*, dum Mifl* celebratur, non ha- beant , fed orationibus vacent ; altaribus non inhercant , & capita reverenter inclinent, dum nomen Domini Jefu Chrifti proferri contigerit fub poenis in apoftolici* litteris contenti*,atque aliis ad arbitrium. Quibus quidem *de* rebu», arque aliis hujufmodi, ad reAarn in ecclefia permanendi rationem per- tinentibus, parochi concionaiorefque popu- los frequenter moneant, ft prveipue ab ea non recedant, nifi petaAi* (acris ,acbea«- diAione a Sacerdote recepta.

CAP- XI.

Epifeopi aurem , arque alii presbyteri omne», legitimo impedimento ccflante, fal- tem Dominicis diebus, atque alii» feftivi» iolennibu* quibuicunquc ,· parochi autem» . ft aiii curam animarum habente* tam fre- Aquenter, ut InjunAo fibi muneri fatisfaciant, Mida* devotiffime celebrent ; diaconi vero, vel fubdiaconi faltem femel In mcnfe, mi- notes autem clerici in majoribu* ad minui anni folemnltatibu* communicent . Quo* quidem diacono*, ft fubdlacono* vehemen- ter hortamur , ut etiam in diebus, quibus in altari* minifterio verfantur, facram Eu· chariftiam fumant jqpta *faiuraria* Tridentfi- ni concilii monita.

Anno Claim IJÖÿ.

CAP. I.

Dt Pfiitntit,

Confcflîone» audire nullu* audeat fecu- laris facerdos, nifi Îd ei fit a Tridentino concilio conceffum , vel alias fit ab Ordi- nario examinatus, approbatus ft admil u* : idem fervetur a regularibus , nui qui ab examine non funt per privile- gium exempti. Si vero funt exempti, non ante fe ingerant ad confeflione» audiendas, quam fefc ordinario prefentaverint, eorum privilegia oftenfuri, atque alia omnia per- fecerint , ad qu· tenentur. Quod li quif- piam e* lupradiAn fecu* agere aufus fue- rit, excommunicationis Centura, atque alii* juris, ft arbitrii poenis ab ordinariis coer- ceatur .

C

CAP. II.

Curent autem epifeopi tempore quadra· gefim· vel alias, prout magi» illis videbi- tur expedire, ut confefforum approbatorum nomina annotentur, ac publice proponan- tur, ur ab omnibus dignofcanrur quicun- que ad confefliones audiendas admlilt fue- rint . Clerici veto fmcularc*, vel alii qnl- CUnque , qui ordinariis fubfunr , muihres ante foils *otium, vel* port occafum, nifi a- llud evidens rei neceflita» polluter, ad confvf- fionc» non admittant , nec in privait» rdi- hu* confeflione* audiant , neque omnino ev- tra ecclefiam excepta necffitatis caufa,nec aliquem abfolvere prxfumanr in cafibus, fed· apoflolic· vel epifeopo refervatis ,quo< prsterea penes fe adnotato* habeant, fub ju- ri* . & arbitrii poenis , quia quidem lege poe- nitenriarlum ab epifeopo deputatum iux»a formam decreti facri Tridentini concilii ex- ceptum efle declaramus , quatenus ejus fa- cultas fe cx rendat cx ejufdem decreti dif- pofitione . Mandamus autem curJtis omni- bus, ut in Quadragefim* initio cafus omn*» quomodocunque refervatos ab ordinariis re- quirant fub poena ordinarii arbitrio impo- nenda .

D

E

CAP. II !..

Confeflbre* omne» preterea hortamur . ne aliquem abfolvant in catibu» « ubi rea· li» fathfaAio requiritur .Qu) vero non ft- tisfecerit, vel fatisfacere ptomiferit, cum tamen fatitfaciendr facultas non defit; cuna vero qui pluries id promifetit, nec pr». ftiterit cum potuerit, abfolutione omnino interdicimus, excepto tamen morti* articu- lo,

-i — A·*o C·»·» rjdfc· la, quo nihilominus cafe admonendi erunt .

CAP. IV.

Cum vero *ptrochi tepidiores* efle foleant circa eos qui In extremis funt conftituti, propterea ab epifeopi· f»pe moneantur , ut circa agrotos, ft morti proximo* cxaAMime, pietati* munus exeqaantur, graviflima poena negligentibus eorum arbitrio propo■eoda.

CAP. I.

D* Ordrae.

Caveant In primi* epifeopi ne ullu* B prima tonfuia initietur , qui confirmationi* facramentum non fufeeperit, ft fidei rudimenta ignoraverit, quique legendi, ac feribendi fuerit imperitu* , ft dc quo *pro·* babdlconjeAura id intelligi non poflrt, ipium, ut tantum Deo fidelem cultum praflet, id genu* vira ita elegifle.ex facri Tridentini concilii decreto. In ordinibu* autem qutbufeunque conferendi* , tam quoad intervalla cujufque ordati*, quam .quoad ordinandorum quaptatem ejuidem decreta quam diligentiflime obfervent.

CAP. 11.

Eplfcopo* autem omne* obteftamur, ft vblecratnu*. In Domino, ut in ordinandorum examine exaA illime elaborent, nec ullopa-. Ao approbent, nili quo* vere idoneos per diligentem mquifitionein, adhibito peritorum conii i io repererint, cum ex hoc ipfo pendeat animarum falu* , ft cleri reformatio; enitantutque per fe ipfos exame.i peragere, vel illi faltem praefle , non omnem quamvis gravem occupationem huic anteponentes, in qua clericalis dignitas, ft ani■tarum, periculum verfatur .Quod /i alteri examen ex caufa demandetur, it (it ejufmodi, ut epiteopi confcientta merito exonerari poflit.

CAP* 111-

in ordinibus autem conferendi* caveant omnino epifeopi ne pro collatiene ipfa, vel per fe , vel per interpolium perfonartt aliquid etiam fponce oblatum accipiant, nec a fui* familiaribus accipi permittatur , ut in omnibus avaritie ac limoniacz labis lufpiclo vitetur.

CAP. IV,

Ad fubdiaconatum non promoveantur, nili qui grammaticen ita calleant, ut latinum termonem In vernaculam linguam competenter convertere queant, ac pt«terea_ circa sacramenta aliquo paAo ad interrogata refpondere ; potillimumve fui officii rationem reddere fciant , quod ft in diaconi* examinandis ac faccrdosibujj omnino obfervarl mandamus.

C ꝕ. V.

Awrro Cnatarr

Ad diaconatum Xro ordinandi prater latin» lingua eruditionem , feire etUtu debeant apte refpondere, ac rationem reddere de hi*, qua ad fidei rudimenta , ft facramenta pertinent, vei ex fape diAo catechifmo nuper edito, vei aliunde refponftones accommodando , veluti bene inrelligei tes, ft edoAi qurcunque refpondetint . Qua quidem cognitio, & capacitas multo major In promovendo ad facerdotium requiritur pro officii dignitate , ft excellentia , prafertim quod *ad (aeramentum* poenitentia, ft Euchariflie , a< Milla facrihciura pertinet, prater Id quod in hi* requiritur etiam facultas edocendi populum quacunque ad falutem animarum tpeAare videantur .

CAP. I.

Ad patrimonii titulum, (Î quo* crdlnari debere epilcopi expedire judicaverint, ahimadvertanr *tn* primis, ne quod allerunt fe habere patrimonium, fit nullum , vel commentitium , mediata vel immediata retroceff(ione, nec non quod lit ejbfmodi , ut viAut ipfiu* Ctilhcerc poflit, adhibiro quoque praeterea jure jurando de eo non alienando, doC nee aliunde fuppetar , unde ejxfcopi arbitrio decenter vivere valeant. Similiterbeneficttum, ft penlio li titulum facete debeant, tint ejusmodi, ut ad viAum fatis elle poflint, qua pariter ut de patrimonio diAum efl , inalienabilia fiant donec aliter ordinaro fuerit provifum. Qui vero >n prtrmilii*., vel eorum aliquo deliquerit ,v«l dolofe egerit, fevenori poena epifeopi arbitrio plcâatur.

CAP. F.

Dr *MatrintjHi»* .

D Parochis autem , atque aliis curam anf' marum habentrbus prxopimus , ft manda* mus, ut quacunque a lavra fodcntina fynodo circa matrimonii reformationem (latuta (unt › ipli diligenter oblervent, ft ab alus eXaAc obfcrvait curent, moneantque fertis diebus intra millarum folemnia populum, ut fi quii cotum aliquid adetie cognoverit, quo iiiatrimunqaiii impeoiri poflit , id patefaciat, aiioqum excommunicationi* lententia innodetur- Quod li dubium aliquod cmcrlerit , quo mati imonium impediri *pof-fit, intra* odo dierum tcnninum ordinario denuntietur, ac illius judicium cxpeAetur antequam parochi ad matrimonii celebratioK nem accedanr. Dcnuncianone», qu» matrimonia antecedere debent, tam in viri, quarti .in nrulierM pa/ochia *fieri* debere decet nrnms, 'fublata cis in totum, vel pio parte puro, citis remittendi facultate , cum id totum ex epifeopi atbitrio,ejufdem decreti auAoritate pendeat. Nuptialis bcncdiAio in mulieris parochia list

CAR

AwMO Cuxisri 15Î9·

CAP. II.

Curati omnes, qui denuntiationes facere, velfponfos, & fponfias benedicere neglexerint , vel line caufa ab epifeopis comprobanda difiulerint, graviter eorum, arbitrio puniantur,.

CAP. III.

Hortamar inlaper ; ac f*pe populum hortamur, A: hortar» mandamus, ne fponfi, ac fponfi* cohabitent, donec rite, At juxta decreti formant matrimonium inter eos celebratum fuerit, ut fcandala , qux exinde oriri polfunt evitentur , prxter mortalis peccati pcticulum, cui cohabitando fe exponunt.

CAP- IV.

Eofdem prxterea fponfosdk fponfas hortamur,& ab epifeopis exoptamus hortari,ur antequam matrimonium contrahatur, vel ad minus triduo ante ipfius confummationem, juxta eiufdem concilii flJbnita peccata confiteantur, & factam euchariibam fumant ad majorem ipfius (aeramenti venerationem.

CAP V.

Quod ad matrimonia eum vagabundis hominibus contrahenda pertinet exaâillnne., ejufdem concilii difipofitio fervetur animadversa ntque epifeopi de perfonis hujufmodi authenticam fidem habere, tum quod iinlutx (int , tum quod a catholica religions non fint alien*, qua de re parochus ordinarium quam primum certiorem reddat. Si quivero aliter contraxerint, vel matrimonia hujufmodi celebraverint v & fi nihil ex folennibus fuerit omiffum, grsviffmns puenis pro petfonarum, At culpx qualitate afficiantur·

i>t tatbedreli tttlejia vacante.

Cum primum cathedraiis ecclefia paftorc vacaverit, pera&is folemni more defundi epifeopi'exequiis, cfufque anima pie, ac rcligiofe omnipotenti Deo commendata , necnon Vicario, *6i* oeconomo intra tempus a Tridentino concilio prxfcriptum rite conftitutis, qui vacantem ecclefiam fideliter adminiftrent, Λ regant, fupplicationes publice, & privatlm habeantur, atque a capitulo per dioecefim indicantur, quibus clerus, & populus univerfus omni pietate,ac devotione optimum a Deo pallorem impetrare/ contendant.

A

CAP.

•»«p-

Dr *preMomovendh a/ tttbeirah* eccltjùtt.*

Epifcopum, quemcumque tqandatum apoftolicum de · aliquo ad cathedralem eccle· (iam regendam examinando fuficcpiflc contigerit.per vifcera mifiericordi* Dei noftri hortamur, & obfecramus , ut memincrir ex hoc ipfo populi falutem, *Λι* orbatae ecclefi* dignitatem pendere.· ac propterea omni follicitudine, ac'ftudio huic examini elle vacandum, ut nonnili vere dignus paftor afiumatut,qui praeelTe ac prodefle fciat, ne & *ulla* unquam ipli examinatori negligent» imputari poffit.

CAP. î I.

Quoniam vero unicuique provinciali fynodo a facro Tridentino concilio injundium fuit , ur aliqua examiandi ratio pr«feribatur, *hanc ipfam* examinis formulam n fanftiflimo D'. N., fi libuerit comprobandam proponimus t ut accepto apoftolico mandato ab enificopo cui examen committitul, quam diligentiflime in primis exquiratur fuper promovendi vita , religione , moribus, dk state, per relies, quo fieri poterit, graC viores, cui qu.dem examini ipfemet episcopus incumbere debear , Teltcfque ipfos, eo modo, quo fequirur interrogare non prxteriinttant.

Pniuo,anex legitimo matrimonio fit ortus ,catholics parentibus, ubi,qualiter, At a qu.bus fuerit educatus, qualis fuerit illius vita , & converfatio a pluribus annis citra, an de ahquo gravi crimine inquifitus, vel fulpcAus, an infnnia unquam notatus, an aporiata, an unquam poenitueiit , an, At quam pridem fit taens initiatus, an capitales inimicitias exerceat, an domui fua bene praeiit, an aliquo corporis vitio, & prxferrim comitiali morbo laboret, an tri. gmra *annos* expleverit, an in publico aliquo gymnafio profeftus fuerit, & an iis virj. turibus lit ornatus, qux fecundum aporioJ luni io optimo pallore requiruntur, prxterea vero de alus interrogetur , prout epifeopi , examinatoris , religioni, prudcntixquw videbitur.

C A P. III.

Cum autem in primis literarum fcientia in promovendis ad cathédrales fit neccllaria , eapropter, quanvis aliquis, vel Theologus , live doiftor, vel licentiarus in facra Theologia , vel jute canonico in aliqua ftugdiofbm univerfitatepromotus fuerit,ut nihilominus fraudibus obdTbtur , eundem examinis periculo fubjiciendum elfe decernimus, -prxterquam (i* liquido conftiterit eum efle infigni prudentia, ac literatura prrdirum, urpore quia per plures annos optime profeflus fuerit, Λ fu* doArin* teftimonium' indubitabile dederit, quo fane cafu pro iplius examinatoris conficientia, ac prudentia |»ujus examinis rigor remitti poterit,

ae

Ammo CutISTI ljôÿ.

ac folum fuper notorio telle* examinait: fufficiar , alioquin adhibiti* non pauciori- A bus, quam tribu* feu theologi* feu pontificii juris doftoribd* , juxta promovendi facultatem , duo iilipuneta vel articuli aflignabuntur » quibu* poft integri unius diei, & noAls intervallum congrue respondeat, atque ad interrogatione* fuper illi* ex tempore facienda*, apte erudireque; juxta ipfius epifeopi confcientiam, ac peritorum relationem medio juramento faciendam refpon. fiones accommodet, quibus peraAis profelllionem faciat, atque omnia pro notarium examini* in authenticam formam redaAa, At ab epifeopo fubfctipta, & fubfignata ad fanAilfimum romanorum pontificem fideliter quam primum mittantur.

C A P. I.

De epifeopi quthute , A· Jifuitete.

Cum prrlasorum more* eos efle deceat, ut cotum exemplo reliquorum hominum vita , veluti faie cohdiri debeat, hortamur , ac moneniu* in domino, ut eorum tam publice , quam aAtone* evangelic* , atque apoftoiicz difclpiinx, factorum conciliorum Jnftituri* , Tridentincqoe fynodi in primi* decretis refpondeant, plurimum confidente* eo» fui nominis, *βι* officii memores, modeila fupcileâiii lie fore contento*, ut omni* domefticu* cultus ad moderatam decertis ufus , ac vit* neceflitatem, magis Ç quam ad voluptatem, exquiGtamque elegantiam comparatus effc videatur , nec propterea ullo unquam tempore reprehendendos efle- Epifcoporum animum a luxu , omnique inani* fplcndori* apparatu abhorrere , utpote, qui probe notint epifcopale* redditu» in pauperum potius indigenti* fupplementum converti, quam in delicia* profundi debere .

CAP. II.

Curent preterea epifeopi, ut eorum menfis leâio cx facro aliquo auAore femper adhibeatur, quam interdum piam, aut Certe», gravein dt honeftam colloquutionem fubfequi exoptamus , ut non minus animi,quam corpori* vires cibo reficiantur , quem quidem cibum, & benediâio précédât, At debite femper gratiarum «Aio fubfequatur.

CAP. III.

Meminerint infuper epifeopi pe domefticorum miniliionim multitudine onerentur, fed quot duxerint ad domeftica minifteria obeunda ncceflario* admittant, familiaref que fuos boni* moribus inftituendos curentj, quo *fe* fe domui fu* bene prxcffe declarent ; evfdctnque non cultu, nec corpori* p ornatu, fed religione potiffimum ceteris11 prarti-ire ftudeant , ac propterea curent in prinus , ut ecclefi* (aeramenta frequentent, quo otcn* omnibus lint exemplo. Itaque quoad ejus fieri poteft, clericos, ac rciigioios vito* fecum habeant.

C A P. IV

In ecclefiafticis autem redditibus diipenfandi» pauperum, dt miferabilium pertonarum oeceflitatcs refpiclanr , ac veluti piif. limi parente* illi* fubvenirc non pretermit, tant.

CAP. V.

In puniendis autem deliâis paterna manfuetudlne ac benignitate epifeopi utantur, ubi vero correfliunc fit opus, teverita* cum lenitate ex divini Gregorii fententia temperetur ; ne vanum fit epifeopi officium, Gepc numero recolentis, non dominandi quidem caufa , pallores fe conftltutos efle, £ fed ut fubdiro* fuo* › ut filios ament , qaem admodum, Ar ab illis amari , & reverenter traAari debent,omnimodam illis impar tiendo obedientiam , ac reverentiam , paternifque eorum admonitionibus, & pr«cept>* Temper optemperando , ut obedienti* filio* decet.

CAP. I.

De refifentit epi/ir>port.m·

Epifeopi omne* h» fui* ecclefiis vel dioecelibus proeorum paflorali munere exequendo rehdeant juxta Tridentini concilii decreta .Gregique fuo femper invigilent, ac paftoralia munera per feipfos, nifi legitime pr* pediti fuerint diligenter obeant, nieminerintque fe non ad propria commoda. fed ad labores, & follicitudines varias , ac multiplices *pro Dei* gloria vocato* efle, at propterea non ea qu* mundi funt, fed qu* ad animarum falutem pertinent, ccleftemque patriam fibi lpfis , atque alii* icfidentc* procurare debere intelligent.

CAP. II.

Dominici», atque aliis feftis diebut publice divini* interline, ,frpe ··folemni ritu pontificaiibufque çrriinonii* adhibiti*,¦ f*. pilime veto privatim miffa» celebrent ,diiigenterque omnia in eorum ecclefiis peragi curent , quibus quidem rebus facile po. pulus ad Dei cultum , ac religionem inftruitur , & accenditur .

CAP. I H.

Singulo quoque anno fi commode fieri po. teft, alioquin infra biennium omnes & quascunque fu* juri^dj^ionis ecclelia* juxta prxfati Tridentini concilii decreta per lo ipfos, vel ei* impediti* , per vilitatore* ab eis deputando* vilitarc non prxtermitianc, modefto tamen comitatu, atque equitatu contenti; ftudeantque, quanto citius fieri poteft, debita tamen cum diligentia vifitarionetn abfolverc Ac pauperum clericorum fumptibus parcant,- in quo quidemrbunere fumrna ope ac (ludio emeantur lanam or· thodoxamque doclnnam inducere , bono* motes tueri, deliuqucntes cotrigcre. Populum pii*

Anno Csratsrt ijtfÿ.

piis admonitionibus ad pacem,, dt religionem hortari, aliaque omnia prout res ipfa poftulaverir ad animarum proteâum cx padotali debito perficere.

CAP. IV.

Dioecefanam fynodum pariter pntftitoto ab eis tempore annuatim habere non preterminant, in qua examinatores promovendorum ad parochiales ecclefias eligi. vel confirmati, & judices commiflarios. deputari, conftitutlonefque pro fuarum dioecefum ufu promulgari vel confirmari, nec non & provincialia decreta recipi, atque ad eotUM obfecrantiam fubditos hortari curabunt, prêter ea, qux de jure velconfuetudine, five pro temporum, ac rerum opportunitate eo tempore fieri, ac tratiar› oportebit.

CAP. V.

Meminerint autem epifcopi eo potiflimum tempore fux ditionis clericos' monere, ut facri Tridenrni concilii *decreturo fuper* reformatione matrimonii, fxpe ad populorum memoriam vulgari *idiomate* reducant, baptilmi, ac fponforum libros exerceant, & tideliter confcribant, notulam non communicatorum in Pafcha, ut ab ordinario dignofcanrur, przlliuto tempore tradant ,< &apud aâa curix annotari cuient. Tranfnmptum bulle in Coena Domini, vel ejus compendium populis promulgandum accipiant, eotque demum ad' pcrfonalem rcii dentiam, atque animarum curam omnimoda cum follicitudine fcdulo hortentur ac moneant.

CAP. I.

De beneficiorum catlitione.

In beneficiis per epifeopos conferendis euram-prçfertim atiimarum habentibus facrorum canonum infttruta conciliariaqtre dcD creta quxeunque quam diligeniifljmc obierveneur, humana quavis atfcdione poftpoltta, Lique dumraxar, quos ob eorum virtutes, ac merita dlgnztres, & vacant] eccleli* „uiiliotes epifcopi judicaverint, eadem conferant juxta tunâ^fliini Domini noftri Pii V. bullam. Quos autem non religione, atque animi devotione beneficia appetere profpexennt, fed ut ecclefiafticis bonis ditati, vel fuos potiflimum juvent, vel proprio commodo mdulgeant, ne fimplicibus quidem beneficiis dignos efle judicent.

CAP. II.

Curent autem in primis epifcopi, ut illi quo. fcientia, At integritate vit» prédites, ac exteris prxftantiores efle noverint, examinatores in unaquaque dioccefana fy*nodo* deligantur ,eofquc ad fuum munus fideliter exercendum -ex ejusdem concilii decrero jurejur-ndo adftringant, quo nihil falubrius, ac ir. conferendis beneficiis prxflantius excogitari poteft

Atreo CaatsTi IjtJÿ.

CAP. III.

Preterea diligenter exquirant epifcopi, an aliqui bénéficia, vel pcnliones, vel fruûuum refcrvationes nudo nomine tamum abfque apoftolica difpenfatione obtineant, vel ad al'cujus nutum tacito, vel expreffb paflo eadem cedere teneantur, vel quovis modo fint obliriAi, necnon an laicus ali pis in beneficiorum (in quibus aliquod jus habeat) collarionious, vel ai.us quispiam, utpete authorïtate, At gratia apud collatorem plurimum valens, tamfliaris,et hujusmodi, aliquid tacite, vel exprefle promiflum, vel (ponte etiam oblatum collationis prx* B textu acceperint, vel eo nomine retinuerint: in eos velati limoniacos rum cx facris canonibus, tum ex fummorem pontificum conftituiionibas condignis poenis animadvertant.

CAP. IV.

Caveant infuper epifcopi i atque alii lcCorum ordinarii, ne quid collationis beneficiorum nomine, non folum ab ipiismct, fed nec ab aliis collatoribus fu* dlAioni fubjeAis, vel eorum familiaribus etiam fponte datum accipiatur, neve prxterea a cujufque curix notariis pro fui laboris mercede plus xquo collationis nomine exigatur; qua de re maxime expedire arbitramur taxant prxeipuam ab unoquoque ordinario fieri pro literaium certorumque aâuum requihtorum in beneficiorum collationibus expeditione, prout ordinarios omnes, ut id efficiant enixe hortamur, ac monemus in domino.

CAP. *V.*

De beneficiis quibuscumque noviter provili intra fex menfes a die adept* pofleflionis numerandos, qui qu'dem terminus nifi magna ex caufa prorogari non poflit, Inventarium omnium bonorum mobilium, ac immobilium, juriumque, Ar aAionum beneficiorum eorumdem ordinariis exhibere teneantur, ut habita *cum* prxcedentibus inventariis collatione, li quid ex iplis bonis juribus., vel aflionibus ufurpatum, ve! invafum fuerit, fibi reftitui curent, transgreflbres vero, vel ufurpatores, aut invafores ejusmodi graviter ordinariorum arbitrio puniantur.

CAP— VI.

Epifcopi in cafibus tantum a fanfliflimo domino rtoftro Pio V. in ejus moderatione fuper refignationibus admittendis compreEhenfis, beneficia ex refignatione vacantia conferant, ut cenfuras ab ejus beatitudinc contra inobedientiam indiflas evitent, attendentes etiam, ut refignationes ipf» infra terminum, ac juxta modum io alia ejusdem SS. domini noftri bulla nuper traditura omnino publicentur.

CAF.

Awwo Cultor «><5?

CAP. VII.

Com experientia doceamur , quod multo» noftra provincia clerico» plurimis jam elapfis anols line titulis , live cum legitimis, facrlfque ordinibus carerent, bénéficia ccckdartica etiam curata occupaBe, fruAusque eorum in gravem animarum fuaruni perniciem ufurpafte , atque animarum curam fine ulla penitus jurlsdiAione exercuifle , huic morbo quantum cum Deo pofliimus fuccurrere cupientes, fancimus, ut omnes At finguli noftr» provincia clerici cujuscumquo qualitatis gradus, & conditionis, bénéficia obtinentes ,poft duorum menfinm a publicatione harum conftitutionum noftrarum computandorum terminum, fuorum omnium beneficiorum titulos, five patentes literal ac ordinum iufceptorum quorancumqce publicam atteftatrànem ordinariorum fuorum manibus exhibere, ubi id haAenus faAum non fuerit, teneantur ; prediAaque omnia ab ordinarii notarioregiftrari curent, alioquia ordinarii arbitratu puniantur-

C A P. I.

D» *jaJiciali faro tfifltfi.*

In caufis prxfertim alimentorum, merce dum, piorum locorum, atque hujusmodi, que moram non patianrur, ecciefiaftici judice» rejeAis his, qu» dumtaxat judiciariam figuram, ac folemnitatem refpiciunt, atque iis tantum admiffis , qu» ad juftitic puritatem, judiciique fubftantiam pertineor , in_ cautis, per fonts ad forum, Ac jurisdiAionem ecciefiafticam pertinentibus, ex meritis cauf* animi Cui mottim informent, omnibosque mature confideretis, veritatem ipfam fcAantes, atque equitati Innitcntes caufas expediant,ac litigantium Comptibus,quoad eius fieri poteft, in caufis omnibus parcere Audeant, juxta canonicas fanAioncs, & factofanAi concilii Trjdentini decretum I

CAP- II.

Miferabilibus perfonis indefenfis, ac prafertim carceratis in foro prafato , ne fuo jure fraudentur, vel advefarlorum potentia opprimantur, quoties lit opus de advocatis, & procuratoribus, qui gratis eorum caufam dicant , ordinarii provideant. fi qui vero line rationabili caufa ab ordinariis ap. probanda, munus hujusmodi Cufcipcre rccufaverint, ad cetera négocia in ccclciiallico foro traAanda , quatndiu ordinario fuerit bene vifum, inhabiles omnino reddantur

CAP. III.

Meminerint aurem epifeopi arque alii ordinarii omnes fape numero per fe vel altum carceratos invifere , debitumque caritatis obfcquium, uri pios parentes decet, in cos exercere non praterroittant, nec aliqua illis neccflaria deefle patiantur.

Awno Cuaisri im·

CAP. IV.

Notariis ecciefiafiicis, fcientia, ac integritate «examine etiam, fi videbitur, pramiflo , idoneis minime repertis, aut in officio delinquentibus , ejusdem concilii auAorirate, eorum officii in negotiis, & caulis ecdefiafticis, ac ipirltualibus ufum epilcopi interdicant, quod omnium infirumentotum , aAorumque, & ptocefluum quorumcumque ad cpilcopalem curiam pertinentium exempla in authenticam formam per ipfos redaAa io archivioperpetuo aflervanda tradent-

B

C A P. V.

Edicimus infuper, *9c* mandamus cuiuscumque epifcopalis *curiat* notariis, ur congrua meicedeeis perfohenda petentibus, ve) «Aorum › vel procefiuum, vel aliarum feriturarum quarumcuniquc copiam, decretum, intra competentem terminum oidinarii arbitrio omnino exhibeant, fub poena etiam pecuniaria ordinarii arbitrio Imponenda *, At* applicanda .

CAP. VI.

Ut rapinis vero, atque exeeurorum exceffibus , ac miniftrorum quorumcunque extorfionibus occutratur, epifeopi notariis, executoribus, carccrum cuftodibus, atque aliis quibuscumque ecdefiafiici fori miniftris ho. nefiam cujuscunque Opera mercedibus laxam decernant, innovent, vel reforment, prout libi magis expedire videbitur , cujus quidem taxx tran<grefl'orcs officii privatione carccre, atque aliis poenis prêter indebite ablati rcllitutionem epilcupi ex arbitrio gravioribus afficiant.

CAP. VIf.

Ne judicia , At lites cum indebitis partium expends injulte protrahantur, vel e fuo foro educantur , ejufdem concilii Tridentlni decretis ionixt, fiatuimus, At ordinamus, ut appellationes dumtaxat a diffinltivis, aut diffinitivz vim habentibus, At cujus giavamen per dtffinitivam reparaît nequeat, a quocumque judice recipiantur, At admittantur, tuneque inhibitiones dentur; ali» vero quacunque penitus rciiciantur , At inhibitiones omnino denegentur , fub poena nui- (itatis appellationis, inhibitionis, At piocetiut inde (ccuti , damnorumque , ac expeofarum, ram per judicem, quam per partem inhibitam faAarum, atque aliis ad proximioris *fuffraganei* arbitrium, fi ab ar-
E chieptfcopali curia inhibitio emanaverit, alioquin ipliusmet Metropolitani judicio imponendis. PrzdiAa vero omnia tub prafenti rubrica contenta in caulis , At perfonis ad forum, At jurisdiAionem ectleüaftican pertinentibus tantum locum habere intelli gamut

Antro Cnarari «5*?·

C A P. I.

Dt artbivia·

In cathedralibu* ecclefi!* , dt collegiatis infignibus archivia per epifcopo* , & eorum capitula communiter, vel divilimconftituantur, dt ubi adfunt reAe conferventur, in quibus feriptur» ab monumenta cujufcunque generi* fub fpeAat» fidei cuftode › bene, ac diligenter afferventur, ne deinceps ecclefiarum jura ob temporum , vel hominum injuriam depereant, vel fupptimantur.

CAP. II.

Volumus antem, & decernimus in hujufmodi archivin'ab ordinario quovis inftituendis, non folum matricum ecclefiarum jura, & inftrumenta quxeunque originalia confervati, led etiam capitulorum tuorum, ac quarumcumque ecclefiarum fibi fubjeAarum, alioruinque locorum originalia, vel faitçm exempla live tranfumpta in authentica forma deponi, nec non bullarum beneficiaUumcopias, aliofque libros quolcunque , tribu* clavibus adhibitis, quarum altera penes ordinarium , altera pene* aliquam capitularem perfonam ab ordinario deputandam, arque altera pene* notarium curi»* qui nihilominus ad ipfius ordinarii nutum ciave* huiufmodi exhibere, fidelirerque eadem cuftodire teneantur fub arbitrii cujufque ordinarii poena . Caveant autem cuftodc* hujufmodi exhibere, fideliterque cafdem cuftodire , ne ex eodem archivio de originalibus feripturis, vel tranfumpti* cujufcunque generis , &St 3ualitati* fint, ptopria prxfertim auAoritate eprompti*, alicui, vel ad modicum etiam tempus accommodent fub pocni* epifeopi atbitratu infligendi*. Teneantur infuper de fcripturi* omnibus eorum cuftodi* creditis, atque ei* affignatis, confeAo inventario eo tempore, qu<> archivii .culiodiam fufeeperint, ex eodem inventario peraAo munere , necnon dcomni eorum diligentia exaAiUUDc reddere rationem.

CAP. I.

Conftiruantur præterea per epifcopo*, aliotque ordinario* in lingulis fuarum dioecefum regionibus vicarii foranei ; quod fi archipresbyteros , vel plebanot iptos idoneo* fore ccnfeant, cos huic muneri preficiant . Hi autem omni cum diligentia explorent, At exquirant, an in ecclefiis fibi commiffis omnia reAe gerantur ; an linguli facerdore* a profani* , ac prohibiti* quibufcunque abftincant ·, fuique optimum exemplum pr»beant; a" curati omnes fu* regioni* refideant, fuumque munus olxanr ; ac ptKterea an ea qua deeet pietate, & caritate erga egtotos prneipue, ac mifcrabile* parochi» fu» perfona* utantur; quofve a reAa vivendi norma aberrare perfpexcrint › fraterne primum hortentur , ac moneant, quod fi non refipuerint, quattL.

A primum ordinario denuncienr ; fimulque abfentium non modo curatorum, fed etiam aliorum fu» regionis clericorum nomina eidem quoque tempore deferant primo ; & cum parochis atque alii* fu» regionis clericis, femelfaltem in mcnfe,eo convenient^ ubi clericorum conventus, ut vocant haberi folet ·, alioquin, ubi ordinarii quique expedire judicabunt, conveniente*, qu» de bono ecclefiarum regimine, atque aliis ad anim» curam pertinentibus religiofe rradabunt, & colloquentur.

CAP. II.

B Statuimus prxterea ac decernimus, ut vicarii ipfi ordinarii* fui* beneficiorum fibi fubjeAorum nomina quamprimum *tradant·*, ubi vero vicarii hujufmodi foranei non fuerint, ab archiprcsbytcris « & plebani* fingulis notuiam hujufmodi fub arbitrii poena afferendam mandamus.

C A P. III.

Ut vero debitu* eifdetn vicariis honor, & obedientia tribuatur, ftatuimus, nt in bis, qu».ad eorum officium pertinent, eifdem lua regionis clerici omnino pareant. Inobedlentes vero pro modo culp» ab ordi*

C natio graviter puniantur ; quemadmodum., & ipfi etiam vicarii, fi fe negligenter in fuo munere gefferint , vel quoquo paAo in io eo deliquerint › erunt puniendi.

CAP. I.

Dt evamtnr *premavtnieram ai partebtaltr tteltfiar.*

Epifeopi cum primum certiore* redditi fuerint p-uochialem aliquam ecclefiam quomodocunque vaca(Te, juxta formam decreti facri Tiidcnrim concilii conftitutionumque apoftolicarum tenorem , idoneum in ea vi-

D carium , fici* ita vifum fuerit expedire, cum congrua ipfius beneficii aflignariono fruftuum cooftituent, qui vacanti ecclefi» *St* boniscjufdem , animaiumque ei fubjcAa. rum faluri pie, ac diligenter confuter, donec Canonice de remore provideatur. Sit aurem io ordinarii potcftate , eundem vicarium quandocunque ex caufa ab eo bene perfpeAa amovere, tametfi nemo fe examini cxpofucrit.

CAP. II.

Cum primum autem epifeopus parochialem aliquam ecclefiam vacafle cognoverit £cdiAo propolito f fi Ira fibi expedire videatur) juxta cj[redacted]dem concilii decretum ad valva* cathedraii* ecclefi», aliifque In locis ejus arbitratu certum terminum prnftituat, qui tamen a die fcienti» vacantis ecclefi» vigefimum diem non excedat, juxta fanAiffimi D-N. bullam firper ea de re editam, intra quem quidem terminum quicunque examinari voluerint, pr»(cntare fe debeant, corumque nomina ad epifeopum

An- - deferantur. Quo termino elapfo, qui per dilifentem examinatorum In dioecefana fy- nodo elcteorum » vel confirmatoram Inqui- fitiooem moribus, fcientia , »tate nugis Idoneus ab npilcopo judicatos fuerit, va- canti ecclefi· preficietur juxta ejufitaa ftnflIffimi D.N. Pii V. bullam.

CAP. III.

Quod fi nemo fe fe examini expofuerir, vel quiexaminarl potuerit fe minime pre- fentaverit, ordinarii ipfi de examinatorum confilio, pro eorum coqfcientia, dt reli- gione de idoneo reflore provideant. Qui- cunque vero aliquem ab examine, vel mi- nis, vel concudione aliqua per fe, vel per alium deterrere prcfumpferit , modo id plane confliterir, graviter ex arbitrio pu- niatur : fi autem nulla fuerit ei poena ab ordinarioinfli&a, uti ecclefiafticKdifciplin» contemptor excommunicationi tandiu fubja- ceat,donec ordinarii arbitratus fecerit.

CAP. IV.

Sumtnopm aurem Invigilent ordinarii omnes, omni aficflione poftpofita , ne latK - - lingu· ignari , rerumque tum divina- rum , tum etiam humanarum omnino im- periti ad interrogationes , ante examen^ promulgatas » reiponfa qiurdam feriatim, ut ea didicerint › ac memori» mandarim, accommodantes, & nihil ultra fcientes, velutl idonei, ad beneficia curata promo- veantur ; fed exafliffime, prout fupra de pro- movendis ad facerdotium ftatuimus, exami- nentur, ne res taora cum animarum peri- culo efcitaorer tranligatut.

CAP. I.

De raretit & «tram tfitit.

Cnrati omnes io fuarum ecclefiaram sedi- bus affidue refideant ; quod fi ^es proprix non extent,ouans proxime ad parochialemD ecclefiam ordinarii arbitrio , atque intra parochis fines , donec propri· edes con- ftituantur, vel habeantur, inhabitent, ut fi qua acciderint ex bis ,qu* ad curam ani- marum pertinent, celerrime preflo effe, ac fuo muneri fatisfacere pollint. Carent autem in primis parochi neceffitatibus in- firmorum , fi ab ecclefia habitatio longius abfit, omni cum ipforum incommodo confu- iere, ut animarum propriarum periculum evitent. Ab hujufmodi autem cdious, qux- cunque fmt profana omnia, Illicitaque ac fiecularia abfint, nec in eifdem ullo paflo retineri, aut traflati res hujufmodi patian- tur, fub fufpeniionis, & arbitrii poena.

CAP. If.

In propriis parochiis curati omnes do finguiotem vita, dt moribus diligenter in- ?quirent, qvofque repererint blafphemos, oenerstores, adulteros , vel alias quomo- doilbet, ptvfertlm pubfice criminofos, ad eplfcopum deterant ; qui vero id facete b. miferint ,graviter ab ordinariis puniantur. Quos vero peccare » ut non ita aperte, vel ut publice fciarur, curati norint, eos pri- nt paterne moneant, tum fi nihil pro- fecerint ordinario denuucient, qui quod a- ni rum faluti expedire videbitur quam, pr m decernet. Anno 1,00.

CAP. III.

Quo vfto facilius, ac plenius curati ipfi faciem fui'pecoris agnofcant, decernimus, ut lingulor cuique fubjeflorum nomina per familias parochis diligentillime in li- bello annotentur, ac vifitationis tempore fisorum par ianornm notui· ordinario prafententur ; od fi facere pretermife- rint, ex arbitrio\parochi omnes puniantur fevere.

C A IV.

Meminerint omne? pXrochi pr»terea ex Sac. Cone. Tridentini decketol fibi injunflum effe, ut finguli, dominicis atque aliis fe- ftis diebus parochi» fure p\crit fidei rudi- menta tradant ; propterea ntanus fuum ea In re diligenter exequantur,\vel per fei- pfos, vel per ludimagiftro,, a^talios ido- neos; quod fi id per alios fiet, ueros ni- hilominus ipfi, qu» didicerint recitantes fe- Cftis diebus, in ecclefia, aut alioxommo- diori loco audiant, paterneque ad virtutes hortentur, eofqtje edoceant Deo primum, •c parentibus obedirc , turp quxeumque^ chriftianum hominem decent, ex conftitu- tiooe aliqua ab epilcopis eifdem tradenda; moneant autem parochi parentes, ut filios ad chriftianam inftitutionem percipiendam ftatutis diebus ex epifeopi prafcripio ad ecclefias, vel alio» ad id depuratos mittant, fub ea poena, qu» magis otdinario videbi- tur opportuna.

C A P. V.

Epifeopi fiepe parochos admoneant, ut in dlgnoicendis confcienti» cafibus, necnon in percipienda facramentorum ratione , ac latino idiomate perdifcendo fummopere invi- gilent , eifque comminentur, quod fi aliquem infra terminum ab ipfis prsfcribendum mi- nus idoneum ad animarum curam, & regi- men invenerint, juxta facri Tridentini con- cilii decretum, non folum coadjutorem ei conilituent, fed etiam aliis opportuni, re- mediis populorum faluti confuicnt ; deinde vero quod cis magis expedire vifuin fue- rit pro eorum prudentia efficiant .

C A P. VI.

Ordinarii qnicumque, vel ediflo propofito, vel per parochos,obAetrices admoneri curent, ut veram baptizandi formam a parochis ipfis accipiant, Λ addifcant, nec priufquam eam perfefle didicerint, baptizare ulk> paflo au- deant, fub excommunicationis poena. Mo- neantque preterea obftetrices iplas, ne poft perceptam etiam formam , prrterquam in cafu neCcffitatis domi baptizent fub eadem poena.

Vu t CAP.

Anno Cennn

Anno 1)09-

CAP. VU.

v Parochi atque alii curati omnes populo fltpe commemorent cafus apoftolic* (edi, vel epifeopis refervatosquos ab ordinariis accipiant ; precipue populo annunciabunt cafus illos,'quibus excommunicationi· poena eft adjeAa , vel ex factorum canonum difpofitionc, vcl ex apoftollcis ordinationi, bus, vel etiam auAotitatç ordinaria , ut ab iliis cavere poflint, frequenterque fideles eorum cuna cqmmiflbs hortabuntur » ac monebunt , ut a malo abftlncant, & bonunu, faciant, abufufquc omnes circa divina_, quam fepiffime coram illis improbabunt, nec non quacunque a chriftiano homine vitanda, vtl obfervanda Aterint , prefertim intra.. Nliflarum folemnia, clariflimis verbis enunciabunt.

CAP. VI11.

In facramentisadminifttandis, quod pr». cipuum eft parochorum munus, diligentiffime fe gerant, omnino caventes, ne quis (aeramentorum capax, eorum culpa line facramemis ab hac vita difcedat, quod Cane crimen , 8c fufpetifionel, dt benefici) quoque privatione ab epifeopo pro modo culpes corripi mandamus.

C A P. I X.

Quicunque vero duas eodem tempore^ parochialcs ecclefia· obtinere de cetero prefukiplortt, urvaque , atque aliis. beneficiis ,.cx cpitdem concilii decreto apoftolic! (que ordinationibus, care^it; fi^vero aliquisobftinarc nimium jam nunc duo , vel plura curata beneficia retinere audèat , ïampridem eadem vacare compertum fit,ac veluti vacantia a collatoribus fuit libere , ac ^iclte conferri pofle, fruAufque lnterea pefbcptos reftltuendos efle ; quos*quidem fruAus pro parte iulis vacantibus ecclefiis, pro parte, vero aliis piis locis , ordinarli arbitrio pre-U fenti decreto applicamus, ftt applicaro·efle declaramus. Addentes idem omnino judicandum , ® fi beneficia hujusmodi in diverts dioecefibus fint conftituta, falva tamen cujuscunque epifeopi conferendi, *St ftu&ut* applicandi facultate.

CAP. *X.*

Curent maxime epifeopi, atque alii locorum *onHnaril, ut* laudabiles Jocorum confuetudincs circa oblationes quibuscunque ecclefiis, *& loci»* piis fieri folitas juxta factorum canonum difpofitionem, abfque aliqua dlmimttlone omnino ferventur, aJiquaE oonfactudinc, vel potius defuetudinc non obftante.

CAP. 1.

* De rqfldeatia *infirmarum*

Parochialium ecclefiarum reAores ln propriis ecclefiis aflidue relidendo commlflb eorum cm* gregi pro fuo ipforum munere invigilent, Cub poenis tam decreti· in fa^cro Tridentlno concilio, quam io apoftolici· Uteris contra non relidente· expreflis, tnetninerintque eis nullo modo permitti a propriis ecclefiis contra prndiAorum decretorum formam fine lulia, ac rationabili caufa ab epifcopls approbanda, abeflê; nec ullo modo, dum abfuerlnr, ecclefiafticis red* ditibus quibuscumque tuta confcientia potiri pofle, ad eotumque reftitutionem omnino teneri, præter mortalis peccati reatum, qui ex Illicita abfentia juxta eorundem formant contrahitur.

CAP. 1 Ï.

Ō Non relidere autem in fuis ecclefiis intelJigantur non ii folum, qui longe ab illisabfunt, & nunquam ad illas redeunt, fed etiam quicunque, vel meflis tantum tempore relident , vel ultra tempus in ordinarii licentia expreflum procul ab ecclefiis degunt. Idcirco ftatuimus, «ordinamus, fi qui *Abfttttt* nomine* quovis modo fufpedi cx confuetudine videantur , per fruAuutn fequeftratloncm, allasvc poenas in prediAis decretis, atque apoftollcis literis contentas ad vere relidendum omnino compellantur.

CAP. III.

C Diligenter autem inquirant epifeopi , aliique locorum ordinarii, an qui ftudiorum caufa abeflê volunt, cum tamuo ln fui· voclefiis alioquin relidere teneantur, vere Audits faltem humanioribus Vacare intendant, atque in loco, in quo refidenr, prneeptorto copiam non habeant,,aut ir. humanioribus I literis fint adeo eruditi, ut verifimiie fit eos ad alia ftudiorum genera animum applicaffe: quod fi fint ejusmodi , atque «tatis communiter ad ftudia accommodat*, abfenti* faculras non tamen ultra congruum tempus arbitrio lpforum ordinariorum ex caufa ciydem concedi poflit, dummodo intra annum *factis* initientur, ao publico allqlto gymnafio, feu etiam alibi vel theologi«, vcl juri canonico, vere, & cum effeAu operam dent; alioquin facultas hufumodi fit, Λ cenfeatur *ipfo jure nulla, fruAufque* fuos non faciant, atque aliis poenis contra non relidentes ftatutit epifeoporum judicio fint obnoxii.

C A P. I.

Dt tltridi ftiimtueliut .

Studeant diligenter epifeopi cupiscunque gradus, & qualitatis fint,re)cAis omnibus, qua mundi funt, & divina in primis m«ditantes omni Audio pietatem in Devm.cha·itatem'-in-proximos, manfuetudinem , 'humilitatem , continentiam, aeque alias animi virtutes ampleAantur^ fanAitatemque, *Ae* juftltiam perpetuo cciafli, .ac qiMseunque ad eorum officium pertinent, (cire contendant ; fcque in divinis rebus , djt orationibus exerceant ; factarum lnfuper lIteratum ftudia feAentur , & ament, chatcchismumque f«piu» memoratum Til V. pent· max. füllu

Ammo Cwatsri •09·

luflu editum, nec non aliquam ex probaris (ummisut Antoninam, Silvellrinam, arque alia· hujusmodi pro cujusque ingenii captu Îircmanibu* habeant. Quotidieque ex facri· cripturis, vel aliquo ex approbati· auAoribui allquid Temper addifcant, vel fe fe edocere ftudeant · deliAa quantumvis levia, que in clerici· ob populi offimfioncm two· pio gravia cxiftimantur, itadiofe vitante·, ut vere clerico» fe effe ficuti profitentur, oflcndant.

C AP. II.

(It autem evagandi omnis evitetur occa· f», nemini clericorum, qui in minoribus fit conftitutus, At femlnario addiAus, liceat abfque ordinarii, vel tnagiftri licentia ; fi vero facrit initiatus fit, & eccleii» feivitio obligatus inconfulto epifeopo, vel ejus vicario extra civitatem abeffie. Ceteris vero non ultra biduum extra dlmcefim moveri permiffiim fit: qui fecus agere prefumpferint, pro modo culp» ordinarii ipfius arbitrio pleAanttir.

CAP. III.

Prrcipimus infuper omnibus, quamvis fim. plicibus faccrdotinu», atque aliis clericis quibufcunque, ut qui inna urbem funt, Ungulis dominicis, ac alii» feftis diebus deC prateepto ad milfam conventualem (quam majorem vocant) A vefpetas folemniter celebranda* ad ordinarii nutum in cathedra tem ecclefiam, vel aliam ab ordinario declarandam adveniant. Qui vero in altis cujufque dioeoefi* locis degerint ad matrices huiuiinodi locorum dloecefana» ecclelias frequenter pariter ad ordinagi nutum eadem ratione convenire teneantur flib poenis, odlnariorum lpforum arbitratu inlugendis ftimmopere hortante·, ac monente» eofdem ut decretum hujufmodi diligenter obfervari faciant, cum pefioni re» fit exempli, clericos div,inorum tempore, vel per urbes, & oppida evagari, vel inter laicos di-D vinis interetfe, ceteri* in choro pfallenilbus, ac Deum, collaudantibus, quod proprium eft Dei miniftrorum officium & munus.

CAP. i.

De vita d- *benefiat» eltriceru».*

Quccunque a clericis honcftatis,ac religioni* gratia potiffimum ' vitanda funt perftringente» ftatuimus, & ordinamus, utecdefiaftica quequnque beneficia obtinentes, rec non in facri* coniiituri, ac etiam minoribus ordinibus -initiati, fi clericalibus privilegii» potiri voluerint, clericalem ha-E bitum fuo ordini, & qualitati congruentem, nec non tonfuram clericalem perspicue gerant, fub poenis in decreto facri concilii contenti», atque alii* epifeoporum arbitratu Qatutis, vel dc cetero ftatuenril», etiam extra urbem ejttadem decreti, ac facrorum canonum auAorirate ..Comam clerici Audiofa. non enumriant, capiliisquc limpliceta cultum adbtbeaat> barbam veto c fuperiori labi ita detondeant ur bacrolaoAi Γ corpori», ft'fanguini* Domini fumptioni non obftet, vefte* fuperiore* omnino fint ufque ad talos protenta. Inferiores vero, condituri In dignitate canonici, atque ecclefiarum quarumcumquc retiore» ufque ad talo» pariter protenia» ferant. Cereri vero paupere» vel rurales clerici, *li inferio, rem talarem* habere.non poterunt, *Cuperio* rem* faltem ufqueab talos dcmilTam geftent; quod li alicubi decretum hujusmodi execution! mandari non poterit, curent locorum ordinarii omne», ut quanto minus fieri poteft ab ejusdem decreti difpofitionexfcccdatur.

Anno Cantae» *tfip.*

C A P. II.

Pallium quoque qqdd ferrajolum vocant fit ejusmodi, ur a fuperiori velle longitudine non diftet, idque temper una cum talari tunica Induatur, nec a collo fupra plus duobus digitis, vel circa eminear, nifi pluviarum, vel itineris, aut alia neceffitatis caufa, tunc enim brevioribus, ficut etiam ceteris vcftibu* clerici quicunque uti poterunt, modo (impiices lint, elertealique honeftati congruente*. Caligis non turgidi», nec diReal·, fed fimplicibu», ac pariter calcei· crepidisve non incilis, fed integris, dt minime fericei» utantur.

Camrfia*, nec ad collum, nec ad manu» crifpatat, aut nimia arte elaborata* deferant, earumque collare omnino fimplex, ac honeft* latitudinis lit, qu» *tres ad fumatum* digitos, vel circa non excedat.

Pileos pneterea per urbes, & oppida non gerant, nili valetudini», aut pluviarum, vel aeri* inclementi» caufa, qui nihilominus pariter fimpiice* fint nulloque paAopyramidi» formam habeant, aut turbinati, aut pyramidale», in fuperficie plani, ac fine redimiculi*, femperque in lngtcflu ecclefi· (quandocunque alias illo· deferre liceat) deponantur, nec ullo etiam pario ei* pr»furtim divinorum tempore >n ecclefia utimur, anulos non deferant nili|id dignitas pollulet, estera vero jocalia omnia clericis penitus fint interdira.

Vetlcs 1ericàsviur ferico, auro, vel arÎlento contextas, velornatas, nec non pèl· es prxcioiiorcs, domi, vel foris omnino prohibemus, quemadmodum, ut unguenta odorata, atque alia odotutn genera.

Vettiuai color fit niger vel alius modo honeftus, dt docens, atque *is* quem dignitas cxtgir, At expoftulat, omnemque in vcllitu clericali novitatem, nec non tam eleganti», quam fordium fufpicioncm devitent.

Non perfonati, tree veftibus, nec habitu fecularium induti aliquo unquam rempote incedant·

CAP. III-

Arma cujnfcunque generis, etiam ad defenfionem parara, non obtenta ab ordinario licentia, ex urgenti dumtaxat caufa concedenda, clerici prwfertim in factis conftituti non deferam, nifi itineri* caufa, ac tum

Vu »

T

.... tun parc· Id, ac model!· fiat; alloquin pri-
Ahno g,,, pecuniari· potna ex arbitrio mulAen-
CMftisn |ur. fecundo wo privation· a dlvlnls* &
3®^ careerl maceratione; poftramo frttAuum, ac beneficii amiffion· » ac etiam depolitione pro culp* gravitate, ac perfon* qualitate Soniantur . In alii» vero cafibu* prater velum. ac rerum amiflionem › pecuniaria-, quoque pona,epifeopi arbitrio afficiantur.

CAP- IV.

Comoedia* prufertimobfccena*, halliiudla, chorea*· atque alia hujufmodi fpeAaculorum genera , nec agant, nec fpefient , nec in fur* cdibu* agi patiantur ; non olla itu publico loco, nevetclTerlspagelliipiAlt, tut alio prohibitorum ludorum genere ludent · aut ludente* fpeAent,nec in Cui* «dibu* ludere permittant.

CAP- V.

Comeflationibus , & abrietatibu* abftlfleant, caupona* , tabernasvc · nifi itineri* caufa non ingrediantur , teque in hofpitla ut fieri poterjt honefiiora ex neceflitate recipiant , & honede ibidem convertentur ; nullum venationi*, aur aucupii genu* adverte* facro* canone* obeant, vel oterceant : qui verofecu* in premiflbrum aliquo fecerit , ab ordinario graviter ex arbitrio puniatur I

CAP. VI.

Sufpeâarum mulierum non folum cohabU taiionrm , fed etiam familiaritatem, converfationem› dt allocutionem, prêter quam in cafibu* a jure permiffi* omnino devitent, fub poeni* a proprio decreto Tridentini concilii expreffi*, de alii* ex factorum canonum difpofitione, Aţ ordinarii arbitrio imponendi*. Pro fufpeAi* autem mujiere* *omne** habeantur, prêter cas, que de jure cum deficit cohabitare minime prohibentur. Caveant intepet quammaxime clerici ne muliere* inhonefte in eorum patrimonialibu*, sdibu* inhabitent; multo vero «agit, ne in domibu* fuarum ecciefiarum fub pcenis de quibus proxime fupra.

CAP- VII.

Generatlm vero quacunque alia ad vitam, & boneftatem clericorum pertinentia Astuta funt, vel a generalibus conciliis, vel conAltutionibu* apoftdicis, vel ab eadem Tridentina fvnodo, ac in parte fpeclaliter innovata ab eifdem clerici* diftriAius observarl mandam·* fub poeni* jam conAltutis, atque etiam ordinarii arbitrio pro culpu qualitate quomodolfbet infligendi*.

CAP. I.

Dt Ht^etiit eltricit itttriidii .

Praterea quoniam, qui mente Domini tervitio funt addMi, a ftcularibu ncgocii* ex apoftoiica inftitutxMM te abftinete debent.* Idcirco oruclplmus, & mandamus· ne qub «x clerkl* cujuteunqu· gradu*· vel dignitati* fit, cuiufvl* tecularls perform negocla , fub quocunque titulo gerat, vel adminiAret, nifi quatenu* a jur· permittitur, ac de exprefla fbi ordinarii licentia, prohibente* infuper olfdem. m profanum all- 3uod ntgocium, vel artificium clericali or· lni Indecent exerceant, conducant, trafiant, vel ullatenus Illi te immite··nt. In ecclefiafticarum perfonarura vero famulatu vilia ibidem officia , clericalique honeftati minime congruentia, prcfertlm fi in facri* fint conftitutl, nullo modo exerceant. ═ ' . .M; 1

CAP. II.

Eifdem praterea inhibemur, ne notariatu* · vel tabellionatut officium fine licentia ordinarii, nifi in cafibu* a jure permiffi*, aut medendi artem prvfertim chirurgiam, aut mercaturam exerceant, nec fe mediatote* io rebu* contrahendi* exhibeant.

CAP. III.

Prohibemu* quoque clerico*, uti procurationi* , vel advocationi* officio in fcculari prcfertlm foro , neque aliena predia lucri caufa conducere, curatlonetque, vel tutela* fufeipere, excepti* cafibu* a jure permiffi*.

CAP. IV.

Nobilioribus etiam teemini», nec te comitet prebeant, ne discumbentibu* aliquo modo affiAant, nifi id cum dignitate, vel eorum rationabili officio *fiat.* Qui vero in premiflbrum aliquo deliquerint , pecuniarii* poeni* , fruAuum fequeftratione, fufpenfione, atque etiam beneficii privatione, alii*· que pro modo culp* ordinarii arbitrio pl«-Aanrur.

CAP. I.

Dt litimtihi dtgeiwm, vtl ttat· etettett.

De cathedralibu* ecclefiis, & collegiati* Inflgnibu* dignitate* omne*, & ea pat* canonici!uum, At prubendarum, in quo commode poterit .doAoribus, vel magiAris, aur •tiam llcentiatl* in theologia, vel jure canonico conferantur ; fint autem hi omne* pneterea, & morum probitate, & fide integritate confpicui, coque ordine initiati, quem dignitas eorum, *vel* prsrbenda poflulat ; vel faltem in ea «tate conAituti, ut intra ttmpu* a jure, & facra Tridentina fy. nodo ftatutum initiari valeant.

CAP. *If.*

De dignitatibus › vel canonicatibu* provili, collationi*, vel foltem adipifcend* poffeffionis tempore fidei profeffionem publice faciant.- lo capitulo autem, vol in ipfo receptioni* aflu, vel omnino intra duo* meute* a die receptioni* ejufdem «x prela-

I . Anno ı--*?·Γ' *1^9·

fail coocilii decreto emittant, ut *fnâut* puof fMCj>nt, & adepta Ulli pofleflio fuffragetur: ex canoniclf autem, ani majore faltem ea parte presbyteri effê debent, e* jufdem concilii auAoritate in ordine presbyterali contlituti , licet promotione polleriores, diaconis canonicis , diaconi vero fubdiaconis, prater ordinis prorogativam, quamvis antea promotis omnino profetantur, quacunque confuetudine etiam imtn'e. inorabili atque aliis quibuscunque non obflantibus ·

CAP. ΠΙ.

Univerlî, & finguli de capitulo, etiamli exemptio aliqua praetendatur pre latis fuis debitam nihilominus obedientiam, & obfe- 3ulum prcAent, cofdemque ad ecclefiam omodeducant, ac reducant, preiettim cum paftoralis muneris exeqvendi gratia prodeunt , necnon Λ ipfis, vel celebrantibus folemniter, vel pontificalia quacunque exercentibus inferviant, pariter, Λ affiliant, inobedientcfque opportunis juris remediis cx arbirrio ordinarii compefcanr, nec aliqua appellatio tam in hoc, quam in aliis clericorum fuorum corregionem respicientibus exeeutionem impediat , ex ejufmodi concilii decreto .

C A P. IV.

Capitulates conventus haberi dominicis, vel aliis fertii quibuscunque, aut etiam feliatis diebus divinorum tempore, nifi aliqua aeceffitasurgeat , omnino prohibemus, alioquin diAributionibut illius dtei , eo ipfo careant › crefcenreque contumacia, aliis quoque poenis ex arbitrio fubiiciintur .

CAP. V.

Quoniam vero venerabilium canonicorum, atque aliorum in dignitate condituroruin prsfentia At opera, Dei templum quam maxime decoratur , ac divinus cultui augetur, propterea ftatuimus, At ordinamus, ut quicunque dignitates, vel canonicatusj in cathcdrali, vel collegiate ecclefia obtinentes in fuis eccJcliis refideant , juxta eaxundem ecclefiarum laudabilem confuetudinem nec non per fe ipfos, & non per fubAitutos juxta Tridentini concilii decretum, canonicis horis, atque aliis divinis officiis interfinr, fua munera perfonaliter obeundo, canonicas horas ipfimec recitantes . Non relidentes vero , vel fua munia obire ex epifeopi *preferipto, Gt ecclefi** InftitutodetrcAantes, Ordinarii ipfi opportunis pris remediis, ufque ad privationem inclulive compellere non protermitant, ut fuo illi muneti plene fatisfaciant.

CAP. VI.

Preterea ne'banonlcorbm, ac dignitates lo ecolcûaobtinentium , uno, At eodem tempore plurium torfan abfentium drfcdu cathédrales, vel collegiar* ecclefi* In Dei cultu detrimentum aliquod interdum patiantur; id circo û qqk refideotfam in dignitate conftitutonpti , vel Canonicorum , duorum, vel trium dierum fpario ex caufa abeffe delideret, faltem ecclefi* digniorem ea de ro commoneat, ne Interea ecclefia Ipfa, ob ejui rei ignorantiam, aliquod in divinis incommodam perferat, ex quo f«filffime fcandala in ecclefia oriri folent ; aloquin prater diAributiones illius diei, vel temporis , quibus eo ipfo carcblr , altis quoque poenis ordinarii arbitrio fubiiciarur.

CAP. I.

DtnJiiur nnciutihitr .

Ut canonici crterique omnes in dignitate conftituti in catbedrjl'bus eccleliis, At coi. legiatis Iniignibus divin* rei commodius incumbere valeant, & ecclefi* opportunitatibus infervire , diftrlflc percipiendo mandamus, ut omnes ii, & finguli canonicales rdes , ubi adfunr, omnino inhabitent ; utque inibi cibum, <t fomnum capiant, nili aliud quandoque ordinariis ex caufa. videatur : qui vero fecus fecerint „debitis monitionibus ptemiffis, & quotidianas diftributiones percipiendi facultate , quas ordinat ipli in ufus pios eorum arbiino convertant, At a divinis fufpenitonc, fruftuum icquefiratione,*ac d^mum prebendarum canonica* tuumque privatione, contumacia fic exigente, puniantur, quavis confuetudine , v<1 diifuetudlne, etiam diuturna, quamvis immemorabilis exiftar, caterifquc coutrariis non obllancibus ·

CAP. II.

Ædium autem hujufmodi claves, fi claufur* fubmitti potiunt, facrlda , vel alius quifpiam, cui id epifeopi , vd alii locorum ordinarii injunxerint, fideliter cuAodianr , daudendiquc, & aperiendi debitis horis aedes e*ldem curam prccipuc gerat: eam veto in prefatis cdibus hoodie vivendi rationem ab omnibus fervari mandamus, quam ordinarii lpfi prcfcripferlnt , fub poenis illorum judicio Aatuendis, vel alias cx arbitrio jam flaturis.

C A P. 111.

Laicis vero quibufeunque etiam confaoguincis fub excommunicationis poena , canonica monitione prumlifa , lnterdicimus, nc in hujufmodi *d<bus abfque ordinarii licentia habitent , vel commorentur. Clericis autem prccipimus, ne a laicis eafdcm habitari ullo paAo permittant, fub eiufdem arbitrii poena, *nili aliud ex caufa ordinatius* ipfe expedire judicaverit.

CAP. I.

Da cuMainr *berir.*

Horse canonic* ab iit, qui ad eas, de jure, vd ecclefi* cujusque confuetudine , aut ordinarii decreto tenentur, congruis temporibus ,

Ammo C·*·*1' ɪ3°9·

ribus, & confuetfs (ignis prccedetitibus, es, qua animi devotiope, ac pietate, quotidie perfolvanrur, habita dierum feftorum, dk fetialium convenienti ratione, ac differentia : quo vero tempore recitari, vel cantati debeant, epifcopi, atque alii ordinarii omnes adhibitis duobus de capitulo, falva eujusque eccleli* laudabili confuerudine, quod magis expedire cenfuerint, fuo judicio ftatuent.

CAP. IL

Quoniam vero, telle rei experientia, plurimum ad bene pfallendum confert in medio cujusque verticuli aliquam intermiflionem fieri, idcirco (latuimus, ut in pfallcndo in cujuscunque verficuli medio ejusmodi fufpenfio fiat, qua pars a toto prxeipue dtftinguatur. Illud przterea reda pfallendi ratio requirit, ut in pfallendo clerici conCordes lint,e propofito tono nunquam aber~rantes,* idcirco animadvertant, ne voces nimiqm, vel canendo, vel divina officia aliter rebitando, aut deprimantur. aur efferantur , fed media quxdam via magiffri chori arbitrio eligatur.

CAP. III. .

Matutine hone fummo mane dicantur, Atque ita ut vel ante vel faltem paulo poft C fobs ortum compleantur, nifi aliud epifeopis pro locorum qualitate videatur ; reli3u* vero hor* congruis temporibus pro ierum, ac fetiorum qualitate juxra S. R eccleli* ritum , non raptim, veicurlim, aut properanter, fed ea qua decet maturitate, ac pietate ab omnibus quotidie perfolvanrur.

Meminerint autem cie* omnes , prefertiro vero qui in facris «nftituti funt, ad divinum officium quotidie recitandum ex precepto f? teneri fub poenis in pofteriori La- D teiancnfi concilio contentis.

CAP. L

Dr *<bflribntio»ibnr* .

Quotidian* diftributiones , quacunque collutione, remitlione^rctenrione, vel paAocelfante ex prefati concilii Tridentini decreto fideliter , ac realiter pro cujuscunque fervitii *titione* conferantur, illis dumtaxat, qui vere divinis intetfuerint ·, iis tantummodo exceptis, quos vei corporis xgritudo, vel ecclefi* utilitas, vel alia qu*piam caufa excufet , ex factorum canonum difpofitione, E fub fufpenfionis , & arbitrii pocoa l

CÀP. IL

Animadvertant nihilominus epifcopi, eos tantummodo agrotos, & non alios autem ad diftributionum participationem admitteni dos elfe, qui dum vere, & effeAive relident in morbum aliquem inciderunt, quo vel aetinentur in IcAo, vei eo impediti domo non egrediuntur, idque de medicorum peritorum confilio ,' qu* quidem exemptio eo ufque durate intelligarur , donec infirmus ira convaluerit, ut ad libitum domo eorundem medicorum peritcium, etiam furatorum ([redacted]ordinatio videbitur) judicio egredi, *& cum* aliis una etie poflit. Non obiiantibus conftitutionibus capitularibus, At confuetudinibus quibufeunque , quas uti dispolitioni juris contrarias quoad infirmos, & convalescentes attinet, pratentis decreti auctoritate irritamus, ac pro irritis haberi mandamus

Anno Crfxrair H69.

CAP. HI.

Curent prxterea epifcopi, dk alii locorum ordinarii, ut tertia pars fruAuum prebendarum, dignitatum , dk canonicatuum quotumcumquc ex facri concilii Tridentini decreto in didributiones convertatur, in ec*cletiis* ubi null* vel ita tenues exiflanr, ut eccleli* fervitium negligatur, fi capitularis mcnfa , vel per fimplicium beneficiorum.. unionem , vel aliam quampiam rationem augeri non poflit· Qui quidem fruAus, fic ut pr*fcrtur dctraâi ordinarii cujusque arbitrio diftribuantur, dk applicentur cjufdcm decreti auâoritate.

C A.P. IV.

Pariter animadvertant epifcopi, ne dignitates , vel canonicatus quofeunque obtinentes, qui facri s initiati *non funt,* ad diftributiones . vel etiam ad vocem in capitulo , contra ejusdem concilii dccrcrum , ullatenus admittantur, prcpofitls ex arbitrio poenis, prxter td quod prsfentis decreti au> Aoritate inobedientes quoscunquc percipiendarum diftributionum facultate privamus, & epifcopi arbitrio in pios ufus eas erogandas relinquimus-

CAP- V.

Quiconque vero in quotidianis diftributtonlbus conferendis, vel applicandiv» prout cuiusque fervitii ratio poilulat, perlpcxcrinr fraudem aliquam vei dolum in divini cultus committi, ncc ordinario, aut ejus vicario , cum primum potuerint, indicaverint , tandiu tufpenli maneant, donec ipfiu' ordinarii arbitratu fatisfcccrint.

c 'a p. v i.

Provideant autero epifcopi, atque alii locorum ordinatii per diligentem capitularium reddituum inquifitionem, Λ excufllonemM ut eadem fit lucri, & damni ratio, ne plus canonici, atque alii in ecclefia fervientes refidendo lucrentur, quam qui divinis non interfunt, amittant, habita fi it* expediri videbitur, competenti diftinâionc inter fetialium, & fcftornm dierum fervitium pro ecclefi* cujufque dignitate, & qualitate

CAP.

Ammo CxataTi

CAP. VII.

Si qua dignitas perfonatus, vel prebends etiamfi juris patronatus exiiiat in carhcdrali, vel coUcgiata ecclefia reperiatur, qua nullum habeat iu ecclefia ferviendi onus, certumque munus, huic illud onus ab ordinario pro divini cultus augumento quam primum adjungatur, quod ei rationabile pro reddituum quantitate videatur. Tertia vero pars fruAuum,& proventuum diAarum dignitatum, vel prabendatum, vel illius pretium juxta communem extimationem in difttibutiones affignentur, Suibus dignitates hujusmodi, vel pr»benas obtinentes, non refidendo, juxta ordinarii ipfius prxfcriptum cateant, vel refidendo potiantur. Abfentium vero portiones, vei ecclefi* fabric*, vel facrifti», vel aliorum ia ecclefia defervientlum commoditati, pro ordinarii cujusque prudentia attribuantur.

CAP. VIII.

Idem quoque decernimus de beneficiis fimplicibus quibuscunque, quibus ex eosum inftitutione, vel *confuetudine, vel nulla* vel non proportionabilis obligatio eft injuoAa; hujusmodi namque beneficia, vel feminariis, vel parochialibus tenuioribus, vei alias quomodolibet ex facti Tridentini concilii decretis uniri, vei eis aliquod onus ordinariis bene vifum injungi pratentis decreti auAoritate mandamus» contrariis non obftantibus quibuscunque.

CAP. IX.

Dignitatibus autem, & petfonatibus, qux licet de diib.butionibus quotidianis in ecclefia participent, certum tamen officium in eccleiia habere non dignofcuntur, nec ex inveterata confuetudine, nec ecclefi» *conftitutionibus*, nec ex primxva eartrm inftitutione; epifeopus unusquisque-adhibiti, duobus de capitulo, quorum alter ab ipfo epifeopo, alter vero a capitulo eligatur, vel priltina eisdem (li innotefeant), munia reftituat, vel illis ea potiffimum affignec, qu» juri, *ik* rationi ad aliarum quoque proximiorum ecclefiarum, bene indituraram exemplum coqgruere videbuntur, non obftantibus contrariis quibuscumque, ne nudo nomine tantum in eccictia dignitates inveniantur; falva femper anterioribus dignitatibus honoris, gradus, At officii prorogativa, quibus potiores partes omnino refetvari volumus, & mandamus, quocunque nomine cenfeantur.

CAP. f.

Dtfutility.

Ut reAa punAandi ratio in unaquaque cathedral· ecclefia, vei coilegiara iniegni,perpett>o fervetur, punAatore, pro cujufque ecclelii» confuetudine ve) inftifuto Angulo quoque anno eligantur, qui relidentes, vel abfentes quofeunque quotidie diligenter adnotent, nullo perfon* diferimine habito. His autem curent epifeopi, atque alii locorum ordinarii in officii initio juramentum deferri de bene, ac letaliter punAando. Quod fi capitulum, vel in punAatore eligendo negligent, vel alia* in hoc genere male fe gerere videatur, Epifeopuseligat quem magis ad hoc idoneum perfpexerit: quicunque is fit,qui minus reAe „quam deceat,In officio vertetur, ab epifeopo ex arbitrio punietur; qui quidem maxime peifpicere debebit, ut munus hujusmodi diligentiffime adminiftretur, cum ex hoc ipfo pendeat reAa, ac perfeAa ferviendi ratio, pratfertim ubi quotidian» difttibutiones funt uberiores.

CAP. II.

Illud autem in primis obfervcnr, qui huic muneri pro tempore prxerunt, ut non in finecujuscunque diei, fed in horas lingulas, nec alibi, quam in choro, nec aliter, quam prefente faltem digniore in eccleiia publice, ac palam punAationes annotentur; ftudeantque potiffimum punAatiormm librum fideliter confervari, ne ab aliquo violari poflit; quem quidem librum >n promptu femper habeant, ut unicuique pro eo, quod fua intereft,patere, atque exhiberi polfit; cui quidem decreto ne fraus aliqua fiat,ordinarii ipfi pro fuarum ecclefiarum fervitio, ac relidentium indemnitate pro viribus diligenter curabunt.

CAP. L

De cbare.

Clerici omnes, qui in cathedralibns, vel collegiatis ecclefiis refidere quoquomodo tenentur, cujuscunque qualitatis, & gradua fine, opportunis horis ad divina, e facrario egredientes, veltibus fuo ordini congruentibus poli preces ad Deum in ecclefi» ingreflu fuppliciter cmiffas, decenter induti, ac prxfeitim fuperpeliicco, chorum ad pfallendum inftitutum humiliter ingrediantur, ubi omni qua decet mentis devotione, & vocum concordia, Deo jugiter pfallant, eodem tempore quoad ejus fieri poteft affideant, aflurgant, capita detegant, vel cooperiant, aut genufleAant, ut rei occatio dederit, ut uniformitas in omnibus *fervetur*.

CAP. II

Caveant autem in primis clerici, donec in choro divinorum caufa commorantur, ne aliud, <|uam quod res ipfa poftular, agant, fed in rem divinam omni animi Audio incumbant, a proprii, cancellis non difccdant, nifi id divinorum ratio requirat; Evagation·, tum mentis, tum corporis, collocutiones, rifus, clamore, atque alia hujufiDodi a divinis aliena devitent, <n legendi, literis nullo modo fe occupent, in manibus flores, vel alia id genus nullatenus habeant, catulos fecum ne ducant, modefiiamque At gravitatem in omnibus pr»feferaot, Invicem fibi ipfi, honorem deferente, divini, laudibus animo ad Deum ptopcnlo diligenter intendant: qui vero in ptx-

Akno .hkisti

prxmiflis offenderint, prxter id quod. ad prxfeâi arbitrium pro abfentibus pun&a. A buntur, alias quoque poenas ordinarii judicio perferent.

C A P. III.

Curent autem quantum fieri poteft epifcopi,atque alii ordinarii omnes, ne laici, cujufcunique generis, & qualitatis lint, dum divina celebrantur officia contra facrorum canonum inítituta in choroconfidea.it, aut commorentur abique fpeciaii ipforum ordinariorum licentia fub pecuniariis poenis, ac cenfuris in fubfidium eorummet arbitrib flatuendis, & infligendis.

De cbori freefefto.

Expedit autem quam maxime, ur omnia ad Dei cultum pertinentia in ecclefia opportune peragantur, ut aliquis chori regimini prxnt; quod (icubi ex ecclefi* init;-tuto, vel confuctudine alius non adiit, eum qui major in ecclefia tir, *vel ex* canonicis antiquior, quive denique dignior pro tempore in ecclefia relidet, ut unicuique fua dgnitas,& prxrogativa fervetur, id mutius exercere oportere decernimus ,ad quem ponffimum fpcâabit, ur quacunque ad rem divinam pertinent fuo ordine finguli quique ••■ccleiix miniltri diligenter efficiant, omnia C que lolcnmi ritu, horifque congruis pio temporum qualitate peragantur: is négligentes, atque inobedientes arguet, & annotabit, ac fi tuciit opus fuperioribus indicabit, abfentes notari, leu pun^ari faciet, difccdeiytibns a choro, non nifi divin* rei, vpl ncceftitatis gratia vernam dabit, ac dcn.quc fuperiores partes in ecclefia fupplrbit. quo omnia reffe, & ex ordme fiant. Huic autem in his, qu* ad ejus officium pertinent, quicunque obedire recufaverint, vel neglexerint, pro modo culpx graviter ab ordinariisfiplis puniantur, quemadmodum &- ipfe, fi in fuo officio deliquerit, fuperitiris arbitrio erit puniendus. D

CAP. I.

De cbori magiflro.

Chori quoque magifter, ubi *ex ecclefix* in. ûituto, vcl confuctudine non adiit, ab ordinariis in eorum cathedralibus, vel collegiatis ecclefiis deputetur, quo commodius id lien pofle videbitur. Is autem potiflimum curabit, ut ea qua decer reverentia, ac devotione divin* laudes in ecclefia telle perfolvantur, arque ita officia pro dietum qualitate de more ordinentur, ut nec craur, *nec* hefitatio aliqua inter divina celebranda, aut fcandalum oriatur, fub poena ordinarii cujulque arbitrio ftatucnda.Sit autem in ordinariorum poreflate, pro ecclefix qualitate, vel magiftri hujufmodi, choro prefigere, vel unum, atque eundem, At chori prrfcdum, & magiftrum in utroque munere (latuere, propt magis videbitur expedire.

CAP. II.

Anho Christ, 1569.

Si quit prxterea inter orandum,& pfallenduni error acciderit, proprerea quod aliquid fuerit, vel cmiftutn, vel invetfum, vel alio ordine, quam decet explicatum» is ab eodem chori prxfcflo, vel fiipplendo, vel repetendo corrigatur; ea tamen ratione Temper adhibita, ut h error parvi lit momenti ,divinorum progreflùs ex eo minime impediatur, no populus de eo, quod forte ignorat inftiuatur, atque ita, quod abiit, offendatur.

De ceremoniarum ma&tflro.

B Ut omnia folemnibus prxfettitn diebus in c.ithcdralibus ecclefiis, collegiatifque infignlbu*, quo decet fplendore peragantur, ubi ex ecclefi* more ceremoniarum magifler nen adeft, ab epifeopo id decernatur, qui magis at exremonias aptus, Sc accommodatus, aceiidem itiflrudus elle videatur, cui quidem magillto in iis, qux fui funt tnunciis.qu* prope funt innumerabilia ab omnibus quacunque prxrogativa non obllante parcatur, nec audeat aliquis ab illius ordinationibus abfcederc, aur «-nus ceremoniarum gratia ab eodem 'Ili injunftutn ullatenus recufarc fub lufpenlionis, & arbitrii poena.

CAP. I.

De facrifl»·

Sacrorum culrus, qui vulgo facrifta appellatur, in primis diligentiflime curet, ne quid in ecclelia iit incultum, aut fordibus obfolefeat, fed otnnlt religiofo quodam^ cultu, ac fplendoie niteant, prxfcrtimquc mappae, corporalia, pallia, atque aliaquxcunque ad altaris ufum, vel ornatum, accommodata omni puritate, ac mundicia teneantur, cavcatque ne indecorum aliquid, & loci fanâitate indignum rn ecclelia apparear,

C A P. 11.

Studeant prxterea facrifl*, ne quid p-ofani in f.criftia, vel ei conjunifo loco a^ clericis, vel laicis agatur, quibus quidtm laicis excepta neceflitatis caufa, illuc ingredi prohibeant, neque ullo paifto patiantur de inanibus rebus ibidem fermones haberi; ablinrqne omnino ab eo loco altercat·· nes, E incompoiiti corporis motus, iurgia, iilu-, fcurrilia. verbi, arque aha hujul'modi, T e a chriftiana caritate, & clericali gravita, te vehementer abhorrent.

CAP. III.

Non prxtermittant inTuper Tacrifl* ex vetuilo *fanâ** matris ecclefi* inflituto, an gelic* lalutationi» figuo, campauc (biiitu, ter in die fidelium n.entes ad beMim Mariam Temper virginem (alurandam excitare ante diem VI- in meridie ac vefpei I, h-delcfqueut id rcligiofe faciant epifeopi I atque

Amno CunuTt 1569, que alii locorum ordinarii per parochos f-A Pe monct* ac hortari Audeant.

CAP: I.

Dene/ijlro «tufae.

In unaquaque cathedrali ecclelia, vel collegiata inligni, mofic* magifler habeatur ·, qui pteter ecclefiafticum cantum, ubi illius curam , alius quispiam non gerat, dfc commode fieri poterit,cieticos muficem edoceat, ac feftis diebus jocunda modulatione, atque unanimi vocumconcentu Deum, collaudent, ac venerentur. Ii autem animadvertat quammaxime, uti mufic* concentus fit ejufmodi, ut populus ad devotionem accendatur, non ad lafcivlam provocetur; nec profanum quid vel fcculare carmen mulieis concentibus, organis five vocibus agatur, alio modo mifcoatnr.

CAP. II.

Curent ptxterea epifeopi, ut divina verba ita clare & explicite muticis vocibus reddantur, ut ab omnibus intelligi poilint, ne ea, qu* ex antiphonario , vel graduai! recitantur sCantu nili plano, quem vocant, reprefententur juxta canonicas, fanAiones, quod fi confonantias eliquas cantores adjungere voluerint, dummodo eccleliartici C cantus naturam, & qualitatem non invertant , id illis facere concedatur.

CAP. III.

Cantores in ecclefia ubi fieri poteft clerici dumtaxat habeantur , quod li laici ex neceffitatead hoc urunus fint aflumendi, clericali habitu , quoad ejus fieri *poteft* « fertis prefertim diebus utantur : curent autem epifeopi, ne ad canendum in ecclefia Dei fiagitiofi homines admittantur, fed ii tantum, quos noverint bonis motibus prédites, & a ebriftiana religione non alienos.

CAP. I.

De freceffionibut.

Confraternitate» , fchol*, atque ali* focietates hujufmodi, quovis nomine r.uncupentur, etiam non vocat*, ad ordinarias fupplicationes, fi ex confuerudine ad eas accedere confueverint, convenire teneantur. Ad alias vero quafcunque , quoties ab ordinario fuerint confratres advocati ; nec per interpolium petfonam , fed per felpfum legitimo impediruento ceflante fuum munus unufquifque exequatur : mobedientes autem per ordinarios poenis fibi bene vilis afficiantur, opportunisque j^qjs remediis obedire cogantur, quacunque confnetudine non obflante. Qui vero confiatre' ad proceffiunes etiam ordinatius exire minime confueverint, ad eas qoicunque lmt accedere ita demum teneantur , fi Jb ordinariis vocali fierint .

CAP. II.

Anno *09·

Procedentes autem mmnifi bini, nec incompotiti, aut elati, fed omni qua decet *cordis* humilitare , ac mentis devotione progrediantur, ut cunAos excitent, ad venerationem ; hymnos , pfalmos, litanias , arque alia hujufmodi prout res ipf* pullulant, pie ac devote enuncient, vel li ea ignorent , faltem taciti fecum preces ad Deum effundant.

CAP. III.

Epifeopi atque alii, ordinarii per parnchos, vel conclonatorcs populos frpe moneri faciant, quid hujufmodi procefliunes fibi vciuit , & qua de csufa fuerint inftitutat, & quod pretcrca non variarum return infpeAione, nec contabulationibus) fed olationibus, *St* divinis meditationibus procedentes quicunque intendere debeant, ne inanis Quodammodo aâio reprefentari videatur .

CAP. IV.

Moneant prcterca ordinarii ipfi fiepe , ac moneri faciant conftatres hujufmodi, ut diebus feftivis congregentur in eorum oratoriis, five tcholis , ubi preces Deo porrigant, vel aliquam fpitituatem ieAionem ordinariorum epifeoporum judicio illis utilem audiant, qua ad bçne , cht illianeque vivendum edoceantur ; eaque potirtiinum ratione focieiates huiulmotli fuilfe mllitutas intelligant, ut ad religionem ac Dei cultum quotidie.^ magis accendantur, atque ut ea qu* ad animarum falutem pertinent, facilius c*equantur .

CAP. V.

Moneantur prseterea quicunque in fbcietatibus , (eu contratsnitatibus hujuùnodi Dfunc adferipti , ut anmvcrlaria cx pia aliquorum dtfpolitione citdctu injunAa, ea qua decet pietate, & caritate fieri curent, fuperflua autem omnino vitantes, ac paupe res in eorum necclfiratibus fublcvanus , uti boni difpenfacores proeorum munere facere debeant, & debent .,

CAP.

Provideant quoque epifeopi ne quo tempore (upplicarioncs fiunt per vicos , dc plateas, artiones cujusvis generis ablque eorum expielia licentia rep·* lententur , plutimumque animadveirant , ne tabulas, aur E etiam (acus hiilorias, 'larvas ; arque aiia hujuimodi agi patiantur, ex quibu·· t del um mentes ad inania abilrahuntur, & lzpe etiam cum maximo fidelium lcandalo. riius excitantur ; necncn imagines, dc ligna lafciviam prarferentia cflcirl, *tk* -populo produci prohibeant ,ob lacrx rei reverentiam , ac pudoris, & benefiatis gratiam.

4,

CAP-

r

Austo CitRttrt ÎJÔÿ.

CAP. VII.

Prohibeant infuper epifeopi, ne difciplinatorum federates quocunque nomine cenfcantur,etiamli hofpitalium curam gerant, comeffationibus , de compotationibu» ail* quo unquam tempore vacenr, eifdem frpe iniinuantcs regnum Dei non elle potum, & cieam, paoperibulquc quod ipli inaniter ab* (utnunt effe erogandum, fublata omnino eifdem in eorum icholit, At oratoriis , ac ctiatn domibus cis cohzrcntibus edendi, Ar bibendi facultate, quacunque confuetudine etiam immemorabilium non obfl.inte.

cap' i.

De exeqarrr , A* *fefaltam.*

Non liceat parochis, At aliis clericis quibuscunque jus fepultnr* habentibus ordinario jurisdiAioni fubjeAis aliquid petere vel erigere, vel et eo quod defunAus aliquis in communi eccleiia: fu» fepulchro, vel no. viter per heredes defunAi conftruAo tumuletur ; quod fi fepulcrum ab iplius ccclelix rcAorc conftruAum fuerit, forte ne cc* cleft* deformetur afpeAus,quotidie eam effodiendo, idquc defunAi hxrcdet ipiorumproprium elle velint, eo cafu ratione imiienfarum in eo faAarum aliquid in ecclcfiae C abricr ufu convertendum licite, pra:tcrtim fponte datum accipi poterit, alioquin ju rit, At arbitrii poenis inobedientes omnino fubjaceant.

CAP. II.

Cerei, acjpminaria cum defunAoad ecclefiam allata , li haeredum impenfa comparata eo nomine fuerint,. vel alterius exequiat procurantiseccleli* integrecmaneanr, falva tamen parocho fu« quurrz juftitia , nihilque hxredibus de cereis reftituere cogatur, quacunque confuetudine non obllante· Hortamur autem parochos quofeunque , ut eildem heredibus alia quacunque cum detundo allata repetentibus rellituant , ubi vero pars aliqua cereorum ejufmodi, vel luminarium alicui pio luco ex inveterata con'fuctqdme iribui Colet, non improbamus, dummodo in profanos ufus minime convertatur .

Dr *faacralibar.*

Cum ftatuta circa funeralia, quz funebrem pompam non refpiciunt, fed ad animarum defunAorum levamen pertineant .contra libertatem ecclelic procul dubio efle-. cenfcaotur , ut eorum conditores , quantum | in nobis cil, excommunicationem, qua iptj faAo a)ute illaqueantur, evitent ,decernimus , in coque maginrarus, Atuniverlitates monemus, *St* obretiamur in Domino, ur a flaturis ejufdem impoilerum,condendis, omnino abiiineant,. atque h*c omnia fecundum regulas facrorum *canonum* moderentur .ftatuta vero quacunque ejufmodi hac· tenus edita, vclutiecclcfuljicar libcrthtiadrerfantia omnino *reforment, A refiaAcM,* A neque vim habere» aut aliquem ligare im tclligantur, alioquin cx<.ommun»catk>ni ipri tandiu fubjacere (e latelligaut,donec (atiffecetlnc.

Ammo Caatati

CAP. 1.

De *Htifitihhii, + ahii fiir latit.*

Curent ordinarii quiconque , ut locv. pia omnia; vel fummi pontifieit auAotitate, vel ordinarii, aut alteriua culufcunqtt« ad id auAoriratcm habentia inftitura approbata , & confirmata fuit immunitatibut gaudeant , nec aliquo paAo violentarl permit. B tant.

CAP. II.

Illud vero diligenter profplciant epifeopi , ad hofpitaiium ac piorum locorum quoruncumque regimen eligantur pie ac rcligiofte vite Ac convertarionis homines, quos fit verifimile pauperum Chrifti patrimonium reAe adminlftraturos, maxime attendentes , ut in deftinatos ufus , redditus , dk proventus omnes fine fraude convertantur.

CAP. III.

Quivero, vel rre alieno funt opprefli, vel alicujus pii loci debitores, non affirmantur ad hujusmodi regimen , abfquc lpeciali ordinarii licentia , neve aliqui ad piorum locorum adminiftiationem quovis modo deputati , quicunque tandem hr lint, antea admrniftrenr, quam ab ipfo ordinario approbati fuerint, fub ejus arbitrii poena.

CAP. IV.

frit quoque epifeoporum cura , ut a quibuscunque hospitalia , feu alia 'quvvis pia loca in titulum, commendam , vel admrniftrationem obtinentibus, tametfi alicui ecDclcliz, vel monafterio lint annexa , obligationes, At errera _omnia a futtdatorbus, vel alias quomodocunque ex ptimx-va eorum inftitutionc eisdem impofica , vel etiam cx confuetudine inrroduAa integre fupportentur, ac rcftituanrur. Ho'pitalitasquc in primis ad quam tenentur, line diminution»· aliqua exerceatur . juxta Tridcntim concilii decretum. Quod fi debita hospitalitas, aut obligatio illis annexa compleri *nequeat* , vel non conftet, qurnam obligatio cuique pio loco incunbat, in alium pium ufumex ejusdem concilii auAoritate, ordinarii arblttio fruAus, ac redditus quicunque Jocorum hujusmodi convertantur.

CAP. V.

In peregrinorum, atque etiam infirmorum domibus, mulieres a viris honcftatis gratia feparentur , fi qui autem concubinas fubemeatito uxoris, vel alio titulo circumducentes, reAoribus ijfhorantibjjs,in hujusmodi hofpitia receperint, cum id vereconftiterit , non folum feparentur, fed jullis poenis prius atfcAi, liat.m ejiciantur.

CAP-

*"..
>.'<η

CAP. VI.

Kr.i m,îmw quoqae diligentia adhibeatur »n pvKtto, m. twclli* perquirendi*, an.vere •w*gri«HUM liburi fiat, vel potiux dob al. JrAi ·*** c<>rM'<j*IreMur « eoriiiuqu· impudl-eiti· defervmm, Mod is ita «fie perfpe-Awa, ft cogoirtMn fuerir, t>ro **odo culpa ubtrdlmti* aKciuntar, vcl alia* adolafccts-citt· honetatl cMfutewr.

CAP. VII.

PrrAigiatort*, circulator·* herbularii /MuJaio K4»itu inccdcMct, divinatote*, feu oMiftAorec, omni* generi», blaspheni lui»·re* attubum lutMilântci, A id geou*, alii « fine ordinarii licentia non recipiantur» nec ultra r<>ftem unara inibi petnoflent, idquo ut necetfîtati, fi aua vetuetit confutatur, ubi ab ordinatio licentia contnodo haberi non potiet.

CAP. Vni.

Admoneantur hofpitalarii, atque alii hujusmodi religiofarum domuum minifin, ne quid ab hofpuibus mercedi» nomine, feu alias, vel exigant, vel etiam fponte obia. tum acclpianr, ut eo* in hofpitio ultra id quod decet permanere patiantur: putcrea, ct nullo ludi generi prohibito peregrino*, vel alius confluentes uti permittant, quini, mo ludentes expellant, aut o.dinariis deferant, nec patiantur eosdem aliqua illicita ibidem commiitiic, vel prohibita aliqua inferre fub privationis officii poena, atque aliis ab ordinario ex arbitrio imponendis.

CAP. IX.

Infirmis vero male fe habentibus, qufi-cunque ad animi, Ac corpori* falutem pertinentia fubminiftrentur, <;ec infirmi priusquam vires receperint, At bene convaluerint ab hofpitio dimittantur. Qui "eroD peccata confiteri facramque rommunionem recipere reculant, cum tamed kl medici judicio facere poflint, omnino expellantur.

CAP. X.

Orfanl, At expofiti omnes, poftquam ad ctatem legitimam petveneiint boni* tuoribus chriilianaque pricipue dodrina imbuantur, ac pro cujuscunque ingenio alicui artificio, cui aptiores videbuntur dent operam, idqueut agaiui epifeopi* coidi lit, St curi.

CAP. XI.

Illud autem magna cum diligenti· attendent epifeopi, atque etiam uuiverfi piorum focorum reÂote', ut quoad eju* fieri potell, de vira & moribus ad religiofa* domo* confluentium inquiratur, prilertimque an in pafcha communicaverint, & quos confiterit non chriftiane vivere, c luis dioe'cclibus eliminent, atque alia* ex arbitrio pui-iatv.

A

CAP. XII.

Cstttrt
ljAp

Monte* pietati*, confraterititare*, five fcholx, atque aiia pia Joca queeunque ab ordinarii* ex facri Trid. Cone, decreto, vi. filentur, ptovideantque, ut ab eorum admlniftratoribu* tingulo quoque anno ra. tiooe* reddantur juxta formam decreti, concilii ejusdem. Male autem adminifitances, feu hujufmodi Jocorum bona ufurpantes, vel diffipante*feverepuniantur, laudabile* confuctudinea, approbentur, abufus extirpentur, atque alia omnia id genu* fiant juxta factorum canonum, ac prrfati concilii de. cretorum formam, pauperesque, debile* pupilli, & vidur, aliique miferabiles per Conar plurimum in Domino commendati habeantur

CAP. I.

Dt tttlefitrum, et/jae ahorant fivrvm

Pia, ac religiofa loca omnia ex facrotum canonum ac Trid. Cone· difpontione reparentur, inilaurentur, farta teAaque conferventur pro reddituum eorundem qualiJtate; quod fi frbtk* momine, ve) nibii penitus pollideatur, vel quod poliidetut non fit fatis, non folum laid ejus loci Bt fubditi jure pjrodiiali, fed etiam propinqui, aliquid contribuere ab ordinariis, fi fieii poteii inducantur; quod h nullo paAo reparari, aut inftaurari poterunt bona, & obventiones quicumque illius loci, vel ecclclic de qua agetur, cui magis videbitur expedite t-ccleliK vet p'O loco adiician. tur, juxta ejufdem cuncibi decretum, & onere adjeéiu, quod rationabile, dt ipli pio loco translato j>ropor<ionabile videatur.

CAP. H-

In quibuscunque cappellis, vel altaribus, qu* in cccieiiis dotata repet.untur, provideant epifeopi, atque alii locorum,ordinarii, ut onera ex fundatione, dolatione, vel primiva aliqua inliitutione cildem inpmda, perfolvantui, idque per fruAuuni fequcllrationem, atque alia juris remedia opportuna. C^ppcllg vero, live altar.a, qu* abfque aha dote funt creda, ordinarii ipfi a fundatoribus dotari curent; quod Eli facere recufvnt, vel demoliantur, vel ll ex eo ccclcliz afpcdus deformetur, exornati, dr ct, tifervati curent, vel alteri a(lignent, qui eadem ornata, St inftruâa confervent, propofitis ex arbiino poenis.

CAP. III.

Studeant quoque epifeopi, ut locorum piotun quotuincumque bona vel duti* numine

Anno C* at,ті Ijdÿ.

mine, vel legati caufa quovis debita quam primum recuperemur; moneantque eos, ad quos pertinet, ut id (cientes ca qua dccer diligentia, &. celeritate recuperare curent, ne & ipfi ufurpationibus aflemientes excommunicationis laqueo innodentur, quo uftirpatores ipfi,ex ejusdem concilii decreto illaqueantur; quod quidem decretum (quod incipit. Si quem clericorum) ûrpius inanito vulgari (ermone ad populorum memoriam per parochos, & concionatores revocari curabunt.

CAP. IV.

Infuper (latuimus, ac difttiAe mandamus, ut omnes, A linguli qu.srumcumque eccle- B liaruro redores, hofpitaliumque, dt aliorum quorumlibet locorum piorum admin!· Aratores intia tex menfes ab· hujus fynodi publicatione numerandos omnium, de linfJuloruTt bonorum mobilium , dt immobiiura, jurium, dt aAionum ad ecclefias vel pia loca , qux regunt, vel obtinent, quovis modo pertinentium, cum fuis qualitatibus, menfuris, fundorum voc-bulis, dt lateribus coram honeftis, *St fide* dignis perfonis, authenticum inventarium conficiant, ■c in duo {Mtb.lica inftrumenta redigant, quorum alterum apud ipfam cccleliam, vel pium locum, alterum vero inepifcopali archivio ad perpetuam rei memoriam confer- C ▼andum reponetur. Qui vero negligent, vel minu* fidelis, in hoc exequendo *fe* fe pr*. Aitcrit, graviter ab epifeopo per fioAonm privationem atque aliis ad ordinarii arbitrium poenis , accenfurts eo ipfo plcAatur.

CAP. V.

Nemo prxterea ecclefiarum hoipitalium . atque aliorum piorum locorum, quorumcunque, vel emptionis, vel permutationis, ant alterius cuiusvis alienarionis riiulo bosu, ac jura quzeunque in fe transfère profornat, nifi prius obtenta ab apollolica fedo licentia, fcntentiaque, dt reAc cum di- D ligenti cautx cognitione inde fubfecuta, quod in evidentem ecclctis , vel pii loci ntiliratem contraAus hujusmodi cedat ; alioquin inilrumenta, & paAa quacunque., aliter celebrata, etiam refervàto S- (edis apoltoiic* beneplacito nullius fini roboris, ve| momenti , liceatque ecclefiarum ipfarum reAoribus, & piorum locorum adminifiratoribus hujufmodi conditione ,ac tefervatione, eo ulque non purificatis, dummodo a die celebrati contraAus tantum tempotis elapfum fuerit, quod vcnfimiiitcr purificari potuerint, a paAo etiam jurato difcedere, cotenta tamen prius ab ordinario abfolutionc, *St* dedaratoria per eundenu E ordinarium quanto fieri poterit magis fummarie, fubfecuta, quam primum ei brevi manu confixerit huic decreto elfe locuim. quacunque appellatione non obfiante, dt ad bona nullité; alienata redire, nec non fruAusf quos fuos facere non potuerunt, nec poliunt) interea perceptos lure medio ab occup.toribu, recuperare <n ipfius ecclcfi* vel loci pii ufum convertendos.

Notarii vero, qui de cetero cnntraAus huiufmodi ante fententiam recipient excommunicationi ramdiu fubjaceam , quamdiu ordinarii arbitrio fatiafecerint, facultato nihilominus emptori pretium nondum confumptum recuperandi minime ablata › quinimo (i ecclefia ex eo locupletior fuerit reddita , reAor ex illius bonis, (i frjiAus notu fufficcrent, illud redituere cogi poflit, alioquin emptoris detrimento pretii confumptio cedat, A alias prout cavetur in facris canonibus .

CAP. VI·

Notarii quicunque de te/lamentis, arqua aliis piisdifpofitionibusquibuscunque rogati, in quibus aliquid quomodocunque ecclefiis, hofpitalibus, atque aliis hujufmodi piis locis, velcaulis ha Aenus leliAum fuerit, vel de cetero relinqui contigerit, pro fu* ac aliorum confcienti* exoneratione, reliAa dt difpoliriones holufmodi iis , ad quos pertinent deferre teneantur omnino, & reliAa quidem jam faAa infra menfem a die publicationis pr*fenciuni computandum , de cetero vero 'facienda infra menfem a die quo ipfa difpofitio fuum cffeAum fortiri , ac irrevocabiliter ligare incipiet connumerandum fub excommunicationis, ac dupli poena quanti id fierit ? cavero de re, notatibs ac Tabelliones quofeunque epifeopi f*pe moneant, ac moneri faciant,

CAP.

De *jurr fetrtnatuf.*

Provideant epifeopi, vel per edlAutn, vel alias quomodocunque, ut beneficia^ omnia , qu* de laicorum patronatus pre cife prstenduntur , fideliter recognoícantur, an juxta formam decreti concilii Tridentini , vere libr ejusmodi ; nec ullo paAo permittant tub falfo juris patronatus prrtextu liberum beneficium ab aliquo fub· jici, *St in fervitutem redigi, fed* quam primum, vel faltem vacationis eorum tempore omnem curam adhibeant, ut ea dc re certiores fiant, nec ante prxfentarioncs, dt nominationes admittant, qua vere confiet, juxta decreti formam beneficium jutis patronatus elfe;cum eque iniquuni fit , vel a laicis beneficio fervitutem imponi, vel eosdem fuis juribus fraudari.

CAP. II.

EpTcopi f*pe patronos moneti curent, ne fe fe ullatenus in beneficiorum juris patronatus adminifirationem , nifi in cafibus a jure permiffis audeanr intromittere , aut fui patronatus jura contra canonicas faciAiones in alium transferre; quod fi fecus fecerint a fuo jure cadant, *St* excommunicationis vinculo pro modo culp* fubjiciantur.

A»mo CliaiSTi »i<59·

OAP.

Avko Cnxisit «09·

C A P. 111. -*

A

Recognofcant iidem ordinarii ex ejufdem concilii decreto unione* de beneficii, oulbufcunque'ecclefiis juris patronatui facias a quadraginta annis citra, quamvis effcAum fint forth* , & quas fubreptitic impetratas fuifle repererint, irritas declarent, atquo aliis beneficia unita conferant ; idemque de Unionibus quibuscunque › vel qu* de extero obtinebunt « vel nondum plene fuutru. confccutc fint effeftum cx cjufdcm concilii decreto agant.

De immanitate , & foteftate etdefiafitta ·

Ut ecclefiaftica immunitas, ac poteftas magis, & magis illibata confervetur, & liberius per ecclefi* Dei nvniltros exerceatur, ad llei gloriam, caiholicxque excietic majeftatem tog-nnus› 4 obkcramu* in Dotnino illuftriflimus principes & frculares poteftates omnes, ut in tuenda libertate , ac immunitate ecclefiaftica, fpiritualifquo jurifdi&ioitis exercitio juxta Tiidentini concilii decreta epifeopis, ac eorum mmiltris, ordinariisque qmbulcunque , atque univetfo clero Em per favere, ac ptefto elfe velint, nullo paAo ferentes magiftratus , *Sl* officiales fuos c'fdem ullatenus *adverfarl,* fit ab els, vcl aliis quibufeunque moleftiatn ali C quam ecclefiafticis perfonis inferri, vel eorum jura ,& immunitates perturbari contra factorum canonum formam, Trldcn'iniquc concilii decretum, *Si iliuftriflimi* D. N. *Bullam* , qu* dictur in cr›ena Domini noviflitne editatn, idque religioforum principum exemplo , cxtcios «itines interioris ordini* magiitratus & poteftates faduros ctTe non xmoigimus.

De fchdit , ttr· megij/rit.

Epifeopi, & ordinarii omnes cxaAiffimam curam adhibeant pro incorrupta murum, ac vit* adoleicentium difeipima comparanda , D ut ludi lifcrarum magiltri, atque bonarum anium prof,· lines, *Se* ab iisad quos perimet, non folum doArina, led etiam bonis moribus , ac fide prxfeitim orthodoxa pt aditi 'eligantur. Caveant autem profitantes cjul/ modi in primis, ne libtos aliquo^ non tolu111 vetitos ex pofterioris indicis pr»fctlpto , fed vel obfeoena, vcl turpia continentes dilcipulis legant , vcl interpretentur , vcl a pueris legi permittant; deinde vero ftudeant potillimum, ut pueri eorum fidei comnrilfi in flexibili *tate, & ad malum fuapte natura propcnfa honeftis moribus imbuantur I Curent pr«terea , ut chrilhanam aliquam inftitutionem illis ab ordinariis iradrnjam, vel indicandam pueri ipli memori* mandent, eandemque feftis diebus propriis parochis recitent. Mcminerintque de eorum negligentia Deum ipfum ultorem habituros ; ea veto lit ordinariorum cura, ut antequam confiteri incipiant fidei profcllioncm juxta fel. rec. Pii IV. Bullam pie, ac religiofe faciant

C A P. I.

A1.xo Ch ai ;Tt ·'Aφ·

De Mwaltent I

Quod autem ad moniales attinet,& earum regimen, Audeant diligenter epifeopi, juxta lucri Tridentini concilii decreta apoftolicafque conititur'ones eas reformare, A; ad proprie regul* prxfcriptum, votorumque obfervantiam , atque ea on.nia , qu* ad illa pertinent , omnibus modis reducere, cum paternis admonitionibus, cum particulaiibus coniiirut ionibus pro locorum , dt perfonarum qualira te promulgandis. Vehementer autem pt* ceteri, intendant eplfco. B pi, atque alii locutum ordinarii , qu* pt*cipue eft eorum cura, ad ea qu* ci-ufut* integritatem tclpk iunt, ramque nullo modo violari, aut remitti permittant , non finiunt ab ipfis monialibus, fed nec ab aliis quibuscunque quovis pretextu, vcl caufa , ncCclittatis caiibus tantummodo exceptis, quos nihilominus *et ipti diEgcntiflm.c cognoverint, St* approbabunt : ab ipfis prelerea monialium monaltcriis quxeunque., earum caflirati, ac vit* fanAitati, religiomfque puritati adverfaii videbuntur, intus, & extra penitus amovebunt. Accedentes quoque ad carum monaftet›a, vel auditoria , pecuniariis poenis , ac ecclefiafticis cenfulis coerceant li ld abfique iuperiorun. permilfu , *vrl* licentia in feriptis obtinenda prcfumpfcrint ; atque alia qurcunqn? 114. tuent, innovabunt, vel reformabunt , ,ρ·.τ illis pro felici earum regimine magis cppor ·una videbuntur, (ludentes medis ‹›σιηιΰῖι‹· cas faluuritcr in v›ain domini dirigere.

C A P. II.

Illud quoque epifeopi curare non prefer· mittant quo ad ejus fieri porcrit, ne rdifieia aliqua eisdem prefertim monaftci.r pioxuna , vel ita prsemineant, ut facile videri intrinfecus pt flint, vel itaconiigua lint , ut coiloquentes audiri valeant. Nec non una c'um illuftrillimis , ac reiiglolillitni* principibu>, & locorum magnitatibus quibufeunque eorum libertati,& conierv itioni omnimode prcfpk'ent, quorum opem, *Se* auxilium confidimus nullo paAo pro eorum religione defututum .

CAP. III.

Curent prxrerea epifi-opi, excommunicationis lat* fententi* poena propoliu , ne quis vel capcllanus , vcl contillor monialium , live olitor , aut famulu. , live qu‹cvis alia pertona, cu.ulcutiqc giadus , «tatis, qualitatis exiftar, intia monadcria tpta quo· F cunque prxtextu, vcl caufa pern Act, quam quidem poenam pariter incurrat ex prxtatl frid- concilii decicto qu'cuique contra ejufdem concilii formam nionu.aiiu iptaiun·. monaltcria ingredi auius fuerit. N'‹m nc-ni preterea abtque eorum licentia dc fcripiis monialious cum iplis colloqui permutant !jmt aurem incudem licentia deKript* mobiales illae, cum quibus colloqui permitium fuerit. Cetera vero omnia, qu* vel ad ea-

Anno Chr ist s

•arum ingreflbm, vel proprietatem, vel pro- . feflioni* emiflionem, officia liumque creatio- ** nem pertinent, juxta sjufdem concilii reformationem epifeopi, ac ordinarii quicuaÏue, quam diligentiffime in eorum monaeriis obfervari curabunt.

CARL

Dt dtfittb.

Quoniam fplritualfa feminantibus Paulo aponolo tefte temporalia debentur fubfidia, font ptopterea Del minifIrls decima, a Deo attributa, ut libentius altari fervientes ejus majeftati facrificia in altaribus offerre, laude* divina* perfolvere , ac precibus a po- B puto dlvinam iram avvertere poflint, iniquum fane eft illos proprii* ftipendii* defraudari. Cum vero compertum fit plurimo* propria faiuri* immemores ufque ad eo cupiditate, qua radix eft malorum omnium detineri, ut obftlnato animo decimas, ad quas divino, & humano jure tenentur fpintuallbus parentibus fols praftare recufent, licet ea plurimi* In locis in minima quadam quantitateexigantur ; huic lethal!morbo opportune oceurrere cupientes (latuimiu, « ordinamus, ut parochus in quibus par* una parochlanorum decima* fulvit, alia vero, vel nihil penitus, vel minus Cwt*ri* alii* folvlt, nemo in pofterum fe C tueri qoocunque pratextu poffit , licet ih parochiacontinue non habitet, aut minus, decimam parochial! ecclefia vel altari cui tenetur , prefertim ex decreto Cone. Trideo modo, dt forma, At in quantitate perfolvat, quam major pars parochianorum folventium ejufdem parochia Coivit, nifi Ittfra terminum ordinarii arbitrio affignandum oftenderit conventione aliqua cum ecclefia faAa , eam jufte in alio compenfatam, vel privilegium , quo jure tueri fe poffit, idque intcfligatut in parochiis jam faAis.

C A P- 11.

In exigendis vero , fi ordinario vifurn fuerit juxti Tridcntini concilii decretum per decimarum fclutioacm reAoribus providere , cogere poffit omnes , ffi quofcunque, qui in ea parochia pradia porfcderlntquamvi* in eadem non habitent, vel ab ea ecclefia facrameota erunt percepturi, carnetfi nullas decimas prius folvere confueverunt ad eas ptaftamia*, eo modo, dt forma, ac In ea quantitate, qua ordinatio, confidemta vicinarum parochiarum ea in re confuetudine , vifa fuerit , quibufcunque non obftantibus , Si quis autem poll hujus decreti publicationem id tccufare aufus fuerit, prater excommunicationi* poenam, a. E lito etiam poeni* ordinarii arbitrio puniantur, lnvocato fi opus fuerit auxilio brachii fecularis.

Anno CMatrri

CAR I.

Dt u/krit.

fraudibus, lα maximam animaram fua*ram perniciem, illiciti a plerifque contraAu, vulgi tegi folent, quantum cum Deo Îofliimus remedium adhibere cupiente», urinario* omne* monemus› ac hortamur in Domino, ut quam diligentiffime inquirant, ac rccognofcant in primi* contraAu* inito*, adjeAo paAo de retrovendendo, aut ciaufula infolit* adjeA* fuerint , atque alia concurrent, quorum caufa hujufmodi contraAus» fecundum canonica* fanAione* proufurariis habeantur, conirahen. tefque fi ejufmodi efle compercrint, canonice puniri non prartermirtant, animadvertanrque contraAushujufmodi, ut plurimum in fraudem ufurarum, ut rei experientia docet vulgo celebrari.

CAR IL

Praterea ftatulmus, & ordinamus, ut *ti* qui fundum* vel alium quidpiam folo adhnxens fub perpetua venditioni* pratextu vilius emerint quam communiter alteri vendi pdtulflet, ea conditione adjeAa , ut emptor, venditori ftatim rem emptam locaret* prafertim fub iniquo cenfu annuo, contra eos uti dc ufuraria pravitate vehementer fufpeAos, fecundum canonicas fanAioncs procedatur.

CAR II.

ContraAus lnfuper cenfuarii quiconque, quo* in forma juris debita, & juxta bullam bS-D. N. Pii V. defuper editam celebrato,eflb non confliterit pro ufurariis, vel faltem pro valde fufpeAl* habeantur ; ac prnterea quodcunque fufpeAorum contraAuum genus, vel ex ciautularum infolitarum adjeAione , vel in tempus dilata folutionc, vel ajio quovis D pratextu ab ordinaria emendi, vpndendi,focietates officiorum (ut vocant) contrahat», di, deponendi, locandi, vel permutandi da diferepan* * quam diligentiflimc recogno. fcant epifeopi, atque notariis de eis rogatis, fibi ipfis fidem fieri curent, quoique invenerint ejusmodi, refeindant ; contrahentefquc ipfos, ac cotum mediatores debiris poenis afficiant, nec omnino prrtermittant in ufurario* manifeftos quofeunque inquirere non folum , fed etiam canonicis poenis animadvertere ; curentqueufurariam pravitatem , quoad ejus fieri poteft ex eorum urbibus, ac dioecefibu* «liminare (Judais tantummodo excepti*) qui patente* tolerantie literas a fede apoftolica, vel ejus minifIris ad id potellatccn habentibus obtenu* oftenderint.

Dt Bullit tfuflalicir /uihttulir.

Quia fiepe contigit ob apoftolicarum bullarum ignorationem, vel contentorum in eisdem oblivionem quam I plure, chriltifidek, in eas committere, ac ob earum iriobfervan-

Amho C"»t»r« 1)0?.

vantiam In poenas, ac Centura» ecclefia.ticas incidere tummopere curent epiRopl,ut bulls ills omnes, atque apoftolic* conititurtones, qua· ad populi notitiam deducere oportere judicaverint, opportune publicentur, quo promptius obediant› ac poenas ia eisdem contentas evitent.

Dr frtir.

Anlmadvertant epifcopi,atque alii locorum ordinarii, quod ubi poen* prafentibus non funtexprelfr, promodoculp*,ac loci, temporis, & perionarum qualitate infpcflu, ordinariis iplis imponendas, relinquimus, ac refervamus, easque debits exeeutioni mandari decernimus, falvis poenis per fummos pontifices in eorum bullis, necnon in facris Tridentini concilii decretis, facrifqucanonibus infliAis, quas omnino per ordinarios execution! mandari precipitous.

Dt fuKicttitnt, 6* *abfervttiaac freflahum*.

Poftremo omnia, & lingula,qus promorum reformatione, atque ccclelialtica difciplrna a fummis Pontificibus uecumcnic>»que Conciliis, ac prsfertim Tridentina fynodo, nen non, & in pr*fenri provinciali *noftra*, qu* poll archiepifcopalem dignitatem notiis huic eccleli* a poliotico beneficio attributam omnium prima eil, definita, dr ftatuta funt, falvis tamen in onnibua ecclefiarum conilitutionibus ab omnibus hujus no (1rs provinci* epifcopis, abbatibus, plebant», eorumque cdpitulis, atque abis ecclefiailicis perfonis, qus dc jure, vel generali confuetudine, aut etiam per elcA onem ejusdem Tridentina fynodi decreto huic noltrs provinciali fynodo per fe, vel per eorum legitimos procuratores interfuerunt, aut quomodolibet interelfc debuerunt, ac etiam a lingulis fscularibus, perfonis, magnitatibus quibuscunque » quod ad eos attinet, recipi, ac inviolabilitct obfervari de eorundem tcverendiftimorum coepifcoporum noitrorum confilio, dk aflenfu decernimus, diftriAeque prscipiendo mandamus in /irtute fahA* obediencis, *St* fub juris, dt arbitrii poenis, quod nulla quoad ipfa decreta, vel defuetudo aut inobfervantla, vel contraria confuetudo, etiam immemorabilis obiici, vel allegari potfir, quin in fuo fempet robore, ac firmitate permanear. Declarantes nihilominus, quod pe» h*c noftra decreta nuiio paAo prejudicare intendimus jurisdiA loru illutti i lilinorum DIX prmcipum. Qu* quidem decreta ps ft a quam ab apoftolica Cede fanAiflimoque D. N. Romano pontifice, cujus judicio, auAoritati, ac prudenti* ea omnia, & lingula cotrigenda, emendanda, & *confirmanda*, qua decet humilitate, obedientia, ac reverentia fubiicimus, correAa, emendata, ac confirmata « ac polimodum in hac nuit ra metropolitana ecclefia publicata fuerint, ab iplis epifcopis, atque ordinariis, quibus eadem fytaodus communis fuit, in tuis civitatibus, oppidis, & dioecelibus, pariter publicari, *(St* obfervari, ac per eos fubditos, nt id efficiant mandari decernfinus, ftatuimus, dk ordinamus ad Dei gloriam chrlftianrque religionis, dc catholic* fidei incrementum.

^**"<> '-[redacted]ar»r IJO9.

Liter afoflolu* fufer tnafirautionc fy- ao^r i rttinaiif.*

Reverend dîme domine. Decreta fynodi provincialis tu*, qu* jam huc miteras, ut fedis apoitolic* monitis, *(k* julfis corrcAiora fierent, cum Sb. *D.* N. ad card.nules Tridentini concilii interpretes referri jufterir, ab iitque accurate perlegi, & *ii* qua, m re Opus cflet, etiam judicium fuum interponi, eurum occupationibus eft eftsAum, ut tibi antea non lint reddita. Nane ad te illa remittimus, in quibus animadverla, Ar notata ab iplis cardinalibus qaedam funt, <c feorfum deferipta. qu* pro tua prudentia, & «quitate operam dabis, ut plane ad eundem modum obferventur, quid vero amplicudo tua, ac caceri Illius provincia coepifcopi in provinciali concilio convocando, atque habendo fpeAalle videamini, Id quidem S. D N· & perfpcAnm eft, & probatum; etenim chriftiano populo apud vos rellgiouus vivendi vias, vei patefeciftis, vel certe illuftralti», sit e^ veftra pietate ad alios utilitas, ad vos benem.-renji latitia, dk laus pervenerit. Itaque tu* pracipuc erunt partes, ut qu* a vobis 1anAe & prudenter excogitata, dk conditura funt, eadem veliia opera, & vigilantia omnes obfervent, quorum falus vobis, tamquam palloribus animarum,concredita eft. Deus amplitudini tu* falutem incolumitatcmquO perpetuam largiatur I

Rom* die az. Decembris 1569.

Amplitudinis tu»
Uti *lutet* card Alexandrinus. Extra.

Al molto reverendo S'g. come fratcllo monfig. Γarciveicovo d'IJibmo.

Ψ Loco ligni.

Concordat cum originali, in cujus rei fidem, dc teftimonium, nos Jubus Corvinus, & Leltus Lidelis de Urbino notarii publici, & aAuarii diA* curie archiepifcopalis fubfctiptuDua.

AGTA PROVINCIALI

'5^ z · # . ‹ · · . ï 109.

CONCILII* c A-PUANI t

, . CELEBRA, Tf

N I>COLAO ->ÇAETANO

y. R E.T IT. s. EUSTACHII TRESBTT.

ARDINA I IS DE SERMONETA, m

' *Nuncupati, antto* 1569.

NicolAis Caetanus ,Dct, Sc apollolicx fedic gratta S. R. E. tit. S. Euftacbii prcsbyt· cardinalis jje Sermoneta nuncupatus, & arcbteptfcopus yjapuanus écc, Omnibus ptovincix *nollix* fidelibus, β. lutem in Domino. r^~

BI rduo x ulltaC |CQ· dcui anno

*prudentiffime, ut alia ontaia, /latuerunt patrer in concilio Tridentino , Ut fctur illa.crebro lugendarum fynodorum provincial um ennfuetud, , qua plertique loci' gam pridem ob'oleverat , dr referretur, & renovaretur primo quoque tempore ύτ faincfr attente ac diligenter rettnsretur. tdam ut m corpo'ibu, , ita in w.ribur nojirit ti.i.lia quotidie vihofa gignuntur , quec^ttjif*pe purgentur, ab extgutt profefla prtncrptir temporii prngrejju incredibile dlftu ejt, quanta! inferant calamitater. Utile tgilur ejl , ea, cum primam efferre f, t ac fuccrcjcere incipiunt, cn-rceri, ac comprimi, neque expcilart ufque eo , dum jbetujiate robujhuna fiant. Id Jactihme, ac cammodiffme ◄,»/. modi 'jnodlt videtur j/i\l poffe, in qutbU/i, 6- communi diligentm , te Jlutito inquiritur in ea omnia , qua m quaque provincia dtffefltint ac degenerant 1 refia chrtjitan* difciphoa regula·, Cp· Deui ip'; , ac Dominât nojior jefbt Cbrijiut communibut tiottt vocatur lucem frmfert antnnt nflrir , ad reperi nda., capimdaque falutarin con/ilta , & ad inetindam rationem, qua q<* dipravita funt corriguntur . Nor quidem animo , atque bac Jpe freti, omnei Caputn* nj/ra provincia epi/cfuf Cdterofque, quibut tn '·ııı generu conventibkr Jententi* did 10 ejt, baud ııα prid.iu con vocavitnut, enfque quantum >n nobtt fan , adhortati atque obte.'fati , ut De., (r munem fui memoret in commune conlulerenl iMOiaque piaferrent, que Deo grata , &^pul lice utilia fore cenfrent ; de illorum c«nJilio, ac dmfcufu decm'imitr, ac jlatutvur bac, qua nunc, ne· quii ed Jibi incognita effe cauictur, hi^ur m culpa boc pirjugtum habeat, phulicamnt .. Obfecramui autem vot per, ia, qua ou^ibur bominibur pr.ciipua effe debent, Dei gloriam, ύτ animarum toe/irarum faNi.-m , ut ea dr fufciptath hbenter , dr diligenter nbfervere fiudeattt. Cogitate , quanto larort J,or vtta Jit cnrum. qut tmiti , quam eorum qui legibur firvtunt ; Jimul illud cenjiderate m .,r otitiandι , »η« ia>'t nojlram autborttaiem contemni, quam illinc, 4 quo dtflum ejl.* Qui vos àue>r. me au.iit, qui /tHM fpcrnir, me fpetnit. *Deut optimui mixtmur immittat infpiretq.ie v ibte omnti ur eam mentem, ut Vifl'* potiur tnobtemperando modefli* laur tribuenda Jit t quam p>en* λ quocumque ob contumaciam exirendr . Va. letc tn Domino.*

T at rilOrlNCldl.IS CONCILII c A r u 4 N 1.

in nomine Patris › & Etiii» & Spiritus Sanôi. Arnen-

NOs N'çolaus Cajecanu» Dei , At apo:iohc*· fcdls gratia S. R· E. tituli S. fiidachii, pif'byrer cardinalis, & arch · g ◦. pr.ci'i'usk.'j ,manus , ι|: ci'nlilio, & allcntii tc' ‹ reliai limiorum DD- cocpilcopoium I l'ilrouinij qui roflro iiiand-iio » ad iaudem › & gli'rian, lici in hanc provincialem lyr.odum ccr.veneiunt, hic llatuimus, & fancimus .

De munere eptfcoporum I

Primum, ut quod ipfi fecimus, idem etiam revcrend'tlimi fratres, ac coepiicopi noltri fac ant ; idell ut in eis, qu« pofthac r ogentur , riicccknis fynod's omnia, & lingula, qusr a facto Tridentino concilio definita, ac conftitiita funt publice fulcipiant , lutnΠ10 Romano pontifici veram, ac perprtuan» obedientiam lpondeant, omnes haretes detcilcntur, & anathematizent, fidem catholicam

■ z Anno CHiu*Tr · IS!??·

Heart» profiteantur, it» ut inftitutum est ab ccc|e.n Sac? Cone. Trid.' & iis iplis verbisf quibds c<in<Opta e(r formula a fanflx memorix.I'10 V. i'orrt.^.ix. publice prxfcripta, eadomque omnia exiga'it ai) i's, qui cujuscunqùe generis digniiwtcs jut beneficia ecclefiaft'ca in provincia notha obtinent aut obtinebunt.

11. At quia Deus chantai eft ,eamque propriam quali notam elfe voluit Chriftus , qua tüi a exteris innotefcerenjur , ii fe mutuo amarenf; omne ftudiuhi ,-omhehique rufioritatem ' fuam conferant, ad tollendas componend^sque, fi qux funt, tam inter ecclefiaftic.is, quaçn inter («culares pertonas omm-s. controverfias, ac diffenliones , & ad univerfum populum Dei fanA» pacis,-& charitatis vinculo devinciendum.

HI. Provideant,ut Sacramenta omnia pro dignitate honorifice, & cum veneratione^ adminiftrentur .

IV. Ordines facros dîgrtis tantum perfonis conferant, neque quidquam ullom<d<- pro eorum collât.one , aut exiganr, aut accipiant . Ipli fe elf·· meminerint, quos Apoftolus nulli omnino reprehenlioni obnosios effe oportere pronuntiat Ideoque vitam , morefque Tuos ad facros Apodoiicos canones, imprimifque ad przcepta fac. conc. Trid.quanto maximo ftudio poterunt, omni ex parte conforment.

V. In eos fevere animadvertant , qui faerorum librorum verbis , aut fententiis ne farie, ac temerario aufu ad jocum, contumeliam, affentatlonem , fuperftitionem , impietatem, & uno verbo, ad quofeunque profanos ufus abutuntur.

VI. Divini verbi concionarores eos eligant, & habeant, qui in ecclefiis fuis facram feripturam , ligem Dei, apoftoiicas &. eccleliafticas traditiones, omillis inutilibus ac fupervacancis quxftionibus, ac difputationibus , fic frequenter aliis, & daturis temporibus quotidie exponant ; fed & ipli epifeopi idem illud munus per fe obeant, & verbo Deicommiffum tibi populum pafcant-

De Bapttfmo .

Ac quoniam Baptifmus aliorum omnium facrameftrorum janua eft, per quem homines renafeuntur, & ad Chrifti eccleiianu. aggregantur , ideo ab ipfo potiflimum exordicntes, mandamus, deinpofterum non—nili in ecclefiis , & (aerariis, qux prope—fontes baptifmalem honorifice in eum ulum inftruentur , prxterquam in cafu necfiitatis aliove alio fpeciali cafu , de quo ordinarii aut ejus vicaiii notio erit, adminlftrctur , ac conferatur.

•4 II. Prohibemus parochis ne falem benediflum, neque aquam baptifmi fxcularibus aliisve concedant , (i fecus fecerint, vigintt-quinque (curatorum poena mulcabuntur.

III. Si quando attigerit, aut domi, aut ubicunque extra eccletiam quempiam baptiz.iii , .as illud, in quod effundetur aqua baptitmi, nunquam poftea profanis ufibus fervire fas efto.

IV. fnfmtes intra cCavum , poftquam natiaerunt, die.n , baptizari jubemus, Si parentum culpa Acus faiftum cur , ab cjs eadem illa Vigintiquinque fcutatoiun, perna , in pios utus ord.narii aibirrio convertenda , exigetur.

Auso CwaisTt «509.

V. Habeant parochi librum, in quo ba-.ptizatL, pare'ntum, compatru.n nomina , cognomina,dieniqatf narah-tn infantis, <Sc quo die baptizatus, & ex legitimo matrinwnio natus (it, an (ecus, prxlcribant, Tridentini concilii decrero unum tantum, vel unam, vel ad fummum iuuη & un.rn ad tenendum infantem admittant.

VI. Habeant item alnum ,&dicoruuyTn-'teum, pro vefte candida, quam aib'am vocant , baptizatis tradenda. ldqve temper ad hunc aftum tantum, fic ufum c'\t.fi rvent, Λ bombice, non albulis ad oleum ta. Cium , & chrisma teigendurr^, utantur .

VII. Caveant ne dym baptizant, virum fandum aut cbrifma, aut In ore, aut in fronte ipfanrium ponunt , neve ullo n.odo iis abutantur, led prius pedlus , & humeros tantum oleo landio; deinde chritmatc folum verticem liniant, ad eam t.urnam; qux a fanda Romana eeci tia cot°i tura,-ell, quam tinguu cpAopi finguli' parochis fuis cxhioeanr, obtervarique mandent, rejetftis omnibus luperltitiofis « bf rvatmnibus loci , & ttmpoiis, atque omni alia tupeiitirion,. irum arbitr o coq»it;endu .

VIII. Vetamus, ne qui parochus alb.sve facerdos utquam alibi baptizet, quam infua parochiali ecclefia, prxterquam in cafu neceflitatis ,\non obftante quacunque, quamlibet antiqua , confuetudine in contrarium oblervara, fub poena vigintiquinque lentatorum auri , qui ordinarii arbitrio in pios ufus, nt fupra diAura eft· convertantur

Sicubi autem parochiarum domus contufxi fint , curent epifcopr-ut apte, & commode diltinguantur.

De Con/fi mahone.

Confirmationis facramentutn minori feptem annis ne conferatur, neve uilo pr«-textu iteretur. Si lecus faftum erit a parentibus puerorum, dr ab cis qui ad eos renendos adhibiti erunt, fi modo'id Cientes fecerint,'.poena decem unciarum auri ineofdem ufus, qui fupra diAi funt, convertendarum exigetur .'

Sacro chrismate confirmati ne aqua abluantur , fed bombice aiiove linteo albo commodiori in eum ufum deftinuto.ftatim in ecclefia per aliquem lacerdotcm, cui id arbitratu ordinarii mandatum fit, detergantur .

De faertmenta Eucbirifln.

Sacramentum Euchariftir fuper prxeipuo alta,ri, decentiorivc alio lr?co ab omnibus adorandum collocetur. Condatur autem intabernaculo, quod auro puriflimo illitum (it, intra pixidem auream, argenteamve, aut certe jptra capfulam argenteam pixide lignea aurata inclufam, fuoilrato femper corporali , veloque ferico fuperpolito cuftodia-

ur diligentiflime , & taltem bis in menfe renovetur. Aidrat ant·* ipfron diu ncfluque'A lampas, Mitem una , cujus iiegligentnL-.horum qu>d omilfum ert , in eum ordina^ni arlt ejus vicarii arbitratu poena Ita tuetur.

II. Cum ad xgrotos dcferenduhierifr,codvocetur populus campanv fono, 'ad illud venei n lonjf caufa ptofejuendum.

HI. DeRrat autem iuud lacerdos cotta, licia, vcl ctiam pluviali indutus, intra calicem cum patena, palla, corpora!· pr*euntibus luminibus, tintinnabulo, quam porciit honorificentiflime, eodemque ritu reterat ad eccleliam, provideatque., ut femper itui (altem (acre cuchariftiae particuJa ecclefia maneat, itidemque una in-alite, quam ipfe fecum refert, ut fitquod p< pu;u« adoret.

IV. Ncqiie przbeatur alibi, quam in ecctclia, jr.r r-tmirm exigente receflitate, pr.rCcrtini ,nc p*'ch.v. rrliob aliquam probabilem. jiaii. iliqui, fpecia{i cafu aliter ordinario'v l um › t.

V. Mifla in ecclelia tantum celebretur; nullo autem modq concedatur ejus cele. bratio in privatis *d:hus, nili in quibus Jecora fint· oratoria, vel capeli* per ordinarium ipfum vilitanri.t, & approbande.

VI. In miflis, quas nrv>< v i^nr, ludos, choreas, obfeoenaque. & lumptuofa convivia omnino prohiberons, <Sc interdicimus.

VII. Inter mlflantm tnlemnia in cccle· (iis ordinari» tubditis a fecula'.t' ··.. tegularibus, clericus. la'ib. contrat, ibus ceteruijue omnibus rttpem colligi, aut cicemofynas per ecclefiam peti" vetainu*; ne tum quidem cum facrz conciones habebuntur, irii ti quas forte ejusfttoii perioms fpecialitcr populo condonator ipfe commendat.'

VII|. Dum facta fiunt, aut officia celebrantur, laici in fedibus ad canonicorum, aur regularium ufum dcrtinacis nefedeant.

IX· Canonici, czterique omnes clerici t<>t<> eo tempore ne Cedes abfque neceflitate commutent, neve a choro difcedant, aut intt r fe colloquantur; fed toti fint in rem divinam, dt animo, & corpore intenti. Qrii (ecus fecerint, ordinarii, aut ejus vicarii arbitratu punientur.

X. Ut autem hzc omnia ferventur, ordinatius, aut ejus vicarius, aut eo abfente qui cx prxfentibus in majori dignitate con· (btutus erit, aut caetetis antiquior canonicus curet.

XI. Nemo, neque clericus, neque lalcus in ecclelia ullo tempore deambulare, aut turpes inanefve fermones conferre audeat. Domus enim Domini, non deambulationis aut confabulationis, fed orationis domus eft. Qui adverfus hoc ediflum venerit, poena nomine decem fcutatos piis ufibus applicandos exigetur.

XII. In atriis poftibufve eccleliarum mentas ne ponant qui panes dulciarios, bellaria, aut alias quafcunque merces venale habent, neve ibi mercatura ullius generis exerceatur. Nemo ibi pila, aut alio qucv.s modo ludat j nemo profanum quidquam, & lnhoneftum agat. Qui contra fecerit, iu frngula fafla Ungulas auri uncias, m pios utus aibitratu ordinarii convertcndas, dire d.imnatjts ello.

De /aeramento foenitentia.

Paeochi,' teriaue quibus confeftiones audiendi, jus ûbl'clliii in ecclelia ad eutn ulum e jflis cum opportuna aflidui ure benigne, ac patienter crjnfyflioocs audiant, nudam prorfus ierccdem aucnpantes. Quod dr de ceteris omnibus facramentis praeceptum volumus, ut ea videlicet omnino.gratis adminiftrentur Qui fecus fecerit, ci a tacrnrum adminiftrariune *21) tempus, ordinant arbitrio, interdicetur.

II. Caveant, qui confefljones audiunt, ne poenas pecuniarias, ex quibus ipfi commodum capiant, confitentibus imponant. Non enim lucro tuo, fed animatum faluti (ludere debent.

III. Una omnes atque eadem abfolutionis fonnuia utantur,-quz in facerdorali przfcripta *ell*, nempe hac: *Si teneur ait. tjKO vinculo cxtommunicationtr,* tfr-c. *Mifercalar &c. Dominar nqffer fe/tie Cbrtftat*, tfrr. *Vafflo Domini noftri Jefu Cbriftt.*

De /aeramento extrema Vnflionir.

Curati oleum infirmerum, ftola, & cotta Cinduti, non in ampullis cunr chrifmate, dc oleo (inflo, fed ih *vafculo* ftatnneo fejunflo, bomblci inftifr/m, & indecenti pyxide reconditum, cum uno (altem lumine & cruce per clericum delatis, dt velo aliquo decenti fuper ipfam pyxidem cbiento, ad infirmos quanta maxima poterunt mentis puritate orantes deferant.

II. Claves omnes (aeramentorum omnium fub cuftodla curati, & non alterius centerventuf.

t(>. Caveant facerdotes curati, aliique tum clerici tum laici, ne fub fpecie pietatis ullo modo abutantur iis, quae difta funt, (aeramenti*; ac presbyteri ne laicis aliisve quibuscunque perfonis factilege factamenta ipfa concedant · Si quis contra tafium erit, laici quidem v.gintl quinque ducatis aureis in pios ufus, arbitratu ordinarii, converrendis mulflabuntur. Clerici vero, & eandem illam poenam fufferent, & preter-ea quacumque beneficia obtinebunt iis eruentur, ea lege, ur neque illa neque ulla alia, importeruro obtinere poflint.

De *fjeremento oriliair.*

Ordinarii idoneos homines *deligant, ef* decreto concilii Tridentini, a quibus ii, qui ad (aeros ordines promoveri volent, itemque presbyteri, quibus animarum cura committenda erit, prius diligenter examinentur.

II. Monemus lnfuper eosdem fratres, & coepifcopos noftros, ut lis demum ordines tum, minores, tum majores conferant, qui dt ex legitimo matrimonio editi fint, pietate, moribus, liiterarum (cientia idonei ex preferipto ejusdem facri concilii Tridentini.

111.

Anno C*atsri tj<*9·

r III. Clerici autem ipfi,cum ad factos or. ftines promoti, aut aliquo beneficio Or-nati erunt, oras cahbnicas. ne omittant·

IV. Hortentur etiam Ordinarii cos, qui aut in factis condituri, aut beneficio aliquo ornati erunt, ut faltem feroel in mettre peccata fua confiteantur proprio facerdoti, fumantque facroCsnAam communionem.

V. Seminarium, Ita ati conflicbtam eft a fac. cone. Trjd. feff. it. cap.t8. finguli ordinarii pro modo facultatum omruno tnnftiruant.qood & nos ipfi dante Domino, faAuri fumus. Quod li qui epifcopatus lt&_ tenues redditui habeant , ut Seminarium in eis erigi non queat, nos, adhibitis duobus antiquioribus coepifcopis noftris, in aliqua ecclefia commodiore unum aut plura Seminaria, prout expedire videbitur,ex fruAibus duarum , vel plurium ecclefiarum , ex eis in quibus fingulis feminarium commode inftitui non poieft,erigendum curabirpus, ubi pueri iilaunn ecclefiarum educentur.

VI. Clerici , qui minores ordines, aut etlam primam tantum tonfurain acceperint, niti in habitu . & tonfura incefl'erint , At alicui ecclefi*, de ordinarii mandato, vere Infervierint, aut in feminario, aiiave aliqua fchola, ubi bonis litteris > *Si* moribus in formentur, manferlnt. ecclefiafticis privilegiis ne gaudeant.

VII. Clerici in fac. ordinibus cooftirutl, C quive aliquod beneficium obtineant, in habitu , dt tonfura congrua incedant; Ni' fecerint, poft primam admonitionem fiuAlbus unius anni priventur, vei aiia pecuniaria poena , piis ufibus ordinarii aibitrio applicanda, puniantur. Quod fi contumaces effe perrexerint , advenus eos quidem qui beneficia obtinent ad privationem bene(iciorurtt, & privilegiorum , fi in (acris non fuerint, procedi poflit. Sin aurem in factis fuerint, aut beneficia non obtinuerint, poena careeri«, vel pecuniaria ; abave, arbitratu ordinarii puniamur.

Vili. Omnes cuiusvis ordinis , fiatuc. gradtis, Ac conditionis, qui aut juie. aut com D fuetodinc facultatem nabeanteonferend'beneficia non curata . laltem infra fex menfes a die vacationis e,us , d· p.-r toms idoneis providere teneantur. Quo remporta elapfo , & nulla provlfione canonice fatia , ad ordinarium loci, justa foimam jacrorum canonum, pro vice illa collatio defisratur . Quod li qui defecerit, epifeopus fuerit, collatio eodem modo ad metropol.tanum.. devolvatur ; & demum ad (edem Apollo·' licam. Quod vero attinet ad cdlartbnem, & devolutionem beneficiorum curatorum, feu parochlalium , da omnia obfe;ventur , que continenfur in bulla fanAitlimi domini noftri |'ii V.

IX. Beneficia vero non curat, , qu» nunc vacant, neque in hunc ufque diem collata funi „moneantur, qui poteftatem conferendi habent , ut inter tras menfes a die monitionis légitime illa conferre debeant; quibus elapfrs , fi eis canonice ptovifum noiu. fit, ab ordinario loci libere conferantur. Qui fi & ipfe negbjens fuerit, collatio ad fqnropobtaaum, ac demum ad fedem Apo* ftolicam , ita uti, jam conflitutum eft >devolyatur.

A· *A4* Fraudet At (imulatas collationes tollenda^ïlatuirous , cuicunque de beneficio aliquo prOvituni fuerit ab inferioribus or* dinarlo, àeocatur infra mentem, a die provifionis, bullam expedii am collatibrfis, feu alterius proviboni* faAx ordinario ofteodere. Quod ni ìècerit, pionfio inanit, irrita habeatur; licearquc o«l.nario tunc conferre, *St* bcnchcid-ipfi, hqnquam iterum vacanti, iterum providere.

XI. Cutem ipftcopi , ut qui beneficia fine cura otïincnt, arquando ibi miflascelebrenr, aut celebrati laciant pro ratione reddituum, quos vx ns percipiunt, dum *nc fundat o ob.tet. J

XII. Beneficia diruta, qu« reparari non poliunt, m ecclcfias natrices, vel alias, ex p'xfciipto facri t ridentini concini, ttaesfetantpi .

XIII. Jubemus, ut quicumque ex bonis ccchlia/licis alienatis culleAas quafcumque pecuniarum fummas detinent per ordinarium cogantur bona ftabilia iisdem pecuniis emere pio eisdem ecclefiis.

XIV. Qui habent jus prxfentundi ad beneficia , virjeanr , ut c.\ ptxfciipto f-cri concifii Tr'dentini prelentenr.

XV. In collationibus beneficiorum n'h'(accipiatur > nifi pro feriptura, quantum accipi pio ea debet ordinarii nontlo efto, ta ramen *ut*. ne excedat fumtrai^ decem caiienorum.

XVI In vifitattone obfervetnr qux decreta funt a facta fynodo Tridcmma .

XVII. Vafafacra, vcftcs G>ct«,&omnis (aera fupellex a quocumque cujuscunque fumptibus faAa fit, Λ ubicunque teperiatur, ufui ecclefi*, arbitratu ordinarii applicetur , non obdante quacunque confuctudirse in contrarium obfervjia. Hoc *ii* qui' impedire conabitur , hoC ipfo itarim >n poenam excommunicationis incidtlfc mtcibgatur.

XVIII. Adhibeant epifeopi curam ad recuperanda omnia bona etclcfiaftua ul.crura , quoquomodo ab aliis occupentur · falva tamen deputat >onc judicum, qu* infra ponetur .

XIX. beneftras omnes, per quas in ecclcfiam profpedfus eft, quam primum tollendas curent,, illatumque uiummodi» omni, bus interdicant.

XX. Jubemus iniupci , ut quilibet beneficiatus clericus, ordinatio lu'ì id populante , bullam provilionis, Qu collationis benct c i fui intra menlcm a die poftulationis penonai tei faA* o/iendere reneatur . Quod ni fecerit, ordinarius ipfe ei beneficio tamquam vaernti providere poflit; dum tamen jus E conferendi ad ipfum pertineat.

XXII. Volumus etiàm, ut quilibet bene-fiemtus , ordinario jubente inventarium., omnium bonorum (labilium , Ac reddituum beneficii fui in manibus ordinarii, vel ejus vicarii tradere teneatur initu menfero inchoandum, ut fupra udum eft, qu> ii contumax fuerit,decem ducatorum poena muiAetut, ordinarii arbitrio piis uiibus applicandorum.

Anno Cnciixi I}<5ÿ.

Dt

T"" 1NXO ""*L*T' 'i0?'

Anno Cutts ri ijôp.

Dc *inatrtmonie*·

Curent ordinarii, ut decretum Qjri con·*cilii* Tridentini de matrimoniis contrahendis, & publicandis diligenter a curatif obfervetur. Qui ur ab eodem concilio conftitutum eft, libellum penes fe *habeant,* dt diligenter fervent, in quo prxfcribantur nomina, & cognomina viri > uxoris i teftium, ac dies, & locus.

De rtfloribur turent xaiMtxrvm *exerce- re elebcettbut tqfltltwultt*·

^Cutn fanda mater eccieſia«finguiis eccteſiis parocliialibus, quoad ejus fieri potuit, femper fingulos pallores, & perpetuos pr*ficeie confuevcrit; propterea certum capcllanorum genus, qui *ita* quibusdam eccieliis proponi Colebant, ut ad nutum capituli, univerfiutis, abbatix, mon.iflerii, confraternitatis, vel alterius cujuscunque perfon* amoveri pollent, tollendum omni» nino elfe decernimus > fle iam nunc tollimus. Mandamus omnibus & fingulis, ad quos hujusmodi inftitutio pertinebat, ut intra tres menfes proximos ab ultimo hujus lynodi dic inftituanr idoneos redores, non qui ad eorum nutum amoveri poilint, f«i perpetuo* ad vitam; quibus redoribus, & eorum ecclefiis ea norrio aflignetur, q.. c prxfcripta clt in bulla t mdifltmi domini Pii V. obferventutque extera, qu» in eadem bullacontincmur.

II. Moneantui in prefenti per fingulos ep'fcopos redores omne* parochialium ecclei'.irum fibi fubdirarum, ur intra rempus cis ab oidinario prxfigendum debeat quilibet ipforum coram ordinario fuo comparere, ad tendendam comprobandamque caufam, cur non teneantur facere · fe promoveri ad presbyteratum, feu a<l facros ordines, nque fuis ecclefiis refidere, ac ibidem exercere animarum curam. Quo temporeelapfo, fi nihil attulerint, prxrer confuerudinem quamlibet vctuftam, nihil ampliuS ea excufatio ipfis profit. Sed ordinarii illico declarent, ficuti nos quoque prxfenti decreto declaramus, eos tamquam vero* patochos teneri ad fufeipiendo* facros ordines, Λ *ad* relidendum, curamque animarum perfonaliter in diei* ecclefiis exercendam, ac facriscanonibus, ftarutoque concilii Tridentini fub decreto de reformatione cap t. fcf'. 2;. & omnibus aliis decretis, qax de parochis loquuntur, fubditos elfe, cifque teneri qualibet, quamlibet confuetudine longa, feu potius ccrupteja non obftante. Cipellano* *autem,* earumdem parochialium eccleliarum, non curatos, fed ipfius curati rcéioris adjutores elle debere, li tamen prius ab ordinariis examinari, reperti luerint habiles ad eum in exercenda animarum cura udiiivandum.

111. Curent prxtcrea ordinarii, ut ecclefix di tu a", vel qux redditus nimium exiles habent, quibusve pa.vus ammaru.o uumeiu« fubuiius eft, arb tratu At coniilid ipforum, quam cominodiflime her' poterit, uniantu., 'X fi opus fuerit ,.d<imus parochiarum, ii qur fint nimium a parochia fua diftantes, de confenfq parochi fui proprii, & parochianorum propinquiori parochi* aferibantur arbitrio ordinarii.

IV. Statuimus etiam, <Sc declaramus eos efle Cujufque parochialis ccclclic veros, ac proprios parochianos, qui domos ihtra ejus terminos fitos incolunt. Non autem li in aliam parochiam habitandi caufa commigrarunt.

De vite t & boeeflete clericorum.

Omnes clerici bénéficiât!, aut in facticonftituti abftineant ab alci' ,taxill;s, aliifque ludis prohibitis, Qui fecis fecerit una auri uncia piis ufibus, arbitratu ordinarii, applicanda in fingula fada muldabitur.

11. Nulli clerico, etiam in minoribus conftituto ordinibus, aut prima tantum t»nfura inhgnito, cujufcunque lit gradus flatus, ordinis & conditionis, ac dignitatis, licet in provincia noftra arma fenv ullius generis, neque ad cftcnlirncm', neque ad defcnlionem; neque per civitatem, aut caftra, (Se villas pro ufu fuo per alium, feti famulum ,1'eu comitem deferri facere; alioquin exigentur ab eo, poenr nomine ducara beem auri, n interdiu id fecerit; li noctu, viginti. At fi felopettum deferre aufus lit ,muldabitur quatuor unciis auri convertendis, ut lupra didum eft in pios ufu* & poenam çarccris per annum unum fuftinebit.

III. Clericus, qui armis llium pertuflerit, liquidera line fanguinis eflufione, vigintiquinque uucutlt aureis mulcabitur, & cum cifuiione far.guinis duplicabitur poena, convertenda m eosdem ufus pios; & prxrerca & propterea vulnerato quanti intererit prarftare cogetur.

IV. Clericus cujujicunque flatus, gradus, dignitatis, *iit* conditionis *iit, fi (* quod abfit) aliquem interfecerit, vei occidi mandaverit, procuraverit, conlenier't, auxilium, conlilium, vel favorem ante fadum, vei in facto ipfo praftiterit, ultra poenas canonum, poenam aroiflionis omnium beneficiorum,& iniiabilitatis ad eadem, vel alia Impetranda incurrat, omniumque penfionum, fruduum,& proventuum piisufil us, ut fupra. didum eft, applicandorum. Gralfatores autem, fi qui fuerint quid Deus averrat, feverius, cx prsrfcripto facrorunr canonum, puniantur.

V. Nodu deambulantes clerici, aut in habitu («culari deprehenli decem ducwtos aureos, aut quo plus nrnulque ordinatio videbitur, pcrlolvcre cogentur, pus locis attribuendos.

VI. Clerici mercaturam ne faciant; neve alia fxcularia negotia, qu* quidem a jure clericis prohibita funt, rrudent · Qui li lecus fecerint, quinquagenis ducatis mulcabuntur, in cofiicm illos ufus, pios convertendis.

VII. N>c licet clericis, qui quidem in facris cpnftftuti lint, mulieres cujufcunque-» tandem ordinis fint, manibus apprchent.is, hutnerifve innixas deducere. Qui feceiinr, arbitratu ordinarii purriantur.

VIII. Et quoniam hominum improbitate (lt,

Ahm° C**1!^*1 "W· fit, ut quibufdarn ex verbis, quibus pietas excitari lolebat, hodiFTcandali fumatur occafio, prohibemus, ne pallio Redemptoris' noftri, oeve divorum res geft* ufquam in morem com*diarum, aut tagedistum 4-gantur.

IX. Adhibeant ordinarii curam, ut dies fefti religiofe & a clericis, & a laicis obferventur, nei négocia in eis prohibita exerceantur j'qua in re qui deliquerint, ab iis, poenas arbitratu (uo .exigant.

X. Conciones noAu haberi nullo modo, permittant.

XI. Clerici neque domi „neque extra domum concnbinas allasve mulieres fufpeAi pudori* detineant. Si fecerint, jpleAentur iit poenis, qu* Tridentino concilio coufti- B tut* funt; quod ipfum ut dc a laicis obfervetur ordinati! curent.

XII. Nullus impoilerum duos canonicatur, aut parochialem unam cum canonicatu, aut duas parochiales, aut duo alia cujuscunque generis beneficia obtinere, ac retinere poflit; & collatio ipfa In contrarium ab ordinario faAa ipfo jure nulla fft, nili quando tenuja elfcnt beneficia, aut unum eorum ad sitam ejus, cui conferetur fubftcntandam non fufficeret, tunc enim licebit aliud (implex eidem confcrrn, dum ne utrumque perfonalem relidentium requirant.

XIII. At qui jam duas parochiales obtinens, neque earum alteram ex prafcriptoC concilii Tridentini intra fpatium fex men-l iiurn dimiferunt, fciant fe in poenam amif. (ionls earum, & aliorum omnium beneficiorum fuc,cum ipfo jure incidilfc; propterea-que talia omnia beneficia conferri poflint tamquam vacantia ab iis, ad qtws jure collatio pertinet

XIV. Super diflimilitudlne recitandi horas canonicas. qu* in provincia noftra eft, fummus pontifex eonfuiatur.

XV. Reflorcs beneficiorum parochlalium, qui ad ecclefiarum reparationem omnes fumptus facere tenentur, ft,-- hoc, five quocunque alio nouriic vocentur.,aut illis provideant, ita'ut ftatuet ordinarius, conftitu-•to eis ad id faciendum brevi aliquo tempotis fpatio, aut ordinarius ipfe lequeftraris fiudbus provideat. Ita tauicn ut interea-, fupcrlit iplis reAoribus j aut quoquo alio nomine vocatis, unde fe alere' poflint.

De iuJicibur dejtgumlir

Deligat quilibet ordinarius dioecsfi fu* fpeAatit probitatis St dodrmz viros, quibus ex przlcripto cone. Tridcntim mandetur notio caufarum eccleiiafticarum fpirituj fum ad forum eccieliafticum pertinentium in ea delegandarum.

II. Nos vero eidem concilio parentes, E munus & curam examinandi denuo caufas bonorum ccclefiafticorum quz his ptoxim · triginta annis alienat*'funt, deque iis cgnoiccndi mandamus * &' committimus rev. Capuano vicario, dido |o; Dominico Rofeello J. V. d. can. Capuano D· LeiioSesfe V.J.D.can. & vicario Svcflano, d. Marco Bulcgntno primicerio Calatino.

Di ucanuhour prodine.

Sacri concilii Tridçerini decrero obrem-. perantes, mandamus, ne puella ulla, quz regularem habitum fufeipete voluerit, prius admittatur, quam duodeoimuin annum compleverit, liquidoqu e cogmtum fuerit ao epiicopo, aut etus vicario voluntatem pfiu» plane bber.am, St tponte tufccptam die, neque vim, aut metum, neque uoium, aut fraudolcntas blanditus inter ventile, qu* utraque liadfuerrnt, neque ullum aliud canonicum impedimentum ubfbrerif» ex decreto ejufdem Tridc-ntior concilii, cap.17. icU.15. ordinarii, aut ejus vicarii cognitione, & arbitrio admitti poterit. "5*9

II. Ad piofemonem autem emittendam nulla admittatur, 'quz decimum lextu'n annum non expleverit, quzque faltem annum unum poit lubitum lutceptum in pro. batione nun fuerit'.

III. Si quz antea profcila erit, ptofellio ipfa nulla *fic*, nullumque producat effednm, neque piius emittatur piofcllio, quam ordinarius, aur nus vic.ir us diligenter "exploraverit, num I bei-i ut puelle voluntas, cui rei, ut diligenter operatn_. dare poflit, teneatur ptzfcda roonaite» rii cercioràm eum facere menfe uno antea- Nili fecerit, liifpendatur ad tempus ab officio, iplius ordinarii, aut ejus vicarii arbitratu.

IV. Etnifla autem proMlione, nemitsi monlalium Jireat etiam ad breve tempus c iuonallerio exire, nili ex legitima caufa otdi. nario, aut ejus vicario probata, & exeundi facultate ab cotum alterutro data ac (criptis cemprehcnfa. Si qua fecus fecerit, aut poena careens ad tempus, aut alia ordin-sri> arbitratu pledetur,

V. Poteft ordinarius permittere, ut a~. confangutneis, Λ affinibus alicujus monialis qutppiam ct dono detur, dummodo id rutum tradatur in manus abbatilfz, qu* cx eo primum providebit neccflitatibus illius cui datum erit; reliquuni, li quod erit, in putus monaderii converratur.

VI. IdrnF etiam tntelligatur de metcede li qua debuunur alicui moniali ob aliquid, quod manibus fuis elaboraverit.

VII. Nulli protfu, neque laico, neque *clerico* cujuscurquo gradu,, eriamii alicujus monafterii moniabum gcbcriialor lit, liceat »0 iplius monaiierii kpia ingredi, nili ejus rei tauultateni fcr ij 10 teompichenlam, prius *b ordinario ejulvr vicario, obi inuei it. Si quid fecus fidum er it, excommunicatio, >n quam .pio tadu incurrat, poena edo 1

VtII. I» ipù rucr.aitei ia .1,gubernatoribus infeia pratcAa r.ihil nrmiitti liceat-

Dr hi.i:pb' mtJ.

Deteftabile l>la4pheini« vitium, cui & divina, dt imperiali lege capitis poena proponet eff, a ptovincia noftra exterminaro cupientes, h*C liatuiinus, inh*rentcs facro concilio Larcrancnii, & conftitutioni S. D. N'. Pii pap* V. luper ea edit*, ut fi ciericus (quod abiit *j* fandum D»i, dt Chrifti, ejusve matri, nomen blasjihcmaveric 4 pro prima vice mulcetur frudibus uniusann) beneficiorum omnium murum. Quod li

denuo

HNN Cratiri isôo

Annq Cbxisti

“ denuo idem feci(Te convîâus fit, omnibus beneficiis exdatur. Si tert o, omnibus dignitatibus fpoliatus deponatur, & in exijiuni tpittatur.’Quod fi is'fit, qui nullum. beneficium obtineat, pto prima .quidem viP ce arbitritu ordinarii, aut pecuniaria’,a<it. corporalis ab eo iwena exigatur ; pro' ¥. eunda eiusdem arbitratu afficiatur poena car-' ceris. Pio tertia folemniter degradetur, ordinarii ut (ut didunt eft) arbitrqtu ad trireme* relegetAr. ,

11. Ac laicus, fi quidem nobili* fuerit, pro 'prima vice* .vlginti quinque, ducatis, Pro fecunda quinquaginta. Pro tertia cen-.tum ducatis mulâetur; *St* prxtereaoidinarii -arbitratu ad tempus exulet.

III. Pecunia:, qu» hoc nomine exigan— tur , tettia par* ad cxecujorcs· officiales perveniet j reliquum piis locis' ordinariorum arbitrio applicetur.

Quod Ii.ignobilis fuerit, *St* non folvendo, ne inopra fua poenam eludere fe polfc confidat, pro prima, vice manibqs poft terrum revinâis ad oftiuqt eccleii» per diem integrum liare cogetur. Pro (vcunda frufta per civitatem verberabitur. Pro tertia publice perforabitur ei lingua , dic ad triremes arbitratu relegabitur. '

V. Quj fqniflos fanâasve Del blasphema* verit pro quantatcbiafphe^ii* *fSt* perfon», ejusdem arbitratu punietur I

Dr iac4»Mtvrrim › ά* *firtile^ir.*

Ut maleficiorum i incantatorum, .& fortilegorum impiis artibus , qux fepx numero etiam hxrclim oient, obviam eatur/ (latuimus, dt clerici quidem, fi qui te forte quoquo modo eo crimine obftrinxerint i folemniter dcgiadati, atque omnibus beneficiis exuti, in carcerem prxterea detrudantur, ibiquearbitratu ordinarii poenas luant. Laici autem ptocommifli atrocitate, & qua litate perfonarum, aut pecuniarii» poenis in eos qui fupra diâi funt, ufus convertendis, aut etiam coiporalibu* coerceantur. Qtiod fi etiam abufus rerum factarum, aut dxinonum invocatio intervenit, tanto liverius in eo* i qui id fecerint, ammadvertatur.

Dt Vfurit.

Ut inçxplcbilïs feneratorum aviditas poena aliqua .comprimatur, (latuimus, ut qui. cunque clericus , in quocunque contracta dit negotio ufuram aliquam commiferir, poena futpenlionis, ac pecuniaria, vel carcerum, ordinarii-arbitrio, pro modo deliAi punian. tur. Laici autem ejufdem criminis conviât notentur infamia, mulflentur amiflione^ ejus rei, aut quantitatis, piis ufibus applicande : imponantur cis etiam ali» poena: pecuniari», ut ordinario videbitur pro modo deliâi › in cofdem ufus convertende· Jdquc ultra reftitutionem faciendam parti I»f». Declaramus autem etiam notarios, qui ufuraria inftrumenta conficiunt, iifdcm poenis teneri.

Dt S-ttrilegfr.

Si qui facrilegi comperti fuerint, poenis canonum (ubiiciantdr .

\1 i· ói qua alia.epifeopi»corrigenda uideb,untur', pro eorum prudentia coriigant.om'-Oefquc (ludium fuum conferant ad radices Vitiorum, ita elidendas , ut denuo pullulate non pollint.

De funcribut., & itiir quibufdam eri UQrtuof ferttnenJtbut.

Quod «d pompam funebrem attinet vetamus, ne prefinitum ullum pretium lit pto “viaticis, pro lepultura , pro pulfationc majorum minorumve cainpanaruin, pio divertis Crucis inlignibus, pto cultricis mortuorum , pro panno quo feretrum cooperitur , fimilibufque rebus deferendis, aut agendis. Ita tamen ; ut noh tbllau^ honeftam *St* pro-batam confuetudinem condird jam corpore , accipiendi aliquid pro exequiis, quod etiam coram ordinario ab iis *ad* quos pertinet peti poflit.

11. Capi» omnes mûris ecclefiarum affix» , fcu alia mortuorum depolita , aut cadaverum conditoria fupra terram extantia , ornatumque, aut debitum ufum ecclelix vel cappellar impedientia, & earum omnis generi» apparatus, & ornatus prof.nus intra menfem « die publicationis prxfentis fynodi fub excommunicationis poena tollantur ; & ofla^ mortuorum , ac cinetef in facto loco fubtu* terram collocentur ; itaut fepuitur» lapides folo xquencur . Talia autem deinceps poni, dic fieri omnino otdinatii non permittant.

111. Cum multis in locis Capuan» *provinci»* noftr» ext.iterii , extetque hodie invetcra;a,dt fupra hominum memoriam confuetudo, qua decedentibus ab inteftato civibus, feu incolis, atque etiam peregrinis, quarundam ecclefiaruni capitula , vel ipfa. rum canonici·1*11 alii , etiam in ec<-lciia-Dftica digniore conftituti, an forfan epicoP' cildetn dcfunâis teftamcnta condebant, hxreditatifque jacentis parcem hxiedibus ab inteftato adferibebant, neç non tuam partem aliquam *ecclelí» , vel* pauperibus Chrifti , feu etiam (ibi ipfi* relinquebant. Nullis vero eorundem ab inteftato decedentium Compertis heredibus, de bonis iptis omnibus arbitrio fuo difponebant . Nos cup'entes hanc Immemorabilem conluetudinem , & de difponendo de bonis hujufmodi liberam facultatem , in melius quantum cum Deo poffumus commutare; (latuimus, ne iis qui inteilati decedunt, tcftamenta ,ali»vc exaâionesadverfus heredes, pofthac, a quoEquam, prout haék-nus faâiraturo ell, fiant. Quod fi peregrini fuetint, epifeopus parentis vicem implens,cos mortuos feppcllcndos curet, eorumque bona omnia ex manibus cujufcunque recuperare (ludcat,& cques, aut alia animalia Impenfam requirentia , fi qun reliquerint, vel bona alia , qux fervando, fervar! non poflunt, facilequc-*Se* brevi *tempore confumi* poflcnr, in pecuniam numentam flarim per publicam venditio-

ditionem plu* offerenti faciendam redigat, & apud fidas perfona« deponar, G & patriam A ipfotum navet it › eorum herede* perqulrere ftudeat Nitteraique ad cpilcopum eius Civitatis, murtis & reliAorum bonorum., dinuntiatoriad mittat, ut ipfi peregrinandum herede* de morte . & boni* reliAi* certiore* facidf, nec nili habita demum ipiius epifeopi refpotVione › & non prius, de boni* eorum quicquatp difponat, & fi herede» repfrrti fuerint, ikna fide eis reddi omnia jubeat ; nullis vero comperti* heredibus,vel non habito.-fcfponfo, aut fi mortuus.cuja* fuerit fcirl nequiverit, faflis priu* publici» proclamationibus primo, fecundo, A tertio, ut li quis heres fir, comparcat, A fe talem doceat, alioquin Ac. Elapfo demum ® lejmiro , A nemine comparente, expleto • dieehpfi termini hujufmodi, anno in peregrinis Italicis, & in transalpinis triennio , publico documento inventarii confeAo, ■pud epifcopalis curi* Archivium conlervando, mortui bona impios ufu» per manus epifeopi., (St duorum feniorum ex capitulo dilltibuaiuur .

IV. Quod etiam in morte Civium nullis relidi* heredibus ab inteftato decedentium, anno decurto taiftis proclamationibus A aliis elspfi* prxduSis oblervari volumus , A mandamus .

V. Ineo* qui ecclefi* ftatuto falutari negleAo, A anno conferti non fuerint f A factam Euchatiftiam non fumpfennt, fi mori contigerit , procedatur fervat» forma tonftitutioni» Innocentii tertii, qu* incipit.- *Onunt utriufqut [mu:* tfr-r. alia confuetudin« iri contrarium non obftante .

'VI. Nmil exigat epifeopus pro mortem aliçujus canonici , vel prçsbyteri ·

Et qyoniam id folum fupereffe videtor in hac lynodo Capuana , ut ablenres damnemus , qui de jure, vel confuctudrne interelfe debebant, propterea admilfa excufat iune per reverendillimum epifeopum llfernlcnfem faAa, habito etiam pro exculato reverendilfimo epifcopo Aquinatenle , reliquos omnes (fi qui fuerint) contumaces declaramus, A uti tales, A pro talibus reputari mandamus A juxta formam canonum, fer-' vatis iis, qu* fervanda funt, puniendoseffe decernimus.

Poib emo decernimus, Amandamus, dt epifeopi omnes comprovinciales noftri, teneantur infra tres mentes poli, publicatio--nem pr*lcnvium conllitutionuin illas in_. fui* dioecelibus, publicare, obfervare, A obfervari facere, A mandare , omnefqutj allas conftitùtiones facrorum canonum , A facri concilii Trideritini totis viribus fervent , atque' inviolabiliter obfervart mandent , A faciant.

H»c omnia fupradiAa decreta , ac nosmetipfos in omnibus, A per omnia , arbitrio, judicio, A dorreAioni SS. L). N. Piiy pape V. fubjicimu».

‹

cXn •J7<· 157J

SYNODUS FLORENTINA PROVINCIALIS

P R Æ. SIDENTE

ANTONIO ALTO VITA

archi episcopo

Aano IJ73· *baiita.*

attroNiva a l. r o r i r a

.lrcbieftfcopeti Mercurium

Venerab. fratrib. & capitulo metropolitan* ccclefix Florentine·

.ri'to ,n(,r X/f 1*1 *cnntupivimue, nntropolitanam banc Florentinam ecclefiam, ex que quamquam tnd.qni ad eam Cr regendam <> gubernandam fumma Det Dpi. Max. ut rxitiimamut, voluntate afctti fumut› vt<em jmcundtffimam › ramot jucundifiimt' fruilibut ouaftot i» agrum domine iule profundere, cumque perinde ut capreffum tn culum tolli. Quire «o/ quidem tpfiuf excolenda, & quoanda defiderto flagrantef, qoftquam multet laboret atque incommoda perptffi fumut « magnofque fumpiut Jecimus, ut muneri nojiro fain aliqua ex farte failum ejjet, aliquando tand.m fanftum fqnodum provincialem coegtmui, quemadmodum φ· α fccrofanflo generali tjncitio Tridentiao rue nebit tnpermum. idque rgtmut, ut quod conJiubtlttum Λ· i" reliquit facrit cnnctliu tum gcneraltbut tum pr». vtncialiout,qud motores nojirt ferttm domi, pari,m forte celebrarunt,& tn banc regiam urbem Dei Opt. Max. gratta, dr catholicum & pium toafla viderunt, tn bac quoque fynodo firmint corroboretur fic, ut alttjfimii defixum radmbut labefuftari pretterea non pôflii. Ut fi forte populat atque adr» clerut vel fuupte melina › vel fatbana impulfu, ft ft a vero cultu JacrorUmque canonum dtfcipltna longe abduxerit, tn viari redeat, qua qui ingrediuntur t ad perjetlaen atque abjblutam beamudinem perveniunt. Aiqur hoc tpfum quod dteimut uflum ejl, Cb· ufjtdeniibut, re fb· con/tho Jutttntibur fratribur xefirit comprovincialibus revereudifflmit epifcepit. nec non vobte & prafcntibue, <br opem 6r auxilium ad rem totam conficiendam of renttout. Itaque vot quantum quidem fojjumut, <› orumut obdeftaruur, ut operam deut, »t quicjuid Oeo Opt. Mox- udfuvante a nobir eonjittuium eft, id vor nmnt ftt.dio dr folhcitudine tum a vobn tpfit, 1«« ab ipfo ffiege › qui fidet noRra commijfur dr mandatur eJi, agenditm curent. Et quoniam tncreiibilem veftram omnium prulcntiam perfpefldm bebemur, tncredtltli noftra cum latitta atque anime voluptate in eo obfervando conjiautet, ut fperamur dr affiduot fpeflabtmut. Quod ut /veneat, ornatum bonorum u-iftor dr prtncept Deut ad veftram ceterorumque omnium jalutem nobit perq^tlat .b'aleic-*

Datum Florentia, idtbur decembrit MDLXXdil·

DECRETUM

De incbourida fynodo·

Everendiflimi patres, placet ne voblf» ut hodie ad laudem, dt gloriam fanfix, & individue Trinitatis, patria, & Filii, & Spiritus Canfti › ad juvandam Ut augendam chrilbanc religionis diiciplinam, pro abulibus tollendis, reformandis moribui, corrigendis excetlibus, ahisque ex facris canonibus per miliis ftatuendis, provinciale Florentlnum cpnciJium incipiat, & incocptun fit›

Kefpondcrunt. **Placet.**

De non prajudicondo.

E Cum maxime deceat omnia ordine, & ratione fieri, aliorum facrorum conciliorum, 3r pre(<rriin Tridcntini vriligiis inhsrendo, h*c facta fynodus in primis (latuit, & decrevit, ut qui prior ad epifcopalem digniraten^ vocatus exiftit › priori loco Cedere, Λ alus przccderc debear. Exprefre dcciatans quod nulli ob id fiat pr*)udicium, nulliquc novum jus acquiratur.

Chaiitî

RUB. I.

De profeftionc Fidci /

CA 1% Γ.

Ponitur formula profeflîonir fidei I

PRtneipia ponit profeflronero fidei, tamquam fundamentum,contra quod porte inferi non prxvalebunt, juxta pr»fc.'iptatn formam Pii Quarti, videlicet.

Credo in unum Deum, Pattern omnipotentem, faAoremCcli *Ijc* Terre, viliodium omnium, & invifibiiium. Et in unum Dominum Jefum Chrirtum, Filium Dei unigenitum; Et ex Patre natum ante omnia faecula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non faAum, confubftantialem Patri, per quem omnia faAa funt. Qui propter no» hornincs,dk propter noftram falutem defeendir de Gelis. Et incarnatus eil dc Spiritu SanAo, cx Maria Virgine, & horno faAus eft. Crucifixus etiam pro nobi» fub Pontio Pilato, pafius, & fcpultu» eft. Et refurrexir tertia dic fecundum feripturas, dk nfcendie in crlum,fedet ad dexteram Patri». Et iterum ventutu» eft cum *gloria* judicare vivos, dk mortuos, cujus regni non erit fini». Et in Spiritum fanAum, Dominum, dk vivificantem, qui ex putre Filioque procedit. Qui cum patre, & Filio fimul adoratur, dk conglorificatur, qui locutus eft per prophetas. Et unam ,fanAam', catholicam. 4 apoftolicam ecclefiam. Confiteor unum baptifma in remiflionetp peccatorum. Et expeAo refurreAionem rrortucrum, dk vitam' venturi faculi. Arnen.

CAP. II.

Sacram Scripturam juxta interpret/ltionem fanda metrn ecclejia efle uttcliigcndam, fr apnflolicat eradiliouee acceptandae.

Apoftoiicas & eccl£<iafticas traditione», rebquafque ejufdcm eccleli* obfervatloncs, dk conftïcutioncs firmiflime admittimus, dk irnipleAlmur. Item facram feripturam |uxla eum fenfum, quem tenuit, dk tenet fanAa mater ecclefia, cujus eft judicare de vero fcnfu, dk interpretatione factarum feripturarum,admittimus; ncc eam unquam, nifi juxta unanimem confenfum pattum accipimus, & interpretabimur.

CAP. III.

Septeni efle futramenta nova legit, ea gratiam conferre, quorum tria erreiterabilia; futur vero minime.

Profitemur quoque feptem tile vere, dc proprieCacramenra nove legi» a Jcfu Ghrino Domino nollro inftituta, atque ad ulutem humani generis, licet non omnia fingulis neceflaria: fanAuin baptiluium, con. firtriationrm, euchariftiam > poenitentiam, Λ extremam unAionem, ordinem, dk matrimonium; iliaque gratiam conferre, dk cx hi, baptifmum, confirmationem, dk orrfoem fine facrilcgio reiterari non [pofle. A···0 Cnr.iift «HJ-

CAP. IV.

tZoaefroiaatar ritur ecclefia ia foramentorum admtniji ratione, et admittuntur qua de originali, et jujiificatiom a forefia da Tridentina fynodo definita fuere.

Receptos quoque, dk approbatos ecclefi* carbolic* mus io fupradiAorum omnium B ('aeramentorum lolemni adminiftratione recipimus dt admittimus omnia, dk lingula, qu* de peccato originalr, dk de juftificatione >n 1'acrofanA.i Tridentina fynodo definita, dk declarata fuerunt, atnplcAitnur, dk recipimu».

CAP. V.

De *converfloat, dr tranfubflanttatione punit,* dr *viat› n* lorput A- fuafumem Cbeifti, quod pro viVit mertuijque offertur.*

Profitemur pariter in Milfa offerri Deo C verum, proprium, dk piopiriatorium facri6cium pro vivi», et UefunAis: atque ia.. fanAiffimo eucharillia? facramento elfe vere, realiter, ct fubftantialiter corpus et fanguinem, una cum anima, er divinitate D> N. Jcfu Chriftl, ficrique converfionem totius fubftanti* pani, in corpus, ct totius fubftanti* vini *in fanguinem,* quam converlionem catholica ecclefia tranlubftaotiationem appellat.

CAP. VI.

Sai altera tantum Specie verum facrameatum fami. Purgatorium efle, antmafque ibidem detenter Jideltum prectbut adjuvari; honorand»t, oraudit et vencr^ndot efle /undet.

Fatemur etiam fub altera tantum fpecic Cotum, atque integrum Chriftun», verumque facramentum fumi. Confiantes fatemur purgatorium efle, anima,que ibi detentas fidelium fuffragii, juva, i; fimiliter et fanAos una cum Chrifto regnantes, venerandos, atque invocandos elfe, cofque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias effe venerandas.

CAP VU.

Cbri/li, beata Maria, caterorumque imaginet efle vencrandat.

Firmiter afferimus imagines Chrifti ac Deiparc temper Virginis, nec non aliorum fandorum habenda» et retinendas efle, atque eis debitum honorem,et venerationem adhibendam-

7. t z CAP.

Cm* i «Tl
•I7I·

CAP. VIII.

Ex ft putet.

fndu'jrentiarum etiam ptfteftatetn a Chtlfto in eccle'ia, rciiflam Tulfle, iliarumque utum Chtifliano populo maxime falutarcm e:k· affirmamus.

CAP. IX.

,Romanam ecclefinm omnium aliarum Λα· irem , fummumpue pontificem efib Petri fhcctjiortm·

Sanârtn catholicam , Ar apoflolicam Ronuna.n ecck-fiam omnium eceleliatum, matirm,tfc nugiilram agnofeimus; Romano, ove pontifici beati 1'e.trl apodoforum crini ipis: iitccciibri, acAfrfu Chrilli vicario verain ubedientiam fpondemus, ac juramus .

CAP. X.

Ci-mprobuntur decretu Tridentini C»· cilii, & reprobentur contrecta.*

Orera irem omnia a facrls canonibus, & otcur.tenicis conciliis, ac prreipue a_. trhfanét.1 Tridentina fynodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipimus, arqu,- profitemur ; limulque contraria omnia titqu ? liKietes quafcunque ab ecclefia dainnjtis, ‹Sc rejectas, & anathematizatas, >11?. pariter damnamus, rejicimus, & anathe:nat>'tanius.

C A P. XI.

CntboUcam fidem femper tenendam t doiendamipue.

Hanc veram catholicam fidem, estra_. qua'i. nervo lalvus elle potrft , quam in praelenti 'i-uinte profitemur, *Si* veraciter tenemus; eandem integram *Se* immaculatam ufquc «‹l extremum vitae fpiritum conflantiffime , lleo adjuvante, retinere, & confiteri, atque a noflris fubditis , vel ilii* quorum cura ad nos in noftro munere fpe£nbir, teneri, doceri, *Si* prxdicari, quantum in nos, erit curaturos ; *Si* ita fpondemus, vovemus, ac juramus. Sic nos Deus adjuvet, dr hec fanfla Dei evangelia ·

CAP. XII.

Henefûia & dignituet obiîaentei teueintur ditium fidem profiteri.

Eandem fidei profeffionem facere tenean. tur adfeiti ad dignitates dr canonicatus, nec non provili etiam de beneficiis quibufcunque animarum curam habentibus , ad minus intra duos mrnfes a die adepte pofleffioms in inanibus cpiic. vcl -o impedito Curam ejus generali vicario, feu officiali, ita tamen ut dignitates, *St* canonici etiam in cajritulo fidem ptefiftantur ; alioquin., omnes fupradiâi frudus .nun faciant fuo*, nec illis poflell.O fuffragetur. Et mhilcminu* etiam poenis ab epifeopis ad id omui-_A*WC no prttftanihiin compelli peffint ; li vero culpa capit Ji id rfflLrri contigerit,'capitulun pro modo cuip» legitime puniatur- 075·

CAP. XIII.

Mette fervi· e debent doflorundi, K defloret le^cnter , ma&tftrtqne puerorum I

Idem quoque fervent, qui jn pofterum ad doctorale* dc magiftrales gradu* promovebuntur in ipfo promotioni* a<9a,· promoti vero intra tempus ab epifeopo ftatuendum ; puerorum etiam peuagogi, *St* omnes illi, qui quocunque modo* publice vel privaci.n in propriis aut alienis aedibus ,. dt domiciliis puerç* , feu quacunque state preditos litteras, aut quafcunque alias liberale' artes, feu illarum rudimenta docent, & profitentur.

Nerwa *frofejfciur fectendu.*

Profeflio vero fidei juxta pnefcriptanu formam femper fieri debet, adhibiti* duobus , vel tribus tcftibus coram notario, qui Ceanj ln publicum inftrumcntum redigat, & in hbrum ad 'eum tantum ufum compara* tum, una cum profitentls fubfcriptiope .referai; liber autem in arcliivio epifcopali crit diligenter ad perpetuant memoriam adfervandus.

R U R. I I.

De libri* prohibitis.

C A P. I.

librorum prohibitorum index fcrueiur.

Quantum utilitatis pur», *St* catholic» doArina: apulcrit index librorum prohibitorum , facile omnibus per.pedutn *eSe poteft,* videndum igitur erit cpifccpis, ut regni» in indice tradit» cxqutt.tr ab omnibus ferventur. '

CAP. II.

Sine epifeopi lieentm, titl inqnifiterit nen fofiuni imprimi libri, p<rntr in decrete expriffie et emprejfi cum ert^tnulibur colluti, et ub euflere fubfcnpti injrimie epifeopo pretjntentur. et

In quibus locis ars imprefforia viget, nemo imprimere per fe, *vel* per aliunu quidquam prirfumar, quod epifeopi, aut inquilltores accuratam difcuflionem , *Si* probationem, qua gratis dentur , non habuerit. Alioquin juxta novifftmi Lateraneniis, & Tridentini concilii decretum, libris amitlk,et publice combuftis anathemati lubie-

Auwo CitaKTi '571· jeAus iit. et centum aureorum pocr*, prq, dimidia fifco , dt pro altera egeni» monia|ibttt applicata, puniantur ; verum imprtda non priu» ex officina prodeant, aut exponantur venalia, quam cum proprii» c» xemplaribtit collita fuerint. Deinde auAor ip(e offerat epifcopo libi am iroprellum , ut fupra collitum, et manu propria fubfcrl. ptum, qui perpetuo tpitcopali archivo cu. ftodirl debet ·

C A P· IIT.

Qat librai frebiiitor habuerint, trui^uf Jitcrit abutuntur verba , futuuntur .

Qui libro» quavis ratione prohibito» habuerint, fciant in poenas Bulle in die Cuelie Domini incurrere: quique lacr* fcripture verbis ad jocum, attentationem. contumeliam, fuperllitionem, aut alias profanas indignitates abutantur , iis & impietati», & temeritatis poenas debitas epi fcopodabunt .

R U B. III

De reliquiis SanAorum .

C A PΛ I.

Scnllorum reliquia baneflie lotir, Jeceniibnfqtie ferventur vafir , quafha gratta ejlendantur.

POpuli juxta catholice, & apoftottc* cccieii* ufu.n de reliquiarum honor‹_› diligenter itiftrujntur , atque illud epifcopis cur* lit, ur honeftiffimis in locis, ac decentlffimis vafculis fervcr.tur, popuioquc., fola pietatis, non qua-ftus gratia, cum ea qua decer veneratione, & reverentia oftendantur ; nec ita paflitn line epifeopi licentia e vafculis extrahantur : nam tantum ob devotionem, aut infpicimd*, vel tangendae proponi debent. Qui temere aliter fecerint, ab epifeopi» ipiis pro modo culp* poena alliciantut .

R U B. IV.

Dc facris Imaginibus.

CAP. I.

Qr/e'rr d.l -jt' eje lragt-ter. in Utile· !mginJa & rctincnaa .

MAximain his calarr.itclis temporibus v|>ilct'iii debent diliicnti.im adhibete in im«"o.'b.is habendis dc retir-nuis; ut que pro'.if,eant omnino, ne inlolit. aliqua, aut infolito modo pingatur , fculparur, aut E apponatur, pr.rtcrtin» in ecclefiis , aut all.S ic.igi‹ :is, piis. ve etiam pibbcls locis, nililqne m cis iinf cortjin , obfeoenum , profanumque li.itim, vultu,ac tota effigie con fp.cietur; quo fidelium mentes, «ut oculi cftvndi pollint : fed rales ill* ftnr , quibus fpc/landi» p et.ts excitetur , quieq re ab ‹· Xeiuol iri tua ex probata ab cccb-lia cvnfuctudu.e minime aberrent.

C A Γ II. * Asiwo . C*aurt «571·

fifloret, & fculftorcr fine exfrejja fini efifi ceft litentta rv.gtnr/ in 'ecclefia, «r aha loca fta er fmblxit non fe· nunt , et efifcoforum tuflorttet caca faflut .

Caveant ciiam piAores, fculptores, ac quicunque artifices, dt qui imagines fieras effingendas curabunt, ut nne exprefa epifeoporum licentia, in ecdeliis , aliifque piis locis ac etiam publicis eas nullq modo ponant ; dt ú qu* haAenus polit* funt, eas epifeopi deleri, emendari, amoveri, vel mutari etiam ex officio quam primum jubeant, eorum fumptibus quotum intereft, ac poems montra contumaces imponendis

CAP. III.

Santforuift imaginer , in lotir intmunJit Jclcautur ,‹&· Jecorum veneratione.

Attjue ut,verus cultus , honorque facris imaginibus exh.beatur , prohibuit , ne imagines tam fa lut iter* crucis, quam bcatitlime Viiginis , dt omnium SanAorum, ape immundis, Se conteinptibii bus locis, five in pavimentis poft hac collocentur, dt collocat.c dckantur ; inobedientes autem poenas luant ftatuetidas ab epifeopi» ; qui etiam dabunr operam, ut ferius doceatur popur lusnullrm in illis divinitatem, aut virtutem inelie , unde colantur ; nihil ab eis petendum, aut fpeundum tamquam limulacris , led venerationem ad quam per ipfa excitamur, dt tiduciam ad veram imaginum referant prototypa. Ut *dum eas ofeulamur,*uum reverenter procumbimus, Chrlftum dominum adoremus, ac fandos ejus veneremur, quos effigies ili* rcpr«fent*nt-

R U B. II.

Dc reprefentationibus tollendis.

CAP. IV.

NUlli clerico frculari , aut regulari, nec laico,aut quibusvis perfoni» liceat in polterum Paffionem D. N. Jefu Chrifti, (aeras liiflorias aut gefta fanAOrum, ullo modo riprurfenrare , nifr de licentia epifeopi in feriptis gratis obrempta , qui prout expedire judicaverit, efficiet, ut multa qu* in iitis a Aonibus contra fanAorum patrum, & antiquam eccleli* confuetudinco) intro» ducla funt, omnino tollantur.

RUB.

RUB. VI.

De miracoBc.

CAP. VI.

Quid in NffvaratM miraculorum comfro hliw faciendum.*

EPifcopi in novi» miraculi» theologo», de alio* pio» ac perito» viro» confulant; populorum concurfus ft acclamatione* prohibeant, donec rei verita» legitime comprobetur; ne temere falfa pro veri», & inrerta pro certis aliqua epifeopi negligentia recipiantur; ita tamen ut populi devotioni quantum catholic* Kdel ratio patitur, provideatur; falforum autem miraculorum auAoribus gravitfimx ab epifeopi* poenx Irrogand* erunt.

RUB, VII.

De magici» aitibu*, divinationibus, incantationibufqce tollendi».

CAP. I.

Clericorum, uohilium ftculctrtum, mulierum magicam artem felianitum fetu.

C

MAgi, arioli, venefici» fortilegi, atque alii hujus generi* fateliires, ac miniftri Saihan* eo miferorum hominum mente» deduxerunt, ut relido Deo fuo Creatore, pro recuperanda valetudine, rebus deperditis, tempcltatibus arcendis, atque alii* negotii* ad opem, ft fublidium Dxmonum confugiant; qui cumque igitur five verbis, five noti*, cantionibus, charaderibus, ligaturi*, aut alio quocumque modo, maleficam, fortilegam, veneficam artem profiteri, ft colere repertu* fuerit» ii clericus etiam quacumquedignitate pr*ditut, omnibus beneficii* privatus, quinquenio in vinculis conjiciatur. Relapfu* autem tamquam incorrigibili», ft apoftata, curi* fxculari tradatur, legitimis fuppbcii* »fficiendus. Si vero laicus, & nobili* fuerit, ducentorum aureorum poeoa, pro dimidia Fifco, ft altera egeni* monialibus applicata, mulâctur; Ignobilis autem turpitudine dehonefiatus, vel ad trireme*, aur ad carcere*, aut in exilium rekgctur. Mulieres 111* malefic*, venefic*, aut lortileg* „qua* •liqui, aut membri debilitationem, aut infanabilem «gritudinem attulerint, puerofque fafeinaverint, aut aliquo modo diabolic* illius arti* fufpedx, vel diffamat* fuerint, ft turpitudinis, & career!*, ft£ exilii poena ab epifeopi*'muldentur.

CAP. II.

*P*n< confugientium nd auxilium, tr lonjihum e/ftrum.*

Confugientes vero pro quacumque occafione ad homine* forulegos, ft maleficos, j. nee non qui confugiendi, aut eo» confute»· Λ<ü auAore* faerinr; >c pretcrea vani», ac fuperftitiofis obfcrvationibus, & divinatlonibus dedito* graviffime ab epifeopo puniendo* efle decievil. Et omne» tarç clerici quam laici alia» etiam podnas incurrant· tam a jure communi, quam a noviflitno Laterancnfi concilio fancita».

CAP. III.

Poent clericorum fint liceutia ordinarii energumen. exireif. adhibentium.

Nulli clerico feculati» aut regulari liceat In impofterum energumenis exotcifmum adB hiberc, nifi de licentia ordinarii in feripti* habita; dt tunc cum (umtni reverentia, Sc devotione, & in ecclefiis, feu faltem coram pluribus honeftis perfonis, hujufmodi religiofum opus perficiatur; tianfgreftpre» autrtn carcere atque aliis ab epifeopi» animadvcrfionibut puniantur.

RBU. VIII·

De Judxi» ›

CAP. I.

Indui fefiivte dieher a negotiie nifiineant, et ante refurrtfliontr Pafiba fer tredicum en eorum domibur relegentur·

INgente* Deo ft fereniflimis principibus nollri» gratias habendas efle agnofcir hxc facra fynodus; quod eorum pietate ac rel'gionis Audio cftcdum (it, ut Judaica pravitas in commerciis, negotiis, ac omnibus aliis asionibus intra termino» ab ecclclia^. permiffos coerceatur. Tamen pro fuo munere· admonendo* omnes fideles efle cenfuit de ii», qu» a facris canonibus circa_. hojufmcdi obftinato» Cruci» Chrifti inimko» funt prxeipue interdira. Judxls Igitur non liceat diebus feftivit ab ecclefia recepti» D mercar), aur quocunque modo negotiari, aut aliquid quidquam agere a fandorum temporum veneratione alienum, extra fepta loci eis ad habendum fpecialiter aftignati; ft preferrim triduo ante Pafcha› adeo ut eo tempore neque ex propriis domibus exire pofliot, ft inobedientes pecuniarias fifco applicandas, & carceris poenas feveriilime ab epifeopi» pledantur.

CAP- II.

Cbriftani aliquod mintfiertum non imfeudant Judaee et eorum familiaritate/ effugiant.

Sed ne liber* ferviat ancili», ac In Jodxorum abominationem expreffe fancitum eft, ut chriftiani nullo fervitutis genere iudxis fe addicant, non obfterr icandi, ia. idandi, educandi, au» alienjus alterius miniftetii ei» opera prxfldnt, fed ft eorum medici», ft cibi» uti, & efculenta, ft poculcnta ab ei» emere, & tandem (ocie* ta-

tates, conjunAiones, nimias famillaiitatei, cumeii habere omninocaveant ; & qui non panteriDt, in excommunicationem incidant prefer poena» a facri» canonibu* ftatuta» ·

RUB. IX.

De hareticis ·

CAP. I

Prohibeatur ttat publice , jteaue privata diftutatioeee articulée fidei tangtatet.

Epifeopi lingulare , ac maximum ftudium In eo potiffimum impendere debent, ne ipfis dormientibus inimicus homo prava he. refam femina, doArincque,ac morum corruptionem diffeminare, aur interferere valeat. Idcirco rudium maxime ac prefertta fufpeflorum conventus , irnperitorumque , atque idiotarum, de his que ad fidem fpeAant, tam publicas, quam privatas difeeptattones,ac fermones, crterafque hujufmodi periculofas occationes ptohibeant, ac penitus tollant.

CAP. II

Tayeeirttar contra fufpeiloe burettepravit.

Sedulo preterea dent operam Inquirendis hareticis, aut eo nomine fufpe&is, ut Invento» de fuo ovili conftanter exterminent; .parati etiam, fi opus fuerit, hac de canna fanguinem animamque profundere. Quo Deo gratius, & ovibus fuis fa. hibrius in univerfo fuo munere efficere nihil poflunt.

RUB. X.

De blafphetnia.

CAP I

Petat coatra llafpbtutaatee, er eneceteo <coafletuttoute Ptt V.

Blafphemic fcelus adeo deteftabile eft, ut fact* liter* abhorrentes nomen maledictionis , quo blafphctnia exprimi folet in bcnediAionis nomen aliquando convertant ; ad oblhuenda igitur biafphemantium ora poenarum , de fuppüciorum terror adhibitu», & auAus eft a fel. rec. Pii V. no. vifiima conftitutione. Que poenc, Bc fupplicia epifeopi ftudio debenr a parochis perfrpe ad populi memoriam revocari. Idcoque omnibus notum fit, quod delinquentes , juxta tenorem diAc conftitutionis , pro modo culpc, Ac perfonarum qualitate, line aliqua remiflione funt omnino ab epifeopis puniendi. Qui fi in exeeutione negligences fuerint, iciant fe in proximo provinciali concilio hujus negligenthe rationem reddituros.

CAP II.. I e

Swra/artr judicet adbortantur centra bujUj mode fitiertffime ftocedcre, eorumtjuecott· wrfiitto fe^gHadtf tt littorrtgibl· Item nomine efijeofo dejerantur.

Magiftratus quoque fcculares vehementer hortatur, ut contra blafphemos fevenflime procedant, ad hoc ut indulgentiam proximi Lateranenfi» concilii canfequi pofhnt ; itemque omnes Chrifti fideles in Deum obfecrantur, ut non foluru a biafpl.cu.orum familiaritate abftineant, fed etiam ut quos incorrigibilet repererint, eorum nomina ad epifeopos deferant.

C A P. 111.

Epifeopi foctctateee nominet Dei tnflitutat.

Atque nt nihil prorfus omittatur, quod ad exterminationem tam atrocis peccati conducere poliit . epifeopi in fui» civitatibus , dt dioeceiibus focietatcs nominis Dei (ubi non funt) quam primum inftituaut, ea norma, regula, dt indulgentiis propoiitis , que in bulla fel. rec· Pii Quarti continentur

RUB. X i.

De fertorum dierum cultu» & obfervatione.

C A P. I.

Fefiivi Jiet obftrvcutur, ct lemport coram celcbrationet jileant comedta, jocultteonee , «r <d generic alit,

Feftorum dierum cultus facile homines adducere poteft ad reliqua legis precepta fervanda. Idcirco Epifeopi magnam diligentiam adhibeant, ut tacri dies ecclc- (i* prccepro, vel Joci confuctudine obfervandi nullo modo in fuis civitatibus, vel dioecefibus violentur; quinimmo ita populi inftituantur , ut ecclefia» frequentent, miflar celebrationi, ac divini» officiis revtrenter interfinr, totofquoad colendum Deun. & verbis , dt opere fe transferant. Atqu. dum divina celebrantur circulatores, pre ftigiatores , comedic , dc alia hujus generis prohibentur, aut voce, aut inftrumenti» in publici», vel quafi publicis locis canere , feu faltationes , ludos , choreas , dk alia nugarum irritamenta exercere , fub poenis epifcoporum arbitrio imponendis » que In pauperum ufus erogentur.

CAP. 11.

Rufltci, et omnee a négociée , et mercehue, ac Conjihtr ineundii , tbjitneaut I

Omne» vero a quibufeunque illicitis, dk fer-

Anno *173*

fetvilibus operibus, judiciorum agitationibus, cmproriis , nundinis, alilfque inercatoriit conventibus exercendis quocunquO nomine nuncupentur, abftineant; At maxime ruftici , qui in hoe f«pe delinquunt, nili belli, aut Imminentis alicujus periculi cautfa convocationes etiam, que conlilia vocant, li ncceffitas urget, poll vefperas tantum, dummodo non in ecclefiis, fieri permittantur, fed & efculenra, dt poculenta venundari poliunt, fi tamen in ecclefiarum atriis id non fiat.

9ESSIO SECUNDA.

Celebrata die VIII. Aprilis MDLXXIII.

RUB. XII.

De facrofanAis ccclefiis ·

CAP. I.

/'reArieatirr dtambulatiantr , «ug», et itrgetutivur m eccltjia .

QUandoecclefias,qu»funt orationi tantum deftinate , cultu, At honore fideles non reverentur ; confequens eft, ut veniens Salvator nofter iratus , A flagellis , dt funiculis, e domo Patris fui ejiciat; & propterea nemini liceat, dum facta fiunt, ac divina celebrantur , live pr»dicatut verbum Dei, in ecclefiis deambulare, vociferari, nugari, negotiari, aut aliquid Irreverenter agere, neque eo tempore capitula cathedralium , aut collegia rarum ccclcfiarum congregare.

CAP. II.

Vcjtttiieialet aflur, colloquia cum fufftflir mulieribu/, «er commejjattonci fiant y ner bajlata arma , Or itl gencrit alia Jeferaatur tn ccdcjta.

Caveant etiam omnes ne ita (lent in ecelefiis, aut adverfi fedeant,ut reverenti», qu» facrofanA» euchariftı» facramcnio debetur, aliqua injuria fiat. Non judicia exerceantur, non cum mulierious fufpeAis colloquia habeantur, non commeflationes, aut compotationes fiant, nihil in porticibus, •triis, vel veftibulis aliquid venale, etiam •d ufum facrificii, vel ecctcfi» exponatur ; tmliftc, felopeta, aut baftata arma in ecclefiis non deferantur.

CAP. III.

Mtiniici r· fcdcfiit ma pojjînt fetere eleemojfynat , tium iitim celebraarur, frater tmaialinat a&eutet, tt bat fofl communionem Sacerlotir .

Illud quoque prohibetur exprefse, ne in ccclefiis quibofcunque etiam regularium, pauperes, aut mendici, ad petendas eleemofynas per ecclefiam vegentur , inter Mioarum foiemnia, aut dum divina celebrantur, exceptis illis inopuaa monialiura, & aliorum piorum focorum miniftris , qui A capfulasclrcunferunt ; eifque non aliter permitium fit,nifi dc licentiaepifeopi, A pod. quam facerdos in m'fla communicaverit, eleemofinas petere ; dt qui omnibus in eccfeGarum honorem fupra ilatutis non paruerint, cujufcunque qualitatis, dt dignitatis, etiam regulares prêter poenas In bulla fel. rec. Pii Quinti faneras, pro modo culpe, ab epifeopis gravilfune puniantur.

Anno Cmmist , M71

RUB. XIII.

De immunitatibus ecclefiarum.

CAP. I.

Confititl ftr firtniffimtt frincifct tutatiam tjje libtrtattta achfia .

TRidentinl concilii hortationes, quibus univerfis chriftlanis omnibus populorum dominis ecclefiarum defenfionem, ac immunitates enixe commendat, quam alte in feteniflimorum principum Etruri» mente fixe fint, quotidiana catholice fidei propugnatio, ac erga ecclefiafticos viros, ac loca pia.dt religiofa veneratio , ac bcneficenvia locupletiflimc teftantur- Quare dubitandum nullo pado videtur ; quin fibi ipfi conftantiflime (ut temper fecerunt 1 curaturi fint, C ut debitus Deo cultus, ac ininiftris , Ac myfteriorum ejus difpenfatoribus , legitimus honor exhibeatur ; nec permifluri, ut officiales, magiftratus , aliive eorum adminiOrationi conftituti ecclefialticam jurifdiAio» œm, 8i libertatem divinis, & humanis legibus fancitam ulla ex parte violent impone, utpotequi ofifequentiflimi ecclefi» filii , fummorumque *pantiticum , ac* omnium pontificum , ac omnium pontificiarum con. (ti(udonum , ac decretorum conciliarium ob. fervantifiimi femper fuerunt .

CAP. IL

D *Prohibet nt ✠ taonqjleriitt ttclefiii bailitent mulieret inboetfia , tur ·*

Atque, ut jam Florentlnis municipalibus legibus laudabiliter ftatutum eft , ut reJigiofarum domorum ratio maxime habeatur, prvfcrtim in quibus Deo dicat» virgines perpetuo habitant : eodem modo interdicitur , ne femin» public» inhonefte vi. ventes, nec ducentis cubitis prope monafleria monialium, nec centum prope oftia, aut ingrelfus ecclefiarum domicilium habeant. Quod li intra ea fpatia ipf» habitaverint, aureis quindecim fifeo mulAenior ; eamdemqoe poenam fubeanr, quicumque fine epifeopi licentia cauponarias, tabernas, aut thermas , live balnea in eodem amblni hsbue* rinr, quique ad cos ufus domos , aut habitacula potuerint.

CAP.

Anno Cniist i >J7J·

CAP. III.

Dvc/araafar f<« face txtrt trclt/te fi»t immunit,*

Et lî jure unicaique ecclefi* id immunk tatis eonceffumvideatur, utconfugientibus ad eas per triginta paffaum circuitum fecuritatem prvftet ; quia tamen propter locorum anguillam, aut eccleiiarum frequentiam Florent'* totam fere Immunitas civitatem occuparet ,unde dt julilti* vinculum nimia difiblveretur ; declarandum vifum eft, ea tantum loca circa ecclefia* immunia effe, qu* notabili aliquo ligno, a publicis viis ccterlfqne profanis Jocis in prediAa civitate Florenti* diftinguuntur ; in reliqui* aurem locis extra civitatem juris com- B munis privilegia remaneant.

CAP. IV.

Cejjttitet fint ftcuri fa locir A cofturt, fed aen cleriti. f

Fugitivi vero, qui Florenti*, jure municipali, cedantes nominantur, in ecclefiis, aut religiofis procul dubio protegi debear a captura , qua quidem immunitate mini, mefrul poflint it in domibus,' in quibus debitores ipfi, vel alii non ferviente* ecclcii*, five mercede, feu grati* inhabitant; fciant tamen clerici quod intra domum ecclefi*, dr Joco* ei adjacente* nullo modo fe prediAa libertate, A immunitate tuerpotiunt ; quominus in omnibus epifeopi ju dicio, dt execution! contra eo* commit!* fubjaceant.

R U B. XIV.

De ecclefiis reparandis, aut uniendis.

CAP. I.

Vuiauet ex Ultffitttl etiem luvilii doelinit firn de ftrotbtthbui, ttfi fttroet, vel tin tttltfitriM

PArochiale, ecclefi* , qu* ita tenuis redditu* funt, ut neceflario pro editicii* tuendi*, alendo rcAore, ac alito cultui divino opportuni* fumptus non fufficiat, nec aliter tali incommodo provideri poteli, epifeopi habita vicinitati* , ac frequenti* fiarochianorum ratione, fervataque condii Tridentini decreti* preferipta forma, aliis uniant parochialibu* . Quod fi ju* patronatus, aut pr*fentandi in ei, habente, contradixerint ; A ad epifeopi mandatum fupradiAi, neceffitatibu» congrue confulerc voluerint, audiantur; fin autem aut recufaverint, aut contempferint, epifeopi Ipfi* patronis etiam inviti, diAa, unione* facere nullo paAo differant. Nifi alii fint,qui religione aut pietate duAi proprii* boni* velint, & ecclefi* ruina, farcirej & redditus ita augere, ut reAoris fubftentationi, ac alii, neceffarii, fumptibu, fati, *fit*, fervatis folemnitatibu,, ac vocati, vocandi,. Et hi juri, patronatu,, aut prnfcntandi partem pro rata in perpetuum acquirant, £Aa jufta omnium eccleii* bonorum «Himalione eorum, qu* ipfi in dotem, At inftaurarionem contulerint; reliqua patre in quolibet prwdiAorum cafuuro refervata priftinl, patroni*, qui ter ab epifeopo moniti inftaurare, ac dotem fupplere ipfi neglexerint.

_ΛμMO *J7J·

CAP. II.

Diruti/ ttilt/it frovtdetturt $· qwmoZr .

Ecclefia* non curata* ferme collapfa* epifeopi inftauranda* curent, aut oratoria. ibidem erigendo, vel fi id non videbitur expedire, in alia* transferant ecclefia*, ubi fub tituli* fanAorum , feu fanAarum , quibus antea ecclefi* dicat* erant, altaria», conftruanrur, A pro reddituum quantitate divinus ibi cultus inftituatur, ita tamen, ut in area dirut* ecclefi* fignum cruci* ereAum femper appareat.

CAP. III.

Vtiouutu littrur tb enti/ futdregiuto, efifiofi Videtnt, ffi judiceut.

Qyi beneficia tenent, non ante anno* XL. unira, infra tempus ab epifeopo pneferibendum, unionum literas ordinarii* exhibeant, qui re cognita decernent, qu* per furreptionem , vel obreptionem impetrat*, dc obtente irrit* lint babend*, ut diAi Tridentlni concilii decreti* ftatuitur; quorum etiam poen* innovantur

R U B. XV.

De ecclefia cathedral! vacante.

CAP. L

Efelefit eetbedrtli vtetute, quid Jit exequeudum.

CUm primum abquam cathedralem ecclefiaru-Dcc deponente vacare coniigerit, paftoris defunAi exequi* ea qua decet pietate per totam dioecelim celebrentur , & affidue public* , & privat* fupplicatione, liant, io quibus univerfus clerus humiliter-, ac religiofitlime a Deo petat orbato gregi pallorem, qui ad tanti minlftcrii munus idoneu, & aptu, effe poffit·

CAP. I.

Mortuo tfifcofo t ttfitule totiflitutetur victrtut, 6- xtououii I

Poll obitum vero epifeopi capitulum Infra 0A0 die, vicarium conftituat, vel exiftentem confirmet, qui fit doctor, vel licentiatu, in jure canonico , vel alia* quantum fieri poterit idoneu* ; atque item ubi fruAuum percipiendorum ei munus incumbit , capitulum unum, vel plure, «conomo* decernat, qui rerum temporalium curam geranr, dt epifeopo futuro rationem reddant ; quod item facere teneatur vicarius, officialis, & alius quilibet adminiftrator ;

Ammo Cnattri iJ7V

tor. qui Cede vacante» a capitulo, vei ab alii* conftituti fuerint, quod fi capitulum in prxmiflis negligent fuerit, ad metropoliranum, fi comprovinciali* ecclefia fuerit,& fi ecclefia ipfa Metropolitana fuerit, aurea empta, capitulumquc ,ut pnrfertur, negligent tucili, tunc ad antiquiorem epifeupum cx l'itforçancu in metropolitan*, & propinquiorem epifeopuni in exempta hujufmodi deputatio devolvatur.

R U B. XVI.

C A P. I.

Forma preferibenda Inquifitionl» de epifeopo promovendo.

Qualitater epifeopi promoteendi, tSr Jvrma Jerteanda ·" want, tr altu fcijuififtr.

OUi alii* prcefi, ea vite, morum, Ar fcientiz excellenti* fulgere debet, ut merito a fanda Tridentina fynodo prreipiatur, A: exafliflimam de qualitatibus proficiendorum cathedraiibut ecclefiis inqui(itionem efle faciendam, & eius inquilitionis formam in concilio provinciali elle przferibendam; iccirco h«c facra fynodus infraferiptam examinis formulam a fanAtffimo D. N. comprobandam proponit, videlicet.

An legitimi» natalibus, & ex catholicis parentibus ortu'.

Quibu* in locis, Ac quomodo fuerit educatus.

An triginta annis major fir.

Qus converfatio vitz, & fama ejus I. pluribus annis fuerit.

An fir criminofus, bigamus, vel apoAata.

An publicam poenitentiam egerit

An fana: mentis, & domui fu« bene przpolitus.

Item quam niodeftiam, prudentiam, fobrietatem, continentiam, Ac alias virtute* in aâionibus fuit oftenderit.

Deinde a quo tempore facri* ordinibus fit initiatu», Sc an 111 eis per fex menfes faltem antea fit conllitutu*.

An fit in univerfirace (ludiorum magiAer, five doâor, aut licentiatu* in facra theologia, vel jute canonico metito promotus, aut publico Academi* teftitnonio ad alio* docendo* idoneus oftendatur; eique declarandus, vel locus unus ex novo vel veteri Teftamento, aut ex'fententü* Theologicis, ex decretalibus, aut decreto proponatur, ita ut propofitiones etiam difputando tam in theologia, quam in jure canonico tueatur; abfoluto vero hoc examine ab eo, cui a fanAiffimo D-N. hoc onus demandatum fuerit, Ar probatis omnibus fuprafetipti*, per quinque faltem telle* omni exceptione majores, publicum fiat inftrumenrum, ?|uod una cum ipfiu* promovendi fidei proeflione ad fummum pontificem obfignatum quam primum fideliter transmittatur.

Aμμο Caatiti »57J·

R U B. XVII.

CAP. K

De dignitatibus, & canonici*.

ffiunler effie debeant canonici affumendi.

EPifcopi fwnmopere Audeant, ut ad quarumcumque ecclcfiaium dignitate*, Ac canonkatu* ii adfumantur,- qui At ipfi* opera, officii* pnefio fine, & rnorurru. integritate, doArina, & vite exemplo efficiant, ut merito eorum catus eccleliarum fenatut dici poflit.

B

CAP. II.

Q«z *fint partet*, 6- *officia canonicorum*

In dignitatibus aut caoonicatibu* conftiti, crterique eccleliarum ferviturí addiâi, ftafis horis attente divini* adtint officii*; non nine vagentur per cccíefiam, neve a choro difcedant, nifi precibus abfolutis, aut aliqua compulfi neceffitate; in choro proprii* quique fell!* confide*nt, concordi voce, & corde pfallant; fimul omnes debiti* opportunitatibus adfurgant, fedeant, genua fleAaor, capita detegant, At nihil alienum divinis milceant, privatum officium non recitent; literas non legant, non obftrepant, non colloquantur: fi vero aliqui in hi* offenderint, quas percepturi eflenr, diftnbutionibuscareant; aliterque pro culp* gravitate corripiantur.

CAP. III.

Vt hahentet etiam folam prehendam, cifdem cum, Or officiir fint ohfirtdt, & ultra tret menfet non abfint fub poena.

Omne* digmtaics, & canonici tam cathedralium quam collegiatarum, teneamur omhino fecundum ecclefi* coofuerudinem in tui» ecclefiis defervite. Quod decretum., eriam illos comprehendat, qm prrbendam tantum habent, adeo ut putent fe ad hoc fervitium minime obligatos efle; hoc exprefle declarans, quod non liceat vigore cujufcumque privilegii, aut confuetudinis ultra tres menfes ab eifdem eccletiis quolibet annoabeflè; alioquin primo anno privetur unuiqulfquc dimidia parte fruAuum, quos ratione etiam pratbendir ac refideim* fecit fuo*. Quod fi iterum eadem ufus fuerit negligent!*, privetur omnibus frudibu», quo» eodem agno lucratus fuerit; crefecnte vero contumacia, epifeopi contra eos ;ux ta factorum canonum conftitutione* pio cedant.

C A P. I V.

Eorum habitue fit conformi'.

In choro autem omne* dignitare», At canonici'ram cathedralium, quam coliegiatarum conforment fe In habitu, in proccffioni-

A M fionibot, funeralibus ,'omhihufque alii* ecA* _ cleGafticì* fonA'ionlbu* » nifi aliqui* pro* A
, * Pr,em babltum prstendat, flood intra très
П<· ntenfes epifcopo probare debeat. Contrafaciente vero difiribuaiooibua careant illius diei, ac etiam arbitrio epifeopi puniantur.

CAP. V.

M efiflifnt met <ta iuhi r raprtulo ffeelant erilÎMtiittt, ◆ refarttimer abort, é· altorem id&enertr .

Reliqua hic non memorata , qua ad divini cultu* inftitutioncro, ant reparationem, ad chori legem, dr ordinem , aliorumque miniftrorum conformationem pertinent, epifeopi duobu* e capitulo in confilium vocati*, ut pracipit cadent Tridentina fynodur, pro ecclefiarum conditione adimplere Audeant . B

RUB. XVIir.

De celebratione Miflarum.

IN facrofanflo Miflae facrificio juxta facri concilii Tridentini pr*fcriptum diligintcr epifeopi inlrafcripta fervanda , dc cavenda curabunt I

CAP. I.

Qua fitt fervanda in facrificio Miff , ir fved qnicumque fient iniiitti› Jew firnflex beneficium obitnenter juxta modem Roma. brev. divinem officium recitent .*

Omne* huju* provinci* (acerdotes, ettatr regulare*, qui Romano miffalt utuntur, in omnibu* in difti miflali* formula praferiptis ceremoniis, ac ritibus omnino, & ad un![uetn conveniant, officium etiam divinum uxta modum brevia.-ii Romani recitetur, & quicumque facris initiati, aut beneficium etiam (imples obtinente* horarias preces f>r*termiferint , hi* poeni* puniantur , qu* n Lateranenfi concilio, Ac in bulla fcl. rec. PU Pap* V- fancit* funt.

CAP . II.

Γ-regrtnor clerical, d· diverte dioedéfit , non fofle ftcrificiem mijjt celebrare, mfifiet tefltmonialtbut lit:erit muniti.

Presbyteris alien* dioecefi* nullo modo roifle celebrande iu fui* ecclefiis licentiam e pifcopu* concedat, nili proprii ordinarii teftimoniales littera* habeant, adeo rccente*, quibus pro locorum , unde advenerint, diilancia fide* adhiberi poffit. Quod fi vetuftate fufpiclonem parerent , iillque afferant , alii» fe in loci* commorato* ; non antea ad celebrahdum admittant, quam illotum locorum quo diverterunt teftimoaio, eotum mote*, ac vita probata fuerint.

Awwo Cn«l«rl *57«·

cap. iîr·

Quid «gendiHU Jtt facerdoii ante uh brttivnem .

Sacerdote* antequam accedanr ad altare, milTam accurate previdearit, hujus fact* fynodi atiâorjtate XL. dierum indulgentiam, quam illa modo concedit, confecuturi; monentur prrterca in Domino, ut Audeant que *leAurl funt*, pr*ferrim omnem canoni* rationem plene intclligcrc , qu* ignorate eo cum eft officio maxime indignum.

C A P. IV.

Gtlebrtturi, d· induti «liquem non «dia quantur , net birretum ru tlttrt teneant.

Sact.i, porro veftlbus induti neminem ipli adloquantur , aut audiint adloquentem ; mentemque & oculo*, quam ti,-ri poterit, avertant ab his, qu* ad aliena diftraherc pollint: nullum capitii, aut alterius membri tegumentum, aliudve id generis in altari locent, neque ab offertorio, ufque quo oblationem fumpferint, etiam fub irreto regantur, atque oe altari nihil amoveatur nifi tota milia completa , qued ut diligentiffiine C fiat, epifeopi operam dabunt .

C A P- V.

Ct n 'neto ,6- confruo temfore mifft celebranda , tuilier frivali btbito reffallu.

f'mnitius rtiam faccrdotibus pra-cipitur, u' mtlliu* privati caufla horam milfx populatibus fui* accommodam ,aur anticipent, aur differant. Neque in ea, aur conciones, aut alia quaç diei officium aut fefti celebritas cxpsjfcat , pretermittant : nec miffam inchoatam adveniente aliquo repetant, D ncc ad alrare expeAenr, aut alia ratione contra rei facr* decorum, aut populi utiliütem alicui obfequium prcftenr. Quod fi quit ante ter monitu* ad aliquid prcdiAotum minis aut metu adegerit , liquident clericus, beneficium obtinens, c<> pio illo privatus exillat ; non habens, ad ‹ btinendum inhabilis reddat ut , fi vero laicus fuerit excommunicetur, atque ecclcliaftici feudi> ac emphiteufis incapax lit; iacetdos autem fponte hujus decreti violator pro culp* gravitate ab epifeopo puniatur.

CAP . VI.

In fotietatibut ftculai-ium non c··''" 1er miffa diebur fefiivu , ante «eam faroebu, feam «bjoluerit fub focna .*

Prohibetur quoque ut dominicis, & feftivis diebus in confraiernitatibus, & focietatibut laicorum quocumque nomine nuncupati* milf* celebrentur, antequam parochus In fua ecclefia , in cuius parochia-.

ilia facietis fit» eft « miiTam abfolverit ; alioquin gubernatores, fyndici, & alii di· florum locorum miniftri, fi corrcdi non pa· ruerint ; dt poenis, cenfuris ad obedien- dum omnino cogantur. Et faccrdotes etiam, tan) (ocularet, quam regularet per duo» menfet a divinit fufpenfionem incurrant , quoties co tempore In didit loci» celebra- verint.

CAP. VIT.

*Ner aatt aiww, aet f»fi mtriJitm, *rr bit ia Jit crlrbretar fub fatua.*

Miffa ante auroram, nec port meridiem, n<li ex legitima caufla » jure exprefla , pro- hibetur . Et facerdos qui contrafecerit, dc qui bit in die celebraverit, a minifterio al- tari» per biennium fafpenfus efle intelliga- tur, df gravi etiam ab cpifcopo animad- vctiione afficiatur.

CAP. VIII.

Aaatverfaria ra rufticanit tcdtjitr qai- bafjata aaar tcatforibur ae faut.

Anniverfaria defundorum officia in rufti- eanit ecclefiis nullo modo fiant, a die do- minie* pafficnit, ufque ad completam oda- vam refurredionit : nec parochi propterea ovium fdatum eo tempore necefliriam cu ram deferant , tranfgreflbreique, ordinarii judicio poenas luant. Conventual·» autem milia , qu* populi dicitur, & officio con- formis, in catnedralibus , δι collegiatis ec- clefiis nullo umquatn tempore pretermit- tatur.

CAP. IX.

Parotbi Jiebat feflivu frofriar ovet at Jefirant. nec ann. oel oott. S' mtjjar Jtcant.

Epifeopi vetent.ne parochi dominicis, aut aliis fefhvis diebus ad alienas eccleiia» quo- cunque prctçxtu convolante», miliis popula. res fuos defraudent ; quin etiam his diebus anniverlarias, aut votiva» miflas celebrare caveant. Quare ita h»c difponant , ut pa- rochianorum dt ecclefiarum fimui ratio ha- beatur, poenis qu* fibi videbuntur impo. fui».

CAP. X.

Altaria inJotata Joteatar , i· caren- tur , ir fanitur forata altarii fcrtlIilti .

Altaria , quibu» eft dos donftituta , co- gantur eorum redores rede curare, dt qu* dote carent, ante a conftrufloribus, feu eo- rum fuccefloribus, pro dignitate inftauren- tur, exornentur, aut amoveantur. Porta- t>le vero altare ea latitudine, dc longitu- dine habeatur , ut calicem, dt (toftiam fu- pcrpofitam, commode, ac fine periculo ca- pere poflit, ac triplici , ut debet, velamine contegatur, ejufque forma ab epifeopi» pro valis in eo locandi, magnitudine pr*fcri- batur, Se non parente», eoiutn arbitratu mulflentur.

CAP. XI.

Prohibeatur -rctJtr ir autaere ia aiff' aa9fft te >r»iifit»r txaau- tttit ab tftjcoro Jp fatara fattrJote,

Tridentin* fynodl audoritate prohibeant epifeopi quofeunque etiam exemptos » qui- bufeumque mercedum conditionibus , pa- di» « acceptationibus munerum in novis miflis, dc earum, qu* public* oblationes dicuntur, nec non ab omnibus importunis & illiberalibus exadionibus potius quam pollulationibu», aliiiqne ejufmodl, qu* a iyntoni* labe, vel cerre turpi qua-flu non longe abfunt . NulJu-' etiam ad nov* mif- f» celebrationem adm itatyr. nifi prius fue- rit ab iis , quos epifeopus delignaverit, exa. minatus; qui autem in iis deliquerint, per fex menfes ipfo jure ab altaris minifterio fint fufpcnfi, & epifeopi arbittio punian- tur.

CAP. XII.

Paaiaatar aai ia privatu lotir cele- brant.

Qjiira poenam etiam incurrat facerdos , qui in privatis rdibus, aut alio in loco, pr*terquam in ecclefiis, aut oratoriis di- vino cultu dedicatis, ac ab epifeopo defi- gnaris feu vilitati», miflam audeat cele- brare .

RUB. XIX.

De pr*dicatione verbi Dei.

CAP. I.

jfiatontt efiftoftr aJ fraJicationir manus ^rl aJ eiigtnjot ,Joneor ·Viror trfir tm- frJtttr, ti· paroebt fngulir ftflt- Vitaubar, ir ta quajraç. ŋ· aJvcnt. praJuent ; altar tornat tatfenft altat fa- tufattat .

Quonlam praedicandi munus ab apoftolo omnibus paftoralibus muniis longe_, prefertor, fynodus epifeopos etiam per vifcera D. N. hortatur, ut in hanc cu- ram toto animo Incumbant, atque ipfi ove» fuas verbi divini pr*dicationc pafcere non iiratermittant ; quod fi legitime impediti uerint , idoneos viros eligant, qui hoc munus diligentiffime pr*ftent : idem etiam fieri curent a parocnis omnibus dominicis Bt folemnibus diebus ; tempore autem jeju- niorum, qnadragefim*, dt adventus Domi- ni quotidie, vel faltem iis diebus, quibu* epifeopi ipfi expedire judicaverint ; pato- cnis vero Impeditis, per alios impends eo- rum, qui eas pr*ftare tenentur, vel fo- lent, deputandos in civitate, aut quacum- que patre dioecefis , prvdicandi munus ex- pleri epifeopi curent. Illud tamen .femper parochi fibi propofitam habeant, quod o- ve» libi ad pafcendum commilf* magis pa- lloris (implicitate, dt caritate, quam alio- rum altiori › drexquifitiori dodrina inftrui, &. eruditi poterunt .

CAP.

Am wo Cn a iit i *571·

CAP. II.

Idea· *Jhluilur centre, extmptot*, /«r·- *ebialet obtiuentet*.

In parochialibu* quoque ab epifeopi jurildiâione qnavit ratione exemptu, aut alicui monafterio, congregationi aut hofpitaii etiam extra dioecefim exlftenti, annexi*, vel uniti*, modo re ipfa in dioecefi fint,per cenfura* ecclefiafticai.dt alia* eorum arbitrio ooenat, ac etiam omnia remedia a facrofanâô concilio Ttidentino ftatuta epifeopi provideant , ut fupradiâi* tempotlbu* fideli* populus pabulo cclcfti* doârin*, & verbo vita nutriatur per pra-B dicatores ab epifeopi* ipfi* eorum impentis, qui diAarum ecclcfiarum fruâu» percipiunt , deputando*.

CAP- III.

Quod regularet abfque epifeopi bertediflione non prndicent etiam in propria ecclefia, & interjicitur pradicatio regularibur extra clauftram moratetibui.

Meminerint regularet, quod « nifi ad petendam benedidionem coram epifeopi* fe priu* perfonaliter prefentaverint, nullo mo-C do in ecclefii* proprii* fuorum ordinum, dt *preferitm contradicente* epifeopo predicate poffiot ; in aliis autem ecclefiis epifeoui licentiam in feriptis , qu* gratis detur, habere debeant, Hc qui contra fecerit, per fex meife* fit ipfo fado fufpenfus, dt erelcente contumacia , etiam excommunicatione fetiatur : regularibus autem extra— clauftra, & obedientiam religionum fuatutn viventibus , prxdic^cio interdicatur, etiam quotumlibct privilegiorum pratextu ; donec fuper ca re landta fedes apoftolica confutatur.

C A P. IV.

Quale fit offiuum pradicatorie, ‹■ * *quibur fe abjltnire debeat*.

Quicumque autem hoc pr*dicandi officio funguntur, ab oinni interpretatione , qu* puro, *(k* vero fenfui facr» fetiptur* ab ecclelia catholica recepto non conveniat , aut « fanâis patribus, & dodtoribus probatis diferepet, prorfus abftineant , fed omnem feripturam ad geminam Dei, & proximi exigant caritatem ; cum fumma finis, ac plenitudo legit, ac feriptur* g fit diledio .. Exempla , dr hiftoria* ex apocryphi* (cripturis Ineptas, ac ridiculas fabulas, profana infuper, dt vaniloquia , futilem, dt inanem loquacitatem, qu* ratiocinationibus humani* falfam (cienti* opinionem qu*runt , maxime fugiant ; oπiou* autem predication!* fcopu* fit, ut Chrlftuio pr*dicent , dc hunc crucifixum; qui dedit femetipfum pro nobis, ut no* redimeret ab omni iniquitate, dc inundaret fibi populum acceptabilcm, leflatorem .bonorum operum ; ad qu* omnia maxi- * mam vim habere , ipfi* petfuafum *fit,* li vitia, dt virtute», premia & pocn* pupuli* proponantur. 'ΠΙ-

O A p. V.

Frobibetur omnit pradicatio «etferee .

Er randem, ut hoc'miniAcrium ad falutem animarum inftitutum, ab omni irreverentia alienum fir , ftatuit ur verbum Del quocumque anni tempore diurnis tantum hori» , dr paflio D. N.Jefu Chrifti lu· *cefccnte* die, non autem nodu per pr«d<· caterer ptcdicetur , atque eo tempore id maxime "fervetur, ut nihil fiat, aut dicatur, etiam ad provocanda* lactymas, quod a Chrilliana difciplina aliquo modo abhorreat .

RUB. XX.

De prabenda theoiogali.

CAP. 1.

Quod facr» tbeotogta pnblice profiteatur , te legatur , dr adfignetur merce t.

Nihil minus negligere oportet epifeopos, quam exeeutionem decreti (acri concilii Indemini de Jedore facr» theologi» · Quidquid eft in unaquaque ecclelia cathedral! › vel oppidi infigni collcgiata, quam primum conftituatur , cum alhgnatione liber» prxbcnd* primo vacatur», aur, ubi nulla *fuerit,* aliqua *mercede,* aut *alia talione,* qu* epifeopi judicio magi* eccleii» ftatui convenire poterit; & ut pium hoc, Λ rain fruAuoium opus, nullo modo inane relinquatur, li fxculare* clerici non reperiantur ad hoc munus idonei , regulare* adhibeantur : ledi10 autem habeatur tempore ab epifeopo llatuendo,dc in ii* traâan-Ddi* potifiimum veefetur, qu» magis pro loci , dt perfonaruta qualitate opportuna effe idem epifeopus judicaverit: dc clerici cujufcumque gradus non folum in audiendo aftidui fint , fed etiam ad eam Icienoam, qua maxime in ei* requiritur, multum fe protcciife in die* ptobare valeant.

R U B. XXI-

De initii* fidei a parocho tradendis l

CAP. Unie.

Imita fidei pueror docenda·

Singulis dominicis, dr feftivis diebus flatura hora , & proprio campan» feno, parochi puero* omne* ad ecclefiam convocent , ubi initia fidei eo* doceant, dt ad obedientiam primum Deo, deinde parentibus preflandam, atque etiam ad ca omnia, qu» ad chriftianam religionem pertinent, accurate inftituant. Hortatur autem parentes, ut idem ipfi domi factant ; atque .

Anno Christi 1573.

atque etiam curent) ut filii hanc tam falutarem difciplinam negligete non poflint.

RUB. XXII.

De feminario.

CAP. I.

Quod ereffio feminarii juxta condlii decreta exequatur, & quod infra fex menfet tnJlituatur cx frufittur meufa cpifcopahr^ ac aliarum locorum etiam exemptorum, 4 quod conflituantur taxa.*

EReAio feminari! clericorum tam accurate, & muftis verbis eft a fanAo Tridentino concilio pertraAata, ut facile omnes intelligant, quanta in hac re, Ar cura, At opera epifeoporum requiratur. Iccirco eoe in Domino hac fynodus hortatur, At monet, ut hoc tam pium, & nccfflariuiiv. opus execution! demandare nullo paAo differant: Sc ubi jam inftitutum non eft infra fex menfes a fine hujus provincialis fynodi omnino inftituant; adeo ut cx fruAibus cujufque mente epifcopalis, & capituli, aliarumque collegiatarum ecclefiarum, & quorumcumque beneficiorum ccclcfiafticorutn cum cura, & line cura abbatiarum, prioratuum & quocumque alio nomine nuncupentur) etiam exemptorum, C etiam li nullius dioeccfis fuerint, hofpitalium\quz dantur in titularo & adminiftrationem; At ex fabricis ecclefiarum, feu corporum, vel confraternifatum, exceptis iis, quz in decreto concilii Tridentini excluduntur, et cx quibufeumque aliis ecclefiafticis redditibus, qudeumque nomine vel caufa percipiantur, etiam penltonibus, quamiumliber exempts fuerint) taxa conftituatur, quz lingulis annis ad rationem dimidiz decimz ad antiquam-, taxam relate reducantur» quz fumma ab epifcopis minui polfe decernit. Communicato confilio duorum de capitulo, Ar duorum de clero, qui juxra tbrmam concilii D Tridentini eleAi fuerint: coram quibus etiam sationes reddituum epifcopi lingulis annis repetere debent. Ejus autem taxz exattio poft diAum tempus fex mentium exigi debeat; 8t ita deinceps unoquoqne anno, donec feminario aliqua beneficia limplicia cx auAoritatc ejufdcm concilii unita fderint, At ea tamen ratione» ut juxta redditus benenejorum, quz feminario attributa fuerint, taxa proportionabiliter « aut in totum, aut in partem remittatur.

CAP. II.

Qualitar, tb· officium ad"umendorum i" collegium femmarti.

Eorum vero, qui ad hoc collegium adfumuntur, ztas, fcientia, mores ejufmodi fint, ut nihil a przfcriptibne concilii Tridentini diferepare videantur; atque ea religione, modeftia, & obedientia vivant, ut vere ad pietatem, Ac ad divinum cultum inftituti, Ac educati, omnibus notum efle poffit; eaque ut perpetuo ferventur« epifcopi frpiffime ipfa femmaria vifitabunt, aut a deputatis vilitaricutabunt·

CAP. III.

Eorum eleflio ad epifeopum pertineat.

EleAio eorum, qui in iifdem collegiis erunt recipiendi, ad epifeopos tantum fynodus pertinere decernit. Qui non modo pueros eligere poflint, fed etiam adultos, de quibus fperandum fit, ut brevi ad facros etiam presbyteratus ordines promoveri mereantur, atque etiam pauperes presbyteros beneficio carentes admittere poflint. Quos omnes puniant, expellant / & eiiciant, quando difcolos, incorrigibilcs, ac malotum inorum feminacores repererinr·

RUB. XXIII.

CAP I.

De beneficiorum collatione I

Bencftciandi in toncurfu eligi debent, dr circa rpfirnaiionet obfervetur con. flitutie Pn K

DUm parochiales ecclefiz conferuntur, animarum faluti confulere, non hominum cup dirati obfequi, pro ea quam Jefu Chriftodebent pietate, Epifeoporum partes funt; illos igitur eligant in concurfu, qui officii fui onus digne fubftinere poflint, ac prompto animo fubire velint; indignos autem, ac przfertim cos, qui fua, & fuorumquztunt, non quz Jefu Chrifti, omnino reficiant; in admittendis autem refignatiombus ea omnia, quz a fel. rec. Pii V. conftitutionibus fancira fuerunt, epifcopi cxaAc fervent.

CAP. II.

Patroni laid etiam ultro quid oblatum non accipiant, tsr probitemur conjidentix cum pana.

HI, quibus in beneficiis przfentandi, eligendi, aut nominandi jus eft, nihil omnino ejus caufla accipiant ab illis, quos przfentaverint, elegerint, aut nominaverint, etiam fi ultro oblatam fuerit: neque per conduAionem bonorum ecclefiz eadem ex caufla, aut fuo, aut alieno nomine faAam illos ex eis fruAus percipiant.-"Caveant autem epifcopi, ne fiduciaria beneficia fiant, neve tacite, aut exprdfle conventum fit, ut ad alterius voluntatem alter titulo re-E nuociare teneatur: quod ad fymoniacam labem accedere, rum (acris canonibus, tum 2uattt, ac quinti Piorum conftitutionibus eclaratum eft. Qui autem talia commiferinc, ipfi tantum jure fupradiAo przfentandi, eligendi, ac nominandi ammiflb, IndlAas facris legibus contra fymoniacoa poenas etiam pendant. Quique przfentati, eleAi, aut nominati ab illis fuerint, locationis, aut alio quovis titulo eleAoribus» prz-

Anno Cnxisii •575

[redacted]prxfentatotibus, aut nominatoribus, beneficiorum ipforum fruAus capiendi, admini- 1 Randi poteftatem faciant, excommunicationis vinculo innodentur.

C AP. I II.

Henefieiati infra menfem debent facere iivtiuritut.

Quicumque beneficia confequentur, infra mcnfeni ab adepta poflellione, omnium bonorum, tam mobilium, quam ftabilium inventarium ordinario offerre teneantur, & qui omiferint, ejuidetn arbitrio gravem fubeant poenam.

CAP. V.

Quod ilatuatur terte mertet noteriafro letare tollatioatr.

Statuant epifeopi juftam mercedis fummam,qux notariorum feriptori, aliorumque miniftrorum labori, operx ac fumptui collationis litteris debeatur; ira ut tranfeendi pro illorum cupiditate, aut mutari non poliit; eaque taxatio; in affixa tabella ptxferipta in epifcopali curia habeatur, aliique, fi ulli irrcpferint, abufus omnino tollantur.

C A P· V.

Qunler efle debeant exeminetorer eli· &endi·

Examinatores eorum, qui promovendi funt ad beneficia, in diocceunis fynodis ii eligantur, & comprobentur, qui religione, vite integritate, aliifque, qux Tridentinum jubet concilium, virtutibus, & ornamentis ceteros antecellant; in quo non *Colum* cathedralis capituli, fed aliorum etiam clericorum, ac regularium ratio habeatur. Munera autem examinationis occafione, aut aliud quidquam ilii non accipiant, quod etiam D epifcoporum vicariis, aut aliis, qui examini intererunt, fimiliter interdiAum declaratur; atioquin in poenas a concilld Tridentino (latutu Incidiffe fe fciant.

R U B. XVI.

De cdiAo proponendo pro parochialibus vacantibus.

CAP. Un.

Patente ecclefia it. frimtr infiitiiatur oetonomui, Cr fatroni infra x. diet frejintent, dr fiat cencurfur cleilorum.

UT In ecclefiis parochialibus conferendis animarum regimini dt faluti confulatur, epifeopis magnopere curandum eft, ut nonnifi 1111 didis ecclefiis prxficiantur, qui officio fuo valeant fatisfacete. Quapropter habita notitia vacationis, idoneum in ea vicarium, cum congrua eorum arbitrio A fruAuuin portione conftituanr; & epifeopi, aut qui jus prxfentandi, eligendi, aut nominandi habent, intra decem dies, feu aliud tempus ab epifeopis *prxfcribendutn*, aliquos clericos ad regendam ecclefiam idoneos nominent. Et alii etiam, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre poflint; aut epifeopi ipfi ediAo propotito ad cerrara diem convocent; dr ira vocati, nominati, prafentatl, dt eleAi, examini fe fubjiciant, qux fieri debet ab examinatoribus in dioecefana fynodo depuratis, ea ratione, ut per concurfum magis idoneo juxta decretum concilii Tridentini beneficium conferatur: Ita tamen, ut rtas gravior, moresdt vitx integritas in rquali litteratum fcienria prxponderent, atque illi qui ex eadem Diocceli, *St* multo magis qui ejusdem loci fuerint, in quo ecclelia vacans conftituta eft,extraneo, ceteris,patibus prxferantur.

RUR XXII.

De pluralitate parochialiura.

CAP. Un.

Retinent flerer parorbialer, omnibut frivetert ‹&· fruilut refluunt.

CQIqui funt, qui contra quamftatuit Tridentina fynodus, pluses retinent parochiales, epifeopi omnibus eos privatos effe declarent, fruAufque quos indebite perceperunt, ab ipfis exaAos in fabrica ecclefix converrant, atque fine ulla reorifllonc impendere faciant.

R U B. XXVI.

De refidentia.

CAP. 1.

Decretum de refidentia fnmma cura fervandum, ntfi ex caufa.

CUtn oaftorum refidentia tam valde commendetur, dc diftriAe prxeipiatur, tum a fummo pontifice, tum a facrorum conciliorum conftitutionibus, tamquam illud 'Unum fundamentum, in quo fpes omnis iit collocata retinende eccleliafticx difciplinx, nulla, poteft in hac re adhiberi, «ut qpera, aut diligentia, qux fatis fit. Iccirco hxc facra fynodusomnes epifeopos monet,& io Domino, atque etiam per vifcera D· N. hortatur, & alios omnes inferiores, qui curam animarum habent, etiam eis percipiendo requirit, ut divinorum prreeE piorum memores gregi fuo invigilent, atque afliftant eo ftudio ac pietate, ut nihil quod ad falutem ovium fibi creditarum pertinet, ullo nmquam tempore ab illis defiderari poflit.Cum vero aut pro chriiliana caritate urgenti neceflitate, debita obedientia, ac evidenti ecclefix, At reipublicx utilitate, attenta temporis, perfonx, ecclefiatum, ac locorum qualitate, providendum erit; epifeopi prius cauffam optime, A cogni-

Anno Caaisxt °57J-

gnitam, 81 probatam habeant, atque H- centiam in fcriprls, & gratis concedant ; modo ultra bimeftre tempus abCentio, qoq nifi ex gravi cauffa extendatur.

CAP. II.

Pittrii Ftrttti, 6 pltkni fignifitnt eptfttpi» ·»» rtJUenttf.*

Sed ne ullo umquam tempore non relidentium , * aut incognita , aut impunita remanear, committitur vicariis foranel«,una cum rrftibus fynodalious,'dt plebanis, tam conjunAim, quam divifim , ut nomina eorum, qui in propriis *ecclefiis* non refident, quam primum deferant, Tub poena excommunicationis, dt aliis poenis ab epifcopis imponendis.

CAP. III.

Epifeopi m» rtfilrmir pen'

Quod vero ad epifeopos attinet , & fi non dubitat h*c facra fynodus eos proprii muneris perpetuo memores fore, tamen pro fuo officio non poreil non commemorare; quod prefer poenas, qu* contra non reficientes a concilio Tridentlno conffltut» funt; quotannis refpeAlve, vel metropolitano, vel antiquiori fuffraganeo, vel epifeopo viciniorl cauffas abfenti* probare debent: alias tam fabric* ecclefi», quam pauperibus loci jus fruAuutn, & reddituum, quos non refidendo amiferunt, fciant omnino qu*fitum effe. Er propterea tam gubernatoribus fabric*, quam aliorum piorum locorum, h*c fynodus diftriAe, & in virtute fanA* obedientiz pi*cipiendç mandat, ut fruAus Sr redditus, ut fupra, fibi ratione non refiden ti* acquifiros line aliqua dilatione aur temporum interpofitione integre , &Sr realiter exigant ; & tandem, ut facro concilioTridentino fatisfaciat, decreta fuper relidentia, qu* tam fub Paulo tertio, quam' fub 1'io IV. (latura fuerunt, inferenda dt publiCanda hoc loco decrevit, videlicet.

,, Si quis a patriarchal), primatial), metropcl irana, feu cathedrali ecclefia fibl quocunque titulo, cauffa , nomine, feu jure commifla , quacumq ille dignitate , gradu , Λ przcinlnentia pr*fulgeat, legitimo impedimento, feu jullis , & rationabilibus cauffis ceffanribus, fex mentibus continuis extra fuam dioecefim morando abfuerit, quart» partis fruAuum unius anni, fabric* eccle<i*. &'paupcribus loci per Tuperiorem ecclefiarticum applicandorum, poenam Ipfo jure Incurrar . Quod fi per alios fex menfes in hujusmodi abfentia perfeveraverit, aliam quartam partem fruAuum fimiliter applicandam eo iplb amittat. Crefcente vero *contumacia*, ut feveriori facrorum canonum cenfurc fubiiciatur, metropoliranus fuffraganeos epifeopo* abfentes, metropolita num vero abietitem fuffraganeus epifeopus autiquior relidens , fub poena interdiAi ingreffus ecclefi» eo ipfo incurrendae infra tres menfes per litteras, feu nuntium Romano pontifici denunciaxe teneatur; qui io ipfos abfentes, prour cajuCque major,aut minor contumacia exegerit, fin* fuprem* fedis auAoritate animadvertere· dt' ecclefiis ipfis de palloribus utilioribus providere poterit, ficut in Domino noverit falubriter expedire.,,

CaniTi VV

Cum pr*ceptodlvino'mandarum fir omnibus, quibus animarum cura commiffa eft, oves fuas agnofeere, pro his facrifidum-. offerre , verbique divini pr*dicatione, facramenrorum adminiftratione , ac bonorum operum exemplo pafcere , pauperum , aliarumque miferabilium perfonarum curam paternam gerere, & m cetera munia paftoralia incumbere ; qu* omnia nequaquam ab his prcftari, A impleri poffunt, qui gregi fuo non invigilant, neque allinunt , fed mercenariorum more deferunt : facroianAa Synodus eos admonet, At hortatur, ut divinorum pr»ceptorum memores, faAique forma gregis, in judicio Λ veritate pafcant, & regant. Ne veto ea, qu* de refidentia fanAe, At utiliter jam ante fub fel. recor. Paulo III. fancita fuerunt, in fenfus a facrofanA* fynodi mente alienos trahantur, ac fi vigore illius decreti quinque menfibus continuis abeffe liceat: illis inherendo, declarat factofanAa fynodus,· omnes patriarchalibus, primatialibus, metropolitan·* ac cathedralibus ecclefiis quibufeumque, quocumque nomine,Λ titulo prefeAos , etiamfi S. R. E. cardinales lint, obligari ad perfonalem in fua ecclefia vel dioecefi refidentiam, ubi injunAo libi officio defungi teneanturneque abeffe pof fe, nifi ex cauffis dt modis infrafcriptis. Nam cum chrifliana caritas, urgens necefliras, debita obedientia, ac evidens ecclefi*, vd relpubhc* utilitas aliquos nonnumquam abeffe portaient , dt exigant ; decernit eadem facrofanAa fynodus, has legitim* abfenti» cauffas a beatiffimo Romano pontifice.aur a metropolitano, vel eo abfente, fuffraganeo epifeopo antiquiori relidente, qu» idem metropolitan) abfrntiam probare debebir , in fcriptls effe apptobandas; nifi cum abfentia inciderit propter aliquod munus, dt reipub. officium, epifeopatibus adjunAum: cujus quoniam cauff» funt notori*, dr interdum repentm*, ne eas , quidem fignificari metropolitano neccffe erit; ad eundem tamen cum concilio provinciali fpeAabit judicare de licentiis a fe , vel a fuffraganeo datis ,-dt videre , ne quis eo jure abutatur: dc ut poenis canonicis errantes puniantur; Interea meminerint difceffuri, ita ovibus fuis providendum, ut, quantuin fieri poterit, ex ipforum abfentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem qui aliquantifper tantum abîunc, ex veterum canonum fententia non videntur abeffe, quia ftatim revetfuri funt : factofanAa fynodus vult, illud abfenti* fpatium finguiis annis five continuum, live interruptum extra pr»·diAas cauffas, nullo paAo debere duos, aut ad furnmum tres menfes excedere ; & haberi fationenf, utld*quaex cauffa nat, & abique ullo gregis detrimento . quod an ira fir, abfcedentium conficienti» relinquit, quam fperat religiofam, & timoratam fore, cum Deo corda pateant; cujus onus non fraudu-

An*® Cubitu *571*

duienter agere, Tuo periculo tenentur. Eofdem interim admonet, et in domino hortatur, ne per illius temporis (pactum, dominicl adventus, qrudragetim*, nativitatis, refqrreAionis domini, penrecoftes irem, er corporis Chrifti diebus, quibus refici maitirue, et in domino gaudere paftoris pr*fentia oves debeant, ipfi ab ecclefia fua cathedrali ullo paAo abfint, nifi epifcopalia munia in fua dioccefi eos alio vocenr.

Si quis autem, quod utinam numquam eveniat, contra hujus decreti difpofitionem abfuerit: ftatuit facrofanAa fynodus, prater alias poenas adverfus non refidenres, fub Paulo III. impofitas, et innovatas, ac mortalis peccati reatum , quem incunit, eum pro rata temporis abfcntic fruAus B fuos non facete , nec tuta confcicntia , alia etiam declaratione non feeuta , illos fibi detinere poffe ; fed teneri, aut ipfo ceflante, per luperiorem ecclefiafticum illos fabric* ecclefiarum,aut pauperibus loci ero gare : prohibita quacumque conventione, vel compofitionc, qu* pro fruAibus male perceptis appellatur ; ex qua etiam pr*dt. Ai fruAus in totum, aut pro parte, ei remittantur: non obflantibus quibufeunque privilegiis cuicumque collegio, aut fabric* concedis. Eadem omnino, etiam quo ad culpam et amfffionem fruAuum , et poenas de curatis inferioribus , et aliis quibufeumque, qui beneficium aliquod ecclefiafticum, eu- C ram animarum habens, obtinent, factofanAa fynodus declarat, et decernit.* ita tamen, at quandocumque eos cauffa , prius per epifeopum cognita , et probata , abefle contigerit: vicarium idoneum ab ipfo ordinario approbandum , cum debita mercedis affignatione relinquant . Difcedendf autem licentiam in feriptis gratifque concedendam ultra bimeftre tempus, nifi ex gravi cauffa, non obtineant. Quod fi pet cdiAumcitati, etiam non perfonaliter, contumaces fuerint, liberum efle vult ordinaxiis, per cenfuras ecclefiafticas , et feque- I Arationem, et fubtraAioncm fruAuum, aliaque juris remedia, etiam ufque ad pri- D vationem, compellere , nec executionem banc, quolibet privilegio, licentia, familiaritate , exemptione, etiam ratione cujufcumque beneficii, paAione, flaturo, etiam juramento, vel quacumque auAoritateConfirmato confuetudine etiam immemorabili, qu* potius corruptelacenfenda eft, five appellatione , aut inhibitione, etiam in Romana cutia, vel vigore Eugenianc conflitutionis fufpendi pone. Poitreino, tam decretum illud fub Paulo Tertio , quam hoc lpfum (n conciliis provincialibus, et epifeo. paiibus publicari, fanAa fynodus praecipit . Cupit enim, qu» adeo ex paftorum munere «animarumque falute funt ,frequen- E ter ornnium auribus, mentibufque infigi, ur in poflerum, Deo juvante, nulla tempo, rum injuria, aut hominum oblivione, aut dcfuctudinc aboleantur.

Anno CaatsTt »m*

RUB. XXVII

De vifiiationibus .

CAP. I.

k'ijîiatto unoquoque hinnio omnino fiat ab epifcopo.

Vlfitatioab epifeopi* quot annis aur fal> tem uno quoque biennio omnino fie. n debet, ea ratione, ut ecclefiarum fta. tum, & fubjeAotum vitam diligenter ex. plorent, ac omnia qu* locus ,& tempus, & occafio ferant ad augmentum divini cultus , ecclefi* utilitatem , & bonorum *morum* petfcAionem, pro fua providentia procurent, ordinent, moderentur , dr exenuantur, ficut dioccefibus fuis neceflaria, œ opportuna judicabunt, fublatis maxime Tridentin* fvnodi auAoritate impedimentis, qu* difficultatem aliquo modo aflrrrc poterant.

CAP. II.

Impediti alto/ eorum loco fujjiciant, prohibentur fumptu immoderati.

Impediti vero quominus eo ipfi munero fungi poflint , alios mittant ad vifirandum ; caveantque ne vlfitato* graviori fumptu onetent, fed frugali viAu ipfi contenti corripiant etiam fubditos, fi immoderatos fecerint apparatus,ubique demum ea moderatione utantur, ut nec reprehenfienis , nec querel* ullam ptebeant occafioncm.

cap. ur.

Corrigi pcjjunt etiam capitula catbedraha ab epifcopo , nulla exemptione obfiflcntc .

Cathedralium capitula etiam vinrent epifcopi, corrigant ,& emendent. *' °PU* fuerit, es Tridentini concilii idque impediri non poffit prrtextu quarumlibet exemptionum I contuetudinum, & concordiarum, qu* fuos cantum auAores, non fucceflbres obligent

CAP. IV.

Vffitentur etiam ecclefia ntilliur dioecefit per Otcinterem epifeopum

Eadem epifeopi diligentia utantur in his etiam ecclefiis vifitand>s, qu* nulli dioccefi fubjeA* dicuntur. Quod tamen jus illi competit , cujus cathedralis ecclefi* propinquior efle conflet, alioquin quem ecclefi* vilitand» prcfcAus in provinciali fynodo clegerit, qui tamquam apoftolicus delegatus vifitet, quibufeumque privilegiis non obflantibus

Anno Christi *>73·

CAP. V.

l'iftant ft iofonatt ft orawrwt HMgf· Jirot fntro'am, ctfiltmqat frobibt· lut leflio ibrorant obfianoraai.*

Prvcipuam etiam in vIGtatlone caram habeant epifeopi de fcholis, litterarii* ludis, & 'bonarum artium magiftris : nempe , ut pueri, ft adoleicentes doArina inftituantur, dt moribus, qua idoneo* reddat ad cuirum, & debitum officium Deo, patri», ft parentibus tribuendum de magiftris vero diligenter inquiratur, num vita probitatem, integritatem , dt fcienti» puritatem fervent ,· atque illud etiam erit animadvertendum, ut omnino ab auAorum Interpretatione, Λ leAione abftineant ,qui inobfeoenis, ft turpibus verfantes, facile Illam teneram »tatem, & ad malum flexibilem corrumpere poflunt ; quibus rebus omnibus com. modiusconfuli poterit, fi ii, ad quo* Ipforum magiftrorum eleAlo pertinet , numquam line maturoipforum epifeoporum conlilio, & probatione eo* eligent, ac conftituent.

C A P. VI.

ViJTtari etiant 4ebeat boffltalia^ toafrt· ttrnitattt ft ornaia fit lote.

Et quoniam epifeopis exprèfse eft a facrotanAa fynodo Tridentina injunAum ono* viGtandi hofpitalia, collegia, ac laicotum confraternitate*, ft pia loca omnia, qu» in decrero concilii Tridentini continentur ; eam in hoc negotio diligentiam adhibeant , ut omnia, qua ad Del cultum, aut animarum falutem,aut pauperum fubftcntafionem inftituta funt, ipu pro officio f«o, juxta facrorum canonum flatuta cognufeant, ft exequantur ; contumaces , ft coniradiAore*, huic tam pio , ac neceftio officio aut verbi*, aut faâls graviter ordinarii arbitrio puniantur , ft nlhiloml. nus huic decrero parere omnlbu* opportunis remediis, invocato «tiam fi oporteat facułari* brachii auxilio, ab epifeopis cogantur ..

CAP. VII.

Retmeafar libtr ffecialit vifitationitin arebtvo , ·■ gvi4 i» to ftriben- 4am .

Habeant epifeopi librum, in quem totlu* vifitarionls fuanma, ft ordo referatur, ae prafertim parochialium edcleliarum. dioecefi* , ac reAorum earum nomina, tituli, 'ac conditiones; quo fcilicet jure poffideantur . An juripatronatus obnoara, ft quali flatu Gut, ram temporali, quam fpirituali r quibus omnibus a notario in fcriptl* redaAis, epifeopi viGtatori* fubfetiptio accedat in eodem libro ; qui in cpifcopali archivo cuftodiatur.

Anno Caiim 'Pl·

CAP. VIII.

latertffnter raw efifcofo vijftantt Ma fraaJtatnr 4iftriboiionibnt, tb· alin tmolamtnttt.

Liceat epifcopls, dum vlfltanr, duos er capitulo, ft totidem ex clero in comitatu habere; coram quibus omnia, qu* a l vilitationem fpeAant, fiant, & confcrlbantur · Qui perinde, ac G in ecclefiis prrfente* eo tempore, ac infervientes effient, quotidiana* diftributione* , Arena*, ft quacumque alia emolumenta , ac obventiones integre percipiant. Metropolitanus autem tres , aut quatuor ex capiruli numero, ft capellanorum,quot a facri*canonibus eft permitium, fecum vifitan* adducere poflir, qui fupradiAo privilegio abfentic potiantur.

R U B. XVIII.

De facramentl* ft eorum adminlftratione.

C AP . I.

Carati linraa tteraacala infirmant fo· falam,, dr effiefta , ft efficacia fttrameatornm.

Parochl ad caleftem, ft atnpliffimum facramentorum thefaururo difpenfanduui deftinati eorum, vim ac naturam pepuli* fui* vernacula lingua non defiftant frpiffime explicare,ut inftruantur, qua fanA iras, arque majeftas etiam illi* Gt ; quare in exteriori illa materia , & ufu vifibili, interiori* virtutis ft invitabili* grati» forma contineatur; quo illi majori puritate, ft devotione ad ea fufeipienda, preparationem adhibere valeant.

CAP. II.

Paaiaatur ftrotbi facramenta non m<· nfftranttt fofalo , maximei^firau .

Attendant quoque magnopere, ne quifque fuorum popularium alicuju* facramentl aaunere fraudetur, atque potiffimum caveant, ne aliquis excedat e vita Ane hi* lacrimentis, qu» funt ad falutem ncceffiaria ; alioquin abepifeopo Parochi, ft culpa , et negligent!* leveriffime pleAanrur.

CAP. III.

Omne*autem in facramentl*adminlftrandis ritus, ceremonia , ac confuetudines ferventur, qu» fanA» Romana ecclefi» aliarum matris, & magiftr» conforme* Gnr. Idque epifeopi indiAis arbitrio fuo poenis omnino procurent,

CAP.

Auiro Uuatin 1573·

C A P. I V.

Plebant rtcipitai annuatim eb epi/bopo olea fanfla ^tb· ta reftoribue diJiri. buant : atc au!It, qai aoa Jit in facrtt, deferenda tri. buantur .

Quotannis plebium redores olea ab e-pifcopo confecrata ab eoclefia cathedral!, & ab illis ali* intra plebatuum limites con* ftitut* ecclefi* petant, Λ accipiant ; olea-que pr*diAa nuill, qui (acris initiatus non lit, deferenda tribuantur , quacumque con* fuetudine non obftante , nifi alias ex ur-gente ncceffitate epifeopo vifum fuerit.

CAP. V

Solat paroebut retineat dam Jacra-mentorum ·.

Porro facramenta, *(St* olea tanta reve-rentia , & diligentia cuflodiantur, ut cla-ves , quibus obfervari necefle eft , parochus tantum retineat, neque alteri nifi ex urgen-te nece(Ticate committat, ne ad ea abu-tenda facilis occafio relinquatur. Quod fip umquara evenerit „ Λ qui ea converterit ; & qui confenferit ad alium ufum, ad quem non funt inftituta, gtaviffimis poenis ao c-pifeopo infligendis corripiantur.

R U B. XXIX.

Dc baptiffno.

CAP. I.

li» ecclefia folemniter a facerdote baptizen-tur puer/, nifi ex imminenti periculo , A· tuae etiam femina abfentibar vi. m, & viri tbfentibui clericit, ecclefia ferma , 6· materia Jir. vate poflunt baptizare-

BApcifmus nonnifi in ecclefia , ac a fa-cerdote folemni ritu miniftretur , nifi immineat urgens neceflitas, ac vit* per-oculum , tunc enim a quocumque non fo-lum mare, fed etiam femina dari poteli ; mo-do clericis pr*fentibus laici cedant, viris mulieres, & ecclefi* forma, ac debita ma-teria naturalis aqu* utantur. Qu* omnia fspe materna lingua, & parochi, At con. feflarii exaâe populares doceant, tum ne res tanti momenti aliqua, infcltia , aut er-rore inanis efficiatur ; tum etiam, ut omnes intelligent, quo in honore tam neceflarlum ° facramentum habendum fit ·

C A F. II.

Sr puer fit baptizatat, fbterdot folum dicat, qafie r» er baptiza· tur, rg it benedic» ; fid fi Jabitttar, tam fab condi· lioat baptizet I*

· Ne hujus faeramentl exercenda iteratio contingere poffit, aut neceflitas omittatur, ' . pr*clpitur omnibus , qui baptizandi mune- « M ® te funguntur, ut cum delatus fuerit intans 1 ad ecclefiam baptiza tus, deferentes inter-rogentur, fuerit ne ille domi baptizatus. Et fi pro certo confirment, non fuifle ba-ptizatum,'adhibita forma ecclefi*, fimpli-citer, ac fine ulla verborum conditione di-cant : ego te baptizo, &c. fin autem te-fterur, ac certo fciatur puerum baptifaium privatim in *dibus Cufcepifle, facerdos pr«-mifiGs ceremoniis, & anis ritus circunffan-tiis, baptifml formam non dicat, fed profe-rat h*c verba. Quia tu es baptizatur, ego te benedico in nomine patris, Ac filii , Ac fpiritus fandi, Arnen. Quod fi (ia resdu-«bla fit, ut vere nefeiatur , an fit baptiza-tus, tunc mlniftcr prcmlflis ritibus, ac ce-remoniis cooditionaliter proferat h*c ver-ba tantum, G tu non es baptizatus, ego te baptizo (n nomine patris, At filii, Ac fpiritus fandi.

CAP. III.

Quad retine»'ur liber, in quo menu b» pttzantit fertbantur etc qutbur p» rtniibut , jua die natt fint, Or baptizari.

In ecclefiis baptifmalibus liber habeatut, ac fedulo cullodlarur, in quo baptizato) rum nomina, dt cognomina , tum parcis tum, atque compatrum, baptizantis manu deferibantur ; ac an ex legitimo matrimo-nio infans natus fit, quove die natus, Ac baptizatus fuerit; alioquin ecclefi* reâoF epifeopi judicio mulActur .

CAP. IV.

Levanter nan tonfe/fi , nec communiet li tn aunt . (r regularer probi· bentur .

Qucrant facerdotes baptizatur!,· an le vaturi de facro fonte infantem excommu. nicatj fint , atque in (anAo illius anni pafchare confeflionem, ac communionem o-miferint. Quod fi tales deprehenderint, o-mnino levate prohibeant : quod item pro-hibetur regularibus, ad vitandam familiari-tatis occationem.

CAP. V.

Sed *etiam foenuna, dr ad plue futur vir. & foie femina levart poflint*

Unus five vir, five femina, aut ad fum-mum vir unicus, & unica femina, fimpl infantem levare poflint In baptifmo, ac confirmatione . Quod plebani curent, ne ul-lo modo violetur; ac fimul doceant, qu*. fpiriruaiis cognatio inter levantes, ac le-vatum levatique*patrem, At* matrem contra-Aa fuerit. .

Anno Chiisti M73

1J7V

RUB. XXX.

De Confirmatione.

CAP. Unicum I

Eadem ffirituilti tagnatu naftitnr ctafirmaüone·, qua i» baftifmo, &

Epifeopi antequam confirmationis facramentum adminiftrcnt, per fe, aut per alium ejus vim, myfteria dilucide explicent, ac denuncient, ex eo inter confirmatos, levatique patrem matrem, atque illorum oblatores, Peu pqtrinos, eandem fpiritualem cognationem nafei, nec minoris atfttaandam, quam qu* ex baptifino gignitur; ac propterea inter eo, carnale matrimonium cootrahi non pofle, & cetera qux Tridentia* fynodi decreto tr.iduntur. Excommunicatis Item, ac eo anno in pafchate non confeflis, qui ve communionem non acceperint, patrrnos confirmandorum efle non liceat· e

R U B. XXXI.

De fanAiffima Euchariftia

CAP. I.

Hoc Saeraamtam in qualibet curata luco honoratiori, at friato altari, fi potefi, tarifaiibat fi»fer atctifjir rttiacatar.

SanAiffimum euchariftí* facramentum Ùi omnibus cathedralibus coiligiatis, ac aliis curatis ecclefiis epifeoporum Audio quam honorât illimo, ac illuftriflimo loco lampadibus continue accenfis «ultodiarur; & fi quidem abfque ecclefi*, aut populi communicaturi Incommodo fieri poflit, fupremo altati collocetur, quo venerabilius extet. Aiioquin in proximo inferiori fimili ornatu ponatur, unde maxime ecclcfi* ingredientium confpeAui offeratur.

CAP. II.

*la taratit, fia faite» ia fltbuattt in. ftitnantur foctetatfr Corforir Cbri~ ftt, ** laftttatji a»/Itfictatar.*

Curent epifeopi, ut in parochialibus c^cleliis, aut faltem Plebaniis focietates fub titulo Corporis Domini noftri Jefu Chrifti inftituantur; inftitutas autem vinrent, reforment, At amplificent; omniaque faciant*, unde omnes carum functions* exerceantur, ac inifituta ferventur.

CAP. IIi,

Femina α ntariburfi/rtgenlur in bajur Jacraaunti conunnaitaiiom.

Dum ad fanAiffìm* Eoeharilli* communicationem populares accedunt, (nili aoguftia loci prohibeat J'foemin* a maribus parochi opera fejungantur, ui omnes D«mo. num iniidi*» & carnis peccati illcccbr* facilius caveantur·

c a p. Vr.

Curtti aatrfasm tonfuetuiinem quatiJie communttanii fraitetnt.

Parochi frpe Inter miflarum celebrationem populum admoneant, de antiqua ecçleii* confuetudine quotidie communicandi, ut ad frequentationem hujus fandiflimi Sacramenti inflammentur; dt faltem lingulis annis In diebus RefurreAionis A Pentecoftes, Natalis Domini, ac bcatiflimat Vitginis Matris Aflumptione, confeflione peccatorum faAa, fanAiflimam Euchariiliam accipere affuefeant: tum vero Lateranenfis concilii caput illud t quod Incipit, oxiair *utrtufqae ftatar* recitent in Quadragefima; & vulgaribus verbis exponant, ut poenam, quam ioferi, cognofccmes, feme! ia Pafchate communicare ndn omittant.

CAP. V.

Tarothi epifeopo Jignifitent, qui fetat! in aaao.fr tonfittrt, at Sacramento refit» rtcafaverini, 6· contumatet tamquent ir bnrefi Jufptüt babtaàlur.

C

Eorum aurem, qui prxdiAo tempore confiteri *& a Corpore* Chrifti refici recufavennt, nomina ad epifeopos deferant parochi flarim poft oAavani Pafch*; & fi négligentes in deferendis nominibus fuerint, graviter epifeopi arbitrio muJAcntur,' delati vero, ut lupra, & contumaces excommunicentur, xieinde fi fpretis cenfuris non refipuetint, acerrimis poenis afficiantur, quod fi per annum in cenfuris perfeveraverint,contra cos tamquam dc bxrcli fufpcélosabepifeopis procedatur.

D

CAP. VI.

Eifileae fitbiititatur ftenir, qai α proprio farotbo fiat cnufta communionem non fu· firfrrmt in pnfcbair f tlr euam regu· lartr fint fitfpeufi, qui tuât eoi tomoiuaicivertnl.

Quicumqnc non a proprio parocho fine» legitima caufla ab co, feu epifeopo appro, banda Pafchali tempore communionem fofceperit, legitimis fubilciatpr poenis; Illi vero etiam regulares, qui Futharifti* facramentum eo tempore adminlftrare pr»fumpferint contra quoddi$um eft, finr ipfo faAo per fex mentes fufpenfi, & alias etiam poenas dent, qux ipfi, epifeopi· debite videbuntur, falvis tamen in omnibus induitis & privilegii, apoftolici».

E

CAP. VII.

fini rejitienii ab bat Socraaernt».

Ex Ctqâorum patrum in/Iltudone, qui fi-

Auin

Anno Ch*i tn «571-

Guni ad CanAam Euchariftiam accefium val* de dcteftati Cunt·. pnrciplitur parochis» ne cum publice infamibus, & facinotofis, manifeftifque criminibus, ac flagitiis illaqueatis CacroCanAum Chrifti corpus communicent, nifi fufficienti temporis probatione ex animo, ac (incere vitam commuta flo compererint : perraro admlttaqt ad communionem, ac diligentius excuflas, an reAa accedant confclentia, illius genetis mulierculas, qu* ut famam impudiciti* deponant, aut velent, aut hominibus placeant, aut eleemolinas, vel alia commoda aucupante* immundo corde non verentur fanAam Euchariftiam frequenter fumere, propriam augentes damnationem; ha* parochi, aut fupradiAa, aut alia utiliori ratione qurrant a tantis periculis tamquam impudenti temeritate revocare.

CAP. VIII.

Qua ture y & devotio Jit adbibenda in Sacramento deferendo.

Dum CacrofanAo Euchayifti* viaticum, per urbes, & oppida maxime ad Infirmos defertur ,fuperpotiu umbella tegatur, quam plurimis poflit, luminaribus aflbeiarum, ha compofiris, ur *faltem* aliquo ventorum impetu non exringuantur; epifeopi vero, & monitis *ie* indulgentiarum promulgationibus fideles vehementer excitent, A inflamment, quam frequentiflime, ac devotiflime illuti comitentur, ac omni alia ratione venerentur.

R U B. XXXП. *

Dé poenitentia.

CAP. I. 'x

Prohibentur etiam regularet, dr feculent tanfejjlonct audire y et de cifibut rrfervatie. abfolvere.

NF. imperitorum culpa confeffariorum contingat, ut qui innocenti* navim, fregerunt, fecunda poenitentia tabula apprehenfa ad iaiuti* portum pervenire nequeant, interdicitur omnibua faecularibus presbyteris, qui paiochialibu* non prefunt ecclefiis, & quorumcumque ordinum, etiam mendicantium, regularibus tacita quoque ordinariorum haAenu* fortaffe permimomu. tolerati*, ,ne pofthac Circularium confeffione* audire quoquo modo audeant, vel pr*. fumant; nifi priu* approbentur exprefle ab ordinarii*, previa parochorum examinatione, & feriptam acceperint licentiam : quibus tamen omnibus non liceat a catibus epifeopi* refervatl*, etlamii excomtnunicatlohcm annexam non habeant, ab folvere, juxta conftirutlbne* Pü V. de privilegiorum mendicantium revocatione, ac ianAif*. Gregorii XIII.de litterarum Pii V. ad jus commune, «c concilii Tridentini decreta redu^ionc.

CAP. II.

Amro Cuaisrt B7J-

Homine confejforam affrobatorum r» tabule, m ecclefi» retinenda ftribantur.

' Nomina autem confeflbrum, qui fuerint sb epifeopi* adprobati, deferibantor io tabella, quoin eo loco In eCclefia affigatur, ut facile ab omnibus coofpiciatur, & nemo poflit ultain unquam excufationem afferre, fi cocus a ccco duAus In foveam., cadere contingat, cum illi», qui a non approbato confeflbre abfolutionem acceperint, iterum confiteri necefle lit. Confellotes vero erunt graviffimis poenis ab epifeopi* coercendi, qui contra hoc decretum facere profumpferint, itaque etiam fuperiores, qui négligente* in affigenda tabella fuerunt.

CAP. III.

Foemiua ente, Cr pqft ortum folir, nifi m tafit neteifiietir non confiteantur, (brqualir effe debent locut, Gr fedet facerdont.

In confeflionibu* audiendi*, & tenpporls, Ar loci ratio habeatur, ita ut poft occafum, & ante ortum Tolis mulieres ad confeflione* non admjrtintur, preterquam itu callbus neceflariis; atque Ille tantum lo. eu* ad confefliones eligatur, qui magi» in ecclefia patens, Se apertus fit, ubi fedes adefle debet, cum tabula interpofita, qua poenitentes a confefforibu* feparati, omnia irreverentia, At peccati periculum evitetur; extra qua* Cede*, qui confcffione*,pr«fertim mulierum audiverint, incidant in poenas, quas epifeopi dignas exiilimaverinc.

CAP. IV.

Confejforum peritienc^dofonet.

D Confeflarii canone* poenitentiarios non. ignorent, ut conhtentes ex eis peccatorum *gravitatem coniicere, Se cognofeere* poflinr, atque inde facilius an antiquorum fatisfyAionum feveritatem, quoad fieri poteft, opere, aut faltem animo Ce transferant I

CAP. V.

Cafut pape, ✦· epifeopo refervetor bfbeent, tfr· bullem in Coena Domini publicent.

Habeant etiam omne* caCus refervatos epifeopo, & fummo pontifici, A prefertim bullam, qu* quotannis iu Coena Domiai legi confuevit, quam ipfi epilcopi femcl faltem fingulit anni*, ut illa ptccipit, publicandam fui* populi* curent in civitatibu*, ac dtoecefibu*, ne cafu* in ea contanti temere, ac fin* fruAu abfolvantut.

CAP.

Anno Culilli *573·

CAP. VI.

Γ·» revtlaattam toafefiioaem.*

Confeflarli caveant omnino, ne (quod abfit) verbo, aut fig'no, aut alio quovla modo aliquatenus prodant peccatorem, Cub poenis a jure communi. fancitis, & aliis e- pifcopi arbitrio infligendis.

CAP. VII.

Petniteatia amapaasi tottftffori effit- tenda.

Caveant confeffiril non modo (vmoniam, fed etiam omnem cupiditatis fulpicionenr. Quare nihil aliquid petant ab aliis qui li* bi confitentur; pecuniarias fatisfaAiones, quas poenitentias vocant, non nifi ex graviflima, aut neceflaria caufla imponant; ea(que fibi numquam attribuant; cetera* que omnia vitent, qua confitcntibus, aut populo fcaodalo effè poflînt; alioquin ordinariorum judicio pro commifli qualitate pleâantur.

RUB. XXXIII.

De extrema unitione!

CAP. 1.

Hm facrantmtuai loco. Λ· vaft bone· flo retinenda, & vel» fertteo itafofito deferendum.*

SAnAe unâionis extreme facramentum- debita reverentia prcftandum eft, & ut tuto, & honefto loco, & in vafculo-argenteo, vel faltem ftanneo juxta facultatem ecclefiarum aflervandum. Et, in Pyxide eleganti forma confcAa velo fencco fuper impolito ad infirmos deferendum.

C A pAÏI-

Deferri debet ad exifleeter ia martit attitulo› + qutbur denegetur.

Parcchi ad eos Inungendo* accedere oportet, qui cum in mortis articulo vere fmt conftituti, adhuc tamen quid agant intelligant, & fenfu quantum fieri poteft Integro, exiftant impoenitentibus vero. Λ hi* qui cum notorii peccatores effent, vel ab ecclefi* alieni nullum poenitentia fignum emiferint, facram hanc unAionem ex facrorum canonum dilpoiitionc negandam effe noo ambigitur.

A

RUB. XXXIV

Anno Cmun U7J-

De ordine.

C A P. I.

Efiftofi fer fi iffie ordiner tnaferant, tfr fiat tfi/loft proprii licentia ahaoa ordinetur.

CUm mala, qua tot jam anoos eccie- fiam Dei raiCerabilitcr vexaverunt, magna ex parte, ex miniftrorum improbitare, & imperitia evenerint, epifeopi cxquifite fervent ca omnia, qua a facro con-B cilio Tridentino, de ordinum collatione falubriter fancita fuerunt,- atque illud maxime ipfis cordi fit, ut nulla fere occupatione, a conferendis per fe ipfos ordinibus revocentur: quod fi aliqua agritudine id efficere non pollint, fuos jam per examen probatos, ad epifeopum ip fua ecclefia relidentem, vel pro eo pontificalia exercentem, dimittant. Nam aiii epifeopi cujufvis privilegii pratextu in alterius; vel nullius dioccefis loco, etiam exempto» aut cujufvis ordinis monafterlo, fine expreffa ordinarii licentia nullo modo poliunt, 4 In exemptos pontificalia exercere, quin poenas incurrant, a facris canonibus, & a,- Ccoiicifio Tridentino contra facientibus condituris. ia minoribus ordinibus conferendis quoad ejus fieri poterit, epifeopi temporum interititia non omktanr: ita enim facilius, ficut concilium Trldenrinum prxeioit, cotum ordinum fundiones in cathedralibus, & collegiatis ecclefiis,fi eorum proventus ferent, reftitui poterant; & «n earum funAionum exercitatione probabuntur ilii, qui eo ammo hoc vitat fenus elegerunt, ut fidelem Deo cultum prcftantes ad altiorcs gradus afeendere mereantur.

CAP. II.

D *Preanveadi ad majorer ordiner fer menfem aatt id eftfiofo denuntient, ‹$· qualiter de ett, debeat Jieri examen* I

QUlcunque vero ad fingulos majores or dines voluerint promoveri, omnino per menfem ante ordinationis tempora voluntatem fuam epifcopo declarent, ut publice nominibus ordinandorum propofitis diligentlffima fiat inquilirio.

Num videlicet legitimi* natalibus orti, & «tatam habeant ad eos.ordines neceflariam.

Num publice aliquid grave, & enorme peccatum admlfetint, aut in eo perfiftant.

E Num percultore*, homicide, ufurarli, fediciofi, bigami» fymoaiaci, abftemil, aut alicui curia: quacumque ex caufla obligati.

Num dc herefi fufpcAi, aut publicam poenitendam egerint.

Num deninne vitre converfatione honefle ‹ pre, St religiofe fe gefferint, St vere, ac re ipfa beneficium, penfionem, qui patiimonium, ejufmudi poflideant, ut ad vitam St viflum fatis effe pof.

Anno *571. poffit. Cujus inquifitioni» teftimonium parochus, aut alter ad hoc deputatus per (itéras ad epifeopum quam primum dabunt. Deinde qui pro utilitate, aut neceflitate eccleii* fervatis etiam temporum interfHrii·» quantum fieti poterit epifeopo videbuntur elfe ordinandi, feria quarta ante Ipfam ordinationem coramepifeopo fc pr*fentent, ut ab eo una cum iis, quos doArina, pietate, ac prudentia prsditos accerfet, fedulo, atque accuratiffime examinentur de genere, perfona, state, inftitutione, moribus, A fide;magnam pretetea cautionem adhibendo, ut nulli beneficio, penfion;, ac patrimonio fiAionl, aut fraudi locus efle poffit. Ordinationes poftea pr«fentibus canonicis, in ecclelia cathedrali, fi in civitate,* dt fi in dioecefi In digniori ecclefia fiant, ita ut ordinati, aut alicui eccleii*, aut pio loco, oc Incertis vagentur fedibus, omnino adferibantur.

CAP. IV.

Parocbialem obtinentet enem i» commendem, vel non curate unitam ordinentur ,<fr- quid egendum Jit te regularium ordinatione.

IIli autem, qui parochialem obtinent, vel in polterum obtinebunt, etiam in commendam, aut non curato unitam, dc annexam, ad facrum presbyteratus ordinem fufeipiendunt, ab epiicopo, A poenis, dt cenfuris, fi opus fuerit, omnino cogantur: videndum etiam eft epifeopis, ut in ordinatione regularium habeatur ratio temposum intcrftltii, prout ecclefi* utilitas, & tteceffitas exegerit; neque illis facri ordines conferantur, antequam profeflionem emiferine; dt nifi de state legitima conftitetit, & ab epifeopo fuerint examinati, ficut a facro concilio Ttidenrino ftatutum fuit.

CAP. V.

uibbeter exempte, é» capitula ceibedraliu-. literal dimijforier non faciant, ntf 4r. iletit, beneficium vere poffideant, aut recipere Jlatitn, <»beant.

Abbates, dt alii quantumvis exempti intra lines alicujus dioecefis confidentes literas dimiflbtias clericis f*cularibus nullo modo concedant, nec capitulis cathedralium fede vacante Id permitium eft vlgotc cuiusvis privilegii aut confuetudinis, nili clericis arAatis, qui beneficium ecclefiafticuin vere potfideant, autSllud recipere, dt retinere flarim debeant; qui vero huic decreto non paruerint, fcianr fe a facro concilio Tridentino, ab officio, dt beneficio per annum ipfo jure fufpenfos elfe: capitulum vero eccleiiaftico fubjaceat intetdidlo.

CAP. VI.

Notarii fotum decimam partent auri renflant jro hterit dimijjoriit.

·i7J-

Notarii in his tantum locis, quibus non viget laudabilis confuetudo nihil accipiendi, pro lingulis literis dlmifforiis, aut teftlmonialibus, decimam tantum unius aurei partem acipere poliint, fi nullum habent Talarium conftitutum; dr qui contrafecerint, ab officii fui exeeutione fufpendantur.

RUB. XXXV

De Sacramento matrimonii.

CAP. I.

Cureti bit, vel ttr i» anno publicent populo décret, cane, fe id. fuper bat Sacre».

IN celebratione matrimonii in primis In(lruatur populus, ut hoc magnum eccleii* catholic* facramentum fumma pietate, ac maxima devotione revereatur, & colatur; deinde epifeopi diligenter obfervari faciant ea omnia qu* a facro'fanAa fynodo Tridentlna pro reformatione matrimonii ftatuta fuerint; dt pr*fertim, quod a parochis materna lingua bis vel ter lingulis annis, in ecclefia inter miffarum folemnfa. decretum de matrimoniis clandeffinis divulgetur, ac publicetur: qui autem contra-. h*c omnia fecerint, tam fwculares, quam regulares per tres mentes fufpenfi fint, qu* poen* contra lingulares etiam epifeopi arbitrio augeri poliunt.

CAP. I.

Denunciationrr, d- m parochia viri, 6 mulierit Jfent tn diebur fefiioir tn medidi mtfiet.*

Demtnciationes, qu* matrimonia antecedere debent, ex ejufdem concidi prccepto, tam in parochia viri quam mulieris fiant; eafque in lorum, vel pro parte rcmiriendi facultate parochis penitus interdiAa, cutn id totum epifeoporum arbitrio prorlus committatur, fiantque feftis illis diebus, que eccleii* prxeepto fervantur, in ejus medio milfic, ad quam populus frequenter convenite folçt, quo denunciationes ipf« notiores omnibus elle polline I

CAP. III.

Ketineatur liber, in que, nomina, cognomina denuntiatorum, diei, »:enfit, annui, Or quibur frxfentibui celebratum fit matrimonium, Jïrtbatur.

Parochi librum conficiant, illudque diligenter a(servent, in quo omnium matrimonio conjunAorum In fuis parochiis nomina, dc cognomina, qudve die, mcnfe, dt anno, quo loco, dc quibus prefentibus contraAa ma-

" " ***- Anno Chiisti *573· matrimonia fuerunt* defcribantur1& lingulis annis ad plebanos defene teneamur, qui p/ebam in libro ad hoc dellinato, & defertbanc ,& diligenter confervent·

CAP. IV.

Parocbur perft ipfum id munur exequatur, impedimento cefiante ; & quodfacere debeat ad id fabflnutur.

Parochus per feipsum, legitimo impedi* tnento ccflantc, non per allumât matrimon;a conjungat, dt *sponfo*, *βi* fponfas benedicat ; quo legitime Impedito, qui paro* chi viegs fuppiet s diligenter exequatur, ac ipli parocho mandanti verbo, vel feripto quidquid egerit fideliter referat;&qui denunciattones facere,aut conjungerefponfos, & benedicere neglexerit, vef calumniofe diftulerit, abfque rationabili caufa, ab epifeopis comprobanda, graviter eorum judicio mulAetur.

CAP. V

Peregrinarum, tb· advenarum conjugtir non tnterft, nifiJervata forma con. flitutiouti.

Parochi* prreipitur ne vagantium horni* num, *dt* alienigenarum intertinr matrimoniis, ut ejufdem concilii dlfpolitio monet, nifi prius diligentem inquifitionem fecerint, num aliis in locis forfan aliam, vel alia* uxore* duxerint ; *dt* re ad eadeopos de· lara,ab eis facultatem id facMoi obtinuerint: ar *fi aliqui non* expeAaflbrdinarii licentia coatraxerinr› quamviKolemnia interce(ierint, gravillime puniftrur ; prout etiam parochos puniri voluit qui contrafecerint.

CAP. VI

Prohibetur fponforum cobabitatio ante celebrationem matrimonii,· ante benedi· dliontm moneantur, tonfiten. dum, Cr communicandum

Ut fcandata evitentur, quz in cohabitatione fponforum exoriri vcrolimiliter poffunt, prohibetur, ne fponfi, dt fponfz cohabitent, donec rite, acrcAc matrimonium in facie cccleiir celebretur, moneantque eofdem, juxta Tridentini concilii formam, ut antequam contrahant, vel triduo faltem ante matrimonii confummatiomem, fua peccata confiteantur, & ad fanAiffimum £ucharifttz Sacramentum pie, ac reverentes accedant, res enim fanAa nonnili pie, ac fande ttaAari debet.

CAP. V11.

Anno Chkkti *171

Impedimentum pa^^a fboneftatie, ubi fpon/aha nulhlerfunt celebrata, eft fublaium ; & quando valida fuerunt, non excedunt primum gradum, fed impedimentum frafter affinitatem ex fornicatione tontradlumi ad frimum, eir fetandum gradum duntaxat confanguineorum infertur.

Scire debent parochi a Tridentina fynodo impedimentum publiez honrilatis, ubi fponfalia valida non fuerint, prorlus efle fublatum, & quando valida fuerint, primum gradum non excedere; atque etiam,. ad eos tantum. qui primo, dt fecundo gta. du conjunguntur, rellriflum efle impedimentum illud, quod propter affinitatem ex for* nicationc contraAam inducitur, quod quidem impedimenrum inter confanguineos copulatorum duntaxat oriri debet

CAP. VIII.

Separentur conjugati in gradu frobtbtf», ad papam remittantur.

Epifeopi, fi quos in gradibus a jure pro* hibiti» matrimonia contraxilfc repererint, eos ftatim a cohabitatione feparent ; & dc Cperfonarum ita conjunAatum qualitatibus fi feienter, vel ignoranter, fi ante, vel poft confirmationem concilii Tridentini.. quave caufla contracta matrimonia fuerint, proccflus conficiant ' illofque ad fanAiflimum D. N- tranfinittat, ut a Summo pontifice flatui poflit, quid agendum fit, fi cum his difpenfandum efle judicatum fuerit, an potius aliquam pro modo culpat poenam lubire debeant

CAP. IX.

Matrimonia debere effie libera fub frena excommunicattenir, & nullanlur fuper boc quacumque Jiatuta jacularta.

D

Ad confervandam libertatem matrimonii, juxta facrorum canonuffi conlhtutiones, precipicur omnibus cujulcumque conditionis exiftant. ne quovis mododireAe, vel indireAe aliquos cogant, quo minus libere ad libitum matrimonium contrahatur, fub anathemati*»poena ipfo faAo incurrenda, irritando, & annullando quorumcumque ftaruta laicorum contra libertatem facramehti matrimonii quomodolibet difponentia, ac quamlibet poenam contra canonicas fanAiones appo(itam_ in promiflione fponialiotuln, feu matrimoniis contrahendis pro E non appofita haberi, nullamque Hc invalidam omnino efle decrevit

CAP-

Cap. X.

Sponfalia non rumpantur per matrimo-.rtiunti mfi etr fer fcateuttam foluttr.

Sponfalia per verba de futuro contraâa mutuo confenfu partium, pofthac non diffolvantur, cum altéra contrahendo, nifi Îltlus decreto judicis prima fponfalia (oleta uerinr ; qui contrafecerit, poenam ab epifeopis imponendam incurrat·

CAP. XL

Quibur temporibur nupti fiet prohibit*.*

Declarent parochi nuptial, vel ttttptiatum folemnes benediâiones pofthac ab Ad* venru Domini noftri Jcfu Chrifti uique in diem Epiphani», & a feria quarta Cine* rum ofque ad oÂavam Pafchatis inclufive folum elfe prohibitas; in aliis veto tempo* ribus pofle folcmniter celebrari ·

tittio tutu.

Celebrata die XII. Aprilis MDLXXIII.

R U B* XXXVI.

De epifeopis.

C A P L

Quater effb debeant epifeopi, eorum morer, 6r vita per tria cap.

CUm totius familix Domini ftatus,Atordo nuter, (i quod requiritur in corpore, non inveniatur in capire; iccirco facra Synodus hortatur epifeopos, urquanto extens dignitate prxcelluni, tanto aliis inferioribus, Angulari vit» (anflitate, ac morum probitite ptxfulgere ftudeant, prxbeantque Ce ipfos exemplum bonorum opetum, (eque totos ad illam vite rationem (Domino adjuvante) perftringant, quam iliis Apoftolus perfcripfit.

CAP J L

Eorum fermo, veftitus, geftus, fupellex, nil nili grave,moderatum, ac religione plenum prxfeferant, ita ut irrcprchenlibiles, fobrii, domui fu* bene prxpofiti ,ab omnibus cognofci facile poflint; & quoniam domefticoiuin pr*cipuam, ac lingularem curam habete debent, ita familiares fuos epifeopi infirmant, & informent; ut a rixis, impudicitiis, maledicentiis, ac vitiis demum omnibus abftineant, ficut decet mi. niflros miniftrorum Dei ; nam cum lint illi epifcoporum tantum poteftati, dc jurisdiAioni in utroque foro fubjerti, de moribus, & eorum vifa epifeopi non, folum coram Deo, ted etiam coram hominibus rationem funt teoduuri-

cap. in.

Epifcoporum menfa habear frugalitatem, & ciborum moderationem, Ar in ipfa menfa divinarum feripturarum leAlo admifeeatur; fed Ar miferabiiium perfonarum ea cura ad epifeopos fpeftat, ut proprie pauperam patres <l'c' P°if'nt › quare in animo, cogitatione'illis perpetuo infixum tit, quod de mala bonorum ecclelia adminiftratiooe gravilfimum fit in die Domini judicium faciendum.

R U B. XXXVII.

De vita & honeftate clericorum.

CAP. I.

Quater effe debeant Clerici, 4 quibat fe ab/itaere.

Clerici omni ingenio, ac opera Audeant, ita vitam morefquc componere, ut aliis exemplo efle poflint, eaque etiam, qu* leviora videntur crimina, gravillima fini pro fua conditione efle meminerint : qu* igitur noviflime poll multas faoAiflimorum ponriticun^ac factorum conciliorum fanaiones, Tridentina tynodus praccpta innovavit dc Cvjra, honeftate, *cultu*, dt doArlna ab eis comparanda & retinenda, quaque de luxu, ComeflationibuS, choreis, alea, lufibus, & aliis hujus generis, ac prefertim profanis negotiis evitandis, ut maxime necellaria, Je eorum ordini confentanea omnino fervent; alioquin ftatutis ab ea poenis, aliifque feverioribus, fi ita epifeopis videbitur, coerceantur, quarum exeeutionem nulla appellatio, aut provocatio fufpeodit ·

C A P. II.

Etiam in minoribur incedant babitu, tjr tonfurat dr quater eorum vejicr, Or indumenta.

Atque ut aliqua fingiilatim exprimantur; cunAi clerici facris initiati, aut ccceliafticis beneficiis, vel limplicibus przditi, clericali tonfura, qu* fpitituälis militi* nota eft, numquam careant. Interiorem tunicam, & exteriorem veftetn (impiicem, At talari longitudine per urbes ,& oppida femper gellcnt ; pallium, quod vulgo ferrariolum dicitur, non nili talare. collariolumque non altius tribus digitis habens, nec nili cum talari itidem tunica: iter *vero facientes*, contraAloribus uti poterunt, modo religiofam retineant boneftatem ; pauperiores tamen, & rufticani breviores ferre poflint, modo eadem forma lint, At infra genua extendantur: in ecclefiis pileis non tegantur, extra veto valetudinis, aut alia jufta caufla uti poflint, fed fimplicibu· › ac honeft* ampdifudinis, At form*, nequn aculeatis, aut turbinatis; Camillas non ferant, qu* ad Collum, aut ad nianus crifpas, rugofas, fabrefaftas, ullavc textui» arte companta, & efliAa ornamenta habeant ·

1 arteris demum ejufmodi levitatibus fe ab·'. (lineant, qu* ab ecclefiaftica funt difcipli-Λ n< aiiena . qU< omnia epifcopi illos fu· fpenfione 3 roinifteriis , frufluum ami(bone, ac beneficiorum privatione › prout expedire judicaverint, cogere omnino poflint ·

CAP. III.

Probtbentur.a conferfittone mulierum fufpeflarum.

Concubinas, aut feminas eo nomine fufpeflas in proprio, aut alio domicilio habere, fi clerici non vereantur, aut aliqua cum cis familiaritate , ac confuetudine conjungi, poenis a facro eodem Tridentino concilio, aut fau&is canonibus irrogati) , altifque ® epifcopi judicio afficiantur.

CAP. IV.

Etiam mulierer confitneuiuea fufpefla prohibentur in aomibut , lacii ecclefia retineri.

In sedibus itidem canonicorum , parochorum , aliorum miniftrorum Ecclefi* domicilio addiflis fufpefl* femine, etiam confanguinitate illis conjunfl», commorari prohibeantur ; utque cum eis ubicumque cohabitare mulieres, nifi probante epilcopo, qui contra h*c facientes poflit arbitratu fuo punire.

CAP. V.

Domne canonica ecchfiarum non foffint lacart laieit i ‹b" fi canonici , dr reflaret in en non babc)ent, poteft epifeo· put altu confictare, excepttt domibut eartit lana.

Domus vero ecclefiarum, aut earum partes, in quibus habitant clerici, aut qu* eorum habitationi przftitut* funt, laicis nullo modo locentur, aut concedantur in doniicilium qux autem Jocari folent; & fi eccleli* funt, nec ecclefiaftica habitacula, non prohibentur . Propterea canonic* «des, aeque canonicorum ufui deftinat*, fi ipfi incolere nolint, ab epifcopis aliis canonicis, aut eccleli* miniftris confignarl poterunt fine ullr mercede incolend», pneter eas, qu* confulum artis lanari* Florentia* di· flienij funt.

* CAP. VI.

Puniuntur clerici ludente/, caupanaoteti&fe cborcit immifeentet.

Qui clerici aleas , aut alios improbatos fact islcgib-js lufus exercuerint, aut publice cortpn refpeflive ludentibus domum fuam co,trimoda verint ; quive choreis interfuerint , aut larvati in publicis, aut privatis coetibus fuerint, vel ad cauponaris taberna·; accertcrinr, aut diverforia, nifi itineris, aut neceflitatis caufa , frequentaverint, graviilimls (ut epifeopus cenfebit) poenis afficiantur.

CAP. VII.

Corripiuntur ntflu vaganter ; ftd cancnlti , ‹&· finanter ea tempore ‹ar~ cerentur .

Clerici noflu fine legitima, dt honefta^. caufla vagantes arguantur ab epifcopis,ita ut defiflant ; fi- vero etiam voce, aur inftrumentis cantitantes incedant, aut comites eorum , qui talia agunt, carcere includantur, aut aliter plcflantur epifcopi arbitratu.

' CAP. VIII.

Nov *fefteculartbue artibui,* ttr· *ne^atiie tmmifceant.*

Item fi medicinam exercuerint, aut mercaturam, li in mercimoniis, inrermedii, conciliatores, aut proxenet* fuerint, fi iaicorum in negotiis procuratores, non impetrata per feripturam ab epifeopo permiffione, fi in fervitio fircularium , nifi munus fit faccrdote non indignum , & epifcopi feripta licentia fufeeptum, fi procelleres, aut pedifléqui, vel affeci*, feu in menfis adminiliri foeminarum , primocarcere, aut aliis pecuniariis poenis, in pios ufus convertendis, judicio epifcopi coerceantur; deinde nifi propterea a prrdiflis certaverint, beneficiis priventur , aut aliter graviflime plcflantur ; a negotiatione vero fupradifla , fi tertio moniti non deftiterint, ut Honorii Tçrtii conftitutione ftatutum eft ,· in his ıqu* proprii patrimonii, & bonorum funt cléricale privilegium amittant.

CAP. IX.

Tn ordinarii arbitrio relinquantur alia crimina pleitcnda.

Cetera vero , qux hoc loco non funt enumerata, h*c facra fynodus ita reliquit epifcoporuin arbitrio , ut confidat atrociora crimina, & prefertim incontinenti* ;.qu*ne In cogitatione quidem cadere debent, ab iplis ultra poenas a facris canonibus llatutas fcverilhmc efle animadvertenda I

CAP. X.

Generaliter ab omnibui a jure prohibitu fe abftineant.

Omnia demum generarim , qu» ad vitam, & honeftarem clericorum perimentia, a facris canonicis, oecumenicis conciliis, dé apoltolicis fanflionibus prxeepta , ac pmhibita funt, clerici omnes diligenter perficere aut cavere jubentur, fubituri, ni pareant, eas omnes animadverfiones, qu* illis a facris canonibus impolie* (unt, & ‹acr« fynodi Tridcntinz aufloritare innovat*, aliafque prxterea , quas pro deiiflorum qualitate epifcopi haflenus (latuerunt, aut in pcfletuin conllitucnt.

RUB·

AN"° c·*'»11 '573·

A

R U B XXXVIII.

De adulterii*.

CAP. I.

Qu poena fint luenda ab adulterit ob· Jtinatir, tarn mafcultt, fuam foeati· nit,* tjr *filnttt.*

Uantu* matrimonii facramenti content* ptu* (it, eos, qui hoc vinculo funt conjunAl, invicem fibi (idem non fervare, *Sc* concubina* quandoque domi« *Sc* cum uxore alere, & retinere, graviffim* poenc a canonicis fanAionibu* contra *adul-* " teros conftitut» teftantur. Quicumque igitur de adulterii ctimine conviAi fuerint, in poenas a facri* canonibus inii lA as incurrant; quod fi in hoc adulterii, vel concubinatus ilatu vivere obilinato animo voluerint, ter admoniti excommunicatione feriantur, retenta abfoiutione, donec rt> ipfa a concubinarum confuctudinc feparentur; fin autem perrtiterint in peccaro, ac cenfura* neglexerint, fevere contra eos agatur ad poena*, qua* culpa ipfa expofeerc videbitur· Mulieres etiam conjugat*, qu* poli legitimas monitiones, in concubinatu, feu adulterio publice vivent, ex officio ab epifeopis puniri debent, dc ad eji- C ciendum ea* extra dioccefim, fi ita eis videbitur, etiam auxilium brachii f»cularis implorent; qu* omnia non de uxoratis tantum, fed defolutls quoque diAa, & (latura cifc declaravit, ut contra adulteros, & concubinarios ali* poen*'a canonibus infliA* augeantur.

CAP. II.

Pana fluprantit virement-

Quicumque virginem ftupraverit, ab epifcopo cogatur, vel in uxorem accipere, vel eam faltem dote convenienti, & D ampliori, quam fi vitiata non *effet,* dotare; quia difficilius, cum virginitatem amiferint, poliunt in matrimonio collocari, & etiam aliis poenis ipfius epifeopi arbitrio puniantur, quibus etiam, *Sc* gravioribus poeru* afficiendi erunt illi, qui virgini vim intulerint.

CAP. III.

Pana parentum proflituentium pro· priât fihat. }rdb

Si quis autem-parentum nefarium illud fcelus commiferit, ut proprias filias lucri E gratia proftitucre non vereatur, Φ in hu. jufmodi turpitudine perfeveraverft, *Sc* career! mancipetur, & ad triremes mittatur; prout epifeopis vifum fuerit, quando judex (aicus negligens effet.

Anno Cur ist i '573·

R U B. XXXIX.

De Ufuri*.

C A P. L

Qnani deteftandum fit ufura peccatum Λ" ufurartt hbrot propriot eubtbe· rt debent.

CUm omni jure divino, *8c* humatio ufurarla pravitas damnata › & deteftata fit; ftudeant epifeopi hanc pellem animarum, ac pauperum perniciem extirpate; ac propterea in ufurarios, omncfque qui illicitos ineunt conrraAus, ex canonicarum fanAionum ~~prrfcripto vdbemen~~ter debent animadvertere; atque ut tanti fcelcri* gravitas prorfu* innotefeat, Infrafcripta exprefle declarare maxime his temporibus necelfarium vifum Fuit. Primum igirur notorie, dt manifefle ufuranos contraAus inire folitus, ei, qui cum ipfo de ufuri* atat, libros fuo* edere teneatur: quod fi obitioate exhibere in judicio recufaverit, pro conviAo habeatur, nifi edendi, & exhibendi eum excufet impotentia, quam non folo juramento, fed legitimi* probationibus docere debeat.

CAP. 11.

Ltbrot celant, dr lacerent ttdnlat puniatur, centra ipfum juretur.

' Quod fi ufutarius ille notoriu*,& manifeftus maliriofe fecerit, ut edere non poffit, utpote quia confcrlbebat in cedulis, qua* poli ea lacerabat, vel libros ipfos evertit, idque probatum fuerit, juramento ufuras repetentis credatur ufurarum folutio» nem faAam.

CAP III.·

Judici fummarte priut conflet de afure· ante librorum editionem.

Ne vero -cr calumniam ufurariam, ouis cogatur libros fuos edere, nemo compellatur ad codicem edendum, nifi prius judici faltem fummarie conftiterir, qui ufurarum accerlitur, notorie efie ufurarium, vel aliqua vehementi ejus crimini* prvfumptione teneatur.

CAP. IV.

Librir ufurariornm pro fe non credatur.

Libris eorum, qui deufuris conviAifunt, in ciufa ufuraria nulla in ipforum favorem fides habeatur, licet mercatores illi fint, *Sc* eorum libri mercatorum more conllruAi, confcripti, atque in formam, ordfnemque redaAi fuerint; nihil .enim crededdum eft iis, qui propria conficienti· feduAa, creditam fibi aniqiam prodere non vetentur.

Ahwo *573· Anno Christi >573·

CAP. V.

QuomoJo frobetnr ywrw effbfilitta foentrari.

Pono ad ad probandum quem fenerari, aut ulurarios contraAus inire confueviffe, recipi peflint teiles fingulares, atque illos etiam, quibus cum ufarario contraxiffe, aquibusve fenora aecepitlc liqueat, dumrao ei, quod fibi provenire poliet, commodo renuncicnt tum vero proxenetas nuo» que, ac mulieres & quicumqne aprobatione fymoniacz labis non arcentur.

C A P. VI.

Unitur tefiit tum juramento fartir frobat ufurar.

Ad hzc te(lis unici teftimonium juramento partis conjunAom Fatis probet, quem cx mutuo fenus accepifie, fi tamen ante legitime doAum fuerit, cum folitum feneratione mutuare.

CAP. VIF.

Probitentur fieri Jef(fitA fener loti ftat nt aliquiJ ex tie ftivalue.

Depolita quz fiunt apud ecclefiaftica loca, & religiofa, unde deponentes annuas fummas, ultra fortem qualefeumque accipiunt, illicita omnino funt. Przcipitur igitur quibnfbumque diAorum locorum fuperioribus, feu adminiftratoribus, ne hujufmodi contraâus celebrare ullo modo audeant; depofitaque cum eis paâis, conditionibus, aut intentione fufeipiant; depohentefque ejufmodi, liquid ultra fortem ea intentione acceperint; ufurarios teneri in utroque foro.

CAP. VIII.

Prohibetur ree tariue vrnJi frofter temfu/ (itunium tommune frettum rtgorofum.

Quoniam in venditione mercium ad tempur, quz mercatoribus fzpius fieri folet, injuftitia, atque ufurz imquhas latere poteft; caveant omnino mercatores, ne pro temporis dilatione majori pretio res fuas di* ftrahant, quam valeant: animadvertant autem, ut (i ad tempus vendant, non cariores vendant; quam fecundum communem foti ufum rei pretium currat. Qui fane ufus inter probos, & integros mercatores conftitui folet. Poliunt autem catius aliquid amplius vendere, quam in ptzfenti reciperent; dummoao jufti pretii latitudinem-non excedant; quod quidem pretium a catholicis graviflimifque theologis diltin. gui folet in infimum, feu piuui; medium, five moderatum, fupremum, vel rigorofum; idque cx communi mercatorum ufu dignofei poteft; ultra hzc fta pretia rem carius dillrahcrc omnino illicitum eft; quapropter nefarium, atque ufurarium decet» net hzc facta fynodns, cum pro majori temporis prorogatione rei pretium propor* tionabiliter augetur.

RUB. XL.

Dc cenfibus.

CAP. Unie.

Contraflur teitfualer juxta Jetretum Pit V. fermiituntur.

EX pluribus fummorum pontificum Martini Quinti, Califti tertii, & aliorum pontificum conftitutionibus facile confiât, B ccn(uum, five annuorum reddituum contraâus non folum licitos tffe, fed etiam ad tollendamufurariam pravitatem, & ad commodum reipubhee chriftianz magnopere accommodatos eo maxime quod ex proxima fel. rec. Pii Quinti conftitutione jam regula, At forma habeatur, quo legitime, & fine falotis periculo hujufmodi contraâus celebrari poliunt. Idcirco nihil aliud fanAa lynodus monendum elle cenfuit, quam ut omnes Cbriftifideles eandem Pii Quinti conftituiionem ad unguem cxaAiflime fervent, cujus quidem ne aliquo ullo umquam tempore pollit ignoiantia exculare infercndam efle decrevit, cujus renor talis eft, C videlicet I

PFUS EPISCOPUS.

fervat fertiorum Dei, aj ferfetujm ret memoriam.

CUm onus apoftolic» fervitutis obeuntes cognoverimus innumeros celebratos fuiffe, Ac in dies cckbiari ccnfuum con* traâus, qui nedum non continentur inita limites a noftris antcceflbribus eildem con* traâibus ftatutos; verum etiam, quod deterius eft, contrariis omnino paâionibus propter ardentem avaritie ftimulum, legum D etiam divinarum manifaftum contemptum przfeferunt, non potuimus animarum., prout tenemur falutl confulentcs, ac piarum mentionum petitionibus etiam fatufacientes, tam gravi morbo, ictiferoquc veneno falutati antidoto non mederi. Hac igitur nolira conftitntione ftaruimus, centum fen annuum redditum creari, conititutlve pullo modo polle, nifi in re immobili, aut quz pro immobili habeatur, de fui natura frunifera, & quz nominatim certis finibusdelignata lis. Rurlum nili vere in pecunia numerata, przlcntlbus tcftibus, ac soi ario, Ac in aAu celebrationis inlhumenn, non autem prius recepto integro, juftoqoe E pretio, folutiones qüas vulgo anticipatas appellant, fieri, aut in qgAum deduci prohibemus. Conventiones direAe, aut indrreAe obligantes ad cafus fortuitos eum, qui alias ex natura contraâus, non teneatur, nullo modo valere volumus. Quemadmodum nec paAum auferens, aut reltringens facultatem alienandi rem cenfui fuppofitam, quia volumus rem ipfam femper, <k iibcic, ac finefolutione laudemil, Ctu quinqua-

<e(i-

AMMO »J7J-

Christi IJ7Î-

gefime, aut alterius quantitatis, vel rei, tam inter vivos, quam in ultima voluntate alienari. Ubi autem vendenda fit, volumus dominum cenfus aliis omnibus preferri, eiquedenunciari conditiones quibus vendenda fit, dt per mentem experiari. PaAa continentia morofum cenfus debitorem teneri ad Interefle lucri ccffantls, vel ad eambium, fcu certas expenfas; aut certa Talaria, aut adfalaria, feu expenfas medio juramento creditoris llquldandas, aut rem cenfui fubjeriam, five aliquam ejus partem amittere, aut aliud jus ex eodem contraAu, five aliunde acqulfitum perdere, aut in aliquam poenam cadere, ex toto irrita fint, & nulla. Immo, dt cenfum augeri, dt novum creari fuper eadem, vel ana ;e in favorem ejufdem, aut perfon* per eum fuppofit* pro ceniibus temporis vel pr «terit), vel futuri omnino prohibemus. Sicut etiam annullamus paAa continentia fbiuttones onerum ad eum fpeAare, ad quem alias de jure, & ex natura contraAus non fpeAarent. Poftremo cenfus omnes in futurum creandos non folum re In totum, vel pro parte perempta, aut infruAuofa in totum, vel pro parte efferia, volumus ad raram perire, fed etiam pofle pro eodem pretio extingui: nonobftante tongllfimi etiam temporis, ac immemorabili, immo centum, <k plurium annorum pr*fcriptiooe, non obflantibus aliquibus paAis direrie, aut indireAe talem facultatem auferentibus, quibufeumque verbis, aut claufulis concepta fint. Cum vero traditione pretii redditus extinguendus erit, volumus per bimeftre ante id denuntiari ei, cui pretium dandum erit, & poft denuntiaro intra annum tamen, etiam *ab invito pretium repeti poffe*, db ubi pretium, nec volens intra_. bimeftre folvat, nec ab invito Intra,- annum exigatur; volumus nihilominus quandocunque redditum extingui poflg^, pr*via tamen femper denuntia,de qua fupra, & non obftantibus his de quibus fupra: idque obfervari mandamus etiam quod pluries ac pluries denunciatum fuiffet, nec umquam efferius fecutus fuiffet. Paria etiam continentia pretium cenfus extra cafunu prrdirium, ab invito, aut ob poenam, aut ob aliam cauffam repeti pofTe, omnino prohibemus. Conrrariufque fub alia forme port hac celebrandos foeneratitios judicamus. Et ita illis propterea non obftantibus, quidquid vel expreife, vel tacite contra h*C noflra mandata dari, remitti, aut dimitti contingat, a tifeo volumus pofle vendicari. Hanc aurem falutiferam fanriionem nedum in cenfu noviter creando, verum etiam in creato quocumque tempore alienando, modo poft publicatiqncm conftitutionis creatus fit, perpetuo, dt in omnibus fetvari volumus. Declarantes pretium femel cenfui conftltutum, numquam pofle ob temporum, autK cohtrahentium qualitatem, feu aliud accidens, nec quo ad ultimo contrahentes minui, vel augeri. Et licet legem ipfam ad contrarius jam Celebratos non extendamus, illos tamen omnes, in quos fub alia forma^ pervenerunt cen fus, hortamur In domino, ut fingulos contrarias cenfur* bonorum religioforum fubiiciant › & animarum faluti confulant. Non ebftantibns quibufvis conftitutionibus, dt ordinationibus apoftolicis, ftatutis, & confuetudinibus, necnon privilegii», *St* litteris etiam per quofcumque Romanos pontifices prcdeceflbres noftros, ac etiam not, Tub quibufcumque tenoribus, At formis, ac cum quibusvis claufulis etiam derogatoriarum derogatoriis,, nec non irritantibus decretis, ex quavis caufla, etiam per modum legis univerfalis, aut alias quomodolibet editis, live in favorem univetfitatuin, communitatum, collegiorum, con. gregationum, Civitatum, *it* locorum concedis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, dt lingulis illorum tenores prefentibus prq exprédis habentes, quatenus direAe, vel indireAe prcfenti noftr* confutation! in toto, vel in parte conttarientur, fpecialiter, & expreffie derogamus, crterilqje contrariis quibufcumque. Volumus aurem, qu<>d potentes In cancellaria, dt acie Campi Flor* publicentur, & inter conftitutiones extravagantes perpetuo valitutas confcribantur. Et quia difficile foret prefentes ad lingula quaque loca deferri, Volumus dt etiam declaramus, quod earunu. tranfumptis etiam impreffis, manu alicuius notarii publici fubfcripti' ac tigillo alicuius prclati munitis, eadem prorfus fides ubique adhibeatur, quae pratentibus adhiberetuîr, fi forent exhibite*, vel oftenf*: Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftr* prohibitionis, annullationis, ftatutl, mandati, judicii, hortationis, derogationis,declarationis, dt voluntatis infringere, vel ei aufu temerario contraite. Si quis aurem hoc attenuare prrfumpferit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, & Pauli Apoftolorum ejus fe noverit Incurfurum. Datum Rome apud fandum Petrum, anno incarnationis, Dominice, Millefimo quingentefimo texagefimo o* Savo, quarto decimo Kalendas Februarii. Pontificatus noftri anno Quarto.

R U B.. XXXXI.

De fvmonia.

CAP. I.

A<i facrot oritnet per Symoniam pramatnt, per decenntn ireli/pen/ebiliter fujpendttur, & per mtn carceratur.*

Quicumquc per fymoniam ad ordinet eccleliafticos pervenerit, ipfo farid, ab eorum ordinum exercitatione decennio fufpenfus erit, omni difpenfationis fpe fublatâ, annuoque carccre^damnatus,

CAP.

Aнvò Christi *573·

Anno Christi *J73-

Cap. II.

jQuicumque beneficia, à- officia ecdefieJhca obtinuerit lymontace, eft eit frtvatut , ‹b- tnbubibt effeffut , ir frullut refiituere debet.

Qui dignitates edcleliafticas, aut beneficium , vel officium quodeumque fympniaca largitione, aut padlonc interpolita adeptus fuerit , illis ipfo juré privetur , & ad alia omnia adlpifcenda inhabilis, dt incapax omnino cenfeatur, fruAuique, quos ex illis perceperit , reftituere teneatur : & fi iterum fymoniaex labis conviAus fuerit . corpore etiam poenas det, dr ab ecclefiaftias ordini- B bus depolitu» a fidelium confortio abigatur.

CAP. III.

Aliénant jut patronatui contra jurit decreta, eo vivente, pfo privatur, 6r excommunicatur .

Juspatronatus, venditionis, aut alio quo· cumque titulo tn alios contra canonicas faAibnes nullo modo patroni transferre., prefumant, nec aliquis ejufmodi illicitarum alienationum ' particeps l aur mediator exi* (lar, qui fecus fecerint excommunicationis vinculo innodentur, & dtAo jure patrona* C tus ipfc patronus¸quoad vi^etit, privetur.

CAP. IV.

Damnantur, &■ puniantur unmet illicita pafhoner.

Et tandem eas omnes paAionet, promiffiones,dt receptiones, tam pecuni*, quam aliarum rerum temporalium pro adminiftra· tione quorumcumque facramenrorum, aut exteris rebus fplritualibu» nefarie fymonlacas epifeopi feveriflime puniant, dt acerrime petfequantur , ac coerceant , ut fridentina fynodus , dt Pius Quintus latiffimc pr»· D ceperunt.

R Ü B. XXXII.

De Jejunio.

CAP. I.

Now *fervente t jejuni* ecclefia puniantur.*

SAcra jejunia omma , qu* ecclefia indixit, quisquis fine legitima caufa violaverit, prater eam in quam incidit ihterdiAis urendo cibis, Dei offenfionem, feveruab eo judicandam, ordinarii etiam arbitratu pu-E niantur, habita contemptus, aur iterationis ratione.

CAP. II.

In jejunio quadragefima non vendantur car· net, nifi in loco deputato, dr ab bit emaniur, fni licentiam utrtufque medici , & ordinarii habuerint , & extra urbem fuppleat paroebut.

Jejuniorum tempore, & prxeipue quadragefime cernes in urbibus , & oppidis, ftatutis tantam in locis, & publice venales habeantur, caque aliaque interdira oblonia nonnifi in eorum ufu emantur. quibus confeflatii, dc medici teftimonio pro imbecillitate, aut valetudine, aliaque legitima ratione opus fuerit, ac licentiam ordinarii feripram, gratifque tribuendam concellerint ; extra vero civitates dt municipia, ubi medici conlilium haberi non potcll, ex Ccnfpicua, At urgenti caufla imbecillibus , fenibus , ac valetudinariis Parochi indulÎ^ere id poterunt, illis tamen conditionibus ervatis, quas epifeopi juxta eorum confeientiam necelfario apponendas judicaverint

CAP. III.

Eo tcAporr probitentur cibaria probi· bit in tabernit Gr domibur publiât , nifi jufta caufa .*

Prohibeant omnino epifeopi ne quadra· gelirna , aut aliis jejuniis in cauponibus, aut diverforiis carnes, aut ceteri illiciti, & ve* titi cibi coquantur , vendantur, aut ha* beantur, nili in neceflarium alicujus ufum, ur precedent) capite diAum eft; ea forma fcxvata, poenafque inobedientibus irti* ponant quas arbitrabuntur.

CAP. IV.

Hortantur omnet firvare jejunia , & Maxime advocatorum.

Monentur omnes Chriftifideles , ut jejunia omnia fervent, A maxime vigilias ab ecclefia indidas, ac eas, quz in civiratutn, ac aliorum locorum patronorum honorem,, conititur* funt ; ingrati enim animi eft, non omnia m eorum venerationem impendere, quorum patrociniis , ac precibus infinita a Deo beneficia accipiuntur-

R U B XLI U.

De decimis

CAP. I.

Decima integra funt perfolvenda fecundum loci confuetudmem , fub poena excommunicationi! , 6- pteba. nu quanefimumfolvatur.

CIhn przceptum divinum de folvendis decimis , aut contemnitur , aut negligitur ; adeam inopiam, & egeftatcm cc- clcfi» rediguntur, ut facile debitis ublc-

quits .

Anno Ctfiur· *573·

quits I & cultu deftituantur ; idcirco juxta Tridcntinar Synodi decretum › prccipitur o- ntnibus cujulcumque gradus, & conditio- nis fin*, ad quos decimarum l'olutio fpcAat, ut cis, *ad* quas de jure 'renentur, ecclefiis, aut perfonis, quibus legitime debentur, in. tegre perfolvant fecundum locorum confuc- tudioes ; alioouin tam fubtrahentes eas quam impedientes ab ordinariis excomtpunicentur, nec nifi plena reftitutione fecuta abfolvan. tur, plebanifque pars, qu® quadragcfi.ma, feu quartcfi.ua dicitur, reddatur, juxta di- dunt motem ; fi qua vero prsdia a decima, rum ibiutione injufla occafione, aut prx- textu certaverint , epifeopi ipforum loco- rum in quo *fua erunt,* ufu , ut fupradiAum «lt, prxtiarc eas compellant.

CAP. II.

Refloret feme! in anno publicent de- cretum de dccimir filvendit.

Atque ut populis innotefeat, quam pe- riculofo fe facinore obftringant , qui de- cimas abnegant, patochis itidem ipiis pr«- cipitur , ut femcl faltem quotannis, quo tempore epifeopi expedire cenfebunt , aut ipfis commodius fuerit , decretum fupra- diAi concilii Tridentini de decimis inter miflarum folemnia frequenti populo legant, publice ac materno fermone interpretentur.

RUB. XL IV.

Dc rebus ecclcfi* recuperandis,

CAP. 1.

Epifeopi tr reflaret ecclefiarum bona male alienate ad ecclefia proprie- lutem reducere curent,

SAcri Tridentini concilii auAoritate prr- eipitur fingulis epiicopis , ut ipfi, vel eorum vicarii adjunAis duobus, altero qui. dem ex capitulo, aheto ex civitatis cie. p vo I qui juris periti fint, quique illi aptio- res videbuntur, quorum altet a capitulo, alter a clero eligantur, tum ecclefiarum reAoribus petentibus , tum etiam ex officio recognofcant quafcumque locationes bono- rum ecclefiaftrcorum ad longum tempus , feu ad vigintinovem annos , feu ad dupli- catum vigcfimum nonum annum , qu* ante publicaram Tridentirum fynodum intra an- nos triginta confcA» fuerint, judicent, ac decernant , an cum ecclefiarum detrimento, an contra canonicas fanAiones, an otniflb jutis ordine contraA* , ex quo ramen cau- fis pendentibus nil prrjudicii afferatur, quod fi ad epifeopum , vel ejus menfam bona E locata perriqeanr, aut ipfe, vel ipfius vi- carius, commi fsarii , feu exeeutores fue- rint , ad viciniorem epifeopum cum fupra- diAis a capitulo dt clero elcAis recogni. tio, ac judicium ejufmodi transferatut ; fi vero edam ipfi legitime recufari poterunt, duo alii eodem paAo a capitulo, & clero adjungantur, qui eam tantum caulam cum illo epifeopo recognofcant, &. judicent ·

CAP. it.

Ordinarii etiam alienatio/ut bofpitalium ab tm> xxx. perquirant,

Ordinariis itidem prreipitur, ut diligen- ter inquirant, ari bona quacunque ecclefia. itica etiam bofpitalium, ea conditione a· lienata fint, fi apoflolica accederet confir- matio ; quod fi in aliqua ejufmodi aliena- tione, &.· prreipue , qu® fupradiAos tri- ginta annos non excedunt , conipcrerint condiAionem non expletam, revocent ut itiitam, *A* inanem*

B CAP. I 11.

Probtbetur locatio cum anticipata futu- tione .

Nulla ecclefiarum bona anticipatis pen- Conibus locentur, nec, fi id fiar, fuccef- foribus officere nullo modo poterit.

CAP. IV.

Judicet fuper confirmatione fi in eviden. *Xeai&c. indemnitati ecclefiarum ma- xime provideant.*

Epifeopi , aur eorum vicarii ecclefiaflico- rum bonotum alienationes, auAoritate a- portolica confirmaturi, fedulo curent, ut diligenti invelbgatione adhibita , & in icm prxfentem euntes, rite, reAe, ac maturo omnia faciant, adeo ut omnino ecclcfi* in- demnitat: confularur.

CAP. V.

Ordinarii ftmel in anno publicari fa- ctant populo decretum cnnctl. Tria, contra occupatoret rerum ec- y clejia.

Rogantur in Domino omne* epifeopi, A obfecrantur, ut faltem femel quotannis ca- put xii. feflionls xxii. de reformatione ,quod incipit , *fi quem cleritorum ,* in dic domi- nica Istare, per publicum concionatoiem frequenti populo publicetur , ac vulgari- bus verbis exponatur, ut omnes ram cie rici, quam laici fcianr, *üi* meminerint, ccclefiaflicarum rerum occupatores ipfo ju- re excommunicato* efle, neque ab alio, quam ab ipfo pontifice Maximo, abfolvi pcifc

R *U B.* XLV.

De indulgentiis.

CAP. I.

Reflaret doceant populum effeflum in- dul^tnthtrum .

CUm indulgenti* a fummo pontifice con- ceflx p-jblicand* erunt, doceant paio- du,& apud eccleliam elle earum conceden. da-

Anno Cutit'i »573·

Anno Chxisti '57Î·

darum poteftatem a Chrifto illicollatam, & j||4rum ufum plurimi faciendum, cum Chri-oifidellbu* magno emolumento fruAoliflitnc·que lint animarum faluti.

Quid fit fattendant per epiftopuat fit-ftr abufibar tadulgentidrunt.

Diligentiffitne fcrutentur epifeopi, fiqu* Indignitate», aut abfurditate* in ufum indulgentiarum fe infinuaverint, eafquc (in* gtllatiiD adnotatas ai provinciale concilium, quod fequitur referant, ut communi conlilio ad (anAiflimum Rom. pontif. deferantur, quo auâore quidquid expedient conftituatur.

CAP. III.

Indulgentia oatntr perpetua tum onere aliquid prajtaudl Jaat abrogata.

Piu* V. fel. rec. Pontifex Max. quafcumque indulgentia*, etiam perpetuas, qua* qui confequi voluiflent, manus conferre debeant adiutrices, quali ad quxftum duAas, penitus abrogavit, quod neminem igno* rare pium valde ac neceflarium eft.

R U B. XL VI.

De proceffionibo*.

CAP. I.

Etiam exempti, & laittirum coafrattraitatei Jetundum loti tonfuetudtnem debeant frotejponibur «ittreffe, at redire m taai lotum, unda prono dtftejjtruat fub poena.

Proceffiones fuo tempore fiant eo ordine, àc religione, qua decet, ad qua* accedere omnino teneantur non folum regulare», dt exempti, fed etiam confraterni-D tates laicorum fecundum confuetudinem loci, aut fecundum quod fuerint ab epifeopis convocat*, hoc femper fervato, ut capitulum cathedralis ecclefi», ad locum unde dilcelfit, ab omnibus reducatur, fub poenis epifeoporum arbitrio imponendis.

CAP- II.

Tracedenttarum hier exirajudicialiter ab tpijccpo appellatione remota terminentur.

Precedent!* vero, qu» maximo populi fcandalo difputari, dt difeeptari aliquando folent, ab epifeopi* etiam extra judicialiter omnino componantur, ac tollantur; atque illud quod in ea compofitlone ftatuturru* fuerit, brachii feculari* invocatione abotnnibus, appellatione remota, decretum inviolabiliter fervetur.

A*wo Citat»Tt till·

CAP. 11 F.

Ja *fnttfiîone Corpori/Cbrifli lotnt frn. rejfiontr orattar & apparetur.*

In quibu* omnibus procelltonlbu*, & pre* fertim in fetto fanAilfimi Corpori* Chrifti in loci*, per qu* Incedere folent, i* ornatui, apparatui, dt decor appareat, qui pr»fenti*, dt afpeâui Saivatori* Domini noftri convenire videantur; fidele* vero in aflô* ciatione reverentiam, pietatem, dit religio* nem eam fervent, ut ftuAum tam pii operis, dt labori* a Domino confequi poftint.

R U B. XLVII.

De funeralibu* -

CAP. i.

Pro *fitnerelibut* nom *poteft aliquid pattfet, art extgi.*

Sola charitati* ratio clerico», tam (eculare», quam regulare* adducere debet, ut Chritlilidelium funeribus interfint, pii» precibu» defundorum aoimabu* fuffragatuti; quare ab omni eo* decet avariti* corruptela. dt oftentatione alieno* efle: pro-C hibentur igitur ne exequiarum, fepultur*. aut anniverfariorum caufa quidquara omni-00 pacifcantur, petant, aut exigant,aliudve committant, unde fytnoniaca labes, aut cupidttatia fufpicio contrahi poflit.

CAP. II.

ordiar proredendi in proteffiontbin funeralium drfunfiorum inter regulare, fai ulare/.

Neconrroverfils, ac contentionibus, qu» inter parocho* fecula res, quofeumque nrQ oi folent, locut relinquatur, decernitur, aut cum ex parochia itgul.ri ad regularem etiam *ccclelian i funus dcCuc, rduu. eft,* regulari», qui parochiam exercet aut «urn reprxfentat, fuperpelJiceo & dola, fea pluviali ornatu* digniorem locum teneat, etiam Inter ludi magiftrum *A* choriftatn, feu hebdomadarium fuprem* ecckli*, exteri vero corregulareseo ordine contineantur, quoin proccflronibus uti confueverint: regulare* porro, io quorum ecclelia funus confiftit, inter regulare* primum teneant locum, nifi monachi adfint, quibus mendi, cantes omnino cedant: quod fi e parcehia E feculari funus egrediatur, ad cccieflam regularem, in qua cura fit animarum, pro. ducendum, vel e converfo, digniori ferie regulare* incedant, aut lient, inter fxculares autem parochus ille precedat ftola, ut fupra, aut pluviali indutu·, ad cuius cccleiiam cadaver defertur, fed eodem habitu par ille iit ex cujus parochia effertur. Qui autem fecu* fecerint, f»culare* arbitrio epifeopi, & regulare» per tres menfes fpfpcnfi tmr, aliis erum poenis, pro modo culpx fecularibus ab epifeopo infligendis.

CAP.

An *0
* J73*

cap. hi.

farttbi rttintrt Jtbtnt lttram artrtuarum .

Jubeanfor parochi librum habere. In quo parochlanorum fuorum , qui deccflerint, nomina omnia diligenter,«dietobitu* annotentur ; alioquin, ut epifeopo videbitur, puniantur.

CAP. IV.

De *clericorum batitu in txequiir.*

Clerici autem univerfi fxculare*, dum exequi.e fiunt, fuperpellicei*, feu alio quo uti in ecclefia poliunt habitu induti in Tu. nete fine, & ipfi quacumque dignitate, *ie* prerogative praediti, ac etiam regulare* omne* , non ante'difcedant ab exequiis, quam officium abfolutum fuerit ; & tunc fi capitulum ecclelix cathedrali* aderit, prout diAum eit de procel&onibu* , omnino deducatur; alioquin portione ex funere adepta , aut eju* compenfatlone priventur, qux pauperibus pto fuffragio defunAi tribuantur, alii* poeni* etiam contra contumace» ab epifeopi* llatuendi*.

C A P. V.

Quttl teri Jefliuata tn funere fpeftet ad *ttclt^nnt,* 4· *vefiti rejltntntur.*

Atque ut omni*, & turb«, & fcandali occafio eviretur , declarat hxc fynodu* omnem ceram, qux quocumque modo eft «d ailoclandum funut deftinata, ipfo jure ad eccleliam illam pertinere, in qua defunAu* fepelitur, fine ramee prrjudicio quarte parochiali*; infuper lia tuendo, quod etiam veite* , ornamenta, & alia eju* generi» ab ecclefia cum licentia parochi extrahi debeant, ita ut *fine* tumultu reftituantur.

R U B. XLV1IL

De Ccpulcri*'.

cap r.

C<dat>eror«m *elepofia nefuper terram tollrnttur , mfi tt nnea vel marmorea ftnti* 4- *bac* ena** *nifi alteri Jint proxima, vel non multum eminentia,* 4* *ecclefiam empetinnita,* 4- *probitentur tn tit apponi tnjig ma bellica.*

ILlam quorundam ambitionem deteftandam elfe, ac abolendam prorfu* decrevit, qui cum nihil aliud , quam pulvis dc cinis lint, eminenti tamen, At cxcelfo loco cadavera Collocari volunt , quapropter capfxomne* , depolita , fcu al-a , ubi corpora mortuorum condi Colent, li fupra terram exlftanr, & qux parietibus adjunAa ex altera parte eminent, nifi marmorea, aut *nea , ab cede(ii* tollantur, juxta fri. recor. Pii V. conftitut'onem : Ænea autem, & marmorea fepulcra retineri poffe declarat, fi aitari**" non adhareant, vel extra murum non multum emineant, aut alia* eccleliam ipiam non impediant ; neque in illi* vexilla, aut arma bellica, aur alia buju» generi* ornamenta affigi, aut apponi ullo modo poffe decrevit.

Aμμo
Ciiaian
M7S'

CAP. II.

Citmcteria tlaufa tuftoiiantur.

Et quia ermeteria ad fepeliendum deftinata maxima cum irreverentia in aliquibu* loci*, dt magno populi fcandalo ncgliguntur , ante omnia *ufum* in ipfi* fepellicodi, ubi cornmode fieri *patulit* fynodu* ad priftinum eccleii* morem revocandum efle ftatuit, diftriAe prxeipiendo, ut ea loca ad cxmeterium deftinata, parochi claufa eo modo teneant , at neque beftii» pervia , neque immunditiis expolita effe poffint. Idque epifeopi efficiant, ut etiam poeni* eorum arbitrio impofiai* a parochi* diligentiffime fervetur.

RUB. XL1X.

De fuffbcationibu*.

CAP. Unicum.

ftrttbi Jtiel tu *e»/> *ejmenetut laflantts etutierctt* 4· *prxciptant tit in lcflt* r»· *linere tapfulut,* 4· dr *potuit fuffo· aattonii.*

UT autem fuffbcationibu* in pofterun provideatur, que paffim ferme impune praetermittuntur, hortatur hxc fynodu» ornm* cpifcopo*,ur efficiant, quod a reAoribu* faltem fingulo quoque menfe popula* doceatur, eique declaretur gravita» huiufmodi culpx, mulieribufque laAem propriis, vel aln* infantibus prxbcnilous precipiatur , ut nullo n.odo ipfos in ledo abfque capfula retineant ; contrafaciente* vero, tam poeni* pecuniariis quam ccnfuris ecclefiafticis m fublidium, At etiam exilii a diaeCelt, vel metropoli puniri pollint, qux poen* extendantur etiam ad earum marito* (quia cum lit caput mulietit vir) hujus tranfgrcllionis culpam habere maxima ex parte putantur: contra fuffocante* vero fupradiAx poenx pro modo culpr ab epifeopi* graviffime augeri poibnt, addita etiam condigna, ac falurari poenitentia, ab ipfis tantum injungenda ; arque interca teneantur omne* revelare parochi* mulieres , qu* puero* it* JeAo abfque capfuia contra hujus decreti difpolnienem retinuerint, & eo*, qui non revelaverint, etiam li opus tuetit excommunicando» elfe decrevit-

Anno »J7J·

SISSIO QJi et »T J.

Et -ultima celebrata <Ve XIV. Aprilis MDLXXIII-

R U B. L.

De piorup locorum «dminiftranone.

C A P. I.

\ *Quelee effe debeant udminiflratorer pio-* I
' , (*rum locobttm..* .

"piorum eccleliafticorum locorumadmini. JT ftrationi ut irprefint epifeopi eurent qui pietatis ftudioti, vitaque probati dignoliantur, quiqueea iqtegr itate, ac prudentia prxditi lint.ui tamquam pauperumpa^*srtntes* eorum patrimonium cum fumma fide *s**' & abflinentia procurent.

CAP. IL

Ad quid teneantur fiofpitalaru btt' i rum.

In hofpitalibus epifeoporum ftudiqm maaime vèrfetur, ut omnes quocumque titulo, ac nomine bofpiralra tenentes, dt gubernatores re ipfa, dt cum effcAu officioC fuo fatisfacianr, dkin holpitalitate tiam peregrinorum icrvanda pauperes, & indigentes benigne recipiantur, dt caritative tradentur, ita ut'qui hofpitalitatcm, aut nullo modo, aut negligeiïter fervant ab epifeopis omnibus juris remediis, ac etiam cenfuris , ti opus fuerit* ad id omnino prxftaatlum cbmpellantur.

C A P. i 11. *

Ad idem tendit.

Curatores etiam hofpitalium, qu* funt ad pauperum infirmorum necciTitates dellinata , accurate dent operam , ut omnia qu* funt, tam ad corporum famtatem, quam ad animarum falutem neceflaria, infirmis mimftrentur, adeo ut peccatorum *confifào* quam primum fiat ; communio vero, extrema unAio, dt commendatio anim* fuo tempore non détint. Medici quoque medicamenta , dr miniftri omni munditia , dt diligentia prifto fint, ita ut morfe interveniente curatorum negligentia nulla *e** parto culpari poffit, decedentium nomina genus* •c patria io proprium librum deferantur, dt pia fepultur*, ac exequiarum jufta, qua decet * caritate perfolvantur

c a p. nr.

[rtbikeltr partant exponant prt· fréta Jiliot.

Commonendi funt parentes, ne in orphanotrophiis filios f<>os infantes exponant, i|uos *ipfi alere* etiam induftr'a valent, ut ciant fe ad reftitutionem alimentorum ptotfus teneri.

A,vvo Cnaistt M7I·

Enptfti, affefli adulti, artfbur, ir merità imbuantur^ ut erudiuntur.

/" Infantjfctis iplis. in orphanotrophiis ex- ·V potiris „*dc* nutrices qu* laAent, donec baptizentur, dc alendi locyitui», dc omnia alia.pro illorum cura ita comparemur, ut periclitandorum puerorum nulla occatio elfe pofljt cum. vero ipfi' ad eajn «ratem per. venerint , qu« ad diftriplina/n eft idonea, '"taip maficuli, quam femin* pro facultatibusTBt opportUnilase locorum , dt infttuantur moribus, dt artibus erudiantur, qu«cuinquc fexui convenire videbuntur.

CAP. VI.

Restorer piorum locorum epifeopo reddunt rationem, vel magi/lrattbui , quibat ex conjuetudtne convenit.

Et tandem adminiftratores quicumqoo hpfpitalium , fabricarum, conftaternitatum, ac aliorum piorum locorum quotumcumque tux^pa^concibi Tridcntini decretum , teneantur rationem reddere ordinario : dt li ex confuetudine aliqua , aut conftitutione magiftrattbus, aut aliis perfonis reddenda efler, tunc dt ipfis reddatur . Epifeopi vero exequi fedulo curent, ut m ipfa adminiftratione , dt cylpa dt negligentia , prout juris fuetit, emendetur, dt puniatur, &. j r«tertun prdvidcanr, quod redditus dt fruAus fabric* eccleliarum , ante omnia in facral velles, <St alia ornamenta ecclefi* impendantur , prout neceflarium dt opportunum viium fuerit, non obftançe quacumque confucrudine,

RU B. L I.

De confraternitatibus laicorum.

CAM

Confrateruifatet tb ordinario approbat Vijitcntur.*

Quoniam a Caere concilio Tridentino fuit exprclfis verbis epifeopis graviter injunâum munus vditandi etiam confraternitates laicorum; in <llud epifeopi incumbant. ut ipf* conftitursioncs integre, & inviolabiliterobfervemtur , qu» tamen ab iplis epifeopis & approbatione, dt (ubfcriptionc./ inanire, dt roborat* fuerint, adeo ut divinus cultus, atque probata ipforum vita merito apud dominum commendetur.

CAP-

cXre

v

Anno Cxaisrt »>73·

Cà P. II.

Laid prakibe^tiir imiionare, tic habere fer·, Mpnrr tie rebut fid.-t, &▪ religionit, eltce· ftir profejjbnbm , <ά am licentiam ab eft- fcpo bftbmrmt, qm fecundum'moratci fer· monetj'aciam

PreeipitJr ptxterea omnibst* dr finguli* gubernatoribus, culiodbus, confratribus, dc alii» quibufeumque laicis* qui in hujufmodi confraternitatibu* conveniunt* na poiln«c condonari, aut verba facere in didis focietatibus prefumant de rebu» ad chriftian/m fidem, ® catholicam religionem pertinentibus* nifi pritks fidei profelSonem emi- B ferint,dc ab epifeopi* licentiam in (cripti* obtinuerint, excepti* illi* qui poft maturam deliberationem ab redoribus , & gubernatoribus idonei reperti, & eledi fturinr ad fa ciendo* juxta confuetudinem loci morale* Termones, in quibus confratre* tantum ad virtute* cohortari dr a vitii* deterreri folent. a

Siqui vero in predidis deliquerint, ab epi.fcopi* corredi etiam ipforum arbitrio puniantur .

CAP. m.

Ex fe patet.

Comeffationes , & compotationes, aut alia ejufmodi in oratorii* confraternitatum nullo unquam tempore fiant, excepto tamen dic Ccenx Domini, quo rempote provideant epifeopi, ut nihil fiat, quod contra pietatem, dt reverentiam tant» folem. nitaris efle videatur: extra oratoria in didis confraternitatum loci* refediones non aliter fiant, quam de licentia episcopi, dt tunc de proprii* non de confraternitatum bonis ·

R U B. LII.

De monialibus.

CAP. I.

Epifeopi claufuram etiam t» exemptu monajicrni fervori curem.

Quod ad inonialium reformationear* tutelam, dt curam pertinet, abunde^. fridentin» fynodi fiatutis , di pralertim tel- rcc. Pii Quinti conftitutionibus procuratum videtur.

Quarelepifeopi ad effugiendam obteftationem divini judicii, & interminationem maledidioni* »tern» , qua maxima poflfunt E diligentia, elauturam in omnibus monalietiis fibi fubjcdis ordinaria , in alii* vero audoritate apoftolica inviolabiliter conferveri procurent; & propterea, ut in hoc tam neceffario dt falutari munere officio fatisfaciani, vehementer eo* hortatur h»c facra fynodus,& ut vilitationibus, <k alii* qubufcumque rationibus neceflariis , dt opportunis, & omni ftudiodt vlgitantia utantur , qux eos apud Deum, Λ homines, tam in foro exteriori, quaiti interiori cxculare polfit.

CAP II.

Prohibetur confejjbrtbut , 6- fub'rnttoribut habttaito tuxta maaujlerta, &· fmbm C4ftbm fcrmittuniur cratet flp rota ta Jtfitr locit.

"Ne nimia familiaritate .aliqui* contemptus oriatuf , Itatuit, ut, ubicumque commode fieri poterit, confelibus , ® gubernatore* in domibus, ipfi* ftWiaftertis conjunct* non habitent: Λ fi quando ex necclitate aliqua loci fit arbitrio epifeopi habitatio relinquenda, tunc crates, rot» , dt omnia alia huius generis jqy» ad. claufaram maxime periment, nullo modo in didis habitationibus permittantur. quin immo muro , quam primum obit,ruantur, dt etiam in didit domibus non habitent.

CAP. HI.

*Qualet efie tiebeam rota , ◆ cratet ; A· Monralrr cum mare «0» loquamur , ▪tX Ot/.i mgro nrJuntt , extefitt confun- ^nm.ir ,H/q*e ait rrrlraw frabum*

Efficiant prxterea epifeopi, ut rot»etiam per qua* mittuntur , aut recipiuntur a monialibus opportuna, parve hnt ‹ dt ferri* interiedis munit» ; lingulis vero feneftri* , &. ad loquendum dedfnatis , fint duplices ill* crates infix», non minus palmo inter fe Jifiinte*, ex quibus non liceat monialibu* cum mare aliquo colloqui* nifi nigr· velo obduAo, prxterquam cum patre, avo , aut alioconfanguineo,uique ad tertium gradum exclurve , etiam li licentiam adeundi ab egifcopo habeant , dt inobediente*, prout contumacia , aut negligentia exegerit , poena* fubeant^,

D V

CAP. IV.

Intra dauflra loci frobibintur Jan ct bana tolumr, alui qmbufcum· qu' fub fetna .

ŸtrfeA's aurem quibufeumque monialium prscipitur in virtute f. nA» obedienti», dt fub ptivationis, aut, fufpenlioni» poena arbitrio ordinarii imponenda, ne permittant intra clauftra monaiierii colonis, aut quibufqumque alii* quacumque de cauffia cibum dari ; fed ftatim rebu* adportatis, jumenff que exonerati* , extra 'clauftxa exite co· gantux.

Anno Ch«isti »573·

CAP. V.

In abbattfiarum eleffione quid fit faciendum, & quod ultra triennium >n eligantur.

Un eleAione abbatifl*^ priotiff*, aur quocumque nomine prsfeA* , accuratiflimo ferrentur ea omnia, qu* a facto conc. Tridentino prccepta funt-, jam quo ad mo^um eicAicnis, qyam ^u<| ^d atatetti; & a conditiones in eo explicatas,' qu* clcAio i monafleriis epilbopis JubjeAis pofthac ultra ttienhium non extendatür*, neque confirmetur ,-n ii legitimo monialium voto.* quod fi iterum,eleA* fuerint, tunc toties confirmari^poffint, quoties epifeopis expedire vifuiu fuerit, ubi tamen fuerint triennales.

C A P. VI.

lié monafieriir tibup , pottir, 4r vefiitu/fint communer, & quod proprium aa pojjideani.*

Cutent epifeopi, ut eadem fynodus jubet, ut in omnibus menaiteriis cibus , potus, veftitus communis fit . quo ad fieri poflit, obfervetur, ac ptefertim ne bona tam mobilia, quam immobilia contra diA« fynodi pr.tlcriptum moniales proprie pofli- C deant, fed quidquid eis rcliAum, datum, aur quoquomodo acquifitum fuerir, abbatiff» tantam & camerari» tradatur, ac confignetur, unde prius illius,cujus caufa collatum, opera comparatum eft, neceflitati confutatur ; quod reliquum fuerit <Q monafterit ufum transferatur ·

CAP. VII.

Cnif-Jfre' pro ftiritualibur «an ingrediantur intra fepta monafierti nifi pcllrceo, · fiole veflitt ; pro temporahbui auteni cum uno ex operatur ,'vel epifcopc fpeciah licentia ingrediantur .*

Monialium ccnfeflbres, gubernatores,aut quocumque nomine facetdotcs earum fpeciali toonafterio addidi pro adminiftratione factamentorum, nifi fuperpeltrceo, ftolaque induti monafterii fepta ingredi caveant. fl aurem pro aliqua temporali neceffirate fir omnino ingrediendum, tunc aut duo ex ipfis, aut alter eOrum cum uno faitem ex operariis ingrediatur, aut alias de epifeopi li. cenrja fpecialiter obtempta , quam in cafibus ncceflariis epifcopus tantpm date debet.

r C A P. V111.

Qualet efit debeant earum confejjbree.

Confeflorcs, cappellanique monialium viti probi. ptoveAa *state*, ac probat* vite , 8c quam maxime poterunt t doArina piaditi, eligantur: conteflore» itidem extraordinarii, ut jubet fanAa fynodus ab epifeopis in monafterib fibi fubjeAis offerantur , & concedantur faitem ante feftum . alfumpt.onis (leacilfim* Virginis, Ar poft Ainipohtioncm Cinerum, feu aliis temporibus , quod magis epifcopus probaverit.

Anno »ηι·

CAP. I X->

De exdmAie faciendo tngrtjffurie monafierium extra fepta monialium.

Memores quoque fint abbatiff* juxra forffiam concilii Tridentini certiorem facere epifcopuip dc temp->re profeflionis monia- ' b poenis fufpenliom, ab officio, At *HiA arbitrio epifeopi infligendis^ In examlrte autcrp 40 epifeopo, vel a vicarfls, aut^b alio deputando , tam anre fufceptlonemj habitus, quam anre profeflionis rempfaciendo, ea degentia, dt prudenti* adhibeatur, ut libertas virginum Deo dicandarum fempet integra, & inviolata remaneat, dt appareat, doceatutqrre fpecialiter puella de gravitate votorum regule, At claufur»., atque irrevocabili profeflione emifla, libertatis am'llione, atque ur facilius effici- poflint, dt extra monallcrii fepta, dt in ejus ecclelia examinetur.

CAP. X.

£mv epifeopi licentia, aliqua non admittatur tu monafierium , Cr qu id earum numerur fii juxta facultate/ , Or confuetar eleemofi..'*

Cum jubeat farda Tridentina fynodus, ne plures recipiantur in monafleriis , quam pro redditus annui, vel confuetarum eleemotinarum quantitate fubflentari commode poflint, epifeopi, etiam in monaltcriis ab eorum cura & regimine quomodocumque exemptis, cum illarum fuperiorum interventu › iuxta formam literarum . & D. N. Gregorii XNI. flatuant monalleriorum redditibus , aut piis auxiliis· computatis, quis numerus cuique conveniat, na, ut excedi D non poflit, neque tamen quomodocumque inconfulto , & non permittente epifeopo ulla admittatur, alioquin prxfcAx puniantur, prout epifeopo videbitur.

CAP. XI.

Minifiri omne/ ta» fjirttualer quam corporale/t ab epifeopo approbentur, & te» ejut licentia ingrediantur .

Quicumque monialium miniftetio,& fervitio futuri funt gubernatores, confelfarii, ^cappel'ani , medici, piflotes, famuli, atque alti artifices antequam recipiantur, in monaflertis fibi fubjeAis, ab epifeopo approbentur . Nec illi prius monalleria ingrediantur , quam ab epifçopis , feu eorum vicariit (criptam licentiam pcccpetint.

CAP.

A.*° Cm»'*11 ı$7Ï·

tAP. XII.

Ex ft fjttt.

Pueli» educationis» aut cuftodis caufa in monafteriis non recipiamur fine epifcopi, moaialibus, & pr«fcAa confentienti,-bu<. ,2-licentia, qua minoribus vili, atanr* non concedatur, nifi aliud epifeopol videatur.

C Al». XIII.

Veltfa virgine ofitt monjflerii'flatten, tur, ✦ owarr Jimittantur, nifi in lotir extra clinuifr

Cum virgines velande erunt, ab(bluta çonfectatione, ftatim monafterii oftia claudantur, omnefque dimittantur, qui convenerant, nili aliud epifeopus expedire judicaverit; prandiumque ibi nullum fiat, nifi extra civitates, aut oppida monafterium litum eft.

CAP. XIV.

Ahiatiffit, fi tameraria rattontm quotar.nir rcJJant efiftofo, vel Jefatatir ni eo.

Przcipitur omnibus epilcopts, ut quotannis duos ex cathedralium ecclefurum canonicis confttruant, adjunAo etiam fi opus fuerit *calculatore, qui una cum* aliis fecundum confuetudinem loci ad id deputatis diligentem adminiftratiqnis ratiouem a'monialium negotiorum gefto ibus exigant; li vero ipf» njoniales fua adminiftrent, cpifeopis iplis, aur ab'eis eligendis *titio.* nem reddant, quacumque confuetudine non obftante, neque vero propterea Impediatur quo minus e(inltiruio monalierii etiam abbatilf* rationem reddant; quod fi cuits monafterium defraudatfe dep'cnenfru fuerit, quadruplum illi rependere compellatur, atque adminiftratione pro deliilo in perpetuum privetur..

' CAP. XV-

Literet miffim etiam confungntneti abianfpr vtdeantar; fi qua nti ear vn£a fuerint I

Illud quoque dlftinAe prohibetor, ne mon'alcs aliquibus, etiam fi parentes fint literas feribant, aut mittant, nifi prius leA» 4 cognir» fuerint a rnonafleril pr»feâa; quod elfe diligentiflime fervandum in quibuticumque literis, quz ad moniales E feripr», aut tnifl» fuerint, fynodus ipfa declaravit^ dk ftatuit.

CAP. XVI.

In mrntfleriit Jtfntttnr lacnt tarctrit·

Ut quas Dei timor a malo fortaffe non revocat, temperari* coercitioni* formido exterreat, in omnibus moniallum monafteriis locum career! aJcftinatum abbatifla, A gubernator cçnftituanr.

Anm-' Citanti •57b

z CAP. XVII.

»»

ÎJijffi/ fer fufra fanent, comfrekenian. tir etiam monafieria exempta.

Poftremo ut debit» execution^ mandentur omnia, dk lingula de .montibus, ut fupra decreta, qu» ad t'eftiruendam, & retinendam claufuiam valdr necetfaria elfe exiftimavit, fvnodus'exprefle declarat otnnia, 8t fingula in fuperioribus capitibus dednoniafibus contenta, qu* ad ciaufuram ' tantum fpenare videntur, (ocum habere fie» bergsion foluo. in monalletiis epifcopis fub'jeAis, fed itualiis quoque omnibus exemptis, etiam fi regularium cur», dk regimini fint quocumque modo comniitla, & prapterea gpifeopos monendos elfe cenfuit; orout przfenti decreto monet, dk hortatur, ut ftatim prxdidta omnia dk fingula tam ordinaria, quam apoftolica automate exequantur, fub poenis,dk cenfuris, etiam contra elautur e violatores, ac perturbatores in (aero concibo Tridentino contentis, aiiifque epifeoporum arbitiio imponendi»; alioquin eorum negiigentiani io provinciali fynodo, elfe fupplendam dk coercendam, oC tnnibus tcftatum elle voluit.

CAP. XVIII.

(jriunJa r» clarifiîmir lonfiliariir reo·, fublua Kloirenttntt Jeciarantnr enam loco JefcenJennum ex vxiUtferir JnJtnnt.

InereAione. feu fundatione quoruntlam tnonafteriorum dioeceiis Florentin» certum repetitur *onus* injunflum, ut ibi null» moniales recipiantur, nifi cx nobili prela pia ort», dk quorum majores fupremum in civitate magiftratum, qui tunc vexillifer Djuftiti» dicebatur, obtinuerint: fed cum ea potcftas (ut eft temporis variera») fit deinde abregata, nec poflit illa voluntas line magno rnonialium ineommodo, fi invi verborum liftant, adimpleri; declarat h*c fynodus reAe ab eis fatisfierr pofle, fi ex h's familiis etiam accipiant roonuies, ?u» l.ocumtenentis, dk qui a conciliis ummi Magiftratys fplcndotc fint illulirat*.

R U B. LUI.

Dc medicis.

C A P. I-

Me/rrr non vifitent infirmam, mon ton. feÿnm }ofi tertiam vifitattonem.

AB una fel. rec. Innocentii, & ab altera 'Pii V. Pontif. Max. conftitutiosse longe f.luberrima pr»mcniti, multorum faluti confulere epifcopi poterunt, fi modicis ad infirmos -in leAo jacentes evocatis

przc

— Anno vRaiSTi *573· pr«clperetur,qul port fecundam vel ad Cumn,um tcrtjjm vlfitatinnein illo» moneant, llt juxta fanA* Roman*, ecclefi* ritum omnia peccata fua facerdoti confiterentur, nili ob aliquam rationabilem caufam pr«tcrmittentes, infirmo» ipfo» vilitate non audeant: quod liqui medicorum prrdiAa non obfervaverint, luulAcntur juxta pontificum conilitutiones. ”

V RU 8. LIV.

De teftamentis.

C A P. I.

/lotorii tenentur epiffopit denuntiare legata ad piar caufart Cr canonica forti» Jofvatur.

Quoolam piis defunAorum voluntatibus jura maxime favent, At tamen vel hxredum, exeeutorumve, aut avaritia, vel notariorum negligentia, aut impietate per(*pe ad ptas caufas reliAa occulta manent, & quali cum defunAi cadavere tumulata; monet fynodus omnes notarios requilkos ab epifcopo teneri ad denunciandum legata faAa ad pias caufas, uti fumi de eis nota poflit, quando tau.eo juxta leges loci *St* confuetudinem id facere poflint. Arque ut ecclefiis jura fua teftituantur, ftatuit, ur pofthac canonica portio integre, Λ· real>ter perfolvatur nonobftante quacunque confuetudine, aut privilegio.

C A P. I I.

In curia epi/copi retinentur liber legatorum purum.

Ur autem horum legatorum memoria facilius cuftodiatur & obfervetur, ftatuit, *Si* ordinavit in qualibercur la epifcopali retineri debere librum,- in quo fpecialitci ifta deferibantur, per notarium ad id deputatum; qui D notarius deferibens pro feriptura, & labore, in redigendomenioriam cujuslibet legati in codicem defignatum,aliquam mercedem ar. bitrio epifeopi confequi debet ab eo : cui legatum hujufinodfjebAum fuerit, feribent enim notarii nomen teltaroris, legatarios, diem, annum, *St* telles.

R Ü B. LV.

De fçro competenti.

CAP.).

Caufa etiam regularium, Λ· bt>fritaliam, tr lotorum ftorum tn prima inflantia coram judtee tctltfie/tte agendo, eel rarer. fiendo agitentur, vel cum licentia epifeopi ex caufa concedenda, altat ciuit ena fint nulla·

Uonlam caufr omnes ad forum ecclefrafticumquomodolibet pertinentes juxta (aeros canones, coram ecclefiaflicis dum. taxat judicibus debent cognofci *St* termi- a nati: ideo epifeopi fuo arbitrio poenis, dt cenfuris (Ji opus fuerit) afljqiunr omnes,dt fingulos clericos, etiam regulares, adminiltratores hofpitalium, dr aliorum piorum locorum quorumcumque,qui in caufts ut fupra vel Agendo, vel excipiendq, vel aliter in judicio, dt foro *fetu*lari compatere, vel eis fe fubiicere prrfumpferint, nifi de II. cenita epifeopi, qu* raro, A ex caufa tantum concedatur : declarando prtterea nullius *effe* roboris, vel momenti proceflus & aAus quofeumque, qui tam in prxmiflis, quam in omnibus aliis caulis ad ?oruni\eecleiiafticum ex decreto concilii Tridefftinl pertinentibus coram judice & foro f*cula- ” ti quacumque ociafione- aur prxrextu aAltati, aut ventilati fuerint: atque ut hoc decretum inviolabiliter fervetur, epifeopi diligenter operam dabunt. . pRItIT| |«·M.

CAP. H.

Caufa omnet appellationum trailari de. beat in ctvv.ate Fl.,rentia, tfr· rowmttli judicibui tn rotulo de. firtftit.

tn fecunda autem, & tertia inflantia can fa! omnes appellationum traAari. & cognofe debeant in civit.ite I-lorenn*; vel C coram archiepifaopo, vei ejus vicatiQ, quando erit appellatum a fententiis luffraganeorum ; vel coram judicibus a fed* apvftoii ca delegatis in caulis, ubi neceflaria eft a poftoüc* fedis commiflio; quos quidem judices conimtffarios deputandos efle debere voluit unum vei plure» ex numero eorum dumtaxat^ qui erunt descripti in rotulo; & li partes alios judices extra deferiptos, A dei gnatos in rotulo impetraverint, puniti voluit.

CAP. I IL

Procuratore! t ‹6· notarii contrafacientec pracedentibar captiulir priventur curia, flue fpc reflttutiontr, ntjt intra tfto die/ caufam reduxerint ad ordinarium.

Eos igitur notarios, & procuratores, qui contra prvmifla caufas in prima inftantia per alium, quam *per* loci ordinarium in fecunda, *Sc* tertia inftantia committi, aut delegari alicui judici in rotulo non deferipto, vel qualiter quidquam fecerint, aut procuraverint, eo ipfo ingreffu curir ordinariorum fuorum, a quibus caufam a- "moverunt, privato*.efle voluit, nifi celeriter, ideft, nifi IntM vili, dies caufam, ubi erat cognofcçnda, reftitu· vere curaverint, de notariorum j & procuratorum rotulo fine reftitutioni* fpe omnino tollendo*.

C A P. IV.

Qntd agendum quando delegatur aliegatur fufpeflur.

Sed ne tamen cogatur quit litigare coram

_uaMHMtu.

T?

• r*'" indice fufpeAo, ftatuit, ut fi quit re- Cuirkri cul*fet ««la® luam coram aliquo judice delegato agitari, compareat, de caufam fufpicionis alleget, tuncque,ut juris eft , e-figantur tres arbitri forte ex numero eorum , qui erunt deferipti in rotulo judicum delegatorum, qui fufpiofonis caufam —. infra quindecim diet cognofant, & terminent, quibus clapfis, fi caufa fufpiclonit definita non fuerit, delegatus procedat in caufa, rejeAis oronibut appellationibus, & recufationibyt. At ή' contingeret per eofdem arbitros eleAos delegatum efle jute V^merito fufpeAum, voluit forte extrahi quatuor ex judicibus etiam rotulo deferipris, & delegatus teneri alteri eorum, vel duobut conjunAim , (iei videbitur caufam committere , & delegare , a quibut judicibus li poftca contingat appellari', voluit fervari omnia qu* fervanda funt, quando ao ipfo delegaro provocatift, & appellatur.

CAP. V.

Notariat prohibetur ctuftr ugere, tfr· pracir- r»rc , »//»' ab epifiopo approbetur ; d· fut in patrocirmr dehtjueriut vel erraverint, priventur curta ad (litium tpifcopi.

Nullum notariorum traAare caulas, aAa rogare, vel procuratoris officium exercere pofle ftatuit quomodocumque coram aliquo judice eccleliallico five ordinario, five delegato, nifi fit de notariis, aut procurato, ribut deputatis ab epifeopo, curu> foro, vel curia fe exercere voluerıq, qui quidem notarii ab epifeopo non aliter eligantur, & approbentur, nili fint experientia, probitate, fcicntia, At «tare prrditi, ut In illis delinquendi fufpiçio hiberi non facile poffit.' quod fi erratic, aut deiiqu'ITe reperti fuerint in litibus, & cautis ecclefiafticis, ac fpiritu alibus , ..-«ereendi ufum perpetuo, vel ad tempus eis piohibere epifeopi debent,nullaque appellatio intetdiAionem or. dinarii ullo modo fufprndat, prout idem_. Tridentinum concilium decrevit.

CAP. VI.

*Aliarum notarii in foro ecclefiafiico FI-A rentino non excedunt numerum xn. m fo- ri) Fdefuiano duorum , in nhit linquitur arbitrio epifeopi , d· afia fer fe, vel per fub/litutum *Pprobatum folum firibunlur fub*

Numerum autem notariorum deputandoruns ad aAa confcribcnda noo excedere numerum quatuordecim ftatuit , St ordinavit, quorum duodecim deputari voluit in curia atehiepifeopaii , & duo In curia epifcopali Fefulana ; in ali'* vero foribus & curiis ep fcoporum , liceat locorum ordinariis tot eligere, ac deputare, ac conftituere quot tribunalis negotiis, caulifque fufficere videbitur ; qui quidem notarii uni. verfa judicii aAa per fe, vel fubftitutum id probandum, non per alium fetibete dcbeant*, alias qui contrafecerlnt, ed ipfo per 'menfem ab' aAibus confcrtbendis fint lufpçnti ; jpbnotariol autem, five fubftitiftos LuanTt ptilfunt pro aAibus exemplandis,- dc copiis *J7J· exhibendis de-licentia ordinariorum fuOrum habere quot voluerint.

CAP. VII..

Trocuratorie officium fun non \fotefl exercere t examinetur , d? fro· bibetur afin feribere.

Ne ex procuratorum imperitia vilefeat mimlkriUm epifcopalis curis, ftatuir nullum polle procuratoris officium exercere ia caulis verrentibus coram ecclefiafticis jud cibus, tam ordinariis qu^An delegatis, niti fuerint diligenter examinati, 3t approbati per locotum ordinarios, iis tamen confcribcrc aAa fit omnino prohibitum.

CAP. VIII.

faturi deputentur prmuretnrer pauperum t e burfa extrahendi, qui grant caufar agant ; idem feriretur quando litigent non tntiemt prniuraiorem .*

Ne pauperes procuratorum dcfvAu propter eorum inopiam indefcnli remaneant , ftatuit › quod ordinarii in fuis curiis procuratores pauperum inftiruere non omittant , ut fi contigerit mifierabilem perfonam litigare , judex, coram quo judicium vertitur, teneatur mandare extraAiooem ex borfa.. procuratorum ad id deputatorum unius ex illis, qui in apodiffis in d>Aa butfa nominatis continebuntur ; dt qui fuiffet ita extraAus, debeat gratis officium fuum impendere fub poena privationis ab ufu & exercitio procuratoris In foro eccleliallico : eumdem quoque modu n fervari voluit, quando aliqua pars litigans non invenit ex diAis procuratoribus , qui patrocinium fu e caufas fufeipere velit, fub eifdem poenis.

CAP. IX.

Notarii m cjujîi eriiejrm extrabanvit ,Jcudatn d- benejicialitiut .

Ad tollendas fufpiciones in judiciis , qu* non minus oriri folenr contra notarios , quam contra judices, ftatuit, & decrevit in omnibus caulis non exeeurivis excedentious fummam librarum ducentarum , five agatur coram ordinariis , live coram delegati· , dt aliis judicibus ecclefiafticis, quocumque nomine cenfeantur .(notaries, e communi bar- E Ci in CII,*a rforentina extrahendos efse, fle in quacum[redacted]e etiam alia curia afterjus loci cum illp refervarione ad lUltrum., epifeopi caufarum criminalium, feudaliuin< & beneficiorum, quas inter notarios ejus arbitrio libi refervavit, in aliis vero curiis .epifeoporum is ordo modufque fervetur , quos epifeopi magis expedite judicaverint, dummodo fufpiciones hujufmodi magis quam fieri poteft, tollere curent.

CAP.

Cmmiit i
•57J•

CAP. X.

Notarii extra curiam, incivilité florentia nan posant ragare tontraftut rerniq ecdefi^t at materteram /ptritualiam, abat fidem no· faciant.

Statuit nùllum notarium rogare porte in civitate Florenti* contraflùs.rerum ecdlefiaflicarum ad forum t^tfetia&icunK pertnentium!ut accretorum ineçspôjitiodcs„beneficiorum renuntiationes „ vel ad renuntiandum procurationes! fponsaliorum dtifolutione», dt fimilia, nifi lint defetipti iri numcro notariorum curi* archiepiicopalis Florentine, aut epiteopaiis Fefulan* : (criptafas veto hujusmodi ab aliis notariis confcftas, (criptas , <S rogatas nuliam in eccleiarticis judicis filem tacere llatuit, Ac decicvir , nili elfent confeft* , dt rogat* extra civitatem Florenti* , quia tunc eifdeu fidem adbibendam ,dt attendi debere voluit, premde ac lia notai iis deputatis cbnfcâ* , ac rogat* fuitfent.

CAP- XI.

Clarui vafialli laicorum e laicu poffint judicari, fed tantra eoi non poiefi fieri extentio tn perfonam , vel rebut ecclefia.

Z De cleriqis tamen, & laicorum vaflallis, ratione feudi,4u°d a laicis tenent, juOcaxi pofle declaravit, ut fcilicct fcudo privari poflint,dt in fcudalibus bonis contra cos fieri eaecutio ;in perfona autem , aut eccie. iiaflicis bonis, nullatenus difiringi, aut judicari.

CAP. XII.

fn caufit mixti fort hcuifit praventio•r, A· eat declarat qua fint

Tn caufis autem extra prxmilfa pietatem Concernentibus, ut reprimere divites, ne carius debito viAualia vendant, ne aromararii res adulterata^ , ut failures, lanu, piflores, *Si* hujufmodi hab.-ant menfuras , pondera julla , caus* miferabdium perfona. rum,coadio laicorum ad fatisfacendum legatis piis, punite perjuros , adulteros, ltupiatores virginum , fodomitas , facrik-gos, inceftuofos ,concubinarios ,'violatores pacis, ctfradores ecclefiarum , biasfematores Ijei, *dk* fandorum, vendentes, aut laborantes diebus feiiivis, feu fefta quomodolibet inhonorantes, piratas, feti corfarios cum fuis fautojioas, fpoliantes Chriilianos , qui naufragium patiuntur, publicos latrone·, alia ciimina, quod milii fori judicari videntur , voluit loeumefle preventioai.

A CAP- XIII.

Mante!lata, tirripaM , fratFer je tertio ordiar fine collegio babfantet in prafrttr di niburfabjiciantur facularibut , ir eorum paroedtianir m fpirituahbut .

Sequendo decreta Lateranenfis concilii in XI. tcliione (latuit maruellatas , corrigia, cas, dt fratres dé tertio Otdinc , At tin.iles petCunas , conveniri polle coraip laicis judicibus, dt ab iifdem judicari, quando in propriis domibus line collegio habitant, fecus aurem , quando una in congregatione^ viverent: nec ndn ejufden concilii vefligiis inlrerendo, declaravit eorumdem fratrum de tertio ordine, niantell^tarum , corrigiatarum , & id genus in propriis domibus habitantium pertonas , quo ad (aeramenta recipienda, & jura parochialia omnia,ut feCulares judicari, pro fircularibus haberi debere, licque teneri a parochis, Frtrvmam unâionem , Eucharilliam' in Pafchite , ceteraque eccleliallica Sacramenta recipere, ipfotqi^ ecclefiarum redores ab ecclefiis , apud rffas fepulturam elegernt, ccnluetain funeralium partem exigere, nen obiiantibu· confuetudinibus quibufeumque, haflcnus in contrarium obici vatis.

CAP. XII.

Centra illoi ,qui judicium facul.ire fugienlet , ordiner ajournant , ucl profefiionem emittunt.

Quo ad illos autem , qui judicii laculatis u.clinandi gratia ordines ailumunt , aur profeiliuncm emittunt, fiquidem id jam lite mota faciunt , nullatenus prodefle declaravit, quominus ab eo judice,coram quo judicium incoeptum eft , civiliter judicentur." ii vero anrc moram lirem ad clericales fuerint ordines promoti, fieculareni eifogerc D ilatuit potedatem , quinimmo & criminaliter judicari pulfe declaravit , quando accepti ordinis, vei emille ptotUlioms tempore pro aliquo crimine perpettuto cai.c adjedus erat

CAP. XV.

Eadem .probationer JuJjiuant contra e n rn foro ecciefiajlico , qua v.iiida erant ea curia jje.ulan.

Quod utique generaliter oot.nere voluit, ^uandocumque i» foro ecclebadico eit con*cnt,o d· ii», qu* gefta (unt a perloni' , t qu* tempore nat* obligationis fulnranf alicu' furo» ·° levioi.es errne probario. ur/v"l'« eadem probationes in loio ccclcGaftico parem vnn ha* beaut ctbcaciaoi.

RUB.

f . T

Amno H7I-

CrtatsTr *17}·

R U B. LVI.

De judicibus delegati*.

C A P. I.

forma eligendi, <r qualitatee ajfumtndarum in delegatoi.

iZ'''Urent epifeopi, ut In prima (qu» copLj gatur) dioecefana fynodo c* decreto Tridentini concilii preferiptus eligatur numerus infigniucu virorum, qui canonici catnedraiium fine, aut in dignitate ecclefialll*n* conilituti, canonum fetentia, ^c probizrafe vit» ornari, qui judices delegati ab apoAolica fede, aut ejus legatis, à nuntiis in caudis, qux fori eccieliaftici funt, foil conditui poflunt, atque deferipti ad fanAiflim. D. N. mittantur, ceteraqne omnia perfolvantur, qu» in diAi concilii decretis tradita funr.

C A P. IL

Quod delegati intra X. diet lata fententia teneamur dare monva afluarm fub poena, 6- en locum pramnrtai, vel abfemir epi/copui altum fubflttuat ejut loco, <• nonpojfunt reddere jura tn ecclejtif, fed m loctt per eoe eligendi?.

Hi autem infra decem dies a die lar» per eos lententi» cauffas, & rationes › ac auAoritares, quibus adduAi ad hotnodo pronunciandum fuere, fcrip'as, aut fubfcrlptas propria manu notarii, qui aAa cauff» confcriplit, contignare teneantur aAi* adferibendas, alioquin vigintiquinque mu lA am aureorum pro dimidia parti fuccumbenri, & altera dimidia egentibus moniatibu» ab epifeopo declarandis ipfo faAoapplicaram. Siquis autem ex fupradiAis decedere. aut juife abefle contigerit, alius per epifeopuro fubrogetur, qui eodem modo adnotatus ad fuperiores fuperius nominatos deferatur. Caveant autem ejufmodi judicet, *ne* in ecclefiis ullo modo jus dicant, fed eligant archiepifcopalem curiam Florentinam, vcl cpifcopalem Fxsulanam, vel alio* locos, qui fibi commodiore* videbuntur.

C A P. IIL

Ambu partet f^ortjular pro dimidia deponam affuario'unte altorum exhibitionem I

Qui omnes delegati fportulas, quum in dioccefanis fynodis, vel ab epifeopis con-£ ftituentur, po(l latas fententia* accipiant, qu» fportul» per ambas partes pro dimidia ante exhibitionem aAorum in manus aAuarii deponi debeat.

CAP. IV.

Prohibentur judicet etiam quid obfeqnti accipere.

Omne* judice* ecclefiaftici, tam ordinarii, quam Delegari › nihil muneris omnino a litigatoribus* aut eorum caufa accipiant, non modo pecuniam, fed nec obfequia quidem, aut aliud, quod pecunia extimari poffit, fub poenis epifeopi arbitrio inferendis.

R U & LVII.

De caulTarum avocationibus, *& de* judicii*.

C A P. I.

forma judiciorum, qua fuit in fynodo trailata, relinquitur ut futura fjnedo, tfr interim ordinarii pro·

Quod vero attinet ad fotmulam judiciorum, qu» in alia provinciali fyni.dS hoc loco latiflime traAata fun, cum nequeat hoc tempore ea ratione prarlcnln, ut omnibus loci* accommoda equal.<er elfe poflit, h«c facra fynodus eam in diipourohe, ftile, & confuetudine, quo ad pr.ardiCAa tantum usque ad 'futuras fynodos dioecefana* relinquendam efle decrevit, ita tamen, ut interim etiam hujus fynodi auAoritate litium diuturnitati, & anfradibus, ac litigatorum artibus, & cavillationibus, f iront ecclcfrarum flatus requiret, omni digentia, & (ludio ab oruinariis provideatur·

R U B. LVIII.

De «communicatione.

CAP. Un.

jfbflimndum efl · censurarum fulmina ttone, <r extentione.

D REAe fuir a Caere Tiidentina fynodo (laturum, ut excommunicationes, atque etiam qu» monitionibus premiflis fieri lolenr. ad finem revelationis, non nih fobiie *A magna* circur^peAione concedantur, cum gladius ille nervus fit ecclelialIic» difcipiin» : quare epifeopo* hujus etiam fyno* di hortatu meminiiie oportet, ut tam in monitionibus, quam etiam in exeeutio* nibu* civilibus & criminalibus a decernendis hujufmodi cenfurf* omnino abilineanr, nili forma exaAe fervetur, quam Tridenti-' concilium accuratillime prsfcripfit. Illudque etiam animadvertant, quod h eorum culpa h«c arma fpiritualia contemni contigerit, nullo -modo fe excufare *poterunt,* quominus Deo rationem reddere debeant de pernicie, qu» loco falutis animatum haede caufla fecula fuerit.

Anxo Cmusti

R U B. LIX.

De poenis.

CAP. Un.

Poene *eonjlitntionnm* j *arbitrio orJunrinuiH, inJfiUit circumjiantiu moiicrentnr .*

QUoniam ob varietatem locorum non potell in legum exeeutione omnis«qualitas, ct idem môdut fervari multeque ftatut* funt poen*, qu* moderatione in allia dioecelibiis indigcant ; prater ea pof^int epifeopi quafcumque poenas in his con· B (lituttonibus erpreffas, pro qualitate locorum Md (latum fuarum eccleiiarum, ut tes expofeere videbitur redigere et coaptiYc, quos non dubitandum cil oronik an pietatem, ct animarum falutem relaturos. In poenis irem infligendis capitulis'ct canonicis cathedralium eccleiiarum, corum privi-Jegia falva maneant juxta concilii Tridcntini conllitutiones .

JI U B. IX.

De conftitutionibus *

CAP. I.

Verba cenfiitntionam aJ litteram intclhiantur,

ATque ut cavillationibus locus nullu», et occatio prabeatur, conliituttones ad verborum proprietatem, et (ur dicitur J ad (itérant intelligantur, nulla admota, aut intenliva interpretatione, ultra quam verba ipfa fignificent.

CAP. I I.

Infre Juct mtnfir pofi imprefjionem ionjiitutionum poena babeant locum .

H* conilitutiones quatenus novi aliquid flatuanr, aut novas imponant pocnas, ex quo imprefl'c fuerint, infra du·.» menfes vim fuam obtinere, dt quotcumque tenere decretum eft.

RUB. LX1.

De interpretatione conftitutionum.

C A P. Un.

liubitationei ftper ccnflituttonibut declarentur eb arcbiepifiopo, cujui declaraltoui fibre debeant provincialei, abrogatu ommbm atm conihtutionibut piti-Jiitu, Jalvn ponlificit, tfc· fufrima audoeitare .

SI inhisconllitutionjbus dubitationis ,aut ambiguitatis aliquid quomodôcurnque exortum fuerir, reverendiflinius metropolitanus in lua provincia interpretabitur, cm- .jus fententiam olnnes fcqui qrnnlno tencantur, quoufque alia fynodus provincialis habeatur, abrogatis penitus omnino, prater^ quam ut Cupra decretum eft.de caularum avocationibus, ct judictis, priîlinis omnibus conllitutionibus ; jn civitatibus vero, ct dioeceiibus exemptis epifeopi ipfi eo interpretandi ér declarandi munere fungantur ufqne ad pixdiAum tempus, falva tamen faniirllinii D. N. er fanft* Romane cedrii* fuprema auftoritate, cui omnia in hac" fynodo decreta, et afla ititer prctartda, mutand|, ct emendanda, qua debet obedienti* propenlionc, ac reverenti* humilitate fubjiciuntur.

R U B- LXfI.

De bulli apoftolkis publicandis

CAP. Un.

Curent efifcopi bulliet amnei pontificum vulgari fermone publicari.

E.Pifcopis valde cur* (it, ut fummorum pontificum bull* non folum in his decretis memorata, & haâcnus emanat*, fed quacumque ali* pro tempore emanabunt, frequentibus populis, ut in more ell, materno fermone exponantur, ac tr-C pius m memoriam revocentur, ne ignoratione, aut ncgligetuius obfervent, aut li onlilotint, vel contra convenerint, in cen-(uraruin,· quo» ili* contineant, laqueos inciderent .

HUB. LXIII.

De fine lynodo imponendo.

CAP. Un.

Finit J'ynoJi .

COnfeAis jam, Deo favente, abfiolutifque its, qu* hoc pouftimum tempore pro reftitutione, ct confcivatiouc eccleiiaftlC* dlfciplin* in provincia florentina (Intuenda, & decernenda lote videbantur, ipfam fynodum nerito dimittendam elle exi-(limamus.

Quarc uyerendiflimi patres, placet ne vobis, ut ^ laudem omnipotentis Dei huic lynodo finis imponatur, & conhrmatio omnium decretorum nomine hujus facr* ivnodi per levercndiflimum D. archicpilcopum fandldimo D. N. petatur ?

ReffotUerunt. Placet.

Atllemetioiui fetrnm in fine fjxodt.

1 T) Eatiflitno Gregorio domino noftro fanA* et univerfahs *ecclesi** pontifici, cujas auAoritate hoc facrum provinciale concilium inchoatum et perfcAum eft, multi anni et *terna memoria I

Reft. Domine Deus fanAiflimum patrem diutiftitnc eccleii* tu* conferva multos annos .

2 Screnidimo Cofmo ftrurix magno du

cl

Anno CaniTi «571·

ci noliro orthodosto & chriftiani icbgionr, defenfori bona sulcrudo & multi ..nm. I

Ref. Catholicum & ?hriftian* religionis defenforem, imperator ciikftis,confer vu,multos annos.

} UluftrilTnno et reverendilT|mo lerdinando S. R. E. cardinali perpetua felicitas & verum gaudium.

Ref. Perpetuam felicitatem &verum gaudium tribuat Deus.

4 Screntfimo Francifco principi rtoftro, qui hanc facram fynodum protexit mule* grati» dr multi anni.

Refp. Magnas gratias *St* multos annos·

$. Revercndiffimo domino archiepifcopo hujhs tanAc fynodi prafuii» dc reverendiffimis epifeopi?» vita dc felix ad ecclelias reditus.

Reft. Prrcon.tbus veritatis perpetua memoria, orthodoxo fenatui multos annos.

6 SacrofanA» provincialis fynodi decreta.

Reft. Semper confiteamur, femper fervemus.

•j Omnes ita credimus» omnes id ipfumconfitemnr» omnes idem fentimus.

Xe/> Ita credimus, ita confitemur, ita fentimus.

8 His decretis Inhérentes digni reddamur tnlfericordla et gratia préfati magni fupremi facerdotis Jefu Chrifti Dei,inteicedenre firnul Inviolata Domina noftra Dei. para et omnibus fauAis.

Refp. Fiat, fiat. Amen, amen.

Ego Jntoniur Altovua ecclefia metropolitan Florentina arcbccptfcopur fupradifiii omuibv decretir confenfum praflu,* (F *manu propria lubfcripfi, fic.*

Ego i Bernarde'tui Mcnerveflur epifcepur fireiinur fedt apoRohca immediate fubjeflur ehgenr &c. Jupradidltr omnibu, decretis confenfum praflo, & cum jam faflii protefiationibnt ,quar Jr bic repeto, fubfcribo, tfre.

Ego Nicolaur Tornabantur eptfcopur fanfit fepulirt , fuprajtlitt omnibui decrettr tonfenfum pratio , tb- ut fuprafubfcrtpfi, &c.

Ego Spinellur primur epifeoput i'ohlienue fedi apoftulicet immediate fubjeflut cligi I *tb-c. fupradiilir omntbue decretlt confinlum friefio, 6· cum jam faitit protcfiatiouibut, qua' Jr bic repeto, fubfcribo, tfic.*

Ego Ludovicur etnfinortur eptfeepur L'aiaterranenfit fedi aptfiiolicet immediate fnbje-

fuiaii'.r InpraJiflir onimbut dccr.-ti,· coi-jt.i· fi.m pretflo , Lr fubftr'V ·, -j-c.

Cerolut F'eAtlhiitu. prapojiiur i'lfiortenfii vicarial d- procurator, ur eu n *nunc R. D. epifeopi Vifi Alexandri Mrduer, J'.i-prafcrtput omnibue decretis inujcnfum pr*. fiitl , jr Mfcripfi ad laudem Dei &c.*

Chuui ·571'

Ejo Ebihppur blodefiut Carr, ef* *vicurtut R. D. Honojrit Camajani procurator. <r eo nomine pmpofiti 1'rarenfir / dt -ipojijicee immediate fubjeflur fuprudifP,s ott,nibnr decretu confenfum prfifio ,Or fatva protcjlatione fubfirtbo ,* Λ·».

Ego (Suido Sergnidtur prapofituc Jr vicariat Florea. Jynodi bujui a ftiretit dr».

Ego Sebafiianur Medictr proibomtariuf B *Apofiolicur bupur provtnciaht conctlu promotor & commtjfariut drc.*

Ft ego Ren-diflut quon. Frannfci Albiti publica apojiolica, imperial, aufforitatibur notariat, d- civu Florea, atque arcbiepifcopaltr curia Florentina, (r bujur provinciali, fynodi Florentina » una cum domin» Philippo Fraucbtno coram prahbatii reverendtffimu metropolnano, tbr epifeoptr , atque alur reverend, palribut fertba, quia pramiffir dumfic decernermtur fanctrenlur tnterfu, , (r ta fic fieri decerni , Jr fanciri vidi, tbr audivi, & fanfltoner , demtforum M4xw *propria fubfcnpfi cum met fo-* I*Qhti fig'ci appfittone, prout /ubfcribet brc. Idem l'bilippur Franabtnui tr ejur fignum apponet , rotHut ,* ®· *requtfitur.*

Et ego Pbiltppur quondam ftr Petrtpauli fer Luca de Francbimr Je fanflo Minute facets apafloltcn imperial, auftorilalibur judex ordinariur notariufqnc publient , 6· *civit Florentinur, uecnonarcbupifcopalir curi* Florentina, (r bujur provinciahr concilii Florentini« une cum fuprafcrtpto domino Benedtflo coram prahbatu revercndijfimtrnttropolitano , 6r epifeaper , atque elite retierenJu palribn. fertba , quia pramijfh Juno fic fierent Jr decernerentur interfui,* er c» *fic fieri vidi ‹b· audivi , itr fanflioner & Je-* Q*creia atque aha fupraferipta &c. ideo in fidem omnium pramijiorum propria manu fubfcripfi , fignumque meum appofui confactum , prout ambo rogati ·* 0· *requtfitt futmut.*

Quia fuprafcrtpta decreta , cir c mjhlulionti concordant cum originali, ideo imprimendi licentiam impertimur ; nor LuJovicuc Marttlhur Cau jr generali, vicariue FlorcntiiiiutJieX.X.VJtuqfic Dec. MDLXXXIII·

£go *Francijluc* CpifCOpUl F*-

Keet CQN-

J

S? # CONSTITUTIONES & DECRETA

tyxj,

PROVINCIALIS SYNODI NEAPOLITANA

Sub illaftriffimo, tf Xrverendiffima Domino,

D. MARIO ÇARAFFA

1 *ARCHIEMSCOPO NEAPOLITANO*

Anno Domini MDLXXH.

A. S. D. N. GREGORIO XПI. CONFIRM ATA..

Annibal λ Capua, Dei, & apoftolicx fedis gratia archiepifcopus Neapoli, tanus univerix provincix lux Clero, exterisque fidelibus, ialutcm in Domino femptternam.

I* χ Cdîlft Nè,p. I i»o. *primum fufctft onut bot laboris, atque officii mei, cogitavi fane qua ratione poffem, <r muneri meo, & vefira omnium utilitate fatirfaeere, ut quod mihi feme! impofitum erat otseris (quod fenlio quam Jit gravtffimum) fari cum dignitate jujlintrem. Viare mibi veniebant tn mentem, qua m Heapoliinnn bac ecclefia mea rei Cbrtftiana ne ceffiaria effie viderentur, quaque mirifice religionem confervere atque amplificare poffient. Occurrtt Heapolitana nnodut, felici» .olirn retardationis Merit Carajfa caterorumque coepifcoporum maturo judicio, fumma prudentia, ftetate fingulart paucis abhinc menjibut elaborata, qunque tot fapientiffimorum theologorum, jurifque pontificii peretijftmorum hominum ingenia diu multumque exercuit. Ham cum hi in re varia, ac perdifficili, 4· operis 4. laboris plurimum pofuiffient, ad extremum incredibili confenfi.ine animorum, ac volunta. tum ea decrevere, qua Jummii cum bénéficié, ffi maxima utilitate effient conjuntia. Ea dum optimal Anhflei edere parat, brevi immatura morte vobis eripitur: neque illi li. cuit tantarum vigiliarum /harum fruftum aliquem capere. Ego, quoniam ts nubi quoque laboris partem reliquit, pro munere,ac efficto meo me faflurum euiflimavi ,Ji qttam primum in eam rem incumberem, ut illa in manus bomtuum Veniret, eamque omnibus utilitatem afferret, quam tn primis officii met ratio pqftulabat, 4· ego, pro mea erga omnes Jingulari caritate, dr amore, maxime volebam Ex igitur vobis novam synodum Neapolitana provincia, Romani Pontificis judicio cognitam, aufloritate comprobatam, quam etiam publiât literie ratam firmamqne effie voluti, earum litterarum exemplum infra feribendum effie putavi. I Porro lametfi Romana fidit aiifloritar, 4* imperium, cum apud vos, tum apud Cbrifiianas omnet debent effie g'aviffima, qua peculiari quodam Spiritui Sanlh duiln, ac prafidio rem Chrtfitanam admtnifirat; illud tamen vehementer hortari vos deberet, quod tot tantorumqne virorum prudentia, pietate, indufina excogitata confcriftaquc fit, quod Paftoris veftri paterna benevolentia, & fiadto fufeepté, quod vefira caufa ad exitum ufque perdufla vobis hodie feritanda proponatur, Atque ego de vefira omnium probitate, & egregia illa in majores vcftrot ob/erv^ia tantum mihi polliceor, nt m certiffima fpe fim, vos Dei opttm. max. Chrifti Jefu gratia adjutor, Santa cum diligentia in intimis animi fenfibus hac falutaria decreta concepturos, ac conferveturos fore, quanta nos Jeduhtate, ac cura publiai monumentis coqfignari mandavimus. b'alete in Cbrifto, fratres filiique mibt femper cariffi,ni. Datum Neapoli in arcbiepifcopalt nofiro palatio Kalendas Septembris MDLXXX,*

riIILLUSTILI

Ac reverendiffimo, D. uti fratri D. arcbiepi/copo Neapolitano.

Per illuftris, ac *revetendilStne* domine; fuperioribus diebus e»m SS- D. N. provincialis fynodi Neapolitane decreta accepifTet, tradi ea juffir illuftriffimis cardinalibus Tri^dentini concilii interpretibus de more legenda, & conlideraoda. Quo officio, poftquam 'cardinales ftudiofe, diligenterque funAi funt, ac dc tota re retulerunt, placuit fanAitati lue ea nunc decreta in eum, quem, videbit .nodum correAa, aptataque amplitudini tue mitti, ut pro fpeAata ipfius fide, ac religione ilia quamprimum publicati, & obfervari curet. Quemadmodum faAuram eam petfuafum habemus; cui bonam valetudinem, ac perpetuum divine gratia: prsddium exoptamus. Roms die XXIII. Ju-
*579-

Amplitudtnis tua utt frater, Philippus cardinal'll Vgftavillanut.

Nos Marius CaratFa Dei, At ap^olics fedis gratia archiepifcopus Neapolitanus de coniiho, & affenfu reverenditlimorum dominorum coepifcoporum noftrotum in provincial! *by*nododo Neapolitana hsc (latuimus, & fancimus.

CON-

Anno Cubist: »57*

Anno Cnbist i. 'I7*

CONSTITUTIONES EDITÆ

h tjMÎ· ftwintiaii Ntafditan, frajUeatt in tt illaffriffîme, <jr rt-vtrtn-thffinta âaaeina D. Mane Ceraffa, Dei, & afeflelita jtjit gratia arthi-•ftfwft Naafalitana.

CAPUT I.

Dtjiiti frtftfitu tailittii

F fat. c. 1». klT. i J- C. fjim.

CUm primum, ac prreipuum palloris officium, cui oves manu Domini creditar funt, id efle oporteat, ut orthodoxa catholicaque fides finceritate integra, & illibata 'permaneat, omni cogitatione, cura ® & opere incumbere, quo poflint illae, provincialis hcc fynodus hrmiffimum ctfpiens facere fundamentum reliquarum conftitutlonum, contra quod ne Ipfe quidem inferi port* pr«valeant, fidei profeffione ptemifia juxta facrofanAe Tridentlne fynodi decretum, At *fel· re.* Pii IV. bullam, omnes doflores atque magiilros, five hanc profiteantur facultatem, live illam, itemque difclpulos, ad aliquem artium difciplinarum<Jue gradumafcenfuro* eandem fieri profeflionem prccipit emittere, idque intra duo* menfes ab eo die, quo hec fynodus fuerit publicata, fub poena excommunicationis late fententir juxta bullam fel. rec.r<Pii pa-p* IV. Quicumque etiam beneficium curam animarum habens aflecutus fuerit, intra., bimeflre tempus, ex quo in ejus poflitflionem venerit › in manibus epifeopi vel generalis ejus vicarii, alteriufque ejus officialis id ipfum non effecerit in poenam a fac· concilioTridentino fancitam incurrat, idemque jus in omnibusconftituitur, ad quot ratione ecclefiaftici beneficii, quo gaudent, dioçccfan· fynodo interefle fpeAaoit,- Qjji vero ad dignitatem, live canonicarum in catbedralibus ecclefiis fuerint proveAl, ii jam diAam profeflionem non modo in manibus epifeopi, vel ejus officialis; verum etiam coram capitulo emittent. Emittendae aurem profeffionis formula, ne quempiam lateat, hcc erit.

Self. 14, c. it. de re-funn.ibid·

Tr?ni*, *tt* tid. eat. pcrtoiam.

„ Ego N. *8t* firma fide credo, & profi-
„ teor omnia, dc.fingula, quo continentur
„ in fymbold fidei, quo fanAa Rom. eccle-
„ fia utitur in milia, vid.Credo Ac. juxta
„ formam a fel. rec. Pio papa IV. traditam.

CAP. II.

De tJniut atfae rfn hirarum.

Quoniam veto docuit nos experientia rerum magiftra, fufpeAorum pernicioforumque librorum leAionem catholice fidei plurimum afferre detrimenti; fermo quippe h«teticorum (telle Apoffoiojut cancer ferpit; dent operam epifeopi diligcntiffime, ut librorum a fede Apoflolica prohibitorum index,una cum poenis, ac cenfurls ibi contentis admodum obfervetur.

Decretum: libri non prius imprimantur, quam juxta Lateran. cone, fub Leone K. dc lefli, & examinati fuerint; Infuper, &(approbati; habita quoque Facultate ab illius Civitatis, in qua imprimendi erant, epifeopo, appolito denique tam auAoris, tam impreflori* nomine.

Nemo unquam fac· Scriptur. verba ad profana › ideft ad fcandala, fabulofa, vana, adulationes, detraAioncs, divinationes ,Tortes, famofofque libellos, vel id id genus alia torqueat, Λ ufurpet. Qui vero verba Del nujufmodi .violaverit, ad poenas lutis, & arbitrium epifeopi mulcetur.

Bibliotnec* quoque venalium librorum ab his, quos huic négocie epifeopus drillnarir, crebrius vlfitentur: deturque opera, ut nullus in eis prohibitus liber quoquomodo habeatur: qui auiem conttafeciflc fuerit deprehenfus, prater librorum aniiffionem, poenis fub regula X. indicis contentis fubjiciatur· Qui demum libros, vel in clvitaCtera importare1, vel inde afporrare voluerit, is rem totam eisdem perlonis fideliter exponere teneatur.

C A P. 111.

Dt leiitaae far. ftrt/tara.

Ne fac. feripture leAio in cathedrailbus ecclefiis unquam defit, dent eperatn epifeopi ut facr. cone. Trident, decreto fatisfiat. Ubi vero ob proventuum tenuitatem ipfa facrc fcrlptur* lcflio juxta ipfius Tridentini concilii fanAioncm haberi nequit, curent epifeopi, ut faltem adfint iudimaDgiffri, qui clericos, aliofque fcholares paupere* latinis literis informent, idque gratis. At vero in monafleriis monachorum, ubi commode id fieri poterit, ipfa facr» feripture leAio nunquam omittatur, qua in re fi fuperiores ne^iigentius fe gefferint, ab epifeopo loci, ut ille magis expedire noverir, compellantur, ut in facto concilio Tridentino fancitum eft.

Sert.,. e. ibid. dr cane. Con. ftsniia. «.c *f. tens. Lar.* fub Alea. c. il *A fub* Innor. <- c. ,<·& Tr,d. frff. M c. it. dertfor ibid *A* Clem.ne <n 't'o.

CAE IV.

De taJ tmagifirie.

Qui erudiunt infantes, quorutn tener aEnimus, ac quocumque ducas, flexibilis eft, ii non minus fide fint <Sr vira, quam doAtina, feientiaque commendati. Nec eos tantum libro* pueri* non interpretentur, vel ab illis legi patiantur, qui in indice prohibentur; fed neque alios, qui rebus obfcoenls, dt turpibus refpctfi hint, five latino ilii fermone, five Italico confcripti fint. Si enim juxta apoftolorum mentem, corrumpunt bonos mores colloquia mala; mul-

multo magis cijriftianr vitae puritati petniciofum eft, ii cx hujufmodi coenofis lacu- A nis tenera adhuc xtas bibere. alTuefcat . Quod li fecus fecerint , poenir fttundu u insdicetn librorum prohibitorum , & u dinarii loci arbitrium , fubjaccant. In primis autem, prxeipimos, atque per vuccra Jcfu Chrifti domini obnixius oblectamus , que ad chriftianr vite integritatem plurimunu. habent momenti, ut eis bonis moribus, ac falutaribus monitis, preceptifquc imbuant, necnon in doflrina, <k religione chriftiana exerceant, exteraque in eos officia preitent qux LeoX. in Lateran. Cone, fanxit.

JJ7<5.

Prima fidei chriftianx rudimenta lingulis dominicis, feftifque diebus pueros, aliofque rudes Ac infantes ludi magiftri, vel ® parochi, vel alii ad id Idonei deputati ab ordinario doceant, qui a prandio aliove> commodiori tempore pueros ad ecclefiam campanx fono convocandos curent. Ea propter ubi commode fieri poflit, doflrinx chriftianx, focictis & inftituenda eft, & confervanda.

CAP. V-

De fruiitetiene verbi Dei .

Quoniam Tero predication)· manas» vel rnaxfma pars eft ad chrlftianx vire *purintem* coliabentem , (jam ut plangimus,) in.C ftaurandam, verbi Dei prxeones per Jefu Chrifti fanguinem obteftamur, ut meminerint fe de graviffimis, ac diviniflimis agere, intelligent fe de Deo, de re omnium maxima, de faiute ipfa, de vita, ac. rnorie apimft , dc «ternitate verba facere , quam. obrcm,ut pro verbi Dei dignitate concionand> munus trafletur, facrufanete oecumemex, & generalis Tridentinx fvnodi innixi velfigiis , illud ferio llatuimu» ac prxcipiinus, ne videlicet illis poli hac liceat, vel rclig ofo , vel quomodolibet exempto in propriis , vel aliorum ecclefiis verbum Dei, contradicente epifeopo, predicate; *ipiam* autem licentiam epifeopus gratis concedat . D Qui de vita, moribus, dg fcientia examinati, approbati,& ad vctbum Dei feminandum milii fuerint, ad hanc fe fe regulat conformare diligcntiffime ftudeant .· Primum, ut qux in facris feri pruris abftrufa, vei intelleflu difficilia repercrint , explanare nitantur, ne latum quidem(ut ajunt) unguem ab eo fenfu dlfcedant, quem vel eccietiz authoritas, *vel* probatorum doflorum confenfu»; recepit, profanas vocum novitates devitantes : tum ne lubrici lint In dicendo caveant, neve huc, atque illuc omni doflrinx vento circumferantur; fed ecclelic , qux columna eft, & firmamentum veritatis, inhxrentes, fanum, & irreprehenfibile E verbum annuncient. Neque nimio Audio diligentiaque inanium Verborum ftrepitum effingant, ne fint adulterantes verbum Dei, & ad fuam aliorumque perniciem' fe ipfos prxdicent, & non juxta apoftolicam formam, Jefu-n Chriiium, & hunc Crucifixum, ut prxdicatio non in dofln humana . fapientix verbis fit, aut fublimitate fermonit, fed in oftenfionc fpuitus, & virtutis,-

fell. re » root Lai ult.ieO <i de modo prsdic.

in id unum toto peflore incumbentes, ut ving ex animis hominum radicitus evellau tur4 dt viitutes inferantur , vei urn infur conferventur ; quod fi fecus fafluni fuent, merito , ac jure Dominus conqueri potent , pctiiWe nimirum parvulos panem, nec fu life q«l frangeret eis. Deinde neminem populo paupertatis nomine commendent, nifi ab ordinario loci teftimonium ille fuie pan pertatis attulerit i neque indulgentias ullo paflo publicent, nili de epifeopi licentia. Poftremo, nqflarno' tempore nunquam ad populum habeatur concio. Ceterum, quoniam xquitas pofcir, rationique confentaneum eft, ut gregem pallores pafcant, idcirco ftudeant irochi, ut in facro Tridentino synodo de etum eft , in Dominicis lallem, ac fellis diebus tempore quadragelimt, adventus Domini plebes (ibi commilles pro ejus captu falutaribus verbis pa lcere, ea docendo , qux (cire omnibus ne cellarium eft, ad beate vivendum; Vitia prxterea, qux homines declinare, & virtutes, quas feflari opportet ; fcimus enim, qui dixit. *V<e fuflanbur, qui pafcebant.* Quod li in parochialibus ecclefiis, ab ordinarii jurisdiftione quovis modo exemptis, illorum reflores in prxdiflis négligentes fuerint, ab epifeopo , in quorum diocceiibus illx lirx fint, ad hujus decreti erecutionem compellantur, juxta decretum facrofanfli concilii Tridentini. Si qui vero regulares extra mpnalterii ciaultra , *lk* fuarum religionum obedientiam degunt, de licentia tamen Cedis Apoltolicr ii, nili epifeopo probe noti lint , atque moribus ptobati, przdicare nequaquam permittantur; idem de Circularibus ccclefiafticis vojumus intclligi. Exaflores denique eleemofynarum , qui etiam quciluarii vulgo vocantur, a divini verbi prcdicatione opportunis ad id remediis arceantur ; quodlibet etiam quxftuariorum genus omnino prohibeatur juxta formam lacrofanfli concilii Tridentini.

Amro <576. iCer.r Thre· c. 9 Self. t. c. S.'tt Cone- Conllan. tin. e. Eteih.c.j. Self. f. c t. Self. m. c. 9- cone. Lat. c. et. fub Jnn. j. c. cum cx de pen. & remid. Cl cm. abufiunl- buseo ut.

CAP. VI.

De feitfforinu invocetia»e, & venere· tie' t deque reliquat, dr inugiai-*

Ur univerfi Cbriftifidcles fanflos una cum Chrillo *in crlo regnante» debito,* (ut par ell) profcquantur honore, epifeopi in fua quifque dioccefi fedulo dent operant, ui omnes, qui in Canfloruni venerationem cultu inque quomodolibet irrepere pofl'unt abufus , prorlus abol eantur, ac ne fefti iliorum fandorum die» » qui corporis caftiganone jcjuniilque multis Deo placuere, comclfationibus , *A* ebrieta ribut celebrentur , falutaris Chrifti paffio , (andoium martytia, afiioncique, nice in · facro, nec in ptofano loco agantur, feu reprxfententur, nifi devote, A de licentia epifeopi, ne, qua fideles «d 'pietatem excitare debent, pro noftra corruptione, ur in his folet, ad cachinno», At contemptum commoveant. Moneri quoque faciant in concionibus populum , ut factis fanAorum reliquiis ., quas merito S. Nicxna synodus falutares fontes appella- vi»

Tom. ». Nice i. atbonc j. prupc fi- nem

"-M' XA... ....

r'ANH»i vit a Clirifto Domino reliAos, & facris imaginibus reverentiam : Ab venerationem habean». Provideant iofupet, at faci* imagitsc» fic effigientur , ut Illarum afpeAusriec turpitudinis cogitationem afpicientibus Injiciat ; moneanturque pidotes, ne dum arti» potius oftentand*, quam devotionis excitandr ratio habeatur,contrarium omnino finem ecclefia fini confequantur .

Infolitc Imagine* , novxque reliquia , & miracula populo minime proponantur, nifi ab ordinario loci re priu* diligenter infpeA», accurateque difcuffa, fuerint approbata juxta formam facri concilii Tridentini feft-aj. Quantum aurem ad pingendarum tnaginum rationem moduraque pldoribus, atque fculptotibus expreflemandetur, ut o r- B dinario loci facienda: figure, feu ftatu* · exemplum exhibeatur, ut cum eiusdem facultate illas five facras, five profanas conficiant ; infuper ecclefi*, fcu capell* de oratoria licet privata ad Divinum cultum tantum dicata, line ordinarii licentia non erigantur, nec ditut* , in profanos , vel fordidos ulus convertantur.

CAP. VIL

De nulefiuu t d- ventfi{iù.

Malefici, qui fe quibusdam ligaminibus, Toma r Cioun. s«. nodi», charaAeribu* , verbifquc obfcuenis, C f*cr* profanis immifccodo, mente* hominum quo volunt movere, ac perturbare pollicentur, ac omnes quovis malfiecfl genere tacite , vel exprefle pafta cum damonlbut ineuntes, acriter ab epifcopo puniantur, tatuque ipli* , quam ipforum opers utentibus excommunicationis poena aliaque a facris canonibus ftatuta adhibeantur . Muliercul* etiam, fi hujusmodi artificium exercere fuerint convidx, necnon homines, qui verbi» etiam facris, vel cantionibus , quibusdam pagellis , qu* funt juxta concilium Laodiccnum magna obligamenta animarum, vulnerata corpora curant, vel morbo* pellere profitentur,fub excommunicationis poc D na aliifquc fecundum factos canone* , & arbitrium ordinarii omnino prohibeantur.

CAP. VIII.

De frevn , & fnjerftitiqfit emfiutvett· mint.

Si qu* prav* parumve cum noftr· religionis integritate cotucotiente* confuetudine» in populum Chriftianum hominum vitio irrepferint, ea» vigilant pallorum cura extirper. In primi» autem caveatur(ne poft hac ante » vel arca templorum . aut factarum adium tore» chorea: ducantur, neve^ E dum proccflsonc» (qu«* vocant) libi invlinn occurrunt ad Chrifti in Cruce pendentis imaginem cxofculandam , reliqua: hua* eines ad fc mutuo applicentur . Prohibeatur vulgatus illorum ufu», qui ad fuum arbitratum compatrés vocantur, aut committre», fed ii tantum hoc fibi nomen ibr tiantur, qui in baprfmo, vel in coofirnutiene patrini fuennt.Cum feriptur* dicat.

ennune/ete, venture Jiui , r« fninrnm ; -> feumnt, qui» ÜII ejiit vet ; nemo eft fane fidei, qui dubitare poflit, ea qu* a libera hominum pendent voluntate, dr divina ordinatione , a nullo nifi cx djvinaucvclatione fcire polle, proinde ridicular^divinationes, juxta fandiorum patrum decreta, condemnantes, dillriAv prvcipimu», ut Interdicatur cgyptii* mulieribus, quas vulgo cingsras appellant, alidque meris chiromanti* nugis deditis, ur futura, es quibusdam manuum lineamentis ne divinent, ac predicant , limiltter omnes ali* divinatione» , tam ex aitrologia , quam ex geomantia , dc idrornantia , & aliis , qu* diabolicis inventis fiunt, explodantur'. Opere pretium fane erit Chriliifideles abhortari, ut ab illa confuetudine vel potius mal* confuetudtnis corruptela abhorreant , dc recedant , qua poft alicujus fuorum obitum templum Dei per annum, vel aliquot menfes non adeunr » prohibente apoftolo , ut non contriftemur, ficut *& exteri, qui* fpem nonhabept i quin potius dent operam, ut qutlque yintelligat, dc Deoopt. max. gratius, At defunAorum animabus utilius fore, fi templa frequentarint, facrifque officiis interfuerint, preces ad Deum pro eis fundendo, ut poenis pro peccatis debiti» expiat* ad cclum evolent · Admoneant prpterea parochi plebes libi a Deo commiftas, ut omnem fujscrftltiofum cultum magnopere declinent ; cujusmodi efle folent › qu* non fine dolore accepimus , dt quo diligentius caveantur, breviter attingenda putavimus , venas die Afceniionis, vel dic lanAi Joannis Baptift· incidere , pede* ablucte, in mari natare, carduo* herbaiumqur femina noAc , qu* diem Divo Joanni facrum précéda , colligere, panem feriptum alteri dare, ovum Ann unciationis, vel Afccnfionis , vel (ext« feci* majoris hebdomad» rcfeivate, reputare oinnino verum Infantium, nimirum primo* calceos , oecctfatio ex lupina pelle efle conficiendos.

Cum aberravit bcftia, nemoaftra adjuret» fibique perfuadeat eo in loco illam elle, verfu* quem moveatur aftrum , fponforum umbellam a pueris tantum, qui parente* fuperftite* habeant fu itineri oportere i jubere foonfam, cum fponfl domum primo ingrediatur , ovum pede frangero, vel in eam frumentum projicere ; alia ecclefi* janua egredi oportere, quam qua ingrefli fuerint, maxima eft fuperllitio . Patentes etiam fponfis fuper pannum, vel tappetum, in templo, ut fieri folet, benedicente* in benediAionibus pii» verbis utantur, fublatoquovis abufu, &c ftiperftitione. Obftetrice» dum fub puerper* ledutu fuperftniofa quadam verba proferant, funt etiam fupetftitiofhabend* ; ceram e tigilli» fepulchri quod in ecclefiis ad memoriam fepultorc Chrifti Redemptori» lingulis annis erigitur, & paratur, in ftiperlhiiofum quendam cultum confervere (bpcrftitio quoque ell haud parva ; qu* omnia vulgari ferruone confcripta parochi* tradantur populo frequentius io ecolefils explicanda.

Ammo Cmusti H70

CAP.

Anno Chkiit i MT*

IX.

De *Uetfituie.*

Levit, e. Tom j. λ feff.p. Ibidem.

Deteftabile blasphemic matum diabolo prxeeptore introduAum, ut hic incipiat focios habere, quos in xternum poflidear criminis confortes, cupiente· omnino extirpa-it, ut Dei omnipotentis honor,quo ad ejus fieri poteft, in dies augeatur, ficut noftri muneris ratio exigit, contra impudentes divine majeftatis, ac fanAorum ejus blaspheme· provocamur, ut a tali tanraque Dei injuria, vel fic abftineant ; feriptum quippe eft; *Qui Hjtfbemat nomen Damini, morte moriatur.* Statuimus *ergo* dk decernimus, ut qui palam malediAa,convicia,autobfeoena verba in Deum ac Dominum noftrum Jefum Chriftum › vel in ejus beatiflimam Genitricem, vel in aliquem fanAorum plena veneno mortifera lingua protulerit, is fi clericus fuerit ad ordinarii arbitrium ad fruAuum ecclefiafticorum privationem, dk beneficii depolitionem ufque pleAatur, juxta conftit. conc. Lateran. fub Leone X- Quod autem ad laicos attinet, fciant fe non impune abituros , fed poenis facris canonibus, dk apoftolici* conftitutionibus ftarutis mulAatum iri. Admonemus autem confeffario», ut neofeitanter, dk leniter cum illiusmodi blasphemis fefe gerant, fed acerba, ac fevera impolita poenitentia in eos animadvertant, ut facrum Late^nenfe concilium decrevit. Hortamur infuper eo· , qui hujusmodi blasphemantes audiverint, ut ordinem fraternx correptionis a Domino ptxfcriptum velint fervare.

Msth. e. **.

CAP. X.

De Dominicit fefltfqut iiebur.

Ne quis Dominicos aliosve feftos dies , vei umverfalis ecclelix auAoritate contiitutos, vel antiqua in noftra hac provincia ejufque dioeccfibus conluetudinc receptos, dk admiffos transgredi, dk violare audeat· poena fecundum ordinarii arbitrium ad pio» applicata ufu· adhibeatur. Primum ergo finguli curent facrofanAo Millie facrificio interefe, (dk quo ad ejus fieri poteft) a peccatis omnibus, que vel maxime fervorum opera funt, abftineant. Moneantur parochi, ut in publicis concionibus hortentur populum, ut patres familias, arque matres curam adhibeant, ur puelle nubiles ad ecclcIias fefe conferant , & mille facrificio feftis diebus interlint; fevere prohibemus ne his diebus opera fervilia ullo modo exerceantur, neve ulla officina ad vendendum aperta fit, pane , dk vino, ac pro xgrotis neceffariis pharmacis exceptis, qux vendi poterunt ; carnes vero ,fruAus , dk herbam, elapfa Milfarum hora intra officinas vendere permitantur.

Nundinx , five mercatus, ut multi vocant, que femel àut bis in hebdomada fieri folent, nulla ratione in fefto fiant, fed in proximum futurum diem, vel in alium non feftum, ut loci commoditas feret, transierantur. lo ecclefi)· poblice promulgetur Apopulo, ut 'infra duos menfes ad hujufce provincialis synodi publicationem conveniat , dk paret fe ad exeeutionem, veteri abufu rejedlo. SI ferte fggnda , vd fexta dies feftus erit, lo tertiaen vd quietam feriam mercatus transferatur. Qui vero contraveneiint, fecundum facros'canones . & epifcopi arbitrio, «ftimata rcfUm, dk perlbnarum qualitate mulAentur, invocato ad hoc auxilio, brachii fsrcularis. Inftituant epifcopi, dk parochi populum, ut teftii diebus a ludis, equeftribus certaminibus, choreis, dk falutationibus in urbe, vel alibi fe cohibeant ; quin potius divinorum officiorum , dk concionum fit quifque auditor Uafliduus, ne quod maxime dolendum eft, in populo gravi, five hereditate Chrifti jure tllud fpiritalrter impleatur, quod ollm in fpiritu defleverat Hieremias*vttierunt eam bojiet ilerifirnnt fabbata ejnt.* Derident enim dxmones haud dubium chriftianas plebes , cum vident inde per prxvaricationem legis Deum inhonorari, unde ecclefia ad laudes, dk gratias tantx majeftati filios fuos excitare conatur. Oeconomi frculares de bonis ecclefiafticis ludos non edant, nec certamina, bravla › feu curfus equorum, aur alia id genus fpeAacula exnibeant. Crffcnr in cauli» civilibus executioner › prxfertim cum milfarum celebrationi vacatur. Ea de re provincialis fynodus principes, dc ro-igiftratus rogat in Domino, vehementerq. hortatur, ut fupcr hi· providcant. In facri· locis ne pernoAetur, dt fanAiftima ilia Natalis Domini noAe ludi, comi Hationrs exteraque ejusmodi , quod mdignifiimum eft, omni diligentia evitentur. Prohibeant etiam epifcopi in ecclcfiis, vel in ba/illcarum, monafteriorum feptis, porticibus, aut atriis bellariorum › *dk (* ut vocant) tarallorum venditiones fieri, ex quibus item locis edulia , comeflationes , choreas tripudia?|ue exterminent, ut domum Del qua decet anAitate omnes venerentur.

Anno CHRISTI «576.

CAP. XL

De jejuni».

Lft quifque fpiritales primitias , atque aierum decimas fuo creatori offerat, dk juxta apoftolica· traditiones memoria hac converfationis Domini rite celebretur « parochi commonere faciant Chtiftifideles , lingulis quadragetim* diebus, (prêter Dominicos) quatuor anni temporibus « ac vigilii· jejunare ex prccepto teneri· nifi qui xtatis, vel valetudini· « vei alterius impedimenti |ui|am excufat lonem habuerit· obtenta tamen licentia utriufque medici ; nec fatis efie ad prxeeptum implendum ab cfu carnium, dk ia· Aipiniorum aMinere . Caveant itaque rnedici, ne in fuarum animarum perniciem tam faciles fe prxbeant in faciendo fidem de jejunii exculatlone, vel concedendo, ut carnes comedant , quos vel nulla · vel ialtem rationabilis caufa ab obligatione jejunii non excipit dk liberat *i* quod fi fecu· fecerint; arbitrio epifcopi puniantur .Nec ferendi funt qui bulli·, ut ajunt, ctuctat* freti carnes,

aut

Anno CuatiTi tj-jô. aut °** ' aut 'a^icin* quocumque tempore come^cre i'cére falfo exiftimant, cum i° Itjll· talis facultas vires non habeat.

CAP. XII.

t Dr /âcraiwNtû.

Cum gratis communicanda noverimus, que gratis accepimus, & apoftolus cupiat magis mori, quam ut gloriam hanc quis evacuet, omni vigilantia providendum, ut omnis avaritie, vel fimoniaor labis fufpitio de medio tollatur prohibeaturque, ne quid in facramentorum adminiftratione direAe, vel indireAe exigatur de poenis de jure fiatutis aliifque arbitrio ordinarii infligendis. Ante collationem nihil facerdos exigat; poft vero laudabilis confuctudo fervetur, ita tamen, ut non exigatur per fpiritualium fubtraAionem; fed ad evitandum populi fcandalum mitius agatur, ne pereant inttrmi fratres, prq,quibus Chriftus mortuus eft. In facramentorum adminiftratione., obferventur Roman» ecclefi» ritus,dead cathcdralem in ritibus fe fe conforment infetiores ecclefi». Non aliUfacramenta, quam in propria parochia miniftrentiir, nili cum licentia ordinarii habeatur, vel neceflitas utgeat.

CAP. XI II.

Dr *baftifma*.

Intra domefticos parietes baptizare non liceat, excepta ncccflitate. Adulti temere non l *baptizentur, fed ante* baptifmum per aliquot dies in fide Chrifti diligenti cathechefi congrue inftruantur » Baptifmus quam itif. >4. C. 8. fieri poterit infanti non differatur, tum quia indignum profeAo eft, ut adoptione filiorum Dei ob humana aliqua diutius fraudetur : ut nihil inecclefia, ideil domo Chrifti Domini, qui verus eft Salomon, inordinatum, mhilque prepofterum appareat, admoneantur obftetrices, ne jam jam natos D infantes paffim audeant baptizare, nifi imminente periculo mortis, & ubi facerdotis, vel clerici; vel laici copia opportune nequeat haberi. Quamobrem examinentur ab ordinario, vel parocho,an veram baptifn.i formam probe noverint,' doceantur etiam,ne quid ver» form», vel materi» addant, vcl detrahant, neque fal aqu» neceffario adtnifcendum arbitrentur. Si domi baptizatus Infans adhuc vixerit, infra oAo dies (ut diAumeft) io templo fiftatnr, quo In cafu illud advertant parochi nimirum diligenter inquirere, num cum vera forma, debitaque materia domi fuerit bapclzatus. Quod fi ita faAum efle cooftiterit, E s. sue- quamvis a fatnina ,tunc c*remonias tantum baptifmi opus erit addere,- proinde caveant ne ullo pano formam baptifmi repetere, five fimpliciter live conditione appofita,audeant; fecus autem ubi res eft dubia, tunc enim repetent fub conditione. Illud etiam parochi diligenter obfervent, ut videlicet librum habeant, in quo baptisati, parentum, Sc compatrum nomina, dk cognomina confcribantur, cujus exemplum epifeopo quotannis denti quemque, fi a parochial! ecclefia alio fe contulerint, fuiceffori fuo coniignent. Hortentur etiam populum, ut fan- ·i7". notum, non gentilium ,feu ethnicorum nomina, neque multa infantibus imponant. Caveant omnino, ne pluresadmittaut compattes, quam a fac. Conc. Trident, ftatutura eft, fed unus tantum five vfr, five..» mulier, vel ad fummuni unus, At una baptizatum de baptifmo fufeipiant, quique^ orationem dominicam, primaque fidei rudimenta, ft fieri poterit, non ignorent. Populum erudiant, pnrfertim in feftis folemnibus, fpiritalem cognationem cum uxore tenentis baptizatum, vel confirmatum, aut cum filiis non contrahi, fed inter eas tantum pertonas, qu» in decreto conc. Tridentini exprefiz funt.

Mulieres, fi port partum ad ecclefiam fe recipiant Deo omnipotenti gratias aAur», bcnediAioncm a parocho fuftipiant, nec quavis de caufa ingreffu *ecclefi»* interdici queant, (i talem folemnitatem milfatn facere voluerint·

CAP. XIV.

De *cmJirinutiaKe*.

Curent epifeopi, ut faitem tertio quoque Canno fuis chrifma facrum mlniftrctur, quo facramento, ut fandorum patrum vobis utamur, confirmamur ad pugnam, armamur ad agonem, Ac cor fidele ad prudentiam, *Hi* conftantiam dilatatur; nec ulli, qui nondum quinque lit natus anno· confirmat ion s (aeramentum, conferatur, nifi aliud ordinario videretur. Commoneantur ii qui in baptifmi, & confirmationis (aeramento fit* fceptorcs appellantur, ut nihil de more dono dent, aut iis quos fufeeperint, aut illorum parentibus, fed intelligant fe Chrifti filios fpirirualiter *generare,* tenerique ex vi fulceptionis eoi in catholica fide, dc probis moribus inftruerc, ii modo parentes D hoc facere neglexerint,, juxta Cacroi canones. Hortentur autem adultos, ut faAa prius peccatorum confellione, Ac accepto fanAifliin» cucharilti» Sacramento ad confirmationis *lacramentum accedant;* Ipiritus enim fandus, qui per manus impofitioncm 3'p. datur, non habitabit in corpore fubdito peccatu. Extirpentut denique abufus illi fier auricularum infantis contaftum, vel inteorum ablutionem, feu fafei» folutioucm, (eu per aliam fuperftitionem, vanumque ritum contrahende compaternitatis; doceatur populus per fufeeptionem baptirati in bdptifmo, *Hi* confirmati in confirmaclone *tantum contrahi cognationem*, atque E eandem ex utroque facramento, idemque matrimonii tufei impedimentum ·

1J76· *l>t fxbinjlici* SarrUMrat* .

Redensptpe nofter Jefus Chtiftus, qui novit figmentum noftrum, ut nos ad fui finiilitudinls formam repararet, divifafquo vitas noitias in unum, illudi ardentlflima— charitate . olligcret unionis Sacra/ncntum, quod propterea fynaxeos patres appellarunt, inftituit, ut tanti thefaurl participes , dic in Deum iplum transformaremur concorporales effeAi, ut pignus *fatur» gloria,* ideft perfcA illima cum illo unionis fub fignis vilibilibus teneremus. Quare cum in hoc prxeipue Sacramento ipfe totius fanAnatis auAor, & fons reaiiter contineatur, dolendom maxime eft, cum in tanta affluentia fame morimur. Rogamus igitur, *& toto* peAore monemus parochos, & concinnatores , ut populum ad' frequentem» Fucharifti* fufeeptionem ardentius hortentur, ut fact. Tridentina fynodus optat. Quo! etiam epifeopi pro fua pafcqjffdi cura U'iigentiffime curabunt. Ceterum tempore Patch» , ideft a Dominica Palmatum , ufquc aaoAavam rcfurreAionis Dominice , omnes utriufque fexus Euchariftiam fumant, nili jitftam *ob* cautam, & ei confilio proprii laccrdotis id in aliud tempus differre oportuerit. Diftribuatur communicantibus, C ubicumque tunc communicent, aliquod impretium fymbolum, feu teffera, qua communicantes a ceteris^ internofei queant , faciantque parocho fidem. Quitquc in propria parochia , vel in cathedra)) ecclefia femel in anno comunlcer, idque tempore Pafchr, nili qui" a parocho, vel ordinario alibi facultatem communicandi habeat , & epifeopo certiore faAo fe communicafle. fn *Eu* charllli* admimllratione niktf fordidum iit, vel indecens, ut tantum detet facramentum , fed (int omnia munda; nec calice confectato , vel alio vale ad facri calicis faAo formam vinum , vel aqua fundatur , fed vitreo . quod (uperpćliceo induto Cacerdoti porugatur. Cavear & diligeftter advertat facerdot, ne qua particula inter minirtrandum excidat, id quod patena communicantium mento luppoiita , vel alia commodiori ratione praeftabit. Curent epifeopi quam diligentiffime , iit facrofanAa euchariftia in ecclefia confervetur , colloceturque in fumn.o altari in Tabernaculo ornato, ac bene fepto In pixide'munda , ac decora , in vafculo demum argenteo cum corporali ; luceat diu noAuque lampas accenfa, vel plure», fi cccleh» *facultatet id patiantur ante* Tabernaculum, quod clavi bene obteretur , ipfa aur-ti' clavis penes parochum temper fervetur; curet pa(ochus.oAavoq^ioque die particulas in pyxide retiduas affumere, aiiafque confecrare, ut fanAiffima- Eucharlftia ad agrotos fumma cum veneratione,& canticis , dc umbella deferatur . Parochorum iit populum fepiilimc hortari , ut frequens affiduufque illam comitetur . Ea de re focietates corporis Chrifti in parochiis inftituantur, ut audito campans fono accurtant. Si enim erga umbram tam celebrem» cultum pius, ac fanAus ille rex Divid le- *»___ Agitur exnibuiffe.,' quid laciendum erga pu- r . » riliimam illam arcam , ubi omnis inhabitat , li*1 plenitudo divinitatis, corporaliter ? Parochi plures fact* Euchariftl» particulas fecum afferant, ne, dum ab ngtoto ad ecclctiam reverruntur, populus lnane vafcuium adoret . Ut mortis fupplicio perituris Euchariftis facramentum non eft fubtrahmduro (1 offenderint evidentia poenitentia ngna; ita nec conferendum non jejunis . Significetur itaque fscularibus judicibus, ut parochum admoneant, ut ante diem , quo mortis fupplicium fubiturus eft reus, Euchariftl* laramentum ei conferre poflit, vel faltem mane ejusdem diei, quo ad mortem tiahendus "ell; nullique dubium lit ad id de jure teneri, juxta iacrorum Canonum conffitutlones : neque decet enim eos ranto viat'eo privari, quo fortiores in ccnfliAu tanto inveniert poffint. Neque vero quod propter fceiera patiantur, ldcirco illis negandum eft ad falutem, cum poenitenribus poffint apud occultum judicem tormenta pro martyrio quodammodo reputari.

Abufus ille quo laici , vel clerici fepulchrum Domini noftri, quod Quinta feria in cuena Domini erigitur , figillis obfignant , ad tollendam omnem occationem fuperftitionis funditus evellatur, cerrque aflervand» fuperftitio, cujus fupra meminimus aboleatur.

CAP. XVI.

Servetur conftjtutio fel. rec. Innoc. IIItit faltem feniei in anno proprio facctdo<1, vel alteri ab ordinario approbato fingcili peccata fna confiteantur, fub poenis ibi contenti») atque aliis arbitrio ordinarii pendendis. lpia autem conftitotio in eccle fin cathedra!ibus, dt parochialibus quotannis publicetur. Revocetur ad ufum alia_» quaedam eiusdem lnnocentii conftitutio, qua D medicis prxeeptum eft , ut ad rgrotos ad duAi, antequam illotum curam (afcipiant» eos moneant, ut idoneo confeftàrio fua peccata confiteantur ; alioquin ultra rriduutn ad eos vihtandos non accedant juxta— conftitutionem felic. record. Pii pap< *V*- quia valde ptepofterum eft neglcAa nobilioris» ac femper durature aninnr rura , curando momentaneo pulveri tantopere invigilare.

Cum autem animarum curandarum ratio corporali medicina, & fubjeAo & facultate icientir, dt *fit longe* prxftanrior, longeque lit difficilior ; fi tam diligenti examine approbantur , quos curandis corporibus Eprsncimus, videant diligentifliroe epifeopi. ne temere facerdotes ad contefliones audiendas admittantur » fed curam adhibeant non mediocrem ut tam fuculates, quam regulates cletici exaAiftime de vita, moribus, & doArina examinentur , & probentur, ne vel c*co cucum ducente ambo in foveam cadant , fi fcientla delir ; vel mundana lepra crefcat potius , li is qui purgaturus advenerat vitia corrumpat. Ptulcrtim vero, qui

con.

A rwafV-r. ssvri ' ConfeffionibilH ιηυΠβπΜ·» five laicanttn , fi'· moniallum excipiendis exponendi funt, hl «tare maturiores fint, fit qui crebro murenter; qui aurem fe nitro intulerit, ac intruferit non approbatus,poenas juxta factos canones & facti conclHI Tridentini, ac arbitrio ordinarii pendet. Omnes tam canonici , quam rdliqui ab examinatoribus ad audiendas peccatorum confeffiones admifli, dum in alienis parochiis hoc facramentum mlniftrare ufuvenerit, a parocho, vel ab ordinario licentiam miniftrandi Impetrent. Sacerdotes abfque caufa necrflaria ab ordinarib approbanda in prU vatis cuiusvis «dibus, nec maris, nec femine confetfionem audiant j nec mulieres ante folis ortum, nec poll occafum in ecclefiis maneant, faciendo confeffionis ergo, ne» qua occatio detur adverlario maiediAi , excepta caufa necfflaria, A dum fecus ordinario juila de caufa vifem fuerit. Sint confefl'oniaba ad hoc munua fatis aecommodata, atque in patenti dt aperto loco fjta, & quo ad ejus fieri poteft, non alibi quam in illis fiant exomolegefes.,Poenitens dum confitetur genufieAat; facet dos fedeat ; idque non in confeflionibua laicorum modo, etiam in facerdotum reconciliationibus. Ut autem fanda fanA» admlnifitentur, mandat provincialis fynodus, ut nullus e confcflariis a nobis audiendis confclfionibvs expolitis Vel approbatis petat aur exigar a pceni tentibus pecuniam , aliudve temporale iu- Ωum, five ob poenitentiam pro peccatit perferendam, five quod res flt refitutionl obligata , five pro votorum commutatione, five pro celebratione miflarum, nec omni, no quicquam quovis quefito coloro·, nc quis juxta apoftolum, nos vituperet an hac pienituutne grati*, qu* minifirarur -> rnhis. Qui veto id fee leris commlttetepr*iumpferit, fir ipfo f»Ao ab audiendis confeffiombus perpetuo fufpcnfus, ac aliis poenis fubaceat a (her. can. flaturis . Et ne quis cito munus imponens, alienis peccaris communi care convincatur, caveant lacerdores. ne ante debitam, vel fatn*, vei pecnnl» fatis faAionem , ubi redituendi facultas fuerit« aliquem abfolvanr, prveipue obi poemten* datum in fupeiioci confuffione d« fatisfaAio* nc praceptira neglexerit. Confotfarii- rant feculares, quam regulares cafes fuaimo peni tifici, <V epifeopo refervatos fcriptos apid fe habeant.

fti'kipc. Ib.

Omnibus, & fipguli» noflr* provinciq vel in ea pr- tempore ex ifteneibns aur commo* santibus presbyteris (ecutyabus, vel regularibus interdicimus, junta decretum facro, fanAi concilii Tridentini , ne f*cularium< etiam- (acerdotum confeUioncs › audiant , nifi parochial· beneficium obtineant , vel ab ordinario loci fuerint per examen ad id Idonei judicari, aur alias approbati, db ad cottfeffiones audiendas admifli ; ipfa autem bpprobatio gratis detur. Volumus etiam, ut hoc siccrutusn quotannis, dt fvcularibus, dt regularibus publicetur. Ab excommunie!clone maiori a jure, vel ab homine lata , vel ob manus clerico violenter injs-Aas in cafe etiam epifeopo teferrato, ne dum pap*, fimplex facerdosabfoduerc non poflit,neque a fuipenfione, dt InrerdiAo, fed neque a fenuentibus cafibus .

,,A"NO CnaitTi *57®·

CAP. XV.

Qui ordhrario loci ve! ejus vicario pro tempore exiftenti fua peccata confcdua ,non fuerit abfolutus.

Qui dolofet vel ex propofito ignem inferent fecerit incendium ·

Qjsi vitet alienas , feu atbores truAiferas invito domino inciderit.

Voluntarius homicida , quique ejusdem criminis mandando, vel faciendo, vel cenfulendo, vel auxiliando particeps fuerit.

Qui membrum ablciderit, aat debllirsrit, limui dt qui fieri mandavit, faverit, conliiluerit, vol auxilium dederit.

Reftitutlo incertorum , non exillentibus Suibus reftftutio fiat, excedentium fummam ecem aureorum .

Qui infantulos in lcAooppteflerit (ludio,„ vel cafu.

Qui (letiiitatem procurarit, vel abortura cum elfeAu poll jam animatum feetum.

Quiclam matrimonium contraxerit, contraque facrofanA* Tridentini fynodus dceretum, vel contra ecclefi* interdiAum, vel in gradibus a jure prohibitis.

C Sortilegus, dr divinator, qui expreffa tel tacita demenum invecatione ufus fuerit.

Teftis qui falfum in judicio maliuofe dapofuerit, quique literas, tabellas, bullas, fchedulas, proccflirs caufarum, & alias quastumque feripturas corruperit , five (ut ajum) fallificarit ; nec non pejurus In alterius Jerrimentum, falfarius tam ecclefiaftt- c«, quam f«cularis curi* feriba , notariusque live aAuarius, quj doiofe, vel diminutam (ut dicunt) capiunt Informationem* neque omnia celtium diAa fcrlbunt.

PuNleus ufurarius, quique in contraAibus ufutariis conficiendis iclinter Interveniunt.

D Qui manifefti uforarii cadaver fepultu iæ mandarit, idque fcienter.

Qui teAamcma, ai lega'· ad pias caufaa impedierit , occultam , vel, cum poffit , & debear, exeeutus non fuerit.

Notarius qui legara pia Infra menfem non revelaverit..

Qui pannds, aut vefies, & habitus ecciefiarum ', tel religiofdrtim, vel clericorum, aHave divino cultui deftinata ad perfonatorum ufum, vel fcvularium ludorum •empore, vindemiarum, aur taccanalium, feu (ut vocant) carnis ptivii commodaverit, *vel* qlinvis motfo hujufctmodi abufus erit veflibus, feu abutentes.

E Qui facro chrifmaee, oleo fanAo, Euchariftia, vel alia quavis re facra abufus fuetit.

Qui virgine» vi oppugnaris, aut violarit, aut quafcumque muliere» vi rapuerit.

Qui monetas, vei menfuras adulteravit ·

Qui inceftum commiferit ctart patre, ma tre, fratre, fosore , vel cum alio confanguineorum, aur affinium ufque ad fecundum gradum inclufivv, quique cum coni

Akno Christi 157Û.

matribus, aut fpiritualibus filiabus fe conmifcuerit.

Qui abfque noftra vel vicarii licentia quosvi? llWros Impreflerit, aut ediderit.

Confetfarius facerdos, qui nonine rcftitutionls aut fatisfaâionis aut pro celebrandis mifliv in poenitentiam InjunAis aliquid exegerit, vel f quod Deus avertat) ad turpia filias fpiritalcs ftimullrit.

Ab inftafcriptis poteflas abfolvendi cafibus › cuipiam idoneo presbytero facile committi pofle. t. ut.

Qui publice malediâa In Deum, vel in beatam Virginem, vel in Sahflos dixeiit.

Qui patrem, matrem, aut parentes verberibus affecerit .

Qui contra naturam cojerint cumbeltiis· B

Sacrilegus five rem facram de loco facro» five non ûcram de facro, live rem facram de non facro furripuerit.

Qui in ecclefiis piifque locis fuerit aftu fornicatus .

At vero facerdos, qui ad confefliones audiendas admillus, vel deputatus a cafibus relervatis abfolvere praifumpfcrit, a nemine, nifi ab ordinario loci, vel ejus vicario abfolvi polfit.

Impuberibus vero& pueris, qui nondum decimum quartum agunt annum , nullus ex prarmifiis cafibus infellligatur *refervatus*. Integrum autem erit locorum ordinariis hos catus, habita temporum , rerum, & perfonarum ratiene , addendo vel diminuendo mutare ·

CAP. XVIII.

Dr txtre»m unfhonr.

Curet parochus, ut extremae unitionis facranientuin aigroto , dum integris eft fentibus conferat , nec in quendatn articulum temporis differatur, in quo infirmus tcnfu omni caret, fpeque recuperanda· fanitatis; fed dum mentis compes eft , ,V tentus adhuc vigent, jungatur; lie enim fiet , ut fa. cramentuir. maiori in Deum atfefiione , & D uberiori truflu recipiat; (ublevatur enim, *βi* morbi incommoda , ac labores levius teret, & tentationibus daemonis calcaneo ejus intidiantis facilius rcfiftet, & fanitatem corporis interduiu , ubi anime expedierit, confeuuetur . *Ut* autem (aeramentum hoc, neque fanis corporis nnniftrandum eft, nec pra jam ingrefluri» mare ventorum vi turbatum, nec paulo poft pratlia committuris, nec capite damnatis, neque denique infantibus nondum ufu rationis prvditis , it» neque iis negandum eft, quibus, mortifero vulnere accepto, mortis Imminet peticulum, live fu perveniente febre correpti, live ex vulnere tantum e vita decedant, ctfi nec E peccata in confeflioue expiare, nec eucharitiam fumere potuerunt, modo tamen oftenderint ligna confellionis ; 4 contrarius abufus extirpetur: nec enim infirmos quiiquam elfe negaverit › quos aliena malitia , vel cafus repente percuderit . Cur igitui inflaturos non ungamus , qui extremo jam prrlio advctlus (pirituales nequitias in *ct*leltibus colludantur.

^Ahxo Christi »570.

Exhortetur etiam allidentes parochus, dum hoc facramentum miniftratur, pias ad Deum fundant preces. Curet etiam , ut dum fan· Aum oleum ad «grotos defertur , crux, lumenque prieferatur. Cum vero ad «grotum venerit cum diligenter confoletur, horte· turque, ut bono animo efle velit , atque animum a terrenis ad celeftia ftudeat abducere tranlituAis in domum «ternitatis·

In mortis agone tam facerdos, quam *grot i confanguinei illum falutaribus monitis, ac verbis confolatione plenis adjuvare laborent; quare adfit aflidue «grotanti facerJos, pr*fertim vero in hofjdtalibus domibus id *«conomi* curent diiigentiflime .

C A P. XIX.

Dr *JjerameKto ordinis.*

Epifeopiconfecratio intra tres menfes facienda, vel in curia Romana, vei In propria eccleiia, vel in propria provincia celebretur , nam cum diu differtur epifeopi ordinatio non minima creatur officiorum divinorum otfenfio. Epifeopus per fe ipfum ordines conferat ; juifa tamen de caufa impeditus fuos jam bene examinatos ac probatos ad alium tranfmittat . Liter* dimiflori* non ab al/is , quam ab ejdfcopo conce. dantur etiam exemptis, ut ftatuit facrofan. Setf. ,). C flum concilium Trident. Quare Hierofolvmitani milites poliunt dimiflbrias fuis fuo· ditis fircularibus literas concedere, nec a- 1 f. runc. liis quodvis obtinentes privilegium . Qui au- Cant, v c tem non laos fubditos fine dimiflbriis proprii ordinarii literis ad ordines promoverint, meminerint per annum fe a collatione ordinum fulpenfos . In aliena vero dioeccfi cuin literis dimitforiis ordinarii, & licentia epifeopi loci ordines conferre licebit, ut declaratum eft in cap. ult. text* fefiio. nis .

SrlT. ·. . 10. i › c. 10. & cap. i uni nullus dc temp, ordin. m i·

Cum ad («cularem militiam temere non admittantur, quos carnalia arma traAarc non conflat; indignum fane fuerit fpiritualia mihti* arma, 3f potentia Deo ad inimicorum dcftruAioncm accepturos paflim ac *line* deicflu clericali militi* adferibi , quare juxta decretum facrofanAi cone. Tridentini, prima tonfura uon initientur, qui nondum feptem nati funt annos, vel confirmationis facramentum non fufeeperunt, vel fidei rudimenta ignorant, vel legere, & feribere nefciantjvel demum , de quibus probabilis conjeAura non eft , eos, non («cularis judicii fugiendi fraude hoc vir* genus- fibi elegifle Juxta decretum facrofanAi concilii Tridentini. Nullus in minoribus ordinibus conftitutus fori privilegio gaudeat , nifi habitum , & ton furam deferat clericalem , dc alicui ecclefi*, vel In feminaris» ex mandato epifeopi inferviat , ut inibi decretum eft . Prima tonfera Initiatus beneficium eccicliafticum, five in propria, five in aliena dioecefi habens , clericalem habitum, Ar tonfuram deferre teneatur. Curent epifeopi in conferendis tum minoribus , tum facris ordinibus, diligenter fervare canones, non antiquos modo , verum etiam in facrofan. Trid. fynodo conditos, ut *non omnes* line ulio

Self. ij. r. 4. c. fi de temp. ord. 1110-, & cap. cuin contingat citra de «ta. & qualitate.

i

Ahno Cm(.ist i 1570.

ullodelcAu ad ordines provehant; fed quos exaAo procedente examine approbaverint, tantum admittent. Pro denuntiationibus ordinandorum, proque illorum fide nihil exi'gatur. Nemo ad (aeros ordines admittatur, nifi fub ecclefiaftici beneficii, vel veri)>a-trimonii titulo juxta facrofan.' concil. Trid. decretum . Aliter vero ordinatus noverit fe ab ordinum exeeutione effe fufpcnfum , juxta ejufdem facrofanAi concilii decretum. Caveant ordinantes, vel ordinandorum examinatores, ut quidquam ab Illis accipiant, ut fic ab omni fymonlac* labis fufpltione, vel turpis queftus ecclefia Dei, ut Jxtnos difpenfatores decet multiformis gtatie Dei, fit aliena. Initiati facris ordinibus ante legitimam ntatem, a concilio Tridentino diffinitam, vel extra tempora ftatuta, vel abfque dimiflbriis ordinarii epifeopi literis , vel cum illis quidem, led depravatis, aut fiAis, aut abrafis, fint ipfo jure fufpenfi ; Sc li fufeeptum ordinem exercuerint, irregularitatem contrahant juxta Pii II. conftltutionem ufu recejitam. Quilibet clericus in ca, cui feme! adlcriptus ell, ecclefia refideat , atque inibi fua obeat munera , nec fine ditnillbriis proprii ordinarii literis alio vagetur, luique ordinis aAutn exerceat . In minoribus conftituti futfragium in capitulo nequeant dare ; initiati vero facris pollint. Seminarium clericorum (ubi fieri poterit) in provincia, vel dioecefi conftituatur juxta facrofanAi concilii Tridentini formam, quam epifeopi diligentiffime fervare debent. Quod n tanta paupertate laborent ecclefic, ut collegium , live feminarium conflari, ac fuftineri non poffit , curent epifeopi, ut ad celebriorem provincic locum , ubi feminarium fit, fuos tranfmittant cum neceflaiTis expeniis ; neque enim ignorare pofTdmus, quanta Dei ecclefi* mala ex hac pcfte proveniant, ubi miniflrorum deell, aut doArin* foliditas, aut vit» fanAitas.

Self. »j. c. 7. Self. 17. c.

Srff. ,,. .

In (in(u* lit, cum mu!hi leq. c.77. & c. fubdiic. nun feq. 77. div. c. generalem de elate. & qua. in clcinuf.

Self. if. C.

CAP. XX.

De vita epifeoporum.

Poftulat epifeoporum dignitas, cum fint lumina inundi, ut prr ceteris *religione, &* vit- fanAitate fulgeant; propterea perfe. Aam illam epifeopi imaginem ab apoltolo deferiptam pr« oculis femper habeant, cum ait ; *Oportet epifeopum irreprebenfibtlem efir, fobrtum, prudentem, ornatum ,pudicum, bofpitalem, dofforem ; non vinolentum , non percujforem , fed modeflum, non litipiofim, non cupidum, feti domui fua bene prupofilum ·, tantum enim debet (* ut merito D. Gregorius alt) *aflionem tofeli afito tranfeendere pra· /–1" ' »«··»"<*· deflare filet a areae vita foffiorir.* Eplfcopus domlnicis, feftlique diebus, nifi legitime impediatur, mlflam celebret, tum ut mediatoris fungatur officio offerens facrificia pro peccatis , tum ut fiat in illo duplex fpiritu» domini, quem lucete popdlls necefle eft per exemplum, & »'dere fibi per charitatem .

i. Timo.j.

D Greg. T,-id Self, 1' L ' * '°7 Tid 5 c.?. c epikup- 41. d.ft c· per reve. rentia 44· * ,.L°i,nC' ‹ ", Trid. letr.de twdu vitrndi .

Quoniam vero eplfcopo auAorltatem fide, *St* vit* meritis querendam, non profado ornatu, aut fecûlari apparatu , dt fanAorum patrum^bmph monflrarunt, & fac. Concilia document. Ideo caveat, nimium apparatum, neque prêtiolis, neque inauratis utatur veftibus.Veftimentaquibus intra domeftkos parietes Induetur ea lint.qu* dignam epifeopo gravitatem, atque modeftiam re-^ doleant.

CtrXit 1 *YT°'

In menfa frugalitas , in*viAu eluceat temperantia; denique appareat in omnibus fanAitatis quidam potius , dt honeftatis, quam fuppelleAilis fulgor, ne contra ecclefiafticos, vel ab ipfis adverfariis contorqueri *poffit* ipfis etiam fircularibus fugiendum , quod fcilicet propheta Domini conqueritur contra eos, qui ingredientes pompatice domum Ifracl optimo delibuti unguento, dt delitiis omnibus affluentes, nihil patiebantur fupet contritione Jofeph ; vaide enim, *& Dei, &* fanAorum oculos offendere poteft , fi defpeAis pauperibus, qui neceflariis indigent, ipfi fuperflua multiplicare videantur. Initio rnenf* benediAio, in fine gratiarum aAio epifeopi menfam exornent ; in medio vero, ut Eufebius inquit papa , non ludrica fpeAacula, non taAorum ftultiloquia , non fcurtilia admittantur prxftigia, fed facra leAio, ut non tantum corporali cibo, immo verbi fpiritualis alimento convivantes fe refeAos gratulefitur.

Arnot. c-4

Adhibeant epifeopi curam, ut eorum familia in officio contineatur, habeat proln de, ubi id commode fieri poteft , ecclcfiafticum virum, moribus , 6i doArina probatum, qui toti familie prrficiatur , cuique cure fit fpiritualis omnium falus. Caveant enim , ne in famulatus ftipendium ecclefiaftka beneficia famulis conferant, ne fidelium oblationes temporalium elfe mercedes incipiant, tanto utique foedius, ac deteflabilius, quanto, & ab indignoribus ad hujufmodi gradus afpiratur . Epifeopi fynodum dioccefanum quotannis cogant fub poenis a fac.concilio Tridentino fancltis .

Sef. 14 c· form.cone. & conr. A ffith c. 71.Λ ‹· Iicui ollm de accuf. cum fe. concil. c. il.concil. Con· fiant, é.

C-A P. XXI.

Dr judiciali epifeopi foro .

Curet epifcopus, ut Idoneos in foro judiciali miniftros habeat ,fintque proinde artis periti, ndn infamis vit*, fed probatr, dt ab avariti* labe prorfus averfi ; quomoMo enim judicia non pervertat, qu* malorum omnium radix ab apoftolo eomptobi tur / Statuat pr*terea commune certumquc notariis fcribifque pro opere, & officii mercede ftipendium , pro loci reique conditione , quod qui excefierit privatione officii, vel alia ad arbitrium poena puniatur , dt multetur. Animo etiam diligenter excubet, ne quid *falli, vel* in civili, five in criminaii caufa nofirii fabricentur, & confingant, de quibus queritur *D-judicec ejut lupi, vefptre non relinquebant in mane.* In literis dimiflbriis', feu' teftimonialibus , a decreto concilii Tridentini non recedatur: nimirum , ut ultra decimam auri partem non eligatur; qui fecus fecerit ainiffione officii, vel aliis arbitrio epifeopi poenis jdeAetur. Curent epifeopi 7 ut carceres non Ita fint in-

I. ad Th. no. c. *6.*

ophu c. ,.

Sell. n e.

Anno Cntiart mA.

incommodi, vel fubterranei, ut ibi obtrufi in vit» periculum disctimenque vocentur. Sit qui miferabilium petfonatum caufas agut ,& defendat, idque gratis : cum oporteat epifeopum patrem elfe Orphanorum , & Iudicem viduarum.

Se(T. is, c. tbiJ.c. s. tcckfûei-

Carceres epifeopus per fuum vicarium, vel per alias petfonas frequenter vifitet . irrogandis mu W», vel poenis commutandis abhorreant epifeopi ab omni avaritia fufpicionc , qu* populo fcandalum parere, fibi vero magnam infami* notam inurere pollet. Impetrata» a fede Apoftolica difpcnlatronet at ultimarum voluntatum commutationes epifeopus perpendere , ac examinare .debet, ut in facrofanAo concilio Tridentino fancitum eft. Gratiam ordinarius cuca publica deliAa obtentam cognofcat juxta concilii Tcidentini. Studeat quilibey ccclefiafticus judex, nedum epifeopus , «t quanta brevitate caufa poterit, expediatur , At litibus protçili· calumniandum dilationibus linis imponatur ; neque muneribus, aut favore, vel quavis gratia retardetur, cum feriptum fit . *Hoh queerere fieri j^deat nifi tiale.tr irrumpere iniquitrtter virtute.*

Jeff. t«. c. 4- Self. rj. c. I & fell. de olfi:. ordi'n. iJIf. ir. c- «. de reform.

7. Sciant epifeopi libi licere ecclcfiaftico$> itu fuis ecclefiis reftdentes, quamvis exemptos atque etiam extra Biiitationem costlgcre , At punite,non nbftantibus tegiorum cappellanorum , vel raUttunt, & privilegiis fnnjlinm, ex vi decreti factpianâi concilii Tridcntini, In fufpenfionibus, &> irregulantatibus çx deliAoocculto provenientibus, *fit* nondum iq forum contcntiolum ricduA's, difpenfau?, excepta,que ex homiuidio oritur vo,notario, in qua neque ad ordmes. neqpe ad beneficia, difpenfare i»oflir epifeopus, nifi tale homicidium ad fui defenlionem fuerit caufatum. & casiCa libi jb Apoftolica lede coin milia, & accurate cognita, justa fa. croianâ: concilii Tri-jentini decretum.

CAP. 3cxii.

De viti, & ban-fiate clericorum I

Cum fotmam cftr fidelium oporteat *ecif,* qui a rébus frv'iîi in altiorem fublati locum hereditas domini faAà funt , ad quorum exemplum fe fe populi Chrifti fangume redempti componere itudeant, dicente *apotto.*

1. Sei»· c. > io : *ut normetip/ir formam daremur voir/r ad tuitiandunivoi,* cavçndutn vigilantifTnne , ne Contra per. vit» exemplum , laqueus potius fimus fidcliun. animabus , juxiâ quod

Olea t. , $_ Ofeas conqueritur,- inquiens-, ju» *dictum tfi , firerdûlar, . quoniam luqreut fit, fit efiit J'freculrittOfi, &\retr exfenfiem fupra 9bahor* . Laqueus quippr fvrbus in ecclefia , . At rete in monte fanAo Domini, poftri fupra candelabrum» ut elnceamus , intje *o.f-* tendiculo fumus aliis, unde in eis Cbtiftum formare debemus. Qu»igitut de(honeifta clcr iicorum vita, deque cultu corporis fumnii Fontilites, facraque concilia deprevurci, *ai* epifeopi rtudeanc, quifquc in. fua dioecefi, in fuo robore permanefe, integreqne. fervari jubeant. Omnes ecclaljallic» perlon*,, tam in.facris, quam in minoribus ordinibus Qt>nifltutc quacumque tine dignitate -, perfo.natu, officioque praediti, beneficioque gau. Adeant, habitum ordini graduique luo competentem , nec non clericalem tonfuram geftent ; qwi vero non paruerit, monitus etiam per edictum publicum , per fufpenfionem ab ordinibus, ac officio, dic beneficio , ac frudibus, & rcdditibps, ac proventibus ipforum beneficiorum ; nec non, fi femel coraeptut, denuo in hoc deliquerit, etiam per privationem officiorum , & beneficiorum., hujufmodi coerceri poffit , & debeat juxta facrofanAl concilii Tridcntini decretum .

Anna ij-jd.

Self. 14. e, «. de re. form. & cl. qua. niain de honefttte cleric.

Presbyteri fupetioris labii pilos tonfos ita gerant, ut nullum (anAifftmc euchatifti» fuinptloni impedimentum afferant ; *nec* eos clerici, nedum facerdote», ufque eo excre» fccre linant, ut retorti, & hirfuti turearum , ut ajunr, inftar fint, Pileum nigti fit coloris; vertis itidem fuperior ac interior, atque utraque talaris: non annulos in digitis gertenr, nrili aliud dignitatis, vel- honoris ratio poftulct. Pallio, quod vulgo *fer·* rajolum vocant , ut clericali convenit honellati ad frigorum tantum pluvicque injurias repellendus utantur, veftemque interiorem nunquam deponant '. clericus fi cum dimiflbriis ordinarii literis peregrinari contigerit cum pallio jam diAc, & verte interioii peregrinetur ita Longa , ut faltem infra genua pendear, fequr poft quatuor d'es ordinario loci liftât, & li feculare tribunal adire pro juftis caulis, cumque ordinarii facultate ufuvenerit, nulla ri cxhibeatur moleftla · «tum pedibus iter facit , vellibus poterit uticontraAioribus , ex quibus tamen clericus facile cognofcatur ; galero , cum opus fuerit oun turbinato, ut ajunt , leaf limplici utantur, quique a militaris galeri forma valde diferepet : nec turgida , nec incila femoralia , nec corrugatas ad collum, vel manus, aut acu piAas interulas . nec calceos deferant incitos. Pretioliores pelles, unguenta, fuaves odores, fericas, aut ferico ornatas veftes ; a fr*no , ephippioque mul» aurum , argentum , ac fericum amoveant ; felopetas , live longas, live breves ne deferant, atque adeo nullum armorum genus preterquam in itinere fufpcAis in locis . eaque honefta linr, ae defenfiva . Perfonari nc ambulent. SI quis autem in horum aliquid peccaverit, porter veftiuni aliarumve rerum amitlionem, aliis gravioribus poenis, «ftiœata déliâtdc qualitate perfon» , ad cpiicopi arbitt'»'» ntulAetur. Si quis autem breviore» fclopetas, vel pugiones. *vel* alia, qua- *ad trium* palmatum merituram non perveniunt, arma geftaverit, is pteter fupradiâas qrumus › triremis fupplicio per tres annos dam^oiiu, vel alia illi ficundnm epifeopi arbitrium poena irrogetur . In.vdibus ad ufum ecclefic miniftrorum ^onftruAis femine ne commorentur ; quamcumquc cum eis iiccrilitudinem cognationemque habeant ; in aliis vero, que clericali ufui non funt affignat«, nonnifi excaufa rationabili, ordinali! judicio approbanda , poffint ciet κι cum mulieribus cohabitare . Contubernio infuper , familiaritate , confuetudine publica, vel fecreta quarutocumque fufpeftatujn,. mutiesum fibi interdiAum efle intelligarît ,

bine

Anivo Cnarxrr i$7<5.

bine enim (ut Cabilon. concilium ait) non minimum vita, & opinio polluitur, nec facile auigabit qui* ignem in finu fuo, At veftimenta eju* non cotpburantut· Caveant prrterea, ne in reipublic*, vel privatorum hoftilium, jaAuiatn fint lutronum, vel exulum, feu bannitorum (ut ajunt) receptatore* aut fautore* fub graviffimi* poeni* arbitrio ordnarii irrogandis: comadias, fabulas, chorea*, equeftre*, feu haftico*, ludo*, profana colloquia, atque fpeAacufa, nec edant ipfi, nec fpeAent. Tali*, teffitri*, piAis, pagellis, globo miffili vel pila parva palmari palam, aliove ludigenere prohibito, nec ludant, nec ludentibus fpeAatores adlint : publice vero, nec etiam honefto fub poenis graviffimi*. Nullum venationi* genu* a facri* canonibu* clerici* vetitum exerceant. Comeflationibu*, compotationibus, aliifve minus boocfti* convivii* non interfint, cauponas, feu taberna* nifi iter facientes, non ingrediantur, at neque in confitiniç, vei aromatariis, vel alii* artificum, vel vendentium officinis tempus otiofe conterant, ne labia divini* laudibu* confecrata fcurrilia potius, & que ad rem non pertinent fonare audiantur. Mercaturam non exerceant, neque in negotiis agendis, aut vendendis, vei emendi* rebus, ut medii, vel interprete* interveniant: nemo ?quippe militans Deo implicat fe negocii* ecularibus, ut ei placeat, cui fe pronavit. Aliena przdia, nifi cum ordinarii facultate non conducant /pro alio ne fpondeant, nifi de rebus patrimonii eorum. Inter cetera fane, quibus a fplendore illo fuo facie*ec-'mmutata cernitur, illud maxime dokndutn, quod facerdotaii* ordo nimium apparet viluitfe : cum tamen ii fint, de quibu* dicitur· *Qai tetigerit* O»r , Magi/ */aut acuti met* ; quos (ibi Dumious familiares in tantum elfe voluit, ut etiauu. aliorum hoftia* per cos acceptaret, nequet eorum peccata donaret, (ibique reconciliaret: jpii quoque corpus Domini conficiunt po-PuJii4ue crxdunt. Quare clerici omne», atque in primi* epiteopi fuam ubique retineant dignitatem, nec fecularifiu* princlpibu* demifie Inferviant, led in ootnibus, ut dignitas expofeit, fefe gerant juxta decre*um Tridentini concilii. Propterea dum lai. cls, & oeconomis faccrdo affurgir, vel afliftit capite aperto, vel alitet infervis, haud dubie abufu* eft, atque ideo delendus. Ab jocis (currilibus, A parum decentibus ludi* fe cohibeant, 4k parafitos e_. fuis teAi* exterminent. Nullius laiCi, ne dum magnatum négocia procurent', neque Illi* famulentur, tuli de epifeopi libentia, dum caufa a facerdotaii dignitate non aliena id podularit. Dum autem in eccicfiXfticatum perfonarumfamulatu funt, vilia muneta, que dignitati clericali maculam inuretent, ne obeant i nulla* muliere*, neque nobile* comiluntur, neque iliis, officii ergo, ad menfam affiliant, *nec* monialibu*, velut internuncii inferviant ad deferenda earum munera, vei exterorum la lutat iones deferendas.

Sr<T i, c. i.de refer, Self· i*, c. 11 dc reform.

> Tim c

Zach.c.S.

self. »j. c. 17. de reform. e. niaftus' is· dif.c, epi.* fcop. in ecclefii* «t. 'iftin. c. quis dubnctc/p., duo funt g cum feq. »6. dii.

Interdicimus quoque presbyteris omnibtK & clerici* advocatione, procuratione, patrocinio, 6c omni caufarnm apud feculare* *judice* aAione,* ii* cafibu* dumtaxat excepti*, qui a jute permittuntur. inquibu*etiam epifeopi facultatem ia feripti* grati* dandam volumus intervenire. Quiconque vero fuptadiAi* aliquid violaverit, CatCere, vel exilio, vel privatione beneficii, vel gravioribus etiam poenis, pro perfotut, ac peccati qualitate epifeopi arbitrio afficiatur.

Amno Ceiutj 1 J?<5·

Omnes ecclelia(licui perfon* cibum fumpturc menfam benedicant, fumpto vero gratias Deo pro accepti* beneficii* agant. Omne* clerici etiam in minoribus conftltuti, habitum, *dc* toofuram Clericalem femptr icerant : li fecu* fecerint, certo fciant fo ori privilegio juxta formam cooc. Triden. elfe privato*,

CAP. XX III.

Qat libri fint n clertctt legeneli.

Habeant clerici, qui *commode* preftare id potiunt, utrumque teliamentum, Romanum Cathechifmum, fact. conci1. Trldentmum, & provinciu hoc ncfirum, TraAatum de Sacramentis, aliquot ct'atu fpiriiuales libello· ,Ut dc contemptu Mundi, Ac alia prout fua cuiufque facultas feret ; hoc enim het, ut & potentiores reddantur In fana doArina exhottarore», & fe ipfo* immaculato* cuftodiant, juxta B.Hieron· confilium dicenti* Xm« *findu · Striflnetrnm,O* » arar/ *vttu* *o» *taubu* imprimifque facerdotes.quicuram anima, tum fufccpere, vel qui ad confeffione* audiendas es potiti runt, aliquam de calibut confcientiz fumnurn habeant, in quorum ftudii* runc audiendo, nunc legendo diligenter verfentur, ne duce* cteci jure poffint a Domino appellari atque ut animarum homicide merito puniantur.

CAP. XXIV.

De Mifltrnm telebrattone l

Si Mundi ofim effe jubebantur, qui Domini vafa ferebant, quanta putamus eo* puritate fulgere opoi tere, qui modo mundlflunam Chrifti carnem, Ar DeoOjrtimo Maximo offerunt, & ipfi tumunt, Bc alii* fumeiidam porrigunt? Quod ti fanAu* ille loti, qui Domini teflimonio reAu* appellatur, propri» infirmitati* confciu* exclamat profundius: *Si nb/aera me qanfi n^aie* artu/, à* *falterint mandifiimi auaae men,* ramea *firdibat intinget,me :* Videant facetdotes, antequam tremenda myfteria-aggrediantur,(quod non alibi fiat, quam, in ecclciiis, & oratoriis ab epifeopo defignatii) ut fsam qulfque confcienriamprimo diligentet examinent : deinde fi conicii fibi fuerint aliquid mortale peccatum a fe commiffunu. efle, vel faltem de eo dubitaverint,)uxta Apottoli pr*ceptum,& facros caoone* t:tc fe ipfi probante*, illud confcffidne expient, & poftremo miffam celebrent.

J°**. c* **

*' Cor' c'

Celebraturi vero ubi faAa prius brevi faltem oratione facri* vcAibut fe fe induerint, cum

Anho Ch » 11 r '57<5.

cum aliis ne colloquantur, mlffamque prrlegant. Vt vafa, calices, corporalia, palires, mapp*, fact* velles, aliaque ad milianu. ncceflaria, munda, nitidaque tint, curam adhibeant. Turpem queftum, & immoderatas elccmofinarum exaAiones effugiant, peregrinos, atque advenas facerdotes abfquc dimifforiis literis celebrare non finant. Et quamquam altari deferviens, de altari vivere debet, caveant tamen omnes, neplures pro celebranda miffa eleemofinas accipiant; & proinde nemo plures capellanias habeat, neque finguiis diebus in hebdomada fe obliget ad quod, ut meliusfaciliufquc fervetur, (latuimus, ut pro celebranda miffa minus decima auri parte In rleemofynam, & ad fuftentandam clerici vitam no t detur: nihil tamen ante a facerdoce exigatur. Nec qui iacrutn feme) in hebdomada per totum annum pro fe fieri voluerit, fex aureis minus tribuat in tmgulos arnos; id quod loci ordinarius pro locorum, St perfonarum conditione moderari, & temperare poffit.

Si vero alicubi pro mngno Miffarum numero ita tenues affigoar* fint cleemotin*, ut nullus fere facerdos idoneus fufeipere velit. curet epifeopus, ut vel augeantur eleemofyn*, vel numerus Miffarum diminuatur, vel alio modo juxta decretum concilii Tridentini provide.n.

In celebrando autemraremonlas mitfalis reformati lludeant integre fervare, dumque nd akare celebraturi eunt, vel inde fa&o lucro revertuntur, nemini caput aperiant. In *fine* mitte Ev.rngcl.ium divi loannis, quod incipit: *In principio emi In bum,* legant; nifi aliud ratione Dominice, vel ferte, vel alterius temporis elfet legendum. Verba neque celerius, neque taiuius, quam par eft, proferant.

'terret ii> u'|1u

Canoncm memoriter non prouuncient, fed quoad ejus tieri poterit attente legant. Candete non nili abfoluto ultimo F.vangelio exftinguantur.

Celebraturus corona clericali fit inlignitus, nnc qua celebrare non permittatur. Aperto capite celebretur; nec pileum, nec aliud quidquam in altari reponatur. Midie minider clericus fit, fuperpelliceoque indutus devote celebranti facerdoti intervint, ubi tamen commode id neri poterit. Sacerdatio iniatiatus non ante facmm faciat, quam ab ordiriario, vel al o ab eo delignato, ab ceremonias probe teneat, examinetur.

Milte facrihcium nec ante auroram, nec port meridiem celebretur. Sacerdos Cactis jam indutus veltibus neminem expeAet r nec miHam feme) inchoatam, iterutn inchoet; fed profequatur. Laioi propius ad altare non accedant, & prarferrim mulieres, fed aliquo intermedio fcabello ab eo fejungantur.

Aedituus, dxm in motori miffa facrofan£ia Euchariftia populo adoranda elevatur, campana magna tignum dabit. Sabbato fanfto, tam tecularium, quam regularium ecclefiarum campanc ante majoris vel cathedrals ecclefia fignum non puifcntur, nifi abud cenfuerlt epifeopus.

Evangeliorum librum alicui non epifeopo ad olculandum deferre, licet *ille* magna fit prsditus dignitate fccularl, & abiit epifcopus, abufus eft, *Sc* quod confequens eft ab ccclefiis, ubi erit, removeatur. Dum facrofanâum evangeliuni legitur, qui facro interfunt, liantes audiant. Tη nove mitte celebratione futnptuofa convivia, ludi aliique abufus omnino tollantur. Sacerdos perlefto facroin iacrifiiam reverfus Deo optimo maximo gratias agat, ac proindr ubi oratorium defuerit, conllruatur.

Ammo Can ist i 157Ô.

Canonici celebranti epifeopo, aliave pontificalia exercenti diligenter affiliant, dc inlerviant, alioquin poenam epifeopi arbi. trio perfolvant.

Non permittantur laicorum domus fene'ftras ecclefiis ita vieinas, vel contiguas habete, ut inde in ea intropiici poffit; fi qu* vero ejusmodi fuerint, obflruantur, juxta cdiAum felic. recordationis Pii V.

Curet epi fcopus, ut defignata, ne dum defignanda oratoria divino cultui dicata, ab omni fint profano ufu remota: nec fuper illis habitandi licentia permittatur

De dtC/inii officiir·

Pr*fcribat epifeopos horas, quibus clerict in celebrandis divinis officiis occupentur; pracipiat etiam ne vefperi œatutin* preceś fed diluculo recitentur. Clerici (tatit horis ecclefiam adeuntes fuperpelliceo, vel aliis pro conditione, ac officii dignitate indumentis induantur.

Ad tertium campan* fignum c facriftia, aut capitulo fimul omnes egrediantur, ordine *tamen* dr decoro fervato, coramque altare flexis genibus paulifper orent; deinde ad chorum accedentes, fuum quifquc locum teneat, ubi clericalibus veftibns, non pileo, vel galero utantur, nec locum mutent.

Dum divina otficia celebrantur, nullus cum alio colloquatur, nullus item pfallentibus aliis in choro privafim legat aliquid, vel feorfjm ab aliis red[redacted]et l;[redacted]oquin certo fciat, fe in pernas a jure llatutas incurfurum.

Unusquifque reciter officium ad tr.odum Romani Breviarii noviter refo-mati; inferiorefque ecclefi* ad cathedrafem, ubi fieri poteft, fc fe omnino conforment. In choro nemo rideat, aut dormiat, aut aliud quidpiam indecorum faciat; fed in fua quifque fede Deum, ac Dominum noflrum pro viribus laudare; fenfufque fuos ab omni vanitate nitatur avertere. Cum in fine pfalmi, aut hymni, *Gloria patri,* vel quid fimile pronunciatur; cumque fanftiffitna Jefu, Ma. Erteque nomina proferuntur, omnesrrligiofc aflurgant > apertoque capite magna cum reverentia fuper peAus inclineet. Choro flatis temporibus adlint, dc queeumque ad ipfum pertinuerint ecclefiaftica minifteria alacriter obeant. Si quis ad matutinas horas ante finem primi noAurni, hoc eft ante finem tertii pfalmi, vel ad alias ante finem primi pfalmi illius hor* non venerit, dlftributiona carcat > *promue* abfente reputetur,- idemqu·.

Ammo Caaim «JT5·

que de Ulo dicitur, qui ad miflfam ante finem epiRole non acceflètit. Si qial* officium A ante inchoare prefumpfetlt, quam in choro prediAo otdine conveniant, iitius hora diAributionem amittat, gravlofque ab epi* fcopo muîAetur ; easdcmque poenas perte* ret, qui fupradiAa fervare neglexerit. In* tra ecclefiam mature incedant, ibiquenunquam deambulent, de inanibus rebus fer* moneta non ineant. Ex choro nifi perfeAo officio egrediantur; quod fi quem ncceffitas exire compellat, is a chori prcfeAo poteftatem exeundi petat. Recitatis horis canonicis , flexis genibus aliquantisper orent, & ubi lignum chori prxfeAu! dederit, furgant omnes, feq. invicem talutcnt, atque exhibita altari debita reverentia ad facri- ftiara, vel capitulum modefte, quieteque fe conferentes inibi fuperpelliceum deponant. Caveant denique omnes, qui vel facro ordini initiati funt. vel beneficio ecclefiaftidb gaudent, ut divinum officium (licet chori legibus obftrIAl non fint) nunquam prrterminant. Qui vero penhones obtinet ecclefiafticas, ut clericus, officium, B. Virginis Marin recitare teneatur ; alioquin in poenas a concilio Lateranen. fub Leone X flatutas, & per fel. recor. Pium V. innovatas, At declaratas incidet; nimirum ut prxter mortalis culp* rearum , perceptos ex beneficio fruAus ipfo jure in beneficii fabricatn, aut pauperum eleemofinas reftïtuerc C pro rata teneatur, nifi legitime fuerit impeditus ; certoque fciat fe neque literarum ftudiis, neque aliis temporalibus occupationibus 'excufatum. Ad divina officia celebranda, vel audienda progredientem epifcopum in propr'am eccfeliam canonici,atque hebdomadarii deducant, & reducanr

CAP XXVI.

Ve officio frtftfli cbort

Epifcopi erit aliquem choro prvficere, qui proinde chori prefeAus vocetur, ac pervigilet, ne quid eorum prrtereatur quod divinis officiis celebrandis preferipta funt. atque ne quid indecore fiat; fi quis autem fuo haud bene fungatur officio corrigat, 6 vero res gravis iit ,ad epifeopum deterat.

CAP. XXVII.

Dt officio itagtflri ctremotitmti·

Caeremoniarum magifter fequentis diei officium denunciet, doceatque , quando pedibus Itare, quando fédéré , quando demum genu fleAere opus fit, prmfcnbat omnibus ; idque in facriftia, quod quifque munus fit per hebdomadam obiturus, cul epiftola, vel F evangelium palam decantandum etit, is a ceremoniarum magiftrn prius audiatur. & fi opus fuerit, ad bene legendum inftrua»ur

Ammo Chiisti «ST»·

cap. XXVIII.

Dt officio ficcrtfl .*

Curam edrtuus adhibeat non mediocrem, ut qua de facrofanAa Euchariftia adminiftratione, deque miflarum celebratione diAa funt , diligenter quifque exequatur. Item ut aqua benediAa (inguiis faltem hebdomadis renovetur. Altaria profertim feftis diebus , decore ornentur , At chorus verratur. Item ut pro mortuis Mille , aliaque id genus celebrentur. Sacerdotem clericalem tonfuram, vel fuperioris labii pilos abrafos non habentem, celebrare non permittat. Curet denique ne mendici eleemo* syna caufa huc, atque illuc per ecclefiam vagentur

CAP- XXIX.

Di efficto fuufitteril .

PunAator fludioie mquirat, an omnes clerici canonici! horn interfuerint, & divina officia obierint ; ac eos qui in his deliquerint, in libro, quem vocant pundationum, notet.

Libros punAationum fideliter diligenterque cuftodiat evhibearque epifeopo, vei capitulo lingulis mcniibus, A quoties ille vel illud cos petierit. Sint duo punAatores, quorum unus ab epifeopo deligatur , alter a capitulo , vel ut uous tantum a capitulo cum epifcopi confenfu eleAus, qui, confirmatus ab epifeopo, vel invitus , cogi poflit ut officio fungatur.

Initio fui officii ordinario jusjurandum det fe diligenter fideliteique omnia proflitu- rum . Servet denique punAator ea , qua de celebratione divinorum officiorum prefcri Dpta, dt imperata (unt ·

CAP. XXX.

De officie Tbefturtrii.

Pervigilet thefaurarlus, vel alius, an quem fpeAabit , ut fanAorum reliquic eccleli* ornamenta > cetetaque bona quibus cuilos prnfcAus eft integra mviolataque ferventur ·

Anno Cusisti «57e·

CAP. XXXI.

Dt offtit CMererii.

Ii, cui cur· eft quotidianas diftributiones partiri, «(limata pro rata laboris officiique dignitate, atque ea ordine librorum punrtatori* m fingulo* dlftribuat. Qui line lufta caufa choro abfunt, vel adfunt quidem , fed privatius officium recitantes non cantant, iis nihil diftribuat , ut in conftitutione de divinis officiis fCriptumeft, dk diAum.

CAP. XXXII.

Dr offcit tHtfiflri ftbelt?».*

Scholarum magiftri.vel alii, quibus incumbet , ad prxftandum officiam , miffamque ftatuiis diebus chorum adeant, curentque poni, dt reponi libros choro deputato*. ac cetera, qu» fui muneri» funt propria *muner» exequantur.*

CAP. XXXIII.

Dt flffcie ftroebi.

Ut plenius oves fibi creditas cognofeere, carumque rationem habere, ac reddere cum opus fuerit,accuratius poflit, habeat parochus librum, qui omnia fu* cur* commifforum nomina » conditiones, states , ac feXus contineat: in quo etiam, qui ad habitandum in fua parochia recenter veniunt, quique ab ea difcedunt, item qui nafcuntur . quique e vita migrarunt , feribantur·

Habeat infuper catalogum omnium pauperum fu* parochi*, pr*fertim nobilium, puellarum, orphanoram, viduatum, atque aliarum mifeifbilium perfbnaruro, qu*mendicare erubefeunt, ut ejus indurtria his provideri poflit, dicente feriptura de Domino, cujus miniflri fumus; *fnftlhui* , 4· mdaam

Pial. ·4>· ; meminerit fe patrem efle eorum, prccipue, quo, commendatos ceded* novimus . Curet, etiam non accerfiras, infirmos vifitsre, maxime In principio infirinitatis, eofque ad peccatorum confeffionem exhorretur, carieflifque medici miferieordiam, auxiliumque implorare doceat. Oleum fanAum, feu chrifma non laicis, fed presbyteri» , nec externi*, ni{i prius de hac re confutatur epifeopus, fed oomeflicis, dk notis committat , nec aliquo pr*textu ova . Vel aliud ejus gratia exigatur . Det prxterea operam, ut qui facramentorum, dk prmfertim confirmationis, & facrofanA* Eucharlffi* .capace, fuerint, ilia ftto tempore fufcipiant, oc per incuriam (quod f*pe evenit) omittat, aut in longius, quam par fit tempus diftierat, quia Indignum valde eft in loco Pafcu* & aqu* rcfeftlonis a domino collocato, . pallorum incuria fame , litique macerari. Dc quibu* omnibus epifeo-

pom certiorem faciat, ldque f»piu*, prout tempori* ratio poiiulabit. In hebdomada-, fanrta parochi aut facrift* per *Ce ipfos, aut* alii facerdotes dc eorum licentia .aut faltem (herb initiati decenti habitu , ftperpeliiceo, & orario ornati, fidelium domos aqua benediâa afpergant, quique^dk c*tera benedicant ; ne tam laudabilis'confuetudo vllefcere incipiat, *li* fuerit minas decenter a clericis miniftratum, quod pia eft religione lntroduâum. AuHO Coat,π «IA

CAP. XXXIV.

De benefit"t tttlejiuftith.

B In ecclefiaftlci beneficii collatione , vel nci.iinatione, feu pnrfentarione, ram juri* patronatus, quam aliorum beneficiorum o. mnino caveatur , ut nihil prorfu, grati*, detur illius, vel accipiatur ; hac enim maxima in re, juxta id quod Efaias loquitur, cxcutiend* manus funt ab omni munere , *'*'.*. '> ne, quod metitis vit* , aut ecclcfi* debetur utilitati , famulorum induftri*, aut conferentium grati* tribuatur; fed ut omni, avaritie, vel fimoniac* labis fufpk cio evitetur, abfit omnis paAio, omnifque temporalium pro fpirinialibus promiflio, etiam fub praetextu redimende vexationis, C vel litis fuper beneficio mot*, ac ceterorum cafuum, qui de-jure permitti poflent fine epifeopi licentia . Proinde moneant f*> pe parochi, idque fertis folemnibus, dk ■ publicis ad populum concionibus, tam dante,, quam recipiente, aliquid ob beneficii collationem, patronos quoque pretio pr*fentantes, vel vocem prxfentationi, vendentes , vel jus prefentandi emente* , talium etiam internunclo*, ac mediatore* poen* excommunicationis in fimoniacos iat* atquo aliis juxta factos canones fubjaccre .

i. Norint etiam dante* , ac recipientes beneficium ad alteriu, nutum, feu ad confidentiam, ut vocant, ia excommunica-D tionem, aliafque poenas tam in conftitutione felic. record. Pii IV., quam Pii V. fancitas, incurrere-

j. Exrirpetur abufu, ille , ficubl fuerit, retinendi nimirum omne* vacantium beneficiorum fruAus, vel earum medietatem, vel aliam quotam, qui aut epifeopo, aut ca. piruli mcnfx deberentur, veluri in conftltutiooe fel. ree. Pii V. continetur. Advertant patroni, ram clerici, quam fxculares, non licere fibi in perceptione fruAuum, aut proventuum diftributione cx beneficii* turispatrotutu* fefe ingerere, multoque mi. nu* juri,patronatu* venditionis titulo, aliove quovis tnodo transferre contra çano. E nica* fanAiones ; alioquin diAo jurepatronatu* ipfo jure privat! fint, juxta conciL Trident, decretum.

4. Jnfpatronatu, neque Impetrari poteft, neque de noro inftitui, nifi pixvia fufficienti dote. Curent epifeopi, ut quotanni* eligantur examinatores, quibu* vacante ecclefiaflico beneficio , clericos ad beneficia idoneo* examinari incumbat, <pifcopoque referrenihil autem ratione hujus exa-

examini» recipiant fub daturi» a concilio Trid. pcenls.

1576. $. Beneficia curam animarum habentia, non nifi digni» conferantur, quique per fe ipfi fuo munete fungantur, dt refideant. In beneficii» conferendi» cive* peregrino, incola proferatur externo ; ubi fuerint eque Idonei, juxta decreta facrorum canonum .

6. Unum tantum beneficium ecclefiaftlcnm finguli* conferatur, quod quidem fi ad vitam eju», cui conferatur, hooeftc fubftentandam non fufficiat, liceat nihllominu» altud fimplex fufficiensf dummodo utrumque perfonalem relidentium non requirat) eidem conferre, juxta decretum fac. conc. Trid. alioqnln poft tempu» a jure ftatutum fciant fc ipfo jure privatos beneficii», $ fruAu» ab eo tempore percepto» reftituere obligato» efle. Curet epifeopu», ut parochialo beneficium, quod plu» oneri», quam fruAuum habet, ex beneficii» augeatur (non regularium tamen, hec jurifparroqatu») *vel ex* paroChlantnum coileAis, vel alia commodlore via, ut fac. conc. Trid. ftatuit, itaque decrevit, cogatque reAore» ecclefi*, t, ut (ibi tot facerdotes adiunganr, quor adminiftranda facrementa it divina oflicia celebranda, juxta beneficiorum facultatem* fati» fint . Ubi autem populus ita frequent , ac copiofu* eflet, contraque parochlale» ecclefic ita pauce, ut fine magno incommodo parpehiani eo accedere ad percipienda facramenta non poflint, nova* ibi parochia», velint nolint reAore», conftitui conveniet, atque decebit fecundum facri conc. Trid. facultatem. Quoniam vero facerdotali» ordo confunditur, *At* populorum falu» maxime inditur, fi ad beneficia ecclefiaftica affirmantur , qui fuo muneri minime respondere poflint, Sacr.conc. Trid. decretum exaAif. ume fervetur· ut nullu» ad dignitatem curam animarum habentem affumatur , nifi quintum & vigefimum attigerit annum, fue. ritque Idoneus. Ad alia* vero dignitate», aut perfonatu»a cura animarum immune». ac libero» afeendere non prohibentur, u tamen haud minore» viginti duobus anni*, & digni fuerint. Ad dignitatem , danonicatum, vel perfonatum nemo affumatur, nifi qui eo fit facto ordine initiatu», quem dignitas, vel prebenda pullulat*vel ad* eam petvenctit atatem, ut Infra legitimum tempus valeat initiari, quemadmodum in fac. concil. Trident, prreipitur. Numerarii Suoque, atque hebdomadarii, non minores uobus, & viginti anni* effumantur, quibus tamen onu* celebrandi tniflam adjunAunt non fit; cetera denique beneficia nulli conferantur, qui decimum quartum nondum agat annum

sen· >4^ c. i ». de re- . (arm. Self. 14. c. 17. c. exe. qu. verv inExtr». v»g. cum. tit. d. prej. Sei. 11, ij. de re. form. Self, it, e. 4. de re- Id.ud.en-' tiam de eccl. * dif. Stff. 14. c. 11. de ref. dc c. eum ia eundi» de eled. der.

CAP. XXXV.

Tie reJfJtatie. ï)7λ

Quoniam, urS. Damafus catholice ecclefi* pallor vigiJantiflimu» monuit , omni» negligenrer pafcen» torie» tibi commendatum gregem, convincitur fummum non amare pallorem , *A* qui infantes fuo» , idefl populo» libi commiflbs aJii» educando» tradunt, ut pro fuo libitu fecuiaribus curiinhient, multorum funt caufa malorum, inde enim anime negliguntur, o«e» pereunt, morbi crefcunt, herefes , & fchifmata prodeunt, ecclcli* deft ruuntur, facerdote» vitiantur, *(St* reliqua mala proveniunt meminerint pallore» fibi pervigilandum, quafi rationem redditurì pro animabu* gregi»; meminerint beatum Jacob per viginti anno» ira Laban pafcendu gregiou» fervat*fe,* ut diceret: ***Dtf neflajér** <ejht urebar &· **feln,** f«&iebetqrre farunre ab aeulir nterr ; fi* ergo fic laborat , dt vigilat , qui pafeit ove* Laban, quanto labore, quantitque vi. gtli-t* debet intendere, qui parcit ovet Del, pro quibu» etiam ipfe animam pofuifle co. gnofeitur? vigilent itaque per fe , & excubia» aganr, & juxra fac. canonum , atque conciliorum decreta refideant.

Quod *6* ab ecclefia abfuerit epifeopu» , aut metropolitanus contra decreta lacrofanAi concilii Trid. quscunque hoc cafu adverfut non reddente* in eodem concilio (latuta, & declarata , & qu» de legitime abfenti* cauli» approbandi* , licentiis dati* judicandi*, & crelcente Contumacia I Rom. Pont, denuncianda difpofita funt, inviolabiliter obferventur. Porro fruAu*, quibus i» qui non refedit, juxta ejufdem concilii conltiturione» edita·, tam fub Paulo IIf. quam fub Pio IV. mulAanju» erit, ad Xenodochium fu» civitati», quod majori laborat inopia, applicentur, ad pauperum miferiam fublevandam; id quod, ut meliu» fervetur, cathedraliumeccleliarum capituli» precipitous, aut metropolitanum , vcl in eiu» ablcntia, antiquiorem provinci» epifeopum de eorum pallori» refidentia , vel abfentia bi» in anno faciant certiorem . Si vero alii cure animarum pr-rfcAi a proprii· beneficii* abfuerint, ad ea redire teneantur ; qui contravenerint, modi», dc poenis per facrofanAum concilium conftituti» coerceantur. Sciant preterea parochi omne» fui muneri» elle,epifeopum de bénéficiât!» intra eorum parochi» termino» , curam animarum habentibu» admonere ; in quo , qui négligera fuerit, prefer poena» a facri» canonibus flatuta alii» arbitrio epifeopi fubjicictur · Canonici carhedralium, aut collegiatarum eccleliarum hebdomadarii, vel numerarii › vel alii in pradiAi» ecclefil» portione» habente», per fe ipfi, *non per* fubttituto* divina officia compellantur obire ; nec ei» ultra tre» menfc» quotannis abeffe licebit; âlioquin privatione fruAuum, aliisque pceni», ut facta Trid. fynodus fiatuic, puniantur·

Web. c. 11· Gcn-c. »< Trid. *(efl·* *A* c. I. de ref· drc. *pervenit* *< um* feq.7. q. i' dr de tier· non retid. Per totum &c cum ex com de cle. in n. Jb>d«in. ibidem Badon left. «· n *t**j*. *c'* "*. de ,rl

λvvo Catvsti

c A,p XXXvi.

Dt tnJttauoKt,

ΛCAl* I i-Ûi/' N'*1'* k· ProPtinm palloris eft, ac ea, qu* quotidie hominum vitio in deteriora-, labuntur, paterna vigilantia emendare , At juxta Exechielis vocem , quod perierat re· quirere, quod abieAun) erat reducere, quod confraAum alligare, quod 'infirmum confolidare; *Sc* quod pingue, Λ forte cuftodire: hoc enim eft vifitare , ut ibi dominus ait. Itaque epifeopi , paftores animarum, in-falutem gregis animum intendentes dloecefim quifque Aiam per fe; vei per alios quotannis vifitent ; nec non omnes in carum dioecefi confiftentes ecclefias , quin, tumvis exemptas, beneficia quoque curata, atque ea regulation) monafteria, qua. liteccumquecommcndata , ubi regularis obfervantia non viget'; ubi vero viget, intra pr*fixos a facra Trident- fynodo terminos, tamquam a Cede apoftolica delegati in fuperiorum ' defcAum negligentiamque vifitent .

at leu. < l,d» *ttfot.*

In fraterna correAione illum fibi vifitatores finem proponant , camque teneant formam , qu* a facrofanAo concilio Tridentino prxfcripta eft ; legemque quoque de viAu , procuratione , deque ajiis hujufmodi ab eodem concilio diffinitam fervent .

SeA. 14. c. Ld'nr'f lAd^rf ftjtu mu, ttuui ne epifsopi,

Abu tus ille, exigendi Videlicet ab ecclcfii, certam procurationis pecuniam , cum non vifitantur , auferatur . Falere enim.· Aiex· Uh monuir cum , dicat apoftolus, non debent parentibus filii thefautizare , fed parentes filiis, multum longe a paterna-. pietate videri , fi prrpoiiti fuis fubditis graves exiftant, quos in cunAis neceflitatibus paftorts more fovere debent . Caritarivum ,ur vocant, fubfidium , nonnifi in cafibus a jure pcimiifis exigetur . Si fimplicium beneficiorum ecclefi*. genitus dirut* ob eorum inopiam innovari, & intiaurari nequeunt, curent epifeopi, utercAa ibi cru. Ce, in profanos, non tamen fordidos con vertantur ufus; fglvatorum ' quoque horni, num oratoria divino cultui dicata vifitent , ac diligenter adverrant, nc quis eis ad profana aboratur.

* c Uimer ce,,',, IO. q·· j-,. Cor. c. ix.

Quoniam evenire folet, idque non raro, ut divino cultui Deique mlniftris fubftentan. dis, & alienis dicata bona, vel ur pauperibus fubveniatur erogata, miniftrorum negligentia vitiove temporum pereant, vel dilapidentur ; propterea mandat provincia-1« fynodus, ut tam epifeopi ecciefiarumque capitula, quam hofpitalium reAores, ac quorumcumque piorum locorum adminiftratores, aliiqué ecclefiaftica beneficia five-, curata , five limplicla habentes, ab hujufce fynodi confirmatione deinceps , a die, quo in poifefliunem venerinr, Inrra femeftre tempus omnium bonorum, mobilium, dg immobilium, jurium, aAionum , cenfuum, & quoruincumquc reduituum , repertorium, quod vulgo inventarium dicitur, per publicum notarium conficiant, confeAumqu· in armario, fcu archivio , quod epifcopo fit cum capitulo, vel cum inferiotibus cccle. fiis commune , afferretur ; tempore autem Avilitatioms accurate, diligenterque perlpiciatur, numquid defit eorum , qu« in repertorio feripta in archivio repolira funt .

Anno CHtitn ij-jd.

Curent preterea epifeopi fact. conc. Trid. decreto inhxrentes, ut cum uno de_» capitulo alrero.de clero ab eis eligendo, quafcumque bonorum ecclefiafticotum locationes recognoscant, fint, nec ne ad longum tempus, vel contra facros canones contraA«. Ad h*c, moneant epifeopi, *Sc* parochi Chriftifidelcs per fe ipfi , vel per concionatores hortentur fummopere , ut decimas de jure debitas , aliafve oblationes , prout conc. Trid. decrevit ecclefiis epifdemque miniftris pendant, ac ufus dillribuendi candelas per lingulas parochianorum domos omnibus domefticis tollatur ; at veto die purificationis E. M. Virginis candelarum diliributioin ecclefiis populo przfenti ita fiat, ut qua decet animi affcAione fufeiptarur ad cumque finem ferventur, ad quem hoc felium ecclefia catholica direxit ; quare caveant, nc hifce candelis ad fupctliitiofuin, vanumque cultum abutantur.

Moneant itaque parochi laicos , ne quid avare, *Sc* fuperftitiose, feu indecote clerici» faciant, neve illis oblationes dc jure dubitas denegent , quod bcnediAas candelas eorum familial non ditiiibuerint. Advertant ergo ne propterea debitas oblationes , aut decimas illas fubtrahant.

CAP. *XXXV! I.*

Dr lmffttallbuli cotfrairur, ft» foJjli· unitur › atque <iltir fitr lanr.

Qui hofpisalia aliave pia loca in dommendam , vel adminifttationern obtinent , qu* cumque de lue re in Viennent!, ac conc. Indent. pr*fcripta funt, ptzftare diligen ter curent. Admimftrationis ord-iiem, vel ordinariis locorum , vel deputatis , ku de puiandis ab eis quotannis reddant fuo pue nis fecundum ordinarii arbitrium infligendis , cujus erit vifitare hofpitalia omnia, etiam (exempta (non tamen, qu* fub regum im. mediata protcAione funt, *fine* eorum licentia) ac contraternirates laicotum , montis pietatis, aiiaque pia loca quomodocunque nuncupentur, ut in tacrolanAo concilio Tridennno cautum eft . Deftioet proinde epifcopu» aliquos piorum locorum vifitatores, colque fidetes, qui hujufmodi loca ter fingulisaannis vifitent, & ordinario referant.

Clemenr <|UM contigit de reliq. donubus, dc Trid. *ieff.* i. 7.de refur.

Seff. c· 15·

Quapropter , qui piorum locorum adminiftiationi pr*ficiendi funt, epifcopo loci fe fideliter, accurateque hoc munus exercitaturos)ure/it: quod fi deinde male adminiftralfe deprehenii fuerint, eos epifeopus poe. nis afficiet fceiere dignas, dr nonçulhs res , quas haud bene dispenfarinr, reftitucre compellat. Difcant laici ecclefiarum , vel piorum locorum oeconOmi eam reverentiam exhibere cjericis , quam dignitas expofeit clericalis ; cum extra modunr abfurdum fit clericis in minoribus, nec dum lu facris conftitutis pro famulis, vel pro man. cipiis abuti. Quamobrem caveant, ut clericos ecclefi* plifve locis infervientes inhonefto

Anno ·ηο·

nefto indecorove aliquo titulo non dimittant, nec in eorum codicem dimlffioni*A caufa* referant, quin potius relatas omnino deleant: ac ne ferus, dt ltnmani* huqrani generi* hoftis inter bonorum triticum sitania de more fuo difleminet, magna cum diligentia advertant epifeopi, ut laicoruau confraternitate*, feu foliditate* ad magnum animarum fruAum inftitut*, ab illicitis colloquii*, vel parum catholici* dogmatibus, tum prepter rerum factarum imperitiam* tum propter tejnerltatem, feu falfam relig onem penitu* abftineant; ideo optime huic malo confultum, ac provifum iri cenfemus, fi aliquem regularem, vel f»cularem doArina, ac motibu* probatum facerdotem illis prcfecetit epifeopus* qui «orum B fermonibu* femper interfit, quemque in rebu* dubiis confulant omnes; nullus audeat animalia oneraria per ecclefiam agere, imo nec ingredi cum illis, neque incapellis, vel ecclefiis aliquid reponere, cum (criptam fit de Domf.io. N*n *finthtt,* ar *trraifcrret vrt ftr tcnplun.* Tollantur publice comeflationes, que a *con*fraternitatibus in ecclefia, vel circa eam (pecie pietati* fieri folent, neque de fodalitatis, aut eccleli* boni* fiant adiuinifttatores, feu redores, Λ confraternitatum, feu piorum locorum oeconomi non eligantur, nifi per plura confratrum fuffragia foeteto lata, prater quam ubi ad alios de ju-C re *ÎpeArret* cleAio,- nec poflu.t ullo paAo iterum eligi. vel confirmari, donec integram fu» adminlftrationis rationem reddiderint. Quisquis in iaicorum confraternitatis numerum adferibetur, omnia capitula a fede Apoftolica, v*el ordinario confirmata fervare teneatur .fifecus fecerit, ea confraternitate eiiciatqr. Ne pi» defuoAorum voluntate* propter hominum cupiditates fine fuo defraudentur,diligenter attendant omnes piorum legatorum exeeutore* vcl diftributor*., vel oeconomi, vel exaAore*, vel alii quocuitibue nomine nuncupentur, ne fruAus, redditus, proventus, vel alia tam mobilia ,quam immotsliia bona ad D pauperes fubftentandos, vcl ad puellas in matrimonium collocaudas, vel ad alios certo* piofque ufus, vel in confanguineorum commoda, vel alicujus favore in altam cauf.m, a teftatotibus, aut fundatoribus reljAa, a teftatori* voluntate alienam convertant, alioquin intelligantfeobligatione reftiiuendi obftriAo* teneri: quodque magi* formidandum «ft; exaAam horum rationem, non tantum ordinario loci tempore vifitationis, vel cum opportunius vifum fuerit, fed At Domino noftro ufque ad quadrantem reddent, At tuxta quod feriptumeft: *Dtvilut, qurr Jrvrretrtt, rrmnitrt, «Sr Jc vratrr illiur extrrbrt tlirr Drut*; neque enim E qui finxit oculum, h«c non contiderar, in cujus ptofcAomanu* incidere horrendum eft-

Hire. c.«.

1

CAE XXXVIII.

Dr .

Π76·

Generale* proceffione* a caihedrali, vel cujusvi* loci majori ecclelia proiicifcaniur i eodemque reverrantur, nil) aliud ordmaru* videatur, particulare* vero Citis eit a maiori proficifci. Exempti, Ceu regulate* uli fint, feu tecularc* ex decreto fac. entre. Tridentini ad puolicas j>rocc(lions venue tenentur« ur pura cum PrxlatpCiple aderit. Clerici, cujut vi* d.gnitati* lint, qui ad procelTione* ire dc pire vel confuetudine tenentur, eat cum fuperpelliceis, & aln* Uerit veftibus obeant. Si qua controvei lia—inter regulates, vel Gtcutaie* confratetrutate* de priore loco exorta fuerit, eam cpifcopu* auAoritatc conc. Trid. componat, & tollat. Seij. »j. c **.

Procedant autem graviter modefteque omnes, non huc atque illuc oculo* coniicientes, vel ad fenelira* attollentes, colloquiifque *exclu*tu, *Si* omidis curiofitatibus, ptalmi*, hymni*, & reliquis facri* precibus ledulo dent operam, memoret fe coram oculis cuofta cernenti* majeftaiis, jundolque angelici* agminibus ita procedere; n.-mo etiam in via inaniter, curiolequc fpcAaodi caufa fubliiiat. Solemni* illa prucciijo, qu* »d venerationem fandillimx Fuchari-11» inftituta eft, vcl ipfo illo dic feih», vcl infra oAavam Celebretur. idque mane tantum ante prandium fpcAaiula qvx vuli;o ingfWTa dx .ntuir non edamur. quippe qu* pcriculofa fint, *St* tantam fuletnmiatcm minus deceant. Nec aAionespro fortibus *■ dium, aut in via rcprrtfententur, ne ab intentione tantorum mirabilium avocetur potius animus, ac diftrahatur.

CAP. XXXIX.

Dr ttttjwrir

Quoniam ecclefia catholica ecclefiaftica* Centura* non^jd' aniinarum inieriiuin, led ad medicinam adiqvenir, &· exeicer, ideo advertant dihgentet epifeopi, ut cpifiopali gladio, prrterquani »n graviflimi* deJiAi*, caulisque non utantur. neque pro minima quaque re fint ad *excommunicationis,* vel tuspcnlionit poenas infligendas facile*, atque proclive*, fed ut fac. Trid. fynodus optime docuit, fobrie, magna circumfpedione, atque ad animarum falutem anathematis mucronem exerceant, nec fpe lucri temporali*, aut favore magnatum adducantur, ut pro levi quaque re terribilem excommunication:* fententiam ferant. Sed in judicialibus caulfis, ubi alia via,alnfquc paridicis remediis fubveniri poterit,* cenfuri* ecclcliaftici*, quo ad ejus fieri poterit abftineant, cum vere ad manifeftanduro furto fubrraAat, velqucvis alio modo perdita* res excommunicationis remedium erit adhibendum, tunc non aliter eo uti Hcebit, quam cftimata prius rei magni tudifle, dk caufa diligenter matureque per epi-

Anno Ch 11$r1 » 17<5·

Epifeopum examinata, ac demum monitionibus prxmiffh. Promulgare excommunicationis fensentiam per loca civitatis publica, ac per plateas, ridicula quedam extra ccdelias, & minus decentia .malediAa proferendo, abufus eft, At quod confequens eft auferendus. Proferatur aurem excommunicationis fententla in ecclefia inter Midarum folemnla a facerdote fuperpelliceo, (loiaque induto; deinde plura edantur illius exempla, etiam in ipiis parochial*, vel matricis ecclefi» foribus, atque alih in loch affigatur, ut omnibus patere poffit.

CAP. XL-

Dt tntrmifM furmtnlt.

Parochi magnum ftudium, multamquo operam eo conferant, ut qu» de matrimonii reformatione a conc. Trid. conft'tuta lunt, ferventur adamuffim. Singulis faltem in menfibus, atque ubi populus in eccleiia frequens adierit, quacumque de matrimonio contrahendo ab eodem conc. decreta 'funt, materno termone expromant, inftruantque mulieres, ne te illudi dccipique finant, clandeftina matrimonia contrahentes. Commonefaciant itaque ante omnia fideles, · non aliter matrimonium contrahi poflis, quam mulieris in matrimonium collocandoi intervenient parocho, vel alio facerdote de illius, vel epifeopi licentia una cum tribus teftibus. Qui contra quam diAum eft matrimonium contrahere profumplerit; licet illud poftea promitfione › fide, ac jurejurando, quin etiam ofculd, & copula carnali confccuta confirmarint, certo lciant irritum,dt nullum elfe, feque graviter, arbitrio ordinarii mulAarum iri. loprohibiri, confanguinltari,, dt affinitatis gradibus feienter contrahere nemo prêterait. Et quamvis necelfanx denunclationes matrimonium anteccIferint, intervenerint etiam capitula matrimonialia, caveant tamen ne copulentur › fub poenis excommunicationis aliifque arbitrio ordinarii fuftlnendls; neque vir mulieris domum, nifi cum matrimontumf pretence parocho una cum teftibus contrahendum eft, adire audeat. Ad hoc hortentur parochi fuos, ne ante bencdiAionem cohabitent.

Impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione conrraauiu inducitur, dt mattimonlom poftea faAum dirimit, primum & fecundum gradum non excedar. Judici» vero public* honeftarls non ultra primum gradum extendatur juxta facrofan. Ai conc. Triden. definitionem,Λ Pii V. felic. ree. conftitutionem, qux incipit: *Seeftiffimei m Cbrtjie f»trr.* Qyibus In gradibus conttahendi matrimonii Impedimentum ex baptlimo, dc confirmatione oriatur, ubi de his facjamentis egimus, declaratum eft. Cetera enim de jure antiquo impedimenta, ita funt ablata, ut jam matrimonium libere contrahi poffe, non-tantum inter ipfum baptixatum, & confirmatum, fit tenentis filiam, fed etiam inter tenentis uxorem, viduam, dc baptixati, vel confirmati fratrem, & ipfum baptixatum, vel confirmaturn, nec obftat, quod cognatio ante conc. Trid. fuerit contraAa. Cum nupti* interdici dicuntur, Id quod fir ab adventu Domini, ufque in diem Epiphani», rurfus a feria quarta Cinerum ufqde ad oAavam Pafchatis inclufive, doceant parochi populum, duo tantum eo tempore ab ecclefia prohiberi, quorum alterum eft folemnls benediâio conjugum, alterum ver#, ne domum viri cum choreis muficls aliifque folemnitatibus nova uxor traducatur, Erunt autem monendi, ut his temporibus ab ecclefia prohibitis, quo ad ejus fieri poteft, matrimonium fine ordinarii licentia non contemant, qux licentia propter humana pericula facile, At gratis poterit concedi. Hortandus eft etiam,populus, ut conjuges triduo ante matrimonii confummationem fe poenitentic Euchatiftixque facramentis communiant. Qp* autem parochus in matrimonio contrahendo efficere prxfta reque debet,h*c fere funt. Ter proprius contrahentium parochus, Idque continuis diebus feftis, inutriufque parochia, nec In matrice tantum parochia, fed etiam in qualibet alia, ubi populus aderit frequentior, intra milfarum foiemnia, denunciet, inter quos fit matrimonium contrahendum; quas tamen denunciariones, quandoque convenit omittere. Id quod ordinarii prudenti» arbitrioque relinquitur: poli ultimum vero denunciationum diem, de duorum nominibus, cognominibus, patria, & contrahere volentium parochia, deque impedimentis, fi qu» fuerint, fidem in feriptis faciat. Exteros vero, vel non fuos, juxta conc. Trid.. decretum matrimonio conjungere caveat, nifi prius ordinario deferat, qu· re diligenter inveftigata licentiam neget, vei concedat. Si vero poft denunclarionem intra bimcftre tempus nec ipfe, ut fidem faciat fuerit rogatus, nec matrimonium celebratum, denunciationcs quidem denuo fiant J matrimonium vero non nili cum epifeopi facultate celebretur· Habeat proinde parochus librum, in quo conjugum, & teftium nomina, cognomina etiam, patriamque, diem, & locum contrati matrimonii deferibat, quem diligenter apud fe cuftodiat.Conjuges in parochiali tantum ecclefia, vel alibi de licentia ordinarii'folemnlter benedicat. In moniallum vero monafteriis nuptias benedici omnino.prohibetur. Mifia profponfo.dt fponfa juxta Mitfale Romafium novillime reformatum., proprius contrahentium parochus, aut alius, de illius, vel ordinarii licentia, facerdos apertis janius celebret: Mifl» (quam vocant Occam) abufu evulfo. Caveant deinque parochi, ne quidquam ratione futuri funeris exigant, dum extra parochiam ad virum ducitur uxor. Atque ut quxeunque magno huic Sacramento injuriam faciunt, ab *ecclefi»* prorfas extrahantur, parochus omni diligentia, & vigilantia inquirat, fint ne in fua parochia an nonconcubinarii, & (i, quod abiit,elfe competent, eos perinde» ac parir eoi admoneat » ut concubina* ciicianr t Λ fi quidem matrimonio conjunAi fuerint fin eofanAe,ut par eft» vivant, lin minus, qui continere nolunt} nubant. Ut fi pcrfcAiora non attingunt, faltem fecun-

dum

Anno Cmlitri

dumindulgentiamcoaeeffbmatrimonio uran. tur 'Qy* non Piru«rint, eoi fab poena fufpenfioni* ab officio, & beneficio epifeopo, *vet* e;us generali vicario denunciare teneatur, ut quemadmodum generalis Trîdentina fynorfiis prcfcripfit, In hos concubinario* mucrone anathemati* , aliifque cinonicis poeni* favere, ut pareil, animadvertatur. Nupti* multz fub una umbella unooue facro, ne benedicantur; fed Cingule Icparatim , vel ad Cuminum bin* , nili fecu* ordinario videatur. Caveat facerdos, ne fecundas nuptias benedicat; Virgo tamen ; vel nondum benediâa , benedicatur. Moneant denique parochi temporale* dominos, ne fuos fubdito* dircAe, vel indircAe cogant , quo minus matrimonia libere contrahant , alioquin excommunicationi lar* fententia·, prout In conc. Trid. conftitutum ell, fe fubjaccre noverint.

CAP. XL I.

Dt ntrretrinbut , leeonibtr, tirculattribui, a/Ngarir , turctr, dr Haurit utemlicir, 6- eleatoribet.

Secuti principe* non fine caufa gladium portantes, ut fummi regis, qui aufert fpiritum principum miniftri, recogitent neceffe eft , fi cives velint bono*, quod gubernanti cuique fcopus elfe debet, chriftianc vit· puritatem effe retinendam ;auin etiam, neque fibi fati* effe prcfidli in reliqui* conftitutum ad eos continendos , nifi erga Regem *regum* populo fint fidele*. Quapropter per eum, per quem rege* tegunt, principe* imperant t potente* decernunt jultitiam , rogat Neapolitan* provlnci* synodus , *dr* in domino hortatur principe*, *A* ûrculares, ut Urbe* a vitiorum contagionibus expurgare non negligent, ac proinde meretricum infame geous, quantum te* patientur, ab honeftarum mulierum cobabitatione, ac multo magi* a loci* prope tnonialium çznobia fati* arceant ; neque In meritorii* tabernis, vel publici* cauponi* bofpkari, five, diu commorari permittant. Curent preterea, ut diverfo habitu indut* fint,quo a matronis honeftifque mulieribus ddeernantur.Currru vehi, feliifque,matronarum Indar , uti omnino prohibeantur. Lenone* cujufvis fexus, preterquam quod gravrlfima* in foro feculari pcena* fultinebunt , anathemati* gladio fe noverint feliendos, ut qui anima* Chrifti fanguine redempta* diabolo aucupentur .Circulatores, qui przftigii* quibusdam ; & fallaciis, & loquacitate, vulgus fufpenfam detineat procul eliciantur.

Zlngarl, ut vocant, vagum genu* hominum, qui partira furtis, partira pntftigii* & fallaciis quibufdam hominibus damnum inferunt, & quidem magnum , vel ex chriftianorum finibus exterminentur, vel certi* in loci* habitante*, vitam honefti* artibus ducant .

Ture*,mauric*terique infideles figno aliquo a Chriftiani* diftinguantur, quique e* ilii* libertate donati a fidelium commercio, quoad ejus ficti poteft, arceantur.

Anno CuaiSTt 1570

Quemadmodum fperamu* fore, ut ;>ii chriftiani populi principes mendicos illos, qui olliatim itipern cogunt, unum in locum congregent ; ita non dubitamus, quia epifeopi animarum pallore* eorum faluti fint contuituri , ut faltem femel in anno fua peccara confaffione expient, At in pafchate facrofanAam fumant Euchariftiam ; hoc enim ad miferlc cumulum pertinent paterni pictas omnino caveat, oportet, ut qui corporo afHiAati fame pereunt, ii etiam animis tabefcant: neque enim oviculas hujufmodi minus proprio fangulne redemit, qui conremtibilia mundi, ad confundenda fortia elegiffe cognofcirur. Qui tamen, oe divina difturbent officia, curandum, ne mendicando vagentur per ecclefiam, fad extra portanu. eiecmofinam petant: moneatur idcirco populus, ut auo* per ecclefiam mendicare viderit , iis elcemofyna* minime largiatur, quibus nihilominus ad portas mendicantibus deeffie non debet.

r. Cor c.,.

Quoniam experientia compertum eft rabernas, fau domo* expofita* ad Infame* ludo* , omni* nequiti* fentina* effe , atque ex ale* ludo, I»pe furta, rapinas , fraudet, blasphemies , aliaque id generi* flagitia— oriri; propterea fcculare* principes in hujufmodi homine* graviter animadvertere debent , & quicumque tabernam , vel domum ad rccjpiendum aleatore* ludente* expolitam habent , exoinmunicationi ab ordinarii* locorum fubilciantur ; Magna *ejl tuitu* m *ifft ftvtritatt fitttt (* ut Turoncn. conc. verbis utamur *)ftr qutu tollatur feerautiifetuhtr* ; nam *ttbt ιηιακα libtrtar rrutrat vul»trat factrdotalu dtflrtitio* aar *meJtlam.*

Latini qui Rom. ecclcfi* fubditi funr, quique ad illius ritus, iegefque fefe conformant, a gr»corum ritibus omnino abftineanr, nec pretexru legis orientali* ecclcfi* jejunia ecclefiadica violent, vel carne* diebu* prohibiti* edant ; alioquin poenis debiti* puniantur. Gr*ci ab epifeopi* locorum diligentifiime vifitentur .

In primi* credant Spiritum fanAum a Patre, Filioque procedere, atque ita ipforum clerici recitent, tum in miflis, hortfaue canonici|, tum etiam extra divinum officium .

Credant Purgatorium animarum efle poft mortem , eafque fuffragii* fidelium fublevari, *A* adjuvari. Credant Romano pontifici, cjufquc jurifdiAioni, excommunicationibus, & indulgentiis.

Credant fefto* die* , videlicet beatiffim* Temper Virginis Mari*, Apoftolorum, Ac SanAorum omnium , quo* Romana ecclefia omnium caput, mater, & magiftra eccfabarum inftituit.

Euchariſti* fanAilfimura Sacramentum^ nuper nati* infantibus non exhibeanr ; fad tanquam pro infirmorum viatico procurent. Mortuorum cadavera a fepulchri* non cruant, neque comburant. Concilium occumenicum Tridentinum inter cetera agnofcant, ejulqoe decretis humiliter obediant ; remanentibus tamen ii* tantum ritibus,quo* diuturno ufu receptos, & a fide catholica non alienos fummi pontifices, *dr* facrofanAum conc. Florent, approbarunt.

Tom. t

CAP.

Anxo Caiisii „57^.

CAP. XL 11.

Dt tnndemittorni obfcanit verbit abolendtt .*

Quoniam ufu compertum eft, quam vera fît apoftoli fententia *corrumpunt,* inquit ille, *banor morer collmputa male:* idcirco epifcopi, & parochi, quantam poliunt, curam adhibeant, uti antiqua illa loquendi corruptela tollatur,qu» prxeipue in agris, & vinetis viget, quaque freti illius regionis ruftici , aliique vindemiatores, impune fibi Licere exiftimant, tempore vindemiarum obfcceniflima qurquc verba ,'aut diAu, audituque turpiflima in tranfeuntes , cujusvis fexus illi fint,& quod exccr-ibilrus, ac minus ferendum ell, in religious, ecclefiafticafque perfonas, fine fexuum, ac flatuum diferimine paflim eruAare , ficque tenellas innoxlafque animas pervertere . 'Hortatur itaque principes , dk magiftratus fanAa fynodus, ut tantam, ac ralrm peflem e campania exterminare velint , quia horrendum nimis eft , quibus apoftolus prxcipit a feurrilibus, & turpiloquiis, ut caveant , eos per omne turpitudinis genus laxaris lingux habenis tam prreipites pervagari .

CAP. XLIIf.

Quoniatu ufura, velut cancer in pauperum bona , dc qudd exeerabilius eft, in ufurariurum animas ferpit ; ideo omnes oportet intendere nervos, ut in populo chriftiano tantum malum refccetur. Caveant ergo omnes, ne ullumutflrrx genus, vel monopolium exerceant Aeve alium quemvis, live aperte iniquum ÏW^'e, ut ajunt, palliatum faciant contraAu^t Ex mutuo, vel depolito , tam apud nummularios, quam apud alios, nihil prxter fortem exigi poflit, licet pecunia mutuo data , vel dépolira pupillorum fit, vel viduarum, vel quorumcumque aliorum : non enlmx, quia necettltate premuntur inviti, ioeo voluntate licenter peccant; quin imo, ut tales decet, jaAent cogitatum fuum in Domino, & ipfe enutriet illos,nqui fenum agri fapientiflime vellit. Cambia ficca, nempe cum btterx ad deftinatum locum vere non mittuntur , fed in eodem , quo datur, loco pecunia folvitui, ceflent, quippe iniqua funt. Caveant, ne quid lucri ob dilatam vel anticipatam folutionem accipiant, vel ne carius quidquam propter expeAatam pecuniam, quam prxfentem vendant . Tollatur omnino abufus ille, nimirum conducendi operarios ad mef- fem, vel vindemiam, vel alia quxvis opera certe quidem pretio , minori tamen, quam locorum confuetudo, (St laboris ratio.expofeit ,' idque ob anticipatam folutionem, ne juxta quod feriptum ei! : *Vajcua divitum Jint pauperet,* nam potentiores hujufmodi terribiliter increpat feriptura . *Fcce mercer Caepariorum ,^ut mefluerunt regipnrr veflrar , ctama: ,* u- *clamor eorum m aurei Domtnr Habaotb imroivit*

Aoftmeant a diftraAionlbus rerum ufu con- fumptarum, live gemmarum , five aliarum rerum , ultra julti pretii limite» cum modici pecuni* lumina, quas diftraAioncs partitorum contraAus vocant. Caveant denique a quovis fufpeAo contraAuum, vel negotiationupi g nere. Ptopterca tutius erit, ii hifcc r|e rebus homines confulucrint , qui lmt artis periti, dk divino timore repleri, ne inanimas fuas dicant videntibus: *Loquimini nbir placentia ; videte nobtr errorer :* fit enim fxpe, ut eos confulant, a_. quibus prava audiant, qux voiunt ; non ut reAa velint, qu» audierint, t^ui veto in horum aliquid deliquerit, certo fciant fe prxterquam quod mortale peccatum committunt, reftitutioni obligato- ede , aliaque poena puniendos, id quod ordinarii relinquitur arbitrio. Hortamur autem principes, & magnlratus, ut iplt etiam huic malo, quibus melius poterunt remediis occurrant; quid enim mali non timendum fit, ubi ipfa malorum omnium radix tantopere excrefcit.

Anno Christi J57<5.

CAP. XLIV.

De folfit tt/7,1>«r *ftmojbt hbel'or eidem/Li· ' .*

Quoniam experientia ros fatis fuperque docuit, quantum detrimenti reipublicx afferant falfa teftimonia , divina atque humana lege damnata , cum talius reftis Auguftini fententia tribus obligatus fit. Primum Deo, cujus prxfentiam nihil facit, deinde judici, quem mendacio fallit ; poliremo Innocenti, quem falfo teftimonio offendit, quippe in ejus eft poteftate innocentes bona fama, nedum facultatibus orbandi; idcirco ne tantum crimen inultum impnnitumque dimittamus, contra quam debemus, quia feriptum eft. *rluomtnatto efi Domino labia mendacia t* Csr *falfur teju non erit im punitur,* ftatuimus, ut qui falfum teftimonium in judicio dxci't contra innocentem, ,ive *n CJUf· civili , live in cqpfa capitis, vel ut dicatur fcienter effecerit, prxter pocnas a fxcularibus judicibus irrogandas, excommunicationis vinculo lit ipfo jure irretitus , fatanxque poteflati traditus, a quo vinculo enodari nunquam poflit, niti fainx, ac facultatum jaAuram m.-'iori quo po'terit modo refarferit .

Eandcmque'poenam luent, qui ad inurendam fame aliorum maculam famofi s libellos componunt, ac pro palam colloc.inr , ut omnibus noti fiant, prxter poena, iu conftitutione Pii V. ftatutas. Qui ad duellam verbo, vel feripto provocant , quique ad id favorem , confilium, vel auxilium pr.rftant,pr»ter excommunicationis lentent 4:11 aliis fe poenis, ut in concilio Tridentino fancitum eft, fubjacere fciant.

Eodem excommunicationis vinculo innodamus aAuarios , fubaAuarlos , fcribus,notarios, advocatos, c.wfidicos, procuratores, ac exteros quocumque nomine nuncupentur, qui contra confcienriam, & juftitiam cum alterius partis offenfione, vel cum rcipublicar detrimento , cujus permagni interuli, ne deliAa impunita fint, in judicio

< telles

Anno CuntTi 1576.

telles favore, vel pecunia corruperint, aut feduxeriat■ aut teftium diAa non integre, nec fideliter feripfetint, vel feribi fecerint, vel ad. id faciendum opem ferre, ac favoxein fcienter pntftare prcfumpferint.

CAP. XLV.

Dr wfttateaü' »c thtitit «oluntetibitr.

Ne ph fidelium difpofitio aliena avari- **. Pctc*f » voluntafque ftaedetar, cam ad epifcopo» ultimarum voluntatum in cafibus a jure conceffis, cxecutores effe Qseflet ex" cone. Trid. decreto · mandat facta fynodus quibufeumque notariis, &C tabellionibus, idque fub excommunicationis poena, ut in- B fra bimeftrc adie publicationis, dt confirmationit horum decretorum, omnia legata ad pias caufas, vei propter bona male parta, & deinceps infra menfem ab obitu teflatoris, omnia item legata, teftamenta, ultimas voluntates,codicillos, donationefque ad pias caufas per quafcumque perfonas fadas, tam in teftamentis in feriptis, quam in nuncupativis locorum ordinariis patefacere, 6c fi opus fuerit in feriptis foiuta pro meritis mercede exhibete teneantur, atque ut melius effici poffit, parochi hxc populo finguli» annis femel, atque iterum divulgent.

Ut autem ius fuum unicuique tribuatur, ftatuimus, ut hujufmodi legatorum quartam , fcu canonicam portionem exigere pof- q fint epifeopi, dummodo huic noftr* conftiturioni confuetudo per fubditos legitime prxfcripta contraria non fit, exceptis tamen his legatis ,· qux pro ornamentis, Miffis, cereis, fabrica, luminaribus, anniverfariis tertio, feptimo, decimo tertio, vigefimo, & quadragefimo, monumentis, habitu religioiorum, fortis , calicibus, cruce, thuribulis, libris, pace, atque aliis fimilibus reliAa fuerint in perpetuum Dei cultum eccleliis, feu piis locis, modo tamen in fraudem id non fiat.

Sets. tj· Quarta funeralium portio, ubi confuetum ell, ex decreto concilii Tridentini exigatur, ab iis , qui eam in hunc ufque diem P exegerunt: prout juris ac moris eft .

Cibilon.i. c. 14. tum. cuncil·. Quoniam, ut fande monuit concilium Cabiloncnle, animarum falutem inquirere facftdoj, non lucra terrena debet: fideles qmppe ad res fuas dandas non funt cogendi , nec circumveniendi ; oblatio namque fpontanca effe debet: idcirco maxime cavendum , ne per avaritie fpeciem fupplantemus , quo» confirmando» a Domino accepimus. Cenfet igitur facra fynodu» confuetudinem , ut conficiant epifeopi teftamenta eorum, qui inteftati moriuntur, omnino de medio tollendam effe , etiam immemorabilem. Verum ubi ifthxc viger confuetudo, epifcopus , qua decet, pietate , temporis g locorum, ac perfonarum conditione perpettfa cum cxprelio legitimi heredis confenfu , ac volunrate aliquam pecuni* quantitatem , moderatam tamen, in miffas, atque alia pia opera in luffragium animarum eorundem detundorum difpenfare pollit , qu* integre & line ulla diminutionc , & perceptione quart* ad pios ufus tanturru ~ crit applicanda.

Anno Chiist i 157^'

Si vero peregrinum, ft advenam a longiffunis remotis urbis partibus , cujus proin oe legitimi hxrcdes non fint , vel certe ignorentur, inteftatum e vita migraffe contigerit tunc jus commune fervetur juxta facros canones.

CAP. XLVI.

Dr fttHtrt efifcifi.

Ut pietas erga animarum patret religio, que fervetur, epifcopo tam in extremi» labvrante trei decapituto Vietnam epifeopum vel alium, qui commodius poterit haberi , invitent, ac convocent, qui illum animatn efflantem lalutaribus verbi» confoletur, ac mortuum una cum frculari, ac regulari cie*ro folemni more ad fepulcrum profequatur . Curet capitulum, ut circa illius corpus clerici lint, qui pro cius anima ad Deum preces fundanc,- eidem capitulo cur» (ir,.ut primo quoque tempore provinciales epifeopos omnes de epifeopi obitu certiores faciant ,qui in cathedralibus ecclefiis folemne facrum pro ejus anima faciant. Anniverfaria vero quotannis celebrentur in cathedrali ecclelia viventis epifeopi, & capituli fumptibus, quanto tempore proximus eius fuccciTor in epifeopatu vixerit.

CAP. XL VIT.

Df fifultarrr, ó· ftiuribttt

Ut fidelium corpora , qu* cum animarentur templa fuere Spiritus fanAi, ad fepultnram quo par eft ritu aderantur, atque hu mentur, quifque hoc decreto contenta exaAe fervare curet. Clerici ad celebrandas fidelium exequias accerliri, fupcrpellicei< , ac talari vefte induti ordine, ■ bini procedant ,cruce preeunte , piaimos canentes, ac orantes funus concomitentur. Feretrum, neque facerdotcs, neque clerici externe, multoque minus laici ferant ; fed parochialis cuiusvis ecclelix minutri , qui vulgo lacom dicuntur, vel confratres, ubi commode id fieri poterit. Horum vero miniftiorum in lingulis parochialibu» eccleliis certus fit numerus, quibus etiam ex officio incumbar faccrdote» ad exequias convocare.· Nonlaicis, led clericis tantum liceat exequias faciendas curare , ac laccrdotes invitare. Nec dcfun&i cadaver extra domum quiiquam erferat parocho, nonaccerlito . Ante iolis ortum , dr poft occafum cadaver efferri, ac fepultur* mandari prohibemus line epifeopi licentia In efferendis cadaveribus longi viarum circuitus evirentur , vel certe clerici prxmoncantur , qua fibi, quaotaque via lit proticifcenduni, ne quando, non minimo populorum (candalo, aliquid poffit contentionis oriri. Diftributio funeris bis tantum, qui funeri interfunt, atque ita fiat , ut abfentiutn portio prxlerstibus accrcfcat. Infirmus aut alia julta caufa impeditu», portione , qu* illi obveniret, noa defraudent. Si vero plure» tribus ad fu-

Anno 1576.

" nus clerici dceffent cellarii ,feu procuratorj,t ve| alterius , cui ex officio incumbet, erite*tetnos in cotum officium , At locum fufficere, qui , & exequias profequantur, & eleemofina donentur Cellarii, (eu procuratores: ab ecclefia cathedrali cum Cruce ne difecdant, antequam ceteri clerici ad funus conveniant. Ultra veroftatutum tempus integrum adhuc expedient horam, qua *ela·pta* , fi non abfuerint, tunc illis cum cruce abire licitum erit ; fi cum cruce ab ecclefia egrefli non fuerint, exequiarum careanr diltriburione.

Nemo duplicatam mercedem exigat, neque duorum fungatur munere i quo circa nequeduobusin locis Cellarius quis elfe, neque clericus dupliçi portione gaudere poilit ; qui B autem duabus adferiptus confraternitatibus, vel pluribus collegiis fuerit bénéficiâtes, aut eis intervient, fi omnes ad funus convocentur, in una dumtaxar, vel uno, quod maluerit, erit particeps.

fratantix, ut vocant, diaconatus , *Sc* jus deferendi , vel humandi dcfjaâos , nequo locentur, neque conducantur ; fi Contravcntum fuerit,contraânm irritum , inanem, & nullum elle decernimus . Provideant infu-per reâores, ut nullus ex hebdomadariis portionem diaconatus obtineat, neque is qui infervit aâa.

Singulis annis, fub poena excommunicationis, novi cellararii, eccleliarumque , &C capitulorum procuratores ex ipfa clericorum , feu canonicorum congregatione fideliter, ac fine doloconftituantur , qui eleemoftnas , *Sc* candelas pro pa.ochis, facri(li«, & diaconis exigant, ac cetera hujufmodi diftribuant ; quibus ahfcrtibus parochi, vel facrift* eorum vicem fupplcant. In cellarii elcâione ultra ptvfixum tempus integra hora expeâetur, donec omnes conveniant deinde cleâio per fuffragia fecreta fiat,.nec canoojce cenfeatur efeâus , qui plura medietate fuffragia non habuerit. Cum novus 'ei gitup, quife officio abdicabit, fu* adminiftrationis rationem infra menfem fub eadem poena reddere teneatur, *cum tn eccle-Jietcerftre^* inquit Alex. 111. J omma *debeant*

clere tanjiftuti fidentur , modtt ontaibut non caneatur.

Reâores ecclefiarum de pauperis obitu certiores faâi, fi platearum capitanei, vel eieAi una cum parocho de mortui paupertate fidem fecerint, illum propriis fumptibus humandum curent, fi in fua parochia c vita decclterit · Capellani cum hujusmodi pauperis mortem relcierint, reâores admoneant. Parochorum quoque erit mortuos in carceribus, mortilque fupplicio affvâos, *Sc* ad triremes damnatos, dum a confratribus E in eorum ecclefias afferuntur, gratis fepehendos recipere .

Clerici vita funâi facerdotalibus veftibu» Induti afferantur, ut quos viventes omnium Dominus tanto munere decoravit,eos etiam nærruos a (ceteris diftinguamus. Cumque inhumaniffimum elfe nemo non videat, hotuinuin cadavera fepultur» carere ob debitum nondum tolutum, propterea (latuimus ,-.ut defundi corpus, neque propter decimarum quartrve exaâionem, neque propter nondum exhibitum tellamentum, neque propter jus fepoltur* non adhuc folutum, *Sc* (ut breviter dicamus *) nullo* modo infcpultum detineatur, vel fcpultura denegetur. Verum ut laid laudabilem confuetudmem, ut decet, obfervent, dent parocho pignora, vel idoneam adhibeant cautionem, fe quod juftum fuerit, foluturos, ut abfquc lite, *Sc* fcandalo parochus debitam fibi tnercedetn recuperare poffit .

Anno Cnkhti 1576.

Amoveatur, atque omnino tollatur abfurda illa confuetudo, impietatem potius , *& barbariem,* quam religionem fapiens , qua impetitorum vulgus fentit, morientes extra urbis m*nia, five naturali, five vio*lenta morte afficiantur» intra urbem non efle* interendos, neque in cotum ecclefiis, quin immo neque in Tuis, vel fuorum majorum frpulcris,, fed' in monafterils, vel ecclefiis extra urbem fepclliendos effe · Ut igitur irrationabilis hujusmodi confuetudo extirpetur, omnibus cujufcumque conditionis illi fint, quocumque mortis genere intereant, & ubicunque locorum vita excedant, liberum fit tib'i fepulturam eligere, fitque fatis fuo confelfario, vel teftibus apetuifle, vel ita tertamento. difpofuitfe ; ac proinde intcftati in propriis capellis, vel fcpnlturls, fi quas habuerint, fin minus, in ecclefia matrice humentur, falvis tamen juribus capitulorum, five parvo tempore , five diu cx* tra matnia urbis incoluerint .

ff. Matt c",a'

Cumque *fanda ac falubrit Jit cogitati»· fro aejunflir exorare, ut a peccatu folvantur,* ficut facta (criptura teflatur , cunique mortuorum animx , facerdotum cblationibus, fanâorumque precibus ab igne purgatorio liberentur, & eruantur, quam impium eflet , pia defunâis fu(fragia dcnegaH, prifertim ab iis, qui vel cx ecclclr.T inftirutione, vel ex fruâuum perceptione tenentur . Pr.ipterea mandat provinciali' synodus omnibus cujufcumque ecclefi* etiam exempt* clericis, capitulis, & congregationi-D bus, ut d<-bita defundis anniverfa^ia , miffus, aliaquc pia fuffragia perfolvant exaâiffitue, *Sc* pro ea *liatis* diebus fatisfaciant j alioquin prxter poenam , quam ab eis ordinarius fuiuct , diftridam fe Deo omnipotent! rationem noverint reddituros.

Et ne cunâisabfque diferimine liceat profana quadam aliave minus decentia fepulchris fup-ifcribere, epifeopojum erit in vifitatione providere, ut in ccclefiis, aut fepulchr's, aut aliis factis locis epitaphia, vel alia hujusmodi, notulis litteri» infculpta, feu depiâa competcrint , ea deleantur ; qu» vero impofterum infculpewda , vel inferibenda fuerint , ordinario loci premon. lirentur. Qui contra fecerit , poena ad ordinarii arbitrium aiulâabitur. Vivifie* pr«-terea Salvatoris noftri Crucis fignum in terra incidere, vel in panunento dipingero nullo paâo liceat ;qu* antro ante hac iucif*, vel depiâ* fuerunt, tolli omnino jubemus, ne incedentium conculcatione viθo-rix nobilis tropheum Injuria afficiatur, prout in facris legibus, canoniciique (andiotnbus , & prxfertior in fexra Conflantrnop»

' syiw-

ANHO Ciixistt 157&

synodo cautum ell. Religioli, cujuscumque ordinis illi lint, fidelium cadavera fine parochi licentia ad fepeliendum ne efferant, ne eorum quidem, qui feeum religionis habitu humari mandarine · Quisquis in iis peccaverit, que his decretis pnrfcripta funt, ab ordinario loci poena afficiatur.

Ut pie mortuorum voluntates perpetuo, quoad ejus fieri poteft, conferventur, ac ne * pofterorum animis difcedat <imquam_. piorum fundatorum memoria,prohibet provincialis fynodus, ne ecclefi*, capellx, fepulchra, monumenta majorum intra ecclcfias vel uioi.afteria, vel alia tam regularium, quam fxcularium loca ulla ratione, ullove quefiro colore diruantur, aut evertantur, aut alienentur, antequam de hoc locorum ordinarii confutantur ; etiam fi nuila fit fundatorum, aut haredum memoria fuperfles, fub poenis a jure ftatutls, abifque ad arbitriuni preferendis. Caveant tamen ordinarii, ne licentiam prifeotum inngma_. amovendi prxftent.

Utque omnis importuna atque illiberalis cleemofinarum exaAio a clericis evitetur, auferaturque omnis laicorum tumultus, dt fufurratio, celletqueomne fcandalum,opere pretium nobis vifum eft certam quandam merctdis fummaru p.arngere, preferibereque omnibus ecclefiis, quam tranlilire nulli unquam liceat, fub poena ordinarii arbitrio d.nda.

floriamur infuper in Domino laicos, ur os trituranti bovi albgari nol'nt, fed animo hilari, & chriftiana caritate, fine ullo oris, vel cordis murmqre prefixara pr«fetiptamque pie mercedis fummam inviolate fervare velmr, [j.iquc miniltros duplici, ut par ell, honore profcquaniur.

Pro dimittendo a cubiculo› etferendoque cadavere in quamcumque eccleliam lingulis diaconis Carotenes duos llatuimus ; dummodo civitatis portas, ut modo tits funt, non egr<d<antur, quod *it* opus *fuelit*, tertius carolenus addatur, lingulis, quocumque proficifeantur, live prope, five ldn» £<·

Pro efferendis corpuiculis in quetneumque civitatis locum carolenos tres, extra vero civitatis mxnia quatuor. Pro campana,atque fepultura, vel fovea in pueris parochix, carolenos duos *cum* dimidio - Pro precibus, qu* in ecclefii· decantari folent, candelarum libras tres ; carolenos vere quinque. Sacci dotibus) qui cadaver cubiculo in cohortem deponunt, carolenos fe*. Pio ungulis funalibus faci us, feu, ut vocant, duos allés, live grana, ut noftri dicunt; cum feretro scio, unum tatitum. Pro exequus infantium intra fecundum, *δî* l'eptimum annum c vita decedentium, qui in leutulo, leu leutillo portantur, dim.- dram exequiarum pdflftonem : & fi facerdo tes voluerint integram.

Decft aii. quid -

'Pro exequus *line* ullo diferimine, intra men a quidem, ut jam lira font, carolenos decern, & off >, cum denariis viginti, ut Neapolitano more vocantur. Extra vero N.apolim pixtu pralentcm fitum, carolenos quidem unum,& vigniti, denarios veto viginti.

Pto dupficibu. cum quavis religione,, & numero, carolenos quidem fex fupra viginti ,· denarios vero viginti. Cum vero eatra nova» civitatis portas in queniv.s locum, exigendum eft abfque differentia carolenos quidem triginta, denarios vero vi-f;inti. Clericis autein, qui extra parochiaem eccfeliam acccrfuntur ad exequias, ofto fattens allés, live grana lingulis.

Axwo ^H*isri

Per hac autem tacra fynodus mhd immutare intendit circa portionem abbatibus, feu reAoribus, *nlitfquc* duri folitam, qu* ex prcdiAa taxa ent ad antique proportionem deducenda.

C A P- X L V 111.

Dt urema/iiaz.

Nihil »que deleAare crleftis fponfi oculos credendum eft, ac li viderit virgines fibi defponfatas, iis ornatas monilibus, qu* tantas reginas deceant, qu* dicere <um fponfà polline : *eieitflur* wtn/ *mibi*, <4 *fili. Qutmobrem necclfe eft, ut* coenobiis monialimn, „ux rclgonem ingieflx divino fefe c<P'ui emane ip.runt, verus dlfciplina integra perduret, & fi forte (quod abi;:) collapfa tueur fuolevetur, camque ipiar fervare «mnrconatu Audentes in rerum divinarum contemplationem majori cum libertate incumbant; idcirco nos ha fee religiofe rcAtquc vivendi regulas, partim ex Tridentina: tynodi decretis erutas, partim pro ratione prefentium temporum ad noftri proventus enwlumenrum conditas ab univerlis hujus provinci* inonialibu' fervar ti inviolate przcipimus, *Si* mandamus.

CAP. X LI X-

Dc numera mantilium.

In monialium monaiierii, tantum conftituatur numerus, At in pofterum conferve tur, prout faCrofanAum conclium Tiiden Dtinum decrevit, qui vel ex propriis mo nafteriorum redditibus, vel ex confuetrs elcemofynis pro modo, & *fjcultite Joci* commode tulientari poflit, ut in conftitutio ne S. D. N. Gregorii XIΠ. videre eft· Ne que illum numerum licet augete, nili fufli ciens annuorum redituum roonaftcrio fieret acccflio

Sei. c- S- de requl fc loo. m»iib. dr cone. Arei, <u. CT.» con. Mungu ia. tom ı. *&cap* au. durmtt dc rad.

C A P. *L*

Dc fuelhl <td religimem, (ir frofefflonem nJmittenJit.

Nulla puella minor XI I. ab abbatiila monialium numeio adlcribi, neque in mena Helio tine ordinarii confenfu locum habcie queat, neque ullam fcularem virginem intra aionallcrii ciauilra adn.itfànt abbatile; qu* veto jam admit!* funt, ut in parentum domum redeant, procurent- Nullam poft hac mulierem prartsxtu religionis recipiam, nifi prius ejus exploratam habeant» voluntatem, & côijn ordinant tacuit.'e

biqu* vero profddionem emitlu.a vit mi-

* Hbh : ior

Λ·»vo ior iit Cexdecim annis, neque illam prius cmittar, quam Illius voluntas ab ordinario exploretur, fecundum facri concilii decretum.

OAavo autem die, antequam ejus expio, ret voluntatem, curet ordinarius, ut ejusdem concilii decretum cum excommunicatione lar» fcnrenti* in monafterio paternifque domibus publicetur. Expleto bovitiatus tempore omnes habiles, aptvque ad firofeffionem, profiteri teneantur, aut pel. antur e monafterio: abbatifla, vel alia monafterio prxfeAa,curri puella profiteri iru. animum induxerit, epifeopum certiorem faciat, idque ante menfem fub poena fufpenhonis ab officio, ordinarii arbitrio imponenda.

CAP. L f.

De abbatifla elcfltone .

Sefc. »5-e. 7 & conc. Carting i· c. Un. fl* mo· rlilc» »o· q. i.

Qu* *vafa fanfla in minifltrinm Domini praparata* (ut ell in concilio Cabilpnenti) ideft Virgines Deo dicatas gubernandas fulcipiunt, quanto difficilius, atque fanAius aggrediuntur opus, tanto eas oportet, quali vas auri folidutn, ornaturo omni lapide pretiofo c»teris prxlucere fotoribus, dt fuper cuftodiam ftantes omni follicitudine vigilare. Abbatifla itaque, ex Trident, conc. decreto, non minor annis ap., &qucoAo annis poli exprelfam profcffionem uu dabiliter vixerit, deligatur; cereris dotibus polleat, quas facros canones diftriAius exegtfle cognofcimus. Quod ii in monafterio ejufmodi non repedatur, ex alio ejufdern ordinis poffit eligi. Quod (i hoc etiam incommodum fuperiort, qui eleA oni prxeft, videatur, ex his, qu» in eodem monafterio annum trigeiimum exceflerint, & quinque fairetn annis poft profeflionem reAe vixerint, epifeopo, vel alio fuperiore confentiente eligatur. Tollatur abufus, licubi fuerit. eligendi eam, qu* exteris roonialibus fuerit *tate proveAior; quin potius fideliter, ac fine avaritia, vel ambitione 'in ea deligenda, procedatur, nec ztatis modo, vel antiquitatis profeflionis eroiflx, verum etiam multo magis morum, ptobitatis vitxque integritatis ratio habeatur · Corporis etiam incolumitatis, & virium ,quibus, huic onet' ferendo par e(Te poflit.

Ubi du* pluresve fotores germane, vel mater,At tilia luerint, ti una illarum monafterio prxfuerit, altera in vicariam, vel difcrctam, vel lanitricem, vel celierari, densum in aliud officium non eligatur, elcAa vero privetur.

CAP. LII.

De cemmuni vita u. tait fol

Ordinarii toco rum, abfoluta fynodo, quam primum Id commode prxftarc poterunt, mo· malium monaftetia vilitent, cuccntque in primis, ut fanA* paupertatum voturo, relig oni» murus Λ antemurale inviolabiliter fervetur, ac proinde propria cuiufquc ino- nialis bona, cenfus, legata, ceteraque jura, (<nt monafterio omnino communia, & ad communem illius utilitatem convertantur, foluto prius «re alieno omni, quod moniales legitime ante conflaverant I Eleemofyn* vero, aut fuit cujufquc parta laboribus, aut redditus a parentibus, vel confanguinels profnlfli, aut dari confueti, non in proprios cujufcumque convertantur ufus, fed in communi quadam reponantur arca, ex qua moniales nihil line abbatifl» licentia poflint accipere. Hujus arc* du* lint claves, quarum altera penes abbatiliam_. perpetuo alfervctur, altera penes cellerartana, vcl quocamque illa nomine dicatur. Habeat abbatifla librum, inaquo omnes pereunt», qu» in arca polit* lynt, feribantur, fidcliterque notetur quid quid acceptum^ fuerit, Ck expenfum. Alium huic fimilcin ccllararia habere teneatur, ut cum opus fuerit, ordinario loci pecuniarum ratio fideliter, abfque ullius damno ,in)uriave reddatur. Abbatifla de bonis in communem ufum convertis, ac repolitis, monialibus in neceffitate lubvenire, atque opitulari teneatur; prxeipuam tamen quandam curam adhibeat, ut iis fubveniatur, ad quas repolira pecunia magis pettinctet, nili votum obftaretjrauperratis, tn quo tamen caveat, ne inter ipfas, & reliquas diferimen notabile advertatur. Nulla monialis ab aromatariis, val pharmacopolis quidquam accipiant; fed abbatifla fingulis in neceflitate proVideatj; qu* accepti, expcnlique ratione inita hu)ufmodi debita folvere teneatur. Extra tamen verz neceflitatis cafum, fi qu* monialis in vana, feu curiofa, vel parum utilia pecuniam expendere cuperet, id abbatifla nullo modo ferat, nili prius loci ordinarium confuluerit: quod li contra faAum fuerit, utraque excommunicationis pcen» fubjaceat. Abbatifla infuper ab officio fufpendatur. Utique omnis proprietas religionis venenum e monafleriis exterminetur, nulla monialium quidquam proprii clam, vel palam habeat, nulli dona regalare,emere, vel vendere in pofterum liceat; nec alia quavis ratione ctiam prstextu eleemofin* faciend* fine Abbatifl* facultate alienare quidquam, ne id quidem, quod ad proprios ufus jam applicatum eflet, dc converfuro, nec alio quovis modo nomine proprio contrahere, verum abbatifla communi totius monafterii nomine contrahat, idque in temporalibus, conluitoque prius ordinario; cui decreto (i contraventum fuerit, meminerint omnes, qui monialibus quidquam dederint, hujufmodi contraAus irritos elfe, Sc nullos; utre vera prefenti decreto irritos reddimus, & nullos, neque pecunic recuperand* fpes ulla relinquatur. E Si qu(d autem monialibus ipfrs, nulla excepta, ex contraAu, vel cenfu, vel locaro, vel alia quavis obligatione deberetur, illud debitores abbatifl*, aut monafterli prxfcAx omnino folvanr; quod fi moniali, cui debebatur folvertnt, certo fciant fe eadem adhuc obligatione obftriAos efle, neque fatis pro debito fecifle, & quod huic confequens eft. Abbatilfam jus habere eos in jus vocandi. aAionemquc repetendi, fa-

Aa

Aμvò IJ76.

Anno Cntiiri 1576.

Aa tamen prefenti* decreti publicatione. Ad hcc lite», caufxque judiciale* In montale» in contentioni* foto jam iliac*» vel inferende non ab ipfis, fed a prcfeAa » & monafterii nomine agantur: ac pcopterea urnynis inpofterum auferatur occafio traAandl nimirum cum advocati» , caufidicis » notarii* , procuratoribus, *St* quibufeumque caularum aAoribu», ut omni judiciali ftrepitu longe remoto divine omnes vacare pollint contemplationi ; qui contra ac diAum fececerlt, per duas hebdomoda* pedem e cella non efferati vel certe ad cancello» rotamve non accedat › quandiu loci ordinario, perpenfa déliât , *at* perfon* conditione videatur. Bellaria moniale» , panefquedulciario», aliaque id genu», neque donandi, neque vendendi caula conficiant per quindecim ante Pafcha die*, totidemque ante Natalem Domini diem, atque in aliis fanAorum fertis,-qui in fui* ipforum ecclefii* folemniter edentantur, cum hifce temporibus Sacrof. Communioni, orationi, ceterifque ad divinum cultum neceflariis impenfius , ac follicitius fit incumbendum - Reliqui» vero temporibus abfque Abbatifix licentia , neque Conficere, neque confeAa vendere , donove dare poffint, quia indignum profeAo efl hujufmodi occupationibus ea* deftinari, qu* tit fe Deo penitus darent› fcculo renunciafle debuerunt - Tantumdem volumus intelligi de opetibu* aut piAi* , manuque faAi* , ut videlicet , neque conficienda fufeipi, neque confeAa vendi, vel donari queant.

CAP. LUI.

Df mtuabuui iii,r/Zair.

Ut monialium raodeftia pcrfpicua , notaque fit omnibus, nulla eorutn pretiofis utatur veftibus; neque ille, quibu* utitur divetfi coloris a communi religioni* habitu fint, fed protfu* ejufdem, pretiique veli*, quali* pauperem decent.

Iremque ab omni fuco abftineant : cor-]> poris infuper ornatus, capillorum , capitifque concinnitas, pretiofa flabella, chitotecr, manic* ex ferico, vel ex pretiofi* pellibus confeAa , odores, unguentaque ab ei* procul ablint, neque catello* apud fe retineant ; fpeculum non habeant in cella ; neque decet enim fimilem ulla ratione effe ornatui fecuiarium firminarumornatumfponf* Chrifti, de qua dicitur : Omnis gloria eju* filix regi* ab intus in timbrisi aurei» clrcumamiAa varietatibus.

Cell* fint femper apert*, & paupertati quam profert* fint, conveniente* : non ea* impura aliqua , vel profana hominis effigie , aut vani* piAuri» , aut impudicis fabulis deforment *i* neque aulaei» parietes, a1ifive minus decentibus vanitatibus.parcnt, fed fanAitatt loci convenientibus Chrifti Domini noftri , A fanAorum imaginibus exornent, quarum, tamen exempla, antequam effingantur ordinarii* , locorum exhibeant.

Inanem etiam, feu fupervacaneam pretiofamque fupelleAilem evitent. (n exornandi*, qu* in hebdomada fanAa folent vulgo fe pulchra vocant) inque fertis ce, lebrandis viginti aureorum lummam non exfcedant , ne argentum fcoria mixtum , ideft cultum humanis ambitionibus, fartuque fuperbo commaculatum (*ut* iis contingere interdum foler *j regum* regi c nvincantur offerre . Depolitum ad culiodi ndum ne recipiant : ante hac recepta infra tnenfem rertituant. Omne* In cenaculo,, feu refeAorio,communique comedam, ii* exceptis, qu* ob infirmitatem valetudini* in valetudinario, vel alibi ad arbitrium abbatilfc comedent .

Al»NO Cmxi»h tjT6·

Frpenfr in monialis confecratione , vel in profcflionisemiffionefaciend*, arbitrio ordinarii prefiniende funt , ac moderand* : moderata* efle enim oporret, & qu» religionem, non inanem gloriam prefeferant. Munera, neque a comanguineis recipiant, neque ad cos mittant, nili cum facultate abbatifla: fi qua tamen mittenda, ea fint moderata , utpote , que unius aurei pretium non excedant. Si qua moniali* in horum., aliquid pccafle deprehcnfa fuerit, vel *con*viAa , ea bierpio aAiva, *A* p-ifliva voce privata fit, quemadmodum Tridcntina fynodus (latuit, ac decrevit; vel ad cancello* tamdiu interdicatur acceflu , quandiu loci ordinario videatur, aliave poena pro modo cuipe c)ufdcm arbitrio afficiatur.

Si abbatifia in corrigendo , vel denunJciando fuperior, ncgligenter fc ge(fetit,ab officio fufpcndatur, quoad ordinario videbitur .

CAP. LIV.

Dr *tliiujure.*

Moniales expreflam trium votorum ad completam religionis rationem peitinentem profeffionem emittant , At perpetuam fervent claufuram juxta SacrofanAi concilii Tridcntini decretum, & S. D, N. Gregorii XIII. conftiturionetn . Ad omne cujufcumque monafterii fenefteJJas duo ferri cancelli cum perforaris conftruantur laminis, qui faltem palmo diftent alter ab altero, ubi cum maribus loquendum eft: ubi vero cum femini* abfque laminis elle plodunt ; eo tamen accedere mare* ullo hiodo queant. Intra vero monafterii ecclefiam, neque cum maribus, neque cum femini* loeu» detur colloquendi.

PrrfeAa tot*, aliave audiendi* fermonibusprarpofita, & janitrix fidelis eligatur, qu* cum aliqua monialium a fui* vekexternl* fuerit accerfita, eam non ante vocet, quam abbatifia illi facultatem dederit ejus vocande; cujus erit (udicare, num expediat monialem illam cum fui* colloqui, E vel externis. Sl vero fenferit haud convenirc' pnitrix, aur rot* prarfeAa diA* fotori ea de re dicat, ne torte turbationis ei prabeatur occafio.

Cum vero una monialium cum externi» colloquitur, adiit altera , qu* utriufque diAa auribus percipiat ; cancelli duabu* Temper obfereniur clavibus , quarum «ltera penes abbatiflam cuftodiarur, altera pc-

Ad portam nulla cum externis colloquatur, nifi

Anno 1570.

nili adlint Janitrix t & cui rote cuta réra-inilfa eft, ut ea dare, ac recipere poffit,qu« univerfo monallerio neceftaria funt.

Porta cum aperienda eft, lie aperiatur, ur qu» aperiunt forores, ab iis, qui foris funt» nequaquam videantur,nequt ali» juxta portam pr»ter janitricem (int, neque ibi colloquantur. Ad rotz portequ» cultodiam tres femper affiftanr prudentes, pioved»que «tatis forores, qu» nunquam recedant inde, nuliaque alia hoç fungatur munere. Porta line jufla caufa ne aperiatur- Intra monafterii fepta nullus ingrediatur, cujuscumque ille fexus, «tatis, conditionifque fit, poena ' excommunicationis Iet» fententi» contravenienti propolita a concilio Trideneino illata; eos tamen excipimus, quibus ordinatius ingrediendi tecerit facultatem, quales funt medicus, confetiarius, atque his fimiles cx vi conftirutionis S. I> N- Gregprii XIII. quos tamen ipfos, cum ingrediuntur, du* femper ex provedioribus comitentur. Nullus fecul.. rium, vel regularium cujufcumque, ordms, five laicus, live clericus ille ut, monade tia adeat monialium, ut cum illis colloquantur, nifi colloquendi prius facultatc,dt in feriptis impetrata, alioquin ricommunlcationis poena puniatur, excepti» fratribus, & parentibus, quibus fnrores, aut filias, non alias alloqui permittetur.

Sxculares mulieres cujufcunque conditionis, dt nobilitatis in monafterio ad breve tgmfjus non in perpetuum ne recipianrup, neque fecunratis, neque cullodi», neque Ut ajunt fequeftri caufa, fecundum fonnam brevis Gregcrii fumml pontificis hujus nominis XIII.

Monialium profefl* nulla ratione e monafterii feptis egredi iictat fecundum conftirutionem B'-nifaci< odavl, qu» incipit: *Periculoii* a Tridentina synodo innovatam, *nifi ex* legitima caufa, qu* ab epifeopo lit approbanda.

HajuCccmodi autem exeundi licentiam concedere epifeopi nullo modo valeant, nili id fumma necemus poftularit, *prout* In con flitutione Pu V. fancitum eft, contra quam fi moniails quxdan, pc»fumpferir, ut honeflatis laxatis habenis, dr monachal! modeflia, fexufque verecundia impudenter abje-Ais extra fui monafterii fepta exeat, Ipfo fado excommunicationis fententiam incurrat *h* Abbatiffa vero, fi ejus permlffione illa exiverit, vel pr«feda janu*, *ti eius* incuria id evenerit, prefer jam didam excommunicationi» fententiam, ab officio amoveatur, ad quod etiam reddatur inhabilis. Nulli moniali literas feribere, vel recipere *.fas iit,* nifi cas abbatiffa prclegerir: qu» conrrafecerlt In cellam includatur, vel certe ad cancellos prohibeatur accedere, quoad ordinario videatur: lirer* ab externis ad moniales mitfx, infeia moniali, contignentur abbatifl», qu» una cum priotifla, vel noviriarum mag-illra, fi ad noviciam mittantur, eas leger, pidrcabirque, *conveniat,* nec />e pro Divino fervitio, boneque illius furoris fpirituali, mifias illi reddere literas. Idemque de literis c nionaflerio ad externos dandis fervetur, qua in re fi *rout* prxfcAa, aut janitrix fideles haud- fuerint, officio priventur, & ad cancellos, vel rotam, vel januam ordinarii arbitratu inhibeantur accedere.

Angiportus, quos vocant fundicos, o monafteriis monialium lint disjundi, & motuftetia, ubi commode id fieri poteil, reducantur ad *inl'uhm;* qua propter ordinarii cum (utnmo Pontifice, cumque Regibus, fub quorum tutela, dc ptotedione III* erunr, pro viribus agant, ut duplicia monallcria idelt, virorum, & mulierum feparentur dt fejungantur, ut olim a majoribus in.Agathcnti convllio legimus conftitutum.

Sit certus quidam, & prvfinitus converfarum numerus pio monafterii qualitate ad fUpetioris arbitrium: hx autem converf* univerfitati, dt communitati inferviant. Sin autem converfas habere nequlvetint, que (ub ordinariis regulis vitlrri degant, ad lavandos pannos, ad panem coquendum, ad purgandum frumentum, & denique ad cetera nuiutmodi munera obeunda, honeftas, alioquin bon* fam* habeadt mulieres, iifque ad dida munera intra monafterii clauftra utantur; quas (i femel e monafterii pottis, feu |anuis egredi contigerit, in idem iterum, vel in aliud line ordinarii licentia recipi nequeant. Ne moniales unquam *fux profeflionis* officii oblivione capiantur, fed fandas fu* religionis leges inftitotaque diligenter, Cut Deo promifere obfervent, in vittutc fande obedienti» prxciplmus, at m lingulis coenobiis icgulx cnbio legantur, itauc initio cujulque mentis integre in refeflorio legantur; deinde nulla prxtcrear hebdomada, In quo bis aliquod conftirutionum, feu regularum capitulum *legatur; ßi demum* illa per fc ipfx leditare teneantur: comedias, aliafvc pias adiones non reprelenrcnt, perfunatx, ne animi quidem relaxandi caule-incedant, ne ullo modo, ac tempore, feeularem» five virilem, five muliebrem induant habitum.

Univcrf» moniales, ubi commode fieri poffit, uno in loee dormiant, vel faltem lingu-DI« in fingulis cellis, vel certe ledis cubent-

CAP. L V.

£)e divina ifficur

Primani omnium /latuimus, ut «tones ad matutina» horas convcnianr, qixn femper ante lucano tempore recitabunt, légitima caula, qux lit ab Abbatilla appu>badda « impedicat fuerint, af r quoque canonicis hori» interfile teneantur, omnes expletis matutinis, vel poll primam, vel alio commodiori tempore, abbarillx arbitrio-, dimidiam faltem horam mentali orationi expendent, in qua beata: Vngmis rofariuih, vel alia vit» paflionisve Chrifti myfieria, vel li placet, quatuor noviftpsa poteiuirt meditari. Node antequam cubitum erant, conicientiam *quaque* luam diligenter examine,, cum deceat, maxime eas quas e«iefti tponfo, femper prxilo elfe convenit, quod fciipcum e'l .) *hxertiiai>xr, <r /firtiuai irtrum t>mnes* /dentium, univcrlarum pene

Awno Cmnn •n«.

,*ene virtutum cuftodem & Indicium, fuo loco, & tempore fervent ; & li opus fuerit cum externis colloqui, id Cine abbatiff* licentia minime faciant ; neque enim inanes fabulas, quas Ceculares fere narrare folent, celcftibus collocutionibus polient non graviter obefle: cantum, quem figuratum vocant , dt mufica inftrumenta, palfandi artem , dt grammaticam , nulla unquam addifcat, fi hic inter ipfas difci non poffint, neque doceat , iliaque ipfa, nifi arbitrio epifcopi ne exerceant ; qu» fecus fecerit per hebdomadam ad Cancellos, vel ad alium colloquendi locum defcendere prohibeatur. In quovis ccnobio novitiarum conftituatur pr»feâa,ex prudentioribus & antiquioribus eleAa « cujus officium fit, illudque maxima profequatur cura, commendatas (ibi novitlas in capite, humilitate, Cui ipiius fubmiflione, patientia, oratione prcfertlm mentali , paupertate, & omnium rerum contemptu lnftruere, ut in veri* folidifque virtutibus, Ac fuarum regularum conftitutionibus fint optime inftruâ».

CAP. LVI.

De (anfejjtrii<, ctppellt»iit tfr prttu rttoribut.

Sefs. » j. c, >0. ibid.

Confeflatii monialium non pifi ab ordinario, aliove fuperiore approbati admittantur: qui licentiam preterea in feriptis impetratam, & fexto quoque tnenfe renovatam habeant. Illi tantum a tdiendls monialium confeflionibus preficantur , qui state CroveAi, At Deum timentes , viteque proat* fuerint, quique animis tantum mederi ftudeant, nec extra confetlionem, vel qu* ad confeflionem minime pertineant, quidquam dicant, vel faciant. Curent epifcopii, At fuperiores monafteriorum, ex decreto sac-concilii Tridentini, ut pr»ter ordinarium confeflbrem, alius extraordinarius bis,aut ter in anno offeratur, qui omnium conlefliones audire debeat. Socii confffibrum, live fxcularium, five rcgulatiutn clericorum cum monialibus ne colloquantur: nec nili ab ordinariis approbati admittan tur : capellani, At omnes facerdotes, qui i<i monialium ecclefiis rem divnam funt (aduri ab ordinario approbentur cum licentia in feriptis, gratifqdc habita.

Srfr. »f. c. j. ibidem,

Nullus audeat · etiam ex caufa celebrandi intra fepta monafterii ingredi, fed rη publicis monialium ecclefiis tantum facrum faciant, conii ituta in delinquentes excommunicationis lat» fententi» poena , in ingredientrs intra fepta monafterii, tam a concilio Tridentino, quam a SS. D. N. Gregorio XIII. illata. Eandem licentiam privatarum monialium capeliani.habere teneantur, faâoquc facto, inde .exedant: nec cum ulla moniali colloquantur , nec illis intetauftcil , feu famuli inftar inferviant.

Adores, procuratores, oeconomi, redituum exaftores, vel alii hujusmodi, quocumque ociuuc appellentur, nifi fuctint ab ordinarii» approbati, a monialibus ne adnnttantib·.· quique fingulis annis exadam totius adminitirationis rationem reddere teneantur , non tantum corïm monafterii abbatiffa , verum etiam coram alio ab ordinario deputando cum libris rationum accepti, dr expenfi ; fecus, clapfo anno amoveantur ab officio .

Ammo CnaisTi 1576

Qu» his regulis non obtemperaverint , e's abbatifla uiul&tm dignam culpa irroget , ut in omnibus , & de divino honore zelus , A in fervandls regulis folictudo , & in religione conlervanda deiiderium eluceat ; (i qu» vero fuerit valde frcrtinax, dt in luperiores contumax pr*ato denuncietur. Poft menfem a die confirmationis, & publicationis hiius noftr» Cynoli monafteriorum abbatilfr prilato denunciare teneantur,quo modo he noftr» conftitutionei ferventur , ut opportunis remediis valeat provideri, alioquin ab officio fufpendanrur.

C A P. L V 11.

De patuit aliirque ti btt conftitutintet ftrtiitcHtibut.

Statuit provincialis fynodus multas aliafCve poenas ordinarii arbitrio relidas ob delirfta, vel a clericis, vel a laicis commilfa nulla ratione ad epifeopi emol umentum, fed ad pios ufus efle convertendas ./Ad hxc facultates, qu» aliquibus ex caufis in hac fynodo expreflis ab epifcopo petentur , gratis Temper concedantur. Poftremo decerq-teadem fynodus has conftitutiones ad duo<menfes poft earum confirmationem , At publicationem ab omnibus inviolabiliter fer» vari deberet, ac neminem ignoranti» excufationem afferre polfe. Veruntamen omnia , Ac lingula, qu» in hac facta fynodo decreta , aftaque funt, auftoritate, judicioque S. R. E. omnium ecclefiarum haud dubie nutris, ac magiftr» Temper emendanda , ac corrigenda , qua debemus obedientia , ac reverentia fubicjimus.

Deo beatiiïimique Matri Laus·

Sufcrtptta epifiaporum

Marius Caraffa, Dei , dt Apoftolic» fedis gratia epifeopus Neapolitanus.

Ral. epifeopus Averfanus, exemptus .

Johannes Matthaus epifeopus Puteolanus .

Fabrius epifeopus Ifcanus.

Filippus epifeopus Nolanus.

Scipio epifeopus Acerrarum-

ConcorJtt cum ori^tntlt correflo tn f-t.rt tongrc^ttione ctntiltt ·

Can-

Ammo €·μ <<ι I576' *Cmfuhirti , thftlifi t officittti* φ- «ota-*rtifttrt fftKui· frotnucutlu Nttf*-burnt ccMrtl· »»"»* ij-yd.

R. D. Carolus Balduinus V. J.D.) cano-
κ. D. Paulus Taflu* *V.J.* D.) nici
R. D. Franc ileus Lombardos f»c.)Nca-
Thcoiogi* DoAor.) polit·
R. D- I.elius Sefla V- J. D-
r . D. Hieronymo» Vignes V. J. D.
R. D· Gabriel Sance» V. *J.* D-
R. D. Antonellus de Fulgure V. J. D.
Vicarius Averfan-
R. D· Vincentius Quatrimanos V. I. D-
confultor rerercodiflimi epifeopi Nolani.

R. M. Baldafiar Crifpus ordinis S. Fran- "T"
A cifei, Conventualium. r.Aw',°
R. M. *Jo.* Antonius Saviliano ortLPrcd.
congregationis Lombardi·- 1S7°*
R. D. Jo. Baptifta Arcutius > clericus
Neapolitanus Theologus.
R. D- Julius Cafar Marcorda, Jean,
fecretartus. j Nça-
R. D- Andreas Sarmii» PromoterJ polit-
Francifcui Jocils Neapolitanus') Aoor.
pub. apoAollca, & regia auAori- jmagiftri
rate notarius.)cur. ar-
Deodatus de Felice Neapolita- Jchiep.
nuipub. *apoft.* aoAorit. notarios.) Neap. &
) huic ia-
)cr« syn.

CON-

CONSTITUTIONES

ET DECRETA PROVINCIALIS SYNODI

SIPONTINÆ

Concilium find p.ulo iaperlui

PRÆ5JDEIVTE *ILLUST RISS. ET REVERENDUS. D.*

D. PTOLOMÆO GALLIO

S. R. E. TIT. S. PANCRATII PRESBYTERO

CARDINALI COMENSI

At Dei ÚT A/oftolica [edis gratia arcbiepijcopo Sipontino.

r T Q L I M A V S G A L L I U S

MifcrdriMt Divina fanSt R. E. tituli [anili Vanirath presbyter cardinalis Comenfis arcbiepifcopus Sipontinas

Provincis noftrx fidelibus ialutem in Domino.

Bx editione i*-cundoMs cent ' 7*·

*f^Vm nihil fieeundnm naturam Jit, quam ut, qutbus principiis quodque produdum fJi i iisdem, & optimum fuum flatum acquirat, & tutatur; 6· fi quando in detenus vergere contingat, reftauretur; rationi fiant confonum tflt videtur, ut pro [anilisfima religionis noftra, qua a Cbrijlt, 6· apoftolorum vita fundirute, tb morum mtegritale, & ortum traxit, ‹lr- incrementum (Cbriftus tntm prius faterr coepit, & poftea dixere) recuperanda fialute pene jam deplanta, non ad alta convolemus remedia, quam ad vιια 4- -marum carredIOnem omnium fid/Jium, & maxime /actrdotum, qui m Cbrsfliiir apoftolorum locum fiunt; quod quidem nec melius, nec efficacité praftari poteft, quam crebra provincialium conciliorum celebratione, a patribus olim noftrts ob boc ipfum tn ftituta; dr cum jam ab hominum memoria receffiffit, nunc demam α facro concilio Tndentino in ufum revocatd. Quare, cum pro mihi infundo munere, proque fummis α Deo tn me collutis beneficiis, lotit viribut, vel ufque ad mortem, cura gregis fidei mea commiffi mibi incumbendum efle cognofcerem, mbit mugit tn aplatir babut, quam, ut primo quoque tempore per occupationes liceret, quibus diu detentus apud fiel. rec. Pium Ir. pout·, max. fiai, me ad Sipontinum fidem conferrem; ubi, pro virium noftrarnm tenuitate, fiumma diligentia, fiummoque labore, totam me, quodeumque funt, ad boc opus moliendam tradidi: tandemque, Deo favente, cum epifeoporum, tb aliorum provincialium confilio, ad finem perduxi: en quo maxime elaboratum efl, at ea potijjlmnm decernerentur, qua ad bonos morer refiituendor, vacillantes confirmandos, ac fandos, optimos promovendos› conducerent; non omtfla tamen dodrina› carernoniarumquc cura› cujufique provincia noflra /oci indigentia' ratione babita. Qua, ut facilius ad veftrum omnium manus, tb noliisam pervenire, ac per vos executions mandari queans, typtr cufia, quahacumque fiunt edere curavimus. No» enim tanti fiaemur audacia notam illam, quam apud omnes eruditos incurrere poflimus, quod fcilicet hac decretu nulla verborum elegantia. nulloque prorfius ornamento deficnpta, tn lucem edere aufi /imus, quanti commodum illud ingens, atque uberrimum illum frudum, quem unufquifque veftrum fVQCbil^itbiD fcrtefturidf eft, fi λ4 ελ dilrg/nter 3 h/inquam ad fcopum, Eninum advert/tt/› & infe itormtffM f*ntttu, ttc regufiat, aut tortu/ w/tt wftr/t λ^/ολε/ di/nrjHtur. It* enim fuftum ire non ambigimus, ut non fiilum m Dei confpeflum cbri/hun, 'nomine vofmet dignos ex bibere, fied in aliis etiam fandos virtutum fuarum amulatimu fttmulos excitare poffitu: unde debitus omnipotenti Den honor, ac animarum noftrarum /alus mira felicitate provenit; qua quidem duo noftrorum omnium laborum finem, ÚT intentionem ejfe, nobis femper propofitum fuit. Reltquum eft, ut qua majori poftumut cbarnate, vos omnes, tam facularei, quam ccclefiafttcos, hortemur, at moneamus, ut fummi diligentia fiummoque ftudto, ac totis denique viribus, quacumque tn hac provinciali synodo fancita funt, pro eo, quod cujufque intererit, inviolabiliter obfervetis, .tc debita exteutions mandetis; pro certo babentet, quod fi fic feceritisa Dta pietatis, innocentia, obedientiaque veflra maxima pramia Conjequemmi, fin mintu, prater Deum, quem jufliffimum fielerum ultorem habebitis, nos quoque, ne de aliens peccatu (cum fatis nimis nos opprimant propria) Deo rationem reddere cogemur, poenis, qua delinquentibus propofita funt, serrantes, i- difcolor coercere, atque muldare, quamquam maximo noftro cum moerore, cum vor fingulos filiali amore profequamur, minime tamen cejfarc poterimus.*

Kalete tn Domino. u r

CONSTITUTIONES

Bt deffl:ta Provincialis iynôdi Sipontinx,

Celebrata de menfe Jandfrii 1567. *Manfredonia.*

Nor *Ptolemdnr. Calliur,,* S. R. *E. tit. S. Pancratii pretbytfc cardinaJn Cnmenfit ac Dei, <r dpoftolie» fedn gratta arcbiepifcfyur ' Sipontinur de confho, <& ajjenfu revhredijpmdrum dominorum epijioporum , abbatum , & aliorum nojira provincia ordinariorum in Provinciali fynodo Sipontina bete Jiatutrant, fanetmut.*

INdomine fanil^,r <8r, Indjviduz Trinifi^ tatis, Patris,, 4 Filii, & Spiritus fandi, banda hzc fynodus provincialis Sipontina— —Vfi Spiritu fando legitime congregata attendens, Fidem totius elfe fpiritualis zdificii, atque religioni, fundamentum, *cuar* qua omne datum optimum , & omne donum perfedum a PatpHummum defeendens affcquimur, 4 ftTne qua neque ecclefia fubliftere, neque quifquam Deo plIçere poteft: in prirrïis more majorum ftatuit, ejus fidei confcflionemiante omnia elle przmittendam; , ut, quod corde creditur ad juftuiam,- id omnes ore cofifiteantur ad falutem. Quz quidem fide' cum una fir, quemadmodum, tefte Apoftolo, unus Deus, & unum Baptifma ; eam ipfam , quam a majoribus acceptam , dudamque a Chrifti, 4 Apoftolorum dqdrina, ecclefia fanda Catholica ,<& Apoftolica integram confervavit , eademfanda fynodus fufeipir, & ampleditur, in hunc , qui fequitur, modum profitendo.

Credimus, 4 confitemur omnes utriufque Teftamenti canonicas feripturas a Spiritu fando elfe divinitus infpiratas. Itidem credimus , *Si* confitemur ea onynia , quz in fymbolis ab ecclefia receptis cbmprehenduntur. Ea quoque omnia, quz de fide, dt doctrina a facris conciliis oecumeoicis, dr noviflime a fanda generali fynodo Tridentini— funt definita, nulla hzlitatione amplectin>ur, 4'tenemus. Sacrorum vero librorum euni tantummodo fenfum pro vero , atque indubitato, agnofcimus, & renemus, qucnj-eadem fanfli Tridentina fynodus declaravit,& confirmavit, dc communis catholic^eccleliz ufus docuit, & tradidit. Traditi Unes oretequs ab Apoftolis emanatas, *St* continua (ucceflione in *cccl-lia* Catholica receptas , & confer vatas, tamquam ab ipfius Chrilli ore, vel a Spiritu fando didatas , fufeipimus, & veneramur.

Septem quoque cccleiie Sacramenta , quaque de ipfis eadem fanda fynodus Tridentina mandavit, ac tradidit, firmiffime tenemus , at\cztera dogmata adverfus omnes fzculi hujus hzrcfes cum eadem fanda fynodo lent imus, & credimus , damnantes, & anathematizantes quafcumque hrrefes , quas eadem fanda fynodus damnavit ,& anathematizavit .

Sandr demum Apoftolicz ecclefi* Romane , tamquam omnium eccieflarum matri, ac beat immdt Domino noftro Pio quinto pontifici, MasimO debitam fubjedionem , atque obcdicntlam Jxhibchius, & juramus.

Sra'ruimtu infuper ,'frtque ordinamus, ut omnes, qui beneficia ecclcliafti.ca obtinent, vel impofterum obtinebunt , 4 qui fynodo Dioecefahz 4nterefle debent , in prima quaque' fynodo , quz celebrabitur , omnia , & *lingula* ab eodem fando *concilio* Tridentino definita , & ftatuta, palam reciprSbt. veram obedientiam lumino Romano pontifici fpondeant ; îîmulque hrrefes omnes publice detelientur ,& anathematizent, fidem profirentes ejufdem verbis, quibus nos ipfi fuimus profejfi. Qui vero >d facere negaverint, publice excommunicentur , dt omnibus ecclefiafticis frudibus priventur, fabric* ecclenarum applicandis.'Tiem de iis, qui de oeneficiis -cur aHs, & canonicatibus provili fint, & de promovendis ad dodorales , vel alios gradus, ac de Notariis, nec non de fcholarum magiftris intelligatur, qui quidem omnes nullatenus ad excicepdum officium fuum admittantur , nifi prius de eorum fide, & moribus, ac fana dodrina confiitcrit , 4 profeilionem fupradudam cmiferint.

Regulus indicis librorum vetitorum epifeopi ab omnibus Chrifiitidelibus eotum curz co iimitfi,, & pr.rcipue a bibliopolis obfervari diligenter curent ; illis inhibendo, ne libros qbi.umjue imprcllbs vendant , aut teneant, quos ipfc epifeopus , live ab *eo* deputatus, non inlpcxcrit, & approbaverit.

Quzcumque przterea, fuggerente Diabolo, clam in vulgus inferuntur , quibus magicarum przftigiarum pro infirmis fanandis, aut conjugibus ligandis, vei folvendis. dt divinationum pro rebus deperditis , aliarumque hujufmodi rerum detcftandus ufus retineatur, prohibeant, execrentur , damnent , *& exterminent epifeopi* & przcipue diligenter curent , ut mulierculae . quas HrigaS-vocant, & quibus hzc nollra Provinqia abundare dignofeitur, omnino deleantur .

De Divino cultu, & celebratione Mtjfarum.

Cum fandiflimum , Angelifque etiam ipfis venerabile altaris facrificium Sacramentorum omnium, & finem, & perfedionem elfe Sandorum Patrum audoritates pie , fane tcftentut ; celebraturos faccrdotcs quam diligcntilfime elaborare decet, ne tanto in Sacramento conficiendo ignorantia , negligentia , vel etiam contemptu , erroris aliquid ab eis admittatur, quo, ât erga tale Sa-

Sacramentum populi devotio minuatur, <5k , imparate ipforum confidentium confciemié ertoris oqere graventur. Hell namque filios, Dominum nefeientes, dk ad populum facerdotum officia ignorantes, Bc fibi iplis perditionem'peperiflp, dt in maxima diferimina, & cedes populum adduxiffe fanâx feriptur» proclamant. Hi* igitur ex caufis fanâa h»c fynodus decernit, ut-rquod ad boc fpeftat, facri in nrMiis concilii Tridentini decretum omni ftudio fervetur.

Nemo vero facerdos ad. tremendum hujufmodi facrificium fe conferat, qui pridie convivio folutiori operam dederit, aut ali*ttr nimio fe potu , vel cibo/ repleverit, feu aliquem infolcntic aÂùmî fecerit, aut aliquid turpe admKerit.

Singulis fjiltera hebdomâdis peccita fua confiteri non omittat, etiamfi mortalis peccati fibi confcius non fit: fi vero in mortali exiftat, omnino cpnfiteatur, priufquatn celebret, fi confiefloris copiam habet; qua denegata , cum primum ei fe obtulerit id ftatim efficiat.

In facriftia Miflam diligenter przlegat , & ejus lingulas partes lie promptas habeat, ut celebiando nullum errandi, live hzrendi perjcului' fubeat.

Ad altare non accedat, nifi prius in Deum mentem dirigat, fe indignum accufans, ut factis altaribus Deo miniftraturus afliftat: frque fupra fe levet, diligenter perperidens, Ci a quocumque reatu liberam fentlac effe confcientiam.

Miffatn non Incipiar« nifi prius accenfis candelis ; urceolis, & aliis, quz requiruntur , paratis .

Aperio capite celebret : nec Biretum, Subbiretum, aut aliud id genus , in aitarc ponat.

Non ante auroram › neque celebret a meridie , nifi ex caufa jure permifla .

Addendum nihil, nihil etiam detrahendum iciat . Ea, qu» ita funt dicenda,' ut populus audire debeat, fono non infraelo, fed voce elata, & debite elevata proferte ftudeit.

Qu» vero fecicta vocantur , fub filentio pronunctet .

Non ocius, neque debito remiflius, prece» aut cerimonias agat.

(n milia omnia legere non pigeat, nee memoria tantam, qu» plerumque labilis eft quidquam dicere prxfumat.

Non nili femel fingulis diebus celebrare licere fciat, Chrifti Natalis terna celebratione excepta .

Sacrificio confeAo , Divin» Majeftati, qu» tanti minifterii dignum, tsntique beneficii confortem illum efficere dignata eft, gratias agat .

Corporalia , heque linteolum colligat, fed neque luminariâ in altari extinguantur, Evangelio non perfeAo , quodpoft benediâionem populo datam legi confuevit.

Peregrinum Sacerdotem incognitum ad tylfl* celebrationem, ordinarii licentia non perfpcâa, ecclefiarum reAores non admittant, ordinarius etiam non mediocre ftudium adhibeat ad veritatem, vel falfitatem comprobandam litterarum , qu» Dimiflbri» dicuntur .

Nuilu» omnioo, nequi faruTatis, neque regularis facerdos In domibus yrivatis, neque eriam in Oratoriis ab ordinario non.. approbatis , nd at celebrare .

Populus frequenter a parocho moneatur, iit eorum'filii, et famuli, qui In agris colendis , St bcftiis pafcendis occupantur › faltdn diebus feftij. nrfffam audiant. In quo parochus patrum , dt dominorum confcientiam oneratamefle fignificet.

Viduas, quibus ob maritorum mortem domo exire per aliquot dies indecorum ducitur , enlfcppl per menfem integrum tolerent'celebrationi Miff» non'inrereflt. Menfe vero exaâo, nulla eis cujusvis confuetudinis exeeutio valear, led omnino ad Mifauditionem, etiam (fi opus fuerit J per cenfuras ecclefiaftica, cogantur .

In folemnibus, domini, ajibus, vel ferialibus Miffis cantatis, inter canendum ftudeant omnes, tam qui inchnro, quam qui ad altare deferviunt, ut non tantum modulatione voluptatibus aures afficiant, qualitum chriftianorum mentibus utilitatem porrigant, A: devotionem. Idets tam ea, qu« ad doArinam, ut epiftola , evangelium , fymbolum, quam ea, qux ad preces pertinent, fic diftinrte decantentur, ut commode, dt devote populorum auribus poflint exhauriri.

In miffi,, cccerifque divinis officiis organorum ufus facri Tridentini concilii dectetum non excedant; ut fi quidem modulationes lafcivas non imitentur.

Cxremonias vero omnes a romana ecclefia inftirutas , A iervari folitas, ut fanfte , & pie funt adinvent», fic religiofe teneri, dk ad unguem fervar! rubemur Omne autem aliud caeremoniarum genus non Colum non admittendum ; fed penitus ducimus explodendum. Superftitiones autem ordinariorum judicio, dilidentia aboleantur, fi qux forte exremomarum nomine in ecclefia, invehe funt, ut eft prefixus quidam candelarum numerus , dk alia iis fimilia, veluti facto Tridentino concilio fanAlflime cautum eft.

Dt ritu ftrtmnia in celrhrtticutt Jivinorm pj/ictor*ua.

Ut in ecclefiis, quas Dei templa dici, effeque fideliter pieque aneftamur, (quafque , dt prophetatam tanftiifima pr»loqula, « caftilfima, ac ignita Dominica verba OratioMir doMar elfe tradiderunt, nihil perperam pofitum, fruftravc umquam demandatum occurrat , fubfcriptas has fandlionc* fanfla synodus inviolabiliter proponit obfervandas .

Diurnum, five etiam nocturnum divinum officium debita Campanarum figna antecedant tanto temporis fpauo, ut clerici omnes domo matare difcedentes, ecclefi» opportune fe polfint offerre. Çum autem ecclefiam fuerint ingredi, figno crucis fiemuniant , atque benediAa afperfi Hexis genibus ad fanAiflimum Euchaiiiii» facramentum , vel ante.majus altare (fi qua in ecclefia facramentum non fetvatar) Domino pieces fundant' . Quibus

f

jam porreAis fuperpelliceis illuti, omni cum modeftia, dt reverentia, extera omnia parent, quz eorum officia (ibi expofeunt, & pollquam filum unufquifque locum in-choro adierit, pulfetur parva campana , & ab hebdbmadario, vel ab alio, cujus iJ muneris intererit, alta voce Dominica ora-; tibne indrfta , dt ab omnibus fimul fecreto compléta , omni devbtione officium inchoe-tqr.Qui vero a tali ritu deceflerit, illius hor diftributione privetur, nifi ejus excu-Catio, ab ordinario, vel a chori reAore pet; pendenda, aliter faciendum fuaferk. x

Qui alliis jam in ctioio congregaris, fu-pervenerit, easdem caremonias fetvet.

Primo pfalglo jam finito; «Se, fî in ma-rutinis beatilfim virginis 'officium celebre-tur, primo capitulo jam confpleto ; & , in cantatis Miliis ultimo Kyrie *eleU'on* dido, qui ad chorum fe contulerit, illi hot in-terfuiife non putetut .

Si quis ad prxfixum usque terminum de induftiia 'unmoretur , cum citius venire po tuent, tamquam abfens habeatur.

E choro, nifi urgens hecellita aftrinxe-rit, & fine chori prafcAi licentia, nemini liceat abire· Si vero, dum divina celebran-tur officia, alicui, vel lacerdotum, vel clericorum, ceremoniarum, fuorumqueoffi-ciorum gratis per chorum, aut êcclefiam , eundum erit, ea honeftate, & maturitato gradiatur, qu ei debet eflè *conjunAiflima* .

Eorum fedibus hxream finguli, in quibus modo fedeant, modo lient, rnodo genufle-flant, caput aperiaut, operiant , ac Cub-mitttnt, prout officii ratio exegerit.

Non galeris, fed religions birctis, man-*Sa librorum, luterarum, & cujusvis feri-ptui* ledione , dum officium dicitur , ab-ftineant , neve privanm officium dicant.

Rifum arceant, colloquia devitent , jo-cos, & lixas caveant, fomnum non ducant.

Nemo in fua fede fu otiofus, (ed omnes, tam dignitates, quam canonici *prefentes,* & capcllani & alii quicumque diftinAe · aperte, diligenter pfallant , recitent, alia-que ad rem divinam facientia exeouantur.

Officio jam_perfeflo, apponet fe in ge-nua quifque, & dominica faltem, vel qua-vis oratione alia fub tilenrio diAa, finguli lingulas mutuis faiutationibus impartiantur. Tum fuperpelliceis depofitis, togifque af-tumptis , vcl facrofanA» Eucharifti*, vel maiori altari de more honore przftito, in fua cuique liceat remeare .

Dignitates, canonici, & alii quicumque harum conftitutionum transgreflores, (ia_> chori redore reprehenli, perfeveraverint, ad illius her* diftributionis ^participatio-nem non admittantur, & infuper ab epi-(copo, vel ejus vicario, pro dehAi menfu-ra, aliis poenis afficiantur.

Media noAe Deo matutinum perfolvant, ve) alio tempore pro ecciefiarum confue-tudine, vel -epifeoporum ordinatione : mo-do tamen ea lir hora, ut matutini nomen jure fibi forriarur, idemque de aliis horia canonicis, de Miflis fiat, ut fcilicet con-gruo tempore celebrentur.

Matutinum in choro dicatui , .nifi juftam inte rceflerit impedimentum , per epifeopum, vel eius vicarium approbandum: tuficque in fscriftia, vcl alio honeftiorl ècclefi loco, celebrari poflit .

Omnes, ecciefiarum miniftri › five canoni-ci, live in qualibet ecclefiaftica dignitate conilituti, fuum iplimer, non Per alios, munus obeant . Ubilvero non bene conftar. quod cuique dignitati munus fit attributum ; epifeopus, cum duobus de capitulo, altero ab epifeopo, altero aacapirulo deligendis, <uum qj>iculqite\munus alfigncx, a quo ne-mo recedere pr

(n-omnibus cathedrMi , & collegiatis •'xjtçclefits. finguli canonic per vibes, altaris ininifterium lubire, & in horo nèbdomada-'«·> officium quod vocant praedate teneantur.

Capellini aurem , dia ni, fubdiaconi dc (cieri ecciefiarum miniftri co modo, & fqguia, eoquc ordine altari, dc choro in-(crviant › quem epifeopus· vel ejus vica-rius decreverit· vel ordinaverit.

Pueri, prima tonlura initiati, qui jaco-net vocantur, privilegiis clericalibus non gaudeant, *niti* diebus faltem feltivis eccle-fi inlerviant ; fetialibus vero duo quotidie per vices idem faciant, exteris ludo litte-rario incumbentibus.

De *tttlfjtif.*

Valde indignum eflè fanAa fynodus du-xit , cum in hac provincia plures ecclclias, omnipotenti Deo contecratas , aut in bea-tilTimOrum fanAorum fuorum memoriam ex-trudas, ita proflratas, & in eam fordein . ac deformitatem redamas efle confpiciat. ut ecciefiarum iniaginevjarn deperdita, ad fpe-luncatum latronum Cnrlitudinem prope ac-ceffiffe videantur. ,

Epifeopis ea *propter* prrcipir, & man-dat , ut tam curatas, quam non curarasec-i lefias , *ficella* , oratoria facratafi, quz rui-nola luerint, reddificanda, cooperienda, claudenda, eaque reverentia , atque cufto dia tenenda curent, qu a facri, locis aliena elfe non debet . Quod (i ecciefiarum paupertas id minime patiatur, ea dereTri-deniini concilii decreto parere meminerint, ut fcilket altaria in cathédrales ccclefias, Ave collcgiatas, *vcl* abas quafcumque eorum judicio transferri demandent; lapides, li-qua, extera(que materias, quibus ipfarum ecciefiarum «dificia conftruAa fuerunt (nili honeftiores Caulx fecus exigere videantur profanisufibusaccommodari non linant: quod enim Deo femel facratum eft, profanem_ fieri omnis religio, & pietas devetat.

Si quis veftimenta, vafa, aur alia qu»-Vis ecclefiafticaornamenta, lxcularibus uti-bus inlèrvittira , commodabit, ordinarii ar-bitrio gravem poenam luat.

Et , quoniam ccclefias ideo novimus efle ordinatas, ut in illis petitiones nolit» Deo porrigantur: nemo ibi, prxfèrtim divinorum officiorum,aut Prcdicationistempore, deam-bulare, coetus celebrare, negotia traâare audeat .

Nulla profanarum rerum, neque cum fu fpedis mulieribus colloquia infmt.

Ita Meant , ne fanfliffimam F.uÿharilliam a tergo habeant.

Dum-dominicum Corpus facerdot adorandum-Vlevat, nemo non genulleflat.

Ira demum attente fe quifque habear , ur nullius , five negligent» , live procacitate. Divipum officium turbati feniiatur.

Non in ecclefiis, fed inorarum janu is, eleemofynas fibi paupere^quvrant.

Utque penitus irreverentia omnis dece dat|, nemo venaticos canes, accipitres, ba liftas, fclooeios, tela, caeteraque hujufmo- di, in ecclefias inducat, aut *inferat.*

Ecclefiarum quooue reflores, five procu ratores', dc quicutnquc «fu , quorum, tfiu<· terefle videbitur , capitulum non congregent, qua hora canonici in cffijro effe def beant, neque id in choro, (quamvis officium fit expletum) aut omnino in ecclefia, fed in facriflia ; aut alio extra crcivfiam loco fiat, nifi aliter urgens neceffitas pullulaverit.

Ecclefiarum refloribus Sanfla fynudus mandat , ur eos, vel per fe , vel per alium , admonendos curent,-qui in horum-aliquo deliquerint : *Si* , fi (quod abfir) admonitiones neglexerint, eos ab ecclefia propellere non vereantur; quod li qua ex caufa illud fuis viribus exiftimaverint *impar,epifcopo denun*cient, qui pnrfcntiori eo remedio utetur, quo morbi putredinem refccandara magis indigere cenfuerit.

Dt Aqua btuejifla.

Archipresbyteri„ & aliis omnibus ecclefiarum curam gerentibus, Sanfla fynodus mandat , ut aquam benediflam , cuius afpcrfione fe fideles fanflificant, venialia purgant, ab. incurfu , & hoftis inlidiis fe protegunt, noflurna phafeafmata profligant, Dominici, lingulis quibufquc diebus innovandam curent; flt ideo quolibet die_» fabbati fontes in ecclefiarum aditu pofitos, expurgari, ac fordibus omnibus mundari, & munda aqua impleri faciant. Qu* vero extrafla fuerit , non per eccleliam prolicia- tur , ne pedibus benedifla comprimatur ; fed in facrarium ingeratur; & In cralfinum de mane nova benedicatur , fervata_. benedifllonls forma , & ritu , in Baptiftcrio traditis.

De *Sacrauttntit.*

Cum in pluribus hujus provinci* locis archidiaconi, archipresbyteri, & ali* ecclefiarum collegiatarum dignitates dicantur, & fint vere parochi , quibus animarum cura , Sacramentorumque admlniftratio , competit : ufus vero, longaque confuettido recipit, dt adhuc retinet, quod canonici oraaes, ccreriquc ecclefiarum presbyteri, illo, rum eoadjutores , fimufque .fanfliffimorum Sacramentorum coadminiftralores fint; Sanfla fynodus ulum talgm juflis de caulis retinendum duxit; Ita tamen, ut, poftquam de eorum fmguiis per epiicopum fafla fuerit diligens inquifitio, ab ea facramentorum adminiftrationc arceantur, fi qui, vel propter statera, propter inexperierutam, .aur ignorantiam, vel alia quavis caufa , mimis idonei reperti fuerint. Aeetiam, ut lacratiffim* Eucharifti*, fontjum haptifmalium , oleorum, ac ' aliarum factarum rerum confervatio, atqyie cuHodia, t)on in_ communi, fed cert* temper perlon*, ab epi-v f'copo cligend*, incufnbat, penes quern claves femper mqneant . Ubi vero animarum tura uni parocho tantum commilfa eft, illius lqcl confuetudo fervetur.

Qui vero facramenta hujusmodi minifira verinr, caveanr, ne quidquam pro illoruffi adminifiratione petant. Sunt enim abfque ulla fiiftoni* labe, aut avariti* fulpicionc, confié,ynga.

Qui cti^m minifiratkes pbr^yiccs teneantur in^rmbs , qui in xenodochus degunt âr Hrtids quofeumque, dr .maxime pauperes, vifirare , etiam noh vocati, illotque verbis Deo plenis folati, ac ad facramentortim.. perceptionem inducere.

Nemini licear, abfque irptipelliceo , dr llola, (aeramenta admmiltrarc.

· Quod in Miffarum celebratione fanfla h*c synodus decrevit, ur -fcilicet c«iimoni« omnes, per fanflam romanam ecclefiam fervari folii*, ad unguem ferventur, & no- *"v«* omnes excludantur: idem etiam in facramentoruin *adminifiratione, in fontium* exoicifmis, & fponfoium benediflionibtis, epilcopi omnes, ut in fua cathedral! ecclcfia fervari faciant , ftatuit, *(Se* decrevit. Quod etiam in omnibus inferioribus ecclcfns paroc|)i«libus eiafle obfervetur, regula ab eadem cathedral! ecclefia penitus fumpta.

Ubi facramenti epifeopi adminiftrabunt, auditorum capacitate inrelligentiaqpe rite perpenfa, omni fedulirate, *8t* Audio eorum (aeramentorum ulum', atque efficaciam, populis explicare nitantur. Quod idem, & parochi facere non omittant . Et quoties populum adhortantur, ferventiffimis exhortationibus fuis co fingulorum animos fle flere curent , ut (fi non frequentius^ fallen, *in Nativitatis Domini,* ac Penrecoftes, aliis fclemnibus icliis , *(Se* cpnfireri, *(St* communicare aflueicerc difeant .

Dt ISapti/mu .

Quoniam baprifmi facramentum facramen*toram* omnium janua eft , quo originalis , flr afluallt culpa diluitur, fomes mitigatur, gratia confertur, fides datui, & nutritur, necnon lilii Dei renafetmut; ea propter omni diligentia curandum fanfla synodus decrevit, ur fontes, quibus h*c falutaris unda fervatur' dece'nti operimento, claviumque munimine, cuftoditi ab omni *Cor·* dium , aut alterius cujufcumque rei pericu-, io resti elfe pollint .

Ne parentum negligentia infantium aliquis fine batifmatis afperfione decedat, fub, excommunicationis poena percipitur illis, quos h*c cura tangere debet, ut intia novem dies parvulo, in ec-letia bapufmum fufeipere curent: fi Vero intesea periculum infantibus imminere videatur, domi etiam baptifma tribuendum fanfla inarer ecclefia approbavit › dc fanfla fynodus obfefvanduro man-

mandat, miniftrante tamen (fi adfit) facerdote i vel (fi non adiit) altero e clero ; vcl a (eo etiam deficiente) laico primum mari, ac demum fueroina, modo redam baptifmi -formam noverint. *Et» t· btftit# in nanti·tt. Vntrttfir Eitii + Sftriint Snniii.*

Elcmcntarem autem aquam, non alteratam, neque ftillatatn, aut aromaticam, talem ufum fibi requirere fciant. Ar, fi infans , hoc modo domi baptixatus , vita non ceflerit; cum nihilominus (cum primum convaluerit) in cedefiam deferre parentes tenç^ntuc. ; ubi, fi facerdos Baptifmi formam rite.piius fervatam efio noverit, Baptifmi tantum ceremonias adjungat. Quod fi de forma rite fervata non coniiiterit, tali forma baptizet : St *tt baftt-*,nt»ft rga ne» tt bnftito ; fi* imm *tt b><fti· 2.4txr, t£t tt bnftit>«,* 1« MMiae Patrrr , <& *Fliti, & Spiritui fiinfli.*

B

Parochis etiam pt*cipitur , ut, ritum , in his Zafibus tenendum populis fnpius inculcent.

Ad baptifmum non nifi unum Compatrem, vcl ad fummumcum una Commatte,qups etum,dc laudabilis} vit*,& honeft* tam*, & chtitlian* pietatis cultores efle conftiterit, vocandum permittimus.

Omnes abufus tollantur, quibus vel ratione alb* , vel alio quocumque modo compaternitatem contrahi vulgus inepto credit.

Caveant baptizantes facetdotes, ne factum Chrifma in bap.tifmo ab aliquo laicotum attingatur.

Sacerdotes compatres admonere n6n omittant, quam magni momenti a<Sionem fufcipiant, cqm filii per Baptifmum fpiritualiter Deo generentur : fuique muneris elle, eos (fi *parentum* opera id minime proflata poflit) Chrifliana fide, pietate, optimis, decentillimifque moribus formari curare.

Parochus etiam librum habeat, in quo pueri, parentum, & commattis, dt cotnpanomina, dt cognomina, feribat ; in eoque diem, quo baptifmatis unda perfufus ell puer, ac (i ex jidlis nuptiis fuerit fufcepous enotet. Singulis etiam anniseorum omnium exempla, qux eo in libro fuerint feripta, epifeopo, tempore ab eodem pr*> feripto, parochus.prxbere teneatur. Efloetas autem mulieres parochus ciudiac, ut, cum primum a partu domo ceflerint, tempium «dite ftuoeant, ubi Domino gratias «gant, dt a facerdote bcnediAionem confequjtntur.

Dt Ci^firntlint,

Cum in confirmationis Sacramento Spiritum fandum, quem inbaptifmo ad purificationem , & emundationem accepimui, «d robur quoque, ac ut pleni chrifttanl inveniamur, capiamus, ut adverfus Mundi, carnis , dc holtis iqfultus confirmemur : idcirco . SanAa fynodus epifeopis omnibus mandat, ut, tamquam vigilantiflimi pallores, omnem foiiciitidinem complcAantur, ut fui gregis oves hoc tantum Sacramentum fufeipere non negligant ; ipfique prefix i* rem paribus pro locorum neccflitate id conferre non omittant ■.

Tempus aure m, {n qU0 tale Sacramentum erunt collatui! t prius parochis figntficent, a quibus populo denunciatur.

Neminem tali Sacramento premunlant, quem feptimum nnum agere non cognoverint.

Piis etiam verbis , & pro fulbeptorum intelligentia, ejus vitio|elD , dt efficaciam, narrent.

Parochis precipiant, confirmatorum, quorum ifingu lorum fingu |0j compattes volumus efle, juxta Sacri Concilii Tfidentlnt decretum, di eorum compafrurn nomina, & cognomina, In libro feribantur.

x.Dr *Sntremenre Eucbtnfit.t,*

SanAïffimum Eucharifti* Sacramentilm in 'ultima Coena a Domino Inflitutum in jugem fuse Pallion.t memoriam ; in noftr* virtutis augumentum , inque quotidian* nûftr* infirmitatis remedium, quantia cordis contritione ,& carnis tremors , quanta lacrymarum largitate, & mentis humilitate, fufcipiendum fit, SanAorum i'atrum auAoritates nobis aperte tradiderunt. Parochi ergo diligent iliimc populos moneant,<ut ad tale Sacramentum quifque accetfurus, innocentiam ad Altare portet, dc mundam confcientiam; ne , ti indignam portaverit, in eum fatanas , tamquam in alterum Judam , ingrediatur.

C

Juvenes, qui prima vice ad hoc fanAiffinium Sacramentum erunt acceffurl , per a->lquos dies ante parochum adeant, a quo de ejufdem Sacramenti vl, & virtute in-«ruantur , dr an, ad fufeipiendum habile* fini , judicentur.

Ubi ccclcfiarum capacitas id patietur, fcorfum a muiieiibus viri communicent.

In Pafchatis diebus, Chriili Adeles omnes , juxta fanA* Roman* ecclefi» ufum, dt prrceprum, Sacratiflimutn Eucharifti* Sacramentum fufcipiant, eoruio autem, qui non fufceperint, nomina , fex diebus a Paiehatis oitava decuriis, parochus epifeopo deferre teneatur, qui quidcin illos cenfuris ,

D

dt aliis poenis acriter puniat: cos ta.uen excipimus, quibus legitima ex caufa in_ aliud tempus Communionem coniulucrit differri ipfe parochus.

In fua quifque parochia communicet. Et, fi quis, jufla de caufa per ordinarium approbanda, ab alio, quam a proprio parocho, Communionem acceperit, nifi veritatis fidem in feriptis ab eodem, a quofumpferit, proprio facerdoti detulerit, perinde ac fi non communicaflct,in illumanimadvertatur.

Poft Eucharifti* fumptionem, vinum populo non porrigatur in Calice confecrato, nec omnino in vafe ad ejus fimilitudincip

E

formato.

Qui Euchariftiam fumpferfnt, aqua benediAa afperfi, pro tanto Sacramento Deo gratias agant.

Solemni Corporis Chrifti die epifeopum id oneris fubire M pigeat, ut in fupplicatione dominicum Corpus ipfemet per Civicatem feratt..Cujus abfentls, in ea rc vices ejus vicarius (fi facerdos fuerit)ifubeat. Sl vero facades aoo fuerit, vcl fi aliqua io pr*.

prapeditum fe effe perfpeierit, Id, muderi, (ei injungatur, oui pro loci confuetudine primam obtinet dignitatem ; nifi vel confuetudioe*, vel privilegia ad certam aliquam petfonam id deferant.

De fteflodte, & loto Eucbttriflie, & de meJ» illa deferendi 33 Infirmée .*

' Neminem effugere arbitrarent, quam Omnipotenti Deo gravi* inferatur injuria, cum pro virium noftrarum facultate, fandiffimi* eju* Sacramentis, & prsteipue Euchariftl*, Sacramentorum omnium maximo, debitam reverentiam non exliibemu*. Quocirca, ut, quod ad eju* cuftbdiam attinet, omni* irreverentia vitetur , eplfcppi* Sanâa fynodus prxeipit, ut quibus in ecclefiis fandiffimum hoc Sacramentum fervari confuevit, eo arn-B pilori fumptu, quem facultate, pati pofle videbuntur, tabernaculum ligneum', auroobduflum, dt aliquo operofo ornatu diftindum, furari faciant, quod quidem clavi munitum, ta bene, dt firmiter maiori in altari (nifi aliter epifeopo vifum fuerit *j* collocetur , ur inde impiorum manibus non facile pof- . fit avelli. In eo autem parvulum aliud tabernaculum , argento, vel (fi quando locorum copi® ad eum fumptum videbuntur exigu*) aurichalco faltem cufum , deauratum tamen reponatur: in quo cum corporali , ac ferico operimento dominicum corpus Infirmi* deferendum cuftodiatur.

Teneatutque parochus, feu ille, cui ab C epifeopo euchariftl® cuftodia commifla fuerit , ettchariftiam fervatam ad minus bi, in meitfe fumere, novamque parare ; qui quidem paroehu*, vel cuftodiam gerens, teneatur etiam providere, ne lumen anto illam umquam deficiat , dt circa lumini, Impenfam cujufque loci confuetùdo fervetur .

Parochus , . vel alius facerdos , infirmi* euchaiifti® venerabile facramentum *la*turus . duas faltem facratas hoftia, fecum deferat, ne, dum ecclcfian» repetit , in idololatri® peccatum adoratore, incurrant. Stola, fuperpclliceo , pluvialique indutus, fanftiffimameuchariftiam, ferico amiftucoo- D pertam , fub pallio (ubi haberi poffit) reverenter , atque honorifice, ante peftu, ferat, & referat ..

Qualibet autem parochial)* ecclefia lanternam faltem unam habeat, vel auro, vel honeftiori quocumque ornamento exornatam, quam, haft® impofitam, facramento proferendam jubemu*, ut, fi vento, aqua, vel quavi* alia tempeftate, cetera lumina fuerint extInfta, lumen in ea fervatum ab X. omni aeri, injuria defendi poffit: atque, ut populorum devotio magi* excitetur , tinrinnabtilum aliquod parvulum pr*feratur , E & pulfetur .

Nemo vero facerdo* facramentum hoc alicui infirmo'- afferre prxfumat, nifi ptiu* in infirmi domo mundum locum paratum efle cognoverit, in quo debita cum reverentia , & cuftodia , facramentum fifteto poffit, & per campan* fignum populum admonuerit, ut ad aflbeiandum Çbrifti cotpuu conveniant.

Et, ut fupradifta omnia decentius 'fieri* poiTint, domini noftri Hfu Chrifti focietat't conftatres epifeopi adhortentur , ut, cum campanx fignum audierint , omne* faltem illius parochi® , ve) illiu/ regionis confrstres, in qua infirmo* degit, ad illud alfociandum accedant. Omne autem hoc miniflerium-fiat cum pronunciatione indulgentiarum, prout habetur in faaptifterlo.

d)e foenirenttn.

Quoniam vero poenitentia languore, fanat, mortuo* fufeitar, faniratem auget, gratiam confert, fanfta fynodu, confeffore, monet, ut facro* canone* bene calleant, & in ennfeffionibu, diligenti quodam temperamento adhibito, nec pecCatore, nimia acerbitate deterreant, & defperent, ncg je nimia facilitate-ad denuo peccandum amiciant , dt impellant. Praecipit etiam, ur. poftquam poenitentiam, pro mod<> culp®, & eccleii® confuetudine , confeffi* injunxerint, eo, quoque de eorumdem canonum rigore, in gravioribu, peccati* (inglllatim admoneant ; ut , cum fanft® matri, ecclefi® benignitatem in mitigandi, poenis cognoverint, ad evitanda peccata deinceps erubefeant non efle cautiore* .

Ne vero ad confeflione, audienda* aliqui* accedat, qui inter lepram , & lepram diferimen ponere nefeiar : juxta Trideminj concilii decretum pr*cipitur , ut nullus , neque fsculati* , neque regulari*, facerdo, f nifi parochlall alicul beneficio pr®politu, fuerit) fub excommunicationis poena , fine epifeopi licentia In feriptis , confeflione, audire prxfumat . Et ideo in templorum, etiafn regularium , janul, tabella affigatur, in qua eorum nomina fint annotata, qui ad hoc confeffionum audiendarum munus ab epifeopis cleft i, & approbati fuerint .

Confeflbre* pene* fe annotaro» habeant cafu* apoftolic® fedi, dt epifeopis, refervato, , ne negligentia, aut ignorantia, eam faculratem fibi adferibant, quam fibi noverint efle denegatam .

Et, quoniam facto concilio Tridenrino cautum eft publici, peccati, publicam infligi poenam , ea propter publicam in privatam convertere non audeant , ur quod epifeopis tantum , au eorum petmiflu, licere volumu». w

Parochi* precipitur , ut populum moneant , faltem linguli, anni* quemque, cum ad anno* diferetiom, pervenerit, omnia fua peccata proprio facerdoti confiteri oportere; quod fideli* quifque obfervare teneatur .

Moneat etiam illos, qui confiteri teoentur, ut ad tantum poenitenti® facrataentum, quo nobi» Paradifi janua aperitur, non nifi debita priparatione accedant, & in cordi* contritione , & humilitate, nulla facerdoti, Interrogatione ptxvia , ipfemet con.fiten* Sacerdoti peccata fua aperiat, & denudet; quapn diligentiam , fi quando aliqua In re *facerdot deficere perfpexerir* , ab eodem prscipimu, adiuvari.

Neminem etiam abfolvant, quem digne

fathfecilfe non ptrfpexerint, Λ eos pr«- fertim , quibu^ facultas affuit, & ablata Λ -reftituendi, & legatis ad p.ias caufas fadit fatisfaciendi, nec id'tamefi-f quamvis Iru. precedent! confcifione per eos protniffum) prxftiterunt. Eos tamen excipinlus, qui in mottH articulo (jietipe condituri: qui tamen erunt admonendi, ut, fi convaluerint, quamprimum potetlnt < fati,faciant : fi veto obierint, id'onus dlftride heredibus injpn-

, In ecclefiis cathedralibus, ubi id-quidetn licere pofle videbitur, Tridentini concilii decretum obfetvari jubemus; ut intra tres menfes Poenitentiariumconftituant, cui pre. 4>enda primum vacatura uniatur. Si autem qui id neglexerint, fynodo$ que prima celebrabitur, fu» negligqnti» rationem red- «tant.

r Gonfertores in privatis edlbys, neque in cellis, laçpftia , aut omnino extra ecclefiam, »confefliones non audiant, nifi ex caufa neoeflarta.

. In ipfis autem ecclefiis , non* in angulis, & locis abditis, fed in aperto, neve anrc folis ortum, vel poft ejus occafum , confitentes mulieres audiant ; nifi ex caufa neceflaria.

Mediti poll primam, fccuridatnve vifitationem, tub excommunïcatiofiis poena, ad »gtotorum curationem non accedant ; nifi certo cognovctint, ipfos, poliquam in eum morbum inciderunt ,de eorum peccatis idoneo confeflori confertos efle .

De jejumir.

Cum fandum Tridentinum concilium pallores omnes hortatum fit, dr illis priceperir,ut pio quocumque affcdu facros qua. dragefimales, crterofque alios dies jejunio coniecratos, in eorum dioecelibus pia , (ummaque diligentia , juxta fande matris ecclefix confuetudinem, & rituin obfetvari curent : nos ergo , ejufdem concilii, dr tactorum canonum auAoritate , declaramus , ut per totam quadtagefimam a carnium , ovorum, cafei, ladis, butyri, adipiflb quitque abftineat. Nec ignorent , totius quadragefim» diebus (exceptis dominicis) quatuor facris temporibus , nativitatis dominice , gloiiof» virginis aflumptionis, beatorum apoftolorum omnium, (beati Joannis evangeliltx , dt fandorum Philippi, dr Jacobi exceptis) omnium etiam fandorum , fandi Joannis Baptift» nativitatis , <5c fan. 61 Laurentii vigiliis, omnes Chriftifideles vere jejunio teneri. Aliis enim diebus jejunare, aut premium, aut remedium. In. quadragefima vero, Λ fupradtdis temporibus, dr vigiliis non jejunare, peccatum efle, fandorum patrum monumenta reflantur.

Jejunio tamen aftridos non eos elfe >ntelligimus, quos jura eximunr, Infirmitatis tcilicet, neccilitatis, Imbecilla «tatis, aut alterius jufti impedlmeti caufa, epifeopi, aur ejus vicarii judicio in feripti, approbanda > de medici tamen conhlio quoad infirmos .

Dr txtrmt Vtffittf.

Cum Extreme undionis facramentum facramentorutn omnium novlffimum fit, quo, ad peccatorum remiflionem , & *corporalis* Infirmitatis alleviallonem mifera in hac vita fideles muniuntur ; cujus etiam ope ve-.lut Athlet» fideles prrparantur ad ludam Contra, humani generis fxviflimum hoftem , *hpfninjqn fppremo* vit» termino maxime in-iidiartttm . d* igitur de caufa' parochum cucart decefqimus, ut non cxpddata infirmoram .ptoftrationcextrema , fed dum adhuc fenfus optime vigent, hoc facramentum conferatur* Utautea? ungens facerdos fuo mu-meri plene fatislaciar, piis verbis infirmum confoletur, prtrfentl animo ut fit adhortetur,ad coeleliem beatitudinem anheler, ad eam' omnem mentem erigat ; & ea, qu» mundi funt, negligat, mortem non pave-*fidt, e fatculo ad vitam a Deo* benedido vocari fe gratias agar . Eos autem omnes, qui interfuçrlnt, pro infirmo facerdos otare luadeat.

Advertat quoque facerdos, ne erret, quando ungit infirmum; ne unus proferat vetb^, dk alius ungat: ted ife idem, qui ungit, debet verba proferre; alias noa conficit facramentum . Ea propter, ubi eft copia facerdotum, accedere debent ad minusduo, vel tres cum hebdomadariis, qui pcflintdicere officium, & litanias , *dc* omnia facere, qu» in libro, ad *tale* opus adhibito, continentur, dummodo ille folus ungat , & proferat verba illa , *Ver ijltm* /av-*fltin Ueflianm <kc.* ungendo cum prolatione illorum verborum.,

Provideant quoque epifeopi, & ordinenr, ac mandent fuis eccleliarum redoribux , ut Olea fanda, fcihcet Chrifma, Oleum Cathccumenorum, infirmorum, lient In lo eo tuto, &-claui<> cum clavi , <St renoven 'tur lingulis annis in die Jovis fando, & vectra olea ponantur in lampadibus , & crementur ; nova autem fumantur a matrice ecclcrta cum folita folemnitare, lcilicet quod ferantur per presbyterum , vel conftitutum in ordinibus (acris, dr ampullis dedamno, vel argento, mundis, & cum lanterna accenfa ; *& tollatur* abufus aliquorum loco rum , ubi neicio quid folvitur pro didis oleis habendis.- cum ralis exadio fit contra factor canones, non obilante quacumque confuetudine, qu* potius corruptela dicenda eft.. Si vero contigerit , anho nondum completo diAa olea deficere; antequam in totum deficiant, ponatur in ampullis oleum non benediAum paularim fupra olea benedida, fcu confecrata , dr lie omnia erunt benedida , dr confecrata. Caveant autem ecclefiarum parochialium redores,ne ultra annum predidis oleis utantur, fcilket die Jovis fando, ufque ad alium diem Jovis fandum, alias inciderent in graves poenas. St vero oleum infirmorum, tranfado die Îlovis fando, haberi minime polfit, quia orfan in aliqua matrice ecclefia non fuerit confecratum , vel inde non apportatum, dt aliquis infirmus extremam undionem accipere voluerit, hac neccffitate- liante, con-

confidendo in Dei mifericordia, que hoq opu» ad faluiem illius acceptate dignabitur, cqpcurrcntc etiam bona miiiillri' intensione, non erit inconveniens'extremam unAionem de veteri oleo prrbere. Sed non fic eft de baptifmo. Quia n novumchrifma, A ofenm cathecumenorum haberi non, poliunt, baptizandus eft, non tamen veteribus oleis ungendus, fed expeAanda funt nova olea pntdiAa, (Ulicet chrifmatls, & cathecumenorum; qtm non fit tanta 'neceflitas inbaptifmo, Ccut eft in infirmo. Advertant parochi, nuod, cum ncceflitas occurrerit ungendi infante* baptizandos, feu infirmo*, non ponlnr pollicem in ore diAarum ampullarumXpto unAione facienda, quia inde oritur periculum cadendi oleum in terram, vel diAav ampullas frangendi.J fed habeant vaCtfalia de ftamno, pr»ter diAas ampulla*euxn ore amplo, in quo poni poflit pollex, A eo fic intinAo ungant. PradiAa autem vafa, qtne numero erunt tria, fecundum numerum trium soleorum, ponantur in capfula parva de damno, pro ufu prcdIAo.

Dr /aeramenta ardinir.

Ne ad ordinis facratnentum, cujus, Se fandorum papum didis, (Sc capitis nollri Jefu Chrifti exemplo, feptem Cunr gradus, propter feptiformem fpiritus fandi gratiam, indignus aliqui* affirmatur; neve in eo conferendo indecens quid admittatur: fanAa hac fynodus, Tridentini concilii decretis inhxrendo, illud in primi* epiteopis tironibus mandat, ur in ordinibus conferendis diligentilfiine caveant, ne pro talium graduum collatione, nec per fe Ipfo*, nec per Interpofitas pertonas, nihil ipfi, etiam fponte oblatum, accipiant, nec a fuis familiaribus, aut miniftris accipi finant.

Illi vero, in quos, vel minores, vel facti ordines erunt conferendi, pridie, vel aliquot dies ante ordinum collationem, fi ita magis epifcopo expedire videbitur, vel ab epifcopo, vel ab alia quavis pertona, ab eo ad illud aflümpta, chritlianam doArinam audiant, & ea pr«fe. tim capita cathechifmi, iutfu fanAiflimi D. N. P. Pii V. noviflinie imprefli, qu» ad (acerdotii miniftetiuin fpedant.

Deinde accuratiflime per examen ab illis requiratur, an ea omnia calleant, qu» ai ordinem eis conferendum fpeAsrnt, & ad officium, quj»d exercebunt.*

Subdiacom non admittantur, nifi ita grammaticam polfideant, ut, quidquid legant › eos intelligere comprehendantur.

Diaconi non promoveantur, nifi, intetrogati cccieflafticc doAria», qu* in cathechifmocontinetur,-rationem omnem in promptu habeant, fymbolf fcilicet apoftolorum, orationi* dominie*, decalogi prreeptorum, ecclefi* (aeramentorum, & eorum omnium, qu* ad diaconatus ordinem, & officium, requiruntur. Ad facerdotium etlain promovendi ad hoc Idem teneantur.

Pr*ter autem examen pr*diAum, ordinandi omnes fu* probitatis, Ac vit», & quod ex legitimo matrimonio nati fint, tc(limonium in feriptis exhibere teneantur quod teftimonium pçr vicarium epifeopi, uve archldiaeonum, aut etiam archipresbyterttm, vel parochum locorum, in quibus refident, dari poffit, qui nifi in ra re pro veritate dixerint, acerrime punianrur.

Ad ordines promovendorum nomina, & cognominaecclefiarum reAores per aliquot dies anre drdinum fufeeptionem populo denuncient r ut Cuique liceat ordinandos accufare, fi quod eorum crimen deprehenderit. Nec epifeopus eos ordinet, nili de hujufmodi proclamation? faAa fibi certo conftiterit.

Omni diligentia epifeopi utantur, nt (liant titulos ordinandorum, fi fint patrimoniales, an eis fint fatis, an per fraudes, & decfptiones tint parati. Neque admittantur, nifi aur vicarii, archidiaconi, archiptesbyteri, vel parochi litterarum teftlmonio approbentur. Si vero bcneficiales fint, beneficii fruAus itidem idonei, ac fufficientes lint. Ipfi vero etiam ordinandi pjramento allringantur, fe nec patrimoniales titulos alienaturos, aut permutaturos, nec bénéficiâtes refignaturos. Donec eorum vidui fuerit aliunde provifum.

Qui vero ad petitionum titulos ordinabuntur,* nili aliunde fibi comparaverint, quo viram (uftetitent, illas extiuguere polle devitamus.

Quas prxdiAas alienationes, permutationes, relignaticnes', extindione» nullatenus abfque contentu epilcjp· tacere poflint. Oui in horum aliquo deliquerit, arbitrio epifeopi feverc puniatur.

Df ftminarit ctrricerum·

Cum ad avertendos a mundi voluptatibus adolefccntes, eofdemquc ad pietatem üi religionem informandos, mandatum fit a lacto concilio Tridentino provincialibus fynodis, ut clericorum feminarum in otnnibusdioecefibus, ubi commode ficti poffit, inftituatur: fanda hrc fynodus, non ignorans, ultra pridiAa, quot, & quanti exhujufmodi temuurio expedarifrudu poffurit A infuper ejuldem concilii decretis, uti par ell, parere cupiens, & omnino vuletrs, ftatuit, <5t Ordinavit, ut omnes epifcopi, <5c alii locorum ordinarii, intra menlcs tres aliquam omnino ratiorem Ineant, qua faluberrimum f.-c opus inftitui, atque adimpleii poilit. Quod fi aliquod *impedimentum* intcrcclterir, quominus id effici queat, dc ct» teneantur intra diAum Jempus metropi litanutn docere, atque contulere; qui quidem, fi per fc ipfe id minime explicare, atque amovere poterit, ad faoAilfimum dominum noftrum referet, & a fu» (auditatis bonifate, atque p"rudentia remedium petet.

De viM, beneftate clericorum.

Cum ad fubditorum reformationem, neceffaria in primis elfe videatur epifcopo rum, & aliorum, qui animatum curam *gerunt, mnruni* fplendor, & vir* emenda tio, quorum incusia & negligentia abufu*

fui certe 'in hic provincia irrepterunt numen: (latuit far.âa fynoduf » UC ad . fe ipfos'primum reformandos omne (ludium, *St* animum convertant, ne fcilicet «ficatur Iliis, quod imponunt onera gravia, qu* ipfi digito tangere nolunt. F.a propter eprfcopo* hortatur, ut (nili iuIlo' impedimento prxpcdiantur) dominicis, & alus feftis diebus imflsm celebrent, & pro populorum delicia facrificium offerant . Sacerdotibus veto omnibus prarcipit, ut talibus diebus idem Tipi cenicant faciendum. Qui vero animarum curam gerunt, lingulis hebdomadis ter (altem celebrare teneantur , & eo etiam amplius, prb loci confuetudine , *δi* neceffitate .

Diaconi, fubdlaconi, bis; in minoribus veio conftituti, (iinplia.es, aut quicumque alii clerici , femel faltem lingulis mentibus communicare teneantur. Qui vero necef. (aria rationç cetfànte, id neglexerit, ac prrdiâis ordinationibus parere noluerit , 4$c caftigatus fe non cmeniiavrrit, poenam ordinarii arbirrio impolitam luar·

Nihil epifeopi ab eorum dignitate , qu* valde excclfa eft alienum, In Crcularium, quantumvis principum cortuetudine, committant , aur pariantur I

Cnca ver › ornatum , apparatum , A fuppelleAilia , nenl» frugalitatem , ac fa.mili» modclliam , ea on>ma fervent , qu» iliis facra Tridentina fynodus ea de *te* gravillimo decreto prxeipit .

Clerici geftu , vultu , habitu , & vellitu , datum, dt ordinem fuum profiteantur, lint corona, *St* tonfura clericali, uniufcujufque ordini convenienti , inlignit:

Vellis exterior talaris omnino fit. Interiores vero, pro Jocorum, atque hominum conditione , qua maiori poterit decentia, *ordma*riorum arbitrio.

Comam, atque baibani, ftudiole non nutriant.

Rarba a fuperiore l^bro ita recidatur, Ut pili in lacrificio milile Chrifti domini corpu,, & funguincm (umentem non impediant .

Cum mulieribus, de quibu» lufpiem oriri poflit, confuetudmem , t-iiam extra domum, non habeant. In domo vero nulli omnitjo mulieri cohabitent, nifi arAillimo confanguioitatis , aut affjnitatis gradu conjunA», non remotiori quidem, t^uam fecundo. Arbitrio tamen ordinarii relinquitur, id etiam prohibete, fi aliqua probabilis fufpicio exiftat de mala vita earum mulierum. Oninu no autem in eodem cubiculo non dormiant, etiam fi (it mater, *St* filiu*, aut frater, & fotor.

Nulli clerico liceat mu Meres, cujufcumque gradus, aut conditionis fint, alfociare, nec ad brachium ducere, aut ei* aliquo modo famulari.

Qui In aliquo horum deliquerit, *Se* monitus non fe correxerit, graviter ordinarii arbitrio puniatur.

'Dr refidmtia tpi/crftmm , + turattdum

Gravlflimo facri cbneibi Tridentini decreto cautum eft, ut in fuit dloecefibus epi(copi omnes relideant. Nam cum greges fuos doAcina, & vit* exemplo dirigere, vigilantia tutari debeant, id nequaquam-, abfentes prvilaie poffe , perfpicuum eft. Itaque fanAa fynodus, huic lnhaerendo , ftatuit, *St* ordinavit, nulli epifeopo licere extra diocceiim fuara morari, nifi caulis, & pro tempore ab eodem Tridentlno concilio pr»fcriptis, *St* fub ppenia in eo contenti* .

Dent autem operam epifeopi, fi abefle paulifper ab ecclefiis aliquando cbntigetit, id nefiat Adventus, & Quadragefimx tempore, nr d'rbus feftis folemnibus , quibus maxime convenit epifeopo* minillerhtm obire fuum.

Monentur autem omne* locorum ordinarii , ut non modo prrfentia , fed officio , ac minifterio, refideant In fuis ecclefiis ; ac per fe , quantum liceat, doceant, faertficium otfcrant, Sacramenta minlftrent.

Ecclefiarum quoque tcAores, *ac* canonici- omnes, curam animarum habentes, decretum de relidentia fervent, fub poenis in eo contenti*.

2 *Dc edift» prapeuendo in examine' earum quibit nntmirum tura commit· tenda efl.*

Cum magna diligentia adhibenda *iit in* examine eorum, quibus animarum cura eft committenda, (latuimus, ut cum primum epifeopus parrochialein ecclefiam, five canonicarum , aut dignitatem in ecclefiis I ubi rosi capitulo animarum cura irivumbit , vacare cognoverit, intra triduum illius ecdefue valvis ediAuin per decem continuo* dies, vel aliud longius tempus fibi bene vifum, poni mander , in quo ad examen invitentur, quicumque de beneficio lie vacante provideri cupient, ut tranfaAo edidi tempore, examen fieri queat , ac denn- de, fervatis, quantum fieri poterit, pro temporum, locorum, *Si* perfunarun» qualitate, lis o.nnibus, qu» a Trident.na fynodo *(incite* funr, alius idoneus in locinu de.uortui fufficiatur .

Dr *examine proficiendorum c^btdralibut ecclefiu.*

Vacante ecclcfia cathedral!, public» fupplicationes, ac preces, per Civitatem , *St* dixcelim omnino fiant, quibus a Deo religiofe poftuletur, ut idoneo pallore orbato gregi provideat. Et fi forte fanAiflimus N. pro ecclcli» fic vacantis, aut pio qualicumque alterius ecclefi» cathedralis provilione , in aliquem oculo* iniiciat , de cujus qualitaribus in parhibus hujus noftr* provinci» examen (it faciendum, eo quod Ibi live natus, vel educatus, aut aliter bene Cognitus fit ; (latuimus , ut , pollquam examen una cum fidei profrffione juxta lointain per'fanâitatcm fuara transiu.tn folitam

ttm faAum fuerit , per ediftum etiam ad vulvas majorli ecclefi· denunciator, omnibus aditum patere* qui Impedimentum, aut vitium aliquod in ptpmovendo noverint, & fi quod hujufinodi delatum fuerit * una_. cum proceflu, per examen prius faAo, faq-Altati fu» fidélité' traafmittatiu' ; ut re *Integre* cognita » & peyfpeAa pro g re* gis Dominici commodo provideat.

Quet per cltricor Uracaat *vitari,*

Qui clericali militi· font adfcrlpti, non alio armorum genere decertare debent, Îiuam orationibus, & lacrymis. qiwe quidem ! una coelum adeunts certum eft, quod abfque viAorla Inde redire non poflunt. Ea_. propter omnem armorum ufum, vel ad pro* prium tujamen, vel ad nocumentum aliis inferendum, SanAa fynodus clericis omnibus interdicit ; exceptis cultellis pro domeftico vir* ufu. SI quo '«r° ei' 'ter fit faciendam, & per loca fufpeAa tranfeundum, de ordinari) licentia in fcrlptis eis arma ferre liceat. Baliftas tamen, fclopetos, te-4a, coteraque hujus generis nullo modo fecum habere poflint.

Et cum , Apoftoll teftimonio, nemo Deo ferviens, fecularibus negotiis fe *fe* debear immifeere, cumque clericos irreprehenfibiles efle deceat, tum ne illis inferant fcandalum . quibus bonorum omnium operum fe- fe debent exempla prabere; tum vero ne mandatorum Domini, vel obiivioli, vel contemptores faAi efle videantur, qui de> medio populi offendicula juflit auferri : Idcirco clerici , temporalium omnium rerum curas a fe abdicantes, omnemque eorum fblicitudinem In tum prolicieptes , cui cura eft de omnibus , nec per fe › nec ner interpofitas pertonas mercatur» , aut .aliis fitcularibus negotiis, per facros Canones prohibitis, operam dent, aut quomodolibct fe fe illis immifeere audeanf .

Larvati non incedant. Choreis, fabulis, comrdiis, aliilve profanis fprAacul·*, aut venationibus, per eofdem Canones prohibitis , non interfmt.

Dr *Sacramento Matrimonii.*

Conjugium bonum *efle, nullus inficias ire audebit, nili a Domim* prveeptis, arque a catholica veritate recedens, ad Impiorum Tatianorum deliria (c conferar - Hkjus autem Sacramenti quanta iit excellentia , non modo facile ex coconiici poceft , quod ante peccatum ad officium tantum a Domino fuir inditurum, verum etiam, quod Dominus Jefu, Chriftus nuptiis intercife dignatus, eas fanAiftima, prrfencia fua commendavit. SanAa_. igitur fynodus omnes Chritlifidelcs hortatur, Ut Tobic Deo gratiflimi, exemplum fecoti, multa cum reverentia, dc timore conjungantur . DiliriAe etiam mandando , prxeipit parochis , ‹V quibufeunque alii, animarum curam gerentibus, ut omni diligentia, & obfervent ipli, At ab aliis obfervanda eurent, quacumque facrum occumenicum Tridentinom concilium non omittenda elfe decrevit ; atque ut feftis diebus inter milfarum folentnia adm-rneant populum , ut fi quis e rum-, aliquid noverit, imminere, quo celebrandum Matrimonium poflir impediri, neque illud revelaverit , excommunicationis vinculum-, ftatim fe felat incurfurum . Si.quod vero dubium emerferir, quo minus *matrimonium-*cbnfici pofle videatur, ordinarium confulat Ipfe parochus. Doceat'prrterea populum illud Auguftini, nuptiale fcilicet bonum efCe tripartitum, eoque inertie fidem, Prolem , Sacramentum. In fide, ut id atteodant,poft conjugale vinculum illorum neutri cum alio, altare coire licere. In prole, ut generetur proles, qur Dei gratia ■rernr beatltudini, futura fit hares, qurque fufeepta amanter excipiatur ; & exceptam honefte, ac religiofe parentes curent educandam. In Sacramento, ut conjugium non feparetur, juxta illud , *Quoti Deui cenjunxit tiomo non Jtfarti.* Si vero , jufta , legitlmaque caufa , quoad rorum, eos-fepafari contigerit, non propterea dimiilus, aut dimifla , quacumque occatione alteri jungatur. Et quoniam feriptum, Ora/ar., qui *titfjitit _patrem , eruant* ruat *rorvi* . Parochi moneant contrahentes, ut, non nifi eorum parentibus confultis , At (quoad fieri pored) annuentibus , contrahere ftudeant : quibus, dum vivunt, dt reverenti», dr fubventionis obfequia noverint fe debituros.

Benedicar quoque parochus, feu presbyiter, primas nuptia, in eccielia in mane, cum milf» celebratione , & folemnitatibus que requiruntur . Abii neat tamen a benediAionc fecundarum nuptiarum, nam,cum femcl bcnediA» fuerint, non debet amplius illa benediAio reiterari : fed celebretur tantum mirta in prcdiAis-fecundis nuptis, abfque illa folemni benediAion«,ut ordinatur in libro ad hoc deputato.

De Merctricibui.

Quoniam mala omina, vel omnino evitanda, vel quoad fieri poteit, a nobis funt removenda, Sacra fynodus omnibus epi(copis folicitam curam gerere mandat, ut in civitate, vel vicus, llei locus aliquis, meretricibus (ubi funt) deftmetur, quo ah honeftis mulieribus *Ceccrnantur* . ipfofque Civitatum rcAores hortatur , ur hoc opusau-'lorirate fua adpivcnt.

De Blafpbemta.

Quo inanis (ancidljma illa verba , in Dei laudem d>Aa, mente volutamus , *omutt teilicct* , *terra aduret te,* t> *p/altet ubi* , *Dene i eo* magis in illos jure animadvertendum cenfemus, qui Dei nomen , cui omne genu curvatur, vel fanAillim» Virginis, quam in magtrem libi elegit, vei Sandorum , tui cum Chrifto regnant, blasphemare faertfego ore nor, verentur. SanAa *ergo* fynodus dc.ernlr , ac mandat, ut, juxta fa, rorum Canonum ftatuta, epifeopi, vel alu luturum ordinarii, eos omnes punire ftudeant, quos, huic fceleri deprehenderint elfe obnoxios . Quod ti.clet icus, vel Dei, vei Jefu Chriftiaut Virginis Marie, aut fandiorum nomi ni diris verbis pubblice detraxerit , fruAi-

 bus,

bu* » redditibufque omnibus ecclefiaftici* unius ann: pro prima vice privetur · Si ve* 10 iterum in eodem deliquerit, eo bencficio, quod polfidet, privetur, quod «d ejus poenam , At emendationem ordinario magis videbitur expedire· At (i tertio in earadem culpam fuerit prolapfus, tunc demum, tamquam prxterit» venis ingratus, At filius , qui patris doArinam , & Increpationes ad ejus falutemabiiciat, omni beneficio, gradu, dignitate , perpetuo privatus, ac ad quemcumque ecclefiafticumi honorem deinceps confequendum prorfpr inhabilis effe declaretur. Si vero fecularis erit, prima, Cecundaque vice, pecunia mulAetur, juxta fanAionem facri concilii Laterancnlis fub Leone X. At tertia vice, juxta facrorumCanonum flatura publice poeniteat. In cos autem , qui non publice blasphemaveriut, ordinarius mitius agat. Servi autem , five operarii,qui in dominorum domibus inblafphemiam incurrent, primo acrius ab eis arguantur : deinde ab eorum domibusconturoeJiofc expellantur. Scianrque qui blasphemiis interfuerint, nifi blasphemantes redarguant (modo id fine periculo ficii poflit) eorum peccato non parum communicare . Omnino autem intra triduum blasphemantium nomina ad judicem ecclefiafticum deferre teneantur.- *St* fi pluses audierint,'idem faciant, nili unus pro omnibus id fibi faciendum fucepetit. Confeflbrcs ei, qui blasphcrnavorit, gravem pro qualitate bUsphemic poenltcntiara imponant.

De feriorum dierum tuitu .

Dies fertos, vel contemnentes , vel negligenter ohlcrvantcs graviter ic delinquere nofcant. Cum. enim Dominus per prophetam dixerit, *falbala mea dedi eii, ut ejjent ficuum inter u:e* , dr *cor , ir /cirrnt , quia c-go DominurfanÛificam eoi*, liquido confiat tertorum dictum reverenfiam dominico ore nobis elfe propofitam. Cum igitur nedun, dominicum diem , verum At alia Chrifti, & fanAorum, terta , qur fanAa mater ec D elefia noftrx laluti piiflime ftudens , celebranda nobis propofuit, hac in-provincia non eo, quo decet, cultu obferva.i videantur: fanAa fynodus omnibus locorum ordinariis mandat, ut eorum cultum, atque obiervantiam rellituendam omnino curent ; poens fuo arbitrio propofitis. Parochis autem diftriAe praecipit, ut populo* erudiant, fummam feftis diebus reverentiam, venerationem I lanflificatiotiem, celebrationem elle prxftandam . Eos etiam doceant, lifdem diebus ab omni inquinamento, & fuculari. bus obleAumentis abilinere, ecclellas frenuentare, pura mente Deum venerari, miffyrum folemciit dt*»efperis interelfe, *orationibus initare* , divthis JeAionibus, *St* pr«dicationibus anente vacare, ea omnia pr*rerea chuiitatis opera in alterutrum exercere, qu» fideles, Ac imitatores Chrifti decere viucntu; .

Dr frcroruut ailinuuut refrafeutatin·

Cum ufum dominie* partioni* renrxfentand*. dr fandorum martyria referendi, tamerfi piiflime IntroduAuin , ob hominum nequitiam, alii* rifum, aliis fcandalum potius , quam devotionem. *St* pietatem afferre fanAa fynndus animadvritar : decernit, tam in ecclefiis, quam in quibuslibet privatis aliis locis ab hujufmodi repricfcntationibus abftinendum elfe. Concionatores autem,ignito Domini Joquio fideliflime cxpofito , Signoque Crucifixi Domini noftri, aliifque exterioribus piiflimis aAibus, per E ordinarium probatis, populos ad poenitentiam, ac,pietatem,ad fletum,& planAum adbopentur : ac tam domini, quam fanAorutifaAione* ita pie , & graviter narrent, ut auditore* eorum fibi exempla omnibus in operibus proponant, At ad eorum patrocinium io nccellitatibus confugere difeafit.

De fauflis.

Nemini dubium efledebet, fandorum interceflione, & precibus apud Deum miferos mortales plurimum juvari, eifque venerationem, *St* cultum debite exhiberi. Ne tamen quid perperam in ecclefia Dei per C ignorantiam agatur, concionatores , & parochi illud populos deceant, alium elle cultum , quo Deum patrem, ejufque unigenitum filium Jefum Chriftum, ac Spiritum SanAum *i* alium, quo fa/iAos venerari, ac colere debemus. Larrix enim *cultum* (oli Deo *debemus ;* fanAos vero, ut ooftros apud Deum inteiceffores veneramur . Dominica autem oratio , quam ante fanAorum imagines Chrillifideles frequen. tant, ipfi Deo dirigitur ; cui quidem eam, cattcraque noftra bona opera omnia, fanAo. rum meritis, atque interceflionibus gratiora fore non ambigimus.

Dt *imugimbut .*

SanAorum Imagine* in ecclefii* » At alii* honefti* locis haberi, eifque omnem reverentiam, per genuflexioncm *St* per alios honeftiflimos corpori*motu*, exhiberi, fanAa mater ecclefia docuit femper, & tradidit. At vero, ut indecens omne, quod in c* re poflit oririy evitetur, fanAa fynodu*, Tridentini concilii decreto fuper hoc inh*ren* , ftatuit, ut, ficubi hac noftra in provincia aliquar fuerint imagine* prototype non congruentes, minufve, quam decear, honeft», vel ex eo , quod propter aliquem corpori* aAum, vel habitum, ad riium, aut turpes cogitatione* potius, quam ad devo, tionem protrahant intuentes , epifeopi, vel mutandas ea*, vel curent auferenda* . Poft h*c vero nulle tn ecclefii* imaginet ponantur, qua* epifeopus non diligenter infpexerit, *St* approbaverit. Qui contra fecerint, tam artifices, quam'ii, quorum juffu id fuerit cfleAum, epifeopi arbitrio puniantur.

Dr

Dr *aqrtcultt.*

Huma i generis hoftis tant* funt infidi*, ut f*pe numero fallis miraculis, ac illationibus » Chridifideles iimplices, atque pios, in errotem inducete poflit.

Quocirca fanda fynodusdecernit, ut nulla poft hac nova rrlfracula admittantur, nili (Tridentini concilii de miraculis prius icrvato decreto) ab epifcopis fila fuerint appro, bata.

De reltquiit.

Sanâorum reliquias, qu· olim fpiritus fanAi templum, ac Chrifti viva membra, fuerunt, omni reverentia venerandas, ex facri Tridentini concilii decreto, fanfia-. h»c fynodus decernit? Et ideo in valculis fuis bene, & decenter fub clavi cuAodlantur, nec^in altaribus ad longum tempus exponantur, fed, quotiefeumque populo erunt ollendend*, aut in prœctfionibus circumferende, id luminibus accenfi», ac debita cum folemnirate fiat, dt denuo fub clavi recondantur. Nove autem tcliquie non admittantur, nili que per epifeopus omni diligentia recepte, dt approbat* fuerint.

De *Mulgntiir.* er *quafltribui the· nonnarum*.

Nemo indulgentias publicet, feu populo commendet, nifi prius ab ordinario vilitate fuerint, dt probat*. Eleemcfynarum vero queftores ad hujufmodi indulgentiarum officium exercendum nullatenus admittantur; fed indulgenti*, juxta Tridentini concilii decretum, populo publicentur, & commendentur.

De ;»»/ *lotit-*

fidelium elcemofynis pia qu*que loca, & polita, dc dotata efle, fanAa fynodus non ignorans, ac illorum voiunrarl pie(ut decet)fatisfaccrc volens, omnibus locorum ordinariis mandat, ac pr*cipit, ut nullo in ea re dctreAato labe re, quidquid pro talium locorum vifitatlone, « adminiftratio. ne, facro Tridentina concilio demandatum eft, dt obfetvent, dt Inviolabiliter cbfcrvandum curent.

Redditibus, cenfibus, & aliis horum locorum bonis quibuscumque, vel male alienatis, vel ab aliis occupatis, omni diligentia infudent recuperandis.

Domus, & «dibeia, etiam fi monafteriis, aut aliis quibufeumque ecclcfiis, aggregata funt, vel fi commend*, aut juris patronatus, aut alio quocumque titulo poflideantur, ad peregrinorum, infirmorum, pauperumve commodum deftinata, ut refarciantut, fi ruinofa fint; vel etiam (fi opus fuerit) ut demum rerdificentur, toto peAore Incumbant.

Ut plurimis peregrinis, pauperihufquo infirmis in hofpitiis, quibus pauciores funt redditus, alimenta, c*teraquc fubventionu, commodius fubminiArari poflint, epifcopie fanAa fynodus Mandat, ut in'qua civitate duo» plurave faerint hofprtalij, quibas lingulis pauci funt proventus, plora illa in unum redigenda curent, idque eo prefertlm, ne ror tnrniArorum difpenfationibus, id quod cenfuum minimum eA » redigatur ad nihilum·

Antiflites etiam invigilare admonemus» ut quos ecclefiis, hofpltalibus, focictaribus, aut piis aliis locis, quidquam debere deprehenderint ;ncc admlnirlrationem, ncc procurationem exercere, nec curam aliquam ad pratdiâa pertinentem, cos fubire patiantur.

Eorum autem nullus, quibus talium *lo·* eorum adminiftratio fuerit permifla, nec mobile, nec immobile quidquam pretiofum. vendere» permutare»in emphiteulim tradere, aut alio quocumque alienationis genere in alios transferre prarfumat, epifeopo inconfulto. Quibus omnibus in rebus ita epl. feopus confuiat. ut a factorum canonam ordinationibus fibi recedendum non cxiAimet..

Qui poll hoc ad piorum locorum adminiftrationem eligentur, *live laid luerim,* live clerici, antequam munus fuum obeant, mnia fideliter (e gefiuros in ordinarii manibus juramento fpondeant. Qui vero ante hac fuerint eleâi i trium menfium fpatio ipfum- hoc jurare cogantur.

Sub excommunicationis iat* Contenti* poena notariis, ® quibufeumque allia aAuariis prxeipit fanfla fynodus, ut trium menfium fpatio ordinario revelent» atquo producant teliamenta, codicillos, esteraque aAorum, de legatorum genera, ad pias ceu(as faAorum, tam *de rebus* male partis, quam fintim acquifitis, qu*, vel ipfi rogati fcripferunr, vei penes fe detinent, ab aliis feripta. Sub eadem quoque poena prxeipitur iifdem, ut intra mentem deinceps (legitimo tamen impedimento ceflante) legata omnia, qu* eis feribenda contingent, ordinatio denuociarc non omittant.

Epifcopi, (ocorumque ordinarii, poena-. arbitratu fuopropofita,diftriAe prohibeant, ne confratres cujufcumque focietatis publlcas illas comefl^tioncs exerceanr, qu* certis fertis diebus fieri confucverunt: ex iliis fi quidem fcantfalutn bonis, ac jurgia inter ipfofmet confratres f*pe numero oriri, perfpicuum eft.

Dt mttfltriil.

Si regulares, tam viti, quam mulieres, inmonaflerfis vitam agentes coefibem,prophet* Illud in mentem fibi fepius revocarent,pr«//arr *Ji qut/itnt. no" vivere* ,^y«a«r *ftfl votum votá* ■ea *rtéirrt;* ncc juflionibus, ncc nolitis ptofcAo admonitionibus indigetent. Cum ergo noftra in hac provincia regulares obfervantias maxima detrimenta accaplflie manifeft· infpieiarous.* ea propter fanfla^ fynodus decernit, & pracipit, ut in fanAimonialium, ac fratrum, dt monachorum' monafterlis quibufeumque fuas conAituriones fuis regulis fibi demandatas, fide-

adiré non erubelcat, cujus Audio ,& opera ex latino in maternam linguam hoiuilias, & *termones* feriptorum catholicorum verti cuiet, & illis memori* demandatis, vel faltem de feripto letiis, debito fatisfsciat, cui factorum canonum, & Tridentini concilii decretis tenetur.

Neminem ad prrdicationem in fuas dicecefca epifeopi admittant, quein monitionibus catholicis non pr*monuerint, quid fcilicet acrius, & crebrius, quid autem remiflius, & tarius, pro locorum, *it* peccatorum communium qualitate › populis *fit* inculcandum

Praedicatores vero argumenta, dt rationes haereticorum non recenfeant , ne in imperitorum fidelium mentibus confulionenv.® pariant. At, ii quando , ut eorum falfa. dogmata facilius reficiantur, ipforum argumenta afferre lit neceile , tunc (quoad fieri poterit) difputationibus tefecatis, graviflimifque reptehenfionibus , poterunt id exequi.

Fabulas, caque, qu* populis rifum movent, recenferc non audeant.

Apochriphas hirtorias non tratient , nec miracula a catholicis, ac fidelibus autioribus non prrfcripta.

Meminerint etiam cum dominus dixerit, SMjfrM* um *efletacfit temfore, vet momsata,* Antichrifli adventum , & ultimam judicii diem, certo, ac definito tempore non tratiarc.

Diligenter te habeant In vitiis, & necca tls reprehendendis. Caveant tamen . ne ad particularia defeendant, nec verbi-, odium, « contumeliam potiqs, quam emendationem patientibus,-corrigant.

Spirituales, aut temporales dominos , five eorum officiales , aut magfftratus, modefle, ac pie admoneant, non acerbius ob. jurgent: fubditofque illud Petri doceant , *Fratrtr eWitt frafofiti». V'flr'u,* «r».

Totus autem concionatorum, omnifque fcopus fit, ex facrarum feripturarum interpretatione, vitiortfra reprehendendorum occationes invenire : in qua quidem interpretatione ab eo fenfu non recedant, quem catholica ecclefia, & facrorum dotiorum, ab ea acceptatorum, auâoritas approbayit : ex qulbiu tantum dotioribus allegorias excerpere poterunt, fi quando iliis uti voluerint- Sed pr*cipue in id incumbant, ut audientes t*plus moneantur, articulos fidei firmiter credere, & confiteri ; decem pr*cepta fervare; peccata deflere, poenitentiam agere, dies fertos, *St* jejunia fervare, orationibus imiflere, eleemofynas, <£ alia piotatis opera facere, qu* Chrirtifideles decent.

De vifitatioae.

Epifcopotum ea cura propria , & pr*clpua efle debet, ecclefias fuas, ac dioeceles, velutl facro concilio Tridentino fancitumell, vilitare. Meminerint autem, non fuperfluo, fed necelfario tantum comitatu ad illas vifendas fe conferre, rc it, quam ciciflime pc fiunt, expedire, ne fuperfiuis impenfis fubditi graventur : nec tamen eorum quidquam pratereant, qu* vilitationis ad atium neceflario fpe&ant. San<tuq| fiquidem eucharifti* facramentum primum vifitent I fpeculentur quo patio, quave diligentia mutetur, *it* an ea reverentia, qua decet, cufkxfiatur.

Sacrirtiam portmodum adeant. In ea calices, patenas, corporalia, linteola, aliaque ad Chrilli corpus pertinentia , an munda fint. *St* decentia : facras prrterea reliquias, ac facrarum vefiium omne genus, libros, *& cetera omnia, an diligenter* af. ferventur, infpiciant. Ecclefiam porthac diligentiflime perferutentur ; & fi alicubi ruinam minentur parietes, aut aliquo modo pr*feferant indecentiam , reflaurari, atque expoliri r demandent.

Diligenter etiam inquirant, fi in ecclefiis divina officia debitis horis perfolvlntur, (i dignitates , canonici , *St* clerici quicumque canonice lint ordinati, & li jurto titulo beneficia poffideant, iique eorum in ecclefiis refideant, an inter cos fint diflenfiones .

Si baptifmi , chrifmatis, & untiionis, facramenta debita reverentia Retiores fervent ; fique debitis temporibus ea innovanda curent ; ac li in matrimonii (aeramento Tridentini concilii formam obfervenc.

Cum primum cathédrales, collegiatis, parochiale* ecclefias vilitaverint, ad hofpitalium, aliorumque piorum › locorum vifitationem fe conterant : ferutentur, an eorum bona fine fraude adminifirentur: computum, & rariones diligenter Infpiciant; ut fciant, an debite redditus difpenfentur.

Dè ludimagifiris inquirant, (i vit*, atque dotitin* fint honed* : five quidqbam prohibitum difeipolis interpretentur.

Ut vero facilius rebus omnibus epifeopi mature providere poifint, ab honcftioribus illorum *locorum* hominibus diligenter exquirant, qu* reformatione indigere videantur: fi eo in loco hxretici funt, foenerantes , concubinarii, lufores, blafphematores, fatiio(i,& inimicitias gerentes;,.qui non integre ecclefi* catholic* prreeptis pareant, & ritum non fervent, bed prvfcitim circa vitium , procurationes , munera , *St* limiliaf epifeopi fervare meminerint, quicquid facto Txidentino concilio pr*fctiptum eft.

De ffsliit cMcorta .

Quia in hac provincia frpiffime contingit , quod fpoliorum commiflarii bona clericorum ex hac vita decedentium, Invadunt , & auferunt, tametfi patrimonialia , aut alias bxrcditaria, nulla habita ratione, quod idem clericus vel nullum, vei adeo tenue ecclefiafticum beneficium poflederit, ur vix fibi ejus frutius ad duorum , vel trium anni cujutlibct menfium fuftentationem fuffecerintne dum ut exiliis bona flabilia, auralia quxeumque, compa rare potuerint .· (latuit fantia fynodus, fupplicandum efle fantiiflimo domino noftro ; ut pro fua erga omnes Chrirtifideles bonitate, ac juftitia huic re> provideat, & modum aliquem in.ponat, prout mugis expediens vifum fuerit ; ai (fi fartiitati fu* vide-

dcbirur j eorum clericorum bona pro ipolus non auferantur; qui fal/em non habuetint ducitur quinquaginta m redditibus eccicliafticis.

De Penh.

Qus in his noftris Conllitutionibus , dr decretis , poens decernuntur, qusve per epifcopox, vei alios locorum ordinarios, auAomate libi per hanc fanAam fynodum concetti, quitxrfcumque delinquentibus, uo laicis, quam clericis , infligentur, ultra eas intclligantur, que per facrum Tridentinum ac quxeumque alia Oecumenica concilia, nec non alios juris communis canones, decrete jain funt, & infliAz, quibus nullatenus derogare fanAa h*c fynodos intendit.

Qu* vero pecuni* ex diAis poenis provenient, epifeopi, aut alii locorum ordinarii, eas nuilatenus in ufum proprium convertere poflmt, ted alicui pio loco applicent . data , li expedierit , accu(«toribus portione fua, qu* tamen tertiam partem., non excedat·

Ceterum, cum facrum Tiidentinum concilium alia multa decrevit, quorum nulla hujus provincialis fynodi decretis mentio fit, quia fatis expreta, ac explicata funt: «a omnia, live ad doArinam, five ad ewclelia-fticam reformationem, & morem correAionem pertinent, cui* his omrnbus, qusr hac provinciali ivnodo ftatuta › dcfinitaqua lent, fanAa fynodus plene, atque integre, ab omnibus hujus noftr» prownci» epneopis , abbatibus,capitulis, Λ alii, quibufeumque perfonis ccclelialtici', Λ ircularibus, fervari debere declarat, atque omnibus modis jubet.

Vuir mfuper,ac mandar, ut in Decree fanis conventibus epifeopi eadem Provincialis fynodi ftatuta legi, & publicari ; ac illa, una cum decretis concilii Tridentini in lingulis carbedralibus , collegiatis , & parochialibus eccleliis- hujus provinci* certo aliquo loco collocata, perpetuo aficrvarl curent.

Hjius autem facr* fynodi decreta fuum toour habere declaramus ad unum menfem , poftquam Eccleii* metropolitan* valvis affixa fuennt.

Omnia, & lingula, qu* in hac faCra fynodo decreta, attaque fuat, ianA» Romane eccleii» , omnium ecclefiarum matris , & magiftr», femper emendanda , & corrigenda , qua debemus obedientia, ac teverentia auAoritatl Cubiicimus.

cÜ,‘°, **GREGORIUS PAPA XIII.** cX°,
*177· IJ77.

Stitt th un »571. *mfytte »i* mm* 1j8j.

DECRE TA EDITA

IN S'TNODQ TS.OVINCIALI CAfUANO

CÆSARE COSTA ARCHI EPISCOPO

A»· fti< 1577.4. *netth Novetmb.*

DECRETUM I.

De vim & boneflitt clericorum .

EiMSS. tccielia Capuin*. /""Lericl in fortem Domini elefli hone· V* lio habitu incedant , talaribus fcilicet veftibu» nigro eoiore feu in caligis albo- utantur· nulla tamen aliquorum coloruiu varietate diftmfl» lint .

Decretum II.

Et quia quidam funt, qui vulgo filve- flres clerici appellantur, quorum fini* & confilium eft feculare forum evirare , idcir- co ftatulmus, ut nuilu* clericorum cujus- cumque dignitati* A conditioni*, in mino- ribus ordinibus conftitutus » gaudeat privi* legio fori ecclcfiz , nifi tonfura clericali infignitu* fuerit, & decerni habitu incedens alicui ccHcfi* , cui aferiptus fit, non fifie aut fucate dc raro, fed vere & plerumque loferviar , & fi beneficiatu* fit, & per tr.'* mente* monitus, trino cdiAo generali pro- pelito cum intervallo decem dierum pro quolibet,in fupradiAo habitu non incedat, beneficio & privilegio clericali ipfo jure abfque alia fententia privatu* intcliigatur .

Dcrrema* *III.*

Clerici perfonati non incedant, comedik alilfque fpeAaculi* non interfint , ne aure* A oculi facri* officii» addiAi impuri* aAio- nibus, fermonibusque diftraAi polluantur, cisdemque omni genere faltatiooi* & ludi, przfcrtim alearum & talorum interdicimus; nec folum ludere, fed eorum ludorum fpe- Aatores effe nolumus in publico, nec itu privato, in propria vel aliena domo, dr ficuti reperti fuerint *pro* conviAi* habean- tur ec arbitrio ordinarii priventur (f. pu- nientur ·)

Dccretem» IV.·

De meuitlibur.

Ut virginitatis thefauru* in Deo dicati* monlalibu* confervetur, omnis diligentia ab epifeopis adhibeatur ; nec cuique licentia concedenda eft , nifi neceflarii* miniftri* in- grediendi monialium fepta : quod fi abbatlfla temeratio aufu fine licenti^ ih feriptis ob- B tempt* sliquetn intiomiferit, prxter poena* a jure impolite*, iterani eligi aut confirma· ri non poffir

Decretum F.

Porta claufurc fit duplici clave munita, quarum una penes abbatitiam fit, altera alicui commendetur, cujus fide* epifeopo explorata fit.

Decretum VI.

Ratione* finguii* anni* reddantur; & fi qua abbatifla de fraude, aut furto convi- C «a fuerit, prerer reibtutionem, utraque vo- ce aAiva , & patiiva privetur .

Decretum VII.

Laudabili* mos io plerisque Italie mona- Aeriis in eligendi* abbari/i* fervetur, nt triennio monafterio przfint ; *nec* poflint confirmari, aut iterum eligi, nifi alio me- dio triennio interlapfo. Idemque in mo- nialibu* qu* funt german* ftatnimnt, n· prcfeAura inter ipfas continuetur, eleAioquc In nulla ; & fi moniale* admonit* in ea- der.< eleAione perfeveraverint, pro illa vi- ce |us eligendi amittant . D

Decretum VIII.

De boffitahbut & eerum mt&ijirir &

Quia hofpitalia quadam & eccleii* per f«- culare* oeconomo* aut magiftro* expoliantur, pecuni*que pii* operibu* deftinat» aver- runtur , propriifque ufibu* applicantur ; id- circo ftatuimus ut epifeopi quamprimum diligenter ratione* A computa videant, fic *minori* expenfa, qua potiunt Illa* ecclelia* hofpitalia vifitent, nec fu dilationibus fruftrari aut decipi patiantur; & quatenu* opus fit auxilium, brachii fnculari* invocent: reliquatore* feu defraudatores, procurato- re* & magiftro* in pofterum elle non pa- tiantur , nifi reftirnta pecunia aliud epileo· po videatur.

De.

Au··» CnatsTt ·577·

Decretam JX.

Defieialitatibur, ft ctafrateraitatibat.

M.tgiftri fodilitatum five priores, five quocumque alio nominv nuncupentur, tam a confratribus, quam alio quocumque laudabili modo cleAi intra menfent ab ordinario approbentur, coram quo jurent fe fideliter officium adminiftraturo*. Ordinarius vero compellat eos (ft fi opus fuerit) *per* cenfuras eccleliafticas ad obfervantiam capitulorum, ft ad reddendam rationem ipii oroioario in fine officii, debitorefquSL. (Malitatis non poffint eligi ni faAa prius folutione-

Deerctam X.

Exigant ordinarii computa ft rationes confiaternitatum, feu fudalit. tun> quarumcumque a cierem annis circa, atque compellant omni tnelioti modo detinentes illarum bona ad reftituendum, ft ad folvem dum. Qu* bona in ipfarum conftaterni^ftumecclefiarumque utilitatem convertantur·

Detretam X i.

Adminiftratoribus ipfis, ni fervatis 4e Jure fervandis; ex habito epifeopi confenfu nullo paAo liceat eorum locorum bona qu*cnmque fuerint vendere, permutare, in cmphitculim dare, ad longum tempus locare, aut aliter alienare. Sl fecus faAnm fuerit, epifeopi arbitratu puniantur, ft faAa pro InfeAls habeantur.

Decreium Xlf-

l» At fi qtirftio inter fodalitates ft confraternlrates de prascedentia oriatur, antiquior praecedat.

Decretam XITI.

Sl contingar bona ecciefiarum cum affeofu apoftolicu in evidentem ecciefiarum utilitatem alienari aut permutari, non prius bona tradantur, quam caufa per breve apoftolicum commifla, ft lententia fequuta fit; quod fi fecus faAnm fuerit, declaramus nuiusmodi alienationes efle nullas, ft buna ipfa tradentes arbitratu ordinarii puniendos.

Decretum X IF.

(It vero bona ecciefiarum conferventur, curent eplfcop· ut pretium quod ex alienatione bonorum ecclefiafticorum, aflenfu tamen apoftolico interveniente, pervenit, ft quod ad prcfens penes aliquos loco depoliti referitur, iux. (cx mcnfes, in emptionem aliorum bonorum ftabiilum pro fecuritare ecciefiarum converti debeatur.

Revideantur alienationes rerum ecclefiaflicarum Illegitime ftA*, pro quarum revifione fuerune eleAi.

In dioecefi Capuana fuit confirmatus R. *D· Joaaaei* Duminicus Rofellus V. J. D. canonicus Capuanu*, una cum R. D. vi'cario pro tempore exiflente.

Anno C*ureTt <577

In dioecefi Caferlana fuit depuratus R. D. Julius Janilius V. J. D· una cum R. vicario pro tempore exiflente.

Inoioecefi Yfernienfi fitlt deputatusR. D-Joanne* Dominus Franciofelltrs V. J. D. facerdo*, una cum R. vicario pro tempore exiflente.

(n dioecefi Sueflana fuit confirmares R. D. Lelius Scfla V. J. D· protbonotarius apoftolicu* canonicus ft decanus Sueflanu* una curo R. vicario pro tempore exiflente l

in dioecefi Calatina fuit deputatus R D* Jon. Baptifta Vlfconte canonicus Calatinus Buna cum R. vicario pro tempore exiflente.

in dioecefi Venafrana fuit deputatus R: D· Horatius Dattilus V. J. D. una cum R. vicario pro tempore exiflente.

in dioecefi Tbcaneofi fuir deputatus R-D. Joan. Thomas Mandarinus cantor, una cum R· vicario pro tempore exiflente,

In dioecefi Calventi deputetui Judex arbitrio R. D> epilcopi Calventis.

in dioecefi Cxlinenfi deputetur fimiliter tudex arbitrio R. D* epifeopi Galinen.

Detectum X F.

Prefer quvflotum avaritiam, quorum lßκ probitas a S. tone. Tridenuno reprctfa eft, malus quldam Inolevit ufus, ut prlvat* perfuo*, non ab epifeopo iufl*,fed proprio «ola pro aliis eleemotinas per civitates ft villas colligant, coniingitque cleemofinas duri illis qui vere pauperes non funt. ldcirco nemini iiceat fub poena excontmunfcatiooto ipfo faAo incurrenda pro aliis cleemofinas querere, & lancem per civitatem circumferre, nifi *clericis ft laicis ad bvc* miniflerium deputatis. Neque conclouatoreetiam regulares poflinr de Cuggeftu aliquem commendare, niti de ipiius otdinaiii liceu-

UttrttiH XFJ.

De ro/ariù, & *tabellieutiur.*

Tabeiliones ft notarii, f> intra menfem a dic obitus epifeopo non fignificaverinr, qu* tcftamcnta, vel codicillo*, in quibus legata ad pias caulas, nec non reliAa pro male ablaris A acquilitis, five furto lubttaAis contineantur, rogari confecerint, feu ab aliis confeAa penes fe habeant, ipfo faAo excommunicationi* poenam *incurrant;* quod fluidem decretum finguli* annis a parochis ut* populo notum fiat.

Decretam XFII.

De fefitruae liierea ttiftrwaei.

Feftorum dierum obfervationem, a fac. cone. & nuper a beatiis. papa luftiffitnis de caufis ac fub diverfis poenis commendatam epifeopus quilibet obnixe reltitucndam inviolabiliter curet, quo Deo optimo max. a quo cunAa iufcepimu', Ac fanitis eius au-

L 11 1 pro

pro nobis intercedunt, ab omni opere der- . vili abAinendo debitus honos *St* cultus im-A pendetur.

*577·

Decretu XVIIT.*

De ututrimeuii

·· „ Quanta cora adhibenda fit ad matrimonia in faciem ecclefi* contrahenda ex eo coi· ligere poffiimus ; quod fac. conc· Trident, quoad potuit clandeftina matrimonia pro· hlbuit, *St* irritavit. E* propter eiusdem fac. concilii Tridentini decretis inherendo, man· dat hxc provinciali* Synodus omnibus dk fingulis utriufque fexu* Chriftifidelibu» fub excommunicationis pbena,ne antequam ma- trimonium, faitem per verba de prvfcnti, contrahatur ad domum fponfi vel fponfx eorum aliqui* accedat, vel invicem ofeu- lum, ac rem habeat.

Decretum XIX.

De peroebiir.

Parochiales ecclefi*, qu* In plerifque dlocccfibu* *St loci** tantum diftant a paro· chianorum habitatione, ut non fine maximo incommodo ad ea pateat accetfus, nec line periculo *Jicramenttru* aijtrvent*, intra ha· litationum loca reducantur, dt aliqua ibi^ extruatur cappella, in qua facramentum cu ftodiri, *St* mina audiri commode poflit, cu· *>uf* rei arbiter fit ordinarht».

Dtcrttna XX.

De Jrcîair.

Ait xpoftolus .· *non allteaberoj booi tri* lurent».* Cum igitur quf ïitari deferviunt, de decimis > qu« propterea jure divino debentur . vivere debeant , ftatuit h«c provinciali* synodus ab ordinarii* reme- dium aliquod adhibendum efle › quo abufus peflimi in eis perfolvendi* nuper Parochia- norum malitia iovcAi, penitus extirpent» I

Av - o

Deerttm XL

Dt mtJitit. »577·

Medici non accedant ad Infirmum poft tertiam diem, dummodo morbi gravitas non indigeat rnajorl celeritate, nifi faAa ab ipfo infirmo.peccatorum confeflione, & fi fecu* fecerint fint ipfo jure excommunicat).

Omnia dk lingula, qu* in hac facra sy- nodo decreta aAaque funt, qua debemus obe- dienda ac reverentia auAoritati dk judicio (hnA* roman* ecclefi* omnium eccleliarum matri* dk magiftr* femper qmendanda at- que corrigenda fubiicimu*.

Qu*decreta.fupradiAa in prxfenti fecun. da leflïone pon MitTarum foiemnia fuerunt alta & Intelligibili voce leAa & publicat* in diAa ecclefia per R. D. epifeopum Ca- letinum. Quibus diAi* & publicati* fuit di- Aum diAis Illuftrlflimit dk reverendiflimi* do· minis archicpifcopi* dt coepifcopis ibidem prxfcntlbus. Macer ne vobis Rev. Patre» fu· pra feripta approbare *St* confirmare *St* fef- fionem hanc fecundam *St* ultimam finire dk concludere, huicque fynodo ad laudem, glo- riam. dt honorem Dei finem imponere, & illa fubfcribere? Refp. Placet. Tunc illu- ftrilfimus dt reverend. D. archiepifcopus, qu·· omnibus placuit, dixit gratias agamus, Deo omnipotenti. Et faAa tolemni benedi- itione receflerunt in pace,faAi* prlus fub· feripti» acclamationibus.

Ego Cxfac archlepifcopu* Capu» decon· Clio fratrum fic ftatuo.

Ego Aga epifeopu* Cafertanus confulens, dt confentien* fubfcripfi.

Ego Joannes Baptifla Epifc. Æfernixcon- fdfcn* *ar* confentien* fubfcripfi .

Ego OAavius epifc. Caivcntis confulens *St* confentien* fubfcripfi.

Ego Horatius epifc. Veuefranu» confen- tlens *St* confulens fubfcripfi .

Ego Joannes Paulus epifcopus Theanenfis confulens dk confentien* fubfcripfi .

Ego Leliu* SetTa procurator reverendiflimi epifeopi Sueflan. eo nomine decretis prxdi- AI* confenfum prxftiti, *St me* fubfcripfi ·

Ego Joanne* Dominicus CloffeJlus pro- curator R. epifeopi Calvcnfi* eo nomine decreti* pr*diAit confenfum prxftiti; dk ae fubfcripfi.

CON-

1579.

CONSTITUTIONES ci.°"-

H79·

ET DECRETA CONDITA

IN EROVJNCIfiLISTNODO

CONS tfNTINA

JJ7B *REVERENDISSIMO DOMINO*

FANTINO PETRIGNANO,

***Dfi,** afaftolica fedir **gratia** arcbitfifcopo Confetti **iat** anno Domini* **1579.**

s g e 3 i o r h i m a

Celehtata die dtciiat menfit ***Mail* I**

i» edite Ronwe 10.158· M Θ' Fantinus Petrignanus, **Dei,** &apo. Itolic* ledit gratia archiepifcopusCon. **fenti***, de reverenjiflimonim eocpifcoporutn contiljo , <fc alfenfu in provincial) jynojo noftra **Confenti*** legitime congregata,h«c , **qu*** fcquuntur, decernimus, £ ordinamus.

D» *fidei orthodoxe **fr** ofeffione.*

Inter omne· paftoralis officii follIcitudines, prreipua, que ad Catholice fidei integriratem pertinet, vertari debet, ut qu* totius foirftualis xdificii fundamentum eft, inviolata permaneat,dtomne» in e)uiduritate immobile· perfiftant. Quare ab ejufdein fidei negotio, veluti omnium prvftantiflimo exordiendum duximus , eamdem fidem juxta formulam a fel. record. Pio papa quartotraditam unanimiter profitentes , quam hic idferius fubiiciepdani elfe vlfum fuit .

Formula orthodoxa fidei frofeffienh.

Hço N· firma fide credo, dr confiteor oinnu dk lingula , qu* continentur in fymbolo fidei , quo fanrt*. Romana ecclefia utitur, videlicet: Crs'do in unum Deum Patrem Omnipotentem, fartorem C»b, dt Terre, vilibiliumotnnium,dc invifibilium; di in urmm Dominum Jcfum Chriftum filium Dei Unigenitum . Et ex patre natum ante omnia fxcula . Deum de Deo, lumen de lumine, Deuin verum de Deo vero. Genitum non fartum , confubftantialem Patri, per quem omnia farta funt . Qui propter nos homine», dc propter noftram falutem defeendit de Crlis , dc incarnatu» eft de Spiritu fando, ex Maria Virgine, dt homo fartus eft . Crucifixus etiam pro nobis, fub Pontio Pilato partus , dr fepultu» eft · F.t refurexit tertia dies fecundum feripturas. Et afeendit In^ Cirium , fedet ad dexteram Patris *; Λ Ite'* rum venturus eft cum gloria judicare vivos, *Sc* mortnos I cuius regni non erit finis , dt in Spiritum fanrtum Dominum, dt vivificantem; qui ex Patre Filioque procedit . Qui cum Patre, & Filio fimul adoratur, dc conglorificatur ; qui locutus eft per prophetas . Et unam (aortam catholicam, & apoftolicam . Confiteor unum baptifms , in remilfionem peccatorum . Et experto refurrertionem mortuorum , & vitam venturi f«culi .Arnen . Apollolicas, dc ecdefiafticac traditiones ,reliquafque ejufdem ecclefi* obfervationes. dc conftitutiones firmiftime admitto, dr amplcçrtor. Item Sacram feripturam juxta eum_ fenfum, quem tenuit, & tenet fanrta mater ecclefia , cujus eft judicare de, vero fenfu , & interpretatione Sacrarum feripturaruia admitto , nec eam unquam, nifi juxta unanimem confenfum Patrum accipiam, dc interpretabor. Profiteor quoque feptem effe vere, dc proprie Cacramcnta nov* legis a Jcfu Chrifto Domino noftro inftituta, ad falutem humani generis (licet non omnia; lingulis neceflIria) videlicet,baptifmum confirmationem , euchariftiam , poenitentiam, extremam unrtionem, crdinem › dc matrimonium ; iliaque gratiam confetre; *Sc* er hi* baptifmum,confirmationem , dc ordinem, fi-T-jOe facriiegio reiterari non porte. Recepto* quoque,dr approbatos ecclefi* catholice ritus in fupradirtoruni omnium Sacramentorum folemni adminiftrarione recipio, dc admitto. Omnia dr fingula dc peccato originali ,dt juftificatio neque infacrofanrta Tridcntina synodo definita › dc declarata fuerunt amplertor, *Sc* recipio. Profiteor pariter in nrilla otferri Deo verum, proprium , *Sc* propitiatorium Sacrificium pro vivis , et defunctis ; atque in Sanrtiflimo Euchariftl* Sacramento efle vere, realiter , dc fubllanrialiter corpus ,dr fanguinem , una curi anima , et divinitate D·N. Jefu Chrifti, fierique'converfionem totius tubilanti* panis In corpus, K dt totius fubftanti* vini in fanguinem,quam converfioncm Catholica ecclefia tranfubftantiationem appellat. Fateor etiam fub altera tantum fpecie totum atque integrum Chriftum verumque Sacramentum fumi. Confianter teneo Purgatorium elfe, animafque ibi detentas fidelium fuffrtgiis juvari; fimiliterque , dc fandos una cum Chrifto regnantes , venerandos, atque invocando* *effe , eof*que orationes Deo pro nobis offerre , atque cotum reliquias elle veneranda·. Firmiffimc alie-

deiiter «dimpl·»· uhufquifque contendat.

(·cttefias orationi* domos effit non oblivi- A fcantur ; At ideo in illis, Sr oratorii·, non autrm in aliis loco oratione* . h^reque canonic* recitentur, At ab omnibu* ,:A< maxime ab iplr* monafteriorum pccpofitu frequententur .

Cum autem refeAio communi* charitati* vinculum fit, eodem omnino in loco, eademque ,in merifa (ubi ca omnibus fuffteit) legitima tamen caufa aliud non fuadente, cibum fumere , eadem fanAa fvnodus di. ftriAe mandat- Ibique fervato filentio, divine leAione* non definr, corpus efca, anima vero fpirituali cibo nutriatur.

Jejunia quoque , quibus diaboli in no* perpetu* funerantur infidi*, fi forte neglif[entia in deiuctudinem abierint, pro reguarum ritu, dc bene reformatorum locorum cunfuetudine,.Ac renovanda, Ac invio labiliter obfervanda , fanAa fynodus pr« cipit.

Regularium autem neminif nifi ardua, honeftaqne caufa, per fuperiorem in feriptis approbanda) extra monaftetii clauftra pernoAare liceat.

Ut autem tam vitis, quam regularibus feeminis malorum occatio omni* *ufer*tcefuperioribus omnibus , abbatibus, mlnirtcisprioribut, guardianis, abbatiff·*, pt*ponti*, fanAa fynodu* pnecipIt, ut omni ftu. dio incumbant, ne eorum fubdiri , fubdi t»ve commercia aliqua ineant, vel admittant, quorum familiaritate caftitati* votum in aliquo periculo conftiruatur .

Atque, ut Deo paupertatis , Ac obed'en. ti* vocum perpetuum etfe poffit , precipitur , ac mandatur, ne quis pecuniam, aur aliud quidquam privati commodi caufa poffideat, aut ea utatur, nifi fuorutn fupcriorum bencdiAione illud ei fuerit conceflum : nec propriam in aliqua te voluntatem faciat.

Superiore*autem ftudlofe curent, ut novitii, novitieque ad plenum doceantur, queeumque in regulis, ftatutis, ordinationibusxt eis obfervandi» continentur ; utU quyromque in re eorum debita fciant , Ac admotum Imprudentes non accedant.

Iidem fuperiores illud etiam f«pius exequatur, ut ea facri concilii Tridentini decreta legenda proponant, qu* ad regulares, dc eorum monafteria fpeAaot, & ipfi obfervent, & per eorum fubdito* inviolabiliter obfervari jubeant ·

Epifeoporum etiam fore praecipimus, ut in eorum Doecefani* conciliis monialium ad snonaftcria recipiendarum numerum pr*feribere , pr*fcAarum ad earum regimen-, creandarum, puellarum etiam ad religionem admittendarum, novitiarum ad profeffioaem recipiendarum, fervand* claufur*, converfaruro , ac fecuiarlum puellarum, qu* in monafterii* educantur .concionitorum, Capellanorum, vifitancium, propriarum regularum , ioftitutionumque affidue legendarum, aliarunque rerum, qu* ad moniale* fpeAare videbuntur, diligeotifliiiie curent.

Dt ncltJfiiUti PittHttt

D Ecclefiafticam poreftatcm - Jc(< Chtifto traditam,«duplicem effe , «ion eft dubitaodum; id quod duarum clavium numero aperte demonftratur. Prima*liquidera ell poenitentia Sacramentum , qua internam, dc fecretam confcientiam refpicit neccatorit, qui fponte peccata confitendo fiolvitur : Al. tera vero jurifdiAionem, & exterius regimen exercet, qua non per propriam confidentiam tantum , fed per telles, peccatores,convincuntur, & puniuntur, quo teftlmonio, dc publica deliAa corriguntur, ne eorum gratia e Regno Coctorum peccatore* excludantur.

Cum eam ob caufam a Deo traditur iit excommunicationis gladius, velut eccicfiaftic* difeiplin* flagellum,quo contumaces, & rebelles, ab ecclefiaftici* Sacramenti* ,& a fidelium participatione fejunguntur-- clare conflat, non tantum factorum Canonum Sannionibus, fed etiam divino juri, repugnare, cum ûrculares judices, quibus eccleliaflicarum rerum difpofitio nullo jure permittitur, eccîefiafticos judices liepe devetare ftudent , ne aliquem, jure exommunicatum, tale effe denuocient , vel ut exconununicauonem .iliquam fulminatam revocent.

Proinde fanda fynodus oblectat, At obteVftatur in Domino fereniffimum regam Catnolicum , uutque iJJulbillimuin , A excellcntiifniiu.n proregem, ac fuo* alia, in hoc regno minores Magutratu* , Ac utiles dominos, hortatur, & monet, ut ab huiufmodi prohibitionibus, & mandatis, ablim-ant .

At, li quando (quod Deus non permitratj eccleiiaft.cus aliquis judex fua poteftate aouteretur. «jus fuperioribu* illud lignfficent, nec ohlivlfcantur poenarum , que factorum Canonum conllitutionibus fuper ius funt indiA*.

E contra, fingulo* omne* ecclefiaftico* judices fanAa fynodus devitat, ne exommumeationes ipfas levi de caufa fulminent, fed (ubi commode id poffe perfpicicnc) c*teris aliis jufliti* remediis utantut, tam itu. procedendo, dt definiendo, quam exequendo: vcluti facto concilio Tridentino ttaditum eft.

Epifeopi, cum primum ad fua reverli fuerint, In fynodo Diarcefana perfonas idoneas pro caufis ecclefiaftici* in partibus delegandis conftituaot ; ac eorum nomina metropolitano mittant, ut, juxta decretum decimum feÛioms XXV. concilii Tridentini, fanAlilrroo D. N. tranfmittt pollint.

Dt Ufitrit.

E Cum, Inter estera* hoju* noftra provinci* caiatnitares, hoc pracipue ufuregenu* latius manare digoofcamus, quod in plurimi* rerum venditionibus , propter emptori* pauperiem, tempori* etiam nat venditio, adeo , at aliquando pro unius anni dilatione duple* fere folvatur pretium : ftatuimus, & ordinamus, ut pofthac dc huiufmodi venditoribus diligens fiat inquifitio; At.qui inventi fucrinr, poenis, per facros Canones con-

conftitutis acerrime puniantur, ac infuper In confcffionibus nullatenus abfolvantur, nifi debita (fi poflint) fatlsfaAlone fecura, prarerquam in morris articulo, runequo moneantur, ur vel per fe Ipfos, fi vixerint , vei per fuo» heredes, quam primum poflint, latisfacere ftudeant . Omnes aurem lo<"run> oid- iarii decretum hoc f*pius populo publicandum curabunt.

e

Omnem porro curam, dc operam fuanv, conterar t ad erigenda, dc inftituenda, c» auAoritate fummi pontificis loca pia, qu* Montis pietatis appellantur , unde mutuas pecunias pauperes poflint accipere · Qua in re principes, dc Maglftratus oblecramus, ut epifeoporum diligentiam adjuvent . Nec In eis quidquam, preter fortem, nifi pro miniftris, dc alii· neceffariis fumptibus , idque cx eadem fumnn pontificis auAoruate, accipiatur.

De 'efithurir, dr extquiit martuorutu.

\Sicuti piiffimum eft ut fidelium corpora in c*tneterii, vel ecclefi* finum recondantur; ita impietati proximum videtur, ut putida cadavera in loco excello , dc ornato, coilocvntur. Curent ergo epifeopi, ne ulla deinceps eo modo lepeliantur, dc qu* nunc funt una cum icuulcris(nifi tamen marmorea, aut aerea fint) amoveantur, dc humi dentur, ita ut locus , in quo condentur , a reliquo eccleli* pavimento minime promineat- Nec eccleli'arum reAores permittant, olla fidelium, qu* huc illuc per angulos eccleliarum fparfa reperiuntur, infepuita manere, fed limifiter lepeliantur.

Caveant parochi. ne pro exequiis, pro fepultura , dc anniverfariis dcfunAorum ,quidquam paci lcanturexigant, aut petant, vel quid aliud *committant, quod* fimoniam, aut avaptiam lapere poflit. Ne tamen er *trituranti bnvt fenitui alligetur,* epifeopi curam fulcipiant, ut laudabiles, pi*que in his ferventur r onfuctudines. Legata etiam, que pie per drfunAos faAa fuerint, exigentia curent. Nec , qu* elcemofin* caufa ultro fuerint oblata , accipi prohibeant.

S' vero dcfunAorum heredes ita a fe pietatem , dc charitateni amoverint, ut debile» tuorum exequiis impenfas non exhibuerint, epifeopi ad ea comparanda eos compellant , que ad honeftum ejus rei ulum libi convenire videbuntur . Miferabiles tamen pertona impenfa ecclefiarum, ordinarii judicio, Aunt fepcliend* .

Morem , multis locis intermiffum mortuos in cemetetiis fepeiiendi , quoad fleti poterit , epifeopi reftiruendum curabunt.

Confuetudinem veto, qu* potius amentia, de delirium, dici poteft, qua mulieres cognatos luos mortuos multi· clamoribus, dc capillorum laniamentis, extra domum in publicas ufque vias profcquunrur, & qua, poll ex'aAum menfem ad fepultur* locum convenientes , clamores eofdem , dr laniatus , iterant , dc renovant, prohilteanr epifeopi , dc omnino tollendam., curent

De *furgattrij.*

Cum pie, *dt* catholice, fanAa Tridentina fynodus demandaverit , ut fideles credant, dt teneant, nec non etiam, ut doceantur, eifquc prcdicetur fanAa illa ac fana purgatorii doArlna, quam *fanAi* patres tenuerunt, crediderunt, dt litteris tradiderunt, facraque concilia fanxerunt : faoAa h«c fynodus ordinat, dt prneipit, ut épifeopi, *dc* ordinarii omnes evigilent, no iniquitatis fplritus fupcrftitiofum quid , *dc* fcamialum offerens fuperferninet. Eradicatores autem, dc parochi, quotiefeumque le occalio obtulerit, doceant deftinatum locum dari pro purgatione animarum fidelium , qu* cum divina bonitate fint ad perpetuam gloriam alfumend*, poenitentia incompleta e vita ceiferunt; quas orationibus , elcemofynis , altaris (aeramento, dc ecclefiafticis Indulgentiis folvi , minime eft dubitandum.

De migiflrif fuerorum.

Quoniam in hac provincia quamplurimis, propter inopiam, proficiendi opportunitas fubtrahitur, fanAa fynodus prrcipit epifcopis, ut omni Audio dominos ma^ifttatus, *dt universitates omnes ,* horrentur, ut C fumptui non parcentes , honeA* vitae, *dc* farve aoArln* magiftros conducant·

Magiftris autem ipfis eadem fanAa fynodus prccipit, *dt* mandat, ne libros vetitos, aut de oblcuenis, *dt* turpibus tranantes, pueris legant, neve trer fe ipfolegi patiantur : fed eot fana aoArina , bonifque moribus, erudire, dt formare, rtudeant ; ac preterea totum id portent, quod Lateranenfi concilio fub Leone X. ftatutum eft .

Dt prxdicatitae.

Neminem epifeoporum latere fanAa fy· D nodus arbitretur , eorum muneris efle, dc conciones, dc fermones habere ad populum , inque eorum pi*fertim cathedralibus ccclciiis docere, erudire, dc ficut diligentes , folettiffimiqulf pallores , omnia gregi* errata falutaribus verbis corrigere, deperditarum ovium rationem dillriAc domino reddituri. Eu propter eos omnes hortatur, ut-pro viribus fe exerceant ad id per fe ipfo· pr*ftandum ; dc fi quando juftum impedimentum ab eorum officio eos revocaret, juxta Tridentini concilii decretum, perfona· idoneas ad munus illud eligant .

Parochi quoque , arch.presbyteri , dc alii quicumquc , animarum curam gerentes , E dominicis la ltem diebus , *dt ferti· folemnibus,* adventus vero, *de* quadragefim* tempore quotidie,, vel ad mmus ter In hebdomada , in eorum ecclefiis per fe ipfos ldem omnino faciant, excepto tamen i ubi per quadragelimam pr«dicatorcs regulares, vel alii, conduci confueverunt, quo tempore parochus quiefccrc poterit. Quod li forte eorum aliquis ad hoc munus obeundum inhabilem fe fe cognoverit, peritum aliquem adi-

" ' — Anno Ch»istj 157>

affero imagines Chrifti ac Deipar» femper Virginis, nec non aliorum fanAbrum hiben· da», retinendas efle, ac ets debitum ho notem , & venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteftatem a Cnrifto in ecclelia reliAam fuiffe , Miarumque ufum Chriftiano populo maxime falutarem cffe_- affirmo. SanAam apoftolicam catholicam, Romanamque eccleliam omnium ecclefiarum matrem ,& magiftram agnofeo, Romanoque pontifici beati Petri apoftolorum principis fucceffbri ac Jefu Chrifti vicario veram obedientiam fpondeo,-ac juro.Cetera item omnia a factis canonibus, & oecumenicis conciliis, ac prxeipue a facrofanAa Trident.na fynodo tradita, definita, dc declarata indubitanter recipio, atque profiteor, fimulque contraria omnia, ac harrefes quafcumque ab ecclefia damnatas, rejeAas,anathematizatas, ego pariter damno, reficio , & anathematizo . Hunc veram , catholicam fidem, extra quam nemo faivus efle poteff, quam in prxfenti fponte profiteor, dt veraciter teneo, eandem integram, A inviolatam ufque ad extremum vit» fpiritum contfanritfime f Dec adjuvante) retinere , & ccnfiteri, ac meis jubditis, vel illis, quorum cuta ad me in munere meo fpeAahit, reneri, doceri , & prxdicari , quantum ' - me erir , curaturum ; *St* ita fpon«ico, voveo, ac juto, fic me Deus adjuvet, Ac f»c fanAa De· Eyangelia .

Eandem fidei profeflinnem facere teneantur etiam omnes provili de beneficiis quibufeumque curam animarum habentibus ,ntra duos minfes a die adepts polfeilionts in manibus ipfius epifeopi, vel eo impedito , -coram generali ejus vicario feu officiali, feque in Romans ecclefi* perinaofuros obedientia fpondeant ac jurenr. Provili aurem de canonicatibus , & dignitatibus in ecclefii» cpthedralibus , non folum corain., epifeopo,- feu eius officiali, fed et'ani in capitulo idem facere teneantur. Alioquin di-Ai omnes provifi , ut Tupra, fruAus non faciant fuos , nec illis pofleflio fufftagetur .

Hem quoque fervent qui impolfer-im ad doAorales, vel magilfraies gr.iJns pro movebuntur in ipfo promotionis aAu ; qui vero haAenus promoti funt, de fidei pro. feflionen? facere, prout tenebantut ex Ruil.i Pii IV. omiferunt, poenas in eadem bulla contentas incurrille declarentur I Que bulla obfctverur etiam in omnibus publice, vel privatim, theologiam, canonicam, vei civilem facultatem, medicinam, philofophiam, grammat'cam, vel alias liberales artes profitentibus, dc profeffurfs fub poenis ibidem contentis .

Profeflio vero fidei juxta prrfcriptam formam femper fieri debeat ; dc in ea facienda prarcipue obfervitur , ut publice , dt palam ab omnibus, adhibitis reitibus, fiat, dt coram notai io, qui eam iu publicum infltumentum redigat , di in peculiarem fibrum ad eum tantum ufum comparatum un.fcum profitentis fubfcriptione referat · liber autem in archivio epifcopali erit diligenter ad perpetuam rei memoriam aflervaudus I

D» liirtr exbibtfulir.

Cum hsreticorum libros ad fidelium mentes inficiendas plurimum nocere compertum fit , propterea epifeopi regulas Indicis de libris vetitis ex aoAoritate fel. recor. Pii Pape Quarti editas, ab omnibus fervar) ftudeant, raandenruue thenlogis legum dolo- ribus, medicis, ludi magiftris , aliifque libros habentibus, ut librorum ftiorum notulam pariter ab eis fubfcriptam infra tempus ftatuendum. fideliter edant ; prxeipiant-Sue etiam omnibus, qui m eorum oppidis, *t* locis libros tam impreflos , quam manuferiptos introducunt, ut illos , nifi prius recogniti, & approbati fuerint , nec retinere, aliove legendos tradere, aut modo aliquo alienare , aut commodare audeant fub poenis juxta Indicis pr«fcriptum per Ipfo* incurrendis. H eredes quoque , vel executores ultimarum voluntatum , indicem librorum a defunAis rcbAorum intra menfem poft obirum ordinariis fuis exhibere teneantur, & debent, nec ipfis uti, aut illos, nili eorum indicem attulerint, vendere, vel alienare valeant ; alioquin nullam excufarlonem praetendere poterunt, quominus in cenfuras , ftt poenas apoftoliçit conilitutiombus decretas incurrltTc cenitantur .

De fecrifino Mifl .*

Quoniam in divino hoc facrificio quorf in tn>da oerag<rur, idem file Chriftus continetur, & incruente immolatur, qui ,in ara crucia feme! feipfum cruente obtulit; ideo ut lingulari religione ac pietate, & a facerdocibus celebretur. *St* a populo co. latur juxta fac. conc. Tridentini prsefcripium, diligenter epifeopi infraferipta (ervandf , & cavenda curabunt, dc in Primis .

Omnes façerdotes etiam regulares, qui romattomiffule utuntur, in omnibus cxrç-Dmoniis, ac ritibus in formula miffalis pr«-(cripta adunguem conveniant, nihil addendo, aut mutando cx his, qu* in cujusque diei mifla continetur, vei etiam in ipfius miffc ordinario.

Debitifque horis celebretur , nec ante auroram, nec poll meridiem nifi ex legitima caufa a jure permiffa , neque bis in die, nec extra eccleliam , vel oratoria , nec privatis in cdibus, aut alio in loco, pr*terquam in ecclefiis, aut oratoriis divino cultui tantum dediêatis , ac ab epifeopo delignatis , ftt vilitatis ; & qui contrafecerit, milfas Vcfpertino tempore Celebrando cnntta pullam Pii V. poenis ln eadem bulla contentis puniatur, inerreris vero a miniflerioaltaris per biennium fufpenfum effe intelligatur, At gravi etiam ab epiteopo an'madveriione afficiatur.

Nullus prxterea publice, dr notorle cri. minofus, ac presbyter aliene dioecefis fine commendatariis litteris fui epifeopi ab ul. lo epifeopo ad divina celebranda, Ar facramenra adminiflranda admittatur.

Ordinariique invigilent, ac bene profpleiant,

Amro *579·

Ακ"θ Ce«l»T* i>19' ciant, quxnamdfmiffbtic fint approbande, vel reikiendx, cum exempto conflet innumerabiles fraudes hac In re commicti confueville .

Sacerdotes celebraturi miffam, prius privatе perlegant *St* percurrant, fuifjue adnotent tignis, priusquam ad altare accedant; ad quod poftqisam accefferint, ea qua decet reverentia a principio ufque ad finem facra myfteria peragant, clare *Sc* diftInAe legant leAione*, epiftola*, & evangelia, & fpecialitcr fecreta, ad hoc ut otnnia inter celebrandum reAe, & compotire, nec minus celeriter, quam decet, nec minus tarde peragantur.

Ad qu*...omnia, ut facilius invitentur,. omnibus mittam, antequam ad altare acce- ® dant, ut praemittitur legentibus, & cum prxmiffa reverentia celebrantibus, hzc fynodus quadraginta dierum indulgentiam concedit .

Et ut puriores ad rem divinam accedant, omnes miifam celebraturi prius fe colligant, & orantes in tanti myftcrn cogitatione mentem defigant, & dum lacras velles induunt, pfaimos, *Sc coiitAa** recitent; hott.murque, ut Ungui/ faltem hebdomada^, peccata fua devote confiteantur, quod dt fxpius unufqi ifque facere debet, Cum fepties in die cadat julius ; At quotiescumque fe in peccato mortali conftitutum fenferit, non celebret non habita copia confetloris, C nili forte caufa urgens, vel neccffitas immineat, qu* nili gravi cum fcandalo nequeat prxienri ; *St* tunc adiit contritio, dt propolitum confitendi iuxta facri concilii prxccptum.

Et quia per externi candoris fpeciem, interior facerdotum munditia denotatur ; ideo ut facerdotes omne* fuperpclliceis, amiAibus albis, cingulis, manipulis, ftolis, planetis, dalmaticis feu tonicclIis, pluvialibus, & paramentis candidis, dh mundis, & integris, non autem laceratis utantur, epifeopi curent.

Nemo, uti id fieri poterit commode,celebrer cum vino rubro, propter corpora-D lia, *dt* purificatoria, qu* ex nonnullorum' facerdotum negligentia, & incuria aliquando adco (ordida inveniuntur, uc aliquibus horrori fint.

Nemo igitur corporalibus » aut purificatotiis immundis, aut tine debito tobalearum, ac duarum candelarum nume.o temere celebret, aut cum calice ftaAo, vel rubigine confumpto, ac foidido.

Calices infuper facerdotes femel in heb. - domada lavent, & aqua in plfcinam ponant .

Mifix vero eodem tempore in altaribus ita inter fe disjunAis, dt feparaps celebrentur, ut alter facerdos ab altero non pertubetur.

Omnibus etiam facerdotibus prveipitur, ut nullius privati caufa horam miflk popularibus fuit commodam, aut anticipent, aut differant, nec tniffam inchoatam adveniente aliquo repetant, nec ad altare exponent, aut alia ratione contra| rei facr* oecorum,aut populi utilitatem alicui obfcquium proflent, dk contrafaciens arbitri- epifeopi puniatur ·

Tollant epifeopi authoritate Trident*inc* fynodi fumptuofa convivia, ludos › choreas, ac quod ad avaritiam pertinet, cujulvis generis mercedum conditiones, pada, acceptationes munerum, & quicquid in novis mittis, & earum, que puolicx oblationes dicuntur, ita quod penitus prxmitlôruni omnium tollatur abufus. Anno *179·

Nullus etiam ad nove mill* ccicbiationem admittatur, nili prius fuerit ab iis, quot epifeopus dclignaverk, examinatus, utrum fit extruflus in ceremoniis neceffariis, noveritque alia, que .in nattarum celebratione requiruntur. Qui autem in his deliquerit, per fex menfes Ipfo jure ab altaris mimft» rio iit fuipenlus, & arbitrio epifeopi puniatur .

Proliibf-int.pie çplfcopi, r.e pauperes mendicantes, feu clceplofynas petentes per ecclciiam tempore mdiàrum, prxdicationuni, ahotumque divinorum officiorum eant, fed ad valr4$ eccleiiarum liare faciant fub Çoenis, qux ,n fandilliini domini noftri Pii . bulla continentur.

Religion quoque cujufcumqtie ordinis, ftatus, *Si* conditionis exlitant fob cxcomuiun.canonis poena non audeant & prxfumant celebrare in aliquo loco extra eorum ecdeltas, & ruonafleria reftore contradicente .

Et quia contigit fxpe in quibufdam eccleiiis, vel tam magqum miffarum celebrandarum numerum ex variis dcfunAoriis reliAis impetium elfe, ur illis pio fingulis diebus a tcftaroribus preferipris nequeant fatisfieri, vel eJcemofynam hnfufmodi pro illis celebrandis adeo tenuem efle, ut non facile Inveniatur, qui velit huic fe munetì fubiicere, unde depereunt pix tcftantium voluntates, (St eorum conlcicnrias, ad quos prxdlAa fpeAant, onerandi occatio *datur;* ideo ad hoc ut rel>Aa .d . pios ufus plenius, & utilius impleri poflint, ftatuit provinciale concilium, quod pro qualibet miffa celebranda in hebdomad· (altem pro elee.nofyna presbyter capellanus, vel celebrans annuos ducatos quatuor habeat, & impofteruoi capcll**dificande nonmti cum dote fecundum taxam prrdiAam erigantur ; ereAx vero ad eandem r.xam reducantur. Ubi veroob magnum miffarum numerum defunAorum voluntati fatisfieri non poterit, epifeopi eorum arbitrio, *Sc* cum_. maturitate milus ipf.s ad congruentem numerum reducant : ita tamen, ut eorum fempdr defunAorum commemoratio nat, qui pro fuarum animarum falutc legata ex ad pios'ufus reliquerunt.

Neve Cfiriftifidclc* a propriarum parochialium cultu, âc a divini» audiendi* a_. Epioprlo parocho, a quo chriftianr fidei erudimenta, falutaria monita, fetiorum dierum, & circa contrahendas nuptias denunciationes exaudiant, in polterum avertantur; ftatuimus, ut nullus presbyter, beneticiates vel capellanus cujuscumque capellc dominicis alhfque feftivis diebus in •ratoriis fodalitatum lecularium, quas confraternitate* appellant, aliifve ecclefii*, cappcllis aut oratoriis fxcularibus, qum paro-

~ . – parochialis ecctefi» finibus continentur, nno miffaSt gf a]ia divin* officia bora nimis prxpropera celebrate, arque ad ea audien- *57/· da populum convocare, audeat, idemque a ruralibus presbyteris, & capellxnis aliquarum ecclefiarum parnchialium, Ac capeilatum obfcrvandum elfe decernimus.

D^rr/rf«HS, à* *9eMrati»M faucioram.*

Reliqui» fanAorum in honeftdlimis locis, *ac m* decentiflimis vafculis in ec-leliis af-(erventur, Ac fula pietatis non queilus gratia luminaribus accenlis populo oftendantur, nec ita paffina line epifcopi licentia a vafeubs extrahantur i ad infirmos nullo paAo d'-ferantur. Qui temere aliter fecerint, ab epifcopis ipfis pro modo culpa: poena afficiantur.

De fefiorum divinorum obfervatioae.

Cum dierum feilorum obfervatio ad rial cultum maxime pertineat, & «» lege divina prxeipiatur; ideo epicopi diligenter curent, ut dies Dominici, dt alii ab ecclelia recepti, vel loci conluetudine, praecipue vero in honorem Dei, beat» Virginis, Λ fanAorum feritet cum omni veneratione (jbfcrventur per civitates, & dioe cefes juxta D.N. Pii V. bullam, & facros canenes.

Et on n-s Chriftifideles in prxfatis diebus ecclclias frequentent, divinis officiis devote intendant ;a quibufeumque operibus illicitis, juaiciorum agitationibus, emporiis, nundinis, aliis mercatoriis conventibus Exercendis quocumque nomine nuncupentur, abllit>cant, dk maxime ruftici, qui in boc f«pe delinquunt.

Conventione, etiam, quas conlilia feu parlementa vein:, ii nvccffitas urgeat poli vefperas tantum, dummodo non in eccieCis, & cxmeteriis., heri per.u.trant.

Efculenta, dk poculenta venundari poifmt, dummodo id fiat poft mitfarum fohemnia.

Qui vero feftis diebus illicitum opus aliquod facientes deprimenti fuerint, prxter divinam ultionem, alias poenas ex ejusdembull», difpofitione infliAas,gravi ter quoque arbitrio epifcopi pro modo culpc puniantur.

Et ur feftivi dies firmiter in hac provincii obferventur infraferiptum calendarium dcftxibi vifum fuit. Januarios 1. Circumcido ri noftri Jefu Chrifti, 6. Epibania Dotmni. Febinarius 2. Purificatio B. Virginis; 24. JHitthiar Apoftoii, Martius 7.Thom* de Aquino. 2j. Annunciatio B- Mari» Virginis; Aprilis 2. Francif.-i de Paula, 2$. Marci evange\littae·, Majus t. Philipp*, dk Jacobi'apoftolorum 3. inVcntio S. Crucis; Junii:, 24. nativi (tatis S.Jo. Bapcift», 29. Petri Ar Pauliapoftolorum; Julius 2j.J<cobi majoris, Auguftus 10. Laurentii martyiis; 15. Aliumptio B. Mari» viigin>s,2{. Bartholoi >◄ apoftoli; September nativitas B-Mari» Virginis, 21. Marthxi apoftoli, dk evangelift»; 29. dedicatio balilica b. Micniebi Atcha.igcli, OAober 28. Simonis,dt Jud* apob.olotutn; November r. Omnium *fanAorum*, it. Martini 'epifcopi, & confciioiis, 30. Andtac apoftoii. December 8. Conceptio B-Mari* Virginis ,i|. Thom» apotloli, 2j. Nativitatis D. noftri Jcfu Ctirifti, 26. Stephani protomartyris; Joannis apoftoli, dt cvaogelift». Anno CaaisTt «579-

fefia Haitlia.

Omnes Dominice totius anni Feria in Cuena LXi mini per horas mularum. In pafcha RefurrcAionis D.' Noftri Jefu Chrilti cum duobus diebus tequentibus. Afccntio D N. Jcfu Chrifti. Penrvcoltcs cum duobus dieous Coquentibus. 1 ellum Sanétiflimi Corjxjris Chrifti.

« Prrteiea diesfeftos patronorum «ecclelia-rutn cathedialium, At alios, qui peculiari quadam devotione, & laudabili confuerud-ne nonnullis in loes huius provinci» obfervari contuevetunt, fanAificandos, *ac* fideliter obicrvandos epifcopi curent.

D ficrit ima&inibui.*

flood autem ad tactorum imaginum cultum, dk venerationem attinet, eam reverentiam, Ai honorem illis epifcopi impendi cuicnr,quam lacrofanAa Tridentina'fynodus ftatuit, 'dque firpius populum edoceri ftudeant. Atque ut debitus cultus, honorque d<Ais imaginibus exhibeatur, prohibuit, ne lignum tam falutifer» crucis, quam Beatiftnn» Virginis, dk omnium fanAorum, aut in immundis, dk contemptibilibus locis, live p.vimentis pofthac collocetur, & collocatum (li quid forte inhoneite dcpiAutt repériretur J deleatur · lnobcdientcs vero poena» ab epifcopis ftaruendas luant.

De .

Cum Indulgenti» a fumno Pontifice concedar publicande erunr, doceant parochi, & apud eccleliam elle earum concedendarum poceitacem a Chrifto illi collatam, D dk illatum ufum plurimi faciendum, cum-Cilriftitidelibus fruAuoliflira» fint ad animarum *falutem*. fpifeopi diligenter fcrutcnrur h qu» ablurditates, aut indignitares ob ignorantiam, aut tupcrftitionem, aut aliunde quomodocumque p.ovenerunt, & eas fingillatim adnotatas,in proxima fynodo dic* ccfana, fi vero fuerint abufus graviores,in provinciali tefetant, ut communi confilio ad Romanum fummum Pontificem deferantur, quo auAorc quidquid expedierit conftituatur.

Pius Quintus fcl. recor. Pont. Max. quafcutnque indulgentias etiam perpetuas, quas qui confequi voluilicnt manus conferre de-E berent adjutrices, quafi a quatftu duAas penitus abrogavit, quod neminem ignorato pium valde ac necelfarium ell; nec ab inferiori publicari podmt abfque epifcopi licentia.

De frailcatioae l^crU Dei.

* Inter cetera qu» ad falutem populi Chriftiani fpeftant, pabulum verbi Dei permaxime

Av-o Cnaisri *57i>· me tibi nofJtur efle neceffatlum, quia ficut corpus materiali, fic anima fpiriraaii ciboA nutritur, eo quod noo in folo pane vivit ho. mo, fed in omni verbo, quod procedit ex ore Dei ; unde epifeopi ex Sacrofan&i concilii Tridentini decrero , dr per vifceta Jefu Chri. fii hortantur, cum hoc prscipuum inunuv fit eorum, ut in hanc curam toto animo incumbant', atque Ipfi oves fuas verbi divini prrdicatione pafcere non pretermittant ; dt fi legitime impediti fuerint, viro* Idoneo* po. tentes in opere, At fermone affamant ad hujufmodi predication!» officium falubriter exe. quendem .

Idem etiam fieri curent in alii» ecclefiis per parochos omnibus dominicis „dc folemmbus diebus Cellis; tempore autem jejunio- B rum Quadragefim*, & Adventus Domini ?|uutldie, vel (altem iis diebus, quibus epicopi Ipli expedirç judicaverint.

Parochis impeditis, per alios impends coram qui eas pr«ftare vel tenentui , vel folent deputandos, in civitate, aut quacumQue parte dioecefis predicandi munus expleri epifeopi curent.

Sollicite etiam provideant epifeopi in pa. lochialibus , etiarnfi quovis modo exempte diceientur , aut alicui monauerio etiam extra dixcefim forfan annex* , vel unit*, mbdo reipfa in dioecefi fint, ut diebus faltem Dominicis, dr frftis solemnibus populus cocell is doArinae pabulo pafcatur; quod Ii pa- C rochi, erlamfi ab epifeopi iurisdiAione 'fc exemptos elle prcrenderent.ab epifcopo moniti trium mentium fpatio muneri fuo defuerint, per cenfuras ecc leliaftlca» , feu alia ad ipfius arbitrium epifeopi cogantur; iia ut etiam, fi el fic expedire vifum fuerit, ex beneficiorum fruâibus alteri , qui id pr*· flet, honefta merces pcrfolvatur,donec principalis ipfe refipifeens officium fuum impleat .

SI quis praidi&a adimplere contempfetit , fciat fe diftride fubjacere ultioni.

Et quoniam, invidens zizaniorum fator» Temper human* faluri Diabolus, quod i*U agrum dominicum per fe direâé non poteft , D M nonnumquam per fuos, quos poffidet, cupiditatis igne fuccenfo» exquiliti· modi» efficere conatur, idcirco epifeopi fummope»e adverrant, cujus vitx lint hi, per quo* verbum D«i feminatur in populo, ne plantare fingentes , deftruaut.

Moneantque epifeopi quofcnmquc, qui nec officio predicandi funguntur, dt per vifccra Jefu Chrifti rogent, ut ipfius Evangeli um linccre populo pratdicent ac annuqcient ; imitentur etiam veftigu vitis apofto. licis precipientis. *Prg'itatt Evaugc!tuni_ •voir creotn'x · 4 itctuiii. Decete omieet genter [eruere i/jecuoic/ite meedavi ejobu .*

Utantur interpretationibus tantiorum ec- E clelic antiquiorum ftoAornm, prout etiam in concilio I areranenli conftitutum eft ·

Ceffent in fanAts concionibus profanarum legum minime neceffitriarum citationes, poetarum auâoritates *fupervacu*,* ftrbtilium qu*ftiones»& plerunque futilium allegationes, ac h«reticorum opiniones , «Sc argumenta , nifi id urgens nec effitas poftulet, St id quanto minus fieri poteli nomina- tiin recentrant, fed omnino refellant, βκmoro temper oportere eoa, qui docent,dr inftiuunr animas rude· elfe tale» , ut pro ingenio dlfccnt'um lcnieiipfos poflint aptare, dr verbi ordinem pro audlenèis capacitate dirigere . _A**0 *579*

Initruant populum adobfcrvatiooem prw· ceptorum Dei, ut fidem lnconcufle teneanr, atque omnibus mandati» Dei, dt ecclefia pareant.

Decreta concilii Trldentin: . prrfertim qu* ad mures, & chriftianam difciplinam^ reftituendam pertinent, bas confliturione» poputo ftudiolius inculcent.

1'aicures adhortenrur ad bene educandos ~~liberos fuos adhuc~~ m tenera arate conititutos, cum ea *tas ceterarum «ratum fundanicntutn fit, «Sc principium,

In aliquem tacite, vel exprefle non invehantur , fed generatim vitia redarguant; prclato», & magilfratas pie, 8c reverenter admoneant, fubditos ad eorum opedientiam excitent.

Non crubefcant ChriflumCrucifixum chriftiants predicate >· cujus amorem Iludeant faxeis hominum cordibus infigere .

Sine in verbo dilcreti, & cafti, quia eloquia Domini. eloquia cafta .

J'r.emoneantur pradicatores ptwdiAi ab epifeopi* . dt curatis omnibus quid magis, vel mià'is pro loci , & popularium .peccatorum qualitate lit audientibus cnunciandum .

Studeantq j- ea . qua decet charinte abulus civitatis, & dioccefi· rollere, de in hn filiam , ur fic circa eo» opportune, & importune inliftente» quotidie populum ad amorem Dei trahant, vitla'dcreftentur, «d virtutum amplexus auditores allicientes.

Habeant pr» oculi» honorem Dei. dc animarum falutem , nihil ad gloriam, Λ oflentationem facientes.

Non qurftui intenti , nec qu* fua, fed quar Jefu Chrifti funt qu*rentes,ut lie jux ta veritatem dent cibum in tempore, dc frangant efurienti panem.

SupradiAa omnia', qu* conciouatores oh fervare tenentu?· epifeopi non folum concionatoribus ipfis notiticenr ; fed in licentiis eifdemde prrdicandoin torum dloecefi concedendis inierant .

Regulares cujufcumque ordini* tneml aerine fe, nifi a fuis fuperioribus dc vira , moribus, dc (cientia examinati, &. approbat' fuerint, aede eorum licentia · etiam in ecclefiis fuorum ordinum predicate non pofle,cum qua licentia peiionaliter fe co ram .epifeopi» ptefentare, *&. ab ci» bene·* dicionem petere teneantur, antequam predicate incipiant , quibus contradicentibus etiam inpr*didis fuorum ordinum ccclvfiis predicate non praifumant.

Regularibus vero extra cfauftra , *(k* obedtentiam religionum fuaruin viventibus pred<cano interdicatur, etiam quorumlibet privilegiorum prztextu .

Et quia f*pe oriri folet contentio in eligendo pr*dicarore ; ideo ad tollcnd· fcandah, h*c fynocu» Inhibet ne feculi potentates . magiftratu·, aut univcrlitas aliqua ullo pa<Ho fe fe ingerant in prxdicatore deligen

 do,

n Ammo Vutian *W9'

do, cam cotât» hoc munus ad epifeopos, & eccleliarum reflores ex factotum canonwm difpotitione pertineat, qua tn re ft difficulta* aliqua fuborta fuerit, ad ordinarium deferatur, qui modis omnibus eccleliarum-. Immunitati confutat, licut magis conducere judicaverint.

Statuit etiam hnc fynodus, ut tranfaflo qtiadragefimali tempore, dt altis temporibus, praedicatores omnes, qui in civitate, & dioecefi vice epifeoporum, aut curatorum laboraverint, quali villicationis fu* ratio, nem reddituri, fe Confpcflu! epifeopi aut vicarii prefentent, relaturi quomodo tam Cecularlum, quam regularium vita & mores fe habeant, fi quid fit, cui pro Dei honore, dc fuxlitarum animarum faiute confulendum fit. Quod fi quis <n fe prxfenrando (jufta ceflante caufa) contumax fuerit, epifeopi de extero ad prcdicandum non admittant eundem.

Ab hiftoriis apochtiphis, & miraculorum non approbatorum recitatione penitus abftineanr.

De Conceptione beat*, & gloriof* femper Virg'nis in popularibus concionibus propriam fen*entiam allerend·», & contrarium rcfcllenrlr, aut impugnando difputare Moaudr .nr, fed Bullam piv record. Pii paps Quinti fuper hoc editam inviolabiliter obfervent.

Paffionem Domini noftri Jefu Chrifti lucelcente die, nili Jocorum ordinariis aliter expedire videbitur, dofle, pie, A graviter exponant, nihiique in ea, quod a Chriftiana difclpljna, & a tanti myfteril dignitate alienum (it, etiam ad lacrymas commovendas, dicetur deinceps, aut modo «liquo liat.

Studebunt epifeopi, ut cum lpfi prxdcare non poterunt, pr*dicutionibus femper afliftanr, urque clerici omnes cujufcumque-. dignitatis fuerint in eis inteefint, provideant, flt feculares Dominos, magjftratus, & Officiales omne, fi in concionibus adlirit, fepe commoneant, ur eoium exemplo populus ad audiendum verbum Dei reddatur alactior.

Dt frtbendi Theol.igili, fl- ItÎlin» Jartt Scrifture tn ntinujitritt,

Sacrarum feripturarum leflioni Incumbendum efle, in eaque affidue verfandum tum Apoftoli ad Timotheum, tum fanAorum Patrum, At conciliorum admonitione docemur, noviffime etiam generalis Tridentini concilii decreto jubemur ; quare fi in cathedrallbus, aut aliis in collegiati* ecclefiis infignibus prasbenda, feu ftipendium facr» Theologi* dofiori, & interpreti adhuc aflignatum, aut depuratum nonextitit, ne tam utile, tamque neceflarium munus omittarur,-ftauiiH>us, ut ab epifeopis primo quoque tempo-, re juxta prxdifli generali* concilii prxeeptum ftatuatur, vel ex prebenda quomodocumque, preterquam ex caufa refignationis, proxime vacacara,cul aliud onus Incompatibilenon fit adnexum, & quatens* in ipii* ecclefiis nulla, vel non fumclcn* prxbenda foret, mettopolitanu*, vel epifeop*· Ipfo per alfignaçiooem frufluum alicuius limplicis beneficii, ejufdem tamendebitis fupportatis oneribus, vel per contributionem be·; neficlarorum fua civitatis, dt dioecefi*, ve/ alias prout commodius fieri poterit, de capituli confilio, ita provideat, ut ipfa facrie Scriptura leftlo habeatur.

Amno CsaisTt >57?·

Admonentur Infuper omnium monachorum fuperiores.ur in conventibus ipforum, ubi facr* feriprur* leAio Commode haberi poterit, illam a capitulis generalibus, vel provincialibus dignioribus maguiris fecundum prxdifli decreti ord nationem aflignandam curent. Quod li facere neglexerint, epifeopi omnes, ut Apoftolic» f-dis delegati, cos ad id opportunis remediis compellant.

1< vero, qui leflioni hujufmodi depuratus fuerit, tam publice, quam privatim, non admittatur, nili prius devita, moribus, & fcientia fuerit examinatus, At per fidei profeflionem adtniflus, juxta fepe memoratas litteras f.-J. rec. Pii Pap» Quarti.

Is etiam, qui deputatus & admilfus fuerit, ftatuti, d'ebus, jUt horis in loco per epdeopum delignato facr* feriptur* libros, atque alios pro · cafuum poenitentialiunu cognitione a curati*, dt facerdotibus habenda interpretabitur.

Curent epifeopi, ut in hac lcAionc clerici omne* ad eam lefltonem idonei cujufcumqur gradus interbnr, atque proficiant, fingulo* honentiir, & frpius admoneant, ac demum cogant I

Dt fecrit verbit na» «bntenjit.

Prchibeant epifeopi, ut ab idiotis pr*·cipue, dt litterarum ignavi* de his, qu* ad fidem pettioent, nec publice, nec privarim d'fputetur ; A non folum in eos, fi pertinaces fuerint, fed etiam in omnes facr* feriptuix verbis, vel fententiis ad fcurrilia d;Aa, detrafliones, fu perditiones, incantationes, libello* farno(os, aliofquc profanos, & illicito* ufu* abutentes fever illime animadvertant, qaod.etiamfieri volumus in omnes, qui veftibu* clericorum, tam (arcularium, quam regularium, vel cotum fimilibus in profani· reprxfenrationibu* uli fuerint, eafdemque perfona* ecclefiaftic** habitu, aut verbi* detlferint.

*De /iurir ttlwubat *-* rrprar/r»Z4»<frz*

Pia fidelium confuetudo teprefentandi venerandam doftiini noftri paAonem, flt glntiofa martyrum certamina, eo hominum malitia deduAa eft, ut ex hujufmbdi reprafentationibu* obleflari, ad rifum fepius, & fcandalum excitari potius, quam ad pietatem, & lacryma* accendi, & commovet! foleant allante* ; prOpterea prohibemus, ne deinceps in facro noc in profano loco, iiublice, vel privatim agantur, ac repnecurentur, abfque preerpua ordinariorum licentia, qui, quod pietati, aut religioni congruere judicabunt, hac in re pro eorum prudentia ftaiuenr.

Dr

Λ**° M??·

Dt 'ftattjpenihtt.

Procefliones eo tempore fiant > *eo* ordine, ac religion· qua deceat, ad quas accedere omnino reneantur, non folum regulares, & exempti, fed etiam confraternitates laicoruin fccunduiii confuetudine ra loci, aut fecundum quod fuerint ab epifeopo convocati.

In quibut omnibus proceflionibus, & orat. Certim in fefto SS. Corporis Chrifti in locis per.qua incedere folent, is ornatus, apparatus, dt decor appareant , qui prefentie ,' & afpeAui Salvatori* Domini no* ftri convenire videantur. Fideles vero inafloclatione, reverentiam , pietatem , fit religionem eam'fervent , ut fruAurn tam pii operis & laboris a Domino confcqui pofGnt.

Laici a clericis, foemitut a viris feparatim profequantur.

Inter viam non inaniter fpeflandi gratia fubfiftatiir . Aiiiones pro foribus *■ dium, aut in via non rapprxlcntentur, fit ne qux minus deceant fpcAacula adhibeantur. Edendi, · et bibendi confuetudinem in facri» (upplicatioijibu*, epifeopi, fit parochi omnino tollant.

Procelfiones, qux in aliquibus locis in dic refurreflionis a prandio hunt, deferendo fanAum chrlima , tamquam ab ecclefia non inftltut* tollantur.

tltttO s a c u H D M.

celebrata Jit xü. menjit meti tJ7p.

Dt fiuremtmit, 6- *torum aJmi. nifl r-tiane* I

PArochi ad cxleftem, fic atnpliflimum f«·cramcntorum thtlaurum difpenfandum dedi nati, ut populus ad ea fufeipienda majori cum reverentia, atque animi devotione accedat, eorum vim, ac naturam populi* fuis vernacula lingua non dcfiftaut fxpiifime explicare ·

Studeant epifeopi, ut in facramentis adminiftrandis omnes ritus , ac cunfuetudine* ferventur,qux lainSx Romane eccleli* alia, rum matris, & magiitrx conformes lint, indictis etiam , fi opus erit , arbitrio poenis .

Mmiftri ad quos oleorum diftributio fpcftat, caveant ne quid accipiant pro illorum receptione, etiam fponte datum, fub poena ftripcnfionis, quacumque confuetudine etiam immemorabili non obftante.

Olei» fan&is fanAoqiie chrifmate veteribus non utantur fub poenis a facri* canonibus ftatuti* .

Et ne propter irreverentiam (aeramentorum ira De f«viat in tniniftros, fic ne ab eis, qu* ad falutem propotita funt , temeraria manus extendi valeat ad aliqua horribilia, fir nefaria exercenda, ideo olea fanda , fanfiumque chrifma, tanta reverentia, fic diligentia cuftodiantur, ut claves eorum parochu* tantum, licut diâum eft , retineat, & apud fe obfervet, neque alteri, nili ex urgenti neceflitate, committat, ne illis abutendi facilis occatio relinquatur , quod fi un* *f* quatn evenerit (quod abiit) , fit qui couver* tem , Λ.' qui confenferit ad alium ufum, quam ad quem funt inftituta graviflim.s , At legitimis poenis ab epifeopo *infligendi** corrip.antur .

Anno CsraisT/ 'ST?·

In adminiftrandis facramentis facerdot e» femper fuperpelliceura, Λ itoiam adhibeant, nec aliquid pro eis exigant a quoquam, fed illa gratis omniba* conferant. Curent autem ut mundi a mortail peccato illa adrui ni· firent.

Dt Ba/tifme.

Baptifmu* nonnifi m ecclefia ac a Cacer, Bdotefokmni ritu miniftretur, nifi Immineat urgens neceflitas, ac vite periculum; tunc vero hoc munus omnibu, promifcue permiflum ell. .iodo mulier ll mare* adiint, laid prxfcr. tibus cie.icis cedant, ac clerici facer - dotibus, Ai eccle': ? forma, ac debita materia natuials ;;i ζ urantur; quamquam— obftetrice* . que oap:'t <re cc-nlueverunt, non funt impuoandx , n I >,,'dum prrfcnte aliquo viro, qui hujus laira.ueritt coni·'ei t nd? minime pciitu* iit, id excquantur.

Qu* omnia fa pe materna lingua, & p*· rochi, & confeiiarii cxaAe populares doceant, tum ne res tanti momenti aliqua in· icit ia , aut errore inanis efficiatur, tura etiam ut omnes intelligant, quo in honore tam necelfarium lacramentum habendum *ht.*

Quia ex characteri* vi, fit natura ab ecclefia definitum eit bapttimi Sacramentum nulla ratione reiterandum elle ; ideo nc reiteratio contingere fxdfit , aut neceflarium· omittatur, pexcipitur omnibus, qui baptizandi munere funguntur › ur cum delatu* , fuerit infant ad ecclefiam baptizandus, deferentes interrogent , fuerit nc ille dorai baptizatus ; Sc fi pro certo confirment non fuif(c baptizatum, adhibita forma ecclefi* (impliciter fine ulla verborum conditione dicant. *Ego tt baptizo àic.* Sin autem teflcntur, aut certo fetatur, puerum baptifmum priva· Dt*nl *n *dibus lulcepîlf: facerdos adhibeat tintum ritus , ac cerimonias baptilmi , nec proferat ,ullo modo forinam, nec infantem abluat t« *et baptmiui* , rge *te brneai.j in Nomine* ***Patrii,*** *(b* ***Filii,*** *+ Spiritui Santti. jfmen.* Sed li res ha dubia fit, ot vere nefeiatur an fit baptizitus , tunc mini, fter (przmiftis ritibus , ac erremonii*) conditional iter hcc verba tantum proleiat. S< *tu uon tt baptizatur,* r*» *te bupuzi u namine Vairit,* er ***Filii,*** Or *Spiritui Sande Amen.*

Parentes, fit bil quotum cura eft, quam primum infantem ad lufcipicndum bapciGuum in ecclefia, vel cathechclim, feu exurcifmura Edet'crendum curent, quod li neglexerint excommunicationis potuumiubeant .

Nec parochi ad tenendum infantem admittant in baptifmo qui fidei rudimenta ignorant , fit qui excommunicat! fint, atque in tanflb .llius anni Pafchate confcifionem , & communionem omiierint, fit ad evitândura tamiliaxiratis occationem , regularet levare non patiantur . Sl vero parochi culpa , vel negligent!* (ecus in prcdiAis faAutn-

M in m 1 fue-

fuerit, arbitrio ordinarii puniantur.

Anno Caatsrt «П». Curent epifeopi, ut facri baptifmi fons ft non petra lateritia, fed de marmore, Λ fi perra reperiretur, qu» tuta non fit, A aqua effluar, Vas in eo «neam ftamneatura ponatur quod ejufdem magnitudini fit, ac petra ipia, eamque Aridum undique, &apte tangat, eique conjundim adhrreat, atque id donec petra aliqua alia tuta comparetur, quod erit *curandum*, ut quam primum fiat, A fom ipfe in cathedr.ibbus cancellis obferatus, dc In loco ecciefiarum omnibus confpicuo fit, li quid non impedierit.

Opeiimentum, quod ciborium appellatur, habear, St ita aprum, ut fanda olea, atque alia ad baptizandum neceifaria commooe ibi affctvati poffint, A conopeo tegatur ..

Hubeanrque Vas vitreum cum manfula pto effundenda aqua fuper capite bapti» ratorum.

Vafa facramentorum ufualia fine faltem ftanmca, munda, & nitida.

Sacrarium in pariete excavatum fit, vel In qolumneih juxta illum fontem eredum, quod omnino juxta fontem illum *pfum adût, A eodem fepto plane, ac fons ipfe, factatium concludatur.

Septumque, (i ferreum, vel lapideum effe non poterit, ligneum contfiuatur.

Habearquepiduram it» pariete (ubi commode fieri poterit) fandi Joannis Chriftum Dominum baptizantis, & omnia eo ornatiora, atque decentiora tint interius» dt extfrius, quo ecclefia ipfa infignipr erit, dt quanto magis fieri poteft, occenter inftrudum fit

Curent omnino facerdotes, ne cum hoc baptismatis Sacramentum adminittrarur, diffolutione*, rlfu», aut clamores fiant; fed facerdotes, A qui afliftunt, valde devoti permaneant, cum myiteria lingularia in hoc Sacramento contineantur; quinimmo ea cum reverentia Sacramentum illud, licui Λ cetera miniftrenc, alia* Deum novo peccato mortaliter offendent.

SI apud Gentile* potiffim* cura erat, ut parente* honeftis filio* fuo* nominibus appellarent, afferente* etiam, quod li publica nomina venderentur, deberent emi; quabto i»agis Chriftiani homine* deledari, atquo gloriari deberent illi* licete liberi* fui* ea^ fandorum nomina imponere, quorum veto tali cognomine gaudentium fuffragii* libero* fuos fulcito* cuftodlri continue, dt preferred pium iit credere? Unde cum oonnulli valde huic fynodo erratu videuntut, dum levitate quadam, aut iofi novorum nominum audotc* haberi volunt, aut fi qua a fuis majoribu* acceperunt? tamquam gentile patrimonium ad poftero* certa fide tranfmittunt. Omne* igitur uiriufque fexus hortatur, ne tnfàntuio* fuo* baptizando* nominibu* Paganorum, aut Gentilium, fed nomioibu* fandorum, aut fandarum iuxta ritum Chtiftiaoorum nominare velint.

litbr habeatur, ac fedulo cuftodiatur, in quo baptizatotum nomina » A cognomina tum parentum, atque compatrum baprlunti* manu coofcribaniur, ac an « legitimo matrimonio infant natus fit, quoque die natus, A baptitarus fuerit,- alioquin in ecclefia redor epifeopi arbitrio muldetur, A copia libri finguli* annis epifeopo deferatur, in epllcopali archivlo confervenda. *57P-

Infantet quando deferuntur ad ecclefiam, facJbut accenlis non aflocientur, fub poena arbitri? epifeopi imponenda,

Parochi puerperas moneant, ut cum primum poli partum domo exierint, fiatim ad ecclefiam Deo adur* cratias accedant, ubi benedidionem a parocho fufciplant.

Cum baptitmalis aqua in fontibus renovatur, veterem in facradum infundant, Ilamque petentibus, ad fuperftitionum vitanda fomenta omnino denegent.

Prxgnantes denique mulieres, ut cum noroçofen, attigerint, confiteantur, & fandiflimam Euchariftiam fumant, fedulohortentur, & frequenter commoneant.

Dt tt>njirmeti»nr.

SI in Sacramento confirmationis explicando pallorum diligentia perquirenda unquam fuit, nunc cerre opus eft illud quam maxime illuftrare j cum In fanda sDci cccleíia hoc Sacramentum a multis prrtermittatur; pauciffimi vero fini, qui d>vin« grati* frudum, quem deberent, ex eo capere ftudeaM. Ideo epifeopi anreqaam confirmaCtfonit Sacramentum adminiftrent, per odo dies antea pt*moneti curent omnes confitmando*, ut ad ~~facramentum percip~~iendum digne fe préparent, aut per fr, aut per aHum e)us vim, dignitatem, & myrteria dilucide explicent, ac denuncient ei eo Inter confirmantem, dt confirmatum, illius patrem, A matrem, A tenentem, eandem cognationem fpirttualem nafei; nec minoris «ftimandam, quam qu* ex baptifmo gignitur, ac propterea inter eo^ carnale matrimonium., contrahi non pofle, Λ cetera › qu* Tridentine fvnodi traduntur decreto.

Adultos, qui infpa Ktate confirmandi funt, fi hujus Sacramenti gratiam, A dona coofequi pofle cupiant, non (olam fidem, & pietatem- afferre, fed graviora etiam, peccata, qu* admlferuot cx animo delete oportet; ideo admoneantur, ut confeifi, vel faltem contriti, & jejuni ad enn firmationem ipfam fafdpiendam fe conferant.

Excommunicatis, ac e<! qnno in Pafchate non confeŒ*, quive communionem non. acceperint, confirmaodorum patrino* effe non liceat.

Parochi deferibant confirmato*, & comptae*, fervatis exteri* omnibus ^qu« do bbro baprizatorum defetibendorura fuperlus fancitum eft, A fuit.

Dt Eutbtrifiit.

In altari majori, ubi commode id fieripoterit, alia* m decentiori loco omnium cathedralium (collcgiatarum, A aliarum curatarum ecclefiarum, nifi neceifaria, vcl gravi de caufa *epifeopo aliter* videbitur, fandiflimura Euchariftí* Sacramentum reponatur in Tabernaculo faltem ligneo, pido, A deau-

Ammo CMkitti U·», y' * deaurato, veloque ftrico conteâo, & *ntu* orn',,t> bene, ac tute claufo, cujus clavit a nemine, pr»tcrquam a parocho tc- neatur, ita aperto, ut ex eo poTit IpfaSan- Aiflîma cucharlftia commode extrahi, neque fuperaltare propterea afcendendum fit;vacuo a reliquis vafculo, oleo infirmorum,ac inani vafe, ut omnino nil aliud ibi confervetur, quam vat obi SanAifs. Chrifti corput reponitur; fit auteni va, illud argenteum deauratum, & interius corporale undequaque munitum, codemque fubftratum. Et ne ex aliqua negligent!!, Ac incuria corruptio generetur, ad minus decimo quinto quoque die Innovetur ,dk coram illa lampas in confpicuo, non a latere perluceat. Qu» fi negligentia parochi, aut avaritia corrupta, extinAa reperieter, epifeopi arbitrio parochus puniatur.

Antiqui cuftod'*, qu» in pariete SanAiflimi Sacramenti inveniuntur, penitus amoveantur, vel iip.no omnino deleto, in altos ufus adhibeantur, ut reliquiarum ,aut olei infirmorum.

In omnibus eccleirs parochiallbus foclétat Corporis Domin' <;u.<m primum erigatur, & ubi creAa tcperi'm, omni d,figentia confervetur, dk epifc "pi eas vilitent, reforment, Ar amplificent, omniajue faciant, unde omnes earum; funAiones exerceant, ac inftituta fervent $ fi in Civitate, *vel* oppido aliquo duc SanA'flimi Cotpoiis Domini confraternitaten reperiantur, uniantur ,dk In 'unam redigantur, ubi id fine fcandalo tier! poflit.

Quando in Sepulcro SanAiflirnî Chrifti corpus reponitur, clave· fepu'eri penes epifeopum, vel parochum effervetur, neS laici cujufvis conditionis exiftane, in *eo* fe ingerant, ne id epifeopi permittant, fepulcrumque ipfum mufietes de die tantum, non de noAe vifitent, nec In fepulcro jaqagines larvat», nec obfeoen» repr»fentaribnes adhibeantur, forefque ecclefi» de noAe obferentur.

Dum factofanA» Euchariftí» viaticum per urbes, dk oppida ad infirmo* defcitur,fuperpofira umbella tegatur, dk quam plurimi* luminaribus aflocietur, rntinnabuio femper pr»cedente. Epifeopi vero, & monitis dk indulgentiarum promulgationibus fideles vehementer excitent, ut quam frequentiflime, ac devbtiflime illud comitentur, ac omni dk alia ratione venerentur.

Et In qualibet parochial! ecclefia fit una lanterna nonorabilis, aurata, cum fuo baculo in ofu habenda, ne in itinere, aut ventorum turbine, aut nimborum vi lumen deficiat.

farochl partes erunt fideles crebro adhortari, ut quemadmodum corpori in fingulo* die* alimentum fubminiftrare neceflarium putant; Ita etiam quam f»pius hoc facratnento alend», Ac nutriend» anime curam non abiiciant; neque enim minus fpiriruali cibo animam, quan) naturali corpus indigere perfpicuum eft; vehementer autem proderit, fi f»pe inter miflittum celebrationem^ parochus populum admoneat de antiqux ecclefi» confuctudine quotidie communicandi › quia ad frequentationem hujus Sacramenti inflammabuntur, & faitem fingulis annis in diebus RefurreAioni,, Pentecoftes, Natalis Domini, ac be-riflim» Mari» Virginis Affumptionis, confclDone peccatorum faAa_ fasiAiflimam Euchariftiam accipere afluefcent : recitetque caput illud Laterane, concilii, quod incipit, Oaimr *Htrtufyur ftxnr i» Qaedreffiat* A vulgaribus verbi, exponat, ut poenam, quam infert agnofccntcs, femel ad minus In Pafchate non_ omittant communicare. Ammo

Parochi non minus civitaris, quam dioecefis, tranfaAa oAava Pufi hatis oves fuas recenfeant, Atqui eo tempore conferti non fuerint, A Euchariftiam norf fumpferinr, nullius habita ratione, eorum nomma, At cognomina in Schedula ad epifeopos deferant; nec non publicos etiam adultero*, concibinarios, At concubinas ^btasfemarores, ufurarios, & dc herefi fufpcAo,, *'nec* non eos omnep, qui contra Tridcntinum concilium in gradtbus prohibitis matrimonia con traxerunt, alias graviter ab epifeopo mufAetur. Delati* vero, ut fupra, dt contumacibus ecclefi e ingreflus in vita interdfcatur, A ecclefiaftica fepultura in morte de. negetur; dk fi in contumacia perfeveraverint, per menfem excommunicentur : deinde fi fpretis cenfun* non refipuerint, acerrimis poenis afficiantur. Quod fi per annum ia cenfuris perfeveraverlat, contra eo* tamquam de h»refi fufpeAos ab epifeopis procedatur, juxta Tridentini concilii decretum. Et ne *fraus* aliqua fiar, qui tempore Pafchatia domo abfuerint, *niti reratn fidem* authenticam habeant de fufeepta alibi communione: quanJiu in propria parochia Euchariftiam non fumant, cum his, qui prifentes fumere neglexerunt, eadem prvdiAa poena puniantur. Qui vero extra propriam parochiam in Pafchate Euchariftiam furnpferit abfqie parochial! licentia habeatur › ac fi non communlcafT.-t.

Regulares vero, qui euchariftí» Sacramentum eo tempore adminiltrare pr»fumpfcrint contra quod diAum eft, fciant ipfo faAo fe Jexcommunicatos elfe, a fan fta Sede Apoftolica tantum abfolvendos, Ac ftatim per ordinarios pro encommuni· itis publicandos, juxta conftitutionem felice recordationis Clementis Pap* V. ((alvis tamen in omnibus induitis, Ac privilegiis Apoftolicis per eandem fedem non derogatis.)

Cum multi reperiantur / qui in concubinatu, ufuris, At aliis nororiis peccatis perfeverantes, dk fcindaloii, aut obligati a t reftltutionem bonorum promittant fe omnino ad meliorem vitam reducere, aut infra terminum competentem fibi aflignatum juxta facultates fuas fatMacerc, dk promifla non exequantur; Ideo h«c fynodus decrevit, ut publici concubinarii, ufurarii, fure*, blalphrmi, dk alii hujufmodi faclnorofi homines, fi femel ad poenitentiam, dk communionem admifli fuerint, dk poftea in eodem peccato permanere, dk adhxrcre cognitum *Iit*, amplius ad communionem non recipiantur, ni/i poftea *eo»* vitam, Armore* reipfa *eaten*da fle parochi compereri nt I

«

De

Anno inauri iJ79·

De foenitentie.

Ne imperitorum culpa conferta riorum contingat ,ut qui innocenti» navim fregerunt, fecunda poenitende tabula apprrher,fa ad (alutis portum pervenire nequeant ; interdicitur omnibus fecularibus presbyteris ,qui parochialibus non prafunt ecclefiis, «Se quorumcumqueordinum etiam mendicantium, ne f poithac V»culariuin confcflionc* quoquomodo audireaudeant, vel ptji-fiimant, n iii prius* exprefle approbentur abordinariis, pra-via, U< parochorum examinatione, & feriptain, acceperit licentiam ; quibu* tamen omnibus approbatis, etiam vigore *Mtru ma^ni* <χ privilegiorum, non liceat a Calibus epileopis rçtervatis, etiam (i excommunicationem annexam non habeant, abfolvere, juxta declarationem alias faXam per congregationem illuftrlffimorum Cardinalium de mente SanXif*. ac conftitutionem Pii Quioti dc privilegiorum mendicantium confirmatione , ac &. Gregoni XIII. de litterarum Pii Quinti ad jus commune, ac concilii Tridentini decreta reduXione.

Prioribus, Guardian!*, Cuftodibus, Vicariis, Ar aliis quorumvi» mendicantium fratrum, & aliorum quorumcumque religiofo. rum praefeXis monalieriorum, dk ccclefiarum percipitur , ut in ecclefiarum litarum & conventuum loco ad legendum aptiore»2C tabula in continentem nomina Confcflbrum ab epifeopo approbatorum , ac figi llo munitam ftatuant, <& affigant, ad hoc, ut qui voluerit ipfis religiosis confiteri , videat prius li fint de illis, qui fuerint ab epifeo. po approbati, & nemo ullam poflit unquam •xculationem afferre , fi cccus a caco duXu» ambo in foveam cadere contingat, cum illis, qui non ab approbato confiniore abfolutionem acceperint , iterum confiteri necefIciit. Confcltorc* vero erunt graviflimis poenis abepUcopo coercendi, qui contra hoc decretum tacere przfumpferint ; atque etiam m fuperiores , aut négligente* in affigenda' tabella fuerint fidem obfervetur , at habeat locum in ccclciiis fxculanbus.

Ad evitanda fcandala , qu» aliquando ia ConfclFionibus folent contingere, hxc fynodu* prxeipit, ut confelfione», prafertiau mulierum, in loco aperto, dk evidenti audlantut, nec ante ortum, vel occafum folii , nifi ncccffita*, vel aliqua rationabilis caufa aliud fuadeat l extra ecclefiam, dk fedes, feu confeflionalia confeffiones non audiantur, nifi in neceflitatiscaufa tantum, dk ex perfonarum refpeXu ; dk qui contra fecerit, in poenas, quas dignas eprfcopi exi(bmaveriot incidat.

Caveant confeffarii ne poenitentia* pecunlarias pro peccatis infligant, prnfertim illas fibi, veiecclefi· fu» aut monafterioapplicando, aut cuiquam pertpfum nominando ; fed imponant poenitentiam jeiuniorum, orationum, peregrinationum, feu clecmofynarum per poenitentes, inter quo* malue· rmt , difpcnfandarum, non quarante* qua (ua funt , fed qu» Jefu Chrifti i neque •tlam figito , vei verbo aliquid petant, c«· teraque omnia vitent, qur confisentibus» E Aaut populo fcandalo efle poflint; alioquin ordinariorum Judicio pro commiflï qualitate plçdantur.

Contuitarli canone* poenitentia!·* mil , .ignorent, ut confitente* ex eis peccatorum gravitatem conficere *Si* cogoofcere poflint, atque inde facilius ad antiquam fati»· faâionum leverit item , quoad fieri potcft, opere , vel faltem animo fe transierant ; habeantque etiam omnes cafus refvrvato* epifeopo, & fummo Pontifici , dk pnrfcrtim bullam · qux quot anui* in Cocna Domini legi confucvit ·

Caveant confeiFarii omnino ne verbo, aut figno, aut aiio quovis modo aliquatenus prodant peccatorem , fub poenis a jure communi fanciti*, dk alii* arbitrio cpifcopi infligendi*.

De jejuni».

Sacra jejunia qua ccclefia indixit , qu! fine legitima caufa violaverit, pr.rter eam in quam incidit, intcrdiXis utendo cibi*, Dei offenfionem fevete ab eo judicandam, ordinarii etiam arbitratu puniatur, habita contemptus, aut reiterationis ratione.

Jejuniorum tempore, &'pr«cipuc quadtagcflmx carne* non vendantur, nifi in loco deputato, dt iis tintum, qui licentiam medici, dk ordinarii habuerint, nec cujufvis abfqoc eadem licentia illas edendi pocftas fip, dk extra urbem parochus fuppleat : illis tamen conditionibus fvr.atis, quas epifeopi juxta eorum confcicniiam ncceflario apponendas judicaverint.

Moneantur omne* ChriAifideles, ut jeiunia omnia fervent, & maxime vigilia* ab eccleiia injidas, ac eas, qu» in civitatem, ac aliorum locorum patronorum honorem conflifute fint. Ingrati enim animi eft non omnia in eorum venerationem impendere , quorum patrocinii* »c precibus infinita a Deo beneficia accipiat.

Hortantur omnes, ut laudabilem con-Dfuetudinem, ubi adeft , h-jus pruviacix de non edendo cafeum, *Qi* ova in fcriaCcxta, & fabbato amplexantur, & fervent prout tenentur·

De ctfuum refervettone .

Epifeopi iŋ refervendi* caiibus ad id po. tiflimum intendere debent, ut a peccati», qua ma time enormia , dk frequenter com* initti l'oient , difficiliori impetrande ven *e* fctatia homines arceantur, dk ad ea iterum perpetranda retardentur ; quarc cos tantum fibi rcfervarc ftudeaut, quos neceffaric refervandos efle feiant ; cumque ad «ditica· E tionem , non in deflruXioilcm in fubdito* fupra reliquos faccrdotes inferiores hujufmodi auXoritatem habent, ne con6tentea a fuis parochi* abfolutionemdefperantes omnino confiteri negligent, aliquorum cafuum epi· fcopaJiuai facultatem abfolvend*orum cifdem* ' Îiarochis pro eôrum doXnna , dk prudenti* ibere concedant · Neve tam parochi , quam confeffarii cafus fummo pontificis vcl epifeopo, quacumque ratione referve* tot

J"HMO '**,*,f*1 *J79·

AKH® ni* to* per incuriam abfolvendi facultatem› fruftra tamen, & inutiliter allumant, eo, apud ptrnchos, *A* confclfarltH ipfo* fcrlptot elfe procurent, & quam primam fieri poterit diligenter provideant , ut quando fidele* cum charitate ad fupetiores dirige* re, vel facultatem ab *Ipli» impetrare* oporteat ciaritlime nofcant.

Curabunt epifeopi , ut pardehi fidele» omne» libi commilfo» frequentius commone* re non débitant, ne confclfionem , qu* pafch« tempore fieri debet, ufque ad fandam hebdomadam diff.-tant.

Cm^ftutie ei/erveinie fer meJitet.

Ex carnali conjunrtorum aftertu, dc medicorum incuria , a quibus infirmitati* difernnen febricitantibu,, remiflius quam debet inhnuatur , plerumque fit , ut ei* , aut cum io extrema *gritudine conftituti funt necefiario fuaderur, in defpcrationi* periculum incidant, dr abfquc eccletiafticrs facramentis depereant, quare huic malo occurrere , dc annuarum faluti in Domino, tine quo vana clt falus homini* , confuiere volente», ftnguhs medici* phylicis, dt chirurgici* fub poenis, in conftitutione fel. retor. Pii Pape V. contentis, diltrifte prarcipiendo mandamus, quatenus cum ad infirmos eo» vocari contigerit , ipfo* ante omnia moneant, dc inducant , ut infra tri Cuum, iuli mdibi qual.ta* maiorem celeritatem dciidcret, anttnariim medico* advocent, dc SS. Euchirhliam fumant ; neque tertio dic cos vincent, li przmiffa non Adimpleverint, aut longin'· tempus confclforem ex aliqua rationabili caufa conciflilfc conftitent , utque n nflitutio ipfa, .qua a-Jia in concilio Lutctancnlt fub lunoc. 1(1. fuper hac re rdiia innovatur, omnibus innotc-fcat , eam femel in rnenll· in cathedralibu* ecclctiis , dc ab unoquoque parocho publice inter mularum folemnia, legi, ac publicati decernimus.

De feemtentierio I

Epifeopi qui in fui* cathedrabbu, eccleltis pocnitcntiarium ex Tridentini concilii prrelcripto inllnuerc omiferunt, ubi id commode fieri poterit, quam primum inftituant , eidemque dc pratbenda primo quoque tempore vacatura provideant .

De extreme unfiitnc .

Extreme unrtioni, facramentum debita Cum reverentia pi citandum cii, *A* In tu* to,& honetlo loco, in vafculo argenteo, vei falteni flanreo, juxta facultatem eccleft* ailcrvandum, a facri, oleis dirtinftum , dt in pyxide eleganti forma conferta, velo ferico l uperimpolito ad infirmo, deferendum, & ad illo* prxfcrtim inungendo* accedere oportet, qui tam periculofe decumbunt, ut in exitu vit* conftituti videantur, adhuc tamen quid agant intelligent, & fenfu, quantum fieri poteft , integro c-xiftant, nec aliu, facerdos , verba in quibu* forma (aeramenti conliftit , quam iptemet ungens proferat·

Parochi perfuadere Audeant otgroto, ut ea fide fe ungendum facerdoti prsrbeat , qua oiim, qui ab apoftoli, fanandi erant, (o ipfo* *offerte* confueverant ; *A* omm ftudio curent, ut ante extremam unrtionem fecundum perpetuam ecclcli* cunfuetudinem poenitenri*, dt eucharifti* facramentum adttrintftretur. Anno Cmsiit i «W·

Imptrnitentibu, vero, & hi*, qu! cum notorii peccarorc, clfcnt , vel ab ecclelia alieni, nullum poenitenti* fignum emiterint facram hanc unrtionem cx factorum canonum difpolitione negandum elle non ambigitur .

Volumus infuper, ut epifeopi omnes, & hngulo* fu» cur* commilfo, commoneant, *A* a patochis commoneri faciant, illi-quc mandent , ne graviter turbent *-grotanres , vel morientes, aut in morti» articulo confbcuto, vanis , ac fiecularibu* commemorationibus , feu lurt.bu, importunis, cum fatis fuperque iis obeile poffit, quod per fe humani generis hoftis, dt inlidiator d'abo.iul tunc molitur j calliddtimus enim ltpcns.nullo unquam tempore Chrillih icle, gravie» oppug.nare lolet , quam cum ex hac vita migrandum clt . Quare nec morituri, hujufmodi funt tentamenta paranda, fed adverfu, illa pia potius fuffragia, & adiudienta ferantur.

De *ereitee.*

Minores, dr facri irdines iis ta*mom* conferantur . qu' ea state, vita, fcientia , & onvfbu' przditi funt, prout fac. Tridentini concil" decreta expoflulant , qu* decreta omnia epifeopi diligenter obfervent .

Non folum regulares, fed etiam f«culares clerici, quamvis ab eorum ordinarii, fuerint approbati, coiumqu*lit'era* lu;.i|-*forias prxfentaverint , n.r.n (i ab rpilci p.· ordinante examinati , dt approbati oi .t. renmr.

Epifeopu* autem curet, quod liber confiDciatur, in quo omnes ordinati deferibantur, di liber in archivio epifcopali confervetur. I

De matrimnitie.

In contrahenti, matrimoniis in pritni, populus mllruaiur, ut hoc magnum eccleli« catholic» facramentum Comma pietate ac maxima devotione celebteni , deinde epifeopi obfetvari faciant en omnia, qu* a (anvrta Tridentina lynodo *pro* reformatione matrimonii datura fuere, dc prafertim ut a parocho rnaterna lingua bis, vel ter lingulis anni* in ecclefia inter miflaE rum folemnia decretum de matrimonii* cLindeftinis divulgetur , ac publicetur. Q<»i autem, contra hac fecerint omnia, tam («culare*, quam regulare, pet tre* menfes fufpendaniufi , qu« poen» contra (xculare, et ari arbitrio epifeopi augeri poflint .

Habear parochu, librum , illumquC. penes (c cili^cnter aflervet j in quo conjugula, dr tedium nomina, & cognomina

Anno Cwatsri *'>79·

——------m, diem, menfem, de innum, dc locum contraAi matrimonii defcribat·

Sponfalia pro verbi de futuro contrafta *mutuo* cviifcnfu partium poftbac non diffolvanturcum altera contrahendo >nif> prius decreto judicis prima fponfalia foluta fuerint.

Qui contrafccerlt, poenas ab epifpopis imponendas incurrat·

I'p'icopi, quos in gradibus a jure prohibitis matrimonia contraxillc rcpercrint, eos flatiin a cohabiratione repaient, & de petfonatum ita conjundorum qualitatibus, li ante, vel poli confirmationem concilii Tridentini, quzvc fuerint matrimonia contraria prOC'tl'us conficiat, illofque ad SS. Doniinum nodrum rranfmittat, ut a lumr.'· pontilicj rtatuendum fit,quid agendum nt.r, fi cum his dilpenlatum efle judicanti fuerit, m pbtius aliquam pro modo / culpr poenam fubire debeant, dt fi fe- z parari jecufaverint, pro excommunicatis publicentur.

Dedtrent parochi nuptias. vel nuptiarum, folemma ab adventu Domini noitri Jcfu Chnlji, uique in d;em epiphum», dc a fer.a quarra cinerum, uique ad odiavam pafch.ais inclulive Colum elfe prohibita, itt alus vero temporibus polle foleinnitet cefcbiari

Dc *mwiltbm*

Quo ad rwonialiiun reformationem, tutelam dt curain pertinet· abunde Tridenti, ns fynodi II ituris, dc przfernm fcl. rec. Pii V., ac St·. Domini nollri GregoriiXtlI. ccnftiriitionibus procuratum videttir^Quare epifeopi ad effugiendum obleUatioMm divini judieii, & interminationem nM;dicllonis ctcmr. qua maxima poliunt Kigentia claufuram in omnibus nioiiafleruflç inviolabiliter obfervari piocurenr, monialefque in viam domini omni /ludio ac vigilantia dnigant, faciantque obfervari ea omnia, qui in diélis conllitutionibus faneita fuere.

N-.cnon ui omnes ad regula: normatu,quam prolefl» funt, vitam inftruant, & componant, atque i(j primis ad ea, que ad fu» pioteffionis peifeflioneqj^pertinerit, ut obcdienria, paupertatis, caHiratis, atque fi que funi alia alicuius regulx, & oidmis peculiaria vota, & pratentia id cornui relpedive eflentiam, necnon ad cominunem vitam, & veftitum coniervandum perimentia fideliter obfervent

Nullus live Ocularis, live cegularis facerdos in monialium ecclelii»,Ordinariis fub·ji-dis inilfas, aut alia divina otheia celebrare prxiumat une mandato, & licentia epifcojii lub poenx fulpenfionis a divini» per annum, de aliis arbitrio poenis imponendis |n ipfis pouo officiis celebrandis, e tiani m diebus fellivis fuaiuin cccleflaium, nec facerdcies, nec alii cantu 6g rato, led plano tantum utantut I

Sub eadem etiam poena c'faem fimiliter precipnur ,<8c mandatur, ne uliiltentes phyticos, ctuiurgos, piltofe», piolelidinarios, prbCuraiort s, fabros. famulo». & famula,, vel quaiinunique aliam jberlonam cujufcuinque conditionis. llarus, «tatis & fexus extitermt tn tuis monailetiis admittant, nili prius ab ordinario approbati, et per mandatum ligido munitum permi£ fuerint, dc approbati; ac licentia obtenta caveant tam moniales, quam *ipfi ne ingrediantur* fepra monafterii, nili ncceffitatis, dc offi^cii eorum caufa; Quia, li contrafecerint, & licentia abuu fuerint, Incidunt in excommunicationem reiervatam fummo pontifici: ipfi quoque allidentes cleAi ab epifcopo approbentur, & non aliter, nifi approbati eorum èxcquantur officium.

s-·**'*1' *119

Confefiores fcpu monafterii non ingrediantur, niti a duabus ex antiquioribus affociati, Λ (acra nmra ininiftrandi gratia, vel ex alia rationabili, dc evidenti caufa, fuperpelliceo dc liola induti; alioquin fi line mandato, dr licentia epifeopi, vel fuperiori, in tcripns obtenta, tub excommunicationis poena ipfo fado incurrenda, dc alta arbitro epifeopi. Dare autem tantum, epifcopus, vel fupetior licentiam debet in cafibus neceliarits.

Cum jubeat fan^a fynodus Tridcntina, ne plures recipiantur in tnonallcriis, quam per redditus annuos,vel confuetarum clecruoiynatum quantitatem futtentari commode poffint. epifeopi fuxta formam litterarum-SS. Domini nofltr Gregorii XIII- flatuant, quis numerus cuique monafterio conveniat, D uaut excedi non potlit.

Nulla ad profeflionein faciendam admittatur, priufquam fecum attulerit,unde commode vivete poflit·

Incontulro, ‹5c non permittente epifcopo, nulla recipiatur; aliter prcfeAar puniantur pionr, epifcopo videbitur.

: Fcnertrelia, ex qua moniales fanriilfimatn mcharifliaoi fulcipiunt, ca tantum de cauta aperiatur, & lub poena excommunicationis lat» fententle prohibeatur s ne ad lliam fenefirellatn cum aliqua perfona cujulcumque conditionis exiftaf, moniales colloquamur, cujus fenetirell» clavis per deputatum ab rpll£opo confervetur.

D Feneftrella autem, ubi ert colloquendum fit cancellata, dr fetrea lamina, qu» moveri non poflit, munita, qu» tamen fic perfoiata, Attela, qu» moveri non poiTit obduda I in ea lamina fiat fcnefitella, qux tantum monialibuv parennbul aperiatur, ceteris vero nequaquam, dt iis patentibus cum licentia epifeopi.

Biiochar,que fufrepto abcujus religionis habitu in propriis domibus, fcu parentum habitando vit.im Reducunt, habituni talem deferant, quo facile a luooialtbus profelfis, *At* clauftralibus dilcerni poifint, ne dum ex. rra rlaudia per civitates, & oppida confpiciuntur, moniales profeflat, & clauftra-E 1rs cfie maximo cum fcandalo ab aliquibus pidicenrur: nec de cetero mulier aliqua fub przieXiu cujuflibet voti, fcu quod a. licui crclrii», vel tchgloni oblata, & addifta lit, hibitum monialium inconfulto epifcopo fuicipiat

Er

Anno Cuatsir B79· Anno Cxar*Tt >$79-

Dt reftrttttiorte grrtcarnm , earxMfare trroriiur tollexJir.

Cum a fanda apoftolica ecclefia, dt fede, tam clerici, quam laici grxeo ritu viventes ordinariorum vifitationi, corregioni, jurisdiflioni, & omnimodae fuperiotitati fubiiciantur, eorumqueeura ordinarii* commiΛ fuerit; ncceflarium efle duximus, cos negligi non debere. Propterea epifeopi in quorum dicecefibus Grxci ipfi, aut vulgo Abbancnfe* appellati, verfantur, & habitant, quantum in domino poflumu*, commonemus; ut eofdctn per fe ipfo* vel alio* idoneo* deputandos, quam citius fieri poterit, vifitent, feu vifitari curent, & mandenr, ut qux laudabilia in ei* repedantur, augeantur; qux vero corregione digna funr, juxta conftitutionem fel. rec. Pii Papx IV. fuper hoc editam corrigantur, & fi qux no. bifeum communicanda funt* communicentur.

Inter extera diligenter exquirant, an aliqui fint, qui a -eritare dc a catholica fide deviante* Spiritum Sanâum a patre tantum procedere pertinaciter credant, eofque doceant proceflionem Spiritus Sanéfi a Patre, dt Filio, et in illos qui in hoc errore perfiftere videantur, fevere procedant. «

£0* Purgatorii veritatem juxta orthodoxam fidem, dt ecclefi* catholic* dodrinam, ac decreta cccutr-enicorum generalium conciliorum Florentini, & Tridentini frequentet doceant, et a pa.ochis aliifque verbi Dei concior.atoribus (ufficienter doceri laciant.

Curent etiam, ut teneant fanflam, & Apoftolicam Sedem, & Romanum pontificem in univerfum orbem tenere primatum, & ipfum pontificem Romanum fuccctibrcm elfe beati Petri principe Apoftolorum, Al· verum Chrifti Vicarium, totiufque ecclefi* capur, & omnium Chtiftianorum patre.n, ac dolorem exift^te, & ipfi in bearo Petro Îiafcendi, regenda & gubernandi univerlaem eccleliam a Domino noftro Jefu Chrillo plenam majeftatem traditam elle, quem admodum etiam ingefti* uecumenicorum conciliorum, & in factis canonibus continetur; «tque facerdotes in eorum mifli* pro Summo pontifice Romano, dc proepifeopo in cujus dioeceli commorantur, orent.

Grecos ipfos de indulgentiarum vi, dc fn catholica ufu erudiant, dr pro ipfoiu.n ecclefiis illas impetrent, vel quas authoritate propria concedere poffunc, largiantur.

(Itque ecclefiafticas cenfura* illi pofthac timere aliuefcant, opportuna remedia, vel poen* comminationem adhibeant, dc feftivitates ab ecclefia, dt a fanAis Pairlbu» przceptas feu, ab ipiis ordinariis promulgandas ultra illas, quas Grxci ritus approbari eis injui.gunc, omnino obfervari faciant

Contra non obfcrvantes levere animadvertente*, nedum Latmi in obiervatione funt, Grxci cuin fcandalo operibus fervilibus incumbant.

Videant etiam, an il qu;bu* animarum cura commifla *fuerit,* dominam Chriftianam catholice, maxime parvulos fedulo doceant, dc infirmorum confeffionibus invigilent.

Provideant, ne facerdotes in.Baptifmi minifterio alio oleo fando alioque chrifmatt_< utantur, quam quod ab epilcopo eo anno benediAum fuerit; eofque moneant, ut cum facramentl confirmationis folus epifeopus ordinarius fit miniiler, parvulos lacroChtifmatis oleo, non in trotte configur ât, fed in vertice capitis baptifmi tempore inungant; ipfum vero baptifma quam primum infantibus conferre non differant.

Omnes, tam clericos, quam laicos, qui confirmationis Sacramentum non fufcepctmt, in vifitarione ipfa, aut alio congruo tempore *confirmandos* curabunt puerus, adultos veto jejunos, & devote confeflbs.

Illos etiam doceant parvulos ufu ratioui» carente* nulla obligari necfflitate ad Sactamcntalcm Euchariltix communionem, & in eos qui de necfflitate falutis id fieri falfo aderunt, juxta fxpc memorati Tridentini concilii decrerunt fevere animadvertant.

Sacerdote* Ss. euchariftix Sacramentum., pro infirmi*, non ita, ut haAenus immunde conficiant, milccnrcscorpus cum fang ulne, dc iterum formando buccellam, fed illum fub pani* fpeciç cum decore, ac debita cautela alfervarum, oAavo faltem quoque die renovent, & ad infirmo* honorifice deferant.

Laico* non nifi prxmiffa Sacramentali confellione *td faerx* Euchariftix communionem admittant *& fub fpecie* panis tantum.

Inluper tam ipli, quam diaconi, lubdlaconi, ecterique *cicricl, qui* ad id obnoxios fe elle fciunt juxta ritum Gra-cum a fandis Patribus inftitutum, officium fingulis diebus recitare non prxtcrmittant, fub poenis per canonicas fanAione* conilitutis fis, qui divinum officium non dixerunt, dc aliis juxra declarationem pix mem. Pii Papx Quinti fuper hoc editam ircurrcnifis.

Dominicis, δε feftis diebus o.nnibis fuper poena epilcoporum arbitr.o imponenda, confeilio.ie prxvia milfam celebrare procurent, clerici vero, dt in lacus ordiniou» conftituti saltcmfemel iu menle communicent.

Altaria poi rabilia epifeoporum beneiii. Aione communicant, & corporalia, & pallas mundas habeant.

Sed ne Larini, illi prxfertim, qui fimphces funt Grxci* permixti, in eoium titum inducantur; curent epifeopi, ut tam latmi quam Grxci non nils in luis quique ecclefiis proprio riru utentes celebrare, vel facumentum Euchariftix fui miniiirate prxlumanr

Con-

« Cur non praecipitur parochis ui ficut Grxcoru-n fententiam de proceffione S Spiritus exqui. nun, ita etia.n intelliqent quid illi fentiant de reali Chrifti pixfcntit in EucharilLa I rroirciu ne ambiqebant quidem lynudi hujus patres de hoc doqmate reda illos icntuc · Videant erqo hcurodoxi, num aliter de Uriccis c|us acutis afferentes, fallantur

Anno Chsisti 11

Conilitutione, tel. recor. Pii Pap* Quin- I» Mui fanitates conceit* Gritcis Latino, & Latinis Gr*co ritu tniftas , & alia divina officia celebrandi revocantur, ab eifdem Gr*cis fervari mandent, dt tam Gr*« co,, quam Latinos in fuis propriis eccleliis juxta uniufcujufque morem fuo muneri fatisfacere, condignis poenis propofitis pr*cipiant.

Mandent omnino etiam,ut nullus poft hac ab alio, quam a fuo epifeopo , vel eo impedito de licentia, ipfius a catholico antiftite a S. Romana ecclefia gratiam, & communionem habente , ccclefiafticos ordines fulcipiat.

Matrimonia fanAa, ut decet, fine aliqua fuperftitione , Sc abufu , dc non inter® conjunAas pertonas, fed tribus in ecclelia pnecedentibus monitionibus celebrari procurent ; utque ad przmiflbrum integram obfervationem nullatenus abeant, decreta facrofanAi concilii Tridenti de hac re Gr*co idiomate fideliter verfa , illis tradant; qu* fi poltmodum obfervare neglexerint , juxta facros canones, dt ejufdem concilii pr*fcriptum adverfus contrafacientes fevere procedant .

Provideant ne Gtcci fecundas, *Si* tertias, ac ulteriores etiam nuptias reprehendant aliquatenus, nec cqndcmnent , fed illas inter perfonas , qu* alias licite ad invicem matrimonio jungi poflunt , approbate compellant, dicem c Apoliolo . Aia/rrr *mortuo t>\rn ab ifftu! tjl lege fc/uta* , 6· *nubentit cui vult liberam hebet fotejlatcm..*

Optat etiam ipfa fynodus Gizcos presbyteros commonendos, atque cogendos fore , ut ftatim poft feriam quintam inCoena Domini ad epifeopum , in cujus dioecelr morantur accedant , ad devote fufcipiendum fanAum chrifma , oleum cathechumenorum , & infirmorum .

Vafcilla habeant faltem ft/mnea , in quibus diAa olea decenter aflervent .

Infirmos oleo infirmorum, quod catholica ecclelia , ex Chrifti Domini noftri inftituto apoftolica traditione didicit, extremam unAionem proprie appellar, dum in exitu vit* conftituri videntur, inungam , ac etiam non petentibus, przfertim cum periculofc rgrotanr, pie, & religiofe conferant .

Aquam etiam benediAam fingulis Dominicis diebus, camque pr* foribus ecclelia. tum teneant.

Eccle.'ias etiam habeant mundas cum pavimentis , veftes aliaque paramenta decentia cum cxmetcriis pro fepeliendis mortuis, iandillitnum Euctyrifti* facramentum, fanAumque clirilma, olcaque fanAa, tonfemque baptifinalem ita reverenter, dc decenter *confervent*, prout in Latinorum ecclefiis ftatutum eft ·

Poftremo curent epifeopi, ur a Grrcis, qui in locis luis incolatum habent, queab ipûs, tarn in baptifmi. & confirmationis, quani in extrern* unAionis aliifque ecclclijt tacramcnns adminillrandis przcipiunrur inviolabdirer obicrvcntur , & in 11aiifgrcifotc> ipforum arbitrio anmiadvcirant.

Anno Cmxiit i >579-

Celebrata cite 14. *mtufi maji* 1579.

Dr faertfanflit etclefiii, 6· raram *cultu* , *rh· veneratione.*

Cum Dei domum deceat fanAltudo; propterea ad eccleliam fit humilis , dc devotus ingreflus, quieta converfatio, dc omnes devotis orationibus infiftant , dt genibus flexis fanAflimum facramentum adorent, ad nomen Jefu Chrifti Domini noftri cum exhibitione reverenti* caput inclinent, & nemini liceat, dum fanAiflima ac tremenda Mifl* myâeria peraguntur, verbum Dei annunciatur, & hor* canonic* recitantur , in ecclefiis fpatiari dt'deambulare › tifus, cachinnationes, & colloquia mala, alios tubinde ftrepitus indecenter facere: neque eo tempore capitula cathedralium, aut collegiatarum ecclelíarum congregari -

Caveant etiam omnes ne ita itent in ecdeGis , ut ex adverfo fanAillimi corporis Chrifti fedeanr, ut reverenti*, qu* facrofanA* Euchariftic facramento debetur, aliqua injuria fiat.

Nemo ad traAanda profana négocia in illis conveniat ; non judicia exerceantur, non cum mulieribus fufpeAis colloquia habeantur ; non convocationes, parlamenra , commeftationcs, aut potationes fiant. Nihil in portlcis , feu vcftibulis, aut fcalis venale exponatur .

Balift* , felopeta , aut haftata arma in ecclefiis non deferantur , nec etiam canes venarici, vel aves.

Er ne cierlti düm divinis incumbunt ab aliquo impediantur, curent epifeopi ut loca clericorum ufui delimata a laicis non occupentur, fed feorfum a clericis omnino divinis interfint , nec chorum ad pfallcndum inftiturum occupent.

Explcrifque facris a mane,& a prandio, & completorio a janitore ecclelia claudatur .

Qui fuperbe, & contumaciter fupradiAis parere noluerint, cujufcumque qualitatis & dignitatis , etiam regulares, prefer poenas in bulla fanAillimi Pii V. fancitas , pro modo culpz ab epilcopis graviifime puniantur .

Optamus, ut ecclelia nulla fit , qu* fanAifimi Crucifixi imaginem non habeat loco confpicuo inter altare majus & *populum* , fed eo ornatiorem, quo ecclelia ipfa erir infignior. In eccleliis vero minoribus (ubi id commode fieri non poterit) relinquitur ordinarii arbitrio.

Ecclefi* parochiales , qu* aliqua reparatione indigent, reparentur ab his, qui de jure, & confuetudine dioecefis tenentur.

Ecclefias vero non confecratas, feu non curatas ferme collapfas epifeopi inftaurandas curent, juxta facrorum canonum difpofitionem, & facri concilii Tridentini formam, ibidem oratoria erigendo, vel fi non videbitur expedire in alias transferant ecclefias, vel ibi fub titulis fandorum, feu fandarum , quibus antea ecclefi* dicat* étant, altaria conftruantur, & pro redditum

Arturs CuatsTt «»79·

tuum qualitate divinus cultus inftituatur; Ita nmen ur in area diruta eccleii* lignum Crucis eredum femper apparear .

Sine ecclelt* ptedidar dealbat»· parietibufque nihil immundum, aut profanum adhxreat, ne facta profanis mifceantur. Tedum non fit pluviolum, pavimeatum (it integrum, Sc non deformetur pro fepclicndis mortuis: fenefIt» habeant fpeculatia fua faltem linea, & profpicientes in ecclefiam tollantur fub poena arbitrio epifeopi proponenda .

Altaria fint lapidea - aut lateritia ita extrudamur concinnata, ut fenefttella b*-ramenve nulla ex parte relinquatur , ubi quidquam aUecvari poliet,aut recondi, Sc fint altitudinis a fcabelio ligneo, vel pradella palmorum trium, Sc duotum, longitudinis vero ad minus palmorum fex , latitudinis autem palmorum rrium·

fit habeat unumquodque altare iconam, vel faltem pidur.rtn tn pariete, Crucem , candélabra duo, chaimiam cum iceretis. pertain facial., nr, qux· lint ita lata, ut calicem cum hulba capiat « tobaleas tics, quarum una ad planum ufque pertingat, ali» dur qurdivifr hnt, totam menfamconte" inr , roridem tobalc.e de tela elle debent a pulvere defendendas , relate ligneum , ubi pallium pollit commode affigi . Scabellum ligneum, vulgo bradellam, tegmen ex aliti ibus, aut tcla c erulea hooeltc pida coaleduni, totum altare tegat. Feneftellain in pariete a parte epiltolc apte conftrudarn , ad aquam excipiendam ablutionismanuum faccrdotis celebrantis , Sc ad pelvim cum urceolis collocandum , habeant calices <Sr alia Inftrumcnta , patamenta , Sc ornamenta congiu i ad mittam cel< br.nndain .

iupfui .

Neque ullum altate in pofterjin xdificetur, cui quicquam defit ex fupralcriptis rrquilitis , ac line licentia epifeopi in feripris habita , & luulliruta altaria , ii dotarVlint per eorum remores, tam in temporalibus, quam in Ipiritualibus epifeopi curent, ne aliquid ulurpetur . Indotata veto, vel his , a quibus creAa fuerint inftau rari, ac exornati juxta prrfcriptam fuimani, vel amoveri eurent.

IlniiuiquodquC altare amoveatur , quod rdificatum lit ad columnam , vel pilam, vel eccieliam ull<> rpodo impediat, vel plane non telpondcataut respondete polfit furinis , & ligulis lupralcriptis , li tamenepifcopo in adu viGrationis videbitur id commode , dr line tcandalo fieri polle.

bacrlilia habear velitarium ad paramtnta , & reliqua confervanda , oratorium loco polirmu, quantum fieri poterit feparatum › ac disjumftum, iri quo (accrdm in fo-(ttudioe fe colligere, tfk orate pofljt , ipfum oratorium in pariete orationes ad id propnc affix e lint, labellum cum manutergio*ad nianut abjucndas <5i abftergcndas ante , dt poft mill'» celebrationem; chartulam cum orationibus facro unicuique Wumento accommodai is, quas attente recitet facerdos cunr lactas iplas velles induit, & exuit.

Confclfionalia tot habeat unaqurque ecelelia ctiam>regularium , quot habet confefures, & ponantur in locisconfplcuis Sc *pettis , ut fint in omnium oculis collocata, dc confeHarius, & confitens pollit ab unoquoque facile confpici, litque cuin tambulainterpoiita, qu» habeat feneftellam cancellatam, ut pcenitens audiri, fed videri non petiit- in quibus confcflionaiibuf affixi fint calus refervati tam fiimmo Pontifici, quam epifeopo, una cum forma abfolutionis.

11 579

Vascum aqua benedida In eccleii* fit, non extra, & in ingieflu ad unamquamque portam, a dextris nona finiftrls *introeuntium;* marmore conftet, vel petra folida port lateritia. columnella, vel alia tfafc fulfultum lit . Afperforium habeat appen-(um non ex fpongia , fed ex fetis c.onfedum .

Sepulcra marmore , vel petra folida cotsteda lint·, duplici, vrl faltem unica, ita apte utique, atque comprefle, ut inde malus odor exire nullo modo poffit; alioquin humo impleantur adequito folo,& nullus ineo amplius fepeiiatur , fepulcrorum ip-(muui in poUrtum ledificandorum album longe abiit ab altaris lcabeflo lignro, vel pradella ad minus palmis quatuor · Verum epifeopi curent omni iaiione,ut antiquus, St piobatiilimus lepeliendi in czmetcriis mos rellituatur ; neque lepulchra nova tn *rccle-*liis rdificentut abfque licentia in (cripns obtenta.

Ciemetcria vero ita claudantur, ut in ca orulis impediatur acccITus. ac ab herbis terlio quoque menle expuigeniur, & *in eis* atbotes . aut vites non plantentur , & ad-lint, extirpentur .

Epifeopi prrdida omnia poenis, eorum arbitrio imponendis obfervari laciant I

Campape defervite habeant ad convocandum populum in ecclelia , et clerum, ad annuntiandum mane niifericordiam Domini, St veritatem ejus per nodem , & annuncianduin pradicatinnem , ad dcmonlhandumque a!·quem elle mortuum, ad hoc ut populus audiat, & pro eo oret· St benedicatur, ut per illarum radum , dc fonitum fideles invicem invitentur ad premium, & crefcu in eis devotio fidei; fruges, mentes, & corpora ieiventur, Sc omnes inlidi» inimici procul pellantur, procella turbinum , impetus tempeftatum, St fulgurum temperentur, infellaqur tonitrua, oe ventorum fia·· mina impendantur ; fpiritus procellarum, Ck acris tempeftates proftrrnantur , St ut hare audientes confugiant ad land* Cnicis vexillum ,cui omnes genuflcdant. Quarta principes, dk magillratus etiam atque etiam hot ta ti oportet , ut caiupanis , quit eccle harum uful funt addtdr, ad profanos ufus, *Si* pernarum fignificat tonem , maxime fi conferrat* *fini*, uri non pariamur.

Ttldenrini concilii hortationes, quibus univertis chriftianis , omnibus populorum dominis eccleliarum dcfcnlionem, & .immunit.iirs enixe commendant, quam alte in ca-. tholici regis Phibppi mente lint , quotidiana catholic* fidei propugnatio, ac ciga cccleliallicos viros , ac loca pia , atque teligiofa veneratio, ac bcneficenna locup/φlIime tellantur . Quare nullo pado dubitandum videtur, qum lib· ipli conii antillimus , Ut femper fujt.bqrarurars lit, ut debitus Dei cul-

'Nntu

| ~ cultus, ac miniftris, myfteriorumquu ejus difpenfatoribus legitimus honor oxhibea- Auifo Chxut· 157?· tur, neque permilfurus, ur ejus officiales eccleliafticam jurisdiAionem dk libertatem, divinis dk humanis legibus fancitam, ulla ex parte violent impune, utpote qui obfe- 1 quentiflimus ecclefi» filius, fummorumque pontificum, ac omnium pontificiarum conftitutionum, ac decretorum conciliorum obfervantiflimus fempet fuit.

De immuititete etclefùt.

Vetufliffimam ecclefi* immunitatem jure divino, et humano pontificis, et imperia, libus conftitutionibus introduAam epifcopi magnopere illxfam fervari curent, ne fuper eorum regimine, et tuitione princeps provinciarum fub tributo fiat, et prxlatorum auAoritas, et jurifdiAto minime evacuetur, fed ptsteftatem illaiq etiam,ct libertatem, quam Deus, fummi Pontifices, imperatores, et teges ecclefi» tribuerunt, et fervaverunt liberam ct integram, in eadem remanfifle, remanere, ac fempet tnanfura_. efle nofcatur; quod quidem eveniet, fi ecclefiarum, et clericorum bona ipfofquc clericos, eorumdemque epifeoporum familiares, tamquam Dei, et ejus dlleAilfim» fponfx miniftros,a veAigalibus, et tritmtis cxterifque quibufeumque muneribus, et oneribus laids, et a temporalium judicum jurifdiAionc, ad qux facri canones, et fummorum pontificum bull» non teneri, nec aftringi debere prreipiunt › per ccnfuras ecclefiafticas, earumque publicationes exemptos omnino manutenucrint.

Infuper facros canones, qui ad ecclefiam confugientibus fecuritatem concedunt, fervent, At ab omnibus obfervari jubeant; nec fynodus verendum effecenfuit, quin temporales principes, & magiftratus, ftcuti & fidei proteAores, ita & ecclefiarum immunitatum obfervantiflimi femper erunt, nec deterioris conditionis faAum fub eis facerdotium aliquando efle debere, quam fub Pharaone, qui, dr li legis divin» notitiam non habebat, attamen totam terram Æeypti prefer facerdotum poffeflionea tributariam fibi fecit.

De eji/itefi quelilelei à· dt^nitete.

Epifcopi cx facri concilii decreto admoneantur, ut fe pallores non percuflores *elfe* meminerint, dk ica pneeflc fubditis oportere, ut non in eis dominentur, fed illos tamquam filios, & fratres ament, elaborentque, ut hortando, et monendo ab illicitis deterreant, ne ubi deliquerint debitis cos poenis coercere cogantur. Quos tamen ú quod pro humana fragilitate peccari contigerit, illa Apoftoli eis eft fervenda praceptio, ut illos obfecrent, increpent in omni bonitate, et patientia; cum plus erga corrigentes agat benevolentia, quam auftettfas, plus exhortatio, quam comminatio, plus Charitas, quam potcllas. Sin autem obdcllAi gravitatem jutgio upus fuerit, tunc cum manfuetudine 'rigor, cum., milcticordia judicium, cum lenitate fevetitax adhibenda eft, ut fine afperirate difciplina populis falutaris, ac necetfaria confervetur, & oui cortcAi fuerint emendentur, aut li reupifeere noluerint, ceteri f*· lubri in cos animadverlionis exemplo a vitiis deterreantur; cum fit diligentis, & pii ftmul palloris officium morbis omnium levia primum adhibere fomenta; poft ubi morbi gravitas Ita poftulet, ad acriora Ac graviora remedia defcenderd; fin autem ne ea_. quidem proficiant, illis fubmotis, exterat falteni oves contagionis periculo liberare. (Anno *579-

Subditi vero ita epifeopo· tradent, ut nullum obfetjuii genus erga illos pretetmittant, quod ad eorum dignitatem tuendam pertineat; reverentiam omnem, atque obedientiam illis exhibentes ac deferentes; eorum praeceptis Ar monitionibus obtempéré nt, & acquicfcant, veluti parentes eofdem vereantur & ament; illis non detrahant, fed fubditos fefe ad propriam eorum falutem femper agnofeant.

Principes, ac magiftratus fynodus hortatur, ut cos debita reverentia profequantur.

Meminerintque epifcopi · quod valde populos xdificat, Ar ad religionem excitat, fi f«pe publice, quam fapiflime privatim, feftis pnefcrtlm diebus, mifl* facrificlum celebrent. ac divinis mterfint.

Studeantque in eorum ecclefia, ut omnia rite, atque ea qua decet majeilate, ac pictatè* peragantur.

Domcfticotumque precipuam, atque lingularem curam habeant, & ita familiares fuos inftruant, & informent, ut ab impudicitiis, maledicentiis, ac vitiis demum omnibus abftineant, ficut decet miniftros tnyfteriorum Dei.

Habeantque curam miferabilium perfonarum, licutiad eos fpcAat, ut proprie pauperum patres dici poflint, & in animo & cogitatione iit illis perpetuo infixum, quod de mala bououruin eccleli» adminiftratione graviflimum iit in die domini judicium faciendum.

De future efifiopi.

Capitulum admonemus, eidemque hoc munus injungimus, ut cum primum ecclefia vacaverit, viciniorem epifeopum, qui pium fanAorum Patrum inltitutum jamdiu intermiflum revocando,ftarim(C impeditus non fuerit) ad concelebrandas exequias epifeopi mortui vocatus accedat, At ea officia folemni more pr»fter, qu» tali tempore requiruntur.

Viciniores epifcopi de pixfulis obitu ab eodem capitulo certiores nant, qui miflarum facrificiis, orationbm ftudio, aliis piis operibus & fuffiagiis defunifti animam juvare *cunbunt.*

Anniverfarium, feu commemorationem mortui epifcopi fiogulis annis in cathedrali ecclefia, quando proximus ejus fucceflbr rin epifeopatu vixerit «faciendam efle precipimus; idem in omnibus fimiliter ecclefiis reAorum, Ar beneficiatorum viventis fumptibus obfervari mandamus.

Ejusdem capituli onus erit, ut juxta Triden-

Amw o ,BXiПı B79· dentini concilii decretum fupplicationes dt prices publice puratimque habeantur , dtA per cjvjfatce|t & dloecefim quoque Indicentur, ut clerus* populusque bonum a Deo pallorem impetrate valeat.

Forme preferibendn exnminit, inquifitionu tie epifcopo promovendo nd cntbedralem rcclefnm.

Quoniam qui ad cathédrales ccclefias erit afliimendus aliifque praeii, ea natalium, artatis , vita, morum, & fcienti* excellentia , atque aliarum omnium qualitatum, quas facri canones, A ipfa Tridentina fynodus poftuht fulgere, ac predirus efle debet, ut non folum preefle, fed prodette., fetat ; merito fanda Tridentina fynodus pracipit eiaAiflimam de qualitatibus praficiendorum cathedralibus ecclefiis inquifttionem efle faciendam , A ejus Inquifitionis, & examinationis formam in concilio Provinciali efle prafctibendara. Idcirco, ut facri concilii Tridentini monitis obtemperet hac fynodus, infraferiptamexaminis formulam pro aflumendis ad cathédrales a S. D. N. comprobandam prrfcriblt ; videlicet.

An legitimi* natalibus, dt ex catholici* parentibus ortus, ubi, a quibus , dt quomodo fuerit educatu*. An annorum triginta fit. Que converfark), vita, dt fama ejus a pluribus annis fuerit, An infamia unquam notatus, vel de aliquo crimine inquifirus, vel fufpeAus. An bigamus, vel apoftata ; an publicam poenitentiam egerit ; an lana mentis, timoratequa confcientia, domique fur bene prrpolitu*. Item quam modeftiam, prudentiam, fobrietatem, continentiam , dt alias virtutes in fui* adionibus offenderit. A quo tempore fit facris ordinibus initiatus, dt an in eis per fex menfes faltem antea fit conftitutus; an fit denique ejufmodi moribus , dt virtutibus ornatus, ut in ecclefia Dei non Immerito prrfui elfe poflit.

Scientia prater hac ejufmodi pollear, ut muneris fibi injungendi neceflitati poflit fatisfacere. Ideo inquiratur an fit in univerfitare (ludiorum magifter, *live* dodor ; aur iicentiatus in fac. Theologia, vel jure canonico merito promotus , aut publico aiicujus academia reftimonio idoneus ad alios» docendos offendatur.

Quibus peradis, ac probati* omnibus fuprafcriptis per quinque faltem reftes omni exceptione majores , ad fidei profeflionem admittatur, arque omnia a notario in inftrumentutn publicum relata, dt ab epifcopo obligata ad futnmum pontificem fideliter traftnittantur I

De dignilatcbur ,&■ canomcic .

Cum dignitates in ecclefiis prsrfcrtim cathedralibus ad confervandam augendamque eccleliafticam difciplinam fuerint inftitut», ut nui eas obtinuerint pietate prrccllerent , aliifque exemplo cflent, arque epifeopos opera, & officio juvarent, merito qui ad eas vocantur tales elle debent, qui fuo muneri refpondete poflint , quare epifeopi fummo pete (ludeant, ut ad dignitates, dt canonicatus n aflumanrur, qui epifeopos opera , dc officio juvare valeant, Ac ea morum integritate, dodrina,dt vir* exemplo fint pr«diti, ut merito eorum coctus ecclefiarum fenatus dici poflit · *579

Expedit etiam maxime, ut catbedrali* ecclefi* › dignitates , dt canonici omnes dominici* diebus, dt aliis quam fspiflime miff» publice in dida ecclefia celebrent ; ideo epifeopi curent, ut conftituatur a dignitatibus, dt canonicis hebdomadarius,. qui diebus Dominicis, dt feftis duplicibus mittam dt vefpera canar, cui oAavo die alius fuccedat e/ufdem ordinis; nec liceat eis ab hoc inftituto recedere (quacumque confuetudine etiam immemorabili non obftante) 'fub fufpenfionis aliifque arbitrio epifeopi poenis infligendis ; (alvis tamen confuetudinibus, in quibus iidern publice , dt frequenter celebrare tenentur ,ac prarrogatione concef fa dignitatibus de celebrando mittas epifeopales, epifcopo impedito . ReliquL vero canonici , dt dignitates decoro canta antiphonas exordiantur, quas manfionarfus, vel alius diflaverir.

Omnes flati* horis femper,dt attente ad. fint officiis ; non tunc vagentur per ccclefiam , neve a choro difcedant, nifi precibus abfoluti*, aut aliqua cotnpulfi neceffitate,ex licentia tamen vicarii generalis, fi prefen* fuerit, vel ejus qui choro przeft. (n choro propriis quifque fellis confidcar, concordi voce pfallant, fimul omnes debitis opportunitatibus attingant, fedeant , genufleitant, capita detegant, dt nihil alienum divini* mifceant, privatum officium., non recitent, Utera* non legant, non obftrepant, non colloquantur, dt exiftant aliis qualitatibus requifitis, tam a jure quam a concilio Tridcntino ornati, ad hoc ut alii eorum exemplo ad (ludium , dt amorem divini cultus accendantur. Si aliqui vero in hi* offenderint, quas percepturi effent, diflributionibus careant , aiiterque pro culp* gravitate corripiantur.

Omnefque dignitates dt canonici in choro, proceflionibus, funeralibus, omnibufque aliis ecclcliafticis fanHionibus in habitu fe conforment ; contrafaciCntes vero illius diei diftributionibus careant , ac etiam epifeopi arbitrio puniantur.

De prnfeflo tbori, feu tenture .

Cantor qui choro prrfidet vigilet diligenter, ne quid prztermittatur in divini *offt.* cii inftitutione , vel progreflione , vel in reliquis , qu* ad probatam rationem chori pertinent, dt aliis, qua in divinis officiis obeundis funt necflaria ; neve abfurde , indecore, vel prapotlerc quicquam fiat. Si qui fuo officio non fattsfaciant, eos ^ravirer, dc amanter objurget. Si non refipuerint, jubeat punAatorcm in libro illos deferibere, & ad epifeopos deferre, ad hoc ut dignas pendant poenas.

De

Anno Ch«H" W9-

De mt&ifirt titri

Succentor, feu magi(1er chori * qui divi, nis officiiscelebrandis tamquam magi(1er eft, denuntiet officium, (implex vel foiemne ce-Jebrandum, quando de Dominica, de felio, „ veldeferia ;qux-antiphon*, orationes, pfalmi,JeAionesrecitande aur canende; tabellam in Sacrillia affigendam una cum cantore conficiar, in qua prxfciibatur quid a lingulis dignitatibus, canonicis, vel aliis beneficiatis in tingul» horis per hebdomadam, aut etiam per plures dies recitandum , 2dk cantandum fit , qui quo tempore, dtordine milium celebrare , vel horas dicere, vel alia munera obire debeant. Qui autem quod B ei in tabella pi «feriprum fuerit, in quam horam peccaverit omiferit , ejus dititibutignes amittat, fi fuccentor deliquerit,a cantore puniatur.

Pe Sacrtjl»,

Sacrifia habeat in 1'acriftia tres tabellas, unam in qua omnes miff*, dt officia pro mortuis, & <eliqua delcripta (int, qu* ex impofuo oqere ac munere quacumque do caufa in ecclefia celebrare Oporteat, alteram in qua uniufcujufque dignitatis . ca-nonicalus, prebend* , capell*, alrarit , feu Alterius beneficii, & officii ejus eccleli* in miffis, dt aliis divin» officiis obeundis debi-C ta munera contineahtur .' tertiana quam fupradiximus a fuccemorc conficiendum elfe, & non perminat eccieiiaiu defraudari debito nullarum munere , led pro viribus curet, quod omnes fuas nullas lins ftatutis diebus, ■ horis ad akaria fua celebrent, 4; qu», in diAis tribus tabui» prxfcripta funt munera, curet a quibus debent omnino pratftentur, négligentes epifeopo aur vicario de-nui'ciando.

Non permittat,quod facerdotescelebraturi plures duobus apparati maneant pro vice in lacrillia, fed cum opus fuerit, pci Co vcl alium vocer celebraturum facerdotem, dt nemini permittat, ut facris veftibus Induatur , niti tunc cum ei mifla celebranda fit.

Irem cavear, quod Crplus in anno omnia linea paramenta munda fiant; calices, patenas , & corporal.a cum pallio & fuis mauutergiis munda, dk Candida teneat.

Quando celebrandum erit In aliquo altati, per clericos deputatos, ampullas préпareras, qu* ex vino lint, cum vino, dt aqua limpida , lumitwriaque portarc faciat; oteraque e facrillia ad divina officia necef-

Altaic roajus, & alia .przclpue diebus fepiv» decenter ornet. Hora congrua ipfe p vel aliui per campan* fonum det fignunu £ matutini, milTx, & aliarum horarum canomearam , lalurarionis Angelicx & oratio nis .

Det etiam operam, ut a facriltla fermones de inanibus jirofanilque rebus, inultoque magis jurgia , lix* & luib* omnes arceantui, laicos ibi veifati non patiatur.

Pt MtHjitHtmt

ManfionarH, qui funt quali quvdam column* torum fere horarum, ac divinorum officiorum pondus (ullinentes, munus fuum accurare obeant, ac quotidie ad omnes horas intrrfint ; 4 quando oportuerit ad le-Aoiaie accedant, ut antiphonas , refponforia, gradualia, & alii huius generis recitent, dc decantent , folemnibus feftis diebus , 4 quoties opus fuerit pluviah induant, nih alii nominatim huic officio pr»f<fli fuerint. Si muneri fuo defuerint, illius hor-e, in qua non fatis fecerint, diitributionibus priventur, 4 alii illorum officii panem fu-fcipiant I

lidem, ut fuo muneri fatisfacere poiinit, ab his oneribus liberentur , quibus ad chori utilitatem magiftri ceremoniarum, & ejus, qui choro prreft arbitrio levandi vidibun tur .

Neque quo tempore divina officia in choro fiunt, parvam miffiun celebrent, nifi nccef-lita, pullulaverit.

Ex maniionatiis prxdiAis in lingulas hebdomadas deligxhtur duo facerdotes ; a her vero eorum officium ordiatur, dc perficiat, comiftens in medio chori, vei ad leAorile, quod ab ea patre fit, ubi is fuerit. M diam etiam feflis *aiebat* femiduplicibus ac feria-libus canat, tuli alii imt ei muneri przpd» liti Alter pfaimorum tonum mllituat pro teihpore, dt.anriphonaiuin, quzque ubi legende fuerint ab ipio tantum, vel ab alio tegamur. Diebus vero feftis.in decantandis antiphunis, dignitatibus, & canonicis, ac abis voce prxeat.de quz cantanda, vel legenda lint, ipfis Indicet · Is antequam officiam inchoetur, chorum ingicffu- libios przparet, mulam, pfalmos, anriphonas, 4 alia, qu* ulus requilierit, inveniat.

Manilonaiii vero in fuo munere contumaces, vcl négligentes pro modo culpz dillri butionibus careant .

De funit«tore.

PunAator fingulo quoque anno , vel tuita confucrudinem ecclefi* , conftiiuatur, cui ju ramentum deferatur de bene,ac legitime officium fuam exercendo, fub dupli, quanti id luerit , 4 perjurii poena

Singulis aurem menhbus punAaiionum librum epifeopo , dt capitulo pizfentare teneatur , qui fi non reAe fe habere fueiit co. gniium, negligent!* fu* poenas „dupli lciiicet, & perjurii dire compellatur .

Et ur hoc officium melius exerceatur, dt nemini injulle renuit i, aut adimi polfic, hec fyiodus lietwit , [illegible] prxter eleAum a capiculo alter punAator fit, qui ab epifeopo creetur, ifoue apud cum fuptafcripto lutamento przllito notet omne, aticro in libro, qu· luo muneri defuerint, & lingulis hebdomadis, ambo inter fe libros conferant , «Sc ii diferrpuetint aliqua in re, «.Oram epifeopo , vel vicario conipareant, ad hoc ut tollatur omni, illorum conrrovejpa tine lircpitu, & figuia judicii.

Cztcia vero hic nun numeiata, qu* ad dcli

Anno Cumin «W·

debitum in divinis officiis regimen fpeAant, deque congrua in his canendi, feu modulandi ratione, de certa lege conveniendi in choro, ac permanendi, (îmulque de aliis eccleiia minifiris, de quibus in prafentibus nulla fiat mentio, epifeopi, duobus e capitulo in confilium vocatis, ex facri concilii Tridentini decreto, pro ecclefia cujufquc qualitate fuppleant.

De femimtrta.

Statuit fynodus, ut ordinarii, ubi In eorum dioeceubus Ceminaria ereAa non fuerint, quamprimum, vel faitem infra fex menfes feminarium, juxta formam dt regulam a SacrofanAa Tridentina fynodo traditam, erigant; ereAa vero manutenebunt.

Quando contigerit unionem alicujus beneficii feminario per epifeopum heri, per aAum publicum manu Notarii ad id rogati dc non per bullam epifeopi, tantum fiat-

Celebrate 4it i<5. *Mejt* 1579·

De vite é· baneflete epifioftrim, <br ' tiertearun,

UM totius famiIi» Domini flatus, & ordo notet, (i quod requiritur in corpore non inveniatur in capite; idcirco hxc fynodus hortatur epifeopos, ut quanto ceteris dignitate prxcellunt, tanto aliis inferioribus lingulari vita, & fanAitate, ac morum probitate prrfulgere Audeant; prxbeantque feipfos exempta bonorum operum, feque totos ad illam vite rationem, domino adjuvante, dirigant, quam Illis apoftoJus prxfcripfit.

Eorum fermo, veftitus, geftus, fupellex, nil nifi grave, moderaturi, ac religione Îdenum prxfefcrent, ita ur Irreprehcnfibles, fobrii, domui lux bene prrpofiti ab omnibus cognosci facile poflint; quod efficient, fi ita mores fuos omnes componant, ut reliqui ab eh> frugalitatis, modeftix, continentis, ac fanAc humilitatis exempla petere poflint. Ideo non folum modefta lupelleAili ac menla, & frugali viAu contenti fint; verum etiam in reliquo vite genere, ac tota eorum domo caveant, ne quid appareat, quod a fanAo hoc inftituto (it alienum, quodque non (implicitarem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum prr(eferant, ac eorum aAiones fint conformes decretis oecumenici Tridentini concilii.

Cum clerici pars domini appellentur, ideo eos decet vitam morefque fuos omnes componere, ut habitu, gcftu, incetfu aliifque omnibus rebus, nil nili grave, moderatum, ac religione plenum prxfeferant; levia etiam deliAa, qux in ipfis maxima eflent, effugiant, ut eorum aAiones cunAis afferant venerationem.

Qux igitur noviffime poft multas fummorum pontificum, ac faertirum conciliorum fanAionesfridentina fynodus ptxcepta innovavit de vita, huneftate, cultu, doArina ab eis comprobanda, dc retinenda.

Qyxque dc luxu, comeflationibus, qhoreis, alex lufibus, & ahis huius genens, ac prxfertim profanis negoriis evitandis, uc maxime neceffaria, & eorum ordini con* fentanea omnino fervent; alioquln flatutls ab ea poenis, aliisque leverioribus, fi.ira epifeopis videbitur, coerceantur, quarum cxecutionem nulla appellatio fufpendat.

Atque ut aliqua figillatim exprimantur, cunAi presbyteri diebus dominicis, & feftis folemnibus, ut fuo muneri farisfaciant, truffas celebrent.

Barbamque omnes e fuperiori labro ire tonfam geflent, ut pili in facriticio mille Chrifti Domini corpus, dt fanguinem Γumenti nullatenus lint impedimento. Habitum clericalem, et coronam fuo ord ni congruentem clerici etiam omnes ad quemcumque ordinem promoti, aur quodcumque beneficium ecclefiafticum cum cura et fine obtinentes deferant; capitium quadrarum, velles tam *fupetiores*, quam inferiores geflent talares ,limplices, et nulla vanitate notandas, in ecclefiis pileis non tegantur; extra vero valetudinis, aut alia jufta daufa uti poflint, fed fimplicibus, neque aculeatis, aut rurbinatis: a ceteris demum hujufmodi levitatibus fe abflineant, qua ab ecclefiaftica funt difciplina aliena. Ad que omnia epifeopi illos fupenftone a miniflerii, ct fruAuum amiflione, ac beneficiorum privatione, prout expedire judicaverint, omnino *poflint* compellere-

Quicumque clerici concubinas, aut alias mulieres, de quibus poffir haberi fufpicio, in domo vel extra non detineant, aut cum illis ullam-confuetudinem habere audeant, alioquin poenis a facris canonibus, vcl flaturis ccclcfiarum impolitis puniantur. Quod fi a fuperroribus moniti non abflinuerinr, adverfus eos juxta facri concilii Tridentini decretum, acriter puniatur, et procedatur.

Nemo clericorum implicet fe negociis fircularibus; lites coram judice fxculari non agitet, nec lit aliorum ncgociorum geftor, aut curator. yabellionatum, nifi necefliratis cauTa, aut mercatorum, prxfertim bladordm, vini, dr aliorum, qua ad vita annonam fpeAant, non exerceat, non artem medendi faciat, non aliena prxdia lucri caufa conducat, non pro aliis fidciubeat, non agriculturam, nili pro eorum viAu, non venationem, aut aliam turpem artem exerceat; coniradus iilurarios vitet, publicis dc profanis fpeAaculis, comxdiis, choreis non interfit, per civitatem pcrfonatns, ac debacchatus non incedat; taxillis, refleris, pagellarum lutu, aut alio quocumque ludi genere facris canonibus improbato penitus abftineat, arma offenfibilia, live fccreto, five palam non deferat, *Si* prxfertim pugiones, & fclopeta parva, qux fi qui deferre deprehenii fuerint, carceris poenam per annum fubeant; noAurno tempore fine legitima caufa, ct lumine non vagetuf, foedaque, ct fcurrllia verba non proferat, et operam non det ebrietati. Cauponatas, feu tabernas non frequentet, nec ad eas acc/dat nifi ncceiiitatis cauta.

Omnia

" Attito CnatsTt *Ï79'

Omnia demum generarim, qu* ad vitam, & honertatem clericorum pertinentia a fa-cr;s canonibus, oecumenicis conciliis, et apoftolicis fanAionibus prvcepta, ac prohibita funt t clerici omnes diligenter obfcrvare, ac cavere jubentur; fubituri nifi pareant omnes animadverliones, quar illis a -fueris canonibus impotir.v funt, et fac. Tridentin* ty-iodi auAoritate innev-'.t*, a-liafquc prxrerca. quas pro deliAorum qualitate epiicopi h.,Aenu«, ut fupra dtdum ell, if.ituerunr, aut impotterum flatuent. Operis tuas, prout ab aliquibus in hac' provincia tier! audivimus, mercedis gratia minime locent I

De erfi/.o *frnpiuenJo fr» fertcbiil-:'ur vat-lntibut*, «r *tie* rxVMiax proai<>PcaWoriiM *atl tiiCfiii et-'.lcjiti*,

IpiKopi cum primum parochiakm ecclefiam v-carc cognoverint, intra triduum ad c.:hedralis, et vacantis ecclefi* januam cd.Aum proponant, et ad diem decimam convocent, et convitent qui volunt exami. rwri, vel examinandos nominare, et in-termino pr*fticuto nominati, et prrfcntati, elcAi, ct defcriptl examini fe fubiciant, et per concurfum magis idoneo, ac infra terminum juxta concilii Tridentini decretum, ct Pii Quinti bullam, be neficium conferatur, ita tamen ut *tas gravior, motis et vit* integritas in aquali literarum (cientia praeponderet, atque illi, qui ex eadem dioecefi, et multo magis, qui ejufdem loci fuerint, in quo ecclefia vacans conftituta eft, extraneo, ceteris paribus, praeferantur.

Terminus vero dcccoi dierum ultra alio* decem dies, minime prorogetur, ex cjuldem null* prohibitione.

Interrogabuntur autem examinandi do .ttate^, ordine, vita, motibus, & (cientia, quod liquide pateb't ex intei legationibus, dr rcfponiionibus eorum, qu* illis legenda— propofuerint examinatores.

Examinatores eorum, qui funt ad bcnclicia promovendi in dioacefaoi' fynodis ii eligantur, et Comprobentur, qui religione, vit* integritate, aliifque, qu* Tridentinuta jubeat concilium, virtutibus et ornamentis cstcros antecellant; in quo non folum rathcdralis capituli, fed aliorum etiam cicinorum, et tegularium ratio habeatur I Munera autem occafionc hujus examinis, nec ante, nec poli accipiantalioquin in pœna« a facrofunAa Tr dentio» fynodo fancitas incidiflc (c fciaac.

Dr *haefictoratn eellttttette*

Expedit maxime dum parochiales ecclefi» conieiuntur, ut non honnr.um cupiditati h.d anmurum talitri coniulaiuf; ideo epiicopi pro ea, quam Jelu Chrifto debent, pietate tutent, ut illos eligant, qui fui eittuu onus tullinere polluit, ac j>rompto a-fl'itin liilite velint. Jnd'gnos autem, ac pra iei tini qui lua liiornmque qi.'Ttunt non ou. *J.iu* c.iiii.1, omnino tciicianr, et cir-

Anno Caaisvi

ca refignationes felic. ree. Pii V. confti. ratio obfervetur; inemitierintque epifeopi fe ex earundum litterarum difpolitionc excommunicationem, et fufpcnlioocm incurrere apoftolic* Sedi refervatam, li aliis in calibuspreterquam in literis pr*fatis expreftis, cas «dmilcrlnr.

Et quia diutina vacatio ecclefiis maxime parochialibus non parvi detrimenti che fo-l:t,,idco epifeopi quamprimum, (1'ervat r tamen forma conciliiTridentini Ct Pii V. bullr jconferant, & li opus fuerit idoneum in ;< vicarium limulae ccclru» vacationis notitiam habuerint, cum congrua ejus arbitrio truAuum allignatione conftituanr, qui onera ipfius eccleli* fuftincat, donec de re-Aure ei provideatur.

Sciantpatroni, & qui in beneficiis pr-Ticnt-indi, aut deligendi jus habent, le fubiiccre una cum pmlcnuto, & elccio excommunicationis, & interdiAi poenis, ac privationis juris patronatus, li quovis modo, dt quavis caufa vel occatione fe ingerant, paciscantur, confequantur, aut quoquo modo retinere pra-fumani *partem*, etiam fi ultro oblatum ht, in bonis, & fm-Aibus beneficii, & *ii* libere illos reAori, feu beOeficiaro non dimittant: nec ante_> mortem rrAoris juris patronatus dc futura prxfentarfone cum patro nis, aliquis nec per fe, nec per interpofitam perfonam traAa. re pofirc fub excommunicationis poena, & inhabilitai is ad obtinenda betuficia.

Epifeopi pr*(entatum vel ab inferiore 'leAutu, non prius admittant, aut indi, luant, quam jusjurandum juxta lubicripiam tormam ab eo exegerint, quod nil dc pr*di-Ais intervenit.

Ferat» iarttuenti

Ego N. prrfenrarus ac benefic'um de N. juro ad h*c lacrofanAa Dei cvangelia, per ni" corporaliter raAa, quod profiter pi*-dtAum beneficium obtinendum, aut pr-rtentationeiuad id habendum, aut acquirendum, neque ego, neque alia pertona vice ar nomine meo, nec de conlcnfu, aut icicntia inea, patrono, feu alii cuique a liquid pianiifiorum nomine, aut intuitu piomibmus, aut uednnus j nec quicquam eju, rei gratia permutavimus, compenla»*imus, aut piius datum confirmavimus, apudv,-* quemquain dcpofulmus, leu quicquammutuavimu-, feu e-locavimus, priulvemutuatum, commi d-itum, depolitum, aut elocatum, aur quocumque modo debitum reminmus, leu laxavimus, nec de 1'anAuario, gleba, domibus, ttrris, praeiit, renimcnris, redditibus, prsdiA* eccleli e, fruAibtrfve, decimis, aut oblation^u- ciafde-ri prrrerlris, prafentibu», aut futuris, oonaronem, remiflionem,locationem piuririnnus, fecimus, aur inivimus, feu a-liqtns noftrum de mandaro, fcientia, aut conleniu meo promibt, fcclr aur inivit. Ita me Deus adjuvet, & h»c latrcia Dei evangclia.

Caveant, epifeopi ne fiducialia beneficia fi.int, nevr tacite, aut exprefle conventum lit, ut ad alterius voluntatem alter titulo tenunciare teneatur, quod ad fimoniacam la-

Anno Cmk iit i 'S79·

labem accedere tum factis canonibus, tum Quarti» A Quinti Pii conii itutionibus de- claratum eft. Qui talia autem commifetint, poenas in didis factis conftitutionibus ÎircdiAis contra fimoniacosy Ac fiduciario· ncurratrt.

Dr ftrocbir, reran efficta, d* a»r·

Parochi dofninicis diebus, & feftis folemnibus, ac tam frequenter, ut fuo muneri fatisfaciant, Millas celebrent, dc feftis prefettim diebus gregem fibi cummiffum verci Del pabulo pafcant; dilucide, ac compendiofe facrum evangelium, legis pricepta,fideierudimenta, orationem dominicam, facramentorurn' virtutes dc effeAus declarent,eum a vitiis ad virtutes adhortantes. Poft prandium veto convocatis pueri», dc aliis rudibus ad eccleliam ad lignum campan*, eofdem doArinam chriftianaro noceant, fciantque parochi , dr omnes alii iis, qui talia caecuti fuerint, indulgentias fummi pontificis Gregorii XIII. concelfas efle .

Studeant etlatn atque etiam, ne eorum culpa abfque facramentis aliquem e vita emigrare contingat ; quod fi evenerit (quod abiit) officio , 4 beneficio fufpendantor ; alias pro modo culpe graviffime corripiantur .

Recipiant quotannis ab epifeopo eorum , veloarhedrali olea fanAa , fanAumque chrifma in feria quinta in Caena Domini : nec ei qui its faerts non fit, dc fuperpelliceo indutus , & fi non fit, lumina deferens, deferenda tribuantur ; qu* olea fanAumque chrifma per parochum in ecclefia cum clavi penes fe retinenda aflerventur .

loca» corruptu·

Ad ecciefiafticam fepolturam defunAum aliquem cujufcumque conditionis, (latus, dc fexus extiterit, parochus non recipiat, niti prius conftiterit ipftim defunAum eo falcem anno confeffum fuifle, dc facram Euchari(liam fumpfifle , vel ligna contritionis tempore mortis apparuifle, fub poena excommunicationis, dc aliis arbitrio epifeopi imponendis .

Nemo presbyterorum curatorum ab una ad aliam parochiam infeiis epifeopis, dc fine mandato fe transferant, ut in Illa inferviant, & miniftrent fub poena arbitrio ordinarii infligenda.

Nemo etiam audeat falcem hi alienam aneilem mittere , parochiam ingrediendo, facrament· miniltrando. ac cetera parochiaiia munera obeundo , fed quifque intra fuos limites fe contineat, & nullo modo eos transgrediatur.

Parochi omnes femper in fuo muncre_» obeundo fint diligentes, fed tunc prxlcrtim, cum fui vgrotant , quos f*pe vifitent, fi eos «grotare fciverint, etiamfi minime vocati fuerint, ne eorum negligentia aliquis fine facramentorum perceptione decedat ; nec eos deferant; fed cum eis ufque ad extremum vit* affiliant, orationibus, exhortationibus , dc exemplis ad fanAe , dc chri(liane moriendum infirmos juvando.

Si aliquem parochum , tam civitatisiquam dioeccfis sgrotare contigerit, aut ex hac vita recedere, qui careris illi cfl propinquior, dc vicinior , ordinarium de Illius in-

Awno Caatsri <$79

firmitate, dc obitu quam primum certiorem faciat ; alias epifeopi arbitrio mulAetur.

Quoniain epifeopi ubique elfe non poffunt, dt plerumque accidit, quod gravia déliât per facerdotes, *& clerical, St* alla* eccle Gall icar perfonas in civitatibus , dc dioecelibus , dc in loci* remori» committuntur, dc - fuperlore ignorantur; ideo ne deliAa remaneant impunita , fynodus Itatuir, ut omnes dc iinguli redores , quam primum fciverint, feu viderint clericum aliquem ca quas minime ordini, ac gradui fuo congruunt perpetrare , & aliqua indecenter committere, in termino dierum trium, vel quam primum potuerint, denunciare, notiheare, dr infinuarc debeant, & teneantur epifeopis ·

Quotiefcumque in urbem venerint, epifeopum adeant, nec abfque epifeopi licentia , dr bcnediAione a civitate difcedant.

Parochi omnes An die Purificationis beati Virginis candelas diilribuant fidelibus Chriilianis, qui illa die in ecclelia convenerint, dc devote eas percepturi, accen(afque in proccflionc delaturi erunt ; fiat [redacted]utcin diftributio in ea quantitate , pondere, dr menfura , prout laudabilis confuetudo poltulat, dc epifeopis videbitur I

Dr rejfjratra .

Cum pallorum refidentia tara valde commendetur, & diliriAe percipiatur, tum a factis pontificibus, tum a factorum conciliorum conflitutionibus, tamquam illud unum fundamentum, In qtto fpes omnis fit collocata retinend* ecciefiaftic* difciplinx, nulla poteft in hac re adhiberi, aut opera, aut diligentia , qu* fatis iit. Idcirco h*c synodus omnes epifeopos monet In Domino, ac per vifcera Domini noftri hortatur, dc alios inferiores oinnes, qui animarum curans habent, etiam eis prrciplendo requirit, uc divinorum prcccptorum пкmores gregi fuo invigilent, atque a flattant eo Audio, ac pietate , ut nihil, quod ad falutem ovium fibi creditarum pertinet, ullo unquam tempore ab iliis delidcrari poflit. Cum vero Chriftiana charitas,, urgens necellitas, debita obedientia, ac evidens ecclelia vel reipublic* utilitas cx epifeopi» aliquem abeife poltulaverlnt , ferventur omnia, quae fuper hoc a facro concilio Tridcntino flatu, ta funt. De curatis quoque Inferioribus omnino providendum eft juxta ejusdem concilii decreta, ut quandocumquc cos, caufa prius per epifeopum cognita , abeife contigerit » vicarium idoneum ab ipfo ordinario approbandum cum debita mercedis affignatione relinquant. Di(cedendi autem licentia in feriptis gra tifque concedatur, qua etiam obtenta ultra, bimcftre tempus, nili ex gravi caufa, nemini abeife liceat.

Quod vero ad epifeopos attinet, dt fi non dubitet h«c synodus eos proprii muneris per» petuo memores fore ; ramen pro fuo officio non poteft non commonere, quod praeter rioenas , qu* contra non relidentes a concito Tridentino conftitutx funt , non evadent alias in bulla Pij Quarti, et Quinti fel. rec.

Er tandem ut facro concilio Tridenrino fatishar, decreta fuper refidentia › qu* tam

fub Paulo 11. quam fubPio IV. Matutafuet(Int, ac bulla" pape Pii V. quotannis publMcanda decrevit in epticopatibus cooci* liis, ad hoc ut omnium auribus, mentibus que infigi poffirir, et imposeront (Deo adjuvaqtej nulla temporum injuria, aut ho. minum oblivione, aut dcGictudinç. aboleantur.

Artwo vaaiari »S79

eer«« eaailwaibat cobibeatltt,

Sola charitatis ratio clericos tam Osculares quam-regulare/rh^iucercdebct, ut Chnftifi^f' iiuhi funeribus interfiat. Qpareab omni cor decet avaritiecorruptela, et oftentatione alienos effe. Prohibentuf igitur, *ne* ejtequilrum, fcpultura/aut apnivetfariorum caufa quicquam pacifcantr; fed piam et approbatam conluetudinem circa funeralia obfcrvent, ne quod valdereligiolum eft, aut eccleliaftk cum venalis fortafle, quod abiit, dicatur, aut ipfi.de humanis videantur mortibus gratulari, fide eorum cadaveribus quolibet modo Audeant querere compendium.

Ante Colis qrtum, etpoft.oceafum ad fepuitura cadaver non efferatur, nifi de ll* entia epifeopi, aur ejus vicarii, eoqur^. fepulro per confanguineos, familiales, et amicos defunftl fepuichrum nullo modo quo* vis quatito colore aperiatur, nec aliquid quod fuperftitionis habeat intus apponatur.

Pauperes qui fua impenfa humari non potiunt, gratis a Parocho fepeliantut; quoad alios vero fervetur laudabilis confuetudo.

Parochi librum habeant, in quo parochianorum fuorurtfy qui deceflerint, omolutn nomina diligenter annotent; alioquin, ut epifeopo videbitur puniantur,

Superftiriofum in plorandis mortuis abufilm, qui in provincia noftra jamdiu diabolies fraude irtepfit', penitus abolere volentes, in fanfte obedientia virtute prccipiinus, ne qua mulierum preficarum, quas reputatrices appellant, audeat officio fungi in invitandis ad ejulatum aliis In confanguineorum cognatorumque funeribus; fed hoc nomine,.et j*fu a Chrifti Domini grege fugato .ac eliminato, ita lugeant poft hac, ut Chriftianas deces fuemînas, 'facra diftante feriptura: *fafer martan»a ataJituia fierai* et apoftoio admonente; *Nalaauttvot tgaerare, fratrer,* de *Jnrattentiltat, at* |sm *aaatr^finuai, /tat, caleri,* qai *Jfeac aaa habeat.*

Cum vero ad ecclefiam funus effertur Îirohibsmusne mulieres, quo ecclefiasulu* atibus complete folebant, fuos fequantur defunftos, fed, domi fe contineant. Quod ti parocho admonitore facere neglexerint, presbyteri omnes cum pompa 'nullatenus ultra progrediantur, fed ibi teMo funere, niti ftatim obfequentes fe reddiderint, con* tiriuo difcedanc. Non enim decet templa Dei Omnipotentis, que domus orationis vocantur, et in quibus adftat Divina ma* jeftas, ad fidelium vota complenda, pecca* taque dimittenda ejusmodi ululatibus compleri. Que omnia etiam in ecclefiis regularium ^ferventur*

Mandatquc synodus, ut fepulto dcfunfto omaes ejus conmqftf quam primum, ve*l Afattens poft decem dies; fcemioft vero'poft menfem ad «cclefiamjifo audiendis Miffis, et alii* divinis offictif accedere teneantur, et ad Id ab epifeopo per cenfuns ecclefia* fticas.cogi poflint, quavis confuetudine, qpe potius corruptela eft, r.on obftante.

Aw"° CnaisTt *119*

Sub eisdem benfuris, er aliisjioenis op1* fcopi *prohibeant no* "ftnulieres preficent, aç faciem dilanient, nec lie praficatas, et dilaniatas in qttlefiam ingredi permittant.

'Dc canfnueraitatibnt.

Epifdopl incumbant, ut a confraternitatibus prêter fupradiftas, conftitutiones, ti quas habent, integre, et inviolabiliter ob* ferventur; qua tamen ab ipfis epifeopis., et fubfcriptione munita, et roborata fuerint; adeo ut qivinus cui* tus, atque probata ipforum Vita merito, apud Dominum commendetur. Qua veto nullam t egulam habent ab epifeopo, eam fu* niant quanto citius: nove vero confrater* nitates absque epifeopi licentia erigi, vel inftitui non poflint.

Convivia confraternitatis a* cujus facultatibus, aut eleemosynis fieri fo ita nullo asodo Impofterum fiant, ct maxime in confraternitatum oratoriis, fub poenis epifeopi arbitrio infligendis.

Prohibetur prrterca omnibus, et lingulis gubernatoribus, magiftris, procuratoribus, cryfrarribus, er aliis quibofeumque laicis', in hu jusmodl confraternitatlbus concionari, aut verba facere de rebus ad Chriftianaui' fidem, et catholicam religionem perrinenrtbus, nili prius fidei profeffionem emilerint, ct ab epifeopis licentiam in feriptis obtinuerint. Si qui v.ero in predifti delinquerint, ab epifeopis correftis etiam arbitrio ipforum puniantur, nec confratres aliud officium, al.iafque orationes, et letanias recitare poifint, nifi que ab ordinario revife, et approbate fuerint.

De fiera» lateant aJiaial/ratieae.

Piorum locorumadminiftratfoftt ecclefiafticorum epifeopi curent, ur fetvata forma concilii Tridentini decretorum committatur viris providis, ct idoneis, qui fciant, et valeant loca ipfa, bona eorum, ac jura utiliter regere, et eorum ptoventus, ct redditus in perfonarum ufum miferabilium dispenfare, er quos in ufus alios predifta convertere prefumptio verifimilis non exiflat. Monafteriorum vero monialium aliorumque locorum ad curam epifeopi fpeftantium «dminiftratores ab unlvertitate feu e quocumque elefti, aur deputati, eorum officium exercere non incipiant, Dili habita epifeopi confirmatione, fine qua eieftio, et eprum deputatio nullum fortiatur cffcftqm.

Adminiliratores ad inftar tutorum., dk'cnratorum in manibus epifeopi, vel vicarii juramentum preftent, ac de locorum ipforum bonis conficiant Inventarium, cujus exemptum infra tempus fupra ftatutum ordinario proftent authenticum.

Admtniftrationis fodalitatitm, hofpitalium, meni-

~ * monitiom pietatis L fabrica ecclefiarum, et piorum locotum iquorumcitmqun rationes exhibeantur quotannit'epifeopo, vei abeo 'ad M elcAo.

Matsu ıY19\ φ

Epifeopi k vel deputati ab Ipfi*, 'fodalitaCe<, hofpitalla, monte* pietati*, fabrica* Vcclefiarum, & pia loca quacumque, vifitont juxta (hero* canone*, & fandi Tridentini concilii decretum. ? '

Librum autem pradiAa loca habeant, In quo diftinAe, et explicite defetipta fint legata omnia, et onera, qualili* imminent; ciljus libri exemplat» publici itero notarii auAoritdte munitum deferant in archivium epifeopaie. Tabella preterea fit in .loco affixa,in quo folent congregari, cui* ii*-' dem muneribus > et legatis ftriAim adnotaei*, menfiam ordine fervato, et rerum Ipfarum genere p In quibu* quidem libri*', et rerum ipfarum genere tabella ea in dies erunt addenda, vel demenda, qu* aut augeri contigerit, aut minui.

"^Liber feparatus habeatur In unoquoque capitulo piorum locorum, in quo libro appolito diedefetibantur propoiitiones omnes, qu» in ipfo capitulo fiunt, et non obtinentur, ut conflare facile poflit omni tempore ea* fuifie rejeAa*.

Nullo modb permittant epifeopi, ut adroiniftratore* fupraferipti plerum locorum,. procuratorefVe eorum urbani, vei rurale*, aut eorum filii, vel propinqui, vel alius, qui ex illi* pendet emphyteofi*, locationi,ve' nomine conducat przdia, aut aliud quidvis,quod ad fuam adminiAtrationem, vel {irocurationem pertineat ; et quando bona ocorum piorum locanda erunt, locentur non arbitrio adminiftratorum, fed publice locanda proponantur, faAa omnibus,prater fupradiAos 'conducendi poteftate; et condu-' Aione faAa, conduAor det idoneum fidejuflorem in folidum obligatam cum principali. Si quit autem eft, qui id non fecetit,(ftatim ab ea adminiftratione, vel procura-\ vioneamoveatur. Neque etiam permittant, quid vendi, aut quovis modo alienari, nifi Servati* iis, qu» a facri* canonibus requiruntur, et ex confenfu, et auAoritate cotum ; qui contra fecerint epifeopi arbitrio puniantur, et quod aAum eft irritum, er nullum lit.

In hospitalibu* facerdocet non define,qui M'flam faltem feftis diebus in Iqco infirmis iplis accommodato celebrent, factamenta rite et opportune languentibus atTminiftrent, atque infirmantibus ad mortem* ad anime falutem neccflaria commemorent, et charirati* officium ufque ad vit» exitum In eo* exerceant, illorumque nomina, genu*, et patriam diligenter adnotenr. DcfunAos vero eccleiiafticx fepultur» (facri* precibus adhibiti*) pie, ct religiofe mandent.

Invigilent epifeopi commoneantque parentes, propotiii* excommunicationibus, atque alii* arbitrio poenis, ne ih Orphanotro. I*hiis filio* fuo* Infante* exponant, quot pii alere etiam Induftrla valent; ct fciant fe ad reftitutionem alimentorum prorfu* teneri: aundeotque confeiforibus» ut pr»dlAo* non «bfolvant, nifi (htisfecctint.

Infantibus vero In ipfi* Orphanotrophiis expoliti» nutrice* dentur fubfidiarir, qu* daAent donec, bapnrxniur, et alendi doceantur, At omnia alia pio cotum cura ita compatentui. ut jytriclitàndoium puerorum nulla occafio efle poflit. Cum veto-ad earn atarem pervenerint, qu» ad difcipJinanu idonea eft, tam mafculi, quam-foeminje pro facultatibus, dt opportunitate Jocorum, At inflruantur moribus, At artibus erudiantur, ^quacumque fetui convenire videbuntur

Anno Cmatsri »579-

fih.

Quoniam piis defunfterutn voluntatibus jura maxime faveat, dt epifeopi omnium piarum difpolitiynum., tam in ultima voluntatc,quam inter vivos funt cxccutores, ideo ne avaritia heredum, aut impietate occuftainanean^, Ac exequl epifeopi valeant, hac synodus ftatutt, dt ordinavit, ut ia^ «qpalibct curia epifcopali retineatur liber, in quo rcliAa pi* deferibantur, cum nomine notarii, teftatoris, legyarii, diei, anni, Ac *tcliium, 8c* ur ad cognitionem pı,-τ-diAorum rdiAorum legatorum deveniri poffit, przcipitur, fub pena excommunicationis eo ipio fubeunda, notarii* fcribifque omnibus teftamenta, atque alia* difpolitifines qualefeumque fint, in quibu* aliquid eccletiis, hospitalibus, montibus pietati*, atque alil* piis loci*, vel cauli; rollAum fuCerit, rogati*, ut infra menfem, a die quo *fiiipoiiilb* effitAum fuum fortiri ac irrevocabiliter ligare incepit, legat* faAa ad piaa caufa* denuncient, eamque 'particulam de legatis* vei rcliAi* rçbus dcl'ctiptam, Ac auAoritate publica munitam, debit* mercede accepta, epifeopi* tradant, At acceptam cxequi faciant Cub cenluri*, At pceni* arbitrio eorum Imponendis.

Arque ur ecclefiis jura fua reftituantur, llatuir, ut poilhac canonica portio integre, Atteal.ter pcrfolvatur juxta formam juris* 4L facri concilii Tridentini decreta.

De rebut ttcliftett 4< ftarum /acerum •e» ulituetuhr, ulttrftuJif ; ac *elirmiit,* (b· *nfurfetu rt-tuferundtt.*

Ambitiofa cupiditati h^c synodu* occurrere cupiens, prohibet omnium rerum, Ac bonorum fccicfiafticorum alienationem, omne paAum per quod ipforum *-dominium* transfertur, concemonero, hypotecam, locationem- dt conduAlonem ultra trienniuin,; nec non infestationem, vel contraAumcipphyteoticum. Si qui* vero inconCuito Htimano pontifice de boni*, At sebu» eccleiia quicquam alienare prafumpferit, alienatio, hypoteca, concelfio, locatio, conduAio, Ac infeudatio hujusmodi nullius fit roboris & momenti, Λ tam qui alienat, quam qu! alienata* re*, dt bona pradiAa receperit,fententiam excommunicationis incurrat. Declaratque provinciale concilium extravagat rem, *Ambuteje,* Pauli fecundi in provincia in ufum receptam.

fit quia ufu compertum eft alienatione* bonorum ecclefiafticorum fieri fapcfubconditione, ut illarum confirmatio ab apoltollca (ede obtineatur ; interim autem poffideri, non obtenta aliter confirmatione bujusmo-

Anno Ch«i«t i

jnsmodi in grave ecclefiarum damnum, &. animarum ipforum contrahentium ptejudicium ; ideo epifeopi diligenter inquirant fuper hujusmodi alfenatidninus quoruincumque bonorum eccleliallicorum , etiam ltospr-tallum, A li quas* fub jam d>Aa conditione non dum repleta faAa* repererins^ irrita", & inanes declarent, <St>0 eos qbl_fe in poflclfionen*, «b detentionem ante ,obbt£pZ^ tam^contiamationem intrudere auf> fuerint»/ A in futurum audebunt, poenas factis ca-renibus, dt fummorttm pontilicum conditu-titmibus adverfui eosdem infliAas exequi/ omnino dudeant, mandeturque notariis^ qo»d contraAu* alienationum hujusmodi › abfque ailcnfu apoftolico prius obtento, c-tia<n cuin'epifeopi licentia , non conficiant fub pena' excommunicationi* ht» ienten-tr», nec judices, vel telles aliter intcjiint. fub eadem pena, nec infra foretlas, feu dtfenfas bonorum, vel aliorum,eccleiiarum bi na & teri itoria includantur, dt occupet*· tur ditcAe, vei indireAc, vel quocumque, queiito colore fub pena p<*diAa.

Epifeopi, auleorum vicarii ecclefiafticorum bbnorum alienationes apoliolica auAortiare confirmandas omnino curent, ut diligenti inveiligatione adhibita, dr in rciru. prxferrem euntes rite, & teAe, ac mature omnia faciant, ut omnino ecclelix indemnituti confutatur.

Sacri concilii Tôi'enrthi auAoritate prr-cipitur lingulis epiicopis, ut ipli, aut eorum vicarii adjunAisduobus, attero quidetp ex capitulo, *altero* ex ciero rccognofcanr quafcumque alienationes, & locationes bonorum eccleliallicorum ad longum tempus ctia n auAoritate apoliolica confirmatas , qu* intra triginta annos confeA* fuerint, judicent, & decernant an ecclefiarum dc-trimcnro , feu contra canonicas sanChones, an ootilfo juris ordine centraA* lint, quod fi ad epifeopum , vel ejus 'menfam bona._ locata pertineant, aut ipfe,-vel iplius vicario* ccmmiflatii, lcu txeeutores fuerint ad viciniorem epifeopum, cum fupiadiAi» a capitulo, A *clero* eleAis recognitio, ac judiciuni ejusmodi transferatur. Si ve.ro etiam ipli legitime reçufuri poterunt, duo alii a capitulo, & clero adjungantur, qui can. tantam caufam cum illo epifeopo rescigi.uicant, A judicent.

De *Inimir filoenlir*,

Cum decimarum folbtio fit de jure divino Γ & qui eas dare nolunt, aut dante* impediunt › re* alienat invadufit, A cedefia* ad cam egeflatem , & ipopiam redigunt, Ht facile debiti* obfequiit, A cultu délit-tuanttir ; idcirco juxta Tridentini concilii decretum prccipitur omnibus, cujulcumque gradu* A «smdtclOBl* fine, ad quot decimaaum feslmtM» fpeAat, u ea» ad qaa* de jute teneatur, juxta locorum conftwtodlnem i· poftenim catbedtali , vel quibvtcomqM alus cccletii», vei perfoni»·, quibo* lcglai* me debentur, integre perfolvant ; qnl ver» rq aut fnbtnhuot , aut lmpertiant, excommunicentor , nec nifi fecuta plena rtUitutiooa abfolvantur. 'tmcM" *91* M

exigendis decimis négligentes'ab epifeopo puniantur.

,liejn parochi quolibet anno in mente decembn* referant epifeopo , qui decimat *Cohere* recufaverint ,,&decimarum exaAlo. nem laici* locare non poliint. Attae Ca»l*r,l »17?·

Hortaturque omnes, 4k lingulos pro chrlftiana charitute , debitoque etga paftotc* Juosi munere « ut a Deo tibi collâtis fcoiils, & parochis, qui tenuioribus pnefunt eccleïii*. largiter fubveqiré ad Dej Ludcm, atqutrpaftorum fuorum, qui pro eis invi. filant , dignitatem tuendam non graven» tur .

Arque, ut pbpulls innoteteat quam perl, culofo (e facinore adOringanr qui decimas abnegant, parochis itidem ipiis precipiiur, ut femei faltem quotannis ,quo tempore epi(copi expedire cenfebunt, prout ipiis coin, modiüs fuent, decrerunt fupradiAi concilii de decinus inter miflarum foleninia frequrnti populo publice legam, › ac materno termone interpretentur.

D» *finale lioetefana ^netjnnit cclct>r4»le*,

Synodus dloeccfana quotannis ab eplfco. po celebretur, ad quam exempti, qui alia» ceflante exemptione inter elle deberent, nec capitulis generalibus lubduntnr, accedere teneantur; ratmne tamen patochiaHum, aut alurum eccleiiarum fxcularium, etiam aitnexatum debeant ii, qui illarum, curant gerunt, quicumque illi lmt, fymxlo intcicde, ut abufus, qui in dies occurrere poflent, tollantur , & hdci profrflio per omne* fiat, qui eain facere tenentur juxta decretum Tridentini concilii , & bullam Pji IV* fel. rec.

Legatur decretum fac. Tiidcntini conciFi oe cxamlnatnribu* , fed. 24· capit. 18. Quod incipit, *ixftJit ; A* eo lcAo proponamur ab lpfo epifeopo fex faltem examinatores, ex quibus fex qui plura fuf. fragia habuerint, ab ipfa Synodo approbati intelligantur, eleAi autem in manu epifeopi, aut vicarii jurent quacumque, pollpoltta humana af&Aione munus fuum *f.de-*Lter te efle exeetrturos f

In diAa fynodo eligantur-deputati ad utilia cleri, ex his faAo fcrutimo, qui propofiti fuerint decem, qui plura h-buetint fuifragia intelligantur cleAi ,.lıŋı autem duo ex canonicis, au» ex ecclefia cathedrali, unus ex pnrochi* civitatis, Ac quinque ex cieto diocceli* elcAiporto jurent in mu. nu epifeopi , feu vicarii de relic, A fideliter exequendo munera fua, pollpoliia Omoi humana aff-Aionc.

tft eitftatiaae.

Epifeopi propriam dioecefim perte lpftt, fi. legitim·!.Imperti ii quotanm» totam, propter eius laritedium v|» fitare aon poterunt, faltem snaptrem cjM partem ; ita tantea, *taf* tota biennio pte w, vel pet vicarium, vel vHitaiovem compleatur , v1fitarcooo ptaiermitteM-Scopo MtMi .1*1 eMtaado pπkipβM fit, Γ·î)η*ι atu ,

Am a orthodoxamque doArlnam, expulfi* hvrefibus, inducere, bono* more* tueri, prjkbs" corrigere, populum cohortationibus, dk ^monitionibus ad religionem, pacem, Innocentiatnqnc accendere, cetera prout locus, tcmpu*,dkoccaflofetetetvi(itanthimprudeptia ad fidelium fruAumconftituerc; qu· ut facilius feliciufque feccedant, linguli ad quo* vifitatio fpeAar, monentur paterna ut charltate, ebriftianoque telo omne* am* TpleAantur ·,

Capitula cathcdralium etiam vifitent epifcopl, corrigant, dk emendent toties quoties opus fuerit ex ftatuto Tridentini coti* cilii, non obftantibu* exemptionibus,' coniuetudlnibus(fententiis,juramentis,& concordiis.

Commendata monafteria, etiam abhatl*, prioratus, dk prbpofitur* nuncupate, iru quibus non viget regularis obfetvantia, nec non beneficia, tam curata quam non curata, facularia dk regularia qualitcrcumeue commendata» etiam exempt* ab epi. fcopis anni* (ingulf* vifitentut, cMrenrque iidem epifcopi congruentibus remediis, etiam per fequcftratlonem fruAuum, ut qu* renovatione indigent, aut teftauratione reficiantur, a cura anlni«tum, li quaIllis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obfcquia exerceantur; dk fi in ei* viget obfervantia regularis; provvideant cphcopl paternis admonitionibus, ut regularium fupcriotdseorum regularium inditu- ta, dk debitam vivendi rationem rxjferver.& <k obfervari taciann dk libi fubhdiarios in officio contineant, dk moderentur. Quod ti fic moniti infra .fex menfeseo* non vHuaverinr, ncc correxerint, iidem epifcopi ex uecrcto'Tridentlni concilii eo* vifitent, dk corrigant.

Eadem epifcopi diligenti» utantur In hit eriain eccletiis vifitanois, qu* nulli dicecefi fubjeA* dicuntur; quod tamen ju* illi competit,cujus cathedral), ecclefia propinquior elfe.conftet; alioquin ab eo, qui fe* mei in concilio provinciali a prolato illiu* loci eleAus fuerit, qui tamquam apoftolicv* delegatu* vifitet,, qui^ifciimque ptivilegils non obftantibu* ♦

Epifcopi etiam vicient hofpiralla, collegia, confraternitates, monte* pletatl*, dk pia loca omnia quomodocumque nuncupentur, etiatnii locorum predlAorum cura ad laicos pertineat, atque eadem pia loca exemptioni* privilegio fint munita, dk omnia qu* ad Del cultum, Ac animarum falutem, feu paupere* fubilcntando* Indi. tuta font, ipli ex officio fuo juxta factorum .canonum inftituta agnofeant, dk exequantur/ contumace*, dk contradlAorc* huic® tam pio, ac necetfario officio, aut verbi*, aut faAi* ordinarii arbitrio puniantur, dk nihilominus bal? 'dwrd*b'>WeM' omnibus oppottuah remedii*, invocat· etiam, fi ,fi oportuerit, facalari btachio. ab epileopM cogantur.

Prnelpuamqae curam habeant epifcopi I* vUitatioM de fcholis, & littetarom ludis, boearum artiam magiliris, fimaxrieqa probitatum, integritatem, dfc fi»lenri· puritatem fervent·

An fciant eccleflam efle confecratam, vel bcnediAam; *an confecrata fint* altaria, dk vafa, dk corporalia; velle* > dk id genu* reliqua fint oencdiAa; Hac omnia diti· genter Inveftigetititr, ut inde intelligatur quid defideretur In II*, dk provideatur.

An aliqui* etiam, ufnrpct decimas, dk bona ad eccleliam fpeAantia, dk fervetur io luse Tridentini concilii decretum.

Dt 9tt»riit

Ut aurem pr»mftû omnia, & alia etiam Inferius ftatuenda, dk ordinanda per ordinarios, maxime in vlfitarione, facilius executioni mandentur; ftatuit h»c fynodus, ut in tingula* dioecefes, qui magis idonei «i. debuntur, vicarii foranei, ubi non adfunt, cdnltituanrur, quoruin munus erit omni diligentia curare, ut omnia qu* prveepta funt, At alia per epifeopo* in dic* prxeipicncU executionem forrantur; quorantque de vita, dk moribus presbyterorum, dk qua. les fe in paitorali pr*beant cura, dk an in parochiis libi commiffis omnia rcAe agantur; num reAores refideant, dk non refidente* epifcopi* denuncienr. Prvclpue autem inquirant, an a parochl, erga miferabile* (bb tua cura perfona* debitum perfolvatut officium,ad hoc ne quit ob vit· incommoda d'ccdete cogatur,

Proside^ntque tie diebus dominici*, dk fefti· aliquod' illicirom opus fiat, dk quos in aliquo delinquere profpexerint, epifcopi* indicent, ac denuncienr crimina, dk dellAa clericorum, ut quod juri* fuerit excqul poffint.

Magiftri fcholarum quoque, dk proce* ptores, pueros, dk adolefcente* fuo*, M dum in grammatica, dk rethorica, verum etiam in his, qu* ad religionem ipeAanr» Dut iunr divina precepts, articuli fidei. alia fimilla erudiant, dlebufque feftivis aa divina audienda hortentur, ac impellant, ffiantque in fcholis cathechifmum, nec fcholam aperiant, nifi cum licentia ordinal ii, dk emifla fidei profeffione.

Et non folum libros in indice felic. recor. Pii Pap* IV· edito nooiinatim verito*, fed nec obfeoena, nec turpia traAante* puerh legendo*, vel Interpretandos proponant i fed illo*., qui ab ordinarii* pronofiti, dk approbati fuerint: cofquc. vehementer hortamur, ut in tam flexibili *- tare, dk ad maltfm prona, difcipulo* fuo* bold«*»wibw * ac faiirtlrlbu* prcccptt* taftituant.

Amnq CmxisTI >J7S>-

Criefoeta *tiit* <7. *Meii* tjqp.

liidii.

CUm caufa omnts ad forum ecclefiaftlcum quoraodohbet pertinentes juxta facrcs canones, coram ecclcfiafticis dumtaxat (udlcibus cognofci, & terminari debeant ; ideo epifeopi fuo arbitrio poenis, ft cenfuris afficiant omnes, ft Angulos clericos , etiam regulares, adminiftratores hos. pitalium , ft aliorum piorum loçorum quprumcumque, qui in caulis, ut fupra, vel agendo, vel excipiendo, vel aliter in judicio, ft foro Oculari comparers, vel eis left fubiicere prcfumpferint, declarandojrnererca nullius effe roboris, ft momenti procflus, ft aAus quofeumque, qui tam in Îrrxmiffis, quam in omnibus aliis caufis ad orum ecclefiafticum ex dCcreto Tridentini concilii pertinentibus coram judice, ft foro feculari quacumque ratione vel praetextu aAitati, ac ventilati fuerint, ft ut hoc decretum inviolabiliter obfervetur epifeopi diligenter operam dabunt.

in terminandis epifeopi caulis , quantum fieri poteft, brevitati ftudeanr, ac litigatorum artibus , fcu in litis conteliatione, fcu alia parte judicii differenda modis omnibus , aut termini prxfixione iaut com. C petenti alia ratione occurrant.

Appellationes non recipiantur, nec inhibitiones fiant nifi a diffinitiva, vel a diffiniriv» vim habente, vel cujus gravamen per appellationem a diffinitiva reparari non poffit. Et ne inhibitorias indebitas fieri contingat, ft partes inutilibus fumpt!bus graventur *i* Ideo hxc synodus ftatuit, ut adveniente cafu in primis a judice ad quenu breviori tempore, feu termino prafixo, ubi probabiliter juxta communis juris regulas, ft doffirinas ca de caufa dubitetur cue discutiendum, anappellatio fit hujusmodi, quex prnfato concilii decreto rejici lvel recipi debear, ne ii 'quas minime deceat appella·D tiones judex admlferlt, vel admittendas rejecerlt jufta. conquerendi occafio alicui prebeatur.

Quoniam omnis fententia fine legitimo procffu reAe faAo viribus non (bbfiftit, (latuerunt patres antiqui, ur omnia aAa judicis exaffia diligentia, ft competenti ordlbc feribantur , ftfic confcripta partibus requirentibus tradantur. itaque originalia penes (criptores remaneant, ut fi fuper pro* ccffii judicis fuerit fuborta contentio, per hac poffit veritas declarari * Hac synodus igitur in* etccutioM (herorum canonum ftatuit ft ordinavit, ut de cetero informandis proeeffibus ferventur ad minus termini in-E trafctipclvidelicet: adlibellandum,excipiendum (eu refpondendum libello, jurandum de calumnia, articulandum-, ft articulari videndum, dicendum contra articulo·, producendum ornata contra produAa.

Notarii finguli eplfcopalis curia In omnibeant 'omnia, ft'fitmidn aîta judklMWm» ti ordine confcribere non In febedulis, pet Ain libris quaternatis. Schedule qua fed-®''*® partes porrigantur In judicio, ut Cunt libel· ,,!λι* Ji, refponlionet, capitula, ft politiones, ,*7r· poftquam fuerint defcriptu, ut promittitur, reponantur in fidelis» quas finguli notarii fingulas facere teneantur lingulis annis i ft lta ft talites pramiffa obferventur, quod nul(a caufa nullaque ratione originalia· *A* dimittant. Si quis rero contra prxmitTa, rei premi (Torum aliquid facere pi ei umpfe· rit, eo lpfo teneatur ad omne «iamnuin, ft interefle parti, quam en ejus ledi contigerit negligentia ; quod li caufa en officio mota fuerit «ea pena mulAetur, qua fecundum qualitatem negotii mnlAandus videbitur epiicopls .

Habeantquç diAi notarii unum tegiftrum, fuper quo.hngdlarlter rcgiftrentur omnes tirer», que de dlAa curia exeunt fub cenfuris ecclcfiafticis, ft aliis epifeopi arbitrio penis.

Et quia producuntur jura, ft fcrlptora authentice, quando pars producens intendit illa fibi reditui facere, non reftituantur, nili dimiffa copia aufcultara cum originali parte citata.

Et ur omnia reAe procedant in formandis proceflibus, ft (cripturarum copiis faciendis ponantur In qualibet facie pagina linee viginri quatuor, & in qualibet linea Allabar quindecim.

Dt intrii/.

Cum ex notariorum lmperitia plurima tmna, ft multarum litium occatio oriar, epifeopi notarios quofeumque exaniinent, ft quos invenerint experientia, probitate « fcientia , ft etate prédites, illi eligantur, ft approbentur, ft qui eleAi, ft approbati non fuerint, coram aliquo judice ecciefiaftico, live ordinario, five delegato caufas traAarc, aAa rogare, ft procuratoris officium exercere non pollint.- ft approbati li in litibus, ft caufis ecclefiaAlcis, ac fpiritualibus deliquiffe reperti fuerint , juxta facri Tridentini concilii decrotum puniantur,

Statuit etlam nullum notarium rogari pqffe de cootraAu rerum ccclefiafticarum ad forum cccietiafticum pertinentium , ut funt decretorum interpofftiooes, beneficiorum^ tenunctationes, vel ad renunciandum procurationes, fponfalium diflblutiones, ft (imilia, niti, ut fupra approbati fint· Scripturas vero hujusmodi ab aliis notariis confcAas, feriptaa, ft rogatas nullam in cedefiatHcia judiciis fidem Tacere ftatuit, ft decrevit.

Ecclefiaftic) fori notarii tempore eorum admiffioals jurent oblervare omne id, quod iptisab bac fynodo maodarutu eft; ac etiam Confcribere, ft exemplari aAa, ft proceffus taufarum ad epifcopelem curiam' pertinentium, atque ouusia pro curta geftorura lnftrumenta in authenticam formam redigere, ft in arcblvlo reponere, at lbi pbAca conferventur*

Original·· proceffits *(at* diAum eft) ju-

Miratoribus non Afart, M nt m tantM eseewpw MiiiNNi cwtats i iM Bdcttiu

Anno 'ITft

inopia aliud, aliquando epifcopq videatur.

Notarii ab epifeopi» cogantUr modii omnibu», quanto ottiu·', ft ad minmt Intra menfem (congrua mercede accepta \ In appellationum caufit copiam appellanti exhibere, ft fi In deferenda exhibition· fraudem fecerint, juxta. Ttidentini coadlii decretum puniantur.

Dr *ArtHwt*

Archivia ,ubl non funt, Inftitnant, ft In* ftituta reAe curari Audeant, omnemque dlligentiam adhibeant, ut Inftrumenta.quocumque » atque feriptur· alte omne» In *dt* content·, ita conferventur*, ut «a nequeat, temeraria manu attingere, vel qllo p«Ao®to violare.

Cufto» vero ab epifcopo deptttetnr. qui diUgeotiffime cuhAa confervet; & adminiffret, ft per inventarium cunAa tradantur, ft ex eodem inventario reftltonntur .

Culledi non liceat ex Archivio originalei feriptur·» tradere etiam Ata fide, ft pignore , ft fi contrafecerit ab ordinario ex arbitrio mulAetur.

Prolato decedente clave» Archivi! oeconomo, vel vicario capituli fido publica tradantur , ft pene» «ofdem fideliter confervenrur,.qu· futuro pallori poftea contignentur.

Qpicumque inffrumenra, fcrlpturat, momento, juraque omnia cujufcumque eccie» fi» detineant , vel ufurpent ab epifeopi» certiore» fiant, eo» ex facriconcilii Trldentini decreto uti eccietiafticorum jurlum.ufurpatore· excommunicationi» fententlam incurrifle. Et qui Inftrumenta , feriptura», monumenta, juraque omnia cu)ufcumque ecclefi· detinere, ft ufurpare fciverint, ft non prodiderint, canonica monitione pramiftnifli·, excommunicationi fubiiciantur, donec detinente», aut ufurpante» revelaverint ,vcl idonee fuerit fatisfaAum.

De tuoeuturM *fnetjjuuut,* reu/ernurft *ae/ptterttat ab tftftt· fit*

Cum in provincia noftra fel. rmpr. Pii P. Quinti precept© de coaficiendiWinven, tarii» per epifcopo» regni Neapolitani, ft Sicili? haAenut fatltfaAom non fit,ne tam utile, tamque nceeflarium inftitutum perincuriam omittaiur. Epifcopo» omnei commone«uu»,ut quilibet Inveotariom authenticum omnium, ft quarumoomque fit· cori« querdlarum , accufationum, Inquifirionum, denunciationum , teftificationum, In* ftrumentorum, procefluum, ccterorumquc aAoiura, cautarum , negodorum criminailum, etiam mixtorum, qu· apud curi· fu· notarium, live aAuarium fuerint, quam primum conficiendum curet, ft junta memoratum preferiptum feu bullam quotan. m» in perpetuem conficiat, ft diAi Notarii manu febfcrlptum pene» fit cuftodiar, donec- fuper hto judicatum fuerit *i 6t* fi eum Interim de vita decefiffe contigerit, illud •uiverfum tigillo fuo obfignatum, fidei fa* lurdotr» » cui peeeata Cm coufeffu» et (morte Impendente) committat;; ....

ft fideliter affervandum, ac fututo prnfali claufum Integrumquc tradendum.

«J7P-

De* *Blatfbtariit.*

Sciente» plerofeae poenarum gravitato magi» quam Dei timore arceri folere a vo* luntaie peccandi ; proptprea in blaipbemo» quam maxime (ut reatui qualita» exigit) inforgentei, twvv? nb In Bulla pi» memori« Pii papaQjtintl contentu omnino afficiendo» efle procipimvi.

Sed ut hu;ufmodi nefandum, ft itjiplum fcelui, quod tam divini», quam humani» legibut deteftatum eft , de medio penito» tol<iur; fud»liratem Del nomini» inftituendam elfe decetnimut, quam per eplfcopot in fui» urbibu», ft dtoccefibui preferiptit teguli» una cum indulgentiii in Bulla expref ft» a fel. recor. Pio papa fV. huju» rei* caufa edita, quam primum fieri poterit inftitui manda mu». ·

Dr *JiiUnii·*

Cum deteftabile fcelu» fimonlacv pravitati», tam divinorum,, quam factorum canonum auAorita» abhorreat, atque damnet ; ideo ut aboleatur , fynodu» mandat inviolabiliter obfervari conilitutlonc» maximq Paoi fecundi, ft Pii Quarti, ft Quinti, ft quod qulcnmque crimen fimont· commifi»· le *coviAui fuerit* tn *con*feqnendi» ordinibui, eo ipfo Arab illorum execution» per decennium fine fpe difpeofationi» fufpenfu», ft per annum carceri mancipetur.

Qui dignitate» ecclefiaftica· fimonlace »cqaifiverit , illi» fit ipfo jure privatu», ft in futurum inhabili» , Λ ad cas, ft ad quafcumque alia» obtinenda».

Qui officiam, rei beneficium ecclefiifU cuin, fimooiace adepte» fuerit, llii» fimiliter fit ipfo lure private·, ft ad fruAuum reftitutionem teneatur, ft perpetuo fit inhakùli» ad ca, ft quocumque alia beneficia obtinenda.

Si autem talc crimen plurie» commi(life quo coqviAu» fuerit, protêt fupradiAa» poena», etiam corporaliter puniatur, ft, ab ordinibui ecclefiaftici» digradatu» a fidelium confortio eliciatur.

Qui vero ordine» ft beneficia (imoniart contulerint , poepis a ;urc ftatutn punlanter .

Caveant pfeterea quieumque,nd In faCtamentorum exhibitione fimonlacum alrquid faciant i alioquin per locorum ordina rtot graviflime puniantur , qui hujufmodi crtanini» roo» cum maxima feveritate coercete procurent juxta Trldentlni concilli decreta.

jà» patronatui venditione, aut alio quocumque titulo contra canonica» fafiAione» nullo modo patroni, etiamti communitate», ft collegia quocumque e» itiant, trantferre pr«fumaot;n fecu» fecerint, excommunicationi» , ft IntetdiAi poenii fubiiciantur, ft diAo jure patronatui ipfo jure privati exilant . Nec aliqui» hujufmodi illegitimarum alienationum patticepi, aut mediator fit.

De

λ Λ'

De

i i >> 1 ╲ ` - -

\19". Epifeopi lingulare, ac maximum fludlum ,Wi eo potiffimum Impendere debent» ne I. pfis dormientibus inimicus homo prava h·. refuta femina ,· deArinn,--ac_morumagendam «ttonem, dWetniMtu autInferere poflit : valeat. Ideoiptp calterisceureqt, ut con. beatus (eu convèqirieofa i prnfertimnrdlum, ac fofpeAorum bodifaunk', de his qua ad fidem fpeAant, taai jfobUcar, quam privatas difeeptattooet 'ac fotmones cotetafqne hujufmodi pencuiofas occafiones prohibeant ac penitus tollant ; dentque operam In querendis hnreticis, ac eo nomine fufpeAi , Ut Inventos de fuo ovili confljnter - exterminent, parati etiam, fi ppus fuerit, hac de caufa fanguinem animamque profundere, quo Deo gratius, dt ovibus fuit falubrius t in uni *verto fuo* munere efficere nihil .putJûnr . Si vero négligentes aut remiffi fuerint iti expurgando de eorum dioecefi ha» retice priviuti» fermento, fciadt incidere in poenis flaturas io cohciiio Lateranenli füb Innocentio lit- ac io aliis facris eoo. •iliis, dk pootificiis cooflitutlooibus.

De dÿttattr.

Sam perverfomfit hominum genus, qui jugo religionis fun Deique timoro pMipoiùtq, rcfptcicntes rétro, anoftarn *rii* font, facile ex verbls SanAi AuguAini elici pote*; quamve m ecclefia Dei infinitis erroribus caufam prafliteranr, A enrôlant, omnibus notumeft. Ideoepifeopi ad. verfos eoe procédant juxta formam faero»um canonum , ac bullat fommorum pontificum , maxima fei. record. Pauli III. dk Pii V. nec permittant eoe cujufcumqoca ordinis ffi religionis lint, extra ordinem, & religionem propriam cum habitu, aut fine habitu viventes, ac vagabundos in eifdem dioecefibu* permanere, ac tniifas, dk divina officia celebrare, vel eccleiiaftica factamenta, aut animarum curam exercere ·, immo expcliant , remittant, & puniant juxta formam diAarum conftitutionum fuorum, fuperiorum licentia non obftantibus

De ·> earns s/ie *iltitto* tai/u.

Monrntur epifeopiut flatuta Tridenti, ni concilii contra coricubinarioa ta· de· ricœ , quant laicos edita , diftrlAg faciant obfervarl, ne fi id omiferint, Deo fil fommo pontifici reddituri tint rafIonem.

Sacerdo*,. *A* alie» clericus, fi quis taa. tn tesaeriraris inventus fuerit, qui poflpofi-1 to Dei timore fe cent parochiana fua commifcuerit, perpetuo ab exercitio corn fofpen* datur, podquam annuat ia carceribu* corpus fuum ieiunIM,dk abflinemiis maceratum maafetit · dt .·' dioecefi par decennium banneatur i afilfque pacato arbitrio ' upUbopi nwlAetut. _ '- ,[redacted]

It quos infligante Dtobdo «ribiMMk -W·* lua inpeflus admitto eum imMvMM · ·'*

. filia fplrituali, Ideli quant bapt^werlur, ver Ala baptismo aut confirmatione renuerint, vel cujut confeffiAem audierint, fi eatnalirer rem habuifle conftiterit, deponantur, *A* beneficiis»fi qu· habuerint,'eo ipfo privati fint; ad perpetuamque poenitentiam in vinculo conficiantur. Pro aliis inceftibus ufque ad quartum gradum, juxta facro»,canones epifeopi arbitrk» prlvantpr.

It cum epifeopi homines lint, & falli poflint , nec hominum corda ferutari va. leant,'ut quod boni caufa Inflitutum efl. mali fit fomes dk origo; fi quis eorum, qui tamquam boni, *dk* idpnei ab elMem epifeopÿ elcAi font, fpretqDel honore, cum ea_. cujus confeffioncm audivit, quicquam inhm nefte, turpiter egerit, aut ejus pudicitiam attentaverit , fi'non deventum e* ad a« Aum, temporanea poena ivxta factos canones acriter puniatur, fi vero ad aAus turpitudinis rfl deventum, ac etiam qui peccatum in confeffione auditum figno, aur verbo prodiderit, confeffionlfque figillum fregerit , deponqtiir , & in araum monafierium ad perpetuam agendam poenitentiam dett·-ffihtur , .

Qui autem virgini, aut vldu* alicui hoBeft» fluprvm violenter Intulerit i beneficiis pnvetur, *A* virginem, cui vim intulerit, ut diAum eft, dqtare cogatur ; dk fi beneficiis caret, amplius mulAetur arbitrio eplCfcopi, peliatutqae utroque cafu a civitate & dioecefi per dieceoamm, poflquam in carceribus arbitrio ordinarii detentus fourit - Si vero virginem volentem vitiaverit, eifdem poenis afficiatur , tantum a pnrflatione dotia abfolvatur. Si vero nupte violentianu inruierir ,'eo ipfo beneficiis privatus, dk vinculis perpetuo alligari decernitur.

De *tftnt*.

Cum omni jure divino &, humano ofurarla pravitas damnata, dk deteftata fit, Audeant epifeopi hanc peftem animarum, ac pauperum perniciem extirpate;ac ptopterDea in ufurarios omnefqee qpi Illicitos contraAus ineunt, mediatores,'aut rogati font, vcl foete, ex canonicarum fanAionum prnicrlpto vehementer debent animadvertere ; atque ut tanti foelerh gravitas prorfos inootefcat, tnfrafcriptaeexprcqk declarare, ruaxime bis temperibus vifum fuerit, vel fuit.

Notarii qni de conttaAibus togati font, fl ex coofolentia ptone perfpklunr cootraAnum pravitatem» qjhilomiautid feire diffimuiantes inflrumenta conficiunt, qun in corum foperficle Aifpicione carere videntur, cum tamen venenum latitet,fob poena excommunicationis ipfofaAoIncurrenda, nullo.paAo eoMtaAmus, quos ipfi ex animo. At confctontla fofpeAos ealfiunant, vei lufplcantur, fiipularl prnfomant , prater divittam ultionem quam incurrent.

Quoniam ia venditione· mercium ad tempus» qua a mercatoribus tepe ficti Colet, lajdHtfit atque qfom Iniqohas latet· pn> ce· » caveant omnian mercatam, m pro tempottodUatJone maiori pratis» m fins 4« . Orabant » quam .WjMÿ» >M«μ μ *M·I / [redacted]Mtèm* ut i tt «MP** hettott» duaik

» 'uAMVNBp

T'''' fecundum fori ufum rei pretlua currat qui fana. Ufu» Inter probos , A Integra** mercatore» conditui Colet. Quapropter nefarinm, atque ufyratium decernit hac fynodet, cum majori tempori» prorogatione rei pretium proportionebllIter augetur.

Qui emit * qui conducit minori» julte pretio ob anticipatam foletionem, eft etiam ufurariut.

Qjl triticum, vinum, aut oleum alleufu» pradll ante ·oηiβυι, aut vindemiam, aut ferlCum ante tempus minori*· ob anti* cipatam folutlonem emit , quam coileAa funt valiture, A pntcipoe qui cautelam a debitore exigunt de majori quantitate, quam mamtallter prodant , etiamfi exigerent deccm pra centenario nitra fortem, principeIcB .

Qpl pecora , prodla, vel aliud emit ab eo, quem non credit eam habere , A ftatlm certa penfioue ca eidem locet cum ob* ligatione reftltuendl penfionem, quam ex re, qun non ertt, coeperit.

Qjtl mutuat cum paAo * ut ipotuatariut Ultra fortem libi reddendam det aliquid (ibi* vel alicui tertio* vel pauperibus

Qui aliquid vendit d, qui pecunia Indigebat cum paAo, aut voluntate principali* ut ftatim libi tnitiorl»-jufto pretio, vendat.

Prohibemur omnia cambia flet» tamquam ufuraria, taliaquc cambia exercente» fentenrlam excommunicationis Ipfo faAo-Inentrant.

Dr fitftrfiitttmbtf , , tutu· retiuuinu . A fittiltrtit tmino itlltnâit

Superftltlofat,.A vana» populi obfervatlonct, quocumque fintf a fobditis fuit tamquam perniciofa» penitus tollendas curabunt epifeopi i gravi poena ex facrofum eanonum decreti» propolita contra refiplfcere nolente» ; malefico» aerem fortilego», lamiat » five A riga», cnterofque omne», qul quovi* magico artit, A veneficii genere, paAionet, A foedera expreffa , vel tacita cum damonlbut faciunt, purfertim cum homicidium eorum caufa fecutum fuerit , vel aliqui* Sacramentorum abufiit in-» maleficii» intervenerit , juxta canonica» fanAlonc» ·

Dt rtttftiuuiti huiltrut.

Et quia non) line gravi animi modeftia intellexit hvcjyncduq, quod nonnulli facinorofi hominei ,\ut an alia fcelera perpetranda devenire poffint, Immunitati* ec* defiedien clypeo abutentet, ad eldivenfatà eCclefiat, A alia loca ecclefiaftic* hujus» provincia diyertunt , iblque In gravem Del offenfam · A plurimorum perturbationem degunt, & morantur ;Ideo ne pecatorum unde eft poftulanda venia, ibi peccandi detur Occafio. Unlverfit, A unguli» archipretbyterlt , A clericis, tam facularibut, quam quoramcumque etiam SaeodleaMlem ordinum reguiarlbu» cetvrlft|M perfodit eccle* fiaftlci» quicnmoee etiam dignitate folgei» tibut In hae provincia confiflentlbu», fuit poena arbitrio epifeopi Imponenda , ac ce* communication!! fingulariter in fingulo* . In conventa verq, A collegia quevpmquc in hit forfao deliquantia , fufpenfioni, a divini» » A (p ipforum, tam lingularium, quam conventuum, A coHcglprum ecclelìat, ntonafieriq, capellat, interdifti ecclefiaftlci poeab inhibetur, ac pnecipltur, ne de emero publico» latrones publicarum ftrararum obfcftbre», eo» qui In ccclefil* horni ddfa perpetrarunt « aliofve faclnnrofo» fiominet quibo» eccleliarum hnmuniutem facri caqonct prodefle nolunt , five laicos fuo clerico» In ecclefiis fuit, illorumque domi* but, five aliit loci» ecclefiaftici» provinti« prodiAo recipere, admittere, feu retinere, vel promittere cifdem fecuritatem publice, vel occulte quoquomodo prnfubiant-

Dt ftffattttittbtt.

Ut hutem In fulfocatlonlbut In pofterum provideatur, qua paffim ferme impune pretermlttuntur, hortatuf hoc fynodus omne» epifeopo» « ut efficiant quod a reAoritffi» faltem fingulo quoque mcnfe populus doces tur, elque declaretur gravity» hujufmodi culpo, moilcrlbufquc lac proprii», A »IH» Infantibus orebentibu» procipiaiur, ut nullo. modo Ipfo» In IcAo abfque cypfula A tabula intermedia retineant, contraiaclentes vero tam poenis pecuniarii»,quam cen* furi», ecclcfiaiticis in fub/idium, A etiam çxllll a dioecefi, vel metropoli puniri po»· lint . Qjio poeno extendantur' etiam* ad carum marito», quia cum fir caput mulieri» vir, hujus rranvgreffionitculpam habere maxima exparte putantur. Contra fuffbcatore» vero (upradiAo pocno pto modo cuipo ab epifeopi» gravifEme augeri poffint, addita etiam condigna, ac falutarl poenitentia ab ipfo injungenda, atque interca teneantur omne» revelare parochi* mulierum, quar puero» in IcAo abfque caplbla, vel tabula Intermedia contra huju* decreti dlfpofitionem retinuerint, A eo* qui non reveleverint, etiam fi opu» fuerit, cxconununlcando» efie decrevit.

Dt thtnt^teruu Qgrftrihtf.

Pravi eleemofynarum quuftote» aut miniAri, quorum nomen, arqueufum provincia' li» fynodut poeniru» aboleri, A abrogato» efle voluit, ad cfficlum hujufmodi exercendum de cetero non admittantur.

Importuna* atque illiberale* cleemotvnarum exaAionet potiu* quam poftulationet aliaque hujufmpdl , quo a fimonlaca labe» turpi qunfiu non abhorrent, prohibeant epifeopi, neque permittant, ut regularet, A fabulare» facerdote» oftlatim, A per viat vadant, A qnorant eleemolyna» pro celebrandi» mlffia mortuorum jn dic omnium fidelium dcfunAorum, faciendo feribere ,A obligate pcrfooa» fere tavlta*,prout folltum eft In hac provincia, eafque poftea

An no Jjŷô

Dt fttnit

Palloris officium eft gregem Dominicum fidei fu» creditum i<a , Deo adiuvante, dirigere, ut quod ad vitam «ternam ducit demonftret, fit per illud conducat, A quod 'Impedire, ft divinam maseftatem offendere viderit, amovere', dt e medio tollere non fo» lem, hortationibus, ac exemplis, fod etiam quando ea non proderunt, poe arum metu coercere. Idcirco epifeopi (h ant ffte tales , ut fua cur* paftoraii convenit , ft hi delinquente* omnes, ft fingu.is fententia», cenfuras,ft poenas contra eos, qui a re- Aa via deviaverint, ft alias deliquerint, latat proferant» nec earum rifore quk- quam relaxent, admonentes eos" qui talia gerpetrare veriti non fuerint non folum fu·' ituros eas poenas, qu* a factis fynt canonibus conftitui*, fed etiam eas, quas epifeopi arbitrii difcrctio pro perfonarum qualitate conftituat.

Dt txtoeutuuùittiutt.

Cum gladius excommunicationis nerve» fit ecclefi* difciplin*, ft" O continendos in officicupopùlos valde falutans, fobrie tamen magnaque circumlpeftioœ exercendus eft, cum experientia doceat, fi temere aut le- vibusex tebus'incutiatur, tnagis contemni, quam formidari, ft perniciem parere, quam talutem, idcirco epifeopi obtineant, ft fer» vent formam pr*(cnptam a Tridentino cOncilio.

Monitiones vero, qu* ad finem revelationi* fiunt, non concedant, nifi pro deperditarum , dt fubtraAxrum rerum reftitutione , live illarum, A Ulas fubtrahentium revelatione, ft ad mftantiam eoram dumtaxat, quorum civiliter intereft, ft ab eis recepto juramento de. tebus perditis, re dlhgenicx, ac magna maturitate examinata.

1 Capitula rem ipfara de qua agira, relque valorem nominatim , ft fpeclfice exprimant, nifi forte fini pro ecclefiis , loch liiis, communitatibus, univerfltatibus, colegib , aur univerfaiùbus fuccflôribus , quos verilimjle eft certam rerum notitiam non habere, tunc qundam rerum in genere defignatie fiat , qu* oftendat res ipfas non efle vulgares.

Animadvertant epifeopi, quod fi eorum culpa hnc arma fpiritualia contemni contigent , nullo modo fe excufare poterunt, quominus Dct> rationem reddere debeant de pernicie, qu* loco folutb animarum hac de caufa fecuta fuerir.

Dt ultrfruUlittt (Mjitiliilii»

Confiitutiones ad verborum proprietatem, & , ut dicitur, ad litteram inielligantur, nulla admota, aut inteofiva, aur extenfiva interpretatione, ultra quam verba ipfo fignificent', nifi quod facultatem, quam habenf epifeopi ex hia decretla jpit vicarios (canaline* exequi poffint, exceptis^is,qu* pertineant proptie ad prdioem epifcopqlem, aut a concilio Tridentino, aut abepifeopis wprefTe exclufaflênr.

Quoniam ob varietatem locorum non poteft in legum exeeutione omnis «qualitas aut idem modus fervari, multaque ftaruta funt noen*, qua moderatione in aliis dioecefibus indigeant ; propterea poffint epilbdpi quataimque poenas in his conlUtutionibus expreflas pro qualitate locorA» ad flatum Iliarum ecclefiarum, ut resexpofeere videbitur, redigere ft aptare i quo* dubitendum non eft, oomla' ad pietatem ft animarum Alutem relaturos.

Synodus declarat, * ftatuit, quod quotiescumque clerici muMandl· funt ,a poena pecuniaria fic exigenda locis piis applicetur , ft nihil ad epifeopum perveniat.

Et fi In hit conftltntionlbus aut ambiguitatis aliquid quomodocumque extortum fuerit, reverendiffimus metropolitanus in iua~* provincia interpretabitur, cujus fententiam (equi omnes teneantur, quoufque alia fynodus provincialis habeatur,.

piClirvM GINiH/11*

TXEmqu ue omnia & fingwla in hi» de- JL/creti comprehenfa, ft alta quacumque tam facri» canonibus, quam apoftolicis ordinationibus, dt a generalibus qui* buscumque conciliis, prafcrtnn a lacta Tridenttna fynodo ftaruta, ac definita, live dogmata, live reformationem, 4 morum corrcAionem rcfpiciant, plene atque integre ab omnibus comprovincialibus epifeopis , abbatibus , capitulis, & aliis ecclefiallicis perfonis, qu* per fe, vel per eorum idoneos procuratores interfuerunt, aut intereifc debuerunt, ac etiam (scuiaribus 1 eos attinet fervar! debere decernimus fob juris, ft arbitrii poenis difttlAe prneipiendo mandamus, falvis tamen omnibus conftitutionibus ecclefiarum ardioribus dr laudabilioribus. Injungentes episcopis, ut hac ipfa decreta poft fex menfinm fpatium in eorum civitatibus, & dioccefibus publicari, dt abomnibq^blcrvari curent. Decernentes etiam omfts, A lingulas admonitiones, ftaruta , decreta, ft mandata in hac fynodo. faAa, A ordinata, A getia, ac eorum promulgationem Ita omnes ft fingulos, quos tangit, afficere, ac fi perfonaliter & fingulatiter fingulis lpfo notificata » dr Intimata fulfent ; elsdem notifiesmus, quod /I contra quicquam addUferinr , pcenis ac mulAis, que in eis cooftitut» funt\ft aliis arbitrio epifeoporum Imponendis confitlocentur.

s I X T US PAPA V.

Âïï,

- * *" ·ı*ı· ·A~ ,tts. I

U R B A N US P A P A VIL

' , *SeAit ab KM* IJ90. *Mit.*

GREGORIUS P A P A X1V.

StJit 4MN IJ90, *afaoaJii9i.*

INNOCENTIUS PAPA IX

/ *Std* mm 159t. fM *àr tint.*

CLEMENS PAPA VI1L

Sttà_ a tutat «j 91. *ta ld9S.*

CONCILIUM PROVINCIALE SALERNITANUM

SUB MARIO BOLOGN1NO

^ECHIEEISCOfO

***Am* ij9tf,**

EDICTUM PIO SYNODO PROVINCIALI.

, **Mariua Bolognini, tniierttionc divina archicpifcopu* Salern. reg, conft. univcrfis provincis noflrx Çdtlibui falutem in Domino.**

IxMt- In Anh. te detect. 'D *fiftoralh cure» tb· foilitituAo, in que ft»t xi, quantum litet Deo eijiutrt, ver-* A *famur>* **MitMraai** *feint»* **tt^ra,** *in fit nitetur omni mente,* d· *togitattaue-, tuenAa artbeepfjbopalir munertt naftri ita nae aAmanent, ut non te tantum, «·« ante ·»»·** **A-'- J··** ◆ ■<· *lonttut abfunt, vetuit e ftetula qaaAum altionque, loto profittere, at fyetalart Aeltgeniigtme Aeieremut. ltaque httttfn noftram 1» primit,* * *pietuttr. eruere et /pinta . t/mn miir buxorum omnium elerpiier Dent pro fua en net be- "tgmtate impertivit, finpt perluftrare, liottffeeeu /)nlnn hebere , nonnulle tlutn,* fM *aA tien,* d> *Populi /anilitatem augenAam, Aivintque tullut intrement» vtfa funt pertinere, pro Otrini non Aeftitimut; Upu te animarum upbit cnurtliiirtu falutit junAamenta jetimut, quibut fiptrttalit tute uAtfimm, Aivtna edfuvente gratia, ollior firieret, fanftifque profeffiombut toelum ipfum attingeret. EJl tomen aAbut, auod eA infimi: °9Çr,r perfefftouem pro mfri Metropolúβηι offtti ratione, otturateui obfereamut. Contthum provmeiale ,* yuoA Ô· */herorum tanonum jure, dr plurium toattltoram Aertrur, φ teuAem a flue. £/aeAb TrtAeitt. fetetetum, teuovatumifue eft at juttum emitbet faltem trieuete aon preterau^i ; iAfue eo libenttui fatebt tonjhtuimut, qaoA fbtramm XK. DD· previaeie noftra eptfbopot aob -licujut labortt, aut privati cojurpiam, tr taeemmoAe t ftA fhi tftii Aebtto commonetor , Atvina tantam gloria omaeamaue falutu, pro qutbut etiam vttam ipfam eA aterni paftoru exemptam profunAere Aebemur, rationem pro fua pruAeutia babtturoi, upflrameue folltttttuAinem tu exeautuAu ite , aea* λ *fatrofitnfia fyaoAo TriAentinapraJeripta fient, femme etume alatrtiate pratar/aroi. Duamobrem eat, dr fi bu privaiim ftrtpttt boc tpfium praftitimur , boa ettarn publtto oAiffo eA tonetltum prevtatiau aofire ia metropalitaaa eetlofia babeaAum, atque eA premam Aorninuam poft oflavemrefira/ltouir D. H. J.Ç. tutbeauAum evocemm, eumque Aum fiprilu proximi ftqanw tertum , pr^xumauo bti tpfit tomprovinttaltbue epifeopit aoftnt, ahffqao ematbue, qù vel toajuetuAine, vel eltffiaae, vel prtvtlegm , vel qaavie alia ratione bujatmoAi tanttliie interejfb tenentur , ne fe poMut, aut ·l»·'»»·** purgare, aut Jb taatemptot Aieere·, etiam exemptée, at nullh, moAo intra Provenez npfira limitée otttftant, bot publiée eAilta fignifitamut, ut mane eo ipfo Aie* ·■ *'Mftram mttremftitanam eA bae provtnttale tantillum ttltbranAum tonventant at Ae-* «Μφι *altu na/bqueatibat Aiebat, Atttot aA Dot lauAem, er itorMin abfalvatur, ituti-*

FPP *' ' naw

Anuo' «•*r» f*·*^***'*·* » deawrawarr, ^jatteum fttMh φ eeuAw,
Chu.TI ♦'* jZ?<r,r *«·*/·» ^rtrtte frat ft Mitaret tjfi/liant, «iqM «t ht apar dttmm la
|ïoA *'·* dir^at.r, felatert gratte >erX*(,arar, S. X. A..vpi/iaparam muTraraai, et ttantnni
X<Aw·» pêfMnt >uxt rwtairi, ut fan frttttar egUniJaat fturifitih Sfiritat S.erp.
"T "'·>'·»■». Siitiam wre itt ftalalaea» tatheralta», dûtaMtr
•Vr* prosum >* ttiam txtntora» valuit tfiit ftilittfin frM, ataatlavnt. ht tu.
eeftra meae latftrâfieat, h Miti jfilh tmfrtgiah frete
aojlra metrtftlneee ttdtfie fatlteari, h ajfyi jeffieuu. Datam Seltretjhf ertUn
frt»a Fttreeru typd.

COWCU/ffM flori NCI^II mi L I HITiXBM

Prr'wm», jaod *Mariet Mci»iui Jivtea Utitttt ertbitf. Stitraittutut^ hakait e»»o e Cbrtfle tut»* ıj *96.*

CLEMENTS VIII. PONT. MAX.

In ntaune intiivUipt Triaitatir, Pétrit, Φ Filii A" Sfiritet Sentit. Aattn.

NOs Marlus Bolognìnus Del, £ apo. ftolic* fedis. gratia archiepifcop. Salernitanus reg. confibo,φ *aflenfu* RR. DD coepil'coporutn noilrorum h«c in concilio provinciali Salernitano ftatuimas, ft fancimut·

cap. I.

D« *frofeffieat JUti*

Conc. Trid. seff. ... c. ... ptact- pit

Paftoralls vigilantia follelrudinem maxl. mopere decet, qua ad chrifiiana religionis fidem confervendam, φ propagandam pertinent, principio.ftatim decernere, ac fancire. Nos propterea, veterum patrum morem fetutl, φ fac. Cone. Trid. decreta ex corde ampleAentes, mandamus In primis facram fidei profeflionetn ab omnibus epifcopisa prima prov. fynodo cui interfuerint emirti ea ipfa forma, qua a Pio IV. felic. record, eft preferipra. Ut id ipfum nos, Φ coepifcopi noftri hujus noftr» provinci* fynôdi jurati, prxftitimus, φ profeffi, fumus.

Ad quam fidei profeflionem faciendam teneri volumus, qui beneficia cum cura obanimatum intra duos menfes poflef lionem adeptam io manibus irumartl vel' vicarii generalis ejus, Φ quoties obtinuerint ea, idem fervari curabunt.

Seft. s4aC

Qui vero dignirates, aut canonicatut In eccleiia, cathedra!) obtinent, non folum coram epifeopo, vel ejus vicario, X etiam in capitulo idem facere debebunt; adeo ut 6 in pradiAis exequendis négligentes fe ge£ ferinr, nedum' concilii Tridentini virtute decreti fruAus fuos, fe non feclflc, neque fibi pofleflionem fuffragari., fed etiam aliis epifeopotum arbitrio poenis fe pledendos elfe procul dubio inteiligant.

Sef. sf(<*

Eos etiam qui ecclefiaftica queeonque beneficia in pratenti obtinent, φ in poilerum obtinebunt, vel quovis jure, confuetudine, aut alia ratione fynodo dicecefana, vel provinciali interefle debent, ad eundem publlcam orthodox* fidei profeflionem emittendam in eadem fynodo, qu* φιιηο quoque tempore celebrabitur, his qui In hoc pre fentt haAenus pr«ftitermt exceptis, ad eiusdem formule preferiptum adllringimus, alioquin poenas a faC. concil. ftatutas fubibunt.

Ac mandat infuper prov. noftra synodus, lit omnes & finguli tam clerici, quarnlaici feculares, aut quorumcumque ordinum regulares, ut in monafteriis fuorum ordinum, Qui cujascumque fcienti*, aut artis ptontende munus publice» aut privatim exercent, aut in futurum exercebunt, nec non ludi magifiri omnes, Φ in propriis domibus fuit expends alios docentes, eamdem fù)eprofeflionem juxta conttitutionem memoratam emittant.

(idem praeterea, qui fac.Thcologi», canonum, legum, aut ariium doAoratunu fufeepturi,collegium aliquod adierint, io manibus ordinarii, live prioris collegii, aut Illius locumtenentis eamdem fidem profiteri teneantur. De quo in privilegiis Ipecialis fiat mentio. Et fi ad modicam facult.terru promovendi, jurare ellam debent fe BulUm Pii V. felic. mem. de infirmis vintandis» penes collegii priorem afiervandam, plane obfervaturos*. Qui contrafecerint ... conftitutionis poenas, in alias epifeopotum arbitratu te feiant Incurfuros.

Spondeant infuper, qui artes, Φ difciplinas publice legunt, aliofqoe docent, ac theoremata difputanres, fi quando eis ex illarum facultatum initiis, quas tradunt, auditoribus aliqua proponere contigerit, quchriftian» religioni adverfentur, (e poft conelutiones fuorum auAorum enucleatas, fimul veritatem orthodoxa fidei manifeftam faAuroscontrariaqueargumentaomni conatu confutaturos, ut cx decretoconc. Lateraocnfis φo.

Advocatis etiam, At procuratoribus, fi quando caufa. Ss. inquifitionia illis fufeipere contingat, inhibemus penitus, ne eas ante re* cipiant, quam coram epifeopo, vel eius sicario eandem fidei proteSonem fecerint ia* lioquin epifeopi judicio pleAuntut.

Ac ne longo temporis curriculo. tainiftrordrnque incuria, qui diAam profeflionenu emiicrint ignorentur; quique non emiferint tene·

tenere id, quod affeenti fuM radunt» jube- WM 0*,no fui MaAetuS vel impofte- rum coram epifeopo, ejufque generali vicarlo fidei profeftonem cmiierit, vel fint cmiffuri, In codice fepararo defcrlbi, A fi Ipfa profeffio In ipfo pofteffionte aAu iaAa fit, eumdemque codicem in archivlo, cujufvte cathedralte ecclefi· perperae aflervari.

Ut vero .hanc In rem > quam exaAiflime confidendam fumma follicltudine Invigiiemus, bulloque Pii IV. Inhareamus, edimus omnibus fidem profefiis, ut hujufmodi profeffiones in documenta publica notarii manu confirmata, adieAis teftibus, redigendas curent-

CAP. It

Dr Mrartmi *ttfli*, uflranw· *Cbrtjli, fan· finrnntftM rtfr*far.tnttentbiif*, A *h· Mbt fnmofit.*

Diuturna rerum experientia tamdudum intelleximus, quam facile queat damnum afferre, fanA«que fidei puritatem cum integritate morum in hominibus, eorumquecordibus foedare fpuica illa prohibito'rum fibrorum leAio, nedum hureticorum, qui plane dereftandi funt, fed etiam qüorumcumque aurhorum, iafeivas, inutiles materias traAantium. Quamobrcm volumuq, A fancimus, ut Intra quatuor menfes, tam faculares, quam regulares omnes cujufcumque flatus, ordinis, A conditionis librorum fuorum deferiptum Indicem, adjunAte nominibus, cognominibus,titulis, inferiptionibus, A impreffionibus ad epifeopum, vcl cum, qui ab epifeopo depurabitur, afferant, quo facilius inhibere, igneque cremandos mandare valeat quofvis libros fufpeAos juxta nor* tuam pofleriorls Indicis conc. Trid.

Ft ut in hac re nullus unquam error ob. repar, hortamur omnes iifque in virtute fanA« obedientia praclpimus, qui artem quaracumque iiterariam profitentur, ut poft primum librorum fuorum, fingulis praterea-. annis eorumdem indicem epifeopo vel deputato exhibeant. Fadem quoque legeadftrIngimus heredes, A ultimarum voluntatum cxecutores,.ne libris a defunAo reliAis utantur, aur vendant, antequam illorum Indicem lccorum ordinariis, vcl deputatis attulerint, A facultatemobtinuerior, fub excommunicationis poena, A librorum amiffionis.

Bibliopola nullos libros venales habeant, nili eorum indicem prius loci ordinario vel deputato bona fide confeAum tradant, fubfcnptione propria munitum cum juramento; quapropter alios apud fe tamen non habeantcujus indicis exemplum alterum ab ordinario recognitum, A fua, vel abeo fpecialiter deputati manufublcriptum apud fe bibliopole confervent; habeantquein officine foribus Indicem librorum prohibitorum fob excommunicationis poena, A *· miflionte librorum.

Nec quifquam libros e loco ad locum ferra audeat, nifi de (iceatia ordinarii loci quo ferumtur, vel 4b eo fpecialiter demmatl, A in loco, feu clvitate ad quam afteruntur, prius portorio, feu dogan· ptpofitls, ad quo* talc fpcAat qfficium, five publicaHte, fiveexsAotibus, aut euftodibne portarum libri omnes*contignentur fub excommunicationis poena, A librorum amiffionis, ad effcAum ut ordinatius cognofeere poffit, fi quid in illis bereticum, fufpe» Aumve, aut contra bonos mores fit,- nec relaxentur, olli petita, A impertita licentia ab ordinario, five deputato gratte obtinenda · Obfervcntur propterea, At exeCutioni diligenter demandentur, qu· do editione, & ufu facroruro librorum ftatuit conc. Trid. feff.4· nec non ea, que In de* cima regula prspofira librorum prohibitorum indici a Pio IV. A St. Clemente VIII. nuper edito, & approbato continentur.

Quamquam pie olim, ac fanAe chriftianorum hominum pietas ac devotio morem introduxerat reprnfenrandi populo faiutarem Chrifti Domini paffionem,Aglotlofa many, rum certamina, aliorumque gefta SS. tamen fuadente diabolo, eo rem dcduAam cerni* tuus, ut tifus, A fcandala inde potius oriantur. Idcirco prohibet provincialis noftra fynoduqipmnino Domini paffionem, tam in profano, quam in facto loco tragico more reprefentari; *fed ilia ut par* eft, doAe, & graviter a concinnatoribus exponatur, ut ad lacrymas, & pietatem auditores *commoveantur·* Martyria vero, A aAionee fanAorum omnino ne agantur fimiliter interdicit fine loci ordinarii in feriptis obtenta licentia. Qyl contra fecerint, tam clerici quam laici epifeopoprum arbitrio corrigantur, A li In 'loco exempto a fubditis nant fine licentia epifeoporum.

Si quis autem fallente D'abulo libellos famofos fcripferlt, ediderit, vel quomodolibet promulgaverit, in excommunicationis lar· lententi· poenam fe fciat incidere,^a 3tja nifi ab epifeopo, vel cui id oneris deerit, nequeat abfolvi, protêt alias poenas In hoc a facris canonibus fanciras. Quod fi in eo crimine clericus (quod abfit) deliquerit, beneficiorum etiam, fi qua habet amiffione plrAatur.

CAP. HI.

XK' *JoÛriitaCbr^iiHt ftr ftrxht,^ Indi nte^ifiror trtdende.*

Eft procul dubio inter innumera fere paftorum munera iliud longe pr«ftantiffimum,quod ad fidem picraremquc attinet, nullo non noftro Audio, vigilentiaque dignius quodque diligentiflime co rent. Quapropter reipfa intelligentes, quantum in eo genere prarfter afliduus uoAtina Chriftian· ulus ad rudes (impliciam mentes, A tenebris ignoranti· oblitas ad veritatis jubar, lumcnque verax cognitionis, prcceptionem Dei, redigendas, fub >nobedienti· poena, aliifque arbitrio noftro refervatis, mandamus' archtpresbyteris, reliquifquc animarum curatoribus provincino-

a mmo **?n *19°·

noftro , ut fingulis Dominicis, feftiftpra^ dteta, jjac doArioa Chtiftiana puera·, ac puellas iqftruMt, aamquo emuti nsansritare, fcdulitatuquc adhibita dedam perlegant : priores flibiode hujus dqArims Çhrlfthna apud fubdisosfuo·,fodetnem, collegium, feu con fraternitatem Inftituere, ur hoc paAo feme) porreAa nullo unquam remooro ds evaaefcese poffit,' hoc autem , abfblu-th immediate vcfperto, inchoare licebit, premiflb tintinnabulo figno, quod per omnes parochia vfeidaque vicos deferri ftudeant: finguloa convocando, ne quis tam· falutarl refeAiooe privetur.

Ut vero ptadiAa doAtlaa chriftiame ftudium penitus Cbriftifiddium mentibus imprimatur, jubemus in omnibus urbibus,opSidis, aliifquc provincia noftra locis fuggea duo in quacumque ecdefia curata ante fummum altare hinc, atqûe hinc erigi, in quibus confinant pueri, pueliave Ihoa fidei rudimenta recitantes; ut in metropolitans ecdefia de mandato noftro femlnarii fcholares Ungulis feftis iilnm docere conftitulmus.

,Quo in pietatis officio ne aliquid optat! poffit, volumus ccclefiafticos omnes in ea ecdefia, cui adfctiptl funt, parochum feduio adjuvare. Et ubi ob loci penuriam hujus doArtau collegium ftabiiiri -nonpoffet, ibi duo rrefve faltem homines, epifcopi, vei ejus cui id impofuerit, judicio deligantur authorltate graves, & morum probitate confpicui , qui pro chriftianc religionis augumento fanAa hujus doArinu foUicitudioenr fnfcipiant, tamquam pallorum ea in re coadjutor».

Et quemadmodum humanus animus prepolitis promût facile ad quodvis appeten-Qum alucitur, ob id naviter archipresbyterist & reAoribus elaborandum eft, ut omni, ferme momento doArinam Chriftianara rudkribus inculcent; indulgentias a fanAiffimo domino noftro D. Gregorio concelas fapeifepius promulgando: quo populorum voluntates Deo tam divino opere magis magifqut inflamment.

CAP. IV.

Dt freiicatitM vtrbi Dti.

Apoftolicum illud , divinumque plane predication), officium, qua dignitate gravitateque adminiftrandom fit, dudum fatis advertimus,cum fact* cone. Tridentini decreta diligentius evolvimus ; hinc eft quod totis in Chrifto vifceribus flagitantes Idem divini verbi populo exponendi munes gravlffiine, decore undequaque proponi ; ordinamus fub poenis epifeopl judicio refervatis, ne quis facerdot, fe regularis cujuscunque flatus, vel conditionis audeat pu-blice , vel privatim prufato prudicationis munere fungi lino esprefia epifeopi lieentia in feriptit, omnibus id petentibus gra*. tis concedenda.

Eoa autem, quot ob virtutum, ac doArime prerogatives ab epifeopoad hunc hoeis gradum, tantique officii praftantiam evehi.contingct,.omni ope niti decet, ut JefW Chrifti Verbi ineam·tl, cujus in predicando leagioemraprofentuM, veftigia fe* dulo conatu feAenfor, fefeque quoad pati* ter humana fragilitas. Audeant conform·· re ;'qd print cepit facere , quam docetej caventes, dum hoc obeunt mania, ne fcnfoa confufto, fe dlfeeptatioaes fcholafticas muL th tenebris Involutat In fuggeftis agitent ; fed quo omnibus ad falutum oecetftria, cum brevitate facilltateque fermonb aanundent.

Anno Cahrsn «»*.

Si quo in loco noftra provincia libitum* foil, vel univerfitMtlbut, confraternhatibut, fcholis etiam lalcalibut, vei aliis qdbuscumque clericis, but plorem locorum adminiAratoribus concionatorem pro voto deligere, & fi Illi ipfi deemofynam, & alimenta de publico, pfivateque coociooatorl fuppeditarent, cjtn confuetudinem abrogamus, eleAioaemquc nullam elfe decernimus, nifi epiicopali confenfu authoritateque muniatur .

Nulli tamen condonator! liceat aliquem In fuggefto populo commendare,aut alias deeinofynas petere, fine obtenta epifeopi, vel ejus vicarii licentia. Nec etiam aliam rem promulgent fine eadem licentia , neque noAo prodicent› ne ipfam quidem Dominicam paConem.

Enirtrvero cum aquum fit, unumquemque paftorem proprio gregi praefie, cumque pa-Icere, «oluamsut archipresbyterl, & reAores diebus faltem dominicis, ac fokemnibus feftis, maxime autem quadragefima & adventus tempore, plebes fibi commifias pro lua earumque capacitate falutaribus inftltuant documentis ; ex Cathechiûno, vel fac. Evangelio eis exponentes› deque occurrentibus vitiis, manineta maturitate redarguentes .

Nulla porro rajlone permittant archipref-byteri, *A* reAores quofeumque quoftuarioe in ecdefia, aut extra eam predicationibus, exhortationibus, exclamationibus populum monere, campanas, indulgentias, fe bullas deferre,aut vi, vel ordinem S. Antonii aliorumque fanAorum commemorando ab hominibttt deeinofynas extorquere, fed quemadnodum iofacultate collcraoribus eleemoCnarvm ab φϋöopi gratis concedenda fcriptura recipietur» ita quoque execution! mao» dabitur.

Si quit parochus iatini fcrmonis imperitia per fe pradicationit muaut obire noiu. valuerit » legat» aut memoriter aut de fork pto fermonet aliquos vel homtiiarlum vulgari fermooe converfum ab epifeopo proandum. Quod fi id officii, neque per fe neque per alios pmftlterit » ab epifeopo gravi-ter puniatur.

Cum Vienaenfi concilio , fe BenedlAi XL conftirutioae faocitum fit, et qua hora opifcopus idem, cujus praecipuum munus eft, predicate, exequatur , vel coeam fe pradicari jubet, in qua alia quacumque fit ordinhfea Ipfa hora io camus urbe, oppldo, vico, locoque etiam tot regularium, aedefia, vel alias exempta condonetur, nifi iplius permiflU,- noftra frnodns Id omnino precepit obfervari: fimuiter Interdicit , ut dum condonatur in ea tefli ecdefia ; nullus lutarim faceidoaMiflb ncrificium fadat.

Cum

An».» Cuaisn tjpA

Cue* veritas Ipfa affirmat n Deo non effe › qui verba Dei MM audit, noftra fyno-de* omne* utrlufi|ue fexua CbrUtifideie* civitati*» ~ provinci· noftr· cohortatur, fe in Domino puent noatt , m adventu* proferri·, fe quadragefim» tempote, fe quibus per annua dlobua In ecclefia aefropolit*na,feln cathedrallbot, aut alB* Caere concio iiabetur, fefe conferant ad illa· reverenter, ut decet, devoteque audienda·, maxime ante· ftreuiare* MgllUatu*, ut quemadmodum Ipfi dignitate alio* antecedunt , Ita profulgeant exemplo. At vero clerici* , ut id omnino fervent, fab poeni* epifeoporum arbitrio confiitucndto , procι-ptmu*.

CAP. V.

De leffitm Sun.

Sacrl concilii jullione, quoniam epUcoÊid curo incumbit, ur facram Theologi-ionem, aut cafuum confcienti» in dtoecetis , five catbedralibu*, fe collegiati* ecdelito,in oppidi*intignibn* exiftentibus, legendam jurent, hortamur eofdem ut fanAiffimo juBMfannq. patrum decreto Ubentet pareant, eandemque leAioaemad Trfcf. (Iacuti mentem, ubi alia* inftituta non fuit, introducatur. Mandante* omnibus dloecefe fun ftcerdotibu* ,fe clerici*, ut Ipfi leAioni diligenter interfint , audiant, eademque pro virlbu» memori· Audeant commendare, commodum, utilitatemque fuam, apum more, ex ea alliciendo.

Stipendium quoque prsbenda theolog* Π*, vel quid aliud conftitutum labori* pr·-mium ei tantummooo, qui ad hoc munus erit idonea*› fe diligenter prefuerit conferatur .

CAP VI.

De Erlifwir, fe onaratNnrSanxere·.

Æquuaeft, fe rationi quam maximo confentaneum, ur quorum auxilia inrercef-fiooefeue periculorum mali* afliAi in die* experimur, eorum facta* reliquia* omni veneratione profequamur. Qpo circa hortatur fynodu* noftra provinciali* omne* epifcopo*, ut pro fua pietate fe prudentia facta*' divorum reliquia*, tam incatbedralibu*, quam in reliqui* fuarum diocccfum ecclefiis iiu lingulo* anno* quam diligentiffime racogneftant ; quod ut accuratius ubique locorum peragatur, mandamus archipresbytertoomalbo**, abbatibus, fe rcAoribu*, fe beneficiatto, eorumque procuratoribus, ut inna fex mentium, fpatlumarmarium, ubihaAcnu*extraAumnon fuit, conftituant, in loco confpicuo, bane fepto, fe undique exornato, quod clavibus duabus Hfque diverti* claudatur, quarum una reAor habeat, alteram ad epifeopum trafmittat.

Quoticfcuaque ita pofcentibu* folemnitatibu*, aut comuetudJne locorum , ftnAotum reliqui· populo ofiendentut, vel fuper altare reponentur, advertant facerdores,ut ea* digno cultu cootreAcnt, adhibiti* luminaribus; quod hoc pafeo Intelligar vulgus quali* honor fanAi Dei amici, fanAique advocati* fit adhibendus. Curent interca ruAoees, ne venerabile* reliqui· inculte, & temere ex loculi*, fcrlnflfv* eximant, neque, quod omnino damnandum eft, terpto lucri, qo»fiufvc gratia populi* ofcelanda* fe conipKiendas exponant, fub gtavlfi·!* poeni* epifeopi judicio infligendi·. Awwo »>9β.

Qy*cuaque feriora, rabell», littera, carta , annalium codice*, aliaqee cujufvl* generi* monumenta in quibufeumque eecigui* provinci· noftr· comperiuntur, licet fint fchedul», dumtaxat inciuf· aut affix· vafcnli* arcifve factarum reliquiarum per quemlibet uoiuitu|uqueecclou› adoarent, B procuratorem, aUumque beneficiate· Intra quatuor menfe* deferibantur, atque in.inventarium rcdaAa ad epifeopum, quam dtiifime fideliffimeque tranfmittantur , Telle* prnterea inquirantur, fi qui funt, qui illarum reliquiarum, feripturatumve teftimonium dent.'

Certus etiam Uber conficiatur, In quenu AipradiAa reliquiarum inventaria referantur, que in finguli* huju* provv. ecclefiis oomperta erunt, fe reAe ordineque confcripta, omnibus demum contingentibus adnotatis, perpetuo in epifcopali archivio adferventur.

Si qu· deinceps advenient, aut nuper C invent· funt, fine feripta epifeopi licentia, fiveaprobarioae,ne regulare* quidem, aut alia* exempti eat divulgare, populo exponere prefitmanr. Similiter ti nov« alfetantur, nifi fedi* apoftolic* authoritate , aut publico inftrumento confiet unde,tint de-(umpt· , non recipiantur.

Neque reliqui* pattim omni tempore ; fe8 certi* ramum felito diebus, iliorumque pr·-fertim fanAorum, quorum reliqui» funt* populo exhibeantur, nec tamen aliquando 'operimentis, vel velis leventur.

Qpo fane tempore archipresbvter, vel' reAor e tefiato libro, tabcllsVe (ubfcrjpta, hiftoriam, vel martyrium breviter explica· Dtu® vulgari fermone' graviter populo' denunciet, ad illorum (anAorum vcftlgia fequenda quemlibet adhortando,

Nulla 'unquam ratione confentlam paro, chi, ut factorum myfieriorum figur· , fe tignificationc* inqcclélii*fingantur aut fculpantur, nifi pria* omnium eorum ituaglnum exemplar ab epifcopo probatum Are· rit .·

Quamobrem maximi* in die* periculi* admoniti, vetamus omnino, ac diftriAiu* inhibemus, ne qui* laicu* imagine* quantumvi* pia* domi detineat , nln eafdem prius parocho reAorive odendat, fe recogntucat. Mandante* omnibus animarum curam getentlbu*, ut peculiari ftudto in id invigilent. Et fi qua* vel obfcoena* , vel chrifti*· n· charitatl minus concorde* repererint ad epifeopum deferant. *

SanAorum imagines, cruce* , alleva fe* fter·, quod vetuftate confumpt· funt, in. vilem, lo/didum, fe profanum ufirm nt> converrantur, fed ad mentem B. Clementi* pontifici*, fe martyri» in ignem delicianṭur, cinctcfquc in pavimentum fpatgantut.

7' -·I Illa veto tabula hnaginefve aifta » gea vetufiate, five carie, aut fardme· defat* fa«, M gea··lamagiiw» reprefcatant piata non cognofcatur, 0· prafceri decreto in* na ttea meata, aat renovari, aut omnino deleri mandants·..

Studeant quoque parochi omne», crace» I[ua*vte c foio pavimentove acciafiaram tol- éré * ne tam gloriofa· oofirm falutl» fi. tuum, nulla non voocratiooe dlgniffimsm» Immundi· teratur pcfilbds .

Nullum miraculi gemi· palam publicetur* quocunque modo accidat, fine epifcopi li- centia.

Et quemadmodum fanAorum imagine* de- Core eaornari decet. Ita quoque non minui cavendum efi* ne quod parum deeeat ad II. iorum cultum exhibeatur ; Idcirco goucsm- que indumenta , pifturavo, ornamento de- incept Ha addentur * adeo fint perpolita * atque convenientia, ut nihil indecori * ni- hü turpi· , nihilque inhonefti prorfui appa- reat, videlicet, quod fidelium oculo· quo* J|uo modo otfaodere poffit ; quapropter a-. aer* concU. Trident, pattlbui anitnadver* fnm efi .

Poftremo inhibemui, fab poeah gravie* mi·, ne facts reliquis per laicot etiam cu- iafvi» ordini· , ft dignitati· fint nui lo modo rraftentur , cum ho· facrileginm. efie faoAut Gregorio· poor, cootcftetur ·

CAP. VIL

' Dr reu/betudrwber prao/r d* *fuftrfti- titft pniw* rxMçpaadrr.

Nefando faperfiltloal·, ft abefu· nu tlagltia diligenter paflorc· monent, arque adeo comanveatg et ofikii ipfi· commifli memor··, eo nervot omne» contradant , quo prava, falfaqae diabolic· fraudi· dogmata modi* omnibu» radlcitui evellant ; quo cir- ca epifcopui In doecefi faa faperfirtionunu evitandarum formam prsferibat, omnibu* palloribus necutloui mandandam fab poe- ni» em» arbitrio.

conjeftotc· , arlolo* , *A cnjnvi»* generi» •ago·, qui de m aliqua confalerioe *tU*· cui , vel «t confaleteôtur feere adjutore» , vei gai fide· adhibuerint, gravififaiu punien- do·, 4 de fidélisa ibeieute extetmlnrado· dKiaraaMM.

Item gai f·.... venlfqae charafteribua, verbi* occulti· * ocuhfqoe meme· hmntaom

Incarnationibus Imperare pofie fibi perfua- dent *t* eut ali)· ncUlcentor, «alget tacite^Imo •el exprefiê peftloM· corn Domool*bu» fa- clantyttidem epifcopi indicio gravlbai poe», ai· aCclaatar.

Etiam afirologi, gel ta Ml· tenmque. *A* alioraa» afirorum aune *Λ afpeftu,* aut n lineamentorum corpori»- lufpcftioo·, *de* hominum aftioalbo», qua de libero «oleata* «b arbitrio proficifcuator, certe aliquid ven* turum afilrmaat, quique augurantur, ft ob. fervant dica, tempora, ft momenta,quadra*

pedum voce» « «viem *garrita·*ant volari* Λ__β Ita· vel gei ea occurfa hominem , Ar»,.... pueuduaqumquam ariolantor, ptafcribeu*. db ab epifeopo poenis omnino fabiaceaat.

Solet indoftom valge· ·norie vigilis S. ioanni· Baptifi» turpes. ft abomfaabli·· spetfiitioac· exercere, Fallaciter fibi per- fundendo m· ignare fatura * geibrn ii quif* piam det operam per contineat quatuor Dominic·· ante portam maiorem ecclefia fab mifiirum folemniis candelam in manlbee geftaado poenlteat * vitra fafararem poeui* tendam a confefihrio Imponendam ·

Sub eadem quoque poena damoamu* fa* perftitionc· Hla« oofte Natali· D N. }e<u Chrifti fieri folius. Imptobamu· fimitiier <n- cilionem vena die S.J»anni» Bapilfis nou« neceflirìam , cui tam abfardo errore, dcincept ul*ut pateat Incu*. prohibemu* chi- rurgi* omnibu* * 4 tonidribu·, ut eo dio fafto alicui fanguinem .ne minuant abfquo exprefio alicujus medici contentu» quot om- ne* in Dommo vehementer hortamur ft ob- lectamus, ut Chriftians religioni» ingenti (ludio in hsc invigilent * atque animadver* tant.

Nibil prorfa» fervetur de ca pecunia *qu· tam In/aera fepuicro. quam in cruci» obla· tione d»e vcnen· faadll reperta erit.

Animo etiam afliiAo fspius volvente» *l* quod. Dnmoniacum fit, atque ab omni chriiiiana Clege alienam, eo· f ut ferunt) ligari, qui facri» matrimonii vinruli* ligati (unt, non foltrm id plane vetamus, verum etiam, qui tam foedum facinus temerario pofihac au- fa tencabunt, excommunicationi» fententia 'nnodamu».

Nullo» prsterea quacumque ratione an* dear *ante* ecclefiam, feu ante janua* earum ducere choreas, tripudiare, forte» emittere, luftari, vei alium aftum profanum exeqoi-

Decretum Sac. concilii Tridentini quo pre- feribitur, *ne* qui» alium compatrem appellet, quam qui aut in baptifmo, aut in confir- matione verus fafceptor non extiterit, deio- cep» in provincia oofira exariiflimc observe- tur , cum eum dumtaxat una cum infante, ejua patre ft matre fpirituaiem cognationem con. trahere certiffimvm fit.

Dedecet ma*imopere chrifilanam fidem da- fanfti corp*· lecrymaodo comitari ± quamo- btem cx prsfenti dtcernimu», ut hic abufus in Provincia nofira prorfu» tollatur, omne· claris· admonente·, ut pro defandlorum re* frigerio pia» oratione· poti··, ft elccmo. fjrna» perfundant, ue religioforum prece· difiurbent i·

Aboleam etiam ftolidum henc errorem, cum foleaot plerique certi» aliquot diebu» ab eccletia olncilfque divini» fe fabtrabeic; nolunt interdum ultra dome· limina pedem protendere.cum aliqui, ipforum po- ten· e vlvbdlfcemrit.

Exoptat vehement·* nofira fynodo·, ut e· piftopi cohortentur, ft commonefaciant pria* cipe», ft maglfiratu·, ut vagum, ft fallax sgy* priorum genu·, quod vulgu» cingaro» appel- lat* arceant, nili cvrtl» fedlbw collocati, vi. ram boMftifqoe adribu·, ft h» reliqui· omni* bu».etchrifilano· homiaetdecet,agere velint* tcclefiai frequentat·,mififciaterefië, A fol. te·

*li°· fuperprodptendo,ft Irtterdiceodo JEgyprik ipfa, eorum molietlbus, ut fatura ex manuum boeementb» vel aNo modo, aedi- ▾ineat aut predicant ; afioqvla fafiigatio- . ab poenam, vel diam epifeoporum arbitrio lacunant.

Quoolam experientia edocuit colloquiis malb boans mores corrumpi, epifeopi* ft parochis *fane* maxima adbibenda erit dillflentia, ut IkeMtefa illa Ubertas loquendi, n agris proclpue, vlnerlfqae vigeas, aboleatur , qua tufiicl vindemiatores, aliique mufti vedtores freti, dum vindemio peraguMur, obfceena, faedaque verba Ia tranfeuntes omnes , ft (quod peius eft, ft Intoletabilius) In religlofat, ecclefiafiicafque perfoaas, abfque alio fexuum graduumve oiferlmln· folent Imprudenter evomere . Proinde hortatur Principes , A magifiratus noftta^ynodus, ut hujaimodl peltiferam Io. Îuacitatem ex noftra provincia exterminent, t exterminatam arceant. Btenim profcAo horrendum e^» quo ab apqftoio prohibentur : *fttrrilit*, b* terpt/sf«mai venere ; eorum linguas ad omne turpitudinis geno* fine nlio timore laxari.

Dt frjltruei tlitfie fultu. C

Inter alia tyrsodalhtm aettooom munera illud infimum non eft, ut que ad fertorum dierumobfervantiam attinent, reAe, ordi. nateque prrftentur. Quate ftatuimus · ft mandamus. ut tam Dominici, quam reliqui dies fefti, ex veteri finAe matris kclsm ı ftatuto adamuffim obferventur ; ftudeatque epifeopus pro officii paftoralis jure toti* vl. rtbut, omnique conatu in id incumbere, ut parochos vdtAis lirerifque fui* ad hoc quam accuratiffime eficieroum commoneatj atque hortetur, ne quemque cufefeumque gradus lit, prefati* diebus Illiberale* arte», arque opera manualia exercere patiantur-

Ne tamen cuique fcrupulof· dubitationls oblidatur occafio, quo tempore io colendl* religiosi fcftte a fervili fit opere acquim fcendum, antiquum plane ft plane laudabilem & R. ecciefio morem Acuti, atque etiam ex hujus provincia noftr·epofuetndlne veteri a media noAe, qui Mi illine fotemnitatem... prarcedit initia· fieri, mediaque noAe faMequeoti, feftum diem terminari, ft cOnciudi, decteraaM., atque deeernimu*.

Optantes autem ex Intimis pnroordlb populum nobis fubditum vitam chrilliano mo. re tranfigere, monemus onuses ft fingolot ne fcftte diebus a mifihrum Memnils fe fnbdocuM , audire partem, aut fori* (ut multi (blent) fed rotam io ecclefia ab introitu ufque ad finem cum filentto, ft attentione audiant, mente percurrentes foilicita facratirfimam Domini paffiooem, qu· recolitur leddiffime io hi* esyftxtlb: memores quoque fummo coram judice fe coefiftere, cujus profentlam venerantur, vukamqoo eootremMcuoM omoee coetus Angelici,eotame cnlelHs aula Beatorum.

Undo, magnopere carere debent matres, •e Infantes fifelte involutos In eccleMs in.c** *r trodocant, ne clamore, Irteumque Irepltn tremendam mifi· facrificlum impedister.

Quibus in ecclefiis commode fieri poterie , mulierum Cedes a virorum φH fqgreIenter, ne caMidlffiams humani genrrb.ho. bis mentes divino pietatis xclo ofiuanres turpi aliquo libidinis igni incendat ·e

Inhibemus omnino ecclefiarum procuratoribus· ne ludos emittendo fortis, aut currendi In fiadio loftituant, vej convivia celebrent ex proventibus ecclefiarum ; apud quos vero dluturoo ufu comparatum eft, A pradlAe, proprite ft hereditarii, redditibus agere ftudmfe præfient : quant faerit utilius, ñ ſuperflua illa impensa in eleemofynas, ailaque pia opera Immutentur : tripudia , faltationes, ludi fcenlci, ft circulatorii, abaque id genus, feftk diebus, aut omnino ne agantur", aut laltem tempore , quo divijfe celebrantor officia, intermittantur ı

Ille preterea abufus tollatur plane, quo concilia, conventus, ft parlementa untverfitatetn iis diebus, ft masime divinorum officiorum tempore in hac noftra civitate. ft provincia agi coafUcverunt, nec tunc remporte traAentur, etfi neceffitas urgeat, fine epifeopi licentia. \

Nulle officina prarer eas, In quibus punis, vinum, ft aromata venduntur, aliqua ex parte pateant, qua in re fi filius, famulus, aut miniliri deliquerint, ft pater, Ar dominus artifex uocnas fubear.

Nulle etiam colleAc ... le oppidis · caftrte, ft civitatibus, ut ex depravata confaetudine faAum eft, fcftte diebus exigantur, prefertim tempore divinorum officiorum, ft exercitiorum doArinn cbriftlamr.

Tum vero prater id quod ad viAum U. Itet diei, vel ad egrotorum curatlonenu Mccfikrium fa, nec ematur , nec vendo-

At «uonlam pia locorum diverfitato D alia In mtgulte dtoecefibe* Ma celebraro contingit ; ea propter epifcopi curabunt, at caleodartam exigitffnHie favore cujufque civitath, fee dioeceta obnficiatur, ad notatis in ipfi* Mi* colendb «ei de veteri intiltuto s ufu » vel publico voto, vigilio item fanAorum In diAo calendario dcicribantur ; id quod noa In eeclefia notha Metropoli, tana faciendum curavimus.

Porro illud non minimum archipresbyrcrorum, A parochorum munus erit, ut vigilias omnes feftorum, A quatuor tempo» rum, aptfo piifque exhortationibus de more denunclent, bgnl&centque.

Patronna Item cujescumqro parochi· a Clrochteni* fefto die celebretur, etfi in caudarIo Romano, eel fupradiAo non reperlacm.

DverMtu *tttlffifM.*

Qp«* vigie quaque folicU tndine dccotcm dome* Domini epifeopos

Awno Ctre *1*··

rt'itgere conventat, ex «e fati· lorelUgere beet, qda fumata Mnigmfltnti pacti· erga A nos demdatia a^egendam ecclattam^quam acquittait fangSiiM unigeniti fui afilimptl fune. Qye circa epifcopo* omne·, dk ha* gulo· fuu dkacefi» « quibo· ex debito munere M competit, debhifque mod* coget, ut Ipfotom infigat vigilantia quacunque immunda.colluvo,urina piojeftio, lutum, fordefquc , ab, ecdefiii commue cantetcriii, At pariciibui «rccaatpr. Arborei quoque, arbufia', ilirper, vitet, rubi, frio·, aliaque id gener*· a quibuivli ecciefiii, oratorii·, pltfque loci· evellantur, v«l ex. cldantur ; a pulvete ' pariter & ab aranei· celle ecclefi*, & oratoria crebro mundentur ; itemque pavimenta Copiai convertan· rur.

Fcnefir* unde exterius mifta Aerum Iofplci, (k audiri.poterit dimoveantur· vel pariete obfiruanmr : aiiau vero fcncftnr, unde ecclefi* imrofpiclantet cancelli» Otpian. rur.

Servitute· ab omni ecclefia- poenirut removeantur; nempe ut ab adibui clericali· bu» per eam nulla Importatio , nuilaque, exportatio › nullum Iter, nullufqee uanuru» fiat» non prospeAut. aer quacunque alia fimilii fervitui.

Illud quoque fummoperc caveatur, ne lalca fupellex, fruAui, legumina, fruges, infirutnentave fabrilia Iu ecclefia rcpaoan rur.

Ad fupplldl fignificatlonera etclefiaram campan* nullo paAo pullentur.

In ecciefiii prater cbrtfiianc doArln· fcholam nulla abfque confenfu epifeopi exorato- Mendici etiam vagante· ab ecciefiii omnino excludantur. Nec in ecciefiii ipfi· › vel bafiiicarum , monafiurio-rutnve fepth, porticibus, atriifqee bellaria, A (ut vocant) taralla vendantur ; itidem pratcrca eliminent c4aiil*, commcfiatiooei, chorea· dr tripodamur domui Del debita fanAitate colatur.

Et et noftr* provinci* ficella , «cie. fiuqoe , quo deiideramus ornatu, polleant,D mandanto» , altaria fingula lapidea , vel lateritia › cruet in medio collocata perpetuo decenter exornari. pofitli in utroaee latete fingulis candelaorlf » qui longitudine & fimilkudiae non differant.

Sint item tribus mapale veftlta, quarum extetior oblonga ad imn partem altarii ufquc dimittatur ; reliqua duc breviore· fiat, & ne mappa inquinentur , pulvere, aut alia farde,omnino alcatia confternantur tela cerulca ; quod d in altarii tergo gradus ligocut erit collocatur, U *'pariter* mappa operiatur.

Qeodlibrt altare bddachlnum» dt* uti vocant, fuper iconam expanfum habeat, E cjufdem latitudini*, cam· eft altare, qoo tutlui mifla facrum celebretur. Ornatum fit Itidem pallio colorlt, tam diei» quam fe· ftlvitati congreentls «xeveterl fanAa ma* trit eccleliu inftituto.

Tabella recretorum in nnoquoqu^altarl ponatur, que peraAo mifiu facrlficio, ne fiet rtcAa, fed depreflâ fub tela mappave tape· riori .

Ne taaaeo atiqnM ad alrarhim ornatum, requiri, defiderarique polfir, eorum quodlibet aferibei, fcu tabuit» per amblrum dr· cumfnplatur, quatenus mappa aliaqee or* uamcnra dircAo tramite pendaant.

Cameterla quoque pariete, vel allo (tepk memo ligneo citcundrntur, ne animalium hominumqee exeetatlonibut pateant, inque eorum medio Crux erigatur.

Fltad vero , ad congrttfm ecclefiarem ornatum pertinete arbitramur, ut loca pia multi· pradecefforum vigilii» dttruAa , rur. pique prafetitium reAorum defidia, & torpore collapfa , atque *divulû* , omni cura, A ftudio reparentur. Edicimus, mandamut, At fandmu·. ut omnes, «r finguil abbate·, o canonici, priore·, archlprcibyttrl, reAore·, quorumcunque alio nomine, live beneficio titulati, quaflibet tcclefiai, vel cat in commendam , vel In titulum obtinente·, fi qua egent reparatione, intra fex menfei ea» m toto, vel in pane reftaurent iub poena_. amlfiioni· media parti» fruAuum, aliifque.* epiteoporura aibirrio refrrvart·.

Ecclefia autem, qua jam lapfa funr,vct penitus diruta, feu ruina jam proxima, neque cenfum ullum habent, unde reftau* rentur, hortamur oppidorum, locorumqut univerfitare· , idemque Rev. vicarii foranei, atque archipretbyterl preftent , pro fuo munere diligenter, ut eorum locorum horni· C nes, ubi diAu ecclefia fitn funt. commu* nibut, prlvatlfqoe eleeaso^/ni* cafdem repaisndas curent.

Nulla porro ecclefia, capellave In profanos ufus fine epifeopi licentia converratur, & fi qua ptofanari debebunt » in ipfarum foda crux erigatur.

Volumus impofterum codicem compingi, eumque In eplfcopali archivio confervari in quem ecclefiarum , altarium, cemrteriorumque consecrationes , crucum item, dt Campanarum bcnediAioncs referimur ad per* pernam rei memoriam.

TZumoue nihil incongranm facri» debeat adhiberi myfierii» ,'Jubemus, ut firagula , cortina, & conopea profano ufui defetvientia ad fepulchrum, quod frtia quinta ma· toti· hebdomade ob memoriam paifionli D. N.Jefu Chrifti paratur, drcumleplendum , atqueornandum nulla ratione adhibeantur. Idem praclpimu» de vcftibu· , & ornamenti·, quibui *(act** imagine· SanAorum decorantur .

In ecciefiii autem nemo pctooAare, comedere, aliumvn aAum illicitum in hi· patrate audeat fub poena epifcdpi arbitrio in. fiigenda*, eaque omnia in SS. Natalis D.N-feftivitare, qu* fumma veneratione colenda eft, pracipoe prohibeam.

SI qo* *<Mda lalcaiia attingant patietes ecclefiarum! aut fi quas habent fine fitat,unde ta occMa-Infpklatur, muto obftruatnr intra fpatium unius medi·.

Qpoolam vero multa hujus provinci* ecclefi· coofecrar* non funt, eas qua in urbibus faut, faltem parachlalei, Inna annum, qea In provincia Infra biennium,- quoad allai, 3eanto citlui fieri poterit confecrati maaamui .Veram cum parochialii ecclefia erta confccranda , pridie ejus dlel jejunium ode

bra

pistor, ft, die eonfecrattonis parochiae! ab ©usai opereferv HI aMieeant · qaa rota paroebô, tedtoreyv coadaato verbis danea- ctenr.

Neve ailquld ad ecclllarum bhoodm of- Ragitarf ohm, votaam In cujutvis ecel- fia frontifpitlo, fto ingreffi capuli· aa- taris fatatare cruels vexiltam, palla aut ve- lo contoctan ergia at popules ta ecdefiam Introeundo primo fiatlm contuitu optatlffimum human· folatis fignemintoeatur, com* pungaturqee.

Tabernaculum e»aju* ferico rubro, aut a- Das congruenti veAiatur intrinfecus, (itque perpetuo cononao vel ejufdem, vel alterius coloris clrcumfulftum.

Plxldes dea argente· adliot In quacun* ^iue parochial! ; una qua femper ecclefia Iervlat; altera qua ad infirmos facrum Do. mini corpus deferatur, ne aliquando eccle (ia abfque heris deferatur particulis.

Coolecrat· altatis menfu, tota cerata te- la Ita contegantur, ut atqoverl non poffit venti infufflatione ; fcpultur· etiam quarcun* que fupra pavimentum eminent juxta mentem fac. cotk. Trident, plane amoveantur · Qua vero deinceps conAfoeatur, poplici operi* mento erunt cooperta, undique icite coha* rente, ne ollo unquam tempore foeteant,* in fuperlori nihil unquam depingatur* de- (bribaturqoc fine epifeopi licentia io feri- ptls obtenta. Tum fiatlm de ejus capella, C altaris, aut fepukura dote. infiruamntum- publicum epifeopi manu taMcriptum, fi. gilloque firmatum , ft alicuius notarii fi- de ta aftuum modum roboratum conficiatur.

Sexta quaque ferla In lingulas bebdoma* das paulo ante primaiq.noAis horam fignum campana feno detur in quacunque eeclefia, quo fideles admoniti eadem hora Jefu Chrlfii paflfoocm intima UKOtis pietate te- cordentur, terque orationem dominicam, ft faiutationem angelicam ex animo pronum cient, ac quadraginta dierum indulgentiam, quam in fua dioecefi quifque epifeopus com cedet, confequanror.

It quo populi (Indium magis augeatur, man- darous quotidie ante vefperam pulfum certum itlden ligno campama dari» quo publice Chriftianus, quocunque loco fit, ter fatata* tionem angelicam, additis verbis Illis, dfo> Î'r/ar Daanas ftr. recitando, pro ferenocoelo mperraado, ac tempefiaribiit expellendis , Dewn ter maximum deprecaos, quadraginta etiam dierum indulgentiam mereatur .

In fefio Purificationis divo Virginis cerei feu candela ill· bencdiAu, quas ptavo, ac iamdudum inveterato nta quilibet qnafi de- bitum populabatx^de cetero nonulfi pra- fontibus, vel legitima caufa impeditis 6n. gula fingulis dlArlbeantur› talvo femper ju- rc, quod patronus ia fua ecclefia habet'. B

Qpecumquo indulgentiarum rabula, fcrl- ista, vel moouihenta *i* qua oKm concéda ünt, vel impoAerum concedentur, tam ad tempus, quam in perpetuum qeibufcunqee ecclefiis, vel facularinus, v»J regularibus, epifeopus ftudiofe eas recognoficat, ft In codicem redigi diligenter curet, qui te ar- chlvio eplfcopall effervetur.

Quemadmodum vero ecclefia religiofis A partus , cum fimllt decore eluceant neccRe- ornatu perpoliri debet. Ita reliquo ej« at; hinc Acrifiia munda, ft temo mini* 1erlo conveniens femper habeatur, In quam Osculares nunquam ingrediantur. Adfit ia ea oratorium ; ft fngula, qu» ad miffamm praparatioocm tacerdotl iervlunt, ibidem accurate ceAodlantur.

Per ecclefiam aemodeambulet cnjefcum- ane conditionis, ft qualitatis lit ; quia po- nue quifque fo colligat, 'ft fublata meate lUtae divinitatem fpeculctur, in- eojus vutegm defiderant Angeli profpiceie. Praterea finitas Inaltatur altaribus, vafis aqua bencdiAa, aut tacro baptifmaris fon- ti, neqde tumultu firepltuve quifplam di- vina turbet oflkla. Nemo cum accipitri- bus, baAis, ballAis, aliifqu e hujufmodi ar- mis ecclefiam ingrediatur, nifi magiAra- tus publici mlniltri fint : cum fdopeitto vero omnibus omnino fub excommunicatio- nis poena interdicimus.

Sicut autem ia ecclefiis quacunque con* filia, negotia, cxecurfoncs, fententiaque can- tarum · tam civilium , quam criminalium prohibita tant ·, Ita pariter ne -in cemete- tils agantur, interdicimus Tam nequid in lis vendatur, ft fi ad ecclefia cultum pertineat.

CAP. X.

D» *Jhtreeueti**

Non Ignoramus quam fedull , quam dill* genres# quamque Idooei requirantur miniArt, qui fatrorem difpenfatores ayfteriorea efa cupiant « cua faeAidima Tacramenta (cete- ra lavent, culpat expurgent, infirmos ro- borent, lapfos ad cslcnla revocent ,omnium- que gratiarum *copta* fideles *repleant* · Ne igitur qutfquam Immundus, rei Imperlrus (actorum admlnifiratiool Ce *tetane* ingerat, prafenti decreto fanciœus, ft ordinamus at li quit facerdos › quacunque etiam di* gnltate prudltus, prefer eos, qui coram- D gerunt animarum profempferit SS. facra- meata prius admintArate, quam ab epifeo- po examinatus, ft approbaret fuerit, tel certe abiit, quibat M impofeerit, gravlf- fima ejus arbitrio poena nlrAatur.

Nullus etiam ab. epifeopo approbaret , vel Aarus allcujus provmineotia- refulgent, citra propriam parochiam facramenta ad- minMrarc audeat, ptmer quam in cafu ne- ceffitatis, qui nulla lege conftringitur ; Ita at ia eorum collartone fervetur ad litcram ritus fanAo matris *ecciefim* junta normam novi baptIRerii ·

Tollatur penitos omolt ataritlar fufplcio* fed tertas funonia, qua ca factorum colla- tlone quomodo gigni pollet, neque- direAe, vel indireAe. qoifqMm aliquid exl- gat, tab poenis per (aeros canones expref- fis ; idque poftulatum ante ipfam sdminl- ftrationem, qua pcraAa fervetur fuperro- ribus feculis laudata confuetudo, dummo do nollem inde fcandalum populo otia- tur.

Sacerdos facrum conferens, Temper ilola, ft fuperpellicdo induatur, ejus tacramenti,' quod

quod confert, vi» A virtutem*, quam oprime poterit, explicando, eaque fiqgria paragendo, quo hncatechifmo dlAifiuscot». 5nen«r, qui. bac de caufa vel latino, vel vulgari Idiomate pro manibes omnes habeant.

Cfiatm MiA

Summa quoque vigilantia facerdotes advertant, ne quis prater mlalftroa ordinarios ad facra furtlm accedat; quin etiam poft eorumadmlniftratlonem, qua» cutifiime pofflat, cuftodla ea commendent, ut temeraria, dt focrlleg· profanorum manes ad ea fefe extendere oentiquaro valeant, hoc in operibus impiis, dt nefandis abuti.

In id autem omnibus nervis dt viribus fafudare debent, ut talia SS. focramcroa alioque res alteri nunquam ufui deferviant, quam ei ad quem nobis a Chrifto authoream conccfsa, A ab ecclefia Roesana ordinata font; quare dum parochi quotannia, aut alia vigente neceffitate ad civitatem cogentur recurrere, ut facra olea IHinc deferant, per fe ipfos, fi fieri poterit, id agant; fin minus ner alios facerdotes, vel conftltutos io ordinibus facris; in quorum defeAam mittant clericos; qui fi etiam define, viros bonos, ac timorato confclentio, cum ob maiorem facramentorom venerationem, tum etiam ob pericula fuperius Indicata diligentius, feveriufque vitanda.

Claves tabernaculi, ubi SS. Domini corpus affervatur, A armarii, In quo facra olea vafculis inclufa reconduntur; itemque fontis baptifmalis In parochorum, curato, rumque potefiate perpetuo fint, eaApiecaute cuftodiant apud fe, ac ne clerico quidem miniftro illas ullo psAo- credant, aut. committant, niti admodum necefiuaa urgens fecut poftularci.

CAP. X!·

Dr Jkrraasrar, *faftiflui.*

Janua Illa carteftls regni, facro» toquam baptifina, *per* quod Jefu Chrifti Salvaioris omnium mors, fcpultura, ut refurreAio nobis reprafootatur, ab archinresbj^ teris, fit reAoribui omni reverentia, de gravitate veneratur, Ip6que prarfente» fodero cohortentur« ut aAionem ufi|ue adeo dhritum ena filentio, A devotiooc comittentur.

Quapropter facerdos CtoAum regenera* tinni, facramentum conferens, nunquan-. ntanus in fonte» attingat;fed ampulla, qu« in anteriori parte paulo anguftlor tif ibidea cudodita aqua» defuaat, Inque baptizandi caput ftiilet, vel afpergat.

Non liceat aliquem baptizate domi, praterquam in cafo neceffitatjs; quocirca nui· la obftetrix in prefontia clerici, vel taki pueros recens natos baptizare Mdeadt. Si tamen profero clericus, aut focutarto vir debitam Ignoret formam; obftetrix vero eandem ab archvpresbytero reAe edoAa fic, tlinc liceat el baptizare infantem. SI hb* jufmodi Infaro ita baptisâtes fupervilerIv, ad cccieflam deferatur, ubi fi reAam bapcifmi formam fervatam efle confilterlt, fine ulla .conditione · is tantum rima, qui (bleat iahaptifo» fieri adhibeantur.* 81 vejoconfiet infantem antequam e vita difcedaret, conforta forma, non efie legitime/ baptlaatum, eum arcbipresbyteri folita chrUUanora» fepultura m donet.

Mt*i>ti **MJA·

SI fortuite In cafo infontem caponi contigerit, tamctfi tefilsnonhiiu collo appenfom habeat, eam baptlzaium efle, A aHa ratione non confiet, babttzetur, fervata has forma verborum; > *m er Mftiuiin,* ego treru» aeoit«r ueure >«ρτιζβ;Α ■,«,/, ru arorrw Paiw, ·· *ftlii, tr Sfi. riuu* Sau/V/. 3«c*.

Quod ti in ea teftlmoail fchedula nomen reperiatur adfcrlptum, Hem ipfi Imponatur, dt fervata fchedula quo in loco, quoqee modo repertus fit in libro baptizatorum deferibatur.

Nolumus populum latere, quod fi mulier gravida ex hac vita tali modo difccfiat, ut fpes fit infantem virum remanere, debet, adhibito medico artis periti judicio, contilioque,cadaver apetire, exiraAumque infantem illico baptizare, ne beata ilia aternaque anima vifione ptivetur.

Ne differatur baptifmus ultra dies 0A0 ab ipfo partu, quamquam nullum adiit periculum; quod fi adeli, ftatim in lucem ut eft editus, ad eccleliam baptizandus deferatur.

Vetamus plane propter pericula in baptifino fubmerfionem infantis in facium fontem, cum fufiieiay aliquantula aqua fuprafcripia ampulla cx eo defompta, caput ejus afpergetur.

Ne adfint compatres plurcs duobus, hoc eft viro uno, ‹Sr muliere una, vel unus dumtaxat fit, nempe vir, aut mulier; neque, inquam, duo viri, vei duo mulieres infantem fufeipere permittantur.. Is vero qui puerum fofeipit non fit minor natu 14. annis, *A* qui fidei rudimenta calleat, & ratione, «I-fufeipiendo, munera fatisfacere ooftit. Quam ob caufam gravlfiimis poenis inhibemus, ne excommunicates, aut pa fchatfo tempore non confefius Ar comrnunicatusad levandum dc facro fonte natum admittatur. Itemque, qui orationem Domlnicam, dt falutatioaem Angelicam, dt fymbohna ignoret apoftolorum. II autenu non fiat clerici In facris conflituti, five f»culares, five regulares, fine licentia; ne?|ue maritus, neque coojux ipfum filium-· eum fufcipiat, licet filius *n* alio viro fit genitus, neque usor filium viri.

Qpi aurem infantem Iu cafu neceffiratls domi baptizant» tenuit, is quoque cogatur Iu ecclefia eodem munere fungi, dt reliquum corqmoalarum. '•Unde arenipresbyteri fobdltoemoManr, ac domi fofcipiearem deligant, quem ad reiiquat ceremooias fupplendas nolint convocare.

Nomine vero baptlroadle imponenda fint allcdjus fanAi, vel fonAo in calendario Romano comprebcnli, ur cum pueri ad perfeAiotes pervenerint annos, frequenti nomina» recordatione ad imitanda fandorum vefiteia magis allicientur: tum etiam quia homines pie credimus, hujus conferinitatis gratia, divorum perfcAlonl, ac tute1« rife commendatos.

Sin-

Cnaiext •Jfl* Singulari fiadnat cura arcHocasbynr1, dk reAore» librum aliquem-ataatat., io quo pueri baptisatI. eel puella baptliata, patrie, dk mattis, flk fefclpleotlum nomina confctlbant, dk- an puer ille At legitimo e> matrimonio procrearet, addito nativitatis dia « anno. * mtaUkro conferente,' cujus libri exemplem annto fingullo ad epifcopum tranfUttaoe ; quod fi eoe ad ecclefialterius regime· tranfire contigerit, debeant librum hunc , et reliqua, fucceflbri refignarc.

Atque ut omnia qua ad S& minlllerium defiderantur, Ibidem commode fint trier»».g ta, mandamus In baptifmalis fontis ciborlo mantilia duo candida cufiodirl , qu· infantis capiti abfiergendo ufui fint. Qu· vero afferuntur, in alios ecclefi· ufus convertantur .

fonti baptifmali cuique conopeum cir cumdocarur; Intus vero fetico relave exornetur , depiAa in pariete proximo imagine & Josnnls Baptift· Chtwum Dominum baptisant)».

Aqua etiam baptifmalis capiti infantis infula in lactarium, non in fontem profluat; ac propterea lactarium in marmore, folidove lapide In qnlbuKunquc ccektiis prope fontem confiruarur.

Sal quoque baptitando infanti adhiberi folitum, nullo paAo fervetur » fed quod fuperfuerit <n facrarium eliciatur.

Linterula, quibus in baptieatto facri chrifmati» unAto extergitur, nunquam ad hoc ferventur, ut Ht tangenda tradantur , quo» terentes pueri fibi compatres fieri poftulaunt ; neque Ii qui eaidem lavant, compatres appellentur, fed ÜH dumtaxat, qui infantem in baptilmo fefeepetunt.

Recordemur fulcipientes feiritualis lilio» affinitati», qua iptbaAu inter bapthmtum, pattern, matremque ipfiue contrahunt, dk matrimonii copulam inter eod dirimit ; cum uxore tamen ipfiu», qni' inflantem a baptifmo leverit, nullam fpiritualom Cognatlonem initem efle ceafemui ex fee. conc. Trid. decreto.

Mulieres ne cogantur expcAare tempus purificationis, quo minus ad ecclefiqm fe conferant, debeant tamen accedente» (olitam ab archlpresbytero, vel parocho accipere bencdiAloncm.

CAP. XII.

Drfitrinfrii rvqArmcrmmr.

Quemadmodum homo per baptifmum reÎ'oneratur ad novam vitam, dk Cbrlflo Jeu incipit militare ; ita per fac. chrifma.^ roboratur dk fortiflimis cingitur armi», quibus intrepide Ignea, oaquofimi hoflis tela., queat repellere, pugnaque lauream reportate. Hinc facile convincitur, a nullo per ocglientiam praecrirl debere^ nam tamctfi non adeo neceflarium fit atqui baptiteus, •equit tamen In proveAa arate, Coe gravi anima diipendlo pratermitti.

Hoc lentium roboris fplritnalb facta, mentum, nonmfi ab epifeopo conferatur ad ftcrorom canonum praferiptum, Wquejaltiq^teAtone* e«terno ne conferat, aequo eiaKti fu» dioecefi» non ·A, fine alrrriu» epifeopi, oui Ille febteties eft, facultate. 2"*· C*·*·*· •Jfl·'

Pueri confirmandi attingent faitem lepci· aram annat, nifi malitia otatem fuppkverit. Confirmatorum vero fronte» hventor per facetdotc» , dk aqua i· (aerario proiiciatur.

Quo autem die facrum chrifma fefclplendum attinet, itadeant mane» em jejunot mittere, qu· tenertor «tas, una rucufabit ; fed qui ad perfcAi judicii anno» pervenerint, peccati confiteantur, S&que 'eucharifiia (sacramentum fumant prius, quam fefe confirmandos offirtaM ; ad quod etiatn compatres paterne in Domino monemu»

Moneant quoque arcbipresbyteri puerorum confirmandorum parentes , ut eofecm munda fronte, toniifquedk politis capillis mittant , quo dk Commodios facramea, conferatur , dk fufclplatur convenientiae.

Noverit pôpulus inter compatrem, dk confirma tum, patrem marremque Ipfio» fpiriteaiem quandam contrahi cognationem, fimikm illi qua in baptilmo contrahitur, qua inter eoa folvit matrimonium. Verum ne_. longa temporum revolutione , qua tenacitfimas quaique memoriae oblivionis caligine nubilat, dt inter confirmatos, compatres, patrcfque, matreique confirmatorum connubia celebrentur,' volumus archipresbyreros, ac reAore» alterum codicem connecte, adnotantes In eo confirmati, patris, mattifque ejufdem, neonon compare!» nomea , dk cognomen , cum dic, dk anno ac reliquis.

Excludantur a fufcipientlum caterva, contirmandorumque numero excommunicatÇenormlqae peccaro publicaobnoxli. Nemo ctiam clericus, aut regularis confirmandum puerum teneat : in reliquo tamen hominum genere, nihil refert fufeipiomem, illius quem fufeipit, confanguineum efle , modo non fu pater, dk mater.

CAP. XIII.

D· StirtrtiH peerireati·.

Poenitentia facramentum, tum propter humanam , tum propter afliduas rugienti» Leonis infidla», perpetuamque cum principe tenebrarum colluAationem, fupra quam arci poflit t neceflarium effit, nemo non intelligit. Quapropter Audeant archipresbyteri , A retiores ovium (earum cordibus imprimere, cum reipfa fciant quantum emolumenti, dk commodi afferat hujus Sacramenti, non negletia frequentatio, omncfque admoneant, quod non femel in anno dumtaxat, hoc eft in Pafchate, fed lingula faitem Ibleomioribue diebus, dk feftivitatibus peccata confiteantur. In ipfo tamen Pafchate, propriis parochi», aut aliis de eorum licentia juxta CunAitutionem : ranus *utrtufififffixu* ,

Mandamus autem pruvlnde noftr· medicis, ut cum primum infirmum vifitavennt eum ad panitenduro, At confitendum cohortentur . Nuque eis licear ultra tres die» infirmo cuivis medicamenta conferre, nifij priui con-

Anwo MP®.

confefiu* fuerit, fub excommunicationis poe*. M (u|tra a|(at |0 tau, feifc, recordationi* A P·* T. contenta* ·

Nullus facerdoe fdcvlaris, vel regularis* etiam facerdotis prnfumat confeflione· an· dire, nifi obtenta in fctiptq epifeopi liceo* ria , ia qua etiam preferibantur qua a quolibet erunt obfervanda.

Jllud etiam maximopere caveatur, necon* feflione* audiantur io domibus, vel anguli* ec· clefiatum, nifi id requirat neceffita*; fed per· petuo ia (edibu* fiant, & loci* deputati*, ex- cepta noAc Nativitati* Dominice, reconcilia- tioni* etiam gratia. Quarelq qualibet paro· cbiali fint confeffionaria , quot epifc. neceffa· ria effe duxerit, inquibut affixa fit Imprimi* facra imago. Utter* proceflus Coens Domi- ni quotannis edit*, tabella cafuum refer- Vatorum, quo* epife. in fua dioecefi libi re· fervaverir, itemque orationes ad facram con· feflionem prsparatorias.

Ne audiatiturctiamconfefliones mulierum ante foli* ortum, neque poft occafum, nifi urgente neceflitate.

Ut autem abfolutioni* forma ab omnibus tute concipiatur, neque pro cujutvi* arbi- trio varietur* infraferipta in eccieftiarum* factiftii* appendatur, caque omne* utantur, cujus hic tenor eft .

Si tratrir "tjn vineale rteeammuueatie· itit, a faa fiffia tt abfblvere , «g t, ab. fdvo.nr rtjhtarfaaftit Jiuraauatir, tetlr- reaiiaaairai, flk aaitati Jtirliuv ta août- w Petri/ , Ftlii, &.Spirttat Saaili. Jatl' Mt/rrretar ta. laial^ratiaat ta. Dswmu/ rajtr Jrfar Cbriftat tt r^aaa- tboritatr iffiat, faa faafer, ebjhlve te ab oataibat fretatit tait, fa trrvtar Patrie, fr Fiht , d· Spiriia/ Senili. PafJia Damini a*· Jln JrflPCbriJii, , > aurita B. b^rfiair Maria, d" Oiaatam . ú- fatifaii bani fetrrte aat mah /abfltaetrit Jit tibi ta re. nnjnita fcttettrani, ia aagamtHtam gra- ta d fraatiati pita eterna. la aeaiiiie Pa. lrit &t.*

Si qui* confeflatiu*, quod Deu* avertat, chriftiani muneris immemor nefarie audeat in hujus facraroenti adminiftratlone mulie- rem ad fui amorem allicere, hfcivequc ad venerem incitare, fit ipfo fata excommuni- cato* perpetuoque ab officio fufpenfu*.

Hortamur prsterca omne* in Domino confeffario* ne admodum fint in abfolvendo prccipite*, nifi fafta priu» per patnitente* debita bonorum, & fam* reftitutione* quan- do commode fieri poterit. Atque hoc maxi- me , dum in pramiffa nuper confeflione di- Aam reftirutiooem polliciti fuoc/efaAuroe, seque tamen ablblverunt.

Et quamvis crcdamu», atque adeo fpera- mus, maxime pids prudeotefque effe, ac fote, qui ad hujufmodi munus, vel ollinad- mtffi funt, vel impofterum admittentur, ut oe graviffimi* quidem periculi* mortifqud cafibu* addaci poflent ad revelanda, qu* fub confcflioni* figillo eisdem fuere deteAa ; oper* pretium tamen duximus eosdem com· monere , ut nc verbis, vel nuru de addita feme! confcffione qoalemcumqu· fignifica» tfonem dare ptafumant ; alioquin confeffio- •is arcana prodente* facecdotali ordine de- potiti Io monaflerium ad agendam perpetuam poenam dedudantur.

Awwo Caaian IJ0<

De eqjf>a' *rtjirvatir·*

Cum SS. patrum feotentii*, & multorum conciliorum decretis tam Trldentin* fyoo- di ,'pctpetuaqne ecclefia confuetudine ad cuftodiendam Chriftiani populi difeipiinam & religionem, illud obfervatum efle ani* madvertimus, ut graviora peccata non qui. butvi* facerdotibus abfolvere, fed epileo* pi* tantum liceat. Et quMcm nefas efle hoc negare pcrfpicvum eft ex concilii Tridenti· ni canone his plane verbis edito. *Si fair dixtrtt tfifieftr oeababerejat rtjbrvondi Jfci tafiu, o<A farti txtrraatn fatitiai, tt- far lim fafaaai rtfirvatiaarta --- frabtbe- re, fasertaur fartrin a rrftrvatir vtrrab· folvat,* anerbraM *Jit* · No* igitur quorundara graviofum cafuum abfolutionem epifeopis refer,vandam doximu*, & infra hoc decre- tum , illo* ordine digeftos explicari, & pro- mulgari volumus, ne facerdo* ad audienda* pcenirentium confeflione» admiffu* poteftatls Tu* fines excedat !

Si quis autem confeflatiu» poenitente* vel a criminibus'a noftra fynodo epifeopo- rum authorirati refervath, vel alii* etiam, quorum abfolutio canonum jure, vel fum- morum pontificum juflb epifeopi* referva- ta eft, ligato* fcienter abfolvere audebir, non impetrata hujufee abfolurioni* pote- ftate, excommunicationi* poenam eo ipfo incurrat.

Ut autem in promptu ii* effe poffit ferti- per, quinam fint cafu* epifeopi* referveri, prêter eo* qui in bulia Cœnar continentur a quibus nemo prxter fummum pontificem abfolvere poteft, hic infercre placuit.

CASUS KESEKFATT.

Abfolvere excommunicato* maiori exconr- municarione, fefpcofoi, vel interdiâo* a jure, vel ab homine,

Ep·, qui dolo, Cafovc aquam pro vino in calicem confecraodam apponente* , fi confecravcrint. .

Blafphemante* Deum, ac Beatam Vir· ginem, & omne· büfphemia* bvretlca- les.

Opprimente* filio* etiam ex cafu .

Perjuro* in prejudicium teftii / qui tamen non concedatur, nifi htitfiat parti i*f«.

Procurante* abortum, vei fterilitatem cum effeta.

Homicidium voluntarium, & ad id dqn- te* auxilium, confilium, vel favorem.

Coeuntes cum.............vel cum bruti*.

Accedente* ad monafteria monialium, vel iUorua«glauluram ingrediente* fin· liccn- tia.

Concubinarios, taas clericos , quam lal- do* publico·.

Inceftuofo* ufqqe ad fecohdum gradum *confanguinltatl***, vel affinitati*,

Raptem virginum , iliafi)·· violenter flupranteşi vel coeuntes In locis factis.

Ufiuaril / qui nihUomimw gmftabunx fi-

Anmo CirkOM

deifulfionem, ft juratoriam cautionem de. reftituendo.

Incendiarios voluntarios· ft Incidentes arbores froAiferae antequam publicentur.

Notarios qui iatta menfem mo revelaverint legata pia.

Impedientes, occultantes, ft cum poffiat ft debeant, non exequentes teftameota ft legata ad piae caufas.

Eaifos reffes, vel litteras, inftrumeata, bullas, fchedulas, proceffus, aut quafcunque alias fctlpturas falfificantes.

Notarios, qui dolofe diminutam Informa, tionem capiunt, vcl diAa teftima omnia non feribaat.

Rcfiitutlo incertorum, vel male ablatorum· vel certorum non exiftentibus quibus refittutio fiat •excedentium fummam granorum trium ·

Occupantes feu ufurpantes quocumque quofito colore bona, jura ceufus, jarndt. âiones ,fruAus, emolumenta, ft qoqfoum* que obventiones ecciefiarum, moaafterlbrom· nofpitalium, ft piorum locorum, aut non revelantes, in fraudem; quorum abfolutio etiam SanAilfimo refervata ex concilio Tridentino.

Eos, qui confeffarlos, aut notarios pro. hibent, aut impediunt, ne ad egrotos accedant.

Permutantes fupremas teftaqtium volun. tares.

Legentes fcienter, aut retinentes libros prohibitos.

Notarii, sut alii quicumque pervertentes voluntates teftantlum in relinquendis legatis piis alicui ecclefi·.

Non revelantes, aut denunclantes b»reticos, vcl h«refis fufpcAos.

Lacerantes. vel tumpentes figuras, ft imagines Chrifti, vel SS. cum Indignatione.

Sortlioquos, ft dlvinarores cum demonum Invocatione, tacite, vel exprefle·

Abutcnres chrifmare, oleo fanAo, aqua bcncdIAa, vel alta quavis re facra pneter eum ufum, ad quam funt Inftituta.

Comedentes carnes aliofque cibos vctitot In Quadragefim·, vcl aliis diebus prohibi-.is ab ecclefia, aut eos diebus quauragefi-.nalibus in macello, vei caupona vendences line ordinarii, vel ejus vicarii licentis.

Violantes libertatem, vel Immunitatem ecclefiafticam.

Commutationes votorum, aur difpenTalionem itrcgularitarum epifeopo concetla. tum.

Male traçantes verbis, vcl faAis conclonatores verbi Dei. Violantes Eefta.

Damnificantes bona, ft poflel&oncs men. f» archiepifcopalls ,'vel eplfcopalls.

Non folvenus decimas, ft oblationes confueta,.

Sponfot, qui ante matrimonium coeam parocho, ft teftibus contraAum carnali fe copula commlfcent.

t-alfificanres claves claufur» vel portexccriotis mbnafterii monialium, idque fetantes, ft non revelantes, aut auxilium confilium, vcl favorem ad id ptcftantes.

PrudiAoscafus, ft alios, quos fibiquilibet epife. refervavetit, cot archiprefb/tcti.

& parochi, in fua ubufqulfque parochiall ecclefia quotamais quadragefim», ft adven. tai ioltio promulgent, tam ut qui confeffiones audiunt «xcomamalcationh poenam vitent, qu· contrafacientlbM ab hoc noftro fynodo codftituta eft, tum etiam ut fetant fideles» quorum peccatorum abfolutiones ab epifeopo petant· aut ab Ha, quibus id oncria impofuerit.

Aμμο <*MB*ΛT| *i9^.

CAP- XIV.

Dt S3, ntitnflit SetrnKMf.

Et quia St. eucharifti· Sacramentum la. ter cotera primum ac prccipuum eft, rum quia reallter in eo exlftat verum Chrifti Corpus, tum etiam quia ad hujus finem reliqua fint infftituta; equum eft t ft rationi maxime confentaueum « ut fingulati quadam gravitate· ft reverentia adminiftrctur, atque a piebe fuppllcl devotione fumatur. Hortamur propterea populos omni charitate, ut falutiferum hoc Sacramentum, quo uberrimus ille gtatiatum fona diffunditur, offidofo affeAu fieplus frequentent. Cum eia adminiftramium etit, qui antea illud nun* quam fumpferunt, eoa parochus aliquot diet antea diligenter admoneat de vi, & dignitate tanti Sacramenti·

Statuto autem ab ecclefia tempore; ut a Dominica Palmarum ufque ad oAavam pa* fchatis, volamus, ft ordinamus, ut quia vir, aut mulier pcrfcA· «tatis, ft ratioais ufum habena in propria parochia eucha» rifti» facramenram fumant.

Atque ut commodius aofcantur Illi, qui tunc temporis communioni non interline, curet epiic. a dioecefi» fu· parochis fignum aut fchcdulas dlftrlbul, quas poft oAavam Pafchatit ad ipfum tranfmittant, quatenus hac tatione animarum Calati debite confutare valoat.

In hujus admlntftratlone fac/amenti, in quo panis vivus, qui, de coelo defeeodit, manducatur, mapp· munda femper «xponantur, rotque fteruantur, quot videbuntur commumeantibus fufficere.' Cogant Vero archipresbyteri communicantes oa decenter aperire, reneantque fub eorum mento patenam, ut fi forte aliqua decidat particula colligi facilius poffit.

Purificatio autem ne detur in calice confecrato, fed in vafe v treo, vcl ftamneo, uc quitquam fibi pctfuadeat rurfus f« Chrifti (angainetn fhmere j cuiu urtumque, corpus pariter ft fanguinem in holtIa facta, plene, ft realiter fumpferit. Ipfum vero vas vitreum, aut ftamneum niteri ufui non fer viat, quam fideliam purificationi.

Minifter aififtchs femper ftola, ft fuperpelliceo induatur.

Conferant hoc facrament. rev. archiprcsb viris feparatim a mulieribus, vel aliom io Eo feqoeftratis faltem per fcamnorum poli tionem, aut certe horis divertis, ne vafer ille humani generis boftie tam eximium fact· aftIonis opus minuat, carnales, ft inhoneftas cogitatione» cotum mentibus fuggerende.

Eft fane a chriftiana religione admodum alie*

Awwo Cuaisrt MpΛ

alienum, ut fint piertaue in fidei erudimentis addifeendi* ita aiMi & jejuni, ac plana négligente*, ut ne orationem quidem d» minicam «A falotatioMm (cite cotum am gcllcam-Qgamobrcm archlprcsbytsri* omnibus, aliifque curam habentibus animatum diftriAe mandamus* ut hujusmodi homines bis torve in chrifti vifceribns admoneant, vtque qu* homine Chriftiano digna (bnt in fcholi* doArina Chriftian· folemnltet edifcant. Si parer* recufavetlM * eos neque abfolvam * nec facram communionem admioffrent, nifi ptsdiAa memori* commendaverint.

Quicunqee vero in pafebate a dioecefl abfuerit* » reverfuttemmouhim facctdotls, figilio ordinarii, aut ejus, cui Id cura, dederit, fe commanbnem (hmpfiffe deferat. Alioquin ecclefi* precento pateat* A in propria parochia confelu*.

Cuftodiatur hoc facrofanAum, Aeramentum quam ornatiffime poterit, juxta ordinem fupra delcrlptum.

OAava quaque dic mutentur partkui* confecrat* eat fumendo,& alias confecrundo, ardeatque noAc dleque lampas coram tabernaculo SS. corporis Domini. Ubi vero fine gravi difpcndio fieri poterit, tres lampades ad honorem SS. Trinitatis, qu* prcfentielirer relidet, appendantur.

Efferatur perpetuo SS. Eucharffia (bb pallio, lanternis» Λ tburibulo, cumqut_, maximo ficum numero, qui babeti poffit. Pturcs autem panicule femper deferamur» ne in reditu populos vacuam adoret cuftodiam.

Ne iiceat.dçinceps AcrolanAam Bachari-Aiam deferre ad agrotos, qui morbi gravitate impediti fumere eam non poflint, ea. fisltem ratione! ut ipfis deofculanda offeratur. Quamobrem ii talis confuetudo ali•i*» in loco noltr* Provinci* viget, hoc Slanc decreto tollendam decernimus A mansmut, A declaratione Illuftrifitn. DO. curdinaUum fact, concilii Tridentini interpretum.

Nolumus hoc facramentum morti adjudicmii negari i fed eo dic, quo funt fuppiicio afficiendi viatico Corpori* Chrifti Domini noftri fe abftioeant·

Quotiefcunquc per civitatem, alfafque terra* ptocciho fiat, ea mane femper, non a prandio obeatur, niti temporis injuria, vel alia neceflitas impedierit ; quo vero tempore hujufmodi procetfioaeraguntur, nemo a fcneftra, vel alio loco profpiciat ; fed inferius ftent omnibus flexis genibu* adotame*.

Neque Interca aAu*, reprefentatione*, eclog*, feu verfu» recitentur, cujufcunque etiam devotionis prnrextu id fiat, nifi prius epifeopo conftitpnt, prediAaque ab to fint approbata i ne forte verfutus ille ferpen* inter veneranda myfteriotum folemnia (pina* herefum difleminet, quod io pleri* que orbi* regionibus ipfum hoc modo egitfe compertum c*.

cat. XT.

Da /brrmwer· *Mtrietvi.*

C«*i«ri »»β

Cum Aeramento matrimonii nobis apertiflsme demnoftretur inditfolubili* Illa divin·, humancque natur· onio, ipfmtquu D. N. J·» fu Chrifti propenfa libéralités, dileAamccdefiam in fponfam aflumenti», metito debet fanAe traAari, * venerari, io primis igitur dum vir, A multer facro matrimonii vinculo jungi poftulant, tre* publica denunciationa* prius fiant a parochis tribus diebus fefti* inter miffarum folemnia juxta formam concilii Tridentini, idque um in parochia viri, quam mulieri*, ubi contingct eoe a diveru* locis originem trahere.

Ho autem denunciationea a parocho ante ne fiant, qua· illl, quorum matrimonium denunclandu* eft, a non alii coram nomine, & fi illorum parente* fint, ab ipfo arcblpresbyinto, vcl reAore fieri poilulent. aut (altem ut fiant amboçoafentiant ;quod 6 In divetfa parochiis ilii imbitent, unus & otter parocho*, ur fupra diAum eft, fervetur, neque matrimonium altet reAor denunclet, nifi ab altero reAore certior faftu* fit de confenfu >Jliu*,qul altcriu* eft pure fabjeAu*·

Archipvesbyter. A reAor, qui populo matrimonium denunciavcrit, quod parochia fu* incola entra iiliu* finem* comraAurus eft. nullam exhibear in feriptb fidem, quali aliquam ejus matrimonii detuinciationem pertuliffe flgnificer› priufquam eat omne*, qu* facienda erunt omnino abfolverit.

Si archipretbytero, vei rcAori, qui matrimonium promulgabit, aliquod denuntietur impedimentum, quamobrem inter fponfo* illud contrahi non pofle dicatur, i* ne ad illimo matrimonii celebrationem, neque ad alteram progrediatur deaunciarlonem ; A fi id impedimenrr, quod affertur, vel nullius momenti, vcl fajlum, vel malitiofum CN efle videatur: fed rem ad epifeopum deferat.

Si autem denunciatum ter publice matrimonium poft duot tocnfe* celebratum non erit, volume* illud ipfum rurfu* denunciati, neque ad effeAum perduci, nifi prius epifeopi* innotuerit.

Monctnut iraque fponfo*, ut tribu» (ititem diebut ante fponfalia, vei ipfius matrimonii confummatIonem vigili* mliftentct, granamque divinam implorante*, pie, fanAeque peccata confiteantur, ac fact, euchariftiam fumant.

Hortentur srchipre*byteri, Λ parochi fumma claritate populum, ne poft datam matrimonii fidem fponfi iafimui conviventur, cohabitentqoc, antequam ipfum matrimonhim.io faoiem ecclefi*celebrem, bencdiAlonemque ab archipreibytero dari folitam In miffa receperint, fub poena épifcopi arbitratu imponenda·

1« enim abufu* inolevit inter noftr* provinci* homine*, ur plenque (aero matrimonii vinculo copulandi udem dent, matrimoniumque contrahant: tamen facerdotalem bencdiAlooem ti decretoconcilii Tridvn-

Anno r.iist, ^î<oβ.

dentini la ecclefi* accipiendam ed meafes f·'» hnni·· ad aaaoa dilfcrant, interim que co*"'"t. Q#od cum mnitotum fcandalorum fvmlnerium fit, pr«cip)mns, ut lidem fponfi quacunque dignitate prsiuigcanr, in* tra mcntaa ad (bmmum a contrario matrlmonio coromcmoraiam benedldklonem a·facerdote Inter mMfatiun foiemnla fufclplant.

Sl parochus a matrimonio denuntiatione·, vel beoediAiones fine probabili caufa ab *·pifeopo prius approbanda, procraftinarir, ab WdGR graviter puniatur. Sl quis vir, aut mulier ad locum noftt» provincia ceferit, de quibu» dubitari pote· om ia concublnatu degere * ne, parochus ipfonim eoe ibidem vivere patiatur, nifi Uteri» parochus " iptbcem certior faAut fit, cofdem realiter vereque matrimonio copulato· ex ecclefi» inftltuto cognoverit.

Parochus, quos fponfos experiendo videvi chtlftianedoAtino rudimenta plane ignorare, nec eofdem conjungat, ni faltem orationem dominicam, falutationem evangelicam, dk fymbohim apoftolorum reriiffimo calleant.

Forma verborum, quando Mkponitur annulus, hac erit. £χ· cm;·»· os/ i* matrimeat· *m aemte» Feint, * Ftlti Sfirtra» Senili.* Xama. Annulus vero nonalfi bcncdiAus fponforum digitis imponatur.

Illud quoque advertant "atchiprêsbyterl, C ac bcnedlAioaem aliquam uno eodemquo tempore .dent duobus fponfis, dk duabua fponfis, fitb uno pallio,, dk eadem miflâ.

Non etiam admittant aliquem ntriufque fetus extrtneum ad facramentum matrituonil fine expreffa epifeopi licentia. Vo> lumus etiam ultra fapradiaa fidem fui parochi, ailudve vit» tcftlmonium multorum fubfcripklone firmatum exhiberi.

Interea archlpresbyterl plebi fu» f*pe numero declarent matrimonia clandeftina quavis permiffiorie, fide, feu juramento fana, fubintelligendo ofculum, dk copul " carnaldm, nulla efle, dk Irrita; eofque qui ea contrahunt, graviifime ab epifeopis puniendos efle decernimus.

Teneantur etiam parochi compinget* librum, in eo nomen, ac cognomen fponfi ac fponf*, teftium Item preferHum, cum die nuptiarum, dk faceroot· facramentum conferente, diligenter adqotantes.

Dum autem in memotiam revocamus, quam graviter eoa. Φ*I fpurco concubinatu facri ligaminis litorem commaculant, facr. conc. decreta requentes criminis hujus ufque adeo arpi» adlcea evellere per optantes, prrdpimu» archlpresbyterl·, ut concubinaricrum, f* qui* «pud cos funt, notam dcfcribant, quatenus eoa pro meritis epifeopus corrigat, dk caftiget.

Sciant parochi ab adventu, ufque ad cplphaniam, dka ferla quarta cinerum, ufque ad oriavam patebatis Inclufive dumtaxat, prohibita» efle nuptias, vel (btemnes benediriiones nuptiarum,- catcri» vero temporibus pode eas folcmaitcr celebrari.

A

CAP. XVI.

Anno Caaitrr 'W*·

Dr fecrement» trJintr.

Qp»i dk quanta 6t hujus facramentl A-gniras, qttove Ia precio haberi debear, ex facra feriptur» leriione cunriw perfpieuum eft, quod faccrdotes Uhtftribus, dk ptwehrls dignanter nomInibo»; interdum eo· apcllando *rigett fectnlttn»*, grwrrm *feefleet*, geenr «fanem d- oeratMi ia *ftettet* ad KcrMttmrai Det.· nonnunquam vero /itau t«re· *tentitleire eretentte*, smaratWf larem, dk fenilia, qu» fane ipfius excelletvtiam evidenrifimc, declarant.

Quocirca omne» in vlfceribus Chrifti monemut, ut ab operibus fordidb, dk meca* nicis tanto gradui baud congruentibus clerici, & faccrdotes abftineent, ftudesntque fe dk fuasaAlooes exteriores, dk interior·» picrate, dk gravitate decorare

Nemo fallaciter fibi pcrfuadcat ad ordinet facro» pofthac admifiuni ir i, nifi ia I* pfo ea ungula eluceant, qua a facro concilie Tridenrino, Sc canonibus neccffaria prefcrlbuntur. Unde clerico» omne» in Domiao hortamur, at vitam morefquc foot proba componant, .fhcrarumque litterarum findiit nocte, dleque vacent, ne admodem négligentes divinam comminationem a Domino per prophetam audiant, fate *ftîMÎce Uffizi, nffllc» tr,* ■» *fictrit· ri»i·ψπι* Ofcae-4·

Frinlquam clericus ad facro» ordine» promoveatur, curet io ecdefia ter fieri monitione» dk publica» denunciatlones, non adirer quant In fponfalitil» agi fblet.

Quiconque ad minore», vel majore» ordine»promoveri detiderabir, infraferipta currer epifeopo teftata facere. In primi» ab archipretbyrero *dk* univerfitate feripto probet fe legitimo matrimonio natum, diocefanum efle, vel certedimiflbriatepifeopo exhibeat, quo ipfum ad fufeipiendum illum ordinem, vite, state, moribus, fclcntia, dk reliquis rebus ad divinum cultum opportunis habilenu conteftatur. Tum poftea patentes ordinis Gftremo fufeepti exhibear, «ratem habeat Jitimam, competenter litteris fit imbu* tus, dk ecclefiafticis fiinAionibus noviter invigilaverit, dk confeflfioncm facramquo communionem firpius frequentaverit. Trftatum etiam faciar, fe habitu clericali incedere, dk pnefidentium ecclefi* cui adfciiptu» •fi, jufful'parere.

Ad fubdiaconatum cupiens promoveri, beneficium, penfionem, vel titulum afflî;net, qui fi patrimonii fiierit, authenticam n fcriptls habeat fidem ab officialibus loci», in quo lita font bona, qua probetur de ipforum valore, dk reditu, dk an fint propria vel aliena, an juramento, vel pumica fida Ipfis donata; quam fidem. oAo diebus ante ordinationem epifeopi notario profènèet, ut fdri poffit, an ad illius virium fa(Sciant; hac autem bona ei vendere non liceat, aut beneficium, vel penfionem refignare, donec de alio beneficio fit ei provifum, vel alias habeat unde vivere poffit, dc quibus epifeopus femper certior

reddatur. At titulum ecclefiarumreceptiva*. rem plure» non ordinentur- qui frnAut ip-fatum ecclefiarum decent» virium Illis fup* peditare non poterunt. r

Nemo autem regular!» ordinem fafclplat, nifi ttftlmonfam amrrat fe tellgtonem pto* feftumefie, jeretque lo manlbos epifeopi fe fponte id feclfie, vel ratum habuiu ma* nu tua propria fignatum. Qpod teftlmonlum in archlvto epifcopali decentes confervetur.

Utque topofteram dignitate» , grado», ordloefquc cujufcunqoo dmecefia, neque mi* Manter, neque oblinientur, curabit ar* chicpicopu», vel l» qui proximum poft e* pifeopum locem obtinet, librum omnium clericorum tam (tecularlem , quam regu* larium conficere, in quo eorum nomina, gradus, dignitate», ornine», tempo», diem ft annum ordinationi», ccteraque defcrl* bat, cumque anni» finguli» eplfc. deferiben* dum tradant, itaut iplc, ft eplfc. eundem curtofe fervent.

CAP. XVII.

Dt *SetrttKfott* mtrremn *mOhw* .

Bxtremm unriionl» Sacramentum, quod ultimis fere horis fragili» hujus vit* (ufei-pltur, nobis eft a Cnrifto Jefb omnluinfa-cramentorom auAore reliAum, cum ad de-fendendam corporis debilitatem, purgandof-quedeferius,qui propter peccatum veniale,ft reliquias peccatorum qu* in nobis reperluo* tur,tumadfuppedirandumrobur,quova-iidiffimis inimici tentattonibus, quiMS tunc temporis mirum in modum homme» infe-flantur, fortiter infirmus fefe opponat. Hinc fummis viribus Chriftianos eniti commit, ut pio mentis affeAn, illud recipiant, hq expeflantes extremam illam corpori» imbe-cillitatem, vel donec virea omne» prorfes exhauft* fint.

Conferant parochi hoc factamentum *gro-to adhuc integri» fenfibus ; fi tamen morbi gravitate repentina fenfut omnes ammit» tat., ita ur adhuc vivat, licebit Mem Ip-fum adminifIrare, fi modo antea pia volun-tatia figpificationem dederit, adeo ut credi i>offit infirmum hoc facramentum petiturum, i integra mente cfiTct.

Quemadmodum vero boc factam, faute, nullaqne egrltudlne . vexati» non debet., nec poteft conferri, neque intrantibus ma. re au navigandum, neque ad pugnam pto* ficifccntibu*, utque morti adjudicati», ne* que etiam pueri», ft hominibus rationis ex* pertibu» ; ita quoque negari boc Ipfum 11» non licet, quo» vulnerari ad necem contio* Î;lt, five febribus corripiantur, five non, mmo fi nec & Sacramentum poenitenti*, nec Eucharlftiam recipere potuHTent. Abfo-lute enim volumus enormem illum atofum ab hac reriiffima copfeetudloe difcrepMtem de noftra provincia cxtlrparl.

Non admiaiftrerur hoc Sacramentum im-poenitentibus, publici» peccatoribus, vel ex* communicati»^ olli prius evidentifima poe* nitentia ligna dcmonftrarInt.

Et quamvis extrema unAio exeuntium. Sacramentum reputetur , nemo tamen *A* poft fefceptam hancuaAtonamconvaluerit, rurfufqae inafiud dlfcrimen inciderit, huius facramentifubfidto aaliatenoa privari debet. In una veto eademque infirmitate , q«an< tamvh prolixa, ftmel taatum ogroto con* feratur.

Qpotieftumqee too Sacramentum ad In* firmum defertur, non fine, btftchtove com* prehendatur , fed fhcculo ad hoc aptato (acri vafculam olei Imponatur, faccrootte collo appendendum , ne ab emfione , a* llove accidente fecurom reddatur ,* maxime autem noriu,fttempore cailglnofo,ft dem longius » ft pet vico» pericutoms eundum eft.

Quod fi Inter ungendum, «grotus repen* tino morbo correptq» fuerit, itant debite* Stur, an fit mortuu» nec ne, tunc peragat parocho» unAtonem , hi» verbi»: *St tf* er* o»z,prr (/ear*fuflifilHO* aaerrMrarftr.

Porro epifcopo» pro paftorali cura , ut* que altorum pietatem exciter, ogroto» , ac maxime religioni» amante» Interdem invjfat, iifilem moribundi» benediAtonenu epifcopalem Impartlcm.

Debeant parochi completa unAltoe lafir* mis, item ad meliorem vitam tendentibus aflMerc, fcem litam atteram (alutis propo* tendo,' verbisque falutaribus eo» admoneo* do , ut hilari Rraht animo profcnrcs labo* res,quippe qui ad quietem ac beatorumfe* licitatam gradiantur.

At quia cum In eo tam divino opere non minima meritorum pars confiftat, volumus, dt ordinamu», ne a dlAa afififtentia unquam deficiant i fedprecito», tamdiu pntfeo-tes adfint, donec ipfc agonisant!»'anhnu reliAo corpore ad Illine tribunal evolaverit, « quo'pro meritis eft receptura mercedem, vel fi aliorum Infirmorum neceffitas, vel ec. clefiaftka munia cos diutius abefte pa-tiatur , hortentur alto» » ut ibidem per* maneant,

CAP. XVIII.

De orta ft bM^fete *tltritvn,*

NINI Itaque cum fit, quod populum ad ple* ratem. Dei cultum, religionemque vantiam nmgi» ftimuJct , quam ccclefiafti* con>*,,- *». morum integritate, lucldilque exemplis colieftrata : fupereft ut eam vi-ta probitatem profeferant clerici, cumque •Aloeum fuarum odorem emittant , quem. M miniftsoe deceat , ft cunAis facite aftèrat admirationem ; hoc e-ordinum fueram ratio poftular, ft idem Acri canones ftocipUM.

Mandamus igitur untonrfi» , ft fingvlte

oblongam deferant, qei Critem ultra media» tibia» protendatur, m a cervicibus ad coi* lum defleAatur , fub pota· epifeopi arbl* trto referrata.

Sub eadem poena ordinamus, «t quilibet clericus tonfuram ordini |foo. uunvcnteorem ferat, pilofque labii fupertorte debite refc-cando» curet,ne In fefcepttone prcttofiftimi corporis, & calici* Domini aftqwd prebeat impedimentum.

Nolumus etiam qnoicutqne clarine an·

nulos in digito geftara, nifi alicujus oflkil. dignitate emineant, aut certegradus, in quoA coaftltutl font, id requirat/fcb poena perditionis annolorum.

Ne cingant colla fua rugati» collaribus, ratltoque opere confotis, neque portent femoralia ampla, aut cutiofe confuta.

Nullo etiam tempore per civitate·, dk oppida armati incedant, neque archibufo· ferant fub poena centum libraram muiA· irremiffibllitct exigenda·

Si quis autem fimilla arma fellaret, Ion. gitudioem ttlum palatorum excedentia, vel alio· cultro· unius palmi, gravlffima poena pleAatur arbitrio epifcopi : dum tamen neceflitate cogente per periculum Ioci ipfof profleifel . conttngct,» armis qui bufdam ftatui congruentibu· utantur; lil. memoriam revocante», do* folum arma ab hoftlum tum vilibilium, cum InvilibiHueu, injuria tofo· reddere, qua e divo Paulo non femel nobl· affignantur ›

Nunquam fefe populorum confpeAibus larvato· *offerant*, neque comedla», aut ecloga· recitent, aut dum recitantur inlerlint fub poena epifcopi arbiratu infligenda.

In domlbu· ad ecc cliaa conjunAis nolumus muliere· cum facerdotibus cohabitare, ?uovi» confanguinit atisgrado ei· attineant, n alii· vero ad occiefiam non fpeAantibus ■ulla, nifi narem germanave fit » cum iplis Convivat, Idque caufa ab epifeopo cognita, fit approbata.

Mulierum domo· neque neAurno tempore frequentent, nifi confanguinitatte vinculo ipfe» junftrfint, plane prohibente· ne Illarum domo· intrent, e quibus vel mini, ma fcandall fefpiclo in populo poflit oriri.

Nullam denique mu ticrum comitentur,ejufve menfa inlervlant, cum id (hcerdotall dignitati repugnet ·

Caveant omnes facerdotes tam fecuiares, quam regulares › quacumque etiam conditione, feu preem inentia fulgeant, pe band!· tos recipiant, aut ab aliis recipiendo» curent, occultent,. fo veant, vel auxilii quid· piam impendant fub poenis gravlffimis.

Ab omni etiam ludi genere, qui cartl» lufurH», *A* raxiila agitari folet,abftineant, & etiam ludi·, quo· vulgo dicunt pallcamaglio in loci» publici», fimiliter quibufvis alii» ludi* (herorum canonum jure prohibitis.

Nullum vero proterea venationi· genu· attreAent,' cum fac. Trident, concU. tam exprefte inhibeatur. Quapropter nolumus ut canes, avefque venatorias apud fe ha. beant, fub poeni· a facris canonibus conftitutis, alllfque arbitrio epifcopi refervath,

Fugiant quacunque convivia. In quibu» viget ebrleta», nec amoribus lafcivtfque modulationibus, aut choreis deleAentur, quo procul ab animi» facerdotum, dk clerico, rum efie debent.

forum, quo* conjunxerit, qulbufve bene* dixerit c«ufa -. · erunt « eo ufque interfiat, donec In eis ad iudo·, chorea*, faitatiooes, aut amatorio· A lafcivo· cantu· procédatur. Idque omnibu» clerici» prohibetur, dt.' multo magis ne lalcornm ferviant convivite.

Nullam quoque mercaturam, turpiaque lucta, dk Inhonclto» quaftu· exerceant, neque cum aliquo contraAem, aut per fe vel per intcrp jlitam perfonam feb poena perdendo mercatur·, carceris, aliave epifcopi arbitratu.

Ne obeant munia Baronum, vel communitatum, neque pro fcribls intervient eifdcm, ut frandala, rixo ali·, que dlflenfiooe» (ut plurimum fit) hoc paAo caveantur.

Prohibemus etiam, ne apud judice· foculares procuratorum advocatorumqu· munere fungantur, qualifcunque etiam caufa, fit ; neque ipforum Tribunalibus comparcant, ac ne oflfclallum quidem domos frequentent, ne turpius fecreto agant, quod palam fncere prohibentur. Id vero fi in cafibus a— jure permifli» fieri neceffé erit, obtenta •b epifeopo licentia in fcriptls permittatur.

Ad mentam accedentes, illam prius benedicant, atque «b ea decedente» gratiarum laudes pro femptis beneficiis omnium bonorum largitori perfolvant.

Habeant femper penes fe libro· aliquo· fpirituales, nempe factum concilium Tridentinum, fynodum hanc provincialem,cathechilmum Romanum, dk aliquam fummam, feu traAatam dc facra mentis ab epifcopn approbanduta.

Abbate* A prwpofitl, A alii iuriWlAipnc'proprio nomine vel alieno fungentes in provincia noftra aAuni aliquem ad epifeopi jerifdiAioncm perlinentem exercere nc audeant, nifi prtu», vel ab'epifcopis, vel eius vicario facultatem impetrarint. Alioquin fi fircus attentaverint,'tanquam ufur■atores, A turbatores jutifdiAionum epiicopi facrotum canonum poenis afficiantur.

Nullus audeat facerdot exorcizare, aut Immundo» fpiritus conjurare, niti cum epifcopi licentia, neque enim not latet in exorcifta ' prefer fufficientem rerum expejrientlam, vit· pariter fincerltatcm dcliderari ; archipre«byterot tamen In hac legv» compr«henfos non cenfemu».

CAP. XIX.

Dr *mifferuH tthbrttieet.*

Si eot qui arc· Domini vafa olim porta· bant, omni fpurcifia, *& labe carere necclfe erat* ; quam majore munditia eo* pollere decet, qui immaculatum illum propotitionis panem, corpus, inquam, & ·ranguinem D- N. Jefu Chrifti In dies fumunt, aiiifque femendum porrigunt? Quamobrem omnes facerdote» vehementer hortamur, A monemus, ut tam tremendum facrificlum peraAuri, diligenti examine propria» conficientia» fcrutentur, A peccati altcujus fibi confcii ad confeflhrii pede» humiliter fe perfolvant, debeantaue etiam *Ctrtit* bis In menfc (h.· eram *mfffit* facere-

Priufquam fecra s velle» Induant, vacent aliquanti foer orationi, quamvis etiam fe vefttendo, A poft veAitum* fi militer obfervent, cue oulloque confabulantur.

J'"® Qtnun An·· Cuaisvj 'ISt®· rar4

■Auwo CaB**T< *59®·

Miflkmanteperhgant ftudiofe, antequam l altare procedant ad eviratnlo· errore· ; neque prlu» celebrent, quam device· ali* qui, fuperpelllcoo indutu» Ipfi affillat, qui candela» , vinum, ft aquam , cittctaquo ad miflhm neccflaria paraverit.

Preciplmai autem facrifti» omnibu· , ne facerdotem ad celebrandum egredi patiantur , nifi albamft reliqua· veftc» ut equalitet dependeant adaptaverint fub poenatrium dierum career».

Sacerdo· itaque facro Indutu· apparatu prnparet calicem cum hoftia, ft velo ea cooperiendo , ft accepto calice aaanu finiftra dextram defoper Imponatj ficque facrlftiam operto capi*: egrediatur, Precedente eum clerico,qui antequamulteriu» pergat, olferatfacerdoti afpergillum, quofe ipfum primo, deinde clericum atpergat n ei çontingat coram S». Sacramento preterite, debitam ei flexo poplite reverentiam exhibeat, capite quidem cooperto, quippe qui manum dexteram removere non debeant, coque modo fixi» in tenam oculi» ad altare procedat, neminem falutanoo.

Cum autem ad altare pervenerit, det clerico pileum, ft faAa inclinatione edicem fupra altate collocet apertoque libro mifiam infimo in gradu incipiat.

Sint vero calice» , Vela, mappa, ftcorCrtalia mundiflima, que'ad aftum tam cebrem adbibentur.

Inhibemu· veto fuperftitiofum numerum candelarum ab ipfo fac. Concilio Tridentino vetitum.

In aitaribu», in quibu* non eft, Imago Crucifixi D N.. aut faltem fanAu Cruci·, vel Deipara Virginia Maria depingatur. Nullo· lacerdo· extraneo* ad aliquam dio*, cefim noftro provinci· venien» permittatur celebrare abfque epifeopi licentia ; fi tamen itineri fit accinAu* A fui ordinarii dimiflbriam habeat in trahftn ei feme! liceat celebrare.

Sacerdotum huju· provincia paupertati confulete cupiente·, flatnlmui, ut pro cieumofina miflit-cujallibet media· argenteo· , fco cardknii» conferatur. ita tamen ut ante celebrationem nil exigatur.com memote» eo» efle deceat, etiam grati» oblata benigne efle accipienda. Qua dc caufa licebit mimi» accipere, ac abfque eleemotyna celebrare. .Quibu» in ecclefi», vel quia certi die· fefti aguntur, vel quia Indulgence IndiAn font,atque etiam indie commem·rationi· omnium fidelium dcfunAorum pMre» mlfiir celebrantor, quam alii» folet dicta», tone in ii» ob mMocelebratlonem, ne facerdoti cuiquiam In particulari eleemofyna» flagitare liceat, fed eat in capfltiadeponenda» curent miflarum magiArI, qui certo ecclelio loco, vei pro foribu· facrlfti» collocata erir, nifi alter fuper hoc jure fit ab epifeopi» provifum.

Sacriltm vero, aut magiftri miflarum, vel cui Id muneri» ab epifeopo, vel ecclefi» Îirefidenre, autjeapltulo *injunAum* erir, mifarum numerum, quorum nomine daofave 111» celebrati debent adnotent diligenter, facerdotibutque preferibant, quid in facro

obtulerint voluntati. Animadvertant quo* que qui facerdote·, quot , quotie* celebra* verinc ; tum pcraAit omnibu* (acria inter •O» tantum, qui celebrarim diâa» eleemofyna», aut in fine anni ea confuetudine ab epifeopi· approbata › congruenter partian* tur*

“T "■*· Auuu Cnatiti *10

De eleemofyna diftributa .fi quid fupererlt apud virum deponi tnandamu· idoneum. » aur in aliam miflarum celebrationem difirU buatur.

Quibu» in ecclefii· mifle quamplure» ce* lebrarl con(ueverint , earum rcAorc», vel facriftn iibrum conficiant , in quo quot in unaquaque, cappella, atque altari celebrandi fint ft a quibu» deferibatur; ex quo libro tabella tranferibatut in facriftia in lococonfplcuo ponenda,

Qjibu* etiam in cappe|il« Ia provincia nolira , altaributve qeocunque titulo legati , donationkve nomine mifle facrum in die· fingulot fit, certum aliquem clericum, qui facerdoti facrum facienti ferviat » lubftentari jubemur, idque per cappeiianum, aitariumve ratione, ubi aut fodalitate», vel eccleii*, ve) piorum locorum procuratore· defint ; qui W ultro proflare velint, ve! teneantur fi ex tituli nomine in ei» facrum i fir eorum fumptibu*, qui titulum gerunt ; fi ç legaro, cuju· certa lumma t*r, mercede ei eodefumpta; fi ex devotione allove nomine, eoruiu nomine pr»flari, quorum nomine illud M'fl* facrum fir. Si vero capellat altarii, aut legati cenfuf ufque adeo exiCuw **'· h* cwici fuftentandf onur ferre non poAt, vel aliqua locatur ratio qua contributlonne aliqua •x lllit'capelli·, ft altaribu· faAa cleric) fufteptationi fathfiat. Quod fi huic rei, ne hac quidem ratieno confultum efl? poteft, i* quorum Intere*, ad epifeopo* quamprimum rem referant, ut alia ratione commode Cati· provideat.

Quibu· porro clerici» ka, et fupra provifum erit, pro ratione minorum ordinum, quo» fufeeperint,ecciefiaftica· fun*Ione* In i» ccclebi·, ubi fubftenrarionem, capiunt, ipfi proflent. In quibu» Vero ecclefii» poA huju» decreti promulgationem tribu» menfibut hujutmodi clerico* non «rit qui ea_. omnia obeat , Ibia μ Ilo facerdote celebra* tur» nifi bujut tel facultatem nominarim fcrk pro exprrflam ab epifeopo impetrarit.

In privati· Miflfo une· clericu», fl ejua copia haberi poteft, fuperpelliceo talari* que vefte indutu», «Poquin laicui clericali five honefto aliquo habitu amlAui Cacerdoti celebranti decore, ut inferviat, mandamu».

Nec clerico» facerdoti ante mlniftret. in altari, qiiam in iiiiu· myflerii funAlone tite InftruAua fit.

D«MP paroche» In parochial! ecclefia coodonatur, non liceat ulli facerdoti, ne el quidem qui una cum eodem parocho, five archiprevbytero in ea ipfa ecclefia curam gerat-animarum, Miflar facrum peragere,. *ajit* etiam baptifal, fi mddo morti» periculum non immineat facramentum admiallirare,

Qu« pntterea ecclefia adeo angufia, at* que exigua eft, ut ttoo rempote plure» («.

cerdotes In ea celebrantes autno fe audiant, ita ut alius alium perturbare nodk* ne eo· ***** ,emP°re plutee quam duo udi· (· «rum faciant) uoufquliqaeab altero que· longiffime poterit diftet, Idque omni te·- ore fervetur» maxime vero cum dies fe- ſus vei exequl· * vel indulgenti· ccle. brantur.

Et quemadmodum In mifla conventual! · aut parochial! » cum corpus Domini eievetur , fignum fono campan· datur ; ita inprivavit quoque mifis prnfletur, ut parvum tintinnabulum , aut in altaris latere appen. fum » aut e facrllUa allatum» a clerico miniftro certis ritibus pultetur.

Omnes fideles mlfle Iu interfint, ut 1«· omni ejus parte» genibus flexis fint* pr·· ter qnam dum Evangelium pronunciatur, quo tempore * ne mulieribus fleftere genua* aur federe liceat ·

Nullus facerdos-cuinfcunque grados tonfuram clericalem non deferens, celebrare profumat » neque facrifta cum vefies facraa inducere linat.

Inter celebrandum nemo caput reticulis, fcu fabiretis operiat, aur ipfa collocet in altari.

· Nullo modo prartermittatur perantiqua Illa, ft plene neceflaria confuetudo iiu» ccclefils collegiatis, ft parochlalibus, ut dominico die inter miffarum folemnia dénuntient archiprmbyteri, ft parochi, qu» vigilio, qui dies fetti In hebdomada inciderint.

Cum fit oblatio» non patena, ftd crux* niiave imago, qu· vulgo *la fata* dicitur , lidelibus offerentibus ad ofcnlum, vel fi malint , altera pars manipuli Interim a Acerdotibus celebrantibus prbbeatur.

Nolumus ante auroram, aut poft meridiem ab aliquo celebrati,ft limul atque facerdos ad altare pervenerit» nulla ratione perpediacur, neque aliquem pmfloletur.

Nc legat memoriter canone·, fed feu»· ma, ut pareil, vigilantia, ftattentioae·

Evangcliorumliber nemini deferatur exofculandus, praterquam epife. loci ordinario* ctiamfi pluses epifeopi mifla facrificio inserfint.

Candela non extinguantar nifi finito ultimo Evangelio» ft in fine mifla Evangelium legatur . *la triatifit trat Vfrbaai*, nifi in ordinario aliud aflignetur . Quibus vero libuerit pro fua devotione precati, tum id agere , commode poterunt, cum pofttemum Evangelium abfolvetint.

Finito tandem facro facerdos In facrlflia omni qaa poterit animi elevatione, Deo gratias agat.

Laici.ft maxime mulieres ne adeo accedant ad altare, ut impedimento fins facerdoti ; atqui ob Id tutius erit, ut ubl fleri poflit, fcabellls quibufdam, cancellove altaria cjrcumtepiantur.

Inecclefiis collegiatis» ft parocbiallbus, nunquam mifla convcntualis, qu· cantari, debet, omittatur, in qua dem corpus Domini noftri Jefu Chrifti elevator, fonumeamuatut detur, cujus lignification* fideles, qui in ecclefia non adluor admoniti ad mati umquemgnl myfteril ft beneficii iscst-

qg I J

dationem animum *etcitnt*» ft extollant.

bctTàxn novi&aw ordinati prima, Mlffat asti non *celebrem*, quam ai» epifcopo ejufque vicario generali facultate· obtl* nerint que conilet, quod entcamniee didicerint , *gtatifque* fcaper concedatur. Coovivia ante· Uh mnaaeris abulibus plena» que tune fieri (aient , omnino prohibenu·.

Cue.prafiiict non deceat pontificales mitfas pontificali illo habitu altiflimua (acuedoto· in celefli majcftar* Chrifti· Dealnum referentes » plebrigne fuas' Deo co» ciliare » eifqoe folemnner ueoedicero capieotea » line magna populi frequentia Celebra, *re ;* idcirco noftra fynodus vehementer op- r«» * ac peraatlqau· ille· ecclefi· motem inftauraado decernit» et finguil infignes ac (blemne· dies fefti, quibus ut plurimum epifcopi folemnlter Aera facere folent » palam populo a parochis » ft animarum refforibus dennneientur ; unde populus, ft optimates» imprimifque foculares magiftrates', qui ci. vitarlbus prafuat, ac catcrlr › qui inferiore! (unt reAam vivendi normam debem, fanflaqae exempla prabcrc· latclligaat fe in Domino admonitor , dcnunciatis diebus la ceihedralitMi cidefiis fnterfint vefperis, m midis» fuaiuque.erga ecclefia·* ejufqev. paliotes religione· * ft obiervantiam oftendant ! Cum indigna· fit iwjefoodl (ôleaaU tarcs, qua ad commun* r populi devotio Beei› utilitaiemque inftitut· faut, taoquam ad te non pertineant, otiofe inutiliter de relinqui.

C A P. XX.

Cravifimu· probro·* quo prophetica vox facerdotes inteftatur illud iere cenfea. dum eft * dum concitato fpiritu ip eoo exclamat , *btt ff-ler labiit tu baatral*, «er Vafras «era· /«age »*β a* mv. Qpod nempo tum fit cum turbato ultro , cirroque ordine „ftrepitu » clamoribus» ft confufioae.» fummo cum dedecore templum Domini ro› fooat. Itaque ut tot tantifque, qui indies In dtvMivofficiis accedunt erroribus occurratur .

Mandat in primis hac noftra fynodus * ut unaquaque ecclefia cathedral·, vel coi» leglata habeat ordinarium officii » ut dlftculrates, qua in breviarii rubricis poflent oriri » dererminenrur » ft facerdotes habeant mlflalia, ac breviaria cum fanflis noKr addicis · Quoniam ft nullo officia diftriente maxima Colet generati confufio» cupientes cande· a templo Del fimui arcere» volumus ia fingulis ecclefiis duoe eligi reAores chori, ubi non funt dignitates» quibus ex officio competat* ur diligenter Hbroe properari mandent * officia dllÿooant* recitent 'capitula , ft refponforla * brevia cum aatiphonie» leAlones cuiquam legeotea denuncient, ft pfalmoe ac tefponlbria ociplant · In omnibus cantas dlflboantia· pro viribus evirantes , qui du· hoc fee* guntur munere, c-tfit* detefto erefti flent, Natius Incera profumat iis r*bos,te*ere fo fe iageiere * qu· ad ptardift. chori roft··

A Hun Aores, leu prefeftos quoquomodo fpeAant, alius unquam defeAus accidat volu- ®u' proveAtores canonico· »>ce» fupplere abfcntiua.

Cuaiir. 1« W6·

Singulis DominicW feftifqoe diebus ft_> Deum. ttuMiu, cum antipbooa, ft oratione. in uulbut vero ecclefi!· viget laudabili· conluetudo.ut totum matutinum officium cantetur, omniqo eam retineri mandamn·.

Hebdomadarius primum in choro locum habeat ft obtineat cum solemniter celebrat , nec ab co.rCccdat abfque pr*tidenti« licentia. Si vero recedat, fubfequem ipliu· vices fuppleat, nili alicujus ecclciio confuetudinc ad altare majus (edere cogatur.

Sunt autem pacte· hebdomadarii , horas omne· inchoare,–» recitare invitatorium cum pfalmo l'rurte , incipere Hymno·, ft prima· antiphon··, dare bencdiAiones · ft •bColutiones IcAionum, ac poftremo oratione· dicere ; qu* dum prcftat, liet eieftus , aperto capite, omniaque lingulari diligentia compleat.

Bxequantur facerdotes, canonical· aHaque beneficia obtinente* hebdomadarii munus vtciffim, atque ordine, fignificata hora qua' Inchoandum eft officium, alter pr*feAoram chori campanula^ fpatio competenti pulfari mandet, ut facerdotibus per acekfiam forte di.perfi·, tempore liceat convenire; deinde Hebdomadarius ftatim locipiat officium neminem cxpeftando.

Nemo chorum ingrediatur divini officii tempore, nili habitu longo\ ft fuperpelliceo indutus. In introite ghori faAa prius oratione, antequam fedem quilibet petat, caput aliquantulum fuperiori inclinet, ftentque omnes ab utraque parte non difpcrfi, fed «qualiter diviti , non permittente* Jalcos In eorum fcdibu* federc, pfhiiente* per fe ipfos diftinAe, fedate , faAaquo ltaufa In medio verticuli;atque verba ne trancurrant , vel fincopent, decenti geftu habituque , ft compotita voce cum nevotione pronuntiantes, nullos unquam tlfut, ft cplloquia immifeentes.

f Cum aliquod refponforium eft cantandum, pergant Omne* ante librum, omne· etiam ercAi tient in principio horarumdum hymni cantantur, vel leguntur cantica , Euangelia ,capitula , Tr Or»w /aadaawr ; ttt, Gltrie i»Bxttljii« PrsrfailonesT Apoftolórum fymboll, nec non ufque edyîteA.r genuaque ftrAant ufque ad communionem a celebrante neraftam.

Sed capita aperiant atque Inclinent , Cefertim ad prolationem nominis Jetii, vel Virgini*, aut cum Gferre tetri , vel benedicetur in fine hymnorum S·· Trihieati.

PunAatores duo In fingull* cathedra!ibus, ft collegiati· In fingulos anno· conftltuantur, uterque juramento prollito, fe fideliter ac nulla perfonarum exceptione officio fatisf·· Aurum. Ambo punAatorc* libro· conficiant deficientium ·. ft Unguli· mentibu· libro* punAationum Inter fe conferant.

Qpibus autem onus hoc Impolitum erit, ut defeAuoib·, tardeque ad divina officia convenlepte* adnotent, fi In civitatibus Λη K tiogujlsnNnlibu·, β vm extra civitate· binis» autternis ad' epifcopum, five ejus vicarium fchedulam adnotatorum deferant , vel quocumque epifeopi mandant . Eo· omne* adootabunt-, ft toties, qui, ft quo* tie* In aliquam infrafctlptorum errorum Inciderint.

»... — Λ"K

In primi· .qui divinis officii·. impedimento cetfante legitimo, non interfuerint.

Qui in choro prvdiAt* horis non erit Indutus fupcrpeliicco mundo, ft decenti, ft capuccio.

Qui tonfuram ordini fuo convenientem non geflerit.

Qui veftem longitudine fuperius deferipta non habuerit.

Qui veftes alterius, quam nigri coloris. caliga·, aut femoralia alterius quam albi, velnigri.

Qui fubuculum cum collari rugato, aut arte laborato fcftaverit.

Qui Inter officia libro· , epiftolas, aliave feripta, prater ea qu* ad officium fpeAant, legerit.

Qui, quo tempote dicitur officium publice, iple per fe privatim recitaverit.

Qui in choro dormiens ; femel ft iteriim admonitus non vigilaverit, aut redormierit.

Qui prater oblatam neceffariam occationem, aut extra rem divinis horis congruentem in choro locutus erit-

Qy> hinc inde vacatu* erit, nifi id ratio Cpoftulet officii , aut majori cedens , coaluero loco decclferit.

Qui fepe numero admonitus, ut ceremonias decenter exequatur , aut negligent!· , «ut eleAione PrefeAorum jutia fioccIpendent.

Qui · latere in quo contiftlt, nifi aliqua infirmitas prohibeat, cum c«terl* non cantet ‹ aut leget ·

Qu! priusquam terminetur officium e choro decetierit

Qui peraAis horis rellgiofe cum comite ad (acrllliam reAa via non convenerit.

Qui in officio defunAorum, aut excqnil· ad primam leAionem non advenerit.

D· Qui dum Palfio D· N. Jetit Chrifti decantatur, ereAus n»n deterit.

Poftremô qui choro prufeAis , vel c*remoplarum magiftris in iis qua pertineant ad divina officia, obfequi recufavent.

Expleto officio nemo exire prefumat, nifi faAo ligno, quo dato exhibita altari debita reverentia, invicem religlofa faiutent,ft e choro difcedcotes bini cum filentlo factiftiam ingredient*· (uperpcUiccum exuant.

Vetamut autem n* ullb· cujutvl· ordini· clericus pr* foribus ecclefi* ftet, neque per vias, aut vico· Incedat, allove vagetur, neque ab ecclefi· egrediatur fuperpei · glIceum geftans, nifi cum prfcaffione* , aliudve eccietiafticem munus obeat, quod Indumentum requirat.

Qulcunqu· atlam facerdot··, ft clerici infallibiliter In ecclefli· collegiati·, da quarum reditibus vivunt; divinum officium otnttefque bora· canonica* in dic·, eut caaant, aut legant pro temporum, ft fblemaltatum ratione.

Singuli· qnoqua dlab·· Ma* «I vri ·% nreWe***"

__A c,,- ,-"T' >>w* eclsfia précepte, vel Joel cooOwtudiaecelent·»,In archlpresbyterall ecclefia archipresbyter, in parochiall parochus vefperarom officium cantet, data samen prius ftatuta hora , ut mori» eft, campaoarum fignit, ur fidelet valeant convenire ; nec non de mane recitet horaa canoojca, In lllifme» diebus, dt etiam in hebdomada fanAa· Quicunque autem presbyter ia Illa ecclefiter qpaterve per hebdomadam Mi fla facrum facere debet Illum adjuvet, nifi alterius ecclefi· minlfterio addiAus fit, aut abjepifcopls addicatur. Quod fi nemo adiit, adhibito fibi clerico, id vefperarum officium no· cantu, fed alta voce recitet, ut ab iis, oui prwfentes adfunt, opportune audiri pofnt. Idque fervar! mandamus, ubi commode fieri poterit.

Decreta, qua mox Infra notata funt, Îiuotannh In ecclefiis cathedrallbus , & colegiatis cum frequentiffimus populus In Miffs facrO prsfens adfit, de fcrlpto per Diaconum celebrantem fummatim expreffe legantur , db promulgentur. In ceteris vero ecclefiis curam animarum habentibus per parochos vulgari fermone certis |nft· conftitutis diebus.

Tridentini concilii decretum adverfus eos, qui clandeftinum matrimonium attentatint, legatur initio anni, At calendis novembris.

Ejusdem concilii decretum de H» qui non folvunt decimat calendis majl, dt prima die Dominica feptembris.

Ejusdem decretum de H» qui ufurpant bona ccciefiaftlca, ejufve jura;& pareille bulls dip cans Domini let·, qwt eft costre eosdem, fecunda die quadragefims.

De iis qui non denunciavcrlnt bsreticos, hsrefifve tufpeAo» dominica prima adventus . dt quadragefims. Decretum da notariis legata pla non dcnunclantlbus dominica die prima quadragefims. De notariis, dt pubncls ufurarlis, quibus intcrdiAa eft publica fepultura calendis Januarii, dt ferla fecunda poll Pentecoftem.

In facriftla tam cathedralium ecclefiarum, quam reliquarum colleglatarum quatuor aditat perpetuo tabella i una In qua omnes miff*·. dt officia pro mortuis, ac reliqua deferipta fint, que ex impofito munere, quacumque de caufa celebrari oportet ; altera Ia qua cujutcunque dignitatis, beneficii, capelis, altaris, dt officii ejus ecclefi· in miffis, dt aliis divinis officiis obeundis debita munia contineantur. Tertia, in qua quid a fingulis presbyteris, aliifque clericis per hebdomadam, aut per ' pium etiam dies, recitandum caatandumve fit;dt prsfertlm cum prslatos celebrat, quo temporh defcrlbatur. Quarta, In qua fint deicripta confeflariorum nomina ab epifeopo approbatorum ad Chriftifidclium confeffiones audiendas.

Triduo illo hebdomada fanAa, quo exRomana ecclefia more, ftrcpitus, ac fragor fieri folct, ad fignificandam In paffione Dominl Jefu Chrim omnium rerum commotionem iifolum In fine.... matutinarum fiant. çurent autem parochi, * iacrifte eccle» flatum, ut populum ad rellglofam Dominica paffioais OMtampletloMm invitent, ftrep^ tumquc, praterqnam prafcripto tempore, neГ&I finaut. /·"''» Cn miit i 'JP*

CAP. XXI.

Dt ttfiliJ» & ttMtitii.

Quandoquidem in terreftri hyerarchla dl(;nitates, dt pralatura radiandum ftellarum nftar Cunt; ob id non Ihtis eft, muta que* daa fuperioritatis deferre Infignia ; nui propter canonico, omne. In Chrifti vlicetIbus obfscramus, ut lucidiffiato omnium virtutum exemplo, ficut reliquia dignitate funt prafteetioeca, Ita pariter «ita decore prefulgeant.

B Io primi, Igitur bit faitem in meniê quolibet canonici cathedralium eccleftarum, nec non colleglatarum quarumcunque aliarum eccleliarum capitulum habeant, in quo dillgentiffime agatur de divinorum officiorum ratione fervanda, dc de erroribus io (aerarum ceremoniarum ritu commlffi, rtum legatur para aliqua carum rerum, qqa devita clericorum honeftate hia provincialibus , ycl aliis dioecefani» conftitutionibus prefer!pta erunt ; *Sr* quotlcfcunqiie convocari capitulum contigerit, fuper hia, vel aliis nagocila, vocentur omnes, & major pare eorum, qui accefferunt concludet , omnibus vero non'vocatis irritum, dt caflum declaramus id totum, quod per prsfentes dctcrmlnatum, atque concluium fuerit.

C Si qus vero decifionn. vel conftitutionès pro communi omnium commodo, aut utilitate in prsdiAis capituli, per canonicos, vel collegiatos aAs fuerunt, per ali» quem de capitulo ad id ab epifeopis deputatum In peculiari libro ledulo adnotentur, Innue archlvio reponantur.

Neve que ad capitulum pertinent ullo unquam tempore pereant, prsfcnti decreto ftatuimus · cathedralium ecdefiarum canonicis collegiati» archivlum sdificari debere, duabus, Ac diverfis clavibus occludendum, per duos canonicos retinendis. In

D qtto archivlo alter liber confervetur, qui Inftrumenta qualibet, ffi feripta cujusvis generis, quibus Angulorum canonicatuum, prabewdarumque bona , ac jura notata fint comprehendat. Item alia Inftrumenta , Ac feripta ad capitulum quomodoiibet pertinentia In Idem archivlum referatur.

Qpotiefcunque autem capitulum convocari, neceffc erit, s ftata Illa oratione, qua de Spiritu SanAo dicitur, principium fumatur .

Porro quo regularis difeipiina Inter canonicos magi» vigeat ,. epifcopus. fingulis tnenfibus canonical! capitulo interelft ftu» deat, vel eo loco ubi convocari folct vel gallo, quo illud fecum vacare voluerit. Ac dc capitularibus rebus, tum fpiritualibua, tum temporalibus, de divinorum officiotum cultu , At de capituli legibus inviolate (ervandis canonicos moacat, atque cum illis agat.

Caoooici ad capitulum vocati omnes conveniant, nifi legitimo impedimento, de quo docere babcaht, detineantur, nec nlfieo abfol·*· difcedere audeant.

Qu1·

"TT--" Quilibet cinooku» io capitulo fuo Joco» ordloeque no° fedem · fententlatnque dicena,vel dicentem alium interpellans» in illo & in duobus alita deinceps capitulis fententlam ne dicant, & nlhilpminus epifeopi arbitrio puniatur. Neque preterea jocofe unquam» aut fcurriliter in capitulo loquptur, fed graviter, At modefte.

Ne cui officium recufare licear a capitulo commiflüm, nifi legitima de caufa, poena in contlarium facientibus propofita, aut quantum pecunia per duos mentes caperet ecclefia affidue inferviendo , tantUMcnu umitrat.

Officia autem » qua a canonicis capituli nomine geruntur, ubi non funt annalia, ad biennium ad fummum conferantur.

Nullo tempore canonicis, aut collegiatis cujusvis ecclefia liceat bona, redditus, proventus, exaAiones, vel emolumenta etiam certa ad capitulum quovis modo fpeAantla per fe, vel per interpofitam perfonam, ne ad minimum quidem tempus conducere fine epifeopi voluntate . Alioquin contraAus omnes irriti fint, & canonici, & clerici tam locatores , quam conduAorcs graviffima poena pleAantur·

Id ipfum lancimus de eorum propinquis, & confahguineis ufque ad fecundum gradum inclufive, nifi cognita re per epifeopum pro ecclefia utilitate aliud judicatum Jecifumve fuerit.

. Celebranti epifeopo, aut alia pontificalia exercenti canonici omnes ex praferipto Tridcntini concilii diligenter affiliant·

Conflitutio autem Pii Quinti pontificis maximi de fruAibus canonicatuum & praebendarum vacantium, a canonicis , aut capitulo , collegiatis clericis recipiendis, omnlnojrrvetur.

Quilftrasnoakaribus, At portionibus non eft antflms ordo presbyteratus, diaconatus, vel futKconatus, epifeopus cum confilio capituli ungulis fingulos anncAat, quemadmodum a Tridentino pruceptum ed .

Æquum ell procul dubio, ut qui quotidianarum diflributionum fruAibus gaudere volunt, iidem laborum, ac onerum cccleii» partem intcrxfe dividant. Quo circa_. qui funAkncs quolibet diei ftatuto nonex pjcverict, diftributionem illius diei ne capiant, fed fabrica ecclei» , above operi pio'xpTTcopi arbitrato addicatur, nifi aliud «x confuetudine ab epifeopo approbata receptum effiet , Ac ubi di(tributiones fanAa non funt, fiant juxta prsferiptum facricondi. Trident.

CAP. XXП.

Dr ftrubir.

Quoniam ex cai um conficienti* cognitione, & frequer examine pendet facramentorum omnium reAa adminiftratio , At pr«cipue facramenti poenitenti»; idcircoftra fynodus provincialis mandat omnibus epifeopis, ur omnes presbyteros in factis ordinibu· lonftitutos, At prxjertim parochos per tua·· civitatesAt dioecetes, quod huic tam utili exercitationi facilius fe 'tradere poffint, jubeat lingulis meofibus convenire Un aliquam parochialem ecclefiam, vel alium commodum locum, prout- magis expedire videbitur, ibique aliquos confcienti* cafus difeutere, & examinare ab ecclefia vel loci prapolito proponendos· Et fi quid infolutum , aut dubium remaneret, loci theologum vel fac. Ccrlptura leAorem adire pro rei dubia declaratione, ejufquo diAis flare & acquiefcere debeant.

Doceant parochi diebus dominicis, & feftis plebem fibi commiffam fidei rudimenta cum brevitate & facilitate fermonis ; curentque in fua parochia inflitui focietatem nominis Dei, vel doArina chriftian*, ad quam audiendam nedum pueros, & puellas, (ed rodes omnes venire authoritate epifeopi compellant.

Habeant parochi librum, in quonafeentes illorumque patrem, & matrem, & nativitatis diem, fi fpurii tint matrem tantum; deferibant. in quo etiam libro bapriaatos omnes , illorumque compatres adnotent. Librum Item confirmatorum , illorumque compatrum. Librum etiam parochianorum omnium & familiarum fu* parochi* , in quo confitentes , & communicantes inpafchate deferibant, At flatum totius parochi* fingulta annis referant. Librum etiam conficiant, in quo matrimonia, contrahentium nomina , diem contraAi matrimonii, tcftes 3ui fuere preientes, diemque cujufcunque enunciationis faA* diligenter deferibant- Librum denique morientium, in quo mortis dies, & fcpultur» deferibant, & an teftatus vel inteftatua decefièrit. Quorum., librorum exemplum fingulis anaia epifeopali curi* rrafnuttendum curent,io illiua sr chivio confervandum.

Caveant autem omnino, ne ullum teftificationis genus e fuis libris parochialibu* deferiptum, vel illorum exemplum cuique tradant, tine epifeopi licentia, nifi teirificatio »tatis, vel natalium petatur, qua concedi poterit »

Referant etiam i* alium librum decimat quas exigunt, tam perfonalcs, quam rurales, nec non fttneralia, A jura mortuorum,- item omnia qu* ab epifeopis , vel eorum vibtatoribua m vibratione fuarum parochiarum decernentur , ut ea diligentius exequatur , At ab aliis exequi' curent.

Vifitent parochi feme! in hebdomada parochiam , & diligenter inquirant de pauperum, pupillorum , viduarumque ac nobilium puellarum neceffitatibus, dc ad epifeopum referant ; idemque de fupervenienttum incolarum, At mulierum cohabitantium conditionibus. Infirmos veto («pius vifitent,Arqua ad animarum falurem pertinent in primis eos moneant,qu*ad facra pertinent,in extre. mifque laborantes non deferant · Mortui non amoveantur a domo, nifi a curato a^ quo facramenta receperint, aut de ejus licentia, aut ab alio , ad 'quem de jute, vel confuetudine fpeAabit .

Parochi frequenter moneant in ecclefia-. medicos , ut meminerint officii fui circa importandam capituli : rum »»jfrw,rar &r. extra de poenitentiis , Af remiflionibus ; prefertim vero bull* Pli V. fuper hoc edit* · MI-

Mlferabiles ptrftmas , quibus nihil ant . Rt»® fit ad fanaris Impenfam faciendam, fepallant, wl ecclefi* fumptu, aut coafraternitatum, ubi h*e pia vitet ac laudabilis coafuetudo.

Parochi moneant patresfamilias, ut do. minicls feftifque diebus majoribus filios, aut famulos, quos.la beftlis pafcendis, aut arvis colendas, dt cuftodicndls, aut aliis ne. Îociis peragendis occupatos tenent, ad mifam concionemque audiendam venire diligenter curent, dt moneantur f dt parentes, vel filii ad raiflâs audiendas prcdiAis diebus accedere Audeant, cnm etiam 11Ü eas audire teneantur.

Admoneatur (ape a parochis populus quanto fcelere Implicati teneantur, qui, bona ecclefiaftica , jura , jurisdiAionem, aAiones, redditus proventufque occupant é? de. tineat, dccimafque debitas prcftare neglil gunt; & pro iis tandem anathemati tamdiu fubiacent, quamdiu iurifdiAionet, bona, res, jura , fruAus, dt readitus , quos occu> paverint, vel eas, qu* ad eos quomodo. cunque etiam ex donatione fuppofrt* per. ion* pervenerint, ecclefi* cjuique adminiAratori, five ejusbcneficiato, integre refti. tuerint ·, dt deinde a Romano Pontifice abfolutionem obtinuerint, juxta difpofitionem concilii Tridentini feiT.sa. cap.a. Decimarum, que debitores ad earundem folutionem epi(copis omnino compellant ; dt qui moniti non foiverint, ex ejufdem concilii mente, excommunicat! declarentur, dt ubi declarati erunt, ecclefiaftica fepultnra, nifi fatisfecerint, careant.

In parochialibus ecclefiis, in quibus plores reperiunfur bénéficiât!, reAores feu capellani, vel portionem fruAuum vel· proventuum habentes, dt in ecclefiis, qu* receptione dicuntur, ad quas promifeue, dt infolidum vel alias ex online, dt gradatim, atque (ut dicitur) perturnum vel per heb. domadas adminlftratlo (aeramentorum, curaque ecclefi* dt animarum fpeAat, nulluf2ueintereofdemeft,qui primum locum,graumque certum habeat » omnino epifeopi per deputationem unius ex eis provideant, dt onus adminiftrationem, dt primum locum obtineat, dt fu», atque aliorum negligen. ti* rationem reddere omnino· teneatur, no fegnius, quod commane eft,expediatur . Cum vero diAus deputatus morietur, vel aliter munus dimiferit, vel amiferit diAum primum locum, fucteffive alius ex eorum numero per epiftopum previo examine magis idoneus prcfictatur.

Animadvertant parochi, an Illi qui pto patrinis in facramento baptifmi adhibentur, an fint confirmati, an catholici, an fan* mentis, an bon* fam*· an eodem anno in pafehate cotifielf» fint, *dt* SS. Rucharîftiam fumpferint ,an doArlnam Chriftianam feiant; itemque excommunicates, interdiAos, facioorоCos'abinfantls fufeeptione arcebunt.

Studeant etiam , ut poftquam domum baptizatum infantem retulerint , patrem matremque infantis ipfamque nutricem moneant, ne illum In leAo teneant, ob fuffocationis, dt fttpreffionis periculum, donec infans annum integrum faltem compleverit.

Quia f*pe in muris, dt valvis ecclefiarum affigi folent vari* feriptur* conclufionum difputandarum, citationis per ediAum, notifiestlones alicujas judicialis aAus,dr aliorum diverforum aegociorum ; mandamus omnibus, & qulbufcunque, cujufvis gradus, officii, dt conditionis cxlftant, ne impofterum tales, aut fimiles chartas, feu feriptaras cujufcunque generis audeant in qsAis locis affigere, vei affigendas curare abfque epifeopi vel ejus vicarii licentia ; alias late fententi* excommunicationem Ipfo (4A0 incurrant »dt alias arbitrio epifeopi poenas. DIAas vero chartas feu fcrlpturas ab eplfcopis vel ab eorum officialibus non fubfignatas, culllbet licitum fit Impone auferre, delere, dt lacerare, Ip quo parochi dt criAt» omnes Invigilabunt.

Oratlonem quadraginta horarum , ne ulla In ecclefla (Initlo epifeopo) fieri ullo mo. do parochi patiantur, dt aiii eccieftarum, *dt* confratemitatum rcAores, fed fape fiat pro loci qualitate.

Quoniam comperimur mortuo beneficiate, vel ecclefi* miruftro bona ad illius fuccefforem, dt ad ecclefi* ipfius minifterium pertinentia a nonnullis Airripi ; fynodus no. ftra, conftitutiooi felicis recordationis Pii V. fuper h*c edit* inh*rehdo, fub excommunicationis poena lat* fententi* vetat, no hujufmodi bona quifquam temere auferre, aut In profanum ufum vertere audeant, et fupradiAa bona ecclefi* vei mini Aro fnccefIbri de epifeoporum fcientia, dt mandato contignent.

CAP. *XXIII.*

De beeeejfdir tttlffieflitit.

Mandat noftra fynodus, ot qui deinceps ecclefiaftici beneficii pofleflionem adipifcentur » ejus beneficii titulum ante omnia , ad faifitates vitaudas,ordinario fuo reddant.

Caveant epifeopi, nc paffim, aut Indlftin*A*eomnesecclefiafticorum beneficiorum cautiones admitrant ; fed In iis tantum cafibes, qui Pii V. litteris exprimuntur ; dt memi. nerint excommunicationis, qu· earandem literarum fanAionc contrahitur, apoftolic* fedi refervari.

Ecclefiafticorum bonorum locatio ad diuturnum tempus faAa, cum ex Trid. conc. authoritate recognofcenda erit, ne eplfco. fius, qui bona ipfa locant, quive ejus ocationis commifsarius, aut executor fuerit, *caufam* dijudicet, fed hujus locationis recognitio ad viciniorem epifeopum pertineat, tym ad eos, qui locationis cautis re· cognofcendis in ejuldem epifeopi vicinioris dioecefim profeAi erunt.

Curent infuper epifeopi fac. concilio Trl. dentino inharentes, ut cum uno de capitulo , altero de clero ab eis deligendo qnafcumque bonorum ecclefiafticorum locationes an fint nec oe ad diuturnum tempus, vel contra facros canones contraA*, ut recognofci faciant, vel recognofci faciant a deputatis a prov. noftra fynodo.

Bonorum ecclefiafticorum locatio fchedulis publice dc more propofitls Temper fiat,

anno nifi eam aliquandn focus fieri facultate In fcrlptis ab epifeopis, vel ab eorum vfcarlls impetrata permlftm fit ; fin aliter flat, Jocatio nulla bt, & qui locarit poena mulAetur epifeoporum arbitratu.

Qu· ad certos pio* ufus funt reliAa, In alios etiam limites ufus ne convertantur ; immo ne neceflitatis quidem pratextu, etiam tedatoris heredibus huic rei aftntiatur, nifi jure id permittente ab epifeopo facultas praftita fuerit.

Decimas ecclefiis omnibus debitas, *de* quibufvis fruAibus, etiam antequam illi ad arcas , domumque afportentur, eligi licere^ declaramus. Licere Irem ftatuimus, fi id ■ li maluerint, eorumdem fruAuum, frugumque deferiptionem fieri illos curare, neque illam defetiptionem rationem exigere potle : Er quarta epif. ex ilii» legati* oblationibufque, & aliis dari (blitis piris confuetudine integre perfolratur fub poenis arbitratu epifeopi.

Qui vero a decimarum folutione allcujus vel privilegii vcl caufc prctextu fe immunes eft putant,lis ut/privilcgium , autcaufam afferant immunitatis fua , duorum men(ium fpatium conftituimus ; quo tempore , fi nihil, quod valeat, *attulerint*.adillas foU vendas Jure aftrIAos eft decernimus, nifi «liqua jufta rationem ,qui judex caufa fuerit, tempus conditurum «enfuerlt prorogandum.

Ccclefiarum r<Aores,ne ecclefiafticorun.C pradiorum ullas arbores cadant ; li tamen ufuvenerit , ut eas, vel ad ecclefiam, vel ccclellafticas fedes farciendas reftituendafve,aut ob aliam caufam cadi opporteat, cum facultate ab epif. impetranda id ipfis facere licear

CAP. XXIV.

De ffvfdrxtia.r

Quam neceftriafit relidentia in ecclefi! t, cum ad Dei cultum ftatuendum, tum ad augendam anjmarum falutem, fati* fuperque ftatuerunt Trident, concilii patres, tortis de co fetmonem faciendo: hinc omnes, & fioagulo* in Domino hortamur, quibus animarum cura commifia eft, ne gregem fuum inore mercenariorum deferant, fed proprie memores falutis hereditatem pretiofo ChriAi Sanguine accquifitam curent, & pateant verbo, opere, *& exemplo*.

Si quis autem In ecclefia fibi fubdita per. fonalemrefutentiam facere neglexerit, eam epife. eidem infligat poenam , quam facr. Trid. concilium precipit; mandantes precipue caratis, ut in parochiis fui* habitent, cttamfi ecclefia propriam domum non habeat.

Nullus faccrdos quacunque etiam dccaufa, qui in civitatibus ultra diem, qui iiu. dioecefibus ultra triduum a dioecefi abfens maneat fine in (criptisepife. licentia.

Sciant quoque omnes abbates, archlpreCbyteri, teAore*, atque curati, & canonici fe ecclefiaftica non poflie obire officia per fobftituios, fed per fe ipfos, & perfe nalirer refidere debere .

Et fi prsdlAi omnes jure ad refidentlanu tenentur, ii tamen qui cura non preidunDtur animarum, fed alia habeor oqera dignitatibus annexa, qu» perfonale flagitant esinlfterlum, ne arbitrentur propterea ad refidentiant fe non teneri . Ad epife. item ftudium fpcAabit , ut fuo quifque muneri (ut !*r»dlAum eft) per fe ipfum, non autem per ubftitutum, cum eloAa fit perfon· induftria, fatisfaciat. Hujusmodi funt, qui di. gnltates,aut canonicatus obtinent, quorum prsfentia, & officio non folum ecclefi· cultus divinaque. minifterta , fed etiam epifeopalis Ipfa adminiftratlo vehementer ornatur, ac augetor. Qyod fi prcdiAas dignitate* obtinentes diftriburionibus carent , ut At Ipli congruum ecclefi» fervitium impleant arb;trio ordinarii ptsfcindendum, ordinarius tertiam partem ex fruAibus , & proventibus quibufeu mque illarum dignitatum In diftributiones convertat juxta Tridentini concilii decretum affignanda*.

(Praterea queeunque beneficia ecclefiaftica quicumque obtinent, in quibus, etfi enrata non fint, tamen refidere vel jure, vcl confuetdine debent, in eos epife. ut pramlffum eft, animadvertat, Λ pôenis a facro concilio Tridentino ftatutis, Λ aliis fuo arbitrio, fi oon refoderint, utatur.

^Auno '-««tari Hpfi.

CAP. XXV.

De *Hofrittltbitr, tlii fiir lacii.*

Monemus omnes & fingulo* , qui eccte(iaftica hofpitalia, & confraternitate*, collegia, aliaque pia loca in commendam,adminiftrationem ,aut quemcumque titulum obtinent, ut inviolabiliter obfervent conditut lones, & decreta Trid. concilii.

Teneantur magiftri, procuratores, adminlAratores diAorum Jocorum epifeopo, vel per ipfum depurandis, annis lingulis adminiftrationis fur rationetn reddere.

Non licear eis quoquo. paAo piorum lo> eorum bona dilapidare , vendere , alienare, aut In alios quofvis ufus convertere, quam Dquibus defcrlpra sunt, five epifeopi confenfu & fi deftinatus ufus non reperiatur ;defi. nietur per epife. in vifitatione .

Ad procurationis, vel adminiftrarfonls *of*ficta eleAi non profumant luis fungi officiis, nifi prius In manibus epife. vel ejus vicarii juraverint, onus fibi impolitum fideliter ac diligenter fe exeeuturos.

Prohibemus etiam, ne in pratfatis oratoriis de alti* rebus verba faciant, quam de conducentibus ad confraternirarem feu collegiorum utilitatem, fub poena excommunicationis .

Ordinamus deinceps, ne pratdiAorum locorum adminiftratio uni eidemque perfon· E ultra annum, vel ad fummum biennium., commutetur ; aliter concefla, fit omnino nulla , ira ut id agens vacet per annum ab omni officio foctetatis , vcl alterius loci pii.

Priores veroJWt adminiftratores rationem aAl officii non reddentes, non pofliint denuo ad eamdem adminiflrationem eligi, vel alTumi, nifi ad minus lapfo anno j alias nihil effeftum fit I

Qui

ANNO CNXIXTi M*

Qui bona ecclefi» live (olus, live cunu aliis adminiftrat, five per fe, five per intnrpofitam petfonam ea emerit, aut emphlteufis, locationis nomine conduxerit, ab adminiftratiooe ftatim amoveatur, fit ad alias ccofeatur Indignus.

Quod fi adminiftrante* mutuo dederint, vel quod gravius eft, a pii* locis fumpferint, Itidem ab officiis removeantur, dk indigni ad alia judicentur. PrafcAu* autem {riorum locorum, qui ils omnibus tacite con-' enterit, ipfo faAo poenam excommunicationis incurrat› His, qui bona piorum locorum adminlftranr, quotiefeunque ea locari necefle etir, mandamus, ne cotum arbitrio & voluntate locentur, fed publice locanda proponant, faAa omnibus conducendi libera facultate.

Qpi vero bona plorant locorum conducere voluerit, dit idoneum fidejufforem, cum quo jure agi poflit, «qut atqoe cum ipfo principali creditore. '

Curent aurem quam maxime adminlftratores, ut teftantium ultim» voluntati in o> mnibus fatbfiar, tam eorum, qui in toto vei in parte fundaverunt, querneorum piis legatis cieemofynisque. Quod fi diAam teftaiorum ultimam voluntatem in afrad opus etiam pium convertere moliantur, graviflimk ab epifeopi* afficiantur poenis.

Nulli unquam confrateinitati eleemofynam quefluare liceat, nifi impetrata ab e pile, facultate in feripti* exarata, qua le eleemofypa petenda ne indulgentias circumferant, neqoc deferant tintinnabula, fed nec populum concionibus, exclamationibus • iiifque modis hortentur, aut vi elcemo* tynas ab hominibus extorqueant; fed pie (impliciter, modefte cafdem petant ad fub* fidium piorum locorum, & pauperum.

Nos autem iuftis caufis admoniti arbitramur non minimum paftotalis offieii munus efle, uc indigentibui uodequaque iubve» nlatur. Quamobrem ubicumque ln provlncian noftra hujufmodi pauperes fint, ut viAumD Queftuare non poflint,nec pr» pudore qu»Au re dk oftlatim mendicare audeant, ma no mu* primo quoque dominico dic menfis aliquid in ccclefia patocmati Colligi per eb*› qui ab epifeopi* confiituentut, quatenus pia fidelium liberaiitate Chrifti pauperibus provide fuccurratur.

Quicumque autem notarii, qui rqgatl teAaiuciita,aliafve ultimarum voluntatum tabula* de rebus ad pia* caufa* reliAis hactenus confecerunt, aut in pofterum conficient, dt unius menti* fpat.o port mortem reftatorls epifeopi» non tigniticaverint ea, At quacunque in iplis tabulis legata pia faAa ont, noverint fe ipfo iurc excommunicationi* poenam incurritic·

CAP. XXVI

Dt »<mnl»kut.

Virgines, qu» mando renunelaote* religioni* jugum (pont· fufceperunt, ut in re tum divinahim contemplatione libetiu* conqulcfcsnt, decet plane fccularium cognilionibu*vanifve follicitudinibu* efle liberas; quapropter fac. Tridentini decreto fub excommunicationis lat» tententi» poena omnibus utrinfque fexu»Chriftifideiibus pr«ciplmus, ne quacumque ex caufa etiam necefiaria illatam monafterii fepta abfque, epifeopi licentia in (criptis ingredi audeant » nequ· iPie moniale* port emiflam profeffionem ullo paAo inde egredi tentent.

Anno Cxaim

Cum primum pueli» ad fufdpiendum factum babitum onerentur, abbatiflâ moneat parentet, vel carum curam habente*, ex. communicationi* (ententiam ex Tridentini concilii flatuto incurrere eo*, qui invitat coegerint tellgioncm intrare, aut profiteri, elderaque anathemati (ub)accre omne*, qui in hoc cqofilium, aut auxilium dede, tint, tum etiam qui fcientet eat non fpopre ingredi, preientiam, confenium, vel authoratatem pr«ftitcrint.

Advertat prafeAa monafterii, ne ad pro. feffionem contra Trid· cone· decreta aliqua admittatur, qu» fexdccim anni» non expleverit, qui rite, dt congrue legete ncfciat: confefibre* extraordinarii jure dc. cretorum fac. coac. Trid. ter in anno eis concedantur.

Curet etiam, ut' moniale* faltem quolibet mente fua peccata confiteantur, s SS. £ucharifti» ùcramenrum fumant; qu» ut ?|uibufdam diebus, ne feimonibu* haud necetarti* vacent, fed orationibus fedulo incumbant, mandatant prefeAe, ut nulli lpfarum, nili ob urgentiffimam caufam ad auditorium accedere permittat-

Cum cx pluribus germani* fororibu* una efficitur abbatilia, reliqui* germani* nullum detut officium, illius prvpotiiura durante.

Abbatifl» officium per biennium duret, quod ad tertium quoque annum poterit prorogari, fi monailerio probatum fuerit Expedite.

Et quemadmodum per eft, ut moniale* abbatifl» obfequantur, in eju* abfentia vicati» eandem obedientiam, & reverentiam omne* preilent. Si qua vero eju* juliâ ne. gicxcrit, aut fuperbe, dk injurioic refponderit, ab ipla prrpolita coerceatur; quod ti forte coercitudine n, vel poenam fi. bi impolitam renuerit, a propofita, & vica. ria, aurmagiltra epifeopo deteratur, ut pro erreris modo eam arguere› dk punire va. lcat;qu» ii hoc nunciare omiferit, vicaria, dk magillra, qpotic* id fecerint bumi cibum capere cogantur; ipfa autem pr»pofita arctioribus poenis ab epifeopo puniatur.

Ad auditorium moniale* null» accédant, nifi vocat», & ili» tantum vocentur, pro quibus veniens fe licentiam obtinuilc o. nenderit. Necquifque ad ea* alloquendum accedat fine licentia, fub excommunicationi* poena.

Sermonibus audiendis prcficiantur moniales, qu» state fint prvvcA», & fpcAatc probitatis, qu» diligenter fuo munere fungantur, dkita ioqucncrbusaffiftanr, utquid-* quid dicunt, vel ab alii* dicitur, '-intelli. gant. Qu» tamen audierint cum nemine omnino communicent, nili cum abbaiilû, fi hoc CApedMC judicaverint.,

Janu» monafterii nullo pa&o aperiantur, nifi duabus ex antiquioribus profentibus, quarum una fit ipfa Abbatifla, cum vacare poterit, allove moniale* interim eo fe recipiant, quo nec afpicere quidquam externum, nec infpici ab alii* ullo modo poffint.

Prope januam cum mate vcl fbemina loqui monialium nulla prefumat, dt qu· id egerit in cellam ad fuperioris arbitrium ineludatur, eandemque poenam incurrat janitrix, fi pr«potit* temeritatem non detulerit.

Singulis annh de fua adminifiratlooe tam prapofita, quam monafterii procurator ra-

quia omnia providenda in prnfentl matena fàlubriter ordinata funt per fac. congr. no* pd ea libenter remittimus.

In quolibet monafterlo non habeantur, nec permittantur plures crate* ferre*, feu feneftr* collocutori·, quam una, aut ad fumatum dus.

H« nullo modo tn ecclefiis lint, fed extra eas tantum.

In fenedeilis confeflionalibus configantur etiam lamina ferree, feu cum foraminibus » e quibus, nec ipfe moniales cernere, vel fpeAare quempiam, nec a quoquam ullo modo cerni, aut fpcAarl ponat.

Feneftella undeS*. eucharifti» Sacramentum percipiunt, alta fit dimidiato palmo, lata vero in tertio, qua binis foriculis, totidetnque (eri»,dt clavibus, alteris intrinfecus, & alteri* forinfecus occludantur.

Ad januam monafterii vertibulum fit binis foribus monitum, in quo moniale» nusquam intrent, dum fores exteriore* vel aperte fint, vel mox aperiende, ne inde nunquam moniales fpeAare, Sut fpcAarl poffint.

Ne fcribant littera* tine licentia fupecioris,feu Abbatifl» vel priorifle, nec dent, neve ad eas mifl*; recipiant, nifi antea ab eifdem fuerint perleA».

Presbyteris, confeflarilt, abbatiffis, prioribus, vei aliis prcfeAi* monafteriorum ftatuatur equa, & idonea eleemofyna, feu provitio, que ere communi monafteriis perfolvatur; ii* autem viciflitudo munerum quantumvis exigui »*loris., qua fibi cum monialibu* poffint intercedere »omnino interdiAa fit fob poena perpetue fufpcnfioois.

Denuncietuf cunAis fanAtmoniallbus, cujufcunque ordinis, religiofas profeffa, , que teflamentum faciunt, vel dc rebus fibi iaufiim affignatfs difponunt, mori & decedere proprietaria*, Illafque cenfurls {& poenis a fac. Canonibus, reguli*, ac ordinum, At monafteriorum conftitutionibu*, atque aliis ordinationibus contra proprietarios editis, dt promulgati* fubjacere.

In quovis monafterlo fit infirmaris communis, & ubi non fuerit, a fupcrloribus eonftrui, vel fieri quam primum curetur, & fi re* portu iat fub ccnAirit, dt poenis ei* bene viti»: in eam autem recipere teneantur in virtute fanA» obedienti» omne* moniales, dt converfa* tam profeffa*, quam novitia* argrotas, quibus opus fit medico; nec medicu* quampiam in eundo invlfet, nec 10vifere a prrteAa monafterii permittatur, neque medicinam preferibat extra infirmariam fub poena excommunicationis.

Ægrotantibus autem, dt Infirmis in Infirmaria decumbentibus e* ea pecunia, qu· in eam caufam attonabitur, fuppeditnntur omne* (Umptu*, « expenlW pro viAu › alimenti», leAuii*, dt medicinis, aliis rebus nccctfariii ad illarum morbo* curandos, ac valetudinem confbquendam.

Sole moniale* officium divinum In fiais ecclefiis celebrent; itaut nulla regulari*, vel fncularis, aut alia quolibet laie* perfona ad id quomodolibet fe ingerat; fed tautum faceroote», dt clerici deputati, vei deftutandi ab ordinarlo, flve fupetlore proceebrandi* mifli* in die folemnitati* monaftetii ad ea Aia munera obeunda, quo fint gex ufi* neceflhrio ecclefi*, cujufinocli funt mifl» celebratio, benediAione*,dt iis fimilia, qunper moniales expediri non poflunt, accedant.

Nulla soonlalis, velconverfa, vcl qusvls alia perfona, & qu· non fit de monaderio audeat alia* fibi miflas privatas celebrari facere In ecclefiis monafteriorum monialium, prefer eas quo a capellanl» deputati, , coffimunlbus iropenfi* monafterii celebrando Aint, nifi cum fcientla, & licentia prnpofit·.

Nulla mentalis, vei converfa, cum aHquo advocato.procuratore, follicitatore, exaAore, alioque negotiorum geftorum aAore quodcunque negotium, caufam vel litem C pertraAet

Janitrices, Λ que facrifli» curam habent, & comitatrlce*, qu* ingreflo, comitantur, quadraginta annos non pauciore* nat* tint.

In converfa* non recipiantur in quocunque monafterlo plure* tertia parte aliarum monialium, vel ad fiimmum non nifi du* ad rationem quinque monialium. Ubi vero confuetudo eft, ut et proportlo non expleatur, fed minor fit numeru* converfarum, ea utpote laudabilis obfervetur.

Famul· f*culares, qu* in monafteriis pro Illarum fervitfo, & minifterlo degunt,omnino dimittantut, nec habitum fufeipiant nifi prius extra monaflerium dimifl», & iiDl*rum voluntas ab ordinarii* fuerit explorata, juxta fan,Trident.conc decretum.

Non recipiantqr moniales, vel convertie In quodeunque monaflerium, nifi in eo fingo)· fiitnlta monialibu*, Λ converti* proprie celle, qu* five ex muro, vel cemento, five ex tabulis, five ex tela in communi dormitorio diftinguantur, aflignata fint.

Nulla unquajn recipiatur in monialem nifi prius parente*, fratre*, *vel* ii pd quo* ejus curafpeAat, promptam habuerint univerfam pecuniam pro dlote, vel clecmdyna confueta, ex qua pocli· nomine nonnulli redditus ementur,accedente monafterii confenfu, cui bujufinodi reddítu* alimentorum & caufa, ufque ad profeffioni, diem cedat; ea vero* (equula, fuccef[redacted]nis jura Integre acquiratur.

Ut autem ad Dei gloriam, & monialium in Domino profcAum, & *animatum* falutem, fypradiA· ordinatione* debita devotione, & reverentia fbfpiciantnr, univerfit, dt Cinguli» reverendis abbatiffis, priorifli», ac aliis

•Hi* prafefti*,ft fiiperiorlbut monaftetlo· turn, ac moniallbu* ac converti* In virtute S. obedient!· * ac fub privation)· officiorum, ft perpetua hthabllltati*, ac voch artlv· , ft pafliv·, atqne alii* ceofutl* ecclefiafticte , ft poeni*, etiam ipfo fafto Incurrendi»> diftrtâe prncipitur, ft mandatur, ut omnia, ft Angela Io eifdem ordinationibut contenta , oblervent.ft exornantur, atque obfervari, ft cxequl faciant

CAP. XXVI I.

Dr *afttrh* ,

Nihil cum fit in rerum natura * quod mandanorum animat, ft pauperum bona devoret, quam mordax ille, ft ubique ferpen· ofure cancer ; paftoralibu* munii* pro virili refpondere cupiente*, eo animum , ft vire* omne* conduxim·*, quo mir· charitatl* ingeniofa induftria qualibet eju* radice· e fbbditorum noftrorom cordibu* evellamu*. Ordinamu* igitur fub graviffimi* poeni* eplfc. arbitrio refervati*, ne pro re mutuo cooceffa, five pecunia , five frumentum, aut quidvi* aliud fit, plufquam eju* equivalent exigatur.

Inhibemut ne pro foluttone dilata , aut anticipata aliquod lucntm petatur , neque re* ulla cariu* veneat ea ratione, quod eju* folutio ad tempo* differtur.

Tollatur abufut conducendi operario* ad fodiendum, arandum , aiiudve oput peragendum minori pretio, quam fit dari fotitum, ob id nempe, quod Illi· operarii· nuper pecuniam contulerit, priuaquam Id operi* inchoafiet.

Prohibcmu* etiam ne aliqui· pecunia* alii tribuat pro bobu* atilfque animallbut, cogendo eumdem , qui pecunia* accipit, poftmodum fateri fimile animal fe recepifle, cum propter exiguam pecunl· quantitatem nihil habuerit.

Nec mlnu* eo* damnamui, qui triticum In quibufdam loch, in quilm» viliori* eft pretii conferunt eo pretio, quo Ia alii* venditur , Ideo ut cogant pauperem In neceffitate conftitutum, frumentum (VI· impenfi* evellere , ft cooducere.

Declaramu* etiam contrartum illum yfie fuperfluum maxime, quo triticum, oleum, & alia id genu* mutuante* poft quindecinu dic* vei ad quamlibet poftulationem reddendum fibi pacifcuntur: deinde vero cum majori pretio venditur, fibi reddi, vel pretium folvi a debitoribu* petunt, quam plurimum venditum fuerit ; cum fbrtafiu, fi pene* fe id habuilTent,eo tempore, non tanti, nec tantam quantitatem eno eedemque pretio vendidifient. Cum igitur iHfctra bare hujufmodi lucri perceptio , non domo* ipfa*, fed ft Civitate* evertat, in Domino omne* hortamur, ut fbhiti tam anima, quam corpori* conAilente*,· viri* periti* confilia petant, quibu* ex hlfce Dcmonlorum tcchni* faciliu* emergant, nec poft hac ab equiffim· judice graviter puniantur.

Neve noftra negligent!·,& indulgentia, prava hcc peftlt latiu* › atque latiu* rerpat, tam iniquam ufur· perniciem pro noftti munari* cura reprimere prorfu*, *evellere* , extirpare volente*, ftatuimu* j ut quacunque perfona , quacumque conditione , feu dignirate prodita , hujafmodl contrafto» fufpefto*, cambia ficca, libello* fiAoa , feu qu»vi* alia parta , qu· a vera charltate abhorrent , omnlnoque jure funt prohibita , deincep* patrarent, Ipfo faAo poena· a jure ftatuta* fubitura* fe foteiluaut › hortante* prarcipue epifcopo* ne pamm hujufmodi cafuum abfohitionem aHI· concedant.

CAP. XXVIII.

D» /frrt/'rxe .

Quotidiana fane experientia perfplcnum eft «dote* beneficiorum *ecclefiafticorum* ma- 5ir, magique minui, quod a tot, tantifque iverfarum qualitatum perfonli, cum maximo animarum fuarum detrimento » booorumque ecclefi· damno, & incommodo ufurpentur. Ne igitur alloua in parte fludium noftram deflderetur, hortamur ' ut epifeopu* quoddam in cathedral) ecclefia armarium er, rigafi, in quo bmttet tam privft· . quam public· frripturquorumlibet beneficiorum fun dioccem tutHume adferventur.

Ordinamu* itaque fab poena cxcommunicatiooi* , alilfique gravifimi* votum arbitrio refervati*, univern* , ft finguli* abbatibm, canonici* › archipratbyteria ,r«ftoribaa,prioribut, curati*, vel alio quocunque nomioe vei titulo bénéficiât!*, ût infra' fex menfet teneantur copia* authentica* fuarum bullarum, feripturarum » inventariorum , ft quorumcunque contrartuum, tam de boni· immobillbu* › quam moblUbu*, jurifdidliooibu* , aAionibu* » redditibu*. ft cenfibu·, ?|uo» poflidett , aut o*ffid*rcljure , vel connetudine pofienr,ad Ipforum beneficia fpe- Saut·· eplfc. ofierre, qua tum ad perpe* tuam rei memoriam , tum ad fallacia*, fraudefque tollenda· in pradiAo armario, aut arenlvie debite reponantur.

Cum primum ver· Epifcopu· obierit mortem, archlvli eplfcopall* clave· notario publica fidei ; una capituli vicario; altera de capitulo uni, ad quem vei officii ratione* vel confbetudlne pertinet, tradatur. Qui e* ptfeopo recen* confecrato Hia* reftituaet, deque rebut in ce deferipth rationem red· dant.

Summorum pontificum bulla* , fidteuu duobe* poft menfibu, * quam illa* Room* edita* cognoverit, in fua Dioeceti promut, gari curet epife. ea* prnfertim, qua* promulgari jufium erit, tem ea*, quae ad ec· cleft· fu· promulgationem pertinere pofie altaua ratione judicabit, quarum omnium bullarum librum confici, ft in epifcopali archivio adfervari jubeat, cum carundem publicationibu*.

CAP.

Αααο CAP. XXIX. z

•W®· De retiao* dftrMtii fttwtiilit,

Bpifcopus pro fuo munere omni follicltudinls officio incumbar , ut quacumque ia hac fynodo provinciali decreta conftiruta* que funt(celerem atque plenam exeuttonem, ut par eft .omnino habeant.

B^ut commodius exeeutioni debit· man. dati omnia poffiot» ftatuit noftra fynodus» Ut intra fex menfee quilibet epife. (ham co. gat dioecefanam fynodum i & in ea pibnif. time omnia publicari mandet cum omnibus' juris remediis obfervanii, qua in jbec noftro B prov. conc. hAa » vel denaita efle upfcuatur.

Quieunque vero, vel unlverfi, vel finguli qui non paruerint, ii multas, & poenas luant his hlfce decretis fancitas » cum alias ecclefiafticls CanAionibus» & canonum jure praferipeas. Compeilancurque praterca ab epifeopi* ad parendum» omnibus juris remediis i A aliis etiam poenis, qua in eis contineatur, fe teneri intelligent. Ab affixionis die eorum decretorum temporis initium futnendum decernimus » quibus aliquid intra certum tempus praftare jubemus.

Ubi autem in pramiffis conftitutionlbus nulla eft impolita poena » epifeopi arbitrium C lotelllgatur fubaudiendum.

Porro fi in his decretis aonnuUa orietur difficultas» ejus declarationem emniumque explicationem a ndbl* A fuccq^bnbus no. Aris archiepifcoph perpetuo refervamus » falva prius A temper (edis apoftolica authorities .

Qpamcuinque facultatem habet epifeop. eam per fuum vicarium generalem Ipfum cxequl poffe declaramus» nifi in iis, qu* proprie pertinent ad ordinem cpifcopalem » •ut in quibus vicarias a facris canonibus» vela conc. Trid. vel a nobis exclufus erit.

Qponiam denique ob publicam hujus pro. vincio, A privatam etiam cujufcufufqueD ecclefia utilitatem a fum. Rom. fOntifico multa petendf funt i decernimus » ut quid· ?|Utd ab eo communibus noftrls » A qui procotesfunt coepifcoporum literis petetur» id oOMte concilii hujus nomine atque authoxitate Ita faAum intelligi, ac (i publice in' feflione poflulatum effet.

Omnia vero. A fingula» qua · nobis In hac prima Salernitana provinciali fynodo decreta » atque aAp funt, qua debemus ohedientia, A humilitate, authoritatl, A judicio ΓαηΑ. Rom. ecclefia omnium ecclefia*rum matris, arque maglrtrr femper emeo* danda, A corrigenda tublicious.

htauiM tfijceferrm » far fetrmt i» b»t />»adv prsoratra.

Fgo Marlu« Bologninus archiepifcopus Salerniranus hit omnibus decreti* annutos fubfcripfi.

a . «T» Cofar epife· Cavenfi», exemptus, his ““ «· A decretis annuens fubfcrlpfi. ”-

Ego Patritius Laofius epife. Nufcanius C***s*r hb omnibus decretis annuetis fubfcripfi. 1J0*

Ego Pr. Antonius Ferufenfis epife. Mat· fici novi his decretis annuens (Ubfcripfi.

Ego Lelius epife. Caputaquen. his omnibus decretis annuens fubfcrlpli.

Ego Antonius epife. Sarncnfis fimiliter fubicripfi.

Bgo Rugerlus de Panaldis pro reveren. «HA. epife. Nucerino interfui , A fubfcripfi.

Bgo Claudius Papa pro rev. epife. Campanicnfi interfui, A fufcripfi.

Ego Federicus de Cavo pro rev. epife. Policaftrenfi interfui, A fubfcripfi.

Ego Antonius Ralli pro rev, epife. Aceracnu Interfui » A fubfcripfi.

N»xa//o λΛλ rtatilii ÎHtnt< fitb Mt· ri· •rtbirfifte. StltruiUM

Ixlfteatla Ια archivio arcNepifcopali ecclefia Salernitan*.

In eau. nvcrendiffiml epifeopi Acerrl Ac. Per facrum concilium provinciale audita relatione procuratorii reverendiffimi epifeopl Aceri fuit provifum, & decretum , ut profatus D epifeopus intrafex menfes ab hodie cum uffeAu erigere habear femina· sium , faltem fchoiam, depn rare prehendar,, •ut prufttmonium, feu ftipendium ieAoribu· facra.teologi* ac cafuum confclcnti*, nec non pro peaitentiario,convocate fynodutn diocetanum, A recitare facere in fua cathe· drali, Λ collegiata, feu receptiva fingulis diebus hora* canonicas per capirulum in cathedral! › Λ presbyteros in collegiata , fen receptiva justa decreta fac. concilii Trid. fub poenis ejusdem fac. Tridentini concilii ł Ge ita hoc fuum Ac. M. archiepifcopus.

In can.reverend, epifeopi Campania Ac. P*r facrum concilium provinciale pudita relatione procuratoris rev. epife. Campaniae fuit provitum , & decretum » ut profatus R. epife. infra (lex menfes ab hodie eunt efteAu erigere habeat feminarlum » vel fal* tem fchoiam, deputare probendas » aut pre. ftlmooium, feu ftipendium leAorlbus facrm Theologia » ac cafuum confcicoti* . nec non pro penitentiario » convocare fynodum dioecefanam » Λ recitari facere In fisa ecclefia cathcdrall fingalb diebus horas canonicae per capitulum d. ecclefia cathcdralls juxta decreta (heri Tiidentini coocUii fub poenis ejusdem Cscri cooelli Trid. * ha hoc fuum E Ac. M. archiepifcopus, I. Soilmelis. Le> Aum latt/m die 6. Mali gt, ia facr. conci» lio provinciali.

ΙΠ+

I

Ann9.

9 nvtrnii^» Siixri.

Federico de Caro proeuretere dell' illuftriflimô, e ReverendUGmo Filippo Spinello arclvefcov· di Rodi»e vefcovo di Policeftro, dice che eflendo trattàto in quefto conclHo provinciale * che Il detto reverendillimo Tuo principale come arcivefcovo non debba porter le croec arclvefcovale per le Diocnfi di Policellro. Il che Γ b ftatp conceflo m vhtu di privilegio apoftolico » qual . privilegio non fi deve Interpetrare In deno A concilio, ai quale Il datu» reverendilEao principale *fuo* i *fuddlto quanto* a vefcovo di Pollcaftro; e quanto agiraltrl onori, a dignàà atcivemovali rifervatiii In virtb de* (uqi prlvilegj immediate non potTonfi declarare per altro ,cheda N-Sig. e per ia S. fede apoft. per *ii* cbe gravato con veriti da detto trattamento, e di ogn'ahra cofa, cbe fopra dl clO fi fefle provida In detto facro concilio come provinciale, n*appella alla fbntitb di N. Sig. Λ alla S. fcdeapoflobea, *fttnt* *v. Mtav *mtlttn nté»* dit. at Dee/ ♦r.

C·»'·*/ IJf·.

ACTA SYNODI PROVINCIALIS

MARONITARUM IN MONTE LIBANO

AB ILLUSTRISSIMO BT REVERENDISS IMO DOMINO

D. SEORGIO PETRO

UTRIARCHA ANTIOCHENO

/ferre tjptf. *betit4.*

libro rdi cui titulu« : *'f- M· & «udore P ,kr'. andino.

Conveneruntdie decima oAava Septembris menfis coram tlluftrif·· patriarcha reverendifs. archlepifcopi, caleris légitimé impeditis, Jofephus abbas Chfaya, Jofephus fanA· Antonii, & Moifcs Bfciarai, Dominiq. diaconi Jofephus Chafer de Efdron, At Pharag Hadfcith, nec non facetdotes complures, prafente Hieronymo Dandîno Catenate focletatis Jefu presbytero, fanAiffiml D. N. Clementis Papa VIII. nuncio.

Principio autem leAa funt apoftolke lltere, deinde multit, & gravibus verbis de fynodo quadam fuperioribus annis coaAa conqueftus eft Patriarcha, eamque a fe, fratrevi fuo pradeceffore convocatam, aut approbatam fuifle negavit. Tum errores nonnullot (ibi, ac fua genti a quibusdam adfcriptot,& omnes eorum aflerrores excoto. niunicavit, atque anathematitavit. Errores hi erant.

Unam In Chrifto efle natatam, unam voluntatem, operationem.

Spiritum SanAum a folo patre procedere.

In Trlfaglo Crucifixionem totius Trinitatis interponi.

4' Nullum efle Purgatorium locum.

Nullum originale peccatum.

Animas mortali hoc folutas corpore ante extremi judicii diem nullo pramio, poenave affici, loco quodam detentas interim, in quo nec fuppiiclum patiantur ullum, nec bono quoquam letentur.

7' Polie ore negari fidem, modo teneatur corde.

Confirmationis facramentum a baptifmo diftinAum non efle.

In chrifmatlr confeAione prater oleum. dk balfarnum alia quadam admifeeri oportere.

In fermentato Corpus Chr[illegible]ti confecrandum efle.

Ad eorum, qui moriuatdr inungenda corpora, oleum ab epifeopo in die Corna Domini coniecratum non adhiberi, fed IIlud 3uod fimplex quifque Sacerdos tunc bcncixcrlt.

Sacramentorum omnium format minue perfeAas, ac per modum precationis Illis efle.

Propter fornicationem, aliafque caufat, & incurabiles (norbos uxorem* repudiari, atque aliam Va vl*vente* duci poflê·

Qui omnes ita examinati funt,- ut dc fingulis fuam, fuaque gentis tum prafentis, tum preterit! temporis fententiam ic fidem quifque expofucrit. Fuit, autem bac. Unam in Chrifto Domino efle perfooam, Divinam: naturam, voluntatem, atque operationem duplicem. Divinam, & humanam.

Spiritum fanAum a patre, filioque tanquam ab uno principio procedere.

Trifagium duobus modis io eorem libris ufuquri. Cum ad Trinitatem totam refer* tur, nihil addi. Cum ad fecundam pertonam propter afliimptam carnem, nativitatem, Crucifixionem, dt mortem interponi.

Purgatorium locum efle; ideoque plurimas pro mortuorum animabat elee.nol yeas fieri, ptecet fundi, miflas celebrati, ut eitiut inde liberentur.

Ab Adam omnes originale peccatum contrahere, eamque ob caufam parvulo· fine baptifmo faiutem non confequi.

Animat ex hac vita migrante! aut in Catum ad frucodum Deo ftatim evolare, aut ad

Anno Cuaisri »10·

ad fempltawn Inferni › temporaria Cub purgatorii poena* detrudi.

Fidem ore negari non licere· evangel!, cum illud fath, fitperque teftarl, *Qgi* ·*· gaorrit me «rre *Mluhtt*, fe «g» evgc· I* ran· cereal Petre area, gar <a *Celit* <#·

Confirmationis (aeramentum a bapOfmo penitus diftinAum, illiufque ordinarium miniftrum epifeopum *efie*. Atque tn eo Spiritum Sanfeum* grathrque plenitudinem darl, qua ad fideca profitendam confiante* reddimus.

In chriAntis confeAloae prater oleum* & balAmum» quibus duples Chrifti natura fignificarur, nihil admifeendum effe.

In pane asimo temporibus omnibus eos confecrafib.

Oleo ab epifeopo ferla quinta Caena Domini confecrata moriente* uaei oportere.

Sacramentorum fermas* quibus utuntur ab ecclefia Romano confuetudine minime difcrepare ; ea (que mlnlftri afeiooem indicare. ^g*rr deprrae, fee.

Etfi quoad thorum * fe habitationem dU vortium Interdum permittatur; matrimonii tamen vinculum ni6 morte non fotvi › atque apertam extare fententia· . *Qmtuafitt* d»· *atiArit* fe </«««/earrr», wa·

Qpa omnia legitimi, fe proprii eorum Dbrl reftantur* nec uAiam fecu* fe in illi* reperifle Hieronymus Dandinus affirmavit.

Brgocum eorum fides a catholica apeftolka, fe Romana nihil difereparet ; aoufu* complures propofifi fuerunt » qui five ob facerdotum imperitiam, fiveob infidelium, hereticarum, fe fehifinetlcarum gentiuuu propinquitatem, ac permixtionem In aliqua Maronltarum loca irrepferant ; atque a p'h* fe fidelibus, qui aderant, patribus canones hi, qui (ubheiuntur communi omnium conienfu formati font.

CANON L

gapttfmi (aeramentum* nt eft omnibus ad falutem neceflarium,Ita primo quoque ternpore parvuli* conferatur*, ncc ultra decimum» vel duodecimum diem differatur; H· bramque apud fe habeat parochus, in qua baptiutorum. * fe fufeipientium nomimu. adootuntur.

CANON II·

Epfftopf omaea, ut muneri a Chriftc Domino , fummq, ac primo paflore fibi commlfib (athfaciant, uagulh anni» femel (altem fanftnm confirmafioal· Aeramenta* la dioecefibu* fob adaslniftreot.

CANON III.

Ad6t autem Patriam, qui confirmandum teneat unus, veinaa» aur ad fomitini u· ou, fe una.

CANON IV.

In cognationis Ipiritalh, qua In baptifmo* fe confirmatione contrahitur, gradibus* fervetur Id quod io Tridentina Synodo fa- plenter definitum *eft*. In baptlfma videlicet In» ierfufclpientem,febaptlsatum»A Ullus parem, ac matrem * necnon later baptisante·, fe baptisatur baptis*tiquepatr*m,.ac matrem tantum cognationem contrahi. Banque rurfum, qua ex confirmatione oritur confitmantem , fe confirmatum * Uliufque pa» trem, fe matrem, ac tenentem non egre» dl. Omnibus Inter alias perfona* fplrltuali* hujus cognationi* impedimenti* matrimonii Ablati*.

CANON V.

11«, qui populum Del few cura commlf. fum verbo» fe Aqramentis paAcre debent * non vulgeris Ane doftrlna neceflaria eft. In praecipui* igitur ecelefiia diebus domini, cis cafuum confeieati· leftio ioftituatur, ad quam ex propinqui* locis convenire facerdotes omne* cogantur, corumquc furama quamprimum conlcribatur* qua ab omnimu haberi pre manibus poffit.

CANON VI·

Cafu* conftituanfor epifcopi* refervati, a quibu* reliqui nonnifi de illorum coafenfo abfolvant· Aliique graviore* fubiiciaotur, qui ad foliu* patriarch· auAoritatem pertineant.

CANON VII.

Quoniam parvulis fine Indecentia maxima , venerabiliflimlque (aeramenti injuria vix poteft facra Corporis Chrifti communio dari* caveant In pofterum facevdote* uni. verfi, ne quemqufim ante rationis ufum ad eam admittant.

CANON VIII.

Mlfiali Roma AnAMSmi domini noftri Pap· approbatione nuper impreflo, atque ad nos traafmlfib utantur omnes* nec alio nifi ad Patriarcham delato * fe *d Roma, num emandato» ejufqoe manu fubfcripto, ac foiito figilio confirmato uti liceat.

CANON IX

Minus murino deoere videtur* nec ecdc. fin coofoctudW convenire quorumdam conA*etudo,qui pietati* ,ae rrilgfooh foede nodi* pedlbo* faafeum Mlfib ftcrlfichim oderunt; idcirco lorellgaot eriverfi, arilato. uns id probandum * ut retinendum efle.

CON-

ON· A Ciaitn IJ»d.

CANON X.

Digit*» etlam quibus Sacram Chrifti Corpot Inter MUfaram folemnia contreAatur, poft verborum coofecratlonl* pronunclatto. nem nihil aliud tangere, conjunAofqua deincept efle oportet·

CANON XI

Cum ad integritatem fhcrlficli Corpori», dt Sanguinis Domini pertineat utrhifque feorfim fumptlo ; aditantium, ae miniftrorum communione aAionem Ulam facerdoe non Interrumpat, fad dt corpus, dt fan. guioem ipfe prlmjrm fumat : turn partes aut In calice intinAa* fangulne, aut cumB aliqua fangainb parte lifts difiribuat.

CANON XU.

Vaft, quibu» laoAilSma euchariftia in ecclefiis aderratur, argentea quidem, eflb, aurea,dt ex meliori materia conftare Oporteret ; veram fi hoc haberi nequeunt, lignea faltem non fint» fed aut aenea, aut ftamnea; aut hi* fimllia. -

CANON XIII.

Ad matrimonii facramentum celebrandum ante decimum quartum annum mas, dt duodecimum foemina non admittanturinterimC tamen promiffiones , dt fpoafalia permitti poterant. ;

CANON XIV.

Coram proprio parocho, dt teftlbut ma. trimonlum omnes celebrent. Habeat vero parochus libram, in quo contrahentium, *A* ieftlum 'nomina, locumque, dt diem feribat. Ac tribus continuis feftivis diebus In ecclefia inter mifiarum folemnia futurum matrimonium, antequam celebretur publicet.

CANON XV.

Indignum autem eft , quod a quibudamD faAum accepimus, ut hnreticis, dt fchifmaticls filias fuas Chrifti-Fideles io matrimonium traderent; Id ne amplius fiat, optfcopl, dt facerdotes omnino caveant.

CANON XVI.

Fius i dt antiquus in ecclefia aqua benedIAa ufus in templa noftra introducatur» locaque dt vafa properentur, in quibas decenter, dt commode omnibus exponatur.

CANON XVII.

Diligentius in pofterum , dt fancitus feftl E dies obferventur, iliique conftituantur, dt publicentur, qui ab omnibus ex procepto obfervaodi erunt ; atque inter eos Trlnitati> fanftlflimo euchartftl* faeramento, ac fanAi* omnibus dicati adnuaerentur.

CANON XVIII.

Toliatur penitu» mulierum noftraratn U-la (Implicitas, aut religio, qua menftruorum tempore, ac quadraginta poft partum diebus ab ecclefia iqgrcflis abttincor·

Anno Cnaisn rjpd.

CANON XIX.

Omni conata , atque indoftria curetur» ut apud patriarcham» dt epifeopos, dt ve. ro etiam In prcclpuis omnibus locis libri facri habeantur} vetus fcilicet, *A* novum teftamentum, quibus fides noftra prafertlm nititur·

CANON XX.

Contra vero, cum perhiclofum nimis fit flmpliciorum animabas, fi horetlcoram, dt fchlfmaflcornm libri io eorum verfentur manibus» diligenter omnes conquiramur, dt apud patriarcham in loco claufo afferveotur» nec nifi doAi»» ac theologia facra periti» viris » qui inter veritatem, atque er. rorem dijudicare poilint,permittantur.

CANON XXI.

Hac omnia, ut a noftra fynodo fanAe definita font ; Ita, ut a Chrifti-Fidelibu* accurate obferventur, modi» omnibus epifeopi, dt fabendutes procurent ; contuMMaces dignis etiam poenis compellendo.

Cumque nil aliud tractandum fupereffet; canones hi univerfi patribus ruribm alta, ac diftlnAa voce preleAl fuerunt, atque ab omnibus acclamatum, dt ut a fandUMiw domino noftro Papa confirmarentur vehementer poftulatum · Qpod cum fc Hieronymus Dandinas fbdok» curaturam pollicere-tur, dimMa firnodus eft. Die eiufdem Septembris menus si. anno MDCXVI.

*àU Jiftritrtui^funium M Jtfifb» frtrt hlrurtii*l

HIS aAi» , Sergius patriarcha, ut eft mortalium omnium conditio, extremum diem claufit, atque ex hac ad melio. rem,ut pie creditur,migravit vitam; eique mox fumma totius populi approbatione, dtçonfenfu eleAu» Jofephu» archiepifcopus, dt abba» Chfaya in patriarchal· munero fucccfiit. Is vero non folum fuperiorem ty. nodum univerfaro, finguiaque in ea contenta confirmavit, atque ab omnibus magoopere obfervari voluit; verum etiam epifeopia eifdem convocatis, eodemque pru. fente Hieronymo Dandino apoftollc* fedla Nuncio, hofce adjunxit canones.

CANONI.

In fanAo Mifl*· facrlficlo peragendo quofdam accepimus , antequam facras veftes induant, panem, dt vinum offerre; alio* primum veftes aflumerc, tum offerre. Unius gentis ac populi unum oportet efle ritum, unam Divini cultus formam.Bft autem ration), atque ecciefiaftic· coofuetudinl ma. gis coofentaneum, ut (acris Indutu* veftUbus ad aitarc facerdos accedat ·

<<l*A

'is©·

CANON II-

X . *

Quod a Romanis Pontificibus , facerdo* tibusnoftris, & ecclefiaftici* viris permitti* I fut, ur & uxores habeant, & "filios pronreent, intelligent omne* indulgentiam effe non prsaeptum,; neque ita accipiendum *n nobis, ut .nifi uxores illi ducant, aut ad factos ordines admittendi, aut regendis populis fa.cramentlfque admlnlftrandis prn, ficiendl non fint · Nam fandius omnino eftj &optHilius, ut qui donum'WJ>eo habent, calibeqrvitapi agant, quodqae apoftolu* Paolus chriftianis univerlis confutuit ; ut non divili,/ed integri, & toti vacare Deo, ac divinis rebus poffint"; ecclefiafticis, ac B Deo dicatis perfoni* multo magis convenit. Idcirco liberum id omnibus relinquatur, nec ad matrimonium ullus, aut cogatur,aut ur-, eeatp»<

CANON HI.

I Æquum eft th, qui ad epifeppatus gradun affumnntur ab oqinibu* populis honorem debitum exhiberi, illofque a ceteri* dignofei ; propterda live monafterii* regendis prsponendl fint, five populorum curam habituri, Colito epifeoporum habitu utantur illi, qui ad eum grâdum in pofterum effumentur. Neque plure* in eodem loco prefer-C quam-apud patriarcham, epifeopi habitent:

C A N O N (I V.

Verbo Dei omnino pascends funt ove* Chrifti cure noftr» cominifl» , ur fir in* ftruanturin moribus corrigantur; .conftituantur igitur ilH^qni ad fanddm ľ**' A & falutare munus obeundum idonei fint, locaqùe illi* prsfcribantur, qutbyi^nguli Verbum Dei dominicis , ac celebrioribus diebus feftis annunciate debeant; nec ullus nifi a patriarcha, locive ordinario miffus, id in^ccclcfu* nlftris facqrq prsfumat.

Ammo Cnarsri *ïi4

CANON Vj f '*

Nnw *etilittar Dt» intflu'et ft uttjetiir* , , ur fandiflime.Paulu* *oaf* adtnonuit. Sacerdotes vero* tributis, qu» Turci* folvend*»funt, exigepdis vacare, indignumprofcdo facinus' eft. Id nullo modo deinceps fiat.

CANON VI.,

Monachorum, ac religiolbrum hominum, qui relido' feculo intra monafteria fefe incltrfrlum , a foeminarum- confertlo quam remotiffima effe oportet loca. Nulls igitur focmins, nifi fortafle ad officia Divina itu templo , & audienda, ubi , & quando patriarch» videbitur, intra illa admittantur. Nunquam vero Ibi comedant, aut perno. dent.

Htec porro non ideo definita funt, quod fuperioribur temporibus apud nos nunquam fuerint pleraque faltem obfervara,fed quod cum minus nunc client multis in ufu, inJ memoriam omnibus revocati, atque accuratiffimea finguift obfervari, fynodus noftra voluerit. Quod. At de fus gentis pietate, ac folita qbedientia confidit, & a Deo opti* mo maximo obnixe precatui . Die tertia». Novembris mentis mUlctimo qulogentctimo flonagefimo iexto.

CON-

CONCILIA PRO VIN CIA L i A

*iy7' >DpO SANdTÆ SEVEaINB IW7'

A SAC/A CONGRLG'ATÏONE ÇO^CILII REVISA *

jf®»· 1J97.

IUuftri & /reverend, uti Fratri D.^archiëpiïcopo S. Sevennx

TJ *Erilluftrit, rtverenj. D. ntt frater. Ptowncialet Jjnoiiot, ai* S. D. N. akijpti, I *prior* ⅄ *franttfc» Aetoett attplitniinit* r«* *praiecejfore, poflertir*aatrm *ab ipfamtts attpJltnJibe* taa, *aibibtût-ie* utrayirr *fonprevierulitm epifiopit celebrate fnwttu, tlleflriffinti patret far·, tentilii Triintini interpretet fr. ooenere Jibt inpanilo' diligenter recognoverant, atfee ebi opte effe dextre, emendarunt, tffie aptarent. Mène* {grtarr *ear tui tefhlniiin» tutu rrtiitiejii, et pet fet ettrrii cjfitio ftte frifTie tferi poterit) tb· feinta ie fet ectlejîa,toteque provincia obfervaniat teret,* at *egretta "tea epare, ac iedujine piif· laborit freftnt, feet fibi initio praoofuit eberioret tn item, aiʃavante Domino, percipiat. QeoJ et cnmnlate,* 4* *foam lellerrimefiao, not Jammu pretcibet » dtvina beetgeitair eimeniimei. eplimamfee timpliinittn ten valetudinem ete aaimo precamur. Homa dte* 1J· *Ja/it itf!·* I * /.

Amplitudiuittux

Illuft. dt reverend. Uti Fr. Hiet, card. Matthcjus. *Locet ffigni*

In prima, Φ repetita in fecundafynedo provinciali fanfla Severino fob Francifco Antonia Sattarie arebieptfcope.

Francifcus Antonius Santorius Dei, & apoftolic* fedis grati® archieprfcopus faniti Severin* de RR. DD. ptrum cocpifcoporum confilio, & aflcnfu in provinciali fynodo noftra S. Severinx legitime congre, gâta, hxc qux iequuntur ftatuimus, decrevimus, Sc *ordinamus.*

De FiJei Ortbo4axn profeffleee.

Rom* • 197' INter omnes paftoralis officii (blickudi* nes, prxeipua, que ad catholic* fidei integritatem pertinet, verfari debet, ut qux fpiritualis xdificii fundamentum eft inviolata permaneat, ac omnes in ejus puritate immobiles perfiltanr. Quare ab ejusdem fidei negotio, veluti omnium prxftantiflitno, exordiendum efle duximus, eandem fidem juxta formulam a fel. recor. Pio papa IV. traditam unanimiter profitantes, quam hic inferius fubjiciendam efle viCum fuit.

Formula profefitnit Filet Ortbodoxa.

t, EgoN. firma fide credo & profiteor om- » nia, & lingula, qua continentur in fym- „ bolo fidei, quoS. Romana ecclefia uti* „ tur, videlicet.

„ Credo in unum Deum, Patrem, Omnipo- „ tentetn, fadorem coeli, *A tetr*,* vifibl-E „ lium omnium & invlfibilium ; A in unum » D· Jefum Chriftum filium Dei Unigeni- „ tum. Et ex Patre natum ante omnia (ecu- „ ta. DeumdcDeo, lumen de lumine, De- „ um verum de Deo vero : genitum non fa- „ Aùm, confubftantialem Patri, per quem „ omnia faAa funt.Qui propter nos homines „ A propter noftram falutem defeendit de „ coelis, & incarnatus eft de Spiritu fando ex

b Miria Virginei Ar homo faAuseft. Crucifi* „ xus etiam pro nobis lub Pontio Pilato pas- „ fus & (epultus/eft. Et refurreait tertia die n fecundum Scripturas. Et afcendit in Coe- „ lum, fedet ad dckteram Patris. Et iterum venturus eft cum gloria judicare vl>os» *n* Ar mortuos, cujus regni non erlr finis. Er „ in Spiritum fandum dominum dc vlvificantem,qui ex Patre Filioque procedit. Qui „ cum Patre, & Filio fimul adoratu·, & con- „ glorificatur, qui iocutus eft per Prophetas. Et unam S. catholicam, & Apoftoliram „ ecclefiam. Confiteor unumbaptitma in re- „ miffionetu peccatorum, & exprifto refur- ,· reAioncm mortuorum. Et vitam venturi „ farculi. Arnen.

., Apoftolicas, *A* ecclefiafticaa traditin- >, nes ,reliquasque ejufdem ecclefix obferva- „ tiones, or conftitutiones firmiffime admit- n to, dr ampleAor-

„ Item fncram Scripturam juxra eum fen- „ fum, quem renuit, & tenet S. Mater ec- „ clolia /cujus eft judicare da vero fenfu. „ & interpretatione Sacrarum feripturarum „ admitto, nec eam unquam, nifi juxta unanimem confcnfum Patrum accipiam „ interpellabor.

M Profiteor quoque feptem efle vere, *A* „ proprie Sacramenta nova legis, a jefis O Chrifto D. noftro inftituta, atque ad fa-

-------- — lutem hum/al generis » licet non omnia,
onnA t| fmgulis ncctflaria, fcilicet Baptlteum,
Csaisrr confirmationem, Euchariftlam,,Poenltm-
IWI· >, tiam; Extremam UnÂlonem, Ordinem,
>, dk Matriatonium : iliaque gratiam confer-
„ re ; & ex his baptifmuro, confirmationem,
„ dk ordinem fine lacrlleglo Veiterarl noiu.
„ pofle. Receptos quoque, & approbates
„ «defis Catholic· ritus tn.fupradiAorum
„ omnium Sacramentorum folemni admini-
„ Aratione recipio, dk admiftp.

„ Omnia, dk Hpgula ,4qu« de {feicato
„ originali, dk.de juftificatiohe In'.facr. Tri-
„ dentina fynodo defihita,4rdeçlàratafuc-
runt, ampleAor, dk recipioT'

„ Profiteor pariter in Miff* offerri Deo
„ verum, proprium, dk propitiatorium Sa-
„ crificium oro vivis, dk defonAis, atquo
>, in Ss? EtKhariffi· Sacramento efle vere,
„ realiter,dk fubftantialiter corons, dk fan-
>, guinem, una cum anima, dk*divinltato
„ D. N.Jefu Chrifti ;fierique convcrfionem
„ totius Albftanti· panis iq corpus, & vini
„ in fangulnem, quam converfionem catho-
„ licaecclefia rranfubftantiationemappeilat.

„ *Ftteor etiam fub altera tantum* fpecie
„ totum , atque Integrum Chriftum verum-
„ que facramentum fumi.

„ Conftanter teneo purgatorium effe, anl-
* „ mafquc ibi detentas fidelium fuffragü» ju*
» Tari ·

„ Similiter, dt lanAos una cum ChriffoC
„ regnantes, venerandos atque invocandos
ede, eofque orationes Deo pro nobis of-
ferre, atque eorum reliquias efle vene-
H randas .

„ Firmiter affero imagines Chrifti , ac
Deipara Temper Virginis, nec non alio-
rum SanAorum habendas, dk retinendas
efle ; atque eis debitum honorem , dk ve-
„ nerationem imparticodam.

„ Indulgentiarum etiam poteftatem a_.
„ Chrifto in'ecclefia telidlam effe , illarum-
,» que ufum Chrilliano populo maxime falu-
>, tarem fifle affirmo.

„ Sandam Catholicam, dk Apoflolicanu
„ ecclefiam Romanam omnium ecclefiaru,m
„ matrem, dt magiftram agnofeo, Roma-
noqué pontifici, B. Petri ApoftoJorum prin-
„ cipls fucceflbrl, ac lefu Chrifti Viario
„ veram obedientiam (pondeo, ac juro.

„ Cfcteta item omnia a factis canonibus,
„ dk «cumenicis conciliis,' ac prsclpue a
„ factofanAa Tridenti» fynodo, tradita,
„ definita, dk declarata Indubitanter reci-
*, pio, atque profiteor , fimulque contraria
„ omnia. atque hsrcfes quafcumque ab ec·
„ clefia damnatas, dk rejettes , dk anatbema-
„ tizatas, ego pariter damno, rejicio, dk
„ anathematizor

„ Hanc veram catholicam fidem, extra
l, quam nemo falvus efle poteft, quam iff
„ prefenti (ponte profiteor, & veraçiter
„ tcaeo,eaodem iqtegram,dk Immaculatam,
„ ufquead extremum vite fpirltumconftan-
w tiflime, Deo adjuvante, retinere, dk con-
„ fiterl, atque a meis fubdltis, feu illis
„ quorum cura ad me in meo munere fpe-
M Aablt teneri,doceri, dk predicarl, quan-
„ tum in me erit, curaturum ego idem N.
n fpondeo, voveo,ac juro; fic me Deus ad-
„ juvet (& hee fanéU Del Evangelia »

A H<nc ipfhm fidcl profcflQonem, »e fpon- 1,0
fionem juxta prefcriptum fac. Trid. conc. CBM,,TI
& literarum kjudem Fil IV.dk mm ipfi , & ,OT·
coepifcopi qoftri , ac omnes alll qui ad
hoc concilium provinciale admifli funt, pu-
Nice fecimus', afque Ita eandem ab ornai-
but l qui dignitates, canonlcatus, dk pr··
bendas, ncc non alia ecclefiaftfca benefi-
cia obtinenti vei in foturum obtinebunt, qui
in fyrtbdo dioeceiana conveniri 'debent, Iα
proxima diocc^fana fynodo ab eorum ordF
mirio hjbcnva, palam, dk folemniter fieri
mandamus.

Sed infuner » muuo fac. conc. TrldeM.de- 4
cretum, dk 'literal apofiolkaa pntdlAas,
provifi de beneficiis quibufcumque ecclefia-
ftieis curam animarum habentioi tenean-
tur a die adepts poffeflionis, faltem intra,
duos menfe, in manibus flui epifeopi, vei
eo impedito, coram generali ejus vicario
earndem orthodoxa fidei publicam facero
profeffionem. Provin vero de canonicatibus,
« dignitatibus in ecclefiit cathedralibus,
iM>n folum coram epifeopo , vel ejus Vica-
rio gener, fed etiam in capitulo intra-,
eundem terminum idem facere teneantur ;
alioquin , Juxta decretum Ipfum , decla-
ramus omnes prrdidos fruAus firos non fa-
cere, nec illis poflefliooem fuffiragarl.

Dt tjnflt»Fidei frotffient ftr artnem.
6· feca/iarva, feareaicvefve *ayi·*
frtftjjirtt facieada.

Cutufcunque artis. dk facultatis profefib-
res, (aici, vel clerici, five fsculares, five
cujufcûnque ordinis regulares fint ,ad fua -
ptofeffiopn exercitium nullatenus admittan-
tur, nifiprius,decommuni religione ,dt fana
dodrina conftiterit, cjufdemque orthodox·
fidei, ex preferipta formula, profeflionem
fecerint, fub cenfurls, dk poenis, dt alias
juxfa literas *felX* recor. Pii IV. defuper
editas, dk promulgatas.

In hujufmodi fidei profeffione, Illud pnr.
D dpi>e obfkrvaadum erit, ut verbis juxta-.
prsfcriptamformulam conceptis publice,dk
palam ab carnibus fiat; atque utad perpe-
tuam rei memoriam Temper maneat, ean-
dem per notarios, vel oidinakios aAuarios
cum ipfius profitentis fubfcrlptione, in pe-
culiari libro, dk gratis annotari, *vel* de ea
publicam teftationem fieri epifeopi curent

Dt Fidti tatada cara , tl· diligeatia .

E Epifcopos omnes quam maxime horta-
mur , dk in Domino monemus, ut in fua_
qulfque civitate, dk dloecefi folerter invigi.
fet, an aliqui fint, quia reffa credendi nor-
ma vel quid minimum declinent, aut pra-
vis opinionibus imbuti contra Catholicam fi-
dem aliquid dixerint, dk fecerint, dk in ma-
le de eadem fide ftntientes, ne vgnenum la-
tius diffundatur, canonice procedant.

Parochos etiam omnes admoneant, ne>
circa advenas, dk peregrinos quofeunque.
ad eorum parochias confluentes, dk circum-
cifos, ac apoftatas, qui ab infidelibus re-
verti funt, an adhuc reconciliati fuerint fe-
dulo

Anno Christi 1597.

dulo invigilant, & de eorum vita, & moribus an ... sumpferint, & an Dominicis, & feftis diebus Miffam audiant, diligenter inquirant i & fi qua de iis (lispicio fuerit, ipfis ordinariis indicenti, ut ab eis, prout expedire judicaverint, opportune provideri poffit,

De libris prohibitis.

Cum improbat* leAionis libros ad fimplicium mentes inficiendas plurimum nocew· compertum fit ; propterea epifeopi regulas indicis de libris prohibitisrde auAoritate fel. rec. Pii IV. editae^b omnibus fervari ftudeant, mandentque theologis , legum doAoribus , medicis , ladimagiftris, aliifque libros habentibus, ut librorum fuorum no tulam 'pariter ab eis fubferiptam infra.· tempus ftaruendum fideliter edant. Pr»dpiant etiam omnibus, qui in eorum oppidis, dt locis libros tam impreflos, quam roanuferiptos Introducunt, ut illos nifi prius recogniti, & approbati fuerint, nec retinere, aliifve legendos tradere , nec modo aliquo vendere, alienare, aut commodare audeant, fub poenis in eodem indice decretum ... ferioris per ipfos inc irrendis.

Heredes vero, vel exeeutores ultimarum voluntatum libros a defunAis qgilAos infra menfem poli obitum ordinariis Tuis exhibere teneantur dc debeant , nec ipfis uti, aut illos, nifi eorum indicem attulerint, fimiliter vendere, Ac alienare valeant ; alioquiii nullam excufétionem pr«teoderc poterunt, quominus in cenlbras, & poenas Apoftolicis conditutionibus decretas Incucrifle cenfeantur.

De fitrit vtriit aù thituiit.

Prohibeant epifeopi ne ab idiotis, feu laicis precjpue, & Iiterarum ignaris de his, que ad fidem pertinent, nec publice, nec privarim difputetur·; di non folum in eos, li contumaces fuerint, fed etiam in omnes, facr* feriptur* verbis, vel fenreotiis ad fcurrilia diAa, detraAiones, adulationes, fuperftitiones, incantationes, libellos famoftos, allofque profanos, dt illicitos ufus abutentesfevere procedant ,& animadvertant.

De fuperftitionibus, maleficiis, & iis qui ... caufam ...

Superftitiofat & vanas populi obfervationes, queeunque fint, a fubditi* fuis , tamquam perniciofiflima mala, penitus tollendas curabunt epifeopi. & gravi prenaex facrorum Canonum decretis propafita, contra refipifecre noierftes procedant. In maleficos autem, fortilegos, lamias,five ftrlgas, c*terofque omnes, qui quovis magics artis, & veneficii genere paAiones, dt foedera expreffe, vel tacite cum demonibus habent, prsfcrtim cum apoftaticos , vcl infidelitatis, aut idololatria aAus fecerit, vel malcfiCium aliquod inde fecvturo fuerit, vel aliqui«\Sacramcntorum abufus in ipfis fortilegiis , incantationibus, dt maleficiis intervenerit, tamquam contra apoftatas a fide., Chriftiana fufpcAos juxta canonicas fandiohc* (everiflime procédant.

De ... imaginum ...

Prohibemus, ut deinceps nec In facro, nec in profano loco .publice, vel prtvatim reprefentatiooes veneraod* Chrifti Domini noftri paffionis, At glorioforum ' martyrum certaminum agantur abfque fpcclali ordinariorum licentia, nui quod pietati, aut religioni congruere judicabunt, hac in ic pro eorum prudentia ftatuent.

De ... non ponendis fine licentia.

Nemini, juxta fac. Trid. concilii decretum, licet pofthac ullo in loco, vel in. ecclefia,etiam quomodolibet exempta, info, litam aliquam ponere , vel ponendam curare imag'inem ", nifi dé licentia, ordinarii ; dk fi *qua opinio novi miraculi* orta fuerit ad ^ordinarium deferatur, qui io premiflis juxta decretum hujufmodi procédat ·

De fidei principiis pueros instruendis, & de ludimagiftris.

Ut ad religionem, & Dei cohum puerorum animi inftituaniut, dr fidei principiis imbuantur., quibus quafi laAe nutriti, folidopoftea cibo, c*terarumque virtutum incrementis augeantur ; oftinibus hujus provinci* parochis praecipimus, dt mandamus, ut lingulis dominicis , &' feftis diebus prandio hora congrua pueros fu* parochi* ad ecclefiam campan* figno dato convocent, eofque fidei rudimenta, & chriftianam doArinamjuxta libellum editum , feu alias fummatim doceant , crudiantque, ut Deo cultum, dc,reverentiam, dt parentibus tum fpiritualibus , tum carnalibus obedientiam praftent, dt eorum parentes, ut idem faciant alfidue commoneant, & hortentur,

Lit[illegible]ii ludi bonorumque artium magiftri non folum libros in indice fel. rec. Pii V. editos nominatim vetitos ; fed etiam alios obfeoena, vel turpia continentes, vel ex quibus bonr mores corrumpi poifiint, pueris prclcgejMos , vel interpretandos nequaquam fuferpiant, aut proponanteof. que vehementer hortamur, ut In tam Ilexibili state, & ad malum prona difeipuios fuos chriftiana doArina erudiant, & bonis moribus ac falutaribus prcceptis inftituant.

De ... lectione, & ... facre Scripture ...

Sacrarum feripturarum leAioni incumbendum efle, In eaque affidue verfandum ,tum SanAi Apoftoli a^ Timotheum, tum fanAorum patrum & conciliorum admonitione docdnur ; novlffisae etiam fac. Generalis Trid, concilii decreto jubemur. Quare ubi In cathedralibus , aut iliis colfegiaris ec-

ecle-

onnA vuaisxt 'W' . clefii* infignibo* prnbenda feu ftipendium , fac> Theologi* dotari, ft interpreti huc A BfqUe affignatum vei deputatum non fuit, ne in eis tam utile, tamque nccefiarlum munus omittatur, (latuimus ? ut ab' eplfco- l>i* primoquoque tempore, juxta praeditam àc. couciui prcfcrlptum, ftatuatur, vel ex «.prabenda quomodocunque, prvterquam ex waufa refignatlooi*,rproxime vacatura, cui aliud onus incompatibile injundum non fir, vel alio quovis modo prout unicuique pr*· lato videoitur, ft ecclefi* fu* qualitas feret.

Is vero, qui ad leAionem hujufmodi deputatus fuerit, nec publice › nec privatim admittatur, nifi prius de vira , tqotibus , & fcientia fuerit examinatus ft approba- nis, ft ad fidei profeffionem admiffus, jux· t* f*pe memorata* literas Pii Papa IV.

Is etiam qui deputatu*, ft admiftu* fuerit, vel etiam theologus loftitutu* ftatuti* diebus, ft boti* in loco per epifeopum de. flgoato Caere ficriptur*, atque alio* fanAorum patrum libro*, necnon pro cafuum poenitentialium cognitione necefiario* ad curatorum, ft aliorum facerdotum infiraAionem interpretetur.

Admoneantur etiam omnium regularium etiara mendicantium hujus provinci* fuperiore*, ut in conventibus ipforum, ubi facr* feriptur* leAio Commode haberi poterit, illam a capituli* generalibus › vei pro. C vincialibus, dignioribus magiftrls, feu letaribus, juxta prcdiAum decretum, affignaodaro curent ; quod fi facere neglexerint , epifeopi omne*, ut aooftolic* fedis delegati, eo* ad id opportunis remediiscompellant, authoritate ubi decreto concilii tributa .

In monafterii* quoque monachorum, ubi commode fieri queat, etiam leAio fac. feriptur* habeatur ; qua in re fi abbate* negitgente* fuerint, epifeopi locorum in hoc, ut fedi* apoftolic* delegati, eo* ad id opportunis remediis compellant.

Curent epifeopi, ut huic leAioni clerici omne* ad eam idonei cujufcunque gradu* fuerint interfiet, utque proficiant, fingulo* horreatur, ft Gspiu* admoneant.

Dr *fraâieetitat Vtrbi Dti .*

Epifeopi,quorum primam, ft potiffimum munus verfari debet in grege pafcendo, ft in viam Domini dirigendo, fpiritualem panem efurientibus populi* frangant, ne, fi muneri fuo defint, impleatur illud,* parve- *ti fttwtuit* ft «m erat, fw /rea- errer *»it.* Ad quod, Chrifti, doArina apoftolorum exemplo, ft ftc. cone. Trident, decreto innixi, eo* vehementer hortamur. At fi legitime impediti fuerint, ut officio E hujufmodi per fe ipfos(ut decet) fariafacere nequeant ; juxta canonica* fanAione*, per viro* idoneos, ex ejufdeln Concilii pr*· feripto eligendos, ft deputando* hoc manu* , ea, qua convenit, diligentia, & pietate fuppteant ; ft Dei Verbum , adventu* Domini , ft quadragcfimali tempore, & omnibus Dominicis (altem, fcftifquc diebus predkandum curent.

Dt fretiitemitit tltfiitnt. Cnsurt

Prndicatorl* eleAionem feu deputatlo. nem ad epifeopo*, ex factorum canonum, prefertim concilii Tridentini difpofitione, tpeAare ft pertinere declaramus i ft proptorea omnibus fecularibus poteftatibus, ft univerfitatibu» prohibemus, ft inhibemus» ne in ea ullo paAo fefe ingerere pr»fumant, non obdant ibus contrarii* quibufeunque, qu* idem concilium voluit non obilare . Qua in re, fi , difficultatem aliquam vel dincofionem impofterum forte oriri contigerit, epifeopi pro fuo munere libertati ecclefiaftic*, ficut magis conducere exiftimabunt, confulant, aut ad fantam Apoftolicam fedem recurrant. Quod fi pouulus, vel univerfitas in aliis , quan' cathedralibus ecclefiis facultatem nominandi, eligendive prvdicatorem ab immemorabili tempore legitime prcfcripfcrint, ei* pr*judicare in a.'l^uo non intending*-

Dt tt eltndt.

Confuetudinem, qt>« in predicttore, publice , vel privatim alendo, eique de eleeraofyna, ut plerumque fit, providendo Quadragefim* tempore in hac noftra Civitate, ft tn provincia loci' laudabiliter obtervatur , reclpimu*, & epifeopi* ampkAendam *eSc* /latuimus. Qui fi ipiam dlverfimode obfervari feiant, |uxra ejdfdem concilii Trid. decretum impend* fuir, vel eorum i qui eas pr*ftare vel tenentur , vei folent, opportune provideant·

De pred/raror**, *fin tontiMtirun*

Concionatorett feu prcdicatore* omnes, quibus ab epifeopi* in fuis ecclefiis, dk dioecefibu* Verbi Dei prcdicandi munus merito commifliim fuerit, admonitos efle volumus, ut fe non levi , fed omnium graviffimo ft Ddiipcillimo muneri prcfeAo* eue exifllmantes, fideles [redacted]penfatore* exiftant.

Verbum Dei, juxta ecclefi* traditionem, & fandorum Parram interpretationem , pare, fimpliciter, dilucide, « abfque ulla ambiguitate praedicare, dk explicare ftudeanr; inutile* qu*nloncs, obfcuras propofitiones , dubios ft implicitos fermones, qui audientium mentes facile occupant, evitare curabunt.

' Ab hiftoriis apocrlphis, & miraculorum non approbatarum recitatione penitus abftineant.

Auditore* fuos frequenter propofitl* poenis , atque «terni ignis, ac aliis Inferorum fuppliciit a peccandi licentia ft confuetudine deterreant, ft tanquam freno quodam reprimant, ft ad veram fuorum peccatorum poenitentiam convertere fatagant.

Eos etiam coelefti* ac fempltern* vit* commemorati* premii*, facilitate fermonis, ad Dei, ft proximi amorem accendant. [redacted]Vitia, qu* eos 'declinare, ft virtutes , qua* feAari, ft bona opera , qu* exercere oporceat affidue annuntient, ut infernas poena*

m» evadere. Ac eoeleftem gloriam confit <ᶟ"duant.

(.uatsri >W7- De conceptione B. M. Virgini* femper gloriof* in popularibus concionibus propriant fententlam afferendo, ft contrariam repoliendo, aut Impugnandodifjtutare non profumant, fed bullam fac. rec. Mi papa Quinti defuper editam inviolabiliter obfervent.

Pafliohem Salvatori* Dei, ft D. N. Jefu Chrifti Jucefcente die, nifi locorum ordinarii* aliter expedire videbitur, pie, ft graviter exponam ; nihilqae in ea, quod a cnriftiana pietate , ft tanti myfterti dignitate alienum fit, etiam ad lacryma* commovendas, dicatur, aut deincep* modo aliquo fiat.

Studebunt epifeopi, ut cum ipfi predicare non poterunt, prcdicationibu* temper affiftant, atque presbyteri, & clerici omnes cujufcunque dignitati* fuerint » ut ei* interfint curent, ft (oculare* DD-maglftratus, ft officiale* omnes, ut io concionibus adfint, (hpe commaneant, ur eorum-exemplo.populu* ad audiendum verbum Dei promptior, ft alacrior accedar.

De parochis, ut ex lac. Trid. fyn. decre-* ti* plebibus fibi commiffi* Verbum Dei pr·-dicent, clique fac. myfteria ,& Chriftian* m doArlnam exponant.

Archipxesbyteri, plebanl, & parochi, five alii, qui parochialet, ft alias animarum curam habentes ecclefia» quocunque modo obtinent, diebus faltem Dominicis, ft feftivis, ac tempore jejuniorum per fe ipfos, vel alio* idoneos ab ordinarii* approbando* aut depurando*, fi ipfi legitime impediti fuerint, verbum Del, ft factam doArlnam, divinamque legem annuntiare plebibus fuis, illafque docere, & ftlotari verbo pafecre teneantur · ft debeant.

Inter miflarum folemnia pt«diAis diebus ex eis, qu* leguntur in miffa per fb, vei per alio* aliquid frequenter exponant,ft inter cetera S*. facnficli myfterlum declarent. Catecbefim etiam de finguli* Sacramentis preftriptam, ft de his qu* ad fidei do-Atinam, ft morum eorreAionem pertinent, pro fui, ac populi capacitate Italica linfua verftm, explanent, ft plebe* fibi comtqlfla* clariffiml* verbi* ernoirc Audeant.

Qu* omnia, fi forfan proflare neglexerint , fpeciallter moniti per cenfuras ecclcfiaflica*, aut alias,ut officiumfuum expleant juxta decretum memorati concilii Trid. dioeceteni arbitrio compellantur.

De *Uerfbonur.*

Cum plerlque poenarum gravitate magis quam Dei timore a criminibus committendis abfllnere confueverint ; propterea in blasphemo* quam maximef ut reatus qualita* exigit) diligenter, ft fevere procedendum efle, atque .eo* poenis In bulfa fanA* mcm. Pif pap* Quinti contentis afficiendos, ft pleAendo* efle procipimus, ft oP dinamu··

Ac ut hujufmodi atrox, ft impium fixius, quod tam divin* » 'quam human* lege* deteflaotur, de medio penitus tollatur, fodalitatem » feu confraternitatem nominis . Del in noftra provincia introducendam-, Aft Inftltuendam efle decernimus, quam per epifeopo* infui» Civitatibus, dk doecefibut, prafcripti* regulis, una cum indulgentiis in' bulla fel. rec. Pii pap* IV." conceflh, quam primum fieri poterit, publicari, ft erigi mandamus. *Cantati* *JP7·

Dt *Jitrn» Frflernei et/trtuititnt*· ·

Cum vero dierum fetorum obtervatlo ad Del cultum maxime pertineat, A divinalege prscipiatur / cupientes Dei praecepto obtemperare, ft fanA» ecclefi* mandata fervare ; volenrefque Chrifti fideles, quantum cum Deo poflumu*, ab cotum tranigreffione compefcere, nihil circa feftorum dierum de prreepto *ecclefia la factis* Canonibut obfetvari inditutorum, aut in tribunalibus *St* judicii*· prefertim focùlaribu* , obtervationem , feu tempus feriarum judicialium immutantes, fed circa alios die* feftos, qui ex devotione populorum, vcl alias pro varia hujus provinci* , ac ejus Civitatum confuetudine diverfimode obfervar! confueverunt, examinatis aliqqk bu*, qu* confideratione digna videbantur , ac humanarum neceffitatum rationem aliquam habentes, illos quidem de confilio, & aflenfu DD·coepifcoporum noftrorum in paucidres dies contraximus, atque in calendarium Infrafcriptum conftitutis, & referibendos efle curavimus; quos ab univerfis, ft lingulis huius provincia Chrifiifidclibu*, dc in ea pro tempore commorantibus, pie fan-Acque coli, oofervari, ac celebre* duci, *St* in eo ab omni fervilium operum generv-abftineodum efle ftaruimut, dc declaramus, atque fancimu*.

Stftiltr ClMiriuu, quod *omittitur.*

trrteihi t^linulii .

Cum abrogath omnibus privilegiis, & exemptionibut, Grttcis , feneorum natio· *ni concedis per* litteras in forma brevi* fel. tec. Pii pap* quarti / gr*co ritu vivente* tam clerici focularcs, quam laici, ordinariorum vifitationi, correAioni, jurifdi-Aiodftft omnimodo fuperioritati fubùciantur , eoremque cura ordinarii* commiflâ fuerit, neceflarium efle duximus , eoa negllgi non debere · Propterea epifeopi, io quorum dloecefIbu* Greci ipfi , vel etiam Alhanenfe* appellati, verfantur ft habitant, quantum in Domino poflumu* , commonemu*, ut eotdem per fe Ipfo*, vel alio* Idoneo* deputando* , quam citius fieri poterit , vlfitenr, feu vifitirl curent A mandent, ut qu* laudabilia , in ei* reperieMut ferventur, & promoveantur / qu* vero correAlone digna *funt,* juxta prcdiA·* littera* Pii pap* IV. corrigantur, & emenden tur · SI qua. autem nobi*, aut S. Sedi Apoftolic*, pro eorum gravitate communicanda duxerint, id citmt faciant.

Inter cotera diligenter exquirant, an_. aliqui fiat, qui a veritate, & fanA* R. ecclefi* veritate deviantes, Spiritum SanAunt,

Asuo Christi 1597.

Aum, tantum patre ptôbédere pertinaciter credant, dt, fi talçs deprehendantur, ineos tamquam contra,hereticos fevere procedant..

Eoi autem, doceant prpceffionem Spiritus SanAi effe à Patre ft filio cternaliter, tamquam ab uno principio dt unica fplratk>ne.

Ipfos quoque Purgatorii veritatem juxta Orthodoxam SS. Patrum doArinam, ft Catholica ecclefia veritatem, ac fttfaitroncm factorum generalium conciliorum 'Elprejttini. A .Trldentini, affidue doceant,'atquoa parochis, aliisve eruditis, & piis utt|S,aut verbi Dei concionatotibus fumcientet doceri {iujleanr.

Curent etiam, ut fummnm Romahnm^ pontificem vicarium Chrifti Salvatoris nortri in terris, ft Bcdtk Petri principisapoftolorum fucceffbrem efle teneant; alioyquin in eos, tamquam hcreticos, procedant.

Utque facerdotes In eorum divinis officiis, ft fenAis miffis loeo foltto pro eodem fummo pontifice Romano,'ft.pro epifeopo, in cujus dioecefi commorantur, orare debeant: prO fcifmaticis autem patriarchis, ft epifeopis, etiam fi. eorum ordinatores fuerint, minime Id'faciunt.

Grecos ipfos dé indulgentiarum vl, ft in Catholica ecclefia poteftate, ft ufu erudiant, ft pro ipforum ecclefiis illas impetrent, vel quas puthoritate propria concedere poflunt largiantur.

Utquq>ecclefiamca· cenfuras illl pofthac timere affbefcant, opportuna remedia vel etiam poenc comminationem adhibeant, ut feftivitates à S. Rom. ecclefia proceptas ft ab hac fynodo provinciali fupcrlus promulgatis profer illas,, quas ex Groco ritu, vel eorum devotione obfervant, omnino obfervari faciant, ft contra inpbfervantes fevere a nimadvertant, ne, doriec latini illas fanAificant,. Groci eafocm transgredientes cum fcandaio Cervilia opcrafaccre confpiciantur.

Videant etiam, an ii, quibus animarum cura commiffa fuerit, idonei fint, dt an doArinam Chriftianam catholice populos,ma*ime parvulos fedulo doceant› in Infirmorum confeffiooc invigilent.

Provideant, ne eorum facerdotes In Baptifml minifterio alio chrifmate utantur, quam quod ab epifeopo benediAum fuerit i eofque moneant, et cum Sacramenti confirmationfs, et fandiorum Apoftolorum, ft perpetuo ecclefia ufu, ft obfervantiâ. (olus epifeopus, ordinarius fit minifter, aequa, quam parvulos facri chrifmatisoleoin fronte contignent: fed eoe ia vertice capitis tantam baptifml tempore Inungant. Tempus etiam baptifmi ultra 0A0 dies non differant.

Omnes tam clericos, quam laicos, quos confirmationis facramentum non fufeepifle confiât, in vifltatlone ipfe aut alio congruo tempore, confirmandos curabunt; atque adultos quidem peccata, fua faerdoti confeflbs effe ante oportet, dt convenit etiqm effe jejunos.

Pueris recenter natis, aliidqoe rationis ufu carentibus Ss. Euchariftl* facramentum dari prohibeant, dt in eos, qui de neceffitate falutls Id fieri falfo afferunt, tamquam de fide fufpeAos, & male fentientes, juxtaque memorati concilii Tridentini decretum fevere animadvertant.

Sacerdotes SS. Euchariftl* facramenrtm pro infirmis non ita, ut hafienus, immunde conficiant, mlfeentes corpus cum fangulne, dt iterum formando bucellam, fed illud fub panis fpeciecum debita reverentia, decore, ac diligenti cuftodia fub clave, ft fera attfervent, ac faltem oAavo quoque die re» novent; & cum opus fuerit ad Infirmos cum., luminaribus, ft, fub umbella honorifice deferant.

Laicis non irtfi peccata fua antea con» feffii facram communionem fub panis tantum fpecie exhibeant.

Infuper, tam ipfi, quam diaconi, fubdlacoui, ccterique clerici, qui ad id tenentur juxta eorum Grocum ritum, a fanâis Patribus inftitutum ft approbatum, divinum officium lingulis diebus recitare, feu decantare non protermittant, fub poenis per canonicas fenAiones In cos, qui horas canonicas reclfare neglexerint, impolitis, ft aliis ia ccinAltq^ne fan. mem Pii Quinti dçfuper edita contentis.

EtomiftkJs & feftis diebus omnibus fub poena epifeoporum arbitrio imponenda conteffione provia mlffarti celebrare procuCreat. Clericf vero, ft in facris ordinibus conftltuti faltem femel in menfe communicent.

Altaria portabilia, epifeoporum benedlAtone communita, ft corporalia, ft pallas mundas fimiliter benediAas habeant.

Sed ne 'Latini, profertim hi qui fimplices funt, Gracis permixti, in eorum ritum inducantur, eurent epifeopi, ut presbyteri Groci in fuit tantum ecclefiis celebrent, fuo rlt» utentes, in elfque ipforum pleblbus tantum Greets facramentum altaris mintftrent.

Conftitutlonem fel. rec. Pii papa Quinti,' qua facultates alias conceff* Gracis Latino, dt Latinis groco ritu miffas, dt alia divina officia celebrandi revocantur, ab eifdem Gracia inviolabiliter fervari mandent; dt tam grocos, quam latinos in fuit propriis ecclefiis juxta cujufque inorem fetq muneri fatlsfacere condignis propolitis poenis oracipiaot.

Mandent etiam, ut nullus fub poena perpetua fufpenfiouis ab alio, quam a fuo proprio epifeopo, vel de licentia ipfius a catholico antlftlte, S.R.E. gratiam, ft communionem habente, ecclciiafticp» ordine» fufeipere audet.

Matrimonia fanfte, ut decet, fine aliqua fupcrftittooe, dt abnfu, dt non inter conjuu&as pertonas A tribus in ecclefia procedentibus monidonibos celebrati procnrentUtque ad promiffbcum integram obfervationem facilius compellantur, dt Ignorantia excufetlonem nullatenus protqadere poffint, decreta fee. conc. Tridcntini de hac re Grace idiomate fideliter vetfe Illis tradant; Îua fi pofimodnm obfervaro neglexerint, axta /aeros canones, & eiusdem concilii prufcriptum, adverfuscootrafaclentes fevere procedant. Pro-

Aaito Cmbi^i 'IPI·

Provideant ne Gteclfecundas»dt tertias, ac ulteriores etiam nuptias reprehendant ali-quàtenus* nec congeffincnt i fed Illas Inter perfona», quo alia» licite ad Invicem ma-rrimonio jungi poflunt, initas approbare compellant ,cüm fecundum apoflolum, M·-*lier , mortuo viro', lihiijii n lege viri, fi' noheiùli tui'volt liierem Moot fault»·* rna.

Optat etiam Ipfa fynodu» Gntcos presby-reros commonendos, atque cogendo» fore, ut ftatim port ftrlam quintam & Coena *Do*mini ad epifeopum , tn cujas dloecefi mo-ranrar, accedant ad devote fufclpiendum fa-erum cbrifmatls oleum io vafe dtcenti; dt vafculum habeant, faltem ftamneum, In quo illud diligenter afiervetur·

Infirmos, oleo infirmorum* quod catboll-ca eccleiia ex Chrifti D. N. inftirato, & apoliolica traditione didicit, & extremam llnAionem proprie appellat* dum In exitu vita coniiituri'videntur, juxta eorum ritum benedlAo inungant , ac etiam non peten-tes, prefertim cum periculofe egrotant de eo fufeipiendo admoneant, eifque pie, & religiofe conferant.

Aquam etiam juxta eorum ritum beoedl-cant, eamque iningrefiu ecclefiarumtencanr.

Poftrcmo curent epifeopi, ut a grecis', qui meorum dioecefibus incolatum habent, qua ab eis , vel ex eorum legitimo ritu , tam in baptifmi, & confirmationis, quam in aliis ecclefi» facramenti* rite admln)·Arandi» pracipiuntur , diligenter obferven-tur, & in traofgreflores ipforum arbitrio animadvertant , vel fi magi» expedire judi-caverint ,ex eorum dioeccfibus eilciant.

Dtfotromeotorom odmiitÿlrotioloo.

Antequam (hcramentalem aAionem quis miniftrandam fufeipiat, diligenter tanti mu· Deris funAionem confideret , atque perpen-dat, & ad eam (hnAe, & graviter accedat, fcpcrpelliceum , dt ftoiam habeat, ordini, fit raintftrandi (actamenra nihil addat, aut minuat; fed juxta ritiis, cnrcmonia», & confuetudincs 6> A. ecclefi* munus fuunu exequatut.

In facramentorum adminiftrationc prohi-beant epifeopi, ne quid exigatur, aut ver-bis vel fignis, nihil diraAe, vel IndireAe petatur; fed omnia pure , finccre · dt fine avaritie fiilpicione nant.

Cathcdralium ecclefiarum cuftode», facri-fi*, aliique omnes , sd quos fpeetat » facta olea parochis ,dt curatis,' iratis erogent, five dlfbertiant. nec quidquam ,omnino* 2uanrumvis minimum › fub poena fufpco-oois ab officio pro eorum erogatione, feu difperfiooe petant, aut etiam a fponte dan-elbu» recipiant', quavis confuetudine coo-traria non obftantc-

Dt Btfiijom.

Fontei baptifmales · ubi fleri poteM , fint ex marmore* vel-alio lapide» qui aquam continere . * iervars poffiat * cum cibo-rio pyramidato * vel faltem Intrinfecus ha-beator va< ea ore ftamneuto ad aquam tutius* ac nitidius confervendam. ÜW tamen pre-mi(To modo hafienus ereAl non fuerint, in foco eccleliam jnon impediente* ted omni-bus conQricuo quam citiffime erigantur, dt ereAl occlufi interius cneriufque nitidius cuftodfantur. I597*

Parochi omnes, aiiiqoe quibus (heramen-torum admiblftratio^incumblt , nec paren-tum nobilitate, nec aliqua alis ratione ad-ducantur, ut extra cafam neceffirarts in-privatis domibus baptlfml (aeramentum con-teram, quod fi fecu» facere attenta ryrinr, ordinarii arbitrio puniantur.

Excommunicari, *fit* alii, qui a factis Ca-nonibos arcentur, ad parvulos de facro fonte fufeipiendos nullatenus admittantur,

Obftetrice* omnes, feu alii laid commo-neantur , ut fi mortis periculum Infantibus Immineat, eo cafu rantum illos baptizandi facultatem habere fciant, fervata debita forma, cumdlftinAa verborum prolatione* & elementaria aque infufiotw , dt Ctfm il> tentione Id faciendi, quod in hujus facra-menti collatione fanAa Ckthollca qpclefia— facere Intendit. Preterea commonefiant* muliercm prefente viro ad mones batlxam dl etiam In cafu aeceffitath* non effit ad-mittendam, nifi forte ia baptlfml formam ignoret, dt illa ad H peragendum magis inftruAa fit.

Parochi librum habeant, Ia quem rum baptizatorum ; tum eorum parentum , tum etiam 'patrinoram nomina , & cognomina diemque oatlvitarls. fi commode neri po-teft, & ipfius baptlfml diftlnAc referant, lliumquc cuftodiant diligenter * dt lingulis quoque 'annis epifeopo recognqfccndum o-

Cum baptiamalia aqua io fontibus renova-rer , veterem in facrarium proliciant.

Parochi denique fedulo bortentur, dt fre-quenter commoneant prégnante» muHetes, ut cum nonum menfem attigerint, vei tem-pos partu» ioAiterit, ipfi» , vel aliis facer-dotibu» ab epifeopo approbatis peccata fua confiteantur* dt (bnaiffimam Euchariftlam fumant,

Do Socromatto eonfirmatiooii.

Antequam confirmationi* Sacramentum ab epifeoph conferatur, parochi per fe ipfoa vel per alio· illisas vim, efficaciam, dt effe-Aus Chriftlfidelibus explicare, dt explana» re Qudeaot, ut ad illud devote ,dk reverenter fufclpiendum, qui natu majore», dt non» dum ^hrifmati funt accedant, vel infanter , *fit* pueros pit dt religiefe deferam

Adulti, qui nondum confirmati itent, je-junio, dt facramcntaii peccatorum confef-lione, ac etiam facro Euchariftis fti(keptlo> ne precedentibu* confirmcotter,

His autem, de quibus probabiliter dubi-tatur, an a pontifice confirmati fint, prout dt ia facramento baptlAnl fieri debet, po-'erit Sacramentum confirmationi» fub con-ditione conferri; fi nondum confirmati itent.

Eorum qui confirmati fuerint, pro decen-tia facraaaenti, goffipium * fett bambadum, dk dcfitper chrlfmaic (ini linteolum Uncum frootibus apponatur, fir allquantifper de

feratur ; quod ooflea dqpofitum comburatur in facrarlo , nifi ipfum linteolum, ibi ab lutum ufibu» ecclefi* dqfetvlre poflit » 4. ideo refervetur ; vei faltem adultorum eoo firmatorum fonte» bambacio abfterganrvr, 4 deinde abluantur aqua , qu* combufto bambacio, in commune Aerarium proliciatur.

Avito
Caatavt
(I97«

Provideant etiam epifeopi, ut confirmatorum, 4 patritiorum nomina, 4 cognomina m libro, queo» in epifcopali archivio coniervandum curabunt , dlllinAc annotentur , 4 conferibantur .

Plebe* fua* moneant 4 per parocho* admoneri laciant , inter confirmantem, confirmaro*,eorumque parente» , 4 tenenrem, quemadmodum ex baptlfml facramento,fplrltualem cognationem contrahi, eof. que ,quod no» plutei, qeatn unuaj fivo vir , 'iive mulier, vel ad fummum unu«> 4 una bapnxatum, 4 confirmatum fefeipere, vel trtnerç poflunt, 4 quam cognationem contraxerint tam in baptifmo , quam in confirmatione ad ignoranti* excufationem tollendam frequenter doceant , atque ex (acri-generali, conc. Tridrntini decreto dlftinAe declarent

*Dt /»*βιφι*Λ tutberfflitf*

SanAiffim* eucharlftiar facramentum iitcathedralibu* alilfque parochiaiibu» ecciefn» in tabernaculo, ubi commode fieri pottrit, deaurato, decentlflwne ornato, ac nitide, collocetur, nrhilqae, quod ad illiut cumclive, dt fera tutam cultodlam confervationemque pertineat, modo aliquo prêter» mittatur ; *fit autem* fcrlceo au» alio, decenti velamine cooteftum 4 lampade» in confpeAu perpetuo ardean».

Mandent epifeopi, ut parochi cererlque animardm euram habente· › publico· concubinario·, Nlaipbemo*, ufurarlo·, vel alio» facinorofo» homine*, nifi poenirente·, aut vita, aut mottbu, emendato» perfrexerint, ad communionem non admittam

Utque iidem curent, ut ii communkaru voluerint, non alii admittantur, quam qui mate ea vel ingenio polleant, ut quod faciunt reAe, dlfcernant.

Provideant etiam, ut fi ecclefi· qualité» & amplitudo patiatur, maribu» feorfum a femini» euchariftia facramentum miniftretur.

Ad Chriftifideliam devotkmeoi er pictatem in dic· promovendam yolumut vo* fopiu· admoneri, ut non folum Palohat tempore juxju generale ecclefi* preceirtum fed Jo alii» etiam prmeipuit anni blemnitatibo» pnrmifla facrameoHll e«nfeftooe ad tanti Aeramenti percepttonth ple 4 devote accedam, ac ut aberloie· Inde frnAu* , 4 gratia» confequanrui, illud fepiu» frequentent.

Ut Mtem lpfl Chrlftlfiddet ab exemple faciliu* etiam inducantur, curent epWcooi , ut foi domcfticl er femlllare» omne», diAi». alilfque D N. lefu Chrifti, 4 beatiflim» «ut genetrici» temper Virgini· Mati* iitee tabe concept* , 4 SS. Apoftotorum frftivitatibu», vel etiam alii» dominici» , 4 feftte dlebat , peccata eerfim probati» fiicurdotlbut confefli » factam cucnariftiam frequenter fumant.

"7— rC!**®. Geqtiti W''

Cutn ad infirmo· tantum Aeramentum deferri contigerit, pramigb campam, fignead convocando· clerico·, *Λ contraire»* aliofgue fidele·, facurdo» mlniftraturu» cotta, flola, & pluvial!, vel faltem cotta , ft ftola indutu» dua» particula· in vafe ad id dicato, five In elegant) pyxIde reponat › ft collocet decenter,ac a colto fuo pendent velamen deiuper expandat; & tunc cum honefto fidelium comitatu ,, qui cereo», 4 luminaria deferahr; ab ecclefia difcedens, tinflnnabulo procedente , fub umbella , feu baldacchino, ubi fieri poreft, graviter incedar, ac fbmma cum ypneratloM 4 pfaimi· ipfum Actamentum^dcferar ad Infirmo·: cumque ad eorum domo* orrvenerit,' fervati» <·«, qu» in hujuimodi (aeramenti adminiflltatioaeln facerdotaii live rituali libro contineatur, ogrotla factam eucharilliam rallgiofe exhibeat. Deinde eodem modo, quo priur, ad eccleiiam revertatur.

Ubi Acratiffimi corpori· Chrifti fpçicta» iuftituta non eft , provideant epifeopi, ut quamprimum fieri poterit, inftituatur, quod facile erit *n* cleri & populi devotione, 4 ad id crebri» condonatorum fermonibu», dc admonitionibu· excitari poterunt. Ubi autem Inftitura fuerit amplificetur, ; dt fi reformatione indigear,epifeopi arbitrio reformetur.

Dt firntlijjiutt Hîifft fiKrtftU'

SacrofanAum mifl* facrifidum, non folum rite & reAe, fed etiam pie dc devote celebrari debet; quare, ut fingvlati pietate *Λ* devotione erga illud populua afficiatur ftudeant epifeopi, ut (accrdote omne· mencte, di corpori· puritate pollere nitantur ; utqM ad nnti facrificfi mlnlftttlum devote accedant,, & tnifla pralcda, digno profua , populiuut faillit prece* c/fondant.

Omne· altar» mlnlftro· admonito· efle volumut, ut Curemonlatiuqra *raiflalem* Romanum, fando tecot. Pii pap* Quinti juffu editum , diligenter addifcanr, 4 illa· in mifarum celebratione, ut ia omnlbu* hufe» provinci* too* uniformi· fit celebrandi ratio. Quod, fi admoniti facere neglexerint, ad altari»mlpiflerium non admittantur, aut ab eo quoad dWtcmlnt arceantur.

Oratord aedificationem dt ufum epifeopi non faetlt, ted rum eia iuAa de caula concedi viftim fuerit, concedant. Prohibeant ne quit, quemadmodum faori corte. Trid decreto ftatutum eft. In privati» domlbut, aut alite, qua*· ad dtvinum cultum dicati· oratorii», atque ab Ipfi» dtfignati· dr vifitati» miflam celebrare pranumac

Peregrini Acerdute·, aut ignoti ad rem divinam faciendam non admittantur, abfque proprii epifeopi five ordinarii littari» dimiffor»· ; qua» t ad evitanda· fraude· hac itu» re commun iolitâ(,pt«Mr experimento compcrlmu») epifeopi*, aut eotum vicarii» gcnerallbu» examinari» 4 probari maadamu». Qu* vero ira retente· non funt, ut vetofittillter HMi Ctedl poflit, relicienda» rlfe voto

7Amho a loconiw oMInarIfi » obi pro- Caatiri x niikCOratoA»rat faertntpde eorjfli vlta>&^foluu teftlmonlutd afferant.

Provideant epifcopi ut In ecclefiis altaria queeunque divino* cultui dicata ornamenta habeanj non Immunda › nec lacera ; quod non fine populi fcandaio f*pe confpicitur ; fed illa pura fint, munda , decenter ornata, cum cruce ftltetn lignda.

Altare portatile e* longitudine & latitudinçJhi ut hoftia ,& calix . dumTuper eo celebratur commode collocari, At retineri poffit.

Curabunt etiam , ut .abufus lite, qui In npv*, ut yocant, miffie celebratione ptefbytetorum avarlta irrepfit, juxta fac. Tridentini concilii decretum , importunas, At illiberales petendi ekemofyqarum petitiones /Ac cxaAiones, ludpt^A! choreas faciendi quam primum tollqtur (St iplbs presbyteros •b Ms, qu* a fimonlacajabe~&^turpt qu*ftu rton longe abfunt abftinere faciant.

Fideles omnes fedulo commoneantur, ur cum miff* facrificio interfunt, tanti tnyflcrii gravitatem confiderent, reverenter artiftant, it ple ac devote preces effundant ; ad altare non ita prope accedant ut celebranti impedimentum, vel perturbationem afférant; ne dum veneranda miffarum myfteria, & alia divina officia celebrantur, collocutiones habeant, dt deambulatione* faciant, atque In foribus eccleii*. aur extra fubfiftant, vel altaribus inherent, aut non expcAata facerdotis benedlAtone ab ecclefia dlfcedant. Qu* fi oofervarc neglexerint, epifeoporum arbitrio punlantui.

Ne detunsorum anim* debitis fraudentur fuffragHs, curent epifeopi, ut qu* ex Im polito onere, vei munere miff* celebrari debeant, omnino celebrentur. Ubi vero ex defunAprum reliAis, tam magnus mlffxrum numerus fit,ut illis pro teffaioruin voluntate pr*rcripth| diebus fatisfieri nequeat, vel ex eleemofvn» tenuitate non facile tn veniatur qui velit huiufmodi oneri fe fub iicere, epifeopi - facti concilii Tridentini decreti memores » quo facultatem habeanc, in dioocefanis fynodis re maturius confiderata, dt diligenter perfpeAa miffarum nu. nterum contrahant, dt pro eorum confcientia taliter reducant ,ut defunAoruin anime Cactis iniflarum facrificiis, dc annivertariorum inftitutiontbus non defraudentur, & facerdotes pro e«*um dignitate commodius viverepeifinr .

Ne Cnrlffifideles a propriarum parochialium ecclefiarum cultu · « a divinis audiendis a proprio parocho, a quo Chrlftian* fidei rudimenta, falutarla monita, explicationes Cactorum myflerlôrum miff*, fetiorum dierutn , & circa contrahendas nuptias denunciationes audire debent, iopofterutn avertantur , (latuimus , ut nullus presbyter beneficiatus, vel capellanus cujufcunque Capcitu , dominieh alitfque feffis diebus de piveepto in oratoriis fodaiitatum, fcu confraternltatum fecularium , aliifvo ecclefiis,capellis, aut oratoriis Cncularibus, qu* parochialls ecclefi* finibus contineftur, miflas, it alia divina officia horanimi< pnrpropera celebrare, vel ad ca audiced* popular· convocare audeat» mü ab· foluu miffa t qua in parochUli ecclefia prvrtiifih ditbuf celebrari (blet· Idcmqoc a Cetarii regularibus presbyteris, A capellanis aliquo ijjrj· tum ecclefiarum non parrochialium, & ca· fiellanarum, obfervandum effe decernimus, ta ur parochi, five archipresbyreri in di. vinis pfficils prediAis diebus ab ipfis nulla· tenus prweniantur.

Curent etiam epifeopi, ut parochi pro eommilli muneris (atlsfaAionc paties fami· llaf frequenter commoneant, ut a filiis, &. famulis , qui In pafcendls animalibus occu8antur, faltem dominicis, At majoribus fe· is diebus miflara audiri procurent.

Vidu* aliisque mulieres, qu* ex prava *ac deteftabili confuetudinc poft maritorum, ftu eonjunAorum mortem ad ecclefias accedere nolunt, ne menfe amplius, ad fummum «d eas accedere, A miffits audire différant, fub ecclefiafticis cenfuris, vel aliter, proue eplfcopis expedire videbitur compellantur.

Dr /iicreairaie ftiiiiilin.

Curent epifeopi conffitutionem in genera- it concilio a fel. rec- Innocentio papa III. editam , qu* Incipit: On«w errmAar)»*·/, diligentius obfervari. Ac ne Chriftifideles ignoranti* pratexru eacufari poffins, fed omnes fdant ad fteramentalem confeffionera C proprio facerdoti, aliive ad audiendas confeffiones ab epifcopo approbato faltem femei in anno faciendam ecclefi* precepto reneri, eandem conffitutionem tribus diebu< dominicis in Quadragefima ante Palcha , it» eorum cathedraiibus, ac in aliis eorum civitatum , dt dioecefumJgtrochialibus ecclc fih de pulpito alta dt mrelfigibili voce legi , evulgari, & publicati faciant.

Infuper facrofanAi Tridentini concilii decretam obfervaW cupientes, neminem latere volumus (nterdiAum effe omnibus, dt lingulis presbyteris, tam fiecultribus, quam cujufcumque ordinis regularibus In provincla exirtentibus, aut pro tempore commo- D tantibus f iis qui parocbialem eccleiiarn obtinent Jumiaxar exceptis) ne fccularium* etiam facerdotum confeffiones audire, vel eis abfolutioaem impendere pnefumant, nifi ab epifcopo loci ad Id fuerint examinari, & approbari, etiam ex conft- S.M. Pii V. defuper edita, quam conAis quorumvis orJInum regularibus, eorumque prdatis aut 1periotlbus quomodolibet nuncupatis, ad omnem ignoranti· etculationem tollendam Inlinuari, fit notificari mandamus.

Prohibemus etiam parochis, ac aliis confeflaris fibi fub)eAis quibufeumque, ab epifcopls locorum, ad fidelium audiendas confeffiones approbatis, ut nihil pro abfolutio- E ne, etiam a fponte dintibus, accipere, vel exigere, .aut certam perfonam, cui dandum fft, nominare pnrfumant.

In privatis domibus (caufa neceflitatis excepta) pernitentium confeffiones audire non audeant, fed In locis patentibus, & confpkuis In ecelefiis Ac ut fuum officium commodius, & decentius prcftare poG fint, manddmus In fingulis cathedraiibus ec· clcfils, etiam regularium in locis hujusmodi

VUUI pa-

Anno *597·

paientibu, & confpicu)* confcffionalia lingnca conditui, dt decenter aptari, e quibus A e crate ferrea, aut perforata lamina interpolita poenitentiam coofeffionet commode audire, dt munus fuum diligenter obite poffint.

Cum confeflarios facerdotes, nedum de animarum falute follicitos, led etiam cotum, qu· in confeifione audierint, fideles opportec elfe cuftodes, epifeopi in his deligendis eam impofterum diligentiam adhibeant,ut tale* fint, qui vir*, dt moribus probati, doArina quoque prudentia, ac patientia polleant, At ejus *tati*, prefertim, qui mulierum confeffiones audire debent, ut his liber* peccata fua confiteri valeant: Ipfatum tamen confeffiones ante ortum, vel poftoc- B cafum folis, nifi neceffitas aliter poftulet, non audiantur.

Quod fi in aliquo pr*raifibrum defecerint, eo* pro qualitate cxceflu*, pr*ter canonica* poenas,aliis dioecefani epifeopiarbitrio puniri decernimus.

ctfnuti rtfirvetioi·*

Epifeopi in refervandis cafibu* ad id potiffimum intendere debent, ut a peccatis qu· maxime enormia funt & frequenter committi folenr, difficiliori impetrande veni* gratia homines arceantur, & ab iis iterum perpetranda detineantur. Quare cos C tantum fibi refervare Audeant, quos neceffario refervandotefle expedirecbgnoverint.

Cum autem ad «dificationem,-non indeftruAionem in fubditos fupra reliquos inferiores facerdotes hujusmodi autnoritatem habeant, ne poenitentes a fuis Parochis abfolutionemobrineredefperantes omnino confiteri negligent, ab aliquibus Calibus epifeopalibu* abfolvendi faultatem eisdem parochi* pro' eorum doArina, dt prudentia libere concedant, five impartiantur.

Ne tam parochi, quam alii confeflarii a calibus fummo Romano pontifici, velcplfcopo qu.cumque ratione rcfervatl* temere, vel per injutiam, Inqtiliter tamen, D & de faAo abfolvant, illorum notam apud parochos, ac alios confcflatio* feriptam haberi procurent, ut illos manifefte nofcant, At cum in eorum aliquo poenitentes Illaqueatos efle compererint, illos quam primumad cos, quibus cafu* tefervatus eft,' remittant, vel ipfi ab eis facultatem eo* abfolvendi fatagant impetrare.

Curabunt etiam epifeopi, ut parochi fideles omnes fibi commiflbs frequentius coménonçant, ne peccatorum confeflioocs, qu· Pafch· tempore fiunt, ad extremo* ufque qua^pgefim*, vel hebdomade majori* dic* differant, feu protrahant; quando nec faxiie, neque commode audiri* poflûnt.

Prcterea nomina eorum, qui pntftiruto tempore non communicaverint, poft ©Aavam Pafcb* fibi fideliter deferri, vel transnitri precipiant, deferiptis etiam i», nui ex confeflarii conftlio jufta de caufa taeram communionem in aliud tempus proAS duxerint. Contra eos autem, qui cootumace* fuerint, levere procedant, juxta memoratam conftitutionem *i Ολμ» titrieff»·*, . ecclefiaftico fubiiclant IntetdIAo, vel alias relipicetc compellant, ut ad meliorem frjhi>em converti, nnA* ecclefi* mandati* dieant Obtemperare.

Si quia vero entra parochiam foam diAo tempore factam Euchariftiam fumpferii, Parocno fuo fidem deferar i fin minui, in cum agendum efle decernimus »ac fi eo tempore non communicaflêt.

Cujhittii ftr ntJini.

Ex carnali conjunAorum affeAu, A medicorum incuria, a quibus infirmitatis diferimen wgrotantlbu* remiffiu* quam debet infinuatur, plerumque fit ut ad eo raro, aut nunquam confeflarii, aliive animarum curatore* opportune advocentur, & adfinr,* dt ideo interdum cum ipfis in extrema «gritudine conftitutis a medici* fuadetur, ut do animarum falute difponant, in dcfperationis articulum incidunt, vel abfque ecclefiafticis facramentis decedunt· Quare huic malo occurrere & animarum faluti in Domino, fine quo vana eft falu* homini*, confulere volente*, fingulis medicis, phyficis, & chirurgi* fub poenis in conftitutione fêl. ree. Pii pap* Quinti comenti* dlftrlAe prscipiendo mandamus, quatenus cum ad infirmos eo* vocari contigerit, ipfo* ante omnia moneant & inducant, ut intra triduum, nifi morbi qualita* majorem celeritatem pofcat, confeflarios, feu animarum medico* pr*diAo advocent, clfque fua peccata confiteantur, ac SS. Euchariftiam percipiant, dt fe ad omnem Domini vocationem parent; neque eos tertio die vifitent, fi prxmiflit uon adimpleverint, nifi in longius tempus confeflbrem ex aliqua rationabili caufa diftulisfe conftiterit. Utque conflitutio ipfa, qua altera in generali concilio fub innocentio III. defupet edita, qu· incipit, Ce· «v *Jfreùter* innovatur,omnibus innotefcat, eam fcmel io meofe, tam in cathcdralibus ecciefiir, quam in parochlalibu* publice inter miflarum folcmtua legi, & publicari mandamus.

Dt ftteùtàtùtrit i» qtttliitt tttMrtli liAitMiiJf.

Epifeopi, qui in fui* cathedrahbus ecclefii* poenicentiarium ex facri generalis Tridentini concilii decreto haAcnu* non infti«ierunt, ubi id commode fieri poterit, quam primum inftituant, eidemqne unione vel applicatione prebend* primo vacatur* provideant.

Dc jtjuiii.

R Cum Inter extera poeniteor!· opera corporale jejunium » & abflinentia plurimum valeant, epifeopi, & animarum paftorcr ovibus fui» feriulo commendent, jejunia, ab* ftinenciam, atqpe alia opera, qu* ad carnem mortificandam conducunt.

ProindeunivetfosChriflifidclcsnoflr* provinci* commonito* efle volumus, ut fetant fe juxta factorem canonum flatuta teneri, & obftriAô* efle jejunare ex ecclefi* prst-

ccpto

*597·

Cepto In qttadragefima, quatuor anni tempo* ribu», necnon vieillit« l'eu alik jejunii die- ·*?·«*« inftituti», eifque a parachi» id fapiut inculcari, A ab omnibut ob* fervari curent, excepth Ift.Bjuoa valetudini* caufat urgent nccedka*, vel Imbecilla «ta» a jejunii lege eximit, cujo* rei judicium fit epifcopi» vcleju» quqn fuo muneri ipfe profecerit, qui utriufque medici fide 1 feu attefiatlooe pcrfpeAa tdiferete provideat.

Mandant» infuoer omnibu· locorum ordinarii*, ut proniAit jejuniorum dlebu*, carnet, A aHo» vetito* cibo* publice venale* eflè non permittant, fed in loci* privati* pro iiifirmit, A ii* dumtaxat, qui licentiam in fcripti* obtinuerint», quam do urriufque medici confilio (ut fupra diAum efi) grati* impartir! volumu*. In lod» au. tem. ubi corporali* medici copia haberi non poteft, foliu» parochi› feu curati fufficit atteflatio.

D» jittrtieMt trduùt,

Sacri concilii Tridentini decreta eam diligenti* rationem, qu* In ordinibus quibufeunque conferendi* adhiberi debet, tam falubriter, A accurate compicAuntur, ut nihil aliud providendum efle duxerimu*, quam ut inviolate ferventur.

Monemu* autem epifeopo·, A quod in hac re caput eft, ab ipfi* obfervandum vehementer optamu», ne inhabilibu*, aut infamibu*, aut «tari*, vel litterarum, vel natalium allontmve defeAum patientibus, ncc per forde«,vel fimoniace, quod abfit, ordine* conferant.

Archidiaconu*, fi cathedral!· ecclefia talem dignitatem habeat; fin minus, <· qui poft epifcopalem proximam obtinet, quam citiu» fieri poterit librum conficiat, in quo clericorum omnium nomina, qui in civitate, A dioecefi continentur fideliter annotet, & quo quifque ordine quove tempore, A loco promotu», cuive ecclefi· adferiptu* fuerit diiiinAe deferibat. It vero qui poft hac five ab epifeopo five de Ipfiut licentia in dioecefi, vel extra ad clericalem militiam adfcribetuf, vel ad aliquem alium ordinem promovebitur Intra menfcni, a fufccpti ordini* die computandum, nomen fuum 'm eundem librum referendum curet i quod diligenter ab Ipfo fervari, A finguii* anni* ab epifeopo recognofci mandamu*.

Dt ftuuMti· tltrittritm·

Cupiente* ut ea, qu* a facrofanAa Tri. dentina fynodo ad reAam inftitutioocm ciericorum ordinata font inviolabiliter obferventur, procipimu*, ut omne* eplfcopi, qui tam pium, fandum, A huic provincia max une neceflatium opu* protctml. ferunt, aut aliquo modo inftituere diftulerunt, ftatim a fine huju* provinciali» fynodi, |uxt· formam ejufdem Tridentini cot*. cilli decreto preferiptam, inft nuendum eu. xenr. Ubi autem proptci tenuitatem reddituum cathedral· ecclefi*, A aliorum beneficiorum civitati* & dloocefi* commode 'nftiiui nequiverit, in feminarium huju» Metropolitann ecclefi*, (eu in aliud in aliqua commodiori, A viciniore comprovinciali ecclefia inftitucam clerico* puero» alendo», A *inftirucpdo* mittant,* & recipi curent› atque ei In eapeofi» contribuant: tot autem mittant, quot pro rata pecuniarum, qua ab eorum eccleuit exigentur, confidcratia fumptibu* vidui, A *veftitui ncceflarH»,* & libri» emendi» ac magtftrarum falarii· perfolvendi*, ipfi* fati* efie videbuntur.

De *furt»nti*

Ut facrofanAl concilii Tridentini decreta 'jquibu* in contrahendi* celcbranditquc tuatrinaonii* cettu* modu», & forma prcictibitur, Integra exeeutioni mandentur, provideant epifcopi, ut illa communi Italica lingda verfa ab unequoque parocho, quamprimum fieri poterit, habeantur; & ne eorum obfervatK* ab hominum memoria facile labatur, bnguii* menfibu* profenti* anni, A deinde quotic* eapedire videbitur, juxta noftro Metropolitan* ecclefi* morem intra miflarum folemnia evulgari, A publicari facianr.

Ac proterea librum, in quo unufquifque parocho» ex prcdiAi concilii decreto denuDciatiooe*, A conjunAione* matrimoniorum, A conjunAorum nomina, A cognomina, quave die, meofe, A anno, ae qui- bu· teftibu* profenribu* matrimonia iplacoutraAa fuerint deferibere teneantur» ftatim recognofcant, & an id obiervatumfuerit diligenter exquirant.

Demum quacunque huju* facramenti fauAltatl, A honeftati contraria videbuntur, epifcopi pro eorum prudentia tollere, A penite* abolere non omittant; A quo· in gradibu* a jure prohibiti* conttaxific repetetint, ad Invicem omplno fepareot; A de perfonatum fic illicite coojunAarum qualitatibu*; A an fcienter vel ignoranter, an ante vel poft coucilli Tridentinl publicationem, A an procedentibu* denunciationibu*, A an probibeate parocho, quave ex caufa contraxerint, Multanti, feu proccflu* *conficiant i* et fi b* rei fepatalioni non acquiefcanr, aut gravia exiqide facile fcandala oriri pofle fi cum e» non difpenfctur, probabiliter dubitetur, SS. D*N. Papam, A eju* fanAam apoftolicam fedem, mifla relatione defuper confutant, ut quid agendum fit, aut tt cum ei* fuflAirat fua difpenfandum duxerit, opportune provideri poflit.

Dr *fltrinati tKtrtM ı>(1iııı.*

Sacrum extreme unAioni* oleum In vafe faitem ftamueo, cum alii* facrorum oleorum vafibus, fob clave A fera diligenter fervetur A cuftodiatur. Vafculum autetru quod cum hujufmodi oleo ad infirmo* defertur, fit argenteum, vel etiam ftamoeum,- A fimilitcr cum gotfipio mundo intrinfecus, A ab alii* facri* olei* diftinAum, in tuto, A hottefto loco aflervetur· IUud quoties deferri oportuerit, in butlà ferica honorifice deferatur·

At

Anno Cuatsti *197« Atque in eo minlftrando illus, ,prlmo, & orationes illas, qua in ordine Romano facerdotali, auifque ritualibus (aeramento. rum libri* habentur adhibenda*, ft infit* mot, dum adhuc quid agunt Intelligunt , Integroque fenfu exiftunt, pie , ft religio, fe inungendo* efle» prucipimu*.

Admonendi funt parochi, ut circa decum* bente* infirmo* ft morii proximo* , quibus tunc graviffimum cum humani teneri* hofte certamen inftat » exaAiffimc pietati* mu»us exequantur ; ft poftquam infirmo* extremo unAioni* oleo inunxerint, f*po vititent, vel apud ipfos permaneant, confolentur, ft ad ccelefti* beatitudini* cogitationem erigant, ac ur forti animo tint, ft mortis metum abifeiant, ft ad sternam gloriam fe vocato* efle cognofcant , diligenter hortentur.

Volumus infuper , ut epifeopi omnes , ft finguli fus curs commiflbs commoneant, ft a parochis fspe commoneri faciant, ilJifque mandent , ne graviter sgrotantes , vel moriente*, aut in mortis articulo conftitutos vanis » ac fscularibu* fermonibus 1 aut commemorationibus , feu luAibu* importuni* perturbent aut commo, veanty cum fati* fupetqae fit, quod per *fe* humani generi* inimicus, ft infidiator diabolus tunc molitu* : callidiffimu* enim ferpens nullo unquam tempore Chrlftifide-Je* gravius oppugnare folet , quam cum ex hac vita migrandum eft. Quare a decedentibus, feu morituri* fuggettiones, vel periculofa tdntamenta hujulmodi font amovenda, atque ad verfu* illa potius affidus, ft fervente* oratione* fiant, ac pia aiia fufi ftagia, ft adjumenta ferantur.

De fefuiturit,

Omnibus. & fingulis clericis,qui ad funerale* exfequia* evocati fuerint , diftriAe prscipiendo mandamus, ut tam in procefAonibus, quam in pompa funerum bini, fuperpellicei* five cotti* induti, ordinaro ft compofito corpori* habito procedant , ft procedentem crucem fequantur ft ctMtlten. tur, ft eo quo venerunr ordine redeant.

Habeant parochi librum, in quo omnium In fuis parochiis commorantium nomina, ft cognomina diftinAc defcribant, ft in cutur margine, quo dic quis obierit, notent

Dt faaeruat extfliaue cebibeaJa.

Clamorofa ilia multorum querela, que In fynodo propofita eft contra nonnullo*, qui pietati* farmçmorcs, débit» exaûioni* proteste, mortuorum corpora fepelira differunt , opportuna indiget proviflone. Qpare cupientes, ut tenemur , omnibus paterna charitateconfulere, pratCipimu* omnibus, & finguli* capitulorum , parochfalium, dc collegiatarum ccclcfiarum procuratoribus , xeAoribus > parochi* , ft curati*, ut ab illiciti* exaAioaibu·, ft ab omni fpccie md-11 omninoabftioeaac, ft fanon turpis qu*-ftu* cupido*, nec avaro* exaAort» proftferant ; fed potiat fa in omnibu*, qu* Im fu Chrifti, non qu* fua funt,querere,ft· nis operibus manifefte comprobent; ac pro. inde defunAorum corpora chnftiana plerare ad ecclefia*, *fire* cumcteria deferre, ft religtofe -fcpelire non diferant.

De *JifttOii ieMJtriti* mu /«ftWir , *fin tit etlttrtiti ttnu tmjitlhi tliltni. hi, A tjultiitihi tut tltiun ab effete extqutaruui trttniii*

Superftitlofum in lugendi* mortui* abuAim, qui in provincia noftra jamdiu diabolica fraude irrepfit,ft fi»pe vetitus, penitus tolli non potuit, abolere volentes,prsclpimu*In virtute f. obedientls, ne qua mulierum prsfi. carum , quas repetitrices appellant, hujuf. modi officium in invitandi*, feu excitandi* iii* ad iuAum, ft ejulatum in confanguineorum , cognatorumve funeribus exercere prrfumat; fed h»c nomine, ft ufu a Chrifti Domini noftri grege eliminato, ita pofthac moderate lugeant, ut chrlftianà* temi na* decet, fier* diAante feriptura ; *fufer asertwaa· atottiiaat fiera :* ft apoftoio admonente: Na/uawr *MtUUliifMrinJtitrtt, A iituitiiiiur, ut ata (Mπβιβιιι, fit* at fi- eateri fut Jh* aatt habeat*

Cum vero ad ecclefiam funus effertur, prohibemus ne mulieres, qu* ecclefia* luAibus, & ululatibus complere folent, etiam fuorum defunAorum corpora fequantur, vel exequiarum officiis interfint ; led domi fe contineant· Quod fi parocho admonente ne. glexorinr, presbyteri omne* cum pompa fua nebri ultra non progrediantur, vol de ccclefia , fi jam ad eam pervenerint, ibi reliAo iunere, exeant, nifi ftatim ipfi» paruetint redeundo. ve) quiefeendo ; non enim dicer domum Dei omnipotenti*, qus domus orationi* eft, ft in confpeAa tants e. jus majeftati* importunis hujufmodi ejulati- ft clamoribus impltrl.

De fratre tftfiefi teatfrwiatialit

Pium fanAorum Patrum Inftitutom. jaaidlu intermtflum , mufuni debitum , quantum in nobis eft , revocantes, ftaruimu* , ft mandamu*, ur cum primum epifeopum ex .hoc fucuio migrare contigerit, capitulum cathedralis ecclefi* de (ui paftorl* obitu admoneat archiepifcopum, ft alios comprovinciales epifeopo*, ut de eo certiore* faa Ai, illius anim* facri* precibu*, ft miffhrum facrificu* . aliifque pii* optribo* (uffragari poflint, ac etiam accedere , vel mittere ad ejus crfequiat celebrandas, quibut faitem vicinior epifeopu* Interefte debeat.

Anniverfarium exfequiarum officium mortui epifeopi finguli* anni* in cathedral) ecclefia, quamdm proximus ejus fbcceflôr In epifcopatu vleerir, faciendum effe praernunfi: ut ipfis inownibei imuirer cwlc* fii» tcAorum A beneficiatorum defunAorum vivent!* fumptibus obfervar) cupimus

Cjufitah capituli omn erii, ut juxta feeconc. Tridentini decretum fupphcationcs , *A preces,* publice ptivatlmque habeantur, *A* per civitatem , *A* dioeccfim Indicantur ft celebrentur i ft nr cieret, ac populus bonum a Deo padorem valeant impetrare

D»

Ann- Qntsn *JJ7·

Dt n+eeterit frtttfitt tufirM, +
Mtgemre· faemmr····· «A *tfi·*
fitpt e**tA«"d*.

Cuaa la provincia ooflra PH Pap· V conftituttotii, (eu precept· de conficiendi* inventarii* per epifeopo* regni Neapolita, ■i, dt flcUi* MaeMM farisfaAum non *Ût, ne* tam utile, tamqoe Mcefarinm inAltta-tum per Incuriam omittatur, epifeopo* o. ■ne* commonemus, ut quilibet inventarium autbemftm oqydnm, & quarumcumque fu» curi· querelarum, accufationum, inquf. fittonum, denunciattonum » cvterorumque nftorum, caufarum, négocierum crimina* Ilum, etiam mlxtomm, que apud curi· fu* ■otarium, five aftuarium fuerint, quamptl» mum conficiendum curent, A justa memo· ntum preceptum conficiat, A conftflum, A dim notarii manu fubfcriptum, pene* fe «uftodiat, donec fuper hl* indiearuip fuerit ; A fi e"® **« *it* interim decedere con, tigerit, illud univerfum, fuo figillo ubfi-gnatum» fidei facerdotis, cui fua peccata confitetur » morte Impendente committat ruto ramen, A fidéliser affervandum, ac futuro pr*n*4i elauta· integrumque traden. dum, A alia* prout in eadem confiitutio. ne continetur.

vetauerami rxiparrear

Cum ii, qui in defandlot debitam pieta-tem non exercent, inhumani admodum cen. feantur ; inhumaniore· quippe exifiimandi font, qui illorum anima* pronemodum ne-cante* non fatisfaeium lefaiit › qtu* pro animarum furrum erpiatiooe pie, *· fide* liter reliquerunt. Quare eo* omne* ia vi* fceribusD N. *J.* Chrifti requirimus, Amo. nemus, ut ne in animarum fuarum difpen. dium incurrant, quam primum defunAorum voluntates impleant, eifqae omnino fetia-*ftcere* curent·

Ne vero epifeopi Interim fuo muneri de-fint, mandent omnibus norsrlis, & tabellio-nibus, tam in civitatibus, quam in ipforura dioecefi* oppidis, A terris degentibo* fub pocn*excommunicationi*, ut inrra menfem notam ad ipfo* deferant omnium legatorum ad caufa* pii* relidtorum.

Quod fi h»ras, vel ulttouram volunta-tsm executor latra debitum tempus, vel a tefiatore praferiptum piis teilatotte difpofi. tionibu* feu voluntati fathfaCcre prrter-reittsfit, illas epifeopus, nifi vere eas pr·-fiari A impleri non poraifle legitime con-fiiterit, etiam Cub cental* eccrafiafiicis integre expleri carablr.

De *nclrfii, um ta/ttt.*

Ecclefia*omnes, capellas, oratoria, fa-cilia, ac quovis pia, ac teligtola loca re· parari, A infiaurari, atque pro reddituum qualitate coofetvarl, mandamus. Diruta tamen ad eam rationem q·· a Tridentina fjrnedo prsfcripta cfi » reftltui, vel alto tran*· feni, prout expedire videbitur, epifeopi curent.

Providesuc infuper, ut capellis, Altari bu*, oratorii* quioutounqus, qu* m cede-. fii* dotata rcperiantnr,Mcraev fundatione· A vel antique Indlturtone, iajuadla,A coniti. tuta, integre perfotvantur, idque per fru. Auum fequefirattonem, aut alii* juti* n· medii* opportuni* omnino procarent.

A*wo CeB,,irï *1Z7·

Altaria › A capella*» qu· fine dote funt, aut parum ornata confpiciemur fi foeda. tore* Illa*dotate, vel ornare nequiverim, vel alteri concedantur, vel (i es ei* re-clcfi· afpedlui deformetur, epifeopi arbitrio diruantur.

In ecclefi» Ipli* de rebus profani*, aut de li*,qa· ad-ecclefiam non pertineor, fermone*» circulo*, conventu*, congrega. tiooe*, firculare* aftione·, aut qu* puoli-ea confilla,fcu parlementa dicuntur, ha-"beti nullo modo permittant, neque de qui-bu*vi« negocii* alii* agi vel traftari, pr·-fertim cum divina celebrantur officia, vel verbum Dei prvdicarur ; neque preterea vana, colloquia mifceri, firepitu*, aut cla-more*, aut quidquam aliud, quod indecen-tiam aut perturbationem afferat /fieri, aut etiam qtfempiam in eh irreverenter verfa-ri justa concilii Trid. decretum, A S. M. Pii Pape V atque alia* Iaera* conftitu. tionet patuntui.

Cum non licear altaria, in quibu* facra myfteria celebranda funt, nifi benedifti* lin-teamiuibu* feu tobalei* cooperire A orna-re, nec deceat, ut qu· Ipfi Dominoln eif-dem myfteriis defervlerunt, ad privato· hominum ufu* amplia* transferantur; inter, dteimu* facerdosibu* » & c Urici* omnibus tam fisculatlbu*, quam rtgularibn*, no llnteamlnibo* hajufmodl non benedifti*,etiam auro, vel argento elaborati», feu ferico de-piAti, altaria poil hac cooperire *alotera* fé prefumant. Similiter etiam prohibemus eifoem, ne fub gravi poena facra linteamj. M t vel velamina, Aali* ornamenta, feu parements, & facra vafa ecciefiarum Deo confecrata fiée benedifta ad profano* aut •riraros ufu* quosnodoiibet convertere au. deant, vel accomodate.

D titItfi* lAtrtett vtl* rauaa·*-
tatt firvMule.

hcrlcfiafilcam libertatem, A Imhmnlta-rem ab omnibus integiam conferveri, A eullodiri mandamus, ptopofith cenfuri*, A poenis a jure ftatutl*, ac in deereti* fac. conc. Trid. ac diverfi* conftitutionibu* A litteris Apoliolicis, etiam die Coeme Do* mini quotannis legi confueti*, contenti*, conua omne* qui eam htdere, aut quoquo-modo violare prefiimpferint.

Nulli lalcorum liceat domus impoficrem Eédifient·, qu* e«.defiatum pariete* ulla es patre attingere poffint, ut earum circuitus A ambitus temper liber remaneat ; nunc autem, fi qua luut, que ecdefil* ipfis ad· h*reant, ut epifeopi judicio tolerari non pofle videantur, flarim dirui, A amove-ri mandamus.

ProUbeanr epifeopi, ne mercatu* A nun-din· aHave hujufmodi intra cccIefiaruaM aortico* exerceamurj mhilque earum fori bu*,<cu portis,aut muri* affigi, aut quod pnrtcr dignitatem, A decotum exifiat fie-ri fiUtiociM. Ec-

—·—ı Ecclefiarum «de·, qu» pro reAorum, ft . miniftrorum ufu neccmrate , ft commodo A Caa>*e» confiraA* font, ad frumenta, legumina, *197· ft bi· fimllte locari , aut alicui commoda* ri omnino prohibemus.

Dt intutam itnttn» tttttfinfitftn»
raq/frlsuda. ,

Ne ecclefiarum bona futuris tempori-bos cupiditati facile exponantur , ft·-tuinm· ^* diftriAe mandamus omnibus e-pifeopi, archidiaconis , diaconis , canoni-cis, ft capitulis cathedralium, ft collegia-taram ecclefiarum, ac fimiliter rcAoribu», capellani·, feu curatis parochiaiium, & a-tiaram ecclefiarum, ac quavis ecclefiaftlca beneficia obtinentibus, nec non hofpita-lium,confraternitatum, ft quorumlibet pio-rum locorum adminiftratoribus, ut infra fex menfet, ab hujus fynodi publicatione numerando·, omnium ft Angulorum bono-rum , mobilium ft Immobilium, jurium » ju-xisdiAionnm , pertinendarum , aAlontrm, cenfuum, reddituum, ac nomina debito-rum , ad eorum refpeAive ccclefia» cathé-drale·, ft collegiatis, ft aliarum menta* capitulare», atque parochiale· , & alias quafvis ccclefia·, feu beneficia cccleGafli-ca, bofpitalia, confraternitatcs, ft pla^ loca queeumque , quomodollbet fpcAan-tium, & pertinentium per publicum nota-C rium coram teftibus fide dignis, ac alii· ho-neftia perfonis, quo illa noverint (^plenum Inventarium, feu cataftrum, aut, et vocanr, plateas conficiant, feu confcribl ft confio curent, cum eorum omnium quantitatibus» qualitatibus, limitibus, ^* 'confinibus nomi-narim In ipfo fideliter adnotandis , in quo pariter, vel etiam in alio teorfiim conficien-do inventario defcribanrar omnium Ipfarum ecclefiarum, meufarum, beneficiorum ec-clefiafiicorum ft piorum locorum pntdiAo-rum, qu» extant, fundatione*, privilegia, indulta, conceffiones, donationes, uniones, applicationes, bull·, ft litter· ApofloU-cc,infiniment·, feriptur», atque alia docu-D menta quscumque .

Menf» archlepifcopalis cataftrum, ioveo-tarium quam primum fieri volumus,mandan-tes ut ex eo tria publica feu authentica^. conficiantur infiramenta. quotum primum in archiepifcopali archivio cufipdiarar, fe-cundum penes capitulum, tertium vero ad antiquiorem epifeopum confervendum tranf-mittarar.

Epifcopos inventarii, menf· epifcopalis tria fimiliter publica feu authentica infini-meota confici curet, quorum unum In fa» cathedralis ecclefi» archivio reponat ; aliud fuo capitulo afiervandum tradat, tertium vero ad asetropolitanum in ejufdem archi- E vio cyftodiendum tranfmitterè teneatur.

Inventarii menf» capitularis duo fimili-ter authentica Infiniment· fiant, quorum» alterum in archivio capitulari, alterum ve-to in archivio epiicopali afiervetur.

ReAorcs autem parochiaiium ,ft alteram ecclefiarum, ac reliqui bénéficiât! qulcum que, atque bofpitalium, ft confraternité-tum» ft aliorum piotam locoram admiaL ftratores limUitcr habeant, feu fieri faciant duo publica , feu authentica lisdrumeata ; Cnaisri quorum alteram in ecclefi·» vel In loco be-aeficii, hofpUali·, confratcrnltatlc, ft loci pll,conferveri mandamus; alteram veto in archivio eplftopali.

Epifeopi Ia vifitatione, quam fingufls an» nh cx facri· caooalbu· , ft (acri concilii Tridentini decreto facere tenentur cujufttue-Oue ecclefi· parochial!· , etiam collegial», ft quorancumquu beneficiorum eccjefiaftlco-rum, cum cura » ft fine cure » bofpltallum, fodalitaram „ ft aliorum piorum locorum, inventarium pre manibus babeant ; ft di-ligenter infpiciant, anea qua in eo anno-tata, ft deferipta fuerant Integra habeantur "five permançant ;G&quid alienatum fuit,Ceu deperditum elfe compererlnt » in negligen-cent» vei in minui fidelem per fufpenGonem a perceptione fruAuum » vei alia· cenfuras ft poena· fuo arbitrio imponendas graviter animadvertant.

Hujufmodi inventarium tertio quoque an-no » ft quoties in ccclefia » bencficiove, aut pio loco novQt fucceflbr cxtiterlt » renova ri 'ft precipitous » ft mandamus .

Dt ârthw.

Ne deincept ecclefiaram jura, ob tempo-*na>,* vel bominum injuriam, ut diAum dt, apprimantur, vel quoquornodo depereant, volumtt· » ut Gngulis caihedralibu·, aliifque iaugmbus ecclefiis» in quibu· archivia hac-tenu· inditura non *funt,* ilia per euifeo-pos, ft corum capitula feparatim inftituan-tur, iaquibu· fundationes, privilegia, in-duira , infiramenta, aliafaue fcripturas, ft monumenta omnia cuju(cumque generi· , cum iliorum inventarii publico infirumcuro, ut fupra diAum eft , fub probat· fidei ca-ftode diligenter afiervari , et integre cudo diri mandamus.

Dt Iftitittiitr Ammrea·
ttttuu .

SacrofanAi conc. Ttid. decretum exléqui volentes,deputamus vicarium generalem in fpiritualibus noftr· Metropolitan» ecclefi· pro tempore eri*entem , qui ecclefiaftico» rum boooram locatione* , etiam apoftolica authoritate confirmatas a triginta annls cl* era ad longue tempus, firn viglntinovem anno· laAas in damna eccleli·» ct contra canonica· fanAione* eontraAa* fuifle exa· minare, et judicare valeat.

Locationes eorundem ecctefiafticorum bo-norum , nifi apoftolica autborltas inrercefie-rit, ultra triennium juxta conftitutione·) felic. ree. Pauli. Pap· 11. ______. fieri prohibemus, fed fi aliter faAa» fuific com-pertum fuerit, illac Invalida·» nullas» ir-rltas, et inanes, nuliiuiquc robori·, ve) momenti fuific, et eficdeclaramus

Epilcopl vero bona ecclefi· , immobilia hullo modo diftrabl, vendi, et quovis qu·» fito colore allenari, nec etiam propinqui· in emphiceufim nd cnjuAris temporis tpa-tium, nifi proecclefi· commodo, ct folcn-alcatlbus puis farads» id ficti expedierit,

■ —I» locatl,v»1coneedt peratlttant. Trantyef-. Am•• form aurem no· folum I· cenforaa, at mm•» A hattrr la prndlAa conftlturiooc Pauli Pap· II. coa- tjVI· tenta» locurrMè declarent ; vara· qtiaa eo» ipfi· ecciefiafticb beaeficib, qMtua bo* na alienaverint, vei pradUto erodo locaverint» ant in emphiteufim cooced&rlnt, priventur « et alia* eoram arbitrio putentur.

» leo N. prwfeatatn» ad N. ecclefiam. ‹, velN. beneaciem » juro ad becfooftaDet », evangelia, per ae «eporailter .tafta» ,, quod pro prmfeatatioae ad pradlftaau ·» ecclefiam vel ad pradMtaa Mneficiom

Dt hetnat tttltfiajittrim »Г»M+ · rùtu.

Ad noftra· etlam paftoralte olficll cara» fpetiat, aut in reparandi» (nftauraadifque ecclefib collapfl» » et folo fere •quatit, ac ia recipiendi» boni», et confervandb jubribut, jerbdidtioulbefgMe earum follicit· vigilemua , ct attentu laborcmu» Qjjaro cum jam in hac noftra fynodo pro «it di* cuti» Inftauraodifque decrevim·» quid agendum fit, prefeml etiam conftiratiooe mone* mn» omne», dt finguto» prediAorum bonorum, dt jurium, ac jutitidiAlonum edclefia· (licarum ufupatore», occupatote», dt Illicito· detentore», ne foarum anlmrou· jaftu* ram faciant, ftd potio» fu· faleci fideliter confulanr, ac ut meminerint graviSmaram cenfurarum, qnlbu» Ipfi a (acri· canooibu», dt conc.Trid. decreti»» dt Htterb apoftolici» die Qum Domini legi confoccb percelluntur , dt In ea» damnabilitm Incertifié C declarantur, ac quod «communicati , dt •nathcmatlMti (aeramentorum participatione, atque communiooe *fidelem* privati exliftunt , quodque abfolvl non poterant niti a fommo Rom. Pontifie· , fi Unde· aliquando refipifeant ; dt qu« illicite detlnent, occupata reilitnant.

Dt JartfiUrmum

Epifcopl In beneficii» omnlbu» ecclefiaftki», qua dc jura patronatu» efie pteteo* duntnr, faltem eorum vacationi» tempore, naximam curaa adhibeant, dt diligenter rccognofcant an vere fint hujuOnodT, nocD impoftenim, nifi beneficium juxta fac. conc. Trid. decreta vere jutpatronatu» efie con* ftitcrlt, pntfentatiooca admittant. Sicut enia iniquum eft , liberum beneficium a (ervicutem redigi ; Ita fundatorem ipfiut fuo jure fraudari petaittl non debet.

Beneficiorum ecclefiafticorua patroni » cujufcumque conditioni»» gradu»» dt digni, tacit, five laid* five clerici fuerint, etiam communitate», dt univerfiratc», collegia qu»· cumque In perceptione fruAuum, proventuum, obventionum quarumcumque etiam* fi vete de jurepatronatua ipforum eu fun- ® datione» vel donatione eflent, nuilateuu» , nullave de caufa propria authoritate fe in* Serant, fed illo» fub pocenfo conc. Trid.con. itutil decreto, ad liberam reftorb, dt beneficiati difpofitioac· » dt dlftributioneuu dimittant›

Volumu», et prnfentaH a quibuavl» per. ibnh etiam ecciefiaftich, antequam ab epl* (copo inQituantur, fub bac rarara jurent, >nam, ut redle iatelligatur.axhiberl prie», t ab illi» provideri mandamu».

m aut (cientia aen» petro·· feu patronb, », aut culvb alteri eorua aoalue aut intuitu »» aliquid dedi, aut promlfi, nec quidquam n eju» rei gratia invicem petautavimu», », compenfavimiM, aut aneca darem confiru mavlpm», aut apud quemquam dcpoful· B », mu», donavimus, muravima» » commoda, » vimu», feu locavimu», aut prie» depo- », fitua,donatum,commodatum,aratarum, n aut elocatum, aut quocumque modo de- *t*, bitum ramifiera», feu relaxavimu» ; neo ,, de fanftuarlo, fleba» domibut, terri» » », prsdlit» reolmenti», redditlbu» ejufdem » ecclefia, vei beneficii fruAibn» » decimi» , » cel oblatlonibu· ejufdem » pmteritb » ,, prvfentibut » ant forarb donationem » n remidioaem vel locatione· promlfimn» » » ftcicMM » aut paAi fume» ; neque aliqui» ** de mandato, (cientia, aut confenfo ara· n nuidpiam eoram proaifit » fecit » net pa- » Aim eft. Ira me Dern adjavet » dt bac ,, faofta Dei ovangelb.

Dt rfjUtutia.

Cum eccicfiaram utilitati dt fahiti nihU magb expediat, quam paftoram in el* refi. dentia» & cur· adminlftratio per fe Ipto», oon immerito fiera gcneralb lynodu» T‹ id. opportun· providere vote·» , taa ia feffione fexta de reformatione fob fe. re. Pan· Io Papa Ili. quam Ia at-de reformatione fub Pio Papa IV. Pontifidbu» apximb fa- (uberrima decreta de relidentia promulgaD *lt* ‹n boclpfo poftremo cuplen», qua adeo ex paftoruo munere» anlmarumquv faiute font, frequenter oauium auribu» , mcotibufque infigi» peacepit, taa decr». tum (hb Paulo IiL quaa alteram fob Pi· IV. In conciiib provinctelibu» » dt epifeopalibw publicari, ut iapofteram Deo juvante, nulla teaporaa injuria, aut hominum oblivione » aut defitetudine aboleam tur. Idcirco ejefdem (âoft· fynodl manda* tb parere volente, utrumque de retiden tia decretum in piafentl noftra fynodo pro vinciali le·!, dt publicari jubemu»,* prout ledlum » dt publicatum eft.

Proinde hortamur epifeopo» noftro», cof. que» quantum Ia Domino poliumut» rogamu» dk obteftaaur, at juxta preiedta (ac. fynodl Trid.. decreta pro Injunfto munere refideanr» dt omni cara dt follicltudine, verbo»opere»dk exempto» ac aSdua profentia faum miniAerium impicant, (ciaMque fibl miniae licere » no» fervata prodiA· generali» fynodl forma» a fob ecclefib ab* ede. Quod fi Id quoquomodo oalferlnr, aut facere neglexerint , noverint, prater

• ""* ■* Γ.A*·*· vea··»! •597· mortali» peccati re»tum-in quem locorrunt, frurtus pro rata'temporis abfeatl· fisosA oon facene t quorum partem io fisarum cc- elefiatum reparatione·» , partem vero i*-. pauperes fise deitati», ft dlooMfc prefeh* ticooflitatione erogamus ft?tflifaames, il· 'Jpfque per eos tuta conicleUtia retineri non porte declaramus, propter poenas propofi- tas in litteris, feu ~~bullis fis re. Pil IV. et~~ Pii V. fitmmotum Rwunorum Pontificum defuper editis.

Dt t^fiitnit» luftrur».*

Epifcopf moneant omnes ft fingulos cu- rato,, ft alios quotcumque etiam exem- ptos, qui beneficium aliquod curam anima- rum habens obtinent, necnon quofvis alio' beneficia ecclefiaftica, de jure, feuconfuc- tudlne perfonalem relidentiam exigentia in titulum five commendam habentes, ut per- fonaiiter refideant, ft fuo muneri fatisfa- ciant ; qui fi moniti parete neglexerint, fe* vere puniantur.

Dt tfifcofcruet <lignitett, d· ortu.

Hortamur epifeopos, fe in Domino mo- nemus, ut tam in ecclefia , quam foris, ft tam m publicis, quam in privatis aftionl- hus (uum gradum , ft ordinem fervantet, *fe* patres, ft paftores efle oflendant, ac In reliquo vite genere ira fe habeant, ut de· cct fanrtos., ft apoftolicos viros ; ac evan- gelic· , ft apoflolic» difclpÜM, factoruni- que conciliorum inftitutis, ft Tridentin» fy- nodi decretis in primi» refpondeanr, ut me- rito ex eorum vita ft exemple fubditl in Domino plurimum irdificentùn, atque proficiant. S

Miflâm publice celebrent, ft divinis f·* pius interfiet, quod valde populos «difi· cat ft ad religionem excitat.

Nominis, ft officii fui memores efle non delinant, ft eam, qu« epifeopos decer , morum gravitatem prsrfeferant.

In his , qu» ad privatum ufiim pertinent ,D eam moderationem adhibeant, me omnem* operam ad ecclefi· cultum, ft ornamen- tum , ft ad pauperum indigentiam fublevan* dam conferre videantur.

Modefta fuppelieAiU ac frugali vita con* tenti fint, ut neifqee eorum animum a_. luxu, omnique inani» fylendoris apparatu alienum efle cognofcat.

Superindumento lineo feu tunica, quam rocchettum appellant, ft alauda, cum mantello vel fine , in ecclefia aliifque pu* blici» locis affidue utamur. In divinis au* tem officiis, aliilque publicis aAionibus, ft locis, in ecclefia cuppam vel paramenta, ut tempus ft (blemnlus poAnlat, deferant. E Ceterum non profano aut Indecenti veftU tu, fed fidel ft vit» meriti» digaitatb au* ihoriratem fibi querent Audeant.

In vafii argenteis, ccterifque domes la*

At fe inanium return contemptores efle te- flentut.

Epifeoporum nsenfa noanimls lauta, aut (umptuofa fit, fed fobria * frugalh, ac moderatione, ft temperantia laudabilis in* diruatur, ft *Caere* icrlptur· , aut Ipirl* tuali» alicujus leftioni· pabulo condiatur, .quam ft bgnediAI· précédât› & gratiarum »Alo fub(m)uatur·

Familiares numero, mate, ft qualitate tot habeant, quot pro IpCotum cuiufque di* guitare congruere videbuntur, qui noocop* potis ~~ornatu, fed~~ religione potiffimum, ac pietate conticui fint.

Epifeopi in gubernandis, ft corrigendis fubdltis pro[illegible] etate, ft fexusdi* verfitate, ft qualitate , ac pro loco ft tem* pore ft modo culparum prudenter Ce ha- beant, ft fanflorum patrum inftituta fe* quaatur.

In procedendo, judicando, ft puniendo nec nimium rigorofi vei Ceveri fint, nec Cegnes aut remifli, fed* in delinquentibus coercendis juxta fac. canonum, & fac. ge- netaiis concilii deciera cum benignitate , vel feveritate , pro perfonarum, ft cafuutn qualitate procedant.

Dt jnJieûtli f»r» tfifitfi.

Epifeopi ia caufis, qua in fuo judiciali tora inpofterum pertrartari -contigerit, equa lance juflitiam omnibus miniftrare ftudeanr, ac utlirlgaotium fumptibus, quoad fieri po* ceft, ~~parcere, ft notariorum, atque mini-~~ C Arorum quorumcumqoe extorfiorubus con. gruenter occurrere 'valeant , fingulоruab. artorum mercedes, fi adhuc ftatuta non fint, quam primum ftatuant,& in tabulam,po* Mice in coria proponendam, redigant, ft obfervari faciant.

Moneam omnes, ft Cingulos notarios, a&uarios, ft eorum feribas , qui certum fe* larium ab epifeopo non habent, eisdemque interdicimus , ae fub poena privationis offi- cii , ft alia arbitraria, citra pernas a ju- re prolata», ft a facri concilii Tridentini canone infidas, pre feriptura collationis ordinum, aut dlmifloriis ad eo< fufeipien* dos, quidquam de cetera ultra decimam par- tem auri accipere prnfumant, aut poffint.

In caufis vero , que mere fpirituale» funt, etiamfi nullum flipendium conflitu- tum habeant, nihil prorfus accipiant, prae- ter id quodI epifeopu» pro feripture mer- cede flatuendum curabit; exceptis tamen locis, ia quibus viget laudabilis' confacto- do, ut nihil accipiatur.

Appellationes nonnifi a definitiva femen* tia aut definitive vim habente, vel a gra- vamine, quod per appellationem a definiti- va reparari nequeat, juxta fac. conc.Trid* decrera.aoo rocipiatur, nec admittamur, noque inhibitio aliqua concedatur.

Ne vero indicia ft lite» cum indebitis pat- tlom expenns Injuftc protrahantur, fi in cafii amefatocohclUopermllTo appellaturo fuerit, An mcttopolitana curia inhibitio emanave- rit; notarii eorum, ferita»,ft aAuarii, qui in aAorum, ft proccfluum exhibitione ejus- dem concilii decreta fervaru neglexerint, feu copiam artorum fraudolenter exhibere diftolerintt -necqM ft judex, qui illam im- pedierit exhiberi, poene dupli .quanti eu lis fuerit, fubjfefantur , ft exarta inter appel- lat».

T

Aμμo Cuiun W-

lantern, & pauperes loci diffribuatur, atque aboflkiorum adminiffradooe arbitrio n ordinarii Aifpendantur, juxta eadem concibi Trid. decreta, qna « ta noftra metropolitana curia omnunodo, ft inviolabiliter obfetventnr.

teiMrehf KtltAt›

Cum In (bmenda de qualitatibus eorum, qui ad ecclcfias cathédrales regendas promovendi funt, informatione, feu tcftimonio, non eadem ratio, pro variis nationum, ft provinciarum morions adhiberi poflit, propterea facrofanAum concilium TridentI-num mandavit, ut in provincialibus fynodis habendis, quibuscumque provinclis pro- Jtria examinis, et inquifitionis forma praescribatut, a fummo Romano pontifice approbanda, que locis magis utilia, ft opportuna videretur. Nos eiusdem concilii decreto obtemperare volentes, hanc formulam Ss. D. N. papa approbandam pneferibimus, & propommas, teu praescribendam, ft pro ponendam efle judicavimus.

Epifcopu,, cum de alicuius, qui adepifcopatum provinci» noftr» promovendus erit, faciendo examine apoftolicum mandatum acceperit, non paucioribus feptem, vel pluribus, prout opus fuerit, probatis & do» Ais ac piis viris, omoique exceptione tnajotibus, (uratis tcftibus, qui vcrifimiliter de inftafcriptis informati fint,ça officio vocatis, de promovendi natalibus, «tate . fide, vira, moribus, corporn habitu, (cientia, At gradu, quam duigcntiflime cognotcar, & tus, vel funilibu» interrogationibus inquirant & in primit.

An teftis cognqfcat N. promovendum, & a quo tempore, & ubi, A qu· fuerit csufa cognitionis?

An fit illius confanguincus, vel propinquus, aut familiaris, aut inimicus, aut odio* IUS?

An N. promovendas ex legitimo matrimo* nio ac honeftis & catholicis parentibus procreanti, Ceu natus fuerit?

An fuerit heretic! filius, vel nepos?

An fit fide catholicus, feu orthodoxus?

An hareticorum libros legerit, vel reti* nuerit? aut habeat, et retineat?

An cum heretic» convertatur fuerit. An ei» aliquando faverit. opem, confilhim, vel auxilium prr(literit, live eos juverit, aut receptaverit?

An expleverit trigefimum fua rrtatis annum, vel cupis «taiis fit?

An fit bone exiffimatlonfo, er fame?

An fit criminofus, vel aliqua nota invita, moribus, vel doArina, laboraverit, vel aliquando notatus fuerit?

An unquam publicam pcenitentiam Ilium agere oportuerit?

An aliquando Infaniat, feu mentecaptus, vel energumenus, feu a demone vexatus fuerit?

An inimicitias capitales habeat, vel exerceat, ct prefertIm ta civitate, et dioeeefi, ad cujus cccledam promovendus efi?

An fit excommunicem, fufpenfus, vel interdiAus, vel irregularis?

An fit corpore vitians, vel comitiali, aut aliquo morbo laboret?

An aliquo defcAu, vel impedimentocanoidpr impediatur, quo minus c»*hedrall ecclefi· praficl poflit?

An aliquem umquam verbis ve) opere of· feoderit, vel fcaadalixaverit? *S97*

An fit vir pius, fobrius, pudicus, honeftate, vita, et bonis moribus proditus, caIlus, humilis, ct domui fue bene prepofitus.

An fit vir gravis, prudens, confilio maturus, timorate confcieptis, exemplaris, ac Dei honoris ct talutia «nisurum zelator?

An facris ordinibus initiatus (it, et a quo tempore?

Et fi (it in presbyteratus ordine conditu*tus. An tacrofanAum mille facrificium fepius offerre, vel celebrare confueverit?

Sin autem, an frequenter vifitet, et adeat eccleflas, et peccata fua facerdoci confeffarto facramentaliter confiteatur, et SS.E11-.charifiie tacrameritum percipiat?

An literis et fcientia polleat, et cui (cientie operam dederit, ut muneris fibi injungendi neCeflitati fatlsfacere pedit.

Et idem, an antea in aliqua (ludiorum univerfitate magiller, five doAor, aut licenriatus In facfa theologia, vel in jurecanonico fit promotds, vel publico aliceju' academi» teftimonio idoneus ad alios dofiendos offendatur; vel.fi regularis fit, an religionis fu· fuperiorlbus fimileui fidem habeat?

Ao habe›r experientiam regiminis ecclefiarum, vel adtninifttatlonis cur» animarum. et alias aptus ad regendum › er docendum populum ipfius cur» committendum?

An denique habeat ceteras qualitates a facris canonibus, ct decreti·facri Tridentini fynodi requlfiras, ct cui aKrito ecclefia Dei commendari poffit.

Deinde ex iisdem vel aliis fide dignis teffibus fimiliter cum juramento recipientfis Interroget, et inquirat de ffatu ‹ et vacatione ecclefia, et fi per obitum, vel reDnuntiationem, vel tranflationem ultimi epifcopl, vel alio modo pafforis foiatio defututa fit?

De invocatione feu vocabulo dIAa ecclefia cathedralis?

Et de valore reddituum, et fruAuum Illius?

u» dignitates, canonicatus, et prea« fint in ca ecclefia.

An facrifttam habeat, (heris vafis. vefllbus, et ornamentis, et reliqua ecclefiaflica et facra fuppellcAili fumclcnter munitam vcl.InffruAam›

Qpa «tonaSeria, ct conventus reiiglioforum fint in civitate, et dioecefi '

E Quot oppida, & terra in dioccefi, ct fimiUa?

Sed et complura ex his etiam per publica documenta^ feu inftrumenta, litteras, ft feripturas facile comprobari poffent; ut natales, «tas; ordines, gradus., valor ft ftatus ecclefi·, & fimilia.

Quibus pcraAia, a promovendo juxta prefcriptpm in litteris rei. rec. Pii pap» IV. formulam fidei catholica profefltonem, ft

'Ιύη»" {JÎJfL ^■η»η·η η ,n,*Aa ad SS. D. N. papam Am manu, et •Jf7· figillo obfignaca quam primum transmittar. edplant, aAa, i InAtumentnm

Dr «rrn,fe dsuq/ste*tltrittn»,*

1« primi» clerici habito IficedanchoaeAo, justa facrorum canonum pruceptum.

VcftesfeticaS, aut ferta» contexta», aut ornata», aut coloratas, domi forlfque nullo modo habeant, fed hooeftas, et decente», qua» fimplice» fint, et coluri» nlgtk

Talare» vehe», vel feitem his palmo breviore» teneant: quivero pauperes fent,et Inferiorem salarem habere non poterant fuperiorem faltem ufque ad talos demiftm geftent.

Camina», nec collari, nec manlch rugati», fed plani» deferant'; pileo» per civitatem, cc oppida, nifi valetudini» aut pluvlaram, vel aeris inclementia caufa non gerant; fint tamen .fimplice», non acuti, nec turbinati.

Annutos nifi In dignitate condituri fint, non deferant. Sacdedotes barbam a fuperiorl labro ita detondeant, ut pili 10 fumando facramento corpori», fe fanguinis D. N. Îefu Chrifti «on fint impedimento, fed iiid non contingant·

Omnes tonfuram habeant, quam refici lutatodeclOM quoque dic, ac quotis· opus nsrit. omnino curent.

Public·», fe parum decentes commefttlones evitent ; ebrietate», jurgia, contentioaes, fe rixas fugiant.

Cum mulieribus etiam honefth , fe conjunAis, prater eas dumtaxat, que a fac. can. excipiuntur» dummodo fe ba fufpeA» non fint, *non* cohabitent *i* nec etiam In vicinia permaneant, qua ab tohcnefti» mulieribus inhabitatur.

NoAe fine honefta fe rationabili caufa ston ambulent; fe tunc ad omnem fufpiclonem tollendam lumen habeant.

Arma , nifi itineris , aut alia rationabili caufa ab ordinario approbanda non deferant, nec aliquid admittant, quod proximo fuo oftofiooem prebeat.

Ab omni artificio, quod clericali ordini non convenit, abftineant.

Secularism perfoaarum cujufcumque gradu», vel dignitati» esiftant negotia (ub quo cuau|w titulo non exerceant, vel adminlArent.

Mercaturas, feu mercimonia, aut fanora non eserceant, nec focuiaribus negociis fe iatmifceanr, nec eonduAiones booorum, iterum, fe jurram laicorum faciant: neque qutdquam trafecnt, quod a civricall bone-Aite alienum fic. Opera» fua» alteri mercedh gratia mtaiaw Joceqr.

Non fint procuratores, patroni vel advocati caufa ram, io foro profertim feculari, nifi fuas, vel ecclefiarum fuarum, aut tniferabilium purfonarum 'caufam , aliafeue a jure permioas ptofeqvantur , vel defendant .

Curatione», vel tutela», nifi fe cafibus e jure pcrmiRt», non fufelplant.

Cum ad hotat canonicas io ecclefia rtei. tandaa, fra decaatandas » vel ad rnlftaram fbtomnla, sut «lia divtaa ofecia cclebtanda.acneduM, fiipepeificth induantur.

Canonica· hora», vel poblice In ecclefia, qui Hia» fic obite debent; vel privatim ad prwfcrlptam breviarii Romani jufiû S. rsq. Pii Rap· V. oditi rationem recitent.

Qpl beneficia e|çiefiaAisn obtinent, ano· more» fiat, quod fi hora» hojvflnadi eoo, vel pluribus diebus recitare omiferlnt, pro rata tempori» Illorum ftuAu» amittunt i justa conftitutlonem conc. Lateraneo. Aib fel. rec. Leoni» Papa X» ac declarationem cjufiicm Pii Papa v. defupee editam.

Ad hec, cum non ignorent facerdote», entatique facrisjtcumorbo ordinibus, in» (igniti vocato» *n eft* in fortem Domini ac propterea diligentias quorere, qua'’Dei fent, aut quomodo placeant Domino, at« que eju* eccclefiam aflSdui» preclbu», ora· Aonibus, fe facrificiit juvate debere, ne ta* lentum dt commlflbmin terra defbmim ba* beant, facri» canonibus, fe fac. conc. TrW. decreti» inharente», praclplmus omnibus fe finguli» hujus noftr· provincia epifeopi», ut curent, ut presbyteri finguli», domlokle feftifqee dlebui de pracepto ac folemnibo» ad facrofaaAum altari» racrificiam Deo cfferendum fe diQxmeote» , mlfia» reilglolb celebrent; ac tunc intimo corde perpendant, fe medkéotar, qualе opu» aggrediantur, fe traAent, iituulque devote perficere Audeant .

Quacumque alia ad clericorum .vitam, dt honeiatem epifeopi pro locorum fe tempo, ram qualitate pertinere videbunt, justa (an· Aoeum Patrum , er fac. conc. Trld. dccre. ta tiaruant, atque provideant, et cicrlcos ipfo» lallruant, eoramquo more» eomponanr, ut tam in publici», quam privati» afliotribut vere clericos fe effe, ut profitentur , offendant , ac propterva cutiAIs fint venerationi.

D* *tftii fiurifie.*

Sacrifie curent, ur non nifi coograo rempore , aut interdie tantum ecclefiaruta, facrartoramquc *foret pateant* ; traAe vero permaneant occleût.

PernoAattones · aut noAurna» vigilia», five comotefttfones In vi» fieri oemiai permittant.

Populum, pnttcrquam fi necsfita» aliqua immiaisat, ibidem excubate mdlomodo patiantur.

Invigileotetlam fuper omnes tam presbyterov, quam clerico», alfofqoe, ut cum ecclefia», velfacraria Ingrediantur,de inanibu» ptpfanitquc rebus fermons» non habeant.

Aquam benedlAam fingqll» dominais di*» bat «Mae benedicam , et fi ope» faetit etiam Audeant fnpiu» renovare.

Ad qu» auidem omnia frarrr» mendicantes t et regulare», M et ipfi In ecclefil» fuo> rum conventuum, ec monaAeriocam Idem faciant ad fcaodaja vitanda, et et oftendant in fil», qu» ad divinam culte» per» ttuent, aobifcum convenir·, invitâmes.

Dr

CBtlttt itf7*

Curabunt epifcopi, et cum Indulgentias, vel alias fpirinaale* gratia* a *f. fede apoft»* Ilea emanata* publicari contigerit, formam a f. fynodo Tridentina pro illarum poblica* tioae traditam, accurato fer venu» «t faciant ab alii» fervatl.

Illa» autem, pro quibu» confeqoqndl* porrigendo font manu» adjutrices , quavo Juaftvaadi continent facultatem, ex praIA* fynodi generali* decreto, er fel. ree- Pii Pap* V. conftltutlone, oullatenu* publicari permittant, nifi aliter per eaedem f. fedem ex eerta fcientia fuerit concefflum, yel mandatum·

Abufus infoper, qui circa hanc pium , et falutarem Indulgentiarum ufum irrepferint, unufqelfque diligenter inquirat, colligat et in pnma fynodo provinciali referat , ut allorum coepifcoporum fententia cogniti ad f*. D· N. fommum Romanum pontificem referantur, coque confolto, quid maxime cx* pedite videbitur, ftatuatur.

Dt tltt»Aootmr ft^/hriiu + et retere* neo *üeilitolb,*

Brevi eleemofynarnm qn«ftore» , «n? mi* niftti, quorum nomen, atque ufum eadem fer. Trid. fynodus penitus aboleri manda- vit I et abrogato» efie voluit, ad hujufmodi officium exercendum, ejufdcm fÿoodi audoritate, et memorati prccepti vigoro dc extero non admittantur.

Dt terttmtaniettitnie ftnttntte·

Cum excommunicationis gladium» qui ad continando* in officio populo* admodum falutari* eft, & Synodus Tridentina fobrie ma· gaaquecircumfpeAioneexerendnm efle pr«ceperit ; Ideo no» jam cjufdem fynodi decetuca , excommunicationet, qu· moniti·· uibu» pramiffi» pra deperditi* aut fobtraAte rebusad finem revelationi* ferri folent, a nemine prarfo*, praterquam a folt, epiicupis decerni, fen concedi volumus ; fik tuae, dk non allai» quam caufa *cognitione inature* adhibita» dk pro re non vulgari.

Praterea epifcopi, vel coram vicarii generale* in proferendi* fententitoexcommunicationi» in cauti» judicialibus » five Crimina» libua, five civilibus, id quod a pradlAa-. general! fynodo prafcriptum a*» integre» Ck invlolan fervare ffitdeane.

Dt fittom lettre oltiiijlriitviht.*

Epifeoporum moneri maxime Incumbit» ut hofpitallum dk eorum proprie locorum , qua ad pauperum ufum inftituta funt » bona,, dk redditu* , ne diffipentur, nec modo aliquo occupentur . Quapropter mootmu» epifeopo», dk quantum in Domino poffumus, obnise obretiamur » ut Illorum praeipusm fufclpiant curam, dk ia primi* a<fmioiftratote», dk maglftrosad hujufmodi regimen affirmant feu afteml carent, qui pro* mtate vita fiat * quive lo operibus chat'· .tatis fefe exercere cKfueverint, quique fu* A familia bene pretint, ac piorum locorunu debitores nullatenus exiftant · Ab ipfi», juxta fape didfti concilii Tridentini decretum fingulls anole aJmini Arationi» rationes exigant , dk fi quid in ipforam fuorum* que ufum compertum fuerit vettiffe, illud integrum reftitui faciant ,' ék demum in reliquis , qua ad eorum admipitiracioncm dk confervailonem pertinere videbuntur, paternam , ut decet, excrceaat chadtatem.

/* - ° (**>l(T· *1^7*

De üfltrb ·

Ufurarla pravitati, crimen dctcftabile quidem, nenitus abolere cupientes , eplfcoB pos hortamur enixe, ut pio fumma corun, prudentia , pedem bane a fuis ovibus opportunis remediis arcere dk funditus tollere contendant , dk illicite contrahentes ad tefipl· fecndum a tanti fceleris immanitate moneant dk inducant, eifqne fob graviffimh cenfurls dk poeni,, quacumque ufutarunu genera Interdicant ·

Emptiones, Ar venditiones, quas io pravinciam nollram in captiofam animarum^ Î'crniciem lnvedas, dk m ufum receptas efe audivimus, ut pluri,, quam valent re» h,fa vendantur j protia earum folvenda differantur ad certum teropu», puta ad mole· ra, *v«-l* aliarum nundinarum dic», juxta conC trahendum conventionem , dk propterea^ fupra juftum valorem augeantut ; prohibeant , dk tollendas dlligenriffime curent t Ac contraAus, fi quos invenerint, ejufmo* di ufotarjot, dk nullo» declarent ·

De Putii.

Cum tam uriitiquentaa interdum , fe a poeni· canonici* eximant» curi* pecunia* folvere, vel cum ea pecunil» tranligerc fatagant, quam edam judice* , vel per fordea vel avaritia Audio eo* ad competitiones , vel tranfaAionc» pecuniaria» quandoque admittant, aut alia» rei* pecuniarias DmulA»* inigant} idcirco ad tollendam omnem cupiditati» ftr avaritia (ufplcioaem (latuimus, dk mandamus, ne qui* dc cetero epicopus» Vkl judex ectltliaHlcu» *pro* criminibus, Ëk deliAW, pro quibu* eft » fac. can. vei ab apoltolkl» aut aliis generalibus, vel noftri» 1'ynodalibu* conftitutionibus certa poena delinquentibus injunAa» ullo modo pecuniariam poenam imponat aut exigat, •ut defuper pecuniaria» compoliiioae» › vel tranfaAionc* faciat, nifi in calibus - jure permifli*.

lo aliis vero exceffibus , dk caufis, in_. quibus, vel *certo poena ftatuta* non font, veles antiqui* canonibus,auretiam apofto- E liai* › dk alus gefIteralibu», aut pariter ex noftri* cooftitutionibu* tnulÂa pecunia irrogkntur,dk certo ufui, vel operi fpcdaliter applicata non funt» fuo arbitratu imponere, feu indicere, ac cum omni moderatione.» exigere, fee exigi facere poflit, ea(que lo· Ci* pD* omnino applicet ·

Eas vero pecunia»» non libi, neque fuo ufol,aut commodo applcet vel retineat, fed. virum eccleliafticum idoneum dk probatum

Anno Cumin >597· «

tum illarum exadorem & depofitarium in-ftituat, & per eum quoties occurrerit itu.n pia loca, vel opera efbget & diftribuat; ille vero codicem rationum deti dk accepti habeat, & in cum omnia referat.

DeerttU»gtae relt.

Tum denique omnia, dt finguia in his noftris decretis contenta, ac alia queeunquo tam a factis canonibus, dc apoftolicis ordinationibus, quamgeneralibusquibufcumquc conciliis, prefertim veroa S conc. Trid· Itatuta, ac definita, five fidei dogmata, five reformationem > & morum correAionem refpiciant, plene atque integre ab omnibus coinprovincialibus epiicopis,abbatibus, capitulis, dtaliisecclefiafticis perfonis.qu* per fe, vel per eorum idoneos procuratores huic noftro provinciali interfuerunt, aut interefle habuerunt, ac etiam laicis quibufeumque^ quo ad ea qu* ad^ipfos fpedant, fervari debere decernimus, ac fub juris > dt arbitrii noftri cènfuris ecclefiafticis, dk poenis diftride pr*cipiendo mandamus; falvis tamen in omnibus copfiitutionibu.s, confuerudinibus ecclefiarum, qu* ardiorem, dk laudabiliorem obfervantiam exigunt. Injungentes eifdem epifeopis, ut hcc *ipfa* decreta, fee conftitutiones poll fex menfium tyarium in eorum civitatibus, dk dioccefibus publicari, dkab-omnibusobfervaricurent. Decernentes etiam omnes,& lingulas admonitiones, ftatuta, decreta, dk mandata in hac fynodo fada, dk ordinata, ac illorum promulgationem, ita.omnes, dk fingulos quos tangit afficere, ac fi perfonaliter & fingulariter fingulis ipfa notificara, dt intimata., fuiffent, prout tenore prsfentlum ei(dem notificamus dt Intimamus. Quod fi contra quidquameorum fecerint vel adgqiferint, poenil, ac umilAis, qu* in eia cooftituts IWt, dc aliis epifeoporum 'arbitrio imponendis confringantur.

PoQrcmo omnia, & lingula qu*cutnqoe in hac provinciali fynodo aAa, gefta, decreta, fik fancita funt, omni, qua debemus humilitate, fubmiflione, & obedientia S.Cedis Apoftolic* omnium ecclefiarum matris, & magiftr» judicip, atque auAoritati emendanda,'& corrigenda fubikimusdk offerimus, parati femper omnem emendationem & corredionem fufeipere, ac obfervare·

Ego Francifcus Antonius Sandorlus Del, dr apoftolic* sedis gratia archiepifcopus S. Severin*, <3k in fynodo provinciali prelidens, de confilio & a(fenfu reverendiffimorum fuffraganeorum meorum definiens fupraferiptis conflitutionibus fubfcripfi.

Ego Ccfar Jatomellus epifeopus Bellicaftrenfis. fubfcripfi.

Ego Petrus Burdonus epifeopus Umbriaticenlis fubfcripfi.

Ego Sebaftianus epifeopus Cerentinenfis dc CartatenGs fubfcripfi.

Ego Joannes Andreas Prothofpatarus decanus Prelilltenfts, & procurator Rev. D. Gregorli Formicini epifeopi Strongolenfif abfentis, legitime impediti > fubferipu mino propria.

*Mlie - " "" 1 ***7'

COLLECTORIS AD NOTATIO.

Synodus illa prior eft ex gcmiyir illis provincialibus 9. Severin* fynodi* diverfir annis * fub diverfis prrfulibu» babit., qu* indicantur in Citeris Hieronymi card. Matthci in capite fynodi eiusdem recitatis- Au quod nic datur fit purum putumque concilium ilhid antiquius, vel bine ·inde interpolatum ex additamentis in altero concilio (adis, «que cum ignorantibus ignoro. Xpifcoporuin fubfcriptiones ita cum priori conveniunt, ut cum altero plane non congruant/ nam, ut de cvteris filcam, Francifcus Antonius Sandorius nonmfi ufque ad annum ijS«. ec. .cici* S. Sevcfftue prsfuit, eodemque anno il|am curri Acheninnna commutavit· Supereil annum celebrat* hu>us prioris fynodi invcftigerrdis; illum vero tanquam extento digito l-monflrat nomen Sebaftiani epifeopi Geruntincnfis, qMm coepife anno rjyj. die ♦· Martii, cbulfe veroanno ijt anie diem 14. Odobris, qua alter fucccmt, Ughellius to. IX. pag. J04. nov* editionis monet. intra fpatium illud patres convenerant- Alterius fynodi annus facileAatucndus eft idem,quo & luet* card Matthci lignantur, nempe tJM.,

CON-

ci"i, # CONSTITUTIONES ET DECRETA d".°.

PROVINCIALIS SYNODI AMALPHITANJE «Wl·

Aw 1597. *tltbrata.*

SUB BErBBBNDISSIMO DOMINO

D. JULIO ROSSINI O,

Dei , 4P afofiolita fedi/ gratia arcbicfifiof» A»alfbitant .

Periiluftrù, & reverendiffimc demine, uti frater.

PXtviattale» /Jf mAn Aaialfbiteae», · · « aitflitnd» tw, adbibiti/ eiafraviatia· libat efificofit, dt earaia ttafilit, > tjfinfi eeeefer celebravit, tluflrtjjùai y» tret facri MMt/tt Trtdvitiai,fiHftifiai detrite ttfire aatbtretata, intirfritte , frt auraert fibi infiieflo delignter rrctgatveriat, atf«r , oftreait, rmndaraat , atyte ayterueet . fiant igitur ad avyletudenam train raauttiautt, at frt fia fafierab Vtgrlanlia fte». letya/ titalia , <·fiinl» t» fia tctlafia , titaque frtviatia ufrrttalta Herat, ai agrtgia fua- tftra, afqtt tndattria, fbfi* labtrtr frailaj, qeete fibi initia frtftfiet, «Ar* rtartt ta diet adjuvante denum ferttfiat. Quid at tarnûlatt & f■«· telarrime fiat, aat Jammii yreiibar a dttttaa bentgnriata teateadeuae, tftruauqae avflttadini tua w Madtaeat ▮› me frttatnar· Xema dit $. N*v«mA. ıόoı.*

Aufleladini itui far tlafirt, <b rtvertndift.

Uti Crater, Hieroo. Card. Marthcu».

julio» xoaeiitioa,

D«i, & apoftoiics Mil gratia archiepifcopus Amalphiranw.

côd.M Af· ehi». Aaalpb. *A ® "tfnftliitna bajat talffit rtginen , veritir letet imfaribat, daate Dftiff , naflitatt ,Jtfra gregem ateber trtditaat fr» faftortli manere vigilaate/, #· ena/ *oc frrvttattt Aegeliti/ baeteret fermidaadam (friat aebtr dafifer fattgaat fait \ ener, tenear, nebil gated ad tiuitna folate» taftaetdau ad aer , #■ «^Γγιιιμ atfirata ffi. ftart fntait ftr ajerit argltgtatm jratrraufiiaar, at tarera , jrt dtviai tabat «agiatatt, Λ- fro fibditeraar tatrtbat aradaraadit , ttramqae faateadu tttttjfibar fatnat , ntcejjarra dtttrarada , eaailigùaa ^rtwdtatar dtligtatta , ftfalaataat aefiraat fiafliaaàbat netejjariir, nt lrgrttrarr mm*- » t^ftitattt ; adruar adtaffltlit , aatd ta atbie fait , aua fr» bea» aofira draetfir rtgttatat daxiatar adiarfltade, ad tttaaraartadaat fynadabbar teajhtatitatbar frawatiaat aartaaat affalttaar : taetrat fifiar frotaaeiah t»atthaat, ata adbat ta a^ftra atttrfbtaae. rttltfia reevocaiam, ea Ctatihi Trrdtatiai Etirtio Mohir gj Qticr/rfrp4M^i futftt f« «imm·, « ttm ftr fittuitr t 1·»" f*r njlrn ediflaltt literal Ktvereadtfilaut Dotataer (U)tfilfil aaflrir fefrtgaartr bat a^Jira faijftt figatfitata iattaiio , ditfiae Jiatata ad td fitrata »far ferfi. tieada», atctdit , fit devita dtfitaeatt frovedealta ,faatatr dr XK. tttfifttfif a»Jbrtt ateltertae vitate ta» »»rie tuantefr , ale»»qat ia gravate tetrba» eatedetti ; ta»ve Jinr effit a^fira fraviateahe fiaadat tltbrari ataaivtrit , tffrtaaam tranat daxttear eajeaaada» , ta fet tatatr tffi XX. 'DD Cttfijttfi fratrrt aafrt, vtl fitilla taaitr fart tore» ad frafatam fiaoda» ttltbfaada» tattreffi dtbtrtt » /» tfBav» egitar det tatafir Maje friatae venture a^lra» frwiatiale ttattltam, Dn aaaatatt, babtadam, frtectjarada» , «■ tfattaeatu drabar ad Dn beaavrt» abfilvtada» ; XX. DD. tteftjt»fir étant frfragaatti fer aefirat frevatar Httrat iadiaiaut ; * al faeiltar bat a^jtra I a ™ * ^*"t»detar eattaùtar ,fer btf frafiar tdMa» fifradtAtr XX. DD. ta Cbrtfir Patrat ttafrfctf»!totagrovivealar , dilefltt fihir , abbattr . frafafitti, frttrer t teamtedatariit, . rtbefrubytertt, at eaaeer , gaibae ia bat fyntd» ftdtrt V jeateratut» ta jtfe ttmeaaai - frivelegi» ^aavidttaae^ea, od ^aafetartaae^aa detert luat, vel far aleOnae» a aitet da effit fatwada» ferariUttvr ; eat ata ■ tatmfttr, aeee altar, tejfiata axtvfttaa, t» ttattltt Tridaatiat dttratt iataregb dtbtrtat, tn~ Oawaa reiaerratat, *- vtnaatato at ia verte*a fiafla tbediaalia , natata fib axtt». attuttataaner fena alterca» eetlefiafieeee tmfirii 4> ftaait ttatra ata ealarafantar ttatilitr tr^gt fidrtu , effifye» aaetarga» rffirnu enaadaavu, at fer fffit, vtl fi fieret* It. affrtbaadt rnftditi, fn tara» fntarattrti ia diSa dit, Xr fitaraiibtUi dtxtt MMM fimat ttaflrta , m uttrtftliteaa tttl<fia a^fira ttweaere*

J

Mtant

— ia^raai & Meaat, A failiitt Meat, ut abafei, β yat fa prrefatfa trr»//>ri«r ,n«r- .*. *<.*'. fl.** .»»»*. etaMtimeat>MvA«<<» «κνκ M CMCl/w *«- J**9* ^'»-1 ittiti itittntn eaterifytt* tM>iv tttjirn fraattirafir, liti»» fnntt clteniutaMn *WI tufuli p*Æf i «*.»(rttem rntarvr .***;, mm Jumfit faaai Ργμνκμ, fMraw iater* HTT* tjl iatertglat ftrrit, al ,nl£*r* ttaeHii frafMi fer fl tffle ael ter «oram prKurerarer fegfrfa./, ifju Imtin iaeftfitit, Mm Mirjitt; A at ite «itffiB araaa fliftriftaai, aQjfrï flfili iafrMae aeaaitaae aeaiat ad attitiaat jtaiale. raw, fabliti iiattfi A frtwaeta lteir affi ataaiaaeeu i fer etyae afaieaeae A fa* ilrrariaarm tautu flfra aeaùaatee flh ferait fifreiiflù, aa aMttaia» 4/hiffn effi ælaatai, et fi ftrflaaliter müu A /a/a/rt aenflataae efiet»

* Ditia jfMlfhta ta artiiefifttfali falatie tafire, fli aaat Dtaùai UDXCKI!. Kl. mJifliw, fie aere I. anf' Afrtlir, fitit/ûtiiit fnfltfu ia C^t fttrii + D. N. JitnmfrmJiuii fefa,Clfttitit KHl, aaae K. areiitfijiefataa tnt aqfiri aaat ai fthdiir. jf*».

leet t Slilli.

Julies archiep. Amalphitanu*.

HIST 01 r A S T N ÔDI

fa atiaiae SS.d lafivifaa Triaitatir, Patrie, Filii, A Sfirttai Saaffi, Aam.

ANnoNativitat. DN.J.CMDXCVII.X. IndiA. die' veto 8. menfi* Mali, pontificatu* SS. la Chrifto Patri AZD N, Clementi* divina providentia Papæ VIII. pontificatu* fui an VI. Ui«aft<iwcnfi£ et reverendidimu* D. Julio* Roffinu*, Dei, et Apoftolica fèdis gratia àrchiepifcopo* Analphitanus, volens incipere provincialem fynodum per fua* ediAale* littera* Intimatam, tam In fua Metropolitana qcclefia AmaU phitana, quam in cathedraiibus ecclefiis RR. DD. epifeoporum fuorum fuftraganeo. rum, et comprovincialium indutus fuit pontificalibus veftlbus, et pluviali btoccatl ex auro et ferico rubeo contexto, ac mitra Îemmata, affiflentibu* fibi admodum R. D. oanne Andrea de AffliAo J. U. D. archidiacono Analphitano, ornato fua daImatlca fimili* broccatl, et mitra tel* albo, et admodum R. D-Joanne Andrea de AL. baneo/decano Analphitano finiiiier ornato tonicella tela aure., antecedentibus fibi iliuftribu* et RR. DD. Jloanne Leonardo Botteglero J. U. D. epifcopo Lltterenfe, D- Floriant* Nannio canonico regulari Lateranenfe, de Roccbcto S. T. D. epifcopo Scalenfe,et Tho Zerula J. U. D. et S. T.D. epiteopo Minorenfe fui* epifeopi* fuffragaoeia conprovinciallbu*› induti* decentibus albi*, A pluvialibus ac mitris damafei albi, adnodum R. D. Joannotto Fsrrigno prepofiro Majorano, veftito fua alba A pluviali decenti, ac mitra tel alb., A aliis RR. DD. dignitatibus canonicis, A presbyteri* R.capituli Analphitani, capitol^ Majorant A congregationum Amalphitana dioccefi*; defeendit ab eius archieplfcopail palatio ad Metropolitanam fuam'ecclefiam Amalphitanam, fubtu* baldachinum ex velluio violacco per reverendo* canonieo* d>A ecclefia delatum; A depoliti* ab omnibu* mitri*, acccflir ad faldiftorium ante maju* altare <UÂ< Metropolitan* ecclefia paratum; & faAa reverentia, A oratione coramS*. eucharifti* Sacramento, com diAb RR. DD. epifeopi* fui* comptovinciallb*. ia geauftexorio feparatoibln pario inferiori Jo. eo pt»wrato : omne* futtexnuM.

Et cum effent diAi DD. àrchiepifcopo*, dt epifeopi te fala parva fui archicpifcopsli* palatii in aAum ocfcendeodi ad ecclefiam pradiftam per ordinem fupra narratum, comparait R P. OAavta* de Ancora, procuratot R. Capitab Amalpbitanl, A eo nomine nrafentavit comperitlonem coram ipds UlnfirMImi* A reverendifliml* DD. ar. ebiepifeopi* dt epifeopi* continentem pne. tendentiam difti capituli ptatcedendi fupradiâo R. D. propofito Maiorano in ejus pnt.i featia.

Per quo Illuftriffimum dt reverentfiffimou D. archiepifcopum 4k epifcopo* audita differentia pr*dMta fuit pro nunc decifum, quod diAu* R. D. Prapofitu* hodie mane prece, dat R. capitulo Amalphitano vigore privilogiorum conceflôram a fummii pontificibus prepofitur* Majoran* citra prvjudicium juriutn ambarum partium, quibu* recogniti» provideatur, quatenus juri*; A fie, fuir obfervatum io aAu difccdendi ad ecclefiam, A Incedendi in proceiiione ftandl, A Cedendi in diAa ecclefia; & hoc ratione feftivltatis translationi* Divi Andie*, & non ratione provinciali* fynodi.

Deinde faAa diâa oratipoe fuit ordinata folemni* proccffio ex diAa metropolitana^ ecclefia per civitatem, dc fuit fervatu* in aAu incedendi proceffionaiiter ordo infraferiptu*: videlicet.

Crux fratrum minorum convcntuallum, monafterii fanAi Francifci civitati* Amalphic, quam fequuti funt RR. fratre* Capucciai dt ultimo loco fratre* conventuale* iufdem monafterii.

Crux argentea R. capituli Amalphiranl cum duobu* clericii fuplicpol veftiti», deferentibus ceraos acccnto* in manibus; quan fequti funt . . . _

Preibyteri congregationi*Terra Concha.

Pretbyteri congregationi* Tena Rofinati.

Presbyteri congregationis Tum Agenti Piaf! A Furori*.

Presbyteri congregationi* TcmTramnori.

Dignitates, eaeoaki A ptmbyterl R. capituli Majora.!. R,

Anr o Cmb iit i ПР7·

R. Primicerius Calhnov» , dc Furori*.
R. Primicerius Majoranus.
R. Archipresbyter Pini dk Pimonti*.
R. Archipresbyter Terra Ageruli.
R. Archipresbyter Tramontanu*.
RR. Dignitate*> canonici & presbyteri R. capituli Amalphitani.

Caput B. Apoftoli A B. Marchlani abbati* cum capfuils faoAarum reliquiarum Cota» A Damiani & Viti raarty. In armario decenter adaptato , quod armarium fuit proprii* humeri* defertum a RR. presby* teris Rogerio de Judice, Marcello dc Vivo, Paride Pauliilo, & Andrea dc Amatruda canonicit Amalphitanis.

R. P. Donatu* de AffiiAo exercitans locum R. D. cantori* diAa Metropolitan* ecclefi», fuo decenti pluviali indutu*, ob infirmitatem diAi D» cantoris.

Profatu* admodum R. D. JoannoAu* Fertignu*, prapofitus Majoranu*, preferipto ruodo vertitu».

AntedlAu* reverendiflimu* D. epifcopus Minorenfi*.

Item reverendiflimus D. epifcopus Scalenfi*

Ipfe reverendiflimus D. epifeopu* Utteranenfis.

Profatu* illuftriffimu* dk reverendiflimus D. archlepifcopu* Amalphitanur, veilimenti» fiiprafcripti* ornatus, cura fui» afliilentibu* pranarrati* _ _ _

Et per ordinem fupraferiptum fuit faAa diAa folemni* proceffio a diAa Metropolitana ecclefia ad iaicaiem ecclefiam monafterii &. Trinitati*monialium ejufdem civitatis, dk ab inde reverfa eft ad diAam Metropplitanam ecclefiam cum hymni* dk cantibus fpiritualibus, deferente faldam polleriorem veftis diAi D archiepifcopi Marcello de Judice eleAo diA» civitati* , dk vicem gerit pr»fenti anno Syoici nobilium), cura · <fi^o prefentl anno regimen civlta- *** exerceatur a quorum elcAis duobus nobilibus dk duobus civibus.

Lotus vi «i,,».

Qua finita, profatu* illuftriffimu» dk reverendidimu* D. archiepifcopu* depolito diAo fuo pluviali, Indutui eft planera fimili* broccati,dk ab eo fuit celebrata raifla folemni*, in qua diAu* D· archidiaconus recitavit evangeliutn, dk R. P. Coratiu* de Milano, antiquio* canonicis, recitavitepiftolam; qu» mitia fuit de B. Andrea apoftoio. Refedit in fuo throno archiepifcopali In diAa Metropolitana ecclefia , parato ornato fuo baidachino ex damafeo crimifi, francis aureis dk fetlcis circumdato, affiflentibus fibi eodem D. Joanne Andrea de Alaneo decano > dk R- D. OAavlo de An. cora primo ex fuorum diaconibus diacono. Poft JeAum evangeliUm.

Prcfatu* R. epifcopus Scalenfis fati* doAe fecit fuam termonem, coram diAi* iiiuftriflimo et RR. DD. archiepifcopo et ep fcopi*, clero et toto populo in magno numéro in eadem Metropolitana ecclelia— congregati*. Quo finito, tuit completa radfa, in qua preïatl RR. DD· epifeopi refeceram m bancho a fronte ir lmm illuftiiffimi .D> archieplfcopi , parato, decenti pallio Acooperto cum fuit genuflexorlo ct cufclolis vclluti violacei. ~

7·1

Caaisv (S97*

In alio inferiori bancho refedit diAusadmodum R. D. prapofitu* Majoranu*.

A contra prope fcdem archlepifcopalem parati fuerunt fcamni, in quibo* fédérant RR. DD. canonici Amalphltani capituli.

in fcabello ligneo ad pede» ejufdem illuftriffiml D archieplfcopi refedit pr«fe. tu* R. P. Donatu* de AffiiAo, pluviali pradiAo Indutu* , exerceo* officiam diAi D· cantori* intonandi caufa.

In fchali* dlA» fedi* archlepifcopali* adftiterunt deferente* baculum palloralem, mitra*, crucem, et alii ferviente* et miniftrante* diAo illuftriffimo Domino.

In prlmdCedtbu* chori diAa ecclefi» , immediate poll columnam marmoream > refpicientem thronum didi illuftriflïmi, et reverendiflimi Domini, refiderunt prsfati D archidiaconut, et P. Joanne* Gratius, modo quo fupra veilitl, et immediate fedit Don Gafpar de Lecc* Cinarca , Hifpanu* » reverendilQmui gubernator civitati* Amalphi» ; exteri archipretbyteri, primicetii, et prxfbyteri Araalphitan» dioecefi* in chore diA« ecclefi».

Ante offertorium miflie potrexit aquam ad lavandum manu* diAi Uluftriflimi arebiepilcopi Dominicus AfHiAu* eieAu* nobilium, C /b tobaleam ad abftergendum manu* diAu* D. Gafpar gubernator, a poft fumptionem factamenti in purificatione hoc fimllitek fe* cccunt notario* Jo. Alfonfut Furniut cleAus civium , ct diAu, gubernator.

Et poft benediAiooera receptam a diAo liluftriflimo D. inline fuamiffit.a diAo majore altari ipfiui ecclefi» > inde recellit, et exutu* veftibu* faccrdotalibus, iterum Indutu* eft diAo pluviali, et mitra gemmata ; ct reverfus-ad faldiftorium genibus flexis intonavit antiphonam Exaudr air fFiaiar^-c. ce pfalmum : Selon·· *« *fat Dtat &t.* que fuerunt finita a RR. canonici* diAi R. capituli.

Similiter genuflexi funt prxfati RR. D. epifeopi in genuflexorio inferiori pro ei* parato in diAo titulo.

Et dum pfalmu* cantaretur a diAi* RR. canonicis, prafatu* illuftridtmu* archiepifcopus acceffir *ad fuam* fcdem , ct RR. -enl. (copi reverfi funt ad locum eorum, fimiliter ,et diAu* R. D. prepofitu* Majorant».

Quo pCalmd'cantato, et repetita diAa— antiphona, recitavit oratione* juxta pootificaie.

Quibus finitis, recedit a diAa fua fede, ct acceffit ad faidiftorium ; et ibi genibus flexi*, cum diAi* RR. DD· epifeopi* , ec alii* «seront recitat» litani» a diAi* RR. DD· canotflcit>Amalpbitanl capituli , et totiu* dioecefi* ciero,

Finitis diAi» litaniis prafatu* ilhtftrifs. dk reverendif*. D. archiepifcopu*. iterum revetfu* eft ad fuam (edem, dk depofita mitra— recitavit orationem fecundum pontificale .· & deinde Indutu* mitra ibidem fedh ; At faAa beaediAion* inceoii,. Itetam <depoûta_.

 mit-

. Al
A»»o·
Caum
HPT·

mitra, flans tn M* ,fuit recitatam evange·. Jtam^per prefatum D.Joannem Andreem de A αΠllAo arch)dlacoaum,dteo finito, prufate* Ufaflrfft. D· archiepifcopu* dt RR· DD· epifeopi iterum reverti lent ad faldiflorium dt gemiflnoria fupradlAa » *Λ* genibus flexi» intooavit hymnum: Fin» *crteterfiritu* 'fer. Eo cantato a reveres. caneolclt rev. capit. Amaiph. dt reverfis omnibus In fui* fede dt locis, idem llluftrift. D. fecit a fua fodo monitionem fupraAAi* RR. DD. epifeopis, dt clero fccandum formam in pontificates adferiptam. Deinde alta voce fuerunt vocati omne* » qui de jure, dt confeetudlno intervenire debent celebrationi provinciali* tynodi ; dt ompe* fuerunt reperti, excepti* RR. D. epifeopo Capritano, dt R. abbate B Pietro Jm Campanile eommooaflerii S. Marïa Trempadtam. Et recepta bcncdiAione a D. iliuflrif*. archiepifcopo, R. P. Marcellus de Vivo, cenonku* Amalphitanus, alta voce a loco eminenti ntajori* altari* tegit capitulum Tridentini cooclllI cap. a. feff. aj. de fidei profeflione traAaes. Qyo finito di- Aus lliuftr. D. archiepifcopus flexi* genibus ac depofita mltra , pmftltit juramentum-profetfiouis fidei, juxta bullam Pii IV. inmanibus R. epifeopi LiAorenenfis, fedentis ante <KAum majus altare modo quo fupra-, induti. Et finita prudiAa proiefljone» di- Au* llhiflris. archiepifcopu* recepta mftr»_. gemmata fedit in eadem tede ante diAum C altare, in cujus manibus RR. DD. epifeo. Î*l fimul preftiterunt fimile juramentum proeffioni* fidei, juxa diAam bullam. Hoc fimiliter fecerunt omne» dignitate*, canonici, archipretbyteri, primicerii, dt presbyteri civitati* A dioecefi* Amalphltan», qui In diAa ecclefia funt congregati fecundum bullam prediAam, leAam alta voce omni, but intciligaotlbu* a R. P. Marcello de Vivo canonico Amaiphitano. Et reverte* ad fuam fcdem pnrfatu* D. Joanne* Aodrea* de AflllAo, archidiaconu* ex ordine dlAi U-Juftrif*.archiepifcopi dixit: *Plettt ttt aebie^ illeftnfi. et K. ertiitfi/itp» fe tpifttjnttto-freaietieliher tliftct JitrtteruM bttjat pre-* D *aietielit fyeelt f* De quorum confenfu felt eleAus fecretariu» Mag. notarius Joanne* Ferdiaand.u* de Rofa Aamlphitanu* ,qui poll eteAionem prsflitit juramentum, teoindum formam fibi traditam , in manibus diAI UL D· Fuerunt eleAi promotores fynodatesRR. presbyteri Jofepb Rapicanu·, dt Marcellus Vivo* canoniei Amalphitani, qui proflite-root juramentum iuxta formam el* traditam· in manibus ipfius iUaftrif*. archiepifcop. Fuit primum deconfenfe omnium, quod celebretur provinciale concilium , At publicentur decreta ; dt ki< afignata hora XIX. poft prandium ad inchoandam primam tefioncm « metropolitan* ecclefia prcdiAa, in qua- E omnes quafi erant. Et per diAos RR. DD. promotore* fuerunt moniti omnes» qui aliquo modo fcotirent fe gravato·» dt rectemailones, dt querela* porrigere Intendent» •tdiAo coocUio comparcant, & ai», qui ia eodem intrrefle debent, ac a civitate Amelpbl» non difeedant » dooac fyoodu*

. Eodem die In metropolitan· ecclefia-. Amalph: prandium hora circa XXI. fe&o-

Ibidem congregatis prefatis iilofirif*. D. archiepifcopo & epifeopis, fui* fed· dt tap. co nrofcriptl* fedentibus, ac coteri* dignP tatlbe*, canonici*, dt presbyteri* civitati*, dt dioecefi* Amaiph. qui io diAa provincia-li'fynodo convenerunt, fuerunt per dUtant λ. D. Jofephum Rapicamam promotorenu eleAum leAa decreta dt conftitufione* fynonodalia, dt fynodale* alta voce a loco amk nenti majori* altari* ejusdem ecclefi» , - capite i. tituli haretlcoram, ufQue ad titulum de magiftro ceremoniarum cap, ή· Sequntu* eft'leAionem aliorum decretarum-fynodalium a titulo fanAarum reliquiarum R. P. Marcellus Vivo* fimiiitrr promoter· ufque ad ultimum caput tituli obfervatio» ni* jejuniorum. Fuit fufpenfum in legendi* alite decreti* ob tarditatem *hora i &* intonato hymno ; *Kni treetor Spiritet +t.* ab illuftr. archiepifcopo,fuit decenti tono cornoletum a RR. canonici* capituli Amaiph. hnitqque verticulo idem litata D* recitavit orationem Spiritus S. qua completa pr»fatl Dp. canonici congruo tono alta voce., cantaverunt hymnum *irifin creet Jn/ltli* fer., & cantata diAo hymno diAus illultr. D. recitavit orationem B. Andre» Apoftoli; dt fic omne* reverfi funt ex ecclefia ad paiatinmarchtepifcopale.

' Dic IX. Menti* Mate rypy. Amalpbi»,de ·une, hora miflarum.

llhiftrifs. D. archiepifcopus cum ful«RR. epifeopis Scatente, dt Minorenfe, indutu* ni* rochctU *Λ* pluvialibus decentibus, ac mitris, cum ctero civit· & dioecefi* Amaiph. descendit a fuo archiepifcopaii palatio ad fuam metropolitanam ecclefiam Amaiph. *Λ faAa* reverentia· & oratione coram S*. Sacramento fuper maju* altare exiflente, genibu» flexi* in faldiflorio, *Λ* genuflexorils in titulo diA» ecclefi» ante diAam altare parati* , ut in precedent) die notatum fuit ; ab inde omne* furrexcrunt, & ad feden-arch|epifcopalem ipfe ilteftr. D- accelfit, dt ipfi RR. DD. epifeopi ad eorum locum ; « ibidem ipfis exiflentibus RR. D. epifeom* Littereneofis» indutu* veftibus facerdotalibas & pontificalibus, cum mitra Damafci afibi mifiam foterobem celebravit, affiftcntibus fibi RR. PP. Roger» de Judice A Marcello de Vivo canonicis Amaiph. pro recitatione epiftola, dt evangelii i infr«_ quam miffam ante offertorium fuit faAa premeatio verbi Dei fati* doAe per RR. D· epifcopumMimrenfam.

Finita dMa miA·et data pontificali bene,-dtAioae per ipttem RR. D. eplfcopum Litteranenfem,addentibus In ecclefia pradMi*; idem llluftrifiam* et RR. D. archlepifcopus ct RR- DD· epifeopi receflerunt ea (ede et fui*loci* pr»diAi*,ef genibus flexi» in faldiflorio,et eorum lenuftexoffl» „ipfe *UL* D. Imonavlt antlph. *Frepiti»/* fer. qua compte» per RR, canonico*, fuit ab illi* recitatu* pfalmn*: ^f/aoc ner fer. ; ct eo fioitoet leAe *au* Jpfem llteflr. D.eratfot».

Deinde R. D· Joanhe* Andrea* de Ala- . Xo» decano* Amalph. Induta* tunicella^A «·»>·»"«'«bgellum fecundum Lucam : *De** ftr. quo completo Ul. archiepifbopusa fua Cede intonavit hymnum; Er·» *tmttr fttritut* ft*. quo cantato per RR. canonico* Amalph. ac faAo fermooe fecundum formam aafcrlptam in pontificale per ipfum ill. archiepifcopum proceffum eft ad II. Scflionem.

R. D. Jofeph Rapicamn canonico* Aακ lphitanu* promotor cepit legere decreta , et conftitutione* fynodalia , et fyoodale* a titulo de proceffionibu* cap. I. ufque ad titulum de facramenti* eorumque adrainiftratione, exclufive.

Cum fit hora prandii,fuit fuperfefium In leAione aliorum decretorum tynodaiium i et data benediAione pontificali ab IIL D. fuit per R- D. Marcellum Vivum canoni. cum Amalphit. promototem aftignata bora XIX". poft prandium ad profequendum leAIonem ceterarum conftitutionum fynoda-, Ilum .

Eiita <lit ia Mtinfililut tttltjit fail freadiaat btr» ttrta XXI.

Ill. et RR. D. archiepifcopus Amalphit. cum prrfentibu* fui* RR. DD- epifeopi» Comprovincialibus fuffiraganei* defeendit a fuo palatio ad ecclefiam; et omne* flexit J[enibu* more folito oraverunt ante SanAifimum, et intonato hymno: *b'tai Crtator Sfiritat* ft*. per diAum ill. D. et eo cantato a RR. canonici* Amalph. acceflerunt ad eorum fedem et locum ; et ibi fedenre* in Selfione III. R. D· Marcellus canonico* Vivu* promotor profecutu* eft IcAionem aliarum conftitutionum fynodalium a cap. I. tituli de Sacramentis et eorunu adminiftratione, alta voce in pulpito evangel!i Ideo eminenti diA* ecclefi* coranu provinciali fynodo, et claro civitati* et dioecefi* Amalphit. ufque ad primum caput de poenitentiv facramento ; et ab In. de profequtu* eft leAionem *fynodalium* di. Au* R. D. Jofeph Rapicanus canonicus et promotor ufqoe ad titulum de fepulturls, de exequii*, ft funeralibus ; ft a diAo ti. tulo profequutu* eft leAionem eamdem ufque ad titulum de judiciali foro epifeoporum, exclufive, Idem D· Marcellus.

Et fic fuit fuperfefium ob tarditatem hor* vefpertin* ; ft cantato hymno .· *lβr tea· fiJTer* A-r. a RR. canonici* Amalph. ft faAa oratione ab ilk D. fuit notlficata IV. feflio pro craftina mane, hora competenti, per D.R P. Jdfephum Rapicanum canonicum ft promotorem ; ft omne* DD- pr*. fuie* reverfi funt ad horum domicilium.

Hit peraA (scoreparuit R. presbyter Marcellu* Strina archidiaconu*, ft vicarius apoftolicu* Caprltanus ob infirmitatem ceverendiffimi D. Francifci Liparoli epifeopi Captitant mentecapti, qui fe excufavit non potuiflé per prlu* accedete ad provinciale concilium ob tempdftatem temporis, ft procella* mari*.

Dre X. Mtm 1597» fa *Mttrifr tttltjft jtulfb*

Bfffi 1K.

Illuftrif*. archiepifcopus Amalph. acceflit cum fui* prediAi* RR. DD. epifeopi* Lit. tereneofi, ft Mioorenfifuffraganel* ft com. provincialibus de mane aa diAam fuam Metropoiitanam ecclefiam, omnibus Induti* fuj, pluviaHbu*, ut pria* fuit obfervatum ; & faAa folita oratione, ft genibus flexi* in eorum folito loco, RR. epueopus Scalenfit celebravit fofemnlter mWam pontificalenu apparitioni* S. Michael»» Archangel! , afliflentIbu* fibi RR. PP. Ruggerio de Judice, ft Marcello de Vivo canonici» Amalphit. cum eorum dalmatici* ex damafeo albo. pro recitatione eplftol*, ftêvangelii; qu* dum celebraretur, omne* prsdlAi Domini prcfule* iofede, ft loci* eorum deftinati* ad eam audiendam refoderunt.

Convenit etiam in diAa ecdefia prvno. minatu* R. P. Marcellus Strina archidiaconus, ft vicario* apoftolicut Capritanu* fuperpeiliceo indutu* , qui refedit In banctio 10 titulo diA» ecclefi* parato pauco poft< tergum diAorum RR. epifebporum .

Et cantato erange!io, idem RR. eplfcopu* Scalenfit a cornu finilho altari* majori* fupradiAi feden* in fede ibi parata cum atfiftentibu* fupradiAi* fecit tuum fpiritualem Termonem pro obfervationd, ft exe. cutione decretorum provinciali» concilii tati»_optimc_, ft doAe_.

Qua mlda finira, dt data fqlemoi bene* diAlune, clero & populo aditantibus, Idem R. P. Marcellus Strina indutu* pluviali ex rafo cetuleo , venit ad obedientiam ad pr*fatumill. D. archlepifcomtm nomine Cupra* diAi RR. epifeopi impediti ob notatam Usfirmitatem, pro qua fuit excufatus .

Deinde prefati III. archiepifcopus & RR. epifeopi seceflerant ex eorum Cede & locis accedente* ad faldiftorium & genuflexoria, & Ibi genibus flexi» depoliti*» mitri* a diβo ill. archiepifcopo fuit intonata antiphona : *bnu/j a»j Dtauat* qua cantata cum pfalmo: Sa/oon ase RR- canonici*, Metropolitan* eccleli* , ftantibu* in pede diAH ill. & RR. DD. archlepifcopo, ft epifeopi*, fuit per ipfum ill. D. recitata oratio ut in pontificali.

Hi* gefti* R. D. Joanne* Andrea* de AfliAo archidiaconu* Amalphitanu*, qui fuit afitften* ejufdem ill. D* cum R. P. OAavio de Ancora canonico, ft antiquiori diacono did* ecclefi* , decentibus dalmatici* indutu* , recitavit alta voce evangellum fecundum Matth*um ; *Rufitini Jtfm ia iiftt· fultifmi , Jixit Pttr» ἀη.* ; quo finito , ac intonato hymnoEr·/ *Crttttr Sfirittu é't.* ab eodem ill. D.a fua fede,fuit canta* tu» a RR. canonicis Amalphit

_ Finito diAo hymno poft monitionem faAam per ill. D. ut in pontifical), R. P. Marcello· canonicus Vivu* promoter a pulpito evangelii ia quarta feflioοe alta voçe peofisquutu* eft leAionem decretorum fynodalium, fynodo, clero, ft populo intélU. gentibus, a primo capite tituli judiciali* fori epifeoporum ufque ad I. caput tituli de vita ft hoiicftate clericorum , ft aliunde

Y J J a

Anno Caatsxi »W·

£··ι·η f>x7' de ali» confutation» fynodtle» left· fee ,unt per R· P· J°ftp*,ua· Rapicanuin «an·-nicum» dt promotorem uique ad I. caput 'tituli chori dt ej<i« ofllçlalium ; Λ «b inde ufque ad caput II. de. faoAimonUlibu» dt earum monafterii* fuerunt ieA· per fupra. didum R. P. Marcellum; dt ab inde profequuiu* e* IcAioncm eandem,diAu* P. Jofeph ufquc ad ultimum caput de excom. t municationibus, dt cxcommuniçatl*.

Dum legerentur fupradiA» cooftitutiones fynodalcs pervenit ad metropoli*. ecclefiam Amalphit. R· D. Petru» Joanne* Campani, li abba* S. Mari· Trcmpofitani AmalphU ran· dioccefis, indutu* rocheto dt pluviali ex damafeo crimifi dt mitra tela alba ; qui poft faAam reverentiam coram SS. eucharifti» Sacramento accedit ad Cedem arvhiepircopalem.dt per ofculum manu* obedientiam preftitit ill. D* faAa excufatlone fe per prius non potu'fle accedere ,ad pro. vinclale confillum ob mati* tempeftitem dt - Tuam indifpofitionem ; abinde reccffit dt ad banchum relidentia R. Vicarii Capritan! in primo loco propinquiori RR. epifeopi* confedir.

Fuit fuperfeflum In legendi* alii* con J fiitutlonibu* cum fit hora prandii ; dt data folemni bcnediAone per ill. D. teyetfi funt ad archiepifcopale palatium, anteCedem diAi* RR. epiicopi* pratatu» R. vicario* Captitanu* : dt cum fuiflet oppugnatum , tam in fedendo quam in Incedendo a R. capitulo Amalphitano, fuit, decretum quod hoc intelligatur faAum citra prejudicial· ·, dtriufque parti*.

Fuit dcnunciatadtima Scfliopro prafen. *i die poft prandium hora XX. pci di. · Aum F. Jofeph promototem.

EeJeta tlie frenJiaat here
XXI. fariare, A" *altiart Sr/ti,*

ill. archiepifcoput fua cappa pontificali indutu*, et prafati RR. epifeopi fui* pri. vati* vertibu*, et rocheti* dcfcenucrunt ab nrchiepifcopali palatio adrcdleliam ; er poll D gratiarum adlonem habitam coram SS. Sacramento genibu» flexi* in fui* faldiftorio, et gefiuflexprii*› idem ili. D. inronavit hymnum : Prar *trtaier Sfirita/ +t.* quo can. rato per RR· canonico* .Amalphitano*, ac reverfi* omnibus diAi* DD. prsfulibus ad eorum fedem, et locum, et recitata orationc Spiritu* S. ab eodem D· archlepifcopo omnibus fedentibus in fui* loci*.

R. P. Marcellus Vivus canonicus et promotor c* pulpito evangelii alta voce pe. blicavit fynodo ct clero estera* conftitutione* fynodales a I. cap. tit. de poeni* ufque ad finem decretorum diA» fynodi.

Quibus finitis et IcAis, ili. D. intonavit E hymnum : Xoe *atari/ fitlle* A*r. quo cantato* diAi* RR. canonicis, fuerunt a fupradiAo ili. D. recitat· orationes Be*t«v M*. rl» Virginis, et S. Andre· apofton.

Hi» gcfti*, R. D- Joanne* Andre·* do AffliAo archidlaconut dixit fupradiAl* RR. epiicopi* Littcrancnfi et Scalenfi, et Minorenfi. yfurrr ar *vehit* yaed *farete Aaatia. ba bile*, d· *fahlueie alautteatar + ftrt.* haarar?

A quibut fingillatim fuit refponfum: *fle. ttt aehit çae4* daffe *Jerrtta j)a<nielte It. Λa + ftHittt tlaiittiW 6· ilfiniu. ter*› «c *tirhitte ttttitjne JrataaJta/ar*.

Deinde a RR. presbyteri* Loyfio Caftro» jeAa etMarçe'lo Vivo canonici* ,dk a chori muliea fuerunt Intonat· dt cantat· fubicrlptr urociamatioac* in modum infraferiptum, videlicet «

Curtiit iateaeat.

Beatiflimo Clementi VIII. et domino noftro, fanA· univerfali* ecclcfi» pontifici, multi anni et «terna memoria.

C he ri autfite teatat.

Domine Deu·, SS. Patrem diutlffima ccclefi» taa conferva multo» anuot, multo* anno*.

Caaeaitt iateaeat

Rodolphe imperatori, er ferenifimo regi Philippo catholico multi anni , multi anni.

C heri autfite tea:at.

Pium, et Chriflianuro imperatorem et regem Philippum, Domine, conferva . Imperator coclefti* *i* terreno* tege* , reA» fi. dei conferva tore* cuftqdi.

Caaeaiti iateaeat.

ГП. et R. D. Jul,io Rofliiflo archlepifco. po Amalphitano , et RR. Db. epiicopi* fuffraganci* foclix in ecclefiii* fuit flatu*, dk reditu*.

Cheri aiufite teat.it.

Prcconibu* veritati* perpetua memoria: orthouqxo fenatui multo* anno*.

Ceeaeaiti iateaeat.

Provinciali* fynodo* Amalphitana , ejus decteta femper fervemus .

Chert eiqfite teatet.

Semper fervemu* dk cuftodiamu*.

Ceaeaiti iateaeat.

Civitati Amalpiiîc dk toti provinci» lalo* dk pcrfevcrancia in boni» operibus.

Cheri aufjfte teatet.

Perfevetantia, perfteveranti*.

Ceeeatti iateaeat.

Decreti* fynodalibu* provincialibus inhmrentes digni reddamur mlfericordi· dk grn. tia primi dk magni, fuprcanl facerdotls Jafu Chrifti Del * Intercedente fiumJ Inviolat· gj^

eZa>»> iZ-L' Domino noftro S. Deipara, St S. Andrea . ·P®Λoio. no®«» patrono ft omnibus fandi· -A

Cieri unfite tenet. A* no Canieri *Jfl7·

Fiat» fiat. Amen, amen.
Et fie fait completa provinciali· fynodus.

DXCXETX PR0P7NC/4US *STNODi AMALPHITAHÆ.*

*Ner Mint Kejfaiitt, Dti 6> afejMifet fidir {rttit ertbiefifiepae Annifbiteunt, d» RK.. DD· tnfi^tfrt» teèfilie, ** e^enpt, ■ fnentitif fiwli Aulphnu hgitiue iengregetetbee f»< fananter tdettrtriuntt & erdtneuM, **

Ortbedexa rtttptie Sif. S. tentilii Tridentini.

*. Cor. «. Gloff *eri.* « inter* lin. FUodamentum aliud nemo poteft pone- B re pnrter W, quod politura eft, e«ad *tfi Jr/b* Cbrifinrt* noc m fides Jefu Chrifti, fine qua ecclefia confiftere non poteft,
Hcb.tr. neque nos Deo placere valemus.

Illud ideo, ft a nobis ante omnia jaciendum efle duximus, qui unanimiter ipfam fidem toto corde ampleAi, ft ore confiteri debemus. Proinde omnia, ft fingula in facrofenAo oecumenico, ft generali concilio Tridentino diffinita, flatura ,ft decreta palam recipimus, fahfte profitemur,ft reverenter ampleAimur; ft prafertlm canones facros ab eo editos ad explicandam catholicam fidem, ad dcreflandas , ft C anathematizandas harefes, ad moderando* inores, corrigendo* exceffbs, ft controvèrfias componendas ; ft promittimus omnem obedientiam Romano pontifici, Jefu Chrifti vicario, fident catholicam profitentes eiselfdem verbis , quibus cx formula a fel. rec. Pio IV. praferipta eft , quam initio hujus & Sytfodi juramus. *

Prefejfie Fidei Cetbelite.

,» Credimus, ft proftaraur omnia,ft fingn-
„ la,qua continentur inYymboio fidei, quo
„ S. Romana ecclefia utitur, videlicet, *Crede*
„ ia aaa* *Deam* ftr. rsraw *fitat in uifia.* D
„ Apoftoiicas ft ecclefiaftlcas traditiones, reliquafque ejufdem ecclefia obfervatio-
0 nes, ft conflitutiones firmiflirae admittimus, ft ampleAimur. Item facram feripturara juxta eum fenfum, quem tenuit, ft renet S. mater ecclefia, cujus eft judicare de vero fenfu, ft interpretatione facrarara fcrlpturarum admittimus; nec eam unquam, nifi juxta unanimem confenfom patrum accipimus, ft interpretamur .

„ Profitemur quoque feptem efle vere,
„ ft proprie facratpenta nove legis. a J«fu Chrifto D. N. Inftituta, atque ad falx-
„ tem humani gboerir f licet non omnia)-g,
„ fingulis ncceffaria, icilicet baptifmum
„ ftc.qu*gratiam conferte, ft ex his ba-
„ ptifmum , confirmationem , & ordinem
„ fine facriiegio iterari non pofle.

i, Receptos quoque ft approbatos ec-
„ clefi*catholic* titus in fupradidorumom-
„ nium -sfactamentorum folemnl admini-
st ftratlone retiptmu· ; ft admittimus oro-
« nia ,"ft fingula , qu* dc peccato ori-
„ ginali ,' ft de juftificatfooe io facrof.

„ Tridentina fynodo diffinire, ft declarata
H fuerunt , ampleAimur , ft recipimus.

„ Profitemur *pariter* in miffa offerri Deo
„ verum propitiatorium, ft proprium facri*
„ ficium pro vivis -ft defundi· ; atque in
„ St. Eucharifti* facrameiito efle vero»
„ realirer, ft fabflanriaiiter Corpus ft
„ Sanguinem una cum Anima, ft Divi-
» nitate D· N. J. C fierique converfionem tbtius fubftanti* panis in corpus , & vini in fanguinem, quant convetfioneou
0 catholica ecclefia traofubftant Lationem-, appellat.

h Profitemur etiam fub altera tar.tum fpecie totum atque integrum Chriftum verum facramentum fti/nt ; conftanter tenemus, purgatorium efle, animafque lbi detentat fidelium fuffragil· juvari ; fimili-
0 ter , ft Ctndot una cum Chrifto regnan-
„ tes venerandos, ac invocandos effê,eof-
M que orationes Deo pro nobis offerre,
„ atque eorum reliquias efle venerandas.

,» Firmiter afferimus imagines Chrifti,ac
m deipare femper Virginis, nec non aliorum Ss. habendas, ft retinendas efle,
» atque eit debitum honorem , ft venerationem impertiendam : indulgentiarum^ etiam poteftatem a Chrifto in ccelclia re-
„ Udam fuifle, illarumque ufum chriftiano
0 populo maxime falutarent efle affirma-
„ mus.

„ S. catholicam^J^Apoftolicam ecclefiam
„ Romanam omnium ecclefiarum matrem,
„ ft magiftrain *agnofcimue ;* Romanoquo
„ pontifici, B. Petri Apoftolotum principis
„ fucceflori, ac Jefu Chrifti vicario veram
„ obedientiam (ponderous, ac juramus; ce-
» tera hem oinnia a factis canonibus , ft oecumenicis conciliis, ac prccinue a facrofanda Tridentioa fynodo tradita , diffinite , ft declarat* indubitanter recipi-
0 mus , & profitemur ; fimulque contra-
„ ria omnia , atque heretes quafoumqtie ab
0. ecclefia damnatas, ft rejedas › ft aba-
„ thematlutasi , nos pariter damnamus ,
„ relicimus ft anathematiaamo*.

Hanc veram catholicam fidem , extra Î|uan> nemo falvus efle poteft, quam in prirent! fponte profitemur, et veraciter tentrmus ; eandem integram, et immaculatam , ufaue ad extremum vita fplritum conflantiffime, Deo adjuvante, retinete, et confiteri, arque a noftris fubditis., ut illis, duorum cur* ad no* in noftro muncrefpeΛ-bit,tencii, doceri,ft prstdkari (gaanturn ia nobis erit) curaturos. Sa-

Siuiulttu» jtnwantuut.

Bgo 's*n N. fpondeo, voveo, atque ac juro; fic me Deus adjuvet, & h*cS. Dei evangslia.

Afm'in tr,i,S'> i^ Murreada

Quant confeflîonem, feu profeflSonem catholic« fidei ex facrofanAI oecumenicl Tridentini concilii decreto emittere etiam tenentur, quicunque parochial», fcu curatas eccietias obtinebunt intra duos meotes a die poflTeffionis adept*, coram ordinario, feu ejus generali vicario, quoties provideri contigerit; dignitates autem, dc canonicatu* obtinentes non folum coram ordinario, feu ejus generali vicario, fed etiam in capitulo toties quoties provifi fuerint, alioquin fruAus fuos non facient, nec ejus pofleffio fuffragabitur: quod etiam efie obfervandum decernimus a qulbufcunque aliis, qui ad apicem doAoratos, vel ad alios gradus promovendi erunt; ac etiam ad medie* facultatis fufdplenda infignia accedentes, jurare debebunt fe bullam Pii V. fel. rec. de Infirmis vifitandis, plene obfervaturos; necnon a facr* Theologi*, aliarumque dlfciplinarum publici* protefioribus, a ludi magiftriicujufcunque nominis, conditionis, & gradus fint, etiamfi tantum primas literas docerent; quibus ab ordinariis fu* profeffipnis exercitium interdicatur, donec de fide, moribus, & fana, doArina teftimonium bonum perhibuerint; & juxta praferiptam formam profeSonem fecerint coram teftibus, & notario curi* epifcopalis de ea rogato, qui fub poena privationi* officii ea gratis acceptare, & in libro ad hoc tantum deputato cum ipfius Îrofitentis fubfcriptione annotare teneatur; & liber in quo ea atteftatio exarata fuerit in eplfcopall archivio ad perpetuam memoriam diligenter erit aflervaodus.

CAP. 1.

DM*rrhr/r.

Cum autem ars quadam artium et fcientiarum (telle S. Grcg. Naxiana.) efie videatur hominem regere", animal omnium maxime varium et multiplex; et in reAo ejufdem hominis regimine habendo ea ptasftanda tint, qu* Dominus Hietemi* prophet* pftendit. Çtrfinù ttfiftrtmtu t· rtguu, at t+tllat, fir ii/rui, ·» dif. ftrdet, A· diffftt, ◆ttdifttt, d· pieattf, Îtrimum elaborandum eft · ut evellantur ma a, & cautius agendum eft In his, in quibus magi* verfatur periculum. Lyncels igitur oculis fuper gregem fibi commiffum invigilabunt epifeopi, Iftis maxime tam depravatis temporibus, ne quod Ia coacernent>bus fidem detrimentum patiatur, Parochofqee firpe monebunt, ut omni habita diligentia perquirant, num ia eorum parochia heretic!, ac male de fide fcutientes, feu de hsrcfi fufbeAl fint. H quos voro repererfot, «m ftathn cum nominibus tribum, a quibus verita* haberi valeat* Bpifcopls deferant, vel S. Inquifitlonis officio, ne talibus moribus rependo aliis officiant: imo ut falutarlbus remediis eliminare poffiat, & radicitus aisanlarum, dr ipitutum mala femina evallantor. Mores pr*terea eorum, qui alias heretic!, vel dt> torrefi fafpcAl fuerant, feduio obfervent; & ar facrificium mifi*, facramenta poenM tenti*, & eucharifti* frequentare confueverint, diligenter obfervent.

Haud vero fatis eft aiianla lutrefum evellere; fed etiam opera pretium eft mala erroris initia deftruere; ne igitur per imperitiam, ejufque comitem temeritatem adverfus omnem doArlnam ullo quodam affeAu gradi, pulchrafque veritatis margaritas quifpiam conculcare audeat, conventicula rudium ac prefertim corum, de quibut fufpitio aliqua fuborra eft, prohibeantur; & de his qu* ad catholicam fidem pertinent · a lalcis nec publice, nec privation, difpucarioncs haberi permittatur.

CAP. I.

Dt librit dt tdititat + ufu ettttrtru» lihttru».

Reculas pofterioris indicis librorum prohibitorum SS. D. N. Clementi* VIII. jufiu recogniti et publicati ab omnibus tam clericis, quam ialcis, et maxime impreflbri. but, et bibliopolis, & qui funt vel in pofterum erunt, epifeopi ad unguem obfervari faciant; eifdemque imprefforibus, et bibliopolis frequenter ad memoriam revocari curent; & prohibeant ne libri purgandi interim emantur, vendantur, teneantur, vel legantur, donec purgati fuerint.

CAP. II.

Curent Itidem epifeopi fit libri aliqui, cujufvis autbori* & fcienti* fint, in eorum dioecefibus deferantur, & venales exponantur, donec ab ipfis, vel deputatis ab eis omnium librorum elenchus manu propria deferentis, vel deferri facientis fubfcrlptus, approbatus fuerit, poena eorum arbitrio impolita; fub qua etiam omnibus ludi magiftris, medidis, legum profefioribus, theologis, ac aliis quibuscunque libros habentibus mandent, ut fidelem librorum fuorum notam, mano propria pariter fubfcrlptam, infra tempus ab eis prafigendum exhibeant. Heredes itidem vel exequuiores ultimarum voluntatum Indicem librorum, a defunAis reliAorum, exhibere teneantur; dt nifi attulerint, cos vendere, vel alicnarenoo liceat; nec pries eis utantur, vel eos in aliam perfonam transferant quaeenque ratione, vel caufa; fed libros a defunAis reliAos, five eorum Indicem intra fupradiAum terminum ordinariis offerant, Ac ab Illis licentiam eis utendi obtineant.

CAP. II/.

Epifeopi autem, non fotam in eoa, qui libro* quavh N(iw«,s fed etiam to omnes facr feriptur* vnbis ad jocnm, aflentatioaem, contumeliam, fuggeftiooem » fabulofes detraAkws, in.

Hcrct lib. Ni», cun. aj. codent tit. 8c In Man. cep. it. u.

Dec. ejufd.

u. edit. it lib.

logclico.

Cas. eat. dsHerst. lib.

at. fed. de rat. S. iatsri «ero.

Am- - Caiftrt IJP7· pias ac diabolicas incantatione·, divinationes, fortes, famofos libello· · allofque inhoneftos,ft profanos ufu* abutente* feveriffime animadvertant.

CAP. IV.

Sciant prsteroa epifeopi mandatis ft ufu I S. Homan· ft jvniverfalis inquifitioni·, *fa.* eultatem concedendi licentia» legendi, vei retinendi bibli·· vulgare·, aut alia· facr· feriptur· , tam novi quam veteri» teftamentl parte», quavi» vulgari lingua edita· ei· fublatam fulfle ; Ideo mandent, ne aliqui fupradiflos libro» aufii temerario retinere profumant, ft contra tranfgreflbres debiti· poeni· eo» afficiant. *initie· aev.* B *Cl'inJrin. etf. P. firce* 4. Arga/.

CAP. V.

Libri nulli Imprimantur, nifi prie», juxta Lateranenfu concilii fub Leone X. fala· berrimum decretum, exaAiffime perloAi, diligenter examinati, ac ubi opus orat, ca. ftigati ft approbati /nerim ab ordidario civitati»,in qua imprimendi erunt, per eju» manu propria fiibfcriptionem grati» imponendam, auoori» ft impreflbrk nomine , cogno. mine, et patria appofiti». Cum primum vero typi» excufi fuerint, non antea ex officin· exeant, aut venale» proponantur ,q quam cum fui» originalibus dllIgcnfIflime conferantur ; qu· authentica, ft manu author!· fubfcripta apud examinatorem remaneant . Quod fi qui» libello» manuferipto», nifi antea examinati ft probati fuerint, vulgaverit*, iisdem poeni» fubiiciatur , quibu» imorcifore» ; ft eo» habente», ft legente», niu authore» prodiderint , pro autboribu» habeantur .

Bibliothec· venalium librorum ab eit, qui ab epifeopo ad hoc munus deputati fuerint, fopiffime vifitentar, deturque opera ,D ut nullus In eis prohibitu· liber quoquo1^ modo habeatur ; ft tranureflbre· deprehenfi, prefer librorum amiffionem, poena» etiam luant in regula decima Indici· contenta·.

CAP. I.

D· cwivtettribnt vtrii Dri·

ltC.j. eap. i. * deer. inc·». Cum paftori» proprium fit ovet fua· pa. fcere, non omittent epifeopi, ft parochi, quorum procipuum prndkationi· manu· eft, m. a. i. (c fee. »4. c. de reform, a facrotanAo Tridentino concilio ftatutl·, diubus geefem fibl commlflum in proprii· ec- » clefiiis > & parochiis, per fe , vel fi legitim· c impediti fint, per ilium in fermone paten* tem, ft boni· moribus, atque literature,. proditum falutarl pabulo pafeere, facram fcrioturam. Dlvlnamquc legem pro eorum pole, ft audiratlMO capacitate interpret·»· do, ft profertim qu· in cathcchiftno anal· preterlth fuflu 8. mem. PH V. edit· continentur ; quod nt faaUhte exequyttoal mandari poflit ; parochi per eorum ordi. nariot, Infra tempus ab eis Attuendum di- Awno Aum cathechifmum latino, vel vernaculo c*MI·1' idiomate compofitum emere cogantur ; pof. *S97' fidentium nomine infcripto, quod fine libri injuria tolli non poflit.

CAP. II.

Curent autem ordinarii omnes In propriis, ac fubditorum ecclefiis (ubi commode fieri "‘t .*♦ pofle videbitur) flatatis a facrofanAa oe, **4 cumcnlca Tridcntina fynodo diebus, facra» concione· haberi, quibu» quidem non folum ipfi femper interfint ; (fi per valetudinem notuerint) fed clericos loci , ubi concio habebitur, fingulos , ft omnes adefle currat.

CAP. HI.

Prociplant etiam in alii· ecclefii» per Earocho· omnibus dominici», ft folemniu» diebu* fefti», fermone* concionefquo haberi ; ft In quadragefima finguli· diebu» concio fit, ubi eft in more pofitum,'ft commode fieri pofle videbitur : & parochi» impediti» per alio» prodlcandi munus expleri epifeopi curent , impends eorum qui ea» proflare vel tenentur , vel folent, deputando» in civitate,,aut quacunque parte dioccefit ab epifeopo.

CAP- IV.

Ne vero aliqua Inter parocho* ft popu- 8eff. »»· lo» fibi commino» de alendo prodlcatore», cap. »· eifque de aliqua eleemofyna providendo, ut f*pe fit,diflchfio aliquo tempore oriatur; ftatuimus ft ordinamus laudabile» locorum confuetudine» inviolabiliter ampleAi debete; in dubio autem fuperioret judicent. Quod fi magi» expedire videbitur, efficiant ut parochorum profertim, quo magi» fieri poteft, indemnitati provideant.

CAP. V.

Quoad tempus vero, in quo eft concio habenda, curent epifeopi quocunque anni tempore diurni» horis prodlcatlones haberi : ft quqd Paflio p. N.J. c. lucefeente die, non Autem noAu, per prodicarore» enuncietur ; provideantque epifeopi nequid per illo» eo tempore vel etiam alia» dicatur, vel fiat etiam ad lacryma» provocanda», quod a chrifliana difciplina aliquo modo abhorreat , ft a tanti myfterii dignitate fit alienum -

CAP. VI.

Demum provideant epifeopi (quoad fieri poteft)ut foemin* feorlum a marculi, concionibus in ecclefii· Interfint ; atque ita difponaatur, ut a maribus religioni· dk ho* neftatis gratia diftlnguantur

CAP.

F

Anno Cnbist s

CAP. I.

Dt Itflitett tieolofirt.

de re(ot£ In quacunque cathedral! ecclefia ,acetlam collegiate inligni extra civitatem, per ordinario· provide adhibeatur* Theologi* leAor, ubi commode fieri poteft) fccularis clericus; fin minus «regulari· in fubfidium.

CAP. II.

Hujus leAoris munus erit fact* fcrlptu-·* libros atque illos pro cafuum poenitentiaiium cognitione a curatis, & facerdotibus habenda, clero pr*fertim, per anni «irculum in loco per epifeopum deflinato, întepretari ; cujus leAioni, ut tam majoris quam minoris gradus clerici frequenter in'teriint, non Colum epifcopi curent, fed ctiam Ceepiflime linguli illius auditores , ftjtutis diebus dt horis, juxta ab epifcopis prrferiptum tempus, ut in hujufmbdi JcAione proficiant, hortentur & admoneantur.

. CAP. 111.

LeAio cafuum confcienti* bis in hebdomada impratertpifle habeatur , horis & diebus eb epifcopi* decretis, cui omnes confeflarii et curam animarum exercentes certis HatutiS poenis , etiam privationis cune animarum , aut confeffioni* audiend*, intetefle teneantur.

CAP. J.

Dt fdtlii ΟΛρφΑτι/.

Bonarum liberaliun^te artium magiftri non tam doArina , quam fide catholica *δi* bonis moribus ornati ab eis, ad quos pertinet, eligantur: h*c autem epifcopis maxime cordi efle debent, & *In* eo exaAiflj-ma cura eft adhibenda; cum ex eo (velut ex bonorum omnium fonte) adolcfcentium falus dr i(tcorrrupta morum ac vite inditutio At difeipiina peqdeaj .

CAP. 1 I.

HI, non eos tantum libro* pueris non Interpretari , vel legi patiantur , qui in Romano Indice prohibentur ; fed ncc alios rebus obfecenis aut turpibus refperfos, five Latino femone, five Italico fint confcripti: cum enim ex apoftolica fententia.· *torritm-peat bouor morer tolltqrria mala* ; multo magischriflian* vite purit.ti pcrniciofutn cfl, ti ex hujufmodi coenofis lacunis rencra adhuc «tas i(bere afluefear . Studeant pr*. tcrea commiflbs eorum difeiplin* pueros honeftis moribus in flexibili illa *tate & ad malum prona decenter imbuere ; fcientes fe de ipforum negligent·· Deo primum rationem reddituros. Secus autem facientes poenam fecundum indicem librorum' prohibitorum , & 'ordinarii loci arbitrio fubjaceanr. \ r

Anno CvnisTt *W7- Cone.

CAP. III.

Prima fidei chriftian* rudimenta lingulis dominici· feftityue diebus pueros aliofque rudes & infantes parochi, eel alii ad hoc munus deputati an ordinario dodeant, qui a prandioaliove commodiori tempore pueros ad ecclefiam campan» fono convocandos curent. Ea propter (ubi commode fieri poflit) doArina chriliian* focieta* inftituatur & confervetur . .

(«for.

CAP. IV.

Cum vero ad epifeopo· non minime fpe- Sed'. 9·
®Aare videarur, per fe, aut per idoneos fidclefque miniftros , non folum gymnalia puerorum, fcholas, verum etiam vifirare, At licite inquirere, an bonis moribus, falutaribus monitis, prcceptifque imbuantur, dt in doArina & religione chrrfliani exerceantur « ccteraque in eos officia prcftenr, qu* Leo X. in Latetanen. Con. fancivit, ea in re plurimum confidimus omnem cu. ram ab citdcm oidinatiis fore impenden. dam.

CAP. V.

Null* concluficnes publice difputentut Coilentandi ingenii caufa , vei alia quaciuique ratione defendantur, antequam per ordinarios examinentur & approbentur * quacunque confuetudine non obftantc.

CAP. I.

Dt celtbratioae MiffitruM.

Quoniam in hoc divino sacrificio, quod in mifla peragitur, idem ille Chriftus continetur , At Incruenta immolatur, qui in ara crucis femel fe ipfum cruente obtuli^ ideo lingulari religione, & pietate ut a facerdotibus celebretur, Ar a populo colatur, D juxta facrofanAiOecumenicr Tridentini concilii preferiptum, dil'gentet epifcopi infraferipta fetvanda & cavenda curabunt; At. in primis.

- j1*;** K'

i. Omnes facerdotes regulares, qui Romano miflali Pii V. utuntur, in omnibus ceremoniis ac titibus in formula miflali* prcfcriptls ad unguem conveniant, nihil addendo , aut mutando ex his , qu* in cujufque diei mifla continentur, vel etiam in iplius (hide ordinario .

2. Debitis horis celebretur, ncc ante auroram nec poft meridiem, nifi legitima excaufa £ vel a jure permiflà, vel ex privilegio *At* induito apoftolico; neque bis In die ; neque extra ecclefiam vel oratoria,nec privatis in *dibus , aut alio in loco , prnterquam in ccclefiis aut oratoriis divino cultui tanrunu dicatis, & ab epifeopo defignatis At qui contrafecerint mifsas vefpertino temper celebrando contra bullam fel. ree. Pii V. poenis in eadem bulla contentis puniantur. In careris vero minifterio altari* per biennium (u(penfi efle intelligantur, & gravi etiam.ab epifeopo animadvctfionc afficiantur ·

Self, sa- e. r.ae *-obier.* 8r evil. ih celeb, miff. Vide Nivat in man- cap. as. n. »j.

j. Nui-

•»jn

j. Nullu* publice, & notorle criminofu*, ac presbyter alien· dioecefi* fine commen- A datrtii* literis fui epifeopi, aut vicarii, ab allo epifeopo ad divina celebranda, & facramenta adminiftranda admittatur.

4. Ordinarii autem invigilent ac beno perfpiciant quanam dimilfori» fint appronanda vel reficienda ; cum exemplo conflet innumerabile* fraude* hac in te committi confuevifle.

5. Sacerdote* celebraturi miflam prius private perlegant, dt percurrant, fuifquc adnotent (ignis, priufquam ad altare accedant ; ad quod poftquam acccflcrint, ca qua decet reverentia a principio ufque ad finem facra myftcria peragant; clare, dr diftinAe leAione* legant, cpiftolas, evan-B ge!ia,& fpecialirer fccreta omnia inter celebrandum reAe & compotite, nec nimis celeriter quam decet, acc minus tarde pexagantur.

O. Ad qu· omnia, nt facilius Invitentur, omnibus midam antequam ad altare accedant , ut premittitur , legenribui, & cum premifla reverentia celebrantibus hac fynodus 40. dierum indulgentiam concedit.

7. Et ut puriore* ad rem di.'taam valeant accedere , omne* miflam celebraturi priu* ad intima cordi* fe recipiant, meditentur quam mirifica funt qu» fibi peragenda erunt, & orante* In tanti myfterii cogitatione mentem defigant, peccata fuaC ptius facramentali confeflione abftergente* Dum facra* vefte* induunt, pfalmos, *dc* colieAas recitent in ordinario miflali* eoacenras.

S. Et quia per externt doloris ipeciem interior facerdotum munditia denuntiatur i ideo ut Crcerdotc* omne* fuperpelliccis, atniAibot, albi* ,cingulis, manloulis , ftolis, îilancti* ,da(maticis, feu tunicellis, pluviaibus, & patamentis candidis,mundis fle integri* , non autem lacerati* utantur, epifeopi curent.

9. Nemo , ubi commode fieri poterit, celebret cum vino rubro propter corporalia Ac purificatoria , qu» ex nonnullorum D facerdotum negligentia & incuria aliquando adeo fordida inveniuntur, ut aliquibus hortori fint. Et ubi eft confuetudo in vino rubro celebrandi, facerdote* poft fumptlonem fanguini*, *8t* lotionem calici» in fecunda vice ad abfteigcndo* digitos aquam folam accipiant, nepurificatoria colore vini afficiantur.

ro. Nemo igitur corporalibus, aut purificatorii* immundi* ac tine debito tobalcarum trium , ac duarum candelarum cer» numéro celebret , aut cum calice trado, vel rubiginc confurapto, ac fordido.

it·' Calices, quibu* fingulls diebus utun-
Nav. tur facerdotes, feme! in hebdomada lav.rc.
Mit. >7- «ique aquam in pifeinam ecclеii» ponere teneantur.

11. Mlflc vero eodem tempore in altaribus ita inter fe dlsjunAi* & f»paratl* celebrentur , ut alter facerdo* ab altero minime perturbetur .

tj. Omnibus etiam facerdotibus praecipiatur › ut miflam inchoatam adveniente aliquo non repetant, nec ad altare cxpcAcnt. art alia ratione contra rei facr» decorem* vel utilitatem populi alicui obfequium pr». Rent, Ac contrafacicntc* arbitrio epifeopi puniantur. '1Vi-

ra. Suniptuofa convivia , ludi, chore»» & alia vanitatem avaritiamque redolentia SJJ** in novi* miffi* per abufum fieri folita, ab 4^ ordinariis omnino tollantur & fieri probi- *tvn. ia beantur. c*lsb.MU>

Tj. Nullus ad nov» mifsa celebrationem <*> admittatur , nifi print fisetit ab Ha , quo· epicopus dcfignaverir, examinatu* » utrum *fit* InftruAus in neccflarii* ceremoniis, & ilia omnia noverit , qua in mifsarum celebratione requisite funr I Qui autem in bit deliquerit › per β. menfc* ipfo jute ab altari* miniftcri lit fufpcosu* » fit arbitria apifcopi puniatur.

rO. Paupere* eleemofina* per ecclefia* petentes, dum facrarum mifsarum facrificiom I celebratur , vol prxdicationes dt alia divina officia confueverunt, baberi non permittatur, ac eo tempore ad valvas eccleii» flare jubeantur, fub poenis a fcL tic. Pio V. decreti* .

GAP- 11.

Magiftri ceremoniarum conftituantur, a quibus omnes facerdote* de ceremoniis drca miflaram celebrationem fieri debit·* examinentur: param idonei ad tempus fufpeodantur , dum fperatur eorum profeAus ; vel omnino a minifterio altar.* arceantur, fi eorum profeAus desperatur.

CAP. I.

Dv Seadleraw *rilipiii, Mftgftt* «e» *ifrmiu* .

SanAorum reliquias honeftiffimls locis atque decoris vafeulis fn ecclefia aflerventur, *ct* fola pietatis, non qtirftus gratia luminaribus accentis populo offendantur; nec temere & tine ordinarii licentia ex proprii* loci* extrahantur aeve ad Infpiciendum vel tangendum alia quapiam ratio'ne, quam devotioni* gratia proponantur. Pro certi· autem non oifi ill» habeantur, qu» rhe fuerint ab epifeopis approbat» , quacunque vero pro reliquiis funt habit», honeftait* caufa decentiae tuto loco recondantur·

CAP. If.

£i autem reliquias aliqua* dc novo detegi , aut exbumari contigerit, epifeopi provideant ne incerte pro certis habeantur ; ® *Si* quod religioni ac pietati maxime con» fentnneum videbitur, religioforam piorumque hotninum confilio adhibito decernant-

CAP. Iff.

Provideant infuper epifeopi, ne abufus fint io reliquiarum veneratione aut vifitatione , ne piorum* anlm» fub ialtitatis imagine decipiantur; et fi qui abufus Irreplifle comperti fuerint, omnino tollantur ; & pratcrca eam venerationem eifdem fao-

Anno Caiisri HO?·

Aoiuia reliquiis ab omnibus exhiberi , & doceri curent, quam facrofanAa Tridcntioa fynodus falubcrrime decrevit.

CAP. IV.

Sell. ftb m<. tuiin

Synodut Mie. >. Aa ,.

Cum autem S. Λ oecumenica fynodus Nicxna jure merito SS. Reliquias falutares fontes appellaverit a Chrifto Domino relido»; invigilent epifeopi, Ar omnino curent, ut in concionibus verbi Divini prccones facri populum admoneant, ut eis debitam reverentiam, honorem , ac venerationem habere ftudeant .

CAP. I.

*Dr fcjlorttm Jieruix abfirvttianc.^*

Seffij· c. 1.de invoc.& veneerat. SS.

Ut univerii fidfles fanAos unacumChriftom Coelo regnantes, debito, ut par eft, profequanrur honore ; epifeopi in fua quitque dioecefi fedulodent operam, ut omne? in dierum fotorum celebratione abufus pior fu? aboleantur; ne feiti SS. dies, qui corporis caligatione, jejuniis multis, fletu, dc lacrymis Deo placuere, commelfationibus, ebrietatibus, jocis, & voluptatibus celebrentur.

CAP. II.

Deereran ejurdem icSoms.

Cum autem dierum feftorum obfervatio ad'Dei cultum maxime attineat, At in lege divina pr»cipiatiM , epifeopi d'ligentet carent, ut dies dominici, & alii ab ecclefia recepti, vel loci confuetudine, procipue vero in honorem Dei, & deipar* femper Virginis,& fahAorum feriati omni veneratione obfervenyir per civitates, ac dioecefes, juxta bullam fei. tcc. Pii V. & facros canones.

CAP. III.

Omnes Chrifti .fideles io diebus prarfatis ecclefias frequentare, d.vinrs officiis devote intendere, a quibuscumque operibus illicitis, judiciorum agitationibus, emporiis, nundinis , ab inltruracntrs conficiendis, aliisque mercatotis conventibus exercendis , quocunque nomine nuncupentur, abftinete jubeant epilcopi, *tk* circa eos qui in hoc fxpe delinquunt, quales funt ruftici, fuos vicarios invigilare curent: parabolani, Circulatores , herbolarii non audianrnr , qui omnino ab eorum exercitio, dum divina^ (n eccleliis peraguntur, dr diebus feftivis tolemnioribus abftincrc debent.

CAP. *IV.*

Conventiones, qy« confilia feti parlementa vocantur, fi neccrtita» urgear , poll vefpera, tmtuin fieri permittant,dummodo non in eccleliis. n-que (.«mererii» fiant ;& contriijiientcs ordinarii arbitrio poenis concinis mulflentur.

Anno Caaraxi *W7·

cap. v.

Efcnlenta *6t* poculenta ante mlflatum folerania in eisdem diebus feftivis venundari non permittanruT ; at poft miflarum celebrationem venundari poterunt, citra magnos dies feftos, Natali» Domini, Epiphanis, Pafchx, ac pentecottes.

CAP. VI.

Qui feftis diebus illicitum opus aliquod facientes deprebenii fuerint, ptxtet divinani*ultionem At alias poenas ejusdem bulle difpolitione' infliA^s, graviter quoque arbitrio epifeopi pro modo culpa puniantur .

Infrafcriptum calendarium deferibi vifum fait, quod obfervari mandamus juxta cujufque dioecclis & noiir* provincial approbatam confuctudinem.

Dc celeatlcna Jr/loi-avt dreraai.

Januarius.

i. Circumcido Domini noftri Jefu Chrifti.
6- Epiphania Domini.
17. S. Antonius abbas, ear dr»»t»»·».
20. S. Sebuftianus, *cx cicvotlmc.*
S. Macharius > in civitate Amalphi· , tantum .

Februarius.

j.'Purificatio B. M. V.
aj. Vigilia.
24. S. Marthi* apoftoli.

Martius.

6. S. Thomae dr Aquino, ex bulla Pll V.
25. Annunciatio B. M. V.

Aprilis .

2j. & Marci evangclifta.

Majus.

i. SS. Philippi Ac Jacobi apoftolorum.
j. Inventio S. Crucis.
8. Tranflatio corporis S. Andre», in civitate Amalphi», tantum .
27. Tranllatio S. Macharii abbatis, in civitate Amalphi», tantum-

Junius.

tt. Tranllatio SS. Cofm* Λ fcmlaai in civitate Amalpnix , tantum.
ij . SS. Viti, Mtidcfti, Ac Crefccnti» in civitate Amalphi» tantum.
aj. Vigilia.
24. SS. Petri, & Pauli apoftolorum ·

Julius.

j. Vifitatlo B. M. V.
22. S. Mari* Magdalen*, *cx devotio·».*

A»·» ' M· Vigilia.
CnaisTg *i· 81 '«««M apoftoll.

Augnftas.

j. Dedicatio S. Mari* ad Nive», *ut* A-
6. Transfiguratio D. N. J. C.
p. Vigilia.
10. 9. Laurentii martyri».
14. Vigilia.
ta. Aflumpdo B. M. V.
aq. Vigilia.
3j, S, Bartholomsi apofloB.

September.

B. Nativitas B. M. V.
20. Vigilia.
21. S. Match*! apoftoii dt evangelift*.
17. SS. MM. Cofmi dk Damiaui, In cL virale Amalphi* tantam.
tp. Dedicatio Bafllic* S. Michaelis ar» ehangeii.
go. S. Hieronymi presbyteri.

OAober.

18. S. Luc* evangelift·.
37. Vigilia.
28. SS. Simon dk Jud* apoftolorum.
jr. Vigilia.

November.

t. Feftum omnium SS.
ai. S. Martini epifeopi dk coaf.
jj. S. Catharina V. dk M. *tx irvuixx*
29. Vigilia.
30. S. Andre· apoftoll.

December*

13. S. Luci* V. dk M. *tx tlntliut.*
20. Vigilia.
21. S. Tboma apoftoll.
24. Vigilia.
25. Nar. D. N. J. C
16. S. Stephani proton».
a.·). S. Jo. evang.
38. Innocentiam MM. *tx dtxttitM-*

CAF. I.

Dr *fiitrii iiufiiiiiifi*

Tanta plAornm feulptorumqoe inolevit temetitar, ut iram DeiûaCe Te provocare ■on vereantur : qui utHngeniofi, dt rerom Bovarum inventores elle videantur, fandiorum imagine· a S. marre noftra Romana ecclefia ad cultum dk religionem ordinata» tam impudici· , dk iafeivn artibus efficere non erubefeunt, ut potiat inhonefta» mulieres, quam fanAa» dk caftiffima· virgine» prxfeferre videantur; dk quod forfan peint eft, aliquando alicuju» ab ei» dilcA* muliercul* effigiem inter fanAa» Dei pin* gere non formidant. Ad quorum impede»· tiam tollendam , epifeopi , decreti» generalis concilii Tridentini tpharcates, omnibus piAoribut atque fculptorlbm, fub poenis Ipfi» bene vins, inhibebunt>ne in poderum in eorum dioecefibu*, tam publice quam prlvatim, tam ia loci» profani», quam in facri», imaginem alicuju» fanAI vel ftnA·-- effingere audeant, qu* lafciviam, iahone· ftatem, vel impudicitiam reorafeotet. vel. 20« es lineamenti», alicajuv mulieris imp»- ic* naturalia esprimat. In nuam poenam incidant tales Imagines in ecclefiis vel la domibus perfonarum eoclefiaflicarum detinentes ; com talia potius fcandalum, qaam devotionem dk pietatem excirent. Frovideant etiam epifeopi, ne de cetero piAara aliqua .In ecclefia , vel alio pio loco pingatur» vel alibi piAa abfque eorum» vcl vicariorum licentia deferatur ; quorum In id cara erit profpicere, an ccclcfiaftici» » dk approbatis biftorlls conveniat » dk nihil indecens» indecorum, lafcivum, profanumve habitu , vcl cultu, ac toto corporis ftatu adhibeatur.

Πβ7· m -*yrrlt ar leoAar.

C A F. II.

Caveant prvterea piAorcs» feu quicunque alii, ctiam religiofi, tam frculares , quam re- Suiires, cujuKuoquc gradus, ordinis ,ffi conitionis cxittant, ne poft hac Agnos Dei* Atb cscoatmuaicatlooN poena ipfo faAo per S. meto. Oregorium XIII. illata, depingaqt, Inficiant , immutent, aurum anc colorem aliquem IUI imponant, vcl imponi, depingi , fu miniari faciant; fed eo» Ia fua albedine, dk paritate , prout bencdidH fuerant, dimittant dk confervent.

C A F. II.

Qpod autem ad ipfarum factarum imagl· nem cultum dk venerationem attinet, eam paritet reverentiam dk honorem illis epi- (copi impendi curent, quam facrofanAa Tri dentina fynodo* ftaruit, idque fapiu» po putos edocere ftudeant. Atque ut debitu* cultus, dk honor dlAis facri» imaginibus exhibeatur, prohibuit, ne lignum tam fa·u lutifcr* Cruci», quam BB. Virginis , dk omnium SS. in immundis, contemptibilibus loci», live in pavimenti* pofthac collocetur, dk collocatum fi forte aut dcpiAum repe- rirctur, deleatur; Inobcdientcs vero poenas ab archieplfcopi» ftaruenda» luant. Qu* vero imagines feu piAut* vctuftate fic corroie , deformat*, fee lacerat* fint, omnino a publico amoveantur, fubtu» altaribus collocentur vel fabricentur, feu alto loco fecretiori , cum potius fcandaio, quam devotiooi foleant efle populo Dei

* cenclL Later, fisb Innue. HI.

C A F. I.

Dr xrittlil .'

In novorum miraculorum approbations formam afacro dk oeMNqcnico concilio Trt· dentino traditam' epifeopi diligenter nbfcrvent. 2.'

Z*z I CAF.

Atreo CaaisTt >S97* que concionatores argui, dt propofitis Indulgentiis per Leonem X. in oecum. Lat. Concilio conceftis ad blasphemes ordinario, vei judici ecclefiaftico deounclandos allici. A

CAP. I.

D* jtjnmiru»

Tanta quorundam gni* Audentium Inolevit temeritas- dt ingluvies , ut Ecclefi» fpretis prreeptis jejunia jure Divino inftituta , dt pro temporum determinatione ab ea decreta infringere non vereantur, fed nullo habito deleAu temporum dt ciborum ventri fatisfaciant ; In quos infurgete debent Epifeopi poenis a facris Canonibus , ® dt aliis arbitrariis puniendo. Ut itaque^ Quisque fpirituales primitias, atque dierum decimas Deo creatori noftro fciat offerte fefe debere, dt juxta traditiones apollolica: memoria h*c confervetur, parochi commonefaciant Chriftifideles, lingulis Quadragefim» diebus, (preter Dominicos) Quatuor anni temporibus , ac Vigiliis jejunare ex precepto teneri, nifi quis «tatis aut valetudinis vel alterius impedimenti excufationem habuerit.

CAP. II.

Quisquis (legitima ceffante caufa) ipfa C jejunia ecclcfi» violare prefumpferit, prater divinam ultionem , quam cibis utendo veritis ipfo jure incurrit , graviter quoque Ordinarii arbitrio, fi id absque rationabili caufa faâum fuiffe conftitent , puniatur ; prafertim fi fapius in tllud crimen inciderit .

CAP. III.

Jejuniorum tempore , ac pracipue Qua* dtagefime vetiti cibi pro imbecillium ac infirmorum ufu non alibi, ndque ab aliis vendantur, quam in ftatutis locis , dt ad id deputatis, ac nonnifi ex caufa ab utro p que medico comprobanda , ac licentia ab Ordinario, vel ejus vicario, feu deputatis ab eis gratis fubfignara & obtenta , fub pcenis ex arbitrio ftatuendis : extra urbes yero, dt oppida, a parochis licenti» hujusmodi , ex rationabili ac urgenti caufa duntaxat, (ubi medici confilium haberi non poteft) ac Seniliter gratis concedantur, cum his tamen conditionibus, qu» fuis epifeopis oeceffari» videbuntur .

CAP. IV.

Caveant medici, ne in fuarum animarum perniciem taro faciles Ce prabeant in facien- E do fidem de jejunii excufatiooe, vel in concedendo, ut carnes comedant ii, quos vel nulla vel faltem non rationabUiiLcaufa ab obiigatione jejunii excipit, & liberat·; quod fi (ecus fecerint,arbitrioepifeopi puniantur.

CAP. ▼.

Ammo Cmmiit > W-

Cibos infnper jejuniorum folemnlum tempore prohibitos coquentes , vel ad efum quoquorcodo parantes, aut abfque Ordinarii licentia.ementes , vei participantes, feverius ab eodem Ordinario pleAanrur ; dt fi fit opus, dt culpa qualitas, id expofcat, in Cubudium quoque excommunicentur I

CAP. I.

Dr Precr^Muhtr.

Proceffiones eo tempore fiant, eo itidem ordloe ac religione-qua decet , ad quas accedere ex decreto Concilii teneantur non Colum regulares & exempti, fed etiam confraternitates laicorum, fecundum confuetudinem loci, aut fecundum quod fuetint ali episcopo convocati.

C A P. 11.

In omnibus aurem facris proceflionibus, St preferdm in felio SS. Corporis Chrifti in locis per quos incedere Colet , is ornatus, apparatus, & decor appareat, qui prafentia & afpeAul Salvatoris Domini Noftri convenire videatur . Fideles vero in aflbclatione reverentiam, pietatem, dt religionem eam fervent , qu» veros in[redacted]tores Domini decet, ut troAurn tam pH operis ac laboris a Domino confequi pofirnt. Laici a clericis , ftxmina a viris fepatatira prefequantur.

CAP. III.

Inter viam non inanirer fpeAandi gratia fubtiftantur, dt fpeAacula qua minus de* cent non adhibeantur ; edendi dt bibendi confuetudinem in facris fupplicationibua episcopi dt parochi omnino tollere curent.

CAP. I.

D* Qi<t/li»ih<i ti· Mttijtntîû,

El?cmofynaram quaftores indulgentias pu* blicare, vel quovis modo predicate episcopi non permittant, nifi In ecclefiis prcsbyteros infra Miffarum folemnia (fe.vata for· ?*‾A *2* ma Sacros, oecum. Trid. Cone-) nifi id a fc£ tj, Sede Apotfoilca bullis conceffum fit : quarum tenorem ad unguem obfervari faciant ; dt eurent ne fi&ionlbus indebite ab aliquo eleemofyn» a fidelibus extorqueantur , lcd pie petentibus faveant ·

CAP. II.

Indulgenti*, fi qu* erunt Sedis Apoffo* He* mandaro publicanda, foil epifeopi, vei alii ab eis deputandi in cathedral) , & P-- Decret, rochi in eorum parochiis evulgent; quorum ejusd. feff. etiam cura erit eleemofinas ea de caufa... *"·..·· elargiendas perdeputaros colligi, juxta Sacros. Cone. Trident, decretum ; & fi qui irrepferint abufus, ab Ordinariis omnino b medio tollantur .

CAP.

Ammo Cuaisn »597·

CAP. II.

Qui autem qusftus, aut alla caufa novorum miraculorum, que minime quidem ve» ra fint, falfi ft temerarii promulgatores ft inventores efle deprehenu fuerint, ft conviAi, graviter ab iifdem locorum ordlaariis puniantur.

C A P. T.

Dt rtbut, ft vtrbit fatrit uau ubutrnJt.

Prohibeant epifeopi omnibus laicis ft eeclefiafticis perfonis, gravibus propofitis poenis, ne publice feu privatim, tam re- B creationis, quam alia quavis Indecenti caufa in veftibes monialium, regularium ft redefiafticarum perfonarum, vei ad factum ufurn deftinatis, vel aliis fimillbus larvati incedere audeant, cum Id fine contemptu Dci ft contumelia ecclefiaftici ordinis/heri non poffit'; quibufmer poenis etiam puniantur veftes ad talem ufum conficientes, atque etiam accommodantes.

CAP. II.

Epifeopi prrterea temeritatem extorquentium verna facra in fenfus profanos, ft eis abutendum in (currilibus diAis, fabulis, C libellis famofis, detraAionlbus, adulationibus, fuperftitionibus, divinationibus, maledlÀis, incantationibus, ft fortilegiis compcfcant; eofque juxta facrof. cone. Tridentini decretum, uti temeratores ac violatores verbi Dej, juris ft arbitrii poenis puniant, ft curent populum per parochos dc gravitate hujus criminis moneri.

Sef. 4. de edit.Scufu Sac. iik.

CAP. I.

D» Jbrtiltfiir, laain/, ft *ixi». IHUiiitr.*

De (brtil. c. 1. *. ,,... u. **r. c. 11* i». ieq. in tu· man.

Preftlgiatores, lamias, incantationes, ma- D gol> fortilegos. divinatoret. Illicitis arti* tibus medentes, ft id genus fimilium. qui diabolicis illufionibus decepti alios decipere «ffcAant, epifeopi omni conatu a fuit dioecefibut eradicare Audeant.& poenis afacris canonibus InfliAis afficiant, & prefertim ii eorum caufa homicidium aliquod. vel facra* mentorum abufus intervenerit.

CAP. I.

Si qnr prava parumve cum noftr· teli- E gionis Integritate confentientes confuetudines in populqm Chriftlanum hominum vitlo irrepfcrint, eas vigilans paftorum cura extirper; ft in primis caveantur. ne pofthac ante vel circa templorum ac factorum «dium futes choree ducantur.

Anno Cmxisti «597·

CAP. fI.

Et cum feriptura dicat: «aaaarwre j»<s «tarare /bar «a *faturum, ft fiitmut jutu Dii tfiit wt;* nemo eft fana fidei qui dubitare poffit ea qu« a libera hominum pendeant voluntate, ft divina ordinatione, a nullo, nifi ex divina revelatione, fcirl poife; proinde ridiculas divinationes juxta SS. PP. decreta condemnantes, diftriAe pr«dpimus, ut interdicatur Ægyptiis mulieri, bus, quas vulgo Clngaras appellant, aiiifque meris chiromanticis nugis deditis, ut futura ex quibufdam manuum lineamentis ne divinent ac predicant: fimiliter omnes alie divinationes, tam ex.aftrologia, quam ex icomantia, ft idromaatia, ft aliis que. diabolicis inventis fiunt, explodantur: admoneanturque Chriftifidelcs, quod in legentes ft retinentes libros aftrologie judiciarie, divinationum, fortilegiorum.aliarumque rerum In regula nona Indicis exprefurum, non modo per ipfos epifeopos, fed etiam, per Inquititores Igcorum ex conflit, fel. rec. Siiti Pape *V.* contra exercentes aftrologie indiciaric artem procedi poteft.

(fa. 41.

Naver. in in fuo man.

CAP. I.

Dt Bltjfbtmiu.

Deteftabile blafphemiu malum (Diabolo preceptors introduAum, ut hic incipiar focios habere. quos in «ternum detineat criminis poenarumque confortes) cupictures omnino extirpate, ut Del Omnip. honor in dies augeatur. ficuti noftri muneris ratio exigit. contra impudentes divins majeftatis ac fanAorum ejus temeratores provocamur, ut a tali tantaqne injuria Dei vel fic abftineant; feriptum quippe eft. *Qui blufabtmuvtrit utmtu Dtwu* awr/e aMtrerar. Statuimus ergo ac decernimus, ut qui palam malediAa. convicia ac obfeoena verba in Deum ac Domini N. J. C. vcl in ejus BB. Genitricem, vel in aliquem fanAorum plena veneno mortifera^ lingua protulerit, graviter ab epifeopis 'puniantur, poenis in Sac. Lat. Con. canonibus ft bullis S. mem. Pii V. contentis fubiiciantur; et fi clerici fuerint, ad ordinarii arbitrium, ac fruAuum eccleCsAico* rum privationem, beneficiorum ad depolitionem ufque plcAantur.

levit. »i-

Seff. 9.

CAP. II.

Admonemus confeflarios, ut ne ofcitanter & leniter cum hujufmodi biafphemis fefe gerant j Ted acerba & fevera impofita pcemtentia in eos animadvertant, ni Sac. Lat. Con. decrevit. Hortamur infuper cot, qui hujusmodi blasphemantes audiverint, ut ordinem fraterna corrcAionia a Domino preferiptum fervare velint.

CAP. lit.

Cutent epifeopi populum frequenter de gravitate hujufce dchAi per parochos at- M*rt *·

*“e

Aμvó Cantavi MP7·

C λ F. t

Dt Stmufit,

Seminarium > cura la unaquaque cathedrall , ex gen. Conc. Trid· decrero erigendtta fitf in qno adofrfcente* clerici paupetes , qui ad Deo ferviendum incumbunt, Inftruantut ; opera pretium etfe duximus, per Epifeopos etiam hujufce *provinci« con· fttul debere; quibus injungendo ordinamus, ut quam primera fieri potuerit, pro beneficiorum fuorum Dioecefum facultate ac debita ratione taxationis erigant, ercAumque pro viribus fufiineaac, & augere Audeant, fih magiftrum faltem grammatices, fit cantus Kcctetiaftici bonis moribus preditum^ cood ucant.

C A P. H.

Beeretem «iarU. fttf. a«.cap. >. fcmlnariis ficercAis, minores 12. anno- ,une Psr epifeopos non admittantur , fed tantum majores, & qui animo ad religionem tint propetfli, ingenioque dociles, At qui qualitatibus, ex ejufdem facrof. conc. Triden. decreto, (int prvdfrl, quibas cum fcienria , fit ntate proveAi faerint ,de^ beneficiis vacantibus provideantur. Si vero reperiantur aliqui, qui bonjs morlom, cum hrerls vacare nolint, epifeopi poll* monitiones faAas, fpretas, a collegiis, corum-Joco aliis bone indolis pauperibus fuifeAls, arceant.

C A P. III.

Deerstum ij*.***. fttf. a». Divitem filii, fi Qualitatibus fupradiAis non careant, proprilfque expenfis vivere velint, dt numerum quo magiftri minimo gravantur, non excedant, per epifeopos in fcminariis admitti etiam poterunt.

cap. 1y.

éimii ttf*. a», c. iL 'n collegiis vero recepti omni Audio, bonis moribus, literis, mufioe,ac religioni operam dent, ne otio torpeant , confeffionum libros difeant, lingulis quoquo menfibus peccata (ha facramentali confeffione expiare curent, A facrofanAum Euchariftia facramentum (in quantum «ras poftulabit)devote affamant. In recreatioaibus pauce, At modelie fe gerant. Ante prandium fit ccenam, raeofam benedicant, A poft prandii, coemeque rcfeAionem gratias agant pro varietate temporum atque folemnitatum, ficut in fine Breviarii habe· tui. Inter prandium vero, Si coenam ieAio facr« feriptur* pro tempore occurrentis femper habeatur, cui. intendant, ut dum faucibu* fumunt cibum, aures hau· viant Dei verbum in eodem loco commorantes . Separatis ieAis noAe quiefeant : quotidie (aeram miffam audiant ; Dominicis, ac feftis diebus eccleli* inferviant. frequenter ab epifeopi», vcl ab eis deputatis vifitentur , ut omnia fecundum inftituta rcAo tramite procedant .

C A F. 1.

Dtfunfnlki tttlffit.

J*™ *W7·

Qum Del domum decear fiurfHtodo, M terribilis fit jocus ite, qui e* fcala Paru* difi, & porta Coeli ; propterea enitendum eft, ut ad ecclefiam fit humilis ac devome ingreffiis , quieta converfatio ; in qua nihil fiat, quod cujuft|uam offendat afpeAom} fed omnes devotis orationibus infiftaot, genibus flexis fanAiffimum Sacramentum adorent ; ad nomen Jefu Chrifti D.N. cum exhibitione reverenti· caput IncUnent { A nemini licear, dum fanAifiima & tremenda miff· myftetia peraguntor, Verbum Dei annuntiatur, & horn canonico recitantur, in ecclefiis fpaciari, & deambulare, rifus, cachinnationes , & collbquia mala, alios fub· inde firepitus indecenter facere·

C A P. 11.

Caveant ounes, ne ira lient *ia* ecclefiis , ut exadverfo fanAilfiml corporis Chrifti fedeant, ne facroianAo Euchariftì· facrameato fumina reverentia calendo , At adorando aliqua Inrcvcrenrla fiat .quemadmodum CanAus propheta Exechiel typici Templi deretlabiiem quoruodam Hebrvorum irreve* tiam, his verbis abominabilem declaravit. *Etce i» tflit templi Dueiti* tarer *mejiihttam* , A- *tlU't*, *fntfi mtgiattgtua^at* ow« derA *bebtatet emura temflum Duatai*, fis *fecui ti aritattm.*

CAP. III.

Prvter tempus divinorum officiorum , M ecclefi* femper claufe teneantur ab hit abafbs introduAos , epifeopi poenis in BulL S. Pii V. propoCtis omnino tollant. Neminem ad trananda profana négocia lo efe convenire permittant ; neque patiantur IN judicia exerceri ; cum mulieribus (ufpeAia colloquia haberi ; convocationes, parlamenta , comeffatiooes , aut potatione» fieri neque in pOrtlcis, aut veftibulis, feu fcalit venale quidpiam exponi.

CAP. IV

Prohibeatur ingreffus ecclefiarum deii·quencibus, & facinorofis h ominibus, prefer quam io caliber a *jure conccfi>s;* & ad domum orationis accedentibus interdicatur Baliftas, Solopcta, vcl haftas armatas deferre , vel etiam canes venaticos, accipitre* tiinilefquc aves in manibus tenere· NoAu abfque ordinarii licentia in feripti* danda vigilare non permittant, & eo cafu, neque cantilcn*, aut Chorea ducantur

C *A E.* V.

Dum clerici divinis incumbunt, ne ab aliquo impediantur , curent epffcool, ut loca clericorum uful deftinata a laicis 000 occupentur, fed feorfim a clericis omnino divini» interfint. Nec chorum ad pfallendum inftitutuas occupem CAP.

AM*« C««'4T' «JP7·

CAP. I»

De tuitu fuuliuru *que toeuerutiw.*

Optamus in quavis ecclefia Si. Crucifixi imaginem in loco confpicno , inter altare majus , & populum inveniri, atque eo magis ornatum, quo ecclefia Ipfa erit infignlor. In ecclefiis vero minoribus, ubi commode id fieri non poterit, relinquitur ordinarii arbitrio.

CAP. II.

Ecclefia parochiaiet reparatione aliqua— B Indigente· reparentur ab. ei·, qui de jure , atque confuetudine dioecefis tenentur.. p<«-figaturqoe ab ordinario el« tempus » fub certa poena infligenda termino reparationi· rranfaAo.

CAP. III

Sei· »J c. form. Ecclefias vert, curatas , feu non curatas ferme coltapfas epifeopi rcftaurandas curent, juxta fac. canonum difpolitiotiem, ft lacr. concilii Tridentini formam, ibidem oratoria erigendo, vel fi non videbitur expedire in alia transferant ecclefias, vel ibi fub titulis fanAorun», quibus antea ec- C cleli* erant , altare confiruatur , dk pro teddituum qualitate divinus cultus Hatuatur ; ita tamen, ut in area dirute ccclctic lignum Crucis ereAum Temper appareat .

CAP. IV.

Sint ecclefi* prcdiA* dealbate, parietibusque nihil immundum , aut profanum nihil kdhxreat, ne facra profanis mifceantur. TcAum non litpluviofum , pavimentum fit integrum, ft non deformetur pro fepeliendlt mortuis i feneftr» habeant ipecularia fua faltem linea, ft profpicientes In ecclefia tollantur fub poena arbitrio D epifeopi proponenda i nifi forte ex legitima caufa in ecclefi* fundatione cooceffitm aliter fuiife conflet.

CAP. V.

Altaria fint lapidea,aut lateritia,ita extruAa aut concinnata, ut feneftrelia fbramenve nulla' ex parte relinquatur , ubi quidquam affervari pollit , aut recondi, Gc lint altitudini· a fcabello ligato, vei pr». della palmorum quatuor, longitudini· vero minus palmorrru fex , latitudini· autem palmotuoa trium.

CAP. VI.

Habeat unumquodque altare Iconam, vel faltem piAuram in pariete , Crucem, candelabra duo,, cartulam cum fecreti·, petram facratam, qu* fit ita lata, ut calicem cum hoftia capere valeat, tobaleas tres , quarum una ad planum ufque pertingat, ali* du*, qu* divif* fint, totam menfam contegant, alia vero tobalia ce- . M ^rulea fupcrponarut, ur a-pulvere defendat cofinla , que integumenta & fuper altaria— '*i···Tı conferventor. Telere ligneum, ubi pallium *5/7· poffit «omode affigi - Scabellum Hgecuau, vulgo pradellam. Tegumen ex aflêtlbus. aut tela ccrulca, honefte piAa confeAum totum altare regat ; feoefirclIam In pariete a parteXpiRoie apte condruAàm, ad aquam excipiendam ablutionis manuum facerdotis celebrantis, dk ad pel/im cum urceolis collocandum : babeant calices , Ar alia infiniment·, paramenta , dk ornamenta congrua ad miifam celebrandam.

CAP. VIL

Nullum altare impofterum «dificetur, cui Jiuidquam ex fupiadiAii requilitis dent, ac ine licentia ordinarii in fetiptis habita ; At ConftruAa altaria, li douta fint per eorum reAorei, tam»in temporalibusquam In fpirrtualibus , cpifcoU eurent ne aliquid ufurpentur ; ea vero qu* non funt dotata, vel ab eis a quibus ereAa fuerint itu ftaurari ft. ornati, juxta prcfcrlptam formam , vel amoveri curent.

CAP. VIII.

Unumquodque altare amoveatur , quod mdificarurn fit ad columnam vei pilam, vel ecclefiam ullo modo impediat, vel plana non refpondeat aut rei pondere poffit for* mit At teguli· fublctipti·, fi tamen epileopo in aAu vifitationis videbitur , id coffi* mode & tine fcandalo fieri polle.

CAP. JX.

Sacriftix habeant veftiarium ad paramenia, Ac alia confervanda* oratorium loco politum quantum fieri poterit, feparatum» ft difiunAum, In quo facerdos In folltudine fe colligere, & orare valeat , ft ad ipfum oratorium in patiere orationes ad M ptopriat affixe line ; labellum, cum manqtergio ad manus abluendas ft abftergendas ante, ac etiam poli MilTe celebrationem ; cartulam cum oratonibus facro unicuique— indumento accommoda tis, quos attente recitet facerdos cum factas ipfas veftes ioduit, At exuit.

CAP. X.

Confeffionalia tot habeat unaqudqueecclefia , quot habet confeflbres, At ponantur in locis confplcui·, atque apertis, ut fint in omnium oculis collocataft confeflarius, ft confitens poffit ab unoquoque F. facile confplci; fitque cum tabula interposa , qu* habeat fcneftrellam cancellatam, n Colum audiri, fed videri non poffit. In quibus confeflionalibus tint affixi cafus re(ervatl tam a fummo pontifice, quam epifeopo , una cum forma abfolutionis.

CAP.

An»o Gunn itfl·

CAP. XI.

Vai pro aqua beocdMa la ecclefia Gt* non catta, Λ ia ingrcffu ad unamquamque portam a dextris, nona Gniftris introeuntium, mirmore conflet, vel petra Iblidanon lateritia » columnella « vcl alia bafecunfltuAum fit, Afperforlum habeat appertfum non ex Cpongia, fed ex fexis confeAum.

CAP. XII.

Sepulcra marmore vel petra (bllda con· Aa fint adco compteflh, ut inde mala* odor exire nullo modo poflit, alioquin humo impleantur adaquato folo» ut nullus in R cis amplies fepeliarur. Sepulcrorum vero qua inpoAerum adificabuntur, oAium ionge abfit ab altaris fcabello ligneo, vei pradclla ad mimis palmis quatuor. Verum epifcopi curent omni ratione, ut antiquus dk probatiflimus fepellendl in cetnereriis mos Diruatur, neque fepulcra nova In ecclefiis adificencur abfl|uc licentia In (criptis obtenta.

C A P· XП1.

Cametetia ita claudantur, ut in ea brutis impediatur accetfus, & ab herbis tertio quoque menfe expurgentur, dk' in els ar- C •ores, aut vites non plantentur. Epifeopi vero praoarrata omnia poenis eorum arbitrio impooendb obfervari faciant.

CAP. 1.

Dr Cempear/·

Campan· deferviaat ad convocandum po* pulum in ecclefia, dk clerum ad annuotian. dum made miferirôrdiam Domini, & veriratem eius per noAcm," & ad couociandum pradicationem, ad tignlficandumqne efie fitottuum, ad hoc nt populus audiat, dk pro eo oret j benedicantur per illarum taAum, q Ac (onitum fideles, invicem invitentur ad firemium, dk crefeat In eis devotio fidei, ruges, mentes dk corpora ferventer, dk omnes Infidis inimici procul pellantur, pro- • elle turbinum, Impetro tempefiatum dk tulgurum temperentur, InfeAaqee tooltroa, dr ventorum, procellarum, aetifqne tempeAates profternantur,' dk fplrltm hequam efiugeutur, dk ut ad boc audientes confer giant ad fanAa Crucis vexillum, coi omnes genufleAant; quare principes, 4t maglAra* tus etiam bortari oportet, nt campants, qu« ecclefiarum ufui funt deputat· ad profanos ufus, dk poenarum fignificatloocm, maxime fi confecrat· fint, uti non patiantur.

CAP. It

Dum in majori Miffa EuchariAia elevanda adoratur, campane magna lignum detur. quo fideles extra eccleliam exiAentes ad eju, venerationem excitemur » coque audito graufIcAant, dk ad fpiritualcm ejuf-. dem fanAa BucbarMI· manducatfooeau * invitentur. Ter la die pelGrtar magna cam. pana pro falutatloae facratiflime Virginis, videlicet, primo mane, meridie, atque feto. Prima veto bora noAis ab horologio fignificata, pulfetur altera campana tribu* vicibus continuatis ad excitando· fideles ad orandum pro fidelibus defuoAis.

CAP. 1.

De fier«auntit etrataqae titiitt· firmi»·.*

Studeant epifeopi, ut in facramentis admlniArandis omnes ritus» Λ confuerudincs ferventur,qua fanAa Romanaecclefiaalleremove matris,& magiftra conformes fint, in diAis etiam fi opus erit corumque arbl* tris poeols. Perinne tn exotcifmis, fib cathechifmit baptifmaiibiH, aliorumquc omnium miniAerio, ac atteris quibufcumquo ad divina pertinentibus cjuTdem fanAa Roman* ecclefia caremonia obfciventur.

CAP. II.

Sacramenta infuper quacumque, ne ad alium ufiim, quam ad oom, cuius caofa funt a Domino inflituta ab aliquo convertantur, vel alicui concedantor, epifeopi parochos admoneant; fi quia autem, vel uls abufos facrit, vel alicui eadem abate·» da tradiderit ordinarii arbitrio ptttdaotnr.

CAP. 111.

Sacra olea anno quolibet ab epilcopocon» fesvanda Aatuto tempore, plebani per dioefes conAitutl ab cocum matrice ecclefia-, rec.ipiam; dk ecclefiis fibi comBdflis, prinus quoque tempore dirtribuaot, nifi aNud pro loconim difiantia » vei ecclefi· qualitate eplfcopis ex caufa videatur, quacure» que confuetudine non obAante.

MtaiArl ad quos oleorum difiributio fboAat, caveant, ne quid accipiant pro Ulorum recentione, etiam fponte datum, fub poena fuipenfioois, quacumque coofaetodlôe etiam 'immemorabili non'obAante.

CAP. V.

Oleis fanAb, fanAoque chrifmate vetorlbuf, poAquam eova fuerint coafecrara, nullus utatur, fub poenis a factis canonibus flatutis. Ad ifla vero facra, dt nova olea accipienda, dr ferenda, oonnifi clerici in fact» conAitutl deflIncntur, ot (beta ab eis (qui funt divinis muoctibua deputeti) deferantur

CAP.

Ann- Caatart

CAP. VI-

Ne forte autem propter irreverentiam Aeramentorum Ira Dei contra minMtoa defrviat, ne ad ea, qu* ad falutem propofita funt, temeraria manu» extendi valeat ad aliqua horribilia, ft nefaria exercenda, olea faoAa, fanAumque chrifma tanta revereatia, ft diligentia cuftodiamur, ut clave» eorum parochus tantam apud fe retineat, ft confervas· ftudeat, neque alteri, nifi ex urgenti aeceffitate committere audeat, na ull» aburendl» facili» occafio relinquatur. $1 quh autem hac In re negli<endo deliquerit, gravi poena ab ordinario puniatur -

CAP. VU.

In admlnifttandis Aeramentis facerdotes fupcrpelliceum, & ftolam adhibeant; ne aliquid pro eis exigant a quoquam: poft collationem autem eorumdem (aeramentorum laudabilis confuetudo fervetur » ita tamen ut non exigatur per fpiritualem fubtraAionem, fed ad vitandum populi' fcandalum mitius agatur, ne pereant infirmi fratres, pro quibus Chriftus mortuM eft: curent autem faoerdotes; ut mundi a mortali peccato facrofanria (aeramenta adminiftreat.

CAP. 1.

Drfrirmm btftifrü.

Sacramentum baprifmi oonnifi in *ecclefia,* & a Cacerdote fofemnl ritu adminiftretur, nifi immineat urgens ueceifitas, ac vir* pe. xiculum I tunc vero hoc munus omnibu» promifeue petmiflum efi, modo mulier, fi mare» adfint, laici praftnribus clericis cedant, & cleilci facerdotibus; *ft* ecclefi* forma, & debita materia naturalis aqu* utanturtquamquam obftetrices, qu* baptizare contueverunt, non funt improband», fi interdum prefente aliquo viro, qui huius facramenti conficiendi minime peritu» fit, id exequantur.

C A P. IL

Parochi admoneant obftetrices, ne jamjam natos infantes paffim audeant baptizare, nifi imminente periculo, & ubi fecerdotis, vel clerici, vei laid copia opportune haberi nequeat; quas verb poft admonitionem fecus facere deprehenderint, ad ordinarios deferant munere obftetricandl privandas, a. aliifque poenis arbitrio ordinarii afficiendas.

C A p. IU.

Obftetrice», ab ordinatio, vel a parocho examinentur, an veram baptifml formam probe noverint: doeeantur etiam ne quid nov* form* vel materi* addant, aut detrahant, neque Cal aqu* ncceffarlo admiicendum arbitrentur. Qpas veto formam baptizandi ignorare deprehenderit, obftetricis munua exercere non finat, M quamprimum privatam effe declaret, certis flatuti» poe- hi» fecu» facienti.

A***o CrtiifTi »597·

CAP. IV.

Quoniam vero ex charaAerls vl, ft natura definitum eft ab ecclefia baprifmi facramehtum nulla ratione reiterandum efle; proinde ad evitandum errorem prccipitur omnibus baptizatur», ut cum delatus infans fuerit ad ecclefiam baptizandus, deferentes interrogent, fuerit ne ille domi baprizatus? ft fi pro certo confirment non fuinè baptiaarum › adhibita formai ecclefi* fimpliciter fine ulla verborum conditione dicant: Ege *tt hfliu* ftr. Si autem teftenrur, aut ccrto fciaror puerum baptifmum in «dibus privarim fufeepifle; facerdos adhibeat tantum ritus, ac'ceremonias baptismi, nec proferat ullo modo formam, nec Infantem abluat, fed dicat; *Quin t» tt ktfti»ntatt ttitt ituittt in Nouint Ptttrtt, ft Filtit Sfritiu SnnfJi. tftnea*. Sed fi res ita dubia fit, ut vere nefeiatur, an fit baptizatur, tunc minifter pnemilfis ritibus, ac *at*remoniis, conditionalirer hac verba tantum proferat: *St m ntn tx kfiiuim*, ege *tt bttftiao in Narunt Patrit, 4r Ftliit ft Sfirtint Suili*. Xmkh.

CAP· V.

Baptifmus quam primum fieri poterit infanti detur, tum quia pericula multa imminent tener* adhuc «tapi, tum quia indignum profeA» eft, ut adoptione hilorum Dei humana aliqua ratione dlurius fraudetur. Proinde parentes, ft ii, quorum ea cura eft, quanlocitius infantem ad fufeipiendum baptifmum in ecclefia, vel catechifmum *fr* cxorcifmum deportandum curent, quod fi neglexerint, excommunicationis poenam fubcant.

CAP. VI.

Parochus ad tenendum infantem, feu effe patrinum in baprilino neminem admittat qui excommunicatur fit. Si vero parochi culpa, vei negligentia fecu» in pr*·diAu faAum fuerit › aibitrio ordinarii puniatur.

CAP. VII.

Curent epifcopi, ut facri baptifmi font fit non de petra lateritia, fed ex marmore; & fi petra reperirptur, qu* tuta non fit *ft* aqua effluat, vas in eo *neum ftamnearum ponatur, quod ejufdem magnitudinis fit ac petra ipfa, illudquc ftrlAim undique ft apte tangat, eique conjunAim adhareat; atque id donec alla petra tuta comparetur; quod erit curandum, ut quamprimum fiat; « fons ipfe In cathedralibus cancellis obferatus, & in loco ecclefiarum omnibus ccnfpicuo fit. Si quid non impedierit, operirimentum, quod ciborium appellatur, habeat, *ft* ita aptum, ut facra olea atquo alilc ad baptizandum neceftaria commodis illic aftervari poflint, A conopeo tegatur,

Anno Chr. 1597.

habeat vas vitreum cum anfuia pro effundenda aqua fuper capita baptizatorum. Vafa factorum oleorum uAralia fint f-1-tem ftamnea, munda, At nitida.

Sacranum in pariete excavatpm fit, vel in columnella juxti ipfum fontem ereHa. Ab eodem fepeo plane, &fons ipfe, Ac facrarium claudatur.

Septum, fi'ferreum vel. lapideum efle qom'die nstu poterit, ligneum conftiruatur.

-Habeat piAuram in pariete f'obi commode fieri poterit j SanAi Joann(s Chriftum Dominum baptizantis, & omnia ea ornatiora At decentiora fint interius / At exterius, quo ecclefia Ipfa* infignior erit; At \ouaoto magis fieri pqieft decenter inftruAum fit.

CAP. VIII.

Prohibemus autem omnino', quo tempore facrum baptifma celebratur, ne baptifmaJh aqua, vel facrum aliquod oleum a laicis perfodis,quoquomodo tangatur, neque I:ntcola, quibus abfterfuiu fuerit infantis caput, alicui lavanda tradantur ,aut alia hujufmodi fiant ; improbantes prxterea abufum ilium tranfmitteniji chirothecas, five etiam aquan^ benediAam compaternitatis, quocumque confuetudine etiam immemorabili* non obftante, declarantes nulla alia rattone fpiritualem cognitionem contrahf, C quam apud factos canones fanAi concilii Tridentini decreto comprehenfos.

CAP. IX.

Sacerdos ,qui extra ecclefiam neceflirate aliqua non imminente , fed vel parentum nobilitatis intuitu, vel aliqua alia ratione facrofanAum baptifma celebraverit, tandiu fufpenfus manear, quandiu epifeopo videbitur, At ejus arbitratu fatisfecerit.

CAP. X.

Provideant etiam epifeopi opportune, dum D adminiftratur fanAum baptifmi facramentum, ne rifus, clamores, atque alia ejus genus in ecclefia, vel cxtja ea dc caufa fiant; fed quod adftantes devote, At cum filentio, atque orantes interfint. Abufus vpro quicumque circa hujufmodi facramenti rormam irrepferint, prxfentis decreti authoritate^ quamprimum tolli curent.

CAP. XI.

Parochi, ex facrofanAi concilii Trident, decreto , pie doceant fideles, quae cognatio , inter quas perfonas per hoc facramentunyxontranatur » & ad quid patrini ciga E fuffeptos teneantur, quique admitti.poffint, At cx prxfcripta verborum forma ab epifeopis eis tradenda. Hortenturque mulieres, ut quamprimum poft partum cx leta furrexetint, gratias beo atarc, & benediQioncm a facerdotc accepture ad ecclefiam fc conferant.

CAP. XII.

Liber habeatur ac fedulo cuftodiatun, in quo baptizatoruni nomina , At tam parentum , atque etiam patrini baptizanti manu confenpatur ; fit an cx legitimo matrimonio ibfans natus (it , quovidie nstu Af baptizatus fuerit ; alioquin re Ao epifcopi judicib multatur, & copia libri lingulis annis epifcopo deferatur ,* in cpifcopali archivio c^nfervanda.

CAP. XIII.

Prohibeatur poftremo vulgatus illorum tfftO, qui ad, Juum arbitratum compatres, aut. commettes vocantur» led ii tantum hoc fibi nomen lortiantur » qui in baprifmo, vel confirmatione petrini fuerint .

CAP. XIV.

De confirmationis Sacramento.

SI io facramento confirmationis explicando pallorum diligentia requirenda unquam fuit : nunc plane opus eft illud quam tnaxim^iiluftrare , cum in fanAa Dei cccle-fia^hoc facramentum a multis, aut prstermittatur, aut parvi fiat, At perpauci reSerianrur, qui divinae grati* fruAuu, quetn eberenr, ex eo capere ftudeant. I<jeo epifeopi priufquam confirmationis facramentum adminiflrenr per cta dies antea praemonere durent omnes confirmando», ut ad facramentum percipiendum digne fe praeparent, atque per fe, aut.per alium ejus vim, dignitatem, & myfteria dilucide Audeant explicare, denunciantes, ex eo intet confirmantem atque confirmatum, illius patrem & matrem & tenentem eandem cognationem fpiritualem nafci, nec minoris cftimandam quam qu* ex baptifmo gignitur j ac propterea inter eos carnale marrimooium contrahi non, pofle, & cetera, qu» facrofanAx Trident, fynodi traduntur.

CAP. XV.

Infantes minores feptennlo non confirmentur, atque illi tantummodo adulti, vel parvuli ungantur , quos antea fuifle confirmatos ignoratur : ne facramentum hujufmodi reiterari contingat, quod epifeopi populos cavete omnino Audeant .

CAP. XVI.

Adultos prxmoneant qui in etate confirmandi funt , fi hujus facramenti gratiam & dona confequl cupiant , nonfolum fidem ac pietatem afterre, fed graviora etiam peccata, fi qu« admiferunt, cx animo dolere ac delere opus efle. ideo admoneantur adulti, ut faAa prius peccatorum confcflioQe , aiqueaccepto fanAiffimo Eucharifti* facramento jejuni ad confirmationis facramentum fufeipiendom fe conferat»

CAP.

„Λ""

C 4 P- IV.

„ I>»'· I > Curent prxterea epifeopi, ut parochi parvulorum confirmatorum parenta* admoneant, eo* poftquam adoleverint ea de re certiore* facere , ne parentibus poftea derunAi*, au confirmationis facramentum fufceperidt dubitare contingat-; & confirmatoren/ nomina«dnotentur, & in peculia--' rf IMo conlcrlbatiturquem unufquifque curatu** habere procuret, ut ficuti baptixato* , Jic confirmatos annotent ; dk fi fetus fecerit arbittlo epifeopi mulActur.

CAP. V.

Cqnfirmjitoram fronte* ^Antequam ab epifeopo tecedant \ ad facramenti reverentiam , bombace vel panno lineo abftergantur, curentque epifeopi Ipfi, ne facra^entym hujufmodi minus honorifice rraAetur ; ac pneterea puero* a fe ipfis minus quam decet, abfterfo* nullo paAo, dimittant abufusque, fi quo* forCan in huju* facramenti adminiftratione perfpexerint, prorfu* tollant. Ideo extirpentur illi abufus per auricularominfanti* contaAum, vel linteorum nbfutionemXeu fafeie folutionem, feu per hliam fuperftitioncm, vanumque ritum contrahendi compaternitati* ; dr doceatur populu* per fufeeptionem baptizati in baptifmo, dt confirmati .in confirmatione tantum contrahi cognationem, atque eandem ex utroque facramento, indeque matrimonii naCei impedimentum .

CAP. VI.

Excommunicari* ac eo anno in Patehate non confeffi*, quire falutarem communionem minime fulcepcrint, confirmandorum^ patrino* efle nullo modo liceat ; & fecu* faciente* ab ordinario poena arbitraria puniantur .

CAP. L

De fetrantento Evebtrifii.*

Cum in facratiflimo communionis facramento , a Patribus fynaxi appellato, totius fanAitatis auAor dr fons reaiiter contineatur , ut tanti tamque magni thefauri participes efficiamur, & in Deum ipfum tranfformemur,concorporales effeAi, pignus futurxglori», hoc eft perfeAiflim* unionis, fub fignis vifibilibu* tenentes , rogamus , ac per viteera mifericordl* Dei noftri monemus parochos, dr condonatote*, ut populum ad frequentem Eucbariftiat fufeeptionem ardentius hortentur ;ut facrofanAa Tridenti na fynodus optat, & admonet.

CAP. II.

in akari majori» (ubi id commode fieri poterit) alia* in loco decenti, & honorifico omnium catbedralium , collegiataruin dt aliarum curatarum ecclefiarum unAiffimum hoc Sacramentum reponatur in Tabernaculo, faltem ligneo , piAo & deaurato, veloque ferico conteAo , & intu» ornato, bene & tute claufo, cujo* claves a nemine praterquama parocho,vpl a facrifta in eccjeiiis majoribus reneatur, vacuo a reliquiis, vate olei infirmorum, atque alii* , ut fellicet ompino nil aliud In tabernaculo confervetur, quam vas, ubi facrofanAum Corpus Domini reponitur.

Anno CuatsTr » 397-

CAP. 1|I.

Vas autem , in quo Chrifti Domini facra tiflimum corpus in tabernaculum reponitur, fit argenteum, deauratum ,& interius corporale undequaqire munitum, codemq.uo fubftratum ; mandcnrque ordinarii bis, terque in menfe pro temporum qualitate renovari , ut ad -minus dedmoqointo quoque die innovetur ; dc coram illo lampas In confpicuo* non a *latere peduceat ;* qu* fi nefligentia parochi, atir-'avafiria corrupta, dr extinAa reperiatur, epifeopi arbitrio parochus puniatur.

CAP. IV.

Cum infirmis hoc Cacrificum viaticum deferri contigerit, prius dato figno fimpana majori* ter pulfat* , ur fit in falutatione-Angelica,, dc ad convocandum populum poltea nonnulli* iAibu* datis, 8t dum per urbe*, e oppida defertur, fuperpofita umbella tegatur , & quamplurimi* luminibu* aflbeietur, tintinnabulo femper precedente, ram eundo, quam redeundo. *Epifeopi vero,* & moniti*, & indulgentiarum promulgationibu»,' fidele* vehementer excilent, ut quam frequentiffime, ac devotiflime illud cumomnt devotione venerentur ; & in qualibet parochial' ecclefia iit una lanterna honorabilis aurara cum fuo baculo in ufu habenda , ne tn itinere, aut ventorum turbine, aut nimborum vi lumen deficere unquam conQngat.

CAP. V.

In/quibufvi* parochialibus ecclefiis, ubi non fuerit foderas Corporis Domini N. Jefu Chrifti, quamprimum'inllituatur , etiam inilnutas federates epifeopi favoribus profequantut atque amplificent, dt. quatenus opus fit, reforment ; nil quod ad tanti Sacramenti cultum perlinet, emittant.

CAP. VI.

Ut autem parochi difeernere valeant, quinam tempore Patch*, hoc eft -a feri* quinta In Coena Domini, ufque ad oAavhm Dominic* RefurreAionis facrosanAum Euchariftl* Sacramerrium fumpterint ,diltribuant communicantibus aliquod impreffum fymbolum feu tefleram,qua communicantes a ceteris internote! queant, faciantquc parocho fidem,- proinde quifque parochus obtervet , & in tetipti* redigat, & non communicatorum norulam quam primum ad epifeopum lingulis anni* deterar; qui poftliuatn vere contumace* ter a dic fanAo Pack* ufque ad Pentccoftem cujufque anni ge-

Omnis uiriui i. frxu» ae pβnıî. * rcmifl.

Aaaa a

Anno Christi *J97'

genetathn admoniti publice fuerint, eorum (.omina ^finium in cathedralium ecclefia-A rum aftixa, tum in propriis parochiis denunciari epifeopi curent, ac deinceps ab ecclefi» ingreflu, ex decreto concilii Lateranenfis inobedientes hujufmodi arceantur, fub poenis epifeoporum arbitrio contra eos llatuendis, quos fi ipterea decedere contigerit, juxta Laceranentii concilié decretum, in. ecclefiis .vel eorum ectmeteriis fepcliri prohibemus.

CAP. VI.

. Ne autem frqus aliqua fiat, qui tempore Pafchatis domo abhscxjnt, nili veram fidem authenticam habeant de fufeepea alibi cdmmunione, quamihu in prupria parochia fiuchariftiam non fumant, cum iis, qui.prefentes (umere neglexetunt cadent. pr<diAa poena puniantur.-qui vero extra propriam parochiam in Pafchate Euchariltiam fumpferint abfque licentia parochi habeantur a.c (i non communicalient.

CAP. VII.

Regulares autem qui Euchariftiae Sacramentum eo tempore adminiltrare pr»fumpferint, contra quod diAum eft, fciant ipfo faAo excommunicationis fententiam te incurrilfe, a SanAa Sede Apoftolica tantum C abfolvendos; dt flattm .'e. ordinarios pro excommunicatis publicandos, ,..ua conftitutionem Clementis Quinti; (alvis tamen in omnibus induitis ac privilegiis Apoflolicis per eamdem fedem Apoftolicam non derogatis.

CAP. IX.

Conc. Trid. ' fe(F. >). c.t. de prec. adhib. Iit quit digne F.u- Uhrilliam percipiat.

Hoc vero facrofanAum Euchariftiar Sacramentum, (ubi id cccleiiar qualitas, & amplitudo patiatur) ma fculis feparatima foeminis adminiftretur. Adolescentes veto ad hqutfmodi Sacramenti ufum non admittahtuf abfque diligenti parochorum inquititio-L) ne, num ea dilcretione lint praediti, que tanti Aeramenti perceptione requiritur. Et ipfi parochi hortentur fideles, ut Sacramentum hoc tot fpiritualibus gr.atiis refertum, faltem folemniblis anni diebus frequentare ftudeant.

CAP. X.

Cumque multi reperiantur, qui in concubinatu, ufuris, aliifque notoriis peccatis perfeverantes dc fcandalofi, aut obligati ad reftitutionem bonorum perliftanr, fe omnino ad meliorem vite frugem reducere, aut infra terminum competentem fibi afljgnàtum juxta facultates fua»fatisfacere, & promiU'a non exequantur; ideo hac fynodus decrevit, ut publiai concubinarii, ufurarii, fures, blafphemi, dt alii hujufmodi facinorofi homines, fi femel ad poenitentiam, dt communionem admlfli fuerint, dr poftea in eodem peccato permanere, dt adharete cognjtum fit, amnlius al communionem non recipiantur, nifi po ftea ebs vitam & mores emendafle parochi cotnpererint.

Anno Christi *J97.

CAP. I.

fe vitalii Mrjjtt Satrici».

Ad trfmqpdum altaris facrificium non lmmundi accedant *facerdotes*, fed prius, facramentali confeflione confeientiam purgarent; cum confeflarii copiam habeant cur, id facere omnino teneantur: hoc autem facto, miflgm pr»videant: quo decet habitu, dc gravitafeialtare, in quo ornandum"fit,jelixii adeant: nihil milf» celebrationi extraneum fu/perponant: annulus digitis non geltent, niw-tpii de jure vel privilegio geltare poflint: clericam patentem; barbarqque fupra labiuiq concifam habeant: luminibus acccnfis reverdhter ac attente miflatn Incipiant: Glori»chartam ante fe teneant, fecreta premurofe pronuntient,caveantque ne quid erroris, quo fidelium devotio of»fendi poflit, contemptu, vel negligentia committant. Qu» ut ita fiant, w omnia, qu» ad. facrificium mifl» neceflaria funt, munda, nitida, dt qua decet diligentia a facerdotibus cuftodiantur» epifeoporum cura erit.

CAP. II.

Abufus atque fuperftitiones, uti, certus candelarum numerus, *8t* fimiila, fi qui in®, *tnilfirum celebratione* irrepferint, er fa & brolanAi concilii Triden. decretis epifeopi poenis eorum atbitrio prarpofitis omnino tollant. Qiiarftus miflarum intuitu, dum peraguntur aliquid extorqueri, vel aliter pacjlci, neve in milfis importunas oblafibnes, & eleemoiinas quaeritari, dc omnia profana toNantur. Prohibeant epifeopi, ne a Grarcis Latino modo, & a Latinis Gr»co, dr ab omnibus vulgati, idiomate perfolvantur.

CAP. III.

Epifeopi, dt parochi tam frequenter, ut fuo muneti fatisfaciant, miflas celebrent. Hi vero, qui ex beneficii inflitutione atque confuetudine. aliaque quavis caufa anniverfaria, dr pro mortuis miflas dicere., teneaorur, munus fuum per epifeopos gravibus indiAis poenis, etiam amiflionis fruAuum A hujufmodi beneficiorum privatione adimplere compellantur, ne majorum anim» debitis fiaudentor fuffragiis, Sed ut etiam presbiterorum neceflitattbus, quibus a teftatoribus exigui redditis tenuesque eleemoiin» relide ac.legat» fuere, exceflivo celebrandarum miflarum onere adjeito adeo quod eorum voluntati fatisiacere nequeant; ex facrofanAi concil. Trid. decreto confutamus, convenicnfque fit, ut qui altari fervir de altari vivere debet, talia legata, dt pia relifia ad ducatos (ex pro qualibet mifla hebdomadibus pet annum celebranda reducimus atque taxamus; ea tamen lege, ut defuaAorum legantium femper ln miflu habeatur commemoratio

Con

. ~ o Cr siit i ' 1 Confirmatur, per hoc provincials*concilium ‹*ecrctu,n raenlibus elapfis per IJluArifs, Ac RR.« archlepifcopum latum in favorem Capituli Amalphitani, presbyterorum terrae Tramonti, 4t congregationi» terr* Alcrolc circa taxant miflarum pro fupradlAls rantum. Diacono» deinde ac fubdiacono» hottamur, ut de diebus quibus altari infesviunr, fingulifque faltem menfibus falutaçém Eachariftiam fumant: minoribus vero ordinibus initiatos lolcmnioribus feftivis anni diebus.

C A P. I V.

Jn cathcdralibus, & collegiati», aliifque omnibjis eccldfiis (ubi id' fieri confueveric) Cngupv diebus miffa cantata celebretur, fub poenis Cpifcoporum arbitrio Imponendis; firmis ramen remanentibus iplarunu* ecclefiarum laudabilioribus confuetudinlbus, ubi plure» una fingulis diebus oantari, rotufve clerus convenire foletK quibus derogare non intendimus.

C A P. V.

Cone. Trid. feff. i de fic Miff.

Parochos, & contionatores moneant epi(copi, ut frequenter, fideles edoceant, qua animi devotione, & corporis compolirione facrofanAo mifl* facrifieio attendere, quave meditatione Paflionis Domini noftri Je C fu Chrifti myfteria animo volvere, ac Deo gratias agere debeant genuflexi; prefertim vero dum immaculati agni corpus in altari manferrr, nudatoque capite altari non averti, neque ita proximi, ut celebranti moiefti* efle. poffint; nec extra ecdefiam, vel in feneftris, fed intus, locoque condecenti, a quo facerdotem facile audire queant; indeque non recedant, nifi peraAa miffa, habitaque a facerdote benediAione. Edoceant infuper quolnodo gravirer peccent pater, atque mater familias, impedientes filias, famulas, famulpfque curam familiarem agentes, ne feftivis diebus miflrs interior; omnes hortentur, ut D prediAis diebus propriam parochialem ad eant, divina, parochique monitiones, atque confili; audituri, prout ex facrofanAi» concilii decreti, tenentur.

Self. x». de obier», dc e»it. i n celeb, Miff.

CAP. !..

Dt ftrntreHtitt Satrtmtata.

Poenitenti* Sacramentum ex facrofanAi cone. Trid. & bull* fanA* raem. PΠ V. decreto, nullus facerdns, qui parochus non fit, vel extra neceflitatis cafus, fub-excommunicationis, & fuipenfionis poena Ar cenfura adminiftrare audeat: nifi a locorum ordinariis examinatus approbatufque fuerit, ac licentiam in (criptis gtatis concedendam 'obtinuerit. Qui vero ad confeffione» audienda.» adtnifli erunt, quorum nomina (ut ab omnibus dignofcintur) publice proponi curent epifeopi, atque parochi, canone» poenitentiales (cire contrudant, quibus, eorum norifleatis poenis,poenitentes arpeccatis ab(terrere, Ufque modificatis ad ca deflenda, & in futurum evitanda, fit ad poenitentiam ab eis injungendam liben^ori animo fufripiendam induci valeant: 'a- cafibus reierva tis (ubi periculum mortis non imminet, dt ubi minore» quatuordecim annorum non funt poenitentes) omnino abtblvcre abdi* neant. Cafus ipfo» fingulis annis In quadra* gefim* initio ab epifeopis requirant, eofque, & alia, in quibus ipfo jure Incurritur excommunicatio patne» fc retineant, & poenitentes ipfi» innodatos ordinariis; feu ab cis deputatis pocnitentiariis, vel fedi apoftolic* *remittant*.'Ufurarios ,ufuri« non reflitutis, dt fatisfaAmni teali obnoxios, non abfolvant, niti prius fatisfecerint; vel ti egeni, cum ad pinguiorem fortunam pervenerint, fi «groti, cum convaluerint. Si autem morientur, per heredes fatisfaccrepromiferint. Notarios pariter contraAus: ufurarios, aliofque illicitos flipulantes, feu legata pia celantes, publicofque delinquentes (nifi relipifrant *J non* abfolvent. Mulierum in ecclelia folum (dempta intinnituris caufa) foribus patientibus, non ante ortum, Tfeque poli occafum foils confefliones audiant: nihil pro coiifcflrone audienda a poemtent bus petant, nequo eleemoiinas pro peccatorum fatisfaAione imponendas libi ipfis, vel propriis çcclefiis appltcent, fed eorum liber* difpofitioni dimittant. Sponte tamen oblatum modefte, accipiant, nec aliquod avaritie lignum offendant; fummam aliquam cafuurn confrienti*j & confeflionalia approbata habeant, eorumque JeAioni vacent, ut muneri injunâo pie, atque laudabiliter fatisfacere valeant.

■ 1 ■ AH*e

C A P. f-I.

H*c autetn' a confeflariis vitentur: ne conticentes oriolis interrogationibus aut inutilibus detineant; idque precipue caveant, ne pueri, dr puelle, ceterique rodes, de ecquod ignorarim, imprudenter interrogati inftruantur, verbo aUt ligno confefliones non prodant, vel revelent, pernitentia» graviores, quas verilimile eft non efle adimplendas évitent. Pœnitentem neminem in confeflione audiant, nifi genuflexum, quicumuuc ille fit, fi tamen per valetudinem hoc taeere valeat. Confetfarius non ftando, fed fedendO audiat confefliones, ..atque abfolutionis beneficium, live laico, five clerico pernitenti impertiatur. In his vero, atque ajfcs fimilibus, confefTarii delinquentes arbitrio epifeopi, & confcientia feveriflime puniantur,

C A P. J 71.

E Populum bi», aut r»r in Dominicis Qui* dragclim* per parochos, & concinnatore* ad confeflionem invitare, cumque quo or* dine, dt animi dolore, qua preparatione, quid,, quare, & cui peccata fua manifeftarc habeat; quave poena in Pafchate non fufeipientes puenltenti*, atque F.ucharifllae facrqmenta afficiantur, edoceri, monerique, ac decretum factofaoAl Latetapenfis concilii, incipiens; OMwrwirrK/ynr/rxWr;etiam

ftff M.f confef. Si can.,

(cum

Anwo Chxuxi * J97· (cum opus fit) vulgari idiomate fideliter tranflarum evulgari mandent epifeopi, ut A nulla obftante excufatione contra inobedientes poft Pafch* oAavam ad juris, & arbitrii pecnas procedere valeanr, qui majnri, quam fieri poterit Confeflbrum addita co. fiia , ne eorum culpa , dc defcAu accidat, d effici curabunt ; qui durante temporo QuadrageGm· , dt prefertim Parochi, dc qui curam animarum habent perfona liter quotidie per horam faltem in Ecclefia fuperpelliceo, & ftola induti ad confeffiones audicodas prxfto fint. /

C A P. VI. /

Quia vero , fepe contigit» confeflario* propter ignorationem bull* , que finguli* annis IndieCoenxDom.ini legi confuevit, a cafibus SanAiffimo D· N. refervatis fruftra, & inutiliter abfolvere;idcirco epifeopi conteflario* quoscumque * tam fxcuure* , quam regulare* tranfumptum bulle prxnarrat* apud fe habere curent, 'fub poena peccati mortali» , dc juxta Apoftolici mandati fornum prxfatam bullam feme! faltem in anno ad Chriitifidelium notitiam deduci , atque folemniter publicari (dum major in ecclefia populi multitudo convenerit) legi faciant , atque ita diftinAe, dc aperte declarari, ut cafu* in ea exprefli omnibus innotefeant , idemque per eorum Dicecefcs C fieri mandent , eadem bulla ad faciliorem , dc populi, dt clerici intelligentiain per capita comptehenfa, *dc* in fummatium redaAa lit.

CAP. V.

Die tH. Mrrtu i j<u. ao.t, Medici, cum ad alicuju* Infirmi curam in leAo jacenti* accerfiri erunt, juxta Inn. (II. conftitutionem , ftatim eum monebunt, ut medicum fpiritualem vocet , a quo medicinam anim*. recipiat , nec eum ultra^. duas vices inconfeflum vifitabunt , nifi aliter confeflario (cujus confcientiam gravamus) vifum fuerit; quodque ut adimpleant D medici fub poeni* in Diplomate fanA* memori* Pii V. contentis, cis mandent epi(topi , ut infra tempus ab ipfis pr*figendum in eorum manibus fe prxdiAa obfervaturos effe jurent polliceanturque : Parochi prxterea qualibet hebdomada frequenter perquirant , an in Parochia fint infirmi, ut Cii auxilio fpirituali prxlio effe poflrnt I

CAP. I.

Dt Stcrtrnntt iftirnu Utlliuit.

Clem de Pn». Ut fanAx UnAioni* extrem» facramento debita obfervantia exhibeatur ; ftaruimus B fanAum Oleum infirmorum in tuto ac honefto loco, & in Vafculo argenteo, vel faltem ftamneo, norj autem ligneo , neque vitreo , juxta facultatem- Ecclefi* affervandum, ab alii* facri* Olei* diftinAum, dr in pixide eleganti forma confeAa , velo ferteo fuper impolito ad infirme· deferendum : Hoc nutem facramentum nemo entra Ineceffitatit articulum ndminlArare audeat prater Parochum vel alium eius petmifll|,qui fupetpelliceo , & ftola indutus i mihiftroque adociatit* fit. r«aî*^» •• '^T

C A P. 11.

Curent autem Parochus , ut hic (aera* mentum egroto, dum integet eft tentibus conferar, neque in quendam articulum rem* pori» deferatur, (n quo infirmus fenfu omni caret , fpeque recuperande fanltati*, fed dum menti* compos eft, & fenfu* adhuc vigent ungatur/ut in Deum menti* elevatione, animiqueVerjore feratur, dt uberiore fruAu recreetur ; fublevatu* enim , dt morbi incommoda , labotcfque levius feret, ®dt tentationibus Daemonis calcaneo ejus infidlantis facilius refutet, dc fanitatem corpori* interdum (ubi animx expedierit) confcquetur.

CAP. III.

Cone. Trid. felT. i* c. }. de fac. Exit. unAioni* . Quoniam vero Parochidepedubitant, quinam potiffimum hoc fuero Oleo inungendi fint ;ab Episcopi* edoceamur, quod ficut hoc Sacramentum fani* corpore non eft adminiArandum, fic nec jam jam ingreifuri* mare, neque capite damnati* , neque Infantibus nondum rationi* ufii prxditi* , neque impoenitentibus , & ii», qui cum notorii peccatote* cflent , vel ab Ecclefia alieni, nullum pernitenti* fignum emiferlnt ; fic cis denegandum non eit, quibus mortifero vulnere accrpto , morti* imminet periculum , five fuperveniente febre correpti, five ex vulnere tantum , e vita decedant ; & fi nec peccata confeflione expiare, ne que Eucharittiam Tumere potuerunt ; modo tamen oftenderint ligna contritioni* : non Cnim eo* ^firmos efl̨ quhquaro reAe negaverit, quo* aliena malitia, vel cafu* repente percuderit Cur igitur luAaturo* noo ungamus, qui extremo jam prxlio adverfu* fpirituales nequitia* in cceleftibu* colluAantur? contrarius vero abufu* extirpetur.

C A P. IV.

Studeant vero Parochi *groto fuadere , ut ea fide ungendum fe lacerdoti p*bc»t, quaollm, qui ab Apoltoli* fanandi erant, fe ipfo· offerre confueverant ; & omni Audio curent, ut ante extremam unAionem , fecundum perpetuam Ecclefi* confuetudinem , poenitenti*, dt Eucharifti* facramentum admituftrenir . Dum autem boc facramentum Parochi adminiftranr, hortentur adfiftentes, ut piat ad Deum fundant prece* *i* curent etiam, ut dum fanAum Oleum ad «groto* defertur , Crux fanAa , lumcnque pr«feratur;cum vero ad «grotum venerint, cum diligenter confolentur bortenturque « ut bono animo etfe velit, atque animum a terreni* ad ctxlcftla ftudeat abducere , tranfituru* in Domum «ternitath.

C A P. V.

Eplinopl notem crebro curato· admoneant » dt ubteftentur , ut i» eitrcmi* cunftltuto»

anno CuanTt /191· tutos omni pietate, ac faluti* coruaa Audio traâent, cum nullo unquam tempore fpirituali medico magis fit opus, quam quod in exrremo vita fpirito fidelium anima Deo reconcilientur, aut commendentur; in quo cum paffim Parochi .tepidiore* eflc confuevqrint, ros idcirco f»pe ab epifeopis excitati exopta* mus, ut circa rgrotos, at morti proximos diligentiflime fuum munus cxequanrur, ubi totius cura furnrna fpcAare videtur. Neg11* Sentibus vero graviflima poena ordinarii ar* itrk> Imponatur.

C A P. VI.

Volumus infoper, ut epifeopi omnes, Λ fingulos fua cura comnsiflbs cotomoncfadant, & a parochis commoneri ftodeant, Illlsque mandeqt, ne graviter turbent agrotantes, vel «orientes, aut in mortis ar* ticulo conftitutos vanis dk facularibus commemorationibus, feu lijAlbus Importunent, cum fatis superque lis obeflq poflit, quixl per fe humani generis hoftis, & iniidlator Diabolus, tunc molitur: callidiflimus enim ferpens, nullo unquam tempo* re Chriftifideles gravius oppugnare folct, quam cum ex hac vita migrandum ell. Proinde morituris non funt tentamenta paranda, fed adverfus ea pia fuffragia, & adjumenta ferantur; quare in morns ago. ne, tam facerdos» quam aegroti confanguinei ilium falutarlbus monitis, ac verbis confolatione plenis adjuvare ftudeant, adfitque aegrotanti facerdos, prefertim vero <n hoQsitalibus domibus id crconomi eurent diligentiflime.

CAP- T.

D* Sacraatearv *iMt.*

s«r e. r- d« «i. arc.s.&c. ls. I" or<^nttn quoruracumque illatione factofanAi concilii decreta epifeopi ad unguem obfetvare curent, tam circa ordinationum tempora, dk cujufcumquc ordinis interftitia, (nifi aliter ecclefi· utilitas fuadeat) quam circa otditfindorum artarem, dk qualitate*, dk non omnibu-indlftinAe manum imponant, fed tantum qualitate* habentibus a jute, atque eodem concilio pr·feripta*.

Stff. i|. c· s. <te rtf. NuHu* in minoribus ordinibus conftitutus fori privilegio gaudeat, nifi beneficium ecclenaflicum haoeat, aut habitum dk tonfutam deferat clericalem, alicui ecclefi·, veL in feminario, aut aliqua fchola, vel univerfitate ex mandato epifeopi Inferviat, ut in eodem facrofanAo coccillo decretum eft; prima tonfura initiatus beneficium ekcleiiaftlcum, five in propria, vel in aliena dioecefi polBdens, clericalem habitum, dk tonfuram deferre teneatur, Licet autem in minoribus cooftituti, nifi diAa* circumftanria* habuerint, fori privilegio non gaudeant, non tameiu privilegio canonis, jFfmayiicdrwe DuAe/e, privantur.

Anno Caaists

CAP. III.

Ordines fufeinete deiiderantlum per men* fem ançea nomina, d^cognomina per curio feribam in album annotari curent epifeopi, ut cis in publicum propofitis eorum vito, n.orum, 6c natalium a fide digni* cognitio haberi queat, booumque a ludi magiftris.dk a parocho, dk.prenantlotibu* vicinis fuit teftimonium babeti valent: quarta deinde feria,,ordinationem precedente, ordinandi fe propriis epifeopis prrbaant: approbati, nifi confeflj, dk EucharilVam fumpturi ordinibus fahem majoribus, Spiritum Sandum fraudantes, minime fe ingerant nec uti mercenarii fervi, qui in hoc mundo mercedem recipiunt, lucri, aut commodioris otii vita fu·, fed tantum religionis aelo Deum femper pr» oculis habentes ccclefiaftic· difdplinr (e aferibi patiantur.

C A P. IV.

Cum vero factorum ordinum receptio ad animarum curam exercendam iter iternere, Mc prvparatio quadam efle comprobetur, line qua ecciefiaftlca difciplina confidere nequit, At ars artium fir regimen animarum, qu· res valde periculofa, Λ difficilis e ft, epifeopos omnes obfccramus dk obteftamur in Domino, ut omnem in clericis ad ordine* promovendis diligentiam impendere velint, nec quemquam aliqua ratione a leÎ'itimo examine excipiant, habita tamen ocoruro, ac perfoturum prudenti diliinAipne pro ipforum rcligiooc, atque conicleniia.

C A P. V.

Eofdcmque epifeopo* prarerea In Domino hortamur, pieque monemur, ut omni alia cura poiibabita, 8t deteftabili négligeatia rejeA*, ordinandorum examini interunt, indeque abfque rationabili caufa non difeedant, ijullamque, quamvis gravem, occupationem, huic anteponant: cum de re. tanti ponderis agatur, In qua dk clericalis ordini* dignitas, dk ipforum epifcoporum animarum periculum pracipue vctücur, Si autem (urgente neceflitate) Illo* abêtira contigerit, viros in facri* litteris, erudito*, dk non mediocriter verfatos, Deumque timente*, quorum confcienti· fe pofle acquiefcare certo exiftiment, huic muneri tantum praficiant.

CAP. VI.

IUI vero, qui ab eorum ordinario lirerh non obteqtl» ab allo antiftite ordines facro* fufcepennt, vel cum dimiflbrii* fui ordinarii, fed depravatis aut fiAis, aut abrafi* eoldem ordine* fufeipere prafumpferint, fufpenfioni» poena* fubjaceant ipfo jure, ac ordinum exceutio ei* interdicatur, julta. Sixti V. conftitutionem contra clericos male promotos; qua poena nedumfufclpientibu* factos ordines, verum ctiam minore* infligatur.

CAP.

Anno· CwaisTi *597·

C A P. V 11.

Cacant ordinantes, vei ordinandorum examinatores, ,ac<eorum familiares, ne quidquam, ab 'iliis accipiant, ut lic ab dmd bnioniaçk labis fufpitione, vd turpis quartus (ut bonos dlspentatores dccei } multiformis gratar Dei (int allcoi ; prrlentr vero decreto prohibetur' „ nbn (olutn redpere aliquid exigendo, tW^rttem fponte oblatum ab eisj-vd pro eis ,:<ui ortfenibus funt initiandi.

CAP. VI IT.

Ssff. -).«. -- « r **..'

Clericos ad. quoscumque ordines promo- B tot epifeopi per fuarum dioecetem ecclelias, pia loca diftribuant, illifque, ne incerf" vageotur fedibus, adfcrlbant ex facrofanAi concilii Tridentini decreto . Quilibet autem clericus in ea (cui femcl adferi- ?tu« eW) *cc*c,'a i«· obeat munera , nec "ne dimiftbriir proprii ordinarii literis alio vagetur, teique ordinis aAum exerceat.

Decretum ·iufd: felt. c- XVJD.

C A P. IX.

Demiim epifeopus curet, quod liber conficiatur, in quo.qpidem omnes , atque fingqli ordinati deferibantur, & adnotentur ; at liber ille in archivio epifcopali confervetur.·

.C A P· I.

Dr fccrtmcu» MatriiMui

Tobit.i.

In cbntrahendo matrimonio in primis populus a parochi· inftruarur, ut hoc facrofan. ecclefi· Sacramentum fumma pietate, ac reverentia celebrent, aeco!entes prrclariffimum illud Tobis junioris diâuin , in hrc verba, uxorem Saram ptima die nuptiarum alloquentis; *t/cu^c, * Jt^rcctmur Dtxm bodie, tb- erat, <› fiettaliam erat, fata bit tribu aoilibu Dc» jaUgiaiar .*

CAP. I I.

Deinde curent epifeopi , ut efferventur , qu» a facrofanAa Tridentina fynodo pro reformatione matrimonii decreta fuere, & faltem' bit in anno in ecciefiis inter miflarum fotannia materno Termone, juxta tranflacionem /ibi ab epifeopo, traditam, pranarratam matrimonii reformationem populo denuncient ,flr pratertim decretum de matrimoniis ciandeftinis divulgetur, ac publicetur.

CAP. HI.

Eiufd. fctt. c VI)·

Dubia, qu· impedire poliunt matrimonia, fi evenerint, parochi epifeopi* nota faciant, nec ad ulteriora procedant, donec eorum fotum habuerint. Conjuget, ut ante benediAionem a proprio parocho in fponf· parochia accipiendam non cohabitent, atque triauo ante matrimonitconfummatieoei· fe tutiflino poemtentie,Tfc hcrofaAe Bûcha· riflia ptafîdio muniant .hotttntur. Ab adventu D. N.Jefu Chrifti, ofq ut in diem Epiphania, & a fer. 4. Cinerum ufque in onavam Pafdiatis inclefive. antiquas Voiemnium nuptiarum prohibiacniej ex prrfcripto Tridentini concilii diligenter obfcrvenr. Denunciation?* , ac I enfdiAione.s abi^ue> rationabili caul'vnon ditfeAint; exteros vagabundos, & ignotos, abfque epifeoporum licenda ad matrimonia non admittant. Librum, ordinariis quotannis contignandum,, in quo contrahentium matrimonia , eorumque parentum,, atqub teftium nomina , locus, dies, menfis, & annus , contineatur, habeant . Si autem in 'aliquo pradiAorum ipli parochi , *& curam animarum* gerènres defecerint, epifeoporum arbitrio pro modo culpa pliAantut.

C A P. 7 V.

Qui obftacula aliqua fciurit adefle, quibus matrimonia contrahenda, (i denuntiata fuerint, impediri poliunt, ca fub excommunicationis centera revelent . Conjuges vero qui poft contraAum matrimonium in gradibus prohibitis contraxiffe noverint, fub eadetnMcentera. a matrimoniali copula *β[* cohabitatione omnino abftineant, doneç a fede Apoftqllca legitimam difpenfationenu. obtinuerint, Abi autem qui fpretis denunciatjonibus contraxerint, arbitrio ordinarii puniantur. IIIi vero qui fcienter in gradibus prohibitis contraxerint, excommunicationis vinculo fciant fe innodatos elfe, mandantes, fub eadem poena omnibus curatis, ut li quos in fuis parochiis in gradibus prohibitis contraxifle repererint, ftatim ad eorum epifeopos denuntiebt, & eos ab invicem feparari cogant, ut animarum falu- ti eorum provideri poflit.

cWm- I, d« can.' (ang-

C A P. V.

Epifeopi, quot in gradibus a jure prohibitis matrimonia conrraxifle repererinr, D eos ftatim a cohabitatione feparent, & dc perfonatum Ita conjunAarum qualitatibus, qurve matrimonia -contraAa fuerint, proceftus conficiant, & pro dlfpcnfatione obtinenda ad fedem Apoftolicam illbs adire compellant, & qui recufaverint pro excommunicatis publicentur.

C A P. V I.

Conjuget hortamur autem dcincept ut mutuo amore fe invicem profequantur. Eoa vero qui uxoredepulfa , membra Chrifti; meretricis corpus facidnt, ac uxores que nulla jufta exiftenre caufa vires fuet reliquerunt, monemus, ut infra menfrtn a dia publicati hujufce decreti, ad debitam revertantur unionem, eamque hdneflo , ac pudico amore conferveor, fnobedientet autem debitis poenis, etiam excommunicationi* ab cplfcopis feriantur; *A* non n*odo uxoratos, verum erlim folutot,quiconcubinas domi publice rethnere foleat, fi ter moniti, eat non dimiferior, eadem perna excommenlcatloaU mulAentur, juhra fact··fanAi concilii Tride·tini decretu· ·

CAP.

Am*o •iP7·

CAP. I.

Di ftftltvb, ixtfiiiil, A· Four- rahba/.

Infirtnjsvel etiam bene fe habentibus fa* cramenta adminiftrantes curati» omnefque alii facerdotea, non tantum pro facrameq- tis › miffis, dk orationibus aliqpid paAo, aut conventione exigere non debent ; fed nec'etiam pro fepdltura concedenda. Caveant igitur fub excommunicationis aliifque iurir, dkepifeoporum arbitrioinjungendis peeait, ne quidquam hac de caufa exigertj audeant.

CAP. II.

Ante Ibiis ortus, dk poft occafum ad fe-Fiulturam cadaver non efferatur, nifi de icentia epifeopi » aut ejus vicarii, coque fepulto per confanguineos, familiares, ftt amicos defunAi fep.ulcrum nuite modo, quovis quefito colare aperiatur, de aliquid quod (Uperftltionis habeat, intus apponatur.

CAP. HI.

Pauperes, qui fua impenfa humari non polfunt, gratis a parocho fepeliantur. Quo ad alios vero fervetur laudabilis confuetudo. Parochi autem librum babeant, in quo parochianorum fuorum, qui decefierint, omnia nomirib diligenter annotent ; alioquin ut epifeopo. videbitur puniantur

CAP. IV.

Suerftitiofumin plorandis mortuis abufum, qui in nonnullis locis diabolica fraude irrepfit, penitus abolere volentes, In fanA* obedientia virtute prveipimus, ne qua mulierum prcficarum, quas reputatrlces appellant, audeant officio fungi in invitandis ad ejulatum aliis in conf<nguineorum_ funeribus ; fed hoc nomine, dk ufts a Chrifti Domini grege fugato, ac eliminato, Ita lugeant poft hac, ut ebriftianas decet foeminas, facta diAante feriptura : *feftr mertem* moditeet flere ; Λ* Apoftoio admonente : *Nd«a«r vir ijnerere, fretrrr, d** dormiratiiar, at ao» *(itlrf/ltaiu, Jfirut* dr caleri, qai *firm* aou tabeat.

CAP. V.

Cum etiam fdnus ad ecclefiam efferhir, Îtrbhlberaus ne mttlierev, qu* ecclefias ululatibus implere rolebant, fuos fequantur defunAos; fed domi fe contineant; quod fi (parocho admonitore) facere neglexerint', Presbyteri omnes, ibi reliAo funere, nuitenus ultra progrediantur *j,* nifi ftatim obfequentes fe reddiderint, Ot continuo deceflerint.

CA ?. VI.

Ammo Cn«r»Ti *iP7·

Clerici autem ad celebrandas fidelium exequias accerfiti, fuperpelliceis, afTfalari vefte luduti, ordIde, dk bini procidant, cruce preeunte, pfalmos canenter, dk oranter, *funat* <mncoffiltentur;defanAi verm cadaver nuUur entra domum deferat paro, çho non accerfito. Jn efferendis autem cadaveribus lonie vianim circuitui evitentur; vei certe *clerici* promoneantur ,.qua fibi, quare via *fit* proficifcendum, ne quando cum nimio populorum fcandalo aliquid poflit contentions orirl·.

CAP. VII.

In fepulcrir conftruAisf fiqu* fint) vel In ccmeteriis confecratis & circumvallatis fidelium cadavera fepeliantur ; adeo quod ecclefiarum pavimenta non demoliantur, vel deformentur ; & fi quit tumulus, pavimento fupereminens idhuc reperiatur, luxta felicis recordationis Pli V. bullam, deftrul mandeAt epifeogi ; qui etiam adhibitit opportunis remedin curabunt, ry defunctorum parenter, illorum more qui fpem non babent, luAum ultraoAo diet protendant ; poft quos f confuetudine quacunque remota) ad eccletiam pro audiendis minis, dk aliis divinis officiis accedere teneantur; dk fi opus fuerit *per ecclefiaftkas* Cenfuras compellantur.

AFr·

CAP. V111.

Funeralia exequiarum caufa ecclefia delata ipfius fint, necyreftituantur, dummodo parochus fua quarta funerali, ct epifeopaiis menfa fuo jure non fraudentur. Si qua autem in hoc laudabile, confuetodinee adesfe reperiantur, conferventur. Slatuta vero funeralium, tamquam libcftati. ecclefiafttca contraria, reformari mandent epifeopi,con* tradiAqrcfquc excommunicationis fulmine feriant.

CAP. IX.

Clerici vita funAt lacerdotalibus veftibua Induti efferantur, dk cum alba fepeliantur, ut quos viventes omnium dominus tanto munere decoravit, e<rt etiam mortuos a c»teris diftingpemus. Cumque inhumanlffimum elfe nemo non videat, hominum cadavera fepultura carere ob debitum nondum folutum ; propterea ftatulmus, ut defunAi corpus, neque propter decimarum, quart** ve exaAioneht, aeque propter nondum exhibitum teftamcntum,neque propter jus fepultur* non adhuc folutum, ullo modo infepultum detineatur.

CAF. X.

Ut pi* mortuorum voluntates perpetuo (quoad ejus fieri poteft) conferventur, ac ne e pofterorum pni/nis difeendat, unquam piorum fundatorum memoria, prohibet provincialis fynodus,ne ecclefi*. cappell*. fepul>

I — pulcra, monunienfa majorum intra ecclefiafc vc) cimiteria ulla ritione, ullove quafito colore diruantur, aut evertantur, aut alienentur, antequim dc hoc locorum ordinarii Confutantur, etiam fi nulla fit fundatorum, aut heredum memoria fuperlta, fub poenis abqrdioqriis infligendis.

Anmo Ch***Ts 1597·

C A P. 'I.

D» vita tftfiifortt»·

Epifcopl, quanto dignitate Oteros precellunt, tanto aliis interioribus lingulari vite fanAitate, ac raorutq probitate prefulgere debent, ut ab eorum vira, tamquam lucerna candelabro fuper impofita, ceteri omne* religionis, honeilatis, dt fanA* humilitati, fplendorem capere valeant. Per vifcera.ltaque mifericnrdiw Dei noftri obtedamur, rogamufque ut mores fuos componant, vita fle converfatio eorum irreprehenfibili* populis, velut aromata fragrantia redoleant, meminerintque in fpecalari fe polito* fuiffe, non folum ut ipfi alios videant, fed etiam ut omne, alii in eos oculos convertant, fle reAa vivendi exemplaria intueantur: proinde ipfi epifeopi perfeAam illam imaging* ab apqdolo deferiptam, or* oculi, femper habere Audeant; spsrrrr, intuit, *rf{/it»ett irrefrtbtq/fbitt tyff, fibrin**, *frajrttrat*, araarvui, frudicum, *biffât!e**, d®#errw; naw oiaalrafw·„ *ntt ftrcnjjbre*, fti* use *litigiaftm*,

*. conç. Trid.c· I· de modo v*vc»d & *1X1 in toaf.

CAP. II.

Et quoniam, 'ex facrofandi concilii Tridentini decreto patore* admonentur, ut fubditof fuo* uti fratre* ac filio* ament; arruant, obfecrent, increpent in omni patimtia, dk doArina .lo puniendis autem delidls feveritatem cum manfuetudine temperent, medicorum more, a levioribus ad graviora remedia procedente*, gradum etiam dignitatem fervent, atque alia hujufmodi in hoc genere obfervare contendant juxta faiubetrimum prafati'concilii decretum.

VIT. M.C. 'dt rtf.

C A P. III.

In menfa eorum frugalitas, In vlftu temperantia, in fupelleAïTl modeftla, in verbis manfuetudo, In operibus exemplar bene vivendi eluceant, & In omnlbua fulgor fanditati* appareat.Confanguloei* dt familiaribuVln eorum anima, d ecclefi* detrimentum non indulgeant, qu* ad mundi pompam, corporis luxum, dk carnis allédum, A non ad Del cultum, neque fidelium «dificationem fpeAant exercentur & evitent. In habitu, geflu, Inceflü, de allie omnibus rebus nihil nifi gravel moderatum,-ac religione plenum prsfefcrant; levia etiam delJAa, qu* In ipfis maxima-, eflent, effugiant, ut eorum aAionea eundis aferaot vuMratlbnem.

Dccr. cjufd.

CAP. IV.

Anmo Caxim

Rochetum, d muaetam In ecclefia, publici, locis femper deQrrant^ menfa eorum fpiritualis' alicujus leAionis pabulo condiatur i a multiloquio caveant, propofitoque aliquo gravi, pio, ac honéftn fermone modelle, clamoribus & contentionibus orniflis, rayocinentur; parfimoniamf qua tantopere nos Deo commendat) omnino fedeft^tur, ut eo uberius his qua fupererInt, pauperumlndigentia fublevarl,At ecclefia ipfa commodius inftaurarl, fit exornari valeant: valde namque ipiius Dei ,dr fandorum ocolosoffendere.potefl, fi defpeAis pauperibus, qui neceffarus indigent, ipfi fuperflua multi plieare, âtque augeri videantur.

C A P. V.

Familiare* eorum; numero, attate, de qualitate tot habeantur, quot pro cujufcumque epifeopi dignitate congruere videbuntur, fintque dt ipfi religione ac pietate confpicui › nemini ullam ojfrnfionem dante, St ut optimis moribus ornari valeant, facrofanAa eccleli* facramenta frequentent, armis, & corpori* cultui non ftudeant,fcd virtutibus, ac fcientii* fe honellare contendant. Ut qutem id facilius valeat fieri, Courent epifeopi, quam fieri poteft, clericos, At rcligiofos penes fe retinere.

C A P. V l.<

In ecclefiafticis autem bonis diftribuendi* quiconque bene preelie voluerint, epifeopi, atque afii ecclefia pr*lati,qui communes omnium, prefertim fubditorum parentes e*idunantur,illam potiffimum rationem fervent, quam facri Canones /latuerunt; mtferabilet vero fuarom civitatum, ac dioecefum perfonas pnrcipue recipiant, atque in necellitatibus protegant, earumque egeAatl paterna charitate fuccurierc non difleDrant, aut nullo mofio pretermittant.

CAP. VII.

Difcordlas praetereaA fi qu* io populo erunt, vel oriti contigerit, celeriter feriare curent; fini denique dignitatit fun memores, ne t£id eontra eorum datum, & decorem gerant reprehenfione dignum; rogantes etiam principe*, ecterofque omnet moneniet, ut eos tamquam patret, ac paflorent debita reverentia, <k honore profequantur, nec in eo* ita effrenate linguam folvaut, ut aliquando confuevit f cum non conveniat oves paflorem reprehendere, nrc difcipulum efle fupra magiftrum, cura feriptam fit: *frntipt ffttli tui ata »tlf> tlittt.*

*' M·

CAP.

ı)M· ,D»' tfifeop^tm rtfiitetn.

Cum fanAus ille patriarch* Jacob vlgin- *' annoru'M fedula , dk continua vigilantia in.pafcendiscrcgibu* Laban fnfervlflet, at»· îue illimet' dixiHet : *tiit, tufl^t «/?« arter <· ftle ,jitgitbetqat fo*»tu tb ttulit Otrit* ; /rf*< *btr* «Mali fnett *ia Jtmo tUL. firttiyl tibi.* Si ftc laboy/verit, ac vigil aveait ,'qui pafeebat ore* Laban ; quanto la* bore, quântifqne vigiliis deber intehdete, qui pafelt ovei Dei, Λ D. N. Jefu Chrifti, pro quibu» dk Ipfe animam pofuir? Meo i epifeopo» hortamur, monemufque, ut no* mini* & muneri» fui memore», gregem viJlilare continu» ut tenentur, minime différant; ed in carhedrallbus ecclefiis. fuis, juxta fa* crofanAi concilii Tridentini decretum refi-

S<tr.«-e. i. de reform* ^e*n(·* ““ paftoraila munera per fc ipfo» *luain ®erl Puter<t exequantur, indequc-, legitima caufa non intercedente, fub *poeni»* ab eadem facroianftu fynodo , & a fummi* pontificibus Pio IV· dt Pio V. ultra canones In eorum Bulli» ftaTuti» incurrendi» non recedant; ubi enim non refider pallor, ibi ove» pereunt, morbi çrefeunt, nerefes prodeunt, fchifmita oriuntur, ecclefia défi ruuntur, facerdote» deteriore* fiunt, bona omnia corruunt, malorum onuiium io-centiva proveniunt, atque graflântur.

C A P. II.

Ipfi etiam epifeopi per dioecefim non_. vagentur, quam tamen pcrlbnaliter, vel per fuo* generale» vicario», aut vifitatores, (ipfi* legitime impediti*) modefto comitatu contenti, omni diligentia dk caritate adhibita, qu* ad animarum falutem fpe* Aant providendo, fingulis quoque annf» vifitabunt , infra cujus anni fpatium Synonodum dioecefanom Indicant, In qua judice* commiflarios, quibu» a S. fede Apoltoiica caul* committi valeant, deputabunt, dk eorum deputatio ad S». tranlmittatur , juxta formam ftcrofanAi concilii Tridentini . Et fi aliquem ex illi» quatuor judicibus deputati», quo» queeumque draeceti» habere eodem concilio jubetur, mori contigerit , epifeopus cum confilio capituli alium idoneum in ejus locum fubfiituet, uf2ue ad futuram provincialem, aut dioecemaitf fynodum. In eadem fynodo examinatore» promovendorum ad perochime», ac eorum qui vel ordinibus facri» initiandi, vcl ad confeifione» audiendas approbandi funt, eligent, vel confirmabunt: decreta-, etiam provincialia in eadem dioecefana fy* nodo promulgabunt, dc obfervar.i facient, c*tcraque omnia ad morum correâioncm, vel ad cccleliafiicam difciplinam confervandam, & amplificandam, augendamvc concernentia pro temporum, & locorum opportunitate traAabuot.

Dt vifitetint.

Cum ad pallore» pntiflimum fpeAare videatur , quod fanAu» Exechiel Propheta docuit, paterna vigilantia perficiendum. Ut* pote, yurd.prr^re» *rtqtirtrt' t/attl abjtflam trtt rtJutftr*, yu»· *itajreflati tlligt~ rt , jttti iifmin luftliitrt*, yeut ftngat <▸ *fort» cujtnitire* ◦ qu* bmnia vilifationir interventu abfolvl pude comprobatur ; ea~» propter epifeopi propriam dlctccfim per fe ipfo», fi legitime Impediti non fuerint, violate non prctcrmittant : fcopus autem illo* rum in viutando prcclpuus ut fanam dt orthodoxam doArin»m,cXpulfi» h»refibu*, inducere, n.oret bono* tueri, pravo* corrigere, devio» reducere, populum cohortationibus & falutaribus monili* ad religionem, pacem, innocentiamque accendere, ac cotera omnia, prout locu», tempu», dk occafro feret, ex vifitantium prudentia ad fidelium fruAum conAituerc ; qu* ut facilius feliciufque fuccedant, finguli- ad quo* vilitatio fpeftat monentur , ut paterna chacitate chriilianoque aclo omne» amplexantur.

€ A P. 11.

Quo* autem vifitabunt, Inutili fumptu non gravabunt, exquifitiores epulat devitantes, ne vilitati, ecclefii* plus *quo fint oneri. Quo* vero modum excedere compererint, arguant atque compefcant ; abufus autem ille exigendi abecdefilscertam procurationis pecuniam, cum non vifiratitur, auferatur . Vifitantc, vero fua* dioecefc» epifeopi nrofpicfant ,qua ratione pauperum ecdenarum reXorinu» , ac presbyteri* confuli poflit, ne dum fuo reAe funguntur munere , cgcftate laborent ; quod 0 nulla ratio loin poflit , qua cura rorum miferia-. fublevetur jfummum pontificem ca de re confulaat.

C A P. П f.

Et quoniam evenire *folet,* firpe bona divino cultui Deique miniflri» fubftentandis fir alendis dicata, vel pauperibus fubvemendi, eroganda, miniflrorum negfigentia.. vitiove temporum perire vel dilapidari ; propterea provincialis lynodus mandat, ut tam epifeopi , ecclefiarutnque capitula, quam hoipitalium rectore,, atque quorumcumque piorum *locorum* adminiftratores , aliique ecciefiaftica beneficia , five curata , five firnplicia habentes, ab hujufcc fynodi confirmatione deinceps, a dic, quo in pofieflkmvm venerint , intra temeftre tempu*, omniunu. bonorum mobilium, dk Immobilium, jurium, aAionum, cenfuun», & quorumcomqne reddituum repertorium, quod vulgo inventarium dicitur , per publicum notarium conficiant, confeAumque in armario, feu archlvlo,quod epifeopo fit cumeapitulo, ve) cum inferioribus,ecclefii» commune, effervetur; tempore autem vilitationi» accura-

Bbbbn tc,

Anno Cmaim >197· te, diiigenterque perfpiciatur dt examinetur, num aliquid defit eorum, qu* in repertorio feripta funt, vel quod erat ibi feribendum exharatum non fit; dt errafa, preterrm ex dolo, dt malitia, gravi ani. madvertione puniantur.

CAP. IV.

Curent autem epifcopi, facrofanAl concilii Tridentini decreto inhérentes cum uno de capitulo, *altero* de clero ab ei* eligendo, quafcumque bonorum ecclefiafticorum locationes recognofeere, fint nec ne ad longum <vmpu*, vel contra facro* canone* contraa*'z*d h»c, moneant epifcopi, dt parochi Chriftifideles, per fe ipfo*, vel per concionatore* hortentur furomopere, ut decimas de jure debitas, allasve oblationes, prout facrofanflum concilium Tridentinum decrevit* eccleiii* earumque miniftris folvant, dt oblationes de juré debitas clericis non denegent.

*efs. »j. c. "". r 4 r r c.7».

C A P. V.

Capitula cathedralium etiam episcopi vifitent, corrigant, At emendent, toties quoties opus fuerit, ex ftatuto fac. cone. Trid. obftantibus exemptionibus, confuetudirubus, fententlis, juramentis, Concordiis: Commendata Itidem monafteria, etiam abbati*, prioratus, dt prepofitur* nuncupat*, in quibus non viget regularis obfervantia, nec non beneficia, tam curata, quam non curata, qualitercumque commendata, etiam exempta ab epifcopi* annis linguli* vifitentur; qui curabunt congruis remediis, etiam per (equeftratlonem fruAuum, e*-, qu* renovatione indigent, aut reftauratione refici ac reparari; eandem quoque diligentiam epifcopi adhibeant in ecclelii* vifitandis, qu* nulli dioecefi fubjefl* dicuntur; quod tamen jus illi competit, cujus calhefIMi'* ecclefia propinquior efle conftat; alioquin ab eo, qui femel In concilio provinciali a prclato illius loci eieAus fuerit, viûtabitur; qui tamquam apoftolicu* delegatus vifitationi* munus abfolvet, quibuscumque privilegii* non obftantibus.

seir. «,t.4^tic» dc rcforinj*n<>n Seff.7· c. S. & leiT. c 8. de reform. s»ff. >*. c. *■ de refer";

C A P. V I.

Ipfi quoque ordinarii vifitent hofpltalia, collegia, confraternitates, monte* pietatis, & omnia pia loca, quomodocumque nuncupentur, etiamfi pr*diAoruro locorum cura ad laicos pertineat, atque eadem pia' foca exemptionis privilegio fint munita; At omnia qua ad Dei cultum, animarum falutem, feu paupere* fubftentando* inftituta funt, ipfi juxta factorum canonum inftituta, ey officio fuo agnofeant, & exequantur; contumace* & contradiAore* huic tam pio, ac neceflario muneri ex verbi*, At faAi» ordinarii arbitrio puniantur; & nihilominu* huic decreto parere omnibu* opportuni* remedii*, Invocato etiam (fi oportuerit) f<ecularis brachii auxilio, ab epifcopi* cogantur.

SeflT. u. e. a de refer,

'A*"0 CnnisTt MVI·

c A P. V 11.

Ubicumque urbana alicujus parochi* fines extra locorum raceni* pr*tendi contin-l'at, animadvertant epifcopi, ne parocho ntra urbem, vel oppidum pernoAante, qu* foris funt anim* periclitentur; fed ecclefia de novo in fuburoilt, fi id per reAori*, dt foranenfium parochianorum facultate* liceat, erigatur, vel alia aliqua ratione pr*. fentis decreti autjioritate huic malo epifcopi Ipfi fuccurrant, prout magi* expedire videbitur.

CAP. VIH.

Diligenter etiam epifcopi vifitando videant, ubi parochia ampliore* funt, feque nimis late diffundentes, At' populorum co. moditati, atque faluti aliqua ratione proinde confutatur, vel nova* «rigendo parochias ejusdem concilii decreto, fi fieri poteil, vel alteri proximiori ecclefia quod *longius* abelt aggregando, vel commendando, prout fanctiu* fore judicaverint.

Self. 14· t· «. dc n· form.

CAP. IV.

Ubi vero erit numerofus populas, adeout facerdos unus fufficere non valeat, vel Call* parochi* epifeoporum judicio conftituantur, vel tot fibi facerdotes a■ungere, juxta ejusdem decreti formam, reflor ipfe cogatur, quot fufficere poflint; ejusdem refloris impenfa alendos, ubi ecclefia facultates, & emolumenta pluribus Appetere valeant; alioquin quo commodiore videbitur vi* ab epifcopis huic incommodo confutatur.

SefT.ejufd.

C A P. X.

Praeipuam quoque curam epifcopi habeant in vifitatione de fcholis, & literarum ludis, At bonarum artium magiftri, dt num vit* probitatem, integritatem, Afcientia puritatem fervent, diligenter inquirant. Itidem inveftigent, & interrogent parochos, an fciant ecclefiam efie confecratam, vei benediAam; an confecrata lint altaria, dt vafa, dt corporali* dt vefte*, dt id genu* reliqua fint benediAa, ut ita intelligent, quid defideretur In ii*, dt provideatur; tandem inquiratur, an aliqui* ufurpet decima* & bona ecclefiarum, dt ad ea* fpeAantia, dt in hoc fervetur decretum facrofaaAi concilii Tridentini.

Dr kntjieitreet eri/rtient.

CAP. I.

Decreto facrofanAl concilii Tridentini Inhérentes, in quacumque dioccefana fynodo non omittant epiifeopi viro* religione, vit* honeftate ac fcientia ecclefiaftica ceteris prcftantes, de quorum doArina dt integritate confidere poflint, in examinatote*, qui Synodo fatisfaciant, & ab ea probentur, propeoere, quibu* juramento delato

Ammo CaauTi «J97·

lato fe Mellter munes InjunAum execute- . rot. Ad quacumque eccleQaftlca benefici* A promovendott omni fraude ceflante, examinandos eisdem epifeopi committant, ut ut nonnifi digni ad beneficia recipiantur » A approbentur.

C A P. 1I.

Quia exemplo confiat diutinam ecclefiis vacationem detrimentum afferre confuevifife; curata prsfertim benefici* ab iis, ad quos pertinet, facrofanAl concilii Tridentini decreto, ac S. mem. Pii V. bull* fervata *forma, quamprimum* conferantur, eurentque epifeopi, ut vacationis notitia, quanto citius fieri poteft » habeatur ; quo va-| cantet ecclefia infra ptaftitutum tempus a collatoribus , juxta ejusdem fanA* memori* Pii V. bullam conferri poffint.

C À P. 111. t

Parochialem autem ecclefiam, ubi quovis modo vacare noverint epifeopi', donec de reAore legitime provifam fuerit, ex facrofanAi concilii Tridentini decreto oeconomum ad curam gerendam aptum, & ad ipforum nutum amovibilem, curo affignatione parti* fruAuum eidem pneficiant; ftatimque per «diAum in ecclefia catuedrall, & in ipfa parochlali, ac alii* locis, ubi expedire videbitur, affigendum terminum examinari volentibus epifeopi ftatuant ; quo tranfaAo, qui magis idoneus, inter probatos ab oxaminatoribu* judicatus fuerit in reAorem eligatur, eique de ecclelia fic vacante provideatur .

CAP. IV.

Animadvertant preterea epifeopi, ne benefici* in eorum dioecefibus, vel alibi fita a fubditi* ita obtineantur, ut eorum ufüs, fruAus A emolumenta quacumque abfque apoftollca difpenfatione alter percipiat , ne alter nodo nomine tantum ad alteriusp commodum beneficium retineat, veladaltcriu* nutum tacito, vel expreflo paAo eidem cedere teneatur, qu* limoniaca proculdubio exrftunt, tum ex facri* canonibu*, tum ex felici* recordationi* Pii IV. A Pii V. bulla . i

CAP. V. /

Sciant etiam patroni, A qui in beneficii* prefentandi, aut eligendi ju* habent, fub|acere, una cum pr*fentato, ac eleAo excommunicationis, A interdiAipoenis, ac privationis juris patronatus, ii quovis modo, A quavis caufa vel occatione fe ingerant , p pacificantur, conftquantur , aut quoquo “ modo retinere prvfumant partem (etiamfi ultro oblata fit) in bonis, A fruAibus beneficii , A fi libere illos reAori, aut beneficiate non dimittant ; nec ante mortem de futura pnefentatione, cum patronis aliquis, nec per fe, mc per interpofitam perfo. nam traAare poffit fub excommunicationi* poena, A iohabilltati* ad obtinendum beneficia .

C A P.

Pio beneficiorum collationibus nihil penitus a collatoribus ipfis accipiatur ; necnetarii aliud quam ibi laberis congryam mercedem exigant, qu* figillo,Acateriaomnibus conputatl* unum aureum non excedat ; & dummodo collatore* nibil lnde emolnmenti direAe, vel IndircAe percipiant; & dummodo notarii fialarium nullum fit ab epifeopo conftltutum; alioquin nihil omnino percipere queant.

Anho C**·**» „^91"

CAP. VII.

Beneficia vero curam animarum babentia non nifi dignis conferantur, quique per ft fuo munere fungantur, A relideant. In beneficiis autem conferendi*, civi* peregrino, incola pr*fer*tur externo, ub« fuerint eque idonei , juxta decreta facrorum canonum. Unum vero tantom beneficium ecclefiafticuum fingult* conferatur , quod quidem, fi ad vitanj ejus, cui confertur, honefte fubftentandum *non* fuffiefat, liceat nihilominus aliud fimplex fiufficien* (dummodo utrumque perfbnalcm refidentiam non requirat) eidem conferre, juxta decretum facrofanAl concilii Tridentini. f ,, 7' z

* C A P. VIII.

; In refignationlbu* autem admittendis, collationibusque ex caufa refignationi* de cetero faciendi*diligenter attendant epifeopi, atque animadvertant, id fibi licere in caflbu* tantum a felicis recordationis Pio V. in ejus literi* expreffi*. non autem paifim ac indiftinAe; memiqerlntque ex eorundem literarum difpofitione excommunicationem, A fufpenfionem preterea contrahendam... apoftolic* fedl refervatam . Quo ad modum itidem publicandi refig nationes, A permutationes, tam in manibus SS. Psp*, quam locorum ordinariorum faAas,conftitut(ones fummorum pontificum felicis recordationis Pii V. A Gregorii XI11. obfervande funt, vacant enim beneficia ipfa,nifi in pr*diAis ■ūfli*-contenta-ad unguem ferrentur.

CAP I-

Dr *jmliciait, ftro tfiftefeli.*

Caveant epifeopi a quibus jura oriri debent , ne injurie prodeant ; jubeant lgitur vicariis, confultoribu* ; atque curi* aifeffo-ribus, ut juftitiam qqcrentibus, A prefertim pauperibus, A milerabilibus perfonis (quod A ipfi exequantur) facilem fui aditum prabeant, eofquc convicii* not, affi-ciant, fed patienter audiant, ac placide al-loquantur. In eorum caulis, Atimiiibus ad forum ecclefiafticum fpcAantibus, qu* dilationem non patiuntur, fubtilltate* A qu* ad judiciariam formam A folemnitatem tantum refpiciunt, refpuant ac veritati, A fubftantialibu* judiciifolum attendant, omnique celeritate A maturitate, equitarem A juftitix puritatem infequente*, expediant, eofque ab omni potentium divitumque pretfura tueantur, provideantque indcfenti* do advo-

Aumq Cn»i*TI <J97' advocato A procuratore, & maxime carcerati*, quo, frequenter obfequium charitath Impendendo vifitabunt; nec patiuntur clerico, carente diutino macerari, fed in coadeceotibu* carceribu,, infpeAa perfoba, state, debiti vel crimfal4qu* litate ckflodlri mandabunt, At in coercendi* deli&i· I mifericordiam cum juri, rigore mifcebunt, Ut juxta fanAorum patrum, ac Acrofandi concilii Tridentini decreta, pii patre,, Ac pallore* efle ab omnibu, dignofeantur.

C A P. II.

Extorfione* preterva a curi» officialibu,, ne fiant, omni adhibita diligentia At cura pru- Seif. *t. c· reform. videte debeant epifeopi, quod ut faciliu, facere valeant, vicarii*«confuitoribur, notarii*, executorlbu*, commentarienfibu, ccterifque miniftri,mercedum fuarum taxqm pr*figant, quam excedi, At prafertim pro iiteri* dimitibrii, aut tellimonialibnsfjam a facrofanAo concil. Tridentino ftatutam) minime permittant. Inobediente* vero reftitutioni,, officii privationi*, career)*, alii,que eorum arbitrio pteni* afficiant: quibu* Notario· etiam cogaat, ut competenti roercede accepta, intra tempu, ab ei* ftatuendum, aAotumflc ptoccQorutn petentibu* copiam faciant,

CAP. III.

Notarii, oculi judici· cum effe dicantur, s ;eo« (cientia dr legalitate pr»d·*0*» etiam ,e J* f£ form. * precedente examine, juxta facri concilii decretum eligant epifeopi, ac ignaro, repellant; in principioque officii ipfo* juramento allringant, quod mandati*, & conditu* tionibu* fuorum epifeoporum parebunt, qupd inftrumenta At omnia aAa' epifeopaii» •curi* in authenticam fornum, & in feripti, contignabunt, quodque in exteri* omni qua decet integritate fe gerent j quibut per»βi» non omittent epifeopi omnium & quarumcumque querelatum, accufationum, inquilitionum, denunciationum, teftificationum, inftrumentorum, ptocefluum, dtaiio-rumaâoroin,caufarum, At negotiorum eri'minahum dt mixtorum,qu*pene* notarium reperientur .quotanni* in perpetuum inventarium authenticum manu ipfio* notarii fubfcriptum conticere, A reliqua qu* in prneepto fanA* memori* Pii<V. contineatur, obfervare

CAP. IV,

Nullu, dclncep* ecciefiaftico* index ap- >*V. »>.C. .. ·« re- farm. pellatione* preterquam deffinitivaa., feu vim diffinitiv* habent**, & *tujai* gravamen per dlffinitivam reparari non poffit, juxta facrofanA. concilit decretuib, admit- »*· *· to.de te- fcr'u· tat recipiatve qui vero aliter fecerit vel jn|,ibitionem, appellationem, c*teraque_> aAa inde fequentia milia 4k irrita efle i fe- Seff *i. c. *. dc re- (orm. *lue jvdici & parti inhibit* In expeafi*, ac damni* paffi,, At patiendi* es metropolitani, vel ex antiquiori* fuffragaml tendenti* f ubi ab archiepifdopali curia proeefletit inhibitio) arbitrio teneri. Cauf* autem omne· •b epifeopi* infra biennium juxta formam ejuwirmfacrofanAi concilii Tridentini teraminentur. Ammo Caaim *197·

C A P. V.

Careerum epifcopalium cuftodi* eo* epifcvpi prvficcr* curent, qui diligentia de pietate polleant, quive tam çarceratorun* commoditati, quam curi* fecuritati confulant, memloerintque ordinarii omne*, quam feplffime carcere, non folum epifeopale*, fed etiam (fi fieri poieit) fecularium judicum, quantum ad religionem,atque ad eorum qui careor) detinentur vit* neceffarium pertinent per fe vel per allum (ipti, impediti·,) vifitare; eurentque, ut opportuni, temporibu* carceratis ipfi* ecclefiaflica facramenta adminiftrcntur; in_. quo quidem charitatl, officio, plurimum confidimus, exoptamut., auxilium, Ac favorem omnem a lxcuhtibu* poteftanbu, dt magiftratibu, epifeopi, impartlendum, velut eo,dem in Domino monernu*, & cohortamur.

CAP. I.

D* *ertbivit*

Ecclefiarum jura, ne temporum, vel hominum injuria fupprimantur pereantque, in C quacunque cathedral! collegi atave ecclefia, Ac prctbyterorum congregatione, archivia ubi non funt,confici curent epifeopi, Iil. quibu* inventaria, bull*,, libri, feriptur*, inftrumenta, omniaque alia jura, tam ad ipfa* ecclefia*, quam capella,, oratoria, ccieraque pia loca pertinentia, originalia, vei faltem in authentica forma, fideliter fub tribu* clavibn, aflerventur, quarum una ab epifeopo, ali* du* ab alii, de capitulo, feu congregatione ab ipfbmet epifeopo eligendi*, £ ad nutum amovendi, hac lege retineantur, ut omnium fcrlpturarum confeAo inventario in vifitatione, ad omnem eju, voluntatem rationem exaAtffimam red* Ddcre promittant, ac teneantur.

CAP. II.

P

Aliud etiam archlvium per curls notarium in cancellatia, vei alio ruro loco conftrul mandent epifeopi, in quo libri baptizatorurn. confirmatorum, matrimonia contrahentium, *St* âdei profeffionem emittentium, aliaque id genu, iimllia diligenter conferventur, cuftodianturque, ut ea nequeat vel temeraria manu* attingere, vcl ullo pado violare.

CAP. III.

E

Ut vero facillu* ecclefi* cujoteumquejura, & monimenta quxeunque ob temporum injuriam deperdita, vel ufurpata repetiti fo(m> poflint, canonica monitiooe pr*miffa excommunicationi fubjkianlnr quicumqoe ea detinente*, vel ufurpante* non revelaverint, donec fattafecerint, fcrlpturafque atque inftruanenta ipfa qu* ab aliquo detineri fcfnnt, omnino prodiderint. Qui vero

Anno Ch tian »527·

ea detinent, vel nfiirpant ab epifeopi* cer· , tiores fieri debeant, eo* ex facrofanAi con.A cilii Tridentini decreto, uti ecclefiaftico* rum jurium ufbrpatore* excommunicationis fententiam ittcurriftc.

CAP. IV.

Nullo autem modo licet arehlvil cuius* cumque cuftodi, alicui etiam lpfius epileo* pi, vel capituli procuratori ex archivio ipfo archytipa live originales feripturas tradere, etiam data fide aut pignore depofito; fi quis autem contrafecerit ab ordinariis graviter ex arbitrio mulAetur.

CAP. V.

Ne verb epifcopali fede vacante pubi'* cum aliquod documentum ad epifcopali* mebf* jurisdlAionem vel proventu* pertinens lntercipiatur, prafertim ubi epifeopi archivium a capitulari fit diftinAum; (latuimus, Ut cum primum pr»latu* decefferlt, lpfius archivii clave*, fide publica a cuftode., vel alio illius pr»feAo,arconomo, & capituli vicario tradantur. Ubi vero jam tribus clavibus archivium occhfum cuftoditur, fat erit eam elavem, qu* apud epifeopum af. fervebatur, oeconomo, feti vicario pr»fentari, alii, duobus fuas claves ufque ad novi epifeopi eleAionem confervantibus.

CAP. I.

Dt offici» mfiiili ftit tfifiofeli VJCJHtt,

Capitulum fede epifcopali vacante omni charitate, ac devotione qu* ad defunAi palloris exequias dt anim» commendationem pertinent, ftatim ex more perficere Audeat, clericis omni bus adfeitis, frequenti miffarum facrificio, aliifque facris precibus animam illius in quibusvis, tam orbat* civitatis, quam dicecefis ecclefiis de more adhibitis, Deo plurimum commendari curet; quod item epifeopi comprovinciales omnes enari* ratis memores, accepto de alicujus epifeopi dormitione nuntio, quamprimum faAu» ros effe confidimus, qucmapmodum cos ne id ullo paAo prxtermittant, plurimum lo Domino cohortamur.

CAP. II.

cone. Tr<4. (eff. x-c. t.fl* rsform "

Supplicationes publice, Be privatlm tam Pe> civitaum, quatn per dioecelim capitulum indicet « ut cleri 4k populi orationibus commotus Deus, Paftorém qui pnrefie Sc prodeffe fciat, quamprimum fua miferatione concedat.

CAP. III

Annivetfarium, feu commemorationem, mortis epifeopi finguli* annis ia cathedra» ecclefia, quamdiu proximes ejus fucceffor in epifeopatu vixerit .faciendam ede preci, pimas. Idem in omnibus fimiliter ecclefiis reAorum, At bcnaficiatorum virentis fumptibus obfervari mlndamu*.

Anno Cnbist i *591·*

CAP. IV.

Oeconomum, ac vicarium infra0A0 dies *a die* obitus, juxta decretum facrofanAi concilU Tridentini, capitulum eligat, aut exiftcntomconfirmet, qui orbatam ecclefiam îiie atque fideliter regat, A adminMrct, c de adminiftratis & fcripturi* rationem, quibus convenit, redditurus fit; caveatque ne ante vacationis annum alicui dimitfbriaa litcras ordinum fufciplendorum conerdat, fub poenis in diAo facrofanAo concilio contentis.

CAP. I.

De *viteriitfirniir.*

Vicarios foraneos in omnibus terris diaecefis, vel clericorum congregationibus, ubi archiprcsbyteri vel pr*pofitl ad id munus obeundum apti minime erunt, continuent epifeopi, ox inferiorum numero magis probstos, fcientia & virtute emlnentiores deligendo, quibus a caneris clericis fu* ditioni fubjeAis, fub arbitrii poeni*, honorem & obedientiam prxftari mandent.

CAP. II.

Eorum munus eft diligenter vigilare ac in* tendere & (cire, an in parochiis tibi com* mifli* omnia reAe agantur; num curati omnes refideant, dt eorum munus exequantur, abfentes deferant, dt eprfcopis indicent. Quo* autem in aliquo delinquere per· fpexerint › prlmutn fraterne admoneant; de· inde ti opus fuerit,eel per literal, vci alio quovis modo, prout res ipfa poftulaverit, fuperioribus denuncient; prccipue autem., inquirant, an a parochis erg* miferabiles fu* cur* perfonas dqbitum pcrlblvatur officium·,- provideantque ne quis ob vite lncommoda decedere cogant.

CAP. III.

Semel faltem in menfe vicarii foranei quique f ubi commode fieri poterit) ex fui officii debito fu» regionis clerum con. vocent, ubi conventus, ut vocant, alternatim haberi confueverit; & eo expleto, atque omnibus, qu» adbam rem pertinent, reiigiofe peraAis, querelas audiant & componant, clericos admoneant, fi qu*-. tint decernenda, vel confuleoda proponant, dc decernant : ob) vero conventus huiufmodi non flint in ufu. In unaquaque parochial! fu» regionis ecclefia alternis vicibus clericos congregent, Illius reAoris fumptibu* in cujus ecclefia congregatio quavis contigerit haberi. Curent autem, epifeopi ne cxeelTos aliquis in hujufmodi congregationibus accidat, & fi quis abufus in etfidem lrrepfifle videatur, cos epifeopi » ipfi tolli, dk aboleri curent.

CAP-

Anno Cmnt *JP7-

CAP· IV·

Eorumdem vicariorum cura erit libram» In quo Angela fua regioni» benefici* , cum ponefiorum nominibus , & cognominibus conferibantur, ordinarii» tradendam» conficere, & at archivia conferventur cerare» fee'"senterque clerico* ad bonum ecclefia·· rum regimen, & ad animarum falutem curandam, verbo dksrpere cohortari.

CAP. I.

Dejbrne juremnti titir gei «d *tntjttie ujpnumtur.*

Stf. it· ref ana.

Prlufquam beneficium alicui conferatur, juramento,ftibiiclatur, qui eft affumendu* ad illud beneficium, fiib iliaque forma jurare compellatur.

„ Ego N· prafentatu* ad beneficium de „ N. Jufo ad hec fecrofenAa Dei evange- », lia per me corporaliter taAa, quod pro- ,, pter beneficium pradiAum obtinendum; „ aut prefentationem ad id habendum , aut M acquirendum,neque ego, neque alia per- „ fona vice » ac nomine meo, nec de con- „ fenfu aut fcientia mea patrono, feu *11- M cuique aliquid pramlflbrum nomine, aut „ intuitu promifimu* aut dedimus , nec „ quidqoam ejus rei gratia permutavimus, ,, compenfavimu», aot prius datom confir- „ mavimut, apudve quemquam depofuimus» ,, feu eioaavimus, priufve mutuatum, com- „ modaturn, depofitum , aut elocatum , aut », quuquomodo debitum reroifimus, feu ia- ,, xavimus; nec de faoAvarlo', gleba, do- ,, mibus, terris , prodigiis, teoimenth, red- », ditibus, prndiA* ccçlefi* fn>Aibufve,de- „ cimis, aut oblationibus ejufdem , preter- ,, itis , prefentibus, aut futuris, donatio- „ *nem, at* remiflionem, locationemve pro- ,, mifimus, fecimus, aut inivimus, feu ali- „ quis promifit, aut inivit. Ita me me Deus „ adjuvet, At hac fanA* Dei Evangeiia .

CAP. II.

Caveant epifeopi, ne fiduclalia beneficia‹ fiant, nexe tacite aut expreffe conventum fit, ut ad alterius voluntatem alter titulo renuaciare teneatur, quod ad fimoniacanu, labea accederet, alloquia tum sacri* canoni, bu·, tum felici* recordat. PiilV.dk V. cooftitutionibu* prodiAiscottrafimoaiacoedk fiduciario* incurrant.

CAP. I.

Dt tktintutium Jiftinni, + ctuiti· tuti , r<trr*reaqev *rifituu* .

Cmm. Tria feff. «c. ». S'ILs*. c.

Dignitate* dk canonieatu* obtinente*, quorum pnefentia valde cathédrale* collegiata- ve ecclefi·■cohoneftantur ^ultufque divinus confervatur ; arbitrarii* IndiAi* poenis, dt invalefcente contumacia, etiam privationi* beneficiorum infuit ecclefiis refidere, fibi- .que ipfi» ecciefiam adeuntlbos,dk redeuntlbo» concomitati, ac celebrantibus » vel alia munera paAoralla excqueotlbut aflMere › In- A-ftrvi*eqoe nulla refragante exemptione co· nant epifeopi * mc ab ei* ultra, tempo* a_ facmfanAo cuncilio TrHeetlao definitum abeffe concedaM.

Anna CkflisTr »JP7·

CAP. IL

Expedit etiam maxime, nt cathedrali» eccienn dignitate» , «k canonici omne» dominier» diebui, ~ aliis, quam fnpWEme» miffa» publice in diAa ecclefia › celebrent. Ideo epifeopi curent, ut conftltuatur ex dignitatibus , dt canonici* hebdomadario*, qui diebus dominici* dt felli* duplicibus mlffem dt vefperat canat » dt ei oAavo dic· Balius fuccedat ejufdem ordini*, nec liceat eis ab hoc inftituto recedere, (quacumque confuetudine, etiam immemorabili non obftante) fub fufpenfioni*,atque aliis arbitrio epifeopi peni* infligendi* ; falvis tamen confuetudinibus, in quibu* iidem publice, Ac frequentius celebrare tenentur, ac prero- Satione concefla dignitatibus de celebrat», o miffa* epifcopales, epifeopo impedito. Reliqui vero canonici, dk dignitates decoro cantu antiphona» exordiantur , quas manlionarius, vel alius diAavcrit .

CAP. III.

Omne* autem flati* horis femper & attente adfmt officiis, non tunc vagentur per ecclefia m, neve difcedant nifi precibus abfoluti* , aut aliqua neceffitate inevitabili compulfi, *ex licenti** tamen vicarii generalis fi profens fuerit, vel ejus, qui choro prceft·

CAP. IV.

In choro vero proprii* qnifque fellis confideat *i* concordi voce omne*, atque finguli pfallanttut fruAua digne faciant fuo*; alioquin obmutefeente* fuo* facere non valebunt, fed indebite percipient. Smul etiam iomne* debitis opportunitatibus affiirgant , fedeant, gehufieAant, capita detegant, caput inclinent, Ar nihil alienum divini* mlfceant, privatum officium non recitent, literal non legant, non obftrepent, non colloquantur fed femme *filentio nil nifi* quoad divina officia fanAe, At devote, atque domui orationi* confonum foeAare videatur , efficere audeant, dk ommM* qualitatibus, tam a jure, quam fecrofanAa Tridentia*-, fynodo requieti* ornari ftudeant, ut alii eorum exemplo ad Sudium, A amorem cultu* divini accendantur, fi aliqui vero inhi* offenderint, qua* percepturi effent, diftribntioaibo* careant.

CAP. V.

Omne* itidem dignitate* , dk canonici In choro, proceffionlbu* funeralibus omnibusqué ecctefiafticU alii* fuoAiooibvs fo conforment ; cootrafaciente* vero , illius diei diftrlbutioolbu* careant, ac etiam epifeopi arbitrio puniantur.

CAP.

ΛMMO CM·*·ᵌᵌ Itfl·

C A P. I.

De *Miis, fo* ssn/lro *>lmnna<*

Cupientes,* fedulo quatentes, ut clerici non iblum modcftlam, gravitate*, boneftatum Intus animo gerant, fed etiam ut astra in datu, Ingrelb» * habitu eumomnibus prodant, tub pennis fa facrofanAo concilk» Tridentino coureUrit, aliifque arbitrio epifeoporum Impofitls vel imponendis, ftansimns, * ordinamus omnibus, * qulbeflMmque clericis beneficiaria, * aliis in facri* ordinibus confiltnri*, vel etiam in minoribus, privilegio fori uti volentibus, ut clericalem habitum atque tonfuram patentem, vel dignitati convenientem, fiatinu affumaat, comam non nutriant, * barbam fopra labia detondeant, vefiefaue exteriores, tam die, quant nofte, tam In dloecefi, qqgm extra, ntyae ad talos, * Interiores, ptoptet clericorum paupertatem, & hujufce provinci* viarum Incommoditatem, faltem u(que ad medias tibias pro» tcnfa* deferant; nifi fint canonici, vel in-, dignitate conftiteci, feu parochi, qui (ubi fieri potefi), ufquead talos utrafijue deferant, fine quibat ac etiam faperpelliceo, five tn propria, fi* In alie* ecclefia celebrare non audianr* caveant tamen ne veftibus foricis, coloratis, feu devergatis, fo Incifis, aut annali* utantur, nifi cl, pro ordinis vel dignitati* fa* ratione deferendi jus competat; fo il etiam in celebrationemiffarum deponant annulas. Abftineant precereas caligis burfatis, fo ab interulis erifpatit* vel quavis arte elaborati*, (k pileis turbinatis, vcl formam pyramidi* habentibus; fed tantum i» faperficic plani*, dt temporibus pluvialibus, dt nunquam in ecclefia, utantur: dt dt omnia paucis concludantur, sb omnibus ilii* abilineant, qu* clerici* a facrofanAo conciBo Lateranenfi fub fnnoc. III. prohibentur. Inobedlcnte, vero ve» filum amiflione, fo alii* pecuniariis poenis ab epifeopi* afficiamur.

CAP. I.

D» Mt, d* *biMtlttt tlfrittra».*

Clericorum vita dr honefias cum talis effe debeat, ut nec in minimo eccieflaftic* difciplin* candorem ladere, vel cutufque afpeAum offendere poffe videatur, omnes & quofeunque clericos hortamur & monemus, ut it* more* (bos componant, ut ceteri lis accenfi virtutes tantum fcAentur, ac vitia deteftentur; quod facile eficient,fi Denin timendo,*St* pietatem colendo, omnibus animi virtutibus ornari ftudeant, & qu» ad eorum munus exequendum foeAant religionis telo foire contendant. LeAioni igitur (aera feriptur· attendant, librofque, & prafertlm Catechifmum Romanum » *9t* fammulam aliquam approbatam habeant, a quibus qua clericos telte decet capere & addiGcere valeant.

cap ir.

Et quoniam milite* Chrifti lac,/marum, orattoMUM dt piarum obfecrationum pr*. fidio fo ope potius, quam armi, profani* tuto, fo reddere debent: caveant igitur clerici, qui fub proteAionc alarum Dei co» fiituti funt, ne aliquid genus armorum, quod» cumque illud fit epifeopi* incoefahl* deferre audeant; alia* fciant fe pto prima vice pecuniaria poena ex arbitrio mulAandos; pro fecunda fufpenfione a divinis, dt carcere puniendos; fit pro tertia, habita faAi *6t* perfonaium confideratione, frudibus dt benefidhrprivandos, atque ab ordinibusdcponendos efle.

•1P7-

CAP. IU.

Caveant infaper clerici ne In comsdiit, dc maxime obfcaenit, chorei*, haftiludil*, dc id genus fpeAaculi* interfiat, nec in fais domibus, mimo,, gefticalatores, biftrionc,, joculatore,, perfonatofve recipiant, eorumque aAibus, moribus, dt geftl*, nequo utanrur. neque fpeAent, difoedaatque a locis in nuihy, obice··, vel amatori* cantilena decantantur, ac cetera que ftultum rifom, fo chacbinnum inducunt: a ludi, taxillorum, fo fimilium prohibitorumabftineant, aliifque ludentibus minime affiflant, nec in fui*.ardibu,.ludere permittant: Itfdum autem fcacchorum, fo (pile* in loco privaro recreationi, vel exercitii eau fanon improbamus fub poena ab ordinarii* imponenda.

C A p. IV.

livre. Preptcrea.

Er cum dicar Propheta, *vtb aut cttfar·· filii nuat ai nata tbrittaitat fittaaiaat, fo fttaaiaai ajqaa ai vtfftram*, «r *wao a- flartii*, d- *tfut Dfnm aaa rtftitttit, att Ofrra aiiauuai tjut taajiiratti:* abftineant propterea clerici a Tabernis (protêt receflitati* casam in itinere) a crapulis, comeffationibu*, fo ebrietatibus, memores regnum Dei efcam & potura non efle; fed cum infimul refeAlonem tumere contigerit, men. fam prius benedidsnr, cibum modefte fa» manr, cfcalenii* melioribus feligebdi* non relaxentur, ad bibendum mutuo non foliicitentur; omiffis inanibus fabulis, aliquid feorfam fo pium proponant faperque eo fermoclneotur; fo completo natur» obftquio gratia, Deo perfolvant: in omnibus ita fe gerant, ut Dei, & non gula miniftros fe clfe oftendant.

CAP. V.

Prefer crapulam, fo ebrietatem. fornicationem etiam a canonibus › *St novi(Time* ■ *facrofanAo* concilio Tridentino deteftatam devitent clerici, dicente alio Propheta: *forattatie*, fo e/naar, fo *rbitt/r an. ftrauttar·.* cum fufpedii* ideo, Ac aliis melieribus, qu* de jure cum clericis cohabitare prohibentur, non folum cohabltatioDem, fed nec criam familiaritatem, converfatlone·, vel etiam collocutionem ha-

beant. Pariter nee domo* ecclefi*, vel pa- trimoalale* lphonefli* mulieribus inhabita*.A' das quovis titulo concedant, nec filios e* illegitimo eorum ortjTprocreato* in altaris minifterio infeprite, vel beneficia, feu penlionem io eadem ecclefia retinere patiantur, cum ad illa obtinenda ex concilii Tridenti, nit decreto fint Incapaces.

^Amilo CnaisTt ʃi91'

CAP. 1.

De *ntgatiit/clericit fraSibitit.*

s. Tinwt. Decretal, ne Cleric. veiMoaac. tecul.

Non decet Deo militantes fe negotiis tecularibus implicare, ut citi fe probarunt placere poflint. Clerici idcirco cujufcum- .fi06 gradus & conditionis fint, pnsterquam In cafibus a jure conceflis, & de ordinarii expreffa licentia, tecdaria negotia non adminiftrent, aut quovis titulo gerant, turpi villicationi, vel artificio clericali ordini indecenti non fe ingerant, predia non conducant, mercatur* prefertim (ubi illicitus queflus exigitur) operam non dent, nec uti proxenet*, feu mediatorts fe exhibeatu ' iaicorum négociations*, feu procuratione», tutela», «r cura» (nili aliter ruilericordia iuadeat) non fufeipiant Tabel. bonatus, notari*tufve , aut advocati officium , extra cafos a jure permiflos, minime gerant: medicin*, dt prefertim chirurgir artem non exerceant; mulieribus nobilibus precedendo, fequendo, vel laturi inherendo nullo p*Ao intervient, aut difcumbentibus afliftant. Ecclefiaflicis quoque perfonis in vilibus, & clero non decentibus famulando obtequium non pr*ftent ; venationi* ,Ar aucupii exercitium, facri* canonibus advertens, minime obeant ; canes dt alia animalia pro venatione non alant, di ab omnibus allia, ,qu» a divinarum reruqi contemplatione ftodii* fandioribus abducere foleant, prorfuMbftineant ; *St* ut omnia paucis perftringamps , qu* ab cecutnenici* conciliis, dc apoftolici» conftitutionibus, & a facri* canonibus circa mores, & clericorum honeftatem teneita funt, fub poenis in ei* contenti*, ac alii» arbitrio epifcoporum imponendi* omnino-obferveftt, dt ut clericorum paupertati occurratur, exercitium alicuju* honeft* arti», ipfi* nou denegamus, qua viAum, & Veftitum querere valeant.

T°^e' or ». cl de

CAP. 1.

De fewbiii.

Stjr. m c. xvi dc reform,

Parochi* ne debita fraudentur cnra, anlinadvertent epifeopi; etfi aliqua in parte diminuta , vel in torum Cubiat* fuerit, in priftinum reftituatur ; dt ubi contra eorum inftitutionem *St* fundationem per coi*, ftitutionem capellanorum divifl fuerint redditu* , morte, feu ceflione reAori*, vel caÏieilanl uniantur, adeo quod in totum toiantur capeliani», & curanigerentl integram remaneat beneficium; idemque juxta facr*> fanAl concilii Tridentini decretum, in vicariis perpetuis' obfervent, nec ia poftefum ullo unquam paAo beneficia çnrata in timpilcia reducantur.

OAr. ".

Duas plurafve parochias fe* iacompatibili* beneficia per viam unionis, vicarwve perpetis* contra juris formam & facrotenAi concilii Tridentini decreta pertinaciter retinente* , earum Λ aliorum beneficiorum incompatibilium» etiam in alienis dioeceflbus exiftentium privato* efle declarent epifeopi *i Si* fi difpenfatione Apoftolic* fe tueri pofle credant eam, exhibere faciant, dcretumque ejufdem concilii, *St* fummi pontifici* volbntatem omnino obfervari curent.

'591· ''.. '4' c 7'

CAP. III.

Congruum eft eaten , ut fingulc over fuum arriofcant paftorem, quodque ab ipfo cognoïcantur; fiqu* igitur erunt parochi* non habente* tine*, ab opifcopie diftinguantur, *Sr* fublati· parochianoru.m diflfenfiooibus, omnes'alicui parochi* iubpcian» tor, a qua tantummodo ex officio feeramenta fufeipiant . Si eero Ita numérote fint oves, ut unus paftor fufficert non poflit omnibus ; vel Ita diftantes. ut nifi magno cum incommodo parochial) eccicfim convenire non valeant, vel in cafu necelfitati» *eh* domi facramenta deferri non po(fint, alii facerdotes, ex decreto facrotanAi concilii Tridentini (parocho etiam invito) in quantum facultate* fuppetant, ad* jungantur , aut nove conftituantur parochi* , aflignata reAori competenti portione» arbitrio epifeopi, ex fruAibus quomodocumque ad ecclefiam matricem pertinentibus i *Si* fi necefle fuerit, epifeopu* compellat populum ea fubminiftrare , qu* fufficiant ad vitam ieAori* prrdiAi fubftentandam ; quemadmodum Tridentini concilii decreto carentur:ubi vero in nemoribus, & fummitatibu» montium, extra commercium hominum cooftitut* funt parochi* , in quibus nili maximo cum incommodo , dc parochorum, *St* parochianorum periculo, facramenta miniftrari non poflunt; jubeant epifeopi (aeramenta ipfa in alia commodiori ecclefia retineri, atque miniftrari, dummodo parochi* miflit « alii* annexi* non defraudentur.

CAP. I.

Dr *ftrttbar«*m rredraft4.

Animarum boni regiminis fumma ia parochorum refidentia & vigilantia confifterc videtu^: maxima ideo epifcoporum follicitudo erit in redigendis curatis, ut propofitis poenis a facrofanAo concilio Tridentino, & bullis apoftolici* contra non refilentes indiAis , unusquifque perfonalfter, Ar non per interpofitam mercenariamque perfonam Aium exequatur munus, dk in propria parochia refideat.

Seff.a.c.r. Seff' »j.t. **..* Pii ?v.·*Jf'1 idu, *u]ii I) ı.

CAP. 11.

Curent autem epifeopi, ne curati poflint difccdete ab eorum ecclefia ultra tres dies

fine

Ano Coaifti

fine licentia eorundem «l neantur tam In lilia tribu* diebu*. quam alii*, pro quibut licentiam' habuerint, re-linquere idoneum facerdotem pro adminiftrandi· facrofanAI· facramenti» ab ordinario approbatum; contrafaciente* fevere puniantur arbitrio ejutdem ordinarii·

CAP. I

wi.

Parochi omne*, Φ animarum curam *gerente»* ecciefiarum tuarum domo·· inhafiitent » ut adminiftrandi· facramenti* ovibu* fti» prnfto eflb poffiot; eeclefii» vero, fi •de* non habent, curent eoifcopi,f quam primum fieri poterit J conftrul Φ interim parochof in parochia, Φ commodo loco commorari , ne propter eorum dtftantiara, vel negligentlam quemquam fine facramenti· ab hac vita diftedere contingat, quod fi pro£ter eorum defidiam , *at* culpam (quod ieu* avertat) evenerit, fufpeMantur, & pro modo culpa beneficii* priventur.

CAP. 11.

Animarum fibi commiflarum periculo, omni pietate, ac diligenti·, proprio non ftudpnte* commodo occurrant parochi ; ne fuarum patiantur detrimentum. Infirmo* Ideo frequenter vifitent, cbaritatcvr confolentur, debiti* iberaraenti* non fraudent, neceflhrii» monltionibu* non parcant * omnique conatu elaborent, ut commifibrum feelerum perniteant ; veniamque a Deo petant, & mortem, (cum ideo vocati fuerint) libenti animo, A eju* amore fubftineant.

CAP. 1II.

Sciant deinde.parochi, fandorum conci* lii Tridentini authoritate dk decreto, finÎ;uli* dominici* dk feftivi* diebu* teneri pro' u* dodrin* fulcientia dk ration* gregem tibi commiffum doArina, verbo Φ exemplo publice in viam (hluti* dk ad botrae more* dirigere, puerofque per (b, vel alium ad >d idoneum rudimenta fidei Chriftiana edocere, edodofque ab alii* , dk recitante* audire; quod ut facillu* execution) mandari poffit, parente* hortentur epifeopi, ut filio* praferipto loco φ diebu* ad perciplendamdodNMm Chrrftianam mittant. Ubi vero parocho* ad id minime apto* invenerint , in eo» juxta formam facrofanAi Tridentini provideant.

jar. ,4. ». de rcf, Self. »*. c. ».de rcf- ,_ 'et «‹. *. *'

Curati ove* fua* cognofcant, numerumque per nomen, φ cognomen libro epileopo in vifitatione contignando quam dlllientiffime confcribant, Inquirantque, num nt aliqui foeneratorei, homicida* , adulteri , concubinarii, φ alii* fimlfibee crimini* but Φ deiidi* irretiti, quibut inventi*, fi publici fint delinquente», ftatim epifeopo luo deferant ; fi vero feereti, paterne moneant , ut a peccato abflineant, Φ fi non audierint pariter eo* deferant.

CAP. V.

Anno Chaitvi *$91·

Farochl, quotanni* ab epifeopo cafu* , tam ab ipfo , quam a fede portolka referveto* accipiant, populifque fui* publicent, cafufJjue, in qulbu* ex Apeftohcl* decreti*, prrertim bulla inCoena Domini,ex canonum difpofitione, φ ex conftltutlonlbu* *ff*nodatibut, author itateque ordinaria Ipfb fhAoincurritur excommunicatio, ut ao Ilii* caverentu*, anlmteque fiilutl attendant i & qua a viro Chrifti*no fcquenda φ evitanda funt dilucidi* verbi* declarent : & cum (heramenta funt Inintftratuel, eprum vim, dt ufum populo ex prnecepto facrofteAi concilii Tridentini explicent.

CAP. VI.

Caveant epifeopi, parocho* non folnm_ apud fe habere libro·, quo* clerico* omne* habere maxime congruit, fcilicet utrumque Teftamentum , Romanam cethechïfmum, facrofandum concilium Tridentinum ,Φ huju» noflnt fvnodali» provinci* traditum ; fad etiam librum adminiftrandi Sacramenta ad eo* (pedantia, φ aliquam de cafibu* confcierrtiar fummam, In quorum ftudli* di*Cligenter, verfmtur , ne ducet cncorum jure poffint a Domino appellari» atque ut animarum homicida merito puniantur.

Matth' I'

CAP. VII.

Ad ecclefiailicam iepulturam dcfunAum Aliquem cujutcumque conditioni·, fta tu·, Φ fexut caritcrit , parochu· non recipiat, *Ω confliterit ipfum* ab anno nec fuMê confefftm , nec Sac. Buchariftia refedum, nec mort» tempore figna dedlfic contritioni* manifefta . >

CAP. VIII.

Nemo pretbyteronam curatarum ab una ad aliam parochiam, infeio epifeopo dk tine mandato, te trantferat, ut in ea inferviat, Φ minitaret, fiib poena ordinarii arbitrio infligenda. Nemo etiam audeat falcem in alienam meflem mittere, parochiam ingrediendo , facramcnta mfniftrando, ac cetera parochialia munera obeundo; fed quifque intra fuoi limitet fe contineat , φ nullo modo eo* traotgrediatiu ·

CAP. IX.

Si aliquem parochum tara civitati*, quam Dioecefia aegrotare contigerit, aut e* hac vita recedere, qui enteri* IUi eft propinquior dk vicinior, ordinarium de Illiti* lafirmitate atque obitu quam primum certiorem faciat, alia* epifeopi arbitrio muidetur.,

CAp.

***..!
Cmaitn

CALX.

1 Habeat quifque parochus libram vei tabulam, obi defcrlpca fint annlverfori* ad qe» ccclefia tenetor, nee aninut defunAorum ,. ft plx voluntate* defraudentur

CAL XI.

Curent parochi infantea baptizato* In le Ao non retineri tri* poA annum ; edoceant obftetrices veram baptizandi formam» quibo* bapeixandi mimi interdieant fob excommunicationis poena» tj eandem baptizandi formam addlibere capace* non foerint, ft quod , nifi in neceffitatis articule baptizate audeant, admonita* faciant.

CA P. I.

De *iftit* » d· *ierit ctietidi.*

Precepti* facrofanAI concilii Lateranentis fob Leone decimo obtemperante* » clerici bénéficiât), vel in majoribus ordinibus condituti, officium divinum quotidie» juxta formam Romani Breviarii fauA* memoria Pii V.jutfoediti» ft decreto facrofonAi concill Tridentini»At modo ab eodem pteferipto recitent, ne poenas ia eius diplomate IndiAas incurrant. Pariter qui horas canonica* de jure, confoetudineve ecclefi· , aut ex decreto epifeoporum pfallere tenentur » finguloque die horto competentibus pulsataque campana, ftolis induti, ft in medio cujullibet verticali faAa condecenti paufa » non raptim, fed quo magis devote fieri poterit , ipfa* perfolvere flodoant, habita tamen dierum feftivorum» ft fetialium » ft divertitatf* temporum, laudabillumque con fuctudinumdiftioAlone atque difcretlone ; ne quid extraneum, dum choro font, quo animus a Deo attrahi poffit, gerant» omnefque timui forgaot, fedeanr, genuflcAant, aut caput aperiant, prout res Ipfa poftula. re videbitur.

CAP. II.

Prnfctibat epifeopus horas, quibus clerici In celebrandis divini* officito occupentur. Clerici autem ftatutto horto ecclefiam adeuntes fuperpelllceo, vel aliis pro conditione ac officii dignitate indumentis induantur. Ad ultimum campane tignum io fcfilvitatlbu* folemnibo» e facriftia, vei capitulo ti* mul omnes egrediantur, ordine umeo decore fervato, cortmque altati flexis genibu* pauiifpcr orent ; deinde ad chorum accedentes tuum quifque locum teneat , ft Illum non mutet hinc inde vagando „ft dum divina ‹ Ccia celebrantur nullus cum aliqbo colloquajur, nullus aliis pfalieotibss in choro privatim legat, fed unus fit pfallenthim concentus, unus itidem fpiritus; nullus demum ibi rideat vel dormiar, fed mente atque corde in Deum cuoAi intendere ftudeant.

CAP. 111.

Cnaran *W7·

Cum In fine pfalml, aut hymni» *Glenu* Peter » vel aliquid fimile pronunciatur ;cum fanAiffima *Jen,* Marutqoe nomina profe runtur, omne* re.ligiofc affurgaat, aperto, que capite cum magna reverentia fuper peAu* inclinent. Recitati* autem horto cano* nicir flento genibus aliquantifpcr orent; ft ut»i tignum prnfcAurchori dederit» forgent omnes » feque invicem faiutent» atque exhibita altari debita reverentia» àd facriIliam» vei capitulum modefte, quletcque (c conferentes » inibi fuperpelliceum deponant -

CAP. IV

Qui vero officium beat* Temper Virgini* Mari· quavis caufa recitari tenentur » omnibosalii* omiffis » solum ejufdcmmet faoAitatis juflit Rom» imprefliim, tam in choro» quam extra recitent» nifi aliud religionis proprium a decentis annis ultra » ft a fede ApoftoKca approbatum » habeant » quod etiam dc foperiorum licentia in hoc commutare poflint » prout in diAa fua bulla di- X' fponitur; ·cujus vigore curent epifeopi» e-, Jam a laicis'recitari, a quibus cetera quo vis titulo ante imprefla eis corrigenda, ft C deinde refiituenda deferri mandent : caveant tamen na vulgari idiomate compotita reftituantur.

CAP. I.

Ht iiflrtietioeiiter futtùlitnû.

Dlftribotiones quotidianas ex facrofanAI gc(t ,4. (conCilli Tridentini decreto recipiant tantum »,. qui fiatis horto interfuerint ; abfente* vero quacumque collutione, remiffione, contue-Bell· *«■< tudine etiam immemorabili» aut conventione non obfiante his carcant ; ab his excipiatur poeoltcntiarlus » qui dum coofirffione* D audit» cenfeatur tamquam prefen* In choro justa facrofanAI concilii Tridentini decretum .

CAP. II.

Si quis ad matutinas hora* ante finem primi noAurni, hoc cfi ante finem tertii pfolml, vel ad alia* ante finem primi pfalmi lilio* bor· non venerit,difiributione careat, ft pro abfeote reputetur. Idem de illo dicitur , qui ad miflam ante finem epiftolo non acceflêrit, nifi cqpfuctudo adiit quod antea accadere teneatur, qu· omnino fervetur, fii quto officium ante inchoaro ptafompferlt, quam in choro prwdiAo ordine conveniant, Illius hor· dMributioncm amittat » ft graviter ququque ab epifeopo muJAetor : eiidem poento (objacebit ptadlAa negligent.

CAP

MMI

A*no UPT

CAP» L

*Dt tk*ee, ^Ktfnt tfftuhiti.*

« .... ,. . , ,

Prohibeant epifeopi laici* cufutcunque conditioni* (ubi Ita expedire judicaverint) ne contra Sacrorum Canonem decreta , in choro dem divina oflkla peraguntur re» fideaat, commorènturqoe » ranltentea verb cenfurl* ecclefiaftici*, alllaque peani* pe* cuaiatll* in pioa ufu* pro eorum arbitrio converte** coerceant.

CAP. t L

Cam oratorio nemo aliquid agere* debeat › mfi Id ad quod faAum eft, ur SaoAu* Auguftimt* docet ; proinde in choto, qui prncipua» orationi* loca* eft, rtati* remporibu* clerici omne* adfint « dk quecumque ad ipfitm pertinuerint eccle* uaftica minifteria alacriter obeant « At famma pietate perfolvant . pfallante* Domino In titnote › atque Illi exultante* cum tremote.

CAP. I.

Dt thtri frjtftffo, /itt Ctntvt.

Ad epifeopum fpedlar· videtur, aliquem choro *proficere* , qui proinde chori prefcAu·, fee cantor Vocetur, quique per* vigilet ne quid prntermittatur ia divini omcii Incitation*, vel ptogreffioM, vel in telfaul·» qu» ad probatam rationeau chbrl roeAare dignoftantur, ® alii* qu« in dlvlrna officii* obeundi* flant ntceffatia, Mvb Indecork * vel prspofterh quMqeam fiat: cum autem cantorem, velati preeun* tem , alii ptallendo fequi debeant, ille huic muneri obeundo pntficlatur, qui bene canere, ac voce Intclllglbili , fit c»› nota ptaUcre Inter alio* repetitur.

CAP. IL

Ad eum etiam fpeAabit co* qui officio fno In chore non fathfaelunt graviter dk amanter objurgare i fi non refipuerlnt, jubeat punAatorem In libro Illo* non deferibere, dk In re gravi ad epifeopuuu. deferre, ut digno· pntna* fubcant ·

CAP. I.

De *Ktfijln Citrt.*

Succentor, feu maglfter chori, qui divini* officii* celebrandi· tamquam magifter efi , denunclet officium fimplex , vei f» E lerane celebrandum j quando de dominica, de fefto , vel de ferla , qu» antiphon*, oratione*, ptaknl, leAione* recitando aut canend* ; tabellam in facrlftla affigendam una eum cunrore confleiat, In qua pr*rferibatur quM n finguli* dlgnitatiou*, canonici* , vel alii* bentficlati* in finguli* horl* put hebdomadam aut etiam per plure* die* («citandum cantnndumvu fit, qui ttmpore aut MidTam ordine celebrareh vel hora* dicere , vel alia munera-, obire debggpt ; qui arem quod ei In ta* bella pr^Bptum fiterlt, inquam horam peccaverit, eju* diftribvtlone* amittat. Si fucceotor deliquerit, a cantore objurgetur , dk ab epifeopo pro dcllAi modo puniatur.

Auuo Cri···*, *191*

CAP. IL

Ut autem in cujutcumque carhedralit, vel collegiato ecclefia ioiigni loco "omnia ordine debito agantur, ubi de confuctu* diae vel inftituto chori prufrAu* vei magifter non elt, quam primumjofticaatur, fit aliam* ex ei* hoc munt^fufclpere* compellatur. Hic curabit abfemet tt pr». fente* per punAatorem annotari, dt qua decet religione divina officia ita petiol* vantur. ut cum populorum fcandalo errore* non fiant, fed ab ei« finguli caver* debeanr .

CAP. *I.*

Dt .

Sacrifia tin quibo* ecdefii* non eft, adhibeatur» qui facriAio, dk eccleii» curam getat, ut qu» ad divina peragenda requirantur pntfto dk nitida fint, nihilque in eis profanum a clerici· agi tr«Aatique permittat, nihilque fordidum , Immundum, aut inornatum relinquat ; & ira fe gerat, ut omnia (quo dccct cultu) fplcndcant. Ad eum fpeAabit curate,ut ille qui praeft Campani* pullandi*, habita dierum folemnium dk aliorum ratione, mîffâ atque ceterorum divinorum officiorum figna det, atque ter etiam quolibet die caropanam m*iored^ pulfare, videlicet, In aurora , In meridie, dk In veiperit, quo fidele* ad Deiparam falutandam excitentur, quod a. parochi* otnnlbu* etiam fieri mandatant.

CAP. IL

Curam vero non mediocrem adhibear, ut qu* de faciofanA» EucharilU» adminiftratione, deque milfarum celebratione diâa funt , diligenter qultque exequatur. Item ut aqua beoedifla finguli* faltem hebdomadibu» renovetur. Altaria prefertim fefti* diebu*, decenter ' ornet, dk choru* vetratur, dk nihil fordidum , dk indecorum inecclefia inveniatur.

CAP. II I.

Trt* tabella* In facrifila femper habeat, unam in qua omne* MUT», atque oflicia pro mortui*, dk reliqua deferipta liat, quo ex impolito onere, ac munere qua cumqpc de caufa in *ecclefia* celebrare oppottet : altera, In qua unluscujufque dignitati·, canonical·*, prebend*, capeII», altqri*, feu alieriu* beneficii › dk officii ejn* eccleii» in Mlffi*, dk «lito divini· officii* obtundi*debita munera contineantur, fit etiam, quo fupra dlximui a fucceqtore

COO-

Anno CnxiXTt

conficiendam efle, & non permittat eccle-fon, defraudari debito miffarum munere, fed tire viribus curet, quod omnes fuas miflas, tiiis (Ututis diebus, ft hpris ad altaria fiia celebrent, & qux in didis tribus tabellis prxfcripta funt munera, curet a quibu, debent omnhioprarftentur, jiegligentes, epifcopo, aut ejus vicario ienunciando.

CAP. IV.

Non permittat facerdotes celebraturos plures duobus apparatos manere in facriftia; fed cum opus fuerit per fe vel alium vocet celebraturum façerdotem, & nemini permittat, ut facris veftibus induatur, nifi tunc, cum ei Mifla celebranda fit; det etiam, operam, ut e facriftla fermones do inanibus, profanifque rebus, multoque magis clamores, ftrepitus, jurgia, & rixa omnes arceantur; laicofque ibi manere non patiantur.

CAP. V.

Caveant etiam, quod frpius in anno omnia linea paramenta munda fiant; calices, patenas, & corporalia, cum pallis & fuis m»nutergiis munda & candida teneat. Quando celebrandum erit in aliquo altari, per clericos deputatos, ampullas pneparatas, que ex vitro fint, cum vino & aqua limpida, luminariaque portare faciat, ceteraque a facrhlia ad divina officia neccflaria preparct, ut nihil fcandali oriri contingat.

CAP. I.

Dc mecjwtarii/.

Manfionarii, quali columna totum fere horarum ac divinorum officiorum pondus fuftineotes, in ecclefiis ubi funt per (bipfos munus fuum obcuritfs, quotidie ad omnes horas interfint; & quando opportuerit ad ledorile accedant, ut antiphopas, refponforia, gradualia, & alia reciteht atque decantent; fôlemnibys feftis diebus & quoties opus fuerit pluviali'induant, nili alii/ nominatim huic officio prafeAi fuertnt. Si muneri fuo defuerint, illius hora,' ftt qua non fatisfecerint diftributionibus priventur s A alii illorum officii partem fufcipiant.

CAP. II.

Item, ut fuo muneri fatisfacere valeant, ab illis oneribus liberentur, quibus ad chori utilitatem magiftri ceremoniarum At ejus, qui choro pieeft, arbitrio levandi videbuntur; neque quo tempore divina officia in choro fiunt parvam miflam celebrent, nifi neceffitas aliqua interdum urgeat.

CAP. III.

Ex «is manfionariis in Angelashebdoma* das deligantor duo facerdotes, quorum ah ter officium divinus» exordiatur ft perficiat › continent in medio chori, vel ad le-Aorite, quod ab eà parte fit ubi is fuerit; Miflam etiam caoat, nifi alii fint ei muneri prepofiti: alter pfalmorum tonum inftituat pro tempore, & antiphonarum,* qux ubi legende fuerint, ab ipfo tantum, vel fblum ab alio legantur'. Diebus vero ftfftis in decantandis antiphonis, dignitatibus, ft canonicis, & aliis voce prxeat, ft-que can* tanda ft legenda funt ipfis, indicet. Is antequam officium inchoetur,' chorum ingref* fus librum preparet» miflam, pfalmos, antiphonas, ft alia, qux ufus requifierit, inveniat T Qui vero ex manfionarii» in fuo mu» nere contumaces vel négligentes fuerint, pro modo culpx diftributionibus careant, ft alii, poenis arbitrio ordinarii fubikiantur.

CAP. I.

De pu»(lctwe.

PunAator Angulo quoque anno, vel juxta confuetudmem ecclefi* conftituatur, cui juramentum deferatur, de bene, ac legitime officiumfuum exercendo fub dupli, quanti id fuerit, & perjurii poena. Singulis autrui menfibus pundationum librum epifeopo, ft capitulo prxfentare teneatur, qui u non rede fe haberd fuerit cognitum, negligenri* fu* poenas, dupli fcilicet, ac perjurii dare compellatur,

CAP, II.

Ut autem hoc officium melius exerceatur, & nemini injufte remitti, aut adimi poflit, bxc fynodus ftatuit, nt prater eleduma ca* pituio, alter punAator (it, qui ab epifeopo conftituatur, ifque apud eum fupraferipto juramento prxftito notet omnes io alio libro qui fuo muneri defuerint; & lingulis hebdomadarum fabbatis diebus, fefto noru. impeditis, ambos inter fe libros conferant; & fi diferepaverint aliqua in re, coram epifeopo vel vicario comparcant, ad hoc ut tollatur omnis illorum controverfia Cne ftrepitu, & figura judicii.

CAP. I.

De ccreuww»» mtt&iftra.

Ceremoniarum magiftro ubi non eft in cathedralibus, ft collegiatis prxfertitq infignioribus, is ab epifeopo eligattir, qui de clero aptior, in cerimoniis inftruAiot, ft in divinorum celebratione optime fit verfatus, atque huic muneri fatisfacere poflit; nec ei fub ceufura fufpenfionis, ft aliis poenis arbitrariis officium infunAum recufare liceat, fed illud omni qua decet modeftiä ftudeat fufeeptum. adimplere,

CAP. II.

Is vcrogaecunque ad ceremonias attinent curare defect, ut qaam diligentHAme site, ft cx ordine In ecclefia, velextra peragat». tur, cui ut ab omnibus quoad cxremoniu ipfas pareatur, qukunque life fit, epifeo*

P'

J***NO ubbiit i *597· pi efficiant t· & quo* contumace* Invenerint (quamvlt canonici fint vei in aliqua alla J dignité ecclefiaRica conftltutl) ex officio corripiant , ac debiti* poenis afficiant, quem* admodum , & ipfe, fi in his, que foi mu* neris font quovis modo compertu* fuerit deliquifle, epiftopi arbitratu puniatur, vel emendetur.

CAP. I.

Dt untficu .

MagUlrum mufices in fupradiAis ecclefin , ubi fieri poterit, clericum , & boni* rttoribut ornatum pro ecclefi* facultatibus congrua ei mercede propofita » epifeopi * contendant haberi > qui eccletiafticum can. tum, $ muticam aliquo* clerico» edoceat, & diebus Altem feftivis infimul coaAi, devota , & iMelilgibili modulatione, atque, cantu Deum laudent, populumque ad con. veniendum ecclefi* allidant. 1* eti<m-Idem fit, qui Seminarii puera* ecclefiaflIcos cantu* edoceat, vel alius pro ecclefi· cujusque dignitate , & qualitate epiCcopi judicio adhibeatur.

CAP. II.

In ecclefiis autem, ubi redditus pro cantorum font inflituti mercede, curent epifeopi , ut ver* mulle* artis peritis clerici* (ubi haberi pollint) tribuantur ; alioquin laici* , qui tamen clericalibus veftibus, (acrorum tempore *(l* commodb fieri poterit, Induantur, pto ftipendio aflignentur , qui fi fiatis diebus , quicunque tint, fuo muperi defuerint, ex eorum mercede portio Aliqua epifeopi arbitrio detrahatur ; eademque ratio in mufice magiftro , atque alii* ecclefi* mlniftris fer etur , quo majori in fui* officiis follicitudioc utantur.

C A P. I П.

Seff. deerrt. de obidr. ee cvit. in NihH prophanum , feu lafcivum in cantu mifceatur , ex dispofitione SacrofariAi Concilii Tridentini ; fed mutici cantu* ejusmodi in ecclefia adhibeantur, qui populum ad devotionem , ac fanAitatem provocent ; divin* laudes muficis rhhmis non involvantur , aut Impticentur, fed explicite proferantur , atque ita Ut clare rntelligi poflînt; gradualia verb introitus, atque alia hujusmodi plano cantu , ut vocant, annotata, juxta canonicas fanAiorics a foo originali tono minime alterentur· Liberum tamen flt cantoribus confonantias aliquas adjungere, vel minuere « nen mutata cantu* origine. *

C A P. I.

Dt srgaw·

In cathedraiibus ecclefiis organa divi, noram caufa ex vetufto ecclefi* InAituto fint i nec non qui ea pro ecclefi» dignitate, atque ex arte pulfent adhibeantur, mercede eifdem, juxta ecclefiarum confoetudlnem, tfc· ea deficiente pro epifeoporum taxatione perfolvenda. Cnauvi <597·

CAP. II.

In organis autem nihil lafcivum aut impurum, & facrofanAi concilii Tridentini prccepto, canere quis audeat ; nec pulfando profana Acris , impura fanAis, & lafciva falutaribus mifceantur, neque crimi*noii* adfimnl modulandum admittantur. Sit autem organorumfontis, & vocum In illis modulatio hujufmodi, qu* ad religionem, ac mentis elevationem in Deam audientes excitent, non ut aures vulgi taotumodo mulceat.

CAP. III.

Alia vero inftrumentorum genera prater organa non adhibeantur, nm aliud ex aliqua caufa interdum epifcopo videatur pro tempore & loci qualitate, quod religioni congruere judicaverit pro fua prudentia I

CAP. I.

Dr aurawqve

Qu* in fanAimonialium , dc earum monafterlorum materia a facris canonibus,& a facrofanAi* concilii* , & fammi* Pontificibus per eorum diplomata, vel quovis alio modoconllituta fancita ve fuere, omni adhibita diligentia adamuffim obfervari curent epifeopi atque locorum ordinarii; inprimisoue > quam maxime intendant, ut vagantes « apolUtantes moniales,ad monalleria reducantur; in quibus perpetuam, integram, inviolatamque claufuram, juxta Bonilacii VIII. conftitutionem a facrofanAo concilio Tridentino renovatam,refiitui ,confervarique mandent; ac eam (praterquam in cafibus neceflitati*) ab ipfis cognofcendis *Bi* approbandis ; tam a ftnAimonialibus quam a quibufeunque aliis quovis prrtextu at caufa, fub poeni* a pradiAo facr. concilio Tridentino, fltaPio V. fanA* memoria in,eju* bulli*, non folum contra violante*, fed etiam contra auxilium prxftantes, aflbeiantes, dt recipiente* indiAis , violari minime permittant, eafquc plerumque publicari f*. ciant, ut omnium memori* redaA» evitari poflînt; praecipientes etiam omnibus con. fenariis , capellanis , Curatoribus, famulis , dt quibufeunque aliis cujufvis gradus, fta. fus, conditionis , qualitatis, statis, fexus effe reperiantur ,fob excommunicationi* late fententi* cenfora, ne intra monaflteriorum fepta f quamvis etiam -urgente caufa) pernoAare audeant. Ingredi autem valeant , quattdocuraque occurrerit, cum licentia foperiori*, in feripto obtenta, qu* non *concedatur, nifi ex* neceflaria caufa,ex difipofitione facrofanAi concilii Tridentini.

CAP,

ANUO Ch*'STj J55i7'

Anno Cuiitrt *197·

CAP. IL

Monaftertorum janes femper claufs maneant, noAeque ad minus duabus clavibus, quarum una ab abbatffla, alia a leniori janitrice affervari debeat; die vero una clavi ab eademmet janitrice cuftodienda claudantur ; nec prster neccflitati* cafu*, & nifi duabu* deputati* prsfentibus, atque hora competenti aperiantur ; dumque aperiuntur,alis moniale* non adfint, nec qus extra fiunt afpiciant, vel quemqnam alloquantur ·, & ubi aliquem (necemtati* gratia! monafieria Ingredi contigerit, onines dato campanelll figno in cubiculum vel alio fe recipiant, ne ab Ingreflb videri valeant; inobedientes carcere, jejunio, & difciplina coerceri mandent epifeopi.

C A P- III.

Vifitent diligenter eplfcopl mooafteriorum loca & crates ferrea* quafcumque, an dc facile ingredi, rumpi ttafcendive poflint ; an fenefirs confpicus fint ; anve privatorum domui ita juxta monafieria tint, ut moniale* alloquente* audiri, vel ita eminente*, ut deambulante* vel ftante* confpici valeant ; dr an etiam ecclefis, ia quibu* ad divina officia conveniunt populi, intra clatilira fint : quibu* inventis pro co- C *rum* prudentia, pietate, ac religione juxta canonicas fanAiones provideant.

CAP. IV,

Prohibeant tamen epifeopi ne in feneftd* moniale* commoremur, ac quemquam abfque cotum licentia in fcrlptis (nifi fratres, aut parentes in primo gradu tint),dt line prsfentia abbatifls, vel alterius ab ea deputande colloquantur ; & tunc nifi ad rotam vel cratem ferream duplicem, & telam nigram (ne videantur) ante fe habentem; nec depolita facienda, literal, aut murera etiam a confan guinei* mifla abfque D abbatifls licentia recipiant ; nec aliduitumit-rant efculenta , poculenta , bella nave laicis parent, vei faciant, neve Ipfa Inconfulta aliquid emere, aut vendere, aut quid proprium retinere prsfumant; fed omnia— juxta facrofanAi concilii Tridentini decretum fiat communia , etiamfi ex proprii* laboribus parta tint ; quibu* dus moniale* prxficiantur, quarum una fit ad rotam,& ?us 'elaboranda fint tecipere, flr elaborata accepta mercede) abbatifls contignanda xeftituere fit follicita.

CAP. V.

Inhibeant infuper epifeopi, ne famule particulare*.a monialibu* retineantur, fed in univerfali tantum; que converfe tint, & que claufuram fervent. Scculare* vero quam primum a monafteriis ejiciant, net unquam ipfi* vel alii* mulieribus ejus fepta Ingredi patiantur.

CAP. VI.

Curent prsterea epifeopi, ot omne* moniale* In communi refeAorio, f nili jufta caufa, A licentia abbariffsexcufehtur) in quo, vel earum regula, vel prafente* noftra con» ftitutiooe*, vel aliquid facra ftriptur» pro tempore occurrentis , vel hifiorla etu* fanA1 cujus die* feftu* agetur , vel aliqui* pius, devotus, ac falutari* liber legatur, fonde, & cum filentio cibum fumant, & ur in diverti* feparatifque ieAi* in communi tamen dormitorio (ubi fieri potefi.) cubent, in quo ad pulfum campancils adcflc,& ibi claufs ab abbariffa cuftodiend* claudi, * 8 node num ad eorum loca dormiant vifitarl debeant;& ubiin cubiculi* quiefeendum efit, ipfi» «perii* dormiant, patiterque vi*fitentur: in ipfifque* cubiculi* non piAura» profana*, fed tantum Chrifti, A fanAorum habeant. Qu<b«*cunque monafterlis modialium confeffionibus audiendi* religiofo* ad id apto* moribus, state, & doArina prrdito* prsficiant epifeopi, mandenrqee es facrofanAJ concilii Tridentini decreto omnibu* monialibu*, ut faltem femel lit, a»en(e a fuo confeflario, *& eligendo, con*fcientiam fuam a peccati* purgent, Eucharlftisque facramento fe muniant, quod nullo paAo intra monaderii fepta retineri permittatur .

CAP. VIL

Provideant deinceps epifeopi, ne contra facrofanAi concilii Tridentini depolitionem, pro ingreflu monaderii ante profeflionem a monachandi* (quibu* fanAarum , & non gentilium nomina imponantur) prster ,illa , qusad viAum pertinent, accipiantur neve in ipfi* monafteriis, ex ejufdemconcilii decreto plure* recipiantur moniales, quam qus ex eorum redditibus & folitis elcemofyni* commode fubfientarl valeant ; jubeantque , ne ipfi* infeii* aliqua ad retigioni* habitum, vel ad profeflionem admittantur, juxta prrdiAi.concilii decretum eorum mentem, & an etiam reAe legere, & officium recitare fciant, explorare poffir. Debeant etiam novltis,antequam profeflionem emittant, in leAura, cantu, & regula efle inftruAs, ut cum profeflr fuerint t*u* fuum fubeant, allafque potius doceant, quam ab alii* doceantur ; quod ut ita evemat, *magifln aliqua* novitih prsficlatur, qus in hi* ea» & alit* oeceflarii* inftruat atque erudiar.

CAP. *VIII-*

Novitta pofl probationi* annum a facrofanAo Trldentloo concilio ftatutum profeffioni* cmiffionem *differre* non patiantur epifeopi, qui ex ejufdem concini difpofitbne per menfem ante certiorandi erunt. Caveat tamen unusquifqne, cujufvl* conditioni·, gradus, & lutu* exiftat, ne mulierem virginem, vel viduam (prstetquam la cafibus a jure conccflis) invitam ad profeflionem emittendam vel rcllglonon latrandum compel-

pellat « neve Ingredi vel profiteri volentem «mpedht, ut eenfuram anathemati· abejuf'dem facrofanâiconcilii Tridentini decreto» tam contra ipfo», quam contra profeotiam, auxilium, favorem» de audoritatem prenantes, iodiAam evitent : .quod decretum frequenter populi* publicari curabunt epifeopi.

CAP. IX.

• Ægrotantlum cure prcficiatur aliqua moniali* charitativa & folers, «grotantesque quotidie ab abbatifla vifitentur, ne quid ei* tam ad anima, quam ad corpori* falutem deficiat : ubi vero abbatiftâ négligea* erit » dte monita recipere noluerit, pro modo culpa fufpendatur, vel etiam ab officio deponantur, aliqua juxta facrofanfticoacilli Tridentini decretum eligatur, quod femper io ubbatifiarum ele&ione fervetur.

CAP. K

Moniales vero omnet tam abbatiHit, quam alii* fuperloribus ad nutum pareant, debitaroque reverentiam, & obedientiam priefient : fint modeft*, humile*, Dei tinudr, eique cum attentione oratione* porrigant, debitisqu* horis pulfantefofficium diurnutn & nofiurnum dicant ; & nine tam in dormitorio, & clauftro, quam in ecclefia luminarla acccnfa teneant. Verbum Dei. libenter audiant : factofanfia poenitenti*, & Eucharifti* facramcnta frequentem, regulam quam profitentur vulgari fermone legant: pudicitiam non folum corpori*, fed etiam animi confervent : carnem fpiritui rebellem jejunii*, & prafrrtim a regula inftituti*› mortificent, eamque io fervitutem redigant : quarta feria extra Adventum, Λ Quadragefimam ab' efu carnium abftineant : iiu menfa fabric refeftionem fiunant, ac eam ante cibum benedicant, & in ipfa lefiioni attendant. Poftea Deo gratia* agant; habiturn monachalem fecundum regulam femper deferant, nec unquam habitu* feculare* re creationi*, vel quavis alia caufa induantur, veftibu*, & foderaturis contra jura non utantur : faciem fuco non pingant, capillaturam non ornenr, eamque tonfam femper habeant, annulo* non fuperbue, fed cafiitati*,figno, immodefti pretii, bencdiAx, digito non geftent : Cane* non nutriant : In altari vel facrario non miniftrent, alicui non detrahant, aut quemquam afficiant convitii*, murmurationibus, & lufiurationibu* non dele&entur, otio non inferviant : in cachinno* non prorumpant, curiofa non audiant, fecretas converfationes, & confabulatione» evitent, verbofitati & loquacitati non Audeant, fabulas non narrent ; ehorea, *& cantilena»* non ducant, tripudia^. non faciant: clamoribus- non obftrepant, queruiafque minime fe exhibeant ; fed femper, niu de abbatiffit licentia filentiuuu fervent, ac In omnibus diligentiam, forfiam, pietatem, religionem, raodeftlam, ■anfuetuainem, obedientiam, patientiam, prudentiam* Λ gravitatem oftendanr, ac ita fe gerant * ut cum fponfu* advenerit, non uti fatua*, fed prudente* Virgine·, vigilante* ea* inveniat.

cam

D tlrtcii, «t■« fait" (n tuftfti* ritmh, rvraai juJttt fait» «H t»nvt»it*iit.*

Ad tollendam audaciam eorum qui falcem in meffem alienam ponere non vere·· tur, fub excommunicationi· atque alii* a jure indidi* poeni* mandamui, ne quifquam deinceps audeat clericum coram laico judice convenire, adumque judiciarium facere, in qua* etiam volumus incidere ipfo* judices, patiente* tale judicium coram ei* agitari.

CAP. I.

Dt ttufiimt, ehifyue rtbtu ttclefiefticit & ptrfmif.

Tanta tempore hoc inolevit inclementia dt infelicitas, ut Dei miniftri, qui a iaici» protegi, honorari, atque ali deberent, omnibus fere deprimantur, dedecorentur, atque depauperentur, Λ cum cenfu*, & alia, que cis de jure debentur, petunt, variis mini* atque injurii* afficiantur, perque diverfa tribunalia non fine maximo Dei contemptu dt otdini* clericalis dedecore pertrahuntur, litlbufque immortali, bu* & catumnil* fatigantur,- adeoque propter cenfu* modlcitate.m,' dt expenfarum gravitatem, vcl propter parti· potentiam, vel etiam propter juftiti* adminiftrand* diffidentiam in perpetuum ecclefi* prrjudiCium liti cedere ei* necelfc fiat ; cui rei providere (quantum in Deo poflumu*) cupiente*, omne* judice* hortamur ac rogamus, ut perfonis ecclefiafticis, ac aliis ab ei* caufam habentibus, qua convenit charitate, juftiti* complementum miniftrare relint; c*terifque fubexcommunicationi*poena mandamus, ut Infta quindecim dierum terminum poil condemnatoriam fententiam, clericis, religiofi*, momalibu*, omnibulque perfonis ecclefiafticis, & piorum locorum admiruftratoribus integras expenfas cum principali perfolvant. In quam etiam cenfuram incidere volumus, qui eo* mini* aut injurii* perterrere contendunt, ne eorum jura experiamur, ac etiam qui cenfu* per biennium eis folvere contempserint, vel ufurpare prafumpicrint.

CAP. I.

Dt Jetimit.

Tanta pr*tere» auri, fic facultatum augendarumcrevit fame*, feu potius rabies, ut plerlque non modo humana,, verum etiam divina contemnere non erubefeant ; qua., propter hat infana aviditate ftr amore innammacl, decima·, tam per. facro* canones,quam per ju*divinum Deo debita» fabtrahuat vel impediunt ; ad quorum lufaniam medendam no* facrofanfio concilio

Tridentino inhérentes fub «xcommunicatio- n|(cenfur* mandamus omnibus his,qui ms dc jure Coivere tenentur, ut ipfat non fa. lum in pofterum, fed etiam pro praeterito integras per(oleant, mandamuR|ue, ut epi- fcopi, populos per concionatores, parochos, confeflarios ad eas folvendas induci, hortarique frequenter curent; idque facere recufantes ex Clementis conllitutiooe ex- communicent.

c à p. 11.

Et quia parjures inveniuntur parochi*, quarum ita exigui funt redditus, ut vix pro oleo dt Cera emenda fufficere- valeant, nec quid vel faltem modicum pro parochorum vfâu remaneat, adeo quod ut viAunu aliunde quxrant, ecclefi* infervire nequeunt, volumus ideo, ubi ordinariis expedire vide* bitur, omnes pr«dia, vel alia intra parochiarum limites polfidentes, ad fubvenien- dum reAoribus pro decimarum folutione, etiamli eas nunquam folvere confueverint, authoritate ejufdem decreti facrofanAi concilii Tridentini cogi' polfe pro ea quantita- te ab modo, & forma, qu* ipfis ordina- nis ltatuta fuerit, a quibus pertinaciter folvere recufantes excommunicentur, aliifque juris, dc arbitrii poenis pleAantur; dt ubi non funt predia, quod decime folvi ne- queant, cogantur parochlani fub eifdeuu poenis ad eorum parocho fubveniendum.

C A P. I.

Dr *excoHimutic-ittoitibur, & rxctut' mitniunr.*

Cum gladius excommunicationis ecclefi* difeiplin* nervus elfe comprobetur, dc ad conknendos in officio fuo populos valde fa* lufaris (it; ut formidabilis dc cavendus eifdem populis, uti eft, temper appareat, fabric ac magna circumfpeAksne exercendus eft 1 cum experientia doceat, fi temere levibufque ex rebus incutiatur, magis contem- ni, quam formidari, dcpernitiem potius parere, quam faiutem; idcirco, ne ordinarii aberrent, in eo exercendo, fervent formam a facrofanAo concilio Trident, prrscriptam.

CAP. 11.

In judicialibus caufis, ubi alia via aliifque juridicis remediis fubveniri poterit a cen- furis ecclefiafticis, quoad ejus fieri poterit, epifeopi abftmcant, non fpe lucri temporalis, aut favore magnatum adducantur; nec ad eas infligendas quisquam impellatur. Cum autem ad inanifcftandum furto fublatum, vel quovis alio modo- perditas res-, excommunicationis remedium erit adhiben- dum, non alitet eo uti liçcbit, quam *ft<- mata prius rei magnitudine, & caufa diligenter atque maturè per epifeopum examinata.

C A P. 111.

Monitiones vero qu» ad finem revelatio- nis fiunt non concedantur, nrfi pro deper- ditorum dr futuradarum /erum reftitutione, line illarum, dr iilas fubtrahentium revela* tione, dr ad initantiam corum dumtaxat, quorum civiliter interelt, dr ab eis Àcepto juramento dc rebus perditis.

c a p. iv.

Ne autem In excommunicationem propter Ignorantiam, vel oblivionem contento- rum in bullis fummorum pontificum incidant Chriftifideles, non omittaot epifeopi bullas apoftolicas, ac etiam fynodales conftitutio- nes, tam in prxteritum emanatas, quam in quibus excommunicationis cenfura imponitur, opportunis temporibus, populis publicari facere, ut iis promptius parere, poe- na(que tn cis contentas evitare fciant, dt valeant.

CAP. V,

Excommunicates ab ingrelfu ecclefi*, « Sacramentis, dc a communione fidelium, donec reiipuerint uti membra putrida refeca- ri, arcerique mandent epifeopi, monentes omnes, ne cum eis (prefer in talibus in quibus a jure permiifum eft) ufum feu contuetudinem aliquam habeant. Excommunicat! vero, qui ecclefiam ingredi apii fuerint dc coetui fidelium fe immltcere pr*fumpfe- rint, aut alii, qui cum eis familiaritatem, vel interdfAam participationem fpretis ecclefiallicis monitionibus, habere veriti non fuerint, dc per annum in ea perfeverave- rint, graviter ab ordinario puniantur, in eofque uti de hercli fufpcctos procedi pof- lit.

C A P. I.

Dr biffituhbur.

Hofpitalia qui poffident, etiamfi In commendaro retinent, exitientcm hofpitalitatem non diminutam juxta eorum fundatio- nem confervent; dimilfam vero fub excommunicationis aliifque ab epifeopis auAorita- te facrofanAi concilii Tridentini imponen- dis poenis rellituant. Ubi autem hojpitalitas fervari non poteft, eorum bona in alium non diffimilem ufum pium ex ejusdem facrofanAi concilii Tridentini decreto converrant epifeopi.

C A P. 11.

Hofpicallum bonis adminiftrandis, nemo xre alieno gravatus prsficiatur, neque notoriis criminibus maculatus; fed Ille tantum qui uti Deum timetrf, ac rebus familiaribus proprih bene confulens ab epifeopo luo comprobatus fuerit, eideroque quotannis villicationis fu* rationem fideliter reddere promiferit, ac efficaciter compellatur fub poenis fecundum ordinarii arbitrium indigendis, apud quem hofpitalibus prat- ficico-

Marginalia: An*° VustsTi /Wh; de de?"*'; Seif. » j. c.; * de*ref.; Cuautt *597·; SeC sf. c. I. da refer.

- M ficiendi le fideliter, aecurateque hoc menu* ** _ executuros curent; quod fi deiode male ud-A minirtrafle deprehcnu Fuerint, poeta tanto HP7· (celere digna afficiantur.

CAP. III.

Hofpltalarii munus Fuum pie exequantur, nihil ab hofpltalitatis gratia accipiant, convalefcentes, antequam viret receperint, ttoo dimittant ; bene *fe* habente· not reti· neant : circulatores, herbularioa , blai^he-môs, lufores , lenones, meretrices, Λ id genus hominum (extra ncceffitatls catumdt inconfctto epifcopo } non admittant. Ma· res a mulietlbat, leAo dt cubili quam fieri poterit, dividant. Peregrinorum concubinas, « juvenes , quos ementito uxoris, dt filiorum nomine hofpitio convenerint ejiciant, ntqde debitis afficiantur poenis, epi(copis de* ferant : expofitos, ffiorphanos Chridiani enu· triant, dt cum ad slebitam otatem pervene- lint, mafculos alicui arti addifccnd· applicent ; feminas vero divitis ac pbdic· domina fervitio hac lege accommodent, nt cum nubilis «tatis erunt, eas dote conftitnta nuptui tradant.

- CAP. V.

Provideant etiam epifeopi, dum corporibus medicina ptufto eft,ne animarumcu-C fa negligatur : propterea facerdotes non defint, qui miflas', faltem diebus feftivls in loco infirmis accommodato, celebrent, & facramenta rite, de opportune languidis ad· tniniftrent, atque infirmantibus ad mortem, ad anime falutem neceflaria commemorent, Λ charitatls officium, ufque ad vite exitum in eos exerceant, illoramque nomina, Ijenus , dt patriam diligenter notent ; de-unAos vero eccieflaftic· fepultune, facris precibus adhibitis, pie, ac religlofe tumulari mandent. ZEgrotantes vero confiteri, dt facrofanAam F.ucharlftiam (umere reculantes, medici confilio accedente, expellantur plane indigni charitate hofpitalitatis ,D quippe qoi Dominum intta fui cordis bofpitium recipere nolunt.

CAF. VI.

Curent autem locorum ordinarii, quod pa. rentes, qui infantes poffunt alere, non exponant , oec in hofpitali alendos relinquant, fub poenis arbitrio ordinarii infligendis : proinde compellantur eos recipere, A pro expenfis faAis pretium debitum Coivere, At confeflarii in (oro confclenti* ilio· non absolvant , nifi condignum pretium pro educatione fuorum filiorum obtulerint.

CAP. 1.

Dt tufrilniintihii, ir /Uihtttihi iiitfnt

Confrateraitates qua auAoritate ereA· fint, quemque confrstres io fcholis orandi modum teneant , dr an miflh, A aliis ex pia alicuius difpofirlone injuhAis fatisfacianr, dt praeeffionibusinterfine, videant epifeopi ;ftatuta 6 qu* habent, vel capitula examinent, rationabilia approbent, fuperftitlofa etiam lurata tollant, coique a juramento abfolvant, redditos quot A quales fint.dr quomodo diftribuaniur perquirant. Eleemosynas in reparatione ecclefi· converti faciant, ac aliis pris uilbus applicem ; commefiàilones dr choreas ev bonis ecclefi· fieri foiitas penitus prohibeant, fibique ipfis ad normam facro&nAi concilii Tridemini in fitqpdoa annos de adnuniflratte rationem reddi jubeant, ac novat confraternitates, vel fodalitatcs erigi tine eorum aflcnfu non permittant, Λ fic ercAarum adminjftratlr»-nem, donec aflenfitm praefatum obtinuerftv, .fub excommunicationis poena interdicant : debitores confraternitatis officium habere., prohibeant ; .qui autem fuit officialis pet annum, fi fuerit confirmatus per annum fequentem admtaiftrare nos poffir, nifi prioris anni rationem reddiderit ,& reA«adminiftrationis fidem reportaverit.

CAF? 11.

Ne autem ferus *tk'* humani generis immanis horti», inter bonum triticum xiiania' de more fuo di&minet, cum magna diligentia epifeopi advertant, ut ift· laicorum confraternitates ad magnum animarum ftu-Aum inftirar* ab illicitis colloquiis, vél parum catholicis , tum.propter rerum factarum imperitiam , tum propter temeritatem poenitus abdineant, huic vero maio optime confultum ac ptovifum, fi aliquem regularem vel fucuiarem ac moribus probatum illis epifeopus prefccctit, quem in rebus dubiis coofulere teneantur.

CAP. I.

Dt rtbet tttlffie et» tliMÜii.

Non fine maximo animi noftri marrareL. comperlraus bonorum ecckliafticorum alienationes, abfque debitis foiemnitatibus in grave animarum contrahentium periculum nucufque faAas , caufas fuifle , ut omnes fere hujufce provinci· ecclefi· io maximam inciderint paupertatem, ut vix cum vacent, Equi prc«fle velint reperiantur. Cupientefque , quantum in nobis eft, providere, ne de cetero h» fiant, ftatuimus ac fub excommunicationis fentcncia ipfo faAo incurrenda , aliifque juris poenis , omnibus clericis, A quibufeumque bona ecclefiaftica, & piorum locorum quovis titulor podidentibus adminiflrantibufque mandamus, ne impofterum diAa bona feu jura canones atque predia , abfque Cedis Apoftolic· iicen-

Ddddi tia

fa prius obtenta , dk proceffu caufWque co* goltiooe, quod in evidentem utilitatem ec* ctefi» piique loci cedat piucedeote , ac e* tiara lentententia fubfecuta, alienare permutate, aur alio titulo in alium transferre-audeant · In. quam excommunicationem volumus etiam incidere notarius» qui hujufino-<l» contraAus, ctiam juratos » his minime prxcedentibus, receperint ; quos ex tunc irritos dk nullos dk canonibus dk Apoitoiicis decretis repugnantes efle declaramus: locationes propterea ultra triennium dk contra caoches, dk decretum facrofanAi concilii Tridentini faAas pariter annuUamus.

CAP. L

qae eb/rroendù.

Et quia fruftatorium effet decreta condere, nite ad omnium notitiam obfervanda deducerentur, ac etiam «secutioni demandaremur , ideo qu* de teverendlffimorum nothorum coepilcoporum confilio, dk affcnfu definita, atque Aatuta funt publicari, dk ab omnibus tam laicis, quam ccclefiafticis perfonis in virtute fanAa obedienti*, ac fub aliis arbitrariis poenis inviolabiliter obfervari mandamus atque prcciplmus, quacunque confuctudine, vel diffuetudine non obftpnte.

CAP. I!.

Cum in hac provincia cathédrales écrivit* ita anguli*, ac tenuis redditus funt, ut dignitas epifeopails ab antiftitibus minime confervari pbffit, fed quotidie propter populi contemptum magis vHefcat, decretis lacrofanAl concilii Trirfantini parentes rationem, qua epifcoporum mendicitati mo, defle contuli poSr, inivimus, earoque nomine Synodi ad fanAiflimuro D. N. referendam fore curabit Metropolitanus, quibeatitudmem fuam humiliter fupplicabit, tqt eccleliarum*dk epifooporom cognita ege-D flate eis pro fua religione dk prudentia providere dignetur.

Derrttifin grarretr» CutltTi

Deqique non folum omnia, & lingula, qu* in'his decretis comprencnfa funt, fed omnia alia queeunque tam a facris canonibus, quam a generalibus quibufeunque conciliis, prefertim a factofauAa Tridcntina fynodo flatuta dkdefinita funt, Gve dogmata five reformationem dk morum corregionem tefpiciant, plane atque integre ab omnibus comprovincialibus epifeopis, abbatibus, capitulis, dk aliis eccleliaflicis perforas , qu* vel per fe vel per eorum idoneos procuratores Interfuerunt aut interede debuerunt, ac ctiam laicis quibufeumque , B quo ad eos attinet, fervar! debere decernimus dk mandamus, falvls tamen omnibus conftitutionibus eccleliarum ardioribus dk laudabilioribus; injungentes epifeopis,ut h*c Ipfa decreta poft fex menfium fpatium in cotum civitatibus dk dloeccfibus publicari dk ab omnibus obfervari curent. Decernentes etiam omnes, dk lingulas admonitiones , ftatuta, decreta, mandata in hac fynodo faAa, ordinata, dk gefta , ac eorum promulgationem, ita omnes dk Ungulos quos tangit afficere, ac fi pctfonaliter, dk tingularitef fingulis ipfa ootificara dk intimata^, fuiffent ; eisdem notificamus, quod d quid-quam contra admiferint, poenis ac miuAis C in eis conftitutis dk aliis epifcoporum arbitrio imponendis confltiogehtur. Qu»cun3ue vero in. hac Metropolitana fynodo aAa, ccretaque fuere, omni (qua decet) humilntare, reverentia,dk obedentia, prudenti* judicio, dk authorirati SS. domini notrl p·* p«, atque fanA» fedis apoftolic* conllitu. tioni, dk confirmationi fuppoalmus.

ullus archicp. Amalph.
go Jo. L epifcopus Litetenfis coafantiens fubfcripfi.
Ego Don FJorianus ex can. reg. tarera· lien, epifc. Scaicn. confentlens fubfcripfi.
Ego Thomas epifcopus Muxucnûs

T

DIAMPERITANA
S Y N 'O D U S
-IN
M A L A B R I A,

Qua Chriftiani S. Tborna. vulge JiCli^ftie» tathaïitant amplexifnt, & iiftiplina m tôt» Maiabria inftitnta.

Anno 1599. habita;

COLLECTORIS PRÆMONITÏO.,

Uenquam bumilem dieceiina fynodi appellationem ·» fuperet Diamperitanam illud tortilium, cujur modo trallationem in/lituo i r»»» «awr« Malabrita ornait Chriftianorum natio tn teat convenerit, babendètqee toittoni illi fiiiril a ftniifitt tollar hiia orientalii frtautt Goenfii arcbnpifiopur [Alexiut Meneffiui œ ord.S. Augujiint, idem put poftea Brecbiuoaea· fem fummam tatbtdram afcendit j f«< A· fummi frajitltr tbidem muant ιχ· triait t multo potiorem obtinet dignitatem , ut 1 tlaffem deoetrfanerum tantillorum referatur. Quate aoa abt re Labbeut, a tanftlia fuo negligtndc dtoetefana/ ftp· nodot tu bujur grayiapi teufuit recedendum « faite diligenter ledaribut fuit copta efetiale tujutdam, ia 9«« concilii bujut adumbratio eundam, levit litet tb· fitmmit tentum lrnett indicate, continebatur. Net ultra viro doflo licuit, nondum Vulgatu latino firment lategrit aflir toncihi, pun Lufiteaite tantummodo eucufa habebantur Conimbria anno 1606. curant/ Antonio de Govern, patriarche Armenia , tb· epifeopo Cyrenenfi etc ord. S. Augufiitei. Qua demum aila cum ante annot fix lattnu literie tnedidbnt P.Jo. Facundae Raulie Cafaranguftauut, eat ord.S. Augujhai, Romapue vulgaverit eodem ipfo anno I'M}· typtt Maiaardi ; materiam mtbi faffecerunt aptiffimam, ut meant collelhonem inirgrir ejnr cancel11 afin ditarem ; euod ftatim praftabop^fipuam defynodi bujut btftoria altpuid attigero.*

In bdalabrico trailu ftta regio pfi Dtamperitana, cui tjufdcm nominit urbt imperat regni caput & metrepolit. Seder ebi fu»i bebent per oppida montane di/berft Chriftiani, 5. Thoma, poor ut ab apoftolo Tborne appellationem traxtjfe concejjenm, religionrm tamen ab aooftobta loatt diverfam, utpote Neflorianam, ad atatem uffue toacihi pro feftee confiät. Snot habebant epiftooot toiler India primatei, Amalgala, ana montium Malabria urbt eft,rejidenter,« Cbaldaeorum patrrareba dator, Neftonanit dogmatibut vei petam vei otculte faventer. Poftremi omnium per bac tempore fatram illam dignitatem gefttraut Jofepbut-Ill. Abraham ◆ Simeon . Prtor ill, quod barrfim divulgaÿet ,Lnfitanoe, pennr quot fummam erat civitatir imperium , offendit, u autbur exulare dirtier in Luft· tanea toailut eft . A» rediit adfeet, fed brevi poft iterum pulfui in emhum in Lefttenia detejftt. Fatuam abfe/ti/ epifeopi fedem occuparunt due, Abraham 4· Simon; divifa emm ftbifmate Chaldaeorum ectltfta,ftuti in dear ftindebatur Patriarchal, ita ◆ duebue epifiopti India commiffa eft. Porro Simeon ab amnio veieatur, a Romano Pontiftce open emploraturut ad urbem contendit ; ibi tamen deprebenfut , nullit inititftum ordimbar epi/toagere , aflutum fetedere jeffut eft , venitpae profugae m Lufitaniam, ubt mortem obivit. pemuio anteejut deteftum, anno fcilicet IJ97. obterat «> Abrabam, aeem dinemuiSi»»*t»verfetum ; at^ue fit utroque fublato, ectlefiam aliaunadiu gubernavit Ceorgtet ar· a-?"*'?..**.?.™" '"'·X"·1 rfgtttttt» tiled commendaverat. Sed Remanet Poutifeit A"u,,*r Meniffio Gotnfi arcbteptftopo admiutfirationit nomme terere illam JHIW. Infiituea tuet ab eo teffte dioecefit VfftMio, dr pof variat tum Ceorgto tonterta.*

tuat»

M."* ftrUtit M aiRtt MMM eetMkttJUm darett ttdt»fM Aeaa
<·*'«·· mdrwwur» Die»»erit er*r fMaU< ,»Mte ÿt «I te» etMrtgU· Caau*!
,Λ? ·**». <·* Pr A fe/< •f p»'* y*1»*/·*··®· W*>ji tUnheet a. Ohm c <·««
«>W fi» legett drfiMTMt. Cvtdtife & dite io.Jtnii mm 1599. M jeta» tiled te»Me •19»
CMvraertmr efliten omms .auoem rtt tM peretfe«f./ratfuAue
"ttHait Uoee tatiM tUifltMtnMS. TUaa faite» fieri·» ed eetUitM» JÜt» red—
βη. Hit »ftr tHeuth ·πι dnte» rttitt»et t ftrètetie Ut feriter Mtitf eeet ide—
••de» Χμ μ·« edrhMt fabjetit ide» f. Itealif t qw aerjfate» Une Lettee» ββ"·»
tdereete» fafre »ieuttni»t·

. S Y N O D U S

Dicecefana ecclefi·, A epifeopatus Angatnalenfit antiquorum chrifliano-rum fanât Tbonuc in Montanis ue Malabar'Inaut Orientalia,

A a Z PI X B N D *IS 8 1 M O DOXIHq*

F. ALBXIO DE MENESSBS

ArtUefifitft »ttrefalitn»Gee»ii, ledie, tf ferti·»triiittlii· fri»ete eeMrata eeStritete feeiliffieà déniai Cleneetit ff. VIU. tertie du Jieaueita /·β fe» tenft. iQ.Teuimm aj09. pue *ttnfare fadtt tttftefaltt <ætaM, teiet fy~ aedi fqfieaet Mite feet ie ettlerie eeeeiUu SS· ditate» ia effiM* A *regee deDitefer fit Ütieu regit Ethaiti de CetUet; tUfte fite» tee ftitifitt gteteM eUdieatta exUUte fait, & eetMt iÛîm duettfeet tltrijUeei Keneaa ettlttie fri»ete w, et fe· ttfiete» freftfi feat* (a).

PUBLICATIO

iadiflit Dim/tritt» fyaedi .

DOn frater Atatlut de Menefles'Del ,ft fanA* Rom. ecclefi· gracia archiepia-copus Metropolitanus Go· India At par-tium Orientalium primas Ac. rev. in Chrl-fto patrl Georgio archidiacono epifeopa-tus rcgnotumde Malabar ad Montana chri-ftianorumSanAI Thom» › A omnibus alite facetdotibus, Caflanariit, diaconis, A fub-diaconis cuoAifque popnlte, Pagte, oppidis t A locis, A omnibus Cbriftianis dlAl epi-fcdpatus, falutem in lefu Chrlfto domino siqftro. Notum 6t omnibus A fingulte, qua-liter SS·pater Clemens PP. Vili, pontifex Romanus, A Jefu Chrifti Domini noftri io terris-vicarios › A modo Dei ecclcfin pra» fidens, binas ad noe dlresir literas in for-sua brevis, quarum una fub die 17. Janua-ril an. 1594. altera vero at. Januarfl aonl proxime preteritl 1$97. fubfcrlpta fuerat › quibus 9 monete paftoralis omdl » A uni-verfalte poreftatis, quam fuper omnes mon* di ecclcuas a Chrido Domino t illa fupre-ma fanAa, A apoftolica divi Petri Cathe-dra accepit, nobis preciplcbar, ut hujue ecclefi» vacantis ob mortem arcbiepiicopl Mar-Abrahaml coram gereremus ; utquo kwiio umquam paAo, epifcopom aut prefu-lem a Babylonica fede tali, ecclefi· defigna-tum, prout huc.ufque farnum fixerat, re-ciperemus, eo quod omnes fchlfmaticl, h*-retici Neftorianl , A ««« «MM· fan-Aa Romane ecclefi·, bebyfonlco putriar-ch» ejasdem herefie anteftgnaM fobjeAi. Infuper ut la eadem epifcopaii fede gnber-natorem, ftt vicariam apoftolicum Inftitu-remue › qui rfbus fpirltuaiibna › ac tempo» ralibu* praeflet, qaoufque fanAa Roman· Dccclefia prardiAa epifcopali fedi proprium paftorem defignaret. Qua moneta noble· apoftolica auAorltate demàndara, «t débi-ta fubmifiione· At obedientia eaequeremur, ftatim ac Ailr vita funAus pradlAns archie-pifeopus Mar-Abrahamns, curavimus gu-bernatorem illius ecciefie virtute literarum apoftollcarum hiftituere, eumqùe mittere ad dlA· ecclefl* poffeflionem capiendam. Id quod alHe ftulis noftri mnnerte erat·. primo quia talk ecclcfia capitale (quod fede vacante ipfam regeret) orftinta erat *i* deinde quia eâ res «d'aetropolltam Indi·, A omnium eccicfiarnm io partibus orienta-iibus primatem attinere videbatur. Verum-E tàmen cura, A labor omnis frisAncaruir; A quamv· multis varllique tentatis viiu hac In re per integrum biennium laborave-rimus, omnia qu· nos decrevimus, etlamft illis mandatum fanAiffim! patris Romani pontificis multem ponderis adderet, opta-tum exitum fortita minime fuerunt. Altae enim vero in ea dloecefi fchifma , A contumacia adverfus apoftolicam fedem ra-dices egerat; Itaut nec noftrls; nec pooti-fida preceptte ullo paAo obedlreat ; humo plura teidiau «anera" £ Ann· ecclefi· ohm A·»

IMS CWBft IWt CMinbvhl BNMt OUhWMB OmMB 11WI*T1T BWtfTflfiafrfff
peg cumpetnic. ·· <Mkli * nnliaMhaaae MM< ImAm-.Mlmnm.·

dientiam debitam non levia favlnora per- P®tra,en' · Poftquam vetocaufatnhanc adeo 'mplicitam, totque Impedimenti* Involutam Deo enixe commendavimus, idque ab omnibus pariter hujus dioecefi* incoli* fieri jusfimus, dia deliberavimus & mature perpendimus, quanam via exeeutio mandatorum apoftolicorum obtineri poflet. Vehementer no* commovebat commiferatiogerftl» illius, cujus magna pars a tempore, quo ipli & apoftolus Thomas evangtlium promulgaverat, ad hic utique tempora in Chrifti Do. mini fide conftans perfeverabat, in ipib infidelitati* gremio, dt in tanta Chriftianorum illorum difperfione, cum diverfa* regiones incolerent, dt ea* quidem ditioni regum idololatrarum fubjeAas, quodque curoulum addebat fine ulla cum reliquit ChrMiiani* communicatione, qu« plane a primis illi* temporibus interrupta fuit, ufque dum Lufitani huc pervenerunt.

Poll diuturnam deliberationem tandem, ne quo» gloriofu* Apoftolus Thomas fuis fudoribu* irrigaverat fruAu* Catholic· doArin», deficiente alimento penitus arefcerent, utque Apoftoiic* S. Sedi* mandata cxecutlonem haberent, decrevimus noftra ecclefia dlfcedere, rtllAi* ibi idonei* Minlftrls, qui vices noftra* ftfpplcrent, & diAam dioecefun adiré, ut de rebu* ad Montcnfem Illam ecclefiam pertinentibus cognofceremut : ratio fic decernendi nobis fuit, ut experiremur an per no* prxfentes, afpitante divina gratia, fieri poflet, ut gens illa ad obementiam S. Roman· Ecclefi· redigeretur, hvrefefquo, ac falfe doArin·, qua* Prcsute* Schllmaticl ab eorum antefigoano Patriarcha Babylonenfi illuc mlffi fuperfemlnaverant, penitus eradicarentur, libri pariter erroribus pleni, qui circumferebantur eliminarentur, qu» omnia facilius no* confecuturo* efle fperabamus, fi per nos ipfo* paftoralia munera exercente*, viribus divin· grati», *dt* divina ope adjuti, populis iliis, veritate* Catholica* Inculcaremus, eofque ver·, ac falutari* doArin· pabulo, quo maxime carcbaot, nutriremus.

Acceffimu* ergo ad diAam dicecefim, rerum omnium ad Chriftiano* llio* pertinentium infpeAore*, dé cognitore* fuimus. Nihil vero non movit Demon Gluti· noftrarum animarum hofti* infeftiflimu*, ut nofiros pio* conatu*, laborefque eluderet. Maximas turbas, contentiones, tumultus excitavit, ftc eo redaAa res tuir, ut quaraplure* a nobi» difcefiferlnt, dr fanAa ecclena Rotoana novo fchifmate profeiAbfuerit. At Deu» fit* bonitatif memor, notlrorumqu· Criminum immemor, nos, poft multot tolerato* labore* a periculi» omnibui liberavit, fuaquc bonitate, & dementia, qua non vult mortem peccatorii, fed ut convertatur, & vivat, tum etiam intuitu meritorum fanAi apollpli Thome primi horum Chriftianorum magiftti, & proteAorii, tempeftatcm illam in-pacatillimam vertit tranquillitatem. Omnibus itaque lui veritati* affblfitquamobrera nubi* adhefenmt, fidem Carholicam profeffi funt, nobifque morem gerente·, ad fandu Romans ecclefi· gremium redierunt.

Ob qua beneficia, maximas,ut par erat, Deo gratias egimus, utque iis diu Chriftiani illi fruerentur, dc ea que ad Dei gloriam perada fuerant, rata, & firma permanerent, nobi* maxime falutare, dc Opportunum vifum fuit. Synodum D>oecefanam commodiori In loco, atque adeo in meditullio dtoecefi* quamprimum indicere, ubi que ad Dei honorem, fidei catholice augmentum, vitiorum fcelerumquc extirpatioocm, Chriftianorum quoad moret .reformationem, animarum denique utilitatem, dc^ pacem opportuna forent', pertraAarentur. Nc lgitur confilium adeo falutare differamus, ecclefiam, dc locum de Diamper pr»eligcntes, omnibu* & lingulis Chriftianis hujus dioecefeos, tam ecdefiaftici*, quam Laici* cujusvi» (latu*, dc conditioni* exiftant, notam facimu* indiihonem» & cpnvocationem hujufmodi fynodi in di· Ao loco de Diamper peragende die 20. proximi menti* Junii currenti* anni 1599. qu· erit Dominica tertia poll PentcCoftcn · Inlliper prcciplmua in virtute fanfle obedlcnti», & fub poena excommunicationis late fententi· Revr hujus epifeopatus archidiacono, dc omnibu* alii* faccrdotibus ejusdem, legitime ob valetudinem, etatem, vel alio inevitabili officio non impeditis, ut die'20· Junii adfint, ut ab iis nobifeum *congregati»* prcdiAa fynodus dioecelana, juxta facro* Canones celebretur. Et quia., ex confuetudine Immemorabili, a primis ufque temporibus InduAa, & ab iplis Ethnicorum Malabarici* regibus peruiitfi, etiam ea. omnia, qu· propria funt regiminis tempdrali*,& cauf· ipf* etiam *(a)* Civiles, ad ecclefiam, ejufque PreCulcm pertinent: & quia non minus antiqua viget confuetudo notificand! Populo t que ecclefia dccre-

(*) Qsionum plure* Acathotici · cum quibas *Juftus Hcnningius* lobemer D« Jure Pretr/eo. dc Petrus Olaonone *Bif. Civil.* 1»*. *Nrtfll.* rea*. 1. *flurihu >· heit*, fccculariom litium cognitionem Epifeopi» priorum (kculorum prefrafte abjudicant, ut Romtnam prcferlnn Curiai» de ufurpationc coarguant, opportune ecclefi· Angatnalcnlis immemorabilem, que hic laudatur, eonlueturfiacm ab ufque prlfc * temporibui obilcimur; & quidem Inrlutlabiii Auguitini tcilimonio dr exemplo. Teftiuwnio; etenim locum *1. Ctrl* t.* dc judiciis primorum Chriftianorum ita Interpretatur. *t/·!·* sit terave *4. direr. [redacted]» e.deaur, d». Samo ,«[redacted] w« *rttfituit Jnilfim i»ttr v*< I* C<«/i<«il «arae *teltier* , *ilthfajiui Jlf^tivt miihrtl ; i» fort futi.* ·[redacted] *Jurfrf* C*r0fA>«or > *tf it »ftr»* c· ap. hcc fcrlbit ; *mi m.Irfliii* (cauf· fecularlom dirimendi) /*·« »·» /-·, /od rj«, f·; *ltfmltlor vrbitri»* (id juris a Deo legislatore derivat > . Qpod etiam exemplo fuo robora.it s. DoAor adhrve* ipidcm iltaa Qpeurea* *·Ili··I* ·« mrew rtaamduw, wulfrm, in Klonafterio I«a[redacted]Am arrrar/, f*M* raqfetiMi «fireery» *f*U* de *<^nu fanUrifas,*

Anno Cnaisrt 1599.

crevit » ut ea melius exequantur fub eodem prcccepto, St cenfuris omnibus Chriftianis locorum « & pagorum, vel ubi loca bujufmodi citcumfcripta, & fuis limitibus definita non exifliint, omnibus» qui in aliqua ecclefia convenire folent» tarriquatn ad ipfam pertinentes» pracipimus» & mandamus, ut ftatitn ac hoc noftrum mandatum ad eorum notitiam pervenerit, quilibet Pagus, vel communitas quatuor ex honeftioribus timorate confcienti*, Sc rerum gerendarum experientia aptioribus eligat, ut populi fui nomine , fynodo interlint, Ac facultatibus futficientibus inftrudi, omnium nomine acceptare, fubfcribere, confulerc, obligarique pollini ad ea, que fynodus fiaruerit adimplenda : preterea expofeere, & proponere valeant quidquid ad Dei fynodum, βι rerum fpiritualium, 0; temporalium profedum erga populos, & Chriftianitatem expedire judicaverint.

Per has easdem noliras literas facultatem concedimus omnibus & lingulis, tam ecclefiatticis, quam f*cularibus, qui lites, querelas , dilfenlioncs , competentias, petitio, nes, vel res alias contentiofas pne manibus habent, que per prrfulem, aut Chriftianos determinari debent, ut eas fynodo proponant, & coram ipfa libere polfint, quod fibi vifum fuerit, poflulare; in omnibus enim aqdiendis facilem fe prebebir fynodus, & juxta facros canones At confuetudine·, que Jn Ungulis territoriis vigent, quod equum juftumquc fuerit, decernetEt quia nobis conflat, plura litigia in dida dioecefi in dies excitari , que. funt frequentium difeordiarum femina, non tantum facultatem facimus ; verum etiam precipitous, & mandamus omnibus ,qui in hifce controverfiis verfantur , ut aliis pretermiflis recurfibus, qui plerumque in chriflianorum prejudicium cedunt, intera^ftemporis hanc viam fandam, & juftam inKit. Ut tamen omnia ad optatum finem Jnucantur, illud in primis opus eft, nempe Vlinam gratiam, At auxilium, implorare à Deo, a quo bona eunda procedunt , & fine quo nihil boni poifumus, utque multorum precibus ciemcntiilimus Deus reddatur nobis propitius, .laudabilem fanAorum patrum, veterumque conciliorum^ confuetudinem feAantes, monemus, plurimumque in Domino commendamus eundis Chriftrfideiibus illius dioecefeos, ut - tempore poîWrtnum , quo fynodus exordium fumet, quoufque finiatur, jugiter, corde puro,& mundo,in jejuniis, eiecmofynis,orationibus aliifque pietatis operibus fele exerceant , dominum indantilfime deprecantes, ut omnium mentes congregandorum illuminet , & noftra· fuo amore voluntates inflammet J ut in nullo ex agendis deviemus a veto, & qu* fuerint decreta efficaciter execution! msndentur, Bcu{fodiantur per interceffionem faoAiffim* virginis Mari* domine noftr*, de cujus honore A; gloria («) fingulariter traAaturi fumus, & gio* tioG apoftoli divi Thorn*, inftitutori*, pa. tronl, & prcreAoris Chriftianitatis hujus, omniumque coelicolarum, ut cunAotum pace. & concordia incipiat, & progrediatur fynodus , & ad Dei «ternam gloriam honorem, dc laudem finiatur. Poftremo jubemus hoc noftrum mandatum, & convocationem fynodi dioccefan* promulgari corim populo in lingulis illius epifeopatus ecclefiis prima Dominica, qu» proxime fequitur, poftquam notificatum fuerit omnibus Cafla. natiis ipfarum, ulterius valvis ipfarutn ecdefiarum affigi, & manere affixum, ut ad omnium notitiam perveniat, Ac débitant, exeeutionem fortiatur . Dacum Chanoctc die 14. Mail fub noftro, & publico figillo noftr* cancellari*. Andreas Cerqueira no. rarius earner* illuftrjflimi domini archiepifcopi primatis fcripfit anno «r* 1599·

Frattr Alcxiut arcbitftftof· Primai .

Anno Cmiht i *5W·

N nomine fandiflim», & individua Trinitatis» Patria» & Filii, & Spiritu· SanAi r anpo à nativitate Domini noftri Jefu Chrifti MDXCIX. die XX. menfis Junii Dominica III poft Pcntecoftcn. pontificatus fanAiflimi domini noftri' Clementis pap* VIII. aqnb VII. regnante in Lufitania ejus· que dominiis rege catholico D. Philippo II- Portugal!!* , Algarviorum , Ac Mallucaruro rege ejufque regni anno Γ. moderance Indi* Orientalis flatum ipfi regi fubjeAum, illuftriflimo DD Francifco de Gama, comite de Vidigueira, clafiis przfeAo Indi*, ejufque Prorege, in loco de Diampcr, Ethnici regis de Cochin ditioni fubjeAo in ecclefia omnibus fandis dicata, epifeopatus Angamallenfis in montanis Malabarts, ubi degunt fideles, qui Chriftiani fandi Thom* appellantur ; fede vacante ob mortem archiepifcopi Mar. Abraba^, congregata fuit juxta facros canones fynodus dioecefana, ab illuftriflimo, & reverendiflimo D. D- fratre Alexio de Mencflcs archlepifcopo metropolitano Go*, Indi*, Ac" partium orientalium primate, cura omnibus presbyteris, & Gallinariis didi epifeopatus, Ac 'cum ekdis populorum, & pagorum ipfius multifqu«_» aliis ejusdem Chriflianicatis ad laudatam fynodum , per illuftriflimum mcrropolitanum convocatis ; <& primum plurimis gratiis Deo adis, eo quod curb* Ac contentiones, quas diabolus humani generis hoflia, ne fynodus celebraretur «excitaverat, amicabili pace & concordia compolitx fuiflent i eundis etiam

; ml iirimtuili, ml fruilinlii l Qijo liquet contra quod aiebat Giaonoruua, non tantum per arbitros, lites ab epifeopis defincus erfe. Et *}iβ· ii- blandas liugaminui falulationes , A fida officia depingit.· Et itnuatt no, rufitulff , ■·! , tb· Dti [trmr tfftlt··! , »t tmt ft·» . Vi. de etiam ifrjl.iji. Hoc etiam iterum fubigctur infra, Xd. 9. Drt. 1«.

(u. Qiiod eo dicit Alexius , quia adverCur errore» Nertorianorum illorum, afferenda erat bianilini» Virg. Manae, non folum maternius Chrifti, quam ultro fatebantur, fed etiam quod fuerit ihfitct feu mater Dei, quod mordicus obUiuaicquc negabant.

CaaxTr *199·

pte gaudio exniraatibus, quod tandem licucrit ad pertrita'dumdc fervitio Dei,fin-ceritate fidei ,& bono Chriflianitatis, anitnaruraque, eos in unum congregari illu· ftriffimus arthiepifeopus pontificalibus indutus ornamentis» iniffam *M tollerJam fcbtfma,* prout in Romano Miffili continetur » celebravit ; habita deinde concione ad populum, & Caere peraAo, cum veftes pontificales reaffumpfiffet, *Officium ai tnciftendum concilium* , juxta prarfciiptum cérémonials Romani peregit» quibus finitis» in faldiltorio fcdit, &' confidentibus aliis ad Synodum convocatis, rum ecclefia liicis, tum fecularibus, & fingulorum populorum "ele-Ais , facultatem a communit.-tc habentibus, coetui univrrfo notum fecit, fe prrfentem fynodum celebrate auAoritate munitum duorum brevium » patris Ss.Clementis FP. V11J. D. N. quibus regimen iltiufmodi erclclic ob mortem atehiepifeopi Mac Abrahami, quandiu proprius pr*ful Ac pallor nen eligeretur, fibi commendaverat. Id etiam alio titulo ad fe fpeAare juxta ùniliones canonicas » cum archiepifcopaiis fedes vacaret , At ecclefia ipfa archicpifcooaii» , ipfius futfraganca, orbata effet capitulo ; atque ipfe metropolitanus effet, & totius Indic, CunAaruicqne partium orientalium primas 5 Uteris etiaut apoftdlicis, qu* elaAé fuerant Malabarice tedd'tre, ieAis,explicatis, & reverenter obfcquentetque admitiis, ite rum dixit dominus metropolitanu··, tibi utpote in idiomate Malabarice peregrino, opus effe aliquo vito probato ,& in recede, ftafik-a verfato, qui tam ea, que Ipfe in congregationibus diceret » quam qux fibi dicerentur, vernaculo fctmooe utrinque fideliter redderet.

II. Et ftatim communi omnium confenfu eleilus fuit ad id muneris , Jacobus prefbyter, Caftanarius ecclefi* de Pallurri ejufdem epifeopatus, Lu'ttanica , *3c* Malabarica lingua doAus ; Cui ad fe vocato, Ac accedenti, commifit dominus metropolitans , ut officium Interpretis in *facta fynodo* adamuffim impleret: quapropter ab ipfo coram omnibus, Sacramentum exegit taA is fanAis Evangellis, quo Deum adnlbens tefterrt promifit , fe bene *6t* fideliter munus fuum gefturum, iraur fincere referret » & qua ipfe Dominus loqueretur com aditantibus in fynodo; & qux alii loquerentur cum ipfo, nihil addendo, vel detrahendo de fubftantia» *8c* veritate dicendorum : infuper fe fideliter , quod pariter fui muneri* erat » leAurum decreta , & fanAiones fynodi in congregationibus : qu* omnia lingua Malabarica feripta erant,& quia *tn ore duorum, vel them tedium flat tniu verbum,* ut ipfa teftatur (a) veritas, Ipli Jacobo Caffanario Interpreti pro ampliori fecuritate , adjunAi fuete ab ipfo Rev. Metropolitano RR. PP. Francifcus Roz » *Ut* 'Antonius Tofcano e Soc. Jcfu , collcg'i de Vaipicota ejufdem epifeopatus Alumni , qui ut pote Malabaric* lingue petitillimi, exponenda ab Interprete perpea-derent ; & (i quid minus apte Malabarice fuii!et_redditum, timui cum, alus extrv, confclfum prcfentibut , cum Indigenis ,tum Lufitaois « utraque pollentibus lingua ' ubi opus eifet, corrigerent c veftigio , & emendarent.

Anno Cnatsxr *199·

decretum i.

*fII.*QinAh igitur congregaris, Illuflrlffim Metropolitanus fedens in Faldiftorio, una cum ceteris, ad latera * otdine fuo confidentibus , dixit : *In nemine Patrie, 9r filii» 6· Sfirttue fandi, trium Perjbuarum , & unici vere Dei : ium . Placet ne vobtt frairet curffmi, Pen. Sacerdotet fiht "mei, tn ÇbrîjU dtlcdijjlmi, eledt » frocura-Virei fofalorum , ad Indent, <I- glorram SS. tb· individua Trinitate.· , Patrie , Ftlte · Sfirttue fandi, ad augmentum, exaltationem Fidei Catboltca, religionu Cbrtjitana , in boc tftfcofatn Monteufi, ad drflrudtonem barefum, ** ererrum, quot in eo Haretteorum, v Scbtfmaticorum aliqui femina· Verant : librorumque a falfit dotlriule , qua ab ellti in bujujmodl librit ftrtfia funt, exfurgationem : ad redaurandam ferjtdam tfitut eccltfia, cum Catbohce,* A* *nmverfa· /> unionem : ad redtwegrandam obrdirufiam debitam fummo fontifici Fomano, Umverfa-Ut ecclefia Pajlori, D. Petri ia efui Ca-^tb-dra fucceffiare, dr Cbrtfit in terrer Ktca-fimoaiacam labem, qua m bac dtvicfi invaluit eradicandam : ai redam admmefirateo· nem Sacramentorum,* à* *efferum ·/'■ necef-fartum ia ecclefia, in fofierum refillnendum i ai rerum ecclefiafitcarum, Cl.-ri, 6· morum totiur fefalt Çbnfleani hujnr diacefie re· formationem , fynodum iiucejanam in Mon·, tenir celebrari f* Et dido ab omnibus , audi· toque , *Placet* , itrrum *dtuil* Reverendiffi· mus Metropolitanu*.

IV. *Dum ergo vobit flatet* , f'a *Fratret, <fr filii in Cbrtjio dilcdljfitni, fynodum* rwfi-*fere, iefrecanter Dcuct,a quu bona tundn fro.tjuul , ofortet, ut ea quer funt fertraftanda, tumie ferttuenttbut^d Catobbtam fidem»* tam *etiam ai tcclefiar, Officia divitta , fandorum Sacramentorum ujum* ,'tfr- ra*ttur Pofuli in mortbur frofedum , feramanter, benrgneque a.ctfiarii,* 6* *ietutefi auxilio divmo abfequenter adimfleattt ; (r qua emiuiatieae digna videbuntur , fideliter* a-*dabuntur dtffl.cuerint, fremi ab omni con·*

»» gratia *Divina* , rr/ *dtfcuti fofiiut (* qued «Mirr *frtt oiultt babere debemur) & ,< fft. fimum, redumque flatum rejfttu.tutur .Ite tamen at tn vobtr nultum baient lotum con-*E'»"««, ◆ *dtfcordu*, «d *fujhtiam (r veritatem ferveritneam, neque Cbrtfitarai vetnr› ®· laiKituJn mqutreuth, Comfleden-<itvr favora confiha , langue/cai.*

6e·

(i) Matth. *raf.t.1.*

C«iu»T» 1599·

DECRETUM U.

A

V. Prxcipit fynodus in virtute SanA* obedieoti», At fub poena excommunicationis ipfo faAo incurrenda, ne ullus ecclefiafticorum, vel fccularium, *ex* vocatis ad fynodum, & In ea exiftentiba·, e loco Diamperitano, ubi fynodus celebratur, abfque exprefla Illtiftriflimi Metropolitani facultate difcedat; neque id fiat, nifi poft celebrationem fynodi› decretis propria manu fubfctipris, cunAifque licentia recedendi faAa. Illud infuper prxeipit, & enixe commendat, ut li quis ad laudem Domini noftri, dk incommune bonum Chriftianoxum hujus dioecefeo* aliquid dignum, de_/ quo in'fynodo agatur, animo prxconceperit, illud Domino Metropolitano, verbo, vel feripto, per interpofitam perfonamproponat, ut quod expedire videatur, decerni poflit.

DECRETUM tfr.

vi. Cunctis prxfcntlbus, dk abfentibus notum, manifeftumque fit, nulli Populo five Pago ptxjudicium futurum, quantum, ad loci praeeminendam, eo quod (ynodut in lioc loco de Diamper celebretur; nec ecclefi», aut perfonc alicui ex ordine confedendi in fynodo: immo omnia jura, dc firivilegU, ficut antea, cuivis integra,dk n fuo robore petmanfura: quod fi fuper iis aut alia re confimill, aliquod fuboriatur dubium, Dom. Metropolitano exhibeatur, ut partibus auditis, pro juftitia decernat.

DECRETUM IV.

VII. Cum pr* oculis habeat hxc fynodus. (a) *qdodhbet donum efte a Deo, 6· omne donum perfeflum deftendere a Patre luminum*, qui perfcAam tribuit fapientiam, *cum* coadis humilitate eam poftulantibus: & prxterca *quoi (b) initium fapientia eft timor Domini,* monemus, dk mandamus omnibus fidelibus Chriftianis, tam ecclefiafticis, quam fecularibus hic congregatis, ue fua peccata cum animi doloreconfiteantur, dk facerdotes facrum celebrent: qui vero facerdotes non fuerint, fanAilfimam Euchariftiam fuicipiant; a Domino devoto, dk humili corde petentes optimum exkum *return* in fynodo pettraAandarum. Ad eundem finem quotidie, durante fynodo duc Mtlfc folemniter in ecclefia cantentur i a Latinis una de Spiritu fanAo, altera a Syris dc B. Virgine Maria Domina noftra,de cujus honore A gloria peculiariter agendum eft. H.e Miff* celebrande erunt horis, qux congregationem non Impediant; qu» congregatio quotidie hora feptima matuiina inchoabitur. Infuper quotidie etiam poft occafum Solis in ecclefia folemniter, tum a Latinis, tum a Syris cantabuntur Litanix B. Virginis, cum ejufdem commeruoratione · (

Cncisti 199-

DECRETUM V.

VIH. Ad vitandas perturbatione·, qu» excitari poflènt; aeve detur locus contentionibus non neceflariis» & prcjudicialibus; prxeipit fynodus in virtute SanA* Obedient!*, dk fub poena excommunicationi» ipfo faAo incurrenda, utdura fiunt congregationes « & fynodales conventus, nullus Ove fecularis, fiveccclefiafticus audeat fimulcutn aliis, vel fecularibus, vel ecclefiafticis convenire ad difeutiendas res ad hanc fynodum, vel ad illam *Cbriftianitatrat* pertinentes, abfque exprclfa Illuftriffimi metropolitan! facultate, verum omnia, B qu* pcrtraAanda cenfuerint, palam, & in congregatione proponantexcipimus autem illos conventus a populo fieri folitos, dum aliquid, de quo commune confilium audiri debet, occqrritrvel qu» fiunt ex mandato ejusdem Domini metropolitan'!.

ACTIO II.

IX. Dic fecunda, decantatis Antiphon:, Pfalrno, orationibus, dk Hymno, prout in Pontificali Romano habetur: Illuftriflimus metropolitans in fuo faldiftorio fedens dixit: *b^enerabilei dr dtleflt featen preibyteri: Jtlii tn Cbrtjlo cartjftmi procuratoret, dr elefli populorum;* raw *hefterna die uobir per ttmpur Invertt alia peragert_„ quam Jioiatr precibut*, Or *concioni habenda ai populum, incumbere, oportet boite exordium fumere a rebut ai ipfam fynodum pcrtiitenitbur: ab ttt primum, qua ai integritatem, ◆ veritatem noftra Sanfta Fidei Catholica, ejufiemq«r profeffionem fpeflant: fed print vit iterum monemur in Domino, ut omnia, ana vobit vel rcftauranda, vel emendanda, vel in toto epifcopatu, vel in aliqua eiur parte, vifa /uertnt, nobit, vel congregationi ifttufmodi preponatir, ut omnia cum auxilio, dr grana Divina, vobii ainitenttbut, ai optimum, D fsta optamnt,flatum perducantur, ad lau'ir* Domini Noftri Jefu Cbrifii.*

DECRETUM I.

X. Ut quoad omnia fyltojus facroruni.. Canonum tegulas teneat, dk fanAorum conciliorum generalium, facri potiflimum concilii Tridentini veftigiis inhereat: ac probe cognofcens, id ab hac ecclefia inenro exigi, utpote in qua vari* opiniones adverfus noftram fanAam Fidem Catholicam infurrexerunt, variique errores ab Hxreticis, dk Schifmaticis fuerunt difleminati, prxcipit omnibus, tam ecclefiafticis, quam E fecularibus ad ipfam vocatis, ut nomine non folum proprio, fed etiam totius eleri, ac populi profeflionem Fidei, dk jaramentum per formulam hicadnexam in manibus Illuftrillimi metropBkani hujus concilii prsfidentis, omnino ^bftent.

XL Et ftatim in exeeutionem hujus decre-

(a) Jacobi a. v. 17. (b) Ecclcfuflici s. ». >C

Anxo C«*i«Tr 'J99-

CN<I, utque exempto fe tavfcem acccod·» tant* & «(ter altati incitamento effet, U-**· luftriKùnui metropolitanut veftibui pontlfi· catibn* Indura* ; Mitra depofita, ante Altare tenafleiu* , habenfque ante cculo* ihnAa Evangelia * 8t crucem, iifque taAi», proprio nomine * tamquam prelul huju* «celeti* hoc tempore Sedi* vacantia, & metropolitans eiusdem: nomine prottree to. tiur Populi Chriftiini iftius dipeeefeo·, dt fingutorum omnium, r*m ecclefiaAlcorum, quam fecularcum , Cequcns juramentum, & Srofefltonem fidei, qu* Cubinde eundi* ad* antibu*, fuit declarat* * emifit.

Profeflio , dt Juramentum Fidei.

XII. fa aeattae fin/ltffae , fi iadividata Triaitatb Patrie , Filii , fi Sfiritut Senili trium Perfanarum , fi untui meri Dei. Anxa a Netevitetr Damini Hefirj Jef» Cbeifii tygg. fitb Pantifitatu Sadli/e. D- N. Clemenite PP· Kill, ejafilemgue aan» fiftim», em^ lae» de Diamfer regaorem de Malabar india Orientali/ * ia ettiefia amuibut fttdlit ditata , die 11. menfit Juaii in fyntda ditecefbaa bujut efifiafatat ad Mtataaa , ab Illaftriffi*», fi remereadiffmt DD. Fratra Alexia de Menefiet artbtefifief» metrtftlitune Caenfi, Primate ludicrum, fi fartium Orientalium, fide metante ejufdem tfifitfatur. EgtN. hbera, fi fitntauee , aer ali.V cue mttlentta adfinffat, fid mera mm ar-

de tredere * fi t»nfiteri amnia fi fingula, aux eautiaentur in fymbala fidei, au» utitur fit»fla Mater Ettlifia Ammm. nddiert. '

XIII. Cred» in uaum Deum Patrem Omniptteatem fit. Deinde fequitur totidem verbi*, fidei profeflio, ut habetur in Bulla.. Pli IV. lujunftam nebit. Dat. Rom* Id. Nov. An. 1564. ufque «d illa verba inclu. &ec-. Animafgue tntbt detentae fidelurmfif.

J™"*' De"*ceP· itA.hab·'.· -

XiV. Perrttf /efittu

Animat »x bet mtta mtgrantei. una bit fr»O petutt, cb fettata debiti/, jam fattifieere,

,9** purgatertum termentum, juxta bentflatttum fi ardinatieaem Dei /lenam fa-ai/faOieatm exbibuere, fi fariter, qua fofi Baftifmum nullum fettatum ttmmijbrunt * fietim fffi amrtem pergere i» C«laai , ali videat Deum fitutt efi. Exinde eeadeum», fi anatbematia» berefim dicentium, jufi»rum anima/ effe ia Paredifi terrea» "fine ia diem Jaditit : Aaimafyut damnatorum, *oa aliter torqueri, quam ex ftietriie tormenttrum , quibu/ fofl jaditit diem punientur. Similiter eoafiteor, fi affirmo, fanflot, uau cum Cbrifio regnante/, venerando/, atque iuvtendo/ effe , eofque oratione/ Deo pro aobit offerre, fi^eorum Corpore, fi Beli, quta/ efft in Territ menerundat : infuper Imagine/ Cbrifit fi Dtipara femper rirgiuit, necnon aliorum Sanflorum, babtnda/, fi retinende/ effe, atque ei/ debttum honorem, at venerationem impertiendam.,

XV. Similiter fatretiffimam Firginem Manam effe profrie, fi vere Dei Matre* , fi ita maceril debere a Jidtlibui , quia reah-

Mr, fi-mere feferit fetandam Cerxem, ac fixe delere , «et augere dieu« , verem Dei Filiam, veram bemiaem Jettam, tfjb Firgitee permanente eat» fartam « ia ferta, ◆ fafi fartam , atque iffam , nullam potenti aftnelu matulam eeatraxifie affrmo.

An*· Ceil«Tl 1199*

Confiteor etiam indulgentiarum fetefiatem Λ Cbrifio i» ecclefia reiAlam faiffe ,illarum-

Saattem cotbolitam, fi apqftolicam K·· manam ecclefiam omnium ecclefiarum teetrem, fi magtftn/m agnqfco ; fi etaaet quotquot ipfi aaa obedtuat, baretica/ effe eccle-Jfae, fcb/fixâttear , atquo inoMicutea Jefia Cbrifio , eitfiu mandati/, aecau tiierertbie ettlefiafitta'ab iffi iafiitatx, at demum extra atercam effi falattm.

larum frutifit fuettfori , 6· Cbrifit ia terrif encart» , retint etilefie capiti, iffiat d»-Otri1 fi megifir»> petrr, frelata , fiffitri omniumjtiilim ; »inc· , omne/ quotquot Roman» pontifici Cbrifii in terri/ vicario non obedient ,_ tamquam inMrritt mandatir i/ji»t Cbrîfîi, <A ritruftlrit ' excludenda/.

XPf. Reti/to t effroi», fi confiteor, ornai befitatiane remet» , omatr determinatione! *

nenlbat, fi cantiliit geaeralibui.ee fratirtim ia fatrtfanA» tauclito Tridentino rententât. feriltriean, rejicio › ◆· anotbcmat/no »mui» iffit couirurio j riftt barefee quaftumque, ab iffit itamut, rejette!, 4k auetbematimeter, aw r*» ertiefie damno, rejici», eaetbematima ·, ee fatiffimam diabolicum, fi fermerfam barefim Nefiertanorum, c*· fforum ferfid» Date Nefioeio,

___ ________ , ... ,

fi prafintibue , nui a Satana fedufli, fiferfitf* M ^ntt» ferfinet, fi da» fhf-

,*ri affrmaatee, verbum êm/met jwn tStejJîffi (trini ie λλπμλ» ferfana,fed taatammnda fer nlihlitiutn, meifiauem /a ea fuifie tamauam t» ttmfte; mc diteudum effe, Deum futffe inear- arc Firgiaem Martem vocandam

credo, amplèflor, fi epprob», qua terra bec fiuram concilium Efbifinum I. ducentorum fetram itcrnii, à- ia fa* ex mandate Komeat Pontifia/ Celefiiai J. prafidit B. Cyrtllar fatrtarc ba Alexandrine/ , quem futjfb Jafiam , é· /itâme, Dcoqut gaudere «mai· confiteor , quique earn blafjbemaat, ex- fere feinte*.

B fnrnuo dicente/, de Cbrifii feffo-

rt i/cd credo, fi confiteor , medita/hnct, fi colloquia tie Pafilone Cbrifit maximam fidetibat afferre proventum.

Pariter teafitetr fitreda, quoi fient unut ·fi Dear, aaa fidet › <k anam btfttfria , il» aae tantum efi ver» lex in tota, atque taregrb Cbr/fiiaôa reelfia, gae efi lexjrfu Cbri-

Scan » &

DIBM Dtt, A* tteri b**t* . fiam, & fanAiffimo patri pa-
CmuTi 'j*** .."*' -Apofloli, m-Ap», & pontifici Romano, tamquam unino

rumque Jtfcipuli, ÿ fuccejjoret unanimiter, & uniformiter pratlicaverunt, $· pr*dir«*«t, <r confitemur tu tat* orbe: 4r da Mas, et reji. to inepte ehcentet, altam eÿe legem fanfli Vhornett iraharn dipt Pelri, atque eJi «Maine diverfat; d· nulle rattan» inter Ji tonventre, .«at ehir omutbnr trrnribuij ◆ berefibur ub'ecclefia matre rejeflit.

Haut verem catbo/icam fidem, extra quem é^c. fequitur prout in laudata formula Plana ufquead ultima verba quibus profeflio Diampetitana adjunxit fequentia.

XK11. Spondeo itaque, voveo, eb juro Dre, Cruci,- tr finflu evaugehit, uulium ate tn prufini, vel in poflerum tn bac ecclefia, & 8 eti/copatu Monte'nfi, epifiopum, atcbtepifcoputty prnlatum, paflerem, vel gubernatoreta admtjjhrnm, prater ilium y qui a fanflβ fede apojiohea, per papam, th? pontificem Romanum fuerit immediate conjiilutut; atque tpfi ita coqfiituto, tamquam proprio, dr vero pafltrty obedientiam prafliturum, omn/no ·ndependeater, nulloque expefiato confenfu, aut nominatione a pairtarcba Eabflomcoy quem rejicio, damno y A- anathematizo, tamquam bareticum, Neflorianum, fcbtfmaticum, ob· extra obedientiam fan fla Romane ecclefia, 6· idetreo extra aternam falutem; nec pen juro, ą- promitto, ipfi nunquam obedtre nec tn aliquo cum eo communicare. Igitur omnia difta, dr promtja fpcniieoy voveo, juro y O conficto Deo omnipotenti, tfr butt taero!an (In Cbrtfli Cruet. Sic me Dent ajjuvet, & bac fanfla evangelia. Amin.

XXVIII. Qua protciiatione, ac fidel preferflione pcraAa, reverendiflinius tnetropoli<anus furrexit, & mitra capiri impolita, in faldiflorio fedit, âccepirque evangeliorum codicem, quem cruci fuppoluit. Ad éuni primus accedit reverendus Georgius archidiaconus illius Montentis epifeopatus, Ac coram eo genibus flexis, At clara, & intciligibili voce propno Matabarico idinmate, eandem fidei profelfionem eunfit, facramento prtefliio in ejusdem Mettopolitani manibus. Deinde cunAi* presbyteris, diaconis, & fubdiacouis, &. aliis Chamaziis inibi genuflcxi?, Jacobus Caflat.aiiu* de Pallurti fynodi interpres vernacula lingua Malabrica eam fidei formulam protulit, eandem finguli* dc verbo ad verbum repetentibus. Qua foruiu'a abfoluta, omne* lingillatim in manibus Metro» politaoi juramentum prcftlterc; qui -b uno quoque cotum quefivir, num firmiter crederet omnia, qu* in ea formula continebantur; fk infuper quidquid fanda mater eccletia Romana credebat, <3k confitebatur, & num repeeret quidquid ipfa rejiciebat? an etiam anathematizaret perverfam Neflorianotum herelim, cum eorum erroribus, ejufque autiioies, At fautore* « N»(lotium, Theodorum, At Diodorum, cum iptb. rum aiiccl's; infupvr num fanAam Ron ..nam ecckliam, ut matrem, & magutrain agnoleetct, cmniumque hntndi ecclciiaium capur, ac confiteretur, quod eccleli» ipfi /ri enes ub »<rrn.) 'excluderentur ialBte. An primntiercut, & juraient vetatü obcdicti-

verfali ecclefi* pallori, apoftolorum princU pis D. Petri fuccefori, di Chrifti in terti* vicario, exclufa omni communicatione cum patriarcha Babylonico, fchifmatis anteli gnano, cui injufle ufquead hxc temporalubjeAl fuerant! An (ponderent; At jurarent, nulium alium in epifeopum nunc, Ac In pollerum accepturo* preter illam, qui ab ecclefia Romana fuerit inftitutus, & a papa rnftfus, At cuilibet hujufmodi, animo lincero, obedientiam prxllituros, At recepturo* tamquam proprium pallorem, quod f*roprium eorum eft, qui funr veri catholici, Ac eccleli* filii; demum fe cxcc/arures patriarcham Babylonicum, tamquam h»reticum Neftorianum, & a gremio fanA* matri* eccleli* rcjeAum, nec unquaiu fore, ut illi pareant, aut cum illo in rebut ecclesiaftici* communicent 1 Quibu* omnibus articulis, Ac ipforum cuilibet, otnne*, & finguli, politis fupra evangelia, & crucem manibus, refponderunt, fe ita credere, jurare, Deoque fpondere per evangelia, At Chritii crucem iplis fupetpolitam. Poftca eccklfiaftici eandem profeffionena, & juramentum prailiterunt; At fubinde eleAi, dt procuratores populorum, ceterorumque ejusdem dioecef/os Jdcorum, nomine communiratum,* qubus facultatem ad hoe munus acceperant. Id quod ab allis eriam omnibus Chr idlenis, qui aderant, pneftitutn fuit.

DECRETUM L

XIX. Prkcipit fynodus, ut cunAi facerdotes, d:.com, fit Cubdiaconl ptcfentis dioecefcos, qui non interfunt fynodo, eandem fidei prntclfioncm, & juramentum in mahibus iltuitriflimi mctropclitani in vititationc epifcoparus, quam aggrodi propofuir, pra* Parc, debeant; quique vifiutionis tempore abfuerint, id ipfum pr»ftare debebunt in manibus illius, qui ab eo deputabitur: itant nemo i;i fueris conftitutui in toto inveniatur epifeopatu, qui hujusmodi puiT<.ITıonem, prout hic continetur, non emifetirPrxtcrea jubet, nullum cx Calfanurins ia vicarium, vel curatum cujuOibet eccleli», ullo tcinpore eligi, quin ante poficifioneni initam, prx.iiAam profeflionem faciat, vel in manibus pia:fulis, aut alterius ad id muneris dcûgnati: quod pariter de his, qui ad ordines facros promoveri debent, ecdim modo decernit ut. Quid fi pritdiAorum aliquis id facere ienucr:t (quod Dens avertat^ excomn.unicatus declaretur, ut talis ab omnibus habeatur - <St tamquam vehementer fufpeAus d: fide, juxta factos canones puniatur.

Anno CatUTi «I»-

Anno C«>tsn tb99'

ACTTO III.

Dr *rebut ai tatbelitam fiiem fteflan· titer.*

DECRETUM I.

XX. /'"S Uia *fine fide tmpafitbtle efi place· re Deo* f <t), fides autem huiusmodi, cit fanda fides catholica ,qu« eft ver« vire principium, & cujus puritate populus chriftlanus, At catholicus ab eo, qui ejusmodi non eft, difeernitur ; cumque fynodo compertum fit, a pluribus hominibus ab hac vera fide errantibus, necnon mediantibus pluribus libris falfas, de erroneas doArmas continentibus, errores non paucos in hac dioecefi fuifle difleminatos, eifque plures fu;fle mlferrime infeAos, & in pofterum nuito plures infici polle, eidem fynodo opportunum vifura fuit, ultra profeftionem fidei jamfaAam, fingillatim exponere pr«clpua noftr* fidei capita, dt qui funt coiw tra illam errores in diAis libris, indicare , ut hujus dioecefeos ineohe, eorum malitiam, ac falfitatem agnofeant, eoique declinent, ac, fugiant. /

CAP. I.

Didrini fidet-

XXI. Qu« noftra fanfta fidet, cum ec· elefia catholica per totum orbem diffufa, ab initio credidit, tenet, fc unanimiter pro* fitetur , hxc funt : credimus In unum verum Deum omnipotentem , incommutabilem, incomprehentibilem, inetfabUem, «ternum, Putrem, Filium, le Spiritum Sanftqm: unum In effentia, trinum in perfonis ; patrem ingenitum; filium genitum a folo patte, ipt* confubllantialem , dit «qualem ; Spiritum SanAum ab «terno procedentem a Patre, & Filio; non tamquam a duobus principiis, aut duplici fpiratione. fed ab utroque, tamquam ab unico principio, At unica fpiratione. Pater non eft Filius, nec Spiritus SanAus ; Spiritus SanAus not^eli Pater, nec Filius ; fed Pater eft Pater tantum, Filius eft tantum Filius ; Spiritus SanAustantum eft Spiritus Sanftus: nulla per* fona aliam aeternitate pr«cedit, aut excellit magnitudine, aut fuperat poteftate, fed Temper eft abfque principio, Sc fine. Pater eft qui generat : Filius qui generatur ; Spiritus SanAus qui procedit ; conftbftantiales pariter , & «quales, aeque potentes , «que «terni. Tres ifte perfonx funt unus Deus, & non tres Dii,una elfentia, una fubftantia, una natura, una immenfitas ; unum principium,unus creator omnium rerum, vifibilium, Ac invifibilium, corporaliutn , Ar fpiritualium, qui cum voluit omnia fua bonitate creavit, dt omnia qux creavit, voluit elfe valde bona.

CAP. II.

XXII. Preterea unigenitusfilius Dei, qui femper eft cum Patre, & cum Spiritu SanAo , parrique confubftantialis, tempore a Divina miferlcordia praeordinato, ut homines liberaret a peccato Adam, ceterlfquc culpis, incarnatus fuit vere Spiritus SanAl virtute, in illibato ventre Sacratlflim* Virginis Mari* domin* noftra, atque in ea accepit veram, & Integram naturam noftiam humanam, corpus fcilicet, dt animam rationalem in unitatem perfon« Divin*, tali unione, ut per Illam unus Idemquejefus Chriftus fit Deus, At Homo; Ft°hus Dei, At Filius hominis, nempe Virginis; quin una natura cum alia confufa fit ; nec uia in alian mutata, vcl una mixta cum alia ; vel earum alterutra perierit, Ac in nihilum fuerit redaAa. Quamobrem ia una perfora , dt'in uno fuppqfitp divino, duplex eft natura perfeAa ; divina, At humana; fulvis femper utriufque proprietatibus, duplici-videlicet voluntate, divina, Ac humana ; Ac duplici operatione in uno tantum Chrifto;dc ficut forma Dei formam fervi non tollit, ita forma fervi Dei formam non minuit, quia ipfe, qui eft verus Dcus/ideïft eft, & verus homo: Deus per illud, *quid in(.b) principii erat 'Verbum t C<b" verbum erat ifei Deum,* A- *Deur erat. Verbum* .· Homo per illud , yxod *Verbum Caro faflum efit* A- *babttavit in nabit:* Deui per illud, per quod propria virtute, do quinque panibus faciavit quinque millia hominum , per quod aquam vit* «terme, Satnatiranc promiiit ; Latarum quatriduanum in monumento fufeitavit ; vifum excis re*ftituit* ; infirmos fana vir, 4 imperavit ventis, dt mari ; homo , per illud per quod litivit, & efurivit, fatigatus fuit ex itinere, crucis arbori fuit clavis confixus dt in ea expiravit: denique idem fecundum Divinitatem «terno Patri «qualis, immortalis,dt impatfijilis , A fecundum humanitatem minor Dpatre,mortalis, atque palfioilis.

CAP. III.

XXXIII. pariter, quod ipfe Dc! filius incarnatus, vere fuit natus ex Maria Virgine , *St* ejus corpus ex huius purillimo fanf;uinc fuit formatum, dc ipfius eft vere Filus ; quapropter confitemur ipfa.m elfe vere Matrem Dei, At ita ab univerfa catholica ecclefia appellandam efle, Ac invocandam, eo quod vere, Ac realiter abfquedoloribus, aliisve paftionibus, peperit fecundum carnem verum Dei Filium, hohsinem faAum: dc ipfe Dei filius incarnatus vere fuit pro noois palfus ; vere mortuus, dt fepulruf; vere cum anima ad inferos Limbi Edefeendir ad liberandas fanAorum .patsutn animas ibi exiitentes , de die tertia'vere a mortuis furrexit ; dt per quadraginta dies docuit apoftolos, locutufque eft de regno Dei, At poftea virtute propria in coelum afeendit, ubi fedet ad dexteram majeftatis glori*, Ac potenti* patris, unde venturus eft

(«) Epift. «d Heb. r. ue- <· (i) Joaan. t, *v.* r, fiff· 14.

Anno Ch«"*t› ıj9* eft ad judicandum vivet, & mortuos, & dandum unicuique premium, vel poenam fe-eundum opeta tu*.

CAP. IV.

XXIV. Similiter profitetur neminem ab Adamo defcendentetn, conceptum, & natum, aliquo tempore falvum fuifle, aut falvandum elfe, aliter quam per fidem mediatoris Dei, & hominum, Jefu Chrifti Filii D«i, d(per ejus fanguinem, ac mortem, qua nos «terno patri reconciliavit, & notharum .iniquitatum chirographum foivir, 2u« quidem fides ante adventum Chrii, erat dc ipfo venturo, At redempturo; & poft ejus adventum, eft fides, qua creditur Ipfum adveniffe, Ac nos fua morte, Ac Sanguine fuo redemifte.

CAP. V.

XXV. Intoper omnes, quotquot natura, li generationis, modo ex Adamo nafeimur, filios ire, & peccati originalis macula infcâos, nafei; quam contraximus ob culpam inobcdientic Adami, in quo nos omnes peccavimus. Adamua enim peccando, & (ibi & nobis -fanAitatem, & juftitiam perdidit, & peccatum proprium › & perfonale ipfius, lt› nos omnes generatione pertranlivit, dicente apollolo: (<) *PtrniuHt baminem ftt-tarum tntratnt iu* Afaadu·, Sr *ptr fttratru* attrt* >6* ira f« emar/ ftew/uM mort pertruq/f-«rt, *ruant taurtr ftrcatfnuit.* Quod licet verum lit, & firma fide tenendum, peccatum illud in nos generatione pertranfire, non tamen anime noftte fiunt ex traduce, aut ficut corpora generantur, aut educuntur de potentia materie, vetut animae Brutorum, fed ex nihilo a Deo creantur, At divina difpenfatione, dum corpora perfeâe formantur, & *trgaatzantar,* ipfis infundantur, & in quo infufionis inflanti maculam originalis peccati, quod In Adamo commifimus, anime contrahunt, per quod a eoeio excludimur, Deoque in «ternum privamur: quod tamen peccatum deletur oaptifmate; quo mediante, anima e culpc noxa abluitur, & nos, qu) per peccatum eramus filii ir« At a coeleftl patria, regnoque coelorum exules, conftltuimur filii Deo cari & caelorum iutredes i iafuper virtute ejusdem baptifmatis tnliqne nox·, peccata aâuaiia Illis, qui talia perpetraverunt, cum omnibus poenis pro ipfis debitis remittuntur,

CAP. VI.

XXVI. Ulterius animas eorum, qui poft baptifmi fufceptionetn nullum admifere peccatum vel deadmiilis copdignam poenitentiam cum aqua, Ac integra fatisfaAione egerunt, ftatim in caelum duci, At ipfum videre Deum trindm, & unum,, clare, ficuti eft, divina gaudentes vifione, alios aliis perferiori modo, pro meritorum diverfitate; At parimr, qui in mortali aAuall abfque enndignapoenitentia deeeduot, vel etiam cum folo originali Illico ad inferna defccndere, poeni, «ternis imequalibus tamen, juxta demeritorum insqualitatcm, in «ternum punitndos. v**'' r* If99'

CAP. VII.

XXVII. Sicuri etiam, quod ii, qui ex fidelibus chriftiinis, cx hac vita in caritate deceflerint, vera pro peccatis poenitentia peraria, fed nondum plena Divine juftitia fatisfaAione pro ipfis exhibita, mox ad locum, & poenas purgatorii ducuntur, ubi per ignem, aliafqut poenas, toto tempore, quo Deo, juxta peccatorum qualitatem, & quoufque plene pro illis fati,fecerint, vifum fuerit, ab ipforum fnrdibuu abluuntur; poftquam vero fuerint ablut·, ad gloriam, Deique gaudium recipiuntur *i* qup in purgatorii loco, animabus ibi detentis maxime'prafunt fuffragia «orationes, ele* emofync, aliàque pietatis opera, qo« viventes pro defunAis facere tonfueverunt, potMTunum vero facrofanf^um mifla facrificium, quo poen» leviores reddantur, At citius in caelum deportentur.

CAP. VIII.

XXVIII. Similiter quod die judicii no» Ara corpora in cinerem, pulveremque re. d*Aa, refufeitabuntur, eademque noftris animabus, unumquodque fu«, Iterum unientur: aliter tamen, «· aliter fcfargemus, boni quidem, ut circumdati gloria, immortales, & Impaflibiles regnent cunu Chrifto In coelis; mali autem ur in d«monum contortio in inferno, «terno, & vero igne perpetuo crucientur.

CAP. IX.

XXIX. Pariter quod in principio, *A* in tempore, creavit Deus ompia vifibilia, & InvifibUia, corporalia, *tk* fpiritualia, ctrDiumque Empyreum Angelis replevit, e quibas Deo obedientes, in gratia .fuere confirmati, At retinentes dote,, ac perferiiones, quibus Deus eo, In ipfa creatione docoravit, fuerunt ad «terna gaudia eveAi: rebelles vero in infernum, quem Deus,dum peccarent, creavit, detrufi funt, ubi divin· juftitiat rigore, non tantum poena damni, qua divini vlfione privantur, ad quam creati fuerunt, fed & fimul verb igne, aliisquepoenis in «ternum torquentur: Qua de caufla tanti boni quod juftos manet,er quo ipfi ob propria peccata carent, Invidia dudl, odio infuper aAi erga Deum, ejufque opera, *iatrinftea* demum, qua obdura(i funt malitia, Impulfi, homines tentant Ac ad maluof folicitaot.

CAP.

(a) Ad Hom. j.

Anno CaaitTt IS»·

CAP. X.

tliofquc fanAo*, cum Chrifto fa Coeli* regnante*, (a) a fidelibus "colendo*, ac venetando* efle, a Deo per ipfotum intercefl&onem, noftri* neceflitatibu* remedia poftulando, atque pro nobis Deum deprecentur: quod quidem prsftant, dum Deo offerunt pro noftri* malis preces, fuppllcationefque: Corpora etiam, & Reliquia* ipfotum maxima cura, ft veneratione in terris cudodiendastofculand«s, ft colendas, acin Alta· tibus, aliifque peculiaribus loci* collocatidas: quippe qus fuere viva Chrifti membra, aç Temnium Spiritus fanSi: nec non judicii die talla Corpora tefufeitanda efle, & sterna gloiia in Coelo Induenda; per qus In terris, plurima nobis Deus beneficia confert.

CAP. XL

XXXI. Itidem Chrifti Domini, & Beatiflime Virgini* Maris Imagines, necnon^ fanAorum Angelorum, qui aliqualiter depingi valent, ficut & aliorum fanAorum, quo* efle Coeli incola* ecclefta credit, retinenda* efie, At decentibus in locis habendas, n6n tantum in domibus fidelium, verum & In templis, atifque potitlimum: qua quidem venerari colique debent, de· bfto Ipfi» cultu, eo fcilicet, quo fanAos{ vel aliud quodcumque cultu dignum, quod per ipiat reprefentatum veneramur: non quod ipfit aliquam faefle virtutem, feu divinitatem· ob quam debeant coli, credamus, vel in el* fpem, fiduciamve noftram ut Gentile» in Idoli*, collocemui, led quia honor ipfis a nobit exhibitus, ad prototypum per ipfas reprefentatum referatur, ita ut per Imagine*, ante qua* in genua procumbimus, vel alio* actu* religioni* exercemus, adoremus Chriftum, ft SanAot. Quàmobretn fignum Cruci* adoration* lattisl foil Deo debita adoramus, eo quod Filium Dei rtominum noftrum Jelbm Chrifluta pro nobis in Ipfa pefium exhibet, ft qui* ut Ipfe dixit: fA) bte μ At Ju- Jttu sfpsrtbttJigmm filii itmuitii: cademque latrie adoratione ex eodem motivo, colimus ceteras Chrifti Imagine*.

CAP. XII.

Anno 1W·

XXXII. Pariter Catholica confitetur ecclefia, homioum unicuique ab ortu fuo, Angelum a Deo In · illius cuftodiam deputari, ut ipfum ad bonum incitet, ft a mali*, fa qus feclufa cuftodla folkita cafuru* effet, eruat; quem infaper Angelas in illius cuftodiam accipit, quandlu vixerit; itant cum continuo comitetur, ft quantum in fe eft a mali*, ft peccati* abducat, enmque ad vitam sternam dirigat: atque adeo ejus libero arbitrio qus reAa fant proponit, a quo bona quamplurima, tum temporalia, tum fpiritualia accipimus, e- Briam nihil tale cogitantes.· Angelum vero hsc munia obeuntem, noftrum* AngéluoL. Cuftodcm appellari.

CAP. XIII.

XXXIII. Unam pariter efle «clefiaeG Catholicam totoOtbe diffufam, & cujus eft paitor fummus pontitet Romanua t Beati Petri Apoltolorum Principi» in'ea fede fuccertor, cui, ft per quem fuccelforibus fui», plenam poceftatem regesdi, ft guberna»· di totam eccleiiam, Chrifto* contulit; ft unde ecclefia Romana(c) eft Caput. Ma· ter t & Magiftra vrooium Orbia ecclefiarum, C^CttC & pontifex Romanus, Caput totin» ecclefi·· Pater, Magifter «omniumque ChrL ftianorum doAor, omnium In univerfunU Profui, cunAorumquc Sacerdotum, epifcopotum, primatum, Patriarcharum, «cclefiarurn quarumcumque; omnium Imperatorum, Regum, Principum, βι dominorum Paftor, omnium denique· (dummodo fint Chriftianl · toriufque Populi fide||* S ex quo ipfi pontifici Romano, & Chrifti Vicario obedire in terrh 'renuente* extra viam exiftant faluti* sterns, ft in Infernum detrudentur, tamquam Heretici Schifmatici, inobedientes mandaro Jefu Chrifti, Dei Filli Domini noftri, ac Hierarchls ab ipfo D^ fiu4 ecclefia coAVrute

CAP. XIV.

XXXIV. Unum fîmilitcr, eumdetnqnt> Deum auftorem fuifiê vereris > tw. 'que Tcftatncntl, W eft Prophetatum, A Evangel·· r turn

·«) Circa ritum venerationi* SanAoram poft immenfa; propemodum eccleûaft ce eruditioni, volumina a SS. D. N. BeoediAo XIV. «dita «onfuleie juvabit D'finw·. Ot r«« »β··/ a«c. *ntlttittt* .«■· 171«. a Petro Moretto Viro eruditifima; dc fupplamentum DilTcitationic ad calcem Libelli, *Ot ritt variandi ritetlt nimitti.* ab code n auAor* editi «··« <··· *trja. t tt* noviffme Johann. Cryfoft. Ttombelli Oput *Ot nlt. SS* <rpi' ftonome esculum «··. <74J.

(b) Locut indicatur Matt. a*, v. jo. ubi legitur /«·< *afptrtbit jS^tvet SHii bettitii ia.* C·/·. Veteres Patres * plcriqua Interpetret. hoc lignum Filii hoinimi, Crucem tScruat; quam fententiam adoptavit icaleba dum concinit in oju* oAcio: *H·< Λ/··· C.w»» ·τα tt itet» ft».*

(.) Quoniam privilegium iftud. quo Romana fuper cetera· Orb.'· «ccleiia* jure prreminet. atque extollitur, deium.tut ex itinere Romano Divi Petri, ejuique in Urbe epifcopttu. legendu, omnino eft liber de hoc argumento editui Florentia anno 1741. a Petro Fog(iniu, in quo accuratilBmui auAor, Romana moment* aderit, atque bcierodoaorum cavllU? tianes lnviAiffime refolvii; eo vel maxrtap, quod cum hui» veritati acquieverint infcnh·*·· Cecidit hortet, Moniaoua, Ariua, Pelagi», Arc alii demuta per decem, de tria fecula bluetint, vcnalei tantum calami Marhlfi Patavini, k Joannit de Janduno. pto Ludovico Ravaro feribentea, circa faâum illud htftasIciui* tunniiuu pnmi. ut apparet. iRam Camarinam mo«erint..

Anno foa>*Tt

nam Teftamentl utriufque feriptoret, affla- t| spititu fanfio (cripferunc . Itaque reel- pit ecclelia omnes libros Canonico* *(a)* Teftamentl utriufque « infallibilem in fe veritatem continente* , atque a Spiritu fanβo didato* ; videlicet e Teftamcnto veteri quinque Moyfts libto» . Cenefim , Exodum , Lcviticum,Numeros, Deuteronomium: pariter libro* **Jofue,dt Judicum, & Ruth:** quatuor Regum : duo Parallpomenon , dt primum Efdr», dt ejus fecundum , qui dicitur Nehcmias : Libros Tobix, Judith, Elihcr, Job; Pfalterium Davidicum centum quinquaginta Pfalmos continent : Parabolas, Ecclctiaiien, Canticum canticorum , fapientiam , Ecclefiafticum : quatuor Propheta* majores, Ilaiam fcilicet, Hieremiam, cum Raruch, Ezrchieiem, Daniclem, duodecim *itera* minoret, ninfrutn Ofeam, Joelem, Ames, Abdiam , Jonatu, Michcam , Nahum, Abacuch, Sophoniam, Agg*um,Zacharlaro, Malachiam, dc primum , dt ferundum Machubaotum . Teftamenti novi quatuor Evangcliftas, fcilicet Marthwum, Marcum , Lucam, dc Joannem : Aâa Apo-Dolorum a D. Luca confcripta: quatuordecim Divi Pauli epiftola*, nimirum unam ad Romanos, dua* ad Corinthio* , unam ad Calata*, unam ad Ephefios, unam ad Phihppenfcs, unam ad Coloffenfc*, dua* ad Thciralonicenfcs , dus* au Timotheum : deinde unam lingulis: nempe ad Titum, ad Philemonem , ad Hebrxo* : Petri apoftoli dua* :>Joanni* apoftoli tie* : Jacobi apoftoli unam: Jud* apoftoli unara,dc Joannis apoftoli Apociypfim ; qui libri cum omnibus fui* partibus funt Canonici, dc infaiibilem in fe continent veritatem-

DECRETUM II.

XXXV. Declarer fynodus, in libii* no* vi foederi* , qui funt in ufu In hac dioccefi (*b)* Soriana , vel Syriaca lingua feriptit , defidcrati Evangolio S. Joanni initia· *taftttt affave de* muliere in adulterio tfeprehenfa, dc ad Chriftum Dominum adduda : pariter in caprty drrrat* Lar*, ubi dicitur, Chriftnm mitifle fepruaginta φιο* Difcipulos, poni Srpfaagtara tantum: fimiliter Matthei 6.,in Oratione Parer aq/fer, poft ultima verba : Sed *Mera* μ * λ *main* hec addi: qaoara· imum *efi* Argae*·, wrba , à- *Imferium ie fitula ficularum.* Sed nec in didis libris legi *feeundam efiflalam Divi Petri , ficuudam,* ◆ *tertium Divi Jeeuuh, t/i/ItIt»*

.Jeannet. Pr«tçrea - rap. 4. *tfifi.i. A. JM»- ut* **Impie** fu'fle **expuolum verticulum It** lum : *Qui filvit Jefum uta gji* c* Deo, & ejufdem eptftol· illum alium: *Tret fient t aui t^flimuium daut 1» Cile t Pater, Peelum, A· Sfiritut faailut* , β- *bt tret tuum fient.* Et in veteri Tcftamento deliderari libros *Enter, fobia,* ·■ Saptrarr*. Opo* libros t *dt* verticulo* jubet tranfctibl dk parte* ablata* reftitul, per emendato* Chaldaico* Codice* * & conformité: ad editionem latinant, & vulgatam , qua fanfla— Mater *Ecclefia* utitur: ut pr*fen* ecclefia feriptura* integras habeat : iptifque nulla , ne minima quidem parte imminuti*, & immutati* facti* **libris** . prout ferfoti fuerunt , **dk in unlverfall leguntur eccle**· *fia* , utatur : Quod munus prcftari expetit fynodus a R. P. Francilco Roz Societati* Jefu, & Syriae* lingu* profcffbre in Collegio de vaipicota, ob eam qua pollet in illorum Idiomatum, & divinarum fcripturarum cognitione.

*'.'''**'

»R·

DECRET II M III.

XXXVI. Cum facra Bibli· , columnfint, quibus noftra Catholica Fides inniti* tur> bafefque , & fundamenta , in quibu* conliftit , ubi veritas , puritafque illius perfpicitur, quotquot hxretici fidem, deftruere machinati funt , iidem divinarunu fcripturarum textum corrumpere, dr qu«dam ipforum erroribus adverfantia intercipere , ticuti dk nonnulla , qu· fotis favere poffent, affuere non deftirerunr : & quod in prxfenti quoque epifcopafu accidit > dum per epifeopo* Haeretico* Ncftoriano* tegebatur , qui in facri* libri* , quibu* utebantur , loca Neftoril erroribus contraria, limiiter depravarunt.

Videlicet *uffuum *fjl· cif. 10.* ubi Paulus dicit: *HKulilt vtiii* , flk *mnitrfu <t-*

aiqudivit fautulue fieo , **mutaver**unt imple nomen *Dei & pofuerunr Cbrijit*, ut fenfu* tit : fa quur os/ *fafuit Cbrtffut ad regradata fuam eccitjiam , quam ifqutfvit fi·» : Nam Ipfi Ncftoriani a Dia*bolo acti, veritatem Catholicam, fcilicet Deum pro nobis paffum, fanguinemque., fudillè, fateri nolunt.

£x *ctf. 4. rftff. t. Jouunr* abftulerunc verfum: 4M *foloit Jefuurbain eft ex Deo,* 3ufope qui contra Neftorlum facit , impie ividentem Chriflum in duo fuppotita.

Ea-

(·) Theodorus Mepfaeftcaus Migiffer Neftorir, expunxit a factorum Librorum Canone, ut conttat ex Qpima Synodo Oea. *Cellae.g. a* **Mal).** *al 11..* - ex Leontio Byrxnuno L>*. *iaj Hffime. laapeti uaae* 14· 6- IT fequentes Libros t nim-rum /-* , *fatahfimtaea feiarnm* ‹b› *feeuaCam t tjiram , Caelitam Caaheiram . Ifjfihu* Jarahr , *& aliae iliirea Catileeai* 1 qui tainen alias, in cos libros Coiuinenlaria fciipinle perhibetur. Verum a Nsliorianis laudati libri pro Canonicis habentur , ul ex Catalogo hebentis *Caf. yt.* liquet apud *Altemao·* Tew. *j hi/. Oritae. Hg* V ◆ Tam. 4 *fag.* »ji.

‹ *) linmfi omnia ifia loca novi Teftamenti , depravat* afferantur a Neftorianis , ut notat ■oftr* Synodus. - ea ipfa Pole»mus *Tam.* a. *Affatal, fag.* 44k. - Thomas * Jelu *ea* D. *Claimf* <■·. *Ceae, feaear. fag.* x,S- tamen legenti ipfa loca apud Calinctum 1» Ivaoj ◆ *agin,* Sc qun habet AHemanus T··». 4. *UtlIteeU. Oritae, fag.* **t. flp *feg.* (*exile* cuolta. bii ca omni* , ani* exortam Neftorii batrefim ita le(i In Vulgata SyrMia vertioae , ut liquet *e'* ·*. cUd apud. Syros Orthodoxo* satantibus , ⁓ ex *Mev. Trfaa^ ffriaea* cdrto Boer , Pariftia , *it* Loodiai.

—?

Àm*P CaattTf 'W*

Eadem tpift. (-) cap.|. npi *dicit*, «u Fac eegaewme/ Mrtrcrrw Dm, ffiMM» *tlle* eat- mem *β>·»* *preeehit pefitl·* „prorfu· ex ma- Atia pro *D*i* vocem *CX^fii* fiipponunt, dicente· : rn hoc *tjneediaail cerhetret Chrl-βi*, quoniam *Hit «ht.*,ut pariter cum Ne* florio necent, Deum pro nobi» mortuum, ia epTd. ad *Hthrtte»* Mp.l. obi dicit Αρολού, ; otdrawr Je/bm prapfrr *fajtentm tetrtit gieru* » d* Fenore «aroadtnm , ar gratta Dm pre omnibn/ *gtfertt nerteet,* inibit, ut dlftlnAionem duorum ΓορροΓιιο-rum cum Neftorio aftrat, Ita foperadden-do (h) *frtfUr* Pq^aaem JtferMr, glare·, m hoeord coreM'nm , at *gntie Dn ERÆTER DEUX pre eeunler* fmAhrrt aMrrew: Jd eft» et gratia Dcl, èd a Deo dùifu, , ft citra Deum pro omnibu· moreretur-

in cap. *6.* Luc· › ubi Cbriftot dixlt *: (c)* mattnau·» date, orh»/ rmde Aeranter, ut ufu-rat *f* qnlba, alebantur, ft qua, tamquam juAltl* conforta» probabant, defenderent, poltectunt ita : murant· date » à* «ode *ftt-vMt* : quali diceret, mutuum date & lucrum Inde eapeAate. Qu· omnia loca , ut de-pravata , dk corrupta ab Hvreticit, pntcl-pit fynodur lo euMil» (odkâbut expurgea* ter , dk enftigentur, ac parkati priftm·, juxta veritatem editioni· vulgat·, qua fan-Aa Mater ecclefia utitur, reftituaotut, idqoe fine orara cupit ab lUudrMEmo me-tropolltany In hup» dioecefeot vifiatloae fieri , vcl per femetipfam, vei per vlro, Syriace doAo», quo· *ipfc* ad hoc muout de-putaverit*.

DECRETUM IV.

XXXVII. Competit fynodur ob commu-nicationem , quam In hac dioccefi habent Chriftiani cum lofidelibut, aliquo· ipforum animi, adhufiffe inepto· errore», eofque ab hebetibu», ft rudibua hominlbu, mordieu-teneri, ft potilEmvm quidem tree bifee la-fidelibu» familiare» : nempe anima» poft mot* tem in alia corpora tranfmlgrare, five ani-malium, five aliorum hominum , quod ft tnvptifime afferitur, & eft error, ft hete*

<«« <>/. *t,rnrml.* Tbm. λ.\χν.

.fi» maaifefta, noftr· Catholle· fidei oppo-fita , docenti, annua» poft mortem, in Coe-Ium, Infernum, Purgatorium , vcl Limbum, pro meriti» nuiufcujufque cuci. abfaue »a-il tranfmigratione, falfa, & inter tabula, nomeranda.

XXXVIII. Secundo .--ornnb fieri necdfli-tate, fato, aut fortuna , quod ipli appel-lare Colent nafcentiam hominum : afferen-te, , re,, velint nolint homine, , Ira debere contingere, ut do faAo contingunt, quod eft apertu» error ab Ecclefia damnatu,, tol-lett» de medio libertatem arbitrii, qua Deu, no» prodito» efle voluit, In noftra relin-quet» libera poteftate bene', vel male are-te,itaut noftre eleAlonh *fit* obedlre fanAi» Blnfplration1bu·, ft Interni» motibu,, quibut ad ampleAendum bonum, repudlatüuinquc malum allicimur, ft provocamur ;.quam-obrem ficuti a fua Divina mifericordia, ac bonitate funt motui, ft incitamentum ad bonum , ita a noflro libero arbitrio, Divi-ni· auxilii· adfuro, eft motibu» illi», dk In. cltamenti· vei obtemperare , vei contuma-cltef obfiflere, ft uno verbo, bene, vei male operari *i* atque adeo unice noftra Ute-ra voluntat In caufa eft peccatorum , ac aoftt· perditioni· , ut docet Catholica Fi-de· i nafernti· vero fatum, quam Infidele· imttie docent, mera fatuitai eft .

XXXIX. Tertio^ unumquemque fua (d) Cin lege falvari poft» legcfque omne» eft rcdUt; quod plane erroneum eft, ae here* fi» turpioima : nulla enim eft lex , in qua falvi neri valeamur , prster legem Chrifti Salvatori· noftri : una quippe Ipf* verita* tem docet, ft hdminc· quotquot feAaa alia» Srofiteatur i a veritate turpiter aberrant, t penite» extra Talutii eternr viam mifer* time vagantur ; atque adeo ad Inferni pen* na· damnabuntur, nec enim aliud nomen datum eft hominlbe·, pteter nomen Jefu Chrifti Dei Filii Pro nobn crucifiai, In quo oporteat no» falvo» fieri. Horum errorum fugam ab omnlber Ecciefiarum VIcarii,, ft OrôctoMtoribut fitpiffime rudi Populo in* calcari Synodu» jubet. Id quod privatio» prvftarl vult ab ii», qui Confeflione» au* dlunt, qui fi perbitente» fuo» crrorlbu, bi«

h'i'ff fcc

MO Catiin *199'*

(a) Omnibu, quidem li, leci, , eo m»do_ qua leguntur in pleriique.Oriratalibe, «rfianibut, utebantur. N-Uonani, ut Chriftum ia <luo tuppafit, divifam addroarvnt / qui valde impugnati-tui i do textu nutira vulget· latinet Jfr«« »,· eft ·« *O··ι* io<ft qui difcmdtt „* chrirtum in plure, pcrfoau, aut ia plura fupppdta , vel ut commentatur Ctlmrtu, *t Qgi jivHil fuilIfuU i» »j»t ftrf»·»* uauaa iMtnMavJX· <ff . Hic autem verfut I ·« e«p·,· «rlft· 1. y,«a. non fuit ablatu» a Naftoriani* , ut PP. Diamperittni putarunt; led cum Maubareofet verftonibu» Orientallbua uterentur , illum vtrfum legebant fic *ι Οκ»βί· jpiritai pii ·<·* -, *]·)··» I» tiret etatjfi, ·»» tp* ra *On i* qu· içâio uniformi, videtar , ia Ornei» ouioibu» cxcmplaribu, Syriaco, Arabico,* dgthioplco-

(») Qyattou, ad hunc textum Pauli ad IM.a. ·- ». traducuntur Neftarlaat, tamquam Hliut depravature·; quo circa couAile Cl. ACenun. »mu. 4. peg. a. *. Ceterum liquet utramque led,·· rtcia antiquidn>aa> effe > * illa quidem qu· Neftoriani, tribuitur, ubi ptoi fi.arie Per , legi-tur. Prêter Draw, -el 1 eh/fae *On,* recenfetur non aiodo · 0. Fulgent· Thcodoret. * Vigilio Ttpfenfi, verum etiam ab Ambrofio, Hierun. St Origene; aqua ifta delirando intulit, Cbri. ftum mortuum affe pro omnibu» homtoibu» , St Doemonibut . eo quia pro omnibu, excepto Deo, aur *frtttr Dt»n,* falvaagi,, nwrtuu, luerit. Uude etiam Neftorto antiquior evincitur mode» ille Irgendl I V ide Calmat *bit.*

t *t)* Neque locm ifte Luc« depravatu» eft a NeftoriaoitI oec ex eju» ledtione, * genuino feufu educi poteft , nifi ineptiendo , licitum effe ufura» accipere . Vida interim ». *Otri'tt.* re *Utt.*

(i) politicorum g^Tolerantium in hoc *eft pervertam* Dogma, In folo eaim Chrlfto Jefu opor-tet not falvo, fieri; unde *itiigrrretti,* quam loagifiime a »1, veritati» aberrant-

V

*AO® Ckbist i 1199·

fee irretitos invenient, omni' ope contert-, dent, ut.eoc ebhifee deliriis, ad Catholi- c< feritati· piofeflionem revocent.

DECRETUM V.

JtL. Ad. notitiam pervenitr. fynodi fu- life'in hac Dioecefi etiam e fuggeftu di- vulgatam turrefim valde noxiam « nimi- rum iujuriam Chnfto irrogare, [e] qui eius Sacram Palfioirem meditetur, vel de loquatnr, idque peccbtum effe gràviflimum (quod infuper impiis cenfuris non fine credibili audaci/ niit prohibitum) & etiam minc piurimianirenimedecepti tenent. Hic manifeftustrrrpr, *Sc* opponitur fidei, & fi- delihus maximum animarum detrimentum affett, cum ex dj^ia meditationibus, ftc colloquiis. ihg^Atd» capiantur fruAus amo- vis, & diieAionis erga Dom.npm, qui talia paflus eft, ut nos redimeret, rum dt imita- tionis earum virtutum, qu» in ejus Pallio- ne magis relplendent ; concipitur etuuL- odium poccatlutn , propter qu» delenda fuit paflut, timor divinae Juftitiae, quibus rigorofie laiisfccit, fiducia t ilutis , pro qua nobis obtinenda, tam copiofum redemptio- nis pretium impendit ; defidecium frequen- tandr Sacramenta , quibus Paflionis virtus applicatur, ultra alia quamplurima ernolu- tuenra inde provenientia. Perniciofitfimus error hujufmodi , ad alium in Neftoriana fcAa viain ftravit; reprobationis fcilicdt la- erarum Imaginum,* fi etenim iinpium eft de Paflione Chrifti cogitare , ejufmodi etiam erit quidquid illius memoriam excitat inter fideles, & prumovr, ciifaCmodl eft fignum Sa.nA» Crucis, *Sc* Sacra: Paflionis Imagines: Qu* omnia cum fint inanifeft» herefes *St* ftultiflîma Neftorianorum deliria , maximo- Sere commendat Synodus Conclonatoribus, Sacerdotibus ad audiendas Confeflioncs de- putatis,'8?\ReAoribus Ecclefiarum, ut fe- piflime myftetiorum adeo Divinorum ,,*St* fiiblimium meditationeen , Populo perfua- deant. Qua occafione devotionem erga Ro- fartum Virginis Mari» Populo inftillent, qutppe in eA praecipua Vit», & Paflionis , ac~Mprtis Cntifti Myfteria recoluntur.

DECRETUM VI.

Ammo 1199·

XU. Inter.pjurts error* a perfidis Ne» ftorlanig diffeminim in ha· dioecefi , qobs- quo ufitatb libri» inferuerunt, plerique Je- gitntur adverfi» & B. Virginem Mariam (ci matrem ptcfentiflimum in nofltls calafnl- fatibus remedium « tpifericordi» matrem , peccatorum advocatam, Angelorum regi- nam>; quapropter dqjJqrat fynodus, catho- licam docere fidem, beatiflimam* Virginem numquam aAualis peccati *mâculam incur' rifle; imtno pie credi eam *(t)* fuifleapec- catp originali prefervatam, quod fane ma- tris Dei dignitatem maxime decet; etfi quoad' hoc nihil adhuc fanAa mater ccclefiq^defi- nierit. Intbper eadem· fidecatbolica, Virginem^xtitiffe femper iUibatiifimam ante partum, in parru,& poll partum,pe- perlue abfque doloribus, aliifve anxietati- bus , verum Del Filldm, Homlnem faAum, nec eraififlb (e) Secundas, vel'fubjeAara fuiffè purgationibus, aliifque incommodis, ali* /fisbjacent in partu , Quin etiam in partu, neC poft» alicu- jus (d) obftetricis, vel alterius ope indi- guifle, nam- ulva virginei clauftri integri- tate, hora *Sc* tempore a SanAiflima Tria- de pixtinito, fine ejusdem Virginis in· genti laetitia : fpirituali,gaudio, *ter- num Verbum caro faAum, e puriffimis vi- fceribus prodiit: unde appéilanda eft vera Dei Mater , & non Mater tantum Chrifti; qu* poftquam ex hac vita migravit, affirm- pta fuit in coelum , quo anima ; fimul cum puriflitno Corpore commigravit, fingulari quidem privilegio dignitati, ac peculiaribus ipfius meritis debito. Nec enim congruum erat, quod Corpus illud, e quo SanAiflima Caro Filii Dei Hominis · faAi, effbrmeta_. fuerat, in pulverem, cineremque, more alio- rum abiret; fed par erat,ut non expeAa- ta univerfe refurreAionis die glorificare- tur , *St exaltaretur* fuper omne, choros An- gelorum, ut canit, *St* cdnfitetur ecclefia; circa que omnia impii heretic! Neftorianl plurimas pofuerunt blafphctnias et hxrefes, quas

(e) Hic error damnatus fuit a concilio VicnnenC , ipteralios Beguardorum; quorum ultimas reccnfttur ab Harduino, C·//»·. »·«' y. «/. ij j j . ittftrfrOittit » fi * fumtf it elii- Mint , W»rt« itfttnitrtni, feed rirte'StrurtMnt Jbitherifiit, eae titr· non ittuiinht chrifli ^'t·· ruilintl. Attamen meditari in Chrifto laudabile eft, immo ini- tium «d iupreman contemplationem ex S. Therefia a Jefu i» Ctftll. Uitft· f. taf ,. quam fe. quitur P. Guinea, hoc tempore illuftratii, a P. Bmmanuele tgnatio de ia Reguera ttt». >. Pru- «m Tbnl. MyXr. Ili. j. SrA.i. ao. ai. ni teptti f. Viro pietate, ac myftica oeconomia con- fpicuo.

(*) in hanc fcin plurimum juvabit, perlegere , quar bo» »yo fcripta font pro m»m frtfuiMi fintaniMM in detenfionem iftiut opinianis, a Partbenotimo , P· Attardi Auguftinenfi, P. Luca Mi- norita , aliifque ; » qu» ex adverto fub nomine Antonii Lampridii, Perdiqaodl Valdefii edidit eximius atque prctlariifimus toto: orbe literario Scriptor Ludovicus Antonius Mutatori, qu· unus Immaculate Conceptionis gloriam , prat ommbus , quafi ex repercuAoe luminis, tplendi- diorem reddidit, atque auguftiotem .

(.·) tta fenfidc antiquos Patres apparet ex S. Cypriano ftu auAoru Strat. it Citifii il- cente N,· lintt Hi ml Invrir, fua /tliti futrftrit fttfituii ftifft ntr tlifte ntturt i·)·· ri» , iftitu» Dtuti Itfrrtt.

(d) Nullam in partu Virgineo intervenire obftctricem sArmavit Cyprianos, ubi fupra: Ce- aUrHi rfi (hHria) dr tÿMri* : nfira meturu» ai tritrt itjti» , /ro·» tltffitt an *(*·>"* tttlliftri /fttitfniHtt. Coofonant Naxian. dr CSrdf. perftp. Nyffen. ·»· ir/b.. Hiero- oym. Caudra IMdr**: Pulte». Ot ML r. M«rf«, ft: Bernardus Sir. 4. ia net. OemM Apage ergo puditilfimam fabulam Neftorianam, quod nimiruto S- Anuftafia obftrtricfs obAquia V Mari» prieftlterit, atque idcirco de ea fleri cotnincmorstiooem io ftcunda Miflh Nativitatis Do- mini) ride Lami it treiit·

qua* vel iq-Breviarii*hujus epifeopatu»ediderunt.

CeBISTt '199

DECRETUM VIQ

XLII. Non fine .iggenti dolore audivit fynodus hetefim, perverflimque {errorem › fdelibui. hujus dioecefeos perniciofillimum, per fehifmaticos diffeminatUm, afferentes, unampife legem fanAi Thum*, aliam veto divi Petri, ambas a Chrlfto *immediate* latas, qu* tamen conftituebant duas ecclefias diverfas Mt^ue inyiceqi diftinAas, et alteram ab altera indtpandentem, nec paflorem unfits deberepalbori alterius obedite. Profltantes vero legem divi Petri, coπari in dellruAione.m legis fandiThorn», B eofque ob tale crinfen a fanAo Thoma puniri. Qu*' omnia errores funt notiffi ni, aper-, tum Sciiifma, hvrefifque perverfa;cum lex Chriftianorum fit pnica a Jefu Chrillo Filio Dei data, et explicata, et per iplius apoflolos fub una fide,, et uno baptifmate pet univerfum mundum promirtgay^ -qu› circa una tantum eft eccleiia catholica, et apo flolica, cujus unus eft Sponlus Chriftus Desis, et homo, qui eam fundavit, unus tantum paftor univerfalis, qui ea tegit, er cui alii omnes prxlati obedire tenentur, Fapa pontifex Romanus, divi fetri apoftolorum principis in cathedra fucceifor, quam illi Chriftus ipfe, et in eo cetetis illius fuccef- C foribus tradidit; quam doArinam catholicam. urpote ad falutem «rernam neceffitriam jubet Synodus a parochis, concionatoribus, quampluties populo proponi, ut de te adeo neceilaria plenius inftruantur.

DECRETUM VIII.

XLIfl. Quoniam ante adventum illuftrisfimi Metropolitani io hanc dioecefim « frequent iffimo qu*d->m pr*ferebatur h*refis feroci « et iterum in fanAo Mitfc facrificio, etiamque bis in dlvinooffi.io, patriarcham Babylonicum vocando pallorem univetfalem, er caput ecclç'i* catholicae, eoque D decorabatur titulo fo<. pontifici Romano, principis apoftolorum, Divi Petri fuccelibri, Chriftiqne in terris vicario debito, quorie* iplius nomen proferendum elfet, praecipit Synodus in virtute fanA* obedient!*, et fub poena excommunicationis ipfo faAo incurrenda, ut nullus in hac dioecefi, live fecu-latis, five ecclefiafticu*, hujusmodi titulo audeat vetbo, vel feripto, tam in divino facrificio, et officio divino, quam extra» patriarcham Babylonicum, aut quemlibet alterum *Prmlatam* donare, prrtetquam pontificem Ronianum dominum noftrum; qui vero contra fecerit, pro excommunicato, fchilmatico, et heretico denuntietur, et t‹r talis p'Xta facto* canones puniatur; tum quia pattiarch* babylonici, quibus ecclefut ptafens erat tubjeAa, funt harrclkl Neftorianl, Λ hujus maledlA*'feA* duces, Afchifmatici, extra obedientiam ullAm Romanae ecclefi», a noftra fide catholica alieni,"atque adeo excommunicari, et non licet in ccclefia .publice pro excommunicatis"! orare; tum quia ifta ecdefia nunc nulla ratione fubjeAa eft diAo patriarcha Babylonico, neque reipfa, neque quoad fpeciem; cum obedientiam pr*ftitectt tanfliffimopatrt papu^domind nolito, chrifti in terris ,vj. caHo; quam prcftare, A jure divjno, et fub interminatione damnationis *rtetn** tenentur: praclpit ergo fynodus fub eodeof pr«cepto obedient)*, et excommunicationi* ipfo f<Ao incurrende, ut nullus Caflinarius aut Chamazius, audeat in poftetum in recitatione officii divini ajtt tn «ifi* facrificio, in eccleli* precibus talem patriarcham nominare, etiam fine fa!. fo titulo palloris tinlverfalis; fed In. iplius locum fubftiruatur nomen domini noftri paP*, tamquam veri, et urfiv^rfali* totiuicc-clclic palloris, et poft -illum, nomen domini epifeopi hujus dioecefi* pro tempore; qui contra vero maiitiofe, ct fcienter fecerit, excommunicares declaretur,et fub jiiiacur aliis poenis, qua'vif* fuerint prefuli, juxta iplius contumaciam «idem infligende.

Gustari *19^

DiCRETUMIX.

XL1V. Cim breviaria omnia «quibus h*c ecdefia utitur, Neftoriana fint,*tex pr* fcupto ptxhilum ejusdem feA*, qui ipfam rexer-, quotannis pr*finitadie, qu* tamquam fella habebatur, recitaretur officium de impio ac perverfo hzrcfiarca Neftorio; pariterque in aliis de Theodoro, Diodoro, (u) Abbacathocha, Abraham, Narfai, Barchauma, Johanan,'Hormisda, (r)Michaol,_ hereticit omnibus Neftorianis; ct etiam feria fexta poti rutivitatem rccitaretj, de N.-ftorio, Theodoro, er Diodoro: et feptiuta texta feria pofvSpfam de Abrahamo, Narfai, aliifqne fupra nominaris; ct quabbet feria quinta per totum annum memoria celebraretur illorum omnium fimu! juxta officium Nctlorianorum; nec non quotidie In Miff* facrificio, et in officio divino fieret commemoratio de Neftorio, et aliis; et ea quidem licet alicubi non fieret dc Neftorio, Theodoro, et Diodoro, fieret tamen univerfalitqr de Abrahamo, Narfai, Barfauma, Johanan, Hormlsda, Michael, ct in fine Millie face/dos populo -benediceret per h«c verba: Hormr/Zr *vot eafiodaat » .malit, tajut effit difeifuli·. (d)* Hormlfdc, Michael, Johanin, B.rchauma, Bariauda, Raban,. Hedfa, Maihai, Hixojau, Caurixo, Avah<xo, Lixo, Barmmun, Lists, Becidar, Cagada, IsrraeJ, Ezephta *Lixo,* Davi Lixo Xualixo, Bavai Irani, Juliavui*, Haudixo, Eulogio, Abba-,Martrvven., Cuada, Joanenaudco*, Abraham, Mariai Ma-

Ffffg "bb*

(a) Lege *afUe CilWiii·* (I) lege *Barfaama.* (<) Lege *Mitiarl.*

I 4 » Synodi noAt* inverfor ac perturbator Cicteut, quo religionis fii* reformat*, Caeulam ageret Urentium, acerrime debacchatur in Mcnefeum, Lufitanum hominem, quafi univerfa Nodo-

AnWo «529· ràbba, Catholicaxhelito, Galara, Jonan- Caldon, omnium Herèticorum Neiioiiano-, rum, arque prxeipuorum illius feA* du-. cum, ut confiât ex ipforum officio, vitis, t et commemorationibus, et exelogiis quibus eos extollebant: pfiopterea prxeipit Cynodus in virtute S.obedienti*, et fub poena' excommunicationis ipfo faAo incurrenda omnibus Caflanapis, Chamv-ibus, aliifmte' fecularibus, et ecclefiafticis hujus dtoede-l'eos, ut de ipiis haroticis nuiio unquam die officium recitÿMr « neque ipforum fella fer-vehtur, neqoe folenmtas ulla in illorum honorem celebretur, vel de ipiis commemo* ratio ulla aut Nercha habeatur in officio divino, aut in M Ha. nec extra, pteccs ul-Jius generis ad illos in commune, vel in-particular); neque vota, promifliones, oblationes dirigantur; immo ipforum imagines neque in ecclefiis, neque fa propriis domibus jubeantur, et paucis verbis, nulla latione ipiis cultus, ct veneratio tamquam fanAi, exhibeatur; prxterea prxeipit, ut eorum nomina e libris calendariis, er officiis expungantur, mift*, ct officia de ipfi, « breviariis, et miflalibus abrafa, igni tradantur: eorum commemorationes, et memoria omnis aboleatur' a fidelibus indigni enim funt his honoribus, urpore haeretici malediAi excommunicari, ab ecclefia damnati, aeternoque igni ob fua crimina, fuasque hirefes addiAi: prxeipit infuper fynodus, ut in pofterun, tejeAis officiis hereticorum, vice ipforum recitetur feria fexra \poft nativitatem de SS. Athanalio, Gregorio Naaianzeno, Brlitio, Joanne Chryfoftotuo, er Cyrillo Alexandrino; ct feptima fexta feria poli ipfam, celebretur memoria de SanAo Auguliino, Ambrofio, Gregorio papa, et S. Ephrçm, de quo etiam inter hereticos fiebat Commemoratio; et qualioet feria quarta dc omnibu^laudaiit fanAis confetioribus-fimui recitetur, ac in commemo* rationibus officii divini, et milfe, idem fanAi nominentur, illorum hereticorum loco; quod li quifecontra fecerit, et aufus fuerit, Vei ad eo, preces fundere, ablblurionem a cenfura, quam incurriife declarabitur, non obtinebit, quoufque dignam ad arbitrium prvfulis poenitentiam non egerit, ipfifquv bxreticis, eorumque pravis teAis ejuratis, publicum fidei juramentum non emilerit, aliafque -poenas juxta fux rebellionis meritum non (uftiouertt; quod fi fuerit ecclelìafticus, perpetuo manebit fufpenlus ab ordinibus, et emolumenti, necnonad laborum canonum normam ppnictur.

D E C R E T U M X.

Anno C«IUt(V99.

dCtV. Cum ecclefia loci de Angamalle, quam arehiepifeopi vocant, a j Mar-Abrahamo fabricata, dedicata fuerit Hormifdx abati, qui vulgo in hdc *epifeoptru* appellatur S. Hormufius, indignus penitus hoc titulo fanAi, quipp» qui fuit hareticus Neftoriajws, dt Neftorianorumxiux, eaque de caufa catholicis invifus, fivd ttt in ejus vita habetur, invifus •Romanis, prout ex gjus aAis conftaf Syriace fcrfatis^ continentibus plure, hxrefe, bdarphemlas, *8e* falfa miracula iu confirmationem Neftoriand feA*; ideoque jufla illuftriffimi Metropolitam igni traditis, praecipit fynodus*In virtute fanAx obedienti*, 4t fub poena ex-Communicationis ipfo faAo incurrenda, ut duo fefta in ejus honorem celebrari folita, alterum die prima Septembris, & alterum decima fexra poil RefurrcAioàem › nulla-ratione in pollerum celebrentur « nec aliqua ipli dedicentur, nec in illis detur folita Nercha (d); infuper ut ipfa eccleiia de* dicetur S. Hormifdx martyri etiam in pertide'nato, ac m altari, *quod (fiet*, imago hujus collocetur· *et* quatenus 'liceat, ejus pallio depingatur, quo fidelium populus* cui fanAorum dicata lit eccieiia, probe no(cat; (icuti & ad quem fuas preces, ac petitiones, et obfeqtia dirigar; feftumque, Cet Nercha, qu* illii diebus fiebat cx more, Hormifd* aoati heretico, fiant deinceps in die, quo celebratur memoria hujus fanAi, ct in ipfius 'honorem.

D C R E t U M Xt

XLVf. Cam in fymbolo fidei, vel Çrra'o, quod m Miffa canitur, a SS. Apoftolis digeitonecnon in facri. Conciliis generalibus explicato, prxeipua myfterla, ac noftr* fidti articuli contineantur, xquum non eft, aliquod ipfi verbum addi, vel detrahi, fed ficuti in'eccleiia univerfa, & ubique terrurum canitur, ita nulla ratione auAum, D vel imminutum cani débet in hac ecclefia, jjbeceli. quamobrem prxeipit fynodus, ut qux défunt verpa, reftituantur, atque adeo, ubi de Chrifto Domino habetur a *Patre natum, ante amnia fecula*, addantur illa verba, *Deum Je Dea, lumen de lu* miae, Deum verum de Dea vere;* ulterius ponantur illa verba; *Confuhjiantialem Patri,* ac deleantur illa, qux fuerunt fubrogata: *Filtur efentia Patrie*; qua ratione fiet, ut Symbolum, quod in hac dioecefi canitur in Miffis folemuibus, penitus conformetuocum Symbolo, quod in tota ecclefia Catholica cani (olet.

DE-

'Aorianorunt nomim corrupte tcriplerii.Tantnm ne crimen eft, LuStinu-n luiitana S/riaeorum nonanum prolatione uti? ipfius erqo fuerit, hominis loquatiiHmi, ea nomma, hoc in loco, <k *aet.* j. *Da.* 14. ubi liber *fltr Sauihrum* prohibetur a fynodo, ea omnia integra reftimere atque emen. dare; at hic, loquax Cicada hxfit, ot induit ipeciem taciturna Range Seripihx. igitur ex -Syria, en codicibus, X A bliot. Orient atlcman, cujus eruditioni plurimum hac in parte obttriftl fit. mus, h<c Neftorianorum nomina, ita funt emendanda; *Htrmifda, nithil,* J, *aaaa, Bar/aawa, B«r Sai-Sa, RaMaa *tfa, Melliti, Jt[i!th, iainrjtfu, Meanjefu, Jrfu* lar-*-, *Jifummiji*, («bada, *Ijrail Uiilli, Dmé, Jife* Jafirba, *Bahai, dhhaluliaui, tnlafii,* eetha Jtaraab·», *Chedui, Jtbaoa· Miim·. Aeaham, Hatfm t tiaraea CMIteliei, Seiahlat tdui/u* tona·', Cbaldan.

(a) Ideit convivlUH V>d« Syillibr *f·*. 4«ar,

Ann» Cnantt •j»·

DBCRBTUM XII.

Quamquam facris canonibus fit adverfum, pueros Chtifiianorum, Ludimagiftris paganis. in eorum fchpft» erudiendo· trade. te: nihilominus cuip hac dioecefi· tot fub. jeA· *fit regibus IdoMatri»,* qui plerymque praceptores alios, quam'paganos non patiuntur: pracipit, & declarat fynodus, non licere Chrtftianis adolefcentibus, eas adire fcholas, five addifcendi caufa artem Jegendi, dk fcribendi, iivè arma* traAandl, in quibuy nrxceptorçL· vcl Panicales (»), habent Pagodes (r), dk coguntur illuc ingrefii Juvenes, juxta confuetum morem, illis Sumbayam (‹·?,exhibere: nec eos, quorum cùrx comtnifli fUnt, id permittere pofle, fub poena incurrendi erimen Idololatria. Sicubi vero Ludimagiflri, five Panicales ad ejufmodi Sumbayam, Pagodi exhibendam, Juvenes non cogant Chri-' flianorum, vcl ad alias Idoiolatncas ceremonias exercendas, adire polie adolescentes Chrillianos fcholas hujufmodi; duminpdo tamen nullus exiftat in Pago preceptor, vel Panicalis Chriftianus: & parentes, vel alii in quorum cuflodia fuerint, premoneant adolefccntes', ut nulli'-obfequlujn^ exhibeant, nili przceptori: nec honotifllgnificationein ullam, ut alii adoielccntes Ethnicorum exhibeant, quod diligenter caveri debet, nein illa tenera state, limul cura educationis laAe, Idololatriam combibant: plurimum ctiam Inculcat fynodus cannis populis.Pagorum, dk cujufcumqup loci, ut omni diligentia fibi compilent, prxeeptorem aliquem, vel Panicalem.Chriltianum, qui Chtiftianorum pueros inftuat; & quod attinet ad Imbuendo· pueros in. srte legendi, vel fcribendi, poterunt id przflare Caflanarii fuis in domibus.Quod fi conftitetit, preceptoretn aliquem, feu Panicalem cogere pueros ad exhibendam Sumbayam Pagodi, pr»cipit fynodus in virtute fanA* obedienriar, & fub poena excommunicationis ipfo faAo lacurrerid», cunAis Patribusfamiiias, aliifve, qui Juvenes in fua cura habuerint, ut nullo pailo eos di* Aas linant fcholas adire: fi vero contrafecerint, excommunicati declarentur, dk cura rigore a prxfulibus puniantur: di ipfos Juvenes abingreflu ecclefi» arceant: in quibus plurimum Vicarii, ccterique facerdote, invigilent, ne juven·· Idololatricis moribus, ac ritibus afliiefcant: fi autenu in-psgo. atit io vicinia, Pankalis cxtitetit AChriflianus, omnino prohibet fynodus, A· tlelium adolefcestes, icholas Infideliumfr·» queritare.

Λ*"·® Cmbist» *599·

DECRETUM XIII.

XLVII1. Quoniam fynodo conflitit, nonnullos Panicales Chriflianos in fuis tufbera fcholis, Pagodes, dk Idola, quibus, ut moris eft, exhibeant pueri Infidelium Sum. bayam, quod faciunt, ut aliatum fcholarum cciifuctudini fe conforment, nec di- Panicales, fiequentia minuatur: jubet ipfo· fcipiilorum ftatim ac de hoc ipfis conflit·· rit, fub poena yxcdmmunicationis 1st» fenB tenti», tales Pagodes &t Idola, ipforum- 'que cultum · fuis domibus auferre, nec pueris permittere Ethnicorum, in ipfis ejufmodi adorationem exhibere: qui vero contra fecerit, talefque Pagodes habuerit, excommunicat! declarentur, nec aliquo pa- Ao cum Ecclelia, vel Chriljianis communicent; nçc in cafu motiis in loco facto (epeliantur, *Si* fepuitura careant ecclefiaflica, nequfe pro ipfis Chtifti fideles publice orent: hujufmodi vero decretum per vicarios eccleliarum, ad quas d'Ai pt»« ceptores peitineanr, iplis inpoteicat.

DECREÏUM XIV.

C XtIX. Cum fidei candor, libris bon* fanAarque doArin» plurimum confervetur, ficuti ex adv.erfo, fufpeAae dt heretic* doArin» libris, quibus corda rudium eos legentium, vel audientium errores ebibunt, populi corrumpantur: cumque fuerit fyno. do cotnpertum; hanc dfoecelim libris refertam elfe byrtacis, Hereticorum Neftorianorum, aliaruroque feAarum diabolicarum, herefum qnXmplurfum, blafphemiarum, falszque doAria» plenis: pr»cipit in virte fanA» obedienti», dk fub poena excommunicationis ipfo faAo incurrenda, ut ne. mo, cujufcumque conditionis, aut qualitaD tis extiterit, penes fe habeat, feribat, vel legat, vel legentes audiat fequentea libros. Videlicet.

L. Librum vocatum de *Infiatit Selvetartt (4)* vel *Ht/loru* Dmmv *naflrt*, olnn ab antiquis fanAis damnatum, cum plurimas biafphemias, multafque fabulas contineat: quas inter ait, Annuntiationem fuiffe peraAam ab Angelo, in Templo Hiero, folymitanq, ubi aderat Virgo: contra Lucam

mâtin funt luift», qui arma traAandi artem «lio, docent

(i 1 Id eft Idola.

j *f)* SnnrMya forulfe eft obfequii, ac venerationis ignina, quo ingrelf ludum, juvenes Indi, venerantur, Porvmf, live ut alii vocant, *itriffti* Deam feicntiaruin; ac lubind· Paoicali SvwSojm· cxlubcnr; pari enim cultu Malabare,. Deo, Sc praccsptbrem colunt: manus nimirum fronts, admovendo, qua, poftea tendant fupphees, caput una inclinante, *ipfi*, Deam illam in rebus dubiis confuluot: eamque filiaia *Vif»»* afleruni, Deorum pnecipui, ab ipiius pedore aut capite natam: ipfam effingunt, corpore endo, cujas dextram hn.ea, finiltram li. bro, *ailit* (cu palma: folii, compaginato intttauni, non fetu, ac Miuervads eut Palladem Mp. tholagi. Confute Vine. Mari, a ·. Cath. *IA.* |. vapuo. av'ag. De obfequio Magiftri, * Praeceptoribus deferendo confule Nuvarin. ia 'Svordra/a,.

(d 1 De\boc libro, aba, inferipto, Saaa/rlrem *Stlwrti,* vide Calinct. r·»·? pa/. qt. dc iufta, ubi turftis de hoc libro fermo indituetur; de quo licati de altr, libri, Apocrypbi,,. yZdcMtu «oaatM Albeitua Fibrictits *D»* N. Γ

Awmo Caaisxt *i99* cam dicentem, faAam fuifle in Nazareth : ticuti etjam Jofeph allam tunc Coajugem, tiiiofque habuifle, dum dcfponfiatus fuit Beats Virgini : infuper quamplurics ab eodem faofto puerum Jefum fuifle reprehcnfum, eo quod non bona ageret, luGbufque pravis, ae odlo dieni» obleft*retur : infuper puerum Jefum didicifle in fchoJis Rabbinorum, A ab ipfis fuifle inftruftum ; dt alia hujufmodi blafphema, Chriftoque indecentiffima ; cum ex Euangelio conflet» ejus fapientiam Judsos fuifle miratos, dum dicebant : *quomodo bit Utere» Jilt, cam aen didicerit?* Chriftum fuiflo tenratum a Diabolo in deferto, ante quadraginta jejunii dies ; contra Evangelifias : B tres infuper effe Fdes, dt divertas Jofeph ut exploraret, an virgo admiiiflct adultctium, earn ad faccrdotes adduxifl'e, & juxta morem a lege pnefcriptum, Virginem, probationis aquam bibifle. Imminente vero partu, Dominam noftram cum doloribus, & anxietatibus peperifle, itaut iis adafta, fe in Bethleemiticum prefepe secepetit idemum nec ipfam Virginem, aut alium fanftotum, Deo adhuc in Coelo gaudere, fed in Paradifo terreno, ufque ad diem Judicii: alios preterea quamplurimos errores continet : hic brevitatis gratia omiifos i nonnullos enim, dt precipuoi folum, in hoc libro, ficuti in ceteris aliis, Indicat fynodus: ut omnibus clare pateat, quanu jufte, dt utiliter ipfos prohibeat, dc fen C tentia excommunicationis In legentes, vel habentes prediftos libros animadvertat, atque unutquifque illos mag:s horreat, dt viter, atque comburat : po tremo fuppetunt fyiodo rationes ali-, libi bene vifs,qu» piohibicioiicm hujufmodi teddunt valde utilem, dt neceflariam.

LI. (tem librum *Jnnnir Brialdaa (j)*, g^ubi fspius fcnbitur, duo in Chrifto fuifle fuppohta, divinum (eilicet, dt humanum, contra veritatem Catholice Fidei, agnofcentis in ipfo, unum tantum fuppoittura Divinum.· ex quti errore infertur, in eodem libro nomina *Jefu*, dt *Euiieuitue!*, nomina efle fuppotiti tantum humani; idcoque venerandum non efle dulciflimum nomen *JESil;* feribitur etiam tres divinas Perfonas, eadem Incarnationis unione fuifle incarnatas Chriftum Dominum noftrum efle Filium adoptivum, non vero naturalem Dei.* Unionem Incarnationis efle accidentalem, dt tantum ex amote, inter duo fuppofita. Divinum, dr humanum.

Item librum feriptum. *Dt Prateffiout fti.* A ritur Seuffr, in quo per totum ditfufe probatur, Spiritum Sanaum non procedere nili a folo Putre, non vero a Filid, adverfu» Catholicam veritatem docentem, * Patre, Filioque procedere. *J99*

LII Item librum, cui titulus: Merzerrre *Fidei*, ubi multis fallacibus rationibus, ac ineptis argumentis probatur, Beadiflimam Virginem, [FJ nec efle, neque v<|cari debere *bAitreat Dei*·, *(cà Mette» CbrifiLi* duplex etiam in Chrifto diftinguendum fuppolitum, .alterum *F'erbt*, alterum *Jefii:* unionem Incarnationis accidentalem efle amoris, & potenti», non vero fubftantialem ; *tier ;* fidemque efle divifam in tres Confefhones, Ntfftorianorum, Jacobitarum, & Romanorum ; qux autem Neftorianorum eft, ipfam elle veram, atque ab Apoftolis traditam: Romanarum vero hvrerlcam, falfam,' atque armorum vi, necnon Decretis Imperatorum, quoad maiorem Orbis partem in^troduftam, Idemque efle Neftorium Ex* communicarioni fub)icere, aç excommunicare Apoftolos, Prophetati, & totam Seri, pturam: eum qui eorum doArlnam non credit, vita «terna privandum: qui Neftorium fequuntur, hanc Apoftolorum Fidem accepturos, quam ufque in prsfcns Ecclefia Babylonica Syrorum confervat : Matrimonium non efle Sacramentum, fed nec efle pofITe : Crucis lignum unum efle cx Sacramentis, in Eccielia a Chrifto infliturls: Inferni ignem metaphoricum efle, Bt non verum ignem : Eccieiiam Romanam a Fide excidilfe, contra quam, illu^etiam militare, quod in fermentato non celebrat ; num id Eecleiia ab Apoftolis acceperit ; & contrai ium tamquam h«refim habendum efle.

LIII. hem librum, qui dicitur *Petre» in* quo habetur, B. Virginem non efle, nec appellari debere Matrem Del: Patriarcham Babylonicum Neftorianorum, caput cflo univerfabs Ecclefi», a Chrifto inftitutum: ignem Inferni non efle verum, fed fpiritua- R le n ; Heretlcom efle dicere Deum natum fuifle, aut mortuum : in Chrifto duplex efle fuppofitum, & non tantum unum.

ite» librum *Ktte Abbeii» Ifeie,»* quodam Neftoriano commentariis aufto, ubi dicitur, unionem fuifle tribus Perfonis communem ; ac S. Cyrillu i» Alexandrinum, qui Neftorium anathematizavit, efle impium Hxrcticum, & in

(a) tbedfeius Sobfenfis r< Curvi. *tib 9j».* ». ,». recenfct Cripta /·«··>» *ter Cktld··*, revera Neftoriani, * cuius opera ait Thomas a Jefu *Lib. i» Ctuettf.* ·««. O«»r. paj. ,{4. *fut»» i» Di»»ftrt*fi:* unde putansua ipfum elfe, qui in nuttr· autographo, depravata voce *β»i*-dicitur. Liber iplius, de qauhic loquitur fynoJu», putat clariff. Alfeinaa» *Ttmt* 5. *tibti·».* pag. »54. efle illum, qui infcribitur . *lib»» QttJH»·»»*.

i*> Cum in concilio Bpbefio· a··/ 4p. aïe.ta finiet cuutra NeKorium V. Mari* *Mettrai»»·D··»* excepti 'fuerunt illi patres - populo ifctis aulamatiunibut, <t elidem Jo, Parana canentes eundi eos ad proprias edes cum iampad>bus coimraii funt; qua uccahon·, agente S- Cyrille, falutationi Aageiic·, addita fuere vfrba illa : *3»*H» Meti» Meit» Uti ere »»» u»?i» iri.* atque ThcoJubus * Pulcheria igfu» Soror, erigi *curarum,* titulo *Metrir Uti* auguniCusum CPoli tempium tn *tUeeiereii*, aut Suburbio *ti»»hrr»i»* dido l aliqui autemtd Leoni imperatori tribuunt) dt Sixtus 111. in ejusdem rei monumentutr., Arcum créait · triumphalem, qdi adhuc hoc tempore viittur, ante aram ntaaintam fanda Mari· Maioris tn urbe; confute craditidmuna Marangonium pluribus lucubrationibus Mtidmunt, m perpolito volumine› *D»ll» te)· Otatthitbt* <fre. n<A auno 1J44. Aum· edito caip. af. pag.ps. dc corrige erratum typum Pv/rbevaMe. At aeque addition»™ illun /vada Marfa dr». rempote copcilit illius Epbefini fadaaa fuffe futinemua, led feealo XV. labante, cum Oiaocelaio fa Arrvrvr.

rCerari 1*00. 'WO. & in Inferno exifiere; eo quod unicum in Chrifio (uppofitum afferult ; ubi etiam,quo» tie* Nefiorio , Theodoro , ac Diodoro ferree inftituitur ; Hdeak Sanfti, ac Beati appellantur; ft ipforum teftimonio contendltur « SanÅoa ante dieni ludieli Cerium non adituro* , nec Deo gavifufo* : damna* tôt veto morar) in Bden loco «liquo te» tebrofo , apud Paradifum terrenum: infuper quo aliquis nequtot eft, eo nunu* a Daemonibus torquendum fore In Inferno, dum lilic erit, ob eodformitarem , ft ami» eiHam , qu» intercedit dam viveret, ft quam lnibi adhuc «.olunt.' Verbum faAum non fuiffe hominem ; qui vero id aflerueril » blafphemum fore ; Chriftum vic lff* peccati afteAiones virtute ab extra adveniente ipfi,*1 Îuam in Ce noh habebat, cum non effet leu* .' Divum Cyrillum hrreticum fuiffe, quia unum tantum in Chrifio foppofitunu a^nofeebat : duplicem in Chrifio naturam, divinam , ft humanam , amore tantum , adeoque accidentali unione fuiffe unita* ; totam Trinitatem incarnatam fuifie i Deum habltaffe in Chrifio, tanquam In rationali Templo, cui virtutem contulit, qua Ce omni iufiitia uniret, non quod eam haberet: Jufiorum animat in Paradifo exifiere terre» noufque in diem Judicii ; malorum autem, qu» in mortali decedunt, duci ad locum Edra*, ubi non alia ratione torquentur,)uam confideratione pinnarum , qua* poli C udicium luent.

L(V, Item librum nominatum *De fi/mUr,* (*e*) in quo epiftola repetitur fuppofita Pontifici Cajo , falfo etiam fubfcriptlonlbu* plurium pratulum Occidentalium munita, atque Babyloni* nuncupata: in qua faten» tur, ecclefiam Babylonicam nullimode ecclefi» Romane fubjld debere ; ft tarru. Ipfam, quam cetera* illi fubdltas *tauttejul-te* a Chrifio fubfiftere › quin Romanum te» neantur reverire Pontificem: atque alio in loco ait , in ecclefia Romana exiftenres, Fidem abjudicafie, ac Apoftolorum Canone*, armata Imperatorum h»retieorum manu , corrupifle ,' hcretlco* etiam effe , eo^ quod In fermentato non celebrent, contra inviolatum'Ecclefi* morem, a Chrifio eju*que Apofioli* acceptum.· plurimi faciendo* effe epiftopos Neffiorium Caftante*, eorum- que adnotatione* ; quot etfem Sanfto* vo- Acgt, stqee ipforum Reliquia* veneranda* : matrimonium non effe Sacramentum, tumque ob conjugua» afperitatem diffblvi poffc: ufuram non enepeccatum, fed rem lieltam. Q rANN<*

Item librum , qui dicitur *(i) Tnteibei· Tetriartiie,* in quo libro SanètiiTimam E*tchariftiam nefarii* erroribus, ac deliramentis Impetunt; idque triplici in capite, impie ailerendo, In illa Cnriftl durttaaat imaginem, non autem Chrifti verum Corpus exiftere.

Item cplftolam appellatam (c) L|e Dauwca, quam fingunt Ccelo oeiapfam, In qua ecclcfi» Roman» filii, tamquam *a* vera religione transtug» , ft dici Dominic· violatore* traducuntur.

Item librum, cui titulus (d) *Metla»afaa*, ubi longius , plunbulque verbis probare'conantur diftinftionem fuppofitorunL. ih Chrifio, atque unionem folum moralem, & extrinfecam Dei, ft Homini* , quem errorem vcluri primigenium, aliis falfo ac blafphemls promovear exemplis.

item librum , qui vocatur (*ej Ugujrtia* , five qui etiam aflerit in Chrifio duplex fuppotitun», ft unionem foiun, extrinfecam , ac moralem , addltque filio* Divo Jofeph ex alia uxore *(f)* fefceptos, obficticem advocaffe ad Virginem parituram , eamque inter dolenel, ac amkitatei peperiife, aliaque id genu* commenta penituf fabulofe, âtque blâfphema.

Item libram fle inferiptum Cemr» , ubi dicitur alium fuifle Filium Dei, five Verbum Divinum , ft alium Virginis Filium, ft hanc cum doloribus, ft angoribus Filium fuum enixam fuifie.

Item epiftolam fg) *Merucei,* qu» cora eft io probando, Beatam Virginem nor, *effe* Matrem Dei , nec'ita a fidelibus vocandam.

Item libram, cbi titulus (bJMrarc, ubi impie docetur, Chrtftum Domimim efle tantummodo Divini Verbi imaginem I Ueiquft fubftantiam, five id quod hoc nutnme ligni'lcatur habitare in ipfo veluti in templo; “"nde Chriftum , fecundum renere locum ooft Divinitatem , Deique focium faAum fuiffe.

Itera HbnfiM D» Ordtartar , ubi ptlmo docetur per (olam formam abfouc materia Ot"

(u) Liber hic inferiptu* A *Sf»e4h, htife* ftierit, qui a Sqbcnfe *i» Ceul. tap.* «»t. rerraf*rur, ubi laudantur Synodi Mar *lfaati , Baiiuin»,* Ab», Kiechieln, Jefuiabi, * aliorum : a'· d~ Jyoadie Oriraaalltw avide aapetiau* apua, quad prelo'parat eaaâifflmui rtnua Oriantaliu u feriptor Jofeph Sltnon Affcraami* .

(b) Nettoriana* dure tafignite* hee nomine inventmu,, nempe Timerheua* poft AnaoKium fecundum, in patriarcham Syrorum Neftorianorum cleftum , circa annum Orecorum « · Chrifti j?*- alteram hujua nomini* patriarcham , fuCcAum legirau· loco Jaballaha anno Chrifti ipsi.· cum autem illo inter e* qu» edidit, St videri pedunt ia *Orbat.* clariff. atque erudi*tif. Alfe*nqni t··. s- peg.ee. nihil de re facraraentali protulerit , ut fccit Timothcua ifte H qui librant edidit" *ie Sarraaaratb ttrb/a,* cuja* apographum anno «ij. exaratum, a Jofepho IU.Chak darorum patriarcha nd lae. Coagrcg. dc Propaganda, nuper fuit hanirnilTuiu · hui* poiiua atiribuendut videtur ift* Liber; vehementi lime tamen fufeicamur, ne error de ftucharrftiea Arare Chrtftf, ab aliquo e PrMefttntibua induftu* fit, eum Alemanam ejufmoqi errorem in illo ncuti· puam compende appareat *i* dum eju* capita A SeAione» percurrit r»m. p. a peg. jya.

(ej De hae Bpiftala vide *Klftr, Dita^r. e»t·* »,!· a. ra Nr/at.

(d) Legeodum MarbeaMtar /(grear fthyrhaavrM·.

(· 1 Lene Merda, five *tafa*

(f) A Thema apoftoio quartum, fedem Seleucienfcm teauifo dVim Hebraeum, divi jofcphi fili m HU appingit fambruo dde^pbeiMM*, Vide Afiem. Pm·. g. peg. <tt.

(ftl Legi MMft Mar Mariti.

(») *lajp MMMtx* MM Lüra µ Tµµµ *, Jeu fiaraMom.

Ordine» conferri. Secando afferuntor, form* cbmmentiti» , dt efrorum -plena. Ducatur ,nf*Pcr· nullum haberi Ordinem in Hccla- prerer Diaconatum, Presbyteratum: Additur (a) Altaria lignea,-dr non lapidea confeerabda .eft. Pollremo adjungitur, deprccarto quadam i qua abfolvi deberuab Anathemate, cui fubjacent,' qui doArlpMO Neftorii infeAantur, dt ruaw» conciliati cum Ecclefia ,'qui ab alii» fcAi» ad Neftoiil- patret accedunt.

item librum *Hnniliemin* , ubi legitur faoram Euchariflјam elfe tantam *(i)* imaginrm Chrifti, & ab eo diftingu), non teout.ac imago ab homine· vero, nec i» illa efie Chrifti Corpu», quod folum in Coelo exiftit.Pr«terea totam Trinitarem fulft cum bùmana natura copulatam , *(r) Sc* Chtiilum folutn eft Tempium Divinitatis, Deum nonrcapfe, fed (pcçic tantum:til- *eriu» Chrifti animam noq dcfcendift ad iniero», fed tantummodo ad Edcra Paradifum duAatn tuilTc, nec poffe citra errorem contrarium afleri: atque adeo nos in Symbolo errare: uonnull» etiam habentur In eodem libro epiltbl* fynodorum hcreticorum, docente* patriarcham Babylonicum fubjeAum non eft Romano pontifici. Poftremo adjungitur juramenti formula, qua eidem foli patriarch* tamquam totius ecclefi* capiti ^ide», *St* ofcidientia promittatur, non vera Romano ^pontifie i.

Item libtum, qui infcribitut: Bχρ^'i-JiMqg«/fvr»a>. innoc libro pafiiin duo fuppolira afteruntur inCfitifto- Infuper aftritur. Chrirlum utpote purum hominem» et necefiirare Deum adorare debuift , nec ab necetfitace orandi fuift Immunem ; eumdem fuifle templum fanAiffim* Trinitati* ; *pon* defcendift poft mortem ad infero* : fed *in* Paradifum afportatum fuift ; eamdemque Paradifi fedem » latroni in cruce promllift: proterea impie docetur, Beatam Virginem Xeprehenfione fuift dignam, eo quod fuperbè putaret fe Matrem magni. Regi* terreni, atque adeo Chriftnm elle parum hominem, ejufque regnum temporale, quo inDcalumnioie diAitant) adinvenifle, atqut^ error cum jodeisconfentiebat. Additur infuper , Evangeliftas non fcripliiTe omnia , prout vere ooarigérunr, cum ccteroqui pietifque e» icbut gcftit, qtUt narrant, bon

. latetfucri*f, atque Inde ert·· eft Jivangeliftaram diftntiooem in Il», qu* poftrloffr^.?^ ram memoria tradiderunt: Mago» fnlbper, qui ab Oriente venerunt, nuliyn-mercedem accepifle a Deo, nec in Chrimm crpdidlf* fer Chriftom vero fulft Filium Dei adoptlyum ,nee ulla ratione Beti potuifle, ut effet Filial Dei naturali».ea ferme ratione-, quit·, impolBbile eft homine» jufto» fieri ha-'turalceDei Filio»,-quamobrem illam accefpjft *per* baptifmum gratiam, quam anten non habebat , eutndemque fulft tantummodo Imaginem Divini verbi, SpirltiH fariiM templum: Ulterius facram Euchariftiam fo» lum fpecie tenus, & nom revera eft Corpus Chrifti, quod In illa non exitit, fed tolum in Coelo ad dexteram Del Patrii. Multa dc Chrifto ipfo fubneAuntur prorbia fabulofa > & facrilega ; cum nempe utpote purum hominem, quanam futura, eftyt finali» judicii die», ignoraft: Thomam apoftolum , cum mitten» manum in Chrifti latu* dixit f *J*) D,*,·»/ «ena, .#> *iiκι* maar, non locutum fuift *de* Chrifto, fcu in eam (e) cxclamatiommn crupift admiratione raptum, ut fierHblet, ad afpeAum rei mirabili», & inopium: poceftatem a Chrifto Petro reliAhm la ecciroam nihil omnino differre ab ea quam facerdotibua alii» contulit : Quamobrem Petri fucceflbres non excedere in juritdiAione epifcopo* alio». Virginem non eft Dei Matrem . demum primam epiffolam Divijoanni» dr eplft. Jacobi neo fuift ab ipfis feripta», fed ab aliis, qui eodem nomfoe appellabantur « atque adeo non effa canon!cat.

LVII. Item librem (/) Fforimi/Ï« X«iant cui. nomen fanAi fallo tribuitur, in quo libro» Neftorlum fanAom, di martytem, ac pro veritate pedum fu.ife alicvetatui : Rur(ut divum Cyrtllum Ncftorii infcAarorem, Doemonlorum fuitf* facerdotem, & Diaboli mln'ftrum, atque inferni poeui.- addidum :. imagine» venerandas non ctfe, ur pore idola turpia , Ac immunda , *(g)* eafque Divum Cyrillum haretteum (ut ipfi tntroduxifle « Plura in eodem libro nairan- »ur falla , dt commentitia miracula , qu* »b Hurmifda ilio > ut comprobaret vcr«at elle ScAam Ncftorii, patrat* dicuntur. Recen-

(a) Utraaqn* lec. ni dtfclpbaa aeckfci Orientali* firmatam caput, leftiaeadaai affrt iu *ht.* dia Chaidai ritu*.

(irrorem iftum de figura Kuehart·.* adfeitit , bob nativi* Naftoriaaonm dsliramtnti» tribu'*u> ; cum taim «tteru Noftariani, nihil bmilc aiflcnitriat , aeo *- cur Oe aaiiqultarc* illius Picu^o-Dogmati., Mtboritatem Hu conciliare coaotur Protaftanta cuai Croaco · «idtbia UOliram *Utf.* 4. omu.m·

(*Il* Toum Trioiuteui aon foiff* euai bnmaaiiat* copalatam · five at dicitur *lawme»* -.epulata natura Drria. , illud e* mirabil* Myftariuna, a*M «an* a Theolog., capliuiu, * pr* o<u<ilbui placet Augudinus; ntiaaai noo fuiiTtt Coacil· Iphtboo praemortuus 1 a.r·.»,*. «bu r;. ta Sirrauod ati* m ,· Dmm ChriAu (ait)h«r t/ «oW *iilt* Parer *iu ·β* *ilii fettr , n» min:* si crgotexuoaa* qui ille, pota* bis iauraan, bm ioçaroito illo-(») JMUO· Mp. M. ·. *t.

. *i* » » Mune p.riMiu, ut aetat Calmata». neam explicite, Jefu Chrifto ia Kvaagelie tribuitur ; imM Mefteriaai «alldiftBe «ootutabaatur , enjus vim texta* ut eladtrtf TUodoruf' Mopfu*fttaüi, iftam BMitiam «aco<il*rll «apliuitoocm , ara.irum Thorwu· eoa fait* confif. fum D'vtoiuwm CbriMi, M D«e* ad /···«« ıβ*μ 4·ı . eaclaman* pt* admrah umgBiudi-η< *M— Pmiae* Drar *«·* ga^Mm qMraraAwl qu* tamca eaaftaa *Ut* I* ftpnafto V. -- UMNott» Woftaaitaqpoftua* 11. Can, «»·

(/ ; ft.Aaa. Mtml eft ac Magifter aeftar , qea tlteU Chaldni Meaecbot prepiie *ppoA»M. < *l* J adrwtMiw tyaedl βo**B CraMtat, cam iagsati phafit sntiplt navam iaveMor*·

eenfftitur portremo m, quat ÇatItalici in Hormiïtum egerunt, .ad trxngrndam iliig» contumaeinm, qu» omnia, iùjuftU perfe cmtiotlibus, quas Ipfh in comprobationem «nritatls fuse icAm poffiig fair, faifo an- Owatorarndr.

Item librum *Sarmin*, cul adjungitur a*· nu/ue, qui dieltur Saiomoni*. Liber huraf· modi fuperftittofas continent dierum, fau· ftorum eleAinnes pro matrimoniis ineundis, aliifque rebus bene gerendis, aliaque plora factilega, atque ea ethnicorum ritibus petita, quetn librum, 4r alios quofcuusque de fortibus, vel ae dierum eie&sone ua- Aantes, fub eadem Centura fynodus pro· bibet.

Item librum alium, qui fe habet inftar libri iliius, qui apud Catholicos lie inLri- bitur : *Ffor Saa/lurum*, deferibuntur enita *.deturtil* Tum' XXXV.

in ilia afta «iiquohun Ncftorianoru», quo· AS... appellam : Eadem ... prehenduntor libri alii, qui aAa allcujus Neltorioni peculiariter narrant, denominatint ii › tn quibus deferibuatur (-) *vita* Abraham! cofnoMcntq Mo/nt (1), Geor- |ii Abbath (p) jCirdeg f J >, quem Mar> .ryrem dicunt ; *laeobi* Abba (4 *j*, Surixtr (j), Jonanan fdp, Canti (7), KabanSabaeat (I), Ocama (pi, Daniel, Barcauin fio), Raban Num ftij, Jacob, Rabat(11) Magni, Dedico (tj £ Jotnarufia (14), Schalita (15), Ihab, Abimelec expolitor» (id), Abraham (17) Alterius Abraham Natpraya (id), *fâ·Λιaer* (19), Joannia, Irrafca *(10)*, oriiftr), Jaunamf aa),Barcurra(tt)t Raban Gabaruna (*4) «Schabibi (ij), Bar* cima *(26)*, Till (27 Raban Saporis(1K), Qrcforii Metropoli» (>pj, Gcorgli Mo-

Θiii T

imagiaum Cyrillum, eutn Bima6no h*aret*ice Jtcoblta / atque huius telimonio, dt Hormifd* eoahiua, rem quai certa» fupponiti refragatur tacuca elle coufcnAir Patrum, io, *traditionem fuadatut*, ht antiquitima ante Cyrillum r^Seree imago, Vfde dpi/. Baebia, dt ' Ci. Adbm. reae. 4. pap. 704·

< « > Longum m |Mrmolcnum edet de bis fermoneui inditaere j idoram plures memorat Afe.man in Biblior. tum. ». ubi de Seriptortbus Syris HeUorunis agita peae impodibiie autem, orihogr». phicos csdigate delectui, apographi Lubiani, quo uli luiuus, quod nomina cognominibui contuo, dit, dihungit, temere interpungit, aut erronee easrati auco ut makicio orthographia Luhiaiur BciMudotlo tede, ut notat Croamm, pag. 4)4., nonina ida oriesauhum, reddita lunt cimctiia oblcuriora tenebris. Ic hidoria tamen Tbom* Margcnhs, * ce altu Nedorianorum documentis, qu* idem ABemanus terne y cMwre producit, praeter ca qur *ia adnotaltone sd U·*. ·X. t·/·. tXitait* dedimus fupra, Gc ilta notatae corrigende ceefeiaui, quat filis cunâa oumeris refpoadcat. dt cuaâH euam eod<x, e quo illa caftigsmus ; nimirum:

(11 dhrabam/ cognomento Magni : ea Γhorna lUrgs*. *i» Hifivh Mtarfit. M.t. ttf.*

(41 *Qnrgii tUttir* idem *t·»· »·* cap. aa.

(*i*) Cardag. idem *Hi.* (· c. a.

(4) *jtr»H Mtiir.* Idem *iit.* t. cap.

(I) *ftitrjrfe.* Idem lit. t. ct 14.

(i) jiitiu. Idem dt *UUiet·*

|7| *GrtrirUr.* idem lit. s. r. iB.

g 1 *KMλλ Iriuh.* Idem Irb. t.' cap 14.

(*f*) *Urttei·*. Ide»· dr *Ünim* l

• *(ta) Oteitlu »<u Cttlt* Sobenîa en Caaahge cap. tu», apnd ACatnaa. raan. g. pqg. 174. ubt dinar, Doo/rl Tetenit·

(h) RaHan Jane. Thons. Marges. Z/b r. ry.

(|J) *triti,rti* Sobcnf. ia *Cuti.* car· ··»· aoud AC.man· ram. j. png. 17*· ** * slius tcialiia, [redacted]tm NcBoruri foeiim S. Bugcaii fâciaet, de quo m eodem *lu».* 1 *ftg. ttt.*

'14 J *trihi MH t*ytjlif»rir* Sobsa. »· Catal. *rtf.* apud. Alfciu. Cm. - ./· /, 177. 4e qundC Thomsi *4»rvn. *iil.t. rtf. t,*

(17) *Mtltn.* Soben. ia *Caca/*, cap. t»4. apud AJe». *fut. f-rag.* t»a. 4e que etum Margeaf. IIS. j. *rtf.* J.

(il), A/t«r/a> *Mraittt NrtfttW*. bohea. ta Catah *te?* 11*. «p. Afcm. IΛ. j. *?ag.* 1*·· k Thomas Marna, 6S. ». cap. 17.

(ip) *J»l* Catarci. Sobeaf· [redacted] Caca/M· en. soy. ap. Afuu. ,[redacted], *ftg.* <77.

(ae) *]ar»it* akrarè. five Λv»<* Wbeaf. /· Caca/. <ap. 117. »-. Adam. >·». ,. *tV·* ""»·

(at) N,p,,ı/. Sooen. ia Catal. cap. so. ap. Altem. t-- j. pap. jj. Hic r.u a quo kc/iarii e)u4em · diAi funt Meftorianl.

t aa) fctaaaa itteb J····/, de qua Sobsa. lo.Coms. cap. (S. apad Adem r«w. j. puf. 7*. cugm» mcaio grc·.-goS··· Attraba, 4t Narfetia facias fait.

<"j) Partura Thomas Margin. M^far. M»aa4· f·*· *· rap. i|. Battura coenobium memoratr & *tit* a. cap. t. eide» Cmnobco pntfuiBe Marcum feribit. Vide Afam. <·». j. *ftg.* 4,»· «7°· J·*· Pag· JC4· ab· inter Coenobia caeotta numerator. '

(so) AaMaa tubraaa: UaSeuor autem idem ai ae> pabe/al. 1 de quo Margeati· M. < «ap. 1. «·/Vfpt

(41) *HMH* I da rtabibo * ficohe fratre uMMcbit Marpea. /»*. o. rap. ».

J ad) *Itflfu·* bobea ta Catal. cap. 14. ap. Agent. re». 7. pap. a/w par/hmn ·

(47 I f/M,. AmroS corie· Mila 111. parriareba,' Afletu· «·«[redacted] 4. pqg. j|*.

(»· I Patboo' *ttgtnr*: Saparia Coenobium vide Mas. j. Age». pag. *17.

f dpi Ccrgerli MerrapWitat Maneo. *M.* ». «M. Maaog. cap. a>. ap. Atfcm. rao. a. pap. *ta.* abi fufc de Gregori· MetropoJiu Niftbis.

ANN» mchi (îd), Xahtie»!maran (j»), Joftphl A rar, Hormlfdsf 1 «. Pitlon f «), Saiamo- ta)fNathanaeiis («), Simon!» (44) Ab·* nia abbatit Jt Raban Machixo (jo), Mrh Chabita(jt), Z'.nil Abbati»· AneHxo (O), Joannta Crafcayt (47) darcabadc» f jl jh*iaahfj9), Joanaia Sahwui (40J Aha (41), Xailta (il), Totiucoreta i Xarl » al· mitre Joannie, nlia foadartnab (4)) » An· nanixo V 44), alteriu· Joannl«(4f), Bar* botta (<4), Rabat Sitneoni* , f47J, Narfal Naban (48), Raban Fheodorl, Rabat do. Aori«(49), AMa(soj, Abolamimrf j i)» Rabanrarfahar (p), de Cardarvi * 51J » Jtiveai Maran, aeigiududa (p) Xuvcal- ntaran , Dadixoaitertu» Abraham, Si El·· quieldofa (j j) Rabat Perça, David Battra·

alterteá Gaorfli, Mwbiqu alterhn (de>\ Abraham Apalmacen fdi u Xaurix«,|ao*« fauran (di), Jofedee, Rabaocatnixo (Aj), Bardlrt» abbatitfâg), Abrabatq Barmahiralt Geoggil Rabin, Zllra Abbgti» (6\ ).Guiria- co(eo) RabambautffH), lotepnt abbatia, Zaca, No'bian, Jefa» (88) Abbati*, Hironie (òp) Bucatixo, Atcanfio), aitertu* Abraham! Xonx* abbati*, Amanixo Gaftaya, Sahedo· rui epifcopi (71), Jofeph Ataya fyijlfa. haha epifcopi (7]), Jacob appellati pro- phet·, Ifljahu, Eunuchi Ramani, lobar Malchl, qui omne» funt harc^ci Ncnoria.

(>0) Cvergii XtutU, /dem Margin. »·!. *· eep. »·. ap. A/fcm. *··· ». Hr·»*··
(j*) Irreerde/meroe/; Idem hi. ». rep. J4· apud Adem. ·»·■ >· f*g· 47»·
< j» I JaftpH · Mirgen. IA. a. eep, «d. ap. Adem. /»·· j. pa/. 477·
(*)) tiaikaaaeli· t Idem IU. ». f*f· *·. dt labeo. i» Ceret. ea/. ><4. apud Adam. «ea*, j. pag, *«4· dc 4ji.
t «4) r><Hwùt Margin. U». j. rep. ia. V Suben. /- Caial. tap. tu apud Aden*. rem. ». pe. »»j.
' r j j) dMeri# Mare* tt Amrua m vita $· Simeoeii . * Barbahma cpifcoperum Scie·· «i« , mentionem' faciunt Scialit* dt fociorum monathorum « «ida Adem tt·. j. peg. jod. Alter tdemque mentiar extitit Rhe&ac epiitopu/, de puo Adem· 1«·. j pe/. t*4. àr **4. f'oruir anno Chridi 140.
Xft Math JUjt/a. Sobea. i» Ctl. ttf· t»4· *Pud A<em. <«■ f. p«; i«r.
(j? I !«·■·<« Ctfttrfufii vul(o Mtt Cafromad·, alnn ab Arabam Cafcarenie , d* <110 Mar- ···» Itt. t. nf 4. Or ibba'f »ero Cafarenfe, agit debeo, i- Catti, ttf. I,.
t 5· J Btr.abtit ejuRmeminii feAijibor Adiabeaat · «Ide Adem. '◆·· |. pv >4*.
(i>) jititlltla I eju, Coenuotnm fupra pagum tadhee : ride Klt- It*tv· Marges. ¢àp. f. up. Adem. r««. j. f*t- 4*«.
<4o ı|·4··«» tthtntt Margen. IA· t. rep-14. ap· Adem. «·»· j. pap.'«■«
<4t) jtt- Acha A Joaboer fratre*· Axem. «■.}. p*g. 147. <lo.
<4») 3'itUttt Adem. r·*. j. ft, «o4. & tfi·
4J) Jttatit Carter·, altcrtut)·«·>,«, Hit i Jtutli Mraart · Margen. Ab· ■ ·χp. <4. inoi em. j. peg 4«».
(44] Aatai'fe I ibidem nempe peg. <<«
(41/ tltrriar Jitrtitl Ibidem.
(4« l- tarifa: Adem. rea*. 4. peg. ait. »14· 4ft. 4?r. 47). 4· too.
(47) lalda· Siautair Aifent. rem. peg. 1X4· rl|. 474 47;.
(4*) taiiaa Harfai Adem rear, j- peg. 4j. <4. v /iff.
r 4* > ttaiiaa th^iari detferir I bit ad <<tc Thcvdorut Mapfuefleun* Wadoril precept»1 1 Adem. rear. J. peg. jb; B· /epf.
it·) aUai Adem. leer. j. peg. |«I. */***.
(71) dWe alterini; Adem. '<·· t· >*/· I4*· F*fP<
< »a 1 Utlhaa ifaii Margin· tit. 1. re*. <4 Aiiem. rear. a. peg. gdp.
< tj > Iriakat.· Kabban Codahua fuit Coenooii bech-Kalcan* ArcbtmandriUr ■bediefb*IC«bea up. Adem. I at. 4. fag. Ifa 104 Ar 1I4.
< t( ) Ja^aiataraai, Itrgii Data Soben in Calai, raf. la Aden*, rear.). peg. 1(4.
(t*) SriaMaiataraai I Adbni. *·* ftf. a»|. 474. Ar 4gc. Dtijt/a: altenu* tirait»·, tatritrlü ibidem .
(j» t Aefteer PiurrAa* Mih tarantar / Hifti/it 1 Aden*, rem. *. peg. <7·. ate- ·*· Br Mj.
[It) firtitau · Adem. (ee*. j. peg. igg. *do. jpj. 40·. A* IM·
t <1 » tahaatfr Meritktta Itaj· pag. Itd. 410. <r /rp.
(*4 I AaMaa UarHtUt Adem. lea*, g. peg. *4p A* frp·
(4») flitriti Cnrgii < Macbiehi alterh*· 1 Ancm. rev. j. peg. tea-
I *>) Meta ifitiaf··' t Adem. rear. j. peg. *41. 44t. A* /**<·
< da) teierjtfit, lefi^atraai Adam fam. |. pag. at). ·)>.
I *l \ hfri·* Kaiaa ChaatUUi Joua Bat Cbamh t ACtm. Na. j. ptg. aid. A* t«<·
< «4) grrttrta Marie t Aden/, tear. j. peg· ilp. jo*.
<11 tiraiaa taraiarair. taia» Ortrgii. taiiia Mailt: Adtan. teat. j. pag.*40. »at. 47g
(e* iCf'iui! Adta. race. j. peg. 4X7. gtp. 49a. A* fn.
(«7) t^taa ttatia i Adem. rem. j. per· 4J» 4*t. jf*.
(at) JtftfU Math, gate· Xatittrfa 1 Adem. Na. j. peg. iff alt· ad*
(dp) ailatlf imtii: Adam imp.), ppg »07. top. *<*· 40*.
(:e > a-edr/e/a; Mta/tr Attn. rn. j. pag. aid. 4,7.
< 7< > aPratea·. aiteeiar. triaprialtrfa Matta, ^aatfefa I Cafrartfjh taAataaa ifi/nti Adem. *em. j. peg. dt. ı·т. **j. tp*. <j j. A* 474·
< 7· » JV'M* Haaaia.. An Uaaitt, tut Kataia, id <» atieatie . Midi pag. ap. it. an A· /»♦♦
I 7j > liait Apifrepfr /areg. ıφlIIıiPréfixa : afrit i teaarii tiaiaaiI j- !. a Ittiaii.a im Heart feat iartiiei A*·
) Adem. Hat. a. peg. *04. * in indi-) tidariptot vN«Hor>Mt.

At perfidi fequace» illlu* cxecrabili» fe- Λ·, ·» «P««« «Mil»·»'» ex libri» eo-rum a.Aacontinentibut, qui fcilenr undique multi* hnrefibu», blafphemiis, ac fabuloh», falfifque mlraeuli*, quibu» N»ftorian),feA* fu· fidem conciliare ftuftra conantur.

LVI11. Itemlibrumappellatum Paalfman, five Medicina Perfica veneficii» refertum, & qu) plura docet verba ad nocendum InU micu, ad 'feducendat, alllclndafque fjemlna», db*atfalia turpiX, 9l prohibita; plura Infuper nomina demoniorum penrtu» incognita recenfer, ptomiffione adjeAa, qua fpondetur certo futurum, urmul e» eorum Dxmorium nomfaibu* faltem (eprem charte inferipta fecum tulerir, queeumque mala, A pericula evadat. Plure» etiam contlnet/uperftiriofo» exorcifmo* ad ejiciendo» Damone·; aliqqa fimul verba facra» aliaque ignore lignification!» , dofecrationefque plure», quin & ipfam invocationem fan-Aiflint* Trinitati»» quibu*. ut facrilege ajunt» (1ernitur via ad turpia, Ar pudenda peccara : continet pariter deprecatione» plure», in quibu* merita Neftorii, ejufque Afleciarum cum meriti* Beare Virgini* proraifcue copulantur, * Angelorum fanAorum merita cum tu.rplum Demon*m meriti», quod quidem in hac dioecefi frequentlffimum eft, dk apud omne» ferme Canana-rl<>« ad hanc ufque diem ufitatiflimum. Pr*. diAo* libtM Omne* fub cadent cenfura fu-periu» tara Synodo» prohibet. Qui vero ali-queo» ea lfcrl» pradlAi» apud fe habere compertum fuerit, ultra memoratam cenfuram, poeni» aliif graviter a prafule punientur.

DIC RÈTUM XV.

LIX· Veram non In recenfiti* tantum libri», Bagltiopr Neftorianoram herefe» leguntur; fed quod deteftabiliu» eft? In Ipfi» breviarii·» A factarum precum libri» adhiberi foliti» in ecclefia; cum enim a Nefto. rlanl* editi fuerint; plurlbu» blafphetnil», hsrefibu»,fabuli», ac narratlonibu» apocryphl» fcatent: ita ut in foiemnitatibu». ia-erl» dlvlnlfque officil», Deum, quem laudare debent, blafphemii», atque convicii» indefinenter afficiant.

Itaque «« *Breviarie Mef»e* legitur, Verbum Divinum carn-m^non aflumpfific, quod ineptiffime inferunt ex eo qdod, fi ita faAum fuiflet, fupetfiua fainet obumbratio Spiritu» SanAi. In illo eodem Breviario, *Cffleiu* iu jfAoetttn* eft ex omni parte hereticum, cum in illo paffim duo fuppofita In Chrifto afferantur, A Chrifto» alfidue appelletur Templum dumtaxat Del: officium vero in fefto Nativitati» ultra pt*di-.Ao» errore* continet folennem Aptiphonoam,in qua legitur hsc propofitio verb·» Divi Toanni» aperte contradicen»: nimirum *N*c verbe», Cere fafte* eti.* Illtfi infuper accedit» quod qui dIA« projfofitionl impie, Λ heretic* refragantur, inobediente» appellantur, rebelle·, ac tardi oorde ad credendum. Quamobrem officia adventu», At Nativiaatl* nihil aliud efle videntur, quadi nefaria h*refum,ffi blafphemlarum congerie».

In libro Pr«a« *jejunet *ex*i* Crpenumero duo fuppofita divinum, humanum ponuntur . Atque etiam divina offi.ia in. cultum, & honorem Neftoril, alkrumque plurium ejufdem Neftoril Afleclarum , plu. refuse commemoratione* , de ipfo Neftorio Atplu» fieri pr*cipitur. Ilůd etiam additur, nempe Ç «) Marndeay, Theodorum (b Deodorum, allofque hcretico* Ncftoriano», Divum Ephrem IcAato» fuifie.

LX. in Breviario majori; quod vocant *Heire, &* Gj m, five T*fi.-/ssv·· rrrrtaadr, fepiffime in Chrifto duo fuonofica afferunt, necnon Impie docetur , Chriftunu efle"Filii Dei reprefentatlonem » At Divi Verbi imaginem, ejutdemque templum : fuppolitum divinum illuminane fuppofttum humanum Chriftum traAu temporii, Ac paulatim divina gratia, Ar felentia infufa pro fecifle · Virginem non generafle» nec in . utero geftafle Deum, fed Chriftum ceteri» «hominibus parem; atque adeo illam non effe dicendam Matrem Del, fed Matrem fecunda Adam. Trinitatem totam, humanitatem^ aflumpfiffe; idque edoAo» fuifie Hebrso* a SanAo Mattheo,- Drum faAum non fuiflir carnem, fed hanc fuilfe veluti umbraculum, & quoddam habitaculi genat, quo fuam gloriam tegeret: Deum le tantummodo addidifle foetum 'Chrifto, cum duceretur ad Crucem, nec in Cruce ipfa quidquam fuifle paffum ; qu'ppr qui humanitatem non affumpferat ; verbum patri* fulffe in humanitatem (c;mutatum,ac per filium Mari* genu» hommum redemitTc; patrem «ternnin etiam carnem accepifle eodem paA<>, quo Filiu»; Angelum miflum fuifle nuncium ad Virginem morantem in Templo,non vero tn Domo Natareth ,\eamque non fipe dolore peperltfe non fecu» ac femin*, dk matre» cerer·: in Euchariftia non exifterc verum Chrifti Corpu», pluraque alia prorfu» irnela , Ac a reAa fide abhorrentia , contra lliam <adduntur: Neftorlum fuifle veracem veritati» prcconcm . Plure» infuper ibidem grati* Deo aguhrcr, eo quod veritatem re. velaverit Theodoro, ac Deodote, Neftoril magiftro. Plurlbu» etiam prccibu» oratur Deu», ut ab omni malo no» eruat, propter merita Neftoril martyri», qui partu» fuit a filii» iniquitati», arque errori», At

° ege 2

< ·) Legend um fortafl* Mm *Met*, <d eft fandum Adeam .

(» I Legv

< r J Qju via perttp! valet, ifta aatanruia mutttia , fine aliqua uniene , qu* hrnitactili modum excedit, dapltccm es Joan. Finrbenfi > *Orte».* p,x. jj* «dlnveneruot unioarm Heteradoxi i ··>»»«· nempe *eeeee>Jle»»n ;* ut q Chnlti nomen atramento ac mmU «tumiAii esaretut i I· (ait) *«nt)m , ·· nefefi»*, sefsr «iraaaenrna· rjt , »<>, a»>«i.a>. Altera ·* atate adharvMM , fi nempe idem nomen atraawat· exaretur eu riarra ana/, *ntit ; e»* •••M·' · ·· <·« I arramraraa» , <> au/seua· .Illam unionem allerunt facobit*. litam •er» Ntfleritai *f* unde illa potiua >· testu esprimitur , ut apparet.

Anno Cnarsrr

prxlettim Divi CytilH invldia, qui fuir(a) iniqUutris magifter, necnoo ut puniat ali Jcr crcjentct, difiidentefquc a Neftorio* ejufque Afleclis, quorum fides ibidem afleritur fundata fuper fidem Divi Petri, alio* rumque apoftolorum; beatam infuper Virginem, ejufque fponfum divum Jofeph eodem in libro venifle fingitur ad facerdores, qui nefefebant unde concepSrar: Imagines ulterius idola effe impie dpeetur, nec venerandas in ecclefiis, vel privatis fidelium domibus · Adduntur poftremo Officia de Neftoriol allifque ipfius alfecils, dt commemorationes aliorum plurium hxreticorum.

LXI- In libro(F) *Offici· Sttercfottm De·* funriamM habetur .' in Euchariftia-tantammodo Chrifti virtutem, non autem verum Corpur, dc Sanguinem contineri. Quos libros omnes, dc' breviaria, licet digna fint qux igni tradantur, cum ultra enumeratos plurimos aftos errores contineant;attamen Synodus emendari prxcipir, eo quod itu. hac Dlcecefi alii facri libri non fuppetant, quibus Sacerdotes utantur In celebrandis divinis officiis, donec novi facrarum precunr libri procurentur.dk a Romano pontifice 'petantur, atque impetrentuf. Itaque fynodus' prxfcribit, ut primum errores, & commemorationes de haereticis deleantur, deinde quz habentur integra in ipforum cultum officia, fimnl cum officiis de Adventu, & Chrifti Narivitate, à breviariis revnlfa, dc in fruftra difetrpra comburantur. Supplicar infuper fynodus illuftriffimo Metropolitx, ut mandato fuo In hac fecunda, quam parat dioecefis vifitatione, prxdiAorom. omnium exeeutionem urgeat. Demuin prxcipir in virtute fanA* obedlentix cunAis Caffanariis, atque Chamazibus, ut diAos libros proferant, & alios quoflibet, tum quorum ufu, communis eft,in ecclefia, tum qui privatis in domibus funt in ufu; rufus rum pertinentes ad horaria, preces, tum ad miffarum celebrationem, eofque Metropclitx, in hac quam adornat vintatione, ad eum finem tradant, ut illos omnes, una cum do-.Ais viris, quibus hanc curam eommiferit emendet, juxta emendationes alias ab Ipfo inftituras, dk execution! mandatas-

CwHI-tt

DECRETUM XVI.

LXH. Ad Fidei puritatem confervàndant prxvipit etiam fynodus in virtute fanA* obedicnti*, dc fub anathematis poena Cai-Canaris omnibus, & Chamaribus, ahifque 3uibuslibct cuiufcumque dignitatis, dt con itionis in hac dloccefi, ut intra blmeftre a publicatione hujus decreti, ad ipforum..'" notitiam *perlati,* omnes, & quoflibet libros fyriace feriptot, Illuftriftimu Metropolit* vel per fe ipfos, vel per interpolitam perlonam, tradant eo tempore › quo, hujus Dioecefeos ercleiias vifitaverit ;. vel nili ipli,'faltem patri Francifco Roi fucietatis Jefu, lyriac* iingu* profefibri in collegio Vaiplcorx; vel ad minimum ad Ipfum collegium deferant, ut ab erroribus,fi quos continuerint, expurgentur: vel li opus fu erit, penitus prohibeantur, exceptis libris, in quibus continentur borari* preces quotidie ex lege ecclefi* recitande: namque ii, juxta formam fuperius preferiptam, corrigi debent· Sub eodem pariter obedieati* pra-cepto, dt anathemate precipit, ut nemo ex hac dioecefi, cujufcumquc conditio Cnis fuerit, librum aliquem fyriace tranfcribete audeat ; nifi ad id preful facultatem 'ipli feripto cooceffcrit, faAa exprefla mentione libri, ad quem tranferibendum facultatem concedit, facris Bibilis exceptis ar. que 1'faltnis. Sede autem vacante, & quamdiu hrc ecclefia fuo Paftorc orbata fuerit, has vices committit R. P. Francifco Roz focietaris Jefu, urpote diu verfato in Jiorum librorum verfione, dt lingu* tum ch.ldaicx tum fyriaex peritiflimo, atque adeo qui optime callet hujusmodi libroium qualitatem

DE

(a) Nemo pene dixerim, c fanftis Panibus ita acritet advertetorum obloquutionibu, ,tque calumniis divexatur fuit, uti S. Cyrillu, Alexandrinus, Neftoriu, enim criminabatur, >.nniufas elfe a Cyrille dual Chrifti naturas, atque huius anatheinatifmis tuos anathematifino, opponebat.· Joann- Antiochenus, ur iple Cyrillu» in Apologetico frribit., aflerrbat eum cum impio Apollinari fentire · & exceranda impiaque Arii *tt* Eunomii dogmata approbare ; omnia denique -opera Cyrilli aboleri contendebant orientale, : immo fc recent (eripior quidam inlimulavit Cyrillum quafi. faflionarium perturbatorem·, qui tamen' a Parifienf. Archlepifcopo Matlxo, gravi cenfnra rcprelfus fuit, atque ad palinodiam compulfus *iit* tS. *Jttilii* Aft uti Joartbcc ille cum fuis . fervente dtfputationis ritu, fe illi infcnfimmum prxboit, ita dcfervefcbnte ardore, ad mutuam amicitiam (incere redit. Verum ni fallor occultum fomitem detexit fimultati, in *lA- Mirftrittr. ftt.* j. *ttf.* 4. nempe quod Neftoru ni eum inter fuo, cum adnumeralfent, eo deluit quod Theodorus Mopfueflenus Neftoni preceptor, atque erroris prxeurfor, ipli nuncupaverit Cyrillo, duo, in Jebum tomos, «aerrime ferebant ab eodem ut transfuga impugnari .- adeo ut per contemptum non Cyri llus, fed modo diminutive St nominis, *tt* famx ao illi, *Cyllulat* appellitaretur . Vide Alfeinao- rvm.,. *iibhti. ftg.* ,1. Qyin *tt* hoc etiam tempore Marchio de Argent r···. r. Ipiff. lodairarvw, Îux -.i, diebus julfu Tribunali, S. Officii Roman* inquilitioni^ prx foribus Templi S. Mariaaper Mmervam manu carnificis, fuere teadttx flamini,, Cynllum, Cardinale ficu componi r.

(S) Ctoaxu, legit t *itlifitt»* drfvodvru»·.

ANNO Ck»'««

Cnaiin 1599-

DECRETUM XVII.

LXIII. Quoniam dodrina, que populo publicis in cooeionibos infinuatur ad fidei, morumque puritatem fervandam augendamque plurimum confert , fynodus, cui compertum eft aliquos ex Caflanariis fufficienti fclenna denitutos ad populum verba facorc, dt non raro errores, atque herefes publice proferre, plura infuper fabulute, & commentitia, que ex libris hxretiois, dc Apocryphis, prxeipue ex libro de *Infanti** (a) *Selvetorti*, aliifque id genus decerpunt , prsrdpit, ut nullus impofterum conciones, de fermonçm ad populum habere audeat;vnif> ad id facultatem B a fuo prnfule habuerit,eamque feriptotraditam, premiflb infuper ad eam obtinendam examine de fufficicpti doAtina, juxta Concilii Tridentini prttfcriptum : Et quia fedes epifcopalis vacat , Illulirilliinus *Me*tropolita examen hujufmodi committit R. P. ReAort Collegii de Vaipicota Societatis Jefu in hac ipfa Dioecefi exiftentis, qui cum PP- ejufdem Societatis ab eo deputandis, de fufficientia cujullibet , qui examen fubierit , judicium fetat , cideinque literal oblignatas tradar , quibus Pi.eful de futfieientia, vel infuftkientia literas exhibentis Certior liat· iiluftriilimus vero Métropolite, dum obeundo hanc Dioeceliin de rcrunu C communium ftatu cognofcct , viros deputabit idoneos, qui populum, prout nccelfitas poftulaverit, inftruant. Omnes autem, qui concionem, At Termonem ad populum habere , abfque facultate, a fuo Prxsule in fcrfptls habita.; aufus fuerit , incurrat ad annum poenam fufpenfionis ab exercitio ordinum , At eccleliafticorum emolumentorum perceptione. I.iceat tamen Vicariis in propriis Ecclefiis conciones , prout opus fuerit, coram populo habere, eumque falutari do. Anna ex Sacra Scriptura, aliifque probatis libris deprompta pafcere : ad quem finem Synodus vehementer optat , Catechifmum Malabar.co idiomate confcribi , cujus Cate. D chifml die quolibet Dominico caput aliquod coram populo publice legatur , cumque non ignoret Synodus» id operis per Illuftriflimum Metropolitan, inceptum, futurum elle in promptu , tempore prime vilitationis, prxeipit, ut poftqiiam fuerit abfolutum , atque in lucem editum, Vicarii omnes diebus Dominicis, vel tempore oblationis , vel fi iplis libuerit ante, aut poft .miffem , ex ipfo faltem caput unum clara «voce , cum populus ibidem convenerit, legant.

DECRETUM XVIII.

LXIV. Cum ex ignorantia Sacerdotum hujus *Dicxcfem*, & cx prava deArina, qua haAenus longo ufu legendi hxreticos, Ac apocryphos libros, fxpiflime ccmfingat, ut ii errores , dc aAa fabulofa rn*cqlloquiis, dc inter concinnandum populo incaute pro ponant ; ne aliquid erroneum, ac falfum animis auditorum infigatur*, atque ita fiat, ur fenfim vel reda Ades corrumpatur , vel faltem inorum-integritas ; ptxcip't Synodus, ut fi Praeful certo (ciat id contig-lte, quidquid erronee diAum fuit, feripto conhgnetur, dt Caflanarius, vel alius quicumque id protuterit, auAoritate fuperioris cogatur errorem fuumreprobare ; quam rcpiobationem , ve) oretenus, vel 6 comultius fuerit de feripto coram populo recitet, cûue fanam doArinam, errori , vel falntaticontrariatn exponat .*j* Verum ti id (quod Deus avertat j exequi recufaverit, habeatur ranquam tejunAus per anathematis cenfuram a communione fidelium, de juxta facros canones, ac maprem , *vel minorem* erroris 2ravitatetn puniatur: quod quidem fevcrius nat, ti id fcicnter, & dolo tnalo pronuntiaverit ; fm minus, atque adeo ex ignorantia, vel ex incauta loquendi facilitate, mitius cum ipfo agendum erit ; quamobrem fatis ent, fi moneatur, cogaturque publice irnprobare, quod incaute protulit; qua in re, li»ut pared, prompte paruerit, non ultra ell progrediendum.

DECRETUM XIX.

LXV. Cum Synodo compertum fuerit , nonnulla celebrata *elfe teditiofa* conventicula in hac epifcopali fede , poft mortem Epifeopi Mar-Abrahami , in. quibus At publico , *Sc* feereto interpoliro juramento , contra jus dk obctjientiam SanAx Remanié eccleli* debitam ,iliqui cx Ca limariis, aliique plures polliciti funt unanimiter confentientes , fe in rebus, tum qux ad religionem , tum qux ad hujus eccleli* regi. menfpeAant, nihil amplexuros; niti id ceteri omnes approbaverint, nec recepturo· quemquain epifeopum à fanAa fede apofto. lica eleAum, At renunciatum , nifi ex prrferipto patriarch* Babylonici: qui quidem eft

(«) Liber *«ir infanti» S»lv»fri>* ı opus eft rota antiquitate noti(fimum , etiam fub titulo ***Xvvvg.iir infanti» itivtttrit***, cuju» autforem crediderunt nonnulli S. Peirum , illi ύηἱΐυτ, •Thonuin Apottvlum, ui Origenes , Ambrutius , * Hieronymus ; finAui autem Cyrill.i, Hierofol. ***Cnlttb. 6.*** illum Thonue Manetis dikipulo adiudicat. Sane Celaliur, ftr Tim.iheu, prelbyt. Conftantinop. ***Lti.*** dr ***Ut,*** yvt ad ***itth/nn» metiunt***, edito a Meurfto , perfptcue ***drflinguunt,*** duo hac feripta ***Ec vj .likm Tient», & Lib. 4» tnfanrte*** · Adefis Calmer. ***Diftrt. m*** ft·../- ***tptfifar ntt—.*** S. Exut libe, hi* (erinone Arabico exaratus , in ***Bibltti. mitn» I Mtlit.*** recent cd ta,ab Eeodio Atkmano Archiep. Apamcenie, in orientali eruditione veaiatilfimo .

A WHO Cukkti •i99-

• eft Schifnatlcus, ft hareticut NeAorUnus; rurfue alia quadam jurafte, eaque omnia adverfus facros canone». ft ooedienclam faoAllfitno pontifici Romano debitam; declarat Synodus, juramenta hujuftnodl, ft alia fimilia Interpolita, vel in pofterum Interponenda, nulla prorfur, ** irrita, eaquetam longe abefte ab obligatione ulla Indecenda, impediendlfque religione animis, ut porlut, utpote temere, ** impie interpolita , non nifi pari temeritate,, atque impietate impleri valeant. Sententiam pteterea pronunclat, qua a fidelium focietate, ** communione legregat eos omnes, qui tam fligitiofa juramenta acceptaverint, vel proditetint ; immo tota Synodus jurat, ac fpondet obedlentiam quoad omnia , mandati» pape fandxque fedis apoftolic», juxta facro» canones, feq-ae neque nunc, neque pofthac unquam accepturam epifeopum ullum, vel alium quempiam prvfulam, qui *non* mittatur a S. matre ecclelia Romana,cujus eft, prielules, ft epifeopos eundis orbis eccleI»is pexheere ; contra vero fe abfque ulla mora, & equo, Ubentique animo accepturajn quemcumque Romanus pontifex elegerit , eique promptam obedientiam, tamquam legitimo animarum paftorl, non cxpeAato cujufcumquealterlus jjtfii, necubftante quolibet juramento, impie in contrarium interpolito, protinus delaturam.

DECRETUM XX.

LXVI. Synodus una cum omnibus facerdotibus , ft populo fideli hujus dioecefeos ampleAitur ea, qua par eft, veneratione, concilia omnia generalia ab ecclefia univerfa recepta, ft quidquid in eorum decretis credendum proponitur, credit, ft confitetur . Rejicit infuper, damnat, ft anathematizat, quidquid ab aliis fuit rejeAum ft anathematizatum, Prefertim obfcquenti animo ampleAitur ,ft recipit fandum concilium EÎ>h:iinum *(a)* primum, a ducenti» patribus cebratum , ac firmiter credit, quidquid in eo decretum fuit; necnon rejicit, ft damnat qu» ineo damnantur, ac potiffimum diabolicam Neftortanorum harefim, qu» longo tempore in hac dioecefi promulgata fUttq ft recepta. Diris infuper omnibus exeeratur ejus auAorem Nellorium, ft Neftorii afiêclas, qui Diabolo fuadenre duas in Chrifto perforas add ruebant ; ex quo tamquam primario errore, confeAarios. alios colligebant: ft primo quidem Verbum Divinum carnem non aflumpliffe ; fed eam tantummodo tamquam fui habitaculum, inftar templi fanâlficaflê. . Secando nec Deum Incarnatum, ft mor'Muum fuiwe, nec biantnnum virginem Del matrem, fed dumtaxat^Chrifti matrem^ eae appellandam . fettkr.diabolicae aliaq har^ fee propcmodum Innumera» i qua» ornati fynodui damnat, rejicit,* anathematizat, ft in omoibos fandam Fidem catholica· a·· pleAitur, ea puritate, animique fiacerkate, qua eam tenet, ac profitetur 'ecclefia Romana, omnium eccleliarum magiAra,cei in omnibus fefubjfcit, ut fupra jurtejuraodi religione interpofira promitit. Profitetur infuper gloriofum Cyrillum archiepifcopum, ft patriarcham Alexandrinum, qui a poqrifite Romano In fanAo concilio Ephefioo legatur prefedir , fandum cfie, beatum , Deoque in^coelo^gaudere, ejufque doArinam adveribs Neftorianos in eo condllio approbarem, faoAam *effet* atque univerfaliter ab ecclefia catholica receptam ; fatetur demum ipfam impugnante· hctetico· elfe i dt anathemati fubjeAos.

Anno Catalan «W·

DECRETUM XXI-

LXVII. Admittit etiam fynodus una cum omnibus facerdotibus, ft populo fideli hujus dioecefeos, facrofanAum concilium Tridentinum, ultimum ex oecumenicis in ecclelia Dei celebratis: cattarum non folum credit, ft confiretur, qu» in illo decreta, C ft approbata fuere, ac rejicit, ft anathematizat, ab illo rejeda, At condemnata, verum etiam cunAa de reformatione ecclefi», ft populi Chriftiani in eo concilio flatura, ampleAitur , eaque omnia fervare,ft cuflodire fpondet, & jurat, ea ratione, qua fervantur, ft cuftodiuntur in aliis ecclefi» catholic* dioecefibus, ft in iis ipfis propinquioribus, qu» fublcAx funt epifeopis provincialibus, ft fuffraganeis Goenlis Métropolite: Quapropter quafcumque malas confuetudlnes diAi concilii decretis contrarias, omnino tollendas decernit, neque inpofterumpermittet unquam,ut alitet quam juxta reformationem inorum, & ecclefi» Regilrnen a concilio Tridentino pr»fcr)ptum populi fideles ft catholici gubernentur, non obftante quacumque in contrarium confuetudioc, etiam immemorabili pnefentis dicecefeos.

DECRETUM XXII.

I.XVIII. Venerabundo, atque obfequenti animo, una cuut omnibus facerdotibus, ac fideli populo hujus dioecefeos fe fubjieit h»c fyuo-

(·> Nan ingratam rem putamus IcAori faAuros, proferendoquo mada NcAotIml , dlverfos featienJi modo, de Incarnstione Damini ia Synodis Sphefin· dt Chalcedoncnfi , depingant: fads f-dns» *ef* (ait Ebedicliis Metropolis· Soben&t torn. 5· B>bl. Orient, pag. j,,. *t tu Ciriihut*ran, rara, >· *trtr (tSet iiaiftli fuerit . trini» feritat* «sia na,arasa *9r* seam p«v/0**ss ,a *drtfa tufintrj fa*·· *Ctfti* ft drgtprl» ' a»f·» *tlrthafer tx traiitieae Cfrtllt fui tumrth* casait 4/. Irrs f*a fas, *Murat* ft aaam *ferfeaae» afaru, HtllUltrt» irriter , fuifft ai latferatareui* (ISn. no fide vera cogente *) faillira rf ;* ft »aa< /af>efere Keaeeai , fa' fraaet afftllaruar , ft Ca*laa. traafehlaai G-arr, ft swarr *hrratrr , iatitai ftiltttl , Meat t Crrrajf, tffiaai etaagiaai ,* ùт *nhfli ifÿt faititai . biul vrr» ai itlit iifrtiuut* /a as, *quai Sfiritaqi lutta a faire fût»· far fratlitre* diraar ft axywa *ai facrifetaai afuriaat . te gratia» fuiitat frairSa feta iUaaa* ev. <rw *Oarfara fufrtferaai. Tertia auteat Cei», ana itat uata'it ft iaai ferfaaat ia drift leafte» tar, Htferiaaeraae affellatur : fti ita fer iejariaae* ẛ rwswnra *uuueufau fault aleuiut Hafereua ur* (antiquo, *l faguaiue ttf ,* aaa *iffi Hafariuai.* Plura taie ledori obfervanda erunt , Circa Hidonam fedaram. Porro Sobcnfis floruit *aaa» drift* ssCy. oui ad Metropolim Sab* lee Mifihi» esedus ,cfl aeoa sapo-

Anio Caater· it·*

C«nAo, integro, jufto, & nccefft* A (*° '04*>ilitionie (stJfaaAi oCcii Tribunal!· ***' IMrtitat eiifteml; quippe probe n·* fcit, quantum ex ilio integritas· puritaf-one Fidei dependeat: unde ierat, ac fpon- litas viris « qaiftc hoc per literal qvamprimu· ratione· reddant, at joxtocavf· necefitacce· provideatur: prcclpit etia· ia virtute fanA· obedient!· Ipfisvlearl.It, c* terifquc, quibu» ejpfàodl ree delata fuerint, eM Cl|t) eJue, detwMient.

at fit In aliis hujus provincia fcdltas epi*fcopalibus: cult Infuper circa m fidei a laudato tribunal), vei ab Ipfiue commiffariis, ar cater! fideles, judicari; licet hoc facro. ftnAum tribunal in hac dioecefi, ob bujet ecclefia diftantiam ab aille, fanAa fed! apo*ftolic·, fa ecclefia Roman· fubjeAis, nec non ob defeAum communlcationle cum il. lis, id haAcnus non prcftiterIt: fupplicat etiam dominis inquifitoribus» at velint, ne opportunum remedium animabas defit, commiflarios fuos inftituerc in hac dioecefi virot aliquos doAos; vel etiam patres focle*tatis collegii de Vaipicota, fa aliarum refidentiarum eorutndem religiofortim, qui poCfint, ut opus fuerit, abfolvere a Cantas ei*dem facro tribunali referyatis, limitationibus, ac reftriAionibus adieA is, quas Ipfi opportunas judicaverint. Ratio lie fuppiican.' di ell difficultas confugiendi ad GoenfvTri*bunal, quam patiantur montium Incola; tanto magis quod Cepe Captus cafus contio, gtint urgentes, co quod inter Ethnicos degunt, funtque *ipiis* commixti, unde oritur, ut ex eorum commercio pluries, etiam in iis, qt>· ad religionem pertinent, InCcii faC tudes homines delinquant.

DECRETUM XXIH.

LXIX. Cum in rebus fidei, maximam oporteat puritarem fervare, nec non plurimum vigilandum fit, ne populum corrumpant doArio* falf», fa peregrin·; percipit Synodus omnibus huk Cedi epiitopali fubjcfais, cuinfeumque qualitatis, fa conditionis, ut Ibi ipiis conftiterit, quemquam credere, fa*cete» vel promere, verbo, vel feripto aliquid contrarium fidei catholic·, vel huius rei efle auxiliatorem, aut fautorem, majori qua potfit celeritate, fa fecreto, idD prcfuli deferat, quod fi huic non valeat, vicaria ecclefiarum id aperiat, aliifque fide-

ACTIO IV.

De facraaentie Baptifmi, fa Confirmationis.

Dotfr/ta *fturtautuit i» £ta<rt.*

I **LXX.** XIOwt legis facramenta, pet J«· Ivi Cum'Chriftum Dei Filium, re· "demptorum {·) ac Salvatorem nofirum,ia fua ecclefia ad medelam, fa falurem hominum infiitura, quibus Cue fact· paftonis, & morris infinita merita in animarum no. Ararum fruAum impenduntur; per qu· etiam omnis vera juftiiia Incipit, coepta augetur, fa amifia recuperatur, Cunr feptem: vide* licet fiaptiCatus,' Confirmatio, Euchariftla, Poenitentia, Extrema UnAio, Ordo, Ma*tnmooium; qu· quidem a veteris legis Cacramentis plurimum differunt; illa enim gra*rlam non conferebant, fed eam, qt»· per Chrifti pafftoaem, conferenda erat, prefigurabant: noftra vero Sacramenta fa gratlam in fe continent· fa ipfam digne illa recipientibus conferunt. Quorum priora quii»l que ad bonum fpfrituale cujufcumque proprium fpeAant.* poftetiora duo ad ecclefiregimen augendumque fidelium numerum· Per baptifinum ergo Deo fpiritaliter ren··icimur; per confirmationem gratia erefesmus, ac In fide roboramur: renat! autem, fa roborati divino Euchariftix, fa lacramc·*tl altaris enutrimur pabeio; qugd fi *ex* piceato» enim· contrahimus «gtltudinem, pet poenitentiam fpiritalircr fanamur; per extremam denique UnAionem (ahiem anima» fa corporis, ti ita expediat, obtinemus. De» inde Cacramcnto ordinis ecclefia regitur,ac fpirituallter multiplicatur; matrimonio de.mum corporaliter augetur. Omnia ifthcc facramenta tribu· perficiuntur: rebus ut matcria, verbis tanquam forma; fa miniftro, qui *

f») InquiCtoram munus, arque nomae, a primis KceleGe Acutis repetenda funt; ades ut vel ipfe Petrus Oisnnnoe H>···. *Hrafti.* /»*. i, . rdp. arfr. huma alias >n bac SxnAu.n O/icium noa admodum oRciosus, immo boftis infenfu· aannftat cum Qoitofredo ·· *I. Qjtlffmt ». C. Tb· i» Hat··.* «orum inftitutiooem primam, a TbeodoGe Magno produxida, quod poftea eiuulati fuat Impp Arcadius· Honorius: primordia vero Specialis *Trtbaualit* S. Oden' ad tempora revocat innoc. 1111· tametfi afterst, inquilitoris Oeneralis munus, tempora Inmc. III. S. Dominico Hifpano ex Civitate Ca/vjsrra, collatum finie i In quo e» ttiganduseft cborograpb-cu, palmans error laudati auâdris, qui fuapte indole ac ingenio quofcunsque fcquitnr errantes; Diimiokus enim natur eft Ca/araga, Hifpamce Ca/rrat/a, non vero Calagurri, tur Caiagvrra, ut ipfa pu* Tarapham ftt alios feripnt *i* de quo vide pietate at eruditione cenfpicuum P Antonin. Bremoadum *Dt* Caaaaaaa *firf.* g Dant. rap. s. *ama «di*, as. it ,·. Igitur Inquiftcoribtis opportunaexhibuere documenta aaavisjs· Coacti. Nartanen. C^nsln a», fc Btterren. aa. ss,«. alia dedit monita ipiis j?. Capiral*· cotnprehenfa, que legiffe nullum Inquititorum pigebit.

(i) Septenarium Sacramentorum numerum aguofeunt Heftoriani: at mirum quantum ia iis re. ceafendis dtftentiant. tbedjefns Sobsr *IΛ. Matter. fer.* 4. cap. t. ponis r. ftarerdaefiM· 1. Aap··/. *•u. Qhri» i<9nrii*. 4. *QUaritau»* vvvperir fa /aaga·'··· *Ctnjli*. j. *tntfjftam* gmanraw. d. Xarraw *frmrata»* (quid illud fit, dum dc Sucbariftia agerer explicabimus),, frg···· Crark. Timotbeu· II.)ib d* Sarra··, tatet Sacramenta ccnfet Cta/eevatrtara· *Inhft fa altarh, iratitSnatar Uttuluta, fa Ofitteta fr» irfvttit*, ftt ad calcem libri meminit da ladal/·aria feu Poaisrwra; Cbriftiant Divi Tboana:, Sacramenta tantam eaptifmt, Bucbartftte * Or. dints colebant; alt id ex ignoratione Caftanariorum recentiorum provmiebat: evincitur enim e» antiquis decleft· Malabarenus gitualibus „septem cos Sacramenta cu»< ercleba-Catholica ignuvide a videns infra *hfni·* 4. aa«. SS.

qui facramenta petagat ,cum Intentione faciendi quod facit ecclefia: ea quibus fi vβIΛ uaem deficiat, non perficitur facramentum: omnes vero ceremoniae, ac approbati ritus, quibus In Ipforum adminiftratione utitur fanda mater ecclefia, fanAi font; neque contemni, omitti, vel in alios mutari valent; licet ad integritatem, dt eifentlam facramenti non pertineant ; abfque gravlffino peccato. Tria etiam ex ipfis, (pitituale quoftdam fignaculum anim· imprimunt, omnino indelebile ,ab aliis diftinAum, quod appellatur chataAer, atque idcirco a nullo Iterari potfunt; & funt baptifmus, confirmatio , & ordo:quatuor alla, nimirum poenitentia, cuchariftia, extrema ὑπAio, matrimonium, hujufmodi figgumminime imprltnunt» unde debito modo reiterari valent. Etfi tamen omnia feptem facramenta fint divina, Λ gratiam in fe contineant,& digne accedentibus eam conferant, atque omni veneratione digna fint, & cultu , tum quia id exigit autboris excellentia , qui eftjefus Chriftus Filius Dei, necnon affiftentiu Spiritus SanAi,qui initiis operatur, tum etiam ob virtutem, qu* illis ineft , ad fanandas animat & quia in ipfis depolitus eft thefturus palfionis Chrifti, qu* per ipfa nobis communicatur: nihilominus id non officit qnominus alia aliis digniora habeantur, amjniorique veneratione, cultu, ac reverentia pertraAari debeant. H«c Jcfus Chriftus, ante fuam io coetum afccnfionem inftitult, quo per ea fuis fidelibus gratiam, ac cetera bona, qu* nobis paffione fua, dt morte acquifivit, communicaret: ipfa ibo verbo firmavit, ac promiflionibus, ut nos redderet fecuros de fulmet, (U*que paffionis froAus communicatione, dummodoipfis, legitime, ac pramifla debita preparations, juxta uniuscujufque facramenti modum, dt Chrifti iaftitutlonem uteremur.

DOCTRINA.

Dt fitafl» ftertattat· Btftifai.

LXXI. Primum inter alia facramenta locum obtinet baptifmus; eft enim fpirltali» vit» janua; ac per ipfum aliorum factamentorum capaces reddimur, ad qu» fine illo inepti eflemus ; etenim ficuti nequit homo, antequam fit narus bonis gaudere vit* naturalis, ita neque bonis fpiritualibus fupexnaturalis vir» , prlufquam per baptlfmojs lit ad illam renatus, dt per illam membra Chrifti fimus, atque Chriftian· relpuMlcm,„ necnon ecclefi· corpori m/ftlco copulemur. It quia *(a)* prrprrwum bearaan - */ wr. *trtafit* In alios homines, ob peccatum lo·» bedientl», quod ipfe, β nos In loro commilimue„ac propterea a regno coelorum excludimur; & nafeimut filii ira, atque a Deo feparatl, fi demio non (b) *rmfiitw tx tqat,* Φ* *Sfirita Staff·,* neu pq/famer rutrerre *la rrgaatt Dei,* prout ipfa veritas, Chriftus, nos docuit. Itaque nafeimur cx utero matris filii ira, dt per baptifmum renafeimur filii gratia : nafeimur in peccato hominum filti, ut in baprifmate nafeimur filii Del, quia Chrifto inferimur, juxta Paulum dicentem, *(ç) fuirtejitrhftmttrfiit la Chri°βo, Cbrylam* tadatjfrr. Sacramenti iftius materla eft aqua, *vera,* naturalis, fit communis, maris fcilicet, fluminum, fontium, lacuum, *St* pluvia, Λ nulla alia, quantumlibet munda , dt pura, cum relique fint potius liquores , quam naturalis aqua . Forma eft hac.* *Er· tt* (d) *hftiu t»* nearer Parr»,, *& Filii,* 4* *Sfirttm Staffi.* Mlnifter ordinarius eft facerdos , ad cujus munus pertinet baptifmum conferre ; ceterum In cafu neceflitatis quilibet, vei facerdos,vcl diaconus : immo etiam lalcus, anr etiam femina,- Ethnicus Inftiper, Turea, hxretlcus, vel judxus, demum hominum quicumque bapthare poteft, fervata tamen ecclefia Ferma, cum intentione faciendi, quod ipfa facit; cum etenim nullus falutem affequi valeat, non bapthatus , eadem caufa, qua Chriftus huius facramenti materiam, aquam effe voluit, qua nihil communius, voluit etiam omnes, nullo exclufo, hujus facramenti mlniftros efle · Hujus facramenti vis, Λ effeAus, venia eft, dt remiflio omnium peccatorum, tam originalis, quam aAualls ante baptifmum commiffi, totiufque reatus poena per ipfum contraAi: quapropter nulla debet oaptizatis poenitentia imponi, pro peccatis ante baptifmum commiffis: immo fi baptlfmate fufeepto, abfque novo crimine moriantur, falurem aftequuntur, ac Dei vlfione In aternum fruuntur ·

DECRETUM I.

LXXII* Cum deprehenderit f/nodus, varias in hac dioeceli fuifle IndnAas formula* abluendi facto fonte a prafulibus fchifma* ticis, aut ab hominibus rudibus, dt Indo* Ais, cammque formularum plures itrita* efle ac anilius efficaci» in fiscramento per-

(a) Pani. *If.* »4 r»f. f ·»·
< b *t* Evaof.)'>an. *ttf- }.»·<·*
(*t* 1 P»ul. «d *Cilit, i»/.* 1 e. >7.
(4 > Cum B«p„/um nihil aliud agnificet, nifi abhtiMM , ftptem Biptitmatis feu abluti·nam fpecie» eaumetant Oricaiales cum EbcdisA, *Hb. Utrgtrlf. ftr.* 4. »ap. j. nlinirum «. SaptifoM commua·. 1. legsic.,. Bapiifnu cx teiditioeo faniacwa, dum facra vati abluamur, cilicss ite. 4. «apsifaa Joaaaii. r (,poAα* Ch>4i. «. Baptifimu fan(u>ais sa >IU ChnitiX·pr./omm *btbr»,* yo· , d» aw/ra* r«ard*e. *y.* dcniuu· Baptifma i*· crjraarum . Cx iis videre licat antiquam traditimieai tcclefla d« tribus Bapnfmi fpecicbus >u« minis. lauguiais' dt Bamiai, » ne amnia Acathnlicj vanis Scholadicoram infomaiii tribuant. Timatncus vero II. *hb.* d» ferrem, rep. p. /M. 4. d. undo Bep. odaariam cclcbmi numerum, nam ab c» rrecoletur t. B^ri/umr *Dihnii* . ·. *ttftifttet* au wrl φ *ia aaba* . p. Aeprr/uMM /rgalrr *fer Mrjfea.* 4. *hfiiau* lvMMr per eyM, seeMro, *aiaaraai fMiirat.a* p. *tafiiftxa» arfri , fai ef tftftiaait flhra» ftr tfua, φ tfiritam . t.* *apr. «errprow . ». *IΛ* . t. *gtftif^a, aUtr fttfaa·"* s f» *btfUtaaur ftr* 4·,·. It faritaa *ii· t·* teUiBsbat bapilfmata. purgatorium ignea.

Aune CxsilTi »599·

perficiendo, ot diligenti examino Illi» di-caflb, IlluftrISmu* Metropolitano· judicavit; alia» «ero Incerta», ac dubia»: plurimum commendat fidelibus omalbe» ehriftianls huju* dioeccfeo», immo etiam prscipit, in virtute Spiritu» SaoAI » ut ilkftr>fnmr>, Métropolite, dioecefim qoaimprimum obituro, vel alii* ab Ipfo deputatum, fincereexponant enoAI tempus, quo foete facro fonte abluti, ut faAa collation· temporum, dignofei poffit, an verbis ratis, ac data a Chrifto forma abluti fuerint, an fece». Quod fi fecu», poffint opportuna adhiberi remedia, quibus eorum fpirltali faluti cpnfulatur, prOut illuftrlffimus dominus decrevelt, cui omne* obedite teneantur, 4t quidquid juffèrit execution! mandare.

DECRETUM II.

LXXIIh Quoniam poftdHigentemdifqnlfitionem, a reverendiflimo Metropolitano peraAam , In ccclefiarum huju» dioecefeos nupera vifitatione circa modum adminiftrandi facramenta, alicubi compert· funt aliqua ditfentane* form* in baptifterll* feripta. Compertum eft etiam plure* Caffànario» facramentum baptifmi conferre per hanc fory mam. (<) *i/fiitfim* A· *firfidu tUft N. il* *Patrtr, Amtii; in* aamiae *Ft· lit, Amen* : fu *ntttttuSftrtmt Sanfti* , jfmra. Alibi vero in ufu effe Grecorum formam cum hac additione fu sa«tnr,A- dfaew; dicendo: (À) ffapriaerur *ftrvat Cinflt, tn at- taint titrit Attam: m aenuna Filii Aattn: in* neutrae *Sfiniat Staffi Aena:* jubet fyOOdu* in virtute fanA* obedient!», & fob anathemati* poena ipfo faAo incurrenda, ot Dullu* hi* , aliifve formis uti audeat, f»d cam tantum adhibeat, quam approbat » A adhibet fanAa ecclefia Romana; nimirum: *Ege t» iifiiit* ra *nemine Patrii,* d· Fflff, <& *Spiritar Sanfti,* utque alia quacumque a baptifteriis, & libri*, in quibus feripta Inveniuntur, deleantur, penitufque oblite, rentur, quarum loco h*c fola feribatur.

DECR1TUM HI.

■"· vm«i *199·

LXXIV. Quum ad tynodl notitiam mvvu* nerit, quamptute* ex hac *dioecefi* Silvicola· (prefertim longe ab ecclefii» diftantc» , focro fonte abluto* non effe, interit· tamen (b chrlftlano* reputare, eo quod ea il* originem trahant: Immo ad ecclefia* accedere ad participandum de facramenti* alii* : caufam verb cur a baprifmo fufclpieodo abftineant duplicem effe, eiubcfcentiam nimirum, fit paupertatem: ipfo* enimvero pu-det fateri fe non effe baptisato* etiam folvere pretium illud, quod antehac fimoniace eximebatur: produit fynodu* ecclefiarum vicarii*, ut finguli io parted* fua territorio, diligenti examine, Ailtra id quod , cum dioecehm obiret, ab illuftriffimo Metropolis inftitutum fuit, & in ea, quam parat nova vifitationc propediem inrtituetur, accurate perferotentur, an aliqui* *In* S>lvi», qua» plure» incolunt, facro fonte non ablutus inveniatur, infuper diebut fefti* , quo tempore Siivicoi* in ecclefiis conveniunt, omne* de hac re In communi admoneant. Quod fi cotum aliqui* non fit ablutu», vel de fuo baprifmo prudenter dabitet, el feereto neceffitatem fufclpieodl baptifmum denuntient, cidcmque baptismum fecreto conferant., doceantque nihil folvendum efle, juxta id quod fynodus alibi confiltuit, ac declaravit:* palam etiam iofinoeot non baptizari», non effe chriftlano», nec «ternam pofle adipifcl (r) falutem, nec fanAorum facramentorum participe* futuro*, niff prtu* per baptifmnm fuerint inter chrlftiano* cooptati; eandem infuper veritatem f*pe fisplu* inculcent concionatore» *: deputati etiam ad coaicSoncs excipienda* rudes ifto* Silvicola». Interrogent; an baptifmi facramrntum fufeepetint : ti vero occurrat de illius fufeeptioite prudens dubium, eo* fecreto abluere ptffunt; ad Iuod facultatem fynodu» impertirer faceroribus quibuflibet tum hujus, tum alteriu,i

t *e* J Iff* non erat revera *f* uti putabant VF, Dlamperitani > baptifmi rorma ab iliis Caffanarli* ufarpata , fed proclamatio illiut, |*m celebrat, a quod perfpfa·· condat ea ordine Baptifmi CbaU duorum Cod. *tjr. Patie.* t». * habetur rea^a. J4Z. *eeient.* pe». 141. <1 vera K ttualia verba perpendantur, famam potius confirmationis ea exhibent.

(* > In B.tuali nuper laudato Syriaco ponitur h«c for an, at in profenti indicativi «odit *ia- fihMu* . Anno t*»o. deputata fuit Rora* congregatio Theologorum tuper validitate Baptifaii Cb.ildatorum , qui utebantur vesbo ffemad pro malculi· * B-aUad ,pro femini· id eft laprramra. •ut *laptinata ef teli» ia* uamfae *Patrit* *e forma de proterito t quamquam ex ad.ooe baotixandt ad fignificandum de prefeuti contraheretur , ot aliqui cuutepdcbant *t* decrevit tamen Congregatio quod ad tollendam omnem errori· occafiouem ra Sacramento adeo naccffario, uterentur in ponerum Chaldaei, vel verbo prosesti· indicativi, aut imperativi *t* fi vero vellent uti verbo indifferenti ad Proterltnm fit profcn* , illnd ufarparent tn figaificauooc de profenti . Rccentiorea autem Chaldci tutfa· duxerunt , verbo uti de profenti t *tt* " hf·1** f,T9t Ctri· ft talit* alii etiam Syriacam * Orarem formant nfarparnnt dicente· : gcpoaarur *teli, ft··* qu* quidem ufitata e* Orneorum forma, quidquid dicant abqui Scholaftici, de quo vide into» alio· Anoaymnm de t* tccramentaria ; Sc aodrum gerti iu perpurgato * eximio opere A *TM Diftift· IA.* jt. rap. I. peep. a.

(·) Nefioriani negant peccatum originale *t* infante* »er· A potiflimum ex Parentibus Chriftianii progenito· afferunt nulla labe teneri: ida hrrefi, Pelag.aoorum a Theodoro Mo. •CueAeno pariter propugnata eil; unde Neffoeiu» iffior dtfcipulu* 'eam arripere potuit; atumen lecum puisante·. t qui heterodonorum «ft charaAer) iidem docent, omne· etiam parvulua, eChri. ftiama nato·, baptiimo indigerea qnla «x pecca*· primi parentit, nati faut fili' iro « fervi peccati; adeo ut fi infant morti proxiotui aqui* baptiaari non poffit. eum oleo cathechumenorum. fignant; quod loco aqun, affirmare ad baptiaandum poffuat, * debent, tu Timotb. 11. patnarcv (t Oorgio Atbelenfi de *Peftif. pnafit* »·.

Anno Cantari

riu' dfoecefcos. Siquem ergo repeterlat ex rudibus hifcc hominibus, foeto foute *non* ablutum, ubique locorum eum poflbnt ablues*,

DECRETUM IV.

LXXV. Cum fynodo certa fderttla compertum lif, aliqua efie In hac dioecefi loca exigua, ubi incole, ft propter prwfulura, ac focerdotum negligontlam, *ft* quia loca hujuQKdl longo intervallo ab ccclefiis difiant, nondum foot initiati baptiOnate, & chriftUnorum vix aliquid prêter nomen habent, quamvis chrifiiani Divi Thome commodi nomine appellentur, ft ab eorum ftirpe defeendant, pracipit in hanc rem diligenter Inquiri, quam curam primo revetendiffimo Métropolite committit, deinde ecclefiarum 'vicarii·. Excurrant ergo hi loca omnia fuis paroeciis adjacentia, ft incolas Inducant ad ftifeipiendum baptifmum, ecclefia» infuper edificari curent In pagis hujusmodi, vel faltem in loci» finitimis: vicarios etiain ibi conftituane, a quibus rudes in rebus ad religionem pertinentibus In> Eruantur : ita ut nullus inpofterum pagus relinquatur, cujus incole baptifml fint expertes, ft ecclefia, ac vicario carcant. Quod fi aliter fieri nequeat, pagos proditios alteri territorio adnetiant, cujus vicarius facramenta illorum incolis adminiftrct.

DECRETUM V.

LXXVI. Quia plurimum negligunt chrilliani hujus diqecefeos, fuos parvulo» intra (*a*) otio dies ab ipforum ortu, juxta ecclefi* morem, baptizandos adducere : prafertim pagorum incole, quorum plerumque Infantes (*b*) poftmenfes plure», immoaliquando etiam poft plures annos bapdaantuu fynodus fcverlffime jubet baptizari omricw Intra o&iduum a nativitate, ut -mos eft univerfaUs ecclefi* .' quod fi periculum mortis Infer, ve! provideatur Impedimentum, per quod baptifmus, ultra quam oar eft, differri debeat, jubet baptizari vel nulla mçra iqtcrpofita, vel ftatim ac baptifini opportunitas, fe obtulerit· Qui vero in Silvis, ft longe ab ecclefiis deguni, fi infantes fuos intra otiiduum afportarc nequiverint, terminum tamen quindecim, aut vigintl diarum non prorergrediaatur ; fi qui astem noeligentes fuerint, graviter puniantur ; quod u eorum tanta fic negiigentia, ut fuos filio·, vel parvulos fiW commMbs, etiamcaptlvlta te acquittes, ultra menfem, ad bapctforam non duxerint, ab ecclefia feparentur, mc facerdotes dumo· ipforum ingrediantur, mc ipfi Cafiurim exhibeant, donec eoa ad baptifmatis fontem perdntteruu : ceterum dum probabiliter timetur parVulo morti» dlfcrimen ex longinquitate itineris, ipfius. pater, vel ejus coram ferens, vicanum propria ecclefia certiorem reddat, at ipfi (Mutare conferat remedium, nec periclitanti puero baptifml beneficium retardetur : jubet infuper fynodus vicariis, quamprimum eo loci per ib, vel per facevdotcm, diligenter accedere, cum id ad Ipforum munus quimmaxime pertinear.

Anne 'W·

DECRETUM VI.

JLXXVIL Improbat fynodus pravam confuctudinem , qua ufque in prafem in hac invaluit dioecefi, non baptizandi parvulos ex Pdrentlbu» excommunicat!» natos , ne baptifmum conferente» cum illis communicarent, unde non raro futium eft, ut puetfper plures annos baptiftno caruerint, nec falutati hoc remedio ipfis contuitum fuerit, ne in ipfo quidem mortis periculo .' qua de caufa fynodus contrarium decerneu do pracipit, ut hujufmodi excommunicato, rum filii, vel alii apud ipfoa nati, non feeus, nec .alio rempote, quam ceteri « baptlzentur: declarando ulterius, nullam incurrere cenforam, aut poenam, qui tales parvulos afportaturi eorum domos ingreaiuntur , eofve conducunt, levant, vel de ecclefia reducunt ; ceterum hxc agentes , non fe aflccicnt excommunicatis; neque ipforum convivii», vei celebritatibus, etiam ob hunc finem inftitutis, in eorum domibus interfinr , quod plane ipfis non licet.

DECRETUM VII-

LXXVIII. Hortater, atque commonefacit fynodus patres, ft matres, ft alios quocumque, qui feminarum partui interfuerint· at maaimain curam, ac diligentiam adfiibeant* m parvuli fine baptifmo moriantur .' unde fi ipfos viribus deftitutos, aut vita periclitati compererint, illico, C fit fit, vicarium , aut etiam quemlibet alium faccrdotem, eoabfente, quarant, & arceflant , ut eoa baptizet: quod fi tale fuerit vita difcrimco, ut ne brevem quidem moram patii

fe} Perperam ait Crosear odidunm iftad ritum afe Jadaicmn lafitanorum . Vide infra *titt*

f*> Nee rccriu ace Malabarice religioai· propria putanda «ft ita «onfueiudo, aut ibuiu. pro. trahendi baptifau tempus; ü enfin fait Mryfeaforaai am, adeoeae verua, st a fecuio s. aut fenuenu repetendus fit. tteai· eam apud Nefterianee ea viguerit difeipUaa, at fi rorum fifii abfque baptifino decederent, in pesuam admiftn *interi»* quiaquagiaia dierum continentia in ipfoa anuaadvcrtcmt, rogatu fepar bee OeergiM Arbehr Mctrop4tt , quare id obfomodum effet , cum nuito canone, aur W. fatnrar pamftripsa id «mfiarat ; ira ro/prmdft /*. d. *Qs»fir. ,t. itllfiii lieftrlhn/llh/ih ftr* mumhu, *Uu hint ferma, Ktuieu alunfV'itfn etfrtfMte i» rUirfrl arlôh* , *fruh rrm . nrtefu itftifa» eflltiiun et jhr Uh imitrtnH Ut»* fawue *feit et ferntn tmtete· im ttftreerm &r.* N«c difloUlie eft caûu aofir* fonodl. flutebat auara Ancteofis annoChri.

--^"tlatur, tunc cuique ex (Afudbus eum . ZL.wbaPt,Mri · cckfiefbrma,at-A C***11 a« ¾dao capitl ipfius aqu am fundendo.at- que ano,eodernque tempore proferendo h«c verba : eg· If bepttna ta na«t w ftt/rfrife Filii, <ttSfiriiar Suffi. aftaM : Servari <* men Me ordo debet, ut ucclefi afiici fee·· laribus, St viri feminis preferan.tur, dem tamen omnes formam fetant bapüf mils : fi vero alii nefclant, ille fotam, qui (b it, baptifmum conferat. At fidum naicuntu rpet» vuli, vita periclitari videantur, damm.odo caput, vel ea potioribui membris aliud cx nuterna alvo eruperit, eoa baptisent, etiam fi et Integro corpusforauranprodierit,aquam, tali membrosinundendo, ac formam proferendo.

LXXIX. Ita vero baptizatl, li fupervixerint ; dummodo caput, vel potior Alloua corporis pars abluta fuerit,α ftrvsraluerit forma, non aaptlzcntur Iterum, fed unice ad ecclefiam a(portentur, ut ibi fanAo oleo Inungantur : n vero pars alia corporis minor abluta Aserit, ' fub conditione poftea bapthentur, per hnc verba ! (F) Si rr forpliMHtr eea »» beariM i fit alittr, vr« t» baflizo t» aoattat Retrit, ◄ Fillip & Sfiri. te» Stefli Aut». It ita fe gerant facerdorrs, aut quilibet altui, cum Illis, de quorum* baptifmo probabile,- prudenfque dubium occurrat; caveant tamen ne parvolum periclitannem In ortu, fi alii adfuerint, C Pater', aut Mater baptisent, idque caveant •d evitandam Inter conjuges fplrltualem co•nationem: quod fi uullur altas adfir,& Inlet probabile mortis periculum, poterunt pater vel mater eum baptizare, ne puero extrema laboranti neceflitate remedium defit.

DECRETUM VIII.

LXXX. CunAis populis inculcatfynodus,- ut fuis in pagis feminas habeant chrillianas, qu* (c) obftetticandi munus exerceant, forinamque baptifml calleant, atque adeo parvulis periclitantibus in cafu neccStatis fuccurrere valeant. Quia tamen D Obdetrices ethnic·, ac pr»fertimque Turcarum feAam profitentur, multas fuperftltlofa* ceremonias a puritate, Λ formitate Chriftian· religionis abhorrentes erga infantes recenter nato· exercear, vIcariorum frequens cura fit , populum, ac prafertim Obftetrices hac in re' Inftraere , Iraur omne· fciant, parvulis in diferimine verfantibus fuccurtere : facerdotes etiam Obftetrlcum confefiioncs excipientes, de hoc eas interrogent; an formam baptidnifciant Ignaras erudiant, iliique exponant, quantum carum interfit, id non ignorare .

DICRETNM IX.

A""e Cnats (SF9-

LXXXl. PrKipit Synodus , ut nullus Chriftlanorum apud fe habeat famulum caClvam non baptizatum ; fi quoa ergo haeriat inferioris «tatis ; illico illos bapei· sati curent, fi vero fiserint adulti, eos ad fidum , ac Baptlfmum alliciunt , fine vi , frequenti tamen fuafiooe. Qpod fi quis inveniatur , fuos Inter famulos habere vel Enerunt tenera «tatis, vel adultum non iptlzarum, qui tamen baptizari veljt, graviter pet Fretalem puniatur, illi· vero baptizentur; cui rei plurimum Vicarii- itrvigilent, tempore prefertim, quo in album refetunt, ut moris eft › qui prveepto annu· confeflfonis fatisfecerunt, qua occafionc Cnilas Farceci· domos perterutantes inquirant , an Ibi aliqui fint nondum baptizari, Λ A qui funt , baptismum qua de cauta t*n ^eperunr , probe , & accurate no-

DECRETUM X

LXXXN. Q.uonlam Chriflianorum aliqui, fu· profemonir obliti, contra facros Canones turpi iucraiMl cupiditate impuifi, chri.flianos juvenes et hMcts vendunt, qui juvenes , utpote inexpeni, & dominorum fudrum metu coaAi , plerumque chrifiianam religionem abnegant pr»cipit Synodus in virtute fanA· obedi(oti· , ac. fub poena excommunicationis a iBr< lata> qeam ipfo» incurrito ftatim dcclirl|,it, aliquis ex Chrifti fidelibus, contra^.,^;,.i cum Infidelibus' exercere audeat · quod fiqu| hac tn re delinquentes Inveniantur, ftatLn a_. communione Fidelium fegregatl declarentur , nec unquam abfolvantur , donec , quem vendiderunt, redemerint, etiam majori pretio, fi opus fuerit, vel faltem Vicafio Ecclefi·, & ceteris Catonariis, ac Populo, fe fecifle pro redemptione quantum potuerunt, confiiteri t. Quo in cafu antequam abfolvantur, folvere debeant in pce% nam, id pntii quo illum vendiderunt ; quo pretio Vicarius , fo OEconomi Ecclefi·, alium emant juvenem ethnicum (frequentes enim In Malabare funt venditiones huprfmodi Ï quem baptizari curet , & ftatim ac chrifiianam religionem profeflut fuerit, mahumittarur , ac libertate d°nqtur ; alicui tafuper cx ditioribus, fo bene-moratis Chri* ftianis dono detur , qui ipfum pietate in Deum , bonifque moribus Imbuat . Jubet pnrterea Synodus in virtute fanA· obe* dienti·, nequis aliquem adolefcentem, aur ado-

(a) NcAorlsof. cum a&raat fotam Prvsbrtenm miniftntm efle Baptifini, confequsnter , id denegsnt Laicis ; nec ia quocumqtK mcc AulM creatu «is bopuxarv penaittuat ; quod rtism trneni recea iorts Orcci cx Arend i* Caaaani. IΛ. «. taf. 11.

(Coaditioaalrm banc formulam cx Alexandri 111. Coabit. fneferibit 'Caicchifmus Concilii Trideat, cujus «tiam meminit Concit. Cameraeen. aaai ijU. TU. t. it >·»·>[. « t.

(c) Concilium Cameraeen. inculcat, T·»· -. d» Xcpr. nmm. is. quod obfietrkcs ftr faftrut lui fiat β »fet fi ittuf» . Adftrtaguatar etiam jurejurando ut qui baptizandi fiat pueri, aai, diem a aatiutut urau . urliau , amaiu faruti, Uaaatttat. It ia Concit Mediolanan. «. fob S. Carolo Xorromco pnrcipiiur f. 1· at adSat ali· mulieres tcAes, qu· audiant obftetricis verba, utque taruiet faffra iihitatrr Mturuti dr ufu, do verSir fnlatit iaiungti,

~ Λ«N‾ *,*22** 'w· adolefcentulam; etiam non baptl>atM,Tor-CVt Judso, vel GccmlH vendat: ob lmai-nciw petverwonl* periculum» qua cvrtocos* tlnger, fi iofidclibu* vendantur» nt freqtran· experientia docuit. Poterant tamen cm* ft oput fuerit> Chriftiani* vendere{ dummodo jure captl fine; qui aurem contra fecerit * graviter puniatur; excipe tamen* fi It» qui veniit * adultu* fuerit, ac vlgelimom au· rutpi exceflcrit« atque ante venditionem ad Vicarium adduAu» fuerit, cui compertum fiat, cum nolle baptifmum fufeipere.

DECRETUM XI.

tXXXIIL Quoniam illarum partium Ethnici, utpote plurimum augurii*, ac fuper· B ftitionibu* dediti, fi die* nativitati* filio* rum, lnani conjeAura duAa ea fuperftitloni* augurii* tiefafti habeantur, eo* allquan· do perimunt, ne vitam, utputant, agant aliferrimam; («pe etiam ipforum Matre*, nc propria* manu* filiorum (anguino cruentent, cot in Silvi* fub arborlbu*', vel inter virgulta deferunt, (c) ut ibi moriantur, pereantque: pnecipit Synodut omnibu* 6de-l<bu* Chriftiani* huju* Dioecefeo*, quippe cum lpfi* ethnici* commixti, aut in vlcihii* commorante*, qus apud ipfo* fiunt, fcire facile pofiûnt, ut in re ranti momenti plurimum invigilent; dt fi qui pueri in Silva* tranaferantur, ibi deferendi, eo, quxrant,C aut quovh modo in Sil*i< reperto*, citriftiana charitare excipiant, eofque vel p:t fe ipfo* baptizent, vel <b alio baptizari curent, fi eo* in mort'» periculo conftitutM inveniant, etiamfi ipforum parente» cognofcanr, fciautquc id «gre laturo*, nam eorum dominio fc privane parente» videntur, dum cm procul a fe abiedo*, morti expo, faetunt; quamobrem io parentum locum eéclefia tamquam pia mater faceedit; atque., adeo ipfi lncumbit onu* eoafufeipiendi; quod fi illo* alere nequiverint, eo*dem ad vicariam, dt cetero* ecclefi* CafTanariot adducant; quibu* in Domino proclpimu», ut pri-/tfibribu* fui pagi congregati»,eo* vehemen D ter,& efficaciter hortentur ad parvulorum bujufmodl curam fufciplendam, eifque Natricem, ac reliqua omnia ad eorum vitam confervendam neceflaria, comparanda: Sl autem aliter hoc fieri nequeat, dt nullae inveniatur, qu) id oneri* pro Dei amoru fubire velit, dc eleemofyni* ecclefi·, fk depofito fabrics, quantum opu* fuctit* detrahatur

DECRETUM XXII.

LXXXIV. Prmclplt tynodut, ut parvuli ante foret ecclefia vel ln allIt loch nul· bofcemque expofitl; nili ipfo* efle jam baptizato* certo certlut conftlterit, bapti· teneur, atque lpforum educatio piocuretur, eo prorfu* modo* qu* de Ethnicorum filii* in Silvi* reperti* dictam eft: dk lncef-funt er Vlcarlut* Λ Caffanarii lnfiftant, ut aliqui, apud fe enutrlendM* ac edocendo* lpfo*, pro Dei amore fufdpiant.

DECRET UM XIII.

LXXXV. Qu* ab Ethnicorum feAa ad Chriftianam religionem adulti accedunt, in rebu* fidei, antequam baptizentur, bene inftreantur; iraut rciant fe ulutarl cruci* ligno munire, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Symbolum, prscepta Decalogi, & quidquid addlfccre potuerint; qua in re ufque ad nrafen*, maxima negligcntia laboratum eft: vicarii prsterea ante ba> ptlfmum, eo» de rebu* ad Chriftianam religionem fpeAantibo* Interrogent, ut experimento deprehendant, an fint fulficlenrer in» ftrufli. Si vero morti» periculum immineat, etiam talia nefeiente* dummodo fidem cbn-Areantur, ejufque prscipua myfteria, ac fe baptizari velle quocumque modo fignificent, illico baptizentur. Et quia non ignorat fynodut, fspiu* contingere, ut plure* Ethnici pauci» ab hinc anni* ad chrift-ano» accedant, eifque manifeftent defiderium, quod habent fucipiendi baptifmum, fegnitia autem, dt incuria facerdotum, & chriftianorum, eorum inftruAionem vel permitti, vel diu, multumque differri: plurimum hac in re vicariorum confcientiam onerat, eifque injungit, ut quam primum, pro maximo, quo poftulant, animi fervore, baptifmum, eo* per fe, vel per alio* inftruant, ac ad fbnrem baptlfmati* perducant) miniftrofque omne* ecclefiaftlco*, aliofque, fi opu» fuerit Chriftianot, ardorem non mediocrem animi, ac diligentiam quam maximam impendere, peroptat, ac rogat.

DE- ,

(a 1 Qjitm hic horrori ducimo* barbariem cradclidlmam, e vani* augurii» dcfccndcatem, non abfimilia fecula eft impiet** ,· noir»rum rtgionum feeulo *. canibo* «nia exponebant in· fante*, ncc ipfo» calumniarum metu, colligera ellua audebat; iαβι autem Concilium Vafen-fc »>, „1. eo* colligera, A de altari, Dominica die, collcâoa aoaaotiaraj w *in·» itui*, qoi ipfo» agnovit** accipero podet; A Coe. te· datait, ut qai putee repetitor, •ui calumniator eatiterit, bofeMda *iifrMt··· fnittu»* Qpod aeafitmavii Concil. arrlo*·*. n. *·*· Con. ft. dui laudatur p. *MM·* ly. /

t

Anno Cnbisxi »i«*

DECRIT UM XIV.

LXXXVL Qjooiaa facri OW (<)«f« Iit Sacramentis * fac «fine In Mac Epiicopali Scfa, (b) ane mllm fate· aut (i all* quia hic certe fuit, Icclefa Catholice rltibut minima coofracamras. UH cola tear oleo communi , * «na* Epifeopus facri» precibus, fa fawdMlonlfa· non expiaverat: Quamobrem liluftrUEmm Metropclita dua in hac Dkrcefi, Ecclefia univerto difclplinaa reftitueret, *ac renovaret*« Oleum de more benedixit , cujus portionem aliquam Ecclcfil, omnibus Impertiit» cjafque ufum maxime commendavit explanavitque.* proclpit Synodus VicarSs omnibus» atque* Caffimariis, in virtute Sandta obedlcntio , nt SanAo oleo la baptlfmo utantur, haut oleo Cathecumenorum peAus , fa (capulas bapthandorum ante baptifmum Inuncant ; *poft baptifmum vero*, caput jam baptizato· rum Sacto Chrlfmate lignent : poMice ergo Sandlo oleo delibuto, vel lignent (toper caput Cruci» foratam, vel id agant penna, ad tale menus in Ipfi» vafis fervata» deinde SaoAi olei reliquias abftergant lino, ant gofiTypio ad hunc nnem ipfia pyxidibus impolito . Eodem procepto jubet infuper Synodos, ut omnes CatTanarll, fa Vicarii hoc conferant Sacramentum, cum ritibus, cererooniis, exorcifoils, fa orationibus, que in Rituali Romano continentur, Illurfriffimi Metropolitani julfo Syriace exforipto, pro omnium adminiftratione Sacramentorum , quod in omnibus haberi debet Ecclefi!,: Sacerdotes vero dum folenniter in Ecclefils baptisaverlnt, fuperpelllcio, ac ftola e collo fufpenfa utantur , ut Sacramentum decet, quod conferant , neut'qipm vero ilJud, ut huc ufqee non fine mfaecentla fadtem eft, confactis, dk quonKni» vcAifat indue!, admlalftrent.

D I C R E T U M XV.

LXXXVH. Qjtia ufque In prnfcn, laudabili», dk antiqua Ecclefio confeetudo aflumendl Patrlnoa *ft) in* Baptlfmo in bac Dlcacefi nulla fuit, dk fplrituali, cognatio inde orta inter Patrinum, Ac bapiizatum, ejufque Patrem , dk Marrem fuit peoitw »nota, *(d) proclpit* Synodus, ut bapthunciones atfbclentur unlco Patrino, dk ad fummom duobus, aut etiam, ut ufu, obtinuit, uno tantum Patrino, dk una tantea Matrina, qui eos|Ecclefio prafentcnt, coruAque caput, ante baptifmum tangant . atque a facto fonte abducant. Ad Patrini antea munus non admittantur, nifi homine», qei decimutnquartem ctatis fuc annum exceflerint, dk ad Macrino munus, nifi femino, quo duodecimum.. Declarat infulci Synodus inter Patrinum cognationem- fpirktualem oriri, quo vocatur *Parti,* dk fpiritualis *JHtt>* aur facto Fonte, *fa Mi<fli:* atque inter ipfo, fplrituali, filii Patrinos, & Matrinas, ac ejus Patrem, dk Matrem. Pariter inter ipfo, fpirltualis filii Patrino,, fa Matrinas invicem comparatos, fa inter lpfos,fa filii foiritualis Patrem , fa Matrem aliud cognationis fpirituaiis genos confingere , quod appellatur C»mpe r,fa *CteHMtrii :* it· tt Patrlni, vel Matrinm, nullo tempore contrahere poflint matrimonlum cum filiis,filiabus fpiritualibu,, vel cum ipforum Patre, & Matre , abfquc Paper» velejus vices gerentia dii·

(4) Ve ficti, «l,i, olori·»· juvabit legere FortunatumScaccaum, nofiri AuguAinenfi, tail, ruti virum eximium , ia elegantifimo opere Al*rr»»i/mm»· polniCmi, typi, Hrgc Comiti, excufo , anno u»,.

(S)Bx mera calumnia colligit cx hoc deerat· Cropeus novitium effe nvcnium Bcclefie te-, man« facri, uti olei, t propterea quia antiqua iliorum Chrirt anorum Bcclefia . illoru n ufum non agnofeebat › verum tfta defnctod» Neftorianorum infciti* <r C,Fenariorum igoor,rieni tri. boendacfi, non-veto traditioni ; etenim ftituali, liber illorum C·/. *Jft.* v*<uit.* te. meminit undioni>; eamoue prnfcribil. cum ia Sacerdotis verbi,. *Vaiitur tulit* '&·. deinde aqua tingitur ille, dr deduftu, extra cancellos , confirmationem fulcipit, per manus impofitloncm, dc undionem cbrifnutis , fignatque eum Sdrrrdcr *]·M·* fi" ·· fi··1') dir,«/j ga/rmarv» rfi , fa perfrd.r *flit* far. Unde quod ilii Cbrifii,ni , vel id non praftiren; aut certe id prsrNareat oleo nucis Indice vulgo daayrv d, Cv«t exiguum aferre potelt errori beterodpxorum folamcn. nullumque fubfidium. Vide ia *IHftrt.* mmv.»S. , *Λ* Tim»tbei 11. I»·. dv Sarram, qui /ap. >. */re. e* inter parte, eCentiales BaptiAni oleum enumerati df-am ,/raa,, Sarrrd.rrw

(r) Pium petrinorum o&cium, inter aatiquoe Sipcifiai ntu, recenter Augurtinu, pluribus >n loci,.· *It* praferiim gplfi. tp». aaaa. 4|. dwifatev/ *irtlrn* fa nrrar, *Irritfit, m· infiitrr* fa rem rverrisaaiur ,fa rem *»i frr* *·',(Patrino·) a fallar grdtvrvr, rraaanaro r./jtradrar, a *DieMi* daa^aartea* ltSrraamm. Kt CX illo eju, efiato *hi. t. tfrr. lrttfrr.* aam. ieimui propterea Patrino· intervenire, m p»r a/te. rrrdaar , ,«> prr ateam j·'"*··'··* Vocantur etiam Spe·/·'" » *Mrtfurtr.* KbcdMto, * Nefiurmi frrquentiu, *firjtfrm tffti·* lent eosdem. AguSinu, eo, vocat *fiMMtrrr* ex gonibeio *if* ,1. alias ad !·«>/. *'fjtr»* mm. q. jure rigo aterito ritus ifie Inter antiquiore, rcccnletur, cuja, meminit Pa/r *tt· riOrr.* d/Mraodrr .far. aaae a«o. ap. Tbeodor guinart 4*. Mm. p. ,oj. Tertuli. memorat. *Sfrifrrrr tf.* ,1. dr *ieft.* gc Dioaif. Areup. aut auAor d, *itrhf Hitirri. rttf.* s.

(d } Nulla erat iàiufmodi cognati» apud Nettorianu, ; nec minimam illiim meationem fecere, qui baftenus NeMoriaoi fcripisra; ainuram in bac t» antiquam primava ecclefia diteiplinam fequuti f.nt , de qua, fi fide, eft Jueaina per tria priora fecula oibil habetur *i* Vide Jue»m. da Sarram. . Quod autem fcribil Oiauonius «>/. Civil. *IA. j. ref. trit.* tempore Joanni, X. nempe anno p,,. circiter. Per *f»r nrrm ia fi t·**· r r'rarrriafr I' tftiia* , fra il Ctmparr » la Cammare; tu,pis e* impoftura; etenim ultra inox diâa, ια Spnudu ciiam Metente anno ,,} celebrata; Cap. i. habetur t Sr Seam larr/am *crwfrrit* dr *<?ir raa/if ; it Ota fatiare* , a·· remmarr, faa , a·, ,Mm SMteiM *[firiuli it* tea,, , cr r,aarwarieee *iiiriltii tti-H*t·* I peraaiam /Met prrda, far.

Anno Ch ai» n itfp. «

difpenfarione , qu» raro , nec line urgenti tnotivo obtinetur, fi autem iftanon habita, celebretur matrimonium irritum eft , ac nullius effertus, infuper declarat Synodus cognationem hanc fpiritualem non extendi ad plures Patrinos, quam\duos(«) vel ad unum dumtaxat Patrinum, & Matrinanu unam dumtaxat » qui ad hoc gerenduiq munus vocati fint ; etiamfi alii plures parvulorum (6) capita contigerint, nec a Sacerdotibus permittendum, ut alii › ultra duos hoc munus gerant.

DECRETUM XVI.

LXXXVin. Cum per Jefum Chriftum Dotninum noftrum, ejuique mortem , a le ge veteri , & feripta, ad novam,.& gnttie translati fuerimus , rerta. exigit ratio , ut hxc in cunrtis rebus eluceat. Diffimulare itaque nequit fynodus id quod in hac dioecefi frequenter accidit , ut nempe fanrtorum veteris legis, vei etiam indigenaturn nomina Chriftianis imponantur; adeo ut pauci fint, qui faortorum Legis grati» nominibus appellentur . Prcipit ergo fynodus, ut facerdotes curent inveteratant» hanc coilfuetUdinem abolere , atque adeo e (anrtorum, fanrtarumque Catholic» ecclefi» catalogo nomina defumant baptixatis imponenda , ac pr»cipue fanrtorum Apoftolorum, & fanrtorum, vel fanrtarumineccletia celebtiotum: nec propterea mens fynodi eft, ut fanrtorum veteris legis nomina nunquanu ufurpentur, fed ut fi prx devotione ufurpentur nomina fanrtorum veteris lafis , ea folum adhibeantur, qu» celebriora funr, Sc frequentius ufitata in hac dioecefi, ut Abraham, Jacob, Zachari», aut alia id genus. Crterum nomen Filii , quod eft itu. hac dioecefi ufitatiffimum, non liceat in'pofterum,alicui imponere, nec id facerdotes Hiantur : cum illud fit dulciffimum *(r)* efu nomen, nec nifi irreverenter, ac penitus prxtermiffa veneratione , tanto nomini debita, id fieri videatur : dum ad hujufmodi nomen , (d *) eatae grau Jektat fle fti , «elefliaai)terreflrtaai, A iaferaerata , A oatait Hague tonfiteri*, quia per hoc nomen, cunrta nobis bona in terris proveniunt: Jmmo.fevere prohibet, ne qui tale nomen fortiti funt» eo utantur, fed aliud affumantprxfertim dum Sacramentum confirmationis fufeipiunt : indigenarum vero nominibus uti poterunt: dummodo fint ex. ufitatis interChriftianos j abftineanttamen (e) q. nominibus Ethnicorum propriis , vel ab Ethnicis frequenter ufurpatis, vel qux fint illis affinia ; immo vel Ethnicorum nomina inter Chriftianos nota · imponi imporerait! In Baptifmate fynodus prohibet» & Vicarios, ac facerdotes baptifmum minilirantes monet , Ut ab iit imponendis ca* vcant .

anno ISP9'

DECRETUM XVII.

LXXXIX. Ad fynodi notitiam pervenit, Chriftianorum plures fu* profeffionis oblitos poft baptifmum a filiis ' in ecclefia fufceptum , eique nomen Chriftianorum proprium, in baptifmate impolitum, itdem., privatim domi nomen ahud inter Chri(lianos non ufitatum › pro libito imponere , fi40 deinde, priori relirto, communiter apP*^a".tur ' Ql*anjobrem fever· prohibet, nc Chriftianorum ullus nomina alia parvulis fuis imponere , vel ea adhibere audeat» prater illa, qu» fuerunt in Baptifmate impolita . Quod fi jufta aliqua de caufa , 'nomen hujufmodi in aliud commutare optaverint , id non aliter faciant, quam dum parvuli facro Chrifmate Inunguntur, & Sacramentum confirmationis fufeipiunt. Qui vero contrarium fecerint, graviter a Rtrfulc puniantur, de qua re fxpius Vicarii populum admoneant,

DECRETUM XVI».

XC- Cum fxpe accidat, ut plures fimul parvuli ad baptismairm fontem abluendi adducantur» qua occafione inter Chriftianos non leves excitantur contentiones , praeligi enim parvulum fuum quifque optat , prius ablui, unde, & jurgia inter contendentes, & non levium fummarum oblationes , qux Caffanariis fiunt, ut jmus prx aliis primas habeat, qux plane funt prave confuetudines, quas ecclefia pati non debet, & adquas facile evitandas fatis proferto effet, ut non differretur ultra ortiduum baptifmus, 4t parvuli intra dies orto baptisarentur ; qua ratione fieret, ut raro admodum, vel fere nunquam fimul parvuli ad facrum fontem adducerentur. Quapropter jubet fynodus cjufmodi contentiones ab ecclecle-

(· 1 Concil. Moguntinum inter alia USS· *Capital,* 1». prxcipjt unum tantum patrinum •iibitxre .

(Sj Hujus antiquiSmi ritus meminit sorter *M·. 4e taeh/ai. Hitrart. eaf.* a. Cvm *frtaaiit* (baptiaandus) *ajaa tafiti aiaaaw (* fulteptor) ·

(·] Ulitstifliinuui fuit inter Syrdk prxeipue NeftorianM, nomine Jefu infigmri : adeout feptem fupra v igniti memorentur Scriptores Orientales hoc ornati nomine, *ia* a. tea·· IIHiM. - τι,»· AOemani, *Sc* undecim *ia j. taxea. Vide JS.* I. *Dee.* a·.

(d J Philip. ». 10.

(·) Opportune adeft Chryibftomus *i» <t·* j. C»»eX>, *Haut-* m. *ft- m· Haarfartait·* A *atf·* q»· r««/a mw/m /««r . *Diraat aaiae, jaxta aaatta aei aal fraaai aeatiaetar fan 1 u frifti (* ioquitur de Sctho, qui filio impufuit noraen Knot) .··»·» apzram *aiUMaat »* »r zatra *aatit taafaaneai aaaeiaa , f»a aallaat aaa Jtfmtiia daeereat. ifitar* qaz . · μ μ fnevta *atauaa fatrit iadaatae* , wfw *auwaat,,* «p *fraaaanua ,* 4*'*aereae, eei elaei feaere farreae ,* arniM *trAaa·* mw , fad .Jkadarna· *eeratUat t etfae* ** qfpa/JdtfsM *faMiau Jafere Ar,*

A.

Anno Cmxisti W »

clefia arceri (*)> puerofque vei ptlus, vel poftea indifcrlminatim, St prout Ton ralerit, baptizari; quamobrem faccrdotes curent> ut hnc confuetudo baptizandi indifcrlminatim ho», vel illo», nulla habita ratione> vel ditiorum, vel pauperiorum, quantum In ipfis eft, inducatur: nullufquc facerdos, aut vicarms, five ante, five poft baptifmum fununam ullam, immo nihil omnino, etiam ultro oblatum, ctfi valoris exigui, immo etiamfi munufculum fit cotneftibilium accipiat: St fi fecus fecerit, tinquam Simoniacus, panis a jure, St aliis ab hac fynodo imponendis plcftatur.

DECRETUM XIX.

XCI. In cunftis ecclefiis parochialibus fons baptismalis quam primum extruatur ex fabrics depolito, vel ex eleemofynis ecclefi*, vel ex iis, quas populus ad hunc finem exhibuerit. Fons hfc in angulo ecciefia. decenter collocetur, fubtus parva— ferobs aperiatur, in quam aqua decidens fluat, ne pedibus irreverenter conculcati poffit: ipfe vero fons ligneo operculo clave obferato contegatur. Vas interimcneum, vel cupreum ad hunc folum ufum deftina* tum decenti In loco, io ecdefia, vel Sacello afferretur: non adhibeantur ergo, prout haAenus faftum eft, vafa alia— indiferiralnatira, quod plane quam de deceat, nemo ignorat. Deinde aqua, quafuerit collatum baptifma, in Ecclefi* pifclnam projiciatur, vel in locum alium ad ufum hujufmodi deputatum, vel etiam incoemeterium, ne pedibus conculcetur; demum aqua ad conferendum baptifma five in fonte, five in alio vafe contineatur. Sando Chrifmate, prout in Rituali Romano, quo uti debent, continetur, facris precibus & benediftionibus expietur.

DECRETUM XX.

XCII. Pnecipit fynodus juxta decreta— concilii Tridentini, ac univerfalem eccie- fic ufiitn, ut in qualibet parochial! ecdéfia, liber habeatur, cujus pagin* notis numeralibus diftinguantur, in quo vicarius nomina feribat baptizatorum, Patrum, ac Matrum: loci etiam, in quo ortum duxe· Tint, Patrinorum infoper, qui eos e facro fonte fufeeperint. Demum notentur locus, in quo baptifmus confertur, dies, menfis, St Æra hac forma; *tali elie menfii* H. *Æra* N. *ego* N. *Ficariae ccclefia ile N. kaptizaVi i» ipfa, vel tn tali parte N. filiam* N. Φ N. f declarando nomen Patris, & MaAtrh, talla loci naturalium *) & fuere Patri*m N., ft* N. (ipfos nominando *) dt* ad calcem ipfc fuum nomen fubfcribat. Si vero facerdos aliquis non vicarius baptizaverit infantem, (quod non nifi obtenta a vicario facultatem facere poterit) ita feribat. So N. *Cafianariite*, Λ *licentia* N. *Ficarii ir ecdefia (nomen* vicarii ecclefi* apponat *) iefttuvi N. Se reliqua* ut fupra, annotato die, Menfe *St Æra*, fuumque nomen adcalcem fubfcribat. Hic liber femper fit in ecdefia, ac de illo vicarii rationem reddant, & Pr»ful in vifitatione eum videat, dk confideret, an in eo accurate adnotentur ca, qu* adnotari debent; ex ipfo c»àm vicarius certior fiet de unlufcujufque state, atque adeo poterit de hac fidem fiscere, ubi ageretur dc matrimoniis contrahendis, vel fufeipiendis ordinibus, neque h*c esco modo fient, ut ufque adeo faftum eft, duro nulla de ctato matrimonio conjungendorum, vei promovendorum ad ordines, certitudo haberi poterat; id quod conjugibus, Se promotis ad ordines non raro fcrupulum injiciebat.

_A""®. I)99·

DOCTRINA

De Sacramento Confirmations.

C X XCHI. O Aeramentum (A) fecundum, dicitur confirmatio, quod Chriftus Dominus nofter mflituit, ut per illud Chriluani amplius confirmarentur, dk eo roborati evaderent fortes in fide, ita ut nulla re ab ea divellerentur. Idque virtute Spiritus Sanfti, que ad hunc efteftum, ultra gratiam fanftificantem, qu* eft efieftus etiam aliorum Sacramentorum, fpecialiter confertur. Materia hujus Sacramenti eft San&um Chrifmatis Oleum, de olivis expreffam.quo fplendor, & puritas fignificator confcientisr; Oleo admifeeri debet balfamum, quo boor fame odor defignatur. Chrlfroa debet ab Epifeopo facris precibus, D Λ benediftionibus expiari. Forma ea funt verba, qu* Euifcopus profert, dura pollice Chrifinate tinao, lignum Crucis capiti confirmandi imprimit, dicens; *Signo te figno Cratit, Sr te Ckrtfmate ftletu, tn nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sanfti*; tres illico facras, dk falutiferas orationes adjungens, quibus Deum precatur, ut fuo Divino Spiritu ipfos repleat confirmatos. M<nifter ordinarius hujus Sacramenti eft Epifeopus; dk quamvis Sacerdotes poffinc ÆgXotos, vei baptizato» inungere, h*c tamen

(a) S· Carolus Borronucus in *Ceneii. $. Meiiolenen. Par.* I. *i. j.* prcfcripfit, ut hujufmodi contentione, vitari pollent t *I> tri, fnertur, fui uni faljtmi ritui tf*, ■« *mari primum*, *Ttik. it fimina niiijhitir* (BaptifauiS) *nifi nmfilai tliirr "gei. iitmgur [rrvetnr, fi plurii nantur, purlin itaret, partiat f*"··» -*

(S) Picrtque bapuimum dc confirmationem unum Sacramentum efle idenque putarunt, eo quod continuo poA ablutionem baptifmalcm conferretur, ab orientalibus te occidentalibus; diveria Iimen luat facramenu; per illud enimeflicimar *filii Ori*, per itaid *euiitet COriJli* conftuuimur. Neftoriani vocant hoc facramentum *Ptrfietmant*, atque dum ungitur Chriùnatc, qui eum fufciptt, proclamat Mimttcr: *Bupeinatui efi Sr perfetai ef lolii Srr.* Qiiia ut ait Arbclenns *IU. Onlar. Ofic. tree.* j. de *Popt. eef.* j. *i» perfeSieae fiefigaot* (Mtniftcrl *Ifimui irfittitn litpua hagnei St falere fpper* wnni*poa*|ue «aram.

111 men unAlo foil Epifeopo refervetur. coin
Atrsto epifeopi jn Apoftolorum locum fuccefierint,
CnxtaTi qUj pef mlouum impfiKtioncm dabant Spirl-
199- tum SanAum ; cd^eteri manuum impofitionl fubrogata eft in Ecclefia ex Chrifti concefiione , **(a) Confirmatlo** , qua etiam Spiritus SanAus donatur. Ceterum ex communis..legis..relaxatione , a Sede Apoftoilca ^genta, & non aliter * fi caufa urgens, & neceflitas id poftulet « etiam fimpiex Sacerdos confirmare poteft * chrifmace tamen ab Epifeopo, ut fupra « confecrato . Effe-Aus hujus Sacramenti eft conferre Spiritum SanAum « animeque per ipfum* vires, & fortitudinem, fient In die Pentecoftes Spiritus SanAus collatus fuit Apoftolis* ut conftanter , At intrepide nomen Chrifti, ejufqueB fidem catholicam profiteatur Cbrifiianus ; ac idcirco dum confirmatur * fronti ejus fi-Î;num Crucis imprimitur, & facro oleo decribitur , quippe frons eft pars hominis apertior, nec non verecundis , atque audaci» fedes: & cum baprizati fignentur in capite, confirmati fignantur in fronte* ut nempe non erubefeant, nec eos pddeat nomen Chrifti, ejufaue Crucem confiteri, qu· 3uidem ex *(h)* Apoftolo, *tfi Jtta-·/■·, P^ttir ruri ßabitu*, ac dementia. Plurimum differt hoc Sacramentum a Baptifmate» dum per hoc fidei nafeimur, per illud vero in fide confirmamur ; ac ficuti vltam naturalem acciperet differt a progref· C fu in *tate* ac vitioni firmitate * ita 'grati· * fideique nafei, quod fit per Baptifmum, differt ab incremento, & augmento fpiritalium virium ad eandem fidem conffanret fervendam , quod fit per Confirmationem ; Unde per Baptifmum vite fpirituali nafeitnur, poftea vero munimur, & confirma·mur ad prailum , vlrefqae accipimus* ut Air··
aello et tvenra, dlferimint « aut timore
pcenatum, bonorum iaAura, tormentorum*
aut mortis, feparesnur a confieflione nomi- I·99'
nk Domini noftri lefu Chrifti fideique vere, quam profit® niant·

dbcrbt uml

XCIV. Cum haAenus, Confirmationis ufu **(r)**, notitlaque, Populus Chriftlanus byjus Dimcefcos caruerlt * quippe qui Prefu-.n hwretkorum regimini fubcrat, quamobrcnt catholic* doArln* veritatibus minus apte inftrucbatur « declarat Synodus oporteto quemcumque , poftquam ad rationis ufum pervenerit, dum copia fuerit Epifeopi ad hoc parati; iftiufmodl facramentum recipere;infuper patresfamilias, «rterefqueaJiorum curam gerentes* fuos debere mittere filios * ac fcrvos ad confirmationem fufcipiendam. Slqui vero ex contemptu , facri* icgave contumacia * ld renuerint « aut fuos n ittere prctermlferint, fe lethaliter* graviffimeque peccaturos fciant : quod fi id renuant * aut prmermittant * eo quod tale facramentum negent, vel agnofcere taroquam veram facramentum a Chrifto ipftituram negligent, ut heretic), ac a verita re fidei catholica alieni habeantur. Praeipit itaque fynodus, ut in vifitatlone *ecclefiarum* , populorumque * ab illuftriffimo Metropolitano peragenda* omnes live viri» five femina **(d)** feptennem «ratetn excedentes, ad Chrifma * & Confirmationem concurrant : exceptis tamen, qui in prima vifitatione, vel quomodocumque ab a|io epifeopo fuerint confirmati. Hoc etenim facramentum * non fccus ac Baptifma , lemei

t a) Cum temporibus apofioHcis foh impofinoae manas, hoc Sacramentum conferretur, Atius.' effet dicere, illi fubrogatam eia ■<·«,■ cbrifmatis, non vero r*ap'raM<n«ra>; alias diceretur confirmationi fubrogalam cffe confirmationem ; confulcus ergo *dixerimus,* fpbalma (ubrcpfiffein anographe ; patres autem DtampcrilsMs iatendific ad conci), ••goer/oo* aa 1)49, quad in rap. il. ilbus fubrogatioms hanc exhibet cauAm ; *Caa* atialta tttltfi· , ft* JaiUiu fiie, fl·· tama»* (que fu-,pdr confirmatos apparebant) apparere rr/eoeeeor, a·· /«■ eeap/roe *Sfiritut S. tifiUittr itjittii'ti, uu it !v·· ai/Hlit ft»i, aatia tiri/tuati, a^Uini ntfit. Uude* hcc fignis fubrogata fuit» sion impofitioni manus , qu· etiam fieri deoctt adeas Ct- larti teas. *.p. 40.

(*) t. Cprint. sj. . »

(r) Sane eo devenerunt ignoranti· Neftoriaai feeulo td., ut hoc Sacramentum non agna(cerent , ut ait fpnodus ; Joan· etiam bulaka dum profefloaem fidei Bom· «mitteret anno , ij «o. aut circiter , dixit r *Ctufmtiira,* vere , aa veterer ayf *fiat iftnr» - Ututhi taiat fut» i* ft> qair me *U ittuifrt i* Jofephus II. Patriarcha eap. *4. ffttttli t»e.* 4. iavehitur advetius Netorianos, eo qund g,cro Chrifmate non uterentur. Sed quidquid fit de recentioribus Hefiorianis, antiqui certiSme eo ufi tint , fit chrifma agaoverdot ; ut confiat rx fiituali Cad. fas. Spr. «4. ex Tirooth. 11. *lit. it* Sarram, rap. j. fee. *. Georgia Arbelen. dr Bapst/. flgaffs. 4*· ft* Pff· Igitur tn hoc recefferunt rteentiores , poη modo a doArina eeiverfabs ecclefia, verum etiam ab antiquis eorum magiftris.

(d) Hoc (anxit (ynodus omnino ad mentem Cathec· concil. Trid. OeCta/rm. ama. sS. dicentu r N.au, saawa *tttftiir»* fim *fni,* avtrfvaa *funi rtlitai» t/ta hitniu , Ûgtrr β ittittittttu* aaaae èxp.daadN «■ ordraea» , u/qa· ad *ftftintutt tnt, tenentatum tijnr, , ata-f'n, navait.* Qpare injnetito nonnulli Antiftites, non refto se le abrepti , reprehendunt Patentes, qui tempus producunt confirmationis filiorum) quamquam fateamur* aliam (uiuc olim ecclefi· diiciplinsm.

.,2. *199'

■tel tantum la vita fufclpi valet: qui vero fclenter id iterate reataverlnt, pnrterqnam-A qtmd (aeramentum non accipiunt* gravifiî-aaum (acrllegium committunt. Qui veto dubitaverint, num aliquando ipfum recepe-rint, nec ne? vel hujus rei fuerint penitus obliti» prsdifto domino, aut epifeopo id aperiant» ur justa qualitatem dubii ejufquo pondus, quod expediens apparuerit, decernat. Si quis autem (quod Deus avertat) facrilega pertinacia » contemptuque factamenti, ipfum recipere noluerit, dummodo de hac pertinacia conflet, anathemati (objaceat » aliifque poenis fevere puniatur, quoofquc pnrfuli videatur condignum poenitendam egi fle.

DBCRBTUM II.

XLVI Non fine ingenti dolore accepit fynodus,compldres rerum facrarum, acdoAriturde (aeramentis ignaros, aut diaboli infligitione ,fuo in Schifmate contumaciter p·i<·-ftentes, nonnullis in locis, tempore vilitationis ab liluflriflimo Metropolitano pera-A* .palam illi reftitifle, dk confirmationem (ufeipere noluifle, & ex iis alios, eo quod rem fuperfluam, nec necaffarlam, haAenus ignotam, & non vifam dicerent: alios vero eo quod levem alapam, juxta (<) S. Roman» ecclefi» ritum, a Prkfule impseram, tolerate renuerent, idque pati crubefcetent, quodque deteftabilius eft, hotwaes hujufmodi, contumeliis, atque injuriis affeciffe Sacramentum hujufmodi (ufcipientes,dt tam contra ipfum, quam fufeipientes i.quafi alapa dehoncftari dolide paterentur, verba facrilega, atque hvrefim redolentia protulite, atque adeo verus Schitma renovare facrilege pertentate, etiam pagis commotis integris, quorum animus, qualis etee erga fidem Métropolite » ex defpicientia vel pbfervantia Sacramenti hujus dignofcebatut procul dubio, ca qua par eft fefeveritate in illos fynodus animadverteret, nifi conflaret, compertumque effet, eos poenituiffe, fuofque errores tetraAafle, rurfufque obedienti- S. Romana ecclefi* (<_, fubmittentes, veniam, quam fupplices petierunt, ab Illuftriffimo Mcropolira obtinuite. Nihilominus^ ut nullus inpoftcrum funiiia audeat, niecipit fynolus, ut fi alitplis (quod Deus avettat) fecerit, vel thxetit talia contra hoc Sacramentum, ritus, ac ceremonias facras, quibus fideli populo confertur, ab ecclefia, & Fidelium communione feparatus cenfeatur, & declaretur q^oufque condignam, Prvfulia judicio egerit poenitentiam, debitamque fubjeAi onem fat»A* ecclefi» oftenderit, nec non fidei juramentum fub forma in fynodo preferi p»a, prsftiterir: declarat infuper, refic ientem, vcl contemnentem ,quafi inutiles rilus, ac ceremonias in adtniniftratione folenni, tam ifliut, quam aliorum facramentorum, per ecclefiam appro? batas dk receptas, hereticum efle, & spoliatam, a noftra *ituA»* fide catholica, jur> ta decreta facit concilii Tridentini, nec non ut talem ad factorum canonum normam puniendum ete. C»·»*11 1599·

DECRETUM IU.

B XLVI. Declarat fynodus in hoc conlirmacionis,aut chrifmatis facrantenro, non feeus ac in baptifmate, patrinum locum habere, qui ex antiquo fanA» matris ecclefi* more, confirmandum pr*fentet: non plures tamen pr*ter unum admitti pofle, cui pariter adjungi poteft matrina pariter una tantum. Qui uiunus hoc patrini, & matrin* gerunt, debebunt, dk ipfi fuite antea conmmati: nec enim decet ecclefi* aliquenu pt*Centari confirmandum ab iis, qui nondum confirmationem acceperim. Viraurrnv. qui patrini rfiunus fufeepit, debet deciiuum-quartum annum cxceflifle, mulier vero, five matrina duudeçimum, qui prsfcriptam «tafcm nondum impleverit, non admittatur. C in confirmatione eadem fpiritalis cognatio contrahitur petrinum inter, five Muttinam, Ar filium Spiritualem, fimilitei patris, dt commatrit erga patrem, dt matrem confirmati, atque adeo quantum ad cognationem hujusmodi, dt matrimonii impedimentum perinde fe habent (aeramentum Baptifmi, At Sacrameoi.im confirmationis. *(b)*

A C 1 I V.

De SanAo Sacramento Eucharifti*, «c de Sacrificio Mitfr.

Doflriaa 4t Sa»flo Saeramtnto Htttbartfl··* jy

XCVIL I N (piritali vita Sacramentum^ 1 Eucharifti* eft ordrne tertium, I cultu tamen, (anAitate, ac dignitate primum, atque excellentius; quippe quod in fe continet vere, realiter, ac (ubftantiaiiter corpus timui, & fanguinem cum anima, ac Divinitate Domini noftri Jefu Chrifti Filii Del, qui verus eft Deus, verefque homo, Salvator & Redemptor nofter, a quo fuit

(a) Alans inftigend* ritum non perantiquum efle, telbntu» cum Alexand. Juenin Cr Vaacipe·-CL. Catalane row. t. *r*»Hf.* -µ>. j>ag. t*. *tt* tertius noter row. 7. *f.* 14J. *Illiui* ramea ritu, «·-sninit MS. uoltr* Angelic* ante aonus joo. frriptum; placet tuttiiutiani, ratio, quam ponit CarrrS. «aw.ut. nempe meminerit confirmatu» fa «r etrfi'.c >w CSrtflr ad omnia perterenda exhibere par.-tum » eo vel nuximequod ante See. ,j. a/apa w./u-m promovebantur militerctiam feculi;,de quo vide Catalan- <»$. Alnorem autem eaufam detumimus ea cone. Metunt, fupra laudito nvw. 9,. quod fcilicet ficut re/aanfar *vifihliiat* firbeogatum cfl chrilma. ita reflant bus pctfccutiombu» (cquuta qlt alapa I

(fi) Aequa nuo exigit, ut non fircus ac m *Baprifan*, conftituantur Patrini in Confirmatione; qui emm Milite» deliguntur, ad pugnam mttrui debent a veterani» qui ritu» antiqullliinu, conitar ex capite ia Car.rS./a», quod ea Hygino dedit fecul. ?. Thrndoru» /-"«•"«'"(ı «uw. 4. D« cognatione e« hoc Metam- vide, qu* dc ipla nixunu» Apr.. Mas, »7. filet.

Anno CnaiaTf »3S9·

fuit inftitutum » pridie quam pro nub s pateretur » tanquam omnium fisorum operum A comptesnentum dulcH6mem,/M (O) poJB*- »tf euturieh , oettrnm amarum jfroronam iJMfltt» , arrracn/ernm «b ifjh Jtfftrta mautmam» et dt fit» tvtirifatit /Jddu »hft»tt», ftlatùu» jfyelert. Materia hujus Sacramenti eft triticeus panis » Â vinum «x vita tantum : unde qui panem ea oryxa » aut alia re Gtalll, qau frementem non fit, confecfaverit » aut vinum » quod n avte rnaturls, iifque vitigineis, five qua fint fraflut vitis non fuerit expteffum, Sacrameatum non conficit.· Cum vino autem, conio» crationem parum aqua affecti debet » cujus quantitas fit longe (i) minor, quam vini, cum quo admifeetur » ut facilius modica illa aqua, ante confecrationem in vinum conveni poflit. Hec commixtio prucipitur ab Ecclefia', qu* ex SS. Eatrum teftimonio credit, Chriftum cum vino.» quod confocravit aquam tnifculffe ; quamobrtm citra peccatum omitti non poteft .ˀ Significat h*c /commixtio fanguinem , & aquam, quibus manavit transfixum latus Chrifti Domini in Cruce pendentis .ˀ (irnificat etiam fpedalem unionem Populi Chttftiani cum Chrifto, qu* unio eft huius Sacramenti effeflas. Per aquam enim fignificanter Populi, per vinum Chrillus , per commixtionem vero , converlionemque aquu in vinum, unio nofttatum animarum cum Chrifto, qu· fir per hujus divini Sacramenti fufeepiionem, juxta ipfius Chrifti Domini verba : (t) Qm »»»· duttt tttem tertttm , fi- Mil mt»» fimgai, «em, m eu waver, fi? te· in ea.' Forma Sacramenti hiijus funt verba Salvatoris , quibus Sacerdos confecrat : licet eaim plura · (d) ac varia in Milfa proferat, piurimafque preces» ac petitiones Deo offerat » verba hujufmodi ad fubftamiam eonfecrationis minime pertinent ; folum ergo dum utitor verbis Chrifti, * nomine illitis loquitur, Sacramentum conficit ; talium verborum vi, dk eftiçacitate convertitur tota fubftantia teanis In fobftafitiam Corporis Chrifti , tota Item vini fubftantia io ipfius fanguinem; nihilque panis » Λ vini remanet » prvrer accidentia, A fpeeies. Totus Chriffus,-adeoque corpus, fanguis, anima, ac divioiras, tub qualibet particula divifa , etiam minima. continentur , ac divifiooe fafla , in quolibet fpecierum panis fragmento, in qualibet fpecternm vini guttula, totus eft, * integer Chriftus, ac proinde a fomente alterutram b prudiflis fpcciebus totu», dk integer Chri-

ftus » verufttqtM ·Gat[redacted]eclum WMpkisr. · Mequ de oauta [redacted] eft coadidetudè la Ecclefia accipMl Bochariftiam fisb dma tantum fpoclui earn qui fie fisfciplunt, eotom Chriftum (MteMaat « ac verum Sacrameata*· Haie divino Sacramento debetur oiitur» veneratio » Λ adoratio Urrias.ac eadem » qua Deo debetur , cum Chriftum contineat» qui Dent e* » quique ia eo realiter eft prvfens . Effcflus quem ia anima digne fafciplentium hoc operatur Sacramcutum, eft unio fofcipientls cum Chrlfto fir -quoniam homo per gratiam unitor cuwu, Chrlfto ejoiqoe membris, coofequens eft, ut hujus Sacramenti virtute augeatur gratia in lis,qui digne fument; Λ eiridquid eibut, & potus materialis quoad vitam .corporalem hominibus prcftat, prarftat etiam , fle "operatur boc Sacramentum quantam ad vitam fplrltualcm .

"T*T** <>[redacted]""*- *'·*

DECRETUM f.

XCVIL Cum nihil Chriftiaoum populem deceat magis , quam aflidua obfequenris animi fignlficatione Euchariftici Sacramenti inttitotionem recolere» Λ quotidie Chrifto Domino gratias agere ob effufiffimam liberall·· tatom, qua nobis feipfom fub fpeciebu « Sacrameatalibus reliquit » eo fui Divini atdoris confilio » ur Divinum nobis foppdtcret alimentum » quo noftra tpirltualis vita aleretur , utqbe inter srumnat » quibus premimur » lenimentum, aliquod» & folatiom haberemus : par eft nos omises» in huius divini Myftcrii culeum operam omnem Impendere. Qua de caufa fanfla Mater ecclefia non folum perennem huic Sacramento venerationem exhibet», fed infuper profinito anni dic impeniras,Â (bienniustanti beneficii memoriam celebrat : quod cum in hac dioecefi ufo receptum non tit» fynodus volens « ecclefiam hanc particularem in taxu. laudabili confuetudiae cum S. Romana ecdefia, ficati in ceteris alite» quantum dori poteft conformare » praeipit.» ut ferla-. Dquinta poft oflavam Pafohu, juxta morem harum partium, Felium fanfliftimi Sacramenti in omnibus dioccefcos ecclefiis f ») celebretur; quodque hic dies ab omni populo tamquam feftus habeatur » codemque die vel ante, vel poll miflam publica (applicatio per pagum, vei Jocum, majori , qua poteft » celebritate inftituatur » non alitet ac fieri, foler dio Pafchatte.

DB-

(a) S. Thon. Aquln. Opv/te. tj (S) Cum eerttflmnm , ec tantum anu fidei fit, etiam aquam *im permixtam, fa Chrifti fanguinem converti» quam hic Synodos exhibet, cautelam * quod prius aqua conversatur in «innat , exilitates palamus Theologorum , * tenebrae Pbilofophtcas cirea particulas rerum milcibilium , * athomorum coafiiftum . Semper tamen minor 'aqu* quantitas infundatur vinum ufuaie.

(t) JMBnn <· v. j».

(d) Precibus etiam, * invocatione Spiritu» Sanfli confecratiooem Beti ioata Oreeos , tuentes in illis formam eonfecrationis f Syros etiam io fuis anaphoris , te aliis Bcclcfiefticts libris, illis adftipolari, immo te S- Ipktumum, afferuerunt Renaudaties, te Le Brunt quos fasten valida manu eoofetat prwtsr P. Bugcantium Soc. Jefu, noviflime P. Petrus Beaodidua A» dtomvrmBtev uteevv ad «atemv Itari s. Op". ppM «. g. Rpht** VMa etiam lutea ubi dc Lltnrfia Malabarice t * «0 Wftnt», », ps.

(e) Tide Difisti. n'· ps'·

Can***

DBCRETUM II.

XCIX- Declarat fynodus, quemlibet fidelem Chrillianum, dum ad ufum rationis pervehet it, atque adeo mares ad annum *(n)* circiter decimumquartum , feminas vero ad duodecimum, debere femel in anno in Quaffragefima, aut Pafchate , faoAiflimum eucharifție Sacramentum fufeipere a Vicario, At Parocho proprio fu« ecclefi» ,· aut ab alio, qui ab iplo facultatem habeat ; qui veto, cum ceteroquin capax (it,(in qua re decidenda, flandum ell judicio Confeflarli) ab initio Qjadragefim* ufque ad diem dominicum fecundum poft Pafcha Euchirifliam non fu(ceperit ;proxima die dominica, tertia nempe poft Pafcha declarabitur anathemati fubjeAus, dt ab omnibus habebitur tamquam fegrcgaru· a ' communione fidelium , quoufque confeflionem faciat, Eucharlftiam lufcipiar. Facultatem tamen dat fynodus Vicariis* ut fi viderint aliquos fu« Partscin, non pofle intra tale tempus pafchale pr«eeptum Implere, eos ufque ad Felium fpiHtas SanAi expeAent ; quo tempore elapfo ipfos à communione Fidelium fejunAos declarent ; prlu« tamen eos , prcclpue in Siluis degentes·, admoneant, vel per fe ipfos, vel per alim fide dignos, ut accedant ad ecclefiam impiendi caufa urgens pr«ceptum, lin minus declarandos effe cenfur* anathematis fubjeAos. Curabunt etiam Vicarii Celle, quinam prcccptum adimpleverint, eortimque nomina In album referre, uti predpitur, quantum ad annuam confeflionem : ffk quamvis Sacri canones, femel tantum in anno, Confeflionem, dk Communionem prnceperiut, fuadeant tamen Vicarii fuit ovibus, ut pluries intra annum, utrumque Sacramentum fufclpiant ; prafertim in Fello Nativitatis , Pentecoftcs, At Aflumptlonls Deipare ; quamobrem die dominica precedente ad has folemnitates, eos dc hoc ipfo admoneant.

DECgBTUM III.

C. 'Declarat , docetque fynodus , nulli Chriftianorutn , quantumvis dolorem (*) A habeat de fnh peccati·, licere divinum al- Λ*·ıI· Sacramentum fufeipere abigo· ptavla omnium peccatorum confelRone, dt abfolutione habita a Sacerdote approbato, fle qui debita jurifdlAione polleat : hec enim eft Îrobatio , quam apoflnlu» Paulus requirit n eo, qui de pane illo Euchariflicoedit , ffk. de Calice bibit, fecus facientibus «ternam damnationem pr« oculis ponens : *f t) ftU tti» βiıı^MI , 4· bibit , jiuikiiH* Jfbi* > 4* *bibit.* Iddrto nec publicis peccatoribus hoc Sacramentum dare licet, quoufque peccata *reliquerint*, ut fune publici venefici « dt meretrice·, concubina-' rii pubbet, dt qui publice odia fine recociliarione profitentur ; quicumque demuuu "publici *peccatore»:* cui rei plurimum Vicarii invigilabunt, fcientes, quod ficutl Illi In peflimo , in quo funt flatu , ad hoc Sacramentum fumendum accedentes graviffimo peccant, ita 1pfi non fine gravifluno crimine, Illud exhibent fumendum , hujufmodi publici· peccatoribu· ; dk Idem fervarl debet, etlamfi publici h' peccatores fchedana afferant, in qua Sacerdos teftimonidmferat de eorum confeffione, dk abfolutioue obtenta , fi interim proximas occatione· publicas non relinquunt, dk peccate non delinunt . Qu'. in re vicariorum confdentias urgemus, ob maximam diflblurionem hujus dioecefeos , in qua peccatores publici Euchariftiam fumere audent: prnfertlm ccncubinarii, 4k qui non expcAata ecclefia fcnienrht^unu uxoribus non cohabitant, ac alii inimicitias publice habentes ; quin *fit,* qui eos abfterreat,de quo rigidam Deo rationem Vicarii reddent: *ceterum* in mortis articulo,etiam publicis peccatoribus, hoc divinum conferre Sacramentum poterunt, dummodo *eoe* poenitere deprehendant.

'T·''''· «*''''**. (IP**

DECRETUM IV.

CT. Docet fynodu^, divinum hoc Sacramentum a jejunis tantum, ut fanAa Matet ecclefia pracipit, fumeodum efle; quod jeDiunlum tale debet efle, ut a .media noAe nihil potus, aut cibi, ne minimum quidem fumatur ab eo , qui fequenti mane Eucharifticum Sacramentum fumere vult ; quod fi non jejunus accederet, graviflimum (acrilugium committeret ; iis exceptis , qui gravi labojant egritudine, ex qua Imbecilles redditi

(u) Quamquam elim communio Ettcharillica daretur infintibut pofiquam *BiptifnuT* fu/ci. piebant, * quidem jejun>s tantum, ex I · *Ori.* *>· . Mjbilbntt d.csui : Nullum r.Suw *vnptaai , ,,,* ledrarur uatvfuam reuMMraeeear ; tamen diverfa hodie in Ecclcfi, d Ictplina viget, nec pueri· hoc sacramentum datur , quoufque inter ctbun profana· , dt facrum dtfeer. nere noverint; iu quod prsferibunt Rituale· o.nn:·, qu,· contulere puteri·. Erat infuper Eaeharidia teffera eorum, qui tn ecclefi* pace obibant; atque hac de caufa , etiam defundi» tradebatur; dc quo ritu tuter alio· coalui· franci feipn flcrlcodis m cruditifima *Oifrr.* Xr *Obietia»·* fi.j. «v. to. *tag.* So. fidlr. F··»», ira)·

(b > Solam fidem ede prsparatiouem requifitam, atque (ufteientem ad hoc divinum cibum fe. m-nduui, error efl damiatui a. Indent. Coacti, fie/, t). *Ca».* «t. datait etiam atque declarat, i'll* , quot peccati lethal·· confeienna gravat , quantumcumque dolorem habeant , fit le contritos exrtthnrot, habita copia Couledbrtt ncccdane premmeodan ede CoatedUiici· Sacramcntalei». Nemo figitur Gbl blandiatur , qu, antea D. Joan. Chryfe*. verba Hv*.|. ·■ »p. ed penfitaVSSin Moire, ordre imm guaeaodecoofoe , dk e» no/oecod<u« mq|M finem Irgrrrme namw* MMw . (r) t. Cor. ti.a;.

Anno vaxiart 1W·

diti fttnt ; ifti enim eleftuaria fumera, (a) . aut quid leve pio^reficiendi» viribus, proue A jujicawerii confefiarius, poterunt, M mottu» ingravefeat.

DECRETVM V.

CII. Non femel tantum fingulit anah, nempe tempore Pafchatis Refurreâionls urget perceptum fumendi Euchariftiam , fed etiam quotiefeumque Chrillifidelet in probabili morti» periculo verfanrur, ac pr·-fertim fi quit graviter «grotet, quamobrem hoc Sacramentum dicitur Fianra·: nimirum commeatu* pro itinere ex hac mortali ad «ternam, immortalemque viratn .· Idcirco prccipit fynodus, ut omne» graviter decumDentes , aut in vit* diferimine conftituti tnaxima cum reverentia illud fufclpiant. Quibus aurem cura Infirmorum incumbit, Vicario» tempore apto accerfant, ut eo, pane Euchariftico reficUnt': diligenter etiam Vicatii inquirant, quinam, ct quot fint infirmi In fua Paroecia, cofque, antequam imbecilliores reddantur, vel ex itinere nocumentum recipiant › leÂica a bajuli* ,five alio quocumque modo jacente,, in ecclefiam afportari curent, ut fanAiflimum fumant facramentum i cujus rei gratia , ecclefiaqustlibet, 'leAicam, vel réticulum pulvinaribus iplIruétam habeat, quihu,'commode, afjrortentur ;id vero poli menfi-m ab huju* Deereti publicatione execution'!' mandent,& quidquid erogandum erit , accipiant e pecuniarum fuituna , depolita ad ecclefi* Inftaurationem › vel otnatum . Quod fi aliquis adeo négligeas fuerit, ut ipfius incuria aliquis e 'paroecia abfque viatico ex bac vita difcefierit, per cenfuram fufpenfioni, per femaftrp ab ordinum exercitio, & emolumentotum ecclefiafticorum perceptione prohibeatur ·, S.i autem id contingat ex incuria aliorum, qui «grotis afliftunt, eo quod neglexerint vicarium arceflere, a pr«fule pro luo tbitrio graviter puniantur. Sciantdnterim vicatii fedulitatem omnem in habe rem impendere, pnrcipuam etfe fui muneris partem, D quant ipfis fynodus,ipforum confcientiasobftringendo, fummoperc commendat.

Ambo *199·

DECRETUM VI.

CHI. Qpia fvpius in puerperii» Mulieret vita periclitantur, & nuo rato pereunt, declarat fynodu», eas imminente partu(fi) facramentum pernitenti* , ac eu.barlftifufelpere debere, quibus fu* «tenue faluti confulant: idque *prefer*tim fieri oportere, fi partu» fit primus , in quo vit* periculum majus eft, ut experientia conflat ; quapiopter lplis commendat , ut opportuno tempore id. execution) mandent, « prjufquatn doloribus oppreflv, ad ecclefiam venire nequeant. Id etiam declarat faciendum efle ab iit, qui diuturnam, & periculoftm navigationem aggrediuntur, eandomque fu* «tern* faluti» curam etiam ipfis prccipit, ac fummoperc commendat.

DECRBTUM VII.

CIV. Cum In hic dioecefi quamplures faceruotes, <St Caflattarii facrum non celebrent, vel quia impediti, vel quia ante preferiptum a facri» canonibus tempus ad facerdotlum promoti, reqbifitam ad celebrandum «ratem nondum attinguat , prccipit fynodus , ut SanRiflimum Euchariftí* Sacramentum fumant in feftis (biennibus, & ad minus feme! in menfe..· optaret infuper C fynpdu*. id ab lpfi, finguli, diebus dominicis reverenter, St cum debita .animi préparâtlone fieri. Quoties autem facerdo» quilibet a manu celebranti» Fuchatiftiatn fufcipit, indutus lit fupcrpelJiceo, & liola e collo ante peflus in modum crucis coaptata, ut a reliquo populo dlftinguarur,'prout exigit decentia, ac dignitas gradus f*cerdotalis.

DF CRETUM VIII.

CV. Quonùtn, nt fupra diâum «fl, noi< licet aliquem peccati lethali, confcium ad Sacramentum ATtari» accedere, quin pecca ta facramentall confeflione priti, expiaverit, declarat fynodu» id nec lpfls facerdotibus licere. Nemo iraque, quem remordet poocati lethaiis con(cientia facrum ceicbiare audeat, «quin fi opportunitas detur , *& non* dent, qui ejus confeflionem excipiat, pecca-

(a) Id quidem eft contra Ecclefi* difcipitnam , qu* etiam m infantibus jejuniom olim exigebit, «r *ftfrt 1»* a«w. s* diximus, fed fortaffe h*c relaxatio fui» neceflaria ad proroo.end.tn f»cr« Communion·· frequentiam in 11* regionibus , in quibus Eucbariftia non defertur ad infirmos, fed infirmi etiam Viatico muniendi ad eam lunieneam deferuntur ad Ecclefiam , ut preferibitur iv/ryurorr Orer·*·. Mo* deferendi «gros ad Ecclefia, feu Mooaftcria, ut lufeipc. seni Sacramentum (Jndiunu extreme, vigebat anno ·{»?. in India Occidentali, >· *Ctaeiht* ·»»· *Mrx>r·»·* ejusdem anni abrogatu, eft t flr *M.* ,. irt. » fi. ». ftatulüi» 1 tfe r«n rmaa«a>r *tt ^-ritrt* ««afvrrvX, .. . *rttiitit»· wrftttr* ... earrraar V**'*· *ittf^iftt (* portitorum Η,ιοιικη revofea; t)«u,/airra, «er,fera, I Confule Goar in taeSefegr· de ritu oeferend· *groto» ad fcclefiam , ad Sacramenta lufcipienda . Ceterum Malabarenfe, *groi *d Ecclrliam aiportabant, ut communicarent, ne li Euchariftiam per vico, deferrent ad infirmo, , *bEtbmci, fiera Myfteria üibera. J ter taâarcntur 1 vide Vine. Mir. *ht. t. ttf.* b.

(t> santiu, Carolus Borromcu, corn *ttttili» Utiitlu. t.* *. to. ftatuit, ut non folum qui profeâurut eft ad locum, ubi fit pefti, , aut berefi, t aut iyurui ad bellum, aut ubi nullam confeffaru copiam habere poteft, aut iter infeftum, au» navigationem aggrefluru, peccata confiteatur, (ed etiam quod idem *tjftumtfttittt* (Parochus 1 de m»/<er»S«e pernime purdwrfe r aufeer *ittet/t·.* perime· /rrpu«a,tar '/smmi /aevqfanfla garba/tXia iacraaaroMw.

cata fua confiteatur, quod fervandum eft
A**0 etiam ab iis facerdotibus, quos munus, quo
funguntur, vel fvpius, rei etiam quotidie
•JzV· celebrare cogit: dt quamvis hac obligatione obftringantur facetdotes peccati lethalis Confcll : nihilominus etiam non confcllr fy«nodus prcciplr, ut ad augendam anim» puritatem, femel ad minus fingutis hebdomadis confiteantur.

DECRETUM IX.

CVI./Preciplt infuper fynodes, ut dheoni, & fubdiaconi, qui diebus dominicis, (elin Miffa fotenni facerdotl Inferviunt, In eadem Miffa cibum Eueharifticum fumant, & In folennlorlbus fieftis Chtifti Domini, 8 Delpar»! *ac* SS. Apoftolotuut omne» omni. Bo Chaînâtes ad Euchariftlcam menfam accedant: idque curent Vicarii, nec Don pr». fui* dum diveefim peragrant de (latu rerum cornofcet-!diligenter inquirat, an huclaudabilis confuetudo rigeat.

DOCTRINA

De *Stafio Miffa Setrt/tie.*

CVII. T'Antus fuît amor Del erga no» 1 in inftiruendo Euchariftl» Sacramento, ur non folum Corpus fuum, & Sanguinem fub fpcciebus Sacramentalibus no· C bis cxhibuetlt, tamquam coeleftens cibum, quo noftrarum animarum fpiritalem vitam tuerl, confervareque poffemu» ; rerum etiam illud inflituerit, ut militans catholica ecclefia, rifibile, ac juge facrificium (k) apud fe haberet, quo mundaremur a peccatis, dt pater cœleftis a nobis Innumeris fee. ieribus oflvnfu*, a rigore juftiti» ad lenitatem, & mlfericordiam revocaretur. Itaque in Miffa offertur Deo verum, A proprium remiflionis facrificium, tam provivi», quam pro defundis ; hujufque oblarfonh facrlficii redditur Deus propitius, gratiamque, ac D donum poenitentia peccatoribus impertit, vi cujus vcnlatq peccatorum, quanrumvis enormium obtinent. Una enim, eademque eft hoftia. qu» facerdotutn mfnifterio in altari offertur, ac ea, qu» in ara Crocis fuit oblata; offerendi ramum ratione, difereta. Chai, rt
Unde non folum offt.tur pro peccatis, poenis, fathfadlonibus, aliifque ncceflitatibus virentium fidelium, fed etiam pro iis, qui in Chrfflo monui, & in pcenis purgatorii criftentcs, nondum plene a peccati» purgati funt, aut pro pernis ob peccata debitis non fatlsfecere : »quum enim, juftumque erat, ut facrificium in omnium falurem inftitutum, omnibus prodeflet. Huc infuper eft illa oblatio(r 1 munda, ac pura, qu·" nulla offerentium (d) pravitate, nec indignitate inquinari valet : unde ejufdem eft pretii, quoad fubftantiam., valor, dt acceptatlo facrlficii, fire offeratur a facerdore^ ntundo, puro, ac inculpat» vit* › five a peccatore immundo, ac vite contaminat»; nec enim fuam ab offerente accipit dignitatem, fed ab ejus, qui offerfur excellentia, ac magnitudine ; neque Pater «ternus illud acceptat ob merita, dt virtutes offerentis facerdotl», fed propter valorem ejufdem facrlficii, & merita infinita Domini per illud oblati. Unde cum Dominus Salvator nofter effer fe ipfum cruente oblaturus in ara Crucis,excellentius fu« immenf» charitatis erga nos fignum exhibere noq potuit, quam inftituendo. hoc vifibile facrificium in ecclefia, quo cruentum illud mox offerendum femel in aram Crucis , quotidie, & pluribus diebus fingulis in ecclefiis altari, ubique ad mundi finem non fine maximo totius humani generis proventu renovaretur. Quod quidem divinum facrificium foli offertur Deo, etiamfi quandoque in honorem, ac memoriam martyrum , aliorum pe fandiorum , cum Deoregnantium, celebretur: nec enim fanAis, fed Deofr) foli, qui dignatus eft Ipfos immortali gloria dunare , facrificium offertur, in gratiarum aftionem ob ftrenuam martyrum viAoriam, ac illuftria dona, & bona aliis fanAis collate, nec non ob triumphum, quem per talia dona a Mundo , carne, dt Diabolo reportarunt ; ipfos· etiam fandos deprecando, ut dignentur pro nobis intercedere in coelis, quorum memoriam

(a) Laudabilis illa coufaetudo multi» in locis viget, pnecipue iα Hifpania inter Auguftioenfes ad prKfinpiuin Conftitution. Ord. parr.t. <·«»■· ». J.iis verbis.' la/uprr >«Sras»r , »t ■ Os>»>»<- »h , <u [flnuhii drrSd/ *Diat»a»t ti ltUimniyttl aittr nrt»,* *furni Sartrin* tna·. m··»»,»· *frtifiat.* Q^od etiam non femel'fieri vidi tornat in Sacrulanfta Batihca Vaticana, ubi illis diebus Altaris Mimftri 'Diaconus Bt Subdiacnnus, etiamli fint Sacerdates, Corpus Donum fu. (cipiunt e celebranti, dumi*.

' 4) Qyatn vocamus Mifaa», verum e(fe Sacrificium, ea Scriptura, dc traditone perfpcuedefcendit ; de quo Inter al os vide Pouget J»Jf». Card. I,«.s. paf.aje. Bd>r. *rtatt»* *»*> i?,». Qpod Sacrificium varias appellationes fortituin eft; Patres enim Orientales iUad vocant Loarfian , icu publicum mimftcrium » aut *mutuis 4 Mytagajiaaa* affionem mydicam , vcl iotrndulbon.-m au my. fieri».' 3y auxins; Fidelium congregationem ad myfteria · Aaàpdvraa,, Curium elationem ; demum O—Îtiaram, id eft oblationem. Latini vero Patres , dc Concilia hoc vocaverunt C.Ilrda·· eodem lenu, quo Gruei Synaxim ; Darei»trua,, id eft Domini facrificium; «grudaas huc eft lacrain acito· liem, *OUaiiaatat* denique aut C»«m»»/*»«m dt JWfuar; mot tanen invaluit, ut apud Gtficus L«sorgra , - apud Latinos *Hifa*, aliis appellationibus ornifis vocitaretur .

At) Malacn I. «.to. *<ir* si. tn sm·· /·»·(luxta Hebicim) *tftrrtar mmiai mn,* tfi- MtarSa (oblatio munda, aut condimentum Sacrificii 1 futa μχ»··« »«««· mm* >· /.·Π .

(d< Wrtiral. di. *tttttfut Citi.Jtut, Hat* ia Concil. Confiant, anno i»i}. ejus receidct errotem', nempe quod *Magijhr*)»c m,, Har dixir t dsr sraearir , pir·/ *fi Sntrin tfi* «» prrrat, _»>.ri·/·, *»>b)l fttit ,* »r,M« *ttaftttet ,* aer *fit iii C»tf»t Cbritt , fti* maoer iii */uifitatt· ft»n fitât »»tt.*

(tiltt etiam a Concilio Trid. declaratur *ttfift-* as. rap.·. de ; fisa ram,· daaftir A*eei»«w *tgmi* dates (ficclefia) , qM *tUt* a.reaaorr.

Ammo CMatan *199·

(a)agimu* In tetri*. Poflrcmo anltbadvertendum, quod quamvh copharifiia temper (jt tecramenrum, non eft 'tamen facrificium* nifi dum offertur.

DECRETUM I.

CVI1I. Cum ecclefia h»c per mille Λcento* annos, fanA* Ronan* ecclefi* » qua eft magiftra ecclefiarum omnium, & In alia* otrncs linceram doArinam, & .ecclefiaftica difeiplin* lege*, modumque derivat, minine fubjeAa tecrir, faAum eft, at ea qu* ad SanAum mifla? facrificium pertinent, fervata non fuerint, ea qua par eft integritate, ac puritate; epifeopi enim e Babylonla mlffi, utpote fchifmaticl, ac heretici ea omnia per fummam licentiam·, quidquid ipfi* vifum fuit Mifl* addente*, vel detrahente*, magna ex parte labcfaAarunt: quamobrem in milfa Syriaca, qu* in hac d'oecefi recitatur, nonnulla Inconfiderate effetuntur, qu* errore* Inducere, & fovere videntur'; pleraque etiam impia penitus, & hcretica; qua de caufa libri omne* facrlficil rituales, five miflale»? quippe qui fuerunt ab hareticl* Neftorianis depravati in ignem projici deberent.' Verum cum aliorum copia defit, quibus celebrari poflit, quandiu Dominus npfter papa, quid agere oporteat non decreverit, sut miifalia Chiidaiceconfcripta, prout inftanter, ae humllime (yncdu* fupplicat, nnn initerlt preci, pit (ynodo* illa expurgari, & qu* tequuntut (F) interfari: ceterum ante expurgationem, quam illuftriflinus M.-tropoliranu» in vifitatione, fimul cum doAis viris, A Ch*ldaic* lingu* periti*, qiios ad id deputaverit, perficiet, tecerdotum nullus iis utatur.

Ox. Primum cum exdoArina tepra tradita de hoc Sacramento, conftiterir, Sacerdotem non proprii* ipfius verbis, fed verbis tantum Chrifti Domini noftri, authori*, ac foliitutori* ejufdem tecramenti, confecrare: non licet addere in forma confecratlonl* verba aliqua quantumvis optima, verbi* li*, qu* Chrvllu* protulit, edeepto verbo rurar quod ecclefia Romana foimul* cdnfecrationilcorporl*& fanguinl* adjunxit: quia pr*terquamquod ex apoftolica tenet traditione, id Chriftum in Corpori* cotifecratione protulilfe, & Matthou* in.Calici* confectatione pofult. Verbum illud non immutat fenfum, fed unice copulat procedentia ver' ba cum tequcntlbu*. Excipienda paritet, [illegible] verba hvc; *itérai, [illegible]* qua licet apud Evangeiifta* non reperiantur, ex eadem apoftolica traditione conflat, Chriftum ca in confecratione Calici* adhibuifle, quamobrem ipli* *ecclefia* utitur. Verba igitur illa, que mifli* Syriae* adduntur in Calicis confecratione: *r htc erit Vviu fi^aar., tu jacula /aethram;* quippe qu? in nullo ex quatuor Evangelifils, aut aliquo novi teftaiucnti libro habentur, nec quudea Cluifl** dixerit Interconfecrandum, ex apoltol'ca traditione accepit ecclefia, pr*cipit fynodus in formula contecrationi* non proferri. Nihilominus eum talia verba in'fe pium, ac laudabilem fenfun contineant* cumque conformem appellationi* qua ce» clefia Euchatiftiam, futur* glori* pignu* vocat* utque antiquus ritu** quantum patitor Fidei lincerita», ac doArwt* puritas, fervetur, ca facerdot dicat elevato iam Calice, ac profunda Inclinatione peraAa; ita ut tequenre* oratione* ab illi* verbi* incipiant, permutato tamen verbo «oFtr* quod tanquam ex perform Chrifti dicebatur, In «ait/, ac proinde nomine fuo loquatur (accrdos dicent; Fee *trit atb/ flgaai.* Cum auicm ea, qu* fcquuntur *in fetala cularaat,* prout verira* ipte, & ecclen* confueiudo poftulat, tantum dicantur de il* rebus, qua* ipfa futura* expeAat, *& pofeit*, & quidem tanquatn femper duratura*: quod huic facramento non bene convenit, cuju* ufu*, ficuti dr aliorum Sacramentorum dumtaxat eft pro hac vita, A ufque ad confum mat'onetn Mundi) quippe in medclam fpiritualium «gritudlnum nujut «lt* tantum* inditata *fuere i* in *futura enim cita* vldcbl. mu* Dominum, non fpeciebu* "Sacramentalibus velatum, fed perfplcue ficutl efl: neque manducabimus huncdlvinum panem Angelorum tecratnentallter, fed eo modo, quo Angelicum manducant; atque adeo per vifionem Divini Verbi, quod fub fpeciebut panis coat inetur, longe plenius tetiantut; ea pràpter expungantur illa verba: *ia fatafa fa^iltruat;* quorum loco ponatur: *af^ae ad ttufam matituem fatuli,*dicendo: *bar erit tabi/ ttguat, afyae ad etafummatitntm Jaculi.* Tandiu enim eft pignus, quamdln peregrinamur a Domino, juxta id quod Chriftu* ecclefi* te a ptomifit; te nempe cud» nobi* manterum ad finem ufque teculi, ad*quem ufque facramenta ad noftrum remedium ab eo iniituta non deficient. Poft Illa autem verba, pergar Sacerdo* immediate prout in Mifla habetur, *Gltrta tibi Deamat* mr, *Cia*

CX. Item In confccratlone Calicis* dum dicitur: [illegible] *te/lameati, jae frt vth/t* addantur Chrifti verba.* neor, *rerw re- *Jfaateali, myjleriaaijfdet,* fa>* *fra vthi, frt malit/ +c. Itaque* verba contecratiuni* tam Corpori*, quam Sanguini* reformentur, ac in omoibu* *apponantur* Miflalibut, juxta caneoem,.quo uritur ecclefia Romana, dt univerteli*; itaut nihil addatur, vel dematur; nec non ecdem adoratione*, inclinationes, & ceremonia fiant* qu* in miflali pr*fctlbuntur.

Item, dum Sacerdos dicit; *Deviae Dear* •qfter, *faaade forabit ia aabi/ edar finivif-Jfmar,* eo loco ubi dicitor: *dr «» niaa anjira veritati/ tua fittatia faertat tlajirata, tuar utt'ituni iiltdi Filit tat* At T, loquendo de die judicii, dici debet: *dr tum ttrftra aefira veritati/* 10« *foeuda/e Juerial*

laltu mure pofitMi <*, ea Apufteli** traditluM. m apter lo aaerifici* Mif* aremur* SaeAere* r «t patet ea auiiquiAmii Litoruli», bea tP. qui primi* *iacnUt* flMoara * Uftme aimire«, CypruM, Crrillo Rieof., CUrytefl., AuguArnu undem quem adeas M».g. d* «M. M ««/·»?. » rap.ru.

(») Plura hic adauunda efcnt eitea M leea * qu* (yeudur esitavitt afta* aAua* anama*. emaia njeeiam» adltliugiam MaHwiMi ad «aleam *yaudi vofltam.

Cttarsrr *99-

rsmt *tllafirate g* fame MeerrMsu/ ft*r. ; quia inftntam anim· nate diem judicii illuftntn-A tur · *A* glorificantur In Carlo ; tunc enim tantum corpora glorificabuntur .' videntur autem prndjAa verna alludere ad Neftoria-orum lwrelhn , dicentium, Jnftorum animas, ante diem judicii, Deum non videre, nec gloris, At beatitudine gaudere·

CXI. Item nbi Diaconus dicit: *araad» pr» SaaOh Patribat eeftw Patriartba a»· fir», Pigere euetrltli tutae Ettlefia Cethalita;* id intelligèndo de Patriarcha Babylonico Schifmatico , ·* *Bfifitf· baiae Mttrepalit,* dicatur : *fr» Saafttr Patribal »»· fine, Beatiffi»» Pafaaafir», tuiat F.celejia CatMlta Pafiut,* ipfum nomine proprio deiignando : <P *Bfifiaf» beÿae M'trepalit* „ cjts quoqee nomine expreffo; ft· *Hinftrit ifjhra».*

Item; paulo infra dum Diaconus iterum orando dicit: *fratifae au ifartet arare, fr» utdnilltf Patra» aiflrara» Saailara» <λ Patriartba tuiat ettlefia tatbalitapejh·* rr/,nomen Babylonici patriarch» proferendo, verba reformentur tie : *frattfat ifutet w ercrr„fra iiuilamitatt htrit* nearer Diaconus paawer *Pafa* , & apponatrdr nomen ipfius, *dr Bfi/t' bajat Metrafalit.* proprio ejus nontint attpolito.

Item: dura Diaconus pefteadicit: rawwv-Mermuer <«r«« *B-ati/Pua» Mint» Pi'f·· at», Matrt» Cbrifli, ft· Salvetartr,* fcd-Cpw batur: Saaflaw *Mun»* Drt .«tor, ft· *vert, & Rede»ftarit* ,4* *Salvatarit taflrt &c.* per» verfi etenim Neftoriani, impie negant, vocandam cire Sandiflimam Virginem Mariam D«r M-ttrrM , ut m (uperioribus diAuou anet.

CXII. Item qua paulo infra idem Dia» conus dicit : «immeaoraaer qusfur farrre *iflrtt Sjtftat, i· ttrrlttltr DMltrtt; D»'* «sraara , .4· Sa»<f?aw *Ntftaria»,* S· Drodvraat, S. Tirodor··, S. *EfBra»,* S. Xarabaai, S. *Harttfa»;* etaarr ftrsqa» Daffsrrr", <• *Pretbyter»t, vtritatte ttlttnt: Qrt»ar, »r t//ini» fratt»mb»i, »tnm* par*, *at pa iera Mnu* , <«ra decarraat, ◆ *ftàfrJpD fau* , la aatar *Ettlr/ia faafba tafltatalar,* a/f·» *ad tta/aatuatieat» fatali* : qua omnia heretics funt ; impia infuper deprecatio , qua Deui oratur facritege, ut Nertoiii precibus , & reliquorum hereticarum alfcclarum eius (a quorum numero excipiendus eft S. Ephrrm J doArinam in Ecclefia curtodiat ; prorfus deleantur, ac fubrogentur hac alia verba . Ceanaeaaraaraz faaqar *Ptlrtt ·ιβηι Sirfln* , <• oerrtatrr *Differet,* Sat*tla» Cyrtllua, S. Jftbaaajia»,* S. *Befilia», S. EfbreM , S. Aagafltaa»* , S. Z.rearw , *S. Crrfarta» , tntn Dtdtrn , d· Prttbjterat 6c.*

CXIII. Qua in te caute procedendum E eft. Nam licet in nonnullis Miffalibut nomina Neftorii, Theodori, & Diodori jam fint deleta ; in aliis tamen leguntur; ia_ omnibus habentur nomina Abrahaml , dfc Narcifi, qui fuerunt malediA» Ullus SeAa Ducet: etiarafi ergo in paucis illis Mifiulibus priora nomina deleri non debeant, cum jam deleta fiat, porteriora taoien, non ml» M· exerranda, quam illa, deleri opua eft.

Atrno Csuni isno.

Item; in fine huius orationis, quam dia* conus dicit; ad illud: *tfertt att arart,* 4· *exaltare aaa» Dta» Patre», Daàaaace a»aia», adarattaue Cli»tjgi»a», faiftr* Cbrs. *^a» fetit aab tt/feabeaaa* ; dicendum eft: y·· *fer Jtfa» Cbrj/ta» Filla» faam, Deauaas* nqjl<aas /»*·· aobrr *ft*"* biaa» de.*

Item ; dum facerdot calici vinum Infundendo *dicit : aufteatar fremfat faut* , j» *Caiitf* Dsum·) *aa/lriJefa Cbrijlt* ·, dicator: *aufttatar tiue t» Ctlitt Dtaiti ujlri* ; no verba Illa, quibus vinum nondum confe» cratum vocatur ptetiofus Sanguis, pr»beant occationem errandi, *Λ* videantur alludere ad damnatum Grecorum morem, qui oftentes panem, & vinum ance coniecratio-"nem, ea adorant, dicentes, fe ita facere propter id, in quod poftea convertenda funt.

Item mox, infra cum Sacerdos ait *: exft-(hu utftnm Da»laa», CarfarChrti , d Saa&aiae» tjat frettafa», fafer JtuFla» altarr tgcra»at ;* dicendum cit ob eandem rationem , *faut» fieaffa», ft· teltce» prttia-/«· tf<ra»at.*

CXTV. Item paulo etiam Infra, ubi dldt conus : *tdeat feaperet* ,4· *fitarabaatar, Suffit Cbnfli ,dfa»faiu» tjat fretntfa», bftr SuButtlun* a/traatu,; cum nondum panis., *St* .vinum conlccfaia tint, dicatur potius : *Edtat fUiffret , dfatarabaatar , fttta Staff.», d Cthc» frtimjta, fit-* SaaAam <r/«ar> *ajftra»»t.*

Item infra,dum Sacerdos fub filentio dicit orationem, qu* Incipit. *efferet»r , dg/a-rtd* rarraa/erur ; ubi dicitur : > *Cbujlat,* yw *ablater tji pre falatt anfirap* dioatur: *Jrfat Cbrtfat Otauutu tutflrr Dri HHar, qm »blater *β*

Item dum Sacerdos elevans vocem dicit. *Claria Patri drt- taanaeetorfii Pirfiair* Marr* , sMtrrr *Cbrtfr,* dicen. um eft. *fiitt ta»»-auetarati» Pirriut Maria, matrtr itftn i>tt t tr Daauat aejtri Jtfa Cbrtftt.*

Item mox qando Diaconus dicit ·« *fitta-*

eft; *Apàflolt tffiar Jfltt Det,* Cr *aim drt.*

Item cum (acerdos incipit : *<aat atajartbar* *«. ubi dicit, *dr rejarr".'iaaf taa^* Jitprrg/arre/i , *rtfaiittabtt ttt a.1 glertaat taaa:* dicatur *: dr frr Rr/arrrtlnatat taao faferrlortofaai, fafittabtt tat,*

CXV. liem Cum Diaconus dxit; *rffaadi-tt tara» ille tarda nt^rc jijaaia, oratw· at* , ò· *faaiieatta , flateatrant Cbrt^a» f 1'eina qaoqat, Sferrlata t/ar.* dicendum eft: *flat-lptraat Patre» , Filia», + Sfirita» Saaila» :* prediâa liquidera verba *Patre»* , A· *Spirit»» tjtte,* videntur alludere ad errorem Gracorum imple docentium*, Spiritum fanAum procedere tantummodo a Patre, noni vero a Patre, & Filio, tao-a^uno principio, quod fides Catholica tenet: neque mirum videri debet,quod in Regionibus hifce, Nellotisni ex affidaa cum Gr*cts confuetudine, aliquos illorum errores libi adoptaverint : ut itaqsie. ulterius errandi opealio omnis de roédio tollatur, citata verba prndiAo nodo emeodenius.

Itum

Item in gtattorie, quam Sacerdos dicit: . crdmearaAMM *Sanfterum , Carfarir, A> San.* '
ASSO *Dominer Dent (a) fortir, tue eft reekitL. Aguintt Cbriftt* , legepdum eft. *Cbrifti Filii*
CstarsTr *fi^ a Catholica, qu admir b' Cbrifti tui,*

*199' *faffine empta eft :* dicatur. *qua admirabili Cbrifti Filii tui fafflone emptu eft.*

Item prope Evangelii finem e capite quodam D. Joannis defumpti, juxta verfionem Syriacam , qu* aliquibus eft in locis depravata , in exemplaribus illius , qu* habentur in hic dioecefi, ut fupra fuit diâum: ubi legitur *'.quoniam venit bore, tu que emeer , qui in monumenttr funt, audient vocem ipfiur :* dicendum eft : *auJient vocem Filii Dei ;* prout habet Evangelifta.

CXVI. Hem in Symbolo, quod in folenfitoribus miliis cantatur, defiderantur plura verba «·'ta quidem magni momenti, & non fine dolo tnals^ fupprefla : nam cum de Chriflo Domino noftro dicitur : *u Patre netum ciete omnia ficula :* Deficiunt ea , qu* fequuntur : *Deum de Deo , lumen de lumine, Deum verum/de Deo vero:* qu« adjungi debent; licut & hec alia.· *Confubflantiulcm ?atri:* quorum loco Syriace habetur : *Filter ajjentix Itftrir* ; que expungi debent, ac fubrogari: *Confubfiantielcm Patri:* haut fymbolu.n prorfus tale fir , quale cantatur a_. tota ecclefia » dt in Miflali Romano conticetur .

Item dum immediate poll Symbolum diaconus orat,& commemorat SS. Apoftolos, Martyres, Confelfores, prxter ecclefi* *mo*-rem pro iliis Deum orat, ut éos refufeitet, *Fi* corona RefurreAionis mortuorum coronet, his verbis: *Oremur inquam, nt KtCur. reflione, qua eft ex mortuir, Ù' Deo corona donentur:* alienum aurem el^^fentu eccle-fi* pro fandis Apoftolis , Krtytibus , & Confefforibus orare , aut prSIlis bona aliqua poftulare, cum ex fidjpquam profitemur, certum fit eos omnium bonorum poffeflione gaudere. Non pro ipfis ergo, fed ' ipfos orare debemus, ut orent pro nobis, dt a Deo tanquam domellici, & amici ipfius, neceOaria , dr opportuna fpiritualia bona, aut temporalia , qu* expediunt, nobis Impetrent : Quid quod ea verba alludere viden ttir ad Neiiorianum errorem: nimirum Bca-torum animas Deum nod^Vhfere , Ufque ad diem judicii, & poft refurrcAionem corporum; morari vero interim in Paradifo terreno , quod impium eft, dt hareticum : quamobrem przcipit fynodus, cum tn ecclefia-. ufitatum non fit, hujufmodi orationes pro Sandis fundere, etfi in Apocaiyfi id pro fe ipfis pr*ftent, ut illa deleantur verba , dt cum pr*cedentibus fcquentia conjungantur, dicendo : *Confeftorer bdjur loci* , d* *omnium /legionum : oramur inquam, ut det nobtr,* «t *officiamur focii eorum ^c, dt* omittendo verba ilia: nec non in fine orationis, ubi dicitur , per *gratiam Cbnfli,* dicatur *per gratium Dei, tbr Domini noftri Jefu Cbrifli,*

Item cum Sacerdos incipit : *Confitemur, <& tauda».uc Dominum(b) Dent nofter cfic. & mox : dignor nor fecffli difpenfatione Sa-Cablque crffatione , r· ecclefia* tua , Sanguine CbrijH redempte* , figitur *Sanguine Chrifti Filii tui redempta* .

CXVII. Item, Inïi» dont facerdos locutur ad eos, qui funt ad Altaris dexteram , ipfique cutn Diacono rcfpondent: CÀt-Mtar *exaudiet orationet tuer :* in eo loco ubi'leg'tur : *bar Sacrificium, Ijufj in offert pro* re, pre *nobtr* , & pre *tota Orbe « minimo nfijar ad maximum* ; auferantur ; quum enim Mtffa publica iit oratio, pro ecclefia, in il» la non oramus pro Paganis, Haereticis, Schifmaticis, ac excommunicatis , nec pro iliis offertur ; fed pro fidelibus tantum ca» tholicis, qui funt ecclcfi» membra : iliorum ergo loco dicendum : *Quod tu offert fro tt , nobtr, A- pro univerfa ecclefia Catholice , fro & omntbur Orthodoxie, atque catholica , <> Apojioltca fidei cultoribur* 1 *199·

Item ubi Sacerdos incipit etiam : *Domiat^ Dent exercituum, dt* dicit : *pro Sacerdotibur , Regibut* , (p *Prioctpibui ;* tegatur it* *tbr fro Reg ibnr , & Prmctpibuc Catbalicit.* Chriftiani etenim ecclefi» hujus, fub principious degunt infidelibus .

Item infra , ubi Sacerdos, incipit : *Tu Domiae mi propter &c.* ubi dicitur : *recordationit Corpora , fb- Senguintr Chrifti tui* , dicendum eft; *Cbrifit Ftin tui.*

Item mox in eadem oratibne prope finem, cum dicitur.: *laudemur,, 6- glorificemur te,*

Item paulo inferius, ubi dicunr diaconus, dr clerus : *orando , fb pro onimbui fatriarrhir , cpifcopit , i- fretbyrertr tbc. addatur , tb· pro bsaiif.papa uylro N.* eum nominando, & *fro omnibur patri ir.-bir , (b eptfcoptr.*

CXV111. Item in Hvmno, qui a clero , dt diacono alternatim dicitur, poft elevationem SS. Sacramenti, in verfu ubi dicitur, *Sacerdo· quando ad fnnflum Altare tngr^ diter ,· maner faet ,· fure protendit in Coelum* , d" *invitet fpirttum, qui dc fupertt defcendtt , tb conferret Corpur ,& Sanguinem DiCbnfii :* ubi innui viderur, Sacerdotem evocare de Coelo fpiritum , qui confecrare debet , quali id non prvfter ipfe facerdos ,cum itaque facerdotis fit, vere confecrare, etfi Chrifti verbis tantum , & non fuis , ut omnis errandi tollatur occalio, legendum eft; *matter fear fure protendit in Coelum , A· confieret Corfur , & fanguinem Cbrtfti,* illa_» omittendo verba ; *&mvitat fpiritum, qut de fufern defiendit &c.* & illa alia nimirum: *• fitculo , <>· ufque tn faculum.*

I item in Oratione, qu*a diacono dicitur, & incipit : *Omner timore feriter* , <P *amore decedemur:* ubi dicitur : *ünigenitur Dei mortale corfur, tb ffirilualem rationem, immortalemque animam , ex fihir hominum fiftefit :* ne aliquorum, & maxime Neftorianorum incurratur in errorem, docentium animam fcilicet fieri per traducem more corporum , & a parentibus non fccus ac corpo r*

(λ) Legendam videtur *Demine* De» *&e.*
(*) fiiot luruie Typographi, de icribcndutn *Drue*

'Me ra generari, cum revera a Deo creetur ex e**1*·O· Λ corporibus integre efformaris infundatur: dicendum eft: *Vnigenitar Dei »ar-* Wf* rwpa/, *ex fiiur heminam, + fpiritua-l·», rationalem, immortalemque animam—fnftefit.*

.CXIX. Item: dum diaconus poft communionem Sacerdotis, populum ad communionem invitando dicit, *fratret ntet faflipite torpet tffint fiht* : dicatur *ipfiat filii Dei.*

item ad primum verbum BenediAionis ad populum: ubi dicitur: *ille benedicit nat e* Cetlit, fer Felium ivuiiittii*; dicaturi *filiam frtn*, omiffo *bumauitattt.*

item; in prima BenediA. quam dar facerdos Populo in fine M'ffe, in qua dicit: benedicatur' *Cathedra gloriofi Catholicorum—Orientalia»;* quod de Schifmatica Babylocis intclligltur; dicendum eft; *Benedicatur Cathedra glornfa Ramena.*

Item,- verfu feguenri ipfius benediAionis, ubi loquendo de epifeopo diopeefano dicitur: *Dominar totiut gregit rptfcopur, pleant fabrietete, tnfiodtetar a malo trc.* addendum eft nomen SS. Domini Pap» dicendo: *Dominar totiut gregir catbohct,* Papa N. *plenur fibrietate, suftodiatur e malo, ana tam bono Doilore, dr epifeopo nodro N.* cum fuo nomine appellando.

Item tn eadem BenediAione poft pauca, i:bi dicitur: *Illujlrtt In congregatione Sandorum, religufit Hirmifda (auditor fan-(litatam 6-t.* nomen *Hormifda* deleatur, qu'ppe hxretlci Neftoriani, ut fuperius eft diAum, & ejus in loco dicatur: *Illaftrtt in Congregatione fandorum fundtfletur etpoflelar Tbornât, frndttar fcndttatum:* deinde addantur alia qu» fequunrur, quippe qu* Apoftolo gloriofo.qui Magifterin his partibus edocuit evangclium apprime conveniant, oeuriquam vero perverfo harretico·

CXX. Item in primo verfu BenediAionis feftorum folennlum, ubi de Divino Verbo dicitur, *qui fadur eft bomo, & operuit fpetiem fatui, m filio bnmintt;* ad procul amovendam, quantum fieri poteft, umbrant, omnem, vel leviffimam doArin» Neftoriane dicatur: *qui fodat eft bomo, 6* operuit divinitatem Juam bamilitate noftra.*

Item infra,dum d'citur. *Benedit ecclefiam tutm, que patitur,* rfr r« *ovili peffimi Demovit etee comprehenditur:* dicendum eft; *'que patitur infejiationer a pefilmo Damone, libera illam* 6·, : Ecclefi» enim Catholic», licet infeftus perfecutor fit Diabolus, non tamen eam potfidet, nec unquam illam ditioni fu» fubiget, cum de illa d^Aum fit a Chrifto Domino, A* *porte inferi non pravalcbunt ad turfue eam.*

Irem ubi mox dicitor : *Benedit dextera tua Cbrjfle,* O»grvg«fro*ew i*»c.· dicendum 'eft: *imfiit itxttri it» Durnu Jejn Cbrifle, Congregationem banc.*

Item in eadem benediAione dum dicitur; *Salva Btftr noftroe,* A* *Ducet uoflrat*; legendum eft; Salva Arge/ *uoflror fideler,* tfr· *Ducet CtiMitu*; cunAl etenim renes, Dominique, In quorum ditione funt norum Chrlftianorumeccleiia,ethnici funt, pro quibus publice orare in Miffa non licet.

Etiam Infra in eadem benediAione, ubi dicitur *; fient decet teram tp/b Jefa Stleatara*; dicatur *.' tare» ipfi Jefi Dea Salvatore : ad vitandum* Neftorlanorum errorem.

Item In penultimo hujus benediAionis verfu dum dicitur, 4* *femper dicetur, qui comedit Corput meam, ir bibit ex Sanguine, mea fanflificantem y liberabitur ab Inferna per me:* 'dicantur verba ipfius Chrifti,'loco eorum: *liberabitar ab Inferae*; A *bibtt ex Sanguine fandificante bebet vitant ateraam.*

Depique ad finem terti» benediAionis ubi dicitur: *Gloria ell* ex omni ore Jeta Dentino :* ob eamdem rationem dicatur: *Claria illi ex amat ore Jefa Domino Dea:* quoniam N.-fto, tiani impie dicunt, nomen *Jefa* nomen efle fuppofiti humani, Deique nomen non convenire ipfi. Itaque pr»diAa omnia pr»ciplt fynodus emendari forma hic ftabillta; propter cautelam, qua in hoc eplfcopatu, ob CprvdiAa incedendum eft, ubi malediAl heretici Neftoriani *tot* errores feminaverant I

CatUTt *199·

DECRETUM II.

CXXI. Com In Miffalibus hujus epifeopatus nonnulix exiftant Miff», qur Neftorhtm, alia qua Theodorum, fa) alia vero qua Diodorum, ipfius magifttos authorer habent; quafque Caffanarli certis diebus recitare jubentur, prediAorura authorum titulum prefeferentes, & in quibus plurimi errores, atque herefes reperiuntur: prxeipit Synodus, ut omnes, prout jacent, integra profcindantur a miflalibus, Λ comburantur. Itaque jubet in virtute fanA» obedientic, & fub poena excommunicationis late fententi», ut Caffanariorum nullus in pofterum iis utatur, fed eas omnes a miffalibus avellant, aut ipfas illuftriflimo Mctropoltrano tempore vilitationis, aliifve, quibus ab illo commiffa fuerit cura facros Libros emendandi, tradant, iique iden faciant, quod paulo fupra prxlcriptum fuit·

(«) Abrihtm Ecehellenli, ·· *Nit. i» Caitiff.* teftatur fe legiffe Syriace Lilurgiam Diodori, quam merito byoodus memorat, licet Renaudot *t.m.* a *Liturgi, pag.* en. nullain fjiife dicit Dioduri Liturgiam. Theodori Liturgia bibetur in Bibi. Vatie. *Ctd. Sjri.tt r*t.* iS. *tc* in Bibl Orient. Atfeinan· rm— r. *pag.* ,S<. *dr hm.* a. *Litutg.* tenaudor. *pag.* «i».;* euiu, Sniiiqiti.· *Demme Dear fertir.* Neftoriu, luam* etiam condidit Liturgiam, ut tedatur Sobenbs; de Leo Braantinu, *Hb·* j. adverfus eum alti *Aude,* «Zi.d *m.tumi elieae ■.»· n>f. fam rg'utiuie; i. fua Miga blalpbeneiu, neu peeratieuipu. tu.berigia Mtfrrium epplruit.* Allie '«dant apud Neftorianot Liturgia: Naticti·, Batiuitue <c aliorum, quarum rarus, aut nullus 'fus.

Anno Christi 1599.

DECRETUM III.

CXXII. Quonia» In MIEтIIIµµ Syriaci» ifttu* epifcopntu*, quaedam ccretaoola lapi·, dk fatilega ptafcribltnr» qu* nempe S«- cerdo· tenent dextera manu poli fraAloaen Hoftiar, particulam Sanguine imbutam»dum ea- IntinAa fignutn cruci* facit, fuper aliam elidentem In patena, dextri pollici· ungue findat iftam, ftulta ea opinione» («) ut ita fanguls penetret corpu*» unde cor* pu«,dk fagui* Inter fe mifceantur: quae opinio» dt ceremonia confentanca eft herefi Neftotii» ejufqne feAariorum» impie afieren* tium, fub fpecie pani* corpus tantum Chri* ftl, fine Sanguine exiftere» atque fub fpecie vini fanguinem fine Corpore.' ptedpit fynodua in virtute fanAe obedientle» At fub poena excommunicationis ipfo faAo incurrenda, ut nuilu* e Caflanarii* hujufmodi ritum peragat, & in mlflalibo* deleatur: Quia & impius hic ritu* ad prvdiAam hatrclini alludic, & ftulta eft eorum perfuafio, quod per fpcçie* detur penetratio, & commixX» Corpotit» dk Sanguini*.

DECRETUM IV.

CXXIII. Quia Mifla Syriaca nimis videtur prolixa pro facerdotibu*, qui quotidie celebrare voluerint, facultatem concedit fynodus, ut mifla Romana (b) vertatur Syriace, petitque a P. Francifco Rox fociet. Jelu, ut diAam verlionem adotnet, quam quidem Miflam poterunt faerdote* peivatim, cum Romani* ceremoniis recitare: ceterum mifla cum cantu, & folennes, juxta Syriacam, emendatam per reverendiflimum Metropolitanum, recitentur: facerdotes vero qui Latine, & Syriace miflkm legere noverint, in ecclefii* aliorum epifeopatuum, poflint cas latine recitare: in ii* autem qua funt huju* eplfcopatq*, Syriace tantum, ne confufio otiatur, ea* recitabunt. Supplicat Itaque fynodus Domini*epifcopi*harum partium, ut facerdotibu* huju* epifeopatus prcfulis fui legitimis dimiflbrii* muniti*, fi latine legere nefeiant, facultatem faciant, vel· miflam Syriacam recitandi, vel Romanam in linguam-Syriacam tranflatam, inque ea Romanum ritum fervandi, quandoquidem finitum videtur efle fchifma. Dei clementia, quod haAenus ecclefiam hanc dilacerabat: itaque orat iiluftriflfimum Metropolitanum Synodo huic prefidentem» ut banc petitionem pro facerdotibu· huius epifeonatus» ia primo concilio provinciali» quead in hac provincia forte celebrabitur» ipfe proponat, ut fi patribu* vifum fuerit» ita decernatur.

DECRETUM V.

CXXIV. Quoniam poteftas facra contreAaodi vafa, potiffimum io fubdiaconatu* ordine confertur: prccipit fynodus» ut in pofterum facerdo* in patenam non ducat manum miniftrl Mifla juxta Syriacum ritum, itaut eam attrnAare poffir, nifi ille In fubdiaconatu conftitutu* fuerit» cum aliter ad hujufmodi, contaAuti non habeat potcftatem, fed tantum eju* manum ad Aram lapideam» vel altaris labrum adducet, ubi patenam non tangat: cum iis vero, qui in fa.eri* fuerint conftituti, cérémonie prout in miflali preferibitur, obferventur, quod videtur in rubricis fatis infinuari per ea verba: *Stcrrtfor* ·><··«* Daucon»/irpn* Puaenuna appeaar.

DECRETUM VI.

CXXV. Cum fit fpeciale diaconatui laligne, humero impolita ftola, nulli non diacono licet ca lie uti in publicis eccleli* ceremoni* , id quod t'aAet)u* Chamatc* omne* fecerunt› qui non folum in minoribu* tantum conftituti, verum-etiam omni ecclefiaftico gradu carente*, ftolam ad hac ufque tempora, diaconorum more, fupra humerum gcftarunt, altari miniftrantes. Cum vero id ritualibus libris adverfetur, qui de miniftrq diacono aperte loquuntur, prccipit fynodut ut Chamaze* miniftrantes, qui non fuerint diaconi ftola in forma fupradiAa non utantur, imo & diaconi ea decenter utantur, atuqe adeo non vulgari vefte, ut haft?nu* confueverunt: fed non aliter quam alba mdmi, & manipulo, ut mori*en, brachio finiftro illigato.

DECRETUM VII.

CXXVI. Prccipit Synodus, ur lingulis ecdefii* ferree habeantur forme ad rotundanda, atque oblignanda triticea cruftula.five ut,

(a) Hic ritus revera tolerari pofiet, eum etiam Ecclefia ftomana praecipiat mifcere particulam cum (anguine dicendo i Has *ηλλιχιη & nefurrrit &r.* De ritu huju» intindiionis Scke. le itrate agil in Ad. Orient. (etiam extra Miffam pa/. tap, qui paulo anica feribit, quod ia aliquibus flkclcfiis Orientis, etiam in Mifis Prsfandificatorum, in quibus Sanguis non coufecialut, tamen Crucem ducebant fuper hofiiam cum cochleari (anguine latindo. Bcclefia tamen C. *f.* id omittebat, quod (anguinis intinâioucm minus necetfarram judicaret. Quod autem e* fit non tantum nwaMxrr*, verum & *t»»{itttii».*, quomodo vide ap. Id abiitou. au·, a. M«/. tralr. tjtxn.

(b) Midas exotica lingua faceta concellêrunt Hadrianns II. , Joan. VIII. Et Inner. Iv. Mfiunavit facultatem celebrandi atiflam, fit Oificium Dtvrnum lingua Sclavonica. Hic tamen àmb vernacula Malabanca, fed Syriaca permittitur in Mile celebratione.· quMuquain etiam ipi polleant alio Idiomate, quod vocant (apientum, ut etiam fit inter Graecos, quodque vucari dicitur daanfrerdai·» ut ut res lit, <Ua|Cltai myIteriorum non apte vulgari lingua fervatur / cum Eihnici qptque rem myfiicam, vel particulari Idiomate, vei vocum involucris, a profano viiig·, ablirulcrint. Qpomodo autem fe geficrit Bcclefia Komana, cum Idiona iatinum erat vulgare, tt qualiter voces praeter communem capruia.invercrit, vocando Bucharittiam /rrnrMiwii habetur sn Trafic. bchclcttrati *U· Uijrifl. Artuti.*

A««® Ch sisti <199*

ut vulgo dicitur, holllas, (<).qu» Inftrumenta citocitiut unaquaque ecclefia fibi *com-* j,aret, vel ex deponto pro ecclefi* fabrica, vel ex eleemofynis aliis, qu* ex Chrifti fidelium beneficentia colleftc, in captulis inveniantur. Curabant infuper vicarii, penes fe farinam triticeam perpetuo affervare, equa hoftic conficiantur, omnique fedulitate caveant, ne farina cum alia quacumque re fit admixta, ut affolet etianu cum pane ufuah;nefe vei alios exponant non confecrandi periculo, fed nec quibuscumque triticeos orbes conficiendi curanu committant, eofque vel per fe ipfos, vel per probate fidei adminifttos, hujufqu» rei petitos conficiant· Ob idem periculum dili(enter curent, ur vinum fit Lufiranum, & non ex uvis paffis expreffum, vel cura vinis indigenis, & patriis commixtum.

DECRETUM VIH.

CXXVII. Summopere Inculcat fynodus hujus dioecefeos facerdotibus diligentiam in cuftodlendo vino, quo ad facrum peragendum uti debent; neque enim Ignorat, ecdefias ob earum indigentiam. lufitanici vini penuria laborare; cujos quidem inonia non tanta effet, nifi id quod facerdotes habent, in vitreis phialis affetvarent, ex quo ftrpe fit, ut cum in modica quantitate fit, dt diu ob factorum Infrequentiam in phlalis contineatur, acefcat, dt corrumpatur; cumque facerdotes illo in facto peragendo utantur,dt plerumque non advertentes, vinum efle immutatum, periculo non confecrandi fe exponant: cui malo, ut fynodus quoquomodo obviam eat» mandat, ut ecclefia queiibet, apud vicarium doliolum liS'neum habeat, vel lagendam, ubi vinum mlfarum celebrationi deftinatum confervetur, ac diligenter caveatur, ne faeculentam evadat, nativo fuo calore immutato, acidum, corruptumque fiat; quod fi contigerit dt fnbftandam illius fuiffe immutatam, periti dc hac re,fi opus fiierit, confulti judicaverint, facerdotes illo non utantur; nam fi feces fecerint, *A* confécratlo erit irrita, & ipfi fe factiicgii reus facient.

DECRETUM IX.

Cmbisti ПРР*

CXXVHI. Cum ex defeâu vini Lufiiani, maximo fidelium illius epifeopatus nocumento, ccfict tepui, celebratio Miffarum: haut per non paucos menfes in plurimis ecdenis facrum audire non poffint, nec Eucharifticí panis participes fieri; immo neque extremo vite tempore, facro refici Viatico, fupplicat Synodus Serénlflïmo Lutitante Regi, ut pro ea, qua eft in omnes hunuaita* te, atque beneficentia, cuilibet hujus eplfcopatus ecclefi* in fingulos anno* tribuar, vel duo dolia, vei unum cum dimidio e vino Lufirano mufeato, non ita corruptioni obnoxio, prout ab illo erga alias Indi* ecdefias fieri foler. Hujufmodi vero vini largitio quandiu a Rege non exoratur, fiet ab illuftrimmo D. Archiepifcopo Goenfi Dora. Fratre Alexio de Meneflès, hujus ecclefi* Metropolitano, indi* Primate, drhujus fynodi Prcfidente. Pr»fulis autem erit juxta cujufque ecclefi* indigentiam vinum difttibuere t quia tamen vita nominum brevis eft, dk incerta, fi fubfidium hoc quacumque de caufa eccleiis defit, ex earum capfulis Pr«ful, tempore vifitatlonis poflit accipere, quantum ad vini emptionem fufficere judicaverit, vei aliunde quoquomodo collraas pecunias in huncufum impendere. Caveant Vicarii, ne qu* tribuuntur ecclefi*, fibi folum attribuant,' fed ex iis Miffas in ecclefia celebrari curent, Itaut juxta pr*cipuara ecclefi* obligationem, facrificium, quod pro populo offertur, ea dic non defit.

DECRETUM X.

CXXIX. Qjtla maxima angitur dubitatio» ne fynodus, an are lapide*, *fuper* quai Mifl* celebrantur, in majori parte ecclelia* rum hujus epifcopatus conferrat* fint oleo facro, veraque confecratione, propter ignorantiamfb), negligentiamque in rebus nifce pr*deceflbrum anriftitum,. quippe qui innas dioecefes e Babylone venerant, pr*cipit, ut ili», quas rite faiffe confecratas conflare nequit, ad illuftriffimum Métropolite.

Kkkku

(o) De «ebuli» feu hoftiis faciendi· vide erudilifImumj Catalan· rrm. i. *in* *fn/.* joq. d- i. Morr.·· <··. t. *Jittitt. in triftt.* *· Ne» *tfritnntru* dt lib. 1. de Ki,tibu, antiq. coi. J»t. quiqne magi, infiiluto notre accedit Affeman. Im.4. fa/. ,,S. ubi pulcra de mod·, quo Nctoriani fermentum, in ufum Eucharitue fubiguot. Qyi aurem in Ecclelia noAra Occidentali tenuiCmi orbes conficiuntur, appellantur Fwar«; ipfa etiam Euchatiftia vocata fuit oiim *ttrmu·,* eo quod in truftulis efformat* confpiccrcntur imagines ChriAi, vel Cruci,; aut etiam illiu, nominis Monogramma, figia, aut qaid Smile; deMbvidc Scipios. Maffei Jorrrdor. od *</. *tritu, A/.* S*. * Maurocea. *in fit fuM* »<,.

(S)In orienti, ecclefiis ufu, erat celebrandi Aiper Antimenfiit; <t in horum defeftu fuper manibu, Dlaconorbm: celebre et illud Tbeodoriti Cyrenfia epifeopi ia Cella Maris Monachi reclufi, fbper manibus diaconorum celebranti, t raritu anim illud Luciani martjrn, Antiocheni, qui vinculis conftnAat,cum aliter celebrare non poffcl, pedore fuo Bro altari ufu, fuit; fi tamen copia erat altari, confecrati, non fuper entimeafii,, fed fuper illud celebrabant, vide Catalan, r·. a. *r··!·* gam. p«g. a*O.

Anno Cbxisti W9-

litapum apportentur confecrandx, atque ab ipfo petit, ut ecclefiis, qux Aras lapideas non habuerint, eascomparari curet. Prxterea prxeipit, ut fi. qui inveniantur Calices, (« jqui non fint ex auro, argento, ftanno, vei communi, vel indico, liquefiant, aut fragantur, nec unquam in pofterum fiant ex aliis metallis, quam ex quatuor fupra afiignatis, nec facerdos ullus aliquo éx calicibus fraAis utatur ad facrum celebrandum : quia vero apud plures ecclefias défunt calices, ex quo defeAu Miflx celebrari noiu ooflunt, poftulat ab illultriflimo » Ut huic indigenti* provide fuccurrat·

DECRETUM XI.

CXXX. Quoniam plu ret hujus eplfcopatut ecclefi», potillimum filveftres factit indumentis, At fupelleAili ad factum conficiendum neceflaria deftitutx funt, eaque do caufa com aliunde afpottari debeat, f«pe facrum non celebratur , non fine notabili fidelium in hifee Parochiis habitantium damno, praecipit fynodus , ut ex colleâa ftipe, qux in ecclefix capfulis inventa fuerit» illuftriflimus Metropolitanus fàcram fupelleAilem comparari jubeat, qua nulla ex prxdiAis ecclefiis careat,ne ex illius defeAu fideles diebus Dominicis» aliifque feliis Mifla priventur, quod fi pecuni* ibi invent* infumcientes fint, alia ratione, quam opportuniorem judicaverit» huic indigentix profpiciat.

DECRETUM XII.

CXXXI. Cum haAenus Cbrifttani non ita MiiTam audierint, ut fcad illam audiendam, aliquot prxfertim diebus feftis praecepto obflringi putarent',& hac falfa opinione duAi, plures illam omiferint, plures vero audierint dumtaxat partem, neque id religioni habuerint, declarat fynodus, prxeeptum effe ecclefix univerfalis, & quidem fub mortali, quod omnes fideles, tam viri, quam feminx, qui alias non fuerint legitime impediti, tenentur Mifiam audire Integrate cunAis Dominicis, dt defignatis diebos felii» SanAorum, dum copiam habuerint ecclefi* , & facerdotis celebrantis .· eodem etiam obligari prxeepto Patresfamilias, ad curandum ut filii, fervi, At captivi chtl. fliani, exterique ex fua familia prxdiAis diebus facrum audiant in ecclefia, & in ea-. quidem f idque quantum fieri poteftjqux exilitit vcl in propria Parochia, vel in Parochia.loci illius, in quo hie, dk nunc morantur. Quia veto multi longe ab ecclefiis in. filvis degenres , domum fine cuftodia relinquere verentur, ita fe gerere debent, ut aliquos e familia mittant ad audiendam Miffam una die Dominica , alia veto Dominica mittant alios, qui tunc domi manferunt, dk fic deinceps alternarim . Vicarius Infuper diligenter notet fi quos in hoc négligentes compcrerit, In eofque animadvertat, monear, ac ipfos, fi opus fuerit, pro fuo arbitrio puniat. Itaque in ecclefiis, obi plures fuerint Caflanarii ; & Chamaxes, cantentur Miff*in diebus Dominicis, ceterifque SanAorumfefiis; fin ititem, opportunis notis fine canto recitentur, quibus omnis populus affiftat; quo etiam tempore fieri poffunt conciones, ac monitiones, nccr.on legi fchedulx eorum, qui matrimonia contrahere volunt ; alia demum·ecclefix ncccifaria pertraAari ·

DECRETUM XIII.

CXXXIi. Cum confiet fynodo, chriftianos ut plurimum extra populorum frequentiam, At pagos degere in filvis, nec ad ecclçfiam accedere, nifi femel in anno per tres fcilicet dies jejunii ante quadragefimam , quos vocant *(t) Moaoaorto,* idque gula potius duAos, ob ea qu* tunc parantur chriftianis obfonla, quam Mltlxçaufa; alii véro non amplius quam bis , terve in anno Millam audiunt: unde io rebus fidei, dt ad chriftianam religionem pertinentibus inftrul, ut oportet, non poliunt, neque ecclefi· pr*. cepra adimplere, prxdpit, ut omnes chri-ftiani, qui per binas, vel plures leucas ab ecclefiis fint remoti, reneantur ad facrum accedere.faitem femel in menfe, in majoribus folemnitatibus Chrifti Domini, ac Deiparx ; vicarii etiam ad hoc ipfos cogant ; diftantes vero per leucam tantum, decimaquinta quaque «fie accedant: qui autem minoti fpatio diflaverint, qualibet die Dominica, & die fefto ad id teneantur; fi qui autem contra fecerint, ac in eo fuerint contumaces, poll trinam monitionem Vicarii, aut de ejus mandato faAam, ab ecclefia, cum accefferint, ejiciantur, nec eorum domos facerdotes ingrediantur : nec ipfis exhibeant *Caftart*, quoufque juxta ea , qux fuerunt prxfcripta , ecclefiam , ubi facro interfint, frequentaverint, ulterius ad Prxfulis arbitrium puniantur.

DE-

(a) Calicr, primo feculo vitrei erant, lapidei & lignei; »»»· ,70«. concilium Wintoaienfej prohibuit Calices «reo, vcl ligneo», uti etiam vetuerat concilium Tnburienlc ·»·· I»J. lignea vafcula in Miflx iacrificio C··.». XFlil. in quo dicitur S. Zephyrinum jufliflc patena, vitrea» habere: ftc Urbanum !, initio See.a. arqenteos x aureo» calices tcciflc : estât tt terrificum illud martyri, Bonilacii , qui rogatus , num liceret ia vafeuli» liqnei, lacriment»; confitere ? respondit» *Qataiara Stitritit» aarti Hiati» ftlinHl tltitttr i aaat t ttalra, /ipo /attijtttt aarti» ataaiar tilmitt .*

(SjPÀtius fcribendum erat *Uaaaaatjtiaj* etenim lingua Malabarica *ituaaaataba* eft *jrjaaiaa» tri* iaaaaat.* Componitur enim ea vox ex *»aaaa* qui eft nunurus ternarius, *& Ntitria* , quod eq jejun um.- vox autem illa, qua utitur fynodu» eft Malabarico-Lufitana . Hoc triduanum jejunium, appellant Nettoriani *Jta» ftjaaraat* , feu *f.jaaiaa» Ntamiaraa» :* quod obiervant Orientale» a ferla illa ». uique ad matutinum ferus j. Occidentale» vero uique ad Sabbati matptinum.

ANNβ CRtUTI VV

DBCRETUM XI.V.

CXXXtIL Quoniam In pluribus ecclefiarum folenniis conducuntur mufici(a) pro more regionis, qui cum temper fint ex Pagants, plurimum negligirnr, quo in loco ecclelix collocentur, ut Conum eliciant; ex quo etiam fit, ut tepe Milte interfim ; cum vero id nulli Infideli, & excommunicato concedatur, prxclpit fynodus ne illi* permittatur aliquo in loco commorari, undo facrlficium Mi(te, & SanAi(Cimum Sacramentum confpicere poffint, qua in re curam omnem adhibeant Vicarii, ticutl & in propulfandis aliis Paganis, qui Cub id temporised januas, vel *teneftra** Ecclelix, Miftam profpeÂuri Colent accedere.

DECRETUM XV.

CXXXIV. Cum nihil utilius clTe poffit animabus dcfunAorum, qux igne porgantur quam fanAum Mitte facrificlum, quod in falutem, & remedium, tam pro vivis, quam defunAis inftitutom eft, & cum illorum in hoc eplfcopatu nulla habeatur recordatio: (b) hortatur fynodus fidelem iftius epifeopatus populum ad hanc opem ferendam, tum animabus Cuorum defunAorum, tum fi. bimeriplis teftamento fummam aliquam re. linquendo, quxin huncipfis falutarem ufum iMpendarur ; id enim multo fanius fuetit, quam ii juxta morem ingluviei confangui-Deorum, aliorumque invitatorum ,tunc tem. potis occafione funeris indulgeatur : optaret etiam (ynodus eam confuetudinem, in commendabilem aliam, maximequo proficuam commutari ; qua alimenta diebus illis pauperibus tribuantur, quod impendiote miteri. cordix officium in tonum animarum proculdubio cedet. Itaque'ut prxfens decretum quoad Mitfas ctfeAum fortiri poffit, prxeiiiit ipfa fynodus, ut pro defunAis, qui nulum Mdfarum numerum reliquerint pro fe-roctiplis, dum eorum facultates fint ultra bis mille Fanones (c), e toto afle hxreditario, antequam ad heredes perveniar, ex. trahatur fumina ad quinque Miifarum pro animabus ipforum celebrationem fufficiens, quxeetetis en nlumentis adjunAa apud ceconomum ecclelix deponatur. Mitte cckbrandx inter Cafianarios Ullus Terrx hac lege, diftribuantur, ut finguli unam celebrent, atque adeo citius mortuorum animabus fuiftagentur. Si vero Caffanarii numerum quinarium excedant, quamobrem numerus Miffarum ad omnes non extendatur, difiributio fiat inter teniorc* ; quod fi prater vicarium nemo alius fit in ecclefia, omnes ipli affignabuntur : Laudabilem hanc confuetudinem Mifias celebrandi pro defunAis reliAa*, juxta morem totius univerfali* ecclelix, vehementer optat fynodu*, ur ner totam dioecefim, in qua nondum laudabili* hic ufus invaluit, late propagetur, plurimumque inculcat cooclonatoribus, & confcflariis, ut inter concionandum, & excipiendum conicflioncs, id ipfum perfuadeanr chriltianis, vicarii etiam in 'lui* adhortationibus idem ptxftent.

ACTIO. VI.

De SxnAi* Sacramenti* poenitentlx, & Extreme UnAioni*.

/ Deflrine dtftcrtmtxt» fttnittntin,

CXXXV. /^\ Uartum facramentum poenltentia eft,.cujus quili materia aAus dunt poenitentis (d), nempo cordis contritio oris confeffio, & operis fati.faAio, ad atbitrium confeflarii tnjungenda. Cordis contritio includit animi dolorem, peccatorum deteiiationem *f* ac firmum propoiitum non amplius peccandi : & beet quandoque contingat, hanc contritionem cordi* per chatitatcm perfici, hominemque, Deo reconciliare, antequam rcipfa facramentum pocmtentlx recipiat.: nihilominus perfcAa efl: non poterit f nec per illam cum Deo reconciliatio fieri, nili contineat propolitum confitendi peccata, de quibus, dotemus; quamobrem hec manent tubjcAa clavibus, Ac aperienda funt in confeihonc. Confeffio Doris debet eue integia, p?< quam nempe aperiantur proprio faceidoti o nn.a peccata, quorum pocnitcns, poit diligentem conlcicnti* fuxdîAuffioncm, meminerit, detegatque a te port ultimam, eamque validam confeflionem, fuillc perpetrata, neque peccata., quodammodo generatim, & confute aperiri debent,fed nngiilatim, horum lingulas fpecies,

(·) Etiam Mutici, Hiftriones It Mimi arcentur ab ecclefia in concilio Sra.ara/ aava it) Décret· norunt · X><rr«. 16 fer bac vciba : *Htjirtun/* ams *Mimi i»trrni iccifJiAm* rjwfa·· 9 ct/à <ra Arc. : *»tt* jaxla *ttiiffiA», jxn* ·" ; arqunis mulio looiorum muticis piohitset noftra fynodu,, inter tremenda vcn Oci myAcsia fonarc, uti dc inuticis chrittiams interdixit Card. Turronius in folenims idolorum ludere; quod continuavit Clem. XII. anno 17)4. dr bcnediô. XIV. hl. reg. anno 1744.

(·ι Non nili ineptiiSini Hctcrodoxi hinc conficere lataqunt, Purqatorium ab ilia ecclefia non agnol'ci, cum id aderat fynodus laxando novilfiinorum piarlulmu focoruiaiu ; alias quantum Nctloriani delundorum curarent fuffraqia videri polctt apud Adciuan. *Dif. Λ· htS.* tn vindiciis advectus Cruixuin.

(r> r.au». eft vox coinpofita ex Lufitano dc Malabarice, F. illud non habet linqua Malabarica; videtur auiem u.·. derivari a quod genus eft parvae monel* .rgente*, (qu< pens xquivalct Kcgali Hilpano, dc Julio Boiuano l potato F. Lutitano quo eurent Ma.abariü, pio *t.* jLudovicus Xomanus Navigat, *hb.4.* rap.i>. tit loqufndo de Krqc Calccul io Maiibana ; M.vrlain ru.ir Pargi.i *af-ffllain*, (Jr *itftt xiKnru t/tlbrti* a/ram, y.a F.a. *Aiuiur.* araav e/. .6. mi.kiurr; arnavri. Alias vocantur Farda.r.

(d) A Gabriele Pliiladclphienti, *Ltb. α·* ui habetur in aâis Orient eccl. contra Lailbc. ran. apud *ScbthjlrAit* tıc per bene explicatur materia poenitentia: ; *M.u<rn rt.* , /vzaadaa, muli.r.w/ralrona» /uar prarala r *rtmix 9rtA* p.r.ar.r pu.i.rai pr^pra^aa dvaryaa > 4* crdia r.arrin» *tr jtiujtàit:* quibus ccclela orientais vptiiuc noSte con tonat.

Ammo Cwairt *J99.

cie» « eorumque numerum , circumflantia» . r·» aggravante», eorumque «pedem Immu. tante», atque adeo etiam occulta* cogitatione» infuper, ac delide ia prava, culpafque omne» adverfu» duo ultima decalogi precepta; nempe: Nm WKnfifier arxerr* prex/wi. ear anna taataftfiet ; peccata enim id genu* fepiu» animam gravie» fauciant, funtque publici» periculofiora ; quorum omnium peccatorum confelBo eft nobit jure Divino InjunAa » dum afeenden» Chtiftu» Domine» nofter in Coelum fui vieatiotfb) facerdote* reliquit, ft tanquam judice», ad quot cunAa peccata morfalia a fidehbu» chriftiani* commifla deferrentur, ut virêure clavium, qua» ipfi» reliquerat, vfacultatifque abfolvendi, ac retinendi peccata , de ii» fententiam ferrent, qua quidem non poterit efle jufta, nec poena aqua peccati» , nifi plena de ipfi» habeatur cognitio ; nequit enim teAum fieri judicium, caufa incognita: Ad cognitionem veto cauitt, opus eft, ut poenitens, qui eft fui accuiator, aperiat omnia, ft fingula peccata Idthalia, nort folum confute, ft generarim, fed in particulari, ft fingillatim, diflinguendo fpeclc·, numerum, ft neceflarla» circumflantia», qua» aifi comperta» habeat facerdo*, nequit exaAe de illi» judicare, ft «quam vel retentioni*, vel abfolutionit ferre fententiam.

CXXXVI. Confcflio poteft etiam efle peccatorum venialium, in qu» frequenter labitnur; quibu» tamen gratia Divina notu amittitur, ft quamquam non fine magnolpivitali profeAu, ea confiteri qui» poflit, ft ab ii, abfolvi, nulla tamen no» urget obligatio ea confitendi, ac tine culpa omitti poflunt, alia ratione, ptnribufque alii» medii* remitti. Tertiu* poenitenti» aAu* eft fathfaAio pro peccati» juxta fententtattu Confeflarii: qu* faritfaAio potiffimum exhibetur per oratione*» jejunia, ft eleemofyna, ; unde (enetur poeniten» adimplero Impolitam a Sacerdote poenitentiam, qui veluci Judex Dei vice eam imponere debet , quam neceffatlam judicaverit, eamque non folum falutarem, cuju» ope poeniten» in pofterum caveat a peccati», verum etiam, qua praterea expier, ft Batuta» a judico fu* conficienti* poena» Deo perfolvar. Quod poenitenti* genu» pracipuum eft in boc , de quo agimu* , Sacramental! judi, do. Forma iftiu» Sacramenti h«c ell: Ege fe aifiln·: quibu» verbi» neceflarite ad effentiam Sacramenti, hnc alia de more addir Ecclefia , « prccatir · *«*·/ ,· Ne*. Petrtr, ΦFilihtSfiruu Saatie.jfeen. necnon continuo preceifliiqua» fubneAit, qua licet ad form* fubftantiam non pertincantafunc tamen poenitentibu» valde proficua ft falutate*, prolatlone itaque formo peccata remit. tuntur, tam qu* qui» confitetur, quam qu* uoftdiligen» examen memori· non occurrunt. AH<c tamen ita eadem confeffione includuntur ut fupertir onu» in poenitenteea apo'"e,UT· riendi Sacerdoti» fi in memoriam redeant: neque enim font adhqp maniflflata in con* fefltone.* Peceara autem funt Inflat catena animam liganti» » qu* non aliter folvi po· teli, quam per legitimam Saerdoti» abfolu. tranem ; qua fit ut tam de peccati», qu* vel per Contritionem perfeAam cum Voto coafeflioni* adjunAo delentur » vel qu* in preterite coafeftione fuerunt citra culpam oblita, ft indireAe condonata » quam demum de.ii», qua» ad pleniu» fu* confcientia fatittfaciendum .poeniten» iterum, iterumque ut fit , clavibu» fubHcir, quantum, vit jam olim remifla , denuo condonata cf- ,r declaretur.

A»uo *5W·

_ Minifter huju* Sacramenti eft facerdmau. Aoritatem habent abfoivcndl, five oidinariam, ut prafulet, live a fuperiore delega, tam, ut ii qui ab. illi» funt approbati. EffeAu» Sacramenti efl abfojutio » ac remit· fio peccatorum commiflbrum pofl Bapti». mum , quamobrem aptiffime Sacramentum Poenitenti* a fanAi» doAorlbu» vocator fecunda tabula poft naufragium : quia_, amifla gratia qu* nobi* in Baptifmo confertur ob mortale peccatum , ft poft fa. Aum grati* , virtutumque omnium, ac donorum , qu» ipfam comitantur, infeliciffimum naufragium » unum tantum fuper· eft remedium ad falotcm » tabula nempe poenitenti* , ft Sacramrnti Confcflionl» ; etenim Ime illo, aut in re accepto, aut in voto, ft ex contritione, quam includit cum propofito confitendi peccata , cum prardpit fanAa Mater Ecclefia , non poffiimu* «ternam falutem adiplfci, nec intrare in Regnum Coelorum. Ex quibu» fit hoc Sacramentum , tanquam unicum remedium , quod fuopetit lapli* poft Baptifmum , ft in pretio habendum efle, ft magna cum reverentia frequentandum.

DBCRETUM I.

CXXXVJI. Cum integra peccatorum-, omnium facramentall» confeffio neceflarla fit Jure Divino omnlbu* , qui poft BaptHtnum peccatum lethale commiferunr, oblfi. gai fanAa mater Ecclefia cunAo» fidele» chriftiano» fub' peccato mortali « ut dum ad rationi» ufum pervenerint , faltem fin· luli» anni» femel confiteantur tempore quadfagefim*, ft Pafchati» RefurrcAioni», nec Eucharlftjam fufcipiant t fi ad illitu fufeeptiottem fuerint idonei : a piorum com. muntone, ft focietate fegregato» dcclarand°, qui huic prveepto contumaciter non P«'

(») An fir oblùgatïd confitendi «Ircumflaatiai aggrauatci tantnm; varie indicant Theologi: laiu· tanien id fit.

(i) Qgod Joan. Moriaut dr tiroir. tiiiivili tvif. »·· idjo. icripfit de confedlonibu, eotiqui. tut * lucu excepti·, quibu» id liceret in extrema ncceState non tient ac bepiifaum conferri, iciraâatuot dc explicatum fuit ab tpfo*. Joiavtllcu» refert io Veta S. Ludovici Gallia legit, quod m lepietTu a tetia Sanâa , valida Aiborta tempefiate , fibi mutuo fafla» co'nfeÆoaac «xceptriar navigante·. Vide Vigncul. de MaruiUa raat.i. *«(«·<«/ fag.je;.

CnattTi «JW· parent. Praeelato·» (a) hujufmodi non fuir adhuc ita ia efu In hoc Epi&oparu » ur qui ad Poenitentia Tribunal ' ad 'hanc' ufque., diem acceflerunt, putaverint fe annua con* felfionis pracepto aftriagi, Imo plurimi ab ea fe prorfus abftinuetint ; qua duo, defe-Aul neceflari» iaftruAionis, circa falutate hoc Sacramentum · ejufque neceflitatem , adfcribl debent: defeAus vere hic ortum habuit ab eorum temporum Iniquitate ; rege* batur.Cnim Ecclefia hac fchifmatici* ChaU deis , heretlci» Neftoriani* , jurati* hujus facramenti hoffibu* . Nil miram itaque , quod necefirtat , vit, A efficacia hujus facrament! Ignoraretur ,' quodque licet aliqui, lique paucifiimi, eo uterentur, alio* tamen ab illius ufu abfterreret fallaciflima opinio, Sua callidiffimi* teotarori* fraudibus irreti- putabant , fe poft confeflionem ftatim morituro*, qua omnia conftiterunt Illuftrif. fimo Metropolitano , qui cum primo fua* ecclefia* peragraret, & in fuo* fubdttot, prout fui muneri* ratio poflulabat, inquire* ret, errore* tam perniclofot, ftygiafque fuperditione* ut evelleret , ibmma ope contendit , Ingentcmque multitudinem, tum eorum qui rariflime, tum eorum, qui nunquam confeflione uti funt, ad frequentem Illu». ufum induxit · Ut ergo pradiAl» omnibus animarum damnh facra Synodus profplciar, declarat , quemcumque Chriftifidelem, tatient* ufu pollentem, obligari pracepto er-defiafticoannue confeflionis, fundato in Ipfo prccepto divino» Idemque prarceptum ter* vari debere tempore ab ecclefia flatato ; quamobrem mandat ut omnes fideles Chrifliani utrlufqae fexu«, dummodo ad rationi» ufum pervenerint, fuo proprio vicario» vel facerdotlbus, qui a fuo pnrfule facultatem acceperint, confiteantur tempore quadragefime, & Pafchads RcfurreAlonis ; quicurn» que vero proceptum non adimpleverit, nec

a chriftifidelium communicatione fegrcgatu* declaretur a vicario in Ecclefia ebique alia monitione Prefulis, quoufque revera coofi-teatur , aliifque poenis eorum refrenetur contumacia , qlta* ipfe opportunas judicavctic.Quod fi vicariis vifum fuerit graves ob caufa* aTlquibu* tempus preferiptum prorogare, poterunt ipfum protendere ufque ad Pencecoften , proof decretum fuit AAione V. Dec. II.· de Sacram. Euchariftí»; curent tamen, ut prius omne* admoneant, noramque fit omnibus, eos. qui tali tempore in

-fil»·· degerint» vel navigaverint, vei alibi, ubi nulla fuerir ecclefia, & opporfuniias A**o fufeipiendi facramentum parniteníi» » negotla gefleriot, ad propria reverfba» quo. «JW· cumque anni tempora, prnceprocQgl ad la* cramentum Poenitentia intra menfem fufclplendum.

CXXXVIII. Et quo hac omnia facilia*, dt cum cffeAu execution) mandentur, ut equum eft, teneantur ecclefiarum Vicarii per menfem ante Quadragefimam, eoqne ampliua, fi opus fuerit » Pagum Integtaf. que Parochia· «currere, ncc non fidelium oornoe ad ea· pertinente·, etiam eorum» qui longe io Silvi* deguM, per fe vel alium Caftanarium, cuju* ndel poKt menu* hoc tuta cofcientia committi, dt In codice no. mina fetibete fidelium omnium, qui nonum atutl· annum cipicveHat, non folum autem Dominorum, fed etiam Mancipiorum» em. niumque , qui ad unamquamque famiiiauu, pertinent , Immo etiam eorum » qui abfunt, notando , an poft elapfum tempus praferipium ad (htlsfaciendum prneepto , fint re. greiTurl» faAo deinde cunAorum catalogo, dum eorum confeflione* exceperint, illorum nomina fignent, qua ratione ipfi* compertum erit, quinam praccptum impleverint, fful vero fecu, quot cogent ad illud 'unplendum» dt fi contumace* fuerint , ana· themate ferient ; Ipfique Vicario indicimus, Cid efle fui muneri· , cum paflor teneatur cognofeere ove· fua», ut eat pafcat,At quantum potuerit indigenti!* earum, tunu ipiritual'bu» » tum temporalibus profpkere, cafque infuper in numeraro habere debet, ut fciat quot pereant: poterir catalogus hic commode confici (b) ad Mononobio, ubi omne* Chriftiani ecclefiarum conveniunt: atque ibidem notitiam libi comparare eorum, qui in Silvi* degunt : qui vero alii* approbati* confeJlarii* fuerint confefli, fchedaau ferant ab ii* fubfcriptam , qua de confeflione cum ii* peraAa confiet r quamque Vicario exhibeant , ur per ipfam Impletioni* precept! certior faAu*,eo* tn carfigogono-D«cf ar Jfcet alti* valeant confefiariis, dr alibi confiteri, Eucbariftiam tamen, hoc precepri tempore Qtradragefimali, nufqnam nili injpropria parochia lafeipere poliunt; Prnfules autem in vilitatione de huju*modi Catalogo inquirant, ac de illius decreti obfervantia certiores fiant.

DE-

(«> Loquitur fynodu* de noviArni* temporibus; nam antiquiori »vo, It paulo amr fynedum, confctfioncm in ufu fbiffe apud illo* Chriftisnos dicemus io Differt, d* moribus Chri* S. Fbum. de quibus Jofepbus .Indu* ftoiMt teftabstur dicens: r··/:,·:·, ur ■·, : Itukarifi·» /·*«·: βτ<· fed neque apud Indos omnino defierat. Etiam apud Nefiorianos conquerebatur eoruin pairurcha kulaks dc Jofepbus II. fere abrogatam efle confemonem ; agente , ut udetur, Suneoae Barmamam ; idem fecerant m Aegypto ferculo duodecimo très Coptorum patriarche, nequidquam reclamanti-, bu, eorum docloribus, * Syris Jacebitis, fteccntes autem epifcqpr Chaldaei e Babylonia mitfi ad Indo, Malabarenfe*, hunc cunfeAonis auricularia burrurem illis ingeAcruot; ceterum apud omne* omnino Chrirtiano,, hu;ua facramenti nola fuit fides gc difciplinal unmo Chriftiani noftri Malabarenfr, pofi cclebraiieoeoi tynodi , eiafquc Decretorum obfervantiam , luculeniiKmo experimento didicerunt, qpem falubrc atque proficuam fit pocaitenti* fagtameutum ; cum enim antra plures apud eos effent Energumeni, via jam uans inter illos tepemur, ut teftatuin facit Vincent· Mar-Fiafg. ·IΓ I»i. hi. ».

(.4) Ai M,o,o,ı*· aut »<mos«4« id cfi, per illos dies ante quadrage&nam, ufii omnes Cbrifitani ad ecclefiam etiam c films accedebant t vide fupra O»». rj.

Anno «JW·

DBCRBTUM II.

CXXXIX- Cum prxeeptum confcffiont* omne* obliget, rationi* ufum habentes, & confcientiam de peccato mortali ; cumque ad rationis ufum aliqui cltiut, aliqui fetius perveniant, fynodus, cui fati* comperta eft indole* Malabxrlc* gentis, decernit » ut poft oAavum aratis annuus teneantur pueri praoepto annua confeffionis, quo tames decreto non prohibet, ne citius ad falutare poenitentia facramentum accedant : Immo fi Vicarii noverint ita rationis ufu, ante praflitutum tempus pollere , ut lethali* noxa rapace* videantur, multoque magis, fi ip:i* de aliqua lethali noxa a puero commitf* conftiterit, ipfum ad confeffionem cogant, quamvis illa η nondum xtatem attigerit, nam in tali cafu ecclefie precepto obftringuntur, de qua re tamen judicium ferre, fit penes parochorum arbitrium-

DECRETUM III.

CXL. Admonet fynodu* patresfamllias, quofcumquedealli* curam gerentes» ut plusimum cure,ac diligentis adhibeant in exigenda prsecepti annue confeffionis obfervantia a fua familia, ac prxfertim a pueris, puellifquc captivis, aliifqne eorum fervitio deputatis. Qu* in re faris compertum eft, eos antehac deliquifle, nec fuos, ut par erat admonuifie. Meminerint, fe gravltculpae reo» efle, ii id omittant, diftrlAamque Deo rationem reddituro* » dicente Apollolo Paulo *(A): y«nfuorum·, tr mexiiKt riomrjfarorum rurum* mm hahrt, *fiJrm ergeoit , t· rfl lufiJth rltttriar*; que verba potiffimum Jocum habent, ubi agitur de neceffitaribu* fpiritualibu* fuorum domefticorum, rebufque ad eorum falutem «ternam pertinentibus. Negligentiam dominorum folertia fua comJienfent vicarii,& ad confeffionem compelant, prefato* captivos, juxta numerum)eorum in catalogo deferiptorum, & contumaces anathemati fubjcAos declarent, non fecus ac alios,-admoneant tamen prius Dominos, ut captivi* "fui*corffeffionem, eaqua pollent, auâoritate, fevere injungant, eofque certiore* faciant de cenfura .polea infligenda,'nifi acceflerint. Qui vero hac i» re negligenter fe geflerint, ad profuiis atbarium punientur.

DECRETUM)?.

CXLI. Ceterum non folum debent fidele» chriibani lethali* culpa confell confiteri feme! in anno, verum etiam quoties In probabili vita difcrlmine conftiturl, aut gravi «gritudine correpti fuerint ; dum itaque Id contigerit, *curet aget* ipfe, Iplifque artifiente* , five ia pagi» › fi c in filvi* degerint, ut facerdo*approbatu* quaratur, qui Tuam confeffionem audiat, atque ecclefia propria vicarius de hac re certior fiat,qui vel per fe ipfum, vei per alium a fe deputatum, confeffionem ipfius excipiat; meminerint qeoque vicarii,» fui elle muneri de hujufmodi agrotaftcibus inquirere; eorumque confeffione* per femetipfô*, aut per alio* excipere, quocumque locorum vocati fuerint , fit quocumque tempore quxfitt, ut nullus abfque poenitentia facramento decedat ; neve ob eorum crtminofam negligenriam, reos fe alien* damnationi* apud divinum judicem conftituant, fi in caufa tint, ut oves eorum cura commiffx pereant : vicarius autem» cujus culpabili negligentia e fu* parochia aliqui* non confertus deceffcrlt, fufpenfus ab ordinibus maneat,necnon a perceptione ftuAuum per annum » fine ulla retnil&oni* fpe , aliufque pro 00 cieferviat : ille vero, cujus cura eger'fuerit commiffu» , Ac negligentia convtâu* fuerit in parocho vocando, ad prxfuli* arbitrium cum rigare puniatur : qui autem, five in Pagis, aut extra in filvi* fine confeflione decertetint, eo quod eam eam ipfi non petierint, nec facerdotem vocaverint, nifi mors e* improvifo, aut adeo celeriter eos corripuerit, ut nullum ad id fpatium permiferit, ecclefiaftic* ca.reant fcpultura , ne3ue Caflanarii ad ipforum domum acceanr, nec jufta funebria , & pi* funeris officia, aut Cher* (À) ipfi* erogentur.

DECRETUM V.

CXIII. Sed neque fola aegritudine gravi decumbente*, verum & in quolibet alio vite diferimine conftituri, tenentur fidele* Chriftiani obligatione fu* peccata confitcndi: Unde cum muliere* vita periclirentur in partu» *(f)* ipfo imminenti confiteri.dcbent, & Eucbarifti*m accipere, fi hujus capaces fint, quod potiffimum fervarl debet» fi partu* fuerit primi», in quo majus eft vitar diferimen ; fi vero non confert» moriantur, (dummodo partus cckriu* , quam cogitabant, non advenerit) aut itu. pr«-

Anno Chniit i 'JW·

(» I ïpift. «4 T,M,r. ray. j. v. 8.

(S) Ctind iit Caria vide in Syllabe exvtieariiTn vocum .

(< 1 In contiitationibut Pruvincuhbui S. Idmundi Caniuarienfis *tutu rimitr* :,j* precipitvr '*F· 17· ad *Mulirrtt* aarr /arra» *rt-frruurur, ·◆ fuiitt fruuriufum &··* tn Decreti, rtrin Concilii J·rov neteli, *Htiioluu. *. num* io Aatuitur, quo* *ttuiierer frumi furtfurn rrnfitfnntur*\& quod /rrfu.anv, tunc fumant Buchirillutu. optandam fane cA . quod Parvchi in id incumbant aique f,lr*aqi .

Am J"··®, •sir· prnfentl periculo conftitut* confcflioncm non petierint, deque ipfarum netligentia conmatlme fi io Pagis degerint, non aliter agendum eft cum ipfis, ac cum aliis, oui ob culpabilem incuriam abfque confefuone obeunt.

DECRETUM VI

CXL1IL Cum conflet fynodo» quamplures ex iis, qui Variolarum, vel Pullularum morbo laborant » quampiurlmos etiam in Pagis fine confeflrone, quamvis illam expetant, tnlfcrrime decedere» eo quod morbus hic contagiofus, Cfc peAifer cenfcatur, eaque de caufa facerdotes ad illos accedere vereantur i plurimum commendat, dt jubet vicariis, ut quam maxime curent, (c) ne «groti hujufmodi abfque *confciSone moriantur,* fed vel per fe, vel per* alios eorum confelliones audiant. Interim ramen llect ipfis propris incolumitati confulere, audiendo confelliones, vel ex loco aliquantolum dlftante ab «groto» vel etiam, fi fieri poflit, per quem non reflat. fed flat ventus, neque hac ratione tantum, fed alia quacumque portant fibimet profplcere, dummodo id lplis in primis cordi ut, ne abfque^ facramcntaiis confeffion· remedio ngrotl moriantur, quod ipfisiterum., ltcturaque Sacra fynodus inculcat.

DECRETUM VII.

XLIV. Hortator etiam fynodusfideleschriftlanos, hujus dioecefeos inedias ad fiffclpiendum poenitentia facramentum, non folum femel in anno, quando urgentur pracepto ecclefi*, fed etiam pluries (prout pluries in peccata labhnur) prcfertlm ln feftls nativitatis Domini, Spiritus SanAi, Aflumptlonis Domine noftr*,'& titularis parochi*, dt de fufcipiendo hoc facramento folennieribus hifee diebus » vicarii me Dominica , qu· lmmediate pr*cedit b*c fcfta » populum admoneant.

DECRETUM V1U.

CXLV. Declarat fynodus, non omnes Sacerdotes, quamvis poteftas remittendi peccata lit ordini facerdotali annexe, non omnes, inquam, porte confeflioneS'audire, fed cos folum, quibus prefui hanc facultatem in fuas oves dederit i cum enim aAlo abfolvendi a<Su» fit jurladidHonUi exercundique judicii, hoc exerceri non poteft nifi erga fubditos, quos fimplices facerdotes non habent, fed ipfis a prafule aHignantur, dum Jis audiendi confellionem facultatem impertitur. Quia tamen Prnfules in commune^ ovium fuanim bonum reftririiones aliquas cooceflioni adjungere confueveruat, fi facerdos, vel abfque facultate, vel ultra reeminos pr*fcriptos abfolvit, invalide abfolvit, nec pocriltcnti remittuntur pecc-ta: quamobrem debet poentteru turfus illa confiled facerdoti abfolvendi facultatem habenti» quod li poenitens fuerit in vite dsferk miae conftitutos, & nullus adiit facerdos ad confeffioqes app robatus, qukum^ue facerdoa, eiiamti approbatus non fuerit, confeffionem audire, ac ablolvcre poeuiieMem poteft. Asruo *)9v*

DECRETUM IX.

CXLVI. Cum ad bonum ecclefi* regimen, populique chriftiani plurimum conducar, de B quibofdatn gravioribus criminibus, non a quocumque Cacerdore, led a majoribus, vel et>am pontificibus judicium ferri, non folum, ut juxta gravitatem morbiperitiores, dt excellentiores medici adhibeantur, verum etiam, ut fidelis populus ab enormibus fceleribus abfterreatur, omni tempore mos fuit in ecclefia, ut prsfules, immo fummi pontifices judicium de* aliquibus criminibus fibi referverent, atque adeo nullus pr*tcr ipfos, aut alius quiipiam ab ipfis fpccialiter delegatus, a prsdidis criminibus poflit abfolvere. Quapropter fynodus optimo fciens, doArinam hanc fuifle hadenus ignoratam ln hoc epifeopatu, ob infeitiam mo- C rum ecclefi* facrorumque canonum, ut pernlclofam hanc ignorantiam procul amoliatur, declarat ordinarios facerdotes, ad audiendas confellionesdeputatos, abfolvere non porté a cafibus pr*lato refervetis, tnultoque minus a cafibus refervetis ρφ*, ac potiffimum ab illis, quf in bulla coen* continentur, quos probe fcire, *Sf* pr* manibus habere, fti< muneris eft ; fed neque abfolvere portant a crimine hatreds, dt cafibus ad ndem pertinentibus, cum hcc ad facr* lnquifitlonis tribunal pertineant, aut ad alios de ipfius licentia; vel ad epifeopum, qui ab lis abfolvere poterit ad normamconcilli Tridentini, ac juxta fandorum patrum D fandioncs. ltaque, qui communiter funt ad audiendas confelliones deputati, ab iis abfolvere nequeunt, ficuri nec relaxare, aut commutare vora poenitendum, cum hoc pertineat ad pr*fulem, vpl ad alium, cui lpecialiter commifli fuerit h*c facultas, vel qui ex induito aportolico illam habeat: ceterum ln mortis articulo, non tantum ii, verum etiam alius quilibet (implex facerdos, deficientibus iis, ad quos vel jure fuo, vel ex fpeciaii commilitone id pertinet, abfolvere poterit ab omnibus cafibus, dt cenfuris cuicumque refervatis, cum onere tameo comparerait, fi convaluerint, quoad cenfuras, coram illis, quibus erant refervate, put falutarem poenitentiam fibi bene vifam pro cis accipiant.

DE-

t ») Solicita™ exigit curam Parochorum contaqii temp·, r *riH* (ait S. Carolu, Bor. romsus] *, aurita, !- ftfifuuaa,, a atartfrii* j/.rn ■.« /■■(· ahqp ɪ Vide Ra»· Mud *Trait, it itn/r· ftr ftjhu* . Dc modo autem , quo fc gerere debent Epifeopi, Parochi • Confutes Xeip. oiunino videnda funt ftatula C.»r. K. *Mtditlia. ftr faaüau Cartinu· Btrrun fart.* a.

Anno CHristi 1599.

DECRETUM X.

CXLVII. Ut vero facerdotes nofcant a quibus calibus poffunt, & debent poenitentes abfolvere, ac in quibus Jurisdictione carent; jubet fynodus in cujuflibet Curialis ecclefiæ Sacello, ac ubi hoc non fuerit, in majori Cappella, Tabellam a vicariis appendi, in qua trafcribantur bulla in Coena Domini, cafufque refervati in hoc epifeopatu, literis Malabaricis, ut ex illa, qui confeffiones audiunt, fciant intra quos terminos Jurisdictionem fuam exercere poffint: præterea fynodus veterem difciplinam hac fuper re, in meliorem formam redigens, cafus refervatos hujus epifeopatus declarat. Mje hujufmodi: homicidium voluntarium notorium, B etiam quoad complices: manus violentas in perfonis ecclefiafticas iniicere: Incendium domorum, aut facultatum Chriftianorum voluntarium; Simoniam *formalem tam in* dante, quam in accipiente: Matrimonium fine parochi præfentia, ac duobus teftibus: Schifma, & inobedientiam adverfus Prælides promovere, etiam quoad fequaces; libros a fynodo prohibitos apud fe habere, aut eofdem legere: ceremonias publicas facere, quas vocant: *Tvlkok* (a) *Caltro*-pagodes, aut Idola domi habere, vel eorum cultu profequi: quibus omnibus cenfura excommunicationis eft annexa, At quamvis eorum aliqui a jure fint refervati, C adnotantur tamen hic, quo clarius dignofcantur.

DECRETUM XI.

CXLVIII. Cum excommunicationis fententia, maxima fit inter ecclefiafticas cenfuras, gladiufque ecclefiæ aliis formidabilior, qui non imprudenter, fed caute admodum ac prudenter diftringi debet; reprobat fynodus nimiam facilitatem, qua, ob levia, & futilia queque, multoties in hoc epifeopatu ferebatur; necnon jubet, ultra non imponi, nifi ob res graviffimas, ac maxima cum circumfpectione; D tutius prius fed & fcripto; mandatum erat in hoc epifeopatu, nimirum, quod aliquibus in cafibus abfolutio nunquam in toto vitæ fpatio. Inno in aliquibus aliis, nec in Mortis (a) articulo conferretur; quod eft chriftianæ caritati adverfum, & ecclefiæ regulis, que tanquam piiffima Mater, omni tempore vere poenitentes fufcipit nec unquam oftium falutis fuis obferat filiis. Quantumcumque igitur gravia, ac enormia fint crimina, Poenitentes quantum in ipfis eft ad reconciliationem cum Deo, & ecclefia cupide afpirantes, exhibentefque vera poenitentiæ figna, & quidquid ipfis impofitum fuerit exequentes, benigne femper recipiantur, & in foro faltem interno, & facramentali abfolvantur; ad terrorem tamen aliorum, quia in hoc epifcopatu, utpote fub Regibus Paganis, alia præter excommunicationem, & exclufionem ab ecclefia poena non fuppetat, cum Sacramentaliter, & in foro interno fubfcdufti fe gerant alii, tanquam cum fegregato a communione fidelium in foro externo; dicantur itaque ab ingreffii in ecclefiam, nec Sacerdotes eorum domos adeant, aut ipfis exhibeatur . . . quoudiu prafuli vifum fuerit, itaque vel ad longius tempus, juxta majorem criminis gravitatem, ut ita caveri poffit, & frenum aliquod iniiciatur effrenatæ licentiæ Incolarum, hujus dioecefeos in aliquibus perpetrandis facinoribus, maxime homicidiis, aoceremoniis *Teltcetti*.

DECRETUM XII.

CXLIX. Quoniam infeitia eorum, qui confeffiones excipiunt in caufa eft, ut poenitentes ad poenitentiæ Tribunal rarius accedant, ipfifque in fui muneris adminiftratione errantibus, in Chriftifidelium coetu perturbationes non paucas oriri neceffe eft, fynodus, cui plane conftat, plures imperitos, & idiotas, confeffiones audire, præcipit ne in pofterum ullus audeat Sacerdos confeffiones audire, quin prius a prælulo fuo facultatem fcriptam obtinuerit; qui eam nullo modo dabit, nifi antea literati viri, qui variis interrogationibus doArinam ipfius explorent, de illius fufficientia Judicium ferant; & quandiu praful hinc ecclefiæ non præficiatur, qui perturbatas illius res apte componat, prout fibi in Domino videbitur, committit fynodus examen, ac approbationem eorum, qui Sacras confeffiones excipere debent, iftius epifeopatus, partibus Societatis Jefu collegii de Vaipicotta; quorum examine approbatione, accedente infuper conceffione Gubernatoris, per illuftriffimum Metropolitanum inftituendi in hoc epifeopatu, confeffiones excipere poterunt, cum exceptionibus graviorum criminum, ipfi facultati fcriptæ apponendis; qui vero in præfentiarum munus excipiendi Sacras confeffiones exercent, examen fubeant de mandato ipfius Domini Metropolitani, tempore vifitationis inftituendæ: Caflanarii etiam, qui in

(e) Peculiares funt ritus, quibus Numina Malabarica colebantur; nec ampliorem eorum lucem nacti fuimus. Vide Crotcum bk. I., Ac Aaidortm elegantilbmi operis Cm*,eu ·, h, N-ttert- i. parr. a. Uiti·. tuti asaa.

(k) Poenitentes non fuicipeie Catholicorum non eft, Innocent. I. [illegible] ait; [illegible] notanda eft reftndio: nec enim ideo ad communionem ecclefie admittebantur, fi convaleicebant, nifi prius poenitentiam abfolverent; nec extrema unctio illis ante Viaticum niimftrabatur, ut aliis, fed polt: ubi iwn minus notabilia funt verba ejufdem Innocent. [illegible] dicentis: [illegible]; At ecclefia: univerfalii mens ca fuit, ut nulli ia eo articulo aWoluiio denegeiuk. Adeas X,iiß,. as. Sum. P. Aeacd. XIV.

(a) Vide harum vocum explicationem in indice Voc. Exotic.

. Ammo . Cmami 1599· in parochos eligentur, & Vicario^, priiisdebet fervat* nuper prefeript* forma, previo e-Λ xaminejtpptobentur: ex quibus liqui infufficienres deprehendantur, in vicario* inftirui non valent, cum eorum munu* fit, fua* Oves erudire: opinet vero quotquot prediAo modo approbati non fuerint, a munere audiendi confcflione* per fynodum fufpenduntur, quoufque re/ipfa examen fubeam, Ai approbentur; fi saero aliquifacerdotqm (αυαβ Ɵeu* avertat) a^fque hujutmodi facultatcconfefliones exceperint, prvterquam in morti* articulo,- ubi facerdos approbatus ·· promptu notf fit, ab ordinibus, Ac emolumentis per annum (uTpendamur, ac infuper juxta fui deliAf contumaciam puniantur.moneaoturque po^nitentes,utapudJB facerdotem approbatum' pteterisas iterent cohfcffionet.

DECRETUM XIII.

CL· Ob penuriam facerdotum, fcientia •c fufficienti* pollentium in hoc epifcopatu, admittit fynodus, tamquam approbato* in eodetn, omnes, qui in altis epiicopatibus ad confefubnes audicndas approbati fuerint, fi tamen linguam Maiabaricam regionis (a j tenuerint, necnoh Pncfui tempore Quadra, gefimali iis in fubfidium parochorum uti poterit, fi opus fuerit, Ac prefettim facerdo* tibus epifeopatus ejusdem, in Cochim refidentibus.

DECRETUM XIV.

CLI- Vehementer Improbat fynodus facrilegam facerdotum infciti*m,quiduinconfefliones excipiebant aliquorum de coromiffione pr*fulis, aut alterius eju* vices gerentis, aut prsrfente ipfo, poft audit* poenitendum peccata, eos ad pmfulem ipfum adducebant (4), quo eo* in eodem foro facramentali abfolveret; id quod ipfi HluAriffimo Metropolitano contigit, quodque alicubi fieri ipiemet vidit: itaque docendo, de· clarat, nullum alium abfolvere poflê poeni D tentem in facramentali foro, prater facerdotem ipfum, qui ejus audivit peccata; cum enim ipfe fit Judex, nul in eum fencentiam, poftquam reu* ipfe icmet accufavit, ferte ejus eft folius, abfolutionis femen- tiam pronuntiare ..contrarium vero ettot eft fupinus >ac oMnifcftu* ·

C«nsti ⁼599·

DECRETUM XV.

ÇLII. Quoniam aliqui Confitffarii ind< Ai ad legendum Evangelia, ac fuper *grotan>. tes chriftianos' precandum, iifque,dum anitAm aguat, benedicendum vccati, ftulie prorfus formam abfolutionis Sacramentalis proferunt dicentes: Ejf» *te abfalna a fetea· tif tau aaaifa» Patrii* d-r. Animadveuit aç montt Synodus, ut ia pofterum ab' hac Innpienti adeo confuetudine *abftineant*, qu* plane gravilfimo facrilegio non vacat,'cum pct illam, Sact.amenti forma indebite applicetur. Itaque legat tantum Evangcdia, re-orationes-approbate*-cum beodiAioac in

DOCTRINA

Dr Satraatexlo Extrema Uafiioxir.

CLUI. ΛΛ Uintum *facramentum eft Éxtrema* UnAlo,(c j cujus materi* oleum eft olivarum, ab Epifeopo benediAum; qu* ira appellatur, quoniam unAionum omnium (aerarum, a Chiifto Domino noftro in Ecdefia fua inftitutaCrum, qua* recipit chriftianus, extrema eft. Conferendum eft hoc Sacramentum *gro adulto, cui mors imminet, quique in probabili ipfius periculo verfatur I Agtotus inungi debet a Sacerdote, qui fotus eft hujus (aeramenti miniftef. UnâMtfieri debet in organis fenfuura prscipuis, quibus Deui· offendit i nimirum in oculi* ob peccata vifus; in utraque aure ob peccata auditus; in manibus proptçr ea, qu* peccavit per feofum taAus, in ore propter pcccaminofa* locationes, & intemperantiam gtiftus, in utroque pede propter. peccaminofutn inceffum, in lumbis demum, ac renibus, ob fenfualis deieAationis ibi/tefidentis peccata; fingula igitur h»c membra facerdo* ungere debet, lignum Crucis cflbrmando pollice, qui fit oleo fanAo delibutus, dicendo Gmul verba form», fcilicet. *Per tfiaae faaiiaxe* m^Fraivrw, d- Jia* *fitffi»aar auferitorhaia,*

L 1 11 a .»·

f a) In concilio Mexicano cautum eft: *Cexfrfiexer laJeraae, iefrAx frritia ia liagae laiha* »· *d'erid'ete anHexiar*; tub hac tamen limitatione. Qj·// 4/1 *e4 fumtatu* «re∮/. *pme*, λ *fiiiilnlf iiitlliftri fifi* (Confedaiius) «d *itri* l'itirlfltm*, <4 *ra'hagaa fe* nlufia*, *reaiittai*. Concil Mextc. ». i}*|. I<S. j. *hi.it.* S.^.

(4) Non sbiimiicm rem acciditfc ferunt P. Pnncifco Suarcs dodori eximio, in Hifpania: nec aliud exemplum in protnptu eft, nifi illud forte ab brrcticii Hollandtq accipiamus, quorum unus' 10 bapufaute conferendo aquam infundit, dum aller c luqqcNu dicit; *ife re iifiiit* quali i>a verba fint tantum concaonatoria fc ad excitandam fidem mltiiuu. lia Farvacquc, . In ecdefia autem orientali, dum feminis conferebantur lacxamenla baptifnu, & exirem* Undioni, facerdotes proferebant formam, dc diaconiffx peraqebam undtonei, dc *tegua.* idem inter Grxcoi, ne accideret in conferenda cxirema unZliune,ut preibyleri, proferentibus formam, alius ungeret atgras, cautum eft nuperrime a qened. XIV. COnBnul. ftjf *jfeAtralu aaat* 1741. at alia dc iungc-di/par dc**1*;1?'^ 10 ^K,<,1>cato puvniientix, prout indicat fynodus, ui unus idemque audiat peccata,

(r) Nullum movere debet quod fuperius r« «d*«r. ad *Ure. XI. ex rfijt.* r. *laxer. 1.* dixerit pa. pa; Exuenum unctionem *irati eft Steraterxt t*; quali non edet r* vera Sacramentum, aul quod ita. putaretur illius arvo, nimirum anno 41*. quo epsBolana dedit; ipfe enim menlcm tuam aperuit, dicendo pqfl illa verba; *Naxe fxrbxr rrbfae Xaeraxaexta xqaeear*, ya»mad« *axxxe graar feti.* ,Λ· *nxeeiit* Unde ut Hos genus XacrameMvm Xacuimus in fcpicni ipccic* diBributum, ille genus id fecit uuiscrfalifiunim, divifuia ιό ieptem qcnca tubaltcrua.

——— *indalgeat tibi* Doxrranr ?4r2fur2 per *vifum tieinfuifli ; &* fic deinceps iterando formam,
Chfisti & exprimendo membjum, quod lnungitur.
•599· EfiêAus hujus factamenti falus eft, potiflimum anime , Ac'etiam corporis, fi expediens fuerit. Peccati etiam reliquias, fi.qu* fuerint, Sacramentum hujufmodi abfte^eit, infirmi animant alleviat, ipfamque roborat, excitando ingentem de divina inifertcordla fiduciam , qua recreatus »gcr , patientius infirmitatis moleftias fuftinct , ac facilius Diaboli rentationibus , infidiifque ^efiftit , quas tentator in extremo illo vitle, ac-mor· tis confinio vehementius urget.'-. H»c omnia' ijifmuantdr in epilt. Canonica («)Dr*^acobi Apoftoli, ubi <|icic : *Infirmatur quit in Vobit ? Inducat Prcibyteroe Ecclefia, &· orent fufer eum, ungentet otto en nomine Domini, <4' oratio fidei Jnlliabit in firmum* , d* *Domitiut alleviabit cum er fi in peccatu fuerit remittentur et.* Per poftrema igitur verbi : *Ke'mittenlur ei,* indicatur virtus hujus Sacramenti ad conferendam gratiam, qua remittuntur peccata . Per ca verba *infirmatur fut/ ra vobit,* defignatur tempus , quo tale facramentum fufeipi debet, nimirum gravis aegritudinis. Per verba fequentia: *Inducat Prerbyterot ecclefia* , innuitur, folos facerdotes miniftros elfe hujus Sacramenti. Per ea qtf? immediate fubneâuntur : *tfi orentfufer eum, ungentet oleo m nomine Domini* , aftignatur oleum benediAum tanquam materia i & forma confidens in vetbis deprecatoriis. Demum per h?c verba : *Dominât alleviabit cum,* exprimitur cffctftum hujus Sacramenti elfe etiam falutem corporis, fi h»c ad faluremanime fit profutura, l^uamobrem, cum facramentum huiufmodi inliitutuni lit pro infirmis, nullus non graviter cgtotan, ii. lud fufeipere poteft, quivero fcmel illud fufccpit, fi deinde faluti reftitutus , rur fus in gravem morbum incidat, rurfus tali facramento muniri poterit, eo enim fpeâat illius inllitutio a Chrifto Domino faâa , ut per' ipfum roboretnu^, quandocumque nobis inflat (*b*) extremum vit» periculum . ‹

DECRETUM I.

Anmo Ctogisn- «599

CE.IV. Com lhaAenuf ln hoc epifeopatu nullus fioevir obs Sacramenti Extreme Un-Aioots (*c) 1* termo ex lgnoratione catholice dodiiinv, nulla de yo 4 ejufque effe-du, dt efficacia , Jec de ipfius lnftitutione notitia habita fuit : 'plurimum commendat fynodus cumftis fidelibus hujus facramenri ufum , atque adeo prvcipit vicarii,, ut difigentet inquirant in xgrotos fu? Paroeci?, tam Pagost quam Silvds incolentes, & opportuno tempore Î nimirum in fupremo vite difcrimme 'deferant *ad* iplqs Sanâiilimum Unftionis Sacramentum-, illis conterendum, 4
Rjuxta normam ceremonial·, Romani, cujus translatio Syriac· in omnibus fervetur ec· cleliis, & ad manus iit factorum miniAro· rutu.· ungant itaque *aegrotos* , deferibantque oleo fauâo lignum crucis fuper ambos oculos clauios, & primo quidem fuper palpebram dexteri , deinde finiftri, utrainque pariter aurem, <& nares, & oris clauli labia inungant, itauc olcurn.tangat utriufque labii confinium. Quod li aeger tali morbo decumbar, ut os claudete line periculo nequeat, ungatur, & Ggnetur labium fupe. rius Ungi, dk lighari pariter debent manuum voir , dk-pedum piant?, poilremo lumbi , verfent tamen fuavi manu rgrotum, Cnee parte» hujufmodi ungant, pluiquam opus fuerit, ad fignmn crucis in illis facra— unihonedeicribendum ; animadvertant etiam facerdotes, in lito, licuti in ceteri. Sacramentis, neceifarinm elle applicare-innui materiam , dk formam, itaut dum membra inungunt , vcrba-iforms proferant , quod A contigerit rgrum exlpirare dum ungitur , idque conAiteri/ , non ulrra lacerdos progrediatur ; vicanus alitem , ex cuius negligentia , aliquis cx Paroecia fine hujus Sacramenti prelidio decellerit , fufpendatur per femcftrc ab ordinibus^ ac emolumentis

DE-

(a) Peropportune inftirutionem hujus Sacramenti explicavit concil. Scnonen. *anno* i|,I. *in* Dr. *cretu fidei num. IX.* inquiens : *old* aad>r»>r *extrema* Sarrawraraa* *Chri/lui manudux ffe prunum videtur , eum npejtoli oleo unierenl mullee infirmée , tfi fanarentur* . Nryua *enim ie jue Jen/u , jeit traeeptoru infiieute feofle , fulandi fuel. ied* ac *bie nefier unfendi mfirmee rune , Corifh proce, flum* , ara *tamen Sacramentum effe videretur fi jure tnfirmdlur* (inquit Jacoba,, *in vebu tfic. Oc* punit laudata a noftra lynodo verba *ex ep. Conen. Jaeebi tap.* i· Unde nta undo non luit a Jacobo inrtituta, fed a Chrilto, ejufque tantum mus . Oc clfeflus Sells ri idime a Jacobo explicata-

ibi In aliquibus eccleliis lUiniHrabatur Unâio exirenia ante EuchariHiam ; Or na Italuilur in Cnneil. Mogun. aa»· 84,. plaudentibus Hincmaro, Kicullo, Oc novidimc Joanne Launoy , Oc ex noltris LupoOc Farvacqueiio ,qu> morti proximi eam amt communionem iulcipere «oluerunt, cx tetlimonio Van-Elpen ubi agir *do uuhi,* aar,f.«r. *Cap'tular.* td euam hudie m diocceli Paritienli oblervatur; verum Auqurtinenfes (forte Oc alu ordine, inorem lervant Aviiiinunciu ; dc quidem ut nobis videtur, conloriniu^td ert e>u« inftnutioni , imu docenu Tndenlino cxiilimeiur a Palribusi *Tenue Cbrtfieona vilo eoniummetienem* c de quo alibi , aulpice Deo .

‹ *e* › Sane hue bacrainentuui antiquiori tempore noluip erat illis chrirtianis , ut *Differt, dr Kelij. lfiorum* dicemus: quod criain N.ltariani babebani fub nomine *olei untiionn* . JIlius lanien exprejle meinuui Gcotg. Aibslen >a *Hjicfieu de H-pi.* 41. e^r *alibi,* dicens in ecclelia atfeivati pro lufirmis, in vale quod vocant *Lomu iram Sdnili* . Sacramento illo , Or confirmatione carere eos ad przlens allerunt auâorcs gravidirui. Lucu Extreni» Unflionis fiqnum crucis lanquam Sacramentum obtaudunt ; ut apparet ex Ebcdietu Sobenli *Lib. Marpariiu f*r.^ eup.i'* infirmos iiugcbant *olco olivarum benedicto, aliquas recitantes orationes; uuuc auleni quamdam nulfani conficiunt cx reliquiis alicuius Saucii , rcu pubere *lepulcri ipliul,* oleo de aqua tubariam, quam vocant *lirannm Saudi H. cujus* lunt Oc reliqui?. Malabarenlcs pulverem iepulcri Sancti 'Iboni? afportabant pro aqua itittrali benedicenda.; ul ait Guuvea, dc noftra Synodus, *ddio* b. Drrr.tj. dc pro infirmis } ex M. Paulo Veneto *hb.f. eaf.it.* Qpodautem Extrem? Unctionis loco eciam uti *fuctiat non* apparet ulpiam .

AmmO Ccto'i »599·

DECRETUM П.

/CLV. Quoniam »grotl ob «gritudlni» mo'teftia·, ac inftruAioni· defeAtun circa re» ad falutem «ternam pertinente», multoties de II· non curan(: praecipit fynodui, plu'rimomque commendat facerdotibus, qui ad audiendas eorum confeflkme· vocantur, ut de digqitate, utilitite, atque efficacia huju* Sacramenti ipfos erudiant, necnon moneant, turh egrotos, ut hoc Sacramentum (a) petant, cum illius opus fuerit, tum dotnefticos, aliofve ipfis aftiftente* egrotis, ut cum viderint «grotum maxime laborare, antequam fenfqum ufti defliituatur, vocent, Vel vocari jubeant vicanum, qui fanélurn B oleum ad egrotum *deferar*J Quod fi hac in re négligentes fuerint, preterquam quod Deum offendunt, & «groto grtrvem Irrogant injuriaml, ad arbitrium fui Pt*fuli* fevere pleAantur.

DECRETUM III.

CLVI. Prrclpit fynod«p facetdoti in Pagum eunti ad inungendum «grotum, ut incedat fuperpclliceo, ac Hola indutu·, & manibus decenter, ac maxima cum rdverentia ftiftlneat OleiSanAi vas,velo ferico opertum, ipfumque précédât Chamazius ecclelia, crucem brachii· geftan», ipfeque, C vel aliis vas aqua benedidx sipone», ac noAis tempore laternam, aiiudve préférât lumçn, ut omnibus innotefeat, facerdotem ■d extremam UnAionem miniftrandàm incedere. Curabit etiam, li eget id poflit, ejus denuo confelTionem audire, & reconciliare, licet priflie^fucrit confeflus. oftendens^id efle ilii neccflatiiim, ut majori cum pdritate Sahâum UnAionis Sacramentum recipiat.' dum vero longius ad Silvas "Sacrum Oleum detulerit, quo decennius potuerit incedat; fecum femper fuperpeliiceum, ac ftolam geftet, quibus in Sacramento_ mini.D ▌ ftrando debita cum decentia uti poflit; ad caput etiam infirmi crucem ex quacumque eflormatam materia, fi eam ipfe non habuerit, relinquat: commendando ipfi, ut ocu-

A lu acsftducia in eam defixis, mortem (uftineat in fuorum peccatorum poenam, quo rum veniam enixe petat a Chrifto Domino, qui amore illius in ea exfpiravit.

Th — 'Ammo CnaiiT, i}99-

ACTIO VII.

De SanAi* Sacramentis Ordini·, & M·· trimonil.

DtOriu tit Setremeet» OrJiuif.

CLVII. QExrum Sacramentum Ordo eft, O quod Chriftusinftituit feria ferta (b) Coenx, ac ptidle quam pro nobis. pareretur, poft Inftitutum enim ca noAe_> Euchariftí* Sacramentum, ut finiul Sacrificrbm, «c Sacerdotes, qui illud offerrent,inftituerec ; tunc itaque ad facerdotalcm ordinem promovit Apoftolos, conferens ipfi* ulterius poteftarem confecrandi alio,, quo In fua ecclefia, ufque ad mundi finem Sacrificium continuaretur, ac facerdotium. Materia hujus Sacramenti eft illud, quod traditur ordinando, ad fignificandum exercitium ordinis, quem fufciplt. Sic fâcerdo. ti traditur Calix cum vino, & *Patena* cum pane: Diacono Evangeliorum liber ; Subdiacono Calif, dt Patena vacua : Er fimiliter quo ad alio* ordines minores, qui conferuntur, cum traditur ordinando re* Illa, qua uti debet in exercendo munere facto ad quod inikiatur-. Forma in SaCerdotio, ccterifque otdmibus funt verba ab epifeo. po prolata, dum tradit illa, qu* ad exercitium, & minifterium, ad quod accipit poteftatem, attinent. Minifter huju* Sacramenti folus eft epifcopus: illi enim fedi con-.. cefsir Chrtftua presbyteros confccrandi facultatem. EffeAus illius funt charaâer, aug. mentum fanAificantis grati*, At fuperna auxilia, quibus fu*fel*piens ordinem minifter fiat idoneus. Conilat itaque Sacramentum hoc, tanquam maxime neceflarium ecclefi*, inftitutum fiiiffc a Chrifto, cum enim Sacrificium, ac facerdotium, ita inter fe cohereant, ut unum abfque alio inveniri non Êoftit, dum in novo foedere facrificiuD uchariftur a Chrifto inftituebatut, opus etiam

(a) Red« fynodus exigit ab *infirmis, ut hoc* Sacramentum petant; etenim ea eccl. Remeti- flatuus in Cius Concilio cuciter 030. illud confertur; *Uitraati* <■ yrre.rr. txpreCus in canonibu· Aelfrici *tiitu ftr.i* 1. C«».ji. Aaluitur 1 N<«< ,ri/«·., . Ccremoniale eliain Auquftlnianurq preferibit admoneri priui «gruium, ut boc aacranienrui· pqtiulct : at non meram petit lunem, fed debderiuni illud lufctpiendi pi*lcripferant Canones editi (ub Edqs· *to* Rege »·»· *9*h* dutubnft ruendo presbyterum ducebant, quod; <gr,r,z, *frtui* «/«, *fmrn*, »·· *tbanjhtm frAtat, & ♪ itjUrrtiar t* Uad···/».

(S) Hic Synodi locus fubobfcuru· ert-; aH cum nulla adiit ratio, qu* iuadeat fynodum in hac re, non truam lenuille feniculum› explicandum <11 ly *f>r,, j,xut* per to <d cd *lent* quinta ad Vcfperatn, inchoata iam fexia, preut nrascrat Judaris, quorum *ftftih* del Pafcha non incipiebat die prima e Icplciurwazymorum, led tub VUpciam piaccdcnns. Vide Miuroccuum >» *fi* H-* delW Mi.

Anno «599·

tiam erat In ecclefia novo(a), vifibili, ac *temo facerdorio (qua in re antiquo veteris legis novum hoc prccellit) fimul facer, dotes inftituerentur, qui pe,r epifeopo, con. lccrati, divinum hoc offerrent factiticium. Sacerdotibus rite initiatis duplicem contu-' fit Jefus Chriftus Dominus rtbfter poteftatem, ahetam nimirum, qu* verlhturerga fuutn verum, ac reale corpus, qu* eft poteftas illud confecrandi, onerendi, atque adminiftrandi: alteram vero erga, myfticum Chrifti Corpus, nempe ecclefiam, & hec eft ooteftas folvendi, ac retinendi peccata: ad hanc potcllatem, tanquam aliquid confeAa. sium pertinet etiam populum Chriftianum regere, ac gubeenare, atque ad vitam dirigere «ternam.

CLVIII. Verum cam facerdotium res fit adeo fublimis, quo majori cum veneraturae, ac honeftate exerceretur, oportuit fane plures, *ac* diverfos haberi miniftrorum ordines, qui remotius,ve) propinquius Sacerdoti infervirent, eofque ita diftributos, ut qui clericali tonfura initiati jam eflent, per minores ordines ad majores gradum facerent: funt igitur ordines minores oftiaril, leAoris, exorcift*, dk acolyti; majores vero, quique facri vocantur, fubdiaconl, diaconi, dk presbyteri, quibus facris ordinibus adjungitur *(i)* epifeopatus; quippe epifeopi in apoftolorum locum facceifetunr, faoa *Sftntui Seoflat f»fuit,* ut ait' apoftolus, rigere ecc/tjfum *Del,* Unde altiori pr* facerdotibus gradu provehuntur, quibus folis tnunus competit conferendi Sacramentum confirmationis, fandum Chrifmatis oleum aras infuper, dk ecclefias confecrandi, de mum ptesbyteros, aliofque epifeopo, cooptandi, dk ad fuum refpeflive gradum pro. movendi. Prccipitur etiam in ecclefia con. tinentia, dk caftitas perpetuo fervanda; fis qui facris ordinibus addicuntur, quo foluti, ac expediti ab alienis officiis, altaris tantum minifterio vacent; rebufque folum ad Deum, divinumque cultum pertinentibus, impcniius devovcantuk. Nqc promoveri (i. *nit ecclefia ad facerdotium fervo,. Divinus etenim cultu» exigit libero· *(t),* nec xlfifi ftibjcAos.- nec homicidii › qui hutuanum fanguinea, efluderunt, nec ex legitimo thoro non procreatos: neque manco», membrifque non integros: nec bigamos, qui nempe fuerunt bisconjugati, aut eos, qui cum vidua alteri prius nupta contraxere λ nec minores natu, nimirum, qui ad congruam «tarent nondum pervenerunt. Qu* omnia fanetis funt ob honcftiifima», *fdnâiffimafque* caufas, prefertim ob reveretpiam divino, eaceififlimoque altaris minifterio debitam.

Ch»i«xi •J»·'

DECRETUM I.

B

CL1X. Quoniam ad hanc ufque diem plures adhuc adolescente», immo etiam impuberes, non folum ad minores ordines in hac dioeccii, verum etiam ad majores *& facros,* fik ad facerdotium ipfum promoti fuerunt; quin in ipforum vitam, A mores inquifitum fuerit, nec dc ipforum ad ecclcfiaftica niinifteri* fulcientia experimentum ullum captum, quodque pejus eft, paâo pretio, dc non fine iabe firaoaiaca. Et quoniam fiepiffime etiam una eademque die adverfus Ca-ere concilia, ac leges jcclefiafticas, minore», majorefque ordines fuerunr eoilati: prohibet fynodus, ne ulhts in polterum ad or-Cdines promoveatur, nifi prius, a Pr*fule› vel ab aliis probis viris, facrorvmque canonum peritis, quibus id commiffum fuerit, dk ad pr«fcriptum conc. Trident, prnvio examine de illius honeftate, ac doArina judicium feratur. Prohibet infuper ne ullus inter fubdiaconos cooptetur, nifi viginti duos fua *(d)* «ratis annos numeret; inter Diaconos nifi viginti tres; inter facerdotes nifi quinque Arpra viginti* juxta ea-, qu* ipfa factofanAa Tridentina Synodus pr«fcripfit, qu* integre, ac Inviolabiliter fervari fynodus jubet; nec non declarat, pr*fulem nullos poflea prxdidi, legibus folve-

(a) In editione Lufitana habetur ope, fuiHis: N·»· *iaoifiifl irettree leterietie.* Porro quod ait *lnifHle* Sacerdotium, typorum errorem putamus, sacerdotium enim vifibile effe debet, ut refpondeat Sacrificio *oijiiiii* novi teitamenti, quod fynodus tetendit adfteuere.

Qpatcnus vero illud vocat ·····■·; non alia ratione id inteiligere poflumus (cum fide, fir vela, mina in Patria reducenda fint, clara fuccedentc vtfione, nifi eo quod Cbnfius dicatur Xar····· /-arrrnua»; aut quia terminua duration·, ipfiu» indefinitus elt, dt hac parte perpetuus; certum enim nobi, elt Chriltumnobifeum ita perinaniorum a/yae ad ɳ·/···«ĸ·ɪ·/·<·!>

Rutfut dc vilibalitate facrificii nodri omnino videndu, Augutt. *hi.to. it Cieit.* o·< *eef.* 1». *tu* nota, Ludoy. Vives fuper Illum locum t cum enim homo condet non tantum anima invifibili, fed etiam vifibili corpore, «quum erat, ut in lege grati*, illum ed perfeftiora ducente, non Colum mente dc fpirltu, verum dr vifinili corpore fuprenuriS'aiooraret excellentiam

(S › Oâavum ordinon epifcopatudi dicere, nihil eft quod impediat; etenim quamvis in ordine ad confccrandam eucharittiam, pare, illi, presbyteri habeantur, verum charadere, fpirituali audorttate, dc muniis, fuperiore, ede epifeopo, presbyteri, definitum ed ab cccletia fcculo IV. dadamnando Aerium, qui epifeopi» cquabat presbytero, vides. Epiphan- *Ut'efi* j,. aur ?j. /··</, *h* Augutt *hiit Htrt/. ei Qeei etoli it HihjS* | |. Igitur Aoâor lib. *it y. Otii».* Hieronymo forfan coaevus, in fexto ordine presbytero, in feptimo epifeopo, recenfet › de quo vide rtcen, edita, InhiuCaihol. Pougeti Pae.j. *t,a* 1. rap.y. f. j. *lhereQ.* Hieronymum autem quodammodo cum Aerianis opinade, plure, Critici cenfent.

(r; Qpamquam fynodus videatur tantum Λ mancipii, loqui; conforme tamen «I ecclefi* disciplíne, quod fubneâit t *Net olili fiAjtfhtt*: etenim Alxand. 111. confirmavit capitula Anglicane, quorum la.'Aaiuit quod: *filii rojUteeeae /tital eeiiaari aifaat aftafa Dumi, it tefat itrra tui inatfthaiet*. Ejufmodi autem capitula Anglicana, e potedaic violenta Aegisiprofeda, libertatem ecclefi* vulnerate, pro comperto habendum eft.

(d) Abufus id omniqa erat Maiabarcnfiums Neloriaai enim ex fiobtnfi *feri, t.ief.* 4. ·'· Ipr-Seme *Ceae»,* annum p sat nitra aCgnant preabytero; A.r ···· t«id J *i·*1·* aar/panm msadaiitm ••*n* «oaam i·. Eiulyrv a·· ardiaerar. Qg* orientalium difcipUna maxima eam nodra eonfo· MI*

Anno Catuti ,.-φ

re* nec «h '.. conftitofum rela- **te> nui auAorltate apoftolica fibi fpecia- Hier conoüfla pollcat. Quia vero In hac dioecefi plates (utu jamdiu ad ordines pro· noth prnftrriptan «ratem nondum attingentes, eos omnes , five presbyteros, five diaconos, five fubdiaconos, fynodus a Tuorum ordinum exercitio Tufpenios, atque impeditos efle vult, quoufque ad praefenptam ■tatem pervenerint ; perinde tatnen locum Coum ab ipfis fervari, & ecclefiafticos proventus percipi, ac fi re vera Tuos ordines, Λ munia ipfis annexa exercerent. Quod atfinct ad fcientiam,acdoArinam,tantam fyriacc lingue peritiam in iis, qui latine neichinr, fynodus exigir, quantam latin· lingua exigit Trldentinum, ltaut Syrorum nemo, faltem facris ordinibus initietur, nififclat Syriace legere(c)& cantare, atque ea,qua Syriacis charaAeribus feripta funt, inteilieerc;cum valdeconfentancum fir, quemlibet mente percipore ea , qua ore profert in minifterio altaris.

DECRETUM II.

CLV. Quotquot haAenus Ordines fiifcepere in hac dioecefi, omnes fimoniace funt promoti paAo pretio, coque majori, vel minori, juxta qualitatem ordinis , ad quem promovendi eranr, quapropter in gravillimas a jure ftatutas poenas cunAi incurrerunt : Quia tamen eorum Infcitia , cui caufam dedere Prcfules ipfi , hujufcemodi turpifintiorum errorum Maeiftri, aliquam excufstionem habet, ut nonis compertum eft. Reverendiffim. Metropollta promotos huiusmodi ab omnibus poenis, & cenfuris, üu. quas a jure latas inciderunt ob fimoniacas Ordinum fufeeptioaes abfolvlt, pracipien· do ulterius, ne quis adverfiis llios ob eam culpam quidquam attenter : infuper omnes eximit a vinculo, & impedimento potefiatis accepta, itaur quilibet libere, ac licite , nifi aliam ob caufatn ab ipfo jute impediantur, poflint ordinem Tuum, dc poteftatem acceptam exercere.

— Ah «o Cuaitrr sjpp, x

DECRETUM III.

CLXI· Quoniam confiat fynodo, nonnullos Sacerdotes, (*q)* lepra foedatos, ac notabiliter deformes, Cacrum facere, non fine naufea 'Populi, ac periculo falutis aliorum , cum lifciem vafis, *St* veftibus facris utantur, rubet hujufmodi indubitanter le* proies factum non celebrare, eo quod Tint ipfo iure irregulares ob corporis dcfeAum , ,dt naufeam, quam facro altantibus afferunt, tunc pnefertim cum cx eorum manibus Eucharifticum panem accipiunt .

DECRETUM IV.

CLX1I. ReceptilGmo in hac dioecefi more induAum eft , ut horariis precibus abfolutis, antiquior ex Catfanariis in ipfo presbyterio , aliis omnibus , qui alternis cecinerunt manum porrigar , « hi viciflim manum ipiius apprehendant, qu« confuctudu, voca-

■at : etenim jo. annum prrfcripfit etiam presbytero eoocil. Agath. ea. jo4. Aurelian, j. ··· ||». Toletan· ■ ·*· «jy.k conci l· Trulian. At vero concilium ftavenn. a·. 1J14. permit ordinari presbyterum anno étatisas·, St diaconum an. ıβ. Narbonenfe autem «a. nji. exigit in fubdiacono t*., in diacono *0. , & in presbytero aTandem Tridentina Synodus artatis annosi prcfcriplit ordinandis , prout noftra fynodus exigit ; attamen paulo ante ipfum, ideft *··. its,, ν 7. N,o. facultatem fecit provinciali Hifpaniar Hieronymus Scripaodus , Tridenti exifteas, Praawn.ad, *gorfrJtiittf IU,* ·<···» *itriiw Miiitrim* Erat tunc fieri pandas generalis ooliri ordinis; fubinde cardinalis, * cmsdcm concilii Tridentini pnrbdens . Quare aillent hic mos apud illos Chriftianos vigeret , facile deducitur cx M- Paulo Vcnct. ap. le Quico »·«■ a. *fi·* ioft*. nempe in caufa eral epifeoporum raritas.· unde ae carerent Mmittris , pue.los ordinabant, qui tamen non nifi^in st. «tatis anno coaftituu lacrum peragebant; iode *(ait itie,* fadumeft, ur in ilbs regionibus ipa reges aliquando presbyteri *efient,* ut de preatmtero Joanne teftabatur Guilclmu, de Kubraquii'ord· Min. , qui a S. Ludovico Francise rege minm fuit in Tartarian,.

(<) Jure merito peritiam lingu« ty risen exig't lynuJui ob eamdem rationem · ob quam Tridentina prqfcripferat ordinandis latinam; quandoquidem cccieita luftrfimii dc caufis Sae. Scripturam, & Liturgiam fermone tantum latino legendam proponit; de quo videndi Emmanuel Navarro, Viva, k omnium uberrime P. Fontana /»y. Pr,p. g» *α·»[··11ι.* Ex quo etiam novam deducimus rationem, quam Hétérodoxie opponam·,, pro vernacula l ngua pugnantibus; cum ecclefia Augamalenfir, non Malabarico, fad Syriaco fermone rea facras perageret. Qpod auicm in Capitular. Caroli Magni exigatur a parochis peritia hoguar vernaculae, id , inquam, ut Conciones, Catechefes k Coufceones fieri haberique pedent , (incitum fuit ; noa vero pto fcnpturis, aliifque ecclefiafticis libris legendis .

(fi) Hoc in loco Cros*us theologia polita , medicum agit ; srferilque non fuiUc lebram, quem bic memorat fyaodut morbum, fed tubera quxdam in ctutibu, sil, genu codemia; piwftaf autem credere tot ceatcnis hominum ibi confidentibus , quam novo Medicanto Crotaro. igitur provide juffit fynodus presbyterum lepwfUm fcparari vitarique ; conformiter etiam ad antiquos canone, ; Gregoriys enim II. aa. 7»*. leprofis communionem peraufir, at a conviviis arcet; in Capitular. Aquifgrao. eoo* ylp. ftqtutum eft, ne leprofi (e intarmifcaant alii populo, quod omnium primum junerat concil. Ancyran. aa.|i«. pnricribcns, quod leprofi cum Enetgumcius orarent . Actu latus etiam de lepra, debebat canonica·» purgationem facere atque fubire, cx fynodo Fiâav- ea. 11*0· mirum autem non eft, «um qui g cuovivita arcetur profanis , a divini propelli miniftsatioM convivii .

Anno Cnaisrtbac 15jW·

vocabulo illarum regldnum proprio (<) Ce- y/Mrr appellatur y Cum itaque vetaftuliau ceremonia fit muto* benevolenti* , frarernique amoçis ufitqtiffiamim fignum , aegre *fen* fynodus aliquo* ab hac benevulentic fignificatlbne. non fine aliorum offenfione abftitQc propsér privatas fiinaltate», rurfu» nec cum aliis colloqui, nec ii* bene, precari cccleflaftica falutatlonçi quam cnmmuniter h*c ecclefia ufiirpat; ut· trid huic malo occurrat, pracipit, ut tamdexietam non porrigentes, quam non comple, Aentcs oblatam, prrfulgtayiter puniat ,'tan'- quam I*f* charitatis ,& pertinacis In fuûm proximum odii reos; prxterea, ut delinquentes, juva falutare Chrifti monitum » accedere ad altare, aur mjjuftrare in ecclefia, fuorumque ordinum propria munera-, exercere non audeant, ?iecSi ad quos pertinet, fueras velles illis prwbeant, nec eos celebrare linant, quoufque fratribus fui* reconcilientur, iifque confuetutb benevolenti* lignum exbibeaqt.

4

DECRETUM V.

CLXIIÏ. Cum clerici ad majore* ordines promoti, debeant ex preferipto ecclefia quotidie horarûs prece*, five, ut vulgo dii citur divinum officium integre recitate, lit hac autem dioecefi paucIffimf domi fua privatim recitent, per errorem putantibus a-C lii», iifque plurimis,, privatam hanc retitationem qpn *effe* nrrçbptam ; ii* vero, qui in presbyterio publice Vanunt ^Gbi falfo fuadentibus, ad adimplendum pnrcepcum fati* efle, quod ad breve tempus ibi morentur, etiam prope finem <St etiam fi vix ingreffi poil pfeuco* verficulos ftatim egrediantur , quin foliciti fint de (lippiendo privatim domi , quod Ibi omiferunt cumque omne* in excufationem adducant ultra falfapi opinionem fupradiAam , qua laborant, raritatem factorum codicum , qui perpauci funt in hac ecclefia , iique calamo exarati, declarat fynodus, omne* > qui in facris otdi-

Anno C*1'**1

tubus initiati funt, prveepto Integr* rccitatioois divini officii obftringi, nec poft* illam citta lethalem culpam omittere, atque adeo, qui publice in ecclefia non canuat, debere Ipfum privatim dbnii(b/Integre ' recitare, qui vero publiée canuVt, fiquam partem omittunt , *eaor^rlvatîm lapplere* debere, fi facris Libri* non careant, quodfi careant, ut certe phiriml carent, pfalterintb (r-Jlaicum recitent, five ferietn 'exorationibus Dominici·, dt Angelici* Salurat-ionibus, piacularibus globulis percurrant , ea lege, ut cum In haç ecclefia non *Ka ur partitio public»' recitationis Divini-officii, five fact* pfalmodi*, quam in Matutinam , & Vefpertinam , etiam ipfi pro recitatione matutina, exordium duceodo ab invocatione Divini adxiiii, ut habe-' tur in Breviario, tricena· ne» oratione* Dominicas, totidemque recitent Salutatione» Angelicas , ac linguiii addanr claufulatn illam addi folitam linguiii pfalmlt , nimirum ; *Gloria Patri &r.* qua precum ferio abfoluta , novem recitent oratione* Dominica» ,dc angel cas falutationc* pro Animabu» Fidelium DefunAorum, deinde unant pro papa, & unam proepifcopo , qua» fubfiituere debent, publM* illi* precibus, quibus oratur Deu* pro illi* in ecclefia. Eaindem invariatam > & Integram precum feriem repetent *Vefpçte,* pro Divini Officii recitatione vefpetrina , addent tamen ηovem lalutatione» Angelica» in honorem Deipara. Hoc fupplcmento uti non poflunt › qui facro» libro* habent, fed ut iterum inculcat fynodu· . divinum officium vel publice , vel privatim recitare debent : fi vero publice recitent pariem , vel matutinam , vel vcfpertinam, & facris libri* careanr , eam tantum partem, quam omiferunt, debent per piaculareț globulos fupplere ; juxta methodum nuper praferiptam.

DE-

ra) Ita veeatur a Malabircnfibus genu» qaoddtm pacific* falutationi», <t aufpicii liberalis , eum aliquem conveniunt, Catiaaarii chorum ingrvditntc», ritu» auiero *Cafiart* huiulmodi ell, ut Abi invicem pacem apprccvniur, apprehendente* manu» , <r indicem digitum «IcuUniei , tefte Vine. Mar. I>* ». *taf* «. Croxcu· vero *Hif'. Chrif. lai. fag.* a**· ait, ritui* *Caiarr* importare, quod manus arilrquioris Catfaoarii comprehendant alii, atque firbiude eju» benediciiquem accipiant; revera bcc ceremonia fignum eli interne caritatis *it* communiooi» ; /ubjtAienem ciiam atque udem fortaffc indicat : .priici enim vocabant timilem ritum , quo clicntea manus luas, inter manu» ponebant Dominorum, ia fignum fidelitati» * lubmidionii ; Vico drrraa. *»o« l<*. j. »*/·44«·

<*) Privatam etiam ofteu recitationem ex obligatione ad primeva ccclcuc tempora refercndatqcfle. videtur ; ut tuihenl alnque non bene motat· contrariam corruptelam induxerint ; namque non tanium clerico·, verum etiam laico» ad id teneri ex decretu Arab. Nicnnii apparet, cum jubeant iAa Decret, i,- vraza *('f*'··* dr. *jiiaat naaat CirtJhfJtlti.* Nctoriani etiam te*e Sobenlc , te. nentur tam preabyteri, quam laici aut Icculare» ad quatuor hora» canonicas , *.<«<»., nempe, N.Aar.vr *fijffriiMi & Jftilfou,* ante fomnum, quod figaificat idem ac *tof* raaam. De quo vide SanAiont» Arabuas Nkxnas *Otr.* 17. ◆ il. Afieman *Difiri. i- Ijrn Hittr. fag.* jjt. cardiua. li» Tboraafiui egregiam Di&rtauonem concinnavit *Ot* p'»«i *htlififinr·· 4"'·-·* »»r». r*<raa>, omnino legendam, apud Jofephum Blanchiniuin Congrcg. SanAi Filippi Nerii alu. mnum *Par.* >. raae. r. Operum laudati Card. *fill. Kiara* 1741. *fag* 4X0. A- /.*<·

(r) Continu! Cunventrcnfe» anno t.»jr. pro laici» hcc habenti *trarifiauai gaai gaü>ht C0r>-* /laaar <· *gualAai Clrifiaaa rail lit irfal frftin , Pâlir a^tr,* dve *Maria, & lit Crrii;* Br anno 1714. editu» fuit Fani liber hoc titulo : *fifirra hra raatarra a lairu laraîallai rrriiaala,* juxta ma·» *Klraealrraaraar i* edrtua A^abicc , *tu/u> maniait* hrod. ABcm. *Laar. fag.* *j.

DECRETUM VI.

CIXIV. Jubet Synodus Jn facrarum pee cuir Breviariis adjungi fymboium S. Athanialii 'a); *Q/ittumytie vit* &<. quamobrent ejufdem fynmoll fieri vertiooem Sysjacam, ^çua peraAa « liqgups diebu· Doroimcii poli matutinam Divio! officii recitationem , publice in eccleha· recitari vult. Illius Syriaeam* veflionem P. Franciico Roz committit. Illud etiam inculcat, ut finguli CalTanarii, & Chamaaes, illud memoriter addifcani,&; prr oculis habeant/turn quia id per (aeros Canones commendatum legitur , quia in ilio ptreipuorum noftr* Fidei myfteriorum (umma continetur, tum demum quia eo utitur univerlalis ecclefia, dk diebus Dominicis publice canin

DECRETUM VII.

CLXV. Caflanarlos, A Chanuzes omnes fummopere hortatur fynodus, ut ineccleiia tam matutino , quam vcfpertino tempore Divino officio imerfinr , nec ibi colloquia inter fe mifceant, vel a rebus coeleftibus ad res terrenas, dk nugatorias merttem dlrtrahanr. Illud etiam caveant, ne dum alternis canunt , in eccleiia , aliqui verficulum fequenterç prvpropere incipiant , nondum abioiuto ab aliis verticulo precedente , ex qua feftina temporis preoccupatione laetorum verborum confulio, ac perturbatio oritur , quod plane ipiis initeere fcrupulum debet ; in quo frequenter offendunt Cafianarii, *tt* Chamazes dum fimul recitant · Poftremo hoc etiam admonet , ut quamvis haAenus in tuore fuerit , a feniore inter Caflanarios praeféntes Divino officio exhiberi aliis Ca*ftare* ; nihilominus in polferutn, (i proprius ecclefi* vicarius adiit, ipfe hac in re aliis omnibus prccedar , quippe qui peculiari eft illius ecclcfi* paftor.

DECRETUM VIII.

CLXVL Quia rquum non ell , quantum ad laborum remunerationeni, eodem in numéro haberi laborantes, dk non laborantes; vifum fuit fynodo » CafTanatios, dk Chamazcs, qui diebus'Dominici·, vel allia diebus feftls divinis officiis non"interfuerint , a vicarlo, vel eo abfente, a feniore Inter Caf. fanatics, adornandos efle. dt in diilributione fruAuum, habita ratione quantitatis difiribuead* , aliquid lpiis detrahendum , plus minufve, proot pluribus, *vel* juucioribut vicibus abfuerint ; quod ita fiet, dum legi·, lime non fuerint impediri, aer «rgrotl, vel In rebus ecclefi*, aut» foo.prelule aliter utilius occupati ; li enim, qui hac dc caufa qbfunt,'«qualem cum aliis portionem accipient ; quod vero ex bbfentia aliorum colleAum fuerit > «quis portionibus inter alios dtfiribuatur.

DECRETUM IX.

ÇLXVII. Non lgnorat fynodus, quamplures è Cafi'anarils formulis exorcizandi (b) uti fupcrftitiolis, immo etiam ethnicis, vetbifque defumptis ex impio, pruhibitoque libro : *Pertfteien* , ad cliciendos Demopes ; quapropter In virtute SanAa obedientir precipit, ut nullus audeat aliis qti exorcifmis ad hunc finem, nifi iis, quibus utitur eccleiia Romana , approbatis a SanAis Patribus , contenriique tn libello *De eJauniftrenent iaereamiernnt;* Siqpis Vero Clericorum aliis utatur, dk mulio magis , fi fuperiiitiofas ceremonias ufurpet, dk ignota fignificationis verba fuper energumenos proferat, ab Ordinibus fuis exercendis >dk proventibus per annum fufpendarur ; cui cenfur« poterit Prrful, juxta majorem , vel minorem criminis gravitatem, pro arbitrio fuo pcenas alias adjuhgere; fi vero poft admonitionem , dk punitionem contumax adhuc perfiflar, a communione fidelium fepdretur, dk anathemate feriatur. Quod fi de aliquo conftiterit, pradiAis ceremoniis, vel verbis uri (quod Deus avertat) *ex* paAo aliquo lnito cum Damone, id quod de nonnullis circumfertur, declaretur ab ecclefi* communicatione fegregatus quoufque condignas, a fuo Prefule ftatuendas poenas perfolveiit, necnon ab exercitio ordinum, dk ecclefiafti cis emolumentis fine relaxationis fpe per torum vir* fpatium (ufpendatur ; infuper fit qbnoxius poenis aliis a jure ftatutis contra eos , qui paAioncs hujusmodi cum Demone faciunt.

t a) Memoriter recitari *Dit Deuiaiea ei kertae frineeue* jubetur in Capitular. Hsttoaii epife. Fa filent. »«·· *cirtutr* tu. Et hoc qu dem («usio 9. quii ordinabatur cpifcopur profiteri tenebatur, (e lulcipere Athanafii (emtonens, qui incipit. Û9*'*n>f«> *veli /aleae tft.* Vide CoiieA. Conci). Hardui. *eeu* v *rei* iaaV

(*t*> In aliquibus Orientis ecclefiis, non fit Eaorcilla ordinatione , led defigaatiune Amiftitis 1 ia alii, clt Eaorcirta iple qai OttianuS: Qjinmndo ordinetur Exorcifia habetur ia Concil Canbag. s> «» j«g. quod yero exotciimi *ulli* jf**r *frenent» fittetie , eijt timhjit freinte,* prclerinil condi. fiiiuricen. aaao a)lq. Γi»«l. qn. raa j.

T

Catlin «59*

DECRETU^ X..

CÛXVJII. Quoniam nonnulli e Caffana-rlly, |uxta fupethitiofum Ethnicdrum morem, ubi agitur de matrimonii* contrahendi*,aliif-2ue rebus gerendi*, faufto* aufplcantur(a) te», dk multa ominantur ,ad petitionem chtiflianorum, Ethnicam fuperftiiionem Impie imitantium , fupctftitiofa* etiam fupputatio-Aes faciunt, faAo* , dk nefaflo* die* ex Ethnicorum libri* in fui* commentarii* tranfcrlbunt, qu» pr» manibus a Chrifti*ni» habentur , Immo etiam in libris precum tabula* Conficiunt, calculofque Inftar algorifml, ut videre cftjpluribus in libri», etiam lis, quibus in ecclefiaftici* funAionlbu» utuntur i B preclpit fynodus in virtute Spiritus SanAi, ac fub poena excommunicationis majori*, ut nullu* ecqlefiafticus, aut feeularis, vel CaflXnariuv io potterum audeat hujufmodi faftos, nefaftofve die* pr»nuntiare , occafione matrimoniorum, aliarumvc rerum agendarum, neque àd hunc finem fortes jacere, calculos ducere, aurouid rigendum fit, quid-Ve repudiandum ex libris fortium conjeAale, potiffimum ex libello adjunAo alteri, qui appellatur *Parifetae*, aut ex alio quo. cumque, nec alia* quafcumque fuperftltio-Uc* a quovis alio inventa* fcdhri ; qui vero contra fecerit, anathemati fubjeAu* denuntietur, necnon per annum ab exercitio or-C dinum, dk per fameftte a percipiendis ecclefi» proventibus* fufpenfus . Commoneant etiam facerdote* populum fidelem , ut ho* fugiant Ethnicorum titu*, ac fupccftitiones, utque eligant àd contrahenda* nuptias (modo velint) die* In ecclefia folenne», feftaque fanAorum , quorum precibus omnia^ profpere, feiiciterqueconjugibus eveniant, vel aliorum quorumcumque dierum eleAionem.faciant.* omne* enim faufti funt colentibus Deum, ac bene agentibus, omncfque funt opera manmim Dei i eoque feliciore*; quO In majorem thyinorum myfteriorum cultum, majusque Dciobfcqulum Impenduntur.

A ‘

DECRET ifM XL

Ahno CatiiTt «59*

CLXIX. Cum plurimum deceat, facerd^ te* bonum exemplum aliis exhibere, quippe magiliri funt populi, a quibuvbono* intres edilcere debent; doler vehementer fynodu* de Intemperantia , qua facerdotes aliqui cibi , potufque appetitioni plus «quo indulgent , cum otfeniione chriltianorum, immo non fine infantia , dk dedecore"gradus ficerdota. li* apud E'hnicos. Quamobrero ut huic malo ptotpiciat, iis fummopere commendat in cibo , potuque temperantiam , Prnfuli veto vigilantiam in acriter corripiendi* bibacibus, qui quidem li fuerint f*pe (*b*) inebriati ee ufque, ut mentis ufu njn pollerent, (quod Deu» avertar J ab ordini* cxcrclrio/iritfufpenfi, non autem a recitandi* lir ecclefia horis canonicis, dk quotidiani* dlftributionibus. Praecipit infuper, ut nullus audeat ad edendum, vel bibendum adire Caupona*, vel tabernas, cum k1 gravitatem facerdotalem graviter dedeceat, quam ob caufam id. ipiis etiam a jure prohioctur. Demum prohibet, ne ullus apud Infidelem, Ethnicum, Tuream, aut Judeum (rj conviVetur, fub poena fulpeniionis per quadrimeftre ab ordinibus, dk emolumentis.

DECRETUM XII.

CtXX. Curocquum, *St* eorum dignitati *alde confonum tit clericos non folum moribus » fed etiam Habitu , & (d) extctno ve. ftium cultu a populo difcruninari , idque_»t poftulent facra roiniftcria , quibus aiidiAi funt , prxcipit fynodus , ut eorum nemo domo exeat braccatus, five breviori velle 'indutus, cujus partes non lint quaquaverfuv confute, atque adeo interula foras prominear juxta morem regionis, neque tunica Ira indutus , ur h»c ur diloricata. Ubi ergo iter faciunt, aut oppida , vel eccieliam adeunt, tunicati incedant, & vellis eoior lit albus, niger, aur cvruleus, ur moris efl, dt pileo caput tegant. Mulcominus noAu , inter

(n) Statutum eft In cooell. Ancyran-«a»· 514- quod Auguria vel «ulpici» qui feâantur, aqant poenitentiam annu quinque l fynodu» vero Bituriccn. «· ι,»». omnes arioli incantatores kc. qui *jt* /orrror *rirriri* (ait) pvrworur k" hveebw *fatalari nàiaaiar* v *idt. Mhaa.f. (foodi* Miamp. *. *D·". t. j. &* S· fupcrflitiofi autem Ma labi renies id obfervadl, ut h quod primo occurrit elt Bo», fauftum habetur; fi vero chnilianut aliquis. Corni* aut Cani», iofautUm. Diebus autem Maitis aut Veneris nec amicos invifnni, nec eorumoCcia admiltuift. Vide VinflbMar. />».». *up*.* Eft etiam apud cos libellus, in quo Bracmanes totius anni d>es faultos nefaftolque defignant , quem vocant : *Mataeatit* vulgp. Pulchra dc Auguriis habet Marchio S. Albini Tenir. *JtlrOfi»* rvw.s. peg 4»J. ℘ *f,n*.

th) Sarculo*, ex antiquiori ecciefi» difciplina flaturum fuit a Grego *III·* In Judic. Congr. *Pat-entât. paliritt.* quod ebrioli quadraginta di-s agerent pcemtentiam *t* nota autem ibi ex antiqua definitione haberi , quod qui i* r«o/«rrad,vrw I4»ril *ainu»* Mr, «u*U* (epifeopus , presbyter , *aut* diaconus) «» *irfiaal, tm irptauar.* <d C.iam notabile ibidem, *Qÿi rtgn* alrfuem haasavirar» grana, a, larirrrrae , pr *tbriat ftulul.*

(») In concil- Matifcon. «··· jar. ab omnium chriltianorum *coafottio compefcitur , JhJm-*raa, r,a*rvnr parafrrpare pra/uaMS. Ita Caa.'ij. Et Suocn. Epit Can. Par. ,. cap. ay. ftatutum ab ecclefia Nrftorianorum effe ait.- *Qjti* a,o taeeaS /delMa» rw<frr< rnaa *Ju4tn .*

(Λ) Inter antiquo» Mefiorlauoanabitu non dillinquebaotur a laicis ccclcfiaitici , et am epifeopi fit patriarche; bud-e etiam vettbui utuntur cujufcumqu* indifcriininatnn culons. Adeas Navigat. Mwi Orbis rap.rja k *Hiftr.* Alleman) Dr *S)t. Htftttaa. ftj jp.* Ex'teH>muniu Tiinoihei 1- Patriarche Neftorianorum videtur , cltrico, (arculares apud eoa veliibus albif utos elle , Monachos , k epifeopos nigris. Niger color atque caeruleus *ia* Oicidcnte, clericis luit ulaiatu,, *prelenim iu_.* Uilpania , ufque ad tatc.ri. etiam S. Jopnnes a S. facundo , antequam noftrum Eremitarum ordioem illulirarci, - duabus meliorem, quqm habebat', catulum vcftcm pauperi dedit . In *ali·*.

Amn<' CMtlITl -ff*

inter venandum, vel pifcaodum tantummodo campedrtf a J verenda tegentes, cetera nudi incedant, quod quiat ipdecordm iit eorum datui, nemo non videt: qui vero contra fecerint, graviter puniantur: pr«-terea coram.femini* (*), aut Juuul cum illi, non laventur, be ceteri facere hac In regione folent, cum «plurimum hoc adverfe-rurmodefti», A: morum honedati / quam ecclefi* mlniftri maxima cura, diligentia, que fer vare debent: quod verrt ad barb* *culturam* ittfner, ur libuerit faciant, dum juniore* intonfo crine non incedant, fed barbam libi rada'nt: ii autem, qui prolixam barbam nutriunt, eam faltem circa Ubia radant, ne InteV celebrandum, fumptiuni calici, impedimento fit, & Chrifti fanguine B imbuatur.

DECRETUM XIII.

CLXXI. Quia, ut ait apoftolu* Paulus, 3ul poiiifimiim Del obfequio ejufque cultui icantur, equum non eft negotiis fecuiarium Implicari; quam ob rem verant facri canones, ne clerici publice negatientur, in quo tnaxime peccatur in hac dioeceli: precipit fynodus, nè ullus clericorun Nundina, (e) adeat publica,, neo locatore, lint rei aliene, aut facultatum fe exh'beant aliorum (dj fidejrfTire,, aut proxenetas; nec cum ttanu* etiam focietatis celebrent, neque InCfc eorum doinitm, merces, aur comeftibtlia-. fialam vendantur, nec' munera obeant f*cu«arlum; qui vero contra fecerint, *'Cevere a* prefule puniantur: quod ft non emendentur ab oidinum exercitio, & ecclefiaft eorum proventuum perceptione fufpendantur: qui veto fuerint aliorum fi.iejuflbres, 6 intra menfem olHclo illi no-, renuncUverlnr, ab' ingrrifo ecclefia arceantur, dt quoufqua id non pritftltrrint ab ordinibus & proventibus Cufpendaptur.

DECRETUM XIV.

CF.XXII. Cum hujus dioecefeo, Sacerdo- q te, nonnulli, poilhabito Del, fuorumqut^ Prxfulum timore, ntenon fuhiimi* ilatui, ac dignitatis facerdotali*, qua infigniuntur obliti, palam negotii* fxcuUrlbus, & mercimonii* operam dent, Λ ea quidem impadentia At audacia, ut ad ea tutius exequenda, abfque habitu facerdotali, ton, fure, *capitifque coiona*, imt^p intonfo capitq, cXpiliifque juxta, profanorum hominum, ac popularium morem, eleganter compotitis: prvcipq fynodu, in virtute fanAe obedlentie, ac fub .anathemati* poena clerici* omnibus, qui fuerint f-cri* initiati ut cum habitu, tonfura, ac patente capiti* corona Incedant, nec cvfarie promiffa, capillifque Itk compti* in publicum prodeant; qui vero contraierit, anathemati fubjcAu* *declaretur*, quoufque refipuerir, externumque corporis cultum, qui fuunu deceat datum> libi comparaverit.

Awno CitauTt »5W«

DECRETUM XV.

CLXXIII. Quia aliqui ex ecclefiaftici» * tum Catfanarit, rum Chamazii, fui mu*ncil*, ac oropri* *dignitati* obliti, ut* minus a regibu* Ethnicis vexentur,' quodque deterius eft, ut eorum patrocinium libi concilient, eorumque clientela freti impune delinquant, nec poflint a fui, Prvfuli» bu, , juxta meritum puniri, ftipendia a Regibut accipiunt, Λ inftar Nayrum nomen dant, atque adeo Inter militet confcriptl, debent ad bella procedere, manu* confe-rere, & omnia munia militaria, (*t*) *proyt* prxbuerit occafio, exercere, id tjuod ex» prelfi clt contra facrot Canone*, legefqun ecclefiaftica, ; prxeipit fvnodu, in virruto fanAe obedknti*, ac fub anathemati* poena ipfo faAo incurrenda, ut nullu* Callanariorum, aut Chamazium audeat in poiteruui ftipendia militaria ab aliquo Regum accipere, ac militiam profiteri: qut vero contra fecerit, a fidelium communione fejunAu* declaretur, nec a cenfiir* vincula abfolvaiur, quin priu* militi* nuntium remiferii, di exaunoratu, fuerit; pnrtcriti iufupcr crimini, fertam pernitendam ex animo peregerit.

DECRETUM XVI.

CLXXIV. (n ecclefia a fuis ufque exordiis, Cieticos facri, muneribus addiAos, potior! titulo Sacerdote* concinentiam, ca-

M tu in m 2 &**..

(a t *Ct<uftfr<* dicuntor fuceintori» partium inbsneftsrum › Vide P. Aug. lib.-*. *it Ciait.* Brl eap.17 cui perisomata primorum parantum, .«[redacted]/·!>. luat.

(i) Cavent Laodiceni Canone, quod *tu» »»htriiat tt»»»»ia »t»t titifiUtu" ia, itat.*

(r) In originali habetur *Ciatiaartat.*

(d) In originali legitur Terrfer.

(9 i In Concilio Meldenfi Mafucum «A quod' C/rr/z/ erwe *miburit *** ftitiwt t* celebritum fuit 1··· 845. nec aliter quam ex coeicm^tu icclefiartìcx itnmumratib |uiB fuqt cua/b aliquando Clerici « per Principe* » irma capcUere. *Pruindc* Cooc I *Cunan.* I J. *Γη.* 1?. cavit ; Nr *fmltrft Çhrtft 9 Cbftitt* : mulctquc minui »4 beiii|-mnJ4.u. Qfiid autem 6< * quod babecur »n *Cepit*!*. 41- Theodori Camuarienfis archicp, ad ane>n fee. 7· *Chrttir **11*1»**/ iteti * 19* , mi *[trwiH* liti i* iflvcaiiur lu Spiciicg. Oaçhcru /·<[redacted] 9. ulna diicuttea· dum relinquimui.

Αηνὸ '-*-'** i *199· ? ftitatetnque ferrate confuevifle,(u jex antiqui* Concilii* tam Orientalibus, quanu Occidcotalibu» aperte colligitur; & quamvis primis illis temporibus, cum ob Sacerdotum penuriam, turn ob commune eccleli* bonum, aliqui ex litetatis viris, jam uxoratis, ad Catholicam religionem converti, dummodo non elfent bigami, fuerint non (olum presbyteri, fed etiam epifeopi inaugaratl, quod etiam noftri* hifee temporibus in ecclefia Greca viget, Sz in ecclelii* alii* Apoftolicc Sedi fubjeAis, juftis de Caulis a Roinajdo Pontifice, quoulÎ[ue opottune provifdm tit, toleratur, .iihiominu* nunquam Catholica ecclefia pecmi(it, ut'presbyteri poll facto* Ordines ducerent uxore*. immo uxoratos, quo «i B gniu* minifterium facrum obirent, mutuo confenfu a fuis uxoribus fcparatps fuitie, recolenti eorum temporum memoriam, fari* conftat : qu* cum comperta lint, fanAa fynodus non ftne ingenti moerore pravos ufus,qui in hac dioccefi irrepferunt, fecumipfa animo reputavit, eofque procul amoliri decrevit. Eorum caufc fuerunt juxis ignorantia, fchifmaticorum Prcfulunu vafritie*, morum pervertiras, qu* tunc temporis late ^affabatur ; quas oo caufa* noo folum presbyteri matrimonia contrahebant, fed etiam plures eo confilio facris initiabantur, ut locupletiores mulieres tibi Matrimonio copularent ; neque ulla habe- C batur ratio, an Virgo effet, an vidua, an ptima uxor etfet, an fecunda, an ctiairu tertia ; neque bigami* impedimentum vetuftiflimx ecclefi* confuetudine firmatum, illis (tanta erat morum licentia ^timorem illum incutiebat. Quid quod in hoc ftatu altari nimftrabant, & lacta munera exercebant, (i paucos «xcipiait qui poft tranfitum ad A fecunda* nuptias, a (aero celebrando fo — abftlneoanr, non tamen a muneribus alii* v Sacerdotalibu* exercendi*. Qu» omnia libi licere per errorem putabant, eo quod ad hiec omnia facultatem a Schifmatici* Piafalibus obtinuiflent; qui quidem, cum fob anathematis poena vetitum ellet, ne qqit eorum marr imonia contraheret, ad id ipli* poretiatem tradebant; vel li qui contraxiflent, cos ab anathemate abfblvebaot, ac matrimonia hujufmodi rata habebant: qu* omnia obtinebantur limoniace paAa, & foluta pecunia. Quodque deterius eft, facultate (ic impie obtenta, libi inanitei blandiebantur, dt fe fatis -confclenti» fu* confuluitie, falso ac malitiofe exiftimabant.

CLXXV. Ut igitur fyaodu* pravos hofce ac deteftabiles ufus a Diaboli nequitia, ac fordtda Prcfulum Schifinaticorum cupiditate invedos, radicitus evellat, utque eccleftam hanc in veterem *fplendorem,* ac puritatem reftituat, ejufque dilciplindm ad (anAc Romane eccieiie normam apte componat: prccipir in virtute fanA* obedientir, & fub poena excommunicationis lat* fententi*, ne ullus clericorum in facris conftitutus audeat polthac ducere uxorem ; neve aliquis CatTanarioium cos jungat, nec conjugiorum hujufmodi aliqui fe telles exhibeant; nec ad id przftcnt aliquo modo conblium, favorem, aut auxilium : qui vero contra fecerint, aut aliquid horum prcftitilfe deprehendantur, fc excommunicato*, ac malediAos elle nolcant, &ut tales in ecclefiis denuntientur. Quod attinet veto ad jam pridem uxoratos, eos omnes fynodus ccnfura fufpenlionis impedit ab exercitio facrorum Otdiuum, omniumque aAuum Cacetdota-

(<) Qu* ndverfus hoc Decretum fynodi etuti.it Crorru, , «indicantur infra Differt. Apologetica pro fynodo ».100. hic tantum in antecclTuin dicimus, Nottorianus matrimonium permittare Presbyteris, & Diaconis.-etiam port fufceptiooem ordinum; unmo id Manae.s momahbu,-que indnlqtnl . Hec recer, eft inter eos corruptela huiufmodi . Memoratur autem qui prunus om. anum eam induxerit, Barfumas Nifibenus pro epifeopi, , At presbyteris : quo n.oriuo, Babzu* eaedem licentiam Catholico, Metropolitis, baccrdotibu, , Diaconis, & Monachis laxavit. At poftea Mar-Aba, Catholico, dr Epifeopi, nuptias vetuit, & h*c eft hodierna ipforum conluetudo I Hujufmodi matrimonia quoad monachos faltem valida ccmciui , ifti enim «ere tale, dici non poffunt, qui caftiiatem nullatenus exprelle, aut tacite «ovent ; at null' hodie Neftoriani monachi cxiant m Oriente; ficutr nec eraiH in Malabana tempore nort.r lyoodj De iis vero, qui poft fifceptu, ordio-s contrahunt , tenet A«udius *hi.* r»pf\o. valide id facere, ex praefeuti P»*ifltmum Graecorum confuetudine , qua horum conjugia non dlnn.um , Kd- uxoratos ab exercitio lanium ordinum deponunt, bed ex C.a. 1 *rail.* y. ifta conjugia irnia ac invalida Kftimanda ede videntur, dum ftatuit , quod X·.··· «r/ari, *rttaift/t* . *ataatfutar ti tina-* «rw gradu· *frtatvttttur*; unde Gr*ci , qui ea rata cenfent,ftc fola fulpcnuone, id crimini* cartigaol , maiorum fuorum tiatuts auverlantur dilciplinc; maxime autem omnium Nettonani , 2ui bigamam, *it* polygamiam luis permittunt: Orientis eninf difciplma , qu* laicis vix conceft bigamiam, trigamiam vero, nonnifi invito animo , quo pano iftıs otftavas nuptias indulfiff* dicetur/ Certe *.-w idat. inquifitum ert fuper presbyterorum ftc diaconorum Chaldsorum matrimoniis, dt Sac. Cong, de Propaganda fide, decrevit ne illi deiocep, conjugia inirent: <c *tttr* ,693. ejufdem Congrcg. juffu Jacobus Bcnfaminus Chaldsus Neftoriani Patria ch* Vicarius, uxorem qu.am poft ordinationem duxerat, dimifit : novidime etiam Sac. Inqubtioni, Tribunal ftomanum irritum declaravit conjugium cujufdam diaconi Chald*·, qui hic in Urbe nupfcrat. Vide^ Adem *Dtffrrt. ir Sjr. Hr/itr ft^.* jjo Soli, autem diaconis in ecclefia Gr*ca , li in ordination· contcftarentuMou poffe fe continere, aliquando penmffum fuit uxore, poft ordinationem ducere; immo ex laudamli ipforum d fciplioa etiam ab uxoribus ante ordine, ducti, temperarunt antiqui, tus Gr*ci : licet nuila uni-erfalis legi, necelfiiate , ad hoc videantur artridi .· quod diei non poteft de Gr*cis epifeopi,poft ftatutum Concilii Qiiinifexn ovor Oo,. e CUJUS Concilii lege confirmata , lienum ert Gr*ci, presbyteris, diaconi,, dc fubdiaconis retinere uxores legitimas, antn ordinationem duâa,, iifque confuefcere .

In eckfia autem latina, majorum clericorum continentia femper fervata fuit: Subdiaconi vero, nec fempet nec oniverfe lege continent'* aliridi fuere, fed varia fuit circa ho, difcipli. pa.uaxime in noftra Hispani*. Dc hoc videndi Cl. Tourncly *Dr Sttrttt. Oriian ftaf. alrtme.* & Apologia Anunymi pro ilatutit S.Gregorii VII. apud Harduinum r.w. 1»^ C,//r<ti«a.C.nriliar. o ea/aaa. ijat. ubi cclibatua lacronunhotniaum validiflime, ac fubtililbiac vindicalut.

Amvt, de»aiiun*,· fivu tantum Qtmel , live pluries contraxerint , quoufque, cum elfcftu uxore* A dimiferint ; id quod plurimum rogat* ac obfgcratur in Domino. Illi* reto, qui bi» contraxere » aut cum vidui», aut publica» duxere meretrice*, eo quod fiat Digami , dk mattlmonla tuijufmodi prava confcicntia contraxerint , ut eorum plure* faAo ipfo oftendere vifi funt, abitinente* a celebrando facto , quantumvi* ad Id facultate obtenta ■ fuo Epifeopo prateipit fyoodu* in vlrtute fanA* obedienti», dk fub poena excommunicatloni* declarande, ut ubi hoc prefen* decretum ipfi* innotefeat, ftatlm fe ab uxoribus feparent, non tantum, quoad thorum, dk menfam, (ed etiam quoad contubernium; necnon declarat, eo* , quamdiu ita tnanfe- B tint, lethal!» nox», atque gravifitm», *concublnatu** nempe reo, continenter fore; tale enim Matrimynium verum non fuit, nec va'ldum; imrao ex jure nullum, nuliiufque valori* ; fed neque Prcfde* , aut epifcopi facultatem impertiri poterant ad id, quod adverfatur ecclefi» reguli* , in ipfa perpes tim, ac inviolabiliter fervatis, facrifqu---. Concilii, generalibus ab univerio terrarum Orbe recepti,.- quoad *illos* vero «qui femel tantum contraxerunt, fynodo* confulet fan- Aiffimora papam,ac pontificem Romanum, ut tanquam caput, dk Dei univerfie ecclefi» Paftor, ac doAor, & quid faAo opn* fit doceat, ac prcctpiat , quod veto ab eo C prreeptum fuerit, exaAiiGme cuftodietur

DECRETUM XVII.

CLXXVI. Drclarat Synodo» , presbytero*» qui tanquam obediente* filii» Synodi confilium feAante», a femini*» cum quibu» eonvlAum habent , fe feparaverint, poffe poft feparationem in minifterit» facrorum Ordinum permanere» ac Sacrum celebrare» dum aliunde impediti non fuerint i unde ab Irregularitate ex bigamia erunt immunes, qua in re indulgenter agit Synodus, tum proniorem ut viam ad banc teparationem ftetnaf ,tum quia commlfetatur eorum imperitiam, qui a vafritie, dk nimia Tuorum cupiditate Prxfulum, a quibus docendi erant, fuerunt miferrime feduAi. Et quia facerdote* matrimonium contrahentes, juxta facto* Canones, irregularitati .fubjacent, 11- luftrilfimu, Metropolitanus , auAorhate ordinaria, dk Apoftolica, qua in hac ecclefia fungitur, Sede vacante,omne* Clerico* facris initiatos, qui Synodo obaudiente*, uxores dimiferint, ac facta miniftetia exercere voluerint , ab irregularitati* impedimento folvit, ipfilque facultatem facit, libere, ae bcite , quantum, attinet ad Impedimentum A*»o hujufmodi, fuo» ordine» exerce-di. C**-·** , *199·*

DECRETUM XVIII.

CLXXVU. Cum uvores presbyterorum , qua* *Ctutttrtr, (t)* live Ca(lanaria, appellant, hoc titulo , non finium dirntorem locum la populo , & ecclefia, ampliorem que honoris fignificationem obtinerent ; ve- 'ruas etiam proventu* In ecclefia, ubi conforte* miniftrabanr, lucrarentur, perinde ac illi* ceterique facerdotes , irnrno & aliquando multo pinguiore* > quam facerdote* alit* vel ob antiquitatem, vel ob aliam praeminentiam, qua confortet fruerentur : prccipit Synodus ut illae , qu* ab hujufmodi presbyteris fe non feparavermt , nullum deincep» emolftraentum lucrentur , nec a facerdotibus diftributionum participe* fiant. Si vero Synodi pr«ceptioniou* obtemperaverint , par* una diftributionum per modum gratuiti fubfidii pro Ce, fujque familia alenda iielargiatur, honor etiam, iocuCque , quem haftenu* in populo, dk ecclefia obtinuerant* ei* confervetur. -

DECRETUM XIX.

CLXXVIII. Quamquam Synodo»,ea, qua par eft, obfequenti» animi reverentia , Tridentini Concilii fandione» omne», etiam qu* ad redum ecclelі* regimen, morumquu reformationem pertinent, olim recepit, dk femper in pofterum fervabit ; quod tamen in eo Concilio prxcipitur,ne permittatur, ut mintllrent illegitimi hlii presbyterorum in eadem ecclefia, in qua eorum parente» miniftrant, vel alia» minniraverunt; declarat, non extendi ad filio* facerdorum huius dicecefeos, qui hucufque pro legitimi* habiti funt, tum quia Marrtcoonium, unde orti funt, ad hanc ufque diem communiter habitum eft pro legitimo, tum ob multitudinem filiorum hujufmodi ecciefii* infervicnrium» tum ob pe» ficula , eaque graviffima, qu*, fi id non permitteretur , huic dicecelt impenderent. Declarat infuper, eos poffe in ccclellis iifdem tniniftrare, in quibus mintftrant parentes, potfe etiata earumdem ecclefiarum vi-' carlos conditu); quod intelligi tancum debet de filiis illegitimi* ex matrimonio, apud eo* valido exiftttnato, ptocreatis, li quo* alio* vero filios deinceps fufeeperint , in eo* decretum Concilii Ttidentini in toto fuo rigore fervandum efie ftatuit.

Di-

ra) Apud latinos eiiam diâ* fuerunt epifeop», presbytère , diacone *tc* fubdisconc uxores epifcopi , presbyteri fcc. que maritis earum ordinans, epifcopi, presbyteri dec. relicte dicebantur , que leqe perpetua coelibatus tenebantur, non fecus ac mariti . Leqe c«. s Cauni, aatviadar··. Toletani i. (.‹». iS. Ic alii* ia conciliis, pluses. Ex Virginibus autem, aut Viduis, inauqurabantur diaconiHe, ut eccielie mioirterio , maxime pro baptmuo Mulierum detervirent: dc he ct am innupte remanebant. In ecclefia vero Orientali Uxores tantum epifeoporum electorum, quum ea> rum mariti ordinantur, mutuo dc praevio amborum conienfu, caHitateui promittunt, dc aliquod ingrediuntur monalieriuni . Munera feptem potidimum obibant in Oriente extra altare.- ad altare citata aliquibus in rebus miu.ttrabant tam Dtaconida , quam uxores presbyterorum: at quod M·. *lirrrt ftrtir· ti* altara a·· aaaeaar , judit halo GiCCiS Ben. XIV. Cunttlt. *kifi ttfirilir* ···· s?4'· id ed anitnadverlione drqnum, in patriarcham Antiocheno, Abbatillas Monlahum, qua citam erant Diacoaiia, teqa Bathebtao: *Itiiifii MtottUthu huitri/itt* >*''*.'[». Vide AiUmanum *Bifel. it* Ayr. paq.Byo.

Anno

DECRETUM XX.

CLXXIX. Quoniam fimoni» crimen,quo res fpirituales pretio temporali comparantur, inter graviora reputat ccclefia, illudque tanquarn chriftian* reipublic* perniciolifimum, acerrimis poenis Deus fupremus criminum vindex punit, Synodus cohibere nequit lactymas, animo recogitans, univetiam hanc Dicecelim fuifle fcelerum hujufmodi colluvione pene obrutam : palam enim pro facramentorum admlniftratlone pretium, & pecuni* exigebantur, itaut nunquam ea conferrentur ,quin prius aut apud faccrdotes, aut in Capfulis ecclelí», polka ipfos diltribuendum pretium deponeretur, nec (quod piorumexhorrefeant aures)ipfa divina Eucharillia alitci miniftrabatur ; (nulliter relaxationes legis prohibentis conjugia inter coofanguineos, Ac affines; abfolutiones ab anathemati, vinculo ; confecta Hones Altarium; collatio ordinum tam minorum, quam majorum; facultates ad ordines alibi fufcipiendot, epiiiolc dimhforiales pro clerici, ad alias dioecefi» tranfeuntibus, Ac alia hujusmodi , p·Θo , & fioluto pretio concedebantur. Synodus itaque ut exeerabilem hanc, Ac teterrimam Chmtiani populi luem procul avertat, (u) prxeipit in virtute fanA* obedient!*. ac fub anathematis poena' ipfo faAo incurrenda, ut C pretium nullum, nihilque pretio *i)imabile accipiatur, ac folvatut pro rerum fipititualium, quas nuper recenfulmus, aliarumve limilium concellione.- atqueiadeo facerdotum nemo pro adminiftratione Sacramen- * torum audeat aliquid fumere , neque aliqui, pro eo quidquam largiri, fed omnino gratis fideli conferantur populo Sacramenta, juxta perceptum domini noftri Jcfu Chrifti: *Cuttt tcceftflit, grttir dite.* Excipimu, tamen eteemofynas fpontaneas , quas fidele, voiuntatic, nulloque habito refpcAu ad Sacramentorum adminifttationcm, conferte noluerint, dummodo id non faciant quando (aeramenta recipiunt. Sacerdos itaque , qui.Dcentra fecerit, ultra anat.iemati* poenam, ■b ordinibus, & emolumenti* mancat per triennium fufpenfus: vicani, etiam cur* , fit, ur de his rudis populus certior fiat › *ne* Λ deinceps accidat, ur plures ex pauperibus jn Silvis degentes fuo, non adducant parvulos baptuandos , eo quod ipfis pretium non luppetar folvcndum pro baptifmo, id quod antea pluries accidifle fyoodus non ignotat . Presbyteri etiam contenti fint (lipendiis , qu* pro officiis funeribus › ac ηιΓfarumcelebratione accipiunt .quibus nullam fiuroni* labem inefle fyttodu* declarat, led unice eo fpeAarc flipendia hujufmodi, ut facerdotl ea dic celebranti congtba alimenta non détint. Idem docet fynodus de gratuitis alii, largitionibus, qu.e ad fpontaneam, Deoque gratam beneficentiam Chtiintfiidclium erga facros minilhos pertinent ; " quarnobrem , ut haAenus faAum eft, etiam 1n po(letum inter illos diflribui debent ; Declarat infuper fynodus, qued fi forte aliqui ab anathematis poena, rri quam ob grave aliquod incurrerunt crimen, abfolvantur, quamvis nihil ab iis accipi poffit tanquarn abfoiutionis pretium, pofle nihilominus iis in poenam admiffi criminis, habita ad id a ptaefulc facultate „'pecuniariam inulAam irrogari , qu* tamen moderata fit, Ac non nifi in Chriftian* pietatis opera, vel in ccclcfi* fabricam impendatur ; fi vero egenus fuerit delinquens, ecclefi* alicujus fervitiis addicatur, mulAa pecuniaria *prxtermiiTa,* ipliquc prsfiniatur certa temporis menfiuia, major, vel minor, juxta majorem vel minorem criminis gravitatem.

Anno Cniim *599.

DECRETU M XXI.

CLXXX. Cum omnimode peroptet fynodm, pcroiciofiflimum lioiatti* virium ab hac dioecefi radicitus evellere, probe nofcens , illud adeo incrcviflc ob indigentiam rctom ncccflariarum, qua ecclefi» miniftri premebantur ; vehementer orat Omnes hujus dlceCeficos pçpulos . ut ex iis, vel viritim homines linguli, vel unumquodque commune juxta vires, praefinitam aliquam pecuniarum iummain, admodum, vel voluntati» ftipis, vel decimarum largiatur, qua fumma contributa fuftentari poflint vicarii, & animarum curam gerentes , quibus ad Divini cultu, fplendorcm indiget eccleiia ; de qua rc r . lla-

(») Simoniaca hxrefis procul femper rejeAa eft a catholica «cclefia, qu* non prius ercAa eU, quam Simon caderet; quod fi aliqui, particularis homo, «cl particularia ccclefia, ca infctla luit labe, illico a fummis pentificibus k conciliis, contra cd uun. Validius autem gradata temper eft m ecclеliam Oricn aient t ubi enam tuter Catholicos apodolic* Cathedrc addidbifimos Maronuas , eju. labis Ipecie, queoam ad bare ufque tempora rcicoia cit , etenim io *Monte Libano dt* patriarcham Antiochi* Marooitaruca, non conficiebantur Sacra Olea, mu fiolvcrcotur debil* An (irtiti pecuni* : quam utnea omnium malorum radicem evellere teoia.it *Jui.* punoo. Ademanus Ablegatu, a Clem. XII. in concilio Monti* Libani, coado in monarterio de Luayla in choiroena 30. *Sift.* *·*< ,70- cvulfia tandem penitus fuit a SS D. N. geneiiido XIV. anno 1741. approbante canonein concilii Loayfi* , io quo prehrhrSatur parriarrfia/aerre fnaaaroaafur ixaduaiM, >■ dijfr.h*,.,·. o/e< *Pertriu i* etli aliqui contra niteremur. Fere omne, aoufus , quos hie memorat Synodus, irrcpUraat in Angbain ante a.aaaat.oo- adeout concilium Londinen. ··. 1 i»j. lub Honorio 11- m medicamen allaturum , flatuit Ce·.,· *Ut f'>* C,r>/«Mrr, are O.ru , *fr> hfm. m*it,fr> vijiian»·· t»firt»*m , [η »·βi··> , fr»* riauariia, rarparô Chrtjfr, *frt fifullur» »nt. l»*> noni frtii*» f*'i*t*r.* In corporis Chrifti didributiooc , nu u nis collutis persda , turpius id apparet quali nempe iterum Chrittus venderetur; idcirco prohibitum fuit, u4Ua/ , *vfl ·ll>·» jKibiri jfico»* exigere a communicante; r» Coa. a,- concit. Quimiexti, ficu Trullani , k in Lonrtinenli mox laudato. In aliquibus Hifipam* citerioris locis non line otenhone, nec (cmel vidi infixos in Cetco baptunndf, nummo, argenteos , immo k aureos, parocho ceAu ros. k etiam admmntraio *gris Viatico, non tantum menf* candelas , led k ceteras aliorum >n cub.culo exranrium celeri manu, ab ccclcte tnicrvientibus abripi ; quo jure quave decentia, videant alit.

Anno Caatm W9-

ftatuenda, rcvervndo* Métropolitain qualibet ecclefia agat com populo, idque ipfi inculcet» chrlftiaaos nempe ad id jute tum Divino, tu- huauao obftriagi; nihil^cnim •quins, quam quod aliment* pnt'bcant facerdotibus, *pro* ii* Deum orantibus, ac fpiri. wale pabulum omoibntdifttibucntibus,quique Λ Deo, * pntfulibus Dei vice* ferentibus de ii* rationem reddere debent.

DECRETUM XXII.

CLXXXI. Ut quoquomodo obviet fynodus facrorum miniftrorum hujus dioecefeos indigenti*, atque adeo batoni* viam omnem praeludat, cum populi, qui prafioitaui ah. quam fummam contribuere debent, *utpote* inopes, omnia qu* ad vidum corporKquo cultum Illis neceflaria funt, fubminiftrare non valeant, flagitat a catholica majetiate tegis Lufitam*, ut tanquam iftiu* chrifttanitatl* protedor, ac in ifti* regionibus rea unicus dominufque chtiiiianus, dignetur pro ea, qua pollet libcralitate, ac bcncficcntia, annuam peniionem mille faitem, ac quingentorum Crurigeromm attribuere (a), ex qua fimul, & pecuniarum fumma a populi* eligenda, hujus dioecefeos vicarii* congrua (uppetaot alimentai & plane confidit, minime defututam regionibus hifce regalem beneficentiam, qua ladlarum rcÎlionet ceter* fruuntur. in fpem hanc inliiper erigitur ab exemplo concilii provinciali* Goenlis tertii > quod cum maxime opurct horum chriftianotum obedientiam erga ecclefiam Romanam promovere, necnon umoni* vitium ab his regionibus propellere, idem beneficium enixe rogavit. Popular ergo fynodus ab illullriflimo Metropoiiea, ut ad hunc finem apud regem prece* fua*, operamque interponat, illi dt ecclefi* huju* vota, dk f-crorum miniftrorum indigentiam exponendo,' interim vero donec tegium tcfponfum habeatur, ipfe D- frater Alexius de Menefles, utpote archiepifcopus Metropolitanus, dk hujus fynodi pr*fes, fecum reputans quanti momenti lit, fi.l moni* vitium eradicari, dk eccleliarum regimini prxefle vicario* ipfi* addiâo*, qui dk Sacramenta adminiftrent, dc rc* eccleli* prudenter, ac attente gerant, mille dk quingentos Ctucigeros annuos aflignat ,c ftipendll* Go* *detrahendo**, qni inter vicario* dilinbuaotur, quo* ccclcfii* finguli* in hac fynodo conftiiucte decernit, prout legitur in diitributione publicata, dk ab coder» ar·*chicptfcopo fua* fubfcrlpticoe, dt *majori* fus archicpifcopaiis cancellari* figillo munita, qu* Illiçp lcd* fuit, audiente> & apptobantc fynodo.

Ammo Cnaitta

DECRETUM XXIII.

CLXXXfl. Quoniam in hac dioecefi longe plures funt clerici, quam quot divini cultus, dk ecclefi* ncceffitas pollulat, dk facrum Tridentinum concilium, non nifi eccleli* necelfario* ad ordines promoveri permirtit.-precipir synodus, ut io hac fede vacante, quaodm novus pr*tul non advenerit, pcncs'.qucm iit illius regimen, nullus initietur Sacris, nec ad id facultas ulli concedatur, folumque illis, qui jam initiati funr, progredi ulterius ad alios majore* ordines liceat, prout vifum fuerit Gubernatori in hac dioecefi, per illulirilfimum Metropolitanum ioifirucodo: monet etiam Synodus, ut qui ad facerdotalcm gradum *fcendere debent, inltruaniur iniis,qu« pertinenr ad (aeramenta, corumque adminilirationcm,ac formam abfolutionis Sacramentaiis, ut ubi opus fuerit, aut in cafu necei'litatis ea uti poflint, abfolutionem paritet 'a cenfuri*, qu» femper prccedcre debet Sacramentalem abfolutionem peccatorum i» confeflione, faitem conditional!*.

DOCTRINA

D* Sarremrar» Matrimonii.

CLXXXIII. Ç· Eptimum facramentom Matrimonium eft, dk fignfficat juxta Apollolum eam, qux eft inter Chtlftum, ejufque ecclefiam unionem. Perficitur Matrimonium mutuo amborum conjugum confenfu, verbis, vel lignis de prxfenti declarato, confentu inquam, qui juxta verborum, vel fignorum exptemonem fuutn in prefens fortiatur efedtum. Contentus hujufmodi, qui quidem a mundi exordio (b) ccepitefle, dt fub quacumque lege fuit, a Chrifto Domino, facramentorum nov* legis inllitutorc facraaienti dignitatem aece-

P>*i

(·) Lufitanice Crxzsd,, eft monet* genus, pendens set equivalent quinque paulis lomanis, ft baioc:zU veto Cm Crvriar, feu Crar>g«r> aurai; quilibet horum valorem habet j<. fa«/. *··>. la Croxcu, *ff.* »t<. vertit pro Cruciatis, *ftM» t* at oon bene, quilibet emm Cruciatus argenteus Non pendet io lufitaoia nifi 4*. Sayvr. Momaoos; * Mow* ut diximus equivalet ja. *χ/·vıı, aut d· ftmsW *ér Λ*)·!.* aut alio nomine 440. a«jr. Luhtaais.

(*1 Sub hae ratione, Sc ut ed natur» oncium, inHitutum St initum fuit Matrimonium io Faradiio, ante peccatum, inter Adamum Ut Evam; atque illa nuptiarum lex, quam ipla didaverat natura, a Deo confirmata luit. Vide Tcrtuh. *hi. it* t»f. *u.* Hicrou ,· *Ctf* J. *,>/. ad *ii* Augutt. *Lti.* de *,a· *ttf.* ij., *ht.* ,4. de *Citut. Ott t»f.* >>. Concilium etiam Senones. ···« stat, in Decretis morum: Oe.eee. aficrit; M«er>>w»aw e/e « 0e, ·« P«rad>/,, >a /ara laaeeearra ra/rraraaa. Sed omnium luculentior habetur inrtitutionis ejus explicatio in concilio Moguntmo aaae П4*. *i· rtf.* j«. per hsc verbat Matriawaiaa, fai/pe, ahia,. *lit* ejjfrtaa, aarara <a/<raraw, eaadea, ex *Oti* h.aejvtiase, *iafriau intinii»!* ad r.aaedeam re/, /r« *it ftetbi tunt fw»* ; fax alreyaea *frtfttr rwfijttati» tmia» i fttr»t»* a,a rareeer 1 */h/ht friUiilu lurttiiili*, rea/ag:hae ad peeraeea, ava empweear, *jiifi hatriith* reaaaSiaa, ae *ihrti leuttriltim*. Vocatur bacrameutuni etiam, rn latiori quodam *tentu* a Tfteoh>gi*i coaaubium fub lege natui* * feripta, ceterum ab um Chrifto ad Sactaumait hMOitm proprie fuit elevatum. Videha Tourncly Ale Mairias. R|a/. a. ·

pit ; Unde matrimonium dupliciter conii- derari poteft , & ut contradas ; ac natura- lis conjunAlo , A ut facramentum a Chri- fto Domino noftto Inftitutum . Conjugio in- diflblubile, au perpetuum vinculum Deus adnexuit, quod mon fola diffolvit ; juxta illud Chrifti : quad Dear caa/uvxit, bea» m· /eperet. Hoc vinculum ipfi fub utraque conhdcratione competit , fed potiffimutn- competit Ipfi tanquam Sacramento. Per il- lud, fleuri ft per reliqua Sacramenta, con- fertur gratia ; etenim Chriftus ipfe auAor ft inftitutor divinorum Sacramentorum, fua nobis meruit paflione gratiam , qua natu- ralis ille amot perficeretur inter uxoratos ; ft firmaretur conjunAionis matrimonialis nexus inter conjuges, & conjuges ipfi fin- deificarentur. Duplicem etiam refpeAum in- venimus, & finem in Matrimonio, ob quem inftitutum fuit: primo & praeipoe obpro- creationem, ft generationem prolis ad main, di confervatloncm , ft propagationem po- puli fidelis Deo infervientis: fecundo ft mi- nus prreipue ob remedium libidinis, quo nempe uterentur in hoc propenfi vitium , uri remedio a Deo accepto, ne in illud ta- berentur, cum fuis uxoribus in eodem ma- nentes contubernio. Quamobrem non femel tantum, fed pluries iniri matrimonium po- teft femina, vel viro conjuge vita funAo, cura non folnmin primo, fed etiam fin, re- liquit conjugiis matrimonii finis obtineri C poflit. Qpibus ita fe habentibus, tanquam nxreticos dctcftatur ecclefia , reprobantes fecundas nuptias tanquam illicitas, quod antiquitus nonnulli afleruerunt Hxretici, ac noftris hifee temporibus tuentur in his re- gionibus allquc Ethnicorum feAx , fuperfti- tioni magis addiA*. Ex prcdiAis illud etiam confequirur, non folutO matrimonium pofle contrahi inter eos , qui facundi funt s ft vim habent gignendi prolem, fed etiam in- ter fteriles, de quibus juxta confuetum na- ture curfum nulla fpes eft , ut tilios pro- creent : poflunt enim vero ii faltem matri- monii finem alterum obtinere : ii vero, qui neutrum finem obtinere poffuot , ut pueri D impuberes, & qui ad ufum Matrimonii funt perpetuo inhabiles, Matrimonium contrahe- re nequeunt : quia tamen primum impedi- mentum a minori atate ortum, ceflat pu- bertate adveniente, idcirco ecclefia certum prafimvit tempus , quod nili fuerit exple- tum, matrimonia iniri non poflunt. Quid- quid veto de primarvo rigore, lege naturali, & fubindede lege Mofaica remiflumcft,Chri- ftut in tege fua Evangelica ia Integrum re- A liltuit. Quamvis enim antiqui Patreucx pri- muvi juris relaxatione a Deo concefla, plo- res duxerint Uxores t ft lea Mofaica permi- ferit libellum repudii, neutrum tamen poft legem Evangelicam licet. Quumobram Ma- trimonium priftitw puritati tcftitutum fitit, nec licet cuiquam plores habere Uxores «aut quam habet repudiate, aut aliam ducere, prima fuperftlte. Tria infuper funt matri- monii bona prscipua, primum nempe Pro- lis generatio, per quam Populus fidelis pro. pagetur , & latius veri Del cultos extenda- tur: fecundum eft tides, quam quilibet con- jugum illibatam fervare debet erga alterum: tertium perpetuum Matrimonii vinculum, quo fignificatur inditTolubiUs conjunAio ,^ft unio Chrifti cum fua ecclelia; A licet foe- Dicationis, adulteriique caufa » licita fisc conjugum feparatio quoad contubernium , non licet tamen cum alio matrimonium contrahere› quia Matrimonii valide contra- di vinculum , non aliter quam alseruuiui morte conjugis diflblvi poteft.

DECRETUM I.

CIXXXIV. Sacra Mater Ecclelia cele- brationem contraAus Matrimonialis Ita fta- tuit , ut vel primo afpeAu fandum quid ef- fanfteqne rraftandum omnibus ranote- fceret : itaque ad plura vitanda valde ab- fona, atque adeo dignitati hujus Sacramen- ti minime confentanca , contiiruit, palam , ac io facie ecclefi* matrimonia celebrare, fcilicet coram vicario proprio , A parocho, aliove facerdore deipiius, aut pr*(utis li- centia ; prmfcntibus etiam duobus, vel tri- bus teftibus, quodlibet autem matrimonium abfque hujufmodi folennitate parochi, duo· rumque teftium celebratum, eo ipfo nullum fere, (t) nuiiiufqup vaioris: & quod con- feAarium erat , decrevit infuper, ut nec ipfe parochus fine duplicis reft s prrfentia, nec tacerdos alius fine parochi facultate au- deat aliquos conjungere · Qa« cum in hac Diuecefi minime iccvari .Synodus certo fciat, nam coram quocumque ex CalTanariis, ft ubilibet pro contrahentium libiro Matrimo- nia celebrantur, ex qqo, & morum diflo- lurlo, dk non leves perturbationes oriuntur. Prcterea diverfos ritus (t) ac verba diver- fa In variis Regionibus ad hanc Dicecefim pertinentibus ufurptri in contrahendis con- nubiis; prccipit, ut omnia lupradiAa , qua Tridentinum Concilium ftatuit, integre fer-

(a) Cbndeflina conjugia *fatfn* bule, *tnhf» Dii* ut ait Tridaatd, Marrte. *inDfrr* it rtftritf t*f.* 1. 4 quidem a temporibus apoâobeis . Sanâua enim ignatiu» ad Folycarp- ait 1 0». *i,i innui 9r inJ-u* rata *finnaii» tfi['ift nnimtm* (malrimoniateml *et fit firnninan D·. nunnm,^ ··· ftrnnin»* r.wnpifrrnt , Coolooai Tertulian. variis n» locis, 4t taaxiaa 1*4- a. *ni* Hurmildai **fni* Gretien. jo.f j. Plura etiam capitularia , tignaater Pippini regia «·- M ;jt *te* concilia multa; bas etiam clancularia· nuptial « detur Deuni vanis tandis in Gallia pu- ti1"lile cum cx *bt.* ·)· *Ctfiinl».* grg. Fraar. Cap· . apud Marica- *Dtri*.* ··«*. s. *nl.* ,,j. mnt, ex illi· procreato· ede carcos, claudos, gibbo·, lippos kc· lpfis tandem Eibnicti noo probaban- tur dicente Apulejo *Ui.* d. Najpria *it hlh, fini iifini &* parra aan *nafittntit f»6» Iψıi- ^1 ... fifnni*

(S) Tridcntinum non reprobat alio· ritu· dc verba; cam enim tiatuit ut paroebas dicat: Ix· «m, »,·<»·,. drr. fubditi *rl *tl>it niitnr* v,ri,· fnata raraptna, ania/Hua/fea praatarta *titntt* - Vide *hff.* 14. *Du· Ji Ktfiri··* .ap. ·. Unde non refte aliqui Scbolatiici ia illu verbis Matriaaoaii ntom liauot, quz ui an Marient Pa rtnina ««a·, a. *ttl.* J47 ,inaudita «sut aatiquu , quaqua io aliqui- bus

renter j Maeobre· qeodcuatquc ceimabium, Coocilli TrideMini docretls ditictiraoe-m· *.Ψ*. *ieo comntdhstn tine parochi, duorumqnn taAlum prmfMNia, declarat cffè nullam, ft cootrabente* mm> j**gl matri* Milo, M cvocvblMto lapMceri. Decernit Infaper at parocho*, q*l fpoa/hm, Ar fponfem audoat jungera, on* ouorvm faitem teftivm intervene*, fimUiter Sacerdos, qui abtyie liceMia Parvchi aut Ordinaril matrimonio aOat, ab ordinibus, & proventibus per annum absque relaxationi* foe, fint per fufpenfioni* cenfuram impediti : Matrimonium itidem declaretur nullum, quique it* contraxerunt, rurfu* conjungantur. Poilremo declarat, pofie contrahente* per alterutrum parochum, five viri, five femine conjungi, 9ιβ ut plurimum per femina parochum conjungi (oleant.

DECRETUM U.

CLXXXV. Matrimonium contrahi debet vctbi* exprimentibus mutuum contentent pno tempore pratenti, quod cum in hac dicati plerumque fervari non Coleat, fed non raro contrahente* contendant per verba habitura fuum effeAum pro tempore futuro; prwcipit Synodus, ut ubi fponfus › & fponfa te fiftunt ad ecclcfi* foret, parochus, vel alius Sacerdos ab illo delegatu*, aut cni prafol facultatem fuerit imperiti**, fuperpeUicco indutus, ac ftol* e collo pendente › & coram duobu* faltem Tcftibus, eo* interroget; num velint Inter fe contrahere MIlifque voce tenus afferentibus, aut manifeltis fignis Confenfum ex pileantibus, haut nullus fu periit dubietati locus : poftea facerdos extremitatem alteram Aoi* *c collo* fufpenf* fuperponat palm* fu* manus finiftr*, fupra quam ftol* extremitatem Inrerjcâarn recipiat dexteram Inverfam fponf*, cui decutiat im jungatur deinde dextera fponfi in crucis fpeciem, fic vero jun&as dextera*, ftol* extremitate altera contegat, iif-

qu* dexteram («an fttperlmpMnt, haut mabium ambv facerdoei* Intercipleat novorum conjugam dextera* tola coopertas. Quibus peraAis ‹ ligne* dexteras eonjugum figoo crucis, Ulifque banediAioaem Impertiatur, dice·*; Ia smi* *Ptlm,* ft Filii, A Spr*retae SIM, jitata.* Curet delttd* ut fponfa dioat : Ege N. arripi* *M N.* in mourn am*riiM h/filieiK, fru' fnnifit Su/li Mi*t«r *titlffit* Kmmm. Mox «amdem ferme.· ufurpàa* verborum formulam, fponfus dicat : Ege N. *ateifie tt* N. ia menas *Irgiti*«eat vxorrm, *freat fratifit Sanffa* Metar *Ktltfit Humm*; quibus verbis adjungat facerdos : Er *ego u/lifiuit* ana *faager*, nvr *i» Hatrinoaiaat teajange; iaaeaiiae Pa. trit*, d* *Pelei,* A* *Sfirtint Staffi Aaera; ft* a(pergendo eos aqua benediâa dicat : *Per afyerjfeaera bajat faaa beaeitffa ieatt* ea› *ktt Doauaai felattn,i· jfitn.*

Si vero conjuges primas celebraverint nuptias, eos ad Aram maximam ducat, ft teper illos ibi gcnufiexos, benedictiones recitet, nux habentur in Rituali Romano dr admrvriVratiMsa Sucrumruiorum, quod Syriace tranllatum ad manus fit in omnibu* ecclefiis : fi autem contrah.-ntet fuerint vidui (a), benediâiones non recitabit, fed fafta oratione intra ecclefiam, eos dimittet·

DECRETUM II(.

CLXXXV1. Ut nulli circa Matrimonia fraus obrepat, Innotefcanr edam Impedimenta ipfis obAancla; conAur infuper cunAis dc eorum celebratione: nec non quoad omnia Sacro Concilio Tridentino conformentur : prneipit fynodus, ur inviolabiliter, ac rigorofe, qu» ab illo Aabilira funt, obferyenrur, atque adeo nomina futurorum eonjugum publicentur in ecclefiis intra illorum Parochiam, idque tribus diebu* feIMs, ft Dcenmicis, ubi populus ad audiendam ntiflum convenerit, fiat per Parochum, vel alium de ipfius mandato, dicendo

' N a η n aptat

bat Ritualibus etiam aur» 400. amw» exararis defidarantur Memorare libet quod bibent sft» t. Aaururi*, epifeopi Antifiodor. qui cum celebraret aspuat, tt cptfcopui Valerianus, laeu verborum beaediaioait nuptiali», recitatict oratione» pro ordinando O acorw; iulo ipfe ‹k conjuge id animadvertentibus, *itarae* anta *U fatear eftt*, de prapajfe» *irrtin* eapernat. Sacerdotii verba, quibut nubente· luuxeoaatur, arbitraria *tere videntur* fuitic, percurrenti antiqua Ritualia, dr lingua vernacula plerumque, ut ›n Ord. 11. Martenc, in quo legitur. *Utere taetra te effeuft i»* agmina Pe/rra *ert. I»* Ord. r* tfipibaHU i*S ad «anulum babetur.

Par «‹t ewl *P tlrft titiat.*
Qgi ta ini tatart n Mg *f^tat Jeialt.*
Par aeaj earner ft *itfalr fa.*
fear lui,i> te aeetet ea te *fa. la aeatlae faerie* ftr.

Deinde fubjungebat Sacerdoe, *Oefaefe aee ia ferit ttiltfa.* la avaria» ft».

f a) Secundas uuptiat xgre temper tulit ecclefia, nuafi eftt tocentiuenU* tignum bis ea*· trahere; immo antiquiore* ca pairmut, bigamiam fernicalioni A adulterio adnumerant; acqun perimilebantur nifi certlt legibus. ut mulier «anniti tranfeâo luâvt anno contraheret. ». ut confentui Mcerdatis ^ populi accederet. * quad etiam hic ordinatur; privabantur beaediAioae nuptiali. 4. no* coronabantur. j. aremntur ab Bcclefi* eloemoiynli. t. (ubjacebaat publie* poenitMti*, ^ ab BcclsfiaXica comaraaioo* cacludebantur anni aliquando, aut bt«u*ii fpariu. Dora temper vifa eti, lea impofita Hifpaal» Regnis i* Concit. *Teitt.* te. *eaae* ehj ut mirum a fecundi· nuptiis omnino abgincroot 1 durior autem quam peulo po* «dixit Coacil. *f.Cefaraatepaa. Cea.* j. *eaae* jpt. nempe ι›e *ttUPa friatifir ....* u/vm *feraUrm faeaat,* «fe *elarri tarie^eatr retrgrealr heiirate afa^ae*. Tandem bigami non coronabamur; fed ea quo Copronpmus ludomam i* tsrumu Ib| uxorem «dfcivit, 1* aliquibus ‹ir*ci* acelctiis esum hodie coranantur a Sacerdote, qui Virginibus aptat oorollam ipiarum capiti, Vidui* vero humero imp··· i «fide ïrtiActx a TtaBder. SiudiM Λλ, Ναιμιω. ». a»/· 44·* lmi» *aateaii* (alt ilia j aid unm *falar eeeaaal la* mnuo, *ea ai gtaa i*

~7 vprur i»utrebc, t M«lrrwea/..w Fil/u? N. . Folati , fi eam habuerit) MaiMxr ad «r·
N. o· X. U'i n. * N. N. 4* N. (ootnitiacie
Crrarrn Fitla K.ft *uaturalt tulit hcii* qav *ah-* «aedjtur Upedrwenram eppmsendem ,/bb e*- *cammuuicatioait feta· illue txfmtt.* Vicetius autem, cui aliquod impediitoeatum legitimum denuntiabitur, contrahere volentes non conjungat, quin prius Pr«Ulem de impediiMipo moneat, ut quod «quum judicaverit, decernat ; legem autem has dehuntiatiooes, ft prsrconixatiooes prwfcribentée, pr*ful tantummodo relaxare poterit, ubi tamen probabiliter fufpicetur, aliquem fore, qui perperam eas nuptias Impedire conetur i « quamvis tunc illis omiffis, a Vicariis conjungi poffint, nihilominus id non preftent , nec nuptiis folemniter benedicant, nifi prius in ecclefia denuntiationes dant , ut uqu* alia fuerint impedimenta., facilius innotefeant ; nifi prefuli vifum fuerit opportunum, quantum ad hanc tenu quidquid lege prclcribitur , prorfus remitter : Concilium enim Tridcntlmim id ejus prudenti* ac arbitrio permittit. Sacerdos vero qui confugium contrahere volentes, aon pr*miffis denuntiationibus, nec habita ad id a prafule facultate, conjunxerit* per femeftre ab ordinum exercitio, ft ecclciiafticorum proventuum perceptione *, pet* CcO-(uram tufpcntionis prohibeatur.

DECRETUMIV.

CLXXXVIL Sacri Concilii Tridentini veftigiis inharendo (·) prneipit Synodus, ut in unaquaque curiaii ecclefia habeatur liber , cujus paginis lingulis not* numerales prefignantur, non fecus ac in libro, In qua recenter baptizari recenfentur , juxta eo qu* prcfcripfimus , ubi de Sacramento Baptifmatis . Vicarius in hoc libro nomina contrahentium fcrlbat, locum etiam , d*em , menfem , & annum , ft telles, qui pr*fentes extiterint, quos communiter vocant Patrimos: in hunc modum: Die N. are·. '*βι* N. saur N. Ege N. *hcriti ecclefi·* (apponatur hic nomen SanAi illius, cui dl-cata eft ecclefia , & loci ubi illa lita eft) . ia ««triviearrum cenjuaarr N. jt/ram hi. *& N. c·· N. fiht K.* N. *tale loco* nerer, *utrum-*

N. Deio4e ootnen fuum Parochus & ambo reties fublcribani ; quando veto alius facerdot , facultate (ibi a vicario, vel prcfule impertita, aliquot matrimonio conjunxerit, fobfcribct ira . *Et· N. Cafleaarmr Jt lit'»ite* N- *vicariileet N.* (vel de licenri* parentibus ipiius*) hei* de N. f locum defignct.In ‹*"° di<"M » *P»°*** pmcipltur a Coifcilw Tridentino 1/urrauvpu· *tefiet N-& H.* quorum, nomina feribar . potiea fuum nomen addat, idemque poA illum faciant telles , qui matrimonio , dum contraheretur interfuere: ft hic liber Inter alios'ecclefia diligenter after vetur. Prwful etiam in VIlitationibus, li quid de rebus nuper prêferiptis neglеAum fuerit, fedulo inquirat,

DECRETUM V.

CLXXXV1II. Quoniam Matrimoniunu «»Sacramentum eft, atque adeo gratiam confert , ut ad illud contrahentes digne accedant, hortatur Synodus, decretis Tridentini Inherent, (b) prxcipitquc, ut ilii triduo ante, graves culpa», li quas habent, confeibonc expient, ac deinde, nili aliquid obdet, Saetam Meufam adeant j quod ii fccus fecerint, a vicariis, quorum erit de hac re diligenter inquirere , ad celebrationem matrimonii non admittantur . Matrimonia infuper (latuit, ut non alibi, quam in ecclefia celebrentur, qua io re caveant contrahentes , ne vcl propria , vel aliorum ignavia ad ecclefiam accedere detrectantium, fe abripi linant. Qu» tamen fic accipi vult CSynodus, ur nihilominus matrimonium verum lit, ac validum ubicumque celebretur , dummodo fiat coram parocho, ac duobus tefiibus : folum itaque ut ea , qu* Sacramento debetur decentia fervetur, parochis inculcat, ut fcclufa urgentiffima caufa, matrmunus extra cccleliam non affilUot I

DECRETUM VI.

CLXXXIX. Perpetuo ecclefia, etiam in lege veteri, gradus prohibitos proquinquitacis agnovit, intra quo» matrimonium celebrari nequit, ft celebratum nullum eft, D& irritum, ft ex hujufmodi gradibus alii funr, intra quos divino naturali jure prohibetur, ut primus gradus inter afccndcntes tft delcendcntcs , ac inter *Fratres* j alii qui jure piohibeorur politivo . Itaque declarat lynodus, gradus, intra quos prafenti tempore ecclesi» matrimonium, non habita priua relaxatione, contrahere vetat, contraAumque tine illa, nullum forticur ctfcAum , conspurari debere ufque ad quartum gradum suc/q^oe, tum confanguimtatts, tum affinitatis , mc nitra extendi i in quorum fecundo recen-

(a) Tr'ulcat. Synod, *tef.* »♦· *Ureret, ti itftrm. t»f. t.*
(b j lia difpuail Tridentia. *Derr.* de *trjerm. tef. i. ief.* a». Idem habet Jtemeafe aaaa rfd». teiebraium. Anunadvcrfione dignum ed illud Coacilii Aqucnfi, . Cearra *malifera* , r.aj.gr/ *aaeepaam* v.arrapaM , *fohne triti*» e*»» m»lrie»»elt r»»J*»»meli»i»»0 jeu fFréta nafueatar ,* m ad *intuiti*» rtniw.* Ita Aqucafe Coocil *aaa»* jti. *in. A»Mairianet» . Sub dciponlatiuneia*etiam impsrilebatur Spunlu lacta ciuanuaio iu Bccicha latina, ul ccnUat ex Mlfeli G.Ze>.*·· ft *f. *t.»Jir.* ft *Stlhaeafi.* In Oreca idem fiebat , ai fub una lautum panis lpecic communicnbani , <r hcct io tueboluf ia menti· fiai Caluu >n *nuptus,* inielligcndum <fi loqui dccalice vitreo, in qn« vinum' nuo coafecratum ipfis porrigebatur i quique ei garbw.g. ÇrZ/ua *hrreta* laudato ab Aiiudiu *lib.* y. *tef.* ,i frangi fubinde debebat ; ne tamen ıβ< cpmpooas ritum lervaium in Madore, frangendi >a oupii» nucem radicans , nrlCu», qui Decreio. *Cei· Tournoaii pr·-* libilua Inii aunu ipog. * a beaed. XIV. an. ,744. *Qmaiae· itlmiaCiaam,*

Am- - CaBian

rtraafiwtnr ex Patratllbv» Fratre» *(a)* Filii ■ Ftntflbn» (b), flk ox Avunculo ex parte A pattl», aut XMtrltfc J Intvttk* filii confoprlaxxnMn (d) filii ex patrarHbu *(e)* ~ *ex* nvnncnlto patrxcllbu* patrh aut matri·, (/) In quarto tandem mill Sobrinorum, ~ nepote· patruelium» ~ filii At coufobrinl» patri*,aut matri·, aur patruelium avi, aut avimf»), Atque intra eofdem affinitati· gradu· etiam prohibetur matrimonium inter affine* uxori* , fik viri, fi cum aliquo eorum contrahente* priu» coojunAi extiterunt. Inter affine* vero per copulam illicitam impedimentum non protenditur ultra fecundum affinitati» gradum ; extra eo* autem gradu* , nulli funt alii, qu) matrimonium itapediant. ContraAum vero Intra gradu» illo* ® quatnor, eft prorfu* irritum atque Invalidum; dk qui contraxerint, iethali* peccati concubinatu» rei erant , non veri conjuge*. Quia tamen poteft aliquando contingere, ut jufth de cauli», velint contrahente» conjugium Inire , intra gradu» jure tantum politivo prohibito*, matrimonium impediente»; fi id contingat, petere debent legi» ecclefi-ftic· relaxationem, vel a fanAa (ede apoftoiica, vel a prnfqle, qui a fanAa fede> nd id delegatam facultatem habuerit,expofiti» gradu , a cuju» impedimento per lety* relaxationem folvl petit, uecnon cauta , qu« ad hoc ipfum compulerit ; qua_. In re fe gerat prnfui, prout libi in Domi· C •o videbitur. Prsfol infuper, qui relaxandi facultatem a fede Apoliolica obtinuerit, id faciet omnino grati» , nihil accipiendo a cootrahentibu·,etiam fpontanee exhibitufo, Ut ab hac fynodo prcfcribltur. (i)

DECRETUM VII.

CXC. Ultra corporalem propinquitatem cttnfanguinitati», A affinitati·, qu» in prtnfignniit gtadibut coanubia Impedit , alia fupereft cognatio, qua pariter impediment to ell CMrtbü». Vocatur boc cognatio fni« rituali* „(t)ft intercedlt patrlnum Inter *A* m-trlnam, ac fitiuna fpiritualetn, necMca tarer Patrem, & Matrem ex ana parte i Pattinum, & Mattlnam ex alla, qu· perfoae fiunr inter fe cotnpatre·, flk commette· · In Baptifmo Haque patrinl › qui ' Suerem Baptizatum a facro fonte excipiunt, militer in.Sacramento confirmation)·, mi confirmandum adduxerit, A. profentaveriC, *it idem* de alii·, quorum nupqr amminl· mu·, ut diximu· In deertti· de baptlfml* te , dt confirmatione , cognationem contrahunt , qu» quidem fpirituall· cognatio» ratq inter Pannnoi», & filio· fpirituale» » quam inter compatre», *A commane* Ma*trimonium impedit, itaut fine relaxatione arfcde Apoftoiica obtenta,vel ab alio a fede Apoliolica delegato, validum Matrimonium cootrahl nequeat ; & qui contraxerint» ob nefarium Concubinatu· crimen, attero· damnationi· rei funt. Petant ergo cognationi* hujufmodi vinculo obfhiAi relaxationem» juxta ea, qu· nuper d<Aa font. Admodum raro tamen, & nonnifi ex graviori aliqua caufa relaxatione· hujufmodi, juxta laudabilem eccleiia coafueiodiucai concedi folent.

Ammo Cutrav*

DECRETUM VIII.

CXCI. Cum haAeou* ip hac dioccefi Impedimentum cognationi* , quoad aliquo· gradu* ulteriore· jure c-cleliaftico initum,' non fati* perfpicue innotuerit , nec fati» fuerit compertum «facultatemillud relaxandi propriam efle (edi* Anoftolk», hinc faAun* eft, ut huju»ecclefi» prufule*, quan. tumvi* a fede Apoliolica non delegati, Impedimentum boc tepe numero relaxaverint, atque adeo complorer longe ante conjugia fic uticrint, *6t* tine ullo conlcicntin angore,

onna dani

f a)tn textu habetur: *triant rnt* frumar.
(·) Hlr> ir iratttr ,
(t i i ri, *irrnait 4. fJ) Mt)* ·
(/)■■- · «era·,., p-iawi /rgaad··.
(» Z *f*»14«» *ir frintt* rem *iratatt* ·
(f l *t tin friant* r»m *imm i· tf* ml May.
(X) N« faner·, *fffIKI mttirtr , hlhi a· friatu t attat it friian* ·■» nurt», ·« Tu» *frinn itintfyi it t»f* M Ma, , *t frinn* r«ai *irnan it iaa ta Mata* · Gpmbmationet graduum ~ Ferfonarum inter fe, quibu* Matrimonium intra quatunr illo: gradu* prohibrfir , piunm» , pmter allata* - fynodo , recenfeti pedent. It quidem Nclioriani giadu* cnniangumnatit ~ akuitatu obfervant, de quo vide Jcfujabum Araunitant Caa.t,. dc Tiuiotheum C«.4. Omnium amem ditfu·,·» «d in recenfendi* perfonu Xbedcptfai SoOen. *tfii.Caa.* Par.,, *ttf.i.* qui d?lignât quinque fupra fcaaginta («minai, totidcmque'mare· , quibu· ex propinquitate interdicitur Conjugium. Ad errem autem propiu* accedunt, quant ad Latino·, in rcccnfcndi*.gradibu: ; de difcruninc »ryo inter Orr. M dt Latino* vide Arcudinm ldj. *ttf.jo.*

(4) *Hac* ad praknpium Tridentini Concilii tabilita font in quo *Irf.* a*, eu/, r. *it rtftrat. Mttnn.* cavetur quod *ari aaila itlar iiffralatn* , w4 rnr, , ,a *itafa,* d» *Qraiit nanintr*. Vide infra.D··.* *Nat.*

‹ *i* › Canone» Aiabiei Niceni tatuunr, quod fi qui* contrahit cum Fatrini* velMatrinii» Ha*hnar* «umfua» Xihoi··» , *i»att Jtfriuu,* u«a/» *ti/tui qu ftimmiui,* TruUana by·, ait ◄■«· *ii·* q"pd *ftfitftitr dr t**n* /·♦♦*» *fxtHtnttu,* Ix eccleiafiico taotnm jure , cognati· fpiiituali* Mairiiuonium dirimit, talione ut videtur, defompu ex cognatione legali adoptioni» filiali» : Upauiam *ifirnatiii ·ntjftait* [ait Truilan.) *Jia tjfahat , ttr/tnet ttojaitatmt*
tf Initium hu;u» impedimenti ttaturtur a Jucnlno ante finem fcculi quarti ; at fundamento tuiuofo *t/iiil· t>tai ititt tifa ii üfiurm* B'/pol··. Illud certum eg , ilbu· impedimenti mcmil*|П« fee. U. JuRiman. imperat, ia *ltg.* ia. Crut. Videfii etnditilt. Catalan. »■«. j. »» Caeif. a^l Cam ,j. *TtnUtit.* Altum efi nlentium de hoc impedimento in audoribu* Nefiorinnn , ft eurum C,·/»»··. *»f»ti.* unde 11 k conlequcnier Maiabarenie* Chrifiiani U. Them* , antiquam in hoc •celeti·· fo» d'fciplinam tenuerunt , ut proximo Dec,, g, perfpicue fatetur *M*ta* Synudn*. liaio taiMct id nNarvare tenentur aai Ca^irr. 4«o«d. jcj|r.

7 Λ tnnquam v»rl conjuget vivam , opportune fytrtxio, ad conCulcodem ver· traMulllta- *' confcleMlare·» vlfum fuit, m prvdMoa 'IW" conjuget a ƀognationi Impedimento folveret λ. Mctropolita, ea facultate, qua In hit regionibus pollet, fibi delegata per Dl· i ploma, five Breve Gregorll papa Xilhfe- / licit rccordatlonlt, ad petitionem P. P. Socletith Jeftt, *ac* pe». Clementem papatrv, VIII. nunc Dei ecclefiam gubernantem confirmatum ; quapropter hac urent facultate, dt confultit etiam laudatit Societatis JeCu Patribus, ad fedandat conlcicntlss eorum, qui freti conceflionlbus omnino Irritis, contraxere connubia, ƀritlaudatu Dominus omnes, qui prediAo modo irrite contraxerint, folvit ab omni impedimenta, («) B orto a quocumque cognationis, five tpiritualls live corporalis , five conlanguinitatls live affinitatis gradu, ex iis,in quibus ex |ure ccclefiaftico, fi matrimonium contrahatur, ềttntrata nullam firmitatem babet ,& omni caret effeta. Hanc infuper relaxationem firmam ratamque haberi vult, perinde acii llla fingulorum conjugutn , qui illa indigent , expreflê, *Ôc* lingillatitu nomina recenferentur,' quantumque de jure poteft, ac debet. Id totum tanquam fatam accipi vult. Duo tamen hac in re prccipiuntur , primum a R. Mctropolita,ut nempe conjuges hujulmodi ad majorem fu· ƀonfcienti fecuritatem, clam fuis in domibus, vel ubi- C libet, ad Ipforum arbitrium, iterum Matrimonio copulentur cotam quolibet Sacerdote (cuilibet enim ad Id facultatem impertitur) & coram duobus teftibnt , juxta-, prnfcriptum Concilii Tridentini. Alterum quod a fynodo prneipitur eft, ne in poftetum relaxationes hujufmodi ab impedimtnto cognationis concedantur, nifi ad normam Diplomatum, five Brevium, ƣu In his partibus ad hunc effetam a Santa Sede Apollolica habentur : fi veto (ecus relaxationes huiufmodi concedantur , irrita» propfiit erunt ,& Matrimonia fic conrrata , Infirma ptorfui, & nulla.

DECRETUM Î X.

D

* **CXCII.** Uf in omnibus ecclefi» ŭnfverf fe conformet: prohibet fynodus, quod ab A llia prohibitum ell, *(b)* ne fcillcet Nepria celebrentur a ƀrias die Adventus Domini * ufque' ad diem Epiphani· ; necno· a quarta fetla cinerum , ufque ad diem Dominicum poft Pafcha , qui ramee, dies eft la ipfa prohiblrione fncinito , nec folem hanc temporum cxceatlonem, justa Ecclefia fanAlonqm vult ianplabiliter fervat! ; fed infuper fervari veteftiffimam hujus ecclefi· cMlbetudinclh, juxta quam cum Qyadragefimale jejunium inchoetur a d<Vz sDomintao, qui dicitur quinquagelim», ab hac die pariter obligat, dt fervari debet nuptiarum prohibitio. Aliis vero diebus, quantumvis efurialibut, prout cuique vlfunu fuerit, Nupti· celebrari poterunt. ^M-e ⋋ , , ⁻ ,

DECRETUM X.

CXCIII. Cum in hac Dicecefi nulla «t·-tis contrahentium connubia ratio habita-, fuerit, idque Sacris Canonibus adverfetur, pracipit bynodus , ne vir ullus, qui decimum qaaitum «taris annum , nec femina ulla, ƣu duodecimum non exegerit , Matrimonio Copulentur . Declarat infuper , prrfules legem hanc relaxare non polle, fed iplcruro tantummodo effe, fi quis citra «ta· tem illam contrahere velit, ad exanien revocare, an ad Matnmonium idoneus fit nec; ne: Quod fi deprehenderit, malitiam «tatis defetara fupplere , poterit ipfi facultatem contrahendi impertiri, quod tantum fiat juliis de caulis , ut ƀontulriu fit confcien-' ƫi contrahere volentium ; ac ne Ethnicorum a teneris annis contrahentium imitatio In hac Dioecefi, in qua complures funt novennes , & decennes ; Immo etiam minoris ' rtatis, tam uxorati, latius propagetur, *6c* in dies magis, ac magis augeatur; opportune decernit Synodus , relaxationem concedendam , ac luppiementum ѷrati protendi non polle ultra quatuor menfes In viris, & lex in feminis : neque facultatem ad id intra nuper praefinitos tempori limites , a Ɐicarii concedi poffe, fed unice a pr«fulibus.Quod liqui infra declmumquartum annum li viri, infra duodecimum fi femina , abfque fpeciali facultate a ƭurle obtenta, contraxerint, fciant, Matrimonium fic contratain, non effe verum Matrimonium, fed mo-

(a) Perquam opottun» . - ca ềcclefi manta , ᵜ beniqnitataia hoc difpenfavit Synoou», dicente Celatio Ep. ƌ Eplft. Lac. Nrr<£raa /m*/·» pr.irpao >r,o»»do Ʉ,»·/ · Ommno etiam luxta ft.bilna Ɛoo Trident, *it/.* Over. dr ɼ/rr *Cf.* ƌicent *taUitf txft-itii, l<iu vttfulmn* firnndryor ɼrlmaor r rd M ra^a exarta *»t lon·»»* mararrr.rr aiyac.

* (S 1 Ita habet Trident, *ttf.* *4· o«». dc rt»^»w. rop. n. Canon* sutam Qa/drm n. anathemate ferit nonnullos dicentes , quod prohibât* nuptior cani* anni temnoribu, , fuperftilio effet tyrannica, ab Ethnici, profeft* . Primum oaaoium quod nobi, ridere licuit Concilium , quod ld ftaiuerit , Illerdenfe et* aooera**. laudatum a Grairaar j, y. 4 Qjivcirca aduotavcrimus duplici tempore nuntia, ecclcfi»· problbpifte , temper* mjniruin jejunii aut pueoitent·*, - tempore orationi, , *<l devotionis . Propter illud re'tit» funt ab Adventu uique ad Epiphaniam , - ■ fari* 4. Cinerum ad Pafcha ; aut ficut ftatuit liicrdoof* a fepluagehiua , dt idem Ncmaufenf* aao, ial*. ᵜ dodra Synodua « Qpinquagelraa. Cib «heram rativnciu cautum c* 1· Aquiigranea. Ca*. il. <>» *,«. na fiam nupti* dic Dominic*· llkrdcn. excipit tre, hebdomadas ante fertum Prccur. foru, dt in quibufdam Oerraam* locir, terte Mabtlloo. ro *li<».* Grrav. po/. 4«. diet irlgiota poft Alfumpnonein Ocipar* : fcpius autem veunuti rattanu devotioni, , - pernitenti* fiinul.ut IV.ftr VI. ferla; ut io B«rrrp<>< Sa*<t«r B|b«rt· Bbot*cea. «a/. 100. Qu* want* non tam intetligenda funt de nupiin , fecundum A cpnhdanii, , quam d* folemnitate auptiaium , qu* prciertim In rtenediftione nuptiali confirtitr quod optime explicat formula Hifpao·* uktaca pro eo tempor* , ubi non edicitur quod prohibentur nupti*, fed ita habet r dr pra*,*.o ter valorivorr, id eft , prohibetur hoc tempore conjuges velare («ut velum fuper illo* cum bcncdiftiun* capander*·

A«·o CaxtsTt »5»· 'antummodo fponfalla , fi e Matrimonii fponfionem. Sacerdote autem, qui Matrimodia tejutaodi admiferlot, ordinum evercltio, & ecclefiafticis proventibus per feβκΛη priventur, fit coetraheme » donec requifitam impleverint atatem, fejungantur.

DECRETUM XI.

CXCIV. Cum plure ex uxorati In hac Dicecefi, non expeAata ecclefia fententla, cujus eft de cunAis causi matrimonialibus cqgnofcere , ab uxorlbu divertant , (e) ficque feparatj diu maneant, ac pe plurlbus, sravibufque irretiti peccati Synodu de qac re certior faAa , prohibet ba feparatione absque ecclefi· mandato fieri, atque Ita feparato vult,anathemati», altaromque ad arbitrium poenarum comminatione compelli a fuo prcfule ad redeundum ad propriat uxores; fi vero id neglexerint, declarari anathemati fubjcAo», quoufque denuo conjungantur ; fi autem forte habeant juftam feparatlonis caufam , pr»fu)i eam exponant, qui quod equum, juftumque fuerit judicabit ; per cenfurat etiam, fi poft primam fcntentlam legitime appellaverint, cogantur finali fententia acquiefeere, per quam fi alterutri conjugua» adjudicat fuerit: declarat infuper, non pofle jufte viro a fui uxoribus feparari, eo quod paAa dos non fuerit ipfis (bluta *(t)>* qua in re vidC fibi cavere debebant antequam matrimonium Inirent ,· Si qui ergo hac de caufa uxores reliquerint, poenis fubjaceant, A *ad* earum contubernium redire , cenfura anathemati cogantur.

DECRETUM XI t.

CXCV. Cum non Ignoret Synodus , Captivos higro horum incolarum Montanorum fervo , cum ceteroquin chriftiani fint, nec non aliquo alio» ex cfiriftianl ibidem def'entibus in Silvi», matrimonia Ethnicorum nftar contrahere, InneAendo filum mulieris jugulo, & fine facerdotl nllius Interventu, declarat hoc ritu matrimonia non perfici ,& poft faAa hujufmodi matrimonia, virum , dt mulierem conviAum habentes , aflidui concubinatus reos efle; qua de caufa preciplt ; ut qui tali paAo contraxerunt, in ecclefiam addocantar , >c per vicario juxta formam Concilii Tridentini, A juxta ea, qu·fuerunt fuperlus pratcrlpta conjungaetur , prwtrrea ut vicarii In captivorum coenobia diligenter Inquirant, A *in* hujax decreti execution· procuranda omnem operam impendant. Praefule ad arbitrium puniant Domino ; qui hujufmodi connubia Captivi aut familialibus fuis permiferint , vcl fic coojunAo In hifce fimulati matrifoonii perieverare, multoque magis, fi eo rite contrahere volente», ad ecclefiam non adduxerint. Omne» demum, quorum intereft , animadvertant ingens detrimentum , quod fui confcientiis fixe pe, mittendo inferunt , A perniciem plane deplotabilem, Bqu« hifce mali exempli in illarum tegionum chriftlano» omne» derivatur,

Amvo Cnaixrt 199·

DECRETUM XIII.

CXCVI. Cum compererit Synodus, Mot tlcolarum Chriftianotum honnullo , prima Iuperifite, aliam uxorem in facie ecclefi duxiill·, non line gravi injuria matrimonii facramento irrogata>ptacipit virtrit omnibus, ac parochi , ut dum ad propria pervenerint ecclefias, in hos polygatuo (<) Inquirant, A fiqno tale efle deprehendant, ad cohabitandum *(d) cum* prima omnino compellant ; renuente veto a fidelium communione legregati declarentur, quindie non obedierint; fecund veto uxore ab ipforum domwu , ac contubernio ejiciantur : ?|u * inquirendi, A puniendi ratio indicriininatlm exerceri debet in omne , qui ejusdem crimini» rei comperti fuerint, donec alii cjeAis, cum prima uxore cohabitent. Poterunt etiam delinquente hujufmodi ad arbitrium pmfulis, vei Tribunali fandi· inquilitionis, cujus eft etiam de caufis bulutmodi judicare poenis aliis puniri.

DECRETUM XIV.

CXCVII. Chriftianos quam maxime deDecere, inanem fortunatorum eventuum fpern, qua illuduntur, fupcrftitiofi ritibus fovere, Indubium revocari non poteft. Id tamen perverti aliqui Chriftiani Ethnicorum knka· tore nnn *line* Chriftian·, quam profitentur, religioni dedecore facere coofuevetunt· Nam

(·) Concil. Trid. *s>f.* ,4. *C»·. r».* ftib «n*themate ftatuit. quod Matrimoniale* caufr ad Judice, Ecciefiaftico* pertinent. Et ftoibomagen . --·* juvet , quod aec ArehiJtaconu* , aec Reilot rurali*, aec Monacus, aut quivu altui, (in* privilegio ea* caufa* *judicet* 1 unde cqajuge* propria auAoritate Separationem tbori poliunt facere ob fornicationem alterutrius, noa vero quoad coteabitatioudm, qu· judicio Ecclefi· fieri debet; nili adulterium fuerit omnino publicum, dc notorium.

(f) Do, non fohita frivola eft caufa ; ceterum etiam hujulrnodi videtur ea quam /,<· Xrr/oia/. *1». hin ratlin Hth Dit* legimtn ; nbt atftgnati* «aufi* divertendi conjuges, impotentia dc lepra, adjungit aliam nempe. Sr /,rr>dM o/r *ititat ttiabma.* At neque lepra fuper.eniens fuf. Oeten* reputatur caufa diXolutionis, immo neque feparalinnta *1 at* Ti,. ». /id..4. Par. futtctl tamen ad folvenda (ponfaiia de futuro.

‹ r) FainolilOma eqtic ac turpi, habetur Polpgamia PbilipPi Landgravii Ha/liar, qui de confilio lutheri, Buceri dc MelanAoni», conlentiente etiam uxore Chriitina, duxit Margaritam deftaal ; tabulis fcrtpti, dia 4. Marti, anni 1140. adiit Cl. Boftuctit *HiJl. rartta. hi* *. pag.sjt Ad>r. *1-SrMai <»ai ,7,1. ubi Confil. Luth, habetur pag. a«t. dc lottrum. Copul. pag.

id) Bracmanei Unitum admi:tnn* matrimonii contradunt, perpetuuum ac tndifiohtbtle , vebemen. tea «veritate, Folygaunam, ride P. a S. Cathar. lcncn. />'b- j- «<·*· tj·

ιχβηο VMirsri « Nae & Ethnico* & fupcrftïtlofos Cafianu- rlo* adeunt, qui illo, fiuftos d:es,(d) ho- rafquc celebrandas nuptias prænuntient; & ipfa nuptiarum die quosdam circulos de* lineant, intra quos Orizam (i) ponunt, ibi- que certat aliquas perfooa»;, diabolicis qui- busdam ceremoniis pr«ft>iflis collocant : prae- terea pone ipforum januas quafdam defcri- bunt figuras ; demum ceremonias/ quasdam faciunt, admixtis precibus, quas annuium Salomonis appellant : que omnia ad matri- monii fauftitatem inspie ordinantur I Hos ve- to diabolicos omnes, ac fuperftitlolbs ritus, quot reprobat Sanâa‹ Mater ecclefia, feve- re prohibet Synodus, hurtaturque cunAos Chrlftifideles, ne ilios fuis in domibus exer- ceant, vel exerceri permittant. Qui vero vel exercuerit, ve! permiferit, per annum feparetur, ac pro arbitrio prvlati acriter •uniatur: eamdemque poenam Cubeant, qui Ethnicos adierint, pro diebus fauftis eligen- dis.

DECRETUM XV.

CXCVIII. Quia exploratum eft fynodo, quod dum Chriliiani hujus dioecefos , fpon* falia celebrant de futuro, atque matrimo- ' nialCs contradus, >d faciunt, adhibitis quan- doque fuperftitionibus, dk idololatricis ce- remoniis ; ac praeterea non raro contrahen- tes non attingunt aetatem (c) requiiitatn ad hujufmodi confenfus ; & fuperliiriofos hu- juftnodi ritus prohibet fynodus, & jubet, In pofterum celebrari fponfalia a contrahen- tibus, qui debitam hibuerinr xtatem; iraut Id,quqd agunt, mature adverrant, nec puerili quadam facilitate confentunt. Si vero parentes, filiorum impuberum nomine pacifci velint, id faciant per limplicem feri- pturam, vel contaAis de more manibus, aut alio quocumque modo, nihil fbperlli- tiofi prxfeferente, fecus per prclatum gra- viter puniantur: Prsdplt infuper caif-nariis in virtute fanAa obedientis, ne fponfalibus , hujufmodi fuperftîtlonecommiftî» întetlint, ne iplorum pratentia, ac authoraaic, ca approbare videantur. • W9*

DECRETUM XII.

CX2IX. Reprobat fynodus pravum uflim In hac diecceli inolitum, quo recentes Sponti abftinent ab ingreHu in ecclefiam ante quar- tern diem a celebratione Matrimonii, ncuti etiam ufum ahu.ii adhibendi occafione nu- ptiarum lavacrum: quod videtur redolere judaicas ceremonias per Chrifti legem jam diu abrogatas. Immo novis Sponti, pluri- mum fynodus commendat, ut qualibet indi- fcrimlnathu die ecclelias adeant , tbiquc-e B preces fundant : li vero dic fefto, vel Do- minico, quando urget prcceptum, ecclc- liam non adierint, pro ceytn habeant, fe miliatn non audiendo gaviter peccaturos, niti aha ex jufta caufa id omifetinr .· Quan. tum autem ad lotiones, nulla ratione fibi fuadeanr , eas vel ad fpiritualcm animi, rum falutem, vel ad Divinum cultum, dk ad templorum reverentiam pertinere.

ACTIO VIII.

De Reformatione rerum Eccleliafticarum.

DECRETUM I.

C CC.TTNiverfa ecclelia catholica U Spiritu SanAo afflata , & cdo- Aa , ad meiius Chriftifidelium regimen, com- modioremque Sacramentorum adminiftratio- nem, provincia, rotius catholici Tcrrarunu. orbis in dioeccf.-s diftribuir tuis fubjcAas epifeopis; d>occ>:fc, itidem i.> i'arcecias, fuis fingili'atim (d) Parochis cnninn.Tis, ur quemadmodum dioccefes , inque I·, tingentes fideiea, uni epifeopo ac per ipfum Papa, ac Pontifici Romano, tanquam omoirim uni- sberfali pallori, eccletix c.rpiti, atque Chri- fti In terris vicario Cubjiciyutur ; lie etiam . fidc-

(»1 Ominofum efle uxorem ducere-rneitfe Majo , atque Matrimonium celebrat* io die S. Jofeph efle fauftiSmum , ut fluita opinatio fle error notatur a£oncil. Burdigrko. χ·κ· 1Λ14. r.p. > a. * quidem illa fuperftitio ab antiqui, Komanorum ritibu, deicendit cx illo Ovid. *i·Λ.* j. o. 4po. Λ/«>· •MSrr#t *ait.*

(à; Oryta tn oupt is uri» non jbtimihs eft fuperftitio *illi 9* qur inter con'rahendun rn wiu fuit apud Kumano,, qui faire nuptias celebrabant, <t per frugem dr inolam fallam conjungbautur *pen* font. Max. , feu Pulem flammetur uude r.o/Urrr.ur r.n/arreaii,, d'ila funt.

(r) Ad norman huju, decreti, fimile edidt pru Indu, card. Turoanie, as. 1704. vetans, im. pnbernm connubia, -tenitn Infante, fex aut feplein annorum, interdum etiam in teneriori atrata maitiiuonium indilfolubile contrahebant. Exorti, etiam duoui , declaratum fu t a cong Emorun, oaaa 173J. fervandan elle formam a Tridontioo Conc. prarferiptam, ubi publication Ut, Sc e;u, obirivantia non fit inpotfibilii, quant declarationem confirmavit Cl;m. XII· *·»· a;j4· in Conflit. Cm; r ruar; cui novum robur addidit flan. XIV. «··. 1714. Conflit. C*mi«« /Wtwuodrao·*.

(4) Prifeii teinpu.-ibu, vel cccleüaruui par >chi eum cpucopi , *.,1 ep<fcopi dioecefi: erat parochia, «rea Ceu.âpaA > apparet , 4110m prccipil , ut rpi/,.ρ. *Htlatu /,,* refitfe ·>·»» *ir·»- frr :* & latpiu'pars.i». ufurpabatur prod»«erôi, ut conflat excpifl.i. fl.Clcm. dt ex conc. AHt>ocl.et>-' C«a. ◆ r.p.lS. .... 54·· nomrn autem *f-ireihi* a *prifat* flcmuoi, 1.furpafum fuit, ncuti dt ponti, ficis, *it* epifeopi, quitu, poflea ecclelia Hierarchies, dignitate? atque ..nuaer, dirtiux't, es profa- na nomina copiando; pontifex enim a *f'i"t* * Ji.ljr, fuprenx *udiht poteflati* attjUe 10. lititudini cc.r.gtiicaat : »cx eprfcoTi. id elt s«prririr»d .< ve! /rvc./ar.r, nomen cfl Maflitt.-itu* apud veteret.· unie ad', facros Antilliles translatum eft ; tt? «i» */artiit* quar a p'adeeda venit, q.iia-illiu, erat nui-tet'S, orcelfaria hulpmbu, praebere, ex illa Horat. *IΛ* a. Jrrm. fa/y. 1 r··*. ρχ.,ιû,, fua *lig»·» feltm/ut ijft.* maxi ne convenit eccictiarein prxfcft *a j de quorum pr,:r*-* vo n.uM.'f juvabit legere *tfijl-l·* Frontoni, Acidem. Parili-n. Cauceliar. Lr ...{..r P«»..a.a'. Pa- rucivani autem infl.lulio tribuitur Dionyfio pnp« anno circiter adt. *i»* Cea. *••tttjm* IV yoafl a. 4P ·. *retirai,* de *Hr* paw fure *frat.* De it, ompibus ea, qua pollet ecckuattna cSudiliM* p«. tiadlat V. clarifs. Muratoriua twa.4. Xasaf. «wdr/ *«ut*

i.

CentBTi B99 fideles Incole nniufcujufqne paroeci» uni fubderentur parocho, ae virario, qui ipfis facramenta miniftratet, effetque illorum paflor, animarumque fibi commifiaram curam gereret; ac rurfus pet cum epifcopo, per epifeopum pape, ac per papam Chrifto fubmitterentur: *6t* quidem hic ordo, inviolabiliter in ecclefia, roto orbe dlffufa , fuit perpetuo fervatus.- Ex hujus dlvifionis, ac diftributfonit ncglcAu ecclefia hac Montcnfis inordinata adeo, ac informis apparet; quilibet enim libito, & arbitrio fuo vivit: ■emo eft, qui alienata licentiam coercear: ■emo cui animarum cura fuerit commifla: ■emo qui defignatus paflor fidelibus, itu. occurrentibus neceflitatibus provide fuccur. tat .' nulla demum prefinita paroecia, nulla curialis ecclefia , quam adire fidelvs hotum montium incola teneantur : quapropter fynodus, ut malis hujufmodi occurrat, univerf* catholic» ecclefia inorem gerendo, ftatuit hanc etiam dioecefim in paroecias diftribui, fingulis attributa .parte populi, prout opportunius vifum fuerit; defignato etiam vicario particulari, qui curam gerat animarum , fibi commifiarum : Caflanarios autem, *fft* Chamazes in unaquaque ecclefia repertos, tanquam beneficiarios ipfius, coadjutoresque vicariorum , tam in adminiAratione facramentorum , quam divinorum officiorum celebratione, eccieficque fervitio, prout haAcnus habendos efle : fruantur etiam iiCdem emolumentis, At fueris, quibus nunc gaudent ; qua in re fynodus hill ! ipfis detranendum cenfct ; exceptis tamen iis, qu» ob adminiftrationem facramentorum , non fine labe fimoniaca corradebant, juxta decreta XX., A* *XXf. Dt Seirtm. Orii ttit,* qu» integre, & inviolabiliter obfer. ventur; vicarii quoque, de parochi fuorum curialium, five fabrum ovium catalogum conficiant, ut de eorum vira, dt moribus cognofcant, eis facramenta miniftrcnr, & dum crumnis , dt infortuniis premuntur, folatium , dt auxilium afferent. Paroeci autem, five curiales uni attributi paroeci*, nonnifi a proprio vicario facramenta accifiere valeant, aut ab alio ; de ipfius tameni icentia ; prout in decretis de facramentis fuperius preferibitur ·

DECRETUM If.

CCI. Declarat fynodus , diftributionemi paroeciarum, dt delignationem plebis, iis addicende , omni tempore ad Prcfulem pertinere; itaut quocumque tempore paroecias, dividere, vel unire pro libito valeat,'<5t prout fibi i» Domino magis expedite videatur , pro commodiori facramentorum adiniAμμο niftratione .' unde ipiius eft vicarios dt cu- C***«*TI ratos (a) ecclefiis pirficete; hos continue- *599- te , illolvc deponere , inuri opportunius vifum fuerit, ut Chrifti oves libi committi, dt de quibus rationem eft rvdditutus, Uniori paftu donentur : in prvfentiarum igitur hujufiuodl diftributionem , diviiioncmque paroeciarum dt parochorum R. Metropolitanus in proxima Ineunda vifnatione ecclefiarum toftitoet dividendo, aut uniendo, pro. ut prudenret arbitrabitur , reique alias , completa jam synodo difponet, quas synodus eadem neceflarias judicaverit. Vicarii etiam i Metrupolita fingulis Paroeciis delignabuntur. Jultls demum de caufis, At quia id ad communeÉcclefiarum bonum, earum, que regimen conducibilius ccnfuit, vetat Synodus Vieajios deputari perpetuos; fed fingulos ad 'Pratulis nutum (*b)* amoveri pone decetnit.

DECRETU M III.

CII. Prcterea declarat fynodus, nullum Caffanariorum duabus (*c) poffe* prrfici ecdélits, & ab iis fruAus percipere, juxta facros canones, At quoniam in hac dioccefi ex pravo ufu a longo tempore introduAo, plurimi duabus, aut etiam tribus ecclefiis, quantumvis inrer fe longe difliris, velutî propriis , fibique commiffis prxfunr ; eo quod ab ipforiim confanguinels fuerint cxtruA». vel de caufis , declarat fynodus , quoâ ubi in» in paroecias erigantur , nulla in eas i/iis relinquitur lurifdiflio, nec in ipfis aliquid pracipcre, vel de re aliqua difponereia pofterum poterunt ; id enim ad prorios ipfarum defignatos vicarios ex integro pertinebit : qui vero contrarium attentaverint, a communione fidelium fegregati declarentur, fit pro arbitrio prelati unquam perturbatores pleAanrur: ceterum optat fynodus , ut ex iis CalTanariis , live eccicliaruiq ptafeAis, qui ad tale munus idonei fuerint , nulloque impedimento prepediti, ad aliquam ex creAis paroeciis promoveantur, prout reverendiflimo Metropolitano videbitur : permittit tamen fynodus przfuli,quod fi ipfi non fuppetant tot facerdotes idonei, quot pro cunAis ecclefiis defiderantur, aut non omne, commode Curtentari valeant, uni duas (d) commendare poflit ecclelias : ita tamen disfunAas, ut utramque regere fine ullo animarum detrimento, *dt* in utraqua facramenta miniftrare valeat : quod tamen abfqueuigcnti,dt inevitabili caufa non fiat.

I › AC.

t») Cvrtra. dicitur a Cara, fc « *facris* cdibus, ia quîbus degant, qu» vcaiunt latine nomina C«r>< ; unde ccclciic parocbiale, fc accole illanun Caria/» rede nominamur. Vide Pignaitl. r,a,.e. r·· . v£. aaw.so.

(HUuiurhic iynadus facultate Tridentini *i·i·ı· ttf. j.* quod per vicarios etiam amuvibilet, tura animarum exerceri polfit . Conrtit. amem S. Pii V' abftulii hac arbitrium epifcopo, fc p<<icrlplit furinam deputandi vicario· perpetuos; alia demum in Bulla: «d rxrpa.adam.

(r; Sancitum Cuit in Concil. Lateran.,.Geo. na·· 117*. fcv fair aM/ror *btbtat ftrttUtln* » *rltfti ,* «.ia · <a yaa *rtJUrtt :* rt» <ap rj. tn Concilio vero Emctiten. aaa, eas. iatuitur, quod u uni presbytero plure» funt ccclcb* ebimaiBar , >a *ftrnfintet* , *ji***

J (d)Confonar hoc detreturn cum Concilii *Ttln.it. rtpiu* j. *ffr* cum *ttfit»lt 19.* iiut uolu modo laudati, in quo habetur, quod *sunttiili tlttrtit frtttrmt i»i t fhrn* rxtaar *(itenji* «o/rji»t vocatur autem ibi ille prûbytsr Parocbro·»^ ferulic c* intcaioM Hilpau* voco iliiui «vi. *fttthmt.*

Anno C«»Itï *5»S>.

ACTIO VIIL

DECRETUM IV.

CCIII./'AUoniam plurime hujus dioecefis ecclefi* cum ingenti chriftianorum, ibi degentium damno, Caflanark> deftituuntur, itaur per annum integrum, qdtnmo etiam per plures, ncc factum audiant, neque facramenta percipiant: quod innotuit R. Metropolitano, qui in peraAa vifitatione Ecclefiarum deprehendit, in carum aliquibus quinquennio, vel fexennio, nullam fuifie miflatn celebratam: plutimos item pueros, & etiam nàtu majores non fuifie baptifmate ablutos; prccipit fynodus, ut nulla ex ecclefiis in paroeciam («) erigendis, ne modico quidem tempore abfquc parocho, At vicario, qui fideliter facratnenta miniftret, relinquatur, utcutnquo abjeAus, & exiguus fuerit populus: in quo plurimum vigilanti* exigit a prclato. Verum nifi reperiatur Caflanarius aliapis, qui eo loci (quod non infrequentet accidit) pergere velit, declarat fynodus, jus efle prcfulis,.quos voluerit, ad hanc ecclefiarum curam poenis etiam & ccnfuris compellere, ordinibus etenim initiantur, ne fidelium neceflitatl defit, qui fuccurrat. Idquodpne-fenti decreto fynodus ftatuit: congrua vero alimenta ab iplis accipiant ecclefiis.

DECRETUM V.

CCIV. Cum fynodo innotuerit, plures efle Vicos,& pagos in ifta dioeceli, in .quibus, eo quod longe ab ecclefiis diftont, vix veftigium aliquod chriftiatue religionis fupereft; nam neque incolx baptizantur, nec quidquam retinent, quo ab Ethnicis diftinguantur, nifi purum Aomen; chtiftiani enim S. Thoms appellantur: quod quidem tribuendum magna* ex parte eft focoydix itrafulum fchifmaticorum*, qui hanc eccleiam gubernarunt,' prscipit fynodus in virtute lands obedient!* omnibus Caflanariis in ecclefiarum vicarios inftituendis, ut fta. tira ac ad fuàs ecclefias pervenerint, depopulis, ac chriftianls, fortafle in pagis aut vicis, fus paroecis finitimis, diligenter inquirant,& fi quos repererint, de lis R. Metropolitam certiorem reddant, qui quod fa-Ao opus fuerit, ad Dei obfequium, animarumque profcAum provide exequetur. Nec ipfe hanc inquifitloMm omittet in proxima ecclefiarum vifitatione: ubicumque autem hujufmodi non baptizat» gentes reperiantur, erigantur ecclefis, quibus conftituatur vica. ^*rius,4ui has gentes vejaci, ac fincer* chriftian* religionis profeffioni, ac ufui facramentorum ecclefia reftituat.

DECRETUM VI.

Anmo *199·

CCI'. Cum Travancoridis ecclefia pelfiim ierit, ac chriftiaoi pene omnes, ab amita quadraginta ad idololatriam, ac ritus, ce>temoniafque Ethnicorum defecerint: nec qui notabili hoc fpatio temporis nati funt, baptifmum fufeeperint; idque nonalia de caufa, quam quia per annos pluies ea eccle. fia facerdotibus deftituta (*b*) fuit, ob dLftantiam a ceteris ccclefiis, cuiu tamen adhuc in illa probi aliqui chriftuni perfeverent; prccipit fynodus, ut in illa non fccus ac in reliquis, vicarius conftituatur, qui quantocius eo pergat, ad inftaurandam eccleliam illam; plures etiam facerdotes alii, & prndicarores eo mittantur, qui gentem illam ad fanA* matris ecclefi* gremium, & catholic* fideiprofelfioncm reducant, uc illuftriflimus Mctropollta prccepit, cum rem hanc cum eadem Gente tranfegit, ejufque plures baptizavit: quin imrao hortationibus iplius, & rudes Illi incole defignandum vicarium acceptarunt, & Rex ipfe Tranvancoridis facultatem dedit perpetuo confulendi In pofterum huic eccleli*, juxta iplius w-ceflitatem.

DECRETUM VIL'

CCVL Adfynodi notitiam pervenit, incooiiniis terrarum Samorim, regis Calecutii per quadraginta leucas ab ecclefiis hu. jus dioecefeos, in terris prxdifti regis ditioni fubjeAls, quemdam inveniri Pagum diAum, 7~«Zi*m4>, cui olim adjunA* fuerunt aliqu* cbriftianorum Coloni* primitus ad hanc eccleliam attinentes: qui chciftiani cum modo nihil nili merum nomen retineant, prccipit fynodus, ut cx hac ecclefia illuc Sacerdotes, ac prcdicatores mittantur, qui eos ad Catholicam fidem reducere ftudeam, & facro abluant Baptifmate ete· lynim ex folicitudine, qua fuam locavit operam Rev. Metropolitanus, ca in fpc fuinu·. ut quod ad eos Chriftianos attinet, facile ad bonam frugetn redituri fint; eo vel maxime, quod uno facrorum Miuiftrorum defcAu a chriftianc religionis femita difcefierunt. Itaque fynodus prcdiAos populos Domino Metropolitano commendat, eorum etiam curam perpetuo gerendam huic cccleft* committit.

DECRETUM VIII.

CCVII. Cum tçiultiplicis fanAi Olei ufus a Chrifto Domino fuerit inliitutus, atque adeo Oleum Chrifmatls, pro materia Sacramenti confirmationis, oleum infirmorum pro undionis cxtieaa* Sacramento adhibeatur

(«) Parochisdicitur a Parocho, qu* etiam vocatur Paroecia, id eft *ertttiuur*, five arrvlaraa» «••voti*', aut facra *t* aude arcol* appellantur proprie Par*«r, . qui Hilpano idiomate /-. *tilrtfn:* ejusdem Ccilicet liai, accolatui coniorlea. Qyt de Paroccu k Parocciia plura velit, eoaiulat Thamufin. *i/rrp/<a. Par. 1. *lik.* s. m/- as·

(*b*) Inter SanAiones k Decreta Concilii Niccol apud Harduinura Taw.I. *C»l!»e.* so*, f. 1. pr*. feribaotur, Cam··, *Jht tfitit DtO*, a Ftrw ◆ *^alitribru*, Pra/afra ··■ *babuutbrrt*, *·/ *m mrn·)* ^ *mln viit1 iiff ififnfu*, ar*·· M····Z·,, *·,, ··, *rtgtai*, frd *fu iffùm fur ferit› in* ejuisnodi ecclaâafiiveiu* peuaru-quam taaaime cMfufcadii aik d*ftriM«*as ad caleam* quod initio fuppvount.

Anno Chti »5».

tur : pr*cipiantur Infuper in eadem fanAa Ecclefia ali* fkcr* unAiones Oleo Catechumenorum perficienda. Cumque ex traditione Apoltolornm, dc Patrum ecclefi* doArina conflet huju* multiplicis facri Olei ufum a Chrifto fuiflTe commendatum in ultima coena cum dffcipuli* fuis celebrata: Synodo*, cui compertum, etploratumque eft, Sacri olei ufum In hac dioecefi nullum ufque haAenus fulfler immo fuiffe penitus (*) ignotum, prccavendi ergo impoftenim hoc malum, prcciptt, ut In lineolis ecclefiis curialibus, uve parochiaiibu* habeatur pyxis tribus differetis vafculi* inftruAa ex argento, ftanno indico, aut vitro, in quibus multiplex Sacrum Oleum reverenter decenterque aftervetur, qu* vafeula infuper peculiari figno diftinguautur, ne in eorum ufu oriatur confufio. Vicariis infuper mittendis pr*cipit * ut hinc non nifi pyxidibus pro qualibet ecclefia inftruAi difcedant, quas illi· Rev. Metropolitanus tradet, eas enim oleo referta* apud fe habet, quod multiplex Oleam ipfe in ecclefia Carturtenfi huju* dioecefeos, proxime elapfa. feria quinta io Coena Domini ad hunc effeAum facris precibus, & benediAionibus expiavit: diA* pyxide* in armariolo clave oblignato reponantur, apud aram maximam, aut Sacrarium, aut prope fontem Baptifmati*, e*que tint velo ferico cooperte, ea qua par eft decentia, ac veneratione. Si vero Vicarii longe ab Ecclefiis degerint* vel ec in Sylvis fint condite, pyxides illas apud fe loco tamen decenti reverenter locent, ne fortii* Ethnicorum pateant ;utque majori celeritate extremam unAionem depofcentibu* fuccurrant inter gerendunu autem five ad Ecclefiam pro baptizandis, five alibi proegrotantibus, id muneris Temper, quantum res permiferit, Sacerdos exequatur, vel faitem aliqui* Chamazius, in Sacris conftitutus I quinta infuper feria in Coena Domini quidquid fuperfuerit Sacri Olei illius anni, vel infundatur ecclefi* lampadibus, dfc comburatur, vel in Baptiflerium proficiatur, & novum deinceps adhibeatur, quod afportandum erit vel c loco,

A ubi In celebratione Pafchacis prefnt facris precibus, dc beoediAionibus Illud expiaterlt, vel aliunde* ubi illud pr*fbl poftea in lingulas ecclefia*, dlftribuendum repofuerit : *tractate tutem ecclefia, e Cede de Cochim,* facultate habit* a Gubernatore pro tempore * dr Domino epifeopo Civitati* illius an-' nuente* afportari curent. Quod fi Vicarius in Cibi comparando facto oleo pro fua ecclefia, adeo negligenter fe geflerit, ut ultra meufem poft celebrationem Pafchatla eo careat * fuQsenlsone ab executione ordidinuni *ac proventibus* per femeftre a pt·· fuie, qui maxime hac fuper re invigilet* puniatur, engaturque infuper illud fibi comparare. Infantes vero, qui per id tempori* B baptifmum accipientoleo facro Baptilinatis illuc apportato inungantur i neque Vicarii a fynodo abfcedant, antequam de multiplicis olei ufu « qualitate, I forma ungendi, per viros ad id per fynodum deputatos, plene erudientur * ne in Sacramentorum adminiftratione errent.

_A"*° C**,,TI ı599"

DECRETUM IX.

CCVIII. Quia plurimum eft confufionis in hac Dioeceft, quantum ad obfervantiam dierum feftorum *(c)* * quorum violatio lerhale peccatum eft, que obfervantla compleAitur auditionem Sacri, & cellationem « ferC vilibus laboribusit a celebratione contraAuum, a publlcls nundinis, rerumque emptionibus * ac venditionibus : declarat fynodus * fequente* fervando* effe die* : nimirum die* Dominicos totius anni.)

Januarii prima feftum Clrcumcifionn Domini * dc in fexta Epiphaniam.

Februarii fecunda Purificationem Domine noftr* ; & vigefima quarta feftum apoftoli Mathi* ; anno vero biflextili die vigefima quinta.

Martii vigefima quinta, Annuoclatlonem Domin* noftne.

Aprilis vigefima tertia SanAi Georgil martyri* pro more hujus epifeopatu*.

Maji prima feftum Apofiolorum Philippi, & Jacohi.

Ju·

(t) Neltoriani Indi Malabarenfes, aliique, qui Sacris Oleis non utuntur, atque pro oleo Infirmorum ufurpant mafiam quamdam ex oleo, aqua & pulvere, feu reliquiis alicuju* Sandi, quam vocant *H»*···,* feu Taih»rh«,id ell *Grati» ttlh SaaSi*, omnino defeivere, non modo a doflrina univerfalis *ecclefi**, verum etiam a propriis ipforum DoAoribu*, ut facile novitatis revinci poflint ; quidquid in contrarium nitatur Crosscm, dc quo vide AtTem. *M.Orirat. tt».* 4. *f'iril* omnia erudite atque perpolite enodantem; k*Jiat. ei Syati.* oafiram *ΛΛ. 4. Dtt·* *4. Apud Orientales Syros oleum infirmorum vocatur *Itttyu.*

(i) Patriarcha Maronitarum'benedicit etiam Oleum Sacrum feria V., quam vocant *Hj/trif.* tum ; quod oleum vocatur ab ipfis Maronitis *It»f»i* a»«/·' · contradiftinae ad oleum, quod a folis Presbyteris benedicitur, quod Jaw/sr wiuer appellatur. Hoc autem' confecratur a feptem Presbyteris, aut faitem tribus, idque ex delegatione, cum fiepilfime oleum a Patriarcha benediAum deficiat, eo quod non nifi femel intra feptonnium illud *le»t»H· tutjtrii* officium celebret.

(r) Dominicarum leftorumque ordinem per totum anni circulum, a Neltoriani* obfervatum, exafiilSme recenfet AtTeman. *ΛΛ.* Oer,«r. r··*. 4. pqg. jSo. ex oSclo divino, Jcfujabi Adiabeni jufiu ordinato. Qi*i vero ecclefi* Copiorum Alexandrin*, SanAorum feftivitatc* fcire aveat, confidat Synaxarium Copiorum, in luccin recens editum a V. Cl. Byodio Apamor Arctuap- *Mt- »·♦· diUtat. Mtdirs* laetant. flari»,* «»»· syqa. typi* akgaatiflmit edit*.

Awno 1iPP·

Junii vigefima quarta Joannis Baptift»; vigefima nona (ellum Apoftolorum Petri, & Pauli.(u)

Julii lecunda Vifícationem Domine noftra : tertia felium Apoft. Thorn· (b) ; qua dic juxta nonnullos fuit translatus *i* & juxta «hos ad has oras appulit; *A* Coler fervar! cx antiquo hujus epilcopalis (edis more; vigeiima quinta S. Jacobi Apoftoli.

Augufti fexta Transfigurationem Domini juxta hujus Dioecefeos confuetudincm ; decimaquinta AHumptionem Domine noftr* : vigeiima quarta fertum S. Bartholomci Apofloli.

Septembris oAava , Nativitatem Domine noftr·: decima quarta felium S. Crucis de more hujus Regionis ; vlgefima quinta SanAi Matthxi Apoftoli: vigeiima nonaS. Michaelis Archangeli.

OAobrls vigeiima feptima feftum Apollolorum Simonis, Jud«.

Novembris prima feftum omnium SanAorum : trigelima S. Andre· Apoftoli.

Dccembtis oAava Conceptionem Domine noftr* ; decima oAava feftum Sudoris (*t*) Crucis gloriofi Apoftoli Thorn· ex more epifeopatus : vigeiima prima feftum ipfius Apoftoli Thom· ; vigefitna quinta feftum^ Nativitatis: vigeiima lexta in prima oAav« feftum S. Stephani Protomartyris ; vigefima feptima in fecunda feftum S. Joannli Evangelift·.-vigefima oftava , tertia oAaV* › fertum Innocentium .

Feria quinta in Coetjfc Domini ab hora , qua inchoatur otficiupi in ecclefiis, ufque ad mediam noAem fabbati , cx more eccieii· .

Diem Pafchatis RefurteAionis , com fequeotibus tribus, quamvis haAenus non ultra duos dies celcbtitas haec fervaretur.

Diem Afcenfionis Domini.

Diem Sacratiflimam Pcntecoflcs « cunv. duobus fcquentibus.

Feftum Sacratlifimum Corporis Domini , SanAiffimi Sacramenti, quod Colet in lus partibus celebrari, feria quinta poft odaVam Pafchatis.

Item diem'Titularis Ecclefiarum, ac *fa* fla Sandorutn principaliorum, quibus dicate cxïfttint, in propria tantum .ParcchU· Declarat preterea Synodu*, non elfe itivandas tanquarn (blenne», & fpcoiall cultu dignas, ut alicubi ei.tr in ulu , testas ferias a Nar ivitate , ufque ad Quadragciirunni ; tum quia SauAi,qui in aliquibus carum colibamur, (uos aliunde fortiuBtur defignatos feftivitatis dies; tum etiam quia nonnulla iptbruin fctlorutn lunt Herctjcls dicata, ut Cuperius monuimus, quos ocfa· eft feftivirate colete: Vicarii itaaue eurent, popule· Dominica die inter Miflaram (biennia ad· moqcre fetiorum illius hebdomad·, ht fciat, quae fint ilii colenda.

decretum X.

CCIX. Verum non modo circa die* feftos concelebrandos cx pr*cepto,Ccd etiam circa dies efurialcs , quibus obftringatur hic populus lege jejunii , varix orte funt dubierates ia hac Dioecefi ; quamobtem Synodus declarat, cx prsrcepto (eivandum erfe jejunium diebus *(4)* mox indicandis , tam ex antiquis, quini .cx noviftime a nobis affignatis . videlicet.

Sacrum, ac folenne jejunium majus Quatuagefim* , quod de itiore hujus Dioecefeos, initium fumt a prima feria fecunda poft Dominicam Quinquagdim».

SanAum jejunium Adventus Domini,quod ;n hac dioecefi exaAifiime fervatur, a prima Dominica proximiori Kalendis Decembris urquc ad feftum Nativitatis Domini.

Februarii prima dic in Vigilia Purificationis Domina noftr* : vigeiima tertia , Sanfti Matthi» Apoftoli.

Junii vigeiima tertia in vigilia S. Joannis Baptift·;-vigeiima oftava SS. Petri, & Pauli.

Julii vigeiima quarta, in vigilia S.Jaco» bi apoftoli.

Augufti duodecima in Vigilia Aflumptioni Domin* noftr·; vigeiima tertia, S. Bartholom·! apoftoli.

Septembris feptima in vigilia Nativitati» Domine nollr» ; decimatertia S.Crucis: vigefima , S. Nfetth·! apoftoli.

Octobris vigeiima feptima in vigilia apofiole tum Simonis, & judx ; Ac poftrema, omnium SanA orum.

Novembris vlgefima nona in vigilia S. Andre· Apoftoli.

Decembris vlgefima in vigilia gloriofi apo» Holi S. Thom»; vigefima quarta, nativitatis Domini Noftri Jcfu Chrifti ; etli alias h* du» ad jctuniuni adventus pertineant.

F.t ut particularis h»c eccleiia cum eccleiia univerfali confentiat; (latuit fynodus jejunandum efie juxta prxeeptuin uni. vei ialts ecclefi·, qu.tuor anni temporibus : dra-

(«1 Apoftolorum fefta celebrabant N.-ftoriaai, non iiWem diebus, in quibas eos colit ecclefinoflia, fed in Dooutficis, »el leno leam; nullu u auiem ledum cut menwrta mltiincacral dc Ctrcuinctkoac Uommi . & dc Virginis Coaceptlooc ; & ut (cplni Vincent. Mar. a S. Cathar. liS. ». e. uullm cokbani fcltos dies prxur Duminicoa, mil teUa CbriMi Uum.ni, Nativitatem St allurn. ptiouem Dcipai* Sc Apotteloruos feknni'tatcs.

th) Ter io sono mcmonam O. Thum* Apoftoli coicbanl Indi Malabareafcs ; nimirum *iit* j. /·– *Hi* , (. *Dtrniru,* & a(. ejusdem mentis. Vide Guuv. Itin. *fti. ij* .

(r j FeAum hoc mUitutum eA io enemuriam fudoris .quit marmorea U. Tbom· Cruce fcatoriit «0-•a i|{,. in Meliipore , quad oAeotum , pluries porte, vifum ert : Vide Gouv. In·». *>M. y»/, * aiffcrt. noliras »«w. at. Nec minus celebris habetur Cura Cun* moi *tbs*. qua rum lit uunnoi tea non (ecus acafia, «lia ct nun femci in (ublnne clcvjia, aiqur fplcndiuilhitm in mine udiani r confitlc Vine. Mar. *lit-* I. *t»f·* a. Cruces autem D. I hut·· <-aru eaprimiint liuuram jexta lands, •uni aiicloiem, quim prxfcfcrt Crua Lquitum S. Maurim in s/vud.a, A cx Guuv. Crux 1 ufita. ntca Eqaitu.n dc I

(*i*) be amiquu Ncttoriaoorum Otdinc circa jejunia , Vide Affeman. laa*. a· Art. Orreor.ps^. jty. *l/tfirt.* oi>. ·«*· dp·

A CnttaTt 1 nimirum quarta ferla, Texta, At Sabbato. *(nn>c<**4>e P°® diem Dominicam primam* Quadragefim»; qu» tamqn jejunia in quadragefimali jejunio continentur. Similiter ferla quarta, texta, & Sabbato immediate poft Feftom Pentecoftes: prima quarta ferla, texta, & Sabbato Immediate poft Feftum S. Crucis mente Septembris; prima— quarta feria, texta, & Sabbato poft feftum S. Crucis ad decimam tertiam Decembris; qu* jejunia comprehenduntur in jejunio fervar) Colito diebus anniverfariis Adventus Chrifti.

CCX. Approbat infuper fynodus jejunium premitti folitum ad affumptionem Domini* noftr* a prima Augufti, ufque ad illud feftum, & ad Nativitatem ejusdem Dominx, a prima Septçmbris ufque ad feftum iplius: & jejunium quod vocitatur apoftolorum, a prima die poft feftum Pentucoftea, per quinquaginta fequentes dies, quippe qu* optime, ac laudabiliter inftituta funt: quamobrem optaret fynodus ea fervatl nunc.licut antiquitus a primis Chriftianis in hac regione fervata fuerunt: nihilominus quin' J|uantum ad hec jejunia multiplex fuiteonuetudo t dk, *ex* opinionum varietate multiplex perturbatio, & confcientlarum hxlitatio, declarat Synodus, neminem, ad hec jejunia fervanda gravi prxeepto obftringi, At habenda efle In pofterum tamquam opera omnino voluntarje fufcepta, dt qu* fupererogantur, nec his diebus ad cibos «furiales quemquam efle cogendum.

Quantum vero attinet ad triduum jejunii Jon* prophet*, quod appellant («) Muadaefia, di exordium fumit decima odtava die primam Quadragefimc diem prxcedente, ob Iplius antiquitatem, & fanAitatem, optat fynodus diligenter ter vari; verum quia Chtiftiani, per hos folent convenire dies in ecclefiaiw, ibique manducare Nerchas, (b) qu* parantur, laudatum triduanum jejunium non graviter prxeipit; omnes tamen gravi prxeepto obftriAos efle vult, ad non comedendos memoratis diebus, nili cibos quadragefimalcs.

Debent itaque vicarii Dominicis diebus in Tuis eccleliis denuntiare populo jejunia illius hebdomad*, ut admonitus ca lervare poflit, nec ignorantia cxcutetur.

DECRRTUM XI.

Ammo Oμ •ι»γ• ʻJPP·

CCXI. Commendat Synodus laudabilem confuetudincm, qua Chriftiani hujus Diogceteos fervant quadragchmale jejunium abftinentes ab ovis, laAiciniis, cafeu, pifeibus Λ vino; iamo & ab uxoribus, (*c*) toto eo temporis intervallo: qu* quidem omnla vult fervari inviolabiliter etiam in pofterum; 6cutl etiam quod jejunia inchoentur feria fecunda poft Dominicam quinquagefim*; nt autem nonnulli tollantur inttoduftl pravi ufus, declarat legem jejunii non folum exigere abftinentlam a vetitis obfoniis; verum etiam poliulare, ut nonnifi femel in die, pr«finito tempore fumantur cibi, ceteroquin liciti; poft occafum autem Solis, quibus opus fuerit bibere, aut libuerit, ne hauftus nocear, efculenti non nifi modicum quid, & leve, inftar jentaculi fumatur, quod human* imbecillitati permittit ecclelia· Si vero vel qualitatem, vel quantitatem ciborum in vcfpettino jentaculo non tervaverint, vel ultra prandium, Ar permitium jentaculum comedant, fciant fe frangere jejunium, dt lethalis peccati reos elle, illud infuper advertant, quod (i ex fragilitate, vel malitia .die aliquo prxeeptum jejunii violent; non exinde non amplius obiiringi diebus reliquis lege quadragefimalis jejunii; ut plures putant; led quocunque die jejunium fregerint, novo fe alligari lethali peccato fciant, juxta numerum reliquorunj dierum, in quibu jejunare defierint. Prvterea fciant jejunium fervandum elfe diebus' feftis etiam (biennioribus, fi tempus przfcripti jejunii feftos hujusmodi dies comprehendat, exceptis folis diebus Dominicis, in quibus Chriftianis non licet jejunare. Quanwbrem quotquot pravi ufus, At falf* opiniones in materia jejunii in hac dioeceii irrepferunt, corrigendi funt, dt radicitus evellendi.

DECRETUM XII.

CCXIf. Declarat fynodus jejunandi pr«ceprum, quantumvis urgenttfljmum non obftringere pueros, dt adolcfcentcs ante vigefimum primum «tatis annum, nec tenes «tatis admodum proveA*, & debiles: *grotos, mulieres przgnances, aut filios laAantes, nec terviiiter laborantes licite, dc af(idue ex inevitabili tMccflitatc, & obligatione, (i labor talis lit,ut a jejunante exerceri fine detrimento non potfic: nam perfo. nz pratdiAz folum debent lervare jejunium, quantum ad abitincniiaui a cibis vetitis,

Oooo Λ «tque

(a) Legendum «Be videtur M·ı»·«»·H«, quod t* isjunium trium diorum, ex Mtiabartco M>». ■a, id eft aawerw *ttratrim*, * *Htjiri»*:)>/,«/>. non vero *Miaaaria,* ut in textu Synodi, «ut »·«■·«>·, ut fcribit Vine· M. *hi.* i r. d. Vide *tufrt* ·*■ ij»·

(S) Nrrrfia eft convivii parandi turb* fidelium in Eccleliam terti, folcnnitatibui contuentium, votum feu fponfiot in quo fercula oryx*, * (rudus «liqui nucu Indic* laâeconditi exhibentur, longo ordme cunâi· utnufqae fexui etiam inopibus' lotra Bcclcfiain m terra confidentibus; Sacerdotes autem in gradibus fedent altaris. Fit convivium perada Mida, in qua mano communicant; («citatis prins qutbufdam precibus „quas finito prandio profequuntur· Qj|* convivia pnteas agapes non modo referunt, fed *mulantur. Cum ea fiunt pro defundis vocantur Cfiosa aut Cerata. Nercha.autein plerumque fit io Annivcrlario·Dedicationis Ecclefi*, Brin pr*cipuis (blcnnitaCtbus; fc In «liquorum nuptiis.

(rt ld omnino conforme eft priftin* dlfcftilin* Ecclefi*; auAor autem Alcoram, morem illum quein alioquin obfervari ptecipiebat, ita CTufit ut |uberet, omnino ab uxorio congreUu temperare tempoie jejunii; cumque Manomcttaoorum jejunium lervarrtur ab orju Solis ad occatum ufque, «eliqua «tat Mia nox, qua licita veneti iuduiger* pofcat. Ifidc *Mlitt.* Jfcdoed·.

Awmo CexisTt *599"

atque adeo vefcl cibi» eCutialibut. Eicipien<ji tamen funt egtoti, quibus licet vefci ipforum (anitati congruentibp» feiculit; limiliter excipienda funt muliere* pregpante», qua poliunt cibum aliquem etiam ceteroquin vetitum (a) comedere, fi ilium coocuplfc*nt,qnod ipfis permittitur,'ne fequatur abortu*, ut aflblet.

DECRETUM XIII.

CCXUI. Damnat fynodu» ftultam opinio*nem eorum, qui feAante» Ethnicorum fu* perditione», cenfent Inutile fibi fore jejunium, nifi primo mane corpu» laverint : vcl fi quempiam de ftirpe abjcAa tetigerint; quamobrem adhuc Nalre» ad jejunium fervandum coguntur lavacrum adhibere : declarant Itaque fynodo*, neque lotione* hujufmodi, neque vitationem pradiAotum fuperftitioforum contaAuum nulla rationtu pertinere ad jejunium cx praccpto ecclefia lervandum, neque ad Chriftiana Religioni» profeffionem., pracipit, ut a prafulc acriter l(uniantur harum vanarum fupcrftitionutru edtatore*, quas etiam atque etiam exoptat a cordibus Chrifti Fidelium hujus ecclefia penitus eradicari.

DECRETUM XIV.

CCXiy-. Quamvis fynodus approbet laudabilem contuetudinetn hujus dioveefeos ficrum inchoandi quadragefimale jejunium, a ferla fecunda poti Dominicam quinquagefima, nihilominus ut hac ecclefia in tpm faiutari ceremonia facra ecclefia umverfali fe conformet, ftatuit, ut ferta (b)quarta fubfequenre cinere» ritu 'facro lutitentur, iifque a facerdote celebrante afpergaç tur caput Chrifti fidelium additi* verbi* il-

yaUwea» rtvnttrii-. prout ia Rituali Romano fytiace traolhtn de mandatorev. metropolitani habetur: H*cenim facra cerernonià excitantur Fidele* ad ferventiorenu. poenitentiam i ac dolorem fubrum peccatorum, Se ad prop·ia Imbecillitati» confiderarkxrem; atque adeo ad fanâius-, Ac majori cum veneratione facro* illo» die» celebrando*. Curent etiam Sacri miniftri,quan* tum fieri poteft, ut cinere* tint cx rami* combufti* Dominica (t) palmarum anni precedential qua Dominica die* in hac Regione appellatur DtOfinn» prout in eodem Rituali libro prxtcribitur · Populo infuper denuntient ritum hunc, non cne Sacramentum ullum, fed meram ccretnoaiara fanfte ab ecclefia inllitutam.

DECRETUM XV.

CCXV· Ad eumdem finem omnimode conformitati» cum univerfali ecclefia, pracipit Synodus a carnibus abftlucnrlam die Sabbati (d) fervandum ex preceoto graviter obligante, in memoriam fepultur· Chrifti Domini; edere tamen hac die poterant ova, lac, butyrum, & cafqum. Quod etiam poterunt alti» diebus, in quibu» fola abftioentla a carnibus predpitur : & quoniam confnetudo non vefcendi carnibus feriis quartis, non fervatur in tota dioecefi, fed alicubi tantum: Arid quidem a paucis: declaCr<jt fiynodu* abftinentiam. hanc cflelaudabilem, dk optandam, ad eam tamen fervandam. nufqiiani gravi preccprp Chtiftianot obftringi. Quibus ergo fuerit libitum .etiam fer11« quartis, poterunt carne* edere.

DECRETUM XVI.

CCXVI. Declarat fynodus preceptunu abftinendi a carnibus diebus prohibiti*. je* lunandi, ac/efto* die* coicndi, a mcd.ij

(-) ·"

(1) Inter alias abortus caufa» afflgnalur cibi alicaitu denegati defidertam, it vehemens «pp«tilus aliquid videndi, olfaciendi kc- dc quamquam aliqui putaverint illud defidertum foetus ef. fe, non autem Mains, contrarium probabilius apparet cum Cardofo in tiil- Uiara Qjad.iot. »<ra ergo caufa abortus juxta illum eft MtltHia aaiara (femine J qua eadecania meiuoro, ut Cafuilie rigidi, non omnia denegent pregnantibus; cavere autem ce debent inter alia, *. nnti» ufu ftlUnit ilhu tulri» anmati'u, »««*· tituaf Ctutlm t que.ax eodem auAora abortum ciet: at erit id fordis canere.

(») Quatuor anni temporibus, benediAio ac Impoliiio cinerum celebrabatur, ante aaoos fex. tento» io aliquibus Ecclefiis; imroo k cunAis rogat lonuin diebus impoocbantuy cineres. Vide Maritae O* Xrr. r·*.). /,». 4. t»f m. ■-.. j». & reluar. jij.

(r) ftifi alrqui Patre* foculi 4. meminerint Domlolca Palmarom, ut -. Epbrcm. ritus tamen benedicendi palma», Ma* 500. primum coli coepit In orient* ad*rente» Severo tainarcha Antio, ebeno »a Cad. Nitric·. Fe». JJ. }4· *·"·> s»J· A Jofue btylite, qui an, * Fetro Edcierpiicopo ·«*, a*», in Mefopotaminoi «jufmodt ritum fuiie inveAum. Videfi» ims. j. Bphr. trtf. 1*t· aiu.

(d) Qpod Malabarea Sabbato non abftinertnt a carmbuf, h ritu» arat Orientali» Icclefia, in qua feri* 4 dt texU, Sabbato omiffo jejunium fervabatur. tiamo ea difciplina vigebat in Ecclefia aoftra Occidentali «**· »aj«. quo frequentari coepit abftinenua Sabbati, nec adeo ftriAe, ut •amer eam illico ftrvaveriot; Baldricui enim Abba» 10 quemdam, qui piaculuqt ducebat'Ubbato manducare carnem, it» lufit.

SMata taatfuaal afftUn
c var maaria tlhrui lηıı utr ttatar.

Vide Mabil. irafat. a. finii t. imiUnl t *nno etiam laitnu ■)«*. non fervebatur «dbnc Sabbatum a laicie, bene ver* ab leelefisftici» t adeas Cone il. Vaurcn- A«rr. «o It Paritus a Nativi, tata Domini ufquc ad Foftoa turificationi» Deipara, iu nullo Sabbatorum hoc etiam tvmpor*, tajoaium fervalor.

AMN CwBISTt «5«·

*) in mediem noAem computari, itant incipiat urgere a media noAe diei antecedentia, ad mediam ufque noAem dici efurUis, velfeltivl, atque adeo ut res conflet exemplo, obligatio abftinendi a carnibus die Sabbati, Incipit a media noAe feri» fexta ufque ad mediem noAem Sabbati : cum dies Sabbati incipiat ab una media noAe, ab alia terminetur ; adeoque his veluti termlnte circumfcribatur. Similiter obligatio ceflandl ab omni labOte fervili a media noAe Sabbati · tunc enim Jnclplt dies Dominica, protenditur ufque ad mediam noAem diei Dominice: quia tunc abfolvitur dles Dominica, & fequens feria fecunda Aium habet exordium. Decipiuntur *ergo* qul petant f* pracepta ecclefia fervare, tejunando, & ceflando a fervilibus laboribus a eefpcrls ad vefperas; nam nequo per Integrum diem jejunium, neque per diem integrum diem feftum preceptutn 1er, vant. fed violant prsrceptum, quod urget toto integro die, adeoque *a* media ad mediam noAem . Praterquamquod feAatores funt morum, tituumque Judaicorum, quot Ecclefia reprobavit: Hebrirl erim fuosdies •furiales, vel fefloe numerant a vefpera adp vefperam, ubi contra Chriftiana ecclefiau eos a media ad mediam noAem numerare folet·

DECRETUM XVII.

CCXVII. Quoniam contra univerfali, ecclcfi* morem, qu* aquam inftralem folen. ni ritu, ac ftatutis precibus a facerdoto *facratam,* in urna aliqua decenter receptam fub ipfum Templi ingreffum fervare folet, ut illa fe afpcrgentes fideles venialium remiflionem acquirant, in hac dioecefi aqualior ad hunc pium ufum, non a facerdote ullo, nec eccleii* precibus expiator, fed tantummodo a Capiario, *(i) vel* Sadnfta tnfufione luti, vel terre, quam Peregrini e locis SanAisa S. Thoma Apoflolo cultis, vel ex ipfius fepulcro afportant, ad quem ufum ex terra bujufmodi globus in ecclefia affervari folet ; vel in hujufmodi terre defeAum, aliquibus thuris granh a facrifta, nullis premiflis facris precibus in aquam lnja.Ais declarat fynodus, aquam hujufmodi non efle aquam luftralem five bcnediAam, ncc adhibendam a fidelibus; cum terra ptcdiAa, vel alia quacumque e locis facris, & fe- paleris fandiorum, quos colit eccieha, quamvis veneratione digna iit, nihil confeire pof. fit ad conflandum hoc facramentaie ab ecdefia inditurum. Qttamobrem, pracipit, ut facerdotes juxta morem univerfalis ec. clrfi*, aquam benedicant, Infufione (r) Alte pariter bcnedlAl » dt eoe ritus omnus fervent, ac preces adhibeant, qu* haben. tur in rituali Romano fyyiace tranftato juffu Rev. Meeropollt* . Vicarii infuper care·· eamdem benedicendi formant ibi prvfcriptam fervare, dt ex aqua illa urnas appoiitas implere, veivefperaSabbati, velprimo mane diei Dominic*: quo etiam dio faccrdos *linea vefte*, live alba.dh ftola Indûtes, & abfque planeta antequam facrum Inchoet» Templum percurrat» populum ik›i congregatum ad audiendum (aeram» aqua benodiAa afpcrgens, & recitet antiphonam, *St* orationem» quo in eodem rituali conti* netur. Idque in (blemniorlbur miflit diaconat prcitabir, orario autem recitaMtur femper a facerdote .· vicarii etiam populum moneant, ut fubcuntcstempluiu ntanu in aquana benediAatn immerfa, figno crucis fe muniant, abdineant vero ab oratione ilia impii heretic) Ncfiorli, quam antea recitare foiebant in ingretfu, cum aquam benediAam fumerent, & que a fynodo tamquam impia, fle hcretica reprobatur.

Anno Cnaisrt

DECRETUM XVIII.

CCXVIIt. Quia major hujus populi pars chriftian* religionis inftirutiones ignorat, ncc aliud fcit ad fummum quam Pater, & Ave, quas tamen orationes fyriace recitat, cujus lmgue eft penitus ignara, immo maxima puerorum pars, ne ligno quidem crucis munire *fe* didicit, & quod magis pudendum eft, plures ex Chamaiibus ipfis, quamvis ad facros ordines promoti, non bene callent chriftian* Fidei elementa, dt precept* decalogi; prxeipit fynodus, ut in cunAis ecclefiis parocb alibus exiftentlbus in pago aliquo, vel vico, live matutino, frW véfpetcino tempore hora per vicarium prefigeoda ; puerorum aliquis vel eccleii* Capiarius vicum, vel pagum percurrat, campanula!» puliando cujus fonitu admoniti puelll, puelleque omnes in ecclefiam conveniant, ubi vicarius, vel ipfius juflu Caflanarius, vel Chamazius chti-

(e) Orientales Um Neftorum, quam Jacebit*, juxta maiorum fuorum difciplinam obfefvarunt jejunia fer. 4. * a. a vcfpere Vxtuoti, feri* 3. dt * ab occafu ad occafum Sofia, familiter fcftos die, computarunt, computauo autem dierum a media io mediam noCtcm éx communi contue, tudme fervatur in Europa de quo plura bibentur in una Oerundro. a.o. 1710. r.m. 1. C.vei/. pag. 5*5· licet ,uxta antiquorum difciplroam a vcfpere m vefperam dic, colerentur cx Cry. *Qtntt tit. it ftriit.* Vide Pr/irvr. n.no.

(H VuxC.pv.r derivata videtur (dummodo non fit Mafabarica, St ut Cgalficat MinfArum Ecelefier fervitio «ddidtum? a latino *C»fi»rii* ita difli, telle Porphytiooe, quod rerum copiar nectla. riarum curam impenderent, qui etiam *hrvh* Herat. * Ciceroni audiebant ; at Cap,arma, tigni, fleat, hoc ioco Cuftodem laicum Ecclcfi*, cujus eft eam emundare, pulfarc *ra facra. St aiiaejuftnodi.

(r) Aqu* benedtd* ufus cx Apollolica traditione defeendit, cui fal injicere jufih Alex. I/ *if*,. fi tamen Ipfiu, eg Et ex Hincmarn ««·» Sji. fibi habetur, ifiaraaquatn die Dominico ante Stiffen, benedici, ipfa populum ingredientem Ecclefiam afpcrgt, *>«'«- < ait › «> wJ.itim *»r»i. fitti, *r/tr tutfitii* ,φ *igni faf*r fnre fa·» tr* rvrnm palmia, *faftr tifau· {un*, A* faten·

Amno CMurir, chriftian«doArina (A) eo» inftruat, eofque P(*l»ttlm doceat modum fe muniendi figooA crucis,Pater,dk Ave, fymbolum fidei,pr··, cepta decalogi, precepta ecclefia, articulos fidei, dk reliqua omnia chriflian* relh glonls elementa, au* tamen doceant lingua vernacula, dk Malabsrica, quam audientes callent, non vero Syriaca, quam penitae ignorant. Hoc enim In more pofitum eft in ecclefia univerfa, ut pueri, dk rudis populus, lingua vernacula taftruanrur, ut mente intelliganr, quod ore proferunt : dominicis praterea, ceterifque diebus feftis ante, vel poft miflam univerfus populus In rebus fidei inftruator, immo diebus dominicis idem fiat horis pometidianis, premiflis aliquibus, qui vicum, vel pagum percurrentes., campanula B tinnitu populum admoneant, ut fuperius Jtrafcriptumfuit : vicarii autem ecclciiarum ilveftrlutn prxfixo hebdomad* die pueros ad doAtinam audiendam e vicinioribus locis congregent, puerorum vero loca remotiora incolentium,inftruâionem alicuialierl committant : Caflanatii infuper, qui legere, ac feribere fyriace aliquos edocuerint, Ac ceteri hujufmodi ludimagiftri chriftiani «quotidie ante leAioncs fuo» interrogent dllopulos lingua Malabarica, ut in ipforum mentibus melius imprimantur chtiftian* fidei rudimenta: nulli item puerorum ordines conferantur minores, Immo nec tonfura, quin chriftlanam doArinam calleant, eamque Malabaricerecitent, cujus rei examen rubeant ad normam concilii Tridentini. la cun&s etiam ecclefiis, libet continens rudimenta Chriflian* Religionis Malaharice confcriprus pro Ingruendis pueris, & rudibus alfervetur : propterca rogat fynodus P. ReAorem Collegii de Vaipicpta Societatis Jefu, ut illum per fui collegii alumnos rranferibi curet, atque adeo plura fuppetant exempla1ii. ad fingulas hujus dioeceiis ecclefias tranfmiticnda. Poftremo etiam arque etiam rogat, hortaturqueomnes chriftianos, ut vefpert ris horis fuos domefticos, oinncique e fua fatnila inftrul curent funde captivorum, & fervorum, quos alunb, fir hullos, qui q rudimenta (idci ignoret : confeflarM etiam inter audiendum poenitenres, eos dc myfterns noftr* fidei interrogent, atque ad ipfa kddifccnda hortentur.

DECRETUM XIX.

CCX1X. Ne fidele) chriftiani hujus dioecefeos, quoad commonet preces ab univerfali diflideant ecclefia, ut haAenu» fecerunt, omittentes in Salutatione Angelica poftrcma verba, prxclpit fynodus, (filemio pratsereundo impiam, dt hareticam formam folutationis Angelica, qua perditi utebantur Neftoriani penitus profetipram) eam fic recitari : *Av· Maria, fHIn* *Dtmtaae* te. taa, *Maediifa tu ia atlHrth/,* » ftenedéfla/ *fraflat ftitru tat,Je/itt. Saaffa(b) M-tria Meter Dei, ara pro uht fettaiart*M/, anne *ta bora atarttt*
Jejar : praterea fic reformari in libris plarum-precum, qui funr In ufu in hac dio» ccli.

DECRETUM

CCXK. Quoniam fideles Chriftiani hujus epifeopatus, dum fandiffimum profertur nomen Jefu, rtullam ipfi reverentiam exhibent ; ea nimirum Impia, & haretica doArina imbuti, qua Ncftoriani opinantur, duo efle fuppolita in Chrifto, dk nomen Jefu efle nomen fuppofitl pure humani, qued non meretur fpooialem teveientiam, praecipit Synodos, ut qootiefcumque nomen hoc, qnod diril'autn ell, *ac tot* tantaque in fe continet myfloria, tum quia eft nomae Redemptori· noftri, tum quia eft nomen foper omne tinmen, in quo juxta Apoftolum, oportet quod omne gemfleAatur cceleftlum, terr» ftrium dk infernorum, prxeipit Synodus, nt quoties profertur in Evangeliis, orationibus, i Mifla, Concionibus, & exhortationibus, aut alia* quorncdolibet. caput omne· reverynrer inclinent, five liantes, five fedentes, nccnon Calfanarli «ut ceterorum quilibet, vel pileis cooperti : Vicarii infuper dk Concionarores id populo frequentet inculcent. Et qunniatn hoc notuisse (r) *ly»* quod in lingua Mulabarica ldem eft, «c nomen Jefu, lapillime infantes donhniur in Baptiimate, pircipit infuper Synodus quansitrgcntiilimc. ut nemini deinceps in Baptismo imponatur, quique illud in Baptifmate habuerunt, aliud allumant dum facro Chrismate confirmantur, neque enim decet «dea fublimi Divinoque nomine «liquem appollari.

decretum XXI.

CCX1. Cum equum fir, feftum Nativitatis Domini noftri Jefu Chrifti non minu* folenniter, quam amformiter in tota Ecciefia Catholica celebrari *i* pr*ciplr Synodus, ut in facta Nativitatis Chrifti noAc clerus, populufque in ecclefiam conveniat, canen. di ergo folenniter quantum fas eft, pro numero facrarum miniftroruin, Matutinas prece*

Arno Cumin *199-

I») Quales effe debeant Catechiftaruo, dotes aperit S. Clem. *tf· s.* nuant* autem dignitatU tnunu, fuer'i in Xccleta prslenim Mesandrina, videri poteft in Aartifia *Tre/let.* d, *S/Mi.*
(i) De addiiioM Iftius deprecationis, vide lupra la Synodo »«·■ |» *flet.*
(r) SanAlHmum nomea *Jefte* Syriaca ca Hebraico dicitur *jr{rive*g* cars liters />· in fine: peridi autem Kcbrari pronuntiant contumelin/e t/r»·, cuius bgnificaiionem vide apod Maurotenua *ta fra tif. fag.* ·4oi. Frequens eft apud Orientales, ·« *a nooun* componere, ıı *Jrfulj* -Jefes dedit ,/emdad, idem, *fefafitat* Jefes ««audivit; r«v</«, ferreait leinr, *fafrjefae (ft!* Jefe r *aUftjaf,* Servus Jefe ; qua omnia', at feperint vidimus, in tear· Luttantes, * in vetboa* Oatlie, Renaudotii, feat vaMp corruptas non (ecus a«quo Me Malabartcum nanteo Im, quad certn legi debet 1/·, id eU *tfae,* vcl ut Gr«ci ptMuattant, /#·«, id eft *jtjttuaat* ; Maiabarss saisa arent Utera gutiumli *aiat* Mn fscui ac Latiai * Onset t vids feparrui *ta, ff·*M». *fag·* *><

ce*, itaut media noAe plus minufbe abfolvantur, ac poftea de more folennis habeatur publica fupplicatio, five procetfio, qua finita, ca majori qua fieri potell celebritate, folennis Miffa cantetur; poftea poterunt Caflanarii unam legere Miflatu, ad Auroram alteram, dk tertiam folleo tempore *i noverint* item facerdotes, quod *(i) pt** Solcnnitatis magnitudine ipfi* indulgetqr hac die f.crum ter celebrare: primum media noAe, alterum fub aurora, tertium denique folita hora; vel etiam trinas, aut bina* ra'lfa* diluculo, dum private legantur; qu* etenim publice, & coram populo recitanrur, ordine przfiao ccfebrari debent, itaut prima tantum media noAe celebretur; In prima autem, dk altera milia ablutione* non futnanrur, lcd fumpto Sanguine, prirermiffa ablutione, facerdos celebran* ultra progrediatur; hoc enim paAo naturale jejunium in tribus fervabitur: curent etiam plurimum Callet* probe ab.iergerc, nccnon digitos aqua purificare, qu* exinde In pifeinam lubtus Altare, vei in fontem aquae benediA«.vel in baptitlerium prbiiciatur; Siqul* autem facerdotum imprudens in prioribus, mifli* ablutionem hauierit, ad fcqucntem non ultra progrediatur, cum jejunium, quod ia celebrante exigitur, vel uno hauttu fuerit folutum.

DECRETUM XXII.

CCXXII. Prsrcipit Synodus ut facerdotes (blenniter miniftiante* (aeramenta Baptlfmatis, Matrimonii, Extreme UnAionis.necnon (aeram Euchariftiam extra MiflTam, Superpelliceo, ac Stola e collo pendente utantur pro majori aAioni* decentia,' ac rcvgrcntla; cumque baAcnu* in hac eccleiia ufus fuperpelliceorum nullus fuerit, R. Metropolitanus quotquot fuerint neceftaria fuppeditabit; nullus Itaque vicarius hinc difeedut, auin prius (uperpelllceum pro admihiAfirandb facramcntl* accipiar, quo es *prefcrlpto* Synodi, ca mlnifltcmur juxta ritus, fik ceremonia* Ritualis Rotnaai, julfu R.Metropolitani Syriace translati, quodque apud omne* aflervabitur eccleiia*; ctonim in illo habetur baprtzandi norma, ungendi infirmos, jungendi fpoofos, cum benediAinntbu*, ubi ill· exigantur; forma item Abfolutioni* Sdcramenraii* cum confrietis orationibus, modus Euchirilllam conferendi, medus exorcixandi energumeno*: benediAione* aqu*, cinctum, candelarum, ramorum; Ritu* fepellendi tam parvulo*, quam adulto*, oratione* pro reconciliatione ecclefiarum, dk coemeteriorum; libri itaque ts«c omnia continente* in omnibus habeantur ecclefii*, nec facerdotum aliqui* fuo ufui applicare eo* audeat, v«l ab ecclefia auferre. Plusimum etiam commendat Synodus P. Reflori Collegii de Vaiplcota focietati* Jefu huju* Dtoecefis, tranferipto* per aluntno* huju* collegii feruper apud fe plure* habere nonnullo* horum librorum, ut ecclefiis, quilii* indigent, dillrlbuantur.

DECRETUM XXIII.

CCXXHI. Ad ramdem uniformitatem 1ervandam cum fanAa Remana ecclefia, pr»clpi* fynodus, uc die fecunda Februarii (>) in fello Purificationis Domine noftr· fiat an* tcMlftam cereorum taocdiAlo, tum pertinentium ad eccleliam, tum quos alii in Dei cultum, dk pietate impulli, benedicendo* at* tulerint: qu* quidem bene.KAio, prout habetur in rituali Romano Syriace reddito, fieri debet; deinde abfoluta fojcnni hac be*nedlAione*, per eccleliam, vel circa illam CaOanarii, Λ Chamar.cs fuis infignibus amiAi, & Cunr candelis accentis, longo ordine fupplices incedant, quo* comitetur populus cum candelis pariter accenlis, fi illas ita-

(a) Prifci* temporibus piares eadem di* idem Sacerdos celebrabat Milftf; id *Me* certis lolen■itatlbu* attributum *(ait,* aimirum, Nativitati Domini, S. Jaaa· Bapt. dtc. Binas etiam *in aliquibus* lulenniratibus celebrabant Sacerdotes; atjut boc tempore iu Hlfpauii* multiples hujus antiqua difeiplia* viget enniuetuda. m Eccleiia enim Oriolenfi, ut confiât c* ipliui EpiCcopo In una Ortsls*. *yljCiettt». Itcn*. limi*.* duas Miifas in dic Omnium Sanftornm, dt duat tn fequcult dia commemorationis defunftorum facerdotes celebrant. In aniverfo etiam flefcoo Coronae incipi* Araflonum in dia Dcfonctorum biu< dicuntur aSilf*, a Prafjjrteris fecularibus, terna vero a Rcguaribus, live id dcfccndat ab immemorabili, ici Privilegia Juin Hl· vel Paulr ill. vi·* vo. en oraculo coo<eSo.--de quo vide laudatam Or/»f«o. io Tbe/onr. a·/·/. Cvor- *Trii. iit.* jo. *ti*l*H* •7J». ld etiam conflat Arcbiepifc. Bracaren. ldam Aragon * facultatem padulade a Clem. XI. Congregatio autem Concilii *iit s*. H»tHi ·»*!* uss. refcripdi: sqinw. Sercmfllmo vero Hifpamarum Jtegi, idem indultum pro toto Regno Caltcll* petenti ab tnnoeen. XUI. refcriptum fuit *iit* i. *Halt* i,st. Nsv *frtfaflt**; quo *honorifice* denegarentur petita· In Bcekli* igitur Occidentals mos iit* aer celebrandi die Natalis Domini, ubiqu* viget, eo taiiiuiii exiguo diferiminc., Îuod cum in ceteris Ecetedia pofl mediam noAem dicatur prima Mida, in Venstoram aliquibus cclcliis, ante mediam uoflsm celebratur, luat* morem Capellae Pontificis Sum., in qua ante ■odi* dimidium inoMtue Mida * Cardinali celebrant*, qui jejunui manet ab ufque precedents medi* node; qu* boc anno 174*. cantat* fuit ab EmiMntidl·*» Card. Dominico Pailonso, CL. •tque eruditiflhn* viro, atque eruditorum fautore, ac prvmutore bemgnidliiio.

(b) In fauAionibus Arabicis concilii Nic*m es Aorahaas* Bccbelicali in coilecbons Harduin. »·«·. t. *o*. fit mentio *tt/ii Ctrnnm Jhtt r*rift*ti» *ir,* Et cum c* Tiliemonr· *»»tt* 7. /ire *J· C. ttm.* I. habeatur es vitaS. Tbeodofii abbatis, quod.mrdio *V* foculo celebrabatur tertum Putificattonis, 4t nc tunc omnino novum id fiaiflc videatur, revocsnili videtur h*c inttitutio ad feculam IV. unde ex huc cap.te, non eft cur de fuppolitione arguaOiur Sanniones Arabie* I Hac dic dupl'ceiu celebrat ecclefia folennitatem; prima ct» lJypapante, feu Vrrfcntatio Domini in tampio; alter» ell Purificati» -. Virg. Mari*. Dc inyitsnis, atque utilitatibus Ccrcoruru beaed dotum hac die videtis Cane. V. Mcdiolan. Par. r. C-vd.d. Qavctur tutem opportune in Coucil. Arctat. «·«· s««o. *Ce*.* 7. ne utamur in procedlonibus aut Ecclefiis Cereis ligneis, ccc* colore noAis, fura non es»»e»H g·» /»aa enflas *IMt fimi φ Jimnlnitrit tfl; C**itlt ii* legas; Italico niciMtut.

Anno Christi 1599.

habeant, In memoriam myfterii, quod in hoc [redacted]ello celebratur: nimirum fo[redacted]nnis il-Hut ingrctlus, quo Jefu, Chriftus Dominus noftrr, divinum lumen, ac fplendor patrii, primum introivit in templum, femetipfum pro nobis noftra indutum humanitate, aeterno patri oblaturus. Similiter teria fecunda, tertia, & quarta ante felium Afcenfionis Domini eadem publica fupplicatio, habeatur, vcl per templum, vel alibi, prout vicario vifum fuerit, in qua *(a) Litaniae* legantur juxta confuctudinem fanftz Romane ecclefi», qu« pariter in eodem Rituali apponentur, expundis hereticorum nominibus, que tanquam fandorum Ncftoriani in ipfis Litaniis intruferant; exoptat prsrtcrea fynodus ufum Litaniarum pro occurrentibus novellitatibus in hac ecciclia introduci ad Divinaniiniferationem implorandam.

DECkETUM XXIV.

CCXX1V. Cum deprehenderit fynodus tn remotioribus'hujus dioecefeos partibus, tam Autlrum, quam Aquilonem verfus, Chriftianos Silvas incolentes, diebus dominicis, ceterifque fertis, prxfertim horis pomeridianis, qutm licenter vacare labori, & Mercimonio; ptecipit vicariis, ut plurimum hac fuper re invigilent, invehantur, dt coerceant, potiflrmum quos dcliquifle compelient: qui vero poft trinam monitionem pervicaces fuerint, amoveantur ab ecclefia, nec in ea eos admittant, nec *Cijlure* çis exhibeantur, neque Sacerdos ullus ad eo». accedat, quoufque cum eiTcAu refipuerint

DECRETUM XXV.

CCXXV. Cum in hac dioe^j} plura olim ercila fuerint templa MafSabro, *(b)* & Mar-Prodh dicata, quos cortwnniter fandos vociferantur, de quibus nflPl aliud dcpr.vdican:, quam in has regiones divertifle, plura patrallc miracula, demum Babylonem, unde venerant, remigrafle, vcl ut alii afferunt, vita cxceflifle in civitate Coulan, quorum tamen fantlitas in vulgus fparfa'in dubium revocari poteft i neque enim quid quam eorum, quae de ipfh narrantur, teripta vel authentico ullo monthnento nititur, ne'e de eorum apotheofi in ecclefia condat: immo non levis fufpicandi caufa habeatur, cos Neftorianx neretis Sedatores fuifle, cum Babylone huc venerint, tempore quo haerefis b«c maxime vigebat: prreipit fynodus ut quotquot templa ipfis dicata reperiuntur, omnibus Sandis dicentur i folennia etiam omnia, it Nerch«(r), pro Mar Xabro, & Mar-Prohd heri folite^in fello Sanftorum omnium prima Novembris celebrentur, necnon in pollerum eo titulo nullas ipli, Redélias nuncupari: etenim dicare Templa, folennia inftituere, ac horarias preces recitare non licet nifi in honorem Candorum, quos ecclefia folcnni ritu venerandos proponit, & quorum fanditatem ipfa publico judicio approbat.

DECRETUM XXVI.

CCXXVI. Quia, ut experimento compertum eft › plures ecclefi* latrociniis tubjacent, eo quod Capûe in quibus fidelium eleemofyz deponuntur, non nili diuturnum poft tempus referantur, ex quo fit, ut egeltate oppreite, ea,qu*ad divinum Cultum neceflaria funt, comparare libi non poftint, pr«cipit fynodus, ut quotannis Kalendis Januarii quatuor viri probate fidei, & note probitatis in quacumque ecclefia eligantur, quibus tanquam *(d)* Oeconomis, rerum In ecclefi* bonum gerendarum cura committatur. Excutite deinde anno capte referentur, & pecuniarum, quae in illis continentur ratio habeatur, dt iti librum refetatur ab uno ex quatuor viris eledis, qui ratiocinatoris, live calculatoris munus obibit, poftquam autem pecuniarum fubdude fuerint rationes, e»dem pecunix reponantur aflervande inCapfa tribus clavibus ob* ferata, quarum clavium una fit penes unum ex quatuor dedis, eorum arbitrio deputandum, altera penes vicarium, tertia penes alios duos. Ratiocinator enim nec elavem, necCapfam apud fe retinere debet: habeat tamen hic apud fe librum alium, in quo notet expenfas, qua: ex diAis pecuniis fiunt in cccielix, facteque lupelledilis inftaurationem, vel ornatum.' Quod fi ingentem^ fummam impendendi ncccflicas occurrat, in hanc impenDm omnes quatuor confentire debent; nec depofitarum pecuniarum Capfa aliter referabirur, quam illis quatuor fimul cum vicario concurrentibus, quorum cuilibet, li forte fit impeditus, fubrogabitur a. Jius. Prefer ea quoties novi eliguntur, veteres, qui officio fundi funt, depolitum, nu-

(a) L>tani« minores aut rogationes ante Afcenfionis felium tribuuntur ut audori]S. Mamerto Vicnnenli tut, Hilario i. an. 4^1. maiores vero in fefto S Marci, S. Gregorio Magno. In Hilpania la-culo VII. ex przcripto Conc. XVII. Tolet.' per toto, duodecimo, anni mentes cetebrabintur.

(b) Croirait, afferit, horum nomina fuifle Super qr Prrecer, 8c quafi indentis piaculi reum tra. ducit Oouvcaui dt PPV Diamperenfes, quod *ipfo, Xabrt.& frodb* vocitaverint; hoc tamen levifli. tuum crimen (G tale videtur *l a* proferendi modo inter Indos, aut celeritate loquendi ipforum, facillime admitti potuit ab hominibus tsiiropeis; Vide *le QUien* rrm.,. *Orire. Obrrfl. ctl,* 117J.

(r) Quid lit Ncrtha vide in Syllabo vocum.

(d) Inter Canones Nicarnos Arabicos cxtatdj. *'Jr Oeteeiattr, t/ei rerret rei errh/i»*, *e* quibu, unus aut plures proventuum,', alii villarum, & fumptuuin quotidianorum, alii demum facrr tu. pellefblis curam gererent. In canone autem d(|. ex *Nmine.aribrrrr* Abrahami Ecchellen. unus lan. tum Oeconomo, alfignatur ccclefiis, Procoratores vero plures. In ecclefiis Hifpania fccul. VI. vocabatur Otcmimur, iqi/i vice epifeopi re, tractabar ec. leliafticas, fine quo nullum cpiicopum efle. oportebat, ut patet ex coqcil. 7 v/,/.IP. a»»ao5j.

Aww· Cuaisit mimer*ta pries coram illis pecunia» novis tradent; numerat» vero pecunia fummam calculator in ratioaum libro notabit, & novitet elcAi, fubfcripto fuo nomine, eam apud fe depolitam accepifle teftabuntur » ut quovis tempore ratio accepti, & expcnfi conftet, quanruarque ecclefia in bonis habeat. *Pr*fttnr* Infuper in vifitatione huiufmodi libros ad examen revocet, & cxpenfarum rationem pofcat, Λ liquid impendere opus Jfit in bonum ecclefi», id fieri decernat. Poftremo fynodus rogat R. Me, tropoliram, trt quantocius hoc decretum in ptpxima vifitatione execution! mandari jubeat, ne res adeo ecclefiis proficua eficAu carcat.

DECRETUM XXVII.

CCXXVH. Qyia ecclefi» fere omnes hujus dioecefeos pulvere , Ar araneorum lis notabiliter tardent, & vix unquam ver. runtur (a), At mundantur, deficiente, qui manus hoc habeat ; unde ab iiiis nitor otnnto, Λ munditiei abeft; jubet fynodus certam detrahi portionem ex eleemofynis cc. cietiss, Capiario five facrift» aflignandam, cojus fit altaria mundare, pulverem e parietibus excutere, lampades > & candelabra expolire, terque ad minus in hebdomada-.c ccclcfia.m vertere: Capiarius etiam curabit, ut perpetuo lampas uno faltem lychno, ante aram maximam ardeae, ficuti, & quod Urcei olearii, in quibus affervatur oleum ad alendas lampades, in loco fepofito ab ecclefia collocentur, in qua folum poterit tcponl urceolus aliquis, uc fit ad manus, dummodo afpeAui non pateat; (itui* etiam , Λ lebetes ia ecclefia non collocentur, aur alia qo*libet parum *decentia, fed* h*c omnia alibi, aut in *domo* Capiarii, aut oeconomorum recondantur; ecclefi»'demum eo quop pareil nitore perfulgeant, nec ut antea for dida fupellcAilc deturpentur.

OEORETUM XXVHI.

CCXXV1I1. Pnrcipir fynodus ut in quolibet lactario, five facriftia fint plutei obCerati, in quibu* aflerventur talices, corporalia , & verte» faerx ; fictibi autem non c-xiftat facriftia , plutei hujufmodi in aliquo ccclclir angulo collocentur, quoufque facratium rdificetur ; in ecclefiis vero filvarum, ubi adeft latronum periculum, vicarii lacratn fupcllcâilem domi fu* confervent. Curent etiam, ut fupra altaria non relinquar.ter» fic enim velles, & corporalia Conalefcunt akaria ipfa impediuntor, claves autem amariorum vicarii retineant ; cumque omnes ferme at* maxim* io Ecclefiis hoc zftuof*, Λ fubofcur* , fcneftrc hunt circa illas, qu* ferreis clathrisira muniantur; ut luci, aerique liberiori pateat aditus ; Ethnici vero foris allantes divina myfieria profpicere nequeant · Cnaisxi

DECRETUM XXIX.

CCXXFX. Quoniam univerf» pene hujus dioeceleos eccleli», tabulis fupra aras appentis deilituuntur ; quippe Haeretici Neftoriani, qui oiim cccleiils pixtidebant, laudabilem ufum factarum imaginum (4) rcfpuebant; mandat fynodus, ur ex ckemofynls ecclefiarum depiA» tabui* comparentur lupra aras appendenda, qu* te» tamen, ficuti alia qualibet, juxta prarfulis arbitrium placitumque fieri debet. Hxc autem poti creAioncin fontis baptifmatis· ubi inliautalio ecclefi* non urgeat, prima omnium cura *fit*· Incipiendum ell ab ara maxima,cujus tabula titulaii illius templi refpondeat, deinde progrediendum ad aras minores, Jatcralcs, li plures ar* in eadem ecclefia fuerint ; ac in cunAis crux prxtct tabulam, c quacumque materia effbrinata , collocetur . Praterea in cunAis ecclefiis, li capacitas *ecclefi»* id pariatur, Pulpitum irlgatur quo facer Orator verba ad populum f.cere fioflit : ligna item quibus convocentur fides debito tempore in eccldiam, in(*t*) turribus appendantur, qu* inlirumcnta intra ecclefia® locari non debent, quia pluiimum perturbationis afferunt, & ecclefiam ipiam impediunt : ficubi aurem periculum immineat a latronibus, qui inftrumenta ilia funipiant, erigatur turris undequaque claufa, *Si* latronibus impervia; fed quia pluribus in iocis reges. Bracmanes Pagodum erigi extra ecclelíamt'ublimi in loco Tunc» vetant; timent quippe(quod eft ipforum drünum^ ne Pagodes campanarum fo.,:tu coiitrillcntur: in iis locis, in parte aliqua fuperiore, vel inferiore ecclefi», campan* huiufmodi fufpendantur, itaut templum non impe nani, nec manibus contreAati poliint. Portremo fi alicubi Cymbala non fuerint , permittitur a fynodo ufus inrtrumentcrum ligueorum, quorum coiliilionc Fideles ad audio·Jam tactum, vel concionem congregentur, itxta vetcrem confueiudinem, quod tamen permtttitur ufque dum *nea dc aptiora ad hunc ufum inftrumenta conflentur.

I_IAi non rantum incutiar sniniftrantiam id tribuendum eft, fed quia illi Chriftiani , ea enttlucrudme ab indiqenis Êlhnui' derivata , nullo aut latere , aut minia e «cilcUar fteinunt, led .·lo caecarum ftertore , quod frequenter renovant, mimo eodem, parietes Templi ad duos, trei. ve altitudinis palmos bene perliniunt, quo illa ornatiora reddantur. vide Vmc. Nar. I'S rap.«. de rebus Indi* pertractarum Jolephir Indus, Croaxus, alliquc ailerun' , Nettotianos nullam tjSq Imaqinem, aut Icones venerari Cruce Damini exceptai contrarium autem odenditeru. dttitfime , ut artolet, Alfeman. raw.». *Bitt. Urit»*, yaq.jju <ta ut etiam latiCmc /am pnpaqaia iixteii , SS. & Imaqmuin ipud eos cultus *integer* , ill.batulqite permaiiiern . Unde quod ait lynodus, id rx drl.Uu f.dru.n m Malabarta , vel luqqeflionc H;braoiuin ibi deqentium, acciddlc «Bitimjnduui ert

(r) Dc ca npamriis Turribus, ut vocant; leqetis noftrum Anqelum ue Aocca zaw.r. ρχχ ι;o· *tir frf.* dc dc *campaiuru* tt baptifiuo, ut fil in Hilpama *ih<i. f. »}.* leviora tauicn quaeder. «.alliqanda eilcnr; Malibircs autem Etboici , loluni petmittunt ChriUianis, campana, intra ecclcham .ppenfai habe;-, non vero extra illaia in Turn, eu quia, ut aruat, ex tainpauarum ionitu IJirta 4c Paqode, cunirifiantur

decretum XXX.

*5Stf< CCXXX. Docet Synodus , ac declarat , ex vetuli» lege , qu« femper viguit, dk fervata fuit in Chrifti ecclelia, plures recenferi cafus, in quibus polluuntur , live violantur. Templa , ita uf in iplis Sacrum celebrare › aut fepelirc mortuos non liceat quoufque expientur, id quod ob Jutis ignorantiam uique hafleniis in hae Diceceli ncgleÔum penitus fuit. CaCus ergo, in quibus polluuntur templa, funt. Primo fi injufteeffundatur humanus fanguis intra templum, vcl (i vulnus lethale ibidem infligatur, etiam fi vulneratus egrediatur, & extra templum fanguinem effundat , vcl etiam moriatur : non tamen polluitur fi res vice verfa contingat ; nimirum vulnus icthale infligatur extra templum, *St* vulneratus confugiens in templ n», ibi fanguinem effundat. Similiter polluitur , quamvis percuffiovel vulnus Inflïélum m ipfo templo iethule non fit , dummodo lit cum effatione (anguinis, dk injuriofum, Secundo li femen voluntarie effundatur intra templum , etiam ti id fi*t per copula n conjugalem . Tertio (i cadaver excommunicat! in templo fepeliatur. Quarto idem contingit, ti tepebatur in templo Ethnici cadaver ; m qao cafu non folum expiari templum facris precibus , dk benedictionibus , led etiam patieres abradi debent. Quinto fi confecratio, aut bencdiAio templi fiat ab epifeopo publice excommunicato , In \is cellbus Templum expiandum eft ab epifeopo , & non ab alio, li templum fuerit -ab epifeopo confecratum ; li vero fuerit tantummodo benediftum , vel ab epifeopo, vel ab alio Sacerdote , id fleri debet a vicario ecclelia juxta prxfcripta in Rituali Romano Syriace translato; fciendum infuper, quod violata ecclefia , violatur etiam coemeterium contiguum.· non vexo ab illa teparatum ; fi autem ob enumeratos cafus ccemetertum violetur ; non exinde violatur ecclelia , etiamfi coemeterium fit illi proximum.

DECRETUM XXXI.

CCXXXI. Quoniam reverentia debita factis templi' Cepiliitne in hac Dìœceli violatur, *(b)* cum fjtpeûrpius /F.grotl uxorati per plures dies cubent cum fuis Uxoribus in iplis templis , tperantes ob hanc diuturnam moram, afliduitatem in orando,ope fanâorum te priftmam fanitatem rccuperaturn*.· imino limul cun» ipfis tot» familia ~ A ibidem cohabitet, ex quo fit, ur plurima , maxime indecentia ibi fiant: praecipit Synodus ut nulli omnino id permittatur, prater quam tempore belli, fi populus inermis in templa confugiat confulendi caufa proprie incolumitati: ceterum tempore «gritudinis poilquam preces fuderint, cubitum eant in proprias domos, aut domos propinquiores, ii forte majori cum perfeverantia orare velint , vcl etiam fe recipiant in templi porticu , nullo modo autem intra templumipfum . Λ*·*0 '[redacted]·*»*· *599*

DECRETUM. XXXII.

CCXXXII. Cum frequenter contingat, ut eorum cadavera, qui in lilvis obierunt, fine g ullo Sa[redacted]otum interventu , jSt facrarura precum,dk exequîaru.nLhonore in locis profanis fepeliantur : praecipit Synodus , ut prôpinqui , aut ii, apud quos deceflerunt , e lucis remotioribus afportent cadavera ad loca eccleiiis propinquiora, unde vicarius fupcrpclliceo , ac ftola indutus , prxeunte Cruce , eamque comitantibus Caflanarfis , facrafque preces canentibus , ea accipiat, dk ecclefia fepultura donari curet . Que Chtiftianu caritatis officia erga filvarnm incolas quamtumvis pauperes , dk mendicos , etiam nullo erogato flipendio Vicarii exercere debent. Quod fi tunc temporis nulli in Ecclelia Calianarii reperiantur , nec eliunde opportune advocari polient, Chriftiani ipfi quotquot haberi poterunt, Cliriftiano· rum filvas incolentium cadavera , orantes pro ipforum animabus eccieliafticx fepultu- *tj/* tradant, vel io ecclefia, vel in Coemeterio. Qui verohre pia officia neglexerim, dk recuiaVetint dcfunâos ad Ecclefiain—afportare, vel in loco profano fepclieriut, graviter puniantur a prefule , dk ad arbitrium mulftentur .

decretum xxxul

CCXXXIIL Quoniam pullularum morbus in hifce regionibus centetur maxime contagiofus , Cepe contingit , ut Chriftiani , qui ®hoc morbo moriuntur, ecclehaflica fepultura fraudentur , eo quod aliorum Chriltiaoorum (it nemo, qui velit cos ad Ecclefiam afportare ; quod cutn maxime dedeceat, *St* (Jhriftianc caritati advertetur , fynodus inculcat Vicariis, ut omni ope curent, n e_z defunAi huiufmodi piis excquiis , *S/* ecclefiaftica carcant fepultura ; quamobrem horum

(·) Cjfus in quibus ecclefia etiam non confecraia polluitur , recenfentur in coacil- Nugarolienfe J/. N'·». Drc. .·»■· ifo). ***ctltbrtti*** Ca». 11· icilicet (emiirisaut (anquimr coitione violenta , lepul- 'ura excoiuinuuicatoruiu & >nterdictoruui, Haeretici , Schifiiunci , Pagani «Judaei, qv.d >' ·/» ***<ii· (torni & txbninnri non fu;fînl,fer efijtof'ono Oxnfono xffrrfiono ofoo benoâtonxtoor***. Qîsu lutem r>W ccclclia, vel ob unninent.ui rumam, vcl alia quacumque caufa prufananda fit, docctur aique prflk ***û*** ribitur a S. Carole Borrumao m ***Conr/tto MeJiolontn,*** par. I. ***Conti,*** ij. ubi juxia 1 ridenti^ ***lu*** land untm inter alia commenUitur, quod in eo loco ad ufum profanum converfo Çrarrfr ·*Λ|·v , lu jlj ri-r, *r ***inJr tnotlr nnutVO'i urjunl*** .

(b) fi.cl.'luttiei Mahbareoies, iter agentes, in ecclefi s hofpitantur, ibique fomnos capiunt fub- At.it.> t-grte ; -ictus autem iplis inmiitralur ex clccmufynis chritunorum vcl ex fabricar depufito . Hue-' cirain novchjiairin Oea vovent ift ecclefiis cum lota lamilia commoranonem aique 10 cif. drru cubai». Ar romeduni , prafcrtiin tcmjiorc aqtitudiaia, ut Synodu, indicat ı Vide Vme. Mar.

>V

AMNO CW*11TI rutii cadavera falrem a longs comitentur, fi-nul cum reliquia Caiinarii* liera», ac fu- Mereaa prece» cancntibw* ac demum tumulari curent. Qu* otnniaad inunus iuu.ru. fpeAar» meminerint * poterunt tamen in. ii» exequendk debitam caatelam ad'iiberc.

DECRETUM XXXIV.

CCXXX1V. Decernit fynodus ut ubi in. pago aliquo, aut vico ereAum fuerit Tetnpium aliquod in alicujus fandi honorem,a ?uo nomen habeat, fi ibidem erigaturaliud a) templum, non eidem litnAo, fed aire, ri ut titulari dedicetur; tum ut foiennita* tea diftrlbuantyr, & ftatistemporibus unum* quodque templum a populo frequentetur; tum etiam ne contentiones fiant. Quaruobrern declarat, nulla fieri, ut aliqui falfo opinanrur, injuriam alicui fact* *di, fl in eodem pago › vel vico ali» non eidem, fed Sandia aliis dedicentur, & eorum nomine fubfcribantur, quae fluita opinio In. caufa eft, ut alicubi omnes ecclel i* cjuldemSandi nomine appellentur, Statuit itaque, ut recurrente annua celebritate Sanfli Titularis alicujus ecclefi», vel dum in illa folenni* aliqua feftivita* celebratur, vsl conciones habeotut, dum idem non fiat in oropria uniuscujufque, omnes in eant eccleliam conveniant, & ibi congregentur; ne difeordi» inter ecclelîa*, qu» chrifti*n» caritati maxime repugnant, & ufquo haAenu* viguerunt, ut compertum fuit fynodo, in pofterum foveantur. Pro ampliori tandem ecclefiarum cultu prccipit, ut in iis, quantum fieri poteft, erigantur fodalltia, live Confraternitates fub eodem titulari, quippe cx iis ecclefiarum indigentia: non parum emolumenti acceflutum videtur.

DECRETUM XXXV.

CCXXXV. Vehementer urget fynodus ecclefiarum Vicarios cctcrosquc Sacerdotes, ut ad infidelium converfionem impigre incumbant, eofque ad fidem Catholicam fuaviter ac honeftia mediis alliciant, potiflimum Evangelii predication*, nec minimam occalionem eoa adducendi ad agnitionem veritatis elabi finant, tam N«rrw, quam (*Cbegot*, ceterofque obfcurl generis, *Mal Irai* pr»fertitn mootana incolente*, quo* ferunt, non adeo effe fui* erroribus, ac Idololatri» addidos, quinimmo Evangelic* doAfin» recipicnd» paratiore*; undecumque etiam aliqua interluxerit erga converfionem ipforumïi»e*, *illico* prrl'uli deferant, ut meliori, & opportuniori, quo ipfe judicaverit modo, obtineri poffe finëm convcrftoni» majoremque Dei cultum, folicite pro. videat. Urgenter etiam jnfinuat, ut cum a Caffanariis huju» diceceleos plurime divertis in loci* obtente fuerint converfiones; ftudium hoc convertendi Infideles, femper magi* magifque In dies promoveatur; cu* ju* rei Illuitriirmius Metropolita maxime auAor fuit. Aflidue igitur munus hoc demandetur Sacerdotibus, & ubi non in frequens Chriftianorum numerus accreverit', ftut ira. templa cum propriis erigantur Parochiis, ut ab iis pabulum accipiant fpirituale.

DECRETUM XXXVI.

CCXXXVI. Cum fynodo innotefeat, facilius ad fidem accedere præ Nairi», *Se* nobilibus, ftirpe obfcura prognato», vehementiflitoe cupit modum adinveturi, quo Nobiles ad Chriftianam Religionem ccnscrli, cum alii* Chriftianl* in eadem limul ecclelia convenire pollini, ut par etl, *(c)* cum omnes uaum Deum colant, eandem teneant fidem, eildein utantur Sacramentis, idem etiam cum fit Dominus omnium,apud quem nulla eft perfonarum acceptio, aut ignobilium, magnatumve diferetio, ceterum harc accuretiffime pcrrraAando plurimum etiuin cunAis his diebus Dominum i>bfecrando, ac diu multumque circa oppor-

Αμμο CrtaitTi *599·

(·) Sjofmodi Huit* opinatio, alte infiderat Indit Malabari», t putarent xqerrime laturum Sandum illum, cui aliqua Ecclefia dicata erat, ii non rcliqur eiuldcin oppidi libi etian dicarentur. quad Sandor invidentia 8c aemulatio tangere aliquo modo polfet, qu* mortales adurit.

(k) fr«ter Naircs, quo nomme veniunt Btatmanes; Principe, dc Chrirtiam Sanfli Thorn*, reliqui recententur tanquam obicuri abjeflique generis; qui pluribus varnfque nommikus vocantur *earrttt, telleae, &* Cbrg.r A'r· *Mnlleee* vero dicebantur alti, qui montana incolebant dc juga montis *Gettie*, qui utpote meliori* indoii* Mcnaifio *cotdi* erant, atque ad ipios Midiisnatius direxit.

(t) Si verum effet quod Croeru» *fcribiifeg*, *77· Hrji. *Clieiibe»*. lad. ni initum » averhonem ac ieparattoocm illam Nairum a reliquis, nullo religionis Malabaric* principio inniti, lcd Iola l'ooliierudine, Bracmanum roborata, explicatior nonis appareret ratio, qu* Synodum nottram im. pellere potuit, ad cjufmodi feparatioiiem. St fugam contadus tolerandam, ram in pr*ienti Dec. as. quam in Dec. a. proxime Aftionis ♦· ffc quidem eo loci *fnferHuiej· eenileetuie* appellatur · li enim ad religionem perimeret, nulla ratione tolerari detsuiffei; q«a <»'· *eenv.nin Cfrijli trini t* Et quidem ludorum Propheta quidam *Keuiler* numme, ut eam confueiudinem extirparct, afferebat, Bi rumam [Indorum IdolumJ peltrxcm adimalfe ex abietli.li.ua Bszr/xaeraw Hirpe procreatam.- tum addebat Emilia dirtis *^»odo verba. Crb«» *iniiÿerr»ter fixit infer* *·< <►/«/»' *rilir : Sol nonnitier en eunee lnnuo fnunn exfiniit* ; π,ηι,,Μ gra.r *nonno et, Jient Dent noni oβ* Gnaniqoles etiam (viri funt inter eos Indos devotioni dediti J nuliam Tribuum difcreuonein observante,, cum omnibus five Naitibiu, live Parreis colloquuntur, oinniuni ardet frequentant. Nraar Mhui «ar (eorum quidam ajebat j radeav *fumm ericini fei^nni f an nnum e/i iiiovi.i, ■·« lex nehir etxueutaSf I Nelivitni fjr ituri eeieu et uaeiunt nttrieu ; null· er^e iifcrrlie »»-mmaiH in* kamaovqeoavv. Ut igitur contrarium iis lapienium ludorum didis prujudicium, atquev confuetudinem aliquando (Indi exuerent, SercmOiini Lulitani* Regis interpohtione, agendum *effet,* ut Nainbu qdferiberentur, quicumque Itcreut *Chritnni. Vide afl- f·* De»· ›■ Interea tamen, fit quali «x «Ofira Synodi'amulfi (qu* in hac re maximi facienda crt) pleniSme illis Chriftianis proipexit nuper XS. U. N· Bened- XIV. fua Coiihit. *Oautinu Jelieitiedieà»·* (die n.irpr, ···/ i;»*, qua omnia difeutit, digerit, atque cavct.

Anno Θ'*-.** Π??· A**o CaarsTi 'IW·

cuna media conferendo, nullum haAenus inventum fuit, eo quod cunAi Chriftianl, regibus , dominifque Ethnici» funt fubjeAi, qui omnem cum illis familiaritatem, comitatemque hucafque iis exhibitam abrumperent, ubi eofdem abjeci generi* quemquam attigifle, conftiterit ; quibus omnibus pro rei gravitate a fynodo perpenfis, prccipir, ut cum aliqui obfcurc ftripis Chrifto nomen dare voluerint, ad Baptlfmum recipiantur, idque continuo prcfuli nuntietur, ut ipfi* feparatam eccieliam , dr particularem miniftrum Sacramentorum affignet , qua ratione fiet, ut iis, qui de abjcâa progenie ad fidem, dk falutem a D.-o vooantur , aditus ut haAenus ad illam non intercludatur: quandiu vero peculiare pro illis templum B non extruitur, facro c porticibus affiliant, quoufqueab Ethnici* regibus, movente Deo eorum corda, non impetretur › ut quicumque obfcuri generis fiant Chriftianl, nobilium., albo adferibantur, dt fic omnis quoad contactum fcrupulus depellatur : itaque *fynodut* etiam atque etiam rogat Majeftatem Aegis LuGtani*, ut auAoritatem fuam, qua apud Rege* Di'minolque Malabaricos maxime pollet, ad hunc finem interponat -

DECRETUM XXXVII.

CCXXXV1I. Cupiens fynodu» Montanam hancce ecclefiam omnibus contormare con- C fuerudinibus Latin* necnon Sanil* Matri* ecclefix Roman* , cui petfeAam detulit obedientiam, cum probe fciat, juxta morem ipfius lignum Crucis , de benediAionera u leva ad dexteram partem duci, iraut dutn proferuntur ea verba /a «omine *Pttrtr, & γ>M,Φ-SfirthrStnili*, prius conta&o capite manus per peAus deducatur ad ventrem , deinde trfinfverfim , Crucem perficiendo (a J ab humero finiftro ad dexterurru. transferatur, id quod mytlica (ignlficatione non caret ; fignificat enim virtute Cruci* Chrfti Filii Dei, ac Domini Noftri a leva reproborum tranlhtos effe ad dexteram partem , qu* eft eleftorum ; precip't, ut in inftruendi* pueris,reliquifque, ipli* infatuetur modus fe fignandi Cruce, qui adbibetur in Ecclefia Latina, atque adeo abrogetur ^ ntodut inverfus , quo fe lignant in hac dioecefi , docendo manum ab humero dextero ad finiftrum. Hic etiam modus, quem tenet Ecclefia latina fervari debet a Sacerdotibus, dum benedicunt Populo, five in mifljr Sacrificio , five in Sacramentorum adminiftratione.

DECRETUM XXXVIII.

CCXXXVIII. Declarat fynodus executionem Teftamentorum legitime nuncupatorum , ac ultimarum voluntatum eorum Chriflianorum, quldcccfferunt, ad prcfules, dk epifeopo» Jure Canonico attinere ; quamob- A rem ut *Id* inconcuflê fervetur prreipit ; quicumque itaque ex chriftianis reftamentum_> cujulcumque rationis condiderit, quod juxta confuetudincm ac Regioni* ftylum, fit validum , fi clapfo anno ab obitu teftatori* eju* voluntas adimpleta non fuerit « pr*ful ad illud exequendum heredes cogat, ac cetero», quorum intererit, poenis etiam, fi opus fuerit, ac penfuri*.

DECRETUM XXXIX.

CCXXXIX. Cum fcpiu* contingat, ut migrantibus cx hac viti crimlnofis aliquibus hominibus , quorum ingen* aliquod, & fcandalofum crimen per ora vulgi circumfertur , etiamfi illius nulla habeatur juridica probatio , nolint pro illis reliqui Chriftianl orare, nec jufta funebria iliis perfolvere, quamvis in mortis articulo Confeflarium petierint , vel fuerint confefli, qu* quidenu omnia rcgul* adverfanrur, flr confuctudini Eccleii*, qu* neminem publicis orationibus privat, prefer excommunicato*, vel quos in aAuaii peccato mortali mors corripuerit , nullo pirvio contritioni* figno.- przcipit fynodus, ut quantumcumque qui* deliquerit, dummodo non moriatur anathemate ligatus, vel in aAuall peccaro, nullo exhibito contritioni* figno, vei decumbens opportuno tempore confiteri recufaveFIt, dt Sacerdotem, qul eju* confeffionem exciperet arceflere noluerit, ut in Decretis de Sacramento Poenitenti* ftatutum fuit, pro illo orent Chriftianl , funeri* officia erogent , eumque in loco Sacro fcpeliant, iifdem funeris precibus recitatis, qu* pro ceteris DefunAis recitari folent.

DECRETUM XL

CCXL. Gratias in Domino agens religiofis fideratis Jefu collegii de Vaipicota hujus dioecefi*, aiiarumque refidentiarum ipfius, ob egregie navatam operam in docendo, inftituendoque hujusmodi populo Chriftiano, necnon uberiore eorumdem Chriftianorunu frudu procurando, facultatem impertitur fynodus przlaudatis reiigiofis, cum illius collegii, tum aliarum refidentiarum majorum alumnis, necnon hofpitibu*, ot in quacumque ecclefia , ad quam accefferint, valeant conciones habere , catechifmum explanare, confeflione* excipere , cetera demutn Sacramenta folenniter miniftrare; nulla alia prêter hanc licentia requifita ; matrimonii Sacramento excepto, quod nifi parocho confentiente , autpoftulante adminiftrare notu, poterunt ; prccipit prvterea vicarii* ceterifquc ecclefia Caflanarii* , cunAoque poiiulo, ut per humaniter, & cum gaudio sudatos patre* excipiant, |mmo etiam gra» tulabundi animi fignificatloncob labores,ac difpen-

f ir) 'Re veta fcrupulofiui egit Spnodui circa effornutionem Crucis. cunf Crdefia Orient»),, un» medo , occidentali, altero, alio etiam Ruttiertica «tvificuia illud fignum ialva temper fide , défi, gnare potuerit V>de Affctnan. n».». *iiibu. Ornat.* fit Bernard. AlbertBarcinon. *Qgtf.* s. f,d, *fu.* jij.

.1

(frendïa ab Ipfis tolerata |n Montanis, ft . nffcceflis regionibus Irrequieto gradti ier«A currendis, unice procurandi caufa anima· turn falutem. Alacriter etiam ab iis condi· leant, qua ad Sacramentorum adminiüra- tloncm pertinent, ft populum in Ht, que ad «ternam falutem neceflaria funt Infttn- ere.* vicarii infuper, dum illi, vei prima Chriftiana Fidei rudimenta tradunt, vel concionem habent, diligenter eurent, ut populus in ecceliam conveniat: plurimunu etiam confidit, fibfque pollicetur fynodus, audatos patres omnia hac munia unanimiter cum parochis, ceterifque ecclefiarum facerdotlbus, uno ac indlvulfo caritatis,ft benevolenti* fpiritu fore adimpleturos.

C·»·"*'

DECRETUM XLI.

CÇXLI- Cum conftitutiones fedls epifeopalis Goenfis In fynodis iplius provincialibus, fuerint pro tota provincia recepta, ft fideliter, (id quod decretum fuit) in tota provincia fervat»; cumque ad illam hac pertineat ecclelia, tanquam futfraganea t comprovincialis, atque adeo pralaudatis obnoxia Conciliis; (ynodus probe cognofcens, quantum cooftitutlonibus iliis deferendum fit, praeipit ut hac dinecefis per eas, quantum res tulerint, gubernetur, ft potiflimum ubi agitur de iis, de quibus hac fynodus nihil exprefle docuit. Decernit ia- fuper, appellationes ad petitionem partium concedendas efle ad Metropolitanam a fententlis in hac epifcopali fede latis, dum illa legitime, ft prout de jute interponantur, ft in calibus etiam, in quibus concedi folent. Nihil tamen innovat circa modum, quo tranquille fere omnia litigia es conventione partium, componuntur a proprio prefule fitnul cum quatuor, aut pluribus adjunAis pro libito partium, qua ratione plura dillidia, difeordiaque vitantur: ceterum non convenientibus partibus, ft ad Métropolitain appellationem interponere» cupientibus, ipfis appellatio juXta praferiptam juris formam concedatur.

actio ix.

/"*® Casisti 15W·

De reformatione morum*

DECRETUM I.

CCXLII. UM ex pravis confuetudinibus, qua a populo fideli extirpât! debent » ea omnium peffima jure, ac merito habeantur, qua Ethnicorum fu{terftitionem, vanofque, ac deteftabiJcs iiorum ritus redolent; cumque pravis hi fee afibus dioecefis hac abundet, vehementer fynodus cupit, ut prorfus eliminentur, adeo ut populus hic chriftianas, fuam religionem nullis maculis deturpatam, & ex omni parte illibatam, ft puram profiteatur. Opamobrcm jubet vitari prorfus, (a) qua fequuntur - Primo lavacra, qua piures, fuperliitione duAi, ut ritum -facrum colere folent, dum quis ipforum in domibus vita defungitur, deinde prandia poftridie fieri foiita pro dcfunAo ab illius propinquis, 2u« lavacra praterite placatum putant. ineas etiam quafdam ea oryza circulariter duASs, in tfuibus circulis perfon* quadam occafione Iponfalium locantur, aut cum primo oryza infantibus de mote exhibetur, id quod huic populo folenne eft- Item confuetudinem fuperftitiofe detrahendi filum., unum, quando velum, vel panni genus aliud dilfecatur, ad flammeum faciendum, quo fpeAat etiam fimilis confoetudo venditorum Nrle fti), 'H* poft eum emgfori admenfum, ex eodem duo grana fiiperitiriofe fibi accipiunt. Qua quidem omnia, cum fint vqnl ritus Brhnicbrum, a fynodo reprobantur, nec non feve're pracipirur, ut qui ejufmodi fuperftitiones adhibent, a prefule acriter puniantur.

DECRETUM II.

CCXLIII- Gtatifiimum elfet fynodo, ut penitus deleretur fuperftitiofa confuetudo Dab Ethnicis Malabaria defeendens, rutioni ft chriftiana caritati valde diflfona, refugiendi nimirum contaAum eorum, qui ex humiliore fuerint genere, immo cum eos tangentibus nullam habendi communicationem; fed cum chriftiani hujus dioeccfeos fub ditione exiftant infidelium Regum, quibus, exceptis iis, qua ad fidem pertinent.

(a) CpnAa, qua prefénti prohibent·! decreto valde indifferentia reputavit Cretans, debuerat àUtvm antiquitatí, accletiatiica vanifImus affertor feme) percurrere antiquoe Canone,, *A pracipuo* concilii liptincnfi, , ft p-z«»<«r·· , quo difecret quan, félicité caveri debent tailea ritu, atque ceremonia, ex ptaferipto prtfeoruto Canonum. Videtis atiam Caaear«4r. darer Trottaaw; *tc* CI. Muraionuaa darif. *Dtjftri.* jp.
t*» Vids Spllab- Ve·, Exntic·

"T vaaisrr In reliquis omnibus morem generu debent, eumque chriftiani aliquem ignobilioris ftir-pj, tangente, * commercio aliorum fegre-Moter › iteat nec eos alloqui, neque cum iis negotium ullum pertraftare, neque Inter illos degere pofiint ; declarat fynodus («J confuetudinem hujufmodi contaftus vitandi propter Ethnicos, dummodo chriftiani agnofcant, eam efle udim omnino inanem dt fuperftitionom Ethnicam, cujus nullum fundamentum fit ; adeoque fi (ponte fua id non faciant, a fuperftitiunis nota & fcrupulo efle immunes, obhdduAam rationem : unde h rc . confuttudochriflianis permittitur iis in locis, in quibus a Nairibus videantur aut vereantur ne videri poflint, velfaltem pofllt fciri, fi forte aliquis ex prcdlAis contaAibus habitus fuerit : in locis vero remotis, aut coloniis Lufitanorum nullo modo fervetur, eamque ibi fine fuperftitionis nota fervori non poffe, declarat fynodus ; immo chrillianos triones hortatur, ad humaniter agendum cum pauperibus, & ad excipiendos juxta chriftiati* caritatis leges quofeumque , quantumvis abjeAi generis , prrefertim li Chriftiani C fuerint; illudque meminerint: coram oculis Dei omnes nos efle pares, nec apud ipfum efle diftinAionem perfonarum, generis, aut dignitatis, nam idem eft dominus omnium ; quod fi non obftantc cautela , qu* ipfis In regionibus fub regum infidelium ditione potitis permittitur, accidat ut aliquem cx Ignobili ftirpe tangant, illud maximb caveant, ne lavacra adhibeant; cum an loti fini nec ne, ab infidelibus reicirl non poffir. Ca-Θ veant etiam chriftiani, qui regiones ad auftralem plagam litas incolunt, ne (quod a pluribus eorum fieri compertum eft) vitftflt contuftum ftia- Ntlttltn , Vftl pOftquam cafu ipfoi tetigerint, fe lavent, eo quod fe nobiliores illis ceafeant ; atque adeo per conraftum hujufmoty labem aliquam contraxi(Te. Id quod nulla ratione toleran* dum eft, cum in prsrdiftis regionibus impedimentum hujufmodi non vigeat apud infideles: immo potius hi fcandalum recipiant ex iis lotionibus, & fe quodammodo a Chri* ftianis contemni «gre terunt- Qpamobrem prccipit fynodus, ut fiqui Ib) inveniantur contadum fugientes, vcl eo fequuto lavacris utentes, graviter puniantur, tanquam fuperftitionis ,& HUUfl lnlflde Iwm (Velliam Qu» omnia facerdotes, qu) confefliones ex* cipiunt,& conclonatores, dum fuo unusquisque munere fungitur, Chriftiani* frequenter Inculcent. — An µ '-■"•set *SD>

DECRETUM III.

CCXLIV. Cum aliquibus in locis, dum quia obfcur* rtirpis tangit aquarum ftagna , Chriftiani ipli illa (*b)* dofcmpoleant , tive expiant, adhibitis certis ritibus, *A ceremoniis*, Ethnicorum inftar, quod ■ maxime alienum eft a finceritate religionis chrilMa. n«, dr aperte fuperllitiofum; jubet Cynodus, eos, qui prnfatum fecerint defcnipo* leamentum , vcl Jlllufmodl ceremonias a communione ecclefi* fejungl ; nec illis exhibeti Calture, per tempus a prclato dcfi. niendum, anno tamen non brevius; puniti etiam poenis aliis enormitati criminis cor* rcfpondentlbus.

(a) Confuetudinem hanc , qu* alias *fafTfiti·!'·* appellatur fupra, tolerandam *elfe , fynodut* decrevit; fub ca conditione, nempe quod Chriftiani agnofeant , eam efle ufum prorfus inanem, k cuius fundamentum nullum iit a religione petitum ; quod li animadvertamus id quod fupenus ftatuerat Synodus fpecrales illis abjeti* fttrpis hominibus Parochos deputare ; hac, inquam omnia adamuSm tcfpondent menti S. Boman* ecclefi*· quam cuntiit aperuit nuperrime St. O. ftenediti u, XIV. fel. rcg. fua Cooft. Ornaram *falitiiaiiaaaa* conceptis verbis; quum pollicentibus PP. hoc· Jcfu *rtritt* delegare M'iEonarios, qui Parrcis convertendis darent operam: *Hat* ‹ ait) rtayibam pro trmparam orramAaaOrr, praiaadam vammradandamqar *tjft* aaa/mar; decem deinde annorum fpattum, huic confuetudtni tolerande, tanquam ultimum terminum ftatuit; eamdem etiam apponit conditionem, quam noftra fynodus , nimirum·- Noda *ii* /a *ta* a,a >al spsorear,ua rradaav ((acramentalia) *tft* radrrrarrm *(unatmHi eltai ataieriaatt* otide confatiu Synodus tolerandum efle declarat, dummodo Chriftiani agnofcant efle ufum omnino Inanem , neque ad religionem aliquo patio attinere. Qpa in re noftr* fynodi decreta plurimi facienda funt: tum ob Mcnedli p*. batifinium telum , qui vel minima qu*que , multa religione penfitabat ,· tum quia PP. Diamperitanis cognitior pr* aliis erat k gentium k rituum hujufmodi indoles ; utpote Indigenis. Ad Politicam ergo potius qnain ad Beligionem, cotftatius fugam referri debere compertum eft ; cum enim inter illas gentes nulla eflent dignitatum, aut titulorum nomina , quibus optimates a plebejis difcerni poflent; non duces, non comites, non Marchiones t M unam illis lupererat, quo diftingueretur nobile, ab. ignobilibus, contatius atque commercii fttga; cum illis non colloqui, matrimonia non inire kc. aut etiam a profeAone, k oflkio, nobilitatem generis dimetiri . Unde e* gentes, omnia rem hanc fpetiantia, five qu* inftiluiore Deo, dc difcretiooc ac ftparatiooc tribuum, etiam quoad matrimonia, H«br*i obfervaverant , five qu* JSgyptii Politici preferipferant , five qu* no(lra te, ab illis remotilGmi, fervant, qui facilem ad fe accedunt, aut nimium * proximum atutium abjedorum hominum, de more non patiuntur; h*c, inquam, omnia fibi servanda psupofuifle videntur; perturbata tamen atque coalafa methodo, ut certum aliquem ordinem atque Hicrarchiam libi ftatuerent. Bern totam ita explicat, diu apud cas geutes verfatus P. Vincent. Maria a Ssntia Catharina ·· /«4 *niait. Iii, lib.* y. *tefit.* to. ludia *itbaiti,* « *fftfrjuat* ◆ avr» /r» *tfiri· ,* ··■ *fttai* ar *Urirti iutiftim triMut*, rarraus *tirfii ,* rasa·· avvl. S, «vafir *iultr ft i li"·* pagar, *tteAaaaittt* vadew , *ia flarn* Cagar *tiivili. tar* , yaia *iattr ft aitfaata* r,aM,«a>.air,arm ^oriaaiar ; tftr *bit tf rtfalt ,* «adr Mae Veva, , arqae *atbHiiat ^ftatrir iiattiitar.* in fine eiusdem capiti, h*c habet ' *ia frtfirr flartt Mit. J»*ttti , »«· tajat aaiataraat lacraat fttiaat ,* daa, *illi taataat frtiaiitiaàt at/t abjitiaat , iftaat ttafatiaiiatat riiaat, alfat* aea peeraaai«,/aae , *illir frratiittrr taatftiluatar ;* aade —y'rr~M *bat* »ia aarmaram *fratiaat rtfatfaat.* Conceptis demum verbis declaravit *ija. M. Hill. Ott.* XH1. vitationem eontatius , ad religionum non pertinere; Vide pay. ,,t.

i *b)* A *rtlltit* hominum genere abjetio dicitur barbaro prorfus termone , in noftro autographo *tatfalharr* id eft ab eliquo Pollen attretiari aliquid; k *irftatfalltart,* nimirum ab ejufmodl altntiu aliquid expiare.

CaaitTt II»·

DBCRRTUM W.

CCXLV. Quoniam Gentiles feftum, ab vocitaram O»a (ajex ®Ofe in Autulio, celebrent, ac umbratiles pugnas ludorum inflas fplennium,. Arcu:, Sagittis, ac vario armorum genere InfttuAi, cx nuo fit, •t multi occidantur, plarefque vulnerentur: cumj ergo chriftianoratn aliqui, fu* immemores *ptofeflionis,* ob neqeflirudinem cum Ethnicis, Λ Quia çum illis agunt, etiam ipfi armati folennitates illas, maxinle chrlftianum dedecentes frequentent, eifdemque infortuniis fepius fubiielantur: pro kibet fynodus chriftianls omnibus hujus dine cefeos in virtute fandi* obedienti*, ac fub poena excommunicationis, ne hoc vei aliud quodeumque infidelium feftum celebrare audeant, etiam (i nullum Pagodi cultum exhibeant, cum omnia illorum folennia iplis dedicentur Pagodi,, ac io eorum cultum, & honorem peragantur: a quo (i alias, potiffimum In Qna abftinere debeor, ob imminens quod in eo vereri pocett» mortis dif- C crimen, tum etiam eo quod infideles fibi îirorfus fuperftitiofe perfuadenr, quod ii, qui n hujufmodi fÿcAaculo occiduntur, ftatim rapiuntur in'Coelum: facra itaque tantum ehrlftianorum (biennia, unanimiter, moderate, ac ea qua decet modeftia, legem Chrifti profitentes, celebrare debent, nec ullo raRo Ethnicorum fuperftitiolis fefti*, quius coluntur daemonia, *fe* immifcennt; fi qui vero in hifee fuperftitiofis illorum folennils peremptus fuerit, ecclefiaftica catcat

DECRETUM V.

ÇCXLVI. Sed nec ritus fuperftirionefque Ethnicorum tantum, verum etiam ccremonias, rituique Judaicos fugere tenetur populus fidelis, & chriftianus, maxime pro. rnulgata jim fufficlenter lege evangeHca, penitus deletos · Itaque qeunquam fynodus E plurimum commendet, ac probet, morem puerperis ufurpari folitum, adducendi parvulos fuo, in Templum, Domino offerendos, poft diem a partu quadragefimum, ad imi·" tationem, ac honorem Virginis Mari* Doaio* Noftr*, qu* id peregit, Improbat . tamen, quod femln* velati immund* qua. * draginta illis diebus ad templum accedere non audeant, id pro piaculo habente, ex mote veteris legis, fi mafculum pepererint, & per oâoglnta dies, (i feminam, qui ritus Judaici funt, dvdum reprobati, nec tantum vani, veram, *St* pcrniciofi, quos ut tales pr*clpit fynodus omnino caveri; necnon declarat, feminas, fi ante ld temporis vires, ac fanitatem recepeiint priftlnam, prccepto teneri accedendi ad ecclefiam dominicis, feftifque diebus audiendi caufa facrum: fub diem poftea quajragefi- „ mum devote, ut aftblent filio* in templum poterunt adducere, animadvertentes ramea id ab eccleiia non prveipi, fed tantum concedi fidelibus, ut fiiieg fuos Deo offerant, ad imitationem Deipara, ejufqne patrocinium implorem pro hliis fuis, eiique a Deo interpo'ita Deipara interceflione, bona tum temporalia, tum potilUmum «terna apprecentut.

Caarsxi 'JW·

DECRETUM VI.

CCXLVII. Inter omnia fcelera, nullum Deo detcftabUius eft, quodque femper At prohibuit. Stultus fait, quam conlulqre Mugos, Hariolos, «c daemonum interprete*; cumque noverit lynodos, piures hnius dioecefeos chridiano*, fiivicoia, potifiimum, tu<n ea familiaritate, quam haoent cum m. fidelibus, rum etiam quia Veneticis, ac H^arufpipbu, (*b*) oblidentur, dum inire matri, pnionia volunt, illorum eventum ex ipfis qu». rere. quorum fallis vaticiniis duAi. plura l>m pertraAata abrumpunt, plura item jux. ra Harufpicqm placita perficiuntur' prêter» ea dum «gritudinibus vexantur, eos ad fe vocare, quorum ceremoniis fanitatem (ibi pollicentur, necnon fibi futuram fobolcm-, immo etiam furca detegere oonanrur: qu* omnia chriftiana averfatur relig;o: precipit, ut quicumque, de quo conlMterit hirjufmodi Magos live pro iis, live allis quibufeumque rebus coofuluilfe › ab eccleiia feparetua, atque CaflTanaril ad *ipforum domos* nop accedant; necnon pei terqpus pr»full bene vifum, oon tamen anfco minus Cafture priventur, aliis infuper adjuncts poenis plcaantur juxta qualitarsm fuperftitioforum rituum, quos adhibuerint, aut quos adhiberi permiferint.

DS-

(«) Pr» aliis foleon· habeat feftum O·» Malabarid, in qpo credunt, Deum v</m, I,rv»*nm ndvenire in Mundum, utcxplnrar cumina, mort, lium indigentiam. Ur ii, neceflana pruvidtai; quo tempore nova fumant tegumenta, ft milita, prwnpue imbelli* nia i» umbratilia prarlia milruiiot ut (ynodu, receaiet.

(◆) De varii, Hariifpicm» generibv* confale infer alio,, laudatum P. Catalan· lup. c·*· *Tηll·φ. t·—.* 1. Caar/t' »»·ó»·ı». ConiUlanwa autem Mago, excommunicantur cap- ·»- Cuecil- Rom-'*nni ?a>. fnbOrey.li. Vide *M.f, Dtt-ıo·* Synod. Dump, fc Hiβ. Synud. »«yq & M----- rium Anfeg. smmi av· Difrrt-ss.

Anno CaniiTi ti99'

DECRBTUM VII.

CCLXVtIL Cam competent fyoofim, nr«vos quolifiam chriftUno· non ramum adi. re vcnctico,, eo« confulendi gratia , obi negotium aliquod falcipcre debent , ted c-liam ift proprio» domo· eo» accctfere, li-mat cum illi* invocath Phgodi* oblatione», & lacrificia agete , Gallo* jugulare , plut» etiam ceremonia* fidei advctla» pr*ftate, piarfcrtim qua* vocitant Tol(iconum(a)tl Aliiconum , Bellicorum » Conum , qua* plur'es etiam propalam non line ingen-ti offendiculo, contumcliaque aliorum enti. Atanorum exercent, perinde ac fi ipfi chri-Aianam religionem non profiterentur ; ali-quotie* infuper ex ipforum coatcnfu, fnni-ita in fui* domibu, fieri i prwcioit Cynodu* In virture fanA* obedient·*, ac fub excorn. municationH poena ipfo faAo incurrenda, ut nullu* ejufmodi ceremonia* , vcl oblatio-nes ficut, vel fui* in domibu» fieri perm>r-C rat, contraveniente, vero illico excommu-nicari in ecclefia denuntientur , quou'que veniam poilulaverint, & condignam, ac pu-blicam fatisfaAionem in ipfa reeled* ege-rint ; quod fi vere puenituiHe apparear, ab-folutionem obtineant, n»n autem exbtboa. tur ipfi* Cafture, nec Saceidote, ante bien-nium eoiutn ingrediantur domos, dempto morti* aiticulo. Pati etiam poena ac cen. lura ipfo faAo incurrenda ejus culpa anim- C adverratur , qui Pagtxleiu oblationis , vel voti faciendi caufa adierit, ad qu* omnia penitus evellenda , emnemque idololatrix fnecicm delendam, Vicarii plurimum folcr-cu* impendant.

Anno C*n,»T|

DECRBTUM VIII.

CCXLIX. Chrlftianorum non pauci huius dloecefeot, tum cx fatua quadam animi fa-cilitate, tum ex chriftian* doArin* oblivio-ne fecum quafdam gerunt ioferipta» notae a venefici* accepta» , in fuarum mgrltodi-num ptvfcntidimum, ur fidunt, remedium qua» etiam(bje jugulo fufpendunt anima-Jiuin ad ipforum incolumitatem tuendam, tum etiam ex arbufculi», & fruticibus , ut uberiore» fruAu* edant « Demum ea» e-tlam alii* ad alio* eficAui obtinendo* tra-dunt. Qu* omnia cum tanquam vana gg diabolicadetelictur fynodu*, jubet eo», qui talium criminum rei tint, a pr«fule graviter puniri, a vicar.i» etiam a fui» ecclciii* pro-cul arceti, iifdem Caflart non exhiberi, Ac neminem cx CafiTtnarii* eorum domo» ingre-di, fuperftitiofa* infuper nota», five fche-dula* vicarii* tradere cogantur, ftatim la-ceranda* liqui* vero illi* ufum fuitfe com-pertum fit, licet eat exhibuerit vicario, ah earum tamen ufu in pollerum abtiineat, At eadem poena per lemeftre puniatur.

DECRETUM IX.

CCL. Cum peccatum ufur* fit adeo abo» minabil- Deo, nec n >n a divini» Scripturi» reprobatum, precipientc Doniino(,): Jtfn-/««* dare , aibil initfftrMti, plurimum difplicet iynodo trie omne* hujo* dioocсfeo* chriftianc* illiciti» lucri» , uforifqne impli-cato* afpicctc , cumque ex ea, qua laborant ignorantia, ncicianr quid ipfi» liceat, uC quantum reftitueic teneantur, qutntumque accipere valeam jtlarles omne»(yirodp* mo-net in Domino, viro* doAo* confutant, & cum agitur de coutraAu aliquo ineundo.

< «) Cuntr* hare nomina figniEcant Taliimane,, amuleta , aut iaferipta FhylaAeria, qu* an uvcncnda nul», lupetHitiule plurimi c coli* fafpcodunt, aut fecum gefta«t, quad a Conc. Laudiceno, prarfertim clerici» prohibetur. Ba etiam (citante, Aaathematc ferit Concil. Aorna*. Urrpr. li. aaa, fit. rxp.ia. ™ in eoa acriter in,editur Zichina, Papa tfit t. ai gratfat, Mifum autein'qui, teneat, fi perpenderit Rabbinorum fuperftitiofa inferipu brevrcula t Muliere, Iirbirc cingunt recen, natum vitta , c qoa pendent Xa.m.gh cum nomine - demdd»·. id c* Ou.r. .'«rain innulque alus Angelorum aiq*c ummoaam, idque ne iaicmo fodantur, aut occidantur *b rlla lil-ih aul (v.'luroa finge . Vide Mauioccatunpug.il, drij*. apologant Aurum legi iufaihdU r.am fini· ™ , aucture 8at>. Tamquillo Cor***.

(*) V Ide (upetiurcm Notam ad Dae.Vti.

(rjlcxtu, hic ddumpru, cx Cap.*. Luc*, it* quidem habetor in vulgata : verum in Sjrrieca verfioue Paritu, Londiai, 4k Ro»n*eftiia ; immp in Crxcu textu, Arabico,atque Aihiopieo, legitur; Muraum darr «rpor ampotaria /p»· Ullin. Unde i«.merito PP. Diampeicnlci M. j. Oaa.j. ™ cum illi* Polevinu» a. ram.dppaeoa.F. Naparia.r, increpant Nctioriaoua tanquam huiui luci evangelic· depravature,, cum ante Neftorium illa tam ledio obtineuerit. Difcrmien autem quod inter vuljatam ™ Syriacam intercedit, induAum eft ratione verbi , quod *qulv«uin eft, cum iignificet, ™ v«o/prrarv , aut /pe dejxi, ffrart atifail ti a!n. Inde a,Ui· (retia atque perperam deducebam Neftorianl, ufurnm accipere licitum tfti quod enim dicitur ex mutuo Iperari deber* , lola Dei clt temuneratio , ob gratiam proximo eollalim , nuq vero uluta . ai neque communiter Theulogl noftri rcâe prenaient en huc unu loco illicitam efte nfuram , cum tentui utcraii, tantum incendat, dandum cfte mutuum proximo, etiamli ipfe alia, mutuum nollet dare, aut non poffet , atque iccirco nihil *b ipfo fperandum a nec notra id ett opinatio , led ipiiu» contextui naturalia fnniua, «um diAum fit verto j j. dc *q. hr > brat (μ,τιιιι tu, aa· vtiu trarfauaat, a»a aabit tf grattai h gait,at bf frttatartt itt fattaat. ha A muiaAa» Mnù ti' Ht, a faiiat /failli iti'fnt, qva traita if vrht I flat gr ftrrairrn ftntiuiitl /,«. raaïur ai rnifiaat ifaalia a id efi par beneficium, dandi mutuum . flaque omm* rfta coulalion, continent, no* prneepta, mmirum, non repetrod· ablata , benedicendi malcdiceoiibua, daodi tandem mutuum illud no* dantibu·; ft,re enim cum tn* accipiendi parem g,aliam, pa, beneficium, equumque fuenu,, id non «Il fpcciale infigo* diltipulorum (.brtfti, cum quibu,lib*» pcculoribua commun* fit · Mt* A *m* dilua «A dittâ» A MlutaJi* ZcMua verfionun Cbajtti.

. B r iit V****TI *>99· ab ipfi· difcant* quantum lucri ob diftraAatn Pecuniann · periculo expolitam licite ac* clpere poffint« acedoceamur: declarat, prat* *tere»* eadem fynodus juxta potltiam habitam de communi modo lucrandi In hia partibus Malabarlcis, damnandum efle, ut ufuram quidquid ultra decem pro tradita ((umma centum , in hit locis, abfque pecunl· peri, culo annuatlm acceperint. Verum quantum ad hanc IpCam decimam partem lucrandam confulant Jttrifperitos, exponentes ipfis ubi locorum hos contraAus celebrent› ut pro. be dijudicare poffint, an id jufle accipiant› fortaflh etenim aliquo in loco tantum pecu* Dic lucrari non erit licitum .' quicumque ergo quidquam ultra decem fine periculo exegerit , n ter admonitus per prclulcm , aut vicarium non refipifcat, ft In eodem pecca, to contumaciter perfiftat, exconynunlcatus declaretur» nec abfolvatur, quoufque cum effeAu pedem retraxerit, ft hujufmodi contraAum refeiderit.

DECRETUM X.

CCLI. Perpendens fynodus conttaAum eo* rum , qui unum pro quolibet centenario extra periculum omne, dato tamen pignore Angulis menfibus accipiunt, & pignore non'dato accipiunt duo, qui contraAus injuftuseft, ft manifefte uturarius, quia ob non exhibita pignora aut alia cx caufa duo pro centenario extra periculum accipere nefas eft. Prrcipit Itaque vicariis, ur ptadi. Aum contraAum celebrari nùllo modo per. mittant,ft celebratum refeindi curent, poenis etiam ac cenforls fi opus fuerit, dclin3uenres cogendo: Improbat etiam ipfa fynous commune vocabulum , quo in hac aioecefi quodeumque lucrum appellatur ufura , unde plures exiftlmant, omne lucrum, quod accipitur ex pecunia alteri tradita illicitum efle , qua confcientia etronea laborantes, nihilominus lucrum accipiunt, ft peccant: cum pluses ex contraAu inveniantur modi lucrandi jufti, ft honeftl, quod fas erit accipere .

L> F C R E T U M XI.

CCI *II.* Quoniam chriliianotum plurimi timurc Dei, ft ecclefi* pofthabitoj publice cum populi chriftianl (candalo fn coacubU natu degunt, eos proprii vicarii ter beni- f;ne admoneant, obceftando, nifi *reCpifctnt* orent excommunicat! declarentur ; quod fi Ita admoniti, mutuo non feparentur, cx. communicationi fubjaceant, donec cum tffeAu id preftiterint, aliis etiam puniantur *fa)* poenis ad arbitrium prxfulis, ratione nabita temporis, quo In peccato convixerunt : fi vero concubin* fuerint ancili* Ipforum, ad eas e domo ejiciendas compellant ; quin a locis propinquis , ft a tota vicinia abduci curent, fi forte propinquitas loci occafionem peccandi prabeat. Id quod cum aliis quibufeumqueconcubinis fiat» fi prudenter timeatur rclapfus. r –, */99'

DEC R B T U M XII.

CCLI1I. Dominis, ac patribusfamlliat Inculcat fynodus, ut Invigilent fupra vitam, morcfque captivorum, ac famulorum ; ncc enim ignorat, fere omnes chriftianorum famulas Aethioplflas turpiter vivere , ft con(cils etiam , nec id impedientibus eorumDominis, publice meretriciam artem exercere; unde facrontJn interfunt, confiteri renuunt, chriftianam doArinam ignorant. nec Dominos earum inffruendarum cura mordet, immo ipfarum fatutem flocci pendunt, tametli ad id teneantur, Apoftolo Paulo reftantc(^); *Qtr fuarum , & maxima damtj/icarum curam u»n bibet ; fidtm negavit^ "ft ". Jtdth deterite .* itaque vicariiseccleflarum Γεvere injungit, ut invigilent, & accurate Inquirant in vitam captivorum fu* pirocchr» quodque opportunum judicaverint, Domi, nis ipforum manifeftent , ipfos ultra compellendo, ne permittant fuos. captivos, in nujufmodt damnationis flatu permanere(r)

DECRETUM XIII.

CCL1V. Quia nonnulli Chriftianorum pr« inopia ac miferia, Ethnicorum more, inter quos degunt , filios, *(d)* vendunt , quod plane, ft naturali rationi, & politivi» Juribus adverfatur ; prrcipit fynodus in virtute Sand* obedient!*, ft fub poena excommunicationis majoris, ut nullus audeat filios ,aut aliquos e confanguineis vendere, etiam chriftianis emptoribus : necnon fub

fa) Qjirm graviter in cjufinodl vitii reo,, antiqui Cinones animadverterent, cx Concilio Ocrmsn<co audloritatc S. Bonitacii celebrato XI. *Caleni. Mete anne* 74». videra licet , ubi *Can.».* ltatuitur, ui *fervi Dei, tt docilia Cirifit (* Monachi de Moniales) poeniteatum faciant in caretic tn pane dr aqua, fi tamen prebyrer fuerit; Dear *aenee en eareere fermentat, Qr antea fia^eiltlue, 4r exeertieetue videatur , ft efifeefue edaufeat ·*

‹ s › t. ad Timoth. j.

(r) De ioftitutione farnili* legere juvabit monita S. Caroli Borrota*i *in CalleS. Ceneil. Herdaia·* law.io. *eel* 7VJ.

(d) Feriarum leges telle Arifiotcle Brbii. m/. 10 permiferunt Parentibus in libero, , dominium fatis durum dr ,cre tyrannicum. Tyranmdem Romani, auftorc Romulo suxerunt, etenim non folum habebantur filii tamquam res mancipii , fed etiam ex patria potcftatc habebant Parente, In filios *jue* vita ft *eeeeie.* Cumque liberi , qui ratiooe fada ad alio, homine, , erant *teefena , ti* ratione Civitati, *Crveet* ratione Patri, , inter *ree,* non fecu, *dc* fervi rece»febantur . Poterant igitur uti *jure ter venundandi fibre* , qui tamen impetrata tertium libertate , e Patria potellate excidebant : unde cum dicit Synod· *id fejtbvie jurtiut adverfari,* de recenti atque *pnfteriori jure* , intelligenda eft. Vide Oravin. *Dejur. Hot. <y.* at· dc Heineccium ham. *tem.* a. *fa.* ij*. Ceterum Indi ad fuarum Legum normam poliunt libero» vendere, atque in perpetuam fervitutem redigere, etiam ineonfulto Principe» dt quin 1, . aut ejus Mi. ·iftri poMnt ja Parcetcc aaunadvectcrs , vel eos increpare. Vuic Vine. Marisa S. Caibar.fi*. – cap. as.

"T" I I ,ΛMMO W- eodem pr«Ceptov, ac cenfuta prohibet Chtiftlanis eos emere,'aut tanquam mancipia habere : dempto tantum cafu » quo ipforum parentes, aut propinqui ,Jtoc contemnentes przceptiftt, eos infideKbut vendere velintquos tunc emere poterunt · ne puelJi Chriftiani inpoteftatem redigantur infidelium·,' cos tamen pro (nancipiis non habeant, fed id ftatim prefuli fignifident, qui ita provisat, ut emptor fuam habeat pe·, cuniam, ac puer fnaneat liber , Cfc qui eum venundedit, puniatur: fiquivero aliter eos, emerint, non fecus ac qui vendiderunt, excommqnicationq coerceantur, ququfque cum effctftu hujufmodi emptio ac venditio vefcindantùr ı quod fl venditio'faAa fuerit infideli ,*ηόη Xbfolvatur vendens, donec puerutn redemerit , auc faltem Vicario, cunAdcjue populo conftiterit, fe.egiflfc quanrum potuit, ut eum redimeret. Vult criant fynodus, idque inftanter pofeit, Vicarios, Caffanarioti & quemcumque de popuio vi* ses omnes-rmpendere pro redimendo ctiarn^ fitujivsipuero/fuis etiam eleemofynis auxiium przftare , Reges etiam interpellare, yrsefulem denique convenire, & nihJ omnino prztermlftere, quominus puet apud infideles remaneat cum periculo, perverfionis.

) DECRETUM XIV.

CCÏ.V. Quoniam maxime probatur fynodo laudabilis chriftianorum hujus dioecefeos confuetudo , donandi nimirum ecclefiam decima dotis parte, ab Uxoribus habit* ; 'fubinde approbat diftributionem huius eleemofyn* fieri folitam inter fabricant ecclefi* ejufque Sacerdotes ? & quia .alicubi, ubi nempe regio vergit ad Auftvutn , non fervatur pia h*c confuetudo, etiam populos illos rogat , immo etiam iis przcipit, aliisut hac in re Ce conforment. Vult *pr*·terta ,* quod ia hac eadem fynodo , popu» ii , apud quos id ooneft tr» more politum › pet fuo» Piocurarores eieâos, hund laudabilem morem in pofterum' fe fecuturo; ÿomittant : cum enim maior dioccefeos -pars id fervet, congruuiti videtur, ut part minor 'majori parti confentiat. '

CCLVI. Cum éx antiquo mora, annqpntibus cuntftis regibus paganis Malgoarfcij, totum Chriftianoium'hujus dioecefeos regimen, .tum in fpiritualibus,tum in temporalibus ad ecclefiam it^epifeopum lit.devolutum,«μύpoftulationes omnes, lires, negotia, & caufas examiner-, & de iis, judicium fert, ni. 'hilominiis nonnulla,, ur competens hoc forum declinent, omni poftpofito Dei timore, f λ) ad Reges infideles., corutnque tniniftos provocant, quos pecunia in (uam partem fleâunt, non line ingenti Chriftianitatis nocumentp ; quippe inde-'Reges occationem «ripiont , dc rebus Chriftianorum quod alias nop facerent, cognofcendi ; cumquo .Tyranni lint ac Idololatr* , plurimis inde multis,ac vexationibus Chriftianos afficiunt. Ad hec itaque aliaque inde Cftriftiams imminentia mala przcavenda , prxeipit (ynodus urgent illime omnibus hujus diceccfeos Chriftianis ,/ur illotym nemo quocumque., quzftto colcte caufa, fuas ad reges Eihnicos , eoruruquo Miniftros abfque przfuli* 1'Centia, deferre audeat : quam licentiam, fi necelfe fuerit, ipfe eam prtenri, formola , qu* melior ipli , dt opportunior v'ia fuerit, concedet. CunÂa eigo negotia, qu* vel judiciali fententia , vel amicabili conventione , & concordia ad arbitrium judicis ineunda , concludi debent, ad epileopale Tribunal deferantur qui vero conria fecerit, graviter, & ad arbitrium przlulis puniatur, ac mulActur , & ab eccleli* ingref-

I f · J Etfi Petrus eiannohius »«■ r. *Rijt. Nreft.* multis in loris , novum oftentum atque inventum putet , Epifopos perfouam St munus Judicum aflumere ; tamen prudenti(fime , dt e» ingenio primitive ecclcfi*, inhibet noftra *(juoàili* , Chriftianos Divi Thomae, coram Ethnicis judicibus caufas dicere: id enim per omnia davit Paulus s. Car. *rtf. 6. lrthr* eam *frttrt juii. tir* , Qr *it epi lefirlrr.* Et quidem Judzorum etiam erat mos, ne quis coram Ethnicis Judicibus caufam ageret 1 immo cum Juura redaita fuit io Provinciam, prrfidei exceptis caugs , in quibus de capite res effet, ceterarum cognitionem Judicibus Populi demandarunt. Sivisti autem Judzi in captivitate « ita primi Chriftiani ex facultate etiam Ethnicorum , tuas per arbitros , aut aliter expendebant lites t cum vero Chriftiani religio fub Chriftianis imperatoribus plene fuit conftiruia , Epifeopi erant ordinarii Judices in fecularibus etiam eorum ne. fptiit , qui ad eccleGam , Parotc'am, rail dtaeccfim fuam pertinebant. Cujus rei inter ali» uculentimmom teftunonium in Auguffino habemus , ex Potfido. *Dt rite Λ>ι· c»f.* *· quo feribit, non tantum Catholicos, verum etiam alienus communionis homines , quandoque ad Augaflinum aceefliffe, ut cotum lites judicaret. Et Auguftrnus ipfe D» o/-,< *rumi. rrf·* >0· eiuftnodi litibus obrutus, teftem vocat Deum.- *ir Crmhii Jei nfnir» prier eturt.* Unde fpkneIidi , malittofiqu«(mendacii reus coavinciter Giannouiust vide supra peg. da N»r.

Ammo « W .

gteflu tempote fibi bene yifo-prohibeatur.

DECRETUM 'XVI.

. 'CCLVII. Cum in Regionibus fub regum, ac d<jM<iuoruni Ethnicorum ditione politis vigeat- liée jcooluetudo, qua ad innocentiam rei, cujus crqnen aliquod ad Judicemdelatum lit , ab accufatoribus probandajn , reus cogatur vel/-ferrum candens manibus attteftare , vel «Banuum in oleum fervens itpniirtete, vel etian^natata trajicere flumina (r) referta crocodili,, quod experimentum , fi reo feliciter contingat, innocens lia-. Bttur,fi fccus, illico criralnofus juxta delata, ex Ixlione accepta comprobatur , luat , nun raro accidit , ut Chriftianl infipientes mju fte accufati, ultro experimento hujufjuodi (e exponant; quod'licet aliquando fcTiCltet contingat «cdique Deus eorum innocenti», & tinccritati profpicieiis fervet illxfos, nihilominus qqta uitro fe offerre culpa non' vacqt, nam ell tentare Deum, <Si—latoi temere miracula polliceri ; dt qtfuid in opprobrium Catholicae fidet ccdefe poteit, prxeipit fynodus', ut Chritlianorum nemo fc deinceps ad hoc fubeumium experimentum fe paratum offerat, nec genus hoc probationis fu» innocenti» cxqdtrat: quod ii fccus fecerint , fciant fe lethaliter peccaturos Deum tentando ulterius contravenientes a fuo prxfule acriter puniantur . Qudli per reges, dlc dominos ad hoc experimentum-, genulque probationis compellantur, Invito hoc patiantur animo , voluntati divin* conioime», quandiu vi, injuftittx, ac tyranni, di regum Infidelium fubiiciuntur. Si tamen ab ipiis exigitur , ut jurent apud Pagodem vel interpouta alia quacumque re Ipfi dicata , fciant fe reneri prius mortem oppetere ,quam hujufmodi predate juramentum, cunj juramentum aflus lit latrie, cultufque foli Deo przlUndus . Demum Chriftiani caveant (b) a pt*diAis probationibus, Ac juramentis in liscontroverfiis, qu» Inter ipfo» oriuntur ;fed iis tantummodo utantur, qu» in ecclefia Chtiftuna funt in ufu , & qu* non minus timeri debent, quam cruciatus quamsumvis crudelIflimi .

Ammo sr

DECRETUM XVII.

CCI VIÏ. Populi fideli» ab infideli difçrctio, habito ediam cxteiiori, ac incetii fiiit perpetuo fervata , quo inter le dicteti internofcercntur . Id quod *pr»* oculi» habens Synodus» Ar fimul advertens inter Chrlftianoc hujup diocccfcos, dt infideles N«yres, nullum haberi djfcHmen quoad'habitum, coitum rcfque alias «d *externum* cultum 'corporis pertinentes pr»cipir,«r inpoterum tntcrnufci valeant, ut Chri(lianoru<n nullus audeat fibi auriculas perforare ex·/ tremas, nec eas deorfum vergentes, producere, (c) dcrntis feminis» quibus hoc otnainenii genus apud omnes fete nïtlunés commune eft I Qui vero hac m te contumaces fuerint, ptxiulis arbitriopuiiianttit. Preterea non illis permittatur, ut'ai.juid ex auro vel alia materig yx auribu', appenfum geilenr ; quod fi noij paruerint , «ii ecclelia arceantur, nec eis Cailuie exhibeatur , donec re ipfa fimilia ornamenta abjecerint. Tamen qui habuerint aures jam antea perforatas , parvulis exceptis, poterunt folrto C mote eas onurc, ut libuerit,

DECRETUM XVIII.

CCLIX Synodus , cui cordi eft horum chriftianoruui mores , quantum fas eft reformate, refque omnes ad dhorutn difclplinam pertinentes apte componere, cum *pet· SeAura habeat effrenem* licentiam bibendi traça , cujus largior ufus fxpe in caufa fuit percuÆonum , homicidiorum , aliarutnque perturbationum ; prxeipit ad vitandos hujufmodi perniciofos cxcefTus , ne extent

Q q q q oiul-

(a) De iudiciit, fc probitioaibut per aquam- ferrum ignitum. Ignitos etiam vomere, fee. vide Martens. Or Arr. *lib.* j. *tjf. 7.* fc de natatu 1Λ0 lodotum Kaempfer *·«·,». Caari.ar. *laftir.* ». retae. s. *t*/·* ai«· fe Vine, a S. Catb. pqg- »J·· "hi plura de probationibus Malabarenfium per Crocodilo, , fe per immidionem manus in perforatam capfam famelicorum Scrpencum. Q»at omnia potamus, tam in Eccleliam Orientalem, quam ia pccidentalem nodram inveâa eCe ab antiquo Hebrxorum ritu, quo Maritis aelotypiar fufpicione eUttoraniibus , permifit Dominus uxores ia templum adducere , ut agnae amarer bibendo, innocentes, illarum kaudu fecunditatem f adulter» vero mortem epotarent . De quo K«O. (· Confute Hadriani Stelaad1 docif. *lar. raf·* s- aerae. 10. * Commentar. Blaf. Ugolini m buee locum eam. > *Ihfur. natif. lar.* !>·{. *a·*·* ,74». fe Murator. Xariq. *Diftrt.* .yg.

[S] Judicia illa nenti ufitatlfihna , ha fc probatiSma fuere pluribus , aliis ex adverfo ca improbantibus ; ejufmodi fuit Agobardus Lugdunenfis Arcbicpifcopus , qui libellum ad«crfus ca_ conferipiit , Ivo etiam Carnotenfis *ia IfiJ. ab HtiMtrt. Ct*·»·*.* ea.n coofuetudinem damnat ; que quidem antiquiSma e* , cujus etiam multis 10 locis cum plaufu meminit Gregor. Turoa. przfcrtnn *lib.* 1. d, Glee. Mart. *t*f. ti.*

(r) Textus Lufitanus habet, quod nullus Cbriftianorum auriculas inaurium pondere, aut alio modo producere curet, iifque uutur verbis, jfeaSam *Cbrt/n*· ft/a ·*(·!· a farar *t trtlbat t •i* ftttltt tttftr,* ttraada or malSarer . Crotcus autem eque doffus tdiumare Lufitaoo ac dogmatis ita vertit in *Htif, Cbrijl.* Sad. gag. art- *Qgt* «ara* *Cbrriir* ·' »it t ft frtctr ht trtilltt tir a ltt f*irt lirtr far fa ftaratt*, pear *ht alhajrr ;'lia* ut cum tentu, intendat, quod nullus ftfe auritum affefcct derails feminis, quarum id eit proprium, ille legit ; Ncmu auticulas fuas ab uxore fibi producere deorfum final. Qpam bene cuuveniant textus dc Ccoaei verbo nemo non noverit; aptius proferto ipfi auricol» Mid* convenirent.

T

Anno Cittisri *592·

'n vici* chriftianorum taBerne, In quibus Orraca vendatur, prohibetqtte Chri-·t.anis omnibus ftenfiitoris munus, fub poe· nis prrfulis arbitrio infligendis ; cuju* pre- cept! ca infuper'caufa etl, ut nimir.um vitetur, quantum fieri poteft, commercium cum infidelibus, qui promifeue cum Chriftianis ad eas Tabernas emendi, manducandi, ac. potandi caufa accedunt; cx quoillud et um. fuboritur, ut in contortio illorum niuiu. a Çhrift'.ini» licenter perpetrentur·

DECRETUM XIX

CCLX. Cum perfplcue Juftitie adverfetnr ponderum (a) five librarum'difriepanti*, & Inaequalitas,,ubi agitur dOtsdem rner-B /ibus in eadem regione vendendis confietque Synodo, pravum hanc confuetudinem adhibendi dlverfa pondera ad vendentium arbitrium in hujus dioecefi* vicis, ac eorum Tabernis fuilfe induétam; ad catA radicitus evellendam prxcip<t, ur in uno, eodemque Pago ad easdem merce» ponderandas «quali omnino libra venditore* omnes utantur, atque adeo io officinis . ac rabetnis omnibus, in quibus tes venalç* proflant, ad menfuranduin earum pondus non alia_. adhibeatur libra , quam qu«fit pcrfcAe cqnforims communi ufui locorum, atque re· gfbnum, in quibu* re* venduntur. Qii veto parere recufaverint, a prxfule punian C tur pro fuo arbitrio, fi prius per vicarios admoniti, non refipifeant , & 6 opus fuerit poenis ac cenfuri* fubjiclantur, cum in hac dioecefi Chriftianorum regimen fitecleliafti cum , nec aliter quam per cenfura* vis çoafliva in illos exerceri poflit

DECRETUM XX.

CCLXT, Cum in hac dloecefi tnafculi folum in heredes inftituantur > penitus exclufis G-minis. Excluduntur enim vero femine› ctfamfi parent** prole mafculina carcanr, & non folum fi jam conjugate dotem rece- q perint t fed · etlatnfi innupte fuerint, ac nuptui prbxlmx', imiuo etiamfi infantule , dk a materni* uberibus nondum depulfx . (m) Hinc fit, ut parentum bonis ad . mafculo* in· gradp valde remoto confan* ^gbineo*,vcl etiam in linea cranfverfa tranfeuntibus sfemine interim vel mifere pereant , vel egeftate impuife fe proftltuanf, dum de illis nullam rationem ineunti nec erga illas aliqua obftringi obligatione putant . Qur omnia cum unt contra naturalem rquitatem , ac Juri» pofitivi fanâiones in naturali equitate fundatas, quibus ftatuitur, ut *filii*, filirque in bona pa(erna_ fuccedant, parentes vero filiabus fuis, tanquam legitimi* heredibus, hujusmodi bona ipfis rellituere teneantur. Decernit itaque · ac déchirât Synodui i confuetudlnem hujusmodi effe prbrfus illicitam, neque confanr guineo* alios pofle hcredjtatem capere filia bu* extentibus, eamque capram reftituerc debere. Rurfus ma feyios *Ren peffe* inter fe facultates dividere ; quin «qualem feminis partem attribuant : quod fi secus fecerint, ipfis ih ea parte remanent debitores: dettafla enim tertia parte fi de ipfa teftamen-' tum fecerir pater . reliquum «quis portionibus inter 'filios, filiafque diftubui debet, dettahi etiam debet pats illa, aux collai a tute a parentibus tanquam dos filiabus conjugatis, cum OTu* ad majorem cumulum fa cultatum ominum accefterunt. Decretum hoc prccipii fynodus, ut in poHcnim inviolabiliter fervetur, rogat que populo,. ut Idem Decretum tanquam legem recipiant , eamque ab omnibus cuftodiri, *St* fervari curent , illudque pr« oculis habeant, fe ad Id naturali jure obligari, neque negligi. Si vem confcjenrix labem id poffe citra gtaquis vero aur propinquorum numero, perentum facultates filiabus debitas furripiie rit,aur fi filius «quam portionem forotibus dare derreâaverit, vel demum fi eas retinentes, /rftituere nolint, per prafulcm ad huic *obligationi fati,faciendumi*,. porcis ac cenfuri, fi opus fuerit, compellantur , refpeéHve infuper declarentur excommunicari extra omnem abfoiutionis fpem, quo ufque cum effeâu obediant , ac reftituant.

Ammo Ch iiiii »W·

DECRETUM XXI.

CCLXIl. Adoptio a Jure mfotura fuit in fupplententum filiorum naturalium , quam obrem habenctbus na tura/er ftfiqs, non h

(a) E nuci* Indie« fucco, quem vocant Ind' $«·* vel *Teri* eliciunt illi medio ealbllitorio igne, liquorem perfimilem Spiritui vini *lieltrt,* Xr*u« wta ■ Hifpanice -d/auroror·, qutm appellant Malabarict *^iretiaui Orta»*·, quod quidem potionis genu* , ooo fecua ac vinum, reoiulenium inducit. De quo ficuti, & de utilitatibus . quas orientales Indi ex Palmeti* capiunt, legi poteft P. Vinernt. Maria a S. Caiharin. Carmehta Difcalc. Piejjre dr /adv-V,*. «. r. J.

(i) Ut habetur Pro», »o. v. io. Pandar ‹Jp pendva , mea/ara ÿ ata/ara, arrantfar <bam>a«*Jr *tf tfvi btem* propter id vetitum luit piurmn, m concilii*. A re laten. aaail.j. prxfcrib.t, *quod ftnitie* aVfae *jufa & wfartt* Parifiend. ana* *lrtri.* rap ji. CJulinodi fiateras dolotas ac inequale* prohibet.

(<> Liberum erat olim ex *Xlt. taMir* filic, uti occidere, ita exheredare /. tra *D. 4· iil·/. © Sr* pej*. at id nominanm feri debebat a filix autem poftrem* exheredari poterant, immo A prx teriri, rebâb tamen.illi* legato: Ulptan. /Vax^a, . Ceterum feminarum hereditate* coercuit Irx Voconia * qua prxter alia fuerat cautum, nejemina ad ullam dcfuodorutn, fucceflionem admntcte tur.· eaque lex etiam jd'herede, fua, & conlanguinea* perimebat* adeo ut neque unicam «filum heredem inft›tuere liceret. Auguftmut dum *itiui legi** meminit */ii.* j. de *Ciaii Ori t»f.* at. ait /rj* *dtf»* . Vide CL. erudiiilOmum Gravinam , *Dt* /rf <F [··■ «·- '»Z »«· * Heinec. X«r/f. ««». ad /<». j. .««, 4. Veruntamen in tota ferme Jtaba municipalia'caunt ftaiuta , quibus novifSmo Juftmianeo Jure abrogatum eft , ut tn. leftal» fuccclfione* agnatis viriht fanguimt deferantur, exclufi* femini* ceterifque confangumeis. Qp* haiuta non modo pro ccclcfiaftica ^yjone comprobavit, verum etiam peculiati conftitutione finxit Van. Serv Dei innoc. XI. incipiente t *ttftrah, ofitii.* Adifiicatd. de Luca *Dt f.etaie.*

A'nwO CttxtiTt *529· cet extraneos adoptare: Ex Ignorantia t^me Juris fcplffime in hac dioecefi contingit, ut Chriftianl filios fuarum ancillarum vèrnas, inque eorum domibus natos, vel etiam alios quosvis adopteny, quamvis filios njaturales"habeant; idque faciant, vel quia cum propriis filiis rixantut, vel quia in alienos propenfiores funt; adoptati autenu. •quam cum propriis, hereditatis portionem fortiuntur, quod plane montra jus, & aequitatem, ciditque in malum ac detrimen. uih filiorum naturaiium. Quapropter prohibet fynodus hujufmodi adoptiones, ab habentibus filios naturales, vei fpem Illos habendi · Quod G fiant, nullius fint roboris, nec ira adoptati hereditatis partem aliquam habere poffint extra id, quod per modum legati iisdem relinquatur a teftatorc ex ea tertia parte fuarum facultatum, de qua Libere teftari poteft, quod prafertim habet locum, fi adoptio f»Aa fuerit ante fobolis procreationem, & hxc deinde procreata fuerit *i* declarat infuper, adoptiones ante hujus fynodi celebrationem faAas, filiis extentibus, nondum adita hereditate, nullas effe, nuliiufque valoris, nec ita adoptatos habere locum in ipfa hereditatis diftributione, nec ad eam vocandos, aliter reftitutioni manere obnoxios, ad quam, fi neceflum fuerit, poenis, & cenfuris per. 'prefuleio cogantur; ceterum non eo fpeAat hoc decretum^ ut qui jam dudum accepte hereditatis pacifica gaudent pofleflione, ab ea deturbentur, cum nihil magis c*rdi fit Synodo, quam publicam pacem, ac tranquillitatem tueri: quamobrem precavendi caufa perturbationes omnes tantummodo, unicuique refervat Jushnterponendl, prout judicaverit, expoftulationem de injuria, *fi qulmyhap* (n re dp qua agimus, paflus fuerit.

DECRETUM XXLI.

CCLXIII. Quoniam, juxta morem hujus' dioecefeos adoptandus adducitur ad episcopum, (£)dc prcfulem, cui exhibitis aliquibus atreflationibus, Adoptans profitetur fe *vel-* D le cum in filitian accipere, dt poftea concef-, fa per ptefulem olla .adoptio perficitur; prreipit fynodus, ut preful nullius in pofterum adoptionem acceptet, qui habeat naturales filios, aut filias quod fi non habeat; adhuc nihilominus in Olla adoptionis çxpreffiS| verbis prreaveatur, fi adopyntl poftea filii nafcantur, adoptionem hujufmodi nullum habituram efle effeAum, ut hac via, quantum fieri poteft, impediantur injuri», & perturbationes, qu» ex hujufmo di adoptionibus, nimiaque adoptandi facilitate oriuntur in hac dioecefi.

DECRETUM XXIII.

CCLXIV. Prrcipir *fynodus, ut* Chriftiani omnes hujus dioecefeo» in Vieil, *Si* Pag·' litnul congregati focialiter vivant ad evitanda mala, qu* viventibus In filvis imminent, *(t*J tum ex infidelium commercio, tum_. Betiam quia fere nunquam ad ecclefiam accedunt, nec facramenta frequentant,'doAtinam item Chriftianam plane ÿclciunt: Hujus rei executioner· fummopere Synodus commendata iifque ad quot pertinet injungit, ut receptum Chriftianorum e Silvis in Vicos, & pagos, efficaciter quantum iru. iplis eft, procurent, novos Pagos cum novis eccleliis extrui: fic enim fiet, ut Chriftiani procul a confortio infidelium facilius induant .Tandem inculcat Vicariis, ut oves fuas conentar in h»c *fepta* impellere, proponentes ipfis fpiritualem profeAum non mediocrem inde futurum· Prsfulcs etiam in hac re promovenda ftrenue operam collocept fuam ·

DECRETUM XXIV.

CCLXVI. Synodus commiCeratione mota Chriftianorum hujus Dioeccfeos, qui a regibus infidelibus eorum<|ue miniftris molellis, dt injuftis perfecut ignibus f«pef*pius vexantur, nec alia de caufa', quam quia religionem ipfis exofam profitentur, nihil opportunius elfe confiderans ad has oppreffiones minuendas, quam fi rex Lufitani* hunc populum protegat, dt tueatur; cum alius rex non lit in oricrite, qui hanc clientelam fufeipere poffit, ipfum enixe orat, ut huic populo patrocinetur, quit partes regem optimum fufeepturum effe confidit, quippe qui non ignorat, Chriftianorum regum efle m defenfionem catholic? fidei, opes, arma, & fi opus fuerit, vitam ipfam impendere. Rogat etiam rcverend.tliuium métropolitain, huic

(a) Adeptio inventa eft in folatium eorum, qui liberos non baberent, unde ad furia nonnam Synodus, eiusmodl adoptiones compelcuit; etennn adoptare ll communiter nequeunt, qui vel per astarem (minor debet elle do. annorum) liberis procreandis vacant, vel ill·, qui liberos habent naturales; illud conflat ex i. s?· *■ s. *jf- !>b. t. 1»β.* t. ti. hoc vero laudata *l. if. i.* J *-f- ni. Et* beet principes Rom. aliquando adoptarent alios, quamvis haberent filios naturales, ut domum regnantem tn Imperio fulcirent, tamen id reprchcniione non caruidc oftendit, Jac. Pcritonius •dorsead. *Htf.* r»p. J·

(b) Cum adoptio certis folemnitatibus adhibitis peragi deberet apud Praetorem aut Prxfidcm, vel alium Maqiflratum, apud quem erat leqis albo, epifeopus vero Malabancus, osidinarius effet Judex dt Maqiftratus Chriftianorum Davi Thum», aptilfime ftatuit Synodus, adoptionem coxam Pr»fui» celebrandam ede.

(« I Smqulk faim|i» feorfum in agris ab fe occupatis, initio habitabant, qpqionibus inter fe locrfque disjunflc, quales Theleus [ut ajunt) invenit Athcnienlcs, quos ille primus ex agris cocbit in Civitatem; vide Gravin. *t)t* /ur. *Nat. caf.'it.* Qpi de civili hominum flatu fcripfere, tn duplicem oypofitam abeunt fcntcntiain, circa focictatcm; ll contendunt nullam cx rationis inttinAu focietatem aqnofeentes, cam inflitutam cite propter propriam uti. jitatcm, amoremque fui; illi flaruunt homines ex ipfa natura m focietatem con-enile; unde ordo focietatis, ac propterea fumm» Potcftatrs ex JDco funt; qtque na melius intclligitur locus ille Paul) Rom. sj. v. a- Adihs CL. Spada *·»·. s. JUrrr. 4. *it Cimi.* *tin. rm,* Mat-

ðUM fyhodo pIMMdUOim y ut omnium nomine majestati fu* hec fynodl vota, pre-
0 Claim ce(que exponat, & horum omnium Chriftianorum obfcquia › & voluntate· ad re· Îfi* majeffatis fu» imperia alacriter capefenda paratifiimas offerat.

Cxt^n 'W·

DECRETU^ XXV.

CCLXVII. Com In prefenti fynodo aflum fit de rcbu' ad fidem cathclicdm , facramentorum eccltfi* ufum , neçnon ad teformationem fpeAantibuj, tum ecclefi* tum moram populi Chtiiliaai; ne b«e oblivione deleantur prxeipit ut omne· eccleliarum vi. carii decreta omnia in hac Synodo conllituta, fideliter tranferibi curent, Ik in lingulit ccclefii» affervati unum faitem exemplar perfedtecoofonum Malabarico autographo, per reverendum archijiaconum hujutepifeo· patui, & patrem reâorem collegii de Vaipicota fubfcriptum . Pricipic. infuper , ut cunAi· diebus dominicis , A aliis diebus fefii« par*aliqua fyaodi populo recitetur, dummodo habenda non fuerit concio, aut Catechifmus legendus a reverendiffimo Metropolitano editu·: in ecclefii· veru, in quibu» legitur Catechifmus, legatur hic diebus dominicis : reliqui* vero diebus feffi» fynodus ; neoeffe ell enlro ad omnium notitiam pervenire, qu* fuerunt In eadem fynodo decreta , vel prccepra, ut poflint execution! C mandari . Autographum item fynodi hujus, Reverendiffimo Metropolitano oblignatum-, ccterifquead hunc finem convocati*, eadem fynodus aflervari vult in Archlvio Collegii de Vaipicota Societatis Jefu, in hac eadem dieecefi, ut inde apographa, live exempla , ?|uotquot fuerint Ecclefiis neccffitia, decribantur; alterum vero fimile, in Archivlo aflervari ecclefi* de Angamale, quod irchiepifcopatus vocant , pariter fubfcriptum a Reverendiffimo item Metropolitano, archldiacono, aliifque fibi benevilis: ita enim fiet, ut quoquo tempore exempla , five apographa neceffaria defami, d: fi opu» fuerit, collatione faAa emendari valeant . Poftremo fummopere inculcat Synodus cunAis vicariis, Caflanarfis „Chamaziis, omnlbufque in univerfum populis , vicos , & pagos Incolentibus, necnon unicuique Chriltia. norum hujus dioecelis 'n particulari pr*cip>t in Domino, ut obfequenti animo decretis hujus dioecefan* fynodi obtemperent, eaque fervare, & fetvari curent , quantum in ipfis erit, ac ad normam ipforum ab iis, ad quot fpeAat , pupuli, vcl familic gubernentur. Que omnia fibi fynodus pollicetur , auxiliante Domino Deo, Patre, Filio ac Spiritu SanAo , qui vivit, & regnat in eternem . Anren .

PerleAis igitur decretis, divifa fuit dioe· E refis in quinque fupra feptuaginta Parochias, unicuique earum , pro Sacramenti· adtniniftrandis, ac fpiritualibns alimenti·, Chrlfliano populo reficiendo, territorio convenienti attributo, nomindil etiam, definatique fuere, «lcarii 4 parochi ; at minores nonau11* ecclefi* , qu* nr* parvo fidelium numero peculiarem parochum habete non poterant, vicarii* vicinarum ccclcfiarum-commendat» funt qui defignatl fubinde ad deofculiandam manum Reverendiflimi Metropolitani *fingilhtlm* accefferunt\ & iit cundhs litteras vicariatusdedit, authoritatem, ac onera *Officii ipfi»* exponent, nec nonpnrciplens Populo, ut iplit>tamquam proprii» Parochia, palloribus animarum Tuarum. debitum obfequium, debitamque obe- B dientiam exhiberent. Qjibus erga unumquemque eorum peraAis, commonefacient omne» deinde generarim, clfque Injungens, ut nullam fui officii partem omitterent , eofdem coram fe genuflcxos ita di adloquulus.

Pr« *aculit , venerabtlet (a) at dilefft fratret confacerdotet , ‹Ir fecuharei Pqjiaree fidelii fofuh, habere debetu, not quamquam indigno/ , latum tenere fiaronn fummi tacerdoiu ; voi autem Eleaiar , Λ- Ithamar mire fifqflolorum Chrifti Domini; Vot jeftuagmia* Xaeraw *difiifulbrum ; aer efle de* o»- *#ir , trrrtflca die judicii rationem 'reddttu*-C *rot ; vat item dt fofulii , quot nunc Vooit commendamut , aut not tutari, inter banal ·< fidtltr diffenfatoret domui Damini inveniamur : itaque diteffiffimi fratret, & noftrum veflrumqut fericulum firffmtt ; unde vot monemur , tc fummop-re in Cbrtflo ıo*wer/ *mente teneam, quodque fotifftmum efl turn vefiri* aaaerrr *ratio fo/iulavertt , exe cuttont mandent .* *

Domino obfecramur , ut 6- vita 4· converfauone trrefrebenfietlet vofma cunffti exhibenti/ , fuavemque beate famae odorem, & *virtutum omnium exempla papula Dei pretbeam:* D *m vejirtt dnmtbui non maneant , futp'ffa prrtferum, eut eteam captive, ipfarum demum dmmum familiaritatem devitate ; qualibet toffe ad divinum tu ecclefia officium recitandum furgtte, quod flam cerit/que boni integrum exfoivatur ; quo item peraffo Vcftrornm nullm , nifi a media noffe pracedeute jejunut, ab omni cibo potuque vel minima , facrum celebret ; endutut inj'uper facet! vejitbut , nfque muudir femper , fir nthime lacerti : Corfu/, ‹& Sanguinem Domini nnfIri·Jefe Cbrtjii fufetftte cum amni reverentia, humilitate , obfervantta , ac favore, expiant prim feccatit facramento canjffimi ofud confeffarium approbatum cum contritione ατ dolore criminum ; fohflîmum, fi frecuit alicuju/ labatu conjcltutta vor renor-*

(a) Hec admeaiiio Synodal». ad exemplar effornata eft illita antiqua, qoajn ia *C,d. a,r. St!..* *»M. *antarum urunt* 700. habcBua, eduaot etiam ab Steph. Baluxio , ad *//„-* ca. *4itu Hi/fauten/t* *q. *Hivifuiii* vulgo Brp·//. Habetur etiam ia eent· torn, dicenda; recitat» decict i ; demum »» j. *tam. de he. Utm, tine* a Dqmin. Georgii *edita* Haara *brn ante* ‹T44. McneCtu autem, qu* India *ift&ato* pedeat adjunxit· Vid· Georg, g. 44«.

Ammo CHiiarr *599·

' ,*arParalia t tbpallx fint ex lino, nee difpenfatione apiflolica, ahii ex panni/ confici valent, eaque mniidiffimn effit debeaf, cunfla etiam facta vafa, alm in vgfit »»»· d" ad Hoc deputat", propriit vot mautbui levare debet"; effiufa deinde aqua, qua lite funt, in Bapeiftereaм › pifttnam, aut cmmeiertxm ecclefia, alta ad bene ufum firobe eÿ'ffia : ea demam diligentiffime abflergite : mappit etiam nitidi/ ornetur Altare, fwM eam corporali trei erant › ad celebrandam : fteper altare mbit, prater reliquia/ fando* rum, eat ret facra/ ad facrificium defervientet, collocetur ; mijjalia veftra, breviaria, ac libri precum, fiat beae compafti, ac integri : ecclefia veftra fiat optime contefla, nitore item caram pariete/, ae pavimenta prafalgeaat. In facrario, vel prope aram maximam, vorago babeatar pro abfameiida apua, qua lavantur corporalia, facra vafa, tb- factrdotum manat oleum facrum miniftrantium-.fit etiam in Sacriftia vat, aut Lavacrum › manda opplenum apua, ubi facerdoter, ac altari/ mintftri manu/ abluanm, tfi nitidum manutergium dependent, «r ea/ detergent : foret, porticufque ecclefiarum fint ex fetida materia, ac bene obferatx. Vejirum nemo alicuju/ ecclefia curte fe ingerat, ab/que facultate, A* notitia fraiilu (etiamfi rft, deferat, vel ad altam tranfeat, incoofulto prafule ; nec piarer ecclefiat unat regendar accipiat, adverfur facrorum Canonum fandionec ; neque a plnrtbur una regaCur ; fed unaquaque fuum proprium parochum ac paftorem btbeat. Extra ecclefiam cete, bret nullui, nec ulle armaram genere, ae Cultro quidem t tona fefeenfe taftruftac, facrum celebret. Parocbta ulteriae incola fime /icentia parocb-, facrum Synaxtm noa exbibrat, nifi ittneranti, nec item ra alteamne/ uniformiter, ut amntr coufnfio, ac fcandalum abfit, obferventur. Calice/ $· /ateam ex auro tantum ffant, argento, ftanno communi, aut indico, eoa vero ex metallo, ferre, vitro, cupro, aut ligno. Sacerdot Vparoebut paruebtu infirmo/ vifitet ac filetur ; ceufeffionem etiam excipiat, ac propriit ipli manibn/ Eucbarifttam, ac Vaffioaem extremam, dum oput fuertt, tie imperitat ; eoe proinde cum vtfitavtritu, admoneat" at eam poftalent cam opat habeant. Htmo quidquam vel * minimum accipiat pro bapttfmate, Sacramentorum admimfiratione, aut pro mortui/ fipeli/adi/. Parvuhrum unllu/ ob incuriam veftram, abfque bapltfmate, ont agrafanttum, fine conftffioue, àr facra communione, decedat - inveatatar nemo potator nimia/, contentionem fautor', armorum gefta tab. fmuVmonarvuarnn aJFdcetit : nec veaaadi exercitio, ut ex offi. cto, ave, cane, aut filopo vot dedetit. Qum in Doafino vobit innotuerint five Evaugeho, Scripturi/ Sacri/, five bonorum exempli/, ea omnia, Uoftr ina fana dr catholica, in Dominici/ feflifque diebut papule exponant : predicate praterea verbum Domini, cum pro* ftiln. veftrarum ovium. Curam babete pan* peram, peregrinorum, viduaram, agroto* rum, ac orpbanorum Veflra parochia : pere* griaot infuptr convivat babeatit befietalitatam fervent, m qua vofmet alur urru/hr prabeam. Bm-diilicaem aqua cum Jale v tufhi Dominici/ tn ecclefia, ante Miffiam factatie, eaque populum afperght ; ad quern finem determinatum va/, ant amulam babeatit. Sacra vafd › aut qundcumque ex fierce ornamenti/ ecclefia, five pagano › five cbri* Jiiano, pignori ne dem. Cavete ab ufeern, negotiatione, conteaflibn/, offiem pablici/ pro* jantt, ac ah natione bonorum, qua tu fierit coufttinti acquiram : ecclefia eatm re/ funt. Bona ecclefia non vendam, uec pro aliie commutetif. Fontem bapnfmali/ ficubi fuertt, nindam coafervem ; fecu/ natem, fpeclal/ vat ad id tertum dejhnatum, decenti ›a loco peuer ecclefiam, aut facrartum affitrvttnr. Edoceam enam parocbianot otflrn › puero/· praferum. Articulo/ fidet, Symbolum, orationem Dominicam, praeopta Decalogi, Λ· Ecclefia; ex qua ratione quatuor lemporibut t aliifque b'igilm fit jejunandum, ante Qua* drugefimam etiam, populum de confcffiont^. facienda admonete : Parocbianorum excipite Confeffionet tam cbaritate, ac ingenti eorum Jpirtiualu profeflue defiderto. In folennm Hat ivitatil, Paftbetit, 6- Penttcoftt/, candet ad Sacram Eucbarifitam fujcpienfit capex, Eucbariftxa menfa communionem aeghgat. Lite/ quafcumque, content/oae/, et inimicitia/ quantocia/ inter veftrot fub* dito/ fidnte: curate tafuper at vivant fin* cera amicitia, Λ* cbaritatii Cbrijliana via* cult/ tater fi mate caajaaflt ; fi quit autem alteram alloqui detraffavcrit, eam feanda* h, aut odio habuerit, admiueatnr a vebtr ; temporibu/, potiJfimum folemaibai fefltr, je. fuaiorumfuc dtebur » fane confilto ab uxorio opere vacare fuaaeati/ · Hemo veftram induatur vefte colorata i fed babitu bonefto, quique facerdoter decet, tacedam. d'ope* lot lajiruite ta modo fervendi diet f'Jiot, iifqut tnfiaaate, ne laborent meatbat, trt› tit prafcattbu/ Sacram peragat" ; monete po* palam, ·< quit tam aitert defponfata, tea* trabere audeat : ficati neque cam teafaagai* ace › eat a domo paterae rapta ; nec Jbleaaet aaptie/ celebrari, exoret folenaiter duci vetttt temperibu/ Jinat" : pecudum cufto* Ede/, firvofque, ad facrum dtebu/ faltem Deminuit audiendum compeUite. Patriatt, at qant a fuero fonte fufctperunt, edoceant Symbolam fidei, & orationem Dominicum, vel edoceri eareat ' admootte Seafiam Cbrifma « et oleum tam Catbecumeuorum, cum Infirmorum, tn Ecclefia ajjbrvate loce decente, mundo » munite, & clave obferato Qa)

Ammo Cm»i»t i *59P·

(a) lie aUâil ■ «. Ιβοικιο K>Kh<adilor Itatue. j. «pud Marduin. CelM, Ceneil. t/m. cal. I

■21'o uec de ipfi qutdqutm'per modum medicamen· " •"ttr,»fi>iitt : graviffimum rurat td foret rw.*/«'<"£<>·>■ Unafyu./·^ nfdd fe babeit Cu- lecbijmum , fr^expofiiinnem Symboli , <4- £c- clefieflicat Oraitoner , jupeta exfqfitienetn_ Sanflirum, dr 'Catholicorum ecclefia doflu- rum , unde fi» filxtt frojftetre , cetcrofque cxborlari valeat ; jfcuti ttr- banc *tynodnm, ut ex tit , yv· ibi efecernuntur, d- vo/art- iffit › populumque commiffium. dirigant} fi- , demque Catholicam, yarast tpfa exfonct, cuu- flic déclarait . Claro dc percepttbij'p. JWTÇ, proferte Miffi» introitum, orattoner 4 Ef^ fioler , Evangelium, ec fimbolum fidet: ara- ttoncc vero fecreioc Ganodit, 6- congregatio- •rr , Voce dicite fibmijfa ; dtfltnde, ut ·«■ interrupte · Recitantor autem tn Choro, »»· B friut Jequenttm Verficulum inctfiatif , quam . altera part abort antecedentem abfilvent, neque ex trafiterta voce , «br canta profita- lir,cum perturbatione Officii Divini, neque toofufegr muffitando reciiette . Symbolum S. Aibannfii, fummam fidet cbatboltca conti- nent , memoria retinete ,. tSr quotidie recita- te , Exoretfmor , oratione/ , baptizandi re- lut, ung.eudique etgrotbt, ordinem commen- datiouit animet , ac officia Defuiflorum , ad normam fitcrorum Canonum , Or ufum S. Ro- manic ecclefi»› totiut orbit ecclefiarum Ma- y trit ; paritefque exorcifmor, dr beuedtAdo- nem fnltr, dr aqu» fideliter ferente e Cau- tum ecclefiafiicum tpfiufque modal01 pro re- C but cantaudtt non negligent . Campulum in- fuper Breviarii, fb· Mifialtt ,eorumque Ru- bricar , uf neceffie dft , teneatit ; dr rattoncfi inire fefiorum mobilium , & Pafcbatit , nCj ahquir incuria veftra error'incidal , fedulo oddtfctte ; in qualibet pratereu ecclefia unum tabeatur Martyrologium fanAorum , in ea legendum ; quodque ut Syriace reddatur cu- rabimur- Omdta demum tftd peragite, ut bt- fie alufque bontt operibut , qua auxiiiante Domino i una cum populo vobtt commtjfb fa- flurof fperamut ,gloriam affequaortni fempi- ternam , fer gratiam Domini no/iri JefuCbrt- fli, qui cum Patre , té- "Spiritu Sanflec vi- vit , regnat in ficula ficularum . A D men .

Hec pro faftis, atque io hunc modunų vicariis, parochlfqtie prxmomtis , cunAos , Ut propria manu fubfcribetent prreepit re- verendiftimus Metropolitanus , autographum decretorum fynodi Malabarice rranslar» , utque li quid dubietatis circa fancita vel ex- polita in fynodo, unquam eccleiiafticorum ■ut fecularium obverfaretur , ultra jam con- troverts explorataque, Id omne ante fub- feriptionem producerent: quo nullus ambi- gendi fubinde, altercandive locis relinque- retur. Pluribus Itaque agitatis, perttaAa- tis, compertifque, communi omnium arbl- tratu", atque confenfu', nemine diferepante, D cunAi autographum fubfcripfere : proinde fynodi volumine ad reverendiffimum Metro-

pohtanum allato ,ifque Pontificalibus indu·. Atus, Bt in Faldiftorio Cedens, Mitra capiu Impolita, ~~laudata oblignavit decreta~~. 'Pôti- ta deinde menfa in meditullio Capell» majo- sis , fuperpoliris etiamdecretis, omne* quot- quot ad fynodum fuere cohvocati, cum ec- clefiaftici, tum feculares, eleAi ac ^rocu- ratorespopulorum, manu oopria coram fy- nodo, populoque fubfcripferunr, ac.obfigna- runt,.ad numerum tredecim fuper oAingen- tot ; videlicet Calfanarii, A Sacerdotea cen- tum quinquaginta nes; demptis diaconis, fubdiaconis, ceterifque Chamairis ; eleAi & . procuratores populorum , cum aliis ex prin- Cipalibus, qui una cutmiilis acCeflerunt, fex- cçnrl fvxaginta, non computatis incolis lo- ci de Diamper, ubi fynodus fuerat celebra- ta ; plurimis etiam e finitimis locis, necndn Lufrtanis plurimis, cpmitantibus D· Anto- nium D. Noronha Capttaneum Cochlm , quo- rum Senatus» ceterique de*regimine Civita- tis fynodo Interfuere·

Signaris Decretis, furrexit reverendiftimus- Metropolitanus, depofitifque infulis, ante Aram maximam flexo poplite ,Incoepit Hym- num : Te Deum laudamut , & cum ingen- ti gaudio, ordinate progrefta eft Proceβio folennis, qur circuivit eccleliam cboris con- clnentibus, & Laalpis latinoidiomate, indi- genis autem eccleliafticis , Chaldaico i popu- lo demum M.alabarico pfalmos modulanti- bus . A'bomnibus ergo exultantibus , At pra; ■-gaudio lacrymaniibus › una fide , ac indivifa caritate tamdiu expetita, tetno idiomate, verus ac omnipotens laudabatur Deus - Tri- nus etiam in perfonis, ac eflentia unus, Pa- ter , Filius, ac Spiritus SanAus,qui vivit, & regnat in nternum. Arnen.

Ubi ad Aram maximam pervenit, reveren- ditiimus Metropolitanus, proceffione petaAa, recitavit orationem . Exaudi quafimur Do· «/•e; prout habetur in pontificale Romano; qua finita , in faldhlorio iterum Cedit , acce- pta Mitra, & Baculo, atque ad hunc mo- dum populum affatus eft: Maxrarar Deo o- mmpoteati, binorum ornorum autbori, refen- do grater, eb intent adeo beneficium,cummibi, tum atobit cunaoque fideli populo bujur dioe- <ejrt collatum, aum iftam fynodum celebra. vtmut tot tanttfque obfiacuhr, ac imfedimen- ttt exantlatu, quibut tonat boat beflit Dia- bolur , ut tpfem tuterturbaret fategit, exci- ta'tr totter conteeeHonibur, difeordiit, ir,- ctfque impediendi eau)~a unionem Populi Cbrr- βιαηι cum Ecclefia Catbolica, cumque obfir.

ragra/i le'Iln , pace , MWvwfvr
...... r
(la; tanta pariter, ut fiitu , regum 'pago. D«or«« Idnlolatrarum , rehqnorumqae fidei Catholica bofiium rabie, b'or item gratiffimi nobtc eftit, dilcfltffimi Fratret, Couficcrdol let

eel., reas- »b' preftribilur ; Vl feeibftnt/·* fyiUo enRedUut Cbrifma ^r nulli fub flateatu medi, une detur. Seculo etiam IX. <a raeptia invaluerat, Cbrefmeie , aempe, eriminehe ■>«„ natio pefe examine deprehende. Vide concil. Turoncn. j. aaae Ii}. Ca·. so, tt Catalaai earn. j. teoeifiet. pag. «s.

, ttî , toeteilei iferr/â«r na fl'i ; fi-
* J* * fularttx,·, l'itnjut tftieeetrt, qui foAbebtttt
5· '*' ó* ll/etree tb· ttMftnt mofrfittr,

tb'ijiiènt, Jtlettfqee ftrcuotii , nojirit ob. tenereri/eio injeiettl, ontnle te afferntette, eeeitltm veflrie eeteeebei ferquifivifht. qeet

firifteee bnjet fyeoit frofrfiitri ejiir , ferfe. netreverttu, rfraxv tefitfrr, teorefqnt eientuffine boree»· itcrteorene efteverittt : fleri. ——— ra Doeuet coe/iiteeee, rune vor orente ei frofrie tret feet, et encolnneiietr rtieflnreet, tfft ioetat vtfirer frvfféretete B infiret efeentiee Vtfiret fofterofyne teeter, neet beetehtet, feoi ftr feeei grettabi , 6* tetftritoriieet vobtt coeetitt. Aeeee.

Alloquio ad finem perduAo, flan, reverendllKmu, Metropolitanus, folcnnem benedlAionem, uberrimi, cunAo populo impertitu, eft lacrymi* ; mox archidiaconu, data voce dixit : keeeieeiet te fett ; uni verfaque fynodo refpondente : leeoeetee Cbrifli. Anete, impolitus eft fini, dioecefanv fynodo die xxv,- Junii, anno MDXCIX. irr honorera , St laudem Domini Noftri Jefu Chrifti , qui cum Patre, dk Spiritu SanAo vivit,' dk regnat in ûecula fecuiorum. Amen.

Àbfoluta itaque fynodo, finguli, vicariisC ecclefiarum per reverendlflimum Metropolitanum defignatl,, data fuerunt juxta decreta, altari, lapide, ad hunC-efteAum a— laudato Domino pr» confecisti ; qui enim apud ecclefia, erant in ufu, legitima confecratione carebant : Pyxis Item vafculi, inAruAa, irr quibus multiplex facri olei genu< continebatur cum formula Ipfi, utendi, omnibus explicata: Libellus etiam pro adminlfttandis facramenri, , juxta Romanum ritum, Chaldaico dk Syriaco idiomare deicriptum : aiiu, infuper doArinam Chriftianam concinens, vernaculo ferosonc nempe Malabarico exaratus, pro inftituendis parvuli,, dk reliquo populo; nec non fuper-D pelliceum pro adminiftrandi, facramenti,, quod ad ea ufque tempora non fuerat in ufu : collata pr*terea fuerunt pro omnibus ecclefiis corporalia, vedimenta, frontthe, St calices, alia demum altaris minifterio necсflaria: 'quippe iis omnibus earum plures dellituebantur. Lite, etiam, aliaque ad fynodum delata , tam populorum, quam particularium , decifa fuerunt atque judicata , per reverendiftimpm Metropolitanum, ipfique eleAo, viro, adjunAot, qui litigiis corapolitis difqeffere: laudatuA aurem Metropolitanus denuo Incotpit vifiljationem ecclefiarum dioecefi,, procurandi Caufa, ut fvnodl decreta execution! mandarentur , quod ex E voto fucceflit . Quamobrem in unaquaque ecclefia potiora, ac opportuniora decreta recitabantur; tradebantur ipfi etiam libri,', breviaria , dk Miffaiiatam ecclefiarum, quam' particularium; Ac ptohiblti libri a fynodo, partim ab erroribus fevera caftigarione repurgabantur, partim flammis tradebantur, ni, aafpicii, podTdTiunem eccleiiarum fuarum inibant vicarii › acceptabantur etiam a populo, qni de proi _(lignabar proA ventus, quibu, additis, qu* revcrendiihmui Metropolitanus de fuo pi«flabat, publica olite , ac feripeur* pro ecclefiis conhckbantui : eligebantur preterea quatuor oeconomi, referebantur capful*., ac fabric* necc&faria deputabantur. Ca(lAarii dk Chatpa•/'ii, qui Synodp abfuerant, fidei orofeffionem emittebant: proconfet&onibusmeputan. di, previo examine, rfullata in fclipti, facultate., aptiores, alii, amotis, psouc ftrebat ecclefiarum conditio, eligebantur. Baptifmate· ting .bantur parvuli, omncfqu».. adolefcentes, quotquot fuiflciit facn lavacri experte* in vier*.· e filvis quoique, adduci, plerumque oftennes dccennetquc jubebantur: B f<pe incola* pagorum fete omne, , Chrifmatc confirmabantur: ab excommunicatione abfolvebantur quamplurimi, qui variis de caufis, juxta loci confuetudlncm ea ligabantur, prvfertim ob homicidium · a quo nec in morti, articulo abfolvebaotor , dk non raro per. decem , viginti , ac plerumque triginta continenter annos, excommunicationi obftringebantur · Çoncionabrtur quotidie Metropolitanus, ldque per otium, chriftianls intra ecclefiam ; infidelibus vero pr* ip.fius foribq, , dumcurfofitate ducebantur , tempore prccipue baptifmi Cum parvulo, ad ecclefiam congregabar, aliis illis verbi,; grtiietini feeflett Oei tccltfiete é>c. a quibu, verb'i, occafione fumpra , ad Ethoicoa fermonem vertebat; quorum nonnulli , variis e regionibus baprifrauti aditantes, catechifmo imbuti, diverti, poftea in locis , dc ipfi baptifmum fufeipiebant. Pueris exponebatur doArina chriftiana vernaculo Mslabarico ferlnone,qua doArlna prtpauci repellebantur InftruAi : unde decretum hoc fideliter fervandum in pofterum jubebatur , ut ea pueris quotidie exponeretur, exarato libello ; dk unicuique ecclefi* donato ; ii qui demum id exigerent, matrimoaio jungebantur : quibus omn bus, potiora fynodl decreta ad praxiio deducebantur» fequenti forma .

Adventanti reverendilli no Metropolitano, univerfus populas ingenti l«titia obviam prodibat ; excipiebatur plaufibus pro gentiu.u ritu, ac prout 1'cebat ; deducebatur exin. depreeunte proceflione iu ecclefiam.* plurii mi per via, vel aul*a, aut tegetes, tum 6c arborum ramo, fubftcrnebaiK , foliti, deinde ceremoniis benediAionis, abfolutionifque peraAi,, dum aliud per tempus non liceret, accedebant cunAi, tam vitilis quam fequioris fexu, fingillatim, profunda humilitate, ftt obfcrvaotia proui, laudati Metropolitani manum Ofculaturi, ipfique obedientiam pr«flaturi ; fummo poftea mane ad eccleham una cum clero ac populo conveniebat, ubi faerum celebrabat pr«mifla propalam confef(tone ad Aiam maximam: qifod eatenu, faciebat , quatenus doArlna de Sacramento poenitenti* f plene quali apud gentem defuero) profpiceret, eamque relluuerct.

Sacrificio oblato, in facrario aliuve in loco congregabantur l'. Franci.fcus Rcr Societati, Jefu lingue Chaldaice", & Syriace ptofeffir in collegio de V^ipr.ôra, ah':.|ue Patie, ad id deputati, adjunch ctinn nuonui-

Anno CnatiTi MPP-

An*· Htiati 'W

nulli ex doAloribu» Caflanariis, quovf.ex-communicationi» a fynodo lar* ,.libri defe-febantuf Sy(Ud tum ecclefi*) tum parti*cularium , quorum plure» expurgabantur : ^vetiti autem per fynodum Metropolitano tradebantur flammi* abfumendi . Intereatempori» pontifical accipiebat veftimenta Metropolitana», fedenfque condonabatur, inculcant ea, qu* necelTaria erant ad» fidem fervandam, Morefque reAe inilituendos : fub concioni» finem, potiora fynodi décréta eiata voce legebantur: deinde omne» longo er. dine difpofiti, fupplice* incedebant, St cir. cuibant ecclefiam; qu* proccffio fi.bat pro defunAi». Aderat plerumque ingens Eihni«orum multitudo , rei ac pr»fertim vcfti-tneiuorumpontificalium novitate ilieAa , ac B • janui», (eneftris, ac coemeterii» ecclefia*rum profpeAabant : abfoluta proceflione pro defunAi» ,& expolita etiam doArina de pur*[ator)o', necnon utilitate pro illi· orandi, 'eden» iterum, de Sacramento chrifmatis pro exigentia populi, verba faciebat, chrifmate etiam nondum confirmatos, qui aderant, muniebat. Poftea in Pontificali vefte omne» I nondum ,baprivutos parvulo», ac adolefcen-de tes chrlftiano*, adulto» item pagano» pridie •d id convocato*, fuis Ipfe tnanibu» facro' fonte abluebat. Quos deinde introducent in ecclefiam verbis iis : *lugrtiimiiu Stuffing. I)ri ffilrfie** ; Infidelibus ipfam circumdari tibu» pr* curiofiiate, concionabjitut : & Nai- C re» quidem, cq^erique, quamquam arcubus, fagittis, varioque armorum genere inftruAi, propria item ditione, abfentibus etiam Lufitanis , placide ac fponte nedum audiebant de fide Domini Nollri Jefu Chrifti differentem, verum etiam contumelia» irnfioncfque fuorum Idolorum, ac Sacrificulorum , necnon interminationem damnationis *tern* avide «xcipiebant. Abfoluds his facris funftionibus, fidei nrofeffionem eeclefiafticl incole, fi qui Synodo non interfuerant, coram Metr opolitanof fpeAante populo emittebant ; & illico puero* puellafque vocabat, quibu» contra fedem ac circum cam ginuflexis ,Chafesaiiorum aliquis vernaculo fermone, Po-Atinam inchoabat, ipfamque repetebant omne* ; unumquemque poftea docebat modum muniendi fe figno Crucis, 4 adapfos concionem tener* ipforum rtati congruam, non fine parentum gaudio, habebat: erga dulciffimumjefu nomen[quod ipfi,utpote Neftorianifmo imbuti pretermittebant) venorationem promovebat Λ cultum; fubinde adveniebat Vicarius , cui eoum populo propri* committebantur Oves, qu* illum ut proprium paftorem accipiebant : defponfi etiam maritali foedere jungebantur ; confeffiones excipiebantur plurimorum, quo* in-•er plurimi gtaodiori» *tatis erant qui poenitentl* Sacramento nunquam fuerant E expiati ; factam Synaxim , e manu ipfiu» Metropolitani fumebant : poflea pomerldianis horis conveniente populo proventu* Vicatio perfolvendi prefigebantur , quod in Olla», pene» ecclefia» aftervandas , exarabatur ; eligebantur exinde oeconomi qua*tuor, quibu» item Olla» Metropolitanu* tradebat ; capful* ecclefiarum referabantur*, atque pecuniis inde cxttaAi», ne-cedant» rebu» profpiclebator: Metropolitu» t'ahlque Parrel ad ld ndmeri» defignatl, pravium Confeifarlorum examen facie» bant , Λ qui ex Caflanani* idooei comperiebantur, facultatem in feripto audiendi confeffiones accipiebant: ap hec expoftula*tione», querela», & caufas Chtlftianotum audiebat, una cum, quatuor ex' ipfil Chtiftianis , qui e primoribus ad arbitrium partium felicebantur, per quoscunAa decidebantur , 4 pro regionis mote definiebantur , quin ulterius provocatio, querela, aut *fro. ttjjnr* , fuper iis mftitueretur . Qui viginti ac triginta annos apte excommunicat! erant, ablblvcbantur , poenitentia , qu* culpis congrueret Impolita : plure» enim cretu ca* fu» , *a* quibus Inhuman^ prorfu», nec in-morti» articulo abfolutionem rejs impertiebantur. Ad qu* omnia perficienda operam contulerunt luam fervore, xeloque falutis animarum infigne», quinque Societati» Jcfi patres, laudatum Metropolitanum comitantes, e quibus etiam duo Malabatico, & Chaldaico idiomate pollebant: ii fuerunt, pater Hicronvnus Cotta, Pater Gregorius Crafto, Pater Francifcus Rox, epifeopu» ad prefens apfiu» Dioecefi» digniffimu* , Pater Antoniu» Tofcano, Frater Joanoet Matia, p. Frater Blaliu» a SanAa Maria., Theologus ex Ordine D. Auguftini, lliuftnffimi Metropolitani ■ Confeffionibus , Ca*nonici tres Sedi» Metropolitan* Goenfis, aliique duo Capellani laudati Dominii plurimi item Caffiinarii indigetur » qui Chaldaice , ac Syriace divina Celebrabant officia , & quorum ope (lluftrlfiimu* Metropolitanum in multis urebatur. In progreffu redu*Aioni» hujus ecclefi* ad Catholicam fidem· & obedientiam SanA* Roman* ecclesi* , plut una animadverlione digna contigere , quibus oftendebat Dominus quam gratum_. id operis tibi foret : in vifitalione pt*icre* ecclefiarum , nonnulla comperta fuere, permultum gloriam Dei, bonumque exemplum promoventia , qu* peo aulpice i alibi deicribentur › ad ipfius Domini gloriam· qui vivit, & regnat per («cula fxculorum. Arnen.

Avı*o ChMut i 1599··

EPISTOLA

D. Antlrru Efifiofi it Cotbim , eti congregttant Sytoium.

PLuriarum , quantum arbitror fratres, debetis Deo Optimo Maximo, quorquot Chriftiani Divi Thorn* vocitamini .-equidem eju» Apoftolo coopérante , pr* alii» plutfbu» Ethnici», quibus orient refertu» erae, veritati* agnitionem lumenque accepifti», quo juxta Apoftoium Petrum tfieti» *Crut Sanâ»* , A- *Ptftlat <tca»ifiti»»it*, yaea, *Dtut Jfy tlrgtt*. Nec crediderim, majore» veftros, amplioribus apud Deuro meriti* pr*dito* fuifie , pre aliis fibi co«vi» infidelibus; nihilo rameo minus eo» elegit, vofque pariter in 11П* ; cetero* autem ipforumque pofterioritatem preterlvit ; plane nulla alia de caufa, nifi aula patribus veftri», ac vobia, ld quod reliqui* erat denegaturus beneficium › *piag** hujus *incola* voluit confère*

C**1-»· /199"

. fere: ut autem tente muneri cumulum addederet, id etiam egit, ut non a quocumque A obfcurl parvique nomini» homine ad fidem adduceremini, ut alii* evenit Chriftiani*, verum ab uno e fui» eleAl* dlleAifque ApoAoll*, ut veftra Ifthac ecclefia , fpeciali titulo Apoffolica appellari poflet.,ac privileglo, quod perpauci* obtigit, quodque dudum Grvcorum metropoli» Conftantinopob*, dum licuit, invidiiTet, pr* aiii* firperetur. Ar Diabolu* humani generi» infeftiflunu» hofti*, livori* plenu» , ingentem,-qua hac ecclefi» potiebatur gloriam , don feren», nihil non tnovit, ut errorum h*refumque zizania , fuÎ*er. latam'Chrifti cjufque Apoftoli Thom* egetrm feminaret. Igitur c regione Babyloni» dc CHald** , nonnullo* perfidi Ne-° Aoril difcipulo* adfeivit, quibu* hanc ecdefiam everreret. Neftoriu* autem i* erat, jquem conciliuhi Ephefi coaAum ducentorum prcfulum, apud Af,am minorem , h«-reticum declaraverat ; id quod poftea , in alio Concilio a fexcenti» triginta epifeopi* comprobatum fuit. Adeopr»terea exitiofu* fceleratufque evafit hareticu» ille , ut ultra poena» fui* in hac .vita facinotibu» promenta», & ab homnibu* infliAa» , Deu* lpfe aterna*, qua* patitur, Illi dederit hic pr*gdffanda« ; ut non modo gradu fuetit, ac epifeopi dignitate deturbatu*, a laudati» concilii» aliifque fequentibu* condemnatu», deportatu* etiam tudiclo TheodoCri fe-C eundi in Ægypti folltudine» , ipfiufque imperatori» fenrentU eju» libri combufti, fed etiam lingua, qu* adeo blatphema protulerat, putrefeere, eju* caro admic vivent vertnibu* arrodi, ac totum corpu» tabefeere , vifum eft, qua ratione e vita dejeAut, animam Diabolo tradidit, ut referunt Evagtiu* illuftri» Illiu* arvi Scriptor, Nicephorut, Cedrenut, aliique aothore» Gr*ci.

DuAante Itaque Doemone feeltfit Illius difcipulo* In hanc ecclefiam , ciu* inter vo* errore», nihil ta|p vobi* pr* linccrltatc, St candore opinantlbo*, fparferunt, ut dicere liculffet viventi Thom* ad vo», illud idem quod Paule» ad Ephefio*, In quo-D rum Civitate damnatu* fuit poftea Neftoriu* improbu* *: Ego fite feouiam intrahent fejl difeeffionem* aurum *left rafaert in* oar , *farttattt gregi.* Er jure quidem ac merito rapace* lupi appellari polTunt , quo* hic haouiftl» pallore». Heretic); abjeA* quippe fordideque indoli» homine* , non alio quam expilandi, eorradendiqu* Audio ducebantur ; ordine* , ut noftl* , fanonibu* , (<) difpenfatlone» fanonibu» , abfolutione* fanonibu» ; omnia demum Sacramenta, quacumque etiam facra, fanonibu», conferebant : rem quidem abominandam dt Deo; & Divo Petro Apollolotum Principi, qui non alia de caufa Simonem illum Magum E ab ecclefia expulit, ut In aAi* Apoftolorum legitur, ac excommunicationi» fulmine percuifti . Quod itaque fratre* mei, m vobi», atque in paftoribut veftrh e Babylone mtffi» impletum vidimus, jam diu per Ifalam Deu» pronuntiaverat : /pX *Peflatur, ignora-*

. *vernat intrlhgiHtiam* , «amer *in viam feem rftfltaatteraar* , *· ««ar/ÿ»//y»r *aj avartitam f»am, a Januae afr/ei·<i nvijiain.* Utque omnia pauci» compleAar, qualcfnam potorant -efle epifeopi, dt eccldi* Pallore*, qui purum putumque luctunr feAabantur, 3UI ordinatione* › dt difpenfatlone» ; qu* enlque epicoporum funt reliqua, non quidem epifeopattf, non pretbyteratu, non_. tandem Clericatu faltem initiati, fed meri laid ; quod poftea faflifdnt, peragebant * Quam Obfecro, Deu* immortali*, dlfpenfationem, quod Sacramentum, quam gratiam acciperet Ille, qui a non epifeopo, immoa non clerico, fed a puri» laici», forfiQt) te Lafcarlbu*, quorum habitu a fui* advent*-bant, folvebarur, ordinabatur? Hi funt oplmi ftuAu·, o fratre* , quo* vobi* Babylon afletebar, illinc ad vo* loco Sacerdotum, dt epficopprum heretic!, laici, barbatique mittebantur . Quid Igitur commune poteft elfe Malabari« cum Babylone *f* Aut qu* tandem conventio inter puriifunam Chrifti doArlnam, quam vobi» Magnu* Apoftolu» Thomu* pradicavit, dt barbara* ineptia*, qua* Arabe», te Chaldd e Babylone, ar-'que ab ipforum doAore aportata Neftoiio , „uc afportavere ? Illi funt, dicenti credite fratre*, de quibu* Paulu* quadam epiftola^ ad difcipulum Titum fcriplerat, futuro* de-<»»»rr yae »«a *ogorlet, turgir Ituri gratia :* quod quidem in prafentiarum accidit; ii ennn , ut lucro Cimul·Honorique proprio confutant, quo indigniflime potiuntur, vobi* mali*artibu* periuadere conantur aliam fuiffe doArinamdivi Petri, aliam vero , quam vobit.Drvu* Thomat pradicavit. Satiu* foret , fi dicerent doArtnain Apoftoli Petri, toto fuilTe Coelo diverfam ab harefibu,, a Babylone huc dilTeminati» i ceterum illam ab ea, quam vo» edocuit tradldirque Divu* Thomat, in nihilo differre ; quod etenim Torna, Petru* , Chriftu*, Id ceteri edocuere Difcipuli, quia ut ait Paulut: *timer Dominer t eae Fulti, aauar Baftifata* , atque adeo una eft ecclefia, cupit In Coelo caput Chriftu* eft, in terti» vero Petru*, te poft eum Succcflbret Ipfiut Romani epifeopi. Quod autem D. Petru* ac fucccltore« finguli , fit in terri* caput univerial* ecclefi*, confiat perfpicue, nam id Chriftu» Petto ante Paffionem ex Matthaei decimo quarto promiferat, cum fide eju* pro-

Anno Caaiar»

J^ietlavti regni Carierai·: quod Apoftolorum Difcipulorumve oecnini, prcterquam Petro dixerat. Et habetur etiam apud Joxnnem capite Cui Evangeiii ultimo, quod poll RefurreAionem fuam interrogavit Domiaut Petrum, an Ce pre alii* amaret, & refpondente Petro, probe eiCe (ibi notum, quod '<olurimum eum diligeret, dixerit Illi ter. *fafet egear ant, gafee egeor ateor, fefae over* meat, quibut eum verbi* Pailoretn_. conditult univerfalem ovium fuarum , de poft ejut obitum , omne* Romano* epileo* po* , qui ipfi in munete fucceflerc : narum

Rrrrt ve-

f «) *teaea «ft* moecor gena* apud Malabatcnfc* I Vide fyllab. Vae.

• veru ovium Clrrlril-unum eft tantum ovile, & una ecclefia : unde in Sv.nbolo » quod A ad M rfani canitur , habemus: *CrtJo in_ *>99' -«*- Stuffam Catholicum*, Cr *Apoflolicam^. ecchjiam*-. de qua etiam ipftus fponfu* Jefus Chriftus in canticis ajebat: LA»* *eft* r»· *tumba mea , perji-ffa mea* err. *Se* Joanne* Cap. X. narrat, quod loquente Dei filio ad Ditcipulos fuos de vocatione Gentilium ad fidem, dixerit illis; *Altar fper habeo,* •c/, *funt ex boc Dvtlt , 6" illar oportet me udài'rere, ut jiat unum ovile 6· utut Pa-(ior·* igitur ovile, in quo & Judxi & Gentiles in una congurgati funt fide , ecclefia eft Catholica, Paijor autem ille fuit D.Petrus, *St* ejus Sudccllbies Romani epifeopi, quorum quilibet ut epifeopus Rom* Paitor eft univerfalis, totius ecclefi* Dei. Qriamobretn quieiobcdiicdeterAat|innumeronon 3 eft ovium Chrifti, extra evile erratChrifti, fch'fmaticu.n fe prmb tt hereticqmquc,quemadmodum ceteri, qiii ecclefi» Roman» adverfantur ; qu» quidem ecclefia nec erravit, neque errabit circa fidem , ex promiffione Chrifti dicenti' Petro , ut feribit Lucas: *pro te rogivt Petre,* «r *non Jefictat JfUet tu*·,* defeiteere poliunt a fido, quacumque ali» particulare* ecclefi» , ut piuries vidimus; ceterum ecclefi» Romane, nec defecit ,ffiec defeAura eft fides; quapropter fratres arAitlime adhrrefcite huic firniiifim»column», ecclefi» Romane ; adverfu* quam juxta Domini fponfionem, porre inferi praevalere non poliunt, nimirum qu»Q fuerunt, ac medo funt in orbe h»refe* : maximas prxterea grate* Domino perfolvite , quod vobis opportune fuerit opitulatus , Paftoremque ac DoAorem fpirituafem dederit Dominum archiepifcopum , qui pr.opriam Sedem commodaque relinquens , tanti rein_ oneris in fe fuscepir, ut veftr» faiuti profpiccrct, atque ab erroribus, quibus teneba·

. imini t hoc tempore eriperet. Id etiam pro certo, nullique dubietati expofito habeatis fIWWO illum unum' efle ex Pafloribu*, de quibus Deui per Hieremlam dixerat : i» *tiabt vobia Pajinree juxta cor* errew, é· *paftent vot fil/uHj , & Mnu* ; errore* ac iriepti» hoc ufque palcua vobis fuerunt, Pallore* item veftri veftro* fanones , & nulla ratione falurem vcftram quercbant ; PUftor aurem Ifte veftra non vult, immo fua pro veftra effundit falute, quo fecurius beatitati) femitam arripere poiTiti* : arque hinc folum fati* compertum vobi* erit, quantum- inter ipfum ac Paftores, quos hucufque habuiftis, immo Lupos, quibus dixit Dominus; «.-araror ra «r-*Jlimenttr ovium* , intercedat dfferiminis . Errorum veftroruin hucufque aliquam excufationem pretendere, vobis fuerit integrum, nec enim ultra ld quod magiftri vos docebant fapere poteratis; ar nullam in impoftirum, coram Deo aut hominibus prrtetexerc licebit, nili quales optamus, quibo* cordi elMs vos exhibueritis . Quam tradidit vobis doArinam Dominus archiepllcopus, ea-.eft, quam omnes Indi» tenent incolr, cum Clerici* *St* Religioli* ipfius ; ipfam tota Lulitania , Hifpania tota , cunAi demum ampleAuntur Chriftiani ; ipfam no* Dei Filius edocuit, tradidit Thoma*, tradidit Petrus, cunAi denique Apoftoli, difcipullque Domini tradiderunt : (i quis autem adverfus hanc docuerit, iit › ut ait Paulus, anathema , excommunicatur , & feparatusa fidelium congregatione *St* focietate, eo quod ipfe fe Chrifto, ejufque fide & gratia feparavii Deu* vobi* perfcAam (u! cognitionem conferat « ut vefter In Domino frater peroptat. Datum Cochim XVIU. Jjmi, anni MDXCIX.

Frater in Domino F. Andreti Epifc.

DE·

a·* ›'—»▪ ------

Anno CisaisTi tdoj.

DECRETA
CONCILII PROVINCIALIS
CAPUANI

CrMrdti O» De»>i>u f.y, t. p.Jfrilir.

I.

IN primi* drcernimn* & mandamu* ut décret* concilii Capuani noviflime celebrati · bone memori* prcdeccflbre noflroC*ffre Cort* recipiantur promulgentur, & execution! demandentur. Et infuper ut poena vioantium fefta non fit excommunicatio, fed multa pecuniaria, eaque moderata flatim in Sio* ufu* eroganda, prefer cam partem qu* abitur eqecutoribus. Verum contra multiplicante* transgreiTores , feveriu* procedatur ; tranfeuntes veto nullo modo moleftentur.

IL

Ut facramentum confirmationi* non detur deinceps ii*, qui annum feptimum non attingunt, que rudimenta fidei, vel faltem. iymboium fidei, Orationem Dominicam falutationetn Angelicam non didicerint ; cujus rei teftimonium manu parochi feriptum oftendere teneantur.

III.

Quoniam aliquibus loci* hujus provinci*, ea viger confuetudo, ut nobi* relatum, ut epifeopi difponant de boni* eorum, qui decedunt ab inteftatc ad pias caufa*, decretum eft, ut ubi vere eft in obfervantia tali*confuetudo, poflint difponeredepr*diAis bonis, fed ira moderate, ut quod exigitur centelimam partem bonorum defunAi non excedat ; idque applicetur pii* ulibus pro anima defundti, arbitrio quidem epileo, pi, fed per manus heredum .

I V.

Ut epifeopi in vifitatione , quam minitnuin graves fint his qui vifitantur › eorum comitatus fenarium numerum non excedat: contenti lint parv'ftimo viAu, & *nullo* modo acceptant pecunia* nomine viAualium. Quando veto viliut vicarius aut alius officialis multo minori numero comitum iit contentus.

V.

Ut indiebus feftivis prohibeant omnetexecutroncs perfonales At etiam reales pro caulis civilibus a quocumque tribunali tain ecciefiaftico quam temporali , ne populus occatione earum impediatur quominus fatisfaciat pr*cepto de audiendi* miflis, pr«dicatione At alit, divinis officiis; idque prohibeatur fub poena excommunicationi*.

VI.

Fifcali* atque commiflarius curiarum epifcopalium cum accedunt ad loca extra civitate*, vel inquirunt de criminibut inna ipfa* civitate*, nil exigant pro itinere, labore, vel aAi* quoufque caufa expediatur i & tunc a reo, ti fuerit condemnatu*, poffit *fit exigi* moderatum Salarium, juxta PandvAamcuri* illius *epilccpalu:* antea vero omnia fiant epifcopalls curi* fumptibu*.

VII.

Ut parochi*, non per familia* fed per fine* certo* diliinguantur *t parochi ove* fuas melius cognolc.nr, & commodius A facíliu* ei» facramenta adminiflrare poflint. Propterea mandatum eft ii* epifeopis, in quorum ecclefiis funt confuf* parochi* , ut primo quoque tempore eas per certo* fine* diftinguendas jurent.

VIII.

Ut in adminiftratione facramenti poenitenti* omni* turpis lucri vel fimoni* labi» fufp'cio removeatur, decretum eft ut *con*feflarii in aAu confeflioni. a poenitentibue nihil recipiant nec fub fpecie eleemohn* , nec prodicendis inilGs, nec pro reftitutione incertorum, ut iidem confcfliril confeffione* fccularium nifi in cafu infirmitatis extra ecclefiam non audiant. Contra vero facientes confeflirii rara fieculare* quam regulares arbitrio epifeopi fufpeodanrur ab officio audiendi confelGones I

IX.

Ut in matrimoniis contrahendi* inter alienigenas exaAa adhibeatur diligentia in agnofccnda fide dt teftimonio eorum qui de morte alterius conjugum *deponunt*, vcl reflantur ipfos contrahere volente* alia* uxore* vel viros non habuifle. Parochi vero, qui in ea re negHgente* fuerint, feverifiimeat-,bitrio epifeopi puniantur.

X.

Ut Clericorum qui fub clericali habitu militum dt Sicariorum vitam agunt, comprimatur audacia , decretum eft ut clerici deferente* arma *V.G.* fcolpiAum parvum , pugionem, vel vulgo diAum ftillcAum , vei alia ejus generis brevia arma, centum aureorum poena mulAcmur: qui vero eam

(bl-

Ah"° Coivere non poguntper annum intégrai», In
C*"ri ftriAo carcere detineantur: Qu[redacted]d veto Acta
o°S· ter *rnM ferventur conftiratiooes luperiorl* concilii provincialia·

»

XL

Curent epifeopi fuffraganel noArc provinci» , ubi femlnarium vigore decretorum fac. conc. Trident, commode Infiituinon poteft, dk fchola non fuit ereAa, ut ad minus trea pueri Cingulorum eorum dioecefis adducantur t & in ecclefiaftica difciplina inftituintur in femlnario Capuano, ubi ficuti alii convlAorea In evpenfis contribuant.

Ego Robettus Bellarminus S. R.E. preabyter cardinalia Dei dk apoAolic· Cedi· gra- A,,-e archiepifcopus Capuanua de confilio dk c«ariTi confenfu coeplfcopontm noArontm dofiniena 1A fubfcripfi. ,e

Eto Ladiflaer de Aquino eplfcopes Vctte*frenna confentlena fubfcripfi.

Ego Fabius Maranta cpifcoptta Calvenffa confentlena fubfcripfi .

Ego Alexander Rlceardut epifeopus Sucsfanua confondent fubfcripfi.

Ego Paulus de Curte epifeopus Aefornienfit confentlena Cubfcripfi .

Ego D· Joannes epifcopnt Caleni confentiens fubfcripfi. /

Ego D. BenediAos epifeopus Cafertc confentiens fubferipfi.

LEO

1

Am mo Cmbut i tôoj. &o

Anno 1Λ05. &c

LEO PAPA XL

StJit «MM ItfoJ. M^TMTfMr *Aiit*

PAULUS PAPAV.

I

StJit A MHO itfof. «MMM 151t.

GREGORIUS PAPA XV.

StJir A aaeo i6ii> *effet* «(1613.

URBANUS PAPA VIIL

StJit A tlUM itflJ. *effet tJ* 1^44.

INNOCENTIUS PAPA X

StJit A ano 1644· e/f*e *ei*

ALEXANDER PAPA VIL

StJit A earn itfjp *effet éJ ι66-μ*

l CLEMENS PAP AIX

StJit A eaea tSif. effet ai litf.

CLEMENS PAPA X

StJit A eeee 166g. effet ai 167®.

INNOCENTIUS PAPA XL

StJit A aaao ti-jtS. effet ai 1689.

ALEXAND.ER PAPA VIIL

StJit A teat i6tg. effet ai 1691»

INNOCENTIUS PAPA XIL

StJit A eeeo 1691. effet aJ 1700.

CLEMENS PAPA XL

Stiil e M» пoo. *Ai* 17»·.

CON.

17°J·

c O N C I L I U M

P R O V I N C I A L E SIVE NATIONALE

A L β A N U M

Habitam Am MDCCII1.

CLEMENTE XI.

PONT *MAX.*

ALBANO.

Settiffîmo fatri Clemnti tendedmo Pontifici Maximo

VINCENTIUS ZMAJEV1CH ARCHIEPISC. ANTIAARENSIS,

Debits fubjcâionis obfequium.

tx edit· Rom» »B· 1706. **Ttp»'** *Bcntiffime Pater, ut Albaua provincia mea Apsftolice vifitatione ecclefiat lu- J Jirarem . Juffh parut, circuivi '-rrjrn, pcrambulJVi UHtverftm , vtdi contritionet tjur . Kiel , prob dolor! Principem qu.ndam provincierum fifium fub tributo, oppref· fi** dominam gentium dolorit amaritudine, abfeftum cljp--um fortium, murum ohm,*

Jobe·»· *9· antemurale fortitudtnit noftra diffipatum . Pidi gentet ingrejfit Sanffuartum Dei,*

Thre. · t · *fofbantta Altana, vex locum ubt populut convenire poffit ad folemni- totem. Kide fene> ullulantct, facerdotet mmtftrot Domini lugentet, pcrtuffoi Pajloree, difperfoe Ovet in invio erranter, fftem immaniter grajfantem in omnet, &■ lue mor.*

Three. 1. 4. **Π: 'Nonge ,lateque debaccantem . Hac vide › à· ingemui , conturbatoque viftera mea fu/er afftifltonem popule mei, in tpfit naufragantium fHorum calamitatibur difcindc- baetar . Propterea, dixi, captivat duffut eft populue meat, quia non habuit fiienteam .*

». Rcr.i. ni· *Tot mtfertut arnmnarum, tot immantr freftura confiât anguftti , pro debito, pro vi- ribut remedia non dt/iuli; maiora vifitatione expofeebat nectjjttai, nec patiebatur dila- ttonem . Potiffima in provinciahr , five nanonalif concilii celebratione fila profpiciebam :*

Tbren. ». *huc viret, huc animum applicui, rem viribut majorem aggrefiut. At qui opero'uc eft caterii confratribut toto ebriftiano Orbe diffufie , operatur eft à· mibi inter gemet ;*

Th ren. >0. *t*^oralit officii filitimdo, nulla ingenioli debilitat , fed qui mutat tempora, & moret , quique incrementum dat Dent, tanta molit negotium ad optatum finem per.*

Ad <i*I. ». 5. *^"*"'. ••'Jftift › Reattffime Pater, exultam Albana natio poft diuturnam feculo· T*»' revolutionem evigilat , à· qua velati obltvtofa quadam diu jacuit involuta cali- gine, fub Albano Pontifice in lucem egreffia ad aram prijiinx fehettatn curium latabun·*

Dxn. .. >t. i.Cei.j.7. *da accelerat. Hanc patria felicitatem dum Patrie menr toto major Orbe, divina potiffi- mum chantate gravida auguratur, velati in exultantii cordii gratulationet, Albana nationu munera , nationalu nempe, Jive provincial·, ft/nodi decreta ad Apoflolteum thro- num, ad culejilt catbedram fapientia accedunt , ui fi forte qmjpiam ignorantia error ob- reptent, tua fententia corrigatur. Pgo enim ft quid cum Albanie Patnbue erravi . Petri magtftertum corrigendae libenter adto , nec opprobrium vereor retraflatiouie. Nibtl*

Aui· Fetru, tum. do ol·. Ut- jiok. *uanque proficiunt lucubrationee noftra, aniline faut penderie decreta , mfi Petra ftabi- l''*'' ''•''''"•"''i ac velati ad lydium probata lapidem, infallibili auflorttattr tua Ora- tM,° tixnpeobemur . incipe igitur, Beatiffime Pater, Albana nattomt mea, emo tua po- ''ef w,te fuieuiiffiomt obfequia, latina argumenta. Qua punflo , qua lema digna fiat, ex immaculata Sacratiffimi judicii confura decerne : parva quippe munufeula, noftra haud diffiona paupertate, ex certtffimo divini conflit Tat calcule tn maxima coalercmt. Interim ego, cum caterie confratribui meie , <fr· Albano papulo uuiverfo > eommunibut vo- tu Deum deprecor, ut To Albanam Pontificem Maximum diu ecdcfia , nobifque incolumem fervet , ac felecibut ftmper foceundet , é> frowbat incrementet. Datum Pcrafti die X Julii anno Domine MDCC1II.* J

c£.m MOI. L I T T E R c*··;, 1701

Indiftionis concilii Provincialis, five nationalis.

Viateatiat Zatejevidt Dei, Φ* Afafiehta ftdit gratia artbiefifiefat Antibartn-Jit , Dteeltnjit, tetiat Regni Servit fnaut , vifitater tfefiehtat Alba, aia revereaJijfintit fratnbat, artbitgifiefie , efifitfit, & natverft tie.* re *Saevia t it Albaaea falatem in ea. ψύ vera faint.*

TErttu* jam mentit evolvitur, ex quo Apoftohc» onus vlfiratlonli humeri* noftri*, licet imparibus impetitum „obeunte*„per Caftella, per *tkoft* per rurat per agrum Dominicum peregrinante* incedimus . *in ipfa* vine* Domini vlfirarione attento huc uf. que infpeximu* examine, an floruiffet eleA* , quam manus Dei plantavit, an potiti Cu-flodes in vincit, vineam Dbmini cuftodifT.nt, ne converteretur in pravum . Corruptam , proh dolor! Deploramus confufam,in amaritudinem converfam» in deferrum politam, vepribus, fpinit, dk tribuli* corpettam, non uvas, fed labrufcat producentem. Conçut-Cavit illam quidem pe^filio* diffidenti* antiquus ille Deo pariter, dt humano generi inimicus homo, qui in agti Dominici ubertatem ûtviffimit aAus invident'* (limuli, dum bona femina depravat, annofas quoque vine* plantatione* evellere, chriiiianx vitis genimina corrumpere non definit. Quid fratre* in tanta rerum perturbatione faciendum ? An deplorand* fterilitatl tempu* terendum , vel adhibende fertilitati infudandumk Abtit, ut fegne* Agricola* dedidi» torpor emolliat , quinimmo vinearum cultore, Divinus teli ardor fuccedant. Ad cultuAm ergo,quam vifitamu*, vine* accedamus, tempeftivr animadverfioni* farculo fubdSlofcente* v.prium fibras pr*cidamus , ne fi diutius negligantur, fixis alte radicibus extirpationem defperemns . Çonciliorum celebrationi, non noftr* peregrinationi* labori hic frudus, merce, beneficium refervatur, ut nutantibu* facri* legibus, ritibus, fidei, pietati, religioni per plure, operario* plura adminicula lrrogentur, Dominica fata, qu» in mortem teclinantur, ad vitam revocentur, eademque defolata vinea-ad frugem uberrime fertilitati* adducatur ; immorandum non efl in tanti ponderi* negotio, mature tot mali* occurrendum, ne tabes peftifer* in majores dilatetur propagine*. Qpa propter infplrantc Deo mitiora Turei, contili* , dt feliciffimi* fanAiflimi Domini noftri Clementi* Pap» XI. aufpicii* , Divina favente clementi* , ad laudem , Λ gloriam omnipotenti* Dei, ad Fidei confervationem, & propagationem , ad infolefeentesmore*, dk fuppullulante» exceflu* comprimendos, in ipfa fede infidelitati* fidei Thronum erigamus, Provinciale , five nationale in tanta curarum noftrarum mole Albanum Concilium fub Albano pontifice Albani Patre* celebremus . Felicitati* omen habemus; omni* etgo periculofa mora longe abigatur ; nulla formido, nuilu* timor , ac tremor a tanto negotio cunAante* deterreat ; Divina re* agitur *; Deus* ipfe, qui nobis h*c otia fecit, qui c* fuper*bundand infinite miferationi* thefauro noftr* liber» vifitationi fupra fpem omnem dedit efle , dabit etiam tam fanAo opere dk perficere. Vo* ltaque Reverendlflimo* Fratre* Archiepifcopo* invitamus, epifeopo* noftro* fuffiraganeos, caterofque vinearum cuftode* praecipiente* monemus, ut ad prefatam provincialem, five Nationalem fynodum, quam f favente Deo *) io eccleii** fanAi Joaoni* Baptift* <ie Merchigne Aiexlenfi* dioecefi* Dominica fecunda poft Epiphaniam celebraturi nunc primo denunciamu*, dt indicimur, fub divini obteftatlone judicii, omni prorogatione rejeAa , omni feclulb excufationi* *(nifi* aul legitimus fuerit, dt per ipfum Concilium approbandus) pr*textu, die pr»ftituta nobifeum accedati*, conjunAi* animis, communibufque ftudtis, fpiritu SanAo auAore, Λ Duce, vine» Domini elaboraturi ubertatem. Illud tamen potiffimum rogamus omne*, ac pr»clpimu* ln Domino, ut fi quid animadverfione , dk cenfura dignum noftr» vifitationi* diligentiam effugerit, vei imposeront eludet, diligenti inquiratis examine, Concilio noftro exhibituri. ln quotum fidem , dk teftimonium prefentes littera* manu propria fubfctipta* , tigillo noftro muniri juflimu*. Datum Corbini dic fecunda Decembri* 1702.

Cant. n. >«· *-*.*' '· t> l**„«i·4·

Vincenti»* Atcblcpifcopu* Amibarenfi*.

F.. Raymond»* Gallani S. T. P. Ord. Pr»d. a feereti*.

Amh Ô~ ^ιιιιτι 170J. V 1 N CB n 1/1 I ZMAJEVICH r-ΓΜ

Archiepifcopl Antlbarenfis vlfitatôrls Apoftolicl ll°i·

Xï Sjwedui *ttbtrtutit,*

TAedem aliquando Xevereodifiimi Fratres po* diuturnam (acutorum expeAatfonctn aperti funt Oali ut pluerent. 4* terra germinavit latitifm, jucunditatem » Λ exultationem. In ipfa Babylonicae captivitatis fervitute vifitavit nos *orient es alto** qui mjitat corda Prlocipum , <dk producit ·η luçem umbrant mortis ; Divin* quippe miferatfonh confillo faAom eft, ut non amplius difperfos , tlmidofqye inviferem, fed fubbita dextera excelfa mutatione in unum coileAos , velutl terribilem caftrorum aciem
,Cint. «· s· ordinatam , lnimicos noftros cornu ventilaturos , lctabendi cordis exultation* allo-
Pfal. as·*· Pei, Dam. querer. S*pe nimirum obi 'magis ex humana ratione diffiditur , illuc propenfius fuperna clementia fubvenitur, Λ ubi folatium defpcravimus humanum , divinum cernimus adeflê prafiduim. Jucundiffimum quidem . dk omnium votis expetendum, confeffum, dum hodierna dies aperit , paftoralis officii libertatem, & omnibus falutarem libet* jurisdiAionis nobis elaborat foelidratem : Adede igitur çhatiffimI Fratres , nec volentis , aut currentis, fed miferenth Dei dona omnes folicita profeqnentes cooperatione h*ccogitemus, h«c moliamur, ut Divino Spiritu duce labentem ecclefi* noftr* ftatum pro viribus In integrum reftituamus. Aperta Provinciarum vulnera medicorum expetunt medelam, dt qui permale fanas curationes in mortem reclinati tanguefeunt,vint fubfidium noftris auxiliis non dcfpcrant a Tumentis occani procella , dk frementis Inferni rempeftas valida noftris finibus incumbit, adeo ut eleAi quoque in errorem videantur induci .' multi naufragarunt a fide , human* adinventionis abforti vorticibus , piares lifdem undis jaAa·
Mitth· s«. fl' iifdem fluâibus agitati naufragium timeat, omnes in vir* difcrimlnc conftituti protendunt ad nos manus inter fingultus, dt lachrimas, opem noftram implorantes. Eruamus eos qui trahuntur ad mortem, dt qui ducantur ad interitum, liberate non ceffe-
Prov.sa· mus, naviculam iplam vi procellarum debilitatam , dt affliAatam reficientes, ad op-
's· tatiifimum falutls portum reducamus. *Deferte jacet* (anAificatio, propbanata Altaria, Sacerdotes Miniftri Dei , animarum pallores traditi In opprobrium, Λ indignationem furoris Domini, non ram temporis injuria , quam noftra omnium culpa , dum ab illa cellirudlnis fu* ratione degenerant, a nobis cx-peunt reftautand* dignitatis benefi-
iMichab. 4. j«. cium. Afcendamus ergo mundare facra, & renovare, eademque paftoralt vigilantia folicit!, ,quod petiit requiramus, quod abjeAum eft reducamus, quod contrafaAunu eft alligemus , quod infirmum eft confolidemus, quod pingue , dt forte, cuftodlamus. Huc fpeAat hic Ordinis ecclefiaftici coogreffus, miferentis Dei benignitate falnberrimus, veftra Capientia , charitate, dt prafentia optariflimus , loci , & temporis qua-
Trtcb. 4. litate pene dixerim infperatus. Hoc CMspore acceptabili a feculis Inaudito, hoc die falutis, quem fecit Dominus in teira poftra , noftrorum, Fratres, obliti, aliena appe-
a. Cor.*.a. tamus ; hic omnis fpiritualis PtxfeAur* finis eft, ait Naaiantehus, ut propria utilitate negleAa aliorum commodis inferviamus. Exuitcmus ergo dileAiflimi, dt ianAlficationem noftram defertam ad aliorum «edtficationem letantes In Domino Candificemus Omnibus debitores viam Calutis aperire, Fidei regulas tradere, coliapfam morum dlfciplioam *teftiruere ,* non qu* noftra CuM> Ced que Jefu Çhrifti, querere aggrediamur , quod verbo docemus , opere complentes , exemplo perficientes. Exigit hoc paftoralis ratio officii. Poftulat miferenda Provinciarum facies. ExpeAat Clemens pontifex Maximus, fub cujus fetlciffimis aufpiciis, hac, felicitati· noftr* fcmel nata exor dia, nova i· diet lace ciarefcent, validioribus vegetanda incrementis. A Domino fa-
Pûl.117. sa* Aum eft iftud,& eft mirabile in oculis *noftrts,* ut quem lingulari Dei beneficio provinci* noftra filium quondam fufpicere gaudebat, uberiori modo beneficentia genere Divina indulgente clementia ad fpem mqiorem ereAa , Patrem venerari letabunda gloriatur . Paterna telo expectationis noftr* fervitutis obfequia refpondcanc. Date qu*fo ex Albana patri* peregrinatione profkifcenti, quos Albano Patri per Cynodicas eonftitutiones, velut (n primlttales jubilantis cordis applaufus, paftoralis Coltcitudinis fru-
Ad Oal ◄ ^u' u'>crr''no* deferre poffim. Dum tempus eft operemur bonum ; dum lqcus datur
10 ' refpirandi, noftris aliorumque malis medeamur . ConjunAiffimis animis hoc fentiamus, h*c. loquamur, hoc agamus omnes, ut ager Dominicus noftris curis creditus , vepribus, Λ fpinis expurgatus, germinet herbam virentem, «terna vita frudibus fcecundam. Qyoniam vero fufficientes non fumus cogitare aliquid a nobis, quali ex nobis, fed fufficientia noftra a Deo eft, qui nos fecit minfflros novi teflamenti, ut in ejus lumine videamus lumen, a Patre luminam omne datum optimum, Λ *omne* donum
a. Cor. j. f. pcrfcAum, in locum habitationis ejus afeendentes, imploremus; duroque mens inrcrius magnitudinem beneficii, neceffiratem auxilil fupplex meditatur in hanc exterius vocem fupplicantis quoque lingua eiumpat oratio.

Jacob.,·. *1'*

Veni Creator Spiritus Ac.

DE

Cmbist I 1TOJ.

E R E

*7°I·

EDITA IN PROVINCIALI SIVE NATIONALI

SYNODO BAN

Ner ViecclMtihi Zeeejfvilk Dti, it Aftflflite fciit gritit trtbiefifttfti Aetibt·rttfij , Dietltefit , titier regni Struit fritter . <vtfittttr Afefielitnt Albente Jt Kfwreneiffinttrem DD· Ctefiftfftreet eaftrernnt , ttttrort^tt, far *Albent fyfAt legitinu interfeet tte/lit* , <JT *^fftnft , ei liniem,* O' *giariem Orneiftienttt Dei, ftiei ctnfervenie frefigetia·*

PARS PRIMA

CAP'O T I.

De *frofrffiiint jiiti*

CUM Fide* Catholica , qu* in TanAa B Romana Ecclelia, utpote fundata fu-nra firmam *tern* veritati* petram , bili* , dk Incorrupta fervatur , fit juxta Chryfoftomum lumen anime, oftium vit*, , fundamentum erern* faturi* ,cunAarum ra-dix virtutum , dk fons bonorum operum , ut proptetea line Fide impoflibile fit placere

Ad Heb. Deo, hinc ab ejufdem Fidei profeflione me-rito exordiendum efle duxlmu*, ut qu* ma-xima unitate gaudet, omnem intelleAum

Cor. io. redigens in obfequium Chrifti, eandem una ori* confeflione ad preferiptam infra for-mam veneremur ·

Ego N. fiirma Fide credo , Ac profiteor, omnia , & fingu.la , qu* continentur in c tymbolo Fidei ,"quo fanAa Romana Eccte-tia utitor, videlicet.

Credo in unum Deum Patrem Omnlpo. tentem , faAorcm Coeli , dk terre, vifi-bilium omnium , dk Invifibilium . Er in_ umiia Dominum Jefum Chriftum , filium Dei unigenitum . Et ex Patre natum ante omnia fecula ; Deum de Dea, lumen de lumine , Deum verum s de Deo veto ; ge-nitum non faAum, confubftantialem Patri, prr quem omnia faAa funt ; qui propter no* homines , dk propter noftram falutem defeendit dc Coelis , dc' incarnatus eft de Spiritu SanAo, cx Maria Virgine, dk homo faAa* eft ; crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilato paflu*, dc fepultu» eft ; dk refutrexit tertia die fccàndum Scripturas; dk afeendit in Coelum, fedet adjiexteram Patris; dk iterum venturu* eft cum gloria judicare vivo* , dk mortuo* ; cujut regni non erit fini*. Et in Spiritum SanAum Do-minum , dk vivificantem , qui ex Patre , filioquq procedit ; qui cum Patre , dk filio fimul adoratur, dk conglorificatur ; qui lo-cutu* eft per Propheta». Er unam SanAam Catholicam , dk Apoftolicam ecclefiam . Confiteor unum baptlfma in remiflionem-. peccatorum: dc expeAo refurreAionem mor-tuorum , dk vitam venturi fecull. Arnen.

Apoftolica* , dk eccletiaftica* traditione* , reiiquafque ejufiden ecclefi* obfervattone*, dk conftitutiones firmiflime admitto, dk am-pleAor, Item Sacram Scripturam juxta eum fenfum, quem tenuit, & tenet fanAa ma-ter ecclelia, cujus eft judicare de vero fen-fu, dk interpretatione Sacrarum Scriptura-rum, admitto: nec eam unquam nili juxta unanimem confenfutp Patrum accipiam, & interpretabor .

Profiteor quoque feptem efle vere & pro-prie facramenta nor* legit, a Jefu Chri-fto Domino noftro inftituta , atque ad falu-tem humani generi, licet non omnia fin-guli* neceflatia, fcillcet Baptifmum, Con-firmationem , Euchariftiam, Poenitentiam , Extremam unAionem , Ordinem, dc Matri-monium ; lliaque gratiam conferre ; dk ex hi Baptifmum, Confirmationem, & Ordi-nem line facrilegio reiterari nofi pofle · Re-cepto* qupque , & approbato* ecclesi* ca-tholic* ritu·, in fupradiAorum omnium fa-cramentorum folcmni admtniftratfone reci-pio , *dc* admitto.

Otonia, dk lingula, quz de peccato ori-ginali, dk. de juftificatione in faèrofanAa Tridentina fynodo definita, dc declarata-, fuerunt, ampleAor, dk recipio .

Profiteor pariter, In mifla offerri Deo ve-rum , proprium , dc propitiatorium facrifi-cium pro vivis , dk defunAi* : atque in San-Aiflimo Euchariftì* Sacramento efle vere, ^reaiiter, dk fubftantialitet corpu*, dk fan-'guinem, una cum anima , dc divinitate Domini noftri Jefu Chrifti, fierique convec-tionem totius fubftanti* pani* in corpui, dc totius fubftanti* vini in fanguinem, quam converlionem catholica ecclefia tranfubllan-tiationem appellat .

Fateor etiam fub altera tantum fpecie , totum , atque integrum Chriftum , verum-que facramentum fumi.

Conftanter teneo .Purgatorium efle, ani-tuafque ibi detenta* fidelium fuffragiis juva-ri , (imiliter dk fanAo» una cum Chrifto regnante*, venerandos, atque invocando* efle › cofque oratione* Deo pro nobi* of-ferre, atque eorum reliquia* efle veneran-da*.

Anwo entrait *7°3' firmiffime affero imagine! Chrifti, ac Delpirw fempet Virginis, nec non aliorum fan. finrum habenda», A retinendas effe» atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam.

Indulgentiarum etiam poteftatem «a Chrifto la ecclefia rcliftam faille, illarumque ufum chiiftiano populo maxime falutarem effe affirmo. SanAam catholicam» dt 1 poftOlicam Romanam ecclefiam, omnium ecclefiarum matrem, dt magiftram agnofeo: Romanoque pontifici beati Petri Apoftolorum Principia fucceflbri, ac Jefo Chrifti Vicario, veram obedientiam tpondeo, juro./

Cetera ltem omnia a (acri* Canonibus, oecumenicia conciliis, ac prccipue a facro- fanAa Tridentina fynodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio, atque., profiteor: timulque contraria omnia, atque nnrefes quafcumque ab ecclefia damnatas, dt reieAas, dt anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, dt anathematizo.

Hanc veram catholicam fidem, extra quam nemo (alvus effe poteft. quam io profenti (ponte profiteor, dt veraciter teneo, eandem integram, dt Inviolatam nique ad extremum vire fpiritum, conftantiliime Deo juvanto retinere, dt confiteri, atque a melsfubditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo fpeAabit, teneri, doceri, dt pr*dicari quantum In me erit, curaturum.

Ego ldem N. fpondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, A h«c fanAa Dei evangelia.

Hanc autem fide) profeflionem, quam no* A coepifcopi noftri, dum in ipfa celebratione factorum verfaremur, jurati prcftitimus, reliquis impofterum concilii* in fingulis dioecelibu* celebrandi*, ab illi* prufettim, quibus alio* docendi munus injungitor, ad verbum fequendam injungimus.

CAPUT II.

Dt Afofltit.

Non folum corde creditor ad jullitiam, fed ore etiam confeffio fit ad falutem. Vitibilis fiquidem Chrifti ecclefia cum civitate Hierufalem ab lfaia comparata, monarchia titulo arDaniele cohoneftata, fupra montium vertice a Domino collocata, juxta Au{uftinum abfeondi non poteft, nc«c Chrifti dele* tantum Fide, A internis charifmati.bus, fed confeflione fidei, A externa, ac vifibili Sacramentorum participatione membra ecclefia conftitouncur. Hinc a veritate, A religione aberrant, qui vei metu poena, vel temporalium bonorum alleAi cupiditate, ut immune* fiant tributi Ccftrit, denegant etiam qu* font Dei; poftquam enim naufragarunt a Fide, A coram Turearum Judice fiftente* religionem catholicam, Deumque ipfam folemni facrilego ritu ejurarunt, publice Turearum usure (e gerunt, A alii ljuidem Mofcheas, ut vocant, more patrio requentant, ccterifque ritibus Mahometics TeA* inherent**, alii vero Turcica templa declinantes, ab efu carnium facro tempore jejunii non Te abftinenr, urgente illo* infidelium pratentia, utrique porro in abfeondito tantum faAa abjuratione, coram fidelibus, fecreta (aeramentorum participatione (ruuntur.publice vero Turearum more viAltant,.A Turcicam TeAam profitentur.

Ecclefiafticotum hominum infeitia tale* pullularunt sitania in vine* Domini d quam ne vulpecula! parvula demoliantur, dt finÎfulari» Ferus fuccrefcenrem Tegerem depacarar, quibus cura animarum lncumbit, ferio injungimus, ne lmpofterum ^ale* Apoftatas ad (aeramentorum participationem reefl^lantnifi faAa prius abjuratione, publice fo more chriftianorum gerant.

Dlfcant, omnes prafertim Parochi, hanc c*tholiç* fidei regulam, quam facrarum feripturarum oracula, patrumque orthodoxorum teftimonia, A Romann fcdis infallibili* auAoritas, vel ab ipfis ecclefia Incunabulis confirmant. Archieplfcopos, A epifeopo* omne* fub Divini judicii indignatione in Domino hortamur, ut totis viribus in hanc curam incumbentes, greges libi commiftos ab hoc graviffimo morbo vindicent, ferioque animadvertant in Parocho*, qui talem deteftabilem licentiam dandi factum canibus, A projiciendi margaritas ante porcos, nova, ac infolita execrand* confuetudlni* methodo in ceterorum Chrifti fidelium perniciem exercent. Matt. 7.

Patre* quoque Miffionarii Montana Albani* incolentes, quo prucipue nefanda pelli* irrepfit, curam omnem, A diligentiam fedulo adhibeant, ur tanta lues, chtiftianum gregem corrumpens, longe abigatur, A noV» monftrum hsrefeo* Divin* veritatis giadio eorum prafertim opera juguletur.'

CAPUT III.

*Dt Chrifti fidehbttf, qar litet Fident ■** ejarnruitt, fabhte ramea Mebeaerrtew fetitn, A fetrtt» tbrtflitntm reh- />«*(■ frefiteatnr.*

In militanti Chrifti ecclefia nulla debet effe macula crimini*, nulla ruga («mutationis, utpote qu* defccndit a Deo parata, ficut fponfa ornata viro fuo, circumamiAa monitibus aurei*, A gemmis pretiofis. Hac porroeccleii* ornamenta funt virtute* credentium, qui in vifibili Chrifti corpore tanquam partes, A membra per vifibilia externa munera componuntur. Et quorum fana fides, qua juftus vivit, A perquam prccipue qui* fideli* conftitultur. integra, A inviolata per externam profeflionem, quolibet limulationi*, feu fiAioni* (emoto vcltmine, tervari debet, ne deficiens ln uno faAu* fit omnium reus; in hoc prrfertim.. incumbendum eft, velis, reinifquc (atagendum, ut ne dum prrfati Apoftat* (aeramentorum' participatione carcant, donec relipifcant, fed etiam illi, qui licet turciço folemni ritu fidem non ejurarunt, fingunt tamen, fe a chriftiana religione dcfcciffe, adeoque in Turearum conforrio turcico more vitam degunt, die* jejunio facro* cfo carnium profanant, A Mahometan'!* nominibus vocitantur, in congregatione tamciu. fidelium cbriftlantM mores Induunt, A officia peragunt chtlftianotum· Deficientes quidem

Cant' Matt. Apoc.

Anno Cuxtvrt 170}.

dem in publica, & externa fidei professio-ne, merito ab externa, & vifibili facra-mentorum communione excludi debent, donec ad meliorem frugem redeant, & fidem Chrifti publice profiteantur, quoties feret occafio. H«c fidei documenta divina veritate innituntur, affirmante Ipfomet Chrifto Domino: omni*, qui confitebitur OO coram hominibus, confitebor, At ego eum coram Patre meo, qui in Crli* eft; & qui negaverit me coram hominibus, negabo, At ego eum coram Patre meo, qui in C»·ii* eli. Hinc Augullinu* in Joa. traA.0· Quanta vita eft confiteri Chriftum, tanta-, mors eft negare Chriftum. Omnibus igitur arcbieplfcopi*, Ac epifeopis noftris toti* in Chrifto vifceribu* commendamus, ut In (e-curi, & afeia 'radicitus excidendas curent arbores > qu» in montem Domini incumbunt, At In loca tutiffima iilv» Libani umbratiles ramo* venefico virore imbuto* protendunt.

Mitt. *tn.*

CAPUT IV.

JUelibttf,

Ut autem impofterum paftores animarum trautius agant, cum Impoflibile fit, Deo, At. Baali famulatum prcftare, in Chrifti fidelibus nihil non fanAntn, ac rcligiofum, ve. r»que fidei nrotetiativum tollerare debent. Deo igitur toll, cui fervite, regnare eft, per externam, At publicam fidei confeflionem fit devotus fideli*, adeout nihil mahometic» feA» proreftativum contempletur. In hoc cognofcantomne», quod fidele* fint, & de myftico Chrifti corpore partes, & membra, fi externis fidei caraAeribus fuerint 6·gnata. Tanta eft enim hujus fidei regul» apud fcrlpyuras, Patret Orthodoxo*, atque univerfallt ecclefi» confenfum, vi», At auAoritas, ut quicumque in hoc unico tigno de-1. Tiin, j/ficit, ab ecclefia fe divellat, fiatque infidelis, & infideli deterior. Poteft quidem a privata perfona, qu» omni caret auAorita. te, de fidei fu» ratione tradenda interrogato, tacere, dt interrogantem filentio, above licito prstextu eludere; at vero nulla ei ratio Gitfragatur, quo minus feifeitanti Judici publica auAoritate fuifulto tacere, aut ambigue teigiverfari queat; *fed* aperta fidei confeflione, initante quoque vit» periculo, refpondete debet. Huic negotio omnium graviffimo, ex qu» merna anim* pernicie* pendet, fedulam navent operam paftore*, ut fegregando triticum a ziiania, fidele* in duas partes claudicare > At duobus Dominis fervire amplius non audeant, nec prrffumant. Serpit enim latius in diem Jeth-ilis morbus, dr vlrofa propago ad infinita porrigetur, nili cvangclica pallorum falce, quod male pullulat, amputetur -

i'et. D»m.

CAPUT V.

De fid.i ruJiotetlii.

Speciofa Chrifti germina a poteflate tenebiaiuin eruta, & In vinea !><>minl tranflata, deficiente Agricolarum diligentia. Hu* dio.ac labore, At ingruente herbofa «itiorum colluvie facili ratione in filveftre* *r-borea nulli* *tern» vit» fimAibu* foecundas degenerant. Prona fiqoflto adolefccntiutn ■ta* ad malum, facili qVdam reAi fpecie Cito deluditur, fi c»ca rerum divinarum, Ignorantia obruitar. ideo parochis omnibus invigilandum eft, ferioque curandum, ut chrlftiaoonim prole* in viam mandatorum Domini dirigatur, ft a reneri* ufque anni* In materno ecclefi» gremio fub exubetantibnsdoArin» uberibus confoveatur. Quapropter finguli* Dominici*, aliifque feftis diebus pueros in fui* Parochiis pro fuo, cotumque modulo, ante, vel poft Mifiarum folemnia pro majori fruAu, & commoditate, fidei rudimenta, obedientiam Deo, & parentibus, ac chriftlaoam morum honeftarem edoceant. Et ne animarum curatores pr«. textu ignoranti» de fidei myfteriis a neceffitate otficii eximantur, faltem Dominicam orationem, Angelicam falutationem, apo. Holorum fymbolum,nec non Decalogi, ecclefi»que prxeepta, (ad quorum omnium fcientiam proveAi ad diferet» cognitionis xtatem fub mortali obligantur peccato) pueri* tradant, & alta voce in eadem ecclelia c.hriftianam plebem erudiant, iifdcmque documenti* informent, facta congregationis de Propaganda fide charitari* vifcera quam primum experturi in libellis chriftian» doArinc Bellarmini, Albano idiomite, quibus propri», dt fidelium neceflitati provldere poifint. i70j.

Quoniam vero ingravefeente Turearum impietate invaluit, proh dolori Abominatio defolationis in loco fanAo Templorum^ Domini, qu* vetuftate collapfa, At ruinis obruta nequeunt pr» timore «dificari, ideoque Parochi parochialibu* carent ecclefiis, in quibus, At facra facer:, & chtiftianam plebem erudire polline. H* nihilominus oranino przcipimus, nullo fuffragante pr»-*textu,* ut ubi parochialia facra feftis diebus obierint, vcl fub die, vel fn privata domo, ibi quoque prsfati* muneribus perfungantur,

Ut autem in hac pieratis femica pueri pr»fertim inftruAi ad falutare opus magis, magifque io dies utilibus moniti* inftunmentur, confeflariorum munus fit, patentes hortari, ne defides, At focordcs ad przfata exercitia filios mittere negligant, juftiifimo Dei judicio «ternis cruciatibus rationem négligent'!» reddituri. In hanc ergo curam toto psAore Incumbant parochi, ut fegne* in via juftiti» excitentur, At faluberrima-chriftianz religionis rudimenta percipiant. Quod fi quis ex parochis ipfis eodem animi languore laboraret, arbitrio ordinarii puniatur.

Heb.rj. •1·

CAPUT VI.

Dr Kerbr' *Dei PrnJicttitae.*

Prwftantiflimum doeendi munut faluberrima verbi Dei prcdicationc fulcitur. In hoc 'crediti nobis gregi» fecuritas, & noAri juri» prac'pua tundatur auAoritas. Paftores etenim In pafeuis uberrimi* fan» doArin», & mentibus excellis Romane ecclefie» «terna vite pabulo oves pafcere, ab ho-

■vch. J*·

Annq CURISTI «7=J·- hoflium impetu, a.facie ciibulantis, Divini verbi gladio tueti debent, ut in velamento aUium Domini chriftianus grex con[redacted]turus in odorem quoque unguentorum Domini
yfal.u.». inoffenfo pede percurrar , *Si* tanquam Divin* plantationis oliva , aqua fapienti* ir-
Cant. s. ·. « ' 3' r'8at* 10 exuberantium germinum pullulet propagines . Omnes igitur archiepifcopos ,
EccJ· jo. 11. At epifeopos enixe in Domino hortamur , ut muneris fui omjs agnoicentes, omnem laborem , ftudium , (olicitudinem in eo
Jer.Tbt.4. adhibeant, ut populus gemens, dc ducrens panem , invehiat cibum ad rgfocillandaffl animam . Pafcant -ergo fame morientem , quod fi non paverint, occiderunt. Quicumque vero levi de caufa munus hoc obire neglexerit, fciat fibi pr*termifli neceflarii B cfficii Divin* juftiti* rationem efle reddendam.

Parochis quoque omnibus , & illis pr*· fertim, quibus (anAx Sedis pietas in Apoftolicis Collegiis , alumnorum numero ad(criptis , virtutum femina , dt incrementa ad Fidem propagandam contulit , prreipisnus, dr mandamus, ut folemnioribus , dt feftivis diebus oves /ibi demandatas, pro fua earumque capacitate fpiritualibus monitis pafcant , vitia declinanda, virtutes ampleAendas , «ternos cruciatus malis , (empiterna gaudia bonis prcftolanda doceant ; graviter ordinarii arbitratu puniendi, qui przrermittant munus, ad quod pera-C geqdum pro terfiporum exigentia, qualitate, dc neceflitate idonei reperiuntur.

Omnes porro animarum Paftores in Divini Verbi prxdicatione illud potillimum pr* oculis habeant , ut apoftatarum impietas , claudicantium vefana formido, & cerris, pernicies, ac In fola catholica religiono extern* falutis fecuricas ab omnibus agnofcatbr. Clament ergo, dr* non ceflcnt Pa-
Ifti.)S. *t.* ftores, dc quali tuba exaltent vocem fuam_ aisnunciando populo fcelera eorum , qui dereliquerunt legem Domini Dei fui, *St* abjerunt poft concupifcentias carnij, nefandi
Ixcch. jj. Mahoroetici Idoli cultibus mancipati. Excitet fegnes divina indignatio, quam voxD Domini per Ezechielem fpeculatoris figura comminatur rquod fi fpeculator viderit gladium venientem, dc non intonuerit buccina, & populus fe non cuftodierit, veneritque gladius, dt tulerit de eis animam, ille quidem in iniquitate fua captus eft ; fanguinem autem ejus de manu fpeculatoris requiram.

CAPUT VII.

De feflorum obfcrvtntit.

Dies divina feftivitate venerabiles ad ce-
Lev aj. lebrandas Dei, fanAorumque laudes pottfll· E roum inrtiturl, funt pie, ac religiofe tranfigendi, non In commeflationibus dt ebrietatibus, quibus nomen domini profanatur , (ed in orationibus, hymnis , pfalmis dt canticis fpiritualibus, quibus (abbatum fanAtificatur.

Roman* quoque ecclefi* ritui In ferto-
tteb. rj. rum obfervantia catholici tioftri inhvrere debent, ftatuta folcmnia ftatutis Romano more temportbus peragente*. Aberrant enim fideles montana incolentes, qui nonnullas fandorum folemnitates calendarii Gregoriani relicta methodo. tantUm.grxcorum more, dc Calendatio concelebrant : ne dc impietate arguantur, qui antiquam fequuntur calculationem. Cum autem Deus optimum, qui 'maxima unitate gaudet, uno codemque die a Chrifti militibus, qui roman* militi* vexilla fequuntur ,.fpeciali obfequio ; ac devotione ad fui, fanrftorumque honorem fit colendus, ur tie ambulent omftcs cum confenfu univerfalis ecclefi* In domo Dei › ideo omnibus, qui animarum faluti incumbunt, ex confenfu fratrum noftrorum injungimus, ut pravem hvjufcemodi confuetudinariam praxim , qu* ex fchifmaticorum commercio- & familiaritate irrepnt, prudentibus monitis, ac falutaribus preceptis tollendam curent , Romanotque titus in Fertorum celebratione ad unguem fatagant exequendo* .

Pfal. H. 1 J.

Et ne ignorantis pretexts* alicui concedat peccandi licentiam / parochus quolibet Dominico dic imminentia Fella fubfequentis hebdomad* inter miflarum folcmnia populo annunciet, ut pr*ter uniufcujufque Dioecefi* ftatutum, ac devotionem, veneranda folcmnia, quae *falutem* nobis augent, juxta ritum fanâ* Roman* ecclefi* in Servia,dt Albania congruis honoribus,dc ftatutis temporibus celebrentur.

Quoniam vero in mefli multa operarii pauci nequeunt in omni fpirituali exultatione, de abundamià metere , nec omnibus Chrifti fidelibus longe inter fe diflita loca, fub uno codemque parocho incolentibus, datum eft pr* locorum diftantia mill* (actificio *tc*liis diebus adeife,* ne ex folemnitatum ignoratione , dt fertorum profanatione defient germen in vineis, & ramus oliv* fructifère in domo domini, futuris neceflitatibus pro modulo noftro providentes, parochis indicimus, ut faltem diftantium locorum Dynaftas, quibus cur* erit reliquum admonere populum, de incidentibus infra hebdomadam feftis diebus, ac jejuniis, per nunciumf cum frequens in dies occurrat occalio) certiorent.

Lue· '·■

Omnes demum animarum paftores vigilem impendant operam *f* ut divinus honor reflorcae *in terris ; dt* debaccantium feeletum multitudine reprefla, furor Domini cervicibus noftris imminens per fertorum fanAificationem avertatur, totaque appareat Divino cultui addidis c*li fetenitas inno veta.

CAPUT VIII.

De fuerit jejuHiir, eernimjee tbfeman· tie .

Ad jejupiorum obfervantiamea, qua par crt devotione, humana convertatur folicirudo;,hic armorum deleAls, hic vidori* ftat certa promifliq, nihil enim efficacius ad rugientis Leonis, fievitlam retundendam, nihil cértè ad rebellanti* carnis cornpeicendam petulantiam utilius potuit inftitui,quo-' niacn boc genus Dvmoniorum non ejicitur, nili in oratione, dc jejunio, quo dum cor- B0, pus

Anno Cuaian »7°î·

Ammo CH*»»T» »7°1 pus atteritur, anima cxleftis gratia pinguedine faginatur.

Ut igitur per abftlnentlam carnis Chrifti mors, & fcpultura ex ecclefiaftica inftitutione recolatur* deiparcque Virgin! debt. Sus honor impendatur» qualibet fexta feria, & Sabbato ab efu carnium fideles omnes penitus abftineant; heretic* pravitatis fufpicione notandi, inobedienres fine necflitate precepto, in his potlfljmum regionibus, in quibus fidelis ab infideli, catholicos a fchifmatico, prafata ab efu carnium differentia difeernitur.

In quatuor vero anni tempora difereta jejunia, qu* duodecim dierum circulo abfotura, veluti duodenarie tnenfiuta ptimitt* quoque vigHiarum abftinenti*, quibus facra prevenimus folemnia, ne Aim a carnis» fed etiam a comeftionis laAicinlorum temperantia celebrentur, de initantibus jejuniis, ut in fuperlori capitulo de feftis diAum eft, fidelibus Parochorum cura, ac vigilantia premonitis.

Er ur adamuflim ecclefiaftica jejuniorum veneretur obfetvantia, nihilque Romane diflonum confuctudini reperiatur prxiiminaria ante dies cinerum feria tertia S. Matthi* Apoftoli incidentibus vigiliis, debaccantis nature, & rethoticantis gul* confillo feftivitatis ratio prevaieat ,.e«demque Baccanaliutnailtima dies, facro vigiliarum-, mancipata jêiunio, fanAificetur.

Unica porro comeftione ab omnibus, qui vigefimutn ptimum «tatis annum compleverint, celebrentur jejunia cum difereta refeAione, feu collatione, quam modo tolerat ecclefia. Illis vero, quos vel stas incurvat, vel morbus extenuat, ut poflint, ac inftante vita periculo debeant ab iliis eximi obligationibus, humana comparions infirmitati, ecclefia pia mater indulfit.

CAPUT IX.

De Jejunia.

Quadragefimale jejunium non tamen ecclefiaftica conftitutione inchoatum; 'quam divina Chrifti Domini converfatione, dt exemplo confecratum, fub diftriAioris cenfura rigoris, ne lub fpinofo capite membrum fit delicatum, obletvandum eft. Tempus enim acceptabile, dtefque falutis inceflabili devotione, aufteriori abftinentic difciplina, & anniverfaria funt celebratione recolenda. Hinc graviter ferenda eft, qu* invaluit, quorundam opinio, qui venerabilis hujus jejunii defttuAores, non femper quadragcfimalem abftinentkam efle fervandam dogmatizantdicunt namque feptem tantum annis quadragefimali jejunio adtliiAos elle, tali deinceps j>junandi lege folutos. Et hi quidem, quorum finis interitus, quorum Detis venter eft, abjerunt poft concupifeentias fuas, & in humane vit* militia ,dum finem quodammodo nituntur profpicere, c*ci fiunt, At duces extorum. Ne igitur a fua dignitate facra jejuniorum obfetvantia corruar, fidcliumque corda ad laxioris vite ratjooem erroneis alliciantur confiiiis, quicumque dixerit hominem non teneri ad quadrug-fimalc jejunium, aridioribus tantum cibis celebrandam» nifi foio feptem annorum circulo» tanqeam ecclefiafticarum legum prevaricator, anathemate puniatur.

Philip- J.

Matth. •J

A**0 Cmbist i *7°1·

CAPUT. X

Dr jttrtment» ftlfr.

Inter regnantium hac tempeftate fcelerutn multitudinem, mendacia quoque, & perjuria inundaverunt, & faciem terr* noftr» tot calamitatum fludibus, quibas pene obruimur, metito operuerunt. Etenim facili quodam facrilego ritu falfa frequentantes juramenta, nomenque Domini, qui in veritate vivit, falfitatls teftimonio polluentes, implebuntur iniquitate,& non difeeder a domo eorum plaga. Ut auteuu tot malis, qux nos undique perturbant, opportuno pccurramus remedio, protervam hominum licentiam * fallis juramentis, maxime in- jqdiciallbus, compefcendo, pallores monemus, dt hortamur, ut exeerandi auAores facinoris comminatione divini judicii, & Sacramentalis Confeffionis privatione deterreant.

Of**.*.*

Ecc|.

Cone Bur. uecap. 7.

Illa quoque omni prorfus execrations damnanda eft incerti juramenti petniciofa confuetudo, qua fideles, nulla habita certitudme dc hominis innocentia, ipfam juramento comprobant, fufpeAi hominis indemnitati profpicientes. Etenim cum nomen Domini invocandum fit in veritate, & in fpiritu, ac omnimoda certitudine-, adorandum, quicunque hujufcemodi incettitudine jusjuiandum violaverit, judici Deo, qui accidit pro g dea judicium certum, merito-eil rationem redditurus.

Sap- J->»·

PARS SECUNDA

CAI'UT. I.

De Jncrementis.

Nx nobilius, nihil pretiofus, nihil ad cternam falutem confcquendam magis neceffarium habet eccleiia, quam a Chriito Domino feptem inftituta Sacramenta, in quibus infinito Divin* bonitatis eiucefeente thefauro, divitiis magnis, dt opibus nimis humana ditatur paupertas. Ifti funt feptem fontes Salvatoris, ex quibus aquar Divin* grati* falientes in vitam cternam cum gaudio hauriuntur. Aperta mifericordiarum Dei noftri yifcera, in quibus vilitavit nos oriens ex alto, patent potiifnnum in Sacra mentis, per qu* vera jullitia vel incipit, vel coepta augetur, vel amiffa reparatur. Hinc tantis irradiara glori* fplendoribusecclefiaVChtifti fponfa, veluti auror- corufcat, & feptem munita Sacramentorum fignaculis in Erebi perniciem, & ruinam procedit terribilis ut cafttorum acies ordinata.

Beg.r7.1s-

Da0·

<0(K Tr(W ^tn

Cum autem *quum fit, ut fanAa a fanAis traAentur, or divinorum myftetiorum prxftanti* difpenfatotum quoque dignitas rcfpondeat, facrofanAa traAaturi Sacramen-

Anno Chxisu •70}. menta, exhibeant fe, ficut Dei miniftros In omnijuftitia, & fanAitate, in «difica·* tionem corporis Chrifti, ne vituperetur minblcrium noftrum . Pratfcriptas a Rituali Romano in Sacramentorum adminiftratione ». Cur. <4. Iph.q-s·. ceremonias fumtna etsmaniini attentione, ac religione, nihil addentes, aut dementes , adamuffim obfervent.

CAPUT II.

De iiftifui .

* Ut autem de fingulis agamus, omnium primus occurrit , Sacramentorum janua-., Baptifmus. Hic plane eft fons ille vit* de J***. J.'»· domo Deiegrediens, irrigans univerfam fuperficient terrae , a peccatorum (ordibus Oen. s. emundans . III* funt aqu* mundae, quibus Spiritus Domini adhuc incumbens , mortua germina vitali divin* grati* virore fccundat,dc filios ir* in adoptionem filiorum Det evocat. Hic liat captivitatis liberatio, Ciril. Jc. rvfol. in Gather. peccatorum remilfio , mors peccati, anim* regeneratio, veftimentum candidum, fignaculum fanAum, & indelebile, currus ad Coelum, delici* Paradifi, Regni c*leftis conciliatio, & charifma adoptionis fi Lorum . Divina enim dileAio fecundum., fuam mifericordiam falvos nos fecit per lavacrum regenerationis . & renovationis Spiritus SanAi, quem effudit in nos abunde per Jefum Chriftum Salvatorem noftrum,*·* M Tit. j. ut (uftilicati gratia ipfius, heredes fimus feeundum fpem vit* «terne.

Exigit quidem tot myfteriorum preftantilhma ratio , ut in folemni Baptif.natis adminiftratione , in illud potiffimum curam omnem intendamus, ne parochorum incuria , vel defeAu , virtus, & efficacia Sacramento deficiat - Propterea cum in trina ablutione , feme! tantum fit proferenda forrna Baptifmatis, illis verbis : Ego te baptizo io nomine Patris, & Filii, & Spiritus fanAi i diligenter attendant Pallores, ut hec formula immutabili servetur decreto, graviter animadvertentes in parochos, qui lingulis ablutionibus integram addunt form* prolationem.

Cum autem «quum fit, ut in Matris gremio, Filii Patris,qui in C*lis ell per lavacrum regenerationis efficiantur, & in loco facro (acta peragantur myfteria, confuetudinaric providentes indulgenti*, pr«clpimus, Ac mandamus, ut deinceps baptifmatis Sacramentum luftralibus aquis ex facro fonte hauftis, in loco fanAo parochialis ecclefi* conferatur, dummodo urgens neceffitas, vel temporis Injuria facr* dirute «der, aliud non fuaferint.

Hinc omni conatu reficiendus eftabufus, 3uem Montani noftrl Inveterat* confaetuinis titulocohoneftant, & legis vigore falfo corroborant. Communis quippe rtos invaluit, ut infantes inter domefticos parietes fola aqu* ablutione, fervata nuoque forma Sacramenti baptizent parochi ; indies, menfes, dr annos, facras protrahentes ceremonias patrlnorum commoditati indulgentes. Hinc quoque graviflimus error irrepfit, quod cum patrini nudis tantum adfint ceremoniis, ia ilhs folummodo fpltitualeui cognationem popularia reponat infcitia-Nullamcuathis contrahi fpiritualem cognationem nili vere fufeeptores in baptifmo exiftant. Omnibus igitur provinci» noftr*, ccterifque Albani» paroche, nec non »7oj· patribus Millionariis prarcipimus, ur tali omnino abjeAa confuetudine, ceremoniali» difciplinc modum ab ecclefia traditum, illibatum confervantes , falutiferi laticis ablutione, ft-ituris ritibus in conipeAu ceded*, novam Chrifto prolem parturiant.

Quamvis vero baptizandis munus ad parochum folum pertineat, inftante tamen vite diferimine , omnibus, & in quolibet loco demandatur.Schifniaticorum quippe perniciofa lex eft, parvulos urgente quoquo neceffitate, non nili a facerdote baptizandi / ftudeant paftores erronem pellem opinioni· a Fidelium confortio eliminare, ut a Catholicis dcftruatur, quod antiquus hoftis non delinit per Schifmaticos in animarum perniciem novis adinventionibus fabricare.

Et ne impofterum facrilega reiteratione, maxime adultis, hoc ('aeramentum ad.niniliretur , diligenti examine inquirant parochi, an prius fuerit baptizatus, qui facro fonte cupit initiari. Quod G nulla certitudo, fed fola adii: ambiguitas , antequanu tub conditione baptizetur, in fidei rudimentis inftruAus, chriftianifque moribus informatus, Principis apoitolorum prxeepto pareat: p:*tcritorum peccatorum detcftatio- Aft. i. 3» nem, Ac ut maxime poterit, cordis contritionem habeat. Sic enim abjeflis operibus Ad Rom. •j. >*■ tenebrarum, induet arma lucts, ut pollit re(itfere in dic malo adverlus Principe·, & poteftatet, nullo perfecutionunr turbine p;ofternendus. Curent epifeopi, ut ad unguem ptilcripta praxis fervetur, debitas parochorum negligentiK poenas repofeentes.

Detcftabilem quoque confuetudinem, infideles, *vel* fchiftnaticos admittendi ad patriot munus obeundum, epifeopi feverioribus poenis vindicabunt.

Indiflblubileporro fplritnalis cognationis, quod ex baptifmo oritur, vinculum, nonnifi Dlu.fcipientem , dt fufceptum, illiufque patrem, At matrem, nec non baptizantem , & buptlzatum, iiiiufque utrumque parentem ad invicem copular, adeo ut In matrimoniumnulla poffit ratione convenire , nec fpiriruaIls cognationis jura ad alios carnali propinquitate conjunAos, extendetur. Nemo igitur hanc cathobei dogmatis regulam temeraria profumptione tranfeendat, ne quos fidei uniras congregat , prav* opinionis fciftura difperdat. Schifmaticorum quippe eft, in fupputandis gradibus caligare, At qui carnalis confanguinltatis vincula matrimonii copulatione emrmata arbitrii licentia difrumpere nop defrnunt, ubi nulla fpiriEmails cognationis jura fuccdunt, licita-, connubia rigid* feveritatis ccnfura compcfcunt.

Cum nullo legitimo pretextu , cui difetetionls aquiefeat moderamen, Inanis Parochorum fulciatur opinio , quod inter infultantium opprobria Turearum timor , A tremor apprehendat eos, adeo ut facrum baptifml fontem non pollint in fuis ecclefiis fiuc periculo confervaje j hinc ncc fontem fer-

AMMO CVBItTI 1703·

fervandum, nec aquam ftatutis temporibus benedicendam, communis abufus obtinuit: A quapropter archlepKcoRps, & epifeopos o» rones monemus, * hortamur, ut parochorum Incur!·, qu· apud omnes viget, virili Audio providentes, in oarochialibur ecclefiis, in quibus inoffcnfa folemnitate facra peraguntur myftetia, baptifmalem fontem pro majori temporum, ac locorum commoditate celeri decreto curent erigendum, luftralis aqu* benedi&onem quolibet Sabbato fando, vel Pentecoftes, lolemni ritu, * devota populi frequentia fiatuant celebrandam.

Patribus quoque miflionariis eadem cura demandatur, ut qui parochialla obeunt munera, parochialibus etiam, non eximantur B officiis.

Ut autem vocationis nofira per Baptifmi lavacrum non deleatur certa memoria, & generationis conditio, annorumque noftrorum feries, & numerus innotefeat, ne vel facriiega reiteratione Baptifmus, vel deficiente temporum plenitudine facra Matrimonii, A* manuum impofitionis per filios diffidentia violentur Sacramenta, cauta— provifiooc fancivit ecclefia,ut baptizatorum nomina a parochis infiatuto codice adnotentur. Quod plane cum ftablli ubique fervetur decreto, folum In provincia nofira fumma parochorum locaria, dr inexcufabili infcitia penitus negligible. Archiepifcopi igi-C tur, & epifeopi omnes selo juftiti* moveantur, piifque fiudiis infudent, ut finguli parochi librum habeant, in quo baptiaatl, nec non compatrum nomen, & cognomen juxta pr*fcriptum a rituali Romano methodum, deferibant. Illi vero, qui.miferrimorum temporum noftrorum injuria, (cui quidem proipicere, omni fiudldo epifeopi fatagant)fçrlbendi, proh dolor! infeitia laborant, viciniorem parochuih adeant, & librum exhibeant, ut in illo prefata nomina alienis faltem charaderibus exarentur.

Quod tandem attinet ad conferendum., Baptifmi Sacramentum Turearum filiis, miramur fane rei novitate perculfi, quod Sa-D cr· congregationis univerfalis Inquifitionis ad hujufcemodi Baptiftni pertinentia difeiplinam in bonum Provinci· noftrc edita, Ita nunc oblivioni funt tradita, ut contraria deteftabilis confuetudinls praxi omnino deleta videantur. At cum ea fit Romanarum legum puritas, nullius labe polluta, nullius contagione feedata ut finceru cordis obfequio, fit devoto obedientl· candore ab omnibus fit colenda; divino zeli fervote concurrant pafiores ad ulcifcendura inobedienti* crimen in Sacerdotibus, qui infraferipta decreta ad unguem non fatagant excquenda-

DECRETUM

Sacre congregationis S· officii

CuXtSTI 1703.

du j. Meli 104t.

ABufus facramentl baptifmi, quem Tur» c» pro abluendo foetore puerorum, de pro defendendis illis a brutis nequiffimè in» traduxerant, quemadmodum deteftabilh eft, ita eplfcoporum munes erit> eidem profplcere» tam per anlmadverfionem in ecclefia· fticos presbyteros· quam per paAorales admonitiones eisdem Tureis» Spiritum SanAum» qui fine ecclefiar intentione non ac» cipitur, non operari, ut ad ejus fublimitatem amandam, atque querendam, per b*c faltem humana remedia perducantur.

An Infans datus a Tureis,,ut bapthetur, ad hoc ut liberetur a foetore, poffit fide baptizari.

DECRETUM

*filtre mgrt£ttte*ir.*

Dic *6*. Septembris facra congregatio univerfalis inquifitionis habita coram lanAiffimo delatis litteris archicpifcopi Antibarenfis, in quibus fupplicabat pro folutione Infrafcripti dubii: an cum facerdotes coguntur a tureis, ut baptizent eorum filios, non ut Cbrifilanos efficiant,fed corporali falute, ut liberentur a foetore, comitiali morbo, maleficiorum periculo, & a Lupis, an in tali cafu poflint fiAb eos baptizare, adhibita Baptifmi materia fine debita forma? Refpôndit negative, quia Baptifmus eft janua omnium (aeramentorum, ac proteftatio Fidei, nec ullo modo fingi poteft.

CAPUT 11,(.

Dt Confirmettout.

Baptifmi Sacramento Confirmatio fuccedit, eo rerum ordine copulata, ut, cum Baptifmate' regeneremur ad vitam, Confirmatione permuniamur ad pugnam, ibi ab iniquitatibus mundemur, hic virtutibus roboremur. Hinc fortes faAi in bello, divine grati* ungiiento confortati, venenofum antiqui ferpentis non formidamus afpeAuro, quia nobifeum eft magnus Dominus, <3t ma- ?;na virtus ejus, apprehendens' arma, Ac tutum, ut exurgat m adjutorium noftrum.

Tanti porro Sacramenti minifterium, quod E fota epiicopalis perfona fu* vindicat dignitafi, jetpppre potiffimum epiicopalis vihiationis, ea, qua decet, religione, non in privatis «dibus, fi nulla urget neceffitas, fed in parochialibus ecclefiis exercendum eft, & previis denunciatlonibus affignandum tempus a parocho per epiftopum InftruAo, quo (aeram Chrlfma minlftrandum erit, ut populus in faoAltate, At juftltla paratus Spiritus SanAi Chrifmata, omni fbclufo objice, percipiat. Coo-

Confirmandi diferet» rationis ufum attingant, nec fcPfennl° einoru» ad Confirmatio„e,n *cccdant. Parochi* in hoc ferio invigilandum, ne quod laAeoi* fete teneritudiui quandoque impenditur, facrileça poftmodum reiteratione ex ignorantia , ut fieri falet, violetur Sacramentum.

Adulti illud prxveniant facramentali confefiioae , vel (li neceflita* aliud fuadeat) corde faltèrn contrito , *Sl* humiliato, ne rtprehenfibilii vita reatus uficAutn Sacramenti impediat. Attendant omne* , qui in animarum vigilant cuftodia faluberrlmam ptaxim, qu* in univerfall viget ecclefia, in noftris quoque Provinciis ab oblivione vindicare, ac ftabili obfervantia venerari.

Confirmandum fufeipiens debet elle confirmatus ; neque permittendum eft, ut Turee, vel Schiimatici Patrini fungdntur munere , quod ad (olo* Fideles, Fidei rudimenti* imbutos, canonica pertinet ordinatione. H«c porro, ut ubique, fic Ac inter nos inviolabile teneat robur auAorlta.tis.

Spiritualis cognatio iifdem omnino in hoc Sacramento adftringitur legibus , quas in Baptifmate notavimus, adeo ut confirmantem, At confirmatum, illiufque patrem, dt matrem, ac tenentem, *Ac* tentum, illiufque urrunque parentem non egrediatur. In hac Catholic* doArin* regula (ifiant omnes , foilda in veritate vcftigia polituri. Caveant autem pallores, ne dum ad alios quoque jura cognationis extendunt , ne erronea-. Schifmaticorum fcandalixctur infirmitas, alligate videantur onera gravia, dt Importabilia , digito autem fuo nolunt e* movere .

Quamvis autem confcribendi nomina confirmatorum , dt compattum , parochial's fît officii, nihilominus in prefenti rerum perturbatione, dt miferrmia parochorum feribendi Inforia, ne fruftraneis laboremus decretis, archiepifcopo·, epifeopos omnes in Domino enixe hortamur , ut pro temporum neceffitate, in adnotandi* prrfatis nominibus, ubi paiochorum deteftabiiitas , ipfi eorum officio propria opera, paftorali coniulant fulicitudine , ut caura provifiune revocetur ad praxiip, quod prrniciofa ignotantia intcrmiflum ell ad damnum·

CAPUT IV.

Dt PantrtHtt

Ea eft human* natur* fragilitas , ut quamvis tot munita per Baptifmum , *Si* Confirmationem pr*lid>is, tot circumvallata divin* grati* propugnaculis , prona ad malum ab adolcicentia incidat adhuc in laqueum Sathan*, At in peccati fervltutem . Oeus aurem , quia benignus , At mifericors eft, cognofcen, figmentum noftrum, ex thefauris mifericordl* nova profert remedia in pernitenti* Sacramento , quo lapfi poft Baptifmutn refurgimus, dt rebelles filii in amplexus patris, qui fanat contritos corde , reducimur .

Quoniam vero peccata poft Baptifmum eommifla poenitentia expiantur , quemadmodum omnes huju» Sacramenti futnma premimur neceffirate , quia in muttit offendimu* omnes; ita illi, ad quos legitima clavium miniftratio pertinet, in deptorabili rerum ftatu , faites» competenti minifterii fui debent vigere intelligentia , ne poenitentes ad peraitlonem potius, quam ad falutem adducantur. Ideoque archiepifcopo* omnes, & epifeopos toti in Dofnino -vL fceribu* *nonemin, &* hortamur,'ut tensRora ignoranti· refpiciente* , priufquam faluberrimum confeffarii munus (quod idoneis tantum conferendum eft) *alicui committant ,* pro debito, & thriftiana pietate, propria opera, f alio deficiente fuffragio) de partibus faltem eflentialibus huju* Sacramenti Illum edoceant, univerfalibus notitiis informent.

Nemo quoque ad judicandas coafeffiones admittatur, nifi priu» memori* mandaverit formulam abfolutionis ex Rituali Romano , Illamque fub poena privationi* officii teneantur addifeere dirorum menfium fpatio poft publicationem hujus Concilii in dioeccfana fynodo , qui confefiarii munere funguntur . raltoreS non delinant miferrima providere calamitati, debitas deffidi* poenas a Confe flari is repetente* .

Quia vero fumma rerum divinarum ignorantia confitendi modum , & examinand* confcienti* rationem tudi populo denegat, confeflariis *prcclpimu* ,* ut de lingulis divlnc-legis , Ar ecclefi* prxeeptis , nec non capitalious vitiis confitentes interrogent, eorum neceflitati proprii moduli ratione confulentes.

Homo quidem Baptifmi lavacro femel mundatus, poftquam di feret* rationis ufum ingreflus fuerit, *Sl* voluntarii peccati labe inquinatus, *Cola (. cum alia non* detur poft Baptifmum pro peccatis hoftia) mundatur poenitentia . Quoniam vero dilcretionis metas afircuri , fi dixerimus, quod precatum non habemus, ipfi nos fcducimus , At veritas in nobis non eft, ideo flatim poft acceptam veritatis notitiam poenitenti* Sacramento omnes adftringimur, a peccaturum fordibu* expiandi . H*c porro faluberrim* iegi* necetiitas, quemadmodum in toto Chriftiano Orbe fuicma colitur obfervantia , ita in noftra provincia (quod dolentes referimus)contrario deteftabilis confuetudinis pratextu penitus abolevit ; cum nemo fere ante decimum fcxtum , oflavum , *St* vlgefimuro artatis annum ad confeffioni* tribunal accedere folcat , nec parochi (quod deterius- eft) vel in mortis difcrimine con ftituros ad emundandam Sacramento conlcientiam invitant . Hinc cterna animarum oritur pernicies, execrabilis vitio confuetudinis glomerata. No* propterea tanto occurrere malo cupientes , parochis pracipimus , & mandamus, ut impoilerum , nullo fuffragante pr*fextu omne! utriufque fexus ad conieiiionem adftringant, llatim › ac ad llium pervenerint Ktatii annum, quo poflint reprobare malum , & eligere bonum. Archiepifcopo* quoque, & epifeopos monemur, ut male fata confuetudinaric pravitati* radicitus extirpantes, agrum dominicum fu· creditum vigilanti*, tutiflim* huju» legis plantatione fcecundent.

Anno Cmo iit i »7<H- j.Cer. io. Injufti alien* rei pofleflbres, Ab in immen* fum gloriantes in laboribus, & divitiis alietiis, non abfolvantur, nifi reftituant ablatum; quod fi npn habeant pr> inopia, unde reftituant, obligentur ad certam reftitutionis promiffionem, quoties reftituendi poteftatem habebunt. Maximo enim fuo, & poenitendum periculo delinquunt quotquot funt confeffionibus audiendis pr*fcAi, quireflitutioniobnoxios paflim, & fine difcrimine, levibuè tantum InjunAis poenitentiis per jejunia, orationes, & alia hujufmodi, abfolvere prefumunt, cum tales abfolutiones, viribus poenitus carentes, nulliufque vuloris, peccandi prsrbeant licentiam, & «ternum pariant antmw detrimentum.

Qjtia vero juxta concilium Tridentînum magnopere a peçcato revocan^, & quafi freno quodam coercent fatisfaAori» pcenr, pernidof* providentes hominum negligentie, qui InjunAatn pro peccatis fatitfaSionem nunquam adimplentes omnino nrgiigunt, A thefaurixantes fibi iram, laxatis habenis io viria profabuntur: parochis, c»terisque, ad quos fpeftat confefiiones audire, prneipimus, ut in deflides, & focordes feveri fini, & exafperantes, illifque denegent abfolutjonis beneficium, donec depolito vttiofo habitu divin* juftiti* poenarum obfervantia fatisfaclanr. -

Mandamus preterea confeffariis omnibus. ut gratis dent, quod gratis acceperunt, C nihilquc prntendere audeant pro audita, vel audienda Confefltone, ne *iimoniict labe* Folleantur, qu* in perditionis filios peftiſntiflime derivatur.

CAPUT V.

De Îmberfftie.

Poenitenti» Sacramento a fordibus peccatorum emundati ad Euchariftiam accedimus, Agnum immaculatum, qui pardtur inter lilia, immaculata recepturi confcientia, faeris Dominici corporis dapibus io fanâitatê, & juftitia faginandi. Hoc plane Sacramentum omnium eft digniflirautn, unicunu Chrifttanorum mentium folatium, ac delicium, in quo fumma imis fociamur, terrena carleftibus junguntur, A fub vifibilltate fpccietum ipfe Chriftus veru* Deus, & horno memoriam faciens mirabilium fuorunu. vere, & realiter, dt confubftantialiter continetur. Hoc eft convivium facratlflimum,

p Chria, bom. al- in le- *UP·* I<· so s' fleg. *»· ·' , Cor it. quod in laboriofo vite curfu peregsinantes, ne deficiamus in via, accedimus, tanquam Leones ignem fpirantes inde tcccilu-ri, terribiles Diabolo effeâi. Hic eft panis (je Ccrio defeendens, omne deleâamenrum in fe habeas, & omnis faporis fuavitatem, jn cujus fortitudine ambulamus ufque ad **montem Dei, nimirum ad futuram gloriam,** At «ternam felicitatem, cujus eft pignus certlflimum Euchariflicum Sacramentum.

Cum autem ncceffe fit, ut probet fe ipfum homo, & fie de pane illo edat, no erem* damnationis fibi judicium manducet, fatagant pallores, ut commiK fibi populi dijudicantes frequenter corpus Domini caftltate corporis, omni confcientic puritate, cum timore, ac tremore ad hunc csleftem cibum accedant, epulantes non in fermento veteri, neque in fermento malitis, fed lu axitnis finceritatls, dt veritatis. Anno »7°J·

Semel faltem in anno, A id circa Pafchafe tempus; omnes quoquot funt Fideles, finguli in ftra parocnia hoc Saeramentom previa peccatorum confeffionc fufclpiant *i* qui autem pr» cordis ariditate obliti fuerint comedere panem Domini, ad Epicopum differantur, ecclefiafticis contravenientes pruccptis, ecclefiafticis excitandi cenfuris. Caveant tamen parochi, ne proprias vitio focordi· tribuatur, quod fidelium negliiigcnti* adfCribitur. ». Cor. J. Pfsl. ioi.

Ne autem pueri,dt puelle hoc pretiofisfimo divinitatis thefauro diutius, quam par eft (juxta execrabilem provincie confuetudinem) priventur, poftquam ad eam etarem pervenerint, in qua ad fufeipiendum Euchariftí* Sacramentum funt habiles; omnibus, qui in animarum debent vigilare cuftodia, ferio injungimus, ut prêtâtes pueros, ac puellbs juxta propriam, eorumquo capacitatem, de 4*v,ηι* hujus Sacramenti myfteriis inftruant, diligenterque edoceant realem corporis, dt fanguinis, anima, ac divinitatis Domini noftri Jefu Chrifti pr«fentiam uberrimos ab hoc divinitatis fonte gratiarum rivulos profluentes in eos, qui mundo corde, & cafto corpore accedunt, «teina denique fupplida in illos deftinata, qui menf* Domini indigne accumbunt, dt ad judicium manducant. r.Cor. u. »··

Quia vero in mala tempora incidimus, SanAiffimam Euchariftiam digno honore, Publica, dt cauta veneratione in parochiaibus ecclefiis conferveri non pofle dolemus; illud tamen majori cordis dolore deplorandum eft, quod nonnulli parochi, non timore perciti, fed crefsa quadam focordia tepidi, dum ad argrotos deferunt. Sacramentum, ettam que poflunc humilitatis, ac reverenti* exhibere, omnino denegant obfequia. Quapropter parochis omnibus praeiD pimus, ut in deferendo Sacramento induti fuperpelliceo, orario, fue ftola, utrique humero circumfepta, de precedente, (ubi nullum adeft periculum) uno faltem lumine, hymnos, At pfalmos fubmifsa voce recitantes, in Sacra Pixide, vel in Calice, mundo velamine cooperto, ambabus manibus ante peAus tenentes, devote deferant Sacramentum. Vafeulum infuper habeant cum aqua benediAa, & Romanum rituale, cujus formam in omnibus ad unguem fervabunt.

At ubi Turearum vis pxcvaler, & iniquitas, ne divinitatis facrarium uequilfima.., quod abfit, Infidelium polluatur protervia, At debitus cultus Sacramento, ac necelfaE ria deficiat reverentia, Sacerdos ftolaaa fetuner habeat, propriis coopertam vefllbus, in facculo, feu burfa Piaidem recondat, per funiculos collo appendat, *At* in finu reponat. Nunquam foius procedat, uno faltem Fideli in dcfeâu clerici aibeiatus.

Cum autem ad Infitml domum pervenerir, annonciara prius pace, dt Juftrali aqua prefentibus afperfis, in decenti loco mapp. coopeno, Ac corporale fubftrato, pofito Sa

Ttttfl era-

Anno *7°1· cramento, pnrvla confeffione, & ftatutis Romano more ritibus, egrotorum Sacra-. Communione reficiet. Hunc *monat* omne» teneanr, nullis Turearum prctextlbus «·cufandi; Paftorc* quoque Incumbant, ut dlftiplin* modus io communicandis infirmi» a majoribus traditu», proutRomana renet Ec· ciefia, illibatus fervetur. Nemo autem *Cis ctcuCet teaporoot* anguftiis, angpftia enim etmftringitur arenti», qui nulla dilatator amplitudine caritati».

CAPUT VI.

De farreeaM Ua*Itìtat.*

fn extremo vito agone, Dzmonit calcaneo iniidiantl* feralia tela evitaturi, Extremo unAionis Sacramentall clypeo prrmunimnr, ut, quamvis corpore debiles, ipiritu tamen fortes ad proliandum bella Domini, ac parato* promptofque in acie noAurnus infidiator Inveniens pertlmefcat: in huju* plane Sacramenti minilierio flat non exigua paftorail* curo ratio, ut tanti» munita pnrbdiis anima Deo reconciliata inter ingruentium tentationum tempeftates, ud orerno faluti* portum feliciter adducatur.

Quamobrem Parochi» procipImu», ut extremo Fidelium ncccffitatf confulcnte*, omnem diligentiam, ftudium, ac fedulitatem in huju* Sacramenti adminiftratione adhibeant, nec jucundiffimum hoc' ogrotantium levMben eo uique differant, ut omnibus pene fenlibus deftitutl fint infirmi, nulli» Fi*i. ac contritioni» aAibu» roborandi. Epl-jbopali autem vigilantia committimus, ut graviter animadvertant in parochos, qui In nujus facratiftimc UnAionis difpcnfatiooc dct&dio, quodam fopore languefcunt,' ac veluti parvi momenti Sacramentum opinante», fine ejus tebfidio ab humani» difcftderc infirmos, nulla confcicnti* trepidatione re-.vocati, patiuntur.

Ne autem, quod ab ovibus erratur, negligent!* Paftori* adferibatur, toti* viribus eliminandam curent paftoxcs opinionis impietatem, ou* de hoc Sacramento in cornmunem fidelium perniciem grafihtyr; perinde, ac fi mortem *gri» accelerer. Eo enim pertinet fact* inftitutfo UnAionis, ut infirmus, nedum anim*, fed etiam corporis, li expedierit, falutem confeqtiaiur.

CAPUT VII.

De ffareeaeaie Ordres'/.

Ordini» Sacramentum non immerito ceded* tenet principatum, hinc enim eccledaftiei flos germini*, Chriftiani populi béatitude, hinc ligandi, atque folvcndi poteftas, confecrandi,offerendi, ac minifttandl facrificii divina oritur auAorita». Huic igitur negotio omnium gravi(Emo tota epifcopaH» (oiicitudo incumbat, ne ad tante dignitati* evehatur faftigium, qui ambiunt quidem ad Sacerdotium promoveri, fed non ludent digni Sacerdotio fieri.

P*t- OelmMN quidem referre mlferrimem noArarum ccclcfiarum faciem, eo quod Sa* cerdotes ignorant ritum Dei, dk quamvis fungantur officio Sacerdotum, prb peccatis populi Cacrlficium offerendo, Accrdo<alis tamen officii omnino ocCciuor rationem. Hinc fub. ignaro Sacerdote IndoAa plebs deperiens adeo prnvaricata eft, ut pene unaquaque gens fabricata fit Deum fuum, divertis criminibus, velari fimulacrto, dk fculptilibu» inferviens. Cum autem per do* liram corporis ignaviam tot maiorum turbines afflixerunt ecclefiam Dei, per vifcera mifericordl· Del nofttl admonemus, atque obretiamur omnes archiepifcopo», & epiicopo,, ut In manuum Impottrioae cautius agant, At ad Sacerdotale minitierium Idoneos tantum eligente», calamitatibus, qu* in necem chriftiani populi graffantur, pro. vide occurrant.

Ut vero, quod incaute deftruAum eft Ccduio zdificetur, Apoftolico parendum eft confilio: manu, cito nemini impofueris, neque communicaveris peccati» alienis; quamvis enim ex fpeciaii apoftolic* fedis indui-to, interftitia difpcnfaadi facultate polleant epifeopi, nulla tamen urgente neceflitate, gratiofa omnino abftinere debent poteftate, quam plane legitim* tantum caute innixam conlilio, pontificia largitur benignitas. Vigeat igitur in Servis, Albania interdatiorum lex, fine cafu neceffitatis adamuiEtu fervanda, ut, At facris candidandi ordininibu», tempori» fufftaglo, examinationi» bene, fi.cio, merito fcienti* ac laboris, faccrdotio digni fiant; & epifeopi ipfi exceflus eo. rum,qai dltin* legi» ignari, nulloque pro. bari examine ad facro» provehuntur Ordines, incauta in fe praecipitatione non tranfferant.

In examinatione porro eorum, qui in a|. bum cupiunt ordinandorum referri, hxc prtrcipue funt attendenda.

Nullus ex aliena dioecefi fine fui epifeopi licentia ad ecciefiafticos ordines promovearur. s

Illegitimo thoro procreati, infames, pe-blico crimine notati, homicid* voluntarii apoftat*, excommunicati, infigni deformitate notabiles, lepra infanabili infeAi,comitiali morbo laborantes, a minorum factoramque ordinem limine arceantur.

Prima Contera initiando*, confirmationi* Sacramento lie premunitu» & Fidei rudimenti» inftruAus, nullis ecclefiaftiei» ccnfuri», alioque canonico impedimento Irretitu*.

Ad minore» ordine* provehendus, nedum legendi, fed ctiam feribeodi habeat peritiam.

Nemo aurem ad fubdiaconitet ordinem., recipiatur, qui Breviarium Romanum ooiu. tenear, divini officii recitandi debito fatiffaAurus, quique litterarum, fuique officH repetitur Ignare*, illa potiffimum (prob ftblor!) fcribendl laborans infcltla, qua omne* pene ecclefiaftlci noftri miferabiliter involvuntur.

Ad diaconatum verox, *A* presbyteratum {revehendus, faitem competenti pro mini· friorum ratio· fit imbutu» fcfentia. Eoi. fcopl porto to memo ImpodrioM Illas omni-

omnino purat habeant, nihil omnino» dk etiam (ponte oblatum accipiant, folumu Deum, & animarum ftlutem pre oculi· habente* .

Quoniam vero ad facerdotaii* caftra fanAitati* , ne dum per fcienti» viam, fed per femiram quoque pietati· gradiendum^ eft: eriti* enim mihi fanAi (ait Deu· Levit. 20. ad.] quia OtnAut fum ego Dominut, dk feparavi vo· a cateri* Populi·, ut effeti* mei » ideo finguli· (herb ordinibui fpiritualla exercitia 0A0 faltem dierum Sremittenda funt ab ordinandi* fub direlone faccrdotit, non tam doArina,quam pietate proditi , dk ubi tempori* qualita* doAo* non finit efle viro·, ad Patrimonii donario· recurrant in fortem Domini vocati» ut fub eorum dlfcipüaa difeant fapete ea, qu» Dei funt, dk divino cultui mancipati , divhti· ftudeant emicare virtutum folgoribu·, faciem Domini in confellione, pfalmit, dk hymni· fpiritualibu· preoccupando.

Atubi abundat noftra calamitas, ibi fupetabundar dr charita· facra congregationi* dc propaganda Fide hi ereAione collegiorum, in quibu* Albana juventu* ad falutem patri* , religioni· incrementum, pietati·, dk doArin* prafidii* pr»muoitur. Huc igitur potiffima paftorali* cur* ratio aferibi militi», optimi, magifque idonei, non carni*, dk fanguini· familiaritate conjunAi, fed excelf* indoli* merito, dignaque itienti*, ac probitati* expeAatione prediti eligantur. Quod fi fecu» feoerint epifeopi, fciant, fe non confulere populi·, fed nocere , nec prsftare regimen, fed augere diferimen.

CAPUT VIII

D» Sarrawr»/· Afatrfawmi.

Matrimonii Sacramentum "magnum eft e* perpetuo, dk indiflbiubili facra confoederationi* vinculo, quo duo In carne una copufantur, humani· non dilTolvendi conatibui, quo· Deu* ipfo conjunxit. Honorabile conjugium, quo illicita deftruunt connubia. Thoru» immaculatus, quo legitima heredum progenie* propagatur, dk licet unicuique va* fuam poffidere in fanAificatione » dk honore. Quia vero ia nuptiit pitn valet fanAità· Sacramenti, nuam ftacundita· uteri , ideo curandum en, ec homine· lo contrahendi· matrimonii· , celebrandi· « facri· Roman* ecclefi* legibiu inhvreate· » humani, divinique Sacramenti impicantor benedIAionibct, ab illorum vitio omnino fegregandi, qui non Dei, <ed venerit caufa conjugium ita fufefpient, ux Deum, a fe, dk a fua mente excludant, dk fu» libidini Ita vacent, ficut equut, dk mulut, quibu· non eft inrellcAu·.

Cum gravifima in hominum perniciem ortum traxerint mala, pericula, ac fcandala ex clandeftini· Matrimonii· , hoc merito damnavit,dk qnnullavit iafacro Tridentino concilio veneranda ecclefi» auAorlta* » nuptialia folemnia no* In latebri*» dk focretu, fed in faciem ecclefi*, dk coram teftibu· Ratpem celebranda. Huic porro faluberrim» fanAioni, quemadmodum tota Chriftiana adhafit Refpublica, ita noftra quoque provincia digna preftitit exempla obedietu ti», matrimonialia jura fanA» Romane ecclefi* ritibu» celebrando. Errant igitur i» invio errori·, qui falfiflima hallucinati opinione, veiuti non fuitfet acceptatum concilium Tridentinuat a Montani· AlbanenAbut , claodeftinia connubia Inter eo· legivehiti legitimo clandeAinl Matrimonii jura confoederato* uxoribu*» qui luxuri* frena laxantes nefando concubitu copulantur mu» licrcul<*, dr omift* io faciem ecclefi» faeri* nuptiarum folemnii* , qu* in anno· differunt, aliquando tandem celebraturi , publici concuomarii mote* induunt, a Sacramentorum limine omnino repellendi.

Hanc quidem perniclofam errone* opinioni* pravitatem exterant· · ,deteiiante*, damnante*, omnibus Miflionaili*, dr par«hia precipimu·, ut in noftri* dioecefibu* Albani*, & Servi* juxta ftqtuta (acri Trideotini concilii legibu* decreta in patochiaiibu· ecciefii· coram duobu·, vel tribu* teftibut celebrare ftudeant matrimonia , nec ante.» facro conjugii foedere quoflibet jungant ,* olli tribus diebu· feftivi· publice intra populum faAl·, ubi parocbialia facra obietint, prccedentlbu·, nec fine admodum urgenti, ac neceffaria ratione difpenfandi*. Huic porro faluberrim», ad evitanda* fraude*, legi» debito, fciant parochi , omne* efle adlIriAo*,ncc temporum, ac lucorum qualitate foluto*.

Publici* vero concnbinariit, qui ju»ta_. apoftolum dcfperaotei, femetipfo» immundi· ti* tradiderunt, refipifcentlbi* aliquando , dk io (hera coire anneiantibu· connubia,. , gulata libidine fugam arripiunt, opportuni· , ciriffimifque auxilii· ad viAoriam provehantur.

Omne* autem per parocho* admoneantur » ut antequam matrimonlali^vinculo conjungantur , confef&oni· , dk communioni* facrameato, divin* grati* meliora recepturi charifmata, roborentur.

Ar quoniam omnimoda arbitrii libertate.» matrimonium initur, toto pcAore incumbant parochi, ut contrahentium afIcnfu*, omni impuifcni· » coaAionfo, feu direA* , vei indireA» materia careant, nec facro jungant conubii nexo , ouo· extern* audacia violenti», matrimonialia jura violande» vitiavit. Temerarii· eorum aulibui, qui inviti· confoederantur uxoribu*, anathemati· poena infligatur. Parochi quoque invalida aeAore·conjunAioaitecclefiaftici* innodentur cenfuri·.

Illam paritet eliminandam curent Paftoreo Deo injuriofam confuetudinem, tempora^ divini· mancipata obfeqiMh, humana nuptiarum folemnitate paftm profanandi. Statuant prudentibu· moniti* , dk falutaribu· prvecpti«, ne ab adventu Domini ufque ad dienu Rpiphanie» dk a feria quarta Cinerum, ufqun

Anno Cuaisti *7°I·

""que ad oAavam patebatis nuptiarum cele Arentur (olemnia. Reprimant plcAendam mutilum audaciam, m ibi vigoris ftatu ra* trimooil conferventes dificlpllnam, ne quod benedlAioaitws in progenie, & progenies abundat Sacramentum, mundana violatum profanatione, generationem quoque, At generationes malediAionibus fnecunder.

Ad confervendam autem Matrimoniorum memoriam, habeant parochi iibrum,in quo conwgum, ac tedium nomina, forma in tituali ftatuta, per fe, vel per alium, ut teperius de Baptifmate fancitum eft defcribant, nullis proprie ignoranti* excufandi prerextibus, qui per alium vkiniorem parochum fcribendi prcdiium intelligentia, valent utique, communicato mutue charitatis labore, pondus dcfcriptionis preftarc*

CAPUT IX·

Dr *tlietùutaiiif illititn inejufliviir eitt/ibtit,*

Dum inundintiura iniquitatum ftuAut ferventius intumefcunt, Apoftolki viti inquieto motu t & veluti oborta tempeftate, variis quoque cogitationum ftuAibus agitati, omni doArina; vento circumferiantur, fed tuti in portu conficienti» conqaieficanr, juxta facr» congregationis univerfalis inquifitionis decreta, ftatuimus, decernimus, dk (ancimus, ab omnibus Miflronariis, c»terifque parochis, qua fequuntur adamuflim fervanda.

Inter execrabiles Montani noftri Populi conteetudines, Ille quoque perniciotes invaluit abufus impudebti roboratus audacia parentum, qui dum sftuanti luxuria filios exhibent, divini fuper fe furoris gladiuuu provocant, dk miterrimorum temporum calamitates iniquitatum (ordibus adaugent. Soleat enim infelices, dk miferi parentes, divina, humanaque jura per fummum fceius firofanando, filiis tels tenera adhuc »tate n uxores alienas filias pretio comparare, domi tenere, dk poft atatem doli capacem, lilicito illos concubku copulare · Sic contemnentes divine lega mandatum, dura fuarum obtemperant Illecebris voluptatum, Pateatum imperio, tuta conficientia pratemptiooe titij aquiefcunt, negligentes omnino matrimonia legali jure contrahere, Mifi fufeepta mafeulina prole, poft quinque decem, At ultra annos nefarie conjunAionis. Et hec quidem pollutio egrefla eft fuper omnem terram, omnes enim, quotquot Albanie montana Incolunt, in hoc fornicationis fartore fordefeunt, vafa ire, & furoris Domini repofita in diem ultionis, ambulantibus namque in pravitate cordis fai, Dominus non ignofcer iliis, fed tunc quam maxime furor ejus fumabit, dk telus contra homines illps, & fedebunt fuper eos omnia maledica, & delebit nomen eorum fub Celo, A conternet eos in perditionem. Cum autem piaculum 6t, ut qui petulantis iafcfvte volutamur in coeno, peftifer» (ecuritatls audacia, falatarh EucbarUlia pollutis labiis veteantur Sactamento; Ideo hujufcemodl concubtnarii, corumque «m conjuges, fed concubine congrue appellande, excommunicationis Centenție obnoxii a Sacramentorum communione arceantur, donec vel repudium ptabeant, vel in* faciem* ecclefie matrimonium contrahant, graflanti luxurie comugalis Sacramenti gladio iethaie vulnus infligentes.

Dtst. ,»■

Anno CNBISIt ıγo}.

Quia vero juxta apoftoium·, non mod#*0-*-talia facientibus, fed etiam confentientibus, par poena debetnr, ideo parentes etiam nefandi auAores poftribuli, iisdem atlathematis centeris, a* fua, filiorumque inlquirate removeantur; qui vero durltlel cordls, & obftinat» in deliAo filiorum perfeverantie contendunt, & cfim poffint /'opportunis negligunt providere remediis, (aeramentorum participatione careant, donec filios avertaqt a via fua mala, dk in (emitam reAam mandatorum Domini paterne auAbritatis dirigant feveritate.

Illis quqque Catholicis mulieribus, que licet vi coaA» infatlabii Turcatum (erviunt Incontinenti», facrilegis eorum thalamis per fummum nefarii concubitus fcelus mancipate, ex difparitatecultus, dk religionis, nuilo facramentalis Fidei, fed violente tantum perfidi» annuto fubarrate, ecclefie Sacramenta denegentur. Cumque praftet millier mori, quam foedari, haud immerito (brdes fornicationis proprii quoque fangulnis effu- MneBt||r «bluetC, dk OlBOl Vit» di- (crimine viam peflimam declinare, ne in— illam incidant malediAionem, quam immundis mulieribus per Moyten Deus iniquitatis bitor intentat: der te Deus la malediAionem, exemplumque cunAorum in populo fuo. Putrefeere faciat femur tuum, dk tumens uterus tuus diftumpatur. Ingrediantur aqu» maiediAe in ventrem tuum, dk utero tumefeente putrefeat femur.

At vero mulieres legitimo, femel junAa matrimonio Catholicis viris his poftmodum a Fide naufragantibus, dk Mahômctana feAa adherentibus, fi Chiiftlanos titus nulla Creatoris contumelia obfervant, ad Sacramentorum participationem admittantur. Cum enim in paritate cultus, dk rcJigionis legitimum matrimonii foedus inic*tint; nec* illud per fubfcqucntem apoftafim dirimitur, tlec uxor io Fide Cutholka ftabilis, dk firma, prkvaricantis Iniquitatem debet, factis privanda myfteriis.

Moneantur quam tupimme a parochis, dk excommunicationis poena ipfo faAo incurrenda deterreantur 'parentes, ne filias fuas matrimonii pratextu, (quod certe nullum eft, ac omnino irritum J D»moniis immolantes Turcatum proftituant voluptati, graviffimo Dei judicio de(perata pene illarum (alutis aterni flammis incendii rationem reddituri.

Satagant epifcopl caterique animarum pallore,, ut ftatuta decreta diligentiflime terventur, fic enim quod corrigendum eft corrigent, dk quod unam eft divino xcll fervore cuftodient.

PARS

ANNO Caiisn »7°*

PARS TERTIA

CAPUT I.

De *tfifnfu* .

EPifcopalis honor dignitatis magno minifterii oneri Angelicis formidando humeri» adaquatur, grandiori quoque folicirudine, cura,-ac labore circumvallatur. Epifeopi enim ad vigilias vocati, ad excubias admoti, in crediti gregis cuftodia, In omnibus plane fine intermiffione laborare debent, quamque inimicus noAu per agrum Dominicum fuperfeminavit zizaniae, illi irs dle fanAltatis, dt juftiti*, (qua ambulandura eft) radicitus extirpate tenentur, vine* Domini elaborantes ubertatem, fuper gentet>£ regna conftituti, ut evellant, A de^tuant, & diffipent, dc wdificent, dc plantent. Hinc forma faAi gregis, non folum vocibus, fed, dc moribus, non verbo tantum, fed, dc exemplo, nec honoris oftentatlone, fed laboris confummatione, tanquam boni operis feAatores, populis pr»ftare debent, ut prvordinati dignitate, promineant quoque fqnditate.

Hur.x-r·· Hier, ad e. Hick. Ad Tit. a.

Omnes igitur, qui tantum, ac tanti obfequii onus fuftlnent, dt faftigium, totis vifceribus hortamur, ut Apoftoiicis obfequentes pr*ceptis irreprehenfibilem vitam nullis carpendam vituperationibus inftituant, in omnibus fe ipfos pr*bentes exmplum bonorum operum, in doArina, in integritate, & gravitate, ne ab iis, qui ex adverfo funt, vituperetur minifteriura noftrum: ne noftro vitio impi» Turearum lingu» in injuriam fa religionis obarment: ne Ftdeles, cum malefecerint «gloriantes in iniquitatibus fuis, nos fibi clipeum defenfionis opponant i ne tandem, ut Ambrolius ait, fit honor fublimis 1 dt vita deformis, ftt deifica*poHctfio, & illicita aAio, iit rcligiofus amiAus, dc irreligiofus provedus, fit gradus exceifusdc deformis exceflus. Pafcant commiffos greges (aer* prvdicationis uberibus, & efurienti populo vifcera materne pietatis Impendant, verba fades compleant, fbbrie, cafte, ac ple viventes, dc c»leftium irradiati virtutum fulgoribus, luceant coram hominibus, ut videant opera eorum bona, dc glorificent patrem, qui in Calis eft.

De digar Saccrdot. iMattb.

Manus in primus caftas puras ab omni fimoniac» labis fufpicione habeant, ne dnno Spiritus fandi pecuniam videantur, vel pollulare * vel appetere.

Ad Tit· a. 7.

Non fint turpis lucri cupidi, ne in opfirobrium incidant, dc In laqueum Diaboi, duriflimum in reddenda ratione judicium Cubituri.

In ordinum, dr parochiarum collationv. muneribus non deleAentur, quia munera excCKcant oculos fapientum, dc mutant verba juftorum.

Dcut-><·

Pro abfolutione r quibufeumque, dc potiflimum a cafibus tibi refervatis, nihil omnino etiam fponte oblatum, accipiant, ne venalis cenfur* reatum fubcant in perditione.

Difpenfttiones tam matrimoniales, quam alias cujufcumque ordinis, quarum auaoritata ad tempus pollent epifeopi cx indulgenti fanâ* Sedis benignitate, juxta teno*rtm facultatis, gratis omnino diftribuant, ne fidelis difpenfatio in crudelem degeneret diflipatlonem.

Ann® Ct****1,1 *7©}·

In corrigendis parochorum defeâibus, pecuniari* folutione poen», hanc non fibi, fed ecclefi», vel pauperibus erogent, no dum alios corrigimus, ipli turpis lucri gratia reprobi efficiamur.

Pias Fidelium oblationes in tritico, vinoî dt cafeo fub diftriAl cenfura rigoris, A perniciofa Sacramentorum privatione non extorqueant, miferrimam pauperiem in fua lura tranfire patientes, ne quod ex libero offerentium merito facrum effet, in violentis manibus facrilegium fiat; neque enlnu. voluntaria dona charitatis rigorofa jura, obligationi· conftituunt. Exitialia plane hujufcetnodi violentia exiftit Fidelibus qui in prcfenri rerum calamitate. veAigalium pene obruti oneribus, vlx ad vlAum neceflaria habenteq, ducunt in malis dies fuos, noftra non cupiditate opprimendi, fed charitate fublevandi.

Parochorum quoque proventus in proprios ufus non convertant, nec ab illis annuales exigant penfiones, ne canonicis contravenientes fanAlonibus, canoni cis quoque irretiti cenfuris ad opprobrium noftrum iilos excitenfus, qpi calumniare non delinunt noftram quoqun bonim in Chrifto convcrfationem.

Sint ergo omnes in indigentibus alendis pro poffioilitate intenti, hofpitalitati dediti, humanitatis officium hofpitibus exhibentes, ne quod ab ipfis quoque paupercuiis ex laudabili provinci* confuetudine pr»ftatur, ab epifeopis tantum, quibus potiftima ex Apoftolico confillo cura Incumbit, charitatis obfequium pretermirtatur. Pondera hcc o pallor, ait Gregorius,. non largiris tua, fed aliena. Quid ergo mirum? Poffent enim vociferari ad valvas, imo ufque ad fecretum cubiculum dicentes, da nobis noftra, alioquin contra te vociferabimus ad Dominum rerum tu* difpenfationi commifCarum, dicentes: Domine non vult nobis dare, qu* illi, ut nobis daret, dedifti.

D. Creg.

Caveant, ne alieni libi adferibantur exceflus, speciali profequentes/avore, quos deformis vita deturpat. Sacerdotes digna faAls recipientes, proprii epifeopi auAoritate fufpenfos, abftineant in fui gradus, & m'initieriijura reftitucre, ac cenfur* vinculum, illicita difrumpendo abfolutione violare. Regulares quoque. qui fub ftriAioris cenfura rigoris a (uperioribus pendent, inobedientes aliquando, ex communis vir* obfervantla in viam perditionis prolilientcs,familiariumnumc10 cooptare non audeant, nc dctraAionjs materiani populo relinquendo, & infirmosfcandalizandp, facrum quoque cpifcopale contemnatur contubernium. Utrofque porro falutaribus monitis, dc utilibus prkceptis a via fua mala fatagant avertere, dt ecclefia fticx diiciplin* regulas, obediennam pr*politis infinuantes, paternrzelo charitatis per invia, A abrupta precipices in femitam redam reducapt.

Hinc Omnes domui fu* bene prnpofitl, fuorum, dc maxime domefticorum curam ha-

F

Anno Christi 1703.

habeant, ne Infidele», dt Infidelibus deteriores, ex ApoAoli Lententia appareant. g; qU,s enim domui fu· prrefle nefeit, quomodo ecclefi· Dei diligentiam habebit? Domum epifeopi, ait Bernardus, decèt fanSitudo, honeftas In vultu, inceflu, habitu.

(.Timet·

Nemo ponat falcem in metfem alienam, nec in viduatis palloribus ecclefiis, quibus potiffimum vicarii capitularis prreft auflorltas, ratione vicinitatis pvochos inftltucre prrfumat,& proprii jure arbitrii cetera exercere epifcopalis munera 'jurlfdiAionis, fine exprefla licentia facrxCongregatlonis de Propaganda Fide.

Lib. 4 de coofid.ad Bug.

Afl. K>.

Attendant fibi, & univcrlb gregi, in quo eos Spiritus fanflus pofuit regete ecclefiam Del, quam acquifivit fanguine fuo. Affidue pradlcationis farculo male fata confuctudinari· pravitatis extirpent, bona femina exuberanti fudorum rore foecundent. Prxlint fubditis, non ut dominatores in virga ferrea, fed-ut pallores in ch iritate, fuavita» te. ct benignitate, illolquc tanquam filios, & ingenui zelo amoris diligant. Bonos in via cuftiti* confirment, malos arguant, obiecrent, increpant in omni patientia, & bonitate, Rudentes, ut nec zelas faciat immoderatus accenfos, nec pletas reddat inordinata remilTos. Ad recalcitrantium correftionem, fi aliter refipifeentie fpes non apparet, excommunicationem ecclefiaftic» gladium difeiplin» evaginantes, in obftinatos, & contumace* detorqueant, ad aliorum quoque exemplum caventes, ne epifcopale peflus fegnls Heli torpor emolliat, fed potius ad fceleris ultio» nem ingenui Phinee* zelus accendat. H*c au» tem tanquam ultima remedia in cdificatio. nem, & non in deftruAionem, ad medelam, non ad necem fumma cum animi moderatione.dt prudenti circumfpeâionè,poft premiffa cetera omnia juris remedia', adhibeant.

Coneit. Trid. fcf-

r. TWot.

Trium mentium fpatio poftquam pr»Pentium decretorum approbatio ab infallibili fande fedis judicio pervenerit, omnes teneantur, convocatis Lenioribus dioecefanam celebrare fynodum, clerodB populo provincialium publicatione ft^Korum tutioris vit· rationem annunclanteHpe Ignorantj* pr*texius alicui prebeat p9male fan· nequitiam confuetudinis, peccandi licentiam.

CAPUT Γ1.'

Dr *vifiatieat.*

Omnes pariter epifcopalibus infulis iniignitos juxta facri concilii Tridentini decreta monemus, hortamur, & qbfecramus enixe in domino, ut per fe ipfos, vel fi legitime in,Pediti luerint, per viros, ad id munus Ido9eo* quolibet faltem biennid totam dioecelim indifpenfabiliter perluftrent, ne fideles plantationes fudore vultus noftri irrlgand·, deficiente diligenti agricolarum vititatione, & laboriofa fedulitate, inarefeant, & qui incidimus in manus proximi noftri populum Dei regentes, dr in portum falutis manu* ducentes, ut a propriis, *& alienis* liberemur dcfcâibus, divino pareamus precept?;

Stf,. 14. c· j. dc Rcf·

fac ergo, quod dico tibi, & temetipfum liquja incidifti in manus proximi toi, difcurre, feftina, fufc'rta amicum tuum, μ dederis fomnum oculis tuis, nec dormitent palpebrae tu·.

Quia vero ex prcfatis Concilii Tridenti* ni decretis, pnrclpuus vifitationis fcopus eft, fanam, orthodo^camque doArinam inducere, bonos mores tueri, pravos corrigere, populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem, innoceHtiamque accendere, cetera prout locus, tempus › dt occaGo fert, ex vifitantium prudentia ad fidelium fruAum confliiuere, ideo in vititatione facienda is ordo fervabitur.

Concj|t Tr;j. }t(t. *. cap. ».

Procedant epifeopi modeflo contenti eouitatu, & famulatu, Audentes, quam celer, rime, debita tamen cum diligentia vifitationem abfolvere, ne cum graves, onerofive cx longa mora exiftunt, Cleri quoque, ac populi odium incurrant in fuam fidellumque jaAuram.

Conc.Trid. ibidem,

In parochialibus ecclefiis pontificalia munia obeuntes inter miffarum folemnia facri* Divini verbi dapibus famelicum ftomacum fatiantes, ad Divinorum mandatorum, & ecclcfiafticorum conftitutionum obfervantiam populum inflam ment, & prcmlfla facramentali confeflione ab adultis, Confirmationi* conferant Sacramentum. Paterne zelo charitaris omne* ad poenitentiam adhortentur, hoc potiffimum acceptabili tempore eruente* eo*, qui ducuntur ad mortem, & qui trahuntur ad interitum, liberare non ceffantes. Diligenti inveftigent examine, an prefentes fynodales conftitutione* parochorum cura ,ac labore exequutioni mandentur, dignas negligent!» poenas, poft debitas admonitiones ab ilii* repofeente», qui noftri* falutaribu* monitis, « prcceptis obfequi negligunt, effrenat* libertatis perniciofo adhaerentes coniilio.

Prov. *4.

CAPUT III.

De aiod» certiaraadi fécran etagregathaea» tit PrifiriiJt Fide dt ftit frafria Diacejit.

Ut autem omnia juxta piam mentem fact* Congregationis de Propaganda Fide peragantur, & Romane vifcera charitatis dignis veneremur obfequiis, peraAa vifitationc, omnes archiepifcopi f & epifeopi de ftatu fu* Dioecefis eandem Sacram Congregationem certiorent, modum certiorandi, cx nuo dr modus vifitandi dignofeitur, in metnodo infraferipra obfervantes.

s. Longitudinem, A latitudinem Dioecetis, ac numerLm parochiarum proponant, confinia quoque aliarum Dioecefum, dt temporis qualitatem attingentes.

a. An bellicis volutati tumultibus.

j. An violentia quadam agitati perfecutione, vel pacifica obumbrati tranquillitate quiefeant.

4. An ecclefiam cathedralem habeant, & in quo ftatu illa cxiftat.

j. An prrdia ad menfam epifcopalem pertinentia, cujufve generis, & flatus teneant.

6.

6. An, & qoet ex fideliam oblationmu* annuale* retrahant proventus. A

7. An, & ubi locum relidenti habeant, & an pacifice reâdeant.

8. De ftatu cujufcunque parochi* tepara-ta informent individuation*, fitum edocentes, an In planicie, vel montibus confti-tuca ·

9. Quot Villula* fub fe contingat, quantumve ift* inter fe diftent.

10. Quot fidele* quzlibet comprehendat.

tt. An inter ilio* aliqui* fit, qui auAoritate pollear apud Tureas.

ta. An Turee, vel Schifmatici » & quot inter eos commorentur.

13. An Ecclefiam Parochialem habeant.'

14· An h*c Inter fidelium habitatione*" fita, vel extra Oppidum, feu Villam ccnftituta, quantumve ab illa dlftet.

15. Quo titulo, cujufve invocatione decoretur.

t6. An ex maceria, vel folida fabrica cdificata.

17. An imminentibus ruinis obnoxia.

18. An temporum injuria obruta.

*9. Si intaAa, & integra, vel ad parochialia facra obeunda idonea fervetur, admoneant.

20. An debito honore, & qua domum Del decet fanAitudine, teneatur.

at. An ciaufis fit fotibus, ne ab immundi* contaminetur.

22. An profana commetcia,confilia, ludus vel ali* hujusmodi intus, vel fori* peragantur.

23. An facram fuppelleAilem, veftes, libros, calice*, patenas, & alia hujus generis inftrumenta altaris, & ornamenta pro neceffitate habeant, nueve hxc fint diftinAa commoneant notula,cujus tranfumptum apud fe quoque tervabunt, ne parochorum vitio, vel incuria depereant, in lingulis vifitationibus totius facr* fuppelleAilis a parocho reddenda ratione.

24· An Olea facra, & reliqua ad altaris miniftetium, At facramentorum adminiftrationem neceifaria omni munditia, cura, & cuftodia afferrentur, ac fuo tempore mutentur, & renoventur. D

25. De parochorum flatu, & minifterio diligenti Inquirentes examine informent,an patochialero domum habeant, quantumve hzc ab ecclefi* difter.

16. An ecclefi* prsdia, cujusve fruAus teneant.

27· An ultra fidelium oblationes, & decimarum, ut vocant, folutiones, alio* habeant parochialcs proventus,de in quo confidant.

28. An parochial·* beneficia rite obtineant.

29. An in ea te quifquam per vim introferit. £

40. An per fe poflint explere officium, quod cis incumbit.

31. An refideanr, & frequenti vifitationi parochianorum, adniiniftrationi factamentorum, miffarum celebrationi, aliifque oneribus fibi impolitis, juxta preferipta decreta fatisfacianr.

{t. An pueros fidei rudimentis informent.

33· Ao ad M manu* competenter faltem Idonei pbpulum falutari divlni verb! pabulo pateant

J4* An tribu* denunclationibu* matrimonia prcveniant, & ftatuti* ritibus in faciem ecclefi* celebrent.

3$. An libro* habeant» in quibu* Baptisatorum» Confirmatorum» eorumque > qui matrimonio conjunguntur, nec non mottcorum nomina, & cognomina defcribantur.

3d. An reliqua omni* ad fidelium falutem fpéAantia Cingulari ftudio, zelo, ac labore, juxta ha* conflitutlones noftra* provinciale* ob fetvent, nihil addente*, vel demente*, in extirpandit abufibu* affidua intenti vigilantia^

37· De eorum quoque qualitate, vit«,& moribus informati certiorent,quot annis nati fint, qua fcientia prcditi.

38. Anapoftolicorum collegiorum Alumni.

39· An fint miffionarii apolh.ici ab ipfa facra congregatione de Propaganda fide deputati, anve flaturis temporibus affignata* recipiant ptovifionet ·

40· An turpi lucri cupidi.

41. An pie, & fanAe .vivere Audeant.

42· An turpi aliquo'vit* genere offenfio. nem' populo przbeant, unde ipforum minifterium, ac res ipfa divina contemnatur.

43. An bona ecclefi* dilapident.

44. An Sacra fuppelleAilia diiigentitCme, C& omni cultu, ac nitore confervent..

45· An immifeeant fe negotiis fecularlbus, St politicis.

46 An fint pacifici, dt ad tollenda jurgia, & odia diligentes.

47. An Fidelibus, vel Infidelibus quoque, quaque de caufa invifi.

48. An in rebus oeconomicis laudabili pr·-diti moderatione.

49· Deinde ad mores populi deveniente*, edoceant, an publico fe Chriftianorum more gerant ·

50. An Sacra folemnia Romanis ritibus celebrent.

jt. An pie vertentur in ecclefiis.

52. An miflarum folemniis feftis diebus intenti.

5;. An Sacramentorum participationis reverenter devoti.

^4. An fint allquiconcubinarii, vel facinoroti, aliove fcclerum genere volutati.

5$. An lint, qui aliquo pravo de Quadragefimali jejunio ducuntur errore io interitum.

O. An all*, & qu* prave coofuetudinc*, vel abufus Inter eos vigeant.

57. Certiorent quoque, an extra propriam dioecefiro presbyteri, & potiflimunu Alumni fu* fubditi jurifdiAionis in aliis partibus exiftant.

58. An fint Juvenes, qni clcticall cupiunt albo referri, quot annos habeant, qua capacitate przdlii, quo nomine vocati.

59. Poftremo opportuna fuggerant temodia, quidus fidelium neceffitatcs adjuvari poflint, vel reparando damna, fi qu* funt, vel fpiritu*les progreftus magis, magifque in dies provehendo.

Hzc omnia candide, fincere, Ac adaniusfim perfpicicntes, przlibat* Sace* Congro.

gationi conferant, proprio debito, dr San- Apoftolic* zelo fatifiafturi.

C an°n »7°l·

CAPUT IV.

*Dr u^finiir Dittctfa» Stfftmfir, Λ?**,. enjir › .*

Perniciora quidem extitit Albane genti diuturna epifeoporum tjlfceptatio, qui dum In Dioeceium confiniis vel tuendis , vel protrahendis altercarentur , pacis ordine perturbato, difcordicqoe fluAibus agitati, ipfas periclitantium fidelium calamitates augebant , magna inter diffidi· , majora adhuc pericula intendentes . Agnovit jam pridem ingruentia Provincia damna , Sacre Congregationis de Propaganda Fide eximia pictas, dk provida mens ad Chriflian* nara Reipublicx bonum , charitatis selo commota elegit fuam commiifarium, & exeeutorem Dominum Francifcum de Leonard!; archidiaconumTragurienfem, coi id nçgotii prxeipue incumberet,ut compofitis diffidito» Dioecefibus confinia ftabilirentur, dkdifcordi* damna mutu*, compofitionis beneficio ab epifeopis compenfarentur . Vir plane non probitate minus , quam doArin* con· fpicuus , tant* molis fubjens Provinciam , poft difcuflam locorum politionem , caufcque momenta diligenti expenfa maturitate, mutuis compolitionibu* epifeoporum Sappatenlis , Alexienfis, & Albanenfis, fuguis prxfatis Dioecefibus confiai* publico pr*· lcripfit inftrumento , dk compofitis tandem difeordi* fluftrbus, diflidiorum tempeftate* pax optat* ferenavit . At vero temporum revolutione oblitérai* pacis memori* , dk fpretis 4 fuccdflbribus anteceflbrum faluberrimis tranfaAionibus, dk padit, altcroque in aiterius pofleflionem, vel intrufo , vel intento , nova jurgiorum femina in die* progerminant, ideo ad illa evellenda, dk. radicitus extirpanda coris viribus intenti monemus, dk hortamur prxdidos epifeopos, Sapparenfera, Alexienfem, dk Dyrachienfem archiepifcopum , juta obtinentem Albanen lis epifeopatus, ut mfferti faltem xrumnarum, fuis, fidcliumque cervicibus ex novis imminentium altercatio'nlbus , concordes , ac pacifici iifdetn finibus , ac limitibus liftant , qui in prxfatis inftrumentis fub die 14. Decembri* editis Merchign*,dk die 20. ejufdem mentis datis Sappx ann. tdj8. continentur . Ne autem amiffis aliquando, vel obliseratis temporum injuria inftrumenralibus litteris de convertis olim locis, dt eceieliis nova oriatur diflenlio , futur* praebens occationem difeordi* , juxta fupradldiarum tenorem litterarum declaramus, quod ecclefi* SanAi Georgii de Cucculia, S· Joannis de Bulgarie, S. Mari* de Lafingaghi, S. Marci» dk S. Venerande de Nchfeila , 5 Blafii, five Alexandri de Selita ad ordinariam jurifdiAionem Albanenfn epifeopi pertinent ;ecclefixS. Mari* de Nderfandina, 6 Alexandri fupra montem Meredltaruro, S. Mari* , dk 5· Marci de Fandi vogoli, S. Demetrii de Fandi maye , S. Pauli, dk S· Stéfani de Blinifâi, ex parte Orientali, cur* , dk jutildiAioni tpifeopi Alexienfis fubjiciuntur , qui ex parte quoqi , jue Occiden- tali epUcopalia jura obtinet fupra Villam Debarda in parochial! Calameti, dk fupra ecclefiam S. Nicolai de Cacarichi ufque ad Foliettam majorem fitam in media fere villula Çuculi. Villa BlinisAietiam infra pontem a parte Orientis, dk Meridie, Villa quoque Trofciani, nec non ecclefia S. Nicolai de flumine Calami, ecclefi* › dk Vili* terr* Ipafli inter flumen Gona, dk flumen, funt, & intclliguntur jurifdidtionls ordinari* epifeopatus Sappatenfis.

CAPUT V.

Dt Fioiimr Pttllett^fit,

Ut illi quoque fciflur» previis occurramus remediis, qu* inter epifeopum Pullatenfem, dk Scuporum archiepifcopum Servi* adminiftratorem futur* diflenfionis pr»· notat detrimenta, in communem fidelium perniciem, juxta antiqua monumenta, dk concordia populorum tellimonia, declaramus, Pullatenfem epifeopatum his elfe finibus limitatum, bis limitibus ciicumfeptum. Ab Auftro enim , live meridie Drinum flumen , dk Poftcrippenfem regionem habet pro termino . Qua vergitur ad occidentem, dk Septentrionem, Bifcavo, dk Calogeto montibu* circumfcribitur. Qua veto fpeflat ad orientem per fluvium Calterigium, five Catenlis , Granishlum, aut Valbonam (tria enim nomina h*c idem fluvius fortitur) a regno Servi* fejungitur. Monentur ergo prxfati paftores, ut fuis contenti limitibus coniiliant, dk mutu* nexu concordi* in pace ponant ea, qu* jure legitimo poffidenr ,pcrniciofam inter fratres difeordiam declinantes.

CAPUT VI.

Dr regione Pejtrrifftnfi.

Inter diffidentium hac tempeftate Epifcopotum mole(lias , Pofterippenfis Regio obiiin c4]afBifatjbu» Principatum. Tres iltam Epifeopi , Scrodrenfis, Sappatenfis , & Pullatenfis fib i vindicant› quifque fuo juri integram ftudent mancipare , dumque illi mutuis inter fe certant jurisdiftionibus, Pofterippenfcs , facris deftituti vifitationlbut , fine Duce, dk Paftore velut grex difperfus periclitantur ; magnis quidem perfecutionibus t dk «rumnis attriti, advetlitatibus, dt inopiis affliAi , ne maioribus impofleruitu. quoque lacerentur tribulationibus , optandum elt a Sacra Congregatione de propaganda Fide remedium. Interim, falvo fempet confenfu , dk beneplacito Sedis Apo(lo|ic* , dk pr«fat« Congregationis , nihil innovetur, fed prout modo res jacent, ufque ad dectionem conferventur, ne, qui hoc brevi tempore noftr* vifitationis foporatus eft dolor, novis deinceps altAcationibus recrudefcat Ptcfeniem aurem rerum conftitutionwu., mandantes edicimus , fcilicet.

Villulae Mefcala , Maflàrecu , Scpon , Scelacu , dk Gufta a parocho Vierdx Sappatenfis dioecefi* adminiftratx, ab eodenu quo-

Anno Cttxrsn *7°l·

quoque inpofteruœ admlniltrentur .

Scbeldia , GavoCcl, A Gag nola a parocho Jubbani Scodrenfis dioecefi» curate, ab illo etiam deinceps carentur.

Tre» tandem Villul» Arra, Curtha , & vilia > in quibu» Patre* Mlflionarii Toplan* Pullatenfi* dioecefi» parochiaHa obeunt mu* ala, iisdem Patribu» fubjiciantur,

Sic lgttur ouifque ex prefati» parochi» in fui» fiftat juribus, & termini», nec fub peena fufpenfioni* alter audeat in aitetiu» pofleffionem profilire fine confenfu, & beneplacito Sanft» Sedit, & Sacra Congregationi* de propaganda Fide, cuja» nutibu», db auftoritati, noftra quoque decreta devoro cordi» obfequlo fubpeimu».

C AT U T VII.

K

D Familiie FtJrhtur*, rx nna , ra *alterat/ D/tttejfa frafitifient/Fae.*

Ad radicem totiut diirenfioni* modo eft fecuri* admovenda , quodque male germinat, in diœcefum contufionem , A jurifdiAionum violationem, provido teli fervoro In fecuti, db afeia excidendum. Frequent enim abufu* obtinet, ut famili» , qua: ex una dioecefi brevi itinere ptoficifeente», intra fine* alteriut fede* figunt , fepelirefolcant mortuo» fuo» in fepulcro patrum^ fuorum , qnod fuum eft In parochiali ecclefia , ex qua receflerunr, & prefat» eccie. fie tanquan venerabili» tenace» antiquitati*, fe in «ternum unito» , db mancipatos Fidele» profiteantur, ab ejus quoque parocho in adminiftratlone facramentorum omnimoda pendente» fubjeAione, ita ut parochus loci, in quo novi Accol» commorantur, nullam in eo* exerceat jurifdlAionem , hinc dkecefum perturbatio, legitimi jutis violatio, totaque emanat rerum confulio , inqua dum falx mittitur in meffem alienam , novis fubinde diftenlionibu* in agro dominico dilfeminata zizania fuccrefcentem fegetem opprimit, db bonum femen male fata diffidi» demoliuntur. Tanto igitur negotio , opportuni» providente* remediis, edicimus, db mandamus parochi* omnibus , ut fub pcena fufpenfionis , db excommunicationis nulla parochiatia jura exerceant in pr»fata* familia», qu» ex eorum parochi» finibus egrefl», illius cur» fubjicitur , inter cujus fepra commorantur . Novi* interim incoli» locum fepulchri affignenr parochi in *ecclefia , vel* Cemetetio, ne ex defeAu fepultu*« ei* fuboriatur prctextu* rerumottfinemfubvertendi.

Ne autem cavHiofa interpretatione hujus decreti exeeutio retardetur, preter fancita in fuperiotibu» capituli», hic aperta individuatione alia controverfa loca indigiranre», decernimus, ne impofterum parochus Schicfi Sappatenfi* dioecefi* ullamMupochialemexerceat jurifdiAionem in familia* exiftentes Barbulufci Scodrienli» dioecefi*, nec nul)u* cx parochis Alexenli* epifeopatus parochialibus munii* fungatur in Villula Soli, qu» utpote (ita in Scodrenfis dioecefi a_ propinquiori paroqho Trumfci inferiori* adminiftiaoda erit.

Omnes porro coepifcopos noftro* frater——7------ - ni irio amori* obfecramu*, ut tandem aliquando difeordi* caput ampuranres, ad a-c"»«»T» ram mutue,tranquillitati», & paci» , Infignia viAori* reponant per cxaAam decretorum execetlonem , hoftia* vere pdcifica* , immolaturi. //°i·

CAPUT VIII.

De etelejitt, earmaqae talla.

Ecclefia Domo» eft Dri, Domus orationi* , in qua petente* accipiunt, querente» u inveniunt, db ipfe Deu» delicia» fua» cum filii» hoininum conftituens, ex cxcetfo lolio **'
B Majeftati* fupplicantium vota exaudit, mifericordue vltcera aperit, dt iofiniro» bonitati* fu» thefaurorhumano generi impendit. Miferi» illam plane corufcantem gloii» Apec, It, fplendoribu*, ficut fponfam ornatam vik› ». fuo, cum Joanne» quondam fufpexerlt; qui fponfarum hucufque negotia tranavimus, fponfarum quoque decorem curemus, & ea , que Domum Dei decet fanâitudlne In longitudlne dietum colente», veneremur. Pfal. >». «·-

Decorem ergo Domus Dei, dt locum habitationi» glori» eju» digno venerationis ob· ™*. ıi· fequio diligente» decernlmu», ut ecclefi» omne» , five curato , live non curate , poft peraAa factorum folemnia , obieratis claCvi foribus teneantur, ne Divin» Maieftatis habitaculum per parochorum (quod abfit) aliorumque incuriam , in fpeluncam lationum degeneret, db SanAuarium Dei Turearum, nec non animalium pollutione conta *>- minatum fordefeant.

Frumenta , ligna, A alia hujufmodi inecclefia non ponantur. Tam intus, quam_ fori* parietes, estereque ecclefi» parte* omnibus immunditiis expurgat» conferventur/etenim dum divini* addiAa templa obfequii», ab omni turpitudinis nevn vindicantur, ipfa Sacrorum locorum pauperie», Fidelium devotionem Ecclefiaftic» luci» candore adauget .

D Prophana denique , db vaniloqua, qu» > Timot. juxta Apoftolum multum proficiunt ad im *· 16« pietatem, ab ecclefiis eliminentur. Seculares congrefius , concilia potilfimum malignantium ad necem quandoque, db vindictam tendentium, ne prophanetur in terra SanAuarium Dei, nullo rationi» pr»textu permittantur, imo totis viribus incumbant omnes animarum Paftorc», ut ubi excerabili» viget confuetudo, per opportunam , db importunam prrdicationem radicitus evellatur, db quidquid oculos Divina Majeftati» offendere poteft , procul abigatur .

Ludi, db cantu» non facri inrer Eccie Flal-M. fi* fepta non admittantur , nec deteftabilis E fecutarium toleretur abufu*, facramentum poenitentiae, db communioni», ante ipfas fores eccleli» cantationibus, *& faltationi*bus prophani* pmcedendi, db fubfequendi : hymnis enim, pfalmis, dbcanticis fplrituaIibus illo falutis die attendere debent, fideles , ne ubi peccatorum venia , divinae grati» ubertate impetratur , ibi divin* ultioni» juftitia prophanitatum pravitate initetur .

Qpo facrarumtubarumclangorlbus ad Dei

Vuuus . obfe-

AnMO Cuti'1· n°i· obfcqulum, Deiparaque Virginis devotionem populus Dei magis, magifque ineitetur, mane, meridie, ve fuere, campan·, ubi funt, pulfentur, Angelicam falntationem populorum auribus infonantes.

Omhia denique, & lingula, qu* ad domus Dei cultum, & honorem pro temporum, & locorum qualitate conferre poflunt totis viribus curent epifeopi, exterique animarum curatores ftabilienda, memores, quamplurimos abufus, non tam fxcularlum prepotent) imperio, quam noftr* ignavi* vitio in eccleii· dedecus irreplifle, noftro Idcirco ftudio, induftria, ac labore eliminandos

Illud tamen pr* exteris ftudeant populis iofinuare, quod omnia fere mala, qu* nos undique perturbant, fterilkas terrx, temporaiium rerum penuria, prxdationes, oppreffiones, Se reliqua calamitatum agmina, hinc potiffimum ortum ducunt, quia domus AU«ii. Dei Fidelium devotione, & frequentia deferta eft: properea, ait Deus, prohibiti funt C*ii, no darent rorem, St terra proh'bita eft, ne daret germen fuum, St vocavi ficciratem fuper terram, & fuper montes, St fuper triticum, Si fuper vinum, & fuper oleum, & fuper homines, St fuper jumenta, & fuper omnem laborem manuum.

CAPUT IX.

*De jfluribur fub Jio fofitir *

Ecclefiis temporum injuria collapfis, & vetuftate confumptis, nec vel ob debaccantem Infidelium impietatem, vel ob Fidelium focordiam reftauratis, nuda fuccedunr *Alt»· ria, ereAa* in titulum dirupti Templi, dt & veluti in fignum Chriftian· poflcffionls. H»c porro urgenre Fidelium *devotione, &* Catholic· jurifdiAionis neceffitate, cum ad Sacra peragenda aliquibus diebus Feftivis adhibeantur, divinis propterea arldiâa Myfteriis, nefas quidem eft, ab impuris violari, dc veluri per abominationem dofolationis contaminari. Cum autem prxfentis preflur* calamitas excitandz'a tundamea tis ecclefi· modum non fu operat, poffibilia utique prxciplentes edicimus, ur vigili epifeoporum cura, & fedulo parochorum labore, prxfata altaria nudis ftltem lapidibus, vel ligneis feptis, ad collapf· ecclefi* magnitudinem circumdentur, ne, facili immundorum patente ingreffii, altare Domini prophanetur.

Matt. Caveant parochi mifl* Sacrificium fuper illa akaria celebrare, quibus proxima, St pene contigua eft peffima Turcici cemeterii abominatio, utique defolationi*, fafta_ (proli dolor I j in loco fanflo altaris Domini. Tales autem profanationes faltem quadraginra paffibus diftent ab altari, in quo divina peragenda funt myfteria.

CAPUT

De mtjft firoebieli.

Anno Caatsii *7°?

Exod-ao. Cum prxeeptum Domini fit, ne Fideles feftij diebus laborent, operibus vacent mecanicis, & occupationibus indulgeant proShanis, utpote foli Deo per interiorem, c exteriorem cultum mancipat· feriantes in ilium potiffimum curam omnem, aC folicltudinem intendant pallores, ut anims fibi credit* humanis curis expedit*, divina Feftis diebus meditentur beneficia, traflent Sacra, orent, & adorent Deum in bulritu, & veritate Mille Sacrificium' audientes. Propterea diebus divino cultui mancipati», celebrent parochi in parochialibus ecclefiis › dummodo velo obtegantur, ad majorem populi commoditatem, frequentiam, devotionem, nec non ad paftoralis officii in verbi Dei difleminatione, in tradendis Fidei rudimentis fruAum uberiorem. Joan v

Mar. ij. Ac li velum Templi fciflum eft» & coilapfa jacet ecclefia, tantum fereno Coelo, & quielcentibus ventis in ea peragant fiera Myfteria; diebus vero imbrium, & ventorum turbini obnoxiis in decentiori loco Parochialium Ædium parcehialis miniftetii munere perfungantur.

Quod li in meffi multa nimia villularum diftantia fub duobus parochis limul commo, cantibus, fideli coetui eximat commoditatem ad parochialem ecclefiam, feu Ædem Fcftls diebus confluendi, nec novas erigendas parochias parochia noram patitur pauperies, dividant tunc parochi labores, & fenioro domi manente, junior ad diftantia rura fe conferat mille Sacrificium celebraturus, dt exteri parochialia exercitia diligentilfime peradurus.

CAPUT XI.

De Sicra fuftlleflili.

Sacra fupellex, ut pote Altaris minifterio, & divino cuicui mancipata, ea corffervanda eft munditia, ea colenda diligentia, qu*, & fanâimoni* participem, & fanflitaris decet inftrumentum: quamvis enim., nullis human· pretiolitatis fplendeat fulgoribus, ex confcnfu tamen Corporis, & Sanguinis Domini, fublimi eft Maieftate veneranda. Hier. ep. ad Theop

Ideo fatagant p-rochi fu* creditam Fidei diligenriflimc cuftodire, integram, mundam, <& perpolitam fervare, lineam frequenter abluete *i* digna fugillandi animadverfione, quorum incurie vitio, veftes facr» pene fordefcunr, *St* vafa Altaris Domini ab afFuero nitore degenerant.

Ad prophanos illam ufus nemo audeat accommodare, quamvis enim lacera fit., divertis tamen .Altaris ulibus poterit Intervire; at fi nihil omnino valet ultra, ne contaminetur ab hominibus, igni devoveatur.

Notui* totius faerx fuppelleAilis, illius potiffimum, quam Sacr* Congregationis de Propaganda Fide eximia pietas, & excelfus Rcbgionis ardor £<ncrofa providet bene fi-

Amno CirfisTi 17°J- neliccittia, in ftarutls fupra invenrarüs de . bonis ecclelix conferventur, *Se ne aflfueta* facilitate tam vafa , quam veftes, & alia hujufcemodi ornamenta depereant « aut alio quovis audacfc modo alienentur , in fingulis vifitationibus parochi de Sacra fuppellcflili reddant rationem epifcopls.

CAPUT XII.

De Ceeaeeteriir, <F Stfthrb .

Sola membra ecclefi* , Spiritus SanAi quondam Templa in refurreAionem vita procclfura , ecclefiafticx fepultur» digna habentur beneficio, a quo quavis arcenda funt prophana, quxvis indigna fubmoventur, ut quemadmodum debitus honor, *Se* cultus exhibendus eft ecclefiis, ita,& coemeteriis fua quoque confervetur fanAitas, rependatur Religio.

Quapropter Infideles, Heretic!, Schifmatici, publice excommunicari, qui viventes, nec ecclefiam matrem, nec Deum habuerunt patrem , ab eccleliaftic· fepulturx refrigerio canonicis funt fanAionlbus repellendi; nulla enim participatio juftiti» cum iniuuitate, nulla focietas lucis ad tenebras, nulla illis eft in morte communicatio cum Fidelibus, quibufeum in vita noluerunt communicare .

Deteftabilem quoque confuetudinem aliis publicis peccatoribus mortuis in iniquitate fua , ecclefiafticam concedendi fepulturam, omnino exécrantes, prccipimus, ne parbchi fub poena fufpenlionis ab officio, jura fcpultuue , tam in Eccleliam, quam in coemeterio7fponte, ac libere indignis, dk prohibitis, juxta canonicas fanAiones tribuant cadaveribus; graviores Ordinarii arbitrata poenas fubiturl, qui per fummum fimoniac· iniquitatis piaculum pecuniam, vel alia dona cujufcunque generis non verebuntur pro cxacrahili funAione exigere, aut prxtendere.

Anathematis gladio feriatur efferata-, q joque fecularis licentia , quam Fideles fpretis falutaribus epifcoporum , *Se* parochorum monitis , At przceptis , fepeliendi in loco facro prxfata Caqavera pet vim libi arriperent.

Fxecrabilem pariter confuetudinariam prasini funeralia celebrandi, *St* offa benedicendi mortuorum, qui decclTerunt impoenirentes in pravitate cordis fui , publico potiffimuni concubinario faetore exeerandi, nulloque juvandi ecclelix fuffragio , omnino damnamus, & parochis, cxtcrifque ecclefiafticis viris fub ftatutis fupra poenis indicimus , ne talia impofterum attentent : ford.'das exaAiones, dt pro hujufmodi damnandis exequiis iniquas paAiones epifeopi ea, qua decet majori proprio refervata ar. bitrio , feveritate ftudeant vindicare-

PARS RTA

CAPUT I.

Dr Partebir.

Ammo «703.

CUnt parochi animaram paftores, In parui res vocati epifcopalls foliclrudinis, in crediti Dominici gregis cuftodla excubantes, laborantes, dcfudanrcs . Hinc omnes pia-, mentis trepidatione perpendant, quante diguttatis faftigium, quanti ^aborts onus fubcant , ac minifterium : digna plane animadverfione fugillandl funt, qui preefle. inhiantes, fibi folum prodeffe , non aliis curantes , tanto villicationis debito mancipantur , tot animarum rei, quot per eo. rum negligenriam, feu prava cupiditatis exempla depereunt.-pafcenres enim femetipfos , lac comedunt, lanis operiuntur, & quod Craftum eft , occidunt, gregem autem Dei divinis legibus pafcere , laudabilis vita exemplo enutrire , infirmum confolidare, 'xgrotum fanare , confraAjim alligare , abjeAum reducere, *St* quod perierat, omnino negligunt quirere.adeo ut difperfi greges nullis virentibus herbis vegetati, nullU pafcuis pinguibus faginati, tamquam line Duce, *Se* pudore, in cunAis aberrent montibus vitiorum, <ft univerfo colle excelfo voluptatum, faAi in rapinam, *Se* devorarionem omnium beftiarum agri .· hinc duriflimura in reddenda ratione villicationis judicium, terribilis divinx indignationis vox intonat.· ecce ego ipfe fuper piftores requiram *gregem ro*m de* manu eorum, At cenare faciam eos, ut ultra non pafcant gregem, nec pafcant amplius paftdres fetuctipfôs,& liberabo gregem meum de ore eorum, « non erit eis ultra in efcam. Eietfc· sr· 10 jriecb I0

Diligenter ergo cognofcant parochi, vultum pecoris fui, fuofque greges confiderent, nec fclum, quz per aliquas Synodales fanAiones ftaruta , & ordinata funt, diAis, Ar faAis exaAithma ftudeant complere obfervantia, fed quibus mimfterio prxfunt, moribus quoque, *St* laudabilis vitz honeftate adeo fatagant eminere, ut in omnibus gravitatem, modeliiam, ac religionem prèleferentes » ad pietatem, ac Dei cultum Fideles alliciant, & non folum fapientibus fed dt iniipientibus debitores, laudaoJis vitae exemplo Infidelibus quoque laudande, ac venerandi Catholica: religionis prxbeant occationem . Pruv. *7. Roe' '. **'

Quoniam vero per decentiam habitus exr trinfeci, morum honriias intrinfeca olenditur, ideo in exteriori vcftium competitione, quantum Othomanica linit Impietas, ideo procudant, ut non hujus Mundi, fed fupernte.<is militiam bajulare ab omnibus videantur. Conc;j sef,.

Abllluieanr ab annulis, citer, fqueexreriotis indumenti phaleris, ne, dum hominibus appetunt videri clariores, *publice fe* cbtreAarionis dentibus exponant.

Extra montes potidimum.ubi nullum adefl vir* periculum, arma non deferant. In carne enim ambulantes, non fecundum carnem militamus, nam arma militiae noftri non · t Cor· I

Auuo Cuattxi 17OJ.

carnalia font, fed potentia Deo in captivitatem redigente* omnem inteilcflum in obfequium Chrifti.

Caput non abradant, nec coma» nutriant. in vertice tantum capiti* clericalis tonfur* lignum in modum coron* habeant, ut a populo interni» fegregati» charifraaribu* «externi· quoque clericali· vit* charaAeribu· fegregentur.

Velles quantum fieri poteft ad nigri, vel violacei faltem colori· accedant qualitatem, ut qui Deo faAi funt factificium, folum divini famulatu· circumamiAi veftimcntis, fidelibus faltem innotefeant.

Ad altare non accedant, facra pjeraAurl Myfteria fine vefte talari, quam vernacula lingua Dolamam vocantquo eniin propiote· per incruenti factificii oblationem divins adfunt familiaritati, eo decentiori cotnpofitidne fuperne inferviant majeftati.

In commiffi gregi* cuftodia affidui* excubent vigiliis, ft ut egentibus Sacramentorum adminiftratione celeri profpiciaoc auxilio, intra fine* fu« Parochi» continuam fibi habitationem conftitusat, nec urgenti compulfi neceffitate pntfcripto· fines tranfilire, nifi per tres, vel ad fummum quatuor dies aberrandi facultatem allumant, viciniori parocho proprie cura commendante· cuftodiam.

Recitent Divinum Officium juxta pr»fcriptam methodum a Breviario Romano, nec facultatem fibi arripiant Francifcani Breviarii ritibus inh*tcndi, quifquis enim fua— 1. Cor- 7. »0. minifterii forte contentus, in qua vocatione vocatus eft, per ftatuti exercitii difeiplinim, perfolvcndi penli exeeutionem immobiliter perliftat.

Prophanas declinent folemnitare*, quibus effrenata fecubris licentia in cpmtueffationibus, ebrietatibus, in cubilibus, ft impudicitiis, in contentione, ft aemulatione nonnullos fertos diei haud devote celebrant, fed prophano ritu contaminant; quinimo in nae inrmanis preifur*, qu* provinci* noftr* incumbit, calamitate., epifeoporum quoque cura, ft auAoritate totis viribus fungant peccaminofam eliminare confuetudinem, ft prudentibus monitis, ft falutaribus pneceptis Fidelibus in(inuantes, tollendi abufus neceibtatem, cum per illum, ft ipfi in judicium conveniant, ft ptetiofa queque dantes pro exectan^' cibo convivii, gemunt poftmodum, ft qUKrentes, nec inveniunt panem ad refbcillandam animam, nec quod deterius eft, piilque lacrymi* profequendum, habentes pecuniam vcAigaliutn onere fublevandl,a fide naufragant, ft In barathrum Othomanic« infidelitatis miferabiliter immerguntur, fitque eis menfa eorum in laqueum, in captionem, & in fcandalutn.

Ad Rom. Tbr.n r (|> 1 ' °' Pfal. «t. ij.

iflas quoque menfas a Parochial! domo omnino eliminent, quibus Feltis pariter diebus in aliquibus loci* folct populus propriis fumptibus manducans, bibent, ft ludens, nulloquc fpirituali pabulo recreandus convenire: non enim *quuni eft, parochos derelinquere vetbum Dei, ft miniftrare menfis, nec proprias domo* habeate* ad manducandum, ft bibendum, faeras parocliiales Ædes, in quibu· potiflimum Divina peragufitur myfteria, contemnere, & confundere eo<« qui non habent.

Som.ii·». Aft a·».

CnKiin 170}·

Non Immifceant fe negotii· fcculatlbui, mercaturi* potiffimum, A alii* quibufvH negotiationibus illiciti·, ac fecularibus judicii· perfidentes, dr criminale· quoque eaufas judicante», nullo modo dent operam. Tale* enim, dum mundante vertiginis quotidie rorantur impulfu, a fecularious till· vix ratio dlfccrnit. Poliunt tamen, imo,& debent ea qu* pacis funt, procurare, jurgia, rixat, contentione· more patrio, componere, cum Turei» de imminuendo tributi onere, ft fublevanda fidelium calamitate in fumata Chriftianornm hominum charittis, ft idoneitatis penuria agere,& ConnaAarc.

Cor. n.

Medicinam, & chirurgiam nbn exerceant, anima, non corpori* fe Medico* profitent».

Avaritiam, pecunicque cupiditatem, qvafi omnium criminum radicem, evitent, nec ullam mifer* parochianorumi paupertati in extorquendis decimi* Violent aro adhibeant, ne fanguit fubdirorum, de manibus eorum requiratur, imo erga eo*, ne in apoftafim prolabantur, fua largiente·mifeticotdi« vifcera aperiant.

Munditiam cordi*, caftiratem corpori· i tanquam pr»cipuan> clericali* militi* refferam, ab omni n«vo infami* Illibatam confervent.-canonicis Sacerdotes pleAendi poeni·, qui Sacrum dare, hoc eft Sacrificium Deo offerre' debentes, maligno fe Spiritui not. verentur per incontinentiam carnis viâimam immolate.

Singulis faltem raenfibus facramenralis confeffioni· expiatione emundent confcienti as fuas ab operibus mortuis peccatotunu ad inferviendum Deo viventi in SanAitate, ft juftitia coram illo: Fidelibus quoque exemplum, daturi frequentiori devotione ad puenitenti* accedendi Sacra mentum. Hcb. j.

Nemo parochos, vel clericos ad turcica tribunalia citare sudear; *cum enim ecclefiaftici homini· ecclefiaftica· Judex fit*, ad folum epifcopalc forum in dirimenda inter clericos, vel cum clericis cootroverfia accedendum eft.

Quicumque in manu potenti, vel Turearum brachio excelfo (uftultus in parochiam fe Inrruferit, aut ab Ordinario fufpenfus, vel alia Ecclefiaftica innodarus cenfura, violenta Turearum officia, direâe, vel indirefte cxpoftulaverit, excommunicationis poenam incurrat, Romano refetvatam Pontifici. ftquum enim eft, ut qui fumma imis per fact* libertatis prophanationem contaminant, in infimam vilitatem degeneri abeuntes audacis, fuprema anathematis cenfura pro Ecclefiaftica immunitate feriantur.

Monentur episcopi, ut infttutioocm parochorum ipfi* feripto adhibeant, ecclefiailici regiminis tutillime rcgul* inhérentes.

Cum nihil magi* offici.t animarum faluti, quam ab illis gubernati, qui feipfos regere non polfunt, curam omnem, ac folicitudineni impendant epifcopi, ur ad animarum curam admittendi, obeundi muneri* calleant rationem. Ad, Sacerdotium provefli,

Anno Christi 1703.

Ai, parochialts mlillfterП rudimenta deponant fub direAiqne alterius parochi, a quo oficlumr fuum rite obire addifeant. Incauta enim ducuntur precipitatione, qui curandi gregi* inexperte* ad parochialia provehunt minifteria, & fublato quandoque, veterano parocho, & emerito Duce, novum, ac omnino rudem in pernicionem animarum fubrogant curatorem.

Cane. Trid.

Omnium Synodalium. Decretorum parochi habeant exempla, liiaque oculi* luftrantes, affidua quoque menti* confideratione revolvant, ∎ opere compleant; ipforum vero incuriam, & negligentiam In obfervand» Î>refcriptl* (anAlonibu*, ubi' nulla* pratcripfimu*, di fercto teli fervore, epifeopi ar. Wtratiit poenis coerceant.

CAPUT IJ.

*Dt eurtternm fftveetihtr, *er«*f«e rtfin, & «ttonemite* adainiflra. *tient.*

Omnia bona ecclefi*, vel ex decimarum folutione, vel ex prediorum fruAibus, vel e* alio quocumque capite in parochiale* proventus proficifcentla, peculium Chrifti merito nuncupatur «.Traditur enim parochi*, tum ad honeftum eorum vit* fubftdium, & fpitituali* fumptum minifterll, ut qui ecclefi* infervlunt, de ecclefia quoque vivant, tum ad Chrifti familiam In pauperibus, dt egentibus alendis fuftentandaru. Idcirco parochus pr*ter animas fibi commiffas, eccleli* quoque facultates pervigili femper attentione gubernet, ne vel ecclefi* diflipator, vel* quod abiit, pauperum jugulator per fubtraAionem alimenti videatur.

u·

Caveat fub anathemati* comminationo .quidquam ex boni* eccleliarum, five mobilibus› five immobilibu* donare, vendere, aut alio quocumque modo, vel colore alienare, fed ea potiu* omni hone*· ratione^ augere, & Chrifti facultatum vere Cuftos dicendus, & Pallor fideliter ftudest obfervare.

Ut autem in prefenti calamitatum congerie parochiatium eccleliarum, quantum^ fieri poteft, confutatur indemnitati, Λ qu* fuperfunt facultares, majori conferventur cautione, decernimu*, & fancimus, ut omnium bonorum, mobilium, feu immobilium, jurium, aAionum, annuorum cenfuum, five reddituum, cujufcumque parochtalis ecclefi» duo inventaria epifeopi auAoritate munita conficiantur, quorum unum apud parochum, alterum apud ordinarium confervetur. Epifeopi vero in fui* vifiiationlbu* fedulo inquirent, an intaAa omnia juxta inftrumenti tenorem exlftanï; quod, fi quid deeffc compererlnt, recuperare ftudeanr, & parochi, cujufcumque alterlo*culpam, panis vindicent feverioribu*.

Parochus, qui, vel vineam plantavit, vel alio quocumque modo bona ecclefi* auxit, impenfi laboris gaudear fruAibus, nec nifi urgente canonica neceflitate a parochial! ofhcio removeat.ur,

Poft obitum parochi ecclefi* benefaAoris, ejus fecundum carnem heredes. At propir› . quihihil audeant, de impend fumptus teAtione in ecclefia* boni* vindicare, vcl pr*-tenderer eorumque temerarios aufu· epifcopl anathemae» gladio compefcant. 'Pl·

Quoniam vero in nonhullit loci*, plure· parochi communi domicilio laudabiliter contenti* communi· quoque (piritu* unanimitate, quamvis in excolenda vinea Domini quandoque infudent, fepios tamen orta inter cos contentione, qui* eorum in econo-mic· adminiftratione videatur efle major, dum de ambitu certant fupejioritati*, perturbato rerum ordine In perniciem confoederantur chriftianitati*. Ne autem fplrituale editicium› quod charitate, Λ concordia coalefcit, dilcordia maxime collabatur, Bptccipimui» & mandamus, ut prefati parochi in communi domo communi menfa^ viAitante*, minore* obfequantur majoribus» & qui diuturnioris fervitutis merito cete, ro* antecellit « in ecOnomlca quoque return adminiftratione› ita antevertat « ut prêter quotidianos neceflatios fumptus, nec inferiores, fine primi parochi licentia, nec fuperiore*, fine comparochorum confenfu, quidquam audeant de communibus proventibus difpenfare, aut alio quocumque modo difponere, fedfinguli* anni*, ut (olent, qui fuperfunt fruAus, pro rata portione eos fideliter ftudeanr dividere, ur de cetero charicas, que Dei»* eft, individue unitatis in Cei* teneat principatum.

Quod fi patochu* in oculorum c*citatem, ve) in Cenitem «tatem, vel aliam quemcunque morbum, potiflimitm lepre inciderit* nec adminiftrand* compos cure fuerit, alius illi parochus fubftituatur, cum quo cnnAos fruAu* dividar, dc proprie neceftirati provideat.

At vero, ubi parochiale* proventu* adeo tenuet exiftunt, ut duos parochos non patiantur alendos, ne fenefeente jam mundo, charitas quoque refrigefeat, cum omnes parochi in uno fpititu unanimes, alieni quoque cafu* duAi timore nobis expofuerint, fe promptos, paratofquc effit, miierrime parochorum impotentium paupertati i, (ingulis annis impendere, quidquid a fidbis fancirum fuerit. No* digno commendationi* elo. gk», mutue parochorum mifericordi* vifce. ra prolequentes, diferetioni* celo decernimus, ut pro fubftentando impotenti parocho,»! Dominicus feme! ager ab eo excultus per fupervenientem Curatum, ad viAum ncceflaria *non valeat* fuppeditare fingulis annis, finguli parochi viginti occhas, ut vocant, ttitici, & quadraginta argenteo*, afpra* dicunt, epifeopi vero duplo magis fubminiftrent, nec ad alio* alterius jurisdlAioni*, nifi libera cbaritatis cicAione fe extendant.

a. |ti "V

CAP.

Anno CnarsTi •7°}«

CAPUT HI.

De X/naantr SarrzCoagrrgarioair Je Pre/ageaJe hit.

Ea Inert facr* Congregationi de Propaganda Fide charitatis amplitudo, ut dum vetat Religionis cultum longe, Jateque per •lias mundi nationei divino teli fervore dilatare contendit, Albane quoque Genti iifdem beneficentic commodis occurrat, potillima, in collegiis fica, Albana juventuti bonis artibus» & dtfciplinis inftruend*, ad divina gloria augumcnram, patriaque falutem liberaliter elargitur. At vero tant* pietatis opus, cum nonnullis ab hinc annis B per filios inobedienti*, ab Inftituti fui ratione degeneres., inanium vilitate pretextutrtn violetur, dignifque fraudetur fruAibus, Alumnos monemus per vifcera mifericordi* Jefu Chrifti, ut memores militi*, cui nomen dederunt, peraAo (ludiorum curriculo iu patriam properantes, nihilque confiantes revertantur pro Deo, & ecclefia pugnaturi, nec non animas pretiofo Chrifti Unguine redemptas, protenlifque manibus eorum opem implorantes, ab hoftibus, At inimicis Crucis Chrifti pro vitibus defenfuri. Sciant fe teneri, vit* proba, ac morum fulgore micantes, doArin* evangelic*, ac zdo animarum ardore flagrantes, veluti C candelabra fupra montium jugis fita, tenebras tam infidelitatis, quam hvrefeos viriliter diflblvete, Ac intra fines propri* provinci* fiftentes, in Divinis adminiftrandis omnem laborem, (ludium, operamque pro animarum falute impendere. Hoc Deo voverunt, facr* congregationi fpoponderunt, ut propterea piaculum lit, doftrinx uberioribus, bonorumque omnium ubertate impinguatos recalcitrare, <& a promitfa vir* ratione, veluti nullis iuvand* Patri* legibus adfttiAos,in viam ctferar* cujufdam libertatis profilire.

Urb I. ia Bal. tree- col. de Vropagaii-di ude.

Illos vero·, qui poll annorum feriem extra fines provinci*, nullo fulti facr* Congjcgationis beneplacito, propri* tantum commoditati indulgentes, adhuc non verentur commorari, fi ratio officii, Ac debiti toties monitos, honoris, ac falutis négligentes, movere non poteft, ut in provinciam revertantur, movear faltem- patrie calamitas, movear animarum falus › qu* per eorum abfentiam deperdunt, juftiffitno Dei judicio dc corumdcm manibus repetendi.

Rogamus quoque, At enixe in Domino obedamur omnes, quotquot funt, archie nlcopos, At epifeopos, ut (r quos hujus nominis Alumnos in fuis diœcefibus noveriot delitefcere, zelo Zelantes pro pene defolata E domo Dei, in patriam remittant › nullum exculationls locum, qu* fua funt, nen qu* Jefu Chrifti, quzrcntibus, ac fallis omnino pta-rextibus d scriminum (quz tamen pro animarum faluie ulque ad fangumis effu-(lonem tubire tenentur) laborantibus, relinquentes.

Meminerint Alumni, inftituti fui calfitudinem, nullius parochi* finibus circumfcriptara, folo efle epifeoporum arbitrio liiniAtatam; idcirco peculiari quodam fubjeAionis genere epifcopls parcant, iliucque.. exaAiflima ptomptitudine accurrant, quo ejus juflro vocat, neccflitas major urget, Ac animarum falus, cui fe perpetuo devoverunt, compellit; qolcumque enim fecus fecerit, fciat fe inobedienti* nota fugillandum, prxtermifli quoque debiti fui rationem Deo, & prafat* facr* Congregationi redditurum.

Anno Chiist i <7°3«

CAPUT IV.

De fjtribui M>JToaarih.

Miffionariorum munus eft docere, prxdicare,& baptizare. Excel turn quidem mini-(tertum, quod in apoftolicis viris ardor perpetuus, labor immenfus, zelus lingularis, nullifque limitibus circum fcrlpcus complet, ae perficit. Hinc, milita ntis ecclefi* ftrenul bellatores, apoftolorum veftlgiis, ac laboribus inhxrentes, cum vitiis, At concupifcentlis, cum inimicis crucis Chrifti prxliatcri, (lare debent, tuccinAi lumbos fuos in veritate, &'induti loricam juftiti*, & calcati pedes in preparation evangeiii pacis, in omnibus (umentes fcurum fidei, galeam Calatis, & gladium fpiritus, quod eft verbum Del, & qui in hac fidei palcftta pro Deo, At ecclefia militantesi, animarum falutem, religionis catholic* incrementum, veluti ptetiola Chrifti trophea erigere jubentur, ad fummos deinceps, ac vere apoftoheos labores, per hec noil.a Decreta excitantur: quidquid enim vel Apoftatarum impietas, vel claudicantium iniquitas, vel exterorum Chrifti fidelium przftat detrimenti infirmitas, eorum prxfertim opera mandamus rcftaurandum, quorum potiilima cura fieri debent prava in direAa, At afpera in vias planas, ut in fe reverfus videat omnihumo falutare Dei.

Philip. I>. I ph- »■ 14-

Luc. ,·

Ne autem dum foris funt pugn*, intus quoque apparéant timeres, in illud primo Deuram omtiem, At folicitudlnem intendant patres Mitlionarii, ut quidquid apoltol.c* convertat lonis lucem obtenebrat* poteft, pro viribus diffblvatur, At qui verbi nnniilerium extra gerunt, intra dometticos quoque parietes, (blitum regularis difciplm* nitorem illibatum confervent.

a. Cor- f.

Q_na veto qualibet viAimatum oblatione melior eft acceptable Deo Sacrificium obedientia, in hujus (and*, ac rei giof* virtutis obfervanna potiflnnum patres emneant, pcnr|entcs a nutu, At omnimoda direAione patris prsfeAi, & quo ejus urgot auAoritas, illuc, exaAiflima accurrant ptomptitudine, trullis .omnino excusationis prztextibus a przftanda eximendi obedien-

i. Rej. c.

In abfentia przfoâl parem gerant morem ejut vicegerent!, Cite viceprzfeAo, quem iple przfcAus in alias regiones ex contentu Sacr* Congregationis de Propaganda Fide aliquando profefluru,, ex numero patrum, non folum arralis gravitaje, aut diuturnioris merito fervitutis, fed pitb tatis, religionis, prudenti*, caterilquc eminentem

Cmkuti 1703.

tem virtutum fulgoribus, eligat meliorem : A

In quolibet hofpitio, five domo Miffio- A
ni», obedianr ceteri prepofito , five pr«li-
denti, a prafeAo, vef vkeprsfeAo .'d tem-
put affignato, illique in economic!· fubditi
fint, nihil dando , vel accipiendo , aut ha-
bendo fine eju* juffione. In animarum vero
cura ambulent omne* cum confenfu, in pa-
ti caufa, pare* animo*, ac labore* impen-
dente* , nec In excolenda vinea Domini ul-
lo precedent)*, aut majorltati* ambitu ef-
ferantur, quinimo precedente* domi auAo-
ritate, pteemineaot quoque fori* exemplo,
alii* modum ptebente* , anima· pretiofo
Cbtifti fangulne redempta* per incommoda,
per dlfcrimina , per vincula , per carccre*,
per ip*am quoque faaguini· cffulioncm a
Doemoni* fraudtou* eripiendi ·

Non equitent juxta eorum regula prece-
pt* fine neccffitate, nec medicinam , five
chirurgiam exerceant fine SanA* Sedi* in-
duito ,.nd dum aliorum Curant- infirmitate*,
ipfi in fplritualem morbum incidant gravio-
rem; fdant tamen fe anima, non corpori*
medico* efle , ac, Indulgente quoque licen-
tia ad fplritualia potlu», quam ad terrena
medicamina attendant, plut anima , quam
corpori impendente*.

Ne Inter fratre·, vel de fratribui fcandalum
oi .iur , ut feraphic* jura clamant , nemo
tam io Baptifmi, quam Confirmationi· Sa
cramento Patrini , vel Compatri* munere C
fungatur. Nec ritum primo* tondendi c*.
Îilllo* pueri·, puellifque exerceant .· ftriflif.
imam enim religrof* vit* obfervanriam
apoftolici Miffionarii officium , nec deftruit,
nec difpehfat, imo perfeAam profeflionem
perfcAiori vocatione, ftr faluberiori* infti-
tuti ratione «dificat, Se confirmat.

Meminernu patre· , fe coadjutore* effe
epifeoporum ; propterea communicato mu-
tu* charitati* ardore, in procuranda Do-
minici agri ubertate, manu* dent epifeopi*,
illofque (incera vetbi Dei difleminaiion» ad-
juvent in opu* mioifferii, in edificacionem
Corpori* Chrifti .

Non coarAenrur tamen ab epifeopi* ad D
examen pro confeflione audien.ia , nec intra
fine* fu* Miflioni» ab eorum pendeanr fa-
cultate , tam In exercendo munere contef-
farii, quam in obeundo predication)* offi-
cio, cum ab lpfa inftitutl ratione, ac pri-
vilegio hujufmodi carcant obligatione.

Priufquam vero exponantur officio au-
diendi confeffione* a patre ptefeAo, vel ab
alio, ad hoc fpecialitor deputato, exami-
nentur circa peritiam Albana lingue, ur
latiflim* meffi» , meritique campum tutiffi-
mo curfu , & velut inoffenfo perennant
pede.

Quod in luperiobbu* , dt ain* fequentl-
but capituli* de animarum curatotibu· pre- li
fcripfimu*, idem quoque patrlbu· refpcAive
injungimus, ut rebut religioni* graviter In-
clinati* apoftolko* humero* fupponentet,
reparent Domum Dei. Cumque juxta Apo-

Timot. »»' ftnlum, verbum Dei non fit alligarem, non
tantum fonet ecclefii» I fed per rara, per
campo* , per privata pauperum domicilia
eorum vox, latior, dt predicatio decurrat,
ne tepidu*, aut frigidu· apoftolic* fenten-
tie experiatur Overitatem : Veh mihi fi
non [redacted]vero , quia difpenfatio mihi
credita eft .

Ch*i»t *1°3· r-Car·»· I*'

Apoftohco ritu Vilkula* fe tubdltat Mif-
fioni affidue luffrent , difperfa* Catholici
nomini* reliqui» invitent , infirmo* in Fi-
de roborent, Japfo*, Sr devio* in viam fa-
lutin revocent: St redeuntibu» alii* domum,
alii quoque in meflem nimia amplam , op-
portuno >& continuo motu fuccedant : Sic
enim de Chrifti vine* affidua peregrinatione
folicitl, veniente* tandem venient cum exal-
tatione portante* manipulo* fuo* .

Parer prafeftu* Servi*, St Albani* fe»
mei ia anno per omne* miffione*, vifiiatlo-
ni* laborem extendar, & facra·* congre-
gatloocm de Propaganda fide, de illarum
ilatu, ac fpirituali progreffu juxta traditam
epifeopi* methodum certiorer.

Idem quoque pteftablt pater prefeftu·
Macedoni*, bi» tamen In anno verno fcili-
cet, St autumnali tempore Miffione* nume-
ro pauciore* luftrabit.

Uterque porro charitati* difetetione per-
motu* neoanaria* facultate* patribus, & po-
tiffimum longiori via diftantibu*, communi-
cet, ut fubiti* cafitfii* opportuna applicen-
tur remedia, ne dilato medicamine fpiritua
le vulnu* recrudefcat I

CAPUT V.

Dr ftbo!a Corbtntefi, à A'extoifi.*

Inter cetera a facra coni de
. fgu-
menta, illud quoque numerandum eft , quod
provido zeli fervore externi* ftudif* domefti-
cam adjungent jiifciplinam, ad Niftitucodoe
clerical in vii* Domini, St litterarum Infor-
mando· rudimenti*, fcholam Corbinenfera an-
nua magiftro aflignata pen(ione inftltuerir -
Magna quidem nucufque fere in obeunda
muneri* Cii ratione Gymnafiarche labora-
runt negligentia , fed in ipfi* potiffimum pra-
teritorum bellorum Incendii* omni penitu*
extlnAo fervid* charitati* igniculo, tam
falutaria provincia exercitia fuere inter-
miflh, facra congregatio concepte fpei ex-
peAatione fraudata , & ipfa Dyrachicnfil
provincia doArinam, & morum integritatem
in ecclefiaftici* viris delideran* alio defi-
ciente inftruende juventuti* fuftragio, per
affiduitatem prefati magifterii, remedia op-
portuna dolenter flagitare non défiait. Qua-
propter Corbinenfi Ludimagiftro precipitur,
ut debiti fui memor aifidux (bllicitudine in-
junAi minifterii penfum fatagat abfolvere,
quo, ftt proprie confulat confcientie, ftc
provincia egeftati In fumma idoneorum pa-
rochorum penuria , juxta piam mentem pre-
fare facra congregationi* fuccurrat . Me-
thodum autem docendi talem retineat,& in-
difpenfabillter obferver.

Frater legendi Intelligentiam, fcribendl
quoque peritiam tradat difdpuli* , utrum-
?iue enim parochlali» exercitii, ad quod ta-
ia tendunt rtudia, bafiijeft, & fundamen-
tum. Nec feriptioni* rationem , veluti par-
va queque defpiciat ; deficiente* namque in
hoc uno, nec latina lingua fludii·, nec ec-

Anno Cwatsxt \i703.

ecclefiaftica paftorali queunt informari difci-plina:, hinc deplorabdii rerum ftatus, parochoruni legenda infcki-a, dt fidelium, qoi ab idoneis propterea minime-reguntur, mlCeranda magiftrorum vitio oriuntur diCcri* mina.

Poftquaffiffixc primr dbcumenta tradiderint, giammatic* rudimentis Juvenes Informet, neceftaria latin* lingue cognitione imbuendos.

Affidua cathechifmi explicatione, St harum provincialium conftitutionum JeAione iflos' exeteea*, ut dr ecclefiafticos ritus cognoicere, St reAe animarum curam,fuo tempore poilint minifttare. H*c de litteraria difeiplina; pauca quidem, fed in ntagnos ^roceffura animarum progteflus, fi exaAa, uti debent magiftri dillgontia obferventur

At pari iedulitate curandum eft, ut clerici in fetuita maqdatorutj. domini dirigantur „ dc forma gregis efficiendi, pietatem, religionem, bonofque mores erudiantur.

Idcirco fatagat, ut feftis folemnioribus, & fingulis mentibus confeientiam aperiant, peçcata confiteantur › dc fi per prudentiam, «tatem.habiles fint, dc lactis Dominici corporis dapibus reficiantur; modum quoque proprias confcientias exonerandi, dc expurgandi illos edoceat, ut alienas quoque examinare addiIcant.

Sabbato, vel salio commodiori hebdomad.e tempore libellum doArin* Chriftiani me•moriter cogat eos recitare, St per mutuas interrogationes dc ipfa omni pofeenti red-" dere rationem.

Quod li magifter animarum curam exercear, in patochialium rerum tninifterip tin•gulos clericos pro Cua vice fecum habear, ut quod verbo illos edocet, opere quoque compellendo, modum paftoralis officii, faciliori exempli methodo clericis fubminiftret.

Obtcftamur autem in Domino, venerabilem fratrem noftrum archiepifcopum Dyrachienfem pro tempore exiftentem, ut pro debito paftoralis officii, pro vine* domini ubertate, St comtui(C gregis fecuritate, tanti tonderis minifterio continua excubet vigilantia, ne atfueta magiftri negligentia.difclpulorum progreffus delideretut, dc totius dioecefis deploretur jaAura. Super hoc quidem ejus oneratur confcientia, ut fi preceptor munus obire neglexerjt, faccam congregationem de Propaganda Fide certioret, quod deilidi, & focordi alius idoneus,&muneri aptior, fufficiarur.

Iisdem legibus parcat Ludimagiftet Alexienlis juxta piam mentem reverendiffimt fratris Georgii epifeopi Aiexienfis. Vegli* inftitutus eundem fervet difcipUn* modum, eadem invigilet folicitudine, in ipfa temporum necellitate, in ecclefiaftic* difeiplin* jaAura, 'dc ecclelix prodeile, Ac communi utilitati confulere piis ftudiis infudet, totifquc viribus fatagat, dc incumbat.

CAPUT VI.

Dt confulimi» fatmttibiu frotuufi^ ur·

Anno Cvbisti *70?

inter ceteras paftoralis officii Tollicitudines,quibus inceflanter premimBf, illa quoque fornus nos angat^ut quidquid ad fublevandas^idelium calatnitates, populof-xfue tam ^rvi*, quam Albani* io Fidei finiteritate f quolibet' femoto obCcutitatis velamine) immobiles invi^atpfqut Cervandos, .conferre poteft, totis viribus ampleAamur, & promoveamus. Sane et tributorum onera gravia, & intolerabilia, quibus fidelium pauperes opprimitur, & non habentes, unde Colverent, in baratruin Maometic* leAjf'TftHfetabilitet. pJolabuntur, dirupti ecclefi*, quibus reiiauratio ad decorem domus Dei, per manum Turearum prxpotei.tem denegatur, làcerdotum quoque oppref·Clones, dc alia malorum a'gmina, quairu provinciarum confoederantur jaAuram, St Petri .naviculc partem, initantibus procellis debilitare videntur, a reAoHbus quidem potiffima expofeunt remedial Clamandum., plane eft in naufragii periculo conftitutis dc precibus ad Deum fufis dicendum: Domine Calva nos, perimus, ut qui noftris iniquitatibus oftenfus, haAenus In puppi dorraitaffc^videtur › exurgat tandem in adjutorium' noftrum, dc diffipentur inimici eius, imperetque ventis, & mari, fiatque tran?|uil!itas magna. At qui nullius creatur* uc indiget minifterio Deus, vult tamen pro Cua benignitate, humanis quoque nos infudare cooperationibus. *Hrc Itaque a* Metropolitano archiepifcopo vilitatore propolita, dc· mature contiderata, attendens, ftatuit facra fynodus, ut ad Legatos Chriftianorum principum Conftantinopoli degentes exprena idonei viri expeditione nomine provincialis synodi litter* mittantur, eorum auxilia implorentur, noftris malis opportuna. Sumptus neceHarios, tam pro itinere, quam pro quacumque rei exigentia, archiepiCcopis(.dc epifeopis fingulis pro rata petfoluturis. Sperandum quidem eft, Deuiru, Optimum Maximum, in cujus manu funt omnium poteftates,& omnitfm jura regnorum, quippe fufeitavit fpiritum Cyri l'erfarum regis, ut xdificaret ei domum in Jerufalem per Chriftianiffimorum inftantiam virorum, zelo zelantium pro domo Domini exercituum, Turearum corda immutaturum in melius ad laudem, dc gloriam ejufdcm Omnipotentis Dei, decorem domus ejus, .Catholic* religionis incrementum, Fidellumque omnium falutem, dc Iccuritatcm.

Matth. h.

Pial.*»··

Mitth. I<

>. Parai.

CONCLUSIO.

Omnia, & fingula pro muneris noftri, St injuri* temporum ratione habita, dc conftituta decreta CanAiffimo domino noftro Chrifti io terra vicario, univerCalis ecclefi* moderatori maximo, infallibili dogmatum legiflatori, A judici, ea qua in hac noftra fynodo legitime congregata, debenti* horni-

«70J· humilitate , genibus in obe.lientiam flexis, fubmittimus, A fajnA* Romane ecclefi· omnium ecclefiarum Matri, dt magiftre , nec nop Caere congregationi cardinalium negotiis Propagande Fidei ' prepofitorurit^ emendanda, & corrigenda ad laudem Omnipotentis Dei, Fideique l propagationem toto animi obfcqulo fubiicimus.

AnH^greuft Sfrmieeprtmte.t vifitttr ef^ialaete Alenti* tiefmeeutet fetbfirtffimttr.

I*wru/ Zumi arcbitftjeefut Dyreebeenfit efieetieier fubfirib*.

Egv Petent Cengifb ertbieyi^ceyue tiefftr Stuparum tjjtuiitiir fubfertho.

Ege Grargra/ tfifiefttt Sifftteftfit efietetient jubfi'tb* '

igv Niteline UIiJj/ii efiftnynt Jltxifnfit iffentient fithfirib».

Ege tfnt»nine Eiiii eleiluf epijetfnt S(firenfif iflenttene fnbfirtbe.

Ef* Mirtnne Gtiti elefijuieytfitfne Pullittqfie ijjenttent /lebjafii*.

Fr. Æfiittt Je'Arment* fnftUet if*fttlitm)>tifitannm Albini* atra, Λ· PP. mtffitturierum aentiite njfln'itr.

Eg» Fr.Frinctfçut Hirti « Lyti* f'ttfetine ipefinlictte-mtfitenum Mtcetitnt* me» , te 'miffiennrtnrnm ntmtne ijÿentitr .

Ego Fr. Mtrtinnt « Cttntmi mtttfler fr*. miaetjltr me» t d- parrum d» «F/rrOanita ·»· tnene ijjenttor.

Fr. Raymundus Gallani a Secretis .

Litfertt inflrnmentilee getifivt» ctnfituum tuter tftfcofitnm Alexienfem, irtibtefifcepitnm Dirre- cbtenfem.

IN tfttmine Chrifti amen. Anno a Nativitate ejufdem id|8. mdiAioned. die vero 14. decembris : AAum Merchigne Dioecefi· Alexienfis, in Ædibut epifcopalibus fblitr *relident.'»* illuftriffimi, & reverendiffiml epifeopi Alexienfit, coram me FranciCco de Leonardo Archidiacono Trigurienfi, dt in hac caufa commitCario, dhexeeutore Sacr« congregationis eminentiffimorum, & reverendiffimorum cardinalium negotii* Propagande Fidei prepofitorum, nec non coram admodum reverendo patre Hyacinto a Cefpirello minoris observanti· reformatorum miffionario apoftollco in Epiro, dt coram infrafcrlptls teftlbus Cpecialiter ad hoc vocatis, & rogatis dkc.

Ibtque perfonallter conftituti Illuftriffimus, A reverendiflimos , Dominus frater Bcnediâut Urfinus Ragufinut epifeopus Alexientis ex una parte, ac illuftriflimus, dt reverendiffimus Dominus frater Marcus fcuta de Croja epifeopus Albanenfis, setstius archicplfcopatus Dirrachienfis adminiftrator univetfalis ex alia, fponte &C. voluntarie &c. per fe, dt fucceffbres fuosomni meliori modo &c. devenerunt ad infraferipta paAa , ttansaAiones, dt conventiones (falyo tamen femper, A *quatenus* opus fuerit, confenfu, At beneplacito Cedis Apoftolic», ae prafat· facte congregationis Propagande Fidel) videlicet. Com die controverfum fuerit, dk varie litet, & difficila intercclTerint tam Inter ipfot fupradiAos illuftriffimos, & reverendiffimbs Dominos epifcopos Alcxienfem, & Albanenfem, quam inter eorum prcdcceflores, nec haiftenus ullo paAo cptnponi, feu omnino definiri potuerint fuper fines, & limites utriufque ecclefi* Alexienfit, & Albanepfis a parto Oritntis, dit jura eptfcopalia in divertis ecclefiis,tam parochialibus, quam fimplicibus infra eoldem terminos, feu fines exiflentibus. Cumque tandem fuprad'Aa congfcgatio de Propaganda Fjde, per expreflas litteras· fub data 24. aptilis ió]8. quatüm executionem mihi fuptadiAo archidiacono mandavit, ipfi illdftrrflimo, ac teverendiffimo Domino epifcopo Albancnfi cornmifit, ut obfervalet fines, & termines infolio fibi rranfmiflb deferiptos, ac cederet ecclefias in eodem folio-enunciates juri, dk juriCdlAioni cjusdiml epifeopi.

A··· CNiirrt 17°3*

Tenor autem litteratum , dk folii' annexi fequitur. A tergo: illuftriffimi, *& reverendi*ffirni lignori come fratelli monfignor! 11 vefcovi Sappstenfi , e d* Albania ; Intus ver6 : molto iiluftrf, eReverendiffimi fignori come frateili. Eflendoli in quelle fagra congregazione efaminata con diligenta ia differ^nxa de'confini, che hanno *ie*"fignorie voftre coa monfignor fta Benedetto vefeovo d' Aleffio , C é paruto a queftl miei eminentiffimi fignori, cheli confini notati ne aggionto foglio fiano ben provati a favore dei fudetto vefeovo d' Aleflio, e che le chiefe nel medemo foglio nominate s* appirtenghlno a quello, perb non, ciendo bene, che le fignorie voltre contendino piiHbpra l> Cuderet confini per 10 fcandalo,che potfono ricevete non folo 11 fedeli, mi gl' infcdcll ancora, e per altri gravi inconvenienti, che fogllono fuccedér da fimilicontefe, e maffime in entefte parti Cotto li Turchi, la medema facra congregatione defidtra, che fi quietino, ed oUkvino li fudecti confini, e lafcino alia detta cura dei vefeovo d'Alcflio le chiefe nel detto foglio enunciate, ficuredi fare cofa gratifiima *ali'* iftefla fagra'congregazione , o per fine^me le offero, eraccomando. Roma li 14. aiprilc 1648.

Delle^ fignorie voftre come fratello Il *cardinal* Antonio Barbcrino, Francefco Ingoli fecretarlo. Ad latus verà: vefeovi d' Albania , e Sappatenfe. Foglio: confini della_. Diocefi dei vefeovato d' Aleffio. Dalla parte Orientale confina per parte dei mare con la Diocefi dei vefeovato di Croja, mediante ii fiume Mitia , caminando per S. Giorgio di Cucula , tri ii detto fiume Ma. tia ; Fandi, per San Nicolb di Maftagni ,e S. Maria di Laccigbeghi, c deriva inline al hume Drino per drittura. DaHa parte Occidentale confina perimente con la Diocefi del vefcovato di Scuttari mediante il Pantano Cafticuccia per mezzo la villa di Coculi, per foglietta maggiore, cioc albero fgrande, in noftra lingua, d*olmo,ediplu con l velcovato Sappatenfe, mediante il ponce dalla villa di BlinisAi, e per luogo detto Stogh, cloè Sambuceo , e per torrente'detto Chiflôcba , e per Palutpbo, e per S. Nicolà

Annu Ch*ik11 1703.

cotô de Crlami, ed a drïttura al ponte di Lecca, o pye a drittura al vlaggio detto Silia, e deriva al fiume Drino, per la cofta di monte negro tra Bllani, e Pandi picci-oto, ed Elia at fiume Confni.

Chiefe, che appartengono alia Diocefi dei vefeovato d* Aleflio contenute ira li fopraferitti confini. SanAtfs Nicolaus Alexli cathedralis.-SanAus Georgius e SanAa Mariu-de' Caitello; item SanAa, Maria ultraflumen monafterium. SanAus Joannes de^ Rennenfe. SanAa Veneranda de Ballarent,. SanAus Nicolaus de Cachprich. SanAa' Eufemia de Calameti. SanAus Salvator de Velia, -SanAus Joannes de Merchlgna, SanAi Cofma, & Damianus de Manthia. SanAus Blalius de balumund' »zSanAus Demetrius de Darda, SanAus Alexander de Bocchiano, dt Gaibbi,"SanAus Nicolaus de Soimeno, SanAa Barbara de Pedana, SanAus Georgius de Ficu. SanAus Salvator de Rebico, SanAus Georgius de Cucula, SanAus Joannes de Bulgari, SanAa Maria de Ndetfandina, & dc Blexia, SanAa ψeneranda, At SanAus Marcus de Nchtella, SanAus Alexander fupra Montem Miriditarum, Abbatia, SanAa Matia, At SanAus Marcus de Fandi Vogoli, San. Demetrius de Fandi Maye, SanAus Paulus, dt SanAus Srephanus do BlinisAi, SanAa Maria de Sperdasa, San. Georgius de Gianula, SanAus Michael de Caftagneti, SanAa Crux ad Flumen Glomelithium, SanAus Nicolaus de Flumine Calami, SanAa Veneranda de Reja, SanAa Trinitas de Schiefa, At SanAa Maria Magdalena de Barbatiorum, At tandem ali» quidam deftruA», ali* vero parvi momenti inter fupradiAos terminos dioecefi» Alexienfis.

Verum cum aliqua difficultas oriretur circa totalem exeeutionem fupradiA* commiflionia fact* congregationis, prccipue circa nonnullas ecclefias, quarum jura epifcopalia prxtcndebat idem illuftriflimus, *At reverendiffimus* Albanenfis fuos przdeceflorcs habuifle per immemorabilem pofleflionem, habitabetiam accurata conlideratione locorum, & populorum, perpedlis quoque incommodis facile emerfuris, fi ipta adaantiffim, At integre demandaret execution-, ob bonum pacis, Al concordi* tam ipiorum illuftriflimorum, Ar reverendlffimorum"epifeoporum; quam animarum illis commifllirum, Ac ad vitanda fcandalâ multoties hac de caufa orta, przdiAus illuftriffimus, *At reverendiffimus* Albanenfis, feu Crojenfis, tanquam filius obedient!*, fciens rem grat'.ffimam faAurum fanA* (edi apoflolic*, At fact* congregationi dc propaganda Fide, virtute ejus commiflionis per te, & fucceflores fuos, fpoptei At libere ceflit, At reliquit cur», Ar jutisdiAioni illuflriffimi Atreverendiflimi domini epifeopi Alexienfis ecdéfias infrafetiptas, videlicet S. Mariam de Nderfandina, S. Alexandrum fuprt montem Miriditarum abbatiam, fanAadr Mariam, dt fanAum Marcum de Fandi Vogoli, S. Demetrium de Fandi Maye, S. Paulum, dt fanAum Stephanum de BlinifAi a Sf, ct a przdccefforibus fuis olim pofleflas cum omnibus pradiis,pofleffionibus, juribus,db pertinentiis fuis, itaut in iplis habeaRfft exercear per fe, vel per fubftitutoa thM libere, dt pacifice omnia, dk quaecunque jura epifeopalia, tanquam proprius epifeopus p {p dinarlus earum. Ex altera vero parte Illuilrifîimus, dkrcvcrendiflimu»dominus epifeopua Alexienfis ceflit, Ar reliquit eidem illu-(triffimo, & reverendiflîmo domino epifeopo AlbanenfiJ, fdu Crojenfi omnia jura, ra. tlo^es^ tAione*, A pretenfionea, quas quotnodocunque, & qualitercunque-habuit,aut habere potuit ffipra ecclefias fanAi Georgii de Cucula, fanAi Joannis de Bulgaria, fanA* Mari» delaffineghi, fanA* Vetierand», & fan4li Marci de Nchtella, fanAi Blafiii, (eu fanAi Alexandri de felita parochia11», itaut fint, Ar intelligantur jutisdiAioni» ordinaric prcdlAi illuflriffimi, Ar'reverendisfimi epifeopi, et ecclefi» Albanenfis, feu Crojenfis, cui perpetuo incorporat*, At annex* exiftant, ac prefatus epifeopus in eis omnia jura epifcopalia, licite, libere, et pacifice exercere valeat, nec ullo unquam tempore fub quovis quzfrto colore poffit hac de fe a'quocunque moleftari, feu inquietari. Infuper fupradiAus illuftriflimus dominus Albanehfis, feu Crojenfis promifit, & fe obfttinxit curare, & facere, ut tam eccletiaftici, quam feculares cedant, At relinquant ompia predia, poffefliones,dc jura quomodolibet pertinentia ad ecclefiam abbatialem SlnAi Salvatoris de Rebico, adftringendo illos ad relaxationem diAorum bonorum per cenfuraS ecdeliaftica», dc alias- poenas contentas in facris canonibus contra invafores, dt detentores bonorum ecclefiaftico-> rum. Et pariter ipfe illuflrilfimus, dt reverendiffimus Alexienfis fpondet, dt promittit, ft officio veri, dt bonis Palloris fun-Aurüm, in commonendis, dt perfuadendia Miridnis, prxeipue illis, qui parochi* 5anA* Mari*,de Nderfandina fubjcAi funt, ne hofiillter fines, dt fubditoa ipfius illtirtrilfimi dt Reverendilfimi Albanenfis invadant, dt verfa vice ictem pollicitus eft ipfe Illaftriffimus' dt Reverendiffimus Albadeufis, ut fubditi ipforum quiere, At pacifice, fic ut decet Chrilli Fideles/impofterum vivant. Nec quilibet diAorum reverendi flimorunv. epistoporum poffit ullo paAo facere exa-Aione»-, feu quovis modo fe intromittere-, 'in ecclefiis, feu parochiis alterius, dt 'ira.. promiferunt, dt fe in verbo veritatis »1-ftrinxerunt exequi impoAerum, drpbftr vare omnia, dt fingula pr*mifla fub obligatione in forma earner* Apoftolic*, dt non folum hoc, fed omni meliori modo, dt jure, volentes, dt infundentes,. ut pro expreffis, dt nominatis habeantur, omnia, dt lingula, qu* hic de Jure, feu de ftilo Curi* Roman*, dt ad majorem firmitatem, dt validitatem hujus tranfaAionis, dr conventionis, exprimenda «flênt. In quorum (idem prootii» etiam manibus fe iubferipferunt, die, menft, At anno, quibus fupra.

' *It» eft Hot Fr. Beneidillio Epifcoput Ahnienfit, qui fupra* xwiur *propria.*

Rgt *Fr. Marctit Stuff Epifceptu /liat». fti* » ec r/Mw *fariut Dirrecbinifit Praviori* ed*iajjtratart qui jupr») mxm *freprit.*

AN *o Cmkkti 170J.

Jfca *D. Mareae Gietrfiu fai preefime .*
Ego *u.jetehn jfiue facerdot fuiprafiut*

L®co rfr Sigilli.

Ελο ***frueifiiu*** *ei» Leeaardie arbidiace* , par *Tragariteafy , & comMullaria facra eoa*grrgarieaM dr Propugeede FrJr, *^at fupri, de madete etiam fuprajcrtptorueu* r//». *firiffie^ram*, A· *rewreadifiimerumdoauaerum eptfciporum Hoc puUecum traee/Miioaii iufIra·* MrdfaM rw baac Jerasa· *redegi*, aasaeyao mArXda rrayrrrg^/ac pnppr* y«e *la fimilibat uft fiiee* uwatw, à· *la fide* me *fabftripfi.*

f. Hyeciatbui a Ceftitell» mifiioaariuc epoflolicut frtfiereteriae ·

Litter* *iafirmeeetaler decifiva confia aiam later efifcopatum Sappatea-* ***fem***, d* *Aleuieafcai.*

IN Chrifti nomine Amen. Anno a Nativitate ejufdem ιόι8. Indidioncô. die veto so. Decembris adum Sapp* in «dibus epii'copalibus coram me Francifco dy Leonardis archidiacono Tragqrieafe, de in hac caufa commiflario facr< congregationis de'*' Propaganda Fide, nec non coram admodum leverandopatre firatre Hyacintho aCefpityilo ordinis minorum ftridloris obfervanti* miflionario apo'ftollco hl Epiro, dt coram infrafcriptis teftibus fpeclaliter ad hoc vocatis, dt rogatis ; ibique perfonaliter conftituti Illuftriflimus, dt rçverendiffimus Dominus Fr. Benedidus Urtinus Ragufjmu epifcopus Alexenlis ex una parte, ac'Illuftrif-, fimus, dt reverendiflimus dominus Francifcus Blancus epifcopus Sappatentis cx altata, ob bonum pacis(Be.per modum pacifice concordi* , fponte dtc. voluntarie dtc. per fe, dt fuccefIbres fuos orsuri me-, liori modo dtc. devenerunt ad infrafcripta_, pada, tranfadiones, dt conventiones, falvo tamen femper , dt quatenus opus fuerit, confenfu, dt beneplacito fedis apoftoftae , dt prefer* facr* congregationis, videlicet , Dum diu controverfum fuerit, & vari* lites, dt diflidia interceilerint, tam inter fupradiAos illuftrifli nos, dt reverendiflimos epifeopos Alexienfem, dc Sappatenfem , fuper 6-nes , dt limites utriufque «défi* , dt jura cpifcopalia in divertis ecclefiis ,-tam parochialibus , quàm timplicibus, intra eofdem terminos, teu fines exiftencibus : cumque tandem fupradida facra congregatio per expretiae litteras fub data 24· Aprilis 1Ô18. 2uarum executioners» mihi fupradido arçniiacono mandavit, ipli illuftnflimo , ac reverendiflimo epifeopo Sapparenfi commiferit, ut obfervaret fines, dt terminos, in folio, fibi tranfmilfo, deferiptos, ac cederet ecclqfias in eodem folio cnunciaras , cure , dt isirisdidion.i epifeopi Alexienfis: Tenor autdm litterarum- dt folii annexi fequitur. À tergo: All* illuftri, e reverendiflim! (ignoti come fralelli montignori li vefcovl Sappatcnfi, e d' Albania. Bflendofi io quefta facra congregatione «faminata CM diligena* la di/leren*a de* coafini.j cbe hanrro le (ignorie «orire con monligtqpr Fra Benedetto vefeovo d' Aleflio, b parfo a queftl cminentifiiiai Signori , che li confini notati neH' aggiunto foglio, fiano ban prevail a favore dei fuddetto vefeovo d' Aleflio, dt che le Chiefe nel medemo foglio nominate, apartenghinoa quello. Feri non edendo bene, che le Signorie Voftte contendino più fopra li fuddetti confini per lo fcandolo , che potiono riceverr non folo II Fedeli , ma gl* infcdeli ancora , e per moiti gravi inconvenienti, cbe fogliono fucceder da firtuli contefe, c maflime io cotefle parti fotto dei Tureo , la medema fagra Congregatione defidera, che fi quietino, cd oflervino li fudetti confini , e lafcino alia detta cura' dei vefeovo d' Aleflio le chiefe nei de^to tiogfi° enunciate , ficure di far cofa gratiflima ali'iftefla fagra Congregatione, e per fine me le offero, e raccomando. Roma li 24. Aprile i6$8- Delie Votire Signorie comcrratello il cardinal Antonio Barberino › Francefco Ingoii fecrctario. Ad latus vero *: vefcovi d' Albania*, e Sappatenfe. Foglio: confini dei Vefcovato d'Aleflio. Dalla parte orienta, le confina per parte'del mare con le diocefi del Vefcovato di Croja, mediante- il fiurne Mitia1, caminando per S. Giorgio di Cucula, tra il detro fiume Mitia , e Fandi , per San Nicolù di Maflagni , e S. Maria dr Laviheghi, e deriva ititino al fiume Drino per drittura. Dalla parte occidentale confina parimente con la dioceti del vefcovato di Scutari mediante il Fantano Cafticuccia per meuo- la villa di Cuculi, per foletta inaggiore , cioè albero grande, in noftra lingua * dette Olmo-e d) piu con il vefcovato Sappatenfe, mediante il Ponte della villa di Blinififti, e per luogo dette Stogh, cioè Sambuco, e per rorrente> detto Chifobla,c per Palumbo, e per S> Nicolô de Calameti, ed a diritrura al Ponte di Lecca , é pure a diríttura al viaggio dette Sifaco,e deriva al fiume Drino , per la cofta de! Monte negro tra Balani, e Fandi picciolo , e Talia , al fiume Cofmi. Chicle, che appartengono alla dioceli del vefcovato d'Aleflio corrtenute dalli fopradetti con. fini. Sanftus Nicolaus Alexii cathedralis , fanftus Georgius, dk fandla Maria de CafteHo, item fanria Maria ultra flumen, 1110-nafterium, fanftus Joannes de Rencli, fanâa Venerqnda de Baldrani, famftus Nicolaus de Cacarichi, fanâa Euphemia de Calameti , fandus Salvaror dc *Velia* , (anAus Joannes de Merchigne, fandi Colma, & Damianus de Mitia, fandus Blafius de falomundi, fandus Demetrius de Darda , fandus Alexander de Bochiano , & Gaibbi , fandus Nicolaus de Zoitneni, fanda Barbata de Pedana, fandus Georgius dc Fico, fandus Salvator de Rebico, fandus Georgius de Cucula, fandus Joannes de Bulgari, fanda Maria de Ndcrfandina , e di Blefci, fanda Veneranda, & fandus Marchus de Neht«Ha , fandus Alexander fuper montem Mirlditarum , abbatia , fanda Maria, & fanddb Marcus dc Fandi Vogole, fandus Demetrius de Fandi Maye , fandos Paulus & fan-

Ανήο Chbkti 17°5·

Anno Christi 17°J·

A ianflus Stephanus de Blinlffll, fanfla-. lLfaria de Sperdasa, fanflus Georgius de. Giunale, fanflus Michael de Caftagneti, fanfla Crux ad flumen Glotnifichia, fanflus Nicolaus de flumine Calamai , fanfla Ve- Bcrauda de Recta « fanfla Trinitas de Schiefa , & fanfla Maria Magdalena de Barbi*, ©lori, & tandem alia quadam deftruA*, alla vero parvi momenti inter fuptadiflos terminos dioecefis Ajexlenfis .

Verum cum aliqua difficultas oriretur circa totalem executioflem fupradifla commiffionis, pracipua circa' nonnullas ecclefia» , dt villas, quarum jura epifeopaiia prarendébat idem reverendiffïmus Sappatenüs , fuos prardeceffore» habuiffe per immemorabilem,. pofTeflionem, habita etiam accurata confideratione locorum, dk populorum , perpenfis quoque incommodis facile cmerfuris , ti ipfa *adamuffim execution! mandaretur, ad vitanda fcandala multoiies hac de caufa orta, pradiflus reverefidiiTimu» Alexienfis per fe, & fucceibrcs fuos fponte, & libere ceffir, & reliquit eidem illuftriffimo, dt reverendiffimo epifcopo Sappatenfi omnia jura, rationes, fl(afliones, & pratentiones , qua quomodocunque, aut qualitercunquo habuit, dk habere potuit fuper villam BΓ>niffli infra Pontem a parte orientis, dkjnerid>ei,& *fupra villam Trofciani ecclémm* fanfli Nicolai de flumine Calami, A ecclefias, & villas terra Spaffi inter flumen-Gona , dt flumen Lumi, ita ut tint, & intclligantur jurifdifllonis ordinaria prejiflt reverendiffimi dom*ni epifeopi ,&ecclefia Sappatenlis,cui perpetuo incorporata, & annex* exiftant, ac prefatus epifcopus ln eis omnia jura epifeopaiia, licite, libere, dr pacifice exercere valeat, nec ullo unquam tempore, fub quovis qualiro colore, poffit fuper his a quocunque moleftari , fcu inquietari . Ex altera vero parte ipfe illufirifliinui, flr reverendiffimus epifcopus Sappatenlis , ranquam filius obedienti* feiens le rem gratiffimam faflurum fanfla Cedi apoftolic*, *& facta* congregationi fupradifl* , virtute ejus commlffionis per fe, dt fucceflbres ejus fponte, dt libere ceffit, reliquit cura, dc, jurifdtflioni iliuftriffimi, dc reverendiffimi epifeopi Alexienfis, dt ejus fucceflbribus cetera» omnes ccclefias in fupradiflo folio annotata», & prvcipue .villam de Bardagni nuncupatam ln parochial· ecclefia Calametl cum omnibus pr,»diis, pofleffionlbus, juTibu», & pertlnentll» fui»» ira ut in ipfij habeat, flr exerceat per fe vel pef fubftituros fuos libere, & pacifice omnia , & quacunque *juta epifeopaiia,* tanquam primus epifcopus, & ordinarius cotum, & Ita promiferunt, & fe in vetbo vetitatisadfltinxerunt exequl impofte.rum, et obfervare Orunia et fingula ptamifla fub obligatione in forma camera apoftoiic* , non folum hoc, fed omni meliori modo, er jure, volentes, et intendentes, ut pro expreflis, et nominatis habeantur omhia, ciTmgula, qua de jure, feu de ftilo curia ad majorem firmitatem, et validitatem hujus tianlaflionis , et pacifica conventionis, exprimentia elient Ecclefia autem contenta inter flumen Gloska, dt flumen Lumi terra de Spaffi funt, fanflus Elias de Pdla, fanflus loannes de Medula, fanfla Matia de fanfla Maria, fanfla Crux de Cruce, Sanflus Scbaflianus de Villa Datana, fanfla Barbara de Schieja , fanflus Stephanus, et fanflus Demerries do Spaffi, Sanfla Rucna de Monte Rucno, & li qu* al'« funt inter diflos terminos. In quorum, fidem propriis manibus fe fubfcripferunt, die, mente er anno, quibus fupra-

ha eft iwr *Fr. BeueJifiuc 1'rftnui epifeoput,* f», *fupre* tb-c.

ha eft noe Francifeut epifeoput Sappateujis i ^hi fupra &c.

Jo Marci cbterico feet prefente .

Loco ф Sigilli ·

Ege *Fraacifeut Je LeanerJir arcbiJiacenet, & commejoriur, qui fupra, auftoritate etiam fitpraJtfloreem tiluftrtjfimerum, *· revereajtfftmorum epifeoporum, in banc firmam boc publicam traafifhonis injiramemum reJeei, manu mibt JfJa tranfcrtpfif proerte ji^illo muntve* , 4" *me fabferipfi.*

F. Hyacinthus « Cefpitello mtffianariae apoftoltcut prafecretarinc .

IN

Æ. 171* INNOCENTIUS PAPA XIII

K Stilt th 4UMM ij»I. vfqai »1 1714. I71°'

BENEDICTUS PAPA XIII.

St£t th tun 1714. */fM ** 173·.

synodus provincialis

RUTHENORUM

HABITA

TNCIVITATBZAMOSCIÆ

Anno MDCCXX.

AD SS. D. N. BFNED1CTÜM PP. XIII.

BEATlSStMF fATEx.

£x tenu. •1 «dit. dicata nediflo et. XIII. «•«7*4· ΛΛ Pul ». *ieatrffime fteter.» elementa XI. juffie, tr aufpitiit felltiler inchoatam, fid tuna. centli Kill, prncejjorti tat fevenle uumme fehciut ton/ammatum, fiticifilme fib btfie be-fuprtmt regiminit tut frimordtit t» lateat edendum, tibi nut, jure quidem ofttmo, debiturn, conventtnfque manat eft. Ilium enim Pein fidem egregie afiendifit, ?a« licet juxta bumanaram omnium rerum volubilitatem, at vice/, aaat tjlt, nunc tilt fit vtfibiliter adjudicata moderatori, dual bat generatio adventt, illa fnetent, eadem tamen femfer eft, atque ant tnvifibih cafttt Cbrtfto Domino firmtfflme ttfalata, ad confimmattonem ufquo facutoram firmitatem fuam ftrvabit indemnem. Qucprofter five ea recenfeat, qua Clement XI. (Eximium fine ettltfa Detut) magnanimitate fie, tula, atque ament erg» tn Rutbenam gentem fro tonvotanda frovinttah bat fynodo contaient, five ilia ferfendut qua ad eandem numerit omnibat abfilvendam non imfar fracejori fie innoc. Kilt, fiffeditarit, tue fint, tua fiant, tibi debeatur; «« vei maxime, ante nulla fit ta bot opere fart, qua feeuhanbut tait laadibat tartre fofiît. Scelerum damnationem, tenfutatioaemque errroram comflefltur; quot nedum, vel ob tucunabulit averfitut et i fed exemple tua tffit ecclefia bojitbut reverendo, trafotaftt; quinimmo fingulart doflrtna, expolttaqur ditendi rattone, five publiât palejafte tyfit, five oretenut ovtbut tait noflu, dtuque fer amoena viarum, atque effera montium, vei obfirefentibut pluvitt, vel nflu Soltt favieate admtmftrata, extingaeudot frorjut atttftjh: fimmorum foattfieum decreta, at jara tommemorat, quorum autborttalem, qua, toto exultante orbe, tua uunt eft, nedum affriate reveritut et; fed exequutioni amufitm mandari, net latum unguem frateriri, ettlefia/ltca hbertatit vindex acerrimae mire jajfiftt. Hot tn ofere flurtmorum tonctliorum afla, finet, dr coaoaet referantur ad refellendo/ abafit, ad eonformandor moret, ac fraferttm ad collabentei nonnullot refareadot retat, teremoniat « difetfliuae; qua fairamentorum munditiem, altertuft detur, at fitraram folemnitatum conternant hierarchical. Honne omne Jludium tuum, nc fidelitatem contahjlt, ut fintera Chrifti fidet, 6· afoftolice traditio incorrufte ferveretur; ut finiihe dijctfltna reftorefieret, atque ectielia Det vere tanquarn ffonfi ornata virifio, fitut in mtatftrorum feritate, intfffu « ac firma; tta ia temfloram ornata» t' freqffima, atqae fieri manent omnigena boaeJiate undeauaque nitefieret. Excife igttur, beaufilme fater, Katbena genlii mea» imo tua footdt, ijlbet vota, fubmtfiîaatt, atque obedientta argumenta, ne nvulur (at. adverterat S. Cffrianur) α fonte divtfut futrefiat, aeve remet ab arbore retifut arefiet. Interim cum grege meo Deam defrecor, at ta fouttfitem Maximam tn tftbat reram temfeftate fummoperé offoriunum, at mine fine modtr nobit datum, eccleiia dia incolumem fervet, Ur fuujltt ftinfer ominibur ad majora jugiter frovebat incrementa.*

SanAiutlt veftr» domini mei clementiflimi

Scabellum Pedum, ir exorator indefeffiet

leo ircbiepitcojMii Mttiopoiitanu* totiut Rufluc m. pp.

£»■*>· *710.,

BE NEDICTUS PP. XtIL

Ad fetarem rti meettriam.

APoftolatus officium, quod infcrutabili pivin* Sapientis, atquç bOnfatit altitudo humilitlli noftr* committere dignata efl, falubrlter exequjxtfdjuvuntè Domino ju-' gircr fatagenfes, Ula qu* a catholici· antiftltibu* In partem follicitudlnu.noftr* vocatis pro felici Dominici gregi» fibi commifli regimine, ac Chriftlan* religioni·, catholic*, que Fidei propagatione, « .ptpgefiu prudenti, providaque pietate falubriier confiituta, cr ordinata efle nofcuntur ,‹ «r firma, atque ftabllia perûftant Appftotici munimini· no-' ftri patrocinio libenter roborunius. Exponi liquident nobis nuper fecit venerabilis Fra. te! modernus^ metropolita Rufli*, quod Ipfe una cum venerabilibus Fratribus epifeopis Ruthenis unitis fub prefidentix venerabilis pariter Fratris Hieronymi archieplfcopi F.del-fen. tunc in regno Poloni* fedis apoftolic* cum facultatibus Legati de latere nuncii pres felici , falubrique Chrifti fidelium earumdem partium cur* fu* paftorali commitTa-rum invia mandatorum Domini dircAione & chriftian* Fidei, ac religionis propagatio·, ne, piorumque operum progreffu , & incremento fynodum ..provincialem Rufhenam in Civitate Zamofci* Anno MDCCXX. celebravit, multaque In illa flatuta, decreta, & ordinationes edidit ./Cum autem ficut eadem expolitio fubjungebat prxdidus moder-num metropolita prxmina quo firmius fubfiftant, dt ferventur exadius apoftolic* con-fumationi* noftra patrocinio communiri fummopere defideret, nos piis ejufdem métro-polite votis hac-in re quantum cum Domino poflumus, favorabiliter annuere , eum· que fpecialibu» favoribus, & gratiis profequi volentes, dt a quibufvis excommunica-tionis, fufpenficni·, dt.Interdidi, aliifque ecclefiafticis fententiis, cenfuris , & poenis A jure, *vel* ab-homine' quavis occafionc, vel caufa latis, fi quibus quomodblibet inno-datus exiftlt,ad effeAum prefentium dumtaxat coofequcn. harum ferie abfolventes, & abfolutum fote cenfentes, fupplicationibus ejus nomin^Bobi· fuper hoc humiliter por-redis inclinati, tam de venerabilium Fratrum noftrorum S.R. E. dardinalium negotii' de Propaganda Fide pr*.pofitotum, quam concll.il Tridentini Interpretum, qui fynodum Kα-ihenam pr*didam prsvio maturo examine pleniflime approbarunt, cohfilio, lyiiodunu hujufmodi a dido moderno metropolita celebratum f ùt portenditur) omniaque , ungu-la in ca edjta flatuta , ordinatione», & decreta, «udoritare apoftolic» tenore piarfcn-t^um confirmamus, & approbamus, illiique inviolabilis apoftolic* firmitatis robur adii-cimus, ifa tamen qupd per noftram predid* fynodi confirmationem nihil derogatum ef-fe cenfeatur conftitutionibus Romanum pontificum prcdeceflbrum noftrorum , & decretis conciliorum generalium emanatis fuper ritibus Gtscorum, qu* non obftante hujufmodi confirmatione femper In fuo robore permanere debeant, ac falva femper in prxmifli, audoritate congregationum eorundem cardinalium. Decernentes eafdem prefente· 'ite-ras ,dc fynodum, in eaque edita ftatuta, ordinationes, dt decreta hujufmodi femper firma, valida, & efficacia exiftere, & fore, fuofque plenarios, *St* integros effedu» for-tlri, & obtinere,- ac ab_oranlbus , dt fingulis, ad quos fpedat , dt pro tempore^, quandocumque fpedabit in omnibus , dt per omnia inviolabiliter , dt inconcuflc ob-tetvari. Sicque {n promiflis per quofeumque judices ordinarios , dt delegatos etiam., caufarum earner* Apoftolic* auditore* fodicari, dk definiri debere , ac irritum , dc inane fi fecu* fuper his a quoquam quavis audoritate fcienter, vcl ignoranter con-tigerit atrenrari. Non obftantibus apoftolic!*, ac in univerfalibu* , provincialibufqur, dt fynodalibus concilii» editis generalibus, vel fpecialibu» conftitutionibus , dt ordinationi-bus, crtetifque contrarii* quibufeumque. Volumus autem, ut prefentium literarunu. tranfumptis, feu exemplis etiam Impreffis,manu alicuju* Notarii publici fubfcriptis, & figillo perfon* indignitate ecclcfiaftica conftltut* muniti», eadem prorfu* fide·» in. judicio, & extra adhibeatur, qu* ipfis pr*fentibu* adhiberetur, fi forent exhibita- , vel oftenf*. Datum Rome apud fandam Mariam majorem fub Annulo Pifcatoris dic XIX. Julii MDCCXXIV.

Pontificatu* Noftti Anno Primo.

F. *Card. Olhtriti.*

Cmki'' τι 17*0. D/rr#/*w [<ure negttgetinit gtutralh i» 'Proftgeetle tiit bdit. A» 1. Mettii 1713.

REferente eminentIffimo, A reverendiffimo domino, domino cardinali Nicolao Spino. la aAa -, & decreta fynodi provinciali' Ruthen· habite anno 1710. in Civitatem Zamofde, prefidente R. P. D. Hieronymo Grimaldo archicpncopo Edeffeno fanA» Cedit in regno Polonia,* nugno ducatu Lituanie, com facultatibnt legati de latere · nuncio ; eminentlffiml Patret (acre congregationi, de Progpganda Hd^, quibu, a Sa. m. Clemente papa XI. vigore literarum in forma Brevia Cub dic 20. Martii ιτιά. hujufee (ynod| cura, examen, & approbated reCervata fuerat, previo maturo examine., predIAam fynodum pleniflime approbarunt, necnort Typit, dt Cumptibut ejufdem (acre congregationi* imprimendam efle decreverunt ; ftatuente, infuper Cupplfcandum eflE> fanAKumo pro apoliolica confirmatione ipliut fynodi per ilterat in forma Brevia: in iit tamen, fi fanAitati Cue placuerit, inferendo ciaufulam, quod per apoftolicam prefer» Cynodi confirmationem nihil derogandum elle cenfcatur, conftitutionibu* fummorum Pontificum, dr decretlt conciliorum generalium, emanatit fuper Ritibut Grecolum, que , non obftantc hujufmodi confirmatione, femper in fuo robore debeant permanere.

Quam facte congregationi* fententiam fanAiffimo domino noftro pape Innocentio XIII. relatam per R. P· D. Petrum Aloylium Carafa arcbicpifcopum Lariffr prediAx facte-coniregationit fccretarium, in audientia habita die io. ejufdem menfi,, « anni, SanAitat fua benigne approbavit, dc apoftolicam antediAi fynodf confirmationem per literal In forma Brevit, juxta petita, expediti mandavit.

Datum Rome ex edlbut diA» facte congregationi, die 4.'Martii 1714.

Jtftfb terimelh Secriftnltt Pr,ef'(Int.

Locut f Sigilli.

Petro, Aloyfiut archiepifcoput Lariffe Secreratiui.

Daereruw *Setre Ceegrtgetiteir S· Ceaeilii TriJtetini.*

PRovinclalem Synodum habitam anno 1710. in Civitate Zamocien., prefidenre atchiepifcopo Edeflcno S. Cedi, apoftolice in regno Polonle, * magno ducatu Lituanie cum faceltatibut legati de latere biuntio, eminentIffiml pC. cardinale, Tridentini concilii Interpretet, quorum id munu* eft ad tramitet Bulle fa. me: Sixtl V. quo decuit Audio, ac diligentia confiderarunt , perpcnfoque elaborato fuffragio emlnenriffimi D. cardinalia BeiTuge albo Caere congregationi* concilii adferipto, cui revitionis fynodi cora fuerat demandata, cenfuerunt ,;ut quotict fanAiffimo Domino noftro predlAam fynodum provincialem confirmare placeret per lirerat apoliolica, in forma Brevi, io iifnem lirerit danfula adderetur, fi fanAitati Cue videbitur, quod per apoftolicam hujufce fynodi confirmationem nihil derogatum efle cenfeacur conftitutionibu, Commotum Romanorum pontificum, *flt* decretlt conciliorum generalium emanati, fuper ritibue 'v Crecorum, que, non obftante hujufmodi confirmatione, femper in fuo robore debeant permanere, Ar in eorum fidem no* Curtiut S. R. E. dlaconu, cardinali, Ocfgn, memorate S. congregationi* concilii prefeAu, ha* prefente, fieri, * per Infrafcriptum R. P. ejufdem Caere congregationi* Secretarium fubfcribi , noftrique confucti Sigilli fecimut impreffione muniri. Datum Rome hac die 5. Decembri* 1722.

Curtitt CirJiuli/ Ortger

Loco-f Sigilli.

Prtfyrr it LeaAtvtùûtfttrtttriu.

XtVtUNDiSS IMI DOMINI
H1RRONYMI G R I M' A L* D I
ARCHI E.PISCOPI EDESSENI,
NUNCIIAPQSTOLiei,
Habita ad patret in fynodo congregato·,

HtwrtaJiJpMi Pttrft,

SMerta Ia aternwo Chriftu» domina* nofter tam ardenter ecclefiam Aiam dllexit, ut ' anteqthim ad coelo* afccnderet, nobi» promiferit ,ubi duo, vel tre* erunt Itu ipfra* nomine congregati fe faturum in medio eorum. Promiffio tam provida, ac beak gna nullum nobi* relinquit dubitandi locum, quin non humano, fed Divino faAum fuerit confilio, ut ad hanc convenlremu* urbem, atque In M* ndibut facri, habenda Synodi, qua varii», gravlbufque de caufi* adhuc 'dilata fuerat, initium facercmu*.

Longam poft annorum fcrlem tandem aliquando illuaifle diem hunc fellcilTimum eo majori perfundor latitia, qttod tam vehementer n vobi*'exoptatu* fuerit, ac flagitatu*, ut tillu* videndi caufa nqn leve contaglqoh » mortlfque periculum contempfcriti* . Tantu* & tara IncrrdibUi* ardor r oc- aelu* feti*, attendant nihil vobi* efle animarum falute carie», nec quidquam optatiui, quam id, eurd f··»· rr^arrm, qu*d «fitrAuaa r/f mint·· rt, yead cra/niAax* tft elli&rt, quod tqffrwwm rfl rMjWrderq, fuad pia/vr, «r fin· •fl rh/adir»,

Nullqcft ad hunc eximium, fanAumque finem aibquendum aptior via, nulla pr·- clarior, nulla facri* cnnonibu» congruendor ea , quam firmo, conftantlque animo ini. re ftatuifti*^ natura enim ducimur, ac ratione Ipfa, -ut ad ea*, -qua* de rebw(graviori* momenti habemu» deliberatione», alio* adhlbcamu·; quoniam II ad indicium noftrum multorum acceflcrlt fententia, deliberatio non folum eft cautior, fed plua etiam ha» bet auAoritati», ac ponderi* apud eo*, quibu* maxime confultum copiait**.

Verum quamvi* ad difclplinam vcclefiaUicam, veramque pietatem reftltucadam, ac exdrpandoa errore», vel temporum calamitate, vel hominum fraude inveAot, concilia fint remedia faluberrima , tamen quoniam ex ii* exiguo* dumtaxat firuAu* percipitur, nifi miniftri Chrifti, dt difpenfatore» myderiorum Del vitar, ac moram integritate, ac facrorum canonum , divinorumqqe praeoptaram obfervantia populi* exemplo preluceant, pldeti», reverendiffimi patre*, permagni interefte vo* attendere vobi*, fi voueritl* profpicere Gregi, In quo vo* Spiritu* fanAu* pofuit epifeopo* regere ccclefianu Del, quam aqulfivlt fangvine fuo.

SanAiffimu* domina» nofter,qui (ut ex ipfia* Brevi cognofceti») fummii extulit laudibu* confilium , quod de habenda f>nodo fufccpiftn , mcqae huic (coram addic, ac nomine fuo prafidete voluit, tantopere quidem confidit vo* minifterium, quod in domino accepifti», expletura», ut paterne voci» calcar nequaquam vobi* admovendum efie judicarit — — —

Quoniam tamen SS. PP. veftroram, quo* ata* omni* fufplclet, ac'venerabitur, memorta non poteft vobi* non effe jucundif&ma · liceat mihi eo» vobi* ob oculo* ponere, ut in hanc pulcherrimam intaente* imaginem facilia», A claqb··, pergat!» tum vobi», tura Gregi* veftr! commodi*, ac faiutt confulere. Erant integri, tnodcfli, humile*, irrcprtheafibile», in oratione, dk IcAiooe affidui, In aliena faluti» cura, A cognatione defixi, non fuperbi>,non iracundi, non vinolenti, neque turpi» lucri cupidi, fed hofpitale», benigni, fbbrll, jufti, SaoAi, continente»,- in domcftlco cuitu, ac vlftu Srcl, in filio· benefici, & liberale» ; paftcbant Gregem Dei, providente» non coaAe , , I fpontata fecundum Deum, neque ut dominante* in cleri», fed forma faAi Gregi* ex animo.

Pono cum tot, tantaromque virtutum radix fit Fide», primum Iliad vobi* eft jaciendum , tanquam 6rmMfimum adificli facri fundamentum , ut hnrefea omne», qua a concilii* oecumenici* damnate funt, detcflemlnl, ac quacumque ab il* luerant definita recipiat!», veramque obcdlentlam fpondeati* Romano pontifici Chrtfii vicario, Fidemque, fine qua iqurolEblle eft placere Deo, ex facrorum canonum praferipto, ac tuxta formam propofttam a San. mem. Urbano V1IJ. profiteamini. '

Deinde facere non poflüm,quin a vobi* reverendUBml Patre», vehementer petam, ut coniunAlffimi* animi*, qquall «lo. tamquam uno paftorall, cplfcopallque fpirltu iatcnfi omne» in eam curam incumbat», ac Areouam » fcduiamque ponaii» operam, ut gra-

~4KBJr· grave* abufu*, qui In Cactorum Minlftroriim eleftionet, St ordinatione* , non fine ma· Awno
Caarirr fino Animarum detrimento, quemadmodum probe ooftii, Irrcpferunt, e vcftrit dioce- Cnaitrr
* fibut eliminentur quamprimum, ac penitu* e medio tolleater, facerdoiefque, & poou· 1720.
J ii regimini veftto commMG, ad fiocerum cultum ortbodoas reiitloyto arque ad illlba· um , Integramque catholici ritu* profcConcm revocentur. ''

Reliquum «ft if t). 0> M·, qui jufli* feniore» feptaagiou ad oftiam tabernaculi foederi a Moyfc convocari, Mlliqae eodem in loco commorantkbua adede , atque unum, cumdemque foitirum larnlrl dignatu* eft, quique apoftoli* (M* unum in locum congregati* Spiritum iaaftnm mifit, eorum mente* illuminavit» corda Igne (aero attendit »(uppii· ce* precamur, ut animo* quoque noftro* divina luce compleat, bonitate'foveat, fapientlaque Ire regat» ut concordi voluntate, parlbu* ftedib, uno confilio, eadem vigilantia legationi* nqftnr mam oraoia mwqwmu* undemque In coeleftl patria ipfum tiooorc •ternum collaudemus. i·

-t

r

Awno «·«·" I/·®·

Taxa Cancellari».

A··o CutitTg «7<o.

Λ·»i» t· media fihtn ; Floreant un/, «rW/a/.
fimolex : Floreant mutt φ médiat.
Meniterinm vtfi robore : Flortui duo.
Μμπστμν· <·« Mit trreitu ftr Jnriiut 4> ex caufit Pefi arma· «Mtrawarraarr/a*: F/orrM trtr. w r
*** ,,,**/ teraunit, qu* aoa ithtl dari Jitt txfn/li mandate nfn, nf ·fficit nqftri ; Flerem tree.
Preteflatia.ad alla tagroffiata, <4 extradite cam figillo: Floreui duo.
Maadaiumjprocura : Floreant aaar, & médiat:
Infiriptio cauf* ad regiftrum uniui, five plurium, dummodo ex aaa rifat/oar, vei romie: Floreant unat.
Remiffiori* /re examine teftium,fine controverfi* tngroffiatioae in une Filtre ; Florent Λ*·
rre examine cujufltbet teflit fitfer fimflici fropofitione examinati:. Flereni duo.
Si vero fafer articulée qaantumvir magmt: Fterrai fix.
Copia fro vigiatiquataor rigu in media (bana ex atrauue farte feripta: Floreàur médiat.
Similiter folvatur qt,idqaid ia afin infinuatur, pro media charte a notir judictahbut aaiafiajufque inflanti* terminât*, decreto interloratorte ta fr/diminai tint dilattombur Floreaat anut.
Decretam excommunicatioait fine coatrcverfia in contumaciam latum : Florent fix.
Liter* executoritler cam finttntit, fofl auditât firtar farltam lontromerfiat lata ? Flereni ofto.
Declaratori* cxcomatnaitnlionir cam iafertir canomde meaitioniiar in neteriir abfynt frecefin jadtetario : Fttreni decem.
Dectetum ex audita atriaf^ae partit conirowfie cam alienet iajlantiii latam, externfam in tribut, tir ultra quandoque Filurii; Floreat viginti.
Decretum amfltut cum emnibut aflibut, examtnibut tcfliom, indufliombut, rtflicatienitar t duflicationibut» triflicettoaibui in decem t vtgtnttt aut triginta Ftlurit ad frofertionem immediati decreti luxari debet.
Infirumentum apfellationn : Florent fix.
Audientia juramenti iu cancellari*, ejufijue exfleti tefiimonium aatbeaticnm : Flereni femiduo.
Pro fublevatione ad temfui : Florent tret.
Pro abfiluttone a ceofurtt f.^i frallitam de flando juri fhbtuijfieaem t d· farti fittiififtlionem : Flereni quatuor.
Interdtflum in ecdejiat, <r tUiut relaxatio fro unoquoque itflrumnioi Flereni tree.
Arefiam,<k· Areflt relaxatio fro unoquoque : Florent iret.
Suffenfio *b officiey & benefico: Florent tree.
Inhibitio cum exfreffioue cai<!'«. Floreui tree.
Inhibiltouit relexutte. Florent tre>.
Infiriftio frovifionit cum ejut tranjumfto : Florent tree.
Pro dimiffioriahbut fine reditu : Flarent elle.
Pro formati/› fin teflimonialibur ordinum: Flereuur mur, (F mediae.
Inflramentum approbation^ pro exciftendit coafeffiuntbur. Floienur unnt.
Commenda alicujur ecdtfi* : Florem fex.
Liter* crid* Fierent tret.
Inflitulioatr, fix inveflitar* litrr*: imferiulTi'unut.
Refigantio beneficii, allit ingrojjala, dr per extraflum ex tradita cum jaramento i Florent quinque.
Indultum celebrandi in ecclcfiit non confecratu : Floreant unat.
Indultum celebrandi extra ecclefiat : Florem feOnduo.
Indultum copulandi fine Bannit, dejcre'ioni recurrentit committitur.
Indultum diebut vetitu vtfcendi carmbur : Florent duo.
Pro confirmatione Teflamentorum ad centum Florence : Florem fex.

SËh *7**

PROFESSIONES FIDEI

Anno Christi 1710.

Emiffx ab omnibus qui interfuerunt fynodo»

Ia Main tatri»» it Filii» it Sfintat SaaSi. Aatt.

ÆGOo Leo Khzka archiepifcopu* Metropolitanti* Kyovienfis, Halicienfis totiufque Ruffietepifcopus Uladimirienfi*, & Brenenlis» Amtimandrita Supraslienfis, firma fide credo, A: profiteor omnia, & fingvia., qu* continentur in Symbolo, quo Sar.fla Romana ecclefia utitur, videlicet.

Cre.'oin unum Deum Patrem omnipotentem, faflorem cudi, & terre, vlfibilium omnium, & irtvifibilium. Et in unum Dominum Jefum Chriftum, Filinm Dei unigenitum, Or ex Patr< natum ante otnnia fecula. Dejuin ue Deo, lurnen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non faAum, confubftantialem Patri, per quem omnia faAa funt; qui Ïiropter nos homines, & propter noftram hlutem defccnditde coelis, flr incarnatus eft de Spiritu Sanflo, ex Maria Virgine, & Hi», rto faflus oft. Crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilato pallas, & fepuitui eft. Et refurrexit tertia die fecundum feripturas. Et afeendit in coelum, feriet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eft cum glorla judicare vivos, & mortuos, cujus itgni non erit finis. Et in Spiritum SanAum Dominum, <V vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre, & Filio fimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eft per Prophetas. Et unam Sanctam Catholicam, & Apoftobeam Ecclefiam. Confiteor unum Baptifma in rem'ffionem pecca* torum, & expeAo refurreflionem mortuorum, & vitam venturi fxculi. Arnen.

Veneror etiam, & fufeipio univerfales fynodos, prout fequitur, vroeHcct.

Nicxnam primam, & profiteor, quod in ca contra Arium, damnat* memori*, definitum eft.* Dominum Jefum Chriftum elfe Filium Dei, ex Patre natum Unigenitum, ideft, cx lubftantia Patris natum, non fa* Aum, confubftantialem Patri; atque impias illas voces, refle in eadem fynodo damnatas efle, quod aliquando non fuerit, aut quod faflus eft ex iis, qux non funt, «ut ex alia fubftantia, vel eflentia, aut quod fit mutabilis, vei convertibilis Filius Dei.

Conftantinopolitanam primam, fecundam in ordine i & profiteor, quod io ea contra Macedonium, damnat* memori*, definitum eft. Spiritum SanAum, non efle fervum, fed Dominum; non creaturam, fed Deum; ac unam habentem cum Patre, & Filio Deitatem.

Ephefinam primam, tertiam In ortjine, profiteor, quod in ea contra Neftorium, damnat* memori*, definitum eft: Divinitatem, & humanitatem ineffabili, & incomprehenfibili unione, in una perfona Filii Dei, unum nobis Jefum Chriftum conftituifl*c, c*. que de caufa Bcatiftimam Virginem vere effo Dei Genitricem.

Chalcedonenfem, quartam in ordine, & profiteor, quod ia ea contra Eutychem, & DJofcorum, ambo* damnare memori*, definitam eft: Unum» eumdemque Filium Dei» Dominum noftram Jefum Chriftum» perfe* Aum efle in Deitate» & pctfeAum in humanitate, Deum verum» & hominem verum» ex anima rationali» & corpore» confuOftantialem Patri fecundum Deitateto, çumdem confubftanrialcm nobis fecundum humanitatem» per omnia nobis limitem, abfque peccatp, ante fecula quidem de Patre genitum fecundum Deitatem, tn noviflimis autem diebus» eumiem propter nos, & propter noftrank. falutem, cx Maria Virgine D«i Genitrice fecundum humanitatem, unum, eumdemque., Chriftum Filium Dei unigenitum, in duabus naturis inconfufe, immutabiliter, indivife, infeparabiliter agnofecndum, nufquam fublata duf.-rentia dirutarum propter unionem, magifque falva proprietate utriufque natur*, & m unam perfonam, atque fubfiftentiamconcurrente, non induas perfonapartitum, aut divifum · fed unum, eumdemque Filium, Ac Unigenitum, Deum-vetunu» Dominum Jefum Chriftum.

Item ejufdem Domini noftri Jefu Chrifti Divinitatem, fecundum quam confubftantialis eft Patri, 4 Spiritui Sanflo, tmpalfibilem elfe, &. immortalem; eumdem aurem crucifixum, flt mortuum tantummodo fecundum carnem, ut pariter definitum eil in diAa fynodo, fit in eplftola Stnfli Leonis Romani Pontificis, cujus ore, Beatum Petrumloquutum efle, Patre* in eadem fynodo acclamaverunt. Per quam definitionem damnatur impia hxrefis illotum, qui Trifagio ab Angelis tradito, & in prahta Chalccdonenli fynodo decantato, SanAus Deus, SanAus fortis, SanAus & immortalis, nslferere nobis, addebant: Qui crucifixus eft pro nobis; atque adeo Divinam naturam trium perfonarum paflibilero afferebant,'& mortalem.

Cqmiiantinopolitanam fecundam, quintam iooydine, in qua prxfat* Chalcedonenfis fynodi definitio renovata eft.

Conftantinopolitanam tertiam, fextam in ordine, & profiteor, quod il> ea contra Monothelita* definitum eft: In uno eodemque Domino noftro Jefu Chrifto duas effe naturale* voluntate*, & duas naturales operationet indivife, inconvertibiflter, infeparabiliter, inconfufe, & humanam eju* voluntatem non contrariam, fed fubjeflam Divin* eju* atque omnipotenti voluntati.

Nicxnam fecundam, feptimam in ordine, & profiteor, quod in ea contra Iconoclaftas definitum eft: Imagines Chrifti, ac Deipar* Virgini*, nec non aliorum SanAorum habendas, dt retinenda* efle, atque eis debitum.. honorem, & venerationem impertiendam.

Conftantinopolitanam quartam,oAavam in ordine» & profiteor in ea-Photium meri-

to feilë damnaturo, ft SanAnro Ignatium Fatriarcharo reflirutum.

Caaun *7** Venerat etiaro t ft fufeipio «ante* allai mrivetfale* fynodo* aafterirate RuMni Fantificit legitime celebrata», ft OMfirrontas, ft prafertim Florentinam fynodam, ft profiteor, qaroia ea definita Tant, videlicet. quod Spirite* SanAaa et Fatre, ft FIHo arcernallter eft » ft efteatUm foam, fuumque effît fubfiftcot haberet Patre timui, ft rllio, ft ta utroque *teraahter, tanquam ab ano principio, « unica fmrarione procedit.

*Item*d<Aioncm'l|Iam(Flıioque) veritstero ft-clarandi grati*, ft imminente neceflitate, licite, ft*rationabi|lter fymboto fuifle appo* fitaro.

llem In azymo, five fermentato pane tritlceo, Cotpui Chrifti veraciter-confici, Sacerdotcfque in alterutro ipfum Doütini Carput conficere debere, unuroquemque fciiicet juxta At* ecclefi*, live Occidentalis, five Orientalis confuetudinem.

Irem £ vere puenitentet In Del chatitate deceflcrint, antequam dieni* pmnitcncia ftuβibaa decotumifln fatwfecerint, ft omiftn, eurum taitnat ptxnlt purgatorii poft moroetu purgari; ft, ut a peenl* hujufmodi releventur, prodeffe ei* Fidelium vivorum fuffraJia, Miflaram fciiicet Sacrificia, oratione*» t elecmofyna», ft alia pietati* officia, qu* n ftdelibe* pro alii* fidelibus fieri eonfueveren», fecundum ecclefi* inftituta; illorum que anima*, qui poft BaptiGna fufeeprum, nullam omnino peccati maculam incurrerunt, illi* etiam, quit poti contraâam peccati maculam, vel ln luta corporibus, vel oifdoro cauta, faut purgata, (n Caelum roux <ecipi,^ft intueri clare ipfum Detfm Trinum, ft unum ficuti eft, pro meritorum tamendiverfitate, alium alio petfeAiu» i ittorumautem anima*, quie inaàuali mortali peccato, vel Colo originali decedant › tuojt in Infernum defeeedere, poenis tamen difpatibus puniendas.

hem fanAam apoftollcam fedem RomaMm pontificem io onivetfum orbem tenere Primatum, ft iplbm Romanam pontificent fueccflbtcm efle beari Petri principi* Apoftolorom, ft veram Chrifti vicarium, totiuique ecclefi* Caput, ft omnium Chnftianornm patrem, ac doAorero, exitiere: et ipfi tn bearo Ferro pafcendi, regendi, ac gubernandi eniverfalem ecclefiam a Domino noftro Jefu Chrifto plenam poteft* tem traditam efle* quemadmodum etiam › ut eadem Florentina fynodus afibrit, in geftit •ocumeoicoram conciliorum, in facr»canonibus continerer.

Item legalia veteri* Teftaamoti, feu Mofaic» Legi* ceremonias, (aera facrificia, ft facramenta, Domino noftro Jeft» Chrifto adveniente, ceflaflc, ft poft promulgaram Evangelium, fine peccato obfervari nonpofle. Ejufdem etiam legi* veteris ciborum mundorum, ft immundorum dtdTerentiam ad c* remonta Ea pertinere, qu* furgente Evangelio cranfierunt «

Iliam eriam apoftoloram prohibitionem, ab immolati* fimulacrqram, ft fangulnc, ft Mfecato.llli tempori congruiflc, ut iotnr^daoa, ft GeatUcs difleofionis materia tolleretur. Cuju* apoftolic* prohibitioni» caufa caftante, etiam ceflavit effeftw*.

<-■·»·*« *7·®· Pariter veneror, ft fufeipio Tridentinam fyaodum, ft profiteor qu* In ea definita, ft declarata funr, ft prvfertltn ofturri Deo ia mitia verum, proprium, ft propttiatorium (acrificlom pro vivit, ft de* fun*ls, arque ia ΓηοΑϊβαο Euchariſti* facramento (juxta fidem, qu* femper ln-ecclcfia Dei fuir) contineri vere, realiter, ft fuManftlliter corput, ft faagulnem, una chu» anima, ft Divinitate Domini 00ftri Jefu Chrjfti, ac›proinde totum Chrifiunt, fieriqtre coaverwonem totius fubftanti* panis in corpus, ft totiu* fubftanri* vini m (anguinem, quam coaverlionem catholica ecclefia aptifiimc tranfubftantiationem appellat, ft fub unaquaque fpecie, ft finguli* cujufque fpeciel partibus, feparatloiie fafta, totem Chriftum contineri.

it* m feptem elle nove legi* facramenta a ChriA* Domino nofiro infiituta ad falutem human! generis, quamvit non omnia finguli* necefiaria, videlicet: Baptifmura, Confirmationem, Eucharidiaro, Porniten* tiam, Extremam Unftionem, Ordinem, ft Matrimonium, iliaque gratiam conferre,* ft ex bis Baptifaum, Confirmationem, ft Ordinem iterari non pofle.

Item Baptifmum efle oecefiTarlum ad falutem, ac prohlnde 6 morti», periculum Immi"ear, mox- fine ull dilatione conferendum efle, ft a quocunque, ft quandocu roque fisb debita materi*, forma, ft intentione collarum efle validum.

Irem Sacramenti matrimonii vinculumiaditiblubile efle, ft quamvis, propter adulterium, hereiim. aut alia» caufat podii m. ter conjuges thori ft cohabitation'», te. paratio fieri, non ramen Mils aliud matrimonium contrahere fas elfe.

Item apoftolic**, ft ecclefiaftica* traditione* fufeipienda* efle, ft venetandas. Indolgenriaruut etiam poteftatem a Chrifio in ecclefia relidam fuiflê, illaramque ufum, Chriftiano populo maxime falutarem efle.

Pariter, qu* de peccato originali, de juftificatione, de facrorum librorum tam veteri», quam novi Teftamenti Indice, ft interprccatioae, inprndiA* Tridentina fynodo definita funt, fufeipio, ft profiteor.

Coter* item omnia fufeipio, ft profixcoi, qu* recipit, ft profitetur fanda Romana ecclefia, fiasulquecontraria omnia, ft fchlfmata, ft h*rerc* ab eadem ecclefia damnatas, rejedas, ft anathematizata* ego pariter damno, telicio, ft anathematizo.

Infuper Romano pontifici Beati Petri Principi* Apoftolora* fuccefibri, ac Jefu Chrifti vicario veram obedientiam fpondeo, aejuro.

Hanc Fidem catholic* ecclefi*, extraquam nemo falvn* efle poteft, nuam inprrfenti fponte profiteor, ft veraciter teneo f eandem integram, ft inviolatam uf2ne ad extremum vit* fpiritum, conflant if. me, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atque fi mei» fubdhis, vel illi», quorum cura ad «e io meo munere dpeftabit, wocri, doceri, ft pradicari» quantum ia me «dt» me curaturam.

Anno Cm* ict i J7«o·

Bgo Hem Leo Klszka archlepifcopu* metrooolitanu* (Xyrovicnfis, Haliclenfia, totiufifue Rutfia epifeopus, fpondeo, voveo , & jure , tic me Deos adjuvet, dt h«c fan· Aa Del Evangelia.

Jofephus de Vyhov: Wyhovski comet facri Romani imperii Exarch* totius RuiRa epifeopus Loceorlettâ* OBrogicnfis Archimandrite man. prop.

FloriaMt Hrebulckl archiepifcopus Polocentis, epifeopus Vitebfcenfi*, Mlciilavlenfi* Orfanenfis, dfc Mohllovieofis, falva decMo. ne fanA* fedis Apoftolicc de praccdentia man. propr.

Jofephus Levicki epifeopus Chelmentis Belfentis abbas Zydyczynenfis man. prop.

Athanafius Szcptycki epifeopus Leopoiienfit ,Hlicinentis, A Camenarlenfis Podoiia Archimandrite Unlovienfis man. prop.

Hieronymus Uftrtyeki epifeopus Premif-. iienfis Sanotienfis, Sanborienfis man. prop.

Theophilus Godebaki nominates epifeo. pus Pinfceniis, A Turovienfis man. prop.

Joannes Chryfoftomus RadzymiMki Pronskleviez Archimandrite Cuerejenlis.

innocentius Plehovicz ordinis divi Balilii magni'Archimandrite Milecenfis.

Januarius Ohorcsewici Ordinis divi Balilii magni Archimandrite Dermanenfis, Dubnenfis man. prop.

S'ylvefter Teravski Ordinis fanâi Bafilii magni Archimandrite Dorohobufenfis man. prop.

Jacobus Solikowski Archimandrita Cobrinenlis ordinis divi Bafilii magni pro-confultor man. prop.

Jolapbat Jachimoicz Archimandrita Toloczynenfis auditor illuftriffimi Metropolitani man. prop.

Poiicarpus Filipovicz ordinis divi Bafilii magni Archimandrita Lefcinenlis man. prop.

Patricius Bielski ordinis divi Bafilii magni Archimandrita Ourucenfis man. prop.

Pater Innocentius Chanhiuviez vicariu* Archtmandrita Spraftienfi* man. prop.

Exdiorc(/f netrupeZHaaa

Pater Gregorius KifieloVski decanus Dimirifeentis man. prop.

Pater Stephanus Holoskowicz decanus Czudnowientis.

Pater Joannes Siliedkicvicz vice-decanus, ft parochus Wilfcenlis.

Ex difnefi Metropolitan» Now· . groJetfjt.

Pater Theodorus Michniezricv decanus Micfvizientis.

Pater Petrus Hutinskl decanus Grodnenfis.

Pater Jacobus Prokopovlcz decanus Lidentit.

Pater Franclfcus VFyfzyoski decanus Of»·mianeniis.

Pater BcoediAus Sklron vice-decaons Slonlmcnfts.

Pater Conflantimis Radikevvicz decanus XJ^olkovryfcenfis.

Pater Theodorus Slizevvshl decanus Crlnenfis.

Anno Cmatset JIto.

Bn d/arrvf *Urtnftlimn Minftarf.*

Pater Michael Jazguaovvlca decanus Miafeenfis.

Pater Stephanos Mayski decanes Doibytto Vieofis ·

Pater Theodoras Zubovsic* decanes Blogfcentis.

Pater Philippus Piesko decan. Bobroy. feenfis.

Pater Paulus Lubov vice decanus Miedaelenfia.

Pater Antonius Ginka vice-decanus Lohoyfeenfis.

Ifijitfilti k'ladntiritufit.

Laurentius Diacynski Hegumenus Zaborovvienlis.

Pater Alexander Klzikovvski notarius fanβ* fedis apoftollc* decanus Uladimirieniis.

Pater Jacobus Sitkiewicz decanus Sochalieniis.

Pater Bafilius Dombrovviski archldiaconus cathedralis Uladimirieniis decanus Kilielienfis.

Pater Georgius Turovvlcz decanus Turyfeenfis.

Pater Joannes Turowkz vice decanus Uladimirieniis .

Pater Daniel Tyfxkievvlcz decanus Portcenlis .

Pater Andreas Piehovvicz decanus Tartakovvicnfis man. prop.

Pater Gabriel Kutczynski dec. Lokacenfis.

Pater Nicolaus Lobaczcvvski decanus Camenecenlis.

Efiftifniti Ereftenfit.

Pater Joannes Duchnowski decanus Porertenlis man. propr.

Pater Theodorus Olitirowicz decanus Kamencen&s man. prop.

Pater Gregorius Andruskievvicz decanu- Kobrinenfis.

Pater Stephanus Olilirovvcz decanus Mielnicenfis.

Pater Michael Mankovvsik decanus Bialfcenlis.

Pater Bafilius Wafilevvski decanus Viadavienfis man. propr.

Pater Stephanus Sofnowski vice-decanus Toiicenfis.

Pater Jofephus Iskievvicz vice-decanus Drogicenlis mao. prop.

Efiftafttut Lnturiretfit.

Pater Nicolaus Rafovviccki decanus Lueeorienfis .

Pater Mattheus Hoftylewski decanus Letnlovlenfis.

Pater Theodoras Caetzkievvkz decanus Laurovienfis.

Pater Bafilius Zaniszklevvicz decanus Zukovienfis.

Pater Joanne* Cufzkievvicz dccaMsRounenfis

Pater Bafilius Luckievviez dccatuis Ofttogienfi*

Pa-

^owo piDUTt iT*°.

Pater Joannes Bilski decanes BaulienGs .
Pater Joannes Saotaeba decan. DnbwcnAs.
Pater Joannes Dubacuvvski decanus Olycenis.

Mpr/cspefee *ErieMitqfif.*

Pater Hieronymus Innin ordinis divl BaGlil magni fupuior conventus Bobton^ ieoafis.

Parer Jacobus Boreckl vicarius In φlritualibus cathedra PreorisllenGs.

Pater IfalasGavvalevviciordinis Divl Baflii magni condors. illuRrls. ep. PremisllenGs.

Pater Joannes Neronowks presbyter » dk vicarins In fpititoallbus Jaroflaviennss «

Pater Petrus BorccKi presbyter Premitlleofis» vicarius in Spiritualibus Nizankewietra.

Pater Michael Narolvki Presbyter Jaroflavienfis vicarius in fpiritualibus Proc hotcenfis.

Pater Joannes Kornafeevvicz vicarius Sanocenfis.

Pater Theodorus Nafochovvic vicarius Samborienfis.

Prater AuguRinus Tarnogrodzkl ordinis dlvi.BaGlii magni archldlacon. illuGrifs. eplfcopl Premlslienfit.

Pater Nicolaus Naftczoric parochus SamborienGs dk Bifcovienfis.

Efifitfeta» Ckt!at^li

Pater ConRantlnut Kyzekovvbki decanus Cheimenfis.

Pater Thomas Koladinski decanus Tyfzonecenfis.

Pater Theodorus Kotranicwicz decanes Pelfenfit man. prop.

Pater Theodorus Witulovvski decanes Uhnovvlenfis.

Pater Joannes Rawski dfecatussTomafbvieoGs.

Pater Andreas Karpinski decanus Szcrebrlficnfie.

Pater Andreas NarodoAavvskl decanus LubllneeGs.

Pater Theodoras Stcrerbiniki decanes Lubolenfis .

Pater BaGllus Pileckl decanus Ratneniis.

Pater Stephanas Ukynski decanes RubioibvienGs.

Pater Andreas Viaamki dee. Horodlenfis.

Pater Policarpu Blaiovvoiski decanos Zamofcenls.

Efifitfetur

Pater DiooyGus Sienkiewicz otdlnis divl Bafilii magni officialis cathedro Leopollcnfis, & Hegumenus faoAiGcorgi.i, dk Hoftovvienfis.

Pacer Antonius Sidlevvicz officiaits cathedr* Haiiekniis Hegumenus monaderii Ubernkeaii», A Pehomcenfis.

Patei DioayGus Mafskicvviev officialis cathedra Cameoeceofis PodolienRs, Hegumenus CanAl Oonphrii Leopolicnfts.

Pater Parthenios Lomikovvski archidhcoous iKuAriis. epifeopi Leopolicnfis; Heguaaemis mooaRetll Podhorecenfis > Λ Ziocaovieufis.

Pater Jofephes Narohki ordlak Divl Ba Bill «nagoi condonator carbedr* LaOpolienfis.

Pater Philaretos Podkovva Hegumcmts CrechowicnGs.

Pater Gedeon Pakowski ThuliCdedis mane prop.

Pacer Gedeon Tymotawlcs Heguesew Dobr«necent».

Pater Jofaphat Boryskovvlskl Hegumenut Sokolecedis.

Pater Juftinut Mkkockl Hcgumeous Bcsjadends.

Parer Vitalius Jandsimkl vicarius & corsdonator Crechovienfis.

Parer Ifaias CunajcwskiHcgumenus Kra(oopuftinenfis.

Stephanus Laskowski S. Romani Imperil notarius apoltolicus fenior confratrura LcgpoileoGutn.

Joannes Czesniknvvtki deputatur confra* ternitatis Lcopolknfis.

Pater Gregorius Podgurski decanet foraneut Bobrecentis» condonator» & procurator caufarum fplritualium.

Pater BaliHus Guatkovvskl vicarius in fpiritualibus Dolinrafis, dk Caluflienfis decanus .

Pater Andreas Zbarovvski decanus ZloclOvicnlis.

Paier Pettut Podrudckl decanes Zydac* zovvienlis.

Parer Gregorius Caapciski decanus Blalo kamenecenfis.

Parer Joannes Drokomireckl vicariat Stanillavvov Senfts.

Pater Stephanos Krakovviccki vicarius Camenccentis.

Pater Bafiiius Tvvardyjcvvicz vicarios Caorkovieolis.

Pater Alexander Lomkovvskl vlcariusScalfeenfis.

Pater Joannes Podgurkui Alumnus pontificius Leopoilenfis.

Pater Bafiiius Laurovvlcz vicarius Potaeîancnüs.

Pater Jacobus Zarsycki decanus VoinilovienGs.

Pater Michael Zarzychi presbyter dt decanus BuciaceoGs.

Fp>Jk«pere/ P«·/*«·Λ*'.

Pater Joannes Drosylovvskl decanus Pinfeenfis.

Pater Andreas Daoeykovvkz decanus Pohofeenfis.

u ex DtettejiUlütxritn/î

Pater Gabriel Ochabskl otdlnis Divl Balilii malui officialis Uladlmirlenfis » Hsgumcara Zimnenfis man. prop.

Pater Jonas W'c mmM Hegumenes Niskfniccnfis ·

Pater Andreas Bteokkl otdlnis Die! BafiBI magel Superior TotopfoenRs.

Pam Tbophlhm Lacevvics oedinit Divl Ba-

Anno Chaim 1)10· Hafilii Magni legato* Snpraftie^fi* monafte-

Pater Natanael Malevvin fuperior Sto* janovenfis man. prop.

Ego infialcriptu* fuprapofitam Fidei pro* feifionem ab iiluftriffimo, ac reveteodimmo domino Leone Ktexka archiapifcopo Metro* politaao Kyovienfi, Halkienfi, totiusque Rutfia ftc. necnon.ab alii*', qui fua nomi* na fubfcripferunt, in manibus mei* emiffam recepi, ft ita teftor man. prop.

H. archiepifcopus EdeKcnu* nunciu* apoftolicu*.

In numine WWUII. niacn · vmniuui) oc Engulii', quorum IntereA, fidem facio, ft B atteftor ego infrafcriptu*, quod anno a Nativitate epMdem Domini noAri Jefu Chrifti tniUcfimo feptIngcntefimo vigefimo, indiAione Romana oecima tertia, diebus vero vigeiima fexta menli* Augufti, necnon prima, ft fexta mjenfi* Septembri* refpertivc, ilJuftriffimus, ac revercndlffunu* dominus Leo Kixzka archiepifcopus Metropolitanus Kyovienfis, HaUcienl*·, totlumie Ruffi* ftc. necnon alii fupraferipti, coBftituti perfonaIlter coram illuflriflimo4 ac rcverendlffimo domino Hieronymo Grimaldo archiepifcopo Edcffeno nuncio apoftolico in regno Poloni* ftc. ft prcfidcnre fynodali, flexit genibus, ft facrofanrtit Evangeliis, quo pr* mani-C bus habebant, tarth, medio juramento retrofcripram Fidel profeflionem in manibus ejusdem illuftriflïmi ,ac rcvetcndiflimi domini nuncii apoftolici, & prcfidentis fynodalis cmiferunr. prefentlbus RR. PP. Joanne Antonio Fabri prrpofito eccleli* parochial)' fanrt* Cruci', ft domus Varfavicnfis Superiore',per Polonlam, A Lithuanian» vifiratore congregationis miflionis. At Stéphane Trombetti clerko regulari, Collegiorum pontificiorum Rutheni' ft Arment Leopo-Uenfium pr*ferto, aliifque teftibus circa pr«-tniffa habiti', ft in locis, ubi dlrti ilhiftriffimi, ac icverendlifimi archicpifcopi Metropolitani, <$r alioruni refpertive nomina feri-P pta iunt. Ipfe, & ipfi propria manu fcripferunt. Artum Zaiussfcii, anno, menfibus, diebus, qiubus fupra, & in (idem me fub· fciipfi, Ggnoque mei notariats!* pubiici communivi.

SttfbtHur Sivvarfzynrbt fabllctu far **._ tboritelr «yo^a/irv, «r fvn4»lit notarius t unKHiuri ift/lihi» r« „Z"' Poitou* vit»* ama. *fraf-*

Loco f Signi.
Loco f Sigilli.

Sîafh. A»n. 1710.

EGo Antonhu Zawadzkt Ordinis Divi Bnfilii Magni Generali*, fins Proto Archunandrlta Superior Bcrefticeeafi» firma fide credo, ft profiteor omnia, ft fibula, qu* continentur In Symbolo, quo (anrta Romana Ecdefia utitur, videlicet.

Credo ia unum Deum Patrem omnipotentem, fartorem coeli, ft terre; vifibilium omnium, ft InvilibiJlvm. Et in unum Dominum Jefum Chriftum, Filium Dei umienitum, ft ex Patre natum ante omnia fecula. Deum de Deo, lumen de lumine· Deum verum de Deo vero, genitum non fartum, confubAantialem Patri, per quem omnia farta funt; qui propter no* homines, ft propter noitram lakicm defccndir do coelis, ft incarnatus dt de Spiritu Sanrto, ex Maria Virgine, ft Homo fartu* eft. Ciucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilaro palius,& fepuitu* cii. Et refurrexit tertia die fecundum feripturas. Et afeendit in ccelutn, fedet ad dexteram Patri*. Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivo*, ft mortuos, cujus regni non erit fini*. Et in Spiritum Sanrtum Dominum, ft vivificantem, qui cx' Patre, Filioque procedit; aui cum Patre, ft Filio fimul adoratur, ft conglorificatur, qui locutu* eft per Prophetat I Et unam Sanrtam Catholicam, At Apoftolicam Ecclefiam. Confiteor unum Baptifma in remiflionem peccatorum, ft experto refurrerttonem mortuorum, ft vitam venturi f*cull. Arnen.

Veneror eriao», ft fufclpjo universales fynodus, prout fequitur, videlicet:

Nicenam primam, ft profiteor quod in ea contra Anum, damnat* memori*« défi· nltum eA: Dominum Jefum Chriftum elle Filium Dei, e* Patre natum Unigenitum, ideft, ex fubliantia Patri* natum, non fartum, confubAantialem Patri; atque impia* Illa* voce*, terte in eadem fynodo damna* tas effe, quod aliquando non fuerit, vei quod fartus eft ea lis, qu* non funt, aut ex alia fubftantia, vel cfTenti*, aut quod fit mutabilis, vel convertibili* filius Dei.

Conilantinopolitanam primam, fecundam in ordine; & profiteor quod in ea contra Macedonium, damnat* memori*, definitum ei!, Spiritum Sanrtum, non efle fervum; fed Dominum; non creaturam, fed Deum, ac unam habentem cum Patre, & Filio Deitatem.

Eihciinam prinum, tertiam in ordine, profited quod in ea contra Neftorium, damnat* memori*, definitum eft: Divinitatem, At humanitatem ineffabili, & incomprehenGbili utfione,' in una perfona Filii Dei, u-E num nobu Jefum Chriiium conAituiffe I ~a que dc caufa Beatiffimam Virginem vere efle Dei Genitricem.

Chalcedonenlcm, quartam in ordine, &: profiteor quod in e* contra Eutychcm › ft Diolcorum, ambos *damnat** memori*, definitum eft: Unum, cumdemquc Filium Dei, Dominum notinim Jcfiim Chriftum, perfc rtum effit in Deitate, & perfertum in huma-

nir.it', Deum verum, Ac hominem verum,. ex anima rationali, & corpore confubftantia- lem Patri fecundum Deitatem ^teumdem conte, tubllantialcm npbi» (retandamhumanitatem, per omnia nobt* fimilcm , abfque peccato , ante frcula quidem dc Patre genitum fecundum Deitatem « in noviffimi*autem diebus, eumdem propter no*, & propter noftrauu falutem, ex Maria Virgine Dei Genitrice fecundum humanitatem , undm, eumdemque CJiriftum Filium Dei unigenitum, indpabu* ~n£turi* mconfufe, immutabiliter, indivlfe , infeparabiliter agnofeendum, mifquam fubUta dtfleicntia naturarum propter unionem , magiique falva proprietate ùtriufque nature, At in unam perfonam, atque fubfifteutiam concurrente , non in dua* perfoni* partitum, autdivifum, fed unum, eumdemque Filium, & Unigenitum, Deum verum Dominum Jefum Chriftum.

Item eiuwem Domini noftri Jefu Chrifti Divinitatem, fecundum quam confubftantialiseft Patri , Ar Spiritui SanAo, impaflibllctn efle , «St immortalem ; eumdem aulem crucifixum , & mortuum tantummodo fecundum carnem, ut pariter definitum eft in diAa fynodo, Ario cpiftola SinAi Leoni* Romani Pontifici* » cuju* orc , Beatum Petrum loquotum ede, Patre* in eadem fynodo acclamaverunt. Perquam definitionem damnatur impia hurcfi* illorum, qui Trifagio ab Angeli* tradito, dt in prefata Chalcedonenfi fynodo decantaro, SanAu* Deu* , SanAa* forti*, SanAu*.& immortalis, miferere nobis, addebant : Qui crucifixu* eft pro nobis ; atque adeo Divinam naturam trium per. (otiatum paflfibilem afferebant, dc mortalem ·

Confiantinopolitanam fecundam, quintam in ordine , in qua prxfatc Chalcedflnenfi* fynodi definitio renovata eft.

Conflantinopolltanam tertiam, Textam in ordine , dc profiteor quod In ea contra monothelitas definitum eft: In uno, eodenique Domino noftro Jefu Chrifto dua* effc naturale* voluntate* , & dua* naturale* operatione* indivlfe , inconvertibiliter , infeparabiliter, inconfuse, dr humanam ciu» voluntatem non contrariam, fed fubjeâam Divia» ejus, atque omnipotenti voluntati.

Nicenam fecundam , feptinum in ordine , Ar profiteor quod in ea contra Iconoclafta* definitum eft : Imagine* Chrifti, ac Deipara Virgini*, nec non aliorum fandoruln habenda*, dc retinenda* efte , atque eis debitum^ honorem. Ac venerationem impertiendam.

Conftantinopolitanam quartam , oAavam in ordine, *A profiteor* , in ea Photium merito fuifle damnatum , Ar SanAum Ignatiunu. Patriarcham refiitutum-

Veneror etiam, *St* fufclpio umne» altat univerfale*fynodo* auAoritate Romani Pontifici* legitime celebratas, Ar confirmata*, & pnefertim Florentinam fynodum, At profitent qu* in ea definita funt , videlicet ; Quod Spiritu* SanAu* ex Patre , Ac Filio , «ternallter eft, de effèntiaro fuam, fuumque efle fubfiftcnt habet e* patre funul, At Filio, Ar ex utroque cternaliter , tanquam ab uno principio, et unica fpiratione procedit.

Item diAionem illam (FilioqueJ vurltiVem declarandi gratia, *Sr* imminente nectftita· , Hem, dc rationabiliter Symbolo fuifle appotitam.

Item in Ajymo, Ave fermentato pane triticeo, Corpu* Chrifti veraciter confici,, facerdotcfque In alterutro ipfum domini corpus conficere debere, unumquemque follicet juxta fu* eccleli*, live occidentali*, five orientali* confuetudinem.

Item fi vere poenitente» in Del charltate dcccffèrint, antequam dlgnu poenitenti* fruAibu* de commiffi* lathfeccrint , Ac omlffi*, eorum animas poenis purgatorii poft mortem purgari ; dt ut a poenis hutuftnodi releventur *prodeflit* ei* fidelium vivorum fuffragia , MilDrum foilicet facrificia, *otitiones*, & cleemofynas, *Sc* alia pietati* officia, qu» a fidelibus pro alii* fidellbu* fieri confuevcrunt, fecundum ecclefi» ittftituta ; IllOrumqite animas, qui poft baptifma fufceptum, nullam omnino peccati, maculam incurrerunt, illasetlam, qu» poll contradam peccati maculam vel in fui* corporibus,vcl eisdem exut*, funt purgat», in cadum mox recipi ,*At* intueri clare ipfum Deum Trinum, & unum ficuti eft, pro meritorum tamen diverfitate, alium alio perfedlus; illorum autem qnima*, qui in aAuall mortali peccato, vcl fblo originali decedunt, mox m infernum defrendere, poenis tamen difparibuvpunlenda*.

Item fanAam apoflolicam fedem , & Romanum Pontificem in univerfum oftjem tcnere primatum, Ar *ipfum Romanum pontificem fuccefIbrem elle* beati Petri principi* Apoftpiorum , dr verum Chrifti vicarium , totiufque ecclefi* Caput, & omniumChrllianorum pattern, ac doAorcm exillere: Et *ipfi in beato Petro* palcendl , r-gendi, ac gubernandi univerfalem ecckliam a Domino noftro Jefu Chrifto plvnam potcftatem traditam efle; quemadmodum etiam, ut eadem Florentina fynodus aflerit , in geftl* oecumcnlcorum conciliorum , & io tactic canonibus continetur.

Item legalia veteri* Teftamenti, feu Mofaic» legi* coeremonias, lacra lacnficia , ftt Sacramenta, Domino noftro Jelu Chrilio advpnieote, cuflafle, Ar poft piomuiga. tdm Evangelium , line peccatu obfervari non pofle- Ejufdem etiam legi* veteri* ciborum mundorum , & immundorum differentiam ad c*reinoniaiia pertinere , qu* (urgente Evangelio , tranfierum .

Illam etiam apoftolorum prohibitionem › ab immolati* fimulacrorum , dt fanguine, *Si* fuffocato illi temoori cnngrwffc, ut Inter Jud*o* , & Gentile* diiferrtioni* materia tolleretur · Cuju* apoftolic* prohibitionis caufa ceifante, etiam ceflavit etfedus,

Pariter veneror, dr fufeipio fridentinam fynodum, & profiteor qu* in ca definita, S deejarata funt, *St* prefertim otferri Deo in niiffa verum , proprium , dr propitiatoriutn facrificium pro vivi*, *Si* detundi·, atque In fanAiflSmo Euchariftí* fac ramento (jukta Fidem , qu» femper in ecclefia Del ifpie) contineri vere, ruliter, dt fubflantialiter corpus, Ac fanguinen., una eum. anima, *A* divinitate Dotnini noftri Jclu Chrifti, ac proinde totum Chriftum, ficrique

rique coaverfionem totius fisbftaiiti» panis in corpus, dk toties fubftanti» viol la *fka*·Siinem, quam converfionem catholica ec* Sefia aptnfime traitfubftarHiatlooem appellat, dk fub unaquaque fpecie, dk fiiifulis cujufque fpecie! partibus, feparattooe laAa, totum Chriftum contineri.

Item feptem effe nova legis facramenta a Chrifto Domino noftra inftituta ad falutem humani geniis, quamvis non omnia fingeiie ncceffarla, videlicet: Baptlfmum, Confirmationem, Eucharlftiam, Poenitentiam, Extremam UnAlonem, Ordfnera, Ac Matrimonium, iliaque gratiam conferre; dk ex hisBaptifmum, Confirmationem, & Ordinem Iterari non polfe.

Item Baptifmura effe ncceflarium ad fa· lutem, ac proinde fi mortis periculum immineat, mox fine ulla dilatione conferendum elfe, dt a quocumque, dk quandocumque.^ fub debita materia, forma, dk infkntione collatum- efle validum.

Item Sacramenti Matrimonii vinculum inditfolubile effe, dk quamvis, propter adulterium, herefim, aut alias caufas, poffit Inter conjuges thorl, dk cdhabitationis feparatio fieri, non tamen illis aliud matrimonium contrahere fas efle. s

Item apoftolicas, dk ecclefiallicas traditiones fufeipiendas efle, At venerandas.

Indulgentiarum etiam poteftatem a Chriflo in ecclefia reiiAam fuifle, iitarumque> ufum Chriftiano populo maxime, falutarem effe.

Pariter qu» de peccato originali, de juflificatione, de facrarum librorum tam veteris, quam novi Teftamenti indice, dk interpretatione, in prrdiAa Tridentina fynododefinita funt, fufeipioy dk profiteor*

Cetera item omnia tufeipio, dk profiteor, qu» recipit, dk profitetur fanAa Romana ecclefia, fimulque contraria omnia, & fchifmata, At herefes ab eadem ecclefia damnatas, rejeAas, dk anathematizatas ego pariter damno, reficio, dk anathematizo.

Infuper Romano Pontifici Beati PetriD principis Apoflolorum fucceflbri, ac Jefu Chrifti Vicario veram obedientiam fpondeo, ac jura. v

Hanc Fidem Catholice ecclefi», extra— quam nemo taivus elfe poteft, quam in prêtenti fponte profiteor, dk veraciter teneo, eamdem integram, & inviolatam ufque ad extremum vit* fpiritum, conftantiflime, Deo adjuvante, retinere, dk confiteri, atque a meis fubditis, vel illis, quorum cura ad me in mto munere fpeAabit, teneri, doceri, & praedicari, quantum in me erit, *me* curatorum.

Ego idem Antonius Zavvadazki, ordinis Divi Baiilii magni Proto-Archimandrite; fpondeo, voveo, At juro. Sic mo Deus adjuvet dkc.

Ego idem Demetrius Zancktevvici ordi* nis Divi Ba&lii magni confultor fuperior Novvogrodenfis fpondeo, voveo, dt juro.

Ego idem Antonius Tumilovvicz ordinis Divi Bafilii magni fecretariu» fuperior Bytenent, fpondeo, voveo, ac juto.

Polyearpus Mihunievvicz ordinis Divi Bafllll fuperior Zyro vieienfis man. prop.

Jofephus Saporovvicx fuperior, dk oftcialn Polonicenfii ordinis Divi Batilli magni man. prop. Aaao Caesari 1710.

Auguftinus Lubieniecki ordinis Div) Baftlii magni officialis, dk fuperior Vitebfccnlis man. prop.

Jofaphat Roginski ordinis fanAi Bafilii magni fuperior, dk reAor fcholarum Uladimirienfium man. prop.

Patricius Zyrauskl ordinis Divi Bafilii migni fecretarius revereodiffimi Proto-Archimandrit» man. prop.

Adrlanut Pabryus ordinis Divi Bafilii magni fuperior, dk officialis Bretenfis man. prop.

Conftantinus Szacivvski ordinis Divi Bafilii magni fuperior Chomfcenfis man. prop.

Juftinus Kotacsenko ordinis Divi Bafilii magni fuperior Vcrchovvienfis man. prop.

Melchior Lotfovvics ordinis Divi Bautii magni facr» theologi» Bachalaureus fuperior Belzenfis man. prop.

Sylvefter Kulczynski ordinis fanAi Bafilii magni ordinarius condonator› dk. pr»feAus fcholarum Zyrovicentium.

Spiridion Jachimovvics ordinis Divi Baftlii .magni prcfcAus fcholarum Uladimirienffum.

Ignatius Kulczynski ordinis Divi Bafilii magni facr» theologi*, dk philofophi» do* Aor.

Ambrofius Ulinski ordinis Divi Bafilii ma* gnl vicarius Zjrdycenfts·

Pacomius Malevvicz ordinis Divi Bafilii magni cappe|lanus illuftriflimi Metropoli* tant.

Parthenius Daneykovvicz ordinis Divi Bafilii magni cappellanus illuftriflimi domini archiepifcopi Poloceofis.

Nicolaus Blenftinski ordinis Divi Bafilii magni cappellanus illultriffimi epifeopi Chelmenfis. /

Ego infraferiptus fuprapofitam Fidei profeffionem ab admodum reverendq patre Antonio Zavvadaki Proto Archimandrite otdlnis Divi Bafiiii Magni, alli[redacted]e teligiofis ejufdem ordinis, qui fua nomina fubfcripferunt, in manibus mei ctnlifam recepi; dk ita tellor man. propr.

H. archiepifcopus Edeffenus nuncius apoftolicus.

In nomine Domini. Amen. Omnibus „dk lingulis, quorum interefl, fidem lacio, dk atteftor› Ego infraferiptus, quod Anno S., Nativitate ejufdem Domini noftri Jefu Chrifti miliefimo feptingentefimo vigefimo; indiAione Romana decimatertia, diebus vero vigefunafexta mentis Auguftl, dk prima p. menfif Septembris refpeAivcT admodum reverendus pater Antonius Zavvadzki Proto-Archimandrita ordinis Divi Bafilii magni, nccnon alii ejufdem ordinis religiofi fuprefer|pti, cooftituti perfbnallter coram tllu* ltriflimo,ac reverendiffimodomino Hieronymo Grimaldo archiepifcopo Edeffeno, Nuncio apoftolico in regno Poloni* dkc.fik pr»· fidente fynodali, flexis genibus, .facrofanAis'Evangeliis, qu» pr» manibus habebant,

. 'Z z z z -*. taAis

Anno CNtitri 171A

taAis, medio juramento , retroferiptanu Fidei profefionem» In manibus ejufdcm Il tuftrlflrad, ac reverendiflimt domini nunc ll apoftolicl ift prrlidentis fynodalis emiferunt prnfentibus RR. PP. Joanne Antonio Fabri pranolito ecclefi» parochUUs fanA» Crucis, « domus Varfavienfis (iiperlore, per Poloaiatn, At Lithuanian vifitatore congregationis mtftk>nis,& Stephano Trombettt clerico regulari, collegiorum pontificiorum Rutheni, Arment Leopollcofiunu pr»feAo, aliifque teftibus circa premnfa habitis , & in locis, ubi diAi admodum reverendi Patris Proto-Archimandrita , Â aliorum refpeAive nomina feripta funt. Ipfe, & ipfi propria manu fcrlpferunt. AAum Zamofcil Anno, menfibus, diebus, quibus fupra. Et in fidem me fubfcripfi, tignoque mei notariatus publici communivi.

Sttyfiaaer *Simertyutfi fubhcur eu· tberitett efafinlic»,* ac *JiwJelit* Ns-*teriut* , A· NaNcrutirre *efnfliIne* i« *Re-Peleii* Kite-teecellertut unitu tr°t·*

Loco + Signi.
Loco f Sigilli-

Γ» *Pétrit, & Fitii,* A- *Sfiritut Seuil.* .{«i».

£Go Laurentius Druchi Sokolinski archiepifeopu* Smolcfcenti* Severienfis Arc. firma fide credo,& profiteor omnia & lingula , qu» continentur infymbofo, quo fanAa Romana ecclefia utitut, videlicet.

Credo in nnurn Deum Patrem omnipotentem , faAorem coeli , & terr» ; vitibilium omnium « Ac inviiibillum. Et in unum Dominum Jefum Chriftum , Filium Dei unigenitum , At ex Patre natum ante omnia ■cula. Deum de Deo, lumen de lumine , Deum verum de Deo vero , genitum non faAum, confubftantialem Patri, per quem omnia faAa funt; qui propter nos homines^, Ac propter noftram falutem defcendlt dr_. ccelis, Ar incarnatus eft de Spiritu SanAo ex Maria Virgine , *8t* Homo faAus eft . Crucifixus.ctiain pro nobis fub Pontio Pilaro paffus,ft fepultus eft.. Et refurrexit te;tia die fecundum fetipturas. Et afeendit in coelum , fedet ad dexteram Patris . Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivo,, Ar mortuos, cujus regni non erit finis. Et m bjiritum SanAum Dominum , & vivmcantem , qui ex Patre, Filioque procedit ; qui cum Patre , & Filio timui adoratur , At conglorificatur, qui locutus eft per Prophetas . Et unam SanAam Catholicam, At Apoftoiicam Ecclefiam. Confiteor unum Bapiifma in remillionem peccatorum. At cxpeAo refurreAionctn mortuorum , & vitam venturi fncull . Arnen.

Veneror etiam & fufeipio universales fynodo, , prout (equitur, videlicet :

Niccnam primam , & profiteor quod tn ea contra Arium, damnas* memori·, defi. nltum eft : Dominum Jefum Chriftum efle Filium Dei , ex Patre aatum Unigenitum , ldeft , ex fubftan{ia Patris natum, non fa* Aum , conlubftantiaiem Patri ; atque impia* illas voces , reAe In eadem fynodo damnatas e|Te , quod aliquando non Aserit, aut quod faAus eft ex iis, que non funt, aut ex alia fubftanti*, vel elfentia, aut quod fit mutabilis, vel convertibilis filius Del.

Anno CnaisTi Πια

Conftantinopoiitatum 'primam, fecundam iit ordine; & profiteor quod in ea contra Macedonium, damnat» memoria, definitum eft, Spiritum S^nAuro, non elle f.-rvum ; fed Dominum ; non crcatui.no , led Deum, ac unam habentem cum Patre, At Filio Deitatem.

Ephefinam primam , tertiani in ordine , profiteor quod in ea contra Neftorium, dam. natc memori», definitum eft: Divinitatem, & humanitatem ineffabili, Ac incomprehenfibili unione , in una pertona Filii Dei, tinum nobis Jefum Chriftum conftituiflc, eaque dc caufa BeatiAimam Virginem vere effe Dei Genitricem.

Chalccdonenfem , quartam in ordine, & profiteor quod in ca contra Eutychcm, 5r Diofcorum, ambos damnat» memori» , definitum eft: Unum, eumdemque Filium Del, Dominum noftrum Jefum Cnrillum, petfeAum efie in Deitate, & perfcAum in humanitate, Deum verum, At hominem verum, ex anima rationali, & corpore, confiibftancialetn Patri fecundum Deitatem, eumdem confubftantialem nobis fecundum humanintem , per omnia nobis fimilcm , abfque peccato, ante lacula quidem de Patre genitum fecundum Deitatem , in noviflimis autem diebus, eumdem propter nos. At propter noftratru falutem, ex. Maria Virgine Dei Genitrice fecundum humanitatem , unum , eumdemque Chriftum Filium Dei unigenitum, in duabus naturis inconfufc, immutabiliter, indivile , infeparabilifer agnofeendum, nufquam fublara differentia naturarum propter unionem, tnagifque falva proprietate utriufque natur», A in unam perlonam, atque fub(iftentiam concurrente , non in duas perfonas partitum, aut divifum, fed unum, cumdemque Filium, & Unigenitum , Deum verum Dominum jefum Chriftum.

hem ejuldem Domini noftri *Jefu* Chrifti Divinitatem » fecundum quam conl'ubftantlalis eft Patri , At Spiritui SanAo, impaffibilem efle , & immortalem; cumdem autem crucifixum, At mortuum tantummodo fecundum carnem, ut pariter definitum eft in diAa fynodo, Ai in epiftola SanAi Leonis Romani Pontificis , cujus ore , beatum Petrum)oquutumefle, Patres in eadem fynodo acclamaverunt. Per quam definitionem damnatur impia fleretis illorum, qui Trifagio ab Angelis tradito, A in prxfata Chalccdonenti lynodo decantato, SanAus Deus , SanAus furtis, fanAus & immortalis, mifcrere nobis,, addebant; qui crucifixus eft pro nobis ; atque adeo Divinam naturam trium per. fonarum paftibilcm aftcrebanr, *At'* mortalem!

Conftantinopollranam fecundam , quintam in ordine, in qua profate Chalcedonenfis fynodi definitio renovata eft.

Conftantinopollranam tertiam, fextam In ordine, Ac profiteor quod in ea contra roono-

Anno Christi 1710.

nothelitas definitum eft: In uno, eodemque Domino noftro Jefu Chrifto duas efle natuta|w voluntates, ft duas naturale» operationes indlvife, loconvertlbiliter, Infcparabiliter, inconfuse, ft humanam ejus voluntatem non contrariam, fed fubjeAam Divin* ejus, atque omnipotenti voluntati.

Niconam fecundam, feptimam in ordine, & profiteor quod In ea contra Idonoclaftas definitum eft: Imagines Chrifti, ac Deipara Virginis, nec non aliorum fanAorum habendas, ft retinenda» elfe, atque cis debitum, honorem, ft venerationem pnperticndam.

Conftantlnopolltanam quartam, oAavam in ordine, ft profiteor, in ea Photium merito fuifle damnatum, ft SanAum Ignatium Patriarcham rellitutum.

Veneror etiam, ft fufeipio omnes alias univerfale»fynodos auAoritate Romani Pontifici* legitime celebratas, ft confirmatas, & pr«fcrcim Florentinam fynodum, ft profiteor qu* in ea definita funt, videlicet: Quod Spiritu* SanAus ex Patre, ft Filio, Kternaliter eft, ft eflentiam fuam, fuuraque elle fubliftcn» habet ex patre ftmul, ft Filio, ft ex utroque «eernaliter, tanquam ab uno principio, et unica fpirattone procedit.

Item diAionem illam (Filioque) veritatem declarandi gratia, ft Imminente neceflitate, licite, ft rationabiliter Symbolo fuifle appofitam.

Item In Azytpo, five fermentato pane triticeo, Corpus Chrifti veraciter confici, facerdotefque tn alterutro ipfum domini corpus conficere debere, unumquemque fcilicet juxta fu* ecclefi*, five occidentalis, five orientalis confuctudinem.

Item fi vere poenitente* in Del charitate decerterint, antequam digni* poenitenti* fruAibus de cotfimiltis fatisfecetlnt, ft 'omiffi*, eorum animas poenis purgatorii poft mortem purgari; ft ur a poenis hujufmodi releventur, prodefle eis fidelium vivorum fuffragia, Miifiram icilicet facrificia, oratione*, ft eleemolyna», ft alia pietati* officii, qu* a fidelibus pro anis fidelibus fieri conlueverupt, fecundum eccletur rnitituta; illorumque animas, qui poft uapiuma fufccptum, nullam omnino peccati maculam incurrerunt, illa* etiam, qu» poll conti actam peccati maculam vcl in fuis corporibu»,vcl eisdem exute, funt purgat», in cslurn inox recipi, ft Intueri clare tpfum Deum Trinum, ft unum ficuti eft, pro meritorum tamen diverfitate, aliuin alio pexfeAius, Illorum autem anima», qui in aAuali mortali peccato, vel folo originali decedunt,mox in infernumdcfcendere, poenis tamen difparlbus puniendas.

Item 1'anAam apoftolicam fedem ft Romanum Pontificem in univerfuta orbem tenere primatum,ft ipfum Romanum pontificem fucceflbrcui else beati Petri principis Apoftolorum, ft verum Chrifti vicarium, touulque *ecclefi»* Caput, ft omniumChriftianoruin patrem, ac doAorem exiflere: Et ipfi in beato Petro pafcendi, regende, ac gubernandi univerfalem ecclefiam a Domino noftro Jefu Chrifto plenam poteftatem traditam efle, quemadmodum etiam, ut eaem Florentina fynodus aflerit in gcllis oecumenicorum conciliorum, ft io facri» canonibus concidetur.

Item legalMjetcrls Teftamenti, feu Mofaic· legit *^fttmoaiar, facra facrificia* A Sacrament*, Domino noftro Jefu Chrifto adveniente, ceflafle, & poft promulgatum Evangelium, line peccato obfcrvari non pofle· Ejufdem etiam legi* verent clborutn mundorum, & immundorum differentiam ad ceremonial!* pertinere, qu» furtente Evangelio tranlietunt.

Illam etiam apoftolorum prohibitionem, ab Immolatis fimulacrorum, & fanguine, ft fuffbcato illi tempori congruifle, ut inter Jud«o», ft Gentiles diflenfionis materia tolleretur. Cujus apoftolic» prohibitionis B caufa ceifante, etiam certavit etfeAus.

Paritet veneror, & fufcipio Tridrntinam fynodum, ft profiteor qu» in ea definita, & declarata funt, dr prefertim offerri Deo in miffa veruin, proprium, & propitiatorium facrificium pro vivit, ft defundis atque in fanAilfimo Eucharifti» facramento f luxta Fidem, qu* temper in ecclefia Dei fuit) contineri vere, realiter, dr fubftantialitcr corpus, ft fanguinem, una curru anima, ft divinitate Domini noftri Jefu Chrifti, ac proinde totum Chriftum, fierique converuonera totius fubftanri* panis in corpus, ft totius Cubitanti· vini in fanguinem, quam converfionem catholica ecCclefia aptiflime franfubftaiKiaticnem appellat, ft fub unaquaque fpecie, ft lingulis cujufque fpeciei partibus, feparatione faAa, totum Chriftum contineri.

Item feptem elle nov» legit facramenta a Chufo Domino noitro inftituta ad falutem humani generis, quamvis non omnia Cingulis neccifaria, videlicet; Baptifmum, Confirmationem, Euclutiftiam, Pmnitcntiarn, Extremam UnAionem, Ordinem, dc Matrimonium, iliaque gratiam conferre; dc cx h>s Baptifmum, Confirmationem, ft Ordinem Iterari non puff..

Item Baptifmum elle neceffirium ad falutem, ac proinde (i mortis periculum imDmineat, mox fine ulla dilatione conf.-rcndum elfe, ft a quocumque, ft quandocumquo fub debita materia, forma, ft intentione Collatum, efle validum.

Item Sacramenti Matrimonii vinculum mdilfolub/le efle,«ft quamvis, propter adulterium, hctefim, aut alias caulas, poffit Inter conjuges, thotl, ft cohabitation!» feparatio fieri, non tamen illis aliud matrimonium contrahere fas elfe·

Item apoftolicas, ft ecclefiaftica» traditiones fulcipicndas efle, ft venerandas.

Indulgentiarum etiam poteftatein - Chrifto in ecclefia relictam fuifle, illatumque ulum Chriitiano populo /naxime falutaE rem efle.

Pariter qu» de peccato originali, de juAificatione, dc facrorum librorum tam veteris, quam novi Tcllamentl indice, ft interpretatione, in prrdida Tridentma fynodo definita funt, fufeipio, & profiteer·

Cetera item omnia fufeipio, ft profiteor, qu· recipit, ft profitetur fanda Romana ecclefia, fitnulque contraria omnia., & Ichifmata, ft harefes ab eadem ecclefia

Anio Christi

lu damnata* , rejeda* , & anathematizatas ego pariter damno, reiicio, dr anathematizo.

Inluper Romano Pontifici Beati Petri principi* Apoliolorum fucceflbri, ac Jefu Chrifti Vicario veram obedientiam fpondeo, ac juro.

Hanc Fldem Catholic» ecclefi», extra-, ouam nemo falvus efle poteft , quam in pr»·lenti fponte profiteor, & veraciter teneo, carndem integram , dt Inviolatam ufque ad extremum vite fpiritum conflant illime , Deo adjuvante, retinere, dc confiteri, atque a meis fubditis, vel illis, quorum cara ad me in meo munere fpedabit, teneri, doceri, dr prxdicari, quantum in me erit, rne curaturum.

Ego idem .Laurentius Oruchi Sokolinski archieipfcoptjs Smoiefcenfi* Sevcrienii* dcc. fpondeo , voveo , dc juro, fic me Deus adjuvet, & n«c *fanAi Dei* Evangelia .

Ego infraferiptus fuprapofitam fidei profeflionem a reverendiflimo domino Laurentio Druchi Sokolinski archiepifcopo Smolefcenli, & Sevcrienii'ritu* Grrci uniti de verbo ad verbum in manibus mei* emifiam recepi, dc ita'teftor man. prop.

H. archiepiicopus EdeiTenus ηαη-ciut apoftolicu*.

Innomine Domini. Arnen. Omnibus, & lingulis, ^quorum intereft,fidem facio, & atteftor ego infraferiptus, quod anno a nativitate ejusdem domini noftri Jefu Chrifti, millefimo feptingentefimo vigefimo, indidione Romana decimatertia, die vero decima quinta menfis Septembris, conftitutus perfonaliter reverendiflimu* dominus Laurentius Druchi Sokolinski archiepifcopo* Sraolefcenfu , dc Sevcrienii* Ac. ritu* Grcci uniti coram iiluftriflïmo, ac reverendiffimo domino Hieronymo Grimaldo archiepifcopo Edefleno, nuncio apoftolicoin regno Polonix&c. & ptKtidente fynodali, flexi* genibus , A facrofanéli* evangelii*, qu*e pra manibu* habebat » taôis, medio juramento, fupradidam Fidei profcflioncm de verbo ad verbum , prout jacet, in manibu* ejusdem illuftriflimi, ac reverendiflimi domini nuncil apoftolici, dt prxlidentis fynodalis emifit, A in locis, ubi nomen didi reverendiflimi Domini Laurentii archiepifcopi feriptum eft, ipfe propria manu fcriplit. Prxfentibus reverenoo domino Ludovico Vinequier Sacellano , dc domino Joanne Loga Cubicqljyio prædiAi illuftriffimt domini nuncii apoftolici , teftibus ad prxmrfia vocatis habiti* at?ue rogatis . Adum Zamofci, anno, mene, die quibus fupra. Et in fidem me fubfcripfi , lignoque mei Notari,tus publici communivi .

Stephanu* Skvvarczynski publicus facra authoritate ajioftolica , ac fynodali*. notarius, Ak nunciatur* apoftolica in regno Polonia vice-cancellarius man. prop.

Loco f Sigilli.
Loco f Signi.

la amine Sanfhjjlma tk *Miviiua* 7 *aitatir, Patrie › & Filii, Cr Sftritae Saadi· Anti.*

Ck iu h 17x0.

PRxfenti publico Inftrumento eundis pateat evidenter, dc lit notum ; quod cum Illuftriflimus , dc ReverendiUimus Dominus Leo Kinka archiepifcopuy Metropolitanus Kyovieofit , Halicienlis, & totius Rufii», Epifeopus Uladimirienlis, dr Breftcnfis, Archimandrite Kyovo-Peczareiilis, & Supraslienfi* fupplicaflct fandiflimo Domino noftro, ut fibi ad ecclefiafticam difciplinam , veramque pietatem rcftaurandam, liceret fynodum Provincialem celebrare ; facra Congregatio de Propaganda Fide decrevit , ut fequitur .

Decretam facra Congregatienie it Prefagaaia Fiie bibita ite vtgejima feftima Mati 1715.

RElata per. R. P. D> Silvium de Cavalerii* arehiepifeopum Athenarum fccretarium inftantia R. P. D· Leonis Kiszka totius Rufii» Métropolite fupplicitcr petenti* Impertiri fibi facultatem convocandi fynodum provincialem , ad effcAum occurrendi fpiritualibus indigenfii* Ruthenacum Dicecefium, facra congregatio decrevit, ut infra, videlicet ·

Domino Nuncio , qui authoritate etiam Caere congregationis impertiatur licentiam Domino Métropolite convocandi fynodum, cum facultate puniendi archiepifcopo* , & epifeopo* Ruthenos , qui ad fynodum tine legitima caufa accedere recufarent, vel fine ejus licentia ante abfolutam fynodum , inde dHcederent . Sufpenfa tamen exequutione › donec a facra congregatione refolutiones , *five decreta* fynodali, confirmentur . Qux omnia per eumdem R. P. D. Secretarium fundiflimo Domino noftro *in* folita audientia habita, eadem die relata fanditas fua benigniflime approbavit. Datum Rom» dic OiJ* Julii 1720«

Jnftfh Cardia. Sacrifaatee Prafefiae.

Loco j- Sigilli.

P. A. Archiep. Larifix Secretarius .

Huju* autem decreti vigore , Idem Illuftriflimus Dominus Metropolitanus dada. fibi, facra congregationis nomine', potcftate, ab Iiluftriflïmo, ac Reverendiflimo Domino Hieronymo Grimaldo archiepifcopo Edefleno, & nuncio apoftolicO in Regno Poloni» , cui injundum quoque a fanda fede fuerat, ut in eadem fynodo pr»fiderct, quemadmodum ex tenore Brevi* infra adlcribcndl patebit, Lffopoli primum, deinde ob griffantem in illa Civitate peftilentiam, Zamofcii fynodum habendam indixit, ut fequitus.

Cuiiszi ^te ®*· » *' /rdr> ape/a/ir* ^Item; *Leo Kift.be Dei› 4· fitnfln feiir apo·*
1710. *fretin artbiefifeofur Metropolttenur Kyovienjit, HeMeyfit, flr totiur Ruffin, rprfcoput Ulaitiutrutefir Brtflnjii KJove Peclertxfii, Su/mtlienfit, jfrcbinuuuiritn.*

Perilluftrl Reverendiflimo, ac Religiofiffirno in Chrifto Patri Toanni Chryfoflomo Radzimiriski Freckle wic* Ordinis Divi Bafilii Magni Archimandrite Caereinii falutcm in Domino. Quamvis ex prefcripto facri Oecumenici Concilii Trldentini, jute nobis archiepifcopaii, Metropolitano primatial! in Ruflia fiiffragante, nedum potuerimus, verum etiam debuerimus Provinciale concilium ad reftaurandam collapfam difciplinam, redintegrandofaue ad priftinam orbitam mores, vocatis de jure vocandis indicere; nihilominus, quoniam de plenitudine fuprem* poteftaiis, & clementia fu* fanAiffimus dominus nofter dominus Clemens XI. papa Roman, pro majori tum emolumento, tum gloria gentis noftr* Roxolan*, in pr*fidem celebrandi provincialis concilii, iliuftriflimum, celfiflimum, ac reverendiflimum dominum D- Hieronymum Grimaldum archiepifcopum Edeflenum, nuncium in regno Poloni* apoftolicum deftinavit. Idcirco eo magis piiflimum ejusmodi negotium, ad pridem exoptatum jam reducere cupientes effeAura ex fpeciali mandato pr*taAi celfiffimi, illuftriflimi, ac reverendiffiml domini domini nuncii apoftolici, pro celebranda provinciali fynodo, civitatem Leopolienfem, diem vero inchoationis ejus vigefimam fextam mentis Augufti, novo ftylo defignamus & quatenus perilluftris reverendiffima paternitas veftra pro termino prefixo de rebus unionis confiQtura, fupervenire Leopoiim non dedignetnr, refugiendo poenas canonibus pralcriptas, contra non accedentes fynodum provincialem, non immemor infuper fui corporalis, ad accedendas fynodos provinciales quoties vocatus fuerit, juramenti, intimamus, prefentefque intimatorias literas noftras, pro majori robore veritatis, manus propri* fubfcriptione, penes officii noftri archiepifcopalis Metropolitani figillum, ratificamus, idque in nomine facrofanA*, vivifie*, Sc individu* Trinitatis, Patris & Filii, & Spiritus SanAi. Dabantur ad cathedram no(iram Uladimirienfem, die vigefima prima rnenfis Maii anno domini millefimo feptingeatefimo vigefimo.

Leo arebiepifiofur Metropolitenur Itlirr Ruffin man. prof.

Loco † Sigilli.

Jofaphat Jachimontcz ordinis divi Bafilii magni, Arcniinandrita Toloczynenfis'~Curia illuftriflimi, excellentiflimi, ac reverendiffimi domini Metropolitani totius Rufls* &c. Auditor man. prop.

Nicolaus Laszczeushi fu* illuftriffim*, excllentiflim* Celfitudinis notarius man. prop.

Leo Kift.be Dei › 4· fitnfln feiir apoflatten fretin nrtbiefifeopar Metropolis nut KyttHtnfirt Hnlietenfit, 4· tum RufJin, e/ifboput orre Ulnéimiriet^fif, dr Brrfieufir, Kyovo, Pecnnrenfir, 4· Sufrnftitufir nbbnr. CltarsTi *7*°·,

Illuftrilfimis, periiluftribus, reverendifs. venerabilibus, admodum RR. reverendis, archicpifcopis, epifeopis, archimandritis, proto-archimandrit*, Hegumenis, monafteriorum Superioribus, decanis, parochis, ct ceteris ad fynodum Provincialem, Leopolim per noftras literas anteriores evocatis, falutem in Domino. Quoniam f*viens pcftis, nedum in viciniotibus locis etiam in ipfa Civitate Lopolicnfi, maximum periculum nobis ingerit, ne Civitas illa adiri pollit: idcirco fynodum provincialem in anteceflum Leopoiim IndiAam, & intimatam pro die vigefima fexta mentis Augufti, In anno pnrfenti transferendam efle Zamofcium, cx mente excellentiflimi, illuftriffimi, & Reverendiffimi Domini Nuncii Apoftolici, duximus, eamdemque pr*lentium tenore literarum, ad Civitatem Zamofeienfem, termino tempori* non imdtutato, nec variato, a&u transferimus, ac ut illuftriffim*, perilluftres, reverendiflima Dominationes Veftr» cum vocatis de jure vocandis e fibi creditis dioecefibus, pro teraino pnefixo, de Rebus Unionis coofuftur*, fupervenire non dedignentur, refugiendo poenas canonibus pr*fcriptas contra non accedentes (vnodum Provincialem, non immemores inniper fui Corporalis, ad accedendas fynodos Provinciales, quoties vocati fueritis, juramenti intimamus, prefentesque intimatorias literas noftras, pro majori robore veritatis, manus propri* fubfcriptione, penes officii noftri archiepifcopalis Metropolitani figillum ratificamus. Dabantur ad Cathedram noftram Uladimirienfem, die vigefima mentis Junii anno Domini Millefimo feptingentefimo vigefimo.

Leo artbiefifiofut Metropolitnnut till ur Ruffin man. fro/.

Loco † Sigilli Metropolitani.

Jofaphat Jachimovicz Ordinis Divi Bafilii Magni, Archimandrite Toloczynenfis, auditor curi* Metropolitan* man. prop.

Nicolaus Laszczeushi fur illuftriffim*, excellenttflim*, ac reverendiflimc celfitudinis notarius man. prop.

Anno itaque a Nativitate Domini Noftri Jefu Chrifti Millefimo féptingentefimo vigefimo, Imiiftione Romana decirqa tertia Pontificatus SanAiffimi Domini Noftri, Domini Clementis Pap* ejus nominis XI. anno vigefimo, die vigefima fexta mends Augufti, fecundum Latinum Kalcndarium, Zamofeii, io ecclefia parochial! tituli ProteAionis Beatlflim* Mari* Virginis, Si San. Nicolai Ritus Gr*ci uniti, in termino ex litetis IndiAionis, ac etiam aliis authorhate

Anno Chxisii 171 o.

lc illuilrifltmi , ac Revereudilfimi Domini nuncii apoitoltci, Prefidcnus editis, ac A »d valvas rum collegiate Latiu*, turn ptafate parochial'» Gr*c« ecclesiarum Zainofcenfium affixis , & publicatis , Synodus provinci* Ruthen*, Ritus Greet uniti legitime inchoaW^^ celebrata ell, preftdentc antemematoralullriilimo, ac reveren* difiimo Domino, Domino Hieronymo Grimaldo Del, & apoftolic* t'edis gratia archicpilcopo Edelieno , SanAiilimi Domini hloftri Domini Clementis Ltivina providentia Pape ejus nominis XI. Prxlato domeflico, dt affillente; ejufdemque, & SanAe Sedis apoftolicx , in Regno Pulonie, dc Magno Ducatu Lithuanie, cum facultatibus legati de latere, Nuncio, a prefato Satiâillimo Domino Nolito, nec non facra congregatlone de Propaganda bide fpecialttcr deputato. Pretent ibus autem illuftrillimis , ac reverendillimis Dominis Leone Kiszka archiepifeopo Metropolitano Kyovicnfi, Halicienfi, ac totius Ruffiar,epifcopo Uladimiricnfi,.dt Breftenfi , Archimandrita Kyovo Peczarenfi, *Supraslien&s·* Floriano Hrebnicki àrchiepifcopo Poloccnfi, & Vitebfccnfi : Jofepho Wihoushi LuAorienli, dtOftrogienti : Jofepho Levicki Chelmenfi, & Bclzenfi Archimandrita Zydyczynenfi ; Athanaгю Szeptycki Lcopolicnli, Halicicnfi,dk Camenecenli : Hieronymo Uftrzycki Pr«miflenfi, Samborienfi, dt Sanocenft Epifcopis,C Théophile Godebshi...elcAo , & nominato Pinfcenli , dt Tutovienfi ; Reverendiffimls in Çhrillo Patribus Joanne Chryfoftomo Radzyminski FrocnieVicz , Czerejeiffi ; Innocentio Plehovkz Mielnicenfi : Januario Ohurcevicz , Dermanenfi , dt Dubnenti : Silvellro Tyravrshi, Dorokobur.enfi: Jacobo Solikosyshi , Cobrinenfi , Ordinis Pro Confultore Patritio Bielski OvrncenG Polycarpo Fiiipovicz Lefczynenfi ; *Si* Jofaphat Jachimoicz Totoczynenfi Abbatibus . Venerabilibus , admodum Reverendis Patribus Innocentio Charkicwlcz Vicario Atchimandti* Supraslienfis, TheophiloJ.acervkz Legato Supraslicnli MOnallerii, Ordinis Divi D Bafifii Magni. Ex D'œcefi Metropolitana Kyovicnli, VV. PP. Gregorio KiGclovvski Dimirfccnli ; Stephano Holosnovvlcz Czudnovvlenli Decanis : Joanne Slcdkievvicz , Vice-decano , dr Parocho VilfcenG . Ex D'ocefi Metropolitana Novogrodenfi : VV. PP. Theodoro Micknicvvicx , Neftuifien. Petro HubinsKiGrodnen. Jacobo Prokopovvlçz Lldenfi. Francifco Wyszytukl, Osziuianenli Decanis. BcnediAo bkiron Vice-Decano Sronimen. Conflant. RadKievvicz VolKovifcen. Theodoro SlizevvKsi Cyrynenfi Decanis. Ex Dioecefi Metropolitana Minfcenfi, VV. PP. Mtchaele JazgunovvicG Minfcenfi: .Stcphano Mrayski, Dotkinovien. Theodoro Zubo-E vvicz BronCcenfi.Philippo PieazKo Brobruyfcen. Paulo Luborvvicz , Miedzelenli Decanis,Antonio GiriK o yke-Decano , LoKoifcen. Presbyteris Sarcufaribus Rcverendlffiibo Patre Antonio Zavvadzki Proto-Archimandnta Ordinis: Venerabilibus admodum Reverendis Patribus BaGiio Procevvicz Confultore Ordinis, SUperiore Chetmen. Demetrio Zankicvvicz Goofultorc Ordinis, Superioie Novvogrodcccn. Antonio Tonùuoviet Orduua Secretario , Bytlicncnli : Polyca/po Mikunievici Zyrovtcen. Superioribus: Jofepbo Saporovica Superiore , dc Officiali Potocen. Auguifino Lubiorucckì, Superiore Vitcbicen., à Offiiciaii: Joiaphat Roginski Redore Scholarum Uladimirien. Patritjo Zvravvski Secretario Reverendiffimi Proto-Archimandrite : Juftino Kozacxeriko Superiore Vcrkouien. Conftantino Szaclriski Superiore Chomfcen. Mcichiore Toilbvicz, Superiore, <k Officiali Betxenfi.- Nkodemo Kawyc Superiore Albe Ducalia : Ambrolio Ulinskl Vicario Zydyczynen. Silveftro Kulcxynski Ledore PhiloTophie ; Solando Theodorovvica Concionatore Zyrovvicien. Gabrie-"le Ochabskr , Hegumeno Zimænfi ; Jona Vixanski › Niskinicen...Hegumcno ; Nathanecle Malewicz, Strianovienfi; Andrea Bieniki Turopinenfi Superioribus ; Pachomio Malewicz , Ordinis Divi Balilii Magni ; Ex Dioecefi Uladimitienfi, VV. PP, Alexandro Kyzikowski Decano Uladimirien., publico Sacra authoritate Apollolica, & Venerabilis Capituli Notario. Laurentio Draczyuski Heguineno Zakorovicn. Jacobo Silkkvvicz Sokalienfi. Balilio Bumbrovvski Archidiacoгю cathedralls Ubdimirienfis, Kifielinenli : Seorgio Turovicz, Turifcenfi, Decani· Joanne Turovvkz vice-decano Uladiniinen · Daniele Tyazkicwica Porycenfi ; Andrea . Pichovicz Tartakovvien . Gabriele Kulczynski, Locacenti : dt NtcOlao Lobaczcvvtkt Camenecenfi decanis. Ex dtceceli Breftenfi VV. PP. Joanne Duchaovvski Brcltcn-G: Theodoro Olifiravvkz, Camenecenli : Gregor» Andrufckievicz , CobrinenG: Stephane Olifirovkz, Miclnicenfi: Michaels Marikoxrski, Bialscenfi Bafiiio Walilcvski, Ulodamicnfi decanis ; Stéphane Sofnovwki Polcfcenli, dt Joiepho Ilkievicz Drogicenfi vice decanls . Ex diceceli Lucroricnli VV. PP. Nicolao Rufowiecki Lucrorien . Mattheo HoftytowsW, Lesniovienfi ; Theodoro Czeszkievicz Laurovkn. BaGiio Zarubkievicz Zukovienfi: Joanne Czebkievicz Rovncnfi: BaGho Luckicvvicz, Oftrogienfi : Joanne Bilski Bazaliepli. Joahnc Rotucka , Dubnenfi, dt Joanne Dubaczevvski, Otvcenü decanis. Ex dicecefi Prrmislienli, VV. PP. Hieronymo Kuzmlcz Ordinis Divi BaGlii Magni, fuperiorc monafterii Dobromiiien. Jacobo Blojecki vkario in fpiritualibus cathedralls Premislienfis. Ifaia Garvalrvvkz. Ordinis Divi BaGlii Magni, Concionatore Uiuftrifs. D. epifeopi Prcmislicn. Joanne Nc/onovvrcz , presbytero, dc vicario in fpiritualibus Jaroslavvien : Petro Borccki presbytero Prumislienfi vkario in fpiritualibus Nizankovien. MkhaeleNarolKsi Presbytero Jacoalavlenfi , vicario in fpiritualibus Prueknicen. Joanne Kornaszcvvicz Sanocenfi. Theodoro Nafczoezyc, Samborienfi vicariis : fratre AuguAino Tarnogrodzki Ordinis Divi BaGlii Magni archidiacono illufiriffimi Domini Epifeopi Prrmislienfis: Nkolac Nafczoezyc parocho Samborien. & Bokovvien. Alumno Pontificio Leopoilen. Ex dkrcefi Chetmenf, .Contiantino Kyrikovvrki Chelmeali. Thoma Koladinski, TnzonccenG : Theodoro Kortanle-

»vcx

Anno Cxxisrs 1730·

Anno CBHItTI 1710·

vvlez Betzenfi. Theodoro Wltufovvski Uk- . novienfi: Joanne Rauski Tomafovvienfi ; A Andrea Karpin,kl Sczebrefinenfi ; Andrea Nacodoftavvski, Lublinenfi. Thebdro Sczerbir>sk> Lubomlenfi: Bafilio Pilecki, Ratnenfi: brci'liuno Uszynski Rubiefzovienfi.· Andrea W'iancski Hotodlenfi, & Polycarpo Biatovvolski Zamofcenfi decanis. Ex epifcopatu Leopolienfi, RR. PP Dionifio Sienklcvvicz Ordini Divi Bafilii Magni, officiali cathedra Leopolienfi, , flt Hegumeno SanAi Gcorgii & Hofzovienu: Antonio Siedlevvicz Officiali Cathedra Hallcien. Hegumeno Monaflerii Ukotniccniis , dk Pekonteenfi, ; Dionifio Mafchievvicr officiali Cameneren. Podoli·, Hegumeno SanA. Honuphrii Leopolien. Parthenio Totnikocofckl Archidiaco-■ Bo illuftriflimi epifeopi Leopolienfi,, Hegumeno Monafterii Podkorecenfi,, dk Ztoczovien.VV. PP. Jofepho Narolski ordini, Divi Bafilii Magni, Coocionatore cathrdr* leopolienfis : Philareto Podkovva Hegumeno Creckovlenfi: Gedeone Pakovvskl Vicenfi; Gedeone Tymoùevvici, Dobrzanenfi: Jofaphat Botiskoutki, Sokotocenli ; Juftino Mlchock) Bieliadenfi Hegomenis,- Vitali Jandaioslti, Vicario , dk C^nciohatore Creckovien. Ifaia Dunajcskl Hegumeno Krafnopustynen. Gregorio Bodgunki, decano Foraneu flobrecenfi Conclonatore, At Promotute, alias fyndlco generali.· Batilio Gaatkuvvski Vicario io fplrirualibus Doimen. C Catuifienfi : Andrea Zborovvki Zioczowienfi ; Petro Podrudcki Zvdaczowicn. GreJogoriu Czapeiski, Bialokamenenti decanis; o. Dlokovvicckl Viçarlo Stamslavovico. StcFhin'i Krukovieck ; cathedral!» Camenecen. udoliat: Balilio Tuardyevvicz, Czorkovvinnii : Alexandro Tomkovvskl Scalfcenli vicarih : Joanne PodgursRl Alumno Pontificio Leopolicn. Bafilio Tazorovvicx Vicario Bi/cvawenli; JacoboZanyckl Decano Voynitovien. Michaele Zarzycki Presbytero , & Decano Buczaczenli: ex dieecefi Pinfcenfi,VV. PP. Joanne Druzytovvski decano dk Andrea DanciKovvski, Notario Capitulari Pinfcen. decano Poofcen. Tuni , Λ RR. PP.D Adriano Fabrycii fuperforc, & Officiali Brefien Spiridone Jackiincquricz PrefeAo Scholarum Uladiinirienlium: (gnatio Kuiczynshi Sacr* Theologi*, & Philofophie Doriore , Parthenio Daneykovvski: Nicolao Btelzynski, Ordinis Divi Bafilii Magni ; Stéphane SiemiezoKvvs Kancxudzen. Michaele Davvidovvicz Lubomlen. Michaele Rofinski Pr«fbytciis : Bafilio Skotynski vice-drcano Lubaczovicnfi: Alexandro Wafrynski, Pr*^ bytrto: Theodoro Rudqichi, Diacono Alumno Pontificio Seminarii Leopolienfi,, Ritus Grrcl uniti, atque nobilibus Stephsno Laskovvki Sacr* Regi* Majeftatl, fecretario, notario apoftolico, feniore confrater-β nitatis Leopolienfi,, & Joanne Czefnikovv,- , hi, ab eadem ooufratcrnitate deputato.›
'f

Stfa TriMt.

«Aw'» Cukisit *7*0-

EAden, die vigefima fexta menfis Auge. Ai poll celebratam ab IiluAriffimoj *At* dk Reverendiffimo Domino archieplfcopo Metropolitano Mifiam cantatam, iliutlrlffimus, ac reverendiflimus Dominât nuncius apuftolicus , dk prefiden, fynodali, ,J>r·-miflis orationibus, *At* Hymno'; *b'rai Criant Art.* juxta ritum, dk prrfcriptum Pontificalis Romani, orationem habuit ad omnes in Domino congregatos, moxoue (iteras brevis a SanAitatc Sua ad illuftriflimom, ad reverendiffimum Dominum archieplfcopum Metropolinanum, omnefque alios Illufttiffimos, ac teverendiffimos Dominos Ru·' thenos epifeopos Ritus Grxci direAa, Ipfi iiluftriffimo Domino Metropolit* contignari fecit : aliud vero breve deputationi, fui In Ptslidentem » publice legi judit, quod e» tat tenoris talis.

Foris; *Ktutrtbili Frtlri irtUtfifnft 4·*

irptn . no//r·, ◆ *ftihl* M

Arg ve *I'αlβαiΛ* ·

Loco f Annuli pifcatoris.

Intas veto. CLEMENS PAPA XI*

VEnerabili, Garer falutem, & apoftolicam benediAionem. Cum ficut accepimus , modernus Metrnpolita Ruffi» una cum venerabilibus etiam fratribus ep>,copi, Ruthenis unitis Synodum fuper rebus ad ejus Metropolitan.!.!), aliaf.juc *ccclefm Rurhenas* fpeAantibus prope diem celebrare intendat; nos fynodum hujufmodi reAe, *fle* feliciter ad Dei gloriam, diAarumque eccleiiarum utilitatem *celebrari* cupientes , Te, de cujus prudentia, integritate 1dk religionis zelo plurimum In domino confidimus, In prodiAa fynodo noftra , β* fedis apuftolice nomine prxfidenrem cum auAoritate * facultatibus, honoribus, et oneribus fimiiibus prurientibus competentibus, ct aliis folitis, *6i* contuetis apoftolica auAoritate, tenore pr«fentium facimus, conftituimus, & deputamus; teque in domino hortamur, & monemus, ut fynodum hujusmodi fideliter regere, ac in illa, omnia , qu* ad profperuiu eccleiiarum prxdiAaru'n regimen, & guber nlum pertinent, decerni flatui, & ordinari cures, & facias, ira tamen , ut ca , qu* in eadem Synodo decreta, (iatur.i, dt ordinata forent, in fufpenfo remaneant, iilorutnque cxcquutio, donec a congregatione venerabilium fratrum noftrorum S. R E· cardinalium negotiis propagand* Fidei prrpotira , esaii.uiata , dt approbata non fuerint differri debeat. Mandantes propterea in virtute fande obedienti* prad dtis tuciropolit* , *A* epiicopis, ac diieAi, fifirs clero lu pr«diAa fynodo congregatis, aliifque, ad quos pertinet, ut, Te m in ejusdem fynodi noftro, dk.prxdiA« fedis notninc pr*iidéntem reverenter fnfcipiant, Tibiquc in omnibus ad pr«udens officium pertinentibus pareant, obe-

diam, ft affiliant, Tuaque falubria monita, ft jussa humiliter ftHclpiant, ft efficaciter adimplere procurent, non obftant. Conftlationibus, ft ordinationibus apoftollcis, «c quatenus ope* fit, ecclefiarum hujufmcdj etiam juramento, confirmatione apoftolica vel quavl* firmitate alia roborati*, ftatutl*, ft confuetudinibu*, privilegii* quoque, induitis, ft Uteri* apoftollci* in contrarium prxmifihram, quomodolibet conceffi* rconfirmatls,ft Innovati*. Quibus omnibus, ft fingulis illorum tenore* prxfentlbu* pro plene, ft fufficlenter expreffis, ac de verbo ad vernum inferti* habentes, illi* alia* in fuo robore permanfurit ad prcmiffbrum efL-Aum hac vice dumtaxat fpedaliier, ft exprefle derogamus,cxterifque contrariis quibuscu-nque.

Datum Rom* apud CanAam Mariam majorem fub Annulo Pifcatoris, d:e XX Martii MDCCXVI. pontificat, noftn anno d,.i mo fexto.

F. *tiriinh' OlivtriHi.*

Poftquam autem lcAura fuit hujusmodi Breve, illuftriflimu*, ac reverendifiimu* dominu» metropolita aliud fibi, cxterifque fui* illuftriflimi* co-epifcopi* inferiptum legi mandavit, quod erat tenoris rails.

For's.- *Veutrabii/*lar *fratribut* Lrear *Khka retint Rajjia* Mrrrvpabraue, *ai unitterfit Ralbeair eft,t>fit Rilui Grati froviattali fjaedte»»·*

loco f Annuli Plfcatori*.

intus vero.· CLEMENS PAPA XL

Venerablle* fratre* falutem « & Apollolicam benediAionera. Verbi* exnrimo xe -non fati* pofiumu* gaudium plane in mam, *A* lingulare, quo paternum cor noftrum perfafum fuit, ubi a congregatione D veneraloili'im Fratrum noftrorum negotiis Propag inde Fidei prepofitorum nuper accepimus, Fraternitate* veftra* ad reftiruendam in iftis Ruthen* nationi* dioecefibus veram pietatem, ac eccleliafticam difciplinam, ferventi ftudio Incumbere, eoquo potiffimum confilio ad iftam provincialem fynodum convenifie * ut fciiicet opportuna» ratione* t ac falubriora remedia conftltuereti*t per qu*. errore* temporum calamitate, hominumquC fraude InvcAi extirpatentur « ac regimini Veftro commlffi facerdote», dt populi ad lincerum cultum Orthodoxe religioni* « fine qua placere Deo nequaquam pofiumu», tum etiam ad ill'ba-E tam, ac integram ritu* Catholici profeffionem revocarentur. Quocirca poft aAasCtxleliiPaftorum principi humile*gratia*, quod Fraternitatibu* veftri* piam hanc, gradufque veftri ampiitiïdine, *βι* fanAitate maaime dignam mentem Injecerit, pontificii muneri* noftri efie ducimus, Vobis cflufam, meritamque tribuere laudem, ft quamvi* ultro bene cutrentibu* paterno voci* 00-ftr* calcar admovere, et In fufeepto rcligiofiffimo propoiito confirmer pergatis, ac in eo prefertlm ftrenuam, fedulamque ponatis operam ut gravet illi abufu*, qui In (actorum Miniftrorum cleAione non fint> magno animarum detrimento, quemadmodum probe nofti*, Irrepferunt, ea veftri* dicecclibu* eliminentur quam primum flac penite* e medio tollantur; Qu* quidem vota, ac dcfiderla noftra fufiu* vobi* explicabit venerabili* Frater Hieronymua archiepifcoput Edefl*, nofter, ft apoftolicc fedl* In Regno Poloni* nuncta*, quem no* iluftre vobis prvbituri argumentum exiftimationis, ac amoris, quo ritus Graci ptofeftore*, ft Ruthenam in primi* nationem. omni tempore complexi lumu*, ft adime complcAimur fynodo Veftra coram adede, e<que noftro nomine prxfidere voluimus, ur fplrnualibu* veftri* neceflitatibu* auAoritate noftra prafena opem ferre, ac ea omnia fedulo promovere poflit, qu* communi veftro bono, animarum faluti,divinaque glori* incremento utilia, ac opportuna fore videbuntur. Vefltum itaque erit eumdem., prxfulem iis honoris, ft reverenti* fignificatronibus excipere, quxprxftantlbus illiu* virtutum ornamentis, ac in primi* confoL cuo, quo a nobis infignitus eft muneri plane debentur; tum etiam iis, qu* ipie noftro nomine vobis exponet, integram adhibere fidem, ac demum illius confiliis monitu pronas, tacilcfque pribere aurev, cum pro explorato habere debeatis ea non aliunde proficifci, quam a patetna, ac Cane intima, qaa vos in Domino prolcquimur chantate; nec aliud certe fpcAare, quam commuhktnem veftram, rotiulquc Ruthen* nationis nobis commcndatiftiin* uniitarem. Hxc aurem omnia pro perlptc',. vii tute, vloque vcftro ita ptxftanda a fr>. e condimus, ut uberiora In dies ab hac SanAa Cede laudum prcconia, ac tandem a Redemptore noftio ampllflimam illam, quam bonis, fidelibufque pafioribus pollicitus eft, retributionem confequi mereamini. Eum interim no* enixe rogate non detinemus, ur fit in medio veftrum, quatenus ad illius jufiitiam faciendam veftra procedant eloquia, dirigantur cogitatione», & opera: ft Fraternitatibus veftris Apoftoiicam bencdiAionem peramanter impertimur.

Datum Rom* apud CanAam Mariam Majorem,fub Annulo Plfcatori*, die XIX· Julii MDCCXX. Pontificatus noftri Anno XX.

Aarafiaat,

Finita leAionc utriufque Brevi*, memora, tu* illuftriflimuf, ft reverendiffimu* dominu* hunciu* apoftoiicu* jouit pt*legi decreta de Relidentia ex concilio Tridcntino Cell'. *6.* cap. t. dc Reformat, necnon decretum dc profeffionc Fidei facienda ex eodem concilio fefl'. tj. cap. 2. eifque prvleAi*.conformando fe difpofitionl Cactorum canonum ,ft facriconcilii Tridentini, profeflionem Fidei Catholic*, extra quam nemo Calvus tflo poteft i emittendam propofuit; ficque propofitam camdcm ptcfcffioncm Fidei, juxta^ fot-

Awuo G«ai*rt *710·

formam ab Urbano VIII. idle, record, fummo pontifice » pro orlentalibu* editam, omnM| £ linguli, qui tunc ad hanc lynodum convenerant, pr»eunte illuftndimo fit reretendillim» domino Metropolitano in «ranibu* Illuftriflimi, ac reverendltfimi domini Pr*fidentῃ fynodall* prvftiterunt, fuaque nomina aAi* inferenda, qu« jam fuperiu* relata funt, tradiderunt, ac deinde ipfam profeflionem, cujut tenor eft, ut infra manibut fuit fubfcrlpferunt , ut patet ex ipfi» Originali.

\ Forate *Pr9frffia»ii Fidei.*

E Go NN- firma fide credo, *dt* profiteor omnia, dt frngula, qu» contin.-ntur ln fymbolo , quo fanAa Romana eeciefta utirur fcllicet. ·

Credo ln unum Deum Patrem omnipotentem, faAorem coeli, fit terrtr; viftbilium omnium, & invifibillum. Et in unum Domnum Jefum Chriftum, Filium Dei unigenitum , dt ex Patre natum ante omnia txcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum do Deo vero, genitum non faAum, confubftantialem Patri, per quem omnia faAa funt ; qui propter no* homine*, dt propter noftram* ialutem defeendit de ccell*, dt incarnato» eft de Spiritu SanAo.ex Maria Virgine, dk Ho. n>o faAu» eft. Crucifixu» etiam pro nobi* fub Pontio Pilato p.iifu*,dt fcpultu* eft. Et refurrexit tçrtia d:c fecundum feriptu[redacted]a*. Ft afeendit in cuelous, feder ad dexteram Patri*. Et iterum venturu* eft cum gloria jjdicare vivu* , Bt mortuo*, cuju* regni non erit fini* . Et in Spiritum SanAum Donmium . dt vivificantem, qui ex Patre* Fiboque procedit ; qui cum Patre, dt Filio (imul adoratur, dt conglorificatur (qui locutu* eft p<-r Prophetat. Et unam SanAam Catholicam, dt Apoftolicam Ecclefiam. Confiteor unum Baptifma in remiflionem peccatorum, & expcAo rcfurreAionem mortuorum, vitam ventuti faeculi. Arnen.

Ven rur etiam , & fufciplo univerfale* fynodo» , p.out fequitur, videlicet.

Nicxnam primam·, dt profiteor,, quod in ca contra Arium, damnata memucx, deffnnum eft : Dominum Jefum Chriftum efle Fibum Dei, ex Patre natum Unigenitum, ideft, cx fubftantia Patri* mrum,non fa. Aum, confub.lantialem Patri; atque impia* illa* voces, reAc in eadem fynodo damnatas efle , quod aliquando non fuerit, aut quod faAu* eft ex ii*, qu» non funt, aut ex alia fubftantia, vel edentia , aut quod fit mutabili* , vel convertibili* FUiusDei.

Conftan'inopoiiranam primam, fecundam in ordine ; β profiteor , quod ln ca contra Macedonium , damnat» memori» , definitum ell, Spiritum SanAum, non eflefervum, fed Dominum; non creaturam· fed *Deum ;* ac unam habentem cum Patre· dk Filio Deitatem.

Fphefmam primam, tertiam tn ordine, profiteor , quod in ea contra Neftorium « damnat* memori*, definitum eft: Divinitatem· dt humanitatem ineffabili, & incomprchenlibili unione · in una perfona Filii Dei, unum nobis Jefum Chriftum conftituille , ca·
i*a« de caufa BeatiBimam Virginem vere cf. [redacted]e Dei Genitricem.

C*at»T* '7*··

Chalcedonenfem, quartam In.ordine, dk profiteor* quod in ea *contra* Eutychem, dk Diofcorum, ambo* damnat» memori», definitum eft; Unum , eumdemque Filium Dei, Dominum noftrum Jefum Chriftum · perfeAum efle in Deitate * At perfeAum in humanitare, Deum verum, dk hominem verum , ex anima rationali, dk corpore, confubllantiaiem Patri fecundum De'tateni, eumdem confubftantialem nobi* fecundum humanitatem, per omnia nobi* fimilem, abtque peccaro, ante fecula quidem de *Patre genitum* fecundam Deitatem, Innoviflini* aurem diebut, eumdem propter no*,dk propter noftram_ fiilotem,ex Maria Virgine D.;i G.-nitrice feeundum humanitatem, unum, cumdemquva Chriftum Filium Dei unigenitum, in duabu* naturi* inconfufe, immutabiliter, mdivife , infeparabiliter agnofcendum, nufquam fublata diff.teiitia naturarum propter unionem, migifque falva pioptletate uttiufque natur*, dk in unam perfonam , atque fub*fi* fentiam concurrente, ooo in duae *perforai* partitum, aut divifum , fed unum , cumdemque Flimm, At Unigenitum, Deum verum* Dominum Jefum Chriftum.

Item ejufdem Domini noftri Jefu Chrifti Divinitatem, fecundum quam confubftantlalit eft Patri, dk Spiritui SarrAo, impalfibiiem Celfe, fit immortalem; eundem autem crucifixum, & mortuum tantummodo fecundum Carnem, ut pariter definitum eiiindiAa fynolo, Bt in epiftola SinAi Leonis Romani Pontifici*, cujus orc Beatum Petrum loquutum efle Patre* in eadem fynodo acclamaverunt. Per quam definitionem damnatur impia herefis Illorum, qui Trifagio ab Angeli* tradito, & in pr»f*ta Chalcedunenli *(y*nodo decantato , SanAu* Deu*, SanAu* fortit, SanAu* dk immortali*, miferere nobis, addebant: Qui crucifixu* eft pro nobi* ; atque adeo Divinam naturam trium perfonarum patiibilem atf.-rebant · dit mortalem .

Conftantinopoiitanam fecundam, quintam in ordine, in qua prxfatz C.ialceJonenfi* <y-aodi definitio renovata cit ·

Conftantinopoiitanam tertiam, firxtam in ordine,profiteor, quod in ea contra M> I nothelitas definitum eft: In uno eoderuque Domino noftro Jefu Chrifto duas efle naturale* voluntate* ,-dk dua* naturale* operationc* indivife. inconvertibiiiter, infeparabiliter, incontate, & humanam eius voluntatem non contrariam, fed fubjeAam Divi, n* eju* atque omnipotenti voluntati.

Nicxnam fecundam, fcptimain in ordine, & profiteor, quod in e* contra iconoclafti* definitum eft: imagine* Chrifti, ac Deiparx Virgin:* , nec non aliorum SanAorum habenda*, dk retinenda* efle, atque ei* debituro* honorem, dk venerationem impertiendam.

Conftanttaopviiunam quartam , joAavam in ordine, fit piofiieur in ea Photium motito fuifle damnatum, dk SanAum Ignatium Patriarcham reftltutum.

Veneror etiam , fit tuicipio omne* alia* univerfale* fynodo*auAoritace Romani Pon rtfici* legitime celebrata* ,fik confirmatas , fit pcicfcrtlm Florentinam fynodum, *A profite-*

Aaaaafl ot

Asso vsaiaii •7>* or, qu*dn «a definita funt, videlicet: quod Spiritus SanAus ex Patre, dt Filio sternaliter eft, dt eflentiam fuam, fuumqueefTe fubfiftens habet ex Patre fimul, Filio, dk ex utroque «ternaliter, tanquam ab nno principio, & unica fpirarione procedit.

Item dlAioncm illam (Filioque) veritatem declarandi gratia , & imminente neceflitate, licite, dk rationabiliter fymbolo fuifle appofitam.

Item in azymo, five fermentato pane triticeo, Corpus Chrifti veraciter confici, Sacetdotefque In alterutro ipfum Domini Corpus conficeredebere, unumquemque fcilicet justa fu* ecclefi», five Occidentalis , five Orientalis confuetudincm.

Item fi vere poenitentes in Dii charitate ® decefferint, ahtequam dignis pcenitenti* fruAibus de commiflit fatisfecerlnt, At omifli·, eorum animas poenis purgatorii poft mortem purgari ; dk , ut a panis hujufmodi releventur , prodefle eis Fidelium vivorum fuffragia , Miflarum fcilicet Sacrificia › orationes · dc eleemofynas, dt alia pietatis officia, qu» a fidelibus pro aliis fidelibus fieri confueverunt. fecundum ecclelie inftituta; iliorumque animas, qui poft B.ptifma fufeeptum, nullam omnino peccati maculam incurrerunt, illas etiam, que poft contraAam peccati maculam , vel in fuis corporibus, vel eifdem exut», funt purgat», in Calum mox recipi, dk intueri clare ipfum Deum Trinum, C dt Unum, ficuti eft, promeritorum tamen diverlitate, alium alio perfeAius ; illorunu autem animas, qui in a Auali moutali peccato, vel foin originali decedunt, mox in infernum defceiidcre, panis tamendlfpatibus puniendas.

.' Item fanAam apoftolicam fedem a-Romanum pontificem in univerfum orbem tenere Primatum , dk ipfuiq Romanum pontificem fucceflbrcm efle beati Petti principis Apoflolorum · dt verum -Chrifti vicarium, totiufquc ecclefi» Caput, dt omnium Chriftianorum patrem , ac doAorem exiftere; ct ipfi io beato .Petro palcendl, reg-ndi, nc gubernandi univerfalen .-cci&iam a Do-D mino noftro Jefu Chrifto plenam poteftatem traditam efle, quemadmodum etiam, ut eadem Florentina fynodus aflerir , in gcibs oecumenicoium conciliprum, in facris canonibus continetur^,

Item legalia veteris Teftamenti, feu Mofaic* Legis ceremonias , facra facrificia, Ar facramenta, Domino noftro Jefu Chrifto adveniente, cclfalfe, dt poft promulgatum Evangelium, fine pedeato obfervari notu polfe. Ejufdem etiam legis veteris ciborum mundorum, dt immundorum differentiam ad carcmonialia pertinere, que'furgente Evangelic tramierunt .

illam etiam apololorum prohibitionem, E ab in,molatis fi nulacrorum , dt fanguinc, dk fuffocato illi tempori congruifle , ut leter Jud»os , & Gentiles diflenfionis materia tolleretur. Cujus apoflolic» prohibitioni· caufa ceflante, etiam ccffavit effeAus.

Pariter veneror , dt fufeipio Tridentinam fynodum, dt profiteor qu» in ea «definita , dk declarata funt , dk préférai» offerri Deo in mifla verum, proprium, & . prnpitiat[redacted] fitc-ificium pro vivis, dt defundis, atque In IhnAiflimo Eucharlftl* facrament» (juxta fidem, qu» temper in ecctefia Dei fuit) contineri vere , realiter, Crs[redacted]STi At fubftantiallter corpus , 'A fanguinem , 'T10, una cum anima, & Divinitate Domini noftri Jefu Chrifti, ac proinde totum Chriftum, fierique converfionem totius fubilanti» panis in corpus, & totius fubftanri» vlni in fanguinem › quam converfionem catholica ecclefia aptiflime rranfubftantiatlonem appellat, At fub unaquaque fpecie, At lingulis cujufque fpcciel partibus, feparatione faAa, totum Chriftum contineri.

Irem feptem efle nove legis facramenta a Chrifto Domino portro inftituta ad falutem humani generis, quamvis non omnia fingulis ncccliaria , videlicet : Baptifmum , Confirmationem, Euchjriftiam, Poenitentiam , Extremam UnAlonem , Ordinem, 8c Matrimonium, iliaque gratiam conferre,' dt ex his Baptifmum, Continuationem, dc Ordinem iterari non polle.

Item Baptifmum elle neceffarium ad falutem, ac proinde ii mortis periculum immineat, mox line ulla dilatione conferendum elfe, Λ a quocunque » dt quandocumque fub debita materia , forma , At Intentione collarum elfe validum .

Irem Sacramenti matrimonii vinculum., ind'lfolubile elle, At quamvis, propter adulterium, hxreiim , aut alias caufas' pedit inter conjugés, thori dr cohabitation!,· feparatio fieri, non tamen illis aliud matrimonium contrahere fas elfe.

Item apoftolicas , dr cccleliafticis t,aditiones fufeipiendas efle, dt veneranda,. Indulgentiarum etiam poreilatem a Chrifto in ecclefia reiiAam fuifle, iilarumque ufum Chriitiano.populo maxime lalutarem elle.

Pariter, qu* de peccato originali, <k jiftificatione· de factorum liororum tam veteris , quam novi Tcftamenti Indice, & interpretatione, in prxdiAa Tridentini fynodo definita funt, fufeipio, dt profiteor .

Cætera item omnia fufcipio, & profiteor, qu* recipit, dt profitetur fanAa P-omana ecclefia, limulquecontraria omnia , At (chifmala , & hcrefes ab eadera ecclein damnatas, rejcAas, & *anathematizatu ego* paritet damno, reiieto t & anathematizo.

Infuper Romano pontifici Beati Petri Principis Apoft. fucceffori, ac Jefu Chrifti virear, veram obedientiam fpondeo,ac j-iro.

Hanc Fidem catholici ecclefi*, extra,, quam nciuo fulvus efle poteft , quam in pi*tcnri fponte profiteor, dc veraciter teneo, eaaniem integram, dt inviolatam ufque ad , extremu* vit* fpiritum,conftantiflime, Deo adjuvante, retinere, dc confiteri, atque a meis fubditis, vei illis, quorum cura .d me meo munere fpeAabit , teneii, doceri, Ac prvdicari, quantum in me erit, mc curatarum ·

Ego idem NM. fpondeo, voveo, Ar juto ; lie m; Deus adjuvet, Ac h*c fanAa Dei cvangelia.

Quibus peraAis Seflio limitata eft ad horam decimam ante meridianam Sabbathi prolime fequuturl,diei videlicet trigeiimx prims mentis· & uni currentis·. Qus cum

' • e «b

Aitwo]7»o.

— — IliuBriftinI, ac reverendissimi domml Metropolitani haberi *non* potucrit, dilatat^ eft ad diem requesters-

SffMÜt

Die Dominica, qu· état prima men'll Septembris juxta novum Kalendatlum, eodem anno, ooftquam in eadem ecclelia tui G.*«cl uniti Zamofcen. congregati fuerunt, qui fynndo intcrede debebant, ft 4b eodem IlIuftriflimo› ac reverendiflîmo domino archiepiCcooo Metropolitano celebrata-, fuit mitia; Illuftriflimui, ac reverendif-f&tnui dominus nunclus apoftolicus, ft Frwfidens fynodalii pramiflis iterum orationibus, ft Hymno *Ktti Crtttttr* tf*c. juxta Ritum, ft prxfcrlptum pontificalis Romani, ad efFeAum, ut univeriisfa domino con-5regatis conflare poflit de cabus fanA* icit apoftolic* ia Bulla Caena Domini refer, tatis, necnonde Immanitate, qua ecclelia locafacra, ft religiofa gaudent, tum etiam de vitandis quibufdatn erroribus per fanAam fedem Apoftolicam fuper condemnaris; accedente fuper hoc confenfu Illuftriflimo· rura, ac reverendiftimorurn dominorum Me* rropollta, ac epifcnporum prsfatorum, mandavit e futugeftu publicari decreta, feu Bullam Pontificiam dic Cxna Domini legi folitam; Co.iftiturionem Gregorii XIV. die 3Ü. Mii< anni 159t. editam de immunitate •cclefiaftioa, ft refpcAivc conilitutioncm moderni fanAlflimI domini noftriCiemenfis pap* ejus nominis XI. Anno Incarnationis Dominica 171). fexto Idus Septembris, pontificatus fu* faQAitatis Anno XIII. edicam, qu» incipit: Unigenitus ftc. Quarum Îquidem conftitutionum apotlolicarum proeAione faAa, reliqui eccletiaftici tam faculares, quam regulares, qui in prima feflione profeflionem Fidet proflare non potuerant moniti, ut ad eamdem proflandam accederent, ipfam jlftta formam fup.-rius expretam in manibus memorati Illuftriflimi, ft reverendiifi.u. domini nuncii apoflolici, ft prefideritis fynodalii emiferunt, fuaque nomina inter ajKMum prxfentium, per me Notarium his fa aAis commixtim fuperius relata, form* profelftonli fupradiA», ma·, nibus fuis fubfcripferunt.

Quibus peraAis foluta fuit Scflio ad diem Sabbathi tepeimam; fed cum hac die ob plurima negotia haberi non potuerit, demum prorogata fuit ad diem Martis dccirtutn teptimam mentis, ft anni currentium ·

Interea die Veneris fexta mentis Septembris, eodem anno milletimo feptingentetiino vigefimo in loco publicis collationibus fynodalibus defigbato fub tempus lpchoan* d* collationis perfonallter conilituti nobiles Stephanus Lafkoushi jacr» Regi* Majeftatis fecretarius, notarius apollolicui, fenior confraternitatis Stauropigian* Leopolin. ft Joannes Czefnikoutni ab eadem eonfritternitateddeputatus, una cum reliquit jam alias fupra infertis ecclefia(licis, a quibus profeffio emittenda defiderabatur, eamdem fic ut fupra preferipram *in* manibus Illuftriflimi, ac reverendiflimi domini nuncii auoftolicl, ft prwfidcntfo fynodalii publice emiferunt, manlbofque propriis io inArumenro profeflioms Fidet nomina fua Inferlpferunt.

Die vero Jovis duodecima mentis, ft anni eorumdem, pro fynodo prwfentl petfo» naliter advenient ad Civitatem Zamofcenfem Illuftriflimus· ft revercndiffimus domi· iwss Laurentius Drucki SokoJinshl archieplRtopus Smolenfcen. Severien.ftc. Rites Greet' uniti, fucceflive d c decima quinta m<»· fis ejufdem, profeflionem *Fidei* justa formam recordata memori» Urbani Vili· pro orientalibus praferiptam, pariter lo manibus fuprad>Ai illuftrllfiml, ac reverendiflimI domini nandi Apoflolici ac ptatidentie clare, diflinAe, ac verbis dflprtis emitit, ipfamque formam hujusmodrprofcflionls a fe emiflo ln fenarato folio fibi porreAam manu propria fubfcrlpfit.

StJJit QMrta»

ΓA fe Martis „qua erat decima feptima_. mentis Septembris justa novum Kaiendarium, eodem anno, congregatis herum in eadem ecclefia Ritus Gr«ci unltl Zamofcen. iis, qui fynodo interefle debebant, celebrataque ab illuftriflimo, ft reverendiffimo domino Jofepho Levichi epifeopo Chetmunii ft Betzenfi, Archimandrite Zidyc*ty*nenti mifla', prrlibatut illuftriflimus, ac Qrcverendlflimus dominus nunclus apoftolicus, ft prefidens fynodalis Itidem pramiflls Orationibus, ft Hymno: Fens Crearer ftr. justa Ritum, ft prafcrlptnm pontificalis Romam; urgente promotore fynodi IcAioncm aAorum, feu decretorum (ynodaiium, eadem publice legi mandavit j prout clara?» ft intelligibili voce es fuggeftu leAa funt, de tenore tali, ut fcquitur.

Decreta fynodi provincialis provinde Rutfie, ritus Grcci uniti, prcfidenteHluftriflimo, ac revercodiflimo domino, domino Hieronymo Grimaldo archiepifcopo Edcfleno nuncio apoftolico in regno Polonia, a fanAiflimo domino ooftro domino Clemcnte papa XI. necnon facra congregatione de Propaganda· Fide fpccialiter deputato'i dtu Luna XXVI. mentis Augufti inchoat*, aliis veto fcquentibus diebus mentium ejufdem Augufti, ft Septembris anno domini mlllefimo feptingentefimo vigefiino continuate ac celcbratX ~Z*mofcii.

Anuo CnaisTt 17x0.

TITULUS I.

D» *fidt Cetitlitt.*

SAnAa bre fynodus, ur fides, quam in prima Sefltone profelfa eft, firmius ab omnibus teneatur, ac felicius, Deo adjuvante propagetur, factorum canonum veilgiis inharendo, ftatuit, ut formulam, qu*a fanAa Romana,ecclelia (cujus exemplo prava omnis difeiplina profligatur) (a) ad yaaw, «««r* *Heceffe tfi t»avtatrr ctclt-Jiia*, A- fa q»« ffr, *yai*aur ««· drear, *tenfirvata tjl* ea, *th tjif trtJiti»:* Ejufdemque fanA* Romane ecclefi* nomine a fanA* memori* Uibano VIII. Crcci Ritus catholicis prsfcripta eft, qu»

1

Anno Caairri

quaque pro faciliori omnium captu In Unguatn Vernaculam verfa, dt typis mandata* eft, omnes profiteri teneantur non folum II, ouor facrum cqnçllium Tridentlnum id preftare jubet (e) · Proyitî fcilicetde beneficiis quibufcumque curam Animarum babentibus in manibus ordinarii, five ipfiusoffielalla ; verum etiam reliqui omnes* quibus coôftitütione (A) fanA· memori· Pii ,y· idipfum preferiptum eft» ii nimirum, quos promoveri contigerit ad epifeopatum in manibus illuftriffini metropolitan!, ante confecrationem ; prout haAenuf obfervatum eft (r) rellgtofiffimi abbates, dt Archlmandrit·,'antequam benedicantur juxta Ritum orientalis ecclefi· (d) illi etiam, qui facris ordinibus Initiandi font ante ordinum fufceptionem. (v) Ludimagiftri denique» ac alii quicumque ad aliquos gradus In univerfitatibus promovendi, in manibus, reverendiffimi epifeopi. Prrtetea ftatuit, ut omnes utriufque Ceint regularet camdem profeffione<n en,',,ere debeant in manibus ordina· ,i'> alterius perfona ab ipfo defignandc, intra tres mente·, a die promulgationis; pratentis fyoodi; ii vero, qui deinceps five in virorum, five in mulierum monaderiis profefljoocm In ordine cmiffiiri font, non espe&atp trium menfium fpatlo, camdem Fidei profeffionem ftatim ac lo ordinem cooptabuntur, emittant, atque ita fervetur in perpetuum.Quod fi per negligentlam id facereomiterlnt, praterqnamquod gravis cuip* rei centebuntur, reverend.ffimi epifeopi fruAus ecclefiarum non faciant fyos , fed eos reftituere teneantur . Religiofiffimi autem Archimandrite, dr venerandi presbyteri a beneficio, vel officio deponantur i ii vero, quos poft hujufmodi confeffionem ,per· Jutos, ac defertotes inconfutilemJefu Chniti tunicam fcindere compertum fuerit, fanA· tedi per Metropolitanum, fi epifeopi fuerint ; Si vero monachi, aut presbyteri ad locorum ordinarios deferantur gravitet puniendi.

Quoniam tar/r *trtiitur ei jeHitiem* , telle Apoftolo ; are ««rea* *tenftffi» jit ai f: letate;* neque ulla eft caufa, cur prohibeamur aperte profiteri quod credimus ; ftatuit ac decrevit fanAa fynodus, ut fymbolo Fidei , ubicumque Imprimetur in pollerum, aut recitabitur, tam publice, quam privatim, addatur oarticulq ilia : *Filiolae;* qua proceffio SanAt Spiritus a Patre, dt Filio defignatur. Qui fecus facere per malitiam deprehenfus fuerit ad ordinarium tamquam fufpeAus de fchismate deferatur.

Eadem de caufa, *A ad* demonftrandanu finceram membrorum cum Capite coojunAlonem, cenluit etiam, ac prreepit, fub poenis arbitrio ordinarii Infligendis, ut Ubicumque in facris Dypcicis commemoratio Romani pontificis facienda élit, pretertim vero tempore facrlficii mifl· in trandatione oblatorum, fiat claris, & expreffis verbis qmbus alter , quam Romanus univerfalis epifeopus defignari non poffit.

Ptaterea nemini cujufcumque ftatus, dk cond'tionis fit , qu! catholicam Fidem profeflus fuerit,, liceat ad extraneos pallores, corumquc ecclefias. five fufcipicndoipm facrementorum » five devotionis caufa accedere, nb videatur aA>vam cum iis, qui foris funt, communionem habere; alias ordlnarii contra ipfot procedant, tamquam fofpeAos.

SanAa bare fynodus damnat, dt anathematizat impiam , dt ubique reprobatam Philippi heretim, omnlaque Ipfius Afieclarum horrenda dogmata, ac nomioatim ea, qua fcquuntur.

I.

DiftinAc font rrium perfonarum divinarum natur·.

I I.

Non alia fuit ftatura corporis Chrifti in utero Mari·, quam in Cruce.

III.

Cruces argente· funt Illicita, quia CbrU ftus in ligno affixus expiravit.

IV.

Nullum eft Eucharifti·facramentum, nullum facrificium, quia jam funt antichrift) tempora .

V.

Nullum eft facramentum poenitentis, nec Extremo UnAionis, nec ordinis.

VI.

Quicumque baptizandus, io aquam non in» mergitur, Paganus eft.

VII.

Signum Crucis integra manu expreflum eft fignum Antichrifti.

VIII.

Libros non feriptos , fed impreffbs legere nefas eft.

I X.

Aqud benediAa non eft falutarfs I

X.

MahometanorumFana, ac Synagogxjudeorum font ccclefiis anreponendn .

XI.

Matrimonium contrahere non eft necefte> fed fat eft cum uxoribus conjunAiflime vivere.

Quia vero gravlffimo cum animi doloio intellexit virus hioc ferpere inter aliquos Cr«ci ritus Fideles, quos, dt ipfi latlni nonnumquam fovent ; ftatuit primum , ut ad depellendam tantam perniciem , imploretur au-

Anno Cr atari 171·.

auxilium, auAotltas fanA t (edis. Dein- de ferio Injunxit, ut ordlnatii procedant' contra fuos dicecefanos, quos vei hvrcfinu ipfam profiteri, vel heretic©* fovere com- perttint, eofque non folunf removeant a confortlocaterorum Fidelium; verum etiam aliis ftarutis a jure , Ac Reipubilc* confti- tutionibus psenis coerceant, & deterreant ; fi quis autem ex latini ritds Fidelibus talia prafumpferit, deferatur ad propriumt ordi- narium, cujus etit parte* fibi committas ad factotum canonum prefer!ptum diligenter Implere . Quod fi Is negligentlor (quod haud credibile eft) ac remifliot vifu* fue- rit prrvli nmlbus humanitatis , ac frater- na chatitatis officiis, ad SanAiflimum de- feratur.

Cum homines Ita fint ad malum propen- fi, ut etiam iis rebus, qua ad Del gloria n augendam, & religionem catholicam , libe- ralefque artes diffundendas Inventa funt, non fine magno animarum detrimento ali- quando abutantur ; prafens fynodus veftigiis patrum facri concilii Tridentini inherent, ftatuit primo, ut libro» quosvis ad Philtra , exorcifmof, fuperftitiones , divinationem , ac magiam quoqnomodo fpeAante* >emo amplius, fub poena excommunicationi* ipfo faAo incurrende, retinere, ac legere pollit. Deinde prjpclplt ut nemo Impofterum line approbatione, Ar licentia loci .ordinsrii li- bros aliquos edere, arque imprimere, vel a. finibus uhifmatlcorum ad no* inferre, ac retinere audeat ,& prefumat. Ut surent hoc periculum magi* avertatur, przfcribrtt, ut libri, qui jtm imprefli funt, ti corre&iooe Indigeant, Ar corrigi poflint, corrigantur, & ipforum leAio tand'u fidelibus inhibea- tur, donec fuerint correAi: fin mino* omni- no prohibeantur fub poenis excommunica- tionis tam contra legentes, & retinentes, quam contra inferentes in regnum abfqqe licentia ipiius loci ordinarii. Prohibet inf«. per fynodus venditioncn»,w<Sr diftraAionm eo- rumdem librorum, qni line approbatione or- dinarii haAcnut Impreili fuerunt, qooufque non examinentur , fit approbentur. Eorum vero, qui j*m fob prvio fortalié font, edr- tionem fufpendi jubet. Placuit *tamen, ut* miflalia, ritualia, breviaria , diurnalia, ac pontificalia ab ordinariis approbari non pof- fint, nifi conformia fint editioni, quam (p. nodus ipfa fieri juflerit, <St fanAa (edes pro- baver it.

TITULOS II.

De freiirtetinné wrki D'i, Ca- tetbifma ittfiittcemio

GUu* fine fide impeffibilefit piacere Der», («) Fides aucvai çx auditu, auditus au f tem per vrtbum Chrifti fh), quod porr vc'bum ùne prxdicasione auditi non' p·- reft , ptaindeque populum latet A finis, ad quem quifque creatus eft , At ratio cum af- (equendi idcirco fanAa hccSynodua (uber, ut, venerabiles parochi populum fibi com- miffum diebus faitem dominicis, *At* fefti* fe. lemnibus, pro fuo, et Ipfius populi captu, pafcant verbo Dei, docendo qu* fcire ·-

It,X. is. (b)O. r»nl· «u *«■<0.

rnnibu* necefle «ft ad falutem» eique an. nunciando cum perfp'cultate fermonia vi. tla, a quibut declinare» et virtutes, qua* feAari oportet ad evadendam poenam «ter- nam » et cocleftera floriam confequeo- damfr).

A««o CwxrxTr

Ceterum «quia experientia compertum eft laAe potlut huic populo, quam folido c'bo opnt «lie, Ideo ftatuir, ur quilibet parochus fingulis diebur dominici* poft evangelism, ac etiam alio opportuno tempore, quando populus frequentior erit In Ecclefia^ doce- at ipfum qu* felre debet, ut falvut fiat ex catecbifmo ; quem fi minut memoria tenebir preiegere notet it. Hanc autem adeo necef- farlam ehriftian* doArin* explicationem pr·- fen* fynodu* per viro» ab ilJuftriffiroo Mc- tropoliiano deputandos, componendam, ira- primendan.ac omnilaut parochis difttibuen- dam elle cenfuit.

Si quia autem , cui animatum cura com- miffa eft, hoc officium non legitime impedi- tat pretermiferit, quoties negligent!* a de- cano loci conviAns fjerit, tones decem Flo- renorum mslAa puniatur, applicanda ec- clefi», cui prefucrit, pruterca ii negligen- na crebiot erit, ac parochus tribus ni.nli- bus ab epifeopi monitione muneri fuo de- fuerit, au officio fu fpendatur, aliifque poe- ni» arbitrio ordinarii pleA ttur .

Porro cum nemo non videat, quam turpn Cfir, fit periculofttm, fi qui exteri* praire, vîatnjue falutr* monftrare debent, eam ipfi nefciant ; fd / Statuit fanAr fynodus , ut prier» carhechHmum ad milruAionem po- alter edatur cura, & ftudio ipiius il- luftriifi ni Metropoli,ani ad erudiendos Pa- rocho- lingua vernacula, atque eis confti- tuto certo, ac moletato pret*o diftribuatur. Ne vero labor hic , ac ftudium inutile fit, fciant venerabiles parochi fe quater fingulis anns a viri*, q io* ordinari) deputaverint, e»iminando< elfe, fuper illius leAionc,& profeAu, gravitvrquc puniendos, fi négli- gentes deprehenli fuerint.

· f">4. l*Caeti».

_Noverint autem reverendiflimi epifeopi D officium pradicandi, inlirueridique populum ira ad parochos pertinere, ut lioi, quos po- luir Chnlfus attendere univerfo gregi f *e)* cjufinodi cura in primis commiffa fit; qua- propter nifi faitem fedulo vigilent, fit dent operam, ut pei parocho* , quo* fibi coadju- tores affumirnt, hacc'omnia diligenter, ac fideliter adimpleantur , de ipforum manibus au rnj* Jefu Chrifti Sanguine redemptas po- tiffim^u requirendas elle ·

/>r «. *tefmu.*

TITULUS Ili.

Dc Secrjieeeffe, eertiet^ite é»iiet»efirett»ee .

CUM in ecclefi 1 Del nihil fa'nAius, aut utilius , n iiil excellentius , aut cnagts Dlvnum habeatur', quam Sacramenta ad humani generis falutem a Chrifto oηuηo inftituta , Parochus» vel quivis allu* facer- dos, ad quem eorum adminiftratro pertines, memln'llê in pruni* debet, fe SanAa traAa- rc, ac quovi* fere momento ad tam facrum ptlnifterium Implendum paratura fe efle opor- tfte cum corpore, 00 commoditatem re- · cur-

Anno Cnxiiti X710.

currentium, tum fpfritu, per vit* manditiem, & honeftatem.

Itaque quicumque frarochiale officium.· exercuerint, in fuis Ecclefiis, quantum fieri poteft,, temper relideant, ut fidelibus fpirituali auxilio indigentibus prefto adelTe poffint, & fi confcil fibi fuerint alicujus mortalis peccati, facramenta adminiftrare non audeant, nifi pratmitfa confellione, vel faltem fi copia confelfarii defuerit,elicito contritionis adu ; ne facramentum ipfi miniftro in facrilegium vertatur. Sobrii omni tempore fint, ne fefe periculo exponant invalide, vel faltem illicite facramentum adminiftrandi ·, intentionemque eliciant faciendi quod Chriftus jubet, « facit ecclefia ad majorem Dei gloriam, atque animarum falutem. In ipfo aAu adminiftrationls, omnis gravitas, & modeftia in vultu, At in verbis; omnis mundities, nitor in veftibus, (St valis facris eluceant. Formam-Dcramenti diftinAe, & devote eodem tempore proferant, quo matecta ab iis adhibetur, neque unam, vel alteram mutent, neque alterutram, vel dubia', vel probabili umquam utantur, teliAa certa, & tutiori,' namque hoc paAo lethalem culpam admitterent.

Si quis autem ad ficramenta adminiftranda vocatus vei officio fungi.tardaverit, vel aliquid commiferit a fanAitate, & puritate fui minifterii alienum, graviter ab epifcopo puniatur; graviffime vero, li quem iplius negligentia abfque Baptifmo, laera Confcffione, facro Viatico, aut extrema- UnAione e vita migrare contigerit·

Ut fideles majori cum pietate, «c reverentia, uberiorique fiuflu facramenta fufcipiant, monet fynodus, ac magnopere hortatur parochos, ur antea quam ea administrent, ipforum ufum, vim, efficaciam, & quem ad finem a Domino Jcfu Chrifto fuerunt inftituta, fideli populo, pro cujufque captu explicent, facraque .documenta ex iis omnibus eruant, qu* ad mores reAe formandos pertineant .Quod potiflime opportunum erit, tum in B.ptilmo, tevocando in memoriam pr»fertium, quomodo & ipli renati, fanAatn illam Profetiiçnem emiferint, cui confiffiem vitam ducere debent; tum in admidBAtione Viatici, & extrema: UnAionis, q-J tempore ex ipfo hominis merituri conlJ^Ru, major' in adtianubus compunAio, dt attentio excitatur; ac ti»n. demin matrimonio, potita pr* oculis contrahentium rtovQicate vinculi, vi juiamentl conjugalis, perjurii gravitate, ac profit in timore Domini educand* neceffitate.

Laudabilis, ac fanAa a primis ecclefi* feculis fuit confuetodo in facramcotorum adminiftratione, aliquas adhibere c*rcmonlas, quibus eorum effcAus lignificantut, & populo quali Ab oculos ponuntur, ur excitetur ad rerum Divinarum contemplationem, has, quas a patribus noftris traditas, & tranfmittendas ad pcfteros accepimus, cenluit fanAa fynodus, efle retinendus; atque, ne ulla in Divinorum peragendorum ordine' fit confufio, aut difeordia &'c. ut omnes uno, eodemque inoffento pede ambulemus, atque idipfum dicamus omnes p<r-fcdi in eodem (cnlu, atque fententia j pr*cipir, ut uno, eodemque Rituali, nihil ei addendo, ncc quidquam ex eo detrahendo ecclefi* noftri Ritus utantur. Id autem Rituale Illuftriffimus Metropolitanus componi, & a-fanAa Sede approbatum imprimi, ac diftribui «quo pretio, pro fuo Paftorali ftudio curabit.

Akxj Cbkisti 1710.

Cum in omnibus rebus ad picem, & tranquillitatem confervandam, certus ordo lit conftitufbs, neque conveniat quemquam in alienam melfem falcem immittere, fed unufquifque fuper gregem libi creditum vigilare debeat; fanAa fynodus inhaerendo facro Trid. conc ilio («) d'iftiiAe ptxcipit ;ut nui,-lus facerdos reliante periculo moi tis, & citra ncceffitatem extra limites fu* parochi*, aut etiam in fua parochia alienis parochians la tini potillimum ritus Sactanienraadminiftrare pr efumat, fine licentia proprii parochi. Qui fecus fecerit ab officio fufpendatur. aliifque gravioribus poenis pleAatur, arbitrio ordinarii.

Tandem, quia temporis hujus calamitas monet, ut aliquid dc adminiftratione Sacramentotum feviente pefte dicatur, precipir fanAa fynodus, ac decernit, ne parochi deferant fuas eccleiias ob periculum contagioals, fed apud iplas relideant eo majori cum diligentia, quo gravior eft Ac fiequentior fplrituali; Fidelium ticceflitas. Id autem alacrius prrftabuut, (i iniinenfam illam charitatem confideraverint, qua Deus dilexit animas ipforum cur* conci editas, exemplumque fibi imitandum propofuerinr, Chrifti Domini Salvatoris, qui A-umnm pe

S. Î.

De Bjftifme.

Perfuifum eft huic fané* fynodo, neminem ignorare materiam facri Raptifmatis, quod eft quali jrnua Chriftianr vit*, ac c*te<orum Sacramentorum fundamentum non aliam effe, quam aquam puram, St naturalem; formam autem, in prolationo hutu.n verborum, quibus- -h) utimur, con filtere; *iafiintur Jirv.t*, «r/ *firvn Dei Han(H* · Amen. Verum quoniam intellexit, nonnullos ter repetere diAioncm illam, af«ru, & hec adhibere verba: *infimatur firm Dei tu nomine Patrii A·ηιη, m nomine Filii Arnen, m nomine Sftritur fenili Amen ;* ne aliqua inde oriatur otfcniio, neve quifquam Videatur dum pertonas ita diftingult, Trinitatem Etientic admit rete; (c) praecipit, ut nemo poAhac *alia uratur* forma, quam ca, qu« prrfcripta eft ,&ab Eugenio IV. Summo pontilice olim approbatm fuit (V)

Geicmoni* in ejufdem Sacramenti-adminiftrarione null* adhibeantur, praeter cas, que 3 maioribus nolitis intiiiut*, nobifque tradite, in orientali ecclefia fetvat* fut runt, ac in novo Rituali edendo exprimentur, reliquas temere inriodiaAas, & in Ritualibus quibutdam lorfan fcnpias, aur im pretias prriens fynodus reficiendas omnino elle decernit ·

f 1 / s*f' v *""-/ r</. «j, fb)€«Λ«

(r) dÿod alu, A-dnani ar. lfucbaot t» inn» immerhune · telle, C·-- C'·

P*.

Ammo CnxisTi 1720

Parochi funt ordinarii Bapriftnatis mini-ftri, vel ab iis delegati facerdotes. Incafu tamen neceflitatls, non modo facerdos , vel diaconus . fed etiam laicus , Ac mulier baptizare poteft. Qyamdbrem fanA* fynodo attente confideranti quantopere Sacramentum iftud id falutem necetfarium eft, vifum fuit monete, & hortari parocho* omnes, ut plebem, ac prvfertitn obftetrlcea feminas doceant. quid quid «ft necefle ad hoc Sacramentum non folum licite , fed etiam valide adminifttandum , ne contingat ipforum negligentia , ut parvuli minime renati ex aqua, & Spiritu fanAo non intrent in Regnum Cœlorum. Ceterum noverint, fi recens natus infans , aut etiam adultus, ab extraordinario tniniftro baptlzàtus mortis Imminentis periculum evaferlt,ad ecclefiam deferendum efle, ut fact* cxretnoni» adhibeantur.

Quod fi prudens dubium fubfit Infantem non fuifle bapthatum, ex conditionis formula baptizatur : *Si tfi beftiuitat firvtu Dei H· iterum* «ea *buftizetur* , A· fi nm/ mm ejf *kaftizmtue ffiefrixetur* Aὐ , ldipfum fiat, ?|uando infans expolitus appenfum <~<>llo criptam habet, qpo baptizat ut significatur, */k* tamen re diligenter perquilita.adhuc dubium eft, utrum baprizatus fuerit ?

Si acciderit, ut ritus noftri presbyter infantem latini ritus, vel neceflitate impellente vel proprio parocho permittente, baptizaverit ; praecipit S. fynodus, ut ipfi Sacramen. tum confirmationis non conferat, fed leAo evangelio, a reliquis facris ceremoniis abftlneat, nomenque baptizati, ut infra preferiptumerit,in librum baptizatorum referat, dt reltimonium de baptifmo a fe collate ad patochum larinum infantis mittat, ut libro baptizatorum illius ecclefi* pariter inferibi poflit. Si fecus fecerit, graviter paniatur arbitrio epifeopi .

Quamquam facris canonibus tam pridem prohibitum iit parochis, ne conferant bapflfmum in aulis, cameris , aut alus privatis domibus, excepto cafu neCeflitatis : f *e)* ratio tamen , ▪ conftitutio clymaris 'nos inducit, ut tàntifper cum ipforum infantium , tum miniftrorum gratia a legum rigore declinemus . Quare fanAa fynodus pr»cipit fub poenis arbitrio ordinarii, ut fi infans natus fuerit in loco, ubi ecclefia parocbialis lita eft, ad ecclefiam omnjno deferatur : Sin minus liberum fit parochis accedere ad domos privatas tempore hyemis, quia aliquando ex diftantia locorum , frigoris , temporumque inclementia infantis vita in diferimen adduci poflet.

£ . Bajv. *

Unumdumtaxar patrinum , & unam rhatrinam pro baptifmo, ac unum patrinum, vel unam matrinam pro confimationis Sacramento parochi admittant , quos noverint ita efle Fidei myfteriorum gnaros, ut eos, quos e baptifmo fufeeperint , vel in_ confirmatione tenuerint, prxeeptis, & moribus Chriftianis imbuere, partefque fibiimpofitas adimplere poflint. Quamobrem admittendi non funt Infideles , Hcretici , Schifmatici, Excommunicari , nondum baptirati , publice criminofi , infames , ament"-, &. qu pubertatis annos nondum at tigcrunt. Doccantque parochi cognationem fpiritualem qu* matrimonium impedit, dt dirimit , hoc nomine contrahi inter fufciplentes ex baptifnn, At confirmatione, ac baptizaturn « baptizatique Patrem, Jr Matrem tantum . Quod fi plures baptifmo interfuerint › Parochus antequam ad Illud conferendum accedat, diligenter ab ii», ad quos fpeâabit, feifeitetur, quem .vel quos elegerint, ut baptiaatum ex facro Fonto fuicipiant, ut inter eoa tantum. quot defignaverint , cognatio contraAa jntelligatur, Ceteri vero pro Teftibus habeantur, quamquam ipfumroet baptizatum tetigerint (*k)*.

Anno Cmxisti 1750.

Licebit quidem parochis quemadmodum.in orientali ecclefia ad h«c ufquc tempora-. ipfis licuit oleum Catechumenorum conficere , fed unufquifque eorum caveat diligcntiflime, ne oleum olivarum ad illud conficiendum fibi defit. Qui autem a decanis lpfo carere comperti fuerint , ad epifeopos deferantur graviter puniendi.

Tanta eucharifti* facramenro veneratio debita eft , ut infantis recens baptizati linguam Chrifti Sanguine Intingendi confuetpdineiK a.ntiquiflimam , *St* haAenus In cceccfcfi» <<umtaxat orientali retentam, cenfeat tancta fynodus, rfle tollendam, dummodo id ime fcandalo f.eii poifit.

Denique librum habeant parochi peculiatem pu- Baptifmo, in quod doferibant nomina, ac cognomina patris, & matris infantis baptizati, necnon patrini, ac mstrin* , diemque, Ac annum coilati baptiiini, hoc oaAo: *Dit Menft finno* Ego N *feroebut etrltfin* N. *keff/aevi* N. *filium* N. N. *legitimarum Conjugem·, Herum Jie Petrini fuerunt* N. N. r«*deMq«e *baftizetum-. confirmavi . Pa/nnur fuit* W. Quod fi partus illegitimus fuerit, feribarur; *bedfiiaeni NL ›tx incentit perentlkut netum* :: nilli parentes ipfi partum pro fuo agnofeant, velintque nominarim exprimi. Hunc autem librum quilibet relinquere teneatur fuo fucceflbri, itaut perpetuo maneat apud «cclefiam ; fi feDeu» per parochos ipfos faAum fuerit, mulAentur poena aliqua pecuniaria , aliifque arbittio ordinarii.

i. II.

Dt Coetfireintiont.

SAeramentum Confirmationis a Chrifto Domino inftitutum, quod parochi in-. Orientali ecclefia extraordinario Jute. Ac delegata ab epifeopo facultate, ex apoftolic* fedis difpenfatione ftatim poft baptifBium adminiftrare folent in genere vifibili£um fignaculorum , SacrofanAuro eft , ut ipfe baptifmus (*c)* illudque nc&tš eft iterare, propterea quod indelebilem charaAerem in (e) *·" anima imprimit. r*«r».

Sacrum Chrifma ex oleo, quod nltorenu ,ot' fignificat confeienti*. & balfamo, quod odoretn fignificat bon* fam* per epifcopuiru, Ctltl. benedlAo , (*f)* materia eft remota hujus /» Sacramenti. Quare fi quid aromatum, aut p.r.w· aliorum liquorum fragranti* caufa additur-

Anno C··»*. Π».

diligantiffime curandum eft, ut maxima pars chriOnati* femper fit oleum baffamo mixtum. In ipfa vero Confirmandi - UnAione, qu* eft materia proxima, ftrvetur ritu*, quem haAenu» ecclefia noftra fervavit.

Forma, quam probata, & fchifmate ipfo antiquiora laudant Euchologia, h«c eft: *Signeraient Joai Sfiritat Sani.* /fwru: eaque femel dumtaxat fimul cum Ipfa unAione proferri debet. Quoniam vero in nonnulli* libri* Leopoli editi* infbripta eft forma diverfa ab ea, qua Ecclefia utitur, nempe: *Signacula*, *· donnai Soirttat Senili.* Cenfuit fynodus hujufmodi lioro* vel corrigendo* effe ab ordinarii*, vel fupprimendos.

Epifeopi quotannis in Caena Domini tantum Chrifmatis conficiant, quantum uniu* anni* fpatio confirmandorum neceflitas poilulare poterit. ConfeAum vero parochi aut per fe Ipfo*. aut per decanos ab epifeopo accipiant: eoque accepto, veteri non utantur i fed hujus reliquias in mundo lapide, aut latere decenter comburant, cinerefque in Sacrarium projiciant.

Cum autem Sacrum Oleum poftbquanu benediAum eft, non fit limplex, *v* nudum unguentum, fed Chrifti Charifma, & Spiritu* SanAi prvfentla Divinitatis illius effeAivum.utait Divus Cyrillu* Hierofolymitanus *(e)* idcirco cavendum eft, ne ulli irreverenti* exponatur) neque in vitreis, teftaceis, aut cupreis, fed in argentei*, aut ftannei* vafculis, & in decenti ecclei* loco, nunquam vero in privati* edibus affervetur. Qui fecu* fecerit, puniatur mulAa pecuniaria ecclei* applicanda, aliifque pce· ni» arbitrio ordinarii.

S. III.

De Eutberiflia.

Cum materia huju* Sacramenti in ecclefia Orientali fit folus panis triticeus (b)*Kagtn,* fermentatu*, & vinum de vite, ideo diffinite prccipit SanAa fynodu*, ut Sacerdotes non alium* panem, nec vinum adhibeant fub poenis fufpenfioni* a Divinis, amotioni* a beneficio, aliifque arbitrio epifeopi mfli5endis· Pntllaret autem, ut quilihet lacer-os panem conficeret in fuis' «dibus, ne, fi forte coematur, prefertim apud Judros, ut f«pe contifigit, aliquid admixtum habeat, quod Sacramentum faltem illicitum reddat.

n. ia De.

Diligenter etiam cavendum, ne vinum, quod ex uvis expreffum efle debet, vel acidum fit, vel corruptum, aut aliis liquoribus, quod apud Jud*os potidime accidit, mixtum. Formam vero Consecrationis pani* in his verbis; *Hoc eft Corpus meum, quod* tradi d»re «alir *freagttar:* Et Confecrationis Calicis; *Hic iβ Seagait attar novi Ttflamtnti,* qai *fro vobir*, 4- *aialtit ia reautfioatai peccatoram effaatlitar:* contineri, profitetur fanAa fÿoodus, prout univerfalis ecclefia dudum in facro Florentino Concilio profeffa eft.

Quamquam particule panis, qu* ponuntur, dc offeruntur circa hoftiam faccrdoti*, .in honorem Deipar*, aliorumque SanAorum, pro confccratis haberi non poflint, fi deflt jn Sacerdote intentio ea* confccrandi; Quia tamen fchffmatici, aliique nonnulli putant ea* confecrari non oportere, idque in pluribu* Miffalibus notatum eft: fanAa fynodus ftatuit, ac decernit, ut impofterum omnino confecrari debeant, ac in ipfius populi communionem dlftribtti.

Ammo Chiist i >7>o.

Etfi apud Orientales perpetuo fervata-. fuerit, & nunc etiam fervetur confuetudo admittendi infantes. *At* pueros rationis expertes ad Sacram Euchariftiam, qu* femper fuit tamquam cibus, *Λ* potus fpiritualis, quo in Chrifto renati, viam hanc fplritualem alere, confortare, dt conferva re poffunt: Cum tamen certum fit. parvulos ufu rationi* carentes nulla neceflitate obligari ad facramentalem Euchariftl* communionem, liquident in illa *tate amittere non potuerunt gratiam acquifitam per lavacrum Baptifmi ;(r) fanAa fynodus ftatuit ob reverentiam tanto Sacramento debitam, ut ii pofthac ad facram Communionem, fi ea privari fine fcandalo poflint, non ante admittantur, quam Ipfo* diligenter examinatos, & inllruAos, ejus *tatis, dt diferetioni* effe compertum fuerit, ut dijudicare poflint Corpus Chrifti.

(C) *Tri<i.*

Ufum, fi quibus in locis adhuc viget, confecrandi majorem hoftiam, feria quinta Coen* Domini· eamque fanguine Dominico imbuendi) *Λ* confervendi per totum annum, ut inde diftribuatur pro infirmis, fanAa fynodus graviflimis rationibus mota, fublatum omnino efle voluit. Crterum pro infirmi* parochi confecrent particulas panis, eafque finguli* 0A0 diebus, aut faltem quindecim renovent, graviflime puniendi, fi fecus fecerint.

Porro quotiefeumque facra Euchariftia ad infirmos deferenda eft, fi domus ipforum non longe ab ecclefia diftat, deferatur publice per Sacerdotes induto* facri* veftibu*, dt referatur cum omni reverentia, & timore *(b)* ac candelis femper acccnfi*. Quod fi D*groti domus longius diftat a loco, ubi fita eft parochiail* ecclefia, liceat parochis, facram communionem occulte deferre in aliquo decenti vafculo vel argenteo, vel ftanoeo, huic tantum ufui fpecialiter deftinato, ita tamen, ut fecum candela* faltem habeant, & ftoiam, quibus Euchariftiam *groto porreAuri utantur; pariter puniendi arbitrio epifeopi, fi contra fecerint *(d).*

(d) *r,a,* iF· c.eff.

Statuit preterea fanAa fynodus ad augendum cultum erga venerabile facramentum Corpori* Chrifti, ut parvula cochlearia, *Sc* pyxide*, ubi argente* effe non poffunt, ftannec faltem effe omnino debeant, atque ut retineantur clauf* in Ciborio magni Altari», e cujus confpeAu in ecclefiis, qu* fufficientibu* proventibus inftruA* funt, lampades perpetuo ardeant; in Muprriori-bus vero, faltem diebus fertis, & Dominici*, a *mincipio ufque ad finem miff*.*

Ne allcuju* fcandaii, aut infami* detur occafio, facra Eucharlftia Aneganda non eft peccatori Indigno ob pecntum aliquod fecretum, *prrferfim fi eju* notitiam* facerdo* communicans cx confeflione ipfius pec-

Cwuran 17*0. catoris Euchariftiam publice petentis habuerit. H*retic< autem , fchlfmatlci, excornmunicati, InterdiAi, publica criminoft, ma. ttifefte Infames, uti etiam itaeretrlces , publici concnbinarii, ufurarii magni, fertilefi, & alii id generis publico facinorofi homines, ad hajus Sacramenti perceptionem admittendi non funt, juxta Chrifti prcceptum; r. si.vadi MtHtt ^drt Seefin» ttvtknt (<)·

S. IV.

Dr ttltirettMt nufliruui.

TAmetfi panem tum atymum.tum fermentatum legitimam efle materiam prO Sacramento conficiendo fanAa fynodus affirmat ,dt credit ; tamen quia certum eft quemque teneri hac in re morem, & ritum lu* ecclefi» fervare. Idcirco ftatuit, ut facerdotibus noftri ritus non liceat in azymo confecrare, fitb poenis, quibus ecclefia latina fuis inhibet, ne pane *fetmentito uti* debeant; officii fcilicet, & beneficii privatione. (k) . Illud etiam fynodus pronibendum cenfuit facerdotibus , ne quis particu- |at_an;ia fe confecratas audeat mittere ad ecclefiam latinam ; ut ibidem a latino prefbytero in vino ab ipfo confecrato intinA* dirtribuantur populo ritus Gr»ci : graviflime puniendus, fi fecus fecerit.

(b) Cap. ro. *itr.if- brur.itif·.* r.QM.iB·

Cum ab ipfis apoftolorum temporibus fuiffe appareat loca fpecialirer deputata, quo Fideles facra myfteria celebraturi, accederent : *(c)* hinc facri canones fapientiflime prohibuerunt, ne in privatis «dibus conficerentur . (*ii.*) Quare hac fanAa fynodus ipforum vefligiis inhxrens, diftriAe preci pit fub poena fufpenfionis a divinis, ne quis facerdos divinum hoc facrificium extra ecclefiam , vel oratoria ad divinum dumtaxat cultum deftinata, & confecrata, feu benediAa peragat fine licentia fui ordinarii,(*t*) quam porro licentiam ordinarii non ita fil· cj|e * nec fine ro--na caufa concedant.

(d)La^I- π>Χμ ι-. ta *cfitir.Mif.* (*e*) *Trid. l»t. tit.*

Statuit preterea fanAa fynodus , ut ituD preparatione mifl» , feu Proskomidia commixtio aqu» cum vino per alium non fiat, quam per ipfam faccrdotsm, neque in vafculo aliquo feparato. fed in ipfo calice immediate ante miflam cftlvo tempore ; hyemali vero in ipfa miffa, fub hymnum Cherubicum; Proskomidlam vero, five pr*parationem ad miffam quifque faciat facris indutus veilibus, & immediate ante miflam, & in eadem ecclefia, in qua eft celebraturus .

Quoniam moderatus ,& ecclefiafticus corporis cuitus index eft interioris animi, prefer pietatem, & compunAlonem tanto myfterio dignam , injungit omnibus presbytent fanAa fynodus, ut facrum celebraturi, non fordid's, fed mundis , modeftifque veftibus utantur. Infuÿq*. iifdeht pr*cipit,ut fanAiflimum Euchariftl* Sacramentum in plaide argentea, vel faltem ftannea femper confervent, atque hanc in Tabernaculo decenter ornato bene claufo, & ita aptato, ut inde commode depromi poffit, collocent, graviflime puniendi arbitrio ordinarii, (i fe- .eus facere, aut aliquam irreverentiam erga tam auguftum Sacramentum admittes* aufi fuerint. Jubet quoque, ut altaria, mappas, urceolos, facras veftes, ac ornamenta ecclefi*, cum omni, qua decet, paritate, & munditie confervent.Corporalia mulieribus abluenda non tradant, fed ipfi frequenter purgent ; antiqua vero,& ufu confutnpta apud fe non retineant , fed ad decanos ferant, iique ad epifeopos, ut comburantur . Mappas etiam , & facras veftes comburant, nec in prophanum ufum convertant , fi fuerint ita lacerat», ut neque referciri, neque utiles ecclefi* efle poflint. Altaria etiam poft peraAum facrificium tela aliqua tegant, ne immunditiem cbntrahant. Atque h»c omnia decani obfervari diiigentet curent , dk fi quos négligentes , vel reos invenerint ad ordinarios pro fuo munere deferant.

Anno 17*0.

Illud autem, potiffime ftatuendum cenfuit fanAa fynodus , ut mapp* altarium triplices fint, vel una fimplex , altera duplicata, & omnes ex lino, atque ut inter duas inferiores, *it* tertiam fuperiorem ponatur antimirtale : fuper iifdem vero mappis, dr antimiflale fuppofitum extendatur corporale ; quod omnes impofterum facerdotel adhibere debebunt, ut majori cum munditie, ac decentia facrificium conficiatur , dt antimiflate non ita facile continua attreAatione C teretur. Si quis autem poft duos a prafentis fynodi publicatione, menfes, huk decreto haud paruifle, ac corporalia , dc mappas haud preparafte compertus fuerit; muldam florenorum quinquaginta fubeat, quibus. emantur corporalia , dc alia , qu* ne* certaria erunt altati ecclefi* , cui pnrfuerit.

Quamquam ufus fpongiarum ad abftergendam patenam antiquus lit in noftri ritus ecclefia, illum tamen omnino abrogandum cenfuit fanAa fynodus, digitoquo. prout in latina ecclefia patenam abftergi jubet; ne fpongiis in his regionibus, non bene, ut alibi folet, preparatis, aliquid adhereat cx pane confecrato, ac SanAiffimum Chrifti Corpus periculo irreverenti» exponatur.

Prohibet fynodus , ne fiant genuftexiones, feu capitii inclinationes dum transfertur panis oblationis a minori ad majus altare pro confervatione, *tempore* offertorii ; pr»cepitque parochis , ut populum hac de re moneant , ne periculo idololatric expo, natur.

Pernicfofiffimum *effet ecclefi*,* peflimique exempli Fidelibus , fi vagabundi facerdotes, dr clerici ad divina in qualibet ecclefia celebranda indiferiminatim admitterentur ; namque inde fieret, ut fceleratifljmi , dr perditiffimi homines in fanAa involare, eaque polluere portent. Idcirco facris canonbus fepiflime prefcriptum fuit » ut nemo peregrinus, nemo ignotus , nemo allen* *diaecefit* clericus fine lireris commendatitiis fui epifeopi admittatur f/J.Sanâa fynodus hos canones obfervari volens. Cevere pr»cipit, ne ullus omnino facerdos tam regu laris , quam fccularis , nam Latini, quam Gr»ci ritus recipiatur ad celebrationem mif(c. & admioillrationem Sacramentorum fi.

<f> c·*'· f. ,t. S"*'· d*

B bbbb a fine

Anno Cutini 17*0.

ne litetis commendatitlls. five teftimonialibus proprii epifeopi eo (altem anno conceffis. Qui fecus fecerint, puniantur poena fufpenftools a Divinis per tres menfes, aliifque arbitrio ordinarii.

Uniformitas cxtemonlarum cum omni modeftia, devotione, & gravitate ab omnibus fervetur, tam in miflis cantatis, quam in ledis, quarum frequens ufus omnibus facerdotibus commendatur. Pro eadem uniformitate in ceremoniis fervanda juxta novum rituale edendum praecipit fanAa fynodus decanis, ut de ceremoniis in vintationibus fuis Interrogent, dt inftruant ignaros.

Inhibet fanAa fynodus gravem ob caufam, dt abrogat toletatam in orientali ecclefia confuetudinem ad confecratas Calicis B fpecles, aquam tepidam effundendi poft confecratloncm, ante communionem.

In honorem tanti Sacramenti quilibet facerdos celebrare volens, tenetur fut> peccato mortali efle jejunos jejunio naturali, hoc eft ab ipfa media noAe nhil per modum cibi, aut potus deglutiens, multo magis jejunus a culpa, ne indigne manducans, dt bibens Corpus, & Sanguinem Chrifti, judiciutn fibi manducet, dt bibat.

Denique quia plures elecmofynas, quamvis exigu* fint, a pluribus accipere non licet, & uno tantum facrificio cunAis fatisfacere; prxeipit fanAa fynodus facerdo» tibus omnibus tum fecularibus, tum regu- C laribus, ut accepta aliqua eleemofyna miliam Celebrent pro eo dumtaxat, qui illam contulit, fi conflat, hac intentione datam fuiffe. Cum vero eleemofyna offertur, fi nimis exigua fit, quxrant aperte de intentione offerentis, qui, fi voluerit, *ut* miffa folum pro (e celebretur, aut fatisfaciant, aut eleemofynam refaisant. Caveant aurem, ne deftipendio miflarum ita licitari videantur, ac fi de re quapiam prophana 'ageretur, fciantque voluntarias efle Fidelium religiofas oblationes, non rerum divinarum pretium.

Illud denique pro miffa Parochial· ftaruendum cenfuit SanAa fynodus, ut hora certa determinetur pro majori parochianorum commodo. Illas autem generaliter ftatuit inchoari debere faltem ante meridiem, exceptis vigiliis Nativitatis Chrifti, At Epi·. phani*, die Jovis, & Sabb.ithi mijoris hebdomad*.

f. V.

De *Pitaitemia.*

Hujus sacramenti, quoili, qui ab aecepta juftificationis gratia per peccatum exciderunt («) juftificari rurfus, formam haAenus in Rutheni ecclefia obfervari E falftam retineri, SanAa fynodus jubet, quam confiftere profitetur in ii» tantum verbis, quibus facerdos quali judex fupra poenitentem conftitutus utitur, fcilicet: Ege *tbfil* VO r* *ab tumbar ftccatit itu : Ceteras vero* preces, que vel promittuntur, vel fubfequuntur laudabiles elfe, ac retinendas ad ipfius tamen forme efléntiam nequaquam *fpe*Aarc, neque ad iplius Sacramenti adminiftrationem neceflirtas efle (F) declarat.

(·) TrM · lâf.

A Cum autem ecclefia alias definiverit, materiam hujus Sacramenti in aAibus poenitentis; *(t)* eofdemque aAus In tres partes diftingui, contritionem fcilicet de peccatis commiflis, cum propolito non peccandi de extero, oris confeflionem, qua poeniten, omnia peccata, quorum poft diligens examen meminit, atque circumdandas, qux eorum fpecicm vel mutant, vel notabiliter aggravant, facerdoti exponit, ac tandem fttisfaAionem, qux tum pro prxteritorom vindiAa peccatorum, tum ut inpofterum ab lis caveatur, imponitur; monet SanAa fynodus parochos, ceterofque, quibus animarum cura incumbit, ut de' his omnibus, aliifque ad pcenitentix facramentum neceflariis populum inftruant, dt étudiant, ut is cum Deo reconciliatus, feu Aum hujus (aeramenti percipiat.

Aμvò 17»0·

ri·. (C.) Dr. f't jy*r. TrM. rr/r.

Quia vero fanAa fynodus Intellexit Sacramentum adeo neceffarium non tam fxpe, quam optaret a Fidelibus fufeipi, hujusque graviffimi mali binas potiffimum efle caufas, jejunium fcilicet triduanum eidem Sacramento premittendum. & fatisfaAionem In Wm« *Caaaaibtir* proferiptam, qux quamvis graviflima fir, & pro publicis dumtaxat peccatis flatuta, ramena Confeff*·riis paffrin injungi foler pernitentibus; ccn. fuit monendum elle populum, ut ter faltem quot annis, prout in Orientali eccleiia ftatutumefl, in Refurredione fcilicpt Domini (quo tempore fub poena excommunicationis id facere tenetur *:) in dormitione* Deipara, dc in Chrifti Nativitate ad facramconfclGonem, Divinique Corporis participationem accedat. Ne autem fideles previa corporis caftigatione deterriti ab hoc Sacramento fufeipiendo abftineant; fciant, jejunium quamquam laudabile fit, non efle neceffario premittendum ad integritatem Confeflionis. Prererea noverint Sacerdotes haud expedire, ut deinceps fequantur difciplinam Mono-Canonum, live poenitcntialium Regularum, qu* pro publicis plerumque peccati' compofit* funt, in fatisfaAionibus, ac poenitentiis imponendis, fed fibi licere pro fuo arbitrio, ac prudentia determinare, quid pro peccatorum ratione, ac perfonarum qualitate conveniar.

Ipli presbyteri frequenter confitendo alterutrum peccata fua, fideles non folum verbo, fed etiam exemplo inftruant, dt accendant, feque antequam facrum celebrent, diligenter probent, ne indigne ad mentam Domini accedant. Quod fi confcii fibi fuetint alicujus mortalis peccati, fciant fe non pofle, quamtumvls fibi contriti videantur, Sacrificium Mille Deo offerre abfque prxmifla facramentali confeflione.· urgente «utem celebrandi neceffirate, fi copia confefforis ipfis defuerit poft peraAum abfque confeflione facramentali facrificium, quamprimum poterinr, confiteantur.

Si quis facerdos poenitentia confeflionem aut verbis aut fignis, conditionem, *locum*, tempus, vel aliam circumflantium ligniitcando, feu a(io quovis modo revelare aufus fuerit, non folum deponatur ab officio faccrdotali, verum etiam ad agendam perpetuam

CitftitTi 17x0 datas poenitendam In arAum monafterium detrudatur .

Caveant etiam facerdotes (Ub gravlflimis panis arbitrio ordinarii, ne plurium fimul, fed unius cujufque feparatim confeflione» excipiant*, ne altero alterius audiente peccara figillum confeflionis violetur, & fame proximi cum adftantium fcandalo dettahanr

Qui parochialem eccleflam non obtinent, etiamfi regularet fuerint * confeflione* ne audiant, fine epifeopi approbatione . Qpl contra fecerint, eos ipfo faAo fanAa fynodus excommunicationis panam fubirc decernit .

Denique, quia rainlme dubitandum eft, quin cafuum refervatio majorum criminum horrorem fidelium mentibus incutiat, cofque ab lis committendis abfterreat ; idcirco prater illos, qui fummo Pontifici refervati funt, eos, quos expedire noverint, ordinarii fibi refervent , ac lingulis anni* promulgent , prafertim fi alios pro fua prudentia vel addiderint, vel fubtraxerint. Caveant tamen, ne refervationes ita multiplicentur, ut ex eorum multiplicatione auAoritas ipfarum viicfcat , neve facultate* abfolvendl ita refttingantur, ut ii, qui in graviora crimina lapfi (upt, a falutari confeflionis remedio, feu ex penuria facerdotum facultatem habentium , feu ex viarum longitudine , ac fumpruum neceflitate *(u)* retrahi polftnt. *I »·) Syuai.*

Confcflarii vero cafus omne* fummo pontifici, & epifeopi* refervato*, feriptot apud fe habeant ; ne quid per incuriam Kb ft Cultates allumant*.

VI.

De *Euirtm» üuff'wn».*

Sacra infirmorum unAio apud Marcunu* quidem infinuata, per Jacobum autem Apoftolum, & Fratrem Domini fidelibus commendata, & promulgata, facraiuentum eft novi teftamenti a dementillimo Redcmptore noftro inftitutum (*b*) ut quo tempore adverfarius nofter fuc verfuti* nervos ad no* perdendos vehementius intendit, firmlifimo prcfidlo nos communiret. *(b)caeuil- rid./cp.*

Ejus materia eft oleum, cuju* benedicendi poteftatem , multi* ab hinc fccuhs in Orientail ecclefia lacerdotibus conceflam, pt«fen· fynodus nequaquam adimendam elle exiftimavlt. Cum autem ejufdem ecclefi* difclplina prxfcrlbat, ut quidquid Sacri olei poft unAionem infirmi fupetfuctit, comburi debeat, neque ad alios ufus adhiberi , aut pro altero infirmo atfetvari ; caveant parochi , ne fibi materia pro facramento adminiftrando, oleum fcilicet olivarum aliquando defit, graviter ab epifeopo puniendi, fi <n eo negligence* fuerint. Ccnfuic ramen S-Synodus plures, fi eadem In domo fimul periculofe egrotaverinr, uti etiam graflanto pefte, Crero eodem oleo inungere licitum effe , ac proinde quemlibet facctdotem habete debere vafeuium vel argenteum, vel ftan»enm, huic dumtaxat ufui deftinatum, inquo illud decenter benedici, & in his t»ntum cafibu* retineri poflit.

Porro quod ad forma» attinet, ea fervetur ubique, qu» haAenus in ufu fuit* *βι* eft in ecclefia Orientali hilÿa verbit expreti* : Cirxisri 1720.

(t) Stuff» Pair Meiitt tultjiir tuimarum , à twtinm, uui Filium tuum Demain·— *tarfartt,* A· *tuite in/freiitti, ^ut dttiut· tur,* A· *vivtjftt ilium ftr gretiem Cb'ifli tut, frttibur Stufftffttet Deutiuet utftrrt Dti Grueirittr, finiferqua Virginie Merit, amnium Stuffarum tuarum ; quit tu et faut omutum turutiauum, Drue uafftr,* A· *Itbi glarium ref'trimut, turn uuirenita Filia tu», tr tenfubttiutiaii' Sftritu Stuff», nutet,* A· *fi»fec, α ia fittulu fietulan"m. .fmau.*

Hue autem forma, ut juxta prxceptum D.Jacobi facerdotes orent* ungente* eum in Nomine Domini, jungatur unAioni lingularum partium, tamquam materi» proxime hujus Sacramenti. atque ita verba proferantur * ut corum pronunciatio non ante inchoetur , nec finiatur, quam ipfa unAio. UnAio vero applicetur oculis › auribus, naribut.ori, & manibus , 'quinque fcilicet fenfibui humani corporis, necnon peAori, unde exeunt prave cogitatione* , ac pedibus denique , qui In via peccatorum deterunt, prout hsAenus obfervatum fuit.

Qpamquam in Graea ecclefia receptum fuerit, prout aliquando eriam in Latina, ut feptem facerdotes iifque,deficientibus ,tres 'faltem advocarentur ad miniftrandum hoc Sacramentum, iique omnes Ac materiant. fubniiniftrarent, & formam proferrent; fciant autem paftores plures ea de caufa adhiberi (olito* facerdotes* tum ob reverentiam ejufdem, ac grati» copiam, quam confert, tum plurium (acutiorum, preces eflisAum factamenti coadjuvent. (*ei*) Qua de caufa fanAa fynodus ftatueodum cenfet, ut fi feptem, aut tres facerdotes haberi commode noru poflint, unus, qui tortus *ccdchu* perfonam gerit, dk cuius virtute hoc facramentumperficitur, illud conferat, ac infirmo mi- *(ijo. Tbam.tik.*

Pr»terea cum cxremonl» extreme unAionis in ecclefia Graea longiflimc fint, prafertim fi plures facerdotes adhibeantur ; eseremoni* vero , ac facri ritus propter facramenta, non Sacrameqta propter ritus , & ceremonias inftituta fint ; ne Fidele* conftituti in articulo mortis, hoc adeo falutiforo facramento ex defeAu temporis priventur: ftatuit, ut tum unus dumtaxat facerdos illud miniftret, ac pretete* jubet deferibi novum ritum, in quo longiores orationes, cvangelia, cpiftol» omittantur , qui tamen lu eorum dumtaxat unAione idnibcantur ,quo* io extremi, laborare compertum fuerit.

Caveant Sacerdotn, ne, vei fi,nis prorfu*, vel nulla per c io(a i(lfirnurate labo, rantibus* hoc lacramonium miniftrtnt* fciantque infirmos ipfos, fi pon fufeeptam utvAioncm convaluerint, aut convaluilfe videantur, quoties porte*, in idem vit» dlfctimen inciderint, toties hujus façrl menti fub fidio juvari pofle (*t).* *i-tetutr.*

Et quia Satanas infidians cale aeco filio

auch

Ammo CMaisTi «7*o- rum Dei, multos fimplices, quinimo dk Intelligentes firpe a Sacramento extreme unftionis abfterret faUa hac fuggeftionu, quod mortem corporis acceleret; Weo folers parochus quemlibet infirmum pr*monere, dk docere debet, hoc facramentum a Domino inftitutnm non folum ad anim* (u J allevia- (s)CmmM. Trid./af. tioftem In angoribus mortis, dk ejus falutem t dim infirmi corporis fanitatem, fi hoc faluti anime expedierit, confequendam, prout Ipfa forma fupranotata ecdefie Gr«c* demonftrat.

S.VII.

De fatrit ardinotionibut.

QUoniam in nonnullis'ad fanAam fidenj recenter converti dioecefibus invaluit quedam praxis in collatione minorum oralnum, dlverfaab illa, qu* perpetuo fervata fuit, dk adhuc in ecclefia Grecs fervatur, tanquarn perfcAe continens omnia ordinibus minoribus neceflaria, materiam, fcilicet, confiftentem in manuum impofitionc, ac formam, A quidem quoad IrAoratum, iis comprehenfam verbis *Domiae Dear* emarpetear, *elige* Aeae *famulum* renat, *faaOtfita eam*, A· *digaare, at eam omai pradeatie é· iattlltfla dtviaeram verboram taoram frrjitiit leffioaem, toefbr vadt eam la vita taatatlata*: Quo vero ad Acolytatum, Oftiariatumdk fubdiaconatum, his verbis expreffam: *Fa domine intnipatum illam <»* a«Mr>ar *tonferVe, é· Damat toe dttarem ditirere, fanüi Tempii tai fortbar afiartt & Tabernatali gloria tarn internam attendere tonetde, + vtlet alivem*

A* fynodo, ut illa, qu* recens per Petrum Mohyta Metropolitam In Ruffia Schismaticum, contra Euchologia antiquiffima, & contra normam etiamnum in Grccfa ufitatam invefta fuit, e medio tollatur, eaque in novo rituali, qua antiqui Gr»ci afifunt, reftituatur.

Cum vero in collatione diaconatus, dk presbyteratus fequens forma in ecclefia Orientali a primeva Fidel Catholic* inftitutione viguerit; *Divina gratia*, yar«r *Temper infirma tarai*, A· *ea ,<fu* défont, adimplet; promovet* N. *devotiffimatm ftiiiinvua ia diatonam- vei N. devoiiffimam diatonum ia prtibyterum, at venial fuper earn gratia fanfliffimi Jbiritut, deurecemur pro t»*: placuit fanA* iynodo, ut h*c inviolabiliter fervetur. Illud etiam ftatuendum cenfult, ne diacono in presbyterum promovendo hoftia, ut a nonnullis foiet non confecrata tradatur, fed ea confecrata efle debeat, dk in manibus presbyteri commtati poft fraAionem panis, Immediate ante ipfius fumptionem. Enim vero hoc efle conformius antiqu*dlfciplin* evincunt tum vetera Euchologia, tum verba, quibus epifeopus in traditione hujus panis, uti foiet, dk debet, ac Infuper magis conducit ad munditiem, qua fanAi(fimum Chrifti corpus confici, ac traAari debet.

Porro quod attinet ad miniftros Cacrarnm Ordinatio num, fcilicet, epifeoposj fanAa fynodus inherent veftlgils tum antiquorum, tum recentforum canonum, ftatuit, ut nullus omninp fubditos etiam proprios, five A*«o I7SOI archiepifcopus, fiveepifeopus ordinarepoffit In aliena dioecefi fine licentia Joci ordinarii (À) quamquam vei locus fit cxemptus, vel ordinans monafterium aliquod, bona vei refideotiam in eadcito Dioecefi poffideat. SI fecus faAum fuerit, epifeopus Ipfe ab exercitio pontificalium, ordinati vero ab exercitio ordinum fint ipfo jure fufpenfi. JVy,û,'η. />/.«.<«/ f.ittrf.

In propria vero dioecefi neminem promovere pariter audeat aliene dioecefis fubditum, fine licentia, ac literis Dimiffbrialibus fui fuperioris, epifeopi fcilicet, tam originis, quam domicilii, juxta Conftitutionem a S. M. Innocentio XJI., qu* incipit: *Spetalatartt*, hac de re editam, adis fynodaiibus inferendam, dk fub poenis in eadem conftitutione tam contra ordinantem, quam contra ordinatum prrfcriptis. Ceterum, quod attinet ad regulares, fervari juflit decretum Clementis yiU., quo conftitutum eft, Ipforum fuperiores porfi fuis fubditis, ?|ui proditi qualitatibus requifitis ordines ufeipere voluerint, dimifibrias concedere ad epifeopum diioecefanum illius monafterii, in cujos familia ab iis, ad quos pertinent, regulares ipfi ad ordines promovendi, politi fuerint. Quod fi dloecefanus abfuerit, dimiflorias dingere poflint ad quemcumquc Calium'eptAopum, dum tamen dk caufam., exprimant, ex qua dloecefanus ordinationem habere nop poteft, & ab epifeopo, qui Ordines contulerit, examinentur circa do-Atinam, dk Ipfi fuperiores non diflulerint de induftria conceflionem dimiflorlalium in id tempus, quodloecefanusabfuturuseffet, vel ordinationes habere non poflet.

Cum ab Apoftolo moneantur epifeopi, ne manus cito cuiquam imponant, ut non communicent peccatis alienis, (r) Ot nihil aliud revera fit, cito manus imponere, quam ut ait fanAus Leo(d J ante «tatem maturitatis, ante tempus examinis, ante meritum laboris, ante experientiam difciplin* facerdotalem honorem tribuere; unde *Telle* Divo Chryfoftomo (») ipfi ordinantes participes efficiuntur eorum omnium, qu* fic ordinatus peccaverit; merito a facris canonlbus, ac pnrdpue * S. Tridentioo Concilio pnrfcriptum eft, ut ordinarii exaAifime probent vitam, mores, doArinam, aliafque ordinandorum qualitates, priufquam ad manum impofitionem deveniant *(f)*. Quapropter fanAa fynodus hanc adeo iKceflariam ecclefi* difciplinam confervari, ac promoveri cupiens decernit, ac precipit, ut *ptvtet* Tneologum epifcopalem, dk officialem, qui examini interefie debebunt, eligant epifeopi certos examinatores, viros prudentes, peritos divin* legis, ac in ecclefiafticis fanAlooibus exercitatos, quibus tam grave munus committi poffit; iique penes cathedram refideant, ac juramentum preflent de officio fideliter exercendo. Quia vero fanAa fynodus jubet, ut epifeopi eos dumtaxat facris initient ordinibus, quos ipfi examinatores ad tantum minifterium implendum Idoneos efle judicaverint; caveant hi, nc fpc aliqua, praemio, metu, aut alio

*Tbirnai. J. (d) tpi». (f) 3'f *5· ■ Ji*

Anno Christi 1720.

allo affectu ducti, vel rellciendum approbent, vui approbandum relidant ; fed graviter, prudenter, mature deliberent, reAumque judicium ferant, ne quem vei indignum obtrudendo, vel dignum arcendo, Deum, ejufque ecclefiam gravi injuria afficiant, ac pro ratione cuip» caftigari mereantur- Bxaminatore* autem diligenter Inveftigent, & expendant genu*, perfonam, ctatem, inftitutionem,more*,doctrinam ,& fidem ordinandorum ; quorum honeftas, ac probitat, quaraquam in orientali ecclefia comprobata efle deheret teftimonio confeflarii : (e) tamen fan- A· fynodu», fi hujufmodi confuetudo aficubi vigeat, eam abrogandam omnino cenfuit, facrofque concilii Tridentini canone* B ad hanc rem pertinente* ubique obfervari jubet.

Illi qui ad ordine* affumendi erunt, per duos'menfe* ante ordinationem fufeipiendam, adeant loci illius decanum, qui nomina ipforum, ac preces recipiat, eaque ftatim ad ordinarium, vel ipfius officialem deferat, ordinarius autem, aut parocho loci , In quo promovendus verfari folet, aut alteri , cui magi* expedire videbitur, committat , ut nominibus eorum, qui promoveri volunt, publice in ecclefia Inter miflarum folemnia propofitis, de ipforum ordinandorum natalibus, artate , moribus, ac vita Inquirere Inter populum valeat, & literas teftimoniales peraA* a fe inquifitionis, vel claofa* ordinando tradat ad epifcopum deferendas, vel ipfe ad ordinarium, feu 'm,w trafmittatf b).

Poft examen vit», ac morum, alterum inftituatur coram epifeopo fuper doArina, ac peritia ordinandorum, viteque ecclefiaftic» ratione , ne de iis merito dici poflit, ?juod quia fcientiam repulerunt , repulit unt, ne Dei facerdotio fungerentur (r); illud autem quamquam in examinatorunu prudenti*, ac judicio politum Ut ; potiffime tamen verfari debet fuperSacramentis, reAaque eorum adminiftratione, aliifqutL·, parochialibus officii*, ut inde appareat ordinando* muneri fuo fatisfacere poffe, fi ve- D lint. Si quis autem vel illiteratum , vel pravi* moribus Imbutum ad ordine* promoverit, fufpenfus fit ab ordinum collatione per annum : indigne vero promotu* ordinem fibi collatum exercere nequaquam poffit, quoufque fufficienter eruditu* non fuerit, aut fefe correxerit.

Ut autem promovendi ad facro* ordine* majori cum preparatione, ac deliberatione, magno, & Angelicis humeris formidando , oneri fe fupponant ; prccipit fanAa fynodu*, ut nullus omnino ordinati poffit, qui non manferit fpatio fex hebdomadarum penes cathedram, quo temporia intervallo, Ac fpirituali* exerciti* fubdireAorc ab epi- B fcopo conflituendo in loco aliquo * fecularibus remoto abfolvat per decem die*, Ac erudiatur ante examen coram epifeopo , ac ceteris examinatoribus fubeundum fuper iis, qu» pertinent ad facrum minifterium , quod affumet . Is autem, qui non habebit a direAore, quem epifeopus probaverit, teftimonium de abfolutis fpiritua libus exercitiis , ncqde ejufdem direAoris judicio in fcripfts dando fuerit declaratu* idoneus ad eiamen , nedum ab ordine, veram etiam ab ipfo folemni examine reficiatur.

Si vero qui* idoneus repertu* fuerit, vk fum eft fanAa fynodo prohibere «ne contra ecclefia Graea morem antiquiflimum, nulli* fervatis interftititis ipfi ordines conferantur « fed prater IcAoratum, ac fubdiaconatum, qui conferri potuerant eadem ordinatione, & die, inter fubdiaconatum, & diaconatum decem die*, itemque decem inter diaconatum, & facerdotium Interponantur ; ut hoc paAo, ea, qua fieri poteft, ratione, ac quoufque a fanAa fede aliud prrfcriptum non fuerit, in his Regionibus fervetur difciplina facrorum canonum, quibu» faoAiffi oe prafcriptum fuit, ut nemo promoveretur, qui prius probatus non effet in minifterio minorum ordinum, ac dignu* exiftimatu*, qui ad altiores ascendetet (d).

Nullu*-praterea facularis ordinetur, qui non habeat titulum perpetuum fufficientis ecclefia , alioquin ille ab exercitio ordinum fufpenfus fit(t); epifeopus vero, qui ma nus fcienter impofuit, aid alimenta teneatur erga ordinatum (f).

Quia moftruofum eft , quod una ecclefia plure* habeat reAores , ficut plures maritos una uxor;(g) inhibet propterea fanAa^ fynodus, ne plures ad unam ecclefiam or- C dinentur , nifi vel qua coadjutores , fuppofito confenfu coadjuti, ac neceffitate ecclefi·, vel qua vicarii pro arbitrio epifcopi, ubi ita numerofus eft populus, ut divinis peragendi* parochus non fufficiat , atque proventu* eccidi* funt adeo pingues , ut ii* etiam vicarius commode fuftentari poffit. Si qui* autem qua vicarius his prafuppofitis conditionibus , ad aliquam ecclefiam ordinatus fuerit, ita ipfias obicquio adftriAus fit, ut illam amplius dimittere non .poflit fine confenfu ordinarii, .qui manu» ipn impofuit ; alioquin ab ordinum exequutione perpetuo fufpenfus fit (b).

Quamquam in ii* , qui ad clerum aflumi debènt, non genus infpiciendum , fed dignitas, dc habilitas examinanda fit ; (t) prsftaret tamen, ut c* fervis glebae, five., subditis, vel nunquam, vel raro eligerentur . (k) St quando autem etiam fervus , aut Subditu* dignus vifus fuerit qui promoveatur, SanAa fynodus ftatuit, ne id fiat, nifi Dominus consenferit, ac eos, filios, filial que eorum liberaverit, atque a fervitio emi ferit · (I) Ne vero cuipiam molefti* fieri deinde poflit , liberatio , live dimiflio in fcripto detur, aAifque Caftrenfibus, live Palatinatut, live diftriAus illius, in quo continetur ecclefia, inferatur.

Illud etiam flatuendum cenfu't SanAa fynodus , ut omnes epifcopi habeant peculiarem librum, in quo deferibafur nomen, cognomen, patria , ztas, beneficium, feu titulus ordinatorum , dies denique, menfis , & annus collatorum ordinum, ex coque ordinatis teftimonlales tradantur, in quibus ipfe etiam titulus exprimatur :(«' j ipfe vero liber Cujuf jn fonte nomen cujuslibet epifcopi inferiptum erit, in Cancellaria epifcopali perpetuo aflervetur , fucceffori bu* tradendus.

Qui-

Anno Christi

Anmo CuanTt

Quicumque ex noftris fuerit ab Exoticis, βτ fchifmaticis paftorlbu* ordinatus, perpetuo maneat fufpenfu* ab exercitio collatorum ordinum. Nemo «ero ex alienis admittatur . nifi ejurato fchifmate, dt faAa fidei profeffione ,· de qua in prima Seflione aAuos •ft.

Noverint vero unlverfi › illegitimos, »tatem a SanAo Tridentino concilio pt»fcriptam non habente,, Neophyto,, bigamos, infigniter deformes, corpore viriato·, morbo comitiali laborantes, criminofo,, infames, ufurario, manifeilos, fufpenfos, InterdiAos, excommunicatos , latrones, caupones , rudes, *St* ignaros, gulc, dt ebrietati deditos, peregrino·, dt ignotos, **obligato*** ratiocinii, publicis, neque eos, qui (leva B exercuerunt, aut aliquem denuociarunt fequuta poena,vel mutilation*, aliofque id genu, quibufeumquecanonicis impedimentis irretitos , dr obnoxios ad facro, ordine, admittendo, non efle abfque legitima difpenfatione, ubi ea opes fuerit, vel nifi alias habiles, & idoneos fete reddiderint.

$. VIII.

Dr *Met'tawue.*

Uoniam ritus adminfflrandi hoc facramenrum In noftra ecclelia idem propemodum eft , qui in ecclefia Latina, C proindeque nulla corrëAione, aut mutatione Indiget ; non Hccbit parochis a recepta forma recedere («)[redacted]

. T . A/ »* r 4, ,r/a-

Cum autem ecclefia proprius facramentorum fit locus; pracipit fanAa fynodus, ne qui* facerdos in domibus privatorum fine exprefla Ordinari! licentia quemquam in^. matrimonium conjungat.

Acceffuri fideles ad hoc magnum 'Sacramentum, quod eft in Chrifto, dt ecclefia, non admittantur a parochis, nifi priu, fciant omnino Orationem Dominicam , Salutationem Evangelicam, Symbolum Fidei, pr*·cepta Decalogi, feptem capitalia peccata, ac errera Fidei myfteria ad falutem omni-D no necrfiiria. Moneantur etiam contrahere volentes, ut non accedant juxta antiquiflimum Gtcc* ecclefi* morem, nifi confefli, •c facra communione refeAi, ut uberior fic ejusdem fscratncnti etfeAus dtgraria.

Ceterum fi quis non habuerit cratem legitimam , vir fciiicet, decimumquartum annum completum, foemina veto duodecimum. Si qui, mulierem rapuetlt, etiam volentem; fi quis confanguineus, affinis, aut cognatus in gradu prohibito; fi qui, mulierem, qua cum nubere vult, polluit ante per adulterium, fidefqu* inter utrumque interceflit tunc temporis de contrahendo inter fe matrimonio, aut etiam in vitam defunAi conjugis aliquid alter ex ipfi, machinatus eft , altero (ciente, conlentiente, vel confulente, fi quis fponfalia folemniter contraxit cum foror* uxoris, aut uxor cum fratre mariti. Si quis denique alio canonico impedimento teneatur ; nullatenus admittatur ad contrahendum, nifi difpenfationem ab eo , a quo concedi poteft, obrinuerir, aut alia, difficultatem , fi qua detinetur, fuftulerit. Alioquin fi qui, facerdos illos fetAens admlferlt, non folum amoveatur a beneficio, perpetuoque fufpendatur ab ordlne; verum ellam detrudatur ad carcerea , & aliis poenia arbitrio epifeopi puniatur · Γ,,β(iτ,

Ur autam parocho meliu, innotefeat, an hcc, vel ali· huiufmodi matrimonium con* trahendum impediant, non audeat afliftere, ac fponfos copulare, nili tribu· denunciationibus , in ecclefia parochial!, inter miffarum folemnla preraiflis tribui continuit feftivis diebus. Quod fi matrimonium contrahere volentes lunt divetfarom parochiarum i porochua unius ad marrlmonil foiemniaationem non procedat , nili & omne* proclamation·, in ecclefia fua fecerit, nui* lumque intellexit canonicum impedimentum, dt fimiliter parochum alterius omnes tres proclamattones feciffe , & nullum canonicum impedimeutum denunclatum fulife ex teftimonio cjufdem parochi certo cognoverit . Illud etiam addendum cenfuit fanA··| fynodus, quod fi matrimonium conrraAurl in parochi*, in qua fixa eft moderna eorum habitatio , brevem moram traxerint, it* ut ibidem non fint fatis noti , quamvis ibidem matrimonio jungi poflint , tamen in parochia, in qua prius habitarunt, ubi v*. rifimiliu* eft homines fclre, utrum fponfi aliquo impedimento teneantur, denunciation nes omnes omnino fiant. Qui lbcus fecerit fine difpenfatione, vel llcenri* ordinarii ex graviffima tantum caufa, dc raro concedenda , fufpendaruc ab' officio per trien. nium, ac alias etiam puniatur, prout epifeopus judicaverit *(i)*.

(b) Tru pg· t'

Eo vero minus parochus prcftjmat conjungere vagos , Ignotas, *St* exteros homines, quo majus eft ia iis polygamie periculum. Quapropter fi agitur de matrimonio exterorum, non admittantur ad matrimonium , neque publicentur Denunciattones, nili prxvio teftium examine, conftiterit de libero ipforum ftatu pçr teftimomum ordinariorum, In quorum Dieecelibus refpeAive moram traxerunt , live advena fine , five in hoc Rejgno nati, dt educari, cum ad hujufmodi cfleAum pro exteris habeantur . Si v«ro agitur de perfonit prorfus a Regno extraneis , qu* nullibi certum , ac fixum domicilium habuerint, ac de ipforum ftatu liberos, neque fidem ordinariorum, neque telles afferre valeant, tales quidem omnino a parochi* conjungi non poflint, nifi pr*vio («ramento de ftatu libero in manibus ordinarii, vel ex ipfius cotntnillîone, in manibus decani, feu proto presbyteri praftando(r). Si quis autem faifbm jurafle compertus fuerit, .ac polygamiara admifille ; tradatur Curi* faculati pro rei gravitate puniendus·

(c) d>· « s.

Parochus non audeat ad matrimonium regeipere Illov , quos confiât aliquando vel uxorem, vel maritum habuilfe , nifi cerro prhbctur illorum mors vel per telles , vel alia, legitimas probatione, ab ordinariis recipiendas, ac pr*via ipforum Ordinariorum licentia , ac teftimonio. Si fecus fecerit , •moveatur a Beneficio , ac alias arbitrio epifeopi puniatur. Errorem ilium inter rudiores etiam parocho, fere communem, quod poll difceflum unius conjugis , *Sc* per totum

.7· "I,*"

Anno 17»9«

turn (cprenniura non comparent!*, liberum fit alteti nubere; caveant, & deteftenrur:

Si nullum Igitur, hia fervati» fervandu, leteAum fuerit Impedimentum, fponfos, oofiquam fuerint eccleliam Ingredi, lingillatim, ac Specialiter parochus Interroget; Utrum venerint libera fua voluntate, At a nullo coaAl ad contrahendum inter te Matrimonium? dt utrumuue affirmative rcfpoiidentem moneat de iodUTolubili ejuldem vinculo, de juramenti conjugalis » ac fidei-Servande obligatione, ac periurii gravitate, de prolis reAe educande neceflitate; ac tandem conjungat in nomine Domini.

Cum autein liber, A plenus confenffis ad matrimonium pottihme requiratur; fciant patres, tutores, domini, aliique fub quoruin poreltare, ac jurodiAionc contraAurl degunt, (i quovis modo, vel eos coegerint, ur contrahant, vel etiam parochum, ut aftiftat, non premilfit proclam itionibus, aut obalanre impedimento, non lolutn poenam anathematis ipfo farto incurrere ob violentiam Sacramento illitam, (a) verum etiam exCOTlmlinicauoneni paper relervatain, ob me,em Chrifto Domini quoquo modo ineuffum. Parochos autem hortatur lanAa fynodus-, ut renitendo potellatlbus › & iis, qui potiunt corpus occidere, non faciant animam luam ptetualiorem, quàm facrorum canonum nbfervantiain.

(a) Trii. s* f' r' *

Tandem petaAis omnibus iis, qu* ad Rjtum, Ac admlniftrationem huju» Sacramenti pertinent, notet parochus diligenter diem, mentem, dc annum, ac nomina, cognomina tam conjuguai, quam teftium, qui aderunt; ptetereaque diftintfc exprimat, fi denunciationes aliquas omifir. aut in privatis cdibus celebravit ex licentia epifeopi; ii In parochial!, vel alia ecclelia; (r difpenfatio fuper aliquo impedimento pcceffit; li alter ex fui iplius, aut epifeopi licentia, conjunxit, ur ille etiam, qui taeuhate fibi delegata conjunxit, libro ad id deftinato fubfcribere teneatur. gravlflimc puniendus ab ordinario, li |ecu> facere deprxhenfus aliquindo fuerit.

Si quis autein presbyter poft collates ordines, matrimonio iungi, aut prima uxore defunAa, fecundas incociia» nuptias inire prrfuinpferit, per epifeopos a communione, atque altari arceatur, captivetur Ac aliis poenis canonicis afficiatur, ut peregrinam, ipuriamqueconjundionem abjiciat(b). I'r«terea confia i»culares dominos, fi qui lint, qui talibus patrocinium prxllent jure agatur, tainqu«m contra perturbatores epileopalis iurisdiAionis, dk canonic* dilciplilic violatores.

/b) Teii, •fi. a», r (9·

TITULUS IV.

De reformetitne.

SAnAa Synodus reformandis moribns, ac reftiluend* ecclefialticr difeiplin* operam datura, fefe potillimum convertit ad reverendiflimos epifeopos in Domino congregatos, quos Chnftus Dominus polult fupra candelabrum, voluitque lucere coram hominibus, ut videntes bona ipforum opera, *patrem coeleftem glorificenr.* Non enim fieri poteft, ut n, qui a lebui f*culi in aitiorem fublati locum (t) tamquam Speculum a reliquia confpkiuntur, ut fumant, quod imitemur; Subditor fuo» inftruant, At ad ecclelia fticam difciplinam ampleAendam, ac retinendam excitent, li ipti fefe non prnbeant exemplum bonorum opeium, qua calidiora funt, quant verba, Ac quibu* piemua docetur, quam voce. Itaque veh.-menter hortatur, ur quod exteri», pr*fcrtlm vero parochi», aiiifauc ecclefialt'ci», qui eia cooperantur in falutem animarum pro reAa vir*, ac officii ratione preferipeum eft. ipii primi éxequantur. ac vitam inftituere pergant eplfcopali munere, quammaxime dignam · fobrlain, Scilicet, modeftaro, continentem, frugalem, - luxu, 8t fallu remotam› a turpi lucro alienam, in pauperet liberalem, in facra JeAione, St oratione aftiduam; fanAam denique, A Irreprehenlibilem, ut ejus cite deCet, qui ct teri» corrigendi» pr*poiitus eft, (d) ne de iut aliquando dicatur: 4· aZ/rçaur aarrr I·, grato*, & *m bameeaf bomieum tmfomtei; Jigttt entem Ju» nolunt ea mevere* (f J.

AMNO 1710.

(e)«,wd. Cjm--. j.

<d)D. pM.

TITULUS V.

CUm Metropolitanus refpeAu fuorum-, fuffraganeorurn pallor lit, ac dicatur, (/> v°'lu® nomine mediatam totiu» Ptovinci* curato gerat *(g j* Sedulo curare debet, ut eorum defethis, li qui funt in admini ftrattone Jiotcelir ipfe fuppleat, eoa officii fui paterne moneat, ac etiam ad illud re- Ae obeundum aliquando cogat, aut ad fedcin, Apotloltcam deferat. In hoc autem potiiiime incumbat, ut decreta hujus fynodi obfeeventur m tota Provincia, eaque do caufa, & poft neceflariam SanA* fedi» approbationem, ftatim fuffraganeis innotefcant, <£ in tota provincia promulgentur.

11) '"»·». *. /,*4*" eftfi. Stic··,·, ·»>·.·, ***· t·

Cum vacaverit aliqua fedes epifcopalis, Dmetropolitans», vel per fe ipfum, vel per epifeopum viciniorem, cccieflam adminiftret tam in Spirituaiibu», quam in temporalibu»; li vero Sede» ipfa Metropolitana vacaverit, antequam adminiftra'tor a SanAa fede conftituatur; vicinior epdcopus, fcilicet, archiepifeopu» Polocenlis eamdem tam quoad tpiritualia, quam quoad temporalia-, regat. Aliam autem eccleliam, liquam prefer Metropolitanam, prout fieri Solet, obtinebar. vicinior epifcopus adminiftrablt, ira tamen, ut admimllrator, quicumque is tucrir exaAiilimam rationem fututo epifeopo teddere teneatur.

TITULUS VI.

De Eftfeafit.

UT ii, qui ad Sacrum epifeopatus apicem promovendi funt, diutius a (u. perioribus luis probari, At fecum, gravitaleni oneris, quod Angelicis etiam humeris formidandum eft, majori cum deliberatione reputare poffint, Sanet* fynodo reAe <«n-

fiderant! maturitatem,qux in efflfcoplspro- moveritis [illegible] adhibcti debet (a) v^ifutn eft ftatuere, ut hemo deihceps, mû a SanAa feée. difoenfatjonem obtineat, epifcopus- cite' poffit, W profeffionem relfgiofatn non- fecerit. Nemo vero profiteri valeat, qui prius lo«ra fepta monafterii non expleverit anminu & probationis regulatis, & fex hebdomadas juxta conftifutiones, & Confuetudinem ordlb.' Olvi Balilii Magni.

Quant neceflaria ih epifeoporum reddentia, exieo -quifque percipere poteft, qiiod omnes cx Divino prxcijuo, quibus animarum cura coaunilfa ell, Qvcs fuas agnofeere, 'aeramentorum adminiftratione, ac verbo,& exemplp pafcere, At inftruete de® bent,f 4 jqu* cumib iispieftari non ppffintVqui gregi fuo neque invigilant, neque affiftunt, fed mercenariorum inore euin deferunt, idcirco SanAa fynodus non folum pracipit, ut omnes epifeopi-in fua dicecefi refideant, .quo^qtlu^uc .ofiofus facere poteft: verum etiam, ut laborent,, & minifterlutn fuum adimpleant. In folemnioribus autem fertis, ac potiffine majori hebdomada penes eèclefiam cathedralem maneant, ut funAionet eccleiiafticas obqpnt,' prêter archieplfcophm Smolenficenfem, cui cum non politt âpudTuam cAhcdtam a fchi'fruticis occupatam munia epifeopaiia explere, liceat id prxftare in monafterio Fo-C flinenfi tamquam ipfi catbedr* viciniori.

Ceterum quia non folum pafcere, verum etiam regere, ecclefiAfticam, fcllicet, difciplinam reftaurate, mores purgare, & coi rigere, bonos premiis augere, malos autem poenis coercere ad officium epifeoP*'e pertinet (c). Unde paftoralis baculus fignum regiminis, & correAionis dicitur eapropter fi utrumque prxftitexit epifcopus, fatis illa, qu* funt epifcopalis muneris, implevifle videri poterit. Quamquam autenv» tn corrigendis fubditorum exceliibus formalis proceffus, & inquifitio premitti non debeat,qu* tunc tantumneceflaria funt, cum agitur ad vffidjAain deliAi: veritatem taD men diffamationis coram tellibus, non malevolis, & maledicis, fed honeftis, At pro'idis examinare debet, fi non ut judex, tamen ut pater, priufquam ad caftigationem defcepdat (djjyique, punitione aliqua, ac caftigMipne opu\elfe competent, virgam correAiobis ita adhibeat, ur vitia potius, quam perfonas odifle videatur, animoquo magis medentis, quam l*vien(is deliAa_ coerceat: (t) Sitque demum talis, qualis elfe debet in corrigendis vitiis pie frviens, judicium fine Ita tenens, ac in tranquillitate feveritatis cenfuram non deferens (f).

Epifçopi caveant, ut fi paftores non per cuflores dici velint, a presbyterorum flageliatione abftineatar, (£ I qu* prêterquamquod ftatul facerdotafi maxime injuriofa eft, vifa fuit ita abhorrere a fpiritu lenitatis, & paftoralis manluetudinls, ut epifcopus, presbyter, aut diaconus, qui verberat eos, qui peccant, ut lpfis timorem iniiciat, per factos canones deponi jubeatur (b) :\fed fi ad corteAiooenu agunt, non ad jùndiAam deliAi ptafatiaa gràviqris, vel cârcerls ad tempus, vel.alia mitiori poena; pro modo culpat,'quacumque appellatione remota, delinquentes coet/eant' [illegible] extrema, levibribus non, adhibitis, defaAo descendent-f i).

Ut autem prcLttorum officium eo ftuAuojjus, quo liberius exercerbpqflit, (k) monet fxnAa fynodut/hicos, rg aur illos impediant,^quomintiv -jurifdiAione fuaJ.,' quam liberrime in clericos libi fubditos utantur, aut ipjis fubditis.patrocinium quoquomodo prrftcnt, ut poenam effugiant. Alioquin contra lpfos jure agatur, tamquanu. contra violatores fandioris fpirituajis jurif'djdionis; clerici veto ad ipforum patrocinium confuglentes [illegible]

Quiavero acciditnonnumquam,-utfacerddtbspt* metu poenarum, ac conficientia dcliAo[illegible] venant defertaque ecclelia ad aliénas dioecclcs migrent, ftatuit fanAa fynodus, ut ii per ordinarios, in quorum territorio reperti fuerint, capiantur, A a'd' locum, in quo deliquerint, reducantur. Quod b quis ipfum temere receperit, ac in alta ecclefia continuerit, a pontificalibus interdicatur(Z).

.Quia onus pafloralis folicitudinis itagra ve eft, ut quemlibet etiam vigilantiffimum premere aliquando poflit^jpbct fanda fynodus, ut qu iiibet^pifcopus -prct-ec officialem, habeat etiamf'theologum ejus probitatis, prudenti*, doArlnc virum, quo in rebua ad adminilirat ionem fu* ecclelix pertinentibus confoltore fecure uti poffit, atque ad id per tnetropolitanum compelli debeat.

Tam neceffaria femper vifa fuit epifeopi vifitatio, quam neceflarium eft-, ut Medici xgsotos vilitent, dt morborum obfervent momenta, fi pharmaca adhibere, & curationi incumbere volunt. Teneatur itaque quilibet epifcopus dioecelim fuam, fi quotannis totam, propter ejus latitudinem non poteft', falterp biennio vifitarc, aut per fe_. ipfum, aut per vifitatores a fe fpccialiter delignandos,. ac morum probitate, prudentia, doArina, difcipjinaque eccletiaftic* peritia, atque ufiu preflarites, per quos p'lenam totius dioecefis, dt ovium libi connmf(jjum notitiam habere queat.

Scopum autem, finemque vifitauonis, ut affequatur^ non tantum querat de cultu ecclefiarum, Ornamentorum munditie, ac integritate, factorum vaforum cuftodia, bonorum ecclefi* confervatione, & ceteris hujufmodi, qu» ad externum dioecefis flatum attinent; fed prxeipue inquirat de Fidei fiocerltate, morum lanAitnonla, & reformatione; prxdicattone verbi Dei, populi inftroAione,& Sacramentorum adminiftratione, ac extera cognofcere ftudeat, que ad interiorem flatum pertinent. Quod E ut facilius, felictufque (ucccdat, fanda,. fynodus inftroAione» pro vifiratorum judicio, ac prudentia, rerumque circunsflantiis augendam, vel mutandam, poft aAa fyoodaiia feribi juffit.

Nulla vero Ecclefia etiam quoquomodo exempta, fi curata fit, nullum Oratorium publicum, etiam fi ad regulares pertineat, fi a clauftris feparathm fuerit, a vlfitarione exemptum ccnfcattfr, Confratcrnitates etiam

(e) Ca>. •«w· f.ry- >», tbray.

(ei C«y. »a>. iif.

(h) Ca-. U.

(i) Tr/y

(m) Tr,7

Anno 17«o-

I tiamquamquam feculare t, vel in ecclefiis. 'regularium ereA«, ac collegia mere laica lia· G quata habent annexam piorum operum adminiftr«riönem, in eo, quod diAanu hdmlnlftrationtm conqernlt: hofpltalla deni* Î|ue, A alia loca pia Epifeopi vifitationi, ivejure 01 dinario, Gee jure 'delegato fubiaceant (a).

(a)Tr«.

Monafterfa etiàra virfigfipi quamquam aft* al exempta plene ab epifeopo vffitentur, non funr congregationem redaAa, nec fuos habent regulare* vffitatote* i (i) qu* autem In jbngregationem' redaAa funt, epiftppns ne vilitet, niti reguiar.es viAtatojes, & ordinum capita, quibu* id incumbit. P°ft fexmenfe* a monitione-epifeopi ,vifita re, corrigere, A regularem obfervarftlam reformare neglexerint fr); Monialium verà monafteria cum nulla in noftra ecclefia g regularibus regantur ab epifeopi* vifitari, eique plene fpbefle debeant (d).

it iff. À fff.it r·/. ·■ Aftf. (X) Tr'7 ftf.it.ràf I.itttt. (cirri/. ftff.ii.ttf. I. itKtf. trf. rtf.i,

Ne vero vifitatio ad quæftum potius quam ad ecclefi*, A diœcefis utilltafeiru inftltuatur, A ut ea libentius fufeipiatur, ftnAa fynodus inherent prxfcripro facri concilii Tridentini, precipit, ut nihil omnino etiam fponte, A here oblatum, Gvt^ epifeopus viGtator, five : jus duineftlci recipiant, preter ea, qu* vidui rcceflaria^ furit, atque hare ipfa non omne* ecclefi* preftare debeant, fed locupletiores tantum; pauperibus ab omni procurationi* onere abfolutis, ut epifeopi vititatore* e* tantum, qu* Chrifti funt, non propria quxrere videantur. *Ceterum* cum viAualia juxta facium Tridentinum concilium, audvratr n *frugalittr, at fro traifarit taatuat atctffi tatt* miniftranda Gnt; procul dubio omnis conviviorum, A epulatum abundantia exclufa elfe debet. Infuper viGtatio ipfa. ceferiter, quantum licet, abfolvenda eft, ne inutilibus, A non necefiariis protelattonlbu* cuiquam gravît, A onerofa fiat. Comitatus etiam moderatus Ar, A ex ii* rantum perfonis compotitus, qu* necelfari* videri poterunt: ita enim fiet, ut reliqui ab Ipfis epifeopi* frugalitatis, fobrletatis,continenti*, modefti*, ac humilitatif exempk petere poflint, ut monet eadem facra Trfdentina Svnodus *f t)*.

t) Tri/.

Quod li quis alius ad vifitandam dioeceAm ab epifeopo, cum ipfe per fe non poterit, miflii* fuerit, hic pr*ter cancellarium, Ave Notarium, plure* fibi non adjungat focios, quam duo* pro dosneftici* fervitiis, nec plure* aflumat equo*, quam quatuor, eoqee minor procuratio Ipfi offeratur, quo minor etu* neceffitas, ae frugalior menfa efie debet. Si quis.autem epifeopus vifitator, aut ipforum familiari* aliquid amplius exegerit, aut etiam fponte oblatum receperit, teneatut ad dupli reftitutionem intra 'tnenfem faciendam, fub poena interdiAi pontificalium exercitii, fi epifeopus fuetit; ordinum minifterii fi clermu*: «c excommunicationis, fi laicu* familiaris; quam quifque poenam Ipfo faAo incurrar, nifi poft menfem reftituat, ac eo nfqne vel fa(plenius, vel excommunicato» maneat, qeoufqne eamdem reftitutionem di>

tt) Cf»r. rviar fo *taf.* s. *it çtaf.TrU.*

Ur aurem At certior eccieftarum flatui Aac fruAut xifitationit diuturnior prefer ea, que in parttàilari infiruAionç deferipta-. Ant, quilibet epifeopus examinabit dihgcnter fundatione·, ac dotationes, cujufcumque parochle, ecclefi*, ac monafteril non exemprt^eaque référer in peculiarem librum bene compaAum, qui'de'vifitatione inferibi, ac futuri* fuccetforibur fervari diligenter debebit, eccleli* vero relinquenda -erunt per extraAum ea omnia, que ad ipfatn *pertinent* sina cum decfttto reformationis.

17ie>

Illu^ptiam fyhodus commendat, ut eadem occsfionq reverendiffimf epifeopi etc le Gat, ram ereAas, quam de noro erigenda», dbJmAenus non confecratat confecrent.

Prater vifitatiooes, maxime neceifaria eft celebiatic fynodi dioecefanc, in qua, coiiati* epifeoporum cum fuo clero conAliis ftatuantur ea, qu* pro communiori totius dioeceG· bono natuenda videbuntur, A eavcatur, ne, qu* bené itatuta funt, temerentur. Precipit itaque fynodus, ut in Angulis dioecelibus, quibu* parochi ad unum,, eumdemque locum congregar-i poflunt, habeatur fynodo» dioecefana lingulis annis pro tota dioecefi. Ubi vero parochi propter locorum intervalla, A amplitudinem dioeceGs ad Unum, eumdemque. loculo convenire non poterunt, primo anno habeatur fvnodus apud Cathedram; fecundo anno in loco ipfis parochis pro locorum circumflantia commodo, ac Ac deinceps: ita tamen, ut intra triennium fynodus ipfa abfolvatur.

Cxterum ad fvnodorum -dioecefanarum fruAuin uberius aflequendum proto-jAibyteri, Ave decani, quibus id potiffime incumbit, ac etiam parochi in fua, vel vicina parochia difpiciant, ah il, qui curam animarum gerunt, refideant, A follicite fidelium faluti invigilent: an in (aeramentis fanAc miniftrandr, in rudium, ac puerorum ad dodrioam ChriUiunam inflitutione, *csrterifque* officiis cur* parochiali* diligentes Ce prudent; an ecclefi* fanA* teA* tint, ac ornamentis, A facra fuppelleAili congrue DinftruA*; an ea, qua in Sytfodo provinciap decreta fynt, obferveritnr, tam quoad internum, quam quod externum ccclcliarum flatum. Inquirant, an populus colai dies feftos, A frequens conveniat ad divina officia, an jejunia obfervet ftatuti* temporibus; an aliqui tint facrilegi, blafphemi, excommunicari, fchifmatici, ac de magia, A foperftitione fufpeAi, caque omnia ad ordinarium fciipro deferant ante fyoodum dioccefanam, ut iis opportune malis me deatur.

Denique vifum eft fanA* fynodo; quonlam.fummus pontifex eft exterorum epiicoporum caput, A princeps; reverendiffimi epifeopi, audita ipiius morte, cum Gits ubditis exequia* defunAi ftatim celebrent ac pro felici novi pontifici* elcAionc Deum ent.

Hoc etiam officium prcftenr reverendiffimi epifeopi proprio Metropolitano, ac parochi fuo epifeopo, cum ipfum abbot; («culo migrai!· intellexerint.

Ut etiam boni* defunAi archiepifcopi, V<1 epifeopi, quoad Aeri poteft cx prxfcrU

Aμ μ o CzaxsTi 1710.

pio lucrorum canonum ptovjfl^atur; ltatuit fynodus , ut in qualibet dioecefi aiiumantut A e, ciero tres viri, qui ftarim , oft ipfius mottem, inventarium icrum omnium mobilium, dk immobilium, ac fe moventium conflictant in pratentia notarii, dt quinque teftium, iique omnes ejusdem inventarii veritatem Λ integritatem, & finccritatem jaramento gra·. vjffimo comprobent coram foturo epifeopo , 4 u| non modo fur, verum etiam futuri fucceflôris, Ôr eorum omnium, quorum in., teterit, indemnitati confultum nt, cqne<n. tur ii, qui ex clero eligentur alteram eju<-dem inventarii, copiam epifeopo adrfiiniftratori ftatim reddere, alteram fibi retinere, Adminlftrakorl vero, ne 'liceat quoquqmadb bona mobilia , & femoventia alienare, & ® diftrahere, aut immobilia locare; fed ea_. omnia diligenter confervare teneatur, ac infupet exaAiffimam de percepti», & expenfia omnibus futuro fucceffbri rationem red. dere fob poena intcrdjAi ab ecclelia, dt pontificalium exercitio.

TITULUS VII.

De Ojfitieltbut.

Quiii^et epifcopus officialem habeat fzcularem.fi inter fzeuiares quilpiam ad boc officium idoneus inveniatur, fin minus regularem. Si quis autem plure, C habet ecclelia,cathédrales, pro unaquaque ditrcccfi unum conflituere teneatur. Curent autem epifeopi ut officiales iis qualitatibus polleant dodtinz, & probitatis, qu* itu \iis. qui vocantur ad partem oneris epifeopalis neceflariz funt : alias fciant fe de ipforum fado teneti, fi nnnu» idoneos elegerint.

Officiales vero, vel pro moribus corrigendis , vel exceflibus parochorum caftigandis, nunquam alias jndicant muidas pecuniarias , quam eas, miz a przfenti fynodo probarr *font,* fed alia remedia fandi*, ora. & fpirirui reformando aptiora adhibeant, careeri, icilicet ad tempus , vel Π fplrituabum'recolieâionum, aut alia pro modo negllgentiz, dt culpae. Quod ii de_. gravioribus delidi, proccOus inflituaat, tunc poenas canonicas adhibeant.

I iberiatem appellationis ad Metropolita-iHim* live alium fuperiorem judicem incautis , in quibus appellatio dc jure admittenda eft, non impediant. Si vero appellationem, ac recurfum impedire comperti fuerint · aut inhibitionem Metropolitani, vel alterius fuperlotis contemnere, punianuir, atque ab officio amoveantur · Cenfet tamen fi cA· fynodus in iis, quz attinent ab obfervan_. tiam eorum, quz nuper a 6. decreta, dr flatuta funt, appellatione.* admitti noou. oportere.

I Czterum fi ptzdidi officiales in officio, & exercitio proprie jurifdidionS, aut pa ferdes fentemiam proferendo, aur alia ra· tione deliquerint, levere piedantur , dk non modo epifcopus, verum ctiam Archiepifcopus contra ipfos procedere poflit. fervata_ uter eos preventione.

TITULUS VIIL

De Mterie, e^ifiaftli,

IUla przter officialem, epifeopo fu;.- me neceilarius eft caficcHarius, tiv. — (notarius; ftltuU fvnodu», ut quiliber ipfum aflumat poft du<>s memes a promulgatione horum decretorum, atra* pio negligentibus a Metrdpolitano conftituantur . Officium vero^cancellarti lp,eo potiflitnum cobfiftir, ut retineat-quam . diligentiflime^ ptoceflii* aâorum tum civilium, tum criminalium; librum ctiam habeat peculiarem, 'n quo H, qui profeffionem fidei emifeiint, fua nomina tcribant : librum pratetea ordinationum, In quo deferibantur, dt ordo collatu*, & titulus; libtpm ctiam vilitafionis, ÿn quo ea, quz. ad quamlibet ecclefiam (pe· dant, notata fint: ac denique librum re. fcriptoruiu , quz gratiofa appellantur, dif. penfationum fdiicet, terunique omnium, quz ad meram gratiam pertinent; qui porro libri epifeopo fucceflori tradentur , ut perpetuo cunfervari poflint.

N- vero notario liceat pro arbitrio fuo recurrentes gravare, five ratione, judiciolum, five ratione gratiarum, quz ab epifeopo conceduntur ; Sanda fynodus raxanu conficiendam cenfuit, dt inter, ada fynodalia^defcribi ,atque una imprimi, acjn om. nibus cancellarii* publice exponi. Quod li quifpiam aliquid amplius ultra tax m extorquere przfumpferit, ad refIltutioncm dupli teneatur, ab ufficio amoveatur, ac infuper mulderur quingentorum florenorum poena, arbitrio epifeopi/in pius' ufus expendenda

T I T U L U S IX.

' De frote fretbyient, jive detente ' turelibitt .

Preter ea , quz a fando fynodo ad effictum proco presbyteri fpedare conftitutum eit, ut icilicet diligenter referant ad ordinatio», li quos decreturum fynodalium violatore», *n quo» officii* parochialis negiigentiore,, li quos popinarum frequentato» te», perçu(Tores , aut abas fcandaiofos, live presbytero» , five laicos , fub fua jutifdtdioue corupcterint, illud omnino addendum cenfu't debere co, epifeopo , vel alte» ti viutatori affiiiere per fuuro decanatum, ut tplum do rtaru eeclefiaruin, de moribus rotniftroriim inilroere jmifint.

infuper teneantur vnuarc proprium de· canarum anno fubfequenti viutarionem ge· eraleio, non folum , ut de iis, quz modo dlximu», aede careris, quz continentur in rntt(j)CTionc generali diligenter inquirant ; verum ctiam ut decreta , & reformationes ejufdem generalis vifitationis exequutioni «uandari curent. In' obeunda hac vititatio* ne, caveant, ne quid ptorlu' accipiant, aut extorqueant , pratervifiuaiia pro fua, atriufque demenki perfuna, ac duobus equis,, alioquin prater poenas, qua* (latuit ianda fynodus titulo fexto gtaviffime ab epifeopo puniantur. Quo.

zap 171α.

Anmo CrtisTt 17*«· Quoniam proto-presbyteroram officium gravius-eft, quam exiftin atur: monet fats-fta fynodus, ot li tantum affumantur, qui telo, pietate, doArina fe eroditione ceteris pneluceant, ei («èuiatibas fi idonei inter eos faérlnt ; fin mtr ut ex regularibus Ipfi vero tecum cpgitenr fe efle conftitutos paftorum fui dtftriAi,* paftores, eaqlie de caufa, nifi ipforum dèfeAus corrigant. vel ad epifeopum deferant, 'fuoque officio accurate fungantthr, ceterorum animas de ipforumictiaai manibus requirendas efle.

TITULUS X.

S.> Or *far«bitt fe fereehut*

Quamqaam ex iis, que conftituth funt patear, qpam grave lit parochorum otnclum, graviffimum porro efle quisque teatur, necefie eft, qui| fecum reputet cos conftitutos effe pallores, «t forma lint gregis ex animo. Quapropter li nihil verlu* Gregorii diAc, *gregent confe^nenter ferri* ‹›, *frettfi ; fi fer frttrnfte vitinrnm greater faflor*, quifque ftudece debet, ut opere exhibeat, quod nomine fignat, atque ita ad gregis cxemolura vivere «r c«m epgarw· *rit frtnteft fnjierum feretftel imnurcefttbt·*

t». t.** *' f'9r'* «et·»»·(4 J·

(bi s<»- Xr*«. tttfine tn- ^f*1· Et quia paftorum abfentia lupis invadendi Rrt81* occationem prrbet (*b)* ftatuitC fanAa fynodus, ut omnes apud fuam ecclefiam omnino refideant, ac divina officia., obeant dominicis prufertim, dc fefti* diehus (e.)quod fi aliquanto abeffe ccwantur, moneant loci decanam, dt alium facerdotem vocent,qui partes eorum expleat ; vc. faltem, fi copiam/aCerdotis nutlam habur. rinrj pitma die Dominica populo denuncient, fefe «bfuturos ,ut in viciniori ecclcfia divinis officiis intereffe poffit. Nemini autem ultra tres hebdomadas abeffe liceat, nec fine gravi caufa. eiaem decano probata. Qui fecus fecerit, imilefctur quinquaginta flotenis in. utilitatem fine ecclefi* expendendis

Si qulsautem diutius abellc, vel in .ilictum dioecefim fe conferre debuerit, licentiam, aut dimifforiale refJjeAive obtineant a proprio epifeopo (*J).*

C·»'*»*. Quilibet habeat quatuor libros UiftinAo*, ad reAam parochi* adminiftrationem necei· farios : in quorum primo ftato*, dk numerus animarum: in fecundo baptizati; ire. tertio conjunAi in matrimonio ; in quarto mortui totius parochi* deteribant-n. Qui deinceps eofdem libros non habuerit, mulAetur quinquaginta flotenis in conunodunu. ecclefi* erogandis I

Cam omnes utxinfque fexu* Fideles fa! tem femel in anno, tempore pafchatis, peccata fua confiteri* & ad iacram Communionem accedete teneantur: (e) paroc'11 ‹**^ffenter *nim;dvertaot, an populus commiflus huic ecclefi* prccepto fatisfaciat : SI quis autem ieobediens fuerit ad Epifeopum deferatur, ut publica excommunicatione, aliifuuç canonicis poenis ad ceterorum exemplam puniatur.

Ptatcrea cum cx ornamento exteriori in*tenor animicompofitioappareat f/yquifAque utatur habitu diverto abeo, quo rufli-ci «ti folent, turro fcilicet « fe longiori.

Cuaisrt If»»· Ebrietatem, e .qua rix*, cede*, vulnera (ac cetere injuri*,· ac flagirU prefer tim in rudiori populo proficlfcunror, omni Audio vitent ; quod utfaciliu» preftent, fanAa fynodus fpl» inhibet frequentationem TJgy. propinatum r ac commetfationes, fe compotationes, cum rufticl» poûifimum ibidem^ fieri folirat, fub pcena fufpenltoni» a divini* ipfo faAo Incurrenda, ac rauJAa pecuniaria aroitno ordinarii.

A fufpeAa extranearum mulierum frequentatione, *A* converfatione ca'-cant, alias fubiace.ini poenis lia tuus a ia‹-r‹› concilio Tridentuio (X) aliifque p o arbitrio, ac prudciitii fuperiorum. Chorei* quoque, fe faliauonibus ne fe ,inunifceant, nili ab epifeopo giaviter coerceri *velmt.

Tabernariam non exerceant,aut alias arte* Ita tu facerdotali indignas; abitineanrque ab operibus ruilicanb I ut libi atouts ordini debitam venerationem concilient.

Mercature, villici officio, aliifque negotiis tecularibut ‹ic vacent, ticquc ad nundinas eant, negotiandi caufa, inore ùcularium, led alium mittant, fi quid tibi emere necclIE fuerit. t *b).*

Quia veru diligentem ecclefi* curam ha here vix potell, qttrf domui lu» proelfc necit(*i j* tum. e»›* hortatur fanAa fynodu*, f ac'paterne ni met, ut familiam fuam myActia nolti ,· isdei doceant, fe ad bono* m‹›·res accendant. Uxorem (i quis habet notorie adultc/sm. dimittat,alioquin minifterio iungi tion audeat. (I ; bilios, quos ad fla tum tacerdotuiein aptiores viderint, oppottunc, erudiant, ac literis ioftruant, fe ad Audi· pubhea vd feminaria, fi poliunt, crudiendos mittant.

Nunquam ρ/ofiliant aJ muiua. contentiones, injurias, dt rixas, aut iccum ipli, aut eu... laicis ; eoque minus ad muiuas percuffiones, alioquin calligandi poena circeris, aui alia graviori, pro ratione faâi, pt«-Dicr parti, 1*1* fati*faAlonem. St qui* autem rixando alterum percuderit, abftmeat omnino a minifterio altaris, donec abfolutionem ab excommunicatione obtinuerit, vel ab epifeopo, fi perçuibo enormi* non fuerit, vel,ab alio, a quu Je jure obtintrids erit g fi gravior. Quod fi qui Jabfolutione non habita, divini* fe immircere aufu* fuerit, iciat, (e irregularitatem incurriflc,' & a beneficio amovendum effe

Ecclesi* parocnialc*, qu* regularibus cx fui fundatione, vei julla prsfcriptione attribute funt, per regulares regantur, relique omnes, per feculare*, neque amplius ipforum natura mutetur, (*f*) in Civitate tamen Bytinenfi, & In Viila Molomidii cenfuit fanAa fynodu*, ut cura animarum per frculares, ut antea faAum fuif } exerccatur.

Infuper quia pretextu paupertatis ectlefiarum cultus negligitur, Sacramenta^. temerantur, ac Dei priniAcrium per ignaros, fe rude» miniftros in contemptum ad ducitur ;(ai) ftatuit, ut parochi*, que dolem non habet fufficlcotem, non provide*·tur

Anno CuaiiTt t?io·

— tur de parocho, quoufque ab iis,quorum intereft, congrue dotata non fuerit. Bona vero, que pro parochorum fubftentatione conferentur, non admittantur, nifi pravi* exemptione ab omnibus oneribus nqu* per ipfo» bonorum Dotnino_quoquo modo Imponi folent: («) iniquum enim eft, ut ab iis iiijc,ta qumntur accipi, quibus etiam li* «i<* relaxantor. (*)

(b;#»r

ÎITÜLUS XI.

*D· Miteilerii, *> Jiata Mtuebve»·*

CUM experientia compertum fit, & facrorum Conciliorum Statuti; comprobatum, nullum efle ad inftaurandam, vel confervandam Regularem obfervantiam, ac difciplinam, remedium efficacius, quatu Monafteria omnia, qu* generalibus Capitibus non fubfunt, nec fuo, habent ordinarios Vifitatores, in unum corpus, feu congregationem reducere, *(c)* fanAa fynodus eorumdem facrorum Canonum vefligii, inh*rent, ftatuit ut Monaliena Uladimitienfi,, Luceorlenli, Chetinenfis, Leopolienfi, , ac Preraislienfis Dioecefis poft annum a pubiicat|0Ae prHench Decreti » & acceptas 11· teras convocatori*, liluflriffimi, & Reverendiffiim Métropolite, in Congregationem redigantur ac deinde quolibet quadriennio Generalem, Provincialem, ac Regulares Vifitatores eligant, ac de c*teris, qu* ad reAam adminiftrationem totius Provinci*, ac difeiplin* Monaftic* inftaurationem neceflaria videri poterunt, ftatuant, ac decernant. Pneerit autem primo huic generali Capitulo Illuftriflimus, dt Reverendiflimus Dointnus Métropolite, & ad illud vocabitur religiofiffimu, Proto-arcbimandrfta Provinci*. Lithuania,ut ii, qui funt in hujufmodi generalibus capitulis ex longa confue^rudine verfati, emeris confilio, *St* auxilio *efle poflint (<f).Novu,autem Proto-archimandrha illi fuberit in fututum, cui fanda Scrfe, expedire judicaverit.

<e) *Ceae. Ltfr. lie.* c<«. i>. t-·'»"····{· **'* 4rM/rAif. »«·

< d) *Leter.* Iv.Caa.rs.

Monafteria omnia, In quibus exercetur cura animarum, facrum Chrifma recipiant a loci ordinario ; alioquin ipforum ecclefi* InterdiAo fubjaceant. (r)

Preterea fanAa fynodus prccipit, ut nuila de cetero Monafteria, five virorum, five mulierum erigantur, abfque epifeopi, io cuju, Dioeceti erigenda erunt, confenfu *(f)*. Epifeopu, autem confenfum nullo modo Sreflet, nifi previa real! traditione Dotis, r pofleffione bonorum, que duodecim alendi, Religiofis fufficiant.

(f) er«t.

Foeminis cujufcumque ftatu,, gradus ad interiorem claufuram monafterii nulla de caufa ingredi-liceat. Quicumque ea* admiferit, prefer excommunicationem fumai Pontifici refervatam, quam ipfo fa$o incurret, fevere pleAatnr: *A, fi* fuerit fuperior Monafterii, -deponatur ab officio, & ad quocumque alia impofterum obtinenda inhabili, reddatur. Ipfe vero foemio» fciant f® eidem excommunicationi fummo pontifici refervar* fobjacere fg).

<«)»-«·»

Archimandrite fanAa fyootfe, diftrlAe pnKlplta M vnftltu fetico pntiertim dama-

xtfi.Cae-

fceno utanrur, aut ulterius coloris, quam nlgrl.(fi) Indecorum quippe vifum *-eft,* ut modeAlam,quam cetero, docere debent, exemplo reprobent *(i)*.

A**o nto.

Cum Monachi, etiam de Hcentla abbatis, proprium aliquid habere prohibitum fir (4) ; nulli liceat per *fe tenere* bona, poflefljones, & villa, quoquo titulo acquifita,, fed Monafterlo tradantur adminlftraoda a cqinmu ni ipfius officiali, fit procuratore : ac in co fervetur Statutum facri Concilii Tride(it ini feffione vigefima quinta capite feqindo de reformatione. Qui fecus fecerit, (ubjaceat poeni, contra proprietarios prefctiptii.

(h)

(i) *S. 8t·*

Af. M 'V-a.C/r-- ritt.c»-- *Jlit.to.Uri.* XI11.C*4>*

Prctcrea 11, quibus tus elt utendi pontificaiibus,ne audeant illa exercere fine loci ordinarii licentia extra propriam ecclefiam: (../..laUoquin..interdicantur ab ingrcffii eccleu* per tres menfes.

(1) *i-*

Novitii-, qui & annos habent, & qualitates requifitas, fi *poA* peraAutn tempus probationis, profeffionem quam liberrime facere noluerint, benevole dimittantur Quod fi rire probati profiteri velint ; ad profeflionem non admittantur, nifi pr*via_< difpofitione bonorum facienda poft decimum menfem novlrlatus, juXta prcfcrlptum fac. concilii Tridentini de regularibus feffione vlgefima quinta capite decimo fexto.

Monachos, qui aliquanto fine licentia-, clauftralium fuperiorum vagantur, ac de_» uno in aliud monaflerium migrant, locorum ordinarii, in quorum dioeceli reperti fuerint in vincula conjiciant, & ad Tuos fnperiores puniendos mittant. Neque iifdem monachis liceat a fuis monafterii, recedere etiam pretextu ad fuperiorc, fuo, accedendi, nili ab eifdem iniffi, aut vocati fuerint- Qui vero fine prediAo mandaro in fcripri, obtento deprrhenfus fuerir,abcWinarii, locorum, tamquam defertur fui indituti punia-

TITULUS XII.

De auaiahbar.

VOiuptatum confpeAu, eo majori Audio a confecratis Deo Virginibus fugiendus eft, quo facilius Mundi illecebris carum poteft frangi conflantia: *(e)* idcirco SanAa fynodus innovando facrorum canonum, ac concilii Tridentini decreta, (e) ffimmonimque Pontificum conftitutiones. *(f)* ftatuit, ut nulli fanAimoniali e monafterii feptis egredi unquam liceat, nifi propter magnum incendium, vel infirmitatem lèpre » aut epidemi*, vel etiam militarem incurfum, qu· tamen cauf* ab ordinario loci probari debeant.

(n *ycwil.*

Ct^yiu.

Qyia vero parum prodeflet egreffum prohibere, fi pateret ad moniales acceflus: ftaruit. preterea, ne quis omnino alterius fexus admittatur intra fepta monafterii, exceptis, in cafu neceflirati, confeflariii, medicis, chirurgis, bajulis cervifi*., fabris, ac fimilibus perfonis; quibus tamen du* antiquiores lanAlmoniales comites adjungantur. Quod fi Moniales, vei e clauflris exire, tel aliquem ad dauftra admittero deinceps pntfumpfcriAt, excoeUMnicatkr

«a

Aune Cmmxt i l7»0«

nem Sumriro Pontifici refervaram Jpfb faAo incurrant, privant fint officii*, quibus fungebantur, & ad alia obtinenda inhabile* ant, eidemqu excommunicationis poen subjaceant ii, qui vel accedunt ad clauftra, vel Moniale* illicit- - clanftrl* egrefla* comitantur.

Do* puellarum, qua ad profeflionem admitti poftulant, non fit minor florent» milio quingenti* In parati» pecunli», fi Moniale« non fit fupra numerum.

Si qua autem fupta numerem admitti velit» duplicatam dotem conferat. Do» into gre numeretur ante Profeflionem, nequô collocetur, vel In parte, vel in torum, apud confanguineo*, fed in alii* boni* arbitrio epifcopi *i* alioquln iaterdicimu* fub poenis* amotioni» ab officio, ne puella ad profeflionem admittatur.

In unguli* monafterll*, ne piare* inflituantur moniale*, quam quot dedeAit neceflariis expend» pro reparationo ecclefia, & Clautur- commode fuftentari poflint: quod fi numere* haAemi» definita prxfcrlptu* non fuerit, quilioet epifeopus, examinati* monaderii proventibus, eum intra annum prefigera teneatur.

kf". *<.,./ Mtge/.

Prxterea fi qo« funt minora monlalium monafieria, ac fundatione deilituta in fua dioecefi, ea tollat, ac moniale* ipfa» una cum boni» omnibus dk pecuniis ad alia majora, ac fundata transferat. Majora veto monafieria.confervet, ita tamen ut nulla-, amplius puella ad profeflionem admittatur, nifi commode fufientari poflit. In lpfa aurem majora monafieria vit- communit obfervahfia introducatur, At claefura ut ia exteris cuftodiatur, neque moniale* amplius pro neceffarli» emendis, aut vendendis exeant, dk huc, dk illuc vagentur; fed domellici» famulis utantur fub poeni» fupra flatutis. Cererum pro commoditate tutn ipfarum monialium, tum extranearam perfonarum, extruatur cubiculum juxta fepta monafteril, ad quod patear afpeAus per crates, ut, inde alloquijcumneceflitas poftulaverir, dk audiri poffitnt.

Puella non admittatur ad habitum (bfeipiendum minor quindecim annis, neque ad profeflionem, nifi expleverit annum decimum fextum-Tempore probationis fuis pecuniis alatur, maneatque fub difclpiina allcujus moniali» ex antiquiotlbus, dk fanAioribu» a capitulo eliMnd-, qua tnagiftranovitiarum dicitur. Caterum-five puella ad habitum recipienda fit, five ad profeflionem, prxfeAa monaderii ante duos menfcs epifeopum hac de ve faciat certiorem, ut pueli- voluntatem rite explorare, femotis arbitri», valeat (b). Profeflso vero lpfa referatur in librum particularem in fingulis monaderii» diligenter cuftodiendum, qui inferipw» fit: *Liber fttftffivuH»*: dk io quo dnotetur dies, mens, dk annus emiif profeflionlt, eique tura ipfa, qu- profitetur, sum du- moniales tamquam leftc- fua nomina adferibant.

(b) Tr»u. Pf- 'j. r. »v.

Pueli- educande non admittantur in nonafteria, nifi numerata fuerit neceITaria ad ea» alendas pecupia quoraanib reprafenuude. Cum vero recepte fuerint, tradantur magiftre, quam communitas huic officio prefecerit, neque *tmpliut* liceat finguli* monialibo* in proprio cubiculo dTsjunAam ceteri* virginem aliquam retinere, fed in loco fepararo omne* Jocentur, dk maneant: alia* epifcopus caramdem admiffionem inhibeat.

vatitti »71α·

EleAione* abbatlflarum flatuti» temporibus fiant per vota fecreta; eieAa vero aobatifla nouante officium exercear, quam cleAio legitim-faAu ab ordinario confirmetur.

Confcflarl) monlalium five ordinarii live extraordinarii ab epifeopo approbentur, At eligantur; fi quit autem abfque approbatione ordinarii monlalium confeflione» excipere aufu» fuerit, ab altari» qiiniflerio interdicatur, aliifque poeni» ejufdem ordinarii arbitrio coerceatur.

TITULUS XIII.

Dt ntltfiti ttrttftt itatt tlitiailii,

GUm domus Dei, domus orationi* fir, receptaculum prophanarum rerum nullatenus ede debet. Quare ftatuit fynodus, ne clerici res fuas vel alienas ad ecclefia* deferant, ibique confervent, aut reponant, nifi hoftilis incurfus, incendium icpentioum, aut urgens alia neccffitasad quetendum hoc refugium eos adegerit, ita tamen ut ncceflitate ceflante, res in prillina loca referantur, (c)

Suppellex ecciefiaftica ad divinorum celebrationem neceflarla ne defit, neve lacera lit aut Immun.ia, decani, dkvlfitatores,fedulo curent, aiioquin pârochosad ordinarios deferant. Ipfius etiam fuppelleAiis duo inventaria quilibet epifeopus fieri jubeat ab omnibu* dioecefi* fuc parochi*, quorum alterum in eccleiia, alterum in cancellari» epifcopali fervetur.

Si qua ecclefia teAo, fcneftri*, aut pavimento,aliavercparationeiodigeat,epifcopus curet expenfis beneficii eam reparari, fi proventus fuppetant; (in minos interdicatur, quoufque ita reparata non fuerit ab iis, qui reparare debent, ut divina officia in ca pelebrari decenter poflint (d).

(d) Trid.

Bona eccleiiarum quilibet vendere, oppigaorare, aut mioquo modo alienare nonaudeat, vel fumpoffidenda, relinquere, dk dividere hereditario quali titulo fub poena excommunicationis iplo faAo incurrende, At privationi* officii, vei beneficii (r). Si que vero «iienata funt, ut recuperentur ordinarii curent, fuumque ad hoc confilium, ac patrocinium conferant.

Tametli bona, vel pofleffione* ad ecclefia» pertinente» nunquam locari tamen fi locentur ad triennium, ut let, non accipiantur uoirerfi protentus ipfo tempore contraAus, fed dividatur eorum folutio in fingulos annos? ne tota flatim reprafentata (umma, pre»udicium fucceifori infetatur; airoquln locatione* ifte, que anticipati» folutionibus fiunt, irrita lint, dc nullum fucceflotibus detrimentum inferre pofle cenitantur (f).

Anlio Gsrhtin 1710.

TITULUS XIV.

De Stannic.

QUoniam feriptum aft : *errtir recepiflic, grtttu date* I treméndqque illo Divi Petri tefponfo : *pecunia tec tecum fit i» pert/itieut», ttttflui^flt, Ornant Dri pecuatn pnffidere :* Fideles omnes admonentur, quam, impia, flt exeeraoda fint rerum fjÿritualium conrtnerciaj unde merito temper ecclefia Dei Ifiupni* vitium abominata eft, A diabolicam hanc plantationem xelo Apoftolicc ultionis pdrculut. itaque, prefens fynodus factis canonibus, futnmomarque pontificum conflitutlonibus inhctendo feverjflime prohibet, fub cxcomrhunicationis fummo pontifici refetvat* poena, ipfo- faâo incurrenda, aliifque contra fimoniacos ftafutisS ne quid omnino quovis titulo, colore, aut pretextu, five diredle, flve.tndiicAe, dt per interpofitas perfonas a confecrandts, vel ordinandis accipiatur, aut' exigatur, fed omnia gratis difttibuan-

it^t- i. it rif. 1'TB,iΓ*1 «l»»* n®n debent liberi pareoti bus thefaurum parare, fed parentes* liberis

(b),.C»r. 1». Htttu. », c<». 4. fi) precipit, ut nihil mpnino a clero five itculari, live regulari deinceps exigatur quovis titulo, vel pr*textu, nropter traditionem factorum oieorum, vel antemenf.vC lium, feu quamcumqpe aliam ob caufam, ptnter folum cathedriticura, fed fubfidium charttativum, quod pro neceflaria, ac honefta gradus fubllencatione Tacti canones epifeopis concedunt, alioquin prater pcemm depolitionis, excommunicatio ipfo faâo incurratur, a qua nullus abfolvi poflit, nili ptevia accepti, aur exaAl relHturtone.

Et quoniam non folum'culpa, verunu etiam culp* fulpicio â facris niimftris abeffe debet (c); cenfuit eadem fynodus ut

r r' T"J i "itlt/" id) a,W. ft-r. ''' 1ui ePlfc°P' confecrandi erunt, jurent, fc nullum premium pro factis ordina^tionibu», aliorumque factorum diftributlone accepturos, (d) fed in omnibus prefenti fynodali cooftitutioni fatisfaAuros.

Parochi etiam pro Sacramentorum adminiHiatione ne quid omnino a parochianis exigant direAe, vel indireAe, aut verbis, vel Ggnis petant, alioquin ipfo faâo excommunicationem incurrant, A a Benefi cio amoveantur: Qui» enim veneretur, quod, venditur, aur quis non vile putet, quod emitor (e) Siquin autem a Parochlanis peraâo jam Sacramento, fpbnte, A ex mera gra-

M. h tia, devotionis titulo offeratur, quominus licite accipiant, minime prohibentur.

Ne veto parochi deftituti, mediis ad viAum neceflariis, ex Sacramentorum adtniniftratione fuam querere fuftentationem aliquando cogantur, A ad turpes paAioncs, & exaAiones labi, fanA* fynodo vifum eft ftatucre, ur, nili popuhis, habito inter Ce confillo, pro locorum qualitate, ac paupertate ecclefi*, aliquid certi quotannis con. fetat, quo Dei mlniftcx vivere poflit, eccleftt imerdlcaiur (f).

(f) Ca> Tandem fi quid Patroni» beneficiorum pro prefentatione obtinenda ordinandus obtulcrit, aut Coiwerit, omnino ab ordinatione repellatur^ & una cum fua pecunia in perditionem mirtatyr.

Anno Cstatan 1710.

Prcterca jubet fynodus, nt quilibet promovendus ad facros Ordine» in manibus epifeopi juret, fe nihil eo intuitu dedifle, aut contulifte, neque per fe, neque per aliam perfonam, ac omnia fervafle, qu* in foquenci juramenti formula preferibuntur.

Ego N. pfefentatus Ac. ad Beneficium, ^e'fcckfiam N. juto per facrofanAa Dei Evi-dgeliay qu» meis manibus tango, neque tue lemficii,aut Ecclefi* obtinend* caufa, aut ur prefentarer, A nominarer, neque quem piam alium meo nomine;, aut confentienie, aut feiente me, quidquam Collatori, Patrono, fep alii .cuipiam ea de caufa promilifle, aut dedifle, aut compenfalfc, vel apud queinquam depofuifle,

Neque mutuo dedifte, vel Jocaflc, vel mutuo datum, locatum » aut quocumque modo debitum remilifle, aut relaxafle.

Nec dc domibus, terris, praduss redditibus, ejus ecclefi» fruAibu», decimis, aut oblationibus, ejufdcm prctcr.itis, prcfetltibus, A futuris donattonen^ renuUionemac locationem fecifle, ^promilifle, aut inivifle, aut alkun, mandante, vel confentiente nv promilifle, fecifle aut inivifle Ita me Dçus adjuvet, A bac funda DeiEvsngelia.

Noverint quoque Patroni Beneficiorum fefe excommunicationem ipfo faâo incurrere, fi quid prefentationis caufa quocumque nomine, titulo, aut pr*textu, direAc, vel indireAe per fc, vel per alios acceperint, aut exegerint ab in, quibus Beneficia conferti poftulant.

TITULUS XV.

D» Sttiiiif fajfaaraaAr, A *Seiemarift.*

VT Equaquam dubitandum eft, quin litter* adeo Cmt eccleflafticrs ncceflariz, ut nifi Ccientia polleant, atque doArma, nequeant fuo muneri fatisfacerc, ex quo gravilfimum in ecclefiam Dei detrimentum emanat, ti enim, ut ait Ifaias, *fpeeulatortt ecelefieruee /irai met', fi nefituni univtrfi, fi ceutr mtttt funt, »M vnlentet letrete, fi Pefiertt yitiiti tnteJitgentieni, tutetr g futmtu ttffur cti ncvifiintunt m viam furne, titelinent nceejjeefi.(gjQunprvptct,nd* noftrr ecclefi* promovendam reformationem cum maxime interfit Caeratum literarum peritiam, ac ftudia inftaurari, vifum.eft ftatfiere, Ut in lingulis menaflerii», ubi plutee, quam duodecim teligiofi aluntur, turn pro regularibus, tum pro S*cularibus, qui accedent, erudiendis ftudia theologica Inftituantur. Qut* vero minus opulenta Cunt, & pauciores habent monachos, aliquos juvenes felicioris Ingenii, vel ad alia monafteria mittant, ftudiorum caufa, vel penes (e aliquid de morali theologia, lingua faltem vernaecula continuo doceri curent a Jeâoribus aliunde, fi fuerit epus, 'adfeltls. Quod fi fuperiotes monaftetiorum négligentes fuerint,

»ln< » per loci.ordinarium , fin minus , Metropolitanum ad id compellantur. A

17*0. Verum quia Clero fnculari ftudia potlffimum. necyfiatid funt, utpote qui ad curam animarum unacum eplfcopis cooperati debet, SanAa fynodus omnes hortatur reverendiflimoi epifeopo*, ut, fi feminaria cleri, eorum in fua dioecefi inftituere non poflunr, atiquos faltem ptcftantlori*. ingenii juvenes, ft patpchorum poilftiirje filios ad collegium Pontificum Leopoli firum, lireris, ac difeipllna cccleliaftlca erudiendos, bonifque mori^u* in®ruendo* mittant, ne meffis aliquan— n operatiorum pereat («).

Preterea SanAa fynodus approbat, ft ~~confirmat ceffionem quadraginta millium~~ florenorum , juriumque omnium inde proveB nientiam in favorem collegii Leopolienfis *Mm* a religiofiflimo Proto-Archimandrite, & confultorio ordini* Dtvf Bafilii Magni, publicuinque ejufdem ceflionis. inft rumenrum fieri luffit ; firmis tamen manentibus conditionibus , ii qu* ptxfcripte fuyiunt a reverendiflimo dcfunAo epifeopo Prxmisltenfi .

Laudat etiam talum illuflriffuni, At tevereodlflintt Domini archiepifeopi Metropolitani Rufii* , epifeopi Uladimirieiifis , ft Breftenfia , quod femmarium jam erexerirad cathedram Uladimiricnfem pro tex Alumnis, cui feminarlo adaugendo quoniam infcripfit in bonis fuis Menezyce , dr Marcuftasr nonaginta rpillia Rorenorum ; ideo C pr*fens fynodus hanc donationem gratiffimo animo accipit, A confirmat.

Laudat quoque telum reverendiffimi archiepifeopi Palocenfi*,qut duos juvenes ad monafterium Zurospicienfe, vel alium commodiorem locum : reverendiflimi epifeopi Luceorienfis, qui tres ad collegium Leopolienfe : rcverendtffiroi epifeopi Chetmenfis, qui duos ad fèminarium Uladimtrienfe : reverendifiimi epifeopi Leopolienfis, qui quatuor ad prcdiAum collegium Lcopollenfe : revercnditfimi epifeopi Prrmislienfis , qui unum ad idem Collegium Leopolienfe : reverendifiimi epifeopi Pmfcenlis, qui duos , aur unum.ad aliquod monafterium ttudiorumD caufa te mifluros promifeiuni fuis expenfis alendos , eofque impenfe hortatur, ut promittis fuis quamprimum fatisfaciant, & pofteaquam aliquis juvenis, abfoiutd ftudiorum curriculo, e collegio exiverit, quo magi* te idoneum .prefliterit àd facra munia obeunda ,>eo majori Audio ipfum promoveant.

Ut autem c»teri, prefertim qui pauperiores funt, pueri, a tenera «tate religionis myftcria , & literarum elementa doceri pollini, curent revetendifiinqj epifeopi , ut lchol* parochiales in Urbibus, Oppidi», & Pagis pro dignitate locorum, fi collam*, aut intetinifi* fuerint, inftaurentur › ao\eaflumantui, li confer**!*, excolantur ,ft E augeantur. (*) Cenfuit autem SanAa fynºm>* earumdem fcholarum regimien, ft inrpcAioncm ad parochos, ft Decano* fpeAare , qui prccipue invigilent, ut pueri excolantur in rudimentis fidei, ac memoria» teneant orationhm Dominicam, falutationem Angelicam, Symbolum Apoflolorum, Dei, ft ecclcfi* ptacepta, ac, pro rationne «tatis, reliquum etiam catechlfmum, ft ut preterea legere, ft fcrlbere difeant.

TITULUS XVI.

De *jtjumii , A frftit.* 1740.

Sleut populus jejuniis prerer neceffitatera gravari non deber, ita curandum eft, ut ea fervet, qu» juxta *noftro ecclcfi»* ritum,'u ac praferiptum fervanda funt : primum fciJicet quadtagefimalt lnclpiepsa feria fecunda poft qulnquagcfimam ufque ad facri paiehati, diets, cui <amen prxmittendum eft jejunium unius teptiman* cum laAiclniis: fecundum in adventu,* decima quinta novembri* , ufque ad nativitatem Chrifti Dominicum abftinentia a laAiciniis: tertium ante Aifuinptionem Dcipar* Vtigmisa prlma Augufti ufque ad decimam quintam: Siarttfm ante feftum SS. apoflolorum Pe-, & Pauli, a prima Dominica poft*Penrecoften ufque ad feftum.eorumdem fanAorum apoftoloruni I Ab boc tamen cenfuit, rufticos , aliofque operarios , vel in parte, vei in totum abfolvi polfe , propterea quod incidit in tempus, quo fruges colliguntur, eaque de caufa- vix fervatur io Lithuania-. Quintum ipfo fello exaltationi, far>A*Crucis: Sextum ipfo fefto Decollations fanAi Joannrt Bapiift*. Praterea per totum annum fetia quarta , & texta cujusvi* hebdomad* . Monét autem fanAa fancdus, ut ficut omnes cum carnis illecebnr colluAaotur continuo, ita etiam'ad eam refr*nandam, ac iram Dei mirigadam Sacrum jejunium adhibeant, quod non minus necefiaHum eft, quam vulneribus medicina (< j.

Ne vero ex multiplicatione fetiorum. qux , ut ecclefi* mens eft, quandoque non obfervantm, contingat, ut augeantur peccara populi (<Q prohibet fynodus parochis (d; fub graviflima poena arbitrio ordinarii, ne prxter diem Dominicam, alia fetia celebrent › aut populo denuncicnt, quam ca, qu* fequuntur.

FESTA IMMOBILIA.

I» Jttuirit.

Die prima. Circumcido Chrifti Domini, & fanAi bafilii Magni.

Die texta. Epiphania Chrifti Domini.

Die trigefima. lanAorum Bafilii Magni , Gregorii Naaianieni, & Joanni» Chlyioftomi.

fa.Feiritaria.

Die fecunda. Purificatio Beatiflima Virginis Mari* .

/· Mtrlie .

Annunclatio beatifim* Virginia Mati*'.

h Afrili.

Die Vigefiina tertie, fandi Georgii mattyris .

T

Avv-Canari IIio. Anno Cnr uti 1710.

I» Meji.

Die oAava.vSanAi Joanni* Apoftoli , & & evangelift*.
. Di* ηοη^. TranQatto SanAi Nicolai^

htjmie,

DI* vigefima quarta.. Nativlta* fanAi jo-anni* Baptlflc.
Die vigefima nona. SanAorum Petri, dk Pauli apoftoloram.

Za *Julii,*

Die vigefima. SanAi Hell· Prophet·.
Die vigefima quinta. SanA« Anns

1» Aegufie I

Die fexta. TransffgutatioCbriftl Domini.
Die decima quinta. Aflumptio beatiffim· Virginis Mari·.
D<c vigefima nona - Decollatio fanAi Jo a%ni* Baptfft··

Die oAava. Nativlta* Beats Mariar^Vir-gini».
Di* decima quart*. Exaltatio f*nA« Cru-cit.
Dic decima ferta. Bcatk, Jofaphat mar-tyris .
Die vigefima ferra. SanAi Joannis cran-gelifts

h OBobri.

ProteAio bcatMKm· Marie Virginis.

I» Ntvmbrt

Die oAava. SanAi Micpaeli» Archangel!.
D'c vigefima prima. Prafentatio Beatif-*timt* Mari· Virgini*.

lu Dttiniri.

Die fexta. SanAi Nicolai.
Die nona. Conceptio beatiffim* Virginis.
Diç vigefima qutpta. Nativitas Chrifti Domini.
Die vigefima fexta . SanAi Jofephi.
Die vigefima feptima, SanAi Stephani.

f F S T A MOBILIA.

Pafcha .
Afeenfio Chrifti Domini
Penrccoftei.
SanAiffîm· Trinitati*.
F«ftum Corpori* Chrifti Domini.
Feftum dolorof· *. Maris Virginia ferla fcxta-declma poft Pafcha·

A FJL S.T A S ! O R S ! V A .

Die vigulima feptlm* fuliii, Sanfli Pan. (aleonis martyri* In Vdlhynia.
Die fecunda *Mali*, Ar vigefima quarta Ju-lii SanAi Romani, A Davidis in Lithuania.

Ceterum quia fefta non ideo. inftituta fum, ut populus liber ab Opere fervill,vel compotatlonibus, dk fahatlonibus, vel nun-dini* , dk alii* prophani* aAipnibbt vacet, fed ut ad ecclefiam,. quum divina officia celebrantur, conveniat, ac die* llio* pleru-tl* operibu* Deo confecret *(a):* Idcirco o-mne* hortatur fanAajynodus, non foliim, ut (1) *NW.*
B divini* officiis ,facr» concioni, vel leAionl, ac Cbrlftians doArin» interfint, prbut de £7,' "
bent, verum etiam ut ab illiciti*, vel ad illicita trahentibus omnino abftineant, Ac ut obfervent, quemadmodum ait divus Au-guftinus : (b).* *Dif» Sebbetbi* ■■ caraa/r-rrr, *mu ithtiiiJiiunte, fut* mis «fiat»»· rar *eS ntfiittte : Meliut eet» tue Sit fa·* P ŋ. ».
Strtet, faes *fitltereet*, a«r *etitet biberent.*
Prsterea quia feriptum eft (r); *Mente»· U* at *Sita Sebbetbi fetfitjitti* , aea *fetier* tsae a»ar ra e* rw, *ie filtit* raar, *filn t»et jbrwii* /aa/ , d· *entitle tue , jettentum tenti, tb·* adueau , far *efi ietre putter tuer ;* admonet eadem fanAa fynodu* dominos o-
C pines, ut fubdito» fuo», qui & ipi pretiofo Chrifti Domini Sanguine redempti funt, ad ecclefiam potius, quam ad opera prrftan-da compellant (d) *nifi* pi;o ipforum anima-bus rationem reddere velint.

TITULUS XVII.

rir/ *hi. ». t.*

rettaae Jeedtru» .

Humani generis hoftls tanre funt Infi-dis , at firpe-numero *fallis* miraculis, *ú* lilufionibu* Chrifti fideles fimpiiees, ac pio* in errorem inducere poflit. Qua de
D caufa fanAa fynodus decernit, nt nulla^ pofthac nova miracula admittantur, nili ab epifcopi* rite probata, dc examinata fu·! crint.
Reliquia* fanAorum, qus olim Spiritus SanAi templum, ac Chrifti viva membra fuerunr,qoamquam *fynodu** venerandas *elfe,* ac *magna cum* reverentia decenter in ec-clefiis cuftodiendas profiteatur; lAben, ne qus obtrudantur ad cultum . quarum iden-tira* aut dubia fit, aut minime certa , epi-fcopi diligentem inquifitlonem adhibeant in aAu vibrationi», ac deinde ftaiuant quod veritati, ac pietati confentaneum judicave-rint (e).
E Geotgium Palamam non folum uti fanAum coii, aut fefto die celebrari » verum etiam eum in noftra [ecclefia nominati deinceps prohibet SanAa fynodu* fub poeni* contra lchlfmaticoi ptsfctlpti*

TI-

Càxisti ■7*o.

TÎTULÙS XV If 1.

De pr» dawrnr/ *Jfptltitr til triin^el rtjiH.*

CUm dignus fie operarius mereede faa, ac demini ecclefiaftici deputati -judi-/ ce* ad tribunal regni caufit etiam noftr* cteli* tuendi* non fine moleftia, labore ,dk «funiptu ftrenue incumbant: vifumeftfanA* fynodo certa ipfis l'ubfidia. affigri*nda eft> Quapropter liatuit, arr-ex dioecchXUl<dimiricnfi ftoreni centum: ex Luceo·lenii cenJum: ex Leopollenfi, dk Camenctcnfi censum: ex Prcmitlienfi centum; & cx Cbetfflenfi-rdk Berzenfiquinquaglnta e'sdem quotannis numerentur. Abbate' vero conic tent juxta taxaro a Metropolitano prcfcrtbeodam ·

TITU1US XIX.

De /ÿmdaZslur

DEaique quia lüpervacaneum eftët leges cjjndere, nili earum notitia, ad eot, qui iisdem reneri debent, deveniret; rent reverendiffiml epifeopi, ut hujus fynodi decret* In dioeccfania conventibus legantur, ac promulgentur poft tre* menfe* * die, quia valvi* Metropolitan* ecclefi* affixa fuerint.

Staiutum eft preterea » ut libellu* confti turionum in linguam etiam Vernaculam, pro majori totius cleri commoditate, vettatui, imprimatur, ac cuilibet parocho, βτ nionafterlo, jufto, ac moderato pretio diftribuatur per revérendiflimos epifeopo·, ur quisque non folum impofte'ruhi^fcite, verum etiam, qu* ad fuu.n officium fpetftani. diligenter exequi poffit: alioquin pumendu* arbitrio ordinariorum, ac pro ratione culpc, fi neglexerit.

Omnia vero, dk fingul», qu* in hac faCr* fÿnodo aAa, dk decreta funt, antequam promulgentur, fanA* Roman* ecclefi» omnium matris, dk magiftt* prius cmendanda, corrigenda, ac confirmanda, ea, qua debemus obedientla, ac reverentia auAotitati (ubjicimu·-.

Ceterum li qui* debito in loco aut non fedit, aut fententiam non tulit, aut non fubferipfit, nulli proptcrea prejudicium ali quod illatum elfe volumus- Laus dt *gloria* Pro optimo maximo, nunc, dk femper Amen.

H. archiepifcopus EJe(Tenus nunciusapo-(loiicus fynodi prefidens.

Leo Kifka archiepifcopus Metropolitanus totius Rullie man. piop.

Jofephutde W-^Vyhovski comet S. R. I. Exarchi totius Ruiltc eprlcopus Luceorrenfis. ac Oftrogienfis man. prop.

I lorianus Hrebnicki archiepilcopu· PoloCenfis epifeopus Vitebfcenfis. Mlcifiavien fis, Orfanenfis, Mohilovleofis; falva futura decifione land* Cedis apoftolice › ac precedentia man. prop.

Athanafius Selcptycki epikopus Leopotienfi*, Halicienlii, & Camcoecenfi* Podo- II·, Archimandrita Uniovienfii

A. Laurentini Druckh Sokolirhkl archiepl-Λ fcoput Smokntccnin Scvcricoûi Ac. man. prop.

Cu.iMJ *Ilia*

'Jofephus Levickj epikopui Cliecmenfi* than- prop.

t Hieronymus Uftriyclii epifeopus Prcmif-*Aitnbt* man. prop.

Theophilus Godebki epifeopus Plnfcenfis, & Turovieolis man. nrop.

^Joanne* Chtyfoftodw· Radtymirisk Fr*-ekwsritz Archimandrita Ciereienfis.

Antonius Zawadzki ordini* Divi Bafilii Magni congregationi* fanAiffim* Trinitati* proto Arçhimandrir* roan, prop.

Innocentius Piehoxricz ordini* Divi Bad-Ui Archimandrita Miel.ceofis.

Januarius Okorccvicz ordinis Divi Bafilil magnl Archimandrita Dernianodubnenfi» man. prop.

Sylvefter Ter.vshi ordini* fanAi Bafilii Archimatidriia Dorchobufenfi* roan. prop.

Jacobuy Solikotrski abba* Cobrlenfi* ordini* Divi Bafilii magni pro-coolultor man. prop.

Polycarpus Filipovicz ordini* Divi Bafilii magni Archimandrita Lefcineofis.

Patririu* Bieliki ordini» Divi Bafilii magni Archimandrita Ourucenfi*.

Abfolura horum decretorum leAione, recitaufque precibus in pontificali Romano pr*fcripti*', iiluftriflimut, ac reverendiflimus dominu· nunclus apoftolicus, & prefidens fynodalis, illuftriffimi·, ac reverendifmis dominis prufulibu* pro hac fynodocongregatir prebuit ofcuhmi pacis, ipfamque 'fynoduin Hymno: *Tr Dtaei* d-.. conclufit, quo finito,' memoratus illultiilfmu*, ac reverendiffimus dominus nunciut apoftolicus prwfata decreta manu proptia_. fubicripfii. & idipfum fecerunt illunrifli ini, ac revctendiffimi domini Leo Kyftka_, archiepifcopus uterropolitanus Kyovieniis. Halicienfis, *βi* totius Rulli* epifeopus Ula-^imirienfii, dk Breftenfit; lofephus *9/ykowski Exarcha totius Ruffie epifeopus Luccorienlis, dk Oftrogieolis: Horianus Hrebuicki archiepifcopus Polocenfis, epifeopus Vitebfcenfis, Mfcillavieniis, Ortaneniis, Mokilovlenfit; Athanafius SzeptycKi epifcopus Leopollenfi·, Halicirnfi<. & Camenecenfi* Podofi*: Laurentius Drucki Sokol*' niski archiepifcopus Smolenfcenfi·, S*verienfis dkc. Jofephus Levicki Chermenfis Hieronymus Ultiiycki Ptemillienfts, epifcopi: ac TheophiTutGodebski cp.ifcopu* pinfcenfis, & Turoviepfi*; fub temput fynodi, nimirum die oAava menfis Septembri· taxea novum Kalendanum, ipfa fella Nativitati* Bcatiflim* Mari* Virgini* in ecclefia collegiata Zamocenli confecrata, necnon reveτendiffiinl Proto-Archimandrite, At Archimandril* in eprum fubfcrlptionibus fpecifi cati. Ac Infuper pr*dlAus*Hluftriffimus, ac reverendiffimu* dominu* archicpifcopu* Metropolitanu*. turn dt iliuftriffiiwi douuni ejus co-epifcopi juramentum corporale de ııΓdem decreti·, poftquam a fanAa fade apo ftolica fuerint approbata, ciaAiffimc obicrvandi», in mamba* prnlibatl Illuftrif*. D. nuncii apoft. & prrefidenti* fynodali*, ta. Ai* facrofaoAi* Dei Evangeliis, proftile·

Dddtftfa runt

Anno 17*0. runt. AAa hue funt Zamofcii in ecclefia-. parochlali tituli proteAioni* Beatiflim* Mari» Virglnis,dr fanAi Nicolai, ritus Greet uniti. Anno, IndiAione , Pontificatu, diebu* , At mentibus, quibu* fupra. Pr»·fentibu* perllluffrlbus, illuftribus, ac admodum reverendi* domini*, Jeanne Wenton, & Chriftophoro Udsyeki cathedral!* Chetmenfis, M. Valentino Wciftovrtki, dt M. Paulo Kuufc phitefophi* doAoribus, collegiate Zamofcenfis canonicis,necnon admodum reverendi* patribus StephAo Ttombetti clerico regulari, collegiocsm pontificiorum Armeni,At Rutheni Leopoiien. prafeAo : Joanne Antonio Fabri prepofito parochialis fanA* Cruci* Varfavienh*, dt domu* ibidem fuperiore, ac pet Polonlam , dt B Lithuanian* vifitatore congregationi* miflionis: dePatritlo Btodovschi ordini* minorum fanAi Francifci Conventualium Provincia Rudi» miniftro provinciali, aliifque pluribu* teftibus fide dignis circa ptemifla habiti* .

Et quia egoStephanus Skvarczynsiti publicus facra authoritate appftolica , ac fuprafcriptc fynodi notarius, dt memorati Illuftriflimi, ac reverendifiimi domini, domini nuncii apoflolici in Regno Potent* Vicecancellarius dum omnia, dt fingula in pntfata fynodo gefta, fierent, una cum teftibus fuprafpecificatis prefens , dt perfonaiiter interfui, ac dum ipfa decteta, feu aAa fy C nodalia tum per ipfum illuftrilfiraum, ac revetendiflimum dominum nuncium apoftolicum, dt prelidentem fynodalem, tum per illuftriflimo* , ac revetendiflimos domino* Metropolitan», dt ejus coepifcopos, atque reverendiffimo* Proto- Archimandritam, dt Archimandrites eorum propriis manibus fub. feriberentur, vidi, dt obfervavl ; ac juramentum , dum pet eofdem illuitri(Timos , ac reverendiffimo* domino* Metropolitans, dt coepifcopos prcftarctur , aufcultavi ; ideo ptefens defuper manu mea propria fetiptum, dt fubfcriptum, ac figno notariatus mei publici, quo in fimilibu* utor, communitum extradai Inftrumentum rogatus, dt requifi- D tu* &c.

Stephanus Skvarctynski Not. dt Caneelf. qui lupta man. prop.

PAROCHUS.

■t/f/earr ia *vifitntienihit laJtftuh* ·

UNnus ne an plures ?

An habeat titulutn fufficientem provtfionh legitim* infeript» , ab officio approbar» ?

An habear legitimam prefentationem, inftitutionem, a quo, Ar. quando introdu- is ? ◆ ~ g

An iitls repedantur defeAu* aliqui etfentiales, dt quale* ?

An habeat ordinationis formulas?

An habeat libro* parochiam concernentes, videlicet, Baptitatorum fimul confirmatorum , ftatus animarum, Matrimoniorum , dt mortuorum.

An habet?Archiviura , in quo feriptura*, fundatione*, munimenta ad cccieflam *fpe*Aartia fub clavi cuftodiat ?

An refideat ia parochia » eel frequenter ab ea abfit ? ^w"o"

An fuorum domefticorum habeat curam › ut cbriftianam vitam ducant, rudimenta Fidei fciant, & oratione* quotidiana* mane & vcfpereabfolvant ? C«**sti >72*·

An puero*,& puella* myfteria fidei, orationem Dominicam doceat faltem diebu* Dominici*, an habeat fermonem ad populum , an Fe·*, & jejunia denunciet ?

An diebu* Dominici*, dt Fefti» Sacrificium pto populo parochi* fu» applicet?

An aliquod Teftamentum confecerit, dt Illi fatlsfieri curaverit juxta mentem Teftatorir ?

An habeat pene* fe eoadjutorem fufficienter prov ifum ?

An in adminiftratione Sacramentorum *iit diligent ; an* facilem, & paratum fe oftendat ad audienda* confeflione* ; ad eundum ad Infirmo* fine ulla mora ?

An ipfius negilgentia aliqui* Infan* fin· Baptifmo, vcl infirma» fine Confeflione , Viatico, At extrema UnAione mortuu* fuerit ?

An Sacrament* mioiftret cum débita v«· Aium facerdotalium honeftate ?

An Sacramenta , & facramentalia fob clave cuftodiat ?

An domi cohabitet cum mulieribus, dt qu» Got ?

An habear facra *Bibli·* , altesque libro* pietatis › & doArin» id fuum officium pertinente*› prafertim an habeat aAa, & decreta fynodi provinciali* Zamofcicnfi* : rituale novum , miffalia correAa , cathechitmum pro doArina chriftiana , librum moralem Illyrica lingua typis mandatum? an habeat librum ahquem concionatorium , cx quo poflit fe prcparare ad dicendum aliquid ad captum populi ? an prafatos libro* legat, dt non negligat ?

An, A quoties in hebdomada facrum faciat ? an celebret recitato matutino cum laudibus , *& cum* paramenti* integri*, *Sc* mundi* ?

An ante celebrationem Mifl» tabaccum fumat, quod eft vetitum in fynodo. Quotie» confiteri foleat?

An ante miflâm , prrparaiionem , intentionem j dt *poft ^iffam* , gratiarum aAionem devote faciat.

An quotidie recitet divinum officium ftXiαti» horis, dt in quo loco.

An interfit proceffiohibus , dt aliis funAionibu* ecclefiaftkU publici* loci, In que permanet ?

An habeat decentem cofooam, *& tonfu*ram capillorum?

An cum ruftici* compotationibus, dt ebrietatibus vaeet *f*

An implieet *ft* negotii» Circularibus *met*caruram exercendo *t*

An fu in pofteffione pacifica limitum fua paroebus?

An lite* patiatur . qua* , a quo, dt de quo?

An habeat aliquod Inventarium rerum circa iatroduAionem fibi reliAaram?

An adfit rafficoeum convivii*, dt qua» «btdem notet fiiperftitiones ? an ha* in pr*.

M fen-

, Anno Cmiist i 1710.

Teach fai permittant *fieri P* verbi gratia, ut . dt quolibet ferculo in menfam , vel fabA menfam, aut extra poftes effundatur 1 vcl Emilia.

DIACONUS

AN vitam decat exemplarem ad *difl-cationem Laicorum .

An habeat peees fe libro* tam fpIrituales, quam morale* catechifmi , & fammam Theologi» morali* typi* impreffam, ex qua addifeat oeccSarlam feientiam, ut feipfam falvum faciat, *& eo** qui fe audiunt?

An femper incedat cum tonfura, & vefie clericali *f*

An libentpr , & quam frequenter miffam ® audiat , illlque faitem diebus feftis inferviat?

An doArinam chriftianatn bene calleat, ut alio* doceat ? an communionem frequentet, & fcholam ?

An caupona* frequentet cum ruffici* , falter , inebrietur

An cum mulieribus cohabitet , & qu* fint ?

ECCLESIA.

ECciefia quali* , an murata, vel lignea, an foiida, firma , vel potius ruinofa, un indigeat reparatione?

An cum licentia epifeopi, & cum dote creAa ?

An fit, & qualiter circumfepta *t*

,a Quot fint altaria? an debice, *A ad* prst-icriptum fynodi Provinciali* ornentur ? qu*, At quot fint fuper altari mapp*? an inter dua* fapérlores fit inclufam antemiffale : an mapp* munde fint defeendente* ab utroque latere altari* ufque ad fuppedaneum ?

An fint pulvinaria fuper altari?

An altaria funt proportional* latitudini*, longitudinis, & altitudinis , Crucifixo in facie munita ?

An ecclefia pavimentum fit lateribus , yel afferibus ftratum ? 1

An valva, & campanile indigeant reparatione ? campan* quot ?

An in Sacrario adiint fupelleAilia ecclefiaftica ad facrificium requilita, calices, paten* quot, & quales ? purificatoria, corporalia , burCe, pali*, vela ad velandum calicem , peivicul* , cum ampullis, manutergia , humeralia , alb*, cinguli 1 ftol* , planet·, live cappz, miffalia, rituali* fchifmatica ne, ancorreAa? Pfalteria miniftrorum , ftiperpellicea , campanule minore* , candelabra, aliaquc ornamenta neceffaria *t* fub numero , quot, & qualia? exprimenda.

An (inrarmaria pro facti* veftibut, linteaminibus , & alia fapellcAilia ecclcfiaftica munde, & decenter affervanda?

An babcarur inventarium fupellcAili* ecclefiafricx ?

An fores , & feneftr* ecclefi* fint foild*, & bene munit*, & clavibus clauf* , qu* in manu parochi remanere debent?

An adfit aqua luftrali* munda ? an quolibet die Dominico renovetur ?

An thuribulum fir cum navicula, cochleari?

A""o Cnaist 1710.

RELIQUIÆ.

ANfint in ecclefia reliqui* alicuju* fan-Ai, authentic* ne, vcl ignoi*, aut dubia *i* quomodo, & a quo donat*; an ab epifeopo recognita(

A* decenter cuftodiantur io theci* faitem lignei* deaurati* , mundo vitro contenti* cum fui* infaription%u« ?

An cum tbeci* in aliquo armariolo a Serventur fub clavi.

An portentur ad infirmo* ? quod prohibendum eft.

An ad expolitionem illarum accendantur luminaria ? vel cum reliquia facr* fant fab altari decenter an retineatur ibi lampas?

IMAGINES.

AN Imagine* In eeclefia fint honcii* , Intcgr* ,. & decenter dcpiAe , fft quot ?

An anteaquam fint expolit* prius ab epifeopo bcnediA* , & approbat* 1

An fact* imagine* fintdepIA* in loci* alicui irreverenti* obnoxii* ?

An inveniantur deformes , & deturpat* ? qu* erunt tollend*, dt reftaurand*.

An Imagine* Jefu Chrifti, Beatiffim· Mati·, apoftolorum, evaogelift arum depiA* Cfint fab forma ad ecclefia non ufitata? verbi gratia in habitu* regularium « tale* ad morem ecclefi» bebent reformari.

An habeantur vexilla cum Imaginibus ho netta ?

INDULGENTIÆ.

AN qu* fint concefliones indulgentiarum, & pro quibus feftis, vcl temporibus? producantur brevia concetliva indulgentiarum , illarumque tempus an expilaverit ? videatur.

An publicentur abfque licentia ordinarii ?

An non fingantur aliqu* indulgenti* , vcl miracula pr*textu queftus, At colleAarum lucrandarum ?

BAPTISMUS ET CONFIKMAJ1O.

AN pro miniftrando facraroento baptifmatis fint in promptu omnia oeceSatia. i. Aqua juxta antiquum ritum bened>Aa? a. oleum catechu meuorum in falficientl copia ?

Ao habeatur facrum chrifma pro confirmatione baptixati, hoc anno ab epifeopo acceptum?

An patrini plures, quam duo admittan· Etur? aut impuberes Hcrctici, ignari myfreriorum fidei.

An obftetrices fint examinat* , Ar approbat*, fciantque formam effentialem bapcifmi , pro cafa neceftitati*, At rudimenta fidei ?

An bapiifmu* infantium protrahatur ad tre* dies ? vel an non imponantur nomina Ethnicorum ?

An nomina baptizatorum fetibantur Inme-

metrica· juxta forma· la fynodo pntfcrl. „tan. fiuc mora , A periculo oblivioni* I.
An hoc facramentum extra caftim nccef-Crtti* conferatur domi, excepti* filii* prlncipum ?
An admittantur nnu* patrios* mafcalo , vel una matiina puelle ad confirmatioqc·? prêter patrlno* baptifmi ?
An fciat paroche* . inforaetqac patrino* eo cum baptiairo, & confirmato. & eju* parentibu* contrahere cognationem (piritualem} qualrquc forma ad confirmationem utatur ?

EUCHARISTIA

A jfX faAe,'ab extra; majeri ex parte deaerato, Interis» ferico vellito, in pyxide atgentca, vel faltem fiannea cum operculo. fit Conopeo, fuper corporali mundo?
An odium tabernaculi fit firmiffima fera, & clavi claufum, quam Colu» facerdo* retineat, vel in facrario afiertet?
An particule confccrate fingulh 0A0 diebu*, vel faltem quindecim renoventur, ft antique fpecie* cum fragmenti* an ia facrificio confutuantur ?
An ante altare, ft tabernaculum dio. noAuque luceat iampatj vel faltem dicbuiCcefi feltivi*, tempore facrificli?
An aliquid prêter pyxldem ena fan-Aiffimp in tabernaculo quantumvi* facrunu afiervetur? quod fi fiat, removeatur.
An delatio eucharifti* debita cum reverentia fiat, cum Luminibe* jfBaldcchino, vei Umbella?
An non communicante* in pafchate monuerit, nominaque eorum ad curiam epifeopalem traofmiferlr, qui communionem pafchalciu facere noluerunt ?

POENITENTIA-

AN hoc faeramentutn minlftretur do die >n ecclefia in coafeffiooali confiteto cum dola ?
An In confeffionall pro auriculari confeffione fint crate* lignee ?
An audiat confeffiooe* muliere·, pseliarnm , extra fedem coofcfiiotialem, nulla_ Interpofita crate ? quod prohibendo· e*.
An fciat, vel habeat tabellam bulle Ceno Doro. › & cafeom refervatorum Summo Pontifici, ft epifeopo, afixam Ipfi confeffionali.

EXTREMA UNCTIO.

AN habeat oleam fufficien* nro ungendi» infirmi» ? an in vafe nanneo faltero, quomodo illud fignatnm at diftinguatur va» facri chrlfrrati».
An io ecclefia, in proprio armariolo, fub clavi «Emerat.

An fciat Iniret· In fua parochia, an aifitet IΛo*, vei vocatu» Miam An nnAc ad cum, Ireeoa dctreAet?
An ia dafoAa. faccrdotam alloru·, ipfemet benedicat SanAu· pro Meato oleam, ft «Inlftrer prout valide, ft licite poteft ? ex mente tria· fvnodi provinciali».
Aa pueri* ufu rationi* carentibs*, furio, fi» lucida intervalla non habentibui, vel 6~ ne poenitentia decedcntibut conferant Extremam UnAione·?

MATRIMONIUM.

AN Marrlaonia ter feorfivi» dlebu* domlnici* , vcl fefiit denuntiet. ante· quam fponfoa conjungat, an in uno fello id pnrftet?
An ante denuntiatione*, interroget ; num fint legitim* «rati* , utrum fciant myftcria fidei, an non confangulnei fibi.
An advertat, ne fponfi ante contraAum matrimonium fimui maneant, ft converfentur fine cuftodla parentum, vcl confanguineorum.
An Impedimenta matrimonii fciat, & publicer populo faltem bis In anno.
Au vago», extero*, vcl eo*, qui a dicefi diu abfitate* fuerint fine licenti* epifcopi. ft tefiimonio de libera vita eorum , conjungat.
An patothu» deferibat matrimonio ,jun Ao* hac eadem die .
An (patrimonia conjungat domi, non in ecclefia, fine facultate epifeopi, vel vicarii eju*? an cemporibu* ab ecclefia prohibiti*. An interfit auptii», ft chorei*, ft pariter cum ruftici* compotationi cum fcandale vacet.

MISSA.

AN ad factum celebrandum admittat extero* , abfque literi* teflimonialibu», non habente» coronam vcl velem clericalem .»
An adfiot faccrdote*, qui indevote, propere factam celebrent, ft quomodo ipfe?
An fciat ceremonia* conforme* milfali* correAi rubrict*.
An moneat parochiano* , eoa teneri fub peccato mortali, die dominico, ft fcftiu dicbu» audire miflam.
An habeat vinum pro MiC*, ft an a Judei* acquirat ? pro communicando populo an habeat copi*· vini j an non mifccat ali- E 01 liquore*.
An Ipfe fibi pro facrlficio panem conficiat , an ex tritico puro, vel admixto.
An ante mlflarn per triduum ab ufu matrimonii abfiineat.
An tempore mifi* oculi» Immodefti» dtcumvagettir.

FU-

Anwo CatuTr *7M>

A.*. CxajrTt »7*»

funus.

AN In funeribus adfiat abufus, puts, quod cadaver* aftbcicMur fia· crac·, fine lamine, dk fine parocho, cam aklatu, threnit coofaaguincorum, ubi mulieres evellant fibi crines more Gentilium.

An cadavera defunAorum ante ortum, vel poft occafum folia deferantur abfque licentia?

An tradantur Cepultarn ante lapfam temporis viginti ad mitius horarum ; corum vero, qui repentina morre extiaAi, ante lapfum viginti quatuor hatarum poftquam animam e corpore cxh*laffe pro certo ha. ' beatur?

An parochus ; aliive fepulturam denegent, aut differant, pretest· non folut* eleemofyne? dk an pauperes gratis fepeliantur?

An In ecclefia adiit fepulchrum pro parvulis decedentibus poft baptifmum ante feptennium ?

An coemeterium , ξ quod eft locus religiofu*) fit undique circumfeptum ; an allquando non pollutam, vel violarum, dk per quern?

Aa facerdot prater quartam funeralium pro cadaveribus entra parochiam fcpultis, aliquid aliud exigat ab heredibus dcraaAi ? quod vetitum eft.

An in ecclefiis monialium fepellanrur cadavera laicorum, marium, five Mulierum , fine licentia? fi hoc fieret, interdicatur.

CONFRATERNITAS LAICORUM'

AN confraternitates laicorum fint legitime erede, dk habeant ftaruta authorirate apoftol. vel ordinaria approbata?

An bona dk eleemofyme, redditus annui, cenfus rcdemptionales fideliter adminiftrentur, dk connotentur?

An habeant varios libros, primum , in quo nomina eonfratrum infcripta fint ? fecundum, in quo contineantur refolutiones de communi confilio ftatute? tertium, qui , fi que funt inter ipfo* judicia, contineat fententias damnatorias,abfolutotias io reos latas ?

An officiales a plena eonfratrum congregatione fingutis annis eligantur ; an percepte , dk expenfie fuaune calculentur ?

An habeant inventarium omnium, dk fingulorum bonorum, rerum ?

Au habeant jus patronatus prefentationls cappcllani, dk num ls fit in integritate vire, dk moram exemplaris ?

An fcnlores tempeftive ea , que ecclefie fubminiftrare tenentur, provideant ?

An habeant archivum, quo feripture coofraternitatis; alterum, in quo fupellex ferventur ?

An debitores confraternitatis confratres bona ejufdem adminiftrent ? an fideles, dk conicentioti ia admlaiftratiooe boootunu confraternltatfo exlftant ?

Ao coofratrvs Interfiat proceffionibus publich?

HOSPITALE.

J JOwiralia qualia fint,murata, an 11·

Ao habeant eredTiones cum approbation· ordinarii, pro quot perfoni* ?

An habeant bona fibi incorporata, dk legationes fummafque aliquas?

Sub cujufaam direâione maneant?

An provlfores calculum perceptorum, dk expcnlarum alieui reddant?

An fint duo cubicula in hofpitali feparata prO viris, dk femtriij.

An mane dk veloere confuetas, dk quan preces , pro benefaâoribu* , fundatoribus abfolvant; miflâmque faltem diebus dominici* , dk fefti* audiant ?

An fint InftruAi de rudimentis -fidei, dk neceffarii* ad falutem anima.

An frequentent peccatorum confeffionem, dk facram communionem?

An modefte, dk pacifice fe gerant ? an non fint aliqui, vel alique tixout, contentiofie?

An qui, vel qu* fint otiofe, fcandalof», innoneft* ?

An aliqua vetula fit fufpeAa, dk notata (Deus avertat) dc veneficio, fupcrftitioni ut, aliifque vitiis , dk peccatis ?

An in eodem hofpitali, dk cubiculo fimul maritus, dk uxor foleant cohabitare , dk pernodlarç in eodem ledlo ?

An elcemofynas fibi datas fideliter inter <e difttlbnant? an pro communi commodo convertant ?

An infirmis exhibeantur poffibilia thriftlan* charitati* officia , dk fubfidia ?

An Invitati ad funebres menfat dk convivia, debitam in illis fervent temperantiam, dk modeftiam?

An aliquam fufpeftam amicitiam mares)cum foemiaia inire confuevcrint.

REGULARES.

An non fint plure* in monafterii*, quibus alendis redditu* non fufficiant ?

An fit certus numerus eorum determinatus ?

An non recipiantur ad monafterium, nifi qui habcne.quafirares preferipta* a conftitutionibu* apoftolicis?

An non admittantur ad profeflionem rellgiofam, nifi poft integrum annum in novitiate abfolutum?

An poft profeflionem provlfum fit ftudenltibus de dodto, dk prudenti profeflbre, qui illos doceat faltem Theologiam moralem lingua vernacula, C linguam latinam no· calleant ?

An eleemofynas qunranr, licet non indU Scant. An Incedant per loca fine focio, t an vagentur dc node?

An fc ingerant in adminiftratlooem boao. rom (ÿcAantiura ad focietatem laicorum ie ·oeumdem ecclefiis eredtas »

A»

*·»· vnarsxi 1710.

An factamenta Infirmis miniftreot invito parocho?

An accedent ad monafterium monlallem abfque licentia?

An cappeilaniam aliquam In aulis prit»·cipvm, vel Aleariam la ecclefiis latinis ac* ceptaverint.

MONIALES.

AN muri vel parietes Claufur· habeant profpeAum aAlvum, vel paffivum io domos, vet e domo focularíam?

An maofiooes confefiarii moniallnm exemptarum fiat penitus feparatoa mooafterio?

An mqnialei extra clauAra egrediantur, & vagentur per oppida fubprotextu necef-fitaris, abfque licentia epifeopi? quod 'prohibitum eft fub poena excommunicationis lata fentencie.

An admittant Intra clattGfam monafterii aliquas perfonas five iaicos, fnculares, five regulares, quibus fubpncna excommunkatlonis tain intreffos prohibetur?

An fcrlbaut epiftolas extra daufuram abfque licentia Abbatiff·?

An utantur fenefleila ubi audiuntor confeffiones, ad colloquendum cum exteris?

An pauperes moniales debitam fundationem non habentes fervent In monafterio unam» vel duas ptobat· vita, Ac fama puellas juratas, qu· labores manuum teliglofatem fideliter vendant extra clauftrum, At pretium exaAe reddant 1b manus abbatiff·, qua totum in communes neceffitate* expendet?

An adiit In mooafterio-capfa communis,, in qua deponantur omnes pecunl· provenientes a moniaJibes particularibus?

An admittantur exteri ad colloquendum cum mooialibus abfque licentia fcriptie epifeopi, vel vicarii generalis?

An Introducantur in claufuratn catuli, pueri, vel nucila cojufeumoee etatls, exceptis juratis puellis ab epilcopo approbatis pro fola neceffitate Monafterii?

*An ferventor eleA· · & deputat· auficultrices, Rotafla, dk Oftiarl·?

An habear abbatiffa, vel procuratrix, five «coitoma libros bene compaAos? in quorum primo defcribaneor quotidian· eleetnofin» percept·, dk expcttffe» de quibus pofiit in fine officii rationem reddere fis· adminiftrationis. In altera per modum Inventarii, dcfcrlpta fint 'bona ftabilU, Jura, cenios, dk credita monafterii, cum indicatrione Inftrumenrorum, rogitoom aaooaftcrii. In tettlo libro regifireatur refohitloMS capituli nronlalinm, admiffiooes puellarum ad habitum, dk profeffionem cum expreffione diei, meofie, dk anni. Quo» libros fi non Inveniet Hfirator tempore vifitasionis omnino ante aliam vitiationem paratos effe curer, dk jubeat.

Ad in mooafterio adite locos feparatus pro educandis exteris Virginitas, dk pro novitlis feparatur?

An omnes motiialcii decane vitam communem? ut nihil habeant, nlbil fervent, nihil donent, aut recipiant tamquam proprium abfque licentia abbatiff·, & aliqua Miratione? 2***° Cnaren *7*°.

Aa omne» fumant eibum in RefeAorlo tempore menf·, ea communi culina, dk arario paratum?

Aa parcat cibo» exterit, vel eifdem mittant t vel ab iit recipiant, abfque expreffa licentia A fcientia abbatiff», & aaooafterii?

An admittantur regularet ad celebrandum fabram ia ecclefia abfque licentia epifeopi, vel vicarii generalis?

Aa omnes moniales femel faltem in me·· fe confiteantur, *At* fumant Eucbartftiam? aa frequentius ex confilio partit (pirltualit? An omnct quotidie audiant Sadficiuuu miff·?

Qpofbam librae devotos› Ilei prophanos legant, vel an tempore menf· fiat leAio alicuius libri fpirituallr,· & an fervetur filentium?

Viûtet dormitorium', feu celias, & obfervet, aa unaquaque monialls habeat ie* Aura feparatum?

Aa habitus eorum fit uniformis, dk aa ad praferiptum regula?

Inquirat caute, dk prudenter de vita, moribus, dk dlreAione confeffarii, an cutiolitate aliqua, atfeAione privata, vel averfiOne ducatur? an ollehdat fit partialem, vel fautorem a><lqnarum inter ipfas tadionum, five differentiarum›

Aa idem, Ove moniales aiiquir fecreta^ monafterii, occultos dcfeAus cum periculo Infamia totius monafterii, aliis extra-. Clauftrum» ad quot non pertinet, revelent? an fint curfof» in indagandis, dk reficiendis novit extra clauftrum? an confiilto tales retineant, vel foveant perfonas, a quibus talia expifeentur?

An In ecclefiis monia llum fine licentia fa· cr· congregationis tumulentur cadavera laieorum, marium five mulierum? nifi fint patrool ecclefi·, qui fibi, dk heredibus hoc jus in fundatione rrliqoiflent, vel cum lieuntia fact· congregationis, dk mentalium fepalchrum extensilent.

Ex aAis originalibus fynodi provincialis provinci· Ruffin, Ritus Gr«d uniti extraAum.

Sttfbew MopereqyurH *fiMtter fier»*, ur /juade/rr Nemeaee, m ■· · «·/·'« *Jff»· ttlltnu*, amo. prep.

Anno Cmiibt i 1710.

lie* fedi» gratia archiepjfeope· Edeffenu·/ fanAifiimi domini noAri doadai Clementi* divina providentia Fap* epi* noadnia XI. ptalatut domefilcM, At affiAen», cjufdeti». QM» & SauAo Mis apoAoik· In regoo roloni·, ft Magno ducatu Lithuania com facultatibus iegau de latere nancies.

Unlverfi* « ft fingulie quorum interefi › pntfentct iofpeAuris, IcAurls · iegive auditetis fidem hrcimua, ft teftamur fopradl· Aum dominum Stephaoum Skvarciyaskl effe talem, quakes (e facit › videlicet publicum facra authoritate notarium» ft nonciature apoAoL in regno Polonia vice*cancellarium, ejufque fcipturh, ft infiniment!* per comcAistarn inJudicio, quam extra adhi. Mtam fcmpet fuifie, ft ad pnrfcn* adhibe· rl fidem. la quorum ftc·

Datum Vartavim die vigefiuM tertia 060-brje 171a. J

>> - — Anno Caaisrr <7ïβ>

H, erthitftftafut Urftiur uxitt tf—flillti,

Jacobus Burriu* Secretaria» «

Locus, f Sigilli.

ADDITIO.

PAILAI DE MIDbELB'URGO

ItItTOL*

AifeenfaaAaai Latmmnfr natihax· fr» talteiarii earteiatieee rxbertatie, et iffitàue teifb *^frrvtti6 trrort taltaiaru aMita i» afaat rroatttar.*

riocip· u, ope ѷ de reda Vaich* ec- ebratione fow>*<ionc emendationi» (ludium.· ""*■\

T7T A multa funt. B. P. c«terique patre» B H reverendiflimi ardua négocia in hac (a- crofanAa fynodo petra Aanda, minime tamen (ilentio prctercundum efle arbitror Romant calendarii pro reAa pafch» ceiebra- <ionc emendationi» (ludium.· quinimmo hoc tanquam primum chriftian* religioni» myflerium in primi» commemorandum ct difeutiendum *rite* cenfeo : quia fpIrituaUa temporaiibu» proferri debent ; dicente domino: primum querite regnum Dei,er reliqua o> mnia adiicientur vobi» : querere regqum Del eft mandata ejin cuftodire: obferva inquit Deu* Verniprimum temporb ut facta* pafcha Domino Dco tuo, hoc autem pafcha tnr phei cnici» Chrifti priutfuit uurativum »C nunc vero triumphali» refurrcAtool» ejusdem fignum rememorativum, et refurreAioni» noftr* tignificatlvum ; fummopere ergo 4anniti debemu», nr pafcha fanAum juxta patrum decreta celebretnr, ut a Judxorum calumpli» immune» efle poSmut^qui Indies nobi» obliciunt, qui pafcha noftrum in fecundo mcnfe immundi» deputato f»pe numero celebremus» et quod ad die» quadraginta quinque pOft «quinoAium foie exiftente ia medio tauri pafcha nonnunqnam obfervemui: in quo irrident no» Judai, redarguunt no» volatili* coeli, qwe «qalitoAium accurate femper cuftodiunt, nam et ciconia, ?uaie«, et hirundine»,quo raoni» ioeqeinoAio num pafcha, hoc eft tranfitum faciunt: pafcha namque tranfitum fignificat. In quo reprehendit no» Deutf per Hier. proph.cap.oAavoH dicen» cognovit tempu» tuum turtur , et hlrundo.ac ciconia cuftodieruot tempu» adventus fui, populu* autem meus non cognovit judicium Domini fui ; quomodo diAi» fapiente* non fumu*, et lex Domini nobifcum eft: vere mendacium operatu* eft ftile» mendax, verbum enim Ddmini projecerunt, et fapientia nulla eft in ei», haç Hieremia» . Similem errorem in luna pifchali indaganda fabbatarii noti* impingunt, arguente* no» qui lunam primam vocemut quam quintam in coelo confpicimus ,· adeoque cum propheta dicere poifimus : opprobrium faAi fumu» vicini» noftri», quinimmo non folum vicini* fed et hi* qui longe ftant. Et nifi errore» ilii corrigantur «accidet aliquando pafcha, quod verni tempori» initioobfervarl prreipitur, artate celebretur. Lunam quoque lumine plenamtn coelo afpicicontinget,quando ab ecclefia prima feu nova denunciabitur. Immo port pauco» anno» eveniet, ut pafcha fanAum , quod in plenilunio celebrari praclpitur · in novilunlo aut prope interlunium obfervetur. Eclipfc» quoque folareq. die veneri» fanAa magno Judaorum plau·* fu ct chriftianorum ludibrio accidere poterunt. Niiper cum obiicerrm Jud*o verbum apoftoli dicenti» :c«cita» ex parte cecidit in Ifrael,donec plenitudo gentium introiret· Confutan» hoc Judcut ftfpondlt eveitat totaliter oppreffit chriftiano» qui nefeiunt dU fcerncre inter lunam plenam et novam,interplenam rotundam dk cornutam ; nam ut in proverbio dicitur:arcu»eft qui luna plena errat. Qu«cum ita fint, patre» conltripti, veftra intercfle videtur facramentl huju* tnyfterlum errore calendarii jam abolitum in «tUMB rertware: dlemque pafchalit celebri* rath in priftioum ftatum reducere ; in quo prifci parre» maximam curam dt diligentiam adhibuerunt, qui, ne error unquam in celebratione pafch* contingeret) (latuerunt lun* «tarera quotidie port primam diei ho* tain in eccleiia ptonunciandam efle. Utque clero occafioncm addifcendi dlligentlui luna curtum datent, decreverunt neminem ad facerdotium efle promovendum, qui luna «tarera in promptu'non habuerit', immo ut dlftinftioοe j8. B. Avguftinu» inquit, non eft facetdotio dignu» qui compotum (hoc eft «cati» luqa regulam) feftorumque mobilium ordinem Ignoraverit; hoc enim tempu» precipue fcire debemu» , quo per unlvcrfum orbem confona facta dici fundatur oratio, quia ec tempore commendantur prece*, ficut (criptam eft ; .tempore accepto exaudivi te. EvpeAavi jampridem magno de/iderlo dk ore. tantaleo hanc facrofaoAam fynodum, eamque unicum dk ultimum correAionis caEicndarii remedium: nam cum fuperlotibu» anni» propofuiffem in ecclefia Del banc pafchali» celebritati» *emendationem* ; refponfum fuit eam fieri non pofle fine concilio generali, ad quod convocandum nulla tuae erat diCpoÛtio : quamohrem multi» argumenti» conatu» fui prooare*atque oflendere, h*c jure optimo fieri pofle, immo jam fapenumeio faAa fuifleline concilio generali a Colo Pontifice vel eju» collegio ; led quia jam celeberrima ifta fyoodusnutu Dei congrega-

Awwo Caairri ijn.

tied, cefat nunc omni* ptocraftinario, omnia perendlnatio & terglvctCttlo: exp*- Λ Aa vi ergo hoc facrum concilium firmlflime ratum nullum pole fieri hominum coetum in nomine Dei congregatam fine religione fine numine Divuui, dicente Domino q^iduo vel tre» congregat) fuerint In nomine moo, In medio Ipforum ego Cum ; nifi ealm Deua ÎIrrfem fit, volentque humanti rebut interfit, udibtium eft quicqurd homines cogitant, non confilium. Summopere ergo annitendum eft ut pafcha fanAum juxta PP. decreta celebretur, & aureus ille numerus in Romano calendario annotatui (qui diuturnitate temporii jam faAus eft plumbeus) corrigatur: At oquinoAiuro vernale decima die martli ftatuatur, ubi hac tempeftate ut plurimum ipfum fieri vldemui. Poterit etiam in eodem calendario declarari At reformari numeral Λ ordo feftorum ab ecclefia celebrandorum , quia fepenumero pauperet (qui per operat qvotrdianai e» laboribus manuum vivunt, conqueruntur magnam nimii efi* feftorum multitudinem, quibu· ab opere eis confueto(quo vlAura queritant) culate coguntur ; derWct Seoeca Cordubeofis

. Jodvot fabbatariot qui feptlmam temporii partem perdant per tabbarum quod obfervant:nos vero non folum footlmam pertem anni calebramus; verum etiam plui quam quartam remporta partum folennem facimus.- indigent ergo hoc moderatione alloua. Sed redeuntes ad primum noftrum Inftitetumdepafchocelebraiione propolitum, dicemus eum apoftolo Paulo : ecco nunc tempus acoeptabilo, ece* nunc dies falutta , ec> ce nunc congregarum pft concilium' Lateranenfe, per quod fublatum eft omne fqbterfugium corrigendi calendarii,& omnis perendinatio cenavit . jam enim nulla,, eft excufario, nullum eft impedimentum, fed error eft manifeftus, adooque muiierculai nqn lateat : qu« cum ita flnt, patret-conferipti, rogo, obfecro Λ per agnum pafchalem ac per Dominicam paflionem obteftor vot, ut proclariffimam hanc operam chriftian* religioni tam opportunam quam neceflariam aggrediamini, & «ggrefism ad finem optatum aerducatii, ut pafcha fanAum juxta patrum decreta celebrantes , Dei comminantis iram effugiamus. Valete.

Awwo Cnaisri rps.

ci:r.'. »49*· <£"·„ 1491-

CONSTITUTIONES EDITÆ

I *Amt* 1491*

Γβ* *KBVEEENDISS. IN CHKliTOBT DOM·*

D. NICOLAUM PR AN CUM

WKCOPUM TARVWINUM, ET LBOAT.OM APOSTOLICOM.

***·/M** *tlrrirtmi* fttttfarimn heiire,* à* *fttfart ·»· mttiimrm*.*

Bx NS. Ovd. Ic-eloi. T,r io « *. P. O. Aagefo C*lage»r*

Nicolaus Francus epifcopus Tarvifinu*, legatu* Apoftollcu* cum poteftate legati cardinali* dc Istere V'fi'ô» *mit.* venetorum dominium, ad perpetuam rei memoriam. Inter cetera* follicitudini* nocuras dudum humeri* noftri* per Apoftolicam Sedem impolitas, illam pracipue mentis noftr* oculi* confpiclmus, per quum vitia quaque, atque ctimina, quibus majelias, otfèndttur divina, honor ejufdem apoftolic* fedi*, totiufque clericali* ordini* obumbratur, acfcandalum in populis ebriftiani* generatur evelli, et diflipari, vlrrutefque.et boni mores«dificari, atque plantail poflint, et valeant. Sane cum noftri* prvfertim temporibus, antiquo hofte humani generi* fuadente, multorum clericorum ac religioforum cxceftus, maxime in provincia nobis ab eadem fede decreta, adeoC inolevlr, ut clerici Ipfi,atque religiofi, qui tanquam lucerna ardente* fupra candelabrum, et tanquam lignum pofiti funt ad fagittam, quotum inferiore* vitam reipiciunt, trahentes (quod ab eis agitur facile) In exemplum deteriori* vite pariter et exempli* Inferioribus ipfis effefli videantur, habitum atque tonfuram proprio ordini, feu religioni congruum deferendo, nec quicquam jnpsodo tonfurx aut veftimentorum fontur, (eu negociorum qualitate de *clerico* offendendo; led tanquam laici, tam publice quam private Incedendo ad poenat hrculari* judici* fubterfugium fetantummoado exhibente*, clcricalisqee futi prlvllegiutn labii* allegante*, qui fafti* cletica-Drum tum negaverunt. Verum quia juxta facrorum canonum dlfpofitiooem, qui abjefti* veftibus propre congruentibus ordini, alias affumere, & In publico portare prsrfumunt, profefforum illius ordini* prarogativa fo redduntur indigno*. Prsrfenti itaque confliturione pracipimus, ut omnes, « finguli clerici, tam In minoribus, quandiu facris ordinibus conftituti, habitum dk tonfuram clericali ordini congruum portent, ficut .eft a facri* canonibus conftitutum. Eoq vero qui beneficia ecclcfiaftic* obtinent, *Et* habitum ipfum, atque tonfuram dimiferunt, per hanc noftram conftitutionem monemus peremtorie, quatenus Intra XXX dies.abhu- B |hs noftra conftitutionl* publicatione in cathedrall ecclefia civitatis, feu dioecefi*, in qua morantor,authoritate noftra faftacoonomefandos, habitum pradiAum,dk tonfuram rcaflumant, capiho» fuo* tonderi faciendo in modum coron*, Ira quod coruaure*, vel faitem illarum pare pateat manifefte, & utrumquc de cetero continue prafertlm In publico portent, atque tonfuram fub poena fofpenfioni* a divini*, quod Inobedlente* ipfo jure incurranr.SI vcrohuiufrnodi fufponlioni* fenrentiara per allo* XXX. die* immediate fequente* fubftinuerinr, *tot* excommunicationi* vinculo innodamu*. Quod fi profata* fufpenfioni*, & excommunicationi* fcntcntias per alios XXX. die* prsdiâo» LX. die» immediate fequente* animo (quod adfit) fuftinuerint indurato, Ipfo* ex nunc prout ex tunc omnium digni* tarum, perfonatuum, officiorum, adminiftrationum, *ac* beneficiorum ecclefiallicorum tam curatorum, quam limplicium, quo», vel quas feu quod obtinent, fcntentiam^ privationi3 incurrere volumu* ipfo facto abfque ai ia privationi* fententia, clerici autem beneficia vel officia ecclefiaftica non obtinente*, fi fuerint in facri»ordinibus conftltuti, A habitum, A tonfuram (ut pr«> fertur) in termino ipfo XXX. dierum non reaflTumpferinr, ex tunc ad quacunque ecclefiali ica beneficia ipfo jure reddantur in* habile*; et licet poftquam poenam hujusmodi inhabilitatis Incurrerint, habitum iptum et tonfuram reaffumpferint, adhuc ramen eo* ad beneficia ipfa inhabile* efle volumus, niti ante adeptionem ecclefiaftici beneficii habitum, et tonfuram pnefato* publice per trc* menfe* portaverint. In minoribus vero ordinibus clerici conftituti, quorum multi cum coram layci* judicibus conveniuntur in cauli* civilibus ipforum jurifdiAionem non declinant, fed (ponte coram el* litigant; cum vero In criminalibus cauli* conveniuntur, ne eorum crimina per judice* lajrco» puniantur, clericalis ordini* privilegium allegant,fe ad ecclcfiafticos judices, a quibus fe impuniti evadere, vel mirio* puniri fperant, remitti petendo, nifi, ut pramlffum eft, habltqm ct tonfuram realΓoraplerint in terminopradifto ttiglnta dierum, nullo prorfu* clericali privilegio gaudere volumus. Si poftea per judice* layco* capti, aut detenti fuerint, nullatcnu* ab ecclefiaftici* judicibus defendantur, et pro clerici* ab ei* recipiantur, nifi ante capoonem, aut detentionem hujufmodi per menfem habitum clericalem, ct tonfuram pvblice portaverint.

Γ·«χ rvZrgi^êrvw *habita* , Λ· *ttafare*

Univerfos ouoque monachos, & religiofos, tam mendicantes, quam non mendicantes , cuiufcumque ordinis, religionis, ftatus, & conditionis (prater quam Hietofolymitant) exiftant , dk quocunque excnptlonis privilegio gaudeant, qui fuavi jugo obfervantlx regularis abjeAo propria reliquerunt monafterla, quorum quidam clericorum facularium, quidam veto lalcorum habitum de-l ferunt , prafentium tenore monemus peremptorie, quatenus infra terminum, XV. dictum, a dic prxfenti· conftitutlonls publlcatlonis in cathedral! ecclefia civitatis feu “ dioecefis , in qua morantur , farta computandorum habitum religionis, & ordinis fuorum reaflumere non poftponant, lilumque decaterocontinue, tam private,quam publice deferant, quemadmodum tempore, quo profeffionom exprefle, aut tacite cmifexunr, deferebant ac ficutl alii monachi, five religmfi ejusdem ordinis in monafteriis fuis relidentes defetunt ; nec ullo modo lpfum habitum abfeonfum fub pallio, aut vcfte portent, licut multi ex ipfis haâcnus detulerunt, At de prxfenti deferunt. Capillos quoque fuos tonderi faciant ; ita quoque eorum aufes patoant manifeftcdk tafuram fuperforem,(quam clcrlcam nuncupant) magnam deferant, ficut ccterl religiofi ejusdem ordinls in monafteriis fuis degentes defetunt. Contumaces vero, huic noftr» conftitntloni parere non curaorcs, ultra poenas a jure ftatutas, L. librarum parvarum poenam Incurrere decernimus ipfo faâo, ac etiam admittendi pallia., dt vertes, cum quibus poll dlAum terminum reperluntur. Ur autem prrfcns conftitatio noftra debitum fuum fortiator effcâum, omnibus, dc fingalis officialibus tam frcalaribus, quam ecclefiafti* cis exuendi prrdiâos religiofos palliis , dk vefljbus prefatis, ac eos ad carceres tam (oculares, quam ccclefiaftlcos ducendi, & In illis eos detrudendi (nifi ftatim officiali-J) bus lpfis poenam L. librarum perfolverlnt cum effeAu) libere ct licite abfque metu poeno ceniurarum ecclefiaftlcarum, pr». lentium tenore licentiam concedimus. Si quia vero religioforum ipforum poenam prodiAam folvere nequiverit,petduos menfes continuer ad poenitentiam peragendam In carceribus ipfis permaneat. Vertes autem ct pallia profata fint ipforum officialium, nec non medietas ipfius *poeno L.* librarum ; aliam vero poeno medietatem hofpitali Domini ■oftri Jefu Chrifti apud S. Antonium Veneriarum fito. In aliis vero civitatibus ct locis, in quibus deprohenfi fuerint, hospitalibus ab ordinariis deputandis applicamus. Monemus Infupcr profentium tenor· monachos et religiofos quofcunuue, etiam - fupcrloribus fuis licentiam ltandi extra monafterla fua habentes , proterquam fi in ftudio generali caufa Audendi in facultate cis - jure concerta, aut pro negotiis «onafterlorum fuorum extra monafterla fua moram traherent ; quatenus juxta alios XL dies, connumetandos a die pubilcatloois prefentto-

. ftr· conftlrutionii faâx lo *ecclefia* cam·-Adrali, in qua habitant, ad monaftoria fua redire debeant › et in illif perfonaliter er continue relidere; nec de extero ex *ipfit* elite habitandi caufa extra ipfa monafteria, nili caufa ftudil (ut profertur) aut pro ncgotiis monafteriorum fuorum de licentia fupcrlorum , feu pro alia legitima, et rationabili caufa per aliquot dica (petita tamen, ct obtenta ab eisdem fuperioribus licentia) fub poena excommunicationis, quam contrafacientes incurrant ipfo faâo. Omnibus vero et lingulis locorum ordinariis prxfenti conftitutione prxeipimus er mandamus, quatenus cum cis conftiterlt aliquos ex monachis feu religiofis prefatis hujusmodi excommunicationis fententiarn incurrifle, lllos in ecclefils civitatum etdloeccfum fuarura^ authoritate apoftolica publicari faciant excommunicator, et a Chrifti fidelibus arAius evitari , donec abfolutlonis beneficium a nobis vela fede apoitoiica obtinere meruerint· Inferioribus vero ecclefiarum prolatis ct r·* Aoribus in virtuta S-.obedientix et excommunicationis poena prxfentium tenore precipimus, ut ex fuis ecclefiis prxfatos monachns, feu religlofos, qui hapitomet tonfuram (ut prnmiftbm eft) non reatfiimpferint, vel li *reaûumpCerlnt* , non tamen ad monafterla fua redierint , expellant , nec illos ullo modo in ecclefiis fuit mifias, aut alia dlv'na officia celebrare permittant. Cxteram,quia nonnulli religion tam mendicantes , quam non mendicantes , cum quibus per fedem apollolicam exririt Jifpenfatum, ut parochiales ecclefias obtinere poflint, animarum cura lpfis commifla negleâa, ln ecclefiis fibi collatis relidere perfonaliter non curant ln animarum fuarum periculum, Λ in ptediâarum ecclefiarum ac parpebianorum fuorum non modicum prxjudicium-dkgravamen ; attendentes autem quod fedes apoftolica, cum ipfis propter animarum telum , ut lpfas ecclefias obtinere valeant dlfpenfavit, non autem ut per mercenarios capiditqum videntes oves dimittunt , effugiunt & deferunt, redditusque ac proventus ipfarum ecclefiarum hinc inde dilapident ; quocirca indemnitatibus ecclefiarum lpfarum occurrere cupientes prafentium tenore, omnes dk fingulos religiofos, tam mendicantes Î|uam non mendicantes , parochiales eccletas obtinentes, monemus, dk requirimus peremptorie, quatenus infra terminum XV. dierum, a die publicationis prxfentis conftitutlonls faAa in ecclefia cathedral! civitatis, fett dioecefis, la qua *fita funt pradiAx* ecclefia computandorum, perfonaliter accedere ad pradiAas ecclefias, quas obtinent, dk ln illis pcrfonalem refidenrlam continue facere debeant, miflàs , dk alia divina officia ln ecclefiis lpfis celebrando, ac parochianis fuis ecclefiaftica facramenta miniftrando., fub poetia privationis diAarum ecclefiarum, quam ipfo faâo abfque aliqua fententia cos incurrere volumus.

Anno Cnbisti

Caxisxr 1491.

Poem Monialium cneunfium manafie· e rtt, etfite ingredientium, & if/tt accrpraar/a*.

Quemadmodum ad humani 'generi* *con*fetvationem, & civitatum incolumitatem nihil firmius, nihilque validius putatur; quam ut unufquifque fua foius fponfa feu conjuge gaudeat, atque fruatur; ita nihil gravius, nihilque turpius fore cenfemu*, quam virginem Deo dicatam, fponfo fuo qui Chriftus eft, reliâo vagari, aut alium querere in Ipfius Chrifti, cui fuan» integritatem voluntate fpontanca devovit gravem otfcnfam, *3i* in religionis opprobrium, ac fcandalum plurimorum; cum igitur dudun>8 ad notitiam noftram ex frequenti clamore pervenifict, quod nonnull» Moniale* monachali modeftia, fexus verecundia Impudenter abjcAis, extra monafteria fu* exetintes per facularium perfonarum domo* dtfcurtebant, ex noltrx legationi* officio detellabdi hujusmodi morbo occurrere voluimus › monente* per noftra* parente* liter** omnes <Jt fingula* moniale* fub excommumrcationis poena *lat** fententic, ne extra monafteriorum fuarum fepta quoquomodo exire prtefumereot, fed dt nuper ad no. Drum pervenit auditum, quod moniale* quadam monitione* & precept* noftra fpernente», failoque afferentes licentiam a *no*- C bis, quedam vero a fede apoftolica; nonnullae etiam ab ordinarii* fui* conceffionem exeundi extra fua monafteria obtinuifle, ex ipfis monafterii! fui* exire non ceflallt, excommunicationi* fentèntiatn damnabiliter incurrendo.'Cupientes autem novi* hujusmodi morbi* novam prebete- medelam, hac noftra perpetua conftitutione prohibemus, ne de cetero monialis aliqua exempta, vel non exempta, cujuscunque ordinis vel religioni* cxiftat, extra (ui monafterii claufuram exire prsfumat fub poena excommunicationis; quam contrafaciente* incurrere volumus ipfo fafto, non obftantibu* aliquibus facultatibus & licentiis cui- D cunque fcu quibufeunque monialibus ab eadem fede apoftolica, vel ab ordinarii* locorum, aut a nobis conceffi*, qua* apoft - lica authoritate, nobis fpecialiter per liters* apoftolica* tn hac pàrte concerta, prefentium tenore revocamus, caflTamus, & nullas efle volumus, ac ti nunquam concede fuiflent, quarum quidem literarum apoftolicarum tenor fequitur, <k eft tali*.

„ Sitciat efifiofHt ferent firvomnt Dei „ Uiltft» filia magifira Nicolae Fraieca, ct- „ tatica Tt'Vtfita nofiro, ◆ *tfa/ialtet fe- „ dit notarie, & io Caflelleti ac Legionit „ rrgkit* nancto, <r *artiori* rum *farte Legit· „ li dc Latere, fitloteti* 6· *tfojiolicaat* lce. ~ „ *tedrtliaaeM*.

„ Cum ficut non fine difplicentia in Ca- „ fteiledt Legionis regni* tint nonnulla ec- „ clefir, moqafteri*, & alia loC* ecclefiafti- „ ca fecularia-, & diverforum ordinum, „ etiam mendicantium tam virorum quam mulierum regulatia t exempta, & non_ exempta multipliciter deformata, in quibu* - „ divinus cultu* debite non peragitur t n & quorum perfonc, De! timoré poftpofi- „ ro ad illicite *front relaxant* › A varii* „ fe involvunt eriminibu» & deliftis; funt- „ que etiam quamplurea tam ecclefiaftici μ quam fitcuiares, qui prochriftiani»fege-' „ rente*, ritus, vitam, Λ mores Habreo- „ rum fervare, & eorum dogmata fequl, „ & quod dvteriu* eft in illorum crroie* Λ „ infidelitatem prolabi non formidant, ac „ alio* ad ritu* hujusmodi trahere continuo „ moliuntur· Nos qui te In prrfenfiarum ad pacificanda regna pr«d>Aa *gt* non· nulla alia peragenda, noftrum & apoliolice fedit Nuncium Λ Oratorem, cum parte Legati dc Latere, deftinamu*, ec- „ clefiarum, & monafteriorum locorum,ac „ perfonarum ecdefiafticarum & fecula· „ rium quorumlibet regnorum prmdiâotum „ fiatui,& animarum faluti confulerc cu- „ piente*, (ut tenemur) ac fperantv*, quod „ tu, in quo timot Domini fanftus perma- „ net, tuit induftria, folertia, ac difgen- » tia fciet, volet, & poteris fuper hi* o- „ mnibu* opportune providere, tibi contra » prefato* pro chriftiani* fe gerente*, qui m ritua, & more* imitantur Judeorum, „ *gt* illorum inherent erroribus, dt quos- „ cunque alio* jurisdiction) inquifitoris he- „ retic* pravitati* fubjeflos eadem, qua „ inquilitores, & locorum ordinarii uri „ portent in timui,parte, jurisdiâione, dc „ authoritate utendi; & de illorum *excès*·fibu* Λ dcliâis in quibufeunque cauli* n βi criminibus hereirm Capientibus cognofeendi, illofque dt quofeunque alios pro quahtare cxcefTuum (quo* commiferint) puniendi, ncc non epifeopos, abbates,ar. chiepifcopos. & ptxlatos, & alias ecclefiafticas perfona* ad concilia provincialia et dloecefana convocandi, monafteria Φ loca quorumcunque diAorum regno- „ rum exempta, et non exempta, et ilia. rum ôerfonas in capite, et membris vifitandi, et quod reformatione, .cohortatione, *et* emendatione indigere cognoveris reformandi, corrigendi, et emendandi, vititata* perfona* easdem qua* culpabile* repereris juxta fuorum exceftuum exi- p gentiam caritative puniendi, et dignitatibus, adminiftrationibus, ac officiis ,nec non beneficiis ecclefiafticis, qu* obtinent, et quibu* prsrfunr, monafteriorum regiminibus privandi et amovendi reaii- „ ter eosdem ac alio* eorum loco fubftiru- „ endi ct fubiogandi. Uniones, exemptio- „ nes, et privilegia, etiam apoftolica authoritate concerta, et quarumcunque dispofitiooum, ex quibu* divini cultus diminutio et animarum pericula proveniunt, et qu* fcandala patiunt, fofpendendi, „ moderandi, ct illa ac omnia, qu* tibi impedimentum preftarent, quominus commiHum tibi officium exequi valeas,etiam in totum de medio tollendi, et generaliter omnia ,et lingula, qu* Dei laudem, eccleliarum, monafteriorum, et aliorum religioforum locorum ct beneficiorum reformationem, divini cultu* incrementum, „ motum reformationem, tranquillitatem, „ profpcrltatem Chrifti fidelium regnorum . „ pradiâorum concernere putaveris, oaoquendi,

AltNO CaarxTi *4pr.

Antro Cuxistr Mpi.

„ qaendi, authoritate apoftolica, pr*û.n- n tium tenore concedimus facultatem. Tα n igitur lo Dei magno animi alieAu hu- rt jutmodi onus tibi commiflum fufcipicns, „ diligenter omnia aga* « qu* pro omnhiiu ›1 et fingulorum falute videris expedire ; pjtaut ex tub laboribnt optati fruAus „ proveniant ; tuque exinde apud Deum et „ homines valeas non immerito commanda- „ ri. Datum Rom* apud S· Petrum, anno „ Incarnationis Domini millefimo quadrin- „ gentefimo feptuagefitno, V. Kal. mentis „ Augufti pontificatus noftri anno quarto. t, X Terga regiftrata apud me L Grlffum m de cuti* N. de Benxis.

laaeteatia/ fafa oiiavat.

„ Venerabilis frater falutem et apoftoll- cam benediAionem. Et fi alias tibi con- firmavimus per Jiteras io forma brevis omnes facultates, quibus ufus es in Hl& pania, inter quas illa etiam exlftit, qu* ad vifitationem , correAionem, et refor- mationem, neenon regularis obfervantia monafteriorum monialium Deo dicatarum M confervationem fpeAat et pertinet ; ta- men quia accepimus quod in nonnullis monafteriis mulierum diverteram ordinum in terris ct locis dileAis filiis Dominio Ve- netorum fubjeAis cxlftentibus, gravia ex- Ceffus et deliAa committantur, ita ut Il- lorum perfona tam in capite quam in membris reformatione indigeant : nos ca- pientes (prout noftro paftorali officio in- cumbit) omnino providere, ne hujufmodi deliAa remaneant Impunita, et ne illa fi conniventlbus oculis pertranfiverimas , aliquid deterius afferant, et bon» teli- H gioois odor corrumpatur , fraternitati tu*, de qua in iis et aliis fpeclalem in domino fiduciam obtinemus, omni* et fin- eula in pradiAls locis confident)* mona- rtcria mulierum, quoramcunque ordinum exirtant, exempta , et non exempta, et illorum perfonas tam in capite quam in membris vifitandi, et qua reformatione , correAionc, et emendatione Indigere cogno- veris, reformandi, corrigendi, & emendan- „ di, nccnon vifitaras pertonas eafdem, quas culpabiles repereris juxta fuorum exceduum & dcliAorum ex igenriam, c. ritati ve con l- H gendi, et puniendi, ac eorum admlniftra- .· rionibus privandi, ct ab illis amovendi, „ nec non de aliis perfonis idoneis eifdem „ monarteriis aportolica authoritate provi- u dendi , licentiam, & facultatem author!- n *tare* pradiAa concedimus per prefentes, „ non obftantibus conftitutionib» , et or- » dinationibus , privilegiis, induitis apofto- „ licis , nec non monafteriorum et ordinum „ ptcdiAorum juramento , confirmatione p apoftolica , vel quavis firmitate alia ro- „ boratis daturis , dr confuetudinlbus , & „ literis apoftolicis, eriam in forma bre- M vis, eorumdem monafteriorum perfonis „ haAenus fub quibufvis tenoribus concef- .» fis, dk quas in pofterum , nifi in illis de H prcfentibus, fpccialis mentio fiat, con- s, cedl contigerit ,cæterifque contrariis qui- ,› bufeunque . Datum Rom* apud S- P‹

„ trum fub anulo Pifcstoris , die XV. Ju- „ nii MCCCCLXXXX. Pontificatus noftri „ anno fexto.

Auuo CaaiiTt «4?«·

Jo. Pe. Arivabenu· I *a Terge.*

Veaeraktlt fratri Nitela» Fraeebe Efiftefe Ttrvtft'»» eratert ooflr».

Monemus infuper omnes , & finguloa uttiuique fexus Chrirtifideles, tam laico· quam clericos t nc aliquam monlalem , taci- te vel expreffe profeuam , in domibus ha- bitationum fuarum recipiant, non obftante aliqua conceffionc fibi ab eadem Cede, vel ab ordinatio faAa, quam per veri fuppres- B lionemaut falli fuggeftionem impetratam fio- re cenfemus ‹ fub eadem excommunicationi· poena, quam contrafaclentes eo Ipfo incur- rant . Prohibemus quoque omnibus & lin- gulis utriufque fexus laicis, & clericis tam larcularibus quam religiofis, ne aliquod mo- natterium ingrediantur monialium, nifi fint de perfonis a jure permiflrs ; ingrediente· vero contra hujus noftr* conftitutionis for- mam excommunicari fint ipfo faAo.

Dt aurtait fifelieatlti.

Quamvis inter alia pietatis opera non minimum fit Chrifti fidelium ex hoc f*culo C migrantium corpora fepeiirc; Thobiascnim, plus Deum timens quam tegis prarcepta, qui filios Ifrael mortuos fepultur» tradere prohibebar , quia folic itus corpora defun- Aorum rapiebat, qvilla in domo fua occul- tabat , mcdiifqueS noAibus fepeliebat, ob hoc magnam a Deo gratiam confecut» ef- fe videtur. N'hilominus nonnulli presbyte· ri ac alii clerici avariri* crcitate duAi qui* busdam pravis fuis confuetudinibus nitente·, ut noftris frequenter eft auribus intimatum, parvehianos fuos , aut abos fibi fubpAos, cum eos decedere ex hac vita contingit, in eorum ecclefiis , feu coemeteriis fenebre nolunt neque per mittunt, nifi prius eis defui*, D Aorum ipforum heredes aliquam pecuniarum ?|uantltatem exhibeant, vel (altempromittant eu Idonee de folvendo caveant , In animarum fuarum periculum, & fcandaktm plurimorum. Volentes autem animarum periculis, & fcan- dalisquibufcunque, quantum cum Deo poffu- tnut, obviare, hoc perpetuo valitura coitftitti- tione iancimus , ut parochlalium ecciefiarum facerdotes parochianos fuos abfque aliqua pecuniarum vel aliarum rerum exaAione , aur conventione , feu paAo de folvendo fepe- liant,' ficut eft· facris canonibus diffinitum . In civitate tamen Veneriarum, in qua deci- mt non folvuntuy,, fed pro Illis in ultima voluntate confucvit parochial! eccleli* all- E quid nomine decimatum dimitti, ferventur confuctudines haAenus obfervat*. Verum-fi alicujus defunAi heres aliquos ex faccrdoti- bus feu clericis cathedrali·, vel collegial* ecclcfi*, non autem totum capitulum, feu collegiuu^ad Ipfum dcfunAum fepeliendutn vocaverit , ipti dumtaxat vocati ad fepe- llendum mortuum ipfum accedant, petita ta- men, & obtenta licentia a plebano five ar- chipraabpteto, five alio' principali Prelate

ée-

A*·° Cnatavi lqp«.

ecclefi* coUeglaur ; nec ullo modo a fuo capitulo, feu collegio ire ptohibeantur, prout haAemi* in quibufdam ecclefiis lega. tioni noftr* fubjeAi* (ut audaqüaus J extitit ohfervatum . Qpod li ab hrrccMu* defunctorum totum canonicorum capitulum, feu clericorum collegium ad fepeliendum mortuo* ipfo» vocatum fuerit ; tunc canonici » feu clerici ipfi accedant, nulla penitus pecuniarum aut aliatum return exaAionc ab eifdc^Üiarcdibu* occatione functis, feu fe*pulturf* ab eia faft* , aut paAo , feu conventione de folvendo interveniente, fed oblatieoCT ei* ab heredibus defunAorum datas cum gratiarum aftione fufeipunt ; iiias inter fe » justa ecceleliarum tuarum ftaruta feu confvetudinet diftribuend» , ac nihil his, ouiad fumi» lre noluerint › feu alia* non lnterraorint,··pcenitu* dando, ·tn civitate autem Venctiarom (ut pr*miffum eft) ferventut confuetudines haAcnu* obfcrvat* .

hir *fr» artli»ainltt Chritit·, aut faeramentit miutflrautiu aliguiti exigatur.*

Ambitiofa cupiditati quorundam epifeoporum , At facerdotum, ac clericorum, Legationi* noftr* juriidiAioni fubjeAoruro ; Giexi & Symoni* magi, quorum alter Spiritum fanftum vendere, alter vero emere nitebatur; veAigii* interentium, qui Det' timore poftpofito,contetuptifque facri* Canonibus, par iterque inftitutit divini*, clerici* ordine* minore* aut. facro* epifeopi aliter conferre nolunt, nifi.data, aut promit!* cis ab eifdem clerici* , aut alii* eorum nomine aliqua pecuniarum quantitate, & parochiani* fui* presbyteri ad excufaodas cxcuiariones faas in peccati* prava* quafdam eoofuetudioc* allegante*, (aeramenta cccleiiaftica, nifi primo ab eifdem parochianis pecunia* extorfetint, mioiftrare reçufam , occurrere cupientes, hac nerperuo valitura conftitutiooe epifeopi* univerfitin provincia legationi* noftr* relidentibus, fub ingreffu* ecciete perna, quam contrafacieMe* ipfo faAo incurrant, procipiaw* , ne ab ordinandi* ad aliquo* minore*, feu factos ordines, pecunia* , aut alias res per *fe* , vel alio* , dircAe, vel tndireftc pro conferendi* ordinibus exigere, aut exigi facere, aut cum. «rdiaandto ipfis, vei alii* , de dando , *Cea* promittendo aliquid pacifci prefumant, A ipeciaUter per notario*, feu per feriptore* fuo* pro litetis ordinum ipforum teftimonialibus, vei alii* feripturi* occafioue ditiorum ordinum feribentes ultra antiquam, A uetam taxam, quidquam extorquere pnrfuman* , vel permittant . Quibu* [redacted]Mérite A fcrlptoribu* prafenti conftirutio- ub exteuMMiuicationi* poena , quam eo ipfo incurrere volumus , & · qua oon nifi » nobte aut ab apoftolica fede (praterquam inmurtM hrtsculo conftituii jablblvi poffint, inhibemus ne ultra antiquas, A coufueta* taxas pro fcriptutls, feu Uteri* fuper conferendis ordinibus profatis per eo* (cribendi* aliquid exigant, neque ante coiUttM ordine* iplbs pro literis teftimouiaUbM ordinum coUaturum pecunia* aue illarum partem ipfiu antiqua & coufuet* taxa petant fub eadem excommunicationi* poena, quam ipfo faflo incurram . Presbyteria quoque quibufeunque in eadem provincia noftra coaunoraatibu* prafenti codUtutlooc prohibemus, ne cum (aeramenta ecclefiaftica, aut illorum aliquid Cbriftifidelibu* mlmftrarc contigerit, pecunias, aut aliquid aliud petant, (eu extorqueant, direAc, vel indireAe , fed fact*menta ipfa, quotient requifitl fuerint , petentibus, idoneis tamen ad illa fufciplenda, minillrent , coafuetudine quacunque (qu* potiu» corruptela eft dicendi J in contrarium non obftante· Oblationes ramen a parochianis fui*, vel ab alii* Chriliifdciibut f[>o<ite oblata* licite recipiant. Qui vero pro minittando aliquo facramento quicquid extorferit, excommunicationis fententiam ipfo fafto incurrat , a qua do- eJtOfiura reftituerit, A pauperibus tantumdem erogaverit, abfolvi nequeat.

Ammo Cuikti 1491.

Dr */JS> rrZrbraadi/ arr<Æ«ar *legatarum* .

Quamvis tam humanis , quam divinis legibus provide & falubriter itatutum fuerit, ut leftetorum voluntates modi* omnibus esequantur ; quia tamen nonnulli haredes , feu teAatorum cxccutore* avaritia cupiditate duAi, legata prefertim, qu* piat caufas, & cultum concernunt divinum juxta teftatorum voluntates,exequi non curant; in pleCrifque namque civitatibus & locis legatlonit noftr* juri[redacted]Aioni fubjeftis , licet a multi* , ut audivimus, (n eorum ultimi* voluntatibus heredibus fui* feu fideicommiira- >11* mandatum fuitter, ut in certis ecclefiis milia* celebrari facere deberent, certam pe* cuniarum quantitatem facerdoti miHas celebraturo per eofdem heredes , feu fideicomnuflarios anni* fingulis folveodam depurando, nihilominus quidam ex heredibus feu fideicommiflariis ipfis , quantitatem prediAerum pecuniarum integre folveie nolentes, per rtiigiofos vagabundo», aut apoftatas , quidam vero per presbyteros forenirs, aliquando per unum, aliquando per alium abfque ordinariorum licentia mitia* celebrari faciunt, illius partem in ufu* proprios convertendo, juldaru etiam non in ecclelils , in quibu* pet teftatorem extitit ordinatum , fed in aliis , A nonnulli tot mittas, quot a teftatoribus julfum luit, celebrari non faciunt, ut minus exponant io animarum fuarum periculum, A *magnum divini cultu**, ac leftatorum ipforum prujudicium. Cupiente* igkur ut trftatorum voluntates realirer ac cum cfieAu exequantur juxta eorum difpofttiones m fui* teftameiMi* expreflas, decernimus quod fi a fellatore mandatum fqeritmittas in certa cclefia feu altari celebrari per facerdotem fccuiarem vel regularem, certam dotem ,. feu pecuniarum fummam conftuuendo , iiceat teredi per quem maluerit presbyterum , facularum, vel regularem , delicentia tamea nrclati » five reAoris ejufdem ecclefi* feu altari* celebrari facere ; dun>modo regulari* ipfe apoftata non fit «habear* que licentiam afede apoftolica flandi extra aaonafteriun* futim » eidem facerdoti in* tegram dotem » feu pecuniarum quantitatem dando. Sl veto tcâatoz dixerit, quod per

Anno CutltTi 1^1.

per preabyterum fecularem mlft* celebrcn-tur, tunc here* , feu fideicommiflariu* non A per regularem» fed pet fecularem facerdo· tem miifa» celebrari faciat, affignando ln· tegram dotem feu pecuniarum quantitatem fiet teftatoicm ordinatam. Simili modo, fi 0 teftamcoto exarefiam fuerit, quod per regularem facerdotem mifle celebrari debeant» here* non per fecularem , fed reÎ'ularem preabyterum celebrari faciat ; quod 1 (impliciter miflaa celebrari mandaverit teftator» non exprertb faculari pre*bytero, vel regulari, fi ln ecclefia fcculari celebrari preceperit per fecularem , fi autem in regulari per regelarem facerdotem illiu* ordini», fee mooafterii , cuju» erit ipfa ecclefia» mifiat pteclplimut celebrari. Si au- B tem nullam expreflertt ecclefiam, fed (impliciter preceperit mifiat çclebrari non dicendo per fecularem, vel regularem facerdotem » tunc in heredum fuorum *fit optione,* in qua «cclefia , fit per quem maluerint Pretbyterum fecularem » vel regularem miffa» celebrari facere, petita tamen (k obtenta licentia a prelato, feu reAore ipfiu* ecclefi*, in qua mifia* celebrari facere voluerint. Verem quia multi, prefettim temporlbu* iftl* , reperiuntur religlofi apoftate, & quidam etiam facerdote· Cuculate· irregulare* ; nonnulli quoque ctiminofi dt ignorante* abfque prolatorum fuorum licentia vagante*, A indigni ad facra myfteria ce- C lebranda ; prefenttum igitur tenore deda•amu», atque prccipima».ut herede*» Tea fideicommiflârii facerdote* per quot volue riot mifla» celebrari facere locorum pr*ia ci* pr*fentent ; Geculare* fciiicet pretbytcro. Epifeopi* » vel çorum Vicarii* » regularet vero prclati* monafterlorum ordinum fuotum, at intelliganr, dt cognofcaot an fiot ad mifia* celebrandi* idonei ; quibu* » fi idoneo* repererint » celebrandi licentiam concedant » (in autem» herede* ipfi alio* idoneo* prxfcntabunt.

Qui libri frabibeantur infriati.

ÇJjoniam.ut frequenter noftri» eft auribu* intimatum » librorum imprefforet non. nullo* libro* herefim fapiente* non abfque maximo animarum ChciAifidelium periculo imprimunt ; volente· igitur eu noftre *legationi»* officio huic morbo » quantum cum Deo portumu*, medelam adhibere» hac perpetuo valitura conftitutione prneipimu* » ne de cetero aliquot libro* de fide catholi· ca, aut rebu* ecciefiaftici* traitante* (preter quam libro*, qui Imprimi folitl funt) abfque exprefla eplfcoporum locorum aut •orum officialium generalium licentia quo· Suomodo imprimat, feu imprimere faciat . ui autem contrarium facere prefumpfe· rit, excommunicato* erit ipfo faAo . Eo» quoque qui monarchie librum per Antonium Rofelium juri* doAorem compolitum , ac etiam nui conclufionc· ,& trariatut Domini Mirandul* imprefierunt, aut imprimere fe cerunc , vcl emerunt» feu quovw modo habuerunt » prefenti conftituciooc fub «udem excommunicationi* poena » monemu* » qua tua·· iUou» infra terminum XV dierum port

lnrum publicationem faAam in cathedrali A ecclefia civitati», feu dioecefi·, *in qua* habitant , computandorum, comburant , ita C*a*»v» HOi. quod non fint ampliu* in terunt natura, nec illo* de coetero aliqui· imprimat feu Imprimere faciat, aut emat , feu quovi» modo accipiat, aut apud fe retineat. Si quta autem contra hujui noftr* Conftitutioai* itnorem quicqua» temere attentare prefumpferit, excommunicationem incurrere volumu* ipfo faAo, cuju* abfolutionem (edi apoftolic· , & nobi* tantummodo rtfervama». Decernente* authorlMte apoftolica nobi· fplrltualiterper apoftolica* litera* in hac parte concerta,quod nullu*, qui diAam,*excommunicationi»* fententlam Incurrerit, ab B aliquo etiam apoftolica aothoritate , feu viconfeffionalium ab eadem fede lpfi» concertbrum, prsterquam in articulo morti* abfolvi non poffit.

Dr aude *fuilitifii inJulgtutiur, Ctuftf. Jitaehn Jcrtbtudt.*

Licet apoftolica fede», faluti humani generi» femper Intenta, omnibu* cum humilitate pofcentibu» , ea benigne concedat, per qu* falu» proveniat animarum ; quia tamen nonnulli ecciefiarum prolati cupiditati infiftence», Indulgenti!· , At grati»· ecclefi!» fui» ab eadem fede conoeffi* diverfimodn C abutuntur, ut f*p· numero experti fumet; quidam enim indulgentia* certorum dierum, quadr»gen»rom , aut annorum ecclefi!· fuit concerta* generaliter , nt credantur indulgentia plenarie , tam in voce quam in feripti* cedula* in loci* publici*, ac ecciefurum vaivi* affigi faciendo publicare faciunt » non autem fient debent indulgentia· tot dierum, feu quadragenarum, aut annorum, quot eccleim ipfi* concerta fuerunt, «xprimere faciunt. Quldim etiam in eccle(ii* fui* per clerico* (ito* clamare faciunt, ur pro indulgentia offeratur, non exprimendo die* quadragena*, vel anno* indulgenti* concert* , ut Chrifti fidele* credant indulD gentiam plenariam vifitanriba* ecclefia· (ia*, dt porrigentibn* manu* adjutrice* effie concedam , multorum fidelium anima* illaqueando , At decipiendo . Nonnulli etiam conferti analia imprimere faciunt, omiffi* nominibu*, dt cognommlbu* illorum, quibu* conceduntur, ac etiam die (t mcnfe dat* concert* »ni* , ut cum per eandem apoftolicam fedem, ob aliquam caufam indulgentia* ipfa* fufpendi contingat, ipfa confef(iontlit, dt indulgentia» nmilominu* concedere poflint, feribendo in ejufdem confeffionalibu* fic impreffi» diem, menfem, & annum illiu* temporir, quo nondum indulgenti* ipf* fufoenf* erant. Cupiente* igitur E hujufmodi fraudibu* obviare , proftucium tenore* fubexcommunicationi* poena, quam coatrafacienrct ipfo *iere* incurrere volumu», prohibemu* ne de cotero aliqui ecciefiarum prclati, regulare*, vel feculare·, (eu plebani, vcl reAotw Indulgentia* certorum dierum, vel quadragenarum, feu annorum cccleiii» fui* concerta* (impliciter in voce , vel in feripti» per cedula» publicari, aur in ecclcfib fui· clamari faciant, ut pro indui-

gentia offeratur; fed ii illas poblicam In voce, vel in feriptb voluerint, numerum dierum, feu quadragenarum, vel annorum ipfius indulgenti· exprimere faciant, ut Chrifti fideles intelligent quam indulgenfiam vlfitantes ecclefia» ipfas confequantur. Prohibemus quoque ne aliquis clericus, vel laicus, aut rcligiofus, cujuftenqae dignitatis, ordinis, gradus, vei conditionisexiftar, ipfa confeffionalia imprimi facere prufutnat, ftd illa manu alicuius public· , aut privata perfonn, dummodo fit ritu laudabilis ft none opinionis, ac famatferibete faciat cum ipfa confeffionalia authorltate concedere poterunt.

Ne awjûa *ttlthrenttt AltuttHf eteetar,*

Ad decantandas laudes divinas licet clerici indumentis ecclefiaAlcis induti accedere debeant, inter qua ecclcfiarum collegiatarum canonici almutlas deferre folent; quia tamen cura ipfi canonici mlffarum folemni» celebrant, almutlas tptas fuper humeris detinent non abfque eorum incommodo; cum fepe cx humeris fuis cadant, ex quo facile fcandalum oriri i prefenti igitur colAo prohibemus, ne de cetero canonici, aut alii facerdotes almutlas fuper humeris fuis, vel alio modo, cum mlffas cekbrant, detineant, fed illas tunc deponant. Si quis autem contra hujus nofinr confutation's tenourn miifas cum almutiis celebrare pr*fumpferit· per menfem a celebratione mfflarum noverit fe ipfo jure fuipenium; feiturus quod (î hujusmudi fufpenfione durante mistas celebraverit, irregularitatis laqueo fe involvet, « quo non nili per Romanos pontifices liberari poterit.

Pema tfittaftt impe/ita tltricei Jietfef-Jiciteti titule ia elite Jietrafi traiaentibet i « Notarii/ »7 firtbretiitu·.*

Cum fecundum fanAorum patrum decreta nullus epifeopus aliquem, in tubdiaconum, diaconum, aut presbyterum fine certo titulo t de quo vltr neceflaria percipiat, ordinare debeat / nili ordinandus de fua aut paterna hereditate vite fubiidiutn habere polfit; aUaa ordinator, tam diu ordinato neceflaria fubmialftrare teneatur, donec convenientia Aipendit eidem in aliqua afljgnaverit ecclelia. Cumque abufus quidam, noftris potiffimum temporibus inoleverit, ut nonnulli epifeopi clericos nullum poenitus ecciefiafticum bncficium, neque bona, ex quibus congrue fe fuftentare valeant, habentes, ad facros ordines promoveant, feu promoveri mandant, eia de beneficiis ccclefiafticis, aut vit» necesfartis providere non curantes,adeo ut multi, etiam in facerdotali ordine coofiitutl, in opprobrium clericalis ordinis tanquaeu mendici, feu perfon* miferabiles, pannoii, & fciffis, ac laceratis, veftibus incedunt. Cupicntr, igitur, nt ipfa fanAorum patrum decreta inviolabiliter obferventur, prnclpimus, ut nullus epifeopus clericum aliquem ia iubdiasmanm, aut diaconum, vel presbyterum ordinet, vel IIII dlmlfibrias concedat, etiam ad titulum ad patrimonii, nifi prius eidem epifeopo legitime conditerlt, quod diAus clericus ordinandus beneficium ecclaflaiUcum fufficieea habuerit, vel patrimonium, cx qjro convenienter fecundum fui decentiam Ratus (b valeat ftibftentare, fub poena fufpenhonis ab Ingreffu ecclefie, quam incurrere volumus ipfo faAo. Protere» quia nonnulli epifeopi f ut temporibus noftris frpiffime evenit) reperientur, qui fprefls facrorum canonum inftitutb, poenas in cte appofita» non timentes, in arienis dioecefibuc *clandeftine* ordines conferre prefumuntur: idcirco fub poena prodiAa omnino interdicimus, ne quem quam clericum alterius dioecefis ad aliquem facrorum ordinum aut etiam minorum fine exprefla dioecefani, in cujus dioecefi ordines conferre voluerint, ft dioecefani clerici ordinandi licentia in tcrlptis redaAa ordinare pr»fumant. Tabelliones vero, feu quosvis alios fcrlbas, quod id in notam fumere, aut in publicam formatu redigere proftampferint, fi laici fuerint privationem perpetuo officii tabelllonatus, fi vero clerici fuerint, excommunicationis fententiam; ft nihilominus privationem diAi officii Ipfo faAo incurrere volumus, a qua quidem excommunicatione non, nifi a lede apoftollca, vel a nobis, prater quam in mortis articulo, abfolvi poflint. Ceterum, quia, ut nobis innotuit, clerici tam reJijglofi quam faculares frpenumero per faitum ad ordines promoventur, quinimo (quod dolenter referimus) quidam nullo ordine recepto, facra mlffarum folemnia celebrare profumunt (ficut nuper in quadam dlrrcrfi notlr· legationis compertum eft) rellgiofum quendam annis duodecim abfque ordine aliquo miflas celcbraffc. Volentes igitur hujusmodi tcmerarlb aufibus obviare, profentium tenore omnibus ft fingulb epifeopis in piovincia legationis noftr· relidentibus fub poena intcrdiAi ingreflus ecclefi*, procipimus, ne aliquem clericum facularem, vel regularem cujuscunquc ordinis, feu religionis exillat, ad aliquos ordines promoveant, nifi primo fibi perpatentes (itéras, ft authenticas, vei faltem per teftes Idooe legitime conftiterit, quod diAus clericus ad priores ordines rite promotus fuerit.

Ne *tfuttjlerti abfaut erdiearii li-Ctette*.

S»pecontmgtt, quod nonnulli clcemofvnarum quxftores falas apoflolicis utuntur literis, in quibus iis qui elccmofynatn eisdem quulloribus exhibent, magna cooccda efle videtur indulgentia; nec non quod profati falfi queflores abfque diocefanoram licentia eleemosynas a Chrifti fidelibus petere, ft recipere, quique predicare In ecclefiis, ac alias ubilibet libere, ac licite poflint, ac valeant; propter quod multorum Cbrlfti fidelium anima decipiuntur, ft ab eis pecunise, aliaque bona per eosdem falfos qu*fierm indebite extorquentur; quare hujusmodi fraudibus, ft deceptionibus pro-

' | Atruo CaatiTt I49I' videre volente*, praeiplmui, ut nulle* redfor parochial!* ecclefi* rurali* eosdem^ eleemosynarum qu*ftore*, eleemosyna, in parochiis fuit quarere, feu recipere, aut in ecclefia fisa pradicarc permittat, nifi primo licentiam fpecialem ordinarii ofteoderint, etiam & apoftolica· Utera* quibus (ut pnrfertur) licentiam qu*ftuandl,dk pradicandi non petita licentia ab ordinarii* eoocessa ipfi* videatur, ofteodereut fub poena librarum XXV. parvarum, quam abfau* aliqua monitione ipfo jure incurrat. Similiter rellglofo* mendicante*, vel non mendicante*, cujutcunquu ordini*, religioni·, flatu*, feu conditioni* exkftant, In ecclefia fua prxdicare non permittat, nifi primo el licentiamlo fcrlpti· a dioecefano concefiam ptstdlcandi oftenderit fub poena excommunicationi·, quam fimili modo ipfo ftAo incurrere volumus.

Quoniam dh^udeorum mores, dk noftri In nullo concordant, ideo pnrftnti prohibemus edIAo, ne aliqui* chriftianu* Jud*. um medicum pro quacunque infirmitate ab eo curandus modo aliquo ad fe venire procuret, aut medicina* per ipfum Jed*um ordinata* recipere, vel ab eo confilia requlrere pr»fumat fub poena excommunicationis,quamcontrafacien* eoipfo incurrat.Ob frequentem enim converfattonem, dk familteritatem, quam Chrifti fidele* cum Jud«is haberent, Jud*i ipfi ad fuam fuperftitionem, dr perfidiam nmplicium animo*„ facile inclinare pollent.

Dr *feltriif* , pracerar·-*rum*, *ft- mtiriirm*.

Multorum, non folum ad nos, verum etiam ad fedem apoftolicam, gravi* deduxit quereta., quod nonnulli eiusdem apoftolicc fedi* delegari, dk fubdelegati proceffuum, ac aliarum feripturarum, notariorum, dk advocatorum ac procuratorum expenfa* in. caufis, qu* coram ipfi» pro tempore vertuntur, adeo exceilive, dk enormiter taxant, ut quod in una hac Venetiarum civitate exponitur inftantia, pro duobu*, dk eo amplius in alii* circumvicini*. Civitatibus feu etiam in facri palatii apoftolici audientia fufficeret; huju* autem exceftu* caufa fertur effe, quia ex ipfi* judicibus quidam cum notarii*, advocati*, dk procuratoribus ipfarum caufarum de expeufi* ipfi* participare dicuntur; quamobrem plure* tam f·culare* quam ecclcfiaftic· perfona, Incan· fis ad forum pertinentibus ccciefiadlcum II·tigante*, depauperantur, dk fopenumeraob id, caufa*. eorUmque jura deferere coguntur: nonnumquam vero cauta* committi facere, feu eat Intentate timeat; quod quidem prater id, quod eisdem perfonis jura fua profequentibu*, feu profequi intendentibus valde dlfnendiofum efie videtur, turpe etiam dt aohorreudum effis cenfemu*· Cum autem ad noftr* legationi* officium pertineat, quofeunque abufti*, dk prava* eonfuctudin··, feu corruptela*, dk prefer- D timeat, una e* cupiditate,qu* omnium maAiorum raeix *effe*dignofcitur,procudere videtar, evellere, dk eradicare, atque mone*, dk laudabile* confoetudine* plantare, dc ardfficare, expenft» notar(orum, advocatorum, Ar procuratorum profata* tali modo taxare intendimus, quo notarii*, advocati*, procuratoribus prafatl* pro ipforum laboribus axpenfs competenter a litigantibus folva ntur, dt litigante» Ipfi cxpenfa* prcfata* valeant ftpportare.Pnrfcnti igitw coniiitutione authorïtate apoftolica nobi* per literal apoftolica* lo forma brevi» concéda, quarum tenorem inferius fcribl juffimu* i ftatuimus, quod nullus de cetero notarlus in bac Venetlarum civitate, feu ejus dioecefi In quavii caufafive fplrituali, five profana, five etiam civili, »‹Tl curiali', qua coram quovi* judice tam delegato, vel fubdelcgato, agoftolico, quam ordinario, vel ab eo delegato agitabitur, ultra infrafcripta* taxa* quicquam de taxatis accipiat. Si qui* autem notariu*, faluti* fu* immcmor, ac proprii honori* prodigus contra huju* noftr* conftitutioni, tenorem aliquid receperit, ad ipfius reftItutionem integram teneatur, nulla eorum,quibu* reftitutio hujusmodi facienda fuerit, remiffione ullatenus profutura eidem, dk nihilominus excommunicationi* poenam ipfo faAo incurrat, a qua preterquam a nobis, vel afede appro C lica abfolvi nequeat, nifi in morti* articulo conftitutus. J. Pra citatione igitur judici* delegati, t'eu (libdelcgati apoftolici in forma cum infertione Inhibitioni*, dk commiffioni* iplius judici* in totum expedita notarii cautarum non accipiant ultra libras quinque parvorum. §. Decernimus quoque quod notarii prnfatl in unaquaque parte chartarum regi(hi, feu proceflu* cauf* po-, nant lineas ad minus vigiatiqulnque, ita' quod unaquaque linea In fe contineat fex diAiones, feu triginta dua* literas, vel circa; dk pra fexdecim ex ipGs charti* regi· ftri,five procetfu non plure* recipiant quam librat fe* parvorum. §. DiAa vero, dk atteftatione* teftium non feribant in regiftro caufa, fed Ma in alio quaterno confer!·bant per fe, ipfomque quatcrnum In fine iplius regiftri ponant; & pro examina· tione unlu* teftis in domo judici* 6ve Ipfius hotarii faAa Got contenti libra una parvorum. f. Si vero de mandato judici* oportuerit notarium accedere ad aliquam perfonam egregiam, tunc pro examinatione lilina recipiat libra* dua* parvorum. S· Pro nota vero fententi* competenti· judici*, vel alteriu* interlocutor!·, a qua non appellabitur, vel fi appellabitur non tamen a judice deferetur, habeant libram unam parvorum. $. Item pra nota feateoti· £ diffinithr· non exigant ultra quam iibraa fex parvorum. $. Pro apoftolicie vero d›,·miflbrito, vel reverentiallbus, aut refutatorii* habeant libra* tres parvorum. $ Item pro, literis exequutoribu* in forma, folita *ti* conflicta, ac in membrani* fcrlpti*, *A* authenticatl* cum flgillo judicis appendente, ac etiam cum infertiooe commiffioni*, dk fenfenti» diffinltiv* expeditto ia totum non recipiant ultra quam Ubra»

Cnassrr W·

Fffffx

Aifito Chiiit i 149'.

bras duodecim parvorum . fi. Pro onaqua* . que fententia interlocutor!*, quando nonΛ procedatur ad diffimtivam, authenticate , dk figillata ut fupra habeant libras quinque parvorum . fi. Folia vero copiarum, qu» partibus petentibus dabunt, tot lineas, dk di&iones, feu literat' io fe contineant, quot continebunt in fe folia regiftri («u proceffits cauf», quorum foliorum non minus quam XXV. partibus ipfis dabunt pro libris fex parvorum, fi. Advocatis autem advocati dk procuratoris officium limul in uoa cauta. exeteentibus judices Ipfi tam ordinarii, quam ab cis delegati» vel a fede anoftolica, five fubdelegati ab elfdem apolio)icis delegatis deputati In civitate Venetiarum in caufis* fibi commlffit, aut ordinariis, in quibus termini juris fetvarl de jure debent , in unaquaque caufa quantuncunque magna, fit gravi in prima inftantia non ultra quam decem ducatorum pro eorum falariis taxent . fi. Si veto talis fuerit caufa, pro cujus labore , live falarlo minus taxari debebit , tunc judices profati Deum pr» oculis habente, , InfpeAa qualitate cauf», dk litigantium conditione., advocatorum prodtâorum Calatiam taxent, dk moderentur , ita quod ipforum laboribus fatisfiat, dk litigantes expendi nimium non graventur, fi "Quod fi advocatos fuum dumtaxat officium exercuerit, tunc ei non ultra quam fex. fi.Procuratori vero non plutea quam quinque doeati pro quavis caufa a (udiclbù· ipfis tanentur ; dk hoc >0 magnis caufis. fi. In levibus autem » aut parvis caufis , confideretis caufatum qualitatibus , dk litigantium paupertate(ut premiffumeft) minos taxent. fi. In fecunda veto Inftantla non pluresquam fex ducati id magnis, dk gravibus caufis. Advocatis irum , fit procuratoris officiam fimul exercantlbns. fi. In tertia autem dk bltcribrl npn ultra quatuOr ducatorum taxentur.'fi. Si autem In fecunda feu ulteriori inftantla advocati fuum tantum, non Btiten DfOcuiMioflfi ofKciun exercuerint A Ipfis pro fuis falarlis ultra quatuor; procuratortbus vero ultra ties ducato· jadlces non taxent, fi. Si quis veru judicum prodMtorum falutto fu» immemor , ac proprii honoris profequutor in gravamen alicuius parvis litigantium contra foratam, dk tenorem hujus noftr» cobftirutfotris advocatis feu procuratoribus. quicquam taxaverit, excoffimunicatioois vinculo, fi epifeopo Inferta firm rit, eo Ipfo Innodatus erit, a qua donec parti lefts integre fatlsfroerlt, abtblvl nequeat. Epifeopus autem vel fisperta » cui propter rnntificalem dignitatem deferri votam·„ fi ur profertur J contra hanc ooftram cooftituiionem taxaverit , ab iagrefie ecclefiipfo jure fe noverit cfie fufpentum, a qua fufpenhooe fimiliter abfolvl 000 poterit , nût primo de fuo parti gravat» plene fatisfecerit. Hanc autem notham coflftitutionetn in civitate Veneriarum , dk ejus dioscell, non autem in aliis civitatibus fit divecclibusobfervari volumus. Tenor literarum apoftoiicarum prndtAarum talis eft.

faesererrer Papa e&rvstr.

» Venerabilis frater, falutem, dk apoftolicam bencdiAionem . Ad aures nofttas „ fide digna reis rlooe nuper pervenir, enormem tatis ifthic corruptelam invalulffe, qua nonnulli judices delegati, feu fubdelegati noftri, dk apoftolic» fcdis in caufis , qu» coram eis pro tempore intentantur, non ante fententias ferant , aut ferre volunt , quoniam expenf» proceffuum notariorum, procuratorum, feu advocatorum utrlufque partis taxent, dk illas exhibitas efle intelligent ; quodque dolenter magis intelleximus, fit infuper exceffive» dk enormiter taxant, ut quod in una inftantia ibidem exponitor pro tribus, dk eo amplius in audientia facri palatii noftri perfepe fufficeret, ita quod quamplurimi eximii ecclefiaftici, dk laici, n agere velint in rebus, vel depaupetentur » vel caufas ob id quafcunque, dk jus eorum deferere coguntur » ac quamplurimi etiam imientare caufas , cafque committi facere ob id territi minime audeant ; deque pauperes » dum non habent quid offerant » in judicio non folum audici contemnuntur, fed etiam contre veritatem opprimuntur. Quod pr«tcrquam quod partibus Ipfis valde admodum difpendtoftsm eft, turplffimum, etiam hottendue •ffimames. Quocirca pro officio oottro paftorali, ne corruptela hujufmodi» [illegible] facri canonibus inimica, ulterius in»*Wear, ac tam pauperibus quam aliis quibuslibet deinceps jura fua In caufis Intentare volentibus providere cupientes fraternitate; itus per pr»fentes commit» timus, & mandamus , quatenus a te taxis curiarum Aquilejenhum, Viccntl«norum, Paduanorum , Veronenfrum , Tarvifini epifeopatuum adbibitis », illif», que fen earum jutibus diligenter infpeAis,dk coolideratto tabulam taxarum expceàrum, quam pro officio » feu labore notariorum» dk advocatorum, feu procuratorum , aliorumque officialium juxta moderationem profatarum ecclefiarunu taxandarum modum dk tempus folutio. ait Ultrum ijtrout tibi fuerit vifbm» conficiss, dk reformer ; illamque ab omnibus tam ordinariis » quam delegatis, feu fubdelegatis » dk In foturum delegandis, dk fiibaelegandls judicibus ia civitate ilia perpetuis faturis temporibus fub didWt pavois » dk centals ecclefiafiicis inviolabUiter obfervari authoritate noftra ftatuas, dk provideas · Si φο· autem inveaeris cum notariis de quotq participate, dk ob Id cxpenlas magis exceffive ta nfi» jutis remediis punias , ut c»teiis ttanfeat io exempta». Nos onlm reformadonem hnjnfmodi, fi pet te fieri contingat » ex owe, prout ex tunc» approbamvs» dk perpetuo obfervari fub excommunkatkxiis lar» fomenti» poena volu* mus pariter « dk mandamus; In contrarium facientibus non obAaotibus quibuf· cunque. Dacum Rooms apud S. Petrum , (ub annulo pifcatoris die quiqto Julii 1490. Pontificatus noftri anno festo .

fi. de Gavioolbos.

Anno Cubist Mil·

Anno CuaitTi MS*·

Venerabili fratri Nicolao Franco epiCedpo Tarvifino Oratori noftro·

LEfla ◆pai/iircM *fiurtnu (nfntu* C»a-*JlitiilifMi Kntltit in fitrtirtbili ecclr- fin infrn ttiffnm*Jbltnnin finit* ftfi* cauta-*tn» tvnnigmna in frnftnttn Rtwrtndtffiini D, D· Mnfbti Girfffi Pntrtnrtbn ktnttin-* rum , *ac nrcbiprctbyttrit tnuutirte u»ul·* "* «a maaAiaarrarum, d. *cltri-* c*ram, *fijuliiiiitiH fjfjiif,* aadt-*li/tntt ftr* at* Bartfit/awaam Barr//uai, prr/iyfeeaai M-i/èaam, Artfsrrw *ftruUthi tttiffin , ftilittt , Eartbalanini dt Pifien, *> fitftn Xntntiififi D.* 1λ *Hitalni Frnntii ffi/itfi Tnrtnfini,* d- /»/<- B ft *nftfitlicitnftlnnn»*, aatariaai, ar/amt-iiarrw caattaaam raamra/a/cw. *Anna* a -Na-*tivitntr* 1491· tadiftraer aoaa, *dit ttn.ii-minift in tffnnn rtfurnUimif Dtmtui ntfirt Jtfii Cbrifii* X. *bdtitfir Afrilii, Pentffitnlat fitnfliffimi prnfnti Dtmini nffiri Dwm In-ntrtntti Pnfn tftnvi nrntt ftjtimt.*

*Egt Jnuii Pnnlnt Ohvn , jnrit ntrinf-*qu< *Dtittr , fitfrnfiriftnt (ujiihtlnut t* nrt/innb dt «trbt nd vttbnm fidtlttrr mnnn prtfrin nttntflnvi, ** trnnftriffii dit fnbbn·li vutfinn fiP*1"» *Stftfidrii nnn» D. N. MDXXXIit. indMitutftttttnTtrvfl,* <W«-*tit nun nnnn vifiifian fMHf * nmfi dtti·* «n, dtf garare.

£x *m/ntrimlt, fntnlt XI.,* at vrWrtar *firtiit ii tsimlvimi/intii Titrtiu tl-tiffin attrvain.*

MS»·

Ut tutiift»· rttlffin μιΛλ waaav ôwr-*frvitft.*

SAncitum eft, tit unicuique ecclefi· unua manful integer abfque ullo ferelclo attribuatur, & presbyteri in eis conftltuti de decimi», neque de oblationibus fidelium* ncc de domibus, neque de atriis » vel Sorti» iuita ecclefiis (*fit)* politi» , neque de preferipto manfo aliquod fervidum faciat* prater ecclefiafticum ,* dk fi aliquid amplius habuerint inter fenloribus fupraferiptum debitum fereicium impendant * ut nullus de dote ecclefia vel manfo presbyterium cenfum folvere coeat.

Juxta fynodaiia pracepta decrevimu», ut nullu» mortalium d* agro ecclefia , neque de decimis & oblationibus fidelium quemquam presbyterum aliquem cenfnm perfolvere cogar, nec quifquam* cujufl'bet ordinis, aut dignitatis , exinde qulcquam fubtrabat*dk redibitionem quamcunque exigat temporalem. Quod fi fecerit, communione ufque ad fatbfaaioncm privetur.

Ammo Cwaitr* 1JII.

AD CONCILIUM LATERANENSE V.

Αμμο Cmaim 1511.

OECUMENICUM

Aβκβ ijir. Aekreav.

addit io nova.

ORATIO

Atgeh Aaatbcrita Valliianiirafii frt Caacilit Ltteraaetf

i

Contra Conventiculum Pifanum.

BfÿWt Jalîa faftt Roasdea *»taattaia{.*

Zκ edite tunc Rt>-

ANgelu* peccator AruchotltaValliium-brof* Beatiffimo Papa Jul» perpetuato falutem. Mitto fanaitati tu* , qu* in odium A ruinam Conventiculi - Pifani , In tavoremque fit patrocinium tuum dc fan· A* («du Apoftolic· ta prarfeôtia defcripli» mue quaque in lucem in populorum pie» biumque judicio commifimu» . Nec velta» admireris mi eccleflanimque pater optime orationem hanc meam non obfervatam in tempore opportuno. Quoniam cum ad aurea perveniflet meat Conciliabolum Pifi* initium coocepiflë, ne notarer ignavid ; peobpro-biium daretur Deo meo, quod cane* fuburbani, canet alpeftre* tacerent dormitarent» que, meum (latim (periculis dc perfectionibu» neglcAi*) volui fanA* matri me* Roman* ecclefi* (quod potui) conceflilTe prolidium >meque uti in principio opponere: Cum diAum fit: Principii* obfta; ejuf» que vire* mei* feripti* , meo judicio, meaque fententla infringere· enervare, & quantum ia me eft profterocre, errantefque fratre* monere, fuum fcelu* eia pandere, eofque in viam juftiti* dc veritati* hortari continere ; feu quo* oportebat reftituere. Tituui infuper rater fanAe , cum ego fim mi» nimua Chriftiaoorum in Concilio Lateraocn*. In confctfu fanAorum patrum,orandi locum mihi omnium infimo merito denegari, dicem mecum. Qui* fum ego? si tamen dabitur (mihi crede) audiet mordacem ia Schifmarico* bertiam, non fine ftrepitu fua verba retonantem . Caterum te fcire percupio , omne* eccleliarum prelate* , cuoAurnque catholicum populum, Clerico* , Monachos, Anachoritar, totamqueercumonicam Eccleflam te fequi, te cbiere, *tc venerari,* teque ad mortem tui* tie petentibu* menti* venerabiliter obfervare. Omnifque creatura clamitat : Vivat Julia*. Vale. Ex eremo Vallifumbrofar - Sexto idua Septembri*. MDXI.

Oralia A*jrfi Aamkarit* yallifambrofit fra CtHciti· Laltraia.

DiAurus hodierna die de re cbriftlana Beatiflime pater, Tuque facer Senatu* dominici gregi*, eum invoco primi potentem Deum, quem In pertonarem trinitate, dk In deitati* unitate conllftere profitemini. Cum eorum patrum auAorltate, quorum nomina feripta funt in edi* , facro canone Dncitum fit, infurgentlbus in vinea Dei in filvaque euangelica lupis rapacibus, mordace* cane* evigilando* rmmittcndolque, et fi multo* ad hoc adventaflè crediderim, Dei tamen fpiritu foporatui, ex afperrlmi* alpibu* e dulci folitudine (imminentibu* hujufmodi no* parvi* catholic* Ecclefia periculi») ad latrandum, ad mordendum traAu* fum . Mordacibus igitur verbis melique laptratibut, qnlfqui* es feu Mile*, feu Dux, uaut Imperator, tua pace, «quoque animo tuo conqulefce* . Btfi multa in hujufmodi facro Conventu contemplanda fint nive Julii, tuque Senatu* fanAifiime: In primis tamen dcmonftrandum cenfeo, non aa Rege*, non ad ipfum Imperatorem convocandi cecomenici Concilii oou* pertinere. Deinde nec ad facrofana* Roman* Ecclef. Cardinale* his temporibus › rebufque fic flantibus fpe» Aare potuifle. Mox nuntiandum totius efle Romani Antiflitl* Concilia congregare . Poftmodum declarando* eos Schifmatico*, qui Pifi* Conciliabulum, feu diaboli iynagogam temerarie procurarunt. Poftremo nulla que mei ingenioli viribus in hujus fanA* universali» Ecclefi* reformatione , emendatione , A corrcAione digna judicata eft . Preftet igitur SanAita* tua , vetouc eetrri patre* venerandi me* ineptituami , ted bone menti, gratum quifque benignus auditum. Nec vobis erit in fentum › n quod Dei fpi» r>tu concepimus, evomendo paulo altius , quam fbifitan cxpeActis, initium faciemus. Quamque mihi tonge antea cognitum iit Beatil&me pater,' vofque atlante* celeberrimi, Confiantinum illum magnum, eum dico, nop orienti*, non occidenti*, fed uoiverialis machin* Imperatorem unicum, qui chtiftianam rempublicam, qui catholicam fidem, qui hujufmodi facram fcdem tanti* decora» vit muneribus, tantis privilegii* robmavit, tantifque infignii* honeftavit ; qui lactum hoc palaclum *Latetan.* io quofhnAlfiime refideti* › Silveftro , imu vobis condonavit, aliotque quam plurimos Imperatores generali* Concilia indixiflc, traxifie, conferrai. (eque ut abundanter ecclcfiafltca , &. tripartita commemorat hiftori* . Immo *dt* iairi Canone* in cap. fext* fynodus i<5. di. coplofiltac manlMast. Quo in loco deteri.

ptlUB

Anno Luurttr

ptum legltnu» Julii papa pontifieatu contra Arrium ConfiantInopmicipe.jill. patruaA lo Nice* univerfalem fyoodum coagregatam. Iteramque fub Gratiano Roman.Re5e, Damafi temporibus. Rurfu» fub Theoojio, Ceteftino Antlftite fummo extftente. Poftmodum Vigilio Petri Cathedram miniftrantefub JuftTnlano Imperator*. Sed quoniam rationabilibus caun» Deum unlvcrfalemque ecclaftam moventibu» > Indeceo» poftea judicatum eft,Principe» fecutare» > Re3e» videlicet, ac Imperatorem ipfum admitti ebere ad Clericorum negotia, feu errore» agnofeendo», pertraAandos, A corrigendo», cum ad eorutn non fpeAet officium, Theodorico Rege magnifico affirmante » <|Qi VOlentibu» Symmachum Pon. max. eju» favore ferte Petri expellere, reiigiofilfime locutu» eft dicent: Non opbi» aliquid de eccteflaftlci» aegocli» prefer reverentiam cognofcimut pertinere i coopérante fyiritu fanAo publica lege Ihncitumeft: ad omne /chifma tollendum, ad omnem confuflonem evitandam, ad (blum Romanum pontificem tanquam ad Archlmandritam paftorum convocationem omnimodam pertinere. Bftque InterdiAum Regibu» A Imperatori, ne in re Clericorum fe in pofterum interponerent, prout pofteritati mandat divus ille Aqulnatenfi» Thoma·, ea fuorum commentariorum parte, qu* fecunda fecund* qu*fttone r. titulo prnnotatur. Quod etiam in patrum decreti* dl. 17. fole clarius demonftratur, dum Pelagia» papa epifeopi» qui convenerant ad illicitam convocationem, ad nefandam fynodum (ut modo Pifi») feribit dicens: Non eft Concilium, fed conventiculum, vel conciliabulum, quod fine fedi» Apoftolicc confenfu celebratur. Bt Marcello»: Abfque Romani pontifici» auAoritate, fynodum aliquibus celebrare non licet. Et Julius primus orientalibus epifeopi*: Non eft ratum Concilium, quod Roman*r ecclefi* auAorltate non eft fulcitum. Bt Symmachus: Concilia fine Romani pontificii pmfentia pondere carebunt. Seclofa itaque eorum vefania, qui convocandi conciliiopus ad Rege» fpeAare Impudenter afferebant. Eorum etiam iniquitatem opprfroemu», qui nonnulli» Cardinalibus malo confillo fuate» runt, ad eorum officium pertinere hojufmodl conçilii convocationem; quorum doArinlsiA prstcipltlum proruerunt. Et ut verum fatear Patre·, fi duo effent dc Pontificatu contendente», quorum neuter ullo modo eju» poffeifioae unquam gavifus effet, aut unu» demum, qui heretta labe effet infeAus, non negaverim congregandi coocilii onu» •d Cardinalatu» officium pertinere. Sed in purfentia, qua ratione cum unicum habeamu»: faoAlflmum pontificem, virum per omnia Integrum cnriftian* fidei optimum ptofeflbrem, ab omni bsrefi», fimonlaque & avaritia prorAi» alienum a teneri» ungulculi» veridicum, libertati» ecclefiaftica acerrimum propugnatorem, rftaperatorem, dllatatoremque: ita ut Conftantlni A Theodolii tempora fuo pontificatu redliffe videantur: Cum pax & qoiea Aia opera, fua Integritate fuaque coofiantia ecclefil» reftltuta fit. Qjb vaftrumeo oavicalamPetri procurante unquam decimi» * oneribus infcrsfu» eft? Qui» vellrum ImpoGttonibu» nat mutui» K eo viglUate A protegente a tyranni» oppreflu» eft I Qui» denique aut carceratu», aut detentu», aut expoliatu» eju» patrocinium imploravit « quo* IUI ab eodem denegatum fit / Minime fftitur dicendum cenfeo, nonnullt» Ilculfle Pilis prater eju· metqem «comenicum Concilium Indicere, aut ulla pr*ii>mptionc celebrare. Cum in Clementina: Ne Romani: Quacumque per Cardinale* gefta fuerint, Pontifice olfientiente irritentur, dt Invalida > ac nulla effe decernantur. Cum igitur nec Regibus, nec imperatori, nec AcrofanA* Romana Ecclefia Cardinalibu* fpeAet unive Concilii indi,ad Lateranenfero Antiftitem demum pertinere demonftrabima». Petro etenim foil dlAum eft:Pafce oveamca». Et iterum: Bt tu aliquando converAt» confirma fratre» tuo». Bt rurfu·.* Duc cimbam io altum. Quo in loco Chryfoftomu» commentatu» eft: Tunc Petro datum mundi principatum, cum illi foil mandatum eft naviculam in altum ducere. Quod pulchre Hieronymu» contra Jovinianum Inlinuaos fcribit; Super Petrum fundatur Ecclefia: licet cunAi Apoftoli regni ciav*· accipiant: £t ex duodecim unu» eligitur, ut capite conftltuto fcifmati» occatio repellatur. Crediderim fnfuper Deum meum Jefum Chriftum, ut lu» ecclefi* unitatem denotaret unum illi fummum ac maximum iroiulffe praeffe paftorero. Cum entia (Phllofopho tefte) cupiant bene difponl, filque dominantium pluralité» mala: unu* ergo priocep». Et apud Homerum diAum eft: UMt fit princeps, ad quem omnia referantur. Scriptum quoque idvenio: Erit unum ovile & unuspaftor. Quamobrem dicant velim hi, qui fe clavium moderatore» nuncupanti & inicribuot, quam Chriftus legem > quam moderationem, quodque frenum Petro impofiterlt: cum juflit illum pifcari in altum.* dicens: Hamum reteque trahe: cum illi retulit: Quodcunque ligaveri» fuper terram, erit ligaturo, A in cceli»: Cum ait: Pafce sive» mea». Quod spiculator (& fi homo prophano*) in exceffu tamen menti» fu* admiratu» evomit, Romanum Pontificem Petri fuccffbrem, non puri homini» > fed puri Dei vicem gerentem in terri» omnia poffe difponere pro libito voluntati». Ur etiam copiofe deferibitur p. q. j. Per principalem, & capit. CunAa per mundunu jugumque ab eo impolitum, quamquam grave ferendum eft. In memoria. Cum fuperforent in terri» habeat neminem, de eleAione in fine: non deber nec poteft ab aliquo judicari di. n. Quoniam manibu» luis cnlefte arbitrium continet, Juraque fuperni At terreni imperii ei divinitus commiffa funt. aa. di. Quo loco cognofci facillime poteft, per verbum illud-Romanam fundatam ccelefiam, per quod ccelum, terra, mareque conftruAum eft. Quod etiam contemplatu» Hoftlen. in cap. per Venerabilem. Qui filii fint legi: admirandam guftandamque huiufmodi ernifit vocem; Romana ecclefia altera Hterufaletn Petri fanguinis eftulione faAaeft, quam In Petro homine iterum Chriftu» crucifixu» eft, cum illi protulit: Vado Ro-

Aμvó C««l»Tt tjtt.

Arfuo Cutisn

Anno Cuiitit

Romam iterum crucifigi · Unde Urbi huic, tuoque anriftiti, δi libi dive Juli tanta plenitudo poteftatis concefla eft, ut non debeant nec poflipt Cardinale* feu alii Eccle» fiarum prxlati calcaneum, nec verbum ullum In re erigere; cum monftro fir horribilia* membra a fuo capite diflentire, & fubdno* In fuum principem judicium exercere. Sicut enim in triumphanti ecclefi* Deo fubiiciuntur dk pirent throni, ac univerf* poteftates, fic in militanti noftr* ecclefia neminem efle convenit, qui Romano pontifici Dei vice* gerenti refiftat, obviet, & fe oppenat, Clavefque in ejus manibus confiftcnte*,uila fiducia fe velle moderari ciamiter dk confidat. Et quoniam fchifma illicita cftdivlfio ab unitate Roman* ecclelix, qux fuper omne* ecclefia» tenet principatum, qux omnium ecclefiarum eft mater dk ma- -----«aftra, non folum eo» Cardinale» Scbifmati- Λo'\ judicabiinfi, , qui armati per fugam 'abjabedientla RomanVPontificis fe traxerunt, jcéaciliabulumque indixerunt, fed eo* etiam -,- omne* „qui timore aut jutfu Regum fehifma- ^^-ticis Cardinalibus adh erento», PtUs ad conventicula facienda Convenerunt ; cum hi trepidaverint timore, ubi non erat habendus timor,cum ab ecclefiarum prxlati* minime Rege» timendi lint, cura a Chrifto di-Aum lie ; Nolite timere eo», qui corpu» occidunt, animam autem non poifuut occidere. Er iterum: Qui amat animam ideft vitam fuam, timens propter juftitiam fibi auferri (ut commentatur Chryfoftomu») perdet eam. *Et* Auguftinus referar: Chriftum, ut nullum genu* mortis homini metuendum elfe demonftraret, voluifle in crltce mori · Et In decretis mandatum fit, non efle timendo* occlfores corporis, contra juftitiam homine* Impellente», quoniam In Apocalypfi di-Aum eft : Timidis erit pars io ftagno Igni* dt fulfuris. Quamobrcm non timuit Amocofius Theodofium, non Joanne* Baptifta Herodem: quoniam auAoresconfenticntefque Fifan* fynagogxtimentes gladium carni* dk Regum, In pravitatem v idelicetJchifmaticam inciderunt, juxta Ezechielj^Xraculum dicentis, Gladium metulftis, gl^mim inducam fuper vo*, ait dominus- oiKjpotens. Propterea jute optimo fcifraattc^udicandi, & habendi funt. Nec poflura non admirari tot, tales, tantofque viro* in tamfcelut m tam profanum facinus incidiflc. Et fi qui torum funt, qui facro» ignorent canones (cur» pmiolophiam profiteantur plerique) debent tamen doArine fui Philofoph· ad minus aicininifle dicentis in tertio fuorum Ethicorum lib. Quadam ede (ut in re pr*> fenti dk quxftiooe noftra J qux nullo timore aliqu'- cogi debet. Patentibus tamen eis crroreui fuum Parer bcatitfime rejieuntibufque ad gremium & uimtau-m Roman* fan Ax matus ecclelix (cum lt;.mines lintjeosadmittendos recipiendo» Jk venia donandos judico ; cum noftra mater Eccleiia nulli claudat gremium redeundi., magnanimufquc Imperator nofter Chriftus, qui natiendi humilitate, non dominandi potema, coeli dk terrx regnum adeptu! eft, J| ciiis extenfifque brachii* in cruce pcnt.-ar.ut ad fe vementes redeuntetque 1'cmper admittat. Pto qua re & venia hujufmodi condonandi * & te pater fanAe dk catholicum Senarum tuum humili prece depofco» oroque imitemini ilium dueetn veftrum, cujus proprium eft mifereri femper dk parcere. Poftremo. ut que obtulimu», videlicet qu* in pt*tenti Concilio in Dei ecclefia reformanda feu tollenda judicio, proferamur, ptonunciabimus curandum efle In primi», ne bove» in ecclefia fubleventur ; cum nihil fit quod chriftianaun respublicam admodum Inficiat, dilaniet atque perdat, quam quod imperiti rude» ac immeriti ad eju» principatum promoventur. Penfione* ulteriu* abdicanda* caflandafque cùm devenient ; fintque contra Canonem jubentem ecciefiaftica beneficia fine aliqua diminutione conferri dk committi. Religionum infuper divifione* tantas, etiam in ordine SanAi BenediAi evertendas, ipfumque ordinem *d unum habitum dk ad unam congregationem fub uno prxlato reftringenduin, dk propter eju* lingularia merita atque in ecclefia Del beneficia fub proteAione tanAx fedis Apoflolicx confervandum cenfco. Reliquarum etiam inftirutionum feu ordinuitr femoti* tot tantifque divifionibus, munjialem machinait, perturbantibus reduci ad unum opporrunum dk proficuum dtiiionftramusteum regnum in fe divifau, (telle domino) defoletur. Cetera prxtetea omnia tam eleAione» Epifeoporum, quam Abbatum, exterorumque prxla torum a«i jus commune omnia reducenda dk lin.iun.U- ctf- de. pofeo. Difpcnfattone* etiam tabi as temperati debere, humili voce pronuntio. Corrigendo* infuper clericorum, monachorumnue & vitam dk mores dk pompam dk fallu*. Non défunt praterea pater faoAe, qui proferant annata* tamquam Catholicam eccleliam infeftantc*, Roman* ecclefi* tilr prohibendas. Sed cum opportunum fir dk proficuum ecclefi* univerfali, auri plurimum efle apud Romanum *Pontificem,* ut Regum dk Prmcipum plerumque temeritatibus poffet obfiftere„eosque in virga ferrea regere, penitus diflentio atque contradico. Doleoque quam plurimum, non fati* auri efle apud Latcranenfem Epifeopum, ur queat tanti* «cciefi* latronibus obviare. Oporteret namque illum femper elfe accinAum gladio toper femur fuum potentilfime, ut poflet obfiftere, fugare, evertere tot Pbaraones, tor Nerones, tot Tyranno» libertatem clvitatcfque Ecclelix opprimentes dcvaftantcfque ; Orientalia infuper regna atque Imperia Civitatemque faisAam Hierufalcm Barbatorum manibus oppreifam atque laniatam redimere, dk obedientix huju» far.dix Sedis rclii-tuere. Quorum recuperationem 10 hujufmodi facra fynodo pertraAati dk exequi (cum locus dk tempus poftulet) Beaiillimc pater oro, peto, fuppbcn, & fommopert expto. Imitationem Concilii apuO Clsraiuontém, Inflante Urbano fecundo habiri, in quo Chrifti-plebs et a Pontifice, & a Concilio ad .recuperandam Hierofolymam ira animata dk açcenfa fuit ut tcrcenta vel (ut aid ùribunt) fexcenta millia virorum aimavent, Crucemque Chrifti fufeipete coegerit. Exercitum .nempe,qualem .nunquam antea neo poft latinis, nec ' occidentalis Europa de-

Ammo Cbiist i 1JI1.

foripfit. Vo· igitur, & te In primi*, flestiffime pater ad expeditionem hujusmodi (ut Apoftoll ChriQmn In navi dormientem) excito, hotter atque impello, viâot umque polliceor « atrcllantibus tam veteri* quam novi teftamenti Prophetarum omnium oraculi» . Sio autem poenitu. genus deficiet Chrift.ianum, notii illud in extumo occidentali* Europe claufum « detentum atque carceratum . MTeremini miferemini ejus › & totius collabentls ecclefia . Oblivioni enim dabitur dextera veftra, fi meaaorer non e»lti» Ipfius facerdotallt civitati* fanA* Hierufalem. Multa poftremo erent recenfenda , fed ne videar ego folu» omnia velle perfttingerc i cupiamqu> vobis patribus pro rebu* gravioribus locum dare, quiefeam. Unumvamen rogatum yos facio, ut Jubum Pontificem oofttum, quem libertatis ecclefiaftica» egregium conietvatorem etfe mon· Aravimus, hT» temporum tmbmibus a Deo nobi* datum agnofeatis , cognitumque dk orationibus & faffragiis commendatum, & ut Chtilli.Vicarium, ac verum Petri CuecefTorem gratum, dk fummopere diiedlum iuvetis , faveatis conferveri (que I

Dixi.

B r *l l* T O *L A*

Ax&eli Axetborttx Velhtambrefet .

Julio fecundo Pont· Max. Francorum Regi

Bernardino , tunc cardinali fanA» Crucis, proChriftiana unitate fetvanda.

Rfiflxlx Angeli Anecborite Vellitumbrefe ed Jxhxtx ftcuxJum font. Max.

ANgelu* peccator Anachorit.i Vallisumbrofr bear illimo pap» Julio perpetuam falutem; et fi omni cura , oflicio, ac 5entia, quantum in me fuit, procuraverim ive Juli harum omnium epiftolarum exemplaria , tota fidelitate deferri.Quoniam tamen, non proprio Tabellario.· (qui nobi* in hi» nebulofi* alpibu* nulli fint , fed potiu» Incerto tradita cognofcimu*. Ita, ut non bene mihi conscius lim , illa ad te arque ad C»teros, quibut inferipr» funt ; fideliter petvenifle. Non indecent judicavi, pro animi mei quiete , ac devotorum fuorum fatisfaAione, illa venali Bibliopola contignare, ut fu* dilucidationc, fi non prolatorum, faltem amicorum veftrorum folicitudioe, ad te ac omne» reliquo» comode per veniant.Quamobrem catholicum quenque oro , obfecro, atque obtefior. cura hec ad eju» manu» fic imprefla convenerint , curet quamprimum illa ad te, ad omnefque alio* , quibut dicata funt,, omni celeritate convehi, dk conferti . Munus orationum mearum habituri pro precio operit, dk labori* fui. Vale-

£x tritae Vallitaiabreje.

t » l » T oil

Ax no Cnaitrr 1J1··

yfvgr/r *Axl/bertte VaHitambrefe Bernartitee Ceroegel, taxe terdtaeli fllOt Crucit .*

ANgelus peccator Anachorita ValUsumbrof» Bernardino Cat vagal emendationem. Cum una demum Inerit arca Noe, extra quam nemo falvatus eft. fitque Petii navicula unica , unaque catholica ec clelia *; Salomone in* ‹ .oticis canticorum referente . Una eft columba m.-a unaque fponfa mea ; una infuper fit ChtitH domus : dc qua d»Aum eft : Beati qui 'habitant in domo tua domine .Cujus regimen, habena», clavcfque Romanus pontifex celcfti quodam jure tenet , poflidet › atque moderatur. Cujus pacem, quietem , ac tranquillitatem Involvent , pcnutbanfqoe, non cardinal.» , non Chriftianus , fed Antichriftus vocari d<b,at, cum Deum, nec Chriftum habe.t patrem, qui Romanu.n pontificem , fuanique cccleliain non habet matrem . Scire a te lut .uopete exopto quo fpiritu, qu» audacia, quavr *temeritate* facnfica», ac Chruh corpu» conficis? cum Schifmaticos minime deceat munera, nec facr'ficia ullo inflinttu offerre. On··· fi»o oraculo referente, Sacrificia eorum tamquam pani* IcAus, dk omnes, qui manducant ea, contaminabuntur. Et in libro C Exodi deferibstur. Non comedetis agni holliam, nili in una domo; neque comedetu de carnibus ejus foris. Tu enim agni carne* fori* comedi» , qui extra arcani Noe, extra naviculam Petri, extra domum Dei, extra unitatem Roman» ecclefi», »n fcismate conflitutu* ,Deo (immo diabolo jmittam faci*. Ex Angelo enim ideft ex venerabili ecclcfi» membro › re Cheriathum, te Ebionem , te Anium, te Judam , teque Luciferum ttFeAum *effe non* dubite». Quo* li in fcelere, fi in errore, fi in fcifmate difequuiu* ct, eos faltem in pertinacia non fuofequarls . Redi ad cor tuum. Redde te ipfum tibi. Redde nobi» concivem noftrum. D Redde confratren, noftrum· Redde nobis doAorem noftrum- Redde Rom. ecclefi» taut venerabile membrum fuum · Prcfto eft er.im , ut tibi lodulgeat (pro te jam fupplicavimu») ut te admittat, ut te amplcAatur › ut lead ofcula recipiat. Erravit namque' dk Petrus, nc te in ei rotem lapfum de falu· ti* fpe dejiceret ,-fcd fua imitatione tuum fcelus , tuam erga Rom. ecclefiam ingratitudinem uberibus lacrymi» baptitare*. Totum chriflian» divllioni* pondus , totum cnu* fcifmati* , omne pervetfum dogma Conventiculi Pifani tibi dppunitur, tibi datur , tibi aferibitur. A Deo infuper in tremendo judicio tibi exprobrabitur ; quod tunicam di- EleAi filii fui inconfutilem,quam nec Judzi, nes principe* facerdotum , nec e,u» ciucifixores fc.odere voluerunt, tu eam ne dum fcindeie , fed lacerare , ac penitus difccrpete pertinaciter coneris. Et quoniam in manibus tui» effe dinofeitur, cum tibi quanti* potfum precibus , quantiique lacrymis valeo , gratam atque commendatam tum» oiopcie facio . Dixi.

£x ereme Valliinatbrofe Nae. *Oitebrm .* *MDXI.*

Λμ «o Cira ı**<

Regia Fraareraw.

A Ngelns peccator Anachorita Valli,umbrof» Ludovico Franc, regi inclito» re* verentiam Rom. ecclefia exhibendam dicit. Ne unquam mihi inconfufionem, incontume. llatn, ac in obprobrium a quoquam dari pof* fit rex Ludovice» quod tibi ccterifque omnibus congregationis chriltianc unitatem fcindere cupientibus » me murum non oppofuerim, pro domo domini ftatueram mecum longiorem epiftolam (jam conceptam) ad te facere ; fed dum mente revolvi mea» cau* tum efle in lege fimili, Codice de precibus Imperatori exhibendis, ne regibus diffufa verba proferamus . Multis, qu· fcripferam refecatis; hoc demum tibi quam breviter de* nuntiafle volui. Uluftriffimum videlicet principem predecefforemque tuum Carolum. Eum cui ob egregia facinora et *In* rempublicam chrlftianam lingularia beneficia aco* gnomento magnus fuit in Urbe» poftpedum Hadriani pontificis obfcula beatorum» in bafillca principis apoftolorum fuper altare » in quo Petri, & Pauli facratiffimi cineres confident, & requiefeunt » jurejurando perpetuam pro fe ac fuis faccefloribu,, cum Romano pontifice fanxifle amicitiam, feedufque •ternum, unitatem, ac pacem perpetuam confeclfle. Obedientiam infuper Rotuanc ecclefi· cum amicitia, *A pace fervaturum* fe fuofque faccefibre*, cunAumque inclitum Francorum regnum indelebili juramento in perpetuum teligiofiffime conftrinxifle. Mortuo polimodum Hadriano, fuffeAoque in ejus locum Leone Ul.cumab iniquis quibusdam , Carolo tunc Romanorum imperatori (falfo Pontifex accufatus *effet*) velletque ln fynodo in Petri templo per eum congregata , de ejus vita , ac moribus judicium ac fententiam confummare , continuo ab omnibus uno animo, uno impetu, una voce, a totoque»concilio incelfanter proclamatum eft, Romanum pontificem, Dei locum in terri, gerentem, fedemque apoftolicam omnium ecclefiarum ca* put, a nemine (pefertim latco) ullo mo* do, ullaque tfutoritate judicara poffc.Quod divinum refponfum a Carolode&iftatum,tan· quam oraculum a Coelo fibi faAum , a con* cepti, abftinuiffe, ad fuaque , & laicorum negotia , fe magna omnium commendatione penitus contuline. Quod autem tu inprefentia, ne dum tanti principia juramenta tran* icendas, fed quod deteriut eft, Romani pontifici» vitam & more» perferutari conetl,. Cavendum fummopere tibi eft a turbida apoftolotum Petri & Pauli indignatione. Infuper ab ira Dei ,me in te multipliciter la(«viat. Scire enim te oportet Roman, pontificem, cum nullis fubjaceat legibus» non de* bete eriam tuis judicii,, tuifque perferutatio. nibus fubjacere. Cum habeat, tecatetofqoe reges At hone(late At corripere , & κι°° fi placet exauAorare. Ut late conflat in Canone XV. u. VI. Qua in parte, Zachariam epifeopum Lateranenfem regno denudafle defetibitut Ludovicum illum inutilem fran* eorum regem dac el coronam *A* poteftatem regiam ademifle, atque ad domeftlcamdt prlvatam vitam reddidlfle. Et alibi Innocentlum HI. depofuifle imperio Ottoecm . Et Innocentium IV. Federicum. Diebus pr·- terea noftri» pari lege, Innocentiam VIII. Ferdinandum Sicili· citra Pharem, ejufquc or· (tall·, que quondam magna Grecia vocabatur, regem, apoftolica authoritate depofuiffe confpeximus. QUamobrem tibi officii, & debiti tui efle denuntio, te in re,caufa hujusmodi talem exhibere, ne Chriftlaniffiml regis cognomen, quo nil charius, nil jucundius, nil preciofiusa majoribus tuis judicatum eft aliqua tira impietate , aliqua ncuriofitate aliquave ambitione deturpes, 8 pctdas jaAes atque aboleas, Dixi.

Anno Cnuisrt

jbx erra*· *Pallintmbrof* jtxt* IJitt* OfleA. MOX A

j *Juli· 11. Priât. Max.*

A Ngelus peccator Anachorira Vallisum<j L brof· beatiffimo Pap* Julio perpetuam falutem. Tibi ln altitudine mar's, in tantis rerum perturbationibus in tantifque tempeflatibus conftituto, aliquid folaminls, fp.i, & folati!, his meis pater beatiffime contuGlifle volui. Rem videlicet Chrifiianam brevi felici fine potituram. Quoniam mens & eorum cornua, qui impetebant Illam attrita & comminuta, cxlefti oraculo quodammodo perpendimus. Scito ζ velim) me IpfanoAe, qua eam Ludovico Francorum regi feci epiftolam (prius enim Bernardino cardinali fanA· Crucis confimilem feceram) , mihi per fomnum vifum eft videre maximum quendam canem (quoniam fic fcripferam) me invadentem, ut mortibus totum d'feerperet. Qyem profpidens retraxi continuo pedem. Poftmodum refumpto virili animo; me illi obviam contuit. Quem K ut voluit me comprehendere) crpi in capite,& tanDdiu ejus compreffi fauces ; quod dentes ejus confrdgi cunAos. Quod cum* vidiffet facerdos quidam, qui canem diligere videbatur, in me quam primum irruit ut csderet.Quo vifo fteri. Dtm aurem *me* aggreditur,eum fortiter impuli meoque impullu proftravi. Strato taliter me conviciis afficiebat maximis ; quibus commotu* comprxhcnfn ejus capite Illius truncavi linguam. Sicquegaudio magno affcAusfom . Canem illum maximum patet faoAe Francorum regem interpietatus fura. Dentes ejus confraAo, eju», potentiam, (eu nocendi voluntatem, noftri, orationibus, ooftrifque feripti» diminutam feu diminuendam. Sacerdoti illi linguam Ecefam Bernardinuro cardinalem fanA* Crucis, aut fe emendaturum credimus, et in omnibus fanA* Romane jcclefi* preceptis pariturum, nec ultra in te, in unitatemque Chriftian* congregationi,, & tuam fedem latraturum, aut e vita migraturum , aut honorem & authoritatem perditurum. Quamobrem te ne cedere mali, commoneo; fed contra' audentior ire. Quoniam Petri cimba, qu* (& fi tempeftates quandoque pas-

f· «ft) Cent nunqnam fubmerfa eft ;Sic nec
Center ,e duce* ,c gubernatore, quidem optimo*
, ",,, 1 uillt ventorum tutbinite* fuffocabitur.
Vale

Ex triai rtllinairift XI. bal. Me*
vraK *MDXL.*

xpij t o l x

Anftli Aaacbaritxjulit II. Vaut. Max.

ANgelus peccator Anachorita Vall'tumbrof* bëatiftïmo pape Julio perpetuam falurem. Audio pacer fanAc doSucr quod data Papicn. allofq. quam plure*, tara latino* quatu barbaro* in pr*clpiti*m tuuro in dlfcrimenque ** defolatlonem puritati* noftte unioni* chriftian*, in munimen infuper, robur Conciliate!! Pifani: multa elfe commentato*. Crediderim eorum exemplaria ad te imprimi* deveniffe. Te itaque quanti* poflum precibus rogatum, facio, cure* illa ad me deferri. Quoniam li adnoftram convenient folltudinem (mihi crede } a noftra cenforia virgula a meoque mordaci, ut poft rufticano atque alpeitrï calamo, ab ardenti etiam meo in fanAam fedem apoftolicam, ft chriftianam fidem, graphio non *receOura* ,quin poenitear eorum auAores ab infantia littera* imbibiffe-O prophanum facinu*. Ofcelu* horrendum. Debebant hujutmodi non ignoratfe evangeiicum patrem familia*, Deum S. optimum maximumque vineam fabaoth domumque Israhel, Romanam videlicet atque catholicam ecclefiam incuftoditam, & abtque aliquo vigili,atque mordaci cane unquam reliquiffe. Quo* & procreat, & relaxat et immittit,pro loco pro caufa,pro neceflitatibu»,ac pro ipforum temporum opportunitate-Et fi non veriti funt urbano*, tanquam molle*, fotmidaffe faltem deteiftent montano*, atque aipeftre* fub divo perpetuo degente*,atque coelum ipfum femper contemplante*. Quoniam in omne* latrant, omne* motdent , tran»grefforem_ quemque lacerant,et contundunt, cum nullum agnofeant, nemini neque duci, nec regi, nec cardinali, nec imperatori quidem ipu parcunt. Quum unum demum profiteantur Deum in coeli*, unam fanAam matrem Romanam atque catholicam ecclefiam cognofcunt in terris; pro qua parati, & prompti funt in ignem in ferrum atque in mortem ire- Si prophani hujusmodi talia elient contemplati , tam impium , tam nefandum, tanique crudelo feribendi onus iuftantibu* regibus ulla fpe , ulli* precibu, ulloque prarmio, tam audaAcr alTumpfiflcnt. Pro quibu* ad coelum nihilominus fuppiico ad uniorem intelleAum eorum ingenia commoveri. Nollem tamen Pater fanAe poft poenitentiam (dt gqftdem gravem) a me illis indiAam, a te tuaque fanAa fede; (cum nemo debeat duplici poena conteri) Nec Deus bis judicet in idipfum in pollerum eos alia poena affligi, quonia m (ut fpero) eos tanta afficiam, quanta ab acerbo quoque Judice flagitiolo o*>ni, pro turpinirno quoquam fcelere, proque nefando crimine !*I'« majtftari» ullo tempore ingefta impreflâqu* «ton· iafiiAa faerie · Vale.

Ex treat» Vallifttxbnfe. Kill. Kel. N»vt»b. MDXI.

oc coaaicr/oKi κλι,λλολχιι

Prefectteatt XI11 RettUtfla tx raaltit Jrfit ftrliniliir babtfit ftr D. rttl be< fttcaliter ricfutatit tx farte S. D. N. ***left*litre titfatatrtatrjUri*** **« Ctactite Ltttrtxtji,* I

De correAione Romani Kalendatii pro Pafcha rite celebrando Propolirionc* XJ11.

p r o p o s it io i.

Dtfeffer , ft ttajt.

ROnoanum Kalcndarhsm deficit In duobu* . Primo In fede vernalis cquinoAii quam affignat a*, mcnfi* Martii . Cum in veritate hodie ibi minime contingat , fed it. vel io ejufdem . Et hic defeAus, procedit ex eo, quod annus folatis deferiptu* in Kalendario cum biferto, quarto quoque anno addito, major eft in veritate anno folati coeli, decem minuti* ft fere ,44. fecundi*. Qu* excrefcentia aggregata , faciunt fere unam diem naturalem io 1)4. anni*, qu* die* debuit tunc dimitti, vcl anteriorari in Kalendario, ad fervandam veritatem rcalem cquinoAii; ft ex ea non dimitfa , vcl non anteriorata , hodie per tot dic* afeendit «quinoAium a fede Nlcxnr fynodi, qu* tunc reAe manebat a Nic*nis patribus cx 2$'. Martii, ubi eam Julius fixerat, ad diAara 21. reduAa ; quod etiam in effcAu hirundines ft ali* aves, qu* fuo modo pafcha ft tranfitum faum quolibet anno cam cocio faciunt, nos nocent.

PROPOSITIO II.

Deftflet rrr/i , ft *taefa* .

DEficit fecundo prcdiAum Kalendarium in cyclo lunari decemnovali aureo numero , nuncupato , In eo deferipto , per quem «tas Lunx a congteflfu Coii* computatur. In quolibet enim cyclo, in linguli* 19. anni* revolutione* luna anticlpanr totidem foils revolutione* , una hora ft 28 minutis, ft tribus fecundi*.* ex eo quod *ty* anni lunare* cum fui* femptem embolifintt tamtundem funt breviore* 19. annis folaribu* cum fuis quatuor bifextis ft t8 horis I Qui defeAus computatu* deinde In *16* cyclis , qui faciunt 304 anno* , afeendit fere ad unam diem naturalem. Quare tunc ad confervendum cyclum die* ilia omitti debuit ve! anteriorari, aut aliter tunc cyclus corrigi debuit, ut vere rcatem lunx lignificaret . Et quia poft Nic*nam fynodum hoc minime eft faAum , cyclus hodie tantum afeendit, ut communirer , ubi per eum computamus primam lunam, fere In coelo quarta confpiciatur . Et lie de exteris cycli computationibus.

° auk e 2 Pr»-

Anno Cnaisxr till

CSBISTI IJI1·

raoposrrro in. A

Dtftfhtt caaje .

CUM ergo Ifta duo, a:quinoAtom vide* licet, & luna 14 lint fundamenti & termini patch*: ccclcua enim catholica, univerfalis ordinavit in concilii* Scbafteofi & Neceno, & deinde in Alexandrino, Antiocheno, Hietofolymitano , A alii* pluribus confirmavit atque decrevit, pafcha domini celebrandum etfc a Chriftianl* die Dominica poft lunam 14 primi menin.Et menfit primus dicitur, cuju» lunari* primatio propinquior eft equinoAio vernali. Ita ut eju, iun.i 14 tit m ipfo zquinoCKo vel immediate poft ipfum, A tali* 14 luna termina* paien.e vocabitui Ut fequenti Dominica pafeha Domini debeat celebrari, necelle eft equinoAio & 14 luna in Kalendar>o tam deficientibus, ab ilii* qui hodie hujutinodi Kalendarlo utuntur pafcha Domini cum dtfeAu aliquo celebrati* nec in veritate juxta integram perceptionem Domini, & intentionem fanAa ecclelia catholic*.'

p r o p o s it io ir.

fr^erejfo'uia.

Superiore* autem patret, fi haAenu* hvc non lefolveiunt › excufandi veniunt ; quoniam defeAu, hic xqumoAii, A cycli apud eo* non fuit tam infigni·, vei quia ia concilii*, ubi hec redius difeuti poterant , fun ecclelia aln, majoribus prrpedita occupationibus , A ooanunquam fclfmatici* cauli* perplexa, qu* nou permittebant illo* novi aliquid diffinire, occationem minori* obed' tie timente*. Allronomica etiam ar*, qu* olim chriftianl* fuit propter ritu* gentilium plurimum odiofa , nec venerat ad lui petfeAiooeru , cum et lain poft tempora "rolomei, motu* acceffu» , A rcceflus , ac alia pirtaque hujufmodi ad perfeAam tempori* notitiam neceiiaria. plenius innotuerint · D

PROPOSITIO K

O^/igerrv ya/ià-r/ir </r *titif .*

HUjufmodi autem pafchali* celebratio non obligat no» c* tnftitutione veteri* teftamenti ; cum illius cerimonialia moite Domini fuerint confummata, fed ex itiftitutione nova aut confirmatione ecclefi* fatiAx- catholics, qu* ita fervandum pafIha imituit . In Dominica tamen die propter rcl'urrcA'onem Domini, A Ut *ab* obtervanria incisorum diilarent Chriftianl, fervatis tamen alii, tempori* conditionibus , propter E i liquid moralirati* <n ilii* latenti*, ut paf cha, tdeft rraniitu* domini de morte ad immortalitatem, celebretur io menfe novorum; ideft l'ub vernali rquinoAio , A in plenilunio ficut vere contingit, fub quo reta diei natutaii* eft lucida . In quibus multiple* caufa moral·* in quadruplici fenfu feripto-'X«, A in triplici partitione facramenti figui , remémorât ivi, indicativi, A pronoilici continetur I

p r o p o s it io yr.

Jh fftcnt nitlrtifttr fifiit Mucur^if

ET tamen celebrante* pafeha (ecendum hujufmodi canone* & Kalcndarium defeAuotum eccleii* minime peccant , cum modum illi* datum ab Ecclelia euftodiant. Quinimmo non corteAo aut moderato Kalendaro, A lpfi* canonibu* ab Ecclefia , peccatcl lubditu*, qui aliter celebrare pafeha lentaret . Princeps tamen Ecclefi* vident defeAum arti* querendi atatem luta), narium , omni ope niti debet artem illam pro officio Ecclefi* rite celebrando ad per· BfcCtum reducere ; cum ecclefia nec macula ignoranti* , nec ruga raaltti* afpergi debeat . & cum cuilibet etiam minori facerdoti juxta volumen decretorum ar* computi fit .neceffâria, Ita ut facerdetis nomcn_ in eo rite non conftet, ne éidem principi contingat illud euangelicum de fervo fciente voluntatem Domini , A non faciente . fignanter cum n*c tempori, reparatio lntro. duAa fub nae oecotucnlca fynodo, omnino iiacifica, A negotii* multi* non gravata , iierlt univerfo orbi , & illius principibus maxime publicata , A a principe univeiia-.li» ecclefi* illi* nunciata . Unde gravi* nora effet lliam ad ultimum non refolvere Quinimmo videretur oefeAu* cognitu* approbari ; quando ei non tcfiftctetur , nec careret in proprio alio itidem evangelico · homo hic c*pit turrim *dificare , A non potuit ccnfummare.

p r o p o s it io yit.

Rtfarattoaif ar/utnafltt friuta ora

COrreAio igitur rquinoAli duabus vilj fieri poterit, uoa per oniiflionem 11 dierum, licut Julius Cxlar, quantum fuo tempore oportebat, fecit, A fimiliter Cufanu» Catdinalis in Batilea confuluit , vide* licet illo* n die* omittendo in aliquo menfe anni, ut fi apottolico diAo prcciperctur quod ai OAoori, hoc anno ve) fequenti enet prima Novembri* /vel quod in 44 anni fequentibus, die» 11 bifcxtile* minime intercalarentur , led omnino dimitterentur.

in m o r o s i t i o VIII.

Srrarm/a *via* ·

SEcunda via facilior effet per anticipationem fedi* rquiooAii in Kalendario hgcnd* ad ifto* 11 dic*, ita quod ex die ?i Martii transferretur , A poneretur to ejufdem, ficut patres Nicem quantum fuo tempore fati* erat, tcccrunr. Et Catueracen. Carpinalis in Conftanucn. fynodo cx toto animo docuit. Quod Joanne* 23 m eadem *(f*-nodo expedire cogitabat ; nui quod multis fuit prepeditut anxietatibus . Et fyη‹κus ipfa , poftquam tejcdi* tribu,,qui p‹u fumnn, pontificibus fe gercoaut, carcnxouno Pohiihce Martino V. gavifa'cft, cum tem·. pu*

pu» byemis , A in Getmania tunc appro· P»»q»aret cito diffoluta fuit. Er hsc, A * ·li* caule diffiniende ad fcqucntia concilia fint retnlflc .

PROPOSITIO IX.

Caq/friMti··», Φ ebjtillvett aP fmu» vite.

PRima via obmlfironls dierum poffer effe conformior antiquis regulis conciliatibus de terminis pafchs infra u Martii, A aj Aprilis concludendis, dk conformior regulis breviarii confueti* de intervallis Al Dominicis inrer Epiphaniam & Septuagefimam , ac Penthecoitem , A Adventum . Corrumperet tamen tabulas aftrologicas , dk libros eorum confunderet, fimiliter Ar computationes mercatorum , & chronicorum , Scandalixaretque populum, diminuens annum unum diebus n. Corrumperet etiam Cyclum folatem , A ordinem Litterarum dominicalium. Lunarem quoque cyclum corrumperet . Nec videtur fecundum eam viam poffe alium lunarem cyclum conformem oblervationi ecclefi» conditui act regulari. Et fimiliter modus dimilfionls biiextorum (ultra hoc quod ad unam fere generationem non effet integre piaAicabilis J eisdem fere inconvenientibus Cubjacetet ·

PROPOSITIO X.

SEcanda via facilior anticipationis dierum in fixione squinoAii, nec populum fcandalixaret, qui hoc non fentiret, neque iapientes cx ea mirarentur, qo< cognofcunt squinoAium tunc in veritate contingere i Cyclum reAe fervaret « Patribus Nicenis A Conftantienfibus conformior effet, quorum potiffima laus eft in ecclelia Del ...... alii graviores herefes, alii fcifmata gravior iu Dei ecclefia fedaverunt. Jejunium quoque quadragefim* ad breviores ac temperatiores propinquiores-

PROPOSITIO XI.

Objet!tonet nette [ttetien viant.

ET tamen huic fecunde vi* objeAa noo decitent primum quod exorbitaret a regalis patrum io terminis pafchalibus Nam fecundum iftam viam Pafcha claudervtur inter to Martii A ij Aprilis. Secundo non femper conveniret cum intervallis confoetis Epiphanis & Penthecoftes, quotum primum aliquando effet breviffimum , nec capax dominicarum, & epiftolarum Pauli, qu» tunc leguntur . Secundum etiam quandoque effet longiffimem continens nonnumquam jo dominicas, quarum non funt nifi 24 doniinicalia officia. Quare illis deficerent . Tertio quod feptuagefima contingeret quandoque infra oAavam Epiphanis ubi videtur grave alicluja dimittere. Quarto, quod h»c via tempus fufficiens celebrandis Nuptiis non dimittit foiutloncs. Primum tamen non milftut, quia admlffa mu* ratione (edis squinoAil, qu* hodie veritati innititur, neceffe e* regulas Hias pafchalcs commutare, quum variata caufa, neceffâ fit cffcAum quoque variari. Quod clare A certo fiet· cum id liqueat demonflratione numerali mathematica. Similiter A de intervallis variatis non convenit, qus etiam fine mutatione fedls eqoinoAii non femper paria effe confeevetunt, A ecclefia non inde gravatur , A officia primi intervalli i fimiliter epiftol* Pauli diftribountur, quando tempora funt illarum capacia, allas non. Sed fufficit, quod aliquando legantur, vel poffunt tunc ad fecundum intervai'um tran,- ferti , A >n illo fecundo quando dominicis abundaverit, agatur prout in rubricis Breviarii nuper cotieAis· De aiieiuja fubriceatur in teptuageiima , etiamfi oAava Epiphanie contingeret, licut agitur in fefto annum elationis . Verun nunquam continget juxta hujufmodi corrcAionem feptuagefima ante Epiphaniam nec in ea. Dc Nuptiis poflunt alias per annum celebrari, vei commodius S. D. N. mutata Cede squinoAil poterit ftatuere ufque ad qumquagefimam abfque. pompa poffe a fidelibus expediri.

PROPOSITIO XII.

Ctnfirveti» nfeinetlit.

COrreAfo igitur squinoAil per unam iftarum viarum ut eft diAum ad perpetuam illius coofcrvationcm fufficict deinceps fingulis rj4· annis, vel prope diem unam'bifextilem dimitti nt fupra .

PROPOS If* O XIII.

Referai» tytli

QUia vero cyclus magnam babet difficultatem , A varietatem in fervand« perpetuitate sua . A illius confervatio port fufficientem ejus reparationem foret lingulis 304 annis diem unicam bifextilem dimittere . Qua* confervatio cx pr*d)Aa_ *quinoAH cunlcrvatione impediretur . Dum eo tempos'! curlu jam duos dies , dt lex horas pto rqumr.Aio dimifcrimus » qui cyclo confervando fuperfluercnr , videretur modo confuitius ad pafchalem lunam duntaxat indagandam , uti rabulis aftrooomicis , in quibus ad mille annos computetur› dc defcribatur praeite Luna pafchalis . F.t In principio Kalendarii ponatur Quia veto ecclelia tanto tempore cyclo vel aureo numero fuit ufa , ne eo videatur omnino privari, reparetur nunc cyclus fuflficianter ad minus ad rercenros quattuor annos . Quod faAu facile eft· Et in Kalcndariocorrc Aus de more defcribatur, duplici ramea ftroteftatione previa i aiteta , quod poft apfum diAi temporis videlicet joq annor, iterum ab ecclelia per Capientes coirigatur , Altera quod interim A femper quando in cyclo & tabulis prcdiAis de Luna pafchali dil'cordia interceiferit , precifiori tabularum (upputationi ab omnibus itari debear. Quibus fervatis deinceps domino conceden-

te »

Anno Cuaist i

fe, defeAu* in pafchali obfcrvatioM mini» * me fucccdcc . A

Ann® Cutitn Iftl.

S U M M A K I O

K/ltiiirii tundi·.

ÆQuinoAli vernalis fede* fixa in Kalend. rio Roman, a patribus Nicten* Synodi ar Martii cum hodie lapfu temneris non tunc fed *to vel tt* Martii «qulooAium con» tingat.

Primas· debet reparari & corrigi.

Secundo debet etiam corrigi cycles quoad moture Luno, cum fere quinque diebus primaclooe* Lua· lingulis mentibus hodie contingant ante numero* cycli,quibus illa ofienduntur^

ÆquinoAlum autem poffër duabus viis corrigi, Prima via per dlmiffioaem illorum 11 dierum la aliquo menle futuro, vel in pluribus mentibus vei ia annis 44· tr die* bifextile* noo intercalando. Secunda facilior per anticlpationcos fedis «luieoAii figendo illam 10 Martii. Et una illarum viarum «qjinoflio femel repararo , ad illius perpetuitatem neceife erit ex tunc fingulis 134 annis unam diem bifektilem noo interCalare fed omnino dun rtere .

Cyclus vero reparetur, ex nunc ad anno* 304 pro quibus lufficienter procedet, dk ex tunc ii volumus eu n cuftodiro in perfeAio-C ne fua , neceife haberemus fimiliter tunc unam diem bilextilem dimittere , vel per diem numeros illo* anteriorare · Sed quia confervatio «quinoAii pradiAa impediret illam cycl· confervationem , & h*c cycli illam *]uino&ii turbaret, neceife erit fingulis 304 annis lterum cyclum leparare per lapientes Theologos dk aitronomjs . Et ad prxeifam staremXun· hibcndam pro paG cha rite celebrando, facere ex nunc tabulas autonomicas ad mille annos vel ultra pro fala 14 Luna pafclnli, qu« ponantur *ia* principio Kalendatii . Et tunc folemnita* pafche perpetuo rite ,procedet cum fixo «quitwflio veto dk, prxciia 14 Lunx commuti'ionc , nt fequcnrl Domlnica poH 14 Lunam pinui mentis cum veritate, laudibus justa Doromi, dt Eccleli· catholic* intentic-ncffl pafcha Domini *celebratur ,* Ira 'tameo ut li in 14 Luna pafchali tabui· a cyclo difeo'darrnt , tabui1* ltaretur pro tunc. Maneret f.mm cyclus pro memoria andqu· otjfrrv»;ioni» eccleli· , & pro aliis htnatknAus anal per illum habendi*·

«

B R E V, B

Anho CeatsTi i;ti.

Senttiffieii aofiri Jnaiini lrani/ Ji· m» pratudea/te *fafn* Λ<>«ı mf rare*· *flun jfftr trrrtft··»» Kthttini frt rrila tfliiritiui .*

Leo Papa Decimus.

UNlverlh & linguli* Audiorum *gener»·* lium, & univer litatum reAoribu* ac gubernatoribus , nec 'noo doAoslbus & giltrl* Theologiam , Λ Aiholngicam difeiplinarn profiienribus quarumcunque dvitatum, tetraium , dk locorum ditionis Cbrirtian· ,ad quos prxfente* pervenerim ; Salutem flt aportolicam beoedlAlookm. Ex quo diyin· providenti· placuit nos ad fuyirni àpoflolatus apicem artuml pro paflnralis officii cura, dk facri Lateraoenlis concilii ce*lebratlone, cui auAore domino prandemus, inter mulra A ardua, qux iu eo mature traflanda, dk confulre decernenda curavi» mu* , prout io nortri* libris dk fceduli* ; quas in feflionibus haflenu* habitis edidi» mus, fatis condere putamus : ad divini quo» que cuftus augmentum , atque perfeaiohem , dk eorum', que collapi* in eo funt creAionem iaflaurationemque animum adjesimus : dk queniam t»pe numere Intellexlmus, idque lo fanAa fynodo multorum doAorum virorum relatione fiit propoiitum , deferiptionem kalendarii in politione vernalis xquinoAii .lulis cuifum detignantis , dk in cycli lunaris aurei numcX nuncupari affignatione (quo *lrnn* difeurfus notatur) e· diuturnitate temporum aliquibus minuri* partibus non exaAe numeratis a fuo rcAo tramite deflexiflê , atque propterea jam ab aliquibus annis reAaru palchcobfervatioofm (que ab hu duobus prxeipue pendet) s prima ccclcii* iullitutione quandoque d< c !i natfe. Cupientes veritatem, dk refla fuper h>« prudenrum acdoflorum, necnon fidelium couiilia inteliigere, ac nonnullorum pr»de-D certorum noii-orum Romanorum pontificum veftigia imitari; qui idem atate fua cum viris lapientibus indagare fluduerunt . Nos peritilfimos Theologica-, dk Artrol<gi<«difciplm* viros confutuimus . Cunque in eo omnes convenire animadvertiifemut, politio vernalis *quinoAii, âc deferiptio cycli decemtsovcnnalis prdpitr minuta pridifla in vero cnrfu anni folatis arque lunari* non exaAe computata fiimamin kalendario fedem habere not< polfunr ; qu· etiam minuta in communi annorum computatione propter tenuiflimas, dk minimas particulas connumerati non potuerunt , licet poilea per multi trmpoiis lntervalla adeo cxcre-*k ierint,* ut anni* fere mille ducenti* , qui a N'Cana fynodo defluxerunt (qua· la hujufmodi dirtivultatibu* patch* fuo tempore quietem ecclefi» dedit) «quint-Aium ad die* decem a prima ejut pontione fedem fuam anticipaverit , ac lunam quoque propter mutationem difli cycli deckmnovcnnalis contingt in coeL> quintam confpici, quando ab eccleli* prima denuntiatur · Nos hec conlidcrantei, indignum efle j utavimn* ut t· m-

Ea edito tunc Sterne . ma»

tcmporlbpa noftri» com prafertim facrum Lateraneofe celebretur Concilium error ali- A quia tam evidea» in ratlonibua ecclefi* fine correAione toleretur, In bla maxime qu* ad divinum cultum fpeAant; db kalendarium a quo fefta qu* mobilia db cx parte etiam qu* fixa dicuntur, & ordo pene totu», ac norma divinorum officiorum ac jejuniorum, db aliorum multorum priorum operum dependet db regitur, a veto ordine detortum db devium videre; pafchcqne celebritatem qu* maximi omnium totius anni, db non nodo abolverfariem monumentum Domini- ce refiirreAioai», fed uti parentum de fathan* vinculi» liberatorum, ita.poftr*quoque futur* rcfurreAioal» per conformitatem carni» Dominica necnon perfcA* jam fidei db grati* ac plenitudini» glori*, ad quam exemplo ac metito domini omne» qui in eum reAe credimus afpiramu» fitemque alio* rum myfteriorum rememoratrix ladicatrix, db prcnuncla exiftit, a fuo loco nobi» iinlverfail ecclefi* prafidentibu» aberrare; termiqumque quem ei tot faoAiffimi patre» ?radecefibrea nofttl romani pontifice», db acrofanAa. vetufta concilia tradiderunt, non cx integro tenere; ipfam etiam ecciefiam, qu* eruditiffimit in omni fcienria_ abundat viri» non modo ipfum errotxm agno* fcere, eumque conniventibu» oculi* tramite, fed a perfidia quoque judaladb allia infidellbu» ea de caufa Irrideri. Idcirco no» pr*- C ftantiffimos quot diximus theologos, dk aftrologo» ac alio» plure» eorum fimife» in hujufmodl difciplini» de remedio, db emendatione congrua cogitare quam dlftriAiu» fieri potuit monuimus, & hortati fumu»; qui partim fcrlpti», partim difputationibu» nobis, db mandatis noftri» ftudiofe paruerunt. Sed poftquam re* ad facra» fynodi deputatione» deduAa eft, db crebri» ac longi* difceptatlonibu* agitata, tum demum difficultate» qu* ex illa oiluntnr apparuerunt; qua» noviffima quoque concilia cumdefeAu ipfo kalendarii tnfpexerunt, dt cognoverunt, db ut verifimiliter creditur correxiffent nifi gravioribus alii» rebus femper illi D tuiflent impediti. Volentes igitur iicuti decet fixe omnia mature db confiderate decerni, ut decreta poftea ac deliberata ab omnibus obfetveotur; devotionem veftram hortamur In Domino, vobis nihilominus in virtute fanA* obedienti* mandante»,ut cx vobis aliquos peritiores deligatis, db ad hoc facrum Lateranenfe concilium pro cornuni caufa, dk tam honefta ratione mittatis, ur in eo cum ceteri» omnibus à quoque regno regione principatu tcpublica, db unlverfitate vel dominio venturi*, db nunc prefentibus errorem prediAum, dk alia opportuna communi confilio accuratius difeutiant, dk remedium fajubre ad tam necef- E (briam emendationem perquiratur, dk tautem votis omnium res ad determinationem •eram, & finceram obfervatlonem auAore domino perducatur. Si qui vero fuerint qui le* git ima caufa impedit i ad concilium venire non poflint, injungimus vobls dk manda mut, ut otnni quo poteritis (ludiocura, dk vigilantia, re 'ota priui a vobis diligenter examinata, atque t.i'Cufla, quid veftrum quilque fentiat de quid magi» profuturam amoto Audio eoa* tentioni» juxta fuam coafcientiam arbitretur, ad no» pro decima fettone calendi» Decembria atque allia fefioaibea fucceflive tenendi» diligenter In Cctiptia tranfminatia. Quo vero, intérim faciliua dk convenientius omne» dt venturi db remanfnri rem confiderare, db difeutete poflint, fummaiium ali* quarum propofitionum fuper pramiflia a nonnulli» faplentibus in facri concilii depu* rationibus exhibitum mittendum curavimu», ut tandem omnium piopofiti» auditisque ratlonibn» cxaAiffimo cujufqne bene Inftru-Ai judicio quod ecclelia populoque Chriftiaao magi» expediat, db ab omnlbu» in futurum teneri debeat ac obfervari, falubriter divina ope decernere valeamu». Datum Roma apud SanAum Petrum fub anulo pifcatoria dic 24 Julii M. D. 14- Pontificatu» noftri anno fecundo. Cat ai arr *J*1.

Ja. Sadcletus.

B D J C T U M

tjar jijfriftm &r. l» ffiriitmlib»/ Kl- ttrn&t»traln fre fari Lalertiua- Jit cuttilii feeflitelir.aai» ee>

LcAa in audientia noftra V. Carofius Auditor.

Uia fanAlffimu» in Chrifto pater dk dominus nofter dominus Leo divina providentia Papa X. ecclefiarum omnium univerfalem curam dk populi chriftiani regimen vigilanti ftudio amplexus ad (alutcm omnium Chrifti fidelium inter alia etiam improbos more» corrigendo plura in pr*-fenti facrofaoAo Lateranenli concilio difpofuit dk ordinavit. Deceatque piopterea illa in hac nibe inclita, quant caput oibi» divina clementia flabilivit, execution! quam primum demandare; Ideo 110» dominu* Jacobatiu» Dei et apoltolic* ledis gratia epifeopus Lucerlnenfis pratibati fannlfilmi demini noitri Pape in alma urbe et e)ut diftriAu dbc. In fpiritualibus vicarius generalis, non lignari ftatuta prvdiAa pm dudum foiemuiter eo modo publicata, ut nullus ignorantiam iliorum pondete poffit, omne* dk finguia» UQiverlitates dk quakunque particulares peifonas, tam eccletiafticas, quam fcculare» noftrx jurisdiAioni, tam aAive quam paffive fubjeAas dk prsfertim quoscunque clericos Romano» conventu» regulare» ordinum quorumcumque eorumque religiofos, tam in diAa urbe commorantes, quam ad illam pro tempore confluente», ac fanAi Anaftafil, fanAi Scbaftiani, fanAi Pauli ad tres fontes, fanA* Agneti», fanAi Laurentii dk fanAi Sabbc aliorumque monallerium, tam exemptorum t quam non exemptorum hofpitalium confraternitatum dk locorum piorum urbis quorumcunque ac etiam jud*os harum feric requirimus dk monemus, fit omnia dk finguia juxta dlAa decreta,dk alias litteras apoltulicas defupet Ex

tiua

Ahmo CnaisTt *511-

emanatas, ae cotum tenores ei* quomodo· . libet incumbentia fab cenfuris dk omnis in A efosdem ftatutis dk litterh contentis manu teneant dk obfetvenf. Et infuper quia nonnulli nofter lurisdlAionl fubjeAl » tam in civilibus quam criminalibus emits aliena^, rrlounalia non line diminutione, jaAura, ac gravi damno ejusdem noftri officii vicariatus contra tenorem litterarum apoftollcarum, qu« defuper emanarunt adire aufi fuerunt, ut in dies audent, idcirco fupradlAo* omne* (ub quinquaginta aureorum camera apoftolc· applicandorum, ac ca· communicationis poenis monemut, ut a pt·· d<Ais de emero abftineant certificando eosdem . Qtod alias ad exeeurionem diAarum pernarum contra inobedlente* At rebelles 8 pro ut juris ratio expoftulabit pioccdemus · Er ne aliquis pr«milf< fe ignorafie pretendere poffit mandamus hujusmodi noftram intimationem,in vaivts principis apoftolorum de urbe cancellari* apollolica audienti* facri palacii in audientia litterarum contradiAarum ac noftra curi»,legi ac publicari prefentes littera* affigi. Decernentes huiusmodl publicationem ita omnis afficere oeoere, ac fi perfonaiiter eisdem prefente* litter* prefentat* forent. Datum Rom« in domo noftr* folit* relidenti* fuo noftri, quo in talibus utimur tigilli impreffione. Anno a nativitate Domini milieltmo quingentciimo festo decimo IndlAlone quarta C die vero i j. mrnfi* OAobris pontificatus pr«libati fanAiffimi domini noftri domini Leonis divina providentia pap* X. Anno IV.

Joannes Antonius Bucha diAx curi* notarius . P. Q. C

Anno IndiAlone, dk pontificatu quibu* fupta, die veto ij; mcnfi* OAobri* pr»fente* litter* affix* dk publicat* tuere in Bafille* fao&i Petri de urbe, & audienti· eau* fatum patacii apoftolicl valvis. Necnondie if. ejusdem in acie Campi Flora dk platea judeorum. NeC non cancellari* apoftolic* dk audicmi» curia eiusdem R. P. D. Vicarii valvis: cepii* in lingulis locis prrdiebs debite coliatibaatis^ac ejusdem R. P. D. vlca· D ail figillo * prcdiAi D· Jo. Antonii Bucha notarii^figiHati* fubfcripti* dimiflis per mc

Jo . Tarder! Cnrforcm ·

f. F. de SanAo Loce* Notatius conttadiftarum.

Awu.o Cabis** rjit

^DICTUM

Contre Trtitrgrafferet atrjtitntioarin erdrMneaam fieri twiitt Uic»· ·HOjît.

LtSt» r* aadr'rarre. Xorearvr /.ccFm/ *Latum tenant.*

Ex editu tunc Monte.

CUm fanAiffimus In Chrifto pater At do minus nofter dominos Leo divina pro· videntia Papa decimus folita tua foierti cura fupra gregem domini fibi commiHuD invigilans diverfa faiutatla inftituta ubique retiarum dk prafertim in hae alma urbè totius cbriftlanlratis primarie obfervand* prafentl factofanAo Lateranenfi concilio inter ali* pro fitore dk officialium Rominse cuti* reformatione IndiAo approbante, dk divino fplritu operante, ediderit dk toto cordi* affcAu prospexerit, ut eccleiia qa* Chrifti corpus esiftit, capiti fuo Salvatori oottro quam convenienter convenite portet famularetur. Cum enim eccleliam i piaro fine ruga dk macula efle decear, plura nephandomm federum dk nota abufuum, ac pravarum confuetudlnum fucclnAa atque confperfa apparere nullibl debet. Et pracl- fue Rome, unde reliqua Chriftiamras improbos mores edoceri confuevit, dk cum precordiis prefatb fanAiffimi domini noftri firmiter incedat, ut poftquam verbo pr*via fanAi fpiritus admonitione prnmifla inditura fuerunt, ad omnipotenti* Dei laudem opere compleantur. No* Hieronymus dc Ghinucci* Dei dk apoitolic* fed' gratia epifcopus Afculan. cuti* caufacum earner* apoftobe* generalis auditor, dk jure officti ftri hujusmodi decretorum apoltoliccrum dk fenteniiinutn , ac cenfuratvm in Romana curia latarum ordinarius ejecutor. Licet facrofanAa hujusmodi inftituta non lolvm ad prefer* curi* incolarum, fed ad totius orbis notitiam certo devenlflc credendum 1rs. Ea enim follemnitate pubbeata fuere, ur nemo de eis verilimlJem ignorantiam protendere poffit, ad recentforem ramen premiflbrtrm iaciofanAorum inliitutorum commemorationem . Attendentes parum efle jura condere nifi eflent qui ea obfervari facerent. Ad officiumque noftrum in Romana curia pertineat, ut omni diligentia curemus mandata apoftolka inviolabiliter obfervari. Ea propter omnibus & lingulis oniverfitatibus, capitulis At collegiis,ac quibusvis particularibus pertoni», tam ecclctiafticis, quam fccularibu* etiam Roman* curi* officialibus prafeote* noftra* littera* infpeAur<*, leAuri* five audituris ac alU* fub inftitutis B pradiAi» quomodlibet comprehend* cujurcuoque flatus', gradu* dk conditionis fuerint › etiam fi epifcopali archiepificopali,aur aha îuavi* etiam uiajoti dignitate pnrfulgeant. coorepr*fcnrium intimamus, cofque diftti-Ac dk peremptorie monemus › ut uousquique quantum ad cum pertine*,omnia dk lingula in pr*fato (acrofanAo concilio edita. & per diverfa* litteras apofiollcas, aut alia* qucmodolibet publicata fub poeut* m

<UAi»

diAi» litteris expreffis juxta «arundeni litterarum tenorem obfervent. Notificante» o-A <nn">us ^ fingulis ad quoe fpuAat quod ad exeeutionem pernarum antediAarum poft terminum decem dierum contra transgrederer debito rigor* procedetur. Mandante» prefentes noftras monitionis *St* intimationis litteras ad omnem notitiam iterum clarificandam in valvis apofiolorom principis de urbe nec non valvis cancellarie apodolica» ac audientia facri palatii, nec non noftra affi. gi ,ac in audientia contradiAarum legi eururaque publicationem fic fsAam omnes afficere, ac ficis perfonaliterIntimat* forent; dk licet per Impreflbrcs urbi» tot fere omalum dietaram litterarum exemplaria eonfeAa fint,ut unufqulfque earum copiam ab cto qui ea vendere foliti funt, aut habuerit vel habere poffit. N* tamem quispiam fub Iratextu hujusmodi (e excufare poffit omne* itteras In diAo concilio edita» etiam adhuc fotfan non Imprbffas infraferipto notario tradidimus, eique mandavimus, ut unicuique petenti carum copiam tradat. Datum Rome in domo noftr* folit* relidenti· fub noftri figllll impreffione. Anno a nativitate Domini millefuno quingentefimo decimofexto indiAionc quarta, die vero primo menfi» oAobrit, pontificatu» pnelibatl fanAiffimi domini noftri domini Leonis divina providentia Pap* X. Anno quarto.

Guillermua de Vegio Nt. fubfcripfit

Anno a nativitate ejusdem domini mfllefimo qulngentefimo fextodecimo indtt.dk pontifie, fupra quibut fupra, die vero prima menfi» cttob. prnfente» litter· affixa dk publicat· fuere in bafilica fanAi Petri de urbe, ac audienti* Caufarum facri Palatii apoftolici valvis dk fucccflive die fecunda ejusdem rncnlis oAobris in acie Campi Flor*, nec non cancellari· apoftolic* Arci» S. Angeli de urbe *A* prcfatl R. P. D· auditoris Carnet* valvis copiis earundem fub fitnili figillo. Vidi.R. P. D- auditoris Camera ac D. CulUelrmi de Vegio ejusdem Nor. manu fubfcripfi in fingulis locis pr*diAis ditniffu per me Johanne Surderl S. D. N. papa corforum.

Dotulnicu* de villanl» magiftcr Curforum.

MONITORIO

Per *le eiftrvetie* Je le rtferieetieet 4*1ferre rutHie Lettre*.*

PEr comandamento del R'.S. Amadio 1erPruto vefcovo acufufhnte dk generate governatore di Roma, & per fpeciele coma* fione viv· voci» Qtaculu faits det SS. noftro per la divina providentia Papa Leone X. Sc notifies ad ogni dk qualuoche perlbna di qualunche flato, grado, dualité, o conditione fia, che tanto in iuditio come fuere «U judltio debba obfervare tutte le conftitutione fatte per Tua fanAitt nel lacro cor*. cilio Laterano, fotto le pene in effe conflitutione contente. Non ôbllante qualuncha tolerantia che fotfe para *effere* faite ; le qeale non vole Tua fanAita , che fabba ad operare derrogatione , o diminution* slcuna de le prediAe conftitutione : ma quanto piu neligcntemente fc non A fono obiervate tanto pin vole che rlgorOfsmvnte ftano punitl li tranigrpflôri imperhoche qeanto plu I homo repugna a le bone c fanAe cOnItituttone, tanto pi» *ie* dlmoftra effere contumace rebelle & inobedlente , dk sggra· vatore de h irantgreffione.

Per taeto ogni parfonai dabba per lo ad* venire ftudiare a la oblcrvatione prediAs con diligentia , altrimeuto Tara procédure contro coloro che non *le* obiervarano fenla rifpetto alcuno. Peroche farebbe coin ridiculofa di fare *legge dk non* farJe obfervare, et effendo flate publicate et ftampate non fi potra alcuno *excufare* de ignorantia , pero che la farebbe troppo crafla, e fuplna.

Siano adoncha advertenti tutti h tranî'reffbri, peroche contra di loto fono fatte e prediAe conflitutione da le quale tanto cxpretUmente quanto virtualmente fe ne cava le mfrafcripte concluiione.

Et primo, che fiano advertenti Il Signori reverendiflimi cardinal! di obfervare « fare obfervare motte jufte honelie dt honorevole cofe fcr\tte in le ptediéle conditutione maxime circa il modo dei vivere loro, C de fuoi familiari .

Secondo quelli, che debitamente non fono quaiificati fecundo li facri canoni, dk cor* reno ad impetrare dignita, dk beneficii ec· lefiaftlci In grande pernicie di foro anime dk de H popoli a loro comitii, dk fimilmente in obtenere difpenfatione ad plura bebcneficia curata ut prefinr, non utprofint.

Tertio quelli a chi fono concedi li monaftetii et ad^alrii beneficii in comenda, et non fanno le debite fpefe circa io culto divino reparatione de glefie et Il editicii, ma fanno murmurare con grande fcandalo li populi.

Quarto Il preiati li pretl clerici palafernieri, et familiari di N. S. et de R. S. G. et Crelati che fevergognano di portare lo haito conveniente a fuo (lato, et non fe curano di fare injuria a lordine clericale defiderando plu prefto di parere (tculari che clerici.

Quinto li blaipbematori de Dio , e de la Ver-

Γ

Anno

• Vergine Maria et de lJ SanAi, tanto clerici, cor*»; feeulari,H qttall provocano pio a mandare' li flagelli, che fpefle volte manda a Il populi In diverfi modi per talehortendo vitio io quale de direAo contradice a la divina edentia et bOnta. '

Sexto quelli li quali dal diavolq,excecatN/J>e comcttdno quelle peiltmo et nephandiflîmo vitio per lo quale Dio fece fubmçrgeiecin-, que cirade et piovere foco et fulphure.

Septimo quelli che fenaa timore de Dio *t vergogna dei mondo ^refumano tenere pUWicamente le concubine, Λ in quefto -môdo'ilatt in continuo peccato mortale in lo quale fpeflb per promeffione divina fe moaino fenr.a penitdntia. -

OAavo quelli H quâli tenta alcunotimore de'Dio non confiderando quanto fia deteflabile quella pernitioiiflima pefte di Simoniacon la quale le cofe fpirituale fr ^xi^veodeno & acomprano.

None quelli che non fi curano di dire"ÎÔ officio ecclefiaftico, ma li bafta godere fi beneficii, fi trviti deili quali non dicendo lo officio,fono obligati.a reftituire. l

Decimo quelli principi, e fignort, li quali fotto molti colori occupano le gelie et benefidfi ecclèfiaftici vacanti At dano impedimento a fi veri reAori et prelati a quali fle liato proveduto da la fede apoftolica non afpetra di diaponere de le cofe fpirituate cftendo te iuriadiAione dlftlnAe per il che dice Jefu Chrifto reddenda/effe qua funt Cefari» Cefati & qua Dei Qeo.

Anno CnaiiTt 151l.

Declmoprimo quelli chenBe hanno reverentia alcuna alorjfine clericale io quale te hori^pçr lo metitofle la vita faltem per teverapiia'de la facra unAione non debe effect injuriato he moleftato ne violat* la iutisdiAione et libertata ecpkfiaftica.-

Decimo fecundo qiHll^principi fignori o comuniti che prcfitmano Imponere e.t exigere tenta ltcenza dei temmoV poarefice gta alcunej, er a'tale copa date conteglio & favore,

^Decimo tertio quelli li quali lafclno dt ticorrerr a Dio et a foi fanAi, et recorrcno per moire loro facende a li Demonii facendo incanti rjivinatione et fuperftitione.

Decimo quarto quelli che fonô'faAi chriftiani et tengono li rltlml, e ccrimonie judaiçbc, et tono hdfttlci apoftate de l* fede, et de quella male fcntino.

Decimo quinto ti maeftri dl fcola, che non integnano a lt difcipuli boni cofturni, et le cofe fpirfiuale.

Decimo texto quelli, che non obfervano li facri canoni, li quali fono perfeAa nointa delben vivere»

Ëtcbi pjp diffvfamente vora intendere le Cofe prcdiAe le quale per modo de fumario fono ferite ticorra a le prediAe condi- tutionc le quale fono in latino ftatnpatc·

JOANNES DOMINICUS ^IANSI

s' AD LE'CTOR~EM.

C [Jut fai>plemeuto baft taaciliorum faprtma jam manur tfat a^o/fra, &r λ»·ı« traditi I^fagrapbo, it format eoccudtreniul·„ opportune fane al /», «datem//*/ /km vacuae fe- tuar fafercJJ· ge»tn»ft quae, ji fam altquid haberem enprompiu, imp:.re popem. Ren: and lagralam lefloribue Kt fa flUrurn cenfal, /F btc pronerrm jaljlagx-n orjti.-nt.rn, 4·« *m Conftaniicafi Conciiio ‹l delefht writ habita fervantur AÏS. ta Codue Cafarce tartan» minorit fan>m_CuJ. 1 heal. MSS. num. 5*7. mibique ohm eufi VinJ.,bch· ago. rfn. defcrtffi. Eft tmm tn muhii plant diverfat abut, quo· <x Sibefa.ornto alttfyat babemat.

C Ay ΓΑΙΟΟ 1'«ΟΚ4Γ/.ΟΝΠ M.

la Core. Conftantttnfi habitaram.

I. O ErmoP. de Laruburga licent, in jut. O habitus in concil. Condanticnfi infcito Natly. D- .N· J. C. Incipit *ftpeu/initr frfti.*

. Sèrmo faAuS coram papa Dominica I. in quadragefima pct Mag. Jo. de Monte an. 14IJ. Incipit *Agite nunc Jm falutn 1.* Cor. Ô. Porto h«c verba eke.

j. Collatio Mag. Theodorici de monallerio faAa in Concilio Conllanticnli in renunciatkincm papatus Gregorii per Carolum de Malatefiis in illud: *qui fequttur mer non ambulat ia tenebrit.* Incipit *Verba fant the.*

4. Collatio Mag. Petri dc Pluka faAa in Concilio Condantienfi in illud: *btt furntnri niftrturdnt.* incipit; *Sub btt verbee.*

5. Sermo F. Bcrtrandi S. Th. Prof. Ord. FF. Carmelitarum Conventus MontispeHuc lani Dotnin. XI. poll Trinit. faAus in cone. Confiant, in illud: *Bear omnia fecit.*

. Anonym) f Anglici) fermo in illud: *Erant ftgaa tn fait luaa & fteltie th Evaagelio Dominice frafeattt (tic) fichndum ufam* dr *abfcrvjntum ecclefia Anglican*.* Incipit; lia *principio*.

7· Anonymi lermo ibid, in illud *Principle populorum ccr.greg.tli fuat.* Incipit: *bat Profbettea.*

8. Sermo ibid, in illud' *obfeera vαι tenquum advenat* m line legitur; *Ifte ferma fapra crifiue fate faflui Caaftaatta fra.-., ta tcclcjtj majori per D. Cancellarium Parifienfem die Venerit de mane XXVI. Afnl., tn* 9«« *die fuerunt procefiîonet latine iii.iht generalit.*

9. Anonymi fermo ibid. In Dominica IV. poll Pafcba fuper illud · *multa babco vooit dicere*.

10. Sermo Bernardi Baptizati monachi *A* abbatis ord. S. BenediAi, quern prxdicavlt in concilio Contlanrienfi Dorn. III. poll Pascha an. 1410. in illud *plorabitit & ft.bitit vot* <Fr.

11- Sermo faAusibid. Dominica in Septuafelima in illud: ire** *voe m vineam meam.* ncipit:F«e *diet Dominica.*

ii Sermo per F. Aleflium ord. Minorum «p. Placent mum in Dominica II. Quadrageiimx an. 1416 .<q>er illud *fanamur hic tria taieerauiui* I Incipit: t>' *Euangelio boJitrno*.

tj. Sermo ptardicatus tbtd. in die S. Michulispct T. |o. /..Carie S. Th. Pi.T. Ord. Ereruit. S. Augjilin; an. 1416 m illud.*gratijojobir tr pax*·, Incipit: *hoc tbeme eft veide· authenticum.*

14. Sermo faAus in exequiis ciTdinalis Barentis ab epifeopo Liudenfi an. 1416. inii.* pit *mihi occifam ftebtlem.lix* hac oratione difclmus virum hunc cx archidiaeono 80·' nonienli ad archiepifcopum Barenfem tranfitfe *Bc* annis O.*- *atuplim* egille S. R. E. cardinale:.1. *Pro Jiatu m· det.nfinae ecilefta. quam egregie laboravi'n.* ait Orator, *tejiatar nobtlit tivttar I'erufinjf tola 'Tufcta, Apuha › a^gut Italia cre. Koa tadalftt faa fenefluitt neque expenfii fro unitae S. eecltx ftet. Dicat faperior* I *Alamaata, Bavaria, Auflrt», At l'ir (fie) Fremania, Mıfia, Bahemt ı, Cat irtbia* K *quai partit affera, ‹$· medie 'yeme Jerluftravit fro exiirfatitrae fefttfert fcbtjmetit excitando fjtrmanoe tam tllufiret princlfet quam fralatot. Antea quidem labaraverunl permaxime inclyti DD. Angltct, Gallici atque Italici, fed lune fer adventum bujui S. Patrie ad eoid:m laboret excitati funt Germani; qui licet fatfJciFt full, ri fafit funi prompiieuet. Et luet imne fafla fuerit diverfa abedienlia ea Alamanta, fine objcflum eft, ut omnee de fafatu coateadentet haberem amuloi <> /limulae **<· Hic. R. P.& D. debitum obibat obfequtum* (Divinum officium recitatuo › *attente Br devote. Vnde cum aliquando ntniigtj)ei eum eliqua gravi infirmitate gravari,fi non foteret fer fe légère, fatagebat per altum au-*

ty. Srnno F. Matihxi dc Aula Regia Ord. Ciik-rc. S. Th. Prof. ibid, in Dominica IV.(poti feftum SS. Tiirritatis ad illud: *Ejiote^ mefaricordee.* 1

ıó. Sermo Mag. Stephanide Paliz de Pfaga S. Th- Prof. ibid, in Dominica III. peft SS. Trinitatem an.' >416. fuper illud: *refiJhte fartet tn fide.*

17. St rino Mag. Maurirji de Praga S. Th. P10L, in D«mm;ca VII. poll Pcntccofien in illud: *.'Ittendiie a falfit i'-· /'.'tit* «rr.

|8. Sermo pirdicatus ibid, m tedo Corporis < h'ufi per R- P. *Aı* ep. Firrnanum do ordine fI. M>n an. 1416. m illud; *Cur» mea vere eft neur*.

If. Sermo ib.d. Bernardi Bapiia.ti Old. S. BencdiAi de Gaiconia in Dominica XL poll Penteeottcn all. 1416 m illud: *duo bomintt aftenderun. tn îcmflum.*

2.0.

O^WiW· ....—

an. Sermo Tiu-nbaldi S. Th. pent. Ord & Donuuk-i I'aAut in concilio iOonfiant. Dominica XI. poft PvntecofteO am. 144A In illud. hear tirera *fitit.* t

n· Seimo Anonvnd ad Pane* concilii j incipit : *Kit. PP. ftli.-ittt Pmfirvtl jilt#·* •tar.

11. Sermo aliùtibid.Xlu^Ulud: curai· *illin, .^vrriairi proptfiiMliir £*aa-gtlit.*

ai. Sero» Cancellarii. Parilienfit ibid. In die Ntridltatia B.M. V7"an. 141A in illud: *Jacek gti/pit* 4fcc. Incipit ; lômcaadem *tt fr<t·* dicamat

24. Sermo prodlcaiut ibid, a Mag. Peno de Pluka S. Th. Prof. aa. 1416.4η illud *: it», tMtaJitt v»t Jittriaiihut.* Incipit. Mjem *W!t Even^tlh.*

1J. Sermo Mag· Maoriel! de Pra£a ibid, habitat an. laid in illud: ><w ·:/«· *tret.*

1A Scrmfolout in illud: Atra /«mow drjwmmyürgerr. In fine lefitur *; Met· Vr-Ai·*

17. Sermo alius ibid· In illud: Amur/ pa· *fier inietam ftM.*

« 18. Sermo Cancellaril Parlfiendt (qua«o Re* Romanorum iverit de Conftantia ad re· gem Aragonutn, A ad Petrum de tuna. Incipit *prafyarum'ttrr fttitt 4rc.*

19. Sermo D. Petri Cara. Caitieracetifie prrdicatus Confianri* in *honorau S.*1 udo· vici reck Francia Ord, Min.

30· Kjutdem Sermo dc otnnlbi Sanriit ibid, habitat In iliud ; *Jfgmua* ataganm- tkc.

FINIS TOMI TRIGfeSIMI QUINTI.